AGORA

Kronika teatru polskiego 1944-2014

Redakcja Monika Krawul

Zespół:

Agata Adamiecka-Sitek

Agata Chałupnik

Krystyna Duniec

Jagoda Hernik Spalińska

Joanna Krakowska

Agata Łuksza

Monika Żółkoś

oraz

Ewelina Godlewska-Byliniak

Katarzyna Kułakowska

Justyna Lipko-Konieczna

KOBIECA HYPATIA HISTORIA POLSKIEGO TEATRU

NARODOWY PROGRAM ROZWOJU HUMANISTYKI

SPIS TREŚCI

KRONIKA

1944-1954 Agata Adamiecka-Sitek 4

1954-1964 Krystyna Duniec 91

1964-1974 Joanna Krakowska 280

1974-1984 Jagoda Hernik Spalińska 377

1984-1994 Agata Łuksza 540

1994-2004 Monika Żółkoś 690

2004-20014 Agata Chałupnik, Monika Żółkoś oraz Katarzyna Kułakowska, Ewelina Godlewska-Byliniak, Justyna Lipko-Konieczna.....916

INDEKSY.....1237

Autorki 1238

Reżyserki 1253

Scenografki 1272

Kompozytorki 1291

Choreografki 1293

WSTĘP

Agora. Kronika teatru polskiego 1944-2014 oraz tomy *Agora. Statystyki*, *Rodzaju żeńskiego. Antologia dramatów* i *(Nie)świadomość teatru. Wypowiedzi i rozmowy*, a także strona internetowa www.hypatia.pl, to efekt feministycznego projektu badawczego, dokumentacyjnego i edytorskiego "HyPaTia. Historia Polskiego Teatru", którego celem było przywrócenie pamięci, udokumentowanie i upowszechnienie wiedzy o kobietach tworzących w Polsce teatr.

Projekt finansowany z Narodowego Programu Rozwoju Humanistyki realizowany był w Instytucie Teatralnym im. Zbigniewa Raszewskiego w Warszawie w latach 2012-2018.

*

Agora. Kronika teatru polskiego 1944-2014 to opracowanie zbiorowe stanowiące integralną całość z tomem *Agora. Statystyki* (Instytut Teatralny, Warszawa 2018), dostępnym w księgarni Prospero (prospero.e-teatr.pl), a wkrótce także w postaci elektronicznej na stronie hypatia.pl.

Kronika zawiera informacje o premierach, a także o innych wydarzeniach teatralnych, których autorkami, reżyserkami, scenografkami, twórczyniami były kobiety. Konsekwentnie przyjęto więc w *Kronice* zasadę, by poza autorami wystawianych dramatów i scenariuszy, odnotowywać wyłącznie imiona i nazwiska kobiet.

Agora. Kronika teatru polskiego 1944-2014 jest projektem autorskim. Za wybór premier i decyzje włączenia lub pominięcia konkretnych zapisów odpowiadają autorki, które opracowywały kolejne dekady. Zasadniczym celem *Kroniki* było nie tyle dążenie do kompletności w spisie premier, ile do ich reprezentatywności, pozwalającej zarazem na ustalenie i sporządzenie kompletnych spisów nazwisk reżyserek i scenografek pracujących w polskim teatrze po II wojnie światowej.

Niektóre ze spektakli udało się opatrzyć także fragmentami recenzji, choć pod tym względem pracy nad *Kroniką* nie można uznać za zakończoną. Zdecydowałyśmy się udostępnić ją w wersji roboczej, wychodząc z założenia, że już w tej chwili stanowi ważne źródło wiedzy o kobiecej historii polskiego teatru. A zamieszczone na końcu indeksy nazwisk autorek, reżyserek, scenografek, kompozytorek i choreografek pozwolą zorientować się, jak wielka jest skala nieznanych i niezbadanych rejonów historii powojennego teatru.

Kronikę zatem należy traktować jako rezultat "pracy w toku".

Pozostaje mieć nadzieję, że uda się tę pracę kontynuować.

Joanna Krakowska

Agata Adamiecka-Sitek

KRONIKA 1944–1954

Sezon 1944/1945

12 VIII 1944
Premierą *Moralności pani Dulskiej* Gabrieli Zapolskiej w reżyserii Ireny Ładosiówny Teatr Zrzeszenia Aktorskiego w Lublinie inauguruje swoją działalność po wojnie. Ładosiówna, która od 12 VIII do X 1944 pełniła funkcję kierowniczki artystycznej teatru, grała też tytułową rolę.
Wspominając ten moment, Ładosiówna pisała:

„Okres walk o Lublin zgromadził nasz «Zespół» w piwnicy naszego mieszkania (Narutowicza 34). Potem staramy się dotrzeć do gmachu teatru, co nie jest takie proste, bo przez „front uliczny" trudno się przebić. Pierwszy dokonuje tego mój mąż z patrolem. Widok okropny. W podwórcu porzucone skrzynie z kostiumami, podobno zrzucone z ciężarówki w czasie ucieczki Niemców. «Szabrownicy» już działają. […] Sam moment premiery 12 sierpnia 1944 r. nie da się opisać w żaden sposób. W jednej chwili, jednoczącej tłum widzów i garstkę aktorów w jedną wielką Symfonię Wyzwolenia, bohaterem nie była scena i aktorzy, nie był znakomity naturalizm Zapolskiej, lecz SŁOWO POLSKIE – panująca znowu nad wykrwawionym, udręczonym Krajem i Narodem".
15 lat lubelskiego teatru dramatycznego (1944–1959), Państwowy Teatr im. Juliusza Osterwy, Lublin 1959.

„Cóż wypada napisać o inscenizacji i grze aktorów w tej recenzji, pierwszej po pięciu nieszczęśliwych latach. Czy można chwalić ich, ganić, dyskutować z nimi, gdy przede wszystkim chciałoby się dać wyraz odświętnej radości, że znów istnieje scena polska! […] Teatr lubelski dał nam obraz grupy ludzkiej prawdziwy i sugestywny. Dialog *Dulskiej* konkretny i plastyczny nie został zatarty. […] Mimo że nie tak wyobrażałem sobie fizyczny wygląd i gest Dulskiej – powinna to być matrona tęga i nie nerwowa – ale jej ton zawzięty, suchy, czasem «moralizujący» i pociesznie boleściwy od pierwszego słowa narzucił nam sugestię postaci. Irena Ładosiówna dała nie karykaturę, jak często widzieliśmy, ale żywego człowieka, nawet cierpiącego, choć nie budzącego litości.
Reżyserii moglibyśmy wytknąć nie jeden szablon sytuacyjny czy powierzchowność psychologiczną w traktowaniu postaci, ale czymże byłyby te zarzuty wobec faktu, że w ciągu 5 dni udało się zbudować spektakl zadowalający w zupełności nasze poczucie artystyczne".
Zygmunt Kałużyński, „Odrodzenie" nr 1 z 3 IX 1944.

W tym sezonie Ładosiówna wyreżyserowała także: *Uciekła mi przepióreczka* Żeromskiego (27 X 1944), *Jeńców* Rydla (29 VIII 1944), *Naszą żoneczkę* Hopwooda (26 VI 1945).

22 IX 1944
Gustawa Błońska reżyseruje *Uciekła mi przepióreczka* Żeromskiego w Teatrze Wojewódzkim w Białymstoku. Jest to pierwsza powojenna premiera na tej scenie.
Gustawa Błońska w sezonie 1944/45 pracowała w 3 teatrach na podwójnych etatach reżyserskim i aktorskim: w Teatrze Wojewódzkim w Białymstoku, Teatrze Narodowym – Teatrze Ziemi Rzeszowskiej i Teatrze Zrzeszenia Aktorskiego – Teatrze Wojska Polskiego –

Teatrze Miejskim w Lublinie. Wyreżyserowała jeszcze: *Lekkomyślną siostrę* Perzyńskiego (19 X 1944) w Teatrze Wojewódzkim w Białymstoku oraz w Teatrze Narodowym w Rzeszowie (25 I 1945) z kostiumami Eugenii Świzdor-Dragan; pełniła funkcję dyrektorki Kursów przygotowawczych do Studia Dramatycznego przy Teatrze Narodowym – Teatrze Ziemi Rzeszowskiej.

II 1945 Stefania Gintel-Domańska reżyseruje sztukę *Gdzie diabeł nie może* Niewiarowicza z kostiumami Eugenii Świzdor-Dragan w Teatrze Ziemi Rzeszowskiej. W tym sezonie przygotuje tu jeszcze *Zemstę* Fredry (23 IV 1945)

20 III 1945
Premiera *Skizu* Gabrieli Zapolskiej w Teatrze Miejskim w Lublinie.

III 1945
Premiera *Moralności pani Dulskiej* Gabrieli Zapolskiej w Teatrze Artystów w Zakopanem.

17 IV 1945
Halina Lubicz, założycielka i dyrektorka Poznańskiego Teatru Marionetek, reżyseruje *Śpiewaka leśnego* Żuchowskiego. W tym sezonie przygotuje jeszcze *Kubusia Wędrowca* Strugarka (2 VII 1945) i sztukę *Kubuś kowalem* Krauzego (22 IV 1945).

18 IV 1945
Zofia Modrzewska reżyseruje *Pannę Maliczewską* Gabrieli Zapolskiej w Państwowym Teatrze w Bydgoszczy.
Zofia Modrzewska była w tym teatrze etatową reżyserką i aktorką. Wyreżyserowała jeszcze: *Wieczór pieśni i słowa* (4 V 1945) oraz *Walący się dom* Marii Morozowicz-Szczepkowskiej (20 VI 1945).

1 V 1945
Marta Janic reżyseruje *Bajowe bajeczki* Marii Kownackiej ze scenografią Jadwigi Niemcowej w Dziecięcym Teatrze Kukiełek RTPD w Łodzi. W tym sezonie przygotuje jeszcze *Cztery mile za piec* Kownackiej, także ze scenografią Niemcowej (15 VI 1945).

4 V 1945
Premiera *Moralności pani Dulskiej* Gabrieli Zapolskiej w Teatrze Miejskim w Katowicach.

8 V 1945
Irena Grywińska reżyseruje *Maturę* Fodora w Teatrze Miejskim w Lublinie.

5 VI 1945
Zofia Węgierkowa przygotowuje scenografię do *Drogi do źródeł* Perkitnego w Teatrze Miejskim w Lublinie.
Zofia Węgierkowa była etatową scenografką w tym teatrze. W tym sezonie zrealizowała jeszcze scenografię do: *Artystów* Wattersa i Hopkinsa (24 VII 1945) oraz *Papy* Caillaveta i Fleursa (28 VIII 1945).

17 VI 1945
Premiera *Dnia jego powrotu* Zofii Nałkowskiej w Starym Teatrze w Krakowie.

24 VI 1945
Premiera *Sprawy Moniki* Marii Morozowicz-Szczepkowskiej w Teatrze Objazdowym Haliny Starskiej w Warszawie.

26 VI 1945
Premiera *Moralności pani Dulskiej* Gabrieli Zapolskiej w Teatrze Miejskim w Sosnowcu.

26 VI 1945
Leonia Jabłonkówna (ze Stanisławem Daczyńskim) reżyseruje *Pannę Maliczewską* Gabrieli Zapolskiej w Teatrze Powszechnym TUR w Łodzi.

„*Panna Maliczewska* robi dzisiaj wrażenie sztuki historycznej, co bardziej jeszcze podkreślają kostiumy epoki […]. To jednak, co ratuje sztukę przed sensacyjnym lamusem, to postać panny Maliczewskiej. Maria Zarębińska stworzyła w tej roli arcydzieło, które rozsadza ramy zwykłej sztuki aktorskiej. Dwa elementy składają się na osobowość Maliczewskiej: wieczysta kobiecość i tęsknota do człowieczeństwa. Ziębińska potrafi tak idealnie stopić te dwa pierwiastki, że to, czym nas pociąga wieczyście kobiece, to właśnie jego człowieczeństwo. Artystka mówi nam: patrzcie, to, co w tej kobiecie jest piękne, to człowiek cierpiący, miotający się, pragnący sprawiedliwości. I ta prawda chroni sztukę Zapolskiej przed zębem czasu. […]
Reżyseria Daczyńskiego i Jabłonkówny – konwencjonalna i nienaganna”.
Stanisław Brucz, *„Panna Maliczewska”*, „Polska Zbrojna” nr 155 z 29 VII 1944.

30 VI 1945
Premiera *Moralności pani Dulskiej* Gabrieli Zapolskiej w Teatrze Ziemi Pomorskiej w Toruniu.

30 VI 1945
Premiera *Moralności pani Dulskiej* Gabrieli Zapolskiej w Teatrze Polskim w Poznaniu.

6 VII 1945
Maria Janowska-Kopczyńska reżyseruje *Rigoletto* Verdiego w Teatrze Wielkim w Poznaniu.

8 VII 1945
Premiera *Skizu* Gabrieli Zapolskiej w Teatrze im. Słowackiego w Krakowie.

18 VIII 1945
Premiera sztuki Wandy Karczewskiej *Ziemia oskarża* w Teatrze Polskim w Poznaniu.

23 VIII 1945
Stefania Domańska reżyseruje *Zemstę* Fredry w Teatrze Miejskim w Jeleniej Górze; kostiumy przegotowuje Halina Hołubiec.
Stefania Domańska pełni funkcję dyrektorki i kierowniczki artystycznej Teatru Miejskiego – Wojewódzkiego Teatru Dolnośląskiego w pierwszym sezonie jego powojennego funkcjonowania, będąc jednocześnie etatową aktorką. W tym sezonie reżyseruje tu jeszcze: *Gdzie diabeł nie może* Niewiarowicza z dekoracjami Marii Skulskiej (29 IX 1945), *Świerszcz za kominem* Dickensa (22 XII 1945) i *Moralność pani Dulskiej* Gabrieli Zapolskiej (10 II 1946).

Kronikarz „Teatru” bezpardonowo klasyfikował założenia artystyczne Domańskiej, nie podważając jednocześnie jej niekwestionowanych zasług w pionierskiej organizacji teatru na „ziemiach odzyskanych”:

„Wojewódzki Teatr Dolnośląski jest przeciętnym teatrem prowincjonalnym bez specjalnych ambicji, a jeśli działalność swoją oparł na tzw. żelaznym repertuarze, był to raczej przypadek, po prostu zbieg okoliczności, że takie właśnie sztuki, a nie inne nawinęły się pod rękę”. Najwyżej oceniał *Moralność pani Dulskiej*: „*Moralność pani Dulskiej* zapisać należy na dobro Wojewódzkiego Teatru Dolnośląskiego. Doskonała i umiejętna reżyseria Domańskiej, wyjątkowo zgrany zespół z Orzecką, Hanuszkiewiczem, Domańską, Piaskowskim i Dejmkiem na czele przyczyniły się walnie do niebywałego powodzenia nieśmiertelnej tragifarsy”.
E. Kozikowski, *Z życia teatru. Dolny Śląsk*, „Teatr” nr 3/1946.

Sezon 1945/1946

3 IX 1945
Helena Buczyńska wystawia na scenie Teatru Małego w Warszawie własny tekst *Obcym wstęp wzbroniony* w dekoracjach Kamili i Jana Golusów.
O sztuce *Obcym wstęp wzbroniony* i jej autorce kronikarz „Teatru” napisał, piętnując ze wszech miar niestosowną próbę komediowego ujęcia „tego, co przeżyła Warszawa w ciągu koszmarnych lat okupacji”:

„O ile jako aktorka, a także jako reżyserka, znana była Buczyńska z najlepszej strony, jako autorka zaprezentowała się nam bardzo mizernie i choć sztuka dość podobała się publiczności, nic zmienić nie zdoła faktu, że *Obcym wstęp wzbroniony* był to kicz bez najmniejszej wartości, na który – jak dowcipnie wyraził się jeden z kolegów Buczyńskiej – nie powinien być wstęp dozwolony nie tylko obcym, ale i swoim, to znaczy nawet najbliższym autorki”.
Jan Szczawiej, *Z życia teatru. Warszawa*, „Teatr” nr 3/1946.

4 IX 1945
Teresa Boguszewska wykonuje dekorację do *Igraszek trafu i miłości* Marivaux w Starym Teatrze w Krakowie.

15 IX 1945
Zofia Modrzewska reżyseruje *Dzień jego powrotu* Zofii Nałkowskiej w Teatrze Polskim w Bydgoszczy.
Zofia Modrzewska jest etatową reżyserką Teatru Polskiego w Bydgoszczy. W tym sezonie reżyseruje jeszcze: *Moralność pani Dulskiej* Gabrieli Zapolskiej (23 X 1945), *Lekkomyślną siostrę* Perzyńskiego (7 XII 1945), *Sprawę Moniki* Marii Morozowicz-Szczepkowskiej (16 I 1946), *Gałganka* Niccodemiego (1 II 1946), *Świętoszka* Moliera ze scenografią Jadwigi Daszkiewiczowej, *Gdzie diabeł nie może* Niewiarowicza (25 VI 1946).

18 IX 1945
Halina Lubicz reżyseruje *Cudowny kamień* Baranowskiego w Miejskim Teatrze Marionetek w Poznaniu.
Halina Lubicz jest dyrektorką i jedyną reżyserką Miejskiego Teatru Marionetek. W tym sezonie reżyseruje jeszcze: *Czerwonego Kapturka* Drewicza (6 X 1945), *Dzielnego krawczyka*

Laurentowicza (6 XI 1945), *Zaklęte jezioro* Fiszkego (10 XII 1945), *Zemstę Heroda* Żuchowskiego (23 XII 1945), *Jasia i Małgosię* Sobkowicza (28 III 1946), *Bartka ze Żnina* Strugarka (5 V 1946).

„Po *Zemście Heroda* Miejski Teatr Marionetek wystawił prześliczną bajkę *Jaś i Małgosia* w czterech odsłonach w opracowaniu St. Sobkowicza. Bajka ta należy do szczęśliwych przedstawień w repertuarze marionetkowym Teatru. Innowacją było włączenie jako współbohaterów bajki stałych ulubieńców marionetkowych widowisk poznańskich – Kubusia Wszędobylskiego i Grzesia Fujary […]. Dzieci dobrze zapoznane ze swoimi dobrymi znajomymi Kubusiem i Grzesiem oraz darzące ich bezgranicznym zaufaniem łatwiej sublimowały niektóre elementy grozy, a kontakt, jaki się nawiązał między sceną a widownią, oraz okrzyki ostrzeżeń pod adresem Jasia i Małgosi i głośne akcenty antypatii w stosunku do czarownicy były jawnym dowodem intensywności przeżyć małych widzów i silnej ich emocjonalnej reakcji”.
T. S-ki., *Z Miejskiego Teatru Marionetek. „Jaś i Małgosia”*, „Głos Wielkopolski” nr 94/1946.

25 IX 1945
Premiera sztuki Marii Morozowicz-Szczepkowskiej *Walący się dom* w Teatrze Miejskim w Lublinie. Scenografię opracowała Zofia Węgierkowa.
Zofia Węgierkowa byłą etatową scenografką Teatru Miejskiego w Lublinie. W tym sezonie stworzyła scenografię do 11 przedstawień, często współpracując z Ireną Ładosiówną i Gustawą Błońską: *Macierzyństwo panny Jadzi* Wandy Śliwiny w reżyserii Ireny Ładosiówny (22 XI 1945), *Święty Mikołaj* Ireny Ładosiówny i w jej reżyserii (6 XII 1945), *Freuda teoria snów* Cwojdzińskiego w reżyserii Gustawy Błońskiej (13 XII 1945), *Ich czworo* Gabrieli Zapolskiej w reżyserii Gustawy Błońskiej (10 I 1946), *Ziemia nieludzka* de Curela (5 II 1946), *Przygody Ciapciusia* Ireny Ładosiówny w jej reżyserii (16 III 1946), *Nadzieja* Heijermansa (4 IV 1946), *Zamach* Brezy i Dygata w reżyserii Gustawy Błońskiej (13 V 1946), *Roxy* Connersa w reżyserii Ireny Ładosiówny (13 VI 1946), *Świecznik* Musseta (18 VII 1946).

5 X 1945
Maria Szewczyńska reżyseruje *Moralność pani Dulskiej* Gabrieli Zapolskiej w Teatrze Województwa Kieleckiego w Kielcach.

14 X 1945
Barbara Abramow reżyseruje sztukę *Cztery mile za piec* Marii Kownackiej w Teatrze Kukiełek „Baj” RTPD w Warszawie.

16 X 1945
Premiera *Panny Maliczewskiej* Gabrieli Zapolskiej w Teatrze im. Słowackiego w Krakowie.

16 X 1945
Leonia Jabłonkówna reżyseruje *Lato w Nohant* Iwaszkiewicza w Teatrze Wojska Polskiego w Łodzi.

16 X 1945
Helena Buczyńska reżyseruje prapremierowe wystawienie *Macierzyństwa panny Jadzi* Wandy Śliwiny w Teatrze Powszechnym w Warszawie.
Jan Szczawiej, autor warszawskiej części kroniki *Z życia teatrów* publikowanej przez miesięcznik „Teatr”, wymienia jednym tchem 3 warszawskie prapremiery kobiecych tekstów

(także *Pomocnicę domową* Janiny Rosnowskiej w reżyserii Heleny Gruszeckiej w Teatrze Comedia – 10 IV 1946, i *Obcym wstęp wzbroniony* Heleny Buczyńskiej – 1 II 1946), dyskredytując wszystkie autorki:

„Oczywiście, że nie ma żadnego powodu pisać cokolwiek na temat tych sztuk. Pustka, jałowość, niezdarność, oto chyba wszystko, co można tu powiedzieć. Stanowczo, szkoda aktorów do takich sztuk, ani oni tu nic nie zyskają, ani autorom to nic nie pomoże".

Sztuki biły jednak rekordy popularności. *Obcym wstęp wzbroniony* zagrano 182 razy, *Macierzyństwo panny Jadzi* 167, a *Pomocnicę domową* 144 i były to 3 najczęściej grane przedstawienia Teatru Powszechnego. Zob. *Teatr Powszechny 1945–1975–1995*, red. Dorota Buchwald i Cezary Niedziółka, Warszawa 1995.

19 X 1945
Maria Janowska-Kopczyńska reżyseruje *Cyrulika sewilskiego* Rossiniego w Teatrze Wielkim w Poznaniu. W tym sezonie Janowska-Kopczyńska wyreżyseruje tu jeszcze *Fausta* Gounoda (18 V 1946).

20 X 1945
Maria Billiżanka reżyseruje *Beksę (O Basi beksie, Pawełku grubasku i piesku Kudełku)* z choreografią Ireny Michalczyk w Teatrze „Wesoła Gromadka" w Krakowie.
Maria Billiżanka jesienią 1945 założyła adresowany do dzieci i młodzieży Teatr „Wesoła Gromadka" (a w PR jego odpowiednik „Radiową Gromadkę", który prowadziła do 1948 roku). Pisała także teksty i reżyserowała. Współpracowała z wieloma kobietami (w kierownictwie teatru były 4 kobiety). Teatr bardzo często wyjeżdżał na występy do okolicznych miejscowości, grając w szkołach i świetlicach. W sezonie 1945/46 wyreżyserowała jeszcze: *O krasnoludkach i sierotce Marysi* Marii Konopnickiej (8 XII 1945), *Pinokia* Collodiego (5 IV 1946) z tekstami piosenek Andy Kitschman, i układem tańców Ireny Michalczyk.

„*Pinokio* rozporządza wszystkimi walorami dobrej, pięknej bajki, w najlepszym wykonaniu scenicznym, jakiego można by zawsze pragnąć w tego rodzaju widowiskach.
Maria Biliżanka, dusza i serce tej imprezy, tchnęła w drewnianego pajacyka prawdziwą poezję i rzewny sentyment. Dużo humoru i ruchu na scenie każe bez przerwy śledzić akcję. Dzieje Pinokia to właściwie skrót dzieciństwa każdego z nas. Najbardziej wzruszająca i piękna jest scena w akcie I, gdy dobry ojciec Marcin uczy chodzić swojego drewnianego synka. […] Tytułową rolę gra urocza i jakby do tej roli stworzona 10-letnia Zosia. Talent. Można powiedzieć «nomen omen». Zosia Weissówna, tańcząc i śpiewając, dała nieporównane postacie Kota i Knota, chłopca z kraju leniuchów. Słowem, doskonała w geście i piosence. Zachwycającą wróżką o błękitnych włosach i słowiczym głosie była pełna ciepła, wdzięku i lekkości Stanisława Piastowska-Orzechowska. Świetny kot-łobuz i jeszcze kilka innych postaci, to Hanka Redlich-Sławińska, dobra klasa i duży wdzięk. Irena Michalczyk dała świetne kompozycje taneczne. […]
Reżyseria Biliżanki, dowcipna, precyzyjna i nowatorska, po ocenie całokształtu przedstawienia nie wymaga już żadnych komentarzy".
Irena Szczepańska, *Z teatrów dla dzieci i młodzieży,* „Świetlica Krakowa" nr 12/1946.

21 X 1945
Maria Wiercińska reżyseruje *Na gruzach domu. Wieczór poetycki* w ramach Estrady Poetyckiej Teatru Powszechnego TUR w Łodzi.

22 X 1945
Premiera *Pani Twardowskiej* Mickiewicza z dekoracjami i lalkami Janiny Kilian-Stanisławskiej w Teatrze Marionetek „Niebieskie Migdały" w Warszawie.

26 X 1945
Wanda Jarszewska reżyseruje *Moralność pani Dulskiej* Gabrieli Zapolskiej w Teatrze Miejskim Komedia w Gdyni.
Wanda Jarszewska jest etatową reżyserką i aktorką Teatru Miejskiego Komedia w Gdyni. W sezonie 1945/46 reżyseruje tu jeszcze: *Roxy* Connersa (16 XI 1945), *Szczęście Frania* Perzyńskiego (8 XII 1945), *Sublokatorkę* Grzymały-Siedleckiego (22 XII 1945), *Maturę* Fodora (15 I 1946), *Śluby panieńskie* Fredry (6 II 1946), *Trafikę pani generałowej* Bus-Feketego (6 III 1946), *Grube ryby* Bałuckiego (17 V 1946), *Dar poranka* Forzano (16 VIII 1946).

O *Grubych rybach* pisano z uznaniem: „reżyseria Jarszewskiej nacechowana umiarem i znawstwem. W niejednym szczególe gry wyczuwano znajomość dobrych tradycji tej sztuki. Także nawet po oglądanym przedstawieniu poznańskim z Solskim, inscenizację gdyńską uznać przychodzi – przy całej różnicy poziomu – jako poprawną. […]
Ciężar komizmu przeniósł się na drugoplanowych Ciaputkiewiczów, których zagrali najlepsi, najwytrawniejsi z całego zespołu artyści: Bukowski i Jarszewska. Świat *Grubych ryb* to odkryty przez Bałuckiego dla naszego teatru świat mieszczaństwa. Często jednak ukazuje się tu jego przedstawicieli trochę tak, jakby dopiero co opuścili dworek szlachecki. Nawet Solski w ten nieco szlachecki sposób kształtuje poniekąd rolę Ciaputkiewicza. W reżyserii Jarszewskiej ujrzeliśmy *tut court* mieszczan, a Bukowski spośród nich najlepszy".
Edmund Misiołek, *Grube ryby*, „Dziennik Bałtycki" [b.d.].

28 X 1945
Jadwiga Badowska reżyseruje *O Krawczyku Wędrowniczku* Ewy Szelburg-Zarembiny ze scenografią Ireny Pikiel w Teatrze Kukiełek RTPD „Baj Pomorski" w Bydgoszczy.

29 X 1945
Wanda Jerzmanowska opracowuje tekst i reżyseruje *Czerwonego Kapturka* w Teatrze Miejskim im. Słowackiego w Opolu.

30 X 1945
Premiera sztuki Wandy Karczewskiej *Przejrzały oczy nasze* w Teatrze Miejskim im. Słowackiego w Krakowie.

10 XI 1945
Wanda Siemaszkowa, dyrektorka i kierowniczka artystyczna Teatru Ziemi Rzeszowskiej, reżyseruje na tej scenie *Balladynę* Słowackiego (wspólnie z Bronisławem Skąpskim) ze scenografią Zofii Morawskiej-Knothe. W tym sezonie Siemaszkowa reżyseruje tu również *Święty płomień* Maughama (22 I 1946) ze scenografią Morawskiej-Knothe.
Obejmując we wrześniu 1945 roku dyrekcję Teatru Ziemi Rzeszowskiej, Siemaszkowa deklarowała zgodnie z duchem czasu:

„Zrobię wszystko, by Teatr stanął na płaszczyźnie, jakiej wymagają czasy demokratycznego krzewienia sztuki. Będę udostępniać teatr masom, będę dążyć równolegle do ich dokształcania drogą wyboru właściwego repertuaru".

„Dziennik Rzeszowski” nr 113 z 5 IX 1945.

W sprawozdaniu z Rzeszowa kronikarz „Teatru” notował sukces *Balladyny* i zarazem realizację zapowiadanego programu społecznego:

„Teatr Ziemi Rzeszowskiej wystawił w bieżącym sezonie bardzo starannie opracowaną *Balladynę* Słowackiego ze znakomitą kreacją Siemaszkowej jako matki. […] *Balladyna* była w swoim rodzaju ewenementem kulturowym, bardzo celowo wyzyskanym: zorganizowano szereg wycieczek robotniczych, szkolnych i wiejskich, a na spektaklu 35-ym jubileuszowym był obecny Premier Osóbka-Morawski przybyły do Rzeszowa na uroczystości Święta Ludowego”.
Zdzisław Skowroński, „Teatr” nr 4/1946.

Balladynę obejrzało 8500 widzów, blisko 24% ogółu mieszkańców miasta.
Recenzenci doceniali założenia inscenizatorskie, widząc w tym przedstawieniu prawdziwy akt założycielski odrodzonego teatru:

„Przeniesiono nas w bajkowy świat imaginacji, stworzono nastrój, który niejednokrotnie przeradzał się w kontemplację piękna. Bezsprzeczny sukces całego zespołu”.
„Dziennik Rzeszowski” nr 172 z 14 XI 1945.

16 XI 1945
Premiera *Dowodu osobistego* Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej w Teatrze Polskim w Bydgoszczy.

„*Dowód osobisty* Pawlikowskiej ma charakter dość ślamazarnej i powściągliwej satyry, godzącej w arystokrację, a zwłaszcza w aktywistyczne uroszczenia tej zdetronizowanej klasy społecznej. Zebrzydowieccy swą starczą dziecinadą i niedołęstwem, odziedziczonym w spadku po społecznej inercji i sybarytyzmie, zdradzają wprawdzie agonię swego światopoglądu, ale zasadniczy wątek dramatyczny wspiera się na sztucznym i wprost niesamowitym efekcie, za który musimy uznać owo «piętno heraldyczne» rodu Zebrzydowickich. Fantastyczny ton satyry upraszcza w dużym stopniu literacką i ideologiczną kompozycję i rozwiązanie konfliktu w sposób równie efekciarski, jaki i nieprawdopodobny. Sztuka odznacza się natomiast piękną formą, widoczną w starannie wystylizowanym języku, ścisłej logice w budowie zdania i inteligentnej replice”.
Aleksander Dzienisiuk, *Życie artystyczne stolicy Pomorza*, „Arkona” nr 1/1946.

21 XI 1945
Zofia Morawska-Knothe przygotowuje scenografię do *Dam i huzarów* Fredry w Teatrze Ziemi Rzeszowskiej. W tym sezonie stworzy tu jeszcze scenografię do *Robinsona Cruzoe* Defoe (27 XI 1945), *Manewrów miłosnych* Turskiego (15 XII 1945) i tegoż *Z szopką krakowską* (22 XII 1945).

22 XI 1945
Premiera sztuki Wandy Śliwiny *Macierzyństwo panny Jadzi* w reżyserii Ireny Ładosiówny ze scenografią Zofii Węgierkowej w Teatrze Miejskim w Lublinie.

„Wspaniała reżyseria Ładosiówny wydobyła, uwypukliła zarówno momenty lekkie i dowcipne, jak i nowoczesną dezynwolturę jednych postaci oraz prostacką dosadność innych i wysunęła wątek nieco «pieprzny i zabawny», który szalenie bierze lubelską publiczność”.

„Gazeta Lubelska” nr 275/1945.

Irena Ładosiówna jest w tym sezonie etatową reżyserką 2 lubelskich teatrów: Miejskiego i Teatru Domu Żołnierza. W Teatrze Miejskim ma także etat aktorki. Reżyseruje, gra i pisze teksty sztuk dla dzieci. W sezonie 1945/46 wyreżyserowała jeszcze 4 przedstawienia: *Świętego Mikołaja* swojego autorstwa, scenografia Zofia Węgierkowa, choreografia Jadwiga Wirska w Teatrze Miejskim (6 XII 1945), *Świerszcza za kominem* Dickensa z kostiumami Danuty Zagrodzińskiej w Teatrze Domu Żołnierza (27 II 1946), *Przygody ciapciusia* swojego autorstwa ze scenografią Węgierkowej w Teatrze Miejskim (16 III 1946) oraz *Roxy* Connersa z dekoracjami Węgierkowej w Teatrze Miejskim (13 VI 1946).
Premierę *Świerszcza za kominem* docenia autorka lubelskiej części kroniki „Teatru”, Maria Bechczyc-Rudnicka:

„Dom Żołnierza nie posuwa w zasadzie swoich ambicji poza rewię, ale jedna jego realizacja zasługuje na uwagę, jako przykład tego, co można osiągnąć z amatorskim zespołem dramatycznym przy fachowym kierownictwie. Wystawiając mianowicie *Świerszcza za kominem* w reżyserii Ireny [Ładosiówny] Klejerowej […], Dom Żołnierza zasłużył się sprawie społecznej w sensie terapii moralnej, a jednocześnie ujawnił kilka młodych talentów”.
„Teatr” nr 3/1946.

24 XI 1945
Wanda Jerzmanowska reżyseruje *Beksę* Marii Billiżanki w Teatrze Miejskim im. Słowackiego w Opolu.

1 XII 1945
Stanisława Mazarekówna reżyseruje *Obcym wstęp wzbroniony* Heleny Buczyńskiej w Państwowym Teatrze Polskim w Bielsku–Cieszynie.

13 XII 1945
Gustawa Błońska reżyseruje *Freuda teorię snów* Cwojdzińskiego ze scenografią Zofii Węgierkowej w Teatr Miejskim w Lublinie.
Spektakl odnotowała jako jeden z ciekawszych w tym sezonie kronikarka „Teatru”:

„Zasłużonym powodzeniem cieszyła się *Freuda teoria snów* Cwojdzińskiego – ten triumf intelektu nad przepisami techniki dramatopisarskiej, w dobrym wykonaniu Łuszczewskiego i Matyni”.
Maria Bechczyc-Rudnicka, *Z życia teatru. Lublin*, „Teatr” nr 3/1946.

Gustawa Błońska była etatową reżyserką Teatru Miejskiego w Lublinie. W tym sezonie wyreżyserowała jeszcze *Ich czworo* Gabrieli Zapolskiej (10 I 1946) i *Zamach* (*Kapitan Mewa*) Brezy i Dygata (13 V 1946).

15 XII 1945
Maria Wnorowska reżyseruje *Powrót mamy* Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej w Teatrze Dramatycznym Województwa Gdańskiego w Sopocie. W tym sezonie wyreżyseruje w tym teatrze także *Ich czworo* Gabrieli Zapolskiej (17 I 1946).

16 XII 1945
Jadwiga Dąbrowska reżyseruje *Zaklętą królewnę* Imieli w Państwowym Teatrze Polskim w Bielsku–Cieszynie.

17 XII 1945
Irena Grywińska-Adwentowicz reżyseruje *Wiosnę Ludów* Gołby w Teatrze Powszechnym im. Żołnierza Polskiego w Krakowie.

19 XII 1945
Krystyna Severin-Zelwerowicz reżyseruje *Roxy* Connersa w Starym Teatrze w Krakowie. W tym sezonie przygotuje jeszcze *Zbyt liczną rodzinę* Birabeau w Teatrze Miejskim w Sosnowcu (18 VI 1946).

21 XII 1945
Maria Borowiejska tworzy (z Marianem Łańcuckim) scenografię *Dziadów* Mickiewicza w Teatrze Miejskim im. Słowackiego w Opolu. Jako etatowa scenografka w tym teatrze w sezonie 1945/46 tworzy jeszcze dekoracje do: *Roxy* Connersa (29 I 1946) i *Balladyny* Słowackiego (9 II 1946).

25 XII 1945
Teresa Boguszewska tworzy scenografię do jasełek *Nowy Rok bieży* Warneckiego w Starym Teatrze w Krakowie.

28 XII 1945
Danuta Mancewicz (wspólnie z Tadeuszem Fijewskim) reżyseruje *O Raku-Nieboraku i Pstrągu-Dziwolągu* Julii Duszyńskiej ze scenografią Ireny Pikiel w Teatrze Kukiełek RTPD „Baj Pomorski" w Bydgoszczy.

31 XII 1945
Maria Ursyn reżyseruje *Egzotyczną kuzynkę* Verneuila w Teatrze Miejskim im. Słowackiego w Opolu.

XII 1945
Barbara Abramow reżyseruje *O Kasi, co gąski zgubiła* Marii Kownackiej w Teatrze Kukiełek „Baj" RTPD w Warszawie.

17 I 1946
Celina Rumińska reżyseruje *Moralność pani Dulskiej* Gabrieli Zapolskiej w Teatrze Miejskim im. Korzeniowskiego w Gorzowie Wielkopolskim.

19 I 1946
Prapremierowe wystawienie sztuki Krystyny Grzybowskiej *Promieniści* w Teatrze Ziemi Pomorskiej w Toruniu.
Autor toruńskiej części kroniki *Z życia teatru* publikowanej w „Teatrze" odnotowywał:

„W międzyczasie udało się doangażować jeszcze trochę młodzież i poszła prapremiera sztuki Krystyny Grzybowskiej *Promieniści*. Rok mickiewiczowski, spory procent wilnian na widowni pomogły niewątpliwie do wprowadzenia tej nowości. Ale dalsze przedstawienia szły już «o własnych siłach», ciesząc się powodzeniem zwłaszcza u młodzieży, oglądającej po raz pierwszy w życiu kawał narodowej tradycji literackiej na scenie".

Stanisław Korkuć, *Z życia teatru. Toruń*, „Teatr” nr 3/1946.

Na łamach „Teatru” autorka pisała o swojej sztuce:

„nie miałam nigdy zamiaru pisać o stowarzyszeniu Promienistych, jego dzieje zostawiając nauce. Pisałam o ludziach promienistych, to jest o ludziach, którzy, wedle słów Tomasza Zana, promieniują z siebie piękno i dobro jako siły potężne. […] Pojmuję promienistość jako głęboko zakorzeniony zmysł społeczny, pragnienie postępu, dążenie do wyzwolenia i sprawiedliwości. […] Nasz romantyzm to nie tylko egzaltacja, nie tylko zryw patriotyczny, prowadzący do mesjanizmu i powstań, to także zrozumienie potrzeb społecznych, myśl o reformie, o «naprawie Rzeczpospolitej» – to droga do socjalizmu Mickiewicza czy Goszczyńskiego. […]
Treścią mojej sztuki nie jest jednakże promienistość w wyżej podanym znaczeniu. Ona jest tylko jej tłem. Treścią jest historia małżeństwa Maryli i Wawrzyńca Puttkamera, pomiędzy którymi, jak cień, stoi postać Mickiewicza, promieniującego urokiem na wszystkich, którzy się z nim bliżej zetknęli. Chciałam wydobyć z mroku niebytu ludzi, z drobnych rysów, z ułamków poematów, z listów, z pamiętników zebrać syntezę, ucieleśnić cienie, wywołać duchy, dlatego głównym środkiem i stylem, jaki sobie obrałam, stała się nastrojowość. Chciałam dać niejako senną wizję przeszłości; o ile mi się to udało – nie moja rzecz sądzić”.
Krystyna Grzybowska, *O „Promienistych”,* „Teatr” nr 3/1947.

26 I 1946
Wanda Jerzmanowska opracowuje tekst i reżyseruje *Śpiącą królewnę* w Teatrze Miejskim im. Słowackiego w Opolu.

I 1946
Maria Szewczyńska reżyseruje *Śluby panieńskie* Fredry w Teatrze Województwa Kieleckiego w Kielcach.

1 II 1946
Premiera sztuki Heleny Buczyńskiej *Obcym wstęp wzbroniony* w Teatrze Miejskim w Częstochowie.

7 II 1946
Leonia Barwińska, kierowniczka artystyczna Teatru Miejskiego im. Korzeniowskiego w Gorzowie Wielkopolskim, reżyseruje *Grube ryby* Bałuckiego. W tym sezonie przygotuje tu jeszcze *Śluby panieńskie* Fredry (1 III 1946), *Gałganka* Niccodemiego (25 V 1946), *Ciotunię* Fredry (V 1946) i *Radców pana radcy* Bałuckiego (28 VIII 1946).

10 II 1946
Izabella Kunicka opracowuje tekst i reżyseruje spektakl *Z biegiem Wisły* w Teatrze „Wesoła Gromadka” w Krakowie; oprawę plastyczną tworzy Zofia Rendzner, kierownikiem muzycznym jest Anda Kitschman, układ tańców tworzy Irena Michalczyk.

16 II 1946
Teresa Roszkowska jest autorką scenografii do *Elektry* Giraudoux na Scenie Poetyckiej Teatru Wojska Polskiego w Łodzi. Reżyseria Edmunda Wiercińskiego. W tytułowej roli Zofia Mrozowska.

17 II 1946
Premiera sztuki Krystyny Wolińskiej *Grunt to morze* w Teatrze Dramatycznym Marynarki Wojennej w Gdyni. Kostiumy przygotowuje autorka.

20 II 1946
Maria Dulęba, kierowniczka artystyczna Teatru Kameralnego TUR w Krakowie, reżyseruje *Muzykę na ulicy* Schurka. Dulęba uczyła także w teatralnym Studiu Starego Teatru, gdzie przygotowała premierę *Warszawianki* Wyspiańskiego, którą doceniła prasa krakowska:

„W wykonaniu wiele uwagi i pieczołowitości poświęcono tekstowi, nie zapominając nawet o pochylonym «e». Najwięcej pomysłowości ujawniono w geście, charakteryzującym stale postać, w zwięzłym, koturnowym, ograniczonym u mężczyzn do zasadniczego schematu – luźniejszym u kobiet. Maria powtarzała jeszcze w chwilach «Kassandrycznych» gest zasadniczy: wróżbiarsko-obrzędowy – Anna była już zupełnie swobodna w geście. Tak więc w kompozycji gestu i jego symbolice osiągnięto wyraz różnorodności treści utworu. […] Pokaz ten wykazał jakie nadspodziewane głębokie, heroiczne wartości głosowe i umiejętności władania można przyswoić w recytacji słuchaczkom w tak krótkim okresie”.
Tadeusz Kudliński, *Z teatrów Krakowa*, [b. t.] nr 23 z 26 VIII 1946.

21 II 1946
Hanna Rajkowska reżyseruje *Majstra i czeladników* Korzeniowskiego w Teatrze Małym w Szczecinie.

24 II 1946
Irena Grywińska-Adwentowicz reżyseruje *Dwa teatry* Szaniawskiego w Teatrze Powszechnym im. Żołnierza Polskiego w Krakowie.

2 III 1946
Premiera *Panny Maliczewskiej* Gabrieli Zapolskiej w Państwowym Teatrze Polskim w Bielsku–Cieszynie.

19 III 1946
Premiera sztuki *Spotkanie po wojnie (Powrót do domu)* Ewy Bonackiej – autorka skrywała się pod pseudonimem Feliks Ostrowa – w Teatrze Nowym w Poznaniu.

24 III 1946
Premiera *Bartosza Głowackiego* Wandy Wasilewskiej w Teatrze im. Słowackiego w Krakowie.

„W swoim *Bartoszu Głowackim* autorka *Tęczy* daje bezkompromisową, śmiałą odpowiedź na pytanie, dlaczego chłopu nie po drodze ze szlachtą, za panami.
W odpowiedzi tej nie daje się zasugerować żadnym romantycznym frazesem, żadnym pozorem. Zakuty w dyby austriackie po powstaniu Kościuszkowskim Bartosz Głowacki to nie jakiś «chłopek-żołnierz» z *Sułkowskiego*, to nawet nie Deczyński z *Kordiana i Chama* Kruczkowskiego. To człowiek, który dojrzał i zrozumiał, że bez gruntownej przemiany socjalnej nie ma Ojczyzny, nie ma wolności, nie ma niepodległości. […]
Bartosz Głowacki, rozbity na szereg scen, ma umiar, mądrość, spokój i powagę. Choć słowa wymierzone w szlachtę i szlachetczyznę brzmią jak straszliwy wyrok, widzowie i słuchacze czują, że w żadnym momencie nie dyktuje ich nienawiść. Potrafiła poza tym Wasilewska

uderzyć szczęśliwie w nutę liryczną. Krótki dialog Bartosza z żoną na temat dni i nocy, w których zrodziła się ich miłość, ma piękno, czar i urok.
Architektura *Bartosza* jest niezwykle prosta […]. Scena końcowa, podczas której Bartosz Głowacki, wzięty do niewoli przez Legiony Polskie we Włoszech, tłumaczy polskim panom oficerom, dlaczego inna jest jego droga do Polski niż ich, jest logiczną klamrą dla wszystkiego, co się w sztuce Wasilewskiej dzieje".
Jacek Frühling, *Nie po drodze chłopu z panem,* [b.d.].

30 III 1946
Leonia Jabłonkówna reżyseruje w Teatrze Ziemi Pomorskiej w Toruniu *Sen nocy letniej* Szekspira, którego inscenizatorem jest Wilam Horzyca.
Jabłonkówna jest w sezonie 1945/46 etatową reżyserką Teatru Ziemi Pomorskiej w Toruniu. Reżyseruje jeszcze wieczór fredrowski *Mąż i żona, Nikt mnie nie zna* (14 II 1946).

„Jabłonkówna zaimponowała organizacją pracy – *Sen* przygotowywany na marginesie prób bieżących poszedł w 25 dni po poprzedniej premierze!"
Stanisław Korkuć, *Z życia teatru. Toruń*, „Teatr" nr 3/1946.

10 IV 1946
Helena Gruszecka wystawia sztukę Janiny Rosnowskiej *Pomocnica domowa* na scenie Teatru Małego w Warszawie.

„Autorka, podobnie jak Dyrekcja Teatru, zdradza istotne ambicje pionierskie, ignorując najbardziej elementarne prawidła budowy sztuki. Prócz ambicji pionierskich autorka zdradza także ambicje publicystyczne o akcentach społecznych. Sztuka płata jej jednak złośliwego figla, gdyż cała ta «społeczna» problematyka załamuje się, prawdopodobnie wbrew intencji autorki, w krzywym zwierciadle jej własnej niezaradności pisarskiej, wykoszlawiając karykaturalnie główną bohaterkę sztuki «uświadomioną społeczne, politycznie i pod względem kulinarnym» pomocnicę domową Katarzynę.
W założeniach autorki leżało również prawdopodobnie przeciwstawienie sobie owych światów: uświadomionego społecznie i walczącego o swoje prawa świata pracy oraz zatęchłego i ciasnego świata mieszczańskich próżniaków i duchowych impotentów. I znowu sztuka spłatała jej złośliwego figla, gdyż sympatia widownia brała raczej w obronę przed rozzuchwalonym babsztylem, zgrywającym się na «społecznicę», zarówno rozhisteryzowanego niedołęgę, jak i jego roztrzepaną i rozganianą «dobroczynnie i społecznie» młodą macochę.
Reżyser Helena Gruszecka uczyniła wszystko, by jakoś ratować tę papierową sztukę, która – obawiamy się – będzie mimo wszystko cieszyła się powodzeniem".
[brak źródła]

13 IV 1946
Maria d'Alphonse reżyseruje *Młodych* Ziembińskiego w Miejskim Teatrze dla Młodzieży w Poznaniu. W tym sezonie przygotuje tu jeszcze: *Królewnę Śnieżkę i siedmiu krasnoludków* Danielewskiego (11 II 1946).

14 IV 1946
Premiera sztuki Wandy Śliwiny *Macierzyństwo panny Jadzi* w Teatrze Województwa Kieleckiego w Kielcach.

17 IV 1946
Irena Grywińska-Adwentowicz reżyseruje *Tajemnicę lekarską* Fodora w Teatrze Powszechnym im. Żołnierza Polskiego w Krakowie.

28 IV 1946
Irena Sowicka reżyseruje *Szewca Dratewkę* Marii Kownackiej w Warszawskim Teatrze Lalki i Aktora „Start".

IV 1946
Janina Romanówna reżyseruje *Freuda teorię snów* Cwojdzińskiego w Teatrze Wojska Polskiego w Łodzi – na scenie „Na pięterku".

11 V 1946
Premiera sztuki Marii Morozowicz-Szczepkowskiej *Walący się dom* w Teatrze Małym w Szczecinie.

„Sztuka stara się wykazać rozkład rodziny ziemiańskiej i jej bezradność w związku z napierającymi siłami postępu społecznego. Problem jednak został wyraźnie podkreślony i widz wychodzi z wrażeniem, że przebudowa życia ziemiańskiego jest zwykłym następstwem rozkładu rodziny hr Rakuskich. Elementy związane z przebudową społeczną opartą na nowych zasadach ekonomicznych i etycznych – w mało przekonywujący sposób przemawiają do wyobraźni widza. […]
Autorka zatem nie ten problem stawia na naczelnym miejscu i nie pod kątem widzenia politycznego należy do sztuki podchodzić. Głównym zamiarem autorki zdaje się być próba przedstawienia upadającej rodziny ziemiańskiej oderwanej od ziemi, nienawidzącej roli, choć jednocześnie obarczonej bagażem przesądów, przyzwyczajeń… Ta próba udała się niewątpliwie. Kto zna to środowisko, ten przyzna autorce bystrość i obiektywizm obserwacji".
wł. g., *„Walący się dom"*, „Kurier Szczeciński" nr 112 z 24 V 1946.

14 V 1946
Premiera *Macierzyństwa panny Jadzi* Wandy Śliwiny w Teatrze Dramatycznym Województwa Gdańskiego w Sopocie.

„Utwór Śliwiny zdradza wszelkie wady i zalety sztuki pisanej przez teatralnego technika. Na krótko wydaje się już, że autorka dotrze do jakiegoś problemu, że mało ziemi nie zachwieje w swym myślowym światoburstwie. Wnet okazuje się przecież, że najwyżej wywala otwarte drzwi. Gorzej. Jakby przerażona bezmiarem swej śmiałości, od filozoficznych zapędów co rychlej wraca do kuchennych mądrości, do zdrowego rozsądku czy… banału. «Żebyś tysiąc lat żyła, to nikogo nie przekonasz, że należy się mieć panience bachory i że ojciec jest potrzebny jak dziura w moście». […] Bohaterka Śliwiny, wygadując przy całej masie zdrowych banałów i niejeden ryzykowny, w tym ostatecznie jest społecznie moralna i sympatyczna, że w sposób naturalny, zrównoważony i mimo wszystko radosny przyjmuje fakt macierzyństwa, nawet choć zanosi się, że pozostać ma ono nieślubne. Oczywiście, przyjazna wszystkiemu, co żyje, autorka nie miałaby serca narazić zdrową etykę naturalną panny Jadzi na próbę aż tak trudną. Gotuje też dla niej – nawet z krzywdą dla ideowego i dramatycznego sensu – iście amerykański happy end.
Śliwina określa swoją sztukę jako «historię podsłuchaną». Rzeczywiście, nie ma tu komediowej intrygi stricto sensu. Że mama Jaskólska całkiem niewyszukanie ciągnie mecenasa przed ołtarz, to jeszcze trochę mało. Mamy tu zatem raczej dramatyczne obrazki

rodzajowe, przetykane życiową quasi-mądrością i wesołością nie najbardziej wybredną. Mój Boże! W tych ciężkich powojennych czasach z wszystkiego się chętnie człowiek uśmieje”.
Edmund Misiołek, *„Macierzyństwo panny Jadzi” W.J. Śliwiny*, „Dziennik Bałtycki” [b.d.].

29 V 1946
Maria Szczęsna reżyseruje *Sprawę Moniki* Marii Morozowicz-Szczepkowskiej w Teatrze Miejskim w Białymstoku.
Szczęsna była etatową reżyserką i aktorką Teatru Miejskiego w Białymstoku. W sezonie 1945/46 reżyseruje tu także: *Nadzieję* Heijermansa (21 X 1945), *Moralność pani Dulskiej* Gabrieli Zapolskiej (24 XI 1945), *Dlaczego zaraz tragedia* Niewiarowicza (15 II 1946), *Grube ryby* Bałuckiego (7 IV 1946), *Diablicę* Schönherra (25 VII 1946).

O *Sprawie Moniki* pisano: „sztuka powinna raczej nosić tytuł: *Sprawa kobiet*, ponieważ autorka wskazuje w niej, iż przynajmniej większość kobiet ma bardzo niewłaściwe podejście do miłości. Podczas, gdy dla mężczyzny miłość jest tylko jednym z punktu programu życiowego. I to bez względu na wartość kobiety i jej miejsce w hierarchii społecznej. Jakkolwiek kobiety zyskały wszystkie uprawnienia, czy to w dziedzinie politycznej, czy społecznej, artystycznej czy też naukowej, to jednak psychologia kobiet zatrzymała się na pewnym punkcie rozwojowym i nie uznaje tego faktu, iż kartki w kalendarzu wielokrotnie uległy zmianie. Nawet taka nowoczesna kobieta, za jaką pragnie uchodzić dr Monika, nie może żyć bez kompleksu niewolnictwa i ukochanego mężczyznę umieszcza na ołtarzu adoracji domowej. Nie zasięgając oczywiście opinii zainteresowanego, czy atmosfera kadzidła będzie mu odpowiadać i nie wywoła raczej niemiłego krztuszenia. Tragedią wielu małżeństw było to, że jedna ze stron nie chciała w drugiej uznać człowieka niezależnego. […] Sztuka Morozowicz-Szczepkowskiej posiada bardzo piękne akcenty społeczne. Nie odosobnienie, nie tchórzliwe usuwanie się na bok, ale praca, zajmowanie miejsca w szybko płynącym nurcie wydarzeń przetworzą nas wewnętrznie i uzdrowią.
P. Szczęsna w roli Moniki dała sylwetkę nieprzytomnie zakochanej w mężu lekarki. Szczególnie dobra była w akcie II, naturalnie odtwarzając gorączkującą po poważnej operacji kobietę. […] Sztukę warto zobaczyć. Szczególnie powinny jej posłuchać kobiety, by nie popełniać błędów Moniki”.
Małgorzata Kobus, *Sprawa Moniki*, „Dziennik Białostocki” [b.d].

16 VI 1946
I sesja Rady Teatralnej. Rada została utworzona zarządzeniem Ministra Kultury i Sztuki w celu opracowania kompleksowego programu odbudowy i organizacji życia teatralnego w Polsce. Minister Kultury i Sztuki „mianował częściowo z własnego wyboru, częściowo na wniosek organizacji artystycznych i społecznych, 55 członków Rady Teatralnej, w tym 16 członków honorowych, a 39 zwyczajnych”. Utworzono 5 komisji: Komisja ustrojowo-organizacyjna i gospodarcza, Komisja programowo-repertuarowa, Komisja szkolnictwa i naukowo-wydawnicza, Komisja do spraw budowy i odbudowy teatrów, Komisja teatrów niezawodowych. Wśród 55 członków Rady Teatralnej znalazła się dwie kobiety: Irena Solska i Anna Laskowska, które weszły w skład Komisji teatrów niezawodowych.
Skrót sprawozdania z I sesji Rady Teatralnej, „Teatr” nr 5/1946.

19 VI 1946
Hanna Małkowska reżyseruje program składany *Miodowa 14* w warszawskim Teatrze Milicji Obywatelskiej „Studio”.

24 VI 1946
Premiera *Nieba bez gwiazd* Jadwigi Radlińskiej w Teatrze Miejskim im. Słowackiego w Opolu.

30 VI 1946
Marta Janic reżyseruje Marii Kownackiej *O Żaczku Szkolaczku* ze scenografią Wandy i Stanisława Byrskich w Dziecięcym Teatrze Kukiełkowym RTPD w Łodzi.

VI 1946
Premiera *Kobiety bez skazy* Gabrieli Zapolskiej w Teatrze Województwa Kieleckiego w Kielcach.

VI–VII 1946
Na łamach „Teatru" (nr 1–2) opublikowano ankietę *O nowy repertuar teatrów polskich*, w której udział wzięła (obok Jarosława Iwaszkiewicza i Jana Nepomucena Millera) Wanda Padwa.

9 VII 1946
Premiera *Panny Maliczewskiej* Gabrieli Zapolskiej w Teatrze im. Jaracza w Olsztynie.

25 VII 1946
Stefania Domańska, jako etatowa reżyserka Teatru Miejskiego w Jeleniej Górze, reżyseruje *Chłopską krew* Łazarka i Krajniaka.

3 VIII 1946
Maria Gorczyńska reżyseruje *Niebieskiego lisa* Herczega w Teatrze Powszechnym TUR w Łodzi.

24 VIII 1946
Hanna Małkowska reżyseruje *Produkcję pana Brandta* w Teatrze Milicji Obywatelskiej „Studio" w Warszawie.

VIII 1946
W „Teatrze" (nr 3) opublikowano fragmenty (scena 2) *Orfeusza* Anny Świrszczyńskiej.

Sezon 1946/1947

2 IX 1946
Halina Łuszczewska w Gdańskim Zespole Artystycznym reżyseruje *Ciotunię* Fredry ze scenografią Wiery Nowickiej. Łuszczewska jest etatową reżyserką, a także skarbnikiem GZA, gdzie na etatach reżyserskich i w kierownictwie pracują jeszcze 3 kobiety: Zofia Wilkoszewska jako zastępca prezesa, Malwina Szczepkowska jako kierownik zespołu teatralnego i etatowa reżyserka oraz Celina Gosieniecka w funkcji kierownika muzycznego. Etatową scenografką GZA jest Wiera Nowicka. To jeden z licznych po wojnie przykładów zespołowej pracy kobiet.
W tym sezonie Łuszczewska w GZA wyreżyseruje jeszcze *List* Fredry (27 IV 1947).

2 IX 1946
Zofia Modrzewska, jako etatowa reżyserka Teatru Polskiego w Bydgoszczy, reżyseruje sztukę pod tytułem *Szesnastolatka* Philipa i Aimee Stuartów. W tym sezonie w Bydgoszczy wyreżyseruje jeszcze: *Candidę* Shawa ze scenografią Jadwigi Przeradzkiej-Jędrzejewskiej (30 X 46), *Szczeniaki* Ferdinanda (18 I 1947), *Odrodzenie* Reny Nehrebeckiej (12 II 1947), *Szklaną menażerię* Williamsa (11 VII 1947).

14 IX 1946
Leonia Barwińska, do VI 1947 samodzielnie kierująca Teatrem Miejskim im. Korzeniowskiego w Gorzowie Wielkopolskim, reżyseruje *Karykatury* Kisielewskiego. Jako jedyna reżyserka w gorzowskim teatrze w tym sezonie wyreżyseruje jeszcze *Mysz kościelną* Fodora (12 X 1946), *Papa się żeni* Rapackiego (12 XI 1946), *Małżeństwo Loli* Zbierzchowskiego (16 XII 1946), *Betlejem polskie* Rydla, *Roxy* Connersa (1 II 1947), *Epokę tempa* Cwojdzińskiego (8 III 1947), *Sublokatorkę* Grzymały-Siedleckiego (30 III 1947).

16 IX 1946
Stanisława Zbyszewska reżyseruje *Dom kobiet* Zofii Nałkowskiej w Teatrze Miejskim im. Słowackiego w Opolu.

17 IX 1946
Halina Lubicz, jako dyrektorka i etatowa reżyserka Teatru Lalki i Aktora w Poznaniu, reżyseruje *Szewczyka Dratewkę* Marii Kownackiej. W tym sezonie przygotuje jeszcze: *Złotą rybkę* Jelizawiety Tarachowskiej (5 XII 1946), *Hejdi* Johanny Spyri (19 IV 1947) i *W gościnie u lalek* Laurentowskiego (22 V 1947).

19 IX 1946
Leonia Barwińska w Teatrze Miejskim w Gnieźnie reżyseruje *Moralność pani Dulskiej* Gabrieli Zapolskiej. W tym sezonie w Gnieźnie wyreżyseruje także bajkę *Gałganek* Niccodemiego (24 X 1946).

21 IX 1946
Prapremiera *Orfeusza* Anny Świrszczyńskiej w Teatrze Ziemi Pomorskiej w Toruniu w reżyserii Wilama Horzycy.
W odczycie nadanym przez Polskie Radio zatytułowanym *O „trudnej" sztuce Anny Świrszczyńskiej* Stefan Srebrny tłumaczył zawiłości poetyckiego i filozoficznego dramatu, doceniając w pełni nowatorską formę i problematykę tekstu. Rekonstruując przyczyny klęski Orfeusza, konkludował:

„Gdzież więc wyjście? Tam, gdzie go nie ma, gdzie się wie, że go nie ma: w świecie Dionizosa. Dionizos – bóstwo ekstazy i szału – szału zarówno dobroczynnego jak niszczącego – bóstwo jednoczące w sobie najodleglejsze sprzeczności, jednoczące w sobie dwa sprzeczne światy – żywych i umarłych – daje w chwili ekstazy poczucie irracjonalnej tajemnicy bytu. Orfeusz Świrszczyńskiej – podobnie jak kiedyś Orfeusz Ajschylosowy – jest wrogiem Dionizosa, patrona chaosu, a czcicielem Apolla, który wprowadza ład, ujarzmia chaos, a o ciemnej zagadce tamtego świata nie chce nic wiedzieć, odgradza się od niej swoją nieznoszącą mroku jasnością, jak Orfeusz swym «śmiechem wyzwalającym». Dlatego rozszarpią go, jako wroga Dionizosa, czcicielki jego, opętane jego szałem menady. Ale będzie to zarazem święty obrzęd: menady rozszarpują na ofiarę swemu bogu dzikie zwierzęta, jak on sam kiedyś, przyszły pan lepszego, odnowionego świata, rozszarpany został przez ciemne, wrogie siły ziemi – Tytanów.

Nie ma lekarstwa na ranę, którą Orfeusz leczyć chciał swoim apollińskim śmiechem. Trzeba się zanurzyć w rozkołysanym morzu sprzeczności. Przyjąć t r a g i z m ś w i a t a, jego nieprzeniknioną dla umysłu ludzkiego zagadkę. Dionizos jest ojcem tragedii.
O tym, wśród arabesek fantazji poetyckiej, wśród kapryśnej gry serio i żartu, mówi sztuka Anny Świrszczyńskiej".
Tekst wykładu, świadczący o rozpoznaniu w utworze Świrszczyńskiej dzieła najwyższej rangi, opublikowany został w „Teatrze" 1946 nr 6–7.

29 IX 1946
Maria d'Alphonse, jako etatowa reżyserka Teatru Lalki i Aktora w Poznaniu reżyseruje *Kopciuszka* Walewskiego. W tym sezonie przygotuje jeszcze *O krasnoludkach i sierotce Marysi* Marii Konopnickiej (19 XI 1946), *Bajki w Betlejem* Haliny Lubicz (25 XII 1946), *Zamarznięte serce* Kazimiery Jeżewskiej (28 I 1947), *Czerwonego Kapturka* Grimmów (26 II 1947).

IX 1946
Na łamach „Teatru" (nr 4) ukazuje się obszerny artykuł H. Jabłońskiej *Cele i zadania teatru ochotniczego* poświęcony potrzebie edukacji kulturalnej poprzez teatr. Teatr może służyć jako „środek dźwigania kulturalnego mas przez ukazywanie wartości wyższych i zespalanie uczuć i woli do wspólnego czynu" (s. 38). Teatr ochotniczy, amatorski ma tu szczególne cele do spełnienia. „Większość ludzi wykonywa czynności tak zmechanizowane, iż zacierają one w nich wszelkie przejawy indywidualności", dlatego „człowiek musi szukać wyżycia się artystycznego w zajęciach amatorskich. […] Jednostka ludzka, zmęczona pracą fizyczną, szuka wypoczynku w pracy umysłowej. Człowiek zmuszony do wyładowania energii jednokierunkowo, szuka odprężenia przez radość tworzenia w dziedzinie specjalnie umiłowanej" (s. 41). „Teatr zawodowy działa najczęściej na przygodną grupę publiczności, gdy w teatrze ochotniczym widz i aktor stanowią zespół, organicznie zrośniętą, jednorodną gromadę ludzką" (s. 42). „Jednostka ludzka w oparciu o zespół zyskuje na siłach moralnych i społecznych, podciąga się wewnętrznie dla osiągnięcia wspólnego celu". Wezwanie do wypracowani odrębnych od teatru zawodowego technik pracy i estetyki.

6 X 1946
Gustawa Błońska, pracując na stanowisku głównego reżysera Teatru Miejskiego w Lublinie, reżyseruje *Pana Jowialskiego* Fredry. W tym sezonie Błońska przygotuje jeszcze sztuki: *Przyjaciel nadejdzie wieczorem* Companeeza i Noego (29 XI 1946), *Dom otwarty* Bałuckiego (11 II 1947), *Adwokat i róże* Szaniawskiego (13 V 1947), *Na trasie*… Barnasia (15 VII 1947). O *Panu Jowialskim* pisano:

„Spektakl lubelskiego Teatru Miejskiego podbija, jak zawsze, rytmem gry zespołowej. W *Panu Jowialskim* rej wodzi J. Kondrat (jako Ludomir) pełen temperamentu już nie odtwórczego, lecz współtwórczego. […] Reżyseria Błońskiej, poza kilkoma szczęśliwymi pociągnięciami, nie szuka z gruntu nowych dróg, kładąc główny nacisk na farsowe przebranie w II akcie i licząc, że talenty aktorskie zrobią swoje".
Maria Bechczyc-Rudnicka, *Z życia teatru. Lublin*, „Teatr" nr 5/1946.

O sztuce *Przyjaciel nadejdzie wieczorem* i reżyserii Błońskiej kronikarka pisała entuzjastycznie w kolejnej odsłonie relacji z Lublina:

„Rzecz jest zrobiona bez wątpienia pierwszorzędnie. Żadna to wysoka klasa z punktu widzenia literackiego, lecz coś arcyscenicznego. […] Reżyseria Błońskiej pomysłowa w

zakreślonych sobie granicach naturalizmu, rządząca się prawem realnego bytu zjawisk, staranna w opracowaniu szczegółów, ma w sobie dużo dynamiki".
Maria Bechczyc-Rudnicka, *Z życia teatru. Lublin*, „Teatr" nr 1–2/1947.

6 X 1946
Halina Gallowa, etatowa reżyserka Teatru Miejskiego Wybrzeże w Gdyni, reżyseruje *Ballady Mickiewiczowskie*.

8 X 1946
Maria Dulęba, kierowniczka artystyczna Teatru Kameralnego TUR – Teatru Powszechnego TUR w Krakowie, a także jego etatowa reżyserka i aktorka, reżyseruje na scenie objazdowej (Krakowski Teatr Objazdowy TUR) z absolwentami Studia Dramatycznego Starego Teatru *Powrót posła* Niemcewicza. W tym sezonie reżyseruje także *Rozbitków* Blizińskiego (7 II 1947).

13 X 1946
Maria Billiżanka, twórczyni, kierowniczka artystyczna i etatowa reżyserka Teatru RTPD „Wesoła Gromadka" w Krakowie, reżyseruje *Niebieskiego ptaka* Maeterlincka. Billiżanka w tym sezonie wyreżyseruje jeszcze: *Robinsona Crusoe* swojego autorstwa (2 III 1947), *Wesele lalki* Bronisławy Ostrowskiej i sztukę Anny Świrszczyńskiej *Biedula… O biedzie, co miała siedem kostek* (2 III 1947).

„Omówienie życia teatralnego Krakowa byłoby niepełne, gdybym nie wspomniała o teatrach dziecięcych. Przede wszystkim wymienić tu trzeba «Wesołą Gromadkę». Najciekawszą jej premierą był *Robinson Crusoe* w opracowaniu M. Biliżanki, której ofiarną pracą teatr ten stoi. Ujęcie treściowe i podejście do dziecka jest tu na wskroś nowoczesne".
Krystyna Grzybowska, *Z życia teatrów. Kraków*, „Teatr" nr 9/1947 nr 9.

14 X 1946
Hanna Małkowska, jako etatowa reżyserka Teatru Milicji Obywatelskiej „Studio" w Warszawie, reżyseruje sztukę *Autobus o szóstej* Rubacha i Strausa.

18 X 1946
Elżbieta Kalinowicz reżyseruje *Przygody Gęgorka* Niny Gernet i Tatiany Gurewicz, inaugurując działalność Teatru Lalki i Aktora we Wrocławiu. Jako jedyna reżyserka teatru w tym sezonie przygotuje jeszcze: *Żywe zabawki* Fiedotowicza (26 XII 1946), *O strasznym smoku i dzielnym szewczyki, prześlicznej królewnie i królu Gwoździki* Marii Kownackiej, *Jak Sewerysio nauczył się tabliczki mnożenia* Lucyny Krzemienieckiej i *Trzy świnki* Kofty. Do większości przedstawień sama opracuje lalki i scenografię.

24 X 1946
Stanisława Mazarekówna, jako etatowa reżyserka i aktorka Teatru Miejskiego im. Słowackiego w Opolu, reżyseruje *Cień* Niccodemiego. W tym sezonie przygotuje tu jeszcze: *Przydział mieszkaniowy* Brońskiego (7 XII 1946), *Romans* Sheldona (15 III 1947).

26 X 1946
Zuzanna Łozińska reżyseruje *Mysz kościelną* Fodora w Teatrze Miejskim im. Słowackiego w Opolu. W tym sezonie przygotuje jeszcze: *Ich czworo* (17 XI 1946) i *Skiz* (7 IV 1947) Gabrieli Zapolskiej, *Dr Julię Szabo* Fodora (6 III 1947), *Jutro pogoda* Hopwooda (15 VI

1947), *Popas króla jegomości* Grzymały-Siedleckiego (20 IV 1947), *Pocałunek przed lustrem* Fodora (1 VI 1947).

30 X 1946
Irena Ładosiówna reżyseruje napisaną przez siebie sztukę *Weryfikacja* w Teatrze Miejskim w Lublinie, w którym – obok Gustawy Błońskiej – jest etatową reżyserką. Zdecydowana większość granego w tym sezonie repertuaru Teatru Miejskiego reżyserowana jest przez te dwie twórczynie.
Prapremiera tekstu Ładosiówny okazuje się skandalem, a autorka staje się obiektem ostrych ataków prasy. Bohaterka sztuki, grana przez samą autorkę i reżyserkę, jest Polką, która z rozkazu państwa podziemnego nawiązuje romans z gestapowcem, ale zakochuje się w nim naprawdę. Choć wypełnia rozkazy organizacji i wykrada cenne dokumenty, nie może moralnie i psychicznie poradzić sobie z sytuacją, w jakiej się znalazła. Dręczona wyrzutami sumienia, sama się osądza i wykonuje na sobie najwyższy wyrok za zdradę, popełniając samobójstwo. Sztuka nazwana została „awanturniczą sensacją". Prasa powtarza zarzuty o niemoralność i rażącą niestosowność ujęcia tematu:

„Jakże daleko cudzym trzeba być tej walce, jakże daleko aspołeczną moralność trzeba mieć, by w tym ogromie tragedii narodowej ujrzeć tragedię miłosną między Polską a gestapowcem".
„Sztandar Ludu" nr 308/1946.

Sztuki i autorki zdecydowanie broni jedynie prof. Juliusz Kleiner:

„*Weryfikacja* jest debiutem wybitnym. Posiada silne napięcie dramatyczne. Tchnie prawdą. Bogactwo treści daje w zwartych zarysach. Odznacza się ekonomią szczegółów. […] Nie czyniąc wrażenia pogoni za efektami, gromadzi efekty proste a działające niewątpliwie. Sztuka głosi skrajną, prostolinijną, bezkompromisową odpowiedzialność za poczucie winy, bez względu na wszelkie szanse pozyskania obcej aprobaty. Człowiek powinien być wobec siebie sędzią nieubłaganym i nie kryć czynu złego czy myśli złej zasłoną najpiękniejszej nawet, najwznioślejszej maski. Jest to dramat o potędze sumienia. A taki dramat jest bezwzględnie etyczny".
„Gazeta Lubelska" nr 306/1946.

W związku z niesłabnącą krytyką i narastającym skandalem wokół *Weryfikacji* minister kultury i sztuki nakazuje Wojewódzkiemu Wydziałowi Kultury i Sztuki wstrzymać spektakle „ze względu na ich szkodliwy wpływ na społeczeństwo". Zob. Anna Nowak, *Irena Ładosiówna – wskrzesicielka polskiego teatru*, w: *Jego siła nas urzekła… Szkice i wspomnienia z dziejów lubelskiego teatru*, red. Alojzy Leszek Gzella, Wydawnictwo Lubelskie, Lublin 1985.
Mimo skandalu, Ładosiówna w tym sezonie przygotuje jeszcze następujące premiery w Teatrze Miejskim w Lublinie: *Wesoły wspólnik* Rapackiego (20 IX 1946), *Wszystkie nasze dzienne sprawki, warte rózgi czy zabawki* Wandy Śliwiny (6 XII 1946), *Moja żona Penelopa* Gozdawy i Stępnia (31 XII 1946), *Niebo bez gwiazd* Jadwigi Radlińskiej (14 I 1947), *Maria Stuart* Słowackiego (17 IV 1947).

31 X 1946
Premiera *Orfeusza* Anny Świrszczyńskiej w Starym w Teatrze Krakowie.
Kronikarka „Teatru" sprawozdająca z Krakowa, Krystyna Grzybowska, uznała, że – mimo wielu niedoskonałości inscenizacyjnych, które przesłaniały istotną treść sztuki zbędną

„romantyczną dekoracją" – „jest ta sztuka niewątpliwie najważniejszym wydarzeniem teatralnym tych kilku tygodni Krakowa". Polemizując z oczytaniem Stefana Srebrnego (nadanym w Polskim Radiu i wydrukowanym w „Teatrze" nr 6–7/1947), Grzybowska daje własną wykładnię zasadniczego problemu tekstu:

„U Świrszczyńskiej śmierć Eurydyki staje się dla Orfeusza potknięciem, decyduje o przegranej sprawy społecznej – uleczenia Menad. Jest bowiem *Orfeusz* sztuką o winie i karze. […] *Orfeusz* jest historią o człowieku, który na chwilę zapomniał o swej misji społecznej, gdy się ocknął, było już za późno, sprawa została przegrana. W tym leży społeczne znaczenie *Orfeusza*, o którym się tyle mówi w Krakowie. Upajający jednych, odstraszający drugich liryzm Świrszczyńskiej, wizyjna i baśniowa oprawa Kosińskiego, prowadzą na manowce". „Teatr" nr 6–7/1946.

XI–XII 1946
Na łamach „Teatru" (nr 6–7) ukazuje się blok tekstów poświęconych *Orfeuszowi* Anny Świrszczyńskiej: Wilam Horzyca *O inscenizacji Orfeusza*, Stefan Srebrny *O „trudnej" sztuce Świrszczyńskiej* oraz wypowiedź samej autorki *Na marginesie „Orfeusza"*. Świrszczyńska dała tu swoją wykładnię interpretacyjną tekstu, pisząc:

„Orfeusz nie zdołał ocalić świata od lęku, ale dość mu zostało jeszcze siły, by w godzinie śmierci w samym sobie zwyciężyć lęk. Toteż w scenie końcowej jest on mimo wszystko zwycięzcą menad, a jego moc – moc kapłana boga słońca – góruje nad ich posępną wzniosłością rozpaczy. I to moim zdaniem powinno sprawić, że mimo tragizmu zakończenia widz nie wyniesie z całości przedstawienia wrażenia beznadziejnego pesymizmu. Chociaż Orfeusz umiera, idea, o którą walczy, pozostaje żywa. Jest ona obecna nawet w sercach menad, które nieuleczone przez Orfeusza czekać będą na nowego wybawcę".

1 XI 1946
Jadwiga Dąbrowska reżyseruje *Kota w butach* Hertza w Państwowym Teatrze Polskim w Bielsku–Cieszynie; w tym sezonie wyreżyseruje jeszcze *O krasnoludkach i sierotce Marysi* Marii Konopnickiej (7 IV 1947).

6 XI 1946
Leonia Jabłonkówna, jako etatowa reżyserka Teatrów Dolnośląskich we Wrocławiu, reżyseruje *Pannę Maliczewską* Gabrieli Zapolskiej. W tym sezonie Jabłonkówna reżyseruje jeszcze: *Damy i huzary* Fredry (17 X 1946), *Dwa teatry* Szaniawskiego (17 III 1947), *Zielone lata* Pugeta (22 IV 1947).
Przy okazji odnotowania premiery *Panny Maliczewskiej*, kronikarz „Teatru" poświęcił akapit rosnącej pozycji reżyserki:

„Sztukę reżyserowała Jabłonkówna. Firma znana, zdobywająca coraz lepszą pozycję. Znać u niej upór i umiejętność w korzystaniu z najlepszych wzorców, znać reżysera, który ograniczył się nie tylko do montowania tekstu i nadawania rytmiki scenom, ale problemem stała się dla niego troska o zagadnienia plastyki, o malarskie rozwiązanie przestrzeni".
J.S., *Z życia teatrów. Wrocław*, „Teatr" nr 6–7/1946.

7 XI 1946
Stanisława Zbyszewska, jako etatowa reżyserka i aktorka Teatru Miejskiego im. Słowackiego w Opolu, reżyseruje *Śluby panieńskie, czyli magnetyzm serca* Fredry. W tym sezonie przygotuje jeszcze następujące sztuki: *Ich dwóch* Niewiarowicza (28 IX 1946), *Zbyt liczną*

rodzinkę Birabeau (10 X 1946), *Mademoiselle* Devala (31 X 1946), *Cyda* Corneille'a (1 V 1947).

8 XI 1946
Wanda Siemaszkowa reżyseruje *Norę, czyli dom lalki* Ibsena w kierowanym przez siebie do 1 VII 1947 Teatrze Ziemi Rzeszowskiej. Siemaszkowa i Neonilla Kilar są tu jedynymi etatowymi reżyserkami i niemal cały repertuar w tym sezonie wypełniają spektakle w ich reżyserii. Siemaszkowa przygotowała jeszcze: *Stary dzwon* Brzozy (21 IX 1946), *Marię Stuart* Słowackiego (z Neonillą Kilar; 24 I 1947), *Z dobrego serca* Rydla i *Męża od biedy* Blizińskiego (V 1947) i *Cień* Niccodemiego (15 VI 1947). Jest to drugi i ostatni sezon Siemaszkowej, która umiera 6 sierpnia 1946 roku.

17 XI 1946
Klementyna Krymkowa, dyrektorka i reżyserka Teatru Dzieci Warszawy, otwiera sezon premierą sztuki Themersona *Pan Tom buduje dom*.

26 XI 1946
Maryna Broniewska, jako etatowa reżyserka Teatru Ziemi Pomorskiej w Toruniu, przygotuje *Króla włóczęgów* Mac Carthy'ego, W tym sezonie reżyseruje jeszcze *Gospodarstwo* Iwaszkiewicza (12 VI 1947). Poza reżyserią opracowuje także choreografię do przedstawień w reżyserii Wilama Horzycy.
Król włóczęgów spotkał się z wielkim uznaniem publiczności. Powtórzono go 47 razy, przedstawienie obejrzało 19 tysięcy widzów, a więc co trzeci mieszkaniec Torunia, co stanowiło wielkie osiągnięcie frekwencyjne.

„Miły, nierealny świat wpół bajki, wpół prawdy wniósł na scenę toruńską *Król włóczęgów*. Tę komedię muzyczną, przenoszącą widza do schyłku paryskiego średniowiecza reżyserowała Maryna Broniewska, wydobywając z niej pogodny, niefrasobliwy nastrój, skrzący się dowcip i poetyckie walory komedii".
Stanisław Matysiak, *Z życia teatrów. Toruń*, „Teatr" nr 9/1947.

Lidia Kuchtówna, monografista toruńskiej sceny, wskazuje na ściśle pragmatyczny charakter tej decyzji repertuarowej Horzycy:
„Horzyca wezwał Marynę Broniewską i powiedział: »Musimy *Królem włóczęgów* zarobić na *Za kulisami Norwida*«. […]
Na sukces przedstawienia wpłynął duży wkład pracy realizatorów. Reżyserię komedii powierzył Horzyca Marynie Broniewskiej. Sam przychodził bardzo często na próby i nawet kierował próbami tekstowymi. Broniewska zajęła się głównie układami choreograficznymi i kompozycją scen zbiorowych".
Lidia Kuchtówna, *Wielkie dni małej sceny. Wilam Horzyca w Teatrze Ziemi Pomorskiej w Toruniu 1945–1948*, Instytut Sztuki PAN, Ossolineum, Warszawa–Wrocław 1972, s. 69.

XI 1946
Neonilla Kilar, jako etatowa reżyserka Teatru Ziemi Rzeszowskiej, reżyseruje *Ich dwóch* Niewiarowicza. W tym sezonie w Rzeszowie przygotuje jeszcze *Marię Stuart* Słowackiego (z Wandą Siemaszkową; 24 I 1947).

10 XII 1946

Malwina Szczepkowska, jako etatowa reżyserka Gdańskiego Zespołu Artystycznego, reżyseruje *Antygonę* Sofoklesa ze scenografią Wiery Nowickiej. W tym sezonie w GZA wyreżyseruje jeszcze swój tekst – *Księżniczkę Pstrokońską* (27 IV 1947).

24 XII 1946
Irena Orzecka, kierowniczka artystyczna i etatowa reżyserka Teatru Miejskiego w Jeleniej Górze, reżyseruje *Noc wigilijną* Marii Kasprzyckiej-Wereszczyńskiej. W tym sezonie w prowadzonym przez siebie teatrze wyreżyseruje jeszcze *Śpiącą królewnę* Marii Kasprzyckiej-Wereszczyńskiej (XI 1946), *Bigos zachodni* Olgi Firkowej (I 1947), *Marysię i gąski* Marii Kasprzyckiej-Wereszczyńskiej (III 1947).

26 XII 1946
Natalia Barbara Gołębska, etatowa reżyserka Teatru Miejskiego Wybrzeże w Gdyni, opracowuje i reżyseruje widowisko *Z piosenką przez wieś*.

26 XII 1946
Elżbieta Czaplińska kierująca, wraz z mężem Tadeuszem, Objazdowym Teatrem Marionetek „Tęcza" w Tuchomiu, reżyseruje *Szopkę polską* Szczepańskiego. W tym sezonie przygotuje jeszcze *Pana Twardowskiego* Rydla.

XII 1946
Zofia Jaremowa przygotowuje lalki i dekoracje do spektaklu *Szopka na Boże Narodzenie* w Teatrze Lalki „Groteska" w Krakowie. Lalki stworzy jeszcze do spektaklu *Złota rybka* Jelizawiety Tarachowskiej (8 II 1947).

XII 1946
Joanna Piekarska w Teatrze Kukiełek TPD „Baj Pomorski" w Toruniu reżyseruje bajkę *Nowe szaty króla* wg Andersena. Od 1 IV 1947 będzie dyrektorką i kierowniczką artystyczną tego teatru. W tym sezonie przygotuje jeszcze *O Szymku, Tymku i żywej wodzie* Julii Duszyńskiej i *Historię całą o niebieskich migdałach* Lucyny Krzemienieckiej. Wszystkie spektakle ze scenografią Ireny Pikiel.

2 II 1947
Marta Janic, dyrektorka i kierowniczka artystyczna Dziecięcego Teatru Kukiełek RTDP w Łodzi, reżyseruje *Historię całą o niebieskich migdałach* Lucyny Krzemienieckiej. W tym sezonie przygotuje tu jeszcze *Dziwnego doktora* wg Loftinga (4 V 1947).

17 II 1947
Premiera sztuki Krystyny Grzybowskiej *Promieniści* w Starym Teatrze w Krakowie. Wojciech Natanson pisał po krakowskiej premierze:

„Gdyby nie było w tej sztuce nic innego – poza gorącą i wymowną obroną Maryli [Wereszczakówny] – utwór zasługiwałby na uwagę. […] Przywykliśmy patrzeć na Marylę poprzez legendę, która z niej zrobiła pannę pustą, zimną i niegodną wielkiej miłości genialnego poety. Autorka *Promienistych* sądzi, iż rzeczywistość wcale nie była podobna do owej legendy i stara się ukazać prawdę w nowym świetle historycznej rewizji. […]
Rolę Maryli odtwarza Ewa Stojowska. Ma głos piękny, ujmujący, zabarwiony wszelkimi odcieniami uczucia. Gra tak, iż otwiera – poza słowami i gestami – perspektywy głębokich przeżyć. Rola to budzi nadzieję, że młoda artystka zagrać potrafi w najpiękniejszym naszym repertuarze poezji miłosnej: myślę o Słowackim i Norwidzie!".

Wojciech Natanson, *Kronika z życia teatru. Kraków*, „Teatr” nr 3/1947.

I–II 1947
Na łamach „Teatru” (nr 1–2) ukazał się tekst Krystyny Grzybowskiej *O nową widownię* charakteryzujący powojenną widownię teatralną (rekrutującą głównie ze sfer „nowobogackich” – „drobnomieszczańskiej” i „półinteligenckiej”) i zarazem zgłaszający postulat świadomej pracy na rzecz budowania nowej widowni i „upowszechniania” teatru. Chodzi o kontynuację pracy Jędrzeja Cierniaka nad tworzeniem scen wiejskich oraz o tworzenie teatrów w małych miasteczkach, angażujących bezpośrednio społeczność lokalną, tworząc „typ teatru amatorskiego, wzorowanego na polskich wojennych teatrach obozowych”. Autorka jest także zdecydowaną zwolenniczką widowni zorganizowanej i zaleca rozbudowywanie współpracy teatrów i zakładów pracy, podając jako dobry przykład międzywojenną praktykę teatru w Katowicach.

4 III 1947
Wanda Jarszewska reżyseruje *Męża i żonę* Fredry w Teatrze Dramatycznym Marynarki Wojennej – Teatrze Aktorów Województwa Gdańskiego w Sopocie. W tym sezonie wyreżyseruje jeszcze *Medora* Molina (23 IV 1947).

8 III 1947
Zofia Ślaska reżyseruje *Sprawę Moniki* Marii Morozowicz-Szczepkowskiej w Teatrze Województwa Kieleckiego im. Żeromskiego w Kielcach.

18 III 1947
Jadwiga Dobrzańska reżyseruje montaż tekstów Słowackiego *Słowo wiecznie żywe* w Teatrze Miejskim w Świdnicy.

III 1947
Na łamach „Teatru” (nr 3) tekst Janiny Kilian-Stanisławskiej – kierowniczki artystycznej Teatru „Niebieskie Migdały” – *Istota teatru lalki;* tekst o charakterze manifestu artystycznego.

7 IV 1947
Maria Gadomska reżyseruje *Panią Twardowską* Mickiewicza w Teatrze Lalek „Niebieskie Migdały” w Krakowie.

27 IV 1947
Nuna Młodziejowska-Szczurkiewiczowa, kierowniczka artystyczna i etatowa reżyserka Teatru Miejskiego w Gnieźnie, reżyseruje *Śluby panieńskie* Fredry. W tym sezonie w Gnieźnie wyreżyseruje jeszcze sztuki: *Roxy* Connersa (6 IV 1947), *Oj, mężczyźni, mężczyźni* Zalewskiego (22 V 1947) i *Pensjonat we dworze* Kiedrzyńskiego (26 V 1947).

7 V 1947
Romana Kowalewska reżyseruje *Dwanaście miesięcy* Marszaka w Teatrze Wojska Polskiego w Łodzi.

7 V 1947
Premiera sztuki *Dewaluacja Klary* Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej w Starym Teatrze w Krakowie.

11 V 1947
Premiera sztuki Haliny Górskiej *Kwiat ametystu* w reżyserii Klementyny Krymkowej, dyrektorki Teatru Dzieci Warszawy.
Kronikarz „Teatru" docenia funkcję społeczną placówki, wytrwałość i inwencje dyrektorki:

„Trzecią już sztukę wystawia Teatr Dzieci Warszawy, którego stała i usilna praca nad utrzymaniem właściwego poziomu, zarówno w repertuarze, jak i w grze i w wystawie jest aż nazbyt widoczna.
Ubogi pod względem materiału dekoracyjnego, teatr stara się pomysłowością zastąpić realne braki – i przyznać trzeba, że mu się to w znacznej mierze udaje. […] Z niemałą inwencją poetycką wyreżyserowała sztukę p. Klima Krymkowa przy współpracy p. Izabeli Szereszewskiej.
Dzieci ten teatr powinny uznać za swój i znaleźć w nim godziwą i pożyteczną rozrywkę".
R., *Z życia teatrów. Warszawa*, „Teatr" nr 6/1947.

22 V 1947
Eugenia Śnieżko-Szafnaglowa reżyseruje *Sprawę Moniki* Marii Morozowicz-Szczepkowskiej, sama grając rolę Antosi, w Teatrze Miejskim im. Jaracza w Olsztynie.

4 VI 1947
Helena Buczyńska, jako etatowa reżyserka Teatru Polskiego w Bydgoszczy, reżyseruje *Żołnierza królowej Madagaskaru* Tuwima.

6 VI 1947
Irena Sowicka, dyrektorka Warszawskiego Teatru Lalki i Aktora – Teatru Lalki i Aktora „Guliwer", reżyseruje sztukę *Gęgorek* Niny Gernet i Tatiany Gurewicz.

8 VI 1947
Ida Kamińska reżyseruje sztukę *Dwaj Kune-Lemł* Goldfadena w Dolnośląskim Teatrze Żydowskim we Wrocławiu.

15 VI 1947
Helena Hałacińska, będąca także na etacie aktorskim w Teatrze Dramatycznym Marynarki Wojennej – Teatrze Aktorów Województwa Gdańskiego w Gdyni, reżyseruje *Cień* Niccodemiego. W tym sezonie wyreżyseruje jeszcze sztuki: *Kochanek to ja* Niewiarowicza (1 VIII 1947) i *Egzotyczną kuzynkę* Verneuila (21 VIII 1947).

12 VII 1947
Janina Petry-Przybylska reżyseruje bajkę *O Janku, co psom szył buty* Słowackiego w Teatrze Lalek „Niebieskie Migdały" w Krakowie.

17–31 VII 1947
W Teatrze Polskim w Warszawie odbywa się finał ogłoszonego przez Ministerstwo Kultury i Sztuki Konkursu Szekspirowskiego. Było to pierwsze tak poważne przedsięwzięcie służące realizacji polityki teatralnej, przez Martę Fik ocenione jako „jedna z najszczęśliwszych imprez tego typu" w historii powojennego teatru polskiego (Zob. *Kultura polska po Jałcie. Kronika lat 1944–1981*, Warszawa 1991). Wzięło w nim udział 13 przedstawień z całej Polski, z których żadne nie było wyreżyserowane przez kobietę. Kobiet nie było także w

siedmioosobowym składzie jury konkursu. Wśród współtwórczyń konkursowych spektakli znalazły się: Wanda Szczuka, autorka układu tańców do przedstawienia *Jak wam się podoba* Miejskiego Teatru „Wybrzeże" w Gdyni, Tacjanna Wysocka, autorka choreografii do *Snu nocy letniej* z Teatru Śląskiego im. Wyspiańskiego w Katowicach, Maryna Broniewska, autorka plastyki do przedstawienia *Romeo i Julia* z Teatru Ziemi Pomorskiej w Toruniu, Halina Świątek-Dzieduszycka, asystentka reżysera w przedstawieniu *Snu nocy letniej* z Teatru Dolnośląskiego we Wrocławiu.

4 VIII 1947
Stefania Domańska reżyseruje *Mecz małżeński* Lichtenberga w Teatrze Miejskim w Jeleniej Górze.

Sezon 1947/1948

2 IX 1947
Zofia Modrzewska reżyseruje *Rodzinę Radulskich* Marii Morozowicz-Szczepkowskiej w Teatrze Powszechnym TUR w Krakowie. W tym sezonie Modrzewska reżyseruje także w Teatrze Miejskim w Lublinie *Poskromienie złośnicy* Szekspira (27 IV 1948) i sztukę *Pan inspektor przyszedł* Priestleya (19 III 1948) oraz w Teatrze Wojska Polskiego w Łodzi *Fircyka w zalotach* Zabłockiego (18 X 1947) i *Damy i huzary* Fredry (10 XII 1947) – oba na scenie Teatr Powszechny TUR.

5 IX 1947
Zofia Ślaska reżyseruje *Roxy* Connersa w Teatrze im. Żeromskiego w Kielcach.

9 IX 1947
Nina Burska, kierowniczka artystyczna Teatru Miejskiego w Koszalinie, reżyseruje *Macierzyństwo panny Jadzi* Wandy Śliwiny. W tym sezonie przygotuje jeszcze: *Człowieka, który szukał śmierci* Eftimiu (3 I 1948), *Maturę* Fodora (2 II 1948), *Roxy* Connersa (12 VI 1948), *Gdzie diabeł nie może* Niewiarowicza (16 VII 1948).

17 IX 1947
Nuna Młodziejowska-Szczurkiewiczowa reżyseruje *Starego męża* Korzeniowskiego w Teatrze Miejskim w Gnieźnie.

20 IX 1947
Jolanta Skubniewska reżyseruje *Kokosowy interes* Gozdawy i Stępnia w Teatrze Muzycznym im. Żołnierza Polskiego w Lublinie.

24 IX 1947
Alina Jakubowska reżyseruje *Szklaną menażerię* Williamsa w Teatrze Miejskim im. Słowackiego w Opolu. W tym sezonie w Opolu wyreżyseruje jeszcze *Cały dzień bez kłamstwa* Montgomery'ego (16 XI 1947), *Człowieka, który szukał śmierci* Eftimiu (7 III 1948).

26 IX 1947
Malwina Szczepkowska reżyseruje jako *Wieczór komedii francuskiej* – Marivaux *Przyjaźń osobliwą* w Gdańskim Zespole Artystycznym. W tym sezonie realizuje jeszcze dwa podobne przedstawienia: *Wieczór komedii rosyjskiej – Oświadczyny* Czechowa i *Skromne mieszkanko*

Kriwoszeinowa (11 XI 1947), *Wieczór komedii polskiej – Powrót posła* Niemcewicza (11 I 1948).

27 IX 1947
Maryna Broniewska, jako etatowa reżyserka i choreografka Miejskich Teatrów w Krakowie, reżyseruje w Teatrze Miejskim im. Słowackiego *Wieczór Trzech Króli* Szekspira. W tym sezonie w Krakowie przygotuje jeszcze: *Adwokata i różę* Szaniawskiego z dekoracjami Józefy Piętkówny (15 I 1948), opracuje układ tańców do *Wesele Figara* Beaumarchais (6 IX 1947), opracuje choreograficznie *Owcze źródło* de Vegi (17 IV 1948), będzie współpracować reżysersko przy powstaniu *Powrotu syna marnotrawnego* Brandstaettera (20 XI 1947).

27 IX 1947
Premiera sztuki Marii Morozowicz-Szczepkowskiej *Ojczyzna* w reżyserii Stanisławy Zbyszewskiej w Teatrze Miejskim w Sosnowcu.

„*Ojczyzna* jest sztuką literacko nieudaną. Trzy akty dyskusji na temat, czy emigracja «londyńska» ma wracać po wojnie do kraju nie zastąpią w niej braku akcji. Poziom wykonania był wyższy od poziomu sztuki”.
Kazimierz Golba, *Kronika krajowa. Sosnowiec*, „Teatr” nr 2/1947.

W tym sezonie Zbyszewska, etatowa reżyserka sosnowieckiego teatru, wyreżyserowała jeszcze: *Lekkomyślną siostrę* Perzyńskiego (25 X 1947), *Cień* Niccodemiego (29 XI 1947), *Krowoderskie zuchy* Turskiego (18 XII 1947), *Przez różowe okulary* (18 XII 1947), *Panią prezesową* Hennequina i Vebera (1 I 1948), *Balladynę* Słowackiego (4 II 1948), *Ładną historię* Caillaveta i Flersa (4 III 1948).

3 X 1947
Maria d’Alphonse, jako etatowa reżyserka Teatru Aktora i Lalki w Poznaniu, reżyseruje *Laleczkę z saskiej porcelany* Marii Gerson-Dąbrowskiej. W tym sezonie w Poznaniu przygotuje jeszcze sztuki: *Pan Tom buduje dom* wg Themersona (2 XII 1947), *Pastorałkę* Schillera (20 XII 1947), *Kwiat ametystu* Haliny Górskiej (11 III 1948), *Stach i strach* Kraszewskiego (20 IV 1948), *O Tymku i Szymku i żywej wodzie* Julii Duszyńskiej (wspólnie z Ireną Pikiel, 20 XI 1947).

15 X 1947
Halina Gallowa, jako etatowa reżyserka Teatru Miejskiego Wybrzeże w Gdyni, reżyseruje sztukę *Genewa, Paquis nr 10* Marii Morozowicz-Szczepkowskiej ze scenografią Wandy Baranówny. W tym sezonie przygotuje jeszcze *Ocalenie Jakuba* Zawieyskiego (19 II 1948), *Dom kobiet* Zofii Nałkowskiej (12 V 1948), *Znak* Barnasia (16 VII 1948); dwa ostatnie przedstawienia ze scenografią Agnieszki Hornickiej.

18 X 1947
Nuna Młodziejowska-Szczurkiewiczowa, jako dyrektorka artystyczna Teatru Małego w Szczecinie, reżyseruje *Pannę mężatkę* Korzeniowskiego. W tym sezonie przygotuje także: *Maturę* Fodora (16 XI 1947), *Człowieka, który szukał śmierci* Eftimiu (16 XII 1947), *Pensjonat we dworze* Kiedrzyńskiego (17 I 1948), *Święty płomień* Maughama (27 II 1948) i *Podwójną buchalterię* Bissona i Golza (6 V 1948).

21 X 1947
Gustawa Błońska, jako etatowa reżyserka Teatru Polskiego w Bydgoszczy, reżyseruje *Obronę Ksantypy* Morstina. W tym sezonie w Bydgoszczy przygotuje jeszcze: *Temperamenty* Cwojdzińskiego (10 XII 1947), *Pana Jowialskiego* Fredry (20 III 1948), *Żołnierza i bohatera* Shawa (17 VII 1948). Błońska reżyseruje także sztukę *Są rzeczy ważniejsze* Dybowskiego w Teatrze Ziemi Pomorskiej w Toruniu (18 VI 1948).

8 XI 1947
Maria Szewczyńska reżyseruje *Strzały na ulicy Długiej* Anny Świrszczyńskiej w Teatr Ziemi Lubuskiej im. Osterwy w Gorzowie Wielkopolskim. W tym sezonie na gorzowskiej scenie przygotuje jeszcze *Powrót mamy* Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej (17 I 1948).

12 XI 1947
Elżbieta Czaplińska reżyseruje *Szewczyka Dratewkę* Marii Kownackiej w kierowanym przez siebie Objazdowym Teatrze Marionetek „Tęcza" w Tuchomiu. W tym sezonie wyreżyseruje jeszcze *Podróż Wicka i Wacka dookoła świata* Czaplińskiego (10 VII 1948).

25 XI 1947
Neonilla Kilar reżyseruje *Szkarłatne róże* Benedettiego w Teatrze Ziemi Rzeszowskiej.

4 XII 1947
Irena Sowicka reżyseruje *Guliwera w krainie Liliputów* Swifta w kierowanym przez siebie Teatrze Lalki i Aktora „Guliwer" w Warszawie.

12 XII 1947
Maria Szczęsna reżyseruje *Pociąg widmo* Ridleya w Teatrze im. Jaracza w Olsztynie.

20 XII 1947
Stanisława Perzanowska reżyseruje *Rewizora* Gogola w Teatrze Nowym w Warszawie. W tym sezonie wyreżyseruje tu jeszcze *Słomkowy kapelusz* Labiche'a (21 II 1948), *Porwanie Sabinek* Tuwima (10 VIII 1948), a także sztukę Ważyka *Bankierzy ruin* w Teatrze Placówka w Warszawie (4 V 1948).

„Kiedy po premierze wychodziłem z teatru, powiedziałem sobie: za dużo karykatury w tej arcykomicznej komedii. Obejrzawszy po raz wtóry dziesiąte przedstawienie, przekonałem się, że duch komedii uleciał, jeszcze bardziej uwidaczniając wątłe ciało groteski. […] Próbowano nas ubarwiać tylko sposobem chodzenia, czy siadania […] garniturem wypróbowanych stereotypowych chwytów farsowych, zapomniawszy, że to może wystarczyć na skecz czy wodewil, lecz nie na kilkuaktową sztukę, w której autor postanowił wezwać do spowiedzi całą epokę w historii narodu. […]
Tych właśnie momentów reżyseria p. Perzanowskiej nie zdołała «wyciągnąć», obnażyć co wzruszające, ludzkie spod warstwy komizmu. W ten sposób coś bardzo istotnego zostało utracone z *Rewizora*.
Chcę być dobrze zrozumiany. Nie jestem przeciwko grotesce. W ogóle. Nie myślę, że przedstawienie *Rewizora* powinno być epickim malowidłem obyczajowym. Przeciwnie – dziś można i należy nadać żywsze tempo tej nieco powolnej komedii, wzmocnić jej satyryczny wydźwięk, dać możność aktorom zaostrzać rysunek postaci i nawet wziąć komediowe forte. Ale tego nie można osiągnąć przez czysto zewnętrzną ostrość formy".
Alfred Degal, *„Rewizor" w Teatrze Nowym*, „Teatr" nr 12/1947.

28 XII 1947
Maria Malicka reżyseruje *Świt, dzień i noc* Niccodemiego w Teatrze im. Słowackiego w Opolu.

1947
Joanna Piekarska reżyseruje w kierowanym przez siebie Teatrze Kukiełek TPD „Baj Pomorski" w Toruniu *Wór Świętego Mikołaja* Wandy Dobaczewskiej. W tym sezonie wystawi jeszcze *Dwa Michały i świat cały* Franta.

6 I 1948
Marta Janic w kierowanym przez siebie Dziecięcym Teatrze Kukiełek RTPD w Łodzi reżyseruje *Doktora Doolitle w Afryce* wg Loftinga ze scenografią Wandy i Stanisława Byrskich. W tym sezonie przygotuje jeszcze *Pinokia* Maliszewskiego (30 V 1948).

8 I 1948
Teresa Roszkowska tworzy dekoracje i kostiumy do *Cyda* Wyspiańskiego w Teatrze Polskim w Warszawie.

„Wiadomo, że sam Wyspiański jako wzór dekoracji do *Cyda* wskazał *Ucztę w Kanie* Veronese'a, a jako wzór kostiumów obrazy Velasqueza. Nie biorąc tych rad dosłownie, spełniono wolę poety, wnikając w jego istotne intencje. Piękna dekoracja T. Roszkowskiej wyzyskała malowniczość różnic poziomu, fragmentami architektury – z rzuconą w skos kolumnadą, stwarzając wizję syntetyczną Hiszpanii i aluzję do jej mauretańskich koronek z kamienia. Zarazem jakby nawiązano do najdawniejszej inscenizacji francuskiego *Cyda* – do dekoracji jednoczesnej, grupującej obok siebie, w jednym obrazie, wszystkie kolejne miejsca akcji".
Mieczysław Brahmer, *Spory o „Cyda"*, „Teatr" nr 6–7–8/1948.

W tym sezonie Roszkowska w Teatrze Polskim w Warszawie przygotuje jeszcze scenografię do *Fantazego* Słowackiego (10 VII 1948).

I 1948
Na łamach nr 1–2 „Teatru" ukazuje się obszerna *Przedmowa do polskiego wydania dzieła. K.J. Stanisławskiego* autorstwa Ireny Filozof-Korzyniewskiej.

2 II 1948
Maria Billiżanka, założycielka i kierowniczka artystyczna krakowskiego Teatru RTPD „Wesoła Gromadka" – Teatru Młodego Widza RTPD w Krakowie, reżyseruje sztukę *Trzech urwisów z Ontario* Ireny Miller. W tym sezonie wyreżyseruje jeszcze *Farfurkę królowej Bony* Anny Świrszczyńskiej (29 IV 1948).

„W bujnym życiu teatralnym Krakowa pierwszych powojennych miesięcy swoistym wydarzeniem stała się premiera *Beksy* Marii Biliżanki. Na widowni Starego Teatru zjawiała się hurmem najmłodsza publiczność, mając lat często nie więcej, niż policzyć się da na palcach jednej ręki. Przychodzili też dorośli widzowie, aby oglądać odbanalizowaną, nowoczesną bajkę inscenizowaną z ogromną świeżością i dowcipem, łączącą w pełen uroku sposób świat fantazji dziecięcej ze sprawami współczesnego życia.
Zespół «Wesołej Gromadki», który rozpoczął tę «zabawę w teatr», rekrutował się z adeptów Studia Starego Teatru. Na jesieni 1945 roku patronat nad imprezą roztoczyło TPD, dając dużą salę dotychczasowego kina «Scala». Kierownictwo artystyczne teatru objęła Maria Biliżanka

– administracyjne Zofia Mysłowska. W szeregu następujących przez lata premier, jak *Robinson Kruzoe*, *Niebieski ptak*, *Biedulka*, *Kalosze szczęścia*, *Farfurka królowej Bony*, *Królowa Śniegu*, *O krasnoludkach i sierotce Marysi* – teatr zdołał wytworzyć nowy styl przedstawień dla dzieci zrywający z przedwojenną tradycją pokątnych i tandetnych «imprez dla milusińskich»".
Stanisław Marczak-Oborski, „Teatr" nr 9/1952.

7 II 1948
Halina Lubicz reżyseruje w kierowanym przez siebie Teatrze Aktora i Lalki w Poznaniu *Robinsona Kruzoe* według tekstu Marii Billiżanki.

15 II 1948
Leonia Jabłonkówna reżyseruje na scenie dramatycznej Teatrów Dolnośląskich we Wrocławiu *Ocalenie Jakuba* Zawieyskiego (Teatr Wielki). W tym sezonie przygotuje jeszcze *Nikt mnie nie zna* Fredry (18 VI 1948), a na drugiej scenie dramatycznej Teatrów Dolnośląskich – w Teatrze Popularnym *Świerszcza za kominem* Dickensa (17 IV 1948) i *Fircyka w zalotach* Zabłockiego (28 V 1948).

19 II 1948
Lidia Zamkow reżyseruje *Omyłkę* Prusa w Teatrze Wojska Polskiego w Łodzi jako warsztat PWST. To debiut reżyserski Zamkow.

21 II 1948
Wanda Wróblewska reżyseruje *Bankierów ruin* Ważyka w Teatrze Miejskim w Katowicach.

9 III 1948
Hanna Małkowska reżyseruje *Męża i żonę* Fredry w Miejskim Teatrze im. Żeromskiego w Kielcach. W tym sezonie w Kielcach wyreżyseruje jeszcze sztukę *Przyjaciel nadejdzie wieczorem* Companeeza i Noego.
Małkowska reżyseruje także w Teatrze im. Jaracza w Olsztynie, gdzie ponownie wystawi ten tekst (15 X 1947), a także *Szczenięce lata* Pugeta (16 XII 1947). W Teatrze Ziemi Pomorskiej w Toruniu reżyseruje *Pastorałkę* Schillera (6 I 1948), *Dewaluację Klary* Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej (14 V 1948) i *Seans* Cowarda (15 VII 1948).

20 III 1948
Maria Dulęba reżyseruje *Rozdroże miłości* Zawieyskiego w Teatrze Klasycznym w Warszawie.

29 III 1948
Janina Kilian-Stanisławska reżyseruje *Kopciuszka* według własnego tekstu w Teatrze Lalek „Groteska" w Krakowie. Lalki i scenografię opracowała Zofia Stanisławska-Howurkowa. Tę samą inscenizację Kilian-Stanisławska powtórzy w kierowanym przez siebie Teatrze „Niebieskie Migdały", który w lipcu 1948 przenosi się do Warszawy.

24 IV 1948
Wanda Mankinówna, jako etatowa scenografka Teatru Miejskiego im. Bogusławskiego w Kaliszu, przygotowuje scenografię do *Zemsty* Fredry. W tym sezonie stworzy scenografię do szeregu przedstawień: *Nitouche* Hervego (21 II 1948), *Pan inspektor przyszedł* Priestleya (2 III 1948), *Lekkomyślna siostra* Perzyńskiego (3 IV 1948), *Jeszcze są na świecie baśnie* Krzemińskiego (15 V 1948), *Rozdroże miłości* Zawieyskiego (18 IV 1948).

29 IV 1948
Zuzanna Łozińska, dyrektorka i kierowniczka artystyczna Teatru Miejskiego w Jeleniej Górze, reżyseruje *Śluby panieńskie* Fredry. W tym sezonie przygotuje jeszcze *Mysz kościelną* Fodora (20 IV 1948) i *Gdybym chciała* Geraldy'ego i Spitzera (7 VII 1948).

30 IV 1948
Premiera *Sprawy Moniki* Marii Morozowicz-Szczepkowskiej w Teatrze Polskim w Szczecinie.

IV 1948
Halina Hohendlinger reżyseruje *Gwałtu, co się dzieje* Fredry w Gdańskim Zespole Artystycznym. W tym sezonie w przygotuje tu jeszcze *Korzenie sięgają głęboko* d`Usseau i Gowa (VII 1948).

1 V 1948
Irena Ładosiówna reżyseruje *Strzały na ulicy Długiej* Anny Świrszczyńskiej scenie Miejskich Teatrów Dramatycznych – w Teatrze Miniatury w Warszawie. W tym sezonie Ładosiówna wyreżyseruje tu jeszcze *Dom przy drodze* Bernarda (11 III 1948), a w Teatrze Miejskim w Lublinie *Szczęśliwe dni* Pugeta (15 VI 1948).

1 V 1948
Teresa Roszkowska, jako etatowa scenografka Teatru Miejskiego w Katowicach, tworzy scenografię do przedstawienia *Szkoła żon* Moliera.

22 V 1948
Halina Sokołowska-Łuszczewska, dyrektorka i kierowniczka artystyczna Teatru Miejskiego w Gnieźnie, reżyseruje *Ciotunię* Fredry. W tym sezonie przygotuje jeszcze: *Tam wśród gór* Wodzińskiego (24 IV 1948), *Tajemniczego Dżemsa* Mirande'a i Geroule'a (3 VII 1948).

29 V 1948
Krystyna Zelwerowicz reżyseruje sztukę *Archipelag Lenoir, czyli nie należy tykać rzeczy niewzruszonych* Salacrou w Starym Teatrze w Krakowie.

6 VI 1948
Danuta Pietraszkiewicz reżyseruje *Grzegorza Dyndałę* Moliera w Teatrze Wojska Polskiego w Łodzi jako warsztat PWST.

12 VI 1948
Ida Kamińska, jako kierowniczka artystyczna Teatru Żydowskiego w Łodzi, reżyseruje *Panią adwokat* Verneuila i Berra. W tym sezonie Kamińska reżyseruje także w Dolnośląskim Teatrze Żydowskim: *Mirele Efros* Gordina (XI 1947) i *Dziś nocą* Companeeza i Noego (XII 1947).

4 VIII 1948
Neonilla Kilar-Krzywicka reżyseruje *Ciocię Honfleur* Gavaulta w Teatrze Ziemi Rzeszowskiej.

Sezon 1948/1949

12 IX 1948
Maria d'Alphonse reżyseruje a Irena Pikiel projektuje scenografię i kostiumy do *O żaczku Szkolaczku i sowizdrzale* Marii Kownackiej w Teatrze Aktora i Lalki w Poznaniu.

13 IX 1948
Leonia Jabłonkówna reżyseruje *Strzały na ulicy Długiej* Anny Świrszczyńskiej w Teatrach Dolnośląskich we Wrocławiu.
Strzały na ulicy Długiej Anny Świrszczyńskiej były najpopularniejszą sztuką tego sezonu, wystawioną aż 12 razy, z czego 5 przedstawień wyreżyserowały kobiety (Leonia Jabłonkówna, Ida Kamińska, Hanna Małkowska, Halina Gallowa, Stanisława Zbyszewska).

„W szeregu aktualnych sztuk z okresu okupacji przybyła doskonała sztuka Anny Świrszczyńskiej. Jeżeli nawet krytyk literacki może zarzucić tej sztuce pewne braki, wynikające raczej z braku doświadczenia autorki jako dramaturga, to krytyk teatralny musi odnieść się do niej jako do sztuki o wysokich wartościach scenicznych. Zarzutem z pierwszej kategorii, a więc literackim, byłby całkowity brak aspiracji do nowatorstwa w dramacie, natomiast stroną dodatnią jest doskonała „sceniczność" mimo zupełnego braku akcji. Ta umiejętność autorki przeprowadzenia akcji dramatycznej na przestrzeni czterech dni, konstrukcji problemu, wykluczającej nawet możliwość wprowadzenia momentów motorycznych na scenę, stawia ją od razu w rzędzie doskonałych autorów scenicznych. Problem poruszony w sztuce jest niezmiernie prosty. Ola dowiaduje się po trzech latach, że mąż zginął w obozie dwa miesiące po wywiezieniu. Aby go ratować, poszła w ciągu tych trzech lat znaną, tragiczną drogą samotnych kobiet w okresie okupacji. Przypadek sprowadza do jej mieszkania w ten tragiczny wieczór, w którym chce położyć kres swojemu życiu, jedynego zbiegłego z miejsca walki żołnierza. […]
Strzały na ulicy Długiej, których przedstawienie wrocławskie jest kolejną trzecią inscenizacją, znalazły w Marii Leonii Jabłonkównej znakomitą realizatorkę. Trudność polegająca na martwocie akcji scenicznej pokonała Jabłonkówna po mistrzowsku, dając przedstawienie o tak silnym napięciu dramatycznym, jakie sobie można wyobrazić tylko w dojrzałych sztukach najwybitniejszych dramaturgów".
b.w., „Kurier" [brak źródła]

18 IX 1948
Ida Kamińska, dyrektorka i kierowniczka artystyczna Łódzkiego Teatru Żydowskiego, reżyseruje *Strzały na ulicy Długiej* Anny Świrszczyńskiej, w tym sezonie wyreżyseruje także *Glikl Hameln żąda sprawiedliwości* Baumana (21 XI 1948), *Bez winy winni* Ostrowskiego we własnym przekładzie (11 XII 1948) oraz *W noc zimową* Diamanta (19 II 1949).

23 IX 1948
Halina Sokołowska-Łuszczewska samodzielnie kierująca Teatrem Miejskim w Gnieźnie reżyseruje *Fircyka w zalotach* Zabłockiego. W tym sezonie wyreżyseruje jeszcze: *Ludzie są ludźmi* Grzymały-Siedleckiego (16 X 1948), *Wieczór prozy i poezji rosyjskiej* (4 XI 1948), *Grube ryby* Bałuckiego (2 XII 1948), *Mikołaj stary przynosi dary* (5 XII 1948), *Miasto w dolinie* Priestleya (13 I 1949), *Pociąg – widmo* Ridleya (12 II 1949), *Znak* Barnasia (23 IV

1949), *Głęboko sięgają korzenie* d`Usseau i Gowa (4 VI 1949), *Brat marnotrawny* Wilde‘a (9 VII 1949).

25 IX 1948
Hanna Małkowska reżyseruje *Strzały na ulicy Długiej* Anny Świrszczyńskiej w Teatrze Ziemi Pomorskiej w Toruniu. W tym sezonie jako etatowa reżyserka Teatru Polskiego w Poznaniu i jego sceny filialnej – Teatru Ziemi Lubuskiej w Gorzowie Wielkopolskim wyreżyseruje jeszcze *Szkołę żon* Moliera (9 X 1948), *Szczęście Frania* Perzyńskiego (8 VI 1949) i *Koniec i początek* Mariusza Maszyńskiego (19 IX 1948) w Gorzowie oraz *Seans* Cowarda (14 IX 1948), *Pastorałkę. Misterium ludowe o Narodzeniu Pańskim* Schillera (30 XII 1948) i *Przyjaciół* Uspieńskiego (12 II 1949) w Poznaniu.

25 IX 1948
Jadwiga Zaklicka reżyseruje *Szklankę wody* Scribe’a w Państwowym Teatrze im. Żeromskiego w Kielcach-Radomiu (premiera w Radomiu); pracując na stanowisku scenografa, reżyseruje *Szklankę wody* Scribe’a w Państwowym Teatrze Ziemi Rzeszowskiej (12 V 1949).

1 X 1948
Halina Gallowa, pracując na stanowisku głównego reżysera Teatru Miejskiego Wybrzeże w Gdyni, reżyseruje Anny Świrszczyńskiej *Strzały na ulicy Długiej*. W tym sezonie wyreżyseruje jeszcze: *Wolność! Towarzyszu!* – montaż okolicznościowy na Zjednoczenie Partii (15 XII 1948), *Kocham cały naród – m*ontaż z okazji 150-lecia urodzin Adama Mickiewicza do tekstów Krystyny Grzybowskiej (28 V 1949), *Przepalaj słowem serca ludzi –* montaż z okazji 150-lecia urodzin Aleksandra Puszkina (29 VI 1949).

2 X 1948
Hanna Różańska reżyseruje w Teatrze Aktora i Lalki w Poznaniu *Świerszcza za kominem* Dickensa oraz *Nadzieję* Heijermansa (29 I 1949).

6 X 1948
Gustawa Błońska reżyseruje *Żołnierza i bohatera* Shawa w Teatrze Ziemi Pomorskiej w Toruniu.

9 X 1948
Wanda Stanisławska-Lothe reżyseruje *Sprawę Moniki* Marii Morozowicz-Szczepkowskiej w Teatrze Polskim w Bielsku-Cieszynie.

12 X 1948
Zofia Modrzewska reżyseruje, inscenizuje i opracowuje plastycznie *Obronę Ksantypy* Morstina w Teatrze Miejskim w Lublinie. W tym sezonie reżyseruje tu jeszcze *Lisie gniazdo* Lillian Hellman (18 II 1949), *Skąpca* Moliera również we własnej inscenizacji i oprawie plastycznej (25 III 1949), *Seans* Cowarda (11 VI 1949) i *Grzegorza Dyndałę* Moliera (22 XII 1948).

23 X 1948
Leonia Jabłonkówna reżyseruje *Sen nocy letniej* Szekspira (inscenizacja Horzyca; 23 X 1948) w Teatrze Polskim w Poznaniu.

31 X 1948
Premiera *Powrotów* Marii Morozowicz-Szczepkowskiej w Teatrze Miejskim w Częstochowie.

3 XI 1948
Maria Billiżanka kierowniczka artystyczna i główna reżyserka Teatru Młodego Widza RTPD w Krakowie reżyseruje *Królową Śniegu* Szwarca, *Świerszcza za kominem* Dickensa (25 III 1948), *Przyszła koza do woza*. *Bajkę o wiośnie i młynarzu* Lucyny Krzemienieckiej (24 IV 1949) oraz *Starą baśń* Kraszewskiego (26 V 1949).

6 XI 1948
Nina Burska [Antonina Burska-Cichowska], kierowniczka artystyczna i główna reżyserka Teatru Miejskiego w Koszalinie, reżyseruje *Tu mówi Tajmyr* Isajewa i Galicza. W tym sezonie wyreżyseruje również *Jutro pogoda* Hopwooda (5 XII 1948), *Epokę tempa* Cwojdzińskiego (8 I 1949), *Kobietę we mgle* Rusinka (7 III 1949), *Seans* Cowarda (2 IV 1949) oraz *Całe miasto mówi o tym* wg opowiadania Dostojewskiego *Sen wujaszka* (28 V 1949).

9 XI 1948
Maria d'Alphonse reżyseruje *Piasta (Podanie o Piaście)* Kazimiery Jeżewskiej w Teatrze Aktora i Lalki w Poznaniu. W tym sezonie wyreżyseruje jeszcze *Dzieci pana majstra* Zofii Rogoszównej (9 XII 1948), *Królewnę Śnieżkę* Danielewskiego (18 IV 1949) oraz *Rycerzy radości* Cwojdzińskiego (1 VI 1949).
[W tym teatrze na 9 spektakli w sezonie 8 wyreżyserowały kobiety.]

14 XI 1948
Elżbieta Kalinowicz, będąca etatową reżyserską i kierowniczką zespołu dramatycznego w Teatrze Młodego Widza przy Miejskim Młodzieżowym Domu Kultury we Wrocławiu, reżyseruje na tej scenie *Czerwonego Kapturka* Szwarca.

18 XI 1948
Irena Byrska, etatowa reżyserka i scenografka Teatru Ziemi Opolskiej, reżyseruje *Nawróconego* wg Prusa oraz *Pana Dropsa i jego trupę* Brzechwy. W tym sezonie w jej reżyserii powstaną jeszcze: *Nowy Don Kichot* na podstawie Fredry i Moniuszki (23 I 1949), *Świerszcz za kominem* Dickensa (20 V 1949) oraz *Lekarz mimo woli* Moliera, do którego Byrska stworzyła scenografię i opracowanie choreograficzne (1 VII 1949).

20 XI 1948
Izabella Szereszewska reżyseruje (z Henrykiem Ładoszem) *Budowali most* Gabrieli Pauszer-Klonowskiej w inscenizacji Klementyny Krymkowej, dyrektorki Teatru Dzieci Warszawy.

20 XI 1948
Premiera *Żabusi* Gabrieli Zapolskiej w Teatrze Miejskim w Częstochowie.

4 XII 1948
Stanisława Zbyszewska reżyseruje *Strzały na ulicy Długiej* Anny Świrszczyńskiej w Państwowym Teatrze im. Żeromskiego w Kielcach-Radomiu. W tym sezonie w jej reżyserii powstają jeszcze na scenie kieleckiej: *Damy i huzary* Fredry (18 IX 1948), *Jadzia wdowa* Ruszkowskiego (31 XII 1948), *Jutro pogoda* Hopwooda (21 V 1949) oraz na scenie w Radomiu *Cudze dziecko* Szkwarkina (18 IV 1949).

8 XII 1948
Leonia Barwińska reżyseruje *Ich czworo* Gabrieli Zapolskiej oraz *Lisie gniazdo* Lillian Hellman w Teatrze Ziemi Pomorskiej w Toruniu (8 II 1949).

19 XII 1948
Marta Janic, dyrektorka kierująca razem z Wandą Byrską Teatrem Lalek „Pinokio" w Łodzi, reżyseruje *Czarodziejski kalosz* Matwiejewa oraz *Wilka, kozę i koźlęta* Grabowskiego (15 V 1949).

30 XII 1948
Irena Sowicka, dyrektorka i kierowniczka artystyczna Teatru Lalki i Aktora „Guliwer" w Warszawie, reżyseruje *Korsarzy* napisanych wspólnie z Tadeuszem Sowickim i Jerzym Srokowskim.

31 XII 1948
Klementyna Krymkowa, dyrektorka Teatru Dzieci Warszawy, reżyseruje *Dużo śmiechu i zabawy* Ireny Skowronkówny.

1948
Olga i Ewa Totwen tworzą inscenizację i lalki do *Krasnoludki idą w świat* Haliny Hohendlinger i Olgi Totwen wg Marii Konopnickiej w Teatrze Łątek w Gdańsku.

5 I 1949
Danuta Pietraszkiewicz reżyseruje *Rozbity dzban* Kleista w Teatrze „Placówka" w Warszawie, a w Teatrze im. Żeromskiego w Kielcach dramat *Wszyscy moi synowie* Millera (24 II 1949).

2 II 1949
Janina Kilian-Stanisławska w Teatrze Lalek „Niebieskie Migdały" w Warszawie reżyseruje *Kopciuszka* według własnego tekstu. Lalki tworzy Zofia Stanisławska-Howurkowa.

12 II 1949
Neonilla Kilar-Krzywicka reżyseruje *Męża i żonę* Fredry w Teatrze Miejskim w Rzeszowie.

16 II 1949
Gustawa Błońska reżyseruje *Szklankę wody* Scribe'a w Teatrze Klasycznym w Warszawie.

17 II 1949
Halina Lubicz dyrektorka Teatru Aktora i Lalki w Poznaniu reżyseruje sztukę *O Wacku Piekarczyku i Jacku Kucharczyku* Molskiego.

26 II 1949
Halina Starska, reżyserka i aktorka Teatru im. Jaracza w Olsztynie, reżyseruje *Archipelag Lenoir* Salacrou oraz *Przyjaciół* Uspieńskiego (19 III 1949).

9 III 1949
Lidia Wysocka reżyseruje i adaptuje razem z Sewerynem Butrymem, Stanisławem Malatyńskim i Anatolem Sternem *Wiosnę w Norwegii* wg powieści Engstranda w Teatrze Polskim w Szczecinie.

19 III 1949
Stanisława Perzanowska inscenizuje i reżyseruje *Zemstę nietoperza* Straussa oraz *Dom otwarty* Bałuckiego (30 X 1948) w Teatrze Nowym w Warszawie.

24 III 1949
Wanda Wróblewska reżyseruje i tworzy choreografię do *Przygód Albertusa* w Teatrze im. Wyspiańskiego w Katowicach, tworzy też choreografię do *Rycerza Ognistego Pieprzu* Beaumonta i Fletchera w przekładzie, adaptacji i reżyserii Krystyny Berwińskiej-Gogolewskiej (warsztat reżyserski, 8 VI 1949).

30 III 1949
Irena Grywińska-Adwentowicz reżyseruje *Dwa teatry* Szaniawskiego w Teatrze Powszechnym w Łodzi oraz *Klub kawalerów* Bałuckiego w Kielcach w Teatrze im. Żeromskiego (4 VI 1949).

13 IV 1949
Leonia Jabłonkówna we wrocławskich Teatrach Dolnośląskich reżyseruje *Mazepę* Słowackiego (13 IV 1949, Teatr Wielki), a pod jej kierownictwem i w opracowaniu dramatycznym powstaje *Srebrna szkatułka* Galsworthy'ego w zbiorowej reżyserii zespołowej (17 II 1949, Teatr Popularny).
O *Mazepie* w reżyserii Jabłonkówny Stanisław Witold Balicki pisał w obszernym studium analizującym kilka przedstawień tego tekstu, które powstały w ostatnich sezonach:

„Reżyseria Jabłonkówny pobłądziła wiele, zdumiewająco nieporadna i w szczegółach sprzeczna nawet z tekstem, by nagle zabłysnąć wcale pięknie pomyślanymi epizodami, jak np. rozwiązanie sceny z lilią. Całość utworu utrzymana w dziwnej kompilacji zewnętrzności tradycyjnego stylu molierowskiego z zewnętrznością tradycyjnego stylu szekspirowskiego i nowożytnym traktowaniem niektórych partyj, wprowadziła niepotrzebną ilustrację muzyczną (oczywiście poza polonezem), ale w niektórych scenach położyła duży nacisk na bujność treściową tekstu i przypilnowała jej realizacji".
Stanisław Witold Balicki, *O „Mazepie" Słowackiego*, „Teatr" nr 5/1949.

18 IV 1949
Irena Lasnowska-Oganowska razem z Henrykiem Rylem reżyseruje *Kolorowe piosenki* Franta w Teatrze Lalek „Arlekin" w Łodzi.

17 V 1949
Premiera *Strzałów na ulicy Długiej* Anny Świrszczyńskiej w Teatrze Miejskim w Częstochowie.

18 V 1949
Joanna Piekarska, dyrektorka i kierowniczka artystyczna Teatru Kukiełek TPD „Baj Pomorski" w Toruniu, reżyseruje *Lisa rudzielca* Wandy Dobaczewskiej. W tym sezonie wystawi także *Historię o Wacku Piekarczyku, Jacku Kucharczyku, pysznych krzyżakach i toruńskim pierniku* Malskiego (8 IX 1948) oraz wykona scenografię do *Zimowej bajki* Wandy Dobaczewskiej (26 XII 1948).

21 V 1949
Maria Janowska-Kopczyńska, aktorka, śpiewaczka i pedagożka w Teatrze Wielkim w Poznaniu reżyseruje *Flis* Moniuszki.

30 V 1949
Jadwiga Chojnacka reżyseruje *Moralność pani Dulskiej* Gabrieli Zapolskiej w Teatrze Powszechnym w Łodzi.

31 V 1949
Elżbieta Czaplińska kierując, wraz razem z mężem Tadeuszem, objazdowym Objazdowym Teatrem Marionetek „Tęcza" w Słupsku, reżyseruje *Za siedmioma górami* Ewy Szelburg-Zarembiny.

4 VI 1949
Maryna Broniewska w Teatrach Dolnośląskich we Wrocławiu reżyseruje *Odwety* Kruczkowskiego (Teatr Wielki), *Romans z wodewilu* Krzemińskiego (2 VII 1949, Teatr Popularny). Będąc etatową reżyserką i choreografką Miejskich Teatrów w Krakowie tworzy choreografię do *Snu nocy letniej* Szekspira w reżyserii Bronisława Dąbrowskiego (8 X 1948).

8 VI 1949
Irena Ładosiówna reżyseruje *Okno w lesie* Rachmanowa i Ryssa w Teatrze Powszechnym w Warszawie.

1 VII 1949
Helena Hałacińska, główna reżyserka grupy objazdowej Jelenia Góra – Legnica z siedzibą w Jeleniej Górze przy Państwowych Teatrach Dolnośląskich we Wrocławiu reżyseruje *Marię Stuart* Słowackiego oraz sztukę *Pan inspektor przyszedł* Priestleya (2 XII 1948).

14 VII 1949
Irena Babel reżyseruje *Judytę* Peyreta-Chappuis w Teatrach Miejskich w Krakowie (Mała Sala) w ramach warsztatu reżyserskiego. Wcześniej jest asystentką Bronisława Dąbrowskiego przy *Trzech siostrach* Czechowa w Teatrze im. Słowackiego (15 I 1949).

Sezon 1949/50

9 IX 1949
Premiera *Okna w lesie* Rachmanowa i Ryssa w reżyserii Ireny Ładosiówny w Teatrze Miasta Jeleniej Góry. W tym sezonie Ładosiówna zrealizuje jeszcze dwie premiery w Teatrze Powszechnym w Warszawie: *Głupiego Jakuba* Rittnera (27 X 1949) i *Przyjaciół* Uspieńskiego (27 IV 1950).

10 IX 1949
Premiera *Placówki* Prusa w adaptacji Janiny Morawskiej w Teatrze Ziemi Opolskiej.

18 IX 1949
Premiera sztuki *Tu mówi Tajmyr* Isajewa i Galicza z choreografią Zofii Lubartowskiej w Teatrze Młodego Widza w Krakowie.

21 IX 1949 Hanna Małkowska, kierowniczka artystyczna sceny radomskiej Teatru im. Żeromskiego w Kielcach, reżyseruje *Szczygli zaułek* Shawa. W tym sezonie wyreżyseruje jeszcze: *Wiosnę w Norwegii* Engstranda (11 I 1950), oraz *Cud mniemany czyli krakowiacy i górale* Bogusławskiego (w inscenizacji Schillera, 7 V 1950).

22 IX 1949
Irena Michalczyk i Stanisława Radulska autorkami opracowania plastycznego ruchu w spektaklu *Rycerz Samochwał* Plauta w Teatrach Miejskich w Częstochowie.

23 IX 1949
Premiera *Biedulki* Anny Świrszczyńskiej w reżyserii Marii d'Alphonse, scenografii Ireny Pikiel, choreografii Weli Lam i z muzyką Andy Kitschman i *Gęgorka* Niny Gernet i Tatiany Gurewicz w reżyserii Haliny Lubicz i Ireny Pikiel, ze scenografią Ireny Pikiel w Teatrze Lalki i Aktora w Poznaniu.
Maria d'Alphonse, etatowa reżyserka Teatru Aktora i Lalki - Państwowego Teatru Młodego Widza w Poznaniu w tym samym sezonie reżyseruje jeszcze cztery spektakle, wszystkie we współpracy z etatową scenografką teatru Ireną Pikiel: *Karabas – Barabas* Tołstoja (21 XI 1949), *Twardowski wczoraj i dziś* Janiny Morawskiej(19 I 1950), *O Tymku, Szymku i żywej wodzie* Julii Duszyńskiej (26 III 1950), oraz *Góry worobiowe* Semiuka (18 VIII 1950).

24 IX 1949
Maria Wiercińska – w sezonie 1949/50 kierowniczka działu recytacji i etatowa reżyserka Teatrów Dramatycznych we Wrocławiu – reżyseruje spektakl poetycko-muzyczny *Listy Chopina* (przy tym tytule jest współautorką z Karolem Stromengerem opracowania literackiego) i *Wieczór poezji Juliusza Słowackiego* z okazji obchodów 100-lecia śmierci poety na scenie Teatru Popularnego (4 VI 1950).

24 IX 1949
Premiera *Pięknej Heleny* Offenbacha z kostiumami Ewy Fabian w Teatrze Muzycznym w Lublinie. W tym sezonie Ewa Fabian była autorką kostiumów do wszystkich premier tej sceny: *Romansu z wodewilu* Krzemińskiego (22 XI 1949), *Barona cygańskiego* Straussa (11 II 1950), *Ptasznika z Tyrolu* Zellera (27 V 1950).

25 IX 1949
Premiera *O Żaczku Szkolaczku* Marii Kownackiej, z lalkami projektowanymi przez Melanię Karwatową w Miejskim Teatrze Lalki i Aktora w Wałbrzychu.

26 IX 1949
Krystyna Kraftowa była autorką kostiumów damskich do premiery *Pana Jowialskiego* Fredry w Teatrze im. Jaracza w Olsztynie-Elblągu.

30 IX 1949
Leonia Barwińska reżyseruje *Wassę Żeleznową* Gorkiego w Teatrze im. Jaracza w Olsztynie-Elblągu. W tym sezonie na tej scenie Barwińska samodzielnie reżyseruje, ze scenografią Olgi Imbierowicz, *Okno w lesie* Rachmanowa i Ryssa (27 IV), a także współreżyseruje z Henrykiem Barwińskim *Maszeńkę* Afinogenowa (kostiumy damskie – Krystyna Kraftowa, 4 II 1950).

IX 1949
Premiera sztuki *O Żaczku Szkolaczku* Marii Kownackiej w reżyserii Joanny Piekarskiej i opracowaniu muzycznym Krystyny Zalewskiej z lalkami autorstwa Wandy i Stanisława Byrskich w Teatrze Lalki i Aktora „Baj Pomorski" w Toruniu.
Joanna Piekarska, dyrektorka i kierowniczka artystyczna Teatru „Baj Pomorski" w tym sezonie wyreżyseruje także *Gości zapustnych* Krystyny Artyniewicz (9 IV 1950) i *Bawimy się w cyrku* (VII 1950).

1 X 1949
Premiera sztuki *Głęboko sięgają korzenie* D'Usseau i Gowa ze scenografią Jadwigi Przeradzkiej w Teatrze Młodego Widza we Wrocławiu.

4 X 1949
Gustawa Błońska reżyseruje *Okno w lesie* Rachmanowa i Ryssa na bydgoskiej scenie Teatrów Ziemi Pomorskiej Bydgoszczy-Torunia.
Na scenie toruńskiej w tym sezonie zrealizuje *Krzyk jarzębiny* Kubackiego (12 X 1949), a w Teatrze im. Osterwy w Lublinie reżyseruje i pisze teksty piosenek do *Psa ogrodnika* de Vegi (30 XII 1949).

5 X 1949
Premiera *Balladyny* Słowackiego w reżyserii Marii Leonii Jabłonkówny, z kostiumami Zofii Węgierkowej w Teatrze Miejskim w Białymstoku. W tym sezonie na białostockiej scenie Jabłonkówna wyreżyseruje jeszcze *Moskiewski charakter* Sofronowa (12 XI 1949).

6 X 1949
Zofia Modrzewska reżyseruje *Lato w Nohant* Iwaszkiewicza w Teatrze im. Osterwy w Lublinie. W tym sezonie na lubelskiej scenie przygotuje jeszcze: *Niemców* Kruczkowskiego (1 III 1950), *Damy i huzary* Fredry (16 V 1950) i *Błękitną porcelanę* Grigulisa (10 VI 1950).

Krytyka doceniła inaugurującą scenę Państwowego Teatru im. Osterwy w Lublinie inscenizację *Lata w Nohant*. Wiele pisano o rolach kobiecych: „Frenkiel-Ossowska (George Sand) stworzyła postać bardzo mocno narysowaną, głęboką , przemyślaną i ciekawą. Wielką zasługą aktorki jest przede wszystkim wierne oddanie postaci „dziwnej kobiety, która jest zawsze zamyślona". Na czoło zespołu wysunęła się bez wątpienia Maria Górecka (Solange). Głęboka szczerość i swoboda sprawiły, że przeżycia Solange stały się wspólną troską całej widowni."
„Życie Lubelskie" z dn. 13 X 1949

8 X 1949
Halina Sokołowska-Łuszczewska, dyrektorka i kierowniczka artystyczna Państwowego Teatru w Gnieźnie, reżyseruje na tej scenie *Amfitriona* Plauta.
W sezonie 1949/50 w gnieźnieńskim teatrze, wszystkie 7 premier zrealizowały reżyserki. Sokołowska-Łuszczewska wyreżyseruje jeszcze: *Przyjaciół* Uspieńskiego (5 XI 1949), *Głupiego Jakuba* Rittnera (11 II 1950) i sztukę *Tu mówi Tajmyr* Galicza i Isajewa (30 IV 1950).
Pozostałe premiery zrealizowały: Nina Młodziejowska-Szczurkiewiczowa, Zofia Leńska i Stefania Domańska.

12 X 1949
Premiera sztuki *Błękitny ton* Heleny Łysakowskiej w Teatrze im. Jaracza w Olsztynie-Elblągu. Współautorką scenografii jest Janina Zielińska, a autorką kostiumów damskich Krystyna Kraftowa.
W tym sezonie sztuka Łysakowskiej ma także premierę w reżyserii Stefanii Domańskiej w Teatrach Miejskich w Częstochowie (17 XI 1949).

23 X 1949
Premiera *Domu kobiet* Zofii Nałkowskiej w Teatrach Miejskich w Częstochowie.

23 X 1949
Premiera *Krzyku jarzębiny* Kubackiego z kostiumami Janiny Ipohorskiej i choreografią Barbary Wolskiej w Starym Teatrze w Krakowie.

23 X 1949
Premiera *Szewczyka Skuby* Anny Świrszczyńskiej (granego z *Pod Zielonym Jaworem* Zaborowskiego i *Zającem* Dygasińskiego pod wspólnym tytułem *Wesoła maskarada*) w Teatrze Lalek Arlekin w Łodzi.

27 X 1949
Premiera *Bajki* Swietłowa w Teatrze Polskim w Szczecinie – współautorką tekstów piosenek jest Krystyna Wolińska a autorką układu tańca Jadwiga Dracówna.

27 X 1949 Irena Ładosiówna reżyseruje *Głupiego Jakuba* Rittnera w Teatrze Powszechnym w Warszawie. W tym sezonie wyreżyseruje tu również *Przyjaciół* Uspieńskiego (27 IV 1950). W Państwowym Teatrze Dolnośląskim w Jeleniej Górze reżyseruje natomiast *Okno w lesie* Rachmanowa i Ryssa (9 IX 1949).

Przyjaciele, grani już przez parę teatrów w okresie Festiwalu Sztuk Radzieckich, to sztuka o solidaryzmie ludzi radzieckich, o miłości włączonej w rytm życia społecznego, a nie „fatalnej", „buntowniczej", skłóconej z interesami ogółu i wiodącej do tragedii. Reżyseria – Irany Ładosiówny – nie bardzo umiała sobie poradzić z trudnościami obsady aktorskiej, trafnie jednak uwypukliła czystość moralną, panującą w sztuce Uspieńskiego. Tę czystość moralną, która jest jak najdalszą od seksualnego rozwydrzenia młodzieży mieszczańskiej, od cynizmu lub wyrafinowania erotycznego, jaki zawiera burżuazyjna literatura o młodzieży. Kronika, „Teatr" 1950 nr 6 [b. n. a.]

27 X 1949
Janina Kilian-Stanisławska – kierowniczka artystyczna Teatru Lalek „Niebieskie Migdały" w Warszawie – reżyseruje samodzielnie na tej scenie *Panią Twardowską* Mickiewicza w adaptacji Marii Gadomskiej i z lalkami autorstwa Zofii Stanisławskiej-Howurkowej i współreżyseruje (z Henrykiem Ładoszem) *Bajkę o rybaku i rybce* Puszkina, także z lalkami Zofii Stanisławskiej-Howurkowej (11 II 1950).

28 X 1949
Premiera *Wesołych kumoszek z Windsoru* Szekspira z choreografią Barbary Fijewskiej w Teatrze Polskim w Warszawie.

29 X 1949
Wanda Szczuka jest autorką plastyki ruchu do III wersji *Beniowskiego* Słowackiego w Teatrze Rapsodycznym w Krakowie. W tym sezonie na tej scenie – wspólnie z Barbarą Wolską – opracuje także plastykę ruchu do II wersji *Eugeniusza Oniegina* Puszkina (4 XII 1949) i III wersji *Lorda Jima* Korzeniowskiego (6 V 1950).

29 X 1949
Maryna Broniewska – w sezonie 1949/50 etatowa reżyserka Teatrów Dramatycznych we Wrocławiu – reżyseruje *Niemców* Kruczkowskiego w Teatrze Kameralnym i *Henryka VI na łowach* Bogusławskiego, z kostiumami Jadwigi Przeradzkiej, w Teatrze Wielkim (4 IV 1950).

29 X 1949
Jadwiga Chojnacka i Maria Kaniewska reżyserują sztukę *Tu mówi Tajmyr* w Teatrze Osa w Łodzi. Autorką układu tańca jest Eugenia Sutt.

6 XI 1949
Hanna Małkowska – w sezonie 1949/50 kierowniczka artystyczna sceny radomskiej Teatru im. Żeromskiego w Kielcach-Radomiu – reżyseruje na scenie kieleckiej *W pewnym mieście* Sofronowa. Na scenie radomskiej przygotuje w tym sezonie premiery: *Szczygli zaułek* Shawa (21 IX 1949), *Wiosna w Norwegii* Engstranda (11 I 1950) i *Cud mniemany, czyli Krakowiaków i Górali* Bogusławskiego (7 V 1950, autorką układu tańca była Jadwiga Hryniewiecka).

7 XI 1949
Lidia Minticz jest autorką kostiumów i wspólnie z Zofią Jaremową autorką lalek do spektaklu *Cyrk Tarabumba* Miklaszewskiego w Teatrze Lalki i Aktora „Groteska" w Krakowie. Układ tańca opracowuje Janina Strzembosz.

12 XI 1949
Ewa Soboltowa autorką dekoracji do *Brygady szlifierza Karhana* Kani w Teatrze Nowym w Łodzi.

12 XI 1949
Premiera *O krasnoludkach i sierotce Marysi* Marii Konopnickiej w reżyserii Stanisławy Rączko – dyrektorki Teatru Lalek Rabcio-Zdrowotek w Rabce – i w opracowaniu muzycznym Zofii Konopczyny.

13 XI 1949
Irena Babel reżyseruje *Aurorę* i *Męża przeznaczenia* Shawa w Teatrze Nowym (Scenie Komediowo-Muzycznej) w Warszawie. W tym sezonie na tej scenie zrealizuje jeszcze *Moralność pani Dulskiej* Gabrieli Zapolskiej (16 III 1950).

16 XI 1949
Krystyna Kraftowa przygotowuje kostiumy damskie do spektaklu *Trzej geniusze* złożonego z inscenizacji *Demona* Lermontowa, *Kamiennego gościa* Puszkina i *Oświadczyn* Czechowa w Teatrze im. Jaracza w Olsztynie-Elblągu.

17 XI 1949 Stefania Domańska reżyseruje *Błękitny ton* Heleny Łysakowskiej w Teatrze Miejskim w Częstochowie.

W tym sezonie Domańska wyreżyseruje tu również *Wiosnę w Norwegii* Sterna wg powieści Engstranda (11 I 1950), *Niemców* Kruczkowskiego (18 III 1950) oraz *Grzegorza Dyndałę* Moliera (30 IV 1950). *Wiosnę w Norwegii* Domańska wystawa także w Teatrze Miejskim w Gnieźnie (22 VII 1950).

19 XI 1949
Irena Michalczyk przygotowuje choreografię do *Ojca debiutantki* Bondy'ego w Teatrach Miejskich w Częstochowie.

19 XI 1949
Stanisława Perzanowska reżyseruje *Świętoszka* Moliera w warszawskim Artosie.
W tym sezonie ten sam tytuł zrealizuje w Teatrze Narodowym im. Wojska Polskiego w Warszawie (10 IV 1950), w którym jest etatową reżyserką.

19 XI 1949
Jadwiga Przeradzka jest autorką kostiumów do *Wielkiego zmagania* wg *Montserat* Roblesa w Dolnośląskim Teatrze Żydowskim we Wrocławiu.

19 XI 1949 Ida Kamińska, dyrektorka i kierowniczka artystyczna Teatru Żydowskiego w Łodzi, reżyseruje *Mojego syna* Gergely'ego we własnym przekładzie.
W tym sezonie wyreżyseruje jeszcze *Ludzie, Jaknehuz, Ojlem Habo* Alejchema (4 III 1950).

Teatr żydowski ma zasługę pierwszego pokazania w Polsce znanej sztuki Aleksandra Gergley'ego *Mój syn*. W przedstawieniu na czoło wysuwa się Ida Kamińska (zarazem reżyser i tłumacz sztuki) w roli matki skazanego na śmierć komunisty. Na małej scence Kamińska pokazuje wielką rolę, nowoczesną, pełną wewnętrznego żaru, a przecież skupioną i opanowaną. Jej gra jest realistyczna – to znaczy oczyszczona od wszelkich naturalistycznych sposobów i sposobików, gier i gierek, a równocześnie wolna od uproszczeń , wolna od jakiejś stylizacji, maniery czy patetyzowania. Czy wolno zatem powiedzieć, że gra Kamińskiej jest narodowa w formie a realistyczna w treści? Kamińska gra konkretną matkę konkretnego działacza, a zarazem jest jakby wyobrażeniem wszystkich matek, których synowie giną w walce o wolność społeczna. Nie ulega kwestii, że dające się tu i ówdzie słyszeć głosy, że Kamińska, znająca dobrze język polski, powinna występować również w polskich teatrach – zasługują na podtrzymanie i urzeczywistnienie.
Jaszcz, *Mój syn*, „Teatr" 1950 nr 5.

21 XI 1949
Julia Sokolicz-Arnoldtowa reżyseruje *Zaporę* Dybowskiego w Teatrze Ziemi Rzeszowskiej.
W tym sezonie na tej scenie Sokolicz-Arnoldtowa zrealizuje jeszcze *Nowego Czerwonego Kapturka* Wandy Jarzmanowskiej (1 V 1950).

24 XI 1949
Premiera *Moralności pani Dulskiej* Gabrieli Zapolskiej w reżyserii Wandy Tatarkiewicz-Małkowskiej w Teatrze Ziemi Opolskiej.
Sztuka Zapolskiej w tym sezonie doczekała się ponadto realizacji: w Starym Teatrze w Krakowie (8 XII 1949), w Teatrze Objazdowym w Poznaniu (8 II 1950), w Teatrze Nowym (Scenie Komediowo-Muzycznej) w Warszawie (16 III 1950), na sosnowieckiej scenie Teatru Śląskiego im. Wyspiańskiego w Katowicach (25 III 1950) i w Teatrze Wybrzeże w Gdańsku (29 IV 1950).

26 XI 1949
Premiera *Moskiewskiego charakteru* Sofronowa w opracowaniu dramaturgicznym Ireny Bołtuć-Staszewskiej i ze scenografią Jadwigi Przeradzkiej (przygotowana z Jędrzejewskim i Langem) w Teatrach Dramatycznych we Wrocławiu (Teatr Wielki).

27 XI 1949 – 18 XII 1949
W Teatrze Polskim w Warszawie trwa przegląd przedstawień zakwalifikowanych do finału Festiwali Sztuk Radzieckich. Jest to najważniejsze wydarzenie teatralne ostatnich sezonów lat 40., narzędzie realizowania polityki teatralnej sformułowanej m.in. w czasie I krajowej narady polskich pisarzy dramatycznych, ludzi teatru i krytyków w Oborach. Festiwal miał wyraźny ideologiczny charakter służący wdrażaniu doktryny socrealizmu. Maria Czanerle pisała: „Festiwal spełnił świadomą rolę pewnego typu przeszkolenia ideologicznego naszych teatrów, dramatopisarz, widzów w kierunku socjalistycznego realizmu." (*O nową sztukę biograficzną*, „Teatr" 1950 nr 7.) Było to przedsięwzięcie strategiczne i prestiżowe, co znajduje szczególne potwierdzenie w drastycznie nikłym udziale kobiet we wszystkich gremiach związanych z Festiwalem. Pośród 28 przedstawień teatrów dramatycznych dopuszczonych do finału żadne nie było wyreżyserowane przez kobietę. W liczącej 19 członków kapitule Sądu Konkursowego znalazły się 3 kobiety Wanda Padwa (wicedyrektor Państwowego Studium Teatrologicznego), Anna Mikulska (delegat Centralnej Rady Związków Zarodowych) i Natalia Szydłowska (reżyser).

7 XII 1949
Sylwia Swen przygotowuje choreografię do *Klęski Hamana* Slovesa w Dolnośląskim Teatrze Żydowskim we Wrocławiu.

7 XII 1949
Premiera *Kota w butach* Stanisławy Giaro z lalkami Melanii i Tadeusza Karwatów w Miejskim Teatrze Lalki i Aktora w Wałbrzychu.

8 XII 1949
Elżbieta Kalinowicz reżyseruje *Niezwykłe przygody trawki* Rozanowa we własnym przekładzie, z choreografią Haliny Hulanickiej w Teatrze Młodego Widza we Wrocławiu. W tym sezonie na wrocławskiej scenie Kalinowicz zrealizuje jeszcze, ze scenografią Janiny Czarkowskiej, sztukę *Wilk, koza i koźlęta* Grabowskiego (14 II 1950).

9 XII 1949
Lidia Zamkow – etatowa reżyserka Teatrów Dramatycznych w Krakowie – współpracuje reżysersko przy premierze sztuki *Lubow Jarowaja* Treniewa w reżyserii Bronisława Dąbrowskiego (Teatr im. Słowackiego). W tym sezonie samodzielnie przygotuje 2 premiery w Starym Teatrze: *Brygadę szlfierza Karhana* Kani (25 III 1950) i *Improwizację w Wersalu* i *Uczone białogłowy* Moliera w Starym Teatrze w Krakowie (29 VI 1950, Mała Sala).

17 XII 1949
Irena Sowicka reżyseruje i wspólnie z Tadeuszem Sowickim opracowuje tekst *12 miesięcy* Marszaka w Teatrze Lalki i Aktora „Guliwer" w Warszawie.

Jedno z najbardziej uroczych widowisk, jakie kiedykolwiek widziałem w teatrze lalek. Z przedstawieniem tym wystąpił warszawski teatr „Guliwer", dając coś, co bym nazwał poetycznym realizmem. *Bajka o 12 miesiącach*, trochę okrutna – trochę smutna, daje okazję

do czarowania dzieci zmianami pór roku. Kapitalna jest scena odkopywania śniegu, nakrywania do stołu, stawiania samowara. Lalki prześlicznie harmonizują z dekoracjami. (…) Rzecz godna uwagi, że Guliwer prowadzi się bezbłędnie. (…) Spektakl w spektakl wygrany, starannie przygotowany.
Jan Sztautynger, *Ryby i kalosze*, „Teatr" 1950 nr 2–4.

17 XII 1949
Janina Ipohorska jest autorką kostiumów, a Eugenia Sutt ewolucji tanecznych do *Romansu z wodewilu* Krzemińskiego w Teatrze Osa w Łodzi.

17 XII 1949
Nina Młodziejowska-Szczurkiewiczowa reżyseruje, a Kazimiera Nowowiejska przygotowuje choreografię do *Szelmostw Skapena* Moliera w Państwowym Teatrze w Gnieźnie.

21 XII 1949
Ewa Szumańska współpracuje dramaturgicznie przy premierze *Starych przyjaciół* Uspieńskiego w Teatrach Dramatycznych we Wrocławiu (Teatr Popularny).

22 XII 1949
Stefania Cichoracka jest autorką choreografii do *Ojca debiutantki* Bondy'ego w Teatrach Ziemi Pomorskiej Bydgoszczy-Torunia. W tym sezonie opracowuje jeszcze choreografię do dwóch innych premier toruńskiej sceny: *Szklanki wody* Scribe'a (23 XII 1949) i sztuki *Tu mówi Tajmyr* Galicza i Isajewa (30 IV 1950) i premiery sceny bydgoskiej – *Igraszek z diabłem* Drdy (22 III 1950).

23 XII 1949
Halina Starska reżyseruje *Grzegorza Dyndałę, czyli Męża pognębionego* Moliera w Teatrze im. Jaracza w Olsztynie-Elblągu. Kostiumy damskie przygotowuje Krystyna Kraftowa.

28 XII 1949
Maria Billiżanka reżyseruje i inscenizuje, Ewa Sokólska opracowuje tekst a Zofia Lubartowska jest autorką układów tańca *Księcia i żebraka* Twaina w Teatrze Młodego Widza w Krakowie.

28 XII 1949
Izabella Kunicka – do 31 I 1950 kierowniczka artystyczna Teatru TPD „Baj" w Warszawie – reżyseruje na tej scenie sztukę *O Starym Roku, jego worze i Gustliku Kocorze* Polaka, ze scenografią Heleny Muszkat.
W tym sezonie reżyseruje tu jeszcze *Kreta i zająca* Matwiejewa, z choreografią Janiny Brzozowskiej, scenografią Wandy i Stanisława Byrskich i Heleny Muszkat i w opracowaniu muzycznym Janiny Wilkosz-Piazzy (i Jerzego Dargiela) (16 IV 1950).

XII 1949
Olga Totwen, w gdańskim Teatrze Łątek, którym kieruje wspólnie z Ewą Totwen, reżyseruje *Trzewiczki szczęścia*, napisane wspólnie z Ewą Totwen i Benedyktem Hertzem. Inscenizację i lalki do przedstawienia tworzy Ewa Totwen.
W tym sezonie przygotują jeszcze: Jadwigi Duszyńskiej *O Szymku, Tymku i o żywej wodzie,* spektakl reżyseruje Olga Totwen, inscenizuje Ewa Totwen, wspólnie tworzą lalki (27 XI

1949). Na przełomie roku Olga Totwen wspólnie z Ireną Majdrowicz reżyserują *Czarodziejski*, a lalki tworzą wspólnie Ewa Totwen i Helena Niedźwiedzka.

I 1950
W pierwszym tegorocznym numerze „Teatr" publikuje *Noworoczne rozważania o teatrze świetlicowym* Marii Czanerle. Tekst jest syntezą rozwoju teatru świetlicowego w PRL, uwzględniającą trzy etapy jego formowania wyznaczone przez kolejne „wielkie imprezy świetlicowych zespołów teatralnych": Ogólnopolskich Konkurs zespołów Artystycznych Związków Zawodowych zorganizowany w 1947, 1948 i 1949. W ostatnim udział brało ponad 2500 zespołów robotniczych i wiejskich. Autorka głosi pochwałę mocy wychowawczego oddziaływania teatru świetlicowego. Wzorcem dla tego nurtu sztuki ma być Związek Radziecki, głównym kołem zamachowym rozwoju Festiwal Sztuk Radzieckich. Niewątpliwie jest to ważny temat i polityczny kierunek świadomie i konsekwentnie rozwijany przez władze. Równocześnie widać, że zajmują się nim głównie kobiety – wcześniejszy tekst teoretyczny na ten temat w „Teatrze", obecność jedynych kobiet w Radzie Teatralnej w Komisji Teatrów niezawodowych.

1 I 1950
Premiera wieczoru poetyckiego zatytułowanego *Juliusz Słowacki* w oprawie scenograficznej Agnieszki Hornickiej w Teatrze Nowym (Scenie Komediowo-Muzycznej) w Warszawie.

8 I 1950
Janina Jarzynówna jest współautorką choreografii (z Bronisławem Kassowskim) do *Królowej przedmieścia* Krumłowskiego w Teatrze Wybrzeże w Gdańsku.

10 I 1950
Wela Lam przygotowuje choreografię do *Pieczar Salamanki* Cervantesa w Teatrze Polskim w Poznaniu.

10 I 1950
Jadwiga Przeradzka jest autorką kostiumów do *Szalonych pieniędzy* Ostrowskiego w warszawskim Artosie.

11 I 1950
Premiera sztuki *Faryzeusze i grzesznik* Małgorzaty Wolin i Jerzego Pomianowskiego w Teatrze Nowym w Poznaniu. W tym sezonie sztuka ma jeszcze 2 inne realizacje: na Małej Sali w Starym Teatrze w Krakowie (27 V 1950) i w Teatrze Wybrzeże w Gdańsku (14 VII 1950).

11 I 1950
Józefa Piętkówna i Józefa Setkowicz autorkami scenografii, a Rena Hryniewicz choreografii do *Romansu z wodewilu* w Teatrze im. Żeromskiego w Kielcach-Radomiu (premiera w Kielcach).

11 I 1950
Ewa Soboltowa autorką scenografii do *Zielonej ulicy* Surowa w Teatrze im. Jaracza w Łodzi. W tym sezonie na tej scenie przygotuje scenografię do *Sprawy Pawła Eszteraga* Gergelyego (25 VIII 1950).

12 I 1950
Jadwiga Dracówna przygotowuje choreografię do *Zielonego Gila* de Moliny w Teatrze Polskim w Szczecinie.

13 I 1950
Elwira Czech-Kamińska przygotowuje układ tańca, a Ewa Studencka ewolucje taneczne do *Jadzi wdowy* Ruszkowskiego w Teatrze Polskim w Bielsku-Cieszynie.

14 I 1950 – 19 III 1950
Festiwal Sztuk Radzieckich w teatrach młodego widza i teatrach lalek. Wśród 9 sztuk dopuszczonych do finału znalazło się 6 reżyserowanych lub współreżyserowanych przez kobiety: *Czarodziejski kalosz* Matwiejewa z Teatru Młodego Widza „Baj" w Warszawie w reż. Janiny Brzozowskiej, Lidii Lideckiej i Szczepana Baczyńskiego, *Czarodziejski kalosz* z Teatru Łątek w reż. Olgi Totwen, *Czarodziejski kalosz* w reż. Marty Janic z Teatrem Lalek „Pinokio" w Łodzi, *Konik garbusek* Jerszowa w reż. Marii i Władysława Jaremów, *Bajka o rybaku i złotej rybce* Puszkina w reż. Janiny Kilian-Stanisławska i Henryka Ładosza, *Bajka o 12 miesiącach* w reż. Ireny Sowicka z Teatru Lalki i Aktora „Guliwer" w Warszawie. Spektakl ten dostał jedną z 4 nagród zespołowych za całość widowiska, a Irena Sowicka dostała także indywidualną nagrodę II stopnia za reżyserię (nagrody I stopnia nie przyznano). Nagrodę za reżyserię III stopnia otrzymała Marta Janic za *Czarodziejski kalosz* i Joanna Piekarska za *Domek kotki* z Teatru Baj Pomorski z Torunia.

16 I 1950
Lidia Wysocka jest autorką kostiumów do *Niemców* Kruczkowskiego w Teatrze Współczesnym w Szczecinie.

19 I 1950
Maria Krysiewicz autorką choreografii do *Romansu z wodewilu* Krzemińskiego w Teatrze Dolnośląskim w Jeleniej Górze.

20 I 1950
Premiera *Złotej rybki* Jelizawiety Tarachowskiej w Teatrze Lalek Arlekin w Łodzi.

26 I 1950
Eugenia Sutt przygotowuje ewolucje taneczne, a Gena Galewska kostiumy do *Złotych niedoli* Nestroya w Teatrze Osa w Łodzi.

28 I 1950
Krystyna Kraftowa opracowuje kostiumy damskie do *Odwetów* Kruczkowskiego w Teatrze im. Jaracza w Olsztynie-Elblągu.

28 I 1950
Irena Bołtuć (ze Zbigniewem Krawczykowskim) jest autorką układu dramatycznego, a Jadwiga Przeradzka kostiumów do spektaklu zatytułowanego *Puszkin* złożonego z *Borysa Godunowa, Mozarta i Salieriego* Puszkina i *Śmierci poety* Grosmana w Teatrach Dramatycznych we Wrocławiu.

1 II 1950
Jolanta Boni-Marczyńska autorką dekoracji i kostiumów do spektaklu *Dorożką po Warszawie* Czerwińskiego i Massa w Teatrze Młodego Widza w Krakowie.

24 II 1950
Elwira Czech-Kamińska autorką układów tańca do *Zapory* Dybowskiego w Teatrze Polskim w Bielsku-Cieszynie.

25 II 1950
Irena Grywińska reżyseruje, z dekoracjami Zofii Węgierkowej, *Niemców* Kruczkowskiego w Teatrze Powszechnym w Łodzi.

25 II 1950
Premiera spektaklu *Sen o Goldfadenie* z kostiumami Jadwigi Przeradzkiej i choreografią Sylwii Swen w Dolnośląskim Teatrze Żydowskim we Wrocławiu.

26 II 1950
Zofia Jaremowa – kierowniczka artystyczna Teatru Lalki i Aktora „Groteska" w Krakowie – współreżyseruje na tej scenie (z Władysławem Jaremą) *Konika Garbuska* Jerszowa, z lalkami Lidii Minticz i *Malowankę z krakowskiego dzbanka* Zaborowskiego (30 VII 1950). Samodzielnie wyreżyserowała *Złotą rybkę* Jelizawiety Tarachowskiej (5 VII 1950).

Jan Sztautynger recenzował przedstawienie *Konika garbuska* w ramach Festiwali Sztuk Radzieckich, bardzo krytycznie oceniając założenia estetyczne i wykonanie. Zobaczywszy jednak spektakl w Krakowie, na scenie „Groteski" radyklanie zweryfikował swoją opinię: „Obejrzenie krakowskiego przedstawienia Teatru Groteski zmieniło zupełnie mój sąd o tym przedstawieniu. Jest to dzieło bardzo piękne. (…) To, co w Warszawie wyglądało na brawurowanie, wydwarzanie i snobizm, w Krakowie ukazało swoją celowość i głębię. Tekst przekładu Jaremy wykazał przede wszystkim swoje piękności nie usterki. (…) Na piękno niektórych scen zwróciłem uwagę jeszcze w Warszawie. Tu urok ich jeszcze się spotęgował, trudno je wszystkie wyliczyć, bo trzeba by cytować niemal wszystkie…. Słowem, nie ma wątpliwości, że Konik garbusek jest najpiękniejszym widowiskiem Festiwalu i osiągnięciem nie tylko polskiego, ale i światowego lalkarstwa."
Niestety, autor całkowicie pomija udział Zofii Jaremowej w realizacji spektaklu i konkluduje: „Tylko… jeśli tak dalej pójdzie Jarema w przyszłości będzie grał bez lalek i bez dzieci… samymi dekoracjami i tylko dla dorosłych.
Jan Sztautynger, *Ryby i kalosze*, „Teatr" 1950 nr 2–4.

3 III 1950
Premiera sztuki *O straszliwym smoku i dzielnym szewczyku* Marii Kownackiej w Teatrze Lalek „Banialuka" w Bielsku-Białej.

4 III 1950
Krystyna Kraftowa przygotowuje kostiumy damskie do *Sprawy Anny Kosterskiej* Lubeckiego w Teatrze im. Jaracza w Olsztynie-Elblągu.

4 III 1950 Irena Grywińska, etatowa reżyserka w Teatrze Powszechnym w Łodzi, wystawia *Niemców* Kruczkowskiego, scenografię przygotowuje Zofia Węgierkowa.

4 III 1950
Stanisława Zbyszewska etatowa reżyserka Teatru im. Węgierki w Białymstoku, wystawia *Szczęście Frania* Perzyńskiego.

9 III 1950
Zuzanna Łozińska – w sezonie 1949/50 etatowa reżyserka a do 31 XII 1949 także dyrektorka Teatru Dolnośląskiego w Jeleniej Górze – reżyseruje *Złoto w dolinie* Dybowskiego, ze scenografią Anny Szeligi i choreografią Marii Krysiewiczowej. W tym sezonie w Jeleniej Górze przygotowuje także spektakl *Koncert Chopina* (14 III 1950).

16 III 1950
Irena Babel reżyseruje *Moralność pani Dulskiej* Gabrieli Zapolskiej na scenie komedio-muzycznej w Państwowym Teatrze Nowym w Warszawie oraz *Męża przeznaczenia* i *Aurorę* na scenie Studia 1950 (13 XI 1949).

Przedstawienie *Moralności pani Dulskiej* w reżyserii Babel zagrano na jubileusz 1950-lecia pracy scenicznej Mieczysławy Ćwiklińskiej, która wystąpiła w nim tytułową rolę. Przy tej okazji Teofil Trzciński pisał: „Ćwiklińska reprezentuje niezmiernie rzadki tym aktorki – by użyć staromodnej nomenklatury: „salonowej" a zarazem „komiczki". Ten niecodzienny aliaż nie dokonuje się za naszego życia w talencie żadnej z wybitnych przedstawicielek pierwszego z tych emploi. (…) Komizm Ćwiklińskiej jest ponadto jeszcze doborowej jakości. Arsenał jej środków komicznych, jakościowo bogaty, liczebnie szczupły, ogranicza się właściwie do nade wyrazistej gry twarzy, ściśle mówiąc: oczu9stąd tak łatwe jej przejście ze sceny do filmu) i do wspaniałego manewrowania środkami wokalnymi, po czym wprawne ucho rozezna od razy wykształconą śpiewaczkę. (…) Jej głos płynie miło wpadającym w ucho legato, zdolny do kameleonowych zmian barwy, dysponuje swobodnie szeroką skalą modulacji, w których wzorowa jej muzykalność nie dopuści najdrobniejszego fałszu.
Nie byłaby Ćwiklińska tak zdyscyplinowanym i skromnym wobec swej sztuki artystą, gdyby znakomita technika miała jej posłużyć kiedykolwiek do zaspokojenia własnej artystycznej chełpliwości i chęci błyszczenia. O takiej technice mówi się, że jej „nie widać", podobnie jak rozdaj jej komizmu zwie się „komizmem bez cudzysłowu"".
Teofil Trzciński, *O artyzmie i wdzięku*, „Teatr" 1950 nr 5.

18 III 1950
Zofia Leńska reżyseruje *Dożywocie* Fredry w Państwowym Teatrze w Gnieźnie.

25 III 1950
Lidia Zamkow reżyseruje *Brygadę szlifierza Karhana* w Starym Teatrze w Krakowie. W tym sezonie jako etatowa reżyserka Teatru im. Słowackiego w Krakowie przygotuje jeszcze inscenizacje *Improwizcji w Wersalu* i *Uczonych białogłów* Moliere'a (29 VI 1950).

1 IV 1950
Janina Mieczyńska autorką choreografii do *Domu otwartego* Bałuckiego w Teatrze im. Jaracza w Łodzi.

2 IV 1950
Marta Janic – dyrektorka Teatru Lalek „Pinokio" w Łodzi – reżyseruje, a Teresa Kulejowska i Julia Wagnerowska przygotowują dekoracje i lalki do *Nowych szat króla* Maliszewskiego. W tym sezonie na łódzkiej scenie zrealizuje jeszcze sztukę *Pan Tom buduje dom* Themersona (22 VI 1950), współautorką opracowania tekstu jest Irena Skowronkówna (ze Stanisławem Średnickim), a współautorką inscenizacji, lalek i dekoracji Wanda Byrska (ze Stanisławem Byrskim).

4 IV 1950 Maryna Broniewska, etatowa reżyserka Państwowych Teatrów Dolnośląskich we Wrocławiu, inscenizuje i reżyseruje *Henryka IV na łowach* Wojciecha Bogusławskiego, w tym samym sezonie na Scenie Kameralnej w sali Państwowego Teatru Żydowskiego PTD w jej reżyserii powstają jeszcze *Niemcy* Leona Kruczkowskiego (29 X 1949).

5 IV 1950
Danuta Pietraszkiewicz współpracuje reżysersko z Leonem Schillerem przy sztuce *Bóg, cesarz i chłop* Haya w Teatrze Polskim w Warszawie.

10 IV 1950
Premiera *Gęgorka* Niny Gernet i Tatiany Gurewicz, ze scenografią Ireny Pikiel i *Gości zapustnych* Krystyny Artyniewicz w reżyserii Joanny Piekarskiej i opracowaniu muzycznym Krystyny Zalewskiej w Teatrze Lalki i Aktora „Baj Pomorski" w Toruniu.

10 IV 1950
Stanisława Perzanowska reżyseruje *Świętoszka* Moliera w Państwowym Teatrze Narodowym im. Wojska Polskiego w Warszawie. Ten sam dramat inscenizuje i reżyseruje jesienią 1949 roku w Teatrze Objazdowym Artos.

12 IV 1950
Olga Imbierowicz autorką scenografii a Krystyna Kraftowa kostiumów do *Oberżystki* Goldoniego w Teatrze im. Jaracza w Olsztynie-Elblągu.

14 IV 1950
Elżbieta Skalska inscenizuje, a Barbara Gutekunst przygotowuje scenografię do programu *Wesołe nutki* na Scenie Lalkowej Teatru Młodego Widza we Wrocławiu.

15 IV 1950
Kamila Lipińska autorką kostiumów do *Pana Damazego* Blizińskiego w Państwowym Teatrze w Świdnicy.

16 IV 1950
Janina Brzozowska, Lidia Lidecka i Szczepan Baczyński reżyserują *Czarodziejski kalosz* Matwiejewa w Kukłowym Teatrze Młodego Widza „Baj" w Warszawie.
W tym samym sezonie Janina Brzozowska wraz z kierowniczką artystyczną tego teatru Izabellą Kunicką (do 31 I 1950) reżyserują *Kreta i zająca* Matwiejewa (16 IV 1950); Izabella Kunicka wyreżyseruje jeszcze *O starym roku, jego worze i Gustliku Kocorze* Polaka (28 XII 1949).

22 IV 1950 Maria Ursynówna w Teatrze im. Jaracza w Olsztynie reżyseruje *Żabusię* Gabrieli Zapolskiej.

22 IV 1950
Premiera *Naszego cyrku* Ewy Szumańskiej, z lalkami Barbary Gutekunst na Scenie Lalkowej Teatru Młodego Widza we Wrocławiu.

27 IV 1950
Maria Krysiewiczowa opracowuje ewolucje taneczne do *Klubu kawalerów* Bałuckiego w Teatrze Dolnośląskim w Jeleniej Górze.

30 IV 1950
Jadwiga Hryniewiecka opracowuje układ tańca do *Cudu mniemanego, czyli Krakowiaków i Górali* Bogusławskiego w Teatrze Narodowym im. Wojska Polskiego w Warszawie. Współpraca reżyserska: Wanda Wróblewska.

1 V 1950
Helena Muszkat jest autorką scenografii do *Montażu pierwszomajowego* w Teatrze TPD „Baj" w Warszawie.

1 V 1950
Anna Szeliga współautorką scenografii (z Rajkowskim) do *Przełomu* Ławreniewa w Teatrze Dolnośląskim w Jeleniej Górze.

2 V 1950
Irena Schönborn autorką kostiumów damskich do *Wesela Fonsia* Ruszkowskiego w Teatrze Ziemi Rzeszowskiej.

5 V 1950
Ida Kamińska reżyseruje *Wieczór Szołem Alejchemowski* w Teatrze Żydowskim w Łodzi.

12 V 1950
Alicja Strassmanowa opracowuje (z Janem Wesołowskim) tekst do *Doktora Dolittle i jego zwierząt* Loftinga, a Irena Pikiel jest autorką dekoracji i kostiumów, w Teatrze Młodego Widza w Poznaniu.

13 V 1950
Barbara Fijewska współautorką (z Leopoldem Sadurskim) układu tańca do *Wodewilu warszawskiego* Gozdawy i Stępnia w Teatrze Syrena w Warszawie.

VI 1950
W 6 numerze „Teatru" Jadwiga Siekierska publikuje tekst *O teatr twórczej prawdy*. Jest to żarliwa pochwała sztuki realizmu socjalistycznego, który „ratuje ludzki, moralny, wychowawczy sens sztuki przed formalistycznym wynaturzenie i odhumanizowaniem we współczesnej sztuce ginącego kapitalizmu". Teatr, według autorki, ma spełniać „zaszczytną rolę wychowawcy mas", ale jeszcze do niej nie dorasta, bo nie nadąża w pełni za przemianami ideowymi w kraju. Wiele miejsca autorka poświęca kwestii współpracy artystów z teatrem amatorskim, ze względu na szczególne walory wychowawcze dla obu stron. Tekst, który mógłby posłużyć jako modelowy przykład socrealistycznej nowomowy, ma charakter tekstu programowego, a nawet instruktarzowego – poucza jak wdrażać doktrynę i kształtować socjalistyczną świadomość artystów.

1 VI 1950
Elżbieta Czaplińska reżyseruje *Bajkę o rybaku i rybce* Puszkina w Objazdowym Teatrze Lalki „Tęcza" w Tuchomiach. Do 22 V 1950 razem z mężem Tadeuszem była dyrektorką tej sceny, od 23 V 1950 pełni funkcję kierowniczki artystycznej (Tadeusz Czapliński pozostaje na stanowisku dyrektora).

4 VI 1950
Premiera sztuki *O Kasi, co gąski zgubiła* Marii Kownackiej na Scenie Lalkowej przy Teatrze Ziemi Opolskiej.

7 VI 1950
Premiera sztuki *Za siedmioma górami* Ewy Szelburg-Zarembiny w reżyserii Ludwiki Śniadeckiej, z dekoracjami Olgi Imbierowicz i kostiumami damskimi Krystyny Kraftowej w Teatrze im. Jaracza w Olsztynie-Elblągu.

15 VI 1950
Teresa Roszkowska autorką kostiumów i dekoracji do *Don Juana, czyli Kamiennego gościa* Moliera w Teatrze Polskim w Warszawie. Reżyseria: Bohdan Korzeniewski.

16 VI 1950
Anna Szeliga autorką kostiumów, a Maria Krysiewiczowa ewolucji tanecznych do *Zielonego Gila* de Moliny w Teatrze Dolnośląskim w Jeleniej Górze.

17 VI 1950
Gena Galewska autorką kostiumów, a Eugenia Sutt układu tańca do *Ślubów murarskich, czyli wodewilu warszawskiego* Gozdawy i Stępnia w Teatrze Osa w Łodzi.

18 VI 1950
Jadwiga Przeradzka przygotowuje kostiumy do sztuki *Sender Blank (Rodzina Blank)* Alejchema w Dolnośląskim Teatrze Żydowskim we Wrocławiu.

28 VI 1950
Janina Jarzynówna przygotowuje choreografię do *Eugeniusza Oniegina* Czajkowskiego w Studio Operowym przy Filharmonii Bałtyckiej w Gdańsku.

8 VII 1950
Barbara Gutekunst autorką scenografii do *Ostatniej deski ratunku* Brońskiego na Scenie Lalkowej Teatru Młodego Widza we Wrocławiu.

20 VII 1950
Zofia Węgierkowa autorką dekoracji i kostiumów do *Pana Geldhaba* Fredry w Teatrze Powszechnym w Warszawie.

22 VII 1950
Premiera *Awantury z ogniem* Anny Świrszczyńskiej w Teatrze Dzieci Zagłębia w Będzinie. Współautorką muzyki Janina Dorman (z Karolem Kochem).

22 VII 1950
Helena Muszkat przygotowuje scenografię do programu *Biją serca* w Teatrze TPD „Baj" w Warszawie.

22 VII 1950
Krystyna Kraftowa jest autorką kostiumów damskich do sztuki *Wczoraj i przedwczoraj* Maliszewskiego w Teatrze im. Jaracza w Olsztynie-Elblągu.

26 VII 1950
Zofia Więcławówna autorką choreografii do *Złotych niedoli* Krzemińskiego w Starym Teatrze w Krakowie.

28 VII 1950
Helena Gruszecka reżyseruje *Porwanie Sabinek* Tuwima wg Schönthanów w Teatrach Dramatycznych w Częstochowie.

29 VII 1950
Stanisława Radulska przygotowuje choreografię do sztuki *Tai Yang budzi się* Wolfa w Teatrach Dramatycznych w Częstochowie.

15 VIII 1950
Anna Szeliga autorką scenografii do *Szczyglego zaułka* Shawa w Teatrze Dolnośląskim w Jeleniej Górze.

27 VIII 1950
Franciszka Leszczyńska jest autorką opracowania muzycznego do *Wieczoru Trzech Króli* Szekspira w Teatrze Współczesnym w Warszawie.

Sezon 1950/1951

3 IX 1950
Premiera sztuki Evy Mandi *Bohaterowie dnia codziennego* w Teatrze Nowym w Łodzi.

4 IX 1950
Izabella Krzemieniecka reżyseruje *Obcy cień* Simonowa w Teatrze Powszechnym w Łodzi; scenografię do spektaklu tworzy Olga Imbierowicz.

15 IX 1950
Stanisława Rączko, dyrektorka i kierowniczka artystyczna Teatru Lalek „Rabcio Zdrowotek" w Rabce Zdroju, reżyseruje *Leśne przygody* Matwiejewa oraz *O Kasi, co gąski zgubiła* Marii Kownackiej (23 IX 1950).

20 IX 1950
Irena Babel w Teatrze im. Jaracza w Olsztynie reżyseruje *Moralność pani Dulskiej* Gabrieli Zapolskiej, asystentką reżyserki jest Eugenia Śnieżko-Szafnaglowa.

22 IX 1950
Hanna Małkowska, kierowniczka artystyczna sceny radomskiej Teatru im. Żeromskiego w Kielcach, reżyseruje *Pieją koguty* Bałtuszisa oraz *Kto zawinił?* Mdiwaniego; scenografię do przedstawienie wykonała Irena Cichowska (10 II 1951).

22 IX 1950
Gustawa Błońska reżyseruje, inscenizuje, opracowuje tekst i wszystkie teksty piosenek do *Mieszczan* Gorkiego na scenie bydgoskiej Państwowych Teatrów Ziemi Pomorskiej Bydgoszczy-Torunia.

30 IX 1950
Stefania Gintel-Domańska inscenizuje *Grzegorza Dyndałę* Moliera w Państwowym Teatrze Ziemi Rzeszowskiej.

30 IX 1950
Maria Szczęsna reżyseruje na toruńskiej scenie Państwowych Teatrów Ziemi Pomorskiej Bydgoszczy-Torunia *Męża i żonę* Fredry, a także *Przyjaciół* Uspieńskiego (10 II 1951).

8 X 1950
Olga Totwen reżyseruje w Teatrze „Łątki" w Gdańsku *Doktora Dolittle i jego zwierzęta* Loftinga; inscenizację, dekoracje i lalki wykonuje Ewa Totwen, Olga Totwen w tym sezonie wyreżyseruje jeszcze: *Wilk i koźlęta* Grabowskiego, lalki robi Helena Niedźwiedzka (10 XII 1950), oraz *Kubusia w Gdańsku* Matwiejewa; dekoracje wykonują Ewa Totwen i Helena Niedźwiedzka (29 V 1951).

13 X 1950
Irena Ładosiówna, jako etatowa reżyserka Państwowego Teatru Dolnośląskiego w Jeleniej Górze, wystawia *Oberżystkę* Goldoniego, do której choreografię tworzy Alfreda Grzywaczówna. W tym sezonie Ładosiówna wyreżyseruje także *Igraszki z diabłem* Drdy (30 VIII 1951).

18 X 1950
Zofia Modrzewska reżyseruje *Chorego z urojenia* Moliera w Teatrze im. Osterwy w Lublinie, w tym samym sezonie wyreżyseruje także *Próbę sił* Lutowskiego (6 II 1951) oraz *Balladynę* Słowackiego (1 IV 1951).

26 X 1950
Stefania Gintel-Domańska reżyseruje *Wczoraj i przedwczoraj* Maliszewskiego w Teatrze im. Bogusławskiego w Kaliszu.

29 X 1950
Janina Brzozowska (z Jerzym Dargielem) reżyserują w Kukłowym Teatrze Młodego Widza „Baj" w Warszawie *O Żaczku Szkolaczku i o Sowizdrzale, co jeden kochał szkołę a drugi wcale* Marii Kownackiej.

4 XI 1950
Stanisława Zbyszewska reżyseruje w Państwowym Teatrze Ziemi Opolskiej *Damy i huzary* Fredry oraz *Wodewil warszawski* Gozdawy i Stępnia, do którego stworzyła również choreografię (3 III 1951).

7 XI 1950
Maria d'Alphonse reżyseruje w Państwowym Teatrze Młodego Widza w Poznaniu *Toma Kantego* Michałkowa, dekoracje i kostiumy wykonuje Irena Pikiel. W tym sezonie d'Alphonse wyreżyseruje jeszcze: *Królową Śniegu* Szwarca wg Andersena we wspólnej inscenizacji z Anną Świrszczyńską, dekoracje i kostiumy wykonuje Irena Pikiel (31 XII 1950), oraz samodzielnie sztukę *Osiem lalek i jeden miś* Ireny Jurgielewiczowej (7 VII 1951).

8 XI 1950
Lidia Zamkow jako etatowa reżyserka w Teatrze im. Słowackiego w Krakowie wystawia *Obcy cień* Simonowa. W tym sezonie reżyseruje i inscenizuje jeszcze *Trzeba było iskry* Pasternaka w Teatrze Polskim w Warszawie (17 VII 1951), w Teatrze Młodego Widza w Krakowie reżyseruje *Nasze dziewczęta* Słomczyńskiego (20 I 1951).

1 XII 1950
Aleksandra Gruszczyńska-Grzymska reżyseruje *Dwanaście miesięcy* Marszaka oraz *Nieznośne Pytajło* Grabowskiego wg Kiplinga w Miejskim Teatrze Lalki i Aktora w Wałbrzychu (8 IV 1951).

1 XII 1950
Irena Sowicka, dyrektorka naczelna i artystyczna Teatru Lalki i Aktora „Guliwer" w Warszawie, reżyseruje *Trzy pomarańcze* Michałkowa oraz *Pana Stonkę* Mioduszewskiego i Ireny Brudnickiej (3 VI 1951).

2 XII 1950
Maria Billiżanka, kierowniczka artystyczna Teatru Młodego Widza w Krakowie, reżyseruje i inscenizuje *O krasnoludkach i sierotce Marysi* Marii Konopnickiej, muzykę komponuje Anda Kitschman, w tym samym sezonie wyreżyseruje jeszcze: *Witamy Nowy Rok* wg Brzechwy, muzykę komponuje Anda Kitschman (I 1951), *Samotny biały żagiel* Katajewa (20 IV 1951), *Nawojkę* Hanny Januszewskiej, układ tańców opracowuje Zofia Lubartowska, asystentką reżyserki jest Halina Zalewska (15 VI 1951).
W ankiecie „Teatru" zatytułowanej *Teatr Polski w walce o pokój* Billiżanka pisała o pracy swojego teatru w charakterystyczny dla tego czasu sposób:

„Widownię naszego Krakowskiego Teatru Młodego Widza wypełnia młodzież. Ta młodzież, która buduje największą inwestycję Planu Sześcioletniego – Nową Hutę, i ta, która zdobywa wiedzę w szkołach Polski Ludowej. To jest pierwsze pokolenie nowej publiczności teatralnej; takiej, o jakiej marzyliśmy; gorącej, chłonnej, żywo reagującej na problematykę naszych czasów. Toteż wychowawcza rola teatru jest w naszym przypadku szczególnie wdzięczna i szczególnie odpowiedzialna. […]
Realizacja repertuaru stawia przed nami raz po raz zadania widowiskowe. Aktor nasz musi umieć śpiewać, tańczyć, ale jednocześnie pamiętamy, że nie wolno nam odkładać na przyszłość pracy nad wychowaniem zespołu na świadomy aktyw działaczy społecznych i nosicieli nowego w sztuce teatru. Toteż obok systematycznie prowadzonych ćwiczeń głosowych odbywają się u nas wykłady na temat systemu Stanisławskiego, systemu, który uczy, jak się wszczepia w żywy organizm sztuki teatralnej dialektykę materializmu dziejowego".
Maria Billiżanka, wypowiedź w ankiecie *Teatr polski w walce o pokój*, „Teatr" nr 4–5/1951.

11 XII 1950
Janina Kilian-Stanisławska, kierowniczka artystyczna Teatru Lalek „Niebieskie Migdały" w Warszawie, reżyseruje *Pana Dropsa i jego trupę* Brzechwy, lalki wykonuje Janina Petry-Przybylska.

17 XII 1950
Maria Ursyn jest asystentką reżysera przy *Fircyku w zalotach* Zabłockiego w Teatrze im. Jaracza w Olsztynie-Elblągu, scenografię tworzy Olga Imbierowicz. W tym sezonie Ursynówna samodzielnie reżyseruje także w tym teatrze *Niespokojną starość* Rachmanowa (17 I 1951).

19 XII 1950
Zuzanna Łozińska (z Ryszardem Wasilewskim) reżyseruje *Drewniaczka* Świeżawskiego wg *Pinokia* Collodiego w Państwowym Teatrze Dolnośląskim w Jeleniej Górze, kostiumy tworzy Anna Szeliga, choreografię Maria Krysiewiczowa, Zuzanna Łozińska w tym sezonie

wyreżyseruje także *Moralność pani Dulskiej* Gabrieli Zapolskiej (20 II 1951) oraz *Męża i żonę* Fredry (19 IV 1951). Scenografię do obu spektakli przygotuje Anna Szeliga.

20 XII 1950
Leonia Jabłonkówna, reżyserka, aktorka i bardzo aktywna krytyczka teatralna, reżyseruje *Pieją koguty* Bałtuszisa w Teatrze im. Węgierki w Białymstoku. W Teatrze Nowej Warszawy reżyseruje i inscenizuje *Poemat pedagogiczny* Makarenki, asystentką reżyserki jest Aniela Jaskłowska, kierowniczką muzyczną Izabella Szereszewska (30 VII 1951).

„Jedną z najpopularniejszych nie tylko w Związku Radzieckim, ale daleko za jego granicami książek jest *Poemat pedagogiczny* Makarenki, rodzaj pamiętnika wielkiego pedagoga radzieckiego, który potrafił z na pół zdziczałych młodych przestępców zrobić wartościowych ludzi przez zastosowanie wspaniałych metod wychowawczych. […]. Zespół teatru Nowej Warszawy z reżyserem M. L. Jabłonkówną na czele podszedł z niesłychaną sumiennością i starannością do wystawienia tej sztuki, tak bardzo trudnej chociażby ze względu na wielką ilość postaci tam występujących. […] W sumie bardzo udane przedstawienie, które powinny obejrzeć największe zastępy młodzieży i które zajmuje ogromnie naszych wychowawców.
Karolina Beylin, *Poemat pedagogiczny w dramatyzacji J. Rakowieckiego na scenie Teatru Polskiego*, „Express Wieczorny" 1951 [b.d.].

21 XII 1950
Marta Janic, dyrektorka Państwowego Teatru Lalek „Pinokio" w Łodzi, reżyseruje i inscenizuje z Jerzym Nowosielskim *Przygody misia Łazęgi* Matwiejewa.

26 XII 1950
Joanna Piekarska reżyseruje w Państwowym Teatrze Lalki i Aktora „Baj Pomorski" w Toruniu *Domek kotki* Marszaka oraz *Złotą rybkę* Jelizawiety Tarachowskiej w inscenizacji Zofii Jaremowej (III 1951).

31 XII 1950
Manuela Makojnikowa reżyseruje *Las* Ostrowskiego w Państwowym Teatrze w Świdnicy.

XII 1950
„Teatr" (nr 12) publikuje programowy tekst socrealistyczny Jadwigi Siekierskiej *O realizm socjalistyczny w polskim teatrze*. Kilka miesięcy później kolejny: *O chorobach wzrostowych współczesnej dramaturgii i teatru*, „Teatr" 1951 nr 4–5. Tekst omawia grzechy współczesnego polskiego repertuaru zgłoszonego do Festiwalu Sztuk Polskich – schematyzm rozwiązań, brak politycznego żaru. Tekst niezwykle ciekawy dla krytycznego badania socrealizmu.

1950
Elżbieta Czaplińska reżyseruje *Dziada i babę* Kraszewskiego w Objazdowym Teatrze Lalki „Tęcza" w Słupsku.

6 I 1951
Natalia Szydłowska reżyseruje w Państwowym Teatrze Narodowym im. Wojska Polskiego w Warszawie *Szczęście* Pawlenki; polską adaptację dramaturgiczną przygotowały Krystyna Berwińska i Natalia Szydłowska.

20 I 1951
Maria Malicka reżyseruje z Gąssowskim *Sprytną wdówkę* Goldoniego w Państwowym Teatrze Polskim w Bielsku-Cieszynie.

25 I 1951
Maria Wiercińska, jako etatowa reżyserka Państwowych Teatrów Dramatycznych we Wrocławiu, reżyseruje na scenie kameralnej Teatru Polskiego *Śluby panieńskie* Fredry ze scenografią Jadwigi Przeradzkiej, asystentką reżyserki jest Magdalena Nowakowska. W tym sezonie przygotuje jeszcze *W Błędomierzu* Iwaszkiewicza (7 VII 1951).

3 II 1951
Leonia Barwińska, etatowa reżyserka Państwowego Teatru Ziemi Rzeszowskiej, reżyseruje *Wczoraj i przedwczoraj* Maliszewskiego.

1 III 1951
Irena Górska w Teatrze Wybrzeże w Gdańsku reżyseruje, inscenizuje i opracowuje dramatycznie *Pieją koguty* Bałtuszisa.

3–4 III 1951
Konferencja w Domu Literatury w Warszawie podsumowująca wyniki konkursu dramaturgicznego, który miał wyłonić repertuar Festiwalu Sztuk Polskich Współczesnych. „Plon rozpisanego przez Ministerstwa Kultury i Sztuki, ogarniający szeroką falą teatry całego kraju – plon ten w postaci dwudziestu kilku utworów, ukazuje wiele problemów rodzącej się i z dnia na dzień dojrzewającej sztuki socjalistycznej" – pisał Zygmunt Greń („Teatr" nr 8/1951). Z 57 nadesłanych sztuk do wystawienia zakwalifikowanych zostało 24, w tym 2 napisane przez kobiety: *Odezwa na murze* Anny Świrszczyńskiej i *Dr Anna Leśna* Ireny Krzywickiej.
Podobnie zatem jak w przypadku wcześniejszych organizowanych przez Ministerstwo Kultury ważnych programowych imprez teatralnych – Festiwali Szekspirowskiego i Festiwalu Sztuk Radzieckich – udział kobiet w tych strategicznych wydarzeniach był znikomy. W żadnym z zamieszczonych w „Teatrze" licznych teksów omawiających syntetycznie efekty Festiwali, ani analiz szczegółowych, nie wspomina się o sztukach napisanych przez Świrszczyńską i Krzywicką.

10 III 1951
Irena Babel w Starym Teatrze w Krakowie reżyseruje *Sprawę Pawła Eszteraga* Gergelyego, asystentką reżyserki jest Halina Gryglaszewska, w tym sezonie wyreżyseruje także *W Błędomierzu* Iwaszkiewicza, asystentką reżyserki jest Barbara Witek (30 VI 1951).

14 III 1951
Maria Ławińska jest asystentką reżysera Jerzego Staszewskiego przy realizacji *Złotej rybki* Jelizawiety Tarachowskiej w Państwowym Teatrze Lalek „Arlekin" w Łodzi.

31 III 1951
Premiera sztuki Anny Świrszczyńskiej *Odezwa na murze* w Państwowym Teatrze im. Żeromskiego w Kielcach, scena w Radomiu. Scenografię przygotowała Irena Cichowska.

III 1951
Ewa Totwen reżyseruje i tworzy scenografię do *O Szymku, Tymku i żywej wodzie* Julii Duszyńskiej w Państwowym Teatrze Lalek „Banialuka" w Bielsku.

7 IV 1951
Jadwiga Chojnacka, dyrektorka, kierowniczka artystyczna i aktorka Teatru Powszechnego w Łodzi od 1 I 1951 roku, reżyseruje *Chorego z urojenia* Moliera, scenografię tworzy Ewa Soboltowa. W tym samym sezonie Chojnacka wyreżyseruje również: *Moralność pani Dulskiej* Gabrieli Zapolskiej (12 V 1951) oraz *Jacht Paradise* Hussarskiego i Lema (11 VII 1951).

„Państwowy Teatr Powszechny rozpoczął swój nowy żywot pod buławą Jadwigi Chojnackiej od wielce udanego przedstawienia molierowskiego *Chorego z urojenia*. Był to początek ambitny; interpretacja reżyserska nic nie uroniła z satyrycznej zaczepności tej sztuki, z jej żółciowej słuszności moralnej. Widoczna była staranność w dekoracjach, w grze aktorskiej, w sytuacjach. Wyborna była obsada od Opalińskiego do Brokówny, dobre tempo, ba, nawet dykcja była w porządku, co w teatrach naszych należy do rzadkości. […]
Moralność pani Dulskiej, w której Chojnacka gra rolę główną po raz już kilkusetny, stała się w Teatrze Powszechnym przedstawieniem odkrywczym i zastanawiająco ostrym społecznie. Nie, nie ma zgody na ostrożnie wysuwane tezy o dezaktualizacji tej sztuki. Zapolska, zwłaszcza Zapolska z *Dulskiej* jest i pozostaje ważnym bojowym sojusznikiem naszej współczesnej dramaturgii. Bitwa z kołtuństwem i pozostałościami światopoglądu mieszczańskiego nie przestała się toczyć z chwilą politycznego zwycięstwa proletariatu. Przeciwnie, dopiero teraz przeniosła się w tę dziedzinę, gdzie teatr ma do spełnienia rolę bezpośrednią – w dziedzinie kultury i moralności. Podkreślić trzeba, że Chojnacka, najlepsza chyba nasza Dulska, nie przyćmiła swoją obecnością innych wykonawców. Jeśli zapamiętać można i Klimczakową (Hanka) i zdolnego Walczaka (Zbyszko), to świadczy to jak najlepiej o Chojnackiej – reżyserze”.
Jerzy Pomianowski, *Teatr robotniczej Łodzi*, „Teatr” nr 11–12/1952.

7 IV 1951
Wanda Wróblewska asystentką Krasnowieckiego przy reżyserii *Tysiąca walecznych* Rojewskiego w Teatrze Narodowym im. Wojska Polskiego w Warszawie.

20 IV 1951
Joanna Poraska, etatowa reżyserka Państwowego Teatru Ziemi Rzeszowskiej, wystawia *Obcy cień* Simonowa. W tym sezonie wyreżyseruje jeszcze: *Salon Klementyny* Wydrzyńskiego (19 V 1951) oraz *Zwycięstwo* Warmińskiego (22 VI 1951).

24 IV 1951
Zofia Tymowska asystuje Henrykowi Szletyńskiemu przy reżyserii *Pieją koguty* Bałtuszisa w Starym Teatrze w Krakowie.

28 IV 1951
Danuta Pietraszkiewicz reżyseruje *Trzeba było iskry* Pasternaka w Państwowym Teatrze w Gnieźnie.

28 IV 1951
W reżyserii zespołowej pod kierownictwem Marii Makojnik i Romana Zawistowskiego w Państwowym Teatrze Śląskim im. Wyspiańskiego w Katowicach powstaje *Było troje przyjaciół* Uspieńskiego.

1 V 1951
Premiera sztuki Anny Świrszczyńskiej *Odezwa na murze (Bohaterowie)* w Państwowym Teatrze Śląskim im. Wyspiańskiego w Katowicach.

4 V 1951
Malwina Szczepkowska reżyseruje i inscenizuje w Teatrze Wybrzeże w Gdańsku *Fircyka w zalotach* Zabłockiego.

12 V 1951
Ida Kamińska, dyrektorka i kierowniczka artystyczna Łódzkiego Teatru Żydowskiego, reżyseruje *Dr Annę Leśną* Ireny Krzywickiej. Na kierowanej przez siebie scenie w tym sezonie wyreżyseruje jeszcze: *W noc zimową* Diamanta (18 V 1951 i *Rodzinę* Popowa, scenografię tworzy Olga Imbierowicz (17 XI 1950 prem. we Wrocławiu, 4 II 1951 prem. w Łodzi).

15 V 1951
Zofia Jaremowa reżyseruje razem z Kazimierzem Mikulskim *Nowe szaty króla* Maliszewskiego wg Andersena w Teatrze Lalki i Aktora Groteska w Krakowie.

19 V 1951
Barbara Wolska jest asystentką reżysera, a także tworzy choreografię do *Nie trzeba się zarzekać* Musseta w Starym Teatrze w Krakowie.

26 V 1951
Premiera sztuki Ireny Krzywickiej *Doktor Anna Leśna* w Teatrze im. Jaracza w Olsztynie.

29 V 1951
Rena Tomaszewska reżyseruje w Państwowym Teatrze Nowej Warszawy sztukę *Osiem lalek i jeden miś* Ireny Jurgielewiczowej; dekoracje i kostiumy tworzy Janina Petry-Przybylska.

10 VI 1951
Maryna Broniewska, etatowa reżyserka Teatru Polskiego we Wrocławiu, reżyseruje *Moralność pani Dulskiej* Gabrieli Zapolskiej oraz *Lekkomyślną siostrę* Perzyńskiego na scenie kameralnej i *Skąpca* Moliera w opracowaniu tekstu Ireny Bołtuć-Staszewskiej, kierowniczki literackiej teatru.

12 VI 1951
Premiera sztuki Ireny Krzywickiej *Doktor Anna Leśna* na bydgoskiej scenie w Państwowych Teatrach Ziemi Pomorskiej Bydgoszczy-Torunia.

15 VI 1951
Wanda Byrska reżyseruje *Guliwera w Krainie Liliputów* Ireny i Tadeusza Sowickich wg Swifta, w inscenizacji Wandy i Stanisława Byrskich w Państwowym Teatrze Lalek „Pinokio" w Łodzi.

23 VI 1951
Stefania Gintel-Domańska reżyseruje *Grzegorza Dyndałę* Moliera w Państwowym Teatrze w Gnieźnie.

28 VI 1951
Wanda Wróblewska w Teatrze im. Żeromskiego w Kielcach reżyseruje i przygotowuje choreografię do *Kąkolu i pszenicy* Łomnickiego.

5 VII 1951
Premiera sztuki Flory Bieńkowskiej *Granica* w Teatrze im. Jaracza w Łodzi.

21 VII 1951
Maria Malicka reżyseruje *Grzeszników bez winy* Ostrowskiego w Teatrze Powszechnym w Łodzi.

Sezon 1951/1952

28 IX 1951
Aleksandra Gruszczyńska-Grzymska w Teatrze Lalek w Wałbrzychu reżyseruje *Wawrzyńcowy sad* Marii Kownackiej. W tym sezonie w Wałbrzychu przygotuje jeszcze *Gęgorka* Niny Gernet i Tatiany Gurewicz (15 XII 1951).

30 IX 1951
Danuta Pietraszkiewicz w Teatrze im. Żeromskiego w Kielcach reżyseruje *Komedie: Świeczka zgasła. Dwie blizny. Pierwsza lepsza* Fredry. W tym sezonie wystawi jeszcze w Państwowym Teatrze Powszechnym w Warszawie komedię Fredry *Godzien litości* (23 I 1952) ze scenografią Zofii Sztuczyńskiej.

8 X 1951
Lidia Wysocka w Teatrze im. Węgierki w Białymstoku reżyseruje *Zielonego gila* de Moliny.

13 X 1951
Maria Szczęsna na bydgoskiej scenie Państwowych Teatrów Ziemi Pomorskiej Bydgoszczy-Torunia reżyseruje *Pannę bez posagu* Ostrowskiego. W tym sezonie w Bydgoszczy przygotuje jeszcze *Dwa tygodnie w „Raju”* Skowrońskiego i Słotwińskiego (26 II 1952).

20 X 1951
Maria Wiercińska w Państwowych Teatrach Dolnośląskich w Jeleniej Górze reżyseruje *Intrygę i miłość* Schillera ze scenografią Anny Szeligi.

20 X 1951
Hanna Małkowska w Teatrze im. Żeromskiego w Kielcach reżyseruje *Kruk krukowi oka nie wykole* Ostrowskiego. Na scenie radomskiej przygotuje *Mieszczki modne* Bogusławskiego (21 VI 1952).

1 XI 1951
Zofia Modrzewska w Teatrze im. Osterwy w Lublinie reżyseruje *Moralność Pani Dulskiej* Gabrieli Zapolskiej.

10 XI 1951
Wanda Kuczyńska wspólnie z Ireną Perkowską w Teatrze im. Węgierki w Białymstoku tworzą scenografię do spektaklu *Okno w lesie* Rachmanowa i Ryssa. Wspólnie przygotują także scenografię do *Zwycięstwa* Warmińskiego (30 III 1952).

10 XI 1951
Joanna Poraska w Państwowym Teatrze Ziemi Opolskiej reżyseruje *Kalinowy gaj* Kornijczuka. W tym sezonie w Opolu przygotuje jeszcze *Ożenek* Gogola (3 V 1952) ze scenografią Salomei Gawrońskiej.

15 XI 1951
Róża Gella-Czerska w Teatrze Ziemi Lubuskiej w Zielonej Górze reżyseruje *Zemstę* Fredry.

18 XI 1951
Stanisława Perzanowska w Państwowym Teatrze Narodowym im. Wojska Polskiego w Warszawie reżyseruje *Odezwę na murze* Anny Świrszczyńskiej (inscenizacja Władysław Daszewski).

„Świrszczyńska napisała sztukę o początkach rewolucyjnego ruchu w Polsce. Rzecz dzieje się w niewielkim mieście przemysłowym w okresie, kiedy przywódcy Wielkiego Proletariatu znaleźli się w warszawskim więzieniu, a nastroje rewolucyjne w klasie robotniczej jeszcze nie opadły. Akcję sztuki stanowią dzieje strajku w fabryce włókienniczej. […] Świrszczyńska ujęła tę akcję w obraz dość kameralny. Z wyjątkiem dwóch krótkich momentów nie wprowadziła na scenę ludzkiej masy, pokazała z jednej strony kilku przedstawicieli kapitalizmu, z drugiej małą grupkę świadomych konspiratorów. Wiemy jednak, że dzieje tamtych lat, to dzieje zaczynającego się ideologicznego dojrzewania proletariatu, wzrostu w nim nastrojów rewolucyjnych. Autorka przedstawia ten proces na przykładzie jednej z bohaterek, zaczynającej od rozpaczliwych myśli o samobójstwie, kończącej na aktywnym udziale w rewolucji.
Inscenizator słusznie zdecydował, że takie rozwiązanie nie wystarczy.
Ma ono co najmniej dwa braki: zmienia realistyczne proporcje i psuje realistyczny rysunek. Zmienione proporcje dają chwilami złudzenie momentu znacznie większej dojrzałości proletariatu, np. rok 1905. A co nas razi w rysunku? Świrszczyńska ujęła swoją sztukę w takie ramy, że mogłaby w nich świetnie rozgrywać sprawę każdej niemal z postaci, widzianą w perspektywie psychologicznej. […]
Inscenizator zatem postanowił rozepchnąć ramę, wpuścić na scenę tłum, który autorka trzymała za progiem, pokazać widzowi, jak rewolucjonizuje się masa proletariacka. Jest to żądanie realistyczne, gdyż w gruncie rzeczy bohaterem *Odezwy na murze* jest proletariacka załoga fabryki Millera. Na tle tego zbiorowego bohatera losy poszczególnych postaci, które dokładniej poznajemy, stają się patetyczne – bez niego łatwo mogą zatrącić o melodramat”.
Edward Csató, *O współpracy teatru z autorem*, „Teatr” nr 2/1952.

28 XI 1951
Marta Janic w Państwowym Teatrze Lalek „Pinokio” w Łodzi reżyseruje sztukę *Jest drożyna* Zaborowskiego. W tym sezonie przygotuje jeszcze *Pieśń Sarmiko* Kseni Szneider (23 XII 1951).

1 XII 1951
Irena Babel w Starym Teatrze w Krakowie reżyseruje *Mirandolinę* Goldoniego. W Krakowie przygotuje jeszcze *Trzydzieści srebrników* Fasta (21 VI 1952).

„Teatr Goldoniego jest w tradycji europejskiej teatrem aktora. Reżyser ma w nim trudne życie. Trudne życie, ale pracę niemałą. Czy znacie takich dyrygentów, którzy na koncercie robią kilka mocnych gestów, a potem kładą pałeczkę i orkiestra «leci sama»? To są ci

kapelmistrze, specjaliści od dynamicznej pedagogiki; trzeba ich widzieć na próbie. Aktorzy krakowscy, ci z *Mirandoliny*, owszem, lecieli sami, ale pedagogicznego przygotowania. Oczywiście trudno za to winić tylko młodą reżyserkę – Irenę Babel. Większość wykonawców i to nawet starszych pokazała nam braki aktorskiego rzemiosła, przede wszystkim zupełną nieumiejętność władania gestem. […] Za to Halina Kuźniakowa w roli Mirandoliny była dobrze obsadzona i grała z dużym wdziękiem. Do tego stopnia, że intryga i wszystkie gwałtowne zapasy męskiego zespołu tłumaczą się doskonale. Młoda aktorka rozporządza jeszcze niezbyt obfitą skalą środków artystycznych, ale środki te są świetnego gatunku. Dla tej jednej roli warto zobaczyć całe przedstawienie".
Stefan Otwinowski, *Krakowska „Oberżystka"*, „Teatr" nr 1/1952.

1 XII 1951
Elżbieta Czaplińska w Objazdowym Teatrze Lalek „Tęcza" w Słupsku reżyseruje *Nową szatę króla* [sic!] Andersena. W tym sezonie przygotuje jeszcze *Trzy pomarańcze* Michałkowa (8 V 1952).

7 XII 1951
Eugenia Śnieżko-Szafnaglowa reżyseruje *Ich czworo* Gabrieli Zapolskiej w Państwowym Teatrze im. Jaracza w Olsztynie.

13 XII 1951
Zuzanna Łozińska w Państwowych Teatrach Dolnośląskich w Jeleniej Górze reżyseruje *Królową Śniegu* Szwarca.

20 XII 1951
Julianna Całkowa w Państwowym Teatrze Lalek „Groteska" w Krakowie reżyseruje *Mistrza Pathelina* Polewki.

22 XII 1951
Premiera sztuki *Awans* Wandy Żółkiewskiej w Teatrze Nowym w Poznaniu.

27 XII 1951
Irena Lasnowska-Oganowska reżyseruje *Rzepkę* Tuwima w Państwowym Teatrze Lalek „Arlekin" w Łodzi.

29 XII 1951
Irma Gulska reżyseruje *Wieczór Trzech Króli* Szekspira w Teatrze im. Bogusławskiego w Kaliszu.

29 XII 1951
Anna Szeliga przygotuje scenografię do *Powrotu posła* Niemcewicza w Państwowym Teatrze Dolnośląskim w Jeleniej Górze. W tym sezonie stworzy jeszcze scenografię do: *Panny bez posagu* Ostrowskiego (29 XII 1951), *Rodzinki* Jurandota (28 II 1952), *Domu otwartego* Bałuckiego oraz *Wzgórza 35* Lutowskiego (30 IV 1952).

29 XII 1951
Irena Grywińska w Teatrze Nowym w Warszawie reżyseruje *Uczone białogłowy* Moliera. Przy okazji tej premiery pisano o powojennym fenomenie Mieczysławy Ćwiklińskiej:

„Filamina w wystawianej obecnie w Teatrze Nowym w Warszawie komedii *Uczone białogłowy* jest pierwszą rolą molierowską, jaką w swej artystycznej karierze gra Mieczysława Ćwiklińska.
Pierwsza rola w Molierze jednej z najlepszych aktorek komediowych po pięćdziesięciu latach pracy scenicznej dowodzi niewątpliwie, że talent Ćwiklińskiej nie był przed wojną należycie wykorzystywany. Wyzyskiwana jako siła niezwykle «kasowa» w lekkiej komedii, farsie czy operetce, Ćwiklińska «przeszła obok» ról i sztuk, w których jej wybitna indywidualność artystyczna znalazłaby właściwe oparcie w wartościowych dziełach literackich.
Dopiero w okresie powojennym artystka weszła całkowicie na drogę właściwych ról we właściwym repertuarze. Jest to niezwykle pracowity okres w życiu Ćwiklińskiej. Od kwietnia roli 1945 do chwili obecnej dała ona około 1600 występów. Stanowi to niewątpliwy rekord, zwłaszcza w porównaniu z innymi wybitnymi aktorkami sceny polskiej.
Z cyfry tej największa ilość występów przypada na komedie Gabrieli Zapolskiej oraz Aleksandra Fredry”.
[b.a.], *Ćwiklińska w komedii Moliera*, „Teatr” nr 2/1952.

XII 1951
Maria Billiżanka w Teatrze Młodego Widza w Krakowie reżyseruje *Dwóch panów z Limbakuku* Szpalskiego i Brzezińskiego ze scenografią Jolanty Boni-Marczyńskiej. W Krakowie reżyseruje jeszcze *Poemat pedagogiczny* Makarenki (16 V 1952) ze scenografią Wandy Czaplanki.

19 I 1952
Ida Kamińska reżyseruje *Pana Jowialskiego* Fredry w Państwowym Teatrze Żydowskim w Łodzi. W tym sezonie przygotuje jeszcze spektakl *Glikl Hameln żąda sprawiedliwości* Baumana (17 V 1952).

„Innym rodzajem artyzmu, a zarazem potwierdzeniem wielkiej wszechstronności jej talentu jest Szambelanowa w *Panu Jowialskim* Fredry. Jakże inna od wielu odtwórczyń tej roli na naszych scenach. Inna, ale zapewne jak najbliższa zamierzeń autora. Stworzona przez nią postać ma ten rys kosmopolityzmu, jaki przyniósł obecnej Szambelanowej Jowialskiej pierwszy jej związek małżeński z Jenerałem-Majorem Tuzem. Widać, że z łatwością tak charakterystyczną dla kobiet przesiąka cechami i manierami otoczenia pierwszego męża. Toteż nic dziwnego, że chociaż Barbara Bobkówna de domo, ale już Jenerałowa-Major Tuz primo voto znudzona jest domem Jowialskich, nie mając zrozumienia dla literackich ambicji zbieracza bajek i przysłów – starego Pana Jowialskiego, a tylko lekceważenie dla męża swego, zajętego wyłącznie ptaszkami i klatkami dla nich – Szambelana. Nienaganny akcent jej francuszczyzny podkreśla jeszcze dystans między nią a Jowialskimi. Przy tym ujęciu postaci jeszcze więcej wyrazu nabiera scena końcowa – odnalezienie syna, Ludmira. Ze znudzonej i afektowanej pozy ex-generałowej Tuz przetwarza się w czułą i pełną radości matkę, umiejącą w chwili takiego szczęścia spojrzeć znów szczerymi oczami Barbary Bobkówny na wszystko i wszystkich. Artystka z prawdziwą poezją oddaje całe piękno uczuć szczęścia matki w chwili odnalezienia syna.
Gdy w 1935 roku społeczeństwo żydowskie w Wilnie zorganizowało uroczystości dwudziestolecia pracy scenicznej Idy Kamińskiej, wśród wielu życzeń otrzymała ona wówczas telegram następującej treści: «Życzymy kierowania Państwowym Teatrem Żydowskim». To życzenie w dniu święta trzydziestopięciolecia pracy Idy Kamińskiej stało się w Polsce Ludowej rzeczywistością, która pozwala jubilatce na wszechstronne wypowiadanie się jej talentu aktorskiego czy reżyserskiego, jak i wykazu umiejętności artystycznego kierowania teatrem”.

Jerzy Macierakowski, *Ida Kamińska*, „Teatr” nr 8/1952.

22 I 1952
Maria Wiercińska reżyseruje *Komedię* Nałęcza-Korzeniowskiego w Teatrze Polskim we Wrocławiu ze scenografią Jadwigi Przeradzkiej. Wcześniej, w Państwowych Teatrach Dolnośląskich w Jeleniej Górze, reżyseruje także *Intrygę i miłość* Schillera ze scenografią Anny Szeligi (20 X 1951).
Realizację *Komedii* uznano za ważne odkrycie repertuarowe:

„Dopiero 22 stycznia 1952 roku, na scenie Kameralnej we Wrocławiu odbyła się premiera *Komedii* Korzeniowskiego. Prapremiera! Bibliografie teatralne mówią nic o graniu kiedykolwiek *Komedii* na scenie. Teatry polskie w Kijowie i Żytomierzu, które wystawiały inne prace Korzeniowskiego, cofnęły się zapewne przed tą śmiałą sztuką.
Opracowanie dramaturgiczne i reżyserię wzięła na siebie Maria Wiercińska, okazawszy wielki smak i kulturę literacką. *Komedia* wymagała z natury rzeczy nowoczesnej adaptacji scenicznej, skrótów, przycięcia niejednej dłużyzny w dialogu. Maria Wiercińska nie uszczupliła piękna dzieła, nie uroniła nic z jego siły literackiej i wymowy ideowej.
Jak ślicznie na przedstawieniu wrocławskim mówią aktorzy wiersz Apolla. Ma on wdzięk i swobodę wiersza romantycznego, które chwilami każą myśleć o *Fantazym*. Maria Wiercińska spostrzegła w nim lekką cechę dialektyczną polszczyzny kresowej, zwłaszcza w mowie Prezesa, i nadała przedstawieniu ściśle według grafiki druku nieporównaną plastykę wysłowienia. […]
Praca reżysera, zbiorowy wysiłek aktorski, poziom dekoracji i kostiumów czynią z premiery *Komedii* wydarzenie kulturalne najwyższej próby”.
Tadeusz Mikulski, *Odkrycie pisarza*, „Teatr” nr 3/1952.

23 I 1952
Irena Byrska reżyseruje *Świerszcza za kominem* Dickensa w Państwowych Teatrach Ziemi Pomorskiej w Bydgoszczy-Toruniu (premiera na scenie toruńskiej). W tym sezonie w Toruniu przygotuje jeszcze: *Panią Dulską na rozdrożu* Sterna (25 IV 1952) oraz *Zemstę* Fredry (27 VI 1952).

„*Świerszcz za kominem* miał czystą atmosferę, niezły styl i tempo, szczere operowanie nastroikami sentymentu i łagodnego humoru. Na nasz współczesny gust warto by może zaostrzyć kontur, trafnie i realistycznie nawet w tych sentymentalnych ramach zaobserwowanego przez Dickensa konfliktu klasowego, w fabrykancie Tackletonie ujrzeć trochę więcej niż tylko zgryźliwego, ale w gruncie rzeczy poczciwego zrzędę. Za to ciepły, serdeczny humanizm dickensowskiej bajeczki ocalał w całości”.
Henryk Vogler, *Z wizytą w Bydgoszczy*, „Teatr” nr 4/1952.

2 II 1952
Stefania Domańska w Teatrze im. Bogusławskiego w Kaliszu reżyseruje *Zwycięstwo* Warmińskiego. W tym sezonie w Kaliszu przygotuje jeszcze *Grzegorza Dyndałę, czyli męża pognębionego* Moliera (28 III 1952), *Poemat pedagogiczny* Makarenki (1 V 1952) ze scenografią Ewy Soboltowej oraz *Grube ryby* Bałuckiego (28 VIII 1952) ze scenografią Krystyny Jaskulskiej.

2 II 1952
Romana Bohdanowicz w Państwowym Teatrze Ziemi Opolskiej reżyseruje *Wzgórze 35* Lutowskiego.

3 II 1952
Janina Brzozowska reżyseruje *Królową Śniegu* Andersena w Kukłowym Teatrze Młodego Widza „Baj" w Warszawie.

7 II 1952
Irena Sowicka reżyseruje *Gęgorka* Niny Gernet i Tatiany Gurewicz w Teatrze Lalki i Aktora „Guliwer" w Warszawie. W tym sezonie przygotuje jeszcze *Guliwera w krainie Liliputów* Swifta (23 VI 1952).

15 II 1952
Natalia Szydłowska w Teatrze im. Węgierki w Białymstoku reżyseruje *Pociąg do Marsylii* Gruszczyńskiego. Kostiumy do spektaklu przygotują Wanda Kuczyńska i Irena Perkowska.

16 II 1952
Jadwiga Chojnacka reżyseruje *Damy i huzary* Fredry w Teatrze Powszechnym w Łodzi. W Łodzi przygotuje jeszcze *Zwykłą sprawę* Tarna (21 VI 1952).

23 II 1952
Krystyna Berwińska w Państwowym Teatrze Ziemi Opolskiej reżyseruje *Grzegorza Dyndałę* Moliera ze scenografią Salomei Gawrońskiej. Salomea Gawrońska w tym sezonie przygotuje także scenografię do spektaklu *Szczygli zaułek* Shawa (19 IV 1952).

24 II 1952
Monika Snarska w Teatrze „Łątki" w Gdańsku reżyseruje *Złotą rybkę* Jelizawiety Tarachowskiej ze scenografią Zofii Gutkowskiej.

24 II 1952
Wanda Wróblewska reżyseruje *Zoję Kosmodemańską* Margerity Aliger w Państwowym Teatrze Nowej Warszawy.

1 III 1952
Leokadia Serafinowicz reżyseruje *Szewca Dratewkę* Marii Kownackiej w Państwowym Teatrze Lalek „Groteska" w Krakowie.

4 III 1952
Zofia Modrzewska w Państwowym Teatrze Nowej Warszawy reżyseruje *Mindowego* Słowackiego.

15 III 1952
Janina Jarzynówna reżyseruje, inscenizuje i przygotowuje choreografię do *Wieczoru baletowego* w Państwowej Filharmonii Bałtyckiej w Gdańsku.

III 1952
Irena Wojutycka wspólnie z Leopoldem Dutkiewiczem w Państwowym Teatrze Lalek „Banialuka" w Bielsku reżyserują *Pieśń Sarmiko* Kseni Szneider. Razem reżyserują jeszcze *Felka z cyrku* Matwiejewa (V 1952).

9 IV 1952
Malwina Szczepkowska, jako kierowniczka literacka Teatru Wybrzeże w Gdańsku, reżyseruje *Pociąg do Marsylii* Gruszczyńskiego. W tym sezonie, na scenie kameralnej reżyseruje jeszcze *Zabobonnika* Zabłockiego (18 VI 1952).

18 IV 1952
Lidia Zamkow reżyseruje *Pociąg do Marsylii* Gruszczyńskiego w Starym Teatrze w Krakowie.

19 IV 1952
Maryna Broniewska w Ludowym Teatrze Muzycznym w Warszawie reżyseruje *Ożenić się nie mogę* Fredry. W tym sezonie przygotuje jeszcze *Wachlarz* Goldoniego (5 VII 1952). Zaś w Teatrze Polskim we Wrocławiu przygotuje *Poemat pedagogiczny* Makarenki (30 X 1951).

„Najważniejsza była wizualna strona przedstawienia, oczywiście w sensie możliwie najszerszym: nie tylko scenografia, ale także układ sytuacji oraz ich rozwiązanie. Istotnie tak pojęta widowiskowość scenicznego opracowania *Wachlarza* przez Marynę Broniewską jest poważnym atutem przedstawienia. […]
Zanim jeszcze podniesie się kurtyna teatr wciąga nas już w krąg swoich oddziaływań. Poza tą właśnie nawpół przezroczystą i przejrzystą zasłoną rysuje się ruch sceniczny, migają sylwety artystów. Jest to pomysł szczęśliwy; widz zostaje wprowadzony w atmosferę utworu, wyobraźnia zaczyna działać, oko przywyka. […]
Reżyseria operuje kilku planami pionowymi i poziomymi. Zakochany w pannie Kandydzie młody i zamożny mieszczanin raz po raz spogląda tęsknie z podwórza ku balkonowi, gdzie siedzi jego luba. Akcja miłosna rozgrywa się ukośnie, łącząc dwa rożne poziomy sceniczne. Z balkonu, niby to przez przypadek, spada wachlarz Kandydy pod nogi wielbiciela. […]
Drobne zastrzeżenia nie mogą przesłonić wyraźnych i poważnych osiągnięć przedstawienia. Trudno ocenić, ile w tym zasługi samego utworu i wybornego przekładu Iwaszkiewicza. Co do zespołu, był on przeważnie młody i mało doświadczony […]. Ale główną bohaterką tego przedstawienia jest, powtórzmy, reżyserka. Dzięki niej owym *Wachlarzem* chłodziła się w skwarne lato 1952 roku cała teatralna Warszawa”.
Wojciech Natanson, „Teatr” nr 15/1952.

IV 1952
Elżbieta Kalinowicz na scenie lalkowej Teatru Młodego Widza we Wrocławiu reżyseruje *Kubusia w przedszkolu, pierwszą lekcję* Preobrażeńskiego i Niemołajewa.

1 V 1952
Maria d'Alphonse w Teatrze Polskim w Poznaniu reżyseruje *Poemat pedagogiczny* Makarenki. W tym sezonie reżyseruje także w Państwowym Teatrze Młodego Widza w Poznaniu, gdzie przygotuje: *Młodą Warszawę* Ostromęckiego i Marii Serkowskiej (20 X 1951) oraz *Czarodziejski kalosz* Matwiejewa (z Haliną Lubicz i Marianem Paluchowskim, 16 XII 1951). Za scenografię odpowiedzialni są Wanda i Stanisław Byrscy. W Teatrze Nowym w Poznaniu d'Alphonse reżyseruje *4:0 dla ATK* Paška (5 VII 1952).

20 V 1952
Nina Burska reżyseruje *Głupiego Jakuba* Rittnera w Teatrze Polskim w Szczecinie.

„Zwyciężyła młodość, nowość widzenia wewnętrznej treści utworu, inny podtekst głupoty Jakuba. Nie jego «miłości prawdy» czy «życiowa głupota» jest osią komedii; nie Szambelan

jest jej bohaterem – ale pieniądz; jego rola w kapitalistycznej formacji społeczno-ekonomicznej, w jej ginącym stadium, demoralizującym jednostkę i faszyzującym społeczeństwo. […]
To pierwsze zwycięstwo reżysera i aktora, młodej krwi wprowadzonej w arterie sztuki mistrza techniki scenicznej, jakim jest Rittner. Drugim – było subtelne ocalenie tej szczypty współczucia, jaką mamy nie dla Szambelana. Lecz samotnego człowieka, zawiedzionego w chęciach posiadania kogoś bliskiego. Zadanie to Skulski – odtwórca roli Szambelana – wykonał, rozjaśniając się wewnętrznie przy Hani i wypowiadając z wściekłą pasją, pokrywającą doznany zawód, kwestii «byłeś mi zawsze niesympatyczny». Trzecim zwycięstwem było wyzucie widza z wszelkiej sympatii dla Hanki «przerażająco inteligentnej, namiętnej a przebiegłej, mającej we krwi wszystkie apetyty i wszystkie zdławione urazy swego pochodzenia» (Boy). Zadanie to dla młodej artystki było tym trudniejsze, że jej dobra dykcja i warunki zewnętrzne raczej skłaniały widza do pobłażliwości dla Hanki.
O tym, że przedstawienie spełniło swe wychowawcze zadanie, że było sądem nad wycinkiem przeszłości, świadczy nie tylko frekwencja na widowni, ale głosy w antraktach, dyskutujące grupki widzów opuszczających teatr, żywo komentujących zachowania postaci scenicznych i ich charaktery".
Walerian Lachnitt, *Głupi Jakub w Szczecinie*, „Teatr" nr 10/1952.

W długiej recenzji ani razu nie pada nazwisko reżyserki.

24 V 1952
Irma Czaykowska w Państwowym Teatrze Ziemi Rzeszowskiej reżyseruje *Maszeńkę* Afinogenowa.

31 V 1952
Aleksandra Grzymska w Teatrze „Łątki" w Gdańsku reżyseruje *Baśń o wielkim Iwanie* Obrazcowa i Preobrażeńskiego. W tym sezonie przygotuje jeszcze *Gęgorka* Niny Gernet i Tatiany Gurewicz (14 VIII 1952).

31 V 1952
Stanisława Zbyszewska reżyseruje *Żółtą szlafmycę* Zabłockiego w Teatrze Młodego Widza we Wrocławiu.

1 VI 1952
Stefania Waldenowa reżyseruje *Królową Śniegu* Andersena w Pomorskim Teatrze Młodego Widza w Bydgoszczy.

1 VI 1952
Wanda Laskowska (wspólnie z Jerzym Rakowieckim) reżyseruje dyplom PWST w Krakowie – *Ich czworo* Gabrieli Zapolskiej.

7 VI 1952
Janina Orsza-Łukasiewicz reżyseruje sztukę *Godzien litości* Fredry w Teatrze im. Żeromskiego w Kielcach. W tym sezonie w Kielcach przygotuje jeszcze *Eugenię Grandet* Balzaca (21 X 1952) oraz na scenie radomskiej *Grzech* Żeromskiego (31 XII 1952) i *Tak będzie* Simonowa (4 IV 1952).

14 VI 1952
Joanna Piekarska reżyseruje *Osiem lalek i jednego misia* Ireny Jurgielewiczowej w Państwowym Teatrze Lalki i Aktora „Baj Pomorski" w Toruniu. W tym sezonie w Toruniu przygotuje jeszcze *Felka z cyrku* Matwiejewa.

14 VI 1952
Premiera sztuki Haliny Auderskiej *Zbiegowie* w Teatrze im. Osterwy w Lublinie; pięć dni później odbyła się premiera warszawska sztuki Auderskiej w Państwowym Teatrze Ateneum im. Jaracza.

„Sztuka Haliny Auderskiej wyrosła z próby konfrontacji nowoczesnej wiedzy o okresie stanisławowskim z obrazem tego okresu w pewnego typu szlacheckiej literaturze. Wydaje się, że nie mieli racji ci krytycy, którzy uznali *Zbiegów* za historyczną sztukę obyczajową. Byłoby to odczytywanie sztuki, które nie dostrzegając jej walorów, czyniłoby ją bardzo ubogą. Sprawy znane i opisane wielokroć w staropolskiej literaturze – spory sąsiadów, konflikt kontusza z «francuszczyzną», sielankowość, sentymentalizm pań młodych, szlacheckie zaloty, problemy reform w atmosferze przygotowującego się Sejmu Czteroletniego – rozszerzyłby się tu jedynie o zagadnienie zbiegostwa chłopskiego i wykradania sobie przez szlachtę rąk roboczych. […]
Przyjmuję zatem, że sztuka Auderskiej jest czymś innym, czymś nieco bardziej złożonym, że jest to rodzaj konfrontacji literackiej, albo jak się nieraz mówi, rewizji. […] O jej oryginalności decyduje nie tyle nowość materiału, ile świeżość spojrzenia. […] Panowie się kłócą, godzą, żenią – a wszystko to odbija się na losie chłopa równie nieszczęśliwie, bo los ten zdeterminowany jest niewolą, bo w tej machinie społecznej chłop jest elementem niesamodzielnym, zmuszonym do automatycznego poruszania się za ruchem swoich panów. I już to samo, że najważniejszym motywem tej konfrontacji autorka czyni obraz splecionych ze sobą dwóch miłości – pańskiej i głębokiej, szczerej, ale miotanej bezsensownymi kaprysami losu chłopskiej miłości – już to samo jest pomysłem szczęśliwym i trafnym i stwarza w utworze Auderskiej prawdziwe życie".
Edward Csató, *„Zbiegowie" Auderskiej w Lublinie i Warszawie*, „Teatr" nr 17/1952.

1 VII 1952
Stanisława Perzanowska w Teatrze Dramatycznym Domu Wojska Polskiego w Warszawie reżyseruje *Oto Ameryka!* Maltza.

2 VII 1952
Jadwiga Przeradzka w Teatrze Polskim we Wrocławiu przygotuje scenografię do *Angela tyrana Padwy* Hugo. W Teatrze Młodego Widza we Wrocławiu przygotuje scenografię do *Wczoraj i przedwczoraj* Maliszewskiego (12 XII 1951) oraz do *Cudzoziemczyzny* Fredry (6 IV 1952).

22 VII 1952
Ewa Stojowska w Państwowym Teatrze Ziemi Opolskiej reżyseruje *Pociąg do Marsylii* Gruszczyńskiego. Inscenizatorką przedstawienia jest Lidia Zamkow.

16 VIII 1952
Maria Straszewska (wspólnie z Januszem Kłosińskim) reżyseruje sztukę *Tankowiec „Nebrasca"* Tanka w Teatrze Nowym w Łodzi. Wcześniej Straszewska przygotuje tu *Pociąg do Marsylii* Gruszczyńskiego jako swój spektakl dyplomowy (1 III 1952).

„Ale dość zastrzeżeń i zarzutów! Przedstawienie łódzkie ma i swoje strony dodatnie. Jest tu kilka dobrze ujętych ról. Janusz Kłosiński bez patosu a przejmująco zagrał szlachetnego i dumnego Murzyna, z którym nie mogła sobie poradzić przemoc dowództwa i którego bohaterska śmierć staje się dla reszty pobudką do tym ostrzejszego sporu. […] Mimo wszystkich zastrzeżeń, jaki może budzić sceniczna realizacja *Tankowca* – przedstawienie to jest osiągnięciem młodego i ambitnego zespołu. Pokazano nam niełatwy, a godny poznania utwór postępowej dramaturgii amerykańskiej. Pokazano zaciętą walkę, jaką toczą marynarze wszelkich narodów i ras, już nie bezradni i bezbronni wobec przemocy, ale coraz bardziej solidarni, ofiarni i uświadomieni".
Wojciech Natanson, *Tankowiec „Nebrasca"*, „Teatr" nr 16/1952.

31 VIII 1952
Elwira Turska w Państwowym Teatrze Ziemi Opolskiej jako warsztat PWST reżyseruje *Trzy jednoaktówki* na podstawie tekstów *Najszczęśliwszy człowiek na świecie* Maltza, *Zagubiony list* Caragiala oraz *Ostatnie okno* Dychawicznego i Słobodskoja.

Sezon 1952/1953

6 IX 1952
Zuzanna Łozińska, jako etatowa reżyserka i kierowniczka artystyczna Państwowych Teatrów Dolnośląskich w Jeleniej Górze, reżyseruje *Trzydzieści srebrników* Fasta; w Jeleniej Górze przygotuje także *O krasnoludkach i sierotce Marysi* Marii Konopnickiej (11 IV 1953).

8 IX 1952
Janina Orsza-Łukasiewicz, jako etatowa reżyserka Teatru im. Żeromskiego w Kielcach, reżyseruje *Tu mówi Tajmyr* Isajewa i Galicza; w Kielcach przygotuje także *Gbury* Goldoniego (22 II 1953) oraz *Sprawę rodzinną* Lutowskiego, ze scenografią Zuzanny Piątkowskiej (29 IV 1953).

27 IX 1952
Zofia Modrzewska, jako kierowniczka artystyczna Teatru im. Osterwy w Lublinie, reżyseruje *Rodzinkę* Jurandota; w tym sezonie w Lublinie przygotuje jeszcze *Śluby panieńskie* Fredry (31 X 1952), *Poemat pedagogiczny* Makarenki (20 XII 1952) oraz *Szkołę kobiet* Bogusławskiego (15 VII 1953).

„Przedstawienie *Poematu pedagogicznego* jest trzecim z kolei przygotowanym przez Zofię Modrzewską po jej powrocie do Teatru im. Osterwy. Specjalne uznanie należy się Modrzewskiej za opracowanie ostatniej sztuki. *Poemat pedagogiczny* wymaga bowiem dużej obsady wielu młodych aktorów i statystów, a zespół teatru lubelskiego jest niewielki. Dlatego też obok aktorów zawodowych widzimy na scenie wielu amatorów, wśród nich nawet bardzo młodych. To, że zachowują się oni na scenie jak prawdziwi aktorzy, jest zasługą Zofii Modrzewskiej, wynikiem olbrzymiej pracy, jaką włożyła w przygotowanie przedstawienia.
[…]
Dzięki słusznej koncepcji reżysera poszczególne role sztuki, największe i najmniejsze, zostały odtworzone z całą prawdą. Każda osoba w sztuce ma swoje cechy zewnętrzne i wewnętrzne, zdobywa sobie sympatię widzów".
Tadeusz Gwardak, *Przedstawienie „Poematu pedagogicznego" sukcesem reżysera*, „Sztandar Młodych" nr 15 z 17–18 I 1953.

30 IX 1952
Leonia Jabłonkówna reżyseruje *Igraszki trafu i miłości* Marivaux w Państwowym Teatrze Powszechnym w Warszawie. Scenografię do spektaklu przygotowała Danuta Pogorzelska.

2 X 1952
Wanda Wróblewska, jako etatowa reżyserka Państwowych Teatrów Dramatycznych w Częstochowie, reżyseruje *Balladynę* Słowackiego, tekst opracowuje wspólnie z Krystyną Berwińską.

8 X 1952
Maria d'Alphonse reżyseruje *Podlotka* Urbańskiego w Komedii Muzycznej w Poznaniu; w tym sezonie przygotuje jeszcze *Panią Dulską na rozdrożu* Sterna (16 V 1953) w Komedii Muzycznej oraz *Zaczyna się Nowy Rok* Brzechwy w Państwowych Teatrach Dramatycznych w Poznaniu (27 XII 1952).

„Trudności zaczynają się przy ustawieniu tych figur, o wyraźnych, niebudzących cienia wątpliwości rodowodach, w dzisiejszej rzeczywistości. Autor musi pokazać, że postacie, z którymi zżyci jesteśmy od dziesiątków lat, żyć będą i działać w klimacie nie mającym nic wspólnego z klimatem, w którym umieściła je Zapolska. […] Siłą sztuki jest soczysty, miejscami rubaszny, choć z pewnością nie najwybredniejszy humor.
Poznańska reżyserka Maria d'Alphonse poszła jeszcze o wiele dalej niż autor w tym kierunku, by widowisko było jak najbardziej śmieszne, poczynając od wnętrza mieszkania Hesi z nieodłącznym *Szałem* Podkowińskiego na ścianie, kończąc na mającym wywołać śmiech jąkaniu się Zbyszka. W szeregu scen przechyliło to Sterna ku farsie. […] Ten nadmiar farsowości, widoczny we wszystkich niemal elementach przedstawienia, choć budzi entuzjazm widowni, stępiał ostrze satyryczne utworu. Mimo to w ostatecznym rezultacie, widz odnosi wrażenie, że sztuka ta wymierzona w niedobitki świata mieszczańskiego jest w naszym ubogim dorobku komediowo-satyrycznym pozycją nie do pogardzenia".
Jacek Frühling, *Rozdroża pani Dulskiej*, „Teatr" nr 15/1953.

11 X 1952
Krystyna Berwińska reżyseruje swój tekst *Proces* w Teatrze Wybrzeże w Gdańsku.

11 X 1952
Maryla Kędra, jako etatowa reżyserka Teatru Lalek w Wałbrzychu, reżyseruje *Smolucha* Marii Kownackiej i Iłowskiego; w tym sezonie przygotuje także *Nowe szaty króla* Maliszewskiego wg Andersena (5 II 1953) oraz *Supełek-Węzełek* Kremniczana.

16 X 1952
Premiera sztuki Haliny Auderskiej *Zbiegowie* na toruńskiej scenie Państwowych Teatrów Ziemi Pomorskiej Bydgoszczy-Torunia. W tym sezonie *Zbiegów* wystawiono także w Państwowym Teatrze Dolnośląskim w Jeleniej Górze (27 VIII 1953).

18 X 1952
Irma Czaykowska, jako etatowa reżyserka w Państwowym Teatrze Ziemi Rzeszowskiej, reżyseruje *Sprawę rodzinną* Lutowskiego; w tym sezonie przygotuje także *Moralność pani Dulskiej* Gabrieli Zapolskiej (7 V 1953).

„Autor pokazując nam losy Tomka zmierzającego poza nawias społeczeństwa, z którego jednak to społeczeństwo nie rezygnuje i każe mu pracować dla własnego i innych szczęścia, pokazując w perspektywicznym skrócie wspólną drogę młodego małżeństwa, rysując dzieje całej rodziny, uczy nas czujności i wskazuje, że to, co dzieje się w rodzinie, we wszystkich rodzinach, to bogaty i ważny odcinek życia całego społeczeństwa. Autor każe nam pamiętać o olbrzymiej odpowiedzialności za losy naszego kraju, jaką każdy z nas niesie na własnych barkach.
Zamierzenia autora dzięki dobrej reżyserii, dzięki temu, że reżyser Irma Czaykowska zrozumiała ideologiczny ciężar sztuki, znalazły na scenie pełny wyraz. Potoczystość akcji (tempo), umiejętne stopniowanie napięcia aż do momentu centralnego, bardzo dobra praca z wszystkimi aktorami […] – oto w skrócie obraz solidnej i przemyślanej reżyserii”.
Maciej Szczepański, *W zwycięskiej walce Nowego ze starym…*, „Głos Rzeszowa” nr 44/1953.

18 X 1952
Premiera sztuki *Proces* Krystyny Berwińskiej na Scenie Kameralnej Państwowych Teatrów Dramatycznych we Wrocławiu.

20 X 1952
Hanna Małkowska reżyseruje *Zwykłą sprawę* Tarna w Teatrze im. Żeromskiego w Kielcach oraz jako rektor Państwowej Wyższej Szkoły Aktorskiej w Łodzi, reżyseruje spektakl dyplomowy *Jak hartowała się stal* Ostrowskiego (1953).

30 X 1952
Halina Lubicz reżyseruje *O jeżu zaklętym* Czesławy Rączaszkowej w Teatrze Młodego Widza w Poznaniu.

3 XI 1952
Stefania Waldenowa reżyseruje *Dwie blizny. Nikt mnie nie zna* Fredry w Pomorskim Teatrze Młodego Widza w Bydgoszczy.

5 XI 1952
Maria Billiżanka, jako etatowa reżyserka i kierowniczka artystyczna Teatru Młodego Widza w Krakowie, reżyseruje *Czerwony krawat* Michałkowa; w tym sezonie przygotuje jeszcze *Misia i Ptysia* Hanny Pieczarkowskiej (XII 1952).

6 XI 1952
Jadwiga Chojnacka, jako etatowa reżyserka, dyrektorka i kierowniczka artystyczna Teatru Powszechnego w Łodzi, reżyseruje *Z iskry rozgorzeje płomień* Dadianiego; w tym sezonie przygotuje także *Dożywocie* Fredry (16 V 1953), *Czarnieckiego i jego żołnierzy* Korcelegoi, a także, z Marią Kaniewską, *Ludzi z naszej ulicy* Karvasa (4 III 1953).

„Komedia Karvasa ma sporo wad, koncepcja jej kuleje, rozwiązanie budzi zastrzeżenia. Ale usterki jej nie mogą przesłonić faktu, iż, mimo wszelkich swoich braków, dobrze pełni ona funkcję wychowawczą, ośmiesza bumelantów i mieszczuchów, budzi trafnie skierowany śmiech, potrafi zaagitować. […] I dlatego pochwalić należy wybór łódzkiego Teatru Powszechnego, który wystąpił z tą sztuką jako z polską prapremierą i zachęcić inne teatry do włączania jej w swój repertuar. […]
Reżyseria Jadwigi Chojnackiej i Marii Kaniewskiej zadbała o żwawe tempo i o jeszcze jeden chwalebny cel: dopuszczenie do pełnego wygrania się szeregu młodych, przeważnie początkujących sił aktorskich. I wynik okazał się pomyślny”.

Jan Aleksander Szczepański, *Gdy ulica jest nasza*, „Teatr” nr 11/1953.

15 XI 1952
Irena Babel reżyseruje *Piątą symfonię* Michałkowa w Starym Teatrze w Krakowie; w tym sezonie przygotuje także *Rozbity dzban* Kleista (4 VII 1953).

„*Rozbity dzban* próbowano wystawiać rozmaicie. W najskrajniejszej formie przedstawienie skłaniało się ku czystej grotesce, ku deformacji obrazu świata, która bawiła i zadawalała sama w sobie […].
Reżyserka krakowskiego przedstawienia Irena Babel chciała spoza rodzajowego tła XVIII-wiecznej Holandii wydobyć realistyczną prawdę o ludziach, o stosunkach, o rzeczywistości. Przyczyniła się też do tego scenografia Tadeusza Kantora, który pozwalał sobie na pewne umowności szczegółów, ale pilnie zachowywał wzorowaną trochę na holenderskich płótnach rodzajowość malarskiej kompozycji. Służyło zaś przedstawieniu tej koncepcji celowe – choć nie zawsze skuteczne – ograniczanie groteski, prowadzenie postaci po linii pełnego prawdopodobieństwa psychologicznego, redukcja zbyt bujnych nieraz sytuacji scenicznych”.
Zygmunt Greń, *„Rozbity dzban”*, „Gazeta Krakowska” nr 181 z 31 VII 1953.

15 XI 1952
Irma Gulska reżyseruje *Sprawę rodzinną* Lutowskiego w Państwowych Teatrach Dolnośląskich w Jeleniej Górze, w tym sezonie przygotuje także *Grzech* Żeromskiego (5 II 1953); w Państwowym Teatrze im. Jaracza w Olsztynie reżyseruje *Rodzinkę* Jurandota (7 II 1953) oraz *Osobliwe zdarzenie* Goldoniego (3 VIII 1953).

18 XI 1952
Krystyna Skuszanka, jako kierowniczka artystyczna w Państwowym Teatrze Ziemi Opolskiej, reżyseruje *Sztorm* Biełocerkowskiego; w tym sezonie przygotuje także *Miarkę za miarkę* Szekspira (31 V 1953).

„Interesujący eksperyment opolskiego *Sztormu* polega na tym, że młoda, debiutująca reżyserka Krystyna Skuszanka zdecydowała się oprzeć strukturę przedstawienia na zasadniczo odmiennych elementach konstrukcyjnych. Dokonała samodzielnej i wcale daleko idącej adaptacji i układu tekstu z intencją uporządkowania dość luźnego materiału dramatycznego w bardziej zwartą i uporządkowaną całość. Sprawa skoncentrowana została głównie w jednym środowisku (siedziba Komitetu Powiatowego w miasteczku). […] Zamiast kroniki rewolucyjnej zamierzyła Skuszanka stworzyć dramat o rewolucji. […]
Metoda zastosowana przez Skuszankę nie wystarczy do przekazania pełnej ideologicznej treści zawartej w tym materiale dramatycznym. Nastrojowość oparta na jednej tylko tonacji zuboża niewątpliwie symfoniczną instrumentację oryginalnego *Sztormu* […]. Niemniej, trzeba przyznać, że próby wydobycia owej pełni przy tak niedoświadczonym jeszcze zespole mogłyby być zbyt ryzykowne i dlatego należy z całym szacunkiem skwitować odwagę młodej reżyserki, która zdecydowała się wygrać jedną tylko nutę, ale za to konsekwentnie i logicznie”.
Henryk Vogler, *Pierwszy polski „Sztorm”*, „Życie Literackie” nr 1/1953.

22 XI 1952
Ida Kamińska, jako dyrektorka i kierowniczka artystyczna Państwowego Teatru Żydowskiego w Łodzi, reżyseruje w swoim przekładzie *Tragedię optymistyczną* Wiszniewskiego; w tym sezonie przygotuje także *Dom w getcie* Hellera (25 IV 1953).

29 XI 1952
Stanisława Rączko, jako etatowa reżyserka Teatru Lalek „Rabcio Zdrowotek” w Rabce Zdroju, reżyseruje *Niespodzianki Rabcia Zdrowotka* Doroty Stojowskiej oraz *Supełek-Węzełek* Kremniczana (9 VII 1953).

6 XII 1952
Maria Chodecka reżyseruje *Ożenek* Gogola w Państwowym Teatrze im. Jaracza w Olsztynie.

16 XII 1952
Wanda Byrska, jako kierowniczka artystyczna, reżyseruje *Skarb na pustkowiu* Zaborowskiego w Państwowym Teatrze Lalek „Pinokio” w Łodzi.

21 XII 1952
Joanna Piekarska, jako etatowa reżyserka w Teatrze Lalki i Aktora „Guliwer” w Warszawie, reżyseruje *Janka Niepanka* Sudaruszkina.

27 XII 1952
Lidia Hornicka, jako etatowa reżyserka Teatru Młodego Widza we Wrocławiu, reżyseruje *Podarek Dziadka Mroza* Iłowskiego.

XII 1952
Elżbieta Czaplińska, jako etatowa reżyserka Objazdowego Teatru Lalki „Tęcza” w Słupsku, reżyseruje sztukę *Jak Dziadek Mróz prezenty niósł* Wilkowskiego oraz *Szewca Dratewkę* Marii Kownackiej (wznowienie 1 IV 1953 premiery z 12 XI 1947).

2 I 1953
Stanisława Perzanowska reżyseruje i gra tytułową rolę w przedstawieniu *Wassy Żeleznowej* Gorkiego w Teatrze Dramatycznym Domu Wojska Polskiego w Warszawie.

„Wassę Żelazową gra Stanisława Perzanowska, która jest także reżyserką przedstawienia. W tej słusznej interpretacji poznajemy Wassę jako kobietę energiczną, sprytną, unoszącą na swoich własnych barkach «ciężar» milionowego przedsiębiorstwa. Poznajemy Wassę pełną nienawiści do męża pijaka i rozpustnika, któremu grozi sprawa sądowa za uwodzenie nieletnich. Widzimy, jak Wassa z zimną krwią truje Żelazowa, by uniknąć kompromitującego procesu. Aktorka trafnie pokazała te cechy bohaterki sztuki. Podkreśliła jej żądzę gromadzenia pieniędzy, bezcelową i bezsensowną. Wassa próbuje usprawiedliwić swoje wysiłki: «Robię to dla moich dzieci» – mówi – «ile sił roztrwoniłam! A dzieci…». Na dzieci Wassa nie może liczyć – jedna córka niedorozwinięta, druga zła, nienawidząca matki – znalazła jedyną pociechę w piciu. Wassa nie widzi bezsensu swoich wysiłków, nie zdaje sobie sprawy z nieuchronności upadku swojej klasy.
Przedstawienie należy do tych, których się nieprędko zapomina. Oczywiście, zasługa tu przede wszystkim Gorkiego, ale także reżyserii i gry aktorskiej. Ukazany został trafnie społeczny i polityczny sens sztuki. Ukazane zostało przez reżyserię Stanisławy Perzanowskiej i jej grę w roli tytułowej zezwierzęcenie i upodlenie, nicość, całkowity upadek moralny rodziny Żelazowych”.
L.W., *„Wassa Żelazowa” – Maksyma Gorkiego na warszawskiej scenie*, „Wola Ludu” nr 29 z 3 II 1953.

9 I 1953
Anna Kochanowska, jako kierowniczka literacka w Teatrze im. Jaracza w Olsztynie, reżyseruje *Męża i żonę* Fredry.

24 I 1953
Maria Wiercińska reżyseruje *Wujaszka Wanię* Czechowa na scenie kameralnej w Teatrze Polskim w Warszawie.

26 I 1953
Elżbieta Kalinowicz, jako etatowa reżyserka Teatru Młodego Widza we Wrocławiu, reżyseruje *Czuka i Heka* Gajdara.

5 II 1953
Irena Byrska, jako etatowa reżyserka Teatru im. Żeromskiego w Kielcach, reżyseruje *Pana Damazego* Blizińskiego (autorką dekoracji i kostiumów jest Zuzanna Piątkowska).

5 II 1953
Julianna Całkowa reżyseruje *Koziołeczka* Janiny Porazińskiej w Teatrze „Lalka" w Warszawie.

20 II 1953
Malwina Szczepkowska reżyseruje *Teatr cudów*, *Czujną straż* i *Pieczary Salamanki* Cervantesa w Teatrze Wybrzeże w Gdańsku, pisze także tekst prologu. Choreografię do spektaklu tworzy Janina Jarzynówna, a teksty piosenek Stanisława Fleszarowa.

28 II 1953
Lidia Zamkow, jako etatowa reżyserka Teatrów Dramatycznych w Krakowie, reżyseruje na scenie Starego Teatru *Turcareta, czyli Finansistę* Lesage'a.

„Reżyser przedstawienia Lidia Zamkow doskonale uchwyciła właściwy nurt tej «niewesołej komedii» – pasję kompromitowania. Podkreślenia reżyserskie zamykają obręb spraw poruszonych w dziele twórcy *Przypadków Idziego Blaza*. Stąd specjalne punktowanie sceny liczenia pieniędzy i radości z posiadania złota, scena Turcareta z lichwiarze itd. Zamkow nie dała się ponieś urokom epoki – kostiumowi, gestom, pięknemu i celnemu słowu, wszystkiemu, co stanowi jakiekolwiek zaciemnienie sensu wystawienia sztuki. Zadania nadrzędne: walka o pieniądze, silniejszy pożera bez pardonu słabszego – występuje w pracy Zamkow precyzyjnie i bezbłędnie. Jest to niewątpliwie bardzo interesujący eksperyment. Ucieczka przed szablonem inscenizacyjnym dworskiego teatru francuskiego, jaką obserwujemy w tym wypadku na przykładzie Zamkow, pozwala nam sądzić, że młode pokolenie reżyserów szuka nowych dróg rozwiązania stylu epoki poprzez nadbudowę ideologiczną, a nie według dotychczasowych wątpliwych schematów przekazywanych z pokolenia na pokolenie w podręcznikach i tradycjach aktorsko-inscenizacyjnych".
Tadeusz Kwiatkowski, *„Turcaret" czyli Finansista*, „Dziennik Polski" nr 81 z 4–6 IV 1953.

21 III 1953
Halina Kołpak, jako etatowa reżyserka Teatru Lalek „Świerszcz" w Białystoku, reżyseruje swój tekst *O tym, jak zwierzęta koncert urządziły* (wg Kryłowa) oraz gra w tym spektaklu.

25 III 1953
Alina Jakubowska, jako etatowa reżyserka Państwowych Teatrów Ziemi Pomorskiej Bydgoszczy-Torunia reżyseruje na scenie w Bydgoszczy *Ruchome Piaski* Choynowskiego.

28 III 1953
Melania Karwatowa reżyseruje wraz z mężem *Wawrzyńcowy sad* Marii Kownackiej w Teatrze Młodego Widza w Poznaniu; w tym sezonie przygotowała także *Zająca Chwalipiętę* Michałkowa (15 VIII 1953).

28 III 1953
Malwina Szczepkowska reżyseruje *Wielkiego człowieka do małych interesów* Fredry w Państwowych Teatrach Ziemi Pomorskiej, na scenie w Toruniu; w tym sezonie przygotuje także *Obcy cień* Simonowa (23 V 1953) oraz *Kopernika* Brandstaettera (25 VIII 1953).

III 1953
Maria Ławińska reżyseruje *Jasia Szpaka* Sudaruszkina w Teatrze Lalek „Banialuka" w Bielsku-Białej

5 IV 1953
Irena Górska reżyseruje *Żabusię* Gabrieli Zapolskiej w Teatrze im. Bogusławskiego w Kaliszu.

14 IV 1953
Janina Romanówna, jako wykładowca warszawskiej PWST, reżyseruje spektakl dyplomowy *Panna Maliczewska* Gabrieli Zapolskiej.

17 IV 1953
Julia Iberle reżyseruje *Pieją koguty* Bałtuszisa w Państwowym Teatrze im. Jaracza w Olsztynie.

18 IV 1953
Stefania Domańska, jako etatowa reżyserka Teatru im. Jaracza w Łodzi, reżyseruje *Sprawę rodzinną* Lutowskiego.

25 IV 1953
Maria Straszewska reżyseruje *W małym domku* Rittnera w Teatrze Nowym w Poznaniu.

5 V 1953
Marta Janic, jako etatowa reżyserka, dyrektorka Państwowego Teatru Lalek „Pinokio" w Łodzi, reżyseruje *Jedzie pociąg z węglem* Haliny Słonimskiej i Klewina.

8 V 1953
Natalia Gołębska, jako etatowa reżyserka Teatru Lalek w Gdańsku, reżyseruje *Trzy niedźwiadki* Dismana.

20 V 1953
Premiera *Ich czworo* Gabrieli Zapolskiej w Państwowych Teatrach Dramatycznych w Częstochowie ze scenografią Anny Mieszkuć.

31 V 1953
Aleksandra Grzymska reżyseruje *Zająca Chwalipiętę* Michałkowa w Teatrze Lalki i Aktora „Guliwer" w Warszawie.

V 1953
Irena Wojutycka, jako etatowa reżyserka Teatru Lalek „Banialuka" w Bielsku, reżyseruje *Janka, syna chłopa* Sudaruszkina.

13 VI 1953
Premiera *Procesu* Krystyny Berwińskiej w Teatrze Powszechnym w Warszawie.

„Haniebny mord sądowy popełniony przez amerykańskich ludobójców na bohaterskich bojownikach o pokój, małżonkach Rosenberg – nie jest pierwszym ani ostatnim w historii burżuazyjnej «demokratycznej praworządności». W ciągu ostatnich dziesięcioleci burżuazyjny aparat ucisku klasowego aranżował częstokroć procesy, w których oskarżeni byli ludzie najzupełniej niewinni, skazywani na śmierć lub długoletnie więzienie tylko dlatego, że było to w danym momencie potrzebne politycznym reżyserom procesów. […]
Życie przyniosło ten dramatyczny temat. Krystyna Berwińska zareagowała swoją artystyczną intuicją na owe sprawy jeszcze w roku 1950, pisząc sztukę pt. *Proces*. Wydarzenia lat następnych nie tylko w niczym nie osłabiły jej wymowy i aktualności, lecz przeciwnie, w niejednym ją wzmocniły. To już duży sukces autorki. Dodajmy do tego, że Berwińskiej udało się (co nie należy w naszych sztukach współczesnych do rzeczy częstych) stworzyć przekonującą, pełnokrwistą postać pozytywnego bohatera sztuki, komunisty Jana Wieńca oraz ciekawą postać pozytywną jego obrońcy. *Proces* pokazuje też prawdziwie drugą stronę barykady w osobie prokuratora Vernier i wielkiego przemysłowca Hilarego de Monde, w okresie wojny kolaborującego z hitlerowcami, obecnie stanowiącego zapewne podporę rządów burżuazji francuskiej, reprezentowanej przez polityków, których przeszłość nie różni się częstokroć od przeszłości tego rodzaju indywiduów.
Umiała też Berwińska powiązać problematykę walki francuskiej klasy robotniczej pod wodzą partii komunistycznej ze sprawami polskimi. Jan Wieniec, polski komunista, oskarżony o zamordowanie syna francuskiego przemysłowca z pobudek osobistych, a nie z wyroku ruchu oporu (jak było rzeczywiście) dobrze uosabia przyjaźń i wspólnotę walki ludu polskiego i francuskiego".
[brak źródła]

13 VI 1953
Wanda Laskowska reżyseruje *30 srebrników* Fasta w Państwowym Teatrze im. Jaracza w Olsztynie.

14 VI 1953
Waleria Zacharska reżyseruje spektakl *Wilk, koza i koźlęta* Grabowskiego w Teatrze Lalki i Aktora Guliwer w Warszawie.

20 VI 1953
Elwira Turska reżyseruje *Niemców* Kruczkowskiego w Państwowym Teatrze Śląskim im. Wyspiańskiego w Katowicach.

„Sztukę powierzono do wyreżyserowania młodej absolwentce PWST, E. Turskiej, która nie potrafiła wydobyć z *Niemców* ich zasadniczego klimatu, nie potrafiła oddać atmosfery domu Sonnenbruchów, a to z kolei spowodowało fałszywe pokazanie poszczególnych postaci. W

reżyserskiej koncepcji Turskiej, oraz w błędnym zupełnie wykonaniu aktorskim, ginie problem winy Sonnenbrucha, którego widzimy jako dobrego, ale nie mogącego nic poradzić na to wszystko, co się wokół niego dzieje – człowieka. A przecież cały konflikt Peters – Sonnenbruch toczy się na ostrzu winy starego profesora, który na swój sposób pomaga faszyzmowi, choć wyraźnie mówi, że hitleryzmu nienawidzi".
Juliusz Robliczek, *„Niemcy" i inne problemy*, „Trybuna Robotnicza" z 1 VII 1953.

23 VI 1953
Maria Chodecka reżyseruje *Szelmostwa Skapena* Moliera na scenie toruńskiej Państwowych Teatrów Ziemi Pomorskiej Bydgoszczy-Torunia.

27 VI 1953
Maryna Broniewska reżyseruje *Ludzi z naszej ulicy* Karvasa w Teatrze Ludowym w Warszawie.

„Reżyser (Maryna Broniewska) nadała spektaklowi rozmach i tempo, wydobywając z komedii maksimum humoru (ale nie kosztem jej wartości dydaktyczno-wychowawczych, a scenograf (Andrzej Sadowski) zbudowała swoją kamieniczkę w sposób pomysłowy i miły dla oka, tworząc idealne tło dla rozgrywających się równocześnie na podwórzu i na wszystkich piętrach komicznych «perypetii ideologicznych» zaśniedziałych mieszczuchów – zjadaczy chleba, których romantyzm socjalistycznej pracy przerabia… no, może nie w anioły, ale w każdym razie w ludzi nie chcących już dłużej znajdować się po tamtej stronie barykady".
Eugeniusz Żytomirski, *„Aż was, zjadacze chleba…"*, „Teatr" nr 23/1953.

27 VI 1953
Maria Wiercińska reżyseruje *Śluby panieńskie* Fredry w Państwowym Teatrze Nowej Warszawy.

28 VI 1953
Joanna Piekarska reżyseruje *Janka Niepanka* Sudaruszkina w Państwowym Teatrze Lalki i Aktora „Baj Pomorski" w Toruniu.

2 VII 1953
Premiera dramatu Marii Czanerle *Pajęczyna* w Teatrze Polskim w Bielsku.

„Utwór Czanerle jest pożytecznym zjawiskiem na tle naszego repertuaru teatralnego, który – jak wiadomo cierpi na brak dobrej komedii, na niedosyt ostrej satyry współczesnej. *Pajęczyna* spełnia wymogi takiej satyry. Przedstawia w sposób wyraźny i mobilizujący typowe niedomagania naszej rzeczywistości w zręcznie ilustrującej je anegdocie scenicznej, w charakterystycznych postaciach ludzkich.
Figury sztuki to cała galeria mniejszych i większych bonzów i dygnitarzy prowincjonalnych. Autorka pokazuje nie tylko zdecydowanie negatywne kreatury, jak wręcz nieuczciwy lekarz Rączkiewicz, czy zamaskowany faszysta Kukułka i jego żona spekulantka. W atmosferze elitaryzmu, biurokracji i kumoterstwa – cech szkodnictwa nabiera również oportunizm ludzi pozornie nieszkodliwych. […] W prowadzeniu linii komediowej przez autorkę widoczne są próby nawiązania do wielkiej tradycji postępowej satyry. Bohaterka utworu spokrewniona jest niezawodnie z karykaturalnymi heroinami Zapolskiej czy Perzyńskiego. Zakończenie sztuki – osłupione przerażenie zdemaskowanego towarzystwa – stara się nawiązać do słynnego finału Gogolowskiego *Rewizora*".
Stanisław Marczak-Oborski, *Pojedziemy do Krynicy*, „Głos Pracy" nr 181 z 1–2 VIII 1953.

6 VII 1953
Janina Kilian-Stanisławska, jako etatowa reżyserka Teatru „Lalka” w Warszawie, reżyseruje *Smoka w Nieswarowie* Svatonia.

8 VII 1953
Maria Malicka, jako etatowa reżyserka Państwowych Teatrów Dramatycznych w Częstochowie reżyseruje *Grzeszników bez winy* Ostrowskiego; gra także rolę Lubow Otradiny.

9 VIII 1953
Irena Górska reżyseruje *Drogę do lasu* Maliszewskiego w Teatrze Wybrzeże w Gdańsku.

Sezon 1953/1954

7 IX 1953
Marta Janic w Państwowym Teatrze Lalek „Pinokio” w Łodzi reżyseruje *Złoto Króla Megamona* Kaliby.

12 IX 1953
Leonia Jabłonkówna w Państwowym Teatrze Powszechnym w Warszawie reżyseruje *Świerszcza za kominem* Dickensa.

„Być może, że Dickens sam już nie bardzo wierzy w możliwość poprawy kapitalisty Tackletona i dlatego nadał swojemu opowiadaniu ramy baśni. […] Przeniesiono to wiernie do przedstawienia, dając postać Prologu i Epilogu. Ale wydaje się, że reżyserka Leonia Jabłonkówna wraz ze scenografem Tadeuszem Gronowskim nie mogli się zdecydować, czy samą treść utworu traktować jako bajkę, czy nie. Dało to w efekcie dobrą, realistyczną dekorację pierwszego i trzeciego aktu i sprzeczne z nią trochę bajkowe wnętrze domu Kaleba. Sceną z mówiącym do Johna Peerybingle świerszczem potraktowano możliwie realistycznie – jako ucieleśnienie myśli i uczuć doznawanych przez woźnicę. Scenę tę, podobnie jak całe przedstawienie reżyserka opracowała bardzo starannie”.
Andrzej W Kral, *Sceniczne spotkanie z Dickensem*, „Sztandar Młodych” nr 240 z 8 X 1953.

13 IX 1953
Halina Kołpak, będąca jedyną etatową reżyserką Teatru Lalek „Świerszcz” w Białymstoku przygotowuje *Osiem lalek i jednego misia* Ireny Jurgielewiczowej. W tym sezonie reżyseruje także: *Wilka, kozę i koźlęta* Grabowskiego (27 XII 1953), *O straszliwym smoku…* Marii Kownackiej (27 VI 1954).

19 IX 1953
Maria Billiżanka jako kierowniczka artystyczna Państwowego Teatru Młodego Widza w Krakowie reżyseruje *Tor przeszkód* Ewy Szumańskiej i Stefana Łosia, a pod koniec roku *Dziadka Mroza (Bidulkę)* Anny Świrszczyńskiej (27 XII 1953).

19 IX 1953
Wanda Wróblewska w Teatrze Ziemi Rzeszowskiej reżyseruje *Domek z kart* Marii Koszyc i Zegadłowicza, scenografię przygotowuje Irena Perkowska.

20 IX 1953
Irena Byrska w Teatrze im. Żeromskiego w Kielcach reżyseruje *Nie igra się z miłością* Musseta. Scenografię do spektaklu przygotowuje Zuzanna Piątkowska. Podobnie w duecie przygotowują *Poemat pedagogiczny* Makarenki (2 VI 1954).
Byrska reżyseruje jeszcze *Dożywocie* Fredry ze scenografią Marii Sianożęckiej (3 VIII 1954).
Recenzent „Słowa Ludu" szukał w tekście i przedstawieniu przede wszystkim elementów krytyki klasowej:

„Jest w tej historii po pierwsze pochwała ludu, szkoda, że tylko za siłę i szczerość jego uczucia, przeciwstawionego kłamstwu «poetycznej» miłości panów. Jest w niej ponadto protest przeciwko krzywdzie chłopskiej wyrażony przez oryginalne ujęcie romantycznego motywu wiejskiej dziewczyny uwiedzionej przez panicza. Te trzy zasadnicze problemy utworu postawiły przed reżyserem (Irena Byrska) niełatwe zadanie. […]
W sumie sztuka Musseta w wykonaniu Teatru Żeromskiego przedstawia się jak medalion, na którym pewne partie płaskorzeźby są wyraziste, inne jakby nieco zatarte. Rysunek całości jest jednak dobry i koniecznie trzeba go zobaczyć".
Stanisław Jerschina, *Z miłością igrać nie wolno*, „Trybuna Ludu" nr 236 z 5 X 1953.

26 IX 1953
Maryna Broniewska reżyseruje w krakowskim Teatrze Poezji *Nie igra się z miłością* Musseta. Spektakl jest inauguracją tej sceny.

„Krakowskie przedsięwzięcie jest eksperymentem. Przede wszystkim jeśli idzie o zespół aktorski. Artyści Teatru Poezji, do niedawna jeszcze kształceni w twardej szkole recytacji i ważkości słowa – po raz pierwszy mają do czynienia z całospektaklową sztuką.
Reżyser Maryna Broniewska pokazała przedstawienie o dużej kulturze i przyznać trzeba, że z młodego zespołu wydobyła wszystkie możliwości, jakie może on w tej chwili prezentować po przejściu do innego rodzaju teatralnego. Mając to na uwadze, *Nie igra się z miłością* jest niewątpliwym sukcesem reżyserskim i aktorskim".
Tadeusz Kwiatkowski, *„Nie igra się z miłością"*, „Dziennik Polski" nr 237 z 4–5 X 1953.

„«Debiut» Teatru – premiera komedii Musseta *Nie igra się z miłością* – pozwala snuć tylko pewne przypuszczenia co do kierunku, w jakim zamierza on iść. Teatr Poezji – o ile można z jednego przedstawienia wnioskować – zdaje się wychodzić z założenia, że istnieją pewne kategorie utworów dramatycznych, którym co najmniej nie sprzyja pełnowymiarowa, dokładna i wyrazista w środkach artystycznych transmisja sceniczna, a które swój blask i siłę oddziaływania odzyskają dopiero przy oszczędnej eliminacji elementów. Skrót i umowna metafora mają w tych wypadkach celniejszą wymowę niż gadulstwo obfitych środków wyrazu. […]
Tę ironiczną postawę romantyka, dla którego «świat jest teatrem, a w nim wszyscy grają komedię» wydobyła inscenizacja i reżyseria Maryny Broniewskiej. Kształt sceniczny Mussetowskiej komedii miał w Teatrze Poezji wymiar dowcipnej igraszki, gdzie groteskowość przeplatała się z tkliwością, a bohaterzy igrają z miłością jak dzieci pociskiem, z którego siły wybuchowej nie zdają sobie sprawy. Ten charakter podkreśla scenografia Tadeusza Kantora, której konstrukcja była syntezą celowej logiki architektonicznej i trochę paradoksalnej umowności".
Henryk Vogler, *Igraszki z Mussetem*, „Życie Literackie" nr 43/1953.

26 IX 1953
Ida Kamińska, dyrektorka i kierowniczka artystyczna Państwowego Teatru Żydowskiego w Łodzi, reżyseruje *Meira Ezofowicza* Elizy Orzeszkowej. Sama odgrywa rolę Frejdy, stuletniej matki rody Ezofowiczów. W tym sezonie przygotuje także *Pajęczynę* Marii Czanerle (26 III 1954) oraz *Juliusza i Ethel* Kruczkowskiego (5 VI 1954) ze scenografią Jadwigi Przeradzkiej (i Aleksandra Jędrzejewskiego).
O przedstawieniu *Meira Ezofowicza* pisano:

„Na scenie potoczyła się urocza i trochę egzotyczna, ale prawdziwa i zapatrzona w najgłębsze sprawy ludzkie historia żydowskiego miasteczka Szybowa; ukazały się tragiczne, lecz napawające wiarą w człowieka losy Meira Ezofowicza, zwarły się ze sobą w walce dwie postawy żydowskie: ortodoksyjna i postępowa, ta która zamyka się w getcie i ta, która rwąc się do życia, do pełnego istnienia, chciałaby zburzyć mury wzniesione przez przesąd i ciemnotę.
Dramatyzacja Kamińskiej wydobyła z dzieła Orzeszkowej jego pasję i żarliwą namiętność, tak bliskie artystom żydowskim. Dała im przy tym możliwość roztoczenia całego poblasku egzotyki obyczajowej i charakterystycznej odrębności przy jednoczesnym zachowaniu realistycznych walorów obrazu scenicznego. […] Reżyserka przedstawienia Ida Kamińska nie zatraciła nigdy sytuacji, realistycznego wyrazu sceny, wzbogaciła jeszcze i wyostrzyła ich barwy. […]
Osobnym rozdziałem jest sztuka aktorska. Można by długo analizować pracę Melmana czy Bergera, Grudberga czy Sary Grynhaus, zastanawiając się nad tajemnicą i dojrzałością ich sztuki, pokazanej w omawianym przedstawieniu. Ale najdłużej wypadałaby zapewne zatrzymać się nad kreacją Idy Kamińskiej, jako stuletniej matki rodu. Śmiałbym tu powiedzieć, że na naszych scenach nie oglądaliśmy w ciągu ostatnich lat kreacji tej miary, równie głębokiej i wielkiej”.
Zygmunt Greń, *Meir Ezofowicz*, „Gazeta Tarnowska” nr 26 z 30–31 I 1954.

30 IX 1953
Jadwiga Stasiniewicz na Scenie Lalkowej Państwowego Teatru Ziemi Opolskiej reżyseruje sztukę *Żart olszowiecki, czyli wydra pana Paska* Hanny Januszewskiej. W tym sezonie reżyseruje jeszcze *Wilka, kozę i koźlęta* Grabowskiego (10 VII 1954) ze scenografią Jadwigi Maziarskiej.

5 X 1953
Maria d’Alphonse w Państwowym Teatrze w Gnieźnie reżyseruje *Okno w lesie* Rachmanowa i Ryssa. W tym sezonie reżyseruje tu jeszcze *Takie czasy* Jurandota (5 III 54), *Trafił swój na swego* Ostrowskiego (8 V 1954), do którego scenografię tworzy Irena Pikiel, a także *Śluby panieńskie* Fredry (26 VI 1954).

9 X 1953
Wanda Laskowska w Teatrze im. Węgierki w Białymstoku reżyseruje *Grzech* Żeromskiego. Razem z Leonią Jabłonkówną, Aliną Jakubowską i Krystyną Wydrzyńską była etatową reżyserką teatru. Każda przygotowała po jednej premierze. Laskowska w tym sezonie przygotuje także *Głupiego Jakuba* Rittnera w Teatrze im. Osterwy w Lublinie (5 VI 1954). Zaś we Wrocławiu w Teatrze Kameralnym reżyseruje *Ich czworo* Gabrieli Zapolskiej (17 XII 1953).

„Żeromski obnażył zakłamanie i zgniliznę moralną tego środowiska, obnażył działanie świadomości opartej na wszechwładzy pieniądza, moralności zdeprawowanej i deprawującej.

Moralności, która wszystko, a więc i godność, i uczucia, i człowieczeństwo wystawia na sprzedaż. […]
Wystawienie *Grzechu* w Białymstoku zasługuje na pełne uznanie. Oczywiście można dyskutować nad takim czy innym sposobem interpretacji poszczególnych scen, w każdym razie stwierdzić trzeba ogrom włożonej pracy i niewątpliwy sukces całego zespołu z reżyserem Wandą Laskowską na czele.
Wanda Laskowska wykazała dużą dbałość reżyserską o wydobycie z *Grzechu* właściwego wyrazu społecznego. Staranność tę widzimy w całym przedstawieniu".
Witold Wasiucionek, *„Grzech" Stefana Żeromskiego*, „Życie Białostockie" nr 261 z 1–2 XI 1953.

„Ogólnie trzeba stwierdzić, że przedstawienie sztuki Rittnera należy do najbardziej udanych w lubelskim teatrze, co w dużej mierze jest zasługą reżysera, no i oczywiście aktorów. Wanda Laskowska potrafi nie tylko właściwie obsadzić role, ale doskonale je ustawić, wnikliwie przeanalizować każdą postać i każdą sytuację. Toteż spektakl lubelski tchnie głęboką prawdą i dobrym oddaniem atmosfery środowiska. Postacie nie są papierowe. Każda z nich stanowi sylwetkę charakterystyczną, tak że sztukę w ujęciu zespołu teatru im. Osterwy można nazwać charakterystyczną, co jest zresztą zgodne z założeniami autora i tym bardziej zasługuje na uznanie".
[brak źródła]

17 X 1953
Stanisława Zbyszewska w Teatrze Młodego Widza we Wrocławiu reżyseruje *Młodość ojców* Gorbatowa, a także *Królową Śniegu* Andersena (6 VI 1954).

22 X 1953
Irena Ładosiówna w Państwowym Teatrze Polskim w Bielsku-Białej reżyseruje *Patronów bez aureoli* Kani. W tym sezonie reżyseruje także *Pannę Maliczewską* Gabrieli Zapolskiej w Teatrze Lubuskim w Zielonej Górze (15 IV 1954).

„Nowa sztuka Waszka Kani jest bezpretensjonalną komedią o nieskomplikowanej treści, ukazującą w sposób dość powierzchowny galeryjkę typów ludzkich z dwóch środowisk: mieszczańskiego i robotniczego. Naczelnym jej problemem jest napływ ludzi ze sfer urzędniczych do środowiska robotniczego w związku z przerostami administracyjnymi. […]
Reżyseria Ładosiówny wydobyła ze sztuki przede wszystkim jej komizm sytuacyjny, unikając dość szczęśliwie przerostów karykatury, o które przy realizacji tego rodzaju komedii nie trudno. Niedopuszczenie do karykatury zbliżyło zarówno postacie, jak i sytuacje do życia i prawdy".
Aleksander Widera, *„Patronowie bez aureoli",* „Cieszyńska Trybuna Robotnicza" nr 311 z 30 XII 1953.

29 X 1953
Irma Czaykowska na bydgoskiej scenie Państwowych Teatrów Ziemi Pomorskiej Bydgoszczy-Torunia reżyseruje *Nowe czasy* Mdiwaniego. W tym sezonie w Bydgoszczy reżyseruje jeszcze *Profesję pani Warren* Shawa (3 I 1954), *Chorego z urojenia* Moliera (17 III 1954), *Bosmana z „Bajki"* Długosza i Maszewskiego (15 VI 1954).

31 X 1953
Irena Babel w Starym Teatrze w Krakowie reżyseruje *Profesję pani Warren* Shawa. W tym sezonie reżyseruje jeszcze *Takie czasy* Jurandota (31 XII 1954).

„Reżyseria Ireny Babel w krakowskim przedstawieniu na scenie Teatru Starego wydobywa konsekwentnie ostry «nieprzyjemny» ton sztuki. Bohaterki nie przeszły ani raz na stronę wzruszeń, które przecież nęcą, gdy gra się dramat rodzinny i do których łatwo znaleźć sposobność przy mniej zdyscyplinowanej interpretacji. Zofia Jaroszewska dała nam jeszcze raz kreację wielką – z nowymi błyskami możliwości komediowych".
Stefan Otwinowski, *„Profesja Pani Warren"*, „Życie Literackie" nr 46/1953.

„Reżyseria Ireny Babel polegała na podaniu aktorom kanwy społecznej problematyki utworu, jego zasadniczych konfliktów ideologicznych, ostrego i bezkompromisowego demaskatorstwa podstaw burżuazyjnego społeczeństwa i moralności. Na aktorach spoczywał duży i odpowiedzialny obowiązek samodzielnego wypełnienia tych ram żywą treścią. Mogła ta – niepraktykowana u nas ostatnio metoda – dać dobre rezultaty tylko przy świetnych siłach aktorskich, olbrzymim doświadczeniu scenicznym. Tak stało się przede wszystkim w przypadku Zofii Jaroszewskiej i Kazimierza Szuberta w roli jej przyjaciela i wspólnika. Ich aktorstwo osiągnęło w tej sztuce dużą doskonałość".
Zygmunt Greń, *„Profesja pani Warren"*, „Gazeta Krakowska" nr 281 z 25 XI 1953.

31 X 1953
Natalia Gołębska w Teatrze Lalek w Gdańsku, jako etatowa reżyserka, inscenizuje (razem z Alim Bunschem) i reżyseruje *Arirang* Natalii Bojarskiej. W tym sezonie przygotuje również: *Koziołeczka* Janiny Porazińskiej (20 XI 1953), *Zielony mosteczek* Zaborowskiego (23 XII 1953) oraz *Dumną legendę* Fenikowskiego (16 VI 1954).

3 XI 1953
Malwina Szczepkowska na scenie toruńskiej Teatrów Ziemi Pomorskiej Bydgoszczy-Torunia reżyseruje *Piernikarzy z Torunia* Pisarskiego. W tym sezonie przygotuje także: *Balladynę* Słowackiego (31 XII 1953), *Grzech* Żeromskiego (11 III 1954), *Balik gospodarski* Zabłockiego (19 VI 1954) oraz *Baśkę* Stefczyka (20 VIII 1954).

5 XI 1953
Jadwiga Chojnacka, jako dyrektorka i kierowniczka artystyczna Teatru Powszechnego w Łodzi, reżyseruje *Awantury w Chioggi* Goldoniego. W tym sezonie w Łodzi reżyseruje także *Pałacyk w zaułku* Braci Tur (20 I 1954) oraz *Las* Ostrowskiego (30 IV 1954). W końcówce sezonu przygotuje jeszcze *Dom na Twardej* Korcellego (18 VII 1954) ze scenografią Anieli Wysockiej.

6 XI 1953
Stefania Domańska reżyseruje w Teatrze im. Stefana Jaracza w Łodzi *Chirurga* Korniejczuka. W tym sezonie przygotuje tu jeszcze *Zapusty na Bałutach* Broka (5 VI 1954). W Teatrze Powszechnym (scena Teatr Młodego Widza) reżyseruje *Kalinowy gaj* Korniejczuka (X 1953), zaś w Państwowym Teatrze Lalek „Pinokio" reżyseruje *Dary wiatru północnego* wg Sieroszewskiego (28 II 1954).

7 XI 1953
Danuta Pietraszkiewicz (wspólnie z Karolem Borowskim) w Państwowym Teatrze Powszechnym w Warszawie reżyseruje *Niezwykłą historię* Korniejczuka ze scenografią Zofii Węgierkowej.

14 XI 1953
Stanisława Perzanowska reżyseruje w Teatrze Syrena w Warszawei program składany *Na naszym podwórku.* W tym sezonie w Państwowym Teatrze Powszechnym w Warszawie przygotuje jeszcze *Zdarzenie* Jadwigi Chamiec (26 VI 1954) ze scenografią Danuty Pogorzelskiej.

21 XI 1953
Maria Straszewska w Teatrach Dramatycznych w Szczecinie reżyseruje *Fantazego* Słowackiego ze scenografią Anny Walcuch. Ten sam kobiecy zespół przygotuje *Wielkiego człowieka do małych interesów* Fredry (1 VIII 1954). Obie premiery w Teatrze Polskim. A na drugiej scenie – w Teatrze Współczesnym – Straszewska reżyseruje *Księżniczkę na ziarnku grochu* Andersena (I 1954) oraz *Ich czworo* Gabrieli Zapolskiej (18 II 1954) i *Wujaszka Wanię* Czechowa (1 VII 1954).

21 XI 1953
Maryla Kędra reżyseruje w Państwowym Teatrze Lalek w Wałbrzychu *Dzielną Din* Semena Dimana i Zofii Zelcer.

28 XI 1953
Natalia Szydłowska w Państwowym Teatrze Nowej Warszawy reżyseruje *Magazyn Małgorzaty Charette* Hanny Januszewskiej.

12 XII 1953
Zuzanna Łozińska w Państwowych Teatrach Dolnośląskich reżyseruje *Świeczka zgasła. Dwie blizny* Fredry. W tym sezonie reżyseruje jeszcze *Takie czasy* Jurandota (1 IV 1954).

12 XII 1953
Leokadia Serafinowicz w krakowskiej „Grotesce" reżyseruje *Antenę w Karczmie Rzym* Janiny Morawskiej.

16 XII 1953
Melania Karwatowa w Państwowym Teatrze Lalki i Aktora w Poznaniu reżyseruje *Bajkę chińską* Niny Doening. Dekoracje i lalki do spektaklu przygotowuje Irena Pikiel.

16 XII 1953
Lidia Zamkow, jako etatowa reżyserka Teatru Wybrzeże w Gdańsku, reżyseruje *Tragedię optymistyczną* Wiszniewskiego. Scenografię do spektaklu przygotuje Liliana Jankowska (z Antonim Tośtą). W tym sezonie Zamkow reżyseruje także *Barbarzyńców* Gorkiego (11 VI 1954).

„Wystawienie *Optymistycznej* w naszym teatrze było niezwykle ambitnym i trudnym zamierzeniem. Pamiętajmy, że – jeśli nie liczyć przedstawienia sprzed paru lat na scenie żydowskiego teatru w Łodzi [w reż. Idy Kamińskiej] – jest to polska prapremiera. A więc – żadnych wzorców, żadnych doświadczeń i dyskusji. Trudności techniczne i zespołowe, olbrzymia ilość aktorów i statystów, trudność opanowania odmiennego stylu gry niż w zwykłym realistycznym dramacie, brak tego rodzaju tradycji w teatrze Wybrzeże – to wszystko stało przed naszym zespołem i reżyserem, pracującym nad sztuką Wiszniewskiego. I trzeba powiedzieć, że gdyńskie przedstawienie stało się wielkim sukcesem.

Zawdzięczać go należy przede wszystkim inscenizacji i reżyserii Lidii Zamkow. Zamkow potrafiła znaleźć właściwe środki dla oddania odmienności, poetyckości sztuki Wiszniewskiego. […]
Takt i umiar cechuje całe przedstawienie, przepojone jakąś wielką powściągliwością. I to jest chyba największa zasługa reżysera obok całej mądrej, przemyślanej roboty. I jeszcze jedno: bardzo wyrównana gra zespołu, jakiś kolektywny wysiłek podciągający słabszych i dobrych do najlepszych. […] Niech mi wolno będzie choć raz napisać szczerze entuzjastyczną impresję – pod wrażeniem dużego artystycznego wydarzenia i dużego osobistego przeżycia". Róża Ostrowska, *Tragedia optymistyczna*, „Dziennik Bałtycki" nr 149 z 24 VI 1954.

19 XII 1953
Irena Wojutycka w „Banialuce" w Bielsku-Białej (etatowa reżyserka) przygotowuje *Dary wiatru północnego* Sieroszewskiego. W tym sezonie w Bielsku-Białej przygotuje jeszcze *Kaprys królowej Marysieńki* Hanny Januszewskiej (5 V 1954).

20 XII 1953
Wanda Byrska w Państwowym Teatrze Lalek „Pinokio" w Łodzi reżyseruje *Trzy misie* Dismana.

23 XII 1953
Joanna Piekarska w Państwowym Teatrze Lalki i Aktora „Baj Pomorski" w Toruniu reżyseruje *Awanturę w czapce* Wilkowskiego i *Śpiewkę spod drzewka* Maryli Kędry. W tym sezonie w Toruniu reżyseruje jeszcze *Kotka Uparciuszka* Marszaka i Biełyszewa (30 V 1954).

31 XII 1953
Janina Orsza-Łukasiewicz reżyseruje w Państwowym Teatrze Ziemi Rzeszowskiej *Fircyka w zalotach* Zabłockiego. W tym sezonie reżyseruje także: *Źródło pod gruszą* Wolańskiego (22 I 1954), *Poszukiwaczy* Krona (25 II 1954) oraz *Grzech* Żeromskiego (22 V 1954) ze scenografią Ireny Perkowskiej. W tym samym tandemie przygotowują też *Godzien litości* Fredry (15 VII 1954). Orsza-Łukasiewicz reżyseruje także w Teatrze Nowym (Teatr Komedii Muzycznej) w Warszawie. Przygotowuje tam premierę *Spadkobierców pana Rabourdina* Zoli (10 X 1953) ze scenografią Anny Zaporskiej.

XII 1953
Lidia Hornicka wspólnie z Elżbietą Kalinowicz na scenie lalkowej Teatru Młodego Widza we Wrocławiu reżyserują *Górę lodową* Brzechwy ze scenografią Barbary Gutekunst.

1953
Jadwiga Hofman na scenie lalkowej Teatru Młodego Widza we Wrocławiu reżyseruje C*zarika i Kadżarika* Koriuna ze scenografią Barbary Gutekunst.

14 I 1954
Zofia Modrzewska w Teatrze im. Osterwy w Lublinie reżyseruje *Wielką grę* Makarczyka.

15 I 1954
Maria Wiercińska w Państwowym Teatrze Ateneum im. Jaracza w Warszawie reżyseruje *Spazmy modne* Bogusławskiego, scenografię przygotowuje Jadwiga Przeradzka.

16 I 1954
Irena Górska w Bałtyckim Teatrze Dramatycznym w Koszalinie reżyseruje *Śluby panieńskie* Fredry. Reżyseruje jeszcze *Takie czasy* Jurandota (1 V 1954), a pod koniec sezonu *Żabusię* Gabrieli Zapolskiej (24 VII 1954).

19 I 1954
Ewa Soboltowa inscenizuje i przygotowuje scenografię spektaklu *Sprawiedliwi ludzie* Brandysa w Teatrze im. Jaracza w Łodzi.

29 I 1954
Krystyna Berwińska w Teatrze Młodego Widza we Wrocławiu reżyseruje Molierowskiego *Świętoszka.* Scenografię do spektaklu przygotowuje Jadwiga Przeradzka.

30 I 1954
Wanda Czaplanka przygotowuje scenografię do *Pana Damazego* Blizińskiego, a miesiąc później do *Takich czasów* Jurandota (5 III 1954) w Teatrze Śląskim im. Wyspiańskiego w Katowicach.

7 II 1954
Alina Jakubowska w Teatrze im. Węgierki w Białymstoku reżyseruje *Ruchome piaski* Choynowskiego.

13 II 1954
Romana Bohdanowicz jako dyrektorka, kierowniczka artystyczna i etatowa reżyserka Teatru Miejskiego w Tarnowie reżyseruje *Wodewil warszawski* Gozdawy i Stępnia. W tym sezonie reżyseruje także *Świerszcza za kominem* Dickensa (27 III 1954).

25 II 1954
Anna Siemaszko w Teatrze im. Jaracza w Łodzi reżyseruje *Komedię* Nałęcza-Korzeniowskiego. Opracowanie dramaturgiczne przygotowuje Maria Wiercińska, a scenografię Ewa Soboltowa.

27 II 1954
Krystyna Skuszanka reżyseruje *Takie czasy* Jurandota w Państwowym Teatrze Ziemi Opolskiej. Inscenizuje i reżyseruje również *Legendę o miłości* Hikmeta (13 VI 1954).

„Jurandot dokonał rzeczy, która nie udała się żadnemu z naszych współczesnych pisarzy dramatycznych: napisał dobrą i naprawdę wesołą komedię o aktualnej tematyce. […] Autor pisze sztukę, z której przebiegu dowiadujemy się, jak sztuka ta powstawała. Doskonała zabawa – tym bardziej, że daje sposobność do dobrych dowcipów i złośliwości na temat własnej pracy. Państwowy Teatr Ziemi Opolskiej stworzył z *Takich czasów* dobre i zgrabne przedstawienie, choć w całości nie jest ono równe i posiada dość jasno występujące słabości. […] Krystyna Skuszanka jako reżyser nie dopuściła do tego, by jego słabsze punkty mogły decydująco zaważyć na całości. Jest to spektakl gładki, dobrze opracowany”.
Zdzisław Hierowski, *Takie czasy – nasze czasy*, „Trybuna Opolska” nr 64 z 17 III 1954.

6 III 1954
Olga Koszutska w Teatrze Dramatycznym Domu Wojska Polskiego w Warszawie reżyseruje *Wielkiego człowieka do małych interesów* Fredry.

18 III 1954
Leonia Jabłonkówna w Teatrze im. Węgierki w Białymstoku reżyseruje *Uczone białogłowy* Moliera. Kostiumy do spektaklu przygotowuje Olga Imbierowicz.

20 III 1954
Irma Gulska w Teatrze im. Bogusławskiego w Kaliszu reżyseruje *Takie czasy* Jurandota. W Państwowym Teatrze im. Jaracza w Olsztynie wcześniej reżyseruje *Małżeństwo Bieługina* Ostrowskiego i Sołowiewa (12 XII 1953).

5 IV 1954
Maria Szczęsna w Pomorskim Teatrze Młodego Widza w Bydgoszczy reżyseruje *Ożenić się nie mogę* Fredry, a dwa miesiące później *Sługę dwóch panów* Goldoniego (7 VII 1954). Na toruńskiej scenie Teatrów Ziemi Pomorskiej Bydgoszczy-Torunia reżyseruje miesiąc wcześniej *Takie czasy* Jurandota (10 III 1954).

6 IV 1954
Elżbieta Czaplińska reżyseruje w Objazdowym Teatrze Lalek „Tęcza" w Słupsku *Sławę Mistrza Twardowskiego* Kazimiery Jeżewskiej.

8 IV 1954
Barbara Kilkowska reżyseruje *Zabawne zdarzenie* Goldoniego w Państwowym Teatrze Ziemi Rzeszowskiej.

29 IV 1954
Krystyna Zelwerowicz w warszawskim Teatrze Ludowym reżyseruje *Późną miłość* Ostrowskiego.

„*Późna miłość* to dobry wybór dla Teatru Ludowego, który – mimo pomyłek – ma pewną konsekwentną linię repertuarową i ma też swoją publiczność. Dramat odznacza się bardzo prostą i jasną wymową akcji. Obnaża zło świata zbudowanego na nędzy materialnej jednych, a moralnej drugich, ale i kończy się optymistycznym tonem: sprawiedliwości staje się zadość. I rzeczą bardzo przyjemną – a zarazem świadczącą o pożyteczności wystawienia tej sztuki – jest obserwować, z jaką radością publiczność bije autorowi brawo, za to, że źli zostają wyprowadzeni w pole, a dobrzy nagrodzeni. […]
Przedstawienie w Teatrze Ludowym nie oddało wprawdzie atmosfery życia rosyjskiego drugiej połowy XIX wieku, ale poza tym tworzyło poprawną całość. Reżyserowała Krystyna Zelwerowicz. Dorze opracowała tekst i dość chropawe tłumaczenie. Dokonała słusznych skrótów. Utrzymała spektakl we właściwym tempie i zarazem odpowiednim nastroju. Główną rolę kobiecą zagrała Hanna Bielska. Nadała jej świadomie ton zupełnej rezygnacji, beznamiętnej rezygnacji i takie ujęcie przeprowadziła konsekwentnie".
August Grodzicki, *Raz jeszcze o miłości*, „Życie Warszawy" nr 118 z 19 V 1954.

13 V 1954
Halina Dzieduszycka reżyseruje *Takie czasy* Jurandota w Teatrze Kameralnym we Wrocławiu. Scenografię przygotowuje Irena Skoczeń.

23 V 1954
Barbara Rychłowska-Kulikowska w „Baju Pomorskim" w Toruniu reżyseruje *Skoczka-Toczka* Malika.

28 V 1954
Danuta Pietraszkiewicz reżyseruje *Takie czasy* Jurandota w Teatrze Lubuskim w Zielonej Górze.

30 V 1954
Joanna Piekarska w Państwowym Teatrze Lalki i Aktora w Poznaniu reżyseruje *Kotka Uparciuszka* Marszaka i Biełyszewa.

3 VI 1954
Janina Jarzynówna-Sobczak w Państwowej Operze i Filharmonii Bałtyckiej w Gdańsku inscenizuje *Pana Twardowskiego* Różyckiego. Przygotowuje też choreografię i opracowuje libretto.

5 VI 1954
Hanna Małkowska reżyseruje w Teatrze Powszechnym w Łodzi *Poskromienie złośnicy* Szekspira, a w tym samym sezonie w łódzkim Teatrze Powszechnym, na scenie Teatru Młodego Widza *Mieszczki modne* Bogusławskiego (14 V 1954). Wcześniej w Teatrze Ziemi Rzeszowskiej reżyseruje razem z Janiną Orszą-Łukasiewicz *Jak hartowała się stal* Ostrowskiego (6 XI 1953) ze scenografią Ireny Perkowskiej.

„Petruchio – doskonały, choć może podświadomy psycholog – wyczuwa w nieznośnej, gwałtownej złośnicy całą jej miękką, nierozbudzoną kobiecość; potrafi doskonale zagrać na tej strunie i w tym ryzykownym pojedynku sam się objawia jako rasowy kochanek in spe. Gdyby istotnie «ugłaskanie» sekutnicy odbywało się wyłącznie poprzez dręczenie jej fizyczne, morzenie głodem i odbieranie jej najświętszego dla kobiety prawa do wyboru kapelusza – widownia nie odczuwałaby tej ciepłej życzliwości, z jaką od setek lat śledzi perypetie miłosne awanturniczej pary kochanków.
Przedstawienie łódzkiego Teatru Powszechnego nie całkiem realizuje te postulaty. Wprawdzie zamysł reżyserski Hanny Małkowskiej zmierzał wyraźnie we właściwym kierunku: widoczne jest to zarówno poprzez trafne ustawienie partnerów Katarzyny, jak i poprzez obsadzenie samej Katarzyny. Powierzenie tej roli aktorce tego typu co Malicka, znanej z lat przedwojennych ze swego ciepła, wdzięku, swej kobiecości właśnie – wskazywałoby na właściwy kierunek koncepcji reżyserskiej. Zdaje się jednak, że tak doświadczona aktorka jak Malicka nie zawierzyła tym razem swoim przyrodzonym danym i zanadto dała się ponieść zewnętrznej warstwie tekstu. Jej Katarzyna jest w pierwszej części sztuki wyłącznie krzykliwą, antypatyczną magierą […]. I kiedy w finale sztuki, w słynnym monologu o potrzebie uległości niewieściej wobec pana i władcy – mężczyzny – poznajemy znowu dawną Malicką z całym jej wdziękiem, ciepłem i humorem, wydaje się, że to po prostu inna postać”.
Leonia Jabłonkówna, *„Poskromienie złośnicy”*, „Teatr” nr 16/1954.

17 VI 1954
Aniela Borysławska w Teatrze Ziemi Łódzkiej reżyseruje *Sprawę rodzinną* Lutowskiego.

25 VI 1954
Stanisława Gdowska w Teatrze Lalek „Rusałka” w Szczecinie reżyseruje *Bajkę o rzepce* Marii Bechczyc-Rudnickiej.

22 VII 1954
Krystyna Wydrzyńska w Teatrze im. Węgierki w Białymstoku reżyseruje *Dom na Twardej* Korcellego.

19 VIII 1954
Maria Wiercińska inscenizuje, Zuzanna Łozińska reżyseruje *Intrygę i miłość* Schillera w Teatrze Młodego Widza we Wrocławiu.

„W *Intrydze i miłości* widać już, że za straszny los ludu miejskiego odpowiada kilkuset feudałów oraz kilka tysięcy prezydentów, Wurmów i Kalbów. Tendencja sztuki jest jasna i wymowna. Nie darmo nazwał ją Engels «pierwszą niemiecką sztuką rewolucyjno-tendencyjną» […]. Realizacja widowiska nie poszła w najmniejszym stopniu po linii tego czego nie ma w jej treści dla większego jej zrewolucjonizowania”.
Tadeusz Zelenay *„Intryga i miłość” – arcydzieło buntu i walki na scenie Teatru Młodego Widza,* „Trybuna Robotnicza” nr 194/1954.

22 VIII 1954
Maria Chodecka na toruńskiej scenie Teatrów Ziemi Pomorskiej Bydgoszczy-Torunia reżyseruje *Komedię* Nałęcza-Korzeniowskiego.

1954
Maria Ławińska w Teatrze Lalek „Świerszcz” w Białymstoku reżyseruje *Złotą rybkę* Jelizawiety Tarachowskiej.

Krystyna Duniec

KRONIKA 1954–1964

Sezon 1954/1955

2 IX 1954
Prapremiera *Baśni o szklarzu i cesarzu* Zofii Nawrockiej w Teatrze Lalek „Baj" w Warszawie.

5 IX 1954
Malwina Szczepkowska reżyseruje *Dom na Twardej* Korcellego w Państwowych Teatrach Ziemi Pomorskiej w Toruniu.

„Obok jednostek szukających rozpaczliwie trwałych wartości pośród zdewaluowanych mitów i przebrzmiałych haseł, są tu ludzie żyjacy beztrosko chwilą, nie przebierający w swych rozrywkach, ani w źródłach zysków. Dzieją się tu rzeczy podłe, dzieją i wzniosłe. […] Ze wzruszeniem oglądamy na scenie postacie członków Gwardii Ludowej i działaczy PPR, niezłomnych bojowników o wolność narodu […]. W koncepcji reżyserskiej Malwiny Szczepkowskiej wymowa poszczególnych postaci scenicznie została trafnie odczytana, a sens sztuki nie uległ wypaczeniu".
Wojciech Lesiowski, *Dom na Twardej* Kazimierza Korcellego, „Gazeta Pomorska" nr 31/1955.

8 IX 1954
Iwona Zaborowska jest autorką scenografii do sztuki *Świat się kończy* Kasprowicza w Teatrze Nowym w Łodzi.

11 IX 1954
Ewa Nahlik jest autorką scenografii do sztuki *Dziewczyna z Północy* Paustowskiego, *Oświadczyn* i *Jubileuszu* Czechowa w Teatrze im. Fredry w Gnieźnie.

16 IX 1954
Romana Bohdanowicz reżyseruje *Kawiarenkę wenecką* Goldoniego w Teatrze Miejskim im. Solskiego w Tarnowie. Autorką choreografii jest Wanda Zachowa.

17 IX 1954
Maria Malicka reżyseruje *Kopciuszka* Szwarca w Teatrze Powszechnym w Łodzi.

17 IX 1954
Prapremiera *Kłopotu z mężczyznami* Ireny Jurgielewiczowej w reżyserii Ireny Ładosiówny w Teatrze Ziemi Lubuskiej w Zielonej Górze.

„Skoro Polska Ludowa obdarzyła swoich obywateli, to nasze pretensje są pozbawione jakichkolwiek podstaw […]. Może więc lepiej walczyć nie tylko z mężczyznami, ale i z sobą? Z własną skłonnością do uległości? Nie będzie to łatwe zwłaszcza dla tych, które zostały urobione przez długia lata dawnego przyzwyczajenia. Ale nie traćmy nadziei, pomoc nadciąga: dorastają dziewczęta, które mają dość zapału i siły, by właściwie ułożyć stosunki z

towarzyszami życia i w pracy – a także, by wesprzeć mocnym ramieniem te spośród nas, które czują się słabe”.
Zofia Modrzewska, *Prapremiera Kłopotu z mężczyznami*, „Teatr” nr 22/1955.

Widz „chce widzieć człowieka nie tylko w fabryce, laboratorium czy na roli – ale chce widzieć jego życie prywatne. A do tego ma doskonałą okazję w *Kłopocie z* m*ężczyznami* […]. Kasprzak jest dobrym lekarzem, człowiekiem kochającym swój zawód […]. Ale w domu? Przeciez to tyran i konserwatysta, uważający żonę za rodzaj uległej niewolnicy. […] Akcja toczy się wartko, dowcip w dialogach jest doskonale wydobyty i podkreślony”.
Irena Kubicka, *Kłopot z mężczyznami*, „Gazeta Ilustrowana” nr 241/1954.

18 IX 1954
Maria Ławińska reżyseruje *Skarb na Pustkowiu* Zaborowskiego w Teatrze Lalek „Rusałka” w Szczecinie.

19 IX 1954
Natalia Szydłowska reżyseruje *Tanię* Arbuzowa w Teatrze Powszechnym w Łodzi.

23 IX 1954
Stanisława Rączko reżyseruje *O Kasi, co gąski zgubiła* Marii Kownackiej w Teatrze Lalek „Rabcio Zdrowotek” w Rabce Zdroju.

30 IX 1954
Premiera *Ich czworo* Gabrieli Zapolskiej w Starym Teatrze w Krakowie.

2 X 1954
Salomea Gawrońska jest autorką scenografii do sztuki *Profesja pani Warren* Shawa w Teatrze im. Żeromskiego w Kielcach.

3 X 1954
Jadwiga Przeradzka jest autorką scenografii do *Zemsty* Fredry w Państwowym Teatrze Dolnośląskim w Jeleniej Górze.

9 X 1954
Joanna Piekarska reżyseruje *Przygody Misia* Matwiejewa w Państwowym Teatrze Lalki i Aktora w Poznaniu.

13 X 1954
Irena Byrska reżyseruje prapremierę sztuki *Gdzie ta ulica? Gdzie ten dom?* Dychawicznego i Słobodskoja w Teatrze im. Żeromskiego w Kielcach.

16 X 1954
Zofia Wierchowicz jest autorką scenografii do sztuki *Źródło pod gruszą* Wolańskiego w Państowym Teatrze im. Jaracza w Olsztynie.

18 X 1954
Zofia Węgierkowa jest autorką scenografii do sztuki *Synalek szlachecki* Fonwizina w Państwowym Teatrze Powszechnym w Warszawie.

21 X 1954
Zofia Modrzewska reżyseruje w scenografii Zofii Wierchowicz *Las* Ostrowskiego *w* Państwowym Teatrze im. Jaracza w Olsztynie.

21 X 1954
Krystyna Skuszanka reżyseruje jednoaktówki Czechowa: *Łabędzi śpiew*, *O szkodliwości palenia tytoniu*, *Oświadczyny* i *Tragika mimo woli* w Teatrze Ziemi Opolskiej.

23 X 1954
Irma Czaykowska reżyseruje sztukę *Minna von Barnhelm, czyli Żołnierska dola* Lessinga w Państwowych Teatrach Ziemi Pomorskiej w Toruniu.

28 X 1954
Maryna Broniewska reżyseruje wraz z Władysławem Hańczą *Młyn* Lope de Vegi w Teatrze Ludowym w Warszawie.

„Koncepcja inscenizacyjna Maryny Broniewskiej jest chyba najbardziej wartościowym elementem przedstawienia, decydującym o jego sukcesie […]. Scena bez kurtyny, częściowo przysłonięta trzema tkaninami, które unoszą się w górę za dotknięciem ręki aktora, i odkrywają zmienne miejsca akcji, markowane możliwie najbardziej oszczędnymi elementami dekoracyjnymi; wszystkie kostiumy panów utrzymane w różnych kombinacjach czerni i bieli z lekką domieszką złota lub srebra, kostiumy plebejuszy o barwach naśladowanych z obrazów Murilla; stale jednakowe jasne światło w niektórych tylko scenach lekko osłabione, żadnych dodatków do tekstu, które miałyby go urozmaicić […] naiwne szczęśliwe zakończenie potraktowane przez inscenizatora z delikatną żartobliwością. *Młyn* zamienia się w uroczą bajkę poetycką, nie tracąc nic ze swej prawdy artystycznej”.
August Grodzicki, *Młyn miłości*, „Życie Warszawy” nr 279/1954.

„Przedstawienie Teatru Ludowego jest owocem twórczej i starannej pracy reżyserskiej. Na tle fragmentarycznych dekoracji i kurtyn […] widowisko barwne, interesujące, utrzymane w żywym tempie. Postaci sztuki ubrane w bogate i trafnie zróżnicowane kostiumy rysują się wyraziście na tle kotar. Trudno się oprzeć wrażeniu pokrewieństwa tego spektaklu z oglądanymi niedawno w Warszawie widowiskami francuskiego Théâtre Populaire, choć wiemy, że w momencie tych gościnnych występów praca zespołu nad *Młynem* była już zaawansowana*”*.
Zofia Karczewska-Markiewicz*, Młyn Lope de Vegi na scenie Państwowego Teatru Ludowego*, „Tygodnik Demokratyczny” nr 4/1955.

30 X 1954
Natalia Gołębska reżyseruje sztukę *Zrobiła się dziura w niebie* Anny Świrszczyńskiej w Teatrze Lalek w Gdańsku (prapremiera). Autorką scenografii jest Halina Bajońska.

30 X 1954
Stefania Domańska reżyseruje w scenografii Ewy Soboltowej *Mewę* Czechowa w Teatrze im. Jaracza w Łodzi.

31 X 1954
Marta Janic reżyseruje sztukę *Srebrnorogi Jeleń* Marii Kann w Państwowym Teatrze Lalek „Pinokio” w Łodzi.

1 XI 1954
Ida Kamińska reżyseruje prapremierę *Arszyna Mał-Ałana* Hadżibekowa *w* Państwowym Teatrze Żydowskim we Wrocławiu. Premiera w Teatrze Żydowskim w Łodzi: 4 XII 1954.

2 XI 1954
Maria d'Alphonse reżyseruje na toruńskiej scenie Teatrów Ziemi Pomorskiej Bydgoszczy-Torunia *Małżeństwo Kreczyńskiego* Suchowo-Kobylina.

6 XI 1954
Anna Szeliga jest autorką scenografii do sztuki *Chwasty* Warmińskiego w Teatrze Dolnośląskim w Jeleniej Górze.

8 XI 1954
Leonia Jabłonkówna reżyseruje w scenografii Jadwigi Przeradzkiej *Igraszki trafu i miłości* Marivaux w Teatrach Dramatycznych (scena Teatr Kameralny) we Wrocławiu.

10 XI 1954
Halina Gallowa reżyseruje *Fircyka w zalotach* Zabłockiego w Teatrze Młodego Widza w Krakowie.

13 XI 1954
Olga Koszutska reżyseruje w scenografii Salomei Gawrońskiej *Dom lalki* Ibsena w Teatrze im. Żeromskiego w Kielcach.

14 XI 1954
Lidia Hornicka reżyseruje w scenografii Barbary Gutekunst *Sławę Mistrza Twardowskiego* Kazimiery Jeżewskiej na scenie lalkowej w Teatrze Młodego Widza we Wrocławiu.

15 XI 1954
Julianna Całkowa reżyseruje sztukę *Skoczek-Toczek* Malika w Teatrze Lalek „Rabcio Zdrowotek" w Rabce Zdroju.

20 XI 1954
Zuzanna Piątkowska jest autorką scenografii do sztuki *Godzien litości* Fredry w Teatrze Dramatycznym Nurt w Krakowie.

23 XI 1954
Stanisława Gdowska reżyseruje sztukę *Dziad do wszystkiego* Hirscha w Teatrze Lalek „Rusałka" w Szczecinie.

26 XI 1954
Krystyna Skuszanka reżyseruje *Drogę do Czarnolasu* Maliszewskiego w Państwowym Teatrze Ziemi Opolskiej.

30 XI 1954
Irena Górska reżyseruje *Męża i żonę* Fredry w Bałtyckim Teatrze Dramatycznym w Koszalinie.

„Kiedy siedziałem i zastanawiałem się nad przedstawieniem Ireny Górskiej, przyszło mi na myśl takie porównanie: warszawianka, która wchodzi do różnych magazynów i z wyprzedaży

różnych resztek i braków kompletuje sobie sukienkę. Tu weźmie jakąś szmatkę, tam resztkę, kawałek perkalu, skrawek sztucznego jedwabiu i z tego wszystkiego powstaje strój, którego zazdroszczą jej największe modnisie. Takie wrażenie zrobiło na mnie koszalińskie przedstawienie".
Andrzej Wróblewski, *Śluby panieńskie czyli o Koszalinie*, „Teatr" nr 7/1954.

1 XII 1954
Irena Ładosiówna reżyseruje *Majątek albo imię* Korzeniowskiego w Państwowych Teatrach Ziemi Pomorskiej w Bydgoszczy.

1 XII 1954
Maria Straszewska reżyseruje w scenografii Anny Walcuch *Eugeniusza Oniegina* Puszkina w Teatrze Polskim w Szczecinie.

4 XII 1954
Regina Elkanowa reżyseruje prapremierę S*iedmiu czarodziejów* Simukowa w Państwowym Teatrze Lalek „Pinokio" w Łodzi.

5 XII 1954
Irena Wojutycka reżyseruje prapremierę sztuki Morcinka *Konderla z pokładu Idy* w Państwowym Teatrze „Banialuka" w Bielsku-Białej.

5 XII 1954
Premiera sztuki *Mistrz Twardowski* Kazimiery Jeżewskiej w Państwowym Teatrze Lalki i Aktora „Baj Pomorski" w Toruniu.

6 XII 1954
Maria Szczęsna reżyseruje *Sługę dwóch panów* Goldoniego w Teatrze Popularnym w Grudziądzu.

6 XII 1954
Maryla Kędra reżyseruje sztukę *Złota kula* Ejsmunda w Teatrze Lalki i Aktora w Lublinie.

11 XII 1954
Jadwiga Pożakowska jest autorką scenografii *Tani* Arbuzowa w Państwowym Teatrze Ziemi Opolskiej.

18 XII 1954
Irma Gulska-Eile reżyseruje *Miesiąc na wsi* Turgieniewa w Państwowym Teatrze Polskim w Bielsku-Cieszynie.

„w inscenizacji bielskiej uwaga realizatorów ześrodkowała się chyba niesłusznie, tylko na konflikcie miłosnym […]. Drugi nurt w sztuce – konfrontacja świata ginącego feudalizmu z rodzącymi się nowymi ludźmi – potraktowano niezbyt wyraziście".
W stronę Turgieniewa, „Trybuna Robotnicza" nr 30/1955.

18 XII 1954
Premiera *Domu kobiet* Zofii Nałkowskiej w Teatrze Polskim w Poznaniu.

18 XII 1954
Irena Burke robi scenografię do *Stronicy życia* Rozowa w Państwowym Teatrze Nowej Warszawy.

20 XII 1954
Halina Kołpak reżyseruje sztukę *Kotek Uparciuszek* Marszaka i Biełyszewa w Teatrze Lalek „Świerszcz" w Białymstoku.

21 XII 1954
Stefania Domańska reżyseruje *Ożenek* Gogola *w* Teatrze Ziemi Łódzkiej, premiera w Zgierzu.

22 XII 1954
Jadwiga Stasiniewicz reżyseruje w scenografii Jadwigi Maziarskiej *Czarodziejski bęben* Tołstoja w Teatrze Lalek przy Państwowym Teatrze Ziemi Opolskiej.

22 XII 1954
Natalia Gołębska reżyseruje *Białe Uszko* Weltzla i *Złoty sen* Bądkowskiego w Teatrze Lalek w Gdańsku.

25 XII 1954
Joanna Piekarska reżyseruje *Podróż Dziada Mroza* Wilkowskiego w Państwowym Teatrze Lalki i Aktora w Poznaniu.

27 XII 1954
Zofia Weissówna reżyseruje sztukę *Osiem lalek i jeden miś* Ireny Jurgielewiczowej w Teatrze Młodego Widza w Krakowie.

27 XII 1954
Elżbieta Czaplińska reżyseruje sztukę *Lis Przechera* Iłowskiego w Objazdowym Teatrze Lalki „Tęcza" w Słupsku.

28 XII 1954
Premiera *Miała babuleńka kozła rogatego* Marii Kownackiej w scenografii Jadwigi Maziarskiej w Teatrze Lalek przy Państwowym Teatrze Ziemi Opolskiej.

30 XII 1954
Anna Lacewicz jest autorką scenografii do *Niemców* Kruczkowskiego. Spektakl dyplomowy absolwentów Wydziału Aktorskiego PWST w Warszawie.

31 XII 1954
Helena Gruszecka reżyseruje *Porwanie Sabinek* Schöntanów w Teatrze im. Węgierki w Białymstoku.

31 XII 1954
Irena Babel reżyseruje *Kaukaskie kredowe koło* Brechta w Teatrze im. Słowackiego w Krakowie.

„Przedstawienie krakowskie jest bardzo «brechtowskie» a jednocześnie jest w nim coś specyficznie polskiego i że różni się bardzo od berlińskiego […]. Krakowska inscenizacja poszła zupełnie inną drogą. […] Brecht za pomocą maski deformuje twarze przedstawicieli

świata feudalnego, Babel i Stopka robią to przy pomocy ostrej malarskiej charakteryzacji […], odrzucając tak bardzo związaną z dramaturgią Brechta obrotówkę. Babel utrudniła sobie wprawdzie zadanie przez konieczność wprowadzania i wyprowadzania aktorów po każdej scenie […], ale za to zyskała jednolitość terenu i akcji i znakomitą ramę kompozycyjną, jaką dają rozwarte wrota. […] berlińska Grusza w wykonaniu Kattrin Hurwicz, niezapomnianej niemej Mutter Courage to duża, silna tępa dziewczyna, w której nagle obudzony instynkt macierzyński przerasta jej ludzką świadomość […]. Grusza Anny Lutosławskiej to wątła dziewczyna, kruche stworzenie, które znajduje siłę wewnętrzną, siłę moralną pozwalającą jej udźwignąć ciężar ratowania dziecka […]. Lutosławska ma ogromnie dużo wyrazu, umiejętność skupionego pełnego życia na scenie".
Krystyna Berwińska, *Kaukaskie Kredowe Koło*, „Nowa Kultura" nr 4/1955.

31 XII 1954
Leokadia Serafinowicz reżyseruje sztukę *Tajemnica Czarnego Jeziora* Jekateriny Borisowej w Państwowym Teatrze Lalek „Groteska" w Krakowie.

XII 1954
Barbara Rychłowska-Kulikowska reżyseruje sztukę *Słowik* Hertza w Państwowym Teatrze Lalki i Aktora „Baj Pomorski" w Toruniu.

2 I 1955
Premiera sztuki *Pięciu braci* Marii Górskiej w Teatrze Dzieci Zagłębia w Będzinie.

6 I 1955
Zofia Modrzewska reżyseruje w scenografii Zofii Wierchowicz *Szkołę kobiet* Bogusławskiego w Teatrze im. Jaracza w Olsztynie-Elblągu.

„Skaczą po scenie wesoło sprytne Colombiny z komedii dell'arte ich córki Molierowskie Doryny czy Antosie aż do najwyższej linii geneologicznej, urodzonej pod piórem Beaumarchais w postaci Zuzanny […] Zatem idzie również sprawa sceniczna realistycznoplastyczna . W tej formie to dajemy ją widzom naszego teatru"
[brak źródła]

9 I 1955
Stanisława Perzanowska reżyseruje *Moralność pani Dulskiej* Gabrieli Zapolskiej w Teatrze Ludowym w Warszawie.

„Do teatrów objazdowych spycha się często aktorów, którzy nie mogą sobie poradzić na innych scenach lub których rzemiosło sceniczne wymaga jeszcze znacznego dokształcenia […]. Obejrzenie *Moralności pani Dulskiej* przyniosło prawdziwą niespodziankę. […] mamy tu do czynienia z prawdziwym teatrem, z zespołem o całkiem dobrym poziomie artystycznym. […] Przedstawienie reżyserowała Stanisława Perzanowska i niewątpliwie jej doświadczeniu zawdzięcza ono wiele. Było ono – jak rzadko które przedstawienie tej sztuki – całkowicie pozbawione jaskrawości i farsowych gierek".
August Grodzicki, *Scena objazdowa*, „Życie Warszawy" nr 158/1955.

18 I 1955
Anna Siemaszko reżyseruje *Tanię* Arbuzowa w Teatrze im. Jaracza w Olsztynie-Elblągu.

22 I 1955
Romana Bohdanowicz reżyseruje *Sprawę osobistą* Jurandota w Teatrze Miejskim im. Solskiego w Tarnowie.

28 I 1955
Premiera *Kłopotu z mężczyznami* Ireny Jurgielewiczowej w reżyserii Stanisławy Zbyszewskiej, ze scenografią Barbary Gutekunst w Teatrze Młodego Widza we Wrocławiu.

29 I 1955
Prapremiera sztuki Heleny Bychowskiej i Tadeusza Petrykowskiego *Krzyż i jaszczurka* na bydgoskiej scenie Teatrów Ziemi Pomorskiej Bydgoszczy-Torunia.

5 II 1955
Irena Byrska reżyseruje *Uciekła mi przepióreczka* Żeromskiego w Teatrze im. Żeromskiego w Kielcach.

„Sukces reżysera stał się sukcesem zespołu. [Barbara] Wałkówna w roli Smugoniowej pokazała dojrzały warsztat o dużej subtelności i rozległej skali środków. Jej liryczna, trochę stylizowana interpretacja tej postaci była bezsprzecznie najciekawszą aktorsko pozycją przedstawienia. Szczególnie biegła w piano, zjednuje siłą przeżycia i prostotą wyrazu, posiadając przy tym umiejętność posługiwania się owymi półtonami gry: wytrzymaniem sytuacji, operowaniem oddechem jako środkami ekspresji, ledwo dostrzegalnymi drganiami ramion, dłoni, bez których miękka liryczna koncepcja tej roli jest nie do pomyślenia […]. Konfrontacja *Przepióreczki* z widownią wypadła nad wyraz dobrze. Sztuka traktowana jako pozycja historyczna, bez aspiracji do współczesności, jest żywym, intrygującym zagadnieniem scenicznym”.
Jan Paweł Gawlik, *„Przepióreczka” po 10 latach,* „Nowa Kultura” nr 24/1955.

5 II 1955
Maryla Kędra reżyseruje sztukę *Kruczek, Mruczek i wnuczek* Dilina i Szyfmana w Teatrze Lalki i Aktora w Lublinie.

5 II 1955
Alina Jakubowska reżyseruje sztukę *Pociąg można zatrzymać* Mac Colla w Państwowym Teatrze w Gnieźnie, a miesiąc później w Teatrze im. Jaracza w Olsztynie-Elblągu (18 III 1955). W tym sezonie wyreżyseruje jeszcze *Niezły interes* Maszewskiego i Długosza w Gnieźnie (26 III 1955).

12 II 1955
Krystyna Skuszanka reżyseruje i inscenizuje *Ludzi i cienie* Wydrzyńskiego w Teatrze Ziemi Opolskiej.

12 II 1955
Maria Billiżanka reżyseruje *Romantycznych* Rostanda w Teatrze Młodego Widza w Krakowie, w opracowaniu muzycznym Andy Kitschmann i z układem tańca Zofii Lubartowskiej.

14 II 1955
Maria Straszewska reżyseruje, ze scenografią Anny Walcuch, *Chwasty* Warmińskiego w Teatrach Dramatycznych w Szczecinie (scena Teatr Polski).

16 II 1955
Maria Szczęsna reżyseruje *Kłopot z mężczyznami* Ireny Jurgielewiczowej w Teatrze Ziemi Pomorskiej w Bydgoszczy.

„Choć pół wieku z górą dzieli nas od epoki emancypantek i sufrażystek, niektóre nawyki myślowe przterwały nie tylko swój wiek, ale i ustrój, który je zrodził. […] Reżyseria Marii Szczęsnej na ogół dość starannie podkreśliła tematykę społeczną sztuki, nie przesłaniając jej momentami farsowymi".
Wojciech Lesiewski, *Kłopoty z mężczyznami*, „Gazeta Pomorska" nr 79/1955.

„Maria Szczęsna [w roli Kasprzakowej – K.D.] oscylując między rozkoszną, choć niemłodą już żoneczką zakochaną w mężu i ulegającą mu trochę z miłości, trochę ze strachu a najwięcej z przyzwyczajenia a doskonałą i cenioną pracownicą naukową, ma świetne momenty, ukazujące psychikę tej kobiety, która chciałaby a boi się wyzwolić spod tyranii męża… i swojej własnej bezwolności".
Helena Bychowska, *Kłopoty z mężczyznami*, „Ilustrowany Kurier Polski" nr 60/1955.

26 II 1955
Halina Gallowa reżyseruje w dekoracjach Zuzanny Piątkowskiej *Grzech* Żeromskiego w Teatrze Dramatycznym Nurt w Krakowie.

„W naszych teatrach w Krakowie najciekawsze pozycje repertuarowe poznawaliśmy nie z normalnych, pełnowartościowych przedstawień w teatrach dramatycznych, lecz ze spektakli amatorskich. Było tak z wieloma sztukami najpoważniejszego kalibru, od *Juliusz i Ethel* poczynając […]. Tak też jest z *Grzechem.* Krakowski widz poznaje nieznanego Żeromskiego w „Nurcie" w upaństwowionym, ale amatorskim teatrze […] a dramat to trudny […]. Tym razem ambitny i godny opieki zespół nowohucki zawiódł".
Witold Zechenter, *„Grzech" Żeromskiego,* „Echo Krakowskie" nr 89/1955.

10 III 1955
Zofia Modrzewska reżyseruje *Dom kobiet* Zofii Nałkowskiej w Teatrze im. Jaracza w Olsztynie.

„Mógłby ktoś powiedzieć, że to sztuka nudna, a jednak tak nie jest. Pierwszy problem – «sprawa niepotrzebnych kobiet» – w naszym ustroju zniknął na zawsze i bezpowrotnie. Natomiast drugi, wciąż żywy – wzajemnego poznawania się ludzi – w tej sztuce, przy umiejętnej, wnikliwej reżyserii Zofii Modrzewskiej – stał się pasjonujący i zmusza widza do mimowolnej analizy stosunków między ludźmi".
Bartoszewski, *Dom kobiet Zofii Nałkowskiej*, „Elbląski Głos Wybrzeża" nr 96/1955.

13 III 1955
Janina Orsza-Łukasiewicz reżyseruje, w scenografii Ireny Perkowskiej, prapremierę sztuki *Joanna Ligęza* Wojdana w Teatrze Ziemi Rzeszowskiej.

15 III 1955
Irma Gulska-Eile reżyseruje *Doktora lubelskiego* Zabłockiego w Teatrze Popularnym w Grudziądzu.

17 III 1955
Malwina Szczepkowska reżyseruje sztukę *Brygadier kawalerii* Fonwizina na toruńskiej scenie Teatrów Ziemi Pomorskiej Bydgoszczy-Torunia.

22 III 1955
Stanisława Gdowska reżyseruje *Trzy niedźwiadki* Dismana w Teatrze Lalek „Rusałka" w Szczecinie.

26 III 1955
Wanda Laskowska reżyseruje *Mazepę* Słowackiego w Teatrze im. Osterwy w Lublinie.

„*Mazepa* w teatrze lubelskim nie jest grany od początku w ponurym, pseudoromantycznym nastroju grozy. Pierwszy akt zachował lekkość, komediowość niemal, ale co więcej, także i akt drugi, a więc cała owa ekspozycja nie zapowiada jeszcze «kirów» i «trumien». Dominuje tu ostry obraz sytuacji i stosunków (daleko przecież wykraczających poza mury zamku). […] mamy tu do czynienia z mocną, ironiczną satyrą. Jej sens jest w dziele Słowackiego bez wątpienia – polityczny. […] Dramat jest tu wyraźnie odpsychologizowany i niewątpliwie bardziej społeczny niż rodzinno-obyczajowy […]. Reżyser w pełni skorzystał z dobrych tradycji scenicznych *Mazepy*, choć się na ich zsumowaniu nie zatrzymał. Skorzystał przede wszystkim z rozpoczętego po wojnie oczyszczania utworu z nawarstwień bałamutnych, albo deprecjonujących interpretacji".
Andrzej Władysław Kral, *„Mazepa" buntowniczy i poetycki*, „Teatr" nr 13/1955.

3 IV 1955
Premiera *Baśni o szklarzu i cesarzu* Zofii Nawrockiej w reżyserii Joanny Piekarskiej, ze scenografią Ireny Pikiel, w Teatrze Lalki i Aktora w Poznaniu. Ta sama sztuka w reżyserii Elżbiety Czaplińskiej ma w tym miesiącu premierę w Objazdowym Teatrze Lalki „Tęcza" w Brusach (18 IV 1955).

10 IV 1955
Maria d'Alphonse reżyseruje *Marię Stuart* Słowackiego w Teatrze im. Fredry w Gnieźnie. Autorką scenografii jest Ewa Nahlik.

10 IV 1955
Jadwiga Stasiniewicz reżyseruje *Teatr Pietruszki* Brzechwy, ze scenografią Jadwigi Maziarskiej, w Teatrze Lalek przy Teatrze Ziemi Opolskiej.

16 IV 1955
Premiera *Zbiegów* Haliny Auderskiej w Teatrze im. Żeromskiego w Kielcach. Reżyseria: Tadeusz Byrski.

17 IV 1955
Premiera *Domu kobiet* Zofii Nałkowskiej w Teatrze Ziemi Rzeszowskiej.

20 IV 1955
Premiera *Miała babuleńka kozła rogatego* Marii Kownackiej w reżyserii Elżbiety Czaplińskiej w Objazdowym Teatrze Lalki „Tęcza" w Brusach.

24 IV 1955
Barbara Rychłowska-Kulikowska reżyseruje sztukę *Czarodziejski bęben* Tołstoja w Państwowym Teatrze Lalki i Aktora „Baj Pomorski" w Toruniu.

1 V 1955
Wanda Mak-Kuczyńska jest autorką scenografii do sztuki *Zatrzymać pociąg* Mac Colla w Teatrze im. Osterwy w Lublinie.

1 V 1955
Zofia Gutkowska jest autorką scenografii do sztuki *Zapusty. Widowisko regionalne w 8 odsłonach o diable Borucie i dzielnym Kubie* Zofii Lorentz w Państwowym Teatrze Lalek „Arlekin" w Łodzi.

1 V 1955
Stanisława Perzanowska reżyseruje w scenografii Barbary Gutekunst prapremierę *Maturzystów* Skowrońskiego w Teatrze Młodego Widza we Wrocławiu.

2 V 1955
Irena Wojutycka reżyseruje sztukę *O piesku co był szczotką* wg Čapka i *Kotka Uparciuszka* Stanisławy Rączkówny wg Marszaka i Biełyszewa w Państwowym Teatrze Lalek „Banialuka" w Bielsku-Białej.

3 V 1955
Premiera sztuki *Lisie gniazdo* Lillian Hellman w Teatrze Wybrzeże w Gdańsku.

7 V 1955
Irma Czaykowska reżyseruje *Ballady i romanse* Maliszewskiego w Teatrze Wybrzeże w Gdańsku.

7 V 1955
Antonina Barczewska reżyseruje *Dom kobiet* Zofii Nałkowskiej w Teatrze im. Bogusławskiego w Kaliszu.

7 V 1955
Irena Górska reżyseruje sztukę *Lekkomyślna siostra* Perzyńskiego w Bałtyckim Teatrze Dramatycznym w Koszalinie.

7 V 1955
Jadwiga Chojnacka reżyseruje *Mazepę* Słowackiego w Teatrze Powszechnym w Łodzi.

„Mimo poważnego ograniczenia w wygrywaniu rekwizytów, nie potrafiła Chojnacka oprzeć się urokom zamurowania i ponownego otwarcia alkowy na oczach widzów. Przetragizowała pierwsze odsłony. Pozbawiła liryki scenę w baszcie. To co jednak wydobyła z przedstawienia – patos zakończenia, szereg zagranych z żarem scen na przestrzeni aktów poprzednich, parę mniej lub więcej udanych, ale zawsze ambitnych ról".
Jerzy Panasewicz, *„Mazepa" czyli o cenie doświadczeń*, „Głos Robotniczy" nr 116/1955.

7 V 1955
Jadwiga Przeradzka jest autorką scenografii do *Marii Stuart* Słowackiego w Teatrze Polskim we Wrocławiu.

9 V 1955
Premiera *Szewczyka Dratewki* Marii Kownackiej w reżyserii Natalii Gołębskiej i z choreografią Janiny Jarzynówny w Teatrze Lalek w Gdańsku.

14 V 1955
Zuzanna Piątkowska robi scenografię do sztuki *Godziszowe sprawk*i Barnasia w Teatrze Dramatycznym „Nurt" w Krakowie.

14 V 1955
Stefania Domańska reżyseruje *Kalinowy gaj* Korniejczuka w Teatrze Ziemi Łódzkiej.

14 V 1955
Ida Kamińska reżyseruje w swoim przekładzie sztukę *Matka Rywa* Berga *w* Państwowym Teatrze Żydowskim we Wrocławiu.

„Howard zalicza *Matkę Rywę* do najcenniejszych pozycji amerykańskiej dramaturgii powojennej".
Matka Rywa w Teatrze Żydowskim, „Gazeta Robotnicza" nr 114/1955.

17 V 1955
Danuta Pogorzelska jest autorką scenografii do *Lokatora* Czechowa w Państwowym Teatrze Powszechnym w Warszawie.

18 V 1955
Anna Szeliga jest autorką scenografii do *Gwałtu, co się dzieje!* Fredry w Teatrze Dolnośląskim w Jeleniej Górze.

18 V 1955
Janina Romanówna reżyseruje w scenografii Ewy Malczewskiej *Wesele Figara* Beaumarchais *w* Teatrze Nowej Warszawy.

29 V 1955
Halina Gallowa reżyseruje w scenografii Jolanty Boni-Marczyńskiej *Dom kobiet* Zofii Nałkowskiej w Starym Teatrze w Krakowie.

29 V 1955
Malwina Szczepkowska reżyseruje sztukę *Romantyczni* Rostanda w Państwowych Teatrach Ziemi Pomorskiej w Toruniu.

29 V 1955
Elżbieta Kalinowicz reżyseruje w scenografii Barbary Gutekunst *Kota w butach* Perraulta na scenie lalkowej Teatru Młodego Widza we Wrocławiu.

30 V 1955
Stanisława Rączko reżyseruje *Niezwykły wyścig* Sperańskiego w Teatrze Lalek „Rabcio-Zdrowotek" w Rabce.

30 V 1955
Marta Janic współreżyseruje (z Henri Poulainem) *Urwisy* Dilina i Szyfmana w Teatrze Lalek „Pinokio" w Łodzi.

1 VI 1955
Maryla Kędra reżyseruje *O piesku leniuszku* Čapka w Teatrze Lalki i Aktora w Lublinie.

1 VI 1955
Barbara Kilkowska reżyseruje *Cud mniemany, czyli Krakowiaków i Górali* Bogusławskiego w Operze Łódzkiej w inscenizacji Leona Schillera.

„Każdy może w tym spektaklu odnaleźć coś z siebie lub ze swojego najbliższego sąsiada, zarówno w dobrym jak w złym. Kłótliwość, awanturniczość, samochwalstwo, niestałość, opilstwo, nawet pewien typ tchórzostwa – nic nam nie zostało darowane; […] Ze wszystkich elementów, jakie składały się na premierową inscenizację Schillera nie udało się zrealizować tylko jednego – ale za to bardzo ważkiego – obsady aktorskiej. Tym większe nasze zadowolenie, i tym większa zasługa obecnych realizatorów, że udało się im nie tylko utrzymać ogólny poziom premierowy, ale w niektórych pozycjach dać nawet świeże i interesujące rozwiązania".
Leonia Jabłonkówna, *Krakowiacy i górale*, „Teatr" nr 18/1955.

4 VI 1955
Maria d'Alphonse reżyseruje w scenografii Ewy Nahlik *Świecznik* Musseta w Teatrze im. Fredry w Gnieźnie.

4 VI 1955
Zofia Mysłakowska reżyseruje w scenografii Jolanty Boni-Marczyńskiej sztukę *Dalekie* Afinogenowa w Teatrze Młodego Widza w Krakowie.

4 VI 1955
Prapremiera *Baśni o skąpcu Szczędzimusze* Lucyny Krzemienieckiej w Teatrze Lalek „Baj" w Warszawie.

4 VI 1955
Irena Górska reżyseruje sztukę *Pieją koguty* Bałtuszisa w Bałtyckim Teatrze Dramatycznym w Koszalinie. W tym sezonie przygotuje także tę sztukę na Scenie Objazdowej Ziemi Mazowieckiej w Warszawie (31 VII 1955).

9 VI 1955
Iwona Zaborowska jest autorką scenografii do *Maturzystów* Skowrońskiego w Teatrze Nowym w Łodzi.

11 VI 1955
Maria Wiercińska reżyseruje w scenografii Zofii Węgierkowej *Dom kobiet* Zofii Nałkowskiej w Teatrze Polskim w Warszawie (na scenie Teatr Kameralny).

„Dlaczego tak rzadko widzimy na scenie nasze wielkie aktorki, albo nie widzimy ich wcale? Nareszcie większa rola dla Dulęby, Ćwiklińskiej, nareszcie na scenie widzimy Broniszównę, Lindorfównę, Lubieńską. Młode pokolenie nie za często widziało je na scenie. Ale teraz

będziemy się o nie upominać. Mamy nadzieję, że aby znów je zobaczyć, nie trzeba będzie na drugą sztukę z rolami wyłącznie kobiecymi".
Zofia Sieradzka, *Dom kobiet*, „Głos Pracy" z 23 VI 1954.

„Maria Wiercińska to jeden z tych naszych reżyserów, któremu można powierzyć bez obawy najkruchszy przedmiot, a nie uczyni mu najmniejszego uszczerbku i pokaże tak, że zajaśnieje wszystkimi swoimi barwami. Tak też uczyniła i tutaj. Wystawiła sztukę z pietyzmem i zrozumieniem. [...] Obsada? [...] kiedy po skończonym przedstawieniu kurtyna wielokrotnie rozsuwa się, a ludzie nie myślą wychodzić z teatru, klaszcząc z zapamiętaniem – grające aktorki już wiedzą: udało się!".
Karolina Beylin, *Zmarli mężczyźni i żywe kobiety*, „Express Wieczorny" nr 144/1955.

15 VI 1955
Premiera *Czapli* Aleksandry Grzymskiej-Gruszczyńskiej w reżyserii Natalii Gołębskiej w Teatrze Lalek w Gdańsku.

18 VI 1955
Hanna Małkowska reżyseruje sztukę *Współwinni* Goethego w Teatrze Powszechnym w Łodzi.

W koncepcji Małkowskiej „sztuka staje się satyrą na mieszczański światek i zyskuje wiele efektów komicznych. Kiedy grająca Zofię Maria Malicka w lirycznej scenie z Alcestem, po wyznaniach miłosci i pocałunkach opuszcza go i mówi: «Idę, bo kocham ciebie/gdybym została, to przyjaźń twą pogrzebię», sala wybucha śmiechem".
Jadwiga Kukułczanka, *Komedia Goethego na łódzkiej scenie*, „Teatr" nr 23/1955.

19 VI 1955
Janina Orsza-Łukasiewicz reżyseruje w scenografii Ireny Perkowskiej sztukę *Kwadratura koła* Katajewa w Państwowym Teatrze Ziemi Rzeszowskiej.

25 VI 1955
Stefania Domańska reżyseruje w scenografii Anny Mieszkuć *Balladynę* Słowackiego w Teatrze Ziemi Łódzkiej.

„Poza zasłoną zewnętrznej, formalnej – rzekłbym blanszowatości kryje się zasadnicza sprawa, która jest oryginalna i która decyduje o ludowości sztuki: bieg wydarzeń i losów jest taki, że zawsze prowadzi do prawdy, która choć nie zawsze rychliwa, zawsze jest sprawiedliwa. Unaocznia jawną karę za skryty grzech. Dowodzi o niepokonanej sile zbiorowego poczucia moralności u ludu. Zasługą Teatru Ziemi Łódzkiej jest to, że właśnie ten zasadniczy element ludowości wydobył i podał widzowi w sposób nieskazitelnie jasny i jednoznaczny. To już zasługa inscenizacji i reżyserii".
Marian Piechal, *„Balladyna" Słowackiego w Teatrze Ziemi Łódzkiej*, „Łódzki Express Ilustrowany" nr 280/1955.

„Zbrodnia wyłamuje się z feudalnego porządku moralnego Balladyny – musi więc zostać ukarana, kupiona miłość [Kirkora – K.D.] mieści się w tym porządku, można ją przemilczeć, można uznać za oczywistą. I ten porządek jest bliższt mentalności ludu wiejskiego".
Jerzy Panasewicz, *Balladyna i Podróżni na wsi*, „Kronika" nr 5/1956.

25 VI 1955
Teresa Roszkowska robi scenografię do *Lorenzaccia* Musseta w Teatrze Polskim w Warszawie.

26 VI 1955
Irma Gulska reżyseruje *Śluby panieńskie* Fredry w Teatrze Miejskim im. Solskiego w Tarnowie.

26 VI 1955
Premiera *Moralności pani Dulskiej* Gabrieli Zapolskiej w Teatrze im. Bogusławskiego w Kaliszu.

2 VII 1955
Prapremiera *Zaczarowanej Zatoki* Haliny Auderskiej w Teatrze Lalek „Baj" w Warszawie.

7 VII 1955
Premiera sztuki *Kichuś, czyli przygody glinianego cudaczka* Janiny Porazińskiej w reżyserii Melanii Karwatowej w Teatrze Lalki i Aktora w Poznaniu.

8 VII 1955
Stanisława Perzanowska reżyseruje spektakl *Diabli nadali*, współautorką scenografii jest Janina Ipohorska (z Marianem Eilem) w Teatrze Satyryków „Syrena" w Warszawie.

8 VII 1955
Premiera *Jasia i Małgosi* Zofii Lorentz w Teatrze Lalek „Arlekin" w Łodzi.

13 VII 1955
Irma Czaykowska reżyseruje *Legendę o miłości* Hikmeta na bydgoskiej scenie Teatrów Ziemi Pomorskiej Bydgoszczy-Torunia.

16 VII 1955
Halina Kołpak reżyseruje *Lisa Przecherę* Iłowskiego w Teatrze Lalek „Świerszcz" w Białymstoku.

19 VII 1955
Premiera *Panny Maliczewskiej* Gabrieli Zapolskiej w Teatrach Dramatycznych we Wrocławiu.

22 VII 1955
Premiera *Farfurki królowej Bony* Anny Świrszczyńskiej w reżyserii Marii Billiżanki, z kostiumami Ireny Nowickiej, w Teatrze Młodej Warszawy.

22 VII 1955
Maryna Broniewska reżyseruje *Wesele* Wyspiańskiego w Teatrze Domu Wojska Polskiego w Warszawie.

28 VII 1955
Ewa Nahlik jest autorką scenografii do sztuki *Turcaret* Lesage'a w Teatrze im. Fredry W Gnieźnie.

29 VII 1955
Premiera *Kłopotu z mężczyznami* Ireny Jurgielewiczowej w Teatrze Wybrzeże w Gdańsku.

30 VII 1955
Marta Janic reżyseruje prapremierę sztuki *Zaklęty kaczor* Marii Kann w Państwowym Teatrze Lalek „Pinokio'' w Łodzi.

1 VIII 1955
Prapremiera sztuki *Ponieważ się zakochałem* Anieli Szatary w Teatrze Współczesnym w Szczecinie.

2 VIII 1955
Irena Byrska jest autorką scenografii do *Lekarza mimo woli* Moliera w Teatrze im. Żeromskiego w Kielcach.

2 VIII 1955
Jadwiga Chojnacka reżyseruje *Moralność Pani Dulskiej* Gabrieli Zapolskiej w Teatrze Powszechnym w Łodzi.

6 VIII 1955
Stefania Domańska reżyseruje *Lekkomyślną siostrę* Perzyńskiego w Teatrze Ziemi Łódzkiej.

14 VIII 1955
Irma Gulska reżyseruje *Eugeniusza Oniegina* Puszkina w Teatrze Miejskim im. Solskiego w Tarnowie.

21 VIII 1955
Krystyna Wydrzyńska reżyseruje *Współwinnych* Goethego w Teatrze im. Jaracza w Olsztynie.

30 VIII 1955
Irena Babel reżyseruje *Romans malajski* Mony Brand w Teatrze Polskim w Poznaniu.

VIII 1955
Premiera sztuki *Kawalerskie zaloty* Anieli Szatary w Teatrze Młodego Widza we Wrocławiu.

Sezon 1955/1956

1 IX 1955
Waleria Zacharska reżyseruje *Piotrusia Zucha* Brzechwy w Teatrze Lalek „Guliwer" w Warszawie.

2 IX 1955
Halina Kołpak reżyseruje w scenografii Ireny Pikiel sztukę *Jak Krawiec Niteczka został królem* Hanny Januszewskiej w Teatrze Lalek „Świerszcz" w Białymstoku.

6 IX 1955
Malwina Szczepkowska reżyseruje *Lekkomyślną siostrę* Perzyńskiego w Państwowych Teatrach Ziemi Pomorskiej w Toruniu.

„Malwina Szczepkowska ujęła sztukę w formę satyry, bez mocniejszego jednak podkreślenia przestępczej głupoty i taniej moralności […] wychodząc z założenia, że postacie nakreślone są przez autora dostatecznie jaskrawymi barwami i nie wymagaja już silniejszego oświetlenia. Chodziło jedynie o uwypuklenie tych cech, jakimi obdarza je autor i tego toruński zespół dopiął, dzięki umiejętnemu stosowaniu środków artystycznych".
Helena Bychowska, *W. Perzyński – Lekkomyślna siostra,* „Ilustrowany Kurier Polski" nr 257/1955.

10 IX 1955
Maryla Kędra reżyseruje *Koziołeczka* Marii Kownackiej w Teatrze Lalki i Aktora w Lublinie.

18 IX 1955
Natalia Gołębska reżyseruje w scenografii Haliny Bajońskiej *Białe Uszko* Weltzla i *Złoty sen* Bądkowskiego w Teatrze Lalki i Aktora w Poznaniu.

24 IX 1955
Premiera *Panny Maliczewskiej* Gabrieli Zapolskiej w scenografii Anny Szeligi w Państwowym Teatrze Dolnośląskim w Jeleniej Górze.

28 IX 1955
Anna Janiga jest autorką scenografii do *Spazmów modnych* Bogusławskiego w Państwowym Teatrze Dolnośląskim w Jeleniej Górze.

30 IX 1955
Premiera *Kłopotu z mężczyznami* Ireny Jurgielewiczowej w reżyserii Krystyny Wydrzyńskiej w Teatrze Ziemi Łódzkiej.

1 X 1955
Maria Szczęsna reżyseruje *Pannę mężatkę* Korzeniowskiego w Teatrze Popularnym w Grudziądzu.

1 X 1955
Wanda Mak-Kuczyńska jest autorką scenografii do *Pigmaliona* Shawa *w* Teatrze im. Bogusławskiego w Kaliszu.

1 X 1955
Zofia Węgierkowa robi scenografię do *Dożywocia* Fredry w Teatrze Powszechnym w Warszawie.

2 X 1955
Irena Górska reżyseruje *Lekkomyślną siostrę* Perzyńskiego w Teatrze im. Węgierki w Białymstoku.

„Postać Mani nie jest wcale, jak chce reżyserka ani zbuntowanym aniołem, ani nie stanowi materiału na dramat kobiety, która chce zerwać z mieszczańską moralnością. Mania nie jest też jakimś świadomym szermierzem postępu. Mania jest w sztuce Perzyńskiego tylko środkiem do ukazania, jak nietrwała jest budowla mieszczańskiej rodziny. Jak rozsadza ją z różnych stron fałsz, obłuda, kult pieniądza. I dlatego naszym zdaniem wystarczyłoby mniej dramatu w ukształtowaniu tej postaci".

Zbigniew Nowacki, *Wyblakła fotografia?*, „Gazeta Białostocka” nr 269/1955.

2 X 1955
Irena Wojutycka reżyseruje *Buratina* Jekateriny Borisowej w Państwowym Teatrze Lalek „Banialuka” w Bielsku-Białej.

9 X 1955
Janina Orsza-Łukasiewicz reżyseruje sztukę *Krzywo, prosto, byle ostro* Słotwińskiego w Teatrze Ziemi Rzeszowskiej.

9 X 1955
Barbara Rychłowska-Kulikowska reżyseruje *Pszczółkę Leniuszkę* Heleny Bychowskiej wg Horacio Quiroga w Państwowym Teatrze Lalki i Aktora „Baj Pomorski” w Toruniu.

10 X 1955
Anna Kochanowska reżyseruje wieczór poezji rosyjskiej i radzieckiej *Słowo o miłości i walce* w Teatrze Popularnym w Grudziądzu.

10 X 1955
Stanisława Perzanowska reżyseruje program składany *Spod naszej strzechy* w Teatrze Satyryków „Syrena” w Warszawie.

20 X 1955
Leonia Jabłonkówna reżyseruje *Szelmostwa Skapena* Moliera w Państwowym Teatrze Ziemi Lubuskiej w Zielonej Górze.

22 X 1955
Irena Grywińska reżyseruje w scenografii Zofii Wierchowicz prapremierę *Urodzin* Szczegłowa w Państwowym Teatrze im. Jaracza w Olsztynie.

27 X 1955
Barbara Fijewska reżyseruje *Kota w butach* Laurentowskiego w Teatrze Ludowym w Warszawie.

30 X 1955
Prapremiera sztuki *O Janku, co psom szył buty* Krystyny Berwińskiej w szczecińskim Teatrze Lalek „Rusałka”.

3 XI 1955
Julitta Fedorowicz jest autorką scenografii do *Maturzystów* Skowrońskiego w Państwowym Teatrze Ziemi Opolskiej.

6 XI 1955
Janina Orsza-Łukasiewicz reżyseruje *Wassę Żeleznową* Gorkiego w Teatrze im. Osterwy w Lublinie.

7 XI 1955
Lidia Zamkow reżyseruje *Tragedię optymistyczną* Wiszniewskiego w Teatrze Wojska Polskiego w Warszawie.

„wstydzimy się czasami patosu […] wzruszenia […] *Tragedia optymistyczna* Wiszniewskiego, jedna z tych paru sztuk radzieckich pisanych przez bezpośrednich uczestników wypadków rewolucyjnych lat 1917–1920 «bierze». […] Reżyseria przekazala widowni, jak przewodnik telegraficzny każde drgnienie, każdy odcień twórczej wizji autora. Od pierwszej chwili kiedy na pokład okrętu wojennego pod groźnie sterczącymi wylotami luf armatnich wkracza w grobowym milczeniu gromada marynarzy rewolucyjnej armii, czujemy, że ta reżyseria, która poszła drogą najlepszych poprzednikow, Leona Schillera, wzbogaci nasze wrażenia ze sztuki. […] Lidia Zamkow przeprowadza aktorow przez wszystkie rafy grożące melodramatem […] wydobywa z aktorów całą gamę tonów od monumentalnych po najbardziej osobiste […]. Kobietę – komisarza, nieustraszoną wobec groźnej rewolucji, która w każdej chwili grozi jej straszną śmiercią, zagrała Ryszarda Hanin. Skomplikowana to i pełna najróżniejszych odcieni rola, najeżona różnymi niebezpieczeństwami patosu i melodramatu (scena śmierci). Ryszarda Hanin wyszła z niej całkowicie zwycięsko”.
Karolina Beylin, *Patos rewolucji*, „Express Wieczorny” nr 272/1955.

„To nie jest sztuka o rewolucji. To jest sztuka o rewolucyjnym stosunku do świata. O stosunku rewolucyjnym i o stosunku anarchistycznym. […] Prowodyr anarchistów, główny dyskutant i ideowy przeciwnik i dramatyczny dyskutant komisarza ma za sobą przeszłość i teraźniejszość co najmniej tak mocną jak komisarz. […] Ma wokół siebie ludzi, którzy […] marzyli o rewolucji jako o wyzwoleniu spod wszelkiego przymusu, jako o drodze do nieograniczonej swobody […]. I wobec surowych obowiązków rewolucji równie z cudzym życiem przestali się liczyć jak ze swoim. […] Wiszniewski odsłania pustkę złudzeń wobec rzeczywistości. Ale kto się podejmie odczytać tę prawdę do końca? Komisarz wykonuje tylko swoje zadanie. I nagle w grze aktorki [Hanin] pojawia się coś, co na razie trudno uchwycić. Ani tego zobaczyć nie można, ani nazwać jednym słowem. Coś wzbogacającego postać, ale jeszcze nieokreślonego. Coś, co jej suchym zarządzeniom i ostrej dyscyplinie dodaje siły i jedna sympatię. Jak to nazwać, perspektywą, romantyzmem rewolucyjnym? […] Jej [*Tragedii Optymistycznej* – K.D.] największy konflikt leży w systemie stosunków międzyludzkich, pośród marzeń i tęsknot. To jest sprawa wciąż jeszcze aktualna. W tym widzę współczesność dramatu, współczesność jego inscenizacji”.
Zygmunt Greń, *Optymistyczna,* „Życie Literackie” nr 49/1955.

10 XI 1955
Rena Tomaszewska reżyseruje *Ballady i romanse* Maliszewskiego w Teatrze Młodej Warszawy.

„Słaba sztuka oddana w słabe ręce reżyserki Reny Tomaszewskiej stawała się chwilami wprost śmieszna. Niezaradność w ustawianiu postaci i rozwiązywaniu sytuacji, brak podkreślenia nielicznych zresztą bardziej dramatycznych momentów sprawiły, że sztuka rozłaziła się w sennej nudzie”.
August Grodzicki, *Wśród „znikomych cieni”,* „Życie Warszawy” nr 276/1955.

„Niedoświadczeni aktorzy uczucia zastępowali nadmierną gestykulacją i mimiką. I dlatego musiał razić Mickiewicz (Wiesław Michnikowski), którego nagłe nieopanowane ruchy miały mówić o energii i niepokoju ducha, a demoniczne spojrzenie o cierpieniu zawiedzionego serca [...]. Janina Anusiakówna nie zdecydowała się na jasną koncepcję Maryli i nie wydobyła głębokiego dramatu tej postaci tkwiącego przede wszystkim w słabym charakterze i nieumiejętności stawienia czoła przeciwnościom”.
Zofia Sieradzka, *Sztuka o młodym Mickiewiczu,* „Głos Pracy” nr 278/1955.

11 XI 1955
Janina Kilian-Stanisławska reżyseruje *Smoka w Nieswarowie* Svatona w Teatrze Lalki i Aktora w Lublinie.

13 XI 1955
Barbara Rychłowska-Kulikowska reżyseruje w scenografii Zofii Howurkowej *O piesku, co był szczotką i o kotku* Čapka w Państwowym Teatrze Lalki i Aktora „Baj Pomorski" w Toruniu.

13 XI 1955
Zuzanna Łozińska reżyseruje *Baśń o zaklętym kaczorze* Marii Kann w Teatrze Młodego Widza we Wrocławiu.

18 XI 1955
Zofia Modrzewska reżyseruje *Zaczarowane koło* Lucjana Rydla w Państwowym Teatrze im. Jaracza w Olsztynie.

19 XI 1955
Anna Walcuch robi scenografię do *Ostrego dyżuru* Lutowskiego w Teatrze Współczesnym w Szczecinie.

23 XI 1955
Malwina Szczepkowska reżyseruje *Rozbity dzban* Kleista w Państwowych Teatrach Ziemi Pomorskiej w Toruniu.

26 XI 1955
Irma Czaykowska reżyseruje prapremierę *Rzymskiej wiosny* Kubackiego w Teatrach Ziemi Pomorskiej w Bydgoszczy.

26 XI 955
Halina Gall reżyseruje w scenografii Jolanty Boni-Marczyńskiej *Poezje-Ballady-Fragmenty* Mickiewicza w Teatrze Młodego Widza w Krakowie. W obsadzie m.in. Elżbieta Osterwianka, Zofia Kucówna.

26 XI 1955
Ewa Kołogórska reżyseruje w scenografii Jadwigi Przeradzkiej *Igraszki trafu i miłości* Marivaux na Scenie Kameralnej Teatrów Dramatycznych w Szczecinie.

29 XI 1955
W scenografii Jadwigi Przeradzkiej premiera *Spazmów modnych* Bogusławskiego *w* Teatrze im. Bogusławskiego w Kaliszu.

29 XI 1955
Agnieszka Hornicka jest autorką scenografii do *Traviaty* Verdiego w Operze Łódzkiej.

30 XI 1955
Maria d'Alphonse reżyseruje *Lato w Nohant* Iwaszkiewicza w Państwowych Teatrach Ziemi Pomorskiej w Toruniu.

1 XII 1955
Barbara Kilkowska reżyseruje *Życie paryskie* Offenbacha w Operetce Warszawskiejw scenografii Michelle Zahorskiej i Lecha Zahorskiego.

„Nie mielliśmy jeszcze operetki tak roztańczonej, tak kolorowej, tak rozmigotanej. Od pierwszego do ostatniego aktu scena mieni się i pulsuje ogromną paletą czystych, jaskrawych kolorów, wśród których nawet szary potrafił zagrać jaskrawością […]. Barbara Kilkowska przedstawiła *Życie paryskie* w sposób farsowy, każący nam niczego nie brać na serio. Galeria cymbałów, rogaczy, subretek, kokotek, spryciarzy, apaszy – to postaci z szopki satyrycznej – jak zresztą sugerują kukły umieszczone w charakterze widzów na proscenium. Te figury wprowadzone w zawrotny ruch, usytuowane w przemyślnych korowodach wypełniają scenę życiem, ogniem, temperamentem. Nie ma waty, nie ma dłużyzn, nie ma drewna".
Ibis, *Pierwsza prawdziwa operetka w Warszawie*, „Życie Warszawy" z 7 XII 1955.

1 XII 1955
Wanda Czaplanka jest autorką scenografii do *Balladyny* Słowackiego w Państwowym Teatrze Ziemi Opolskiej.

3 XII 1955
Wanda Wróblewska reżyseruje *Cud mniemany, czyli Krakowiaków i Górali* Bogusławskiego w Teatrze Ludowym w Nowej Hucie.

„W nowej reprezentacji *Krakowiaków i górali* opuszczono prolog i międzyaktową parabazę Schillera, jako z określonym momentem związane, wzbogacając natomiast nowymi wstawkami, z nowej sytuacji zrodzonymi. Nie udało się jednak ujawnić autora nowych strof, Schillerowi i Nowej Hucie poświęconych, zręcznie i dźwięcznie do nowej publiczności dostosowanych. W tajemnicy podejrzewam Leona Pasternaka […]".
Andrzej Władysław Kral, *Nowa młodość Krakowiaków i górali*, „Teatr" nr 2/1955.

4 XII 1955
Halina Kołpak reżyseruje *Złoto Króla Megamona* Kaliby w Teatrze Lalek „Świerszcz" w Białymstoku.

10 XII 1955
Wanda Laskowska reżyseruje *Klucz od przepaści* Gruszczyńskiego w Teatrze im. Osterwy w Lublinie.

10 XII 1955
Zofia Modrzewska reżyseruje *Most* Szaniawskiego w Państwowym Teatrze im. Jaracza w Olsztynie.

10 XII 1955
Stanisława Rączko reżyseruje *Dziada Wszystkozjada* Hirscha w scenografii Ireny Wachsztejńskiej w Teatrze Lalek „Rabcio-Zdrowotek" w Rabce.

10 XII 1955
Olga Imbierowicz robi scenografię do *Cyrulika sewilskiego* Beaumarchais w Państwowym Teatrze Zagłębia w Sosnowcu.

13 XII 1955
Karina Waśkiewicz reżyseruje *Pana Tadeusz*a Mickiewicza w Teatrze im. Węgierki w Białymstoku.

15 XII 1955
Maria Straszewska reżyseruje *Czarującą szewcową* Lorki w Państwowym Teatrze Dolnośląskim w Jeleniej Górze. W roli Szewcowej Krystyna Łubieńska, Bohdana Majda.

15 XII 1955
Bożena Radziszewska reżyseruje w scenografii Ewy Soboltowej *Człowieka z teką* Fajki w Teatrze im. Jaracza w Łodzi.

15 XII 1955
Premiera sztuki *Cztery mile za piec* Marii Kownackiej w Teatrze Lalek przy Teatrze Ziemi Opolskiej.

17 XII 1955
Elwira Turska reżyseruje *Panną Maliczewską* Gabrieli Zapolskiej w Państwowych Teatrach Dramatycznych w Częstochowie.

„*Pannę Maliczewską* wystawił Teatr Wielki w reżyserii Elwiry Turskiej, która z dużym taktem potrafiła oddać atmosferę akcji. Gra zespołu na ogół wyrównana, nie budzi większych zastrzeżeń”.
Tadeusz Kwaśniewski, *Panna Maliczewska*, „Życie Częstochowskie” nr 303/1955.

17 XII 1955
Irena Górska reżyseruje *Żabusię* Gabrieli Zapolskiej w Teatrze im. Węgierki w Białymstoku.

17 XII 1955
Irena Perkowska robi scenografię do *Maturzystów* Skowrońskiego w Państwowym Teatrze Ziemi Rzeszowskiej.

21 XII 1955
Premiera sztuki Ireny Jurgielewiczowej *Kłopot z mężczyznami* w Teatrach Dramatycznych (scena Teatr Kameralny) w Częstochowie.

22 XII 1955
Jadwiga Przeradzka jest autorką scenografii do sztuki *Igraszki trafu i miłości* Marivaux w Teatrze Śląskim im. Wyspiańskiego w Katowicach.

22 XII 1955
Maria Straszewska reżyseruje *Kota w butach* Laurentowskiego ze scenografią Anny Szeligi w Teatrze Dolnośląskim w Jeleniej Górze.

24 XII 1955
Olga Totwen reżyseruje w scenografii Ewy Totwen sztukę *Zagubiony elf* Andersena w Teatrze Lalek w Gdańsku.

25 XII 1955
Salomea Gawrońska robi scenografię do *Intrygi i miłości* Schillera w Państwowym Teatrze Ziemi Rzeszowskiej.

27 XII 1955
Ida Kamińska reżyseruje *Mirele Efros* Gordina *w* Państwowym Teatrze Żydowskim im. Estery Racheli Kamińskiej w Warszawie.

„Dziś *Mirele Efros* wydaje się dramatem obyczajowym trochę nadmiernie rozciągniętym i niezbyt mocno przemawiającym do widza. Sztuka ma jednak kilka elementów zapewniających jej powodzenie. Jest w niej parę bardzo dobrych ról – przede wszystkim rola tytułowa. Grała ją kiedyś Ester Rachel Kamińska, wielka aktorka, zwana «matką sceny żydowskiej». Toteż dla uczczenia 30-lecia śmierci E. R. Kamińskiej Państwowy Teatr Żydowski wystawił *Mirele Efros* z Idą Kamińską w roli głównej. Ta znakomita artystka raz jeszcze miała okazję do pokazania swego wielkiego talentu. Dramat bogatej i dumnej Mirele, która kocha nade wszystko swe dzieci i gotowa jest dla nich do wszelkich poświęceń, w jej ujęciu narastał konsekwentnie. Stopniowała efekty dramatyczne zawsze utrzymując się w grze bardzo dyskretnej i wymownej, pozbawionej wszelkiej jaskrawości wyrazu”.
A.G., *Mirele Efros*, http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/109452.html

„Jest to drapieżna walka młodego pokolenia o pieniądz, o władzę, małpia pogoń za nowoczesnością, okrucieństwo i bezmyślność zachłannej młodości w torowaniu swej drogi do samodzielności [...]. Kreacja Idy Kamińskiej, której metamorfoza z władczej, pełnej życia matrony w cierpiącą i malejącą po prostu w oczach matkę-staruszkę podnosi atmosferę sztuki do rangi dramatu wielkiego wymiaru. Obok tej roli – świetnie zbudowana postać zachłannej synowej, Szejndełe, w interpretacji Ruth Kamińskiej i znakomicie nakreślona przez Mariana Melmana sylwetka reb-Szalmena".
Wiera Korneluk, *Drogą wielkiej Ester Rachel*, „Sztandar Ludu" nr 60/1966.

27 XII 1955
Halina Kołpak reżyseruje *O misiu, Maćku i małym szaraczku* Dygasińskiego w Teatrze Lalek „Świerszcz” w Białymstoku.

29 XII 1955
Irena Byrska reżyseruje w scenografii Liliany Jankowskiej i Antoniego Tośty prapremierę *Pluskwy* Majakowskiego w Teatrze im. Żeromskiego w Kielcach.

„[Byrska] uprościła nadmiernie zagadnienie. Zamiast zróżnicować w drugiej części to, co jest szyderstwem, z tym, co napisane jest na serio, zamiast wypunktować aluzje – nadała drugiej części sens parodii. Oczywiście przekreśliła przez to pierwszoplanowe zadanie komedii – satyrę na Prisypkina”.
Jan Paweł Gawlik, *O „Pluskwie”*, „Życie Literackie” nr 20/1956.

„Budzi wątpliwości symbolizm wizualny w części I, wyrażajacy się w dziwaczności masek, kostiumów, gestów. Dziwaczność ta sprawia, że ukazujące się na scenie postaci strasznych Prisypkinów z Prisypkinem włącznie zostały odrealnione i nie należą właściwie do żadnej epoki historycznej. Nie są to ani nepowskie ryje z roku 1928, ani też nasze, z roku bieżącego. Są to niejako ryje idealne. W ten sposób ostrze satyry nie godzi w żywego człowieka, ale w fikcję”.
Aleksander Czaplicki, *Pluskwa*, [brak źródła] nr 77–78/1956.

„Kielecka inscenizacja Byrskiej uwypukliła pomysłowo zasadnicze cechy stylowe *Pluskwy,* a więc żywiołowość bufonady, poetycką fantastykę i wspaniałą retorykę. Podkreśliła trafnie kontrasty, rysując dojmująco tendencję i ekspresję symbolów [...]. Drugim atutem jst scenografia Jankowskiej i Tośty [...]. Kieleckie przedstawienie jest wydarzeniem nie tylko repertuarowym".
Tadeusz Kudliński, *Przylądek dobrej nadziei,* „Tygodnik Powszechny" nr 8/1956.

31 XII 1955
Danuta Baduszkowa reżyseruje *Cnotliwą Zuzannę* Gilberta w Państwowej Operetce Śląskiej w Gliwicach.

„Mamy do czynienia z akcją toczącą się mniej więcej w środku sceny, na przecięciu dwóch głównych osi kierunkowych. Akcje solowe przerywają ten układ w wyjątkowych tylko wypadkach. Uzyskuje się przez to większą łatwość operowania nie tylko solistami, ale przede wszystkim zespołem chóru i statystów. […] Widz nie jest zmuszony do wyszukiwania na scenie aktualnie śpiewającego solisty. Również gładkość akcji, jej tempo, przyjemna narracja sceniczna, organiczne powiązanie chóru i baletu z akcją, zaliczyć można do osiągnięć reżyserskich i aktywów inscenizacji".
Aleksander Baumgardten, „*Cnotliwa Zuzanna" w Gliwicach,* „Teatr" nr 8/1956.

31 XII 1955
Zofia Jaremowa reżyseruje *Gdyby Adam był Polakiem* i *Noc Cudów* Gałczyńskiego w Państwowym Teatrze Lalek „Groteska" w Krakowie. Lalki zrobiła Lidia Minticz.

„Dopiero krakowski teatr «Groteska» odkrył prawdziwego Gałczyńskiego. Odkrył dwie rzeczy na raz: nadrealistyczną poetykę *Zielonej Gęsi* i nowy typ lalkowego widowiska – powiastkę filozoficzną odegraną przez kukiełki. Odkrył nowoczesny teatr lalki dla dorosłych […]. Przedstawienie jest naprawdę intelektualną rewelacją. Jest najdojrzalszą ze wszystkich dotychczasowych interpretacją Gałczyńskiego".
Jan Kott, „Przegląd Kulturalny" nr 57/1955.

31 XII 1955
Maria Ławińska reżyseruje *Dziada Wszystkozjada* Hirscha w Państwowym Teatrze Lalek „Pinokio'' Łodzi.

XII 1955
Leokadia Serafinowicz w scenografii Zofii Gutkowskiej reżyseruje *Złotą rybkę* Jelizawiety Tarachowskiej Państwowym Teatrze Lalek „Groteska" w Krakowie.

XII 1955
Elżbieta Kalinowicz reżyseruje w scenografii Barbara Gutekunst prapremierę *Leśnych rachuneczków* Lucyny Krzemienieckiej na Scenie Lalkowej we Teatru Młodego Widza we Wrocławiu.

2 I 1956
Premiera sztuki *Chochoły pod choinką* Hanny Januszewskiej w Teatrze Dzieci Zagłębia w Będzinie.

11 I 1956
Prapremiera *Przygód Plastusia* Marii Kownackiej w Teatrze „Baj” w Warszawie.

14 I 1956
Janina Orsza-Łukasiewicz reżyseruje sztukę *Krzywo, prosto, byle ostro* Słotwińskiego w Teatrze im. Węgierki w Białymstoku.

21 I 1956
Joanna Kulmowa reżyseruje sztukę *Podróżni (Zatrzymać pociąg)* Mac Colla w Teatrze Ziemi Łódzkiej w Łodzi.

21 I 1956
Krystyna Skuszanka reżyseruje *Księżniczkę Turandot* Gozziego w Teatrze Ludowym w Nowej Hucie.

„To przedstawienie jest o wiele łatwiejsze dla normalnego, zwykłego widza (tak, właśnie dla tego świeżego, nieobytego teatralnie widza z Nowej Huty), niż dla krytyka, który pragnie je rozgryźć. Patrząc na ów zachwycający fajerwerk pomysłów reżyserskich, aktorskich, scenograficznych i muzycznych, zadawałem sobie wciąż pytanie: o co w tym wszystkim chodzi? Publiczność tymczasem nie pytała, publiczność świetnie się bawiła... i niepostrzeżenie uczyła się teatru, wchłaniała teatr, poznawała jego tajemnice, możliwości, uroki i prawa. I dopiero kiedy pod koniec widowiska połączona para Turandot – Kalaf otworzyła pochód, który począł kroczyć przy akompaniamencie groteskowo sparodiowanego marsza weselnego Mendelssohna (dysonansową, operującą często kakofonią, znakomicie współgrającą ze spektaklem muzykę skomponował Stanisław Skrowaczewski) i kiedy Pantalon komentując piorunująco nieprawdopodobny tok wypadków zawołał «Niech żyje teatr!» – połapałem się wreszcie w istocie sprawy. Chodziło o zabawę, o igraszkę, która byłaby jednocześnie lekcją t e a t r u, oczywiście teatru antynaturalistycznego, lekcją umowności scenicznej i skrótu – lekcją wyobraźni i fantazji. To był ważny i świadomy krok nowohuckiego zespołu w wychowaniu, w przygotowaniu sobie własnej widowni. To było uczenie widza właściwego przyjmowania teatralnej iluzji, scenicznej złudy. A równocześnie *Księżniczka Turandot* Teatru Ludowego jest przedstawieniem-programem, przedstawieniem-manifestem i przedstawieniem-polemiką. […] Postacie z chińskiej baśni odczuwają, reagują, zachowują się w przedstawieniu Skuszanki-Krasowskiego jak ludzie XX wieku, często zresztą jak współczesne dzieci i ta celowa infantylność jest niezmiernie zabawna. Brigella jest na dworze Altuma generałem i ma (komicznie wyolbrzymione) wszystkie cechy wojskowego-stupajki, carskiego powiedzmy, czy sanacyjnego. Jego wojsko wyposażone jest w hełmy, getry i pałki a la Military Police of U.S. Army. Jeden z żołnierzy jest fotografem i pstryka nieustannie co ważniejsze sceny u cesarza Altuma. Kiedy fabuła bajki żąda, aby dwóch bohaterów powędrowało do więzienia – zjeżdża coś w rodzaju dwuosobowej huśtawki, po chwili zaś wehikuł tan wraz z więźniami jedzie w górę, a Trufaldino daje z dołu znaki rękoma i gwizdkiem, jakby kierował pracą jednego z wielkich dźwigów, których pełno na niezliczonych budowach Nowej Huty. Wszystkich tych olśniewających i szokujących często pomysłów nie spisać by i na wołowej skórze”.
Andrzej Władysław Kral, *Refleksje o „Księżniczce Turandot"*, „Teatr” nr 1/1956.

21 I 1956
Rena Tomaszewska reżyseruje sztukę *Żołnierz i Bieda* Marszaka w Teatrze Młodej Warszawy.

29 I 1956
Premiera sztuki Jadwigi Korczakowskiej *Dwie Marysie* w Teatrze Lalki i Aktora w Wałbrzychu.

1 II 1956
W scenografii Jadwigi Przeradzkiej *Balladyna* Słowackiego w Teatrze Wybrzeże w Gdańsku.

2 II 1956
Nina Burska reżyseruje w scenografii Anny Walcuch *Dom kobiet* Zofii Nałkowskiej na Scenie Kameralnej Teatrów Dramatycznych w Szczecinie.

„Jednym słowem spotykamy się ze zbiorowym daltonizmem serc, zdolnych tylko do pewnych uczuć – kochanki lub matki: te ostatnie występują zastępczo, wtedy gdy nie zrodziły się pierwsze, tak upragnione […]. Nina Burska w reżyserię włożyła wiele szczerego trudu, dzieki czemu otrzymaliśmy dobre, wyrównane poziomem gry przedstawienie. Opracowanie scenograficzne Anny Walcuch było ściśle podporządkowane treści sztuki, nie grało samo dla siebie […] szczęśliwie wybrnęła z trudności technicznych spowodowanych szczupłością sceny".
Karol Słotwiński, *Rzecz o daltonizmie serca,* „Głos Szczeciński" nr 38/1956.

3 II 1956
Maria Kaniewska reżyseruje sztukę *Faryzeusze i grzeszni*k Pomianowskego i Małgorzaty Wolin w Teatrze Powszechnym w Łodzi (scena Teatr Młodego Widza). Warsztat aktorski studentów PWSA.

4 II 1956
Malwina Szczepkowska reżyseruje *Młyn* de Vegi w Państwowych Teatrach Ziemi Pomorskiej w Toruniu.

6 II 1956
Krystyna Wydrzyńska reżyseruje *Współwinnych* Goethego w Teatrze Ziemi Opolskiej. W tym sezonie w Opolu przygotuje jeszcze *Komedię* Korzeniowskiego, we własnym opracowaniu dramaturgicznym i scenografii Julitty Fedorowicz (11 III 1956).

11 II 1956
Maria d'Alphonse reżyseruje *Ostry dyżur* Lutowskiego w Państwowych Teatrach Ziemi Pomorskiej w Toruniu.

16 II 1956
Jolanta Boni-Marczyńska jest autorką scenografii do *Igraszek trafu i miłości* Marivaux w Teatrze Młodego Widza w Krakowie.

17 II 1956
Olga Koszutska reżyseruje w scenografii Anny Szeligi *Don Karlosa* Schillera w Państwowym Teatrze Dolnośląskim w Jeleniej Górze.

19 II 1956
Wela Lam reżyseruje *8 lalek i jednego misia* Ireny Jurgielewiczowej w Teatrze Lalek „Rusałka" w Szczecinie.

23 II 1956
Barbara Bormann reżyseruje prapremierę *Mariany Pinedy* Lorki w Teatrze Miejskim im. Solskiego w Tarnowie.

24 II 1956
Aniela Borysławska reżyseruje w scenografii Anny Mieszkuć *Śluby panieńskie, czyli Magnetyzm serca* Fredry w Teatrze Ziemi Łódzkiej w Łodzi.

„Poza przerysowaniem finału i zbyt chyba łagodną interwencją w tok kilku scen zbiorowych [...] Aniela Borysławska zrobiła spektakl czysty, bez potknięć. Wart obejrzenia [...]. Wypada złożyć gratulacje i – może nieśmiało zaproponować, aby spróbowała sił w jakimś mniej kameralnym i zostawiającym więcej pola do inwencji spektaklu".
Jerzy Panasewicz, *Śluby panieńskie*, „Głos Robotniczy" nr 88/1956.

25 II 1956
Maryla Kędra reżyseruje *Pieczary Salamanki* Cervantesa w Teatrze Lalki i Aktora w Lublinie.

25 II 1956
Jadwiga Chojnacka reżyseruje *Celestynę* de Rojasa w Teatrze Powszechnym w Łodzi.

„W masce i każdym ruchu o niebywałej skali środków wyrazu, stworzyła typ Celestyny przejmujący do głębi rozmiarem cynicznej przewrotności tej chciwej stręczycielki, a chwilami demonicznego opętania wiedźmy. Prowadziła rolę na pograniczu grozy i aforystycznej jowialności, czy szubienicznego humoru".
Tadeusz Kudliński, *Celestyna*, „Tygodnik Powszechny" nr 11/1956.

„Rojas stoi u progu nowoczesności. Inscenizacja Schillera trafia w sedno, w ów punkt przecięcia między wiernym obrazem czasu i natury a konwencjonalną, «diaboliczną» już tylko w cudzysłowie bajką sensacyjnej noweli. W tym też kierunku poszło wznowienie Chojnackiej, a nade wszytsko jej wielka, mająca już własną literaturę krytyczną rola".
Stefan Treugutt, *Jednak realizm*, „Przegląd Kulturalny" nr 27/1956 .

1 III 1956
Irena Ładosiówna reżyseruje *Neapol, miasto milionerów* De Filippy w Teatrze im. Węgierki w Białymstoku.

3 III 1956
Premiera *Moralności pani Dulskiej* Gabrieli Zapolskiej w Bałtyckim Teatrze Dramatycznym w Koszalinie.

4 III 1956
Janina Orsza-Łukasiewicz reżyseruje *Wassę Żeleznową* Gorkiego w Teatrze im. Węgierki w Białymstoku.

10 III 1956
Krystyna Berwińska reżyseruje *Lekarza mimo woli* Moliera w Teatrze Ziemi Mazowieckiej w Warszawie.

„Reżyser widowiska, p. Krystyna Berwińska, dopisała krótki prolog. Dzieje się on wśród aktorów trupy grającej *Lekarza,* prezentuje postacie, napomyka o Molierze, jego teatrze i tamtych czasach. Na taką teatralizację, na pełną ruchu, koloru i gwarów scenkę – zgoda. Tak, jak na układ tekstu, na zręcznie wtopione w tekst podstawowe uzupełnienia farsowe z innych sztuk Moliera. Mniej mi się podobała informacyjno-dydaktyczna treść prologu. Cóż, trzeba sprawdzić, jak na nią zareaguje lud wiejski i warszawski, może mu ona do czegoś potrzebna? Już prolog wskazuje wyraźnie na intencje reżysera – teatralizacja. Widz ma mieć pełne poczucie widowiskowości. […] Stąd wplecione w akcję wstawki piosenkowe, zwroty do widowni, stąd zdecydowanie umowne traktowanie przestrzeni scenicznej”.
Stefan Treugutt, *Pierwszy Molier,* „Przegląd Kulturalny” nr 19/1956.

11 III 1956
Halina Kołpak reżyseruje *Jabłoneczkę* Wilkowskiego wg Černego w Teatrze Lalek „Świerszcz” w Białymstoku.

13 III 1956
Wanda Laskowska reżyseruje *Nauczyciela tańców* de Vegi w kostiumach Teresy Targońskiej w Teatrze im. Osterwy w Lublinie.

14 III 1956
Halina Gallowa reżyseruje w scenografii Jolanty Boni-Marczyńskiej *Dom Bernardy Alba* Lorki w Starym Teatrze w Krakowie.

„Halina Gall […] zdobyła się na rzecz bardzo pożyteczną. Była jednoznaczna przede wszystkim w potraktowaniu postaci, namiętności ludzkich w sztuce Lorci jako symboli. Nie wmawiała otumanionym widzom już od lat «kawołanawizmem» teatralnym, że tragedia Adeli to typowa tragedia kapitalistycznego systemu, albo że tragedia Adeli to tylko splot zazdrości niewyżytych siostrzyczek. I dlatego w całości przedstawienia górowała zasada symbolu, a nie zasada podporządkowania koncepcji zbyt jednoznacznemu rozumieniu sztuki. [….] I dlatego mogliśmy zobaczyć kilka doskonałych kreacji [Krystyna Ostaszewska, Danuta Michałowska, Halina Kwiatkowska, Wanda Kruszewska, Halina Gryglaszewska – KD]. Jakże łatwo było z nich zrobić scenę rozkrzyczanych dziewic. Tymczasem aktorki wyraźnie sprowadzały rzecz do wymiarów czegoś, co więcej znaczy niż naturalistyczny obrazek wsi hiszpańskiej”.
Olgierd Jędrzejczyk, *Przede wszystkim przedstawienie*, „Gazeta Krakowska” nr 83/1956.

15 III 1956
Stanisława Perzanowska reżyseruje *Kto się śmieje ostatni* Krapiwy Teatrze Satyryków „Syrena” w Warszawie.

16 III 1956
Maryna Broniewska reżyseruje *Dziwaka* Hikmeta w Teatrze Ateneum im. Jaracza w Warszawie.

17 III 1956
Irena Grywińska reżyseruje *Uciekła mi przepióreczka* Żeromskiego w kostiumach Moniki Żeromskiej w Teatrze Ludowym w Warszawie.

„Księżniczka ma swoje fochy prowincjonalnej mecenasowej, profesory są poczciwie ograniczone, co na scenie Teatru Ludowego reżyser aż złośliwie wydobył, Smugoń jest wół boży, poczciwości biedak, żona Doroty gęś autentyczna, chociaż z urody i charakteru gęś

majwyższej szlachetnej próby. […] W *Przepióreczce* akcja społeczna nie sprowadza się do propagandy kursów wakacyjnych, czy do zobrazowania historii powstania jednego muzeum w podarowanych ruinach. […] Przełęcki jest ojcem i promotorem działalności, on też jeden widzi jej sens i bezsens, pożytek i zniechęcające ograniczenie".
Stefan Treugutt, *Przepióreczka Żeromskiego*, „Przegląd Kulturalny" nr 6/1958.

17 III 1956
Maria Wiercińska reżyseruje *Lato w Nohant* Iwaszkiewicza w Teatrze Polskim (scena Teatr Kameralny) w Warszawie.

17 III 1956
Irena Sowicka reżyseruje J*asia i Małgosię* Zofii Lorentz w Teatrze Lalek „Guliwer" w Warszawie.

18 III 1956
Irena Wojutycka reżyseruje *Baśń o szklarzu i cesarzu* Zofii Nawrockiej w Państwowym Teatrze Lalek „Banialuka" w Bielsku-Białej.

18 III 1956
Elwira Turska reżyseruje *Lato w Nohant* Iwaszkiewicza w Teatrach Dramatycznych w Częstochowie.

18 III 1956
Barbara Rychłowska-Kulikowska reżyseruje *Skarb Liczyrzepy* Zaborowskiego w Teatrze Lalki i Aktora „Baj Pomorski" w Toruniu.

22 III 1956
Zofia Modrzewska reżyseruje *Narodziny poety* Dybowskiego w Teatrze im. Jaracza w Olsztynie.

24 III 1956
Maria Straszewska reżyseruje *Eugeniusza Oniegina* Puszkina w Państwowym Teatrze Dolnośląskim w Jeleniej Górze.

30 III 1956
Wanda Jakubińska reżyseruje prapremierę *Żołnierza i biedy* Marszaka w Państwowym Teatrze Lalek „Pinokio'' w Łodzi.

31 III 1956
Danuta Pietraszkiewicz reżyseruje *Grzegorza Dyndałę, czyli męża pognębionego* Moliera w w Teatrze Powszechnym w Warszawie.

1 IV 1956
Jadwiga Pożakowska jest autorką scenografii do sztuki *Wędka Feniksany* Lope de Vegi w Teatrach Dramatycznych w Częstochowie.

3 IV 1956
Zofia Mysłakowska reżyseruje O*sobliwe zdarzenie* Goldoniego w Teatrze Młodego Widza w Krakowie. W roli Marianny wystąpiła Zofia Kucówna.

4 IV 1956
Maryla Kędra reżyseruje *Aszar-Kari* Malarewskiego w Teatrze Lalki i Aktora w Lublinie.

5 IV 1956
Elwira Turska reżyseruje *Studencką miłość* Dychawicznego w Teatrach Dramatycznych w Częstochowie (scena Teatr Kameralny).

6 IV 1956
Joanna Piekarska reżyseruje *Koziołki na wieży* Janiny Morawskiej w scenografii Ireny Pikiel w Teatrze Lalki i Aktora w Poznaniu.

7 IV 1956
Ewa Stojowska reżyseruje sztukę Musseta *Trzeba się zdecydować [Drzwi muszą być otwarte albo zamknięte]* w Teatrze im. Słowackiego w Krakowie.

12 IV 1956
Halina Cetner jest autorką scenografii do *Kopciuszka* wg Karskiego w Objazdowym Teatrze Lalki i Aktora „Kubuś" w Kielcach.

14 IV 1956
Krystyna Skuszanka reżyseruje *Balladynę* Słowackiego w Teatrze Ludowym w Nowej Hucie. W roli Balladyny – Izabella Olszewska, Chochlika – Marianna Gdowska.

„Nareszcie *Balladyna* bez tiulów, gazy, zorzy, strumyków i świstaków [...] daleko posunięta oszczędność inscenizacyjna wyszła przedstawieniu na dobre [...]. Odrzucenie pompiastego balastu wyeksponowało na pierwszy plan aktora, wiersz [...] tymczasem brak było świadomej selekcji, różnicowania napięć w wypowiadaniu różnych kwestii [...]. Sztuki Słowackiego trzeba jednak mówić wierszem i na to nie ma rady".
Sławomir Mrożek, *Balladyna Juliusza Słowackiego w Teatrze Ludowym Nowej Huty*, „Echo Krakowskie" nr 106/1956.

„Skuszankę interesuje w *Balladynie* dramat polityczny, pragnie w niej dostrzec to, co dziś w roku 1956 przeobraża naszą świadomość, każąc myśleć «o tych nieprzewidzianych owocach, które wydają drzewa ręką ludzi szczepione» [...]. Skuszanka nie poprzestała na przykrojeniu tekstu do przeciętnej długości spektaklu. Dała własne, interesujące opracowanie dramaturgiczne tekstu. [...] Balladyna w Nowej Hucie (w ciekawym opracowaniu Izabelli Olszewskiej) nie jest ani zbrodniarką, ani nie ma cech patologicznych czy demonicznych. Po zabiciu siostry nie jest skłonna do dalszych zabójstw. Musi je popełniać zgodnie z logiką morderstwa politycznego, które nie pozwala poprzestać na pierwszym kroku, trzeba konsekwentnie zrobić następny, jeśli się nie chce zniweczyć owoców pierwszego czynu [...]. Jej okrucieństwo nie jest właściwie większe niż okrucieństwo Lechitów".
Jerzy Timoszewicz, *Nowa Balladyna*, „Teatr" nr 14/1956.

14 IV 1956
Halina Gryglaszewska reżyseruje *Tak toczy się jabłko...*wg scenariusza Jadwigi Marso w Teatrze Młodego Widza w Krakowie.

15 IV 1956
Zawieszenie prapremiery sztuki *Wiosna* Ireny Prusickiej w Teatrze Nowym w Łodzi w reżyserii Stefanii Domańskiej i ze scenografią Iwony Zaborowskiej.

17 IV 1956
Lidia Zamkow reżyseruje *Romeo i Julię* Szekspira w Teatrze Wojska Polskiego w Warszawie.

„Gdy kurtyna się rozsuwa, widzimy coś, co zawsze jest piękne na scenie: wielką, daleką perspektywę nieba, na jego tle schody. Ale też, co nam, warszawiakom, zbyt natrętnie przypomina niektóre z naszych wypalonych od środka bydynków: wieżę, która ma tylko ścianę frontową. Naszego przykrego dreszczu nie łagodzi nawet to, że przed tą straszliwą wieżą kwitnie rozłożyste drzewo wiosenne. […] dlaczego miłosne nieszczęścia Romea i Julii nie wzruszają nas jak należy w tym przedstawieniu? Ton rozmów tych dwojga jest tak bardzo dzisiejszy, niemal tak bardzo warszawski. To nie opromienieni blaskami romantycznej miłości kochankowie z Werony, ale para młodych ludzi, którzy poznali się w kinie i postanowili spędzić ze sobą miłe chwile młodości".
Karolina Beylin, *Romeo i Julisia,* „Express Wieczorny" nr 99/1956.

„Jest to moje pierwsze zetknięcie się z tym dramatem na scenie. Taka życiowa premiera to rzecz niezmiernie ważna. Z tej mojej premiery wyszedłem wzbogacony. Szekspir w tym teatrze nie zawiódł moich oczekiwań. […] wyniosłem z teatru tylko obraz pięknej szekspirowskiej Julii. Głos, jego szorstkość, chropawość? Zapomniałem o głosie. […] Romeo jest za młody do tej roli, nie umie unieść ogromu tragizmu. […] Dla mnie potafił unieść tyle tragizmu, ile tego wymagał Szekspir.[…] Może stary wytrawny aktor uczyniłby wam zadość, dźwignąwszy całą tragedię i nie zgubiwszy ani jednej łzy. Ale wtedy przestałby istnieć dla mnie 20-letni kochanek, zostałby tylko genialny aktor".
Ernest Bryll, *Dwugłos o Romeo i Julii,* „Sztandar Młodych" nr 130/1955.

„Młodzież zachwyca się Traczykówną, ale zachwyca się w taki sam sposób, jak entuzjazmuje się jazzowymi seansami przy ul. Wspólnej. Nie jest dobrze, że ukazujemy jej taką właśnie Julię".
Stefan Polanica, *Szekspir „pod etap",* „Słowo Powszechne" nr 100/1955.

„Była na scenie młodość, miłość, byli prości, zrozumiali dla spraw dzisiejszych ludzie – czy to nie elementy wielkiej poezji? Było piękne wtopienie w inscenizację materii poetyckiej – bo miłosnych sonetów Szekspira […] było zakończenie całkiem już poetyckie […] akcentem końcowym stał się nie moment zgody między domami zwaśnionych, ale miłosna pieśń nad ciałami «przykładnych kochanków». To bardzo piękne oderwanie się od bezpośredniej fabuły legendy Werońskiej, przejście do nas, do sfery uczuć widza. Również niezaprzeczalnie wymownym i udanym lirycznie akcentem było ostatnie zejście pary kochanków, już po śmierci, po oklaskach – kurtyna podnosi się, pustą sceną po wielkim zakręcającym podeście idą w dal horyzontu oboje".
Stefan Treugutt, *Szekspir i sprawy wieczne,* „Przegląd Kulturalny" nr 66/1956.

19 IV 1956
Irma Czaykowska reżyseruje sztukę *Maturzyści* Skowrońskiego w Teatrach Ziemi Pomorskiej (scena w Bydgoszczy).

21 IV 1956
Danuta Baduszkowa reżyseruje prapremierę *Dyrektora teatru* Mozarta w Państwowej Operetce Śląskiej w Gliwicach. W tym sezonie zrealizuje na gliwickiej scenie jeszcze *Rose Marie* Frimla (2 VII 1956).

21 IV 1956
Salomea Gawrońska robi scenografię do *Snu nocy letniej* Szekspira w Państwowym Teatrze Ziemi Rzeszowskiej.

26 IV 1956
Maria d'Alphonse reżyseruje *Marię Stuart* Słowackiego w Państwowych Teatrach Ziemi Pomorskiej, na scenie w Toruniu.

27 IV 1956
Maria Kaniewska reżyseruje *Wielkiego człowieka do małych interesów* Fredry w Teatrze Wybrzeże w Gdańsku.

28 IV 1956
Irena Ładosiówna reżyseruje sztukę *Emilia Galotti* Lessinga w Teatrze im. Węgierki w Białymstoku.

28 IV 1956
Malwina Szczepkowska reżyseruje *Klucz od przepaści* Gruszczyńskiego na toruńskiej scenie Teatrów Ziemi Pomorskiej Bydgoszczy–Torunia.

28 IV 1956
Jadwiga Chojnacka reżyseruje *Kwadraturę koła* Katajewa w Teatrze Powszechnym w Łodzi.

28 IV 1956
Marta Janic reżyseruje *Szewczyka Dratewkę* Marii Kownackiej w Państwowym Teatrze Lalek „Pinokio'' Łodzi.

30 IV 1956
Irena Perkowska robi scenografię do *Zematy* Fredry w Państwowym Teatrze Ziemi Rzeszowskiej.

1 V 1956
Maria Straszewska reżyseruje sztukę *Latarnia* Jiraska w Państwowym Teatrze Dolnośląskim w Jeleniej Górze. W obsadzie m.in. Krystyna Feldman, Henryk Machalica.

1 V 1956
Elżbieta Czaplińska reżyseruje *Żołnierza i biedę* Marszaka w Objazdowym Teatrze Lalki „Tęcza" w Brusach.

1 V 1956
Barbara Gutekunst robi scenografię do prapremiery *Tajemnicy wiecznej nocy* Łukowskiego w Teatrze Młodego Widza we Wrocławiu.

1 V 1956
Irma Gulska-Eile reżyseruje *Ożenić się nie mogę* Fredry w Teatrze Miejskim im. Solskiego w Tarnowie.

8 V 1956
Irma Gulska-Eile reżyseruje *Pannę mężatkę* Korzeniowskiego w Teatrze Miejskim im. Solskiego w Tarnowie.

12 V 1956
Irena Górska reżyseruje *Wesele Figara* Beaumarchais w Teatrze im. Węgierki w Białymstoku.

12 V 1956
Anna Walcuch robi scenografię do sztuki *Neapol, miasto milionerów* De Filippy w Teatrze Polskim w Szczecinie.

13 V 1956
Maria Billiżanka reżyseruje *Krzesiwo* Andersena w scenografii Jolanty Boni-Marczyńskiej w Teatrze Młodego Widza w Krakowie.

15 V 1956
Zofia Modrzewska reżyseruje *Kłopot z mężczynami* Ireny Jurgielewiczowej w Teatrze im. Jaracza w Olsztynie.

„Nareszcie «pan domu» znalazł się na cenzurowanym. Niechże choć trochę cieszą się kobiety, że ich sprawa nabiera biegu urzędowego, jakiejś mocy prawnej chociaż na scenie, bo mają dziś naprawdę wiele kłopotów i życie ich stało się niejednokrotnie nad miarę ciężkie. […] mówi autorka *Kłopotu z mężczyznami*: zdobyłyśmy prawa – to prawda. Otworzyły się przed nami wspaniałe możliwości. Możemy być lekarkami, agrotechnikami, traktorzystkami, profesorami, ministrami… Zajmujemy odpowiedzialne stanowiska, wykonujemy najtrudniejsze prace. O cóż więc chodzi? O obyczaj. Obyczaj, o którym nie można nic innego powiedzieć, jak to, że doprawdy wlecze się w ogonie spraw niesionych przez życie”.
Janusz Teodor Dybowski, *Kłopoty w teatrze*, „Życie Olsztyńskie” nr 121/1956.

„Z największym zrozumieniem śledziłem sprawę tyranizowanej przez męża pani doktorowej […]. Podobne konflikty na tle zależności kobiety od mężczyzn w rodzinach robotniczych już wyglądają inaczej. Kobiety w chustkach na głowach – a więc można przypuszczać wiejskie – cechował jakiś szczególny szacunek dla samej instytucji teatru. […] Szczególnie napiętą uwagę obserwowałem w momentach, gdy pojawiała się kwestia im najbliższa – sprawa góralskiej rodziny.”
Jan Huszcza, *Kłopot z mężczyznami w Ostrowach,* „Kronika” nr 14/1955.

„Celem sztuki było ośmieszenie mężów – tyranów, mężów, którzy skądinąd postępowi, wykształceni, uspołecznieni [najśmieszniejsza postać w komedii…] są pełni zacofania, połączonego z uporem, despotyzmem […] że bardziej przykre i dokuczliwe dla kobiet są dziś inne kłopoty. Wcale nie z mężczyznami. […] Wbrew zamierzeniom autorki i wbrew oczekiwaniom publiczności najśmieszniejszą postacią w komedii, przynajmniej dla mnie, był nie doktor Kasprzak i nie jego syn, ale właśnie Kasprzakowa. Kobieta!”.
Zdzisław Mirek, *Kłopot nie tylko z mężczyznami*, „Głos Olsztyński” nr 127/1956.

15 V 1956
Helena Naksianowicz jest autorką scenografii do *Czerwonego Kapturka* wg Karskiego w Objazdowym Teatrze Lalki i Aktora „Kubuś” w Kielcach.

17 V 1956
Jadwiga Przeradzka robi scenografię do *Dożywocia* Fredry na Scenie Kameralnej Teatrów Dramatycznych w Szczecinie.

19 V 1956
Irena Babel reżyseruje w scenografii Liliany Jankowskiej i Antoniego Tośty prapremierę *Suchego kraju* Hołuja w Teatrze Powszechnym w Warszawie.

„*Suchy kraj* to w przenośni cała Hiszpania, wynędzniała przez faszystowską dyktaturę. […] dowiadujemy się, że generał Franko jest zły, że w Hiszpanii panuje system policyjny i że lud z nim walczy. I nic ponadto. A więc dowiadujemy się, co i bez tego wiemy. […] Teatr zrobił wiele, ale sztuki nie uratował".
August Grodzicki, *Sztuka o Hiszpanii*, „Życie Warszawy" nr 127/1956.

19 V 1956
W scenografii Ewy Soboltowej prapremiera *Sędziego w potrzasku, czyli Gwałt na gwałcie jedzie* Fieldinga w Teatrze im. Jaracza w Łodzi.

22 V 1956
Natalia Gołębska reżyseruje *Żart olszowiecki* Hanny Januszewskiej w Teatrze Lalek w Gdańsku.

„[spektakl był] próbą rozszerzenia formuły realizmu schematycznego o wątki historyczne i anegdotyczne".
Henryk Jurkowski, cyt. za: Marek Waszkiel, *Dzieje teatru lalek w Polsce 1944–2000*, PWST, Warszawa 2012, s. 320.

24 V 1956
Wanda Mak-Kuczyńska jest autorką scenografii do *Szkoły żon* Moliera w Teatrze im. Bogusławskiego w Kaliszu.

25 V 1956
Maria Niedźwiedzka jest autorką scenografii do *Uciekła mi przepióreczka* Żeromskiego w Teatrze Powszechnym w Łodzi.

26 V 1956
Premiera sztuki Haliny Auderskiej *Królewna Fala* w Teatrze Lalek „Czerwony Kapturek" w Olsztynie.

29 V 1956
Irena Byrska reżyseruje w scenografii Liliany Jankowskiej (i Antoniego Tośty) polską prapremierę *Komentarza do podróży Cooka* Giraudoux w Teatrze im. Żeromskiego w Kielcach.

31 V 1956
Lidia Minticz jest autorką kostiumów do *Komedii omyłek* Szekspira w Teatrze Śląskim im. Wyspiańskiego w Katowicach.

3 VI 1956
Wanda Laskowska reżyseruje *Szkołę żon* Moliera w scenografii Teresy Targońskiej w Teatrze im. Fredry w Gnieźnie.

3 VI 1956
Maryla Kędra reżyseruje Ś*piewkę spod drzewka* swojego autorstwa w Teatrze Lalki i Aktora w Lublinie.

7 VI 1956
Jadwiga Przeradzka robi scenografię do *Skiza* Gabrieli Zapolskiej w Teatrze Polskim we Wrocławiu.

8 VI 1956
Stefania Domańska reżyseruje *Studencką miłość* Bugajskiego i Skowrońskiego wg Dychawicznego w Teatrze Ziemi Łódzkiej.

8 VI 1956
Zofia Modrzewska reżyseruje *Głupiego Jakuba* Rittnera Państwowym Teatrze im. Jaracza w Olsztynie.

11 VI 1956
Ewa Soboltowa jest autorką scenografii do *Eugeniusza Oniegina* Czajkowskiego w Operze Łódzkiej.

15 VI 1956
Ewa Kołogórska reżyseruje *Rozbójnika* Čapka w Teatrze Współczesnym w Szczecinie.

19 VI 1955
Irena Babel reżyseruje *Eskapadę* MacDougalla w Teatrze Młodej Warszawy.

22 VI 1956
Halina Gall reżyseruje prapremierę *Wysokiej ściany* Zawieyskiego w Starym Teatrze w Krakowie.

22 VI 1956
Ida Kamińska reżyseruje w scenografii Jadwigi Przeradzkiej *Człowieka, któremu się powodzi* Jagdfelda w Teatrze Żydowskim w Warszawie.

29 VI 1956
Halina Dzieduszycka reżyseruje w scenografii Wandy Czaplanki sztukę *Kto się śmieje ostatni* Krapiwy w Państwowym Teatrze Ziemi Opolskiej.

30 VI 1956
Maria d'Alphonse reżyseruje *Męża i żonę* Fredry w Państwowych Teatrach Ziemi Pomorskiej, na scenie w Toruniu.

30 VI 1956
Premiera *Moralności pani Dulskiej* Gabrieli Zapolskiej w Teatrze im. Fredry w Gnieźnie.

1 VII 1956
Lidia Zamkow reżyseruje *Samotność* Słomczyńskiego w Teatrze Wojska Polskiego w Warszawie.

„Słomczyński naszpikował swą sztukę sprawami różnej jakości i różnego kalibru. […] ogonki, łapówki, źle wykańczane mieszkanie, alkoholizm, porzucanie starych żon, donosicielstwo, brudy partyjne, protekcyjność, załamania ideologiczne, rozczarowania, krzywdy ludzkie, sumienie i dziesięć jeszcze innych spraw. I wszystko jednakowo ważne. […] konkretne postaci żon i narzeczonych, córek grają Wanda Łuczycka, Elżbieta Osterwianka, Irena Laskowska, Teresa Szmigielówna. Jest jedna postać w pewnym stopniu symboliczna – Katarzyna – mająca wyrażać cały czar rodzinnego kraju, ojczystych stron. Ale i ona jest konkretną dziewczyną. Gra ją HALINA MIKOŁAJSKA i swym urokiem, swą czułością w pełni motywuje tęsknotę Piotra. Zamkow w spektaklu użyła chwytów ekspresjonistycznych, zwłaszcza gry reflektorów i czarno-białych świateł, w których równie infernalny charakter miał ogonek przed piekarnią z kolorowym neonem jak pijacki taniec po schillerowsku zrytmizowany i skomponowany w obraz”.
August Grodzicki, *Sprawy naszej współczesności,* „Życie Warszawy” z 6 VII 1956.

10 VII 1956
Helena Gruszecka reżyseruje *R.H. Inżyniera* Winawera w Teatrze Ludowym w Warszawie.

15 VII 1956
Michelle Zahorska robi kostiumy do prapremiery *Zaproszenia do zamku* Anouilha w Teatrze Współczesnym w Warszawie.

19 VII 56
Maria Straszewska reżyseruje w scenografii Anny Szeligi *Świecznik* Musseta Państwowym Teatrze Dolnośląskim w Jeleniej Górze.

25 VII 1956
Romana Bohdanowicz reżyseruje w scenografii Wandy Czaplanki *W małym domku* Rittnera w Państwowym Teatrze Ziemi Opolskiej.

28 VII 1956
Teresa Targońska jest autorką scenografii do *Dramatu księżyco*wego Brandstaettera w Teatrze im. Osterwy w Lublinie.

28 VII 1956
Maria Malicka współreżyseruje (z Eugeniuszem Stawowczykiem) *Filomenę Marturano* De Filippy, i gra rolę tytułową, w Teatrze Powszechnym w Łodzi.

3 VII 1956
Premiera sztuki Marii Kann *Baśń o zaklętym kaczorze* w Teatrze Dzieci Zagłębia w Będzinie.

8 VIII 1956
Leonia Jabłonkówna reżyseruje *Strachy* Santellego w Teatrach Ziemi Pomorskiej (scena w Bydgoszczy).

18 VIII 1956
Irma Czaykowska reżyseruje *Długonogie Kłamstwo* De Filippy na bydgoskiej scenie Teatrów Ziemi Pomorskiej Bydgoszczy–Torunia.

30 VIII 1956
Maria Billiżanka reżyseruje *Zakręt* Ewy Szumańskiej w Teatrze Młodego Widza w Krakowie.

Sezon 1956/1957

4 IX 1956
W reżyserii Marii Szczęsnej i w scenografii Ewy Nahlik odbyła się premiera widowiska *Teatr – dzieciom* w Teatrze im. Fredry w Gnieźnie.

6 IX 1956
W reżyserii Xeni Grey odbyła się premiera sztuki *Moja siostra i ja* Berra i Verneuila w Warszawskim Teatrze Objazdowym (premiera w Teatrze Żydowskim w Warszawie).

6 IX 1956
W reżyserii Natalii Gołębskiej odbyła się premiera *Misia Kurpika* Iłowskiego wg Matwiejewa w Teatrze Lalek w Gdańsku.

6 IX 1956
Premiera sztuki Ewy Szelburg-Zarembiny *Za siedmioma górami w* reżyserii Marty Janic w Państwowym Teatrze Lalek „Pinokio'' w Łodzi.

16 IX 1956
W reżyserii Krystyny Skuszanki odbyła się premiera *Miarki za miarkę* Szekspira w Teatrze Ludowym w Nowej Hucie.

„Umowność dekoracji Kantora nie jest bynajmniej rezultatem mody nowoczesności czy chęci epatowania widza, ale przeciwnie, w każdym przypadku jest usprawiedliwiona. Czy będą to sztandary, zasłaniające scenę i podnoszące się w górę, by odsłonić dalsze perspektywy, czy furta klasztorna stojąca w wielkiej pustce sceny, czy grube łańcuchy, symbolizujące więzienie – żaden z tych znaków nie jest jedynie pustym efektem. Reżyser przybliża spektakl widzowi również przy pomocy pomysłów inscenizacyjnych. Raz jest szyldwach, spacerujący żelaznym krokiem na warcie i w dramatycznych momentach ukazujący swą zastygłą twarz, jak nieustające widmo strachu, wiszące nad uciśnionym krajem. Kiedy indziej, będzie to portret uzurpatora władzy, obnoszony po mieście i siejący zgrozę".
Karolina Beylin, *Szekspirowska rzecz o tyranii,* „Express Wieczorny" nr 92/1956.

„*Miarka za miarkę* została ukazana przez teatr nowohucki jako dramat polityczny o nadużyciu władzy. Przerażająco współczesna była górująca nad całością wieżyczka rodem z koncentratu, i ów żołnierz w bojowym hełmie kroczący miarowo po murze, strzegący naszych myśli i sumień, i kostiumy błyszczące plastikiem, i wreszcie transparenty z podobizną namiestnika. Nikt na widowni nie miał wątpliwości, że jest to jeszcze jeden argument w dyskusji o tzw. wypaczeniach. Nawet nie mieli ich niektórzy krytycy".
Nieco spóźnione rozważania, „Świat" z 9 III 1956.

„Komediowy finał *Miarki za miarkę* jest swoiście zastosowanym «efektem obcości». […] Skuszanka z konwencjonalnego zakończenia zdjęła piętno czegoś dobrze znanego i kazała widzowi zdziwić się tym pozornie naturalnym i oczywistym przebiegiem zdarzeń. […] Zmusiła go do zastanawiania się nad rozwiązaniem konfliktu. Żadnych sentymentalnych wzruszeń z powodu skojarzenia się aż trzech par".
Jerzy Timoszewicz, *Koniec przedstawienia a początek pytań,* „Teatr" nr 1/1957.

21 IX 1956
Odbyła się prapremiera sztuki Kazimiery Jeżewskiej *O Jaśku złotniku i burmistrzance* w Teatrze Lalki i Aktora „Baj" w Warszawie.

21 IX 1956
W reżyserii Marii Janowskiej-Kopczyńskiej (i Stefana Czerwińskiego) odbyła się premiera *Verbum nobile* Moniuszki w Studio Operowym w Bydgoszczy.

23 IX 1956
Joanna Piekarska reżyseruje *O piesku, co chciał być szczotką* Zaborowskiego wg Čapka i *Jasia i Małgosię* Zofii Lorentz – ze scenografią Ireny Pikiel – w Państwowym Teatrze Lalki i Aktora w Poznaniu.

30 IX 1956
W reżyserii Ireny Sowickiej odbyła się premiera *Wielkiej przygody* Rodariego w Teatrze Lalek „Guliwer" w Warszawie.

4 X 1956
Danuta Baduszkowa reżyseruje *Wesołą wdówkę* Lehára w Operetce Poznańskiej.

14 X 1956
Premiera sztuki *Dary wiatru północnego* Janiny Rychwickiej i Marii Węgrzyn wg Sieroszewskiego w Teatrze Lalek „Świerszcz" w Białymstoku.

16 X 1956
Maryna Broniewska reżyseruje *Mandragorę, czyli Napój zapładniający* Machiavellego w Teatrze Satyry w Poznaniu.

25 X 1956
W reżyserii Barbary Kilkowskiej premiera spektaklu *Kłopoty z popiersiami* (teksty Dymszy, Gozdawy, Stefanii Grodzieńskiej, Jurandota, Marianowicza, Minkiewicza, Mrożka, Osęki, Stępnia, Załuckiego i Krystyny Żywulskiej) w Teatrze Satyryków „Syrena" w Warszawie.

27 X 1956
W reżyserii Irmy Czaykowskiej i w scenografii Anny Szeligi odbyła się premiera *Uciekła mi przepióreczka* Żeromskiego w Teatrze Dolnośląskim w Jeleniej Górze.

27 X 1956
W reżyserii Malwiny Szczepkowskiej odbyła się premiera S*tarca* Gorkiego w Państwowych Teatrach Ziemi Pomorskiej Bydgoszczy–Torunia, scena w Toruniu.

30 X 1956
W reżyserii Maryli Kędry odbyła się premiera *Dzikich łabędzi* Kazimiery Jeżewskiej w Teatrze Lalki i Aktora w Lublinie.

8 XI 1956
W reżyserii Danuty Pietraszkiewicz i w scenografii Danuty Pogorzelskiej odbyła się premiera *Epoki tempa* Cwojdzińskiego w Teatrze Powszechnym w Warszawie.

10 XI 1956
W reżyserii Irmy Gulskiej-Eile odbyła się premiera sztuki Vlasty Petrovicowej *Co by było, gdyby* w scenografii Aleksandry Sell-Walter w Teatrze Miejskim im. Solskiego w Tarnowie.

10 XI 1956
W reżyserii Marii d'Alphonse odbyła się premiera W*ielkiej nagrody* Czawdarowa-Czełkasza w Państwowych Teatrach Ziemi Pomorskiej w Bydgoszczy, scena w Toruniu.

11 XI 1956
W reżyserii Wandy Laskowskiej odbyła się premiera *Paryżanki* Becque'a w Teatrze Dolnośląskim w Jeleniej Górze.

14 XI 1956
W reżyserii Elwiry Turskiej odbyła się premiera *Sprawy Kowalskiego* Gozdawy i Stępnia w Teatrach Dramatycznych w Częstochowie. W tym sezonie Janina Orsza-Łukasiewicz wyreżyserowała tę sztukę pod tytułem *Szukamy Kowalskiego* w Teatrze Dolnoślaskim w Jeleniej Górze (8 III 1957).

14 XI 1956
W reżyserii Stanisławy Rączko odbyła się premiera *Baśni o zaklętym kaczorze* Marii Kann w Teatrze Lalek „Rabcio Zdrowotek" w Rabce.

15 XI 1956
Premiera sztuki *Tajemnica Czarnego Jeziora* Jekateriny Borisowej w reżyserii Marii Ławińskiej w Państwowym Teatrze Lalek „Pinokio'' w Łodzi.

15 XI 1956
W reżyserii Izabelli Melińskiej odbyła się prapremiera *Baśni o złej królowej, sierotce królewnie i krasnoludkach* Marii Siedmiograj w Teatrze Lalki i Aktora „Kacperek" w Jarosławiu.

16 XI 1956
W reżyserii Elżbiety Kowalewskiej i scenografii Wandy Mak-Kuczyńskiej odbyła się premiera *W małym domku* Rittnera w Teatrze im. Bogusławskiego w Kaliszu.

21 XI 1956
W reżyserii Barbary Kilkowskiej odbyła się premiera *Sprawy Kowalskiego* Gozdawy i Stępnia w Teatrze Satyryków „Syrena" w Warszawie.

23 XI 1956
W reżyserii Marii Szczęsnej i w scenografii Ewy Nahlik odbyła się premiera *Szczęśliwych dni* Pugeta w Teatrze im. Fredry w Gnieźnie.

24 XI 56
W reżyserii Ireny Babel odbyła się premiera *Ararat* Swinarskiego w Teatrze Powszechnym w Warszawie.

30 XI 1956
W reżyserii Ireny Ładosiówny odbyła się premiera sztuki Vlasty Petrovicowej *Co by było, gdyby* w Państwowym Teatrze Ziemi Lubuskiej w Zielonej Górze.

7 XII 1956
Romana Bohdanowicz reżyseruje w scenografii Julitty Fedorowicz *Ostry dyżur* Lutowskiego w Teatrze Ziemi Opolskiej.

„Wznowienie *Ostrego dyżuru* po Polskim Październiku, w dniach wielkiej dyskusji, namiętnych poszukiwań, bolesnych doświadczeń odkrywa jakby drugie dno dramatu. […] Teraz poruszamy się po platformie moralno-politycznej [….] platforma polityczna ma wyraziste, polityczne przede wszystkim kontury, a weszło na nią znacznie więcej bohaterów […] ów sekretarz zakłamany do reszty […] kierownik powiatowego UB […] o gumowym kręgosłupie – dyrektor szpitala. [….] Dramaty, które w naszych oczach stają się historią, proszą się o reżyserski ołówek. […] Wykreślenie pewnych tyrad sekretarza czy dyrektora szpitala nie byłoby świętokradztwem, chyba że chcemy z dramatu czynić komedię […] ale to nie było, o ile mi się zdaje, nie leżało w zamiarach opolskiego teatru”.
Leszek Goliński, *Operacja trwa*, „Trybuna Opolska” nr 301/1956.

8 XII 1956
W reżyserii Marii Wiercińskiej odbyła się premiera *Matki* Čapka w Teatrze Polskim (scena Teatr Kameralny) w Warszawie.

„W sztuce kontestującej bohaterszczyznę, piękna jest śmierć dla honoru, obowiązku, ludzkości, honoru, dla nauki, idei. Ale z pewnością piękniejsze jest życie. […] W dramacie Capka nie ma jakiegoś desperackiego zakochania się w śmierci […] reżyseria Marii Wiercińskiej odznaczała się dużym umiarem, umiejętnością rozwiązywania sytuacji scenicznych. Umarli pokazywali się jako normalni ludzie […] można mieć zastrzeżenia do pewnych szczegółów. Np. można by zrezygnować z nadawanego przez radio hymnu narodowego, przy którym nieboszczycy stają na baczność. […] Przedstawienie warte też jest zobaczenia dla wielkich kreacji aktorskich [Zofii Małynicz, Seweryny Broniszówny]”.
August Grodzicki, *W kręgu życia i śmierci,* „Życie Warszawy” nr 300/1956.

8 XII 1956
Odbyła się premiera *Szewczyka Dratewki* Marii Kownackiej w Teatrze Lalki i Aktora „Baj” w Warszawie.

9 XII 1956
W scenografii Aleksandry Sell-Walter i z lalkami Janiny Dorman odbyła się premiera *Lampy Aladyna* Leśmiana w Teatrze Dzieci Zagłębia w Będzinie.

10 XII 1956
W reżyserii Niny Burskiej odbyła się premiera *Panie kochanku* Kraszewskiego w Teatrze Współczesnym w Szczecinie.

12 XII 1956
Irena Górska reżyseruje *Dom serc złamanych* Shawa w Teatrze im. Węgierki w Białymstoku.

15 XII 1956
W reżyserii Krystyny Wydrzyńskiej odbyła się premiera sztuki *Huzarzy* Breala w Państwowym Teatrze im. Jaracza w Olsztynie.

18 XII 1956
W reżyserii Melanii Karwatowej odbyła się premiera jej sztuki *Awantura w czapce* w szczecińskim Teatrze Lalek „Rusałka".

20 XII 1956
Beata Artemska reżyseruje *Cnotliwą Zuzannę* Gilberta w Operetce Warszawskiej.

„Artemska jest par excellence artystką operetkową, nawiązującą do najpiękniejszych tradycji operetki polskiej, reprezentowanych przez takie niezapomniane gwiazdy jak Lucyna Messal, Wiktoria Kawecka, Elna Gistedt czy Kazimiera Niewiarowska. Zachwyca nas beztroskim humorem, ciętym a czasem nawet pieprznym dowcipem, podanym z filuternym przymrużeniem oka. Świetnie dysponowana głosowo tańczy Artemska z iście paryskim wdziękiem i temperamentem Moulin Rouge, królując na scenie niepodzielnie i narzucając partnerom operetkowe tempo i styl gry".
Kr-a, *Beata Artemska w „Cnotliwej Zuzannie"*, „Kurier Szczeciński" nr 25/1958.

21 XII 1956
W reżyserii Maryny Broniewskiej i scenografii Ireny Burke odbyła się premiera sztuki *Ruy Blas* Hugo w Teatrze Domu Wojska Polskiego w Warszawie.

„W spektaklu nastąpiło przesuniecie akcentów: zamiast dramatu lokaja wyeksponował się na czoło dramat królowej. Nastąpiło to zwłaszcza w wyniku świetnej gry Ewy Krasnodębskiej. Królowa w interpretacji tej aktorki – to nieszczęśliwa, zawiedziona w swych nadziejach kobieta, młoda, tkliwa i szlachetna istota, daremnie próbująca zerwać więzy tradycji i konwenansu. Jedynie królowa była w tym przedstawieniu pełnowymiarowym, skomplikowanym człowiekiem, osobą z krwi i ciała. Krasnodębska umiała przełamać dystans, potrafiła, szkicując wizerunek swej bohaterki, dać w nim wiele barw żywych i aktualnych".
Daniel Bargiełowski, *Ruy Blas*, „Żołnierz Polski" nr 21/1956.

„Reżyserka jakby przestraszyła się wszelkich jaskrawości utworu, jego romantycznych wybujałości. Starała się je stonować, nadać im tłumik. Skutkiem tego dramat pozornie zbliżył się do prawdopodobieństwa rzeczywistości a w istocie jeszcze bardziej się od niego oddalił, bo po przyłożeniu miary rzeczywistości wszystko wyda się tu absurdalne i sztuczne. Z drugiej strony tę wybujałość teatr przesadnie uszanował, cofając się przed dokonaniem wydatniejszych skrótów."
August Grodzicki, *Zemsta miłość polityka*, „Życie Warszawy" nr 234/1956.

22 XII 1956
W reżyserii Jadwigi Chojnackiej odbyła się premiera *Panny Maliczewskiej* Gabrieli Zapolskiej w Teatrze Powszechnym w Łodzi.

22 XII 1956
W reżyserii Zofii Jaremowej odbyła się premiera *Orfeusza w piekle* Offenbacha z librettem Gałczyńskiego w Państwowym Teatrze Lalek „Groteska" w Krakowie.

„Na czym polega odkrywczość i wyjątkowość «Groteski»? Chyba właśnie na tym, że sztuki dla dorosłych grane są przez lalki lub maski, co ujawniło nowe, względnie zapomniane od czasów starożytnych źródła najpiękniejszej poezji. Lalkę można zdeformować w sposób nie do pomyślenia u żywego aktora, można jej kazać ruszać się niezwykle, jak w poetyckim widzeniu, na tle posłusznie, najfantastyczniej zmiennych dekoracji. Wreszcie nieruchome twarze lalek czy masek są jak poetyckie propozycje, konkretyzowane dopiero przez wyobraźnię widza, na miarę jego indywidualnej wrażliwości.
Stąd pewno zaskakująca zmiennością nastrojów i w szczególny sposób barwna poezja Gałczyńskiego znalazła tak idealny aparat odtwórczy w «Grotesce», *Orfeusz w piekle* z nowym librettem K.I.G. jest tego świeżym dowodem. Libretto ma dość charakterystyczną historię. Poeta napisał je w roku 1951, na zamówienie Operetki Łódzkiej, której dyrektorzy – korzystając z zaleceń socrealizmu – odrzucili tekst jako nie dość realny, na rzecz własnego, bardziej realnego od strony tantiem, które zaczęły płynąć do ich kieszeni. Poetę jeszcze jeden więcej zawód artystyczny – w tych trudnych latach – kosztował wiele zdrowia. Inscenizacji swojego *Orfeusza* nie doczekał. A szkoda...”
Jerzy Waldorff, *Potworny jubileusz, czyli Jowisz na haku*, „Świat” nr 8/1957.

„Świat Olimpu wypadł w «Grotesce» wspaniale. Olimp jest małym arcydziełem. Świeży, dowcipny, jędrny, żywy. Sytuacje zagęszczone jakościowo nachodzą na siebie, zaskakując następstwem. Jaremowa wyakcentowała i podkreśliła ich kontrasty, wzmagając moment zaskoczenia. Rewolucja kawowa, kuplety bogów na cześć kawy zakończone zmysłowym bluesem i rozkrzyczanym boogie-woogie, scena «korespondencji» między Junoną a Jowiszem, wszystko to są perełki inscenizacji, doskonale powiązane, podkreślone dowcipem muzycznym i plastycznym. Rytm całości narasta, przełamuje się w momencie nadejścia Orfeusza, by zwiększyć się galopką.
Jaremowa dowcipnie zaktualizowała paroma akcentami tekst Gałczyńskiego. Rewolucję kawową wieńczy «Sto lat» i słowa Jowisza «Spokojnie. Tylko spokój może nas uratować...» Żałosny okrzyk Ka-Wu! Ka-Wu! wzbudza szatański popłoch wśród bogów, którzy wychodzą z ukrycia dopiero wtedy, gdy senny Morfeuszek kończy szczebiotem: kawusi!”.
Jan Puget, *Orfeusz w Grotesce*, „Trybuna Ludu” nr 6/1957.

23 XII 1956
W reżyserii Marii d’Alphonse odbyła się premiera *Damy kameliowej* Dumasa w Państwowych Teatrach Ziemi Pomorskiej Bydgoszczy–Torunia, scena w Toruniu.

24 XII 1956
W reżyserii Stanisławy Zbyszewskiej odbyła się premiera *Cyda* Corneille’a Teatrze Młodego Widza we Wrocławiu.

26 XII 1956
Odbyła się premiera *Dzikich łabędzi* Kazimiery Jeżewskiej wg Andersena w scenografii Zofii Gutkowskiej w Państwowym Teatrze Lalek „ Arlekin” w Łodzi.

27 XII 1956
Odbyła się premiera sztuki Ewy Laue *Czupurek i Czubatka* w Teatrze „Lalka” w Warszawie.

28 XII 1956
W reżyserii Krystyny Skuszanki odbyła się premiera *Królowej Śniegu* Szwarca w Teatrze Ludowym w Nowej Hucie.

30 XII 1956
Odbyła się premiera *Jasia i Małgosi* Zofii Lorentz w reżyserii Haliny Kołpak w Teatrze Lalek „Świerszcz" w Białystoku.

30 XII 1956
W reżyserii Irmy Czaykowskiej odbyła się premiera *Uciekła mi przepióreczka* Żeromskiego w Teatrze Polskim w Bielsku-Białej.

„Zasługą reżysera jest to, że otrzymaliśmy nie tragikomedię, lecz *Przepióreczkę*, sztukę o nieudanej drodze garstki inteligentów do «oświaty dla ludu»".
Stefan Miedziński, *O „Przepióreczce" i teatrze Bielskim słów kilka*, „Wieczór" nr 40/1957.

30 XII 1956
W reżyserii Marii Billiżanki odbyła się premiera sztuki *Czy mamy się rozejść* Szafranka w Teatrze Młodego Widza w Krakowie.

30 XII 1956
W reżyserii Ireny Grywińskiej odbyła się premiera *Dziewczyny z dzbanem* de Vegi w Teatrze Ludowym w Warszawie.

31 XII 1956
W reżyserii Danuty Baduszkowej odbyła się prapremiera *Przygody w Rio (Brazyliska kawa*) Paula w Operetce Śląskiej w Gliwicach.

1956
W reżyserii Jadwigi Stasiniewicz odbyła się premiera *Zaczarowanej zatoki* Haliny Auderskiej w Śląskim Teatrze Lalki i Aktora „Ateneum" w Katowicach.

1956
W reżyserii Izabelli Melińskiej odbyły się premiery sztuki *Nowe szaty króla* Maliszewskiego i *Sen nocy letniej* Szekspira w Teatrze Lalki i Aktora „Kacperek" w Jarosławiu.

5 I 1957
W reżyserii Marii Szczęsnej i w scenografii Ewy Nahlik odbyła się premiera *Grzeszników bez winy* Ostrowskiego w Teatrze im. Fredry w Gnieźnie.

5 I 1957
W reżyserii Ireny i Tadeusza Byrskich i w scenografii Moniki Żeromskiej odbyła się premiera *Brata marnotrawnego* Wilde'a w Teatrze im. Żeromskiego w Kielcach.

9 I 1957
W reżyserii Zofii Modrzewskiej i w scenografii Zofii Wierchowicz odbyła się premiera *Wieczoru Trzech Króli* Szekspira w Państwowym Teatrze im. Jaracza w Olsztynie.

15 I 1957
W reżyserii Elżbiety Czaplińskiej odbyła się prapremiera *Zaczarowanego trunku* Sójki w Objazdowym Teatrze Lalki „Tęcza" w Słupsku.

19 I 1957
Maryna Broniewska reżyseruje *Podróż po Warszawie* Szobera w Teatrze Powszechnym w Warszawie.

21 I 1957
W reżyserii Ewy Kołogórskiej odbyła się premiera *Baśni o zaklętym kaczorze* Marii Kann w Teatrze Lalek „Pleciuga" w Szczecinie.

21 I 1957
W reżyserii Wandy Wróblewskiej i w scenografii Zofii Wierchowicz odbyła się premiera *Wiele hałasu o nic* Szekspira *w* Teatrze Ziemi Mazowieckiej (premiera w Płońsku).

25 I 1957
W reżyserii Marii Straszewskiej odbyła się premiera sztuki *Tajemnica Charing-Cross* Berra i Verneuila w Teatrze im. Osterwy w Lublinie.

27 I 1957
W reżyserii Barbary Rychłowskiej-Kulikowskiej odbyła się premiera *Złotej bajki* Stapfa i Olszakowskiego wg *Jak to ze lnem było* Marii Konopnickiej w Państwowym Teatrze Lalki i Aktora „Baj Pomorski" w Toruniu.

28 I 1957
Irma Czaykowska reżyseruje sztukę *Co by było, gdyby…* Vlasty Petrovicowej w Teatrze Polskim w Bielsku-Cieszynie.

31 I 1957
W reżyserii Bożeny Radziszewskiej odbyła się premiera *Osobliwego zdarzenia* Goldoniego w Bałtyckim Teatrze Dramatycznym w Koszalinie.

1 II 1957
W reżyserii Malwiny Szczepkowskiej odbyła się premiera *Madame Sans-Gêne* Sardou w Teatrze im. Bogusławskiego w Kaliszu.

1 II 1957
W reżyserii Stefanii Domańskiej odbyła się premiera *Kowala, pieniędzy i gwiazd* Szaniawskiego w Teatrze Ziemi Łódzkiej w Łodzi.

2 II 1957
W reżyserii Marii Straszewskiej odbyła się premiera *Gwałtu, co się dzieje!* Fredry w Teatrze im. Osterwy w Lublinie.

„Najbardziej atrakcyjnym elementem przedstawienia są mężczyźni – w spódnicach, charakter komizmu tej sytuacji jest jednak żenujący. Natomiast z kobiet w spodniach nikt się już dziś nie śmieje".
Edmund Grzybowski, *Gwałtu co się dzieje w naszym teatrze*, „Sztandar Ludu" nr 41/1957.

2 II 1957
W reżyserii Romany Bohdanowicz i w scenografii Julitty Fedorowicz odbyła się premiera sztuki *Ich dwóch* Niewiarowicza w Państwowym Teatrze Ziemi Opolskiej.

8 II 1957
W reżyserii Anieli Borysławskiej i w scenografii Krystyny Wójcik odbyła się premiera *Dramatu księżycowego* Brandstaettera w Teatrze Ziemi Łódzkiej (premiera w Pabianicach).

16 II 1957
W reżyserii Joanny Piekarskiej odbyła się premiera *Baśni o pięknej Parysadzie* Leśmiana w Państwowym Teatrze Lalki i Aktora w Poznaniu.

16 II 1957
W reżyserii Stanisławy Perzanowskiej odbyła się premiera *Aszantki* Perzyńskiego w Teatrze Narodowym w Warszawie.

„Nikt tu nie gra z duszą na ramieniu, każdemu rola wychodzi lekko, wszystko opracowane tak, że nie znać ani śladu opracowania, a każde słowo, jakie pada ze sceny, tak przetrawione, tak z należytym, jeśli trzeba, gestem sprzęgnięte, że staje się już słowem wykonawcy, nie autora. I nie reżysera. […] Wszystko było starannie przemyślane, wszystko podane w prawdziwym smaku; wydawało się też, że sztuka sama się wyreżyserowała. Jak wiadomo, nie może reżyser aspirować o wyższy stopień uznania […] w minimalnej rólce Gosposi [Perzanowska] z nic nie znaczących pyłków, z kilku powiedzeń – samą tylko nieomyślnością stworzyła figurę”.
Adam Grzymała-Siedlecki, *Aszantka w Teatrze Narodowym*, „Teatr i Film” nr 4/1957.

17 II 1957
W reżyserii Melanii Karwatowej odbyła się premiera *Bajki o psotnym Straszydlaczku* Eli Zemek w Teatrze Lalek „Pleciuga” w Szczecinie.

17 II 1957
Odbyła się premiera *O Krasnoludkach i sierotce Marysi* Marii Konopnickiej w scenografii Barbary Gutekunst na scenie lalkowej Państwowego Teatru Rozmaitości we Wrocławiu.

21 II 1957
W reżyserii Marty Janic odbyła się premiera sztuki *Historia cała o niebieskich migdałach* Lucyny Krzemienieckiej w Teatrze Lalek „Pinokio” w Łodzi.

22 II 1957
Krystyna Zelwerowicz reżyseruje *Maszynę do pisania* Cocteau w Teatrze Powszechnym w Warszawie.

22 II 1957
W reżyserii Marty Tywonek odbyła się premiera *Nory* Ibsena w Teatrze Dolnośląskim w Jeleniej Górze.

24 II 1957
Odbyła się premiera sztuki Marii Kownackiej *Cztery mile za piec* w Teatrze Lalek „Guliwer” w Warszawie.

28 II 1957
W reżyserii Zuzanny Łozińskiej odbyła się prapremiera polska *Pułapki na myszy* Agathy Christie w Państwowym Teatrze Rozmaitości we Wrocławiu.

28 II 1957
W reżyserii Elwiry Turskiej odbyła się premiera *Walki kobiet* Scribe'a i Legouve'a na bydgoskiej scenie Państwowych Teatrów Ziemi Pomorskiej Bydgoszczy–Torunia.

3 III 1957
W scenografii Ireny Skoczeń odbyła się premiera *Pułapki na myszy* Agathy Christie w Teatrze Polskim w Szczecinie.

7 III 1957
Premiera sztuki Z*akręt* Ewy Szumańskiej w Teatrach Dolnośląskich, scena w Wałbrzychu.

8 III 1957
W reżyserii Janiny Orszy-Łukasiewicz odbyła się premiera sztuki S*zukamy Kowalskiego* Gozdawy i Stępnia w Teatrach Dolnośląskich, scena w Jeleniej Górze.

9 III 1957
W reżyserii Krystyny Skuszanki i w scenografii Liliany Jankowskiej odbyła się premiera *Sługi dwóch panów* Goldoniego w Teatrze Ludowym w Nowej Hucie.

„Krystyna Skuszanka, wystawiając *Sługę dwóch panów* Goldoniego, porzuciła wszystkie drogi, na których jej teatr zrobił w ciągu dwóch lat karierę artystyczną i deficyt kasowy. Zrezygnowała z polityki i aktualności, z satyry i ideologii, z aluzyjności, sceptycyzmu, z próby historycznych, socjologicznych zestawień i uogólnień. Zaniechała to wszystko, co przekształcało do niedawna nasz teatr w subtelny instrument walki przeciwko brutalnym zakusom.
Jesteśmy w sytuacji szczególnej i szansę mamy szczególną; byłoby niebezpieczną megalomanią mówić, że główne konflikty współczesności są dla nas swoiste, ale na pewno u nas przebiegają one najostrzej. Czytałem niedawno pewnego francuskiego, niekomunistycznego zresztą, pisarza, który uważał, że niebezpieczeństwa dyktatury grożą także tym krajom zachodnim, które w «silnej państwowości» chciałyby widzieć zabezpieczenie przed komunizmem. Był to zresztą artykuł, w którym głównie chodziło o poparcie europejskiej wspólnoty gospodarczej, a więc artykuł «z tezą». Niemniej trudno jest wątpić, że te same konflikty lecz w różnym natężeniu istnieją dziś niemal wszędzie, wszędzie może je dostrzec! – i przerazić się ich – współczesny intelektualista. Sytuacja polska jest o tyle oryginalna i o tyle bardziej pasjonuje innych, że idziemy krawędzią, na której każdy krok zagraża. Sztuka lubi takie sytuacje, wtedy mówi najpełniejszym głosem. Czy u nas potrafi przemówić? Gdy Dostojewski pisał *Zbrodnię i karę*, tworzył europejski mit Raskolnikowa, Rosja także stała na krawędzi pomiędzy liberalizmem raznoczyńców i czarnosecinną reakcją. Zwyciężyła ta ostatnia. Mniej nas niepokoi pytanie – dlaczego zwyciężyła wówczas.
Gdy wychodziłem z przedstawienia, głośniki jak zawsze w Nowej Hucie podawały komunikaty przypominające, na jakim świecie żyjemy. Ale po co o tym ludziom przypominać, po co uświadamiać im niepewność i grozę. Śmieją się, klaszczą, zapełniają widownię do ostatniego miejsca, to pierwsze przedstawienie w tym teatrze, które zapowiada sukces kasowy. Bawcie się, kto wie, czy świat potrwa jeszcze trzy tygodnie".
Zygmunt Greń, *Bawcie się, „*Życie Literackie" nr 13/1957.

„Muszę wyznać, że na premierę *Sługi dwóch panów* Goldoniego w Teatrze Ludowym w Nowej Hucie wybierałem się z pewnym niepokojem. Obawiałem się, czy w tym najbardziej (według dwornego i dworskiego krytyka Teatru Skuszanki – Jana Pawła Gawlika) współczesnym naszym teatrze politycznym nie ujrzymy znowu swoistej interpretacji. Widzą już, jak zręcznie i nowocześnie można by to w tym wypadku zrobić. Plebejski Truffaldino okazuje się symbolem współczesnego działacza politycznego, który dla celów taktycznych – stosuje to taką, to inną linię postępowania. Wyszyńskiemu świeczkę i Gomułce ogarek. Bardzo aktualna i ostra satyra polityczna. Nie śmiejcie się z tego pomysłu. Jeżeli można było z *Miarki za miarkę* zrobić krwawy dramat stalinowski, czemuż by ze *Sługi dwóch panów* nie można zrobić ciętej komedii oportunizmu?
Na szczęście niepokoje okazały się tym razem płonne. Zobaczyliśmy na scenie po prostu barwne i żywe widowisko, którego celem była wielka, święta, bezużyteczna Zabawa. Śmiałość ujęcia reżyserskiego Krystyny Skuszanki polega tu niejako na odtradycyjnieniu, odludowieniu, odrealnieniu typowego schematu. Wiemy, oczywiście, że Carlo Goldoni jest jednym z głównych przedstawicieli włoskiej ludowej komedii, że utwory jego pokazują prawdziwą, realistyczną ulicę wenecką, place i zaułki małych miasteczek słonecznej Italii, ich mieszkańców i ich obyczaje, że są wiernym dokumentem swego czasu. Szanujący się krytyk nie omieszka także w recenzji zacytować entuzjastycznej opinii Goethego, który w czasie pobytu we Włoszech mógł zaobserwować, jak bardzo komedia Goldoniego zrośnięta jest z codziennym życiem weneckiego ludu. Jednym słowem, klasyczny przykład konkretnie adresowanej, związanej z określoną rzeczywistością historyczną – twórczości.
Skuszanka zrezygnowała z tej zewnętrznej, socjologicznej niejako, warstwy komediowej. Zbudowała czysty, jak gdyby trochę abstrakcyjny schemat fabularny, sam ekstrakt i koncentrat zabawowej intrygi. Była to zapustna gra trochę poza czasem i historią. Zamiast gorącego i słonecznego kolorytu włoskiego lata – barwne baloniki, mrugające światełka elektryczne i figlarne lampioniki sugerowały raczej upojny nastrój międzynarodowej karnawałowej nocy, której zasadniczy charakter nadawały elementy plastyczne”.
Henryk Vogler, *Goldoni w Nowej Hucie*, http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/122277.html

16 III 1957
W reżyserii Maryli Kędry odbyła się premiera sztuki Zofii Nawrockiej *Baśń o szklarzu i cesarzu* w Teatrze Lalki i Aktora w Lublinie.

16 III 1957
W reżyserii Eugenii Śnieżko-Szafnaglowej i w scenografii Ewy Nahlik odbyła się premiera *Ślubów panieńskich* Fredry w Państwowym Teatrze im. Jaracza w Olsztynie.

22 III 1957
W reżyserii Malwiny Szczepkowskiej odbyła się premiera *Nie igra się z miłością* Musseta w Teatrze im. Bogusławskiego w Kaliszu.

23 III 1957
Ewa Soboltowa robi scenografię do prapremiery *Kobiety twojej młodości* Devala w Teatrze im. Jaracza w Łodzi. Ewa Soboltowa jest głównym scenografem spektakli Operetki Łódzkiej.

24 III 1957
W reżyserii Ireny Wojutyckiej odbyła się premiera *Błyszczącego klucza* Smandzika w Teatrze Lalek „Banialuka” w Bielsku-Białej.

29 III 1957
W reżyserii Irmy Czaykowskiej odbyła się premiera sztuki *Rozdroże miłości* Zawieyskiego w Teatrze Polskim w Bielsko-Białej.

30 III 1957
W reżyserii Marii Kaniewskiej odbyła się premiera sztuki *Człowiek i cień* Szwarca w Teatrze Powszechnym w Łodzi (scena Teatr Młodego Widza).

30 III 1957
Premiera sztuki Ewy Laue *Szałaputek i Szałaputka* w Państwowym Teatrze Lalek „Arlekin" w Łodzi w scenografii Wandy Mak-Kuczyńskiej.

30 III 1957
Romana Bohdanowicz reżyseruje *Wesele na Górnym Śląsku* Ligonia w Teatrze Ziemi Opolskiej.

1 IV 1957
W scenografii Ireny Burke odbyła się premiera *Dam i huzarów* Fredry w Teatrze Domu Wojska Polskiego w Warszawie.

6 IV 1957
W reżyserii Marii Billiżanki odbyła się premiera sztuki Marii Kann *Zaklęty jawor* w Teatrze Młodego Widza w Krakowie.

6 IV 1957
W reżyserii Marii Straszewskiej odbyła się premiera *Ostatniego rejsu* Vane'a w Teatrze im. Osterwy w Lublinie.

6 IV 1957
W reżyserii Marii d'Alphonse odbyła się premiera *Brata marnotrawnego* Wilde'a w Państwowych Teatrach Ziemi Pomorskiej w Bydgoszczy, scena w Toruniu.

17 IV 1957
W reżyserii Janiny Orszy-Łukasiewicz odbyła się premiera sztuki *Godzien litości* Fredry w Teatrach Dolnośląskich, scena w Jeleniej Górze.

27 IV 1957
Irena Górska reżyseruje *Faraona* Prusa w Teatrze im. Węgierki w Białymstoku.

27 IV 1957
Odbyła się premiera sztuki Janiny Porazińskiej *Kichuś, czyli przygody glinianego cudaczka* w Teatrze w Teatrze Dzieci Zagłębia w Będzinie.

IV 1957
W reżyserii Elżbiety Czaplińskiej odbyła się premiera sztuki Kazimiery Jeżewskiej *Dzikie łabędzie* wg Andersena w Objazdowym Teatrze Lalki „Tęcza" w Słupsku.

2 V 1957
W reżyserii Weli Lam odbyła się premiera *Księcia i żebraka* wg Twaina w Teatrze Lalek „Pleciuga" w Szczecinie.

5 V 1957
Premiera sztuki Lucyny Krzemienieckiej *Baśń o skąpcu Szczędzimusze* w reżyserii Haliny Kołpak w Teatrze Lalek „Świerszcz” w Białymstoku.

5 V 1957
W reżyserii Olgi Koszutskiej odbyła się premiera spektaklu *Boy* w Teatrze Młodej Warszawy. Wyboru tekstów Żeleńskiego-Boya dokonała Lucyna Tychowa.

23 V 1957
W reżyserii Joanny Piekarskiej i w scenografii Ireny Pikiel odbyła się premiera *Janka Wędrowniczka* Marii Konopnickiej w Państwowym Teatrze Lalki i Aktora w Poznaniu.

25 V 1957
W reżyserii Haliny Dzieduszyckiej odbyła się premiera *Warszawianki* i *Nocy listopadowej* Wyspiańskiego w Państwowym Teatrze Rozmaitości we Wrocławiu.

„Inscenizacja chciała jak najwięcej przybliżyć *Warszawiankę* do naszych czasów, a właściwie zepchnęła ją jeszcze głębiej w przeszłość, bo udało się jej nieomal przekonać widza, że *Warszawianka* już nie wystarcza. Beret akowski okazał się niebezpiecznym nakryciem głowy; wniósł do *Warszawianki* więcej niż potrafi ona udźwignąć. Tragizm powstania warszawskiego rozbroił i zbagatelizował tragizm powstania listopadowego”.
Celestyn Skołuda, *Nieporozumienia z Warszawianką,* „Teatr i Film” nr 7/1957.

25 V 1957
Premiera *Skiza* Gabrieli Zapolskiej w Teatrze Młodej Warszawy.

26 V 1957
W reżyserii Ireny Wojutyckiej odbyła się premiera *Dzikich łabędzi* Kazimiery Jeżewskiej w Teatrze Lalek „Banialuka” w Bielsku-Białej.

26 V 1957
Odbyła się prapremiera sztuki Melanii Karwatowej *Balkis. Najpiękniejsza żona sułtana* w Teatrze Lalki i Aktora w Wałbrzychu.

27 V 1957
Odbyła się premiera *Ich czworo* Gabrieli Zapolskiej w Teatrze Wybrzeże w Gdańsku.

28 V 1957
Krystyna Tyszarska reżyseruje sztukę *Czarny łabędź* Walsera w Teatrze Ziemi Lubuskiej w Zielonej Górze. Autorką scenografii jest Anna Szeliga.

29 V 1957
W reżyserii Wandy Nadzinowej odbyła się premiera sztuki *Miłości Anny* Zawieyskiego na Scenie Kameralnej w Teatrze im. Mickiewicza w Częstochowie.

31 V 1957
Odbyła się w reżyserii Janiny Orszy-Łukasiewicz i w scenografii Anny Szeligi premiera sztuki *Skandal w Hollywood* Hemara w Teatrach Dolnośląskich, scena w Jeleniej Górze.

2 VI 1957
Barbara Fijewska reżyseruje (i przygotowuje choreografię) *Kram z piosenkami* Schillera w Teatrze Nowym w Łodzi.

2 VI 1957
W reżyserii Bożeny Radziszewskiej odbyła się premiera *Milczenia* Brandstaettera w Bałtyckim Teatrze Dramatycznym w Koszalinie.

8 VI 1957
W reżyserii Danuty Baduszkowej odbyła się premiera *Króla włóczęgów* Frimla w Operetce Śląskiej w Gliwicach.

11 VI 1957
W reżyserii Marii Billiżanki odbyła się premiera sztuki *Pocieszne wykwintnisie* Moliera w Teatrze Młodego Widza w Krakowie.

12 VI 1957
Odbyła się premiera sztuki Agathy Christie *Diabeł na plebanii* w Teatrze im. Mickiewicza w Częstochowie.

12 VI 1957
Leonia Jabłonkówna reżyseruje *Sługę dwóch panów* Goldoniego w Teatrze Ziemi Mazowieckiej w Warszawie.

15 VI 1957
W reżyserii Marii d'Alphonse odbyła się premiera *Zaczarowanej niedzieli* Waldena w Państwowych Teatrach Ziemi Pomorskiej w Bydgoszczy, scena w Toruniu.

15 VI 1957
W reżyserii Marii Ursyn odbyła się premiera S*zkarłatnych róż* Benedettiego w Bałtyckim Teatrze Dramatycznym w Koszalinie.

26 VI 1957
W reżyserii Ireny Górskiej odbyła się premiera *Bliźniaka* Gozdawy i Stępnia w Teatrze im. Węgierki w Białymstoku.

26 VI 1957
Jadwiga Chojnacka reżyseruje *Pigmaliona* Shawa w Teatrze Powszechnym w Łodzi.

29 VI 1957
W reżyserii Irmy Czaykowskiej odbyła się premiera *Lekarza z urojenia* Weigla w Teatrze Polskim w Bielsku-Białej.

29 VI 1957
W reżyserii Zofii Modrzewskiej odbyła się premiera sztuki *Seans* Cowarda w Państwowym Teatrze im. Jaracza w Olsztynie.

„Coward podpatrzył życie angielskiej inteligencji, w miarę postępowe, w miarę zabobonne i konserwatywne. Bawił nimi cały Londyn. […] Kłopoty popijającego małżonka, krnąbrność i

swawola duchów, bezradność spirytystki stwarzają wiele arcykomicznych sytuacji. Przy sztukach o błahej tematyce wysuwa się na czoło praca reżysera i zespołu. I zespół olsztyński dał wyjątkowo dobrze przygotowany spektakl".
Adams, *Seans*, „Słowo Powszechne" nr 172/1957.

29 VI 1957
W reżyserii Aleksandry Mianowskiej i Jerzego Grotowskiego odbyła się premiera *Krzeseł* Ionesco w Starym Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej (na scenie Teatr Poezji) w Krakowie.

29 VI 1957
Irena Babel reżyseruje *Wojnę i pokój* Piscatora, Neumanna i Prüfera wg Tołstoja w Teatrze Powszechnym w Warszawie.

30 VI 1957
Irena Byrska reżyseruje, w scenografii Liliany Jankowskiej (i Antoniego Tośty) i z choreografią Jadwigi Hryniewieckiej, *Tristana i Izoldę* Bediera w Teatrze im. Żeromskiego w Kielcach.

4 VII 1957
W reżyserii Marii Straszewskiej odbyła się premiera *Zaproszenia do zamku* Anouilha w Teatrze im. Osterwy w Lublinie.

6 VII 1957
W reżyserii Maryny Broniewskiej odbyła się premiera *Lata* Rittnera, z kostiumami Michelle Zahorskiej, w Teatrze Ateneum im. Jaracza w Warszawie.

11 VII 1957
W reżyserii Idy Kamińskiej odbyła się premiera *Matki Courage i jej dzieci* Brechta w Teatrze Żydowskim im. Estery Racheli Kamińskiej w Warszawie.

„W tym przedstawieniu, opartym na fałszywej koncepcji [upsychologicznienia Brechta – KD] są pewnie osiągnięcia jednostkowe, których nie można pominąć milczeniem. Najpierw sama kreacja Idy Kamińskiej; ma ona dość silną indywidualność, aby przeciwstawić się wzorowi Heleny Weigel. Jej Courage była bardzo żydowska, rezonerska, sentymentalna i krzykliwa, zbudowana na gwałtownej motoryce, której unika Weigel. Było w tej kreacji wiele wynalazczości i wiele taktu artystycznego".
Andrzej Wirth, *Babcia Courage*, „Polityka" 22/1957.

15 VII 1957
Odbyła się premiera sztuki Stanisławy Sznaper-Zakrzewskiej *O gadającym ptaku, śpiewającym drzewie i źródle złocistym* w jej reżyserii i scenografii Krystyny Husarskiej w Teatrze Lalek „Guliwer" w Warszawie.

20 VII 1957
W reżyserii Natalii Gołębskiej odbyła się prapremiera *Flisaka i Przydróżki* Hanny Januszewskiej w Teatrze Lalki i Aktora „Miniatura" w Gdańsku.

20 VII 1957
W reżyserii Krystyny Berwińskiej odbyła się premiera *Owczego źródła* de Vegi w Teatrze Ziemi Mazowieckiej w Warszawie.

24 VII 1957
W reżyserii Ireny Górskiej odbyła się premiera sztuki *Szczenięce lata* Pugeta w Teatrze im. Węgierki w Białystoku.

27 VII 1957
W reżyserii Romany Bohdanowicz i w scenografii Julitty Fedorowicz odbyła się premiera *Kobiety twojej młodości* Devala w Państwowym Teatrze Ziemi Opolskiej.

15 VIII 1957
Irma Gulska reżyseruje *Cyda* Corneille'a w Teatrze Ziemi Krakowskiej im. Solskiego w Tarnowie.

31 VIII 1957
W reżyserii Irmy Gulskiej (i Ireneusza Erwana) odbyła się premiera *Klątwy* Wyspiańskiego, w scenografii Aleksandry Sell-Walter, w Teatrze Ziemi Krakowskiej im. Solskiego w Tarnowie.

1957
W reżyserii Maryli Kędry odbyła się premiera *Jasia i Małgosi* i w scenografii Zofii Lorentz w Teatrze Lalki i Aktora w Lublinie.

Sezon 1957/1958

5 IX 1957
W reżyserii Ireny Wojutyckiej odbyła się premiera sztuki Urszuli Damm-Wendler *Czarodziejski garnek* w Państwowym Teatrze Lalek „Banialuka" w Bielsku-Białej.

5 IX 1957
Maria Szczęsna reżyseruje *Mistrza Piotra Pathelina* Polewki w Teatrze im. Fredry w Gnieźnie.

8 IX 1957
Leokadia Serafinowicz reżyseruje *Skarb Czarnego Jeziora* Jekateriny Borisowej na scenie lalkowej w Państwowym Teatrze Rozmaitości we Wrocławiu.

13 IX 1957
Irena Byrska reżyseruje *Śluby panieńskie* Fredry w Teatrze im. Żeromskiego w Kielcach.

15 IX 1957
Odbyła się premiera sztuki Zofii Nawrockiej *Baśń o szklarzu i cesarzu* w Teatrze Lalek „Świerszcz" w Białymstoku.

18 IX 1957
Lidia Zamkow reżyseruje prapremierę sztuki Broszkiewicza *Imiona władzy* w Teatrze Dramatycznym w Warszawie.

„A więc: Jerzy Broszkiewicz napisał sztukę na temat, który pisarzami polskimi wstrząsnął w ostatnich latach chyba najmocniej. Już wiecie, o co chodzi: o problem zwyrodnień władzy

państwowej i samowoli dyktatora. Pod względem formalnym – trzeba o tym z naciskiem powiedzieć, iżby nie nastąpiło zwichnięcie równowagi – sztuka Broszkiewicza jest ogromnym jakościowym skokiem w jego dotychczasowej twórczości dla teatru i wiele okoliczności zdaje się wróżyć, że w teatrze pozostanie. […] Czy Klaudiusz, czy hiszpański król Filip, czy ów anonimowy szef władzy nam współczesnej – wszyscy oni budują fikcyjną potęgę państwa na ogromie nieszczęść jednostek, z których sobie nic nie robią; przy czym tragizm sytuacji pogłębia fakt, że sam cel jest fikcją, że fikcja jest potęgą państwa, bo żelazny satrapa i samowładny król zabierają ją z sobą do grobu, bo potęga rozsypuje się pod najazdem jeszcze większej potęgi, a po «wielkim» królu tron obejmują jego nieudolni następcy.
Dla reżyserii może autor czuć wdzięczność za rozwinięcie obrazu pierwszego, w którym Zamkow nie tylko nie uroniła nic z koncepcji Broszkiewicza, ale wybornie uteatralniła monolog Klaudiusza, dobrze zresztą, pośród słabych komparsów, wypowiedziany przez Macieja Maciejewskiego: perswazja i wzburzenie, brutalność i wyrachowanie znajdowały na przemian u Maciejewskiego trafny wyraz. […] Mam natomiast pretensje do Zamkow za inscenizację obrazu środkowego. I tutaj nie brak scen zbudowanych bardzo dobrze jak modlitwa króla Filipa i przemówienia z podestu obu kandydatów na jego następcę. Ale zagubił się finał obrazu, a książęta Hieronim i Filip dopiero po zgonie króla, wyodrębniają się w jakiś sposób z grona dworzan, podczas gdy u Broszkiewicza kontrasty ukazane są od pierwszej chwili wejścia obu książątek na scenę”.
Jaszcz, *Tyranio, komu imię twe przydano*..., „Trybuna Ludu” nr 260/1957.

18 IX 1957
Odbyła się w scenografii Salomei Gawrońskiej premiera *Skiza* Gabrieli Zapolskiej w Państwowym Teatrze Ziemi Rzeszowskiej.

19 IX 1957
Aniela Borysławska reżyseruje *Grzech* Żeromskiego w Teatrze Ziemi Łódzkiej, premiera w Rychłowicach.

„Zachwyca mnie pomysł reżysera! Pomysł przetłumaczenia bardzo niedobrej sztuki na język scenicznego prymitywu. Bo gdyby inaczej zagrać *Grzech* inaczej, w myśl konwencji, która panuje w innych teatrach, wtedy by wyszły na wierzch wszystkie oznaki dramaturgicznej nieporadności Żeromskiego”.
Edward Etler, *Grzech – tradycjom daleki,* „Głos Robotniczy” nr 7/1958.

21 IX 1957
Maryla Kędra reżyseruje *Mistrza Piotra Pathelina* Polewki w Teatrze Lalki i Aktora w Lublinie.

26 IX 1957
Wanda Wróblewska reżyseruje *Balladynę* Słowackiego w scenografii Liliany Jankowskiej i Antoniego Tośty w Teatrze Ziemi Mazowieckiej w Warszawie.

26 IX 1957
Stanisława Zbyszewska reżyseruje sztukę *Jej mężowie* Maughama w Państwowym Teatrze Rozmaitości we Wrocławiu.

27 IX 1957
Irena Ładosiówna reżyseruje *Fedrę* Racine’a na toruńskiej scenie Teatrów Ziemi Pomorskiej Bydgoszczy–Torunia.

27 IX 1957
Maria Wiercińska reżyseruje *Lato w Nohant* Iwaszkiewicza w Teatrze Polskim w Warszawie.

„przyznaję, że jej [Janiny Romanówny] maniera wydaje mi się utrafiać w osobowość George Sand. […] Sztuczność i afektacja, próba wyrastania ponad swe uzdolnienia – to chyba trafnie zaznaczone cechy George Sand, a przynajmniej takiej George Sand, jaką ukazuje ją Iwaszkiewicz. […] Faktem jest, że rodzinne troski przyciemniają jej społeczny rozsądek, któremu mogłaby dać silniejszy wyraz w pożegnalnej rozmowie z Chopinem”.
Jaszcz, *Chopin i inni*, „Trybuna Ludu” nr 101/1962.

28 IX 1957
Danuta Baduszkowa reżyseruje *Hrabinę Maricę* Kálmána w Operetce Poznańskiej.

„wielkim: nieporozumieniem, stojącym na pograniczu absurdu jest wprowadzenie do aktu II nagiej niemal postaci piękności kabaretowej, czyli aktualnej Miss Wielkopolski".
Alfred Podlaski, „Gazeta Poznańska” z 2 X 1957.

„Danuta Baduszkowa reżyserując *Maricę* dokazała wirtuozowskiej sztuki: rozruszała wszystkie postacie i kazała zapomnieć o operetkowej konwencji”.
Jerzy Młodziejowski, „Express Poznański" z 10 X 1957.

3 X 1957
Melania Karwatowa reżyseruje *Koziołeczka* Janiny Porazińskiej i O *piesku co był szczotką* Zaborowskiego w szczecińskim Teatrze Lalek „Pleciuga”.

5 X 1957
W reżyserii Irmy Czaykowskiej odbyła się premiera *Sługi dwóch panów* Goldoniego w Teatrze Polskim w Bielsku-Białej.

7 X 1957
W reżyserii Malwiny Szczepkowskiej odbyła się premiera spektaklu *Strójcie mi, strójcie narodową scenę* wg tekstów Wyspiańskiego w Studio Rapsodycznym w Gdańsku.

10 X 1957
W reżyserii Elwiry Turskiej odbyła się premiera sztuki *Don Juan Tenorio* Jose Zorilli na scenie bydgoskiej w Państwowych Teatrach Ziemi Pomorskiej Bydgoszczy–Torunia.

10 X 1957
Maryna Broniewska reżyseruje *Lekkomyślną siostrę* Perzyńskiego w Teatrze Ludowym w Warszawie.

„Przedstawienie w Teatrze Ludowym toczyło się na ogół płynnie i lekko. Niezbyt tylko zdecydowanie określało środowisko, w którym dzieje się akcja, jest to środowisko bogatego, acz nie pozbawionego trudności finansowych mieszczaństwa i to powinno nadawać temu środowisku pewną klasę towarzyską […]. Reżyserii można jeszcze wytknąć zbytnie upodowanie w ustawianiu aktorów widzów do widowni”.
August Grodzicki, *Melodramat i satyra*, „Życie Warszawy” nr 266/1957.

„Można by jej [sztuki] nie omawiać, gdyby nie ciekawa, ryzykowna, śmiała reżyseria Maryny Broniewskiej. Została mianowicie tak ostro skarykaturowana epoka, że sztuka, która mogłaby trącić myszką, gdyby grana była na serio, zyskuje wdzięk pastiche'u i staje się inteligentną zabawą dla widzów?"
Jerzy Zagórski, *Lekkomyślna siostra na Szwedzkiej*, „Kurier Polski" nr 76/1957.

17 X 1957
Jolanta Skubniewska reżyseruje sztukę *Radcy pana radcy* Bałuckiego w Państwowym Teatrze Ziemi Lubuskiej w Zielonej Górze.

19 X 1957
Krystyna Skuszanka reżyseruje *Imiona władzy* Broszkiewicza w Teatrze Ludowym w Nowej Hucie.

„Skuszanka nie poszła niewolniczo za tekstem. Rozłożyła go na własne rytmy, wypointowała po swojemu. Rytm publicystyczny, dyskursywny, właściwy *Imionom władzy* wzbogaciła o rytm plastyczny dynamiczny, ściśle niejako teatralny. Teatr to nie publicystyka, ale publicystykę można zagrać w teatrze. Właśnie – w Nowej Hucie grają publicystykę, i w ten sposób podnoszą ją do rangi sztuki. Nie jest tam ona obcym ciałem, czymś na scenie zbędnym, lecz koniecznym składnikiem Formy. Uczony wstępniak przełożony został na absolutny – rzec by się chciało – język teatru.
Skuszanka zrezygnowała z historycznego prawdopodobieństwa szczegółów, uważając je – i słusznie – za konwencjonalną maskę. Sztukę historyczną z aluzjami do współczesności przekształciła w sztukę współczesną z aluzjami do historii. W ten sposób nadała wszystkim jednoaktówkom charakter jednolity. Przemówiła metaforą własną, bez konwencjonalnych osłonek historyzmu. Umownie też potraktowała psychologię postaci – w przeciwieństwie do spektaklu warszawskiego. Ta bowiem i tak jest słabą stroną *Imion władzy*. Został, dramat czystych idei".
Ludwik Flaszen, *Broszkiewicz w teatr przemieniony*, „Echo Krakowskie" nr 258/1957.

21 X 1957
Halina Dzieduszycka reżyseruje *Uroczą dziewczynę* Reinhardta, z choreografią Kazimiery Patkowskiej w Operetce Dolnośląskiej we Wrocławiu.

25 X 1957
Elżbieta Czaplińska reżyseruje prapremierę W*esołe przygody Kubusia* Sójki w Objazdowym Teatrze Lalki „Tęcza" w Słupsku.

26 X 1957
Zofia Modrzewska reżyseruje *Cyda* Corneille'a/Wyspiańskiego w Teatrze im. Jaracza w Olsztynie.

30 X 1957
Stefania Domańska reżyseruje *Teatr Klary Gazul* Mériméego w Teatrze Nowym w Łodzi.

9 XI 1957
Odbyła się premiera *Dowodu osobistego* Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej w Teatrze im. Słowackiego w Krakowie (premiera w Sali Klubu ZZK).

10 XI 1957
Maria Malicka reżyseruje *Filomenę Marturano* De Filippy w Teatrze im. Słowackiego w Krakowie.

10 XI 1957
Premiera *Domu kobiet* Zofii Nałkowskiej na małej scenie Teatru Nowego w Łodzi.

10 XI 1957
Stefania Domańska reżyseruje *Świerszcza za kominem* Dickensa w Teatrze Ziemi Łódzkiej, premiera w Rzgowie.

12 XI 1957
Bożena Radziszewska reżyseruje w scenografii Ireny Skoczeń prapremierę *Skrzata* Wilde'a w Bałtyckim Teatrze Dramatycznym w Koszalinie.

14 XI 1957
Elwira Turska reżyseruje *Aszantkę* Perzyńskiego na toruńskiej scenie Teatrów Ziemi Pomorskiej Bydgoszczy–Torunia.

22 XI 1957
Irena Ładosiówna reżyseruje sztukę *Huzarzy* Breala w Teatrze Powszechnym w Łodzi.

23 XI 1957
Irena Grywińska reżyseruje *Pannę Julię* Strindberga w Teatrze Ludowym w Warszawie.

24 XI 1957
W reżyserii Ireny Górskiej *Wesele* Wyspiańskiego w Teatrze im. Węgierki w Białymstoku.

27 XI 1957
Irena Wojutycka reżyseruje *O krasnoludkach i sierotce Marysi* Marii Konopnickiej w Państwowym Teatrze Lalek „Arlekin" w Łodzi.

28 XI 1957
Janina Orsza-Łukasiewicz reżyseruje *Noc listopadową* i *Warszawiankę* Wyspiańskiego w Teatrach Dolnośląskich, scena w Jeleniej Górze.

29 XI 1957
Halina Mikołajska reżyseruje prapremierę *Iwony, księżniczki Burgunda* Gombrowicza w Teatrze Dramatycznym w Warszawie.

„Krafftówna w roli Iwony była doskonała; limfatyczna, przewrotna i tak drażniąca, że sam miałem ochotę ją zabić. Rzeczywiście istniała samą swoją obecnością, prowokowała swoją nieokreślonością. Jaworski najbardziej utrafił w ton gombrowiczowski, umiał zdobyć się na pełną naturalność, nie zauważał dziwaczności sytuacji i przez to był niepokonanie zabawny. Podobnie potraktowała rolę Łuczycka, była z zupełnym spokojem kuchtą, której wcale nie dziwi, że jest królową. I była także przezabawna. […] Halina Mikołajska pięknie wybrała swój reżyserski debiut. Dawno już tak się nie śmiałem w teatrze i nie wychodziłem z poczuciem tak wyraźnej satysfakcji".
Jan Kott, *Pełnoletnia Iwona,* „Przegląd Kulturalny" nr 2/1958.

„Groteska, deformacja psychologii i charakterów, sztuki i ludzi – odtąd mogła się rozpocząć ich własna, oryginalna twórczość. Żadna swoboda w niej i samodzielność nie była przeciwna idei autora. Wanda Łuczycka (Królowa) i Barbara Krafftówna (Iwona), znakomity Stanisław Jaworski (Król) i Mieczysław Gajda (Książę) – to były majstersztyki aktorstwa – u starszych, albo udanych scen – u młodych. Izabela Paszkiewicz dopiero zapowiadała swą przyszłość wyzywającą urodą i sylwetką.
Ale nie ma co ukrywać, że najwięcej zasadzek było w tej sztuce dla reżysera i scenografa. Dowcipne dekoracje i kostiumy Andrzeja Sadowskiego nawet w naszym teatrze, w którym mamy wielu dobrych plastyków, długo musiałyby szukać konkurencji. Zabawnie i głęboko trafiały w sens sztuki – demaskatorski psychologicznie, ironiczny, dwuznaczny. O tę dwuznaczność musiał zadbać także reżyser – tym razem odważna debiutantka. Znakomita aktorka, której od paru lat wszyscy przepowiadali role tragiczne, Halina Mikołajska odkryła nową cząstkę swego talentu. I, jako że sama aktorka – pozwoliła tę sztukę przede wszystkim grać”.
Zygmunt Greń, *Sztuka i życie praktyczne,* „Życie Literackie” z 11 II 1959.

1 XII 1957
Zofia Modrzewska reżyseruje *Seans* Cowarda w Teatrze im. Osterwy w Lublinie.

„*Seans* to nie arcydzieło, nie rewelacja artystyczna, ani intelektualna, ale dobrze zrobiona sztuka rozrywkowa. […] słowem, rzecz nie taka znów tania; najlepszy dowód, jak niewiele mamy analogicznych pozycji w naszym rodzimym repertuarze. […] szczęśliwie odzyskana dla sceny lubelskiej P. Modrzewska zapewne nie raz jeszcze będzie miała okazję zaprezentować swój «pazur lwicy» w repertuarze wyższego lotu; tym razem dała kawał dobrej reżyserskiej roboty, komedię może prowadząc trochę w kierunku farsy, ale za to wydobywając cały komizm tych salonowo-spirytystycznych komedii”.
Anna Jakubiszyn-Tatarkiewicz, *O „seansie” na głosy*, „Kamena” nr 141–142/1957.

6 XII 1957
Irena Babel reżyseruje *Klątwę* Wyspiańskiego w scenografii Zofii Wierchowicz w Teatrze Powszechnym w Warszawie.

„Obecna inscenizacja *Klątwy* jest nowatorska i konsekwentna, umie poruszyć uczucia współczesnego widza, który wcale nie gorszy się i nie rozpacza, że ksiądz ma dzieci i żonę, nie uczestniczy w jego kapłańskiej tragedii, gdyż dla niego już dawno wyparowała emocjonalna treść tego typu zdarzeń. Natomiast bardzo gorąco reaguje na zbrodnię, podłość i klątwę ciemnoty, na oschłość serca”.
Jerzy Lau, *Jedna czy dwie Klątwy*, „Argumenty” nr 6/1958.

6 XII 1957
Natalia Gołębska reżyseruje *Pastorałkę* Schillera w choreografii Janiny Sobczak-Jarzynówny w Teatrze Lalki i Aktora „Miniatura” w Gdańsku.

„Jest to manifestacja nowych zainteresowań repertuarowych i rozumienia tradycji lalkarskiej po 1956 roku”.
Marek Waszkiel, *Dzieje teatru lalek w Polsce 1944–2000,* Akademia im. Aleksandra Zelwerowicza, Warszawa 2012, s. 327.

8 XII 1957
Odbyła się premiera *Tajemnicy Czarnego Jeziora* Jekateriny Borisowej w Państwowym Teatrze Lalki i Aktora „Baj Pomorski" w Toruniu.

14 XII 1957
Barbara Fijewska reżyseruje *Żołnierza królowej Madagaskaru* Tuwima w Teatrze im. Mickiewicza w Częstochowie, we własnej choreografii i z kostiumami Jadwigi Pożakowskiej.

17 XII 1957
Gustawa Błońska reżyseruje, w scenografii Ireny Skoczeń, *Lato w Nohant* Iwaszkiewicza w Teatrze Polskim w Szczecinie.

18 XII 1957
Czesława Sadurzanka reżyseruje prapremierę sztuki Ewy Szelburg-Zarembiny *Najdzielniejszy z rycerzy* w Teatrze „Lalka" w Warszawie.

20 XII 1957
Stanisława Rączko reżyseruje *Historię całą o niebieskich migdałach* Lucyny Krzemienieckiej w Teatrze Lalek „Rabcio Zdrowotek" w Rabce Zdroju.

21 XII 1957
Maria Billiżanka reżyseruje *Kalifa Bociana* Zofii Rogoszówny w Teatrze Młodego Widza w Krakowie.

21 XII 1957
Krystyna Skuszanka reżyseruje *O dwóch takich, co ukradli księżyc* Makuszyńskiego w Teatrze Ludowym w Nowej Hucie.

21 XII 1957
Maria d'Alphonse reżyseruje *Tramwaj zwany pożądaniem* Williamsa na scenie toruńskiej w Państwowych Teatrach Ziemi Pomorskiej.

21 XII 1957
Melania Karwatowa reżyseruje sztukę *Czupurek i Czupurka* Ewy Laue w szczecińskim Teatrze Lalek „Pleciuga".

21 XII 1957
Odbyła się premiera *Kobiety bez skazy* Gabrieli Zapolskiej w Państwowym Teatrze Zagłębia w Sosnowcu.

22 XII 1957
Danuta Baduszkowa reżyseruje *Bal w operze* Heubergera w Operetce Śląskiej w Gliwicach.

22 XII 1957
Jolanta Skubniewska reżyseruje sztukę *Kowal, pieniądze i gwiazdy* Szaniawskiego w Państwowym Teatrze Ziemi Lubuskiej w Zielonej Górze.

22 XII 1957
Eugenia Śnieżko-Szafnaglowa reżyseruje *Śpiącą królewnę* Płonki-Fiszera wg braci Grimm w Teatrze im. Jaracza w Olsztynie.

25 XII 1957
Stanisława Perzanowska reżyseruje *Pastorałkę* Schillera w Teatrze Współczesnym w Warszawie.

26 XII 1957
Pastorałkę Schillera reżyseruje Joanna Piekarska w Teatrze Lalki i Aktora „Marcinek" w Poznaniu.

31 XII 1957
Romana Bohdanowicz reżyseruje w scenografii Julitty Fedorowicz *Achillesa i panny* Swinarskiego w Państwowym Teatrze Ziemi Opolskiej.

XII 1957
Leokadia Serafinowicz reżyseruje w scenografii Barbary Gutekunst *Cztery mile za piec* Marii Kownackiej na scenie lalkowej w Państwowym Teatrze Rozmaitości we Wrocławiu.

1957
Premiera *O krasnoludkach i sierotce Marysi* Marii Konopnickiej w Teatrze Lalki i Aktora w Lublinie

1 I 1958
Jadwiga Hodorska reżyseruje *Miłość i krew* Brandstaettera w Teatrze Ziemi Mazowieckiej w Warszawie.

4 I 1958
Stanisława Zbyszewska reżyseruje *Cyda* Wyspiańskiego w Bałtyckim Teatrze Dramatycznym w Koszalinie.

Stanisława Zbyszewska: „Oszczędność zewnętrznych środków użyta w naszej inscenizacji nie jest ani przypadkowa ani też nie jest wynikiem braków technicznych. Jest zamierzona. Istotą tego przedstawienia są konflikty, rozgrywające się w duszy głównych bohaterów. […] Walka między poczuciem obowiązku a miłością. Odrzuciłam celowo to wszystko, co moim zdaniem mogłoby zepchnąć tekst mówiony na dalszy plan. Nasza inscenizacja, ograniczając się w efektach jedynie do kostiumu, nie miała więc na celu olśnienia widza. Winna go natomiast wzruszyć".
WDK, *Cyd na scenie BTW*, „Głos Koszaliński" nr 29/1958.

5 I 1958
Barbara Kilkowska reżyseruje w scenografii Danuty Pogorzelskiej *Sprytną wdówkę* Goldoniego w Teatrze im. Jaracza w Olsztynie.

9 I 1958
Olga Koszutska reżyseruje *Pierścień wielkiej damy* Norwida w Teatrze im. Żeromskiego w Kielcach.

10 I 1958
Romana Bohdanowicz reżyseruje w scenografii Julitty Fedorowicz *Zielonego Gila* de Moliny w Państwowym Teatrze Ziemi Opolskiej w Opolu.

18 I 1958
Maria Wiercińska reżyseruje *Intrygę i miłość* Schillera w Teatrze im. Osterwy w Lublinie.

21 I 1958
Monika Snarska reżyseruje *Złoty Kluczyk* Jekateriny Borisowej w Teatrze Lalek „Guliwer" w Warszawie.

21 I 1958
Jadwiga Chojnacka reżyseruje *Celestynę* de Rojasa w Teatrze Klasycznym Warszawie.

„Chojnacka jest wspaniała jako piekielna Celestyna. […] Przerażająca zdolność transformacji, swoboda ruchów w najbardziej nawet wymuszonych pozach i sytuacjach, ogromna skala odcieni głosowych – od żebraczego skomlenia do zaciekłego zawodzenia przy zaklinaniu ciemnych mocy, od umizgów w scenie z paskiem do twardych, zupełnie współczesnych powszechnych u nas tonów w scenie targu ze wspólnikami – oto świetne zasoby Chojnackiej".
Jerzy Pomianowski, *O paleniu czarownic i książek,* „Świat" nr 12/1959.

24 I 1958
W reżyserii Ireny Ładosiówny premiera *Ich czworo* Gabrieli Zapolskiej w Teatrze im. Węgierki w Białymstoku.

25 I 1958
Odbyła się premiera *Ślubów panieńskich* Fredry w reżyserii Irmy Gulskiej (i Ireneusza Erwana) w Teatrze Ziemi Krakowskiej w Tarnowie.

26 I 1958
W inscenizacji Marii Billiżanki, reżyserii Ewy Kołogórskiej i w scenografii Jolanty Boni-Marczyńskiej odbyła się premiera *Krzesiwa* Hanny Januszewskiej w Teatrze Współczesnym w Szczecinie.

1 II 1958
W reżyserii Lii Rotbaumówny odbyła się premiera opery *Wesołe kumoszki z Windsoru* Nicolaia w Państwowej Operze Śląskiej w Bytomiu.

2 II 1958
Izabella Melińska reżyseruje prapremierę *Czarodziejskiej fujarki* Marii Siedmiograj w Teatrze Lalki „Kacperek" w Rzeszowie.

5 II 1958
Marta Tywonek reżyseruje *Sprawę Moniki* Marii Morozowicz-Szczepkowskiej w Teatrze im. Bogusławskiego w Kaliszu.

„Marta Tywonek jako Antosia była naprawde taką, jaką można sobie wyobrazić tę prostą, wychowaną w atmosferze zaciekłej walki o byt dziewczynę. […] Szkoda, że publiczność przyjmowała jej gorzkie, ale pełne prawdy tyrady wybuchami śmiechu. […] Zwłaszcza kobiety w odwiecznie «kobiecym terenie» miłości, małżeństwa, macierzyństwa, skłonne są do konserwatyzmu. Jeżeli sztuka przynajmniej niektóre z nich zdołała przekonać, że proporcje te przesunąć trzeba, to już dużo".

H. Kucza, *Czy „Sprawa Moniki" nieaktualna?,* „Gazeta Poznańska" nr 71/1958.

15 II 1958
Ida Kamińska reżyseruje *Kunie Lemł* Goldfadena w Teatrze Żydowskim im. Ester Rachel Kamińskiej w Warszawie.

16 II 1958
Odbyła się premiera *Zaczarowanej zatoki* Haliny Auderskiej w Teatrze Lalek „Świerszcz" w Białymstoku.

21 II 1958
W reżyserii Ireny Ładosiówny premiera *Madame Sans Gene* Sardou w Teatrze im. Węgierki w Białymstoku.

22 II 1958
Maria d'Alphonse reżyseruje *Przechodnia* Katerwy w Państwowych Teatrach Ziemi Pomorskiej, na scenie w Toruniu.

27 II 1958
Krystyna Wydrzyńska reżyseruje w scenografii Moniki Żeromskiej *Komedię* Korzeniowskiego w Teatrze Ludowym w Warszawie.

27 II 1958
Hanna Małkowska reżyseruje *Sprytną wdówkę* Goldoniego w Teatrze Powszechnym (scena Teatr Młodego Widza) w Łodzi.

28 II 1958
Irma Czaykowska reżyseruje sztukę *Oj, mężczyźni, mężczyźni* Zalewskiego w Teatrze Nowym w Poznaniu.

28 II 1958
W reżyserii Janiny Jarzynówny-Sobczak odbyła się premiera *Dafnis i Chloe* Ravela i w reżyserii Marii Janowskiej-Kopczyńskiej *Pajaców* Leoncavalla w Państwowej Operze i Filharmonii Bałtyckiej w Gdańsku.

II 1958
Elżbieta Czaplińska reżyseruje sztukę *Wilk, koza i koźlęta* Grabowskiego w Objazdowym Teatrze Lalki „Tęcza" w Słupsku.

1 III 1958
Irma Gulska reżyseruje *Porwanie Sabinek* Schönthanów w scenografii Aleksandry Walter w Teatrze Ziemi Krakowskiej im. Solskiego w Tarnowie.

2 III 1958
Lidia Zamkow reżyseruje *Wizytę starszej pani* Dürrenmatta w Teatrze im. Słowackiego w Krakowie.

„Zamiast spokojnej analizy rosnącej namiętności otrzymaliśmy nerwowe, sugestywne obrazy. Trzeba zresztą przyznać, że zbudowane nadzwyczaj konsekwentnie. I trzeba podkreślić, że one właśnie – ale nie tylko one – stanowiły o charakterze przedstawienia, i o własnym stylu

reżyserki, różniącym jej odczytanie sztuki, od wszystkich innych. Trzeba na koniec dodać, że było to odczytanie wierne w zasadzie i tekstowi, i jego problematyce. W krakowskim przedstawieniu *Wizyty* zaszła okoliczność niespodziewana. Oto posłużyło się ono elementami teatru znanymi i dobrze wypróbowanymi: nie zaskoczy dziś nikogo błyskawiczna zmiana dekoracji na oczach widzów, ani wyszukana gra punktowych reflektorów, ani nawet las odegrany naprędce przez gulleńczyków, jak żądał autor. A jednak widownia przyjęła to wszystko jako zupełnie niewątpliwy wyraz nowoczesności teatru. Czy tajemnica tkwi tylko w tym, że publiczność żywiej i łatwiej reaguje na pomysły już sobie znane? Myślę, że to zadecyduje raczej o trwałości powodzenia *Wizyty*. Ale w opisanym wypadku sukces opiera się na pewnej bardzo dyskretnej inwencji realizatorów. […] Wobec dramatu miasta Gullen odrealnia ona [Zamkow – K.D.] trochę osobę miliarderki: czy to ważne w czyim imieniu i w jakiej postaci występuje tutaj siła Klaruni? Autor nie chce zdradzić swojej intencji, a więc reżyser nie może także więcej powiedzieć; podważa tylko autentyczność postaci: myślcie w tym momencie o kim i o czym chcecie. […] Gulleńczycy odgrywający przed Klarą drzewa i leśną zwierzynę, kastraci interpretowani złośliwie przez dwie aktorki, Irenę Hrehorowicz i Kazimierę Szyszko-Bohusz, wreszcie trzech kolejnych mężów w znakomitych wcieleniach Ryszarda Pietruskiego. Sama Klara jest bardzo powściągliwa aktorsko, posiada dostateczną ilość charakterystycznych przypadłości fizycznych, i duchowych. Widziałem w tej roli tylko reżyserkę Lidię Zamkow (dubluje z Katarzyną Meyer), miała ona sceny niezapomniane, w Petersowej stodole, czy na balkonie gospody; może tylko zakończenie potraktowała za bardzo po ludzku i tragicznie; przecież niekoniecznie musi to już być koniec zabawy, zostały jej jeszcze dwa miliardy. Teatralna funkcja groteski polegała więc na aktorskim dystansie do postaci i stąd szły głębsze, nie wytarte sugestie jakiejś nowoczesności”.
Zygmunt Greń, *Dürrenmatta koniec wieku ideologii*, „Życie Literackie” nr 12/1958.

7 III 1958
Bożena Radziszewska reżyseruje *Brata marnotrawnego* Wilde’a w Bałtyckim Teatrze Dramatycznym w Koszalinie.

8 III 1958
Irena Babel reżyseruje w scenografii Zofii Wierchowicz prapremierę *Strasznej zabawy* Bierżewicza w Teatrze Powszechnym w Warszawie.

8 III 1958
Krystyna Skuszanka reżyseruje prapremierę sztuki *Wracamy późno do domu* Karpowicza w Teatrze Ludowym w Nowej Hucie.

9 III 1958
Premiera *Ich czworo* Gabrieli Zapolskiej w reżyserii Wandy Laskowskiej w Teatrze Nowym w Warszawie.

9 III 1958
W reżyserii Malwiny Szczepkowskiej odbyła się premiera spektaklu zatytułowanego *Szkoła obyczajów* złożonego z tekstów poświęconych Bogusławskiemu (teksty: Brandstaettera, Zabłockiego, Niemcewicza, Bogusławskiego, poezja anonimowa XVIII wieku) w Studio Rapsodycznym w Gdańsku.

10 III 1958
W reżyserii Teresy Żukowskiej odbyła się premiera sztuki *Adwokat i róże* Szaniawskiego w Państwowych Teatrach Ziemi Pomorskiej, na scenie w Bydgoszczy.

11 III 1958
Maria Billiżanka reżyseruje *Ładną historię* Caillaveta, Flersa i Reya w Teatrze Rozmaitości w Krakowie.

13 III 1958
Janina Orsza-Łukasiewicz reżyseruje *Gbury* Goldoniego w Państwowych Teatrach Dolnośląskich, scena w Jeleniej Górze.

15 III 1958
Irena Byrska reżyseruje *Stracone zachody miłości* Szekspira w Teatrze im. Żeromskiego w Kielcach.

15 III 1958
Melania Karwatowa inscenizuje, Ewa Kołogórska reżyseruje sztukę *Żart Olszowiecki* Hanny Januszewskiej w szczecińskim Teatrze Lalek „Pleciuga".

21 III 1958
Elwira Turska reżyseruje *Roztwór profesora Pytla* Winawera w Państwowych Teatrach Ziemi Pomorskiej, scena w Toruniu.

22 III 1958
Danuta Baduszkowa reżyseruje *No, no Nanette* Youmansa w Operetce Śląskiej w Gliwicach.

26 III 1958
Marta Tywonek reżyseruje *Mieszczki modne* Bogusławskiego w Teatrze im. Bogusławskiego w Kaliszu.

29 III 1958
Janina Orsza-Łukasiewicz reżyseruje *Dom kobiet* Zofii Nałkowskiej w Państwowych Teatrach Dolnośląskich, scena w Jeleniej Górze.

4 IV 1958
Ida Kamińska reżyseruje prapremierę *Opery Żyda* Kacyznego w Teatrze Żydowskim im. Ester Rachel Kamińskiej w Warszawie.

6 IV 1958
W reżyserii Irmy Czaykowskiej odbyła się premiera *Przygody florenckiej* Morstina w Teatrze Polskim w Bielsku-Białej.

7 IV 1958
Natalia Gołębska reżyseruje prapremierę *120 przygód koziołka Matołka* Makuszyńskiego w Teatrze Lalki i Aktora „Miniatura" w Gdańsku.

12 IV 1958
Zofia Modrzewska reżyseruje w scenografii Urszuli Gogulskiej *Nie igra się z miłością* Musseta w Teatrze im. Osterwy w Lublinie.

12 IV 1958
Stefania Domańska reżyseruje *Wesele* Wyspiańskiego w Teatrze im. Jaracza w Łodzi.

13 IV 1958
Premiera *Szewca Dratewki* Marii Kownackiej w Państwowym Teatrze Lalek „Groteska" w Krakowie.

14 IV 1958
Maria Kaniewska reżyseruje *Szelmostwa Skapena* Moliera w Teatrze Powszechnym Województwa Gdańskiego w Sopocie, premiera w Dzierzgoniu.

26 IV 1958
W reżyserii Ireny Ładosiówny premiera *Dudka* Feydeau w Teatrze im. Węgierki w Białymstoku.

2 V 1958
Odbyła się premiera sztuki Ewy Laue *Czupurek i czupurka* w Teatrze Lalek w Wałbrzychu.

2 V 1958
Elżbieta Czaplińska reżyseruje *W pustyni i w puszczy* Sienkiewicza w Objazdowym Teatrze Lalki „Tęcza" w Słupsku.

3 V 1958
Maria Wiercińska reżyseruje *Norę* Ibsena w Teatrze Polskim w Warszawie (scena kameralna).

3 V 1958
W reżyserii Irmy Gulskiej odbyła się premiera sztuki Sartre'a *Przy drzwiach zamkniętych* w Teatrze Ziemi Krakowskiej im. Solskiego w Tarnowie.

4 V 1958
Odbyła się premiera sztuki Marii Kann *Baśń o zaklętym kaczorze* w Teatrze Lalek „Świerszcz" w Białymstoku.

4 V 1958
Melania Karwatowa reżyseruje sztukę Hanny Januszewskiej *Uparciuszek* wg Marszaka w szczecińskim Teatrze Lalek „Pleciuga".

8 V 1958
Odbyła się prapremiera *Młyna w Jałbrzykowie* Hanny Januszewskiej w Teatrze Lalki i Aktora „Baj" w Warszawie.

8 V 1958
Barbara Kilkowska reżyseruje prapremierę *Bartłomiejowego jarmarku* Jonsona w scenografii Liliany Jankowskiej i Antonego Tośty w Teatrze Powszechnym w Warszawie.

10 V 1958
Maria Szczęsna reżyseruje *Grzech* Żeromskiego w Teatrze Popularnym w Grudziądzu.

„[Szczęsna zrezygnowała] z uzupełnień, trzymając się wiernie tekstu Żeromskiego. […] zagrano tylko akt trzeci, poświęcając akt czwarty i zachowane sceny aktu piątego. […] Jednakże i tak pokazany fragment odznacza się radykalizmem w naświetleniu sposobu myślenia i postępowania burżuazji u progu XX wieku, ma bardzo postępową wymowę społeczną”.
Jan Piechocki, *„Grzech” dramat St. Żeromskiego*, „Ilustrowany Kurier Polski” nr 119/1958.

11 V 1958
Barbara Rychłowska-Kulikowska reżyseruje *Królową elfów* Kazimiery Jeżewskiej w Państwowym Teatrze Lalki i Aktora „Baj Pomorski” w Toruniu.

12 V 1958
W reżyserii Janiny Kilian-Stanisławskiej odbyła się premiera sztuki Jadwigi Żylińskiej *Świniopas* w Teatrze Lalek „Banialuka” w Bielsku-Białej.

16 V 1958
Maria d’Alphonse reżyseruje *Zaczarowane koło* Rydla w Państwowych Teatrach Ziemi Pomorskiej, scena w Toruniu.

18 V 1958
W reżyserii Danuty Baduszkowej odbyła się premiera *Balu w operze* Heubergera w Teatrze Muzycznym w Gdańsku**.**

19 V 1958
Leokadia Serafinowicz reżyseruje *Cudowną lampę Alladyna* Jaremy i Ryla na scenie lalkowej w Państwowym Teatrze Rozmaitości we Wrocławiu.

22 V 1958
Wanda Laskowska reżyseruje sztukę *Człowiek, który zmienił nazwisko* Wallace’a, z kostiumami Zofii Pietrusińskiej, w Teatrze 7.15 w Łodzi.

24 V 1958
Irena i Tadeusz Byrscy reżyserują *Powrót Odysa* Wyspiańskiego w Teatrze im. Żeromskiego w Kielcach.

28 V 1958
Stanisława Zbyszewska reżyseruje *Zaklinacza deszczu* Nasha w Państwowym Teatrze Rozmaitości we Wrocławiu.

28 V 1958
Irena Grywińska reżyseruje *Mariusza* Pagnola w Teatrze Ludowym w Warszawie.

30 V 1958
Premiera sztuki Magdaleny Samozwaniec *Hotel Belle Vue* w Teatrze Ludowym w Warszawie.

31 V 1958
Premiera *Biedulki* Anny Świrszczyńskiej w szczecińskim Teatrze Lalek „Pleciuga”.

31 V 1958
Marta Tywonek reżyseruje *Czarodziejską rzepkę* Malarewskiego w Teatrze im. Bogusławskiego w Kaliszu.

1 VI 1958
W reżyserii Ireny Górskiej premiera sztuki *I co z takim zrobić* Niewiarowicza w Teatrze im. Węgierki w Białymstoku.

1 VI 1958
Maria Ławińska reżyseruje *Żołnierza i Biedę* Marszaka w Teatrze Lalek „Czerwony Kapturek" w Olsztynie.

1 VI 1958
Lidia Zamkow reżyseruje w scenografii Lidii Minticz i Jerzego Skarżyńskiego prapremierę *Przedszkola miłości* Borella w Teatrze im. Słowackiego w Krakowie (premiera w Sali Klubu ZZK).

4 VI 1958
Janina Orsza-Łukasiewicz reżyseruje *Upiora z Edmonton* Wallace'a w Państwowych Teatrach Dolnośląskich, scena w Jeleniej Górze.

7 VI 1958
Maria Straszewska reżyseruje sztukę *Bolero (Straszna zabawa)* Bierżewicza w Państwowym Teatrze Ziemi Lubuskiej w Zielonej Górze.

7 VI 1958
Olga Koszutska reżyseruje *Ich czworo* Gabrieli Zapolskiej w Teatrze im. Żeromskiego w Kielcach.

7 VI 1958
Joanna Piekarska reżyseruje, w scenografii Ireny Pikiel, *Przygody Koziołka Matołka* Makuszyńskiego w Państwowym Teatrze Lalki i Aktora „Marcinek" w Poznaniu.

7 VI 1958
Zofia Modrzewska reżyseruję *Pannę mężatkę* Korzeniowskiego w Teatrze im. Osterwy w Lublinie.

11 VI 1958
Maria Billiżanka reżyseruje *Czarodziejską rzepkę* Malarewskiego w Teatrze Rozmaitości w Krakowie.

12 VI 1958
Smok w Nieswarowie Svatony w reżyserii Janiny Kilian-Stanisławskiej w Teatrze Dzieci Zagłębia w Będzinie.

15 VI 1958
Irma Czaykowska reżyseruje *Tangolitę* Abrahama w Operetce Śląskiej w Gliwicach.

15 VI 1958
Jolanta Skubniewska reżyseruje *Epokę tempa* Cwojdzińskiego w Teatrze im. Jaracza w Olsztynie.

15 VI 1958
Wanda Byrska reżyseruje *Diamentową rosę* Borodina w Państwowym Teatrze Lalek „Pinokio'' w Łodzi.

16 VI 1958
Barbara Kilkowska reżyseruje *Słomkowy kapelusz* Labiche'a w Operetce Śląskiej w Gliwicach.

21 VI 1958
W reżyserii Teresy Żukowskiej odbyła się premiera sztuki Pirandella *Tak jest, jak wam się wydaje* w Państwowych Teatrach Ziemi Pomorskiej, na scenie w Bydgoszczy.

22 VI 1958
Natalia Gołębska reżyseruje prapremierę sztuki *Trzy niedźwiadki* Dismana w Teatrze Lalki i Aktora „Miniatura" w Gdańsku.

23 VI 1958
Monika Snarska reżyseruje sztukę *Skrzydlaczek* Eli Zemek w Teatrze Lalek „Guliwer" w Warszawie.

24 VI 1958
Wanda Wróblewska reżyseruje *Dziewczęta w zasłonach* Hadżibekowa w Teatrze Ziemi Mazowieckiej w Warszawie (premiera w Płońsku).

24 VI 1958
Lidia Zamkow reżyseruje prapremierę sztuki *Dwie wdowy* Borella w Teatrze im. Słowackiego w Krakowie. Scenografia: Lidia Minticz (i Jerzy Skarżyński).

27 VI 1958
W reżyserii Barbary Borman premiera *Świętoszka* Moliera w Teatrze Polskim w Bielsku-Białej.

27 VI 1958
Janina Orsza-Łukasiewicz reżyseruje *Królową przedmieścia* Krumłowskiego w Państwowych Teatrach Dolnośląskich, scena w Jeleniej Górze.

27 VI 1958
W reżyserii Krystyny Tyszarskiej odbyła się premiera *Głupiego Jakuba* Rittnera w Teatrze Wybrzeże w Gdańsku.

28 VI 1958
Stefania Domańska reżyseruje w scenografii Ewy Nahlik *Zaczarowane koło* Rydla w Teatrze Ziemi Łódzkiej.

28 VI 1958
Maria Ursyn reżyseruje *I ty poznasz Marylę [Narodziny poety]* Dybowskiego w Bałtyckim Teatrze Dramatycznym im. Słowackiego w Koszalinie.

5 VII 1958
Irena Ładosiówna reżyseruje *Czarującą Szewcową* Garcii Lorki w Teatrze Powszechnym (Teatr Młodego Widza w Łodzi

7 VII 1958
Natalia Gołębska reżyseruje prapremierę sztuki *Lot w nieznane* Grzesika w Teatrze Lalki i Aktora „Miniatura" w Gdańsku.

8 VII 1958
Premiera *Domu kobiet* Gabrieli Zapolskiej w Teatrze im. Mickiewicza w Częstochowie.

23 VII 1958
Odbyła się premiera *Ptasiego mleka* Jekateriny Tudorowskiej w Państwowym Teatrze Lalki i Aktora „Marcinek" w Poznaniu.

VII 1958
Halina Dzieduszycka reżyseruje w scenografii Barbary Gutekunst *Będziemy mieli dziecko* Puimanora w Państwowym Teatrze Rozmaitości w Wrocławiu.

5 VIII 1958
W reżyserii Ireny Górskiej *Sen nocy letniej* Szekspira w Teatrze im. Węgierki w Białymstoku.

6 VIII 1958
W reżyserii Danuty Baduszkowej odbyła się premiera *Orfeusza w piekle* Offenbacha w Teatrze Muzycznym w Gdańsku.

24 VIII 1958
W reżyserii Marii Chodeckiej odbyła się premiera *Domu kobiet* Zofii Nałkowskiej w Teatrze Wybrzeże w Gdańsku.

31 VIII 1958
Maria Wiercińska reżyseruje w kostiumach Zofii Węgierkowej *Jałowy ogród* Bagnolda w Teatrze Polskim w Warszawie (scena kameralna). W głównych rolach kobiecych: Mieczysława Ćwiklińska, Barbara Ludwiżanka, Aleksandra Dmochowska.

„Gdybym wobec Teatru Kameralnego miał zobowiązania reklamowe, to bym dodał, że to najlepsza angielska komedia salonowa od przeszło 200 lat, że premierę można by przyrównać do cudu, że *Jałowy ogród* jest piękną różą w ogrodzie komedii, a prawdziwi ludzie z krwi i kości [sztuka mówi o starości, wychowaniu, dojrzewaniu, relacjach rodzinnych i społecznych – K.D.] mówią w tej sztuce w sposób zachwycająco szczery i prosty, przemykając się po kruchych mostkach uśmiechu i przeskakują w przepaście niedostępne dla umysłu racjonalistycznego […] ta zabawna bzdura reklamowa nie była chyba potrzebna […], widzowie i tak popłyną obficie […] sztuka sama się spodoba, odpowiada potrzebie banalnego realizmu, miesza zgrabnie melodramatyzm z odpowiednią porcją dowcipów. […] Marii Wiercińskiej można pogratulować żywego tempa, a także do widowni dochodzi to, co jest w tej całej zabawie najbardziej znośne; dowcip sytuacyjny i werbalny".

Stefan Treugutt, *Sztuka ogrodnicza Enid Pagnold*, „Przegląd Kulturalny" 1958, http://www.hypatia.pl/web/pageFiles/attachments/6256/przeglad-kulturalny.pdf

VIII 1958
Zuzanna Łozińska reżyseruje sztukę *Kochanek to ja* Niewiarowicza w Państwowym Teatrze Rozmaitości we Wrocławiu.

1958
Maryla Kędra reżyseruje *O Janku, co psom szył buty* Krystyny Berwińskiej w Teatrze Lalki i Aktora w Lublinie.

1958
Elżbieta Czaplińska reżyseruje sztukę *Jak Wojtek muzykant odwiedził piekło* Marii Siedmiograjowej w Objazdowym Teatrze Lalki „Tęcza" w Słupsku.

Sezon 1958/1959

5 IX 1958
Olga Koszutska reżyseruje w scenografii Liliany Jankowskiej *Ludzi i morze* Conrada w Teatrze im. Żeromskiego w Kielcach.

6 IX 1958
Premiera *Przygód warszawskiego misia* Kazimiery Jeżewskiej w Państwowym Teatrze Lalek „Arlekin" w Łodzi.

7 IX 1958
Maria d'Alphonse reżyseruje *Powrót Alcesty* Swinarskiego na toruńskiej scenie Teatrów Ziemi Pomorskiej Bydgoszczy–Torunia.

11 IX 1958
Maria Straszewska reżyseruje *Intrygę i miłość* Schillera w Teatrze im. Żeromskiego w Kielcach.

15 IX 1958
Irena Byrska reżyseruje zespołowo prapremierę *Drugiego pokoju* Herberta w Teatrze im. Żeromskiego w Kielcach.

15 IX 1958
Premiera sztuki Janiny Morawskiej *Dziadek Zmróż-Oczko* wg Andersena w Teatrze Lalek w Walbrzychu.

20 IX 1958
W reżyserii Klementyny Krymkowej odbyła się prapremiera *Baśni o Langu i Szuei.* Stefanii Linowskiej i Marii Serkowskiej w Teatrze Ludowym w Warszawie.

27 IX 1958
Jadwiga Chojnacka reżyseruje *Moralność pani Dulskiej* Gabrieli Zapolskiej w Teatrze Klasycznym w Warszawie.

„Dulska Jadwigi Chojnackiej była groźna i wspaniała. Spod maski pyskatej weredyczki przezierała zimna rachuba i umiejętność powodowania ludźmi. Nawet udawana bezradność służyła jedynie chęci wyręczania się kim innym w odrabianiu brudnej i kłopotliwej roboty. […] sytuacje sceniczne skomponowane przez Zapolską z niebywałym wyczuciem efektu, są dziś najmocniejszym walorem jej sztuki. Z prostotą i naturalnością zagrała rolę Hanki Maria Krawczykówna, Zbigniew Zapasiewicz był bardzo przekonywający zarówno w swym buncie przeciwko «dulszczyźnie», jaki i w swej rezygnacji, obnażającej jego nicość moralną”.
Teofil Syga, *Dulska już tylko w teatrze*, „Stolica” nr 45/1958.

27 IX 1958
W reżyserii Romany Bohdanowicz odbyła się premiera sztuki *Ararat* Swinarskiego w Państwowym Teatrze Ziemi Opolskiej w Opolu.

28 IX 1958
Janina Kilian-Stanisławska reżyseruje *Zabawne wyścigi* Sperańskiego w Teatrze „Lalka” w Warszawie.

28 IX 1958
Halina Łuszczewska w scenografii Krystyny Zachwatowicz reżyseruje *Ciotunię* Fredry w Teatrze im. Fredry w Gnieźnie.

30 IX 1958
Danuta Baduszkowa reżyseruje *Bal w Savoyu* Ábráhama w Operetce Poznańskiej. Choreografia Stanisławy Stanisławskiej.

30 IX 1958
Maryna Broniewska reżyseruje *Czarującą szewcową* Lorki w Teatrze Narodowym w Warszawie.

„Porywająca jest gra SZAFLARSKIEJ w roli Szewcowej. Ileż andaluzyjskiego wdzięku potrafiła z siebie wykrzesać ta mistrzyni sceny o aparycji drobnej kobietki? Dwuaktowa komedia, której tematem są niesnaski w małżeństwie niedobranym pod względem wieku, następnie rozłąka małżonków, ofensywa zalotów, plotek i oszczerstwa, wreszcie powtórne połączenie się stęsknionych, którzy wracają do swych codziennych kłótni, ale jednocześnie występują twardo w obronie swego honoru – trwa niespełna 2 godziny. Przez ten czas Szaflarska prawie nie schodzi ze sceny i gra w sposób zachwycający, z wielką intuicją. Nie jest to jednak tylko jej zasługa, w każdym geście, poruszeniu się na scenie, zatańczeniu czuć pieczołowitą reżyserię Maryny Broniewskiej, która dużo ze swej wiedzy choreograficznej przekazała aktorom”.
Jerzy Zagórski, *Czarująca Szaflarska*, „Kurier Polski” z 14 X 1958.

IX 1958
Leokadia Serafinowicz reżyseruje i robi scenografię do sztuki *Czarodziejski pierścień* Thackeraya na scenie lalkowej Państwowego Teatru Rozmaitości we Wrocławiu.

1 X 1958
Zuzanna Łozińska reżyseruje *Brylantową kolię* Olszakowskiego w Teatrze Rozmaitości we Wrocławiu.

1 X 1958
Marta Tywonek reżyseruje *Przygodę florencką* Morstina w Teatrze im. Bogusławskiego w Kaliszu.

1 X 1958
W scenografii Krystyny Horeckiej odbyła się premiera *Lekarza mimo woli* Moliera w Teatrze Ateneum im. Jaracza w Warszawie.

2 X 1958
Irena Górska reżyseruje *Tramwaj zwany pożądaniem* Williamsa w Teatrze im. Węgierki w Białymstoku.

4 X 1958
Jolanta Ziemińska reżyseruje *Heddę Gabler* Ibsena w Teatrze Polskim w Bielsku-Białej.

4 X 1958
Elwira Turska reżyseruje *Ich czworo* Gabrieli Zapolskiej w Teatrze im. Bogusławskiego w Kaliszu.

5 X 1958
W reżyserii i choreografii Heleny Gruszeckiej odbyła się premiera *Czarodziejskiego źródła* Ewy Szelburg-Zarembiny w Teatrze Komedia w Warszawie.

8 X 1958
Lidia Rybotycka reżyseruje *Kota w butach* Laurentowskiego w Teatrze im. Żeromskiego w Kielcach.

8 X 1958
Odbyła się premiera sztuki Heleny Bychowskiej *Cudowny kwiat* w scenografii Haliny Różewicz w Teatrze im. Fredry w Gnieźnie.

17 X 1958
Zofia Mikulska reżyseruje *Szatana z VII klasy* Makuszyńskiego w Teatrze Rozmaitości w Krakowie.

17 X 1958
Irena Grywińska reżyseruje *Dramatu akt pierwszy* Żeromskiego (z kostiumami Moniki Żeromskiej) w Teatrze Ludowym w Warszawie.

23 X 1958
Krystyna Berwińska reżyseruje *Matkę Courage i jej dzieci* Brechta w Teatrze Ziemi Mazowieckiej w Warszawie.

„Inscenizacja teatralna jest zawsze jedną z możliwych interpretacji sztuki. Jej charakter warunkują nie tylko czynniki czysto teatralne, zależy również od sytuacji historycznej i filozoficzno-estetycznej czasu, w którym powstaje. Spostrzeżenie to wyjątkowo wyraziście sprawdza się w polskich dziejach scenicznych *Matki Courage* Bertolta Brechta. Otworzył je objazdowy Teatr Ziemi Mazowieckiej w Warszawie. Premiera miała miejsce już po pierwszej fali dyskusji nad wartością polityczną teatru Brechta i po słynnych występach teatry Berliner

Ensemble w Warszawie, Łodzi i Krakowie ze wspaniałą Heleną Weigel w roli tytułowej sztuki. Przedstawienie wyreżyserowała Krystyna Berwińska ze scenografią Józefa Szajny. W roli Matki Courage wystąpiła Irena Skwierczyńska. Przedstawienie pozostawało jeszcze pod silnymi wpływami modelowej inscenizacji Berliner Ensemble, przede wszystkim naśladowało kompozycję poszczególnych scen i sytuacji. Napisy informacyjne na kurtynkach zastąpiono narratorem w polskim płaszczu żołnierskim, chcąc w ten sposób zaznaczyć aktualność sztuki. Przestrzeń sceniczną nasycono szarością. Nie brakło już w pierwszej inscenizacji programowej sztuki Brechta czysto polskich akcentów. Irena Skwierczyńska obdarzyła Courage cechami przekupki warszawskiej, która w czasie okupacji zadziwiała odwagą i zuchwałością. Kryła się w takim zamierzeniu interpretacyjnym próba uogólnienia tragizmu wojennego nieszczęścia ludu. Matka Courage prezentowała spryt odważnej, powszechnie spotykanej na ulicy okupacyjnej Warszawy prostej kobiety, która musiała być taką, aby się utrzymać przy życiu. Walczyła zresztą o nie zaciekle. Nie było w niej nic z oschłości i tępoty niemieckiego mieszczucha. W ostatniej scenie pozostawała Courage zgnębioną matką, załamaną stratą i przyjaciela, i trojga dzieci, i środków do życia".
Eleonora Udalska, *Oblicza Matki Courage*, „Odgłosy" z 29 XI 1973.

25 X 1958
Natalia Gołębska reżyseruje prapremierę *Biwaku z przyśpiewkami* Hanny Januszewskiej w Teatrze Lalki i Aktora „Miniatura" w Gdańsku.

25 X 1958
Olga Koszutska reżyseruje *Igraszki trafu i miłości* Marivaux w Teatrze im. Żeromskiego w Kielcach.

29 X 1958
Zofia Jaremowa reżyseruje *Operę za trzy grosze* Brechta w Teatrze Lalek „Groteska" w Krakowie.

„Jest to trzecie polskie wystawienie dzieła Brechta, zarazem jednak pierwsza (i to nie tylko w Polsce) próba jego adaptacji do sceny kukiełkowej. Wydaje się nam, że właśnie owe podwórkowo-jarmarczno-balladowe elementy Brechtowskiej dramaturgii predestynują Operę do naszego groteskowego ujęcia".
Jan J. Sczepański w programie do spektaklu, cyt. za: Marek Waszkiel, *Dzieje teatru lalek w Polsce 1944–2000,* Akademia im. Aleksandra Zelwerowicza, Warszawa 2012, s. 332.

„Powstało przedstawienie pięknie komponowane, ze znakomitymi lalkami i z plastycznymi puentami poszczególnych scen (coś w rodzaju żywych obrazów z lalkami".
Henryk Jurkowski, *Lalkarze*, t. 28, cyt. za: Marek Waszkiel, *Dzieje teatru lalek w Polsce 1944–2000,* Akademia im. Aleksandra Zelwerowicza, Warszawa 2012, s. 332.

X 1958
Leokadia Serafinowicz reżyseruje i robi scenografię do sztuki *Jak krawiec Niteczka królem został* Makuszyńskiego na scenie lalkowej Państwowego Teatru Rozmaitości we Wrocławiu.

3 XI 1958
Krystyna Hencz reżyseruje *Koncert jesienny* Żytomirskiego w Teatrze Ziemi Łódzkiej.

5 XI 1958
Wanda Wróblewska reżyseruje *Krakowiaków i Górali* Bogusławskiego w Teatrze Polskim w Bielsku-Białej.

6 XI 1958
Krystyna Skuszanka i Jerzy Krasowski reżyserują *Stan oblężenia* Camusa w Teatrze Ludowym w Nowej Hucie.

„Przedstawienie jest i powinno być ekspresjonistyczne. Nie zachowano w nim żadnych aluzji, które wskazywałyby na to, gdzie i kiedy się to dzieje. W utworze jest mowa o mundurach, w jakich występują Dżuma i Śmierć. W teatrze Barrault, jak wiadomo, był to mundur szarozielony, wskazujący wyraźnie adresata. Wydaje mi się, że nie jest to szczegół ważny, jako że totalizm przybiera coraz to nowe i bardziej aktualne postacie, a widz pamiętający czasy okupacji hitlerowskiej ma pod tym względem odmienne doświadczenia od widza hiszpańskiego czy amerykańskiego. Lepiej więc nie ukonkretniać Dżumy; niech ją każdy ogląda po swojemu. W sztuce jest mowa o mieście, o domach, pałacach, mieszkaniach dygnitarzy. Szajna posłużył się znów swoją ulubioną owalną platformą z planetarnymi konstrukcjami u góry, które tym razem grają dzięki komecie. Taka scenografia ułatwia kompozycję obrazów, ale utrudnia zrozumienie scen, które powinny się odbyć w «mieszkaniu». Np. scena w domu Sędziego, dokąd schronił się Diego, ścigany przez strażników i skąd wyskakuje przez okno, nie bardzo się tłumaczy na otwartej platformie. Ale są to detale, które nie mogą mieć wpływu na ogólne wrażenie, jakie wywiera spektakl. Jest on niewątpliwie rezultatem bardzo konsekwentnie przeprowadzonej, czystej i urzekającej formą wizji artystycznej (Skuszanki i Krasowskiego). Antyczne chóry, którym autor każe wypowiadać uczucia ludu, mają tu symetrycznie zgleichszaltowane ruchy ofiar obozów. Naruszenie symetrii widać tylko w prologu i w kończących spektakl scenach buntu. Makabryczne zrytmizowanie akcji odbywa się przy akompaniamencie muzyki (Skrowaczewskiego), która wyraża grozę sytuacji, i współudziale świateł, które, podobnie jak sieć zasłaniająca horyzont, podkreślają izolację miasta zdanego na władzę Dżumy. Wszystko to współgrało harmonijnie i z artystycznym umiarem”.
Maria Czanerle, *Polska sztuka o dżumie*, „Teatr” nr 1/1959.

6 XI 1958
Premiera sztuki Zofii Nałkowskiej *Dzień jego powrotu* w Teatrze Polskim w Poznaniu.

7 XI 1958
W scenografii Zofii Kowalskiej odbyła się premiera sztuki *Frantik, skarb i piraci* Pilarza w Teatrze Klasycznym w Warszawie.

7 XI 1958
Premiera sztuki Magdy Strumian *Jaśnie pani Żebrakowa* wg baśni braci Grimm w Teatrze Polskim w Poznaniu.

7 XI 1958
Jadwiga Zaklicka reżyseruje w scenografii Anny Walcuch *Szklankę wody* Scribe’a w Teatrze Rozmaitości w Krakowie.

8 XI 1958
Premiera *Sprawy Moniki* Marii Morozowicz-Szczepkowskiej w Teatrze im. Wandy Siemaszkowej w Rzeszowie.

9 XI 1958
Maria Malicka reżyseruje *Matkę i kurtyzanę* Grzymały-Siedleckiego w Dolnośląskim Teatrze Powszechnym we Wrocławiu.

9 XI 1958
Barbara Rychłowska-Kulikowska reżyseruje *Przygody Kropki-kreski* Skoropiełowa i Kłykowa w Państwowym Teatrze Lalki i Aktora „Baj Pomorski" w Toruniu.

9 XI 1958
W reżyserii Marii Ławińskiej i ze scenografią Zofii Gutkowskiej odbyła się premiera *Skarbu Liczyrzepy* Zaborowskiego w Teatrze Lalki i Aktora „Czerwony Kapturek" w Olsztynie.

12 XI 1958
Maria Kaniewska reżyseruje *Prawo męża* Maupassanta i *Komedię o człowieku, który zaślubił niemowlę* France'a w Teatrze 7.15 w Łodzi.

14 XI 1958
Jolanta Skubniewska reżyseruje *Zwykłego człowieka* Leonowa w scenografii Honoraty i Bohdana Krzyżanowskich w Teatrze Powszechnym Województwa Gdańskiego w Sopocie.

14 XI 1958
Karolina Lubieńska reżyseruje *Cyda* Wyspiańskiego w Teatrze im. Węgierki w Białymstoku.

„Na scenie białostockiej nie było tłumnych, królewskich orszaków, nie rozbudowano nadmiernie akcji. […] Wyraźnie zarysowała się w przedstawieniu młodzieńcza gra namiętności i honoru, wzbogacona przez liryczny wątek zakochanej infantki. […] na czoło przedstawienia wysunęła się Infantka Karoliny Lubieńskiej, liryczna, zadumana, zdradzająca jednak w nagłym wybuchu szczerości hiszpański temperament i tragedię królewskiego werca. Pięknie mówiła wiersz zwłaszcza słynny monolog z ostatniego aktu «zamilkaj serce dziewicze»".
Zofia Sieradzka, *„Cyd" otworzył sezon w Białymstoku,* „Głos Pracy" nr 289/1958.

„W przedstawieniu białostockim zabrakło *Cyda* […] środek ciężkości przechylił się na więc w stronę infantki. […] Infantka to rzetelne doświadczenia artystyczne. Z występów jej skorzystał nie tylko zespoł aktorski, dla którego kontakt z takim rzemiosłem i talentem równa się podniesieniu poziomu. Obserwowałem widzów, byli wzruszeni. […] Ten spektakl i tę rolę zawdzięcza [publiczność] aktorce przybyłej z artystyczną wizytą z Warszawy. I to z chwilą, gdy występy gościnne należą już do rzadkości! Wraz z powojenną stabilizacją i zbiurokratyzowaniem życia artystycznego, znikła ta pożyteczna instytucja znana w teatrze XIX wiecznym […] znana również i w okresie międzywojennym".
Henryk Bieniewski, *Infantka z Warszawy,* „Nowa Kultura" nr 50/1958.

15 XI 1958
Maryla Kędra reżyseruje *Wynalazek prof. Orzeszka* Zofii Nawrockiej w Państwowym Teatrze Lalek „Pleciuga" w Szczecinie.

15 XI 1958
Premiera sztuki *Pajęcza sieć* Agathy Christie w Teatrze Sensacji w Warszawie.

15 XI 1958
Maria Straszewska reżyseruje prapremierę *Jonasza i błazna* Broszkiewicza w Teatrze Ziemi Lubuskiej w Zielonej Górze.

15 XI 1958
Ida Kamińska reżyseruje *Glikl Hameln żąda sprawiedliwości* Baumana w Teatrze Żydowskim im. Estery Racheli Kamińskiej w Warszawie.

15 XI 1958
Stanisława Zbyszewska reżyseruje *Nasze kochane dziatki* Manzariego w Teatrze Rozmaitości we Wrocławiu. Scenografia: Barbara Gutekunst.

20 XI 1958
Anna Przysiecka reżyseruje *Powódź* Bergera w Teatrze im. Żeromskiego w Kielcach.

20 XI 1958
Barbara Kilkowska reżyseruje w scenografii Anny Lecewicz *Romea i Julię* Szekspira w Teatrze im. Mickiewicza w Częstochowie.

„Barbara Kilkowska nadała przedstawieniu charakter wybitnie widowiskowy, a nie rezonerski, w czym była jej pomocna w układzie choreograficznym Wanda Szczuka. Sceny baletowe i pojedynków miały rozmach i wdzięk. Widowiskowość przedstawienia była jeszcze podkreślona przez wartościową malarsko, stylizowaną scenografię Anny Lecewicz, która postarała się na dość ciasnej scenie, w granicach możliwości technicznych przez wykorzystanie proscenium i zrezygnowanie z wielkiej kurtyny wywołać wrażenie teatru z czasów Szekspira”.
Jerzy Zagórski, *Szekspir w Częstochowie*, „Kurier Polski” nr 296/1958.

21 XI 1958
Ida Kamińska reżyseruje *Drzewa umierają stojąc* Cassony w Teatrze Żydowskim im. Estery Racheli Kamińskiej w Warszawie.

„Kamińska od początku do końca daje pani Balboa jakąś podszewkę rezygnacji i delikatnego smutku, przebijającego się poprzez największe nawet jej rozradowanie i podniecenie wobec spełnienia się jej najgorętszego marzenia. […] można by powiedzieć, że cieszy się ostrożnie – tak jak to się dzieje ze starymi ludźmi, mającymi za sobą nadmiar bolesnych doświadczeń. Kataklizm III aktu, odkrycie całej fikcji, okrucieństwo losu, który demaskuje w jej oczach wyidealizowanego wnuka – zastaje ją jakby przygotowaną. […] z mnóstwa detali, frapujących swym autentyzmem psychologicznym powstaje portret-miniaturka, uderzająca życiem i prawdą”.
Leonia Jabłonkówna, *Sztuka z rolą*, „Teatr” nr 2/1958.

22 XI 1958
Lidia Zamkow reżyseruje *Żołnierza królowej Madagaskaru* Tuwima w Teatrze Śląskim im. Wyspiańskiego w Katowicach.

24 XI 1958
Malwina Szczepkowska reżyseruje w scenografii Ewy Nahlik *Sławę dla Salomei* Słowackiego w Gdańskim Studio Rapsodycznym.

28 XI 1958
W scenografii Zofii Węgierkowej odbyła się premiera *Prawa męża* Maupassanta w Teatrze Ateneum im. Jaracza w Warszawie.

29 XI 1958
Premiera *Niezwykłego wynalazku profesora Orzeszka* Zofii Nawrockiej w Teatrze Lalek „Arlekin" w Łodzi.

29 XI 1958
W reżyserii Ewy Bonackiej odbyła się prapremiera *Parad* Potockiego w Teatrze Dramatycznym w Warszawie.

29 XI 1958
Maria Wiercińska reżyseruje w Teatrze Polskim w Warszawie *Trąd w Pałacu Sprawiedliwości* Bettiego (scena Teatr Kameralny).

„Kluczowa dla warszawskiego przedstawienia teza: wina w swym wymiarze materialnym i moralnym rośnie odpowiednio do stopnia świadomości, wrażliwości, rozwoju intelektualnego […] winny jest najinteligentniejszy z trójki sędziów, najwybitniejsza z nich indyswidualność; sędzia Cust".
Stefan Polanica, *W pałacu sprawiedliwości*, „Słowo Powszechne" nr 289/1958.

„Nie cierpię ani kobiet, ani sztuk, które trywialność skrywają pod pozorami intelektualizmu. […] Sztuka robi wrażenie. Tym gorzej, dlatego jest właśnie bezwstydna. […] dałbym Holoubkowi Oscara za rolę sędziego Custa".
Jan Kott, *Jak wam się podoba trąd z metafizyką*, „Przegląd Kulturalny" nr 4/1958.

„Przedstawienie jest wybitnym osiągnięciem zespołu pod kierunkiem Marii Wiercińskiej, która znakomicie wydobyła atmosferę niepokoju i grozy, starając się przy tym akcentować nie sensacyjną, a psychologiczną warstwę dramatu".
Zofia Karczewska-Markiewicz, *Betti demaskuje korupcję,* „Życie Warszawy" nr 288/1958.

1 XII 1958
Natalia Szydłowska reżyseruje *Drzewa umierają stojąc* Cassony w Teatrze Klasycznym w Warszawie. Przedstawienie grano 357 razy. Teatr wyjeżdżał ze sztuką do Sopotu, Gdyni, Lublina, Wrocławia.

„Gdy w akcie pierwszym stworzyła [Ćwiklińska] postać o zacięciu komediowym, czarowała uśmiechami, promieniała radością, zdobywała kokieterią, była uosobieniem słonecznej starości […] zaraz potem w akcie trzecim, od chwili gdy w popielatej, smutnej sukni ukazała się u szczytu schodów, była uosobieniem rozpaczy. […] To przejście od radości do rozpaczy pokazala Ćwiklińska z maestrią wielkiej artystki, której nie obcy jest żaden rodzaj aktorski".
Karolina Beylin, *Wspaniała Ćwiklińska*, „Express Wieczorny" nr 301/1958.

„Natalia Szydłowska poszła w swej koncepcji w innym nieco kierunku niż Ida Kamińska. Gdy w Teatrze Żydowskim, położono zgodnie nacisk zgodnie z indywidualnością Idy Kamińskiej, która grała tam główną rolę, na tragizm sztuki, tu, w Rozmaitościach złagodzono znacznie ponury nastrój. Przyczyniło się do tego nie tylko mocniejsze uwypuklenie elementów poetyckich i specyficznego humoru, lecz przede wszystkim indywidualność

Mieczysławy Ćwiklińskiej, która swym ogromnym i nieodpartym urokiem rozjaśniła scenę. […] Każde słowo brzmiało w jej ustach dźwięcznie i mądrze, za każdym kryło się mądre odczytanie i zrozumienie tekstu, a głos, uśmiech, ruchy i dykcja Ćwiklińskiej nie wymagają omówienia, gdyż znane są powszechnie ze swej doskonałości od kilkudziesięcioleci". Roman Szydłowski, *Drzewa umierają stojąc*, „Trybuna Ludu" nr 351/1958.

4 XII 1958
Joanna Piekarska reżyseruje w scenografii Ireny Pikiel *Niezwykły wyścig* Sperańskiego w Państwowym Teatrze Lalki i Aktora „Marcinek" w Poznaniu.

7 XII 1958
Eugenia Śnieżko-Szafnaglowa reżyseruje w scenografii Danuty Pogorzelskiej *Kwiat paproci* Janiny Zakrzyńskiej w Teatrze im. Jaracza w Olsztynie.

8 XII 1958
Irma Czaykowska reżyseruje *Zaczęło się w banku* Bożeny Brzezińskiej w Operetce Śląskiej w Gliwicach.

11 XII 1958
Danuta Pietraszkiewicz reżyseruje w scenografii Anny Szeligi prapremierę *Zakochanego czeladnika* Babaya w Teatrach Dolnośląskich, scena w Jeleniej Górze.

13 XII 1958
W reżyserii Romany Bohdanowicz odbyła się premiera sztuki *Czerwony Kapturek* Szwarca w Państwowym Teatrze Ziemi Opolskiej w Opolu.

13 XII 1958
Maria Ursyn reżyseruje w scenografii Krystyny Husarskiej *Przemysława Drugiego* Brandstaettera w Bałtyckim Teatrze Dramatycznym im. Słowackiego w Koszalinie.

14 XII 1958
Premiera *Latającego kufra* Zofii Lorentz w Państwowym Teatrze Lalki i Aktora „Baj Pomorski" w Toruniu.

15 XII 1958
Janina Kilian-Stanisławska reżyseruje *Gwiazdkę do pozłoty i diabelskie psoty* Ewy Laue w Teatrze „Lalka" w Warszawie.

18 XII 1958
Krystyna Skuszanka reżyseruje *Porwanie w Tiutiurlistanie* Żukrowskiego w Teatrze Ludowym w Nowej Hucie.

20 XII 1958
Halina Gryglaszewska reżyseruje *Huragan na Caine* Wouka w Starym Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie (scena kameralna).

20 XII 1958
Premiera *Laleczki z saskiej porcelany* Marii Gerson-Dąbrowskiej w Teatrze Śląskim im. Wyspiańskiego w Katowicach.

20 XII 1958
Maria Straszewska reżyseruje *Porwanie Sabinek* Schönthanów w Państwowym Teatrze Ziemi Lubuskiej w Zielonej Górze.

20 XII 1958
Maryla Kędra reżyseruje swoją sztukę *Śpiewka spod drzewka* w Państwowym Teatrze Lalek „Pleciuga" w Szczecinie.

21 XII 1958
Irena Byrska reżyseruje w scenografii Liliany Jankowskiej sztukę *Leonce i Lena* Büchnera w Teatrze im. Żeromskiego w Kielcach.

„Tę niegraną u nas sztukę pokazal teatr kielecki w inscenizacji Ireny Byrskiej (reżyseria) i Liliany Jankowskiej (scenografia). Ażurowa konstrukcja w środku sceny: kręte schodki zakończone czymś w rodzaju skoczni, z której spływał płaszcz rozpoczynającego sztukę Leonce, dwa podesty i szaro-niebieskie tło, przekreślone z lewej strony dwiema obłocznymi liniami – wprowadziły od razu w czarodziejską atmosferę miniaturowego królestwa. Świetnie wypunktowane i prowadzone światło nadało przedstawieniu baśniową zwiewność i ulotność. Ochmistrz, kapelan i bakałarz ze świty książęcej posuwali po scenie truchcikiem, na głowach mieli kolorowe, dziwaczne hełmy ze szparkami dla oczu i ust. Reszta dworu to wsuwane na scenę w podrygach płaskie manekiny lub natknięte na żerdziach okapeluszone głowy, wychylające się spoza rozpiętej na ten moment zasłony. [...] Takie potraktowanie światka dworskiego pozwoliło lepiej uwypuklić sprawę Leonce i Leny".
Stanisław Hebanowski, *Leonce i Lena*, „Teatr" nr 6/1959.

21 XII 1958
Odbyła się premiera sztuki Wandy Żółkiewskiej i Stanisława Bugajskiego *Uczeń czarnoksiężnika* na scenie dziecięcej Teatru Klasycznego w Pałacu Kultury i Nauki w Warszawie.

25 XII 1958
Janina Orsza-Łukasiewicz reżyseruje *Pastorałkę* Schillera w Teatrach Dolnośląskich, scena w Jeleniej Górze.

26 XII 1958
Natalia Gołębska reżyseruje *Piękną Parysadę* Leśmiana w Teatrze Lalki i Aktora „Miniatura" w Gdańsku.

26 XII 1958
Teresa Żukowska reżyseruje *Pastorałkę* Schillera w scenografii Krystyny Zachwatowicz w Teatrze im. Fredry w Gnieźnie.

30 XII 1958
Odbyła się premiera *Rozalinki* Aleny Tomašovej w Państwowym Teatrze Lalek „Pinokio'' w Łodzi.

XII 1958
Premiera *Złotej rybki* Jelizawiety Tarachowskiej w scenografii Zofii Gutowskiej w Teatrze Lalki i Aktora w Lublinie.

1958
Maryla Kędra reżyseruje *Zaklętego rumaka* Kopalki w Teatrze Lalki i Aktora w Lublinie.

1 I 1959
Premiera *Królowej Śniegu* Kazimiery Jeżewskiej wg Andersena w Teatrze im. Fredry w Gnieźnie.

1 I 1959
Danuta Michałowska reżyseruje *Dzieje Tristana i Izoldy* Bédiera w Miejskim Teatrze Rapsodycznym w Krakowie.

10 I 1959
W scenografii Ireny i Romualda Nowickich odbyła się premiera *Pana Damazego* Blizińskiego w Teatrze Komedia w Warszawie.

11 I 1959
Lidia Wysocka reżyseruje *Męża i żonę* Fredry w Teatrze Wagabunda przy PPIE, premiera na scenie Teatru Żydowskiego.

„Wysocka posłużyła się tekstem Fredry dla spreparowania spektaklu, który jest skrzyżowaniem banalnej operetki ze skeczem estradowym. Awanturki miłosne czterech postaci, które Fredro rozgrywa w tonie komedii salonowej, cieniując subtelne rysy psychologiczne, zostały strywializowane. W wykonaniu Wysockiej rezolutna i urocza Justysia przekształciła się w rozwydrzoną dziewkę”.
Zofia Karczewska-Markiewicz, *Fredro w sosie Wagabundy*, „Życie Warszawy” nr 163/1959.

12 I 1959
W scenografii Zofii Pietrusińskiej odbyła się premiera *Tramwaju zwanego pożądaniem* Williamsa w Teatrze Ateneum im. Jaracza w Warszawie.

13 I 1959
Premiera *Panny Maliczewskiej* Gabrieli Zapolskiej w Teatrach Ziemi Pomorskiej, na scenie w Bydgoszczy.

19 I 1959
Irena Babel reżyseruje *Hamleta* Szekspira w Teatrze Powszechnym w Warszawie.

„Reżyser Irena Babel podeszła do sztuki z bardzo rozsądnym pietyzmem. Niezbędnych cięć dokonała pincetą, a nie rzeźnickim nożem. Nic nie amputowała, tylko wyskubała to tu to tam po parę wierszy czy kwestii. […] jedynym wyraźnym skutkiem cięć jest, iż Ofelia ma pogrzeb w pełni komunalny, bez udziału osób duchownych. Zresztą po sejmowym dekrecie o miejscach wiecznego odpoczynku, sprawa ta straciła na aktualności. […] świetne tempo, usunięcie dłużyzn i powstrzymanie się od reżyserskich wtrętów”.
Grzegorz Sinko, *Gorzki książę Danii*, „Nowa Kultura” nr 9/1959.

„Janina Nowicka była Ofelią pełną niepokojącego uroku, zarówno w rozmowie z Hamletem, jak i w scenie obłędu. W tej ostatniej najtrudniejszej scenie zerwała z panującą długo na scenie konwencją «złamanej lilii»: była Ofelią, że tak powiem, jeżeli można zaryzykowac to

powiedzenie, surrealistyczną w swym obłąkaniu. Bardzo nowoczesną. Wzruszała nie ckliwością, ale jakimś straszliwym nieszczęściem absurdu […]".
Karolina Beylin, *Młody „Hamlet"*, „Express Wieczorny" nr 268/1959.

21 I 1959
Olga Koszutska reżyseruje *I koń się potknie* Ostrowskiego w Teatrze im. Żeromskiego w Kielcach.

24 I 1959
Irena Byrska reżyseruje *Szczęście Frania* Perzyńskiego w Teatrze im. Żeromskiego w Kielcach.

26 I 1959
Leokadia Serafinowicz reżyseruje *Zaczarowany kalosz* Matwiejewa w Teatrze Lalek „Banialuka" w Bielsku-Białej.

29 I 1959
Zofia Modrzewska reżyseruje *Zielonego Gila* de Moliny w Teatrze im. Osterwy w Lublinie.

29 I 1959
Premiera operetki *Zaczęło się w banku* Bożeny Brzezińskiej w Operetce w Szczecinie.

1 II 1959
W reżyserii Marii Ławińskiej odbyła się premiera sztuki Ewy Laue *Szałaputek i Szałaputka* w Teatrze Lalki i Aktora „Czerwony Kapturek" w Olsztynie.

2 II 1959
W reżyserii Haliny Mikołajskiej i Andrzeja Sadowskiego odbyła się premiera *Romulusa Wielkiego* Dürrenmatta w Teatrze Dramatycznym w Warszawie.

„Ta bardzo dobrze napisana sztuka jest typowa dla twórczości zachodnio-europejskiej, przytłacza nas swoim pesymizmem, niewiarą we wszelki postęp. Człowiekiem kierują prawa historii, którym powinien się biernie poddać. W Teatrze Dramatycznym wielką kreację w roli tytułowej stworzył Jan Świderski. Ten znakomity aktor jest obecnie w pełnym rozkwicie swego talentu. Jego Romulus pokazał całą skomplikowaną psychologię cesarza, jego pozorną obojętność i lenistwo, jego dowcip i filozofię, a jednocześnie jakiś rozkład moralny, który pożera tego ostatniego władcę rzymskiego. Opracowana w najmniejszym szczególe gra Świderskiego przyćmiewa pozostały zespół aktorski. Reżyseria Haliny Mikołajskiej i Andrzeja Sadowskiego (który jest jednocześnie scenografem spektaklu), poprawna".
Wanda Padwa, *Cesarz Romulus hoduje kury*, „Trybuna Mazowiecka" nr 62/1959.

5 II 1959
Maria d'Alphonse reżyseruje *Ożenić się nie mogę* Fredry w scenografii Ewy Nahlik w Teatrach Ziemi Pomorskiej, scena w Toruniu.

5 II 1959
Irena Byrska reżyseruje *Mazepę* Słowackiego w Teatrze im. Żeromskiego w Kielcach.

7 II 1959
Marta Tywonek reżyseruje *Drzewa umierają stojąc* Cassony w Teatrze Polskim w Bielsku-Białej.

„Postać Babki miała tak wspaniałe odtwórczynie, jak Mieczysława Ćwiklińska i Ida Kamińska; nie ma chyba aktorek, które mogłyby im w tej kreacji dorównać. Niemniej rola Zofii Mirskiej […] zasługuje na uwagę i szacunek. […] Zofia Mirska jest bardzo wzruszająca i zarazem pełna godności i grandezzy hiszpańskiej damy".
„Trybuna Robotnicza" nr 43/1958.

10 II 1959
Wanda Wróblewska reżyseruje *Wesele Figara* Beaumarchais w scenografii Zofii Wierchowicz w Teatrze Ziemi Mazowieckiej w Warszawie.

11 II 1959
Jadwiga Chojnacka reżyseruje sztukę *Taka miłość* Kohouta w Teatrze Rozmaitości w Warszawie.

12 II 1959
Premiera *Powrotu mamy* Marii Jasnorzewskiej-Pawlikowskiej w Warszawskim Teatrze Objazdowym.

14 II 1959
Prapremiera *Dzieci pana majstra* Zofii Rogoszówny Państwowym Teatrze Lalek „Arlekin"' w Łodzi.

15 II 1959
Barbara Rychłowska-Kulikowska reżyseruje sztukę *Wilk, koza i koźlęta* Grabowskiego w Państwowym Teatrze Lalki i Aktora „Baj Pomorski" w Toruniu.

17 II 1959
Premiera *Dzieci pana majstra* Zofii Rogoszówny w Teatrze Lalki, Maski i Aktora „Groteska" w Krakowie.

21 II 1959
Leonia Jabłonkówna reżyseruje w scenografii Jadwigi Przeradzkiej *Fantazego* Słowackiego w Teatrze Polskim we Wrocławiu.

„Inscenizowany przez Leonię Jabłonkównę spektakl *Fantazego* Słowackiego na scenie Teatrów Dramatycznych we Wrocławiu zyskał sobie pozytywną ocenę krytyki i widzów. Reżyserka umiała zasugerować trafną koncepcję sztuki zespołowi, a zespół – widowni. Najistotniejsze momenty zaakcentowano dyskretnie, wybujałą poetyczność i patos stuszowano i podporządkowano nadrzędnemu problemowi dramatu. Opozycja dwu romantyzmów, dwu postaw i dwu stylów zarysowała się przed nami wyraziście i nie mogło być dla nikogo wątpliwości, o co chodziło Słowackiemu w *Fantazym*. Przedstawienie można by określić jako wybitne, gdyby nie zastrzeżenia do ujęć aktorskich, szczególnie do ujęcia postaci tytułowej."
„Fantazy" We Wrocławiu i Zielonej Górze, „Teatr" nr 8/1959.

21 II 1959
Jadwiga Marso reżyseruje w scenografii Liliany Jankowskiej *Zakochanych* Goldoniego w Teatrze im. Żeromskiego w Kielcach.

21 II 1959
Premiera *Ich czworo* Gabrieli Zapolskiej w Państwowym Teatrze Ziemi Opolskiej w Opolu.

22 II 1959
Maryla Kędra reżyseruje *Dzikie łabędzie* Kazimiery Jeżewskiej wg Andersena w Państwowym Teatrze Lalek „Pleciuga" w Szczecinie.

25 II 1959
Irena Górska reżyseruje *Operę za trzy grosze* Brechta w Teatrze im. Węgierki w Białymstoku.

28 II 1959
Wanda Nadzinowa reżyseruje *Zaklinacza deszczu* Nasha w Bałtyckim Teatrze Dramatycznym im. Słowackiego w Koszalinie.

6 III 1959
Premiera sztuki *Nie jesteśmy aniołami* Kláry Fehér w Teatrze Ziemi Łódzkiej.

7 III 1959
Barbara Bormann reżyseruje w scenografii Anny Lecewicz *Aszantkę* Perzyńskiego w Teatrze im. Mickiewicza w Częstochowie.

7 III 1959
Monika Snarska w scenografii Lidii Dobrzańskiej reżyseruje *Grymaselę* wg Marii Kownackiej w Teatrze Lalek „Guliwer" w Warszawie.

„Lalkowe postacie, poddane rytmom i ruchowi wszechogarniającemu scenę aż po horyzont, pozbawione zostały indywidualnego oblicza, a ich głowy zastąpiono identycznymi toczonymi kulami".
Joanna Rogacka, *Lalkarze,* t. 32, cyt. za: Marek Waszkiel, *Dzieje teatru lalek w Polsce 1944–2000,* Akademia Teatralna im. Aleksandra Zelwerowicza, Warszawa 2012, s. 335.

11 III 1959
Danuta Baduszkowa reżyseruje *Piękną Galateę* Suppego w Teatrze Muzycznym w Gdyni.

13 III 1959
Irma Gulska reżyseruje prapremierę *Buntownicy* Morstina w Państwowych Teatrach Dolnośląskich, scena w Legnicy.

14 III 1959
Premiera *Krzesiwa* Hanny Januszewskiej w Teatrze Lalek w Walbrzychu.

14 III 1959
W reżyserii Zofii Modrzewskiej odbyła się premiera *Zaczarowanego koła* Rydla w Teatrze Ludowym w Warszawie.

14 III 1959
Janina Jarzynówna-Sobczak reżyseruje *Kopciuszka* Prokofiewa w Operze i Filharmonii Bałtyckiej w Gdańsku.

14 III 1959
W reżyserii Ireny Ładosiówny i scenografii Krystyny Horeckiej odbyła się premiera sztuki *Cień* Niccodemiego w Teatrze Komedia w Warszawie.

14 III 1959
Lidia Zamkow reżyseruje w swoim przekładzie z Jerzym Grotowskim w scenografii Julitty Fedorowicz *Wujaszka Wani*ę Czechowa w Starym Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie (scena kameralna).

14 III 1959
Danuta Michałowska reżyseruje *Róże dla Safony* Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej w Miejskim Teatrze Rapsodycznym w Krakowie.

15 III 1959
Elwira Turska reżyseruje *Kochane dziatki* Manzariego w Teatrze im. Fredry w Gnieźnie.

18 III 1959
Barbara Fijewska reżyseruje sztukę *Włamywacze* Potemkowskiego w Teatrze Sensacji w Warszawie.

19 III 1959
Ewa Stojowska reżyseruje *Pannę Maliczewską* Gabrieli Zapolskiej w Teatrze im. Słowackiego w Krakowie.

„Ewa Stojowska dała solidną, starannie wykończoną robotę reżyserską; o walorach scenografii wystarczająco świadczy nazwisko jej twórcy, Karola Frycza. […] Po raz pierwszy ujrzało się na naszych scenach często widywaną *Pannę Maliczewską* jako biedne, osamotnione, tęskniące do miłości głupiutkie dziecko, stojące bezradnie wobec dorosłego świata. To interpretacja, którą śmiało można nazwać świeżą i odkrywczą”.
Henryk Vogler, *Uwięziona przez czarownicę*, „Dziennik Polski” nr 86/1959.

20 III 1959
Krystyna Skuszanka reżyseruje *Burzę* Szekspira w Teatrze Ludowym w Nowej Hucie.

„Na scenie Teatru Ludowego w Nowej Hucie ustawiono obok siebie dwa podesty; dzieli je szczelina, z której wychodzi czasem Kaliban. Ale to pęknięcie nie dzieli świata. Świat nie przestaje mimo to być całością. Nie ma tam również żadnego plastycznego podziału na stronę jasną i ciemną. Wszystko jest splątane ze sobą, pogmatwane i nierozłączne – jak w życiu. Jak dobro i zło. Nie ma strony Ariela, ani strony Kalibana. Bo nie istnieją one w życiu. W szczelinie siedzi Kaliban, ale może przez nią również wypłynąć Ariel. [...] W Teatrze Ludowym w Nowej Hucie *Burza* trwa zaledwie dwie godziny. A więc krócej niż u Szekspira. Przebiega jak burza. I przypomina burzę. Nad sceną unosi się wielki abstrakcyjny obraz: ni to porwany żagiel, ni to zielony las, ni ciężka chmura. Gdy się go podświetla – zmienia wyraz. Ujarzmia wówczas naszą wyobraźnię i dyktuje każdorazowe miejsce akcji: otwiera plenery, zamyka scenę do niewielkich wnętrz. Dzięki temu wszystkie przejścia są niesłychanie płynne. Podobnie, jak ukazywanie się poszczególnych postaci, duchów, czy Ariela, który przemyka

się przez scenę w swoim srebrzysto-białym stroju, otoczony elipsą jak atom. Dostęp na scenę jest otwarty ze wszystkich stron. Aktorzy ukazują się i znikają, jak za dotknięciem różdżki czarodziejskiej, którą trzyma Prospero. Jakby Prospero był reżyserem widowiska.
Świadomie utrzymaną oschłość i ascetyczność łamią inscenizatorzy (Skuszanka i Szajna), spuszczając w pewnym momencie z góry na linach suto zastawiony stół. Obraz jest surrealistyczny. To teatr wtargnął całą mocą. I zagrał jak drwina. I to jest szekspirowskie, jak szekspirowską drwiną w *Burzy* jest para błaznów (szczególnie zabawny Trynkulo – Pyrkosz), groteskowe odbicie namiętności i ambicji, reprezentowanych w innej płaszczyźnie przez Antonia i Sebastiana.
Skonwencjonalizowany świat *Burzy* uspokaja się, wszystko wraca do normy. Prospero opuszcza wyspę jako książę Mediolanu, wszystko wraca na swoje miejsce. Nad sceną unosi się ciężka chmura, jak przed burzą".
Andrzej Wróblewski, *Po Burzy*, „Teatr" nr 10/1959.

21 III 1959
Lia Rotbaum reżyseruje *Goplanę* Żeleńskiego w Operze we Wrocławiu.

21 III 1959
Teresa Żukowska reżyseruje *Kordiana* Słowackiego w Teatrze Wybrzeże w Gdańsku.

21 III 1959
Halina Gryglaszewska reżyseruje *Huragan na Caine* Wouka w Teatrze im. Żeromskiego w Kielcach.

22 III 1959
Janina Romanówna reżyseruje *Głupiego Jakuba* Rittnera w Teatrze Polskim w Warszawie.

29 III 1959
W reżyserii Marii Straszewskiej odbyła się *Czarującej szewcowej* Lorki w kostiumach Ireny Perkowskiej w Teatrze im. Wandy Siemaszkowej w Rzeszowie.

31 III 1959
Maria Chodecka reżyseruje *Ich czworo* Gabrieli Zapolskiej w Teatrze Powszechnym Województwa Gdańskiego w Sopocie.

1 IV 1959
W reżyserii Elżbiety Czaplińskiej odbyła się premiera *Czarodziejskiego bębna* Tołstoja w Objazdowym Teatrze Lalki „Tęcza" w Słupsku.

4 IV 59
Premiera *Skiza* Gabrieli Zapolskiej w scenografii Lidii Minticz i Jerzego Skarżyńskiego w Starym Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie.

4 IV 1959
Zofia Truszkowska reżyseruje w scenografii Urszuli Gogulskiej *Małego Księcia* de Saint-Exupéry'ego w Teatrze Śląskim im. Wyspiańskiego w Katowicach.

4 IV 1959
W reżyserii Romany Bohdanowicz odbyła się premiera *Wieczoru Trzech Króli* Szekspira w Państwowym Teatrze Ziemi Opolskiej w Opolu.

„Reżyseria Romany Bohdanowicz nie sięgnęła do chwytów nowatorskich, może to i lepiej, bo bardzo często na siłę wydumane bohaterstwo może zabić nawet… Szekspira. Trzymając się wypróbowanych w szekspirowskich komediach wzorów inscenizacyjnych, reżyser ulokował na scenie równocześnie wszystkie trzy miejsca akcji (dom Orsina, dom Oliwii i tzw.plener) – ogrywając je kolejno, zależnie od potrzeby. Zachowując tradycje elżbietańskiego teatru, każe aktorom wszystkie pointowe kwestie rzucać wprost do widza oraz pozwalać oglądać zmiany. Proporcja poetyckiej liryki, rubasznej zabawy i cienkiej filozofii wydają mi się w przedstawieniu właściwie wyważone".
Krystyna Konopacka-Csala, *Niezawodny Szekspir*, „Trybuna Opolska" nr 89/1959.

6 IV 1959
Irena Wojutycka reżyseruje *Pająka* Urszuli Damm-Wendler w Śląskim Teatrze Lalki i Aktora „Ateneum" w Katowicach.

6 IV 1959
Premiera sztuki Ewy Laue *Szałaputek i Szałaputka* w Śląskim Teatrze Lalki i Aktora „Ateneum" w Katowicach.

7 IV 1959
Melania Karwatowa reżyseruje *O dziadku rybaku i lisie łajdaku* Heleny Bychowskiej wg Nadii Trendofiłowej i *Awanturę w Pacynkowie* Pehra i Spáčila w Teatrze Lalek „Świerszcz" w Białymstoku.

7 IV 1959
W reżyserii Haliny Winiarskiej odbyła się premiera *Czarodziejskiej fujarki* Marii Siedmiograjowej w Teatrze Lalek „Kacperek" w Rzeszowie.

11 IV 1959
Maria Wiercińska reżyseruje *Dom Bernardy Alba* Lorki w Teatrze Polskim w Warszawie.

„Sztuka jest dla mnie nie do przyjęcia, budzi we mnie gwałtowny opór, jest w niej coś niesłychanie przykrego. […] W samej sztuce jest wiele z *Moralności pani Dulskiej.* […] W dramacie tym nie następuje catharsis. Dramat, na który patrzymy, oburza nas moralnie, chwilami nawet wstrząsa, ale Lorka chce od nas czegoś więcej, […] chce, abyśmy współczuli jego bohaterkom. Nie potrafimy. […] dzieją się wokół rzczy straszne, a my nie możemy zdobyć się ani na szacunek ani na współczucie. […] Wystawiony został *Dom Bernardy Alba* znakomicie. Był popisem aktorstwa dużej miary. […] Spektakl jest czysty, ostry i surowy. […] mija się z naszą wrażliwością, ale to nie jest wina reżyserki. Ten dom jest nam obcy".
Jan Kott, *Dramat bardzo obcy*, „Przegląd Kulturalny" nr 17/1959.

„Kreacja Dulęby w roli matki przejdzie do dziejów polskiego teatru. […] Potworną matkę tyrana […] gra Zofia Małynicz. Z kamienną twarzą, na której nie zadrgała nawet nuta współczucia. […] Ryszarda Hanin przeistoczyła się w zgorzkniałą, tęskniącą do mężczyzny starą pannicę […] wiele okrucieństwa i sadyzmu dała ułomnej Matirio. […] Reżyser tej kobiecej sztuki, oczywiście także kobieta Maria Wiercińska z właściwą sobie subtelnością potrafiła stworzyć nastrój tego strasznego domu. Widz miał wrażenie, że udusi się w tej atmosferze nienawiści, przesądów, niezaspokojonych żądz, zazdrości i śmierci".
Karolina Beylin, *A kto umarł, wolnym już…*, „Express Wieczorny" nr 89/1959.

11 IV 1959
Irma Czaykowska reżyseruje *Ładną historię* Caillaveta, Flersa i Reya w Teatrze im. Jaracza w Olsztynie.

11 IV 1959
Premiera *Zaczarowanej zatoki* Haliny Auderskiej w scenografii Zofii Gutkowskiej w Teatrze Lalek w Walbrzychu.

12 IV 1959
Premiera *Ptasiego mleka* Jekatieriny Tudorowskiej w Państwowym Teatrze Lalki i Aktora „Baj Pomorski" w Toruniu.

12 IV 1959
Krystyna Tyszarska reżyseruje w kostiumach Teresy Roszkowskiej *Fantazego* Słowackiego w Teatrze im. Fredry w Gnieźnie.

18 IV 1959
Wanda Laskowska reżyseruje *Gwałtu, co się dzieje!* Fredry w Teatrze Ludowym w Nowej Hucie.

„Reżyser tego przedstawienia usiłowała nadać tej facecji myzogińskiej na usługach patriarchalnej rodziny charakter czystej zabawy, możliwie nonsensownej. Co miało nie tylko odebrać sztuce właściwy jej konserwatyzm, ale i unowocześnić właściwy jej styl humoru". Ludwik Flaszen, *Gwałtu co się dzieje*, „Echo Krakowa" nr 121/1959.

25 IV 1959
Leokadia Serafinowicz reżyseruje sztukę Marii Kownackiej *O straszliwym smoku i dzielnym szewczyku, prześlicznej królewnie i królu gwoździku* w Teatrze Lalek „Banialuka" w Bielsku-Białej.

26 IV 1959
Premiera *O krasnoludkach i sierotce Marysi* Marii Konopnickiej na scenie dziecięcej Teatru Klasycznego w Pałacu Kultury i Nauki w Warszawie.

30 IV 1959
Irma Gulska reżyseruje C*udzoziemców* Stanisławy Fleszarowej-Muskat w Teatrze Popularnym w Grudziądzu.

1 V 1959
W reżyserii Ireny Grywińskiej-Adwentowiczowej odbyła się premiera *Żabusi* Gabrieli Zapolskiej w Teatrze Ludowym w Warszawie.

1 V 1959
Lidia Zamkow reżyseruje *Kapitana z Köpenick* Zuckmayera w Starym Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie.

1 V 1959
Maria d'Alphonse reżyseruje *Zwady miłosne* Moliera na toruńskiej scenie Teatrów Ziemi Pomorskiej.

2 V 1959
Krystyna Berwińska reżyseruje *Pana Jowialskiego* Fredry w Teatrze Ziemi Mazowieckiej w Warszawie.

5 V 1959
Maria Straszewska reżyseruje *Jonasza i błazna* Broszkiewicza w Teatrze im. Osterwy w Lublinie.

8 V 1959
Maryla Kędra reżyseruje *Świniopasa* Jadwigi Żylińskiej wg Andersena w Państwowym Teatrze Lalek „Pleciuga" w Szczecinie.

17 V 1959
Olga Koszutska reżyseruje *Kochanka Sybilli Thompson* Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej w Teatrze im. Żeromskiego w Kielcach.

21 V 1959
Barbara Fijewska reżyseruje (i opracowuje choreografię) *Kram z piosenkami* Schillera w Teatrze im. Węgierki w Białymstoku. Scenografia: Zofia Pietrusińska.

23 V 1959
Joanna Kulmowa w scenografii Krystyny Husarskiej reżyseruje *Cyrulika sewilskiego* Beaumarchais w Bałtyckim Teatrze Dramatycznym im. Słowackiego w Koszalinie–Słupsku.

24 V 1959
Barbara Rychłowska-Kulikowska reżyseruje *Dwie marysie* Jadwigi Korczakowskiej w Państwowym Teatrze Lalki i Aktora „Baj Pomorski" w Toruniu.

26 V 1959
Halina Gryglaszewska reżyseruje *Męża i i żonę* Fredry w Teatrze im. Żeromskiego w Kielcach.

27 V 1959
Marta Tywonek reżyseruje *Świecznik* Musseta w Teatrze Polskim w Bielsku-Białej.

30 V 1959
Teresa Żukowska reżyseruje *Poskromienie złośnicy* Szekspira w Teatrze Wybrzeże w Gdańsku.

30 V 1959
Irena Ładosiówna reżyseruje *Sobótki* Sudermanna w Teatrze Powszechnym w Łodzi.

1 VI 1959
Lidia Rybotycka reżyseruje w scenografii Liliany Jankowskiej *Miłość don Perlimplina do Belisy w jego ogrodzie* Lorki w Teatrze im. Żeromskiego w Kielcach.

4 VI 1959
Danuta Baduszkowa reżyseruje *Boccaccia* Suppego w Operetce w Łodzi.

14 VI 1959
W reżyserii Marii Straszewskiej odbyła się premiera *Lata* Rittnera w Państwowym Teatrze Ziemi Lubuskiej w Zielonej Górze.

14 VI 1959
W reżyserii Ewy Bonackiej odbyła się premiera sztuki *Lis i winogrona* Figueiredy w Teatrze Narodowym w Warszawie.

14 VI 1959
Premiera operetki Bożeny Brzezińskiej *Zaczęło się w banku* w Operetce w Lublinie.

15 VI 1959
Irena Babel reżyseruje w scenografii Zofii Wierchowicz *Pod mlecznym lasem* Thomasa w Teatrze Powszechnym w Warszawie.

„*Pod mlecznym lasem* jest opowieścią o jednej dobie w maleńkim walijskim miasteczku, przedstawia jego mieszkańców, ich codzienne czynności i conocne marzenia. Jest to teatr «ilustrowanej wyobraźni». […] W Teatrze Powszechnym całe miasteczko «siedzi» na scenie, na otwartej, spiętrzonej ku górze platformie pomostów i platform (scenografia Zofii Wierchowicz). Irena Babel zgodnie z oczekiwaniami starała się, aby ta statyczna z natury konstrukcja okazała się w miarę postępowania opowieści jak najbardziej elastyczna. […] Na scenie zaprezentował się cały prawie zespół aktorski. […] Przedstwił nam wszystkie charakterystyczności osobliwych mieszkańców zabitej dechami osady, którzy o niczym szczególnym nie myślą, ani niczego szczególnego nie przeżywają. […] obca im jest wszelka niecodzienność. Dla jednych widzów jest to powodem do zdenerwowania, znużenia i dezaprobaty, nie tylko wobec postaci sztuki, ale także autora i teatru. Inni łatwo […] spędzają leniwe minuty przedstawienia i łatwo dają się skłonić do znalezienia czegoś z «utraconego czaru przeszłości, którego tak niewiele zostało innym miastom i misteczkom, starającym się dotrzymać kroku nowoczesności».”
Awk, *Pod mlecznym lasem*, „Teatr” nr 24/1959.

18 VI 1959
W reżyserii Romany Bohdanowicz odbyła się premiera *Henryka VI na łowach* Bogusławskiego w Państwowym Teatrze Ziemi Opolskiej w Opolu.

20 VI 1959
Leonia Jabłonkówna w scenografii Jadwigi Przeradzkiej reżyseruje *Wieczór Trzech Króli* Szekspira w Teatrze Polskim we Wrocławiu.

„Jabłonkówna znalazła klucz do *Wieczoru*. Jest nim błazen. Błazen nie tylko zamyka komedię, ale także ją rozpoczyna, prezentuje, wprowadza «na teatrum» – zbudowaną w głębi scenę na scenie, z filarkami (jeden sękaty posłuży jako «drzewo») markującymi kulisy, z malowaną, ruchomą «tylną ścianą» – roletą. Błazen pierwszy pociągnie za sznurek, zmieni malunek. Takich zmian będzie kilkanaście. […] Błazen chwyta wątek zabawy, umie być mądrzejszy od swych partnerów, sugeruje podteksty, znakomicie podaje końcową piosenkę”.
Józef Kelera, *Hej deszcz i wiatry*, „Odra” nr 28/1959.

20 VI 1959Premiera *Geniusza sierocego* Marii Dąbrowskiej w Teatrze Ludowym w Krakowie.

21 VI 1959
W reżyserii Zofii Modrzewskiej w scenografii Ireny Perkowskiej odbyła się premiera *Cudotwórcy* Sterna w Teatrze im. Wandy Siemaszkowej w Rzeszowie.

25 VI 1959
Zuzanna Łozińska inscenizuje, Janina Orsza-Łukasiewicz reżyseruje w scenografii Wandy Czaplanki *Lillę Wenedę* Słowackiego w Teatrach Dolnośląskich, scena w Jeleniej Górze.

27 VI 1959
Jadwiga Marso reżyseruje w scenografii Liliany Jankowskiej *Świerszcza za kominem* Dickensa w Teatrze im. Żeromskiego w Kielcach.

27 VI 1959
Maria Deskur reżyseruje *Damy i huzary* Fredry w Teatrze im. Fredry w Gnieźnie.

VI 1959
Malwina Szczepkowska reżyseruje w scenografii Ewy Nahlik *Balladę o Galileuszu* Brechta w Gdańskim Studio Rapsodycznym.

5 VII 1959
Ida Kamińska reżyseruje sztukę *Mejłech Frejłech* Pregera w Teatrze Żydowskim im. Estery Racheli Kamińskiej w Warszawie.

5 VII 1959
W reżyserii Wandy Laskowskiej odbyła się premiera *Cudotwórcy* Sterna w Państwowym Teatrze Ziemi Opolskiej w Opolu.

10 VII 1959
Premiera *Trójgraniastego kapelusza* Heleny Bychowskiej w Teatrach Ziemi Pomorskiej, na scenie w Toruniu.

11 VII 1959
Barbara Kilkowska reżyseruje *Obronę Ksantypy* Morstina w Teatrze im. Mickiewicza w Częstochowie.

17 VII 1959
Natalia Gołębska reżyseruje *Zaklętą królewiankę* Bądkowskiego w Teatrze Lalki i Aktora „Miniatura" w Gdańsku.

20 VII 1959
Jolanta Skubniewska reżyseruje *Powrót posła* Niemcewicza w Teatrze Popularnym w Grudziądzu.

21 VII 1959
Janina Jarzynówna-Sobczak reżyseruje *Wesele w Ojcowie* Kurpińskiego w scenografii Józefy Wnukowej w Operze i Filharmonii Bałtyckiej w Gdańsku.

25 VII 1959
Lia Rotbaumówna reżyseruje *Damę pikową* Czajkowskiego w Operze we Wrocławiu.

28 VII 1959
Karina Waśkiewicz reżyseruje sztukę Niewiarowicza *I co z takim zrobić* w Teatrze Ziemi Lubuskiej w Zielonej Górze.

9 VIII 1959
Maria d`Alphonse reżyseruje *Prawo męża* Maupassanta i *Kaprys* Musseta w Teatrach Ziemi Pomorskiej, scena w Bydgoszczy.

19 VIII 1959
Joanna Kulmowa w scenografii Zofii Wierchowicz reżyseruje *Świecznik* Musseta w Bałtyckim Teatrze Dramatycznym im. Słowackiego w Koszalinie–Słupsku.

28 VIII 1959
Irma Czaykowska reżyseruje *Bezimienną gwiazdę* Sebastiana w Teatrze im. Węgierki w Białymstoku.

28 VIII 1959
Janina Orsza-Łukasiewicz reżyseruje w scenografii Anny Szeligi *Wszystko dla kobiet* Słotwińskiego w Teatrach Dolnośląskich, scena w Jeleniej Górze.

VIII 1959
Halina Dzieduszycka reżyseruje w scenografii Barbary Gutekunst *Sublokatorkę* Grzymały-Siedleckiego w Państwowym Teatrze Rozmaitości we Wrocławiu.

1959
Premiera *Kichusia majstra Lepigliny* Janiny Porazińskiej w Objazdowym Teatrze Lalek „Kubuś" w Kielcach.

Lidia Zamkow reżyseruje *Eugenię Grandet* Wermera wg Balzaka w Powszechnym Teatrze Objazdowym w Katowicach (data premiery nieznana).

Sezon 1959/1960

1 X 1959
W reżyserii Marii Siedmiograjowej odbyła się premiera sztuki *Trzewiki szczęścia* Hetrza w Teatrze Lalki i Aktora „Kacperek" w Rzeszowie.

3 IX 1959
Irena Byrska reżyseruje *Nie igra się z miłością* Musseta w Teatrze Polskim w Poznaniu.

5 IX 1959
Premiera sztuki *O Żaczku Szkolaczku i Sowizdrzale, co jeden kochał szkołę, a ten drugi wcale* Marii Kownackiej w Teatrze Lalek przy Teatrze Ziemi Opolskiej.

5 IX 1959
Premiera *Janka Wędrowniczka* Marii Konopnickiej w reżyserii Joanny Piekarskiej i scenografii Ireny Pikiel w Teatrze Lalek „Świerszcz" w Białymstoku.

5 IX 1959
Maryla Kędra reżyseruje *Baśń o złym potworze* Kazimiery Jeżewskiej w Teatrze Lalek „Pleciuga" w Szczecinie.

5 IX 1959
Stanisława Zbyszewska reżyseruje *Parady* Potockiego w Teatrze Rozmaitości we Wrocławiu.

6 IX 1959
Premiera sztuki *Dzieci pana majstra* Zofii Rogoszówny w scenografii Zofii Gutkowskiej w Teatrze Lalki i Aktora w Lublinie.

8 IX 1959
Danuta Baduszkowa reżyseruje operetkę *Domek trzech dziewcząt* Schuberta w Teatrze Muzycznym w Gdyni.

12 IX 1959
Premiera *Mężczyzny* Gabrieli Zapolskiej w Teatrze im. Wyspiańskiego w Katowicach.

15 IX 1959
Prapremiera sztuki *Ofiara wskaże mordercę* Zofii Bystrzyckiej w Teatrze Sensacji w Warszawie.

16 IX 1959
W scenografii Barbary Jankowskiej *Nie jesteśmy aniołami* Kláry Fehér w Teatrze Ludowym w Warszawie.

19 IX 1959
Maryla Kędra robi scenografię do *Baśni o szklarzu i cesarzu* Zofii Nawrockiej w w Teatrze Lalki i Aktora „Czerwony Kapturek" w Olsztynie.

22 IX 1959
Premiera *Dnia jego powrotu* Zofii Nałkowskiej w scenografii Aleksandry Sell-Walter w Dolnośląskim Teatrze Powszechnym we Wrocławiu.

26 IX 1959
Aniela Borysławska reżyseruje w scenografii Ewy Nahlik *Pana Damazego* Blizińskiego w Teatrze Ziemi Łódzkiej.

30 IX 1959
Joanna Piekarska reżyseruje sztukę Janiny Morawskiej *Dziadek Zmruż-Oczko* w Teatrze Lalki i Aktora „Marcinek" w Poznaniu.

1 X 1959
Lidia Minticz i Jerzy Skarżyński robią scenografię do sztuki *Gdzie diabeł nie może* Niewiarowicza w Starym Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie.

3 X 1959
Irena Wojutycka reżyseruje *Przygody Kreski i Kropki* Kryłowa w Śląskim Teatrze Lalki i Aktora „Ateneum" w Katowicach.

3 X 1959
Jolanta Boni-Marczyńska robi scenografię do operetki *Zemsta nietoperza* Straussa w Teatrze Domu Żołnierza w Krakowie.

10 X 1959
Premiera sztuki *Zmruż Oczko* Janiny Morawskiej w Teatrze Lalek „Pleciuga" w Szczecinie.

11 X 1959
W reżyserii Marii Szczęsnej *Stary kawaler* Korzeniowskiego w Teatrze Popularnym w Grudziądzu.

11 X 1959
Maria Straszewska reżyseruje *Parady* Potockiego w Teatrze Ziemi Lubuskiej w Zielonej Górze.

11 X 1959
Maria Malicka reżyseruje *Sprytną wdówkę* Goldoniego w Teatrze im. Słowackiego w Krakowie.

12 X 1959
Jadwiga Marso reżyseruje *Wesele Figara* Beaumarchais w Teatrze im. Żeromskiego w Kielcach.

16 X 1959
Teresa Żukowska reżyseruje sztukę *Dominik, czyli Zdobycie Bastylii* Łopalewskiego w Teatrze Wybrzeże w Gdańsku.

17 X 1959
Krystyna Skuszanka reżyseruje *Sen srebrny Salomei* Słowackiego w Teatrze Ludowym w Nowej Hucie.

„Główne założenie interpretacyjne określiła Skuszamka jasno: «Słowacki nie napisał dramatu historycznego, bo analiza wydarzeń historycznych nie jest osią konstrukcyjną *Snu srebrnego*. Ale historię rozpiął nad swym dramatem, aby udowodnić jak ona, spotworniała, pożera ludzi, którzy ślepo próbują ocalić z niej swój los osobisty». Odcięła się więc zdecydowanie od wcześniejszych realizacji, które – poza Schillerowską – starały się wepchnąć utwór w ramy obyczajowo-historycznego dramatu. Uczynienie z Historii głównego bohatera inscenizacji nie było – wbrew opiniom recenzentów – odkryciem dokonanym po raz pierwszy. Już z okazji premiery lwowskiej w 1932 roku pisano o *Śnie* jako jednym z najwspanialszych dramatów o Historii, wobec której wszyscy są tak samo winni i niewinni, «bo wszyscy są wplątani w jedno i to samo okrutne koło dziejów». Tak jasna jak u Skuszanki koncepcja inscenizacyjna nie przyświecała jednak żadnemu z dotychczasowych przedstawień.
Przekonanie inscenizatora, że *Sen srebrny Salomei* jest dramatem o niszczycielskim działaniu mechanizmu Historii na los jednostek, które starają się z dziejowych tragedii ocalić jedynie osobiste szczęście, wpłynęło zarówno na opracowanie dramaturgiczne tekstu, jak i na kształt

inscenizacyjny, jaki mu nadano. Po raz pierwszy w dziejach recepcji utworu za klucz interpretacyjny uznano finał, który w inscenizacji nowohuckiej spełniał rolę podobną chocholemu tańcu z *Wesela*. Tak pojęte zakończenie wiązało się integralnie z koncepcją bohaterów *Snu*. W interpretacji nowohuckiej mieli oni coś z marionetek. Postaci dramatu nazwał marionetkami już Tretiak: marionetkami wobec woli Boga. Skuszanka uczyniła bohaterów marionetkami wobec Historii. Służył tej koncepcji polonez, odtańczony na początku przedstawienia przez lunatycznych bohaterów, którego motyw wracał potem przy wróżbie Wernyhory, by pożegnać w finale osoby dramatu schodzące ze sceny w niebieskiej poświacie; a także towarzyszący wróżbie somnambuliczny półobrót postaci z szablami uniesionymi nad głową i wreszcie końcowy toast, w którym jedynie Salomea nie brała udziału.
Wielka metafora historii pogłębiona została dodatkowo poprzez fakt, iż zrezygnowała Skuszanka z wszelkich prób brutalnego «racjonalizowania» dramatu. Pozostawiono w tekście prawie wszystkie spełnione i niespełnione proroctwa, sny, wróżby i znaki, co więcej podkreślono je muzyką. Dało to w efekcie wynik nieoczekiwany: świat nadzmysłowy został w pewnym sensie skompromitowany. Wola niebios wobec spraw ziemskich okazała się bezsilna".
Marta Fik, *Mistyczny Słowacki w teatrze Polski Ludowej*, „Teatr" nr 10/1969.

24 X 1959
Maria Chodecka reżyseruje *Śluby panieńskie* Fredry w Teatrze Wybrzeże w Gdańsku.

17 X 1959
Maryla Kędra reżyseruje *W pustyni i w puszczy* Sienkiewicza w Teatrze Lalek „Pleciuga" w Szczecinie.

25 X 1959
Premiera *Dzieci pana majstra* Zofii Rogoszówny w Teatrze Ludowym w Nowej Hucie.

30 X 1959
W reżyserii Ireny *Górskiej Domek* Katajewa w Teatrze Ziemi Mazwoieckiej w Warszawie. Premiera w Grójcu.

30 X 1959
Natalia Gołębska reżyseruje *Cztery mile za piec* Marii Kownackiej w Teatrze Dzieci Zagłębia w Będzinie.

30 X 1959
Mężczyzna Gabrieli Zapolskiej ma premierę w Dolnośląskim Teatrze Powszechnym we Wrocławiu.

30 X 1959
Barbara Kilkowska reżyseruje sztukę *Królewna Śnieżka i Siedmiu Krasnoludków* Magdaleny Piekorz w scenografii Jadwigi Pożakowskiej w Teatrze im. Mickiewicza w Częstochowie.

31 X 1959
Monika Snarska reżyseruje sztukę Anny Świrszczyńskiej *Tygrys tańczy dla Szu-Hin* w scenografii Ireny Pikiel Teatrze Lalki i Aktora „Marcinek" w Poznaniu.

1 XI 1959
Irena Grywińska-Adwentowicz reżyseruje *Zbrodnię na Wyspie Kóz* Bettiego w Teatrze Ludowym w Warszawie.

4 XI 1959
Halina Gryglaszewska reżyseruje *Niebieskiego ptaka* Maeterlincka w Teatrze im. Żeromskiego w Kielcach.

4 XI 1959
Premiera *Sprawy Moniki* Marii Morozowicz-Szczepkowskiej w Teatrze Nowym w Zabrzu.

7 XI 1959
Danuta Dostalik-Baduszkowa reżyseruje *Bal w operze* Heubergera w Operetce w Łodzi.

7 XI 1959
Aleksandra Mianowska i Władysław Krzemiński reżyserują *Niespokojną starość* Rachmaninowa w Starym Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie.

12 XI 1959
Joanna Kulmowa reżyseruje *Zaklinacza deszczu* Nasha w Teatrze Polskim w Poznaniu.

15 XI 1959
Leokadia Serafinowicz reżyseruje *O Słonku, sroce i krasnoludkach* – swoją sztukę napisaną pod pseudonimem Dominiki – w Teatrze Lalek „Banialuka" w Bielsku-Białej.

15 XI 1959
Irena Wojutycka reżyseruje sztukę *Pająk* Urszuli Damm-Wendler w Śląskim Teatrze Lalki i Aktora „Ateneum" w Katowicach.

18 XI 1959
Janina Orsza-Łukasiewicz reżyseruje *Skiz* Gabrieli Zapolskiej w Teatrach Dolnośląskich, na scenie w Jeleniej Górze.

19 XI 1959
Wanda Czaplanka robi scenografię do *Ruy Blasa* Hugo w Teatrach Dolnośląskich, na scenie w Jeleniej Górze.

20 XI 1959
Olga Koszutska reżyseruje sztukę *Każdy z nas* wg *Wroga ludu* Ibsena i *Galileusza* Brechta w Teatrze im. Żeromskiego w Kielcach.

20 XI 1959
Anna Szeliga robi scenografię do sztuki *Drzewa umierają stojąc* Cassony w Teatrach Dolnośląskich. Premiera w Szczawnie-Zdroju.

20 XI 1959
Zuzanna Łozińska reżyseruje w scenografii Wandy Czaplanki sztuke *Dotykać nie wolno* Gyarfasa w Teatrach Dolnośląskich, scena w Jeleniej Górze.

20 XI 1959
Wanda Byrska reżyseruje sztukę Janiny Morawskiej *Dziadek Zmruż-Oczko* w Teatrze Lalek „Pinokio" w Łodzi.

20 XI 1959
Danuta Pietraszkiewicz reżyseruje *Niezwykłą przygodę* Odrowąża w Teatrze Syrena w Warszawie.

20 XI 1959
Natalia Szydłowska reżyseruje *Ostrożnie z małżeństwem* Roksandicia w Teatrze Objazdowym PPIE w Warszawie.

21 XI 1959
Jadwiga Przeradzka robi scenografię do *Heloizy i Abelarda* Vaillanda w Teatrze Polskim we Wrocławiu.

22 XI 1959
Teresa Karasińska reżyseruje *Przygody Tomcia Paluszka* Zaborowskiego w Teatrze Lalki i Aktora „Baj Pomorski" w Toruniu.

22 XI 1959
Zofia Modrzewska reżyseruje *Smak miodu* Delaneya w Teatrze im. Osterwy w Lublinie.

22 XI 1959
Krystyna Wójcik robi scenografię do sztuki *Krzyk o północy* Carraca w Starym Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie.

24 XI 1959
W reżyserii Marii Wiercińskiej premiera *R.U.R.* Čapka w Teatrze Polskim w Warszawie.

27 XI 1959
Premiera sztuki Z *przygód krasnala Hałabały* Lucyny Krzemienieckiej w reżyserii Doroty Stojowskiej w Teatrze Lalek „Rabcio Zdrowotek" w Rabce.

28 XI 1959
Jadwiga Chojnacka reżyseruje sztukę *Dziewczęta z fotografii* Callegariego w Teatrze Klasycznym w Warszawie.

29 XI 1959
Ola Obarska reżyseruje przedstawienie *Dookoła świata. Kabaret piosenki.* w Teatrze PPIE w Łodzi.

3 XII 1959
Maria Billiżanka reżyseruje *Kopciuszka* Walewskiego w Teatrze Rozmaitości w Krakowie.

5 XII 1959
Krystyna Tyszarska reżyseruje *Drzewa umierają stojąc* Cassony w Teatrze im. Fredry w Gnieźnie.

„Halina Łuszczewska wpisze sobie rolę babki na konto najlepszych swych osiągnięć aktorskich. […] wniosła Łuszczewska wiele humoru i pogody, a czyniła to w sposób powściągliwy, subtelny, bez cienia szarży, dramatyczny finał przygotowała z należytym wypunktowaniem psychologicznym, dyskretna rezygnacją, unikając melodramatycznych efektów, na jakie podatna jest ostatnia część roli”.
Szczepan Gąssowski, *Ze świata ułudy*, „Gazeta Poznańska” nr 56/1960.

10 XII 1959
Zofia Wierchowicz robi scenografię do *Balladyny* Słowackiego w Bałtyckim Teatrze Dramatycznym im. Słowackiego w Koszalinie.

10 XII 1959
Barbara Fijewska reżyseruje *Kaprysy Marianny* Musseta, w scenografii Ireny Skoczeń, w Teatrze Współczesnym w Szczecinie.

11 XII 1959
Halina Gryglaszewska reżyseruje, w scenografii Liliany Jankowskiej, *Ucieczkę* Bułhakowa w Teatrze im. Żeromskiego w Kielcach.

12 XII 1959
Romana Bohdanowicz reżyseruje *Dom otwarty* Bałuckiego w Teatrze Ziemi Opolskiej w Opolu.

12 XII 1959
Premiera sztuki *Najdzielniejszy z rycerzy* Ewy Szelburg-Zarembiny w Teatrze Lalek „Banialuka” w Bielsku-Białej.

12 XII 1959
Maria d’Alphonse reżyseruje sztukę *Latające talerze lądują na ziemi* Weisenborna na bydgoskiej scenie Teatrów Ziemi Pomorskiej.

13 XII 1959
Maria Ławińska reżyseruje w scenografii Maryli Kędry *Tomcia Paluszka* Zaborowskiego w Teatrze Lalek „Pleciuga” w Szczecinie.

14 XII 1959
Lidia Słomczyńska reżyseruje *Zielony frak* Flersa i Caillaveta w Starym Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie.

16 XII 1959
W reżyserii Wandy Laskowskiej premiera *Wariata i zakonnicy* i *W małym dworku* Witkiewicza w Teatrze Dramatycznym w Warszawie.

16 XII 1959
Danuta Dostalik-Baduszkowa reżyseruje *Fajerwerk* Burkharda w Operetce Poznańskiej.

16 XII 1959
Janina Ludawska jest autorką libretta do baletu *Maski* Ryszarda Bukowskiego w scenografii Anieli Wojciechowskiej w Operze we Wrocławiu.

18 XII 1959
Elwira Turska reżyseruje *Romans z wodewilu* Krzemińskiego w Teatrze im. Bogusławskiego w Kaliszu.

18 XII 1959
Joanna Piekarska reżyseruje *Przygody Koziołka Matołka* Makuszyńskiego w Państwowym Teatrze Lalek w Wałbrzychu.

19 XII 1959
Eugenia Śnieżko-Szafnaglowa reżyseruje *Zaczarowaną złotówkę* Heleny Bychowskiej w Teatrze im. Jaracza w Olsztynie.

20 XII 1959
Krystyna Zachwatowicz robi scenografię do *Lilli Wenedy* Słowackiego w Teatrze Zagłębia w Sosnowcu.

20 XII 1959
Zofia Jaremowa reżyseruje prapremierę *Męczeństwa Piotra Ohey'a* Mrożka w Teatrze Lalek „Groteska" w Krakowie.

„*Męczeństwo* zaczyna się jak *Łysa śpiewaczka.* Oheyowa chodzi po scenie, zamiata kurze i bredzi jak rozkręcony automat. Trochę to z Ionesco, a trochę i z Zapolskiej. […] Był jednak moment prawdziwie przerażający, kiedy Ohey, półnagi, zmęczony, opuszczony – komiczny Hiob współczesności – ruszał do łazienki, by zginąć. To nieszczęsne ciało było wstrząsające". Jan Błoński, *Konfrontacje: Mrożek w krakowskiej „Grotesce*", w: Marek Waszkiel Lucyna Kozień, *100 przedstawień teatru lalek,* Pracownia Dokumentacji Teatru Lalek przy Teatrze Lalek, Łódź 1998, s. 49.

20 XII 1959
W reżyserii Ireny Babel odbyła się premiera *Wojny i pokoju* wg powieści Tołstoja w Teatrze im. Wandy Siemaszkowej w Rzeszowie.

20 XII 1959
Teresa Żukowska reżyseruje *Aktora* Norwida w Teatrze Wybrzeże w Gdańsku.

30 XII 1959
Natalia Gołębska reżyseruje *Biwak z przyśpiewkami* Hanny Januszewskiej w Teatrze Dzieci Zagłębia w Będzinie.

30 XII 1959
Krystyna Zachwatowicz robi scenografię do sztuki *Trzewiczki szczęścia* Hertza w Teatrze Zagłębia w Sosnowcu.

31 XII 1959
W reżyserii Janiny Kilian-Stanisławskiej i w scenografii Zofii Stanisławskiej-Howurkowej *Świniopas* wg Andersena w Teatrze Zagłębia w Sosnowcu.

1 I 1960
Krystyna Feldman reżyseruje *Księżycowy pantofelek, czyli Przygody Kopciuszka* Wandy Żółkiewskiej w scenografii Ewy Soboltowej w Teatrze 7.15 w Łodzi.

1 I 1960
Premiera *Baśni o zaklętym kaczorze* Marii Kann w Teatrze Lalki i Aktora „Miniatura" w Gdańsku.

1 I 1960
Helena Naksianowicz robi scenografię do *Papugi* Henryki Krogerowej w Objazdowym Teatrze Lalki i Aktora „Kubuś" w Kielcach.

9 I 1960
Melania Karwatowa reżyseruje *Koziołeczka* Janiny Porazińskiej w Teatrze Lalki i Aktora „Czerwony Kapturek" w Olsztynie.

11 I 1960
W reżyserii Jadwigi Marso i w scenografii Barbary Jankowskiej *Przedszkole miłości* Borella w Teatrze Ludowym w Warszawie. Premiera w Zegrzu.

11 I 1960
Ewa Bonacka reżyseruje *Cyrulika sewilskiego* Rossiniego w Operze Łódzkiej.

16 I 1960
Danuta Bleicherówna reżyseruje *Marię Stuart* Słowackiego w Teatrze Nowym w Zabrzu.

17 I 1960
W reżyserii Krystyny Skuszanki premiera *Burzy* Szekspira w Teatrze Powszechnym w Warszawie. Scenografia Józef Szajna.

19 I 1960
Premiera *Żabusi* Gabrieli Zapolskiej w Teatrze Polskim w Bielsku-Cieszynie.

22 I 1960
Danuta Pogorzelska robi scenografię do *Pierwszego dzień wolności* Kruczkowskiego w Teatrze im. Jaracza w Olsztynie.

23 I 1960
Daniela Kolaszyńska reżyseruje *Śpiącą królewnę* Grimmów w Teatrze im. Osterwy w Lublinie.

24 I 1960
Halina Dzieduszycka reżyseruje *Dziewczynę z dzbanem* de Vegi w Teatrze Rozmaitości we Wrocławiu.

„Nawiązywanie do tradycji hiszpańskiego teatru z epoki samego Lope de Vegi widać w takich zabiegach inscenizacyjnych Dzieduszyckiej jak – wprowadzenie trójki błaznów – intermedystów, którzy muzycznie, słownie, tanecznie komentują rozwój akcji, jeszcze bardziej uwalniając teatr od konieczności pełniejszego zaznaczania zmian akcji czy miejsca". Tadeusz Lutogniewski, *Spotkanie z Lope de Vegą,* „Gazeta Robotnicza" nr 23/1960.

27 I 1960
W reżyserii Wandy Wróblewskiej premiera komedii rybałtowskiej *Panna Młoda w kąpieli* w warszawskim Teatrze Ziemi Mazowieckiej. Premiera w Chodakowie.

27 I 1960
Romana Bohdanowicz reżyseruje *Dziewczęta w zasłonach* Hadżibekowa w Teatrze Ziemi Opolskiej w Opolu.

30 I 1960
Jadwiga Przeradzka robi scenografię do *Ślubów panieńskich* Fredry w Teatrze Polskim we Wrocławiu.

30 I 1960
Urszula Gogulska robi scenografię do sztuki O*sioł nad strumieniem* Musseta w Teatrze Śląskim im. Wyspiańskiego w Katowicach.

30 I 1960
Irma Czaykowska reżyseruje sztukę *Nie jesteśmy aniołami* Kláry Fehér w Teatrze im. Mickiewicza w Częstochowie.

4 II 1960
W reżyserii Moniki Snarskiej *Kozalinka* Aleny Tomašovej w Teatrze Lalek „Guliwer" w Warszawie.

4 II 1960
Lidia Słomczyńska reżyseruje *Medeę* Eurypidesa w Starym Teatrze im. Heleny Modrzejwskiej (scena Teatr Kameralny) w Krakowie.

6 II 1960
Maria Straszewska reżyseruje *Fiesco, czyli Spisek w Genui* Schillera w Teatrze Ziemi Lubuskiej w Zielonej Górze.

10 II 1960
Prapremiera *Złotych rąk* Wandy Żółkiewskiej i Haliny Skrobiszewskiej (wg *Historii żółtej ciżemk*i Antoniny Domańskiej) w Teatrze Klasycznym w Warszawie.

13 II 1960
Premiera *Domu kobiet* Zofii Nałkowskiej w Teatrach Dramatycznych (scena Teatr Kameralny) we Wrocławiu.

13 II 1960
W reżyserii Jadwigi Chojnackiej *Celestyna* de Rojasa w Teatrach Ziemi Pomorskiej, na scenie w Bydgoszczy.

13 II 1960
Premiera *Kaśki Kariatydy* Gabrieli Zapolskiej w scenografii Jadwigi Pożakowskiej w Teatrze im. Mickiewicza w Częstochowie.

14 II 1960
Melania Karwatowa reżyseruje *Awanturę w Pacynkowie* Pehra i Spáčila w Teatrze Lalki i Aktora „Czerwony Kapturek" w Olsztynie.

18 II 1960
Zuzanna Łozińska reżyseruje sztukę *Grzesznicy bez winy* Ostrowskiego w Teatrach Dolnośląskich w Jeleniej Górze–Wałbrzychu.

20 II 1960
Leokadia Serafinowicz reżyseruje w swojej scenografii swoją sztukę *Profesor Serduszko,* napisaną pod pseudonimem Dominika, w Teatrze Lalek „Banialuka" w Bielsku-Białej.

21 II 1960
Elżbieta Kalinowicz reżyseruje w scenografii Barbary Gutekunst *Teatr Pietuszki* Brzechwy na scenie lalkowej Teatru Rozmaitości we Wrocławiu. Premiera w Klubie Milicyjnym.

24 II 1960
W scenografii Zofii Wierchowicz *Nie ma nieznanych wysp* Stampfla w Teatrze Powszechnym w Warszawie.

25 II 1960
Walentyna Symonowicz robi scenografie do *Niezwykłej przygody* Odrowąża w Teatrze im. Węgierki w Białymstoku.

25 II 1960
Krystyna Skuszanka reżyseruje *Dundo Maroje (Rzymską kurtyzanę)* Držica w Teatrze Ludowym w Nowej Hucie.

26 II 1960
Premiera sztuki *Nie jesteśmy aniołami* Kláry Fehér w scenografii Ewy Nahlik w Teatrze Wybrzeże w Gdańsku.

27 II 1960
W scenografii Krystyny Horeckiej premiera *Kandydy* Shawa w Teatrze Polskim w Warszawie.

28 II 1960
Premiera sztuki *Dobranoc Piotrusiu* Janiny Morawskiej w Teatrze Dzieci Zagłębia w Będzinie.

28 II 1960
Zuzanna Łozińska reżyseruje *Szklankę wody* Eugene Scribe'a w scenografii Anny Walcuch w Teatrze Nowym w Zabrzu

3 III 1960
Halina Gryglaszewska reżyseruje *Makbeta* Szekspira w Teatrze im. Żeromskiego w Kielcach.

„*Makbet* Gryglaszewskiej jest zwarty i puprurowy, brunatny i czarny, namiętny i młodzieńczy. Barwa i kształt przedstawienia łączą się w sposób najbardziej funkcjonalny z jego klimatem i jego treścią w całość niezwykle sugestywną. Wyciśnięcie treści do

najistotniejszych słów i działań nadaje mu lekkość nieustannej cyrkulacji dramatycznej i pogłębia jeszcze znakomitą spoistość oryginału, nadając przedstawieniu żywość i tempo – chwilami przypominającą falowanie utworu muzycznego. […] Nagłe pojawianie się postaci, posługiwanie się ostrym kontrastem, na przykład jaskrawą plamą na ciemnym tle (wejście lady Makbet), kompozycje kolorów, ruchu, walorowanie sytuacji i scen, wszystko podkreśla szczególne, malarskie i muzyczne właściwości spektaklu. […] Gryglaszewska […] zamknęła przedstawienie nie zaproszeniem na ucztę zwycięskiego Banka, ale powtórzeniem rozpoczynającuch dramat zapowiedzi trzech wiedźm. […] wiemy dobrze, że wszystko znowu powtórzy się da capo, że zjawi się nowu Makbet".
Jan Pawel Gawlik, *Lapidarność i styl,* „Słowo Ludu" nr 22/1960.

3 III 1960
Lidia Minticz z Jerzym Skarżyńskim przygotowują scenografię do *Candidy* Shawa w Starym Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie.

4 III 1960
Premiera sztuki *Profesor Orzeszek* Zofii Nawrockiej w scenografii Zofii Gutkowskiej w Teatrze Lalek „Arlekin" w Łodzi.

4 III 1960
Anna Szeliga robi scenografię do *Snu nocy letniej* Szekspira w Teatrach Dolnośląskich, scena w Jeleniej Górze.

5 III 1960
Premiera *Zaczarowanej złotówki* Heleny Bychowskiej w Teatrze Polskim w Szczecinie.

8 III 1960
Premiera *Miłości i wyobraźni* Seweryny Szmaglewskiej na toruńskiej scenie Teatrów Ziemi Pomorskiej.

8 III 1960
Zofia Weissówna reżyseruje *Karierę Panny Mary* Talarczyka i Żytomirskiego w Operetce w Lublinie.

10 III 1960
Janina Orsza-Łukasiewicz reżyseruje sztukę *Kocham, kocham* Massa i Czerwińskiego w Teatrach Dolnośląskich w Jeleniej Górze–Wałbrzychu.

12 III 1960
Teresa Żukowska reżyseruje *Pośredniczkę małżeństw* Wildera w scenografii Krystyny Zachwatowicz w Teatrze Zagłębia w Sosnowcu.

17 III 1960
Liliana Jankowska i Teresa Targońska robią scenografię do *Kobiety w trudnej sytuacji* Domańskiego w Teatrze im. Żeromskiego w Kielcach.

17 III 1960
Stefania Domańska reżyseruje *Śluby panieńskie, czyli Magnetyzm serca* Fredry w Teatrze Ziemi Lubuskiej w Zielonej Górze.

17 III 1960
Władysława Dach robi scenografię do *Niezwykłej przygody* Odrowąża w Teatrze Rozmaitości we Wrocławiu.

19 III 1960
W scenografii Geny Galewskiej *Hallo, Romeo* Rattigana w Teatrze Syrena w Warszawie.

19 III 1960
Julitta Fedorowicz robi scenografię do sztuki *Widok z mostu* Millera w Teatrze Śląskim im. Wyspiańskiego w Katowicach.

23 III 1960
Premiera sztuki *Tygrys tańczy dla Szu-Hin* Anny Świrszczyńskiej w scenografii Ireny Pikiel-Samolewicz w Teatrze Lalek „Groteska" w Krakowie.

24 III 1960
Zofia Modrzewska reżyseruje *Mężczyznę* Gabrieli Zapolskiej w Teatrze im. Osterwy w Lublinie.

„Trzeba było doprawdy wielkiego wysiłku reżysera, żeby wreszcie zainteresować banalną intrygą i wysunąć na plan pierwszy […] problem ludzkiej krzywdy, jednym słowem zrobić interesujący spektakl, którego problematyka, dzięki rozszerzeniu ram historycznych, odzyskała pełną aktualność społeczną i obyczajową. […] Zamierzenia Zofii Modrzewskiej [szły] w kierunku uogólnienia sytuacji ukazanej przez Zapolską w sztuce i zbliżenia jej, powtórnego zaktualizowania w świadomości dzisiejszego odbiorcy".
Piotr Żbikowski, *Udana inscenizacja kiepskiej sztuki*, „Kamena" nr 12/1960.

24 III 1960
Hanna Małkowska reżyseruje *Mirandolinę* Goldoniego, w scenografii Jadwigi Przeradzkiej, w Teatrze im. Jaracza w Łodzi.

24 III 1960
Maria Straszewska reżyseruje sztukę *Nie ma sprawiedliwych* Kamińskiego w Teatrze Nowym w Poznaniu.

25 III 1960
Wanda Laskowska reżyseruje *Kartotekę* Różewicza w Teatrze Dramatycznym w Warszawie.

„W czułej, wrażliwej i śmiałej inscenizacji Wandy Laskowskiej sprawdziły się na scenie Teatru Dramatycznego miasta Warszawy zarówno teatralne, jak i poetyckie oraz moralne bogactwa *Kartoteki*. Reżyserka ta niedawno znakomicie wystawiła *Wariata i zakonnicę* Witkiewicza, ukazując ze szczególną jasnością to wszystko, co w szkicu jest satyrą na konwencje i pojęcia dawnego teatru. […] W *Kartotece* nie tylko rozbijanie pojęć umownych dało efekt interesujący, ale i szukanie nowej teatralności, bez żadnych tym razem efektów oszołamiających: przez czyste zharmonizowanie słów i obrazów samego tekstu, uwydatnienie, dokładne i rozumne, ich sensu".
Wojciech Natanson, *W duchu polskiej awangardy*, „Życie Literackie" nr 23/1960.

„Podziwiać należy takt, umiar, dyskrecję, swobodę – i wiele innych zalet – z jakimi Wanda Laskowska poprowadziła przedstawienie *Kartoteki*. Sens sztuki rysował się możliwie jasno, i

nie Laskowskiej wina, że nie wszystkim jasno. Przedstawienie jest wierne autorowi – prawie bez cięć, bez zmian – tylko co krok dłoń reżyserki poprawia, stara się uteatralnić pomysł autora, i chóru nie pozwala Bohaterowi utrupić, i prolog, epilog dodaje, antyteatralne, liryczne wypowiedzi poety, które ze sceny brzmią pusto, choć w czytaniu nadają sygnały poetyckie jak sputniki sygnały radiowe. Tak i dalej: wierność a wierność, pozorna a pozorna. Wyborne kostiumy – Zofii Pietrusińskiej – tak jak chciał autor: «codzienne, zwykłe ubrania, żadne efektowne kostiumy, kolorowe szmatki itp. akcesoria», tylko że co rusz niepokoją nadrealistyczne szczegóły, jak rozmowa z wariatem, najrozsądniejszym, wykształconym człowiekiem, ale od czasu do czasu wtrącającym, iż jest Napoleonem lub psem Bobikiem. Wnikliwa dekoracja – Jan Kosiński – tak jak chciał autor: «oprawa plastyczna jest tu bez znaczenia»; tyle że dekoracja swoim symultanizmem miejsca uwypukla konstrukcję sztuki i współgra do końca przedstawienia. I aktorzy grają w zgodzie z autorem, «zwyczajnie», a jeśli nie całkiem zwyczajnie, tym lepiej".
Jaszcz, *Pierwszy kot – za płot. Ale,* „Trybuna Ludu" nr 97/1960.

26 III 1960
Aniela Borysławska reżyseruje w scenografii Ewy Soboltowej *Mężczyznę* Gabrieli Zapolskiej w Teatrze Ziemi Łódzkiej.

27 III 1960
Janina Jarzynówna-Sobczak reżyseruje balet *Cudowny mandaryn* Bartóka w Operze i Filharmonii Bałtyckiej w Gdańsku.

27 III 1960
Wanda Byrska reżyseruję *Bajkę chińską* Anny Świrszczyńskiej w Teatrze Lalek „Pinokio" w Łodzi.

30 III 1960
W reżyserii Ireny Ładosiówny *Świerszcz za kominem* Dickensa w warszawskim Teatrze Ziemi Mazowieckiej. Premiera w Radiówku.

2 IV 1960
Gustawa Błońska-Kondratowa reżyseruje *Lilę Wenedę* Słowackiego w Teatrze im. Jaracza w Olsztynie.

2 IV 1960
W reżyserii Marii d'Alphonse *Książę i żebrak* Marka Twaina w Teatrach Ziemi Pomorskiej, na scenie w Toruniu.

9 IV 1960
Krystyna Tyszarska reżyseruje w scenografii Haliny Różewicz *Pannę Maliczewską* Gabrieli Zapolskiej w Teatrze im. Fredry w Gnieznie.

9 IV 1960
Joanna Kulmowa reżyseruje *Jak wam sie podoba* Szekspira w scenografii Krystyny Husarskiej w Bałtyckim Teatrze Dramatycznym im. Słowackiego w Koszalinie.

9 IV 1960
Stanisława Zbyszewska reżyseruje w scenografii Barbary Gutekunst *Wszędzie są studnie* Karpowicza w Teatrze Rozmaitości we Wrocławiu.

17 IV 1960
Maria Billiżanka reżyseruje *Krzysztofa* Krystyny Salaburskiej w Teatrze Rozmaitości w Krakowie.

18 IV 1960
Maria Straszewska reżyseruje *Wieczór Trzech Króli* Szekspira w Teatrze Ziemi Lubuskiej w Zielonej Górze.

23 IV 1960
W reżyserii Krystyny Berwińskiej *Zemsta* Fredry w warszawskim Teatrze Ziemi Mazowieckiej. Premiera w Garwolinie.

23 IV 1960
Urszula Gogulska robi scenografię do *Szczęścia Frania* Perzyńskiego w Teatrze Śląskim im. Wyspiańskiego w Katowicach.

24 IV 1960
Julianna Całkowa reżyseruje sztukę *O leśnym zbóju i Orzeszku* Marii Kownackiej w scenografii Lidii Dobrzańskiej w Teatrze Lalek „Świerszcz" w Białymstoku.

29 IV 1960
Halina Dzieduszycka reżyseruje operę *Łucję z Lammermoor* Donizettiego w Operze Śląskiej w Bytomiu.

30 IV 1960
Zofia Mikulska reżyseruje *Bankruta* Ostrowskiego w Teatrze Rozmaitości w Krakowie.

1 V 1960
W reżyserii Ireny Babel premiera *Kaukaskiego kredowego koła* Brechta w Teatrze Powszechnym w Warszawie.

1 V 1960
Zofia Gutkowska robi scenografię do *Bajki o pąsowej sukience* Galewicza w Teatrze Lalki i Aktora w Lublinie.

3 V 1960
W reżyserii Krystyny Wydrzyńskiej i w scenografii Ireny Perkowskiej odbyła się premiera *Spazmów modnych* Bogusławskiego w Teatrze im. Wandy Siemszkowej w Rzeszowie.

4 V 1960
Barbara Kilkowska reżyseruje *Czarownice z Salem* Millera w Teatrze im. Mickiewicza w Częstochowie.

5 V 1960
Iwona Zaborowska robi scenografię do prapremiery *Kuglarzy* Skowrońskiego w Teatrze Nowym w Łodzi.

5 V 1960
Zuzanna Piątkowska robi scenografię do operetki *Clivia* Dostala w Miejskim Teatrze Muzycznym – Opera i Operetka w Krakowie.

6 V 1960
Krystyna Skuszanka reżyseruje *Oresteję* Ajschylosa w Teatrze Ludowym w Nowej Hucie.

„Ze sceny w Nowej Hucie słyszymy wielką, prymitywną w swej sile poezję. Dlatego właśnie, że nie zepsuła jej pseudoklasyczna stylizacja, kolumny, podrabiane greckie stroje i podrabiane gesty retoryczne. I dlatego, że Orestes nie jest ani Hamletem, ani Raskolnikowem, nie udaje bohaterów klasycyzmu francuskiego i francuskiego egzystencjalizmu. […] W tej inscenizacji Apollo nie przypomina posągu, nosi ni to mundur, ni to osiemnastowieczny fraczek. Pallada przeczy tak samo konwencjom antykwarycznego teatru, jak greckiej tradycji posągowej, przypomina trochę figurynkę z saskiej porcelany, trochę rzeźby postaci kobiecych odkopywane teraz na Krecie. Kostium jest fantastyczny, wodzowie, chór, kobiety i mężczyźni ubrani wedle praw teatralnej optyki i logiki malarskiej, nigdy nie widziane w historii mody peruki zdobią głowy głównych postaci (ale starcy z chóru mają własne, naturalne, wcale nie siwe czupryny), część trykotów kostiumowych ostania tak samo dłonie, jak ramiona i resztę ciała (ale Kasandra ma członki nagie) – łatwo wskazać na awangardowe tradycje takiego kostiumu, odpowiednio takiej samej scenografii (kapitalne, karykaturalne makiety zamordowanych, grobowiec przezroczysty, nakrywający niby pakunek z folii kadłub króla) – łatwo w tym poznać oryginalny, własny styl teatralnej ekspresji Szajny i Teatru Ludowego. Osobliwe jest to, że ta ostra teatralizacja, ta swoista «zabawa» kolorem, ruchem i kształtem nie rozbija tekstu, nie fałszuje tekstu. Przeciwnie, tekst poety odrywa się od archaicznej, uroczystej patetyczności, wraca mu pełnia i waga emocjonalna; zaś sytuacje dramatyczne «grają», są proste i logiczne, nie rażą nudną, stylizowaną na klasyczną Grecję teatralnością. Jak już wspominałem, są bardziej «greckie», w osobliwy sposób bliższe formie oryginału, niż teatr imitujący historyczny kostium i historyczny obyczaj”.
Stefan Treugutt, http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/109167.html

7 V 1960
Janina Orsza-Łukasiewicz reżyseruje *Pierwszy dzień wolności* Kruczkowskiego w Teatrach Dolnośląskich, na scenie w Jeleniej Górze.

8 V 1960
Barbara Rychłowska-Kulikowska reżyseruje *Królewnę Śnieżkę* wg braci Grimm w Teatrze Lalki i Aktora „Baj Pomorski” w Toruniu.

8 V 1960
Melania Karwatowa reżyseruje *Krzysztofa* Krystyny Salaburskiej wg Janiny Porazińskiej w Teatrze Lalki i Aktora „Czerwony Kapturek" w Olsztynie.

8 V 1960
Jadwiga Przeradzka robi scenografię do *Szelmostw Skapena* Moliera w Teatrach Dramatycznych we Wrocławiu.

13 V 1960
Odbyła się prapremiera sztuki *Trzy kobiety i ja* Anny Świrszczyńskiej w scenografii Lidii Minticz i Jerzego Skarżyńskiego w Starym Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie.

14 V 1960
Danuta Dostalik-Baduszkowa reżyseruje *Cnotliwą Zuzannę* Gilberta w Operetce w Łodzi.

20 V 1960
W reżyserii Stanisławy Rączko premiera sztuki *Błyszczący kluczyk* Ciszewskiego w Teatrze Lalek „Rabcio Zdrowotek" w Rabce.

21 V 1960
Danuta Bleicherówna reżyseruje *Lato* Rittnera w Teatrze Nowym w Zabrzu.

21 V 1960
W reżyserii Ireny Grywińskiej premiera *Szatana z siódmej klasy* Makuszyńskiego w Teatrze Rozmaitości w Warszawie.

25 V 1960
Henryka Głowacka robi scenografię do *Antygony* Sofoklesa w Teatrze Polskim w Poznaniu.

26 V 1960
Maria Billiżanka reżyseruje *Klub kawalerów* Bałuckiego w Teatrze Rozmaitości w Krakowie.

„Ani zasadniczość ani cynizm nie znajdą w *Klubie kawalerów* pożądanego pokarmu. […] Reżyser dla pełnej zabawy weksluje wszystko w stronę wodewilu […] humor wyszedł reżyserowi wcale współczesny, bo rzecz jest zrobiona infantylnie, jakby da dzieci, z dociskaniem akcentów jakby z dziecinnych zabaw […] w pewnym miejscu cały ansamble aktorski trzymający makiety lokomotyw i wagonów, podrygując do taktu i śpiewając, bawi się w pociąg. Albo coś jak zabawy w Indian: nieodmienna reduta, za którą ukrywają się podsłuchujący, a podsłuch w tej komedii intrygi odkrywa olbrzymią rolę".
Ludwik Flaszen, *Stary Bałucki w „Rozmaitościach"*, „Echo Krakowa" nr 207/1960.

„W wypadku *Klubu kawalerów* wprzęgnięto wszystkie niemal elementy, […] muzykę, […] piosenki W. Zechenetera, którymi wzbogacono tekst komedii, […] migawkowe pantomiczne sceny […] zschynchroniozowane z akcją – były dla niej doskonalym tłem. […] umowność rekwizytu i onomatopeje – wszystko to dało świeży chwyt".
Del, *Bałucki odkurzony*, „Kurier Lubelski" nr 214/1960.

27 V 1960
Jolanta Ziemińska reżyseruje sztukę *Kocham, kocham* Massa i Czerwińskiego w Teatrze Popularnym w Grudziądzu.

29 V 1960
Maria Szczęsna reżyseruje *Powrót posła* Niemcewicza w Teatrze Popularnym w Grudziądzu.

30 V 1960
Monika Snarska reżyseruje sztukę *Grymasela* Marii Kownackiej w Teatrze Lalek „Banialuka" w Bielsku-Białej.

3 VI 1960
Maryna Broniewska reżyseruje *Młyn* Vegi w Teatrze Powszechnym w Łodzi.

4 VI 1960
Irma Czaykowska reżyseruje *Otella* Szekspira w scenografii Jadwigi Pożakowskiej w Teatrze im. Mickiewicza w Częstochowie.

7 VI 1960
Joanna Piekarska reżyseruje w scenografii Ireny Pikiel *Młynek do kawy* Gałczyńskiego w Teatrze Lalki i Aktora „Marcinek" w Poznaniu.

7 VI 1960
Irena Wojutycka reżyseruje *Baśń o górniku Bulandrze* Morcinka w Śląskim Teatrze Lalki i Aktora „Ateneum" w Katowicach.

9 VI 1960
Olga Koszutska reżyseruje *Królową przedmieścia* Krumłowskiego w Teatrze im. Żeromskiego w Kielcach.

9 VI 1960
Zuzanna Łozińska reżyseruje *Kopciuszka* wg braci Grimm w Teatrach Dolnośląskich. Premiera w Cieplicach.

11 VI 1960
Julianna Całkowa reżyseruje *Skarby Karkonoszy* Haliny Auderskiej w Państwowym Teatrze Lalek w Wałbrzychu.

15 VI 1960
Odbyła się premiera *Z przeszłości* Marii Konopnickiej w Teatrze im. Węgierki w Białymstoku.

16 VI 1960
Lidia Zamkow reżyseruje *Apelację Villona* Barnasia w układzie plastycznym Wandy Szczuki w Starym Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej (scena Teatr Kameralny) w Krakowie.

17 VI 1960
W reżyserii Ireny Górskiej *Zemsta kartofla* Acharda w Teatrze Sensacji w Warszawie.

18 VI 1960
Ewa Soboltowa robi scenografię do sztuki *Nasze kochane dziatki* Manzariego w Teatrze im. Jaracza w Łodzi.

21 VI 1960
Joanna Kulmowa reżyseruje *Nie trzeba się zarzekać* Musseta w Teatrze Polskim w Poznaniu.

29 VI 1960
W reżyserii Krystyny Wydrzyńskiej i w scenografii Ireny Perkowskiej odbyła się premiera *Ostrożnie z małżeństwem* Roksandicia w Teatrze im. Wandy Siemaszkowej w Rzeszowie.

1 VII 1960
W reżyserii Wandy Laskowskiej premiera *Króla w kraju rozkoszy* Zabłockiego w Teatrze Powszechnym w Warszawie (premiera odbyła się w Teatrze na Wyspie w Łazienkach).

1 VII 1960
W reżyserii Wandy Laskowskiej i w scenografii Zofii Pietrusińskiej *Uczta morderców* Wydrzyńskiego w Teatrze Dramatycznym w Warszawie. W obsadzie m.in. Elżbieta Czyżewska, Wanda Łuczycka, Barbara Kraftówna.

„Wydaje się, że ta zawierająca niemało dowcipów słownych sztuka ma pretensje do poruszania w lekkiej formie poważnej sprawy konfliktu pokoleń i wychowania trudnej młodzieży dzisiejszej. Ale przy tej pogoni zaplątał się autor w naturalistyczne malowidło obyczajowe, skupiając w jednej sztuce i w jednym środowisku może więcej brudów niż Zapolska we wszystkich swych komediach. […] Wydrzyński chce farsowymi chwytami zaznaczyć ironiczny dystans do przedstawianych zdarzeń; akcentuje to przede wszystkim pomysłowa reżyseria Wandy Laskowskiej i scenografia Zofii Pietrusińskiej. […] Bohaterką sztuki jest dziewczyna, która swój błogosławiony stan zawdzięcza – jak się okazuje własnemu ojcu. A głowa rodziny – Horacy – zaplatany w romans z pomocą domową odkrywa w chuliganie swojego syna. […] Młodzi bohaterowie sztuki narzekają: «chcę żyć, ale nie wiem, jak się to robi»”.
Karolina Beylin, *Czyje to dziecko*, „Express Wieczorny” nr 186/1960.

„Sztuka Wydrzyńskiego znalazła znakomite opracowanie teatralne. Zarówno reżyserka, która starała się nadążyć za zmianami, jakie dyktował jej autor, jak wszyscy bez wyjątku zrobili wszystko co, się dało […] Znakomita wprost Wanda Łuczycka w roli «Pozytywnej» mamy i nauczycielki. […] Barbara Kraftówna w roli gosposi Hanki, poszukującej dla swych dzieci ojców z inteligencji, […] urocza, pełna wdzięku Elżbieta Czyżewska jako niemal główna bohaterka tej sztuki, «nowoczesna» Alicja”.
Zofia Karczewska-Markiewicz, *Zabawa w morały*, „Życie Warszawy” nr 184/1960.

„Z aktorów zapamiętuje się Elżbietę Czyżewską, obsadzona bardzo trafnie. Czyżewska świetnie demonstruje pozę, wdzięk i manierę współczesnego kociaka ze sfer artystycznych. Nie tylko znakomicie porusza się na scenie, ale nadto potrafi poruszać się współcześnie. Każdy ruch służy charakterystyce postaci jako pewnego typu”.
Andrzej Wirth, *Tam, gdzie rosną ogórki,* „Nowa Kultura” nr 33/1960.

„Reżyseria była ogromnie kulturalna i subtelna. Gdzie trzeba było wyciszyć nazbyt natrętny dowcip tekstu, tam było wyciszone, gdzie trzeba było ironii i dystansu – tam znalazły się odpowiednie środki”.
Andrzej Jarecki, *Mordercza uczta*, „Sztandar Młodych” nr 185/1960.

1 VII 1960
Stefania Domańska reżyseruje *Awanturę* Flersa i Caillaveta w w Teatrze im. Żeromskiego w Kielcach.

2 VII 1960
Barbara Bormann reżyseruje *Drugą pułapkę miłości* Marivaux w Bałtyckim Teatrze Dramatycznym im. Słowackiego w Koszalinie. Scenografia: Krystyna Husarska.

2 VII 1960
W scenografii Zofii Węgierkowej premiera *Kuglarzy* Skowrońskiego w Teatrze Polskim w Warszawie.

2 VII 1960
W reżyserii Joanny Piekarskiej *Przygody Koziołka Matołka* Makuszyńskiego w Teatrze Lalek „Guliwer" w Warszawie.

3 VII 1960
W scenografii Zofii Wierchowicz premiera *Pana z milionami* Barziniego w Operetce Warszawskiej.

6 VII 1960
Ewa Stojowska reżyseruje *Kuglarzy* Skowrońskiego w Teatrze im. Słowackiego w Krakowie. Scenografię zrobili Lidia i Jerzy Skarżyńcy.

10 VII 1960
W scenografii Zofii Otto premiera *Świadka oskarżenia* Agathy Christie w Teatrze Sensacji w Warszawie.

10 VII 1960
Beata Artemska reżyseruje *Dobranoc Bettino* Kramera w Operetce Warszawskiej.

14 VII 1960
Aleksandra Mianowska reżyseruje *Rosmersholm* Ibsena w Starym Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej (scena Teatr Kameralny) w Krakowie.

21 VII 1960
Krystyna Tyszarska reżyseruje *Balladynę* Słowackiego w Teatrze im. Fredry w Gnieźnie.

27 VII 1960
W reżyserii Wandy Wróblewskiej *Wujaszek Wania* Czechowa w warszawskim Teatrze Ziemi Mazowieckiej. Premiera w Węgrowie.

27 VII 1960
Maryla Kędra reżyseruje *Jabłoneczkę* Czernego w Teatrze Lalek „Pleciuga" w Szczecinie.

30 VII 1960
Maria Straszewska reżyseruje *Pannę Rositę* Lorki w scenografii Ines Kuske w Teatrze im. Fredry w Gnieźnie.

13 VIII 1960
W reżyserii Ireny Ładosiówny *Lato* Tadeusza Rittnera w Teatrach Ziemi Pomorskiej, na scenie w Bydgoszczy.

13 VIII 1960
Teresa Żukowska reżyseruje prapremierę *Jeziora Bodeńskiego* Dygata w Teatrze Wybrzeże w Gdańsku.

18 VIII 1960
Halina Witecka reżyseruje *Kolorowe piosenki* Franta w Teatrze Lalek „Banialuka" w Bielsku-Białej.

20 VIII 1960
W reżyserii Zofii Modrzewskiej i w scenografii Ireny Perkowskiej odbyła się premiera *Opowieści o kole kredowym* Li Hing Tao w Teatrze im. Wandy Siemaszkowej w Rzeszowie.

24 VIII 1960
Lidia Rybotycka reżyseruje *Baśń o zaklętym kaczorze* Marii Kann w scenografii Liliany Jankowskiej w Teatrze im. Żeromskiego w Kielcach.

27 VIII 1960
Leokadia Serafinowcz reżyseruje *Anait* Jeleny Czernik i Katarzyny Giłodi w Teatrze Lalek „Banialuka" w Bielsku-Białej.

28 VIII 1960
Danuta Dostalik-Baduszkowa reżyseruje *Cnotliwą Zuzannę* Gilberta w Teatrze Muzycznym w Gdyni.

Sezon 1960/1961

1 IX 1960
Premiera *Moralności pani Dulskiej* Gabrieli Zapolskiej w Teatrze Ziemi Łódzkiej.

1 IX 1960
Premiera *Przygódy Koziołka Matołka* Makuszyńskiego w adaptacji Róży Ostrowskiej i Janiny Morawskiej w reżyserii Joanny Piekarskiej i scenografii Ireny Pikiel w Teatrze Lalek „Guliwer" w Warszawie.

4 IX 1960
W reżyserii Haliny Gryglaszewskiej i w scenografii Teresy Targońskiej odbyła się premiera *S.O.S* Kańskiego w Teatrze im. Żeromskiego w Kielcach.

6 IX 1960
Krystyna Skuszanka reżyseruje prapremierę sztuki *Ponad wszystko najokrutniejszy jest król* Aloniego w Teatrze Ludowym w Nowej Hucie.

10 IX 1960
Premiera *Brzydkiego kaczątka* Kazimiery Jeżewskiej w reżyserii Maryli Kędry w Teatrze Lalek „Pleciuga" w Szczecinie.

10 IX 1960
Irma Czaykowska reżyseruje *Ładną historię* Flersa, Caillaveta i Reya w Teatrze im. Mickiewicza w Częstochowie.

11 IX 1960
W reżyserii Joanny Piekarskiej i scenografii Ireny Pikiel premiera *Jak krawiec Niteczka został królem* Makuszyńskiego w Teatrze Lalek „Świerszcz" w Białymstoku.

25 IX 1960
W reżyserii Danuty Dostalik-Baduszkowej premiera *Rozkosznej dziewczyny* Benatzky'ego w Operetce w Łodzi.

29 IX 1960
W reżyserii Jadwigi Marso premiera sztuki *Widok z mostu* Millera w Teatrze im. Żeromskiego w Kielcach.

29 IX 1960
W reżyserii Marii Wiercińskiej *Ich czworo* Gabrieli Zapolskiej w Teatrze Polskim w Warszawie.

„Przedstawienie jest posłuszne Zapolskiej, ktoś by powiedział tradycyjne, przez to najelastyczniej się zaznacza czas Zapolskiej i ich *Ich czworga,* jak i sens i pożytek grywania «jej» i «ich» także dzisiaj. Solidne, zasługujące na poznanie przedstawienie”.
Jaszcz, *Dzisiejsze spojrzenie na Ich czworo*, „Trybuna Ludu” nr 276/1960.

30 IX 1960
Premiera sztuki Anny Świrszczyńskiej *Szu-Chin* w Teatrze Lalki i Aktora w Lublinie.

1 X 1960
W scenografii Krystyny Husarskiej premiera sztuki *Kobieta w trudnej sytuacji* Domańskiego w Teatrze im. Węgierki w Białymstoku.

5 X 1960
W scenografii Wandy Czaplanki *Szatan z siódmej klasy* Makuszyńskiego w Teatrze im. Mickiewicza w Częstochowie.

6 X 1960
W scenografii Krystyny Zachwatowicz *Dziejowa rola Pigwy* Broszkiewicza w Teatrze Ludowym w Nowej Hucie.

10 X 1960
W scenografii Zofii Wierchowicz premiera *Gromiwoi* Arystofanesa w Teatrze Powszechnym w Warszawie.

14 X 1960
W reżyserii Zuzanny Łozińskiej i scenografii Anny Szeligi *Intryga i miłość* Schillera w Teatrach Dolnośląskich, na scenie w Jeleniej Górze.

20 X 1960
W reżyserii Marii Billiżanki *Czerwony Kapturek* Szwarca w Teatrze Rozmaitości w Krakowie.

22 X 1960
Premiera sztuki *Ofiara wskaże mordercę* Zofii Bystrzyckiej w Teatrze Ziemi Lubuskiej w Zielonej Górze.

22 X 1960
W reżyserii Jadwigi Marso *Oświadczyny*, *Długi język* i *Niedźwiedź* Czechowa w Teatrze im. Żeromskiego w Kielcach.

29 X 1960
W reżyserii Ireny Babel premiera *Cyda* Wyspiańskiego w Teatrze Powszechnym w Warszawie.

„Irena Babel nie szukała wzorów ani w licznych przedstawieniach przedwojennych wspierających się na inscenizacji Wyspiańskiego, ani obu powojennych, dając własną wersję *Cyda*. Pozostała wierna tendencji twórczej przeróbki Wyspiańskiego – odklasycznienia dzieła Corneille'a, oczyszczenia jej z retoryki i patosu, przybliżenia bohaterów współczesnemu widzowi. […] zbliżyła się w ten sposób do kameralnego dramatu psychologicznego".
Stefan Polanica, *Cyd*, „Słowo Powszechne" nr 263/1960.

„W rytmie balladowej opowieści opracowała Irena Babel przedstawienie *Cyda*. […] Zaletą spektaklu jest na ogół staranna interpretacja tekstu poetyckiego. Widać duży wysiłek zespołu w kierunku oddania muzycznych walorów wiersza, wypunktowania melodii. […]Wszystkie kreacje aktorskie są w tym przedstawieniu na prawdziwie europejskim poziomie. Cudowna była Wanda Jaroszewska w roli Elwiry, znakomita Zofia Kucówna jako Szimena, świetny Leszek Ostrowski (Don Gomez). [...] Właściwie należałoby wymienić wszystkie nazwiska – wszyscy bowiem artyści Powszechnego grali doskonale".
Roman W. Kołodziejczyk, „Dziennik Ludowy" nr 298/1960

„Gdyby jeszcze Pankiewicz nie zawiesił u sufitu tego szkieletu w zbroicy, przypominającego homara […] magnacka wyobraźnia scenografa przywołała postacie nie z portretów, lecz będące same portretami".
Jerzy Zagórski, *Dyktatorem scenograf*, „Kurier Polski" nr 259/1960.

29 X 1960
Ewa Bonacka reżyseruje sztukę *Nigdy nie można przewidzieć* Shawa w Teatrze Narodowym w Warszawie.

29 X 1960
Premiera *O krasnoludkach i sierotce Marysi* Marii Konopnickiej w Teatrze im.

2 XI 1960
W reżyserii Krystyny Berwińskiej premiera *Cymbelina* Szekspira w warszawskim Teatrze Ziemi Mazowieckiej. Premiera w Boryszewie.

„O Teatrze Ziemi Mazowieckiej należy mówić bez taryfy ulgowej, bo w ciągu swego istnienia potrafił udowodnić swoją wartość. […] scenografia, prosta i sugestywna, była prawdziwa ozdobą spektaklu. N szczególną uwagę zasługuje piękna bitwa, przypominająca w szlachetności rysunku i układu najpiękniejsze płótna batalistyczne. […] Scenograf Andrzej Majewski powinien być dumny ze swego pomysłu. […] Reżyser powinien jeszcze tylko przeprowadzić retusz w kierunku uwypuklenia baśniowości widowiska".
Roman W. Kołodziejczuk, „Dziennik Ludowy" z 17 XII 1960.

4 XI 1960
W reżyserii Krystyny Skuszanki premiera sztuki *Trzy pary pantofelków* Ireny Prusickiej w Teatrze Ludowym w Nowej Hucie.

5 XI 1960
W reżyserii Marii Straszewskiej premiera *Parad* Potockiego w Teatrze Polskim w Bydgoszczy.

5 XI 1960
W reżyserii Gustawy Błońskiej *Balladyna* Słowackiego w Teatrze im. Osterwy w Gorzowie Wielkopolskim.

5 XI 1960
W scenografii Julitty Fedorowicz *Godzina dwunasta* Arbuzowa w Teatrach Dramatycznych w Szczecinie.

5 XI 1960
W scenografii Jadwigi Pożakowskiej prapremiera sztuki *Najazd* Leonowa w Teatrze im. Mickiewicza w Czestochowie.

5 XI 1960
Maria d'Alphonse reżyseruje *Nie igra się z miłością* Musseta w Teatrze im. Horzycy w Toruniu.

6 XI 1960
Premiera *Ich czworo* Gabrieli Zapolskiej w Teatrze Popularnym w Grudziądzu.

7 XI 1960
W scenografii Aleksandry Sell-Walter *Pięć wieczorów* Wołodina w Teatrze Rozmaitości we Wrocławiu.

11 XI 1960
W scenografii Salomei Gawrońskiej *Droga do Czarnolasu* Maliszewskiego w Teatrze im. Wandy Siemaszkowej w Rzeszowie.

12 XI 1960
W reżyserii Wandy Laskowskiej premiera sztuki *Milion za uśmiech* Sofronowa w Warszawskim Teatrze Objazdowym. Premiera w Sztabinie.

12 XI 1960
W reżyserii Krystyny Wydrzyńskiej *Wassa Żeleznowa* Gorkiego w Teatrze Nowym w Zabrzu.

12 XI 1960
W reżyserii Stanisławy Zbyszewskiej *Pasztet jakich mało* Vincy'ego i Vilmy'ego w Teatrze Rozmaitości we Wrocławiu.

12 XI 1960
W reżyserii Haliny Gryglaszewskiej i scenografii Teresy Targońskiej *Śpioch, czyli Jeppe z Góry* Holberga Teatrze im. Żeromskiego w Kielcach.

13 XI 1960
Lidia Słomczyńska reżyseruje *Na dnie* Gorkiego w Starym Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie.

17 XI 1960
W reżyserii Eleonory Stanieckiej premiera *Tymoteusza w lesie* Wilkowskiego w Teatrze „Lalka" w Warszawie.

18 XI 1960
W scenografii Wandy Czaplanki *Taka miłość* Kohouta w Teatrach Dolnośląskich, premiera w Jeleniej Górze.

18 XI 1960
W reżyserii Klementyny Krymkowej odbyła się premiera sztuki Anny Świrszczyńskiej *Dziewczyna z kraju chryzantemy* w Teatrze Lalki i Aktora „Baj" w Warszawie.

19 XI 1960
W reżyserii Jadwigi Chojnackiej i scenografii Zofii Otto-Kowalskiej premiera *O burmistrzu, co zawsze miał rację* Burskiego w Teatrze Klasycznym w Warszawie.

19 XI 1960
Zofia Weissówna reżyseruje *Karierę panny Mary* Talarczyka i Żytomirskiego w Miejskim Teatrze Muzycznym – Opera i Operetka w Krakowie.

19 XI 1960
Xenia Grey reżyseruje *Kwiat Hawai* Ábrahám w Operetce w Lublinie.

19 XI 1960
Stanisława Zbyszewska reżyseruje sztukę Kláry Fehér *Nie jesteśmy aniołami* w Teatrach Dramatycznych we Wrocławiu.

24 XI 1960
Premiera sztuki *Osiem lalek i jeden miś* Ireny Jurgielewiczowej w Teatrze im. Węgierki w Białymstoku.

25 XI 1960
W reżyserii Danuty Dostalik-Baduszkowej *Panna Wodna* Lawiny-Świętochowskiego w Operetce w Łodzi.

„Realizatorzy Danuta Dostalik-Baduszkowa i choreograf Józef Matuszewski skorzystali z możliwości dowolnej interpretacji danej im przez librecistów i zmontowali coś w rodzaju rewii. A że każda rewia musi być zrobiona pod publiczność, zrobiono tak *Pannę wodną*, co uważam za zasługę nie za grzech. Ludzie bawią się znakomicie".
Le-Be, http://www.hypatia.pl/web/pageFiles/attachments/7807/recenzja-1.pdf

28 XI 1960
Krystyna Tyszarska reżyseruje *Barbarę Radziwiłłównę* Felińskiego w PPIE w Poznaniu.

30 XI 1960
Trzy kobiety i ja Anny Świrszczyńskiej w reżyserii Irmy Czaykowskiej w Teatrze im. Mickiewicza w Częstochowie.

„Bohaterem jest poligamista posiadający dwie żony i kochankę. Wszystkie one spotykają się w domu wczasowym. Sztuczki bohatera starającego się nie dopuścić do «dogadania się» kobiet wypełniają akcję. Oczywiście kobiety w końcu porozumiewają się i poligamista ponosi wspólną od nich wszystkich karę. Ów poligamista ma na swym sumieniu i inne grzechy. Obłudny purytanin jest też urodzonym moralistą, który głosząc, że księgi jego są w porządku (z zawodu buchalter), popełnia na każdym kroku karygodne przestępstwa”.
Anna Świrszczyńska w wywiadzie Krystyny Zbijewskiej, „Dziennik Polski” z 13 VI 1960.

1 XII 1960
Premiera *Kozalinki* Aleny Tomašovej w Teatrze Lalki i Aktora „Marcinek” w Poznaniu.

3 XII 1960
W reżyserii Moniki Snarskiej premiera *Drewnianego żołnierzyka* Bezdieka w Teatrze „Guliwer” w Warszawie.

3 XII 1960
W scenografii Wandy Czaplanki *Uciekła mi przepióreczka* Żeromskiego w w Teatrze im. Mickiewicza w Częstochowie.

3 XII 1960
W reżyserii Ireny Byrskiej *Cyrulik sewilski* Beaumarchais w Teatrze im. Jaracza w Olsztynie.

3 XII 1960
W reżyserii Maryny Broniewskiej *Uczciwa dziewczyna* Goldoniego w Teatrze Śląskim im. Wyspiańskiego w Katowicach.

4 XII 1960
W reżyserii Romany Bohdanowicz *Słomkowy kapelusz* Labiche'a w Teatrze Ziemi Opolskiej.

7 XII 1960
W reżyserii Jadwigi Marso i w scenografii Liliany Jankowskiej *Balladyna* Słowackiego w Teatrze im. Żeromskiego w Kielcach.

9 XII 1960
Wznowienie w reżyserii Idy Kamińskiej *Meira Ezofowicza* Elizy Orzeszkowej w Teatrze Żydowskim im. Ester Rachel Kamińskiej w Warszawie.

10 XII 1960
W reżyserii Anieli Borysławskiej *Panna mężatka* Korzeniowskiego w Teatrze Ziemi Łódzkiej. Premiera w Skierniewicach.

10 XII 1960
W scenografii Krystyny Zachwatowicz prapremiera sztuki *Mój przyjaciel Harvey* Mary Chase w Teatrze Śląskim im. Wyspiańskiego w Katowicach.

11 XII 1960
W scenografii Zofii Wierchowicz premiera *Przyjaciela wesołego diabła* Makuszyńskiego w Teatrze Powszechnym w Warszawie.

14 XII 1960
W scenografii Zofii Otto-Kowalskiej premiera *Pana Jowialskiego* Fredry w Teatrze Klasycznym w Warszawie.

15 XII 1960
W reżyserii Ewy Kołogórskiej i scenografii Krystyny Husarskiej *Faramuszki miłosne* Kurpińskiego z piosenkami Joanny Kulmowej w Bałtyckim Teatrze Dramatycznym im. Słowackiego w Koszalinie.

17 XII 1960
W reżyserii Zofii Modrzewskiej i w scenografii Liliany Jankowskiej *Dom Bernardy Alba* Lorki w Teatrze im. Osterwy w Lublinie.

„Głównymi postaciami dramatów Lorki są kobiety. […] Poeta ma nadzwyczajny dar wywoływania myśli krytycznej za pośrednictwem emocji. Po obejrzeniu jego sztuki widz opuszcza teatr z żalem na sercu, który odpowiada uczuciom, jakie budziła w samym Lorce ponura rzeczywistość jego ojczyzny. Dom Bernardy Alba otoczony jak więzienie i murem, i kratami, jest niejako metaforą faszystowskiej Hiszpanii. I w tym domu rodzi się bunt”.
http://www.e-teatr.pl/pl/programy/2013_11/50461/dom_bernardy_alba__teatr_im_osterwy_lublin_1960.pdf

„Zofia Modrzewska okazała się raz jeszcze nie lada mistrzem w stwarzaniu nastrojów, sięgając do całego arsenału środków i podporządkowując temu nadrzędnemu celowi koncepcję inscenizacyjną. […] wydatnie wsparli reżysera twórcy scenografii: Liliana Jankowska i Antoni Tośta. […] Cała scena zabudowana kratami, schodkami, malutkimi okienkami, galeryjkami i czarnymi drzwiami nawet w widzu nie przywykłym do odczytywania podtekstów i rozszyfrowywania metafor musi budzić skojarzenia z dławiącym swą atmosfera więzieniem. […] Groza zawisa nad widownią, groza narastająca na scenie udziela się widzom”.
Halina Chabros, *Więzienie dla kobiet czyli „Dom Bernardy Alba” na scenie Teatru im.Osterwy*, „Kurier Lubelski” nr 349/1960.

17 XII 1960
W scenografii Ewy Nahlik premiera *Henryka VI na łowach* Bogusławskiego w Teatrze im. Wegierki w Białymstoku.

17 XII 1960
Orzeszek Marii Kownackiej w reżyserii Julianny Całkowej i scenografii Ireny Pikiel w Teatrze Lalek „Pleciuga” w Szczecinie.

17 XII 1960
Maria Malicka reżyseruje *Łowców głów* Regniera, w scenografii Krystyny Zachwatowicz w Teatrze im. Słowackiego w Krakowie.

17 XII 1960
W reżyserii Stefanii Domańskiej *Majątek albo imię* Korzeniowskiego w Teatrze Ziemi Lubuskiej w Zielonej Górze.

19 XII 1960
Premiera sztuki *O złym księciu Popielu* Anny Świrszczyńskiej w Teatrze Lalek „Arlekin" w Łodzi.

26 XII 1960
W reżyserii Eugenii Śnieżko-Szafnaglowej *Tajemnica starej wierzby* Skiryckiego w Teatrze im. Jaracza w Olsztynie.

26 XII 1960
Premiera *Baby Jagi* Anny Świrszczyńskiej w Teatrze Zagłębia w Sosnowcu.

30 XII 1960
W reżyserii Barbary Kilkowskiej *Świniopas i księżniczka* Jadwigi Żylińskiej wg Andersena w warszawskim Teatrze Ziemi Mazowickiej. Premiera w Otwocku.

30 XII 1960
W reżyserii Wandy Byrskiej *Pimpuś Sadełko* Marii Konopnickiej w Teatrze Lalki i Aktora „Pinokio" w Łodzi

30 XII 1960
W reżyserii Ireny Górskiej premiera *Wesela Figara* Beaumarchais w Teatrze Polskim w Bydgoszczy.

31 XII 1960
W reżyserii Zuzanny Łozińskiej i w scenografii Anny Szeligi *Damy i huzary* Fredry w Teatrach Dolnośląskich, na scenie w Jeleniej Górze.

3 I 1961
W reżyserii Elżbiety Czaplińskiej *Niezwykły wyścig* Sperańskiego w Objazdowym Teatrze Lalki „Tęcza" w Słupsku.

5 I 1961
Premiera sztuki Lucyny Legut *Złodziej serc* w Teatrze Wybrzeże w Gdańsku.

6 I 1961
Premiera sztuki Anny Świrszczyń*skiej Trzy kobiety i ja* w reżyserii Stefanii Waldenowej w Teatrze PPIE w Łodzi.

7 I 1961
W reżyserii Jolanty Ziemińskiej i w scenografii Anny Zyzdroń *Między lądem i morzem* Conrada w Teatrze Ziemi Krakowskiej im. Solskiego w Tarnowie.

7 I 1961
Królewna Śnieżka Anny Świrszczyńskiej w Teatrze Ziemi Krakowskiej im. Solskiego w Tarnowie.

14 I 1961
W reżyserii Marii Szczęsnej premiera *Matki* Čapka w Teatrze Popularnym w Grudziądzu.

14 I 1961
W reżyserii Marii Straszewskiej *Człowiek z budki suflera* Rittnera w Teatrze Ziemi Lubuskiej w Zielonej Górze.

19 I 1961
W scenografii Teresy Ponińskiej *Poskromienie złośnicy* Szekspira w Bałtyckim Teatrze Dramatycznym im. Słowackiego w Koszalinie.

20 I 1961
Irena Ładosiówna reżyseruje *Balladynę* Słowackiego w Teatrach Dolnośląskich, na scenie w Jeleniej Górze w scenografii Jadwigi Przeradzkiej.

„Można rozmaicie patrzeć na *Balladynę*, nie wolno jednak w żadnym wypadku uznać za najważniejsze i najcenniejsze dzieje goplańskiej władczyni i jej miłości do wiejskiego osiłka. […] Irena Ładosiówna widzi w *Balladynie* przede wszystkim baśniowość, w tej sytuacji nie wiadome działanie, lecz splot przypadków, przypadków inspirowanych przez Goplanę przesądza o postepowaniu Balladyny. Goplana reżyseruje spektakl, lub jeszcze słuszniej – pociąga za odpowiednie sznurki, kukiełki zaś wykonują jej polecenia. […] Potem dopiero dzięki jej niedopatrzeniu władza wymyka się jej z rąk. […] Balladyna Słowackiego morduje siostrę w afekcie, Balladyna Mielczarek z premedytacją”.
Bogdan Bąk, *Balladyna czy Goplana*, „Gazeta Robotnicza” nr 29/1956.

21 I 1961
W reżyserii Aleksandry Mianowskiej *Zwycięstwo* Conrada w Teatrze Polskim w Bielsku-Białej.

28 I 1961
W reżyserii Ireny Grywińskiej premiera *100 dni małżeństwa* Marty Gergely w Teatrze Klasycznym w Warszawie.

28 I 1961
Leokadia Serafinowicz reżyseruje *Bal u profesora Bączyńskiego* Gałczyńskiego w Teatrze Lalki i Aktora „Marcinek” w Poznaniu.

5 II 1961
Alina Obidniak reżyseruje *Pięć wieczorów* Wołodina w Teatrze im. Fredry w Gnieźnie.

6 II 1961
Premiera *Jaskinii filozofów* Herberta w reżyserii Noemi Korsan i scenografii Ireny Burke, *Drugiego pokoju* w reżyserii Lucyny Tychowej i *Rekonstrukcji poety* w reżyserii Jowity Pieńkiewicz w Teatrze Dramatycznym w Warszawie.

9 II 1961
W reżyserii Haliny Dzieduszyckiej *Pamiętnik Anny Frank* Frances Goodrich i Hacketta w Teatrze Rozmaitości we Wrocławiu.

9 II 1961
Barbara Kilkowska reżyseruje *Apelację Villona* Barnasia w Teatrze Nowym w Poznaniu.

10 II 1961
W reżyserii Zofii Jaremowej *Kartoteka* Różewicza Teatrze Lalek „Groteska” w Krakowie.

11 II 1961
W scenografii Jadwigi Przeradzkiej *Wesele Figara* Beaumarchais w Teatrach Dramatycznych we Wrocławiu.

11 II 1961
Elwira Turska reżyseruje *Króla włóczęgów* MacCarthy’ego w Teatrze Popularnym w Grudziądzu.

13 II 1961
W reżyserii Lidii Słomczyńskiej widowisko satyryczne *Spacerkiem, Spacerkiem przez Londyn* w Starym Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie.

15 II 1961
W reżyserii Marii d'Alphonse *Sen nocy letniej* Szekspira w Teatrze im. Horzycy w Toruniu.

18 II 1961
Premiera sztuki *Ocalenie* Ireny Kubickiej i Alicji Zatrybówny w Teatrze Ziemi Lubuskiej w Zielonej Górze.

19 II 1961
W reżyserii Gustawy Błońskiej premiera *Śmierci komiwojażera* Millera w Teatrze im. Węgierki w Białymstoku.

22 II 1961
W reżyserii Danuty Dostalik-Baduszkowej *Król włóczęgów* Frimla w Operetce w Łodzi.

23 II 1961
W reżyserii Jolanty Ziemińskiej *Cytrynowe drzewa, czyli Letni szał* Broughtona w Teatrze Nowym w Zabrzu.

24 II 1961
W scenografii Ireny Perkowskiej *Pigmalion* Shawa w Teatrze im. Wandy Siemaszkowej w Rzeszowie.

25 II 1961
Krystyna Tyszarska reżyseruje *Achillesa i panny* Swinarskiego, ze scenografią Jadwigi Pożakowskiej, w Teatrze im. Fredry w Gnieźnie.

25 II 1961
Halina Gallowa reżyseruje *Burmistrza Stylmondu* Maeterlincka w Teatrze Rozmaitości w Krakowie.

25 II 1961
W reżyserii Lidii Słomczyńskiej prapremiera *Indyka* Mrożka w Starym Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie.

„Sztuka […] żyje życiem pełnym, nie mającym nic w sobie z bledzizny. Przedstawienie owszem, również żywe. Jest w nim kilka scen pierwszorzędnej marki. Czymś arcywybornym jest Chór Chłopów z ogródkami na kapeluszach, w kosmicznym swym lenistwie tańczących na siedząco samymi nogami i po wymianie głupawych zdań, znów zapadający w drzemkę przy kuflach piwem. Przezabawne jest opowiadanie o dramatycznej ucieczce romantycznych kochanków, zamienione w operę w stylu moniuszkowskim".
Ludwik Flaszen, *Teatr Mrożka*, [brak źródła].

25 II 1961
W reżyserii Wandy Laskowskiej prapremiera *Czasu młodości* Zorina w Teatrze Dramatycznym w Warszawie.

„[Laskowska] dobrze ustawiła młody zespół aktorski, który ze swego zadania wywiązał się wręcz doskonale. Zwłaszcza żeńska część zespołu. Maria Klejdysz wybornie podkreśla psychiczną niemotę Riny i zmysłowy urok, jaki Rina wywierała na otoczenie. Elżbieta Czyżewska w roli niedorosłej żałośliwie w młodym naukowcu zakochanej Ziny udowodniła, że słusznie mniemają ci, którzy wróżą Czyżewskiej piękną przyszłość sceniczną: rolę Ziny – bardziej charakterystyczną niż liryczną – przeprowadziła Czyżewska pewną stopą pomiędzy zabawną groteską, a wzruszającym sentymentalizmem; w ostatniej scenie ogromnie pogłębiła kameralny dramacik Ziny. Wyraziście zagrała też swój epizod Alicja Wyszyńska".
Jaszcz, *Czar młodości*, „Trybuna Ludu" z 9 III 1961.

25 II 1961
Barbara Fijewska reżyseruje i opracowuje choreografię, a Zofia Pietrusińska kostiumy, do *Kramu z piosenkami* Schillera w Teatrze Ateneum im. Jaracza w Warszawie.

3 III 1961
W reżyserii Ireny Górskiej premiera *Wyprawy po szczęście* Grzymały-Siedleckiego w Teatrze Polskim w Bydgoszczy.

3 III 1961
W reżyserii Maryny Broniewskiej prapremiera sztuki *Tomasz Becket, czyli honor Boga* Anouilha w Teatrze Śląskim im. Wyspiańskiego w Katowicach.

„Katowicki spektakl, bliski paryskiego pierwowzoru, ukazujący dramat postaw politycznych o dużym zrozumieniu dla efektu intelektualnego, był bardzo czytelny. Świadczący o ambicjach, dużym smaku i rozsądku kierownictwa katowickiej sceny, został bardzo wysoko oceniony, otrzymując między innymi nagrodę Ministra Kultury i Sztuki na Festiwalu Teatrów Śląskich we Wrocławiu (nagrodzono odtwórców głównych ról – Jerzego Kaliszewskiego i Tadeusza Kalinowskiego). W swojej pracy nad tym przedstawieniem reżyser M. Broniewska unikała sytuacji brutalnych i ostrych, dążąc do pewnego skameralizowania akcji dla pełniejszego wydobycia racji intelektualnych".
Krystyna Modrzejewska, *Współczesny teatr francuski w Polsce w latach 1945–1970*, Opole 1993, s. 62–63.

4 III 1961
W reżyserii Marii Wiercińskiej premiera sztuki *Żywy trup* Tołstoja w Teatrze im. Jaracza w Łodzi.

„Protasow został potraktowany nie jako patologiczny alkoholik, pijak z amatorstwa. Ten nowoczesny Laookon, dusząc się we własnych sprzecznościach psychologicznych i w zagęszczonej atmosferze stosunków społecznych nie posiada silnej woli, ażeby przeciwstawić się złu. Tak więc sztuka zapomnienia najpierw w wódce, a potem w …w śmierci”. Mieczysław Jagoszewski, *W teatrze Jaracza „Żywy trup”*, „Dziennik Łódzki” nr 77/1961.

4 III 1961
W reżyserii Krystyny Berwińskiej premiera *Okularów* Lutowskiego w Teatrze Powszechnym w Łodzi.

5 III 1961
W reżyserii Marii Ławińskiej *Tomcio Paluszek* Zaborowskiego w Teatrze Lalek „Pleciuga” w Szczecinie.

9 III 1961
Krystyna Skuszanka reżyseruje prapremierę *Baru Wszystkich Świętych* Broszkiewicza w Teatrze Ludowym w Nowej Hucie.

9 III 1961
Stanisława Zbyszewska reżyseruje *Księżyc dla poniżonych* O’Neilla w Teatrze Rozmaitości we Wrocławiu.

11 III 1961
W reżyserii Danuty Bleicherówny *Kolega* Simmla w Teatrze w Nowym w Zabrzu.

12 III 1961
W scenografii Ewy Nahlik *Niezwykła przygoda* Odrowąża w Teatrze im. Jaracza w Olsztynie.

23 III 1961
Premiera *Robin Hooda* Wandy Żółkiewskiej w Teatrze Klasycznym w Warszawie.

26 III 1961
W reżyserii Wandy Laskowskiej i w scenografii Zofii Pietrusińskiej premiera *Świętoszka* Moliera w warszawskim Teatrze Ziemi Mazowieckiej. Premiera w Piastowie.

27 III 1961
Premiera sztuki Anny Świrszczyńskiej *Tygrys tańczy dla Szu-Hin* w scenografii Ireny Pikiel w Objazdowym Teatrze Lalki i Aktora „Kubuś” w Kielcach.

27 III 1961
W reżyserii Stanisławy Rączko *O złym księciu Popielu* Anny Świrszczyńskiej w Teatrze Lalek „Rabcio Zdrowotek” w Rabce.

28 III 1961
Halina Gryglaszewska reżyseruje *Dwunastu gniewnych ludzi* Rose’a, w scenografii Teresy Targońskiej, w Teatrze im. Żeromskiego w Kielcach.

6 IV 1961
W scenografii Danuty Pogorzelskiej *Panna Denisa* Meilhaca i Millhauda w Teatrze im. Jaracza w Olsztynie.

6 IV 1961
W reżyserii Zofii Weissówny *Księżniczka czardasza* Kálmána w Miejskim Teatrze Muzycznym – Opera i Operetka w Krakowie.

6 IV 1961
Zuzanna Łozińska reżyseruje (wspólnie z Bogusławem Kozakiem) *Stasia i Nel* wg Sienkiewicza w adaptacji Gabrieli Plaskoty, ze scenografią Wandy Czaplanki w Teatrach Dolnośląskich, na scenie w Jeleniej Górze.

7 IV 1961
W reżyserii Anieli Borysławskiej premiera *Burzy* Ostrowskiego w Teatrze Ziemi Łódzkiej.

8 IV 1961
W reżyserii Ireny Babel premiera *Głupca i innych* Broszkiewicza w Teatrze Powszechnym w Warszawie.

„Nowa warszawska scenka wystrzeliła niezwykle celnie, dając na inaugurację Broszkiewiczowskiego *Głupca i innych.* […] poczucie humoru, inteligencja i dobre rzemiosła zdecydowały o sukcesie sztuki od początku do końca. […] Na małym kółku o czterometrowej średnicy, bez kostiumów i charakteryzacji, tuż obok nas i oko w oko z nami, odarci z wszelkiej maski, aktorzy pokazali całą skalę swego talentu".
L. Woyciechowska, *Donosi w trzech aktach, „*Express Wieczorny" 1961,
http://www.hypatia.pl/web/pageFiles/attachments/7127/express-wieczorny.pdf

„Potraktowano tę sztukę nie jako wielkie wydarzenie społeczno-artystyczne, ale jako pewnego rodzaju zabawę sprowadzania do absurdów wyjaskrawionych sytuacji. […] Reżyser tego spektaklu otworzyła tą sztuką nową scenę Teatru Powszechnego, która może pomieścić około stu widzów i która daje aktorom możliwość obcowania w widownią nie poprzez rampę sceny".
Maria Kosińska, *Groteska Broszkiewicza*, „Stolica" 1962.

„Oprawa aktorska i scenograficzna tego niezmiernie ciekawego przedstawienia odpowiada w pełni swojemu zadaniu. Podkreślić należy, że tego rodzaju scena wymaga od aktora, wydanego na pastwę skojarzeń widza ze wszystkich stron – uwielokrotnionego wysiłku i czujności, z czego zespół teatru wywiązał się nienagannie".
J. N. Miller, „Głos Pracy" nr 87 z 12 IV 1961.

12 IV 1961
W reżyserii Elżbiety Czaplińskiej *Tajemnica Czarnego Jeziora* Jekateriny Borisowej w w Objazdowym Teatrze Lalki „Tęcza" w Słupsku.

14 IV 1961
W reżyserii Zofii Modrzewskiej *Kiejstut* Asnyka w Teatrze Polskim w Bielsku-Białej.

15 IV 1961
W reżyserii Barbary Bormann *Zielone rękawice* Karpowicza w w Bałtyckim Teatrze Dramatycznym im. Słowackiego w Koszalinie.

18 IV 1961
W reżyserii Lidii Rybotyckiej i w scenografii Teresy Targońskiej *Romanca o Yermie* Lorki w Teatrze im. Żeromskiego w Kielcach.

22 IV 1961
W reżyserii Ireny Ładosiówny premiera *Błękitngo patrolu* Halla w Teatrze Polskim w Bydgoszczy.

23 IV 1961
W reżyserii Zofii Jaremowej *Buty pani czarownicy* Lucyny i Ludomira Legutów w Teatrze Lalek „Groteska" w Krakowie.

27 IV 1961
Chata wuja Toma Harriet Beecher Stowe w reżyserii Marii Billiżanki w Teatrze Rozmaitości w Krakowie.

„Przedstawienie święci triumfy u młodocianego widza (reżyseria – MARIA BILLIŻANKA, scenografia – JERZY JELEŃSKI). Odpowiednio szlachetnym Wujem Tomem jest EUGENIUSZ FEDOROWICZ, odpowiednio łotrowskim handlarzem niewolników – JERZY PETERS, odpowiednio brzydką (moralnie) egoistką – KRYSTYNA KRASICKA. Niestety, inscenizacja popełniła dwa poważne błędy: wyeksponowała elementy ckliwości ze starej powieści amerykańskiej pastorówny oraz pozwoliła na różne psie figle i błazenady służbie murzyńskiej u białych państwa, przez co z gruntu stępiła agitacyjne ostrze utworu. Może kto zapytać: a kogóż dziś u nas trzeba przekonywać, że Murzyni to też ludzie i że nie mogą być niewolnikami? Zamkow słusznie napisała: «sztuka nie jest ani nieaktualna ani anachroniczna; chodzi przecież nie o prawa ustanowione w społeczeństwie, ale o ludożercze, haniebne tendencje». Szkoda, że reżyseria odchyliła się po części od tej trafnej myśli adaptatorki". Jaszcz, *Kraków, wizyta teatralna*, „Trybuna Ludu" z 31 X 1961.

28 IV 1961
W reżyserii Janiny Orszy-Łukasiewicz *Rozkoszna dziewczyna* Benatzky'ego w Teatrze Muzycznym w Gdyni.

29 IV 1961
Elwira Turska reżyseruje *Śluby panieńskie* Fredry w Teatrze im. Bogusławskiego Kaliszu.

30 IV 1961
W reżyserii Romany Bohdanowicz *Mieszczanie* Gorkiego w Teatrze Ziemi Opolskiej w Opolu.

4 V 1961
Premiera sztuki Barbary Kułagowskiej *Baśnie wschodnie* w scenografii Heleny Naksianowicz w Objazdowym Teatrze Lalki i Aktora „Kubuś" w Kielcach.

5 V 1961
W reżyserii Marii Chodeckiej *Bracia* Plauta w Teatrze Wybrzeże w Gdańsku.

7 V 1961
W reżyserii Zofii Weiss i Barbary Kostrzewskiej *Zemsta nietoperza* Straussa w Operetce w Lublinie.

10 V 1961
Premiera *Rududu na księżycu* Stefanii Grodzieńskiej w reżyserii Janiny Kilian-Stanisławskiej w Teatrze „Lalka” w Warszawie.

11 V 1961
W reżyserii Eleonory Stanieckiej *Tymoteusz i łobuziaki* Jana Wilkowskiego w Teatrze „Lalka” w Warszawie.

13 V 1961
Jadwiga Marso reżyseruje *Wieczór Trzech Króli* Szekspira w Teatrze im. Żeromskiego w Kielcach.

16 V 1961
W reżyserii Marii d'Alphonse *Kuglarze* Skowrońskiego w Teatrze im. Horzycy w Toruniu.

16 V 1961
W reżyserii Jowity Pieńkiewicz i w scenografii Krystyny Husarskiej *Ludobójca* Jareckiego w Bałtyckim Teatrze Dramatycznym im. Słowackiego w Koszalinie.

17 V 1961
W reżyserii Teresy Żukowskiej *Poskromienie złośnicy* Szekspira w Teatrze Nowym w Zabrzu.

20 V 1961
W reżyserii Romany Bohdanowicz *Powrót Alcesty* Swinarskiego w Teatrze Ziemi Opolskiej w Opolu.

22 V 1961
W reżyserii Danuty Knoppówny *Szkoła marmuru* Choromańskiego w Teatrze Narodowym w Warszawie.

22 V 1961
W reżyserii Natalii Gołębskiej *Małgorzatka* Hanny Januszewskiej i *Pod zielonym jaworem* Natalii Gołębskiej w Teatrze Lalki i Aktora „Miniatura” w Gdańsku.

25 V 1961
W reżyserii Aleksandry Mianowskiej prapremiera *Jaką mnie pragniesz* Pirandella w Starym Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie.

28 V 1961
W reżyserii Moniki Snarskiej premiera *Porwania w Titurlistanie* Żukrowskiego w Teatrze Lalek „Guliwer” w Warszawie.

1 VI 1961
Kolorowe ptaki Janiny Morawskiej i Ireny Pikiel w scenografii Ireny Pikiel w Teatrze Lalek „Pleciuga” w Szczecinie.

1 VI 1961
W reżyserii Stanisławy Zbyszewskiej i w scenografii Salomei Gawrońskiej *Wieczór Trzech Króli* Szekspira w Teatrze im. Wandy Siemaszkowej w Rzeszowie.

2 VI 1961
W reżyserii Danuty Pietraszkiewicz *Niezwykła przygoda* Odrowąża w Warszawskim Teatrze Objazdowym, premiera w Ostrowie Mazowieckim.

4 VI 1961
W reżyserii Joanny Piekarskiej *Baśń o Pięknej Parysadzie* Leśmiana w Teatrze Lalek „Świerszcz" w Białymstoku.

5 VI 1961
W reżyserii Janiny Jarzynówny-Sobczak *Mała suita* Lutosławskiego w Operze i Filharmonii Bałtyckiej w Gdańsku.

8 VI 1961
Jolanta Ziemińska reżyseruje *Psa ogrodnika* de Vegi, w scenografii Jolanty Boni-Marczyńskiej, w Teatrze Ziemi Krakowskiej im. Solskiego w Tarnowie.

10 VI 1961
Maryna Broniewska reżyseruje *Ondynę* Giraudoux w Teatrze im. Jaracza w Łodzi.

13 VI 1961
Krystyna Meissner reżyseruje *Escurial* Ghelderodego, *Samoobsługę* Pintera i *Na pełnym morzu* Mrożka w Teatrze Ateneum im. Jaracza w Łodzi.

13 VI 1961
Elwira Turska reżyseruje *Kuglarzy* Skowrońskiego w Teatrze im. Bogusławskiego w Kaliszu.

15 VI 1961
W scenografii Ewy Soboltowej *Szkoła żon* Moliera w Teatrze Ziemi Łódzkiej, premiera w Poddębicach.

16 VI 1961
W reżyserii Jadwigi Chojnackiej i scenografii Zofii Otto-Kowalskiej premiera *Mój przyjaciel Kola* Chmielika w Teatrze Klasycznym w Warszawie.

16 VI 1961
W reżyserii Krystyny Wydrzyńskiej *Ostrożnie z małżeństwem* Roksandicia w Teatrach Dolnośląskich, premiera w Wałbrzychu.

17 VI 961
W inscenizacji Idy Kamińskiej *Samotny statek* Dłużnowskiego Teatrze Żydowskim im. Ester Rachel Kamińskiej w Warszawie.

17 VI 1961
W reżyserii Janiny Martynowskiej *Sprawa Moniki* Marii Morozowicz-Szczepkowskiej w Teatrach Dramatycznych (scena Teatr Kameralny) we Wrocławiu.

„Taniutki ten melodramat udaje, że jest związany z życiem, bo mówi o mężczyźnie, który jest dziwkarzem, a my przecież takich znamy, o architekcie, który otrzymuje nagrodę w konkursie, a to przecież w Polsce budującej się jest chlebem codziennym, o wyjeździe za granicę do Jugosławii, a więc znowu o sytuacji, które jest przecież możliwa. […] i na tym kończy się jej związek z życiem, bo reszta jest historią nie z tej ziemi. Jedyna przyjemność polega na tym, że rzuca się na lewo i prawo mięsem i to wcale nie chudym. Jedno autorka zrobiła przynajmniej dla teatru: ustawiła świetnie aktorkę, Janinę Martynowską, a jej przyjaciółka, Dorota Korycka i trzecia partnerka Zofia Dobrzańska robiły, co mogły, a nawet znacznie więcej, aby zagłuszyć szelest papieru, który słychać było na scenie. Nie ich wina, że nic z tego nie wyszło".
Jerzy Zagórski, *Tragedie zawiedzionego zaufania*, „Życie Literackie" nr 33/1961.

„Reżyseruje tę sztukę i gra rolę Anny Janina Martynowska. W jej ujęciu Anna jest należycie oschła, tak że wierzymy w pryncypialność tej postaci, mniej natomiast w siłę wyrzeczeń. Poważnie, bez kpiny przedstawia niemal patologiczną czułość dla dawnej rywalki – Moniki, co jej nie przeszkadza, a nawet nakazuje rozbić piękny zamiar tamtej – wychowania cudzego dziecka. […] Anna, Monika i Antosia nawet wspólnie nie ukarzą zdradzieckiego Jureczka. […] Zaś kobiety, które zyskały pozór równych praw z mężczyznami, mogą tylko żalić się, że jak niegdyś nudziły mężów jako kurki domowe, tak potem zaczęły nudzić jako obarczone oschłymi zajęciami zawodowymi. Jeżeli na tę sztukę spojrzeć okiem istotnie współczesnym, to znaczy z drugiej połowy XX stulecia – trzeba byłoby zdobyć się chyba na sceptycyzm w stosunku do dokonanej wstecznie emancypacji".
B.W., *Debiut reżyserski w Wrocławiu*, „Słowo Polskie" nr 147/1961.

18 VI 1961
W reżyserii Irmy Gulskiej *Kuglarze* Skowrońskiego w Teatrze Polskim w Bielsku-Białej.

24 VI 1961
W reżyserii Marii Straszewskiej *Powrót Adama* Proroka w Teatrze Ziemi Lubuskiej w Zielonej Górze.

28 VI 1961
W reżyserii Olgi Koszutskiej premiera sztuki *Zielony Gil* Tuwima w Teatrze im. Żeromskiego w Kielcach.

29 VI 1961
W reżyserii Danuty Dostalik-Baduszkowej *Panna Wodna* Lawiny-Świętochowskiego w Teatrze Muzycznym w Gdyni.

30 VI 1961
W reżyserii Zuzanny Łozińskiej i scenografii Wandy Czaplanki *Pułapka na myszy* Agathy Christie w Teatrach Dolnośląskich, premiera w Jeleniej Górze.

2 VII 1961
W scenografii Teresy Roszkowskiej premiera *Salome* Straussa w Operze w Warszawie.

7 VII 1961
W reżyserii Marii Wiercińskiej premiera *Rozbitego dzbana* Kleista w Teatrze Polskim w Warszawie.

„Choć Teatr Polski obchodzi się na pewno lepiej ze sztuką Kleista niż Weimarski teatr dyrektora Goethego, jest w tej wersji *Rozbitego dzbana* coś z kulturalnego zapoznawania publiczności z renomowanym arcydziełem. Czuje się nacisk sakry klasyka i napór sterty egzegez i komentarzy”.
Grzegorz Sinko, *Powściągliwość nie zawsze cnotą*,
http://www.hypatia.pl/web/pageFiles/attachments/6312/recenzja-grzegorz-sinko.pdf

12 VII 1961
W reżyserii Irmy Czaykowskiej *Barbara Radziwiłłówna* Felińskiego w Teatrze im. Mickiewicza w Częstochowie.

23 VII 1961
W reżyserii Danuty Bleicherówny *Wspólne mieszkanie* Dobriczanina w Teatrze Nowym w Zabrzu.

26 VII 1961
W reżyserii Gustawy Błońskiej *Człowiek, który umarł młodo* Rogowskiego w Teatrze Nowym w Zabrzu.

28 VII 1961
Złota rybka Elizawiety Tarachowskiej w reżyserii Marty Janic w Teatrze Polskim w Bielsku-Białej.

7 VIII 1961
W reżyserii Sabiny Mielczarek *Sprawa Moniki* Marii Morozowicz-Szczepkowskiej *w* Teatrach Dolnośląskich, premiera w Jeleniej Górze.

9 VIII 1961
W reżyserii Romany Bohdanowicz *Ostatni strzał* Sałyńskiego w Teatrze Ziemi Opolskiej.

13 VIII 1961
W reżyserii Haliny Gryglaszewskiej premiera sztuki *Łowcy głów* Regniera w Teatrze im. Żeromskiego w Kielcach.

Sezon 1961/1962

1 IX 1961
Premiera *Hrabiny z importu* Krystyny Berwińskiej w Teatrze Syrena w Warszawie.

2 IX 1961
W reżyserii Krystyny Skuszanki odbyła się premiera *Wieczoru trzech króli* Szekspira w Teatrze Ludowym w Nowej Hucie.

„*Wieczór Trzech Króli* w Teatrze Ludowym skłania się ku farsie. Rozumiem reżysera: cały wątek liryczny, miłosny, jeśli go potraktować zbyt serio, zabrzmieć może dla nas sentymentalnie i mdło. Tych zakochanych trzeba więc upupić: niech się kochają tak, by było śmiesznie, a nie tęsknie. […] Zatarto również różnicę pomiędzy wierszem a prozą. Wierszem u Szekspira przemawia miłość, prozą pospolitość. Rozumiem: chciano w ten sposób rozładować szekspirowską sztuczność i górnolotność. I zbliżyć wyraz ku potoczności. Ale znów, zamiast dwóch tonów – pozostał jeden”.

Ludwik Flaszen, *Szekspirowska wolnoamerykanka*, „Współczesność” nr 1/1961.

„*Wieczór Trzech Króli* z jesieni 1961 roku utwierdza linię stabilizacji ideowej i taktycznej, a w praktyce odchodzenie od natrętnych aluzji, powierzchownych podobieństw, przeradzania przekory w grymasy, dąsy i sprzeciwy. Sztuka jest opracowana współcześnie, ani słowa, ale bez przegięć (poza scenografią) – współcześnie o tyle, o ile tego wymaga najsłuszniejsza zasada zbliżenia Szekspira współczesnemu widzowi. [Skuszanka] zgubiła przy tym trochę melancholii, niezbędnej, moim zdaniem, w aurze *Wieczoru* – końcowa pieśń błazna Feste, jeden z najcudowniejszych finałów Szekspira, wypada raczej słabo – ale niesłuszne są zarzuty, które tym razem padły w Krakowie o wypruciu widowiska z poezji. Pozostało tej poezji sporo, nie jest tylko przesycona balladowym romantyzmem, przypomina raczej współczesne erotyki – zbliżona, ciepła jak paziowski kostium Wioli (przyjemna gra Wandy Uziembło), jak bródka młodzieńca Orsino (miły Andrzej Hrydzewicz). Tak skonstruowane przedstawienie trafia do widzów, przyjmowane serdecznie, i jest zupełnie czytelne a nie udziwnione. Spełnia zatem swoje zadanie, a ma ponadto dwie role, które świadczą o coraz lepszych osiągnięciach aktorskich w Teatrze Ludowym. Myślę tu o i rolach Malwolia i Oliwii. Oliwię gra Anna Lutosławska. W czarnych pończochach, w sukni wydekoltowanej i wysoko z przodu rozciętej, zachowuje się jak kociak, zabawiający się w nadąsanie i nieprzystępność, póki nie trafi na odpowiadającego jej zmysłom chłopca. Robi to świetnie. Franciszek Pieczka pokazał jako Malwolio skończenie dramatyczną a zarazem i komediową postać, jak tego chciał Szekspir. Jest człowiekiem pozbawionym poczucia humoru, a wiadomo jak to niebezpieczni osobnicy. Malwolio Pieczki jest ciasny, ograniczony, zarozumiały i śmiertelnie poważny. Na razie więc przegrywa w rozbrykanym świecie Szekspira i odchodzi wzgardzony, poniżony. Ale się zemści, nie miejcie złudzeń, zabroni w ogóle teatralnych rozrywek”.
Jaszcz, *Nowy Szekspir w Nowej Hucie*, „Trybuna Ludu” nr 338/1967.

6 IX 1961
Zofia Mikulska reżyseruje sztukę *Dziewczyna sędzią* Zabłockiego, z choreografią Marty Martówny-Ciesielskiej, w Teatrze Ziemi Krakowskiej im. Solskiego w Tarnowie.

6 IX 1961
W scenografii Ewy Nahlik premiera *Intrygi i miłości* Schillera w Teatrze im. Horzycy w Toruniu.

9 IX 1961
W reżyserii Marii Straszewskiej premiera *Późnej miłości* Ostrowskiego w Teatrze im. Fredry w Gnieźnie.

10 IX 1961
W reżyserii Marii d’Alphonse premiera *W słońcu* Morstina w Teatrze im. Horzycy w Toruniu.

16 IX 1961
Halina Dzieduszycka reżyseruje *Łowców głów* Regniera w Teatrze Rozmaitości we Wrocławiu.

16 IX 1961
Wanda Laskowska wyreżyserowała *Nosorożca* Ioneski w Teatrze Dramatycznym w Warszawie.

„W reżyserii Wandy Laskowskiej *Nosorożec* ma być sztuką polityczną: ostrzeżeniem przed niebezpieczeństwem faszyzmu i teatralną metaforą. Zgodnie z wolą reżysera ludzie zamieniają się nie w nosorożce, lecz w policjantów. I to nie w zwykłych policjantów, lecz , co można rozpoznać po hełmach i hitlerowskim pozdrowieniu, w funkcjonariuszy SS. Akcenty nie przesuwają się w kierunku satyry: metamorfoza traktowana jest na serio i z wyraźnym zamiarem wstrząśnięcia widzem".
Andrzej Wirth, *Ionesco zmiażdżony przez gruboskórca*, „Nowa Kultura" nr 42/1961.

17 IX 1961
Premiera sztuki *Cztery mile za piec* Marii Kownackiej w Teatrze Lalki i Aktora „Baj Pomorski" w Toruniu.

18 IX 1961
W scenografii Heleny Naksianowicz premiera sztuki *Przygody Tomcia Paluszka* Karskiego *w* Objazdowym Teatrze Lalki i Aktora „Kubuś" w Kielcach.

24 IX 1961
W reżyserii Natalii Gołębskiej odbyła się premiera sztuki Natalii Bojarskiej *Arirang* w Teatrze Lalki i Aktora „Miniatura" w Gdańsku.

27 IX 1961
W reżyserii Zofii Mikulskiej odbyła sie premiera *Moralności pani Dulskiej* Gabrieli Zapolskiej w Teatrze Rozmaitości w Krakowie. W tym sezonie sztuka Zapolskiej miała jeszcze realizacje: w scenografii Danuty Pogorzelskiej w Teatrze im. Jaracza w Olsztynie (12 XI 1961), w Teatrze Nowym w Zabrzu (12 XI 1961), w scenografii Ewy Nahlik w Teatrze im. Horzycy w Toruniu (30 I 1962).

29 IX 1961
Premiera *Rozalinki* Aleny Tomašovej w scenografii Lidii Dobrzańskiej i Zbigniewa Wopaleńskiego w Objazdowym Teatrze Lalki i Aktora „Kubuś" w Kielcach.

30 IX 1961
Ewa Bonacka reżyseruje *Ladacznicę z zasadami* Sartre'a w Teatrze Narodowym w Warszawie.

4 X 1961
Jolanta Ziemińska reżyseruje sztukę *Kocham, kocham* Massa i Czerwińskiego w Teatrze Ziemi Krakowskiej im. Solskiego w Tarnowie.

6 X 1961
Premiera *Przydróżki* Hanny Januszewskiej w Teatrze Lalek w Opolu.

6 X 1961
W reżyserii Ireny Grywińskiej-Adwentowicz odbyła się premiera *Marzeń i klęsk* Howarda w Teatrze im. Mickiewicza w Częstochowie.

6 X 1961
W reżyserii Elwiry Turskiej i w scenografii Salomei Gawrońskiej odbyła się premiera *Indyka* Mrożka w Teatrze im. Wandy Siemaszkowej w Rzeszowie

7 X 1961
W reżyserii Marii Straszewskiej odbyła się premiera *Żywota Józefa* Reja w Teatrze Ziemi Lubuskiej w Zielonej Górze.

11 X 1961
W reżyserii Anieli Borysławskiej odbyła się premiera *Ciotuni* Fredry w Teatrze Ziemi Łódzkiej.

12 X 1961
W reżyserii Leokadii Serafinowicz odbyła się premiera sztuki Hanny Januszewskiej *Tygrysek i piraci* w Teatrze Lalki i Aktora „Marcinek" w Poznaniu.

13 X 1961
W reżyserii Ewy Kołogórskiej odbyła sie premiera *Dożywocia* Fredry w Bałtyckim Teatrze Dramatycznym im. Słowackiego w Koszalinie.

20 X 1961
W reżyserii Beaty Artemskiej odbyła się premiera operetki *Nie ma czasu na miłość* Delgady i Sylvaina w Operetce w Lublinie.

21 X 1961
W reżyserii Ireny Babel odbyła się premiera *Zaczarowanego lasu* Heleny Wilson-Żeligowskiej w Teatrze Powszechnym w Warszawie.

22 X 1961
W reżyserii Barbary Rychłowskiej-Kulikowskiej odbyła się premiera sztuki Jelizawiety Tarachowskiej *Złota rybka* w Teatrze Lalki i Aktora „Baj Pomorski" w Toruniu.

24 X 1961
W reżyserii Krystyny Tyszarskiej odbyła się premiera *Marzeń i klęsk* Howarda w Teatrze Polskim w Szczecinie.

„Należałoby się pospierać z pewnymi niekonsekwencjami, które doprowadziły do przykrego nieporozumienia, jakim były wybuchy śmiechu znacznej części widowni w końcowych pełnych dramatycznego napięcia końcowych scenach III aktu. Akt I w ujęciu reżyserki miał bowiem charakter czysto komediowy".
Feliks Jordan, *„Marzenia i klęski" Howarda*, „Kurier Szczeciński nr 258/1961.

27 X 1961
W reżyserii Sabiny Mielczarek odbyła się premiera *Eugeniusza Oniegina* Puszkina w Teatrze Dolnośląskim w Jeleniej Górze.

28 X 1961
W reżyserii Ireny Babel i w scenografii Zofii Wierchowicz odbyła się premiera *Wojny i pokoju* Piscatora, Neumanna i Prufera wg Tołstoja w Teatrze Zagłębia w Sosnowcu.

29 X 1961
W reżyserii Walerii Zacharskiej odbyła się premiera sztuki *Ten z księżyca* Janiny Morawskiej w Teatrze Lalek „Czerwony Kapturek" w Olsztynie.

4 XI 1961
W reżyserii Maryny Broniewskiej i w scenografii Xymeny i Ryszarda Zaniewskich odbyła się w Strzegowie premiera sztuki *Jutro pogoda* Hopwooda Warszawskiego Teatru Objazdowego.

4 XI 1961
Premiera *Skiza* Gabrieli Zapolskiej w reżyserii Lucyny Tychowej i w scenografii Teresy Targońskiej w Teatrze im. Żeromskiego w Kielcach–Radomiu.

4 XI 1961
W reżyserii i scenografii Ireny Pikiel odbyła się premiera *Pleciugowej szkoły* Janira w Teatrze Lalek „Pleciuga" w Szczecinie.

4 XI 1961
W reżyserii Zuzanny Łozińskiej i scenografii Wandy Czaplanki odbyła się premiera *Mazepy* Słowackiego w Teatrach Dolnośląskich, na scenie w Wałbrzychu.

8 XI 1961
W reżyserii Aliny Obidniak odbyła się premiera *Niezwykłej przygody* Odrowąża w Teatrze im. Fredry w Gnieźnie.

11 XI 1961
W reżyserii Marii Wiercińskiej odbyła się premiera sztuki *Tak jest jak się państwu zdaje* Pirandella w Teatrze Polskim, na scenie Teatr Kameralny, w Warszawie.

„[W reżyserii] zarysowała się wyraźniej realistyczno-obyczajowa warstwa utworu, dla Pirandella, widać , mniej ważna, ale lepiej znosząca upływ czasu niż pewne dociekania psychoanalityczne. Obraz zaszczucia przez małomiasteczkową kołtunerię ludzi wyobcowanych z otoczenia, jest jakby nową wartością sztuki".
Jaszcz, *„Kobra" czy filozofia*, „Trybuna Ludu" nr 354/1961.

„Pani Frola Zofii Małynicz odsłania nam wszystko i – pozostaje nadal nieodgadniona. Nic nie możemy o tej kobiecie powiedzieć na pewno, nic jednoznacznego. I właśnie aktorstwo Małynicz poradziło sobie z całym kłopotem, jaki niesie sztuka Pirandella. Bo nie chodzi tu już o uproszczony schemat filozoficzny. Pani Frola nie mieści się w uproszczonym schemacie: ona przesuwa akcent w inną stronę: życie ludzkie niesie takie komplikacje, że nie sposób je rozwikłać w sposób arbitralny, określić jednym zdaniem. I nie należy tego próbować, bowiem każdy uproszczony sąd będzie krzywdzącym fałszem".
Andrzej Władysław Krall, *Nowe przedstawienia*, „Teatr" nr 26/1961.

11 XI 1961
Maria Malicka reżyseruje *Łowców głów* Regniera w Teatrze Powszechnym w Łodzi.

12 XI 1961
W reżyserii Krystyny Berwińskiej *Pomyłki jednej nocy* Goldsmitha w warszawskim Teatrze Ziemi Mazowieckiej. Premiera w Łomży.

16 XI 1961
W reżyserii Marii Billiżanki odbyła się premiera *Pana Twardowskiego* Ireny Szczepańskiej w Teatrze Rozmaitości w Krakowie.

17 XI 1961
W reżyserii Krystyny Wydrzyńskiej odbyła się premiera sztuki *Nasze kochane dziatki* Manzariego w Teatrze im. Żeromskiego w Kielcach.

20 XI 1961
W reżyserii Haliny Gallowej i w scenografii Krystyny Wójcik odbyła się premiera *Szczęścia Frania* Perzyńskiego w Starym Teatrze w Krakowie.

„Komedia Perzyńskiego – przygotowana pod kątem objazdu peryferyjnego na terenie wielkiego Krakowa, a chyba i z możliwościami szerszego, prowincjonalnego zasięgu – zasługuje na uznanie. Primo: objazd dobrego spektaklu niewątpliwie przyczynia się do popularyzacji teatru – secundo: relikty przeszłości nie wszędzie jeszcze są reliktami…. – więc wybór sztuki może służyć dobrej sprawie społeczno-obyczajowej. […] Reżyser Halina Gallowa – opracowała spektakl czysto, bez silenia się na eksperymenty. Warstwa satyryczna przedstawienia ujawniała się zawsze tam, gdzie trzeba, i może tylko w zakończeniu przykrył ją melodramatyczny wątek".
Jerzy Bober, *Dulszczyzna pogłębiona,* „Gazeta Krakowska" nr 280/1961.

23 XI 1961
Premiera sztuki Anny Świrszczyńskiej *Farfurka królowej Bony* w scenografii Barbary Gutekunst w Teatrze Nowym w Poznaniu.

„*Farfurka królowej Bony* jest wesołym obrazkiem historycznym z XVI wieku. Rzecz dzieje się w Krakowie za czasów króla Zygmunta Starego i jego żony Bony z pochodzenia Włoszki, która znana jest w Polsce ze swego kapryśnego humoru oraz z tego, że urozmaiciła staropolską kuchnię sprowadzonymi z Włoch jarzynami (czego śladem jest podobno m. innymi używany do dziś wyraz «włoszczyzna» na oznaczenie niektórych jarzyn). […] Królowa mimo wszystkich swoich wad bycia kobietą mądrą, wykształconą, pełną uroku. Włochy przodowały wówczas w dziedzinie sztuki całej Europie, a Bona sprowadzając stamtąd do Polski artystów, rzemieślników i muzyków przyczyniała się do uświetniania stolicy kraju wzbogacenia naszej kultury".
Anna Świrszczyńska, *Kilka słów o Farfurce królowej Bony*, http://www.e-teatr.pl/pl/programy/2013_11/51707/farfurka_krolowej_bony_teatr_nowy_poznan_1961.pdf

24 XI 1961
W reżyserii Danuty Bleicherówny odbyła się premiera *Małżeństwa Kreczyńskiego* Suchowo-Kobylina w Teatrze Nowym w Zabrzu.

25 XI 1961
W reżyserii Zofii Weissówny odbyła się premiera *Kwiatu Hawai* Abrahama w Operetce w Łodzi.

25 XI 1961
Premiera sztuki Ireny Szeligi *Trudna młodość* w scenografii Teresy Ponińskiej w Teatrze im. Węgierki w Białymstoku.

25 XI 1961
W reżyserii Lii Rotbaumówny i w scenografii Jadwigi Przeradzkiej odbyła się premiera *Toski* Verdiego w Operze we Wrocławiu.

26 XI 1961
W reżyserii Romany Bohdanowicz i w scenografii Jadwigi Przeradzkiej odbyła się premiera *Dam i huzarów* Fredry w Teatrze Ziemi Opolskiej w Opolu.

1 XII 1961
Krystyna Zachwatowicz robi scenografię do *Burzliwego życia Lejzorka Rojsztwańca* Erenburga w Teatrze Ludowym w Nowej Hucie.

3 XII 1961
W reżyserii Teresy Żukowskiej odbyła się premiera sztuki *Leonce i Lena* Büchnera w Bałtyckim Teatrze Dramatycznym im. Słowackiego w Koszalinie.

„Teresa Żukowska potraktowała komedię jako rodzaj baśni czy powiastki filozoficznej z elementami czegoś, co można by nazwać filozoficznym baletem. Rytmiczne nawracanie pewnych gestów i motywów sytuacyjnych powiązanych czasem w powtarzającym się motywem muzycznym, wyraźne skonwencjonalizowanie ruchu określa ten zamiar dosyć jasno, pozwala na ostre narysowanie konturu konstrukcyjnego komedii, stwarza aktorom dystans do przedstawianych postaci, aktosferę groteski i możliwość precyzyjnego podawania point".
Jarosław Szymkiewicz, *Leonce i Lena*, „Pomorze" nr 5/1962.

3 XII 1961
W reżyserii Marii Billiżanki odbyła się premiera *Roxy* Connersa w Teatrze Ludowym w Nowej Hucie.

5 XII 1961
W reżyserii Wandy Laskowskiej i w scenografii Krystyny Horeckiej odbyła się premiera *Ostatniego spotkania* Kisielewskiego w Praskim Teatrze Ludowym w Warszawie.

6 XII 1961
W reżyserii Zofii Modrzewskiej odbyła się premiera *Kolegi* Simmela w Teatrze im. Osterwy w Lublinie.

7 XII 1961
W reżyserii Zuzanny Łozińskiej i w scenografii Anny Szeligi odbyła się premiera *Skąpca* Moliera w Teatrach Dolnośląskich, na scenie w Jeleniej Górze.

8 XII 1961
W reżyserii Julianny Całkowej odbyła sie premiera sztuki *Tańcowały dwa Michały* Mktricza w Teatrze Lalek „Czerwony Kapturek" w Olsztynie.

10 XII 1961
W reżyserii Barbary Rychłowskiej-Kulikowskiej odbyła sie premiera *Guignola w tarapatach* Moszczyńskiego i Wilkowskiego w Teatrze Lalki i Aktora „Baj Pomorski" w Toruniu.

16 XII 1961
W reżyserii Olgi Koszutskiej odbyła się premiera *Odwetów* Kruczkowskiego w Praskim Teatrze Ludowym w Warszawie.

„Reżyseria Olgi Koszutskiej szła w tym kierunku, by stuszować zbytnie jaskrawości akcji i uchronić spektakl od cechy melodramatyzmu. Udało się też w interpretacji aktorów przygasić chwilami zbyt jaskrawy podział na białe i czarne postacie, będące całkowicie na miejscu w tamtym okresie [1946 ro referendum – K.D.] całkowicie na miejscu”.
Karolina Beylin *Dwa razy „Odwety”,* „Express Wieczorny” nr 302/1961.

17 XII 1961
W reżyserii Ewy Kołogórskiej odbyła się premiera sztuki *Serca Bałtyku* Ewy Skudro w Bałtyckim Teatrze Dramatycznym im. Słowackiego w Koszalinie.

17 XII 1961
W reżyserii Marty Janic odbyła się premiera sztuki Lucyny Krzemienieckiej *Historia cała o niebieskich migdałach* w Teatrze Lalek „Banialuka” w Bielsku-Białej.

18 XII 1961
W reżyserii Elwiry Turskiej i w scenografii Salomei Gawrońskiej odbyła się premiera *Ich czworo* Gabrieli Zapolskiej w Teatrze im. Wandy Siemaszkowej w Rzeszowie.

23 XII 1961
W scenografii Ewy Soboltowej premiera *Strachu i Nędzy Trzeciej Rzeszy* Brechta w Teatrze im. Jaracza w Łodzi.

24 XII 1961
Krystyna Zachwatowicz robi scenografię do *Jaskółki* Morstina w Teatrze Polskim w Warszawie.

26 XII 1961
W reżyserii Moniki Snarskiej odbyła się premiera *Śniegowej baśni* Pavlika w Teatrze Lalek „Guliwer” w Warszawie.

29 XII 1961
W reżyserii Eleonory Stanieckiej odbyła się premiera *Mikołajków* Wilkowskiego w Teatrze „Lalka” w Warszawie.

29 XII 1961
W reżyserii Wandy Byrskiej odbyła się premiera sztuki *Jak krawiec Niteczka* Makuszyńskiego w Teatrze Lalek „Pinokio” w Łodzi.

29 XII 1961
W reżyserii Janiny Jarzynówny-Sobczak odbyła sie premiera *Mandragory* Szymanowskiego w Operze i Filharmonii Bałtyckiej w Gdańsku.

30 XII 1961
Danuta Baduszkowa reżyseruje *Studenta żebraka* Millockera w Operetce Warszawskiej.

30 XII 1961
W reżyserii Marty Tywonek odbyła się premiera *Życia paryskiego* Offenbacha w Operetce w Lublinie.

30 XII 1961
Premiera *Małgorzatki* Natalii Gołębskiej w reżyserii autorki w Teatrze Lalki i Aktora „Miniatura" w Gdańsku.

31 XII 1961
W reżyserii Marii Chodeckiej premiera *Wesołych kumoszek z Windsoru* Szekspira w Teatrze Wybrzeże w Gdańsku.

31 XII 1961
Odbyła się premiera sztuki Ewy Szelburg-Zarembiny *Za siedmioma górami* w Teatrze Śląskim im. Wyspiańskiego w Katowicach.

4 I 1962
Prapremiera sztuki Kazimiery Iłłakowiczówny *Ziemia rozdarta* w Teatrze Polskim w Poznaniu.

6 I 1962
Ewa Starowieyska robi scenografię do *Kariery Artura Ui* Brechta w Teatrze Współczesnym w Warszawie.

6 I 1962
W reżyserii Marii Straszewskiej odbyła się prapremiera *Przedziwnego kochanka* Corneille'a w Teatrze Ziemi Lubuskiej w Zielonej Górze.

11 I 1962
Premiera *Dowodu osobistego* Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej w Teatrze Polskim w Szczecinie.

11 I 1962
Odbyła się premiera sztuki M. Szurinowej *Kasia i Basia* w scenografii Zofii Gutkowskiej w Teatrze Lalek „Arlekin" w Łodzi.

13 I 1962
W reżyserii Lidii Zamkow-Słomczyńskiej i w scenografii Urszuli Gogulskiej odbyła się premiera *Matki Courage i jej dzieci* Brechta w Starym Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie.

„L. Słomczyńska grała tytułową rolę z właściwą, plebejską rubasznością markietanki, obytej z wyuzdaniem wojennym. W sztuce Brechta postać matki, jej dzika a zarazem czuła miłość do dzieci jest wielką metaforą macierzyństwa, jako niezniszczalnej siły biologicznej, przeciwstawionej niszczącej sile wojny. Toteż w tragicznym zakończeniu Matka – o znaczącym przezwisku. Courage – nie upada pod brzemieniem losu, ale rusza w dalszą wędrówkę. Słomczyńska zmieniła zakończenie. Jej Matka stanęła bezradna wobec klęski. Nie wydaje się, by podobny akcent beznadziei leżał w intencjach autora. Słomczyńska miała wiele zagrań przejmujących szczerością, ale równie wiele schematycznych, lub o ryzykownych efektach. Podobnie było w całym przedstawieniu, w którym czuło się wszechwładzę mocnej indywidualności reżysera. Na przykład scenę w namiocie Dowódcy rozebrano tak, że widać było zaledwie (albo i nie było widać) głowy aktorów. Pomysł nawet interesujący, ale nie na długo. Po czasie nuży to gadanie w beczce.

Wstrząsająco wypadła postać niemej Katarzyny w wykonaniu I. Olszewskiej, która od początku do końca roli (w dramatycznej scenie alarmu) wygrała z niezwykłe plastyczną mimiką tragiczne perypetie dziewczyny upośledzonej a tkliwej, marzącej o szczęściu i o miłości. Postać Katarzyny urosła też do wielkiego symbolu – sumienia wojny. Można wyróżnić R. Próchnicką za dobrą sylwetkę Yvetty i za znakomite (chyba jedyne) wykonanie fraternizacyjnego songu, choć – nie za bieganinę w próbie ratowania Szwejzerkasa. Trzeba wyróżnić H. Gallową za nienaganną, jak zawsze, wymowę i interpretację tekstu, W. Ziętarskiego – za zgrabne ewolucje przy songu Ejlifa, J. Adamskiego – za żywy komizm rezonerski Kapelana. Również i pozostała obsada zagrała swe role starannie, z dużym nakładem środków (L. Herdegen – Kucharz, J. Dwornicki i M. Żarnecki – para werbowników, Z. Piasecki – Dowódca, i in.).
Mimo braków przedstawienia, trzeba je cenić, jako śmiałą próbę brechtowskiego stylu oraz próbę wielkiej roli, mającej konkurować – równie śmiało – z Heleną Weigel".
Tadeusz Kudliński, *Krakowska Mutter Courage*, „Dziennik Polski" nr 20/1962.

14 I 1962
W reżyserii Ewy Bonackiej odbyła się premiera sztuki *Nigdy nie można przewidzieć* Shawa w Teatrze im. Jaracza w Łodzi.

14 I 1962
Urszula Gogulska robi scenografię do prapremiery *Portretu* Gawlika w Teatrze Śląskim im. Wyspiańskiego w Katowicach.

19 I 1962
W reżyserii Danuty Bleicherówny odbyła się premiera sztuki Ireny Prusickiej *Trzy pary pantofelków* w Teatrze Nowym w Zabrzu.

19 I 1962
Urszula Gogulska robi scenografię do spektaklu *Pod długim dniu zapada noc* O'Neilla w Teatrze Śląskim im. Wyspiańskiego w Katowicach.

31 I 1962
Maryna Broniewska reżyseruje *Volponego* Jonsona w Teatrze im. Jaracza w Łodzi.

1 II 1962
W reżyserii Krystyny Tyszarskiej odbyła sie premiera sztuki *Kopciuszek* Wandy Żółkiewskiej w Teatrze Polskim w Bydgoszczy.

1 II 1962
Krystyna Skuszanka reżyseruje *Świętoszka* Moliera w Teatrze Ludowym w Nowej Hucie.

4 II 1962
W reżyserii Moniki Snarskiej odbyła się premiera *Grymaseli* Marii Kownackiej w Objazdowym Teatrze Lalki i Aktora „Kubuś" w Kielcach.

4 II 1962
W reżyserii Haliny Dzieduszyckiej odbyła się premiera sztuki *Mów mi Leo* Talarczyka w Operetce Dolnośląskiej we Wrocławiu.

8 II 1962
W reżyserii Jowity Pieńkiewicz premiera *Wielkiego szefa* Warrena w Teatrze im. Jaracza w Olsztynie.

8 II 1962
W reżyserii Zuzanny Łozińskiej i scenografii Anny Szeligi premiera *Łaźni* Majakowskiego w Teatrze Dolnośląskim w Jeleniej Górze.

„[…] do aktorów i reżysera można mieć pretensje o zbyt poważne potraktowanie Czudakowa i jego kompanii; młodzi nie są wcale pozytywnymi bohaterami, choć autor przeciwstawia ich klanowi Pobiedonosikowa. Ciekawym elementem przedstawienia jest scenografia Anny Szeligi, łącząca dowcip z koniecznością przystosowania dekoracji do potrzeb objazdu”.
Bogdan Bąk, *Kłopoty z Majakowskim,* „Gazeta Robotnicza” nr 61/1957.

9 II 1962
W reżyserii Ryszardy Hanin odbyła się premiera *Grzechu* Żeromskiego w warszawskim Teatrze Ziemi Mazowieckiej (premiera w Zegrzu). Inscenizacja Bohdan Korzeniewski.

„Główny akcent położono w sztuce na warstwę psychologiczną. *Grzech* rozgrywa się tu przede wszystkim w kategorii typów, charakterów, namiętności”.
Irena Lubaszewska, *„Grzech” powtórzony*, „ABCD” nr 49/1962.

10 II 1962
W reżyserii Danieli Kolaszyńskiej odbyła się premiera *Króla Bajdusia* Płonki-Fiszera w Teatrze im. Osterwy w Lublinie.

17 II 1962
W reżyserii Olgi Koszutskiej odbyła się premiera sztuki *Lai znaczy jako jaśmin* Zawieyskiego w Teatrze Polskim (scena Teatr Kameralny) w Warszawie.

17 II 1962
W reżyserii Ireny Babel odbyła się premiera *Elżbiety, królowej Anglii* Brücknera w Teatrze im. Słowackiego w Krakowie.

„Zawieszone w przestrzeni elementy, tiara, miecz, pastorał – były umowne. […] Naszą myślą przewodnią jako inscenizatorów było uwypuklenie permanencji wojen, które pod różnymi przykrywkami wciąż grożą, wciąż nękają”.
Irena Babel, *Aktorzy bez maski*, „Dziennik Polski” z 4 IV 1962.

„[Zofia Jaroszewska] pokonała siłą swego talentu niedostatki postaci i sztuczności tekstu, narzuciła koncepcję postaci wyjątkowej, kobiety władczej o niezwykłej komplikacji wewnętrznych sprzeczności […], scaliła sangwiniczny temperament i uczuciową łagodność, chłodną pogardę i nieopanowaną furię, rozum polityczny i upór. Ukazała jedyną skrytą słabość i prawdę życia: miłość do Essexa”.
Tadeusz Kudliński, *Elżbieta-Jaroszewska*, „Dziennik Polski” nr 45/1962.

18 II 1962
W reżyserii Zofii Jaremowej i w scenografii Lidii Minticz i Jerzego Skarżyńskiego odbyła się premiera sztuki *Achilles i panny* Swinarskiego w Teatrze Lalek „Groteska” w Krakowie.

22 II 1962
W reżyserii Krystyny Meissner odbyła się premiera trzech jednoaktówek Mrożka *Karol, Na pełnym morzu, Streap-tease* w Teatrze im. Węgierki w Białymstoku.

„Krystynie Meissner zawdzięczamy kilka świetnych zgrupowań postaci, świadczących nie tylko o umiejętnej organizacji ruchu na maleńkiej scenie, lecz i o kulturze plastycznej reżyserki. Można by powiedzieć, że grupowanie, łączenie postaci w tym przedstawieniu ma pewien sens «ideowy»: wystraszony okulista zaczyna przecież współpracować z mordercami, to on właśnie podsuwa im myśl, że niejeden, ale więcej Karolów żyje na świecie. […] Mała scena bardzo przyjemnie urządzona, mieści się właśnie w dawnym lokalu restauracyjnym. Miejmy nadzieję, że trwalej i lepiej zapisze się ona w historii miasta niż poprzedni lokator". Magda Leja, *Streap-tease Karola*, „Sztandar Młodych" nr 79/1962.

24 II 1962
W reżyserii Teresy Żukowskiej i w scenografii Krystyny Husarskiej odbyła się premiera *Heraklesa* Matkovica w Bałtyckim Teatrze Dramatycznym im. Słowackiego w Koszalinie.

24 II 1962
W reżyserii Ewy Stojowskiej odbyła się premiera *Spisku Matyldy* Barnasia w Teatrze im. Słowackiego w Krakowie.

25 II 1962
W reżyserii Romany Bohdanowicz odbyła się premiera sztuki *Za tych, co na wojnie* Ławreniewa w Teatrze Ziemi Opolskiej w Opolu.

27 II 1962
Premiera sztuki Anny Świrszczyńskiej *Szu-Hin* w Teatrze Lalek „Czerwony Kapturek" w Olsztynie.

28 II 1962
W reżyserii Ireny Grywińskiej-Adwentowicz premiera sztuki Zofii Bystrzyckiej *Czy to jest miłość?* w Teatrze Klasycznym w Warszawie.

„Autorka współczesnej komedii jest wytrawnym znawcą realiów naszej obyczajowości, umie sprawnie dostrzec te mielizny i pęknięcia, na które narażone jest sprawne funkcjonowanie rodzinnego organizmu. Chciałoby się powiedzieć, że wiemy i znamy z praktyki konflikty typu: zagęszczone mieszkania, trudne sprawy wychowania dzieci, podobnie jak i niełatwy dylemat – pogodne starzenie się. Zwierciadło sceny ukazując te prawidłowe nieprawidłowości wywołać może uśmiech, lub też moment zastanowienia... I o to pewnie pani Bystrzyckiej chodziło, tym bardziej, że uprawia ona od lat i to z powodzeniem, zwierciadlaną rubryczkę *Serce w rozterce*, w której humor i satyryczne zacięcie umiejętnie stopione są z poradami typu życiowo-praktyczno-prawnymi.
Jak przystało na pełną temperamentu, energiczną kobietę i satyryczkę, rozpętuje już w pierwszym akcie swojej komedii *Czy to jest miłość* prawdziwą burzę rodzinną. Nawet najbardziej niewiarygodne sytuacje nie mogą nas co prawda zadziwić, bo praktyka i własne obserwacje potwierdzają na co dzień sytuacje typu teatralnego. Nic przeto nie jest w stanie nas zaskoczyć, ani przewrotność przyjaciółki, ani dobrowolna rezygnacja żony z atrakcyjnego flirtu, ani dziewczęca miłość szesnastolatki i wreszcie druga, czy trzecia młodość «własnego» męża. […] Przedstawienie toczy się z dużą swobodą, która jest zasługą zarówno reżyserki

IRENY GRYWIŃSKIEJ-ADWENTOWICZ, jak też i pary głównych bohaterów, którzy widać nie zapomnieli jeszcze jak się grywa komedie, a to ostatnio u nas nie jest zbyt często praktykowane.
KAROLINA LUBIEŃSKA jest znakomitą komediową żoną, taką – która w sposób niemal precyzyjny potrafi zmieniać nastroje, zagrać czułość i łzy, lekceważenie i scenę zazdrości. Jest przy tym w miarę bezradna wobec tzw. przeciwności życia, przyjmuje jego przyjemne i nieprzyjemne niespodzianki z kobiecymi, wewnętrznymi rozterkami. Błogosławiony moment powrotu marnotrawnego męża jest dla niej raczej zwykłą konsekwencją toczącego się życia, niż chwilą zaskoczenia".
Maria Kosińska, *Serca w rozterce*, „Życie Warszawy" z 3 III 1962.

28 II 1962
W reżyserii Joanny Piekarskiej odbyła się premiera *Szu-Hin* Anny Świrszczyńskiej w Teatrze Lalek „Świerszcz" w Białymstoku.

4 III 1962
W reżyserii Barbary Bormann odbyła się premiera *Piersi Tejrezjasza* Apollinaire'a, *Karola* Mrożka i *Lekcji* Ioneski w Teatrze Satyry w Poznaniu.

4 III 1962
Odbyła się premiera *Zaklętego Kaczora* Marii Kann w Teatrze Lalek „Pleciuga" w Szczecinie.

4 III 1962
W reżyserii Melanii Karwatowej odbyła się premiera *Złota Króla Megamona* Kaliby w Teatrze Lalek „Banialuka" w Bielsku-Białej.

6 III 1962
W reżyserii Doroty Stojowskiej odbyła się premiera sztuki Anny Świrszczyńskiej *Bajka o Piaście* Teatrze Lalek „Rabcio Zdrowotek" w Rabce.

8 III 1962
W reżyserii Barbary Fijewskiej i Zbigniewa Bogdańskiego odbyła się premiera *Kramu z piosenkami* Schillera w Teatrze Wybrzeże w Gdańsku.

9 III 1962
W reżyserii Ireny Ładosiówny premiera *Uczty morderców* Wydrzyńskiego w Teatrze im. Mickiewicza w Częstochowie.

„Wychodzisz z teatru i rozglądasz się ukradkiem po pozostałych widzach. Inni robią to samo. Czy rzeczywiście jesteśmy tacy jak to sobie wtobraża Wydrzyński? Tacy straszni, przewrotni – więcej, przecież autor mówił ustami swoch bohaterów, że pokazał jeszcze nie wszystko z życia szanowanej powszechnie rodzinki. Brr… ciarki chodzą po skórze".
Irena T. Sławińska, *Zabawa z trucizną*, „Trybuna Robotnicza" nr 64/1962.

„Nie wiadomo, dlaczego odbywa się pogrzeb na serio i w ogóle robi się ponuro. Trucizna w kawie i trupie czaszki zaczynają jak gdyby działać naprawdę i pryska dawny nastrój. Trzeba było zaufać autorowi, który obstawał przy tonacji buffo. […] W ogólności jednak trzeba powiedzieć, że przedstawienie jest sympatyczne i na tle wielu innych spektakli w teatrach śląskich wnosi nowe akcenty na scenę, umiejętnie wiążące publiczność, przede wszystkim zaś

udowadnia, że współczesna dramaturgia polska jest pełna dobrych pomysłów i dramaturgicznej zaczepności".
Wojciech Tobolewski, *Striptis drobnomieszczański*, „Gazeta Częstochowska" nr 12/1962.

10 III 1962
W reżyserii Danuty Baduszkowej premiera *Nitouche* Herve'go w Teatrze Muzycznym w Gdyni.

10 III 1962
W reżyserii Ewy Kołogórskiej prapremiera *Podróży* Schehadego w Teatrze Ziemi Lubuskiej w Zielonej Górze.

10 III 1962
W reżyserii Stefanii Domańskiej i w scenografii Łucji Kossakowskiej premiera *Godziny dwunastej* Arbuzowa w Teatrze Narodowym w Warszawie.

10 III 1962
W reżyserii Elwiry Turskiej i w scenografii Ireny Perkowskiej premiera *Idiotki* Acharda w Teatrze im. Wandy Siemaszkowej w Rzeszowie.

„[Siemaszkowa] rozpoczęła pracę artystyczną w Studio Aktorskim w Wilnie u dyr. M. Szpakiewicza w 1940 r. W roku 1954 ukończyła wydział reżyserski Państwowej Wyższej Szkoły Teatralnej w Warszawie. Pracowała na scenach stolicy (Teatr Polski), Białegostoku, Opola, Katowic, Bydgoszczy, Torunia, Szczecina, Częstochowy, Kalisza, Grudziądza. W sezonie 1961/1962 zaangażowała się do Rzeszowa. Ważniejsze role: Klara (*Zemsta*), Aniela (*Śluby panieńskie*), Mańka (*Ich czworo*), Doryna (*Świętoszek*), Antosia (*Chory z urojenia*), Hrabina (*Walka kobiet*), Helena (*Pan Damazy*), Ślimakowa (*Placówka*), Liza (*Mądremu biada*), Katarzyna (*Spadkobierca*)"
http://www.e-teatr.pl/pl/programy/2013_11/50692/idiotka__teatr_im__siemaszkowej_rzeszow_1962.pdf

10 III 1962
Irena Byrska reżyseruje *Uciekła mi przepióreczka* Żeromskiego, w scenografii Ireny Burke, w Teatrze im. Osterwy w Gorzowie.

„kuszącą propozycję Jana Kotta: «zamiast grać na serio można by aktorską parę kompromitować i Przełęckiego i Smugoniową. Są śmieszni, są fałszywi, grajmy ich tak, jak na to zasługują» – mógłby przyjąć inscenizator. […] Byrska nie miała zamiaru kompromitować bohaterów, nie dopuściła do podważania idei pracy społecznej. […] obyło się bez lekcji na temat obowiązków człowieka i obywatela. Ostateczny osąd postaw moralnych oddała widzowi. Dlatego po spektaklu jest o czym mówić".
Irena Solińska, *„Przepióreczka" – dobry znak*, „Gazeta Zielonogórska" nr 75/1962.

11 III 1962
W reżyserii Irmy Czaykowskiej premiera *Anny Christie* O'Neilla w Teatrze im. Mickiewicza w Częstochowie.

18 III 1962
Premiera sztuki Marii Siedmiograj *Syrenka* w Teatrze Lalki i Aktora „Kacperek" w Rzeszowie.

19 III 1962
W reżyserii Zofii Miklińskiej premiera *Misia Michałka* Iłowskiego w Teatrze Lalki i Aktora „Miniatura" w Gdańsku.

22 III 1962
W reżyserii Olgi Koszutskiej premiera *Tajemniczej szkatułki* Kiersta w Teatrze Ludowym w Warszawie.

22 III 1962
W reżyserii Haliny Gryglaszewskiej premiera *Zakochanych* Goldoniego w Teatrze im. Słowackiego w Krakowie.

24 III 1962
W inscenizacji Leokadii Serafinowicz (i Wojciecha Wieczorkiewicza) odbyła się prapremiera sztuki Joanny Gorczyckiej *Roland Szalony* w Teatrze Lalki i Aktora „Marcinek" w Poznaniu.

24 III 1962
W reżyserii Aliny Obidniak premiera *Irkuckiej historii* Arbuzowa w Teatrze im. Fredry w Gnieźnie.

25 III 1962
W reżyserii Jolanty Ziemińskiej premiera sztuki Hanny Januszewskiej *Krzesiwo* w Teatrze Ziemi Krakowskiej im. Solskiego w Tarnowie.

31 III 1962
W reżyserii Marii Wiercińskiej premiera sztuki *Sześć postaci scenicznych w poszukiwaniu autora* Pirandella w Teatrze im. Jaracza w Łodzi.

31 III 1962
W reżyserii Lidii Zamkow-Słomczyńskiej i w scenografii Lidii Minticz i Jerzego Skarżyńskiego odbyła się premiera *Postępowca* Mrożka w Starym Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej (scena Teatr Kameralny) w Krakowie.

31 III 1962
Stefania Waldenowa reżyseruje sztukę *Goździki czy róże* Marii Starzyńskiej i Edwarda Burego, w scenografii Marii Starzyńskiej, w Teatrze im. Jaracza w Olsztynie.

1 IV 1962
W reżyserii Zofii Modrzewskiej premiera sztuki *Ostrożnie z małżeństwem* Roksandicia w Teatrze im. Osterwy w Lublinie.

6 IV 1962
Krystyna Zachwatowicz robi scenografię do *Pierścienia wielkiej damy* Norwida w Teatrze Polskim w Warszawie.

6 IV 1962
W reżyserii Zofii Weissówny i w scenografii Zuzanny Piątkowskiej odbyła się premiera *Księżniczki czardasza* Kálmána w Operetce w Krakowie.

7 IV 1962
W reżyserii Wandy Wróblewskiej premiera *Sikorek, czyli Mazowieckich dziewcząt* Kamińskiego w Teatrze Ziemi Mazowieckiej w Warszawie.

7 IV 1962
Krystyna Meissner reżyseruje *Farsę o mistrzu Piotrze Pathelin* w Teatrze im. Węgierki w Białymstoku.

7 IV 1962
W reżyserii Marii d'Alphonse i w scenografii Ewy Nahlik odbyła się premiera *Uczty morderców* Wydrzyńskiego w Teatrze im. Horzycy w Toruniu.

„Maria d'Alphonse dała się jednak niestety przekonać autorowi. […] może i godna szacunku jest taka wierność wobec zamysłów autora. […] żałuję, że *Uczta morderców* jest w Teatrze im. Horzycy «poważną biesiadą»".
Jerzy Niesiobędzki, *Uczta morderców*, „Dziennik Wieczorny" nr 122/1962.

10 IV 1962
W reżyserii Ireny Babel i w scenografii Zofii Wierchowicz premiera *Heloizy i Abelarda* Vaillanda w Teatrze Powszechnym w Warszawie.

12 IV 1962
W reżyserii Krystyny Tyszarskiej i scenografii Anny Szeligi premiera *Romea i Julii* Szekspira w Teatrze Dolnośląskim w Jeleniej Górze.

14 IV 1962
W reżyserii Wandy Laskowskiej prapremiera *Grupy Laokoona* Różewicza w Teatrze Dramatycznym w Warszawie

14 IV 1962
W reżyserii Moniki Snarskiej premiera *Tajemniczej szuflady* Wolskiego w Teatrze Lalek „Guliwer" w Warszawie.

14 IV 1962
W reżyserii Wandy Byrskiej premiera *Kubusia Puchatka* Milne'a w Teatrze Lalek „Pinokio" w Łodzi.

14 IV 1962
W reżyserii Jowity Pieńkiewicz premiera *Barbary Radziwiłówny* Felińskiego w Teatrze im. Jaracza w Olsztynie.

14 IV 1962
W reżyserii Lidii Zamkow-Słomczyńskiej i w scenografii Lidii Minticz i Jerzego Skarżyńskiego premiera *Cyda* Corneille'a w Starym Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie.

14 IV 1962
Premiera *Żabusi* Gabrieli Zapolskiej w Teatrze Nowym w Łodzi.

15 IV 1962
Prapremiera sztuki Haliny Auderskiej *Spotkanie w ciemnościach* w Teatrze im. Osterwy (na scenie Reduta'61) w Lublinie.

15 IV 1962
Premiera *Kichusia Majstra Lepigliny* Melanii Karwatowej wg Janiny Porazińskiej w reżyserii Karwatowej w Teatrze Lalek „Czerwony Kapturek" w Olsztynie.

17 IV 1962
W reżyserii Gustawy Błońskiej premiera *Balladyny* Słowackiego w Teatrze Polskim w Bielsku-Białej.

20 IV 1962
W reżyserii Janiny Kilian-Stanisławskiej premiera *Zabawnego wyścigu* Sperańskiego w Teatrze „Lalka" w Warszawie.

22 IV 1962
Noemi Korsan reżyseruje *Sześć postaci scenicznych w poszukiwaniu autora* Pirandella w Teatrze Rozmaitości we Wrocławiu.

24 IV 1962
Irena Grywińska-Adwentowicz reżyseruje *Idiotkę* Acharda, w scenografii Julitty Fedorowicz, w Teatrze Polskim w Szczecinie.

29 IV 1962
W reżyserii Anieli Borysławskiej premiera *Eugenii Grandet* Balzaca w adaptacji Wermera w Teatrze Ziemi Łódzkiej (premiera w Żychlinie).

1 V 1962
W reżyserii Olgi Koszutskiej i w scenografii Teresy Targońskiej premiera *Opery za trzy grosze* Brechta w Teatrze im. Żeromskiego w Kielcach.

2 V 1962
W reżyserii Teresy Żukowskiej i w scenografii Krystyny Husarskiej premiera *Niecierpliwego serca* Patricka w Bałtyckim Teatrze Dramatycznym im. Słowackiego w Koszalinie.

5 V 1962
W reżyserii Janiny Orszy-Łukasiewicz prapremiera *Piramidalnego bohatera* Makarewicza w Teatrze Syrena w Warszawie.

5 V 1962
W reżyserii Lidii Zamkow i w scenografii Zdany Jasińskiej premiera *Balladyny* Słowackiego w Teatrze Ziemi Krakowskiej im. Solskiego w Tarnowie.

6 V 1962
W scenografii Ewy Starowieyskiej i Konrada Swinarskiego odbyła się premiera *Franka V* Durrenmatta w Teatrze Dramatycznym w Warszawie

12 V 1962
W reżyserii Lii Rotbaumówny premiera *Trubadura* Verdiego w Operze we Wrocławiu.

12 V 1962
W reżyserii Marii Billiżanki i w scenografii Jolanty Boni-Marczyńskiej premiera sztuki *Król i grajek, czyli Zakochane królestwo* Töröka w Teatrze Rozmaitości w Krakowie.

15 V 1962
W reżyserii Marii Straszewskiej i scenografii Wandy Czaplanki premiera *Harmonijki* Patkowskiego w Teatrze Dolnośląskim w Jeleniej Górze.

17 V 1962
W reżyserii Beaty Artemskiej premiera *Panny wodnej* Lawiny-Świętochowskiego w Operetce w Warszawie.

17 V 1962
W reżyserii Ireny Górskiej premiera sztuki *Godzien litości* Fredry w Teatrze Ziemi Mazowieckiej w Warszawie.

18 V 1962
Premiera *Panny Maliczewskiej* Gabrieli Zapolskiej w scenografii Jadwigi Pożakowskiej w Teatrze Wybrzeże w Gdańsku.

24 V 1962
W reżyserii Krystyny Meissner premiera sztuki *Archaniołowie nie grają w bilard* Fo w Teatrze Polskim w Bydgoszczy.

25 V 1962
W reżyserii Krystyny Skuszanki premiera *Dziadów* Mickiewicza w Teatrze Ludowym w Nowej Hucie.

„Inscenizatorzy nowohuckich *Dziadów* wyłożyli zasady swego przedstawienia w teatralnym programie. Stary Horacy twierdził, że początkiem i źródłem dobrego pisania są jasne idee. Po prostu trzeba sobie ściśle zdawać sprawę z tego, co się zamierza robić. Jak świadczą listy, ustępy z dzienników, wyznania i zanotowane rozmowy romantyków, mieli oni nadzwyczajną teoretyczną świadomość tego, do czego w swych dziełach dążyli, o wiele większą niż ich racjonalistyczni antagoniści. Klasyczna bowiem maksyma Horacego odnosi się do wszystkich czasów, prądów i różnych dziedzin twórczości, a więc także do sztuki inscenizacyjnej. Uwagi Skuszanki i Krasowskiego o *Dziadach* nie świadczą, żeby inscenizatorzy mieli właściwe pojęcie o dziele, które wzięli na teatralny warsztat. […] Zamiast misteryjnej konwencji wysuwają jako bliższą współczesnemu człowiekowi niejasną zasadę magii. […] Misteryjności zaś tego dramatu dopatrujemy się przede wszystkim w typie przeżyć ludzkich, mierzonych nie zwykłą miarą czasu, ale czasem jakby zatrzymanym, który stwarza konieczność dokonania rachunku ostatecznego. W tym też znaczeniu mamy do czynienia ze sferą magii. […] Trzeba przyznać, że takim pytyjskim językiem pisało niewielu mesjanistów, którzy w ubiegłym stuleciu wykładali dzieje polskiego romantyzmu na uniwersyteckich katedrach. Nie mniej enigmatycznie wygląda polityczna interpretacja *Dziadów*: «Wydaje się nam także, iż obszar martyrologii narodowej *Dziadów* może być wymieniony dziś na wartość prowokacji – moralnej i poznawczej – dynamicznej na równi uczuciowo co intelektualnie». Co to znaczy w przekładzie na język sceny «magia» zamiast «teatru misteryjnego» i «prowokacja» zamiast «martyrologii»? Wykaz dokonanych skrótów mówi o wiele jaśniej, niż inscenizacyjne noty, o co chodziło autorom nowohuckich *Dziadów*. Po prostu postanowili

jakoś wymanewrować ze swego spektaklu moralno-mistryjną i patriotyczną sferę mickiewiczowskiego dzieła. W tej zbożnej intencji posunęli się nawet do złagodzenia portretu i historycznej roli drapieżnego carskiego dygnitarza, senatora Nowosilcowa".
Wacław Kubacki, *Jeszcze raz Dziady,* „Teatr" nr 19/1962.

„Obrzęd się rozpoczyna, i nie spływają żadne aniołki z mantli i pomostów scenicznych, w podłodze nie otwierają się żadne zapadnie i nie ukazują piekielnych czeluści, żadne projekcje nie wyświetlają w stratosferycznych przestworzach Zosi pasącej baranki w stanie kosmonautycznej nieważkości. Nie odbywa się żaden pokaz wirtuozerii technicznej, żadne efekty nie usiłują zmistyfikować widzów. Żadne duchy nie zstępują na ziemię.
A jednak są. Są obecne, choć nie objawiają się zmysłom: nie oglądają ich oczy i nie słyszy ich ucho, bo choć słowa ich dochodzą, nie ich usta je wymawiają. Głosu użyczają im żyjący. Umarli wcielają się w żywych, duchy występują w ludzi.
Mówiąc konkretnie: poszczególni aktorzy odgrywający ową «gromadę», Chór, przejmują na siebie role zjaw zaduszkowych – dzieci, okrutnego pana, drapieżnych ptaków, dziewczyny. Ale nie znaczy to, że poszczególny aktor «przedstawia» dwie różne postacie, że raz jest człowiekiem, raz upiorem. To jest za każdym razem jedna postać. Człowiek jednoczy się z upiorem, dzieli z nim jedno ciało, na chwilę staje się sam upiorem. I wszyscy uczestniczący w obrzędzie muszą ulec pod naporem tej siły, którą sami powołali do życia, której nie przywołały magiczne zaklęcia i czarnoksięskie sztuki, lecz własne ich pragnienia, utajone żale, obawa i nienawiść, wspomnienia osobiste i pamięć zbiorowa. Każdy kolejno poddaje się tej władzy, identyfikuje się z upiorem, przemawia w jego imieniu, doznaje jego głodu i pragnienia, upada pod ciężarem jego winy, wije się pod jego cierpieniem, oddycha jego nadzieją. A wszyscy obecni, urzeczeni, porażeni tym samym wstrząsem, wciągnięci w ten sam krąg doznań, opętani tym samym szaleństwem, wtórują, odpowiadają westchnieniem litości, śmiechem szyderstwa, zduszonym krzykiem nienawiści.
W takiej postaci ukazano w spektaklu nowohuckim obrzęd *Dziadów*. Czy znaczy to, że teatr dopuścił się tu wykrzywienia, czy wręcz całkowitego przeinaczenia zasadniczej myśli dramatu? Że w ucieczce przed naturalistyczną dosłownością, albo przed sztuczną stylizacją na folklor, sparodiowano autentyzm prymitywu i religijny obrzęd ludowy przekształcono w seans spirytystyczny? Że dla zademonstrowania własnej wykoncypowanej konstrukcji myślowej realizatorzy sztucznie spreparowali organiczną tkankę tworzywa poetyckiego i narzucili jej kształt teatralny, obcy jej i sprzeczny z samą jego istotą?
Nie zdaje mi się. To ujęcie sceniczne, interpretacja aktorska i reżyserska, choć tak odległe od wszelkich, dotychczas stosowanych, mających za sobą nawet najświetniejsze tradycje, nie jest sprofanowaniem, ani parodystycznym strawestowaniem dzieła. Przeciwnie, wydaje mi się dowodem głębokiego przemyślenia go i przeżycia. Koncepcja realizatorska nie zrodziła się tu z jakiejś dowolnej chęci eksperymentu, albo z poddania się takiej czy innej modzie intelektualnej, czy manierze estetycznej, ale z samej sztuki. Z nowego i twórczego odczytania tekstu".
Leonia Jabłonkówna, *Teatru nowohuckiego droga do nieba*, „Teatr" nr 19/1962.

1 VI 1962
W reżyserii Ewy Stojowskiej premiera *Spisku Matyldy* Barnasia w Teatrze Ziemi Krakowskiej im. Solskiego w Tarnowie.

2 VI 1962
Premiera sztuki Zofii Bystrzyckiej *Czy to jest miłość?* w reżyserii Stefanii Domańskiej i w scenografii Teresy Ponińskiej w Teatrze im. Węgierki w Białymstoku.

6 VI 1962
W reżyserii Ireny Górskiej i w scenografii Danuty Kubiak premiera sztuki *Dotykać nie wolno* Gyárfasa i Visky'ego w Teatrze im. Bogusławskiego w Kaliszu.

7 VI 1962
Premiera *Świniopasa* Jadwigi Żylińskiej w Teatrze Lalek „Czerwony Kapturek" w Olsztynie.

8 VI 1962
W reżyserii Idy Kamińskiej premiera *Eksperymentu* Konfiny w Teatrze Żydowskim im. Ester Rachel Kamińskiej w Warszawie.

8 VI 1962
Premiera sztuki Hanny Januszewskiej *Tygrysiątko* w Teatrze Lalki i Aktora w Lublinie.

15 VI 1962
W reżyserii Moniki Snarskiej i w scenografii Leokadii Serafinowicz premiera *Kasi i krokodyla* Niny Gernet i Jagfelda w Teatrze Lalek „Guliwer" w Warszawie.

28 VI 1962
W reżyserii Marii Kaniewskiej premiera sztuki Marii Starzyńskiej i Edwarda Burego *Miłość i neutrony* w Teatrze Powszechnym w Łodzi.

28 VI 1962
W reżyserii Aleksandry Mianowskiej premiera *Ptaka* Szaniawskiego w Teatrze Polskim w Bielsku-Białej.

29 VI 1962
Premiera sztuki Kazimiery Jeżewskiej *Chłop i diabeł* w Teatrze Lalki i Aktora „Baj" w Warszawie.

29 VI 1962
W reżyserii Marii Billiżanki premiera *Świerszcza z kominem* Dickensa w Teatrze Rozmaitości w Krakowie.

30 VI 1962
W reżyserii Melanii Karwatowej premiera *Pinokia* Collodiego w Teatrze Lalek „Banialuka" w Bielsku-Białej.

1 VII 1962
W reżyserii Eleonory Ossowskiej premiera *Brylantowej kolii* Olszakowskiego w Teatrze im. Osterwy w Lublinie.

5 VII 1962
W reżyserii Maryny Broniewskiej premiera *Uczciwej dziewczyny* Goldoniego w Teatrze Nowym w Łodzi.

5 VII 1962
W reżyserii Danuty Baduszkowej premiera *Czarującego Giulia* Kramera w Teatrze Muzycznym w Gdyni.

7 VII 1962
W reżyserii Beaty Artemskiej premiera *Panny wodnej* Lawiny-Świętochowskiego w Operetce w Lublinie.

8 VII 1962
W reżyserii Jolanty Ziemińskiej i w scenografii Zdany Jasińskiej premiera *Policji* Mrożka w Teatrze Ziemi Krakowskiej im. Solskiego w Tarnowie.

12 VII 1962
W reżyserii Barbary Witek i Konrada Swinarskiego i w scenografii Zofii Pietrusińskiej odbyła się premiera *Opery za trzy grosze* Brechta w Teatrze Polskim w Bydgoszczy.

14 VII 1962
W reżyserii Romany Bohdanowicz premiera *Ladacznicy z zasadami* Sartre'a w Teatrze Ziemi Opolskiej w Opolu.

22 VII 1962
W reżyserii Teresy Żukowskiej i w scenografii Krystyny Husarskiej premiera *Szatana z VII klasy* Makuszyńskiego w Bałtyckim Teatrze Dramatycznym im. Słowackiego w Koszalinie.

25 VIII 1962
W reżyserii Marii Straszewskiej odbyła się prapremiera sztuki *Jutro wyrok* Falkowskiego w Teatrze Ziemi Lubuskiej w Zielonej Górze.

Sezon 1962/1963

1 IX 1962
Marta Sobolewska wyreżyserowała *Świecznik* Musseta w Teatrze im. Jaracza w Olsztynie.

2 IX 1962
Bogna Lisowska robi scenografię do *Nory* Ibsena w Teatrze im. Jaracza w Olsztynie.

2 IX 1962
Liliana Jankowska zrobiła scenografię do *Snu nocy letniej* Szekspira w Teatrze Wybrzeże w Gdańsku.

6 IX 1962
Irena Babel reżyseruje *Siedmiu przeciw Tebom* Ajschylosa w Teatrze Powszechnym w Warszawie.

„Ironia inscenizatora wobec świata współczesnego ukazana jest przez zmianę Chóru Starców w Chór Łysych Troli i przez wykpienie w stasimon i pochwały człowieka za pomocą błazeńskich gęb, przyprawianych najdosłowniej po-atomowym kadłubom. Są to grube ściegi, jakie niesławnie pamiętamy z czerwcowych występów pantomimy, sprawiające w dziele dramatycznym wrażenie obcych narośli. Poza tym, post-atomowa ironia przesuwa wszystkie argumenty w tragedii przeciw Kreonowi, przez co ulega rozładowaniu cały konflikt polityczny dzieła".
Grzegorz Sinko, *Nasienie, które nie wschodzi*, „Nasza Kultura" nr 38/1962.

„zmieniony jest zresztą nie tylko styl przekładu, zmieniona jest także koncepcja «inscenizacji plastycznej». Teraz, nie wiadomo czemu, przenosimy się do Japonii. Choć nie całkiem. Na scenę wbiega trzech Yul Brynnerów i pląsa trzymając w rękach greckie maski. Zjawia się Kreon w stroju samuraja i Antygona z deską przywiązaną do pleców. Kurosawa sfilmował japońskiego *Makbeta* i miało to istotny artystyczny sens. Ale czemu na warszawskiej scenie mieszać elementy teatru greckiego z japońskim? Tego chyba nikt nie pojmie. Zresztą na tym nie koniec, bo Hajmon i Antygona nie są absolutnie ucharakteryzowani, są uczesani zupełnie współcześnie, niemal prywatnie. A więc jeszcze jeden symbol. Jeszcze jeden pomysł, jeszcze jeden dowód przerostu inwencji. Żaden z tych pomysłów nie jest zresztą zły. Poszczególne rozwiązania plastyczne są interesujące. Wiele scen rozegranych jest bardzo dobrze. Tylko wszystko razem do niczego nie prowadzi”.
Jan Kłossowicz, *Siedmiu przeciw Antygonie*, http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/131729.html

6 IX 1962
Irena Górska wyreżyserowała *Drewnianą miskę* Morrisa w Teatrze im. Jaracza w Olsztynie.

8 IX 1962
Krystyna Meissner reżyseruje w scenografii Teresy Ponińskiej *Lekarza mimo woli* Moliera w Teatrze im. Węgierki w Białymstoku.

9 IX 1962
Zofia Weissówna reżyseruje w scenografii Lidii Minticz i Jerzego Skarżyńskiego *Życie paryskie* Offenbacha w Operetce w Krakowie.

12 IX 1962
Zofia Modrzewska reżyseruje *Jasia i Małgosię* Julii Hartwig i Artura Międzyrzeckiego w Teatrze im. Żeromskiego w Kielcach.

14 IX 1962
W reżyserii Ewy Bonackiej premiera *Zemsty* Fredry w Tetarze Narodowym w Warszawie. W roli Klary wystąpiła Grażyna Staniszewska, w roli Podstoliny Antonina Gordon-Górecka.

16 IX 1962
Barbara Rychłowska-Kulikowska reżyseruje w scenografii Zofii Gutkowskiej *Skarby króla Dropsa* Skwarnickiego w Teatrze Lalki i Aktora „Baj Pomorski” w Toruniu.

20 IX 1962
Premiera sztuki Anny Świrszczyńskiej *Pan Twardowski* w reżyserii Wandy Byrskiej w Teatrze Lalek „Pinokio” w Łodzi.

22 IX 1962
Olga Koszutska reżyseruje w scenografii Teresy Targońskiej *Zielone rękawice* Karpowicza w Teatrze Polskim (scena Teatr Kameralny) w Warszawie.

23 IX 1962
Melania Karwatowa reżyseruje *Tymoteusza w lesie* Wilkowskiego w Teatrze Lalek „Banialuka” w Bielsku-Białej.

29 IX 1962
Premiera sztuki Gabrieli Zapolskiej *Skiz* w reżyserii Krystyny Meissner na Scenie Kameralnej Teatru im. Węgierki w Białymstoku.

29 IX 1962
Monika Snarska reżyseruje w scenografii Leokadii Serafinowicz sztukę *Kasia i Krokodyl* Niny Gernet i Jagfelda w Teatr Lalki i Aktora „Marcinek" w Poznaniu.

29 IX 1962
Maria Straszewska reżyseruje *Wesołego wspólnika* Rapackiego w scenografii Barbary i Czesława Kowalskich w Teatrze Ziemi Lubuskiej w Zielonej Górze.

1 X 1962
Maria d'Alphonse reżyseruje w scenografii Ewy Nahlik *Wesołe kumoszki z Windsoru* Szekspira w Teatrze im. Horzycy w Toruniu.

3 X 1962
Premiera sztuki Ireny Prusickiej *Porwano Dorotkę* w reżyserii Barbary Kilkowskiej w Teatrze Ziemi Mazowieckiej w Warszawie.

4 X 1962
Krystyna Wydrzyńska reżyseruje *Ucztę morderców* Wydrzyńskiego w Teatrze Nowym w Poznaniu.

8 X 1962
Ines Kuske robi scenografię do *W słońcu* Morstina w Teatrze im. Fredry w Gnieźnie.

12 X 1962
W reżyserii Wandy Laskowskiej premiera sztuki *Leonce i Lena* Büchnera w Teatrze Dramatycznym w Warszawie.

„Żywy, inteligentny i sprawny teatr. U boku Szajny szaleje Laskowska, łamie i «interpretuje» tekst, wiąże we własne supełki, żartuje i parodiuje, ogrywa teatralnie każdy dowcip scenograficzny, w tej wściekłej zabawie teatralnej dopowiada do końca każdą z nieśmiałych point Büchnera, sprawia, że najbardziej abstrakcyjny pomysł plastyczny Szajny jest funkcjonalnie wykorzystany. […] Zabawa Laskowskiej i Szajny, z Dzwonkowskim jako zniedołężniałym królem, Czyżewską i Fettingiem jako parą romantycznych kochanków, inteligentnym błaznem Pokory – zabawa ta trafia często obok Büchnera, nierzadko przygłusza go, na pewno zaś demaskuje. Machina teatralna rwie wątły, cienki i ściszony tekst, który staje się nagle pretekstem do szaleństw teatru – niczym więcej, z rozpędu zaczyna produkować operę, cofnięta poniewczasie trafia na ślepy tor, zderza się z zimną, zdezorientowaną, spłoszoną widownią, zaczyna się wtedy obracać na jałowych obrotach, w końcu staje. Nic dziwnego, że staje. Nie można na dłuższą metę grać Büchnera bez Büchnera, nie wystarcza fascynacja samą formą widowiska dramatycznego, które nic poza tęsknotą za zbuntowanym teatrem nie wyraża. Büchner buntował się przeciwko swojej epoce, widowisko Laskowskiej i Szajny buntuje się przeciwko spoczciwiałemu i ugrzecznionemu teatrowi. Niby słusznie i niby szlachetnie: przyrządzano ładunek wybuchowy, potrójna mieszanka huknęła potężnie i... no tak, i nic. Nie, nie opłaca się robić teatru tylko przeciwko teatrowi. Co zostało w Teatrze Dramatycznym bez pudła udowodnione".

Jerzy Koenig, *Wściekły teatr*, „Przegląd Kulturalny” nr 44/1962.

12 X 1962
Halina Gallowa reżyseruje *Dom kobiet* Zofii Nałkowskiej w scenografii Urszuli Gogulskiej na Scenie „Rozmaitości” Teatru Śląskiego im. Wyspiańskiego w Katowicach.

13 X 1962
Izabella Konarzewska robi scenografię do *Krotochwil miłosnych* Fiszera i Kubiaka w Teatrze im. Mickiewicza w Częstochowie.

13 X 1962
Krystyna Skuszanka reżyseruje *Człowieka z gestem* Usigliego w Teatrze Ludowym w Nowej Hucie.

15 X 1962
Xenia Grey reżyseruje *Bal w Savoyu* Ábraháma w Operetce w Lublinie.

15 X 1962
Wanda Byrska wyreżyserowała *Szkolne przygody Pimpusia Sadełko* Marii Kossakowskiej i Jana Gawalewicza wg Marii Konopnickiej w Teatrze Lalek „Czerwony Kapturek” w Olsztynie.

17 X 1962
Janina Marisówna i Jerzy Hoffmann reżyserują *Idiotkę* Acharda w Teatrze Rozmaitości Państwowego Przedsiębiorstwa Imprez Estradowych (PPIE) w Poznaniu.

20 X 1962
Krystyna Zachwatowicz robi scenografię do *Świętoszka* Moliera w Teatrze Polskim w Warszawie. Wystąpiły Mieczysława Ćwiklińska i Alicja Raciszówna.

20 X 1962
Iwona Zaborowska robi scenografię do *Ladacznicy z zasadami* Sartre’a w Teatrze Nowym w Lodzi

25 X 1962
Barbara Gutekunst robi scenografię do sztuki Ireny Szczepańskiej *Pan Twardowski* w Teatrze Rozmaitości we Wrocławiu.

26 X 1962
Ewa Kołogórska wyreżyserowała *Trzy siostry* Czechowa w Bałtyckim Teatrze Dramatycznym im. Słowackiego w Koszalinie.

26 X 1962
Premiera *Moralności pani Dulskiej* Gabrieli Zapolskiej w scenografii Liliany Jankowskiej w Teatrze im. Osterwy w Lublinie.

27 X 1962
Stefania Domańska reżyseruje *Wujaszka Wanię* Czechowa na Scenie Kameralnej w Teatrze im. Węgierki w Białymstoku.

28 X 1962
Halina Dzieduszycka reżyseruje *Fircyka w zalotach* Zabłockiego w Teatrze Rozmaitości we Wrocławiu.

„To, co nam pokazano, przypomina może śpiewogrę, wodewil, najpewniej komedię słowno-muzyczną. Przesunięcie w kierunku umowności jest błędem przy inscenizowaniu tego utworu, którego urok i wdzięk polega na konkrecie historycznym, obyczajowym i psychologicznym. […] wątpliwej wartości ozdobniki wokalno-choreograficzne odstawały w sposób komiczny. […] Czy można recytować w biegu wiersz trzynastozgłoskowy o bardzo wyrafinowanej strukturze? Chyba nie. […] Zamiast rokokowego salonu i rekwizytu ujrzeliśmy modną, pseudonowoczesną stylizację, przy tym nielogiczną. Lustro jak ze sklepu MHD".
Janina Pawłowiczowa, *Anty-fircyk*, „Gazeta Robotnicza" nr 277/1962.

3 XI 1962
Aleksandra Mianowska reżyseruje *Antygonę* Anouilha w Teatrze Śląskim im. Wyspiańskiego w Katowicach.

3 XI 1962
Ewa Nahlik robi scenografię do *Dam i huzarów* Fredry w Teatrze Ziemi Pomorskiej w Grudziądzu.

3 XI 1962
Jolanta Ziemińska reżyseruje *W pustyni i w puszczy* Sienkiewicza w Teatrze Ziemi Krakowskiej im. Solskiego w Tarnowie.

3 XI 1962
Henryka Rodkiewicz wyreżyserowała *Pod drzwiami* Borcherta na Scenie „Margines" Teatru im. Jaracza w Olsztynie.

3 XI 1962
Halina Gryglaszewska reżyseruje *Kochanego kłamcę* Kilty'ego, ze scenografią Urszuli Gogulskiej, w Teatrze im. Słowackiego w Krakowie.

6 XI 1962
Julitta Fedorowicz robi scenografię do sztuki *Hotel Astoria* Sztejna w Teatrze Polskim w Szczecinie

8 XI 1962
Daniela Kolaszyńska reżyseruje *Na dworze króla Piernika* Schellera w Teatrze im. Osterwy w Lublinie.

10 XI 1962
Krystyna Horecka robi scenografię dla *Przeprowadzki* Rostworowskiego w Praskim Teatrze Ludowym w Warszawie.

10 XI 1962
Ewa Różbicka wyreżyserowała *Ja tu rządzę* Rapackiego (syna) w scenografii Ireny Skoczeń w Operetce w Szczecinie.

15 XI 1962
Elżbieta Czaplińska reżyseruje *Tajemniczą szufladę* Wolskiego w Objazdowym Teatrze Lalki „Tęcza" w Słupsku.

15 XI 1962
Lidia Zamkow reżyseruje *Pana Puntilę i jego sługę Mattiego* Brechta w Teatrze Ziemi Krakowskiej im. Solskiego w Tarnowie.

15 XI 1962
Elwira Turska reżyseruje *Niepokój przed podróżą* Broszkiewicza w Teatrze im. Wandy Siemaszkowej w Rzeszowie.

15 XI 1962
Danuta Bleicherówna reżyseruje *Świerszcza za kominem* Dickensa w Teatrze Nowym w Zabrzu.

17 XI 1962
Jowita Lewińska i Edwin Spólnik reżyserują we własnej scenografii *Misia Rym-Cim-Ci* Wilkowskiego na Scenie Objazdowej Teatru Lalki i Aktora „Marcinek" w Poznaniu.

18 XI 1962
Anna Drozd robi scenografię do *Tristana i Izoldy* Bédiera w Teatrze im. Bogusławskiego w Kaliszu.

19 XI 1962
Ewa Soboltowa robi scenografię do *Kariery Artura Ui* Brechta w Teatrze im. Jaracza w Łodzi.

22 XI 1962
Premiera *Zaczarowanej zatoki* Haliny Auderskiej w Teatrze im. Fredry w Gnieźnie.

22 XI 1962
Danuta Pogorzelska robi scenografię do *Pana Damazego* Blizińskiego w Teatrze im. Jaracza w Olsztynie.

22 XI 1962
Joanna Kulmowa wyreżyserowała *Pchłę* Zamiatina w Teatrze Wybrzeże w Gdańsku.

23 XI 1962
Krystyna Berwińska reżyseruje *Mazepę* Słowackiego w warszawskim Teatrze Ziemi Mazowieckiej. Premiera w Mińsku Mazowieckim.

23 XI 1962
Premiera sztuki Natalii Rolleczek *Sukces* w reżyserii Teresy Żukowskiej i w scenografii Krystyny Husarskiej w Bałtyckim Teatrze Dramatycznym im. Słowackiego w Koszalinie.

25 XI 1962
Aniela Borysławska reżyseruje w scenografii Ewy Soboltowej i choreografii Janiny Mieczyńskiej *Szklankę wody* Scribe'a w Teatrze Ziemi Łódzkiej. Premiera w Żychlinie.

27 XI 1962
Premiera *Koziołeczka* Marii Kownackiej w Teatrze Lalek w Opolu.

29 XI 1962
Joanna Bogusławska jest autorką scenografii do *Wujaszka Wani* Czechowa w Teatrze Nowym w Zabrzu.

1 XII 1962
Irena i Tadeusz Byrscy reżyserują *Cyda pod Zamorą* de Castro w Teatrze Powszechnym w Warszawie.

1 XII 1962
Premiera *Skiza* Gabrieli Zapolskiej w Teatrze Polskim w Bydgoszczy.

4 XII 1962
Zofia Modrzewska reżyseruje sztukę *Król i aktor* Brandstaettera w scenografii Teresy Targońskiej w Teatrze im. Osterwy w Lublinie.

6 XII 1962
Maria Wiercińska reżyseruje *Rewolwer* Fredry w Teatrze Polskim (scena Teatr Kameralny) w Warszawie.

„Taka sztuka jak *Rewolwer* nie znosi żadnej dydaktyki, żadnego komentarza demaskatorskiego ze strony wykonawców. Nie znosi w ogóle żadnego realistycznego «podbudowywania tła», a z drugiej strony żadnych prób narzucania jej jakichś metaforycznych uogólnień. W przeprowadzeniu scenicznym ani to Zapolska, ani Wyspiański: tak ją trzeba traktować, jak to – świadomie czy mimowiednie – sugeruje wola autorska: jako ciąg całkowicie fikcyjnych perypetii, w których miotają się bezradnie figury z szalenie komicznej menażerii. Ten warunek został spełniony w Teatrze Kameralnym i temu przedstawienie zawdzięcza swój sukces. Dawno już nie miało się sposobności oglądać tak wesołego, tak tryskającego werwą i humorem, tak właśnie fredrowskiego Fredry. Wszystko tu tym razem współgrało: reżyseria (Marii Wiercińskiej), która nadała doskonałe tempo i trafnie wyważyła kadencję poszczególnych scen (co jest szczególnie ważne w tej sztuce)”.
Leonia Jabłonkówna, *Rewolwer*, 6 XII 1962, http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/119052.html

„*Rewolwer* Marii Wiercińskiej jest więc po prostu świetnie zagraną komedią, w której odżył styl i tradycja dobrego przedstawienia aktorskiego. Komentarze poszły na półkę, zamiast nich oglądamy Jaśkiewicza, Kobuszewskiego, Wichurę, T. Kondrata, Glińskiego, Gajdę, Czengery, Pawlicką i Klejdysz w spektaklu fredrowskim, który stał się nagle dla widza chodzącego dzielnie do Teatru Polskiego objawieniem. W żwawym tempie opowiedziana historia o strachu i nędzy wyższych sfer parmeńskich, o perypetiach małżeńsko-konkubinowych, o bezskutecznych próbach pozbycia się kompromitującego rewolweru. Bez wielkich ochów, bez celebrowania pseudoakademickiego i bez szukania drugiego dna, bez sztuczek teatralnych, nawet bez odkrywania «elementów komedii dell'arte» w tekście naszego klasyka dziewiętnastowiecznego, czym lubi się chlubić ostatnio co drugi spektakl warszawski. A przecież stało się coś bardzo ważnego: Teatr Polski złapał styl. Fredro zabrzmiał czysto i pięknie, jakby teatr od lat nic innego nie robił, tylko wypuszczał miesiąc po miesiącu otrzepane z kurzu przedstawienia klasyki narodowej. Przypomniały się najlepsze lata «Rozmaitości» warszawskich. Przypomniał się dobry, akademicki, szukający

autentycznych tradycji teatr. Wydaje się, że ta recepta może się jeszcze przydać. Nie tylko do Fredry. Postrzelać warto. Rewolwer wypalił, więc działa – staruszek Fredro zostawi go chyba w dyrekcji. Przyda się".
Jerzy Koenig, *Fredro z komentarzem i bez komentarza*, „Przegląd Kulturalny" nr 1/1963.

7 XII 1962
Premiera *Dzieci pana majstra* Zofii Rogoszówny w Teatrze im. Jaracza w Łodzi.

8 XII 1962
Danuta Baduszkowa reżyseruje *Sensacje w Londynie* Kawana w Teatrze Muzycznym w Gdyni.

10 XII 1962
Danuta Baduszkowa reżyseruje *Eugeniusza Oniegina* Czajkowskiego w Teatrze Muzycznym Operze i Operetce w Bydgoszczy.

12 XII 1962
Beata Artemska reżyseruje operetkę *Czarujący Giulio* Kramera w Operetce Warszawskiej.

17 XII 1962
Helena Naksianowicz robi scenografię do sztuki *Nieznośne słoniątko* Grabowskiego w Objazdowym Teatrze Lalki i Aktora „Kubuś" w Kielcach.

19 XII 1962
W reżyserii Maryny Broniewskiej odbyła się premiera *Tomcia Palucha* Julii Hartwig i Artura Międzyrzeckiego w Teatrze Komedia w Warszawie.

20 XII 1962
Krystyna Zachwatowicz robi scenografię do sztuki *Dwa teatry* Szaniawskiego w Teatrze Polskim w Warszawie.

20 XII 1962
Joanna Piekarska reżyseruje w scenografii Ireny Pikiel *Nowe przygody Koziołka Matołka* Makuszyńskiego w Teatrze „Guliwer" w Warszawie.

21 XII 1962
Krystyna Wydrzyńska reżyseruje *Kochanego kłamcę* Kilty'ego w scenografii Romy Ligockiej na Małej Scenie Teatru Śląskiego im. Wyspiańskiego w Katowicach.

22 XII 1962
Premiera sztuki Marii Kossakowskiej i Janusza Galewicza *Niespodzianka* w scenografii Marii Kondek w Teatrze Lalek „Pinokio" w Łodzi.

22 XII 1962
Melania Karwatowa reżyseruje sztukę *Mądry osiołek* Długosza w Teatrze Lalek w Opolu.

22 XII 1962
Zuzanna Łozińska reżyseruje *Lampę Aladyna* Wilczka w Teatrach Dolnośląskich, scena w Jeleniej Górze.

22 XII 1962
Krystyna Skuszanka reżyseruje sztukę *Ten, który dotrzymuje słowa* Gomesa w Teatrze Ludowym w Nowej Hucie.

23 XII 1962
Elżbieta Kalinowicz reżyseruje *Teatr Pietruszki* Brzechwy w Teatrze Lalek „Banialuka" w Bielsku-Białej.

25 XII 1962
Jadwiga Przeradzka robi scenografię do sztuki *Arlekin Mahomet albo Taradajka latająca* Zabłockiego w Teatrze Polskim we Wrocławiu.

28 XII 1962
Premiera sztuki Hanny Januszewskiej *Mały Tygrys Pietrek* w reżyserii Barbary Rychłowskiej-Kulikowskiej w Teatrze Lalki i Aktora „Baj Pomorski" w Toruniu.

29 XII 1962
Krystyna Bajońska robi scenografię do *Królowej Śniegu* Andersena w Teatrze Lalki i Aktora „Marcinek" w Poznaniu.

30 XII 1962
Lia Rotbaumówna reżyseruje w scenografii Jadwigi Przeradzkiej i Aleksandra Jedrzejewskiego *Kawalera Srebrnej Róży* Straussa w Teatrze Wielkim w Warszawie.

30 XII 1962
Janina Kilian-Stanisławska reżyseruje *Świąteczną przygodę Koziołka Matołka* Stefanii Szuchowej w Teatrze „Lalka" w Warszawie.

30 XII 1962
Natalia Gołębska reżyseruje *Szewczyka Dratewkę* Marii Kownackiej w Teatrze Lalki i Aktora „Miniatura" w Gdańsku.

31 XII 1962
Monika Snarska reżyseruje *Autogrzmot* Temporala w scenografii Ines Kuske w Teatrze Lalek „Guliwer" w Warszawie.

31 XII 1962
Krystyna Tyszarska reżyseruje *Trzy zwariowane dni* Žiwulowicia w Teatrze Wybrzeże w Gdańsku.

31 XII 1962
Maria Kolber robi scenografię do *Rusłana i Ludmiły* Puszkina w Teatrze Rapsodycznym w Krakowie.

1 I 1963
Elżbieta Czaplińska reżyseruje *O piesku, co był szczotką* Čapka w Objazdowym Teatrze Lalki „Tęcza" w Słupsku.

10 I 1963
Maryna Broniewska reżyseruje sztukę *Anna Christie* O'Neilla w Warszawskim Teatrze Objazdowym. Premiera w Dęblinie.

10 I 1963
Olga Koszutska reżyseruje *Maskaradę* Lermontowa w Teatrze im. Żeromskiego w Kielcach.

10 I 1963
Stefania Domańska reżyseruje *Śluby panieńskie* Fredry w Teatrze im. Węgierki w Białymstoku.

12 I 1963
Maria Chodecka wyreżyserowała *Komedię o młynie* de Vegi w Teatrze Wybrzeże w Gdańsku.

12 I 1963
Maria Straszewska reżyseruje *Niepokój przed podróżą* Broszkiewicza w Teatrze Ziemi Lubuskiej w Zielonej Górze.

15 I 1963
Halina Gryglaszewska reżyseruje *Fantazego* Słowackiego w scenografii Urszuli Gogulskiej w Teatrze im. Słowackiego w Krakowie.

„Brakło przedstawieniu jadu, drapieżności, ironii. Brakło owej piorunującej mieszanki poezji i szyderstwa. Owszem, był humor – zacny, staropolski humor, jakby z Fredry. *Fantazy* ten, skłaniający się przy lada okazji ku czułościom, i – dodajmy – dość recytacyjny, nie przeszkadzał jednak zasłuchaniu w wiersz. Nie wiem, czy to dużo, czy mało".
Ludwik Flaszen, *Fantazy pełen poczciwości*, „Współczesność" nr 11/1963.

17 I 1963
Ida Kamińska reżyseruje *Serkełe* Ettingera w Teatrze Żydowskim im. Ester Rachel Kamińskiej w Warszawie.

19 I 1963
Wanda Laskowska reżyseruje *Białe noce* Dostojewskiego w Teatrze Ateneum im. Jaracza w Warszawie.

21 I 1963
Hanna Małkowska reżyseruje *Wierną rzekę* Żeromskiego w Teatrze im. Jaracza w Łodzi.

„Hanna Małkowska poszła w słusznym w zasadzie kierunku unikania akcentów zbyt melodramatycznych. To stonowanie zaciążyło na partiach miłosnych, które dopiero w finale nabrały żaru i wyrazu. Fragmenty i sceny, w których występują carscy żołdacy, w czytaniu żołdujące, na scenie sprawiają wrażenie, jakby nie były z Żeromskiego, ale z *Tamtego* czy *Gwiazdy Syberii*, popularnych niegdyś utworów, których autorką była posługująca się pseudonimem Mascoff Gabriela Zapolska".
Jacek Frühling, *Inny nurt „Wiernej Rzeki"*, „Nowa Kultura" nr 10/1963.

23 I 1963
Ewa Starowieyska robi scenografię do *Fizyków* Dürrenmatta w Teatrze Dramatycznym w Warszawie.

26 I 1963
Premiera *Moralności pani Dulskiej* Gabrieli Zapolskiej w scenografii Jadwigi Pożakowskiej w Teatrze Wybrzeże w Gdańsku.

27 I 1963
Irena Pikiel robi scenografię do sztuki Dominiki *O słonku, sroce i krasnoludkach* w Objazdowym Teatrze Lalki i Aktora „Kubuś" w Kielcach.

31 I 1963
Aleksandra Mianowska reżyseruje *Dom Bernardy Alba* Lorki w Teatrze Śląskim im. Wyspiańskiego w Katowicach.

„Lorka przedstawił tragedię kobiet z hiszpańskiej wsi surowo i prosto, winowajców jej szukając w mrocznym układzie stosunków społecznych, w nieludzkim kodeksie obyczajowym. Ku tym również sprawom skierował swą uwagę reżyser Aleksandra Mianowska. Z biednych dziewic nie kpi ona, ale im współczuje. Drastyczne szczegóły należące i dziś przecież do rozfanatyzowanej hiszpańskiej rzeczywistości zostały przez nią wyplenione. […] Aktorstwo jest wyrównane, należało jednak bardziej zróżnicować temperamenty bohaterek, skoro już zostały jednako ubrane".
Paweł Greiner, *Cmentarzysko kobiet*, „Poglądy" nr 5/1963.

1 II 1963
Łucja Kossakowska robi scenografię do sztuki *Most* Jerzego Szaniawskiego w Teatrze Narodowym w Warszawie (Mała Scena). W roli Heleny wystąpiła Elżbieta Barszczewska.

3 II 1963
Wanda Wróblewska reżyseruje *Jak wam się podoba* Szekspira w warszawskim Teatrze Ziemi Mazowieckiej. Premiera w Płońsku.

3 II 1963
Lucyna Tychowa reżyseruje *Kanadę* Kurczaba w Teatrze im. Mickiewicza w Częstochowie.

4 II 1963
Maria Billiżanka reżyseruje *Noc wigilijną* Skowrońskiego i Szeskiego w Teatrze Rozmaitości w Krakowie.

6 II 1963
Beata Artemska reżyseruje *Fajerwerk* Burkharda w Operetce w Lublinie.

9 II 1963
Irena Byrska reżyseruje *Igraszki trafu i miłości* Marivaux w scenografii Ireny Burke w Teatrze im. Osterwy w Gorzowie Wielkopolskim.

15 II 1963
Teresa Żukowska wyreżyserowała *Nasze miasto* Wildera w scenografii Krystyny Husarskiej w Bałtyckim Teatrze Dramatycznym im. Słowackiego w Koszalinie.

16 II 1963
Ewa Starowieyska robi scenografię do *Zjazdu rodzinnego* Eliota w Teatrze Dramatycznym w Warszawie.

16 II 1963
Irena Babel reżyseruje prapremierę *Kontinuitaet* Drozdowskiego w scenografii Zofii Wierchowicz w Teatrze Powszechnym w Warszawie.

16 II 1963
Noemi Korsan wyreżyserowała *Burzę* Ts'ao Jü w Teatrze im. Jaracza w Olsztynie.

16 II 1963
Irena Ładosiówna reżyseruje *Fircyka w zalotach* Zabłockiego w scenografii Ireny i Romualda Nowickich w warszawskim Teatrze Ziemi Mazowieckiej. Premiera w Radiówku.

21 II 1963
Jolanta Skubniewska reżyseruje *Wesołe kumoszki z Windsoru* Szekspira w scenografii Joanny Bogusławskiej w Teatrze Nowym w Zabrzu.

22 II 1963
Ewa Starowieyska robi scenografię do *Trzech sióstr* Czechowa w Teatrze Współczesnym w Warszawie.

23 II 1963
Krystyna Meissner reżyseruje sztukę Drozdowskiego *Ostatni brat* w Teatrze im. Węgierki w Białymstoku.

23 II 1963
Jowita Pieńkiewicz wyreżyserowała w scenografii Teresy Ponińskiej prapremierę sztuki *Nagi król* Szwarca w Teatrze im. Jaracza w Olsztynie.

25 II 1963
Joanna Piekarska wyreżyserowała *Zimową przygodę* Orskiego w Teatrze Lalek „Świerszcz" w Białymstoku.

26 II 1963
Irma Czaykowska wyreżyserowała *Idiotkę* Acharda w scenografii Krystyny Husarskiej w Bałtyckim Teatrze Dramatycznym im. Słowackiego w Koszalinie. Premiera w Słupsku.

28 II 1963
Maria Wiercińska reżyseruje *Orfeusza w wężowej skórze* Williamsa w Teatrze im. Jaracza w Łodzi.

1 III 1963
Jolanta Ziemińska reżyseruje w scenografii Zdany Jasińskiej *Nie igra się z miłością* Musseta w Teatrze Ziemi Krakowskiej im. Solskiego w Tarnowie.

2 III 1963
Ewa Starowieyska i Andrzej Wajda robią scenografię do sztuki *Demony* Whitinga w Teatrze Ateneum im. Jaracza w Warszawie.

2 III 1963
Wanda Laskowska reżyseruje *Brytannika* Racine'a w scenografii Zofii Pietrusińskiej w Teatrze Narodowym w Warszawie (Mała Scena). W roli Agrypiny wystąpiła Irena Eichlerówna.

„Kompozycja przedstawienia odpowiada prostocie konstrukcyjnej *Brytanika*. Oprawa plastyczna nawiązująca do rudo-czerwonozłotego kolorytu fresków pompejańskich (podobnie jak w *Berenice* Barraulta) podkreśla związki racine'owskiego stylu ze sztuką grecką, której refleksem są zabytki Pompei. To źródło inspiracji można też odczytać w pięknych kolorystycznie kostiumach. Na środku pustej sceny fotel jako centralny punkt akcji. Poza tym – nie ma mebli ani rekwizytów, nie ma aluzji do materialnego obrazu Rzymu, choćby w postaci strażników, istniejących przecież w tekście autorskim. Do tej rodzinnej «klatki» z dzikimi bestiami nie wprowadza Laskowska żadnych elementów z zewnątrz, akcentując w ten sposób kameralność racine'owskiej tragedii. Przedstawienie ma harmonijny, «muzyczny» rytm wewnętrzny. Przecięta antraktem na dwie części tragedia narasta w sekwencji wstępującej, z krótkimi parosekundowymi «przerywnikami», gdy gasnące światła znaczą granice aktów".
Zofia-Karczewska-Markiewicz, *Racine współczesny*, „Nowa Kultura" nr 17/1965.

„Jeszcze jedna «królewska» rola Eichlerówny przejdzie do historii teatru. W roli tej obserwujemy dalsze doskonalenie swoistej metodyki tworzenia «wielkiej postaci klasycznej». Tę metodykę doprowadza Eichlerówna do ostatecznej perfekcji jako Agrypina. Oto jedna z zasad: ograniczenie gestu i mimiki do niezbędnego minimum dla spotęgowania ekspresji. G e s t s y n t e t y c z n y, będący nie tyle wyrazem ruchu, lecz postawy. Artystka eliminuje wszelką drobną gestykę, żmudne uzasadnianie «bycia na scenie». Tak przez oszczędność dochodzi do «wielkiego gestu», do ruchu skomponowanego, stylizowanego na monumentalność i istotnie monumentalnego. Ręka wyrzucona do przodu i trwająca tak przez chwilę; ręka uniesiona nad głową i skamieniała w obronnym geście Niobe – to nie są już ruchy, lecz syntetyczne wyrazy s t a n ó w – królewskiej dumy i urażonej miłości.
Osobnym wynalazkiem jest sposób, w jaki Eichlerówna posługuje się maską. Eliminuje drobną, impresyjną, pierzchliwą mimikę aż do całkowitego skamienienia twarzy. Twarz nie przestaje jednak żyć; staje się nie e k r a n e m przeżyć, lecz ich z n a k i e m. Eichlerówna jest odważna w swej konsekwencji. Skoro twarz jest znakiem, a nie ekranem, trzeba z niej wyeliminować wszystko co w danej chwili nic nie znaczy. Oko przestaje być organem wzroku, ponieważ sama funkcja patrzenia «nic nie znaczy». Oczy Eichlerówny nie otwierają się, aby patrzeć. Po długiej tyradzie wstępnej, poświęconej Neronowi, otwiera na chwilę oczy, zwracając się w kierunku drzwi. Lecz czyni to nie dlatego, że właśnie spodziewa się wejścia syna. Ten krótki błysk oczu, jako pointa wielkiej tyrady jest z n a k i e m uwyraźniającym jej postawę; «wzrok wewnętrzny» Agrypiny od początku spoczywa na Neronie.
W metodyce aktorskiej, którą tu szkicujemy, głównym środkiem ekspresji staje się głos. Eichlerówna używa go paradoksalnie, jakby przeciw tekstowi. Kulminanty dramatyczne roli wypowiadane są miękko, ryzykownie rozciągnięte, niemal stłumione, ujęte w stylowy cudzysłów przez nadanie frazie śpiewności. Ekspresja głosu oparta nie na jego kunsztownym modulowaniu, lecz na wygrywaniu pewnej t o n a c j i p r o w a d z ą c e j , np. triumfalny ton, w którym Eichlerówna wyznaje zbrodnie Agrypiny".
Andrzej Wirth, *Teatr, jaki mógłby być. Dwa skrzydła aktorstwa*, „Nowa Kultura" nr 17/1963.

„A przy tym owa urzekająca prostota i oszczędność środków! Niesłychana dyscyplina artystyczna, mistrzostwo konstrukcji, które pozwala zwirzchoną, nieskoordynowaną burzę

ludzkich uczuć i namiętności, zamknąć w granicach jednego zneutralizowanego wnętrza mieszkalnego, skoncentrować w kilkunastu rozmowach, niwelując w zasadzie wszelkie perypetie zewnętrzne, jakie przywykło się uważać za właściwą akcję sceniczną (jedyne tego rodzaju «wydarzenia» w tej sztuce – porwanie Junii na początku i otrucie Brytanika w finale – przebiegają za sceną i dowiadujemy się o nich tylko z relacji) i przy tym wszystkim osiągnąć maksymalne napięcie dramatyczne, stworzyć kwintesencję teatru... Zjawisko jedyne w swoim rodzaju".
Leonia Jabłonkówna, *Racine w Warszawie*, „Teatr" nr 8/1963.

„Reżyser Wanda Laskowska zrobiła bardzo wiele, aby nadać *Brytannikowi* jednolity ton i wydobyć możliwie najwięcej z wartości Racine'owskiej tragedii. Brytannik jest tragedią polityczną, o narodzinach despoty […] a może też o fascynacji władzy, do której zdobycia dochodzi się okrutną drogą, wśród podszeptów złych doradców, intryg zauszników i zbrodni, drogą wiodącą po trupach. Pierwsza zbrodnia pociąga następne, toczy się cały ich ciąg, dosięgają najbliższych i przyjaciół, aż wreszcie sam zbrodniarz pada ich ofiarą".
August Grodzicki, www.hypatia.pl/web/pageFiles/attachments/191/życie-warszawy-nr-54-5-marca-1963.pdf

2 III 1963
Ewa Czerechowska robi scenografię do *Zimowej przygody* Orskiego w Teatrze Lalek w Wałbrzychu.

3 III 1963
Wanda Fik robi scenografię do *Kowala, pieniędzy i gwiazd* Szaniawskiego w Teatrze Ziemi Pomorskiej w Grudziądzu.

5 III 1963
Maria Straszewska reżyseruje *Świt, dzień i noc* Niccodemiego w Teatrze Ziemi Lubuskiej w Zielonej Górze.

8 III 1963
Natalia Gołębska reżyseruje sztukę Hanny Januszewskiej *Mały Tygrys Pietrek* w scenografii Gizeli Bachtin-Karłowskiej w Teatrze Lalki i Aktora „Miniatura" w Gdańsku.

„Szmaty. Tak. Po prostu zespół kurtynek malowanych w manierze taszystowskiej. Tymi kurtynkami zaciąganymi, przesuwanymi i w lewo i w prawo, wolno, szybko, szarpanymi niespokojnie, wprawianymi w drganie, falującymi itp. reżyser wydobywa kapitalne efekty, zaznacza miejsce akcji, zmienia plany, wyraża nastrój poszczególnych scen. […] Cały zespół jest wybitnie wrażliwy na rytm, taniec, kompozycję ruchu. Dobrze opanowana technika poruszania lalki, zgranie, czystość wykonania najdrobniejszego zadania czy czynności charakteryzuje aktorów –wykonawców *Tygryska*".
Jan Galewicz, *Tygrysek w sosie własnym,* „Teatr Lalek" nr 24/1963.

9 III 1963
Leokadia Serafinowicz i Lucjan Dembiński reżyserują w scenografii Leokadii Serafinowicz *Teatr Pietruszki* Brzechwy w Teatrze Lalki i Aktora „Marcinek" w Poznaniu.

10 III 1963
Premiera sztuki Romy Ligockiej *Dwa razy południe* w Teatrze Polskim (scena Teatr Kameralny) w Bydgoszczy.

10 III 1963
Romana Bohdanowicz reżyseruje *Pannę mężatkę* Korzeniowskiego w Teatrze Ziemi Opolskiej.

10 III 1963
Melania Karwatowa reżyseruje *Trzewiczki Carycy* Gogola w Teatrze Lalek „Banialuka" w Bielsku-Białej.

15 III 1963
Lidia Zamkow reżyseruje *Sen nocy letniej* Szekspira w Teatrze Ludowym w Nowej Hucie.

16 III 1963
Irena i Romuald Nowiccy robią scenografię dla sztuki *Oszust oszukany* Jonsona w Teatrze Ludowym w Warszawie.

16 III 1963
Premiera *Sprawy Moniki* Marii Morozowicz-Szczepkowskiej w reżyserii Marii d'Alphonse i scenografii Ewy Nahlik w Teatrze im. Horzycy w Toruniu.

16 III 1963
Bogna Lisowska robi scenografię do prapremiery sztuki *Wróć kropeczko* Inge'a w Teatrze im. Bogusławskiego w Kaliszu.

16 III 1963
Maria Kaniewska reżyseruje sztukę *Człowiek, który przyszedł w piątek* Watkinsa w Teatrze 7.15 w Łodzi.

16 III 1963
Wanda Nadzinowa reżyseruje *Szkołę obmowy* Bogusławskiego w Teatrze im. Mickiewicza w Częstochowie.

22 III 1963
Hanna Krupianka wyreżyserowała *Karola. Na pełnym morzu* Mrożka na Scenie „Margines" Teatru im. Jaracza w Olsztynie.

23 III 1963
Jadwiga Przeradzka robi scenografię do *Wizyty starszej pani* Dürrenmatta w Teatrze Polskim we Wrocławiu.

27 III 1963
Ines Kuske robi scenografię do *Tristana i Izoldy* Bédiera w Teatrze Ziemi Pomorskiej w Grudziądzu.

27 III 1963
Lidia Zamkow adaptuje i reżyseruje *Sen* Dostojewskiego, ze scenografią Urszuli Gogulskiej, w Starym Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie.

4 IV 1963
Zofia Mikulska reżyseruje sztukę Krasickiego *Oby żył wiecznie* w Teatrze Rozmaitości w Krakowie.

5 IV 1963
Maria Straszewska reżyseruje *Klucz do przepaści* Gruszczyńskiego w Teatrze Ziemi Lubuskiej w Zielonej Górze.

6 IV 1963
Krystyna Skuszanka reżyseruje *Sen srebrny Salomei* Słowackiego w Teatrze Polskim w Warszawie.

„Inscenizacja dramatu polega na opowiedzeniu fabuły przez teatr. Czy odnosi się to także do dramatu romantycznego? Romans dramatyczny Słowackiego jest utworem poetyckim o precyzyjnie zbudowanej strukturze. «Poetyckość» dzieła nie zwalnia teatru od obowiązku przedstawienia fabuły. Otóż ten obowiązek został w Teatrze Polskim zignorowany. Kto nie zna Słowackiego z lektury, z trudem chwyta, co właściwie dzieje się na scenie. Reżyseria traktuje jako element spektaklu obraz, a nie zdarzenie. Kolejne obrazy rozgrywają się w abstrakcyjnej przestrzeni scenicznej, nad którą zawieszono dość tandetny w wyrazie emblemat szlacheckiej Polski: rubaszny czerep i husarskie skrzydła. Jest to scenografia bezmyślna. (Dzieło Mariana Garlickiego). Słowacki może się obyć w teatrze bez przyprawianych skrzydeł, ale z trudnością obywa się bez dekoracji precyzującej, choćby najbardziej skrótowo, miejsce akcji. Właśnie dlatego, że nie zawsze precyzuje je dialog. Może jednak przedstawienie warszawskie, bagatelizując problemy techniczne, daje odkrywczą interpretację *Snu srebrnego*? Taką sławę zyskała sobie inscenizacja nowohucka (której niestety, nie widziałem). W świetle warszawskiej premiery trudno dostrzec, aby Krystyna Skuszanka miała jakąś uchwytną koncepcję całości. Kott chwalił tę wybitną reżyserkę «za pokazanie *Snu* poprzez doświadczenie nowej dramaturgii i nowego teatru». Ani śladu z tej tendencji w Warszawie. Skuszanka pisze dość enigmatycznie w programie o *Śnie* jako o rodzaju «narodowej szopki». Tej szopki nie było w Teatrze Polskim. Było parę scen zbiorowych o pięknym układzie choreograficznym, rozegranych na kanwie poloneza. Były oderwane pomysły, ale nie było koncepcji zdolnej unieść całość poetyckiego dramatu. Powstała więc całość wewnętrznie niezborna, bez stylu, rozpadająca się w różnych kierunkach. Raczej ciężkie majaczenie, niż sen”.
Andrzej Wirth, *Klasyka bez tradycji*, „Nowa Kultura” nr 16/1963.

„Jakże dzisiaj pokazano ów przedziwny splot polskiego romantyzmu z polskim mistycyzmem, liryki z rycerskością, okrucieństwa ze słodyczą, krwawych obrazów z trelami słowików i białym puchem łabędzim? Reżyseria Krystyny Skuszanki uważała za stosowne, obok koniecznego wprost skrócenia długich przemówień bohaterów, przestawienie kolejności pewnych scen, zwłaszcza w I części pierwszej dramatu. Uwydatniło to niewątpliwie podobieństwo dramatu do wizji sennej, podkreśliło, że wszystko wynika ze snu i wokół snu się obraca, pomogło do przetworzenia mistyka w fantazję, ale utrudniło chwytanie kolejnych faktów. […] Scenografia oparta na symbolach na ogół niczym nie raziła. Tylko co oznaczały owe dwie olbrzymie skorupy jaj, zawieszone nad sceną?”
Karolina Beylin, *Sen Słowackiego o Ukrainie*, „Express Wieczorny" nr 84/1963.

6 IV 1963
Prapremiera sztuki Wandy Maciejewskiej i Zofii Zawadzkiej *Prezent z Paryża* w scenografii Zofii Góralczyk w Teatrze im. Mickiewicza w Częstochowie.

8 IV 1963
Alina Obidniak reżyseruje sztukę *Ten, który dotrzymuje słowa* Gomesa w Teatrze im. Fredry w Gnieźnie.

9 IV 1963
Monika Snarska reżyseruje sztukę *Czerwony Osiołek* Temporala w scenografii Ines Kuske w Teatrze Lalek „Guliwer" w Warszawie.

15 IV 1963
Ida Kamińska reżyseruje *Rachunek* Mirskiego w Teatrze Żydowskim im. Ester Rachel Kamińskiej w Warszawie.

15 IV 1963
Helena Naksianowicz robi scenografię do *Wesołej parady laleczek* w Objazdowym Teatrze Lalki i Aktora „Kubuś" w Kielcach.

15 IV 1963
Premiera sztuki *Trzy kobiety i ja* Anny Świrszczyńskiej w Teatrze im. Wandy Siemaszkowej w Rzeszowie.

16 IV 1963
Elżbieta Czaplińska reżyseruje *Baśń o pięciu braciach* Obrazcowa i Preobrażeńskiego w Objazdowym Teatrze Lalki i Aktora „Tęcza" w Słupsku.

19 IV 1963
Gustawa Błońska reżyseruje *Burzę* Szekspira w Teatrze im. Wandy Siemaszkowej w Rzeszowie. Premiera w Stalowej Woli.

20 IV 1963
Ewa Bonacka reżyseruje *Szczęśliwe dni* Pugeta w Warszawskim Teatrze Objazdowym. Premiera w Błędowie.

20 IV 1963
Zofia Gutkowska robi scenografię do *Błękitnej strzały* Rodariego w Teatrze Lalek „Arlekin" w Łodzi.

20 IV 1963
Krystyna Berwińska reżyseruje *Taniec czarnego sierżanta* Ardena w Teatrze im. Żeromskiego w Kielcach.

27 IV 1963
Wanda Czaplanka robi scenografię do *Dożywocia* Fredry w Teatrach Dolnośląskich, na scenie w Jeleniej Górze.

27 IV 1963
Krystyna Meissner reżyseruje *Dziewiątego sprawiedliwego* Jurandota, w scenografii Danuty Pogorzelskiej, w Teatrze im. Jaracza w Olsztynie.

1 V 1963
Krystyna Zachwatowicz robi scenografię do sztuki *Pięć pytań i nic więcej* Smożewskiego w Teatrze Ateneum im. Jaracza w Warszawie.

5 V 1963
Wanda Kuczyńska robi scenografię do *Wilków nocy* Rittnera w Teatrze Polskim w Bydgoszczy.

5 V 1963
Zofia Modrzewska reżyseruje *Mirandolinę* Goldoniego w scenografii Liliany Jankowskiej w Teatrze im. Osterwy w Lublinie.

5 V 1963
Melania Karwatowa reżyseruje sztukę Krystyny Berwińskiej *O Janku, co psom szył buty* w Teatrze Lalek „Banialuka" w Bielsku-Białej.

9 V 1963
Stefania Domańska reżyseruje *Lekkomyślną siostrę* Perzyńskiego w Teatrze Narodowym w Warszawie (Mała Scena). Zagrały Karolina Lubieńska, Danuta Szaflarska, Katarzyna Łaniewska.

„Nie lada był to popis pełnej lekkości, a jednocześnie całkowicie pozbawionej szarży gry aktorskiej. Karolina Lubieńska rolę Heleny zaliczy do swoich wielkich sukcesów. Była w miarę «Dulska», w miarę kobieca, jej wybuchy złości i histerii niezrównane. Danuta Szaflarska uoasabiala z poświęceniem tak aktualny w owych czasach typ «starej panny», uwiązanej u boku mamy, marzącej o mężczyźnie, żyjącej śmiesznie naiwnymi wyobrażeniami o życiu. Była szczerze komiczna.Obok tych dwóch farsowych ról, rola owej lekkomyślnej siostry, która wyłamawszy się spod kanonów mieszczańskich, uciekła do przysłowiowego wówczas miejsca rozpusty, do Wiednia, jest może najpoważniej potraktowana przez autora. Zagrała ja prześlicznie Katarzyna Łaniewska, zatrzymując się jakby na granicy między kpinami a grą na serio".
Karolina Beylin, *Spektakl z myszką,* „Express Wieczorny" nr 114/1963.

„Można nie grać realistów krytycznych, jeśli ich ktoś nie cierpi […] ale po co ich grać wbrew nim? – gwałcąc wszelkie zasady ich widzenia teatralnego".
Jaszcz, *Czy Perzyński pisał farsy?,* „Trybuna Ludu" nr 132/1963.

9 V 1963
Irena Byrska reżyseruje *Człowieka z głową* Warmińskiego w scenografii Ireny Burke w Teatrze im. Osterwy w Gorzowie Wielkopolskim.

11 V 1963
Irena Babel reżyseruje *Trzech muszkieterów* Dumasa w Teatrze Powszechnym w Warszawie.

„Do twórców przedstawienia w Teatrze Powszechnym można mieć tylko jedną pretensję: że wystawili francuską adaptację *Trzech muszkieterów*, a nie polską adaptację *Trylogii.* Wówczas byłaby okazja do równie świetnej zabawy, jaką zgotował w tychże *Muszkieterach* zespół Planchona. Można by poparodiować styl tego czy owego, polskiego teatru. I gdyby to tak jeszcze Mrożek dokonał adaptacji. Szkoda. Tym niemniej przedstawienie jest udane. Aktorsko zupełnie dobre. W wielu wypadkach nie tylko nie gorsze, ale zdecydowanie lepsze

niż jego pierwowzór z Villeurbanne. […] Oczywiście wyłażą tu też na wierzch wszystkie znane od dawna wady naszego aktorstwa. Przede wszystkim technika i sprawność fizyczna. Francuscy muszkieterowie hasali po scenie, imitując jazdę konno i wymachując metalowymi drążkami, jak chińscy cyrkowcy. Nasi cwałują ciężko, niczym Podbipięta na inflandzkiej kobyle. O dziwo naprawdę dobrze wypadły pojedynki. Wielka w tym zasługa Lindnera. Ładna kolorystycznie, świadomie cukierkowata dekoracja, mniej udane kostiumy. *Muszkieterowie* będą się podobali publiczności, ale trochę tu już pachnie ogórkami. Kończy się sezon. Teatry zaczynają mrugać do widzów. Tak jest zawsze".
Jan Kłossowicz, *Muszkieterowie i coś jeszcze*, „Przegląd Kulturalny" nr 22/1963.

11 V 1963
Danuta Bleicherówna reżyseruje *Pochopne serce* Patricka w scenografii Joanny Sobolewskiej w Teatrze Nowym w Zabrzu.

14 V 1963
W reżyserii Wandy Laskowskiej odbyła się premiera sztuki *Inkarno* Brandysa w Teatrze Ateneum im. Jaracza w Warszawie.

„W spektaklu Ateneum wszystko jest na opak. Reżyser usiłował doszukać się w *Inkarnie* głębszej treści, zgubił zaś jej podstawowe elementy: sensację i humor. Aktorzy silą się na groteskę, zamiast grać komedię. […] Osobliwością warszawskiego spektaklu było wprowadzenie na scenę autentycznych obcokrajowców w rolach profesora Koshito i dyrektora Burungu. Czimed Danzan miał żółtą skórę i skośne oczy, jak autentyczny Japończyk, zaś Odia Omage był autentycznie ciemnoskóry. Obaj wyglądali na scenie bardzo sympatycznie, tylko że sztuka Brandysa nie wymaga wcale autentyzmu, lecz właśnie kompozycji. […] jest realistyczna, ale znacznie bardziej umowna, niż się to reżyserce wydawało. […] sztuka Brandysa znalazła się w Ateneum pod gruzami przyciężkiej reżyserii i braku zrozumienia jej istotnych walorów".
Roman Szydłowski, *Dwa razy „Inkarno",* „Trybuna Ludu" nr 268/1963.

19 V 1963
Ewa Soboltowa robi scenografię do *Antoniusza i Kleopatry* Szekspira w Teatrze im. Jaracza w Łodzi.

24 V 1963
Jowita Pieńkiewicz wyreżyserowała *Czarną Różę* Stanisławy Zawiszanki na scenie „Margines" Teatru im. Jaracza w Olsztynie.

25 V 1963
Maria d'Alphonse reżyseruje *Obronę Ksantypy* Morstina w scenografii Ewy Nahlik w Teatrze im. Horzycy w Toruniu.

25 V 1963
Olga Koszutska reżyseruje *Gościa* Askenazego, w scenografii Krystyny Horeckiej, w Teatrze Polskim w Warszawie.

26 V 1963
Irena Skoczeń robi scenografię do *Klubu kawalerów* Bałuckiego w Teatrze Polskim w Poznaniu.

26 V 1963
Irena Górska reżyseruje w scenografii Bogny Lisowskiej *Żołnierza królowej Madagaskaru* Tuwima w Teatrze im. Bogusławskiego w Kaliszu.

29 V 1963
Aleksandra Mianowska reżyseruje *Wysoka ścianę* Zawieyskiego na Małej Scenie Teatru im. Wyspiańskiego w Katowicach.

29 V 1963
Janina Dorman reżyseruje sztukę *Żaczek Szkolaczek* Marii Kownackiej w Teatrze Dzieci Zagłębia w Będzinie.

29 V 1963
Premiera *Mężczyzny* Gabrieli Zapolskiej w Teatrze Współczesnym w Szczecinie.

30 V 1963
Danuta Knoppówna reżyseruje *Ptasznika z Tyrolu* Żellera w Operetce Warszawskiej.

30 V 1963
Joanna Piekarska wyreżyserowała w scenografii Ireny Pikiel *Młynek do kawy* Gałczyńskiego w Teatrze Lalek „Świerszcz" w Białymstoku.

1 VI 1963
Odbyła się prapremiera sztuki Barbary Witek-Swinarskiej i Jerzego Rakowieckiego *Kochankowie z Targówka* w scenografii Krystyny Horeckiej w Praskim Teatrze Ludowym w Warszawie.

3 VI 1963
Romana Bohdanowicz reżyseruje w scenografii Jadwigi Przeradzkiej *Przygodę w Grand Hotelu* Ábraháma w Operetce Dolnośląskiej we Wrocławiu.

6 VI 1963
W reżyserii Jadwigi Chojnackiej odbyła się premiera *Dyplomatów* Skowrońskiego w Teatrze Rozmaitości w Warszawie.

6 VI 1963
Irena Lorentowicz robi scenografię do *Aidy* Verdiego w Operze im. Moniuszki w Poznaniu.

7 VI 1963
Prapremiera sztuki Joanny Gorczyckiej *Post u ludożerców* w Teatrze im. Mickiewicza w Częstochowie. Reżyseria: Józef Szajna.

8 VI 1963
Maryna Broniewska reżyseruje *Miłość czystą u kąpieli morskich* i *Noc tysięczną drugą* Norwida w Teatrze Polskim w Poznaniu.

8 VI 1963
W reżyserii Barbary Kilkowskiej odbyła się premiera *Czerwonych pantofelków* Andersena w Teatrze Klasycznym w Warszawie (Scena Młodzieżowa).

8 VI 1963
Lidia i Jerzy Skarżyńscy robią scenografię do *Wojny trojańskiej nie będzie* Giraudoux w Teatrze Klasycznym w Warszawie.

8 VI 1963
Barbara Rychłowska-Kulikowska reżyseruje *Niezwykłe przygody kapitana Guliwera* Bebaka w Teatrze Lalki i Aktora „Baj Pomorski" w Toruniu.

9 VI 1963
Jolanta Ziemińska reżyseruje *Dwa klony* Szwarca w Teatrze Ziemi Krakowskiej im. Solskiego w Tarnowie.

10 VI 1963
Premiera sztuki Anny Świrszczyńskiej *Piast i Popiel* w Teatrze Lalki i Aktora „Miniatura" w Gdańsku.

12 VI 1963
Teresa Żukowska reżyseruje *Klub kawalerów* Bałuckiego w scenografii Krystyny Husarskiej w w Bałtyckim Teatrze Dramatycznym im. Słowackiego w Koszalinie.

15 VI 1963
Danuta Baduszkowa reżyseruje *Zemstę nietoperza* Straussa w Teatrze Muzycznym w Gdyni.

15 VI 1963
Lidia Zamkow reżyseruje *Kaligulę* Camusa w scenografii Lidii Minticz i Jerzego Skarżyńskiego w Starym Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej (scena Teatr Kameralny) w Krakowie.

„Zamkow zastosowała w swojej inscenizacji pewien chwyt, który – acz jest tylko teatralną transkrypcją tekstu Camusa – wnosi nowe akcenty, albo przesuwa sprawę na inną, bliższą nam płaszczyznę. Zeszmaceni przez Kaligulę patrycjusze jeden po drugim tracą twarz. Dosłownie. Reżyser każe im nakładać maski. Kaligula doprowadza ich do takiego stanu, że nie mają już własnych twarzy; przybierają maski, które przekreślają ich człowieczeństwo, likwidują ich w sensie ludzkim. I ten drobny w istocie chwyt wydaje mi się bardzo cenny w przedstawieniu krakowskim. Sięgnięcie do tego środka z umownego, symbolicznego teatru okazało się celne. Jest jak wykrzyknik, który ostrzega, gdzie granica, gdzie rozpoczyna się «państwo zmarłych i ich krewnych». Camus ograniczył się do pokazania mechanizmu prowokacji. Zamkow zaś brutalnie wytyczyła granice ulegania, podatności człowieka w reagowaniu na nią; pokazała kres, poza którym jest już tylko nicość. Za Camusem doprowadziła sprawę do absurdu. Sama pokazała, czym się absurd kończy. Dlatego spektakl krakowski odczułem – w ostatecznym rachunku – jako optymistyczny. Nie wstydzę się tego określenia. Ostatecznie dość mamy gadania o absurdalności tego świata. Może dlatego, że należę do pokolenia ukształtowanego w jakiś sposób przez Malraux, przez jego «dolę człowieczą» – nie chcę milcząco i bezczynnie godzić się na absurdalność świata, w którym żyjemy. Myślę, że indywidualny protest, mimo że jest nas tylu na świecie, albo może właśnie dlatego – nie stracił całkowicie sensu. Powtórzę za Chereą: «widzieć, jak się rozsypuje sens życia, jak znika racja istnienia, oto co jest nieznośne. Nie można żyć bez celu». Samo jednak stwierdzenie nie wystarczy. Przedstawienie *Kaliguli* w Krakowie jest świetne. Jest to jeden z najlepszych spektakli, jakie można było oglądać w tym mieście w minionym sezonie.

Zarówno jako demonstracja procesu intelektualnego, jak i pokaz roboty aktorskiej. Interesująca, drapieżna zarazem i uległa była Lidia Zamkow, która zagrała Caesonię”. Andrzej Wróblewski, *Granice prowokacji i granice uległości*, „Teatr” nr 19/1963.

16 VI 1963
Premiera *Moralności pani Dulskiej* Gabrieli Zapolskiej w Teatrze im. Jaracza w Łodzi.

16 VI 1963
Halina Dzieduszycka reżyseruje *Cud w Alabamie* Gibsona w Teatrze Rozmaitości we Wrocławiu.

17 VI 1963
Jowita Lewińska i Edwin Spólnik reżyserują we własnej scenografii *Szewczyka Dratewkę* Marii Kownackiej na Scenie Objazdowej Teatru Lalki i Aktora „Marcinek” w Poznaniu.

18 VI 1963
Premiera sztuki Zofii Bystrzyckiej *Czy to jest miłość?* w Teatrze im. Żeromskiego w Kielcach–Radomiu.

18 VI 1963
Zofia Jaremowa reżyseruje *Tarantogę* Lema w Teatrze Lalek „Groteska” w Krakowie.

19 VI 1963
Joanna Grabek reżyseruje sztukę *Nowa ziemia* Wolskiego w scenografii Wandy Fik w Teatrze Lalek w Wałbrzychu.

20 VI 1963
Teresa Roszkowska robi scenografię do *Strasznego dworu* Moniuszki w Teatrze Wielkim w Warszawie.

20 VI 1963
Premiera *Asystenta* Gabrieli Zapolskiej w scenografii Zdany Jasińskiej w Teatrze Ziemi Krakowskiej im. Solskiego w Tarnowie.

25 VI 1963
Krystyna Tyszarska wyreżyserowała *Serwus Pietrek* Natschinskiego w Operetce w Szczecinie.

26 VI 1963
Jadwiga Przeradzka robi scenografię do sztuki *Dwa razy południe* Romy Ligockiej w Teatrze Polskim we Wrocławiu.

28 VI 1963
Jowita Pieńkiewicz wyreżyserowała w scenografii Danuty Pogorzelskiej sztukę Kláry Fehér *Nie jesteśmy aniołami* w Teatrze im. Jaracza w Olsztynie.

29 VI 1963
Aleksandra Mianowska reżyseruje *Szczęśliwe dni* Pugeta na Małej Scenie Teatru im. Wyspiańskiego w Katowicach.

30 VI 1963
Premiera sztuki Hanny Januszewskiej *Tygrys Pietrek* w reżyserii Marty Janic w scenografii Gizeli Bachtin-Karłowskiej w Teatrze Lalek „Pinokio" w Łodzi.

30 VI 1963
Wanda Czaplanka robi scenografię do *Panny Maliczewskiej* Gabrieli Zapolskiej w Teatrze Ziemi Opolskiej w Opolu.

1 VII 1963
Stanisława Zawiszanka reżyseruje własną sztukę *Strip-tease z hebanu* w scenografii Liliany Jankowskiej na Scenie Reduta 61 Teatru im. Osterwy w Lublinie.

2 VII 1963
Eleonora Ossowska reżyseruje *Morderstwo na scenie* Strozziego w Teatrze im. Osterwy w Lublinie.

5 VII 1963
Wanda Laskowska reżyseruje *Dożywocie* Fredry w Teatrze Ludowym w Nowej Hucie.

„Jak grać tę komedię, której sprężyną jest dożywocie – instytucja prawna zupełnie nieznana dzisiejszemu widzowi? A z niej to płyną wszystkie zabawne komplikacje intrygi. Bo Łatka, sknera i lichwiarz bez czci i wiary, dba najczulej o zdrowie Birbanckiego. Dlaczego? Bo włożył w podopiecznego kapitał (trudno, tak niegdyś było), który przepadnie, jeśli Birbancki umrze. Jak więc ten niedzisiejszy proceder uczynić dziś zrozumiałym? Czy grać komedię stylową, czy absurdalną farsę współczesną? Reżyser W. Laskowska obrała tę drugą drogę. Unowocześniła *Dożywocie* chwytami farsowymi i cyrkowymi, zaciemniając przy tym i tak niebardzo zrozumiałą intrygę. Na tle dowcipnego prospektu epoki (W. Krakowskiego), ale w szmatach i łatach, wśród groteskowych sylwetek rekwizytów, w ferworze obłąkanego gadulstwa – przepadł wiersz fredrowski, a także żywość i celność słowa. Rzadko tylko wypunktowano jędrne kwestie – i one to właśnie budziły wesołość. Bo nie – całość obrazu scenicznego, wykoślawiona karykaturalnie i odwodząca widza z powodzeniem od śmiechu. Widać tu, jak trudno jest we współczesnym naszym teatrze o prawdziwą wesołość tekstu". Tadeusz Kudliński, *Dożywocie*, „Dziennik Polski" nr 225/1963.

6 VII 1963
Beata Artemska reżyseruje sztukę J*aśnie pan Nikt* de Vegi w Teatrze Powszechnym w Łodzi.

7 VII 1963
Zofia Pietrusińska robi scenografię do *Królewskich skarbów* Skwarnickiego w Teatrze Lalek „Guliwer" w Warszawie.

11 VII 1963
Maryna Broniewska reżyseruje *Męża idealnego* Wilde'a w Teatrze Polskim w Poznaniu.

12 VII 1963
Janina Jarzynówna-Sobczak wyreżyserowała *Morze* Debussy'ego i *Grę w karty* Strawińskiego w Operze i Filharmonii Bałtyckiej w Gdańsku.

17 VII 1963
Barbara Gutekunst robi scenografię do sztuki *Żona niema, czyli raj na ziemi* Rabadana w Teatrze Rozmaitości we Wrocławiu.

25 VII 1963
Lia Rotbaumówna reżyseruje *Teodora Gentlemana* Szeligowskiego w Operze we Wrocławiu.

17 VIII 1963
Krystyna Husarska robi scenografię do *Paryżanki* Becque'a w Teatrze Polskim w Bydgoszczy.

18 VIII 1963
Jadwiga Pożakowska robi scenografię do *Henryka V* Szekspira w Teatrze Wybrzeże w Gdańsku.

22 VIII 1963
Premiera *Dzikich łabędzi* Kazimiery Jeżewskiej w Teatrze Lalek „Groteska" w Krakowie.

24 VIII 1963
Premiera *Mężczyzny* Gabrieli Zapolskiej w Teatrze Polskim w Szczecinie.

27 VIII 1963
Zofia Wierchowicz robi scenografię do *Porwania Sabinek* Schönthanów w Teatrze Polskim w Bydgoszczy.

28 VIII 1963
Danuta Baduszkowa reżyseruje *Can-Cana* Portera w Teatrze Muzycznym w Gdyni.

Sezon 1963/1964

1 IX 1963
Maria Billiżanka reżyseruje *W pustyni w puszczy* Sienkiewicza w Teatrze Rozmaitości w Krakowie.

3 IX 1963
Zuzanna Łozińska reżyseruje *Wilki w nocy* Rittnera w Teatrach Dolnośląskich, na scenie wałbrzyskiej.

5 IX 1963
Ewa Rybotycka reżyseruje w scenografii Zuzanny Piątkowskiej *Gbury* Goldoniego w Teatrze im. Bogusławskiego w Kaliszu.

7 IX 1963
Melania Karwatowa reżyseruje *Pierścień i różę* Thackeraya w Teatrze Lalek „Banialuka" w Bielsku-Białej.

8 IX 1963
Krystyna Meissner reżyseruje w scenografii Teresy Ponińskiej *Lekarza mimo woli* Moliera w Teatrze im. Węgierki w Białymstoku.

12 IX 1963
Teresa Żukowska reżyseruje *Zemstę* Fredry w scenografii Liliany Jankowskiej w Bałtyckim Teatrze Dramatycznym im. Słowackiego w Koszalinie.

14 IX 1963
Irena Ładosiówna reżyseruje *Śluby panieńskie* Fredry w Teatrze Współczesnym w Szczecinie.

14 IX 1963
Premiera sztuki *Czy to jest miłość* Zofii Bystrzyckiej w Teatrze Zagłębia w Sosnowcu.

16 IX 1963
Stanisława Stanisławska reżyseruje *Dziękuję Ci, Ewo* Renza w Operetce w Lublinie.

20 IX 1963
Maria Malicka reżyseruje *Adelę i stresy* Barrilleta i Gredy'ego w Teatrze im. Słowackiego w Krakowie.

21 IX 1963
Elwira Turska reżyseruje *Ruchome piaski* Choynowskiego w Teatrze im. Wandy Siemaszkowej w Rzeszowie.

26 IX 1963
Premiera *Ani z Zielonego Wzgórza* Lucy Maud Montgomery w Teatrze im. Jaracza w Olsztynie.

28 IX 1963
Maryna Broniewska reżyseruje *Malatestę* Montherlanta w Teatrze im. Jaracza w Łodzi.

„Konflikty wypełniające utwór, ich problematyka, znalazły w spektaklu łódzkim rytm ustalony, narastający. Malatesta walczy o swe dziedziczne posiadłości, które mu papież chce odebrać; ogarnia go nagła żądza zemsty; przyjeżdża do Rzymu, przegrywa, zostaje internowany; ale starcie nabiera cech wielkiego zmagania psychologicznego, walki myśli i woli, decyzji i umiejętności ich realizowania. Po tej wielkiej scenie przyjdzie dalsza: uzyskane przez żonę Malatesty uwolnienie, w trakcie subtelnie przeprowadzonej dyskusji psychologicznej. Wreszcie – zaskakujący finał, w którym kondotier ginie nie z ręki wrogów, ale zawdzięczającego mu wszystko i właśnie dlatego go nienawidzącego swego biografa. Zamierzeń reżyserskich nie dałoby się zrealizować bez umiejętnej współpracy ze scenografem, oraz zinstrumentalizowania gry aktorskiej".
Wojciech Natanson, *O literackim teatrze Montherlanta,* „Teatr" nr 22/1963.

4 X 1963
Janina Kilian-Stanisławska reżyseruje *Złoto króla Megamona* Kaliby w Teatrze Lalek „Guliwer" w Warszawie.

5 X 1963
Zofia Modrzewska reżyseruje we własnej adaptacji i w scenografii Danuty Pogorzelskiej *Wierną rzekę* Żeromskiego w Teatrze im. Jaracza w Olsztynie.

5 X 1963
Janina Orsza-Łukasiewicz reżyseruje *Grzech* Żeromskiego w Teatrze im. Osterwy w Lublinie.

„Nie bez znaczenia jest również fakt umieszczenia akcji utworu na gruncie konfliktów klasowych – bezkompromisowego wypierania z areny życia upadającego ziemiaństwa przez siłę kapitału, czy wreszcie, jak uwypukla owo «dopisanie» Kruczkowskiego – krystalizowanie się nowej klasy – proletariatu. Dzięki temu *Grzech* jest nie tylko historią uwiedzenia dziewczyny, lecz również dokumentem epoki. […] To duża zasługa Janiny Orszy-Łukasiewicz, że zechciała pokazać utwór w jak najpełniejszej postaci, ale zjawienie się Anny na budowie zabrzmiało tu zbyt nieprawdopodobnie".
Aleksander Garusiewicz, *Czyj grzech?*, „Kamena" nr 22/1963.

6 X 1963
Barbara Rychłowska-Kulikowska reżyseruje *Królową Śniegu* Szwarca w Teatrze Lalki i Aktora „Baj Pomorski" w Toruniu.

12 X 1963
Jowita Pieńkiewicz reżyseruje *Wielkiego człowieka do małych interesów* Fredry w Teatrze Nowym w Poznaniu.

14 X 1963
Joanna Piekarska reżyseruje w scenografii Ireny Pikiel *Nowe przygody Koziołka Matołka* Makuszyńskiego w Teatrze Lalek „Świerszcz" w Białymstoku.

15 X 1963
Danuta Baduszkowa reżyseruje *Czarującego Giulia* Kramera w Operetce w Szczecinie.

15 X 1963
Irena Byrska reżyseruje w scenografii Ireny Burke *Czerwone pantofelki* Kestera w Teatrze im. Osterwy w Gorzowie Wielkopolskim.

17 X 1963
Lucyna Tychowa reżyseruje sztukę Wandy Żółkiewskiej *Robin Hood* w Teatrze im. Mickiewicza w Częstochowie.

19 X 1963
Maria Straszewska reżyseruje *Poranek dnia trzeciego* Crommelyncka w Teatrach Dramatycznych (scena Teatr Kameralny) we Wrocławiu.

20 X 1963
Halina Gryglaszewska reżyseruje w scenografii Zofii Wierchowicz *Wojnę i pokój* Piscatora, Neumanna, Prüffera wg Tołstoja w Teatrze Rozmaitości w Krakowie.

„Piscator wyzyskał *Wojnę i pokój* agitacyjnie. W pierwszym dziesięcioleciu powojennym było to dobrze zrozumiałe w Niemczech i w Berlinie zachodnim. Wojna ostatnia wybuchła z ducha niemieckiego, z ich sprężystości wewnętrznej i ekspansywności. Patetyczne tyrady Piscatora nieco inaczej brzmią późnym wieczorem w teatrze krakowskim. Narrator pyta: Czy widzieliście dzieło zniszczenia, jakiego dokonała wojna? Nie pozwólcie już nigdy, by znalazła ona miejsca w waszych sercach. Ba, w tym pustawym tramwaju na Salwator, na

Podgórze, na Kleparz. Nie chcę kwestionować propozycji repertuarowej. Teatr kierowany przez Halinę Gryglaszewską dał już następną premierę, *Nasze miasto* Wildera. Są to próby teatru epickiego, a więc równocześnie próby znalezienia własnego stylu, własnej drogi, która nie chce zrezygnować z popularności, szukając zarazem pewnych rygorów artystycznych. Ale *Wojna i pokój* w Rozmaitościach odsłania także pewne niebezpieczeństwa artystyczne. Nie dlatego, że zwraca się do mieszkańców Salwatora. Dlatego, że zwraca się do nich przede wszystkim warstwą sztuki agitacyjną. Że poza tym dociera tylko płyciutki melodramat, a nawet ten plan romansowy, który pozostał u Piscatora, pozwala na znalezienie pewnych rysów dramatu zawinionego przez historię. Aktorzy wyprowadzani na scenę przez Narratora (w Krakowie występuje Narratorka i już ten pomysł jest chybiony, bo – z konieczności niejako – sentymentalizujący) spotykają się w krótkich, dramatycznych spięciach, które – odpowiednio spointowane – dałyby im szansę zarówno zaskoczenia widowni, jak też dorysowania, dokomponowania postaci, natężenia ich osobowości. Halina Gryglaszewską, trzeba to powiedzieć, dostała zespół młody i niezbyt zdyscyplinowany artystycznie. Zadanie łatwe: przedstawienie pewnego życiowego melodramatu – jest mu jeszcze dostępne. Ale tym silniej brzmi publicystyka Piscatora niewiele mająca wspólnego z mądrą i gorzką historiozofią Tołstoja".
Zygmunt Greń, *Ni wojna, ni pokój: tertium datur*, „Życie Literackie" nr 43/1963.

22 X 1963
Teresa Żukowska reżyseruje w scenografii Krystyny Husarskiej *Cud w Alabamie* Gibsona w Teatrze Polskim (scena Teatr Kameralny) w Bydgoszczy.

23 X 1963
Krystyna Skuszanka reżyseruje *Harfę traw* Capote'a w scenografii Urszuli Gogulskiej w Teatrze Polskim (scena Teatr Kameralny) w Warszawie.

26 X 1963
Ida Kamińska reżyseruje *Bezdomnych* Gordina w Teatrze Żydowskim im. Ester Rachel Kamińskiej w Warszawie.

„Ida Kamińska rozegrała tę rolę na kanwie wzruszenia pełnego ekspresji. Scena po scenie ukazywała proces postępującego gubienia się w obcym świecie: od uczucia zawodu i krzywdy doznanej ze strony męża, poprzez rozpaczliwie smutne próby ratowania rodzinnego szczęścia, do tragicznych momentów obłędu".
Irena Lubaszewska, *Bezdomna*, „Express Wieczorny" nr 259/1963.

26 X 1963
Lidia Zamkow reżyseruje w scenografii Urszuli Gogulskiej *Peer Gynta* Ibsena w Teatrze Ziemi Krakowskiej im.Solskiego w Tarnowie.

„Sekwencje, by tak powiedzieć, norweskie poprowadziła [Skuszanka] ona w stylu trochę brechtowskim. A więc ludowo, songowo, z chwalebną konsekwencją zresztą, ale bez tego oleodrukowego cudzysłowu (także scenografia, bardziej ponura i groźna niż tania), który by nas ironią ratował od nadmiaru powagi, od nadmiaru, powiedzmy to jeszcze mocniej, młodopolszczyzny. Znakomicie natomiast rozwiązała Zamkow sekwencję podróży Peera. Na pierwszym planie pianistka gra fragmenty z opery Griega. Na planie drugim obrazy przesuwają się w konwencji niemego filmu. Kariera została ujęta w cudzysłów ostry, współczesny, pełen dowcipu i humoru. Przy tym wszystkim Zamkow podjęła niewykonalną chyba próbę nadania całemu przedstawieniu jednolitej tonacji stylistycznej. Za to musiała

płacić. Ale mnie się wydaje, że cały urok tego dramatu i wszystkie jego szanse w teatrze polegają na dokładnym przemieszaniu stylów. Na skomponowaniu obrazu jednolitego, ale z tej wewnętrznej kakofonii romantyzmu i oleodruku grozy i sielanki. Jesteśmy tutaj bardzo blisko jakichś podstawowych praw iluzji teatralnej, która może posłużyć się wszelkimi dostępnymi środkami. Teatr nasz odszedł od tego. Ale obawiam się, że teatr współczesny jeszcze tej szansy nie odkrył dla siebie na nowo".
Zygmunt Greń, *„Kordian" Skandynawów*, „Życie Literackie" nr 24/1963.

30 X 1963
Wanda Byrska reżyseruje *Baśń o pięknej Parysadzie* Leśmiana w Teatrze Lalek „Pinokio" w Łodzi.

31 X 1963
Zofia Otto-Kowalska robi scenografię do *Żony niemej* Rabadana w Teatrze Rozmaitości w Warszawie.

2 XI 1963
Zofia Pietrusińska robi scenografię do *Na dnie* Gorkiego na Małej Scenie Teatru Narodowego w Warszawie.

2 XI 1963
Irena Byrska reżyseruje we własnej scenografii *Panopticum transcendentalne* Czyżewskiego w Teatrze im. Osterwy w Gorzowie Wielkopolskim.

4 XI 1963
Krystyna Tyszarska reżyseruje *Listy do Lili Brik* Majakowskiego w Teatrz „5" w Poznaniu.

4 XI 1963
Aleksandra Mianowska reżyseruje *Prawo dalekiej północy* Gorbatowa w Teatrze Zagłębia w Sosnowcu.

6 XI 1963
Stefania Domańska reżyseruje *Śluby panieńskie* Fredry w Teatrze Narodowym w Warszawie.

6 XI 1963
Krystyna Wydrzyńska reżyseruje *Wassę Żeleznową* Gorkiego w Teatrach Dolnośląskich w Jeleniej Górze.

8 XI 1963
Maria Wiercińska reżyseruje *Nasze miasto* Wildera w Teatrze Rozmaitości w Krakowie.

„Znużył mnie teatr opowiadany, niedramatyczny, mam uraz do wszelkich komentatorów i narratorów. […] M. Wiercińska wyreżyserowała *Nasze miasto* wzorowo w każdym calu. […] Wykazała wyjątkową inwencję i staranność w uwydatnieniu nastroju i faktury tej sztuki, w dobitnej charakterystyce postaci i sytuacji. […] przedstawienie biegło sprawnie, może także dlatego, że nie było zmian dekoracji, poza przestawianiem stołków i stołów".
Tadeusz Kudliński, *Tydzień teatralny*, „Dziennik Polski" nr 284/1963.

9 XI 1963
Krystyna Berwińska i Wanda Wróblewska reżyserują *Skrzywdzonych i poniżonych* Dostojewskiego w scenografii Anieli Wojciechowskiej w warszawskim Teatrze Ziemi Mazowieckiej. Premiera w Garwolinie.

9 XI 1963
Maria d'Alphonse reżyseruje *Adelę i stressy* Barilleta i Gredy'ego w Teatrze im. Horzycy w Toruniu.

10 XI 1963
Lucyna Tychowa reżyseruje *Dalekie* Afinogenowa Teatrze im. Mickiewicza w Częstochowie.

15 XI 1963
Premiera sztuki Marii Jasnorzewskiej-Pawlikowskiej *Dowód osobisty* w Teatrze Wybrzeże w Gdańsku.

16 XI 1963
Maryna Broniewska reżyseruje *Erosa i Psyche* Różyckiego w Operze im. Moniuszki w Poznaniu.

„Inscenizacja obfituje w szereg świeżych pomysłów, szczególnie ciekawe są sceny zbiorowe – bezustanny, harmonijny ruch! Choreograf Konrad Drzewiecki – nie miał wielkiego pola do popisu. Przy okazji: bez trudu wymawiamy tak polskie nazwiska jak: Korzeniowski czy Drzewiecki – nie ma potrzeby posługiwanie się w kraju swoim imieniem, pisanym przez «c»...
Budowa opery *Eros i Psyche* jest okazją do przedstawienia dużej ilości solistów. To jednak przeszkadza w szczegółowej ocenie artystów. Jedynie trzech wykonawców bierze udział we wszystkich 5 obrazach: A. Dankowska, W. Malczewski i S. Romański. Zaledwie jeden raz słyszeliśmy świetny bas H. Łukaszka – podobnie i inni znani soliści pojawiali się tylko w epizodach. Inscenizacyjnie wypadł najlepiej obraz IV – jak gdyby ożyły płótna Delacroix. Lecz wokalnie – z całą pewnością najciekawszy był obraz III. Tutaj Stanisław Romański pięknie wykonał balladę Błędnego Rycerza, Władysław Malczewski miał okazję ujawnić dramatyczne zalety swojego głosu, Alicja Dankowska, robiąca z początku wrażenie mocno zmęczonej – odnalazła właściwy sobie jasny, dźwięczny timbre. Tutaj wreszcie usłyszeliśmy bardzo dobrze dysponowane w sobotę – Aleksandrę Imalską jako Ksienię i Dorotę Seremak w roli Hanny.
Poetycka fabuła tekstu Jerzego Żuławskiego – stwarza różne zupełnie możliwości rozumienia losów Psyche. Ta sama sytuacją liryczna powtarzająca się w odmiennych epokach historycznych, której jedynym szczęśliwym zakończeniem jest śmierć – może posiadać wymowę, odbierającą chęć do zmagań z przeznaczeniem. Lecz my chętniej doszukujemy się w tej opowieści o sprawach ostatecznych (miłości i śmierci) myśli, że uspokojenie – jest równoznaczne z martwotą, że żyć – to znaczy walczyć! […] dobre efekty dała współpraca z doświadczonym reżyserem dramatycznym – Maryną Broniewską. Inscenizacja obfituje w szereg świeżych pomysłów, szczególnie ciekawe są sceny zbiorowe – bezustanny, harmonijny ruch!"
Ryszard Danecki, *Nasz recenzent zanotował*, „Express Poznański" nr 272/1963.

17 XI 1963
Prapremiera sztuki Hanny Januszewskiej *Tygrysek i piraci* w Teatrze Lalki i Aktora „Marcinek" w Poznaniu.

17 XI 1963
Alina Obidniak reżyseruje *Kanadę* Kurczaba w Teatrze im. Fredry w Gnieźnie.

17 XI 1963
Danuta Baduszkowa reżyseruje *Swobodny wiatr* Dunajewskiego w Teatrze Muzycznym w Gdyni.

21 XI 1963
Olga Koszutska reżyseruje *Grupę Laokoona* Różewicza Teatrze im. Osterwy w Gorzowie Wielkopolskim.

22 XI 1963
Maria Straszewska reżyseruje *Pokusę* Gawlika w Teatrze Nowym w Poznaniu.

24 XI 1963
Ewa Kołogórska reżyseruje *W kręgu podejrzeń* Thomasa w Teatrze Polskim w Szczecinie.

24 XI 1963
Premiera *Strzałów na ulicy Długiej* Anny Świrszczyńskiej w reżyserii Romany Bohdanowicz w Teatrze Ziemi Opolskiej.

30 XI 1963
Krystyna Zachwatowicz robi scenografię do *Braci Karamazow* Dostojewskiego w Teatrze Polskim w Warszawie.

30 XI 1963
Joanna Grabek reżyseruje *Złoto króla Megamona* Kaliby w Teatrze Lalek „Czerwony Kapturek" w Olsztynie.

30 XI 1963
Elwira Turska reżyseruje *Powrót posła* Niemcewicza w Teatrze im. Wandy Siemaszkowej w Rzeszowie.

1 XII 1963
Krystyna Meissner reżyseruje w scenografii Teresy Ponińskiej *Pigmaliona* Shawa w Teatrze im. Węgierki w Białymstoku.

1 XII 1963
Elżbieta Czaplińska reżyseruje *Świniopasa* Andersena w Objazdowym Teatrze Lalki „Tęcza" w Słupsku.

5 XII 1963
Aniela Borysławska reżyseruje *Balladynę* Słowackiego w Teatrze Ziemi Łódzkiej. Premiera w Łasku.

„[Balladyna] z wielką odwagą atakuje legalny porządek ówczesnego świata, depcze jego porządek, by osiągnąć wyżyny, na których nie działałyby krępujące ją normy społeczne i obyczajowe. […] Kolejne zbrodnie popełnia jak zaszczute zawierzę, daremnie szukające wyjścia z matni, do której się dostało. […] Sądzę, że reżyser *Balladyny* tak właśnie ustawiła

tytułową postać sztuki. Chodziło jej o ukazanie łańcucha zbrodni Balladyny jako rosnącej miary jej cierpień".
Władysław Orłowski, *Balladyna*, „Głos Robotniczy" nr 19/1964.

6 XII 1963
Noemi Korsan reżyseruje *Profesję pani Warren* Shawa w Bałtyckim Teatrze Dramatycznym im. Słowackiego w Koszalinie.

„W roku 1948 ukończyła wydział aktorski przy PWST w Warszawie. Kolejnymi etapami jej pracy są Katowice, Opole (dyr. Byrskich), Kielce (dyr. Byrskich), Kraków. Jej ciekawsze role: Śmierć w *Pastorałce* Schillera, Marcyna w *Lekarzu mimo woli*, Armanda w *Wesołych białogłowach*, Tilly w *Świerszczu za kominem*, Marianna w *Kaprysach Marianny*, Mrs. Banks w *Przyczynku do podróży Cooka* Giraudoux, Sędzina w *Małym domku*, Agata w *Zbrodni na Wyspie* Kóz Ugo Bettiego, Dona Anna w *Dziewczynie z dzbanem*, Lady Bracknell w *Bracie marnotrawnym.* W roku 1961 kończy wydział reżyserski PWST w Warszawie. Jej prace reżyserskie: *Jaskinia filozofów* Herberta w Teatrze Dramatycznym w Warszawie, *6 postaci scenicznych w poszukiwaniu autora* Pirandella w Teatrze Rozmaitości we Wrocławiu, *Burza* Tsao-Ju w Teatrze im. Jaracza w Olsztynie. W roku l962 otrzymuje stypendium UNESCO i odbywa staż reżyserski w Teatrze Kammerspiele w Monachium. W sezonie 1963/64 obejmuje muje pracę w Bałtyckim Teatrze Dramatycznym".
www.eteatr.pl/pl/programy/2013_12/54843/profesja_pani_warren_teatr_baltycki_koszalin_1963.pdf

7 XII 1963
Premiera *Niewidzialnego* Zofii Nawrockiej w scenografii Krystyny Horeckiej w Praskim Teatrze Ludowym w Warszawie.

8 XII 1963
Marta Janic reżyseruje sztukę Hanny Januszewskiej *Mały tygrys Pietrek* w Teatrze Lalek „Banialuka" w Bielsku-Białej.

13 XII 1963
Janina Jarzynówna-Sobczak reżyseruje *Syna marnotrawnego* Prokofiewa w Operze i Filharmonii Bałtyckiej w Gdańsku.

13 XII 1963
Teresa Żukowska reżyseruje *Kruka* Gozziego w Bałtyckim Teatrze Dramatycznym im. Słowackiego w Koszalinie.

13 XII 1963
Beata Artemska reżyseruje *Pannę Wodną* Lawiny-Świętochowskiego w Miejskim Teatrze Muzycznym – Operze i Operetce w Krakowie.

14 XII 1963
Wanda Laskowska reżyseruje *Grupę Laokoona* Różewicza w Teatrach Dramatycznych (Teatr Polski) we Wrocławiu.

15 XII 1963
Premiera *Śpiącej królewny* Ireny Prusickiej w Teatrze Powszechnym w Warszawie.

16 XII 1963
Premiera sztuki Zofii Walickiej-Neymanowej *Choinka w lesie* w Teatrze Lalki i Aktora „Miniatura" w Gdańsku.

22 XII 1963
Premiera sztuki Wandy Maciejewskiej *Izabela i gwiazdy* w Teatrze Lalki i Aktora „Baj" w Warszawie.

29 XII 1963
Lidia Zamkow reżyseruje w scenografii Urszuli Gogulskiej *Matkę Courage i jej dzieci* Brechta w Teatrze Śląskim im. Wyspiańskiego w Katowicach.

30 XII 1963
Jolanta Ziemińska reżyseruje w scenografii Zdany Jasińskiej *Portret* Gawlika w Teatrze Ziemi Krakowskiej im. Solskiego w Tarnowie.

31 XII 1963
Danuta Baduszkowa reżyseruje *Zemstę nietoperza* Straussa w Operze im. Moniuszki w Poznaniu.

„Zaczęło się to wszystko prawidłowo – znaczy: bez gmachu teatru, na pożyczonej scenie przy niezbyt przychylnym stosunku niektórych działaczy kulturalnych, którzy całej imprezie wróżyli krótki życiorys. Realnym bogactwem, na którym pragnęliśmy zbudować nasze zamki lodowe, był entuzjazm. Z tym entuzjazmem przed pięciu laty – w maju 1938 roku wystawiliśmy *Bal w operze* Heubergera, a następnie w sierpniu *Orfeusza w piekle*. Zdawaliśmy sobie sprawę z trudności, jakie piętrzą się przed nami, z błędów i potknięć, których nie uda nam się w tym początkowym stadium ominąć. Tak narodził się teatr muzyczny Wybrzeża, placówka, bez której dziś trudno byłoby wyobrazić sobie bilans instytucji artystycznych Trójmiasta, teatr, który wrósł trwale w społeczeństwo. Gdy mówimy NASZ TEATR, nie tylko brzmi to dumnie w ustach samych pracowników teatru – zarówno artystów czy personelu pomocniczego. Można posłyszeć, jak w podobny sposób o NASZYM TEATRZE mówią dziś studenci, robotnicy, czy urzędnicy w kolejce elektrycznej. Mówią z troską, krytykują, chwalą, dyskutują. I chyba to cieszy jeszcze bardziej. Jesteśmy bowiem cząstką wróconego życiu polskiego Gdańska i rozwijającej się nowoczesnej Gdyni i rozbawionego latem Sopotu. I to jest najistotniejszy efekt pięciu lat rozwoju teatru naszego". http://www.e-teatr.pl/pl/programy/2013_11/52088/zemsta_nietoperza_teatr_muzyczny_gdynia_1963.pdf

1 I 1964
Barbara Kilkowska reżyseruje *Pierścień i różę* Thackeraya w Teatrze im. Węgierki w Białymstoku.

1 I 1964
Elżbieta Czaplińska reżyseruje *Lisa Przecherę* Niny Gernet i Gurewicza w Objazdowym Teatrze Lalki „Tęcza" w Słupsku.

4 I 1964
Irena Byrska reżyseruje *Świerszcza z kominem* Dickensa w Teatrze im. Osterwy Gorzowie Wielkopolskim.

11 I 1964
Ewa Stojowska reżyseruje sztukę *Manekin teatru* Strozziego w Teatrze Rozmaitości w Krakowie.

15 I 1964
Odbyła się premiera sztuki Magdy Szabó *Odsłonięcie* w Teatrze Śląskim im. Wyspiańskiego w Katowicach.

16 I 1964
Ewa Starowieyska robi scenografię do *Androklesa i lwa* Shawa w Teatrze Współczesnym w Warszawie.

17 I 1964
Maria Straszewska reżyseruje w scenografii Krystyny Zachwatowicz *Iluzję* Corneille'a w Teatrze Nowym w Poznaniu.

18 I 1964
Halina Dzieduszycka reżyseruje sztukę *Człowiek, który przyszedł w piątek* Watkinsa w Teatrze Rozmaitości we Wrocławiu.

18 I 1964
Premiera *Ich czworo* Gabrieli Zapolskiej w reżyserii Danuty Bleicherówny w Teatrach Dolnośląskich, na scenie w Jeleniej Górze.

19 I 1964
Krystyna Tyszarska reżyseruje *Mrówki i ludzi* Spewacka w Teatrze Ziemi Opolskiej.

25 I 1964
Zofia Wierchowicz robi scenografię do *Balladyny* Słowackiego w Teatrze Polskim w Bydgoszczy.

26 I 1964
Stefania Waldenowa reżyseruje *Balik gospodarski* Zabłockiego w Teatrze Ziemi Pomorskiej w Grudziądzu.

1 II 1964
Irena Babel reżyseruje *Odkryte karty* Magdy Szabó w scenografii Teresy Ponińskiej w Teatrze Rozmaitości w Warszawie.

1 II 1964
Łucja Kossakowska robi scenografię do *Mostu* Szaniawskiego na Małej Scenie Teatru Narodowego w Warszawie.

2 II 1964
Beata Artemska reżyseruje sztukę *Ja tu rządzę* Rapackiego w Teatrze Muzycznym w Gdyni.

3 II 1964
Maria d'Alphonse reżyseruje *Szatana z VII klasy* Makuszyńskiego w Teatrze im. Horzycy w Toruniu.

5 II 1964
Stefania Domańska reżyseruje *Anię z Zielonego Wzgórza* Lucy Maud Montgomery w Teatrze im. Węgierki w Białymstoku.

7 II 1964
Ewa Starowieyska robi scenografię do *Letników* Gorkiego w Teatrze Dramatycznym w Warszawie.

8 II 1964
Barbara Kilkowska reżyseruje w scenografii Bogny Lisowskiej *Cień polskiej dziewczyny* Kerndla w Teatrze im. Jaracza w Olsztynie.

8 II 1964
Maryna Broniewska reżyseruje *Odprawę posłów greckich* Kochanowskiego w Teatrze im. Słowackiego w Krakowie.

9 II 1964
Noemi Korsan reżyseruje *Wiele hałasu o nic* Szekspira w scenografii Liliany Jankowskiej w Bałtyckim Teatrze Dramatycznym im. Słowackiego w Koszalinie.

12 II 1964
Wanda Laskowska reżyseruje *Fizyków* Dürrenmatta w scenografii Zofii Pietrusińskiej w warszawskim Teatrze Ziemi Mazowieckiej. Premiera w Mińsku Mazowieckim.

12 II 1964
Jowita Pieńkiewicz reżyseruje *Poskromienie złośnicy* Szekspira w Teatrze Rozmaitości we Wrocławiu.

15 II 1964
Krystyna Skuszanka (z Jerzym Krasowskim) reżyseruje *Dziady* Mickiewicza w Teatrze Polskim w Warszawie.

16 II 1964
Hanna Krupianka reżyseruje *Czarowną noc* i *Kynologa w rozterce* Mrożka w Teatrze im. Jaracza w Olsztynie.

„Uważam olszyńską realizację *Kynologa*… za wyjątkowo udany spektakl, wierny temu, o co chodziło autorowi. […] *Kynolog* został zrobiony bezbłędnie. […] Romantyczna stylistyka Fredry w wydaniu Mrożka zabawnie kontrastowała z przyziemnością spraw, o których mówią bohaterowie utworu. […] *Czarowna noc* spotkała się z żywszą reakcją publiczności. Było dużo śmiechu i radości. […] Mamy więc w *Czarownej nocy* parodię owej dialektyki sylogizmu w postaci dyskursu”.
Janusz Segiet, *Druga wizyta drugi sukces*, „Głos Olszyński” nr 45/1964.

16 II 1964
Lia Rotbaumówna reżyseruje *Dobranoc Bettino* Kramera w Operetce Dolnośląskiej we Wrocławiu.

25 II 1964
Aleksandra Mianowska reżyseruje *Marie-Octobre* Roberta, Duviviera i Jeansona w w Teatrze Śląskim im. Wyspiańskiego w Katowicach.

27 II 1964
Elżbieta Czaplińska reżyseruje *Czarodziejski kalosz* Matwiejewa w Objazdowym Teatrze Lalki „Tęcza" w Słupsku.

29 II 1964
Olga Koszutska reżyseruje *Koniec księgi VI* Broszkiewicza w scenografii Krystyny Zachwatowicz w Teatrze Polskim (scena Teatr Kameralny) w Warszawie.

1 III 1964
Strzały na ulicy Długiej Anny Świrszczyńskiej w Warszawskim Teatrze Objazdowym (PPIE), premiera w Chynowie; 4 IV w Teatrze Ziemi Krakowskiej im. Solskiego w Tarnowie; 15 II 1964 w Teatrze im. Wandy Siemaszkowej w Rzeszowie.

5 III 1964
Maria Malicka reżyseruje *Adelę i stressy* w Barilleta i Gredy'ego w Teatrze Komedia w Warszawie.

7 III 1964
Zofia Modrzewska reżyseruje w scenografii Liliany Jankowskiej *Radców pana radcy* Bałuckiego w Teatrze im. Osterwy w Lublinie.

8 III 1964
Premiera sztuki Zofii Nawrockiej *Maski mistrza Fantastki* w Teatrze Lalek „Arlekin" w Łodzi.

9 III 1964
Joanna Piekarska reżyseruje *Baśn o pięknej Parysadzie* Leśmiana w Objazdowym Teatrze Lalki „Tęcza" w Słupsku.

„Teatr parawanowy, przenoszący młodego widza w świat baśni, przygody, całkowitej iluzji, w którym nie ma rzeczy niemożliwych, jest za to tempo, jest rytm, jest napięcie dramatyczne. Taki teatr był domeną Joanny Piekarskiej, poczynając od *Baśni o pięknej Parysadzie* Leśmiana".
Marek Waszkiel, *Dzieje teatru lalek w Polsce 1944–2000,* Akademia im. Aleksandra Zelwerowicza, Warszawa 2012, s. 120.

11 III 1964
Premiera *Krzesiwa* Hanny Januszewskiej w Teatrze Lalek „Guliwer" w Warszawie.

11 III 1964
Krystyna Berwińska reżyseruje *Stworzenie świata* Janickiego w warszawskim Teatrze Ziemi Mazowieckiej. Premiera w Płońsku.

14 III 1964
Zofia Wierchowicz robi scenografię do *Wiecznego męża* Dostojewskiego w Teatrze Nowym w Łodzi.

18 III 1964
Premiera *Ani z Zielonego Wzgórza* Lucy Maud Montgomery w Teatrze im. Żeromskiego w Kielcach.

18 III 1964
Premiera sztuki Hanny Januszewskiej *Mały tygrys Pietrek* w Teatrze Lalek „Czerwony Kapturek" w Olsztynie.

22 III 1964
Melania Karwatowa reżyseruje *Baśń o Piaście i Popielu* Anny Świrszczyńskiej w scenografii Haliny Gocyły-Kocyby w Teatrze Lalek „Banialuka" w Bielsku-Białej.

25 III 1964
Maryna Broniewska reżyseruje *Makbeta* Szekspira w Teatrze Współczesnym w Szczecinie.

„Maryna Broniewska wystawiła *Makbeta*, łącząc koszmar Makbetowej mordowni z akcentami zgoła optymistycznymi: po uprzątnięciu trupów przyjdzie czas na naprawianie oszalałego świata. […] Świetna rola Marii Chwalibóg".
Kik, www.hypatia.pl/web/pageFiles/attachments/5086/recenzja-1.pdf

3 IV 1964
Teresa Żukowska reżyseruje w scenografii Krystyny Husarskiej *Andorrę* Frischa w Teatrze Polskim w Bydgoszczy.

9 IV 1964
Izabella Konarzewska robi scenografię do *Don Kichota* Minkusa w Teatrze Wielkim w Warszawie.

10 IV 1964
Premiera *Kuglarza* Zofii Nawrockiej w scenografii Heleny Naksianowicz w Objazdowym Teatrze Lalki i Aktora „Kubuś" w Kielcach.

11 IV 1964
Lucyna Tychowa reżyseruje *Stworzenie świata* Sztoka w Teatrze im. Mickiewicza w Częstochowie.

11 IV 1964
Maria Chodecka reżyseruje *Marchołta czyli Śmieszną historię o sowizdrzałach* Brandstaettera w Teatrze Ziemi Gdańskiej. Premiera w Sopocie.

11 IV 1964
Maria Straszewska reżyseruje prapremierę *Popiołów* Broszkiewicza w Teatrze Polskim we Wrocławiu.

14 IV 1964
Maria Billiżanka reżyseruje *Farfurkę, królową nocy* Drobnera w Operetce Śląskiej w Gliwicach.

17 IV 1964
Noemi Korsan reżyseruje *Mizantropa* Moliera w Bałtyckim Teatrze Dramatycznym im. Słowackiego w Koszalinie.

18 IV 1964
Barbara Kilkowska reżyseruje *Ojca królowej* Stawińskiego w scenografii Jadwigi Pożakowskiej w Teatrze Wybrzeże w Gdańsku.

18 IV 1964
Premiera *Baśni o zaklętym kaczorze* Marii Kann w reżyserii Natalii Gołębskiej w Teatrze Lalki i Aktora „Miniatura" w Gdańsku.

18 IV 1964
Lidia Zamkow reżyseruje *Cichy Don* Szołochowa w Starym Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie.

„[Zamkow] szukała w prozie Szołochowa tego, co ateatralne i adramatyczne. Elementy tej teatralności zostały wyłożone otwarcie jak karty na stół. Po pierwsze: tonacja liryczna, jaką obdarzyła utwór, skonstruowana na wzór dramatów Brechta. […] Także dekoracje Lidii i Jerzego Skarżyńskich znów od pierwszego obrazu […] mają tonację liryczną, sentymentalną. Oto czego szukała właśnie Zamkow w *Cichym Donie*, owego ciepłego spojrzenia na wszystko, co było. A więc i na wszystko, co będzie. Owego rozgrzeszającego przywiązania do «kraju lat dziecinnych» bohaterów. Dodajmy – chociaż komentarz wydaje się rażącą oczywistością, że dramat woli na ogół jasno skrystalizowane postawy, niż takie mgły uczuciowe o charakterze pastoralnym".
Zygmunt Greń, *Czy rewolucja jest dramatem pastoralnym?*, „Argumenty" nr 63/1964.

21 IV 1964
Premiera *Ich czworo* Gabrieli Zapolskiej w Bałtyckim Teatrze Dramatycznym im. Słowackiego w Koszalinie.

23 IV 1964
W reżyserii Krystyny Skuszanki i scenografii Krystyny Zachwatowicz premiera *Fiorenza* i *Mario i czarodzieja* Manna w Teatrze Polskim (scena Teatr Kameralny) w Warszawie.

25 IV 1964
Krystyna Meissner reżyseruje *Historię żołnierza* Strawińskiego w Operze im. Moniuszki w Poznaniu.

26 IV 1964
Melania Karwatowa reżyseruje *Przygodę Prostaczka Czoka* M. Misakowej w Teatrze Lalek „Banialuka" w Bielsku-Białej.

29 IV 1964
Monika Snarska reżyseruje *Do trzech razy sztuka* Harsa w Teatrze Lalek „Guliwer" w Warszawie.

30 IV 1964
Zofia Mikulska reżyseruje *Męża i żonę* Fredry w Teatrze Polskim (scena Teatr Kameralny) w Bydgoszczy.

2 V 1964
Irena Byrska reżyseruje *Don Alvaresa* Lubomirskiego Teatrze im. Osterwy Gorzowie Wielkopolskim.

2 V 1964
Jadwiga Przeradzka i Aleksander Jędrzejewski robią scenografię do *Wielkiej wygranej* Alejchema w Teatrze Żydowskim im. Ester Rachel Kamińskiej w Warszawie.

3 V 1964
Maria Wiercińska reżyseruje *Wieczór Trzech Króli* Szekspira w Teatrze im. Jaracza w Łodzi.

„Jej [Wiercińskiej] *Wieczór trzech króli* odznaczał się lekkością, jednolitością koncepcji, klarownością, starannym warsztatem. Aktorzy mieli dobrze pomyślane wejścia i wyjścia, rozumieli tekst i myśleli o nim, bawili się sztuką, nie lekceważąc ani Szekspira, ani widza. Najwięcej podobało mi się, że zazwyczaj konwencjonalne postaci książąt i księżniczek zostały włączone do ogólnej zabawy i pozbawione koturnów".
pik, *Wieczór trzech króliI*, „Gazeta Robotnicza" nr 40/1964.

4 V 1964
Ewa Starowieyska robi scenografię do *Czarownej nocy* Mrożka w Teatrze Współczesnym w Warszawie.

7 V 1964
Beata Artemska reżyseruje *Czarującego Giulia* Kramera w Operetce w Lublinie.

7 V 1964
Danuta Bleicherówna reżyseruje *Heddę Gabler* Ibsena, w scenografii Joanny Bogusławskiej, w Teatrach Dolnośląskich, na scenie jeleniogórskiej.

9 V 1964
Jolanta Ziemińska reżyseruje *Wierną rzekę* Żeromskiego w Teatrze Ziemi Krakowskiej im. Solskiego w Tarnowie.

9 V1964
Zofia Jaremowa reżyseruje *Czarowną noc* Mrożka i *Gdyby Adam był Polakiem* Gałczyńskiego w Teatrze Lalek „Groteska" w Krakowie.

10 V 1964
Maria Straszewska reżyseruje w scenografii Jadwigi Przeradzkiej *Przyjaciela wesołego diabła* Makuszyńskiego w Teatrze Polskim we Wrocławiu.

10 V 1964
Maria Billiżanka reżyseruje sztukę Anny Świrszczyńskiej *Farfurka królowej Bony* w Teatrze Rozmaitości w Krakowie.

13 V 1964
Monika Snarska reżyseruje *Nieznanego gościa* Wolskiego w Teatrze Lalek „Guliwer" w Warszawie.

13 V 1964
Wanda Wróblewska reżyseruje *Huzarów* Bréala w scenografii Olgi Siemaszkowej w warszawskim Teatrze Ziemi Mazowieckiej. Premiera w Mińsku Mazowieckim.

13 V 1964
Stefania Waldenowa reżyseruje prapremierę sztuki *Gość z kosmosu* Łebkowskiego w Teatrze 7.15 w Łodzi.

14 V 1964
Alina Obidniak reżyseruje w scenografii Teresy Targońskiej *Anię z Zielonego Wzgórza* Lucy Maud Montgomery w Teatrze im. Bogusławskiego w Kaliszu.

16 V 1964
Ewa Starowieyska robi scenografię do *Czerwonych róż dla mnie* O'Caseya w Teatrze Dramatycznym w Warszawie.

16 V 1964
Ida Kamińska reżyseruje *Akt ślubny* Kiszona w Teatrze Żydowskim im. Ester Rachel Kamińskiej w Warszawie.

16 V 1964
Danuta Knoppówna reżyseruje *Kowala, pieniądze i gwiazdy* Szaniawskiego w Teatrze im. Wandy Siemaszkowej w Rzeszowie.

16 V 1964
Leokadia Serafinowicz reżyseruje prapremierę sztuki *Która godzina?* Wojciechowskiego w Teatrze Lalki i Aktora „Marcinek" w Poznaniu.

„Widowiska Serafinowicz nie mieszczą się w na scenie lalkowej za parawanem, podobnie jak nie mieszczą się na tradycyjnej scenie widowiska Dormana. […] O ile u Dormana aktor jest kółkiem mechanizmu całkowicie podporządkowanym inscenizatorowi i nie ma możliwości «zagrania sobie», o tyle u Serafinowicz aktor gra rolę a przedstawienie prowadzone jest o wygranie aktorskie".
Jan Galewicz, „Teatr Lalek" nr 30/1964.

16 V 1964
Aleksandra Mianowska reżyseruje w scenografii Urszuli Gogulskiej *Lato w Nohant* Iwaszkiewicza w Teatrze Śląskim im. Wyspiańskiego w Katowicach.

17 V 1964
Halina Gryglaszewska reżyseruje *Barbarę Radziwiłłównę* Felińskiego w Teatrze Rozmaitości w Krakowie.

„Gryglaszewska, kreująca w tym przedstawieniu rolę Bony, jako reżyser starała się zgubić sentymentalizm starej damy na rzecz akcentów politycznych. Król Zygmunt August miał stać się w jej wyobrażeniu królem mocnym, niemal nowoczesnym, zdradzającym zaczątki absolutyzmu. Ale król Zygmunt w tej kreacji nie mógł być jednocześnie sentymentalnym kochankiem. Feliński zbyt mocno tkwił jeszcze w pseudoklasycyzmie, aby przydać sentymentalizmowi uczuć głębszych i ludzkich. Miłość Zygmunta do Barbary, zgubiona w zawiłych zwrotach retorycznych, jest tu zaledwie ozdobnikiem treści politycznych.

Przy takiej koncepcji reżyserskiej stała się *Barbara Radziwiłłówna* dramatem na wskroś politycznym. Najlepiej, najmocniej, najbardziej przekonująco zabrzmiały w nim sceny audiencji królewskich i rozmów z posłami (doskonale brzmiał wiersz Felińskiego w recytacji J. Krzyżanowskiego, F. Solowskiego, W. Gruszeckiego, B. Stokowskiego). W miarę despotyczna, zarysowana zbyt cienkimi konturami, wcale nie w proporcjach włoskich matron i nie liczących się z środkami grandezz Sforzów była Gryglaszewska w roli Bony".
Leszek Goliński, *Barbara Radziwiłłówna na Wawelu,* „Ekran" nr 38/1965.

22 V 1964
Elwira Turska reżyseruje w scenografii Ireny Perkowskiej *Ożenić się nie mogę* Fredry w Teatrze im. Wandy Siemaszkowej w Rzeszowie.

24 V 1964
Jowita Pieńkiewicz reżyseruje w scenografii Barbary Gutekunst *Garść piasku* Przeździeckiego w Teatrze Rozmaitości we Wrocławiu.

27 V 1964
Lia Rotbaumówna reżyseruje *Makbeta* Verdiego w kostiumach Jadwigi Przeradzkiej w Operze we Wrocławiu.

30 V 1964
Irma Czaykowska robi scenografię do *Szkoda wąsów* Dmuszewskiego w Sali Prób w Teatrze Dramatycznym w Warszawie.

30 V 1964
Irena Babel reżyseruje *Różę* Żeromskiego w Teatrze Klasycznym w Warszawie.

„Tekst zaczyna zgrzytać, postaci «planu rzeczywistego» nie ukrywają swojego rodowodu z płaskiego melodramatu, teatr za Żeromskim chce nas przerazić wizją «strasznej, nadchodzącej kobiety», która demonicznie zapowiada sprzedanie się «za drogie pieniądze jako kobieta, a raczej jako niewinną dziewica, gdyż dziewice są najdroższe», chce «mieć czarującą bieliznę [...], żebym się w niej sama sobą mogła zachwycać», pragnie «mieć automobil, kufry do podróży, jak Duse, jeździć sleepingami zadumana, półsenna...» […] Przed chwilą, zanim zgasło światło, przeczytaliśmy przecież w programie przedrukowany fragment recenzji Boya z premiery tej sztuki w 1926 r., przygotowanej przez L. Schillera, tworzącego wówczas model obowiązujący w gruncie rzeczy do dziś teatru narodowego: wystawienie na scenie *Róży* było kwestią sumienia. Szczęśliwe narody, które nie wydały literatury własnego męczeństwa; ale skoro już taki nasz los, że te właśnie jej karty stały się najcenniejszymi klejnotami polskiego słowa, trzeba jej głos dać całej, od pierwszej do ostatniej sprawy. Byłoby krzywdą i fałszem grywać *Dziady* Mickiewicza, a nie grać *Róży*".
Jerzy Koenig, *Martwa „Róża"*, „Kultura" nr 24/1964.

„Inscenizatorzy, to znaczy adaptator i reżyserka przeprowadzili nawę przedstawienia jak najpomyślniej między Scyllą dezaktualizacji, a Charybdą oschłości. Elementy wzrokowe, do których obok scenografii należy plastyka ruchu, były bardzo szlachetne. Aktorzy zaś w granicach swego przystosowania do tak trudnych zadań dali z siebie mniej więcej wszystko".
Jerzy Zagórski, *Próba misterium*, „Kurier Polski" nr 127/1964.

30 V 1964
Maria d'Alphonse reżyseruje *Dom lalki* Ibsena w Teatrze im. Horzycy w Toruniu.

31 V 1964
Premiera *Krzywych luster* Zofii Bystrzyckiej w Teatrze Rozmaitości w Warszawie.

1 VI 1964
Odbyła się prapremiera opery Jadwigi Szajny-Lewandowskiej *Pinokio* w Operze we Wrocławiu.

1 VI 1964
Zofia Modrzewska reżyseruje *Anię z Zielonego Wzgórza* Lucy Maud Montgomery w scenografii Liliany Jankowskiej w Teatrze im. Osterwy w Lublinie; w 1964 roku odbyły się premiery *Ani z Zielonego Wzgórza* w: Teatrze im. Węgierki w Białymstoku (reżyseria Stefania Domańska, 5 II 1964), Teatrze Nowym w Poznaniu (13 II 1964), Teatrze im. Mickiewicza w Częstochowie (29 II 1964), Teatrze im. Żeromskiego w Kielcach (18 III 1964), Teatrach Dolnośląskich w Jeleniej Górze (reżyseria Jolanta Skubniewska, 3 IV 1964), Teatrze Śląskim im. Wyspiańskiego w Katowicach (25 IV 1964), Teatrze im. Bogusławskiego w Kaliszu (reżyseria Alina Obidniak, 14 V 1964), Teatrze im. Osterwy Gorzowie Wielkopolskim (2 VI 1964), Teatrze im. Jaracza w Łodzi (7 VI 1964), Teatrze Polskim w Bydgoszczy (reżyseria Teresa Żukowska, 25 VII 1964) i Teatrze im. Wandy Siemaszkowej w Rzeszowie – premiera w Krośnie (reżyseria Danuta Knoppówna, 26 VII 1964).

4 VI 1964
Danuta Baduszkowa reżyseruje *Czarującego Giulia* Kramera w Operetce w Łodzi.

5 VI 1964
Premiera *Powrotu mamy* Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej w Teatrze Polskim w Bielsku-Białej.

6 VI 1964
Halina Dzieduszycka reżyseruje *Króla Edypa* Sofoklesa w Teatrze Rozmaitości we Wrocławiu.

7 VI 1964
Marta Janic reżyseruje w scenografii Barbary Michiewicz *Zaklętego kaczora* Marii Kann w Teatrze Lalek „Pinokio" w Łodzi.

12 VI 1964
Zofia Wierchowicz inscenizuje prapremierę *Króla Henryka VI* Szekspira i robi do niej scenografię w Teatrze Polskim w Bydgoszczy.

13 VI 1964
Danuta Baduszkowa reżyseruje *Porwanie Sabinek* Schönthanów w Teatrze 7.15 w Łodzi.

13 VI 1964
Lucyna Tychowa reżyseruje w scenografii Teresy Targońskiej prapremierę *Aktu oskarżenia* Kawalca i Smożewskiego w Teatrze im. Mickiewicza w Częstochowie.

15 VI 1964
Hanna Krupianka reżyseruje *Niebieskiego ptaka* Maeterlincka w Teatrze Lalek „Czerwony Kapturek" w Olsztynie.

19 VI 1964
Janina Orsza-Łukasiewicz reżyseruje w scenografii Danuty Pogorzelskiej *Mirandolinę* Goldoniego w Teatrze Ziemi Gdańskiej. Premiera w Sopocie.

20 VI 1964
Krystyna Wydrzyńska reżyseruje w scenografii Krystyny Wójtowicz *Garść piasku* Przeździeckiego w Teatrze im. Fredry w Gnieźnie.

21 VI 1964
Premiera sztuki Aliny i Jerzego Afanasjewów *Latający wiatrak* w Teatrze Lalki i Aktora „Miniatura" w Gdańsku.

21 VI 1964
Romana Bohdanowicz reżyseruje *Porwanie Sabinek* Schöntanów, w scenografii Wandy Czaplanki i z choreografią Wandy Bończy, w Teatrze Ziemi Opolskiej.

4 VII 1964
Aleksandra Mianowska reżyseruje *Ostatnią sekundę* Wydrzyńskiego w Teatrze Śląskim im. Wyspiańskiego w Katowicach.

5 VII 1964
Alina Obidniak reżyseruje *Porwanie Amazonek* Levy'ego, w scenografii Teresy Targońskiej, w Teatrze im. Bogusławskiego w Kaliszu.

10 VII 1964
Natalia Szydłowska reżyseruje *Latające narzeczone* Camolettiego w Warszawskim Teatrze Objazdowym (PPIE).

10 VII 1964
Krystyna Tyszarska reżyseruje *Walkę kobiet* Scribe'a i Legouve'a w Teatrze im. Osterwy w Lublinie.

12 VII 1964
Ewa Kołogórska reżyseruje *W kręgu podejrzeń* Thomasa w Teatrach Dramatycznych we Wrocławiu.

17 VII 1964
Danuta Baduszkowa reżyseruje *Ułanów księcia Józefa* Wiehlera w Operetce w Łodzi.

18 VII 1964
Olga Lipińska reżyseruje *Antygonę* Sofoklesa w Teatrze Ludowym w Nowej Hucie.

25 VII 1964
Łucja Kossakowska robi scenografię do *Hipnozy* Cwojdzińskiego w Teatrze Współczesnym w Warszawie.

25 VII 1964
Teresa Żukowska reżyseruje w scenografii Krystyny Husarskiej *Anię z Zielonego Wzgórza* Lucy Maud Montgomery w Teatrze Polskim w Bydgoszczy.

31 VIII 1964
Premiera sztuki *Czy to jest miłość* Zofii Bystrzyckiej w reżyserii Stefanii Domańskiej na Scenie Polskiej w Czeskim Cieszynie.

Joanna Krakowska

KRONIKA 1964–1974

Sezon 1964/1965

9 IX 1964
Aleksandra Sell-Walter, scenografka Teatru Zagłębia w Sosnowcu, jest autorką scenografii do *Ceny pocałunku* Benedettiego oraz czterech (na siedem) innych premier tego sezonu.

15 IX 1964
Wanda Laskowska reżyseruje *Kurkę Wodną* Witkacego w scenografii Zofii Pietrusińskiej, z Haliną Mikołajską i Barbarą Krafftówną w głównych rolach, w Teatrze Narodowym w Warszawie.

"Reżyser Wanda Laskowska może być dumna ze swego osiągnięcia."
Jacek Frühling *Dwa koncerty gry,* "Tygodnik Demokratyczny" nr 44/1964

"Przedstawienie w Teatrze Narodowym, zarówno przez sposób, w jaki Wanda Laskowska prowadzi aktorów, jak i poprzez scenografię Zofii Pietrusińskiej, idzie wyraźnym juz torem dzisiejszej teatralnej groteski. Dzieje się w dekoracji, w której naturalistyczne ściśle elementy mieszają się z czystą umownością rysunku, a kostium stylizowany jest bez przejaskrawień i dowcipów, których nie znosi współczesny dramat i których nie znosi też niby to czysto formalny teatr Witkacego. Laskowska nadbudowuje akcję sztuki, w której trzeba było usunąć i zniwelować natrętne i nużące często wielosłowie. Gubi czasami przesadnie i to, co Witkacy chciał z pewnością powiedzieć na serio, i co i dzisiaj brzmi całkiem oryginalnie. Ale zyskuje świetne tempo i tworzy zarazem odpowiednik poplątanej bez reszty fabuły w bardzo sprawnych, nieustannie zmieniających się układach i planach scenicznego działania. Doprowadza do wielkiej płynności i logicznej zarazem konstrukcji przedstawienia, tak trudnej w sztuce, której akcja jest tylko przecież pretekstem do cyrkowej zabawy w teatr.
Są tu też dwie doskonałe role. Halina Mikołajska jako Alicja of Nevermore, tworzy jedną z najświetniejszych postaci komicznych, jakie można było oglądać na warszawskiej scenie. Ona naprawdę rozumie, że bohater groteski będzie wtedy rzeczywiście śmieszny, kiedy będzie zagrany aż nazbyt serio, przez duże S. I Barbara Krafftówna, w tytułowej roli. Tak samo nieznośna, tak samo urocza i nudna i zabawna i groźna wreszcie, jak kiedyś w *Iwonie księżniczce Burgunda* Gombrowicza."
Jan Kłossowicz *Kurka wodna,* " Polityka" nr 44/1964

17 IX 1964
Zofia Pietrusińska realizuje scenografię do przedstawienia *Alleluja* Lebovicia w Teatrze Narodowym w Warszawie.

17 IX 1964
Monika Snarska reżyseruje sztukę *Która godzina?* Wojciechowskiego w Teatrze Lalek „Guliwer" w Warszawie. W tym samym sezonie zrealizuje także *Tajemniczą szufladę* Wolskiego (5 IV 1965).

19 IX 1964
Krystyna Meissner reżyseruje *Szkołę kobiet* Bogusławskiego w Teatrze im. Węgierki w Białymstoku.

19 IX 1964
Danuta Bleicherówna, dyrektorka i kierowniczka artystyczna Teatrów Dolnośląskich w Jeleniej Górze, reżyseruje *Otella* Szekspira ze scenografią Joanny Bogusławskiej.
W tym samym sezonie reżyseruje jeszcze: *Tlen* Szypulskiego (20 X 1964), *Nowe szaty króla* Maliszewskiego ze scenografią Joanny Bogusławskiej (19 II 1965) i *Wspólne mieszkanie* Dobriczanina (10 V 1965).

20 IX 1964
Maria Biliżanka reżyseruje *Anię z Zielonego Wzgórza* Lucy Maud Montgomery w Teatrze Rozmaitości w Krakowie.

25 IX 1964
Leokadia Serafinowicz i Wojciech Wieczorkiewicz reżyserują montaż poetycki *To jest Polska* ze scenografią Leokadii Serafinowicz w Teatrze Lalki i Aktora „Marcinek" w Poznaniu.

26 IX 1964
Beata Artemska, kierowniczka artystyczna Operetki Dolnośląskiej we Wrocławiu, reżyseruje tu własny scenariusz *Zajmujemy Śląsk*. W tym samym sezonie także *Diabelską robotę* Gaczka (1 III 1965) i własny scenariusz *Z operetką na ty* (29 IV 1965).

26 IX 1964
Noemi Korsan reżyseruje *Grzech* Żeromskiego ze scenografią Krystyny Husarskiej w Bałtyckim Teatr Dramatycznym im. Słowackiego w Koszalinie-Słupsku.
W tym samym sezonie wyreżyseruje także *Skandal w Hellbergu* Broszkiewicza (31 I 1965) i *Norę* Ibsena (30 IV 1965).

27 IX 1964
Zofia Góralczyk robi scenografię do *Ludzi w mundurach* Skowrońskiego w Teatrze im. Mickiewicza w Częstochowie.

27 IX 1964
Olga Koszutska reżyseruje *Najzwyklejszy cud* Szwarca ze scenografią Teresy Targońskiej na Scenie Kameralnej Teatru Polskiego w Warszawie.

29 IX 1964
Liliana Jankowska, scenografka Bałtyckiego Teatru Dramatycznego im. Słowackiego w Koszalinie-Słupsku, realizuje scenografię do *Ani z Zielonego Wzgórza* Lucy Maud Montgomery. A w tym samym sezonie także do *Sumienia* Pawłowa i Tokariewa (6 XI 1964), *Sodomy i Gomory* Giraudoux (7 V 1965), *Ifigenii w Aulidzie* Eurypidesa (11 VI 1965).

30 IX 1964
Jolanta Ziemińska reżyseruje *Męża i żonę* Fredry ze scenografią Zdany Jasińskiej w Teatrze Ziemi Krakowskiej im. Solskiego w Tarnowie. W tym sezonie, jako etatowa reżyserka teatru, wystawi jeszcze *Pokusę* Gawlika (17 II 1965), *Braci* Wróbla (10 IV 1965), *Fircyka w zalotach* Zabłockiego (11 VII 1965).

9 X 1964
Teresa Ponińska robi scenografię do *Antoniusza i Kleopatry* Szekspira w Teatrze Polskim w Poznaniu.

9 X 1964
Anna Rachel robi scenografię do *Szaleństw panny Ewy* Makuszyńskiego w Teatrze Polskim w Bielsku-Białej. W tym samym sezonie zrobi także dekoracje do *Męża i żony* Fredry (3 VII 1965).

10 X 1964
Jadwiga Chojnacka reżyseruje *Panią prezesową* Hennequina i Vebera w Teatrze 7.15 w Łodzi.

10 X 1964
Sztuka Wandy Falkowskiej i Aleksandra Rowińskiego *Gorący uczynek* w Teatrze Syrena w Warszawie.

11 X 1964
Maria Deskur reżyseruje sztukę *Kataki czyli wróg* Wincelberga w Teatrze Ziemi Pomorskiej w Grudziądzu.

15 X 1964
Maryna Broniewska reżyseruje *Jak wam się podoba* Szekspira w Teatrze im. Słowackiego w Krakowie.

16 X 1964
Alina Obidniak reżyseruje *Przyciąganie ziemskie* Stawskiego w Teatrze im. Bogusławskiego w Kaliszu.

18 X 1964
Barbara Rychłowska-Kulikowska reżyseruje *Złotą antylopę* Abramowa w Teatrze Lalki i Aktora „Baj Pomorski" w Toruniu. W tym samym sezonie wyreżyseruje tu jeszcze sztukę Hanny Januszewskiej *Tygrysek i piraci* (20 XII 1964) oraz *Awanturę w teatrze lalek* Jekateriny Borisowej. (7 III 1965)

21 X 1964
Marta Janic reżyseruje sztukę *O Janku, co psom szył buty* Czerwca w Teatrze Lalek „Pinokio" w Łodzi. A w tym samym sezonie także sztuki Marii Kann *Białych braci* (30 V 1965) oraz *Srebrnorogiego jelenia* (30 VI 1965).

24 X 1964
Krystyna Horecka robi scenografię do *Snu nocy letniej* Szekspira w Teatrze Ludowym w Warszawie.
W tym samym sezonie zrealizuje także w tym teatrze scenografię do *Królewny Śnieżki i siedmiu krasnoludków* Rakowieckiego i Wittlina (5 XII 1964), *Sarmatyzmu* Zabłockiego (25 III 1965) oraz *Krotochwil miłosnych* Fiszera, Kubiaka i Ratschki (19 VI 1965).

30 X 1964
Krystyna Skuszanka reżyseruje sztukę *ZOO, czyli zabójca poszukujący prawdy* Vercorsa ze scenografią Teresy Targońskiej na Scenie Kameralnej Teatru Polskiego w Warszawie.

30 X 1964
Natalia Gołębska reżyseruje *Pieska i kotka* Čapka ze scenografią Gizeli Bachtin-Karłowskiej w Teatrze Lalki i Aktora „Miniatura" w Gdańsku.

3 XI 1964
Jolanta Skubniewska reżyseruje *Obronę genów* Cwojdzińskiego w Teatrze Polskim w Bydgoszczy.

3 XI 1964
Ewa Kołogórska reżyseruje *Męża i żonę* Fredry w Teatrze Polskim w Szczecinie.

4 XI 1964
Iwona Zaborowska robi scenografię do *Pana Geldhaba* Fredry w Teatrze Nowym w Łodzi.

4 XI 1964
Teresa Żukowska reżyseruje *Na dnie* Gorkiego ze scenografią Zofii Wierchowicz w Teatrze Polskim w Bydgoszczy.

5 XI 1964
Maria Wiercińska reżyseruje *Wassę Żeleznową* Gorkiego w Teatrze im. Jaracza w Łodzi.

6 XI 1964
Irena Byrska reżyseruje sztukę *Dalekie* Afinogenowa ze scenografią Ireny Burke w Teatrze im. Osterwy w Gorzowie Wielkopolskim. W tym samym sezonie wyreżyseruje także (z Tadeuszem Byrskim) *Drugi pokój* oraz *Jaskinię filozofów* Herberta (3 XII 1964), *Nowego Don Kiszota* Fredry (30 I 1965) i *Rosmersholm* Ibsena (3 IV 1965).

7 XI 1964
Maria d'Alphonse reżyseruje *Grzech* Żeromskiego w Teatrze im. Horzycy w Toruniu.
W tym samym sezonie wyreżyseruje jeszcze *Szaleństwo* de Peyreta-Chappuis (12 III 1965) oraz *Obraz w czarnej ramie* Langera (9 VI 1965).

13 XI 1964
Krystyna Wydrzyńska reżyseruje *Porwanie Sabinek* Schönthanów ze scenografią Krystyny Husarskiej w Bałtyckim Teatr Dramatycznym im. Słowackiego w Koszalinie-Słupsku.

13 XI 1964
Halina Dzieduszycka reżyseruje *Most* Szaniawskiego w Teatrze Rozmaitości we Wrocławiu.
W tym samym sezonie zrealizuje jeszcze *Anię z Zielonego Wzgórza* Lucy Maud Montgomery (23 II 1965) i *Pułapkę na samotnego mężczyznę* Thomasa (10 VII 1965).

14 XI 1964
Premiera sztuki Haliny Auderskiej *Fik mik w zaczarowanej zatoce* w Teatrze 7.15 w Łodzi.

14 XI 1964
Ida Kamińska reżyseruje własną sztukę *Zasypać bunkry* w Teatrze Żydowskim im. Ester Rachel Kamińskiej w Warszawie.

15 XI 1964
Wanda Fik, scenografka Lubuskiego Teatru im. Kruczkowskiego w Zielonej Górze, realizuje tam scenografię do *Pechowych dni* Ostrowskiego, a w tym samym sezonie także do sztuki *Ktoś nowy* Domańskiego (12 VI 1965) i *Lekkomyślnej siostry* Perzyńskiego (26 VI 1965).

20 XI 1964
Teresa Roszkowska robi scenografię do *Wiśniowego sadu* Czechowa w Teatrze Narodowym w Warszawie.

20 XI 1964
Krystyna Meissner reżyseruje sztukę Teodozji Lisiewicz *Słoneczniki* w Lubuskim Teatrze im Kruczkowskiego w Zielonej Górze. W tym samym sezonie także *Pierwszy dzień wolności* Kruczkowskiego (18 XII 1964).

22 XI 1964
Jowita Pieńkiewicz reżyseruje *Liolę* Pirandella ze scenografią Teresy Ponińskiej w Teatrze Nowym w Poznaniu.

23 XI 1964
Wanda Czaplanka, scenografka Teatru Dramatycznego w Wałbrzychu jest autorką scenografii *Zemsty* Fredry (23 XI 1964), a w tym samym sezonie także m.in. *Szczęścia Frania* Perzyńskiego (24 XI 1964) i *Odwetów* Kruczkowskiego (2 III 1965). W sumie realizuje scenografię do pięciu z siedmiu premier.

24 XI 1964
Zofia Jaremowa reżyseruje sztukę *Która godzina?* Wojciechowskiego w Teatrze Lalek „Groteska" w Krakowie.

27 XI 1964
Lucyna Tychowa reżyseruje *Czerwonego Kapturka* Szwarca w Teatrze im. Mickiewicza w Częstochowie. W tym samym sezonie także *Osiem kobiet* Thomasa (22 V 1965).

28 XI 1964
Zofia Modrzewska reżyseruje *Wesele* Wyspiańskiego w Teatrze im. Osterwy w Lublinie.

5 XII 1964
Ewa Bonacka reżyseruje sztukę *Kobiety z Niskavuori* Helli Wuolijoki ze scenografią Ewy Soboltowej w Teatrze im. Bogusławskiego w Kaliszu.

5 XII 1964
Premiera sztuki Hanny Januszewskiej *Profesor i pchła* w Teatrze Lalki i Aktora w Lublinie.

9 XII 1964
Premiera sztuki Haliny Górskiej *Baśń o rycerzu Gotfrydzie* w Teatrze Lalek „Arlekin" w Łodzi.

12 XII 1964
Zofia Pietrusińska robi scenografię do *Fantazego* Słowackiego w Teatrze Ziemi Mazowieckiej (premiera w Siedlcach).

13 XII 1964
Jolanta Skubniewska reżyseruje *Przyjaciela wesołego diabła* Makuszyńskiego ze scenografią Ewy Nahlik w Teatrze Polskim w Bydgoszczy.

17 XII 1964
Teresa Żukowska reżyseruje *Pułapkę na samotnego mężczyznę* Thomasa w Teatrze Polskim w Bydgoszczy.

19 XII 1964
Aniela Borysławska reżyseruje *Barbarę Radziwiłłównę* Felińskiego w Teatrze Ziemi Łódzkiej.
W tym samym sezonie także *Pobożną Martę* de Moliny (26 VI 1965).

19 XII 1964
Maryna Broniewska reżyseruje *Nosorożca* Ioneski w Teatrze Polskim w Szczecinie.

20 XII 1964
Eleonora Staniecka reżyseruje *Pietruszkę na wagarach* Brzechwy w inscenizacji (z Lucjanem Dębińskiem) i scenografii Leokadii Serafinowicz w Teatrze „Lalka" w Warszawie.

22 XII 1964
Melania Karwatowa reżyseruje sztukę Anny Świrszczyńskiej *Biedulka* w Teatrze Lalek „Banialuka" w Bielsku-Białej.
W tym samym sezonie zrealizuje także sztukę Janiny Porazińskiej *Koziołeczek* (22 XII 1964).

23 XII 1964
Barbara Kilkowska reżyseruje spektakl *Kocha, lubi, szanuje...* Kożusznika ze scenografią Salomei Gawrońskiej w Warszawskim Teatrze Objazdowym.

1 I 1965
Elżbieta Czaplińska reżyseruje *Bajkę o prosiaczku Czoku* Mirszakowa i Turowera w Objazdowym Teatrze Lalek „Tęcza" w Słupsku. W tym sezonie także *Trzy pomarańcze* Michałkowa (27 II 1965).

3 I 1965
Elżbieta Kalinowicz reżyseruje sztukę *Piotr i smok* Geala w Teatrze Lalek „Chochlik" we Wrocławiu.

7 I 1965
Barbara Gutekunst realizuje scenografię do *Uciekła mi przepióreczka* Żeromskiego w Teatrze Rozmaitości we Wrocławiu.

14 I 1965
Karina Waśkiewicz reżyseruje sztukę Gabrieli Zapolskiej *Mężczyzna* w Teatrze im. Węgierki w Białymstoku.

20 I 1965
Maria Szczęsna reżyseruje sztukę *Osiem kobiet czyli morderca jest wśród nas* Thomasa ze scenografią Danuty Pogorzelskiej w Teatrze Ziemi Pomorskiej w Grudziądzu.

20 I 1965
Irma Czaykowska reżyseruje *Czarującą szewcową* Lorki w Państwowym Przedsiębiorstwie Imprez Estradowych (Teatr Rozmaitości) w Poznaniu.

24 I 1965
Maria Straszewska reżyseruje *Balladynę* Słowackiego w Teatrze Polskim we Wrocławiu.

30 I 1965
Zofia Otto-Kowalska robi scenografię do *Pasierbów* Putramenta w Teatrze Rozmaitości w Warszawie.

30 I 1965
Maria Kaniewska reżyseruje *Wiśniowy sad* Czechowa w Teatrze im. Jaracza w Olsztynie.

30 I 1965
Jowita Pieńkiewicz reżyseruje *Kaukaskie koło kredowe* Brechta w Teatrze Rozmaitości we Wrocławiu.

31 I 1965
Ewa Starowieyska robi scenografię do przedstawienia *Przychodzę opowiedzieć* Broszkiewicza w Teatrze Współczesnym w Warszawie.

31 I 1965
Joanna Piekarska reżyseruje *Zimową przygodę* Orskiego w Teatrze Dzieci Zagłębia w Będzinie.

6 II 1965
Krystyna Wydrzyńska reżyseruje *Ladacznicę z zasadami* Sartre'a w Teatrze im. Fredry w Gnieźnie.

7 II 1965
Zofia Wierchowicz robi scenografię do *Krzyżaków* Sienkiewicza w Teatrze Polskim w Poznaniu.

11 II 1965
Teresa Żukowska reżyseruje *Pasierbów* Putramenta w Teatrze im. Węgierki w Białymstoku.

18 II 1965
Krystyna Meissner reżyseruje *Nigdy nic nie wiadomo* Shawa w Teatrze Polskim w Bydgoszczy.

13 II 1965
Irena Ładosiówna reżyseruje *Bliźniaki z Wenecji* Goldoniego ze scenografią Ireny Perkowskiej w Teatrze im. Wandy Siemaszkowej w Rzeszowie.

20 II 1965
Elwira Turska reżyseruje *Pokusę* Gawlika w Teatrze im. Wandy Siemaszkowej w Rzeszowie. W tym samym sezonie także *Osiem kobiet* Thomasa (7 V 1965).

27 II 1965
Maryja Kulundźić reżyseruje sztukę *Czarodziejska fujarka* Trifunovicia w Teatrze Lalek „Guliwer" w Warszawie.

1 III 1965
Wanda Wróblewska reżyseruje *Don Kichota* Bułhakowa ze scenografią Zofii Wierchowicz W Teatrze Ziemi Mazowieckiej (premiera w Pułtusku).

4 III 1965
Stefania Domańska reżyseruje *Zemstę* Fredry w Teatrze im. Węgierki w Białymstoku.

5 III 1965
Zofia Wierchowicz robi scenografię do *Samochwała albo amanta wilkołaka* Zabłockiego w Teatrze Polskim w Warszawie.

13 III 1965
Maria Straszewska reżyseruje *Balladynę* Słowackiego w Teatrze Polskim w Szczecinie.

17 III 1965
Alina Obidniak reżyseruje *Pamiętnik Matki* Obidniaka w Teatrze im. Bogusławskiego w Kaliszu.

20 III 1965
Irena Skoczeń robi scenografię do *Matki Courage* Brechta w Teatrze Współczesnym w Szczecinie.

21 III 1965
Olga Koszutska reżyseruje sztukę Malaka *No more Hiroshima* (wg korespondencji lotnika Eatherly'ego z filozofem i moralistą Andersem).

31 III 1965
Prapremiera sztuki Janiny Skowrońskiej-Feldmanowej *Westerplatte* z songami Róży Ostrowskiej w Teatrze Wybrzeże w Gdańsku.

1 IV 1965
Olga Koszutska reżyseruje *Don Karlosa* Schillera ze scenografią Liliany Jankowskiej w Teatrze Polskim we Wrocławiu.

9 IV 1965
Jowita Pieńkiewicz reżyseruje *Horsztyńskiego* Słowackiego w Teatrze Polskim w Poznaniu.

10 IV 1965
Teresa Targońska robi scenografię do *Księcia Niezłomnego* Słowackiego w Teatrze Polskim w Bydgoszczy.

10 IV 1965
Premiera sztuki Nory Szczepańskiej *Kucharki* w reżyserii Jana Kulczyńskiego na Scenie Kameralnej Teatru Polskiego w Warszawie. Sztuka drukowana w „Dialogu" nr 1/1961.

10 IV 1965
Krystyna Zachwatowicz robi scenografię do *Ptaka* Szaniawskiego w Teatrze Ateneum w Warszawie.

11 IV 1965
Łucja Kossakowska realizuje scenografię do *Grubych ryb* Bałuckiego w Lubuskim Teatrze im. Kruczkowskiego w Zielonej Górze.

11 IV 1965
Jolanta Skubniewska reżyseruje sztukę *Ktoś nowy* Domańskiego w Teatrze Polskim w Bydgoszczy.

12 IV 1965
Julianna Całkowa reżyseruje sztukę *Auto-smok* Kaliby w Teatrze Lalek „Chochlik" we Wrocławiu.

18 IV 1965
Stefania Waldenowa reżyseruje *Latające dziewczęta* Camolettiego w Teatrze 7.15 w Łodzi.

24 IV 1965
Krystyna Berwińska reżyseruje *Wesołego grzesznika* Witkowicza i Sołowiowa w Teatrze Ziemi Mazowieckiej (premiera w Siedlcach).

27 IV 1965
Maria Billiżanka reżyseruje *Czerwonego Kapturka* Szwarca ze scenografią Jolanty Boni-Marczyńskiej w Operetce Szczecińskiej.

"Bardzo mi się proszę państwa przyjemnie zrobiło, gdy na afiszu zobaczyłem nazwisko Marii Biliżanki. Od razu przypomniały mi się pyszne dziecięce zabawy w Krakowie lat czterdziestych piątych, kiedy to na deskach Starego Teatru pod okiem pani Marii pierwsze kroki stawiały Zofia Raciborska (ta od *Jacka i Agatki*) czy szczecinianka Maria Bakka. Biliżanka posiada wspaniałą umiejętność: potrafi ona swoją propozycję zabawy w teatr zasugerować młodej publiczności tak, że przedział między widownią a sceną zaciera się zupełnie."
Walerian Pawłowski *Operetka dzieciom*, "Kurier Szczeciński" nr 121, z 25 V 1965

1 V 1965
Irena Babel i Danuta Knoppówna reżyserują *Kalendarz starych mężów* Lubomirskiego w Teatrze Rozmaitości w Warszawie.

1 V 1965
Jadwiga Chojnacka i Zygmunt Rzuchowski reżyserują *Wassę Żeleznową* Gorkiego w Teatrze Klasycznym w Warszawie.

1 V 1965
Lidia Zamkow reżyseruje *Tragedię optymistyczną* Wiszniewskiego w Teatrze im. Słowackiego w Krakowie.

7 V 1965
Wanda Laskowska reżyseruje sztukę *Oto jest głowa zdrajcy* Bolta w Teatrze Narodowym w Warszawie.

8 V 1965
Maryna Broniewska reżyseruje *Sługę dwóch panów* Goldoniego w Teatrze Współczesnym w Szczecinie.

9 V 1965
W Teatrze Rapsodycznym premiera *Pinokia* Collodiego w adaptacji Elżbiety Wojciechowskiej, opracowaniu scenicznym Danuty Jodłowskiej i Łucji Karelus-Malskiej, scenografii Ewy Czuby i choreografii Doroty Koterbskiej. W roli Pinokia Barbara Barska / Elżbieta Wojciechowska.

15 V 1965
Lidia Zamkow reżyseruje *Przez moje okulary* (*Na pełnym morzu*, *Czarowna noc*) Mrożka ze scenografią Lidii i Jerzego Skarżyńskich w Teatrze im. Solskiego w Tarnowie.

16 V 1965
Maria Straszewska reżyseruje *Zejście z cokołu* Broszkiewicza ze scenografią Krystyny Zachwatowicz w Teatrze Polskim we Wrocławiu.

25 V 1965
Irma Czaykowska i Barbara Fijewska reżyserują *Niech no tylko zakwitną jabłonie* Agnieszki Osieckiej ze scenografią Teresy Targońskiej w Teatrze im. Bogusławskiego w Kaliszu.

29 V 1965
Izabella Cywińska reżyseruje *Dozorcę* Pintera w Teatrze im. Węgierki w Białymstoku.

4 VI 1965
Maria Chodecka inscenizuje sztukę *Doktór Lubelski* Zabłockiego z piosenkami Krystyny Chudowolskiej i ze scenografią Ewy Nahlik w Teatrze Ziemi Gdańskiej (premiera w Miejskim Domu Kultury w Gdańsku-Orunii).

5 VI 1965
Teresa Żukowska reżyseruje *Tango* Mrożka ze scenografią Ewy Nahlik w Teatrze Polskim w Bydgoszczy.

11 VI 1965
Maria Straszewska reżyseruje *Henryka VI na łowach* Bogusławskiego w Teatrach Dolnośląskich w Jeleniej Górze.

12 VI 1965
Barbara Kilkowska reżyseruje *Jadzię wdowę* Tuwima w Teatrze Wybrzeże w Gdańsku.

17 VI 1965
Anna Rachel robi scenografię do sztuki *Mister Price, czyli Bzik tropikalny* Witkacego w Teatrze Śląskim im. Wyspiańskiego w Katowicach.

19 VI 1965
Ines Kuske robi scenografię do sztuki *Ktoś nowy* Domańskiego w Teatrze Rozmaitości w Warszawie.

20 VI 1965
Dorota Stojowska reżyseruje własną sztukę *Hej idem w las* w Teatrze Lalek „Rabcio Zdrowotek" w Rabce.

20 VI 1965
Krystyna Tyszarska reżyseruje *Szklankę wody* Scribe'a w Teatrze im. Jaracza w Olsztynie. W tym samym sezonie zrealizuje jeszcze *Kaput* Malaparte'a (29 XI 1964) i *Moją drogę do Polski* Kurowskiego (19 XII 1964).

22 VI 1965
Sztuka Hanny Januszewskiej *Jaworowe mosty* w Teatrze Lalki i Aktora „Baj" w Warszawie.

24 VI 1964
Irma Czaykowska reżyseruje *Teatr cudów* Cervantesa ze scenografią Lidii Minticz i Jerzego Skarżyńskiego w Teatrze Dramatycznym m. st. Warszawy.

24 VI 1965
Wanda Wróblewska reżyseruje *Pułapkę na samotnego mężczyznę* Thomasa w Teatrze Ziemi Mazowieckiej (premiera w Makowie Mazowieckim).

26 VI 1965
Halina Gryglaszewska reżyseruje *Romeo i Julię* Szekspira w Teatrze Rozmaitości w Krakowie.

7 VII 1965
Ewa Starowieyska robi scenografię do *Tanga* Mrożka w Teatrze Współczesnym w Warszawie.

8 VII 1965
Alina Ronczewska robi scenografię do *Bliźniaków w Wenecji* Goldoniego w Teatrze Nowym w Łodzi.

11 VII 1965
Aleksandra Mianowska reżyseruje *Popas króla jegomości* Grzymały-Siedleckiego na scenie Teatr Rozmaitości w Teatrze Śląskim im. Wyspiańskiego w Katowicach.

22 VII 1965
Jowita Pieńkiewicz reżyseruje *Niech no tylko zakwitną jabłonie* Agnieszki Osieckiej ze scenografią Teresy Ponińskiej w Teatrze Polskim w Poznaniu.

28 VIII 1965
Krystyna Wydrzyńska reżyseruje *Anioła na dworcu* Abramowa ze scenografią Haliny Różewicz-Książkiewicz w Teatrze im. Fredry w Gnieźnie.

28 VIII 1965
Danuta Bleicherówna reżyseruje *Henryka VI na łowach* Bogusławskiego w Teatrze im. Wandy Siemaszkowej w Rzeszowie.

Sezon 1965/1966

17 IX 1965
Maria d'Alphonse reżyseruje *Most* Szaniawskiego w Teatrze im. Horzycy w Toruniu. W tym sezonie realizuje także *Szklankę wody* Scribe'a (14 V 1966) i *Żabusię* Gabrieli Zapolskiej (5 VI 1966).

22 IX 1965
Wanda Padwa w ramach kierowanego przez siebie Państwowego Przedsiębiorstwa Imprez Estradowych PPIE reżyseruje satyryczne programy składane o tematyce antyalkoholowej wg scenariuszy Ewy Starczewskiej: *Z uśmiechem na co dzień* (premiera w Zaborowie) oraz *Pół żartem – pół serio* (premiera w Bielawie 10 V 1966).

30 IX 1965
Wanda Byrska reżyseruje *Zaklętego rumaka* Leśmiana w Teatrze Lalek „Pinokio" w Łodzi. A w całym sezonie realizuje trzy z czterech premier, w tym sztuki Hanny Januszewskiej *Tygrysek pod „Ciemną gwiazdą"* (30 XII 1965) i *Kota w butach* (21 VII 1966).

2 X 1965
Premiera sztuki Wandy Maciejewskiej *Awantury z Łysej Góry* ze scenografią Heleny Naksianowicz w Teatrze Lalki i Aktora „Kubuś" w Kielcach. Helena Naksianowicz jest etatową scenografką teatru i realizuje scenografię do czterech (z pięciu) premier tego sezonu.

3 X 1965
Barbara Rychłowska-Kulikowska reżyseruje sztukę Wandy Dobaczewskiej *Bitwa na szachownicy* w Teatrze Lalki i Aktora „Baj Pomorski" w Toruniu.

14 X 1965
Irma Czaykowska reżyseruje *Szkoda wąsów* Dmuszewskiego w Teatrze im. Jaracza w Łodzi. A w tym samym sezonie jeszcze sztukę *Taka noc nie powtórzy się więcej* Stefanowicza (3 IV 1966).

16 X 1965
Stefania Domańska reżyseruje *Zemstę* Fredry w Teatrze im. Fredry w Gnieźnie. W tym sezonie wystawi także *Paryskiego Gavroche'a* Gąssowskiego (15 IV 1966).

30 X 1965
Maria Wiercińska reżyseruje *Henryka VI na łowach* Bogusławskiego w Teatrze im. Bogusławskiego w Kaliszu.

3 XI 1965
Aniela Borysławska reżyseruje sztukę Zofii Nałkowskiej *Dom kobiet* w Teatrze Ziemi Łódzkiej.

10 XI 1965
Barbara Jaklicz reżyseruje *Kolumbów rocznik 20* Bratnego w inscenizacji Adama Hanuszkiewicza w Teatrze im. Jaracza w Łodzi.

12 XI 1965
Krystyna Meissner reżyseruje *Niestałość serc* Marivaux ze scenografią Ewy Nahlik w Teatrze Polskim (scena Teatr Kameralny) w Bydgoszczy. W tym samym sezonie zrealizuje także *Śmiesznego staruszka* Różewicza w scenografii Ewy Nahlik (26 VI 1966).

"Bydgoskie przedstawienie *Śmiesznego staruszka* jest kulturalne; reżyseria Krystyny Meissner – precyzyjna; scenografia Ewy Nahlik nasyca spektakl atmosferą koszmaru."
Jerzy Niesiobędzki *Śmieszny staruszek*, "Pomorze" nr 13/1966

13 XI 1965
Irena Skoczeń robi scenografię do *Ondyny* Giraudoux w Teatrze Klasycznym w Warszawie.

14 XI 1965
Alina Obidniak reżyseruje *Pogranicze południk 15* Bratkowskiego w Teatrze im. Bogusławskiego w Kaliszu. W tym sezonie realizuje także *Fizyków* Dürrenmatta (11 III 1966).

23 XI 1965
Danuta Knoppówna reżyseruje spektakl *Suok-Diewczynka z wozu cyrkowego* Olesza w Teatrze Klasycznym (scena Teatr Widziadło) w Warszawie. W tym samym sezonie także *Wakacje z intruzami* Niziurskiego (29 IV 1966).

25 XI 1965
Krystyna Berwińska reżyseruje *Komu bije dzwon* Hemingwaya w Teatrze Ziemi Mazowieckiej (premiera w Boryszewie).

"Adaptatorka a zarazem reżyserka Krystyna Berwińska – rezygnując z retrospekcji w opowiadaniach bohaterów oraz pokazania wątku tragicznej wędrówki Andreasa do sztabu komunistów – ograniczyła akcję do jednego miejsca – pobytu i walki Jordana – w górach. Mimo małej sceny, przystosowanej do objazdu zdołała [...] klarownie przeprowadzić ten wątek, eksponując jednocześnie na jego tle postacie Jordana i Marii. Największym sukcesem inscenizacji jest przekazanie specyficznego klimatu prozy Hemingwaya."
Ewa Boniecka *Czysty ton Hemingwayowskiego dzwonu*, "Kurier Polski" nr 289, z 10 XII 1965

25 XI 1965
Zofia Wierchowicz robi scenografię do *Jasełek moderne* Iredyńskiego w Teatrze Nowym w Poznaniu.

26 XI 1965
Janina Orsza-Łukasiewicz reżyseruje *Burzę ognia* Rabadana w Teatrze Ziemi Pomorskiej w Grudziądzu.

30 XI 1965
Olga Koszutska reżyseruje *Dożywocie* Fredry w Teatrze Nowym w Łodzi.

4 XII 1965
Urszula Gogulska robi scenografię do *Balladyny* Słowackiego w Teatrze Polskim w Warszawie.

11 XII 1965
Ewa Bonacka reżyseruje *Kto się boi Virginii Woolf?* Albeego ze scenografią Ewy Soboltowej w Teatrze im. Jaracza w Łodzi.

17 XII 1965
Janina Kilian-Stanisławska reżyseruje *Czupurka i Czupurkę* Ewy Laue w Teatrze „Lalka" w Warszawie.

23 XII 1965
Iwona Zaborowska robi scenografię do *Ali Baby i 40 rozbójników* Kłosińskiego i Słowikowskiego w Teatrze Nowym w Łodzi. W tym sezonie także do *Jeszcze raz o miłości* Radzińskiego (12 III 1966).

2 I 1966
Urszula Sękowska reżyseruje *Kolorowe piosenki* Franta w Teatrze Lalek „Arlekin" w Łodzi.

8 I 1966
Krystyna Horecka, scenografka Teatru Ludowego, robi dekoracje do *Kamiennego świata* Borowskiego w Teatrze Ludowym w Warszawie. W tym samym sezonie zrealizuje scenografię jeszcze do dwóch premier.

15 I 1966
Irma Czaykowska reżyseruje *Troilusa i Kresydę* Szekspira w Teatrze im. Bogusławskiego w Kaliszu.

22 I 1966
Wanda Łobodzińska reżyseruje *Zimową przygodę* Brzechwy ze scenografią Leokadii Serafinowicz w Teatrze Lalki i Aktora „Marcinek" w Poznaniu.

27 I 1966
Krystyna Meissner reżyseruje *Pana Jowialskiego* Fredry ze scenografią Ewy Nahlik w Teatrze Polskim w Bydgoszczy.

29 I 1966
Olga Koszutska reżyseruje *Bohatera bez chorągwi* Piętaka ze scenografią Haliny Różewicz-Książkiewicz w Teatrze im. Fredry w Gnieźnie.

29 I 1966
Wanda Laskowska reżyseruje *Lekcję* i *Łysą śpiewaczkę* Ioneski w Teatrze Ateneum im. Jaracza w Warszawie.

"Ionesco został zagrany w Ateneum prawie wzorowo. Bez domalowywanych mu kiedyś abstrakcyjnych dekoracji i surrealistycznych teorii. [...] Laskowska poradziła sobie z niewdzięczną sceną en rond. Nie nabudowała zbyt wielu gestów, pozwoliła grać wyzwolonym Ionescowskim słowom. Zrobiła przedstawienie, w którym ogląda się Ionesco jak klasyka. Bez niespodzianek, ale i bez jakichkolwiek niedomówień. Bez udawania głębi

tam, gdzie jej nie ma. Bez dopasowywania dodatkowych gagów do groteskowych w samej zawartości słownej sytuacji."
Jan Kłossowicz *Łysy Ionesco*, "Polityka" nr 14/1966

29 I 1966
Monika Snarska, kierowniczka artystyczna Teatru Lalek „Guliwer" w Warszawie, reżyseruje tu dwie z czterech premier: sztukę Marii Kownackiej *Grymasela* ze scenografią Lidii Dobrzańskiej oraz *Dla każdego coś bajecznego* Kopalki ze scenografią Ines Kuske (16 V 1966).

4 III 1966
Ida Kamińska reżyseruje własną adaptację *Sure Szejndł* wg Latajnera w Teatrze Żydowskim im. Ester Rachel Kamińskiej w Warszawie.

5 III 1963
Maria Wiercińska reżyseruje *Heddę Gabler* Ibsena w Teatrze Polskim w Warszawie.

19 III 1966
Wanda Laskowska reżyseruje *Mątwę* i *Jana Macieja Karola Wścieklicę* Witkacego ze scenografią Zofii Pietrusińskiej w Teatrze Narodowym w Warszawie.

"Wanda Laskowska – zgodnie ze wskazówkami autora – wyposażyła ten realny tekst w wiele nierealnych pomysłów reżyserskich, do których zaliczyć może łóżko pod lipą na środku sceny, ustawiczne manewrowanie stosem poduszek zmieniających się w krzesła i posłania. Pomogła jej w tym walnie scenografia Zofii Pietrusińskiej, zwłaszcza kostiumy były znakomite. Całość zaś stwarzała wraz z układami postaci i obrazów piękną i sugestywną wizję malarską."
August Grodzicki *Komedia z trupami i dramat na wesoło*, "Życie Warszawy" nr 69, z 22 III 1966

"Wanda Laskowska i Zofia Pietrusińska wykazały już przy inscenizacji *Kurki wodnej*, że bardzo dobrze rozumieją Witkacego. Osadzają go w epoce, w której powstawały jego sztuki i nie udziwniają, lecz lekko deformują z pomocą groteski, by odebrać przedstawieniom dosłowność małego realizmu. Wanda Laskowska umie wydobyć sens sztuk Witkacego, ich myśl i filozofię, a zarazem trafia w ich styl. Zofia Pietrusińska znalazła dla dramatów Witkacego plastyczną wizję, wyprowadzoną zarówno ze stylu epoki, jak również z malarstwa autora *Szewców*."
Roman Szydłowski *Przypowieści filozoficzne Witkacego*, "Trybuna Ludów" nr 81, z 22 III 1966

19 III 1966
Zofia Modrzewska reżyseruje *Profesję pani Warren* Shawa w Teatrze Ziemi Pomorskiej w Grudziądzu.

25 III 1966
Premiera sztuki Marii Kral *Złota kaczka* w Teatrze Stowarzyszenia Miłośników Teatru Lalek Czarodziej w Warszawie.

10 IV 1966
Jowita Pieńkiewicz reżyseruje *Sen nocy letniej* Szekspira Teatrze Polskim w Poznaniu.

13 IV 1966
Zofia Pietrusińska robi scenografię do *Żony wiejskiej* Wycherleya w Teatrze Rozmaitości w Warszawie.

16 IV 1966
Łucja Kossakowska robi scenografię do *Namiestnika* Hochhutha w Teatrze Narodowym w Warszawie.

16 IV 1966
Alina Ronczewska robi scenografię do *Trojanek* Eurypidesa w Teatrze Nowym w Łodzi.

28 IV 1966
Barbara Bormann reżyseruje *Dozorcę* Pintera na Scenie Propozycji w Teatrze Powszechnym w Łodzi.

30 IV 1966
Leokadia Serafinowicz reżyseruje *Biją dzwony* Wojciechowskiego w Teatrze Lalki i Aktora „Marcinek" w Poznaniu.

21 V 1966
Wanda Kuczyńska robi scenografię do *Słomkowego kapelusza* Labiche'a w Teatrze im. Bogusławskiego w Kaliszu.

4 VI 1966
Teresa Roszkowska robi scenografię do *Zebrania amorów* Marivaux w Teatrze Rozmaitości w Warszawie.

5 VI 1966
Jadwiga Chojnacka reżyseruje przedstawienie *Pani prezesowa* Hennequina i Vebera ze scenografią Danuty i Szymona Kobylińskich w Teatrze Syrena w Warszawie.

9 VI 1966
Stefania Domańska reżyseruje sztukę *Krzysztof, nie szalej!* Barangi w Teatrze Polskim (scena Teatr Kameralny) w Bydgoszczy.

11 VI 1966
Maria Straszewska reżyseruje *Króla włóczęgów* Frimla w Teatrze Polskim w Poznaniu.

11 VI 1966
Marta Janic reżyseruje *Szklaną górę* Rainisa w Teatrze Lalek „Pinokio" w Łodzi.

17 VI 1966
Krystyna Berwińska i Wanda Wróblewska reżyserują *Chłopów* Reymonta we własnej adaptacji, ze scenografią Zofii Wierchowicz w Teatrze Ziemi Mazowieckiej w Warszawie.

"Bijemy się w piersi. O Teatrze Ziemi Mazowieckiej powinno się pisać częściej i więcej, nie tylko z okazji jubileuszowego przedstawienia, pięćdziesiątej premiery, dziesięciolecia istnienia teatru. Obok Teatru Ziemi Łódzkiej jest to jedyny zespół w Polsce, nastawiony wyłącznie – mimo prezentacji niektórych przedstawień w Warszawie – na widza licznych

miast i miasteczek, a nawet wsi mazowieckich. Lądem i wodą, szosami i piaskami dociera teatr do najmniejszych miejscowości, i to nie tylko Mazowsza."
Józef Szczawiński *Lipce z perspektywy teatru*, "Kierunki" nr 34/1966

26 VI 1966
Premiera sztuki Marii Dąbrowskiej *Stanisław i Bogumił* w Teatrze im. Fredry w Gnieźnie.

27 VI 1966
Bogna Lisowska robi scenografię do *Szelmostw Skapena* Moliera w Teatrze im. Bogusławskiego w Kaliszu.

30 VI 1966
Premiera sztuki Aliny Afanasjew *Czarodziejski młyn* i z jej scenografią w Teatrze Lalek „Arlekin" w Łodzi.

11 VII 1966
Barbara Fijewska i Wanda Padwa reżyserują kabaret piosenki *Polska miłość* według scenariusza Wojciecha Młynarskiego, ze scenografią Krystyny Sienkiewicz w ramach Państwowego Przedsiębiorstwa Imprez Estradowych.

17 VII 1966
Irena Babel reżyseruje *Rycerza ognistego pieprzu* Beaumonta i Fletchera ze scenografią Lidii i Jerzego Skarżyńskich w Teatrze Klasycznym w Warszawie.

18 VII 1966
Ewa Starowieyska robi scenografię do *Dochodzenia* Weissa w Teatrze Współczesnym w Warszawie. W bieżącym sezonie zrealizowała także scenografię do sztuki *Mrs Dally* Hanleya (30 IX 1965).

6 VIII 1966
Ewa Darulewska reżyseruje *Misia Rym-cim-ci* Wilkowskiego w Teatrze Lalki i Aktora „Marcinek" w Poznaniu.

Sezon 1966/1967

4 IX 1966
Alina Obidniak, dyrektorka i kierowniczka artystyczna Teatru im. Bogusławskiego w Kaliszu, na dziesięć premier sezonu reżyseruje trzy: *Srebrny grosz* Rymkiewicza oraz *W drodze* Rozowa ze scenografią Ewy Czuby (8 I 1967) i *Szklaną menażerię* Williamsa (1 III 1967). Por. 16 III 1967.

7 IX 1966
Premiera *Piasta i Popiela* Anny Świrszczyńskiej z muzyką Wandy Dubanowicz w Teatrze Lalek w Wałbrzychu.
Na osiem premier tego teatru żadnej nie reżyseruje kobieta, ale do trzech scenografie realizują: Ewa Czerechowska, Zofia Gutkowska, Leokadia Serafinowicz.

8 IX 1966
Premiera *Białych braci* Marii Kann w reżyserii Marty Janic w Teatrze Lalek „Banialuka" w Bielsku-Białej.

8 IX 1966
Joanna Piekarska, dyrektorka Teatru Lalek „Świerszcz" w Białymstoku, reżyseruje *Baśń o zaklętym kaczorze* Marii Kann.

10 IX 1966
Zofia Miklińska-Jaśniewicz reżyseruje w Teatrze „Guliwer" w Warszawie sztukę *Bamba w oazie Tongo* Ośnicy ze scenografią i lalkami Gizeli Bachtin-Karłowskiej i muzyką Wandy Dubanowicz.

10 IX 1966
Jowita Pieńkiewicz, na etacie w Teatrze Polskim w Poznaniu, reżyseruje *Gyubala Wahazara* Witkacego ze scenografią Teresy Darochy. A tym samym sezonie jeszcze *Kram z piosenkami* Schillera ze scenografią Teresy Ponińskiej (27 I 1967) oraz w Teatrze Nowym *Trojanki* Eurypidesa (13 XI 1966) i *Wachlarz Lady Windermere* Wilde'a (19 VIII 1967).

11 IX 1966
Krystyna Tyszarska reżyseruje monodram *Moja droga do Polski* Kurowskiego, będący adaptacją wspomnień Hejdy Macoch *Awans pokolenia* w Teatrze Dolnośląskim w Jeleniej Górze. Scenografię projektuje Danuta Pogorzelska, a występuje – Halina Słojewska.

13 IX 1966
Elżbieta Czaplińska reżyseruje *Szewczyka Dratewkę* Marii Kownackiej w Teatrze Lalki „Tęcza" w Słupsku. W tym sezonie zrealizuje także sztukę Lucyny Krzemienieckiej *Historia cała o niebieskich migdałach* (6 V 1967).

15 IX 1966
Na Scenie Kameralnej Teatru Polskiego w Warszawie premiera *Dnia jego powrotu* Zofii Nałkowskiej.

15 IX 1966
Noemi Korsan reżyseruje *Barbarę Radziwiłłównę* Felińskiego ze scenografią Liliany Jankowskiej w Bałtyckim Teatrze Dramatycznym im. Słowackiego w Koszalinie.
Jako etatowa reżyserka realizuje w bieżącym sezonie w sumie trzy z jedenastu premier: *Tango* Mrożka ze scenografią Krystyny Husarskiej (11 II 1967) i *Fizyków* Dürrenmatta (współreżyseria z Lechem Komarnickim, 19 V 1967).

16 IX 1966
Maria d'Alphonse, etatowa reżyserka Teatru im. Horzycy w Toruniu, reżyseruje sztukę *Gdzie diabeł nie może* Niewiarowicza ze scenografią Ewy Nahlik. W tym sezonie realizuje jeszcze jedną premierę: *Pani Dally ma kochanka* Hanleya (15 I 1967).

16 IX 1966
Maria Chodecka reżyseruje *Drogę do Czarnolasu* Maliszewskiego ze scenografią Ewy Nahlik w Teatrze Ziemi Gdańskiej.

17 IX 1966
Aniela Borysławska reżyseruje *Rewolwer* Fredry w Teatrze Ziemi Łódzkiej oraz sztukę *Ktoś nowy* Domańskiego (6 V 1967).

24 IX 1966
Danuta Baduszkowa reżyseruje *Hrabinę* Moniuszki w Operze Poznańskiej.

24 IX 1966
Ines Kuske projektuje scenografię do *W pustyni i w puszczy* Sienkiewicza w Lubuskim Teatrze im. Kruczkowskiego w Zielonej Górze.

27 IX 1966
Premiera sztuki Hanny Januszewskiej *Chochołowa muzyka* w reżyserii Marii Korzeniowskiej w Teatrze Lalki i Aktora „Marcinek" w Poznaniu.

28 IX 1966
Lidia Zamkow reżyseruje *Makbeta* Szekspira w przekładzie Krystyny Berwińskiej, ze scenografią Urszuli Gogulskiej w Teatrze im. Słowackiego w Krakowie.

1 X 1966
Teresa Żukowska reżyseruje *Ladacznicę z zasadami* Sartre'a w Teatrze im. Osterwy w Gorzowie Wielkopolskim. W tym samym sezonie wystawia także *Drugi strzał* Thomasa (19 X 1966). Na siedem premier sezonu – pięć realizują kobiety, prócz Żukowskiej także Stefania Domańska i Ewa Kołogórska.

1 X 1966
Zofia Wierchowicz, etatowa scenografka Teatrów Dramatycznych w Szczecinie, projektuje scenografię do *Otella* Szekspira w Teatrze Współczesnym.

1 X 1966
Olga Koszutska reżyseruje sztukę *Kowal, pieniądze i gwiazdy* Szaniawskiego ze scenografią Iwony Zaborowskiej w Teatrze Nowym w Łodzi.
Iwona Zaborowska jest główną scenografką teatru i w tym sezonie projektuje jeszcze scenografię do *Ślubów panieńskich* Fredry na Małej Scenie (16 II 1967). W dziesięciu premierach tego sezonu scenografię realizowało pięć kobiet, prócz Zaborowskiej – Alina Ronczewska, Ewa Czuba, Irena Burke.

2 X 1966
Jolanta Ziemińska, etatowa reżyserka Teatru im. Jaracza w Olsztynie, reżyseruje *Zaczarowany biały łuk* Makariusa ze scenografią Ewy Nahlik.
W bieżącym sezonie Ziemińska reżyseruje także *Pannę z mokrą głową* Makuszyńskiego ze scenografią Danuty Pogorzelskiej (8 XII 1966) i *Wassę Żeleznową* Gorkiego (27 VII 1967).

13 X 1966
Maria Straszewska reżyseruje *Ocalenie Izaaka* Krzyżagórskiego w ramach Estrady Dolnośląskiej.
Estrada Dolnośląska w bieżącym sezonie realizuje pięć premier, z czego cztery realizują kobiety, prócz Straszewskiej – Lidia Wysocka i Halina Dzieduszycka.

16 X 1966
Janina Orsza-Łukasiewicz reżyseruje *Moralność pani Dulskiej* Gabrieli Zapolskiej w Teatrze Ziemi Pomorskiej w Grudziądzu. W tym sezonie jako etatowa reżyserka wystawi jeszcze *Sprytną wdówkę* Goldoniego (19 I 1967) i *Odwety* Kruczkowskiego (29 III 1967).

20 X 1966
Wanda Laskowska, etatowa reżyserka Teatru Narodowego w Warszawie, wystawia sztukę *Wyszedł z domu* Różewicza ze scenografią Zofii Pietrusińskiej.

"Wanda Laskowska wykazała już w inscenizacji sztuk Witkacego jak dobrze rozumie nową literaturę. Także i tym razem znalazła właściwy klucz do sztuki Różewicza. Wydobyła jej humor i myśl, trafnie poprowadziła aktorów. W pierwszym akcie nie mogła wiele zdziałać wobec wad i słabości dramatycznej tekstu, natomiast akt drugi rozegrała pewnie i efektownie."
Roman Szydłowski *Poetycka groteska Różewicza*, "Trybuna Ludu" nr 292, z 22 X 1966

"Reżyserka, Wanda Laskowska, dała się uwieść pozorom. Te pozory co chwila wskazywały jej nowy cel, każdy atakowała z zaciekłością i do końca, ale w tej mnogości ataków rozpłynęła się nieco zasadnicza wymowa sztuki."
Witold Filler *Różewicz contra Dulska*, "Żołnierz Wolności" nr 255, z 28 X 1966

"Wielka machina teatralna, zbyt rozbudowana, niepotrzebnie demonizująca «tak zwaną komedię» Różewicza, przytłoczyła tekst, próbowała mu nadać (po co?) rangę nowoczesnego moralitetu, opatrzyła go komentarzem awangardowej stylistyki teatralnej."
(jkg) *Różewicz w Narodowym*, "Współczesność" nr 24/1966

23 X 1966
Barbara Fijewska reżyseruje *Kram z piosenkami* Schillera w Teatrze Polskim w Bielsku-Białej.

28 X 1966
Halina Dzieduszycka, etatowa reżyserka Teatru Rozmaitości we Wrocławiu, na dziewięć premier reżyseruje dwie – *Mądrą żonę* Goldoniego oraz sztukę *Mój biedny Marik* Arbuzowa (9 III 1967).

29 X 1966
Maria Straszewska reżyseruje *Czajkę* Czechowa ze scenografią Jadwigi Przeradzkiej w Teatrze Polskim – Teatrze Kameralnym we Wrocławiu.
W tym sezonie reżyseruje także *W małym dworku* Witkacego (4 III 1967) oraz *Trzy łamane przez cztery* Bardijewskiego (29 VI 1967).
Zob. też 11 II 1967.

4 XI 1966
Natalia Gołębska, kierowniczka literacka Teatru Lalki i Aktora „Miniatura" w Gdańsku, reżyseruje dwie z czterech premier tego sezonu: *Z igły widły* Fenikowskiego ze scenografią i lalkami Gizeli Bachtin-Karłowskiej (kierowniczka plastyczna teatru) i z muzyką Wandy Dubanowicz oraz własną sztukę *Bo w mazurze taka dusza* (12 VI 1967, wznowienie).

5 XI 1966
Halina Mikołajska występuje w monodramie *O długim czekaniu* wg *Józefa i jego braci* Manna w Sali Prób Teatru Dramatycznego w Warszawie. Irma Czaykowska jest konsultantką reżyserską.

12 XI 1966
Janina Orsza-Łukasiewicz reżyseruje sztukę *Mój biedny Marat* Arbuzowa w Teatrze Zagłębia w Sosnowcu.

12 XI 1966
Maryna Broniewska reżyseruje *Niestałość serc* Marivaux ze scenografią Ewy Wojtasiewicz w Teatrze Dolnośląskim w Jeleniej Górze.

14 XI 1966
Irena Pikiel projektuje scenografię do *Zimowej przygody* Orskiego w Teatrze Lalek „Pleciuga" w Szczecinie.

16 XI 1966
Barbara Kilkowska reżyseruje *Emila i detektywów* Kästnera w Teatrze Syrena w Warszawie.

17 XI 1966
Maria Billiżanka reżyseruje *Placówkę* Prusa w adaptacji Janiny Morawskiej w Teatrze Rozmaitości w Krakowie.
W tym samym sezonie zrealizuje jeszcze *Królową Śniegu* Szwarca ze scenografią Anny Drozd (18 II 1967).
W Teatrze Rozmaitości, którym kieruje Halina Gryglaszewska na osiem premier – pięć realizują kobiety.
Zob. też 11 III 1967.

17 XI 1966
Monika Snarska, kierowniczka artystyczna Teatru „Guliwer" w Warszawie, reżyseruje *Zwinną wiewiórkę* Temporala ze scenografią Ines Kuske. W tym sezonie wystawi także *Złoty kluczyk* Jekateriny Borisowej ze scenografią Doroty Łabanowskiej (24 V 1967).

18 XI 1966
Ewa Kołogórska reżyseruje *Paryżanina* Magniera w Teatrze Polskim w Szczecinie.

19 XI 1966
Halina Cieszkowska reżyseruje *Szklaną menażerię* Williamsa na Małej Scenie Teatru Śląskiego im. Wyspiańskiego w Katowicach.

19 XI 1966
Jadwiga Chojnacka reżyseruje w Teatrze Rozmaitości w Warszawie *Pannę Maliczewską* Gabrieli Zapolskiej.

19 XI 1966
Ida Kamińska, dyrektorka Teatru Żydowskiego im. Ester Rachel Kamińskiej w Warszawie, reżyseruje sztukę *Mister David* Taylora we własnym przekładzie.

20 XI 1966
Liliana Jankowska projektuje scenografię do *Żeglarza* Szaniawskiego w Teatrze Wybrzeże w Gdański (na scenie Teatr Kameralny w Sopocie). Na tej samej scenie zrealizuje także scenografię do sztuki *Łóżko* Afanasjewa (28 V 1967).
Teatr Wybrzeże zatrudnia czworo scenografów, w tym Lilianę Jankowską i Jadwigę Pożakowską. Pożakowska w Teatrze Kameralnym w Sopocie w bieżącym sezonie projektuje scenografię do trzech premier (na siedem). Na głównej scenie scenografki w tym sezonie nie pracują.

25 XI 1966
Zofia Jaremowa, dyrektorka Teatru Lalek „Groteska" w Krakowie, wystawia *Od Krakowa jadę...* Natalii Gołębskiej z choreografią Zofii Więcławówny.

27 XI 1966
Barbara Rychłowska-Kulikowska, etatowa reżyserka Teatru Lalki i Aktora „Baj Pomorski" w Toruniu, reżyseruje *Baśń o rycerzu Gotfrydzie* Krystyny Wojtasik wg Haliny Górskiej oraz dwie inne sztuki: *Przygody Gwiazdki* Milcińskiego (30 XII 1966, wznowienie) i *Legendy warszawskie, czyli o Jaśku Złotniku i pięknej burmistrzance* Kazimiery Jeżewskiej (5 III 1967).

3 XII 1966
Stefania Domańska reżyseruje *Moralność pani Dulskiej* Gabrieli Zapolskiej ze scenografią Teresy Targońskiej w Teatrze im. Osterwy w Gorzowie Wielkopolskim.
W tym sezonie zrealizuje także *Szkołę żon* Moliera (1 IV 1967).
Zob. też 1 X 1966.

3 XII 1966
Danuta Bleicherówna reżyseruje *Paryżanina* Magniera w Teatrze Śląskim im. Wyspiańskiego w Katowicach, na scenie Teatr Rozmaitości.

3 XII 1966
Barbara Kostrzewska, dyrektorka Operetki Dolnośląskiej we Wrocławiu, reżyseruje jedną premierę (na trzy) – *My Fair Lady* Loewe'a.

4 XII 1966
Danuta Baduszkowa, kierowniczka artystyczna Teatru Muzycznego w Gdyni, reżyseruje dwie z pięciu premier teatru, w tym *Rinaldo* Modugno oraz *Cygańską miłość* Lehára (1 IV 1967).

5 XII 1966
Premiera sztuki Hanny Januszewskiej *Mały tygrys Pietrek* ze scenografią Heleny Naksianowicz w Teatrze Lalki i Aktora „Kubuś" w Kielcach.

10 XII 1966
Lia Rotbaum, jedyna reżyserka etatowa Opery we Wrocławiu, reżyseruje *Manon Lescaut* Pucciniego.
W tym samym sezonie także – *Zaręczyny w klasztorze* Prokofiewa (22 IV 1967).

15 XII 1966
Stefania Domańska reżyseruje *Śluby panieńskie* Fredry w Teatrze Zagłębia w Sosnowcu.

18 XII 1966
Irena Byrska reżyseruje sztukę *Pan Drops i jego trupa* Brzechwy w Teatrze Nowym w Łodzi.

20 XII 1966
Janina Jarzynówna-Sobczak reżyseruje i opracowuje choreografię do *Jasia i Małgosi* Humperdincka w Operze Bałtyckiej w Gdańsku.

22 XII 1966
Janina Kilian-Stanisławska reżyseruje *Diabelskie figle* Ewy Laue w Teatrze „Lalka" w Warszawie.

29 XII 1966
Urszula Gogulska projektuje scenografię do *Zmierzchu* Babla w Starym Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie.
Kobiety w tym teatrze nie reżyserują, ale do sześciu (z dziesięciu) premier projektują scenografię, m.in. Ewa Starowieyska do *Cymbelina* Szekspira (15 VII 1967), Krystyna Zachwatowicz do *Pokojówek* Geneta (17 XII 1966) oraz Anna Rachel i Lidia Skarżyńska.

30 XII 1966
Premiera sztuki Marii Kownackiej *O straszliwym smoku i dzielnym szewczyku, prześlicznej królewnie i królu Gwoździku* w reżyserii Wandy Byrskiej w Teatrze Lalek „Pinokio" w Łodzi. Wanda Byrska wyreżyseruje także sztukę *Rubel samosiejek* Jelisiejewa (18 III 1967).

1 I 1967
Irena Babel, dyrektorka Teatru Ludowego w Nowej Hucie, reżyseruje dwie z sześciu premier w swoim teatrze – *Bluesa dla pana Charlie* Baldwina ze scenografią Urszuli Gogulskiej oraz *Zygmuntowskie czasy* Kraszewskiego (6 IV 1967).
Z pozostałych czterech premier aż trzy reżyserują kobiety: Łucja Kossakowska i Izabella Cywińska.

5 I 1967
Wanda Laskowska reżyseruje *Wieczór zbrodniarzy* Triana ze scenografią Zofii Wierchowicz w Sali Prób Teatru Dramatycznego w Warszawie.

7 I 1967
Krystyna Meissner reżyseruje operę *Axur, król Ormus* Salieriego w Operze Poznańskiej.

7 I 1967
Aleksandra Sell-Walter, etatowa scenografka Teatru Nowego w Zabrzu, projektuje scenografię do trzech z pięciu premier tego sezonu, między innymi do *Przygód Tomka Sawyera* Twaina.

8 I 1967
Krystyna Berwińska reżyseruje *Zabawę* Mrożka i *Jana Macieja Karola Wścieklicę* Witkacego w Teatrze Ziemi Mazowieckiej. Premiera odbywa się w Otwocku.

"Ambitny Teatr Ziemi Mazowieckiej odważnie sięgnął po Mrożka i Witkiewicza w jednym przedstawieniu. Dał tym dowód, że szanuje swoją publiczność, że w objazdach nieraz po całkiem małych miasteczkach nie traktuje swoich widzów jako maluczkich, niedorosłych do

odbioru stołecznych sukcesów, że chce upowszechniać dobrą literaturę współczesną. Brawo! – nawet wtedy, gdyby ten odbiór nie wszędzie był jak należy."
August Grodzicki *Gdzie się bawią?...*, "Życie Warszawy" b.d.

13 I 1967
Xymena Zaniewska projektuje scenografię do *Pana Wokulskiego* Hanuszkiewicza wg Prusa w Teatrze Powszechnym w Warszawie.

21 I 1967
Premiera *Niech no tylko zakwitną jabłonie* Agnieszki Osieckiej w reżyserii i choreografii Barbary Fijewskiej w Teatrze Dolnośląskim w Jeleniej Górze.
Fijewska zrealizuje tę premierę także w Teatrze Współczesnym w Szczecinie. Zob. 1 VI 1967.

27 I 1967
Premiera sztuki Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej *Dowód osobisty rodu Zebrzydowieckich* ze scenografią Ireny Skoczeń w Teatrze Klasycznym w Warszawie.

28 I 1967
Maryna Broniewska reżyseruje *Cyganerię* Pucciniego w Teatrze Wielkim w Warszawie z kostiumami Zofii Wierchowicz.

3 II 1967
Premiera sztuki Aliny Nowak *Legenda Warszawy* w Teatrze Lalek „Arlekin" w Łodzi.

4 II 1967
Maria Straszewska reżyseruje *Kryptonim 317* Sołowiewa w Teatrze im. Osterwy w Lublinie.

8 II 1967
Premiera *Skiza* Gabrieli Zapolskiej ze scenografią Wandy Czaplanki i w opracowaniu muzycznym Aleksandry Szulcówny w Teatrze Dramatycznym w Wałbrzychu.

11 II 1967
Premiera *Sprawy Dantona* Stanisławy Przybyszewskiej ze scenografią Krystyny Zachwatowicz w Teatrze Polskim we Wrocławiu.
W Teatrze Polskim zrealizowanych zostaje jedenaście premier, z czego na głównej scenie – pięć, a w Teatrze Kameralnym – sześć, z których pięć reżyserują kobiety.
Zob. też 29 X 1966.

15 II 1967
Izabella Cywińska reżyseruje *Szklaną menażerię* Williamsa na Scenie przy Czackiego Teatru Współczesnego w Warszawie.
Wcześniej zrealizowała tę samą sztukę w Teatrze im. Węgierki w Białymstoku (29 IX 1966), gdzie jest etatową reżyserką.

18 II 1967
Lucyna Tychowa reżyseruje *Żabusię* Gabrieli Zapolskiej ze scenografią Elżbiety Chojak-Myśko w Teatrze im. Osterwy w Lublinie.

18 II 1967
Premiera *Baśni o szlachetnym rycerzu* Krystyny Wojtasik wg Haliny Górskiej w Teatrze „Guliwer" w Warszawie.

18 II 1967
Danuta Knoppówna reżyseruje *Lillę Wenedę* Słowackiego ze scenografią Marii Jankowskiej w Teatrze Polskim w Bydgoszczy.

25 II 1967
Teresa Żukowska, etatowa reżyserka Teatru im. Węgierki w Białymstoku, wystawia *Mizantropa* Moliera ze scenografią Teresy Ponińskiej, etatowej scenografki teatru.
W tym sezonie Żukowska wyreżyseruje jeszcze sztukę *Krzysztofie nie szalej* Barangi (29 VI 1967), a Ponińska zaprojektuje scenografię do *Tanga* Mrożka (22 IV 1967).

25 II 1967
Romana Próchnicka reżyseruje *Grupę Laokoona* Różewicza w Teatrze Śląskim im. Wyspiańskiego w Katowicach, na scenie Teatr Rozmaitości.

26 II 1967
Premiera *Baśni o zaklętym kaczorze* Marii Kann w Teatrze Lalki i Aktora „Kubuś" w Kielcach.

2 III 1967
Olga Koszutska reżyseruje *Zaciszny pensjonat* Katajewa w Teatrze Komedia w Warszawie.

3 III 1967
Krystyna Tyszarska, etatowa reżyserka Teatru Polskiego w Bydgoszczy, reżyseruje na scenie Teatr Kameralny *Maliniarza* Hochwäldera.

11 III 1967
Halina Gryglaszewska, dyrektorka Teatru Rozmaitości w Krakowie, reżyseruje trzy z ośmiu premier tego sezonu, w tym *Maliniarza* Hochwäldera.

11 III 1967
Premiera *Moralności pani Dulskiej* Gabrieli Zapolskiej w reżyserii Lidii Zamkow, ze scenografią Barbary Stopki w Teatrze im. Słowackiego w Krakowie.

15 III 1967
Premiera sztuki Barbary Dąbrowskiej *Wyrwidąb i Waligóra* w Teatrze Lalek „Czarodziej" w Warszawie.

16 III 1967
Krystyna Horecka, etatowa reżyserka Teatru Ludowego w Warszawie, projektuje scenografię do sztuki *Skazaniec* Behana. W tym sezonie także do *Opery za trzy grosze* Brechta (10 VI 1967).

16 III 1967
Jitka Stokalska reżyseruje *Romea i Julię* Szekspira w Teatrze im. Bogusławskiego w Kaliszu.
Na dziesięć premier sezonu – cztery reżyserowały kobiety i w czterech scenografię robiły kobiety. Dyrektorką teatru jest Alina Obidniak. Por. 4 IX 1966.

6 IV 1967
Joanna Koenig reżyseruje *W czepku urodzoną* Skowrońskiego w Teatrze Polskim, na scenie Teatr Kameralny, w Bydgoszczy.

7 IV 1967
Jagienka Zychówna reżyseruje *Niech no tylko zakwitną jabłonie* Agnieszki Osieckiej w Teatrze Wybrzeże w Gdańsku.

8 IV 1967
Premiera *Dzikich łabędzi* Kazimiery Jeżewskiej ze scenografią i lalkami Aliny Afanasjew w Teatrze Lalki i Aktora w Lublinie.

23 IV 1967
Maria Kaniewska reżyseruje *Rozmowę* Mauriaca w Teatrze im. Jaracza w Łodzi.

27 IV 1967
Premiera sztuki *Ich czworo* Gabrieli Zapolskiej w Teatrze Powszechnym w Warszawie.

28 IV 1967
Ewa Stojowska reżyseruje *Niemców* Kruczkowskiego w Teatrze Ziemi Krakowskiej im. Solskiego w Tarnowie.

29 IV 1967
Wanda Wróblewska reżyseruje *Pigmaliona* Shawa ze scenografią Teresy Darochy w Teatrze Ziemi Mazowieckiej. Premiera w Mińsku Mazowieckim.

6 V 1967
Krystyna Meissner, etatowa reżyserka Teatru Polskiego w Bydgoszczy, reżyseruje *Sie kochamy* Schisgala ze scenografią Ewy Nahlik na scenie Teatr Kameralny. Później na głównej scenie wystawia jeszcze *Lekcję kłamstwa* Barilleta i Grédy'ego (15 VII 1967).

12 V 1967
Maria Straszewska reżyseruje *Rosmersholm* Ibsena ze scenografią Teresy Ponińskiej w Teatrze Nowym w Poznaniu.

13 V 1967
Barbara Kilkowska reżyseruje *Zielonego gila* de Moliny ze scenografią Jolanty Boni-Marczyńskiej w Teatrze Ziemi Mazowieckiej. Premiera w Garwolinie.

18 V 1967
Irma Czaykowska wystawia *Niedzielę w Rzymie* Kramera w Operetce w Warszawie.

28 V 1967
Marta Janic, dyrektorka Teatru Lalek „Pinokio" w Łodzi, reżyseruje jedną z czterech premier tego sezonu: *Ptaka księżycowego* Ośnicy. Zob. też 30 XII 1966.

1 VI 1967
Premiera *Niech no tylko zakwitną jabłonie* Agnieszki Osieckiej w reżyserii i choreografii Barbary Fijewskiej, ze scenografią Wandy Czaplanki w Teatrze Współczesnym w Szczecinie.

1 VI 1967
Premiera *O krasnoludkach i sierotce Marysi* Marii Konopnickiej w Teatrze Rapsodycznym w Krakowie. Opracowanie tekstu: Elżbieta Wojciechowska, opracowanie sceniczne: Danuta Jodłowska, scenografia: Anna Drozd.

10 VI 1967
Wanda Fik, etatowa scenografka Teatru Ziemi Opolskiej w Opolu, projektuje scenografię do dwóch premier (na siedem), w tym do *Wygnańców* Joyce'a.

10 VI 1967
Elwira Turska reżyseruje *Cztery pory roku* Weskera ze scenografią Barbary Stopki w Teatrze im. Wandy Siemaszkowej w Rzeszowie.

17 VI 1967
Stefania Domańska reżyseruje *Pamiętnik szubrawca własną ręką pisany* Ostrowskiego w Teatrze im. Fredry w Gnieźnie.

17 VI 1967
Zofia Modrzewska reżyseruje *Kowala, pieniądze i gwiazdy* Szaniawskiego w Teatrze im. Osterwy w Lublinie.

24 VI 1967
Eleonora Staniecka reżyseruje sztukę *Wilk, koza i koźlęta* Grabowskiego w Teatrze „Lalka" w Warszawie.

8 VII 1967
Lia Rotbaum reżyseruje *Szóstą żonę Sinobrodego* Offenbacha w Operze Bałtyckiej w Gdańsku.

9 VII 1967
Romana Próchnicka reżyseruje *Intrygę i miłość* Schillera ze scenografią Anny Drozd w Teatrze Ziemi Krakowskiej im. Solskiego w Tarnowie.

21 VII 1967
Wanda Laskowska reżyseruje w Teatrze Narodowym w Warszawie *Człowieka z budki suflera* Rittnera ze scenografią Łucji Kossakowskiej.
"Powiedzmy od razu, że w spektaklu reżyserowanym z maksimum prostoty, bez żadnych udziwnień, czy ekscentrycznych pomysłów przez Wandę Laskowską, wykonawcy na ogół temu zadaniu sprostali."
Karolina Beylin *Sprzedane marzenia*, "Ekspress Wieczorny" z 27 VII 1967

1966/1967
W tym sezonie w Teatrze im. Żeromskiego w Kielcach odbyło się 13 premier. Autorką, reżyserką ani scenografką żadnej z nich nie była kobieta.

Sezon 1967/1968

3 IX 1967
Premiera sztuki Anny Świrszczyńskiej *Farfurka królowej Bony* w inscenizacji Barbary Rychłowskiej w Teatrze Lalki i Aktora „Baj Pomorski" w Toruniu.

8 IX 1967
Bożena Radziszewska reżyseruje *Niezwykłą przygodę* Odrowąża ze scenografią Liliany Jankowskiej na scenie w Słupsku Bałtyckiego Teatru Dramatycznego im. Słowackiego w Koszalinie.

9 IX 1967
Maria Adamska robi scenografię do *Opery za trzy grosze* Brechta w Teatrze im. Mickiewicza w Częstochowie.

10 IX 1967
Premiera adaptacji powieści Deotymy *Panienka z okienka* w Teatrze im. Osterwy w Lublinie.

15 IX 1967
Helena Naksianowicz, etatowa scenografka Teatru Lalki i Aktora „Kubuś" w Kielcach, robi scenografię do pięciu z sześciu premier teatru, między innymi do *Trzech pomarańczy* Michałkowa.

15 IX 1967
Krystyna Skuszanka reżyseruje *Sen srebrny Salomei* Słowackiego ze scenografią Krystyny Zachwatowicz w Teatrze Polskim we Wrocławiu. W tym samym sezonie reżyseruje także *Życie snem* Calderona ze scenografią Krystyny Zachwatowicz (3 I 1968) oraz *Królewskie łowy słońca* Shaffera (9 V 1968).

16 IX 1967
Ewa Nahlik, etatowa reżyserka Teatru Dolnośląskiego w Jeleniej Górze, realizuje scenografię do *Pana Jowialskiego* Fredry.

17 IX 1967
Urszula Gogulska, scenografka Teatru Ludowego w Nowej Hucie, robi scenografię do *Bliźniaków z Wenecji* Goldoniego oraz m.in. do *Róży* Żeromskiego (4 V 1968).

17 IX 1967
Premiera *Skiza* Gabrieli Zapolskiej w reżyserii Krystyny Sznerr i ze scenografią Iwony Zaborowskiej w Teatrze Nowym w Łodzi.

22 IX 1967
Premiera sztuki Zofii Nałkowskiej *Dom kobiet* w reżyserii Ewy Kołogórskiej w Teatrze Polskim w Szczecinie.

23 IX 1967
Jadwiga Pożakowska robi scenografię do *Zmierzchu* Babla w Teatrze Wybrzeże w Gdańsku. W tym samym sezonie także do *Ciężkich czasów* Bałuckiego (23 V 1968) oraz do *Czajki* Czechowa na Scenie Kameralnej (14 IV 1968).

23 IX 1967
Aleksandra Sell-Walter, etatowa scenografka Teatru Nowego w Zabrzu, robi scenografię do *Krakowiaków i górali* Bogusławskiego oraz czterech innych premier teatru, m.in. *Placówki* Prusa (24 III 1968).

25 IX 1967
Danuta Michałowska reżyseruje *Gilgamesza* w ramach działalności Estrady Krakowskiej.

29 IX 1967
Zofia Wierchowicz robi scenografię do *Ryszarda III* Szekspira w Teatrze Współczesnym w Szczecinie. W tym sezonie także do *Don Juana* Moliera (15 III 1968).

30 IX 1967
Lucyna Tychowa reżyseruje *Szczęście Frania* Perzyńskiego ze scenografią Teresy Targońskiej w Teatrze im. Osterwy w Gorzowie Wielkopolskim.

8 X 1967
Krystyna Horecka, etatowa scenografka Teatru Ludowego w Warszawie, opracowuje scenografię do *W czepku urodzonej* Skowrońskiego. W tym sezonie także zrealizuje scenografię do *Fanszetki z Szałamają* Bogusławskiego (28 I 1968).

8 X 1967
Barbara Rychłowska-Kulikowska, etatowa reżyserka Teatru Lalki i Aktora „Baj Pomorski" w Toruniu reżyseruje *Klonowych braci* Szwarca. W tym sezonie także: *Królową Śniegu* Szwarca (5 XI 1967), *Szewca Dratewkę* Jaremy (31 XII 1967), *Całkiem inny świat* Mielniczka (26 V 1968).

12 X 1967
Joanna Piekarska, dyrektorka Teatru Lalek „Świerszcz" w Białymstoku, reżyseruje *Jak się bawić, to się bawić* Jelisiejewa. W tym samym sezonie wyreżyseruje także *Przygody Tomcia Palucha* Zaborowskiego (7 V 1968).

14 X 1967
Barbara Ptak robi scenografię do *Mazepy* Słowackiego w Teatrze Śląskim im. Wyspiańskiego w Katowicach.

14 X 1967
Marta Janic, dyrektorka Teatru Lalek „Pinokio" w Łodzi, reżyseruje *Gdzie jest A?* Molla. A w tym samym sezonie także *O czym mówią pory roku* Galewicza (31 III 1968).

15 X 1967
Irena Pikiel, kierowniczka plastyczna Teatru Lalek „Pleciuga" w Szczecinie, robi scenografię do *Krainy lalek* Szwarca. W tym sezonie realizuje także scenografię do *Trzech pomarańczy* Michałkowa (20 IV 1968).

18 X 1967
Maria Straszewska reżyseruje *Skąpca* Moliera w Teatrze Polskim we Wrocławiu. W Teatrze Kameralnym reżyseruje w tym sezonie także *Punkt C* Jamiaque (16 III 1968) i *Jak obrabować bank* Fayada (22 VI 1968).

20 X 1967
Irena Ładosiówna reżyseruje *Moralność pani Dulskiej* Gabrieli Zapolskiej w Teatrze im. Węgierki w Białymstoku.

20 X 1967
Stefania Domańska reżyseruje *Cudze dziecko* Szkwarkina ze scenografią Ewy Nahlik w Teatrze Ziemi Pomorskiej w Grudziądzu.

21 X 1967
Teresa Ponińska realizuje scenografię do sztuki *Mindowe król litewski* Słowackiego w Lubuskim Teatrze im. Kruczkowskiego w Zielonej Górze.

21 X 1967
Wanda Padwa, dyrektorka Estrady Warszawskiej, reżyseruje *Dwie gitary* - montaż poetycki z okazji Rewolucji Październikowej, który mam premierę w Wyszkowie. W tym sezonie wyreżyseruje jeszcze trzy inne programy-montaże rozrywkowe.

22 X 1967
Premiera sztuki Anny Świrszczyńskiej *Tygrys tańczy dla Szu-Hin* w reżyserii Moniki Snarskiej w Teatrze Lalek „Guliwer" w Warszawie.

28 X 1967
Krystyna Berwińska reżyseruje *Wrogów* Gorkiego w Teatrze Ziemi Mazowieckiej w Warszawie.

"Sympatyczny Teatr Ziemi Mazowieckiej porwał się na zadanie przerastające jego siły i środki. Czy można mieć do niego pretensję o to, że ta próba zakończyła się porażką?"
Roman Szydłowski *Siły mierzone na zamiary,* "Trybuna Ludu" z 14 XI 1967

28 X 1967
Maria Wiercińska reżyseruje *Kosmogonię* Iwaszkiewicza ze scenografią Barbary Stopki w Teatrze im. Słowackiego w Krakowie, na Scenie Klubu Związku Zawodowego Kolejarzy.

28 X 1967
Halina Cieszkowska reżyseruje *W czepku urodzoną* Skowrońskiego w Teatrze Zagłębia w Sosnowcu.

28 X 1967
Danuta Pogorzelska, etatowa scenografka Teatru im. Jaracza w Olsztynie, robi scenografię do *Ośmiu kobiet* Thomasa oraz dwóch innych premier tego sezonu: *Niezawodnego systemu* Feydeau (17 VIII 1968) i sztuki *A oni tylko słuchali* Wiernika na Scenie Margines (29 XII 1967).

29 X 1967
Irena Babel reżyseruje *Wiśniowy sad* Czechowa w Teatrze Ludowym w Nowej Hucie z Haliną Mikołajską w roli Raniewskiej.

"Z Czechowa została tylko Raniewska. Kreacja Mikołajskiej zacierała różnice między Czechowem realistą i subtelnym psychologiem a Czechowem poetyckim. Krótkie, nerwowe frazy, jakby nie dopowiedziane do końca, błyskawiczne zmiany nastrojów [...] niby w

ucieczce przed czasem, przeszłym i przyszłym, syntetyzujące rosyjskość, kobiecość i dekadentyzm, czyniły równocześnie z postaci Raniewskiej człowieka współczesnego. [...] I tak oto – nie naciągając Czechowa do współczesności – Halina Mikołajska potrafiła znaleźć do niej drogę, podczas gdy zabiegi reżysera, odwrotne w zamierzeniu, odwrotny także odniosły skutek."
Elżbieta Morawiec *Czechow bez programu*, "Życie Literackie" nr 825, 1967

31 X 1967
Ewa Bonacka reżyseruje *Nam nie drewno potrzebne lecz kamień: Pugaczow, Kraina hultajów* Jesienina w Teatrze Polskim w Warszawie.

3 XI 1967
Joanna Koenig reżyseruje sztukę *Okoliczności łagodzące* Tabiego na scenie Kameralnej Teatru Polskiego w Bydgoszczy.

3 XI 1967
Teresa Ujazdowska reżyseruje *Czterdziesty pierwszy* Ławreniewa ze scenografią Innocenty Tomaszewskiej w Teatrze Dolnośląskim w Jeleniej Górze.

4 XI 1967
Maria Kaniewska reżyseruje *Tragedię optymistyczną* Wiszniewskiego w Teatrze im. Jaracza w Olsztynie.

4 XI 1967
Anna Szeliga, etatowa scenografka Teatru Dramatycznego w Wałbrzychu, realizuje scenografię do sztuki *Dwoje bram – trudna straż* Calderona.

5 XI 1967
Maria Billiżanka reżyseruje *Niebieskiego ptaka* Maeterlincka w Teatrze Rozmaitości w Krakowie.

5 XI 1967
Lia Rotbaum reżyseruje *Damę pikową* Czajkowskiego w Teatrze Wielkim w Łodzi.

6 XI 1967
Janina Jarzynówna-Sobczak reżyseruje i robi scenografię do *Pancernika Potiomkina* Łuciuka ze scenografią Aliny Ronczewskiej-Afanasjew w Operze i Filharmonii Bałtyckiej w Gdańskiej.

8 IX 1967
Jitka Stokalska reżyseruje *Piknik* Smocka w Teatrze im. Bogusławskiego w Kaliszu.

9 XI 1967
Aniela Borysławska, etatowa reżyserka Teatru Ziemi Łódzkiej w Łodzi, reżyseruje *Heddę Gabler* Ibsena. W tym sezonie także *Okoliczność łagodzącą* Tabiego (27 VI 1968).

11 XI 1967
Barbara Jaklicz reżyseruje *Zielonego gila* de Moliny ze scenografią Ewy Soboltowej i choreografią Barbary Fijewskiej w Teatrze im. Jaracza w Łodzi.

12 XI 1967
Wanda Laskowska reżyseruje *Mazepę* Słowackiego ze scenografią Teresy Ponińskiej w Teatrze Nowym w Poznaniu.

14 XI 1967
Wanda Fik, etatowa scenografka Teatru Ziemi Opolskiej, robi scenografię do *Okoliczności łagodzącej* Tabiego.

15 XI 1967
Teresa Darocha, etatowa scenografka Teatru im. Horzycy w Toruniu, jest autorką scenografii do *Ifigenii w Taurydzie* Goethego. A także między innymi do *Skiza* Gabrieli Zapolskiej (10 III 1968) oraz *Dam i huzarów* Fredry (27 VII 1967).

15 XI 1967
Premiera *Koziołeczka* Marii Kownackiej na Scenie Lalkowej Teatru Ziemi Opolskiej w Opolu.

16 XI 1967
Lidia Zamkow reżyseruje *Eugeniusza Oniegina* Czajkowskiego w Teatrze Wielkim w Warszawie.

18 XI 1967
Izabella Cywińska reżyseruje *Taniec śmierci* Strindberga w Teatrze Rozmaitości w Warszawie.

18 XI 1967
Barbara Kilkowska reżyseruje *Szklane wesele* Arkanowa i Gorina z choreografią Danuty Szczepańskiej w Teatrze Syrena w Warszawie.

19 XI 1967
Zofia Więcławówna reżyseruje operę *Kynolog w rozterce* Czyża ze scenografią Krystyny Zachwatowicz w Operze Krakowskiej.

24 XI 1967
Premiera sztuki Kazimiery Jeżewskiej *Dzikie łabędzie* w reżyserii Teresy Żukowskiej w Teatrze Polskim w Bydgoszczy.

25 XI 1967
Irma Gulska reżyseruje *Kosmogonię* Iwaszkiewicza w Teatrze im. Fredry w Gnieźnie.

25 XI 1967
Liliana Jankowska jest autorką scenografii do spektaklu *Warszawianka* Wyspiańskiego, *Warszawianka 44* Gruszczyńskiego w Bałtyckim Teatrze Dramatycznym im. Słowackiego w Koszalinie.

25 XI 1967
Anna Rachel jest autorką scenografii do sztuki *Świadkowie albo nasza mała stabilizacja* Różewicza, do której arię skomponowała Janina Hładyłowicz ma Małej Scenie Teatru Śląskiego im. Wyspiańskiego w Katowicach.

25 XI 1967
Maja Berezowska robi scenografię do *Jadzi wdowy* Ruszkowskiego w Teatrze Komedia w Warszawie. Krystyna Nowakowska opracowuje choreografię, a Romana Krebsówna odpowiada za przygotowanie wokalne. Alina Janowska występuje w roli tytułowej.

29 XI 1967
Zofia Mikulska reżyseruje *Aminę* Mojslavy Sehnalovej w Teatrze „Groteska" w Krakowie.

5 XII 1967
Elżbieta Wojciechowska realizuje w ramach działalności Estrady Krakowskiej *Pinokia* Collodiego.

5 XII 1967
Halina Dzieduszycka reżyseruje *Szklaną menażerię* Williamsa w Teatrze Współczesnym we Wrocławiu. W tym sezonie realizuje także *Małego Rycerza i panny* wg Sienkiewicza w adaptacji Wandy Maciejewskiej (25 IV 1968).

8 XII 1967
Janina Orsza-Łukasiewicz reżyseruje *Wesele* Wyspiańskiego ze scenografią Zdany Jasińskiej w Teatrze Ziemi Krakowskiej im. Solskiego w Tarnowie. W tym sezonie wystawia także *Pepsie* Victora (18 II 1968).

9 XII 1967
Premiera sztuki Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej *Baba-dziwo* w reżyserii Marii Straszewskiej w Lubuskim Teatrze im. Kruczkowskiego w Zielonej Górze.

10 XII 1967
Olga Koszutska reżyseruje *Trzy białe strzały* Makariusa ze scenografią Liliany Jankowskiej i z choreografią Haliny Pawłowicz w Teatrze Nowym w Łodzi.

17 XII 1967
Maria Kubicka reżyseruje *Bardzo starych oboje* Brandysa w Teatrze im. Żeromskiego w Kielcach.

21 XII 1967
Premiera sztuki Ewy Otwinowskiej *Kariera* w Sali Prób Teatru Dramatycznego w Warszawie.

28 XII 1967
Julianna Całkowa, dyrektorka Teatru Lalki „Tęcza" w Słupsku, reżyseruje sztukę Krystyny Miłobędzkiej *Siała baba mak* oraz dwie inne premiery tego teatru.

29 XII 1967
Premiera sztuki Magdy Strumian *Jak krakowianki z czarta zakpiły* w reżyserii Zuzanny Łozińskiej i ze scenografią Ewy Nahlik w Teatrze Dolnośląskim w Jeleniej Górze.

30 XII 1967
Lidia Skarżyńska jest współautorką (z Jerzym Skarżyńskim) scenografii do *Fantazego* Słowackiego w Starym Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie.

30 XII 1967
Danuta Baduszkowa reżyseruje *Zemstę nietoperza* Straussa w Teatrze Wielkim w Łodzi.

30 XII 1967
Wanda Byrska, etatowa reżyserka Teatru Lalek „Pinokio" w Łodzi, reżyseruje sztukę Małgorzaty Łabęckiej-Koecherowej *Allem Kallem.* W tym samym sezonie także *Klonowych braci* Szwarca (15 VI 1968).

30 XII 1967
Izabella Cywińska reżyseruje *Szaloną Julkę* Kisielewskiego w Teatrze Polskim w Poznaniu.

31 XII 1967
Zofia Weissówna reżyseruje *Fra Divolo* Aubera w Teatrze Muzycznym na scenie operowej w Krakowie. W tym sezonie wystawia także *Wiedeńską krew* Straussa na scenie operetkowej (15 V 1968).

31 XII 1967
Premiera sztuki Urszuli Radziwiłłowej *Niecnota w sidłach* w reżyserii Ireny Byrskiej w Teatrze Dramatycznym w Wałbrzychu.

6 I 1968
Aleksandra Mianowska reżyseruje *Pana Damazego* Blizińskiego w Teatrze Nowym w Zabrzu.

6 I 1968
Stefania Domańska reżyseruje *Pana Jowialskiego* Fredry ze scenografią Barbary Wolniewicz w Lubuskim Teatrze im. Kruczkowskiego w Zielonej Górze.

13 I 1968
Irma Czaykowska reżyseruje *Igraszki trafu i miłości* Marivaux w Teatrze Klasycznym w Warszawie.

20 I 1968
Halina Lubicz reżyseruje *Tajemnicę starej wierzby* Sikiryckiego i Sykały w Lubuskim Teatrze im. Kruczkowskiego w Zielonej Górze.

25 I 1968
Joanna Koenig reżyseruje *Romea i Julię* Szekspira w Teatrze Ziemi Pomorskiej w Grudziądzu.

27 I 1968
Joanna Piekarska reżyseruje *Bajkę o dobrym smoku* Dvorsky'ego ze scenografią Gizeli Karłowskiej w Teatrze Lalki i Aktora „Kubuś" w Kielcach.

1 II 1968
Jowita Pieńkiewicz reżyseruje *Świętoszka* Moliera w Teatrze Nowym w Poznaniu.

2 II 1968
Maria Billiżanka reżyseruje *Czerwonego Kapturka* Szwarca w Teatrze Zagłębia w Sosnowcu.

3 II 1968
Krystyna Sznerr reżyseruje *Chorego z urojenia* Moliera w Teatrze im. Fredry w Gnieźnie.

3 II 1968
Alina Obidniak, dyrektorka Teatru im. Bogusławskiego w Kaliszu, reżyseruje *Sennik współczesny* Konwickiego.

10 II 1968
Wanda Wróblewska reżyseruje *Romeo i Julię* Szekspira w Teatrze Ziemi Mazowieckiej w Warszawie.

11 II 1968
Barbara Fijewska reżyseruje *Kram z piosenkami* Schillera ze scenografią Anny Rachel w Teatrze Śląskim im. Wyspiańskiego w Katowicach.

22 II 1968
Sztuka Joanny Olczak *Ja-Napoleon, albo o potędze wyobraźni* w Teatrze Dramatycznym m.st. Warszawy. W roli Ja-Napoleona wystąpiła Danuta Szaflarska.

23 II 1968
Ewa Kołogórska reżyseruje *Pana Wokulskiego* wg Prusa w Teatrze Polskim w Szczecinie.

24 II 1968
Maria Chodecka reżyseruje sztukę *Alkad z Zalamei* Calderona ze scenografią Ewy Nahlik w Teatrze Ziemi Gdańskiej.

2 III 1968
Krystyna Tyszarska, dyrektorka Teatru Dramatycznego w Wałbrzychu, reżyseruje *Hamleta* Szekspira. W całym sezonie wyreżyserowała w sumie trzy na siedem premier.

3 III 1968
Stefania Domańska reżyseruje *W czepku urodzoną* Skowrońskiego ze scenografią Danuty Pogorzelskiej w Teatrze im. Jaracza w Olsztynie.

9 III 1968
Krystyna Meissner, etatowa reżyserka Teatru Polskiego w Bydgoszczy, reżyseruje na scenie Kameralnej *Moralność pani Dulskiej* Gabrieli Zapolskiej. W tym sezonie także *W małym dworku* Witkacego (25 V 1968).

"Pod adresem reżyserii Krystyny Meissner zgłosiłbym pretensje o zgoła niepotrzebne drobne zabiegi adaptacyjne, na skutek których Dulska pojawiła się na naszej scenie jako bydgoszczanka. Za czasów wilhelmińskich w ogóle polska średnia rodzina urzędnicza w b. zaborze pruskim była nie do pomyślenia, a poza tym pewne drobne realia obyczajowe kłócą się z lokalizacją *Moralności* nad Brdą. Na uznanie zasługuje natomiast bardzo staranne wyważenie akcentów farsowo-komediowych i tragicznych, wartkie tempo gry, wypunktowanie kluczowych scen."
Jan Piechocki *Moralność pani Dulskiej*, "Ilustrowany Kurier Polski" nr 69, 21 III 1968

9 III 1968
Urszula Gogulska jest autorką scenografii do *Yermy* Lorki w Starym Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie.

10 III 1968
Zofia Wierchowicz robi scenografię do *Idioty* Dostojewskiego w Teatrze Dramatycznym m.st. Warszawy.

16 III 1968
Irena Skoczeń robi scenografię do *Horsztyńskiego* Słowackiego w Teatrze Klasycznym w Warszawie.

17 III 1968
Maria d'Alphonse, etatowa reżyserka Teatru im. Horzycy w Toruniu, reżyseruje *Pigmaliona* Shawa.

22 III 1968
Romana Próchnicka wystawia *Skąpca* Moliera ze scenografią Joanny Braun w Teatrze „Groteska" w Krakowie.

30 III 1968
Premiera *Baby-Dziwo* Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej w Teatrze Powszechnym w Łodzi.

3 IV 1968
Krystyna Sznerr reżyseruje *Piąty lot* Orłowskiego w Teatrze Nowym w Łodzi.

4 IV 1968
Izabella Cywińska reżyseruje sztukę *Wkrótce nadejdą bracia* Krasińskiego w Teatrze Nowym w Poznaniu. W tym samym sezonie także *Drugi strzał* Thomasa (20 VI 1968).

6 IV 1968
Teresa Żukowska reżyseruje *Czarownice z Salem* Millera ze scenografią Ewy Nahlik w Teatrze Polskim w Bydgoszczy.

6 IV 1968
Natalia Konius reżyseruje i robi choreografię do *Jeziora łabędziego* Czajkowskiego w Operze i Filharmonii Bałtyckiej w Gdańsku.

6 IV 1968
Lidia Zamkow, etatowa reżyserka Teatru im. Słowackiego w Krakowie, reżyseruje *Króla Edypa* Sofoklesa. W tym samym sezonie także *Amerykę* Kafki (29 VI 1968).

6 IV 1968
Liliana Jankowska robi scenografię do *Tanga* Mrożka w Teatrze im. Jaracza w Olsztynie. W tym sezonie także do sztuki *Dwieście tysięcy i jeden* Capellego (9 VI 1968).

6 IV 1968
Leokadia Serafinowicz, dyrektorka Teatru Lalki i Aktora „Marcinek" w Poznaniu, reżyseruje *Mątwę* i *Szaloną lokomotywę* Witkacego.

6 VI 1968
Teresa Targońska realizuje scenografię do *Romea i Julii* Szekspira w Teatrze im. Osterwy w Gorzowie Wielkopolskim.

7 IV 1968
Jowita Pieńkiewicz reżyseruje *Zielonego gila* de Moliny ze scenografią Teresy Targońskiej i choreografią Zofii Kuleszanki w Bałtyckim Teatrze Dramatycznym im. Słowackiego w Koszalinie. W tym sezonie wyreżyserowała także *Kwadraturę koła* Katajewa ze scenografią Teresy Darochy (20 X 1967) na scenie w Słupsku.

8 IV 1968
Lidia Zamkow reżyseruje sztukę Ewy Otwinowskiej *Kariera (Listy Heleny Modrzejewskiej)* ze scenografią Lidii i Jerzego Skarżyńskich w ramach działalności Estrady Krakowskiej.

17 IV 1968
Premiera sztuki Ewy Otwinowskiej *Kariera*, opartej na listach Heleny Modrzejewskiej i Karola Chłapowskiego w Teatrze im. Żeromskiego w Kielcach.

18 IV 1968
Alina Obidniak, dyrektorka Teatru im. Bogusławskiego w Kaliszu, reżyseruje *Kordiana* Słowackiego. W tym samym sezonie także między innymi: *Świętoszka* Moliera (28 X 1967) i *Klub kawalerów* Bałuckiego (5 VII 1968).

19 IV 1968
Ida Kamińska reżyseruje *Dziesięciu było nas braci* Slovesa w Teatrze Żydowskim im. Ester Rachel Kamińskiej w Warszawie.

20 IV 1968
Zofia Modrzewska reżyseruje *Wierną rzekę* Żeromskiego w Teatrze im. Osterwy w Lublinie.

20 IV 1968
Premiera sztuki Ewy Szelburg-Zarembiny *Za siedmioma górami* ze scenografią Elżbiety Chojak-Myśko w Teatrze im. Żeromskiego w Kielcach.

20 IV 1968
Janina Orsza-Łukasiewicz reżyseruję sztukę *Godzien litości* Fredry w Teatrze Ziemi Pomorskiej w Grudziądzu.

21 IV 1968
Premiera *Skiza* Gabrieli Zapolskiej w reżyserii Stefanii Domańskiej i ze scenografią Haliny Różewicz-Książkiewicz w Teatrze im. Fredry w Gnieźnie.

4 V 1968
Premiera sztuki Gabrieli Zapolskiej *Kobieta bez skazy* ze scenografią Teresy Roszkowskiej w Teatrze Polskim w Warszawie.

5 V 1968
Ewa Starowieyska realizuje scenografię do *Rewizora* Gogola w Teatrze Ludowym w Warszawie.

5 V 1968
Irma Czaykowska reżyseruje sztukę *Taka noc nie powtórzy się więcej* Stefanowicza ze scenografią Ireny Burke w Teatrze Ziemi Opolskiej w Opolu.

12 V 1968
Maryna Broniewska reżyseruje *Heddę Gabler* Ibsena w Teatrze Polskim w Szczecinie.

18 V 1968
Halina Gryglaszewska reżyseruje *Cyda* Corneille'a/Wyspiańskiego w Teatrze Rozmaitości w Krakowie.

18 V 1968
Krystyna Sznerr reżyseruje operę *Albert Herring* Brittena w Operze Śląskiej w Bytomiu.

25 V 1968
Ewa Kołogórska reżyseruje *Niespodziankę* Rostworowskiego w Lubuskim Teatrze im. Kruczkowskiego w Zielonej Górze.

31 V 1968
Dorota Stojowska reżyseruje *Przydróżkę* Hanny Januszewskiej w Teatrze Lalek „Rabcio-Zdrowotek" w Rabce.

1 VI 1968
Premiera sztuki Hanny Januszewskiej *Flisak i Przydróżka* w reżyserii Natalii Gołębskiej w Teatrze Lalki i Aktora „Miniatura" w Gdańsku.

1 VI 1968
Premiera sztuki Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej *Powrót mamy* w reżyserii Ireny Ładosiówny i ze scenografia Wandy Czaplanki w Teatrze im. Węgierki w Białymstoku.

8 VI 1968
Olga Koszutska reżyseruje *W małym dworku* Witkacego na Scenie Kameralnej Teatru im. Węgierki w Białymstoku.

8 VI 1968
Xymena Zaniewska robi scenografię do *Dam i huzarów* Fredry w Teatrze Powszechnym w Warszawie.

9 VI 1968
Danuta Michałowska w ramach Estrady Krakowskiej realizuje *Kwiaty polskie* Tuwima.

28 VI 1968
Premiera *Tygryska* Hanny Januszewskiej ze scenografią Leokadii Serafinowicz na scenie lalkowej Lubuskim Teatru im. Kruczkowskiego w Zielonej Górze.

30 VI 1968
Anna Drozd robi scenografię do *Mazepy* Słowackiego w Teatrze Ziemi Krakowskiej im. Solskiego w Tarnowie.

30 VI 1968
Maria Wiercińska reżyseruje *Fircyka w zalotach* Zabłockiego ze scenografią Teresy Targońskiej w Teatrze im. Osterwy w Gorzowie Wielkopolskim.

14 VII 1968
Ewa Starowieyska robi scenografię do *Dwóch teatrów* Szaniawskiego w Teatrze Współczesnym w Warszawie.

19 VII 1968
Danuta Baduszkowa reżyseruje *Madame Butterfly* Pucciniego w Teatrze Wielkim w Warszawie.

20 VII 1968
Premiera sztuki Anny Świrszczyńskiej *Pan Twardowski* ze scenografią Zdany Jasińskiej w Teatrze Ziemi Krakowskiej im. Solskiego w Tarnowie.

20 VII 1968
Wanda Laskowska, etatowa reżyserka Teatru Narodowego, reżyseruje *Sen nocy letniej* Szekspira ze scenografią Zofii Pietrusińskiej.

"Reżyser przedstawienia Wanda Laskowska rezygnując z tradycji, w jakiej na ogół grywany bywał *Sen nocy letniej,* z romantycznej bajki z muzyką Mendelssohna, nie zdecydowała się jednak na pokazanie całego brutalizmu erotyki, jaki kryje w sobie ta, jak jeszcze niedawno sądzono, pogodna feeria. [...] Przedstawienie Laskowskiej ma kilka zalet. Pierwsza z nich to świetne obsadzenie ról ateńskich rzemieślników i bardzo dobre rozegranie wszystkich scen, w których biorą oni udział. [...] Drugim niewątpliwym atutem jest użycie współczesnych Szekspirowi madrygałów, którymi Laskowska umiejętnie punktuje przedstawienie. Pięknie śpiewane madrygały i nawiązanie w dekoracjach do atmosfery elżbietańskiego teatru – dają przedstawieniu piękną, stylową oprawę."
El. Żm. [Elżbieta Żmudzka] *Sen nocy letniej*, "Zwierciadło" nr 39/1968

26 VII 1968
Premiera sztuki Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej *Baba-Dziwo* w reżyserii Lidii Zamkow w Teatrze im. Słowackiego w Krakowie.

27 VII 1968
Premiera sztuki Janiny Kilian-Stanisławskiej *Pinokio* wg Collodiego we współinscenizacji i w reżyserii autorki w Teatrze „Lalka" w Warszawie.

15 VIII 1968
Barbara Stopka robi scenografię do *Dyliżansu* Fredry w Teatrze Ateneum im. Jaracza w Warszawie. Ruch sceniczny i współpraca reżyserska – Jagienka Zychówna.

15 VIII 1968
Stefania Domańska reżyseruje *Szczęście Frania* Perzyńskiego w Teatrze im. Jaracza w Olsztynie.

24 VIII 1968
Irena Skoczeń robi dekoracje, a Zofia Pietrusińska kostiumy do *Damy od Maxima* Feydeau w Teatrze Rozmaitości w Warszawie.

28 VIII 1968
Teresa Żukowska reżyseruje *W czepku urodzoną* Skowrońskiego ze scenografią Anny Szeligi w Teatrze Dolnośląskim w Jeleniej Górze.

Sezon 1968/1969

5 IX 1968
Maria d'Alphonse reżyseruje *Łowców głów* Regniera w Teatrze im. Horzycy w Toruniu.

7 IX 1968
Krystyna Meissner reżyseruje *Świętoszka* Moliera w Teatrze Polskim (scena Teatr Kameralny) w Bydgoszczy.

"Krystyna Meissner – reżyserka bydgoskiego przedstawienia nie wierzyła jednak w umiejętności genialnego dramatopisarza. Bojąc się, że popełni częstą w naszych teatrach zbrodnię – zanudzi widzów Molierem – postanowiła go nieco odkurzyć i przystosować do dzisiejszych czasów. W efekcie otrzymaliśmy zgrabną i... zwykłą farsę z niedobrze grającymi aktorami poprzebieranymi za hippiesów."
Jadwiga Oleradzka *Molier w stylu hippies*, "Gazeta Pomorska" nr 235, z 3 X 1968

14 IX 1968
Krystyna Sznerr reżyseruje *Cosi fan tutte* Mozarta w Teatrze Wielkim w Łodzi.

14 IX 1968
Ewa Nahlik, etatowa scenografka Teatru Dolnośląskiego w Jeleniej Górze, projektuje scenografię do czerech z ośmiu premier sezonu, w tym do *Kordiana* Słowackiego. Scenografię projektują także Iwona Zaborowska i Wanda Czaplanka.

19 IX 1968
Krystyna Horecka, etatowa scenografka Teatru Ludowego w Warszawie, projektuje scenografię do *Cyrulika sewilskiego* Beaumarchais'go i jeszcze dwóch z pięciu premier tego sezonu.

21 IX 1968
Premiera *Skiza* Gabrieli Zapolskiej ze scenografią Elżbiety Iwony Dietrych w Teatrze Śląskim im. Wyspiańskiego (scena Teatr Rozmaitości) w Katowicach.
Później na Dużej Scenie teatru zostaje wystawiona *Moralność pani Dulskiej* Zapolskiej ze scenografią Anny Marii Rachel (25 VII 1969).

27 IX 1968
Stefania Domańska reżyseruje *Całe życie* de Hartoga w Bałtyckim Teatrze Dramatyczny im. Słowackiego w Koszalinie, a na Scenie w Słupsku – *Szczęście Frania* Perzyńskiego (22 XI 1968).

27 IX 1968
Stanisława Stanisławska reżyseruje i opracowuje choreografię do *Eksportowej żony* Renza w Operetce Dolnośląskiej.

28 IX 1968
Olga Koszutska reżyseruje *Poskromienie złośnicy* Szekspira w Teatrze im. Jaracza w Łodzi.

3 X 1968
Premiera *Szkolnych przygód Pimpusia Sadełko* Marii Konopnickiej w Teatrze Lalek „Tęcza" w Słupsku.

4 X 1968
Jitka Stokalska reżyseruje *Kłopoty zbója Madeja* Leguta ze scenografią Ewy Czuby w Teatrze im. Bogusławskiego w Kaliszu.

6 X 1968
Łucja Kossakowska projektuje scenografię do *Męża i żony* Fredry w Teatrze Zagłębia w Sosnowcu.

6 X 1968
Maria Kaniewska reżyseruje sztukę *Każdy kocha Opalę* Patricka w Teatrze im. Jaracza w Łodzi.

6 X 1968
Wanda Byrska reżyseruje *Legendę gdańską* Fenikowskiego w Teatrze Lalek „Pinokio" w Łodzi.

7 X 1968
Na sześć premier w Bałtyckim Teatrze Dramatycznym im. Słowackiego na Scenie w Koszalinie – do czterech scenografie robiły kobiety. Maria Adamska projektowała dekoracje do *Trismusa* Grochowiaka. Trzy pozostałe scenografki to Kika Lelicińska, Krystyna Zachwatowicz i Liliana Jankowska.

12 X 1968
Premiera *Zieleniarzy – obywateli świata* Lucyny Legut w inscenizacji i reżyserii Marii Chodeckiej i scenografii Ewy Nahlik w Teatrze Ziemi Gdańskiej, premiera w Kościerzynie.

12 X 1968
Maria Billiżanka reżyseruje *Czerwonego Kapturka* Szwarca ze scenografią Jolanty Boni-Marczyńskiej w Operetce w Łodzi.

12 X 1968
Irena Babel reżyseruje *Meteora* Dürrenmatta ze scenografią Barbary Stopki w Teatrze im Słowackiego w Krakowie.

19 X 1968
Premiera sztuki *Jak krakowianki z czarta zakpiły* Magdy Strumian w Teatrze im. Horzycy w Toruniu.

20 X 1968
Premiera *Moralności pani Dulskiej* Gabrieli Zapolskiej w Teatrze im. Żeromskiego w Kielcach.

26 X 1968
Joanna Koenig reżyseruje prapremierę *Bliskiego nieznajomego* Ścibora-Rylskiego w Teatrze Polskim na Scenie Kameralnej w Warszawie.

26 X 1968
Janina Orsza-Łukasiewicz reżyseruje sztukę *Bomba wybuchnie o dziewiątej* Zbycha w Teatrze Ziemi Pomorskiej w Grudziądzu.

31 X 1968
Maria Wiercińska reżyseruje *Fałszywą monetę* Gorkiego w Teatrze Polskim w Bielsku-Białej.

9 XI 1968
Wanda Wróblewska reżyseruje *Dom na Twardej* Korcellego w Teatrze Ziemi Mazowieckiej w Warszawie.

10 XI 1968
Barbara Jaklicz reżyseruje *Przedwiośnie* Żeromskiego ze scenografią Ewy Soboltowej w Teatrze im. Jaracza w Łodzi.

15 XI 1968
Premiera *Ich czworo* Gabrieli Zapolskiej w reżyserii Krystyny Meissner w Teatrze im. Horzycy w Toruniu.

15 XI 1968
Krystyna Skuszanka współreżyseruje *Rzecz listopadową* Brylla ze scenografia Krystyny Zachwatowicz w Teatrze Polskim we Wrocławiu.
W tym samym sezonie wystawi także *Fantazego* Słowackiego, także ze scenografią Krystyny Zachwatowicz (30 I 1969).

16 XI 1968
Wanda Czaplanka, etatowa scenografka Teatru im. Węgierki w Białymstoku, realizuje scenografię do czterech z ośmiu premier, w tym do *Żołnierza i bohatera* Shawa.

19 XI 1968
Joanna Piekarska reżyseruje *Tymoteusza Rimcimci* Wilkowskiego w Teatrze Lalki i Aktora „Kubuś" w Kielcach.

23 XI 1968
Premiera *Procesu (sprawa świętojurska)* Bożeny Winnickiej w Teatrze im. Osterwy w Lublinie.

1 XII 1968
Premiera *Żabusi* Gabrieli Zapolskiej ze scenografią Xymeny Zaniewskiej w Teatrze Komedia w Warszawie.

1 XII 1968
Maryna Broniewska reżyseruje *Pierwszy dzień wolności* Kruczkowskiego w Teatrze Zagłębia w Sosnowcu.

6 XII 1968
Premiera *Zaklętego jawora* Marii Kann w reżyserii Marii Billiżanki w Teatrze Rozmaitości w Krakowie.

7 XII 1968
Premiera *Powrotu Smętka* Marii Kossakowskiej w Teatrze Lalek „Czerwony Kapturek" w Olsztynie.

8 XII 1968
Maria Siedmiograj, kierowniczka artystyczna i literacka Teatru Lalki i Aktora „Kacperek" w Rzeszowie, wystawia własną sztukę *Przygody misia*.

10 XII 1968
Monika Snarska reżyseruje *Księżniczkę i klowna* Svantona i Inge Borde-Klein ze scenografią i lalkami Ireny Pikiel w Teatrze Lalek „Guliwer" w Warszawie.

11 XII 1968
Irma Czaykowska, etatowa reżyserka Teatru Klasycznego w Warszawie, reżyseruje *Strzeżcie się złodziei* Safjana na scenie Rozmaitości.
Wszystkie trzy premiery tego sezonu w Teatrze Rozmaitości reżyserowały kobiety.
Zob. też 3 VII 1969.

12 XII 1968
Teresa Targońska projektuje scenografię do *Lilli Wenedy* Słowackiego w Teatrze Polskim w Warszawie.
Teresa Roszkowska, etatowa scenografka Teatru Polskiego, projektuje scenografię do *Martwych dusz* Gogola (11 V 1969).

13 XII 1968
Premiera *Dzieci pana astronoma* Wandy Chotomskiej w reżyserii Krystyny Widerman w Teatrze Lalki i Aktora „Baj" w Warszawie.

13 XII 1968
Anna Maria Rachel, etatowa scenografka Teatru Śląskiego im. Wyspiańskiego w Katowicach, projektuje scenografię do *Romea i Julii* Szekspira i jest to jedna z trzech prac na siedemnaście premier tego sezonu na wszystkich scenach.

14 XII 1968
Barbara Fijewska reżyseruje *Kram z piosenkami* Schillera ze scenografią Łucji Kossakowskiej w Teatrze Narodowym w Warszawie.

"Oddzielne wyrazy należą się Barbarze Fijewskiej, która tańczyła i śpiewała w tłumie wykonawczyń, będąc reżyserką całego spektaklu."
Karolina Beylin *Obrazki śpiewające*, "Express Wieczorny" nr 301, z 18 XII 1968

14 XII 1968
Danuta Baduszkowa reżyseruje *Madagaskar* Damrosza w Teatrze Muzycznym w Gdyni.

15 XII 1968
Aniela Borysławska reżyseruje *Mieszczan* Gorkiego w Teatrze Ziemi Łódzkiej, premiera w Zelowie.

18 XII 1968
Premiera *Szewczyka Dratewki* Marii Kownackiej w Teatrze Lalek „Tęcza" w Słupsku.

19 XII 1968
Premiera *Małego tygrysa Pietrka* Hanny Januszewskiej ze scenografią i lalkami Gizeli Bachtin-Karłowskiej w Teatrze Lalek „Świerszcz" w Białymstoku.

20 XII 1968
W Teatrach Dramatycznych w Szczecinie – na scenie Teatru Polskiego wszystkie premiery reżyserują etatowe reżyserki. Ewa Kołogórska realizuje cztery premiery, w tym *Skiz* Gabrieli Zapolskiej ze scenografią Julitty Fedorowicz.
Pozostałe dwie premiery reżyseruje Jowita Pieńkiewicz, w tym *Mirandolinę* Goldoniego ze scenografią Liliany Jankowskiej (11 II 1969).

21 XII 1968
Ewa Starowieyska, etatowa scenografka Teatru Współczesnego w Warszawie, projektuje scenografię do wszystkich trzech premier tego sezonu, w tym do *Wielkiego człowieka do małych interesów* Fredry.

21 XII 1968
Pięć z dwunastu premier na Dużej Scenie Teatru im. Jaracza w Olsztynie reżyserują kobiety. Jolanta Ziemińska wystawia *Uciekła mi przepióreczka* Żeromskiego, a także *Okoliczności łagodzące* Tabiego ze scenografią Danuty Pogorzelskiej (18 VI 1969).
Ponadto Stefania Domańska reżyseruje *Pamiętnik szubrawca* Ostrowskiego (23 II 1969) i *Pożegnanie z młodością* Markiewicza (12 VI 1969); Noemi Korsan – *Żeglarza* Szaniawskiego ze scenografią Liliany Jankowskiej (24 IV 1969).

21 XII 1968
Marta Janic, dyrektorka Teatru Lalek „Pinokio" w Łodzi, reżyseruje dwie z sześciu premier sezonu, w tym: *Wesołego króliczka* Janczarskiego.

22 XII 1968
Premiera *Apetytu na czereśnie* Agnieszki Osieckiej w reżyserii Haliny Dzieduszyckiej w Teatrze im. Słowackiego w Krakowie.

22 XII 1968
Krystyna Tyszarska, dyrektorka Teatru Dramatycznego w Wałbrzychu, reżyseruje cztery z ośmiu premier sezonu, w tym *Matkę* Brechta wg Gorkiego ze scenografią Anny Szeligi, etatowej scenografki teatru.

30 XII 1968
Premiera sztuki Kazimiery Jeżewskiej *Przygody warszawskiego misia* we współreżyserii Henryka Ryla i Teresy Sawickiej w Teatrze Lalek „Arlekin" w Łodzi.

31 XII 1968
Eleonora Staniecka reżyseruje *Wiosenne kłopoty Tymoteusza* Wilkowskiego w Teatrze „Lalka” w Warszawie.

4 I 1969
Wanda Laskowska reżyseruje *Ich czworo* Gabrieli Zapolskiej w Teatrze Nowym w Poznaniu. Kilka dni wcześniej w Operze w Poznaniu wystawia *Dziecko i czary* Ravela ze scenografią Zofii Wierchowicz (31 XII 1968).

"Zapolska w tej swojej, kto wie czy nie jednej z najlepszych sztuk, dała nam jednak dokument – kliniczny wizerunek światka małego mieszczaństwa. I tak potraktowała spektakl w Teatrze Nowym Wanda Laskowska."
Kazimierz Orlewicz *Nasz recenzent zanotował*, "Express Poznański" z 4-6 I 1969

4 I 1969
Maria Straszewska, etatowa reżyserka Teatru Polskiego we Wrocławiu, reżyseruje *Długi deszczowy tydzień* Broszkiewicza.

9 I 1969
Romana Próchnicka reżyseruje *Listy dwóch młodych mężatek* Balzaca w ramach działalności Wojewódzkiego Przedsiębiorstwa Imprez Estradowych w Krakowie. W spektaklu występują: Maria Nowotarska i Romana Próchnicka.

11 I 1969
Premiera *Dzikich łabędzi* Kazimiery Jeżewskiej w Teatrze Dolnośląskim w Jeleniej Górze.

15 I 1968
Zofia Więcławówna reżyseruje *Nowego Don Kichota, czyli sto szaleństw* Fredry w Teatrze Lalki i Maski „Groteska” w Krakowie.

16 I 1968
Olga Koszutska reżyseruje *Koncert* Bahra ze scenografią Ireny Nowickiej w Teatrze im. Wandy Siemaszkowej w Rzeszowie.

17 I 1968
Aleksandra Mianowska reżyseruje *Czarującą szewcową* Lorki w Teatrze im. Mickiewicza w Częstochowie.

18 I 1969
Teresa Żukowska reżyseruje dramat *Człowiek jak człowiek* Brechta w Teatrze Polskim w Bydgoszczy, gdzie jest etatową reżyserką.
W tym sezonie zrealizuje jeszcze jedną premierę na głównej scenie i drugą w Teatrze Kameralnym.

22 I 1969
Stanisława Stanisławska reżyseruje i opracowuje choreografię do *Miłości szejka* Lidy ze scenografią Zuzanny Piątkowskiej w Operetce w Krakowie.

23 I 1969
Jitka Stokalska reżyseruje *Pastorałkę* Schillera w Teatrze Współczesnym we Wrocławiu.

26 I 1969
Premiera *O Kasi, co gąski zgubiła* Marii Kownackiej ze scenografią Joanny Braun we Wrocławskim Teatrze Lalek.
W tym sezonie także *Smocza legenda* Hanny Januszewskiej ze scenografią Ireny Pikiel (29 VI 1969).

31 I 1969
Premiera *Nad Niemnem* Elizy Orzeszkowej w Teatrze im. Solskiego w Tarnowie.

7 II 1969
Premiera *Apetytu na czereśnie* Agnieszki Osieckiej w Teatrze Śląskim im. Wyspiańskiego na Małej Scenie w Katowicach.

8 II 1969
Irena Babel reżyseruje *Filipa z prawdą w oczach* Krasińskiego ze scenografią Joanny Braun w Teatrze Ludowym w Krakowie.

8 II 1969
Lia Rotbaumówna reżyseruje *Don Juana* Mozarta w Operze we Wrocławiu.

15 II 1969
Izabella Cywińska, etatowa reżyserka Teatrów Dramatycznych w Poznaniu, reżyseruje na scenie Teatru Polskiego *Klątwę* Wyspiańskiego.

"Izabella Cywińska-Adamska, reżyser poznańskiego przedstawienia [*Klątwy*], zdecydowała się na kompromis. Ma więc spektakl coś z klasycznego teatru, zachowuje jednak także swe naturalistyczne podłoże, wyczyszczone jednak z elementów rodzajowych, z konkretnej stylizacji na ludowo. W efekcie powstał spektakl monumentalny, nieco koturnowy, ale interesujący."
Olgierd Błażewicz *Polski moralitet w antycznym przebraniu*, "Głos Wielkopolski" nr 42, z 19 II 1969

Na scenie Teatru Nowego zrealizuje dwie premiery: *Don Karlosa* Schillera (19 X 1968) oraz *Uciekła mi przepióreczka* Żeromskiego ze scenografią Teresy Ponińskiej, etatowej scenografki Teatrów Dramatycznych (10 VII 1969).

"W przedstawieniu [*Don Karlos*] przygotowanym przez Izabellę Cywińską-Adamską na pierwszy plan wysuwa się stracie młodych idealistów, niedoświadczonych w grze politycznej, z potężną machiną sprawnie funkcjonującego państwa."
(El. Żm.) Elżbieta Żmudzka *Don Karlos,*"Zwierciadło" nr 49/1968

24 II 1969
Stołeczne Przedsiębiorstwo Imprez Estradowych wyprodukowało zagrany dwukrotnie spektakl *Warszawa dwóch kobiet* na podstawie tekstów Poli Gojawiczyńskiej i Zofii Nałkowskiej, w opracowaniu scenicznym Lucyny Tychowej i reżyserii zbiorowej. Wystąpiły m.in.: Zofia Mrozowska, Alicja Raciszówna i Barbara Rylska.

16 III 1969
Alina Obidniak, dyrektorka Teatru im. Bogusławskiego w Kaliszu, reżyseruje jedną z ośmiu premier sezonu: *Eksperyment „Damokles"* Karvaša.

22 III 1969
Premiera *Królestwa płomieni* Marii Kral w Teatrze Stowarzyszenia Miłośników Teatru Lalek Czarodziej w Warszawie.

22 III 1969
Leokadia Serafinowicz reżyseruje *Wesele* Wyspiańskiego w Teatrze Lalki i Aktora „Marcinek" w Poznaniu.

22 III 1969
Premiera *Pana Twardowskiego* Ireny Szczepańskiej w reżyserii Zofii Mikulskiej w Teatrze im. Żeromskiego w Kielcach.

23 III 1969
Julianna Całkowa, dyrektorka i etatowa reżyserka Teatru Lalek „Tęcza" w Słupsku, reżyseruje *Jak słońce o zachodzie wschodziło* Ośnicy.

25 III 1969
Premiera *Apetytu na czereśnie* Agnieszki Osieckiej w reżyserii Jolanty Ziemińskiej w gdańskim Teatrze Wybrzeże – na Scenie Kameralnej w Sopocie.

27 III 1969
Lidia Zamkow reżyseruje *Wesele* Wyspiańskiego ze scenografią Lidii Minticz i Jerzego Skarżyńskiego w Teatrze im. Słowackiego w Krakowie.

27 III 1969
Maria Wiercińska reżyseruje *W małym dworku* Rittnera w Teatrze im. Osterwy w Lublinie.

27 III 1969
Irena Perkowska, etatowa scenografka Teatru im. Wandy Siemaszkowej w Rzeszowie, projektuje scenografię do trzech z ośmiu premier sezonu, w tym do *Odwetów* Kruczkowskiego.

30 III 1969
Premiera *Kota w butach* Hanny Januszewskiej w Śląskim Teatrze Lalki i Aktora „Ateneum" w Katowicach.

30 III 1969
Premiera *Szklanej góry* Ewy Szelburg-Zarembiny ze scenografią Joanny Braun w Teatrze Lalek „Banialuka" w Bielsku-Białej.

31 III 1969
Elżbieta Czaplińska, etatowa reżyserka Teatru Lalek „Tęcza" w Słupsku, reżyseruje *Zaklętego rumaka* Leśmiana.

12 IV 1969
Wanda Byrska reżyseruje *Trzy niespodzianki z wyspy Chrupanki* Marii Kossakowskiej i Janusza Galewicza w Teatrze Lalki i Aktora „Baj" w Warszawie.

16 IV 1969
Małgorzata Dziewulska reżyseruje *Port Royal* de Montherlanta ze scenografią Jadwigi Pożakowskiej w gdańskim Teatrze Wybrzeże – na Scenie Kameralnej w Sopocie.

19 IV 1969
Janina Orsza-Łukasiewicz reżyseruje *Żywą maskę* Pirandella ze scenografią Zdany Jasińskiej w Teatrze Ziemi Gdańskiej, premiera w Wejherowie.

19 IV 1969
Ewa Kołogórska reżyseruje *Inez albo przesąd zwyciężony* Mériméego ze scenografią Teresy Darochy w Lubuskim Teatrze im. Kruczkowskiego w Zielonej Górze.
W tym sezonie Maria Straszewska, etatowa reżyserka teatru, realizuje dwie premiery, w tym *Wiśniowy sad* Czechowa (26 III 1969).
Na czternaście premier sezonu na wszystkich scenach do jedenastu scenografie projektują kobiety, prócz Darochy, są to Teresa Ponińska, Barbara Wolniewicz, Zofia Wierchowicz, Leokadia Serafinowicz, Jolanta Bułhak.

24 IV 1969
Alina Obidniak reżyseruje *Pamiętnik matki* Karola Obidniaka wg Marcjanny Fornalskiej w Teatrze Nowym w Zabrzu.

26 IV 1969
Halina Dzieduszycka reżyseruje *Męża pognębionego* Moliera w Teatrze Współczesnym we Wrocławiu.

25 V 1969
Premiera *Ojczyzny* Krystyny Miłobędzkiej w Teatrze Lalek „Banialuka" w Bielsku-Białej.

29 V 1969
Premiera *Placu Gwiazdy* Zofii Bystrzyckiej w reżyserii Marii d'Alphonse w Teatrze im. Horzycy w Toruniu.

1 VI 1969
Irena Ładosiówna reżyseruje *Niezwykłą przygodę* Odrowąża ze scenografią Ewy Czuby w Teatrze Komedia w Warszawie.

7 VI 1969
Premiera *Przygody biedronki* Elizy Wietki w reżyserii Haliny Naszarkowskiej w Teatrze Lalek „Guliwer" w Warszawie.

8 VI 1969
Lidia Zamkow reżyseruje *Zmartwychwstanie* Tołstoja w Teatrze Śląskim im. Wyspiańskiego w Katowicach.

14 VI 1969
Premiera *Odmieńca* Joanny Gorczyckiej ze scenografią Elżbiety Chojak-Myśko i Jadwigi Pożakowskiej w Teatrze Polskim w Bydgoszczy.

14 VI 1969
Wanda Laskowska reżyseruje *Sonatę Belzebuba* Witkacego ze scenografią Zofii Pietrusińskiej w Teatrze Ateneum im. Jaracza w Warszawie.

"Spośród licznych, mniej i bardziej interesujących premier Witkacego z ostatnich lat trzynastu, warszawskiej *Sonacie Belzebuba* udało się najpełniej pokazać pisarza, który nie istniał: autora *Nienasycenia* przemienionego w prowincjonalnego fachowca od dziwacznych pomysłów.
Temu urojonemu artyście służą bez rzeczywistej potrzeby wszyscy: doświadczona i zasłużona inscenizatorka Witkiewiczowskich sztuk, Wanda Laskowska, fascynująca na ogół Zofia Pietrusińska i utalentowani aktorzy. Służą niestrudzenie, prowadząc spektakl ku krainie tandety."
Marta Fik *Między farsą a parodią*, "Teatr" nr 20/1969

14 VI 1969
Premiera *Siała baba mak* Krystyny Miłobędzkiej w reżyserii Leokadii Serafinowicz w Teatrze Lalki i Aktora „Marcinek" w Poznaniu.

14 VI 1969
Premiera *Moralności pani Dulskiej* Gabrieli Zapolskiej w Teatrze im. Fredry w Gnieźnie.

17 VI 1969
Irena Byrska reżyseruje *Śluby panieńskie* Fredry ze scenografią Barbary Stopki w Teatrze Ludowym w Krakowie.

"*Śluby panieńskie* zabrzmiały bardzo czysto ze sceny Teatru Ludowego. Może to zasługa kobiecych rąk reżyserki, Ireny Byrskiej, i scenografki, Barbary Stopki? Rozwiązania sytuacji scenicznych najprostsze, naturalne, wygrywanie komizmu sytuacyjnego przez operowanie dwoma planami, kontrastowanie obu par [...] miay posmak ledwo wyczuwalnej, ciepłej ironii."
Elżbieta Morawiec *Fredro młody*, "Życie Literackie" nr 22/1969

21 VI 1969
Irena Byrska reżyseruje *Murzyna* Szaniawskiego ze scenografią Danuty Pogorzelskiej w Teatrze Dramatycznym w Wałbrzychu.

26 VI 1969
Krystyna Berwińska reżyseruje *Antygonę* Sofoklesa ze scenografią Salomei Gawrońskiej w Teatrze Ziemi Mazowieckiej w Warszawie, premiera w Przasnyszu.

26 VI 1969
Zofia Weissówna reżyseruje *Wiedeńską krew* Straussa w Teatrze Muzycznym w Szczecinie.

3 VII 1969
Maria Kaniewska reżyseruje *Każdy kocha Opalę* Patricka na scenie Rozmaitości Teatru Klasycznego w Warszawie.

7 VII 1969
Premiera *Leo Kinga* Aliny Nowak w reżyserii Wandy Byrskiej, etatowej reżyserki Teatru Lalek „Pinokio" w Łodzi.

12 VII 1969
Krystyna Meissner reżyseruje *Szkołę kobiet* Bogusławskiego w Teatrze Polskim w Warszawie.
Wcześniej zrealizowała tę sztukę w Teatrze im. Horzycy w Toruniu ze scenografią Teresy Darochy (17 XI 1968).

"Ciężka ręka widoczna jest i w dekoracjach, i w reżyserii. *Szkoła kobiet* to pastelowa, osiemnastowieczna replika mrocznej Molierowskiej komedii charakterów. [...] przedstawienie jest tak bez stylu, bez klarownej koncepcji. Z dobrą wiarą pożeniono w nim elementy najzupełniej sprzeczne."
(El.Żm.) Elżbieta Żmudzka *Szkoła kobiet*, "Zwierciadło" nr 31/1969

27 VII 1969
Janina Orsza-Łukasiewicz, etatowa reżyserka Teatru im. Solskiego w Tarnowie, reżyseruje cztery z ośmiu premier tego sezonu, w tym *Uciekła mi przepióreczka...* Żeromskiego ze scenografią Zdany Jasińskiej, etatowej scenografki teatru.

Sezon 1969/1970

6 IX 1969
Maria d'Alphonse reżyseruje *Ożenić się nie mogę* Fredry w Teatrze im. Horzycy w Toruniu.
W tym sezonie także *Pacjenta* Otwinowskiego (8 II 1970)

11 IX 1969
Wanda Laskowska reżyseruje *Króla w kraju rozkoszy* Zabłockiego w Teatrze Współczesnym w Szczecinie.

14 IX 1969
Teresa Żukowska, etatowa reżyserka Teatru Ziemi Mazowieckiej, reżyseruje trzy z dziewięciu premier sezonu, w tym *Podpalaczy (dialogi norymberskie)* Czarneckiego ze scenografią Teresy Ponińskiej.

14 IX 1969
Wanda Wróblewska reżyseruje *Chłopów* Reymonta w adaptacji własnej i Krystyny Berwińskiej w Teatrze im. Mickiewicza w Częstochowie.

"Trzeba wiele odwagi i śmiałości, by porwać się na sceniczną adaptację dzieła Reymonta *Chłopi.* [...] A jednak adaptatorki *Chłopów* – Krystyna Berwińska i Wanda Wróblewska dokonały tego, unikając deformacji dzieła i uwypuklając najistotniejsze wątki fabuły. [...] W całości otrzymaliśmy piękne widowisko sceniczne, wprawdzie nie dorównujące oryginałowi, ale nie zniekształcające go. [...] P.p. Berwińska i Wróblewska zrobiły dobrą robotę."
Tadeusz Kwaśniewski *Reymontowska epopea na scenie*, "Życie Częstochowy" nr 244, z 12-13 X 1969

18 IX 1969
Teresa Roszkowska projektuje scenografię do *Hrabiny* Moniuszki w Teatrze Wielkim w Warszawie.

20 IX 1969
Premiera sztuki Jadwigi Dackiewicz *Poeta miłości* na Scenie Kameralnej Teatru Polskiego w Bydgoszczy.

20 IX 1969
Ewa Nahlik, etatowa scenografka Teatru Dolnośląskiego w Jeleniej Górze, projektuje scenografię do czterech z dziewięciu premier sezonu, w tym do *Dwóch teatrów* Szaniawskiego.

20 IX 1969
Liliana Jankowska projektuje scenografię do *Męża i żony* Fredry na Małej Scenie Teatru Nowego w Łodzi.
W tym sezonie zrealizuje jeszcze na tej scenie *Pelikana* Strindberga (7 III 1970).

21 IX 1969
Premiera sztuki *Kare konie kare* Janiny Miśkiewicz ze scenografią Heleny Naksianowicz w Teatrze Lalki i Aktora „Kubuś" w Kielcach.

25 IX 1969
Elżbieta Chojak-Myśko projektuje scenografię do *Miarki za miarkę* Szekspira w Teatrze Polskim w Bydgoszczy oraz do sztuki *Uciekła mi przepióreczka* Żeromskiego (26 IV 1970).

27 IX 1969
Stanisława Stanisławska reżyseruje *Skrzydlatego kochanka* Renza w Operetce w Łodzi.

27 IX 1969
Premiera sztuki *Ich czworo* Gabrieli Zapolskiej ze scenografią Liliany Jankowskiej w Teatrze im. Osterwy w Gorzowie Wielkopolskim.

28 IX 1969
Jowita Pieńkiewicz reżyseruje *Pojedynek* Bajdżijewa w Teatrze Dolnośląskim w Jeleniej Górze.

1 X 1969
Premiera sztuki Marii Kownackiej *O straszliwym smoku i dzielnym szewczyku* ze scenografią Janiny Grodzkiej w Teatrze Lalek „Pleciuga" w Szczecinie.

5 X 1969
Premiera *Portretu Marii* Grudy wg książki Ewy Curie *Maria Curie* w Teatrze im. Żeromskiego w Kielcach, premiera w Radomiu.

11 X 1969
Premiera sztuki Jolanty Dworzeckiej *W naszym domu straszy* w Teatrze Rozmaitości – Teatrze Śląskim im. Wyspiańskiego w Katowicach.

15 X 1969
Zofia Mrozowska w roli Marii i Halina Mikołajska w roli Elżbiety w *Marii Stuart* Schillera ze scenografią Ewy Starowieyskiej w Teatrze Współczesnym w Warszawie.
W tym sezonie także Mikołajska w roli tytułowej w *Matce* Witkacego, także ze scenografią Starowieyskiej.

18 X 1969
Krystyna Sznerr reżyseruje *Wartogłowa* Moliera w Teatrze Komedia w Warszawie.

18 X 1969
Joanna Piekarska, dyrektorka Teatru Lalek „Świerszcz" w Białymstoku, reżyseruje dwie z czterech premier sezonu, w tym *Baśń o dwóch nieustraszonych rycerzach* Ośnicy.

19 X 1969
Maria Biliżanka reżyseruje *Czarodziejski grosz* Gębika ze scenografią Jolanty Boni-Marczyńskiej w Teatrze Rozmaitości w Krakowie.

"Cieszy mnie ta sztuka nie tylko dlatego, że jest pierwszą od szeregu lat nową, oryginalną i współczesną sztuką dla dzieci i młodzieży, a nie przeróbką z powieści. Ale także z wielu innych powodów. *Czarodziejski grosz* rozgrywa się na pięknej ziemi mazurskiej, na tle przepięknego, a tak mało w kraju znanego, folkloru mazursko-warmińskiego. Zestaw melodii dowcipne teksty piosenek, pełne czaru, o ciekawej i różnej tematyce, są harmonijnie wkomponowane w akcję sztuki. Urzekająca stara legenda mazurska ujmuje głęboko poetyckim, baśniowym klimatem, opromieniona ładnymi obrazami scenicznymi, miłym humorem i swoistym dowcipem."
Maria Biliżanka *"Czarodziejski grosz"*, "Słowo Powszechne" nr 117, z 17 V 1970

19 X 1969
Maryna Broniewska reżyseruje *Człowieka z budki suflera* Rittnera ze scenografią Łucji Kossakowskiej w Teatrze Zagłębia w Sosnowcu.

"W przedstawieniu sosnowieckim nie dążono, zresztą calkowicie słusznie, do jakiegoś uwspółcześnienia sztuki Rittnerowskiej, zachowując w dekoracjach, kostiumach i rekwizytach (scenografia Łucji Kossakowskiej), a także w ekspresji aktorskiej styl i atmosferę La belle epoque."
Bolesław Surówka *"Człowiek z budki suflera" Tadeusza Rittnera*, "Poglądy" nr 23/1969

22 X 1969
Barbara Kilkowska reżyseruje *Grzegorza Dyndałę* Moliera w Teatrze Klasycznym w Warszawie.

23 X 1969
Krystyna Meissner reżyseruje *Miłość i próżność* Godebskiego w Teatrze Rozmaitości w Warszawie.

23 X 1969
Halina Dzieduszycka, etatowa reżyserka Teatru Współczesnego we Wrocławiu, reżyseruje *Bliskiego nieznajomego* Ścibora-Rylskiego.
W bieżącym sezonie wystawi także *Niezwykłą przygodę* Odrowąża ze scenografią Barbary Gutekunst (27 II 1970).

24 X 1969
Krystyna Skuszanka, dyrektorka Teatru Polskiego we Wrocławiu, reżyseruje *Burzę* Szekspira.

25 X 1969
Maria d'Alphonse reżyseruje *Sprawę Moniki* Marii Morozowicz-Szczepkowskiej w Teatrze im. Fredry w Gnieźnie.

25 X 1969
Stefania Domańska reżyseruje *Świętoszka* Moliera ze scenografią Liliany Jankowskiej w Teatrze im. Jaracza w Olsztynie.
W tym samym sezonie także *Ktoś kłamie* Tótha ze scenografią Danuty Pogorzelskiej (23 IV 1970).

26 X 1969
Premiera sztuki Joanny Kulmowej *Trochę więcej – trochę mniej* w Teatrze Lalki i Aktora „Baj Pomorski" w Toruniu.

29 X 1969
Izabella Cywińska reżyseruje *Dni Turbinów* Bułhakowa w Teatrze Polskim w Poznaniu.
W tym samym sezonie w Teatrze Nowym reżyseruje też *Elektrę* Sofoklesa (23 IV 1970).

31 X 1969
Ewa Decówna gra w monodramie *Czekając na śmierć* Smożewskiego wg listów więziennych Krystyny Wituskiej zawartych w książce *Na granicy życia i śmierci,* opracowanych przez Wandę Kiedrzyńską na Małej Scenie Teatru Śląskiego im. Wyspiańskiego w Katowicach.
W tym samym monodramie w Teatrze Faktu – Teatrze Rozmaitości w Krakowie zagra Elżbieta Karkoszka (3 I 1970).

31 X 1969
Halina Gryglaszewska, dyrektorka Teatru Rozmaitości w Krakowie, reżyseruje *Ucieczkę* Bułhakowa i jest to jedyna premiera reżyserowana przez nią w tym sezonie.

7 XI 1969
Noemi Korsan reżyseruje *Maskaradę* Lermontowa w Teatrze im. Osterwy w Gorzowie Wielkopolskim.

20 XI 1969
Wanda Laskowska reżyseruje *Intrygę i miłość* Schillera w Teatrze Polskim w Warszawie.

"Teatr Polski zrobił wszystko, żeby zaprezentować tego Schillera w najbardziej atrakcyjnym kształcie. Rolę Lady Milford gra Nina Andrycz [...]. Wanda Laskowska przygotowała dobre, tuszujące sentymentalizm i patos Schillera opracowanie tekstu. [...] Baliśmy się tej *Intrygi i miłości*. Zdarzają się przedstawienia, które zdobywając powodzenie są jednocześnie lichym teatrem. Ten sukces frekwencyjny Teatru Polskiego jest jednocześnie uczciwą robotą teatralną."
Jerzy Koenig *Intryga i miłość*, "Express Wieczorny" nr 286, z 2 XII 1969

20 XI 1969
Premiera sztuki Natalii Gołębskiej *O turze złotorogim* w reżyserii autorki w Teatrze Lalki i Aktora „Miniatura" w Gdańsku.
Natalia Gołębska, która jest kierowniczką artystyczną teatru, wyreżyseruje także premierę *Małego tygrysa Pietrka* Hanny Januszewskiej (19 IV 1970).

22 XI 1969
Hanna Małkowska reżyseruje *Zemstę* Fredry ze scenografią Ewy Soboltowej w Teatrze Ziemi Łódzkiej.

1 XII 1969
Janina Jarzynówna-Sobczak reżyseruje *Jasia i Małgosię* Humperdincka w Operze i Operetce w Bydgoszczy.

7 XII 1969
Barbara Rychłowska-Kulikowska reżyseruje *Flisaka i Przydróżkę* Hanny Januszewskiej w Teatrze Lalki i Aktora „Baj Pomorski" w Toruniu.

10 XII 1969
Premiera *Awantur z Łysiej Góry* Wandy Maciejewskiej w Teatrze Lalek „Arlekin" w Łodzi.

14 XII 1969
Danuta Baduszkowa reżyseruje *Don Kichota* Masseneta w Operze Bałtyckiej w Gdańsku.

14 XII 1969
Monika Snarska, dyrektorka Teatru Lalek „Guliwer" w Warszawie, reżyseruje jedyną premierę tego sezonu *Tajemniczą szufladę* Wolskiego.

19 XII 1969
Lidia Zamkow, etatowa reżyserka Teatru im. Słowackiego w Krakowie, reżyseruje dramat *Człowiek jak człowiek* Brechta ze scenografią Krystyny Zachwatowicz.
W tym sezonie zrealizuje także premierę *Scen z miasta powiatowego* Gorkiego, także ze scenografią Zachwatowicz (23 IV 1970)

20 XII 1969
Barbara Kania reżyseruje *Cudowną lampę Alladyna* Franta i Waganta w Teatrze Lalek „Banialuka" w Bielsku-Białej.

20 XII 1969
Janina Orsza-Łukasiewicz reżyseruje sztukę *Bomba wybuchnie o dziewiątej* Zbycha ze scenografią Zdany Jasińskiej w Teatrze im. Solskiego w Tarnowie.
W tym sezonie także *Niezwykłą przygodę* Odrowąża, także ze scenografią Jasińskiej (30 III 1970).

21 XII 1969
Irena Babel, dyrektorka Teatru Ludowego w Krakowie, reżyseruje *Króla Jana* Dürrenmatta ze scenografią Barbary Stopki, a poza tym dwie inne premiery tego sezonu.

21 XII 1969
Premiera *Za siedmioma górami* Ewy Szelburg-Zarembiny ze scenografią Iwony Zaborowskiej w Teatrze Nowym w Łodzi.

21 XII 1969
Wanda Byrska reżyseruje *Baśń o dwóch nieustraszonych rycerzach* Ośnicy w Teatrze Lalek „Pinokio" w Łodzi.

28 XII 1969
Maria Straszewska reżyseruje *Henryka VI na łowach* Bogusławskiego w Teatrze Polskim we Wrocławiu.

31 XII 1969
Lidia Minticz projektuje wraz z Jerzym Skarżyńskim, etatowym scenografem Starego Teatru im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie, do *Życie jest snem* Calderona.

31 XII 1969
Zofia Jaremowa, dyrektorka Teatru Lalki i Maski „Groteska" w Krakowie, reżyseruje *Janka Muzykanta* Sienkiewicza.

3 I 1970
Zofia Wierchowicz projektuje scenografię do *Hamleta* Szekspira w Teatrze im. Horzycy w Toruniu.

3 I 1970
Zofia Miklińska-Jaśniewicz reżyseruje *Diabelskie pułapki* Antuszewicza w Teatrze Lalki „Tęcza" w Słupsku.

15 I 1970
Małgorzata Dziewulska w ramach warsztatu PWST reżyseruje *Śluby panieńskie* Fredry ze scenografią Ewy Nahlik w Teatrze Dolnośląskim w Jeleniej Górze.

17 I 1970
Premiera *Odmieńca* Joanny Gorczyckiej w Teatrze Ziemi Łódzkiej.

22 I 1970
Maria Billiżanka reżyseruje *W pustyni i w puszczy* Sienkiewicza w Teatrze im. Osterwy w Lublinie.

24 I 1970
Danuta Michałowska i Danuta Alczewska-Klus występują w spektaklu *Oratorium oświęcimskie*, według raportu położnej z obozu w Oświęcimiu Stanisławy Leszczyńskiej, wyprodukowane przez Estradę Krakowską. Premiera odbyła się w Oświęcimiu.

31 I 1970
Joanna Koenig reżyseruje *Ciotunię* Fredry ze scenografią Teresy Roszkowskiej w Teatrze Polskim w Warszawie.

1 II 1970
Jolanta Ziemińska reżyseruje *Drugą twarz* Frickego w grającym w objeździe Teatrze Ziemi Gdańskiej w Gdyni.

8 II 1970
Jowita Pieńkiewicz reżyseruje *Po górach, po chmurach* Brylla w Teatrze Polskim w Szczecinie.

21 II 1970
Krystyna Sznerr reżyseruje *Cyganerię* Pucciniego w Operze Śląskiej w Bytomiu.

25 II 1970
Janina Kilian-Stanisławska reżyseruje sztukę Marii Kownackiej *O straszliwym smoku i dzielnym szewczyku, prześlicznej królewnie i królu Gwoździku* w Teatrze „Lalka" w Warszawie.

7 III 1970
Joanna Markowska w przeddzień Dnia Kobiet reżyseruje spektakl *EWA – piosenki, wiersze i facecje o białogłowach* wg własnego scenariusza w Teatrze Ziemi Mazowieckiej w Warszawie.

7 III 1970
Premiera *Niech no tylko zakwitną jabłonie* Agnieszki Osieckiej w reżyserii Marii Straszewskiej w Lubuskim Teatrze im. Kruczkowskiego w Zielonej Górze.

7 III 1970
Beata Artemska reżyseruje *Krainę uśmiechu* Lehára w Operetce w Lublinie.

8 III 1970
Premiera sztuki Marii Kann *Syn faraona* w reżyserii Marty Janic w Teatrze Lalek „Pinokio" w Łodzi.

14 III 1970
Alina Obidniak, dyrektorka Teatru im. Bogusławskiego w Kaliszu, reżyseruje *Sen srebrny Salomei* Słowackiego. Jest to trzecia premiera reżyserowana przez nią w tym sezonie. Na w sumie osiem premier – sześć reżyserują kobiety, a do pięciu projektują scenografię.

21 III 1970
Irena Byrska reżyseruje *Czajkę* Czechowa ze scenografią Ireny Burke w Teatrze Ludowym w Krakowie.

24 III 1970
Stefania Domańska reżyseruje *Śluby panieńskie* Fredry ze scenografią Jadwigi Pożakowskiej w Teatrze Ziemi Gdańskiej w Gdyni, premiera odbywa się w Rumi.

1 IV 1970
Irena Górska reżyseruje *Żołnierza królowej Madagaskaru* Dobrzańskiego w Teatrze im. Jaracza w Łodzi.

4 IV 1970
Olga Koszutska reżyseruje spektakl *Szkic do portretu* wg scenariusza własnego i Lucyny Tychowej na podstawie poetów rosyjskich i radzieckich oraz fragmentów listów i przemówień Lenina w Teatrze Kameralnym – na scenie Teatru Polskiego w Bydgoszczy.

6 IV 1970
Premiera spektaklu *Pani Zofia* (ze wspomnień o Zofii Nałkowskiej) wg scenariusza Lucyny Tychowej wyprodukowanego przez Stołeczne Przedsiębiorstwo Imprez Estradowych.

12 IV 1970
Ewa Wojtasiewicz projektuje scenografię do trzech z dziewięciu premier w Teatrze Polskim w Bielsku-Białej, w tym do *Anioła na dworcu* Abramowa.

12 IV 1970
Wanda Wróblewska reżyseruje *Opiekuna mojej żony* Hertla ze scenografią Barbary Jankowskiej w Teatrze Muzycznym w Gdyni.

18 IV 1970
Krystyna Tyszarska, dyrektorka Teatru Dramatycznego w Wałbrzychu, reżyseruje trzy z sześciu premier w swoim teatrze, w tym *Miarkę za miarkę* Szekspira ze scenografią Anny Szeligi oraz *Wujaszka Wanię* Czechowa ze scenografią Zofii Pietrusińskiej (18 VII 1970).

19 IV 1970
Teresa Darocha, etatowa scenografka Teatru im. Horzycy w Toruniu, projektuje scenografię do *Czarującej szewcowej* Lorki.

1 V 1970
Premiera *Apetytu na czereśnie* Agnieszki Osieckiej na Scenie Kameralnej Teatru im. Węgierki w Białymstoku.

3 V 1970
Kolejna premiera *Apetytu na czereśnie* Agnieszki Osieckiej, tym razem w reżyserii Jolanty Ziemińskiej w Teatrze Polskim (na scenie Teatr Kameralny) w Bydgoszczy.
W Bałtyckim Teatrze Dramatycznym im. Słowackiego w Koszalinie ze scenografią Krystyny Husarskiej (4 XI 1969).
W Teatrze im. Osterwy w Lublinie ze scenografią Ewy Czuby-Wróblewskiej (19 VI 1970).

10 V 1970
Maria Adamska, etatowa scenografka Teatru Śląskiego im. Wyspiańskiego w Katowicach, projektuję scenografię do wszystkich czterech premier na Małej Scenie, w tym do widowiska antyalkoholowego opartego na materiałach dokumentalnych *Wódko, wódeczko* Jareckiego.

14 V 1970
Wanda Laskowska reżyseruje *Wieczór autorski* Brychta ze scenografią Zofii Pietrusińskiej w Teatrze Dolnośląskim w Jeleniej Górze.

"Wanda Laskowska dostrzegła wszystkie dramaturgiczne braki sztuki, odpowiednio je też wykorzystała. Przede wszystkim, poprzez domalowanie wyraźniejszego tła satyrycznego zmniejszyła stopień realizmu wydarzeń, dziejących się na scenie."
M[ieczysław] Orski *Zabawa w wieczór autorski*, "Wiadomości" nr 26/1970

17 V 1970
Premiera sztuki Hanny Januszewskiej *Flisak i Przydróżka* w Teatrze Lalek we Wrocławiu.

19 V 1970
Jitka Stokalska reżyseruje *Czarną komedię* Shaffera w Teatrze Współczesnym we Wrocławiu.

19 V 1970
Elżbieta Czaplińska reżyseruje *Przygody Tomcia Palucha* Zaborowskiego ze scenografią Gizeli Bachtin-Karłowskiej w Teatrze Lalki „Tęcza" w Słupsku.

20 V 1970
Zofia Weissówna reżyseruje *My chcemy tańczyć* Pietrowa na Scenie Operetkowej Teatru Muzycznego w Krakowie.

21 V 1970
Danuta Baduszkowa reżyseruje *Orfeusza w piekle* Offenbacha w Teatrze Wielkim w Łodzi.

22 V 1970
Janina Orsza-Łukasiewicz reżyseruje *Takie czasy* Jurandota w Teatrze Ziemi Pomorskiej w Grudziądzu. Na sześć premier tego sezonu – trzy reżyserują kobiety i do trzech projektują scenografię.

22 V 1970
Premiera *O Jaśku złotniku i o burmistrzance* Kazimiery Jeżewskiej w Teatrze Lalki i Aktora „Baj" w Warszawie.

24 V 1970
Ewa Bonacka reżyseruje *Pannę Rositę, czyli mowę kwiatów* Lorki w Teatrze im. Słowackiego w Krakowie.

30 V 1970
Janina Kilian-Stanisławska reżyseruje *Świniopasa* Andersena w Teatrze Lalki i Aktora im. Andersena w Lublinie.

31 V 1970
Premiera *Żabusi* Gabrieli Zapolskiej w reżyserii Jolanty Skubniewskiej, ze scenografią Aleksandry Sell-Walter w Teatrze im. Bogusławskiego w Kaliszu.

31 V 1970
Elżbieta I. Dietrich, etatowa scenografka Teatru Powszechnego w Łodzi, projektuje scenografię do *Wszystkich moich synów* Millera.

5 VI 1970
Teresa Żukowska reżyseruje *Lekarza mimo woli* Moliera w Teatrze im. Horzycy w Toruniu.

6 VI 1970
Premiera *Skiza* Gabrieli Zapolskiej w reżyserii Jadwigi Marso ze scenografią Liliany Jankowskiej w Teatrze im. Jaracza w Olsztynie.

7 VI 1970
Premiera *Małego tygrysa* Hanny Januszewskiej w Teatrze Lalki i Aktora „Kacperek" w Rzeszowie.

13 VI 1970
Jadwiga Pożakowska, etatowa scenografka Teatru Wybrzeże w Gdańsku, projektuje scenografię do *Rewizora* Gogola oraz do trzech innych premier na dwanaście na obu scenach teatru.

14 VI 1970
Irena Perkowska, etatowa scenografka w Teatrze im. Wandy Siemaszkowej w Rzeszowie, projektuje scenografię do trzech z siedmiu premier sezonu, w tym do *Czarnej komedii* Shaffera.

24 VI 1970
Halina Machulska reżyseruje *Wszystko w ogrodzie* Albeego ze scenografią Barbary Jankowskiej w Teatrze im. Jaracza w Łodzi.

1 VII 1970
Aniela Borysławska, etatowa reżyserka Teatru Ziemi Łódzkiej, reżyseruje *Świętoszka* Moliera. Na sześć premier tego sezonu sama zrealizuje trzy.

3 VII 1970
Joanna Wolska reżyseruje *Tomcia Palucha* Zaborowskiego w Teatrze Lalki i Maski „Groteska" w Krakowie.

12 VII 1970
Krystyna Meissner reżyseruje *Księżniczkę na opak wywróconą* Calderona, ze scenografią Teresy Targońskiej w Teatrze Polskim w Warszawie.

"Architektura sceny uformowana jest ściśle według wzorów wnętrza teatralnego z okresu baroku: z paludamentami upiętymi w górze, z dwiema skośnie ustawionymi lożami, symetrycznie ciągnącymi się z prawej i lewej strony, zwężającymi się perspektywicznie ku ścianie horyzontalnej. A spośród owych manekinów, których kontury w przyćmionym początkowo świetle mętnie się tylko zarysowały, zostało kilka figur, rozmieszczonych w różnych punktach sceny. Są to zastygłe w różnym geście popiersia kobiece: równie dobrze mogą pełnić funkcję rzeźb pałacowych, jak surrealistycznych akcentów symboliki seksualnej. Byłoby trudno traktować tego rodzaju scenerię jako wyraz zwątpienia w realność świata; to raczej atrybuty t e a t r a l n o ś c i świata.
Zresztą całe widowisko przeprowadzone jest zgodnie z taka właśnie koncepcją. Reżyserka Krystyna Meissner konsekwentnie, z dużą inwencją i świeżością raz po raz obmyśla efekty czysto teatralnej zabawy."
Leonia Jabłonkówna *Teatr zwielokrotniony*, "Teatr" nr 20/1970

16 VII 1970
Aleksandra Mianowska reżyseruje *Anię z Zielonego Wzgórza* Lucy Maud Montgomery w Teatrze Polskim w Bielsku-Białej.

22 VII 1970
Premiera sztuki Krystyny Miłobędzkiej *Ojczyzna* w Teatrze Lalki i Aktora „Marcinek" w Poznaniu.

26 VII 1970
Olga Koszutska reżyseruje *Pierścień wielkiej damy* Norwida w Teatrze Nowym w Poznaniu.

28 VIII 1970
Julianna Całkowa reżyseruje sztukę *Jak Pietruszka rozumu szukał* Ośnicy w Teatrze „Lalka" w Warszawie.

31 VIII 1970
Liliana Jankowska – jedna z dwóch, obok Krystyny Husarskiej etatowych scenografek Bałtyckiego Teatru Dramatycznego im. Słowackiego w Koszalinie – projektuje scenografię do *Pułapki na samotnego mężczyznę* Thomasa. Kobiety realizują scenografie do siedmiu z ośmiu premier tego sezonu na scenie w Koszalinie.

Sezon 1970/1971

5 IX 1970
Lidia Zamkow reżyseruje *Sławną historię o Troilusie i Kresydzie* Szekspira w Teatrze Śląskim im. Wyspiańskiego w Katowicach.

6 IX 1970
Wanda Laskowska i Jowita Pieńkiewicz, etatowe reżyserki Teatru Dolnośląskiego w Jeleniej Górze, reżyserują pięć z ośmiu premier sezonu.
Wanda Laskowska wystawia *Teatr Klary Gazul* Mériméego ze scenografią Zofii Pietrusińskiej oraz *Dobrego człowieka z Seczuanu* Brechta także ze scenografią Pietrusińskiej (25 II 1971).

"Bardzo funkcjonalna, prosta, a zarazem wieloznaczna jest scenografia Zofii Pietrusińskiej, współtworząca nastrój sztuki, łącząca w sobie konkret stylizowanej zabudowy miasta Wschodu z plastyczną metaforą, współbrzmiącą z ideą przedstawienia."
Tadeusz Buski *O człowieku, który chciał być dobry*, "Gazeta Robotnicza" nr 13, z 27-28 III 1971

Jowita Pieńkiewicz reżyseruje *Świętoszka* Moliera ze scenografią Ewy Nahlik, etatowej scenografki teatru (16 I 1971); *Świadków, albo naszą małą stabilizację* Różewicza ze scenografią Teresy Darochy (6 V 1971) oraz *Kwadraturę koła* Katajewa, także ze scenografią Darochy (9 V 1971).

6 IX 1970
Izabella Cywińska reżyseruje *Apetyt na czereśnie* Agnieszki Osieckiej w Teatrze im. Bogusławskiego w Kaliszu.
Jako dyrektorka tego teatru wyreżyseruje w sumie pięć na dziesięć premier sezonu, między innymi *Moralność pani Dulskiej* Gabrieli Zapolskiej (24 X 1970); *Noce i dnie* Marii Dąbrowskiej (21 III 1971) oraz *Dom kobiet* Zofii Nałkowskiej (25 VI 1971) wszystkie ze scenografią Zofii Wierchowicz.

"*Moralność pani Dulskiej* także inaczej została odczytana przez reżyserkę Izabellę Cywińską, niż każe tradycja teatralna. Jest to obrona zaharowanej kobiety, utrzymującej dom nierobów. Sztuka stała się bardziej tragedią niż farsą. Pierwsze dwa akty, i sposobem interpretacji aktorskiej, i pomysłami sytuacyjnymi zbliżają ten tekst Zapolskiej ku groźnej grotesce – gdzieś w sąsiedztwo Witkacego i współczesnych autorów, poprzez absurd wydobywających istotę zjawisk społecznych. Taka też jest nonsensownie zagracona przez scenografa, Zofię Wierchowicz przestrzeń, w której poruszają się Dulscy."
Ryszard Danecki *Kaliskie otwarcie sezonu*, "Gazeta Poznańska" nr 254, z 26 X 1970

10 IX 1970
Krystyna Skuszanka, dyrektorka Teatru Polskiego we Wrocławiu, reżyseruje dwie z pięciu premier sezonu na głównej scenie teatru, w tym *Miarkę za miarkę* Szekspira ze scenografią Helge Hoff Monsen.

19 IX 1970
Olga Koszutska reżyseruje *Trutnie i kobiety* Domańskiego ze scenografią Teresy Ponińskiej w Teatrze Ziemi Mazowieckiej w Warszawie.

20 IX 1970
Premiera *Leć głosie po rosie* Natalii Gołębskiej w Teatrze Lalek „Pleciuga" w Szczecinie.

21 IX 1970
Premiera *Allem Kallem* Małgorzaty Łabęckiej-Koecherowej w Teatrze Lalek w Wałbrzychu oraz w Teatrze Lalek „Guliwer" w Warszawie (23 XII 1970).
W tym samym sezonie w Wałbrzychu także premiera *O strasznym smoku i dzielnym szewczyku* Marii Kownackiej ze scenografią Janiny Grodzkiej (22 I 1971).

22 IX 1970
Premiera *Tygrysa i piratów* Hanny Januszewskiej ze scenografią Leokadii Serafinowicz na Scenie Lalkowej Lubuskiego Teatru im. Kruczkowskiego w Zielonej Górze.

25 IX 1970
Maria d'Alphonse reżyseruje sztukę *Umarli nie płacą podatków* Manzariego ze scenografią Teresy Darochy w Teatrze im. Horzycy w Toruniu.
W tym samym sezonie zrealizuje jeszcze *Wujaszka Wanię* Czechowa (3 IV 1971).

26 IX 1970
Monika Snarska, dyrektorka Teatru Lalek „Guliwer" w Warszawie, reżyseruje dwie na cztery premiery sezonu, w tym *Pana Twardowskiego* Różyckiego.

26 IX 1970
Premiera *Pięknych ogrodów* Lucyny Legut i Michała Misiornego w Teatrze Kameralnym w Sopocie (scena gdańskiego Teatru Wybrzeże).

4 X 1970
Wanda Czaplanka, etatowa scenografka Teatru im. Węgierki w Białymstoku, projektuje scenografię do sześciu z dziesięciu premier sezonu, w tym do *Wieczoru Trzech Króli* Szekspira.

4 X 1970
Jolanta Ziemińska reżyseruje *Koniec księgi* Broszkiewicza w Teatrze im. Jaracza w Olsztynie.

10 X 1970
Krystyna Sznerr reżyseruje *Dwa teatry* Szaniawskiego w Teatrze im. Fredry w Gnieźnie.

10 X 1970
Janina Orsza-Łukasiewicz, jedyna etatowa reżyserka w Teatrze im Solskiego w Tarnowie, reżyseruje dwie z ośmiu premier sezonu: *Niewidzialną kochankę* Calderona i *Pastorałkę* Schillera (5 XII 1970) – obie ze scenografią Zdany Jasińskiej, jedynej etatowej scenografki teatru.

11 X 1970
Stefania Domańska reżyseruje *Obronę genów* Cwojdzińskiego w Bałtyckim Teatrze Dramatycznym im. Słowackiego w Koszalinie.

13 X 1970
Ewa Czuba projektuje scenografię do *Śmiesznego staruszka* Różewicza na Małej Scenie Teatru im. Wandy Siemaszkowej w Rzeszowie.

20 X 1970
Premiera *O krasnoludkach i sierotce Marysi* Marii Konopnickiej ze scenografią Heleny Naksianowicz w Teatrze Lalki i Aktora „Kubuś" w Kielcach.
Helena Naksianowicz projektuje scenografię do wszystkich czterech premier tego sezonu, w tym do sztuki Zofii Prokofiew *Bo będzie pożar* (8 III 1971).

21 X 1970
Halina Borowiak reżyseruje *Na jagody* Marii Konopnickiej ze scenografią i lalkami Zofii Czechlewskiej w Teatrze Lalki i Aktora „Baj" w Warszawie.

29 X 1970
Premiera sztuki Gabrieli Zapolskiej *Ich czworo* w Teatrze Ziemi Opolskiej w Opolu.

30 X 1970
Maria Straszewska reżyseruje *Trutnie i kobiety* Domańskiego w Lubuskim Teatrze im. Kruczkowskiego w Zielonej Górze.

3 XI 1970
W Teatrze Ziemi Gdańskiej, bez stałej sceny i grającym w objeździe, trzy na cztery premiery sezonu reżyserują kobiety: Wanda Wróblewska reżyseruje *Szkołę żon* Moliera ze scenografią Ewy Nahlik.
Poza tym, Maria Chodecka reżyseruje *Hadriana z Grzymsów* Klicpera ze scenografią Ewy Nahlik (17 IV 1971), a Janina Orsza-Łukasiewicz *Głupiego Jakuba* Rittnera ze scenografią Jadwigi Pożakowskiej (27 VI 1971).

4 XI 1970
Premiera *Pana Twardowskiego* Ireny Szczepańskiej w Teatrze im. Fredry w Gnieźnie.

4 XI 1970
Irena Babel, dyrektorka Teatru Ludowego w Krakowie, reżyseruje dwie na siedem premier sezonu, w tym *Kordiana* Słowackiego ze scenografią Barbary Stopki.

"Babel rozpoczyna swego *Kordiana* od sceny końcowej. Od egzekucji. A więc w momencie, kiedy dramat młodego spiskowca dobiega tragicznego finału. Reszta, w chwili, gdy oficer dowodzący oddziałem egzekucyjnym [...] daje znak szablą do wykonania wyroku, będzie w interpretacji reżyserki ułamkiem czasu, w jakim ukaże się całe (skonstruowane w sztuce) życie Kordiana. [...] Wszystko przejrzyste, oszczędne w wyrazie, syntetyczne."
Jerzy Bober *Pochwała inscenizacji*, "Gazeta Krakowska" nr 283, z 28-29 XI 1970

8 XI 1970
Wanda Laskowska reżyseruje *Chłopców* Grochowiaka ze scenografią Zofii Pietrusińskiej na Scenie Kameralnej Teatru Polskiego w Warszawie.

"Mamy więc przedstawienie na pewno godne obejrzenia; przez reżyserkę, Wandę Laskowską, inteligentnie poprowadzone, z godną pochwały dyskrecją, z wyczuciem nadanego tutaj rytmu. Wolno sobie jednak wyobrazić realizację zupełnie inną, gdzie role starców graliby młodzi aktorzy, zaznaczający raczej paradoksalną i powrotną dziecinność niż powagę przeżyć."
Wojciech Natanson *W kręgach groteski i "Groteski"*, "Stolica" nr 50/1970
"Obraz całości – która stoi wspaniałym aktorstwem mąciła scenografia Zofii Pietrusińskiej: była ona – nie po raz pierwszy zresztą – po prostu brzydka i sugerowała rózne rzeczy, których wcale w sztuce nie było."
Maciej Karpiński *Młodemu biada*, "Sztandar Młodych" nr 274, z 16 XI 1970.

9 XI 1970
Zofia Miklińska-Jaśniewicz reżyseruje *Od Polski śpiewanie* Marii Kossakowskiej i Janusza Galewicza w Teatrze Lalki „Tęcza" w Słupsku.
Maria Kossakowska w parze z Galewiczem jest autorką kilku adaptowanych tekstów dramatycznych, m.in. *Dziecka gwiazdy* wg Wilde'a w Teatrze Lalki i Aktora „Kacperek" w Rzeszowie (14 IX 1970), *Orły i trąbki* w Teatrze Lalek „Pinokio" w Łodzi (16 IX 1970). Zofia Miklińska jako kierowniczka artystyczna teatru reżyseruje trzy z czterech premier sezonu.

14 XI 1970
Stefania Domańska reżyseruje *Marię Stuart* Słowackiego w Teatrze Zagłębia w Sosnowcu.

21 XI 1970
Krystyna Meissner reżyseruje *Księcia niezłomnego* Słowackiego ze scenografią Barbary Jankowskiej w Teatrze Polskim w Bielsku-Białej.

"Pełno w tej sztuce okrucieństwa, a sceny pracy niewolników budzą analogie szczególnie przykre dla pokolenia, które przeżyło wojnę i grozę hitlerowskich kacetów. Reżyserka Krystyna Meissner, zwłaszcza zaś autorka scenografii Barbara Jankowska wydobyły przejmująco owe podobieństwa podkreślone sugestywnie przez niepokojące rytmy muzyki Zenona Kowalowskiego. Te sceny posiadają naprawdę silna wymowę, szkoda natomiast, że zawiodły w przedstawieniu tak ważne sceny batalistyczne."
Maria Podolska *"Książę niezłomny" Słowackiego-Calderona*, "Trybuna Robotnicza" nr 10, z 13 I 1971

21 XI 1970
Premiera *Sprawy Dantona* Stanisławy Przybyszewskiej w Teatrze Nowym w Łodzi.

22 XI 1970
Premiera *Baśni o zaklętym kaczorze* Marii Kann w Teatrze Lalek we Wrocławiu.

24 XI 1970
Premiera *Ani z Zielonego Wzgórza* Lucy Maud Montgomery w reżyserii Haliny Dzieduszyckiej na Scenie Młodzieżowej Teatru Współczesnego we Wrocławiu.
Halina Dzieduszycka wyreżyseruje tam także *Chłopca z gwiazd* Wilde'a (13 V 1971).

25 XI 1970
Joanna Piekarska reżyseruje *Baśń o dwóch nieustraszonych rycerzach* Ośnicy w Teatrze Lalki i Aktora „Miniatura" w Gdańsku oraz w Teatrze „Lalka" w Warszawie (19 V 1971).

26 XI 1970
Stefania Domańska reżyseruje *Piękną Helenę* Offenbacha w Teatrze Komedia w Warszawie.

„Trzeba od razu powiedzieć, że przetransponowanie operetki na warunki teatru dramatycznego, w tym wypadku komediowego, powiodło się na ogół zupełnie dobrze, jest w tym przeniesieniu wysoka kultura, do tego przy niewielkich zmianach muzycznych udało się zachować najpiękniejsze partie offenbachowskiej operetki. Jest to niewątpliwie zasługą Wiesława Machana, który przygotował małą, ale dobrze grającą orkiestrę i sam ją poprowadził przy pulpicie dyrygenckim. [...] Tak jak ucho bawią piękne melodie i doskonała dykcja aktorów, nawet w partiach solowych, a przecież aktorzy teatru dramatycznego nie są zawodowymi śpiewakami, tak oko cieszą przyjemne, dobrze wykonane i przygotowane układy taneczne, zwłaszcza w finale III aktu. W przygotowanie wokalne, o czym już wspomniałem, dużo pracy musiała włożyć Romana Krebsówna, której doświadczenie znamy jeszcze z Teatru Narodowego.
Dobre tempo sztuki, zgrabne, ładne komponowanie akcji scenicznej, udany przekaz myślowy, w połączeniu ze znakomitą dykcją aktorów, co raz jeszcze podkreślam, świadczą o doświadczonej ręce reżysera, prowadzącego zespół. Stefania Domańska wydobyła od aktorów wiele: na scenie grają dosłownie wszyscy, nawet najmniejszy epizodzik jest starannie wypracowany, włączony w akcję i dobrze zagrany".
Andrzej Markiewicz, *Piękna Helena*, „Trybuna Mazowiecka" z 3–4 X 1970.

„I otrzymaliśmy przedstawienie, które jakże jest dalekie od poziomu godnego stolicy! Tym to boleśniejsze, że typ spektakli rozrywkowych ściąga najwięcej publiczności, że to ma być masowa rozrywka kulturalna.
A tymczasem, mimo wyraźnego wysiłku aktorów, mimo nakładu pracy (widocznej!) efekt żałosny; rozbawianie publiczności na siłę za pomocą negliżów, grymasów, popychania i przepychania jest juz dziś nie do przyjęcia. Niestety reżyser przedstawienia Stefania Domańska nie zapanowała nad całością".
Maria Kosińska, *„Piękna Helena" w Komedii*, „Życie Warszawy" z 24 X 1970.

28 XI 1970
Aleksandra Mianowska reżyseruje *Moralność pani Dulskiej* Gabrieli Zapolskiej w Teatrze Polskim w Bielsku-Białej.

28 XI 1970
Krystyna Tyszarska reżyseruje *Kordiana* Słowackiego w Teatrze im. Osterwy w Gorzowie Wielkopolskim.

29 XI 1970
Maria Malicka reżyseruje *Zatopione królestwo* Sikiryckiego i Sykały ze scenografią Elżbiety I. Dietrich w Teatrze Powszechnym w Łodzi.

11 XII 1970
Janina Jarzynówna-Sobczak reżyseruje *Gdańską noc* Jabłońskiego ze scenografią Aliny Ronczewskiej-Afanasjew w Operze Bałtyckiej w Gdańsku.

16 XII 1970
Maria Sikorska reżyseruje sztukę *Niepoprawny misio* Kożusznika w Teatrze Lalek „Arlekin" w Łodzi.

20 XII 1970
Wanda Byrska reżyseruje *Lisa detektywa* Urbana z piosenkami Julii Hartwig w Teatrze Lalek „Pinokio" w Łodzi.

31 XII 1970
Premiera *Trędowatej* Heleny Mniszkówny w Teatrze im. Bogusławskiego w Kaliszu.
W tym sezonie połowa premier jest autorstwa kobiet. Zob. 6 IX 1970.

9 I 1971
Maria Kaniewska reżyseruje *Szklankę wody* Scribe'a w Teatrze Rozmaitości – Teatrze Klasycznym w Warszawie.

16 I 1971
Irena Byrska reżyseruje *Niewidzialnego kochanka, czyli hiszpańskie czary* Calderona w Teatrze im. Osterwy w Gorzowie Wielopolskim.

16 I 1971
Teresa Żukowska reżyseruje *Wszystkich moich synów* Millera w Teatrze im. Horzycy w Toruniu.
Tę samą sztukę wyreżyseruje też w Teatrze Ziemi Mazowieckiej (29 V 1971).

21 I 1971
Olga Koszutska reżyseruje *W małych dworku* Witkacego w Teatrze Nowym w Łodzi.

22 I 1971
Stanisława Stanisławska reżyseruje *Miłość szejka* Lidy ze scenografią Zuzanny Piątkowskiej w Operetce Dolnośląskiej we Wrocławiu.

23 I 1971
Irma Czaykowska reżyseruje sztukę *taka noc nie powtórzy się więcej* Stefanowicza w Teatrze Dramatycznym w Wałbrzychu.

30 I 1971
Irena Byrska reżyseruje *Nie igra się z miłością* Musseta w Teatrze im. Fredry w Gnieźnie.

30 I 1971
Stefania Domańska reżyseruje *Pana Jowialskiego* Fredry ze scenografią Xymeny Zaniewskiej w Teatrze im. Jaracza w Olsztynie.

30 I 1971
Premiera sztuki Hanny Januszewskiej *Tygrys Pietrek* w Śląskim Teatrze Lalki i Aktora „Ateneum" w Katowicach.
Mały Tygrys Pietrek Januszewskiej ma premierę w Teatrze Lalki i Aktora „Miniatura" w Gdańsku (19 IV 1971).

30 I 1971
Premiera *Apetytu na czereśnie* Agnieszki Osieckiej ze scenografią Mileny Miechotek w Teatrze im. Solskiego w Tarnowie.

31 I 1971
Barbara Rychłowska-Kulikowska reżyseruje *Misia Rymcimci* Wilkowskiego w Teatrze Lalki i Aktora „Baj Pomorski" w Toruniu.

4 II 1971
Elżbieta Krywsza projektuje scenografię do *Wszystko w ogrodzie* Albeego w Teatrze Polskim w Szczecinie.

7 II 1971
Barbara Fijewska reżyseruje i opracowuje choreografię *Niech no tylko zakwitną jabłonie* Agnieszki Osieckiej ze scenografią Krystyny Husarskiej w Bałtyckim Teatrze Dramatycznym im. Słowackiego w Koszalinie.

11 II 1971
Premiera *Thermidora* Stanisławy Przybyszewskiej w Teatrze Polskim we Wrocławiu.

13 II 1971
Jadwiga Marso reżyseruje *Wszystkich moich synów* Millera w Teatrze im. Jaracza w Olsztynie.

14 II 1971
Premiera *Miłości do trzech pomarańczy* Joanny Walter w Teatrze Nowym w Poznaniu.

19 II 1971
Premiera sztuki Wandy Markowskiej i Anny Milskiej *Fregata Oronga z Wyspy Olbrzymów Ahu* w Teatrze Lalek „Arlekin" w Łodzi.

21 II 1971
Iwona Zaborowska, etatowa scenografka Teatru Nowego w Łodzi, projektuje scenografię do *Ceny* Millera.

27 II 1971
Irena Wollen reżyseruje *Most* Szaniawskiego w Teatrze im. Solskiego w Tarnowie.

27 II 1971
Teresa Żukowska reżyseruje *Ptaka* Szaniawskiego ze scenografią Teresy Ponińskiej w Teatrze Ziemi Mazowieckiej w Warszawie.

6 III 1971
Maryna Broniewska reżyseruje *Pigmaliona* Shawa ze scenografią Anny Szeligi w Teatrze Dramatycznym w Wałbrzychu.
Anna Szeliga, etatowa scenografka teatru, projektuje scenografię do trzech z pięciu premier tego sezonu.

7 III 1971
Marta Janic reżyseruje *Nowe przygody Pifa* Jewgieniji Żukowskiej w Teatrze Lalek „Pinokio" w Łodzi.

7 III 1971
Premiera *Sezamie, otwórz się!* Ireny Pikiel i z jej scenografią w Teatrze Lalek „Pleciuga" w Szczecinie.

10 III 1971
Elwira Turska reżyseruje *Śluby panieńskie* Fredry ze scenografią Ireny Perkowskiej w Teatrze im. Wandy Siemaszkowej w Rzeszowie.

13 III 1971
Wanda Wróblewska reżyseruje *Chłopów* Reymonta w adaptacji własnej i Krystyny Berwińskiej, ze scenografią Aleksandry Sell w Teatrze Rozmaitości w Krakowie.

13 III 1971
Alina Obidniak reżyseruje *Klub kawalerów* Bałuckiego ze scenografią Barbary Wolniewicz w Lubuskim Teatrze im. Kruczkowskiego w Zielonej Górze.

25 III 1971
Matylda Krygier reżyseruje dwie z trzech premier na Scenie Margines Teatru im. Jaracza w Olsztynie: *Pokojówki* Geneta oraz *Końcówkę* Becketta (29 V 1971).

27 III 1971
Ewa Bonacka reżyseruje *Janosika, czyli na szkle malowane* Brylla w Teatrze Wybrzeże w Gdańsku.

2 IV 1971
Premiera *O Kasi i diable Borucie* Marii Kral w Teatrze Stowarzyszenia Miłośników Teatru Lalek Czarodziej w Warszawie.

7 IV 1971
Joanna Piekarska, etatowa reżyserka Teatru Lalek „Świerszcz" w Białymstoku, wystawia sztukę *Detektyw lis prowadzi śledztwo* Urbana i dwie inne sztuki na sześć w tym sezonie.

11 IV 1971
Premiera sztuki *Koziołek Rududu* Janiny Kilian-Stanisławskiej w Teatrze Lalek „Banialuka" w Bielsku-Białej.

17 IV 1971
Maria Kaniewska reżyseruje *Wiśniowy sad* Czechowa ze scenografią Krystyny Husarskiej w Teatrze Ziemi Mazowieckiej w Warszawie.

25 IV 1971
Maryna Broniewska reżyseruje *Wieczór Trzech Króli* Szekspira ze scenografią Aleksandry Sell-Walter w Teatrze Nowym w Zabrzu.

25 IV 1971
Premiera *Calineczki* Kazimiery Jeżewskiej w Teatrze Lalek „Arlekin" w Łodzi.

25 IV 1971
Natalia Gołębska, kierowniczka artystyczna Teatr Lalki i Aktora „Miniatura" w Gdańsku reżyseruje *Bajki i ballady* Mickiewicza we własnej adaptacji, ze scenografią i lalkami Gizeli Bachtin-Karłowskiej oraz muzyką Wandy Dubanowicz.

5 V 1971
Premiera sztuki Anny Świrszczyńskiej *Jak słońce spadło z nieba* w reżyserii Anny Tomschey-Kaczor, ze scenografią Joanny Braun w Teatrze Lalki i Maski „Groteska" w Krakowie.

8 V 1971
Premiera sztuki Anny Świrszczyńskiej *Hefajstos* ze scenografią Leokadii Serafinowicz w Teatrze Lalki i Aktora „Marcinek" w Poznaniu.
Ta sama inscenizacja w Teatrze Lalki i Aktora „Kacperek" w Rzeszowie (9 III 1971).

9 V 1971
Danuta Baduszkowa reżyseruje *Cyrulika sewilskiego* Rossiniego w Teatrze Wielkim w Warszawie.

22 V 1971
Noemi Korsan reżyseruje *Wszystkich moich synów* Millera ze scenografią Zdany Jasińskiej w Teatrze im. Solskiego w Tarnowie.

22 VI 1971
Halina Lubicz reżyseruje *Złoto króla Megamona* Kality na Scenie Lalkowej Lubuskiego Teatru im. Kruczkowskiego w Zielonej Górze.

24 VI 1971
Maria Straszewska, etatowa reżyserka Teatru Polskiego we Wrocławiu, reżyseruje trzy z sześciu premier na Scenie Kameralnej, w tym *Wiśniowy sad* Czechowa.

26 VI 1971
Aniela Borysławska reżyseruje *Zazdrość i medycynę* Choromańskiego w adaptacji Anny Powalskiej ze scenografią Ewy Nahlik i Haliny Korytowskiej w Teatrze Ziemi Łódzkiej.

27 VI 1971
Ewa Kołogórska reżyseruje *Księżniczkę na opak wywróconą* Calderona ze scenografią Małgorzaty Treutler w Teatrze Polskim w Szczecinie.

30 VI 1971
Premiera *Gucia i Cezara* Krystyny Boglar w Teatrze „Lalka” w Warszawie.

1 VII 1971
Premiera sztuki Marii Jadwigi Łęczyckiej *Jaś czy Małgosia* w reżyserii Alicji Wolskiej w Teatrze Lalki i Maski „Groteska” w Krakowie.

3 VII 1971
Irena Byrska reżyseruje *Pigmaliona* Shawa ze scenografią Ireny Burke w Teatrze Ziemi Opolskiej w Opolu.

3 VII 1971
Wanda Laskowska reżyseruje *Las* Ostrowskiego ze scenografią Zofii Pietrusińskiej w Lubuskim Teatrze im. Kruczkowskiego w Zielonej Górze.

9 VII 1971
Krystyna Meissner reżyseruje sztukę *Dziewiąty sprawiedliwy* Jurandota na Scenie Kameralnej Teatru Polskiego w Warszawie.

10 VII 1971
Irma Czaykowska reżyseruje *Małego Rycerza i panny* wg Sienkiewicza w adaptacji Wandy Maciejewskiej w Teatrze im. Mickiewicza w Częstochowie.

17 VII 1971
Premiera *Ballady o tamtych dniach* Stefanii Grodzieńskiej i Jerzego Jurandota w Teatrze im. Wandy Siemaszkowej w Rzeszowie.

23 VII 1971
Maria Kaniewska reżyseruje *Szklankę wody* Scribe'a w Teatrze im. Jaracza w Łodzi.

10 VIII 1971
Premiera sztuki Krystyny Miłobędzkiej *Siała baba mak* w Teatrze Lalek „Świerszcz” w Białymstoku.

22 VIII 1971
Premiera *Moralności pani Dulskiej* Gabrieli Zapolskiej ze scenografią Marii Adamskiej w Teatrze im. Solskiego w Tarnowie.

31 VIII 1971
Dorota Stojowska i Irena Józefiak wystawiają *Baśń o zaklętym kaczorze* Marii Kann w Teatrze Lalek „Rabcio-Zdrowotek” w Rabce.

Sezon 1971/1972

3 IX 1971
Trzy z czterech premier w Teatrze Lalek w Wałbrzychu są autorstwa kobiet, w tym *Baśń o zaklętym kaczorze* Marii Kann oraz *Biwak z piosenkami* Hanny Januszewskiej (10 IX 1971) i *Wyspa kolorowych ptaków* Ireny Pikiel i Janiny Morawskiej (7 II 1972).

11 IX 1971
Premiera sztuki Joanny Walter *Miłość do trzech pomarańczy* we Wrocławskim Teatrze Lalek.

11 IX 1971
Krystyna Tyszarska, kierowniczka artystyczna Teatru im. Osterwy w Gorzowie Wielkopolskim reżyseruje *Wiśniowy sad* Czechowa.

15 IX 1971
Premiera *Szu-hin* Anny Świrszczyńskiej w Teatrze Lalek „Pleciuga" w Szczecinie.

16 IX 1971
Teresa Targońska, etatowa scenografka Teatru im. Osterwy w Lublinie, realizuje scenografię do *Balladyny* Słowackiego.
W tym sezonie w Teatrze im. Osterwy scenografie realizują także Liliana Jankowska, Jadwiga Pożakowska i Ewa Czuba-Wróblewska.

17 IX 1971
Elżbieta Czaplińska reżyseruje sztukę Aliny Nowak *Leo-King* ze scenografią i lalkami Gizeli Bachtin-Karłowskiej i muzyką Wandy Dubanowicz w Teatrze Lalek „Tęcza" w Słupsku.

18 IX 1971
Halina Gryglaszewska reżyseruje sztukę *Barillon się żeni* Feydeau w Teatrze Rozmaitości w Krakowie.

24 IX 1971
Krystyna Skuszanka wystawia starohinduski tekst *Wasantasena* Śudraki w Teatrze Polskim we Wrocławiu.

25 IX 1971
Maryna Broniewska reżyseruje sztukę *Mikołaj Kopernik* Morstina w Teatrze Młodzieży Widziadło w Warszawie.

26 IX 1971
Jitka Stokalska reżyseruje *Rewizora* Gogola w Teatrze Polskim w Szczecinie.

28 IX 1971
Premiera sztuki Anny Świrszczyńskiej *Hefajstos* w Teatrze Lalki i Aktora „Marcinek" w Poznaniu.

1 X 1971
Jadwiga Marso reżyseruje *Hipnozę* Cwojdzińskiego ze scenografią Danuty Pogorzelskiej w Teatrze im. Jaracza w Olsztynie.
W tym sezonie reżyseruje także *Brata marnotrawnego* Wilde'a ze scenografią Liliany Jankowskiej (8 I 1972) i *Każdy kocha Opalę* Patricka (9 IV 1972).

9 X 1971
Maryna Broniewska reżyseruje *Szkołę żon* Moliera ze scenografią Anny Szeligi w Teatrze Dramatycznym w Wałbrzychu.
Jako etatowa reżyserka Teatru wystawia także *Ich czworo* Gabrieli Zapolskiej ze scenografią Ewy Wojtasiewicz (19 II 1972) oraz *Ostrożnie świeżo malowane* Fauchois (20 VII 1972).

17 X 1971
Wanda Byrska reżyseruje *Królewski statek* Ratajczaka w Teatrze Lalek „Pinokio” w Łodzi.

20 X 1971
Wanda Czaplanka, etatowa scenografka Teatru im. Węgierki w Białymstoku, projektuje scenografię do czterech z ośmiu premier sezonu, w tym do *Ani z Zielonego Wzgórza* Lucy Maud Montgomery.
Maria Adamska projektuje scenografię do tej samej sztuki w Teatrze Polskim w Bielsku-Białej (15 I 1972).

24 X 1971
Joanna Piekarska reżyseruje sztukę Ireny Pikiel *Ali Baba i rozbójnicy* w Teatrze Lalki i Aktora „Kacperek” w Rzeszowie.

27 X 1971
Premiera *Jak być odważnym* Hanny Januszewskiej w Teatrze Lalek „Czerwony Kapturek” w Olsztynie.

28 X 1971
Alina Obidniak reżyseruje *Wieczór Trzech Króli* Szekspira w Teatrze Komedia w Warszawie.

"Przedstawienie zaczyna się mocnym uderzeniem. Dosłownie i w przenośni. Przy burzliwych, atakujących widza dźwiękach beatowej muzyki wbiega na scenę gromada młodych ludzi w czarnych treningowych kostiumach (nb. bardzo brzydkich i deformujących) – rozbawiona, roztańczona, żywiołowa. Dopiero po dobrej chwili zabawy nastrój się zmienia, ktoś wyciąga z kąta jakiś kostium, wkłada go, taniec faluje coraz wolniej, część zespołu wycofuje się za kulisy, na scenie zostaje grupa muzyczna i Orsino z mikrofonem, śpiewający piosenkę o miłości i o ukochanej. A potem wszystko toczy się już trybem ustalonym przez Szekspira przed blisko czterema wiekami, tyle tylko, że prawie wszędzie bohaterom komedii towarzyszy muzyka, że wiele partii tekstu zamieniło się w piosenki."
Irena Kellner *Zabawa w Szekspira*, "Teatr" nr 24/1971

30 X 1971
Maria Malicka reżyseruje i gra rolę tytułową w *Profesji pani Warren* Shawa w Teatrze Rozmaitości w Krakowie.

30 X 1971
Lucyna Tychowa reżyseruje *Lekkomyślną siostrę* Perzyńskiego ze scenografią Joanny Braun w Teatrze Śląskim im. Wyspiańskiego – na scenie Teatr Rozmaitości w Katowicach.

6 XI 1971
Ewa Wojtasiewicz projektuje scenografię do *Wujaszka Wani* Czechowa w Teatrze Polskim w Bielsku-Białej.

7 XI 1971
Zofia Wierchowicz reżyseruje i projektuje scenografię do *Burzy* Szekspira w Teatrze im. Bogusławskiego w Kaliszu.

10 XI 1971
Premiera *Pana Twardowskiego* Ireny Szczepańskiej w Teatrze Ziemi Pomorskiej w Grudziądzu.

10 XI 1971
Premiera *Biwaku z piosenkami* Hanny Januszewskiej we Wrocławskim Teatrze Lalek.

12 XI 1971
Ewa Kołogórska reżyseruje *Notatnik* Carrièrre'a ze scenografią Teresy Ponińskiej w Starym Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie.

12 XI 1971
Janina Orsza-Łukasiewicz reżyseruje *Anię z Zielonego Wzgórza* Lucy Maud Montgomery ze scenografią Zdany Jasińskiej w Teatrze im. Solskiego w Tarnowie.

13 XI 1971
Premiera sztuki Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej *Powrót mamy* w Teatrze Rozmaitości w Krakowie.

13 XI 1971
Małgorzata Treutler projektuje scenografię do *Powrotu Odysa* Wyspiańskiego w Teatrze im. Fredry w Gnieźnie.

13 XI 1971
Irena Perkowska, etatowa scenografka Teatru im. Wandy Siemaszkowej w Rzeszowie, projektuje scenografię do trzech z sześciu premier tego sezonu, w tym do *Wszystkich moich synów* Millera.

13 XI 1971
Olga Koszutska reżyseruje *Żołnierza i bohatera* Shawa ze scenografią Teresy Ponińskiej w Teatrze Nowym w Łodzi.

14 XI 1971
Zofia Mikulska reżyseruje *Karampuka* Kerna w Teatrze Lalki i Maski „Groteska" w Krakowie.

14 XI 1971
Stefania Domańska reżyseruje sztukę *Ktoś nowy* Domańskiego w Teatrze Ziemi Opolskiej w Opolu.
Tę samą sztukę reżyseruje także w Teatrze Nowym w Poznaniu (20 II 1972).

18 XI 1971
Premiera *Szewczyka Dratewki* Marii Kownackiej w reżyserii Zyty Czechowskiej, ze scenografią Elżbiety Kołaczkowskiej w Teatrze Lalki i Aktora „Kacperek" w Rzeszowie.

20 XI 1971
Premiera sztuki *Julija czyli Opatrzności boskiej dzieło* Teofili i Karoliny Radziwiłłówien w Teatrze Lalki i Aktora „Marcinek" w Poznaniu.

20 XI 1971
Jadwiga Pożakowska projektuje scenografię do *Homera i Orchidei* Gajcego w Teatrze Wybrzeże w Gdańsku.

27 XI 1971
Maria d'Alphonse reżyseruje *Lato w Nohant* Iwaszkiewicza w Teatrze im. Horzycy w Toruniu.
W tym sezonie jako etatowa reżyserka teatru wystawia także *Takie czasy* Jurandota (27 IV 1972).

27 XI 1971
Jowita Pieńkiewicz reżyseruje *Nagiego króla* Szwarca w Teatrze Polskim we Wrocławiu.

28 XI 1971
Premiera sztuki Marii z Czartoryskich Wirtemberskiej *Malwina czyli domyślność serca* w Bałtyckim Teatrze Dramatycznym im. Słowackiego w Koszalinie.

30 XI 1971
Danuta Mrozik-Zawierucha reżyseruje *O Janku Wędrowniczku* Kazimiery Jeżewskiej wg Marii Konopnickiej ze scenografią i lalkami Zofii Czechlewskiej w Teatrze Lalki i Aktora „Baj" w Warszawie.

1 XII 1971
Premiera *Mały wzywa kapitana* Stanisławy Platówny na Scenie Lalkowej Teatru Ziemi Opolskiej w Opolu.

3 XII 1971
Premiera *Apetytu na czereśnie* Agnieszki Osieckiej w Teatrze Rozmaitości w Krakowie.

4 XII 1971
Liliana Jankowska projektuje scenografię do *Amfitriona 38* Giraudoux w Teatrze Polskim w Bydgoszczy.

4 XII 1971
Janina Orsza-Łukasiewicz reżyseruje *Norę* Ibsena w Teatrze Ziemi Pomorskiej w Grudziądzu.

5 XII 1971
Danuta Jagła reżyseruje sztukę *Ziółko, Chmurka i Zbój* Leguta ze scenografią Ewy Nahlik w Teatrze Ziemi Mazowieckiej w Warszawie.

5 XII 1971
Premiera *O strasznym smoku i dzielnym szewczyku, prześlicznej królewnie i królu Goździku* Marii Kownackiej w Teatrze im. Mickiewicza w Częstochowie.

7 XII 1971
Leokadia Serafinowicz, dyrektorka Teatru Lalki i Aktora „Marcinek" w Poznaniu, reżyseruje trzy z sześciu premier tego sezonu, w tym dwukrotnie sztukę Krystyny Miłobędzkiej *Siała baba mak* po włosku w Bari i po francusku w Rennes (25 I 1972).

10 XII 1971
Olga Koszutska reżyseruje spektakl *Wołanie wiatru* Broniewskiego według własnego scenariusza na Scenie Proscenium Teatru Ziemi Mazowieckiej w Warszawie.

11 XII 1971
Zuzanna Łozińska reżyseruje *Kłopoty zbója Madeja* Leguta ze scenografią Ewy Nahlik w Teatrze Dolnośląskim w Jeleniej Górze.

18 XII 1971
Premiera *Apetytu na czereśnie* Agnieszki Osieckiej w Lubuskim Teatrze im. Kruczkowskiego w Zielonej Górze.

18 XII 1971
Halina Lubicz reżyseruje *Kozalinkę* Aleny Tomašovej na Scenie Lalkowej Lubuskiego Teatru im. Kruczkowskiego w Zielonej Górze.

23 XII 1971
Maria Wachowiak reżyseruje *Najzwyklejszy cud* Szwarca w Teatrze im. Bogusławskiego w Kaliszu.

31 XII 1971
Monika Snarska reżyseruje *Trzech muszkieterów* Waya w Teatrze Lalek „Guliwer" w Warszawie.

31 XII 1971
Marta Janic, dyrektorka Teatru Lalek „Pinokio" w Łodzi, reżyseruje dwie z czterech premier tego sezonu, w tym *Rycerza złotego słońca* Panasewicza.

6 I 1972
Zofia Miklińska-Jaśniewicz, dyrektorka Teatru Lalki „Tęcza" w Słupsku, reżyseruje dwie z pięciu premier, w tym *Kaszubów pod Wiedniem* Karnowskiego.
W tym sezonie cztery premiery na pięć reżyserują kobiety.

8 I 1972
Izabella Cywińska reżyseruje *Trzy siostry* Czechowa w Teatrze im. Bogusławskiego w Kaliszu.

8 I 1972
Premiera sztuki Anny Świrszczyńskiej *Trzy kobiety i on* w Teatrze Nowym w Zabrzu.

15 I 1972
Maria Billiżanka reżyseruje *Żółtą ciżemkę* Antoniny Domańskiej w Teatrze Rozmaitości w Krakowie.

"Reżyser: wytrawny twórca dziecięcych widowisk, Maria Biliżanka."
Krystyna Zbijewska *Dzieci się nudzą*, "Dziennik Polski" nr 129, z 1 VI 1972

22 I 1972
Irena Byrska reżyseruje *Zemstę* Fredry w Teatrze im. Osterwy w Gorzowie Wielkopolskim.

22 I 1972
Teresa Żukowska, etatowa reżyserka i Teresa Ponińska, etatowa scenografka Teatru Ziemi Mazowieckiej, realizują *Taniec czarnego sierżanta* Ardena.

"*Taniec czarnego sierżanta* to nie repertuar dla objazdowego teatru upowszechniającego kulturę. [...] może dla mniej wyrobionego i słabiej przygotowanego widza stanowić zagadkę ponad jego siły. Może i stanowi, czego dowodem dowiezionej na spektakl wycieczki. Nie śmiano by się tak głośno i serdecznie w najbardziej dramatycznych momentach, gdyby wiedziano, o co tu naprawdę idzie.
Przyznam, że lękiem napełnia mnie koncepcja upowszechniania kultury teatralnej w mazowieckim terenie przy pomocy Ardena, pisarza wymagającego bardzo otrzaskanego z dramaturgią współczesna widza, świetnych wykonawców i wytrawnego reżysera."
Andrzej Hausbrandt *Arden w trzecim przypadku*, "Express Wieczorny" nr 25, z 31 I 1972

3 II 1972
Maria Straszewska reżyseruje *Krwawe gody* Lorki ze scenografią Anny Szeligi w Teatrze Dramatycznym w Wałbrzychu.

3 II 1972
Krystyna Widerman reżyseruje *Dzieci pana astronoma* Wandy Chotomskiej w Teatrze Lalki i Aktora „Baj" w Warszawie.

4 II 1972
Noemi Korsan reżyseruje *Rewizora* Gogola ze scenografią Ewy Nahlik i kostiumami Iwony Zaborowskiej w Teatrze im. Solskiego w Tarnowie.

5 II 1972
Premiera *Panny Maliczewskiej* Gabrieli Zapolskiej ze scenografią Elżbiety Krywszy w Teatrze Polskim w Szczecinie.

5 II 1972
Matylda Krygier reżyseruje *Łaźnię* Majakowskiego ze scenografią Ewy Czuby w Teatrze im. Jaracza w Olsztynie.

5 II 1972
Krystyna Sznerr, etatowa reżyserka Teatru Komedia w Warszawie, reżyseruje *Przed ślubem* Shawa ze scenografią Xymeny Zaniewskiej.
W tym samym sezonie, także z Zaniewską wystawia *Podwójną grę* Thomasa (28 IV 1972).

6 II 1972
Alina Obidniak reżyseruje *Człowieka z La Manczy* Leigha w Operze w Poznaniu.

6 II 1972
Barbara Rychłowska-Kulikowska reżyseruje *Krzesiwo* Hanny Januszewskiej w Teatrze Lalki i Aktora „Baj Pomorski" w Toruniu.

10 II 1972
Krystyna Skuszanka, dyrektorka Teatru Polskiego we Wrocławiu, reżyseruje *Wieczór Trzech Króli* Szekspira.

11 II 1972
Irma Czaykowska reżyseruje sztukę *Są jeszcze ludzie* Wydrzyńskiego w Teatrze im. Mickiewicza w Częstochowie.

12 II 1972
Maria Wiercińska reżyseruje *Mądremu biada* Gribojedowa w Teatrze im. Horzycy w Toruniu.

17 II 1972
Halina Lubicz reżyseruje *Anię z Zielonego Wzgórza* Lucy Maud Montgomery ze scenografią Barbary Wolniewicz w Lubuskim Teatrze im. Kruczkowskiego w Zielonej Górze.

23 II 1972
Jowita Pieńkiewicz reżyseruje *Męża i żonę* Fredry w Teatrze Dolnośląskim w Jeleniej Górze.

26 II 1972
Premiera *Trędowatej* Heleny Mniszkówny ze scenografią Ewy Soboltowej w Teatrze im. Jaracza w Łodzi.

26 II 1972
Wanda Laskowska reżyseruje *Chorego z urojenia* Moliera ze scenografią Zofii Pietrusińskiej w Teatrze Polskim w Warszawie.

"[...] jest komedią z motywami farsowymi, ale skojarzenie historyczne z prawdziwym dramatem, jaki wówczas nastąpił, to znaczy śmiercią na scenie [...] skłaniała do zadumy i pogłębienia tej komedii, obarczonej tragicznym skojarzeniem. Toteż często grywa się ją z dramatycznym podtekstem.
Reżyserująca sztukę Wanda Laskowska szczęśliwie poszła na przekór tej tradycji. Może przesadziła, dosypując do tej francuskiej komedii z muzyką, tańcem, prologiem i międzyaktami dużą porcję motywów rodem z teatru włoskiego, niemniej odświeżyła nasze spojrzenie na dzieło."
Jerzy Zagórski *Względność czasu*, "Kurier polski" nr 52, z 2 marca 1972

1 III 1972
Ewa Starowieyska, etatowa scenografka Teatru Współczesnego w Warszawie, projektuje scenografię do trzech z pięciu premier teatru, w tym do *Dawnych czasów* Pintera z rolami Zofii Mrozowskiej i Haliny Mikołajskiej.

4 III 1972
Halina Dzieduszycka reżyseruje *Hyde Park* Kreczmara w Teatrze Współczesnym we Wrocławiu.

11 III 1972
Premiera *Thermidora* Stanisławy Przybyszewskiej w Teatrze Wybrzeże w Gdańsku.

25 III 1972
Jitka Stokalska reżyseruje *Silniejszą* i *Więź* Strindberga w Starym Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie.

25 III 1972
Teresa Żukowska reżyseruje *Taniec czarnego sierżanta* Ardena w Teatrze im. Horzycy w Toruniu.

3 IV 1972
Matylda Krygier reżyseruje *Farsę mrocznych* Ghelderode'a w Teatrze Ludowym w Nowej Hucie.

5 IV 1972
Premiera sztuki Gabrieli Zapolskiej *Ich czworo* w reżyserii Izabelli Cywińskiej, ze scenografią Zofii Wierchowicz w Teatrze im. Bogusławskiego w Kaliszu.

8 IV 1972
Stefania Domańska reżyseruje *Damy i huzary* Fredry w Teatrze Ziemi Mazowieckiej w Warszawie.

12 IV 1972
Premiera sztuki Hanny Januszewskiej *Flisak i Przydróżka* ze scenografią Heleny Naksianowicz w Teatrze Lalki i Aktora „Kubuś" w Kielcach.

20 IV 1972
Maria Straszewska reżyseruje *Śluby panieńskie* Fredry w Teatrze Polskim we Wrocławiu. Na pięć premier w tym sezonie – cztery reżyserują kobiety.

22 IV 1972
Krystyna Meissner reżyseruje *Sługę dwóch panów* Goldoniego w Teatrze Nowym w Poznaniu.

23 IV 1972
Wanda Laskowska reżyseruje *Mirandolinę* Goldoniego ze scenografią Łucji Kossakowskiej w Teatrze im. Jaracza w Łodzi.

23 IV 1972
Premiera sztuki Wandy Markowskiej i Anny Milskiej *Dżamil i róże* w Teatrze Lalek „Arlekin" w Łodzi.

26 IV 1972
Premiera *Dzieci pana majstra* Zofii Rogoszówny w Teatrze Ludowym w Nowej Hucie.

6 V 1972
Zofia Jaremowa reżyseruje sztukę *Hazard i zwierzęta hrabiego Cagliostro* Bursy w Teatrze Lalki i Maski „Groteska" w Krakowie.

7 V 1972
Danuta Baduszkowa reżyseruje *Pana Zagłobę* Blocha ze scenografią Barbary Jankowskiej w Teatrze Muzycznym w Gdyni.

9 V 1972
Iwona Zaborowska, etatowa scenografka Teatru Nowego w Łodzi, projektuje scenografię do *Karabinów* Grochowiaka.

W tym sezonie w Teatrze Nowym realizują scenografie także Liliana Jankowska i Teresa Darocha.

14 V 1972
Alicja i Bożena Wahl projektują scenografię do spektaklu *Cudzołóstwo ukarane* Głowackiego w Teatrze Satyryków STS w Warszawie.

20 V 1972
Ewa Bonacka reżyseruje *Spazmy modne* Bogusławskiego w Teatrze Polskim – na scenie Teatr Kameralny w Bydgoszczy.

20 V 1972
Irena Babel reżyseruje *Dom kobiet* Zofii Nałkowskiej ze scenografią Barbary Stopki w Teatrze im. Słowackiego w Krakowie.

21 V 1972
Stefania Domańska reżyseruje *Czarownice z Salem* Millera w Teatrze Polskim w Poznaniu.

27 V 1972
Danuta Jagła reżyseruje *Zakłócenia w odbiorze* Szakonyia w Teatrze Ziemi Pomorskiej w Grudziądzu.

31 V 1972
Joanna Piekarska reżyseruje *O pięknej Pulcheryi i szpetnej Bestyi* Ośnicy w Teatrze Lalek „Świerszcz" w Białymstoku.

VI 1972
W czerwcowym (6) numerze "Dialogu" Teresa Walas publikuje tekst *Historia w dramatach Dąbrowskiej:*
" Dramaty Marii Dąbrowskiej zajmują w jej dorobku pozycję osobliwą. Zarówno z racji swej historycznej tematyki, jak i – przede wszystkim – z powodu formy tak zaskakującej u autorki, której epickie widzenie świata i człowieka uznano za jedną z podstawowych formuł jej pisarstwa".

3 VI 1972
Barbara Fijewska reżyseruje *Kram z piosenkami* Schillera ze scenografią Łucji Kossakowskiej w Teatrze im. Słowackiego w Koszalinie.

4 VI 1972
Alina Obidniak reżyseruje *Perłę* Camolettiego ze scenografią Aleksandry Sell-Walter w Teatrze Polskim w Szczecinie.

4 VI 1972
Premiera *Czarta i Goduli* Aliny Nowak w Śląskim Teatrze Lalki i Aktora „Ateneum" w Katowicach.

5 VI 1972
Aniela Borysławska reżyseruje *Lekkomyślną siostrę* Perzyńskiego w Teatrze Ziemi Łódzkiej.

15 VI 1972
Premiera sztuki Gabrieli Zapolskiej *Ich czworo* ze scenografią Ewy Nahlik i Iwony Zaborowskiej w Teatrze Powszechnym w Łodzi.

17 VI 1972
Teresa Żukowska reżyseruje *Niecierpliwe serce* Patricka ze scenografią Krystyny Husarskiej w Teatrze Ziemi Mazowieckiej w Warszawie.

28 VI 1972
Stanisława Stanisławska reżyseruje *Najpiękniejszą* Lidy ze scenografią Zuzanny Piątkowskiej w Teatrze Muzycznym – Operze i Operetce w Krakowie.

30 VI 1972
Krystyna Widerman i Julianna Całkowa reżyserują spektakl *Gdzie jest Piotrowski* Wandy Chotomskiej w Teatrze „Lalka" w Warszawie.

VII 1972
W lipcowym (7) numerze "Dialogu" Sława Bardijewska publikuje artykuł *Bohater w polskim dramacie radiowym*, a Anna Sadowska pisze o *"Matysiakach", czyli o powieści radiowej.*

1 VII 1972
Magdalena Bączewska reżyseruje *Czajkę* Czechowa ze scenografią Liliany Jankowskiej w Teatrze im. Jaracza w Olsztynie.
Wcześniej, jeszcze jako studentka PWST, reżyseruje *Samoobsługę* Pintera za Scenie Margines (28 X 1971).

8 VII 1972
Maria Malicka reżyseruje *Profesję pani Warren* Shawa w Teatrze im. Mickiewicza w Częstochowie.

15 VII 1972
Premiera *Dziś straszy* Agnieszki Osieckiej ze scenografią Alicji Wirth w Teatrze Rozmaitości w Warszawie.

31 VIII 1972
Lidia Minticz razem z Jerzym Skarżyńskim realizuje scenografię do *Cocktail Party* Eliota w Teatrze im. Słowackiego w Krakowie.
W minionym sezonie współpracowała także ze Skarżyńskim przy scenografii do spektaklu *Drogi Antoni* Anouilha w Teatrze im. Słowackiego (19 XII 1971) oraz w Starym Teatrze w Krakowie: *Śluby panieńskie* Fredry (17 XII 1971), *Na czworakach* Różewicza (8 VII 1972), *Pokój na godziny* Landovský'ego (2 X 1971).

Sezon 1972/1973

1 IX 1972
Premiera *Amora i Psyche* Kazimiery Jeżewskiej w Teatrze Lalek w Wałbrzychu.
W tym sezonie także premiery *O Kasi, co gąski zgubiła* Marii Kownackiej (8 IX 1972) i *Trzymaj się Pietrek* Hanny Januszewskiej (9 II 1973).

3 IX 1972
Premiera *Masek mistrza Fantaski* Zofii Nawrockiej w Teatrze Lalki i Maski „Groteska” w Krakowie.

9 IX 1972
Jadwiga Marso reżyseruje *Igraszki miłości i przypadku* Marivaux w gdańskim Teatrze Wybrzeże, na scenie w Teatrze Kameralnym w Sopocie.

9 IX 1972
Krystyna Meissner reżyseruje *Jak wam się podoba* Szekspira ze scenografią Teresy Targońskiej w Teatrze Polskim w Warszawie.

"Do niefortunnych pomysłów Teresy Targońskiej dołączyły się fatalne koncepty reżyserskie i nieporozumienia obsadowe Krystyny Meissner. Na scenie panował żałosny bałagan, raz po raz powstawały żenujące dziury sytuacyjne, kiedy nic się nie działo, a wszystko razem ciągnęło się niczym guma do żucia: długo i bez smaku. Na zakończenie nie dość, że zmieniono sztukę, przerabiając tekst z optymistycznego na tragicznie pesymistyczny, ale jeszcze sięgnięto do lamusa starych pomysłów. Tym razem z teatrów studenckich. Pokazano nam kurtynę papierową przebijaną przez ludzkie ręce, co przed dwoma laty można było zobaczyć na młodzieżowym festiwalu w Lublinie, zrobione z dużo lepszym skutkiem."
Andrzej Hausbrandt *Młodzieży wstęp wzbroniony!*, "Express Wieczorny" nr 278, z 23 XI 1972

10 IX 1972
Wanda Byrska reżyseruje sztukę *Rubel samosiejek* Jelisiejewa w Teatrze Lalki i Aktora „Baj Pomorski” w Toruniu.

17 IX 1972
Premiera *Czarodziejskiego krzesiwa* Krystyny Wodnickiej wg Andersena w Teatrze im. Jaracza w Olsztynie.

18 IX 1972
Anna Tomschey-Kaczor reżyseruje wszystkie cztery premiery tego sezonu na Scenie Lalkowej Lubuskiego Teatru im. Kruczkowskiego w Zielonej Górze, w tym *Jasia czy Małgosię* Marii Jadwigi Łęczyckiej.

21 IX 1972
Maria Straszewska, etatowa reżyserka Teatru Polskiego we Wrocławiu, wystawia *Żywot Józefa* Reja.
W tym sezonie wyreżyseruje także *Hotel Astoria* Sztejna (11 XI 1972) i w Teatrze Kameralnym *Bezsenność* Lucille Fletcher (9 V 1973).

22 IX 1972
Premiera sztuki Haliny Auderskiej *Rzeczpospolita zapłaci* w Teatrze Ziemi Łódzkiej w Łodzi.

23 IX 1972
Wanda Laskowska reżyseruje *Lęki poranne* Grochowiaka ze scenografią Zofii Pietrusińskiej w Starym Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie.

" Dla reżysera pole do popisu tu niewielkie."

Elżbieta Morawiec *Lęki poranne*, "Życie Literackie" nr 42/1972

W tym sezonie reżyseruje też dwa spektakle w Teatrze Kameralnym: *Gody życia* Przybyszewskiego (18 XI 1972) i *Jak brat bratu* Rabego (6 V 1973), obydwa ze scenografią Zofii Pietrusińskiej.

"Laskowska [...] doszła do wniosku, że trzeba postawić tragedii świeczkę, a komedii – ogarek. Owszem, z wyczuciem epoki i kulturalnie; owszem, widać w tym subtelność kobiecą, ale i kobiecą złośliwość względem rodu męskiego, a także własnego. Ale konsekwencji trochę zabrakło. W rezultacie przedstawienie balansuje w równowadze chwiejnej między tonem serio i tonem buffo."
Jan Pieszczachowicz *Młodopolskie gody* [o *Godach życia*], "Echo Krakowa" nr 279, z 26 XI 1972

24 IX 1972
Leokadia Serafinowicz reżyseruje *Błękitnego jeża* Popescu ze scenografią Sylwii Górnej w Teatrze Lalki i Aktora „Marcinek" w Poznaniu.

24 IX 1972
Premiera sztuki Krystyny Miłobędzkiej *Serdeczny stary człowiek* na Scenie Młodych Teatru Lalki i Aktora „Marcinek" w Poznaniu.

29 IX 1972
Maryna Broniewska reżyseruje *Kulig* Wybickiego w Teatrze Wybrzeże w Gdańsku.

30 IX 1972
Krystyna Tyszarska, współkierowniczka artystyczna Teatru im. Osterwy w Gorzowie Wielkopolskim, reżyseruje *Antygonę* Sofoklesa.
W tym sezonie zrealizuje jeszcze dwie premiery: *Czapajewa* Furmanowa (29 X 1972) i *Różę* Żeromskiego (15 IV 1973).

4 X 1972
Joanna Piekarska reżyseruje *Ali Babę i 40 rozbójników* Ireny Pikiel w Teatrze Lalek „Czerwony Kapturek" w Olsztynie.

8 X 1972
Marta Janic, dyrektorka Teatru Lalek „Pinokio" w Łodzi, reżyseruje cztery z pięciu premier sezonu, w tym *Starą baśń* Kraszewskiego.
Piąta premiera to *Przyjaciel wesołego diabła* Bebaka w reżyserii Wandy Byrskiej (3 VII 1973).

10 X 1972
Premiera spektaklu *Trampek na drodze* Wandy Chotomskiej w Teatrze Lalek „Banialuka" w Bielsku-Białej.

14 X 1972
Stanisława Stanisławska reżyseruje *The Music Man* Wilsona ze scenografią Teresy Targońskiej w Operetce w Warszawie.

15 X 1972
Irena Józefiak i Dorota Stojowska reżyserują sztukę *Miś Tymoteusz Rymcimci* Wilkowskiego w Teatrze Lalek „Rabcio-Zdrowotek" w Rabce.

26 X 1972
Premiera sztuki Gabrieli Zapolskiej *Ich czworo* w Teatrze im. Węgierki w Białymstoku.

27 X 1972
Premiera spektaklu *On (Opowieść o życiu Lenina)* według scenariusza Joanny Keller na Scenie Małych Form Teatralnych Teatru Ziemi Pomorskiej w Grudziądzu.

28 X 1972
Krystyna Skuszanka reżyseruje *Co się komu śni* Brylla w Teatrze im. Słowackiego w Krakowie.

29 X 1972
Danuta Jagła reżyseruje *Ten miły stary dom* Arbuzowa ze scenografią Barbary Jankowskiej w Lubuskim Teatrze im. Kruczkowskiego w Jeleniej Górze.
W tym sezonie w teatrze realizują scenografie także Łucja Kossakowska, Wanda Fik-Pałkowa, Barbara Wolniewicz.

29 X 1972
Premiera *Czarnego konia Trygława* Marii Kann w Teatrze Lalek „Pleciuga" w Szczecinie.
W tym sezonie wszystkie premiery są realizacjami tekstów napisanych przez kobiety: *Ballada o niesłychanej wojnie kaszanej* Joanny Kulmowej (2 XII 1972); *Przygody Pifa* Jewgieniji Żukowskiej (20 I 1973); *Mój przyjaciel Trapcio* Wandy Rosik (15 IV 1973).

29 X 1972
Jolanta Ziemińska reżyseruje *Uśmiechnij się* Hadżijewa w Teatrze Muzycznym w Gdyni.

5 XI 1972
Jadwiga Marso reżyseruje *Grube ryby* Bałuckiego ze scenografią Liliany Jankowskiej w Teatrze im. Jaracza w Olsztynie.

10 XI 1972
Izabella Cywińska reżyseruje *Śmierć Tarełkina* Suchowo-Kobylina w Teatrze im. Bogusławskiego w Kaliszu.

12 XI 1972
Aleksandra Mianowska reżyseruje sztukę *Kopernik* Brandstaettera ze scenografią Marii Adamskiej w Teatrze Polskim w Bielsku-Białej.

15 XI 1972
Premiera sztuki Gabrieli Zapolskiej *Ich czworo* w Teatrze im. Żeromskiego w Kielcach.

18 XI 1972
Ewa Nahlik projektuje scenografię do *Klonowych braci* Szwarca w Teatrze Polskim w Bydgoszczy.
W tym sezonie w Teatrze Polskim pracują także scenografki: Liliana Jankowska i Anna Rachel.

18 XI 1972
Janina Orsza-Łukasiewicz reżyseruje *Balik gospodarski* Zabłockiego ze scenografią Zdany Jasińskiej w Teatrze Ziemi Krakowskiej im. Solskiego w Tanowie.
Zdana Jasińska jest wraz z Marią Adamską etatową scenografką teatru.

18 XI 1972
Magdalena Bączewska reżyseruje *Ucieczkę* Bułhakowa w Teatrze im. Jaracza w Olsztynie.
W tym sezonie będąc etatową reżyserką wystawia także sztukę Gabrieli Zapolskiej *Ich czworo* (20 I 1973) i *Berenikę* Racine'a (30 VI 1973).

21 XI 1972
Halina Dzieduszycka reżyseruje *Portret doktora Mikołaja* Grudy w Teatrze Współczesnym we Wrocławiu.

22 XI 1972
Premiera *Podania o Piaście* Kazimiery Jeżewskiej w Teatrze Lalki i Aktora „Baj" w Warszawie.

23 XI 1972
Jowita Pieńkiewicz reżyseruje *Jana Macieja Karola Wścieklicę* Witkacego w Teatrze Kameralnym we Wrocławiu.

24 XI 1972
Teresa Żukowska reżyseruje *Pokój na godziny* Landovský'ego ze scenografią Krystyny Lachowicz-Fedorowicz w Teatrze Dolnośląskim w Jeleniej Górze.

25 XI 1972
Stefania Domańska reżyseruje *Zaklęty dwór* Marii Kann ze scenografią Ewy Nahlik w Teatrze Ziemi Mazowieckiej w Warszawie.
W tym sezonie wystawi także *Pułapkę na myszy* Agathy Christie (25 VIII 1973).

26 XI 1972
Irma Czaykowska reżyseruje *Paryżankę* Becque'a ze scenografią Danuty Pogorzelskiej w Teatrze im. Osterwy w Gorzowie Wielkopolskim.

2 XII 1972
Jitka Stokalska reżyseruje *Pętlę dla dwóch* Bukovčana ze scenografią Elżbiety Krywszy w Teatrze Polskim w Szczecinie.

9 XII 1972
Elżbieta Kalinowicz reżyseruje sztukę *Kochany pan Loczek* Ośnicy w Teatrze „Lalka" w Warszawie.

10 XII 1972
Barbara Rychłowska-Kulikowska, etatowa reżyserka Teatru Lalki i Aktora „Baj Pomorski" w Toruniu, reżyseruje *Czarodziejski młyn* Aliny i Jerzego Afanasjewów, a także dwie inne premiery: *Balladę o gdańskim iglarzu* Fenikowskiego (22 X 1972) i *Co pacydło to straszydło* Pehra i Spačila (20 V 1973).

10 XII 1972
Alina Obidniak reżyseruje *Sonatę patetyczną* Kulisza w Teatrze Dramatycznym w Wałbrzychu.
Sześć na siedem premier w tym sezonie reżyserowanych jest przez kobiety, wśród nich: Maryna Broniewska wystawia *Pierwszy dzień wolności* Kruczkowskiego (15 XII 1972) i *Antygonę* Sofoklesa (26 VII1973) – ze scenografią Anny Szeligi; Inna Korogid reżyseruje *Ostatnią stację* Remarque'a, także ze scenografią Szeligi (15 III 1973); Halina Dzieduszycka reżyseruje *Pepsie* Victora (3 V 1973).

15 XII 1972
Lidia Zamkow reżyseruje *Komu bije dzwon* Hemingwaya w Teatrze Studio w Warszawie.

21 XII 1972
Maria Malicka reżyseruje i gra główną rolę w *Profesji pani Warren* Shawa w Teatrze im. Wandy Siemaszkowej w Rzeszowie.

5 I 1972
Olga Koszutska reżyseruje *Dzieje grzechu* Żeromskiego w Teatrze Nowym w Łodzi.

7 I 1973
Zofia Miklińska-Jaśniewicz reżyseruje *Koniec z bajkami* Lucyny Legut w Teatrze Lalki „Tęcza" w Słupsku.

20 I 1973
Wanda Laskowska reżyseruje *Kuchnię* Weskera ze scenografią Zofii Pietrusińskiej w Teatrze Polskim we Wrocławiu.

"Reżyserce Wandzie Laskowskiej poświęcę tylko dwa słowa: gratuluję sukcesu."
Tadeusz Buski *Kiedy człowiek przestaje być człowiekiem*, "Gazeta Robotnicza" nr 27, z 1 II 1973

"[...] tradycyjny naturalizm nigdy nie zdołała pokazać w teatrze wariantu, który przedstawia *Kuchnia*: mechanizmu pracy i niemożności współistnienia z nim niezdawkowej miłości, przyjaźni i solidarności między ludźmi. Jeśli w niezgadzającym się naturalistycznym równaniu Wesker potrafił ukazać człowieczeństwo jako sprawę zbiorowości, zawdzięcza to doświadczeniu teatru, który odszedł od naturalizmu. Powiedzmy: teatru teatralnego. Ostatecznie, problemem inscenizacyjnym *Kuchni* jest utrzymanie w zwarciu obu żywiołów sztuki, tak jednak, by żaden nie zyskał przewagi. Jest to zadanie reżysera, ale również każdego z aktorów. I wcale niełatwe, gdyż w rezultacie naturalistycznie grać to trzeba bez kotletów i nagiej duszy, okaleczenia zaś stosunków między ludźmi nie można obgadać. Wanda Laskowska i zespół aktorski wywiązali się z tego zadania znakomicie."
Krzysztof Wolicki *Kuchnia*, "Odra" nr 3/1973

21 I 1973
Danuta Jagła reżyseruje *Zemstę* Fredry w Teatrze im. Fredry w Gnieźnie.

24 I 1973
Joanna Piekarska reżyseruje *Turonia* Poprawskiego w Teatrze Lalki i Aktora „Kacperek" w Rzeszowie.

26 I 1973
Irena Babel reżyseruje *O świcie jest tu spokojnie* Wasiliewa ze scenografią Joanny Braun w Teatrze im. Słowackiego w Krakowie.

"Dzieje dziewczęcej kompanii przeciwlotniczej – młodych, zapalonych ochotniczek, o zróżnicowanych charakterach i bardzo różnych kolejach życia – są treścią sztuki Borysa Wasiliewa. A raczej nie sztuki, lecz opowieści. [...] Niełatwe zadanie miała reżyser Irena Babel – przydania migawkowym obrazom *O świcie jest tu spokojnie* scenicznej ciągłości i płynności. Udało się ono dobrze."
Krystyna Zbijewska *Codzienność w harmonii z wielkością*, "Dziennik Polski" nr 28, z 2 II 1973

27 I 1973
Maria Wałcerz reżyseruje *Damę od Maxima* Sielickiego w Operetce Dolnośląskiej we Wrocławiu.

1 II 1973
Premiera spektaklu *Odarpi i wielki biały* Aliny Nowak we Wrocławskim Teatrze Lalek.

10 II 1973
Danuta Baduszkowa reżyseruje *Carmen* Bizeta w Operze Bałtyckiej w Gdańsku.

11 II 1973
Premiera sztuki Katarzyny Lengren *Kiedy króla Bóla boli ząb* w reżyserii Zofii Truszkowskiej w Teatrze Śląskim im. Wyspiańskiego w Katowicach.

17 II 1973
Maryna Broniewska reżyseruje *Krosienka* Krasickiego ze scenografią Jadwigi Pożakowskiej w Teatrze Kameralnym w Sopocie (scena gdańskiego Teatru Wybrzeże).

17 II 1973
Jowita Pieńkiewicz reżyseruje *Świętoszka* Moliera ze scenografia Liliany Jankowskiej w Teatrze im. Fredry w Gnieźnie.

18 II 1973
Krystyna Zachwatowicz projektuje scenografię do *Dziadów* Mickiewicza w Starym Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie.

18 II 1973
Ewa Kołogórska reżyseruje *Klik-Klak* Abramowa ze scenografią Małgorzaty Treutler w Batyckim Teatrze Dramatycznym im. Słowackiego w Koszalinie-Słupsku.

24 II 1973
Barbara Kasprowicz wystawia *Don Kichota* Minkusa w Operze Śląskiej w Bytomiu.

28 II 1973
Joanna Piekarska reżyseruje *Królową Śniegu* Szwarca ze scenografia Heleny Naksianowicz w Teatrze Lalki i Aktora „Kubuś" w Kielcach.

3 III 1973
Premiera *Panny Maliczewskiej* Gabrieli Zapolskiej ze scenografią Teresy Ponińskiej w Teatrze Ziemi Mazowieckiej w Warszawie.

3 III 1973
Barbara Fijewska reżyseruje *Kram z piosenkami* Schillera ze scenografią Łucji Kossakowskiej w Teatrze im. Jaracza w Łodzi.

10 III 1973
Wanda Laskowska, etatowa reżyserka Teatru Dolnośląskiego w Jeleniej Górze, reżyseruje *Szelmostwa Skapena* Moliera ze scenografią Zofii Pietrusińskiej.
W tym sezonie realizuje także spektakl *Rachunek nieprawdopodobieństwa* Jurandota (30 III 1973).

15 III 1973
Premiera *Trędowatej* Heleny Mniszkówny w Teatrze Ziemi Gdańskiej w Gdyni.
Wcześniej *Trędowatą* wystawił też Teatr Ziemi Pomorskiej w Grudziądzu (11 XI 1972).

18 III 1973
Maria Straszewska reżyseruje *Czarującą szewcową* Miliana w Teatrze Muzycznym w Gdyni.

24 III 1973
Premiera *Między ustami a brzegiem pucharu* Marii Rodziewiczówny w reżyserii Izabelli Cywińskiej w Teatrze im. Bogusławskiego w Kaliszu.

"Publiczność na premierowym na gruncie poznańskim przedstawieniu nie było zbyt wiele. A szkoda, bo i sam spektakl był od strony teatralnej całkiem interesujący i taki właśnie dla ludzi. A przy tym stwarza on znakomita okazję, aby poznać nowo pozyskanych dla Poznania aktorów, a także reżyserkę Izabellę Cywińską, która po trzech latach spędzonych w Kaliszu powraca do Poznania opromieniona sukcesami swego, rzeczywiście interesującego na tamtym gruncie, teatru."
Olgierd Błażewicz *Melodramat z Kalisza*, "Głos Wielkopolski" nr 121, z 23 V 1973

25 III 1973
Zofia Miklińska reżyseruje spektakl *Przez Śląsk czarny, Śląsk zielony* Janusza Galewicza i Marii Kossakowskiej w Teatrze Lalek „Banialuka" w Bielsku-Białej.

1 IV 1973
Maria d'Alphonse reżyseruje *Anię z Zielonego Wzgórza* Lucy Maud Montgomery ze scenografią Ewy Nahlik w Teatrze im. Horzycy w Toruniu.
Wcześniej w tym sezonie reżyseruje też *Tajemniczy ogród* wg Frances Hodgson Burnett ze scenografią Ewy Soboltowej (20 IX 1972).

4 IV 1973
Krystyna Sznerr reżyseruje *Klik-Klak* Abramowa ze scenografią Aleksandry Sell-Walter w Teatrze Nowym w Zabrzu.

8 IV 1973
Alicja Choińska reżyseruje *Cudzołóstwo ukarane* Głowackiego w Teatrze Ziemi Gdańskiej w Gdyni.

14 IV 1973
Premiera sztuki Anny Świrszczyńskiej *Tygrys tańczy dla Szu-Hin* w Teatrze Lalek w Białymstoku.

14 IV 1973
Jadwiga Chojnacka reżyseruje *Moralność pani Dulskiej* Gabrieli Zapolskiej w Teatrze Nowym w Poznaniu.

15 IV 1973
Aniela Borysławska reżyseruje *Kruka* Gozziego w Teatrze Ziemi łódzkiej w Łodzi.
W tym sezonie wystawia także *Żabusię* Gabrieli Zapolskiej ze scenografią Marii Horbaczewskiej (11 VIII 1973).

28 IV 1973
Jadwiga Marso reżyseruje widowisko muzyczne *Miasto cudów* ze scenografią Liliany Jankowskiej w Teatrze Syrena w Warszawie.

28 IV 1973
Maria Kaniewska reżyseruje *Ożenek* Gogola ze scenografią Teresy Ponińskiej w Teatrze Ziemi Mazowieckiej w Warszawie.

V 1973
W majowym (5) numerze "Dialogu" Małgorzata Szpakowska publikuje tekst *Radio: masowe czy powszechne*, a Małgorzata Semil przedstawia *Raport z londyńskiego podziemia.*

13 V 1973
Premiera *Skizu* Gabrieli Zapolskiej ze scenografią Jadwigi Pożakowskiej w Teatrze im. Osterwy w Lublinie.

17 V 1973
Premiera *Apetytu na czereśnie* Agnieszki Osieckiej w Teatrze im. Mickiewicza w Częstochowie.

19 V 1973
Maria Januszkiewicz reżyseruje *Gejszę* Jonesa w Operetce Dolnośląskiej we Wrocławiu.

20 V 1973
Kika Lelicińska projektuje scenografię *Upiorów* Ibsena w Bałtyckim Teatrze Dramatycznym im. Słowackiego w Koszalinie-Słupsku.

26 V 1973
Matylda Krygier reżyseruje *A jak królem, a jak katem będziesz* Nowaka w Teatrze Ludowym w Krakowie.

2 VI 1973
Teresa Żukowska reżyseruje *Photo Finish* Ustinova ze scenografią Łucji Kossakowskiej w Teatrze im. Jaracza w Łodzi.
Łucja Kossakowska jest jedną z trzech etatowych scenografek teatru, pozostałe to Krystyna Zachwatowicz i Ewa Soboltowa.

Sezon 1973/1974

IX 1973
We wrześniowym (9) numerze "Dialogu" Marta Fik w tekście *Sezon w Warszawie: tak jest, jak się państwu zdaje* podsumowuje miniony sezon:
"Spośród 37 premier bieżącego sezonu w Warszawie, z pożytkiem opuścić można ponad 20".

2 IX 1973
Premiera *Amora i Psyche* Kazimiery Jeżewskiej w Teatrze Lalki i Aktora „Baj Pomorski" w Toruniu.

8 IX 1973
Premiera przedstawienia *Tangali i córka nieba* Wandy Markowskiej i Anny Milskiej w Teatrze Lalek „Arlekin" w Łodzi.

8 IX 1973
Halina Dzieduszycka reżyseruje *Klik Klak* Abramowa ze scenografią Barbary Gutekunst w Teatrze Współczesnym w Warszawie.

8 IX 1973
Barbara Fijewska reżyseruje *Kram z piosenkami* Schillera ze scenografią Łucji Kossakowskiej w Teatrze Współczesnym w Szczecinie.

11 IX 1973
Marta Janic reżyseruje sztukę *Stop, Kraksiak na drodze* Antuszewicza w Teatrze Lalek „Pinokio" w Łodzi.
W tym sezonie wystawi tu także *Córkę króla Balerona* Panasewicza (30 XII 1973).

12 IX 1973
Zofia Miklińska-Jaśniewicz reżyseruje sztukę *Puk i król Mruk* Korda w Teatrze Lalki „Tęcza" w Słupsku.

15 IX 1973
Olga Koszutska reżyseruje *Żołnierzy* Brylla ze scenografią Iwony Zaborowskiej na scenie Proscenium w Teatrze Ziemi Mazowieckiej w Warszawie.

16 IX 1973
Krystyna Sznerr reżyseruje *Gwałtu, co się dzieje* Fredry w Teatrze im. Fredry w Gnieźnie.

16 IX 1973
Teresa Targońska, etatowa scenografka Teatru im. Osterwy w Lublinie, projektuje scenografię do *Rewizora* Gogola i dwóch innych premier tego sezonu.
Druga etatowa scenografka, Jadwiga Pożakowska także realizuje trzy premiery, w tym scenografię do *Wieczoru Trzech Króli* Szekspira (6 I 1974).

18 IX 1973
Premiera *Turoniowej kolędy* Natalii Gołębskiej w Teatrze Lalek w Wałbrzychu.

20 IX 1973
Alina Obidniak reżyseruje *Cyrana de Bergerac* Rostanda ze scenografią Aleksandry Sell-Walter w Teatrze im. Norwida w Jeleniej Górze.

22 IX 1973
Irena Górska-Damięcka reżyseruje *Marię Stuart* Słowackiego w Teatrze im. Mickiewicza w Częstochowie.

22 IX 1973
Maria Wachowiak reżyseruje *Ślepców* i *Intruza* Maeterlincka w Teatrze Ziemi Pomorskiej w Grudziądzu.

23 IX 1973
Jolanta Ziemińska reżyseruje *Igraszki z diabłem* Drdy ze scenografią Danuty Pogorzelskiej w Teatrze im. Jaracza w Olsztynie-Elblągu.

26 IX 1973
Julianna Całkowa, dyrektorka Teatru „Lalka" w Warszawie, reżyseruje *Panczatantrę, czyli mądrości Indii ksiąg pięcioro*.

2 X 1973
Premiera *Niełatwo być psem* Elżbiety Burakowskiej w Teatrze Lalek „Guliwer" w Warszawie.

25 X 1973
Lidia Zamkow reżyseruje *Sen* Dostojewskiego w Teatrze Studio w Warszawie.

26 X 1973
Irma Czaykowska reżyseruje *Szkoda wąsów* Dmuszewskiego ze scenografią Ireny Burke w Teatrze Ziemi Łódzkiej.

26 X 1973
Maria d'Alphonse reżyseruje sztukę *Twój na wieki* Zelenki ze scenografią Ewy Nahlik w Teatrze im. Horzycy w Toruniu.

27 X 1973
Premiera sztuki Agnieszki Osieckiej *Apetyt na czereśnie* w reżyserii Teresy Żukowskiej ze scenografią Danuty Pogorzelskiej w Teatrze im. Jaracza w Olsztynie-Elblągu.

31 X 1973
Jadwiga Marso reżyseruje *Raj na ziemi* Rabadana w Bałtyckim Teatrze Dramatycznym im. Słowackiego w Koszalinie-Słupsku.

6 XI 1973
Joanna Piekarska reżyseruje *O Zwyrtale Muzykancie* Wilkowskiego w Teatrze Lalek „Czerwony Kapturek" w Olsztynie.

8 XI 1973
Liliana Jankowska reżyseruje *Fantazego* Słowackiego ze scenografią Liliany Jankowskiej w Teatrze Polskim w Bydgoszczy.

8 XI 1973
Maria Straszewska reżyseruje sztukę *Ech jabłuszko* Adriańskiego w Teatrze im. Bogusławskiego w Kaliszu.

10 XI 1973
Maria Malicka reżyseruje *Wachlarz Lady Windermere* Wilde'a w Teatrze „Bagatela" im. Boya-Żeleńskiego w Krakowie.

10 XI 1973
Ewa Kołogórska reżyseruje *Ech, jabłuszko* Adriańskiego w Teatrze Dramatycznym w Wałbrzychu.
W tym sezonie, jako etatowa reżyserka tego teatru, reżyseruje jeszcze dwie premiery *Profesję pani Warren* Shawa (13 XII 1973) i *Księżniczkę na opak wywróconą* Calderona (25 V 1974).

17 XI 1973
Krystyna Tyszarska reżyseruje *Pierwszy dzień wolności* Kruczkowskiego ze scenografią Barbary Jankowskiej w Teatrze im. Osterwy w Gorzowie Wielkopolskim.
W tym sezonie realizują także *W małym dworku* Witkacego (31 III 1974).

17 XI 1973
Krystyna Skuszanka, dyrektorka Teatru im. Słowackiego w Krakowie, reżyseruje *Lillę Wenedę* Słowackiego.
W tym sezonie reżyseruje także *Dwa teatry* Szaniawskiego (20 IV 1974).

18 XI 1973
Romana Próchnicka reżyseruje *Pokój na godziny* Landovskýego ze scenografią Zdany Jasińskiej w Teatrze Ziemi Krakowskiej im. Solskiego w Tarnowie.

24 XI 1973
Stefania Domańska reżyseruje *Klik Klak* Abramowa ze scenografią Elżbiety Chojak w Teatrze im. Węgierki w Białymstoku.
W tym sezonie reżyseruje jeszcze *Damy i huzary* Fredry (2 II 1974).

28 XI 1973
Premiera *Plamki* Wandy Rosik w Teatrze Lalki i Aktora „Baj" w Warszawie.

29 XI 1973
Wanda Laskowska reżyseruje *Męża i żonę* Fredry ze scenografią Zofii Pietrusińskiej w Starym Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie.

"Ujmując sztukę niejako w cudzysłów – zarówno przez wokalne wstawki rodem z doby sentymentalizmu (muzyka Jana Dobrzańskiego, przygotowanie wokalne Romany Krebs), jak poprzez wymowne dekoracje (dwuetażowa kanapa z zasłonami – scenografia Zofii Pietrusińskiej), a przede wszystkim przez samą, delikatną nutą pastiszu zaprawioną grę aktorów, przyrządziła Wanda Laskowska (nowo pozyskana dla naszego teatru znana reżyserka stołeczna) spektakl uroczy, pełen wdzięku, lekkości, dowcipu."
Krystyna Zbijewska *Apoteoza Erosa*, "Dziennik Polski" nr 205, z 27 XII 1973

"[...] nie bardzo rozumiem (choć doceniam modę na piosenkowanie jako skutek festiwalowej manii) intencje reżysera *Męża i żony* w Teatrze Kameralnym, Wandy Laskowskiej, która komedię chciała zamienić w musical, wodewil, operetkę (z muzyka Jerzego Dobrzańskiego). Po co? Wykazała przecież Laskowska dość pomysłowości inscenizacyjnej – m.in. w zgrabnych, wyrazistych scenach parodiowania romantycznej afektacji, gdy idzie o przyziemne cele – aby to wystarczyło do ujęcia widowiska w cudzysłów nowoczesności. Nie pojmuję też dlaczego – przy bardzo ładnych rozwiązaniach scenograficznych i kostiumów kobiecych – Zofia Pietrusińska powtłaczała obu męskich bohaterów sztuki w pseudonowoczesne ubrania, karykatury strojów epoki."
Jerzy Bober *Kłopoty z czworokątem*, "Gazeta Krakowska" nr 309, 29-30 XII 1973

1 XII 1973
Krystyna Meissner reżyseruje *Lato* Rittnera w Teatrze Kameralnym w Sopocie (scena gdańskiego Teatru Wybrzeże).

"Krystyna Meissner nadała przedstawieniu formę nowoczesną, zrywając z konwencją wprowadzania strojów i całego entourage'u z epoki. Nic na tym spektakl nie stracił, a sporo chyba zyskał."
Tadeusz Rafałowski *Rittner uwspółcześniony*, "Głos Wybrzeża" nr 291, 7 XII1973

2 XII 1973
Premiera sztuki Wandy Chotomskiej *Gdzie jest Piotrowski?* w Teatrze Lalki i Maski „Groteska" w Krakowie.

5 XII 1973
Iwona Zaborowska, etatowa scenografka Teatru Nowego w Łodzi, projektuje scenografię do *Zaklinacza deszczu* Nasha.
W Teatrze Nowym w tym sezonie pracują także scenografki: Liliana Jankowska, Teresa Ponińska i Anna Rachel.

8 XII 1973
Irma Czaykowska reżyseruje *Chłopca z gwiazd* Wilde'a w Teatrze im. Mickiewicza w Częstochowie.

9 XII 1973
Premiera *O Kasi co gąski zgubiła* Marii Kownackiej w Teatrze Polskim w Bielsku-Białej.

15 XII 1973
Danuta Baduszkowa reżyseruje *Pancernych i psa* Konowalskiego w Teatrze Muzycznym w Gdyni.

15 XII 1973
Maria Wiercińska reżyseruje *Zmierzch długiego dnia* O'Neilla ze scenografią Łucji Kossakowskiej w Teatrze im. Jaracza w Łodzi.

16 XII 1973
Dorota Stojowska reżyseruje własną sztukę *Hej idem w las* w Teatrze Lalek „Rabcio" w Rabce.

19 XII 1973
Premiera *Szewczyka Dratewki* Marii Kownackiej ze scenografią Janiny Grodzkiej we Wrocławskim Teatrze Lalek.

20 XII 1973
Anna Tomschey-Kaczor reżyseruje *Mikołaja u Bolka i Lolka* Leśnickiego na Scenie Lalkowej Lubuskiego Teatru im. Kruczkowskiego w Zielonej Górze, którego jest kierowniczką artystyczną.

22 XII 1973
Izabella Cywińska reżyseruje *Śmierć Tarełkina* Suchowo-Kobylina w Teatrze Nowym w Poznaniu.

23 XII 1973
Zofia Mikulska reżyseruje *Nowe szaty króla* Szwarca w Teatrze Ziemi Krakowskiej im. Solskiego w Tarnowie.

23 XII 1973
Jadwiga Sącińska reżyseruje *Magiczny pierścień* Kapelińskiego w Teatrze Lalek „Arlekin" w Łodzi.

23 XII 1973
Barbara Rychłowska-Kulikowska reżyseruje *Tymoteusza i łobuziaki* Wilkowskiego w Teatrze Lalki i Aktora „Baj Pomorski" w Toruniu.

29 XII 1973
Premiera sztuki Marii Kownackiej *O straszliwym smoku i dzielnym szewczyku, prześlicznej królewnie i królu Goździku* w Teatrze Lalek w Białymstoku.

5 I 1974
Aleksandra Dukland reżyseruje, a Gizela Bachtin-Karłowska projektuje scenografię i lalki do ich wspólnej sztuki *Poszukiwacze* w Teatrze Lalki „Tęcza" w Słupsku.

6 I 1974
Premiera sztuki Kazimiery Jeżewskiej *Mistrz Twardowski* w Teatrze Ziemi Mazowieckiej w Warszawie.

12 I 1974
Jowita Pieńkiewicz reżyseruje sztukę *Wkrótce nadejdą bracia* Krasińskiego ze scenografią Teresy Darochy w Teatrze im. Bogusławskiego w Kaliszu.

17 I 1974
Matylda Krygier reżyseruje sztukę *Talenty i wielbiciele* Ostrowskiego w Teatrze Ludowym w Krakowie.

19 I 1974
Wanda Laskowska reżyseruje *Play Strindberg* Dürrenmatta ze scenografią Zofii Pietrusińskiej w Teatrze im. Jaracza w Olsztynie-Elblągu.
Laskowska i Pietrusińska zrealizują w tym sezonie także *Tumora Mózgowicza* Witkacego (3 IV 1974).

20 I 1974
Magdalena Bączewska reżyseruje *Śmierć gubernatora* Kruczkowskiego w Teatrze Ziemi Pomorskiej w Grudziądzu.

26 I 1974
Premiera *Snu* Felicji Kruszewskiej w Teatrze Wybrzeże w Gdańsku.

26 I 1974
Halina Dzieduszycka reżyseruje *Opiekuna mojej żony* Hertla w Operetce Dolnośląskiej we Wrocławiu.

1 II 1974
Olga Lipińska reżyseruje *Awans* Redlińskiego ze scenografią Aliny Ronczewskiej-Afanasjew w Teatrze Rozmaitości w Warszawie.

2 II 1974
Maria Fołtyn reżyseruje spektakl *Cecylia Valdes* Roiga w Teatrze Muzycznym w Gdyni.

2 II 1974
Urszula Kenar projektuje scenografię do *Fircyka w zalotach* Zabłockiego w Teatrze „Bagatela" im. Boya-Żeleńskiego w Krakowie.

2 II 1974
Barbara Wolniewicz projektuje scenografię do *Króla Mięsopusta* Rymkiewicza w Teatrze im. Jaracza w Olsztynie-Elblągu.

15 II 1974
Alicja Kuryło, etatowa scenografka Teatru Zagłębia w Sosnowcu, projektuje scenografię do *Balladyny* Słowackiego.

16 II 1974
Anna Rachel projektuje scenografię do *Damy kameliowej* Dumasa w Bałtyckim Teatrze Dramatycznym im. Słowackiego w Koszalinie-Słupsku.
Aniela Borysławska reżyseruje *Damę kameliową* w Teatrze Ziemi Łódzkiej (16 II 1974).

22 II 1974
Maria Straszewska reżyseruje *Pierścień wielkiej damy* Bukowskiego w Operze we Wrocławiu.

27 II 1974
Premiera *Ojczyzny* Krystyny Miłobędzkiej w Teatrze Lalki i Aktora im. Andersena w Lublinie.

2 III 1974
Barbara Kilkowska reżyseruje *Cudzoziemczyznę* Fredry w Teatrze Rozmaitości w Warszawie.

2 III 1974
Premiera sztuki Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej *Powrót mamy* ze scenografią Ireny Perkowskiej w Teatrze im. Wandy Siemaszkowej w Rzeszowie.

7 III 1974
Krystyna Sznerr reżyseruje *W czepku urodzoną* Skowrońskiego ze scenografią Hanny Volmer w Teatrze Nowym w Zabrzu.

10 III 1974
Aleksandra Mianowska reżyseruje *Kochanków z Werony* Iwaszkiewicza ze scenografią Barbary Stopki w Teatrze Polskim w Bielsku-Białej.

10 III 1974
Anna Polony reżyseruje *Dwoje na huśtawce* Gibsona w Starym Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie.

16 III 1974
Maryna Broniewska, etatowa reżyserka Teatru Dramatycznego w Wałbrzychu, reżyseruje *Niemców* Kruczkowskiego ze scenografią Anny Szeligi.

19 III 1974
Monika Snarska, dyrektorka Teatru Lalek „Guliwer" w Warszawie, reżyseruje *Jesienną przygodę Misia Tymoteusza* Wilkowskiego.

23 III 1974
Premiera *Łotrzyc* Agnieszki Osieckiej w Teatrze STS w Warszawie.

28 III 1974
Olga Koszutska reżyseruje *Iluzję* Corneille'a ze scenografią Jadwigi Pożakowskiej w Teatrze Dramatycznym w Gdyni.

28 III 1974
Stanisława Stanisławska reżyseruje *Dziękuję ci, Ewo* Renza ze scenografią Zuzanny Piątkowskiej na Scenie Operetkowej Teatru Muzycznego w Krakowie.

4 IV 1974
Danuta Jagła reżyseruje sztukę *Wyszedł z domu* Różewicza na Małej Scenie w Teatrze Nowym w Zabrzu.

6 IV 1974
Maria Wachowiak reżyseruje *Okapi* Grochowiaka w Teatrze im. Żeromskiego w Kielcach.

10 IV 1974
Premiera *Miłości do trzech pomarańczy* Joanny Walter w Teatrze Lalek „Czerwony Kapturek" w Olsztynie.

17 IV 1974
Premiera *Skiza* Gabrieli Zapolskiej na Scenie Kameralnej Teatru im. Węgierki w Białymstoku.

21 IV 1974
Łucja Kossakowska projektuje scenografię do spektaklu *Szósta! Szósta!* Peipera w Teatrze im. Bogusławskiego w Kaliszu.

25 IV 1974
Ewa Bułhak reżyseruje dramat *Stara kobieta wysiaduje* Różewicza na Małej Scenie Teatru im. Jaracza w Łodzi.

5 V 1974
Magdalena Bączewska reżyseruje *Do Damaszku* Strindberga w Bałtyckim Teatrze Dramatycznym im. Słowackiego w Koszalinie-Słupsku.

10 V 1974
Maria Straszewska reżyseruje *Deszcz pada w moim domu* Willemsa ze scenografią Ireny Skoczeń w Teatrze Kameralnym we Wrocławiu.

15 V 1974
Janina Bocheńska reżyseruje *Buratino* Jekateriny Borisowej w Teatrze Ludowym w Krakowie.

19 V 1974
Premiera *Zaklętego kaczora* Marii Kann w reżyserii Barbary Rychłowskiej-Kulikowskiej w Teatrze Lalki i Aktora „Baj Pomorski" w Toruniu.

19 V 1974
Zofia Wierchowicz reżyseruje i projektuje scenografię do *Tymona Ateńczyka* Szekspira w Teatrze Ziemi Pomorskiej w Grudziądzu.

25 V 1974
Premiera *Cudownej lampy Alladyna* Joanny Piekarskiej w jej własnej reżyserii w Teatrze Lalek „Rabcio" w Rabce.

25 V 1974
Premiera *Panny Maliczewskiej* Gabrieli Zapolskiej w Teatrze im. Bogusławskiego w Kaliszu.

30 V 1974
Krystyna Meissner reżyseruje *Okapi* Grochowiaka w Teatrze Polskim w Warszawie.
na Scenie Kameralnej wystawia *Moralność pani Dulskiej* Gabrieli Zapolskiej (6 X 1973).

"[*Moralność pani Dulskiej*] Panoszy się na przykład nad sceną łóżko [...] emanują z tego łóżka jakieś nieczyste siły. Metaforyczne. I zaczyna ono nagle patronować przeróżnym sytuacjom, które nazwać by można wyzwalaniem obsesji erotycznych. Walcząc z erotyką w teatrze, łatwo narazić się na zarzut pruderii, ale nie sposób udawać, że ani nieśmiały topless Juliasiewiczowej, ani siadanie Dulskiej okrakiem na mężu, czy tejże w negliżu (jedwabnej, wbrew swym zasadom, bieliźnie!) do przerażonego Felicjana zaloty mają jakiekolwiek znaczenie dla wymowy przedstawienia i że nie budzą niesmaku. Podobnie jak inne (nie z dziedziny seksu już) rozwiązania, które wynikły po prostu z braku umiaru czy dość swoistego poczucia humoru, a wyrażają się zarówno w dopisywaniu Zapolskiej kwestii dość wątpliwych, jak i zbyt częstych gagach. Można by ostatecznie przymknąć na nie oczy, chyląc głowę nad całością, gdyby nie to, że właśnie owa całość wydaje się w ich świetle wątpliwa."
Marta Fik *Biedna pani Dulska*, "Polityka" nr 46/1973

1 VI 1974
Alicja Choińska reżyseruje sztukę *Kowal, pieniądze i gwiazdy* Szaniawskiego w Teatrze im. Węgierki w Białymstoku.

1 VI 1974
Teresa Żukowska reżyseruje *Noc cudów* Gałczyńskiego ze scenografią Ewy Nahlik w Teatrze Ziemi Mazowieckiej w Warszawie.

7 VI 1974
Olga Koszutska reżyseruje *Zielonego gila* Tuwima ze scenografią Liliany Jankowskiej w Teatrze Polskim w Bydgoszczy.

8 VI 1974
Teresa Wrocławska reżyseruje *Króla Maciusia Pierwszego* wg Korczaka w Teatrze Lalek „Pinokio" w Łodzi.

8 VI 1974
Krystyna Zachwatowicz projektuje scenografię do *Romea i Julii* Szekspira w Teatrze im. Jaracza w Łodzi.

18 VI 1974
Jitka Stokalska reżyseruje operę *Bastien i Bastienne* Mozarta w Warszawskiej Operze Kameralnej.
W tym sezonie reżyseruje tu jeszcze dwie inne opery: *Don Pasquale* Donizettiego (6 X 1973) i *Aptekarza* Haydna (13 VI 1973).

21 VI 1974
Ewa Bonacka reżyseruje *Żółtą szlafmycę* Rudzińskiego ze scenografią Łucji Kossakowskiej w Operetce Śląskiej w Gliwicach.

22 VI 1974
Maria Adamska projektuje scenografię do *Lekcji anatomii profesora Tulpa* Rymkiewicza w Teatrze Ziemi Krakowskiej im. Solskiego w Tarnowie, gdzie jest etatową scenografką razem ze Zdaną Jasińską.

30 VI 1974
Danuta Baduszkowa reżyseruje *Chłopów* Rudzińskiego w Teatrze Wielkim w Warszawie.

11 VII 1974
Premiera *Panny Maliczewskiej* Gabrieli Zapolskiej w Teatrze im. Jaracza w Łodzi.

18 VII 1974
Barbara Fijewska reżyseruje *Boso, ale w ostrogach* Tomaszewskiego ze scenografią Małgorzaty Treutler w Operetce w Lublinie.

VIII 1974
W sierpniowym (8) numerze "Dialogu" artykuł Elżbiety Wysińskiej *Powrót dawnej awangardy*, w którym omawia między innymi premierę *Snu* Felicji Kruszewskiej w Teatrze Wybrzeże w Gdańsku w reżyserii Stanisława Hebanowskiego.

W tym samym numerze Lidia Kuchtówna publikuje monograficzny tekst *Barbara Krafftówna*.

1964–1974
W okresie dziesięciu sezonów 1964/1965 – 1973/1974 „Dialog” wydrukował trzynaście dramatów napisanych przez kobiety:
Joanna Kulmowa *Realny byt* 1/1965
Joanna Kulmowa *Duch prasłowiański* 9/1966
Joanna Olczak *Ja – Napoleon albo O potędze wyobraźni* 9/1966
Maria Pawlikowska-Jasnorzewska *Baba-Dziwo* 10/1966
Wanda Balicka *Szczyt* 7/1967
Ewa Pohoska *Schyłek amonitów* 8/1968
Joanna Gorczycka *Odmieniec* 4/1969
Joanna Gorczycka *Kozi róg* 7/1970
Zofia Chądzyńska i Michał Białobrzeski *Allegro con brio* 4/1971
Joanna Kulmowa *Kain* 12/1971
Zofia Chądzyńska *Pierwszy wiosenny dzień* 12/1971
Jadwiga Skotnicka *Ofelie nie mogą spać* 4–5/1972
Zofia Chądzyńska *Dzieci i wnuki* 9/1972

Jagoda Hernik Spalińska

KRONIKA 1974-1984

Sezon 1974/1975

8 IX 1974
Premiera tekstu Agnieszki Osieckiej *Łotrzyce*, w opolskim Teatrze im. Kochanowskiego, reż. Irena Dudzińska, scen. Liliana Jankowska.
W 20 numerze „Teatru" (16–31 X 1974) ukazuje się dwukolumnowy materiał o Lilianie Jankowskiej z jej zdjęciem, biogramem i ośmioma zdjęciami jej scenografii.

10 IX 1974
Irma Czaykowska reżyseruje *Miłość i próżność* Godebskiego w Teatrze Dramatycznym im. Mickiewicza w Częstochowie.

15 IX 1974
Premiera *Czterech pancernych i psa* Marii Przymanowskiej (z Januszem Przymanowskim) w Teatrze Zagłębia w Sosnowcu, inscenizacja i reżyseria Danuta Baduszkowa, kierownictwo muzyczne Halina Kalinowska, choreografia i ruch sceniczny Zofia Kuleszanka.

15 IX 1974
Alicja Wolska inscenizuje i reżyseruje *Dzielnego ołowianego żołnierzyka* Lotara w krakowskim Teatrze Lalki i Maski „Groteska".

19 IX 1974
Kazimiera Starzycka-Kubalska opracowuje tekst i reżyseruje *Kosmogonię* Iwaszkiewicza w Lubuskim Teatrze im. Kruczkowskiego w Zielonej Górze.

21 IX 1974
Maria Byskiniewicz tworzy scenografię do *Wyzwolenia* Wyspiańskiego w Teatrze Dramatycznym im. Węgierki w Białymstoku. Konsultacja muzyczna Zofia Gładyszewska.

22 IX 1974
Premiera tekstu Marii Kownackiej *O straszliwym smoku i dzielnym szewczyku* w Teatrze Ziemi Krakowskiej w Tarnowie, przygotowanie wokalne Anna Mastalerz.

27 IX 1974
Stefania Domańska reżyseruje *Grzech* Żeromskiego w Teatrze Dramatycznym im. Węgierki w Białymstoku.

27 IX 1974
Danuta Baduszkowa reżyseruje *Porwanie Sabine*k Schönthanów w Teatrze Wybrzeże w Gdańsku (na scenie kameralnej w Sopocie).

28 IX 1974
Premiera sztuki Gabrieli Zapolskiej *Moralność pani Dulskiej* w rzeszowskim Teatrze im. Wandy Siemaszkowej, w reżyserii Matyldy Krygier, układ tańców Zofia Więcławówna.

„Matylda Krygier zaczyna swoją inscenizację […] od dosłownego zwlekania brudnej bielizny pościelowej. Kłębią się te zmięte prześcieradła i poszwy po scenie, wali z nich kurz na widownię, rozczochrana Dulska – piekielnica odprawia nad nimi swój infernalny taniec, przewija, odwraca rogi poszewek, wiąże toboły: świat dulski przed świtem, niczym ziemia z chaosu, wynurza się zaledwie konturami przyszłego «porządnego» salonu, przygotowuje się z wrzaskiem owo «być w salonie dobrze» i sam salon, który na razie przypomina zaplecze brudnej kuchni".
Krystyna Świerczewska, *Być w salonie dobrze*, „Nowiny Rzeszowskie" nr 318 z 27 XI 1974.

28 IX 1974
Wanda Laskowska reżyseruje *Sułkowskiego* Żeromskiego we wrocławskim Teatrze Polskim, scenografia Zofia Pietrusińska.

„Owacji po premierze nie było. […] Wizja scenograficzna także nie była zbyt udana. […] Kształt całości zawdzięczamy Wandzie Laskowskiej. Opracowaniu tekstu, koncepcji, trudno cokolwiek zarzucić. Nie wiem czy można było zrobić coś więcej z Sułkowskim. Chyba jednak lepiej zagrać".
Katarzyna Klem, *Ballada o Sułkowskim*, „Wieczór Wrocławia" nr 227 z 30 IX 1974.

„Wanda Laskowska przeczytawszy *Sułkowskiego* doszła zapewne do wniosku, że jest to nie tylko historia literatury dramatycznej, ale także dzieje romantycznej miłości. Postawiła przeto na teatralizację, obnażając tym samym słabości jednej z pierwszych prób dramatycznych autora *Przedwiośnia*. Otrzymaliśmy – salonowy romans. Teatralne w tym przedstawieniu jest niemal wszystko, od kostiumu i demonstrowania teatralnej sznurowni (scenografia Zofii Pietrusińskiej) poczynając […]".
Bogdan Bąk, *Konsekwencje teatralizacji*, „Słowo Polskie" nr 240 z 12–14 X 1974.

28 IX 1974
Anna Maria Rachel tworzy scenografię do *Awansu* Redlińskiego w Teatrze Polskim w Bydgoszczy. W tym samym sezonie i teatrze Rachel przygotowuje też scenografię do *Każdy kocha Opalę* Patricka (15 II 1975) i *Fortepianu* Szaniawskiego (10 V 1975). Rachel jest członkiem zespołu Teatru Polskiego.

29 IX 1974
Teresa Kujawa reżyseruje i przygotowuje choreografię do *Rzeźb mistrza Piotra* Twardowskiego w Teatrze Wielkim w Warszawie.

1–15 X 1974
Irena Babel drukuje w „Teatrze" (nr 17) tekst *O Andrzeju Stopce inaczej*.

3 X 1974
Marta Stebnicka, współreżyseruje (z Piotrem Paradowskim) *Karykatury* Kisielewskiego, oraz pisze scenariusz i reżyseruje *Zespół podwórkowy* w ramach tego spektaklu w krakowskim Teatrze im. Słowackiego, plastyka ruchu Zofia Więcławówna.

7 X 1974
Lidia Zamkow reżyseruje w Teatrze TV *Matkę Courage* Brechta.

14 X 1974
Krystyna Meissner reżyseruje *Lekkomyślną siostrę* Perzyńskiego w Teatrze TV.

19 X 1974
Irma Czaykowska reżyseruje *Osiem kobiet* Thomasa w Teatrze Polskim w Bielsku-Białej, scenografia Joanna Braun.

29 X 1974
Aniela Borysławska reżyseruje *Świt, dzień i noc* Niccodemiego w Teatrze Ziemi Łódzkiej w Łodzi, scenografia Maria Horbaczewska.

31 X 1974
Ewa Kołogórska reżyseruje *Porwanie w Tiutiurlistanie* Żukrowskiego w wałbrzyskim Teatrze Dramatycznym, adaptacja Krystyna Skuszanka, ruch sceniczny Barbara Bittnerówna.

2 XI 1974
Natalia Gołębska (we współpracy z Michałem Zarzeckim) reżyseruje *Ilję Muromieca* Kurdiumowa w gdańskim Teatrze Lalki i Aktora ze scenografią i lalkami Gizeli Karłowskiej, z muzyką i pod kierownictwem muzycznym Wandy Dubanowicz.

3 XI 1974
Lia Rotbaumówna reżyseruje i przygotowuje choreografię do baletu *Księżniczka w oślej skórce* Jadwigi Szajny-Lewandowskiej w Operze Śląskiej w Bytomiu. Libretto wg bajki Perrault Hanna Januszewska.

8 XI 1974
Premiera sztuki Gabrieli Zapolskiej *Ich czworo* w bydgoskim Teatrze Polskim, reżyseruje Olga Koszutska, scenografia Liliana Jankowska.

9 XI 1974
Izabella Cywińska reżyseruje *Na dnie* Gorkiego w poznańskim Teatrze Nowym, którego jest dyrektorem i kierownikiem artystycznym.

9 XI 1974
Teresa Żukowska reżyseruje *Oskarżyciela publicznego* Hochwäldera w Teatrze Ziemi Mazowieckiej w Warszawie.

10 XI 1974
Alina Obidniak reżyseruje *Przygody rozbójnika Rumcajsa* Čvrtka w Teatrze im. Norwida w Jeleniej Górze, którego jest dyrektorem i kierownikiem artystycznym, scenografia Aleksandra Sell-Walter.

10 XI 1974
Matylda Krygier reżyseruje, a Liliana Jankowska tworzy scenografię do *Trzech białych strzał* Makariusa w Teatrze Polskim w Bydgoszczy. W tym samym sezonie i teatrze Jankowska (jest członkiem zespołu artystycznego) przygotowuje scenografię do *Nocnej opowieści* Choińskiego (13 IX 1974) i *Ich czworo* Gabrieli Zapolskiej (8 XI 1974).

22 XI 1974
Premiera *Granicy* wg powieści Zofii Nałkowskiej w Bałtyckim Teatrze Dramatycznym w Koszalinie–Słupsku, adaptacja Bożena Winnicka.

22 XI 1974
Łucja Kossakowska tworzy scenografię do *Przedwiośnia* Żeromskiego i *Radców pana Radcy* Bałuckiego (1 III 1975) w Teatrze Polskim w Bydgoszczy.

23 XI 1974
Inna Korogid reżyseruje *Zeszłego lata w Czulimsku* Wampiłowa w wałbrzyskim Teatrze Dramatycznym.

24 XI 1974
Maria Straszewska reżyseruje *Przygody Sindbada Żeglarza* Miliana w Teatrze Muzycznym w Gdyni.

30 XI 1974
Barbara Katarzyna Radecka reżyseruje *Okapi* Grochowiaka w białostockim Teatrze Dramatycznym im. Węgierki.

1 XII 1974
Elwira Turska reżyseruje *Pannę Młodą z „Wesela" Wandę Siemaszkową* Pleśniarowicza w rzeszowskim Teatrze im. Wandy Siemaszkowej, scenografia Irena Perkowska, opracowanie muzyczne Ewa Hałabuz.

1 XII 1974
Barbara Rychłowska-Kulikowska reżyseruje *Kopciuszka* Szwarca w Teatrze Lalki i Aktora „Baj Pomorski" w Toruniu.

„Wiele działo się na scenie. Lalki zachowywały się według wzorów niedzielnych dobranocek dla dorosłych. Przedstawienie prowadzono w konwencji groteski, a język bohaterów baśni nazbyt był znajomy. Skąd znajomy? Właśnie! Przecież nie z baśni. […] W sumie przedstawienie zostało zrealizowane w zgodzie z wymogami estetyki teatralnej, jednak czy na pewno także w zgodzie z funkcją wychowawczą teatru lalkowego?"
Janusz Bekczar, *Kopciuszek po toruńsku*, „Słowo Powszechne" nr 299 z 16 XII 1974.

6 XII 1974
Premiera *Pana Twardowskiego* Ireny Szczepańskiej w częstochowskim Teatrze Dramatycznym im. Mickiewicza, teksty piosenek autorstwa również Ireny Szczepańskiej (i Tadeusza Śliwiaka).

7 XII 1974
Maria Wachowiak reżyseruje *Okapi* Grochowiaka w bydgoskim Teatrze Polskim.

7 XII 1974
Krystyna Skuszanka opracowuje tekst i reżyseruje *Opowieść zimową* Szekspira w krakowskim Teatrze im. Słowackiego, kierownictwo muzyczne Teresa Galia, układ tańców Zofia Więcławówna.

16 XII 1974
Wanda Laskowska reżyseruje *Winę* Magdy Szabó w Teatrze TV.

16–31 XII 1974
Maria Czanerle drukuje w „Teatrze" (nr 24) tekst o Kazimierzu Dejmku *Bo chodzi o to, by o coś chodziło*, który jest głosem w gorącej dyskusji trwającej od jakiegoś czasu na tych łamach w sprawie unowocześniania. Ważne refleksje o źródle lewicowego teatru powojennego, który był źródłem teatru „któremu o coś chodzi" w sensie społecznym, a nie zamykania się w formie.

18 XII 1974
Zofia Miklińska reżyseruje *Po górach, po chmurach* Brylla w Państwowym Teatrze Lalki „Tęcza" w Słupsku.

20 XII 1974
Krystyna Meissner reżyseruje *Pana Pickwicka* Petra, w choreografii Stanisławy Stanisławskiej i z kostiumami Marii Horbaczewskiej, w Operetce Warszawskiej.

21 XII 1974
Maria Fołtyn reżyseruje *Legendę Bałtyku* Nowowiejskiego w Operze i Filharmonii Bałtyckiej w Gdańsku. Choreografia Janina Jarzynówna.

22 XII 1974
Aleksandra Dukland reżyseruje własną sztukę *Poszukiwacze*, napisaną wspólnie z Gizelą Karłowską, która przygotowała też lalki i dekoracje, w gdańskim Teatrze Lalki i Aktora. Kierownictwo muzyczne Wandy Dubanowicz.

24 XII 1974
Olga Lipińska reżyseruje *Pierwszą lepszą* Fredry w Teatrze TV.

4 I 1975
Teresa Kaczorowska reżyseruje w Olsztynie, w Teatrze Lalek „Czerwony Kapturek" sztukę, napisaną przez Gizelę Karłowską i Aleksandrę Dukland, *Poszukiwacze*. Gizela Karłowska była też twórcą lalek i scenografii do tego spektaklu.

6 I 1975
Krystyna Meissner reżyseruje *Śniadanie u Desdemony* Krasińskiego w Teatrze TV.

9 I 1975
Teresa Darocha tworzy scenografię do *Chłopca z gwiazd* Wilde'a w Teatrze Dramatycznym im. Węgierki w Białymstoku. W tym samym sezonie i teatrze przygotowuje też scenografię do *Panny Julii* Strinberga (2 II 1975).

13 I 1975
Janina Bocheńska reżyseruje *Kolędników* wg własnego scenariusza w Teatrze im. Osterwy w Gorzowie Wielkopolskim.

16 I 1975
Beata Artemska reżyseruje *Sztygara* Zellera w Operetce w Lublinie.

17 I 1975
Danuta Baduszkowa reżyseruje *Porwanie Sabinek* Schönthanów w katowickim Teatrze Śląskim im. Wyspiańskiego.

18 I 1975
Krystyna Tyszarska reżyseruje *Lato w Nohant* Iwaszkiewicza w szczecińskim Teatrze Polskim, scenografia Barbara Jankowska.

18 I 1975
Maria Straszewska reżyseruje *Niezwykłe przygody pana Kleksa* Brzechwy we wrocławskim Teatrze Polskim, scenografia (wg rysunków Szancera) Aniela Wojciechowska, choreografia Barbara Bittnerówna, konsultacja wokalna Romana Krebsówna.

23 I 1975
Alina Obidniak reżyseruje *Homera i Orchideę* Gajcego w Teatrze im. Norwida w Jeleniej Górze.

„Bo dziś, w 1975 r. *Homer i Orchidea* Aliny Obidniak i jej zespołu aktorskiego, to to w zamierzeniu teatru misterium poetyckie z muzyką i songami. Sztuka o potrzebie wierności samemu sobie. O miłości do drugiego człowieka jako wartości największej. O problemie wyboru siebie w sytuacjach konfliktowych i ostatecznych. Rzecz o każdym z nas, naszych marzeniach i niepokojach. Dodajmy – jest to widowisko o optymistycznej wymowie. Nie jest to inscenizacja dramatu Gajcego. Zmiany i ingerencje w tekst oryginału są duże, bowiem został on znacznie okrojony, częstokroć bardzo trafnie [co] zmusiło Alinę Obidniak, by dopisała do tekstu własne, wiążące całość zdania. […] Przy zabiegach tych ucierpiał, jak sądzę jeden z najciekawszych fragmentów dramatu – groteskowa scena uczty w wiosce Homera, urządzonej z okazji ukończenia przez niego 21 lat życia. W widowisku to przemieszanie powagi z komizmem wypadło nie dość przekonywająco. Ponadto, jakby w obawie przed amorficznością samej sztuki, świadomi zbyt małych w niej napięć i zbyt dużej jednostajności, realizatorzy uzupełnili ją wierszami Gajcego i… Baczyńskiego, które w formie songów wyznaczają rytm spektaklu”.
Anna Sobańska, *Widowisko poetyckie z muzyką i songami,* „Teatr” n 6/1975.

25 I 1975
Premiera sztuki Stanisławy Przybyszewskiej *Sprawa Dantona* w warszawskim Teatrze Powszechnym w reżyserii Andrzeja Wajdy, scenografia Wajda i Krystyna Zachwatowicz, kostiumy Krystyna Zachwatowicz.

„W prowadzeniu warstwy treściowej *Sprawy Dantona* Wajda poszedł dosyć ściśle za Przybyszewską. Ściślej niż Krasowski, który nieco inaczej, bardziej równomiernie, rozkładał racje obu protagonistów, przez co cały dramat zyskiwał większą obiektywizację”.
Andrzej Władysław Kral, „*Sprawa Dantona” i dramat Robespierre'a*, „Teatr” nr 5/1975.

25 I 1975
Teresa Ponińska przygotowuje scenografię do *Sytuacji* Rozowa w Teatrze Dramatycznym im. Węgierki w Białymstoku.

16–31 I 1975
Krystyna Kolińska-Sochaczewska drukuje w „Teatrze” (nr 2) tekst *Stanisława Przybyszewska w pamiętniku matki i jej listy*.

26 I 1975
Maryna Broniewska reżyseruje *Męża i żonę* Fredry w wałbrzyskim Teatrze Dramatycznym, scenografa Jadwiga Przeradzka.

1 II 1975
Krystyna Sznerr reżyseruje *W czepku urodzoną* Skowrońskiego w warszawskim Teatrze Komedia, scenografia Hanna Volmer.

8 II 1975
Irma Czaykowska reżyseruje *Solo na zegar z kurantem* Zahradnika w rzeszowskim Teatrze im. Wandy Siemaszkowej, scenografia Irena Burke.

8 II 1975
Barbara Kasprowicz inscenizuje i przygotowuje choreografię do baletu *Jezioro łabędzie* Czajkowskiego w scenografii Barbary Jankowskiej w Operze Śląskiej w Bytomiu.

8 II 1975
Matylda Krygier reżyseruje (z Janem Błeszyńskim) *Szkoda, że jest nierządnicą* Forda w Teatrze Polskim w Bydgoszczy.

„Spektakl zrealizowany został w sposób oszczędny i surowy, nowoczesny a zarazem sięgający do tradycji przedstawień szekspirowskich. Aktorzy wszyscy razem wychodzą na scenę, a potem, po zagraniu swej partii, nie znikają za kulisami, lecz siedząc z boku stanowią rodzaj obserwatorów akcji. Reżyserowie […] podkreślają na każdym kroku umowność i sceniczność wydarzeń”.
Krystyna Starczak, *Ekstaza i udręka*, „Gazeta Pomorska” nr 57 z 10 III 1975.

„Już dawno nie widzieliśmy na bydgoskiej scenie przedstawienia tak konsekwentnego, tak równego, tak logicznie poprowadzonego. Reżyserzy przedstawienia Matylda Krygier i Jan Błeszyński umieli kształtem scenicznego przedstawienia pobudzić wyobraźnię widzów, zmusić ich do aktywności psychicznej – nie pozwalając pozostać obojętnym. Surowość inscenizacyjna (cały spektakl toczy się przecież praktycznie bez dekoracji) zmusza nie tylko aktorów do wzniesienia się na wyżyny sztuki, ale równocześnie powoduje aktywność widza”.
Michał Korczyński, *Tragedia niespełnionych namiętności*, „Dziennik Wieczorny” nr 35 z 1 III 1975.

9 II 1975
Lidia Zamkow adaptuje i reżyseruje *Komu bije dzwon* Hemingwaya w lubelskim Teatrze im. Osterwy.

13 II 1975
Premiera sztuki Stanisławy Przybyszewskiej *Sprawa Dantona w* krakowskim Teatrze im. Słowackiego, opracowanie tekstu i reżyseria Jerzy Krasowski.

13 II 1975
Wanda Laskowska reżyseruje *Jednookiego* Maneta we wrocławskim Teatrze Polskim, scenografia Zofia Pietrusińska.

15 II 1975
Teresa Żukowska reżyseruje *Każdy kocha Opalę* Patricka w bydgoskim Teatrze Polskim, scenografia Anna Maria Rachel.

16 II 1975
Danuta Jagła reżyseruje *Ogród o poranku* Turczyńskiego w Teatrze Nowym w Zabrzu, opracowanie muzyczne Marzena Mikuła-Proksa.

17 II 1975
Premiera tekstów Marii Broniewskiej i Władysława Broniewskiego *Ręka umarłej*, w opracowaniu Jadwigi Bryniarskiej (wg *Opowiadań oświęcimskich* Zarębińskiej-Broniewskiej i *Wierszy wojennych* Broniewskiego) w Teatrze Płockim na Małej Scenie (grane w Klubie Międzynarodowej Książki i Prasy) w wykonaniu Bryniarskiej.

23 II 1975
Magdalena Bączewska reżyseruje *Warszawiankę* Wyspiańskiego w Teatrze Ziemi Pomorskiej w Grudziądzu.

23 II 1975
Alina Ronczewska-Afanasjew tworzy scenografię do *Madame Sans-Gêne* Kisielewskiego i *Machiavellego* Wasowskiego (13 VII 1975) w Teatrze Muzycznym w Gdyni.

23 II 1975
Ewa Kołogórska reżyseruje *Klub kawalerów* Bałuckiego w Teatrze Dramatycznym w Wałbrzychu. Scenografia: Anna Szeliga.

27 II 1975
Hanna Orlikowska-Jääskelainen reżyseruje *Anegdoty prowincjonalne* Wampiłowa w warszawskim Teatrze Dramatycznym m. st. Warszawy, scenografia Krystyna Kamler.

II 1975
W „Dialogu" (nr 2) ukazują się *Trzy kobiety* Sylvii Plath (w tłum. Rostworowskiego).

1 III 1975
Jadwiga Chojnacka reżyseruje *Bądź moją wdową* Mithoisa w warszawskim Teatrze Syrena, układ choreograficzny Lidia Korsakówna.

1 III 1975
Maria Kaniewska reżyseruje *Barbarę Radziwiłłównę* Felińskiego w warszawskim Teatrze Ziemi Mazowieckiej.

2 III 1975
Premiera tekstu Agnieszki Osieckiej (współautor Andrzej Jarecki) *Oskarżeni* w Teatrze Płockim na Małej Scenie (grane w Sali Domu Technika).

8 III 1975
Marta Stebnicka pisze scenariusz, reżyseruje (we współpracy z Piotrem Skrzyneckim) i wykonuje *Ha, ha! Hi, hi! Czyli Teoria śmiechu* w ramach inauguracji sceny „Forum" krakowskiego Starego Teatru im. Heleny Modrzejewskiej.

8 III 1975
Aleksandra Górska-Szajewska reżyseruje, w scenografii Janiny Ścieszko, *Okapi* Grochowiaka w Teatrze „Bagatela" im. Boya-Żeleńskiego w Krakowie.

9 III 1975
Premiera tekstu Stefanii Grodzieńskiej (współautor Jerzy Jurandot) *Ballada o tamtych dniach* w Bałtyckim Teatrze Dramatycznym im. Słowackiego w Koszalinie–Słupsku. Inscenizacja i reżyseria Irena Górska, scenografia Krystyna Husarska.

9 III 1975
Barbara Rychłowska-Kulikowska reżyseruje *Szewca Kopytko i Kaczora Kwak*a Makuszyńskiego w Teatrze Lalki i Aktora „Baj Pomorski" w Toruniu.

18 III 1975
Alina Obidniak reżyseruje *Kram z piosenkami* Schillera w Teatrze im. Norwida w Jeleniej Górze, scenografia Aleksandra Sell-Walter.

23 III 1975
Maria d'Alphonse reżyseruje *Brata marnotrawnego* Wilde'a w toruńskim Teatrze im. Horzycy.

24 III 1975
Lidia Zamkow reżyseruje w Teatrze TV *Króla Edypa* Sofoklesa.

27 III 1975
Liliana Jankowska tworzy scenografię do *Stycznia* Radiczkowa w Teatrze Dramatycznym im. Węgierki w Białymstoku.

30 III 1975
Premiera sztuki Gabrieli Zapolskiej *Skiz* w Teatrze Nowym w Poznaniu, reżyseria Izabella Cywińska (dyrektor i kierownik artystyczny teatru), ruch sceniczny Zofia Kuleszanka.

5 IV 1975
Krystyna Tyszarska reżyseruje sztukę *Wyszedł z domu* Różewicza w szczecińskim Teatrze Polskim, scenografia Barbara Jankowska.

5 IV 1975
Premiera *Ani z Zielonego Wzgórza* Lucy Maud Montgomery w Teatrze im. Mickiewicza w Częstochowie.

14 IV 1975
Maria Fołtyn inscenizuje i reżyseruje *Halkę* Moniuszki w bytomskiej Operze Śląskiej.

16–30 IV 1975
W „Teatrze” (nr 8) ukazuje się tekst Izabelli Cywińskiej *Kilka uwag na marginesie mojej pracy nad Gorkim.*

16 IV 1975
Anna Minkiewicz reżyseruje *Zeszłego lata w Czulimsku* Wampiłowa w warszawskim Teatrze Polskim.

18 IV 1975
Premiera sztuki Liliane Aplan *Arum Szełeper (Włóczykij)* w Teatrze Żydowskim im. Ester Rachel Kamińskiej w Warszawie.

19 IV 1975
Irma Czaykowska reżyseruje *Wierną rzekę* Żeromskiego w częstochowskim Teatrze im. Mickiewicza.

25 IV 1975
Olga Koszutska reżyseruje *Pieśń z roku 1831* Wyspiańskiego w gdyńskim Teatrze Dramatycznym, scenografia Jadwiga Pożakowska.

7 V 1975
Czytanie tekstu Teresy Lubkiewicz-Urbanowicz *Wodzianka* w warszawskim Teatrze Nowym na Scenie Propozycji Dramaturgii Współczesnej.

9 V 1975
Krystyna Sznerr reżyseruje *Grzech* Żeromskiego z dodanymi tekstami Kruczkowskiego, Staffa, Bronisławy Ostrowskiej, Kazimiery Zawistowskiej, Marii Jasnorzewskiej-Pawlikowskiej i Broniewskiego) w Teatrze Nowym w Zabrzu, scenografia Aleksandra Sell-Walter.

Brakujący ostatni akt reżyserka Krystyna Sznerr uzupełniła „urozmaicając tylko tę [jedyną zachowaną] scenę rodzajem niemal tzw. żywego obrazu, to znaczy niemą konfrontacją Anny z tymi wszystkimi osobami, które wobec niej zawiniły […]. Przed tym «żywym obrazem» bohaterka oświadcza wszystkim, że już do swojej dawnej kondycji, mimo próśb rodziny, nie wróci. Aliści ta kropka nad «i» nie brzmi zbyt zgrabnie i jak się zdaje «żywy obraz» wypadłby chyba znacznie wymowniej, gdyby owych słów w ogóle nie wypowiadano. Sam spektakl, to znaczy ten oparty na autentycznym tekście Żeromskiego został otoczony – nie wiem czy tak specjalnie potrzebnie – tak zwaną atmosferą poetycko-symboliczną (a nie zapominajmy, że *Grzech* to jest przecież czysty realizm!) opartą na magnetofonowych recytacjach wierszy Staffa, Ostrowskiej, Zawistowskiej, Jasnorzewskiej i Broniewskiego oraz na muzyce Chopina. Współdziałało to wprawdzie ze sztuką, ale znowu nie do tego stopnia żeby jej jakoś szczególnie pomagało”.
Bolesław Surówka, „*Grzech” Stefana Żeromskiego*, „Dziennik Zachodni”, nr 117 z 23 V 1975.

10 V 1975
Magdalena Bączewska reżyseruje *Fortepian* Szaniawskiego w bydgoskim Teatrze Polskim, scenografia Anna Maria Rachel.

10 V 1975
Romana Próchnicka reżyseruje *Pokój na godziny* Landovsky'ego w Starym Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie.

17 V 1975
Maryna Broniewska reżyseruje *Dziką kaczkę* Ibsena w wałbrzyskim Teatrze Dramatycznym, scenografia Hanna Volmer.

17 V 1975
Jitka Stokalska reżyseruje *Echo w lesie* Elsnera w Warszawskiej Operze Kameralnej.

25 V 1975
Lidia Zamkow adaptuje i reżyseruje i gra w monodramie *Urodziła się jak wróbel – rzecz o Edith Piaf* wg tekstów Edith Piaf, Simone Bertand i Cocteau w przekładzie Teresy Meissner, na Scenie „Margines" Teatru im. Jaracza w Olsztynie.

28 V 1975
Irena Dragan reżyseruje *Kiedy rozkwitnie stokrotka* Rady Moskowej w Białostockim Teatrze Lalek.

31 V 1975
Krystyna Skuszanka opracowuje tekst i reżyseruje *Peer Gynta* Ibsena w krakowskim Teatrze im. Słowackiego, układ tańców Zofia Więcławówna.

5 VI 1975
Zofia Wierchowicz inscenizuje (z Andrzejem Lisem), reżyseruje i przygotowuje scenografię do *Króla Ryszarda III* Szekspira w Teatrze Ziemi Pomorskiej w Grudziądzu.

7 VI 1975
Zofia Jaremowa inscenizuje i reżyseruje *Wygnańców Ewy, Salome, Judytę i Holofernesa* Sztaudyngera w krakowskim Teatrze Lalki i Maski „Groteska".

7 VI 1975
Premiera sztuki Gabrieli Zapolskiej *Moralność pani Dulskiej* w Teatrze Powszechnym w Łodzi, scenografia Iwona Zaborowska.

10 VI 1975
Ewa Bonacka reżyseruje *Parady* Potockiego w rzeszowskim Teatrze im. Wandy Siemaszkowej, scenografia (wg projektu Daszewskiego) Irena Burke.

14 VI 1975
Premiera sztuki Gabrieli Zapolskiej *Ich czworo* w gdańskim Teatrze Wybrzeże (Teatr Kameralny w Sopocie), scenografia Jadwiga Pożakowska.

14 VI 1975
Maja Wachowiak reżyseruje *Radosne dni* Becketta w Teatrze im. Kochanowskiego w Opolu.

14 VI 1975
Teresa Żukowska opracowuje tekst i reżyseruje *Człowieka, który zmienił nazwisko* Wallace'a w warszawskim Teatrze Ziemi Mazowieckiej, scenografia Teresa Ponińska.

28 VI 1975
Melania Karwat-Barzykowska reżyseruje *Przygody Koziołka Matołka* Makuszyńskiego w adaptacji Róży Ostrowskiej, w scenografii Heleny Naksianowicz w kieleckim Teatrze Lalki i Aktora „Kubuś", zagrane jeden raz.

31 VI 1975
Premiera sztuki Haliny Auderskiej *Spotkanie w ciemnościach* w Teatrze Ochoty w Warszawie, reżyseria Izabela Falewiczowa, opracowanie sceniczne Ewa Arcinowska.

5 VII 1975
Olga Koszutska reżyseruje *Policję* Mrożka w rzeszowskim Teatrze im. Wandy Siemaszkowej, scenografia Irena Burke.

5 VII 1975
Maria Wałcerz reżyseruje *Ptasznika z Tyrolu* Zellera w Operetce Dolnośląskiej we Wrocławiu.

8 VII 1975
Wanda Laskowska reżyseruje *Szczęśliwe wydarzenie* Mrożka w Teatrze im. Jaracza w Olsztynie–Elblągu, scenografia Zofia Pietrusińska.

10 VII 1975
Premiera sztuki Gabrieli Zapolskiej *Ich czworo* w Bałtyckim Teatrze Dramatycznym im. Słowackiego w Koszalinie–Słupsku, kostiumy Irena Biegańska.

13 VII 1975
Magdalena Bączewska reżyseruje *Barbarę Radziwiłłównę* Felińskiego w toruńskim Teatrze im. Horzycy, kostiumy (wg projektu Matejki) Irena Biegańska.

18 VII 1975
Romana Próchnicka reżyseruje *Teatr Kaliguli* Urbankowskiego w krakowskim Teatrze „Bagatela" im. Boya-Żeleńskiego, opracowanie muzyczne Anna Kuraś.

26 VII 1975
Irena Górska inscenizuje i reżyseruje *Klub kawalerów* Bałuckiego w warszawskim Teatrze Komedia, teksty piosenek Krystyna Wodnicka, choreografia Barbara Bittnerówna.

27 VII 1975
Izabella Cywińska reżyseruje *Onych* Witkiewicza w poznańskim Teatrze Nowym, którego jest dyrektorem i kierownikiem artystycznym.

28 VII 1975
Matylda Krygier reżyseruje *Gości Hotelu „Du Parc"* Obidniaka i Wędrychowskiego w krakowskim Teatrze Ludowym, scenografia Elżbieta Grandys, kostiumy Anna Kamecka.

22 VIII 1975
Alicja Choińska reżyseruje *Świętoszka* Moliera w Teatrze Dramatycznym im. Węgierki w Białymstoku.

24 VIII 1975
Gizela Karłowska tworzy scenografię do *Baśni o dobrym smoku* Dvorsky'ego w Teatrze Lalek w Wałbrzychu.

27 VIII 1975
Julianna Całkowa reżyseruje tekst *Gdzie jest Piotrowski?* Wandy Chotomskiej w wałbrzyskim Teatrze Lalek.

Sezon 1975/1976

1 IX 1975
Zofia Jaremowa przestaje być dyrektorem i kierownikiem artystycznym krakowskiego Teatru Lalki i Maski „Groteska", jej funkcję przejmuje Freda Leniewicz, która była w zespole artystycznym jako reżyser.

2 IX 1975
Ewa Starowieyska wykonuje scenografię do sztuki *Pluskwa* Majakowskiego w Teatrze Narodowym w Warszawie.

4 IX 1975
Ewa Starowieyska przygotowuje scenografię do *Cosi fan tutte* Mozarta w Warszawskiej Operze Kameralnej.

6 IX 1975
Maria Horbaczewska tworzy scenografię do *Aszantki* Perzyńskiego w Teatrze Ziemi Łódzkiej w Łodzi (premiera w Leźnicy).

6 IX 1975
Irena Dragan reżyseruje *Botofago* Feldeka w Białostockim Teatrze Lalek, w scenografii Barbary Jurkowskiej. Dragan jest zatrudniona jako reżyser w zespole artystycznym teatru.

7 IX 1975
Premiera *Ani z Zielonego Wzgórza* Lucy Maud Montgomery w Teatrze im. Jaracza w Olsztynie–Elblągu.

7 IX 1975
Maria Straszewska reżyseruje *Wesołego wspólnika* Rapackiego (syna) w Teatrze im. Bogusławskiego w Kaliszu. Straszewska jest członkiem zespołu artystycznego i w tym sezonie reżyseruje również *Papierowego kochanka* Szaniawskiego ze scenografią Małgorzaty Treutler (18 I 1976), która jest członkiem zespołu artystycznego.

9 IX 1975
Aniela Borysławska reżyseruje, Elżbieta Iwona Dietrych przygotowuje scenografię do *Marii Stuart* Słowackiego w Teatrze Ziemi Łódzkiej (premiera w Aleksandrowie).

12 IX 1975
Premiera tekstu Wandy Przybylskiej *Cząstka mego serca*, wg Marii Rutkiewicz i Bartelskiego, w lubelskim Teatrze im. Osterwy na Scenie Małej „Scena Inicjatywy".

13 IX 1975
Urszula Kenar przygotowała scenografię do *Muru* Tettera w Teatrze Kameralnym w Sopocie (scena gdańskiego Teatru Wybrzeże), gdzie należała do zespołu artystycznego.

13 IX 1975
Łucja Kossakowska wykonuje scenografię do sztuk Mrożka *Strip-tease*. *Na pełnym morzu. Zabawa* (scena Teatr Kameralny), do *Królowej przedmieścia* Krumłowskiego (28 II 1976) oraz do *Profesji pani Warren* Shawa (6 VI 1976, scena Teatr Kameralny) w Teatrze Polskim w Bydgoszczy.

13 IX 1975
Premiera *Moralności pani Dulskiej* Gabrieli Zapolskiej w Teatrze im. Fredry w Gnieźnie.

21 IX 1975
Barbara Grabska-Widerowa, na etacie scenografa w zespole artystycznym Śląskiego Teatru Lalki i Aktora „Ateneum" w Katowicach, przygotowała scenografię do *Ballady o bochenku chleba* Wojnarowskiego.

21 IX 1975
Teresa Darocha przygotowała scenografię do *Odwetów* Kruczkowskiego w Białostockim Teatrze Dramatycznym im. Węgierki w Białymstoku. Darocha należy do zespołu artystycznego teatru. W zespole scenografów też Wanda Fik-Palkowa (scenografia do *Klonowych braci* Szwarca, premiera 14 III 1976), Irena Skoczeń, Teresa Targońska (scenografia do *Fircyka w zalotach* Zabłockiego, premiera 29 V 1976), Małgorzata Treutler (scenografia do *Tanga* Mrożka, premiera 8 I 1976), jako reżyser na etacie też Irena Górska.

21 IX 1975
Elżbieta Iwona Dietrych tworzy scenografię do sztuk *Pigmalion* Shawa oraz *Szkoła błaznów* Ghelderodego (20 III 1976) w Teatrze im. Jaracza w Łodzi, w którym jest członkiem zespołu artystycznego.

21 IX 1975
Teresa Darocha przygotowuje scenografię do *Ojca* Strindberga w Teatrze Płockim.

21 IX 1975
Premiera *Ani z Zielonego Wzgórza* Lucy Maud Montgomery w Teatrze im. Osterwy w Lublinie.

24 IX 1975
Joanna Piekarska reżyseruje *Cudowną lampę Aladyna* wg Leśmiana w Białostockim Teatrze Lalek. Piekarska jest zatrudniona jako reżyser w zespole artystycznym teatru.

27 IX 1975
Zdana Jasińska tworzy scenografię do sztuk *Czarowna noc* Mrożka oraz do *Dwoje na huśtawce* Gibsona (28 V 1976, w Domu Kultury Zakładów Azotowych w Tarnowie) w Tarnowskim Teatrze im. Solskiego, w którym jest członkiem zespołu artystycznego.

28 IX 1975
Ewa Nahlik tworzy scenografię do sztuki *Pokój na godziny* Landovsky'ego w Teatrze Powszechnym w Łodzi.

29 IX 1975
Maria d'Alphonse reżyseruje *Słoneczny kraj* Stopczyka w toruńskim Teatrze im. Horzycy. W tym samym sezonie: *Pułapkę na samotnego mężczyznę* Thomasa (25 VI 1976).

1–15 X 1975
Jako pierwszy tekst w „Teatrze" (nr 19) ukazuje się list Ireny Eichlerówny (na trzy kolumny) zatytułowany *„Przeszłość to dziś, tylko cokolwiek dalej",* napisany w odpowiedzi na list, jaki do niej, na adres redakcji, skierowała Elżbieta Baniewicz. Główne zagadnienie tekstu to czy można oddzielić od siebie życie i sztukę. Konkluzja brzmi: „Przy budowaniu postaci nie umiem szukać niczego i nigdzie prócz we własnej głowie – gdy wiem czego szukać. Jako, że podobno trzeba widzieć gwiazdę przewodnią wewnątrz siebie".

4 X 1975
Aleksandra Dukland reżyseruje w gdańskim Teatrze Lalek i Aktora „Miniatura" *Biedronkę* autorstwa swojego i Gizeli Karłowskiej, która też przygotowała scenografię i lalki. Muzyka i kierownictwo muzyczne Wanda Dubanowicz. Dukland i Karłowska należą do zespołu artystycznego teatru.

4 X 1975
Premiera *Granicy* Zofii Nałkowskiej w adaptacji Bożeny Winnickiej w Teatrze Polskim w Bydgoszczy. Winnicka jest kierownikiem literackim tej sceny.

4 X 1975
Barbara Krawczyk-Szajdzińska tworzy scenografię do sztuki *Litość Boga* Caua na Małej Scenie Teatru im. Jaracza w Łodzi.

5 X 1975
Matylda Krygier reżyseruje *Czarodziejskie krzesiwo* Krystyny Wodnickiej, ze scenografią Liliany Jankowskiej w Teatrze Polskim w Bydgoszczy. Ten sam duet w tym sezonie pracował przy *Źródle* Sorescu (26 X 1975). Krygier i Jankowska były członkami zespołu artystycznego teatru. Krygier w tym sezonie reżyseruje jeszcze m. in. *Dzień dobry i do widzenia* Fugarda (31 I 1976) na scenie kameralnej teatru.

„W bydgoskim przedstawieniu *Dzień dobry i do widzenia* nie ma szczególnie efektownych pomysłów inscenizacyjnych, a okoliczności, w jakich spektakl sytuuje bohaterów Fugarda, są nawet naznaczone piętnem banału. […] W owym zbanalizowanym sytuacyjnym *entourage'u* tym jaśniej jednak i wyraźniej rysują się właśnie psychologiczne motywacje działań bohaterów sztuki. Realizacja utworu polega więc na cieniowaniu nastroju: podnoszeniu do rangi symboli, przywołujących cienie przeszłości, rekwizytów tak pospolitych jak wysypywanie ze starych pudel znoszonej sukienki, buty, gazety, nasiona. Ale mimo – a może właśnie? – wskutek owego inscenizacyjnego ascetyzmu, spektakl trzyma widzów w napięciu".
Jerzy Niesiobędzki, *Dwoje na śmietniku*, „Teatr" nr 9/1976.

5 X 1975
Premiera *Od jutra na nowo* Wisławy Szymborskiej w reżyserii i wg scenariusza Marii Straszewskiej, ze scenografią Iwony Zaborowskiej na Małej Scenie Teatru Nowego w Łodzi. Zaborowska w tym sezonie na Teatrze Nowym na Małej Scenie zrobiła jeszcze dekoracje do *Wujaszka Wani* Czechowa (5 X 1975).

9 X 1975
Marta Janic reżyseruje *Księżniczkę w oślej skórze* Hanny Januszewskiej w Teatrze Lalek „Pinokio" w Łodzi. Janic jest dyrektorem i kierownikiem artystycznym teatru, w dyrekcji również: Jadwiga Pilichowska (zastępca dyrektora) i Bogumiła Rzymska (kierownik literacki). W tym sezonie Janic reżyseruje jeszcze *Śnieguroczkę* Ostrowskiego, w scenografii Mileny Murawskiej – członkini zespołu artystycznego (27 III 1976) i *Za siedmioma górami* Ewy Szelburg-Zarembiny (29 VIII 1976).

10 X 1975
Inna Korogid reżyseruje *Rzeźnię* Mrożka w wałbrzyskim Teatrze Dramatycznym.

10 X 1975
Maria Byskiniewicz przygotowuje scenografię do *Małżeństwa z miłości* Zoli w Teatrze Płockim.

11 X 1975
Małgorzata Spychalska tworzy scenografię do sztuk *Pepsie* Victora oraz *Ewa, Judyta, kurtyzana* Sztaudyngera (15 V 1976) w Teatrze Kwadrat w Warszawie.

12 X 1975
Irena Skoczeń przygotowuje scenografię do *Dziś do ciebie przyjść nie mogę* Budreckiego i Kanickiego w Teatrze Dramatycznym im. Węgierki w Białymstoku. Skoczeń jest w zespole artystycznym teatru.

16 X 1975
Urszula Kenar tworzy scenografię do *Anegdot prowincjonalnych* Wampiłowa w Teatrze Kameralnym we Wrocławiu, w którym jest członkiem zespołu artystycznego.

18 X 1975
Zofia de Ines-Lewczuk przygotowuje scenografię do sztuk *Kleopatra i Cezar* Norwida oraz *Anna Livia* Joyce'a (17 VI 1976) w Teatrze Współczesnym im. Wiercińskiego we Wrocławiu, w którym jest członkiem zespołu artystycznego.

18 X 1975
Beata Artemska reżyseruje *Ruletkę serc* Hofstettera w scenografii Salomei Gawrońskiej w Teatrze Muzycznym w Poznaniu. Obie są w zespole artystycznym teatru.

19 X 1975
Janina Bocheńska reżyseruje *Zabawę w Agnieszkę* Kąkolewskiego na Scenie XX wieku Teatru im. Osterwy w Gorzowie Wielkopolskim. W tym samym teatrze w tym sezonie pracują scenografki: Janina Ścieszko (*Przygody Pifa* Jewgieniji Żukowskiej i Mirji Astrachan, 6 XII 1975) i Małgorzata Konwerska (*Klik Klak* Abramowa-Newerlego, 20 VI 1976).

19 X 1975
Krystyna Tyszarska reżyseruje *Klik-Klak* Abramowa-Newerlego w Teatrach Dramatycznych w Szczecinie, scenografia Barbara Jankowska.

20 X 1975
Premiera *Dewajtis* Marii Rodziewiczówny w Teatrze im. Osterwy w Gorzowie Wielkopolskim, scenografia Izabella Gustowska.

22 X 1975
Premiera *Pamiętnika matki* Marcjanny Fornalskiej na Scenie Małej „Reduta 70" Teatru im. Osterwy w Lublinie.

23 X 1975
Premiera *Moralności pani Dulskiej* Gabrieli Zapolskiej w Teatrze Dramatycznym w Gdyni, do której przygotowała scenografię Liliana Jankowska. Ona też jest autorem scenografii do *Staroświeckiej komedii* Arbuzowa (27 V 1976) w tym samym teatrze. Jankowska należy do zespołu artystycznego.

25 X 1975
Maja Wachowiak reżyseruje *Beatryks Cenci* Słowackiego w scenografii Joanny Braun na Małej Scenie opolskiego Teatru im. Kochanowskiego.

25 X 1975
Liliana Jankowska tworzy scenografię do sztuk *Dorożka Hermenegildy* Gałczyńskiego oraz *Staromodnej komedii* Arbuzowa (3 VII 1976) w Teatrze Nowym w Warszawie.

25 X 1975
Janina Ścieszko przygotowuje scenografię do sztuki *Dwie blizny* Fredry w Lubuskim Teatrze im. Kruczkowskiego w Zielonej Górze, w którym jest członkiem zespołu artystycznego.

25 X 1975
Barbara Michiewicz-Szrajber wykonuje scenografię do *Figli Majsary* Judakowa oraz *Najpiękniejszej* Lidy (15 V 1976) w Teatrze Muzycznym w Łodzi.

26 X 1975
Maria Fołtyn reżyseruje *Halkę* Moniuszki w Teatrze Wielkim w Warszawie (jest w zespole artystycznym jako reżyser).

26 X 1975
Zofia Wierchowicz przygotowuje scenografię do *La Mer* Debussy'ego oraz *Medei* Łuciuka w Polskim Teatrze Tańca – Balecie Poznańskim.

30 X 1975
Iwona Zaborowska wykonuje scenografię do sztuki *Motyle są wolne* Gershe'a w Teatrze Polskim w Szczecinie (premiera w Nowogardzie).

30 X 1975
Danuta Jagła reżyseruje *Mur* Tettera w Teatrze Nowym w Zabrzu na Małej Scenie.

4 XI 1975
Irena Dragan reżyseruje *Botafogo* Feldeka w warszawskim Teatrze Lalki i Aktora „Baj", scenografia Irena Pikiel. Dragan jest w zespole artystycznym teatru. W tym sezonie Dragan reżyseruje jeszcze swój tekst *Alicja w krainie szachów* (na motywach Carrolla) ze scenografią Jarmili Marešovej (30 VI 1976).

5 XI 1975
Premiera *Łotrzyc* Agnieszki Osieckiej w reżyserii Barbary Katarzyny Radeckiej i scenografii Wandy Czaplanki w olsztyńskim Teatrze im. Jaracza.

5 XI 1975
Teresa Targońska tworzy scenografię (z Jerzym Kaplińskim) do *Nitouche* Herve'go w Operetce w Lublinie.

6 XI 1975
Maria Billiżanka wyreżyserowała *Anię z Zielonego Wzgórza* Lucy Maud Montgomery w krakowskim Teatrze „Bagatela" im. Boya-Żeleńskiego, napisała też teksty piosenek. Billiżanka należała do zespołu artystycznego teatru.

9 XI 1975
Łucja Kossakowska przygotowuje scenografię do *Idioty* wg Dostojewskiego oraz *Zapomnieć o Herostratesie* Gorina (21 II 1976) w Teatrze im. Horzycy w Toruniu.

11 XI 1975
Małgorzata Treutler wykonuje scenografię do sztuki *Śpiąca królewna* Borzykowskiego w Teatrze Współczesnym w Szczecinie.

13 XI 1975
Irma Czaykowska reżyseruje *Męża i żonę* Fredry w Teatrze im. Mickiewicza w Częstochowie.

15 XI 1975
Ewa Mikulska wykonuje scenografię do *Romansu z wodewilu* Krzemińskiego w Teatrze im. Wandy Siemaszkowej w Rzeszowie.

15–16 XI 1975
Barbara Jankowska i Barbara Kasprowicz opracowują *Dziadka do orzechów* Czajkowskiego w Operze im. Moniuszki w Poznaniu. Barbara Kasprowicz jest także autorką inscenizacji i choreografii, Barbara Jankowska scenografii.

16 XI 1975
Ewa Nahlik tworzy scenografię do sztuki Moliera *Don Juan* w Teatrze im. Osterwy w Lublinie.

16 XI 1975
Elżbieta Fiołek przygotowała scenografię do *Tajemniczej szuflady* Wolskiego na zielonogórskiej Scenie Lalkowej Lubuskiego Teatru im. Kruczkowskiego. Fiołek jest członkiem zespołu artystycznego teatru.

18 XI 1975
Premiera *Od jutra na nowo* Wisławy Szymborskiej w Teatrze Polskim we Wrocławiu w reżyserii i adaptacji Marii Straszewskiej.

22 XI 1975
Olga Lipińska reżyseruje *Don Pasquale* Donizettiego w Operze Śląskiej w Bytomiu. Jest też autorką inscenizacji, scenografia Ewa Starowieyska.

22 XI 1975
Teresa Żukowska reżyseruje *W małym domku* Rittnera w Teatrze Ziemi Mazowieckiej w Warszawie, scenografia Teresa Ponińska.

23 XI 1975
Alicja Kuryło przygotowała scenografię do *Gdzie jesteś* Molla w Śląskim Teatrze Lalki i Aktora „Ateneum" w Katowicach.

25 XI 1975
Monika Snarska reżyseruje *Rozbójników z Kardamonu* Egnera, w tłumaczeniu Beaty Hłasko, w adaptacji i z piosenkami Anny Chodorowskiej w warszawskim Teatrze Lalek „Guliwer". W sezonie 1975/76 Snarska wyreżyserowała jeszcze *Przygody Koziołka Matołka* Makuszyńskiego w adaptacji Haliny Naszarkowskiej (30 VI 1976). Snarska jest dyrektorem i kierownikiem artystycznym tej sceny.

26 XI 1975
Elżbieta Czaplińska reżyseruje *Tajemnicę czarnego jeziora* Jekateriny Borisowej w scenografii i z lalkami Gizeli Karłowskiej w słupskim Teatrze Lalki „Tęcza". Czaplińska i Karłowska są na etatach w zespole artystycznym teatru.

27 XI 1975
Emilia Umińska reżyseruje *Kto polubi wilka* Ośnicy w Teatrze Lalki i Aktora „Kacperek" w Rzeszowie. Umińska jest na etacie w zespole artystycznym teatru. W dyrekcji jako kierownik artystyczny Zofia Miklińska-Jaśniewicz.

28 XI 1975
Iwona Zaborowska wykonuje scenografię do *Garbusa* Mrożka w Teatrze Ziemi Łódzkiej (premiera w Łodzi).

28 XI 1975
Zofia Wierchowicz wykonuje scenografię do sztuki *Śmierć Tarełkina* Suchowo-Kobylina w Teatrze Dramatycznym m. st. Warszawy.

29 XI 1975
Ewa Nahlik tworzy scenografię do sztuk *Zapomnieć o Herostratesie* Gorina oraz *Machiavelli* Wasowskiego (13 VI 1976) w Teatrze Nowym w Warszawie.

30 XI 1975
Ewa Nahlik przygotowuje scenografię do *Jak wam się podoba* Szekspira w Teatrze im. Jaracza w Olsztynie.

30 XI 1975
Lidia Skarżyńska (z Jerzym Skarżyńskim) przygotowuje scenografię do *Doktora Faustusa* Marlowe'a w Teatrze im. Kochanowskiego w Opolu.

4 XII 1975
Zofia Mikulska reżyseruje *Przyszliśmy tu po kolędzie* wg Gawatowica i materiałów Estreichera, Kolberga i Zborowskiego w krakowskim Teatrze Lalki i Maski „Groteska". Mikulska jest też autorem opracowania tekstu i inscenizacji przygotowanej z Kazimierzem Mikulskim. Oboje Mikulscy są w zespole artystycznym teatru.

6 XII 1975
Hanna Volmer tworzy scenografię do sztuk *Gościna* Páskándiego oraz do *Ożenku* Gogola (20 III 1976) w Teatrze Dramatycznym w Wałbrzychu.

6 XII 1975
Ewa Kołogórska reżyseruje *Rewizora* Gogola w Teatrze Ziemi Pomorskiej w Grudziądzu. Kołogórska jest członkiem zespołu artystycznego teatru.

6 XII 1975
Halina Dzieduszycka reżyseruje *Non stop* Bordowicza w Teatrze Współczesnym im. Wiercińskiego we Wrocławiu.

6 XII 1975
Premiera *Przygód Pifa* Jewgieniji Żukowskiej i Mirji Astrachan w Teatrze im. Osterwy w Gorzowie Wielkopolskim. Scenografia Janina Ścieszko, która jest członkiem zespołu artystycznego tego teatru.

7 XII 1975
Jitka Stokalska reżyseruje *Kolędników* Skotnickiego w Teatrze Płockim w Płocku.

12 XII 1975
Teresa Darocha tworzy scenografię do *Ślubów panieńskich* Fredry w Teatrze im. Fredry w Gnieźnie.

13 XII 1975
Krystyna Skuszanka wyreżyserowała *Ślub* Gombrowicza w Teatrze im. Słowackiego w Krakowie. Skuszanka była dyrektorem i kierownikiem artystycznym (wraz z Jerzym Krasowskim) tego teatru. W tym samym sezonie Skuszanka wyreżyserowała (ze swoim scenariuszem) w tym teatrze *Fiorenza, Mario i Czarodziej* Manna (27 III 1976).

13 XII 1975
Olga Koszutska wyreżyserowała scenie Teatr 7.15 Teatru im. Jaracza w Łodzi *Dzień dobry ci, królu Lulu* Ireny Listkiewicz ze scenografią Elżbiety Iwony Dietrych. Dietrych w tym sezonie zrobiła scenografię w tym teatrze jeszcze do *Pigmaliona* Shawa (21 IX 1975) i *Szkoły błaznów* Ghelderodego (20 III 1976).

14 XII 1975
Wanda Fik przygotowuje scenografię do *Bajek pana Brzechwy* w Opolskim Teatrze Lalki i Aktora im. Smolki (Scena Lalkowa Teatru im. Kochanowskiego). Fik jest w zespole artystycznym teatru.

15 XII 1975
Beata Artemska reżyseruje i inscenizuje *W imieniu brawa* Terpiłowskiego w Operetce Dolnośląskiej we Wrocławiu. Artemska jest w zespole artystycznym teatru.

17 XII 1975
Romana Próchnicka wyreżyserowała *Białe ogrody* Urbankowskiego w krakowskim Starym Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej. Próchnicka należała do zespołu artystycznego teatru.

17 XII 1975
Ewa Starowieyska wykonuje scenografię do *Emigrantów* Mrożka w Teatrze Współczesnym w Warszawie.

18 XII 1975
Jadwiga Pożakowska przygotowała scenografię do *Ułanów* Rymkiewicza w Teatrze Dramatycznym w Gdyni, gdzie jest członkiem zespołu artystycznego. W tym samym teatrze w tym sezonie przygotowała scenografię do *Króla Edypa* Sofoklesa (1 IV 1976), jak również do *Zbyt prawdziwe aby było dobre* Shawa w Teatrze Kameralnym w Sopocie (scena gdańskiego Teatru Wybrzeże, premiera 15 V 1976).

19 XII 1975
Iwona Zaborowska przygotowuje scenografię do *Szewców* Witkiewicza w Teatrze im. Fredry w Gnieźnie.

19 XII 1975
Ewa Starowieyska wykonuje scenografię do *Garbusa* Mrożka w Starym Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie.

19 XII 1975
Teresa Targońska tworzy scenografię do sztuki *Grupa Laokoona* Różewicza w Teatrze im. Osterwy w Lublinie, w którym jest członkiem zespołu artystycznego.

20 XII 1975
Alicja Kuryło wykonuje scenografię do *Lizystraty* Arystofanesa w Teatrze Zagłębia w Sosnowcu, w którym jest członkiem zespołu artystycznego. Muzyka Marzena Mikuła-Proksa.

20 XII 1975
Premiera *Wielkiego króla* Amelii Hertzówny w Teatrze Polskim w Bydgoszczy.

20 XII 1975
Wanda Laskowska reżyseruje *Warszawiankę* Wyspiańskiego w Teatrach Dramatycznych w Szczecinie, scenografia Małgorzata Treutler.

20 XII 1975
Premiera *Tajemnic Wysp Hebanowych* Marii Kossakowskiej (współautor Janusz Galewicz) w Teatrze Lalek „Pinokio" w Łodzi, scenografia Katarzyna Latałło.

20 XII 1975
Zofia Miklińska reżyseruje *Kramik Mikołaja Gwiazdora* Natalii Gołębskiej w Teatrze Lalek „Pleciuga" w Szczecinie.

21 XII 1975
Premiera *Ani z Zielonego Wzgórza* Lucy Maud Montgomery w Teatrze im. Bogusławskiego w Kaliszu.

25 XII 1975
Lidia Skarżyńska (z Jerzym Skarżyńskim) przygotowuje scenografię do *Panny Tutli-Putli* Witkiewicza w Teatrze Ateneum im. Jaracza w Warszawie.

25 XII 1975
Anna Minkiewicz reżyseruje *Pigmaliona* Shawa w Teatrze Polskim (scena Teatr Kameralny) w Warszawie.

26 XII 1975
Premiera *Baśni zamorskich* Wandy Markowskiej i Anny Milskiej w Teatrze Lalek „Arlekin" w Łodzi.

29 XII 1975
Krystyna Meissner reżyseruje *Wielkiego człowieka do małych interesów* Fredry w Teatrze TV.

30 XII 1975
Premiera *Kramiku Mikołaja Gwiazdora* Natalii Gołębskiej w rzeszowskim Teatrze Lalki i Aktora „Kacperek".

30 XII 1975
Premiera *Bajdurkowej szkoły* Janiny Morawskiej i Ireny Pikiel z piosenkami Anny Chodorowskiej w scenografii i z lalkami Elżbiety Barcik w warszawskim Teatrze „Fraszka".

31 XII 1975
Premiera sztuki Anny Świrszczyńskiej *Przygody Fipcia Patałaszka* w reżyserii Julianny Całkowej w warszawskim Teatrze „Lalka". Całkowa jest dyrektorem tej sceny, na której w tym sezonie wyreżyserowała jeszcze *Bajki pana Brzechwy* we wspólnej inscenizacji z Andrzejem Rettingerem (7 VIII 1976).

31 XII 1975
Premiera sztuki Lucyny Krzemienieckiej *Historia cała o niebieskich migdałach* w Teatrze im. Mickiewicza w Częstochowie.

31 XII 1975
Danuta Baduszkowa reżyseruje *Barona cygańskiego* Straussa w Operze im. Moniuszki w Poznaniu, współpraca reżyserska Wanda Jakubowska (obie są w zespole artystycznym jako reżyserzy).

31 XII 1975
Jowita Pieńkiewicz reżyseruje *Ułanów* Rymkiewicza w Teatrze Współczesnym im. Wiercińskiego we Wrocławiu ze scenografią Jadwigi Pożakowskiej.

XII 1975
Druk w „Dialogu” (nr 12) sztuki Teresy Lubkiewicz-Urbanowicz *Wijuny*.

4 I 1976
Magdalena Bączewska reżyseruje *Kto się boi Virginii Woolf?* Albeego, w Teatrze Polskim w Bydgoszczy, w scenografii Anny Marii Rachel, która przygotowała w tym sezonie również scenografię do *Hyde Parku* Kreczmara (7 IX 1975). Bączewska należy do zespołu artystycznego teatru.

6 I 1976
Irena Byrska reżyseruje *Kramik Mikołaja Gwiazdora* Natalii Gołębskiej w warszawskim Teatrze Lalek „Guliwer”.

8 I 1976
Małgorzata Treutler tworzy scenografię do *Tanga* Mrożka w Teatrze Dramatycznym im. Węgierki w Białymstoku.

10 I 1976
Barbara Wolniewicz wykonuje scenografię do *Machiavellego* Wasowskiego w Teatrze Muzycznym w Poznaniu.

11 I 1976
W „Teatrze” (nr 1) ukazuje się tekst Janiny Pudełek, na trzy kolumny z trzynastoma zdjęciami, o Janinie Jarzynównie-Sobczak, choreografce, która otrzymała nagrodę I stopnia Ministra Kultury i Sztuki za rok 1975, za całokształt swej działalności artystycznej.

12 I 1976
Jitka Stokalska reżyseruje *La finta giardiniera* Mozarta w Warszawskiej Operze Kameralnej, w przekładzie i adaptacji Joanny Kulmowej. Stokalska jest w zespole artystycznym jako reżyser. W tym sezonie reżyseruje też *Słowika, czyli Kasia z Hanką na wydaniu* i *Nędzę uszczęśliwioną* Kamieńskiego (8 VII 1976).

17 I 1976
Anna Polony wyreżyserowała *Dzień dobry i do widzenia* Fugarda w krakowskim Starym Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej (na scenie Teatru Kameralnego). Polony należała do zespołu artystycznego teatru.

17 I 1976
Premiera *Wizji i zamówień* Anny Borowej w reżyserii Krystyny Sznerr w Teatrze Komedia w Warszawie.

17 I 1976
Maria Adamska tworzy scenografię do sztuk *Panna Julia* Strindberga (premiera w Domu Kultury Zakładów Azotowych w Tarnowie), *Spowiedź Stawrogina* Dostojewskiego (premiera na Scenie Małej, 28 III 1976) oraz *Przepraszam, czy tu biją?* Piwowskiego (12 VI 1976) w Tarnowskim Teatrze im. Solskiego, w którym jest członkiem zespołu artystycznego.

17 I 1976
Zofia Wierchowicz przygotowuje scenografię do sztuki *Intergang (Zmierzch)* Babla w Teatrze Żydowskim im. Ester Rachel Kamińskiej w Warszawie.

18 I 1976
Aleksandra Górska-Szajewska reżyseruje *Merci, czyli Wodewil z myszką* Okudżawy w warszawskim Teatrze Rozmaitości.

22 I 1976
Irena Byrska reżyseruje *Anię z Zielonego Wzgórza* Lucy Maud Montgomery, ze scenografią Elżbiety Chojak, w Teatrze Dramatycznym w Gdyni.

25 I 1976
Zofia Wierchowicz tworzy scenografię do *Don Giovanniego* Mozarta w Teatrze Wielkim w Warszawie.

29 I 1976
Lidia Zamkow reżyseruje *Nie-Boską komedię* Krasińskiego w Teatrze Powszechnym w Warszawie.

„Nigdy nie byłem przeciwnikiem swobody reżyserskiej […] jeśli ma oczywiście własną, przekonywającą logikę i własną konsekwencję. […] To natomiast, co zrobiła z *Nie-Boską komedią* na scenie Teatru Powszechnego w Warszawie jest wprost nieprawdopodobne. Można iść czasem w realizacji teatralnej nawet przeciwko autorowi, ale tak zupełnie obok autora, budować spektakl tak bardzo poza nim? […] Z tekstem […] wyrabia reżyserka rzeczy zdumiewające. Przestawia, przenosi kwestie i fragmenty całkowicie dowolnie, miesza, przeinacza sensy, dodaje, ujmuje, nawet przerabia. Burzy całkowicie logikę i tok utworu. […] mimo wszystko, co zostało tu tak ostro powiedziane, spektakl ma jakieś wartości”.
Andrzej Władysław Kral, *Nie-Boska poza Krasińskim, tylko po co?*, „Teatr” nr 6/1976.

31 I 1976
Elżbieta Bojcowa reżyseruje i jest autorem choreografii do *Don Kichota* Minkusa w Operze i Filharmonii Bałtyckiej w Gdańsku. Bojcowa jest zatrudniona tam w zespole artystycznym jako reżyser.

31 I 1976
Inna Korogid reżyseruje *Perukę z Hongkongu* Szakonyi, ze scenografią Aleksandry Sell-Walter w Teatrze Nowym w Zabrzu.

31 I 1976
Elżbieta Krywsza-Fedorowicz wykonuje scenografię do *Anegdot prowincjonalnych* Wampiłowa oraz do *Dwóch teatrów* Szaniawskiego (11 VII 1976) Teatrze im. Wandy Siemaszkowej w Rzeszowie.

31 I 1976
Izabella Konarzewska tworzy scenografię do *Fontanny Bachczysaraju* Asafiewa w Operze we Wrocławiu, w której jest członkiem zespołu artystycznego.

13 II 1976
Teresa Darocha przygotowuje scenografię do sztuki *Bardzo starzy oboje* Brandysa w Teatrze Ziemi Pomorskiej w Grudziądzu.

14 II 1976
Agnieszka Holland reżyseruje *Emigrantów* Mrożka na Scenie XX wieku Teatru im. Osterwy w Gorzowie Wielkopolskim.

14 II 1976
Teresa Ponińska wykonuje scenografię do sztuki *Demon ziemi* Wedekinda w Teatrze im. Wandy Siemaszkowej w Rzeszowie.

14 II 1976
Maria Fołtyn reżyseruje *Lorda Jima* Twardowskiego wg Conrada w Teatrze Wielkim w Łodzi. Fołtyn jest w zespole artystycznym jako reżyser.

„Spektakl ten, jak mniemam, nie jest w stanie oddziaływać na intelekt odbiorcy, nie niesie też treści pogłębionych myślowo. Lecz oddziaływuje, i to z powodzeniem, w sferze widowiskowości, w sferze nastrojów odwołując się po trosze do egzotyki młodzieńczych wyobrażeń, skojarzeń i przeżyć".
Wacław Panek, *Muzyczna opowieść według…,* „Teatr" nr 8/1976.

16 II 1976
Premiera *Labiryntu* wg tekstów Janiny Brzostowskiej, Urszuli Kozioł, Ewy Lipskiej, Anny Świrszczyńskiej oraz Stabry i Zagajewskiego, , w Teatrze Ochoty w Warszawie.

21 II 1976
Xymena Zaniewska wykonuje scenografię do sztuki *Mickiewicz* (razem z Mariuszem Chwedczukiem) w Teatrze Narodowym w Warszawie.

21 II 1976
Olga Koszutska reżyseruje *Klik-klak* Abramowa-Newerlego w Teatrze Polskim w Bydgoszczy.

21 II 1976
Joanna Braun tworzy scenografię do *Narkomanów* Iredyńskiego w Teatrze „Bagatela" im. Boya-Żeleńskiego w Krakowie.

22 II 1976
Małgorzata Treutler przygotowuje scenografię do sztuki *W małym dworku* Witkiewicza w Teatrze Ziemi Mazowieckiej w Warszawie.

22 II 1976
W „Teatrze" (nr 4) *O teatrze polskim w perspektywie VII Zjazdu PZPR* mówią na pierwszej stronie delegatki: Danuta Chudzianka, aktorka Teatru Polskiego w Bydgoszczy i Alina Obidniak, dyrektor Teatru im. Norwida w Jeleniej Górze. Chudzianka podkreśla, że w obliczu rozwoju mediów jak telewizja i radio tetr powinien ograniczyć się do funkcji artystycznej, a nie głównie rozrywkowej. Obidniak mówi o tym, że „następną pięciolatkę Zjazd określił jako pięciolatkę jakości". Pomóc ma tym stworzenie „nowych aktów prawnych". W tym samym numerze *Od Calderona do Gombrowicza. Trzy rozmowy z Krystyną Skuszanką.* Rozmowa nr 1. nosi tytuł *Forma* i jest m.in. o *Życiu snem:*

„Przedstawienie to pomyślane było trochę jako barokowy teatr w teatrze, trochę jako twórcza przygoda dla zespołu, polegająca na sprawdzeniu granicy teatru i życia, teatralnej

demonstracji i osobistej autentyczności, na odkrywaniu w którym momencie stworzona przez nas samych teatralna forma zaczyna nami władać. A więc teatr jako proces tworzenia formy, a następnie obserwacja konsekwencji psychologicznych tego procesu".

Rozmowa nr 2. nosi tytuł *Młodość* i jest rozumiana w kontekście *Ślubu* Gombrowicza i *Romea i Julii*, których, tak, jak Henryka

„powinni grać naprawdę młodzi ludzie. Ale podczas gdy w dramacie Szekspira mogą podołać zadaniu po prostu utalentowani młodzi, to rola Henryka w *Ślubie* wymaga czegoś więcej niż tylko talentu: wymaga niekłamanej chłonności intelektualnej i dużej świadomości środków aktorskich. Jest to rola rozpięta na takiej amplitudzie psychologicznej, na takich nieprawdopodobnych przeskokach emocjonalnych i myślowych, że chwilami wydaje się nie do udźwignięcia. Zdecydowałam się na realizację *Ślubu* w momencie, kiedy odniosłam wrażenie, że znalazłam aktora, który zadaniu podoła".

Rozmowa nr nosi tytuł *Tradycja* i nadal dotyczy głównie *Ślubu*:

„Mam do *Ślubu* bardzo osobisty stosunek. Po pierwsze dlatego, iż jest bliski moim doświadczeniom teatralnym. Po drugie, że jest bardzo polski. Wprawdzie ta «polskość» płynie w *Ślubie* nurtem ukrytym, ale jej konkretność dochodząca do głosu w rytmach, nastrojach, skojarzeniach i nawiązaniach do tradycji stanowi coś, co można określić jako «sumę polskości»".

25 II 1976
Irena Górska reżyseruje *Zeszłego lata w Czulimsku* Wampiłowa w przekładzie Grażyny Strumiłło-Miłosz w Teatrze Dramatycznym im. Węgierki w Białymstoku.

„Spośród różnorodnych możliwości interpretacyjnych, jakie nastręcza utwór Wampiłowa, Górska wybrała te właśnie wspomnianą już r z e c z y w i s t o ś ć codziennych spraw i życiowych problemów bohaterów sztuki oraz… komarów, od których ci ostatni niemal bez przerwy się opędzają. I choć przed rozpoczęciem spektaklu tęskna melodia zdaje się zapowiadać wiele lirycznych wzruszeń, zapowiedź ta nie zostaje spełniona. Reżyserka nie szuka nastrojów czy nastrojowości: wypadku następują po sobie szybko, a postaci sztuki działają energicznie i w sposób zdecydowany. [Tylko ostatnie sceny] mają rytm nieco zwolniony, niemal senny. Reżyserka jak gdyby chciała odrealnić to, co w utworze Wampiłowa wydaje się przecież najcenniejsze: jego optymizm, wiarę w człowieka walczącego o słuszną sprawę, wezwanie do wytrwania, wtedy zwłaszcza, gdy wydaje się o najtrudniejsze".
Irena Kellner, *Smutek w Czulimsku*, „Teatr" nr 14/1976.

26 II 1976
Zuzanna Piątkowska tworzy scenografię do *Hrabiego Luxemburga* Lehára w krakowskim Teatrze Muzycznym – Opera i Operetka.

26 II 1976
Premiera *Moralności pani Dulskiej* Gabrieli Zapolskiej w Bałtyckim Teatrze Dramatycznym im. Słowackiego w Koszalinie.

27 II 1976
Wanda Czaplanka wykonuje scenografię do sztuk *Bułat Okudżawa* oraz *Dziś wieczór arszenik, czyli komedia z kawą* Terrona (9 III 1976) i *Dzień dobry i do widzenia* Fugarda (23 VI 1976) w Sali Kameralnej Teatru im. Jaracza w Olsztynie.

27 II 1976
Joanna Piekarska reżyseruje swój tekst *Cudowna lampa Aladyna* wg Leśmiana w wałbrzyskim Teatrze Lalek.

27 II 1976
Iwona Zaborowska przygotowuje scenografię do sztuki *Rosmersholm* Ibsena w Teatrze Ziemi Pomorskiej w Grudziądzu.

27 II 1976
Zuzanna Piątkowska tworzy (razem z Januszem Warpechowskim) scenografię do *Wielkiej alei* Tomaszewskiego w Operetce w Lublinie.

28 II 1976
Maria Wachowiak wyreżyserowała na Małej Scenie Teatru im. Jaracza w Łodzi *Dzień dobry i do jutra* Fugarda w scenografii Łucji Kossakowskiej.

28 II 1976
Łucja Kossakowska przygotowuje scenografię do *Królowej przedmieścia* Krumłowskiego w Teatrze Polskim w Bydgoszczy. Kossakowska jest członkiem zespołu artystycznego i w tym sezonie przygotowuje scenografię jeszcze do: *Strip-Tease, Na pełnym morzu, Zabawa* Mrożka (13 IX 1975), *Profesji pani Warren* Shawa (6 VI 1976).

28 II 1976
Krystyna Kamler przygotowuje scenografię do *Trzech sióstr* Czechowa w Teatrze im. Jaracza w Olsztynie.

29 II 1976
Danuta Baduszkowa reżyseruje prapremierę *Skowronka* Lehára w Teatrze Muzycznym w Gdyni. Jest też autorem przekładu, inscenizacji i adaptacji i jako reżyser członkiem zespołu artystycznego.

6 III 1976
Barbara Stopka tworzy scenografię do *Krakowiaków i Górali* Bogusławskiego w Teatrze Polskim we Wrocławiu.

6 III 1976
Urszula Kenar przygotowuje scenografię do *Niepożądanego zięcia* Chriennikowa w Operze Śląskiej w Bytomiu.

6 III 1976
Premiera *Baby-Dziwo* Marii Jasnorzewskiej-Pawlikowskiej w lubelskim Teatrze im. Osterwy, Liliana Jankowska wykonała scenografię. Jankowska zrobiła także scenografię do *Wesołych kumoszek z Windsoru* Szekspira. W tym sezonie scenografię w tym teatrze wykonały jeszcze: Teresa Targońska (*Ania z Zielonego Wzgórza* Lucy Maud Montgomery i *Grupa Laokoona* Różewicza), Ewa Nahlik (*Don Juan* Moliera).

6 III 1976
Izabella Cywińska reżyseruje *Wijuny* Teresy Lubkiewicz-Urbanowicz w poznańskim Teatrze Nowym, którego jest dyrektorem i kierownikiem artystycznym.

„*Wijuny* Teresy Lubkiewicz-Urbanowicz, sztuka nagrodzona na konkursie debiutów Teatru Ateneum w 1974 roku, doczekały się wreszcie scenicznej realizacji. […] Do udziału zostali zaproszeni najlepsi aktorzy. […] W ten sposób dokonano wprowadzenia do teatru nowej autorki dramatycznej – nie szczędząc starań ani wysiłków, aby wejście to uczynić jak najbardziej ważnym, znaczącym. W każdym razie teatr pragnął wywiązać się ze swoich obowiązków jak najlepiej – sugerując co najwyżej, że ewentualne niedociągnięcia wynikają po prostu z samej materii dramaturgicznej, debiutanckiej przecież ze swej natury i «nie ucukrowanej» na scenie jak należy. […] Autorka nawiązuje wyraźnie do poetyckiej opowieści, do ludowej ballady, do przesądu, mitu i baśni, ale swoich nie ukrywanych związków z tradycją nie traktuje w sposób niewolniczy. Potrafi też zdobyć się niejednokrotnie na własny ton, rozszerzający dotychczasowe ramy zarówno chłopskiej tragedii mitologicznej, jak i poetyckiego realizmu. Nie ma już tutaj nieświeckiej liturgii, dwóch znaczących do niedawna układów: naturalnego i boskiego. Jeśli natomiast mamy do czynienia z fatum, jest to uosobienie mocy biologicznych, tkwiących w człowieku czy raczej w jego zwierzęco-ludzkiej naturze, a nie – poza nią. Jeśli jest zło – to funkcjonuje ono nie tyle w kategoriach etyki, co leży po prostu u podstaw ludzkiej egzystencji, wyjałowionej z wszelkich «odgórnych» racji moralnych. […] Surowe drewno wypełnia scenę. Na ścianach wiszą drobne sprzęty. Narzędzia gospodarskie. Dziwaczne wnyki. Prymitywne akcesoria mordu. Na wszystkim zalega śnieg cieniutką, ale niezniszczalną warstwą. Zapach bigosu jedzonego podczas stypy dolatuje aż na widownię. Leje się wódka. Tym razem «teatralna». W stronę realizmu oscyluje również aktorstwo: wyciszone, kameralne, budowane przede wszystkim na kontrastowaniu słowa z oszczędnym, surowym gestem. […] Tymczasem mniej starannie wydobyła [reżyser] rzeczy przemilczane nie ukazane w słowach obszary losu ludzkiego, dlatego zabrakło w spektaklu oddechu wielkiej poezji, wielkiej syntezy, która powstaje przecież za pomocą środków bardziej ekonomicznych niż słowo i podatniejszych do przenoszenia różnych pokładów znaczeniowych”.
Józef Ratajczak, *Wijuny!*, „Teatr” nr 11/1976.

10 III 1976
Alicja Choińska reżyseruje *Kopeć* Janczarskiego w wałbrzyskim Teatrze Dramatycznym. W tym sezonie wyreżyserowała też sztukę *Bardzo starzy oboje* Brandysa na Małej Scenie Tarnowskiego Teatru im. Solskiego (29 XI 1975).

11 III 1976
Magda Teresa Wójcik reżyseruje *Bhagawad Gita – Pieśń Pana wg Mahabharaty* w Teatrze Adekwatnym w Warszawie, którego jest kierownikiem artystycznym (z Henrykiem Boukołowskim).

12 III 1976
Teresa Ponińska wykonuje scenografię do sztuk *Słoń* Kopkowa i *Karykatury* Kisielewskiego (5 V 1976, warsztat PWST) w Teatrze Dramatycznym m. st. Warszawy.

13 III 1976
Ewa Nahlik przygotowuje scenografię do *Turonia* Żeromskiego w Teatrze Ziemi Pomorskiej w Grudziądzu.

13 III 1976
Aniela Kryńska reżyseruje *Pacydło nie śpi* Wojnarowskiego w Śląskim Teatrze Lalki i Aktora „Ateneum" w Katowicach. Scenografia Alicja Kuryło.

14 III 1976
Wanda Fik-Pałkowa tworzy scenografię do *Klonowych braci* Szwarca w Teatrze Dramatycznym im. Węgierki w Białymstoku.

14 III 1976
Barbara Rychłowska-Kulikowska inscenizuje i reżyseruje *Księżniczkę i klowna* Inge Borde-Klein (współautor Svaton) w Teatrze Lalki i Aktora „Baj Pomorski" w Toruniu.

14 III 1976
Premiera *Kiedy zakwitnie stokrotka* Rady Moskowej na Scenie Wędrownej Wrocławskiego Teatru Lalek.

19 III 1976
Teresa Targońska wykonuje scenografię do *Policji* Mrożka w Teatrze Zagłębia w Sosnowcu.

20 III 1976
Krystyna Lelicińska wykonuje scenografię do *Kuchni* Weskera w Bałtyckim Teatrze Dramatycznym im. Słowackiego w Koszalinie, w którym jest członkiem zespołu artystycznego.

20 III 1976
Helena Naksianowicz przygotowuje scenografię do *Pan Tom buduje dom* Themersona w Teatrze Lalki i Aktora „Kubuś" w Kielcach.

20 III 1976
Noemi Korsan reżyseruje *Motyle są wolne* Gershe'a, ze scenografią Anny Frąckiewicz w Teatrze im. Osterwy w Lublinie.

21 III 1976
Krystyna Zachwatowicz tworzy scenografię do *Gdy rozum śpi* Vallejo w Teatrze na Woli w Warszawie.

23 III 1976
Alina Ronczewska-Afanasjew wykonuje scenografię do *Baśni o grających jabłkach* Brzozowskiego w Teatrze Muzycznym w Gdyni.

24 III 1976
Joanna Braun przygotowuje scenografię i lalki do *Przygód pingwina Pik-Poka* Fełenczaka wg Bahdaja w Teatrze Lalki i Aktora w Lublinie.

26 III 1976
Aleksandra Fichna tworzy scenografię do sztuk *Wielkiego Iwana* Obrazcowa i Preobrażeńskiego w Śląskim Teatrze Lalki i Aktora „Ateneum" w Katowicach. Fichna jest scenografem na etacie w zespole artystycznym.

26 III 1976
Lidia Zamkow przełożyła, zaadaptowała i wyreżyserowała *Annę Kareninę* Tołstoja w katowickim Teatrze Śląskim im. Wyspiańskiego.

27 III 1976
Krystyna Meissner reżyseruje *Cygańską miłość* Lehára w Teatrze Muzycznym w Poznaniu, w choreografii Krystyny Gruszkówny, obie są w zespole artystycznym teatru.

27 III 1976
Marta Janic reżyseruje *Śnieguroczkę* Ostrowskiego w Teatrze Lalek „Pinokio" w Łodzi, scenografia Milena Murawska.

27 III 1976
Aniela Borysławska wyreżyserowała *Rozstanie w czerwcu* Wampiłowa w Teatrze Ziemi Łódzkiej. Scenografia Elżbieta Iwona Dietrych, która w tym sezonie zrobiła dekoracje jeszcze do *Marii Stuart* Słowackiego (9 IX 1975).

1 IV 1976
Maria Kondek przygotowuje scenografię do *Przygód Wiercipięty* Pehra w Przedszkolnym Teatrze Arlekina (Teatr Lalek „Arlekin") w Łodzi.

3 IV 1976
Jadwiga Pożakowska tworzy scenografię do sztuk *Okapi* Grochowiaka, *Zbyt prawdziwe, aby było dobre* Shawa (15 V 1976) oraz do *Horoskopu* Surdykowskiego (12 VI 1976) w Teatrze Kameralnym w Sopocie (scena gdańskiego Teatru Wybrzeże).

3 IV 1976
Teresa Żukowska reżyseruje *Rozstanie w czerwcu* Wampiłowa, ze scenografią Teresy Ponińskiej, w Teatrze Ziemi Mazowieckiej w Warszawie.

9 IV 1976
Premiera *Nie ma konia dla Maryny* Haliny Dobrowolskiej w Teatrze im. Fredry w Gnieźnie. W tym samym teatrze w tym sezonie scenografki Teresa Darocha, Iwona Zaborowska i Ewa Nahlik przygotowały dekoracje do sztuk: *Śluby panieńskie* Fredry (12 XII 1975), *Szewcy* Witkiewicza (19 XII 1975) i *Sługa dwóch panów* Goldoniego (3 VII 1976).

10 IV 1976
Maria Straszewska reżyseruje *Papierowego kochanka* Szaniawskiego w Teatrach Dramatycznych w Szczecinie. Scenografia Małgorzata Treutler.

10 IV 1976
Premiera *Snu* Felicji Kruszewskiej w Teatrze Rozmaitości w Warszawie.

12 IV 1976
Magdalena Bączewska reżyseruje *Końcówkę* Becketta w Teatrze Polskim w Bydgoszczy.

12 IV 1976
Liliana Jankowska przygotowuje scenografię do *Poza słowami* Maksymiuka w Warszawskiej Operze Kameralnej.

19 IV 1976
Olga Lipińska reżyseruje *Pana Jowialskiego* Fredry w Teatrze TV.

23 IV 1976
Zyta Czechowska reżyseruje *Cudowną lampę Aladyna* Joanny Pikiel wg Leśmiana w rzeszowskim Teatrze Lalki i Aktora „Kacperek". Czechowska jest na etacie w zespole artystycznym teatru.

24 IV 1976
Krystyna Zachwatowicz przygotowała scenografię do *Emigrantów* Mrożka w reżyserii Andrzeja Wajdy w krakowskim Starym Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej.

24 IV 1976
Maryna Broniewska reżyseruje *Fircyka w zalotach* Zabłockiego w Teatrze Zagłębia w Sosnowcu.

24 IV 1976
Premiera *Kiedy rozkwitnie margerytka* Rady Moskowej w Teatrze Lalek „Pleciuga" w Szczecinie.

24 IV 1976
Ewa Nahlik przygotowuje scenografię do *Tanga* Mrożka w Teatrze Płockim.

25 IV 1976
Freda Leniewicz reżyseruje w krakowskim Teatrze Lalki i Maski „Groteska" *Karlsona z dachu* Astrid Lindgren w adaptacji Matyldy Krygier. Leniewicz od września 1975 jest dyrektorem tej sceny.

27 IV 1976
Anna Maria Rachel wykonuje scenografię do sztuki *Jasełka moderne* Iredyńskiego w Sali Kameralnej Teatru im. Jaracza w Olsztynie.

28 IV 1976
Lidia Minticz wykonuje scenografię do *Człowieka znikąd* Dworieckiego w Starym Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie.

8 V 1976
Matylda Krygier jako reżyser i Anna Maria Rachel jako scenograf przygotowują sztukę Gabrieli Zapolskiej *Skiz* w Teatrze Polskim w Bydgoszczy. Obie są w zespole artystycznym teatru.

8 V 1976
Danuta Jagła reżyseruje *Perłę* Camolettiego w olsztyńskim Teatrze im. Jaracza.

13 V 1976
Anna Proszkowska wyreżyserowała jako warsztat dyplomowy na wydziale lalkarskim *Puncha and Judy* w Szkole Teatralnej im. Solskiego w Krakowie. W tym roku akademickim nie odbył się żaden dyplom studentki reżyserii.

15 V 1976
Joanna Piekarska reżyseruje *Przyjaciół* Sapgira i Cyfierowa w Teatrze Lalek „Rabcio” w Rabce. Piekarska jest też autorem przekładu i opracowania tekstu, scenografia Gizeli Bachtin-Karłowskiej. Piekarska i Bachtin należą do zespołu artystycznego, w kierownictwie jako kierownik literacki pracuje Elżbieta Zechenter-Spławińska.

15 V 1976
Urszula Kenar robi dekoracje do *Emigrantów* Mrożka na Małej Scenie opolskiego Teatru im. Kochanowskiego.

15 V 1976
Premiera *Nie ma konia dla Maryny* Haliny Dobrowolskiej w Teatrze Śląskim im. Wyspiańskiego w Katowicach.

15 V 1976
Joanna Piekarska reżyseruje *Przyjaciół* Cyfierowa w Teatrze Lalek „Rabcio” w Rabce, scenografia Gizela Bachtin-Karłowska.

16 V 1976
Irma Czaykowska reżyseruje *Współobjętych* Żalica w przekładzie Danuty Cirlić-Straszyńskiej w Teatrze im. Mickiewicza w Częstochowie. Czaykowska jest członkiem zespołu artystycznego teatru.

22 V 1976
Jolanta Ziemińska reżyseruje *Kapera Królewskiego* Tomaszewskiego w Operetce Śląskiej w Gliwicach. Ziemińska jest w zespole artystycznym jako reżyser.

22 V 1976
Krystyna Meissner reżyseruje *Obciach* Głowackiego na Małej Scenie rzeszowskiego Teatru im. Wandy Siemaszkowej. Scenografia Barbara Burówna i absolwenci Liceum Sztuk Plastycznych w Sędziszowie.

22 V 1976
Joanna Radzka przygotowuje scenografię do sztuki *Intryga i miłość* Schillera w Teatrze Ziemi Pomorskiej w Grudziądzu.

25 V 1976
Krystyna Żylińska reżyseruje *Złotą rybkę* Jelizawiety Tarachowskiej w scenografii Barbary Wolniewicz na zielonogórskiej Scenie Lalkowej Lubuskiego Teatru im. Kruczkowskiego. Żylińska i Wolniewicz są członkami zespołu artystycznego teatru.

26 V 1976
Lidia Skarżyńska (razem z Jerzym Skarżyńskim) tworzy scenografię do *Portretu Doriana Greya* Wilde'a w Teatrze Narodowym (scena Teatr Mały) w Warszawie.

27 V 1976
Liliana Jankowska wykonuje scenografię do sztuk *Staroświecka komedia* Arbuzowa w Teatrze Dramatycznym w Gdyni oraz *O zachowaniu się przy stole* Bianusza w Teatrze na Targówku w Warszawie.

29 V 1976
Teresa Targońska wykonuje scenografię do *Fircyka w zalotach* Zabłockiego w Teatrze Dramatycznym im. Węgierki w Białymstoku.

29 V 1976
Anna Ekiert wykonuje scenografię do *Kabalisty* Elsnera w Teatrze Muzycznym w Łodzi.

29 V 1976
Halina Machulska reżyseruje *Sprawę osobistą* Oe w warszawskim Teatrze Ochoty, którego jest kierownikiem artystycznym (razem z Janem Machulskim).

29 V 1976
Maria Kaniewska wyreżyserowała na scenie Teatr 7.15 Teatru im. Jaracza w Łodzi *Wesołego wspólnika* Rapackiego (syna) ze scenografią Łucji Kossakowskiej.

V 1976
Druk w „Dialogu" (nr 5) sztuki Nathalle Sarraute *To piękne,* w tłumaczeniu Jolanty Sell.

3 VI 1976
Ewa Bułhak reżyseruje *Melancholię* Piotrowskiego w Teatrze Kameralnym Teatru Polskiego we Wrocławiu.

3 VI 1976
Jitka Stokalska reżyseruje *Ariannę* Haendla w Warszawskiej Operze Kameralnej, kostiumy Małgorzata Treutler.

5 VI 1976
Anastasia Wede-Brown (Wielka Brytania) tworzy scenografię do *Egzorcyzmu* Taylora w Teatrze „Bagatela" im. Boya-Żeleńskiego w Krakowie.

6 VI 1976
Małgorzata Treutler wykonuje scenografię do sztuki *Ta mała ziemia* Dżagarowa w Teatrze Polskim w Szczecinie, w którym jest członkiem zespołu artystycznego.

6 VI 1976
Matylda Krygier wyreżyserowała *Ludzi energicznych* Szukszyna w Teatrze Ludowym w Nowej Hucie, scenografię przygotowała Zofia Bodakowska. Obie należały do zespołu artystycznego teatru.

6 VI 1976
Premiera sztuki Małgorzaty Komorowskiej *Co kto chce, czyli siedem przygód Centka* w reżyserii Lidii Rybotyckiej, ze scenografią Liliany Jankowskiej i z muzyką Małgorzaty Komorowskiej w Teatrze Powszechnym w Łodzi.

10 VI 1976
Stefania Domańska reżyseruje *Pojedynek* Bajdżijewa, ze scenografią Teresy Ponińskiej, w Teatrze Ziemi Mazowieckiej w Warszawie.

12 VI 1976
Liliana Jankowska tworzy scenografię do *Wesołych kumoszek z Windsoru* Szekspira w Teatrze im. Osterwy w Lublinie, w którym jest członkiem zespołu artystycznego.

12 VI 1976
Urszula Kenar tworzy scenografię do *Łaźni* Majakowskiego w Teatrze Polskim we Wrocławiu, w którym jest członkiem zespołu artystycznego.

12 VI 1976
Zuzanna Piątkowska wykonuje scenografię do *Hrabiny Maricy* Kálmána w Operetce Dolnośląskiej we Wrocławiu.

13 VI 1976
Teresa Roszkowska robi scenografię do *Marii Stuart* Schillera w Teatrze Polskim w Warszawie.

13 VI 1976
Alicja Choińska reżyseruje *Zabobonnika* Zabłockiego w Teatrze Dramatycznym w Wałbrzychu.

15 VI 1976
Ewa Kołogórska reżyseruje *Przygody zbója Madeja* Leguta w elbląskim Teatrze Dramatycznym. Kołogórska jest członkiem zespołu artystycznego teatru.

16 VI 1976
Małgorzata Treutler wykonuje scenografię do *Rose Marie* Frimla w Operetce w Warszawie.

18 VI 1976
Barbara Jankowska tworzy scenografię do sztuki *Damy i huzary* Fredry w Bałtyckim Teatrze Dramatycznym im. Słowackiego w Koszalinie.

19 VI 1976
Maria Fołtyn reżyseruje *Fausta* Gounoda w Operze i Filharmonii Bałtyckiej w Gdańsku. Fołtyn jest zatrudniona tam w zespole artystycznym jako reżyser.

19 VI 1976
Krystyna Tyszarska reżyseruje *Ślub* Gombrowicza w Teatrze Polskim w Szczecinie, scenografia Barbara Jankowska, opracowanie muzyczne Teresa Stokowska-Gajda.

„Ze *Ślubu* Gombrowicza wyszedłem […] z aprobatą dla funkcjonalnej organizacji przestrzeni scenicznej, które jest i knajpą i domem rodzinnym Henryka, i pałacem: a także z głębokim przekonaniem, że ta inscenizacyjna propozycja ani Gombrowiczowi, ani reżyserowi sławy nie przysporzy. […] cały ciężar niepowodzenia spada na twórcę spektaklu – Krystynę Tyszarską. […] w szczecińskim spektaklu granica między sztucznością a nieudolnością jest tak trudno uchwytna, że spektakl przestaje być dziełem sztuki. Między postaciami pierwszoplanowymi dialog tonie w nijakości uczuć, w niskiej temperaturze senno-bylejakiej konwersacji słabo korespondującej między osobami dramatu. Postacie drugoplanowe obnoszą po scenie niczym nie uzasadnioną ociężałość, zmęczenie, ich spojrzenia więcej błądzą po widowni niż wyrażają na scenie coś z przynależności do przedstawianej ludzkiej wspólnoty. Mizernie wypadł

«żywioł muzyczny», w tym spektaklu przedstawiający się najżałośniej, bo wymykający się jakiejkolwiek organizacji i kontroli".
Marian Kowalski, *Senna bylejakość*, „Teatr" nr 2/1977.

20 VI 1976
Małgorzata Konwerska przygotowuje (razem z Jerzym Joachimiakiem) scenografię do sztuki *Klik-Klak* Abramowa-Newerlego w Teatrze im. Osterwy w Gorzowie Wielkopolskim.

22 VI 1976
Premiera *Cztery mile za piec* Marii Kownackiej w rzeszowskim Teatrze Lalki i Aktora „Kacperek".

26 VI 1976
Małgorzata Dziewulska pracuje przy *Warszawiance* Wyspiańskiego (współpraca reżyserska) w krakowskim Starym Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej.

27 VI 1976
Maja Berezowska wykonała scenografię do *Dam i huzarów* Fredry w Teatrze Ziemi Łódzkiej w Łodzi.

30 VI 1976
Irena Dragan adaptuje i reżyseruje *Alicję w Krainie Szachów* na motywach książki Carrolla, scenografia Jarmila Marešová w warszawskim Teatrze Lalki i Aktora „Baj".

„Irena Dragan podzieliła widowisko na 8 obrazów. Klamrę widowiska stanowią obrazy pierwszy i ostatni, rozgrywane w żywym planie, z udziałem wdzięcznej i muzykalnie śpiewającej dziecinnym głosikiem dziewczynki. Gdy dziewczynka-Alicja zasypia, w planie lalkowym ukazuje się lalka-Alicja, przeżywająca senne przygody bohaterki «w krainie szachów». Niejasności zaczynają się od samego początku. Wszystkie […] wydarzenia robią wrażenie strzępów całości, która nie wiadomo gdzie się zapodziała. Strzępów niezbyt jasnych i nie powiązanych ze sobą, jako że z głośnika wciąż mówi się o wędrówce pionka! […] Obu realizatorkom, tj. reżyserce i scenografce, poetyka utwory Carrolla pozostała chyba zupełnie obca. Gdybyż ich propozycja zawierała przynajmniej jakieś inne, autonomiczne wartości! Niezadowolenie recenzenta byłoby bez znaczenia, gdyby widz dla którego widowisko zostało przeznaczone, bawił się i opuszczał teatr zadowolony. Być może na innych przedstawieniach jest inaczej, ale podczas sobotniej popołudniówki dzieci, ładnie ubrane i o inteligentnych buziach, nie bardzo wiedziały o co chodzi. [...] Wielu małych widzów uznało przerwę za zakończenie przedstawienia".
Irena Kellner, *Maksymalizm i minimalizm*, „Teatr" nr 2/1977.

3 VII 1976
Ewa Nahlik przygotowuje scenografię do *Sługi dwóch panów* Goldoniego w Teatrze im. Fredry w Gnieźnie.

10 VII 1976
Alina Obidniak reżyseruje *Cień* Młynarskiego wg Szwarca, w scenografii Aleksandry Sell-Walter w jeleniogórskim Teatrze im. Norwida. Obidniak jest dyrektorem i kierownikiem artystycznym teatru i w tym sezonie reżyseruje również: *Odnowiciela* Jesionowskiego na Scenie Studyjnej teatru, również w scenografii Aleksandry Sell-Walter, która jest członkiem zespołu artystycznego teatru (29 II 1976).

14 VII 1976
Nina Andrycz drukuje w „Teatrze” (nr 14) recenzję *O „Żywocie Modrzejewskiej”* z książki Józefa Szczublewskiego.

Andrycz pisze: „smutek wieczoru podyktował Modrzejewskiej te słowa: *Sztuka nie daje szczęścia, bo się ciągle w niej czegoś szuka, czego się zwykle nie znajduje, a potem, że nie daje wytchnienia, bo ciągle trzeba naprzód pędzić, aby nie zostać w tyle. Nareszcie, że rodzi ambicję, a ambicja pożera. Ale wszak nie do samego szczęścia jesteśmy zrodzeni.* Jestem wdzięczna Józefowi Szczublewskiemu, że z wielu zwierzeń to właśnie wybrał”.

17 VII 1976
Irena Burke przygotowuje scenografię do sztuki *Czapka błazeńska* Pirandella w Teatrze im. Horzycy w Toruniu.

20 VII 1976
Ewa Starowieyska tworzy scenografię do sztuki *Leonce i Lena* Büchnera w Teatrze na Woli w Warszawie.

20 VII 1976
Premiera *Awarii* Haliny Dobrowolskiej w Teatrze Nowym w Łodzi.

20 VIII 1976
Wanda Laskowska reżyseruje *Zabawę jak nigdy* Saroyana w poznańskim Teatrze Nowym. Scenografia Zofia Pietrusińska.

24 VIII 1976
Gizela Karłowska przygotowuje scenografię do *Baśni o dobrym smoku* Dvorsky'ego w wałbrzyskim Teatrze Lalek. Karłowska jest w teatrze na etacie w zespole artystycznym.

29 VIII 1976
Melania Karwat-Barzykowska reżyseruje *Złotą rybkę* Jelizawiety Tarachowskiej w Teatrze Lalki i Aktora „Kubuś” w Kielcach, scenografia Helena Naksianowicz. Karwat i Naksianowicz pozostają w zespole artystycznym teatru.

29 VIII 1976
Marta Janic reżyseruje *Za siedmioma górami* Ewy Szelburg-Zarembiny w Teatrze Lalek „Pinokio” w Łodzi.

Sezon 1976/1977

2 IX 1976
Maria Kaniewska reżyseruje *Każdy kocha Zuzię* Patricka, ze scenografią Aleksandry Sell-Walter w Teatrze im. Norwida w Jeleniej Górze.

5 IX 1976
Barbara Katarzyna Radecka reżyseruje *Komeyję Lopesa Starego ze Spirydonem* Lubomirskiego we własnym opracowaniu w Teatrze im. Jaracza w Olsztynie.

5 IX 1976
Krystyna Meissner reżyseruje *Fausta* Gounoda w Operze im. Moniuszki w Poznaniu.

11 IX 1976
Prapremiera *Bajki o…* Krystyny Miłobędzkiej w reżyserii Teresy Gąsiorowskiej, scenografii Leokadii Serafinowicz na Scenie „Marcinek" Poznańskiego Teatru Lalki i Aktora w Poznaniu. Na tej samej scenie w tym sezonie Serafinowicz robiła scenografię jeszcze m. in. do *Tygryska* Hanny Januszewskiej (20 VIII 1977).

11 IX 1976
Teresa Darocha tworzy scenografię do *Zemsty* Fredry oraz do sztuki *Każdy kocha Opalę* Patricka (12 III 1977) w Teatrze Płockim, w którym jest członkiem zespołu artystycznego.

11 IX 1976
Barbara Burówna i Irena Perkowska przygotowują scenografię do *Wielkiego człowieka do małych interesów* Fredry w Teatrze im. Wandy Siemaszkowej w Rzeszowie.

11 IX 1976
Małgorzata Konwerska wykonuje scenografię do *Tymoteusza* wg Wilkowskiego w Poznańskim Teatrze Lalki i Aktora.

12 IX 1976
Zofia Wierchowicz reżyseruje, inscenizuje i robi scenografię do *Komedii omyłek* Szeksipira w Teatrze Ziemi Mazowieckiej w Warszawie.

12 IX 1976
Barbara Rychłowska-Kulikowska reżyseruje w Teatrze Lalki i Aktora „Baj Pomorski" w Toruniu, gdzie jest na etacie, *Klonowych braci* Szwarca, a także *Czterech muzykantów z Bremy* Magersuppego (19 XII 1976) i *Tajemniczego hipopotama* Lifszyca i Iriny Kiczanowej (8 V 1977).

16 IX 1976
Mira Żelechower-Aleksiun tworzy scenografię do *Glinianego chłopca* Tołstoja w Białostockim Teatrze Lalek.

18 IX 1976
Magdalena Bączewska reżyseruje *Czarną komedię* Shaffera, ze scenografią Anny Marii Rachel w Teatrze Ziemi Pomorskiej w Grudziądzu.

18 IX 1976
Maria Straszewska reżyseruje *Wielkiego człowieka do małych interesów* Fredry, z kostiumami Małgorzaty Treutler w Teatrze Polskim we Wrocławiu.

19 IX 1976
Zofia Wierchowicz wykonuje scenografię do *Króla Rogera* Szymanowskiego i *Wesela Figara* Mozarta (13 VI 1977) w Krakowskim Teatrze Muzycznym Operze i Operetce, w którym jest członkiem zespołu artystycznego.

21 IX 1976
Irena Burke przygotowuje scenografię do *Ślubów panieńskich* Fredry w Teatrze im. Jaracza w Łodzi.

22 IX 1976
Alina Obidniak reżyseruje *Horsztyńskiego* Słowackiego w Teatrze im. Norwida w Jeleniej Górze, którego jest dyrektorem i kierownikiem artystycznym. W tym sezonie reżyseruje jeszcze *Historię o Miłosiernej czyli Testament psa* Suassuny na Scenie Studyjnej (6 I 1977).

„Alina Obidniak rzecz całą inscenizacyjnie poprowadziła poprawnie, zadbała o właściwe tempo i o dodatkowe efekty... Jednak ich kulminacja powoduje przesyt i nie przesłania braku jednoznacznej koncepcji reżyserskiej. Inscenizator «wziął górę» nad reżyserem, przez to sztuka Suassuny zatraciła to, co stanowi o jej uroku, o wartości scenicznej – ludową prostotę, liryczną naiwność […]. Również rzeczą wielce dyskusyjną wydaje się skreślenie epizodu Braciszka, jedynego sprawiedliwego, człowieka bez skazy – wyraźnie kontrastującego z pozostałymi bohaterami […]”.
Eugeniusz K. Wawrzyniak, *„Historia o miłosiernej' w dwóch teatrach*, „Teatr” nr 21/1977.

23 IX 1976
Irma Czaykowska reżyseruje *Szaleństwa panny Ewy* Makuszyńskiego, w adaptacji Jadwigi Bargiełowskiej i Teresy Worono, ze scenografią Ireny Burke na Scenie Kameralnej Lubuskiego Teatru im. Kruczkowskiego w Zielonej Górze.

23 IX 1976
Beata Artemska reżyseruje *Ruletkę serc* Hofstettera ze scenografią Salomei Gawrońskiej, i *Frasquitę* Lehára, z choreografią Krystyny Gruszkówny (27 III 1977) w Operetce w Lublinie oraz *Carewicza* Lehára (7 IV 1977) i *Sztygara* Zellera (16 VII 1977) w Teatrze Muzycznym w Łodzi.

25 IX 1976
Halina Łabonarska reżyseruje *Dzień dobry i do widzenia* Fugarda w Teatrze Nowym w Poznaniu.

25 IX 1976
Krystyna Meissner reżyseruje *Szymona Słupnika* Sarkadiego w Teatrze Wybrzeże w Gdańsku, scenografia Jadwiga Pożakowska.

„Krystyna Meissner role drugoplanowe i epizody […] ustawiła w szyku charakterystycznym, jakby iść tu miało o obyczajówkę. Ale pozór to tylko. Krystyna Meissner z precyzją splata zawikłane nitki dramatu i kondensuje tekst: bez rozczłonkowywania aktu na odsłony w środek scen błyskawicznym efektem wcina retrospekcje... Dwa obrazy wyraźnie pokazują zasadę interpretacyjną: początek sztuki i finał. Kisz budzi się, zostawia Marie w łóżku, wypija kilka wódek, siada na fotelu i zaczyna monolog o tym, że przestał rozumieć ciało kochanki. […] w finale sztuki śmiertelnie raniony Kisz, leżąc na noszach, zanim umrze – niczym w operze – ma czas wygłosić monolog-testament. Meissner usunęła Kisza ze sceny przed tym monologiem. Oczyściła finał z operowego weryzmu a zarazem przerzuciła go w inny wymiar. Głos Kisza dochodzi z głośnika, z oddali. Na scenie stoi tylko Maria”.
Andrzej Żurowski, *Gordon i „przeklęte problemy” Sarkadiego*, „Teatr” nr 26/1976.

25 IX 1976
Grażyna Żubrowska tworzy scenografię do *Porwania w Tiutiurlistanie* Żukrowskiego i *Deklaracji 76* Hadyny (26 II 1977) w Teatrze im. Słowackiego w Krakowie, w którym jest członkiem zespołu artystycznego.

25 IX 1976
Barbara Krawczyk-Szajdzińska przygotowuje scenografię do *Silniejszej* Strindberga na Małej Scenie w Teatrze im. Jaracza w Łodzi.

25 IX 1976
Joanna Braun wykonuje scenografię do sztuki *Cztery krople* Rozowa w Teatrze im. Kochanowskiego w Opolu.

25 IX 1976
Alina Afanasjew tworzy scenografię do *Machiavellego* Wasowskiego w Teatrze Muzycznym w Łodzi.

26 IX 1976
Irena Babel reżyseruje *Wojnę i pokój* wg Tołstoja w Teatrze im. Osterwy w Lublinie, scenografia Xymena Zaniewska i Maria Irzyk.

„Osobiście chcę powiedzieć: nie jest źle, lecz może być lepiej. Obejrzenie bowiem dziś «parafrazy» Piscatora przyniosło nie tylko mnie, ale i pewnemu odłamowi widowni raczej zawód. […] Analizując ją jednak dzisiaj, wypadnie chyba przyznać, iż owo opowiadanie sceniczne, z nie zawsze trafnie dobranymi «ilustracjami», bardzo już się zestarzało bodaj zarówno pod względem formalnym, jak i na skutek naiwnych ułatwień intelektualnych wykładu Narratora, nie mogących już sprostać «wydoroślałej» przez minione dwadzieścia lat, naszej widowni. Aż ciśnie się pod pióro sugestia, by ktoś z literatów (chętnie trudniących się parafrazami) albo ktoś z ludzi teatru podjął ambitną pracę nad nową wersją sceniczną *Wojny i pokoju*. Czy nie zechciałaby tego uczynić np. właśnie Irena Babel, która pierwsza wylansowała w Polsce wersję aktualnie kursującą? Mam przekonanie, że uniezależniając się całkowicie od obecnego tekstu zwietrzałej parafrazy – znakomita inscenizatorka sprowadziła by przede wszystkim do minimum rozwlekłą narrację tak, by nie dublowała ani na chwilę działań scenicznych […], że usunęłaby sceny jałowe i niewierne duchowi dzieła czy charakterowi postaci […]. Mnie osobiście razi efektowna scena z drewnianymi żołnierzykami, rozegrana na reliefie okolicy, syntetyzująca schematycznie jakże tragiczne, krwawe starcia”.
Maria Bechczyc-Rudnicka, *Kolejne wznowienie „Wojny i pokoju” w adaptacji Piscatora,* „Teatr” nr 25/1976.

2 X 1976
Irena Dragan reżyseruje *Baranki i ospałego diabła* Jaroša, ze scenografią Zofii Czechlewskiej, muzyką Teresy Ostaszewskiej w Teatrze Lalek „Pleciuga” w Szczecinie.

2 X 1976
Łucja Kossakowska wykonuje scenografię do *Czajki* Czechowa w Teatrze Polskim w Bydgoszczy.

7 X 1976
Elżbieta Chojak przygotowuje scenografię do *Grzechu* Żeromskiego w Teatrze Dramatycznym w Gdyni.

8 X 1976
Zofia Bodakowska tworzy scenografię do *Staromodnej komedii* Arbuzowa i *Placówki* Prusa (27 V 1977) w Teatrze Ludowym w Nowej Hucie, w którym jest członkiem zespołu artystycznego.

9 X 1976
Hanna Volmer wykonuje scenografię do *Trzech pomarańczy* Mozera i Boratyńskiego w Teatrze im. Fredry w Gnieźnie.

13 X 1976
Joanna Piekarska opracowuje tekst i reżyseruje *Królową Śniegu* w Teatrze Lalek „Rabcio" w Rabce.

13 X 1976
Jolanta Gall reżyseruje w Teatrze Lalek „Fraszka" w Warszawie program słowno-muzyczny *Podróż po Polsce*, oraz program słowno-muzyczny *Wycieczka do Moskwy* (17 II 1977), oba ze scenografią i lalkami Mai Wojnarowskiej.

16 X 1976
Barbara Jaklicz reżyseruje *Adama i Ewę* Hacksa, w scenografii Elżbiety Iwony Dietrych (w zespole artystycznym) w Teatrze im. Jaracza w Łodzi (Mała Scena). Jaklicz reżyserowała jeszcze w tym sezonie na Scenie 7.15 Teatru im. Jaracza *Pepsie* Victora, również ze scenografią Dietrych i kostiumami Iny Jakubiszyn (7 VII 1977).

16 X 1976
Ewa Tęcza tworzy scenografię do sztuk *Miłość czysta u kąpieli morskich. Noc tysiączna druga* Norwida i do *Słonia* Kopkowa (12 II 1977) oraz do *Mojego biednego Marika* Arbuzowa (29 IV 1977) w Teatrze Dramatycznym w Wałbrzychu, w którym jest członkiem zespołu artystycznego.

20 X 1976
Jadwiga Pożakowska wykonuje scenografię do *Matki Courage i jej dzieci* Brechta w Teatrze Współczesnym im. Wiercińskiego we Wrocławiu.

20 X 1976
Ewa Kołogórska reżyseruje *Machiavellego* Wasowskiego, scenografia Małgorzata Treutler, w Teatrze Muzycznym w Szczecinie.

21 X 1976
Alicja Kuryło tworzy scenografię do *Jutro pogoda* Hopwooda i *Kotki na rozpalonym blaszanym dachu* Williamsa (20 I 1977) w Teatrze Zagłębia w Sosnowcu.

22 X 1976
Magdalena Bączewska reżyseruje śpiewogrę *Dowódco ucisz bębnów bicie* wg Brechta, ze scenografią Anny Marii Rachel w Teatrze Płockim w Płocku.

23 X 1976
Olga Koszutska reżyseruje *Czapkę błazeńską* Pirandella, ze scenografią Anny Marii Rachel, w Teatrze Polskim w Bydgoszczy. Koszutska i Rachel należą do zespołu artystycznego teatru.

24 X 1976
Danuta Baduszkowa reżyseruje i inscenizuje (ze Zbigniewem Bogdańskim) *Promisses-Promisses* Bacharacha w Teatrze Muzycznym w Gdyni.

24 X 1976
Barbara Rychłowska-Kulikowska reżyseruje *Misia Michałka* Iłowskiego w Teatrze Lalek „Czerwony Kapturek" w Olsztynie.

27 X 1976
Izabella Połabińska-Berny (PWST Kraków) reżyseruje *Balet Pruski* Stolpera w Teatrze „Bagatela" im. Boya-Żeleńskiego w Krakowie.

27 X 1976
Iwona Zaborowska tworzy scenografię do sztuk *Oszałamiający zapach świeżego siana* Strahla i *Fatamorgany* Solomona (16 VI 1977) w Teatrze Ziemi Łódzkiej.

28 X 1976
Barbara Jankowska przygotowuje scenografię do *Marynarzy z Cattaro* Wolfa w Sali im. Księcia Bogusława w Teatrze Polskim Szczecinie, w którym jest członkiem zespołu artystycznego.

30 X 1976
Irena Babel reżyseruje *Wojnę i pokój* wg Tołstoja, w swojej inscenizacji i ze scenografią Zofii Wierchowicz, w Teatrze im. Mickiewicza w Częstochowie.

30 X 1976
Premiera sztuki Krystyny Rutkowskiej *Matki – Madonny nasze* w Teatrze im. Żeromskiego w Kielcach.

31 X 1976
Premiera *O krasnoludkach i sierotce Marysi* Marii Konopnickiej we Wrocławskim Teatrze Lalek.

31 X 1976
Iwona Zaborowska tworzy scenografię do sztuk *Jan Maciej Karol Wścieklica* Witkiewicza i *Cień* Szwarca (29 V 1977) Teatrze Nowym w Łodzi, w którym jest członkiem zespołu artystycznego.

31 X 1976
Izabella Gustowska wykonuje scenografię do *Operetki* Gombrowicza w Teatrze Polskim w Poznaniu.

4 XI 1976
Ewa Starowieyska przygotowuje scenografię do sztuki *Święto Borysa* Bernharda a także do *Gier kobiecych (Niedostępna i Miłosierdzie płatne z góry)* Żebrowskiego i Zanussiego (26 II

1977) i *Kordiana* Słowackiego (16 IV 1977) w Teatrze Współczesnym w Warszawie, w którym jest członkiem zespołu artystycznego.

5 XI 1976
Ewa Kołogórska reżyseruje *Wyprawę po zielony metal* Jesionowskiego, ze scenografią Małgorzaty Treutler i piosenkami Joanny Kulmowej, w Teatrze Polskim w Szczecinie.

5 XI 1976
Freda Leniewicz reżyseruje prapremierę *Wesołe niedźwiadki* Margarity Poliwanowej, oraz *Bumbarasz* Gajdara (prapremiera 24 IV 1977), oba z muzyką Jolanty Szczerby, w Teatrze Lalki i Aktora „Groteska" w Krakowie.

5 XI 1976
Hanna Volmer przygotowuje scenografię do sztuk *Protokół pewnego zebrania partyjnego* Gelmana i *Gracz* Czartoryskiego (27 II 1977) w Teatrze Dramatycznym w Wałbrzychu, w którym jest członkiem zespołu artystycznego.

6 XI 1976
Zofia Bodakowska-Schmidt tworzy scenografię do *Gości hotelu „Du Parc"* Obidniaka i Wędrychowskiego w Teatrze im. Żeromskiego w Kielcach, w którym jest członkiem zespołu artystycznego.

6 XI 1976
Ewa Arcinowska wykonuje scenografię do *Egzaminu* Gawlika w Teatrze Ochoty w Warszawie.

7 XI 1976
Premiera *Pułapki na myszy* wg Agathy Christie , ze scenografią Liliany Jankowskiej w Teatrze im. Osterwy w Lublinie.

12 XI 1976
Olga Lipińska reżyseruje *Happy End* Dorothy Lane, we własnej inscenizacji, scenografii Alicji Wirth, w Teatrze Rozmaitości w Warszawie.

12 XI 1976
Jolanta Słobodzian reżyseruje *Pokój na godziny* Landovský'ego, ze scenografią Aleksandry Sell-Walter, w Teatrze Nowym w Zabrzu.

13 XI 1976
Noemi Korsan reżyseruje *Motyle są wolne* Gershe'a, ze scenografią Ireny Burke, z piosenkami Agnieszki Osieckiej w Teatrze na Targówku w Warszawie.

13 XI 1976
Jadwiga Pożakowska przygotowuje scenografię do *Horoskopu* Surdykowskiego i *Wielkiego testamentu* Villona (14 V 1977) w Teatrze im. Horzycy w Toruniu.

13 XI 1976
Irena Górska reżyseruje *Klub kawalerów* Bałuckiego w Teatrze im. Jaracza w Łodzi.

14 XI 1976
Zuzanna Piątkowska wykonuje scenografię do *Divertissements* Chopina i *Wesela w Ojcowie* Kurpińskiego w Krakowskim Teatrze Muzycznym Operze i Operetce, w którym jest członkiem zespołu artystycznego.

14 XI 1976
Maria Fołtyn reżyseruje *Kukiełki Mistrza Piotra* de Falli i *Muzyka prym wiedzie, słowo sekunduje* Salieriego w Teatrze Wielkim w Warszawie.

„Ta kameralna, pełna zadumy opowieść mogła nie tylko podobać się, ale i sprowokować do pozamuzycznych refleksji. Po przerwie scena ożyła zupełnie inną fabułą […] Maria Fołtyn […] wręcz naszpikowała akcję sceniczną zabawnymi żartami sytuacyjnymi. Publiczność zaś kwitowała je częstymi salwami śmiechu”.
Wacław Panek, *Sukces ożywionych kukiełek*, „Teatr” nr 2/1977.

18 XI 1976
Krystyna Gonet (razem z Krzysztofem Jasińskim) tworzy scenariusz i scenografię do *Pacjentów* wg Bułhakowa w Teatrze STU w Krakowie, w którym jest członkiem zespołu artystycznego.

18 XI 1976
Wanda Czaplanka przygotowuje scenografię do *Pelikana* Strindberga i *Zemsty* Fredry (8 XII 1976) w Teatrze im. Jaracza w Olsztynie, w którym jest członkiem zespołu artystycznego.

19 XI 1976
Wanda Fik-Pałkowa tworzy scenografię do sztuki *Derby w pałacu* Abramowa-Newerlego w Tarnowskim Teatrze im. Solskiego.

19 XI 1976
Krystyna Tyszarska reżyseruje *Ślub* Gombrowicza, ze scenografią Barbary Jankowskiej, w opracowaniu muzycznym Teresy Stokowskiej-Gajdy w Teatrze Polskim w Szczecinie.

20 XI 1976
Krystyna Skuszanka reżyseruje *Niewolnika Karka* Cappelena (ona też opracowała tekst) w Teatrze im. Słowackiego w Krakowie, którego jest dyrektorem i kierownikiem literackim (z Jerzym Krasowskim). W tym samym sezonie reżyseruje *Życie jest snem* Calderona, w imitacji Rymkiewicza, ze scenografią Grażyny Żubrowskiej, z plastyką ruchu Zofii Więcławówny (26 XI 1976).

20 XI 1976
Zofia de Ines-Lewczuk tworzy scenografię do *Odprawy posłów greckich* Kochanowskiego na Scenie Wędrownej Ludowej Sali Kameralnej w Teatrze Dramatycznym im. Węgierki w Białymstoku, w którym jest członkiem zespołu artystycznego.

20 XI 1976
Łucja Kossakowska przygotowuje scenografię do sztuki *Małe morderstwa* Feiffera w Teatrze Ziemi Mazowieckiej w Warszawie.

20 XI 1976
Barbara Jankowska przygotowuje scenografię do sztuki *Dwaj Kunie-Lemł* Goldfadena w Teatrze Żydowskim im. Ester Rachel Kamińskiej w Warszawie, choreografia Barbara Bittnerówna.

20 XI 1976
Krystyna Skuszanka reżyseruje *Niewolnika Karka* Cappelena (ona też opracowała tekst) w Teatrze im. Słowackiego w Krakowie, którego jest dyrektorem i kierownikiem literackim (z Jerzym Krasowskim). Scenografia Helge Hoff Monsen (Norwegia). W tym samym sezonie reżyseruje *Życie jest snem* Calderona, w imitacji Rymkiewicza, ze scenografią Grażyny Żubrowskiej, z plastyką ruchu Zofii Więcławówny (26 XI 1976).

21 XI 1976
Łucja Sobczak wykonuje scenografię do *Baletów Sceny Kameralnej: Reanimacja, C-67, Ekstaza* (razem z Brunonem Sobczakiem) w Operze i Filharmonii Bałtyckiej w Gdańsku. Libretto do *Reanimacji* Agnieszka Osiecka.

27 XI 1976
Anna Maria Rachel przygotowuje scenografię do *Płci* Olbromskiego i *Tańca śmierci* Strindberga (18 XII 1976) w Teatrze Polskim (scena Teatr Kameralny) w Bydgoszczy, w którym jest członkiem zespołu artystycznego.

27 XI 1976
Barbara Michiewicz-Szrajber tworzy scenografię do *Proszę wsiadać, drzwi zamykać* Słowińskiego w Teatrze Muzycznym w Łodzi, w którym jest członkiem zespołu artystycznego.

27 XI 1976
Premiera sztuki Stanisławy Przybyszewskiej *Dziewięćdziesiąty trzeci* w Teatrze Płockim w Płocku.

27 XI 1976
Matylda Krygier reżyseruje *Najpiękniejszego z całej wsi* Agnieszki Osieckiej, ze scenografią Liliany Jankowskiej, w Teatrze Polskim w Bydgoszczy.

27 XI 1976
Krystyna Skuszanka reżyseruje *Życie snem* Calderona w Teatrze im. Słowackiego w Krakowie, scenografia Grażyna Żubrowska, plastyka ruchu Zofia Więcławówna. Przedstawienie dyplomowe wydziału aktorskiego krakowskiej PWST.

„[inscenizacja] ze wszech miar udana […]. Dzieje się tak z kilku powodów. Pierwszy i najistotniejszy leży już w samej zasadzie konstruowania teatralnej fikcji. Spektaklu. Reżyser i aktorzy budują ją na oczach widzów – bez maskowania «teatralnej kuchni» – podkreślając, iż oto ludzie mający niewiele ponad dwadzieścia lat mierzą się z Calderonowskim dramatem […]. W tym pomyśle nadającym przedstawieniu charakter próby – sprawdzianu możliwości zarówno wykonawców, jak i oddanych im we władanie: przestrzeni, tekstu, rekwizytu, tkwi z znacznej mierze sukces spektaklu. Rekwizyty, kostiumy, dekoracja, zostały ograniczone zresztą do minimum (są trafne, w stylu i klimacie). [...] Obecni są [aktorzy] wśród widzów

przez cały czas spektaklu – niektórzy momentami usuwają się w cień, zasiadając z boku, by obserwować grę kolegów, ale i wtedy są aktywni. Na oczach widzów koncentrują się do kolejnych scen, zmieniają elementy kostiumu. […] Ogląda się więc to przedstawienie – skromne, ale jakże mądre w zamyśle, precyzyjne w interpretacji reżyserskiej i udane w aktorskiej – z niesłabnącym zainteresowaniem. I co istotne, Calderonowskie pytania pytania egzystencjalne – o granice życia i rzeczywistości, swobody działania i możliwości wyboru – brzmią w nim pełnym głosem".
Barbara Osterloff, *Dyplomowy Calderon*, „Teatr" nr 4/1977.

28 XI 1976
Mira Żelechower-Aleksiun wykonuje scenografię do *Księcia Portugalii* Knautha we Wrocławskim Teatrze Lalek.

1 XII 1976
Irena Burke przygotowuje scenografię do sztuki *U mety* Rostworowskiego w Sali Prób Teatru Dramatycznego m. st. Warszawy.

4 XII 1976
Małgorzata Treutler wykonuje scenografię do *Paryżanki* Becque'a w Teatrze Kwadrat w Warszawie.

4 XII 1976
Prapremiera sztuki Deotymy (Jadwigi Łuszczewskiej) *Panienka z okienka* w inscenizacji i reżyserii Zofii Miklińskiej, z muzyką Wandy Dubanowicz w Teatrze Lalki „Tęcza" w Słupsku.

4 XII 1976
Maria Straszewska reżyseruje *Tato, tato – sprawa się rypła* Latki w Teatrze im. Bogusławskiego w Kaliszu.

„Reżyser i aktorzy dołożyli wszelkich starań by zabawa była przednia".
Barbara Osterloff, *Kaliska prapremiera*, „Teatr" nr 2/1977.

10 XII 1976
Krystyna Kamler tworzy scenografię do *Iwony księżniczki Burgunda* Gombrowicza w Teatrze im. Jaracza w Olsztynie.

11 XII 1976
Barbara Wolniewicz wykonuje scenografię do *Pocałunku Czanity* Milutina w Teatrze Muzycznym w Poznaniu.

11 XII 1976
Premiera sztuki Marii Kownackiej *O Kasi, co gąski zgubiła* , w scenografii Joanny Braun, w Teatrze Lalek „Pleciuga" w Szczecinie.

12 XII 1976
Danuta Jagła reżyseruje *Anegdoty prowincjonalne* i *Dwadzieścia minut z aniołem* Wampiłowa z dekoracjami Jadwigi Pożakowskiej i kostiumami Zofii Majewskiej w elbląskim Teatrze Dramatycznym.

12 XII 1976
Maria Billiżanka reżyseruje *Królową Śniegu* wg Andersena Teatrze „Bagatela" im. Boya-Żeleńskiego w Krakowie, ze scenografią Anny Drozd, muzyką Andy Kitschman, w choreografii Zofii Lubartowskiej. Do piosenek wykorzystano teksty Andy Kitschman i Anny Świrszczyńskiej.

12 XII 1976
Halina Koman-Dobrowolska reżyseruje *Trzy białe strzały* Makariusa z piosenkami Krystyny Wodnickiej w Teatrze im. Jaracza w Łodzi.

12 XII 1976
Premiera *Mężczyzny* Gabrieli Zapolskiej , ze scenografią Teresy Ponińskiej w Teatrze Ziemi Mazowieckiej w Warszawie.

12 XII 1976
Emilia Umińska reżyseruje *Księcia Portugalii* Knautha w Teatrze Lalki i Aktora „Kacperek" w Rzeszowie, scenografia Zofia Pietrusińska.

12 XII 1976
Helena Naksianowicz wykonuje scenografię do *Błękitnego jeża* Popescu w Teatrze Lalki i Aktora „Kubuś" w Kielcach.

13–14 XII 1976
Krystyna Lelicińska-Błochowiak przygotowuje scenografię do *Dziękuję ci, Ewo* Renza w Operze i Operetce w Bydgoszczy, w której jest członkiem zespołu artystycznego.

16 XII 1976
Krystyna Lelicińska wykonuje scenografię do sztuki *Alfa, Beta* Whiteheada w Bałtyckim Teatrze Dramatycznym im. Słowackiego w Koszalinie, w którym jest członkiem zespołu artystycznego.

17 XII 1976
Halina Dzieduszycka reżyseruje i inscenizuje *Zielonego Gila* Markowskiego, z choreografią Teresy Kujawy, pod kierownictwem muzycznym Marii Oraczewskiej-Skorek w Teatrze Muzycznym we Wrocławiu, którego dyrektorem i kierownikiem literackim jest Barbara Kostrzewska.

17 XII 1976
Christine Mielitz (NRD) reżyseruje *Wesele Figara* Mozarta w Teatrze Wielkim w Łodzi.

19 XII 1976
Premiera sztuki Natalii Gołębskiej *Leć głosie po rosie* w Białostockim Teatrze Lalek.

19 XII 1976
Barbara Gutekunst wykonuje scenografię do *Segmentowców* Redlińskiego w Teatrze Współczesnym im. Wiercińskiego we Wrocławiu, w którym jest członkiem zespołu artystycznego.

20 XII 1976
Krystyna Zachwatowicz wykonuje scenografię do *Księżycowego Pierrota* i *Nocy rozjaśnionej* Schönberga w Krakowskim Teatrze Muzycznym Operze i Operetce, w którym jest członkiem zespołu artystycznego.

27 XII 1976
Ewa Bonacka reżyseruje *Ożenek* Gogola w Teatrze TV.

30 XII 1976
Teresa Żukowska reżyseruje *Tak jest, jak się Państwu zdaje* Pirandella, ze scenografią Teresy Ponińskiej w Teatrze Ziemi Mazowieckiej w Warszawie. Żukowska i Ponińska należą do zespołu artystycznego teatru i w tym sezonie pracowały także w tym teatrze przy premierze sztuki Teresy Lubkiewicz-Urbanowicz *Sękacz* (16 IV 1977).

30 XII 1976
Prapremiera *Ptama* Krystyny Miłobędzkiej w inscenizacji Leokadii Serafinowicz (z Janem Berdyszakiem) i jej reżyserii na Scenie „Marcinek" Poznańskiego Teatru Lalki i Aktora w Poznaniu.

31 XII 1976
Premiera sztuka Anny Świrszczyńskiej *Przygody Fipcia Patałaszka* w inscenizacji i reżyserii Julianny Całkowej w Teatrze Lalka w Warszawie, której Całkowa jest dyrektorem i kierownikiem literackim. W tym sezonie Całkowa reżyseruje tam jeszcze na Scenie Przedszkolnej *Bajki pana Brzechwy* (7 VIII 1976).

31 XII 1976
Olga Lipińska inscenizuje i reżyseruje *Cosi fan tutte* Mozarta w Operze Śląskiej w Bytomiu, scenografia Małgorzata Spychalska.

31 XII 1976
Xymena Zaniewska przygotowuje scenografię (razem z Mariuszem Chwedczukiem) do *Płatonowa* Czechowa w Teatrze Narodowym w Warszawie, układ tańca Barbara Fijewska.

XII 1976
Druk w „Dialogu" (nr 12) sztuki Felicii Zeller *Zeszło z pierwszych szpalt.*

5 I 1977
Grażyna Żubrowska wykonuje scenografię do *Irydiona* Krasińskiego w Teatrze „Bagatela" im. Boya-Żeleńskiego w Krakowie.

6 I 1977
Aleksandra Sell-Walter wykonuje scenografię do *Trzech białych strzał* Makariusa w Teatrze im. Norwida w Jeleniej Górze, w którym jest członkiem zespołu artystycznego.

8 I 1977
Barbara Kasprowicz przygotowuje inscenizację i choreografię, a Barbara Jankowska scenografię, do *Don Kichota* Minkusa w Operze im. Moniuszki w Poznaniu.

„Choreografka zachowała wiernie tradycyjne postaci, ale przedłużyła ich sceniczny żywot na czas trwania całego baletu i rozbudowała ich przygody. […] Barbara Kasprowicz wygrałaby pojedynek z Don Kichotem, gdyby udało się jej zrealizować ten zamysł w całości. Rzecz skończyła się wszakże remisem, głównie z powodu niedoskonałości wykonania. […] Oprawa plastyczna Barbary Jankowskiej przypominała utrzymaną w żywych i ładnie ze sobą współgrających kolorach bombonierkę. Byłoby jeszcze lepiej, gdyby znalazła jedną, wspólną dla całości widowiska ramę sceniczną, przedstawiającą hiszpańskie miasteczko i zmieniała miejsce akcji wewnątrz miasteczka tylko poprzez poszczególne fragmenty dekoracji i rekwizyty".
Janina Pudełek, *Poznańska przygoda Don Kichota*, „Teatr" nr 4/1977.

8 I 1977
Irena Eichlerówna opracowała listy Gabrieli Zapolskiej do widowiska *Ta Gabriela…* i wystąpiła jako Zapolska w Teatrze Narodowym w Warszawie (Teatr Mały).

9 I 1977
Alina Afanasjew przygotowuje scenografię do *Carmen* na *Wieczór Baletowy* w Teatrze Muzycznym w Gdyni, w którym jest członkiem zespołu artystycznego.

12 I 1977
Irena Skoczeń-Gurgul wykonuje scenografię do *Cafe „Pod minogą"* Wiecheckiego/Lidy na Scenie Operetkowej w Krakowskim Teatrze Muzycznym Operze i Operetce, w którym jest członkiem zespołu artystycznego.

14 I 1977
Łucja Kossakowska przygotowuje scenografię do *Siódmej rzeki* Ścibora-Rylskiego w Teatrze im. Jaracza w Łodzi, w którym jest członkiem zespołu artystycznego.

15 I 1977
Iwona Zaborowska tworzy scenografię do *Fantazego* Słowackiego w Teatrze Ziemi Pomorskiej w Grudziądzu.

20 I 1977
Marta Stebnicka reżyseruje *Wystawę ku czci Gabrieli Zapolskiej* ze scenariuszem Joanny Olczakówny-Ronikier wg listów Zapolskiej, dokumentację ikonograficzną wykonała Anna Stafiej w Teatrze Starym im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie (Teatr Kameralny).

„I oto z imprezy na pół towarzyskiej, wśród inteligentnej zabawy i mądrej zadumy, wyłonił się niezwykły wieczór teatralny, przypominający postać naszej wybitnej pisarki prawdziwie atrakcyjnie. […] Zjawia się Marta Stebnicka, która wita publiczność – swoich gości i rozpoczyna opowieść o Zapolskiej, pokazuje zebrane dokumenty, rekwizyty, portrety, czyta listy Zapolskiej, komentuje je, wprowadzając nastrój spotkania towarzyskiego. W przerwie spektaklu zaprasza widzów do wejścia na scenę i obejrzenia z bliska zgromadzonych tam dokumentów i przedmiotów. Po przerwie, w nowej sukni, bujnym kapeluszu i z gwiazdorskim zacięciem, Stebnicka wkracza na scenę, ale jako Zapolska. Nie komentuje już, staje się nią po prostu. […] Trzeba przyznać, że w tej części spektaklu Stebnicka czuje się dużo lepiej […] grając monodram w oparciu o listy czuje się znacznie swobodniej: jest zaborcza i nieznośna, nieszczęśliwa i radosna, żądna sławy i miłości. […] *Wystawa ku czci Gabrieli Zapolskiej* na scenie Teatru Kameralnego, po której oprowadza Marta Stebnicka, jest

wyborna. Pośród wielkich inscenizacji, którymi słynie Stary Teatr, potrafiła znaleźć swoje odrębne miejsce – a to jest bardzo dużo”.
Józef Opalski, *Zapolska!*, „Teatr” nr 14/1977.

22 I 1977
Alicja Kuryło wykonuje scenografię do *Co się przyśniło Czerwonemu Kapturkowi* Poprawskiego w Śląskim Teatrze Lalki i Aktora „Ateneum” w Katowicach.

22 I 1977
Leokadia Serafinowicz wykonuje scenografię do *Królowej Śniegu* Szwarca we Wrocławskim Teatrze Lalek.

23 I 1977
Joanna Braun, Elżbieta Krywsza, Zofia de Ines-Lewczuk, Barbara Wojtkowska-Kotys (razem z Janem Polewką i Jerzym Ukleją) przygotowują scenografię do sztuki *Sny Sindbada Żeglarza* Leśmiana w Teatrze im. Kochanowskiego w Opolu.

27 I 1977
Premiera sztuki Hanny Januszewskiej *Pyza na polskich dróżkach* w adaptacji i inscenizacji Iwony Omąkowskiej, w opracowaniu muzycznym Teresy Stokowskiej w Teatrze im. Żeromskiego w Kielcach.

28 I 1977
Xymena Zaniewska przygotowuje scenografię do *Mickiewicza* (razem z Mariuszem Chwedczukiem) w Teatrze im. Norwida w Jeleniej Górze.

29 I 1977
Małgorzata Dziewulska reżyseruje *Pannę Julię* Strinberga w Starym Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej (na scenie Teatr Kameralny) w Krakowie, scenografia Lidia Minticz, która jest członkiem zespołu artystycznego tego teatru.

29 I 1977
Krystyna Meissner reżyseruje *Iwonę, księżniczkę Burgunda* Gombrowicza w Teatrze im. Horzycy w Toruniu.

„Bohaterem spektaklu Krystyna Meissner uczyniła Księcia Filipa, zaznaczając jego indywidualizm i wyobcowanie z dworskiego kręgu (tylko jego nie wyrzuca na scenę pałacowa machina z manekinami). […] Od momentu zaręczyn z Iwoną wszystkie jego doświadczenia nabierają charakteru inicjacyjnego. Krystyna Meissner pokierowała spektaklem tak, aby poprzez liczne, choć zarazem nienachalne efekty farsowe sprowadzić sens utworu do wymiaru wielowątkowej filozofującej baśni”.
Andrzej Churski, *Trzy księżniczki Burgunda*, „Teatr” nr 14/1977.

2 II 1977
Małgorzata Treutler wykonuje scenografię do *Rewolweru* Fredry w Teatrze Polskim (na scenie Teatr Kameralny) w Bydgoszczy.

3 II 1977
Anna Ekiert tworzy scenografię do operetki *Nitouche* Herve'go w Teatrze Muzycznym w Łodzi, w którym jest członkiem zespołu artystycznego.

5 II 1977
Izabella Gustowska tworzy scenografię do *Przebudzenia wiosny* Wedekinda (razem z Wojciechem Müllerem) w Teatrze im. Osterwy w Gorzowie Wielkopolskim.

5 II 1976
Ewa Starowieyska wykonuje scenografię do *Zbrodni i kary* wg Dostojewskiego w Starym Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie.

5 II 1977
Hanna Skarżanka reżyseruje *Medeę* Eurypidesa we własnej inscenizacji i scenografii Bożeny Korulskiej i z muzyką Aliny Suzin w malarni Teatru Studio w Warszawie.

9 II 1977
Elżbieta Sikora reżyseruje *Okrutnych kochanków* Pálotáia, ze scenografią Ireny Burke, w Teatrze im. Horzycy w Toruniu.

10 II 1977
Jitka Stokalska reżyseruje *Luridi Scholares* Brixiego w Warszawskiej Operze Kameralnej.

11 II 1977
Alina Ronczewska-Afanasjew tworzy scenografię do *Poskromienia złośnicy* Szekspira w Teatrze Rozmaitości w Warszawie.

11 II 1977
Olga Koszutska reżyseruje *Wassę Żeleznową* Gorkiego, ze scenografią Iwony Zaborowskiej, w Teatrze Nowym w Łodzi. Reżyserka sięgnęła do pierwszej, rzadko granej, przedrewolucyjnej, wersji sztuki.

„Dobrze, że Teatr Nowy pokazał tę właśnie *Wassę Żeleznową*, choć samo przedstawienie nie przynosi rewelacji. Wyreżyserowała je Olga Koszutska poprawnie, ale bez poszukiwania jakiegoś nowego stylu grania Gorkiego. Wyglądało to tradycyjnie i trochę już banalnie, grano bowiem tak, jak kiedyś grało się *Mieszczan*".
Andrzej Władysław Kral, *Pierwotna „Wassa"*, „Teatr" nr 7/1977.

12 II 1977
Liliana Jankowska wykonuje scenografię do *Fajerwerku* Burkharda w Operetce Śląskiej w Gliwicach, współpraca reżyserka Jolanta Ziemińska, choreografia Barbara Bittnerówna.

13 II 1977
Lidia Skarżyńska przygotowuje scenografię do *Balu maskowego* Verdiego (razem z Jerzym Skarżyńskim) w Teatrze Wielkim w Warszawie.

13 II 1977
Joanna Sienkiewicz reżyseruje *Prywatne życie Piotrusia Pana* Markowskiego, ze scenografią Małgorzaty Walusiak, układem tańca Marty Bochenek, w Teatrze Ateneum im. Jaracza w Warszawie (Scena 61).

14 II 1977
Anna Bobrowska-Ekiert tworzy scenografię do opery *Zamek na Czorsztynie, czyli Bojomir i Wanda* Kurpińskiego, na Scenie Kameralnej Teatru Wielkiego w Łodzi.

15 II 1977
Danuta Pogorzelska przygotowuje scenografię do *Kordiana* Słowackiego w Teatrze im. Jaracza w Olsztynie.

17 II 1977
Krystyna Zachwatowicz wykonuje scenografię do *Nastasji Filipowny* wg Dostojewskiego, w Starym Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej (scena Teatr Kameralny) w Krakowie.

18 II 1977
Maria Adamska przygotowuje scenografię do sztuk *Escurial* i *Kram Karoliny* de Ghelderodego, a także do *Tanga* Mrożka (12 III 1977) i *Bezimiennej gwiazdy* Sebastiana (16 IV 1977) w Tarnowskim Teatrze im. Solskiego, oraz do *Jeszcze pożyjesz* Okudżawy (15 X 1976), do sztuki *Świadkowie, albo Nasza mała stabilizacja* Różewicza (27 X 1976) i do *Czapy* Krasińskiego (28 VIII 1977) na Scenie Małej tego teatru, w którym jest członkiem zespołu artystycznego.

19 II 1977
Halina Dzieduszycka reżyseruje *Prezesową* Hennequina i Vebera z muzyką Franciszki Leszczyńskiej w Bałtyckim Teatrze Dramatycznym im. Słowackiego w Koszalinie.

19 II 1977
Joanna Piekarska reżyseruje *Botafogo* Feldeka w Teatrze Lalki i Aktora „Kubuś" w Kielcach.

19 II 1977
Lucyna Mielczarek reżyseruje *Annę Livię* Joyce'a, ze scenografią Zofii de Ines-Lewczuk w Teatrze STU w Krakowie.

19 II 1977
Maria Straszewska reżyseruje *Igraszki z diabłem* Drdy, ze scenografią Liliany Jankowskiej, w Teatrze Polskim w Bydgoszczy.

23 II 1977
Karina Szyc wykonuje scenografię do *Poproście rzepa, by się nie czepiał* Cyganika i Kwinty w Teatrze Lalek „Pinokio" w Łodzi.

25 II 1977
Julianna Całkowa reżyseruje *Kogucika i Strusiątko* Usacza i Czepowieckiego w Teatrze Lalek w Wałbrzychu.

2 III 1977
Łucja Kossakowska tworzy scenografię do *Grubych ryb* Bałuckiego w Teatrze Nowym w Warszawie.

4 III 1977
Lidia Skarżyńska (razem z Jerzym Skarżyńskim) przygotowuje scenografię do sztuki *Intryga i miłość* Schillera w Teatrze Śląskim im. Wyspiańskiego w Katowicach.

5 III 1977
Maja Wachowiak reżyseruje *Dożywocie* Fredry w Teatrze im. Kochanowskiego w Opolu.

5 III 1977
Maria Fołtyn reżyseruje *Damę Pikową* Czajkowskiego w Operze Śląskiej w Bytomiu. W tym samym sezonie reżyseruje jeszcze *Lorda Jima* Twardowskiego w Operze i Filharmonii Bałtyckiej w Gdańsku (16 VII 1977).

12 III 1977
Lidia Zamkow reżyseruje *Zmartwychwstanie* Tołstoja, z kostiumami Danuty Kosały w Teatrze Powszechnym w Łodzi.

12 III 1977
Izabella Cywińska reżyseruje *Turonia* Żeromskiego w Teatrze Nowym w Poznaniu, którego jest dyrektorem i kierownikiem artystycznym.

12 III 1977
Maria Surowiak inscenizuje i reżyseruje *Rumacjasa* Matějki w Operetce Śląskiej w Gliwicach.

13 III 1977
Wanda Jakubowska reżyseruje *Opowieści Hoffmanna* Offenbacha w Operze im. Moniuszki w Poznaniu.

13 III 1977
Elżbieta Iwona Dietrych przygotowuje scenografię do *Znachora* Dołęgi-Mostowicza w Teatrze „7,15" w Łodzi, w którym jest członkiem zespołu artystycznego.

15 III 1977
Maryna Broniewska reżyseruje *Igraszki trafu i miłości* Marivaux w Teatrze Ziemi Łódzkiej w Łodzi.

„[Spektakl przygotowany] z rzadko spotykaną już dziś subtelnością i finezyjną dbałością o szczegół. […] Wyobrażam sobie co działoby się na maleńkiej scence Teatru Ziemi Łódzkiej, gdyby reżyser «wpadł na pomysł». Na szczęście «nie wpadł», za co serdeczne dzięki […]".
Andrzej Czerny, *Marivaux – czyli o potrzebie „czystej wody"*, „Odgłosy nr 16 z 17 IV 1977.

„Przede wszystkim przedstawienie już na samym początku gubi tempo, do końca go nie odzyskuje, rozwleka się ponad miarę, dostaje wyraźnej zadyszki".
Jerzy M. Fiedosiejew, *Obrazek z niedobrej pocztówki*, „Express Ilustrowany" nr 66 z 23 III 1977.

19 III 1977
Matylda Krygier reżyseruje *Nasze kawalerskie* Wieżana w Teatrze Ludowym w Nowej Hucie. Krygier jest członkiem zespołu artystycznego teatru.

19 III 1977
Aleksandra Górska-Szajewska reżyseruje *Stracone wakacje* Kuśmierka, w warszawskim Teatrze Rozmaitości.

19 III 1977
Zdana Jasińska wykonuje scenografię do *Chorego z urojenia* Moliera oraz do sztuki *Migi i dygi* Waszkielewicza (6 VI 1977) w Tarnowskim Teatrze im. Solskiego, oraz do *Szelmostw lisa Witalisa* Brzechwy (24 VI 1977) na Scenie Małej tego teatru, w którym jest członkiem zespołu artystycznego.

19 III 1977
Jadwiga Przeradzka przygotowuje scenografię do sztuki *Jołszym (Spadkobiercy)* Alejchema w Teatrze Żydowskim im. Ester Rachel Kamińskiej w Warszawie.

21 III 1977
Irena Dragan reżyseruje na Scenie Lalkowej Lubuskiego Teatru im. Kruczkowskiego w Zielonej Górze *Stworzenie słońca* Pavlika (we własnym przekładzie), ze scenografią Zofii Czechlewskiej-Ossowskiej i w opracowaniu muzycznym Teresy Ostaszewskiej. W tym samym sezonie reżyseruje też *Tajemniczego hipopotama* Lifszyca i Iriny Kiczanowej (26 VI 1977), w scenografii Izabelli Konarzewskiej i z muzyką Teresy Ostaszewskiej.

26 III 1977
Prapremiera sztuki Marii Kossakowskiej i Janusza Galewicza *Latająca wyspa (Oni z Onigashimy)* ze scenografią i lalkami Gizeli Bachtin-Karłowskiej, muzyką Zofii Stanczewej, w Teatrze Lalki „Tęcza" w Słupsku.

26 III 1977
Monika Snarska reżyseruje *Tymoteusza i jajko* Wilkowskiego w Teatrze Lalek „Guliwer" w Warszawie.

26 III 1977
Teresa Darocha tworzy scenografię do *Wieczoru Trzech Króli* Szekspira w Teatrze Ziemi Pomorskiej w Grudziądzu.

26 III 1977
Teresa Buchwald wykonuje scenografię do *Letników* Gorkiego w Teatrze Ochoty w Warszawie.

26 III 1977
Alicja Kuryło tworzy scenografię do *Księcia Portugalii* Knautha w Teatrze Lalek „Banialuka" w Bielsku-Białej.

27 III 1977
Ewa Nahlik wykonuje scenografię do *Kolejki* Janczarskiego w Teatrze im. Fredry w Gnieźnie.

29 III 1977
Aniela Wojciechowska przygotowuje scenografię do *Awantury w Pacynkowie* Pehra i Spáčila w Teatrze im. Bogusławskiego w Kaliszu.

31 III 1977
Jadwiga Czarnocka tworzy scenografię do sztuki *Edyp królem* Sofoklesa w Teatrze Studio w Warszawie.

1 IV 1977
Lidia Skarżyńska wykonuje (razem z Jerzym Skarżyńskim) scenografię do *Śniegu* Przybyszewskiego w Teatrze im. Kochanowskiego w Opolu.

1 IV 1977
Ewa Nahlik przygotowuje scenografię do *Wdów* Kertésza oraz do *Protokołu pewnego zebrania* Gelmana (8 VI 1977) i *Czworokąta* Redlińskiego (18 VI 1977) w Teatrze im. Wandy Siemaszkowej w Rzeszowie.

2 IV 1977
Bożena Korulska tworzy scenografię do *Lęków porannych* Grochowiaka w Teatrze Ziemi Pomorskiej w Grudziądzu.

2 IV 1977
Aleksandra Sell-Walter wykonuje scenografię do sztuki *Piana* Michałkowa w Teatrze Nowym w Zabrzu, w którym jest członkiem zespołu artystycznego.

3 IV 1977
Liliana Jankowska przygotowuje scenografię do *Xerxesa* Haendla w Teatrze Wielkim w Warszawie.

17 IV 1977
Anna Maria Rachel wykonuje scenografię do *Wdów* Kertésza w Teatrze Płockim.

20 IV 1977
Grażyna Dłużniewska wykonuje scenografię do *Trzynastego piórka Eufemii* Wojtyszki w Teatrze Lalki i Aktora „Kubuś" w Kielcach.

23 IV 1977
Janina Ścieszko przygotowuje scenografię do *Jana Macieja Karola Wścieklicy* Witkiewicza w Teatrze im. Osterwy w Gorzowie Wielkopolskim, w którym jest członkiem zespołu artystycznego.

23 IV 1977
Halina Korytowska przygotowuje scenografię do *Jeziora łabędziego* Czajkowskiego w Teatrze Wielkim w Łodzi.

23 IV 1977
Premiera *Skiza* Gabrieli Zapolskiej, ze scenografią Małgorzaty Treutler, w Teatrze Polskim w Szczecinie.

„Kołtuństwo, pruderia, hipokryzja czasów mieszczańskiej moralności – uważa reżyser szczecińskiej inscenizacji *Skiza* – przeminęły wraz z epoką secesyjnych kamienic, literacki dokument, jaki pozostał z tamtych czasów, już nie musi oburzać, przedstawiony w konwencji parodii może bawić jak *Trędowata*. I rzeczywiście na *Skizie* w Teatrze Polskim zabawa jest przepyszna! Nie ma czasu na refleksje moralne, na współczucie komukolwiek, na dezaprobatę

czyjegokolwiek postępowania. Widza zajmuje przede wszystkim komizm sytuacyjny, gagi trojakiej proweniencji, a mianowicie z filmu niemego, z kabaretu i z teatru komediowego". Marian Kowalski, *Zapolska sparodiowana*, „Teatr" nr 12/1977.

23 IV 1977
Barbara K. Radecka reżyseruje *Ciotunię* Fredry, ze scenografią Izabelli Konarzewskiej na Scenie Kameralnej Lubuskiego Teatru im. Kruczkowskiego w Zielonej Górze.

24 IV 1977
Barbara Jankowska przygotowuje scenografię do *Samuela Zborowskiego* Słowackiego w Teatrze Dramatycznym im. Węgierki w Białymstoku i do sztuki *Grzegorz Dandin* Moliera w Teatrze im. Kochanowskiego w Opolu, choreografia Hanna Chojnacka.

24 IV 1977
Wanda Laskowska reżyseruje *Czworokąt* Redlińskiego w Teatrze Dramatycznym im. Węgierki w Białymstoku.

29 IV 1977
Jadwiga Pożakowska tworzy scenografię do *Jadzi wdowy* w reżyserii Bogusławy Czosnowskiej w Teatrze Wybrzeże w Gdańsku, w którym jest członkiem zespołu artystycznego.

30 IV 1977
Anna Maria Rachel przygotowuje scenografię do sztuki *Czworokąt* Redlińskiego w Teatrze im. Jaracza w Olsztynie.

6 V 1977
Zofia de Ines-Lewczuk przygotowuje scenografię do sztuki *Mąż i żona* Fredry w Teatrze Narodowym w Warszawie, układ tańców Barbara Fijewska.

6 V 1977
Premiera sztuki Stanisławy Przybyszewskiej *Dziewięćdziesiąty trzeci* w Teatrze im. Słowackiego w Krakowie.

7 V 1977
Danuta Jagła reżyseruje prapremierę polską *Marzycieli* Musila, ze scenografią Katarzyny Kępińskiej, w Teatrze Polskim w Poznaniu.

7 V 1977
Anna Minkiewicz reżyseruje *Ludzi energicznych* Szukszyna w Teatrze Współczesnym w Szczecinie.

8 V 1977
Maria Walczak (razem ze Stanisławem Walczakiem) przygotowuje scenografię do sztuki *Klik-klak* Abramowa-Newerlego w Teatrze Śląskim im. Wyspiańskiego w Katowicach.

15 V 1977
Liliana Jankowska przygotowuje scenografię do sztuki *Damy i huzary* Fredry w Teatrze im. Osterwy w Lublinie, w którym jest członkiem zespołu artystycznego.

15 V 1977
Premiera sztuki Marii Kann *Baśń o zaklętym kaczorze* , w Teatrze Lalek „Banialuka" w Bielsku-Białej.

20 V 1977
Jadwiga Pożakowska tworzy scenografię do *Straconych wakacji* Kuśmierka w Teatrze Dramatycznym w Gdyni.

21 V 1977
Maria Fołtyn reżyseruje *Cecylię Valdes* Roiga, jest też inscenizatorem i autorem libretta polskiego (z Krystyną Chudowolską i Marią Alvarado), współpraca reżyserska Wanda Jakubowska, choreografia Krystyna Gruszkówna, w Teatrze Muzycznym w Poznaniu. Reżyseruje również i inscenizuje *Rycerskość wieśniaczą* Mascagniego, ze scenografią Liliany Jankowskiej w Teatrze Wielkim w Warszawie (26 VI 1977) oraz *Kukiełki mistrza Piotra* de Falli na Sali im. Emila Młynarskiego (14 XI 1976).

21 V 1977
Anna Maria Rachel tworzy scenografię do *Janosika, czyli na szkle malowane* Brylla w Teatrze im. Żeromskiego w Kielcach. Muzyka Katarzyna Gaertner.

21 V 1977
Xymena Zaniewska-Chwedczuk przygotowuje scenografię do sztuki *Rzymska łaźnia* Stratijewa w Teatrze Dramatycznym w Wałbrzychu.

21 V 1977
Barbara Stopka tworzy scenografię do *Czerwonej magii* Ghelderodego w Lubuskim Teatrze Ziemi im. Kruczkowskiego w Zielonej Górze, w którym jest członkiem zespołu artystycznego.

21 V 1977
Barbara Gutekunst przygotowuje scenografię do *Zielonego Gila* Markowskiego w Teatrze Muzycznym we Wrocławiu.

23 V 1977
Lidia Zamkow reżyseruje *Letników* Gorkiego w Teatrze TV.

25 V 1977
Prapremiera *Szczęśliwego motyla* Ireny Jurgielewiczowej wg jej opowiadania *Jak jeden malarz chciał namalować szczęśliwego motyla*, , w Teatrze Lalek „Czerwony Kapturek" w Olsztynie. Kolejna premiera tego tekstu we Wrocławskim Teatrze Lalek (na Scenie wędrownej. Dla przedszkolaków).

25 V 1977
Irma Czaykowska reżyseruje *Świeczka zgasła* i *List* Fredry w Teatrze Dramatycznym im. Mickiewicza w Częstochowie (Scena Kameralna).

27 V 1977
Matylda Krygier reżyseruje (razem z Janem Błeszyńskim) *Bolesława Śmiałego* i *Skałkę* Wyspiańskiego w Teatrze Polskim w Bydgoszczy. Krygier należy do zespołu artystycznego teatru.

28 V 1977
Premiera sztuki Stanisławy Przybyszewskiej *Dziewięćdziesiąty trzeci* w Teatrze Polskim w Bydgoszczy (Teatr Kameralny).

1 VI 1977
Krystyna Iłłakowicz i Gertruda Szalszówna reżyserują *Liska Urwiska* Konopińskiego i *Jak Janek i Marianek szczęścia szukali* Agnieszki Feil, ze scenografią Aleksandry Sell-Walter, w Teatrze Nowym w Zabrzu.

1 VI 1977
Premiera opery Jadwigi Szajny-Lewandowskiej *Pinokio*, libretto wg Collodiego Irena Turska, inscenizacja i choreografia Elżbieta Bojcowa, scenografia Aniela Wojciechowska, w Teatrze Muzycznym w Gdyni.

„Elżbieta Bojcowa i tym razem dowiodła, że potrafi logicznie i czytelnie organizować treść baletu, pomysłowo radzić sobie z inscenizacją. Niepokoi mnie natomiast sam układ ruchowy. Choreografka słusznie zastosowała proste, nieskomplikowane kompozycje, nie zaciemniające przebiegu akcji. Ale posunęła się na tej drodze zbyt daleko”.
Janina Pudełek, *Deszczowy „Pinokio”*, „Teatr” nr 21/1977.

1 VI 1977
Premiera sztuki Hanny Januszewskiej *Pyza na polskich dróżkach* w adaptacji i reżyserii Iwony Omąkowskiej w Teatrze Ludowym w Nowej Hucie.

4 VI 1977
Maria Kaniewska reżyseruje *W czepku urodzoną* Skowrońskiego w wałbrzyskim Teatrze Dramatycznym.

5 VI 1977
Teresa Targońska wykonuje scenografię do *Księcia i żebraka* Twaina oraz do sztuki *Wiktor albo dzieci u władzy* Vitraca (19 XII 1976 na Scenie Małej „Reduta 70”) w Teatrze im. Osterwy w Lublinie, w którym jest członkiem zespołu artystycznego.

11 VI 1977
Liliana Jankowska przygotowuje scenografię do *Cosi fan tutte* Mozarta w Operze im. Moniuszki w Poznaniu.

11 VI 1977
Premiera sztuki Natalii Gołębskiej *Guli Gutka* (*Śpiewogra na kaszubską nutkę*), w reżyserii Zofii Miklińskiej i choreografii Lucyny Grad, w Teatrze Lalki „Tęcza” w Słupsku.

18 VI 1977
Maria Straszewska reżyseruje *Ptaka* Szaniawskiego w Teatrze Nowym w Łodzi.

18 VI 1977
Teresa Żukowska reżyseruje *Czworokąt* Redlińskiego, ze scenografią Ewy Nahlik w Teatrze im. Wandy Siemaszkowej w Rzeszowie.

19 VI 1977
Premiera *Moich bajek* wg tekstów Janiny Porazińskiej, Ewy Szelburg-Zarembiny (oraz Zaborowskiego i Wilkowskiego), scenariusz Helena Naksianowicz, w Teatrze Lalki i Aktora „Kubuś" w Kielcach.

24 VI 1977
Premiera *Moralności pani Dulskiej* Gabrieli Zapolskiej w Teatrze im. Słowackiego w Krakowie.

24 VI 1977
Premiera sztuki Zofii Nałkowskiej *Niezasłużone róże*, ze scenografią Jadwigi Pożakowskiej w Teatrze Dramatycznym w Gdyni.

24 VI 1977
Barbara Ptak wykonuje scenografię do *Koszulki* Zelenki w Teatrze Polskim w Bielsku-Białej.

27–28 VI 1977
Joanna Radzka przygotowuje scenografię do *Sprzedanej narzeczonej* Smetany w Operze i Operetce w Bydgoszczy, w której jest członkiem zespołu artystycznego.

VI 1977
Druk w „Dialogu" (nr 6) sztuki Muzy Pawłowej *Małe sztuki dla sceny jarmarcznej* w tłumaczeniu Wacławy Komarnickiej (i Ziemowita Fedeckiego).

2 VII 1977
Joanna Jaworska wykonuje (razem z Jerzym Rudzkim) scenografię i lalki do *Porwania Baltazara Gąbki* Pagaczewskiego w Teatrze Lalek „Guliwer" w Warszawie.

2 VII 1977
Stefania Domańska reżyseruje *Staromodną komedię* Arbuzowa w Teatrze Dramatycznym im. Mickiewicza w Częstochowie (Scena Kameralna).

5 VII 1977
Anna Drozd tworzy scenografię do sztuki *Zakochany diabeł* Sztaudyngera w Lubuskim Teatrze Ziemi im. Kruczkowskiego w Zielonej Górze, w którym jest członkiem zespołu artystycznego.

8 VII 1977
Jadwiga Marso reżyseruje *Grube ryby* Bałuckiego w Teatrze Polskim w Bydgoszczy. Scenografia: Liliana Jankowska.

10 VII 1977
Ewa Starowieyska mówi w rozmowie z Marią Bardini *Teatr to całość* w „Teatrze" (nr 14):

„Dążenie do osiągnięcia efektu leży w samej naturze teatru. Ale prawdziwy efekt teatralny powinien się oczywiście rodzić na gruncie wszystkich pierwiastków spektaklu. Jeśli coś wypada poza ten krąg, jest już tylko «sztuką dla sztuki» i można to nazwać efekciarstwem".

10 VII 1977
„Portret Izabelli" Cywińskiej pióra Bożeny Frankowskiej w „Teatrze" (nr 14) z sześcioma zdjęciami ze spektakli. Frankowska pisze:

„W zawodzie reżysera trwalszymi osiągnięciami zapisała się tylko szczupła garstka kobiet. Jeszcze szczuplejsza jest lista dyrektorek teatru. Nie licząc aktorek, reżyserek łączących prócz aktorstwa zawód dyrektora teatru było zaledwie kilka. [...] W Polsce Ludowej przewinęło się przez sceny kilka kobiet, zajmujących się reżyserią i przewodzących zarazem zespołom teatralnym. Tylko dwie – nie licząc niepowtarzalnego stanowiska w polskim teatrze Ireny Byrskiej – pionierską pracę z dala od Warszawy rozpoczęły, skupiając wokół siebie podobnie myślących rówieśników: Krystyna Skuszanka w Opolu (1949) i w Nowej Hucie (1955) oraz Izabella Cywińska w Kaliszu (1970) i w Poznaniu (1973)".

10 VII 1977
O dyrekcji Aliny Obidniak w Jeleniej Górze pisze Elżbieta Żmudzka w „Teatrze" (nr 14), nawiązując do tekstu Marty Fik w „Polityce" (nr 21). Żmudzka pisze, że

„[Fik] wypomina tamtejszej dyrekcji umiejętność robienia sobie publicity i z ogromnym przekąsem pisze, że z działań Aliny Obidniak można by wnosić, iż teatr dobry to teatr głośny. Jestem przekonana, że w małych miastach nie można robić dobrego teatru jeśli się nie ma managerskich umiejętności i nie będzie się czyniło wysiłków, by był to «teatr głośny». […] Mówię o tym dlatego, że takich dyrektorów jak Alina Obidniak czy Krzysztof Rościszewski, którzy potrafią robić przyzwoity teatr (o Jeleniej Górze Marta Fik pisze, że przekracza poziomem przeciętną krajową) w takich warunkach, jakie mają do dyspozycji – należałoby raczej hołubić niż karcić".

14 VII 1977
Irma Czaykowska reżyseruje *Krewniaków* Bałuckiego w Teatrze Dramatycznym im. Mickiewicza w Częstochowie.

17 VII 1977
Barbara Wolniewicz wykonuje scenografię do *Brylantowej kolii* Olszakowskiego w Bałtyckim Teatrze Dramatycznym im. Słowackiego w Koszalinie.

21 VII 1977
Krystyna Meissner reżyseruje *Lato* Rittnera w Teatrze Polskim w Warszawie (Teatr Kameralny).

21 VII 1977
Premiera sztuki Wandy Chotomskiej *Warszawskie Legendy* (*Wars i Sawa, Złota kaczka, Bazyliszek*) w warszawskim Teatrze Lalek „Fraszka".

21 VII 1977
Izabella Cywińska reżyseruje *Gdyby przyleciał ptak* Meszolyego w Teatrze Nowym w Poznaniu, w którym jest dyrektorem i kierownikiem artystycznym.

4 VIII 1977
Ewa Tęcza wykonuje scenografię do sztuki *Motyle są wolne* Gershe'a w Teatrze „Bagatela" im. Boya-Żeleńskiego w Krakowie.

13 VIII 1977
Anna Janczewska tworzy scenografię do *Nowych szat króla* (razem z Jackiem Janczewskim) w Białostockim Teatrze Lalek.

Sezon 1977/1978

2 IX 1977
Marta Janic reżyseruje *Kopciuszka* Szwarca w wałbrzyskim Teatrze Lalek.

10 IX 1977
Anna Maria Rachel wykonuje scenografię do *Czworokąta* Redlińskiego oraz do *Szczęśliwego wydarzenia* Mrożka (15 VII 1978) w Teatrze Polskim w Bydgoszczy.

10 IX 1977
Ewa Nahlik tworzy scenografię do sztuki *Zaciszny pensjonat* Katajewa w Teatrze im. Fredry w Gnieźnie.

11 IX 1977
Teresa Darocha wykonuje scenografię do *Zemsty* Fredry w Teatrze Ziemi Pomorskiej w Grudziądzu.

11 IX 1977
Maria Królikowska-Zięborak przygotowuje scenografię do sztuki *Sześć małych pingwinów* Apriłowa oraz do *Niebieskiego pieska* Urbána (4 VI 1978) w Jeleniogórskim Teatrze Animacji.

16 IX 1977
Xymena Zaniewska-Chwedczuk przygotowuje scenografię do *Jolanty* Czajkowskiego w Teatrze Wielkim w Łodzi.

17 IX 1977
Danuta Jagła reżyseruje *Protokół pewnego zebrania partyjnego* Gelmana w Teatrze Nowym w Zabrzu, scenografia Aleksandra Sell-Walter, opracowanie muzyczne Marzena Mikuła-Proksa.

18 IX 1977
Janina Bocheńska reżyseruje *Natalię* Briusowa w Teatrze im. Jaracza w Olsztynie. Bocheńska jest też autorem adaptacji opowiadania Briusowa.

24 IX 1977
Wanda Paczos przygotowuje scenografię do *Hipnozy* Cwojdzińskiego w Teatrze Dramatycznym w Elblągu.

24 IX 1977
Teresa Ponińska tworzy scenografię do sztuki *Urodziny Stanleya* Pintera w Teatrze Dramatycznym m. st. Warszawy, w którym jest członkiem zespołu artystycznego.

25 IX 1977
Joanna Braun przygotowuje scenografię do sztuk *Bohater mimo woli* Synge'a i *Sonaty widm* Strindberga (4 II 1977) w Teatrze im. Kochanowskiego w Opolu, w którym jest członkiem zespołu artystycznego.

26 IX 1977
Alicja Kuryło wykonuje scenografię do *Ondraszku, Ondraszku* Wojnarowskiego w Teatrze Lalek „Banialuka" w Bielsku-Białej.

26 IX 1977
Premiera *Szewczyka Dratewki* Marii Kownackiej w Teatrze Lalek „Czerwony Kapturek" w Olsztynie.

30 IX 1977
Barbara Kostrzewska, dyrektor i kierownik artystyczny Teatru Muzycznego we Wrocławiu, reżyseruje (jest też autorem inscenizacji) w nim operetkę *Rose Marie* Frimla.

1 X 1977
Krystyna Skuszanka reżyseruje *Mazepę* Słowackiego w Teatrze im. Słowackiego w Krakowie. Skuszanka jest dyrektorem i kierownikiem artystycznym tej sceny. W tym sezonie reżyseruje również *Akropolis* Wyspiańskiego ze scenografią Ewy Tęczy (4 II 1978).

„Skuszanka zachowując wierność wobec koncepcji Wyspiańskiego, jednocześnie szukała pomysłu inscenizacyjnego, który by może przezwyciężył pewną amorficzność dramatu i stał się kluczem do całości. Znalazła go w postaciach Aniołów. One spełniają w tym przedstawieniu znacznie bogatsze funkcje niż w tekście – aranżują przypowieści, czuwają nad rozwojem akcji. «Przewalczona noc» jest w ujęciu Skuszanki przede wszystkim dziełem zbuntowanych, spiskujących Aniołów, które pod skrzydłami noszą kostiumy stylizowane na mundur polskich podchorążych".
Jerzy Bajdor, *Dramat polskiej świadomości*, „Teatr" nr 7/1978.

1 X 1977
Xymena Zaniewska wykonuje (razem z Mariuszem Chwedczukiem) scenografię do sztuki *Miłość pod Padwą* Beolco w Teatrze Polskim w Bielsku-Białej.

1 X 1977
Aleksandra Sell-Walter tworzy scenografię do *Przygód rozbójnika Rumcajsa* Brylla w Teatrze im. Osterwy w Gorzowie Wielkopolskim.

1 X 1977
Wanda Czaplanka przygotowuje scenografię do sztuk *Tato, tato, sprawa się rypła* Latki (premiera w Mrągowie) oraz *Freuda teoria snów* Cwojdzińskiego (1 XII 1977 na Scenie „Margines") w Teatrze im. Jaracza w Olsztynie, w którym jest członkiem zespołu artystycznego.

1 X 1977
Liliana Jankowska przygotowuje scenografię do pantomim *Głos milczenia* oraz *Pantomima* (25 V 1978) w Warszawskiej Operze Kameralnej.

2 X 1977
Łucja Kossakowska wykonuje scenografię do sztuk *Koriolan* Szekspira oraz *Głupi Jakub* Rittnera (2 XII 1977) w Teatrze im. Jaracza w Łodzi.

4 X 1977
Leonora Borowienkowa (ZSRR) tworzy scenografię i lalki do sztuki *Samosiejek* Jelisjejewa w Teatrze Lalki i Aktora „Baj" w Warszawie.

5 X 1977
Matylda Krygier reżyseruje *Białe noce* Dostojewskiego w Teatrze Polskim w Bydgoszczy (Teatr Kameralny). W tym samym sezonie reżyseruje na Scenie Monodram *Z Iljiczem bez Iljicza* B. Kurowskiego (prem. 6 XI 1977) i *Brytanika* Racine'a (11 XII 1977).

8 X 1977
Irena Jun reżyseruje *Gargantuę i Pantagruela* Rabelais w Teatrze Studio w Warszawie, scenografia i akcje plastyczne Jerzego Kaliny i Małgorzaty Maliszewskiej.

8 X 1977
Jadwiga Czarnocka tworzy scenografię do *Opowieści scenicznej o Aleksandrze Błoku* Sztejna w Teatrze Współczesnym im. Wiercińskiego we Wrocławiu.

10 X 1977
Olga Lipińska reżyseruje *Skiz* Gabrieli Zapolskiej w Teatrze TV.

14 X 1977
Anna Lutosławska adaptuje i reżyseruje *Cudzoziemkę* Marii Kuncewiczowej, ze scenografią Anny Sekuły, w Teatrze im. Słowackiego w Krakowie.

15 X 1977
Liliana Jankowska tworzy scenografię do *Klubu kawalerów* Bałuckiego w Operetce Śląskiej w Gliwicach.

16 X 1977
Ewa Tęcza przygotowuje scenografię do *Pogardy* Moravii w Teatrze Dramatycznym w Elblągu.

16 X 1977
Premiera sztuki Elżbiety Zechenter-Spławińskiej *O małym cyrku i wielkiej przyjaźni* w krakowskim Teatrze Lalki i Maski „Groteska".

18 X 1977
Inna Korogid reżyseruje *Człowieka nie z tej ziemi* Ałły Sokołowej na Małej Scenie Teatru Nowego w Zabrzu.

18 X 1977
Katarzyna Kępińska tworzy scenografię do sztuki *Staroświecka komedia* Arbuzowa w Teatrze Polskim w Poznaniu, w którym jest członkiem zespołu artystycznego.

19 X 1977
Ewa Arcinowska wykonuje scenografię do sztuki *Krzywa płaska* Szymańskiego Teatrze Ochoty w Warszawie.

21 X 1977
Liliana Jankowska przygotowuje scenografię do sztuki *Czworokąt* Redlińskiego w Teatrze Dramatycznym w Gdyni.

21 X 1977
Zofia de Ines-Lewczuk przygotowuje scenografię do *Fedry* Racine'a w Teatrze Narodowym (scena Teatr Mały) w Warszawie.

22 X 1977
Barbara Zawada tworzy scenografię do sztuki *Miłość i gniew* Osborne'a w Teatrze im. Bogusławskiego w Kaliszu.

23 X 1977
Teresa Targońska wykonuje scenografię do *Celestyny* Rojasa oraz do sztuk *Oświadczyny. Niedźwiedź* Czechowa (1 IV 1978) i *Panny Julii* Strindberga (25 IV 1978) w Teatrze im. Osterwy w Lublinie, w którym jest członkiem zespołu artystycznego.

28 X 1977
Anna Maria Rachel tworzy scenografię do *Zapomnieć o Herostratesie* Gorina w Lubuskim Teatrze im. Kruczkowskiego w Zielonej Górze.

3 XI 1977
Iwona Zaborowska przygotowuje scenografię do *Mostu* Szaniawskiego w Teatrze Ziemi Łódzkiej w Łodzi.

4 XI 1977
Marta Woźniak zaadaptowała i zagrała monodram *Jak żmija* wg Tołstoja na Scenie Propozycji Lubuskiego Teatru m. Kruczkowskiego w Zielonej Górze.

5 XI 1977
Irina Mołostowa (ZSRR) reżyseruje *Mieszczan* Gorkiego w Teatrze im. Słowackiego w Krakowie.

5 XI 1977
Barbara Zawada tworzy scenografię do sztuki *Największa świętość* Druce'a w Teatrze im. Jaracza w Łodzi.

6 XI 1977
Maria Adamska wykonuje scenografię do *Ballady o szturmie* oraz *Życiorysu* Kieślowskiego (10 XII 1977) i do sztuki *Trismus* Grochowiaka (17 VI 1978 w Domu Kultury Zakładów Azotowych w Tarnowie) w Tarnowskim Teatrze im. Solskiego.

6 XI 1977
Beata Artemska reżyseruje *Różę wiatrów* Mokrusowa w lubelskim Teatrze Muzycznym.

6 XI 1977
Krystyna Piaseczna adaptuje i reżyseruje *O naprawie Rzeczypospolitej* Modrzewskiego na Małej Scenie Teatru im. Jaracza w Łodzi.

7 XI 1977
Aleksandra Fichna tworzy scenografię do sztuki *Wielki Iwan* Obrazcowa i Preobrażeńskiego w Teatrze Lalki i Aktora „Kacperek" w Rzeszowie.

7–8 XI 1977
Barbara Wolniewicz przygotowuje scenografię do *My chcemy tańczyć* Pietrowa w Operze i Operetce w Bydgoszczy.

11 XI 1977
Elwira Turska reżyseruje *Anię z Zielonego Wzgórza* Lucy Maud Montgomery ze scenografią Ireny Perkowskiej w Teatrze Powszechnym w Radomiu. Turska należy do zespołu artystycznego teatru.

12 XI 1977
Krystyna Meissner reżyseruje *Życie jest snem* Calderona w Teatrze im. Wandy Siemaszkowej w Rzeszowie.

„Krystyna Meissner postanowiła zrezygnować z tradycyjnego odczytania Calderona. Postawiła na jednoznaczność wymowy fabuły i filozofii utworu. Rzecz cała została zredukowana do realiów. W tej sytuacji nieważne staje się, czy życie jest snem, czy nie. Zanika – na scenie – cała poetyckość utworu, a rozgrywa się dramat polityczny. Segismundo – w interpretacji reżysera – jest mężem stanu. Chce władzy, władzy absolutnej. Czeka na sposobność, by ją przechwycić. Jest zimny i wyrachowany. Nie dostrzega się u niego wahań, wewnętrznych spięć. Nie ma nic wspólnego z postacią Calderona. […] Sprowadza się to – nazwijmy umownie – do walki klasowej, której rezultatem jest rewolucja".
Eugeniusz K. Wawrzyniak, *„Czyście się czegoś nauczyli?..."*, „Teatr" nr 11/1978.

12 XI 1977
Barbara Zawada wykonuje scenografię do sztuk *Z głębokiej otchłani wołam* Grochowiaka oraz *Gra miłości i przypadku* Marivaux (8 II 1978) w Teatrze im. Norwida w Jeleniej Górze.

12 XI 1977
Leokadia Serafinowicz tworzy scenografię do sztuki *Królowa Śniegu* Szwarca w Poznańskim Teatrze Lalki i Aktora, Scena „Marcinek".

13 XI 1977
Hanna Volmer wykonuje scenografię do *Niespokojnej starości* Rachmanowa oraz do *Rozmów z katem* Moczarskiego (30 IV 1978) w Teatrze im. Osterwy w Lublinie, w którym jest członkiem zespołu artystycznego.

13 XI 1977
Anna Ekiert wykonuje scenografię do *Lili chce śpiewać* Różyckiego w reżyserii Krystyny Tyszarskiej oraz do *Gejszy* Jonesa (2 III 1978) w Teatrze Muzycznym w Łodzi, w którym jest członkiem zespołu artystycznego.

13 XI 1977
Helena Naksianowicz przygotowuje scenografię do *Żołnierza i biedy* Marszaka oraz do sztuki *Guignol w tarapatach* Wilkowskiego i Moszczyńskiego (4 II 1978) w Teatrze Lalki i Aktora „Kubuś" w Kielcach, w którym jest członkiem zespołu artystycznego.

14 XI 1977
Anna Lutosławska reżyseruje *Cudoziemkę* Marii Kuncewiczowej ze scenografią Anny Sekuły w Teatrze im. Słowackiego w Krakowie (scena Teatr Miniatura). W tym samym sezonie reżyseruje jeszcze w tym teatrze P*o ludziach błądzę* Maryny Cwietajewej w opracowaniu Ewy Otwinowskiej i Marii Kościałkowskiej (26 I 1978).

18 XI 1977
Joanna Radzka tworzy scenografię do sztuki *Doktor z musu* Kowalskiego w Teatrze im. Fredry w Gnieźnie.

19 XI 1977
Barbara Jankowska wykonuje scenografię do *Maskarady* Lermontowa w Teatrze Polskim w Bielsku-Białej.

19 XI 1977
Grażyna Żubrowska przygotowuje scenografię do sztuk *Noc, kaprys i drzwi, czyli Niewiarygodna historia niewinnej Loretty i jej uwodzicieli* Musseta oraz *Damy i huzary* Fredry (21 IV 1978) w Teatrze im. Słowackiego w Krakowie, w którym jest członkiem zespołu artystycznego.

19 XI 1977
Urszula Kenar wykonuje scenografię do *Halki* Moniuszki w Operze we Wrocławiu.

19 XI 1977
Teresa Żukowska reżyseruje *Tango* Mrożka w Teatrze Ziemi Mazowieckiej w Warszawie.

„Warto dodać, że przedsięwzięcie teatru nie musiało być aż takim nieporozumieniem, jakim niestety jest. Uaktualnienie to brzydkie słowo, ale najkrócej określa ów proces analizy utworu, którego na Szwedzkiej zabrakło. Bo nie da się zaprzeczyć, iż *Tango* nie nasuwałoby podejrzeń o zwietrzenie, gdyby teatr poszukał w nim tego, co jest żywe […]. I nawet puszczanie oczek do widza, nawet błahe aluzje do codzienności byłyby chyba lepsze od stanu błogości, z jakim teatr swej «mało wyrobionej» publiczności serwuje «ważny» utwór «ważnego» Mrożka. […] Pierwszy akt *Tanga* na Szwedzkiej przywodzi […] na myśl ów reertuar obyczajowy, którego łaknie publiczność. Mój Boże, toż nieład, chaos i rupieciarnia domostwa Stomilów nie powinny nikogo zaskoczyć […]. Tak więc Teatrowi Ziemi Mazowieckiej w jakiś sposób udało się stworzyć niemal doskonałą czystą sytuację z Mrożka. Ale sukces ten pozostaje, niestety, w sferze odległej od sfery dokonań artystycznych". Zuzanna Albrecht, *Pójść w tango*, „Teatr" nr 11/1978.

Redakcja do tego tekstu dodała dopisek:

„Dla pełni obrazu dodajemy, że przedstawienie to cieszy się dużym powodzeniem u publiczności”.

20 XI 1977
Premiera sztuki Natalii Gołębskiej *Diabelskie skrzypce* w Teatrze Lalki i Aktora „Baj Pomorski” w Toruniu w inscenizacji i reżyserii Joanny Piekarskiej.

24 XI 1977
Iwona Zborowska przygotowuje scenografię do sztuki *Obecność* Słonimskiego w Małej Sali Teatru Nowego w Łodzi, w którym jest członkiem zespołu artystycznego.

26 XI 1977
Hanna Orlikowska reżyseruje *Staroświecką komedię* Arbuzowa na Scenie Kameralnej Lubuskiego Teatru im. Kruczkowskiego w Zielonej Górze.

27 XI 1977
Aleksandra Sell-Walter tworzy scenografię do sztuki *Lato w Nohant* Iwaszkiewicza w Teatrze Dramatycznym w Legnicy.

29 XI 1977
Premiera *Bajki mojej babuni* Aleksandry Dukland i Gizeli Karłowskiej w Teatrze Lalek i Aktora „Miniatura” w Gdańsku. Gizela Karłowska, która jest w kierownictwie teatru, przygotowuje scenografię. W tym samym sezonie Karłowska pracuje też przy *Tajemnicy złotego kluczyka* Jekateriny Borisowej (27 V 1978).

1 XII 1977
Teresa Darocha przygotowuje scenografię do sztuk *Największa świętość* Druce’a oraz *Czworokąt* Redlińskiego (7 IV 1978) w Teatrze Płockim, w którym jest członkiem zespołu artystycznego.

2 XII 1977
Wanda Laskowska reżyseruje *Głupiego Jakuba* Rittnera ze scenografią Łucji Kossakowskiej w Teatrze im. Jaracza w Łodzi.

3 XII 1977
Maria Kaniewska reżyseruje *Moralność pani Dulskiej* Gabrieli Zapolskiej w wałbrzyskim Teatrze Dramatycznym.

4 XII 1977
Ewa Kołogórska reżyseruje *Kopciuszka* Ireny Prusickiej w scenografii i z kostiumami Barbary Jankowskiej w szczecińskich Teatrach Dramatycznych.

8 XII 1977
Jitka Stokalska reżyseruje *Wybór kapelmistrza* Haydna w Warszawskiej Operze Kameralnej. W tym samym sezonie wyreżyserowała tam jeszcze *Cyrulika sewilskiego* Paiselly (4 V 1978).

8 XII 1977
Barbara Grabska-Widera przygotowuje scenografię do sztuki *Ubogi książę* Jadwigi Żylińskiej w Teatrze Zagłębia w Sosnowcu (premiera w DK „ Metalowiec”).

10 XII 1977
Barbara Krawczyk-Szajdzińska tworzy scenografię do *Panny Julii* Strindberga w Teatrze im. Jaracza w Łodzi.

10 XII 1977
Irena Dragan reżyseruje tekst Jaroša *Baranki i ospały diabeł* na Scenie Lalkowej Lubuskiego Teatru im. Kruczkowskiego, w scenografii Zofii Czechlewskiej-Ossowskiej. Dragan należy do zespołu artystycznego tego teatru jako reżyser i kierownik artystyczny Sceny Lalkowej, i w tym sezonie reżyseruje jeszcze *Kamiennego władcę Kaukazu* Barbary Kmicic-Dohnalik, ze scenografią Izabelli Konarzewskiej (7 V 1978).

14 XII 1977
Barbara Michiewicz-Szrajber wykonuje scenografię do *Śpiącej królewny* Gerstenkorna w Teatrze Muzycznym w Łodzi, w którym jest członkiem zespołu artystycznego.

16 XII 1977
Małgorzata Treutler tworzy scenografię do *Króla walca* Straussa w Operetce w Warszawie.

16 XII 1977
Olga Koszutska reżyseruje *Dom lalki* Ibsena w białostockim Teatrze Dramatycznym im. Węgierki. Scenografia Teresa Darocha.

16 XII 1977
Romana Próchnicka reżyseruje *Pojedynki* wg Czechowa, Hemingwaya, Iwaszkiewicza, Manna, Mauriaca, scenariusz Ewa Otwinowska, na Scenie Forum Starego Teatru im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie.

17 XII 1977
Maryna Broniewska reżyseruje *Pastorałkę* Schillera w Teatrze im. Jaracza w Olsztynie.

„Przedstawienie *Pastorałki* Schillera cieszy czystością tonu i prostotą rozwiązań scenicznych, przyzywa wspomnienie klimatu dziecinnej radości z Bożonarodzeniowego obrzędu. Spektakl ma wdzięk, świeżość i naiwność i jest w tym wierny Schillerowi”.
Zofia Szczygielska, *Notatka z Olsztyna*, „Teatr” nr 6/1978.

17 XII 1977
Teresa Ponińska przygotowuje scenografię do sztuki *Córeczki pod klucz* Fieldinga w Teatrze Ziemi Mazowieckiej w Warszawie, w którym jest członkiem zespołu artystycznego.

17 XII 1977
Alicja Kuryło tworzy scenografię do *Przygód Czoka* Mai Turowier i Mirsakowa w Teatrze Lalek „Czerwony Kapturek” w Olsztynie.

18 XII 1977
Anna Bobrowska-Ekiert tworzy scenografię do sztuki *Żołnierz i bohater* Shawa w Teatrze im. Osterwy w Gorzowie Wielkopolskim.

18 XII 1977
Izabella Konarzewska przygotowuje scenografię do *Rigoletta* Verdiego w Teatrze Wielkim w Warszawie.

18 XII 1977
Hana Ciganova (CSRS) tworzy (razem z Petrem Ciganem) scenografię do *Nocy wigilijnej* Středy w Poznańskim Teatrze Lalki i Aktora na Scenie Młodych.

21 XII 1977
Jadwiga Marso reżyseruje *Panią Gabrielę* Marii Zagwojskiej w Teatrze Polskim w Bydgoszczy. Scenografia Liliana Jankowska.

22 XII 1977
Liliana Jankowska wykonuje scenografię do *Szansy* Brydaka w Teatrze im. Horzycy w Toruniu.

22 XII 1977
Wiesława Starska tworzy (razem z Allanem Starskim) scenografię do *Rozmów z katem* Moczarskiego w Teatrze Powszechnym w Warszawie.

26 XII 1977
Renata Jabłońska przygotowuje scenografię do sztuki *Pepsie* Victora w Teatrze „Bagatela" im. Boya-Żeleńskiego w Krakowie.

26 XII 1977
Premiera sztuki Marii Kann *Baśń o zaklętym kaczorze*, ze scenografią Joanny Braun, w szczecińskim Teatrze Lalek „Pleciuga". Kolejna premiera sztuki Marii Kann, pod tytułem *Zaklęty kaczor* odbyła się 30 III 1978 w słupskim Teatrze Lalki „Tęcza", w reżyserii Elżbiety Czaplińskiej, scenografii Gizeli Bachtin-Karłowskiej.

28 XII 1977
Stefania Domańska reżyseruje *Staromodną komedię* Arbuzowa w Teatrze im. Osterwy w Gorzowie Wielkopolskim. W tym samym sezonie Domańska reżyseruje *Moralność pani Dulskiej* Gabrieli Zapolskiej (25 IV 1978).

29 XII 1977
Irena Wollen reżyseruje *Wassę Żeleznową* Gorkiego w Teatrze Dramatycznym w Legnicy.

29 XII 1977
Premiera opery Brittena *Sen nocy letniej* w inscenizacji Danuty Baduszkowej, pod kierownictwem muzycznym Agnieszki Duczmal, w Operze im. Moniuszki w Poznaniu.

31 XII 1977
Monika Snarska reżyseruje *Porwanie w Tiutiurlistanie* Żukrowskiego w warszawskim Teatrze Lalek „Guliwer", którego jest dyrektorem i kierownikiem artystycznym

31 XII 1977
Julianna Całkowa reżyseruje *Kogucika i strusiątko* Usacza i Czepowieckiego w warszawskim Teatrze „Lalka", którego jest dyrektorem i kierownikiem artystycznym.

4 I 1978
Grażyna Żubrowska wykonuje scenografię do *Dulle Griet* Grochowiaka w Teatrze im. Osterwy w Gorzowie Wielkopolskim.

5 I 1978
Zofia Miklińska reżyseruje *Diabelskie pułapki* Antuszewicza w słupskim Teatrze Lalki „Tęcza". Miklińska jest dyrektorem artystycznym tej sceny. W tym sezonie reżyseruje jeszcze *Porwanie Baltazara Gąbki* wg Pagaczewskiego i jest też autorem adaptacji.

8 I 1978
Krystyna Meissner reżyseruje *Wiele hałasu o nic* Szekspira w toruńskim Teatrze im. Horzycy.

„W poczynaniach Krystyny Meissner słuszne są na pewno założenia generalne: zatarcie wszelkiego pozoru realnego świata głównie dzięki przeniesieniu sztuki do teatru w gruncie rzeczy muzycznego. Już teatr Szekspirowski miał więcej piosenek, tańca i muzyki, niż na ogół chce się pamiętać […]. Oprawa plastyczna Jorgego Reiny, meksykańskiego absolwenta jednego z polskich wydziałów scenografii, jest efektowna, ale skłania się ku bardzo już opatrzonemu kolorowemu oberwaństwu. […] Formuła «zabawy w coś tam» jest wprawdzie efektowna, ale już doszczętnie zbanalizowana […] teraz mamy udawać, że grupa młodzieży bawi się w Szekspira przy pomocy pozbieranych z różnych stron części garderoby […]. Słowa: młodzież, zabawa, beat i cyrk funkcjonują w tej chwili jako słowa-klucze, otwierające drogę do pochlebnych ocen. Kto jednak zbytnio zawierzy frazesom krytykow i zastosuje te klucze w robocie scenicznej, może się niespodziewanie przekonać, że realizuje nie nowatorstwo, tylko zwyczajny banał, choćby zresztą sprawny, gładki i zbawiający w łagodny sposób".
Grzegorz Sinko, *Poszukiwanie klucza*, „Teatr" nr 4/1978.

12 I 1978
Elżbieta Iwona Dietrych tworzy scenografię do *Walki stronnictw* Asnyka oraz do *Domu lalki* Ibsena (22 IV 1978) w Teatrze im. Bogusławskiego w Kaliszu.

15 I 1978
Teresa Targońska wykonuje scenografię do *Non stop* Bordowicza w Teatrze Ziemi Pomorskiej w Grudziądzu.

15 I 1978
Barbara Rychłowska-Kulikowska reżyseruje *Przygody Pifa* Jewgieniji Żukowskiej i Mirji Astrachan w Teatrze Lalki i Aktora „Baj Pomorski" w Toruniu, gdzie należy do zespołu artystycznego. Rychłowska w tym sezonie reżyseruje i inscenizuje też *Okno i koń* Töröka i Molnára (9 IV 1978).

20 I 1978
Anna Maria Rachel tworzy scenografię do *Gier kobiecych* Zanussiego i Żebrowskiego w Teatrze Śląskim im. Wyspiańskiego w Katowicach.

21 I 1978
Małgorzata Treutler przygotowuje scenografię do *Kramu z piosenkami* Schillera w Teatrze „Bagatela" im. Boya-Żeleńskiego w Krakowie.

23 I 1978
Barbara Wolniewicz wykonuje scenografię do *Machiavellego* Wasowskiego w Teatrze Muzycznym we Wrocławiu.

27 I 1978
Katarzyna Kępińska tworzy scenografię do *Jestem zabójcą* i *Nikt mnie nie zna* Fredry w Teatrze im. Fredry w Gnieźnie.

28 I 1978
Liliana Jankowska wykonuje scenografię do *Egzaminu* Gawlika oraz do *Emigrantów* Mrożka (27 III 1978) w Teatrze im. Osterwy w Lublinie, w którym jest członkiem zespołu artystycznego.

28 I 1978
Teresa Buchwald wykonuje scenografię do sztuki *Sen nocy letniej* Szekspira w Teatrze Ochoty w Warszawie.

28 I 1978
Maria Straszewska reżyseruje *Fantasio* Musseta w scenografii Małgorzaty Treutler w Teatrze im. Bogusławskiego w Kaliszu.

28 I 1978
Premiera *Lata Muminków* Tove Jansson w wałbrzyskim Teatrze Dramatycznym.

3 II 1978
Emilia Umińska reżyseruje *Arlekin czyli Sługa trzech panów* Jurkowskiego w rzeszowskim Teatrze Lalki i Aktora „Kacperek", scenografia Zofia Pietrusińska.

3 II 1978
Maria Horbaczewska wykonuje scenografię do *Gasparone* Millöckera oraz do *Czaru walca* Straussa (23 VI 1978) w Teatrze Muzycznym w Łodzi.

4 II 1978
Joanna Braun przygotowuje scenografię do *Sonaty widm* Strindberga w opolskim Teatrze im. Kochanowskiego.

4 II 1978
Barbara Jankowska i Małgorzata Treutler wykonują scenografię i kostiumy do *Pana Tadeusza* Mickiewicza w Teatrze Polskim w Szczecinie, w którym są członkami zespołu artystycznego.

4 II 1978
Urszula Kenar wykonuje scenografię do *Iwony, księżniczki Burgunda* Gombrowicza w Teatrze Polskim we Wrocławiu.

4 II 1978
Joanna Braun przygotowuje scenografię do *Kopciuszka* Szwarca we Wrocławskim Teatrze Lalek.

11 II 1978
Ewa Nahlik wykonuje scenografię do sztuki *Arsene Lupin* Leblanca i Croisseta w Teatrze im. Osterwy w Lublinie.

11 II 1978
Jadwiga Pożakowska tworzy scenografię do *Wieczoru Trzech Króli* Szekspira w Teatrze Wybrzeże w Gdańsku, w którym jest członkiem zespołu artystycznego.

11 II 1978
Zofia Bodakowska tworzy scenografię do *Ciężkich czasów* Bałuckiego oraz do sztuk *Bolesław Śmiały* i *Skałka* Wyspiańskiego (5 V 1978) w Teatrze Ludowym w Nowej Hucie, w którym jest członkiem zespołu artystycznego.

17 II 1978
Bożena Korulska przygotowuje scenografię do *Lęków porannych* Grochowiaka na Scenie Kameralnej w Teatrze im. Mickiewicza w Częstochowie.

17 II 1978
Wanda Laskowska reżyseruje *Owcę* Stratijewa, ze scenografią Zofii Pietrusińskiej, w Teatrze Dramatycznym im. Węgierki w Białymstoku.

„Wszystkie te grzechy [traktowanie sztuki «serio»] razem wzięte obarczyły przedstawienie białostockie, przygotowane skądinąd pieczołowicie, z wyraźnym nakładem starań i ambicji, w reżyserii Wandy Laskowskiej i scenografii Zofii Pietrusińskiej. Na środku, wysoko nad poziomem sceny zbudowana została klatka windy, wolna przestrzeń wokół niej oraz w głębi pozwoliła płynnie i stosownie do miejsca akcji wydzielać umowną scenerię kolejnej sekwencji. Można by o tej scenografii powiedzieć stereotypowo: że funkcjonalna, gdyby nie fakt, że w dużej mierze jej ukształtowanie, bezbarwność i monotonne wykorzystywanie w inscenizacji przyczyniły się do ciężkości przedstawienia”.
Bożena Frankowska, *Między Majakowskim a STS-em*, „Teatr” nr 23/1978.

18 II 1978
Łucja Kossakowska wykonuje scenografię do *Gry* Żuławskiego oraz do *Świętoszka* Moliera (13 V 1978) w Teatrze Polskim (scena Teatr Kameralny) w Bydgoszczy.

18 II 1978
Bogusława Czosnowska reżyseruje (i jest autorem inscenizacji) *Potajemnego małżeństwa*, opery Cimarosy, ze scenografią Jadwigi Pożakowskiej, w gdańskiej Operze i Filharmonii Bałtyckiej.

18 II 1978
Jadwiga Marso reżyseruje (jest też autorem inscenizacji) *Córkę pani Angot* Lecoque’a, ze scenografią Liliany Jankowskiej w gliwickiej Operetce Śląskiej.

19 II 1978
Magda Teresa Wójcik reżyseruje *Najemników wg „Yesterday News”* w Teatrze Adekwatnym w Warszawie, którego jest kierownikiem artystycznym (z Henrykiem Boukołowskim).

23 II 1978
Barbara Wolniewicz tworzy scenografię do *Kramu z piosenkami* Schillera w Teatrze Polskim we Wrocławiu.

25 II 1978
Hanna Volmer wykonuje scenografię do *Wszystko do Desy, czyli nowy kabaret ze starymi piosenkami* w Teatrze Polskim w Bydgoszczy.

25 II 1978
Lidia Zamkow reżyseruje *Lot nad kukułczym gniazdem* Keseya (adaptacja Wassermana) w Teatrze Powszechnym w Łodzi.

„Podstawowym walorem łódzkiej inscenizacji jest sprawne przekazanie story. Zamkow dobrze prowadzi aktorów, pewnie rysuje sytuacje […]. Ma poza tym kilka bardzo plastycznie zarysowanych scen, jak choćby owej szampańskiej zabawy z dwiema dziewczynami, czy brutalnej rozprawy pielęgniarzy z bezbronnymi i słabymi pacjentami. Znać tu rękę doświadczonego reżysera znanego z umiejętności komponowania scen zbiorowych”.
Henryk Bieniewski, *Drugie podejście*, „Teatr” nr 9/1978.

3 III 1978
Elżbieta Oyrzanowska-Zielonacka tworzy scenografię do sztuki *Przygód Pietruszki* Brzechwy w Teatrze Lalki i Maski „Groteska” w Krakowie.

3 III 1978
Hanna Volmer przygotowuje scenografię do sztuki *Dom lalki* Ibsena w Teatrze Dramatycznym w Gdyni.

4 III 1978
Małgorzata Treutler wykonuje scenografię do *Klubu kawalerów* Bałuckiego w Teatrze Muzycznym w Poznaniu.

4 III 1978
Olga Lipińska reżyseruje *Gwałtu, co się dzieje!* Fredry w Teatrze Komedia w Warszawie, którego jest dyrektorem i kierownikiem artystycznym.

4 III 1978
Premiera *Domu kobiet* Zofii Nałkowskiej w scenografii Ewy Nahlik w warszawskim Teatrze Nowym.

4 III 1978
Jowita Pieńkiewicz reżyseruje operę *Szelmostwa Skapena* z własnym librettem i muzyką Nowaka w Teatrze Muzycznym w Słupsku.

9 III 1978
Jolanta Oźmina przygotowuje scenografię do *Klątwy* Wyspiańskiego w Teatrze Ziemi Łódzkiej.

11 III 1978
Jadwiga Wiesiołowska tworzy scenografię do sztuki *Motyle są wolne* Gershe’a w Teatrze Dramatycznym w Legnicy.

11 III 1978
Barbara Ptak przygotowuje scenografię do *Traviaty* Verdiego w Operze Śląskiej w Bytomiu.

12 III 1978
Alicja Choińska reżyseruje *Skiz* Gabrieli Zapolskiej, z kostiumami Izabelli Konarzewskiej w Teatrze Płockim w Płocku.

17 III 1978
Elżbieta Sikora reżyseruje *Króla Maciusia Pierwszego* wg Korczaka z piosenkami Katarzyny Lengren w toruńskim Teatrze im. Horzycy.

17 III 1978
Elżbieta Chojak przygotowuje scenografię do sztuk *Barbara Radziwiłłówna* Felińskiego i *Adwokata i róży* Szaniawskiego (8 VI 1978) w Teatrze Dramatycznym w Gdyni.

18–19 III 1978
Zofia Wierchowicz wykonuje scenografię do *Wesela Figara* Mozarta w Operze we Wrocławiu.

19 III 1978
Barbara Fijewska reżyseruje *Taka noc nie powtórzy się więcej* Stefanowicza w Teatrze „7.15" (scena Teatru im. Jaracza w Łodzi)

19 III 1978
Premiera sztuki Aliny Afanasjew *Czarodziejski młyn* w warszawskim Teatrze Lalek „Fraszka".

22 III 1978
Jolanta Kunkel przygotowuje scenografię do *Ogrodnika z Tuluzy* Kaisera w Teatrze Ziemi Łódzkiej.

24 III 1978
Freda Leniewicz reżyseruje *Maciupka w Krainie Muminków* wg Tove Jansson, ze scenografią Elżbiety Oyrzanowskiej-Zielonackiej, muzyką Jolanty Szczerby-Kanik, w Teatrze Dzieci Zagłębia w Będzinie.

29 III 1978
Łucja Sobczak przygotowuje (razem z Brunonem Sobczakiem) scenografię do *Panny Julii* Strindberga w Teatrze Dramatycznym w Elblągu.

31 III 1978
Ewa Tęcza tworzy scenografię do sztuki *Ktoś nowy* Domańskiego w Teatrze Dramatycznym w Legnicy.

31 III 1978
Premiera *Tygrysa Pietrka* Hanny Januszewskiej w łódzkim Teatrze Lalek „Arlekin".

1 IV 1978
Krystyna Zachwatowicz wykonuje (razem z Kazimierzem Wiśniakiem) scenografię do *Z biegiem lat, z biegiem dni...* w Starym Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie.

1 IV 1978
Małgorzata Treutler tworzy scenografię do *Parad* Potockiego w Teatrze Polskim w Szczecinie, w którym jest członkiem zespołu artystycznego.

2 IV 1978
Krystyna Meissner reżyseruje *Pannę Maliczewską* Gabrieli Zapolskiej w elbląskim Teatrze Dramatycznym.

„Krystyna Meissner wprawdzie raz jeszcze postanowiła reżysersko udowodnić, że i ten utwór Zapolskiej jest uderzająco aktualny i dlatego chyba zbyt natrętnie punktowała co bardziej «demaskatorskie» kwestie tekstu. Ale szczęśliwie nie zaważyło to na całości spektaklu. […] Przedstawienie – po nie najsprawniej zaaranżowanym pierwszym akcie – nabiera krwistości i temperatury, staje się zabawne i zjadliwe".
Jerzy Bajdor, *Drugi sezon*, „Teatr" nr 17/1978.

5 IV 1978
Xymena Zaniewska przygotowuje scenografię do *Miejsca dla gwiazdy* w Teatrze na Targówku w Warszawie.

6 IV 1978
Ewa Starowieyska wykonuje scenografię do *Gry snów* Strindberga w Teatrze Współczesnym w Warszawie, w którym jest członkiem zespołu artystycznego.

7 IV 1978
Teresa Darocha tworzy scenografię do *Życie jest snem* Calderona w Teatrze im. Fredry w Gnieźnie.

8 IV 1978
Krystyna Kamler tworzy scenografię do *Młynów Totenhornu* Truchanowskiego w Teatrze Śląskim im. Wyspiańskiego w Katowicach.

8 IV 1978
Elżbieta Iwona Dietrych tworzy scenografię do sztuki *Żegnaj, Judaszu* Iredyńskiego w Teatrze im. Jaracza w Łodzi, w którym jest członkiem zespołu artystycznego.

8 IV 1978
Alicja Wirth wykonuje scenografię do *Dyla Sowizdrzała* Gorina w Teatrze Rozmaitości w Warszawie.

8 IV 1978
Danuta Michałowska reżyseruje *Ballady* Mickiewicza w Śląskim Teatrze Lalki i Aktora „Ateneum" w Katowicach. Michałowska jest też autorem adaptacji.

9 IV 1978
Premiera sztuki Barbary Kmicic *O tym jak Staszek Niebiesów dla śpiących rycerzy zbójował* w Teatrze Lalek „Rabcio" w Rabce. 17 XII 1977 odbyła się premiera sztuki Barbary Kmicic w warszawskim Teatrze Lalki i Aktora „Baj" pt. *Czarodziejska klatka,* obie sztuki reżyserował Krzysztof Niesiołowski. Jeszcze jedna premiera sztuki Barbary Kmicic odbyła się 7 V 1978.

13 IV 1978
Romana Próchnicka reżyseruje *Czekając na Godota* Becketta w Starym Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej (scena Teatr Kameralny) w Krakowie, scenografia Lidia Minticz (razem z Jerzym Skarżyńskim). Próchnicka i Minticz są członkami zespołu artystycznego teatru.

„Teatralność przedstawienia pochłonęła żarłocznie większość ludzkich spraw dramatu. Przystroiła jego znaczącą przecież surowość. […] Gdzie dbałość o realia? Być może to nieważne, kogo gra pana Borowiec, a kogo pan Litewka, skoro gra się Becketta". Małgorzata Ruda, *Niepotrzebny Godot*, „Teatr" nr 15/1978.

15 IV 1978
Ewa Kutryś reżyseruje *Czarującą szewcową* Lorki, w Teatrze Dramatycznym im. Węgierki w Białymstoku, scenografia Barbara Zawada.

„Nic z wdzięku, pogody, barw i liryzmu *Czarującej szewcowej* nie zostało zaprzepaszczone w inscenizacji białostockiej. W dodatku wszystko w tej inscenizacji zasługuje na zainteresowanie. I jest to generalna pochwała dla pracy Ewy Kutryś, młodej absolwentki Wydziału Reżyserii Dramatu W PWST im. Solskiego w Krakowie. *Czarująca szewcowa* w Teatrze im. Węgierki jest jej warsztatem dyplomowym. […] Do powodzenia przedstawienia, w którym najsłabsze były sceny zbiorowe, odsłaniające brak scenicznej wprawy reżysera, przyczynili się również wybrani przez Ewę Kurtyś współpracownicy: Barbara Zawada, scenografka [...] stworzyła scenografię, która w sposób łatwy pozwala zmieniać miejsce akcji i rozszerzać wymiary skromnego warsztatu Szewca, przemieniając go raz w improwizowaną tawernę, innym razem ulicę. A równocześnie zasugeruje i bezkres Hiszpanii, i pewną teatralność w teatrze: lekki kabaretowy wystrój sceny lub dalekie tło andaluzyjskiej ziemi po prostu chwilami ogarniają scenę. Barbara Zawada okazała się też obiecującą kolorystką, wdzięcznie łącząc zmienność barw scenerii z zasadniczą czarną tonacją kostiumów, tyleż ubierających postacie zgodnie z hiszpańskim kolorytem co zdobiących teatralny obraz". Bożena Frankowska, *Śpiewające serce Hiszpanii*, „Teatr" nr 14/1978.

16 IV 1978
Matylda Krygier reżyseruje *Zakryjcie oczy gazet* wg tekstów m. in. Brechta, w scenografii Marii Adamskiej w Teatrze Powszechnym w Radomiu. Krygier i Adamska należą do zespołu artystycznego teatru.

19 IV 1978
Anna Rachel-Koenig tworzy scenografię do *Kirjelejson* Redlińskiego w Teatrze Dramatycznym im. Węgierki w Białymstoku.

21 IV 1978
Janina Orsza-Łukasiewicz reżyseruje *Non stop* Bordowicza, w scenografii Zdany Jasińskiej, w Teatrze im. Bogusławskiego w Kaliszu.

22 IV 1978
Barbara Ptak przygotowuje scenografię do *Kramu z piosenkami* Schillera w Teatrze Zagłębia w Sosnowcu.

22–23 IV 1978
Barbara Wolniewicz wykonuje scenografię do *Kopciuszka* Prokofiewa w Operze we Wrocławiu.

23 IV 1978
Jadwiga Pożakowska i Jadwiga Czarnocka tworzą dekoracje do *Dziadów* Mickiewicza w Teatrze Współczesnym im. Wiercińskiego we Wrocławiu.

28 IV 1978
Olga Koszutska reżyseruje *Wroga ludu* Ibsena ze scenografią Barbary Zawady w Teatrze im. Słowackiego w Krakowie (na scenie Teatr Miniatura).

29 IV 1978
Alicja Kuryło przygotowuje scenografię do *Czworokąta* Redlińskiego w Teatrze Zagłębia w Sosnowcu, w którym jest członkiem zespołu artystycznego.

29 IV 1978
Teresa Żukowska reżyseruje *Sprawę Christowa* Danaiłowa w Teatrze Popularnym w Warszawie.

„Reżyserka Teresa Żukowska zbudowała przedstawienie surowe, oszczędne w efektach, grane na jednolitym, szarym tle dekoracji Jana Banuchy, złożonych ze ścian wyobrażających proste bloki zbrojonego betonu. [...] reżyseria za mało chyba uwyraźniła konstrukcję sztuki, co u niejednego widza mogło wywołać nieporozumienia, wprowadzić go w błąd. Przedstawienie toczy się bowiem zbyt jednoplanowo, co utrudnia rozróżnienie tego, co odbywa się w rzeczywistości, od tego, co dzieje się tylko w wyobraźni i myślach bohatera”.
Andrzej W. Kral, *Reszta zostaje dla nas*, „Teatr” nr 23/1978.

4 V 1978
Irma Czaykowska reżyseruje *Moralność pani Dulskiej* Gabrieli Zapolskiej w Teatrze im. Mickiewicza w Częstochowie. Czaykowska należy do zespołu artystycznego teatru. W tym sezonie reżyseruje jeszcze *Taka noc nie powtórzy się więcej* Stefanowicza, w scenografii Ireny Burke (8 VII 1978).

„[…] to ironia raczej smutna niż drapieżna, jeśli chodzi o osobę biednej pani Dulskiej. Oskarżać należałoby i potępiać nie ją, ale raczej świat, który ją ukształtował. […] Spektakl […] stawiał przede wszystkim na realizm psychologiczny i na ironię oraz refleksję, znacznie mniej – i chyba słusznie – na satyrę. […] Powstał na scenie wyrazisty obraz pewnego środowiska, wyraziste sylwetki poszczególnych osób”.
Renata Zwoźniakowa, *Dulska-Kariatyda*, „Poglądy” nr 15 z 14 VIII 1978.

6 V 1978
Wanda Wróblewska reżyseruje *Kobietę bez skazy* Gabrieli Zapolskiej w Teatrze Kameralnym gdańskiego Teatru Wybrzeże.

7 V 1978
Izabella Cywińska reżyseruje *Łaźnię* Majakowskiego w Teatrze Nowym w Poznaniu, którego jest dyrektorem i kierownikiem artystycznym. W tym samym sezonie ma premierę zdarzenie teatralne *Bunt* w jej aranżacji (oraz Jerzego Kowarskiego) (16 XII 1977), na Scenie Nowej na której też wystawiła *Milczenie* Brzozowskiego (18 XII 1977).

„Cywińska nie zdołała przede wszystkim uporządkować inscenizacji, nadać jej jednolitego stylu. Nie budowała całości, a jedynie poszczególne sceny. To sprawiło, że zdarzały się w spektaklu momenty ciekawe i miejsca zupełnie puste".
Jerzy Bajdor, *„Łaźni" akt III i reszta*, „Teatr" nr 21/1978.

12 V 1978
Maria Adamska wykonuje scenografię do sztuki *Staromodnej komedii* Arbuzowa w Teatrze im. Żeromskiego w Kielcach.

12 V 1978
Aniela Wojciechowska wykonuje scenografię do *Klucznika* Myśliwskiego w Teatrze Polskim (scena Teatr Kameralny) w Warszawie.

12 V 1978
Alicja Choińska reżyseruje *Wierzycieli* Strindberga na Scenie Kameralnej Teatru im. Mickiewicza w Częstochowie. Scenografia Izabella Konarzewska.

„W przedstawieniu, które na małej scenie Teatru im. Mickiewicza wyreżyserowała Alicja Choińska, nie znajdujemy ani salonu z widokiem na krajobraz, ani też dziewiętnastowiecznych stylowych mebli. Zamiast nich natomiast – współczesne wnętrze, takież rekwizyty i kostiumy. Ich funkcję wyjaśnia ostatecznie finał. Okazuje się, że akcja toczy się w klinice psychiatrycznej. Stąd właśnie zielony kolor eleganckiego obicia ścian i ubiorów panów, mający ponoć psychoterapeutyczne znaczenie, oraz napis zapalający się niespodziewanie nad drzwiami: «Klinika. Zachować ciszę». Towarzyszy temu wejście dwóch pielęgniarek, które wymieniając porozumiewawcze spojrzenia, śmiechem komentują działania postaci. W tekście nie ma tego wszystkiego. […] Ten konflikt [męsko-damski] sam Strindberg opatrzył komentarzem «tragikomedia». Jednak mimo ironii, z jaką potraktował postaci, pokazał przecież ich dramat. A realizatorzy przedstawienia w Częstochowie w ten dramat nie uwierzyli. Zgłosili wobec niego votum nieufności, widoczne zarówno w interpretacji reżyserskiej i aktorskiej, jak w sposobie potraktowania tekstu".
Barbara Osterloff, *Ryzykowne gry*, „Teatr" nr 24/1978.

W tym samym numerze „Teatru" z Alicją Choińską rozmawia Maria Bojarska. Choińska wspomina, że z jej warsztatu z Szaniawskiego ukazała się recenzja w „Teatrze" „ponieważ Szaniawskim interesuje się także pan red. Natanson" na co Bojarska pyta: „Czy mam zrozumieć, że , że z następnych przedstawień recenzji w tzw. prasie fachowej Pani już nie miała?" na co odpowiedź Choińskiej brzmi; „Nie". Po tym przedstawieniu Choińska dała 6 premier.

12 V 1978
Alina Obidniak reżyseruje *Drzwi* Srokowskiego w Teatrze im. Norwida w Jeleniej Górze. Obidniak jest dyrektorem i kierownikiem artystycznym tej sceny. W tym sezonie reżyseruje również w tym teatrze *Ifigenię w Taurydzie* Goethego (12 II 1978).

13 V 1978
Wanda Laskowska adaptuje i reżyseruje *Damę kameliową* Dumasa, w scenografii Łucji Kossakowskiej, z choreografią Barbary Fijewskiej, w Teatrze im. Jaracza w Łodzi.

14 V 1978
Premiera *Wicehrabiego przepołowionego* Calvino w adaptacji Zofii Jaremowej i Joanny Braun, reżyserii i inscenizacji Zofii Jaremowej, scenografii Joanny Braun w Teatrze Lalek „Banialuka" w Bielsku-Białej.

15 V 1978
Małgorzata Dziewulska reżyseruje *Wolnego strzelca* Webera na Scenie Operowej Krakowskiego Teatru Muzycznego Opera i Operetka, scenografia Jadwiga Jarosiewicz.

„Słabszą stroną spektaklu jest reżyseria. Przedstawieniu brak tempa, na scenie wszystko odbywa się sztywno, ceremonialnie i sprawia niekiedy wrażenie niezamierzonej parodii. Teksty mówione brzmią nienaturalnie. Soliści śpiewają wysunięci na przód sceny, wpatrzeni w dyrygenta nawet w momentach dialogu. Chwilami wygląda to dosyć humorystycznie […]. Niedobrze ustawiona została scena finałowa i śmierć Kacpra, który najpierw pada ugodzony zaczarowaną kulą, potem wstaje, by odśpiewać końcową arię, po czym pada po raz drugi". Janusz Mechanisz, *„Wolny strzelec" po krakowsku*, „Teatr" nr 17/1978.

15 V 1978
Xenia Grey reżyseruje (i jest autorem inscenizacji) operetkę Lehára *Carewicz* (libretto wg Gabrieli Zapolskiej) we wrocławskim Teatrze Muzycznym, scenografia Anna Bobrowska-Ekiert, choreografia Teresa Kujawa, dyrygowała Maria Oraczewska-Skorek.

18 V 1978
Małgorzata Spychalska przygotowuje scenografię do sztuki *Wesele pana Balzaka* Iwaszkiewicza w Teatrze Płockim.

19 V 1978
Teresa Czerska przygotowuje scenografię do sztuk *Serenada. Lis filozof. Polowanie na lisa* Mrożka w Teatrze Dramatycznym w Gdyni.

20 V 1978
Premiera *Thermidora* Stanisławy Przybyszewskiej ze scenografią Zofii de Ines-Lewczuk na Scenie 61 w Teatrze Ateneum im. Jaracza w Warszawie.

27 V 1978
Premiera *Farfurki królowej Bony* Anny Świrszczyńskiej w reżyserii Marii Billiżanki w scenografii i kostiumach Wandy Fik-Pałkowej w Teatrze Dramatycznym w Legnicy.

31 V 1978
Zofia Mikulska reżyseruje *O czym szumią wierzby* Grahama w Teatrze Lalki i Maski „Groteska" w Krakowie, gdzie dyrektorem i kierownikiem artystycznym jest Freda Leniewicz.

3 VI 1978
Wanda Żukowska-Waszak przygotowuje scenografię do *Leśnej królewny* Fotka w Sali Kameralnej Teatru Wielkiego w Warszawie, w którym jest członkiem zespołu artystycznego.

3 VI 1978
Joanna Olczak-Ronikier (we współpracy z Andrzejem J. Dąbrowskim) pisze scenariusz do widowiska *Zapolska* – wieczoru teatralnego poświęconego „kobiecie, która nie chciała być przeciętną" oparty na wątkach biograficznych Gabrieli Zapolskiej, jej listach i fragmentach *Skiza*. Scena Kameralna Lubuskiego Teatru m. Kruczkowskiego w Zielonej Górze.

4 VI 1978
Jolanta Oźmina wykonuje scenografię do sztuki *Pluskwa* Majakowskiego w Teatrze Dramatycznym im. Węgierki w Białymstoku.

5 VI 1978
Jadwiga Chojnacka reżyseruje *Celestynę* Rojasa w wałbrzyskim Teatrze Dramatycznym.

10 VI 1978
Beata Artemska reżyseruje *Wiedeńską krew* Straussa w poznańskim Teatrze Muzycznym.

11 VI 1978
Premiera opery Grażyny Bacewicz *Esik w Ostendzie*, libretto Terpiłowski wg Boya-Żeleńskiego, w Teatrze Muzycznym w Gdyni.

11 VI 1978
Agnieszka Holland reżyseruje *Woyzecka* Büchnera w Teatrze im. Jaracza w Olsztynie.

„[...] przedstawienie *Woyzecka* w teatrze olsztyńskim jest pierwszą realizacją tego utworu od czasu słynnej inscenizacji Konrada Swinarskiego. I choć inaczej pomyślane, nie z tak doborową obsadą aktorską jak ongiś w Starym Teatrze w Krakowie – jest przedstawieniem wybijającym się nad inne w określonych, olsztyńskich warunkach. Nie tylko dzięki poziomowi realizacji, ale także – a może przede wszystkim – dzięki głębokiemu, humanistycznemu przesłaniu".
Bożena Frankowska, *Olsztyński „Woyzeck"*, „Teatr" nr 21/1978.

11 VI 1978
Lidia Skarżyńska przygotowuje (razem z Jerzym Skarżyńskim) scenografię do *Bałałajkina i spółki* Michałkowa w Teatrze im. Kochanowskiego w Opolu, w którym jest członkiem zespołu artystycznego.

11 VI 1978
Maria d'Alphonse reżyseruje sztukę *Taaaka ryba!!!* Lasayguesa i Briccaire'a w Teatrze im. Horzycy w Toruniu.

16 VI 1978
Barbara Wolniewicz przygotowuje scenografię do *Pimpinonego* Telemanna na Scenie Kameralnej Opery im. Moniuszki w Poznaniu.

17 VI 1978
Ewa Bułhak reżyseruje *Skiza* Gabrieli Zapolskiej w Teatrze Kameralnym – na scenie Teatru Polskiego we Wrocławiu.

18 VI 1978
Bożena Korulska wykonuje scenografię do *Miłości pod Padwą* Beolca i *Mandragory, czyli napoju zapładniającego* Machiavellego w Teatrze Ziemi Pomorskiej w Grudziądzu.

22 VI 1978
Krystyna Sznerr reżyseruje *Błękitny Zamek* Krystyny Ślaskiej i Barbary Wachowicz (według Lucy Maud Montgomery) w scenografii Hanny Volmer w Teatrze Ziemi Łódzkiej w Łodzi.

22 VI 1978
Aleksandra Śląska reżyseruje *Rozmowę w domu państwa Stein o nieobecnym panu von Goethe* Hacksa w Teatrze Ateneum im. Jaracza w Warszawie.

23 VI 1978
Barbara Ptak tworzy scenografię do sztuki *Szczęśliwi we troje* Labiche'a w Teatrze Polskim w Bielsku-Białej.

24 VI 1978
Łucja Kossakowska tworzy scenografię do sztuki *Tato, tato, sprawa się rypła* Latki w Teatrze im. Jaracza (na scenie Teatr 7,15) w Łodzi.

24 VI 1978
Alicja Kuryło wykonuje scenografię do *Przygód na dachu* Poprawskiego w Śląskim Teatrze Lalki i Aktora „Ateneum" w Katowicach, w którym jest członkiem zespołu artystycznego.

25 VI 1978
Izabella Konarzewska przygotowuje scenografię do *Wieczoru baletów polskich (Pieśń o ziemi* Palestra, *Apollo i dziewczyna* Różyckiego*)* w Teatrze Wielkim w Łodzi.

28 VI 1978
Krystyna Meissner reżyseruje *Gbury* Goldoniego w białostockim Teatrze Dramatycznym im. Węgierki.

4 VII 1978
Małgorzata Treutler wykonuje scenografię do *Zielonego Gila* Moliny w Teatrze Nowym w Warszawie.

4 VII 1978
Skiz Gabrieli Zapolskiej ze scenografią Aleksandry Sell-Walter w Teatrze im. Norwida w Jeleniej Górze.

7 VII 1978
Joanna Jaworska przygotowuje (razem z Jerzym Rudzkim) scenografię do *Za rok o tej samej porze* Slade'a w Teatrze Kwadrat w Warszawie.

7 VII 1978
Jadwiga Marso reżyseruje *Pannę Julię* Strindberga w Teatrze Polskim (scena Teatr Kameralny) w Bydgoszczy, scenografia Liliana Jankowska.

15 VII 1978
Irena Burke przygotowuje scenografię do *Wdów* Kertésza na Scenie „Histrion” Teatru im. Mickiewicza w Częstochowie.

25 VIII 1978
Stanisława Stanisławska, dyrektor i kierownik artystyczny Operetki Warszawskiej, przygotowuje choreografię do *Wesela Kreczyńskiego* Kołkera. W tym sezonie pracuje też przy układzie tańców i scen zbiorowych w *Królu walca* Straussa, ze scenografią Małgorzaty Treutler (16 XII 1977).

26 VIII 1978
Maria Kaniewska reżyseruje *Damy i huzary* Fredry w Teatrze im. Osterwy w Gorzowie Wielkopolskim.

Sezon 1978/1979

5 IX 1978
Jitka Stokalska reżyseruje *Pamiętnik wariata* Bernadetty Matuszczak w Warszawskiej Operze Kameralnej. Stokalska należy do zespołu artystycznego teatru.

16 IX 1978
Teresa Darocha przygotowuje scenografię do sztuk *Kwadratura koła* Katajewa oraz do *Pierwsza lepsza. Nikt mnie nie zna* Fredry (premiera 10 II 1979) w Teatrze Płockim,w którym jest członkiem zespołu artystycznego.

17 IX 1978
Premiera *Maciupka w krainie Muminków* Tove Jansson w krakowskim Teatrze Lalki i Maski „Groteska”. Adaptacja Fredy Leniewicz – dyrektora teatru, dialogi i teksty piosenek Elżbieta Oyrzanowska-Zielonacka, muzyka Jolanta Szczerba-Kanik.

23 IX 1978
Premiera *Moralności pani Dulskiej* Gabrieli Zapolskiej w Teatrze Ziemi Pomorskiej w Grudziądzu.

24 IX 1978
Stefania Domańska reżyseruje *Damy i huzary* Fredry w Teatrze im. Wandy Siemaszkowej w Rzeszowie.

29 IX 1978
Premiera *Baby-Dziwo* Marii Jasnorzewskiej-Pawlikowskiej w reżyserii Romany Próchnickiej, scenografii Teresy Ponińskiej, w Teatrze Komedia w Warszawie.

„Maria Jasnorzewska-Pawlikowska, subtelna i wyrafinowana poetka liryczna, zapisała się w dziejach naszej literatury i teatru niezwykłej śmiałości wyczynem politycznym. Tak bowiem można nazwać jej sztukę *Baba-Dziwo* napisaną na krótko przed wybuchem drugiej wojny i wystawioną w Teatrze im. Słowackiego w Krakowie w grudniu 1938 roku. […] Sposób, a nawet określone realia tych rządów [Validy Vrany w Prawii] bez dłuższych namysłów kojarzyły się z rzeczywistością państwową hitlerowskich Niemiec. Sztuka posługująca się

środkami groteski i absurdu, wziętymi w całości z teatru Witkacego […] kończyła się jednak optymistycznie. […] Reżyser przedstawienia, Romana Próchnicka […] całkiem chyba niepotrzebnie usiłowała dorobić sztuce jakieś nowe znaczenie polityczne. Bowiem w finale spektaklu sztandar dyktatorski przejmuje Norman Gondor, dotąd przez nią [Validę] prześladowany, na co z przerażeniem patrzy jego żona, ta właśnie kobieta, która pokonała Validę za pomocą zatrutego bukietu".
Andrzej W. Kral, *„Baba-dziwo" po czterdziestu latach*, „Teatr" nr 24/1978.

30 IX 1978
Emilia Umińska reżyseruje *Przygody rozbójnika Rumcajsa* Čtvrtka z muzyką Katarzyny Gaertner w Teatrze Lalki i Aktora „Kacperek" w Rzeszowie.

30 IX 1978
Krystyna Meissner reżyseruje *Przedstawienie „Hamleta" we wsi Głucha Dolna* Brešana, w opracowaniu muzycznym Małgorzaty Latosińskiej, w Teatrze Dramatycznym w Elblągu.

„Meissner całość przedstawienia wystylizowała na reportaż, artystycznie komponowany autentyk. Tym zabiegiem niesłychanie wyostrzyła publicystyczny plan sztuki. […] Zmusza to do rezygnacji z wysublimowanych analiz psychologicznych. Postaci podlegają zatem pewnej schematyzacji".
Andrzej Żurowski, *Między reportażem a przypowieścią*, „Teatr" nr 1/1979.

30 IX 1978
Maria Straszewska reżyseruje *Ogrodnika z Tuluzy* Kaisera, w scenografii Małgorzaty Treutler, w Lubuskim Teatrze im. Kruczkowskiego w Zielonej Górze.

14 X 1978
Halina Dzieduszycka wyreżyserowała *Aptekarza* Haydna – przekład libretta Joanna Kulmowa, choreografia Teresa Kujawa – w Operze we Wrocławiu.

21 X 1978
Irena Babel reżyseruje *Tragiczną historię Hamleta księcia Danii* Szekspira, w scenografii Ewy Tęczy, w Teatrze im. Osterwy w Lublinie.

29 X 1978
Premiera monodramu *Wielka liczba* wg Wisławy Szymborskiej w Teatrze im. Jaracza w Olsztynie (Scena Kameralna) w wykonaniu Witoldy Czerniawskiej.

29 X 1978
Magda Teresa Wójcik reżyseruje *Wyzwolenie* Wyspiańskiego w Teatrze Adekwatnym w Warszawie, którego jest współkierownikiem artystycznym z Henrykiem Boukołowskim. W tym sezonie i w tym teatrze wyreżyserowała jeszcze: *Małego Księcia* Saint-Exupéry'ego (9 XI 1979) ze scenografią Marii Terleckiej oraz *Joannę D'Arc* wg własnego scenariusza (napisany wraz z Teresą Sobańską-Dąbrowską i Boukołowskim, który też współreżyserował, premiera 30 III 1980).

29 X 1978
Premiera sztuki Rady Moskowej *Kiedy rozkwitnie margerytka* na Scenie Lalkowej Lubuskiego Teatru im. Kruczkowskiego w Zielonej Górze.

8 XI 1978
Premiera *Kopciuszka* Ireny Prusickiej, w reżyserii Ewy Kołogórskiej i scenografii Barbary Jankowskiej, w Teatrze Dramatycznym w Elblągu.

9 XI 1978
Maria Kaniewska reżyseruje *Śluby panieńskie, czyli Magnetyzm serca* Fredry w Teatrze im. Norwida w Jeleniej Górze ze scenografią Aleksandry Sell-Walter, która należy do zespołu artystycznego teatru.

10 XI 1978
Premiera sztuki Haliny Naszarkowskiej *Czerwony Kapturek* w reżyserii Moniki Snarskiej w Teatrze „Guliwer" w Warszawie. Monika Snarska jest dyrektorem tej sceny i w tym sezonie reżyseruje jeszcze *Pastorałkę* Schillera (19 XII 1978) i *Jak się bawić* Jelisiejewa (4 V 1979).

11 XI 1978
Irma Czaykowska reżyseruje *Kłopoty zbója Madeja* Leguta na Scenie Kameralnej Teatru Dramatycznego im. Mickiewicza w Częstochowie. Czaykowska jest w zespole artystycznym teatru. W tym samym sezonie reżyserowała *Grę miłości i przypadku* Marivaux ze scenografią Ireny Burke (5 V 1979).

11 XI 1978
Premiera sztuki Iwony Omąkowskiej *Bajki mówią o nas* w reżyserii autorki w Teatrze Ludowym w Nowej Hucie.

11 XI 1978
Bogusława Czosnowska reżyseruje *Hrabinę* Moniuszki w gdańskiej Operze i Filharmonii Bałtyckiej.

13 XI 1978
Lidia Zamkow reżyseruje *Tragedię optymistyczną* Wiszniewskiego w Teatrze TV.

15 XI 1978
Zofia Miklińska reżyseruje *Bajkę o żołnierzu i śmierci* Jokiela z muzyką Wandy Dubanowicz w Teatrze Lalki „Tęcza" w Słupsku. Miklińska jest kierownikiem artystycznym tej sceny. W tym sezonie reżyseruje i inscenizuje tam jeszcze *Alarm za kulisami* Jaśniewicza (5 I 1979).

15 XI 1978
Premiera tekstu Marii Kownackiej *Plastuś zaprasza* w reżyserii Julianny Całkowej w warszawskim Teatrze Lalka, którego Całkowa jest dyrektorem i kierownikiem literackim. Całkowa w tym sezonie reżyseruje tam jeszcze *Hup i Hop* Poprawskiego i Linerta (4 X 1978).

23 XI 1978
Ewa Kutryś reżyseruje *Taniec Łazarza* Radiczkowa w Teatrze Miniatura (scena Teatru im. Słowackiego) w Krakowie. Scenografia Grażyna Żubrowska, która należy do zespołu artystycznego teatru.

25 XI 1978
Barbara Katarzyna Radecka reżyseruje *Cudzołóstwo ukarane* Głowackiego w Teatrze Ziemi Łódzkiej.

26 XI 1978
Premiera tekstu Ewy Szelburg-Zarembiny Z*a siedmioma górami* w reżyserii Barbary Rychłowskiej w Teatrze Lalki i Aktora „Baj Pomorski" w Toruniu. Rychłowska należy do zespołu artystycznego teatru.

30 XI 1978
Zofia Miklińska reżyseruje i inscenizuje *Po górach, po chmurach* Brylla w Teatrze Lalki i Aktora „Miniatura" w Gdańsku.

2 XII 1978
Premiera sztuki Hanny Januszewskiej *Krawiec Niteczka* wg Makuszyńskiego , ze scenografią Wandy Czaplanki, w Teatrze Lalek „Czerwony Kapturek" w Olsztynie.

2 XII 1978
Stefania Domańska reżyseruje *Cudzoziemkę* Marii Kuncewiczowej, w adaptacji Marii Komorowskiej i scenografii Teresy Targońskiej, w Teatrze im. Osterwy w Lublinie.

15 XII 1978
Aleksandra Górska-Szajewska reżyseruje *Strefę milczenia (Rozmowy niesceniczne o Januszu Korczaku)* Szczypiorskiego, scenografia Maria Chrząszcz-Jarecka, w Teatrze Rozmaitości w Warszawie.

17 XII 1978
Agnieszka Holland reżyseruje w Teatrze Ateneum im. Jaracza w Warszawie sztukę *Dusia, Ryba, Wal i Leta* Pam Gems.

„Do Ateneum publiczność na sztukę *Dusia, Ryba, Wal i Leta* przychodzi bardzo chętnie. Przyczyny powodzenia? Przede wszystkim atrakcyjna obsada […]. Do sukcesu przedstawienia przyczynia się niewątpliwie i sam tekst autorstwa angielskiej dramatopisarki Pam Gems, specjalizującej się w tzw. problematyce kobiecej. Utwór przypomina nieco *Dom kobiet* Zofii Nałkowskiej, a łączy bardzo zręcznie cechy sztuki obyczajowej o pozorach zaangażowania w problemy społeczne, komedii prawie bulwarowej i melodramatu. Napisany jest błyskotliwie, ze znajomością praw sceny, z ambicjami psychologicznymi i tematem – mówiąc najogólniej – tyczącym sytuacji kobiety współczesnej".
Barbara Osterloff, *Z bliska*, „Teatr" nr 12/1979.

19 XII 1978
Premiera tekstu Ireny Jurgielewiczowej *Jak jeden malarz chciał namalować szczęśliwego motyla* , ze scenografią Marii Dziubińskiej w Teatrze Lalek „Arlekin" w Łodzi.

19 XII 1978
Maria Kaniewska reżyseruje *Czupurka* Hertza w Teatrze im. Osterwy w Gorzowie Wielkopolskim.

21 XII 1978
Premiera sztuki Hanny Januszewskiej *Krzesiwo* wg Andersena w Teatrze Lalek „Arlekin" w Łodzi.

21 XII 1978
Premiera sztuki Elżbiety Bussold *Największy krasnal świata* w Teatrze Lalek „Fraszka" w Warszawie.

22 XII 1978
Joanna Piekarska reżyseruje i inscenizuje *Diabelskie skrzypce* Natalii Gołębskiej w scenografii Gizeli Karłowskiej i z muzyką Wandy Dubanowicz w Teatrze Lalki i Aktora „Miniatura" w Gdańsku. Karłowska jest członkiem zespołu artystycznego teatru.

28 XII 1978
Jadwiga Marso reżyseruje, adaptuje i inscenizuje *Skrzypcową duszę* Blocha w Operetce Śląskiej w Gliwicach. Scenografa Liliany Jankowskiej, choreografia Hanna Chojnacka.

28 XII 1978
Jitka Stokalska reżyseruje *Wyszydzonego zazdrośnika* Pergolesiego, w scenografii Łucji Kossakowskiej, w Warszawskiej Operze Kameralnej.

30 XII 1978
Jowita Pieńkiewicz reżyseruje *Męża i żonę* Fredry na Małej Scenie Teatru im. Żeromskiego w Kielcach, ze scenografią Teresy Darochy.

30 XII 1978
Romana Próchnicka reżyseruje *Rozmowę w domu państwa Stein o nieobecnym panu von Goethe* Hacksa na Scenie Forum Starego Teatru im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie. Scenografia Teresa Targońska. Próchnicka jest członkiem zespołu artystycznego teatru.

30 XII 1978
Urszula Mordzewska-Bista reżyseruje *Bal w operze* Heubergera w Teatrze Muzycznym w Gdyni, kostiumy Anna Maria Rachel.

30 XII 1978
Barbara Fijewska reżyseruje i przygotowuje choreografię do *Romansu z wodewilu* Krzemińskiego w Teatrze Powszechnym im. Kochanowskiego w Radomiu. Scenografia Małgorzata Treutler.

30 XII 1978
Premiera sztuki Aleksandry Dukland i Gizeli Karłowskiej *Bajka mojej babuni* , ze scenografią Gizeli Karłowskiej i muzyką Wandy Dubanowicz w Teatrze Lalki i Aktora „Kubuś" w Kielcach.

12 I 1979
Barbara Czaplikowska (PWST Warszawa) reżyseruje *Pierwszą lepszą. List. Nikt mnie nie zna* Fredry w Bałtyckim Teatrze Dramatycznym im. Słowackiego w Koszalinie.

13 I 1979
Wanda Laskowska reżyseruje *Idiotę* wg Dostojewskiego w Teatrze Dramatycznym im. Węgierki w Białymstoku. Laskowska należy do zespołu artystycznego teatru. W tym sezonie reżyseruje jeszcze w tym teatrze *Szczęśliwe wydarzenie* Mrożka w scenografii Zofii Pietrusińskiej (10 III 1979).

„Nacisk w całym przedstawieniu bądź z winy reżysera i poddanej przezeń tonacji, bądź aktorów i rodzaju ich doświadczenia – padł zbyt jednoznacznie na zdarzenia fabuły, przeżycia bohaterów. W zbyt małym stopniu – na «związki każdego słowa z całym życiem mówiącej osoby», na pytania stawiane przez Dostojewskiego, na dociekania moralno-filozoficzne, którym poświęcił swoją twórczość".
Bożena Frankowska, *Zdarzenia i przeżycia*, „Gazeta Współczesna" nr 37 z 18 II 1979.

13 I 1979
Halina Dzieduszycka reżyseruje *Barona cygańskiego* Straussa, z choreografią Marty Bochenek, w Operze Śląskiej w Bytomiu.

14 I 1979
Premiera sztuki Marii Kownackiej *O Kasi, co gąski zgubiła* w reżyserii Ireny Dragan ze scenografią Joanny Braun na Scenie Lalkowej Lubuskiego Teatru im. Kruczkowskiego w Zielonej Górze. Dragan jest kierownikiem sceny lalkowej teatru.

14 I 1979
Magda Teresa Wójcik reżyseruje *Medeę* Eurypidesa, z muzyką Elżbiety Sikory i w scenografii Marii Terleckiej, w Teatrze Adekwatnym w Warszawie.

20 I 1979
Alicja Dankowska reżyseruje *La Verita in Cimento* Vivaldiego w Operze Wrocławskiej. Kierownictwo muzyczne Zofia Urbanyi-Krasnodębska, scenografia Barbara Jankowska, gest sceniczny Teresa Kujawa.

24 I 1979
Krystyna Skuszanka reżyseruje *Opowieść zimową* Szekspira w Teatrze Nowym w Łodzi.

27 I 1979
Krystyna Meissner reżyseruje *Kniazia Patiomkina* Micińskiego w Teatrze im. Wandy Siemaszkowej w Rzeszowie.

27 I 1979
Teresa Żukowska reżyseruje sztukę *Za rok o tej samej porze* Slade'a, w scenografii Bożeny Jasińskiej-Kaczan, w Teatrze im. Horzycy w Toruniu.

2 II 1979
Jadwiga Pożakowska przygotowuje scenografię do sztuki *Gromiwoja* (*Lizystrata*) Arystofanesa oraz do *To miejsce – tamten czas* Radowicza (20 VII 1979) w Teatrze Dramatycznym w Gdyni.

3 II 1979
Maria Straszewska reżyseruje *Niezwykłe przygody pana Kleksa* Brzechwy w Teatrze im. Słowackiego w Krakowie.

7 II 1979
Izabella Cywińska reżyseruje *Miłość pod Padwą* Beolca w Teatrze Nowym w Poznaniu. W tym sezonie Cywińska reżyseruje jeszcze *Zabawę* Mrożka (19 VI 1979).

„Izabella Cywińska podjęła się tego na pozór niewdzięcznego zadania i w rezultacie odniosła sukces połowiczny, złamany zresztą dopiero w drugiej połowie przedstawienia (po dwóch aktach granych do przerwy), kiedy zapragnęła właśnie o ironio – wbrew propozycji scenicznej Beolca i charakterowi przekładu Adamskiego – «podciągnąć» farsę i w miejsce buffa dać dramatyczne serio, jak gdyby nie umiała do końca wytrzymać pozbawionego podtekstów i głębszych znaczeń śmiechu. Zdecydowała się nawet na ryzykowny zabieg: zmieniła zakończenie sztuki, nie dopuszczając do tego, by Ruzante pomścił swoją krzywdę i zabił Andronika. Zupełna klęska bohatera zdawała się być w tej koncepcji bardziej na miejscu niż krwawy rewanż. Równie wątpliwe było obsadzenie w roli wieśniaka-fajtłapy młodziutkiego, niedoświadczonego aktora, Michała Kuli, mało przy tym obdarzonego farsowym zacięciem w odróżnieniu na przykład od Michała Grudzińskiego [...]”.
Józef Ratajczak, *Gra w miłość*, „Teatr” nr 8/1979.

7 II 1979
Stanisława Stanisławska reżyseruje i przygotowuje choreografię, Aleksandra Sell dekoracje a Zuzanna Piątkowska kostiumy do *Króla walca* Straussa w Krakowskim Teatrze Muzycznym.

11 II 1979
Irma Czaykowska reżyseruje *Taka noc nie powtórzy się więcej* Stefanowicza w Teatrze Dramatycznym w Legnicy, scenografia Irena Burke. Czaykowska należy do zespołu artystycznego teatru.

17 II 1979
Alicja Choińska reżyseruje *Staroświecką komedię* Arbuzowa, ze scenografią Izabelli Konarzewskiej, na Scenie Kameralnej Teatru Ziemi Pomorskiej w Grudziądzu.

24 II 1979
Joanna Piekarska reżyseruje *Kopciuszka* Szwarca w Teatrze Lalki i Aktora „Kubuś” w Kielcach. Scenografia Helena Naksianowicz.

1 III 1979
Stefania Domańska reżyseruje *Zemstę* Fredry w Teatrze im. Osterwy w Gorzowie Wielkopolskim, scenografia Teresa Ponińska.

3 III 1979
Krystyna Sznerr reżyseruje *Osiem kobiet* Thomasa ze scenografią Aleksandry Sell-Walter w Teatrze Nowym z Zabrzu. Muzyka Marzena Mikuła-Proksa. Sell-Walter należy do zespołu artystycznego teatru.

3 III 1979
Aleksandra Górska-Szajewska reżyseruje *Lorda z walizki* Wilde'a w Teatrze na Targówku w Warszawie.

7 III 1979
Krystyna Tyszarska reżyseruje *Karnawał rzymski* Hubaya, ze scenografią Łucji i Brunona Sobczaków, w Teatrze Wybrzeże w Gdańsku.

14 III 1979
Aniela Borysławska reżyseruje *Wyspę skarbów* Stevensona w Teatrze Ziemi Łódzkiej. Scenografia Elżbieta Iwona Dietrych. Borysławska należy do zespołu artystycznego teatru.

15 III 1979
Premiera sztuki Anny Świrszczyńskiej *Tygrys tańczy dla Szu-Hin* w reżyserii Danuty Bleicherówny w Śląskim Teatrze Lalki i Aktora „Ateneum" w Katowicach.

17 III 1979
Beata Artemska reżyseruje *Charpillona* Hofstettera w Teatrze Muzycznym w Lublinie.

17 III 1979
Izabella Sul-Połabińska reżyseruje *Twarzą w twarz* Makarewicza na Małej Scenie Teatru Dramatycznego w Elblągu.

17 III 1979
Ewa Złotowska inscenizuje, reżyseruje i przygotowuje choreografię do *Wielkiej przygody w małym miasteczku* Barbary Eysymontt, ze scenografią Katarzyny Lengren w Teatrze Buffo w Warszawie.

„Uświadomiłem sobie przy okazji, że mimo kilkuletniego spisywania notatek z premier polskiego teatru muzycznego na tych łamach, tylko kilka razy miałem okazję natrafić na nowa sztukę muzyczną adresowaną do młodzieży. […] autorka sztuki, Barbara Eysymontt, mimo iż znana jest z wielu książek dla dzieci – zadebiutowała jako dramatopisarka. Podobnie było z główną realizatorką przedstawienia: inscenizatorką, reżyserką i choreografką – Ewą Złotowską. Znana poprzednio jako piosenkarka, obecnie kończąca studia reżyserskie w Leningradzie […]. Ewa Złotowska przedstawiła bardzo żywą, ruchliwą inscenizację tej ni-to-bajki-ni-to-prawdy, przyjmując za cel nadrzędny (jak mniemam) zabawę".
Wacław Panek, *Debiut w Tetrze Buffo*, „Teatr" nr 9/1979.

24 III 1979
Lidia Zamkow reżyseruje *Biedermanna i podpalaczy* Frischa w Teatrze Powszechnym w Łodzi.

III 1979
Druk w „Dialogu" sztuki Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej *Rezerwat.*

1 IV 1979
Olga Lipińska reżyseruje *Córkę pułku* Dionizettiego w Operze im. Moniuszki w Poznaniu.

1 IV 1979
Premiera *Farfurki królowej Bony* Anny Świrszczyńskiej w Teatrze Lalki i Aktora im. Andersena w Lublinie.

7 IV 1979
Matylda Krygier reżyseruje *Egzamin* Gawlika w Teatrze im. Wandy Siemaszkowej w Rzeszowie. Krygier należy do zespołu artystycznego teatru.

7 IV 1979
Premiera musicalu dla dzieci *Kto co chce, czyli 7 przygód Centka* w reżyserii Teresy Gąsiorowskiej i muzyką Małgorzaty Komorowskiej w Poznańskim Teatrze Lalki i Aktora w Poznaniu.

8 IV 1979
Zofia Kuleszanka inscenizuje, reżyseruje i tworzy choreografię do *Kramu z piosenkami* Schillera w Teatrze im. Żeromskiego w Kielcach.

21 IV 1979
Maria Straszewska reżyseruje *Maskaradę* Iwaszkiewicza w Lubuskim Teatrze im. Kruczkowskiego. Scenografia Małgorzata Treutler. Straszewska należy do zespołu artystycznego teatru.

28 IV 1979
Prapremiera *Małanki* Teresy Lubkiewicz-Urbanowicz na Scenie Kameralnej Teatru Ziemi Pomorskiej w Grudziądzu.

28 IV 1979
Premiera sztuki Joanny Walter *Miłość do trzech pomarańczy* wg Gozziego w Teatrze Lalek „Czerwony Kapturek" w Olsztynie.

28 IV 1979
Premiera sztuki Krystyny Miłobędzkiej *W kole* w reżyserii Leokadii Serafinowicz we Wrocławskim Teatrze Lalek (na Scenie Wędrownej dla przedszkolaków).

4 V 1979
Halina Dzieduszycka reżyseruje *Dom Bernardy Alba* Lorki w Bałtyckim Teatrze Dramatycznym im. Słowackiego w Koszalinie.

5 V 1979
Krystyna Meissner reżyseruje *Profesję pani Warren* Shawa w Teatrze Polskim w Warszawie.

12 V 1979
Premiera *Błękitnego zamku* Krystyny Ślaskiej i Barbary Wachowicz wg Lucy Maud Montgomery w Teatrze Muzycznym we Wrocławiu. Kierownictwo muzyczne Maria Oraczewska-Skorek, która należy do zespołu artystycznego teatru.

13 V 1979
Premiera sztuki Joanny Kulmowej *Wielki, mały król* w Teatrze im. Osterwy w Lublinie.

13 V 1979
Alicja Choińska reżyseruje *Most* Szaniawskiego w Teatrze Płockim, scenografia Izabella Konarzewska. Choińska należy do zespołu artystycznego teatru.

19 V 1979
Premiera *Kobiety bez skazy* Gabrieli Zapolskiej w Teatrze Polskim w Bielsku-Białej.

19 V 1979
Premiera sztuki Joanny Piekarskiej *Cudowna lampa Aladyna* wg Leśmiana i Baśni z 1001 nocy, w inscenizacji i reżyserii autorki w Teatrze Lalek „Rabcio" w Rabce, którego p.o. dyrektorem i kierownikiem artystycznym była Irena Józefiak. Piekarska w tym sezonie w tym teatrze reżyserowała jeszcze *Zimową przygodę* Raua (11 XI 1978).

19 V 1979
Premiera sztuki Barbary Kmicic *Jak Sawko Doboszeńko czeremoszem po Srebrnych Progach wędrował* w reżyserii Ireny Dragan i ze scenografią Krystyny Szczepanek, z muzyką Teresy Ostaszewskiej na Scenie Lalkowej Lubuskiego Teatru im. Kruczkowskiego w Zielonej Górze.

19 V 1979
Premiera *Domku z kart* Marii Koszyc (współautor Emil Zegadłowicz) w Teatrze im. Mickiewicza w Częstochowie.

27 V 1979
Premiera *Małego Tygrysa Pietrka* Hanny Januszewskiej w Teatrze im. Jaracza w Olsztynie.

30 V 1979
Jitka Stokalska zaadaptowała, opracowała muzycznie i wyreżyserowała *Pociągi pod specjalnym nadzorem* Hrabala w Teatrze Rozmaitości w Warszawie.

3 VI 1979
Jadwiga Marso reżyseruje *Motyle są wolne* Gershe'a w Teatrze Powszechnym im. Kochanowskiego w Radomiu, ze scenografią Hanny Volmer.

3 VI 1979
Ewa Bułhak reżyseruje *Emigrantów* Mrożka w Teatrze Kameralnym (scena Teatru Polskiego) we Wrocławiu.

3 VI 1979
Halina Gryglaszewska reżyseruje *Carmen* Bizeta w Krakowskim Teatrze Muzycznym Opera i Operetka. Kierownictwo muzyczne Agnieszka Kreiner, scenografia Ewa Tęcza. Agnieszka Kreiner jest na etacie dyrygenckim i kierownictwo muzyczne sprawuje też w tym sezonie przy *Zamku na Czorsztynie* Kurpińskiego (28 IV 1979).

6 VI 1979
Premiera *Panny Maliczewskiej* Gabrieli Zapolskiej w Teatrze na Woli ze scenografią Anny Marii Rachel.

10 VI 1979
Jolanta Bielachowicz reżyseruje *Baśń o straszliwym smoku, dzielnym Szewczyku, pięknej Królewnie i królu Gwoździku* Marii Kownackiej w Jeleniogórskim Teatrze Animacji w Jeleniej Górze. Scenografia Maria Królikowska-Zięborak, muzyka Jolanta Szczerba-Kanik. Kolejna premiera tego tekstu odbyła się w Teatrze Lalki i Aktora „Baj" w Warszawie (21 IV 1979) ze scenografią Lidii Wopaleńskiej.

16 VI 1979
Krystyna Skuszanka reżyseruje *Fantazego* Słowackiego w Teatrze im. Słowackiego w Krakowie, którego jest dyrektorem oraz kierownikiem artystycznym (z Jerzym Krasowskim).

16 VI 1979
Elwira Turska reżyseruje *O ślicznych kwiatkach i strasznym potworze* Odrowąża w Teatrze im. Wandy Siemaszkowej w Rzeszowie. Scenografia Irena Perkowska.

16 VI 1979
Zofia Jaremowa dokonała adaptacji dla sceny maskowej, inscenizacji i reżyserii *Domu na granicy* Mrożka (plus fragmentu *opowiadania O Zygmusi*u) w krakowskim Teatrze Lalki i Maski „Groteska".

25 VI 1979
Krystyna Gruszkówna opracowuje choreografię do *Anny Kareniny* Szczedrina w Operze i Operetce w Bydgoszczy.

26 VI 1979
Krystyna Sznerr reżyseruje *Czworokąt* Redlińskiego w Teatrze Ziemi Łódzkiej.

28 VI 1979
Wanda Laskowska reżyseruje *Daczę* Iredyńskiego w Teatrze Polskim w Szczecinie. Scenografia Barbara Jankowska.

28 VI 1979
Ewa Bonacka reżyseruje *Żółtą szlafmycę albo Kolędę na Nowy Rok* Rudzińskiego wg Zabłockiego w Teatrze Muzycznym w Lublinie. Scenografia Łucja Kossakowska.

29 VI 1979
Zofia Rysiówna reżyseruje *Fedrę* Racine'a w Teatrze Dramatycznym w Wałbrzychu (premiera na Zamku w Książu).

30 VI 1979
Jowita Pieńkiewicz reżyseruje *Cień* Młynarskiego wg Szwarca w Teatrze Muzycznym w Słupsku, choreografia Zofia Kuleszanka, kierownictwo wokalne Romana Krebsówna.

30 VI 1979
Teresa Żukowska reżyseruje *Krewniaków* Bałuckiego, w scenografii Teresy Ponińskiej, w Teatrze Popularnym w Warszawie.

1 VII 1979
Barbara Radecka reżyseruje *Piękną i bestię* Grochowiaka ze scenografią Aleksandry Sell-Walter w Teatrze im. Norwida w Jeleniej Górze.

12 VII 1979
Krystyna Meissner reżyseruje *Sen nocy letniej* Szekspira w Teatrze Dramatycznym w Elblągu.

13 VII 1979
Maria Billiżanka reżyseruje i inscenizuje *Czerwonego Kapturka* Szwarca w Teatrze Dramatycznym w Legnicy, scenografia Jadwiga Wiesiołowska.

13 VII 1979
Barbara Kilkowska reżyseruje *Dno nieba* Abramowa-Newerlego na scenie 7.15 Teatru im. Jaracza w Łodzi.

14 VII 1979
Barbara Fijewska reżyseruje *Łeztern* Erola i Gorzelskiego w Teatrze im. Mickiewicza w Częstochowie. Scenografia: Małgorzata Treutler.

19 VII 1979
Premiera *Baby Dziwo* Marii Jasnorzewskiej-Pawlikowskiej w Teatrze Kameralnym (scena Teatru Polskiego) we Wrocławiu. Opracowanie tekstu i reżyseria Maria Straszewska, scenografia Krystyna Kamler.

20 VII 1979
Premiera opery Joanny Bruzdowicz *Trojanki* na Scenie Kameralnej w Sali im. Młynarskiego Teatru Wielkiego w Warszawie.

Sezon 1979/1980

14 IX 1979
Premiera sztuki Haliny Naszarkowskiej *Apetyt na pierogi* w reżyserii Moniki Snarskiej w warszawskim Teatrze Lalek „Guliwer", którego Snarska jest dyrektorem i kierownikiem artystycznym.

25 IX 1979
Emilia Umińska reżyseruje *Kto polubi wilka* Ośnicy w Teatrze Lalki i Aktora „Kacperek" w Rzeszowie. W tym sezonie reżyseruje też *Malutką czarownicę* Preusslera (24 XI 1979) oraz *Turonia i Walusia* Poprawskiego (6 I 1980).

27 IX 1979
Joanna Piekarska reżyseruje *O Zwyrtale Muzykancie* Wilkowskiego w Teatrze Lalek „Rabcio". W tym samym sezonie reżyseruje *Botafogo* Feldeka (10 V 1980).

29 IX 1979
Premiera sztuki Vlasty Pospíšilovej *Wojna o echo* w Teatrze Lalek „Czerwony Kapturek" w Olsztynie.

13 X 1979
Janina Bocheńska reżyseruje *Natalię* Briusowa w Bałtyckim Teatrze Dramatycznym im. Słowackiego w Koszalinie.

14 X 1979
Wanda Laskowska reżyseruje *Egzamin* Gawlika, ze scenografią Barbary Jankowskiej, w Teatrze Polskim w Szczecinie.

17 X 1979
Agnieszka Holland reżyseruje *Dla miłego grosza* Nałęcza-Korzeniowskiego w Teatrze Kameralnym w Krakowie (scena Starego Teatru im. Heleny Modrzejewskiej).

18 X 1979
Premiera *Wygnańca – rzeczy o Juliuszu Słowackim*. Scenariusz: praca zespołowa studentów Wydziału Reżyserii Dramatu PWST w Krakowie: Ewy Gilewskiej, Ewy Markowskiej, Marka

Chełminiaka, Marka Oliwy i Jana Różewicza pod kierunkiem Krystyny Skuszanki, która też reżyseruje spektakl w Teatrze im. Słowackiego w Krakowie, którego jest dyrektorem i kierownikiem artystycznym (z Jerzym Krasowskim).

20 X 1979
Bogusława Czosnowska reżyseruje i inscenizuje *Dydonę i Eneasza* Purcella w Operze i Filharmonii Bałtyckiej w Gdańsku. W tym samym sezonie reżyseruje tam *Straszny dwór* Moniuszki (19 I 1980).

10 XI 1979
Irena Górska-Damięcka reżyseruje *Klub kawalerów* Bałuckiego w legnickim Teatrze Dramatycznym. W tym samym sezonie reżyseruje tam jeszcze *Śluby panieńskie* Fredry (14 VI 1980).

16 XI 1979
Premiera sztuki Elżbiety Bussold *O Cyganie, siostrze ptaków i czarnodzięciole* w Teatrze Lalek „Fraszka" w Warszawie.

17 XI 1979
Izabella Cywińska reżyseruje *Wierne blizny* Grzymkowskiego w Teatrze Nowym w Poznaniu, którego jest dyrektorem i kierownikiem artystycznym.

„Ci, którzy pożegnali się dzieciństwem w «czasach pogardy», chwycili też po wojnie za bron, by dokonać ostatniego aktu przemocy – przesądzić o zwycięstwie rewolucji. Jednym z piewców losu tego właśnie pokolenia jest Jerzy Grzymkowski, autor powieści *Wierne blizny*: żołnierz KBW, milicjant, robotnik i pisarz. Powieść Grzymkowskiego poza walorami autopsji, ma jeszcze te zaletę, że spina klamrą wydarzeń dwie epoki: powojenny okres walk klasowych, nierzadko bratobójczych, ze współczesnością, choć nie grzmiącą wystrzałami, lecz brzemienną w dramaty – prawda, że bezkrwawe, a przecież boleśnie przeorywujące narodową świadomość. Sądzę, że właśnie ta perspektywa zainteresowała Izabellę Cywińską w wielowątkowej, barwnej, mocno romansowej powieści Grzymkowskiego. Toteż wyznaczając kierunek adaptacji, zdawała się skłaniać autora do takiego opracowania niezmiernie obszernego materiału prozatorskiego, by wypreparował on podstawową tkankę: ujawnił mechanizmy polityczne sterujące losami jednostek".
Henryk Bieniewski, *Bolesna szczerość*, „Teatr" nr 3/1980.

17 XI 1979
Premiera *Lata Muminków* Tove Jansson w Teatrze Ziemi Pomorskiej w Grudziądzu.

18 XI 1979
Premiera *O krasnoludkach i sierotce Marysi* Marii Konopnickiej w reżyserii Barbary Rychłowskiej-Kulikowskiej w Teatrze Lalki i Aktora „Baj Pomorski" w Toruniu.

24 XI 1979
Ewa Kołogórska reżyseruje *Czerwonego Kapturka* Szwarca ze scenografią Barbary Jankowskiej w Teatrze Polskim w Szczecinie.

30 XI 1979
Monika Snarska reżyseruje i inscenizuje *Przygody młodego Maja* T. Toeplitza w Teatrze Lalek „Guliwer" w Warszawie.

„Inscenizacja Moniki Snarskiej poszła w kierunku wydobycia z tekstu sztuki dramatyzmu sytuacji, wzbogaceniu go działaniami przy jednoczesnym redukowaniu dłużyzn, bądź zbędnych ozdobników. Było to bodaj maksimum pomocy, jakiej doświadczona realizatorka udzielić mogła debiutującemu w teatrze lakowym pisarzowi, zachowując jednocześnie pełny szacunek dla wymowy sztuki […]".
Irena Kellner, *Ryzyko popłaca*, „Teatr" nr 4/1980.

4 XII 1979
Joanna Skałacka gra *Godki i bojki śląskie* Strzałki we własnym opracowaniu na Scenie Inicjatyw opolskiego Teatru im. Kochanowskiego.

6 XII 1979
Premiera opery *Pinokio* Jadwigi Szajny-Lewandowskiej (libretto wg powieści Collodiego Irena Turska) w Operze i Operetce w Bydgoszczy.

8 XII 1979
atylda Krygier reżyseruje *Ich czworo* Gabrieli Zapolskiej w rzeszowskim Teatrze im. Wandy Siemaszkowej, ze scenografią Liliany Jankowskiej. Kolejne premiery sztuki Zapolskiej odbyły się w tym sezonie w Teatrze im. Fredry w Gnieźnie (15 IX 1979), w katowickim Teatrze Śląskim im. Wyspiańskiego , w opracowaniu muzycznym Haliny Kalinowskiej (27 X 1979) oraz w Płockim Teatrze Dramatycznym (13 VII 1980).

8 XII 1979
Teresa Żukowska reżyseruje *Dziką kaczkę* Ibsena w Teatrze Popularnym w Warszawie.

8 XII 1979
Irma Czaykowska reżyseruje *Czarodziejskie krzesiwo* Krystyny Wodnickiej w scenografii Ewy Laskowskiej, z choreografią Eufemii Gerardi, w Teatrze Dramatycznym im. Mickiewicza w Częstochowie.

8 XII 1979
Maria Straszewska reżyseruje *Letnie przechadzki* Sałyńskiego w Lubuskim Teatrze im. Kruczkowskiego w Zielonej Górze.

9 XII 1979
Maria Fołtyn reżyseruje *Casanovę w Warszawie* Różyckiego w Operetce Warszawskiej.

15 XII 1979
Premiera *Ani z Zielonego Wzgórza* Lucy Maud Montgomery , z muzyką Beaty Janikowskiej w Teatrze Zagłębia w Sosnowcu.

15 XII 1979
Marta Bochenek inscenizuje i przygotowuje choreografię do *Dziadka do orzechów* Czajkowskiego, scenografia Liliana Jankowska, w Operze Śląskiej w Bytomiu.

15 XII 1979
Halina Dzieduszycka reżyseruje *Romans z wodewilu* Krzemińskiego w Teatrze Muzycznym w Poznaniu.

19 XII 1979
Monika Snarska reżyseruje *Pastorałkę* Schillera w Opolskim Teatrze Lalki i Aktora im. Smolki (Scena Lalkowa Teatru im. Kochanowskiego).

21 XII 1979
Premiera sztuki Barbary Kościuszko *Nieznośne słoniątko* w Teatrze Lalek „Fraszka" w Warszawie.

21 XII 1979
Alina Obidniak reżyseruje *Doktora Ojboli* Morozowa w Teatrze na Targówku w Warszawie.

28 XII 1979
Alina Obidniak reżyseruje *Policję* Mrożka ze scenografią Aleksandry Sell-Walter w Teatrze im. Norwida w Jeleniej Górze, którego Obidniak jest dyrektorem i kierownikiem artystycznym.

29 XII 1979
Premiera sztuki Natalii Gołębskiej *O Turze Złotorogim* , ze scenografią Miry Żelechower-Aleksiun we Wrocławskim Teatrze Lalek.

29 XII 1979
Premiera sztuki Hanny Januszewskiej *Żart olszowiecki* w reżyserii Zofii Miklińskiej w Teatrze Lalki „Tęcza" w Słupsku.

30 XII 1979
Halina Machulska reżyseruje *Śluby panieńskie* Fredry w Teatrze Polskim w Bydgoszczy.

30 XII 1979
Irena Wollen reżyseruje *Brytanika* Racine'a, w scenografii Lidii i Jerzego Skarżyńskich, w Teatrze im. Słowackiego w Krakowie.

30 XII 1979
Premiera *Dixi* Agnieszki Osieckiej w Teatrze Lalek w Wałbrzychu.

6 I 1980
Barbara Fijewska reżyseruje i przygotowuje choreografię do *Pastorałki* Schillera w Teatrze im. Osterwy w Lublinie.

12 I 1980
Premiera *Na szkle malowane* Katarzyny Gaertner w Operetce Śląskiej w Gliwicach.

17 I 1980
Wanda Laskowska reżyseruje *Gwiazdę* Kajzara, scenografia Zofia Pietrusińska, w Lubuskim Teatrze im. Kruczkowskiego w Zielonej Górze. W tym samym sezonie wyreżyserowała tam jeszcze *Daczę* Iredyńskiego ze scenografią Barbary Jankowskiej (26 IV 1980).

20 I 1980
Barbara Czaplikowska reżyseruje *Czyżby?* Janczarskiego na Scenie Kameralnej Teatru im. Jaracza w Olsztynie.

25 I 1980
Jowita Pieńkiewicz reżyseruje *Mizantropa* Moliera w scenografii Liliany Jankowskiej w toruńskim Teatrze im. Horzycy.

27 I 1980
Janina Bocheńska reżyseruje *Hej kolęda, kolęda*, składankę tekstów Lucjana Rydla (ona też jest autorem układu tekstów), w Bałtyckim Teatrze Dramatycznym im. Słowackiego w Koszalinie.

2 II 1980
Premiera *Od jutra na nowo* Wisławy Szymborskiej w opracowaniu dramaturgicznym Marii Straszewskiej, reżyserii Stefanii Domańskiej i scenografii Bożeny Kowalczyk-Lesiak (należącej do zespołu artystycznego teatru) w katowickim Teatrze Śląskim im. Wyspiańskiego.

9 II 1980
Hanna Orlikowska reżyseruje *Wieczór Trzech Króli albo Co chcecie* Szekspira w Teatrze im. Wandy Siemaszkowej w Rzeszowie.

16 II 1980
Premiera *Do domu, do nieba* Ałły Sokołowej w Teatrze Współczesnym im. Wiercińskiego we Wrocławiu.

17 II 1980
Barbara Mikołajczyk reżyseruje *Gramofon Szoł czyli Dawnych wspomnień czar*, program kabaretowy, do którego też ułożyła teksty, na Małej Scenie Tarnowskiego Teatru im. Solskiego.

22 II 1980
Zyta Czechowska reżyseruje *Botafogo w butach* Feldeka w Teatrze Lalki i Aktora „Kacperek" w Rzeszowie.

23 II 1980
Premiera sztuki Anny Świrszczyńskiej *Bajka o Popielu i Piaście* , ze scenografią Leokadii Serafinowicz, w Poznańskim Teatrze Lalki i Aktora w Poznaniu (Scena „Marcinek").

5 III 1980
Ewa Kutryś reżyseruje *Pierwszy dzień wolności* Kruczkowskiego, ze scenografią Anny Sekuły, w krakowskim Teatrze im. Słowackiego. Kutryś i Sekuła należą do zespołu artystycznego teatru.

7 III 1980
Premiera *Dziewięćdziesiątego trzeciego* Stanisławy Przybyszewskiej na Małej Sali Teatru Nowego w Łodzi, ze scenografią Iwony Zaborowskiej. Kolejna premiera tej sztuki odbyła się 12 IV 1980 w Teatrze Ateneum im. Jaracza w Warszawie.

8 III 1980
Krystyna Meissner reżyseruje *Wyzwolenie* Wyspiańskiego w Teatrze Powszechnym im. Kochanowskiego w Radomiu.

13 III 1980
Marta Stebnicka reżyseruje i jest autorem inscenizacji *Romansu z wodewilu* Krzemińskiego w Starym Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie.

21 III 1980
Premiera sztuki *Sądzone mu było wybierać* Haliny Auderskiej w Teatrze Współczesnym w Szczecinie.

3 IV 1980
Premiera sztuki *Kwadrat* Marii Czubaszek w Teatrze Kwadrat w Warszawie.

10 IV 1980
Beata Artemska reżyseruje *Księżniczkę czardasza* Kálmána w Teatrze Muzycznym w Poznaniu. W tym samym sezonie reżyseruje *Gondolierów, czyli Króla Baratarii* Sullivana (19 IV 1980).

14 IV 1980
Danuta Jagła reżyseruje *Tango* Mrożka w Teatrze Dramatycznym w Elblągu. W tym sezonie Jagła wyreżyserowała również *Lęki poranne* Grochowiaka na Małej Scenie (20 X 1979).

20 IV 1980
Premiera sztuki Krystyny Miłobędzkiej *Siała baba mak* w reżyserii Jolanty Bielachowicz, z muzyką Jolanty Szczerby-Kanik w Jeleniogórskim Teatrze Animacji w Jeleniej Górze.

25 IV 1980
Krystyna Tyszarska reżyseruje *Premię* Gelmana w legnickim Teatrze Dramatycznym.

27 IV 1980
Premiera sztuki Hanny Januszewskiej *Tygrysek* , w scenografii Leokadii Serafinowicz w Teatrze Lalki „Tęcza" w Słupsku.

27 IV 1979
Barbara Rychłowska-Kulikowska reżyseruje *Złotą antylopę* Abramowa w Teatrze Lalki i Aktora „Baj Pomorski" w Toruniu.

15 V 1980
Irena Dragan reżyseruje *Uśmiech dla smoka* Wojnarowskiego w Śląskim Teatrze Lalki i Aktora „Ateneum" w Katowicach.

17 V 1980
Barbara Radecka reżyseruje *Sługę dwóch panów* Goldoniego, w scenografii Barbary Jankowskiej, w Lubuskim Teatrze im. Kruczkowskiego w Zielonej Górze.

23 V 1980
Noa Ain-Krupa inscenizuje, reżyseruje i tworzy muzykę do swej sztuki *Czas na uwięzi* w Teatrze STU w Krakowie, scenografia Joanna Braun.

27 V 1980
Premiera sztuki Jadwigi Wilanowskiej *Biorę z Tobą ślub* w Sali Prób Teatru Polskiego w Szczecinie.

11 VI 1980
Olga Lipińska reżyseruje *Króla IV* Grochowiaka w Teatrze Komedia w Warszawie, którego jest dyrektorem i kierownikiem literackim. W tym samym sezonie i w tym samym teatrze Lipińska reżyseruje jeszcze *Siódme – mniej kradnij* Fo (16 XI 1979).

13 VI 1980
Irma Czaykowska reżyseruje i inscenizuje *Giudittę* Lehára, ze scenografią Ireny Burke i w choreografii Marii Surowiak, w Operetce Śląskiej w Gliwicach.

13 VI 1980
Halina Dzieduszycka reżyseruje *Źle kochanego* Kertésza w Bałtyckim Teatrze Dramatycznym im. Słowackiego w Koszalinie.

14 VI 1980
Irena Maślińska reżyseruje *Za kulisami* Norwida ze scenografią Łucji i Brunona Sobczaków w Teatrze Wybrzeże w Gdańsku.

21 VI 1980
Maria Januszkiewicz-Nowicka reżyseruje *Księżniczkę czardasza* Kálmána w Operetce Wrocławskiej.

22 VI 1980
Portret artystyczny Moniki Snarskiej pt. *Monika Snarska – artystyczne rzemiosło, społeczny obowiązek*, w „Teatrze" (nr 13) napisany przez Bożenę Frankowską. Snarska w tym czasie była od 20 lat dyrektorem warszawskiego Teatru „Guliwer".

25 VI 1980
Alicja Choińska reżyseruje *Iluzję* Corneille'a w Płockim Teatrze Dramatycznym im. Szaniawskiego.

26 VI 1980
Danuta Jagła reżyseruje *Ostry dyżur* Lutowskiego, w scenografii Aleksandry Sell-Walter, w Teatrze Nowym im. Morcinka w Zabrzu.

28 VI 1980
Premiera sztuki Marii Kownackiej *O Kasi, co gąski zgubiła* w Teatrze Lalek „Czerwony Kapturek" w Olsztynie. Kolejna premiera tej sztuki, ze scenografią Bogumiły Masickiej-Grygorczuk, w Teatrze Lalki i Aktora im. Andersena w Lublinie (31 VIII 1980).

4 VII 1980
Krystyna Meissner reżyseruje *Pluskwę* Majakowskiego z muzyką Małgorzaty Latosińskiej w Teatrze Dramatycznym w Elblągu.

5 VII 1980
Premiera sztuki Hanny Januszewskiej *Tygrys Pietrek* w Teatrze Lalki i Aktora „Kacperek" w Rzeszowie.

5 VII 1980
Premiera *Baby-Dziwo* Marii Jasnorzewskiej-Pawlikowskiej w Teatrze Polskim w Poznaniu.

6 VII 1980
Maria Straszewska reżyseruje i przygotowuje inscenizację do *Papierowego kochanka* Szaniawskiego, ze scenografią Barbary Wolniewicz, w Lubuskim Teatrze im. Kruczkowskiego w Zielonej Górze.

12 VII 1980
Halina Machulska reżyseruje (z Janem Machulskim) *Żyj i pamiętaj* Rasputina, ze scenografią Ewy Arcinowskiej, w Teatrze Ochoty w Warszawie. Machulska jest kierownikiem artystycznym teatru (wraz z Janem Machulskim).

12 VII 1980
Premiera sztuki Anny Świrszczyńskiej *Dziewczynka z ryżowych pól* w Poznańskim Teatrze Lalki i Aktora w Poznaniu (Scena „Marcinek").

15 VII 1980
Stefania Domańska reżyseruje *Krzywą płaską* Szymańskiego na Scenie 80 Teatru im. Osterwy w Gorzowie Wielkopolskim.

Sezon 1980/1981

3 IX 1980
Krystyna Skuszanka reżyseruje *Mewę* Czechowa ze scenografią Helge Hoff Monsen (Norwegia) w Teatrze im. Słowackiego w Krakowie, którego jest dyrektorem i kierownikiem artystycznym (z Jerzym Krasowskim). W tym samym sezonie reżyseruje jeszcze *Brata naszego Boga* Wojtyły ze scenografią – będącej członkiem zespołu artystycznego – Anny Sekuły (13 XII 1980).

„Charakterystyczny dla twórczości Skuszanki motyw celowego podkreślania teatralności zachowań scenicznych postaci, czy też motyw teatru w teatrze zostają tu […] zwielokrotnione. […] W inscenizacji Skuszanki zakończenie sztuki pozbawione jest łatwego optymizmu sugerowanego przez niektórych interpretatorów *Mewy* [...]".
Andrzej Multanowski, *Nie wykorzystana szansa*, „Teatr" nr 22/1980.

13 IX 1980
Premiera *Skiza* Gabrieli Zapolskiej w Teatrze Ziemi Pomorskiej w Grudziądzu.

13 IX 1980
Wanda Laskowska reżyseruje *Heddę Gabler* Ibsena, ze scenografią Zofii Pietrusińskiej, na Scenie Małej w Teatrze Dramatycznym im. Węgierki w Białymstoku.

13 IX 1980
Izabella Cywińska reżyseruje *Rewizora* Gogola w Teatrze Nowym w Poznaniu, którego jest dyrektorem i kierownikiem artystycznym.

„*Rewizor* Izabelli Cywińskiej i Jerzego Juka-Kowarskiego rozgrywa się w scenerii jakby żywcem przeniesionej z hiperrealitycznego obrazu. Wyolbrzymiony realistyczny szczegół przy braku jakiejkolwiek werystycznej opisowości; ciemne tło, na którym ostro rysują się sylwetki ludzkie. […] Intencje reżysera odbiegają od tradycyjnego odczytania Gogolowskiej komedii. […] Cywińska bardzo umiarkowanie dozuje wszelką rodzajowość zarówno w układzie scen jak i grze aktorów. Nie podkreśla rosyjskości […]. Postacie są starannie oczyszczone z zewnętrznych cech komicznych. […] Sposób odczytania *Rewizora* przez Izabellę Cywińską znakomicie się sprawdził, łącznie z ostatnią sceną, do której Gogol przywiązywał ogromną wagę [...]”.
Elżbieta Żmudzka, *„Rewizor” – rzecz o strachu*, „Teatr” nr 23/1980.

W tym samym sezonie Cywińska reżyserowała jeszcze w Teatrze Nowym *Judasza z Kariothu* Rostworowskiego (4 IV 1981) oraz *Oskarżony: Czerwiec pięćdziesiąt sześć* według zeznań na procesach i relacji świadków Poznańskiego Czerwca 1956, według scenariusza własnego i Branieckiego (20 VI 1981). W scenariuszu wykorzystano nagrania Polskiego radia z poznańskich procesów Czerwca '56, przemówienia polityków i materiały prasowe z roku 1956, relacje naocznych świadków oraz wiersze Barańczaka, Herberta, Pawlaka.

14 IX 1980
Alina Obidniak reżyseruje *Henryka VI na łowach* Bogusławskiego w Teatrze im. Norwida w Jeleniej Górze, którego jest dyrektorem i kierownikiem artystycznym. Scenografia Aleksandra Sell-Walter.

14 IX 1980
Irena Dragan reżyseruje *Uśmiech dla smoka* Wojnarowskiego z muzyką Haliny Staszek-Jędrzejkowskiej na Scenie Lalkowej Lubuskiego Teatru im. Kruczkowskiego w Zielonej Górze, w którym była kierownikiem artystycznym Sceny Lalkowej. W tym sezonie reżyserowała jeszcze w tym teatrze *Balladę o bochenku chleba* Wojnarowskiego z muzyką Teresy Ostaszewskiej (12 IV 1981).

20 IX 1980
Stefania Domańska reżyseruje *Obronę Ksantypy* Morstina w Teatrze im. Osterwy w Gorzowie Wielkopolskim.

5 X 1980
Barbara Jankowska robi scenografię do *Areteusza, czyli Legendy o świętej Ancili, rajskim ptaku* Jelaski w Teatrze Polskim w Szczecinie.

9 X 1980
Barbara Rychłowska-Kulikowska reżyseruje *Księżniczkę i klowna* Inge Borde-Klein i Svatonia w Teatrze Lalki i Aktora „Baj Pomorski” w Toruniu.

12 X 1980
Teresa Żukowska reżyseruje *Jadzię wdowę* Tuwima, ze scenografią Zdany Jasińskiej, z choreografią Barbary Fijewskiej, w Teatrze Powszechnym im. Kochanowskiego w Radomiu.

12 X 1980
Krystyna Meissner reżyseruje *Mistrza Piotra Pathelina* w Teatrze Dramatycznym w Gdyni.

17 X 1980
Zofia Petri (z Michałem Pawlickim) reżyseruje *Dom kobiet* Zofii Nałkowskiej w Teatrze Śląskim im. Wyspiańskiego w Katowicach. Scenografia Grażyna Żubrowska.

„Doświadczenie nie upoważnia mnie do zbyt wielu porównań, ale przypuszczam, iż jest to jeden z dziwniejszych domów kobiet, jakie kiedykolwiek wystawiono, jedna z oryginalniejszych prób scenicznej prezentacji dramatu Nałkowskiej. […] Wnętrze wiejskiego, spokojnego [..] domku babki Celiny Bełskiej scenografka Grażyna Żubrowska przedstawiła jako ponurą, przygnębiającą rupieciarnię. […] Spektakl imponuje zwartą konstrukcją, dobrym tempem, umiejętnym rozłożeniem akcentów. Ale nie to stanowi jego największą wartość. Mógłby się ktoś przecież zdziwić po co teraz, po tym wszystkim, co ostatnio w Polsce się stało i wciąż się staje taki utwór, takie problemy, taki teatr? A jednak. Wydaje mi się, że przedstawienie zrobiono po to, abyśmy w powodzi szans na renowację szerokich, wielkich pojęć jak naród, społeczeństwo, obywatel, nie zapomnieli po prostu o człowieku. Abyśmy pamiętali, że jeśli stracimy tę najważniejszą szanse międzyludzkiego kontaktu, to «pomiędzy człowiekiem i człowiekiem» pozostanie «już tylko ciemność»”.
Maciej Rachwalski, *„Pomiędzy człowiekiem i człowiekiem...”*, „Teatr” nr 12/1981.

18 X 1980
Wanda Laskowska reżyseruje *Umrzeć ze śmiechu* Janczarskiego, ze scenografią Zofii Pietrusińskiej, w Małej Sali Teatru Nowego w Łodzi. W tym samym sezonie reżyseruje jeszcze na tej scenie *Czarowną noc* Mrożka, ze scenografią Iwony Zaborowskiej (18 III 1981).

18 X 1980
Irena Górska-Damięcka reżyseruje *Dom złamanych serc* Shawa w Teatrze Dramatycznym w Legnicy.

21 X 1980
Joanna Piekarska reżyseruje *O Zwyrtale Muzykancie* Wilkowskiego w Teatrze Lalki i Aktora „Kubuś” w Kielcach.

26 X 1980
Premiera baśni Marii Kownackiej *O straszliwym smoku, dzielnym szewczyku, pięknej królewnie i królu Gwoździku* , ze scenografią Leokadii Serafinowicz na Scenie „Marcinek” Poznańskiego Teatru Lalki i Aktora w Poznaniu.

26 X 1980
Premiera sztuki Aliny Nowak *Leo King* w reżyserii Elżbiety Czaplińskiej, ze scenografią Gizeli Karłowskiej i muzyką Wandy Dubanowicz w Teatrze Lalki „Tęcza” w Słupsku.

8 XI 1980
Stefania Domańska reżyseruje *Śluby panieńskie, czyli Magnetyzm serca* Fredry, ze scenografią Teresy Ponińskiej, w Teatrze Dramatycznym im. Węgierki w Białymstoku.

8 XI 1980
Premiera sztuki Stanisławy Przybyszewskiej *Dziewięćdziesiąty trzeci* , ze scenografią Elżbiety Iwony Dietrych na Małej Scenie w elbląskim Teatrze Dramatycznym.

9 XI 1980
Premiera sztuki Stanisławy Przybyszewskiej *Sprawa Dantona* ze scenografią Krystyny Zachwatowicz w Teatrze na Targu Węglowym (Teatr Wybrzeże, Gdańsk).

9 XI 1980
Maria Fołtyn reżyseruje operę *Paria* Moniuszki, ze scenografią Jadwigi Jarosiewicz i choreografią Hanny Chojnackiej, w Teatrze Wielkim w Warszawie.

„Maria Fołtyn – przy współpracy debiutującej w operze młodej adeptki scenografii Jadwigi Jarosiewicz i autorki choreografii oraz plastyki ruchu Hanny Chojnackiej – sięgnęła do tradycji wystawień tej opery, do realizmu i naturalizmu, wzbogacając je elementami natury widowiskowej i malarskim charakterem scenografii".
Wacław Panek, *„Paria"*, „Teatr" nr 26/1980.

12 XI 1980
remiera sztuki Urszuli Kozioł *Król Malowany* wg Andersena , z muzyką Małgorzaty Latosińskiej, w elbląskim Teatrze Dramatycznym. Kolejne premiery tej sztuki odbyły się: w Teatrze Śląskim im. Wyspiańskiego w Katowicach, (27 III 1981): w Bałtyckim Teatrze Dramatycznym im. Słowackiego w Koszalinie (11 I 1981).

15 XI 1980
Krystyna Meissner reżyseruje *Warszawiankę* Wyspiańskiego w Teatrze Polskim w Bydgoszczy (na scenie Teatru Kameralnego).

„Krystyna Meissner […] nadała przedstawieniu kształt próby kostiumowej, odgrywanej z pewną zamierzoną i dozwoloną w tej konwencji dezynwolturą. […] Gdy po «prywatnym» wejściu aktorów na salę padają pierwsze słowa tekstu, widza przeszywa dreszcz. Brzmią one jak komunikat prasowy sprzed czterech miesięcy (a może z dnia wczorajszego): «W fabryce Franckla w Warszawie strajkują robotnicy […]». Nie jest to zresztą jedyne pokrewieństwo ze współczesnością, zawierające się w zręcznie dobranych przez reżysera cytatach dokumentów. Co więcej, namiętność z jaką pulsują poszczególne człony prologu, powoduje, że – rozpisane na głosy aktorów – brzmią jak żarliwa polemika, rozwijają się w dramatycznych spięciach, padają jak szufle węgla rzucane przez palacza na buzujący ogień".
Wiesław Orłowski, *Bydgoszcz: na jubileusz – Iwaszkiewicz i Wyspiański,* „Teatr" nr 5/1981.

21 XI 1980
Małgorzata Dziewulska reżyseruje operę Brittena *Rzeka krzyczących ptaków*, ze scenografią Ewy Starowieyskiej, w Teatrze Wielkim im. Moniuszki w Poznaniu.

22 XI 1980
Maria Kaniewska reżyseruje *Wieczór Trzech Króli* Szekspira w Teatrze Dramatycznym im. Szaniawskiego w Wałbrzychu.

24 XI 1980
Magda Teresa Wójcik reżyseruje *Tak tu cicho o zmierzchu* wg Wasiliewa, we własnej adaptacji i ze scenografią Elżbiety Białaszek, Barbary Pisulewskiej i Joanny Zaradkiewicz, z

muzyką Elżbiety Sikory, w Teatrze Adekwatnym w Warszawie, którego była dyrektorem i kierownikiem artystycznym (z Henrykiem Boukołowskim). W tym sezonie przygotowała także adaptację do *Jam ojciec Twój* wg *Trenów* Kochanowskiego (23 IX 1980).

6 XII 1980
Alicja Dankowska reżyseruje *La Verita in Cimento* Vivaldiego, scenografia Barbary Jankowskiej, w Operze i Filharmonii Bałtyckiej w Gdańsku.

10 XII 1980
Izabella Cywińska reżyseruje na Scenie Nowej Teatru Nowego w Poznaniu *Herody polskie* wg oryginalnych tekstów szopkowych i poezji współczesnej, w opracowaniu plastycznym Marii Dolaty.

„Najpierw miały być *Pastorałki* Tytusa Czyżewskiego […]. Potem rodzaj szopki z nieco innymi kolędami pod tytułem *Herody polskie*. Nazwa pozostała, ale – jak mówi reżyserka spektaklu Izabella Cywińska – «forma szopkowa pękła». Z jej środka wyszły na pierwszy plan wiersze współczesnych pisarzy polskich młodego pokolenia. […] Jest poznański spektakl rehabilitacją tej poezji. Oddaniem sprawiedliwości tym, którzy nie wahali się mówić w czasach letargu. […] I znów, wbrew deklaracjom powstał u Cywińskiej spektakl polityczny. Gorzki i bolesny. Jeden z pierwszych (w co chcę wierzyć) na nowej drodze «mówienia ze sceny prawdy językiem wprost»”.
Agata Tuszyńska, *Pełne łaski i prawdy*, „Teatr” nr 3/1981.

13 XII 1980
Urszula Kenar dokonała adaptacji, napisała scenariusz, wyreżyserowała i przygotowała scenografię do *Dokąd idziesz prostaczku?* wg *Kandyda* Voltaire'a w Teatrze Kameralnym (Teatr Wybrzeże, Gdańsk).

13 XII 1980
Halina Machulska reżyseruje *Kubusia Puchatka* Milne’a, we własnej adaptacji, w Teatrze Ochoty w Warszawie, którego była kierownikiem artystycznym (z Janem Machulskim).

14 XII 1980
Premiera *O krasnoludkach i sierotce Marysi* Marii Konopnickiej na Scenie Lalkowej Lubuskiego Teatru im. Kruczkowskiego w Zielonej Górze.

16 XII 1980
Teresa Żukowska reżyseruje *Wilki w nocy* Rittnera, ze scenografią Teresy Ponińskiej, w Teatrze Popularnym w Warszawie, w którym obie były w zespole artystycznym.

17 XII 1980
Monika Snarska reżyseruje *Spotkamy się w Łazienkach* Danuty Wawiłow i Usenki, ze scenografią Weroniki i Piotra Naszarkowskich, w warszawskim Teatrze Lalek „Guliwer”. Ten sam zespół reżyseruje w tym sezonie *Złotego Dukata* Manarjana, adaptacji dokonała Halina Naszarkowska (23 V 1981).

19 XII 1980
Wanda Laskowska reżyseruje *Wspomnienie* Murrella ze scenografią Zofii Pietrusińskiej w Teatrze im. Bogusławskiego w Kaliszu.

19 XII 1980
Premiera sztuki Natalii Gołębskiej *Kramik Mikołaja Gwiazdora*, ze scenografią Gizeli Karłowskiej i muzyką Wandy Dubanowicz, w Białostockim Teatrze Lalek.

19 XII 1980
Jolanta Gall reżyseruje *Kochajmy zwierzęta* Ireny Aleksandrow, ze scenografią Mai Wojnarowskiej, z muzyką autorki w Teatrze Lalek „Fraszka" w Warszawie.

20 XII 1980
Premiera *Laleczki z saskiej porcelany* Marii Gerson-Dąbrowskiej , ze scenografią Teresy Ponińskiej, w Teatrze im. Osterwy w Gorzowie Wielkopolskim.

20 XII 1980
Premiera *Tygrysa Pietrka* Hanny Januszewskiej w Teatrze Animacji w Jeleniej Górze.

20 XII 1980
Lidia Wróbel reżyseruje *Szewczyka Dratewkę* Marii Kownackiej, ze scenografią Alicji Kuryło, w Śląskim Teatrze Lalki i Aktora „Ateneum" w Katowicach.

30 XII 1980
Leokadia Serafinowicz dokonuje wyboru tekstów, reżyseruje i inscenizuje (z Janem Berdyszakiem) *Spotkanie z Iliadą* wg Homera na Scenie Młodych Poznańskiego Teatru Lalki i Aktora w Poznaniu.

3 I 1981
Zofia Miklińska reżyseruje *Po kolędzie* wg własnej adaptacji *Szopki krakowskiej* Cierniaka w Teatrze Lalki „Tęcza" w Słupsku. W tym sezonie reżyseruje jeszcze *Janosika* Brylla (*Na szkle malowane*) we własnej adaptacji, z muzyką Katarzyny Gaertner (30 IV 1981).

6 I 1981
Emilia Umińska reżyseruje *Ludową szopkę polską* Jurkowskiego w Teatrze Lalki i Aktora „Kacperek" w Rzeszowie.

10 I 1981
Premiera sztuki Krystyny Wodnickiej *Czarodziejskie krzesiwo* wg Andersena, ze scenografią Elżbiety Iwony Dietrych w Teatrze Dramatycznym w Legnicy.

15 I 1981
Beata Artemska reżyseruje operetkę Lehára *Carewicz* w Teatrze Muzycznym w Szczecinie.

17 I 1981
Ewa Kutryś reżyseruje *Czwartkowe damy* Loleh Bellon, ze scenografią Barbary Zawady w Teatrze im. Słowackiego w Krakowie, na Scenie Miniatura.

17 I 1981
Elwira Turska reżyseruje *Non Stop* Bordowicza, ze scenografią Barbary Stopki, w Teatrze im. Wandy Siemaszkowej w Rzeszowie.

18 I 1981
Wieczór z Marią Wójcikowską, recital na Małej Scenie w Tarnowskim Teatrze im. Solskiego.

23 I 1981
Premiera sztuki Marii Kownackiej *O straszliwym smoku i dzielnym szewczyku, przepięknej królewnie i królu Gwoździku* w Teatrze Polskim w Bielsku-Białej.

29 I 1981
Barbara Czaplikowska reżyseruje *Kandydę* Shawa w Teatrze im. Osterwy w Lublinie.

31 I 1981
Krystyna Meissner reżyseruje *Sto rąk, sto sztyletów* Żurka w Lubuskim Teatrze im. Kruczkowskiego w Zielonej Górze.

1 II 1981
Ewa Bułhak reżyseruje *Odprawę posłów greckich* Kochanowskiego w Teatrze im. Kochanowskiego w Opolu.

2 II 1981
Alicja Dankowska inscenizuje i reżyseruje *La Verita in Cimento* Vivaldiego, w scenografii Barbary Jankowskiej i z kierownictwem muzycznym Zofii Urbanyi-Krasnodębskiej, na Scenie Kameralnej, w Sali im. Młynarskiego w Teatrze Wielkim w Warszawie.

6 II 1981
Irma Czaykowska reżyseruje *Gbury* Goldoniego w Teatrze im. Mickiewicza w Częstochowie, gdzie jest w zespole artystycznym. Scenografia Irena Burke.

12 II 1981
Premiera sztuki Marii Kownackiej *Szewczyk Dratewka* na Scenie „Wędrownej" Wrocławskiego Teatru Lalek.

13 II 1981
Olga Lipińska reżyseruje w Teatrze Komedia w Warszawie, którego jest dyrektorem i kierownikiem artystycznym, *Ja się nie boję braci Rojek* wg Gałczyńskiego.

„[...] inscenizacja tekstów autora *Babci i wnuczka*, zatytułowana przez adaptatorkę *Ja się nie boję braci Rojek*, nie wydaje się ani bezpośrednim nawiązaniem do tego, co nam przynoszą nasze niełatwe czasy, ani też nie usiłuje zasilić nurtu odnowy strumyczkiem poezji Gałczyńskiego. Lipińska i tym razem pozostała wierna swojemu ulubionemu kierunkowi natarcia: jest nim współczesny – niemal «socjalistyczny» – mieszczanin. […] Wydaje się, że Lipińska nie bardzo chce i umie się pogodzić z publicznością swojego teatru, której nawyki i upodobania odziedziczyła po poprzednich dyrekcjach, a których najwyraźniej nie podziela". Irena Kellner, *Gałczyński w kabareciku czyli o niekonsekwencji*, „Teatr" nr 9/1981.

14 II 1981
Teresa Żukowska reżyseruje *Anioła i czarta* Crommelyncka w Teatrze im. Horzycy w Toruniu.

18 II 1981
Premiera *Skiza* Gabrieli Zapolskiej , ze scenografią Krystyny Kamler, na Sali Prób Teatru Dramatycznego m.st. Warszawy.

21 II 1981
Premiera *Ani z Zielonego Wzgórza* Lucy Maud Montgomery w Teatrze im. Fredry w Gnieźnie.

27 II 1981
Elżbieta Bukowińska reżyseruje *Wszystkie spektakle zarezerwowane* wg tekstow Barańczaka, Dymarskiego, Karaska, Kelusa, Kornhausera, Krynickiego, Ewy Lipskiej, Moczulskiego, Polkowskiego, Wojciechowskiego, Zagajewskiego, we własnym układzie tekstów (z Piotrem Mitznerem) w Teatrze Powszechnym w Warszawie.

28 II 1981
Maria Wachowiak reżyseruje *Umrzeć ze śmiechu* Janczarskiego w Teatrze Dramatycznym im. Węgierki w Białymstoku na Scenie Małej.

1 III 1981
Inna Korogid reżyseruje *Gniazdo głuszca* Rozowa, w scenografii Aleksandry Sell-Walter, w Teatrze Nowym im. Morcinka w Zabrzu.

7 III 1981
Halina Dzieduszycka reżyseruje *Szczęśliwe wydarzenie* Mrożka w Teatrze Dramatycznym w Legnicy.

7 III 1981
Jowita Pieńkiewicz reżyseruje sztukę *Człowiek i cień* Szwarca, w scenografii Liliany Jankowskiej, w Teatrze im. Horzycy w Toruniu.

20 III 1981
Premiera *Moralności pani Dulskiej* Gabrieli Zapolskiej w reżyserii Jadwigi Chojnackiej i scenografii Ewy Kałczak w Teatrze im. Tuwima w Łodzi.

21 III 1981
Stefania Domańska reżyseruje *Śluby panieńskie* Fredry, ze scenografią Teresy Ponińskiej, w Teatrze im. Osterwy w Gorzowie Wielkopolskim.

21 III 1981
Wanda Byrska reżyseruje *Jeden promyk słońca* Popescu w Teatrze Lalki „Tęcza” w Słupsku.

24 III 1981
Bogusława Czosnowska reżyseruje *Mozarta i Salieriego* Rimskiego-Korsakowa w Krakowskim Teatrze Muzycznym.

28 III 1981
Alicja Choińska reżyseruje *Polowanie na lisa* Mrożka, ze scenografią Teresy Darochy, w Teatrze Dramatycznym im. Szaniawskiego w Płocku.

28 III 1981
Halina Mikołajska reżyseruje *Iwonę księżniczkę Burgunda* Gombrowicza, w scenografii Zofii Maciejewskiej, w Lubuskim Teatrze im. Kruczkowskiego w Zielonej Górze.

III 1981
Druk w „Dialogu" (nr 3/1981) sztuki Ewy Zadrzyńskiej *Nocne usługi.*

3 IV 1981
Premiera *Relacji* Hanny Krall w opracowaniu dramaturgicznym Zofii Kucówny i z jej udziałem w Teatrze Małym w Warszawie (scena Teatru Narodowego).

„Podstawą przedstawienia stały się drukowane niedawno wywiady-reportaże Hanny Krall, poświęcone ludziom, których biografie symbolizują jawnie zwrotne momenty, jak też prawidłowości naszej najnowszej historii. [..] wolę relację Goździka w wykonaniu Henryka Machalicy wykonaną przez niego samego bez Zofii Kucówny w roli dziennikarki. Podobnie Zofia Kucówna jest przekonująca, prawdziwa i dramatycznie poruszająca wtedy, gdy mówi za Annę Walentynowicz. Gdy mówi za Hannę Krall, sama sobie rozbija nastrój, pryska gdzieś kontakt z widzem i zrozumienie dla dramatyzmu losów bohaterki".
Elżbieta Baniewicz, *Aktualność „Relacji"*, „Teatr" nr 12/1981.

4 IV 1981
Izabella Cywińska reżyseruje *Judasza z Kariothu* Rostworowskiego w Teatrze Nowym w Poznaniu, którego jest dyrektorem.

„Izabella Cywińska w pracy nad tekstem sztuki […] wykroczyła poza zwyczajowo przyjęte rozmiary ingerencji reżyserskiego ołówka. To, co zrobiła, jest raczej adaptacją niż skrótem. Tym bardziej, że nie ograniczyła się do cięć tekstu: stworzyła nową całość, otwierając i zamykając spektakl słynną sceną z aktu piątego, w której Judasz wyznaje, że zdradził Jezusa. […] Cywińska w eseju Marii Czanerle znalazła nie tylko poparcie dla daleko idącej ingerencji w tekst Judasza, ale i bardzo ponętną propozycję odczytania dramatu. […] Judasz to pierwszy ideolog i działacz, który swoj plebejski materializm przeciwstawił abstrakcyjnemu idealizmowi nowej nauki. […] Rozsuwa się kurtynka z *Ostatnią Wieczerzą* i odsłania […] Dwunastu Apostołów przy długim stole […]. W ten zmitologizowany świat wkracza gwałtownie Judasz w czarnym, współczesnym, sztruksowym ubraniu".
Elżbieta Żmudzka, *Judasz – po latach nieobecności*, „Teatr" nr 11/1981.

5 IV 1981
Premiera sztuki Jekateriny Borisowej *Złoty kluczyk czyli Niezwykłe przygody Buratina* , z lalkami Gizeli Karłowskiej i muzyką Wandy Dubanowicz w Białostockim Teatrze Lalek.

10 IV 1981
Ewa Kutryś reżyseruje *Wesele raz jeszcze* Krasińskiego, ze scenografią Barbary Zawady, w Teatrze „Bagatela" im. Boya-Żeleńskiego w Krakowie.

11 IV 1981
Bogusława Czosnowska reżyseruje *Wesele Figara* Mozarta, ze scenografią Jadwigi Pożakowskiej i Bubella, w Operze i Filharmonii Bałtyckiej w Gdańsku.

11 IV 1981
Maria Fołtyn reżyseruje operę *Maria Stuart* Twardowskiego w Teatrze Wielkim w Łodzi.

„Znając temperament artystyczny Marii Fołtyn i znając losy Marii Stuart, w drodze do Łodzi myślałem, że jako kobiety obie Marie odnajdą nici porozumienia i dzięki temu postać królowej zyska przekonującą interpretację. I nie wiem w końcu czy to wina reżyserki, czy odtwórczyni roli tytułowej, czy po prostu obie panie nie zrozumiały się nawzajem? Faktem jest, że postać Marii Stuart [Teresa May-Czyżowska] w ruchu i geście, w środkach wyrazu, bardziej przypominała XIX-wieczny teatr operowy pełen pretensjonalności, niż współcześnie pomyślany dramat muzyczny".
Wacław Panek, *„Maria Stuart" i sukces debiutanta*, „Teatr" nr 11/1981.

12 IV 1981
Premiera sztuki Alice Toen *Kot w butach* , ze scenografią Marii Adamskiej, z muzyką Marzeny Mikuły w Tarnowskim Teatrze im. Solskiego.

25 IV 1981
Romana Próchnicka reżyseruje *Cień* Młynarskiego wg Szwarca w Teatrze im. Bogusławskiego w Kaliszu, którego Próchnicka jest dyrektorem i kierownikiem artystycznym. Scenografia Jadwiga Czarnocka. W tym sezonie reżyseruje jeszcze *Proces* Kafki na Scenie „Studio", również w scenografii Czarnockiej (12 XII 1980).

25 IV 1981
Premiera sztuki Joanny Gorczyckiej *Król Midas i kot,* w Teatrze Lalka w Warszawie.

26 IV 1981
Premiera sztuki Zofii Nawrockiej *Maski Mistrza Fantaski* w Teatrze Animacji w Jeleniej Górze.

27 IV 1981
Premiera sztuki Wandy Chotomskiej *Legendy Polskie (O młynku z Wieliczki. O smoku wawelskim. O sielawowym królu)* w Teatrze Lalek „Fraszka" w Warszawie.

30 IV 1981
Jitka Stokalska reżyseruje *Don Pasquale* Donizettiego w Warszawskiej Operze Kameralnej w Warszawie.

13 V 1981
Anna Lutosławska reżyseruje *Dulle Griet* Grochowiaka, ze scenografią Anny Sekuły, w Teatrze im. Słowackiego w Krakowie.

16 V 1981
Premiera sztuki Joanny Kulmowej *Historia o ptaku Cis*, ze scenografią Alicji Kuryło, w Teatrze Lalek „Banialuka" w Bielsku-Białej.

17 V 1981
Premiera sztuki Ewy Szelburg-Zarembiny *Za siedmioma górami* w reżyserii i choreografii Barbary Fijewskiej, ze scenografią Iwony Zaborowskiej, w Teatrze Nowym w Łodzi. Zaborowska należy do zespołu artystycznego teatru.

17 V 1981
Premiera *Ania czy Mania* Ewy Marcinkówny, , w scenografii Elżbiety Oyrzanowskiej-Zielonackiej, pod kierownictwem muzycznym Marzeny Mikuły w Teatrze Nowym im. Morcinka w Zabrzu.

20 V 1981
Joanna Piekarska opracowuje tekst i reżyseruje *Przygody Koziołka Matołka* Janiny Morawskiej i Róży Ostrowskiej wg Makuszyńskiego w Teatrze Lalek „Rabcio" w Rabce. W tym sezonie Piekarska reżyseruje tam jeszcze (oraz opracowuje tekst) *Królową Śniegu* Szwarca wg Andersena z tekstami piosenek Anny Świrszczyńskiej (22 XI 1980).

23 V 1981
Danuta Jagła reżyseruje *Czarodzieja ze Szmaragdowego Ogrodu* Bauma w elbląskim Teatrze Dramatycznym.

V 1981
Druk w „Dialogu" (nr 5/1981) sztuki Ewy Lipskiej *Nie o śmierć tutaj chodzi lecz o biały kordonek.*

1 VI 1981
Irena Dragan reżyseruje *Tymoteusza wśród wilków* Wilkowskiego ze scenografią Heleny Naksianowicz w Teatrze Lalki i Aktora „Kubuś" w Kielcach.

6 VI 1981
Jowita Pieńkiewicz reżyseruje *Śluby panieńskie* Fredry, ze scenografią Teresy Darochy, w Teatrze Dramatycznym w Słupsku.

12 VI 1981
Maria Straszewska reżyseruje *Mizantropa* Moliera w Teatrze Kameralnym w Warszawie (scena Teatru Polskiego).

20 VI 1981
Halina Dobrowolska reżyseruje swój tekst *Awaria*, ze scenografią Teresy Ponińskiej, na Sali Prób Teatru Dramatycznego m.st. Warszawy.

20 VI 1981
Maria Fołtyn reżyseruje i inscenizuje *Trubadura* Verdiego, ze scenografią Jadwigi Jarosiewicz i choreografią Marty Bochenek, w Operze Śląskiej w Bytomiu.

21 VI 1981
Jitka Stokalska reżyseruje *Aptekarza* Haydna, ze scenografią Łucji Kossakowskiej, na Scenie Marionetkowej Warszawskiej Opery Kameralnej.

25 VI 1981
Ewa Kołogórska reżyseruje *Dobranoc Bettino* Kramera w Teatrze Muzycznym w Szczecinie.

27 VI 1981
Irena Maślińska reżyseruje *Marię* Malczewskiego, w scenografii Jadwigi Pożakowskiej, w Teatrze Wybrzeże w Gdańsku.

28 VI 1981
Premiera sztuki Ewy Szelburg-Zarembiny *Za siedmioma górami* w Teatrze Polskim w Bydgoszczy.

3 VII 1981
Matylda Krygier reżyseruje *Samotność długodystansowca* Zawadzkiego w Teatrze Dramatycznym im. Szaniawskiego w Płocku. Scenografia: Hanna Chrościcka.

9 VII 1981
Ewa Nahlik robi scenografię do *Tysiąca franków nagrody* Hugo w Teatrze Nowym w Warszawie.

„Umowna, dowcipna scenografia Ewy Nahlik, utrzymana w jarmarcznym stylu, sugerowałaby co prawda właściwe podejście inscenizatora do tekstu; niestety spektakl tego nie potwierdził. Reżyser nie potrafił bowiem udowodnić na scenie, dlaczego w ogóle go ta pozycja skusiła – musiał więc wraz z nią ponieść klęskę".
Zofia Sieradzka, *Tysiąc franków nagrody – na straty*, „Teatr" 23–24/1981.

6 VIII 1981
Zofia Petri (z Michałem Pawlickim) reżyseruje *Obronę Sokratesa* Platona na Scenie Kameralnej w Teatrze Śląskim im. Wyspiańskiego w Katowicach.

29 VIII 1981
Umrzeć ze śmiechu Janczarskiego w realizacji i wykonaniu Janiny Bocheńskiej i Ewy Nawrockiej na Scenie Małej w Teatrze Polskim w Szczecinie.

Sezon 1981/1982

6 IX 1981
Barbara Rychłowska-Kulikowska reżyseruje *Przygody Pifa* Jewgieniji Żukowskiej i Mirji Astrachan w Teatrze Dzieci Zagłębia w Będzinie.

12 IX 1981
Premiera *Słów na trzy dni* Hanny Krall na Scenie Kameralnej Teatru Dramatycznego im. Węgierki w Białymstoku.

19 IX 1981
Krystyna Meissner reżyseruje *Sen nocy letniej* Szekspira na Scenie Dużej w Lubuskim Teatrze im. Kruczkowskiego w Zielonej Górze, w którym jest dyrektorem i kierownikiem artystycznym. W tym samym sezonie na tej samej scenie adaptuje i reżyseruje *Pluskwę* Majakowskiego (30 I 1982). Projekt sceniczny Aleksandra Semenowicz.

19 IX 1981
Premiera *Rytmów i nastrojów* na Scenie Kameralnej Teatru Wielkiego w Warszawie, w Sali im. Młynarskiego. Teksty do pieśni Ewy Demarczyk, Torre Bodet. Baczyński, bibilijna Księga Salomona, Maria Pawlikowska Jasnorzewska, Cendrars, Kacper, Gabriela Mistral, Rostworowski, Trakl, Tuwim.

20 IX 1981
Premiera *Czarodziejskiego krzesiwa* Krystyny Wodnickiej według Andersena w Teatrze im. Horzycy w Toruniu.

26 IX 1981
Premiera *Relacji* Hanny Krall na Małej Scenie Tarnowskiego Teatru im. Solskiego. , scenografia Maria Adamska.

3 X 1981
Premiera *Dziewięćdziesiątego trzeciego* Stanisławy Przybyszewskiej na Scenie Kameralnej Lubuskiego Teatru im. Kruczkowskiego w Zielonej Górze.

3 X 1981
Premiera *Krainy uśmiechu* Lehára w Operetce Wrocławskiej pod kierownictwem muzycznym Marii Oraczewskiej-Skorek, która jest także jednym z dyrygentów w zespole artystycznym operetki.

7 X 1981
Jitka Stokalska reżyseruje *Intermedium komediowe* Scarlattiego w Warszawskiej Operze Kameralnej, w której należy do zespołu artystycznego. W tym samym sezonie i w tym samym teatrze Stokalska reżyseruje wznowienie (28 X 1981) *Arianny* Haendla (premiera 3 VI 1977). Kostiumy Małgorzata Treutler.

10 X 1981
Premiera *Relacji* Hanny Krall w Teatrze im. Mickiewicza w Częstochowie.

17 X 1981
Premiera *Pamiętnika z powstania warszawskiego* Białoszewskiego w adaptacji i wykonaniu Jolanty Banak na Słupskiej Scenie Monodramu, przedstawienie grane na Scenie Kameralnej Teatru Dramatycznego i Orkiestry Kameralnej lub w Zamku Książąt Pomorskich w Słupsku.

18 X 1981
Elżbieta Bukowińska (PWST Warszawa – warsztat) reżyseruje *Bez ingerencji cenzury* w Teatrze im. Horzycy w Toruniu. Autorzy tekstów: Barańczak, Dymarski, Karasek, Kelus, Kornhauser, Krynicki, Ewa Lipska, Moczulski, Polkowski, Zagajewski.

24 X 1981
Maria Kaniewska reżyseruje *Damy i huzary* Fredry na Dużej Scenie Teatru Dramatycznego im. Szaniawskiego w Płocku. Choreografia Krystyna Marynowska.

24 X 1981
Olga Lipińska inscenizuje i reżyseruje *Czarodziejski flet* Mozarta w Operze Śląskiej w Bytomiu.

24 X 1981
Romana Próchnicka reżyseruje *Marię i Magdalenę* Magdaleny Samozwaniec w Teatrze im. Bogusławskiego w Kaliszu. Scenografia Jadwigi Czarnockiej (należącej do zespołu artystycznego teatru). W tym samym sezonie i teatrze na Scenie Dużej reżyseruje *Wesele*

Wyspiańskiego (24 IV 1982), dekoracje Jadwigi Czarnockiej (z zespołu artystycznego teatru), kostiumy Halina Zalewska.

„ *Wesele* kaliskie, jedno z moich najżywszych przeżyć teatralnych w ostatnim okresie. Wszelkie analogie rzeczywistości *Wesela* z rzeczywistością aktualnie doświadczaną są uzasadnione do pewnych tylko granic, bo nasuwa je – pomimo przeobrażeń historycznych – ciągle pulsujący w nas niepokój, stan oczekiwania pełen zwątpień i nadziei. […] Czy same akcenty podkreślające teraźniejszość, drążące hic et nunc, wybroniłyby jego doniosłość? Złożyło się na nią co najmniej kilka momentów. M.in. Logika przewodu interpretacyjnego, biorąca za punkt wyjścia nawiązanie do starej, ale przenikliwej wykładni St. Lacka, według której nos dokonuje oceny obu jakby planów rzeczywistości, również on reinterpretuje plan nadrzędny, symboliczno-historyczny. Wdzięk i świeżość słowa, czytelność zdarzeń, sugestywność nastroju – to kolejne walory, uzyskane dzięki prawdziwie zespołowej pracy […]. Jest to ostatnia reżyseria Romany Próchnickiej za jej kaliskiej dyrekcji. […] I oto wyjeżdża, zespół rozsypuje się. Szkoda, że tyle trudu i wysiłku, inteligencji i wyobraźni, z których narodził się artystyczny teatr, przechodzi już na karty historii”.
Stanisław Kaszyński, *W Kaliszu po raz dwudziesty drugi*, „Teatr” nr 1/1982.

„Obsypane nagrodami na KST *Wesele* Wyspiańskiego w reżyserii Romany Próchnickiej postawiono już na równi z pracami Wajdy, Grudy, Hanuszkiewicza i Grzegorzewskiego. Taka mitologizacja tylko szkodę wyrządza spektaklowi, w którym jest kawał arcyrzetelnej roboty teatralnej i ziarno nowatorskiej interpretacji, ale też niewiele więcej. Efektowny pomysł sprowadzenia wszystkich osób dramatu do wcieleń improwizującego narodową psychodramę Nosa obrócił się ostatecznie przeciwko przedstawieniu, bo nie udało się go realizatorom całkowicie umotywować [...]”.
Barbara Osterloff, *Bez blasku*, „Teatr” nr 1/1982.

25 X 1981
Krystyna Żylińska reżyseruje *Tajemnicę złotego kluczyka* Jekateriny Borisowej na Scenie Lalkowej Lubuskiego Teatru im. Kruczkowskiego w Zielonej Górze. Scenografia Barbara Wolniewicz.

29 X 1981
Wanda Laskowska reżyseruje *Czwartkowe damy* Loleh Bellon w Małej Sali w Teatrze Nowym w Łodzi. Scenografia Barbara Jankowska. W tym samym sezonie reżyseruje również w tym teatrze w Dużej Sali *Miarkę za miarkę* Szekspira (25 IV 1982).

„Niczego pozytywnego nie można napisać o Szekspirowskiej *Miarce za miarkę*. Zamiar interpretacyjny został tak poplątany i wręcz zamazany, że wolno by zapytać reżyserkę, dlaczego zainteresowało ją to dzieło, wieloznaczne i zawiłe, o poetyce niejednorodnej. Nadto wykorzystała aż dwa przekłady (Ulricha i Chwalewika) pochodzące z dwóch wieków... Ten brak słuchu, pomijając inne ważne kwestie wywołuje zdziwienie, zwłaszcza wobec reżysera o dużym doświadczeniu”.
Stanisław Kaszyński, *W Kaliszu po raz dwudziesty drugi*, „Teatr” nr 1/1982.

30 X 1981
Jowita Pieńkiewicz układa tekst i reżyseruje *Sejm kobiet* Arystofanesa na Scenie Dużej Teatru Dramatycznego i Orkiestry Kameralnej w Słupsku, w którym należy do zespołu artystycznego. W tym samym sezonie Pieńkiewicz pisze scenariusz i reżyseruje również w

tym teatrze i na tej samej scenie *Wykład o Witkacym* – w programie *Nowe Wyzwolenie* Witkiewicza, scenografia według projektu Witkacego Teresa Darocha.

31 X 1981
Ewa Lassek reżyseruje *Kurhanek Maryli* Mickiewicza w Teatrze „Bagatela" im. Boya-Żeleńskiego w Krakowie. Układ tekstu Joanna Olczak-Ronikier, kierownik artystyczny tego teatru.

8 XI 1981
Premiera *Wnętrza* (*Bajka o .., Ptam*) Krystyny Miłobędzkiej w Opolskim Teatrze Lalki i Aktora im. Smolki.

11 XI 1981
Irina Niculescu (Rumunia) reżyseruje *Pory roku źrebaka* Simona w Teatrze Lalki i Aktora „Baj" w Warszawie. Scenografia Mioara Buescu (Rumunia).

12 XI 1981
Stefania Domańska reżyseruje *Mieszczan* Gorkiego na Scenie Kameralnej Teatru Śląskiego im. Wyspiańskiego w Katowicach. Scenografia Liliana Jankowska, muzyka Halina Kalinowska. W tym samym sezonie Domańska reżyseruje także *Obronę genów* Cwojdzińskiego w Teatrze im. Tuwima w Łodzi ze scenografią Ewy Kałczak (17 VI 1982).

13 XI 1981
Premiera *O Kasi, co gąski zgubiła* Marii Kownackiej na Scenie Dzieci w Białostockim Teatrze Lalek. , współpraca reżyserska Krystyna Matuszewska.

14 XI 1981
Bogumiła Rzymska reżyseruje *Baśń o żebraku Iwanie i jego ośle* Słobodzianka w Teatrze Lalek „Pinokio" w Łodzi. Scenografia Maria Kostrzewska (asystent) należąca do zespołu artystycznego teatru.

15 XI 1981
Emilia Umińska reżyseruje *Przygody rozbójnika Rumcajsa* Čtvrtka na Scenie „Marcinek" w Poznańskim Teatrze Lalki i Aktora w Poznaniu. Muzyka Katarzyna Gaertner. W tym samym sezonie Umińska reżyseruje także *Księcia Portugalii* Knautha w Teatrze Lalki i Aktora „Kacperek" w Rzeszowie (2 V 1982).

20 XI 1981
Monika Snarska inscenizuje i reżyseruje *Złote jabłko i dziewięć pawi* Dobričanina w Teatrze Lalek „Guliwer" w Warszawie. Teksty piosenek Barbara Lewandowska. W tym samym sezonie i teatrze Snarska inscenizuje i reżyseruje *Przygody misia Tymoteusza* Wilkowskiego (13 I 1982).

21 XI 1981
Lidia Wróbel reżyseruje *Zimową przygodę* Raua w Śląskim Teatrze Lalki i Aktora „Ateneum" w Katowicach. Scenografia Alicja Kuryło należąca do zespołu artystycznego teatru.

23 XI 1981
Premiera *Łotrzyc* Agnieszki Osieckiej w Sali Prób w Teatrze Współczesnym w Szczecinie, .

27 XI 1981
Maria Straszewska reżyseruje *Ziemia nie jest jedyna* Zawieyskiego w Teatrze Kameralnym (scena Teatru Polskiego) we Wrocławiu, w którym należy do zespołu. Scenografia Marta Hubka.

27 XI 1981
Grażyna Chorążyczewska pisze scenariusz, reżyseruje i robi scenografię do *Świateł cyganerii* Valle Inclàna na Scenie Głównej w Teatrze Studio w Warszawie. Opracowanie muzyczne Anna Wenclik.

28 XI 1981
Beata Artemska reżyseruje *Pannę Wodną* Lawiny-Świętochowskiego w Teatrze Muzycznym w Poznaniu, scenografia Barbara Wolniewicz.

29 XI 1981
Krystyna Tyszarska reżyseruje *Jana Macieja Karola Wścieklicę* Witkiewicza na Dużej Scenie w Teatrze Dramatycznym w Elblągu, scenografia Barbara Jankowska.

5 XII 1981
Teresa Żukowska reżyseruje *Skamieniały las* Sherwooda w Teatrze Popularnym w Warszawie, w którym należy do zespołu, scenografia Teresa Ponińska. W tym samym sezonie i teatrze reżyseruje również *Śniadanie u Desdemony* Krasińskiego. Scenografia także Teresa Ponińska (24 IV 1982).

5 XII 1981
Premiera *O złym księciu Popielu* Anny Świrszczyńskiej w Teatrze Dzieci Zagłębia w Będzinie. scenografia Elżbieta Oyrzanowska-Zielonacka.

5 XII 1981
Aleksandra Dukland reżyseruje *Opowieść gwiazdkową*, której jest autorką ze Schneiderem, w Teatrze Lalek „Czerwony Kapturek" w Olsztynie, scenografia Joanna Rybińska, muzyka Wanda Dubanowicz.

6 XII 1981
Joanna Piekarska reżyseruje i układa choreografię do *Kramiku dziadka Mikołaja* Natalii Gołębskiej w Teatrze „Lalka" w Warszawie, scenografia Gizela Karłowska, muzyka Wanda Dubanowicz. W tym samym sezonie inscenizuje, reżyseruje i układa choreografię do *Koziołka Matołka* Makuszyńskiego w Teatrze Lalki i Aktora „Baj Pomorski" w Toruniu (adaptacja Janina Morawska, Halina Naszarkowska i Róża Ostrowska, prem. 9 I 1982) oraz reżyseruje i układa choreografię do *Cudownej lampy Alladyna* swojego autorstwa według Leśmiana również w „Baju Pomorskim" (30 V 1982).

12 XII 1981
Zofia Miklińska reżyseruje *Nieznośne słoniątko* Barbary Kościuszko według Kiplinga w Teatrze Lalki „Tęcza" w Słupsku. Miklińska należy do zespołu artystycznego „Tęczy". W tym samym sezonie i teatrze reżyseruje także *Balladę o bochenku chleba* Wojnarowskiego, ze scenografią Aliny Afanasjew (12 V 1982).

13 XII 1981 [?]
Premiera *O straszliwym smoku i dzielnym szewczyku, prześlicznej królewnie i królu Gwoździku* Marii Kownackiej w Teatrze Lalki i Aktora „Kubuś" w Kielcach, , scenografia Lidia Wopaleńska.

21 XII 1981
Maria Billiżanka inscenizuje i reżyseruje *Czerwonego Kapturka* Szwarca na Scenie Operetkowej Opery i Operetki w Krakowie, scenografia Jolanta Boni-Marczyńska, układ taneczny Grażyna Karaś.

23 XII 1981
Premiera *Kopciuszka* i *Czerwonego Kapturka* Hanny Januszewskiej według Perraulta w Teatrze Lalek „Arlekin" w Łodzi.

31 XII 1981
Irena Dragan reżyseruje *Malutką czarownicę* Preusslera w Teatrze Lalki i Aktora „Kubuś" w Kielcach. Dragan jest dyrektorem i kierownikiem literackim „Kubusia". Scenografia Zofia Czechlewska-Ossowska. W tym samym sezonie i teatrze Dragan reżyseruje również *Baranki i ospały diabeł, Baranki i czarci Ogień* Jaroša, ze scenografią Helena Naksianowicz (16 V 1982).

9 I 1982
Danuta Mancewicz reżyseruje *Podróż z panem Brzechwą* Wandy Chotomskiej na Scenie Dużej w Teatrze im. Osterwy w Gorzowie Wielkopolskim.

12 I 1982
Premiera *Kolęd i pastorałek* Zofii Watrak według Kolberga w Teatrze Lalki i Aktora „Miniatura" w Gdańsku. Watrak jest kierownikiem artystycznym w „Miniaturze".

15 I 1982
Ewa Petelska reżyseruje *Krotochwile miłosne: Oświadczyny i Niedźwiedź* Czechowa na Scenie Kameralnej Teatru Dramatycznego im. Węgierki w Białymstoku.

15 I 1982
Premiera *Betlejem polskiego* Rydla we współpracy reżyserskiej Barbary Stesłowicz na Scenie Dużej Teatru Polskiego w Szczecinie. Muzyka do piosenki i tańca śmierci Jolanta Szczerba-Kanik.

16 I 1982
Urszula Petryszyn i Małgorzata Dwornik adaptują, reżyserują, tworzą scenografię i muzykę do *Wyliczanek opowiadanek* według wierszy Brzechwy, Tuwima i autorów nieznanych w Teatrze Lalek „Banialuka" w Bielsku-Białej.

17 I 1982
Premiera *Niespodzianek z wyspy Chrupanki* Marii Kossakowskiej i Galewicza w Teatrze Lalek „Pinokio" w Łodzi. scenografia Barbara Witczak.

19 I 1982
Alina Obidniak reżyseruje *Kolędę-nockę* Brylla na Scenie Studyjnej w Teatrze im. Norwida w Jeleniej Górze, w którym jest dyrektorem i kierownikiem artystycznym. Scenografia Grażyna Chorążyczewska z zespołu artystycznego tego teatru.

31 I 1982
Halina Dzieduszycka reżyseruje *Błękitnego kota* Jadwigi Szajny-Lewandowskiej na Scenie Dużej Opery we Wrocławiu. Choreografia Klara Kmitto. Dzieduszycka należy do zespołu artystycznego opery.

4 II 1982
Premiera *Moralności pani Dulskiej* Gabrieli Zapolskiej na Dużej Scenie Teatru Dramatycznego im. Szaniawskiego w Płocku, scenografia Teresa Darocha.

16 II 1982
Irena Byrska (z Tadeuszem Byrskim) reżyserują *Przed sklepem jubilera* Wojtyły w Teatrze Kameralnym w Sopocie (scena gdańskiego Teatru Wybrzeże).

20 II 1982
Premiera *O krasnoludkach i sierotce Marysi* Marii Konopnickiej w Teatrze Ludowym w Nowej Hucie.

21 II 1982
Premiera *Niedzieli z tatusiem, czyli spacerkiem po teatrze* na Scenie Dużej w Teatrze na Targówku w Warszawie. Teksty: Bom, Anna Amarylis, Brzechwa, Rymarz, Baszkowski, Daukszewicz.

24 II 1982
Premiera *Festiwalu za 100 zł* w Teatrze Syrena w Warszawie. Teksty: Maria Czubaszek, Agnieszka Osiecka, Daukszewicz, Groński, Jaroszyński, Kleyny, Kreczmar, Mogielnicki, Passent, Potemkowski, Urban.

27 II 1982
Premiera *Kobiety bez skazy* Gabrieli Zapolskiej na Scenie Kameralnej w Teatrze Polskim w Bydgoszczy, scenografia Elżbieta Iwona Dietrych.

27 II 1982
Halina Machulska adaptuje i reżyseruje *Kubuś szuka Małego* Milne'a w Teatrze Ochoty w Warszawie, w którym jest kierownikiem artystycznym (razem z Janem Machulskim).

27 II 1982
Premiera sztuki *Spartolino, czyli jak Rzempoła ze szwagrem Pitołą stracha przydybali* Urszuli Kozioł w Ośrodku Teatru Otwartego Kalambur we Wrocławiu.

„*Spartolino* jest satyryczną współczesną komedią muzyczną. [...] obok udanego tekstu jest tu dobra muzyka [...]. […] zaczyna on [teatr Urszuli Kozioł dla młodzieży] urastać do rangi zjawiska artystycznego i rokuje najlepsze nadzieje na przyszłość. Że zaś podoba się nie tylko dorosłym jurorom – świadczy fakt przyznania przez jury dziecięce Festiwalu palmy pierwszeństwa jeleniogórskiemu spektaklowi *Króla malowanego* w reżyserii Aliny Obidniak".

Irena Kellner, *Ważny – niedoceniany*, „Teatr” nr 10/1983.

Tekst Joanny Godlewskiej, *Dramaty Urszuli Kozioł* ukaże się w „Teatrze” nr 11/1983.

5 III 1982
Halina Gryglaszewska reżyseruje *Niebieskiego ptaka* Maeterlincka w Teatrze im. Słowackiego w Krakowie.

5 III 1982
Ewa Kołogórska reżyseruje *Spazmy modne* Bogusławskiego na Dużej Scenie w Teatrze Współczesnym w Szczecinie. Scenografia Barbara Jankowska. W tym samym sezonie Kołogórska reżyseruje też (z Tadeuszem Bursztynowiczem) *Halkę* Moniuszki w Teatrze Muzycznym w Szczecinie (17 VI 1982).

13 III 1982
Premiera *Moralności pani Dulskiej* Gabrieli Zapolskiej na Dużej Scenie w Teatrze im. Jaracza w Olsztynie, scenografia Maria Janczarska-Bogacka.

20 III 1982
Barbara Fijewska (i Feridun Erol) reżyserują *Szeryfa bandy* Erola i Gorzelskiego w Teatrze Powszechnym w Łodzi. Fijewska była także odpowiedzialna za choreografię i ruch sceniczny.

23 III 1982
Anna Matysiak (PWST Warszawa) reżyseruje *Mniszki* Maneta na Małej Scenie w Teatrze Powszechnym w Warszawie.

27 III 1982
Premiera *Pana Tadeusza* Mickiewicza w Teatrze Narodowym w Warszawie , scenografia Xymena Zaniewska, kostiumy Irena Biegańska.

27 III 1982
Premiera *Moralności pani Dulskiej* Gabrieli Zapolskiej na Dużej Scenie w Teatrze Nowym im. Morcinka w Zabrzu, scenografia Aleksandra Sell-Walter, opracowanie muzyczne Marzena Mikuła.

27 III 1982
Teresa Kujawa inscenizuje i tworzy choreografię do *Mandragory. Mitów. Harnasi* Szymanowskiego na Scenie Dużej Opery we Wrocławiu. Przygotowanie chóru Grażyna Ikowska.

27 III 1982
Premiera *Kota w butach* Alice Toen w Śląskim Teatrze Lalki i Aktora „Ateneum” w Katowicach, scenografia Barbara Grabska-Widera, muzyka Marzena Mikuła.

31 III 1982
Anna Barcikowska reżyseruje na Scenie Dużej w Teatrze na Targówku w Warszawie *Gołoledź* Przybory i Wasowskiego we współpracy reżyserskiej z Aleksandrą Koncewicz.

1 IV 1982
Olga Lipińska adaptuje i reżyseruje *Wdowy* Kertésza w Teatrze Komedia w Warszawie, w którym jest dyrektorem i kierownikiem artystycznym, scenografia Ewa Łaniecka.

4 IV 1982
Premiera *W zielonej krainie Oz* Małgorzaty Goraj, Brylla i Skotnickiego na Scenie Dużej w Teatrze im. Żeromskiego w Kielcach, scenografia Wanda Fik-Pałkowa.

4 IV 1982
Premiera *O Kasi, co gąski pogubiła* Marii Kownackiej na Dużej Scenie Tarnowskiego Teatru im. Solskiego.

20 IV 1982
Premiera *Ucznia czarnoksiężnika* Wandy Żółkiewskiej i Bugajskiego w Teatrze im. Fredry w Gnieźnie.

24 IV 1982
Premiera *Kota w butach* Hanny Januszewskiej w Teatrze Nowym w Warszawie. Przygotowanie muzyczne Halina Prejzner-Karkocha.

26 IV 1982
Olga Lipińska reżyseruje *Balladynę* Słowackiego w Teatrze TV.

30 IV 1982
Krystyna Sznerr reżyseruje *Barona cygańskiego* Straussa na Scenie Operetkowej Opery i Operetki w Krakowie, scenografia Jadwiga Jarosiewicz, choreografia Krystyna Gruszkówna.

2 V 1982
Alicja Choińska reżyseruje *Kocha, lubi, żartuje... Nikt mnie nie zna. Pierwsza lepsza* Fredry w Teatrze Ziemi Pomorskiej w Grudziądzu. Scenografia Barbara Josepyszyn.

2 V 1982
Maria Fołtyn inscenizuje i reżyseruje *Lunatyczkę* Belliniego w Operze Śląskiej w Bytomiu, scenografia Jadwiga Jarosiewicz. W tym samym sezonie opracowuje dramat, inscenizuje (z Marianem Kołodziejem) i reżyseruje *Hrabinę* Moniuszki na Scenie Głównej w Teatrze Wielkim w Warszawie (26 VI 1982).

7 V 1982
Teresa Sawicka reżyseruje *O sobie samej* – poezje Urszuli Kozioł, Ewy Lipskiej i Asji Łamtuginy w Ośrodku Teatru Otwartego Kalambur we Wrocławiu.

8 V 1982
Premiera *Wojny o echo* Vlasty Pospíšilovej w Teatrze Lalek w Wałbrzychu,, przygotowanie wokalne Maria Kwiatkowska.

9 V 1982
Barbara Katarzyna Radecka reżyseruje *Poskromienie złośnicy* Szekspira na Scenie Dużej w Bałtyckim Teatrze Dramatycznym im. Słowackiego w Koszalinie, scenografia Barbara Jankowska.

13 V 1982
Premiera *Jasia i Małgosi* Julii Hartwig i Międzyrzeckiego na Scenie Małej w Teatrze na Targówku w Warszawie, choreografia Irena Klimczak-Olędzka.

22 V 1982
Premiera *Oni z Onigashimy* Marii Kossakowskiej i Galewicza na Scenie Dzieci w Białostockim Teatrze Lalek.

22 V 1982
Premiera *Tygrys tańczy dla Szu-Hin* Anny Świrszczyńskiej w Teatrze „Lalka" w Warszawie, .

22 V 1982
Premiera *O straszliwym smoku, dzielnym szewczyku, prześlicznej królewnie i królu Gwoździku* Marii Kownackiej na Scenie Lalkowej Lubuskiego Teatru im. Kruczkowskiego w Zielonej Górze.

24 V 1982
Aleksandra Koncewicz montuje i reżyseruje spektakl *Maria – Ptak to szerokoskrzydły. Godzina poezji* na Scenie Małej w Teatrze na Targówku w Warszawie, Koncewicz jest także w obsadzie.

V 1982
Druk w „Dialogu" (nr 5/1982) sztuki Hanny Mulewicz *Kolegia są w piątki.*

4 VI 1982
Premiera *Wyprawy Tapatików* Marty Tomaszewskiej i Szymalskiego na Dużej Scenie w Teatrze Dramatycznym im. Szaniawskiego w Płocku.

6 VI 1982
Magda Teresa Wójcik (kierownik artystyczny razem z Henrykiem Boukołowskim) reżyseruje *Ciemności kryją ziemię* Andrzejewskiego w Teatrze Adekwatnym w Warszawie, scenografia Joanna i Zygmunt Zaradkiewiczowie.

12 VI 1982
Hanna Chojnacka reżyseruje i przygotowuje choreografię do *Eugeniusza Oniegina* Czajkowskiego w Operze i Filharmonii Bałtyckiej w Gdańsku.

12 VI 1982
Premiera *Krainy uśmiechu* Lehára w Teatrze Muzycznym w Łodzi pod kierownictwem muzycznym Beaty Ambros, jednego z dyrygentów tego teatru.

18 VI 1982
Aleksandra Mianowska reżyseruje *Tetydę na Skyros* Scarlattiego na Scenie Operowej Opery i Operetki w Krakowie. Kierownictwo muzyczne Ewa Michnik (również w *Królu Rogerze* Szymanowskiego w tym samym sezonie i na tej samej scenie, premiera 24 VI 1982), dyrektor, kierownik artystyczny oraz jeden z dyrygentów w krakowskiej Operze i Operetce. Scenografia Zuzanna Piątkowska.

20 VI 1982
Wieczór baletowy w inscenizacji i choreografii Teresy Kujawy: *Medea* Łuciuka i *Głos kobiecy* Knittela, w Teatrze Wielkim w Łodzi.

26 VI 1982
Premiera *Motyle są wolne* Gershe'a z piosenkami Agnieszki Osieckiej na Scenie Kameralnej w Teatrze Polskim w Bydgoszczy.

26 VI 1982
Premiera *Czarodziejskiego krzesiwa* Krystyny Wodnickiej według Andersena na Dużej Scenie w Teatrze im. Bogusławskiego w Kaliszu.

26 VI 1982
Ewa Gilewska reżyseruje *Pannę Lili i jej dwóch mężów* Drégely'ego w Teatrze „7'15", na scenie Teatru im. Jaracza w Łodzi, scenografia Ewa Mikulska, choreografia Janina Niesobska.

27 VI 1982
Teresa Mróz-Jarząbek reżyseruje *Gamak, czyli beczka śpiewu* Szymalskiego w Teatrze Lalek „Pleciuga" w Szczecinie.

3 VII 1982
Ewa Strządała (PWST Kraków – warsztat) reżyseruje *Policję* Mrożka w Teatrze Dramatycznym im. Szaniawskiego w Wałbrzychu, scenografia Grażyna Żubrowska.

7 VIII 1982
Premiera *Moralności pani Dulskiej* Gabrieli Zapolskiej w reżyserii Marii Kaniewskiej i scenografii Xymeny Zaniewskiej w Teatrze Rozmaitości w Warszawie.

Sezon 1982/1983

7 IX 1982
Alina Obidniak reżyseruje *Króla malowanego* Urszuli Kozioł w Teatrze im. Norwida w Jeleniej Górze, którego jest dyrektorem i kierownikiem artystycznym. Scenografię przygotowała Aleksandra Sell-Walter. W tym samym sezonie reżyseruje też *Wyzwolenie* Wyspiańskiego z projektami kostiumów i fragmentami dekoracji Grażyny Chorążyczewskiej (23 I 1983). Reżyserowała też *Gości hotelu Du Parc* Obidniaka i Wędrychowskiego, ze scenografią Aleksandry Hołowni (15 IV 1983) i *Śpiewam miłosny rym* Norwida na Scenie Studyjnej (30 X 1983).

8 IX 1982
Aleksandra Fichna-Chełkowska tworzy scenografię do sztuki *Dziad wszystkozjad* Hirscha na Scenie Lalkowej Lubuskiego Teatru im. Kruczkowskiego w Zielonej Górze.

11 IX 1982
Liliana Jankowska przygotowuje scenografię do *Rodziny* Słonimskiego w Teatrze Dramatycznym w Gdyni.

18 IX 1982
Łucja Kossakowska wykonuje scenografię do sztuki *Świat tajemnic* Cwojdzińskiego w Teatrze im. Fredry w Gnieźnie.

19 IX 1982
Anna Sekuła przygotowuje scenografię do *Hioba* w Teatrze na Targu Węglowym (Teatrze Wybrzeże) w Gdańsku.

19 IX 1982
Irena Dragan reżyseruje *Tomcia Paluszka* Zaborowskiego w Teatrze Lalki i Aktora „Kubuś" w Kielcach, którego jest dyrektorem i kierownikiem literackim. Scenografia Heleny Naksianowicz. W tym sezonie Dragan reżyseruje jeszcze w swoim teatrze *Małą księżniczkę, czyli o tym jak niewiele brakowało żeby osioł został cesarzem* Kseni Stojanović (15 V 1983), ze scenografią Zofii Czechlewskiej-Ossowskiej.

24 IX 1982
Katarzyna Gałęska tworzy scenografię do *Cypriana Kamila Norwida* w Teatrze im. Fredry w Gnieźnie.

27 IX 1982
Premiera *Do dzieci z montażem reżyserskim* Hanny Aniszewskiej i wg jej scenariusza oraz Małgorzaty Rożniatowskiej w Teatrze na Targówku w Warszawie.

1 X 1982
Barbara Jankowska przygotowuje scenografię do sztuki *Czapa, czyli Śmierć na raty* Krasińskiego w Teatrze Polskim w Szczecinie, w którym jest członkiem zespołu artystycznego.

2 X 1982
Katarzyna Żygulska przygotowuje scenografię do sztuki *Mgła* Jachimowskiego w Teatrze STU w Krakowie, w którym jest członkiem zespołu artystycznego.

2 X 1982
Jadwiga Pożakowska tworzy scenografię do *Fantazego* Słowackiego w Teatrze im. Horzycy w Toruniu.

2 X 1982
Wanda Laskowska reżyseruje *Ciotunię* Fredry w Teatrze im. Bogusławskiego w Kaliszu, scenografia Barbara Jankowska.

8 X 1982
Izabella Cywińska reżyseruje *Wroga ludu* Ibsena w Teatrze Nowym w Poznaniu, którego jest dyrektorem i kierownikiem artystycznym. W tym samym sezonie reżyseruje tam jeszcze *Wizytę starszej pani* Dürrenmatta z kostiumami Ireny Biegańskiej (18 VI 1983).

8 X 1982
Elżbieta Iwona Dietrych przygotowuje scenografię do *Wesela* Wyspiańskiego oraz do *Żartów scenicznych: Jubileusz. Niedźwiedź. Oświadczyny* Czechowa (20 II 1983) i do *Pelikana* Strindberga (22 V 1983 na Scenie Kameralnej) w Teatrze Dramatycznym w Legnicy, w którym jest członkiem zespołu artystycznego.

10 X 1982
Agnieszka Renke przygotowuje scenografię do sztuki *Romeo i Julia* (przedstawienie dyplomowe studentów) Szekspira w Teatrze Dramatycznym w Elblągu.

16 X 1982
Teresa Darocha wykonuje scenografię do *Kochanków z Werony* Iwaszkiewicza w Teatrze Dramatycznym im. Węgierki w Białymstoku.

16 X 1982
Alicja Kuryło tworzy scenografię do *Przygód z Krzywonosem* Pietkiewicza w Śląskim Teatrze Lalki i Aktora „Ateneum" w Katowicach, w którym jest członkiem zespołu artystycznego.

16 X 1982
Teresa Kujawa przygotowuje inscenizację i choreografię do *Mandragory* Szymanowskiego w Teatrze Wielkim w Warszawie. W tym samym sezonie współpracuje tam przy reżyserii *Opowieści Hoffmanna* Offenbacha (20 II 1983).

17 X 1982
Premiera sztuki Hanny Januszewskiej *Czerwona czapeczka* , ze scenografią Jadwigi Mydlarskiej-Kowal, we Wrocławskim Teatrze Lalek.

17 X 1982
Premiera sztuki Lucyny Legut *Planeta Bajka* w Teatrze im. Horzycy w Toruniu, scenografia Jadwiga Pożakowska.

„Najmniej udaną pozycją Festiwalu – sztukę Lucyny Legut *Planeta Bajka* przywiózł z Torunia Teatr im. Horzycy. Wprawdzie scenografia zachwyciła dzieci, które przyznały jej swoją nagrodę (mnie też się bardzo podobał zabawny «bajkolot», zaprojektowany przez Jadwigę Pożakowską), w sumie jednak przemieszanie science-fiction z tradycyjnymi baśniowymi wątkami Baby Jagi i Zbója Madeja nie wypadło zbyt przekonująco. Nieporadne reżysersko i bazujące na nie najlepszym tekście widowisko [...]".
Irena Kellner, *Ważny – niedoceniany*, „Teatr" nr 10/1983).

17 X 1982
Z Księgi Apokryfów Čapka we własnej adaptacji w Teatrze „Bagatela" im. Boya-Żeleńskiego w Krakowie.
20 X 1982
Elżbieta Oyrzanowska-Zielonacka przygotowuje scenografię do *Bajki o dobrym smoku* Dvorsky'ego oraz do sztuki *Historia nie z tej ziemi i jamnik Doremi* Poprawskiego (14 XII 1982) w Teatrze Dzieci Zagłębia w Będzinie.

23 X 1982
Łucja Sobczak przygotowuje scenografię (razem z Brunonem Sobczakiem) do *Niemców* Kruczkowskiego oraz do sztuki *Grzesznicy bez winy* Ostrowskiego (25 VI 1983) w Teatrze Wybrzeże w Gdańsku.

23 X 1982
Alicja Kuryło wykonuje scenografię do sztuk *Pinokio* Staropolskiego i *Paryżanin* Magniera (27 IV 1983) w Teatrze Zagłębia w Sosnowcu, w którym jest członkiem zespołu artystycznego.

24 X 1982
Elżbieta Iwona Dietrych tworzy scenografię do *Ślubów panieńskich* Fredry (przedstawienie dyplomowe studentów) w Teatrze Dramatycznym w Elblągu.

24 X 1982
Ewa Nowicka-Ogielska (razem z Pawłem Ogielskim) tworzy scenografię do *Króla Rogera* Szymanowskiego w Operze we Wrocławiu, choreografia Marta Bochenek, przygotowanie chóru Grażyna Ikowska.

25 X 1982
Jitka Stokalska reżyseruje *Bastien i Bastienne* Mozarta w Warszawskiej Operze Kameralnej.

28 X 1982
Bogusława Czosnowska reżyseruje *Błękitny zamek* Czubatego w Teatrze Muzycznym w Szczecinie.

29 X 1982
Irena Dudzińska reżyseruje *Moją Ojczyznę* Norwida na Scenie Studyjnej Teatru im. Norwida w Jeleniej Górze.

4 XI 1982
Teresa Ponińska wykonuje scenografię do *Brytannika* Racine'a w Teatrze Polskim w Poznaniu.

5 XI 1982
Małgorzata Schubert tworzy scenografię do sztuki *Pamiętnik szubrawca własnoręcznie przez tegoż zapisany* Ostrowskiego w Teatrze Polskim w Bielsku-Cieszynie.

6 XI 1982
Teresa Targońska przygotowuje scenografię do *Gwałtu, co się dzieje!* Fredry w Bałtyckim Teatrze Dramatycznym im. Słowackiego w Koszalinie.

6 XI 1982
Halina Zalewska tworzy scenografię do sztuki *Osmędeusze i kabaret Kici Koci* Białoszewskiego w Teatrze im. Jaracza w Łodzi.

6 XI 1982
Kosa Gustkiewicz przygotowuje scenografię do *Szewców* Witkiewicza w Teatrze Powszechnym w Łodzi.

7 XI 1982
Premiera sztuki Ireny Aleksandrow *Zielony Kapturek* w reżyserii Jolanty Gall, ze scenografią Mai Wojnarowskiej w Teatrze Lalek „Fraszka" w Warszawie.

9 XI 1982
Teresa Żukowska reżyseruje *Grzech* Żeromskiego, ze scenografią Teresy Ponińskiej, w Teatrze Popularnym w Warszawie.

„Przyznaję słuszność reżyserce spektaklu […], że zagrała *Grzech* w tekście oryginalnym, a nie tym, który adaptował Leon Kruczkowski […]".
Wojciech Natason, „Za i Przeciw" nr 9 z 27 II 1983).

„Bo niby wszystko tutaj w porządku: i piękna scenografia Teresy Ponińskiej i dobra muzyka, i zupełnie nieźle prowadzący swoje role zespół aktorski […]. A jednak coś nie gra. Szczególnie w pierwszym akcie, który zdaje się być i nieprawdziwy i po prostu nudny. Wyimaginowana jest szczebiocząca Halina Bednarz (w roli Anny Jaskrowiczówny) i zbyt potulna Ewa Smolińska (grająca nauczycielkę) [...]".
Marzena Wiśniewska, *Rachunek sumienia*, „Sztandar Młodych" nr 35 z 20 II 1983.

12 XI 1982
Premiera sztuki Marshy Norman *Wyjść* w Teatrze Powszechnym w Warszawie.

„Sztuka M.W. Norman (rocznik 1947) nie ma dobrej prasy. Nieuniknione porównania z Głowackim sprawiają, że jest to Kopciuszek przy Kopciuchu. Pisze się wręcz o pomyłce repertuarowej. Czy rzeczywiście? To prawda: w sensie poznawczym utwór amerykańskiej autorki niezbyt wiele wnosi do naszej wiedzy o problemach trudnej młodzieży. Brak trwalszych więzi uczuciowych, rozkład życia rodzinnego, kompleksy na tle tatusia i mamusi – wszystko to rozczulało już dziesiątki razy w teatrze i filmie".
F.Z.K, *Wyjść! Czy wejść?*, „Szpilki" nr 32 z 16 XII 1982.

„Świat ludzi wykolejonych to jeden z pejzaży środowiskowych literatury współczesnej. Postaci tego świata obrastają powieściami, opowiadaniami, powstają o nich filmy i sztuki teatralne. Dość często twórczość ta sprzężona jest z tendencją moralizatorską, wyraźnie nieprzyjazną wobec tzw. normalnego, «zdrowego» społeczeństwa. Autorzy mgliście, ale bywa, że i bez osłonek obciążają owo «normalne» społeczeństwo odpowiedzialnością za to, że ludzie oryginalni i nie konwencjonalni, rozsadzając przyjęte «ramy współżycia» muszą stawać się – ja wiem? – złodziejami, fałszerzami, nawet mordercami. Myślę, że pierwszym nadużyciem tej retoryki moralizatorskiej jest traktowanie reguł współżycia społecznego (tak oczywistych, jak choćby «nie zabijaj») jako kagańca, założonego na jednostki nonkonformistyczne. Drugim – wmawianie publiczności, że społeczeństwo jest jakby obrazem więzienia, w którym ginie marnie każdy, kto dąży do wolności. Bohaterka sztuki *Wyjść*, napisanej przez młodą autorkę amerykańską Marshę Norman, była skazana za fałszerstwo, udział w zabójstwie i próbę kidnapingu, i za to jest teraz «nielubiana» przez społeczeństwo. Analizie tego przykrego «nielubienia» (słowo to biorę od anonimowego autora artykułu w programie przedstawienia) poświęcona jest pono sztuka, która jednakże dodatkowo – wedle tegoż autora z programu – pokazuje nam, że każdy, kto «nie godzi się na przeciętność», kto ma «wygórowane ambicje», jest «niesubordynowany», «krytyczny wobec rzeczywistości» naraża się na społeczny ostracyzm. Co ma piernik do wiatraka, trudno doprawdy odgadnąć. Młoda pisarka amerykańska używa w swej sztuce słowa «chłam» (jak ono brzmi w oryginale?), a nadto wszystkich tych słów, które normalnie wypisywane są na ścianach podlejszych męskich ubikacji, i wkłada je w usta swych postaci – pań i panów. Dość to przykre w słuchaniu, a w końcu i nudne, tak, jak nieoczekiwanie nudna jest zabawa z prezerwatywą, urządzona na scenie przez chłopca i dziewczynę. Jedyny problem, jaki mnie dręczył podczas przedstawienia, streszczał się w pytaniach: dlaczego dziewczyny (bo sztukę

napisała dziewczyna) wypisują takie rzeczy? czy rzeczywiście nie ma dla nich innych dróg do wyzwolenia i tak modnej, ach, «samorealizacji»?”
Michał Misiorny, *Kobieta w procesie „samorealizacji”*, „Trybuna Ludu” nr 279 z 25 XI 1982.

13 XI 1982
Anna Maria Rachel wykonuje scenografię do *Wesela* Wyspiańskiego i *Rewizora* Gogola (29 IV 1983) oraz do sztuk *Dwie etiudy kryminalne: Biuro pisania podań. Przyjdę do pani znów za rok* Zawistowskiego (17 V 1983) w Teatrze im. Bogusławskiego w Kaliszu.

13 XI 1982
Ewa Czerniecka-Strzelecka tworzy scenografię do sztuki *Clowni* Strzeleckiego w Teatrze Miniatura (scena Teatru im. Słowackiego) w Krakowie.

13 XI 1982
Anna Bobrowska-Ekiert tworzy scenografię do *Gdzie jesteś piękna Galateo?* Trzosa w Teatrze Muzycznym w Łodzi, w którym jest członkiem zespołu artystycznego.

13 XI 1982
Jolanta Oźmina-Iwaniuk przygotowuje scenografię do *Opery żebraczej* Gaya w Teatrze Studyjnym ’83 im. Tuwima w Łodzi.

14 XI 1982
Joanna Braun wykonuje scenografię do *Szczęśliwego wydarzenia* Mrożka w Teatrze im. Kochanowskiego w Opolu.

14 XI 1982
Krystyna Meissner reżyseruje *Czekając na Godota* Becketta na Scenie Kameralnej Lubuskiego Teatru im. Kruczkowskiego w Zielonej Górze.

14 XI 1982
Zofia Miklińska reżyseruje *Po kolędzie* wg Cierniaka w Teatrze Lalki i Aktora „Baj Pomorski” w Toruniu.

18 XI 1982
Monika Snarska reżyseruje *Kopciuszka* Szwarca w Teatrze Lalek „Guliwer” w Warszawie, którego jest dyrektorem i kierownikiem artystycznym. Scenografia Weroniki i Piotra Naszarkowskich. Monika Snarska w tym sezonie reżyserowała jeszcze w tym teatrze *Małą księżniczkę* Kseni Stojanović (31 XII 1982) i *Podkowę Koziołka Matołka* Haliny Naszarkowskiej (28 VI 1983).

19 XI 1982
Krystyna Gruszkówna reżyseruje i przygotowuje choreografię do *Królewny Śnieżki i siedmiu krasnoludków* Pawłowskiego, z kierownictwem muzycznym Marii Oraczewskiej-Skorek (dyrygent z zespołu artystycznego teatru) w Operetce Wrocławskiej. Maria Oraczewska-Skorek jest kierownikiem muzycznym również przy *Cnotliwej Zuzannie* Gilberta (26 II 1983) i *Giuditcie* Lehára (18 VI 1983).

19 XI 1982
Jadwiga Pożakowska wykonuje scenografię do *Kordiana* Słowackiego w Teatrze na Targu Węglowym (Teatrze Wybrzeże) w Gdańsku, w którym jest członkiem zespołu artystycznego.

20 XI 1982
Ewa Nahlik przygotowuje scenografię do *Zemsty* Fredry w Teatrze im. Wandy Siemaszkowej w Rzeszowie.

20 XI 1982
Zdana Jasińska tworzy scenografię do sztuki *Retro* Galina w Teatrze im. Horzycy w Toruniu.

20 XI 1982
Iwona Zaborowska przygotowuje scenografię do sztuki *Pierścień i róża* Thackeraya w Teatrze Komedia w Warszawie.

20 XI 1982
Premiera sztuki Magdaleny Samozwaniec *Hotel „Belle-Vue”* w Teatrze Ziemi Pomorskiej w Grudziądzu, ze scenografią Teresy Czerskiej. Teksty piosenek napisała Grażyna Miller-Zielińska.

22 XI 1982
Jitka Stokalska reżyseruje *Cosi fan tutte* Mozarta z kostiumami Ewy Starowieyskiej w Warszawskiej Operze Kameralnej.

22 XI 1982
Tatiana Kwiatkowska tworzy scenografię do *Ambasadora* Mrożka w Teatrze im. Osterwy w Lublinie.

26 XI 1982
Liliana Jankowska wykonuje scenografię do *Balu w Savoy'u* Ábraháma w Operetce w Warszawie.

27 XI 1982
Jadwiga Czarnocka przygotowuje scenografię do *Szczęśliwego wydarzenia* Mrożka w Teatrze im. Bogusławskiego w Kaliszu, w którym jest członkiem zespołu artystycznego.

27 XI 1982
Liliana Jankowska tworzy scenografię do *Don Carlosa* Verdiego w Operze we Wrocławiu.

27 XI 1982
Ewa Wycichowska reżyseruje i przygotowuje choreografię do *Wieczoru baletowego* w łódzkim Teatrze Wielkim.

28 XI 1982
Premiera sztuki Ewy Marcinkówny *O kotku Herkulesie* w reżyserii Emilii Umińskiej, w scenografii Elżbiety Oyrzanowskiej-Zielonackiej, w Teatrze Lalek „Rabcio”, którego Marcinkówna jest dyrektorem i kierownikiem literackim. Ta sama sztuka, w tej samej reżyserii i scenografii miała w tym sezonie również premierę w Teatrze Lalki i Aktora „Kacperek” w Rzeszowie (6 III 1983). W tym sezonie w Teatrze „Rabcio” odbyła się jeszcze

jedna premiera sztuki Ewy Marcinkówny *Szelmostwa Lisa Witalisa* wg Brzechwy, w reżyserii i z piosenkami autorki (5 VI 1983).

28 XI 1982
Elżbieta Oyrzanowska-Zielonacka tworzy scenografię do *Wdów* Kertésza na Scenie „Nurt" w Teatrze Ludowym w Nowej Hucie.

30 XI 1982
Maria Kaniewska reżyseruje *Szelmostwa Skapena* Moliera w Teatrze Nowym w Łodzi. Scenografia Jolanta Kunkel. W tym samym sezonie reżyseruje w Małej Sali Teatru Nowego *Seans* Cowarda również z Jolantą Kunkel.

1 XII 1982
Ewa Kałczak-Koziełowa przygotowuje scenografię do *Spowiedzi przedziwnie spokojnego sumienia* wg Norwida oraz do *Doktora Judyma* wg Żeromskiego (22 IV 1983) w Teatrze Studyjnym '83 im. Tuwima w Łodzi.

2 XII 1982
Barbara Katarzyna Radecka reżyseruje *Bestię i Piękną* Grochowiaka na Dużej Scenie w Teatrze Dramatycznym w Elblągu. Scenografia Jadwiga Pożakowska i Zdzisław Bubella.

3 XII 1982
Irena Wollen reżyseruje *Miarka za miarkę* Szekspira, ze scenografią Grażyny Fołtyn-Kasprzak, w Sali Księcia Bogusława X Teatru Polskiego w Szczecinie.

4 XII 1982
Maria Adamska tworzy scenografię do *Policji* Mrożka i *Intrygi i miłości* Schillera (14 IV 1983) oraz do spektaklu *Trzy głosy, trzy sprawy, trzy aktorki* wg *Listów* Mariany Alcoforado, *Silniejszej* Strindberga i *Podróży do zielonych cieni* Methlinga (12 XI 1982, Mała Scena) i do *Wieczorów w Dołędze* Marii Gunter (18 XII 1982, na Zamku w Dębnie k/Tarnowa) w Tarnowskim Teatrze im. Solskiego, w którym jest członkiem zespołu artystycznego.

4 XII 1982
Bożena Korulska wykonuje scenografię do sztuki *Sąd nad królem, czyli Coś ty Polakom zrobił Stanisławie?* Śmigielskiego w Teatrze na Targówku w Warszawie.

4 XII 1982
Danuta Manikowska tworzy scenografię do programu *Magiczny cylinder* w Teatrze Muzycznym w Poznaniu.

5 XII 1982
Lena Szurmiej (PWST – Warszawa) reżyseruje *Niebo zawiedzionych* Brechta na Scenie 61 w Teatrze Ateneum im. Jaracza w Warszawie.

5 XII 1982
Małgorzata Dziewulska inscenizuje i reżyseruje *Historię żołnierza* Strawińskiego, ze scenografią Jadwigi Jarosiewicz, z choreografią Zofii Rudnickiej i dyrygenturą Agnieszki Kreiner, na Scenie Małej w Sali im. Młynarskiego w Teatrze Wielkim w Warszawie.

8 XII 1982
Elżbieta Krywsza-Fedorowicz przygotowuje scenografię do opery *La serva padrona* Pergolesiego w Krakowskim Teatrze Muzycznym Opera i Operetka.

9 XII 1982
Premiera sztuki Vlasty Pospíšilovej *Królewna i echo* w Teatrze Lalki i Maski „Groteska" w Krakowie.

11 XII 1982
Anna Jekiełek tworzy scenografię do sztuki *Ołtarz wzniesiony sobie* Iredyńskiego w Teatrze im. Jaracza w Łodzi.

12 XII 1982
Anna Jekiełek-Ciesielska wykonuje scenografię do *Czerwonych pantofelków* Kestera w Teatrze Dramatycznym w Legnicy.

12 XII 1982
Joanna Piekarska reżyseruje sztukę *Chodzi turoń paszczą kłapie* Poprawskiego w Białostockim Teatrze Lalek.

13 XII 1982
Ewa Marcinkówna reżyseruje *Za siedmioma górami* Ewy Szelburg-Zarembiny w Teatrze Lalek „Rabcio" w Rabce, w którym jest dyrektorem i kierownikiem literackim. Inscenizacja Barbara Rychłowska-Kulikowska.

15 XII 1982
Barbara Kostrzewska reżyseruje *Błękitny zamek* Czubatego w Krakowskim Teatrze Muzycznym.

17 XII 1982
Freda Leniewicz reżyseruje *Kasię z czekolady* Harasymowicza w Teatrze Lalki i Maski „Groteska" w Krakowie, którego jest dyrektorem i kierownikiem literackim.

18 XII 1982
Halina Dzieduszycka reżyseruje *Umrzeć ze śmiechu* Janczarskiego na Scenie Studyjnej Teatru Dramatycznego im. Szaniawskiego w Wałbrzychu.

18 XII 1982
Barbara Jankowska tworzy scenografię do *Komediantin (Komediantów)* Goldfadena w Teatrze Żydowskim im. Ester Rachel Kamińskiej w Warszawie.

19 XII 1982
Barbara Zawada tworzy scenografię do *Popiołu i diamentu* Andrzejewskiego w Teatrze Śląskim im. Wyspiańskiego w Katowicach.

19 XII 1982
Liliana Jankowska wykonuje scenografię do *Cosi fan tutte* Mozarta w Teatrze Wielkim w Warszawie.

19 XII 1982
Ewa Gilewska reżyseruje *Króla Maciusia Pierwszego* Korczaka na Scenie 7.15 Teatru im. Jaracza w Łodzi. Scenografia Ewa Mikulska, choreografia Janina Niesobska.

19 XII 1982
Katarzyna Więckowska reżyseruje *Tymoteusza Majsterklepkę* Wilkowskiego, ze scenografią Janiny Kamińskiej w Teatrze Lalek „Pinokio" w Łodzi.

22 XII 1982
Premiera sztuki Marii Kann *O zaklętym kaczorze* w reżyserii Haliny Borowiak, ze scenariuszem Zofii Czechlewskiej-Ossowskiej, w Teatrze Lalki i Aktora „Baj" w Warszawie.

31 XII 1982
Maria Billiżanka reżyseruje *Kopciuszka* Lidy z własnym librettem na Scenie Operetkowej Krakowskiego Teatru Muzycznego.

31 XII 1982
Xymena Zaniewska wykonuje scenografię (z Mariuszem Chwedczukiem) do *Śpiewnika domowego* w Teatrze Narodowym w Warszawie.

8 I 1983
Stefania Domańska reżyseruje *Heddę Gabler* Ibsena w Teatrze Nowym w Łodzi.

10 I 1983
Premiera *Kto chce, bym go kochała* Marii Jasnorzewskiej-Pawlikowskiej w wyborze, układzie wierszy i wykonaniu Jadwigi Bryniarskiej na Małej Scenie Prezentacji w Teatrze Ziemi Pomorskiej w Grudziądzu.

13 I 1983
Beata Artemska reżyseruje *Targ na dziewczęta* Tomaszewskiego w Teatrze Muzycznym w Lublinie.

15 I 1983
Kika Lelicińska przygotowuje scenografię do *Przygód koziołka Matołka* Makuszyńskiego w Bałtyckim Teatrze Dramatycznym im. Słowackiego w Koszalinie.

16 I 1983
Ewa Kołogórska reżyseruje *Fafurkę królowej Bony* Anny Świrszczyńskiej w Teatrze Dramatycznym w Elblągu. W tym samym sezonie Kołogórska reżyseruje w tym teatrze *Papierowego kochanka* Szaniawskiego, z własną choreografią, w adaptacji Marii Straszewskiej (27 III 1983).

17 I 1983
Aleksandra Koncewicz reżyseruje *Mój kapitanie* Balińskiego, ze scenografią Bożeny Korulskiej, na Scenie Kameralnej Teatru na Targówku w Warszawie.

19 I 1983
Barbara Hanicka wykonuje scenografię do *Wyzwolonego* Brejdyganta w Teatrze Współczesnym im. Wiercińskiego we Wrocławiu.

22 I 1983
Małgorzata Dżygadło przygotowuje scenografię do *Fedry* Racine'a w Teatrze im. Norwida w Jeleniej Górze.

22 I 1983
Premiera *Baby-Dziwo* Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej w reżyserii Jowity Pieńkiewicz, ze scenografią Liliany Jankowskiej i choreografią Marty Bochenek w Teatrze Dramatycznym w Słupsku.

28 I 1983
Alina Kuryło tworzy scenografię do sztuki *Bolek i Lolek w krainie Skarbnika i Liczyrzepy* Dembowskiego w Teatrze Polskim w Bielsku-Cieszynie.

28 I 1983
Anna Sekuła wykonuje scenografię do *Szaleństw panny Magdaleny* wg *Emancypantek* Prusa w Teatrze „Bagatela" im. Boya-Żeleńskiego w Krakowie.

29 I 1983
Elżbieta Iwona Dietrych przygotowuje scenografię do *Zielonego Gila* Moliny w Teatrze im. Bogusławskiego w Kaliszu.

29 I 1983
Mira Żelechower-Aleksiun tworzy scenografię do sztuki *Hamlet – Kuglarz* Jersilda w Teatrze Dramatycznym im. Szaniawskiego w Wałbrzychu.

30 I 1983
Magda Teresa Wójcik reżyseruje *Cesarza* Kapuścińskiego w Teatrze Adekwatnym w Warszawie.

2 II 1983
Małgorzata Treutler wykonuje scenografię do *Opery za trzy grosze* Brechta (przedstawienie III roku Studia Wokalno-Aktorskiego) w Teatrze Muzycznym w Gdyni.

5 II 1983
Liliana Jankowska wykonuje scenografię do sztuki *Ach, ten Paryż, czyli Sceny z życia cyganerii* Murgera w Teatrze im. Fredry w Gnieźnie.

5 II 1983
Ewa Starowieyska tworzy scenografię do *Snu nocy letniej* Szekspira w Teatrze Współczesnym w Warszawie, w którym jest członkiem zespołu artystycznego.

5 II 1983
Anna Seniuk przygotowuje *Pchłę Szachrajkę* Brzechwy na Małej Scenie Teatru Powszechnego w Warszawie.

5 II 1983
Maria Fołtyn reżyseruje *Żydówkę* Halevy'ego w Teatrze Wielkim w Łodzi.

„Czy przedstawienie łódzkie uzyskało wymiar tragiczny? Z pewnością pozostawiło wrażenie spektaklu bardzo nierównego. Przyczyn można szukać m.in. w rozwiązaniach sytuacyjnych,

nie zawsze odpowiadających możliwościom wykonawców (aktorskim). Najczęściej działo się tak w momentach kulminacyjnych akcji. Na przykład w akcie drugim, w domu Eleazara […] chybiony zabieg realizatorsko-interpretacyjny, mający zewnętrznie służyć wzmocnieniu napięcia między kochankami. Po wyznaniu Leopolda, że jest chrześcijaninem, wzajemne zachowanie się partnerów ma nas przekonać, jak silne jest jednak ich uczucie. Żywiołowość Racheli zostaje zderzona z chłodną osobowością Leopolda, więc trzykrotne «przypadanie» do siebie partnerów wywoływało niezamierzony komizm. Scenę kończył erotyczny finał na stole, który przed chwilą służył spożywaniu wieczerzy paschalnej. […] U Tadeusza Galczuka w roli Leopolda realizatorzy prawdopodobnie nie znaleźli temperamentu scenicznego potrzebnego do uwiarygodnienia finałowej sytuacji. Dlatego chyba należało zrezygnować z «awangardowych» rozwiązań".
Anna Grzejewska, *Czy „wielka opera"?*, „Teatr" nr 4/1983.

10 II 1983
Mirosława Banaszyńska reżyseruje *Spowiedź* – własny wybór i opracowanie wierszy i listów do Władysława Broniewskiego w płockim Teatrze Dramatycznym im. Szaniawskiego.

10 II 1983
Anna Franta przygotowuje scenografię do *Klubu kawalerów* Bałuckiego w Teatrze im. Wandy Siemaszkowej w Rzeszowie.

11 II 1983
Łucja Mróz wykonuje scenografię do *Księdza Marka* Słowackiego w Teatrze Współczesnym im. Wiercińskiego we Wrocławiu.

12 II 1983
Liliana Jankowska wykonuje scenografię do *Kartoteki* Różewicza w Teatrze im. Osterwy w Gorzowie Wielkopolskim.

12 II 1983
Hanna Chojnacka reżyseruje i przygotowuje choreografię do *Halki* Moniuszki w gdańskiej Operze i Filharmonii Bałtyckiej.

18 II 1983
Premiera sztuki Urszuli Kozioł *Król malowany* w Teatrze Lalek „Pinokio" w Łodzi.

19 II 1983
Teresa Ponińska tworzy scenografię do *Niezapomnianego roku 1961* Jareckiego w Teatrze Popularnym w Warszawie, w którym jest członkiem zespołu artystycznego.

20 II 1983
Barbara Jankowska tworzy scenografię do sztuki *W małym dworku* Witkiewicza w Teatrze Dramatycznym w Elblągu.

20 II 1983
Elżbieta Oyrzanowska-Zielonacka przygotowuje scenografię do sztuki *Pułapka, czyli rzecz o względności* Słobodzianka w Teatrze Lalki i Maski „Groteska" w Krakowie, w którym jest członkiem zespołu artystycznego.

21 II 1983
Barbara Kędzierska wykonuje scenografię do opery *Amadigi di Gaula* Haendla w Teatrze Wielkim w Warszawie.

26 II 1983
Tatiana Kwiatkowska przygotowuje scenografię do *Hamleta* Szekspira w Teatrze Dramatycznym im. Węgierki w Białymstoku.

26 II 1983
Barbara Ptak wykonuje scenografię do sztuki *Szkoła kobiet* Bogusławskiego w Teatrze Zagłębia w Sosnowcu.

26 II 1983
Barbara Gutekunst tworzy scenografię do *Cnotliwej Zuzanny* Gilberta w Operetce Wrocławskiej.

26 II 1983
Zofia de Ines-Lewczuk wykonuje scenografię do *Peryklesa* Szekspira we Teatrze Polskim we Wrocławiu.

27 II 1983
Ewa Mikulska tworzy scenografię do sztuki *Ołtarz wzniesiony sobie* Iredyńskiego na Scenie 7.15 w Teatrze im. Jaracza w Łodzi.

2 III 1983
Ewa Krasnodębska i Barbara Brach reżyserują *Śmiech Afrodyty* Greena w Teatrze Małym (scena Teatru Narodowego) w Warszawie, monodram w wykonaniu Ewy Krasnodębskiej.

4 III 1983
Elżbieta Oyrzanowska-Zielonacka przygotowuje scenografię do sztuki *Wdowy* Kertésza w Teatrze Polskim w Szczecinie.

5 III 1983
Alina Ronczewska wykonuje scenografię do *Pana Damazego* Blizińskiego w Teatrze Kameralnym w Sopocie (scena gdańskiego Teatru Wybrzeże).

5 III 1983
Joanna Braun wykonuje scenografię do *Karaluchów* Witkiewicza w Teatrze Nowym w Warszawie.

5 III 1983
Premiera *Apetytu na czereśnie* Agnieszki Osieckiej w reżyserii i choreografii Marty Bochenek w Teatrze Dramatycznym w Słupsku.

6 III 1983
Alicja Choińska reżyseruje *Tango* Mrożka na Scenie Małej Bałtyckiego Teatru Dramatycznego im. Słowackiego w Koszalinie.

10 III 1983
Barbara Kędzierska tworzy scenografię do sztuki *Awantura w Chioggi* Goldoniego w Teatrze Powszechnym w Warszawie, muzyka Jolanta Szczerba.

12 III 1983
Ewa Ogielska tworzy scenografię i kostiumy (razem z Pawłem Ogielskim) do *Małego księcia* Saint-Exupéry'ego w Teatrze Dramatycznym i Orkiestrze Kameralnej w Słupsku.

13 III 1983
Zofia de Ines-Lewczuk wykonuje scenografię do *Procesu* Kafki w Teatrze Muzycznym w Gdyni (inauguracja Teatru Instrumentalnego pod kierownictwem Ryszarda Miśka przy Teatrze Muzycznym).

13 III 1983
Barbara Rychłowska-Kulikowska reżyseruje *Czterech muzykantów z Bremy* Magersuppego w Teatrze Lalki i Aktora „Baj Pomorski" w Toruniu.

13 III 1983
Małgorzata Wower reżyseruje i wykonuje swoją sztukę *Dama z łasiczką* na Lalkowej Scenie Propozycji Lubuskiego Teatru im. Kruczkowskiego w Zielonej Górze.

20 III 1983
Anna Zaporska wykonuje scenografię do *Królewny Śnieżki i siedmiu krasnoludków* Pawłowskiego w Teatrze Muzycznym w Bydgoszczy.

24 III 1983
Jadwiga Jarosiewicz tworzy scenografię do *Obłędu* Krzysztonia w Teatrze Polskim w Warszawie.

24 III 1983
Wanda Laskowska reżyseruje *Ulissesa* wg Joyce'a, ze scenografią Barbary Jankowskiej, w Teatrze Polskim w Szczecinie.

25 III 1983
Łucja Sobczak przygotowuje scenografię (razem z Brunonem Sobczakiem) do sztuki *Gyubal Wahazar* Witkiewicza w Teatrze Współczesnym w Szczecinie.

26 III 1983
Elżbieta Stalony-Dobrzańska tworzy scenografię do sztuki *Misie Ptysie* Poprawskiego w Śląskim Teatrze Lalki i Aktora „Ateneum" w Katowicach.

27 III 1983
Premiera *Wejścia od kulis* Wandy Majerówny pod opieką artystyczną Wandy Majerówny w Teatrze Rozmaitości w Warszawie.

27 III 1983
Teresa Kujawa (z Ekatieriną Sołowiową) przygotowuje inscenizację i choreografię do *Jeziora łabędziego* Czajkowskiego w Operze we Wrocławiu.

9 IV 1983
Aleksandra Domańska (PWST Kraków) reżyseruje *Trojanki* Eurypidesa w Teatrze Miniatura (scena Teatru im. Słowackiego) w Krakowie. Scenografia Katarzyny Żygulskiej.

9 IV 1983
Tatiana Kwiatkowska tworzy scenografię do *Kłopotu z dziewczyną perkusisty* Frisby'ego w Teatrze Syrena w Warszawie.

10 IV 1983
Premiera sztuki Agnieszki Osieckiej *Dixi* w Teatrze Lalek „Arlekin" w Łodzi.

15 IV 1983
Teresa Darocha wykonuje scenografię do *Carewicza* Lehára w Operetce Śląskiej w Gliwicach.

16 IV 1983
Joanna Braun przygotowuje scenografię do sztuki *Ubu skowany* Jarry'ego w Teatrze STU w Krakowie.

16 IV 1983
Ewa Czerniecka-Strzelecka tworzy scenografię do *Clownów* Strzeleckiego w Teatrze Powszechnym w Warszawie.

16 IV 1983
Ewa Gilewska reżyseruje *Ożenek* Gogola na Scenie Kameralnej Teatru Dramatycznego im. Węgierki w Białymstoku.

16 IV 1983
Alicja Dankowska reżyseruje *Normę* Belliniego w Teatrze Wielkim w Łodzi.

16 IV 1983
Krystyna Skuszanka reżyseruje *Zwolona* Norwida w Teatrze Narodowym w Warszawie.

„Nic na to nie poradzę: kaliski *Zwolon* [prapremiera kilka dni wcześniej od warszawskiego przedstawienia], mimo swych niedostatków, wygląda w gruncie rzeczy ciekawiej niż spektakl warszawski, także pogmatwany, lecz przy tym jeszcze pompatyczny i nużący monotonią. […] Elementy ironii, groteski, wprowadzone świadomie, owszem, pojawiają się w niektórych rolach […]. Jednakże albo pozostaną samoistne, przy tym niewyraźne, nie rozwinięte, zatem – marginesowe. Albo też – co gorsze – nałożą się na sferę znaków serio i rozmażą niesione przez nie sensy. Bowiem każdy ślad karykatury jest w tym spektaklu niemal zawsze naznaczony patosem. Widać to dobrze np. w scenie spisku. Z kolei wszechwładny patos graniczy często, chyba wbrew intencjom reżysera, z groteską. Wszystko to powoduje wiele niejasności i zakłóca odbiór. Dzieje się tak na przekór woli Krystyny Skuszanki, która za wszelką cenę – np. za cenę rezygnacji z przedstawienia pełni Norwidowskiej historiozofii – stara się nadać spektaklowi kształt możliwie najbardziej czytelny dla widza. W tym celu próbuje z luźnej konstrukcji utworu wyprowadzić zwartą fabułę. […] O czym jednak właściwie jest to koturnowo-narodowe przedstawienie dłużące się nielitościwie […]. Zastanawiam się i ciągle nie wiem".
Paweł Konic, *„Monologia" o niewoli*, „Teatr" nr 7/1983.

16 IV 1983
Premiera sztuki Marii Kownackiej *O straszliwym smoku i dzielnym szewczyku, prześlicznej królewnie i królu Gwoździku* w Białostockim Teatrze Lalek.

17 IV 1983
Julianna Całkowa reżyseruje *Kogucika i strusiątko* Usacza i Czepowieckiego w Teatrze Lalki i Aktora „Kacperek" w Rzeszowie.

24 IV 1983
Miriam Aleksandrowicz-Kraśko reżyseruje *Deficyt* Csurka w Teatrze im. Horzycy w Toruniu.

24 IV 1983
Jolanta Kunkel przygotowuje scenografię do *Pigmaliona* Shawa w Bałtyckim Teatrze Dramatycznym im. Słowackiego w Koszalinie.

27 IV 1983
Liliana Jankowska wykonuje scenografię do *Szelmostw Skapena* Moliera oraz do sztuki *Śluby panieńskie, czyli Magnetyzm serca* Fredry (27 IV 1983) w Teatrze im. Osterwy w Lublinie.

29 IV 1983
Anna Rachel tworzy scenografię do *Ośmiu kobiet* Thomasa w Teatrze Popularnym w Warszawie.

30 IV 1983
Jadwiga Jarosiewicz wykonuje scenografię do *Śpiącej królewny* Czajkowskiego w Teatrze Wielkim w Warszawie.

30 IV 1983
Buba Tomala tworzy scenografię do *Pułapki* Słobodzianka w Teatrze Animacji w Jeleniej Górze.

30 IV 1983
Bogna Lewtak-Baczyńska (PWST Warszawa) reżyseruje *Pięciokąt* Falka w Teatrze Ochoty w Warszawie.

5 V 1983
Maria Fołtyn reżyseruje i inscenizuje (z Marianem Stańczakiem) *Skrzypka na dachu* Bocka w Teatrze Muzycznym w Łodzi.

5 V 1983
Anna Wunderlich przygotowuje scenografię do *Porwania Sabinek* Schönthanów w Teatrze Dramatycznym im. Węgierki w Białymstoku.

7 V 1983
Anna Bobrowska-Ekiert wykonuje scenografię do *Latających narzeczonych* Camolettiego w Teatrze im. Osterwy w Gorzowie Wielkopolskim.

7 V 1983
Halina Machulska reżyseruje *Toto* Brylla i Małgorzaty Goraj w Teatrze Ochoty w Warszawie, którego jest kierownikiem artystycznym. W tym samym sezonie reżyseruje tam jeszcze *Króla Leara* Szekspira razem z Janem Machulskim (16 VII 1983).

7 V 1983
Teresa Kujawa przygotowuje inscenizację i choreografię do *Coppelii* Delibesa w łódzkim Teatrze Wielkim.

8 V 1983
Premiera *Baśni o zaklętym kaczorze* Marii Kann w kieleckim Teatrze im. Żeromskiego.

8 V 1983
Julia Wernio reżyseruje *Wariata i zakonnicę* Witkiewicza, ze scenografią Elżbiety Wernio, na Małej Scenie Tarnowskiego Teatru im. Solskiego.

8 V 1983
Teresa Ponińska przygotowuje scenografię do *Odprawy posłów greckich* Kochanowskiego w Teatrze im. Żeromskiego w Kielcach.

10 V 1983
Jadwiga Jarosiewicz tworzy scenografię do *Czapy* Krasińskiego w Teatrze Kameralnym (scena Teatru Polskiego) w Warszawie.

12 V 1983
Anna Franta tworzy scenografię do *Bądźmy poważni na serio* Wilde'a w Teatrze Śląskim im. Wyspiańskiego w Katowicach.

12 V 1983
Teresa Ponińska tworzy scenografię do *Śpiącej królewny* Gerstenkorna w Teatrze Muzycznym w Lublinie, w którym jest członkiem zespołu artystycznego.

12 V 1983
Jadwiga Mydlarska-Kowal przygotowuje scenografię do *Księżniczki Turandot* Gozziego we Wrocławskim Teatrze Lalek.

13 V 1983
Katarzyna Kępińska wykonuje scenografię do sztuki *Albertusy: Wyprawa plebańska (1590), Albertus z wojny (1596)* w Teatrze Małym (scena Teatru Narodowego) w Warszawie, w którym jest członkiem zespołu artystycznego.

14 V 1983
Anna Ramza-Radłowska reżyseruje *Czerwone pantofelki* Andersena w Teatrze im. Mickiewicza w Częstochowie.

15 V 1983
Ewa Siatka przygotowuje scenografię i kostiumy do sztuki *Powsinogi beskidzkie* Zegadłowicza w Teatrze im. Wandy Siemaszkowej w Rzeszowie.

19 V 1983
Elżbieta Pawłowska tworzy scenografię i kostiumy do sztuki *Męczeństwo i śmierć Jean Paul Marata przedstawione przez zespół aktorski przytułku w Charenton pod kierownictwem pana de Sade* Weissa na Scenie Małej Malarni w Teatrze Studio w Warszawie.

20 V 1983
Bożena Jakimowska przygotowuje scenografię do sztuki *Po co koty mają buty* Klimowskiego w Teatrze Współczesnym w Szczecinie.

21 V 1983
Teresa Darocha wykonuje scenografię i kostiumy do *W czepku urodzonej* Skowrońskiego w Teatrze Dramatycznym im. Szaniawskiego w Płocku, w którym jest członkiem zespołu artystycznego.

23 V 1983
Katarzyna Święcka przygotowuje scenografię do sztuki *Wesołe przygody Koziołka Matołka* Makuszyńskiego w Ośrodku Teatru Otwartego Kalambur we Wrocławiu.

23 V 1983
Aleksandra Sell-Walter wykonuje scenografię do *Carmen* Bizeta w Teatrze Muzycznym w Bydgoszczy.

26 V 1983
Anna Sekuła tworzy scenografię do sztuki *Psie serce* Bułhakowa w Teatrze Miniatura (scena Teatru im. Słowackiego) w Krakowie, w którym jest członkiem zespołu artystycznego.

27 V 1983
Joanna Braun przygotowuje scenografię do *Cudownej lampy Alladyna* w Teatrze Lalki i Maski „Groteska" w Krakowie, w którym jest członkiem zespołu artystycznego.

28 V 1983
Lidia Skarżyńska przygotowuje (z Jerzym Skarżyńskim) scenografię do opery tragikomicznej *W małym dworku* Bargielskiego w Teatrze Wielkim w Warszawie.

31 V 1983
Łucja Kossakowska wykonuje scenografię do *The four note opera* Johnsona w Warszawskiej Operze Kameralnej (premiera w Muzeum Historycznym m. st. Warszawy), w której jest członkiem zespołu artystycznego.

4 VI 1983
Premiera *Podwórkowców* Urszuli Kozioł w Teatrze Dramatycznym im. Szaniawskiego w Wałbrzychu.

„Urszula Kozioł pisze o samotności dzieci zaniedbanych przez rodziców zajętych własnymi, codziennymi sprawami, o dzieciach wędrujących po podwórkach z zawieszonymi na szyjach kluczami od mieszkań i starającymi się wypełnić nadmiar wolnego czasu wysnutymi z wyobraźni przygodami".
Irena Kellner, *Ważny – niedoceniany*, „Teatr" nr 10/1983.

11 VI 1983
Ewa Łaniecka tworzy scenografię do *Myszki* Szczygła w Teatrze Muzycznym w Poznaniu.

12 VI 1983
Leokadia Serafinowicz przygotowuje scenografię do sztuki *Lodoiska* Bogusławskiego w Teatrze Lalek „Arlekin" w Łodzi.

18 VI 1983
Izabella Cywińska reżyseruje *Wizytę starszej pani* Dürrenmatta w Teatrze Nowym w Poznaniu.

„Izabelli Cywińskiej […] przyświecał wyraźny zamysł. Postanowiła sprawdzić, co pozostało ze sztuki owianej legendą sukcesów reżyserskich i aktorskich po odarciu ze stylistyki, w jaką została opakowana przez tradycję inscenizacyjną. […] Scenografowie, realizując reżyserskie propozycje, przenieśli *Wizytę* z konwencji abstrakcji plastycznej w konwencję hiperrealizmu […]. Pomysł sięgnięcia po hiperrealizm okazał się bardzo płodny. [..] Cywińska nie szuka w Dürrenmatcie nie odkrytych dotąd treści czy znaczeń; nie próbuje go reinterpretować. Wprowadzając na scenę całą brzydotę nędzy i opuszczenia małego miasteczka spokojnie opowiada przewrotną i wieloznaczną historię […]. Gdyby udało się osiągnąć trochę więcej humoru i swobody, a także pewności siebie aktorów (również reżysera!), przedstawienie mogłoby być nie bardzo dobre, lecz znakomite".
Elżbieta Żmudzka, *Dürrenmatt w konwencji hiperrealizmu*, „Teatr" nr 8/1983.

18 VI 1983
Grażyna Żubrowska wykonuje scenografię do sztuki *Cud mniemany czyli Krakowiacy i górale* Bogusławskiego w Teatrze Narodowym w Warszawie.

24 VI 1983
Teresa Darocha wykonuje scenografię do *Hrabiny Maricy* Kálmána w Operetce w Warszawie.

30 VI 1983
Barbara Hanicka tworzy scenografię do *Ostatniej ucieczki ojca* Schulza w Teatrze Studio w Warszawie.

1 VI 1983
Premiera sztuki Kseni Stojanović *Mała królewna* , w Teatrze Lalek „Czerwony Kapturek" w Olsztynie.

4 VI 1983
Premiera sztuki Jowity Pieńkiewicz *Zaklinanie* w jej własnej reżyserii, ze scenografią Teresy Darochy w Teatrze Dramatycznym w Słupsku. Pieńkiewicz należy do zespołu artystycznego teatru.

4 VI 1983
Premiera *Tresowanych dusz* Gabrieli Zapolskiej w opracowaniu i reżyserii Teresy Żukowskiej, ze scenografią Krystyny Lachowicz, w Teatrze Popularnym w Warszawie.

10 VI 1983
Bogumiła Rzymska reżyseruje *O żeglarzach Dżamblach* na motywach wiersza Leara wg scenariusza Rzymskiej w Teatrze Lalek „Pinokio" w Łodzi.

12 VI 1983
Olga Lipińska reżyseruje *Dożywocie* Fredry w Teatrze Komedia w Warszawie, którego jest dyrektorem i kierownikiem artystycznym, ze scenografią Anny Marii Rachel.

23 VI 1983
Jagienka Z. Zychówna reżyseruje i przygotowuje choreografię do *Fantastics* Jonesa wg *Romantycznych* Rostanda w Teatrze Ateneum im. Jaracza w Warszawie.

„Miało być śmiesznie, ciepło i z muzyką – a tu ani do śmiechu, ani do serca, ani do muzyki. Są natomiast piosenki Młynarskiego, wspomnienia z kabaretów, etiudy pantomimiczne, okruchy clownady, parodii i farsy […]. Musicalowa transformacja przeniosła dalekich *Romantycznych* w inny czas i do innego teatru […]. Sztuka o potrzebie romantyczności i poezji w miłości stała się sztuką o potrzebie doświadczenia".
Małgorzata Komorowska, *Kłopoty z musicalem*, „Teatr" nr 11/1983.

26 VI 1983
Premiera *Skiza* Gabrieli Zapolskiej w Teatrze Nowym im. Morcinka w Zabrzu.

2 VII 1983
Maria Fołtyn reżyseruje i przygotowuje inscenizację (z Marianem Kołodziejem) *Śpiewnik domowy* Moniuszki w Operze we Wrocławiu.

2 VII 1983
Barbara Ptak tworzy scenografię do *Szklanej menażerii* Williamsa w Teatrze Śląskim im. Wyspiańskiego w Katowicach.

3 VII 1983
Premiera *Tajemniczego przyjaciela* Iriny Koczanowej i Lifszyca w inscenizacji Tiny Herzberg w gdańskim Teatrze Lalki i Aktora „Miniatura".

7 VII 1983
Ewa Mikulska wykonuje scenografię do sztuki *The Fantastics* Jonesa w Teatrze „Bagatela" im. Boya-Żeleńskiego w Krakowie, w którym jest członkiem zespołu artystycznego.

8 VII 1983
Małgorzata Treutler wykonuje scenografię do *Sługi dwóch panów* Goldoniego w Teatrze na Woli w Warszawie.

15 VII 1983
Jitka Stokalska reżyseruje *Pociągi pod specjalnym nadzorem* Hrabala we własnej adaptacji w Teatrze Komedia w Warszawie.

17 VII 1983
Gołda Tencer reżyseruje *Purim szpil* Mangera w Teatrze Żydowskim im. Ester Rachel Kamińskiej w Warszawie.

26 VII 1983
Alicja Giżewska (PWST) reżyseruje jedną z *Bajek* La Fontaine'a – *Młynarz, syn jego i osioł* w Białostockim Teatrze Lalek (premiera w Supraślu).

30 VII 1983
Premiera sztuki Anny Świrszczyńskiej *O Piaście i Popielu* w Teatrze Lalek „Czerwony Kapturek" w Olsztynie.

30 VII 1983
Helena Naksianowicz przygotowuje scenografię do sztuki *Wilk, koza i koźlęta* Grabowskiego w Teatrze Lalek „Czerwony Kapturek" w Olsztynie (premiera w Domu Kultury w Bartoszycach), muzyka Helen Wilson-Żeligowska.

14 VIII 1983
Ewa Strebejko wykonuje (z Wiesławem Strebejko) scenografię do *Podróży Guliwera* Swifta w Teatrze Współczesnym im. Wiercińskiego we Wrocławiu.

25 VIII 1983
Olga Lipińska reżyseruje *Dożywocie* Fredry w Teatrze Komedia w Warszawie, scenografia Anna Rachel.

„Lipińska poprowadziła przedstawienie niemal brawurowo, co wydaje się zgodne nie tylko z jej, ale i Fredry charakterem. […] Spektakl, ładnie skomponowany i starannie dopracowany, jest więc pełen ruchu i ekspresji".
Zofia Sieradzka, *Fredro u Lipińskiej*, „Teatr" nr 11/1983.

27 VIII 1983
Alicja Wirth wykonuje scenografię do *Fachowców* Friedmanna i Kofty w Teatrze Muzycznym w Gdyni.

Sezon 1983/1984

2 IX 1983
Premiera *O Kasi, co gąski zgubiła* Marii Kownackiej w Teatrze Lalki i Aktora „Baj" w Warszawie.

3 IX 1983
Barbara Wolniewicz wykonuje scenografię do sztuki *Wesoły wspólnik* Rapackiego w Lubuskim Teatrze im. Kruczkowskiego w Zielonej Górze.

10 IX 1983
Tatiana Kwiatkowska tworzy scenografię do *Marii Stuart* Słowackiego w Teatrze Dramatycznym im. Węgierki w Białymstoku.

10 IX 1983
Ewa Łaniecka przygotowuje scenografię (razem z Karolem Jabłońskim) do *Przyjaciela wesołego diabła* Makuszyńskiego oraz do sztuki *Wspomnienie* Arbuzowa (12 XI 1983) w Teatrze Powszechnym im. Kochanowskiego w Radomiu.

10 IX 1983
Ewa Beata Wodecka wykonuje scenografię do sztuki *Sofokles – Antygona* oraz do *Królowej Śniegu* Andersena (17 XII 1983) w Teatrze Dramatycznym im. Szaniawskiego w Wałbrzychu, w którym jest członkiem zespołu artystycznego.

10 IX 1983
Jadwiga Jarosiewicz tworzy scenografię do *Il maestro di capella* Cimarosy oraz do *Walkirii* Wagnera (25 III 1984) w Teatrze Wielkim w Łodzi.

10 IX 1983
Halina Dzieduszycka reżyseruje operę *Odprawa posłów greckich* Rudzińskiego w Teatrze Wielkim w Łodzi.

10 IX 1983
Zofia Miklińska reżyseruje *Kaszubów pod Wiedniem* Karnowskiego, z muzyką Wandy Dubanowicz i choreografią Lucyny Grad, w Państwowym Teatrze Lalki „Tęcza" w Słupsku.

11 IX 1983
Ewa Czerniecka-Strzelecka wykonuje scenografię do sztuki *Kazanie* Strzeleckiego w Bałtyckim Teatrze Dramatycznym im. Słowackiego w Koszalinie.

15 IX 1983
Tatiana Kwiatkowska przygotowuje scenografię i kostiumy do *Adama i Ewy* Twaina w Teatrze Ochoty w Warszawie.

16 IX 1983
Jitka Stokalska reżyseruje *Kantatę na inaugurację statui króla Jana III* Kamieńskiego w Warszawskiej Operze Kameralnej, w której należy do zespołu artystycznego. Scenografia Łucja Kossakowska, również z zespołu.

17 IX 1983
Jadwiga Marso reżyseruje *Skiz* Gabrieli Zapolskiej na Scenie Dużej w Teatrze im. Wandy Siemaszkowej w Rzeszowie. Scenografia Liliana Jankowska.

17 IX 1983
Bożena Korulska wykonuje scenografię do sztuki *Sąd nad królem, czyli Coś ty Polakom zrobił, Stanisławie...* Śmigielskiego w Lubuskim Teatrze im. Kruczkowskiego w Zielonej Górze.

17 IX 1983
Leokadia Serafinowicz tworzy scenografię do *Czołem, cześć i cicho sza* Ratajczaka we współpracy scenograficznej z Marcinkiem, lat 7, w Teatrze Lalki i Aktora „Baj Pomorski" w Toruniu.

18 IX 1983
Joanna Braun przygotowuje scenografię do *Złotego lisa* Andrzejewskiego oraz do sztuki *Biuro rzeczy znalezionych* Śliwiaka (30 VI 1984) w Teatrze Lalki i Maski „Groteska" w Krakowie, w którym jest członkiem zespołu artystycznego.

19 IX 1983
Katarzyna Żygulska wykonuje scenografię do sztuki *Ubu król* (wersja II) oraz do *Ubu król* (wersja III, premiera 29 VI 1984) Jarry'ego w Teatrze STU w Krakowie (Namiot), w którym jest członkiem zespołu artystycznego.

22 IX 1983
Bogusława Czosnowska reżyseruje własny tekst *O dwóch takich, co ukradli księżyc* według powieści Makuszyńskiego na Scenie Dużej w Teatrze Polskim w Szczecinie. W tym samym sezonie na tej samej scenie reżyseruje również *Porwanie Sabinek* Schöntanów, scenografia Anna Rachel (18 XII 1983) oraz ponownie *O dwóch takich, co ukradli księżyc* na Dużej Scenie w Teatrze Dramatycznym i Orkiestrze Kameralnej w Słupsku (12 VII 1984).

24 IX 1983
Maria Janczarska-Bogacka przygotowuje scenografię do *Matki* Witkiewicza w Teatrze im. Jaracza w Olsztynie.

24 IX 1983
Teresa Ponińska tworzy scenografię do *Wesela Figara* Beaumarchais oraz do *Komedii* Korzeniowskiego (16 II 1984) w Teatrze Dramatycznym m. st. Warszawy, w którym jest członkiem zespołu artystycznego.

25 IX 1983
Krystyna Meissner reżyseruje *Kartotekę* Różewicza na Scenie Dużej w Teatrze im. Horzycy w Toruniu, scenografia Aleksandra Semenowicz, członkini zespołu artystycznego. W tym samym sezonie i teatrze reżyseruje również *Teatr to świątynia* według *Szkarłatnej wyspy* Bułhakowa, scenografia także Aleksandry Semenowicz (15 XII 1983).

„We wrześniu 1983 Krystyna Meissner zrealizowała przedstawienie *Kartoteki* na otwarcie swojego pierwszego sezonu w Teatrze im. Horzycy w Toruniu, próbując przełożyć dramat na «współczesność» (fryzury w stylu punk, elementy ruchu dyskotekowego), lecz jakoś okazało się to nie do końca możliwe. […] Reżyserka próbuje odczytywać *Kartotekę* we wszystkich planach i na różne sposoby, niestety nie bardzo trafnie, nie chcąc pamiętać chyba, że *Kartoteka*, co przed kilkunastu laty zauważyła Maria Bechczyc-Rudnicka – jest najciekawsza w planie moralnym […] nie w warstwie publicystycznej".
Lidia Wójcik, *Różewicz* d*awny i nowy*, „Kamena", nr 8 z 21 IV 1984.

„[...] chociaż twórcy spektaklu [...] w dużej mierze zrezygnowali z proponowanego przez autora weryzmu (czy może raczej przemodelowali go zgodnie z własną koncepcją) to […] zabiegi formalne wzmacniały raczej niż zastępowały słowo, wspierając obrazem jego warstwę znaczeniową. Krystyna Meissner zaproponowała widzom *Kartotekę* widzianą historycznie, plasując ją w określonym czasie (rok 1983), wykorzystała wszystkie implikacje tego wyboru. A były one wielorakie – także znaczeniowo. Przede wszystkim metaforyzacji uległy dwie «programowe» sceny sztuki: monolog Bohatera («Gdzie ty właściwie idziesz?») i rozmowa z niemiecką Dziewczyną – obie traktowane zwykle jednoznacznie i pokoleniowo. W toruńskim przedstawieniu monolog Bohatera jest właściwie dialogiem, ma bowiem określonego, uczestniczącego w akcji adresata. Partner – grupa punków – także odrzuca uczestnictwo. Ale odrzuca je inaczej – jako niezrozumiałą, historyczną mitologię, niewiele (lub zgoła nic) mającą wspólnego z ich światem. A zdobiące kurtki punków hakenkreuze, to przecież nie adres społeczny, geograficzny, ale jakby znak klanowy – zdaje się mówić realizatorka *Kartoteki*. […] Nośnikiem problemu sztuki Różewicza jest dezintegracja jej Bohatera. Skoro

zaś został on rozproszony w tłumie […] to postacie poboczne stają się tym ważniejszym tworzywem dramatu. […] *Kartoteka* rozgrywana jest na scenie *en ronde*. Publiczność nie obserwuje tylko akcji, ale […] system schodów i mostów sprawia, że widzowie znajdując się jakby pomiędzy Bohaterem a innymi postaciami sztuki, stają się kolejnymi fiszkami kartoteki...".
Jadwiga Oleradzka, *„Kartoteka" w dyskotece*, „Gazeta Pomorska" nr 233 z 3 X 1983.

„«Jesteśmy dzisiaj świadkami wstępnego stadium trzeciej wojny światowej» – brzmią pierwsze słowa toruńskiego spektaklu. I one stanowią odtąd o sposobie ujęcia tutaj i dylematów różewiczowskiego Bohatera, i świata na tle którego jest on pokazywany".
Janusz Skuczyński, *„Kartoteka" sprzed trzeciej wojny światowej*, „Nowości. Dziennik Toruński" nr 197 z 7 IX 1983.

30 IX 1983
Jadwiga Czarnocka przygotowuje scenografię do *Nowych szat króla* Maliszewskiego (premiera w Szczytnie) oraz do sztuki *Król IV* Grochowiaka (10 VI 1984) w Teatrze im. Jaracza w Olsztynie, w którym jest członkiem zespołu artystycznego.

2 X 1983
Maria Adamska przygotowuje scenografię do sztuki *Żegnaj, Judaszu* Iredyńskiego oraz do sztuk *Wiedeń, i po Wiedniu...wg listów do Marysieńki Jana Sobieskiego* (9 X 1983) i *Warszawianka* Wyspiańskiego (23 X 1983) w Tarnowskim Teatrze im. Solskiego, w którym jest członkiem zespołu artystycznego.

2 X 1983
Elżbieta Szymańska opracowuje wg grafik Franciszki Themerson scenografię do sztuki *Przygody Pędrka Wyrzutka* Themersona w Poznańskim Teatrze Lalki i Aktora.

4 X 1983
Bożena Korulska wykonuje scenografię do sztuk *W rozpaczy i gniewie* Majakowskiego oraz *Maria, Elżbieta, Małgorzata* Choińskiego (19 VI 1984) w Teatrze na Targówku w Warszawie.

6 X 1983
Iwona Zaborowska wykonuje scenografię do *Lekarza mimo woli* Moliera w Teatrze Kameralnym (scena Teatru Polskiego) w Warszawie.

8 X 1983
Janina Kamińska przygotowuje scenografię do sztuki *Bardzomi i jego Widzimisię* Pietrasika w Teatrze Lalek „Pinokio" w Łodzi.

9 X 1983
Teresa Targońska tworzy scenografię do sztuki *Jak zdobyć korzec złota, czyli bezeceństwa pana Klausa* Żyszkiewicza w Teatrze Lalki i Aktora im. Andersena w Lublinie.

14 X 1983
Jolanta Bojanowska-Kunkel przygotowuje scenografię do sztuki *Tam i z powrotem* Falka w Teatrze Nowym w Łodzi.

14 X 1983
Tatiana Kwiatkowska wykonuje scenografię do *Ambasadora* Mrożka w Teatrze Studyjnym ’83 im. Tuwima w Łodzi.

14 X 1983
Maria Fołtyn reżyseruje *Śpiewnik domowy* Moniuszki na Scenie Dużej Opery we Wrocławiu.

15 X 1983
Helena Zajc (Jugosławia) reżyseruje *Podniebny teatr* Novaka w Teatrze Lalek „Banialuka” w Bielsku-Białej. Kierownictwo muzyczne Mirosława Ślosarczyk.

16 X 1983
Maria Straszewska reżyseruje *Tryumf Pana Kleksa* Brzechwy w Teatrze Polskim we Wrocławiu, w którym należy do zespołu artystycznego.

16 X 1983
Iwona Zaborowska tworzy scenografię do sztuk *Rodzina* Słonimskiego oraz do *Pierwszego dnia wolności* Kruczkowskiego (10 VI 1984) w Teatrze Nowym w Łodzi, w którym jest członkiem zespołu artystycznego.

20 X 1983
Łucja Kossakowska przygotowuje scenografię do *Maestra* Abramowa-Newerly’ego oraz do sztuki *Wieczór Trzech Króli lub Co chcecie* Szekspira (8 III 1984) w Teatrze Polskim w Warszawie, w którym jest członkiem zespołu artystycznego.

20 X 1983
Premiera *Kuglarza w koronie* Zofii Nawrockiej w Teatrze Animacji w Jeleniej Górze.

21 X 1983
Wanda Laskowska reżyseruje *Przedstawienie „Hamleta” we wsi Głucha Dolna* Brešana w Teatrze Polskim w Bielsku-Białej.

22 X 1983
Irena Dudzińska reżyseruje *Brata marnotrawnego* Wilde’a w Teatrze im. Norwida w Jeleniej Górze.

22 X 1983
Iwona Zaborowska wykonuje scenografię do *Ciemności kryją ziemię* Andrzejewskiego w Teatrze im. Osterwy w Gorzowie Wielkopolskim.

23 X 1983
Jadwiga Pożakowska tworzy scenografię do *Antygony* Sofoklesa w Teatrze Kameralnym w Sopocie (scena gdańskiego Teatru Wybrzeże, w którym jest członkiem zespołu artystycznego).

23 X 1983
Wanda Wróblewska reżyseruje *Dwa teatry* Szaniawskiego na Scenie Głównej w Lubuskim Teatrze im. Kruczkowskiego w Zielonej Górze, w którym należy do zespołu artystycznego.

„Wanda Wróblewska postanowiła mocno się trzymać tekstu Szaniawskiego i jego wątpliwości. Nie rozstrzygać tego, czego nie da się rozstrzygnąć. Nie kwestionować uogólnień dramaturga i w miarę możliwości jasno je wyartykułować. Taka wierność wobec tekstu jest chwalebna [...]".
Waldemar Mystkowski, *Szaniawski w Zielonej Górze*, „Nadodrze" nr 23 z 19 XI 1983.

24 X 1983
Beata Artemska reżyseruje *Orfeusza w piekle* Offenbacha w Operze w Bydgoszczy. W tym samym sezonie Artemska reżyseruje *Orfeusza* w Operze Śląskiej w Bytomiu (3 III 1984).

„Przedstawiona operetka okazała się realizacją, która gwarantuje widzowi pełny relaks".
Henryk Martenka, *Encyklopedia wykiwana czyli „Orfeusz w piekle"*, „Ilustrowany Kurier Polski" nr 301 z 23 XII 1983.

„Beata Artemska, długie lata wojażująca po świecie, wiele pomysłów scenograficznych przeniosła na scenę bydgoską prosto z Paryża".
Jadwiga Witkowska, *Szampańska zabawa*, „Gazeta Pomorska" nr 262 z 7 XI 1983.

25 X 1983
Maria Iwanowicz przygotowuje scenografię do sztuki *Wariat i zakonnica* Witkiewicza w Teatrze Polskim w Poznaniu.

25 X 1983
Anna Rachel tworzy scenografię do sztuki *Miłość don Perlimplina do Belisy w jego ogrodzie* Lorki w Teatrze Współczesnym w Szczecinie.

28 X 1983
Henryka Komorowska reżyseruje *Księcia i żebraka* Pałłasza w Operetce Wrocławskiej.

29 X 1983
Zofia de Ines-Lewczuk przygotowuje scenografię do spektaklu *Karłowicz – Interpretacje* w Teatrze Wielkim w Łodzi.

30 X 1983
Teresa Smus-Barska tworzy scenografię do *Klubu* Williamsona w Teatrze im. Jaracza w Łodzi.

4 XI 1983
Małgorzata Schubert wykonuje scenografię do sztuki *Wiśniowy sad* Czechowa w Teatrze Zagłębia w Sosnowcu.

5 XI 1983
Barbara Stopka przygotowuje scenografię do sztuki *Rewolwer* Fredry w Teatrze Polskim w Bielsku-Cieszynie.

5 XI 1983
Anna Sekuła tworzy scenografię do *Hymnu* Schwajdy w Teatrze Miniatura (scena Teatru im. Słowackiego) w Krakowie, w którym jest członkiem zespołu artystycznego.

5 XI 1983
Anna Bobrowska-Ekiert wykonuje scenografię do *Hrabiny Maricy* Kálmána (kierownictwo muzyczne Beata Ambros) oraz do operetki *Kuzynek z Honolulu* Künnekego w Teatrze Muzycznym w Łodzi.

5 XI 1983
Matylda Krygier reżyseruje *Pchłę* Zamiatina na Dużej Scenie w Teatrze im. Wandy Siemaszkowej w Rzeszowie.

6 XI 1983
Premiera *Wyjść* Marshy Norman w Teatrze im. Jaracza w Łodzi. Scenografia Teresa Smus-Barska.

„Marsha Norman brutalnie wprowadza nas w temat, nie stroni od drastycznych scen, bohaterowie jej zaś często posługują się mocnym, a nawet wulgarnym słownictwem. Jak można się domyślać te chwyty miały na celu przybliżyć nam poruszane sprawy i osoby, przedstawić je bez osłonek – takimi właśnie, jakimi są. Przyznać też trzeba, że autorce to się udało. Z pewnością w dużym stopniu pomogło jej w tym to, że była w przeszłości nauczycielką w szkole specjalnej dla dzieci trudnych".
Juliusz Cyperling, *Z uczuciem niedosytu*, „Dziennik Łódzki" nr 236 z 17 XI 1983.

„Zamierzeniem Marshy Norman – jak się można domyślać – nie jest bulwersowanie widowni, a mocne osadzenie sztuki w realiach prezentowanego środowiska. […] Jednocześnie obserwujemy bohaterkę w odległych od siebie czasowo fazach jej życia. […] Nie jest to zabieg czysto formalny […] lecz służący autorce, z mniejszym lub większym powodzeniem, przede wszystkim do poszukiwań motywacji rozmaitych decyzji bohaterki sztuki. [...] Prosta i funkcjonalna scenografia Teresy Smus-Barskiej podkreśla mroczny klimat całości".
Jerzy M. Fiedosiejew, *Próba wyjścia*, „Głos Robotniczy" nr 268 z 15 XI 1983.

10 XI 1983
Barbara Jankowska tworzy scenografię do sztuki *Koczowisko* Łubieńskiego w Teatrze Narodowym w Warszawie.

11 XI 1983
Ewa Kołogórska reżyseruje *Pastorałkę* Schillera w Teatrze Dramatycznym w Elblągu, scenografia Barbara Jankowska. W sezonie 1983/84 w tym samym teatrze reżyseruje również *Wdowy* Kertésza także ze scenografią Jankowskiej (11 III 1984) oraz *O ślicznych kwiatkach i strasznym potworze* Odrowąża, ponownie ze scenografią Jankowskiej (26 VII 1984).

12 XI 1983
Stefania Domańska reżyseruje *Moralność pani Dulskiej* Gabrieli Zapolskiej w Teatrze im. Bogusławskiego w Kaliszu.

12 XI 1983
Zofia de Ines-Lewczuk wykonuje scenografię do *Nocy w operze* Mozarta w Teatrze im. Mickiewicza w Częstochowie.

12 XI 1983
Liliana Jankowska tworzy scenografię do *Krainy uśmiechu* Lehára w Operetce Śląskiej w Gliwicach.

12 XI 1983
Elżbieta Oyrzanowska-Zielonacka przygotowuje scenografię do *Lalkarza* Stevensa oraz do sztuki *Pucheroki* Poprawskiego (15 IV 1984) w Teatrze Lalki i Maski „Groteska" w Krakowie, w którym jest członkiem zespołu artystycznego.

13 XI 1983
Elżbieta Iwona Dietrych wykonuje scenografię do *Balladyny* Słowackiego oraz do sztuki *Molier albo Zmowa Świętoszków* Bułhakowa (15 IV 1984) w Teatrze Dramatycznym w Legnicy, w którym jest członkiem zespołu artystycznego.

17 XI 1983
Małgorzata Treutler tworzy scenografię do sztuki *W małym dworku* Witkiewicza w Teatrze Małym (scena Teatru Narodowego) w Warszawie.

18 XI 1983
Anna Matysiak reżyseruje *Don Juan wraca z wojny* von Horvátha w Teatrze Rozmaitości w Warszawie, w którym należy do zespołu artystycznego.

19 XI 1983
Elżbieta Wernio wykonuje scenografię do *Pelikana* Strindberga w Tarnowskim Teatrze im. Solskiego.

19 XI 1983
Liliana Jankowska i Anna Zaporska-Zawadko przygotowują scenografię do operetki *Perichola* Offenbacha w Teatrze Muzycznym w Gdyni.

19 XI 1983
Xymena Zaniewska tworzy scenografię do *Traviaty* Verdiego w Teatrze Wielkim im. Moniuszki w Poznaniu.

20 XI 1983
Premiera *Pchły szachrajki* Brzechwy w opracowaniu scenicznym Joanny Dobrzańskiej na Scenie Propozycji w Lubuskim Teatrze im. Kruczkowskiego w Zielonej Górze.

20 XI 1983
Irena Dragan reżyseruje *Farfurkę królowej Bony* Anny Świrszczyńskiej, ze scenografią Izabelli Konarzewskiej i muzyką Teresy Ostaszewskiej, w Teatrze Lalki i Aktora „Kubuś" w Kielcach.

20 XI 1983
Premiera *Za siedmioma górami* Ewy Szelburg-Zarembiny w Teatrze Lalek w Wałbrzychu.

24 XI 1983
Ewa Strebejko wykonuje (razem z Wiesławem Strebejko) scenografię do *Tajemnicy* Kierca w Teatrze Lalek w Wałbrzychu.

26 XI 1983
Ewa Starowieyska przygotowuje scenografię do *Jak się kochają...* Ayckbourna oraz do sztuki *Paal i Maal* Csurki (26 V 1984) w Teatrze Współczesnym w Warszawie, w którym jest członkiem zespołu artystycznego.

30 XI 1983
Premiera *Szewczyka Dratewki* Marii Kownackiej w Teatrze Lalek „Guliwer" w Warszawie.

4 XII 1983
Premiera *Kramiku dziadka Mikołaja* Natalii Gołębskiej w Śląskim Teatrze Lalki i Aktora „Ateneum" w Katowicach.

4 XII 1983
Jadwiga Mydlarska-Kowal wykonuje scenografię do *Niezwyciężonego koguta* Manarjana we Wrocławskim Teatrze Lalek.

6 XII 1983
Małgorzata Majewska (PWST) reżyseruje *Świerczynowego świerszcza* Joanny Kulmowej w Opolskim Teatrze Lalki i Aktora im. Smolki. W tym samym sezonie reżyseruje również *Tymoteusza i łobuziaków* Wilkowskiego na Małej Scenie Teatru Lalki i Aktora „Baj Pomorski" w Toruniu (29 IV 1984).

9 XII 1983
Premiera *Gęgorka* Niny Gernet i Tatiany Gurewicz w Teatrze Lalek „Fraszka" w Warszawie.

10 XII 1983
Magdalena Bączewska reżyseruje *Idiotę* Dostojewskiego w Teatrze Ochoty w Warszawie. Scenografia i kostiumy Anna Rachel.

10 XII 1983
Tatiana Kwiatkowska tworzy scenografię do *Szklanej menażerii* Williamsa w Teatrze im. Osterwy w Lublinie.

10 XII 1983
Anna Sekuła wykonuje scenografię do sztuki *Pokojówki* Geneta w Teatrze im. Jaracza w Łodzi.

11 XII 1983
Barbara Josepyszyn przygotowuje scenografię do *Pionokia* Staropolskiego w Teatrze Ziemi Pomorskiej w Grudziądzu, w którym jest członkiem zespołu artystycznego.

11 XII 1983
Grażyna Stando tworzy scenografię do *Much* Sartre'a w Teatrze im. Horzycy w Toruniu.

11 XII 1983
Łucja Sobczak wykonuje (razem z Brunonem Sobczakiem) scenografię do *Disco-Story* Pisty oraz do *Kompotu* Kofty i Rychtera w Teatrze Muzycznym w Gdyni.

12 XII 1983
Premiera *Nocy w operze* wg oper Mozarta w Teatrze im. Mickiewicza w Częstochowie. Libretto Joanna Kulmowa

14 XII 1983
Jowita Pieńkiewicz reżyseruje *Indyka* Mrożka na Dużej Scenie w Teatrze Dramatycznym i Orkiestrze Kameralnej w Słupsku. Scenografia Teresa Darocha. Pieńkiewicz jest członkinią zespołu artystycznego teatru.

„Jowita Pieńkiewicz przygotowała przedstawienie rzetelnie, z widoczną dyscypliną, czytelne i logiczne. Nikt tu niczego nie parodiuje, niczego nie przerysowuje. Reżyser jest zbyt doświadczony, aby nie zawierzyć autorowi. […] Jedno tylko nie podobało mi się zdecydowanie: scenografia Teresy Darochy. Akcja sztuki dzieje się w romantyzmie, na obszarze księstwa, rozgrywać się będzie we wnętrzu, o którym autor pisze szczegółowo [...] «Całość jest wnętrzem oberży. Można by mu nadać charakter lekko niesamowity, jednak bardzo dyskretnie». Tej dyskrecji w scenografii zdecydowanie mi było brak. Teresa Darocha zaprojektowała wnętrze zrujnowanej szopy, w której deski trzymają się bardziej na słowo honoru niż na gwoździach, a po schodach na galeryjkę – wręcz strach wchodzić. […] Scenograf zatem dopowiada postępujący marazm na obszarze księstwa, ale przecież na razie ten marazm i zastój, brak idei i ogólnej koncepcji, powszechne zniechęcenie nie uzewnętrznia się w wyglądzie oberży, ale w postępowaniu bohaterów i parodii, jaką przedstawia autor, niepotrzebne są takie dopowiedzenia”.
Jadwiga Ślipińska, *„Indyk” Mrożka*, „Głos Pomorza” nr 75 z 18 I 1984.

15 XII 1983
Premiera *Pana Twardowskiego* Ireny Szczepańskiej w Teatrze Śląskim im. Wyspiańskiego w Katowicach.

16 XII 1983
Anna Rachel tworzy scenografię do sztuki *Już prawie nic* Andrzejewskiego w Teatrze Kameralnym w Sopocie (scena Teatru Wybrzeże w Gdańsku).

17 XII 1983
Katarzyna Żygulska przygotowuje scenografię do *Dekamerona* Boccaccia oraz do *Kto tu zwariował?* Magniera (28 IV 1984) w Teatrze Satyry „Maszkaron” w Krakowie, w którym jest członkiem zespołu artystycznego.

17 XII 1983
Aleksandra Fichna-Chełkowska wykonuje scenografię do *Chodzi turoń paszczą kłapie* Poprawskiego i do spektaklu *Bajki pana Bajki* Středy (8 II 1984) w Teatrze Dzieci Zagłębia w Będzinie.

18 XII 1983
Barbara Katarzyna Radecka reżyseruje *Pastorałkę* Schillera na Scenie Głównej Lubuskiego Teatru im. Kruczkowskiego w Zielonej Górze, w którym należy do zespołu artystycznego. Scenografia Liliana Jankowska.

22 XII 1983
Anna Franta tworzy scenografię do *Rodziny Totów* Örkényego w Teatrze Kameralnym (scena Starego Teatru im. Heleny Modrzejewskiej) w Krakowie.

29 XII 1983
Bożena Mrowińska reżyseruje *Sama przychodzę i sama odejdę* Błagi Dimitrowej według powieści *Odjazd* na Scenie Małej Teatru Dramatycznego im. Szaniawskiego w Płocku.

30 XII 1983
Premiera *Kota w butach* Hanny Januszewskiej według Perraulta w Teatrze Lalek „Arlekin" w Łodzi. Scenografia Leokadia Serafinowicz.

5 I 1984
Barbara Kamusińska przygotowuje scenografię do sztuki *Kwatermistrz* Christofilakisa w Ośrodku Teatru Otwartego „Kalambur" we Wrocławiu, kostiumy Alicja Wasilewska.

6 I 1984
Teresa Mróz-Jarząbek reżyseruje *Kramik dziadka Mikołaja* Natalii Gołębskiej w Teatrze Lalek w Wałbrzychu.

7 I 1984
Krystyna Skuszanka reżyseruje *Jak wam się podoba* Szekspira w Teatrze Narodowym w Warszawie.

8 I 1984
Elżbieta Iwona Dietrych tworzy scenografię do sztuki *Pod akacjami* Iwaszkiewicza w Teatrze Dramatycznym w Elblągu.

10 I 1984
Beata Sztompka adaptuje i reżyseruje *Białe noce* Dostojewskiego w Teatrze Dramatycznym im. Węgierki w Białymstoku. Scenografia Małgorzata Treutler.

11 I 1984
Anna Polony reżyseruje *Igraszki trafu i miłości* Marivaux w Teatrze „Bagatela" im. Boya-Żeleńskiego w Krakowie.

„Jest to gra wyrafinowana [...]. Polony wydobywa to z dialogu, w którym nic nie jest zbyt proste i jednoznaczne, każda kwestia ma podtekst i może być rozumiana dwuznacznie. Pomaga aktorom sytuacjami, zakomponowanymi z wyobraźnią i dowcipem, ogrywaniem rekwizytu, puentuje każdy dialog i każdą scenę. I oto okazało się, że aktorzy w Bagateli potrafią grać, umieją się ruszać i mówić, bawić się tekstem. […] Przedstawienie ma lekkość i wdzięk, jest finezyjne i przewrotne. […] A że po scenie chodzą same Anny Polony? Że aktorzy przejęli intonację Polony, jej zawieszenia głosu, sposób pauzowania i gesty? Mnie to nie przeszkadzało".
Bożena Winnicka, *Cud w Bagateli*, „Życie Literackie" nr 6/1984.

14 I 1984
Miriam Aleksandrowicz-Kraśko reżyseruje *Próg* Dudaraua w Teatrze Dramatycznym im. Węgierki w Białymstoku.

14 I 1984
Joanna Piekarska reżyseruje *Kramik Mikołaja Gwiazdora* Natalii Gołębskiej w Teatrze Lalek „Czerwony Kapturek" w Olsztynie. W tym samym sezonie reżyseruje również *O Kasi, co gąski zgubiła* Marii Kownackiej w Teatrze Lalki i Aktora „Kubuś" w Kielcach (13 V 1984).

14 I 1984
Barbara Ptak przygotowuje scenografię do sztuki *Barbara Radziwiłłówna* Felińskiego oraz do *Intrygi i miłości* Schillera (13 IV 1984) w Teatrze Powszechnym w Łodzi.

15 I 1984
Kika Lelicińska wykonuje scenografię do *Pod akacjami* Iwaszkiewicza oraz do sztuki *Wkrótce nadejdą bracia* Krasińskiego (5 II 1984) w Bałtyckim Teatrze Dramatycznym im. Słowackiego w Koszalinie, w którym jest członkiem zespołu artystycznego.

15 I 1984
Aleksandra Sell-Walter wykonuje scenografię do *Rewizora* Gogola oraz do sztuki *Czary mary, dobre czary* Wrońskiego (10 VI 1984) w Teatrze Nowym im. Morcinka w Zabrzu, w którym jest członkiem zespołu artystycznego.

20 I 1984
Krystyna Zachwatowicz tworzy scenografię do *Antygony* Sofoklesa w Starym Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie, w którym jest członkiem zespołu artystycznego.

21 I 1984
Katarzyna Święcka przygotowuje scenografię do sztuki *Hymn* Schwajdy w Ośrodku Teatru Otwartego „Kalambur" we Wrocławiu.

21 I 1984
Alicja Choińska reżyseruje *Freuda teorię snów* Cwojdzińskiego w Teatrze Ziemi Pomorskiej w Grudziądzu. Scenografia Barbara Josepyszyn. Choińska i Josepyszyn były członkiniami zespołu artystycznego. W tym samym sezonie Choińska reżyseruje też sztukę *Maria, Elżbieta, Małgorzata* Choińskiego na Scenie Kameralnej Teatru im. Jaracza w Olsztynie, ze scenografią Jadwigi Czarnockiej, członkini zespołu artystycznego tego teatru (17 II 1984).

25 I 1984
Lidia Minticz wykonuje (razem z Jerzym Skarżyńskim) scenografię do sztuki *Terapia grupowa tylko dla panów, wstęp osobom płci żeńskiej surowo wzbroniony* Mrożka w „Piwnicy przy Sławkowskiej 14" – na scenie Starego Teatru im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie, w którym jest członkiem zespołu artystycznego (Starego Teatru).

26 I 1984
Maria Irzyk przygotowuje scenografię do *Świętej Joanny* Shawa w Teatrze Dramatycznym m. st. Warszawy.

26 I 1984
Jadwiga Jarosiewicz wykonuje scenografię do *Matki* Witkiewicza oraz do *Szalonej Grety* Grochowiaka (9 II 1984) w Teatrze Kameralnym (scena Teatru Polskiego) w Warszawie.

28 I 1984
Liliana Jankowska tworzy scenografię do *Kartoteki* Różewicza oraz do *Porwania Sabinek* Schönthanów (18 II 1984) w Teatrze im. Osterwy w Lublinie, w którym jest członkiem zespołu artystycznego.

28 I 1984
Katarzyna Żygulska wykonuje scenografię do *Eugeniusza Oniegina* Czajkowskiego w Operze Śląskiej w Bytomiu.

28 I 1984
Premiera *O straszliwym smoku i dzielnym szewczyku, prześlicznej królewnie i królu Gwoździku* Marii Kownackiej w Teatrze Lalki i Aktora im. Andersena w Lublinie.

30 I 1984
Teresa Jabłońska reżyseruje *Umrzeć ze śmiechu* Janczarskiego w Teatrze Polskim w Bydgoszczy.

2 II 1984
Premiera *O Kasi, co gąski zgubiła* Marii Kownackiej w Teatrze Lalki i Aktora „Baj" w Warszawie.

3 II 1984
Barbara Zawada przygotowuje scenografię do sztuk *Spokojny dom, czyli Schoenbergowie* Giemzy oraz do *Amadeusza* Shaffera (12 V 1984) w Teatrze Śląskim im. Wyspiańskiego w Katowicach.

3 II 1984
Ewa Czerniecka-Strzelecka tworzy scenografię do *Snu nocy letniej* Szekspira w Teatrze im. Słowackiego w Krakowie.

4 II 1984
Teresa Czerska wykonuje scenografię do sztuki *Nieproszona* Pierzchały w Teatrze Zagłębia w Sosnowcu.

4 II 1984
Ewa Gilewska reżyseruje *Chłopca z gwiazd* Wilde'a w Teatrze Polskim w Bielsku-Białej. W tym sezonie reżyserowała również *Chorego z urojenia* Moliera na Dużej Scenie w Teatrze Dramatycznym w Wałbrzychu (14 VII 1984).

11 II 1984
Ewa Markowska (PWST Kraków) reżyseruje *Rezerwat* Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej w Teatrze im. Żeromskiego w Kielcach. Scenografia Barbara Zawada. Jest to prapremiera.

„W *Rezerwacie* jest dużo ruchu, bieganiny, nawet dowcipnych dialogów, ale tyle samo albo i więcej jest sztuczności, płaskości, naiwności, a nawet infantylizmu. Fabuła dramatyczna jest niezwykle wątła: spauperyzowany dziedzic (dr filozofii zresztą) za pośrednictwem sprytnego Żyda, Ralfa, ciągnie dolary od naiwnego Amerykanina, który szuka na globie miejsc, gdzie jest inaczej niż w jego ojczystym kraju. Stąd rezerwat, że w tych miejscach ma być niejako zatrzymany czas historyczny i cały prymitywizm życia społecznego, obyczajowego,

cywilizacji, myślenia itp. Owa sztuczna egzotyka sprowadza się jednak wyłącznie do powierzchownych sfer życia, które stanowią, zresztą także dla tubylców, tylko rekwizyty swoistego teatru. Teatru na okoliczność przyjmowania amerykańskiego dziwaka Cornera do polskiego «rezerwatu». Wspomniana już bieganina, ruch – związane są z przygotowaniem «prymitywnej egzotyki» w miejscu, gdzie ludzie posługują się telefonem, gramofonem, łazienką, elektrycznością i innymi jeszcze zdobyczami cywilizacji, świadczącymi o nowoczesności i postępie. Maria Józefacka dopatruje się w schemacie koligacji *Rezerwatu* z Rittnerem i Witkacym (też zestawienie!) […]. Reżyserowała kobieta, sądzę więc, że odnalazła w sztuce to, co kobieta odnaleźć powinna u drugiej kobiety: pustkę intelektualną. Nie mogła odnaleźć niczego więcej, bo poza powierzchniowym działaniem, kokieterią – trzeba przyznać: udaną – i normalnym «wygłupem» (przepraszam za wyrażenie), które reżyser skrupulatnie wydobył, nic więcej nie ma. […] Na zakończenie jeszcze do spraw ogólniejszych wrócić trzeba: po co pisała takie sztuki autorka wierszy lirycznych? Freud powiedziałby, że odreagowywała swoje kompleksy. […] Zofia Starowieyska-Morstinowa tak o tym pisze: Lilka, jak to zresztą Madzia szeroko opisała, stale potrzebowała pieniędzy”.
Stanisław Żak, *Tego nie ma w Ameryce!*, „Przemiany” nr 3/1984.

„Gdyby nie inwencja i ryzyko Ewy Markowskiej, która wybrała sobie tę wdzięczną ramotkę na tzw. warsztat reżyserski, nie mielibyśmy okazji zapoznać się z mało w Polsce powojennej znaną dramaturgią jednej z najwybitniejszych poetek. Spośród 23 napisanych przez nią sztuk teatralnych, pani reżyser wybrała taką, która nie była nigdzie publikowana i wystawiana, co nie znaczy, że wybrała komedię świeżą i oryginalną, wręcz przeciwnie – rzecz utkana jest na kanwie stereotypu, tyle że zgrabnie podana i wdzięczna scenicznie. […] W przeciwieństwie do autorki, która nie miała raczej hamulców estetycznych i władowała w ten pojemny worek wszystko to, co wydawało jej się zabawne, inscenizatorka zachowała powściągliwość, dbając o to, by utrzymać rygory gatunków. Wyraźnie więc oddzieliła wątek romansowy, który wypadł wprawdzie blado, ale to już z winy aktorów, natomiast «groteskowa synteza» wypadła znakomicie. Jest w tym sporo stylizacji, nie ma jednak szarżowania i warto byłoby w tej właśnie wodewilowo-nastrojowej konwencji utrzymać kolejne przedstawienia. Doskonale zrozumiała intencje reżysera Barbara Zawada, opracowując scenografię i kostiumy. Secesyjne «pudełko» kieleckie urządzone zostało finezyjnie i ze smakiem, a także z umiarem. Jest pozornie statyczne, faktycznie zaś, dzięki zamierzonej wielofunkcyjności i grze świateł, urzeka teatralnością w dobrym stylu”.
Stanisław Mijas, *Mr Corner kochać taś, taś!!!*, „Słowo Ludu” nr 41 z 17 II 1984.

11 II 1984
Anna Maria Rachel przygotowuje scenografię do *Indyka* Mrożka w Teatrze Popularnym w Warszawie.

„Scenografia Anny Rachel […] odpowiada koncepcji autorskiej twórcy *Indyka*. Jest tak, jak to napisał Sławomir Mrożek. Zadowoleni będą widzowie nie tolerujący zaborczych inscenizatorów”.
Piotr Wójcicki, *Ten klasyczny Mrożek*, „Słowo Powszechne” nr 65 z 29 III 1984.

11 II 1984
Jolanta Bojanowska-Kunkel tworzy scenografię do sztuki *Rodzina* Słonimskiego w Teatrze Polskim w Bydgoszczy.

11 II 1984
Elżbieta Iwona Dietrych wykonuje scenografię do *Anioła na dworcu* Abramowa-Newerly'ego w Teatrze im. Bogusławskiego w Kaliszu.

12 II 1984
Ewa Nowicka-Ogielska wykonuje (razem z Pawłem Ogielskim) scenografię do sztuki *Mieszkanko Zojki, czyli Czarna magia oraz jak ją zdemaskowano* Bułhakowa w Teatrze Nowym w Łodzi.

12 II 1984
Anna Sekuła przygotowuje scenografię do opery *Orfeusz i Eurydyka* Glucka w wersji włoskiej pod kierownictwem muzycznym Ewy Michnik oraz do premiery tej samej opery w wykonaniu studentów Akademii Muzycznej w Krakowie pod kierownictwem muzycznym Ewy Bator na Scenie Operowej Krakowskiego Teatru Muzycznego Opery i Operetki (15 V 1984).

12 II 1984
Premiera sztuki Hanny Muszyńskiej-Hoffmanowej *Pleziry i szagryny królowej jejmości. Gawęda o Marysieńce* wg *Pań na Wilanowie* w Bałtyckim Teatrze Dramatycznym im. Słowackiego. Adaptacja i wykonanie Jadwiga Bryniarska, aktorka w zespole artystycznym.

18 II 1984
Kosa Gustkiewicz tworzy scenografię do *Snu nocy letniej* Szekspira w Teatrze Dramatycznym im. Węgierki w Białymstoku.

18 II 1984
Katarzyna Żygulska wykonuje scenografię do sztuki *Tango* Mrożka w Teatrze Polskim w Bielsku-Cieszynie.

19 II 1984
Lucyna Legut reżyseruje (z Janem Sieradzińskim) *Planetę* swojego autorstwa w Teatrze Wybrzeże w Gdańsku. Scenografia Jadwiga Pożakowska.

24 II 1984
Teresa Darocha przygotowuje scenografię do *Rozmów z katem* Moczarskiego oraz do *Zmierzchu długiego dnia* O'Neilla (14 IV 1984) w Teatrze Dramatycznym im. Szaniawskiego w Płocku, w którym jest członkiem zespołu artystycznego.

25 II 1984
Elżbieta Oyrzanowska-Zielonacka wykonuje scenografię do spektaklu *Twardowska, szewczyk, psy...* do tekstów Mickiewicza i Słowackiego w Tarnowskim Teatrze im. Solskiego.

25 II 1984
Jowita Pieńkiewicz reżyseruje *Dlaczego…?* Marguerite Duras, w przekładzie Marii Straszewskiej, ze scenografią Liliany Jankowskiej, w Lubuskim Teatrze im. Kruczkowskiego w Zielonej Górze.

26 II 1984
Ewa Bułhak reżyseruje *Antygonę* Sofoklesa w Teatrze Kameralnym we Wrocławiu (scena Teatru Polskiego), w którym należy do zespołu artystycznego.

II 1984
Druk w „Dialogu” (nr 2/1984) sztuki Miry Michałowskiej *Róża jest różą jest różą.*

2 III 1984
Krystyna Lachowicz tworzy scenografię do *Rozmów przy wycinaniu lasu* Tyma na Scenie Kwadrat Teatru na Woli w Warszawie.

3 III 1984
Małgorzata Treutler przygotowuje scenografię do *Pani prezesowej* Hennequina i Vebera w Teatrze Ziemi Pomorskiej w Grudziądzu.

3 III 1984
Jadwiga Jarosiewicz tworzy scenografię do *Baletów Augusta Bournonville'a: La Ventana* w Teatrze Wielkim w Warszawie.

3 III 1984
Aleksandra Domańska debiutuje, reżyserując *Strach i nędzę Trzeciej Rzeszy* Brechta na Małej Scenie w Teatrze im. Horzycy w Toruniu.

„realizacja odrzuca jakikolwiek weryzm i psychologizującą interpretację postaci […] eksponuje nie zdarzenia ale ich sens […] mnoży ilość planów scenicznych, czyniąc widzów nie obserwatorami, ale uczestnikami tego «zdarzenia otwartego», którego aktorzy działają na trzech równoprawnie traktowanych poziomach. Nie ma tu zatem intymności «czwartej ściany» odgradzającej widownię od tragedii […]. Aleksandra Domańska osiąga to wrażenie środkami tyle prostymi co konsekwentnymi, z rzadka tylko pozwalając sobie na ostre, brutalne efekty”.
Jadwiga Oleradzka, *Brecht bez czwartej ściany*, „Gazeta Pomorska” nr 73 z 26 III 1984.

„debiut Domańskiej jest udany, co zawdzięcza w połowie trafnemu wyborowi... sali, gdzie spektakl jest prezentowany […] w pomieszczeniu starej szopy [stajni], tuż przed rozbiórką, której użyczenie wyjednała u władz miejskich dyrektorka Krystyna Meissner”.
Tomasz Miłkowski, *Brecht w szopie*, „Trybuna Ludu” z 11 V 1984.

4 III 1984
Xymena Zaniewska wykonuje (razem z Mariuszem Chwedczukiem) scenografię do opery *Tosca* Pucciniego w Teatrze Muzycznym w Bydgoszczy.

4 III 1984
Anna Rachel przygotowuje scenografię do sztuki *Szkoła żon* Moliera w Teatrze Polskim w Szczecinie.

4 III 1984
Anna Sekuła tworzy scenografię do *Romea i Julii* Prokofiewa w Operze we Wrocławiu.

6 III 1984
Dagmara Udymowska-Grecka przygotowuje (razem z Ali Bunschem) scenografię do *Szopki krakowskiej* Estreicherów w Teatrze Lalki i Aktora „Miniatura” w Gdańsku.

10 III 1984
Zofia de Ines-Lewczuk wykonuje scenografię do *Irydiona* Krasińskiego w Teatrze Współczesnym im. Wiercińskiego we Wrocławiu.

11 III 1984
Czesława Sadurzanka reżyseruje *Bajkę o rybaku i rybce* Puszkina w adaptacji i inscenizacji Janiny Kilian-Stanisławskiej i lalkami Zofii Stanisławskiej-Howurkowej w Teatrze Lalka w Warszawie.

14 III 1984
Anna Franta tworzy scenografię do sztuki *Taniec śmierci* Strindberga w Teatrze Śląskim im. Wyspiańskiego w Katowicach.

17 III 1984
Barbara Malinowska wykonuje scenografię do sztuki *Arlekin, czyli Przedziwne, zabawne i straszliwe przygody w zamorskich krajach* Zabłockiego w Lubuskim Teatrze im. Kruczkowskiego w Zielonej Górze.

17 III 1984
Premiera *Smoka i królewny* Hanny Januszewskiej w Teatrze Lalek „Arlekin" w Łodzi.

20 III 1984
Anna Zaporska przygotowuje (razem z Andrzejem Boreckim) scenografię do *Huśtawki* Colemana w Operetce w Warszawie.

23 III 1984
Barbara Zawada tworzy scenografię do *Popiołu i diamentu* Andrzejwskiego w Teatrze Współczesnym w Szczecinie.

23 III 1984
Ewa Łaniecka przygotowuje scenografię do spektaklu *Borowski* w Teatrze Dramatycznym m. st. Warszawy.

24 III 1984
Barbara Zawada wykonuje scenografię do sztuki *Jadzia wdowa* Ruszkowskiego w Teatrze Zagłębia w Sosnowcu.

24 III 1984
Barbara Kędzierska tworzy scenografię do *Ferdydurke* Gombrowicza w Teatrze im. Horzycy w Toruniu.

29 III 1984
Krystyna Sznerr reżyseruje *Mężczyznę, Kłamcę* i *Głos ludzki* Cocteau w Sali Kameralnej w Teatrze na Targówku w Warszawie. Scenografia Alina Afanasjew.

30 III 1984
Elżbieta Bukowińska reżyseruje *Ulricha i Agatę* wg *Człowieka bez właściwości* Musila w Teatrze im. Norwida w Jeleniej Górze. Bukowińska jest członkinią zespołu artystycznego.

31 III 1984
Emilia Umińska reżyseruje *Księcia Portugalii* Knautha w Teatrze Lalek w Wałbrzychu. W tym samym sezonie reżyseruje *Przygody rozbójnika Rumcajsa* Brylla według Čtvrtka na Scenie Lalkowej Lubuskiego Teatru im. Kruczkowskiego w Zielonej Górze (20 V 1984).

31 III 1984
Joanna Braun przygotowuje scenografię do *Kordiana* Słowackiego oraz do sztuk Lorki *Publiczność* i *Sztuka bez tytułu* (19 V 1984) w Teatrze Studyjnym '83 im. Tuwima w Łodzi.

31 III 1984
Leokadia Serafinowicz wykonuje scenografię do *Wandy* Norwida w poznańskim Teatrze Lalki i Aktora.

6 IV 1984
Katarzyna Kępińska tworzy scenografię do sztuki *W małym dworku* Witkiewicza w Teatrze Narodowym w Warszawie, w którym jest członkiem zespołu artystycznego.

8 IV 1984
Anna Rachel przygotowuje scenografię do sztuk *Rewolwer* Fredry oraz do *Księżyc świeci nieszczęśliwym* O'Neilla (9 VI 1984) w Teatrze im. Wandy Siemaszkowej w Rzeszowie.

9 IV 1984
Zofia de Ines-Lewczuk wykonuje scenografię do *Syna marnotrawnego* Tomaszewskiego we Wrocławskim Teatrze Pantomimy.

12 IV 1984
Barbara Stopka wykonuje scenografię do sztuki *Dacza* Iredyńskiego w Teatrze Śląskim im. Wyspiańskiego w Katowicach.

12 IV 1984
Elżbieta Oyrzanowska-Zielonacka przygotowuje scenografię do *Kiedy śpiewa słowik...* Nurkowskiego i Bednarza w Teatrze „Bagatela" im. Boya-Żeleńskiego w Krakowie.

12 IV 1984
Halina Zalewska tworzy scenografię do sztuki *Pokojówki* Geneta w Teatrze im. Jaracza w Łodzi.

13 IV 1984
Premiera sztuki Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej *Czarownice* w Teatrze im. Fredry w Gnieźnie.

14 IV 1984
Alicja Wirth-Przyborowa przygotowuje scenografię do sztuki *Dwoje na huśtawce* Gibsona w Teatrze Dramatycznym m. st. Warszawy.

14 IV 1984
Barbara Kędzierska tworzy scenografię do opery *Wozzeck* Berga oraz do *Paziów królowej Marysieńki* Dunieckiego (13 VII 1984) w Teatrze Wielkim w Warszawie.

14 IV 1984
Premiera sztuki Stanisławy Przybyszewskiej *Dziewięćdziesiąty trzeci* w Teatrze Dramatycznym im. Węgierki w Białymstoku.

14 IV 1984
Ewa Zdzieszyńska reżyseruje *Szczęście Frania* Perzyńskiego w Teatrze Ziemi Pomorskiej w Grudziądzu. Scenografia Małgorzata Treutler. Zdzieszyńska i Treutler były członkiniami zespołu artystycznego.

15 IV 1984
Zyta Czechowska reżyseruje *Tymoteusza i psiuńcia* Wilkowskiego w Teatrze Lalki i Aktora „Kacperek" w Rzeszowie.

19 IV 1984
Barbara Hanicka wykonuje scenografię do sztuki *Z życia glist* Enquista w Teatrze Powszechnym w Warszawie.

23 IV 1984
Hanna Chojnacka reżyseruje *Ludus danielis* według XIII-wiecznego rękopisu z Beauvais na Scenie Dużej Teatru Wielkiego w Warszawie.

23 IV 1984
Premiera *O Kasi, co gąski* zgubiła Marii Kownackiej w Teatrze Lalek „Czerwony Kapturek" w Olsztynie.

25 IV 1984
Anna Proszkowska reżyseruje *Małe conieco* według *Kubusia Puchatka* Milne'a we własnej adaptacji i inscenizacji na Scenie Dużej Wrocławskiego Teatru Lalek.

27 IV 1984
Kamila Staszko przygotowuje scenografię do *Ósmego dnia tygodnia* Hłaski w Teatrze im. Jaracza w Olsztynie.

28 IV 1984
Teresa Czerska tworzy scenografię do sztuki *Uciekła mi przepióreczka* Żeromskiego w Teatrze Polskim w Bielsku-Cieszynie.

28 IV 1984
Ewa Strebejko wykonuje (razem z Wiesławem Strebejko) scenografię do *Drugiego dania* Mrożka w Lubuskim Teatrze im. Kruczkowskiego w Zielonej Górze.

29 IV 1984
Liliana Jankowska wykonuje scenografię do *Odprawy posłów greckich* Kochanowskiego w Teatrze Dramatycznym w Gdyni.

29 IV 1984
Barbara Jankowska tworzy scenografię do *La verita in cimento (Prawda na próbę wystawiona)* Vivaldiego w Teatrze Wielkim w Warszawie.

2 V 1984
Teresa Gąsiorowska reżyseruje *Skrzydełka* Małgorzaty Jokiel w poznańskim Teatrze Lalki i Aktora.

5 V 1984
Zofia Miklińska reżyseruje *Królewnę i echo* Vlasty Pospíšilovej w Teatrze Lalki „Tęcza" w Słupsku. Miklińska należy do zespołu artystycznego tego teatru.

5 V 1984
Alicja Kuryło wykonuje scenografię do sztuki *Żeglarz* Szaniawskiego w Teatrze Zagłębia w Sosnowcu, w którym jest członkiem zespołu artystycznego.

6 V 1984
Anna Dobrzańska reżyseruje i wykonuje scenografię do *Przygód lisa Witalisa* Ewy Marcinkówny według Brzechwy na Lalkowej Scenie Propozycji Sceny Lalkowej Lubuskiego Teatru im. Kruczkowskiego w Zielonej Górze.

10 V 1984
Ewa Czerniecka-Strzelecka przygotowuje scenografię do *Kazania* Strzeleckiego w Teatrze 77 w Łodzi.

11 V 1984
Iwona Zaborowska tworzy scenografię do *Lekarza mimo woli* Moliera w Teatrze im. Norwida w Jeleniej Górze.

11 V 1984
Liliana Jankowska wykonuje scenografię do sztuk *Pantalone e Colombina* Mozarta, *Wesele Amora i Psyche* Capui i *Don Kichot* Telemanna w Warszawskiej Operze Kameralnej, libretto i choreografia Marta Bochenek, premiera w Brighton (Wlk. Brytania).

12 V 1984
Premiera *Baletów hiszpańskich* Teresy Kujawy w jej inscenizacji i choreografii na Scenie Dużej Teatru Wielkiego w Warszawie.

12 V 1984
Wanda Laskowska reżyseruje *Z życia glist* Enquista w Lubuskim Teatrze im. Kruczkowskiego w Zielonej Górze.

13 V 1984
Maria Kaniewska reżyseruje *Moralność pani Dulskiej* Gabrieli Zapolskiej w Małej Sali Teatru Nowego w Łodzi. Scenografia Jolanta Bojanowska-Kunkel.

15 V 1984
Premiera sztuki Krystyny Chruścielskiej *Chata za wsią* wg powieści Kraszewskiego, w Teatrze im. Osterwy w Gorzowie Wielkopolskim.

19 V 1984
Marta Bochenek reżyseruje *Apetyt na czereśnie* Agnieszki Osieckiej w Teatrze Studyjnym'83 w Łodzi. Scenografia Ewa i Paweł Ogielscy.

19 V 1984
Danuta Jagła reżyseruje *Makijaż* Jachimowskiego w Teatrze im. Żeromskiego w Kielcach.

19 V 1984
Lena Szurmiej reżyseruje sztukę *Doña Rosita, czyli Kukły i maczuga* Lorki na Scenie Dużej w Teatrze Polskim w Szczecinie. Scenografia Maria Sochniewicz.

19 V 1984
Bogna Lewtak-Baczyńska reżyseruje *Martę* Zanussiego na Scenie Głównej Lubuskiego Teatru im. Kruczkowskiego w Zielonej Górze, jest też autorką opracowania tekstu i scenografii.

„Realizująca swój dyplom reżyserski na zielonogórskiej scenie Bogna Lewtak-Baczyńska podjęła się stworzenia spektaklu w oparciu o scenariusz filmowy. […] Czy była to próba w pełni udana – rzecz osobna. Z przekraczania granic między różnymi dziedzinami sztuki, z ich wzajemnego oddziaływania wynikały często rzeczy ciekawe, choć nie od razu skończenie doskonałe. […] Pierwsza duża przeszkoda do pokonania jest przestrzeń. Wnętrze samolotu pasażerskiego, port lotniczy, hotelowy pokój, ogród, ulica, autostrada, korty tenisowe, las, Paryż – Montmartre […]. Autorka scenografii (również Bogna Lewtak-Baczyńska) poradziła sobie z tym zadaniem w sposób znakomity. Skonstruowana piętrowo scenografia przy pomocy świateł i dźwięku umożliwiała szybkie przenoszenie postaci w odległe i różne od siebie miejsca. Prócz funkcji tworzenia przestrzeni scenografia stanowiła w tym spektaklu element współtworzący czas, i to w podobny sposób jak w filmie. Zmiana przestrzeni oznaczała także upływ czasu".
Danuta Piekarska, *Niespełniona przygoda z filmem*, „Gazeta Lubuska" nr 125 z 27 V 1984.

„Środki narracji, czyli kunsztu opowiadania, są inne w teatrze, inne w filmie. W spektaklu tego rozróżnienia nie poczyniono. Co chwilę wyciemniano, co chwilę scena po scenie widza pozbawiano jasności obrazu. Wspomnę jeszcze o niechlujstwie czysto technicznym: wchodzenie i wychodzenie aktorów odbywało się, gdy jeszcze byli widoczni i następnie zastygali w dramatycznym geście. […] Z pewnością najsilniejszą stroną przedstawienia jest scenografia. […] Chociaż scenograf korzystał z pop-artu i hiperrealizmu to jednak nie zatracił swoistej intymności".
Waldemar Mystkowski, „Nadodrze" nr 13 z 30 VI 1984.

19 V 1984
Monika Snarska reżyseruje *Baśń o pięknej Parysadzie* Leśmiana w adaptacji Natalii Gołębskiej w Teatrze Lalek „Guliwer" w Warszawie.

19 V 1984
Łucja Sobczak przygotowuje scenografię (razem z Brunonem Sobczakiem) do *Spartakusa* Chaczaturiana w Operze i Filharmonii Bałtyckiej w Gdańsku.

22 V 1984
Jolanta Oźmina-Iwaniuk wykonuje scenografię do sztuk Mrożka *Karol. Na pełnym morzu* w Teatrze im. Mickiewicza w Częstochowie.

26 V 1984
Łucja Sobczak tworzy (razem z Brunonem Sobczakiem) scenografię do sztuki *Pierścień i róża* Thackeraya w Teatrze Współczesnym w Szczecinie.

26 V 1984
Ewa Gajda-Rekwirowicz współpracuje przy scenografii, a Grażyna Hase tworzy kostiumy do spektaklu *Seks i pieniądze* Passenta i Grońskiego w Teatrze Syrena w Warszawie.

27 V 1984
Jadwiga Pożakowska wykonuje scenografię do *Dziadów* Mickiewicza w Bałtyckim Teatrze Dramatycznym im. Słowackiego w Koszalinie.

27 V 1984
Premiera *Przygód rozbójnika Rumcajsa* Čtvrtka w Teatrze Polskim w Bydgoszczy. Muzyka Katarzyna Gaertner.

27 V 1984
Barbara Katarzyna Radecka reżyseruje *Alicję w Krainie Czarów* Carrolla w Teatrze Polskim w Poznaniu.

27 V 1984
Premiera *Plastusiowego pamiętnika* Elżbiety Bussold według Marii Kownackiej w Teatrze Lalek „Fraszka" w Warszawie.

27 V 1984
Premiera *Tygryska* Hanny Januszewskiej na Scenie Dużej Wrocławskiego Teatru Lalek.

1 VI 1984
Małgorzata Treutler przygotowuje scenografię do *Gangu Albertów* Hornicka na Scenie Kwadrat Teatru na Woli w Warszawie.

2 VI 1984
Małgorzata Bundzewicz wykonuje scenografię do *Dziecka i czarów* Ravela w Operze Śląskiej w Bytomiu.

2 VI 1984
Anna Bobrowska-Ekiert tworzy scenografię do *Nocy poślubnej* Tidmarsha w Teatrze Muzycznym w Poznaniu.

2 VI 1984
Matylda Krygier reżyseruje *A jak królem, a jak katem będziesz* Nowaka na Dużej Scenie w Teatrze im. Wandy Siemaszkowej w Rzeszowie.

3 VI 1984
Premiera *Balu w operze* Tuwima w Teatrze Ludowym w Krakowie z muzyką Jolanty Szczerby.

5 VI 1984
Barbara Hanicka przygotowuje scenografię do sztuki *Affabulazione* Pasoliniego w Malarni Teatru Studio w Warszawie.

7 VI 1984
Premiera *Jak cię widzą, tak cię piszą, czyli rozdeptany tygrys* Rady Moskowej w Opolskim Teatrze Lalki i Aktora im. Smolki.

8 VI 1984
Małgorzata Treutler tworzy scenografię do *Szklanej menażerii* Williamsa w Teatrze Polskim w Bielsku-Cieszynie.

9 VI 1984
Teresa Żukowska reżyseruje *Fizyków* Dürrenmatta w Teatrze Popularnym w Warszawie, w którym należy do zespołu artystycznego.

„Okazuje się, że fizyk był tylko pionkiem, któremu pozwolono działać, ale nie pozwolono decydować. Od tego są inni. […] Oni, politycy wiedzą więcej, rozumieją głębiej, nie biją się ciężaru odpowiedzialności. Przedstawienie Teresy Żukowskiej eksponuje ten właśnie wątek. […] Na pewno nie jest przedstawienie *Fizyków* wielkim wydarzeniem artystycznym, wytknąć można niemało błędów, jak choćby nierówne tempo czy zbytek dosłowności w szczegółach inscenizacyjnych. Ale jest przykładem teatru rzetelnego, mierzącego siły na zamiary, z powagą i uczciwie traktującego swego widza”.
Magdalena Pawlicka, *Pora na Dürrenmatta*, „Stolica” nr 52 z 23 XII 1984.

9 VI 1984
Premiera *Szewczyka Dratewki* Marii Kownackiej w Teatrze Lalek „Rabcio” w Rabce.

15 VI 1984
Jadwiga Jarosiewicz wykonuje scenografię do *Fausta* Gounoda w Operze we Wrocławiu.

19 VI 1984
Olga Lipińska reżyseruje *Kram z piosenkami* Schillera w Teatrze Komedia w Warszawie, którego jest dyrektorką.

20 VI 1984
Bogumiła Rzymska reżyseruje *Skaczącą myszkę* Pattena w na Scenie dla Dzieci w Teatrze Lalek „Pinokio” w Łodzi. Scenografia Buba Tomala.

24 VI 1984
Julia Wernio reżyseruje dramat *Stara kobieta wysiaduje* Różewicza na Dużej Scenie Teatru Dramatycznego im. Szaniawskiego w Wałbrzychu. Scenografia Elżbieta Wernio.

30 VI 1984
Premiera *Złotej rybki* Jelizawiety Tarachowskiej w Teatrze Animacji w Jeleniej Górze.

1 VII 1984
Aleksandra Sell-Walter przygotowuje scenografię do opery *Tosca* Pucciniego na Scenie Operowej Krakowskiego Teatru Muzycznego Opery i Operetki, kierownictwo muzyczne Ewa Michnik.

2 VII 1984
Liliana Jankowska wykonuje scenografię do *Balu maskowego* Verdiego w Teatrze Muzycznym w Bydgoszczy.

12 VII 1984
Wanda Fik-Pałkowa przygotowuje scenografię do *Ostrego dyżuru* Lutowskiego w Teatrze Dramatycznym i Orkiestrze Kameralnej w Słupsku.

12 VII 1984
Anna Franta wykonuje scenografię do sztuki *Pierwszy dzień wolności* Kruczkowskiego w Teatrze na Targówku w Warszawie.

15 VII 1984
Marie-Claire van Vuchelen (Belgia) tworzy scenografię do *Poławiaczy pereł* Bizeta w Teatrze Wielkim w Warszawie.

19 VII 1984
Hanna Melerska-Władyko wykonuje scenografię do sztuki *O nas zakochanych* Hundziaka i Rosińskiego w Teatrze im. Fredry w Gnieźnie.

25 VII 1984
Premiera *Smoczej legendy* Hanny Januszewskiej w Teatrze Lalki i Aktora „Baj" w Warszawie.

Agata Łuksza

KRONIKA 1984–1994

Sezon 1984/1985

1 IX 1984
Premiera sztuki Haliny Słojewskiej, aktorki związanej z gdańską Solidarnością, *„Gloria Victis" – Jeszcze o Westerplatte* w gdańskim Teatrze Wybrzeże (na Targu Węglowym), w którym Słojewska przepracuje na scenie 30 lat – od roku 1970 aż przejścia na emeryturę w 2000.

8 IX 1984
Barbara Katarzyna Radecka reżyseruje *Więzienie* Stefanii Zacharaki w Lubuskim Teatrze im. Kruczkowskiego w Zielonej Górze.

9 IX 1984
Magda Teresa Wójcik reżyseruje *Pętlę* Hłaski we własnej adaptacji i w scenografii Anny Stowpiec-Mackiewicz w Teatrze Adekwatnym w Warszawie. Ponadto Wójcik gra w sztuce Kobietę.

„Dobre było rozwiązanie zabudowy sceny – czarne bryły podkreślały ponurość sytuacji. Doskonała była operacja światłem – cały czas panował półmrok, postacie wyłaniały się z czerni, co sugerowało senny majak (być może w alkoholowej mgle), stwarzało klimat niepokoju i zagrożenia. Bardzo trafnie dobrana była też muzyka, podtrzymująca nastrój scenografii. Śmiałym symbolem był wisielec przypominający rozpiętego na krzyżu Chrystusa. […] W całym spektaklu uderza przede wszystkim moralizatorstwo i dydaktyzm".
Jerzy Kamionowski, *Ludzie nie pijcie, bo źle być pijakiem*, „Gazeta Współczesna" nr 119/1985.

„Reżyseria i scenografia wypadły całkiem porządnie – historia pokazana została kameralnie, w oszczędnej, przylegającej do nastroju opowiadania oprawie plastycznej. Sposób prowadzenia inscenizacji mógłby się nawet podobać, gdyby nie kilka przesłodzonych scen z retrospekcji […]. O tym, że spektakl rozczarowuje przesądzają jednak nie tyle potknięcia reżysera, co raczej wykonanie".
Olga Pacewicz, *„Alter ego" umiera – Kuba pije dalej*, „Gazeta Współczesna" nr 114/1985.

9 IX 1984
Anna Minkiewicz reżyseruje *Sztukę gry aktorskiej* de Filippo w Teatrze Telewizji, odpowiada też za realizację TV.

17 IX 1984
Pierwsza część *Granicy* Zofii Nałkowskiej w Teatrze Telewizji z Barbarą Grabowską-Oliwą w roli Elżbiety. Kolejne dwie części: 24 IX oraz 1 X.

17 IX 1984
Ziuta Zającówna reżyseruje i wykonuje *Anhellego* Słowackiego w Teatrze im. Norwida w Jeleniej Górze.

22 IX 1984
Krystyna Tyszarska-Skołuda reżyseruje *Koniec ery menelików* Kondratiuka w Teatrze Ziemi Pomorskiej w Grudziądzu (Scena Duża).

24 IX 1984
Pierwsza w sezonie premiera sztuki Agnieszki Osieckiej *Niech no tylko zakwitną jabłonie* – która miała swoją prapremierę w roku 1964 w warszawskim Teatrze Ateneum – w Teatrze Polskim w Bydgoszczy. Spektakl pokazywany w VI 1985 w Rumunii (Bacau) oraz podczas XXVII Festiwalu Teatrów Polski Północnej (18–26 V 1985). Agnieszka Osiecka była najczęściej graną (169 razy) polską autorką w sezonie 1984/1985.
Nową wersję *Niech no tylko zakwitną jabłonie!!!* w sezonie przygotowują jeszcze dwa teatry. Najpierw sztukę wystawia Teatr Współczesny w Warszawie (1 XII 1984), a następnie po tekst sięga Teatr Dramatyczny w Gdyni (22 VI 1985).

29 IX 1984
Urszula Mordzewska-Bista i Henryk Bista reżyserują spektakl muzyczny *The Fantasticks* Jonesa wg *Romantycznych* Rostanda w scenografii Łucji i Brunona Sobczaków w Teatrze Muzycznym w Gdyni.

3 X 1984
Jowita Pieńkiewicz reżyseruje *Drugi pokój* i *Rekonstrukcję poety* Herberta w scenografii Barbary Jankowskiej w Słupskim Teatrze Dramatycznym.

4 X 1984
Zofia Miklińska reżyseruje *Bajkę całkiem nową* wg Brzechwy i Tuwima w Teatrze Lalki „Tęcza" w Słupsku.

7 X 1984
Krystyna Zachwatowicz opracowuje scenografię i kostiumy do *Zbrodni i kary* Dostojewskiego w reżyserii Andrzeja Wajdy w Starym Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie. W roli Soni – Barbara Grabowska-Oliwa.

7 X 1984
Sztuka Hanny Januszewskiej *Krzesiwo* w scenografii Joanny Rybińskiej w Teatrze Lalek „Czerwony Kapturek" w Olsztynie.

9 X 1984
Teatr Telewizji pokazuje *Skandal z Zapolską* według scenariusza Katarzyny Merty na podstawie listów i recenzji Gabrieli Zapolskiej. Realizacja TV: Ewa Vogtmann-Budny.

11 X 1984
Wanda Laskowska reżyseruje *Jak się kochają w niższych sferach* Ayckbourna w Lubuskim Teatrze im. Kruczkowskiego w Zielonej Górze. Reżyserka jeszcze dwukrotnie wystawi tę sztukę w następnym sezonie 1985/86: najpierw w Teatrze Śląskim im. Wyspiańskiego w Katowicach (31 I 1986), a następnie w Teatrze Nowym w Łodzi (6 IV 1986).

12 X 1984
Stefania Domańska reżyseruje *Zemstę* Fredry w Teatrze im. Norwida w Jeleniej Górze.

13 X 1984
Halina Dzieduszycka reżyseruje *Pierścień i różę* Rudzińskiego w Operze we Wrocławiu.

15 X 1984
Stefania Domańska reżyseruje *Romans z wodewilu* (wg *Krowoderskich zuchów* Turskiego) w Teatrze im. Norwida w Jeleniej Górze (Duża Scena).

15 X 1984
Premiera sztuki Stanisławy Przybyszewskiej *Thermidor* w Teatrze Telewizji.

19 X 1984
Krystyna Skuszanka reżyseruje *Lillę Wenedę* Słowackiego w Teatrze Narodowym w Warszawie na rozpoczęcie nowego sezonu. W marcu 1985 Skuszanka otrzymuje nagrodę podczas XI Opolskich Konfrontacji Teatralnych „Klasyka Polska".
Reżyserka po raz drugi mierzy się z tym dramatem – poprzednio zrealizowała go w Teatrze im. Słowackiego w Krakowie (17 XI 1973). Krakowskie przedstawienie uznano wówczas za jeden z najważniejszych spektakli powojennych.
Przed premierą Skuszanka mówi w jednym z wywiadów:

„Przede wszystkim dostrzegłam przedziwną przystawalność tego dramatu do naszej współczesności. Słowacki stworzył łuk historii: między przeszłością i przyszłością. Pisał o sytuacji Polaków po klęsce powstania listopadowego, o sytuacji psychicznej, dokonując dramatycznej wiwisekcji polskiego szaleństwa, polskiej duszy. Jest to więc próba zrozumienia zagadki psychologicznej narodu, nawet swoiste studium choroby. Może to mieć skutki terapeutyczne, takie przynajmniej dostrzegam podczas prób. Wiele zależy od tego, czy widz ulegnie klimatowi, czy powstanie wspólny seans dla Polaków, łączący widownię i scenę".
Tomasz Miłkowski rozmawia z Krystyną Skuszanką, *Seans dla Polaków*, „Trybuna Ludu" nr 247/1984.

A w programie umieszcza notatkę z próby:

„Nie umiałabym znaleźć w polskiej literaturze dramatu mówiącego więcej i odważniej o nas, Polakach lat osiemdziesiątych, niż ten dramat wielkiego romantyka. Dlatego do niego wracam, «w czasach trudnych», utrzymując w zasadzie poza drobnymi korektami scenariusz tekstowy zaformowany wcześniej. Przed kilkunastu laty mówił on o historii, dziś dotyka naszych jeszcze niezagojonych ran".

„Scena tonie w półmroku, ale od razu wiadomo, że to nie legendarna, pradawna siedziba Lecha, nie dzikie ostępy Wenedów. To nierzeczywisty, ubiegłowieczny salon. Ale już trupi, umarły. […] Skuszanka chłoszcze, drażni, mami i pointuje, podpowiada, tłumaczy, wprowadzając do tekstu dramatu wyimki z *Kordiana, Grobu Agamemnona,* kilka strof z *Podróży do Ziemi Świętej*. Reżyserskim kaduceuszem miesza w tym tyglu, żeby wydobyć jeszcze raz dobrze znany krzyk Poety: «Pawiem narodów byłaś i papugą, a teraz jesteś służebnicą cudzą... »".
Krystyna Gucewicz, *Gabinet figur narodowych*, „Express Wieczorny" nr 212/1984.

„Krystyna Skuszanka przyzwyczaiła swoich widzów, że podejmuje się zadań trudnych, że szczególnie interesują ją teksty nie poddające się łatwej interpretacji, a zarazem ważne jako ogniwo polskiej myśli społecznej, filozoficznej, moralnej. […] Obcujemy ze swoistą szopką

narodową, psychodramą, która posługując się podwójnym kostiumem: i tym prasłowiańskim, i tym dziewiętnastowiecznym mówi o naszych narodowych mitach, skłonnościach do ostatecznych rozwiązań, nieracjonalności, braku dostatecznej siły dla budowania spoistości społeczeństwa".
Tomasz Miłkowski, *Reszta – wiatru wyciem*, „Trybuna Ludu" nr 264/1984.

„Krakowska *Lilla* była spektaklem doskonałym, warszawska ma swoje słabości, ale daj Boże częściej w teatrze mieć do czynienia tylko z potknięciami tej klasy. Spektakl ten ma fakturę matematyczną, jest logiczny i przejrzysty, nie pozbawiony teatralnych piękności […]".
Teresa Krzemień, *Psychodrama (z przeszłości)*, „Tu i Teraz" nr 47/1984.

„Krystynie Skuszance potrzebny jest konkret, fakt, określona rzeczywistość. Na tym zbuduje swój teatr pełen niepokoju, namiętności i pulsującego życia. Przed jedenastu laty interesował Skuszankę «historyczny» wymiar tego utworu, dziś pociąga – odkryta przez nią samą – warstwa moralitetowa".
Andrzej Lis, *Narodowy*, „Przegląd Tygodniowy" nr 48/1984.

„I tak oto dochodzimy do roli Skuszanki w sprawie *Lilli*, reżyserki, która ocaliła, lepiej by rzec: wskrzesiła tę tragedię dla współczesnego teatru i jego widzów dorosłych, do Krystyny Skuszanki, która już za swoich opolskich czasów wykazała żywe zainteresowanie polskim teatrem romantycznym, także w jego ekstremalnych i «trudnych» utworach".
Jan Alfred Szczepański, *„Lilla Weneda" wczoraj i dziś*, „Teatr" nr 1/1985.

23 X 1984
Anna Proszkowska reżyseruje *Kubusia Puchatka* Milne'a we własnej adaptacji i w przekładzie Ireny Tuwim w Teatrze Lalek „Arlekin" w Łodzi.

24 X 1984
Premiera sztuki *Damroka i Gryf* Natalii Gołębskiej w reżyserii Zofii Miklińskiej w Państwowym Teatrze Lalki „Tęcza" w Słupsku.

„[…] Zofia Miklińska jest konsekwentna w wyborach repertuarowych, wierna nie tylko Natalii Gołębskiej, od której uczyła się teatru, ale także jej idei teatru patriotycznego, związanego z dziejami i tradycją własnego regionu. […] Reakcja widowni festiwalowej na tekst Gołębskiej była najlepszym potwierdzeniem, jak rozminął się on ze współczesnym kanonem estetycznym i w odczuciach widzów, dodajmy dorosłych, wydał się przebrzmiały i zbyt patetyczny. […] Sama forma utworu zdaje się nawiązywać do dramatu romantycznego łączącego pierwiastek fantastyczny z ujęciem historycznym, sceny realistyczne z poetyckimi. Nie ufając jednak samej sobie i jakby z chęci dystansowania się wobec wątków realistycznych, autorka nieustannie przekonuje widza, że ma do czynienia z legendą i mitem. Ten zbyteczny komentarz narusza strukturę dramatu […]. Był to w sumie spektakl znaczący, świadczący o odpowiedzialności teatru, który z powagą traktuje swoją rolę w edukacji młodego widza".
Zofia Wiatrak, *„Damroka i Gryf" w Teatrze Tęcza*, „Teatr Lalek", nr 9–10/1985.

25 X 1984
Inka Dowlasz reżyseruje *Czarownice z Salem* Millera w Teatrze Współczesnym w Szczecinie (Duża Scena).

27 X 1984
Alicja Dankowska reżyseruje operę *Manru* Paderewskiego w choreografii Janiny Niesobskiej w Teatrze Wielkim w Łodzi. Ponadto w tym sezonie na łódzkiej scenie Dankowska wystawia *Ptasznika z Tyrolu* Zellera (15 VI 1985) w scenografii Jolanty Bojanowskiej-Kunkel.
To ostatnie przedstawienia wyreżyserowane przez Alicję Dankowską – sopranistkę, znaną przede wszystkim ze swoich występów w poznańskiej Operze w latach 60. i w łódzkim Teatrze Wielkim w latach 70. XX wieku. Z jej inicjatywy 26 IX 1976 w warszawskim Teatrze Wielkim odbyła się polska prapremiera *Katarzyny Izmajłowej* Szostakowicza – Dankowska przetłumaczyła libretto i zaśpiewała z wielkim sukcesem tytułową rolę. W 1979 roku po raz pierwszy podjęła się reżyserii, wystawiając *La verita in cimento* Vivaldiego w Operze we Wrocławiu.

28 X 1984
Sztuka Marii Kownackiej *Szewczyk Dratewka* w Opolskim Teatrze Lalki i Aktora im. Smolki.

„W rytmach rocka, reggae i bluesa przedstawiono liryczno-łzawą, ale i wstrząsającą dreszczem bajkę Marii Kownackiej *O straszliwym smoku, dzielnym Szewczyku, prześlicznej królewnie i królu Gwoździku*. Sztukę, która mogłaby stanąć do konkursu popularności, bowiem od momentu powstania doczekała się ponad pięćdziesięciu realizacji scenicznych w samych tylko teatrach lalkowych. Pomysł wyśpiewania jej przez zespół rockowy, przekornie naśladujący zespół Maanam, jest zgoła nieoczekiwanym żartem. Widzowi dane jest uczestniczyć na przemian, a czasem równocześnie, w muzycznym show i kameralnym, zminiaturyzowanym teatrze, co dowodzi, iż lalkarze opolscy równie dobrze wywiązują się z zadań instrumentalno-rozrywkowych, jak i aktorskich. […] Zespół, zabawiając się konwencją baśni, zmierzał w kierunku, wyolbrzymiającej jej stereotypy, karykatury. […] Prześliczną królewnę zagrano jako naiwną pensjonarkę, w której lada chwila obudzi się swawolna kokietka. Jeszcze skromnisia, ale chyba kontenta z porwania, bo Smok smokiem, lecz to przecież wielki amator niewiniątek, który ma w sobie coś ze słodkiego brutala. […] [Szewczyk] Zrobiwszy swoje wzgardzi koroną i ręką Królewny, wybierając «świat otwarty» i wolność… swoją szewską”.
Joanna Rogacka, *Rock-capela: gra „Szewczyka”*, „Teatr Lalek” nr 7–8/1985.

4 XI 1984
Jitka Stokalska, główna reżyserka Warszawskiej Opery Kameralnej, wystawia w tym teatrze *Wesele Figara* Mozarta w scenografii Łucji Kossakowskiej.

10 XI 1984
Izabella Cywińska reżyseruje *Jezioro Bodeńskie* Dygata we własnej adaptacji w Teatrze Nowym w Poznaniu (Scena Duża).

„Przedstawienie jest interesujące, ważne, ale widz mimo wszystko czuje się trochę jak zawiedziony masochista. Obiecali, że skopią, a tylko pogrozili palcem”.
Joanna Godlewska, *U nas nad Jeziorem Bodeńskim*, „Teatr” nr 2/1985.

11 XI 1984
Barbara Katarzyna Radecka reżyseruje *Abelarda i Heloizę* Duncana w scenografii Izabelli Konarzewskiej w Lubuskim Teatrze im. Kruczkowskiego w Zielonej Górze.

12 XI 1984
Teatr Telewizji pokazuje sztukę *Elżbieta, królowa Anglii* Brucknera w scenografii Barbary

Kędzierskiej, z brawurową rolą Teresy Budzisz-Krzyżanowskiej.
W lutym 1985 roku aktorka otrzymuje Złoty Ekran 1984 (nagrodę „Ekranu") za występy w spektaklach telewizyjnych *Elżbieta, królowa Anglii* i *Żałoba przystoi Elektrze* O'Neilla, a 28 VI 1985 nagrodę indywidualną I stopnia przewodniczącego Komitetu ds. Radia i Telewizji za rolę w *Elżbiecie*.

„To, co pokazuje Teresa Budzisz-Krzyżanowska w scenie egzekucji, jest majstersztykiem, brawurowym popisem aktorstwa balansującym na granicy ekshibicjonizmu. […] O Teresie Budzisz-Krzyżanowskiej jako królowej Elżbiecie można by pisać jeszcze długo, należy się jej bowiem za tę rolę znacznie więcej niż recenzja. Aktorka nie boi się zohydzić fizycznie swojej bohaterki. […] Nie tylko aktorstwo okazało się walorem przedstawienia Laco Adamika. Znakomicie przysłużyła mu się scenografia Barbary Kędzierskiej, eksponująca bogaty kostium, zaś detal i rekwizyt sprowadzająca do minimum […]".
Barbara Osterloff, *Elżbieta, królowa Anglii*, „Teatr" nr 2/1985.

12 XI 1984
Barbara Fijewska reżyseruje *Cnotliwą Zuzannę* Gilberta we własnej choreografii i w scenografii Tatiany Kwiatkowskiej w Teatrze Muzycznym w Lublinie.

15 XI 1984
Premiera monodramu *De Profundis* w warszawskim Teatrze Nowym (Piwnica Wandy Warskiej) ze Stanisławą Celińską. Kostiumy: Irena Biegańska. Scenariusz wg *Pieśni* Jana Kochanowskiego i biblijnej *Księgi Hioba*. Spektakl zdobył Grand Prix podczas XX Ogólnopolskiego Przeglądu Teatrów Małych Form w Szczecinie (IV 1985). Nagrodzono również Stanisławę Celińską.

„Trzy czynniki zadecydowały o świetności spektaklu: piękny, głęboki filozoficzny tekst literacki i jego uniwersalizm (bo pytanie o sens cierpienia człowieka sprawiedliwego, aktualne jest w każdym czasie); znakomite wykonanie aktorskie i miejsce prezentacji (małe wnętrze piwnicy). Wszystko razem sprawia, że podczas trwania monodramu odbywamy daleką podróż w czasie i przestrzeni. Że odbywamy przejmującą i trudną podróż także w głąb siebie samych".
Temida L. Stankiewiczówna, *Lekcja godności ludzkiej*, „Sztandar Młodych" nr 9/1985.

„Czymkolwiek ten wieczór nazwać – jest prawdziwym przeżyciem i ucztą i wielkim sukcesem jednej z najlepszych naszych aktorek śpiewających".
Teresa Krzemień, *Dzieje męża z ziemi Uz*, „Tu i Teraz" nr 6/1985.

„Premiera monodramu według *Księgi Hioba* w reżyserii Bohdana Cybulskiego zbiegła się z pogrzebem księdza Jerzego Popiełuszki. Po spektaklu ludzie wstawali i zamiast klaskać, stali długo w milczeniu".
Krzysztof Blinkiewicz, *O cierpieniu i otchłani*, „Gazeta Wyborcza – Płock" nr 242/2014.

22 XI 1984
Bogusława Czosnowska reżyseruje *Boccaccia* von Suppé w scenografii Anny Rachel w Teatrze Muzycznym w Szczecinie.

23 XI 1984
Anna Polony reżyseruje *Urodziny Stanleya* Pintera w scenografii Krystyny Zachwatowicz w Starym Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie (na scenie Teatr Kameralny).

„Reżyserka krakowskiego spektaklu, Anna Polony, zachowuje wobec Pintera bezwzględną pokorę, wie, że na piętro metafory wchodzi się z parteru i że najpierw trzeba rozegrać bulwarową komedię, by dalej mogła się ona zderzyć z obcym ciałem grozy. […] aktorzy grają u Polony dokładnie to, co Pinter napisał. Reżyser schował się za autorem, to znaczy postąpił najrozsądniej, jak mógł. W rezultacie powstało bardzo sprawne przedstawienie, które w jakimś momencie mrozi rozbawioną publiczność".
Janusz Majcherek, *Pinteriana*, „Teatr" nr 2/1985.

23 XI 1984
Miriam Aleksandrowicz-Kraśko reżyseruje *Szklaną menażerię* Williamsa w Teatrze Dramatycznym im. Węgierki w Białymstoku.

24 XI 1984
Barbara Katarzyna Radecka reżyseruje *Rozmowy przy wycinaniu lasu* Tyma w Lubuskim Teatrze im. Kruczkowskiego w Zielonej Górze (Scena Kameralna).

1 XII 1984
Premiera sztuki Agnieszki Osieckiej *Niech no tylko zakwitną jabłonie!!!* (a właściwie prapremiera nowej wersji napisanej wspólnie z Krzysztofem Zaleskim) w scenografii Ewy Starowieyskiej i choreografii Hanny Chojnackiej w Teatrze Współczesnym w Warszawie. W przedstawieniu bierze udział niemal cały zespół Współczesnego.

„Te urwania, zaniechania, krótkie sygnały tego, co się nie tak dawno «śpiewało» serio i pełną przeponą, te pokiereszowane, pocięte rytmy, ta siekanina dramatyczna, naiwna i bezładna, te świadome okaleczenia dawnego scenariusza, wszystko to razem jest jakością całkowicie nową. Wstrząsająco i głęboko współczesną. Przedstawienie poszarpane jak nasze życie dziś, jak dzisiejsza solidarność narodowa i pokoleniowa, dzisiejsza tożsamość generacyjna i kulturowa, dzisiejszy stan ducha, emocjonalna diaspora rodaków żyjących obok siebie, ale często już albo jeszcze nie razem. […] Nie jest wesoło, ale cholernie prawdziwie. Prawda artystyczna tego przedstawienia jest jego legitymacją najpoważniejszą".
Teresa Krzemień, *Czy te jabłonie zakwitną?*, „Tu i Teraz" nr 4/1985.

„Reżyser uszanował osobowość autorską Osieckiej. Jej domeną jest kpina łagodna. Nie zwykła ona smagać swoich bohaterów szpicrutą ani chłostać zjawisk. Pokazuje skrzywienia rzeczywistości, celnie trafiając w sedno, ale z wyrozumiałością. Więcej w niej uśmiechu niż śmiechu".
Barbara Henkel, *Śpiewająca krzywa życia*, „Radar" nr 4/1985.

„Obejrzałem spektakl uczciwy, nie schlebiający łatwym upodobaniom widza (a można było!), celny w diagnozach, rzetelnie przygotowany i dobrze wykonany przez zgrany, rozumiejący swe zadania młody w swej zasadniczej części zespół, w którym solistów na razie niewielu, ale są szanse, że i ci się pojawią".
Andrzej Multanowski, *Kiedy znów zakwitną jabłonie*, „Teatr" nr 3/1985.

„Bardzo to piękne przedstawienie, bardzo mądre i bardzo gorzkie. Ale to przede wszystkim zasługa autorów scenariusza. Aktorsko natomiast *Jabłonie* w Teatrze Współczesnym są bardzo nierówne. O ile w Ateneum mieliśmy do czynienia z paradą gwiazd, o tyle tu gwiazda jest tylko jedna, czyli Krystyna Tkacz […]".
Tadeusz Olszewski, *Gorzkie jabłonie*, „Tygodnik Kulturalny" nr 9/1985.

6 XII 1984
Ewa Marcinkówna reżyseruje *Czerwoną czapeczkę* Hanny Januszewskiej w scenografii Aliny Więckiewicz w Tarnowskim Teatrze im. Solskiego (na Scenie Lalki i Aktora).

6 XII 1984
Premiera sztuki Anny Świrszczyńskiej *Farfurka królowej Bony* w reżyserii Ewy Kołogórskiej, inscenizacji Marii Billiżanki i scenografii Barbary Jankowskiej (etatowa scenografka) w Teatrze Polskim w Szczecinie.

9 XII 1984
Premiera sztuki Agnieszki Osieckiej *Łotrzyce* reżyserii Alicji Choińskiej i scenografii Barbary Josepyszyn w Teatrze Dramatycznym w Legnicy (Scena Kameralna).

10 XII 1984
Krystyna Sznerr reżyseruje *Neapol, miasto milionerów* de Filippa w Teatrze Telewizji. Realizacja TV: Ewa Vogtman-Budny.

15 XII 1984
Premiera sztuki Wandy Chotomskiej *Pali się* (*Kabaret dla małych i dużych*) w reżyserii Haliny Machulskiej i scenografii Weroniki Naszarkowskiej w Teatrze Ochoty w Warszawie.

20 XII 1984
Łucja Kossakowska opracowuje scenografię do *Ślubów panieńskich* Fredry w Teatrze Polskim w Warszawie. W rolach głównych m.in. Joanna Szczepkowska jako Aniela oraz Ewa Domańska jako Klara. Wymienione artystki nagrodzono podczas XI Opolskich Konfrontacji Teatralnych „Klasyka Polska".

20 XII 1984
Sztuka Lucyny Legut *Z igły widły* w reżyserii Moniki Snarskiej w Teatrze Lalek „Guliwer" w Warszawie.

21 XII 1984
Krystyna Meissner reżyseruje *Balladynę* Słowackiego we własnym opracowaniu tekstu, w scenografii Aleksandry Semenowicz w Teatrze im. Horzycy w Toruniu (Duża Scena). Spektakl uznany za „znaczący dla historii odczytywania i interpretacji polskiego dramatu romantycznego" zdobywa liczne nagrody podczas XXVII Festiwalu Teatrów Polski Północnej w Toruniu (18–26 V 1985), m.in. w dziedzinie reżyserii i scenografii.
Z *Balladyną* Meissner będzie się jeszcze mierzyć dwukrotnie: w Teatrze Polskim we Wrocławiu (12 I 1991, ponownie we współpracy z Semenowicz) oraz w Teatrze Współczesnym im. Wiercińskiego we Wrocławiu (24 VI 2006). Ponadto opracuje układ tekstu do przedstawienia w Teatrze im. Słowackiego w Krakowie (28 III 1987).

„Meissner odwołuje się do formy romantycznej ballady, w której sielanka zmieszana jest z tajemniczością, grozą i niesamowitością. […] W Toruniu oglądamy balladę o Balladynie opowiadaną i przedstawianą przez gmin – grupę wiejskich wędrowców. […] Scenografia Aleksandry Semenowicz skomponowana jest w sposób nader prosty, wręcz ascetyczny. Przedstawia drogę – zbudowaną z surowych desek i ciężkich drewnianych bali wysuwających się poza proscenium aż na widownię […]. Poza tym tylko ciemny horyzont z kotar i czarne kostiumy gminu. Oraz światło – najczęściej punktowe, oświetlające miejsce akcji, podczas

gdy reszta sceny tonie w mroku. Wszystko to wytwarza nastrój niepokoju i oczekiwania. […] Istotnym zabiegiem inscenizacyjnym Krystyny Meissner jest umuzycznienie spektaklu. Toruńskie przedstawienie *Balladyny* przeplatane jest starymi, często już dziś całkowicie zapomnianymi, romantycznymi balladami (m.in. Aleksandra Chodźki)".
Ewa Marrodan, *Opowieść o Balladynie*, „Teatr" nr 4/ 1985.

„W sumie teatr toruński okazał się największą niespodzianką tego sezonu na scenie Teatru Rzeczypospolitej. Pokazującą, że w małym ośrodku – gdzie teatr jest jedynym, a przynajmniej głównym warsztatem pracy aktora – dobry reżyser może osiągnąć wyniki, jakich by się nie dopracował w dużym ośrodku, z lepszymi, ale ciągle zajętymi poza teatrem, aktorami".
Krzysztof Głogowski, *„Balladyna" i „Ferdydurke"*, „Kierunki" nr 22/1985.

„Jej interpretacja [Meissner] – prosta, surowa w swej scenicznej formie, jest zarazem wyrafinowana. Tekst dramatu został opracowany wprawdzie z dużą swobodą, ale w ostatecznym wyrazie pozostaje wierny Słowackiemu. […] *Balladyna* w inscenizacji Krystyny Meissner brzmi zaskakująco współcześnie. Dotyka problemów, które z całą jaskrawością właśnie teraz przed ludźmi stoją, choć zarazem są to problemy odwieczne".
Bronisława Belusiak, „Razem" nr 35/1985.

22 XII 1984
Lidia Wróbel reżyseruje *Królową Śniegu* Szwarca wg Andersena w scenografii Alicji Kuryło w Śląskim Teatrze Lalki i Aktora „Ateneum" w Katowicach. Grana w sezonie 189 razy.

23 XII 1984
Bogusława Czosnowska reżyseruje we własnym opracowaniu dramaturgicznym *Toszkę Afrykańskiego* Josifowa w scenografii Jadwigi Pożakowskiej w Operze i Filharmonii Bałtyckiej w Gdańsku.

29 XII 1984
Premiera sztuki Olgi Lipińskiej *Jak się nie kręć* w Teatrze Telewizji. Reżyseria i realizacja TV: autorka.

29 XII 1984
Ewa Wycichowska inscenizuje spektakl *Republika* we własnej choreografii i z autorskim librettem na motywach opowiadania Becketta *Wyludniacz*, w scenografii Ewy Kwiatkowskiej w Teatrze Wielkim w Łodzi. Jest to „widowisko baletowe do muzyki Grzegorza Cichowskiego i zespołu Republika", z udziałem na żywo Republiki. Premiera wzbudza skandal wśród abonamentowej publiczności.

„Efekt, jaki osiągnięto w wyniku spotkania rocka i baletu, może zadowolić jedynie połowicznie. Z jednej strony zawiniły owe niedostatki choreograficzne, z drugiej – również muzyczne. Propozycja Republiki nie jest w pełni konsekwentna. Zatrzymuje się w pół drogi między zwykłym koncertem, a spektaklem, który przecież rządzi się innymi prawami. […] A stałych bywalców opery, zgorszonych skandalem, który zresztą Teatr Wielki zgotował im wspólnie z Estradą Łódzką, należy uspokoić. Następną premierą była już *Halka*. I wszystko – chyba – wróciło do *Normy* (także zresztą obecnej w repertuarze)".
Jacek Marczyński *„Skandal" w Operze*, „Rzeczpospolita" nr 27/1985.

„Gdyby dojrzały widz miał oceniać spektakl *Republika – rzecz publiczna* […] w kategoriach

przyjętych zwyczajowo, uznałby, iż jedynym motywem jego wystawienia były albo chęć przypodobania się młodzieży, albo konieczność zmniejszenia dotacji do działalności teatru. […] choreografia, muzyka, pomysły realizatorskie są banalne i nie wnoszą do kultury żadnych trwałych i liczących się wartości. […] Zadziałało więc i tutaj hasło «wszystko dla młodzieży» – stworzono spektakl schlebiający gustom mniej niż przeciętnym, obliczony na tani i selektywny poklask. Może i takie są potrzebne – nie dziwiłabym się zatem, gdyby widowisko takie organizowała Estrada np. w Hali Sportowej – tam przyszedłby określony odbiorca, zapłacił te 350, 400 zł i za te pieniądze pozwalał się ogłuszać non stop (też w antraktach) przez 2,5 godziny. Ale Teatr Wielki?"
Teresa H. Tomaszewska, *Operowy wyludniacz*, „Tygodnik Kulturalny" nr 4/1985.

„Ukłonom tancerzy towarzyszyło skandowanie «Re-pu-bli-ka!» i rzucanie przez tłum nastolatek bukietów pod stopy czwórki idoli dzisiejszej młodzieży. […] Na tzw. dorosłą widownię tym razem nie ma co liczyć. Wapniakom wstęp wzbroniony!"
Anna Iżykowska-Mironowicz, *Rock w operze*, „Głos Robotniczy" nr 2/1985.

„Pani Ewo, śliczna, uwielbiana, złota, wszystko, czego Pani dotknie, staje się tańcem, ożywa nawet martwa i najczęściej bezużyteczna maszyneria Teatru Wielkiego, nie wszystko jednak da się tańcem opowiedzieć. […] Jak mam Panią przekonać, że miast u Becketta lepiej szukać inspiracji u Borgesa – a to też wielki pisarz – zaś miast w stronę filozofii lepiej zwracać się w stronę magii, mrocznych wierzeń i mitów, bo w swoich praźródłach taniec z magią, a nie filozofią był przecież związany?!"
Jerzy P., *Znów zażyli mnie z Becketta*, „Odgłosy" nr 2/1985.

30 XII 1984
Premiera sztuki Barbary Czerskiej *Różowe okulary* w reżyserii Lidii Grzędzińskiej w Teatrze na Targówku w Warszawie (Scena Kameralna).

30 XII 1984
Maria Kaniewska opracowuje tekst i reżyseruje *Gry interesów* Benavente w scenografii Anny Rachel w Teatrze im Wandy Siemaszkowej w Rzeszowie.

30 XII 1984
Ewa Bonacka opracowuje tekst i reżyseruje sztukę *Żółta szlafmyca albo Kolęda na Nowy Rok* Zabłockiego w scenografii Małgorzaty Treutler i choreografii Barbary Fijewskiej w Teatrze Narodowym (Teatr Mały) w Warszawie.
Bonacka wielokrotnie reżyserowała komedię Zabłockiego – po raz pierwszy w Teatrze Ludowym w Nowej Hucie (21 I 1967). Następnie wystawiała wersję muzyczną utworu – komedioooperę z muzyką Witolda Rudzińskiego i własnym librettem: w Teatrze Muzycznym w Gdyni (25 I 1970), w Operetce Śląskiej w Gliwicach (21 VI 1974) oraz w Teatrze Muzycznym w Lublinie (28 VI 1979).

30 XII 1984
Maria Billiżanka reżyseruje *Serduszko z lodu* Lidy z tekstami piosenek Anny Świrszczyńskiej i scenografią Elżbiety Krywszy-Fedorowicz na Scenie Dziecięcej w Operze i Operetce w Krakowie.
Jest to ostatnie przedstawienie zrealizowane przez Billiżankę.

5 I 1985
Joanna Piekarska reżyseruje *O Zwyrtale Muzykancie* Wilkowskiego w Białostockim Teatrze

Lalek.

6 I 1985
Halina Dzieduszycka reżyseruje sztukę *Freuda teoria snów* Cwojdzińskiego w Bałtyckim Teatrze Dramatycznym im. Słowackiego w Koszalinie (Scena Mała).

6 I 1985
Romana Próchnicka reżyseruje *Gyubala Wahazara* Witkiewicza w scenografii Lidii Minticz i Jerzego Skarżyńskiego w Starym Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie.

„Skarżyńscy budując na scenie kamienny świat i pokazując społeczeństwo zamknięte w podziemnym schronie, wyraźnie odwołują się do katastrofizmu Witkacego. *Gyubal Wahazar* jest utworem, który podobną interpretację uzasadnia jednak jako przesłanie, a nie punkt wyjścia. […] Oprócz chaotycznego prowadzenia aktorów reżyserka do katastroficznej interpretacji dopisuje jeszcze pewne aktualizacje. Przejęcie władzy nad szarą masą ludzką z rąk Gyubala przez Ojca Unguentego […] odbywa się w dymie kadzideł i dźwięku ministranckich dzwonków. […] Trudno znaleźć receptę na Witkacego w teatrze, krakowski spektakl dowodzi, że ani dowartościowywanie jego sztuk filozofią, ani aktualizacje nie sprawdzają się”.
Elżbieta Baniewicz, *Trudno znaleźć receptę*, „Teatr” nr 6/1985.

6 I 1985
Freda Leniewicz, dyrektorka Teatru Lalki i Maski „Groteska” w Krakowie, reżyseruje sztukę *Księżniczka Głogu* Anczyca we własnej adaptacji i w scenografii Elżbiety Oyrzanowskiej-Zielonackiej.

12 I 1985
Premiera sztuki Barbary Wachowicz *Czas nasturcji. Sceny z życia Jana Kasprowicza* w Teatrze Ludowym w Nowej Hucie.

13 I 1985
Krystyna Gruszkówna-Jasman reżyseruje we własnej choreografii *Annę Kareninę* Szczedrina wg powieści Tołstoja na Scenie Operowej w Operze i Operetce w Krakowie.

14 I 1985
Premiera sztuki Marii Morozowicz-Szczepkowskiej *Sprawa Moniki* w reżyserii Marii Kaniewskiej w Teatrze Telewizji. Występują: Małgorzata Ząbkowska (Monika), Joanna Bogacka (Anna), Dorota Lulka (Antosia).

17 I 1985
Halina i Jan Machulscy otrzymują doroczną nagrodę teatralną m. st. Warszawy w rocznicę Wyzwolenia za „działalność teatralną w środowisku młodzieżowym”.

18 I 1985
Ewa Marcinkówna reżyseruje *Bajkotekę* na podstawie własnego scenariusza opartego na poezji Śliwiaka w Tarnowskim Teatrze im. Solskiego (Scena Lalki i Aktora).

19 I 1985
Małgorzata Majewska reżyseruje przedstawienie *O pięknej Parysadzie i o ptaku Bulbulezarze* Leśmiana we własnej adaptacji i scenografii Elżbiety Stalony-Dobrzańskiej w

poznańskim Teatrze Lalki i Aktora.

19 I 1985
Teresa Kujawa reżyseruje *Halkę* Moniuszki we własnej choreografii w Teatrze Wielkim w Łodzi.

20 I 1985
Ewa Kutryś reżyseruje *Dom otwarty* Bałuckiego ze scenografią Barbary Stopki w Teatrze Śląskim im. Wyspiańskiego w Katowicach.

20 I 1985
Ewa Gilewska reżyseruje *Króla Maciusia Pierwszego* Korczaka we własnej adaptacji w Teatrze Dramatycznym im. Szaniawskiego w Wałbrzychu.

26 I 1985
Maria Fołtyn reżyseruję *Toscę* Pucciniego w Operze Śląskiej w Bytomiu. W tym sezonie Fołtyn przygotowuje również premierę *Halki* Moniuszki (14 VI 1985). Na zaproszenie środowisk polonijnych *Halka* rusza w tournée do Stanów Zjednoczonych i Kanady, gdzie spotyka się z entuzjastycznym przyjęciem.

I 1985
„Dialog" (nr 1) publikuje słuchowisko radiowe Marii Nurowskiej *Dawka*.

8 II 1985
Premiera monodramu Beaty Obertyńskiej *To się powiedzieć nie da* z Haliną Łabonarską w Teatrze Telewizji. Reżyseria i realizacja TV: Barbara Sałacka.

14 II 1985
Romana Próchnicka reżyseruje prapremierę *Mamo, Dobranoc* Marshy Norman (w przekładzie Miry Michałowskiej i Ireny Szymańskiej) w scenografii Jadwigi Czarnockiej w Teatrze Dramatycznym w Warszawie (Mała Scena).

16 II 1985
Lia Rotbaumówna reżyseruje *Wesołe kumoszki z Windsoru* Nicolaia, w scenografii Anieli Wojciechowskiej, w Operze we Wrocławiu.

22 II 1985
Maria Fołtyn reżyseruje *Jadwigę, królową Polski* Kurpińskiego w scenografii Barbary Kędzierskiej w Teatrze Wielkim w Warszawie (Scena Duża).

„[…] przedstawienie skądinąd ładne dźwiękowo i plastycznie, równie dalekie od pomyłki jak i sukcesu, popadło w smętną artystycznie strefę przedstawień obojętnych. Sądzę, iż błąd reżyserski tkwił w przyjętej formie i stylu wykonawczym. Konwencja historycznej dramy, potraktowana serio z szacunku dla librecisty Niemcewicza i Kurpińskiego, obróciła się w nudę. […] Niewiele pomógł żywy biały koń. Przeważył nawyk operowego – a więc z samej swej natury fałszywego – realizmu. Spodziewana w *Jadwidze* wystawność inscenizacyjna zanim olśniła, już przygasła".
Małgorzata Komorowska, *Igraszki klasyczne, czyli tęsknota za profesjonalizmem*, „Teatr" nr 8/1985.

2 III 1985
Teresa Żukowska reżyseruje *Pod Akacjami* Iwaszkiewicza, w scenografii Teresy Ponińskiej, w Teatrze Popularnym w Warszawie, w piątą rocznicę śmierci autora.

„Reżyserka Teresa Żukowska przygotowała przedstawienie sprawne i staranne, takie, które oglądałoby się z prawdziwą przyjemnością, gdyby nie kilka błędów, które – jak mi się wydaje – popełniono. Po pierwsze, Teresa Żukowska wpada w pułapkę z powodu wierności tekstowi. Jest to niestety wierność jego literze, a nie duchowi. *Pod Akacjami* potraktowano jako dramat realistyczny w potocznym rozumieniu tego terminu […]. W pewnym sensie konsekwencją pierwszego są następne błędy warszawskiego przedstawienia – obsadowe".
Krzysztof Kopka, *Pod Akacjami*, „Teatr" nr 5/1985.

3 III 1985
Julia Wernio reżyseruje *Do Damaszku* Strindberga w scenografii Elżbiety Wernio w Teatrze Dramatycznym im. Szaniawskiego w Wałbrzychu. Jest to pierwsze przedstawienie przybyłej do Wałbrzycha grupy absolwentów krakowskiej szkoły teatralnej.

„Julia Wernio, po pierwsze, okroiła ogromny dramat do wymiarów dwugodzinnego, jednoczęściowego widowiska. Po wtóre rozpisała dramat na pięć osób: dwie główne i trzy towarzyszące, grające po kilka ról. […] Po trzecie, reżyserka, jak się rzekło, zrezygnowała z efektów inscenizacyjnych na rzecz intymnego, bliskiego dla widza dialogu aktorskiego. […] Nie krytykuję w czambuł tego przedstawienia. Z jednej strony miało swój urok, swój nastrój. Z drugiej, nie było w nim żadnej hucpy, hałaśliwej, efekciarskiej młodzieńczości czy awangardowości. Zawinił tu zapewne brak doświadczenia i niedostatek troski o czytelność spektaklu. Nie umiem więc odczytać żadnego przesłania, nawet pytań generalnych, które realizatorzy, zdawałoby się, musieli sobie postawić".
Jacek Sieradzki, *„Do Damaszku", czyli młodzi w Wałbrzychu*, „Teatr" nr 8/1985.

W latach 80. XX wieku słowo „reżyserka" nie budziło takich emocji jak dziś. Ówcześni recenzenci – obojga płci – stosują je często i bez oporów.

4 III 1985
Irena Babel reżyseruje *Szachy* Grochowiaka w scenografii Grażyny Fołtyn w Teatrze Telewizji.

8 III 1985
Ewa Kołogórska reżyseruje *Dom otwarty* Bałuckiego w scenografii Barbary Jankowskiej w Teatrze Polskim w Szczecinie. Teksty piosenek: Bogusława Czosnowska i Ewa Kołogórska. Fragmenty wywiadu Jerzego A. Jasińskiego z reżyserką:

„– *Dom otwarty* reżyseruje pani jako komedię muzyczną bogato inkrustowaną piosenkami, które napisała pani wspólnie z Bogusławą Czosnowską. […] Czyżby licząca sto lat sztuka Bałuckiego dzisiaj wymagała już zabiegów reanimacyjnych?
– Piosenki nie są dodatkiem do Bałuckiego. Oparte na jego tekście są rymowanym i śpiewanym skrótem, syntezą pewnych scen, które dla współczesnego widza mogłyby stanowić dłużyzny. Przedstawienia ówczesne trwały przecież dużo dłużej, niż dzisiejsze. Stąd potrzeba pewnej kondensacji tekstu. Obie z Busią Czosnowską starałyśmy się w tekstach piosenek nie uronić nic z dowcipu Bałuckiego, którego reanimować nie trzeba. Staruszek trzyma się dobrze. […]
– Przez wiele sezonów była pani związana ze sceną szczecińską, na której stanęła pani 35 lat

temu jako młoda absolwentka warszawskiej szkoły aktorskiej z niezwykle bogatą już wówczas przeszłością... artystyczną.
– Niektórzy koledzy pytają mnie, czy znałam Modrzejewską, ale ja naprawdę zaczynałam swoje kontakty z teatrem zawodowym dopiero za dyrekcji Osterwy w Teatrze im. Słowackiego w Krakowie, gdzie występowałam w charakterze «cudownego dziecka». A jeszcze wcześniej zdobywałam laury jako tancerka...
– ...II nagrodę na Międzynarodowym Konkursie Tańca Artystycznego w Warszawie i I nagrodę na konkursie w Wiedniu!
– Po wojnie skończyłam szkołę teatralną Leona Schillera i przyjechałam do Szczecina. Tu mieszkam do dziś (z dwiema przerwami, kiedy na kilka lat opuszczałam Szczecin). Teraz jestem już na emeryturze i od czasu do czasu grożę moim znajomym, że będę pisać pamiętniki!
– Czy doświadczenie aktorskie procentuje w robocie reżyserskiej, pomaga osiągnąć sukces?
– Reżyser, jeśli chce się dogadać z aktorami. Powinien pokosztować chleba aktorskiego. Gorzej jeśli ktoś zostaje reżyserem tylko dlatego, że się nie sprawdził jako aktor. Albo dyrektorem, bo się nie sprawdził jako reżyser.
– Czuje się pani bardziej aktorką czy reżyserem?
– Lubię oba moje zawody. A najbardziej okres prób, kiedy coś się zaczyna dziać, powstawać. Spektakle to już tylko odcinanie kuponów".
„Staruszek Bałucki trzyma się dobrze" – zapewnia Ewa Kołogórska, „Głos Szczeciński" z 7 III 1985.

„Wytrawna dyrygentka rozrywkowych spektakli szczecińskich scen – Ewa Kołogórska – pomysłowo lokuje sceny balowe i ożywia w sztuce wszystko, co było do ożywienia, nadto Bogusława Czosnowska udanie garniruje sztukę piosenkami do muzyki Zbigniewa Rymarza, zaś całe przedstawienie toczy się w przemiłym wnętrzu projektu Barbary Jankowskiej".
Jan Frycz, *Straszni mieszczanie po polsku*, „Kurier Szczeciński" nr 63/1985.

9 III 1985
Zofia Miklińska reżyseruje *Balladę o bochenku chleba* Wojnarowskiego, scenografia Aliny Afanasjew, w Teatrze Lalki i Aktora „Baj Pomorski" w Toruniu.

15 III 1985
Premiera sztuki Haliny Kwiatkowskiej i Ewy Otwinowskiej *Ogłoszenie matrymonialne* w Teatrze Nowym w Warszawie (Duża Scena).

17 III 1985
Irena Dragan reżyseruje *Tymoteusza i Psiuńcia* Wilkowskiego w Teatrze Lalki i Aktora „Kubuś" w Kielcach.

21 III 1985
Krystyna Sznerr reżyseruje *Podwójną grę* Thomasa w Teatrze Telewizji.

22 III 1985
Monodram z Zofią Małynicz *Moja piosenka* Norwida w Teatrze Telewizji. Reżyseria i realizacja TV: Anna Minkiewicz.

23 III 1985
Wanda Laskowska reżyseruje *Szczęśliwe wydarzenie* Mrożka w Teatrze Ziemi Pomorskiej w Grudziądzu (Scena Duża).

27 III 1985
Nagrodę indywidualną prezydenta m. st. Warszawy otrzymuje m.in. Ryszarda Hanin za rolę w monodramie na podstawie sztuki *Róża jest różą jest różą* Miry Michałowskiej.

27 III 1985
Alina Obidniak reżyseruje *Samuela Zborowskiego* Słowackiego z Ireną Dudzińską w roli Lucyfera w Teatrze im. Norwida w Jeleniej Górze (Scena Studyjna).

„Rzadko spotyka się przedstawienia o takiej skromności, prostocie, czystości i – chyba to właściwe słowo – pokorze. A wszystkie te cnoty, będące właściwie grzechem przeciwko widowiskowości, sumują się w tym wypadku w nieoczekiwaną siłę. […] W bardzo skupionym wewnętrznie i zdyscyplinowanym zespole wykonawczym, wybijającą się aktorką jest Irena Dudzińska, grająca postacie Lucyfera, Bukarego i Adwokata. Wszystkie postacie duchów, a jest ich kilkanaście, są grane przez aktorki, co może wydać się dziwne, bo na ogół nie wyobrażamy sobie jako kobiety Lucyfera, a tym bardziej Chrystusa. Dodajmy jednak od razu, że kobiecość wykonawczyń nie jest eksponowana […]".
Tadeusz Buski, *U kresu sezonu*, „Sprawy i Ludzie" nr 27/1985.

„Szlachetna czystość tonu, jednorodność środków, ich współbrzmienie, głęboko przemyślana prostota to znaki szczególne tego spektaklu. Można nie zgadzać się z ideą dramatu, przedstawienia, można nie akceptować (jak to jest w moim przypadku) Słowackiego z mistycznego okresu, ale trudno nie poddać się urodzie spektaklu i nie uwierzyć – duże słowa, lecz tu odpowiednie – w artystyczną prawdę tej inscenizacji".
Joanna Godlewska, *Sześć osobliwych godzin*, „Teatr" nr 11/1985.

„Premiera tego spektaklu odbyła się w marcu, więc przed kwietniowym festiwalem klasyki polskiej w Opolu, na festiwal jednak spektakl nie trafił. Nie został też przez pół roku od premiery odnotowany przez krytykę – poza głosami prasy dolnośląskiej. Zapewne założono z góry, że mały, mierzący siły na zamiary teatr, nie ma szans w konfrontacji z mistycznym rebusem Słowackiego. Spektakl swym kształtem przeczy apriorycznemu zlekceważeniu, a co za tym idzie kwestionuje en bloc zasadność takiego myślenia o życiu teatralnym kraju. […] Irena Dudzińska jest demiurgiem tego przedstawienia – żyje ono jej energią i obraca się wokół niej".
Jacek Sieradzki, *Sąd wielkich duchów*, „Twórczość" nr 1/1986.

29 III 1985
Matylda Krygier reżyseruje *Przygody Koziołka Matołka* Makuszyńskiego we własnej adaptacji i w scenografii Elżbiety Oyrzanowskiej-Zielonackiej w Teatrze Ludowym w Nowej Hucie. Teksty piosenek: Krystyna Wodnicka.

30 III 1985
Ewa Gilewska reżyseruje *Skarby Złotej Kaczki* Łebkowskiego i Wernera w scenografii Marii Krcha-Radeckiej w Teatrze im. Wandy Siemaszkowej w Rzeszowie.

30 III 1985
Janina Niesobska jest reżyserką i choreografką, a Jadwiga Jarosiewicz scenografką *Pana Twardowskiego* Różyckiego w Teatrze Wielkim w Łodzi.

31 III 1985
Jowita Pieńkiewicz reżyseruje sztukę *Witkacy i przeciwnicy* wg *Nowego Wyzwolenia* Witkiewicza w scenografii Teresy Darochy w Lubuskim Teatrze im. Kruczkowskiego w Zielonej Górze (Scena Kameralna). Wraz z premierą *Gyubala Wahazara* oraz *W małym dworku* w reżyserii Romany Próchnickiej to jedyne inscenizacje tekstów Witkacego w setną rocznicę jego urodzin zrealizowane przez kobiety.

„W tekst *Nowego Wyzwolenia* zostały wplecione artykuły teoretyczne i polemiczne Witkacego dotyczące teorii Czystej Formy w teatrze oraz głosy jego artystycznych i ideowych oponentów. Rolę przeciwników przyjmują na siebie aktorzy, co nadaje przedstawieniu charakter jakiejś próby generalnej z udziałem autora. […] Pomysł spektaklu opierał się na skontrastowaniu różnych stylów gry. […] Oczywiście cała reżyserska koncepcja sypie się, gdy aktorzy […] nie tylko nie grają w żadnym z tych stylów, ale w ogóle nie grają".
Krzysztof Kopka, *Paradoksy wierności*, „Teatr" nr 7/1985.

III 1985
XI Opolskie Konfrontacje Teatralne „Klasyka Polska". Nagrody otrzymują m.in. Krystyna Skuszanka (reżyseria *Lilly Wenedy* w Teatrze Narodowym), Łucja Kossakowska (scenografia do *Ślubów panieńskich* w warszawskim Teatrze Polskim), Joanna Szczepkowska (za rolę Anieli w *Ślubach panieńskich*), Ewa Domańska (za debiut w roli Klary w *Ślubach panieńskich*), Aleksandra Śląska (za tytułową rolę w *Matce* warszawskiego Teatru Ateneum).

III 1985
Katarzyna Deszcz, współzałożycielka niezależnej krakowskiej grupy artystycznej Teatr Mandala, debiutuje przedstawieniem *Rozbita szyba* inspirowanym twórczością Duchampa. Premiera drugiej wersji spektaklu: maj 1986.

„Spektakl *Rozbita szyba* raz jeszcze stawia problem znaku teatralnego. Ale jesteśmy już daleko od fascynacji i poszukiwań odnajdywanych w niezliczonych wypowiedziach teatru otwartego. To teatr obrazu abstrakcyjnego, ale wyrastającego z aktora, jego fizyczności, z jego możliwości metaforyzowania każdego gestu, słowa".
Krzysztof Sielicki, „Teatr" [b.d.].

8 IV 1985
W Teatrze Telewizji dwa monodramy w reżyserii i realizacji TV Anny Minkiewicz: 1. *Dom się zaczyna* Dąbrowskiego z Jackiem Borkowskim, wybór tekstu: Małgorzata Pałłasz; 2. *Pejzaż* Wisławy Szymborskiej z Anną Seniuk.

12 IV 1985
Monodram Lidii Żukowskiej *Ukłucie serca* z Małgorzatą Pieklus w Teatrze Telewizji. Scenariusz, reżyseria i scenografia: Lidia Żukowska.

13 IV 1985
Barbara Fijewska reżyseruje *Targ na dziewczęta* Tomaszewskiego z librettem i tekstami piosenek Krystyny Ślaskiej (wg Brody'ego i Martosa) w scenografii Barbary Wolniewicz w Teatrze Muzycznym w Poznaniu.

14 IV 1985
Romana Próchnicka reżyseruje *W małym dworku* Witkiewicza w Teatrze „Bagatela" im.

Boya-Żeleńskiego w Krakowie.

„Inscenizacja *W małym dworku* przygotowana przez Romanę Próchnicką ustrzegła się niemal wszystkich grzechów notorycznie popełnianych przez dzisiejsze witkacowskie przedstawienia. Nie było tu żadnej groteski formalnej: surrealistycznych strojów ani malowania twarzy aktorów we wszystkie kolory tęczy. Nie było tanich błazenad ani obśmiewania tekstu ze sceny. Nie było politycznego aluzjanctwa. Nie było szaleństw scenografa ani muzyka, nie było nadinwencji reżysera usiłującego udowodnić, że od Witkacego jest bądź nowocześniejszy, bądź mądrzejszy. Nie było orgii pomysłów, nie było pomysłów w ogóle. Żadnych. Oto druga skrajność".
Jacek Sieradzki, *Witkacy z obowiązku*, „Teatr" nr 6/1985.

19 IV 1985
Anna Proszkowska reżyseruje *Malutką czarownicę* Preuslera we własnej adaptacji i ze scenografią Jadwigi Mydlarskiej-Kowal we Wrocławskim Teatrze Lalek (Duża Scena, dla dzieci w wieku szkolnym).

20 IV 1985
Premiera sztuki Gabrieli Zapolskiej *Moralność pani Dulskiej* w reżyserii Andrzeja Ziębińskiego, we współpracy z Krystyną Bigelmajer, i scenografii Teresy Ponińskiej w Teatrze Popularnym w Warszawie.

24 IV 1985
Krystyna Skuszanka reżyseruje *Życie jest snem* Słowackiego-Calderona w scenografii Katarzyny Kępińskiej w Teatrze Narodowym w Warszawie.

27 IV 1985
Jitka Stokalska reżyseruje *Potajemne małżeństwo* Cimarosy, z kostiumami Jadwigi Pożakowskiej, w Operze i Filharmonii Bałtyckiej w Gdańsku.

28 IV 1985
Zofia Jaremowa adaptuje, inscenizuje i reżyseruje sztukę *Wygnańcy Ewy. Salome. Judyta i Holofernes* Sztaudyngera w Teatrze Lalki i Maski „Groteska" w Krakowie.

29 IV 1985
Bogusława Czosnowska reżyseruje w Teatrze Telewizji *Miłość i próżność* Godebskiego w scenografii Anny Rachel.

IV 1985
„Dialog" (nr 4) publikuje słuchowisko radiowe Haliny Krzyżanowskiej *Ostatni kadr*.

2–11 V 1985
Podczas XXV Kaliskich Spotkań Teatralnych nagrody aktorskie otrzymują m.in. Halina Winiarska (za rolę Raniewskiej w *Wiśniowym sadzie*) i Bożena Rogalska (za rolę tytułową w *Adriannie Lecouvreur* wystawionej w Teatrze im. Jaracza w Łodzi). Ryszarda Hanin (T. Dramatyczny w Warszawie) i Kazimiera Starzycka-Kubalska (T. im. Bogusławskiego w Kaliszu) otrzymują nagrody specjalne za kultywowanie tradycji aktorskich.

4 V 1985
Premiera sztuki Gabrieli Zapolskiej *Ich czworo* w Teatrze im. Osterwy w Gorzowie

Wielkopolskim (Scena Duża).

5 V 1985
Anna Rachel opracowuje scenografię do *Wiśniowego sadu* Czechowa z Haliną Winiarską w roli Raniewskiej w Teatrze Wybrzeże (Teatr na Targu Węglowym) w Gdańsku.

19 V 1985
Zofia Miklińska reżyseruje *Flisaka i Przydróżkę* Hanny Januszewskiej w Teatrze Lalki i Aktora „Baj Pomorski" w Toruniu.

25 V 1985
Krystyna Tyszarska reżyseruje sztukę *Maria, Elżbieta, Małgorzata* Choińskiego w Lubuskim Teatrze im. Kruczkowskiego w Zielonej Górze.

26 V 1985
Irena Byrska reżyseruje *Pana Dropsa i jego Trupę* Brzechwy we własnej adaptacji i według autorskiego scenariusza w Teatrze im. Żeromskiego w Kielcach.

1 VI 1985
Ewa Kołogórska reżyseruje sztukę *Zając w potrzasku albo Czerwony Kapturek* Szwarca w scenografii Barbary Jankowskiej w Teatrze Nowym w Poznaniu.

9 VI 1985
Premiera sztuki Gabrieli Zapolskiej *Ich czworo* w reżyserii Ewy Kołogórskiej w Teatrze Dramatycznym w Elblągu (Scena Duża). Jest to czwarta premiera przygotowana przez Kołogórską w tym sezonie, obok komedii Bałuckiego *Dom otwarty* i dwóch przedstawień dla dzieci: *Farfurki królowej Bony* Anny Świrszczyńskiej i *Zająca w potrzasku albo Czerwonego Kapturka* Szwarca.

9 VI 1985
Freda Leniewicz reżyseruje *Cyrk Bumstarara* Doroty Terakowskiej, w scenografii Lidii Minticz (i Jerzego Skarżyńskiego) w Teatrze Lalki i Aktora „Groteska" w Krakowie.

15 VI 1985
Alicja Dankowska reżyseruje *Ptasznika z Tyrolu* Zellera w scenografii Jolanty Bojanowskiej-Kunkel w Teatrze Muzycznym w Łodzi.

16 VI 1985
Premiera sztuki Hanny Krall *Powiedz, że jestem…* w reżyserii Jana Dormana w Teatrze Dramatycznym im. Szaniawskiego w Wałbrzychu. Spektakl prezentowany na IV Ogólnopolskim Festiwalu Sztuk Dziecięcych i Młodzieżowych w Wałbrzychu (17–23 VI 1985).

21 VI 1985
Premiera monodramu Miry Michałowskiej *Róża jest różą jest różą* z Ryszardą Hanin w reżyserii Barbary Sałackiej w Teatrze Telewizji.

23 VI 1985
Alicja Choińska reżyseruje *Letni dzień* Mrożka, w scenografii Izabelli Konarzewskiej, w Bałtyckim Teatrze Dramatycznym im. Słowackiego w Koszalinie.

29 VI 1985
Bogusława Czosnowska reżyseruje *Madame Sans-Gene* Kisielewskiego, w scenografii Małgorzaty Treutler, w Teatrze Muzycznym w Poznaniu.

7 VII 1985
Maria Straszewska adaptuje, inscenizuje i reżyseruje *Przygody Sindbada Żeglarza* Leśmiana z poezją Roberta Stillera w Teatrze Polskim we Wrocławiu. W kolejnym sezonie zrealizuje ten sam tekst w Teatrze Polskim w Poznaniu (1 VI 1986).

13 VII 1985
Jowita Pieńkiewicz reżyseruje *Jak się kochają w niższych sferach* Ayckbourna, w scenografii Teresy Darochy, w Słupskim Teatrze Dramatycznym.

15 VII 1985
Barbara Sałacka reżyseruje sztukę *Maria, Elżbieta, Małgorzata* Choińskiego w Teatrze Telewizji. Sałacka odpowiada też za realizację TV. Występują: Teresa Budzisz-Krzyżanowska (Maria), Zofia Saretok (Elżbieta), Ewa Sałacka-Krauze (Małgorzata).

19 VII 1985
Anna Minkiewicz reżyseruje *Wiklinę* Staffa według własnego scenariusza i we własnej scenografii w Teatrze Telewizji.

22 VII 1985
Nagrody Ministra Kultury i Sztuki w dziedzinie teatru I stopnia otrzymuje m.in. Barbara Ludwiżanka za „całokształt twórczości aktorskiej", a II stopnia – Ewa Szykulska za „wybitne kreacje aktorskie w teatrze i filmie".

27 VII 1985
Irena Byrska reżyseruje we własnej scenografii *Teatr Pana Dropsa* Brzechwy w Teatrze Dramatycznym w Gdyni.

19 VIII 1985
Maria Kaniewska reżyseruje *Wczesny odlot żurawi* Frelka w Teatrze Telewizji.

Sezon 1985/1986

11 IX 1985
Jolanta Chudy, Małgorzata Dwornik, Urszula Petryszyn reżyserują *Wędrówkę* wg wierszy Fabera na podstawie własnego scenariusza i w scenografii Barbary Żak w Teatrze Lalek „Banialuka" w Bielsku-Białej.

12 IX 1985
Sztuka Teresy Lubkiewicz-Urbanowicz *Małanka* w Teatrze Dramatycznym im. Węgierki w Białymstoku.

„Temat życia suwalskiej wsi spopularyzował Edward Redliński, podejmuje tę problematykę Teresa Lubkiewicz-Urbanowicz. Autorka napisała pięć pełnospektaklowych sztuk, z których *Wijuny* grane były w poznańskim Teatrze Nowym i w Theaterspace w Londynie, *Sękacz* w

warszawskim Teatrze Popularnym (1977), *Małanka* – dotychczas nie drukowana – miała prapremierę w Grudziądzu (1979), wystawiły ją także teatry w Tarnowie (1979) i – obecnie – w Białymstoku. W *Małance* dwie stare kobiety pozostają przez całe życie w nierozerwalnym stosunku współzależności – Kobieta usługuje Panience, ale nie po to, by «dorobić się», lecz by wyżyć się w nienawiści […]. *Małanka* jako sztuka o problematyce filozoficzno-egzystencjalnej, zrealizowana w konwencji Beckettowskiej, chyba nie zainteresowałaby białostockiej publiczności. *Małanka* jak skondensowany psychologicznie wizerunek stosunków społecznych na suwalskiej wsi, jako obrazek rodzajowy, jest tu zupełnie na miejscu. Traci na tym przeniesieniu akcentów autorka, ale zyskują widzowie".
Danuta Dąbrowska, *„Małanka" w Białymstoku*, „Teatr" nr 1/1986.

15 IX 1985
Irena Dragan reżyseruje *O słońcu, księżycu i wietrze* Jilka w scenografii Zofii Czechlewskiej-Ossowskiej w Teatrze Lalki i Aktora „Kubuś" w Kielcach.

15 IX 1985
Emilia Umińska reżyseruje sztukę *Świniopas i księżniczka* Andersena w Teatrze Lalki i Aktora „Kacperek" w Rzeszowie.

18 IX 1986
Małgorzata Kopernik reżyseruje *Klaskać jedną ręką* Burgessa w scenografii Marty Hubki w Teatrze Telewizji.

24 IX 1986
Monika Snarska reżyseruje sztukę *Detektyw lis prowadzi śledztwo* Urbana w Teatrze Lalek „Guliwer" w Warszawie. Teksty piosenek: Julia Hartwig.

25 IX 1985
Halina Machulska reżyseruje sztukę *Stachura – szedłem prosto dalej* na podstawie scenariusza Barbary Czochralskiej i w scenografii Weroniki Naszarkowskiej w Teatrze Ochoty w Warszawie.

„W sposób nieobojętny i zrozumiały dla każdego widza przedstawiono tu życiową wędrówkę pisarza. Nie zabrakło przypadkowych spotkań z ludźmi – fryzjerem, kierowcą, podróżnym. Niektóre ze scen pochodzą z książki Stachury *Się*. Wiersze i piosenki z akompaniamentem gitary oddają wiernie filozofię nieżyjącego pisarza. Sztukę odbiera się w nastroju kameralnym, zachęcającym do refleksji".
H. J., *Stachura w Teatrze Ochota*, „Dziennik Ludowy" nr 231/1985.

„Najpierw jest półmrok. Długi podest oblepiony krzesłami […]. Sceny właściwie nie ma. Ten podest to droga, którą «się szło» przez świat z człowieczymi problemami. Niezwykle trafne dekoracje Naszarkowskiej podpowiadają nastrój – czarne sklepienie, kopuła gwiazd. A więc człowiek i Wszechświat, człowiek i Los. Wielka podróż z życiem pod rękę. Z ludźmi i przeciw ludziom. […] Nie dostaniecie biletów na to przedstawienie. Sprzedane do końca roku. Ale warto poczekać i ustawić się w kolejce do kasy. W zamian dostanie się parę zwykłych i ważnych ludzkich słów. A to dziś niemało".
Krystyna Gucewicz, *Stachura: Wędrowanie*, „Express Wieczorny" nr 222/1985.

IX 1985
Nagrodę im. Zelwerowicza przyznawaną przez redakcję „Teatru" za najlepsze role w sezonie

1984/85 otrzymuje Joanna Szczepkowska (Aniela w *Ślubach panieńskich* i Monika Claverton-Ferry w *Lordzie Clavertonie*, T. Polski w Warszawie).

6 X 1985
Anna Sekuła przygotowuje scenografię do sztuki *Oni* Witkiewicza w Teatrze im. Słowackiego w Krakowie (scena Teatr Miniatura). Spektakl zdobył liczne nagrody podczas XXVI Kaliskich Spotkań Teatralnych (2–11 V 1986), m.in. Agnieszka Kowalska otrzymała nagrodę dla młodego aktora.

16 X 1985
Ewa Marcinkówna reżyseruje *Królewnę Śnieżkę* Rakowieckiego i Wittlina wg braci Grimm w Tarnowskim Teatrze im. Solskiego (Scena Duża).

18 X 1985
Premiera sztuki *Najdzielniejszy z rycerzy* Ewy Szelburg-Zarembiny w reżyserii Małgorzaty Kamińskiej-Sobczyk w Teatrze Lalek „Arlekin" w Łodzi. Początek kariery Kamińskiej-Sobczyk jako reżyserki teatru lalkowego.

20 X 1985
Anna Matysiak reżyseruje sztukę *Sami ze wszystkimi* Gelmana, w scenografii Ireny Skoczeń, w Teatrze na Targówku w Warszawie.

23 X 1985
Ewa Nawrocka reżyseruje *Anię z Zielonego Wzgórza* Lucy Maud Montgomery ze scenografią Kiki Lelicińskiej w Bałtyckim Teatrze Dramatycznym im. Słowackiego w Koszalinie. Sztuka grana w sezonie 110 razy (33 038 widzów). Jedna z nielicznych premier Nawrockiej, działającej w teatrze głównie jako aktorka.

6 XI 1985
Beata Pejcz reżyseruje sztukę Hanny Januszewskiej *Czerwona czapeczka* w scenografii Jadwigi Mydlarskiej-Kowal we Wrocławskim Teatrze Lalek (Scena Duża, dla dzieci w wieku szkolnym). *Czerwoną czapeczkę* wystawia też Ewa Marcinkówna w Teatrze Lalek „Rabcio" w Rabce (27 III 1986).

16 XI 1985
Barbara Katarzyna Radecka adaptuje i reżyseruje *Szaleństwo* Peyreta-Chappuis w scenografii Ewy Skowrońskiej w Teatrze Dramatycznym im. Węgierki w Białymstoku (Scena Mała).

17 XI 1985
Premiera sztuki Bogusławy Czosnowskiej i Jadwigi Pożakowskiej *Czartowskie sprawki* w reżyserii Czosnowskiej i scenografii Pożakowskiej w Bałtyckim Teatrze Dramatycznym im. Słowackiego w Koszalinie (Scena Duża).

17 XI 1985
Lidia Grzędzińska reżyseruje *Króla Maciusia Pierwszego* Korczaka w Teatrze na Targówku w Warszawie (Sala Główna).

22 XI 1985
Teresa Żukowska reżyseruje *Gwałtu, co się dzieje* Fredry w scenografii Liliany Jankowskiej w Teatrze Popularnym w Warszawie.

„Dlaczego *Gwałtu, co się dzieje!* Fredry w Teatrze Popularnym jest spektaklem wcale nie śmiesznym, często nużącym, a momentami irytującym? […] cechą główną przedstawienia w Popularnym jest – niezdecydowanie. Jakby reżyserka, Teresa Żukowska, a z nią cały zespół, do ostatniej chwili nie byli pewni, jaki to właściwie ma być spektakl. […] Wszystko, począwszy od scenografii, a skończywszy na grze, zdaje się być efektem tych to nie rozstrzygniętych wątpliwości".
Joanna Godlewska, *Fredro w Popularnym*, „Teatr" nr 3/1986.

22 XI 1985
Maria Straszewska reżyseruje *Śluby panieńskie* Fredry w scenografii Barbary Wolniewicz w Lubuskim Teatrze im. Kruczkowskiego w Zielonej Górze (Scena Duża).

22 XI 1985
Olga Sawicka występuje w roli Agnieszki w *Ósmym dniu tygodnia* Hłaski w Teatrze Dramatycznym w Warszawie (Mała Scena). Aktorka zdobywa wyróżnienie dla młodej aktorki za tę rolę podczas XXV Festiwalu Polskich Sztuk Współczesnych we Wrocławiu (23–30 V 1986).

27 XI 1985
Alicja Giżewska reżyseruje *Uciekaj myszko* Czepowieckiego w Teatrze Lalki „Tęcza" w Słupsku. Przedstawienie zagrano 29 razy w siedzibie teatru i 128 razy w objeździe (w sumie obejrzało je w sezonie 55 847 widzów).

28 XI 1985
Monodram z Marią Wójcikowską *Gwiazda* Kajzara w Tarnowskim Teatrze im. Solskiego (Scena Mała) w jej realizacji i w scenografii Marii Adamskiej.

29 XI 1985
Prapremiera sztuki Bożeny Brzezińskiej *Zaczarowane książeczki* w Teatrze Nowym im. Morcinka w Zabrzu.

4 XII 1985
Premiera sztuki Ireny Prusickiej *Kopciuszek* w reżyserii Ewy Kołogórskiej i scenografii Ireny Skoczeń w Teatrze Ziemi Pomorskiej w Grudziądzu. Przedstawienie grano w sezonie 107 razy (47 410 widzów).

7 XII 1985
Stefania Domańska reżyseruje sztukę Marii Kann *Zaklęty jawor* w Teatrze im. Jaracza w Olsztynie (Duża Scena). W tym sezonie Domańska wystawia też – po raz siódmy i ostatni w swojej karierze – *Zemstę* Fredry (15 II 1986). Reżyserka po raz pierwszy sięgnęła po ten dramat w ostatnich dniach wojny w Teatrze Ziemi Rzeszowskiej (23 IV 1945), a następnie, tuż po wojnie, w powołanym z jej inicjatywy Teatrze Miejskim w Jeleniej Górze (23 VIII 1945) – pierwszym teatrze na tzw. Ziemiach Odzyskanych. Domańska wielokrotnie wraca do twórczości Fredry, inscenizując nie tylko *Zemstę*, ale też sztuki takie, jak *Damy i huzary*, *Mąż i żona*, *Śluby panieńskie*, *Ciotunia* i *Pan Jowialski*.

8 XII 1985
Premiera sztuki Krystyny Wodnickiej *Czarodziejskie krzesiwo* (wg Andersena) w Teatrze im. Osterwy w Gorzowie Wielkopolskim (Scena Duża).

11 XII 1985
Janina Keszkowska reżyseruje *Diabelskie pułapki* Antuszewicza w Teatrze Dzieci Zagłębia w Będzinie.

11 XII 1985
Ewa Marcinkówna reżyseruje własną sztukę *Żabonada* w Teatrze Lalek „Rabcio" w Rabce.

12 XII 1985
Alicja Choińska reżyseruje sztukę Agnieszki Osieckiej *Łotrzyce* w scenografii Barbary Josepyszyn w Teatrze na Targówku w Warszawie (Sala Kameralna).

14 XII 1985
Premiera sztuki Gabrieli Zapolskiej *Ich czworo* w Teatrze Nowym w Poznaniu.

14 XII 1985
Wanda Laskowska reżyseruje *Szewców* Witkiewicza w Teatrze Dramatycznym im. Węgierki w Białymstoku.

15 XII 1985
Barbara Kostrzewska reżyseruje *Błękitny Zamek* Czubatego z librettem Barbary Wachowicz i Krystyny Ślaskiej wg powieści Lucy Maud Montgomery w scenografii Jadwigi Jarosiewicz w Teatrze Muzycznym w Lublinie.

„Barbara Wachowicz i Krystyna Ślaska skonstruowały libretto wcale zgrabnie i dowcipnie. Na nieszczęście dowcip ten tkwi nie tyle w brodatych bon-motach wuja Benjamina, ile w pogodnym dystansowaniu się autorek od świata przedstawionego, co nie wszyscy wykonawcy zdają się rozumieć. […] Scenografia i kostiumy wydały mi się niepotrzebnie dosłowne, utrzymane w konwencji zeszłowiecznego teatru mieszczańskiego. Wskutek tego cała wizja sceniczna ulega zepchnięciu w stronę operetki – podczas gdy musical z natury powinien być ponadczasowy i trochę aktualny. […] Reżyserię Barbary Kostrzewskiej należy ocenić jako zręczną i wyzyskującą aktorskie oraz głosowe możliwości zespołu".
Stefan Münch, *Błękitne sny panienek*, „Teatr" nr 5/1986.

21 XII 1985
Lidia Korsakówna i Kazimierz Brusikiewicz inscenizują i reżyserują sztukę *Tytus, Romek i A'tomek* Anny Amarylis i Jerzego Boma (wg komiksu Chmielewskiego) w Teatrze Rozmaitości w Warszawie. Kolejną inscenizację przygotowuje Ewa Markowska w scenografii Barbary Zawady w Teatrze im. Jaracza w Łodzi (15 VI 1986).

„Teatr Rozmaitości, gdzie grany jest *Tytus, Romek i A'Tomek*, ma zapewnione komplety na całe tygodnie z góry".
Barbara Osterloff, *Mamo, chodźmy na bajkę*, „Teatr" nr 7/1986.

23 XII 1985
Krystyna Sznerr reżyseruje w Teatrze Telewizji *Złą miłość* Mauriaca. Realizacja TV: Ewa Vogtman-Budny.

31 XII 1985
Maria Fołtyn reżyseruje operę *Straszny dwór* Moniuszki w Operze i Filharmonii Bałtyckiej w

Gdańsku.

„W noworoczny wieczór widzowie, którzy przyszli do Opery Bałtyckiej na premierę *Strasznego dworu* Stanisława Moniuszki z niecierpliwością oczekiwali podniesienia kurtyny. Gdy wreszcie poszła w górę, zdumionym oczom ukazał się... no właśnie, nie żaden dwór, lecz namiot turecki, stosy tarcz, zwycięski król Jan III Sobieski i husarze. Tak rozpoczęła swoją wersję tej sławnej opery Maria Fołtyn, po raz pierwszy reżyserując *Straszny dwór* w kraju. […] Długo trwało mocowanie się Marii Fołtyn z ciśnieniem tradycji i historii inscenizacji tej wielkiej opery. Pokora i szacunek wobec przeszłości nie przeszkodziły reżyserce w zachowaniu twórczej osobowości".
Aleksander Mann, *Bardzo polski „Straszny Dwór"*, „Dziennik Ludowy" nr 30/1986.

11 I 1986
Danuta Jagła reżyseruje *Romans z wodewilu* Krzemińskiego w Teatrze im. Żeromskiego w Kielcach (Duża Scena).

12 I 1986
Krystyna Meissner reżyseruje *Sługę dwóch panów* Goldoniego w scenografii Aleksandry Semenowicz w Teatrze im. Horzycy w Toruniu.

„Toruńskie przedstawienie *Sługi dwóch panów* pozostanie w pamięci widzów dłużej niż tylko przez czas karnawału. […] jest bowiem lekcją ludowo-jarmarcznej *commedii dell'arte*, całkowicie i konsekwentnie podporządkowaną jej zasadom formalnym. […] Powstało widowisko kolorowe, żywe, pełne rytmizującego przedstawienie ruchu. Dialogi przedzielano, zgodnie z tradycją, tzw. *lazzi*, służącymi popisowi inwencji reżysera i sprawności aktorów. Krystyna Meissner, reżyserując poszczególne sceny i określając tekst Goldoniego, skupiała się głównie na pomysłowym, zabawnym ogrywaniu rekwizytów".
Anna Sobańska, *Karnawał dell'arte w Toruniu*, „Teatr" nr 3/1986.

12 I 1986
Bogusława Czosnowska adaptuje i reżyseruje *O dwóch takich co ukradli księżyc* wg Makuszyńskiego ze scenografią Anny Rachel w Teatrze im. Osterwy w Lublinie (Scena Duża).

12 I 1986
Julia Wernio reżyseruje według własnego scenariusza *Benefis*, monodram o Irenie Solskiej z Martą Szmigielską, w scenografii Elżbiety Wernio w Teatrze im. Witkiewicza w Zakopanem.

13 I 1986
Irena Wollen reżyseruje w Teatrze Telewizji *Zabawę z ogniem* Strindberga w scenografii Grażyny Fołtyn-Kasprzak.

16 I 1986
Premiera sztuki Marii Jasnorzewskiej-Pawlikowskiej *Baba-Dziwo* w scenografii Łucji Kossakowskiej w Teatrze Polskim w Warszawie (Teatr Kameralny). W roli Validy-Vrany Nina Andrycz. Prapremiera *Baby-Dziwo* miała miejsce 13 XII 1938 w Teatrze im. Słowackiego w Krakowie za dyrekcji Karola Fryczaa, tytułową rolę zagrała Stanisława Wysocka. Jak pisze Jerzy Kwiatkowski, cytowany w programie warszawskiej inscenizacji:

„*Baba-Dziwo* to protest wyzwolonej kobiety przeciw społeczeństwu, które pragnie widzieć w

niej jedynie matkę, i ostra satyra na totalitaryzm w jego hitlerowskiej wersji. Znamienne są jej perypetia. W redakcji pierwotnej bohaterem tej sztuki był bezimienny «dyktator», scharakteryzowany całkiem jednoznacznie. Na usilne nalegania kierownictwa teatru autorka zmieniła płeć głównej postaci, ale i ten radykalny zabieg nikogo nie zmylił. Po prapremierze krakowskiej ambasada niemiecka złożyła ostry protest. (Nota bene, premiera warszawska odbyła się 1 września 1939 r.)"

„Ta sztuka nigdy nie była zbyt mądra ani przenikliwa. Dziś, jeśli w ogóle może jeszcze pobudzić do refleksji, to chyba tylko nad polityczną naiwnością wielkiej poetki […]. Polityka oglądana przez firanki buduaru. […] O przedstawieniu w Teatrze Kameralnym można by pisać w ten sposób, w jaki niegdyś pisywano o benefisach znanych aktorek. Nina Andrycz jest w tym spektaklu ważniejsza od autorki sztuki, reżysera i partnerów. Dla niej ustawiane są frontalne sytuacje i dla niej przychodzi do teatru wierna artystce publiczność. Można by więc pisać jak o benefisie, gdyby nie jeszcze jedna warta pamięci kobieca rola tego przedstawienia. Ireny Szczurowskiej – Baronowa Lelika Skwaczek".
Andrzej Wanat, *„Baba-Dziwo" na Foksal*, „Teatr" nr 9/1986.

„Na Scenie Kameralnej Teatru Polskiego, proszę Państwa, dzieją się rzeczy wielkiej wagi teatralnej. Ta rola Andrycz, ten spektakl, ten tekst Pawlikowskiej – niemałe wydarzenie".
Krystyna Gucewicz, *Kto się boi Validy Vrany?*, „Express Wieczorny" nr 15/1986.

„Łucja Kossakowska nie zdominowała sceny wielością szczegółów. Jej projekt dekoracji i strojów pełen jest prostoty i dyskretnej urody ciepłych barw. Dyrektorski gabinet, w przeciwieństwie do wcześniej pokazanego prywatnego wnętrza, niepokoi ciemnymi kolorami zwalistych mebli i całym chłodnym kolorytem".
Hanna Szczawińska, *„Baba-Dziwo" Jasnorzewskiej-Pawlikowskiej*, „Słowo Powszechne" nr 26/1986.

„To nie *Baba-Dziwo* jest naiwna, to teatr podszedł do tej sztuki w sposób zbyt naiwny. […] Nietrudno zaobserwować, że teatr, mając przed sobą zmęczoną trudami życia i coraz uboższą publiczność, którą niełatwo wyciągnąć z domu (to, co dzieje się w kinach, spostrzeżenie owo potwierdza), zaczyna się starać o coraz większą efektowność przedstawień, dbać o ich atrakcyjność widowiskową. Tu zaś nie może się obyć bez interesujących kobiet w dających duże możliwości rolach. Czego paniom na scenie i nam, publiczności, życzę".
Krzysztof Głogowski, *Szansa dla pań*, „Kierunki" nr 10/1986.

18 I 1986
Romana Próchnicka reżyseruje sztukę *Piotruś, kaczka i wilk* Ewy Lipskiej wg bajki symfonicznej *Piotruś i wilk* Prokofiewa w Teatrze im. Horzycy w Toruniu.

19 I 1986
Ewa Markowska reżyseruje *Dwie głowy ptaka* Terleckiego w Teatrze Polskim we Wrocławiu (Scena Kameralna).

„Sam spektakl nagrywany jest dość spokojnie, bez scenicznych fajerwerków i jak na mój gust zbyt statycznie. Dialogi brzmią nazbyt słuchowiskowo, a nader jednoznaczne są poszczególne postacie. Całość pozwala jednak zasłuchać się, chłonąć zawarte w tekście treści, choć wydaje mi się, że to przedstawienie wymaga widza nieprzypadkowego".
Roman Różański, *Wycieczka w przeszłość – ku przestrodze*, „Słowo Polskie" nr 42/1986.

„Scena Teatru Kameralnego jest płytka, a i widownia nierozległa, dlatego stonowane prowadzenie dialogów, a i samych działań, dobrze służy komunikacji świata sceny ze światem widowni. Ale i – co ważniejsze – sprzyja interpretacji problemów niesionych przez tę inscenizację (reżyseria: Ewa Markowska). Spektakl jest szary, czasami nawet monotonny, ale przecież pełen podskórnego napięcia".
Marek Jodłowski, *Dwugłowy ptak dwuznaczna decyzja*, „Odra" nr 4/1986.

31 I 1986
Wanda Laskowska reżyseruje *Jak się kochają* Ayckbourna w Teatrze Śląskim im. Wyspiańskiego w Katowicach (Duża Scena). Laskowska ponownie wystawia ten dramat w Teatrze Nowym w Łodzi (6 IV 1986).

1 II 1986
Ewa Sobiech reżyseruje *Audiencję III (Raj Eskimosów)* Schaeffera, pod opieką artystyczną Krystiana Lupy, w Teatrze im. Norwida w Jeleniej Górze.

1 II 1986
Małgorzata Majewska reżyseruje sztukę Rady Moskowej *Kose Bose*, ze scenografią Aleksandry Telki-Budki, w Śląskim Teatrze Lalki i Aktora „Ateneum" w Katowicach.

2 II 1986
Sztuka Ireny Prusickiej *Baśń o Śpiącej Królewnie i błękitnej róży* w scenografii Katarzyny Kępińskiej w Teatrze Narodowym w Warszawie (Teatr Mały).

„Niby wszystko jest w porządku, mamy wyraźnie rozdzielony plan akcji bajkowej, mamy elementy zabawowe dobrze znane każdemu dziecku (karuzela, zjeżdżalnia), slajd z *Celnika* Rousseau i zgrabne chwyty techniczne (świetlne), a przecież – całości brak wyrazu plastycznego, ładu i harmonii, jedności stylu. […] Tekst Ireny Prusickiej, wszak nie debiutantki, daje okazję do zaaranżowania teatralnej zabawy pełnej fantazji – dlaczego jednak tak wyprany jest z jakiejkolwiek fantazji językowej?"
Barbara Osterloff, *„Mamo, chodźmy na bajkę"*, „Teatr" nr 8/1986.

2 II 1986
Joanna Dobrzańska reżyseruje *Z palca wyssane* Brzechwy w Lubuskim Teatrze im. Kruczkowskiego w Zielonej Górze (Scena Mała). Dobrzańska odpowiada też za opracowanie tekstu i opracowanie plastyczne przedstawienia.

9 II 1985
Jadwiga Marso reżyseruje *Czarującego łajdaka* Chesnota w Teatrze Dramatycznym w Elblągu (Duża Scena).

14 II 1986
Izabella Cywińska reżyseruje prapremierę *Zorzy* Schaeffera w kierowanym przez siebie Teatrze Nowym w Poznaniu.

„*Zorza* to bez wątpienia jedno z najciekawszych dokonań Izabelli Cywińskiej. Zbudowała ona spektakl znakomity pod względem aktorskim, wprowadziła bardzo korzystne skróty w tekście sztuki, znalazła wyrazisty, konkretny i jednolity, a przy tym teatralnie efektowny kształt dla całej sztuki Schaeffera. A przy tym znaczeniowo pojemny. Wizja sceniczna Cywińskiej jest metaforą pozwalającą – zgodnie z autorską sugestią – traktować spektakl w kategoriach

przypowieści […]. Jest w tym przedstawieniu groteska i karykatura, kabaret i aktorstwo jakby ze współczesnej wersji komedii dell'arte, ale jest także niezaprzeczalnie pewien rodzaj poetyckości".
Błażej Kusztelski, *Szuja-ruja guja i głębsze znaczenie*, „Gazeta Poznańska" nr 85/1986.

„Przedstawienie *Zorzy,* wbrew prostym skojarzeniom z tym tytułem, jest spektaklem bardzo męskim, pełnym niecierpliwości, mocnych słów i mocnych decybeli".
HAES, *Zorza Bogusława Schaeffera*, „Słowo Powszechne" nr 84/1986.

„Zagrane świetnie, tak jak to już bywa w paru tylko teatrach: co się zowie zespołowo".
Teresa Krzemień, *Świat skutków bez przyczyn*, „Odrodzenie" nr 18/1986.

„Spektakl jest kolejnym sukcesem zespołu aktorskiego Teatru Nowego i kolejną znaczącą wypowiedzią artystyczną Izabelli Cywińskiej".
Ewa Piotrowska, *Zorza czyli kakofonia współczesności*, „Nurt" nr 8/1986.

„Cywińska uczyniła z Teatru Nowego jeden z najciekawszych teatrów w kraju, mogący z powodzeniem konkurować ze wszystkimi najlepszymi".
Bogusław Borch-Wiśniewski, *As i blotka*, „Stolica" nr 25/1986.

15 II 1986
Jowita Pieńkiewicz reżyseruje *Księżniczkę na opak wywróconą* Calderona w scenografii Barbary Jankowskiej w Teatrze Dramatycznym w Słupsku (Duża Scena).

23 II 1986
Irena Maślińska otrzymuje nagrodę kulturalną miasta Poznania „za wybitne kreacje na scenie poznańskiego Teatru Polskiego".

5 III 1986
Halina Machulska reżyseruje sztukę *Ten trzeci* Hoornika, w scenografii Tatiany Kwiatkowskiej, w Teatrze Ochoty w Warszawie.

8 III 1986
Irena Wollen reżyseruje sztukę *Silniejsza* Strindberga ze scenografią Grażyny Fołtyn-Kasprzak w Teatrze Telewizji. Występują Ewa Lassek i Anna Polony.

15 III 1986
Zofia Kalińska, uznana aktorka, debiutuje jako reżyserka *Szklaną menażerią* Williamsa w scenografii Anny Sekuły w Teatrze im. Słowackiego w Krakowie (scena Teatr Miniatura). Kalińska występuje w sztuce jako Amanda.

16 III 1986
Alicja Choińska reżyseruje sztukę *Alicja prowadzi śledztwo* Popplewella i Thomasa w scenografii Izabelli Konarzewskiej w Bałtyckim Teatrze Dramatycznym im. Słowackiego w Koszalinie.

17 III 1986
Sztuka Anny Świrszczyńskiej *Orfeusz* w Teatrze Rozmaitości w Warszawie. Spektakl w ramach Warsztatów Dramaturgii Współczesnej.

21 III 1986
Ewa Sokół-Malesza reżyseruje sztukę *Słoń i kwiat* Pattena we własnej adaptacji w Teatrze Lalki i Aktora „Baj" w Warszawie.

27 III 1986
Ewa Marcinkówna reżyseruje sztukę Hanny Januszewskiej *Czerwona czapeczka* w scenografii Aliny Więckiewicz-Wiśniewskiej w Teatrze Lalek „Rabcio" w Rabce. To druga inscenizacja sztuki Januszewskiej w sezonie (zob. 6 XI 1985).

27 III 1986
Jadwiga Pożakowska, scenografka Teatru Wybrzeże, otrzymuje nagrodę prezydenta Gdańska.

III 1986
W wyniku XXII plebiscytu „Słowa Polskiego" Wrocławskie Iglice 1986 otrzymują m.in. Bożena Baranowska (T. Polski, Wrocław), Elżbieta Golińska (T. Współczesny, Wrocław), Maria Łącka (T. im. Norwida, Jelenia Góra), Krystyna Hebda (T. Dramatyczny, Legnica), Mirosława Olbińska (T. Dramatyczny, Legnica).

6 IV 1986
Ewa Gilewska reżyseruje *Smoka* Szwarca, w scenografii Joanny Braun, w Teatrze „Bagatela" im. Boya-Żeleńskiego w Krakowie.

12 IV 1986
Bogusława Czosnowska reżyseruje sztukę *Kajko i Kokosz* na podstawie własnego tekstu wg komiksu Christy, w scenografii Jadwigi Pożakowskiej w Teatrze Dramatycznym w Słupsku.

„Bogusława Czosnowska jest aktorką o pokaźnym dorobku artystycznym, jest też sprawnym reżyserem, ale kiedy w teatrze pracuje nad własnymi tekstami, jej dusza – teraz reżysera – wyraźnie nie może przewalczyć tego, co proponuje sama jego autorka. I nie wychodzi to na zdrowie przedstawieniu! Jeśli jeszcze Kornel Makuszyński sam potrafił się obronić w adaptacji i reżyserii Bogusławy Czosnowskiej, to już widowisko o panu Twardowskim przygotowywane na koszalińskiej scenie, nie przemawiało na korzyść autorek (współautor Jadwiga Pożakowska); a słupskie przedstawienie widowiska zatytułowanego *Kajko i Kokosz* potwierdza mój sąd".
Jadwiga Ślipińska, *Widowisko dla młodzieży*, „Głos Pomorza" nr 98/1986.

13 IV 1986
Freda Leniewicz reżyseruje *Na jagody* Marii Konopnickiej według własnej adaptacji w kierowanym przez siebie Teatrze Lalki i Maski „Groteska" w Krakowie (z okazji planowanego odsłonięcia pomnika Marii Konopnickiej).

„Partie narracyjne zostały sprawiedliwie rozdzielone między wielu opowiadaczy stanowiących zgodną grupę piknikową. Na scenę wkracza więc rozbawione towarzystwo mieszczuchów na tzw. łonie natury. Wkracza w kostiumach z epoki *fin de siécle'u* […]. Właśnie to towarzystwo opowiada sobie dzieje Janka, który wybrał się na jagody […]. Aktorzy opowiadają sobie i widowni tę historię, ilustrując ją ruchem lalek na podium. […]. Dzięki tak zarysowanej sytuacji teatralnej uratowana została i przysposobiona dla teatru epickość tekstu Konopnickiej. […] I wreszcie sprawa bodaj najważniejsza – kwestia tzw. kontaktu z widownią. […] O dziwo, w *Na jagody* wychodzi to jakby bez wysiłku i naturalnie, nie znać żenującego przymusu reżyserii. […] Spektakl «Groteski» w granicach

wyznaczonych tekstem Konopnickiej, jego narracyjnych ograniczeń teatralności, jest teatrem udanym”.
Andrzej Z. Makowiecki, *Konopnicka w „Grotesce”*, „Teatr Lalek” nr 3/1986.

17 IV 1986
Lena Dynerman reżyseruje *Bukiecik alpejskich fiołków* Estery Kronholz we własnej scenografii w Teatrze na Targówku w Warszawie (Sala Główna). Spektakl na motywach książki *Warsaw Ghetto. A diary by Mary Berg* w przekładzie Marii Salapskiej.

18–21 IV 1986
Sukces Lidii Bogaczówny podczas XXI Ogólnopolskiego Przeglądu Teatrów Małych Form w Szczecinie – za rolę w spektaklu *Złoty strzał, czyli rzecz o narkomanii* otrzymuje nagrodę dla młodego aktora oraz nagrodę publiczności w Policach.

19 IV 1986
Gołda Tencer i Szymon Szurmiej reżyserują na podstawie własnego scenariusza przedstawienie *Pieśń o zamordowanym żydowskim narodzie* Kacenelsona w Teatrze Żydowskim im. Ester Rachel Kamińskiej w Warszawie.

„Przedstawienie […] trudno rozpatrywać w kategoriach estetyki scenicznej. Nie oznacza to, że poemat Icchaka Kacenelsona wystawiony w adaptacji i inscenizacji Gołdy Tencer i Szymona Szurmieja nie ujmuje scenicznym kształtem, malarską kompozycją, skupioną i wyrazistą interpretacją aktorską, przejmującym nastrojem i wspaniałą stroną muzyczną spektaklu. Komponenty formalne, inscenizacja i wszystkie elementy teatralizacji służą tu jednak nadrzędnemu, najważniejszemu celowi – ekspozycji jedynego w swoim rodzaju dzieła poetyckiego mówiącego o zagładzie polskich Żydów w okresie okupacji. […] *Pieśni* Kacenelsona teatr nadał hieratyczny kształt, do czego przyczyniła się oszczędna, symbolicznie nawiązująca do ornamentyki żydowskiej, utrzymana w czarno-białej kolorystyce – scenografia Mariana Stańczaka oraz rapsodyczna forma inscenizacji wsparta wspaniałą muzyką i znakomicie śpiewanymi wersami pieśni”.
Jerzy Sokołowski, *Pieśń o zagładzie*, „Teatr” nr 11/1986.

19 IV 1986
Krystyna Meissner reżyseruje *Moralność pani Dulskiej* Gabrieli Zapolskiej w Teatrze im. Horzycy w Toruniu.

20 IV 1986
Jowita Pieńkiewicz reżyseruje *Moralność pani Dulskiej* Gabrieli Zapolskiej w scenografii Barbary Jankowskiej w Lubuskim Teatrze im. Kruczkowskiego w Zielonej Górze.

20 IV 1986
Julia Wernio reżyseruje *Historię* Gombrowicza ze scenografią Elżbiety Wernio w Teatrze im. Witkiewicza w Zakopanem.

„[…] Jak każdy z wystawiających dotychczas tę sztukę reżyserów, stanęła ona [Julia Wernio] przed koniecznością wypełnienia luk, jakie istnieją pomiędzy poszczególnymi, nie tworzącymi spójnej całości scenami dramatu. […] odwołała się do *Dzienników* i *Rozmów z Gombrowiczem* Dominika de Roux. […] Julia Wernio nie stępia ostrości Gombrowiczowskich problemów i nie rozpuszcza «trucizny», jaka kryje się w jego propozycjach, w letniej wodzie salonowych frazesów i ogólników. Zakopiańskie

przedstawienie jest jednym z kilku zaledwie w dziejach recepcji dramatów Gombrowicza przez teatr polski, w których sceniczne odczytanie autora *Kosmosu* można uznać za współmierne z wagą treści niesionych przez jego pisarstwo".
Krzysztof Kopka, *Uwaga: Teatr!*, „Teatr" nr 11/1987.

„Wielki przedpokój jest ciasno umeblowany. Wieszaki na płaszcze, szafy, toaletka, lustra, maszyna do szycia, walizki. I jeszcze na niewysokim podeście poduszki. Tutaj zasiądą za chwilę widzowie. Ale przedtem można obejrzeć całą przestrzeń. A więc z przedpokoju wejście do salonu: fortepian, fotele... a na ścianach rodzinne fotografie. Z salonu wchodzimy do gabinetu: wielki stół, na nim porozrzucane egzemplarze kurierka, książki, pisma. Złociste, podwieszone kotary i dywan na podłodze. To mieszkanie jest miejscem, na którym dziś zostanie zagrana przez sześciu aktorów historia kilku lat życia Gombrowicza – przeinscenizowana w zabawę, wykonywaną przez Witolda oraz jego rodziców i rodzeństwo".
Jadwiga Polanowska, *Na Chramcówkach*, „Kultura" nr 43/1987.

27 IV 1986
Alicja Choińska reżyseruje *Głosy umarłych* Iredyńskiego, w scenografii Barbary Josepyszyn, w Teatrze Dramatycznym w Legnicy.

IV 1986
„Dialog" (nr 4) publikuje sztukę Wandy Balickiej *Ujajenie. Komedię podświadomości*.

3 V 1986
Sztuka Małgorzaty Jokiel *Skrzydełka* w Teatrze Lalek w Wałbrzychu.

„Sztuka powstała pod koniec lat siedemdziesiątych i otrzymała najlepszą rekomendację w postaci wyróżnienia na Ogólnopolskim Konkursie na sztukę lalkową. […] Autorka *Skrzydełek* demaskuje współczesną rodzinę, w której dziecko pada ofiarą głupoty, kołtuństwa i zakłamania. W atmosferze pogoni za pieniądzem i materialnym dobrem dorasta do przyjętej społecznie normy. Sterczące u jego ramion skrzydełka, symbolizujące wartości przynależne wiekowi dziecięcemu, jak szczerość, wrażliwość i indywidualizm, dorośli zapalczywie wyskubują dla zysku oraz celem podporządkowania odmieńca własnemu systemowi wartości. […] Należałoby zadać pytanie: dla kogo jest ta sztuka i co proponuje młodemu widzowi, jeśli jest dla niego, poza druzgocącą wizją dorosłych przewodników po życiu. Można by mniemać, iż pierwszych czytelników *Skrzydełek* uwiódł walor autentyzmu sugerowany wiekiem autorki, która w momencie pracy nad sztuką miała zaledwie dwanaście lat".
Joanna Rogacka, *Dziecko w teatrze dla dzieci*, „Teatr Lalek" nr 2/1986.

5 V 1986
Sztuka Marii Kownackiej *Szewczyk Dratewka* w Teatrze Lalek „Banialuka" w Bielsku-Białej. Druga premiera tej sztuki w sezonie odbyła się w Teatrze Lalek „Czerwony Kapturek" w Olsztynie (17 V 1986) w scenografii Barbary i Jerzego Chilczuków.

5 V 1986
Izabella Cywińska reżyseruje *Ciemności kryją ziemię* Andrzejewskiego we własnej adaptacji w Teatrze Telewizji. Wacław Tkaczuk pisze o „ambitnej porażce" (Wacław Tkaczuk, *Ambitna porażka*, „Antena" nr 21/1986), a Maria Wyrozembska zauważa, że przedstawienie miało „kilka efektownych i nośnych scen, których ekspresja i symbolika wyrastały ponad ramy materii literackiej" (Maria Wyrozembska, *Ciemności kryją ziemię*, „Ekran" nr 20/1986).

7 V 1986
Krystyna Skuszanka reżyseruje sztukę *Dom Bernardy Alba* Lorki w scenografii Katarzyny Kępińskiej w Teatrze Narodowym w Warszawie (scena Teatr Mały).

„Katarzyna Kępińska (scenografia) określa miejsce czytelnymi znakami: ciężki, długi stół, dwie ławy, krucyfiks i przede wszystkim ogromne, rzeźbione drzwi, za którymi kryje się kuszący, tajemniczy świat. Kiedy drzwi są uchylone, bucha z zewnątrz jasnością, gorącym powietrzem, bujnym, pulsującym życiem. Kiedy są zamknięte, dom żałoby tonie w chłodnym mroku. Uczytelnia to podstawowy sens dramatu i współbrzmiący z nim zamysł reżyserski”.
Tomasz Miłkowski, *Kobiety w czerni*, „Trybuna Ludu” nr 121/1986.

„Tym razem wybór Krystyny Skuszanki okazał się wielce udany, ponieważ: umiała wydobyć całą poezję dramatu Lorki – w czym walnie dopomogły wszystkie panie oraz znakomite tło muzyczne i oprawa scenograficzna”.
Barbara Krzywobłocka, *Po bożemu*, „Rzeczywistość” nr 22/1986.

„Dzięki Krystynie Skuszance, która konsekwentnie realizuje swój zamysł reżyserski, wystrzegając się sentymentalizmu i dążąc do nadania spektaklowi mocnego wyrazu, otrzymaliśmy interesujące przedstawienie, wydobywające cechy osobowości twórczej autora”.
H. S., *Na scenie Teatru Małego w Warszawie – losy kobiet*, „Słowo Powszechne” nr 118/1986.

„*Dom Bernardy Alba* w reżyserii Krystyny Skuszanki rozegrany jest prawie cały w czerni. Biel domostwa, panujący na zewnątrz upał i «prawdziwe» życie gdzieś daleko, skontrastowane są z czernią ubiorów głównej bohaterki, jej córek i sąsiadek. […] Klarowny spektakl stworzony przez Krystynę Skuszankę z dobrymi rolami wymienionych pań pod pretekstem opowieści o losach kobiet w Hiszpanii sprzed wielu lat, opowiada więc o rzeczach ważnych”.
Agnieszka Baranowska, *W czerni*, „Kultura” nr 27/1986.

8 V 1986
Jadwiga Skupnik, aktorka Teatru Polskiego, uhonorowana nagrodą artystyczną Wrocławia.

10 V 1986
Stanisława Stanisławska reżyseruje operetkę *Carewicz* Lehára we własnej choreografii i w scenografii Zuzanny Piątkowskiej na Scenie Operetkowej w Operze i Operetce w Krakowie.

17 V 1986
Maria Kaniewska reżyseruje *Fenomen* Minkowskiego w scenografii Jolanty Bojanowskiej-Kunkel w Teatrze Dramatycznym im. Szaniawskiego w Wałbrzychu (Duża Scena).

22 V 1986
Hanna Chojnacka inscenizuje *Peer Gynta* Griega we własnej choreografii i z własnym librettem na podstawie dramatu Ibsena, w scenografii Grażyny Fołtyn-Kasprzak w Operze we Wrocławiu (Duża Scena).

26 V 1986
Dzienniki Zofii Nałkowskiej adaptuje na scenę i reżyseruje Magdalena Bączewska, scenografia Anny Marii Rachel, w Teatrze na Targówku w Warszawie.

31 V 1986
Ewa Petelska reżyseruje *Spójrzcie, kto do nas zawitał* Arro w Teatrze im. Jaracza w Olsztynie.

1 VI 1986
Premiera sztuki Hanny Januszewskiej *Kot w butach* w Teatrze im. Żeromskiego w Kielcach.

1 VI 1986
Urszula Kenar opracowuje scenografię do *Pana Jowialskiego* Fredry w Teatrze im. Jaracza w Łodzi, za którą w 1987 roku otrzymuje nagrodę na XIII Opolskich Konfrontacjach Teatralnych „Klasyka Polska" (oraz za scenografię do *Wiosny Narodów w cichym zakątku* Nowaczyńskiego w Starym Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie).

7 VI 1986
Barbara Katarzyna Radecka reżyseruje *Wysockiego* Zawistowskiego, w scenografii Iwony Zaborowskiej, w Teatrze Nowym w Łodzi.

14 VI 1986
Urszula Mordzewska-Bista reżyseruje przedstawienie muzyczne *Brel* (piosenki Brela w tłumaczeniu i układzie Młynarskiego) w choreografii Ewy Czekalskiej w Teatrze Muzycznym w Gdyni.
Porównując przedstawienie z wcześniejszą o rok premierą warszawską (Teatr Ateneum, 14 IV 1985), Jacek Sieradzki pisze:

„Spektakl gdyński jest trochę inny niż warszawski. Jakby odrobinę mniej profesjonalny: mniej tu ściśle wyliczonych aktorskich efektów, mniej precyzji. Jakby odrobinę bardziej świeży: więcej tu prywatnych emocji, więcej spontaniczności. Mikroskopijne różnice, ale zmieniające atmosferę. Pytanie, który spektakl lepszy, pozbawione jest sensu. Obydwa znakomite. […] Nie sposób zapomnieć o roli reżysera: Urszula Mordzewska-Bista sprawiła, że nic nie wyłamuje się tu ze stylistyki i nic nie jest przedobrzone".
Jacek Sieradzki, *Inna piątka śpiewa Brela*, „Teatr" nr 11/1986.

21 VI 1986
Bogusława Czosnowska reżyseruje *My Fair Lady* Loewe'a w scenografii Małgorzaty Treutler w Teatrze Muzycznym w Poznaniu.

21 VI 1986
Matylda Krygier reżyseruje sztukę *Jak się kochają w niższych sferach* Ayckbourna, w scenografii Anny Marii Rachel, w Teatrze Ludowym w Nowej Hucie.

25 VI 1986
Alina Obidniak reżyseruje spektakl *Ktoś musi odejść* Krasnogorowa w Teatrze im. Norwida w Jeleniej Górze.

27 VI 1986
Romana Próchnicka reżyseruje *Cień* Szwarca w Teatrze im. Słowackiego w Krakowie.

VI 1986
Nagrodę Prezesa Rady Ministrów za twórczość dla dzieci i młodzieży otrzymuje m.in.

Barbara Muszyńska-Piecka „za wybitne osiągnięcia aktorskie w teatrze lalek”.

VI 1986
Nagrody indywidualne przewodniczącego Komitetu ds. Radia i Telewizji otrzymują m.in. Izabella Cywińska (za reżyserię spektaklu TV *Ciemności kryją ziemię*), Agnieszka Fatyga, Zofia Rysiówna i Anna Seniuk.

11 VII 1986
Premiera sztuki Gabrieli Zapolskiej *Żabusia* w Teatrze Rozmaitości w Warszawie.

11 VII 1986
Olga Lipińska reżyseruje *Happy End* z songami Brechta (w tłum. Agnieszki Osieckiej) i dialogami Elisabeth Hauptman w Teatrze Komedia w Warszawie.

VIII 1986
W „Dialogu” (nr 8) ukazuje się sztuka Agnieszki Usakiewicz *Gabinet luster*.

Sezon 1986/1987

7 IX 1986
Wanda Laskowska reżyseruje sztukę *Oni* Witkiewicza w Teatrze im. Wandy Siemaszkowej w Rzeszowie (Scena Duża).

„Bałandaszek, hedonista, esteta, mecenas sztuki, i Spiska, niegłupia aktorka z ambicjami – wymykają się reżyserce z rąk, albowiem w stworzonej im rzeczywistości scenicznej nie jest ona w stanie sprecyzować swojego stosunku do ich postaw, ambicji i rozterek. Wanda Laskowska nie podejmuje również wyraźnej decyzji, kim są ONI i co mianowicie mają likwidować. […] Nie udał się ten spektakl Wandzie Laskowskiej i Krzysztofowi Pankiewiczowi [scenograf], a przecież oboje, razem i osobno, mają za sobą realizacje, które weszły do historii inscenizacji Witkacego w naszym powojennym teatrze. […] Pomyłki Laskowskiej i Pankiewicza w ostatnim spektaklu nie są przypadkiem. Wypływają z dosyć dowolnego sposobu odczytywania Witkacego, sposobu przez blisko dwa dziesięciolecia panującego w naszym teatrze”.
Elżbieta Żmudzka, *„Oni” w Rzeszowie*, „Teatr” nr 1/1987.

12 IX 1986
Ewa Strządała reżyseruje *Jak się kochają w niższych sferach* Ayckbourna w Teatrze Polskim w Bielsku-Białej.

18 IX 1986
Małgorzata Włodarska reżyseruje *Dzień wielkiej przeprowadzki* Andersena w Teatrze Dzieci Zagłębia w Będzinie. Jedyny spektakl zrealizowany przez Włodarską – aktorkę teatralną, filmową i telewizyjną – wieńczący jej karierę.

20 IX 1986
Inka Dowlasz reżyseruje *Dom na niebiosach* Hubača w Teatrze im. Wandy Siemaszkowej w Rzeszowie (Scena Duża).

5 X 1986
Irena Dragan reżyseruje sztukę Hanny Januszewskiej *Czerwona czapeczka* ze scenografią Zofii Czechlewskiej-Ossowskiej w Teatrze Lalki i Aktora „Kubuś" w Kielcach, którym kieruje jako dyrektorka naczelna i artystyczna. Teatr otrzymuje Wielką Honorową Nagrodę Widzów podczas Telewizyjnego Festiwalu Sztuk Lalkowych dla Dzieci (1–8 II 1987).

16 X 1986
Jitka Stokalska, etatowa reżyserka Warszawskiej Opery Kameralnej, przygotowuje cztery premiery: *Le nozze di Figaro* Mozarta w scenografii Łucji Kossakowskiej – etatowej scenografki WOK (16 X 1986), *Il matrimonio segreto* Cimarosy (17 X 1986), *Doktor und Apotheker* von Dittersdorfa (19 X 1986) oraz *Prometeusz* Bernadetty Matuszczak z librettem kompozytorki wg Ajschylosa (20 X 1986).

18 X 1986
Premiera sztuki Marii Kann *Baśń o zaklętym kaczorze* w scenografii Jadwigi Mydlarskiej-Kowal we Wrocławskim Teatrze Lalek (Scena Duża, dla dzieci w wieku szkolnym).

18 X 1986
Zofia Kuleszanka inscenizuje i reżyseruje *Kram z piosenkami* Schillera we własnej choreografii w Teatrze Dramatycznym w Gdyni.

„[…] spektakl żywiołowy, kolorowy, bardzo sprawny ruchowo i dobrze przez widownię przyjmowany. […] Dawniejsze inscenizacje *Kramu* wydawały mi się zawsze, powiedzmy, bardziej eleganckie i wysmakowane (także np. w kolorycie kostiumów), obecne (jak niedawna Olgi Lipińskiej w warszawskiej Komedii) są dużo ostrzejsze i w ruchu, i w ogólnej tonacji. W Gdyni doszły jeszcze dowcipy z pomieszania czasów i zwyczajów […]. To prawda, że [Kuleszanka] inscenizację gdyńską firmowała swoim, a nie Schillera nazwiskiem, jednak spektakl towarzyszył sesji poświęconej Schillerowi, dlatego wszystkie uwspółcześniania klasycznego już kanonu uwydatniły się szczególnie mocno".
Zofia Sieradzka, *Sesja teatrologiczna i „Kram z piosenkami" w Gdyni*, „Teatr" nr 3/1987.

18 X 1986
Marta Bochenek inscenizuje *Wieczór pantomim* z własnym librettem i we własnej choreografii oraz w scenografii Liliany Jankowskiej w Warszawskiej Operze Kameralnej.

19 X 1986
Ewa Gilewska reżyseruje sztukę *Niedźwiedź króla Gniewobora* Sikiryckiego i Sykały w Teatrze im. Bogusławskiego w Kaliszu (Duża Scena).

30 X 1986
Irena Wollen odpowiada za scenariusz, reżyserię i realizację TV sztuki *Od szóstej do szóstej* McDonalda ze scenografią Grażyny Fołtyn-Kasprzak w Teatrze TV.

30 X 1986
Aleksandra Sell-Walter przygotowuje scenografię do sztuki *O ślicznych kwiatkach i strasznym potworze* Odrowąża w reżyserii i choreografii Henryki Komorowskiej i Klaudiusza Głąbczyńskiego w Teatrze im. Norwida w Jeleniej Górze (Duża Scena). Sell-Walter nagrodzona podczas V Ogólnopolskiego Festiwalu Sztuk Dziecięcych i Młodzieżowych w Wałbrzychu (24–29 IV 1987).

31 X 1986
Lena Szurmiej opracowuje libretto i reżyseruje *Przeklęte tango* Puiga z kostiumami Ireny Biegańskiej w Teatrze Ateneum im. Jaracza w Warszawie.

„W ogólnych zarysach rzecz jest o jednostce zawikłanej w codzienność dwudziestego wieku, której autentyzm doznań, emocji i poglądów zabijany jest przez cywilizację kina, i totalitaryzm polityczny. W przedstawieniu jednak nagromadzenie znaczeń, symboli, chęci powiedzenia prawie wszystkiego, co się na ten temat wie, przeistoczyło się w spektakl mało klarowny".
Agnieszka Baranowska, *Przeklęta moda*, „Kultura" nr 1/1987.

„Kostiumy Ireny Biegańskiej, którą zresztą wielbię, bo zwykle jest wspaniała. Ale, gdy uniosła się kurtyna i znowu zobaczyłem facetów w czarnych spodniach i czarnych koszulach – to jęknąłem pełen rezygnacji. Cóż to teraz za moda grania wszystkiego w takich samych mundurkach?"
Lucjan Kydryński, *Tango – czy to filozofia, czy kicz?*, „Przekrój" nr 11/1986.

„Całość przedstawienia efektowna teatralnie, na ogół sprawnie wyreżyserowana, z ładną, malarsko-poetycką scenografią i ruchem scenicznym podoba się publiczności, która raz po raz oklaskami nagradza wykonawców i realizatorów".
Temida Stankiewicz-Podhorecka, *Siła tanga*, „Sztandar Młodych" nr 28/1987.

„Ale przy pilnej dbałości o aktorską interpretację śpiewanych tekstów, zatraciła się na scenie naturalna radość, przyjemność tańczenia i śpiewania. Duch autentycznej zabawy wytłumiłby tę odrobinę banału wyhodowanego w polskich tekstach tang".
Hanna Szczawińska, *Przeklęte tango*, „Słowo Powszechne" nr 172/1987.

8 XI 1986
Ewa Gilewska reżyseruje *Taki jeden wieczór* (na podstawie wierszy współczesnych poetów polskich) w Teatrze Lalek „Rabcio" w Rabce. 27 IV 1987 reżyserka przygotowuje kolejną premierę w „Rabciu" – *Lalkarza* Stevensa w scenografii Elżbiety Dobrzańskiej.

8 XI 1986
Barbara Katarzyna Radecka reżyseruje *Miłosierdzie płatne z góry* Zanussiego i Żebrowskiego, wystawione dla uczczenia 30-lecia pracy scenicznej Haliny Winiarskiej, która wciela się w postać Markizy. Spektakl składa się także na „jubileuszowy tryptyk" – wraz z premierami *Balladyny* i *Głosów umarłych* – obchodzącego 40-lecie Teatru Wybrzeże.

„Aktorka świetnie zagrała bogatą i kapryśną osobowość bohaterki. […] Spektakl dzięki Halinie Winiarskiej jest atrakcyjny i świetnie przez publiczność odbierany. A okolicznościowy program poprzez zestaw fotosów i fragmentów recenzji przypomina różne, zawsze interesujące role tej artystki. Tak więc kameralne *Miłosierdzie* stanowi bardzo atrakcyjną część jubileuszowego tryptyku".
Zofia Sieradzka, *Teatr Wybrzeże skończył lat 40*, „Teatr" nr 2/1987.

9 XI 1986
Premiera sztuki Zofii Miklińskiej *Przedziwna lokomotywa* (wg Tuwima i Brzechwy) w Olsztyńskim Teatrze Lalek.

15 XI 1986
Zofia Miklińska reżyseruje sztukę *Remus – rycerz kaszubski* Mazurkiewicza w Teatrze Lalki „Tęcza" w Słupsku. W sezonie 1986/87 Miklińska otrzymuje Nagrodę Ministra Kultury i Sztuki za całokształt pracy artystycznej.

21 XI 1986
Anna Górna reżyseruje *Hymn* Schwajdy w Teatrze Ziemi Pomorskiej w Grudziądzu.

22 XI 1986
Liliana i Stanisław Ochmańscy reżyserują sztukę *Chcę być duży* Sapgira i Cyfierowa w Teatrze Lalek „Banialuka" w Bielsku-Białej.

22 XI 1986
Lucyna Mielczarek reżyseruje *Kukły i ludzi* Sałtykowa-Szczedrina we własnej adaptacji w Teatrze im. Mickiewicza w Częstochowie.

22 XI 1986
Ewa Bonacka inscenizuje i reżyseruje *Zemstę* Fredry w Teatrze Dramatycznym w Słupsku (Duża Scena) w inscenizacji plastycznej Władysława Daszewskiego i opracowaniu plastycznym Łucji Kossakowskiej.
Ostatnie przedstawienie Ewy Bonackiej, uczennicy Aleksandra Zelwerowicza, Marii Mokrzyckiej i Ady Sari, która rozpoczyna pracę w teatrze jako aktorka u Leona Schillera w przedwojennym Lwowie. Wkrótce przenosi się do warszawskiego Ateneum, gdzie przez lata partneruje Stefanowi Jaraczowi. Po wojnie – po krótkim pobycie w Łodzi, gdzie występuje m.in. w dziś legendarnym przedstawieniu *Krakowiacy i Górale* Schillera (1946) – przechodzi do warszawskiego Teatru Narodowego, w którym współpracuje z takimi reżyserami, jak: Stanisława Perzanowska, Erwin Axer, Kazimierze Dejmek, Wilam Horzyca i in.
Jako reżyserka debiutuje w Teatrze Telewizji w 1957 roku, dla którego przygotowuje m.in. *Fausta* Radziwiłła, Schillerowskie *Pastorałki*, *Kram z piosenkami* i *Gody weselne* czy *Opowieści wschodnie* Potockiego. W teatrze podejmuje działalność reżyserską rok później, inscenizując w 1958 roku znakomicie przyjęte *Parady* Potockiego w warszawskim Teatrze Dramatycznym. Od tej pory Bonacka – choć nie porzuca gry aktorskiej – poświęca się przede wszystkim reżyserii teatralnej i telewizyjnej, wystawiając w całej Polsce m.in. *Nigdy nie można przewidzieć* Shawa, *Ladacznicę z zasadami* Sartre'a, *Lisa i winogrona* Figueireda (we własnym przekładzie), *Kto się boi Virginii Woolf* Albeego, *Pannę Rositę* Lorki, *Pugaczowa* Jesienina czy *Janosika* Brylla. Świetnie czuje się w repertuarze staropolskim – np. wielokrotnie sięga po *Żółtą szlafmycę* Zabłockiego/Rudzińskiego (1967, 1970, 1974, 1979, 1984). Zrealizowana przez nią w 1962 roku *Zemsta*, w której gra Podstolinę, przez wiele lat nie schodzi z afisza Teatru Narodowego w Warszawie. Odznaczona Krzyżem Kawalerskim OOP, nagrodą Zasłużony Działacz Kultury i Złotym Krzyżem Zasługi odchodzi w 1992 roku.

22 XI 1986
Bogusława Czosnowska reżyseruje *Porwanie Sabinek* Schönthanów w scenografii Joanny Barylińskiej w Operetce Wrocławskiej.

23 XI 1986
Premiera sztuki Marii Kownackiej *O straszliwym smoku i dzielnym szewczyku, prześlicznej królewnie i królu Gwoździku,* w Teatrze „Lalka" w Warszawie.

24 XI 1986
Teatr Telewizji emituje *Wysockiego* Zawistowskiego – spektakl Izabelli Cywińskiej z 1984 roku. Premiera teatralna z tą samą obsadą ma miejsce w 1985 roku w Teatrze Nowym w Poznaniu. Widownia odnajduje w tej sztuce odniesienia do współczesnych dyskusji o sensie angażowania się w sprawę narodową.

27 XI 1986
Izabella Cywińska reżyseruje *Dziewictwo. Pamiętnik Stefana Czarnieckiego* Gombrowicza we własnej adaptacji w Teatrze Nowym w Poznaniu (Scena Nowa). Cywińska otrzymuje Grand Prix XIII Opolskich Konfrontacji Teatralnych „Klasyka Polska" za reżyserię tego przedstawienia (27 III – 3 IV 1987). Artystka zostaje również doceniona podczas XXVI Festiwalu Polskich Sztuk Współczesnych we Wrocławiu (29 V – 6 VI 1987), gdzie zdobywa nagrodę za reżyserię *Zorzy* w poznańskim Teatrze Nowym (prem. 14 II 1986).

„Przedstawienie poznańskie należy jednak akurat do tych, które, nie zniekształcając myśli Gombrowicza, wydobywa jej ostrze zdumiewająco aktualne, będąc jednocześnie znakomitą zabawą, gdzie chwilami można zaśmiewać się do łez. Zasługa to Cywińskiej adaptatora i reżysera w jednej osobie, i aktorstwa".
Andrzej Górny, *Dziewictwo utracone*, „Tak i Nie" nr 2/1987.

„Przedstawienie, które obejrzałem w kilka tygodni po premierze, utwierdziło mnie w przekonaniu, że Izabella Cywińska (adaptacja i reżyseria) potrafi dokonać ciekawej adaptacji. […] Dzięki tej nowej, innej premierze Teatru Nowego w Poznaniu będzie się doń chodziło nie tylko, jak to w ostatnich sezonach bywało, «na Wiśniewskiego», ale jak za dawnych (nie tak przecież odległych) czasów «na Cywińską».
Stefan Drajewski, *Gombrowiczowskie dziewictwo*, „Kierunki" nr 9/1987.

„Spektakl przygotowany jest na kameralne warunki Sceny Nowej, jest jednakże w moim odczuciu ważnym wydarzeniem i ciekawym doświadczeniem w recepcji teatralnej Gombrowicza".
Ewa Piotrowska, *Antynomie Gombrowiczowskie*, „Nurt" nr 3/1987.

„Wszelako prawdziwym atutem tego spektaklu (i jednocześnie odkryciem) jest młoda, debiutująca na scenie aktorka Katarzyna Chrzanowska, dla której rola Alicji jest zatem rolą «dziewiczą». […] Skrzyżowanie «pierwszej naiwnej» (takich dziś na scenach szukać ze świecą) z uosobieniem perwersji. Coś w rodzaju polskiej Marylin Monroe, którą zresztą na scenie młoda aktorka poniekąd przypomina".
Błażej Kusztelski, *Marilyn Monroe i Piszczyk*, „Gazeta Poznańska" nr 291/1986.

29 XI 1986
Ewa Marcinkówna reżyseruje *Pchłę Szachrajkę* Brzechwy we własnej adaptacji i z własnymi piosenkami w Teatrze Lalek „Rabcio" w Rabce. *Pchłę Szachrajkę* Marcinkówna przygotowuje (adaptacja, piosenki i reżyseria) również w Teatrze Lalki i Aktora „Baj Pomorski" w Toruniu (23 I 1987). Pod koniec sezonu (10 VI 1987) kolejna premiera w Teatrze „Rabcio", w której Marcinkówna odpowiada za adaptację, piosenki i reżyserię: *Kopciuszek* Brzechwy.

30 XI 1986
Joanna Piekarska inscenizuje i reżyseruje *Bajkę o dobrym smoku* Dvorsky'ego w scenografii Gizeli Karłowskiej i choreografii Ewy Piekarskiej w Białostockim Teatrze Lalek (Scena dla Dzieci).

XI 1986
Rozstrzygnięcie XXII Konkursu Debiutu Dramaturgicznego organizowanego przez Teatr Ateneum im. Jaracza w Warszawie. Nagrodę II otrzymuje Danuta Szauer za tekst *Brama do raju*. W lipcu 1987 roku dramat Szauer – pod zmienionym tytułem *Obłędny kop* – publikuje „Dialog". Sztuki nigdy nie wystawiono, w 1993 roku powstał jedynie spektakl telewizyjny (TVP Łódź), p.t. *Brama do raju*.

1 XII 1986
Barbara Borys-Damięcka reżyseruje *Pas de quarte* Kokowina w Teatrze Telewizji, odpowiada też za realizację TV przedstawienia.

1 XII 1986
Zofia Kalińska reżyseruje *Pokojówki* Geneta w scenografii Zofii de Ines-Lewczuk w Piwnicy Związku Literatów Polskich w Krakowie. Przedstawienie – grane od grudnia 1985 – inauguruje działalność Teatru Akne, założonego w 1985 z inicjatywy Zofii Kalińskiej, długoletniej aktorki Teatru Cricot 2. Początkowo zespół, który deklarował się jako teatr kobiecy, tworzyły: Kalińska, Teresa Pawłowicz-Stokowska i Hanna Wietrzny-Bednarz.

„*Pokojówki* w Teatrze Akne zostały rozegrane z całą brutalnością, czyli… tak jak należy. Trzy aktorki umiejętnie zaprezentowały całą szeroko rozumianą szpetotę Genetowskiego świata".
Dorota Krzywicka, *Z teatru – „Pokojówki"*, „Echo Krakowa" z 17 XII 1985.

„Niemałego wysiłku woli, nie mówiąc już o pracy, potrzeba, żeby w dzisiejszych warunkach stworzyć «nową jakość», którą z pewnością jest przedstawienie *Pokojówek*".
Juliusz Kydryński, *Kobiety demoniczne*, „Dziennik Polski" z 13 XII 1985.

5 XII 1986
Joanna Łupinowicz reżyseruje *Bajki o lisie* wg La Fontaine'a we własnej adaptacji i ze scenografią Janiny i Krzysztofa Knappów w Teatrze Lalek „Pinokio" w Łodzi.

6 XII 1986
Premiera sztuki Ewy Laue *Gwiazdka do pozłoty, czyli diabelskie psoty* w Teatrze Lalki i Aktora „Baj Pomorski" w Toruniu.

6 XII 1986
Ewa Wycichowska reżyseruje skierowany do młodzieży spektakl *Faust goes rock (Rock-balet w dwóch częściach)* we własnej choreografii, w scenografii Ewy Kwiatkowskiej, z muzyką zachodnioniemieckiego zespołu The Shade i na podstawie libretta Rosenthala w Teatrze Wielkim w Łodzi. Światowa prapremiera odbyła się w Hannoverze 8 X 1986 z udziałem na żywo zespołu The Shade. *Faust goes rock* odnosi wielki sukces, przychylnie – choć z pewną dozą ostrożności – przyjmuje go również krytyka, doceniając kunszt i wyobraźnię Wycichowskiej. Przedstawieniu towarzyszy lekki skandal w związku z wprowadzaniem muzyki rockowej na scenę baletowo-operową. W Łodzi Wycichowska przetarła już jednak

szlaki, inscenizując dwa lata wcześniej widowisko *Republika* z muzyką Grzegorza Cichowskiego (29 XII 1984).

„Powstało przedziwne, wielkie przedstawienie”.
Wojciech Dzieduszycki, *Łódzkie przygody operowe*, „Życie Literackie” nr 8/1987.

„Jest to widowisko, raczej w konwencji teatru tańca niż baletu, które może się podobać lub bulwersować. […] Najsilniejsze kontrowersje wywołuje eksponowanie erotyzmu. Jest on obecny w pierwowzorze, a więc – co oczywiste – i w libretcie, lecz w spektaklu zdaje się być sposobem epatowania widza. Dosadne gesty i pozy imitujące seksualne zachowania, są w swej dosłowności wręcz trywialne”.
Grzegorz Kasperek, *Przekraczanie granic*, „Nurt” nr 5/1987.

„*Faust goes rock* to niewątpliwie jej [Wycichowskiej] najciekawsza praca, może i dlatego, że autorka zrezygnowała z nadmiernych ambicji intelektualnych, które przy tym temacie były szczególnie kuszące, a zawierzyła umiejętnościom choreograficznym”.
Jacek Marczyński, „Razem” nr 4/1987.

„Brawa po sobotnim spektaklu nie milkły długo, a po niedzielnym zespół baletowy wręcz musiał bisować. […] *Faust Goes Rock* robi wrażenie, zostaje w pamięci i dobrze świadczy o wielokierunkowych repertuarowych staraniach Teatru Wielkiego”.
Renata Sas, „Dziennik Łódzki” nr 89/1986.

„Ewa Wycichowska […] zadziwiła przede wszystkim odwagą w jakże śmiałym personifikowaniu tajemnic i wszelakich zawiłości duszy ludzkiej, zdumiała niezwykłą lapidarnością i prostotą w przełożeniu na język tańca całej skomplikowanej filozofii dramatu Goethego. […] Ewa Kwiatkowska zaimponowała inwencją w tworzeniu świetnych kostiumów (maski, peruki, trykoty, cudaczne stelaże łachmaniarskich krynolin...), będąc zarazem współautorką bardzo udanej charakteryzacji wszystkich postaci scenicznych”.
Anna Iżykowska-Mironowicz, *Teatr diabłem podszyty*, „Głos Robotniczy” nr 296/1986.

13 XII 1986
Premiera sztuki Anny Świrszczyńskiej *Farfurka królowej Bony* w Teatrze Dramatycznym im. Węgierki w Białymstoku (Scena Duża).

15 XII 1986
Premiera *Apetytu na czereśnie* Agnieszki Osieckiej w reżyserii Leny Szurmiej w Teatrze za Dalekim w Warszawie.

17 XII 1986
Janina Keszkowska reżyseruje *Grymaselę* Marii Kownackiej w scenografii Lidii Wopaleńskiej na Scenie Lalkowej Lubuskiego Teatru im. Kruczkowskiego w Zielonej Górze.

30 XII 1986
Danuta Kierc opracowuje scenografię do *O królu bardzo ciekawym* Anny Kamieńskiej w Teatrze Lalek w Wałbrzychu.

30 XII 1986
Helena Naksianowicz opracowuje scenografię do sztuki *Guignol w tarapatach* Wilkowskiego i Moszczyńskiego w reżyserii zespołowej pod kierunkiem Ireny Dragan w Teatrze Lalki i Aktora „Kubuś" w Kielcach. Przedstawienie grano w sezonie 136 razy (32 015 widzów).

XII 1986
„Dialog" (nr 12) publikuje monodram Miry Michałowskiej *Zaczęło się od Marii. Rzecz o Marii Skłodowskiej-Curie*.

1 I 1987
Anna Minkiewicz reżyseruje *Hipnozę* Cwojdzińskiego w Teatrze Telewizji, odpowiada też za realizację TV. W tym sezonie Minkiewicz reżyseruje ponadto w Teatrze TV *Jak sobie niektóra biedota wyobrażała niebo* Kazimiery Iłłakowiczówny na podstawie scenariusza Ryszardy Hanin i Małgorzaty Pałłasz (11 VI 1987).

„*Hipnoza* to miły, trochę staroświecki relaks, nie pozbawiony obyczajowego humoru i zabawnych dialogów. Satyra na świat ni to lekarzy, ni hohsztaplerów, ale łagodna, z uśmiechem, akurat na lato".
Hanna Baltyn, *Psychoanaliza… na lato*, „Życie Warszawy" nr 189/1994.

„Dialogi i sytuacje, mimo sprawnej reżyserii i profesjonalizmu świetnych aktorów, śmieszą umiarkowanie. Takie czasy".
Janusz R. Kowalczyk, *Hipnoza,* „Rzeczpospolita" nr 41/2005.

11 I 1987
Premiera sztuki Anny i Jacka Lewkowskich *Zimowa opowieść* w Teatrze im. Wandy Siemaszkowej w Rzeszowie (Scena Duża).

17 I 1987
Joanna Piekarska reżyseruje sztukę *Zimowa przygoda* Raua w Teatrze Lalki i Aktora „Baj Pomorski" w Toruniu.

24 I 1987
Przedstawienie *Nienasycenie* z muzyką Stańki w choreografii Zofii Rudnickiej, solistki baletu Teatru Wielkiego, oraz scenografii Ireny Biegańskiej i Wiesława Oko w Teatrze Wielkim w Warszawie (Scena Duża). Pierwsza próba przeniesienia twórczości Witkiewicza na grunt teatru baletowego, a zarazem pierwszy balet pełnospektaklowy Rudnickiej, współpracującej z licznym teatrami dramatycznymi i muzycznymi, m.in. z warszawskim Teatrem Ateneum.

„Otrzymaliśmy widowisko pełne dynamizmu, zwarte, z bardzo wyraziście zarysowanymi postaciami, barwne i ciekawe od strony choreograficznej".
Renata Popkowicz-Tajchert, *Nasycić się „Nienasyceniem"*, „Kierunki" nr 7/1987.

„Powstał spektakl wybitny; nowatorski, otwierający nowe drogi w myśleniu o możliwościach współczesnej choreografii, spektakl, który coś oznaczy, wyszukany w formie, piękny w baletowym kształcie, subtelny i refleksyjny w warstwie idei".
Mirosław M. Bujko, *Witkacy w Operze*, „Odrodzenie" nr 10/1987.

„Zofia Rudnicka, choreograf przedstawienia, znakomicie przebrnęła przez meandry skomplikowanych treści. Dziewięć scen libretta zobrazowała tańcem wychodzącym z założeń

klasyki, ale wspartym potężną dawką swobody i dynamiki ruchu tańca zwanego nowoczesnym […]".
Roman Burzyński, *Witkacy w balecie*, „Kobieta i Życie" nr 16/1987.

28 I 1987
Bożena Stryjkówna i Tomasz Mędrzak reżyserują tekst *John i Mary* Jonesa we własnej adaptacji i ze scenografią Teresy Rużyłło w Teatrze Ochoty w Warszawie.

28 I 1987
Maja Komorowska reżyseruje *Przy stole* (wg *Wesela*) Czechowa w Teatrze TV ze scenografią Grażyny Chorążyczewskiej. Realizacja TV: Barbara Borys-Damięcka.

I 1987
„Dialog" (nr 1) publikuje monodram Agaty Miklaszewskiej *Choroba sieroca*.

7 II 1987
Romana Próchnicka reżyseruje *Skiz* Gabrieli Zapolskiej w Teatrze im. Słowackiego w Krakowie (scena Teatr Miniatura).

7 II 1987
Anna Polony jako Maman Liedermeyer w *Wiośnie Narodów w cichym zakątku* Nowaczyńskiego ze scenografią Urszuli Kenar w Starym Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie. Polony wraz z częścią obsady spektaklu zdobywa nagrodę aktorską podczas XXVII Kaliskich Spotkań Teatralnych (2–11 V 1987), z kolei podczas XXVI Rzeszowskich Spotkań Teatralnych (17–30 X 1987) otrzymuje za tę kreację nagrodę publiczności, a w listopadzie 1987 Nagrodę Miesięcznika „Teatr" im. Zelwerowicza. Kenar otrzymuje nagrodę za scenografię do tego spektaklu oraz do *Pana Jowialskiego* (Teatr im. Jaracza w Łodzi) podczas XIII Opolskich Konfrontacji Teatralnych „Klasyka Polska".

13 II 1987
Jolanta Bohdal debiutuje w roli samodzielnej reżyserki przedstawieniem *Opera za trzy grosze* Brechta ze scenografią Małgorzaty Treutler w Teatrze Współczesnym w Szczecinie. Bohdal opracowuje też plastykę ruchu.

14 II 1987
Łucja Kossakowska opracowuje scenografię do sztuki Zofii Nałkowskiej *Dom kobiet* w Teatrze Dramatycznym im. Szaniawskiego w Płocku (Duża Scena).

14 II 1987
Krystyna Meissner reżyseruje *Zmierzch* Babla ze scenografią Aleksandry Semenowicz w Teatrze im. Horzycy w Toruniu. Sztuka otrzymuje Nagrodę główną wojewody toruńskiego podczas XXIX Festiwalu Teatrów Polski Północnej w Toruniu (22–28 VI 1987). Nagrody indywidualne otrzymują Meissner, Semenowicz oraz aktorka Zofia Melechówna. Reżyserka ponownie wystawi *Zmierzch* w scenografii Semenowicz w Teatrze Powszechnym w Warszawie (12 XI 1987). Meissner powróci do tej sztuki ponad dekadę później, reżyserując ją również we Wrocławskim Teatrze Współczesnym im. Wiercińskiego (17 IV 1999).

„Aleksandra Semenowicz zbudowała na toruńskiej scenie przestrzeń Bablowskiego świata. Lewą flankę zasłoniła ogromna, jednolita płaszczyzna ściany Mendlowej stodoły z szerokimi wrotami, z przywieszonymi furmańskimi akcesoriami. Prawą część zajęły nieregularne,

krzywe przybudówki, pełne zakamarków, daszków, przejść, piętrzące się aż po szczyt sceny. […] Gdzieś w połowie wysokości sceny, na pochyłym daszku, stanęło łóżko Marusi, kurewki będącej w tym świecie ludzi przyzwyczajonych patrzeć ponuro pod nogi jedynym bodaj obiektem uczucia i marzeń. Wysoko zaś pojawiały się sylwetki rozmodlonych. Ta świetna scenografia przydawała zdarzeniom sztuki właściwą perspektywę: one rozwijały się najczęściej na poziomie najniższym, przy ziemi, ale nad nimi piętrzyła się ta pół realna pół symboliczna budowla. […] Zabrakło […] czystej «nadziejnej» liryki, jak gdyby w tym przytłaczającym odwartościowanym świecie sił na nią nie starczyło ani reżyserce, ani aktorom".
Jacek Sieradzki, *Odwartościowany świat*, „Teatr" nr 5/1987.

19 II 1987
Sztuka Tamary Karren-Zagórskiej *Kim był ten człowiek? Rzecz o Januszu Korczaku* w Teatrze Powszechnym w Warszawie.

20 II 1987
Izabella Cywińska reżyseruje *Ławeczkę* Gelmana w Teatrze Nowym w Poznaniu (Scena Duża).

26 II 1987
Liliana Jankowska opracowuje scenografię do sztuki Gabrieli Zapolskiej *Moralność pani Dulskiej* w Teatrze im. Fredry w Gnieźnie (prem. w Klubie Garnizonowym w Witkowie).

28 II 1987
Stanisława Stanisławska reżyseruje i przygotowuje choreografię, a Jolanta Boni-Marczyńska i Salomea Gawrońska-Krzywka są autorkami kostiumów do *My Fair Lady* Loewe'a w Operze i Operetce w Krakowie.

II 1987
Grażyna Szapołowska i Agnieszka Fatyga wśród laureatów „Złotych Ekranów", nagród tygodnika „Ekran" przyznawanych za twórczość telewizyjną.

5 III 1987
Magda Umer reżyseruje na podstawie własnego scenariusza opartego na opowiadaniu Agnieszki Osieckiej przedstawienie impresaryjne *Biała bluzka* z Krystyną Jandą w roli Agnieszki. Premiera ma miejsce podczas VIII Przeglądu Piosenki Aktorskiej we Wrocławiu. Pod koniec lutego miały miejsce przedpremierowe pokazy w Teatrze Żydowskim w Warszawie.
Artystki ponownie po latach wspólnie przygotowują *Białą bluzkę* – tym razem na scenie warszawskiego Och-Teatru.

„Niespodziewanie powstał spektakl bardzo ważny i znaczący, pierwszy w naszym teatrze tak zaangażowany w nieodległą przeszłość".
Krystyna Gucewicz, *Janda w bluzce Osieckiej*, „Express Wieczorny" nr 75/1987.

„Janda kreuje rolę wrażliwej, znerwicowanej dziewczyny, próbującej w uczuciu znaleźć ochronę przed zagrożeniami, jakie niesie dzisiejszy, skomplikowany świat. Fascynująco, z sobie tylko właściwą ekspresją, śpiewa wplecione w całość piosenki Osieckiej, będące rodzajem komentarza czy nastrojowej pointy".
Popis Krystyny Jandy, „Życie Warszawy" nr 46/1987.

„W latach 80. zeszłego wieku nikt jeszcze nie mówił o przedstawieniach, że są «kultowe». Ale gdyby tak było, to *Białej bluzce* zapewne by to miano przypadło. […] W *Rozmowach w tańcu* Osiecka wspomina, że tabuny panienek jeździły za Jandą jak *groupies* za rockową kapelą i po spektaklu wzdychały: «To jest o mnie»".
Janusz Majcherek, *Kultowa „Biała bluzka"*, „Gazeta Wyborcza – Stołeczna" nr 124/2010.

„Recenzenci byli zgodni: *Biała bluzka* stała się wydarzeniem. «To, co zrobiła Janda z Magdą Umer [...], nie waham się nazwać kreacją» (Krzysztof Kucharski, *Notatki z trzech recitali*). «Nie widziałem jeszcze tak wykonanego monodramu» (Krzysztof Karwat, tygodnik „Tak i nie"). «Krystyna Janda (...) potrafiła dzięki swej osobowości przekonująco wcielić się w postać zwykłej dziewczyny» (Jacek Lutomski, „Rzeczpospolita").
– Nie pamiętam recenzji prasowych – mówi reżyserka spektaklu Magda Umer. – Pamiętam pełne zachwytu «recenzje» publiczności. – Ta euforia dookoła każdego wieczoru zbiła nas obie prawdziwie z pantałyku – dodaje Krystyna Janda".
Katarzyna Czarnecka, *Niepokorna i uwielbiana*, „Życie Warszawy" nr 127/2010).

6 III 1987
Druga w sezonie premiera sztuki Gabrieli Zapolskiej *Moralność pani Dulskiej* – tym razem w Teatrze Polskim w Bielsku-Białej w scenografii Barbary Ptak i z układem tańców Jadwigi Leśniak-Jankowskiej.

7 III 1987
Stefania Domańska reżyseruje sztukę *Kowal, pieniądze i gwiazdy* Szaniawskiego ze scenografią Teresy Darochy w Teatrze im. Jaracza w Olsztynie (Duża Scena).

8 III 1987
Alicja Choińska reżyseruje *Karczmę* Choińskiego w scenografii Barbary Josepyszyn w Teatrze Dramatycznym w Legnicy (Scena Duża).

9 III 1987
Teatr TV emituje spektakl Olgi Lipińskiej *Przedstawienie „Hamleta" we wsi Głucha Dolna* Brešana. Sztuka dwa lata przeleżała na półce, ponieważ decydentom „nieprzyjemnie kojarzyła się z aktualną sytuacją". Przedstawienie zaliczono później do Złotej Setki Teatru TV.

„Reżyser przedstawienia, Olga Lipińska, znając wymogi Teatru Telewizji, postanowiła wciągnąć widza w dramat rozgrywający się w owej wsi środkami realistycznymi. […] Styl realistycznej groteski pozwolił na zarysowanie kilku świetnych kreacji aktorskich".
Małgorzata Garlicka, *Wiejski Hamlet*, „Rzeczpospolita" nr 62/1987.

„Przedstawienie Olgi Lipińskiej, przez właściwy tej reżyserce styl obrazowania tematyki współczesnej, uwypukliło aktualną wieloznaczność tekstu. Operując wachlarzem środków właściwych sztuce kabaretu, Lipińska w oryginalny sposób spożytkowuje je w portretowaniu nie tylko śmieszności, ale dramatyzmu stosunków między ludźmi skażonych prywatą i nadużyciem. […] perfekcję reżyserską zauważyć można było w prowadzeniu całego widowiska – sceny śmiałe, a nie przerysowane, rubaszność objawioną na tyle, na ile dozwala konwencja parafrazy. Lipińska często mówi o «swoich» aktorach i rzeczywiście chyba współpraca z nią coś otwiera i wyzwala w aktorze, przynosząc efekty znakomite".
Maria Wyrozembska, *„Hamlet" w Głuchej Dolnej*, „Ekran" nr 12/1987.

10 III 1987
Sztuka Gabrieli Zapolskiej *Ich czworo* w Teatrze Dramatycznym im. Szaniawskiego w Wałbrzychu.

21 III 1987
Premiera tekstu Ewy Szelburg-Zarembiny *Dary czterech wróżek* w Śląskim Teatrze Lalki i Aktora „Ateneum" w Katowicach.

21 III 1987
Inka Dowlasz reżyseruje *Solo na dwa głosy* Kempinsky'ego w Teatrze im. Jaracza w Łodzi (Mała Scena).

22 III 1987
Irena Dudzińska reżyseruje *Antygonę* Kajzara w Teatrze im. Norwida w Jeleniej Górze. Jedno z nielicznych przedstawień wyreżyserowanych przez Dudzińską – uznaną aktorkę, wówczas zatrudnioną w Teatrze im. Norwida.

22 III 1987
Freda Leniewicz adaptuje i reżyseruje *Historię o królewiczu Rumianku i siedmiu królewnach* Kraszewskiego ze scenografią Alicji i Macieja Urbaniaków w Teatrze Lalki i Maski „Groteska" w Krakowie. Teksty piosenek: Ewa Lipska, lalki: Jadwiga Król.

23 III 1987
Maria Kaniewska reżyseruje *Skąpca* Moliera w scenografii Joanny Braun w Teatrze Nowym w Łodzi (Duża Sala).

25 III 1987
Halina Machulska reżyseruje *Porywaczy marzeń* Alexandra we własnym przekładzie i w scenografii Weroniki Kozłowskiej-Naszarkowskiej w Teatrze Ochoty w Warszawie.

27 III 1987
Premiera sztuki Gabrieli Zapolskiej *Ich czworo* (druga w miesiącu) w Teatrze Dramatycznym im. Szaniawskiego w Wałbrzychu (Duża Scena).

27 III 1987
Premiera tekstu Joanny Kulmowej *Serce jak złoty gołąb* w Teatrze Lalek „Banialuka" w Bielsku-Białej.

27 III 1987
Julia Wernio adaptuje i reżyseruje *Gracza* Dostojewskiego w scenografii Elżbiety Wernio w Teatrze im. Witkiewicza w Zakopanem.

„Aktorzy podchodzą do widzów, witają się. Na środku – wielki stół, przykryty zielonym suknem i prawdziwa ruleta. Jesteśmy w domu hazardu, gdzie spotyka się arystokratyczna klientela po to, aby grać, dyskutować, skandalizować i rozprawiać o sensie, a raczej – o bezsensie życia. W przerwie spektaklu w ruletę grają widzowie; zaproszeni przez krupiera tłumnie zasiadają przy stole […]. Prawdziwą gwiazdą tego wieczoru jest Izabela Olszewska, aktorka Starego Teatru w Krakowie, występująca gościnnie w roli Antonidy Wasiliewny. […] Publiczność wstaje. Potem długotrwała owacja na stojąco. Tego nie widziałam w żadnym

teatrze od dawna...”
Jadwiga Polanowska, *Na Chramcówkach*, „Kultura” nr 43/1987.

III 1987
W wyniku plebiscytu „Słowa Polskiego” Wrocławskie Iglice 1987 otrzymują m.in. Elżbieta Golińska (T. Współczesny we Wrocławiu), Danuta Kołaczek (T. Dramatyczny w Legnicy).

III 1987
Elwira Hamerska (T. im. Mickiewicza w Częstochowie) i Małgorzata Ozimek (T. Polski w Bydgoszczy) wśród laureatów „Złotych Masek”.

III 1987
„Dialog” (nr 3) publikuje sztukę Marii Nurowskiej *Małżeństwo Marii Kowalskiej*.

3 IV 1987
Matylda Krygier reżyseruje sztukę *Popas króla jegomości* Grzymały-Siedleckiego ze scenografią Katarzyny Żygulskiej w Teatrze Ludowym w Nowej Hucie.

„O sukcesie tego spektaklu zadecydowały jego dobre tempo i uroda plastyczna, sceniczny ruch, humor, żywe kolory kostiumów i dobra muzyka. […] było to bogactwo […] odpowiednio wysmakowane i zgrabnie podane”.
Zofia Sieradzka, *„Popas” w Nowej Hucie*, „Teatr” nr 7/1987.

3 IV 1987
Sztuka Agnieszki Osieckiej *Apetyt na czereśnie* w Teatrze Rozrywki w Chorzowie.

4 IV 1987
Magda Teresa Wójcik reżyseruje *Małego księcia* Saint-Exupéry‘ego według własnego scenariusza i ze scenografią Marii Teresy Białas-Terakowskiej w Teatrze „Bagatela“ im. Boya-Żeleńskiego w Krakowie.

8 IV 1987
Sztuka Pam Gems *Dusia, Ryba, Wal i Leta* w reżyserii Barbary Sass i z kostiumami Hanny Morawieckiej w Teatrze za Dalekim w Warszawie. Druga premiera tej sztuki ma miejsce pod koniec sezonu – 5 VII 1987 – w Teatrze im. Osterwy w Lublinie w scenografii Ewy Żylińskiej.

11 IV 1987
Zofia Miklińska reżyseruje sztukę Marii Kann *Baśń o zaklętym kaczorze* w Teatrze Lalki „Tęcza” w Słupsku.

11 IV 1987
Wanda Laskowska reżyseruje *Cmentarzysko samochodów* Arrabala w Teatrze Nowym w Łodzi (Mała Scena).

„Wanda Laskowska, reżyserka szczególnie zasłużona we wprowadzaniu na polskie sceny sztuk Witkacego i współczesnej dramaturgii polskiej i obcej, specjalistka, można powiedzieć, od awangardy lat pięćdziesiątych, potrafi to swoje przywiązanie narzucić teatrom, w których pracuje. […] O wartościach moralnych mówi się w tym przedstawieniu pokazując ich brak, zaprzeczenie, pozorny amoralizm postaci – niby nic nowego, a chyba jako przesłanie

sceniczne wciąż aktualne. […] W sumie łódzkie *Cmentarzysko* nie jest ani repertuarowym, ani myślowym odkryciem, ale jako ćwiczenie pewnej konwencji teatralnej, odmiennej estetyki, dla aktorskiego płodozmianu na pewno potrzebne".
Elżbieta Baniewicz, *Ćwiczenia warsztatowe*, „Teatr" nr 12/1987.

12 IV 1987
Nagrody im. Schillera dla młodych twórców otrzymują m.in. Maria Ciunelis z Teatru Ateneum w Warszawie oraz Halina Sawińska z Teatru Lalek „Pinokio" w Łodzi.

12 IV 1987
Barbara Katarzyna Radecka reżyseruje sztukę *Kiedy umiera poeta, czyli Mister Sex* Janczarskiego, we własnym opracowaniu muzycznym i scenografii Barbary Jankowskiej, w Teatrze Dramatycznym im. Szaniawskiego w Płocku.

16 IV 1987
Anna Osławska reżyseruje *Firmę* Hemara w Teatrze im. Bogusławskiego w Kaliszu.

20 IV 1987
Barbara Borys-Damięcka reżyseruje *Ciotkę Karola* Thomasa w Teatrze Telewizji. Odpowiada też za realizację TV.

21 IV 1987
Ewa Łosińska opracowuje scenografię do sztuki Hanny Januszewskiej *Tygrysek* w Teatrze Lalek „Arlekin" w Łodzi.

22 IV 1987
Premiera sztuki Anny Świrszczyńskiej *Tygrys tańczy dla Szu-Hin* w reżyserii Jadwigi Góreckiej-Pietrzyk w Teatrze Lalek w Wałbrzychu.

24 IV 1987
Jowita Pieńkiewicz reżyseruje *Igraszki trafu i miłości* Marivaux w scenografii Barbary Jankowskiej w Teatrze im. Fredry w Gnieźnie (prem. w Klubie Garnizonowym w Witkowie).

1 V 1987
Premiera tekstu Joanny Kulmowej *Historia o ptaku Cis* w Drugim Studio Wrocławskim.

13 V 1987
Magda Umer reżyseruje według własnego scenariusza sztukę *Heloiza i Abelard* Duncana w Teatrze TV. W rolach głównych Zygmunt Hübner i Krystyna Janda.

14 V 1987
Bogusława Czosnowska reżyseruje *Zemstę nietoperza* Straussa w choreografii Teresy Kujawy w Teatrze Muzycznym w Szczecinie.

17 V 1987
Halina Szymańska reżyseruje *Konrada Wallenroda* Żeleńskiego na Scenie Operetkowej w Operze i Operetce w Krakowie.

23 V 1987
Romana Próchnicka reżyseruje sztukę Ewy Lipskiej *Piotruś, kaczka i wilk* (wg Prokofiewa) z choreografią Zofii Więcławówny w Teatrze Lalki i Maski „Groteska" w Krakowie.

24 V 1987
Bogusława Czosnowska reżyseruje *Czarującego łajdaka* Chesnota ze scenografią Barbary Jankowskiej w Teatrze Polskim w Szczecinie (Scena Duża).

29 V 1987
Lidia Korsakówna i Kazimierz Brusikiewicz reżyserują sztukę muzyczną *Tytus, Romek i A'Tomek* Anny Amarylis i Jerzego Boma z choreografią Lidii Korsakówny w Teatrze Nowym im. Morcinka w Zabrzu.

29 V 1987
Kolejna w sezonie premiera sztuki Anny Świrszczyńskiej *Tygrys tańczy dla Szu-Hin* – tym razem w Teatrze Polskim w Bydgoszczy (Scena Kameralna, spektakl przeniesiony na Scenę Teatru Polskiego).

31 V 1987
Premiera sztuki Marii Kownackiej *O Kasi, co gąski zgubiła* w Opolskim Teatrze Lalki i Aktora im. Smolki.

31 V 1987
Aleksandra Fichna-Chełkowska opracowuje scenografię do sztuki Marii Kownackiej – *O straszliwym smoku i dzielnym szewczyku, prześlicznej królewnie i królu Gwoździku* – na Scenie Lalkowej Lubuskiego Teatru im. Kruczkowskiego w Zielonej Górze.

31 V 1987
Ewa Kołogórska reżyseruje sztukę Ireny Prusickiej wg braci Grimm *Kopciuszek* ze scenografią Barbary Jankowskiej w Teatrze Dramatycznym w Legnicy (Scena Duża).

2 VI 1987
Prapremiera sztuki *Poobiednie igraszki* Romy Mahieu, argentyńskiej autorki polsko-żydowskiego pochodzenia, w Teatrze im. Osterwy w Lublinie. Sztukę, będącą „protestem przeciwko moralności współczesnego świata opartej na przemocy" (jak podaje program przedstawienia), po raz pierwszy wystawiono w Buenos Aires w 1973 roku. *Poobiednie igraszki* trafiły na polską scenę jeszcze czterokrotnie, w tym do Teatru Telewizji (28 VII 1988).

5 VI 1987
Maria Fołtyn reżyseruje przedstawienie muzyczne *Przy kominku* w Teatrze Wielkim w Warszawie (Scena Mała) – jest to widowisko z tekstem Ernesta Brylla do muzyki ze *Śpiewników domowych* Stanisława Moniuszki.

7 VI 1987
Krystyna Meissner reżyseruje *Królową elfów* wg Purcella w Teatrze im. Horzycy w Toruniu. Meissner opracowuje libretto sztuki wg *Snu nocy letniej* Shakespeare'a.

13 VI 1987
Irena Wollen reżyseruje *Męża i żonę* Fredry w Teatrze „Bagatela“ im. Boya-Żeleńskiego w Krakowie. Wśród realizatorów ponadto: Grażyna Fołtyn-Kasprzak (scenografia) i Jadwiga Leśniak-Jankowska (ruch sceniczny).

15 VI 1987
Barbara Sałacka reżyseruje *Miłosierdzie płatne z góry* Zanussiego i Żebrowskiego w Teatrze TV, odpowiada też za realizację TV.
Grzegorz Sinko pisze, że:

„[obejrzał] dobrze zrobioną sztukę psychologiczną z wyeksponowaną wielką rolą Teresy Budzisz-Krzyżanowskiej i z bardzo ciekawą, choć prawie niemą rolą Krystyny Feldman (Służąca). […] W sumie sprawozdawca nie wie, czy *Miłosierdzie płatne z góry* było wydarzeniem moralnym na miarę «zakładu Pascala», ale jest przekonany, że było ono aktorskim wydarzeniem teatralnym”.
W czerwcu jak w garncu?, „Teatr” nr 9/1987.

28 VI 1987
Premiera *Baśni o rycerzu Gotfrydzie* Haliny Górskiej w adaptacji Krystyny Wojtasik w Teatrze Ludowym w Nowej Hucie.

28 VI 1987
Premiera sztuki Marii Kownackiej (druga w sezonie) *O straszliwym smoku i dzielnym szewczyku, prześlicznej królewnie i królu Gwoździku* w Teatrze Lalek „Pleciuga” w Szczecinie.

30 VI 1987
Lena Szurmiej-Dynerman reżyseruje na podstawie autorskiego scenariusza *Stół Gebirtiga* Anny Kamieńskiej z własną scenografią w Teatrze na Targówku w Warszawie (Sala Kameralna).

30 VI 1987
Stanisława Stanisławska reżyseruje *Studenta żebraka* Millöckera we własnej choreografii na Scenie Operowej w Operze i Operetce w Krakowie.

18 VII 1987
Iwona Wesoły opracowuje scenografię i kostiumy do *Snu nocy letniej* Szekspira w reżyserii Haliny i Jana Machulskich w Teatrze Ochoty w Warszawie. Spektakl grany w Teatrze na Wyspie w Łazienkach.

18 VII 1987
Urszula Mordzewska-Bista reżyseruje *Śluby panieńskie, czyli Magnetyzm serca* Fredry w scenografii Anny Marii Rachel, w Teatrze Wybrzeże w Gdańsku.

22 VII 1987
Magda Teresa Wójcik wśród laureatów Nagrody Państwowej I stopnia (za całokształt twórczości aktorskiej).

29 VIII 1987
Monika Snarska-Kęcka, dyrektorka naczelna i artystyczna Teatru Lalek „Guliwer" w Warszawie, inscenizuje i reżyseruje u siebie *Strusiątko* Usacha i Czepowieckiego.

Sezon 1987/1988

9 IX 1987
Teresa Kotlarczyk reżyseruje *Pippo Spano* Manna w Teatrze TV.

„Konieczność poznania zła, a potem cierpienia, jako warunek autentyczności dzieła artysty stanowi bardzo już trącący myszką problem z czasów «moderny», zaś samo przedstawienie nie wyróżnia się niczym […]".
Grzegorz Sinko, *Pół na pół*, „Teatr" nr 12/1987.

11 IX 1987
Aleftyna Gościmska adaptuje i reżyseruje swój monodram według tekstu *O łajdactwach męskich* Aretino w Bałtyckim Teatrze Dramatycznym im. Słowackiego w Koszalinie.

12 IX 1987
Elżbieta Eysymont reżyseruje *Czas na bajkę* Středy wg baśni Andersena w przekładzie Fredy Leniewicz w Teatrze Lalki i Maski „Groteska" w Krakowie.

17 IX 1987
Ewa Marcinkówna reżyseruje *Czerwonego Kapturka* Brzechwy w scenografii Elżbiety Dobrzańskiej w Teatrze Lalki i Aktora „Kubuś" w Kielcach. Przedstawienie grano w sezonie 182 razy (48 001 widzów).

28 IX 1987
Izabella Cywińska reżyseruje *Słonia* Kopkowa z kostiumami Barbary Wolniewicz w Teatrze TV z udziałem aktorów kierowanego przez nią Teatru Nowego w Poznaniu. Maria Wyrozembska pisze o „mądrym myślowo, inscenizacyjnie logicznym i precyzyjnym przedstawieniu", zauważając ponadto, że „poetycki teatr aluzji filozoficznej, politycznej, egzystencjalnej zdaje się określać formułę i styl sceny, którą od lat prowadzi Izabella Cywińska". (*Słoń*, „Ekran" nr 41/1987)

„Obecna inscenizacja jest przykładem doskonałej reżyserii teatralnej, która równocześnie sprawdza się na ekranie, oraz zbiorem wybitnych ról. […] Całe przedstawienie było bez jednej luki w obsadzie, która konsekwentnie realizowała założenia reżyserii".
Grzegorz Sinko, *Pół na pół*, „Teatr" nr 12/1987.

„Izabella Cywińska udowodniła już przed laty swoją inscenizacją *Łaźni* Włodzimierza Majakowskiego, że świetnie «czuje» satyrę i najwięcej ma do powiedzenia właśnie w rosyjskim i radzieckim repertuarze".
O.B., *Słoń w domu*, „Głos Wielkopolski" nr 226/1987.

18 X 1987
Emilia Umińska reżyseruje *Rumcajsa* Čtvrtka w Teatrze Dzieci Zagłębia w Będzinie.

25 X 1987
Krystyna Tyszarska reżyseruje *Czerwone pantofelki* Kestera (wg Andersena) w Teatrze im. Fredry w Gnieźnie (premiera w Klubie Garnizonowym w Witkowie).

29 X 1987
Krystyna Skuszanka reżyseruje *Dziady* Mickiewicza w scenografii Katarzyny Kępińskiej w Teatrze Narodowym w Warszawie (premiera na Scenie na Woli).
Skuszanka wraca do dzieła Mickiewicza po 23 latach. Jest to jej trzecia inscenizacja *Dziadów*, po dwóch przedstawieniach przygotowanych wspólnie z Jerzym Krasowskim: w nowohuckim Teatrze Ludowym w 1962 r. i warszawskim Teatrze Polskim w 1964 r.
W jednym z wywiadów Skuszanka mówi:

„Wytworzył się dziwny zwyczaj, że Gustaw Konrad jest superbohaterem. A przecież to upiór, który hula po naszej mentalności, nasze – w jakimś stopniu – nieszczęście... Trzeba się nad tym zastanowić, że nasz wielki bohater jest właściwie szaleńcem".
Krystyna Gucewicz, *Czas przypomnieć ojców dzieje...*, „Express Wieczorny" nr 210/1987.

„Inscenizuję *Dziady* jako misterium i to określa styl i formę przedstawienia".
„Ach, ulecz go wielki Boże!", z Krystyną Skuszanką rozmawiała Ewa Zielińska, „Kurier Polski" nr 212/1987.

„Dalibóg, nie wiem więc o czym właściwie są te wolskie *Dziady*, z których poezja wyparowała, a metafizyka poszła do przedszkola".
Jacek Sieradzki, *Wywoływanie upiorów*, „Polityka" 29 z X 1987.

„Grzechem najcięższym *Dziadów* na Woli jest to, że pozostawiają widza obojętnym. […] Tym *Dziadom* brakuje żaru, pasji, namiętności; brakuje siły wyrazu".
Ewa Zielińska, *Tylko chłód*, „Kurier Polski" nr 226/1987.

„Nie dyskutując szerzej z koncepcją reżyserską, z zaproponowanym układem tekstu, przyjmując go, jaki jest, trzeba jednak powiedzieć, że ta premiera *Dziadów* rozczarowuje. A nawet zaskakuje swoją nierównością, i to zarówno kreacji aktorskich, jak i rozwiązań reżyserskich i scenograficznych. Za dużo w niej starego, przebrzmiałego teatru".
Krzysztof Głogowski, *„Dziady" w Narodowym*, „Kierunki" nr 50/1987.

„[…] przedstawienie w Teatrze Narodowym, zyskując na przejrzystości kompozycji, jasności akcji i zrozumiałości (zwłaszcza dla widza nie obeznanego z arcydziełem w lekturze), zarazem traci swój romantyczny rozmach, poczucie obfitości, głębi, natchnionego skłębienia wielkich problemów rozpatrywanych z niezwykłą spontaniczną siłą: ja-człowiek-kosmos-świat".
Bożena Frankowska, *Diabeł siedzi w polskiej duszy*, „Kultura" nr 5/1987.

30 X – 1 XI 1987
Anna Minkiewicz reżyseruje pierwszą odsłonę cyklu *Maria Dąbrowska* w Teatrze TV według scenariusza Zofii Kucówny na podstawie *Dzienników* Dąbrowskiej. Na cykl składają się trzy przedstawienia (1914–25, 1925–39, 1939–45) z Zofią Kucówną.

2 XI 1987
Magdalena Łazarkiewicz reżyseruje *Dom kobiet* Zofii Nałkowskiej w Teatrze TV.

„Telewizyjny *Dom kobiet* nie stał się pretensjonalnym i niedzisiejszym w charakterze rozdrapywaniem ran po nie spełnionych namiętnościach, dzięki talentowi M. Łazarkiewicz (młodszej siostry Agnieszki Holland) oraz grze aktorek starannej i ekspresyjnej, ale na szczęście nie histerycznej, o co tak łatwo, gdy na scenie przebywa 8 kobiet i ani jednego mężczyzny, katalizatora ich tęsknot i emocji".
Dorota Krzywicka, *Dom kobiet*, „Echo Krakowa" nr 214/1987.

7 XI 1987
Alicja Giżewska reżyseruje *Pożarcie królewny Bluetki* Wojtyszki na Scenie Lalkowej Lubuskiego Teatru im. Kruczkowskiego w Zielonej Górze.

12 XI 1987
Krystyna Meissner ponownie reżyseruje *Zmierzch* Babla w scenografii Aleksandry Semenowicz, tym razem w Teatrze Powszechnym w Warszawie (Duża Scena). Sztuka zrealizowana z wielkim powodzeniem przez Meissner i Semenowicz w poprzednim sezonie w Teatrze im. Horzycy w Toruniu.

„Reżyserka stworzyła teatralną rzeczywistość, w której Bablowski świat mógł się zdarzyć. Konstruowała go z rozmaitych opisów pochodzących z didaskaliów i dialogów. Wykorzystała wiele szczegółowo przez autora opisanych gestów i sytuacji. Ale także konstruowała przestrzeń po swojemu. Na całej scenie niczym w obrazie trójwymiarowym. Dokonała w tej przestrzeni ostatecznych podziałów. Udramatyzowała ją i podzieliła ze względu na wagę zawartych w niej treści. Bardzo wyraziście i starannie operując światłem. (Wspierała ją w tym bardzo utalentowana scenografka, Aleksandra Semenowicz.) […] Symboliczno-impresjonistyczny sposób obrazowania bardziej zbliża spektakl do malarstwa niż do literackiej narracji. Bardziej stara się pokazać sens utworu niż o tym sensie opowiedzieć".
Andrzej Lis, *Ujawnianie „Zmierzchu"*, „Teatr" nr 2/1988.

15 XI 1987
Premiera sztuki Natalii Gołębskiej *Bo w mazurze taka dusza* (wg Kolberga i Zaborowskiego) w inscenizacji autorki i Michała Zarzeckiego, w Teatrze Lalki i Aktora „Miniatura" w Gdańsku.

15 XI 1987
Premiera *Bram raju* z muzyką i librettem (wspólnie z Jerzym Lisowskim, wg Andrzejewskiego) Joanny Bruzdowicz, choreografią Zofii Rudnickiej i kostiumami Ireny Biegańskiej w Teatrze Wielkim w Warszawie.

„Jak z tych dwu zdań wykroić libretto? Jak rozbić je na dziecięcy głosy i na rosnący niepokój, a wreszcie bezsilną rozpacz mnicha? Bruzdowicz (wspólnie z Jerzym Lisowskim) wybrnęła z tych dylematów w sposób nadzwyczaj udany: skonstruowała libretto sugestywne, zwarte, nie gubiące niczego z wątków i z podtekstów oryginałów i nie gubiące piękna prozy Andrzejewskiego […] Joanna Bruzdowicz słusznie nazywa swoje *Bramy raju* dramatem muzycznym, a nie operą; śpiew w tradycyjnym rozumieniu tego słowa nie jest tu bowiem ani jedyną, ani nawet najważniejszą formą wokalnej wypowiedzi […]".
Lucjan Kydryński, *Andrzejewski śpiewany*, „Teatr" nr 3/1988.

18 XI 1987
Krystyna Bogusławska reżyseruje *Umarły dom* Ritsosa w Teatrze TV.

27 XI 1987
Wanda Laskowska reżyseruje *Czego nie widać* Frayna w Teatrze Polskim w Bydgoszczy (Scena Kameralna).

27 XI 1987
Anna Polony otrzymuje nagrodę miesięcznika „Teatr" za najwybitniejszą rolę kobiecą w sezonie 86/87 – Maman Liedermayer w *Wiośnie Narodów w cichym zakątku* w Starym Teatrze w Krakowie.

30 XI 1987
Hanna Chojnacka reżyseruje we własnej choreografii przedstawienie muzyczne *Nasz Karol. Opowieść o Karolu Kurpińskim* na podstawie scenariusza Barbary Wachowicz i w scenografii Liliany Jankowskiej w Teatrze Wielkim w Warszawie (Scena Mała). Chojnacka otrzymuje w 1987 r. Nagrodę Ministra Kultury i Sztuki II stopnia za osiągnięcia artystyczne w choreografii i reżyserii w teatrach muzycznych.

XI–XII 1987
„Dialog" publikuje sztukę Agnieszki Osieckiej *Znajomi znajomych*.

2 XII 1987
Premiera monodramu *Jestem pewien* na podstawie *Choroby sierocej* Agaty Miklaszewskiej w Teatrze TV. Realizacja TV: Alicja Ślężańska.

„Rzecz ma być «pamiętnikiem wariata» w tradycji wiodącej się od utworu Gogola pod tym właśnie tytułem. Gatunek ten jednak koncentruje się na przeżyciach bohatera, a nie na warunkach zewnętrznych, które wywołały jego chorobę; obłąkani z ich zdeformowaną wizją świata nie mogą być przekonywającymi oskarżycielami świata. Tymczasem autorka noweli obciążyła ją sprawą walki sfer kościelnych ze szkołą świecką i sprawą bezradności współczesnego nauczyciela polskiego wobec jego rozpasanych pupilów. […] Niepewność celu, czy też nieumiejętność koncentracji, odebrała monodramowi szersze znaczenie […]". Grzegorz Sinko, *Adwentowo i świątecznie*, „Teatr" nr 2/1988, s. 27.

5 XII 1987
Danuta Jagła reżyseruje *Poskromienie złośnicy* Szekspira w Teatrze Dramatycznym im. Szaniawskiego w Płocku.

5 XII 1987
Premiera *Pinokia* z muzyką Jadwigi Szajny-Lewandowskiej, librettem Ireny Turskiej i scenografią Joanny Barylińskiej w Operetce Wrocławskiej.

6 XII 1987
Premiera sztuki Hanny Krall *Po bajce* w Opolskim Teatrze Lalki i Aktora im. Smolki.

„[…] Hanna Krall próbuje swoistej weryfikacji starych bajkowych schematów. Choć więc na scenie oglądamy znane od pokoleń postaci: Babę Jagę, Wilka, Kozę z koźlętami, Jasia i Małgosię, Kopciuszka, Czerwonego Kapturka wreszcie – nie uczestniczymy bynajmniej w kolejnej inscenizacji klasycznych bajek. Ba, do zawiązania intrygi tym razem w ogóle nie dochodzi, albowiem, by tak rzec, «bohaterowie są zmęczeni». […] co Hanna Krall proponuje w zamian, jakie wartości etyczne i estetyczne pragnie upowszechniać w swej sztuce *Po bajce*? […] sens da się streścić w następującym hasełku «Dość mdłych bajek, więcej

prawdziwego życia!» […] uciekają z nudnej, być może, krainy baśni na razie dopłynęliśmy do równie mało zajmującej krainy banału".
Andrzej Multanowski, *W co się bawić*, „Teatr Lalek" nr 1–2/1988.

6 XII 1987
Małgorzata Kamińska-Sobczyk reżyseruje sztukę Rady Moskowej *Dokąd pędzisz koniku?* w scenografii Ewy Łosińskiej w Tarnowskim Teatrze im. Solskiego (Scena Duża).

11 XII 1987
Matylda Krygier reżyseruje tekst *...znienacka w plecy!* Wołodina we własnym przekładzie w Teatrze Ludowym w Nowej Hucie.

12 XII 1987
Zofia Miklińska reżyseruje opowiadanie Hanny Januszewskiej *Flisak i Przydróżka* w Teatrze Dramatycznym w Słupsku (Duża Scena).

„[…] *Flisak i Przydróżka* liczy już sobie niemal czterdzieści lat i na pewno nie traci bogactwa elementów poznawczych. Trasa podróży, wiodąca z biegiem Wisły, daje możność poznania zabytków kultury, tradycji narodowych, folkloru. Z taką to intencją przygotowała reżysersko to przedstawienie Zofia Miklińska, ale jej długoletnia praca w teatrze lalkowym zaważyła jednak na kształcie tego spektaklu. Jest w nim trochę właśnie z teatru lalki i trochę sceny folklorystycznej, ale mało teatru. […] W przedstawieniu bierze udział cały zespół aktorski, ale działań aktorskich w tym mało; trochę stara się grać Przydróżka (Aldona Staszewska, adeptka), trochę Neptun (Ryszard Jaśniewicz), ale i dzieło Januszewskiej nie daje po temu okazji, ani reżyser nie pomyślał, jak by tego *Flisaka i Przydróżkę* zaadaptować na scenę dramatyczną".
Jadwiga Ślipińska, *Bajki pod choinkę*, „Głos Pomorza" nr 6/1988.

12 XII 1987
Alina Obidniak reżyseruje sztukę *Ostatni* Gorkiego w scenografii Barbary Zmysłowskiej w Teatrze im. Norwida w Jeleniej Górze (Duża Scena), gdzie pełni funkcję dyrektora. W tym sezonie wystawia jeszcze w tym teatrze *Wielkoludy* Maleszki (2 III 1988).

12 XII 1987
Alicja Choińska reżyseruje sztukę *Policja* Mrożka w Teatrze Powszechnym im. Kochanowskiego w Radomiu (Mała Scena).

13 XII 1987
Małgorzata Czerwińska-Hałacińska opracowuje scenografię do sztuki Gabrieli Zapolskiej *Moralność pani Dulskiej* w Teatrze im. Wandy Siemaszkowej w Rzeszowie (Scena Duża).

13 XII 1987
Premiera sztuki *Dziecko gwiazdy* Marii Kossakowskiej i Janusza Galewicza (wg Wilde'a) w scenografii Barbary Pikały-Witczak w Poznańskim Teatrze Lalki i Aktora.

17 XII 1987
Maria Kaniewska reżyseruje *Jesienne manewry* Coke'a ze scenografią Agnieszki Renke w Teatrze im. Mickiewicza w Częstochowie (Scena Kameralna).

18 XII 1987
Premiera sztuki Barbary Kościuszko *A roboty będą szły* w Teatrze Polskim w Bielsku-Białej.

18 XII 1987
Izabella Cywińska adaptuje i reżyseruje *Narzeczonego Beaty* Rudnickiego w Teatrze Nowym w Poznaniu (Scena Nowa); w roli Lali – Krystyna Feldman, a Toli – Sława Kwaśniewska, nagrodzone podczas XVIII Kaliskich Spotkań Teatralnych (2–11 V 1988).

„Siedzimy przy stolikach: ni to widzowie, ni to goście pensjonatu, trochę tak jak bywalcy kawiarni w rzeczywistym Paryżu, gdzie stoliki wystawione na ulicę tworzą coś w rodzaju widowni, z której ogląda się przechodniów. Metr od nas toczy się gra. […] Przedstawienie Cywińskiej, doprawdy znakomite, trwa chwilę; no – trzy kwadranse. To wystarczy, żeby zbudować napięcie, doprowadzić rzecz całą do kulminacji i rozpadu. […] To, co zrobiła Cywińska, podoba mi się bardzo, ale niezależnie od poznańskiego przedstawienia zastanawiam się, czy miniaturowy teatr – dość popularny ostatnio – pomieści tysiąc spraw, którymi żyjemy na co dzień".
Janusz Majcherek, *Moment teatralny*, „Teatr" nr 4/1988.

19 XII 1987
Bogusława Czosnowska reżyseruje musical *Błękitny Zamek* Czubatego z librettem Krystyny Ślaskiej i Barbary Wachowicz wg powieści Lucy Maud Montogomery w scenografii Małgorzaty Treutler w Teatrze Muzycznym w Poznaniu.

20 XII 1987
Irena Dragan reżyseruje *Ostatnią wyprawę Kościeja* Barbary Kmicic-Dohnalik w Teatrze Lalki i Aktora „Kubuś" w Kielcach.

30 XII 1987
Julia Wernio reżyseruje przedstawienie *Macondo, Macondo* wg ostatniego rozdziału powieści *Sto lat samotności* Marqueza we własnej adaptacji i w scenografii Elżbiety Wernio w Teatrze im. Witkiewicza w Zakopanem.

„[…] zabrakło jej [Julii Wernio] wszakże odwagi (łatwo powiedzieć!), by proces redukowania fabuły przeprowadzić drastycznie i konsekwentnie. Zostało więc w spektaklu mnóstwo anegdot nie zawsze przy skrótach zrozumiałych, nie zawsze potrzebnych […]. Widziałem spektakl, by tak rzecz, niewykluty, niedonoszony; chyba szkoda, że najwyraźniej zabrakło mu pełnego okresu inkubacji (scil. prób)".
Jacek Sieradzki, *Zakopane i Macondo*, „Teatr" nr 6/1988.

31 XII 1987
Teresa Żukowska reżyseruje *Ich czworo* Gabrieli Zapolskiej w scenografii Teresy Ponińskiej w Teatrze Popularnym w Warszawie.
Ostatnie przedstawienie autorki ponad stu inscenizacji realizowanych w teatrach w całej Polsce, a także spektakli telewizyjnych, m.in. *W sieci* Kisielewskiego, od lat 50. XX wieku; reżyserki licznych prapremier polskich sztuk współczesnych (m. in. *Tanga* Mrożka), nagrodzonej na festiwalach teatralnych w Kaliszu i Toruniu (Grand Prix w 1968 za *Czarownice z Salem* Millera w Teatrze Polskim w Bydgoszczy) i odznaczonej Srebrnym i Złotym Krzyżem Zasługi oraz odznaką Zasłużony Działacz Kultury.

To zarazem ostatnia artystyczna współpraca Żukowskiej i Ponińskiej, które wspólnie wystawiły około dwudziestu przedstawień, przede wszystkim w warszawskim Teatrze Popularnym (działającym wcześniej pod nazwą Teatru Ziemi Mazowieckiej).

XII 1987
Rozstrzygnięcie konkursu zamkniętego na utwór dramatyczny, ogłoszonego przez ZAiKS i Teatr Polski w Warszawie w związku z 75-leciem tej sceny: Joanna Kulmowa, autorka *Szukam*, zajmuje drugie miejsce. W styczniu 1988 wyniki konkursu otwartego, który wygrywa Krystyna Berwińska, *Ogień na wichrze*. Obie sztuki publikuje „Dialog": dramat Kulmowej w kwietniu, a Berwińskiej – w lipcu 1988 roku.

8 I 1988
Ewa Marcinkówna reżyseruje *Słonecznego zajączka* Masłowa w przekładzie Barbary Dohnalik i z jej piosenkami, w scenografii Elżbiety Oyrzanowskiej-Zielonackiej w Teatrze Lalek „Rabcio" w Rabce.

9 I 1988
Jitka Stokalska (reżyseria) i Łucja Kossakowska (scenografia) przygotowują premierę *Żółtej szlafmycy* Gaetaniego w Warszawskiej Operze Kameralnej, gdzie są etatowymi pracownicami.

16 I 1988
Stefania Domańska reżyseruje *Romans z wodewilu* Krzemińskiego w Teatrze im. Jaracza w Olsztynie. Domańska obchodzi jubileusz 55-lecia pracy artystycznej. Zaczynała jako aktorka u Juliusza Osterwy, który w 1932 roku obsadził ją w roli Stelki w *Fantazym* Słowackiego. Po udanym debiucie rozpoczęła się błyskotliwa kariera: Domańska występowała m.in. w Częstochowie (u Iwo Galla), Krakowie, Wilnie i Grodnie. W 1936–37 ponownie trafiła do zespołu Iwo Galla, który wówczas kierował Teatrem Miejskim w Kaliszu. To pod jego okiem zadebiutowała w roli reżyserki, przygotowując komedię Fodora *Mysz kościelna* (za: Witold Sadowy, *Stefania Domańska – pożegnanie*, „Gazeta Wyborcza – Stołeczna", nr 106/2005).

„Nieprzypadkowo właśnie przy okazji tej premiery zasłużona reżyserka, aktorka, pedagog i dyrektorka kilku powojennych teatrów obchodziła skromny, lecz wzruszający jubileusz 55-lecia pracy artystycznej. Umiłowanie teatru, poważne traktowanie widza Stefania Domańska łączyła zawsze z perfekcyjnym opanowaniem warsztatu, reżyserską inwencją, kulturą artystyczną i coraz rzadziej spotykanym talentem pedagogicznym. […] Powstało widowisko żywe, zwarte, utrzymane w dynamicznym rytmie, nieźle śpiewane, dopracowane choreograficznie, w wyrazie aktorskim prowadzone przez reżyserkę pewną, doświadczoną ręką. […] Wodewil olsztyński okazał się dobrą rozrywką, atrakcyjną, popularną i cieszącą widzów propozycją sceniczną".
Jerzy Sokołowski, *Wodewil z nutką sentymentu*, „Teatr" nr 5/1988.

16 I 1988
Anna Matysiak reżyseruje *Sie kochamy* Schisgala w Ośrodku Teatru Otwartego „Kalambur" we Wrocławiu.

„Reżyser precyzyjnie wyznaczył poziom swojego zamierzenia i konsekwentnie je zrealizował. Powstała tragifarsa ani przeintelektualizowana, ani zwulgaryzowana […], z realistycznymi, grubą kreską budowanymi sytuacjami, mająca wywoływać śmiech jakby niezgodny z wagą tematu. Obsadzono młodych, znanych dotychczas z trzeciego planu

aktorów i pozostawiono im dość dużą swobodę. Dało to dobre wyniki. […] Spektakl grany jest przy komplecie publiczności. To znaczy, że widzowie chcą się śmiać i chcą trochę pomyśleć. Wyczuwają zapewne dobrą teatralną robotę. I lubią taki Kalambur, mniej ambitny, za to bardziej komunikatywny".
Dariusz Banek, *Inny Kalambur*, „Teatr" nr 6/1988.

25 I 1988
Premiera sztuki Stanisławy Przybyszewskiej *Dziewięćdziesiąty trzeci* w Teatrze TV. Realizacja TV Barbara Borys-Damięcka.

„Słabością pierwszego dramatu Stanisławy Przybyszewskiej jest silnie zaakcentowany element autobiograficzny; sztuka może przemówić z pełną mocą tylko do widzów, którzy znają ponure epizody z życia Stanisława Przybyszewskiego i związaną z nimi tragedię jego córki. Bez tego kontekstu *Dziewięćdziesiąty trzeci* rysuje się przede wszystkim jako wdzięczny temat do studiów nad nietzscheanizmem w Polsce, stanowiąc rzadki u nas wyraz woli mocy i kultur nadludzkiego wymiaru".
Grzegorz Sinko, *Styczeń stąpa z partesów*, „Teatr" nr 3/1988.

2 II 1988
Premiera sztuki Hanny Januszewskiej *Mały tygrys Pietrek* w Tarnowskim Teatrze im. Solskiego (Scena Mała). W sezonie sztukę Januszewskiej realizują jeszcze dwa teatry: Teatr Lalki i Aktora „Kubuś" w Kielcach w scenografii Alicji Kuryło (6 III 1988), Olsztyński Teatr Lalek w scenografii Alicji Chodynieckiej (7 V 1988).

3 II 1988
Bogusława Czosnowska reżyseruje operę *Don Pasquale* Donizettiego w scenografii Barbary Jankowskiej w Operze i Operetce w Krakowie.

7 II 1988
Joanna Łupinowicz reżyseruje przedstawienie *Kocur* Mieszkowa w przekładzie Joanny Piekarskiej i z jej piosenkami, w scenografii Haliny Zalewskiej, w Białostockim Teatrze Lalek (Scena dla dzieci).

7 II 1988
Daria Trafankowska reżyseruje *Kłopoty zbója Madeja* Leguta, w scenografii Małgorzaty Sapetto, w Teatrze Powszechnym w Warszawie.

11 II 1988
Sztuka Agathy Christie *Pułapka na myszy* w Teatrze Rozmaitości w Warszawie.

19 II 1988
Małgorzata Treutler przygotowuje scenografię do sztuki Gabrieli Zapolskiej *Moralność pani Dulskiej* w Teatrze Narodowym w Warszawie (Scena na Woli).

„Warszawski Teatr Narodowy na swej scenie na Woli podjął się więc niełatwej roli przybliżenia młodemu pokoleniu przymusowych czytelników Zapolskiej jej najsłynniejszej sztuki. Myślę, że była to próba niezmiernie udana, ponieważ muzyką i scenografią – bardzo zresztą udaną autorstwa Małgorzaty Treutler wprowadziła nas doskonale w tamtą epokę tryumfującego drobnomieszczaństwa, a równocześnie pokazała, jak nieśmiertelny jest ów kołtun także i dziś, choć tak bardzo lubimy się chwalić naszą postępowością. Szczególnie w

modzie i frazesach”.
Bożena Krzywobłocka, *Radosny powrót kołtuna*, „Rzeczywistość” nr 11/1988.

„Scenografka Małgorzata Treutler zaprojektowała ładnie stroje i adekwatne do treści dekoracje. W kostiumach – przede wszystkim Dulskiej – wyczuwa się osobisty stosunek scenografii do postaci sztuki. Natomiast wnętrze salonu, owszem, czerwone, pluszowe, ma w swoim wyrazie coś bardzo obiegowego. […] W scenografii, tak jak w reżyserii, za mało czuło się osobistego stosunku do tematu i problemu poruszanego w sztuce. Brakowało pewnego rodzaju zaciekłości”.
Hanna Szczawińska, *Zrozumieć Dulską*, „Słowo Powszechne” nr 83/1988.

21 II 1988
Lucyna Legut reżyseruje własną sztukę *Złodziej serc* w Teatrze Wybrzeże w Gdańsku (na scenie Teatr Kameralny). Legut opracowuje również scenografię przedstawienia.
Artystka debiutowała *Złodziejem serc* jako autorka dramatyczna w 1961 roku, a prapremiera tekstu odbyła się właśnie w Teatrze Wybrzeże (również na scenie sopockiej), gdzie Legut pracowała jako aktorka w latach 1956–1991.

21 II 1988
Premiera sztuki *Kot, pies i jazz* Barbary Szczepańskiej i Macieja Dyma ze scenografią Jadwigi Mydlarskiej-Kowal we Wrocławskim Teatrze Lalek.

21 II 1988
Anna Proszkowska reżyseruje we własnej adaptacji *Kubusia Puchatka* Milne‘a na Scenie Lalkowej Lubuskiego Teatru im. Kruczkowskiego w Zielonej Górze.

22 II 1988
Barbara Sass reżyseruje sztukę Pam Gems *Dusia, Ryba, Wal i Leta* w Teatrze TV.

24 II 1988
Natalia Koryncka reżyseruje *Martwą naturę* Mossakowskiego na podstawie scenariusza Barbary Borys-Damięckiej, która odpowiada też za realizację TV.

„Fabuła ledwie ma jeden akt, zdarzenie ulotne. W pracowni uznanej malarki, profesorki ASP wynajęty za 150 zł na godzinę młody człowiek pozuje do obrazu. Między profesorką a modelem rozwija się osobliwa konfrontacja. Dorodny dwudziestolatek pokonuje pierwszy próg psychiczny, zdejmując ubranie, potem pani profesor rozbiera go psychicznie, dozwalając «modelowi» jedynie odpowiadać na pytania. Ten wymuszony układ przewagi dojrzałej kobiety nad młodzieńcem, profesorki nad oblanym kandydatem na studenta, ulegnie zachwianiu, gdy chłopak spróbuje odbić się z pozycji upokarzanego w sposób najzwyklejszy z możliwych, tj. oferując się czterdziestoletniej i samotnej pani profesor na kochanka. Ale nic z tego, albo raczej jeszcze jedne drwiące połajanie w odpowiedzi na «zamach»”.
Maria Wyrozembska, *Martwa natura*, „Ekran” nr 10/1988.

„O debiucie scenicznym Jacka Skiby w roli modela da się powiedzieć tyle, że ma on odpowiednie warunki do tej roli oraz na tyle opanowane rzemiosło, aby sprawnie wykonać zadania, które mu tekst przypisuje. Natomiast kolejny raz dała świadectwo swej wysokiej pozycji na scenie polskiej Barbara Wrzesińska w roli malarki. Stworzona przez nią postać cechuje się opanowaniem, raczej pozwala odgadnąć niż pokazuje dramat wewnętrzny. Takie dyskretne, «chłodne» ujęcie postaci nie może stanowić zarzutu, ale jego skutki odbijają się na

całej wystawianej sztuce: wyciszeniu ulega to, co jest w niej żywotne, natomiast na pierwszy plan wysuwa się rezonerstwo i niezbyt odkrywcza filozofia".
Grzegorz Sinko, *Sztuki polskie oraz import konsumpcyjny*, „Teatr" nr 4/1988.

27 II 1988
Barbara Katarzyna Radecka reżyseruje *Świętoszka* Moliera według własnego opracowania w Teatrze Dramatycznym w Słupsku (Duża Scena).

II 1988
Doroczna nagroda tygodnika „Ekran" – „Złoty Ekran" – m.in. dla Ewy Dałkowskiej za role w *Spiskowcach* Conrada i *Węźle* Kutza.

5 III 1988
Premiera sztuki Zofii Nałkowskiej *Dom kobiet* ze scenografią Katarzyny Żygulskiej w Teatrze Dramatycznym im. Węgierki w Białymstoku (Scena Mała).

5 III 1988
Anna Proszkowska ponownie reżyseruje we własnej adaptacji *Kubusia Puchatka* Milne'a, tym razem w Teatrze Lalki i Aktora „Kacperek" w Rzeszowie.

9 III 1988
Barbara Borys-Damięcka reżyseruje własną sztukę *Tym razem żegnaj na zawsze* w Teatrze TV, poświęconą sprawie zabójstwa Marii Wisnowskiej. Scenografia: Tatiana Kwiatkowska, realizacja TV: B. Borys-Damięcka.

„Rzecz jest w gruncie rzeczy reportażem – serią scen, w której części pierwszej dokonana jest charakterystyka pary bohaterów, a w części drugiej – w sprawozdaniu z procesu – usiłuje się ustalić, czy Barteniew zastrzelił Wisnowską sprowokowany jej własnym żądaniem, czy też uczynił to z zazdrości i desperacji. W sumie otrzymaliśmy połączenie dramatu psychologicznego ze sztuka detektywistyczną […]".
Grzegorz Sinko, *Miesiąc mocnych pozycji*, „Teatr" nr 5/1988.

12 III 1988
Iga Mayr reżyseruje sztukę *Panna Julia* Strindberga w Teatrze im. Norwida w Jeleniej Górze (Scena Studyjna).

12 III 1988
Krystyna Zachwatowicz przygotowuje dekoracje i kostiumy do sztuki *Dybuk* Brylla (wg Anskiego) w adaptacji, inscenizacji i reżyserii Andrzeja Wajdy w Starym Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie. Doceniona rola Aldony Grochal (Lea). Podczas XIV Opolskich Konfrontacji Teatralnych (1–9 IV 1988) Zachwatowicz otrzymuje nagrodę za scenografię, a Grochal nagrodę aktorską.

18 III 1988
Irena Jun reżyseruje *Mechaniczną Magdalenę* Maleszki ze scenografią Weroniki Naszarkowskiej w Teatrze Dramatycznym im. Szaniawskiego w Wałbrzychu.

19 III 1988
Małgorzata Majewska reżyseruje sztukę *O wesołym grabarzu* Hany i Jiriego Lamków w Teatrze Lalki „Tęcza" w Słupsku.

25 III 1988
Krystyna Janda jako tytułowa Medea w sztuce *Medea* Eurypidesa w reżyserii Zygmunta Hübnera w Teatrze Powszechnym w Warszawie. Hübner i Janda otrzymują w IX 1988 Nagrodę Prezydenta m.st. Warszawy. 4 XI 1988 aktorka otrzymuje ponadto Nagrodę im. Zelwerowicza miesięcznika „Teatr" za sezon 1987/88.

26 III 1988
Katarzyna Deszcz reżyseruje *Z byle powodu* na motywach sztuki Nathalie Sarraute w Stowarzyszeniu Teatralnym Mandala w Krakowie.

27 III 1988
„Złote Maski" otrzymują m.in. Jadwiga Grygierczyk (T. Polski w Bielsku), Krystyna Wiśniewska-Sławik (T. im. Wyspiańskiego w Katowicach), Marzena Oberkorn (T. im. Mickiewicza w Częstochowie), Barbara Medwecka (T. Zagłębia w Sosnowcu). Honorowy dyplom „Dziennika Wieczornego" otrzymuje Ewa Adamus-Szymborska, kierownik literacki Teatru Polskiego w Bydgoszczy, a honorowy dyplom „Wieczoru" trafia do Katarzyny Kulik (T. Zagłębia w Sosnowcu).

28 III 1988
Premiera sztuki Marii Kownackiej *Szewczyk Dratewka* we Wrocławskim Teatrze Lalek. Kolejna w sezonie premiera *Szewczyka* w Teatrze im. Żeromskiego w Kielcach (24 IV 1988).

20 IV 1988
Joanna Piekarska reżyseruje *Bajkę o dobrym smoku* Dworsky'ego ze scenografią Gizeli Karłowskiej w Teatrze Lalki i Aktora „Baj Pomorski" w Toruniu (Scena Duża).

22 IV 1988
Izabella Cywińska reżyseruje we własnej adaptacji *Cmentarze* Hłaski w Teatrze Nowym w Poznaniu (Scena Duża).

„Z bardzo ważną premierą wystąpił Teatr Nowy. Izabella Cywińska jest nieodmiennie wierna społecznym funkcjom teatru. Robi konsekwentnie teatr, który jest istotnym partnerem w dyskusji o postawach obywatelskich, o narodowych współczesnych problemach i niepokojach. Teatr, który ma być miejscem dyskusji, refleksji, stawiania pytań o naszą polską współczesność społeczną i polityczną. […] Adaptacja Cywińskiej pomija wszystko co sentymentalne […]. Zostawia tylko najbardziej męskie, ideowe sprawy. Partyzantka i partia, walka o ideę i sprawiedliwą rzeczywistość".
Ewa Piotrowska, *Cmentarze świadomości*, „Nurt" nr 6/1988.

„Cywińska sięgnęła do środków teatru ekspresjonistycznego: są tu jaskrawe, kontrastowe oświetlenia, deformacje przestrzeni, nastrój grozy. Hłasko znalazł się w dość nieoczekiwanym kontekście literackim: między Kafką a Schaefferem, między koszmarną bezwyjściowością *Procesu*, a totalnym absurdem *Zorzy*".
Jacek Sieradzki, *Przebudzenie na wiosnę – Siedząc na głowie Stalina*, „Polityka" z 2 VII 1988.

„Realizacja Cywińskiej niestety nie przypomina prawdziwego i okrutnego zarazem obrazu życia w Polsce doby socrealizmu. Poprzez przerysowania, deformację świata doprowadzoną do absurdu widz traci kontakt ze znanymi sobie bezpośrednio lub z przekazu realiami".

Romana Brzezińska, *Spektakl mógłby fascynować, ale…*, „Słowo Powszechne” nr 137/1988.

„Zderzają się w poznańskim przedstawieniu dwie optyki, dwa sposoby widzenia stalinizmu. Z jednej strony jest to próba zobaczenia go jako egzystencjalnego dramatu jednostki (tu niezupełnie przekonująco reżyserka dopisuje Hłasce Kafkowskie powinowactwa). Z drugiej zaś strony jest to próba spojrzenia na stalinizm jako pewien absurd, groteskę, co jest słuszne z dzisiejszego punktu widzenia, ale chyba nie z perspektywy samego utworu“.
Elżbieta Baniewicz, *Dramat egzystencjalny czy groteska?*, „Teatr” nr 8/1988.

29 IV 1988
Monika Snarska-Kęcka inscenizuje i reżyseruje *Krzesiwo* Hanny Januszewskiej (wg Andersena) w Teatrze Lalek „Guliwer” w Warszawie.

2–11 V 1988
Podczas XVIII Kaliskich Spotkań Teatralnych nagrody otrzymują m.in.: Krystyna Feldman (*Narzeczony Beaty*, T. Nowy w Poznaniu); za kultywowanie tradycji aktorskich: Sława Kwaśniewska (*Narzeczony Beaty*, T. Nowy w Poznaniu) i Danuta Wodyńska (*Pigmalion*, T. Narodowy w Warszawie); dla młodego aktora: Krystyna Maksymowicz (*Zdziczenie obyczajów pośmiertnych*, T. im. Kochanowskiego w Opolu).

7 V 1988
Maria Fołtyn reżyseruje *Carmen* Bizeta z choreografią Krystyny Gruszkówny w Operze Śląskiej w Bytomiu.

13 V 1988
Premiera sztuki Marii Kownackiej *O Kasi, co gąski zgubiła* w Teatrze Lalek „Pinokio” w Łodzi.

14 V 1988
Maria Kaniewska reżyseruje sztukę Gabrieli Zapolskiej *Moralność pani Dulskiej* w scenografii Jolanty Bojanowskiej-Kunkel w Teatrze Powszechnym im. Kochanowskiego w Radomiu (Mała Scena). To trzecia premiera *Moralności pani Dulskiej* w sezonie. Cztery inne realizacje dogrywano.

15 V 1988
Premiera *Bez oręża* Zofii Kossak w adaptacji Stanisława Jastrzębskiego w Teatrze Polskim w Bielsku-Białej.

15 V 1988
Emilia Umińska reżyseruje *Od wiosny do lata* Pokrywki w Teatrze Lalki i Aktora „Kacperek” w Rzeszowie.

15 V 1988
Barbara Jankowska i Conrad Drzewiecki reżyserują sztukę *Mister Sex* Janczarskiego w scenografii Barbary Jankowskiej w Teatrze Polskim w Szczecinie (Scena Duża).

„Niestety, *Mister Sex* na scenie jest złowróżbnym świadectwem destrukcyjnej roli reformy w teatrze. Jakiś rodzaj publiczności chodzi nawet na to przedstawienia tłumnie i chętnie, ale pytanie: po co?“
Z. Wrzos, *Gdybym był wujkiem Janczarskiego*, „Głos Szczeciński” nr 239/1988.

22 V 1988
Premiera sztuki Małgorzaty Jokiel *Skrzydełka* w Opolskim Teatrze Lalki i Aktora im. Smolki.

28 V 1988
Bogusława Czosnowska reżyseruje *Porwanie Sabinek* Tuwima ze scenografią Joanny Barylińskiej w Teatrze im. Wandy Siemaszkowej w Rzeszowie (Scena Duża).

1 VI 1988
Zofia Rudnicka opracowuje choreografię do przedstawienia muzycznego *Czerwony Kapturek* z muzyką i librettem Jadwigi Szajny-Lewandowskiej i w scenografii Tatiany Kwiatkowskiej w Teatrze Wielkim w Warszawie.

1 VI 1988
Ewa Złotowska reżyseruje *Pożarcie królewny Bluetki* Wojtyszki, w scenografii Marii Irzyk, w Teatrze za Dalekim w Warszawie.

13 VI 1988
Irena Wollen reżyseruje *Genitrix* Mauriaca w Teatrze TV na podstawie scenariusza napisanego wspólnie z Zofią Śliwową i ze scenografią Agnieszki i Grzegorza Bilińskich.

„Adaptacja stała się nużącym zbiorem kolejnych obrazków, ilustrujących życie i małżeństwo zdominowanego przez egoistyczną matkę egoisty Ferdynanda. W takim zbiorze ilustracji Mauriakowski morał religijny staje się mechanicznie doczepiony […]. Podziwianie dwóch wspaniałych aktorek [Halina Gryglaszewska jako Felicja i Ryszarda Hanin jako Maria] dało wiele satysfakcji, choć nie stanowiło argumentu, który by usprawiedliwiał powstanie i wykonanie całego programu”.
Grzegorz Sinko, *Co mogą aktorzy w Teatrze Telewizji*, „Teatr” nr 8/1988.

21 VI 1988
Nagrody przewodniczącego ds. Radia i Telewizji otrzymują m.in. Adrianna Biedrzyńska, i Joanna Szczepkowska za wybitne kreacje aktorskie w filmach, widowiskach telewizyjnych i spektaklach Teatru TV; Izabella Cywińska za reżyserię sztuk w Teatrze TV.

25 VI 1988
Aleksandra Śląska reżyseruje prapremierę *Madame de Sade* Mishimy w Teatrze Ateneum im. Jaracza w Warszawie.
Jest to ostatnie przedstawienie Aleksandry Śląskiej – reżyserki, pedagożki warszawskiej PWST, aktorki teatralnej, filmowej, telewizyjnej i radiowej, która debiutowała na scenie Teatru im. Słowackiego w 1946 roku jako Rózia w sztuce Wandy Wasilewskiej *Bartosz Głowacki*. Od 1949 roku występowała w Warszawie, przy czym od 1956 roku, z niewielką przerwą, przez ponad trzydzieści w Teatrze Ateneum. Najczęściej grywała w repertuarze współczesnym, choć dobrze czuła się również w bardziej klasycznym dramacie rosyjskim i skandynawskim. Współpracowała m.in. z Wajdą, Kreczmarem, Swinarskim, Świderskim, Tobiaszem i Warmińskim. Pod koniec latach 70. zaczęła również reżyserować: w 1978 r. wystawiła i zagrała monodram Hacksa *Rozmowa w domu państwa Stein o nieobecnym panu von Goethe*. Laureatka licznych nagród I odznaczeń państwowych, w tym odznaczenia Zasłużony dla Kultury Narodowej (1989).
„Dla mojego pokolenia, które zaczęło świadome życie z początkiem lat 60., nazwisko Aleksandry Śląskiej na afiszu było informacją zmuszającą do kupienia biletu” – wspomina

Elżbieta Banewicz (*Wspomnienie: Aleksandra Śląska*, „Teatr" nr 1/1990). W latach 50. Aktorka zasłynęła rolami Niemek (m.in. Ruth w *Niemcach* Kruczkowskiego) i „ujawniła predyspozycje do grania kobiet twardych, okrutnych, amoralnych, poddanych działaniu niszczących instynktów, pełnych wewnętrznej determinacji […]. Role Niemek wyróżniły ją spośród innych aktorek jej pokolenia […]". Natomiast z początkiem lat 60. Śląska zaczęła grywać role kobiet „wrażliwych, znerwicowanych, o patologicznych odchyleniach psychiki, powikłanej osobowości, często emanujące niezdrowym erotyzmem", jak Blanche w *Tramwaju zwanym pożądaniem*, których jednak nie demonizowała, lecz starała się je tłumaczyć, pokazując motywy ich działań. W kolejnych latach Śląska wcielała się w role kobiet „władczych, wyniosłych, dobrze urodzonych", np. Elżbieta de Valois w *Don Carlosie* czy Królowa Bona w serial telewizyjnym Janusza Majewskiego. Baniewicz charakteryzując styl aktorski Śląskiej, pisze o „oszczędnym używaniu gestu i mimiki", „brawurowym sposobie posługiwania się głosem" oraz „wielką umiejętnością przekazywania emocji zmuszających widzów do skupienia uwagi".

„Każdy jako tako obeznany z teatrem wiem, że literatura dramatyczna aktorek nie rozpieszcza. Każdy dyrektor teatru marzy o sztuce z dużą ilością damskich ról, bo ileż razy można grać *Dom Bernardy Alba* Lorki czy *Dom kobiet* Nałkowskiej. Dyrektorowi Ateneum przyszedł z pomocą japoński autor Yukio Mishima, który napisał sztukę dla sześciu kobiet, przy czym wymaga ona tylko jednej dekoracji (na kryzys idealnie) oraz wspaniałych rokokowych kostiumów (wszystkie kobiety to lubią), jako że rzecz dzieje się we Francji końca osiemnastego wieku w salonie Madame de Montreuil, teściowej słynnego Markiza de Sade. […] Mała scena, gdzie widzowie siedzą ściśnieni kilka metrów od aktorek, obnaża defekty scenografii, banalność sytuacji i niezbyt przekonującą grę aktorską. Intymne rozmowy kobiet, mające odzwierciedlać ich dusze, wydają się z tej odległości przynajmniej, przekrzyczane, zbyt teatralne, momentami wręcz manieryczne. Trudno więc uwierzyć, iż na scenie rzeczywiście rozgrywa się dramat kobiet".
Elżbieta Baniewicz, *De Sade i kobiety*, „Teatr" nr 12/1988.

„Rzecz jest znakomicie pomyślana i koncertowo zagrana przez Aleksandrę Śląską (zarazem reżyserkę przedstawienia), Ewę Wiśniewską, Annę Gornostaj, Elżbietę Starostecką i nowy nabytek Ateneum, tegoroczną absolwentkę PWST, Agnieszkę Pilaszewską. W mniejszej roli towarzyszy im Wanda Majerówna. Żeński sekstet".
Lucjan Kydryński, „Kurier Warszawski" z 1 VIII 1988.

25 VI 1988
Henryka Komorowska reżyseruje *Oh, Bel-ami* Tomaszewskiego z librettem Krystyny Ślaskiej (wg powieści de Maupassanta) w scenografii Anny Zaporskiej w Teatrze Muzycznym w Poznaniu.

26 VI 1988
Prapremiera (i do dziś jedyna realizacja) sztuki Agnieszki Osieckiej *Dama z walizką* w Teatrze Dramatycznym w Elblągu (Duża Scena).

30 VI 1988
Krystyna Meissner reżyseruje *Operetkę* Gombrowicza w kierowanym przez siebie Teatrze im. Horzycy w Toruniu.

1 VII 1988
Wanda Laskowska reżyseruje sztukę *Indyk* Mrożka w Teatrze Kwadrat w Warszawie.

10 VII 1988
Maria Fołtyn reżyseruje operę *Łucja z Lammermooru* Donizettiego w scenografii Jadwigi Jarosiewicz i pod batutą Ewy Michnik w Operze i Operetce w Krakowie.

„Największą zaletę krakowskiego spektaklu upatrywałbym w braku słabych punktów: orkiestra, dyrygent, reżyseria, scenografia, soliści, chóry – żaden z tych elementów nie wypadł słabo. Pewnie najdłużej zapamięta się scenografię – bardzo nastrojową, gdyż dzięki iluzjonistycznemu charakterowi (nawiązującemu do malarstwa Friedricha) blejtramu, przedstawiającego melancholijno-fantazyjny pejzaż z centralnie usytuowanymi ruinami absydy kościelnej, scena nie wydawała się ciasna, a tocząca się na niej akcja – prozaiczna. […] Reżyserię spektaklu nazwałbym przezroczystą, trudno więc analizować jej intencję, wymowę, ogólne przesłanie […]. Nie czuło się jednak, na szczęście, że reżyser chciał się ostentacyjnie usunąć w cień i okazać pokorę wobec operowej konwencji – mamy bowiem do czynienia nie z neofitą, lecz z operowym wygą. Rezultat pracy był taki, że nie zauważyłem ani jednego niezręcznego wejścia czy zejścia ze sceny oraz – co ważniejsze – ani jednego gestu rażącego sztucznością. Poczynaniom na scenie towarzyszyło nie smętne zawodzenie słabych skrzypków […], lecz wyrazista rytmicznie i zniuansowana barwowo gra orkiestry pod kierownictwem Ewy Michnik. Ta obdarzona temperamentem Maksymiuka i Duczmal dyrygentka w odróżnieniu od tamtych nie stroni od opery. Chyba jej zasługą były dynamizm i wewnętrzne napięcie spektaklu. […] Rezygnując z sumarycznej oceny spektaklu – pozytywny werdykt w świetle opisanych zalet jest chyba oczywisty – chciałbym zwrócić uwagę na krakowską operę, która, do niedawna niczym się nie wyróżniając, teraz stała się sceną o może największych możliwościach”.
Jan Latus, *Krakowska opera w przededniu rozkwitu*, „Teatr” nr 2/1989.

17 VII 1988
Urszula Trawińska-Moroz reżyseruje *Straszny dwór* Moniuszki w Operze i Operetce w Szczecinie, gdzie jest dyrektorką naczelną i artystyczną.

Sezon 1988/1989

13 IX 1988
Premiera sztuki Hanny Januszewskiej *Biwak z przyśpiewkami* w reżyserii Zofii Miklińskiej w Teatrze Lalki „Tęcza” w Słupsku.

„Sztuka Januszewskiej to też już legenda. W końcu lat pięćdziesiątych była jedną z premier, które ukształtowały styl gdańskiej Miniatury, kierowanej wówczas przez Natalię Gołębską i Alego Bunscha. Z Miniatury wyszła Zofia Miklińska, […] która w swoich zainteresowania repertuarowych i folklorystycznych stara się nawiązywać do doświadczeń Gołębskiej i kontynuować je. *Biwak z przyśpiewkami* to składanka zainscenizowanych piosenek, z których kilka służy za pretekst do zbudowania oddzielnych obrazków scenicznych. […] Plan lalkowy przeplata się z planem aktorskim, iluzja huzarskich przygód i zalotów bywa rozbijana wejściem aktora żywego, czasem pomocnika postaci lalkowych, czasem ich rezonera. Aktorzy w zasadzie nie kryją technik animacji. […] Słupski *Biwak z przyśpiewkami* jest atrakcyjny i chaotyczny zarazem. Przyciąga swoim inscenizacyjnym bogactwem i każe zachować dystans, gdyż za ciasno wśród tych «harcerzy», by do nich dołączyć. Zresztą aktorzy jakby z wymuszoną uprzejmością chcą nas zaprosić. Są skrępowani i niepewni, czy

na biwaku jest doprawdy zabawnie. Schowani za lalkami dają upust swojej fantazji, odsłonięci – bywają nieporadni".
Marek Waszkiel, *W Teatrze Lalek: „Biwak z przyśpiewkami"*, „Teatr" nr 5/1989.

16 IX 1988
Lidia Korsakówna i Kazimierz Brusikiewicz reżyserują *Madame Sans-Gêne* Marianowicza i Minkiewicza (wg Sardou) w scenografii Barbary Ptak i choreografii Lidii Korsakówny w Teatrze Nowym im. Morcinka w Zabrzu.

21 IX 1988
Jitka Stokalska (reżyseria) i Łucja Kossakowska (scenografia) przygotowują wspólnie dwie premiery w Warszawskiej Operze Kameralnej, gdzie są stałymi pracownicami: *La serva padrona* Pergolesiego (21 IX 1988) i *Il barbiere di Siviglia* Rossiniego (10 III 1989).

28 IX 1988
Premiera *Lekcji polskiego* Anny Bojarskiej (debiut dramaturgiczny) w scenografii Krystyny Zachwatowicz w Teatrze Powszechnym w Warszawie. Joanna Szczepkowska otrzymuje Nagrodę Główną podczas XXVIII Festiwalu Polskich Sztuk Współczesnych (27 V – 3 VI 1989) we Wrocławiu oraz Nagrodę Prezydenta m. st. Warszawy (IX 1989) za rolę Emilii Zeltner. Dramat powstał w oparciu o esej Bojarskiej *Śmierć Kościuszki*, a za namową Tadeusza Łomnickiego i Andrzeja Wajdy. Na premierze sztuki, która odniosła wielki sukces, byli obecni niemal wszyscy reprezentujący wkrótce opozycję przy Okrągłym Stole.

„Sztuka Anny Bojarskiej nie jest sztuką akcji, lecz tylko dyskursem polityczno-obyczajowym, dialogiem starca i młodej dziewczyny; dowiadujemy się sporo o Kościuszce, lecz przede wszystkim (to przecież nie «lekcja historii», tylko «lekcja polskiego») dowiadujemy się sporo o Polakach. O nas".
Lucjan Kydryński, *Kurier Warszawski*, „Przekrój" nr 2265/1988.

28 IX 1988
Aleksandra Górska reżyseruje sztukę *Mąż i żona* Fredry w Teatrze Polskim w Bielsku-Białej.

29 IX 1988
Romana Bobrowska (wraz z Henrykiem Giżyckim) reżyseruje prapremierę sztuki *Dzień gniewu* Brandstaettera w Teatrze Ludowym w Nowej Hucie.

„[…] ogromnie dyskretna i wyciszona, bardzo przy tym sprawna i udana realizacja Teatru Ludowego na tekście utworu każe się skupić widzowi. Dwoje reżyserów starało się dochować wierności dramatowi, z pełną wyrazistością ukazując jego strukturę i problemy, jakie ta struktura ze sobą niesie. Dramat wystawiono po bożemu – w każdym z przyjętych tego znaczeń. Reżyserzy oparli spektakl na aktorstwie stonowanym, poetycko-rapsodycznym raczej niż realistycznym, komponując statyczne, w spokojnym rytmie przeplatające się sytuacje – zwłaszcza w scenach zbiorowych. […] Solidne nowohuckie przedstawienie wydobytej z zapomnienia sztuki, zajmującej poczesne chyba miejsce w skromnych zasobach tego typu dramaturgii – stawia pytanie o właściwy, w pełni nośny kształt współczesnej religijnej sztuki teatralnej".
Tomasz Kubikowski, *Moralitet szuka formy*, „Teatr" nr 4/1989.

2 X 1988
Premiera sztuki Anny Świrszczyńskiej *Dziewczynka z ryżowych pól* w scenografii Teresy Targońskiej w Teatrze Lalki i Aktora im. Andersena w Lublinie.

8 X 1988
Autorski monodram *Worek Judaszów* Joanny Morawskiej w jej własnej reżyserii w Teatrze im. Osterwy w Lublinie (Scena Reduta ’85).

8 X 1988
Premiera sztuki Urszuli Kozioł *Magiczne imię* w Poznańskim Teatrze Lalki i Aktora.

8 X 1988
Ewa Marcinkówna, dyrektorka artystyczna Teatru Lalek „Rabcio” w Rabce reżyseruje sztukę *Aisza, czyli baśń o koszu* Ośnicy w scenografii Elżbiety Oyrzanowskiej-Zielonackiej w Teatrze Lalki i Aktora „Kubuś” w Kielcach. Artystki przygotowują również wspólnie premierę *Psiej doli* Toeplitza w Teatrze Lalek „Rabcio” w Rabce (7 I 1989).

9 X 1988
Premiera *Powiedz, kto ty jesteś?* Krystyny Miłobędzkiej w Teatrze Lalek w Wałbrzychu.

15 X 1988
Anna Polony reżyseruje *Przed sklepem jubilera* Wojtyły w Starym Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie (Teatr Kameralny).

„Przedstawienie *Przed sklepem jubilera* nie robi w Krakowie większego wrażenia, nie ma atmosfery zdarzenia, podniosłości, jaka przez paru laty towarzyszyła przedstawieniom sztuk Wojtyły. […] Anna Polony postanowiła zrobić przedstawienie o zwykłym życiu zwykłych ludzi w jakiejś inteligenckiej rodzinie, próbujących mówić i myśleć o sensie i wartości własnego istnienia, o ideach promieniowania, wzajemnego zbliżania się ludzi ku sobie. […] Wszystko, co słyszymy ze sceny w tym przedstawieniu, brzmi trochę dziwacznie, sztucznie, patetycznie i nie wiadomo właściwie, co z tym zrobić”.
Lidia Wójcik, *Mały realizm*, „Teatr” nr 2/1989.

16 X 1988
Joanna Łupinowicz adaptuje wiersze Czukowskiego i reżyseruje sztukę *Doktor Ojboli* w Teatrze Lalek „Pinokio” w Łodzi. Spektakl dyplomowy reżyserki, grany w sezonie 100 razy przyciągnął 37 217 widzów.

17 X 1988
W kuluarach Sceny Kameralnej Teatru Polskiego w Warszawie otwarto wystawę projektów scenograficznych Jadwigi Marii Jarosiewicz.

20 X 1988
Premiera sztuki Gabrieli Zapolskiej *Skiz* w scenografii Elżbiety Iwony Dietrych w Teatrze im. Mickiewicza w Częstochowie (Scena Kameralna).

20 X 1988
Krystyna Skuszanka reżyseruję sztukę *Maskarada* Holberga w scenografii Katarzyny Kępińskiej i choreografii Barbary Fijewskiej w Teatrze Narodowym w Warszawie (scena Teatr Mały). Skuszanka odpowiada też za tłumaczenie i opracowanie tekstu.

„Taka komedia jak *Maskarada* wymaga większej inscenizacyjnej oryginalności, idącej dalej niż wprowadzenie na scenę autentycznych muzyków czy wpuszczenie żywego psa mającego swym jazgotliwym szczekaniem potęgować pełne rozkosznego rozbawienia finałowe «kochajmy się». Może należałoby złamać tu i ówdzie konwencję, poturbować monotonną stylistykę tej skądinąd sympatycznej, ale nazbyt łagodnie toczącej się historyjki. Może szczypta pastiszu dodałaby jej lekkości, wdzięku i uroku? Wtedy nawet pies nie musiałby być prawdziwy".
Magdalena Szuster, *„Maskarada" w Teatrze Małym*, „Teatr" nr 1/1989.

29 X 1988
Alina Obidniak reżyseruje *Promethidiona* Norwida w Teatrze im. Norwida w Jeleniej Górze (Scena Studyjna).

3 XI 1988
Irena Dragan reżyseruje *Królewnę Kukułeczkę* Romanovsky'ego z tekstami piosenek Liliany Barańskiej w Teatrze Lalki i Aktora „Kubuś" w Kielcach. Spektakl grany w sezonie 108 razy dla 30 887 widzów.

5 XI 1988
Freda Leniewicz reżyseruje *Jak w bajce* Krzemińskiego w Teatrze Satyry „Maszkaron" w Krakowie (Scena Studio).

5 XI 1988
Anna Proszkowska reżyseruje we własnej adaptacji *Kubusia Puchatka* Milne'a w Opolskim Teatrze Lalki i Aktora im. Smolki.

6 XI 1988
Premiera sztuki Gabrieli Zapolskiej *Moralność pani Dulskiej* w reżyserii Marii Kaniewskiej i scenografii Jolanty Bojanowskiej-Kunkel w Tarnowskim Teatrze im. Solskiego (Scena Duża). Ostatnia z licznych inscenizacji *Moralności pani Dulskiej* w dorobku Kaniewskiej, reżyserki często sięgającej po klasykę dramaturgii polskiej i europejskiej. Po raz pierwszy sztukę tę Kaniewska wystawiła w Teatrze Dramatycznym w Wałbrzychu w 1977 r.

11 XI 1988
Ostatnia rola Ewy Lassek. Aktorka występuje jako Księżna Himalaj w *Operetce* Gombrowicza w scenografii Barbary Hanickiej w Starym Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie – na scenie, z którą związana była przez niemal trzydzieści lat.
Debiutowała w 9 XI 1950 roku w Teatrze Śląskim w Katowicach rolą Heleny w *Obcym cieniu* Simonowa. Natomiast jej pierwszą rolą w Starym Teatrze była Zina we *Śnie* wg Dostojewskiego w reżyserii Lidii Zamkow (27 III 1963). W Starym Teatrze stworzyła wiele wybitnych kreacji we współpracy ze Swinarskim, Jarockim i Lupą. Od 1971 roku wykładała w krakowskiej PWST.

Wspomnienie Józefa Opalskiego: „Zanikała i zatapiała się w przeżyciach, czasem była całkowicie pod nimi – owładnięta nimi lub obezwładniona. Mało było aktorów, którzy by do tego stopnia ujawniali potęgę i niebezpieczny grunt przeżycia… […] Gdy pojawiał się niepokój – to i o nią był wtedy niepokój. Przypływał jak chmura i porywał ją w coś, czego nie znała. […] Zawsze mogło się stać, że nieobliczalnie skręcała w jakąś boczną uliczkę, ignorując wszelkie ustalenia… Bo tam znalazła w tym dniu, tego wieczoru, swoje centrum

[…] i tam szła, bo tam musiała – bo gdzie indziej nie mogła pójść – bo nigdy na scenie nie miała wyboru – jeśli była we władaniu «tej wyższej». […] Była aktorką monologu! Można by powiedzieć monologu wewnętrznego. […] Szeptała coś, mamrotała lub mówiła na głos nieoczekiwane teksty – w dziwnych, nieraz szokująco odkrywczych skojarzeniach z tekstem «kanonicznym». […] było coś fascynującego – patrzeć, jak Ewa, zupełnie nieprzenikniona – stoi naprzeciw swego partnera i milczy. Nigdy, nigdy nie pokazywała, że słucha. Ale jednocześnie jakby zawsze słuchała – nawet gdy nikt nic nie mówił. W jej twarzy było coś nasłuchującego…"
O Ewie Lassek, rozmawiają Krystian Lupa i Józef Opalski, „Teatr" nr 3/1991.

12 XI 1988
Romana Próchnicka reżyseruje *Czarującego łajdaka* Chesnota w Teatrze im. Słowackiego w Krakowie.

13 XI 1988
Premiera *Leć głosie po rosie* Natalii Gołębskiej w Białostockim Teatrze Lalek (Scena dla dzieci).

14 XI 1988
Tamten Gabrieli Zapolskiej w Teatrze TV. Pierwsza i jedyna powojenna premiera tej sztuki.

15 XI 1988
Teresa Działak reżyseruje we własnej scenografii przedstawienie *Stara kobieta wysiaduje* Różewicza w Teatrze im. Horzycy w Toruniu.

„Jak wspomniałam kawiarnia nie stanowi zamkniętej przestrzeni. Za przejściem na peron znajdują się zupełnie nie wykorzystane miejsca, stanowiące całkowicie zbędny element zabudowy sceny. Przedstawieniu Teresy Działak brakuje ostrego, wyrazistego podziału przestrzeni (zamknięcie dworcowej poczekalni – otwarcie śmietniska), zrealizowanego bez zakłóceń, z pełną konsekwencją. Myślę, że właśnie owa niekonsekwencja pomniejszyła uniwersalizującą wymowę tekstu. Otwarcie dworcowej poczekalni podważa jej metaforyczny sens […]. Stawiając na mimetyczny realizm, odebrano scenicznemu dzianiu się metaforyczne odniesienia. Sztuka stała się bardziej opowieścią o ekologicznej i nuklearnej zagładzie w wydaniu publicystycznym niż przypowieścią na temat historii i kultury".
Hanna Klimkiewicz, *„Stara kobieta wysiaduje" w Toruniu*, „Teatr" nr 2/1989.

22 XI 1988
Premiera sztuki Doroty Gellner *Diabliki, figliki* w reżyserii Moniki Snarskiej-Kęckiej i scenografii Urszuli Kubicz w kierowanym przez Snarską-Kęcką Teatrze Lalek „Guliwer" w Warszawie.

24 XI 1988
Barbara Fijewska reżyseruje *Pastorałkę* Schillera w Teatrze Narodowym w Warszawie (Scena na Woli). Fijewska przygotowuje również choreografię do przedstawienia.
To kolejne spotkanie Fijewskiej z twórczością Leona Schillera, z którym przez lata współpracowała jako aktorka i choreografka. Fijewska rozpoczęła swoją przygodę z teatrem jako wykształcona pod okiem Tacjanny Wysokiej tancerka (nazywano ją Cesią Fijewską), a debiutowała rolą Pacholęcia w *Śnie nocy letniej* w reżyserii Schillera na scenie Teatru Polskiego w Warszawie w 1934 r. Jak pisze, wspominając zmarłą artystkę, Witold Sadowy („Gazeta Wyborcza – Białystok" nr 101/2005): „Basia Fijewska to kawał historii polskiego

teatru. Latami związana z wielkim Leonem Schillerem i Jego najbliższym otoczeniem. To Ona zajmowała się stroną choreograficzną wszystkich głośnych realizacji Mistrza, a wśród nich *Kramu z piosenkami*, który przez lata nie schodził ze scen całej Polski. To Ona po Jego śmierci z ogromnym pietyzmem zrekonstruowała to przedstawienie, odnosząc sukcesy i przypominając Mistrza".
Po raz pierwszy Fijewska opracowuje choreografię do *Kramu z piosenkami* u boku Schillera w Teatrze Ludowym im. Bogusławskiego w Lingen w 1945 r., a debiutuje w roli reżyserki tego utworu w 1957 roku w Teatrze Nowym w Łodzi (prem. 2 VI).
Pastorałkę Fijewska wystawia najpierw w Teatrze im. Osterwy w Lublinie (6 I 1980) i wraca do niej w kolejnych latach: w Teatrze Polskim ZASP w Londynie (15 I 1988), w Teatrze Powszechnym im. Kochanowskiego w Radomiu (15 XII 1990) i w Teatrze Nowym w Łodzi (6 XII 1992). Wcześniej opracowuje choreografię do przedstawienia Stanisławy Perzanowskiej w Teatrze Współczesnym w Warszawie (25 XII 1957) i Józefa Maślińskiego w Teatrze im. Bogusławskiego w Kaliszu (18 XII 1964).

27 XI 1988
Małgorzata Kamińska reżyseruje sztukę *Tymoteusz Rymcimci* Wilkowskiego w Opolskim Teatrze Lalki i Aktora im. Smolki.

XI–XII 1988
Sztuka Idy Fink *Stół. Rzecz na cztery głosy i basso ostinato* ukazuje się w „Dialogu". Praremiera sztuki odbędzie się dopiero 20 V 1992 w Teatrze Telewizji.

3 XII 1988
Bogusława Czosnowska reżyseruje *Potajemne małżeństwo* Cimarosy w scenografii Barbary Jankowskiej w Operze w Bydgoszczy.

13 XII 1988
Sztuka Catherine Hayes *Utarczki* w Teatrze Powszechnym w Warszawie.

17 XII 1988
Ewa Gilewska reżyseruje sztukę *Mistrz Piotr Pathelin* w Teatrze im. Kochanowskiego w Opolu (Scena Duża).
Założenia inscenizacyjne Gilewska przedstawiła w jednym z wywiadów:

„Posłużyłam się konwencją teatru w teatrze. Przedstawienie odgrywa podczas hucznie obchodzonego «świata błaznów» jarmarczna trupa komediantów. Publiczność jest ulokowana, celem jej możliwie najbliższego kontaktu z aktorami, na scenie. Stwarza to warunki odbioru spektaklu sprzyjające wciągnięciu widza w zabawę. Muzyką wykonuje na żywo kapela, do której pozyskaliśmy jednego zawodowego instrumentalistę, grającego na oboju i rożku angielskim. Towarzyszący mu aktorzy grają na prostych instrumentach – dzwonkach, bębnie, flecie, lutni".
Humor stary, ale jary, rozmawiała Romana Konieczna, „Trybuna Opolska" nr 293/1988.

„Spektakl warto obejrzeć, bo nie wiadomo, kiedy ujrzymy następne widowisko teatralne zrobione z takim rozmachem" – pisała po premierze Agnieszka Malik, chwaląc niekonwencjonalną organizację widowni i grę aktorską (*Mistrz Pathelin*, „Trybuna Opolska" nr 3, 1989).

18 XII 1988
Premiera sztuki Marty Tomaszewskiej *Omijajcie wyspę Hula* w Teatrze im. Bogusławskiego w Kaliszu (Duża Scena).

26 XII 1988
Olga Lipińska reżyseruje *Żabusię* Gabrieli Zapolskiej w Teatrze TV z Joanną Żółkowską w roli tytułowej.

29 XII 1988
Małgorzata Kamińska-Sobczyk reżyseruje *Po kolędzie* wg Cierniaka i Kolberga w adaptacji Zofii Miklińskiej w Teatrze Lalki „Tęcza" w Słupsku. Pierwsza premiera Kamińskiej-Sobczyk w słupskim teatrze, z którym artystka zwiąże swoje życie zawodowe – początkowo również jako aktorka. Od 1991 roku Kamińska-Sobczyk pełniła (do 2015) funkcję dyrektorki Teatru „Tęcza".

31 XII 1988
Premiera sztuki Agnieszki Osieckiej *Łotrzyce* w reżyserii Barbary Katarzyny Radeckiej i w scenografii Weroniki Naszarkowskiej w Tarnowskim Teatrze im. Solskiego (Scena Mała).

31 XII 1988
Urszula Trawińska-Moroz reżyseruje *Błękitną maskę* Raymonda w scenografii Małgorzaty Treutler w Operetce w Warszawie.

XII 1988
Bożena Winnicka otrzymuje nagrodę im. Edwarda Csató za 1988 rok za publicystykę teatralną.

8 I 1989
Barbara Wałkówna-Zbiróg reżyseruje *Betlejem polskie* Rydla w scenografii Barbary Jankowskiej w Tarnowskim Teatrze im. Solskiego (Scena Duża), gdzie pełni funkcję kierownika artystycznego.

14 I 1989
Wanda Laskowska reżyseruje *Miłosierdzie płatne z góry* Zanussiego i Żebrowskiego w scenografii Małgorzaty Treutler w Teatrze im. Bogusławskiego w Kaliszu (Mała Scena).

14 I 1989
Ewa Wycichowska po raz drugi reżyseruje autorski spektakl *Faust goes rock*, ponownie w scenografii Ewy Bloom-Kwiatkowskiej. Wycichowska odpowiada za inscenizację, choreografię i libretto przedstawienia (na podstawie tekstu Rosenthala), występuje jako Mefista. W 1991 roku otrzymuje za *Faust goes rock* Buławę Hetmańską podczas XVI Zamojskiego Lata Teatralnego. Przedstawienie Polskiego Teatru Tańca krąży po Polsce: spotyka się ze świetnym przyjęciem m.in. w Krakowie i Radomiu:

„Radomska publiczność długo nie pozwalała poznańskim tancerzom na zejście ze sceny. Owacje na stojąco i wspaniała scena zbiorowa wykonana na bis zakończyła niezwykły dwugodzinny spektakl".
Ireneusz Domański, *Koniec tygodnia*, „Gazeta Lokalna" – dodatek do „Gazety Wyborczej" nr 290/1992.

21 I 1989
Polska prapremiera sztuki Pam Gems *Piaf* w scenografii Elżbiety Garwackiej w Teatrze Muzycznym w Gdyni z Ireną Pająkówną w tytułowej roli.

29 I 1989
Emilia Umińska reżyseruje sztukę Marii Siedmiograj *Taka sobie bajka o koronie króla Kołka* w Teatrze Lalki i Aktora „Kacperek" w Rzeszowie.

I 1989
„Dialog" (nr 1) publikuje *Zgagę* Urszuli Kozioł.

1 II 1989
Halina Machulska reżyseruje *Sędziów* Wyspiańskiego w scenografii Doroty Morawetz w Teatrze Ochoty w Warszawie.

„Zachowując w przedstawieniu plan realistyczny tragedii, bez drastycznej ostrości czy naturalizmu, rozegrała Halina Machulska swój jednodekroacyjny spektakl we wnętrzu nie przeciążonym szczegółami, rekwizytami bez cesarsko-galicyjskich emblematów, a tylko z szabasowymi światełkami za zieloną szybą […] i maleńkim wizerunkiem świętego, katolickiego zapewne […]. W Teatrze Ochoty powstał spektakl o problemie sumienia i potrzebie wiary".
Anna Sobańska, *„Sędziowie"*, „Teatr" nr 7/1989.

3 II 1989
Krystyna Sznerr reżyseruje *Zaproszenie do zamku* Anouilha ze scenografią Aliny Afansjew w Teatrze TV.

4 II 1989
Stefania Domańska reżyseruje *Królewnę Śnieżkę* Rakowieckiego i Wittlina (wg braci Grimm) w Teatrze im. Jaracza w Olsztynie.

4 II 1989
Halina Gryglaszewska reżyseruje *Bigos hultajski, czyli szkołę trzpiotów* Drozdowskiego w Teatrze Współczesnym im. Wiercińskiego we Wrocławiu (Scena Duża).

10 II 1989
Prapremiera sztuki Marii Nurowskiej *Małżeństwo Marii Kowalskiej* w Teatrze Polskim w Poznaniu. W roli Marii Kowalskiej – Jadwiga Jankowska-Cieślak. Dramat, opublikowany przez „Dialog" w marcu 1987, wystawia również Teatr Współczesny im. Wiercińskiego we Wrocławiu (28 IV 1989), a następnie Teatr Telewizji (25 IX 1989, również z Jankowską-Cieślak w tytułowej roli).

„[…] sztuka Nurowskiej należy do dramaturgii «gorącej», mocno zaangażowanej w otaczającą nas rzeczywistość, dramaturgii dotykającej spraw trudnych i bolesnych. […] Opowiadając o życiowych perypetiach swej bohaterki – od wczesnej młodości aż po wiek dojrzały – Nurowska nie ustrzegła się schematyzmu i powierzchowności. Po prostu: w wąskich ramach dwuaktowej sztuki starała się zmieścić zbyt dużo, pokazać wszystko: i stalinizm, i Marzec, i Grudzień. […] Autorka *Kontredansu*, świetnie radząca sobie w swych powieściach z konstruowaniem psychologicznego wizerunku postaci, w dramacie, gdzie bohatera określa się przede wszystkim poprzez działanie, okazała się bezradna. […]

Małżeństwo Marii Kowalskiej rozminęło się ze swym czasem. Gdyby sztukę zagrano dwa lata temu, byłaby szansa na niezły, ważki spektakl".
Andrzej Multanowski, *Maria Kowalska wyszła za mąż*, „Teatr" nr 5/1989.

11 II 1989
Irena Wollen reżyseruje *Pułapkę na myszy* Agathy Christie w Teatrze „Bagatela" im. Boya-Żeleńskiego. Pierwszą w sezonie premierę *Pułapki na myszy* przygotowuje Teatr Powszechny w Łodzi (22 I 1989). Kolejne premiery tego tekstu wystawia Bogusława Czosnowska, która reżyseruje *Pułapkę na myszy* w gdańskim Teatrze Wybrzeże (1 IV 1989) i w Teatrze im. Wandy Siemaszkowej w Rzeszowie (10 VI 1989).
Pułapką na myszy Irena Wollen kończy swoją karierę teatralną, którą rozpoczęła w 1957 roku, współzakładając studencki Teatr 38 w Krakowie. Początkowo Wollen była przede wszystkim aktorką, ale szybko zaczęła uczestniczyć w reżyserii przedstawień. W latach 60. na krótko związała się z krakowskim Teatrem Rapsodycznym jako aktorka, by wkrótce całkowicie poświęcić się reżyserii: teatralnej, filmowej i telewizyjnej.

12 II 1989
Premiera sztuki Marii Kownackiej *O Kasi, co gąski zgubiła* w scenografii Leokadii Serafinowicz w Poznańskim Teatrze Lalki i Aktora.

15 II 1989
Aleksandra Sell-Walter opracowuje scenografię, a Marta Mirocka – choreografię do przedstawienia *Pani prezesowa* z muzyką Franciszki Leszczyńskiej na Scenie Operetkowej w Operze i Operetce w Krakowie.

17 II 1989
Barbara Sass reżyseruje *Grzechotkę* (*Queen Mary*) Dyera w Teatrze TV. Realizacja TV: Bożena Pijanowska.

18 II 1989
Wystawa projektów kostiumów Barbary Ptak *Świat teatru i filmu* w foyer Teatru im. Mickiewicza w Częstochowie.

19 II 1989
Anna Matysiak reżyseruje *Poezję przed sądem* Brodskiego, według scenariusza Małgorzaty Dzieduszyckiej, w Ośrodku Teatru Otwartego „Kalambur" we Wrocławiu.

23 II 1989
Premiera sztuki Hanny Krall *Po bajce* w Teatrze Lalek „Pinokio" w Łodzi.

24 II 1989
Zofia Kalińska reżyseruje *Pokojówki* Geneta, w scenografii Zofii de Ines-Lewczuk w Teatrze Polskim we Wrocławiu (Scena Kameralna). W roli Pani Kalińska obsadza aktora płci męskiej. W 1985 roku Kalińska inaugurowała *Pokojówkami* działalność krakowskiego, kobiecego Teatru Akne, którego jest założycielką i reżyserką.

24 II 1989
Izabella Cywińska reżyseruje *Pensjonat Paryż* Rudnickiego w Teatrze TV z Krystyną Feldman i Sławą Kwaśniewską. Telewizyjna adaptacja przedstawienia przygotowanego przez Cywińską w poprzednim sezonie w Teatrze Nowym w Poznaniu p.t. *Narzeczony Beaty*.

26 II 1989
Premiera sztuki Marii Kownackiej *Cztery mile za piec* na Scenie Lalkowej Lubuskiego Teatru im. Kruczkowskiego w Zielonej Górze (Duża Scena).

2 III 1989
Krystyna Skuszanka reżyseruje *Burzę* Szekspira w scenografii Grażyny Żubrowskiej w Teatrze Narodowym w Warszawie (scena Teatr Mały).

11 III 1989
Premiera sztuki Marii Kossakowskiej i Janusza Galewicza *Latająca Wyspa* w scenografii Gizeli Karłowskiej w Teatrze Lalki „Tęcza" w Słupsku. Premierze towarzyszy wystawa kwiatów i wystawa ptaków.

„Akcja rozgrywa się w Japonii. […] Przedstawia rzeczywistość, w której może znaleźć się ludzkość, jeżeli nie podejmie szybko działań zmierzających do powstrzymania degradacji środowiska naturalnego. […] To pouczające, zmuszające do głębokiej refleksji przedstawienie, choć adresowane do najmłodszej widowni, powinni obejrzeć przede wszystkim dorośli. […] *Latającą wyspę* może więc wciągnąć PTL „Tęcza" do rejestru udanych premier".
Mirosław Krom, „Głos Pomorza" nr 66/1989.

17 III 1989
Izabella Cywińska inscenizuje i reżyseruje *Tartuffe'a* Moliera w kierowanym przez siebie Teatrze Nowym w Poznaniu (Scena Duża) na własny jubileusz 25-lecia pracy artystycznej. W roli pani Pernelle – Sława Kwaśniewska, Elmiry – Danuta Stenka, Doryny – Dorota Lulka. Cywińska (I nagroda za reżyserię), Lulka i Stenka uhonorowane podczas XIV Opolskich Konfrontacji Teatralnych (1–9 IV 1989). Stenka otrzymuje też nagrodę główną na XXIX Kaliskich Spotkaniach Teatralnych (2–11 V 1989), a Maria Rybarczyk – aktorską (za rolę Marianny).

„[…] czas jest u Cywińskiej zatarty, jakby zastąpiony przez syntetyczną metaforę sugerującą coś w rodzaju istoty mieszczaństwa. Tak wypreparowany czas w połączeniu z hermetyczną przestrzenią stwarza jakieś swoiste laboratorium teatralne, gdzie konstruuje się na oczach widzów model sytuacji, nie troszcząc się zanadto o realia, prawdopodobieństwo, a już zwłaszcza – o tradycję wystawiania Moliera. […] Cywińskiej chodzi o pokazanie, jak łatwo jest wpędzić jakąś społeczność w autorytarne związki, gdy w grę wchodzą miłość, nienawiść i zdrada. Ponieważ psychologia nie ma w tym wypadku nic do rzeczy, wypada sądzić, że *Świętoszek* Cywińskiej metaforycznie opowiada o namiętnościach ideologicznych i politycznych. W tym sensie jest to bardzo polski *Świętoszek*, polski, a może nawet trochę poznański".
Janusz Majcherek, *Co jest za tym oknem?*, „Teatr" nr 6/1989.

20 III 1989
Premiera sztuki Danuty Śliwy i Jacka Zielińskiego *Ostatnie lato albo pierwsza pieczęć* w Teatrze TV.

21 III 1989
Lena Szurmiej reżyseruje *Niebo zawiedzionych* Brechta na podstawie własnego scenariusza, w scenografii i choreografii Heleny Dynerman w Teatrze Ateneum im. Jaracza w Warszawie (Scena na Dole). Powrót przedstawienia z 1982 roku, w pełnej wersji i w nowej obsadzie.

27 III 1989
Anna Minkiewicz reżyseruje sztukę *Polka prosto z kraju* Balińskiego w Teatrze TV. Minkiewicz odpowiada też za realizację TV.

31 III 1989
Premiera adaptacji powieści Hanny Krall *Sublokatorka* w scenografii Barbary Zawady w Teatrze Śląskim im. Wyspiańskiego w Katowicach.

1 IV 1989
Bogusława Czosnowska reżyseruje z wielkim powodzeniem *Pułapkę na myszy* Agathy Christie w Teatrze Wybrzeże w Gdańsku (Scena Kameralna w Sopocie).

„*Pułapka na myszy* w reżyserii Bogusławy Czosnowskiej trzyma widza w napięciu, a jednocześnie, jakby mimochodem rysuje różne typy Anglików w atmosferze pobłażliwości (mimo szokujących wydarzeń) i z poczuciem humoru. […] Bogusława Czosnowska dysponuje niezłym zespołem, ale co ważne – czuje się jej dobry, reżyserski kontakt, z aktorami. Jest rozumiana, co wychodzi na dobre i sztuce, i artystom”.
Hanna Szczawińska, *Agata Christie wiecznie młoda*, „Słowo Powszechne” nr 199/1989.

„Znakomita aktorka i doświadczona reżyserka – a przy tym osoba o znakomitym poczuciu humoru – wyszła obronną ręką z tej pułapki. […] sopockiej *Pułapce na myszy* wróżę powodzenie – o czym świadczyły i owacje na premierze“.
Ewa Moskalówna, „Głos Wybrzeża” nr 77/1989.

1 IV 1989
Spektakl dyplomowy Anny Kulesy (późn. Anny Augustynowicz) *Życie wewnętrzne* Koterskiego w Teatrze im. Bogusławskiego w Kaliszu. Tekst zaproponował Augustynowicz na debiut ówczesny dyrektor teatru. Twórcy i wykonawcy przedstawienia otrzymują wyróżnienie zbiorowe podczas XXIX Kaliskich Spotkań Teatralnych. Augustynowicz mówi po latach o swoim debiucie:

„Przedstawienie powstało w oparciu o rytm języka, w poszukiwaniu sytuacji, które nie aspirowały do bycia prawdziwymi, lecz prawdopodobnymi. Odrzucały dekoracyjność, proponowały aktorowi swoisty tor «przeszkód» w grze, w której właśnie aktor staje się istotą porządku świata. Kondycja monologu powstająca wskutek braku dialogu budowała napięcie dramatyczne w «pocieraniu się monologu o monolog»“.
Anna Augustynowicz w rozmowie z Bartłomiejem Miernikiem, *Językowe partytury Koterskiego*, „Teatr” nr IV/2012.

„Jako widzowie konstatujemy ze zdumieniem, że ów absurdalny, bełkotliwy i często niegramatyczny język, którym posługują się obie postaci to zapis naszych byle jakich, niechlujnych rozmów domowych. Konstatujemy też, że rozpadowi więzi i porozumienia towarzyszy rozpad naszego języka, naszej mowy”.
Błażej Kusztelski, *Nasza mała wegetacja*, „Gazeta Poznańska” nr 111/1989.

„Anna Kulesa (warsztat reżyserski) zrezygnowała w dosłowności opowiadania siedmiu dni z życia małżeńskiego. Miast realizmu i psychologizmu wybrała drogę metafory i groteski. […] Realizatorom kaliskiego *Życia wewnętrznego* udało się stworzyć bardzo kameralne, przejrzyste, a zarazem poruszające przedstawienie”.
Stefan Drajewski, *Portret rodzinny w M2*, „Słowo Powszechne” nr 26/1989.

2 IV 1989
Ewa Gilewska reżyseruje *Balladę o Kasi i drzewie* Maleszki w scenografii Joanny Braun w Teatrze Lalki i Aktora „Kubuś” w Kielcach.

2 IV 1989
Freda Leniewicz reżyseruje *Hej na smoka* Jaremy i Wolskiego, w kierowanym przez siebie Teatrze Lalki i Maski „Groteska” w Krakowie (Scena Duża).

9 IV 1989
Krystyna Meissner reżyseruje *Pchłę* Zamiatina w scenografii Aleksandry Semenowicz w Teatrze im. Horzycy w Toruniu. Przedstawienie grane jest w forcie. Spektakl doceniono podczas XXXI Festiwalu Teatrów Polski Północnej (21–27 V 1989) w Toruniu: Nagroda Główna i Nagroda Zespołowa Wojewody Toruńskiego dla Teatru im. Horzycy, I nagroda za reżyserię dla Meissner, nagroda za scenografię dla Semenowicz oraz nagrody aktorskie.

13 IV 1989
Katarzyna Deszcz reżyseruje monodram *Annie Wobbler* Weskera w scenografii Anny Sekuły z Anną Sokołowską w Teatrze im. Słowackiego w Krakowie (scena Teatr Miniatura). Sokołowska nagrodzona podczas XXIV Ogólnopolskiego Festiwalu Teatrów Jednego Aktora w Toruniu (12–14 V 1990). Debiut Deszcz w teatrze repertuarowym: do tej pory Deszcz reżyserowała głównie w ramach Teatru Mandala, założonego w 1982 roku wspólnie z mężem, Andrzejem Sadowskim.

16 IV 1989
Premiera sztuki Joanny Gorczyckiej *Roland Szalony* w scenografii Alicji Kuryło w Śląskim Teatrze Lalki i Aktora „Ateneum” w Katowicach.

23 IV 1989
Janina Keszkowska reżyseruje *Lalkarza* Stevensa na Scenie Lalkowej Lubuskiego Teatru im Kruczkowskiego w Zielonej Górze (Scena Kameralna).

23 IV 1989
Ewa Gilewska reżyseruje *Pożarcie królewny Bluetki* Wojtyszki, w scenografii Elżbiety Oyrzanowskiej, w Teatrze im. Jaracza w Łodzi.

29 IV 1989
Premiera sztuki Ewy Szelburg-Zarembiny *Za siedmioma górami* w reżyserii Zofii Miklińskiej w Teatrze Lalki „Tęcza” w Słupsku.

5 V 1989
Halina Machulska reżyseruje *Eksperyment Magdalena* Maleszki w scenografii Iwony Wesoły w Teatrze Ochoty w Warszawie.

5 V 1989
Barbara Sałacka reżyseruje *Dzwony* Mamlina w Teatrze TV ze scenografią Krystyny i Jerzego Masłowskich. Sałacka odpowiada też za realizację TV.

13 V 1989
Romana Próchnicka reżyseruje *Largactil* Choromańskiego w Teatrze Dramatycznym w Gdyni.

26 V 1989
Premiera sztuki Hanny Januszewskiej *Tygrysek Pietrek* w inscenizacji i reżyserii Moniki Snarskiej-Kęckiej ze scenografią Urszuli Kubicz w Teatrze Lalek „Guliwer" w Warszawie.

3 VI 1989
Wystawa *Pamiętnik w przestrzeni pisany* poświęcona Zofii Niwińskiej w Muzeum Starego Teatru w Krakowie.

4 VI 1989
Ewa Kołogórska reżyseruje *Krzesiwo* Hanny Januszewskiej wg Andersena w Teatrze Polskim w Szczecinie (Scena Duża).

10 VI 1989
Olga Lipińska reżyseruje *Zamek w Szwecji* Françoise Sagan w Teatrze Komedia w Warszawie.

17 VI 1989
Premiera sztuki Gabrieli Zapolskiej *Moralność pani Dulskiej* w scenografii Anny Sekuły w Teatrze Ludowym w Nowej Hucie.

18 VI 1989
Ewa Markowska jest autorką adaptacji i reżyseruje spektakl *Brudne czyny* według opowiadań *Brudne* czyny, *Drugie zabicie psa*, *Nawrócony w Jaffie* i *Opowiem ci o Ester* Hłaski, ze scenografią Marii Serafinowicz-Molskiej, w Teatrze Polskim we Wrocławiu.

18 VI 1989
Joanna Dobrzańska reżyseruje własny tekst *Pan Termometr*, jest też autorką scenografii i opracowania muzycznego, we wrocławskim Teatrze Współczesnym im. Wiercińskiego.

VII 1989
„Dialog" (nr 7) publikuje *Sceny z życia bohaterów* Jolanty Wasilewskiej. Tekst do tej pory nie został wystawiony.

Sezon 1989/1990

Moralność pani Dulskiej Gabrieli Zapolskiej w repertuarze pięciu teatrów.

2 IX 1989
Joanna Sienkiewicz reżyseruje *Tip-top* Markowskiego w Teatrze Dramatycznym im. Szaniawskiego w Płocku.

5 IX 1989
Luba Zarembińska reżyseruje sztukę *Tymoteusz wśród ptaków* Wilkowskiego w scenografii Alicji Chodynieckiej-Kuberskiej w Olsztyńskim Teatrze Lalek. Przedstawienie obsypano nagrodami podczas XIV Ogólnopolskiego Festiwalu Teatru Lalek w Opolu (16–21 X 1989): I nagroda za reżyserię, II nagroda za scenografię, nagrody aktorskie.
Przedstawienie przygotowano na inaugurację nowego sezonu w OTL, nad którym kierownictwo artystyczne objęła Alicja Chodyniecka-Kuberska, absolwentka Wydziału Reżyserii Teatru Lalek białostockiej PWST. *Tymoteusz* jest pierwszą samodzielną pracą reżyserską Luby Zarembińskiej.

„Osobliwością olsztyńskiej premiery jest próba połączenia w jednym widowisku dwóch typów przedstawień: inscenizacji i zabawy. Zabawę w teatr widać w sposobie powoływania postaci scenicznych, w dystansie aktorów wobec lalek, w przekształcaniu poszczególnych scen w minietiudy (lalkarskie czy estradowe), w wielorakich funkcjach aktorów, wreszcie w ustawicznym łamaniu określonego tekstem literackim świata rzeczywistości scenicznej. Z drugiej jednak strony widoczne są cechy przedstawienia-inscenizacji: rozbudowana przestrzennie plastyka z wyraźnie określonymi miejscami akcji, rygorystyczny rozdział ról pomiędzy aktorów, zdecydowane oddzielenie działań scenicznych od reakcji widowni, która występuje w roli biernego obserwatora zdarzeń. […] czy połącznie teatru-inscenizacji i teatru-zabawy może być propozycją poszukiwania nowego lalkarskiego stylu? Praktyka pokaże, tymczasem warto odnotować teatr, który rozstał się z rutynową produkcją”.
Marek Waszkiel, „Teatr” nr 11–12/1989.

12 IX 1989
Izabella Cywińska obejmuje urząd ministra kultury i sztuki w rządzie Tadeusza Mazowieckiego. Będzie pełniła tę funkcję do stycznia 1991 roku (zastąpi ją Marek Rostworowski).

23 IX 1989
Lucyna Tychowa reżyseruje *Norę* Ibsena w scenografii Małgorzaty Treutler w Teatrze im. Jaracza w Olsztynie (Scena Duża).

„Dziś, gdy z takim naciskiem przywołuje się kobietę do jej «obowiązków» rodzenia dzieci, gdy próbuje się nadać wymiar przestępstwa, zbrodni wolnemu wyborowi kobiety, wyborowi stylu i jakości życia, *Nora* może mieć swój sens. Ale kiedy oglądam *Norę* w Olsztynie, ogarnia mnie przerażenie, że moralność naszego społeczeństwa wcale nie jest odległa od tej, jaką prezentowało współczesne Ibsenowi skandynawskie mieszczaństwo, kształtowane purytańską moralnością protestantyzmu. […] finał olsztyńskiego przedstawienia *Nory* wypadł niedobrze; po prostu nie zazgrzytało. Być może dlatego, że w przedstawieniu zabrakło dzieci, scen ukazujących, jak Nora bardzo je kocha. Stąd odejście Nory straciło właściwie swą dramatyczną wymowę“.
Lidia Wójcik, *Nie zazgrzytało*, „Teatr” nr 1/1990.

24 IX 1989
Joanna Piekarska opracowuje, inscenizuje i reżyseruje sztukę *Zaklęty rumak* Kopalki wg Leśmiana na podstawie baśni z *Księgi 1001 nocy* w Teatrze „Lalka” w Warszawie. Marek Waszkiel określił przedstawienie jako „warte uwagi” i „udane”:

„Joanna Piekarska uczestniczyła w organizowaniu polskiego lalkarstwa po zakończeniu drugiej wojny światowej. […] uprawia teatr «wielkiej inscenizacji», z dużą liczbą lalek,

bogatą scenografią, teatr, w którym wszystkie elementy przedstawienia podporządkowane są plastyczno-inscenizacyjnej wizji jakiegoś tematu literackiego, tematu – bardzo często – baśniowego. […] Powstało widowisko, może nieco staroświeckie w swojej stylistyce, w wyborze konwencji, ale tak naprawdę owa staroświeckość jest po prostu dobrym lalkarstwem, z jakim niezbyt często zdarza nam się spotkać. Myślę o lalkarstwie zespołowym, w którym bardziej widać reżysera i scenografa niż aktorów. Ale taka jest polska tradycja lalkarstwa […]. W *Zaklętym rumaku*, jak przystało na dużą inscenizację, pojawia się dużo lalek. Także wielu aktorów. […] mamy tu do czynienia z aktorstwem zespołowym, którego jakość określa poczucie rytmu, muzykalność i organizacja działań scenicznych".
Marek Waszkiel, „Teatr" nr 1/1990.

25 IX 1989
Premiera sztuki Marii Nurowskiej *Małżeństwo Marii Kowalskiej* w Teatrze TV w scenografii Agnieszki Zawadowskiej i Krzysztofa Bednarka, z Jadwigą Jankowską-Cieślak w głównej roli.

30 IX 1989
Prapremiera sztuki Joanny Kulmowej *Bałwan i róża* w reżyserii Małgorzaty Majewskiej i w scenografii Aleksandry Budki w Teatrze Lalki „Tęcza" w Słupsku.

7 X 1989
Wanda Laskowska reżyseruje *Czego nie widać* Frayna w Teatrze Dramatycznym im. Węgierki w Białymstoku (Scena Duża).

7 X 1989
Teresa Kujawa reżyseruje *Madame Butterfly* Pucciniego w Teatrze Wielkim w Łodzi (Scena Główna).

13 X 1989
Ewa Marcinkówna reżyseruje *Szelmostwa Lisa Witalisa* Brzechwy we własnej adaptacji i ze scenografią Ewy Kronenberg-Seweryn w Teatrze Lalki i Aktora „Kubuś" w Kielcach.

14 X 1989
Aleksandra Para reżyseruje *Drobne zdarzenie z zamierzchłej przeszłości* Bogumiły Rzymskiej ze scenografią Janiny Kamińskiej w Teatrze Animacji w Jeleniej Górze.

16 X 1989
Wystawa projektów scenograficznych Łucji Kossakowskiej w Galerii Sceny Kameralnej Teatru Polskiego w Warszawie.

28 X 1989
Zofia Miklińska, dyrektorka artystyczna Teatru Lalki „Tęcza" w Słupsku, reżyseruje sztukę *Tomcio Paluch* Zaborowskiego.
Sztuka gościła już na deskach Teatru „Tęcza" w 1970 r., kiedy reżyserowała ją Elżbieta Czaplińska. Jak pisze Mirosław Krom:

„*Tomcio Paluch* […] powrócił na scenę tego teatru i, jak wtedy, odniósł sukces. Świadczy o tym najlepiej reakcja młodej widowni. Duża w tym zasługa reżysera, Zofii Miklińskiej, która kazała bohaterom przedstawienia nawiązać bezpośredni dialog z widownią. Był to niewątpliwie trafny pomysł, stwarzający wiele interesujących sytuacji, czasem wręcz

improwizowanych, obnażających mechanizm teatralnych działań. […] Premiera […] odbyła się przy wypełnionej po brzegi sali. Trzeba było dostawiać krzesła, żeby pomieścić wszystkich widzów".
„Głos Pomorza" nr 262/1989.

2 XI 1989
Magdalena Łazarkiewicz reżyseruje *Piątek, dzień miłości* Clausa w Teatrze TV. Realizacja TV: Anna Hałasińska.

12 XI 1989
Maria Kaniewska reżyseruje *Śluby panieńskie* Fredry w scenografii Jolanty Bojanowskiej-Kunkel w Tarnowskim Teatrze im. Solskiego (Scena Duża). To trzecie wspólne przedstawienie Kaniewskiej i Bojanowskiej-Kunkel, które wcześniej współpracowały przy wałbrzyskim *Fenomenie* (19 V 1986) oraz łódzkim *Porwaniu Sabinek* (23 VI 1985).

16 XI 1989
Maria Ciunelis otrzymuje nagrodę miesięcznika „Teatr" za sez. 1988/89 za rolę Sary Norman w *Dzieciach mniejszego Boga* (T. Ateneum w Warszawie). Aktorka zostaje również uhonorowana nagrodą publiczności za najlepszą rolę żeńską podczas XXVIII Rzeszowskich Spotkań Teatralnych (14–25 X 1989).

25 XI 1989
Roma Kamińska i Bronisław Wrocławski reżyserują musical dla dzieci *Piotruś Pan* wg Barrie'ego w Teatrze Powszechnym w Łodzi, są również autorami adaptacji i tekstów piosenek. Podobnie jak *Piotruś Pan* przygotowany w Powszechnym przez Kamińską i Wrocławskiego dekadę wcześniej, tak i jego nowa wersja cieszy się ogromnym powodzeniem.

„Piosenki zresztą – melodyjne, rytmiczne, łatwe do zapamiętania – są jedną z najmocniejszych stron spektaklu, któremu też nie brakuje wielu innych zalet. Teatr Powszechny – jak zawsze – traktuje swą młodą widownię poważnie, nie usiłuje jej zbyć byle czym, wkładając w przygotowywane dla niej przedstawienia nie tylko wiele umiejętności i fachowości, ale także serca. Stad elementy wspólnej zabawy, dostarczające milusińskim mnóstwo uciechy, stąd zręczne włączanie ich do akcji, stąd szczególna dbałość o różnego rodzaju atrakcje, podnoszące widowiskowość przedstawienia".
Jerzy M. Fiedosiejew, *Ponowna wizyta „Piotrusia Pana"*, „Głos Robotniczy" nr 277/1989.

26 XI 1989
Honorata Magdeczko-Capote reżyseruje sztukę *Pietrucha* Romanowskiego (wg anonima rosyjskiego) w Opolskim Teatrze Lalki i Aktora im. Smolki.

26 XI 1989
Anna Matysiak reżyseruje *Sie kochamy* Schisgala w Teatrze Komedia – Teatrze Północnym w Warszawie.

27 XI 1989
Krystyna Skuszanka reżyseruje *Brata naszego Boga* Wojtyły w scenografii Grażyny Żubrowskiej w Teatrze Narodowym w Warszawie (scena Teatr Mały). Skuszanka po raz drugi mierzy się z tym tekstem, którego prapremierę przygotowała w roku 1980 w Teatrze im. Słowackiego w Krakowie.

„Warszawska premiera zbiegła się z kanonizacją Brata Alberta, którego Papież Jan Paweł II wyniósł na ołtarze. Ile w obecnej decyzji repertuarowej było wewnętrznego artystycznego impulsu, autentycznego twórczego zaangażowania, a ile doraźnej potrzeby wyjścia naprzeciw spodziewanemu zainteresowaniu ciągle żywą i nośną moralnie problematyką dzieła – trudno rozsądzać. Nie to jest ważne. Istotna jest formuła artystyczna obecnej inscenizacji, wyraźnie ustępująca tamtej, krakowskiej. W monumentalnym prapremierowym spektaklu dominowała tonacja dramatyczna z uniwersalnym i wyraźnie moralitetowym przesłaniem, z rozłożeniem akcentów na wszystkie postacie dramatu. Teraz temat jest potraktowany kameralnie, tekst został wydatnie skrócony, a na pierwszy plan wysunął się «dramat wnętrza» tytułowego bohatera".
Jerzy Sokołowski, *Od „Termopil..." do „Letycji…"*, „Teatr" nr 3/1990.

3 XII 1989
Freda Leniewicz, dyrektorka Teatru Lalki i Maski „Groteska" w Krakowie, reżyseruje *Księżycowy pokój* Petrowa w scenografii Alicji Słaboń-Urbaniak i Michała Urbaniaka.

3 XII 1989
Małgorzata Majewska reżyseruje *12 miesięcy* Marszaka na Scenie Lalkowej Lubuskiego Teatru im. Kruczkowskiego w Zielonej Górze.

5 XII 1989
Premiera sztuki Anny Świrszczyńskiej *Tygrys tańczy dla Szu-Hin* w Teatrze im. Osterwy w Gorzowie Wielkopolskim.

8 XII 1989
Emilia Umińska reżyseruje sztukę *Turoń* Poprawskiego w inscenizacji Joanny Piekarskiej w Teatrze Lalki i Aktora „Miniatura" w Gdańsku.

9 XII 1989
Premiera sztuki Joanny Olczak-Ronikier *Człowiek z marmuru – początek i koniec* w scenografii Elżbiety Krywszy-Fedorowicz w Teatrze Ludowym w Nowej Hucie.

„W Nowej Hucie, na widowni przeznaczonej dla czterystu prawie osób, na normalnym, codziennym przedstawieniu nie ma jednego wolnego miejsca, dostawiono wszędzie, gdzie się dało, krzesła, a ludzie w czasie przerw «kradną» sobie miejsca. […] Widowni tak entuzjastycznie przyjmującej przedstawienie bardzo dawno już nie miałam okazji widzieć. […] Przedstawienie […] prześmiewa epokę «marmurową», o której opowiada, demaskuje jej błędy i wypaczenia, znane zresztą skądinąd. Ale jest również bardzo efektowne. […] Scenariusz Joanny Olczak-Ronikier, choć sensowny, nie jest rzeczą o wadze literatury, podobnie jak samo przedstawienie nie jest zdarzeniem teatralnym o największym ciężarze gatunkowym, choć w całości niby logiczne i sprawne".
Lidia Wójcik, *Na miarę czasów*, „Teatr" nr 3/1990.

9 XII 1989
Irena Byrska reżyseruje *Anię z Zielonego Wzgórza* wg powieści Lucy Maud Montgomery we własnej adaptacji i ze scenografią Liliany Jankowskiej w Teatrze Wybrzeże w Gdańsku (Teatr na Targu Węglowym).

9 XII 1989
Anna Kulesa reżyseruje *Freuda teorię snów* Cwojdzińskiego w Teatrze im. Kochanowskiego w Opolu.

14 XII 1989
Premiera sztuki *Letycja i lubczyk* Shaffera w Teatrze Współczesnym w Warszawie z Mają Komorowską jako Letycją Douffet. Aktorka zdobywa za tę rolę liczne nagrody: Nagrodę im. Zelwerowicza za sezon 1989/90, nagrody XXIX Rzeszowskich Spotkań Teatralnych i XXX Kaliskich Spotkań Teatralnych.

„Dawno nie widziałem Mai Komorowskiej w tak znakomitej roli, w mieniącej się odcieniami farsy, groteski i komedii buffo, a jednocześnie pełnej zadumy nad sensem życia".
Jerzy Sokołowski, *Od „Termopil…" do „Letycji…"*, „Teatr" nr 2/1990.

15 XII 1989
Monika Snarska-Kęcka, dyrektorka Teatru Lalek „Guliwer" w Warszawie, reżyseruje i inscenizuje sztukę *Ali-Baba i czterdziestu rozbójników* Leśmiana w adaptacji Joanny Piekarskiej.

16 XII 1989
Danuta Jagła reżyseruje *Fantazego* Słowackiego w scenografii Małgorzaty Sapetto w Teatrze im. Żeromskiego w Kielcach (Duża Scena).

31 XII 1989
Premiera *Trędowatej* Heleny Mniszkówny w adaptacji Joanny Olczak w Lubuskim Teatrze im. Kruczkowskiego w Zielonej Górze (Duża Scena).

31 XII 1989
Premiera sztuki Agnieszki Osieckiej *Apetyt na czereśnie* w scenografii Ewy Sowińskiej w Teatrze Ateneum im. Jaracza w Warszawie (Scena na Dole).

31 XII 1989
Polska prapremiera sztuki Ludmiły Pietruszewskiej *Urodziny Smirnowej* w Starym Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie.

„Sztuki Pietruszewskiej nie mają fabuły, nie mają jej także *Urodziny Smirnowej*. Trzy obce sobie kobiety spotykają się przypadkiem. Piją Cinzano przez cały wieczór i opowiadają o sobie. Czy łatwo jest przyznać się do szarości, pustki, smutku własnego życia?"
Grzegorz Koniarz, „Gazeta Krakowska" z 17 I 1990.

6 I 1990
Premiera sztuki Marii Kownackiej *O straszliwym smoku i dzielnym szewczyku, prześlicznej królewnie i królu Gwoździku* w Białostockim Teatrze Lalek (Scena dla dzieci).

12 I 1990
Premiera sztuki Miry Michałowskiej *Róża jest różą* w scenografii Doroty Banasik-Bielskiej w Teatrze Dramatycznym im. Szaniawskiego w Wałbrzychu (Czarna Sala).

13 I 1990
Prapremiera sztuki Marty Berowskiej *Tajemnica liczyrzepy* w scenografii Teresy Darochy w Teatrze Dramatycznym im. Szaniawskiego w Płocku (Duża Scena). W 1992 roku ukazała się bestsellerowa powieść pod tym samym tytułem powstała na kanwie dramatu.

25 I 1990
Historia Gombrowicza w reżyserii Julii Wernio i scenografii Elżbiety Wernio w Teatrze TV. Zapis sztuki przygotowanej w Teatrze im. Witkiewicza w Zakopanem (20 IV 1986).

30 I 1990
Ewa Marcinkówna reżyseruje własną sztukę *O kotku Herkulesie* w scenografii Elżbiety Oyrzanowskiej-Zielonackiej w Teatrze Lalek „Rabcio" w Rabce.

I 1990
Iga Cembrzyńska otrzymuje „Złoty Ekran" za rok 1989 za rolę w *Zmartwychwstaniu szubienicznej Toni* i *Aktorkach* w Teatrze TV.

1 II 1990
Barbara Katarzyna Radecka reżyseruje własny tekst *Oskarża się Christiane F.* wg *My dzieci z Dworca ZOO* Hermanna i Reicka, w scenografii Weroniki Naszarkowskiej w Teatrze Dramatycznym im. Węgierki w Białymstoku (Scena Mała).

4 II 1990
Premiera sztuki Zofii Nawrockiej *Kuglarz w koronie* w Teatrze Lalki i Aktora „Baj Pomorski" w Toruniu.

5 II 1990
Izabella Cywińska reżyseruje *Cyklopa* Terleckiego z kostiumami Barbary Wolniewicz w Teatrze TV.

10 II 1990
Premiera spektaklu muzycznego *Czarownice* wg Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej w Teatrze Polskim w Bydgoszczy.

17 II 1990
Maja Komorowska reżyseruje przedstawienie dyplomowe Wydziału Aktorskiego PWST w Warszawie *Teraz ja, czyli wariacje na temat* na podstawie tekstów Czechowa, Ostrowskiego i Sołowiowa, w scenografii Magdaleny Maciejewskiej i przy współpracy literackiej Marii Prussak.
Spektakl trafia w kolejnym sezonie do Teatru Telewizji (*Teraz ja*). Tomasz Mościcki pisze z zachwytem w „Po prostu" (*Dyplom*)

„To teatr zaborczy, nie pozwalający na chwilowe choćby odwrócenie uwagi od sceny. Ten świat żyje i wymusza na widzu bezwzględne zaangażowanie. […] W małej salce na Miodowej mamy do czynienia z dawno już nie widzianym żywym teatrem, pozwalającym zapomnieć o powrocie do paskudnej rzeczywistości brudnego autobusu i pustego portfela".

Mościcki wysoko ocenia reżyserię Komorowskiej:

„Maja Komorowska wymaga od swoich podopiecznych ogromnej precyzji, cyzelowania najdrobniejszego detalu. Na Miodowej nie ma grepsów, każda gierka jest precyzyjnie wymyślona i wbudowana w całość".

18 II 1990
Irena Dragan reżyseruje sztukę *Szary smok* Rochowiaka we własnej adaptacji i scenografii Magdaleny Krajewskiej w Teatrze Lalki i Aktora „Kubuś" w Kielcach.

18 II 1990
Krystyna Meissner reżyseruje *Wieczór polski* (*Nieboska komedia* Krasińskiego i *Mała apokalipsa* Konwickiego) we własnej adaptacji i ze scenografią Aleksandry Semenowicz w Teatrze im. Horzycy w Toruniu (Duża Scena).
„Ostatnia premiera Teatru im. Wilama Horzycy w Toruniu jest kuracją wstrząsową. Połączenie w jeden *Wieczór polski* dwóch wizji końca świata, dwóch obrazów apokalipsy – to ewenement nie mający jak dotąd scenicznych tradycji" – pisze Jadwiga Oleradzka, podkreślając, że scenografia w pierwszej części spektaklu (gdy siedzący na scenie widzowie oglądają *Nieboską Komedię* rozgrywającą się w przestrzeni widowni) jest „chyba najlepszą pracą Krystyny Meissner i Aleksandry Semenowicz od czasów *Balladyny*" (*Apokalipsa się powtarza*, „Gazeta Pomorska" nr 63, 1990). Paweł Konic przekonuje, że Meissner „stawia na obraz": „Nie idzie jej jednak tylko o piękne kompozycje. Bo z nie mniejszą siłą działa na tej «scenie» mechanizm przeciwny. Teatr obejmuje tu wszystko, ale też wszystko okazuje się tu tylko teatrem" (*Teatr układasz*, „Teatr" 1990, nr 5)

1 III 1990
Trzy bajki o smoku Milady Mašatovej (*4 x Smok*) w Teatrze Lalek „Pleciuga" w Szczecinie. Tekst Masatowej wystawia również Teatr Lalek „Arlekin" w Łodzi w scenografii Leokadii Serafinowicz p.t. *Królewna dla smoka* (3 III 1990).

3 III 1990
Anna Osławska reżyseruje *Burzliwe życie Lejzorka Rojtszwańca* Erenburga we własnej adaptacji i w scenografii Jagny Janickiej w Teatrze im. Mickiewicza w Częstochowie (Scena Kameralna).

4 III 1990
Joanna Piekarska inscenizuje i reżyseruje *Diabelskie skrzypce* Natalii Gołębskiej w scenografii Gizeli Bachtin-Karłowskiej w Teatrze Lalki i Aktora „Miniatura" w Gdańsku. To kolejna inscenizacja *Diabelskich skrzypiec* przygotowana wspólnie przez Piekarską i Karłowską – poprzednio wystawiły tę sztukę w 1978 roku, również w Teatrze „Miniatura", z którym Gołębska była związana w latach 1953–1971 jako reżyserka, dramaturżka, kierowniczka literacka (1961–1971), współtwórczyni programu ideowo-artystycznego teatru.

9 III 1990
Aleksandra Semenowicz opracowuje scenografię do sztuki *Damy i huzary* Fredry w Teatrze Nowym w Poznaniu (Scena Duża). Przedstawienie otrzymuje liczne nagrody podczas XVI Opolskich Konfrontacji Teatralnych „Klasyka Polska" (19–26 IV 1990), w tym za scenografię oraz dla aktorek: Sławy Kwaśniewskiej i Kazimiery Nogajówny; Grand Prix XXX Kaliskich Spotkań Teatralnych (2–11 V 1990).

„Sceneria jest neutralna. Prowizorka z surowego drzewa, szczątkowe ściany, zastawki, trochę mebli. I podwieszona pod sufitem materia z pościelową koronką. Biele, beże, brązy, nawet

miłe dla oka. Jednak sens tej przestrzeni ujawnia się stopniowo. […] Wraz z damami na scenę wkracza życie. I scenografia ożywa".
Barbara Osterloff, *Fredro w bieliźnie*, „Teatr" nr 5/1990.

10 III 1990
Marta Kotowska-Lenarcińska reżyseruje *Bez oręża* Zofii Kossak w Teatrze Nowym im. Morcinka w Zabrzu, gdzie w tym sezonie (VIII 1989) uznana aktorka objęła dyrekcję naczelną i artystyczną. Debiut reżyserski Kotowskiej-Lenarcińskiej.

10 III 1990
Premiera przedstawienia muzycznego *Pani prezesowa* z muzyką Franciszki Leszczyńskiej w scenografii Jadwigi Mydlarskiej-Kowal w Operetce Wrocławskiej. Jedyna premiera w Operetce w tym sezonie.

17 III 1990
Anna Augustynowicz reżyseruje przedstawienie *Brel* z piosenkami Jacques'a Brela w Tarnowskim Teatrze im. Solskiego.
Jacek Sieradzki nazwał spektakl „honorową porażką", krytykując przede wszystkim wykonawstwo:

„Anna Augustynowicz, młodziutka reżyserka znakomicie debiutująca przed rokiem w Kaliszu *Życiem wewnętrznym* Marka Koterskiego, tym razem lekko się potknęła. Chcąc najwyraźniej uciec od składankowości piosenkarskiego widowiska, ujęła je w klamrę «dochodzenia do Brela»: najpierw przygotowujemy scenę, sprzątamy, później rozśpiewujemy głosy, wreszcie podejmujemy próbę zmierzenia się z samą piosenką. […] Tarnowscy aktorzy gremialnie popełniali w tym spektaklu błąd kardynalny i niewybaczalny: nie wierzyli w nośność i moc samych tekstów".
Surowy sprawdzian z Brela, „Teatr" nr 9/1990.

17 III 1990
Bogusława Czosnowska reżyseruje po raz czwarty w swojej karerze *Porwanie Sabinek* Tuwima (wg Schönthanów) w Teatrze Muzycznym w Poznaniu.

18 III 1990
Barbara Sierosławska reżyseruje *Bambuko, czyli skandal w krainie gier* Wojtyszki w Teatrze Polskim we Wrocławiu.

„[…] *Bambuko* to bajeczka nie byle jaka, nie tylko z morałem, ale i z podtekstem i aferą niemalże polityczno-kryminalną. Wiele w tym spektaklu tańca, ruchu, śpiewu. […] Piosenek mogłoby z powodzeniem być w tym spektaklu i trzy razy więcej, bo każdą z nich dzieci nagradzały gromkimi brawami".
Rafał Romański, *„Bambuko" dla dzieci Rzeczypospolitej*, „Słowo Polskie" nr 67/1990.

21 III 1990
Małgorzata Kamińska-Sobczyk reżyseruje *Dokąd pędzisz koniku?* Rady Moskowej w scenografii Ewy Łosińskiej w Teatrze Lalki „Tęcza" w Słupsku.

25 III 1990
Premiera sztuki Ewy Lipskiej *Bywałek w krainie oceanów* w reżyserii Ewy Gilewskiej i scenografii Joanny Braun w Teatrze Lalki i Maski „Groteska" w Krakowie (Sala Kopułowa).

27 III 1990
Wśród laureatów Złotych Masek: Krystyna Bartkiewicz (*Termopile polskie*, T. Polski w Bydgoszczy) oraz Alina Chechelska i Maria Stokowska-Misiurkiewicz (*Rewizor*, T. im. Wyspiańskiego w Katowicach).

28 III 1990
Alicja Choińska reżyseruje *Uczone białogłowy* Moliera w Teatrze Powszechnym im. Kochanowskiego w Radomiu (Mała Scena).

III 1990
Pępowina Krystyny Kofty ukazuje się w „Dialogu" (nr 3).

2 IV 1990
Olga Lipińska reżyseruje *Mandat* Erdmana w Teatrze TV. Realizacja TV: Olga Lipińska.

5 IV 1990
Dobrosława Bałazy reżyseruje *Mirakle* Bardijewskiego w Teatrze TV.

8 IV 1990
Barbara Borys-Damięcka reżyseruje *Czupurka* Hertza, z choreografią Zofii Rudnickiej i dekoracjami i kostiumami Tatiany Kwiatkowskiej, w Teatrze TV.

20 IV 1990
Premiera sztuki Hanny Krall *Po bajce* w Białostockim Teatrze Lalek (Scena dla dzieci).

20 IV 1990
Joanna Łupinowicz-Petera reżyseruje sztukę *Miłość do trzech pomarańczy* Joanny Watler (wg Gozziego) w Teatrze Lalek „Pinokio" w Łodzi.

21 IV 1990
Barbara Zgorzalewicz występuje w prapremierowym monodramie *Wielki piątek, czyli kobieta demon* Lenartowskiego we własnej adaptacji w Teatrze Polskim w Bydgoszczy (Scena Impresaryjna). Zgorzalewicz otrzymuje II nagrodę podczas XXVI Ogólnopolskiego Festiwalu Teatrów Jednego Aktora w Toruniu (13–15 IV 1991).

„[…] obejrzeliśmy spektakl, który budzi głęboki szacunek – dla trudu i umiejętności aktorki, dla jej scenicznej osobowości, umiejętności utrzymywania kontaktu z widownią".
Jadwiga Oleradzka, *Demon na cmentarzu*, „Gazeta Pomorska" nr 101/1990.

10 V 1990
Zofia Miklińska reżyseruje własną sztukę *Pirlim-Pem* na podstawie noweli Hanny Januszewskiej w Teatrze Lalki „Tęcza" w Słupsku.

11 V 1990
Halina Gryglaszewska reżyseruje *Każdy kocha Opalę* Patricka w Teatrze Polskim w Bielsku-Białej.

11 V 1990
Halina Dzieduszycka reżyseruje przedstawienie muzyczne *Tylko we Lwowie* w scenografii Barbary Ptak na Scenie Operetkowej w Operze i Operetce w Krakowie.

17 V 1990
Irena Wollen reżyseruje *Czarowną noc* Mrożka ze scenografią Grażyny Fołtyn-Kasprzak w Teatrze TV.

19 V 1990
Premiera *O krasnoludkach i sierotce Marysi* Marii Kownackiej we Wrocławskim Teatrze Lalek. Następnego dnia – 20 V 1990 – premiera tej samej sztuki w Olsztyńskim Teatrze Lalek w scenografii Leokadii Serafinowicz.

28 V 1990
Maria Fołtyn reżyseruje *Straszny dwór* Moniuszki w scenografii Jadwigi Jarosiewicz na Scenie Operowej w Operze i Operetce w Krakowie.

1 VI 1990
Premiera sztuki Marii Kossakowskiej i Janusza Galewicza *Niespodzianki z Wyspy Chrupanki* w Śląskim Teatrze Lalki i Aktora „Ateneum" w Katowicach.

6 VI 1990
Premiera monodramu *E jak Elektra* w Teatrze im. Osterwy w Lublinie (Scena Reduta '85). Tekst, realizacja, obsada: Monika Tyblewska.

7 VI 1990
Pierwsza powojenna premiera sztuki Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej *Szofer Archibald*, w scenografii Łucji Kossakowskiej w Teatrze Śląskim im. Wyspiańskiego w Katowicach (Scena Kameralna).

9 VI 1990
Prapremiera debiutanckiej sztuki Żywii Karasińskiej-Fluks *Figurki pana Gracjana* w Teatrze „Lalka" w Warszawie.

9 VI 1990
Bogusława Czosnowska reżyseruje *Historię Damy Kameliowej* Dumasa (syna), w Teatrze im. Wandy Siemaszkowej w Rzeszowie (Duża Scena).

16 VI 1990
Premiera sztuki Zofii Nałkowskiej *Dom kobiet* w reżyserii Kazimierza Dejmka w Teatrze Polskim w Warszawie (Scena Kameralna). To w Teatrze Polskim (21 III 1930) miała miejsce wyreżyserowana przez Marię Przybyłko-Potocką głośna prapremiera *Domu kobiet*, którą zgodnie uznano za największą sensację artystyczną sezonu. Chwalono zarówno debiut dramatopisarski Nałkowskiej, jak i debiut reżyserski Przybyłko-Potockiej. Sztuka pojawiła się na afiszu Teatru Polskiego ponownie w 1955 roku w reżyserii Marii Wiercińskiej. Chociaż dramat Nałkowskiej cieszył się po wojnie wielkim powodzeniem i doczekał się ok. 30 inscenizacji oraz dwóch przedstawień telewizyjnych, od lat 90. XX wieku właściwie zniknął z polskich teatrów.

17 VI 1990
Wanda Laskowska reżyseruje *Rodzinę* Słonimskiego w Tarnowskim Teatrze im. Solskiego (Scena Duża).

VI 1990
Katarzyna Deszcz przygotowuje razem z Andrzejem Sadowskim i Edwardem Wojtaszkiem 24-godzinne przedstawienie inspirowane twórczością Brunona Schulza, *Projekt Schulz* (Stowarzyszenie Teatralne Mandala, Pracownia Teatr). Spektakl ma premierę podczas krakowskiego Festiwalu Kultury Żydowskiej. W październiku 1995 r. Deszcz i Sadowski reżyserują we współpracy z Czurda Tanztheater i Stephanie Hecht drugą wersję spektaklu pokazywaną w Nurnberger Herbst w Norymberdze. Trzecia wersja *Projektu Schulz* powstaje rok później we współpracy z International Workshop Festival dla Centre for Contemporary Arts w Glasgow.

„Schulzowski świat w interpretacji Teatru Mandala i Pracowni Teatr, to «ożywiona» żydowska kamienica, którą odwiedzamy na Kazimierzu. W formie teatralnej to 24-godzinny o otwartej konstrukcji, skąpej dramaturgii, budowany metodą przypadków, improwizacji, nastawiony na «współżycie» i współistnienie z widzem. Przekraczając próg domu, godzimy się na stan zawieszenia, między realnym życiem Kazimierza a hermetycznym światem Schulza, wykreowanym przez aktorów. […] Widzowie oglądają spektakl, a raczej «zdarzenie» teatralne, z bliska, nie jak w teatrze konwencjonalnym, zza rampy, z dystansu. Można aktorom spojrzeć prosto w oczy, poprosić kawę, posiedzieć na balkonie. Nie ma sztucznego podziału na scenę i na widownię, gdyż sama widownia jest ważnym elementem happeningu. […] *Projekt Schulz* to artystyczna impresja wokół tematu żydostwa, teatralna reminiscencja wokół tematu śmierci. Forma happeningu jest najszczęśliwszym rozwiązaniem. Uzdalnia nas do międzyludzkiego kontaktu, wspólnego odczucia odpowiedzialności za czyjeś losy, do autentycznego wpisania siebie w inne realia, do odświeżania pamięci“.
Bożena Gierat, *Rzeczywistość jest cienka jak papier*, „Szkice” nr 2/1992.

Sezon 1990/1991

5 IX 1990
Mała księżniczka Kseni Stojanović w przekładzie Haliny Kality w Teatrze Lalek w Wałbrzychu. Kolejna inscenizacja, ze zmienioną obsadą: 9 XI 1990.

7 IX 1990
Teresa Sawicka, wielokrotnie nagradzana aktorka, reżyseruje *Z Bakakaju* Gombrowicza we własnej adaptacji w Teatrze Współczesnym im. Wiercińskiego we Wrocławiu. Sztuka na podstawie opowiadań *Biesiada u hrabiny Kotłubaj* oraz *Zbrodnia z premedytacją*.
W programie sztuki znalazł się portret reżyserki, o której napisano:

„Aktorka, absolwentka PWST im. L. Solskiego w Krakowie […] W latach 1973–1976 występowała na scenie Teatr Narodowego w Warszawie. […] Lata 1976–1984 spędziła w Teatrze Współczesnym we Wrocławiu kierowanym w tym czasie przez Kazimierza Brauna. Stworzyła na tej scenie wybitną kreację, grając rolę tytułową w spektaklu *Anna Livia* Joyce’a – Słomczyńskiego w reżyserii Kazimierza Brauna. […] Od 1984 występuje na scenie Teatru Polskiego we Wrocławiu […]. Od 1970 roku wykłada również w PWST we Wrocławiu”.

9 IX 1990
Sztuka Marii Joterki *Rozbójnik* w scenografii Anny Cięciel w Teatrze Animacji w Poznaniu.

12 IX 1990
Halina Dzieduszycka reżyseruje *Nie tylko we Lwowie* Dzieduszyckiego w scenografii Elżbiety Garwackiej w Teatrze im. Jaracza w Olsztynie.
Dzieduszycka podejmie się reżyserii tej „śpiewogry" jeszcze wielokrotnie: w tym samym sezonie w Operze i Operetce w Szczecinie (7 III 1991), następnie w Teatrze im. Osterwy w Gorzowie Wielkopolskim (26 X 1991), wreszcie w Teatrze im. Bogusławskiego w Kaliszu (10 X 1992).

13 IX 1990
Irena Wollen reżyseruje w Teatrze TV *Zabawę* Mrożka ze scenografią Grażyny Fołtyn-Kasprzak. W tym sezonie Wollen reżyseruje także przedstawienia *Piękny i nieczuły* Cocteau oraz *Wernisaż* Havla ze scenografią Anity Gawłowskiej.

14 IX 1990
Mistrz Twardowski, jedna z najczęściej wystawianych sztuk Kazimiery Jeżewskiej, w scenografii Teresy Ponińskiej w Teatrze Dramatycznym w Elblągu (Duża Scena).

20 IX 1990
Sztuka Agathy Christie *Pułapka na myszy* w Lubuskim Teatrze im. Kruczkowskiego w Zielonej Górze (Duża Scena)

22 IX 1990
Magda Teresa Wójcik reżyseruje we własnej adaptacji *Małego Księcia* Saint-Exupéry'ego w Teatrze „Bagatela" im. Boya-Żeleńskiego w Krakowie (Duża Scena). Przedstawienie ma kameralny charakter – występuje w nim jedynie dwoje aktorów.
Fragment programu:

„Teatralna wersja utworu adresowana jest więc zarówno do dzieci, jak i do dorosłych. Spektakl […] jest poetycką opowieścią o przyjaźni i miłości, o wrażliwości i odpowiedzialności, o poznawaniu ludzi i świata".

22 IX 1990
Aleftyna Gościmska adaptuje i reżyseruje swój monodram według tekstu *O łajdactwach męskich* Aretino w Teatrze Polskim w Bydgoszczy.

29 IX 1990
Sztuka Barbary Kościuszko *Zemsta wróżki* w reżyserii Ewy Marcinkówny i scenografii Janiny Handzel i Piotra Piotrowskiego w Teatrze Lalek „Rabcio" w Rabce.

29 IX 1990
Czerwona sukienka Marii Kossakowskiej i Janusza Galewicza w reżyserii Zofii Miklińskiej i scenografii Barbary Witczak w Teatrze Lalki „Tęcza" w Słupsku.

IX 1990
W Kioto (Japonia) wystawa *Andrzej Wajda – Krystyna Zachwatowicz: dokumentacje teatralne*, prezentowana wcześniej w Spoleto we Włoszech: projekty dekoracji i kostiumów, fotografie, plakaty itp. ze wspólnej pracy twórczej w teatrze.

IX 1990
Sztuka Joanny Kulmowej *A nad nami anioły…* ukazuje się w „Dialogu” (nr 9). Dramat skierowany do starszych dzieci, przedstawiający świat pełen przemocy oraz strachu i przeznaczony na scenę dramatyczną okazuje się jednym z najmniej popularnych tekstów autorki, po której twórczość najchętniej sięgają teatry lalkowe. Dopiero 19 I 2001 wystawia go Teatr 2. Strefa w Warszawie.

4 X 1990
Sztuka *Żona Lota* na podstawie twórczości Wisławy Szymborskiej ze scenografią Ewy i Wiesława Strebejków w Teatrze Współczesnym w Szczecinie.

7 X 1990
Ewa Tomaszewska reżyseruje według własnego opracowania *Nowe szaty króla* Maliszewskiego w Teatrze Lalki i Aktora „Baj Pomorski” w Toruniu.

11 X 1990
Maja Komorowska reżyseruje przedstawienie *Teraz ja* Czechowa w Teatrze TV ze scenografią Magdy Maciejewskiej i przy współpracy literackiej Marii Prussak. Jest to telewizyjna wersja spektaklu dyplomowego studentów IV roku Wydziału Aktorskiego PWST w Warszawie, *Teraz ja, czyli wariacje na temat* (17 II 1990). 18 X 1990 ma premierę druga część przedstawienia *Teraz ja, cz. 2* Ostrowskiego.

13 X 1990
Debiut Doroty Latour (PWST) *Tarantula* na motywach powieści *Idiota* Dostojewskiego w adaptacji reżyserki w Teatrze Ludowym w Nowej Hucie.

„Do tego debiutu najbardziej przystaje określenie «trudny». […] trudne zadanie postawiła przed sobą Dorota Latour, mierząc się z tekstem *Idioty*. Z tej trudności, może największej, wybrnęła najlepiej. Wybierając formułę luźnego kojarzenia kilku dialogów i rozmów, uniknęła «wszystkoizmu»; stawiając na kameralną grę ludzkich uczuć, zręcznie ominęła niebezpieczeństwa patosu i nadekspresji” – pisze Natalia Adaszyńska, krytycznie oceniając jednak grę aktorów z Ludowego, i dodaje: „Również Dorota Latour popełniła błędy. Najważniejszy to zupełnie niepotrzebne i burzące tak istotną dla tego spektaklu atmosferę skupienie – przesadzanie publiczności”.
Natalia Adaszyńska, *Trudny debiut*, „Teatr” nr 2/1991.

20 X 1990
Ewa Kołogórska reżyseruje *Spróbujmy jeszcze raz* Schisgala w przekładzie Bożeny Sławińskiej i w scenografii Teresy Ponińskiej w Teatrze Dramatycznym w Elblągu. Kołogórska opracowuje również sztukę pod względem muzycznym.

21 X 1990
Zemsta wróżki Barbary Kościuszko w reżyserii Ireny Dragan w Teatrze Lalki i Aktora „Kubuś” w Kielcach. To druga realizacja *Zemsty wróżki* w sezonie (poprzednia w Teatrze Lalek w Rabce 29 IX 1990).

27 X 1990
Hanna Chojnacka reżyseruje i opracowuje choreografię, a Liliana Jankowska przygotowuje scenografię do *Gigi* Loewe’a w Teatrze Muzycznym w Łodzi.

28 X 1990
Sztuka Barbary Czerskiej *Różowe okulary* w reżyserii Lidii Grzędzińskiej i scenografii autorki w Opolskim Teatrze Lalki i Aktora im. Smolki. To kolejne podejście Grzędzińskiej do tekstu Czerskiej – poprzednio reżyserka wystawiła *Różowe okulary* w warszawskim Teatrze na Targówku (30 XII 1984).

X 1990
Słuchowisko radiowe *Ślad* Idy Fink ukazuje się w „Dialogu" (nr 10). Tekst, poruszający typową dla twórczości Fink tematykę Zagłady, zostaje zrealizowany w Teatrze Telewizji (16 IV 1998) i w Teatrze Polskiego Radia (24 V 2006).

10 XI 1990
Anna Dziedzic reżyseruje *Papierowego kochanka* Szaniawskiego, w scenografii Jadwigi Czarnockiej, w Teatrze Ochoty w Warszawie.

17 XI 1990
Spektakl na podstawie powieści Lucy Maud Montgomery *Ania z Zielonego Wzgórza* z Dagmar Bilińską w tytułowej roli w Teatrze „Bagatela" im. Boya-Żeleńskiego w Krakowie. Spektakl poświęcono pamięci Marii Billiżanki – reżyserce, aktorce i autorce dramatycznej, twórczyni teatru dla dzieci w powojennej Polsce, współzałożycielce Teatru „Wesoła Gromadka" w 1945 roku (kolejne nazwy: Teatr Młodego Widza, Teatr Rozmaitości, wreszcie Teatr Bagatela), którym kierowała przez 20 lat.

17 XI 1990
Alicja Chodyniecka-Kuberska reżyseruje *Trzewiczki szczęścia* Hertza we własnej scenografii w Olsztyńskim Teatrze Lalek (w sali kina Grunwald). Przedstawienie grano w sezonie 146 razy dla 31 279 widzów.

18 XI 1990
Magda Teresa Wójcik reżyseruje *Bajki robotów* Lema w Teatrze Adekwatnym w Warszawie.

22 XI 1990
Barbara Łuczak reżyseruje monodram Anny Strońskiej *Przyjechała Żydówka* z Ryszardą Hanin w Teatrze TV.

24 XI 1990
Klituś-Bajduś, baju, baju… Bogumiły Rzymskiej wg Marii Kownackiej w Teatrze Lalek „Pinokio" w Łodzi.

2 XII 1990
Joanna Piekarska inscenizuje i reżyseruje *Bajkę o dobrym smoku* Dvorský'ego w scenografii Gizeli Karłowskiej w Teatrze Lalki i Aktora „Miniatura" w Gdańsku.

2 XII 1990
Ewa Grabowska reżyseruje *Miłości George'a Washingtona* Gavrana we własnym przekładzie i scenografii w Teatrze Polskim w Bydgoszczy.

6 XII 1990
Pojazd Katarzyny Jarnuszkiewicz i Dariusza Kunowskiego w reżyserii, scenografii i opracowaniu muzycznym autorów w Teatrze Lalek „Guliwer" w Warszawie.

8 XII 1990
Najdzielniejszy z rycerzy Ewy Szelburg-Zarembiny w reżyserii Małgorzaty Kamińskiej-Sobczyk w Teatrze Lalki „Tęcza" w Słupsku.

8 XII 1990
Jolanta Bohdal reżyseruje *Operę za trzy grosze* Brechta w Teatrze Muzycznym w Poznaniu.

15 XII 1990
Asja Łamtiugina reżyseruje własną sztukę *Stół z powyłamywanymi nogami* z kostiumami Danuty Kierc w Teatrze Współczesnym w Szczecinie.

15 XII 1990
Honorata Magdeczko-Capote reżyseruje *Czerwonego Kapturka* Brzechwy i opracowuje scenografię do tego przedstawienia w Teatrze Animacji w Jeleniej Górze.

15 XII 1990
Barbara Fijewska odpowiada za reżyserię i choreografię *Pastorałki* Schillera w Teatrze Powszechnym im. Kochanowskiego w Radomiu (Duża Scena).

20 XII 1990
Alicja Choińska reżyseruje *Słowiczą Wyspę* Wojciechowskiego w Teatrze im. Mickiewicza w Częstochowie.

20 XII 1990
Maria Wałcerz reżyseruje *Krasnoludki, krasnoludki* Kijonki z muzyką Katarzyny Gaertner i choreografią Teresy Kujawy w Operze we Wrocławiu. Wałcerz ponownie podejmie się inscenizacji i reżyserii tego utworu w Operze i Operetce w Szczecinie (13 XII 1992) oraz w Teatrze Wielkim w Poznaniu (2 XII 1995).

29 XII 1990
Prapremiera *Pępowiny* Krystyny Kofty w scenografii Agnieszki Zawadowskiej w Teatrze Ateneum im Jaracza w Warszawie (Scena 61). Sztukę przygotowano na 50-lecie pracy artystycznej Hanny Skarżanki, która występuje w roli Matki. *Pępowina* okazuje się ostatnim przedstawieniem Skarżanki, od 1949 roku związanej z teatrami warszawskimi, m.in. z Teatrem Polskim i Teatrem Narodowym, a od 1959 przede wszystkim z Teatrem Ateneum. Współpracowała m.in. z Axerem, Dejmkiem, Korzeniewskim, Schillerem.

Witold Sadowy tak wspomina pierwsze spotkanie ze Skarżanką, zmarłą w 1992 r. („Gazeta Wyborcza – Stołeczna", nr 18/2005):

„Hankę poznałem w 1949 r., kiedy przyjechała wraz z Leonem Schillerem do Warszawy, do Teatru Polskiego. Piękne warunki zewnętrzne, klasa, wdzięk i urok osobisty połączone z talentem szybko zagwarantowały jej pozycję wybitnej aktorki. Rozpoczęliśmy próby z *Na dnie* Gorkiego. Rola Nastki była jej pierwszą rolą na warszawskiej scenie i przyniosła jej uznanie i wysokie oceny krytyków. Otwarta, sympatyczna, koleżeńska i towarzyska szybko została zaakceptowana zarówno przez kolegów, jak i publiczność".

Jak pisze Krystyna Duniec (*Hania rozpuszczalnik*, „Foyer" nr 13-14/2005):

„Nigdy nie chciała być kobietą wampem. Jej liczne teatralne i filmowe kreacje arystokratek, wiedźm, służących, meliniar, gospodyń i matek miały za to energię, witalność, rozsądek i dystans do świata, a przede wszystkim ciepło. Stworzyła znakomite portrety kobiece i chociaż daleko jej było do feministycznych deklaracji, zawsze broniła w swoich rolach godności kobiet".

Krystyna Kofta wyjaśnia w programie przedstawienia:

„*Pępowina* zrodziła się z lęku przed upiorami, które spały jeszcze, od czasu do czasu pomrukując przez sen. Zaczęłam o niej myśleć, obserwując pierwsze symptomy rozpadu zmurszałego systemu, zanim rozsypał się tyleż rzeczywisty co symboliczny mur".

„Jest to pierwsza sceniczna realizacja tej młodej, rok temu drukowanej w «Dialogu» sztuki. Jej tekst wymaga zarówno krytycznego, jak i ostrożnego odczytania. Dużo w nim balastu do odrzucenia […] Jednocześnie potrzebuje akuszera wydobywającego zeń wartościowe impulsy i wiązania. Przedstawienie znajduje się właściwie w połowie drogi. Omija mielizny, akuszerskie nie jest".
E. K., „Goniec Teatralny", nr 4/1991.

„W czasach odkrywania grobów na skalę masową, grania pamięcią i w tej pamięci przywracania, skromna pępowina w teatrze jest jak kropla trzeźwiącego napoju".
Teresa Krzemień, *Benefisowo, karnawałowo i przyjemnie*, „Gazeta Pomorska" nr 9/1991.

„Któż to zatem nie może się od przeszłości uwolnić, czyją prawdę wyraża *Pępowina*? […] Przeszłość dominuje wyobraźnię twórców teatru czy może szerzej – twórców kultury. […] Stanowi jeden ze składników owej nierzeczywistości, w której poruszają się wyłącznie intelektualiści. Ostatnio głęboko rozgoryczeni, że nikt ich nie słucha".
Czyja jest ta pępowina?, Wanda Zwinogrodzka, „Gazeta Wyborcza" nr 8/1991.

30 XII 1990
Monodram *Biała bluzka* Agnieszki Osieckiej w opracowaniu i z udziałem Izabeli Kwinty w Teatrze Ziemi Pomorskiej w Grudziądzu.

31 XII 1990
Zapolska, Zapolska na motywach dramatów Gabrieli Zapolskiej w opracowaniu i reżyserii Adama Hanuszkiewicza, z kostiumami Xymeny Zaniewskiej w Teatrze Nowym w Warszawie (Duża Scena).

„Spektakl pt. *Zapolska, Zapolska* bazujący na fragmentach *Kobiety bez skazy, Ich czworga, Panny Maliczewskiej* i *Żabusi*, ale też wielu innych rzeczach, utworach, piosenkach, skojarzeniach i wszystkim co Adamowi Hanuszkiewiczowi przyszło do głowy – był prowokacją sylwestrową w starym a właściwie dziś już w bardzo nowym stylu. To miał być luksusowy kicz. Pokazujący kiczowatość Zapolskiej, jej zapoznany erotyzm, obyczajowe rewolucyjne standardy serwowane Dulskim w czasach Dulskich. I był kicz. […] Ładne. Chyba zbyt długie jak na pastisz. Na pewno niesprawiedliwe – jeśli to coś znaczy – wobec pani Gabrieli *primo voto* Śnieżko-Błockiej Zapolskiej".
Teresa Krzemień, *Benefisowo, karnawałowo, przyjemnie*, „Gazeta Pomorska" nr 9/1991.

31 XII 1990
Olga Lipińska reżyseruje w Teatrze TV *Nie trzeba się zarzekać* Musseta w scenografii Tatiany Kwiatkowskiej.

5 I 1991
Anna Augustynowicz reżyseruje *Iwonę, księżniczkę Burgunda* Gombrowicza w Teatrze im. Bogusławskiego w Kaliszu (Duża Scena).

„Sztuka Gombrowicza stanie się zapewne znaczącym wydarzeniem artystycznym na kaliskiej scenie. *Księżniczkę* wyreżyserowała Anna Augustynowicz – przy całym szacunku dla autorskiego tekstu – dała interesującą interpretację dokonującego się tu triumfu brzydoty oraz moralnej nicości «osób dramatu»".
KOS, *Gombrowicz w Kaliszu*, „Trybuna" nr 11/1991.

„[…] Anna Augustynowicz dość konsekwentnie zbuntowała się przeciwko dotychczasowym interpretacjom tej sztuki. Dostrzegła i wydobyła z niej przede wszystkim ton komediowy […] Drugim, równie ważnym tropem interpretacyjnym okazała się erotyka".
Stefan Drajewski, *Kaliska Iwona*, „Goniec Teatralny" nr 2/1991.

„Przedstawienie *Iwony, księżniczki Burgunda* w Teatrze im. Wojciecha Bogusławskiego w Kaliszu to wydarzenie szczególne na mapie teatralnej kraju. […] bardzo różni się od innych, oglądanych przeze mnie spektakli, ponieważ wyrasta z uszanowania postaci Iwony, czyni z niej tajemniczy, a zarazem piękny przedmiot pożądania. […] Anna Augustynowicz odczytała dramat Gombrowicza przez pryzmat *Dzienników*".
Włodzimierz Szturc, *Piękna Iwona z Kalisza*, „Teatr" nr 5/1991.

5 I 1991
Ewa Sokół-Malesza reżyseruje według własnej adaptacji spektakl *Jan Tajemnik* wg Leśmiana w Teatrze „Lalka" w Warszawie, dla widzów od lat dziewięciu.

„W inscenizacji Ewy i Mikołaja Maleszów nie zatracił się ani łut czaru i wdzięku leśmianowskiej baśni. Przeciwnie, zyskała spójną plastyczną wizję, fascynującą widzów mimo bardzo prostych, wręcz skromnych środków […]. Był to magiczny wieczór, w którym mali i duzi widzowie zajrzeli przez okno sceny do zupełnie niecodziennego świata – świata wyobraźni autorów, którzy inspirowani Leśmianowskim tekstem umieli przyoblec go w oryginalny, własny, sugestywny i piękny plastycznie kształt".
Hanna Bałtyn, „Teatr Lalek" nr 3–4/1990.

„Ten spektakl miejscami oczarowuje, ale zostawia zarazem pewien niedosyt. Z wielką ostrożnością otwarto bowiem okno w świat ciszy i skupienia, by potem zbyt pospiesznie opowiedzieć całą historię".
Łukasz Ratajczak, *Kto okno otwiera*, „Teatr" nr 3/1991.

6 I 1991
Teresa Krzan reżyseruje *Przygody młynka do kawy* Gałczyńskiego we własnym opracowaniu tekstu w Teatrze Dramatycznym w Legnicy.

12 I 1991
Ballada o najpiękniejszej wiosce Rady Moskowej w scenografii Leokadii Serafinowicz w Białostockim Teatrze Lalek (Scena dla dzieci).

12 I 1991
Krystyna Meissner reżyseruje *Balladynę* Słowackiego we własnym opracowaniu tekstu i – tak jak w sezonie 1984/85 – w scenografii Aleksandry Semenowicz i z muzyką Zbigniewa Karneckiego w Teatrze Polskim we Wrocławiu.

13 I 1991
Miłości żar ognisty Aleksandry Pary i Bogumiły Rzymskiej wg tekstów różnych w reżyserii Joanny Łupinowicz w Teatrze Lalek „Pinokio" w Łodzi. W tym sezonie Łupinowicz reżyseruje także w Pinokiu własny program *Wyższe sfery* (wg różnych autorów, 22 VI 1991).

13 I 1991
Ogłoszenie matrymonialne Haliny Kwiatkowskiej i Ewy Otwinowskiej w Teatrze TV. Realizacja TV: Ewa Vogtman-Budny.

13 I 1991
Wanda Laskowska reżyseruje *Obcych bliskich* Steinssona w Teatrze Nowym w Łodzi.

17 I 1991
Magdalena Łazarkiewicz reżyseruje *Tercet* Ariasa i Kostzera w Teatrze TV.

19 I 1991
Sala Prób Teatru Dramatycznego w Warszawie otrzymała imię Haliny Mikołajskiej. W foyer teatru zorganizowano wystawę poświęconą aktorce.

19 I 1991
Bogusława Czosnowska reżyseruje spektakl *Jadzia wdowa* Ruszkowskiegow Teatrze im. Wandy Siemaszkowej w Rzeszowie.
Czosnowska debiutuje jako reżyser inscenizacją *Jadzi wdowy* w roku 1977 w Teatrze Wybrzeże w Gdańsku (29 IV); występuje wówczas w roli Barbary. Reżyserka przyznaje w programie przedstawienia, że „żywi pewien sentyment" do sztuk Tuwima, którego zresztą znała osobiście. Chodzi jej przede wszystkim o *Jadzię wdowę* oraz jego komedie muzyczne, w szczególności *Porwanie Sabinek*, które również przygotowuje w tym sezonie – w scenografii Łucji i Brunona Sobczaków w Teatrze Wybrzeże w Gdańsku (16 III 1991). W sumie Czosnowska mierzy się z *Porwaniem Sabinek* siedmiokrotnie: po raz pierwszy w Teatrze Polskim w Szczecinie (18 XII 1983), a po raz ostatni w Teatrze Muzycznym w Łodzi (prem. 19 VI 1997).

22 I 1991
Sztuka *Kasandra* na podstawie powieści Christy Wolf pod tym samym tytułem z Anną Chodakowską w tytułowej roli („wspaniałej" i „wstrząsającej", jak pisze krytyka) w Teatrze Studio w Warszawie. Andrzej Lis („Trybuna" z 4 IX 1991) przekonuje, że choć przedstawienie nie jest „sukcesem artystycznym", to „należy do tych szaleństw w teatrze, które warte są czegoś więcej niż tylko sympatii".

„Wystawiona w Polsce historia Christy Wolf o Kasandrze, której przyszło żyć pod niebem z ołowiu, to wnikliwe studium narastającej goryczy, studium samoświadomości człowieka,

który wie, że nastąpi katastrofa, ale wie także, że niczemu nie zdoła zapobiec. Podejmuje zatem bezsensowną – w obliczu przemocy wroga – obronę wartości podstawowych. […] W dusznej, przegrzanej palarni teatru mieści się około trzydziestu widzów. Siedzą w kilku wąskich rzędach ławek wzniesionych ku górze na krótszej ścianie długiego, prostokątnego pomieszczenia zalanego wodą. W wodzie i nad wodą, na postumentach, pływających wysepkach i sznurowej huśtawce dzieje się akcja".
Hanna Baltyn, *Kasandra*, „Tygodnik Literacki" z 10 II 1991.

26 I 1991
Tytus, Romek, A'Tomek i Rock Anny Amarylis i Jerzego Boma w reżyserii Lidii Korsakówny, i Marty Kotowskiej-Lenarcińskiej oraz scenografii Alicji Kuryło w Teatrze Nowym im. Morcinka w Zabrzu, którym kieruje Kotowska-Lenarcińska.

I 1991
Maja Komorowska otrzymuje przyznawaną przez „Teatr" Nagrodę im. Zelwerowicza za sezon 1989/90 za rolę Letycji w *Letycji i lubczyku* w Teatrze Współczesnym w Warszawie. Aktorkę nagrodzono również podczas XXIX Rzeszowskich Spotkań Teatralnych i XXX Kaliskich Spotkań Teatralnych (1990).

1 II 1991
Kopciuszek Ireny Prusickiej w Teatrze Polskim w Bydgoszczy (Scena Impresaryjna).

2 II 1991
Maria Fołtyn inscenizuje i reżyseruje według własnego opracowania dramaturgicznego *Jawnutę* Moniuszki w scenografii Barbary Jankowskiej w Teatrze Wielkim w Warszawie (Scena Mała).

2 II 1991
Alicja Chodyniecka-Kuberska reżyseruje sztukę *Paluszek* Rochowiaka we własnej scenografii w Teatrze Lalek „Arlekin" w Łodzi. Artystka otrzymuje za ten spektakl I nagrodę na Międzynarodowym Festiwalu Teatralnym w Meksyku w 1993 roku.

9 II 1991
Fantazy Słowackiego w reżyserii Tadeusza Bradeckiego i ze scenografią Urszuli Kenar. Obsada: Anna Polony, Dorota Segda i in. Reżyser wraz z zespołem otrzymuje Grand Prix XVII Opolskich Konfrontacji Teatralnych „Klasyka Polska" (17–24 III 1991).

10 II 1991
Baśń o szklarzu i cesarzu Zofii Nawrockiej w Teatrze Lalki i Aktora „Baj Pomorski" w Toruniu.

12 II 1991
Poezja Anny Kamieńskiej z tomiku *Drugie szczęście Hioba* w Teatrze Współczesnym w Szczecinie.

16 II 1991
Sztuka *Mio, mój Mio* na podstawie powieści Astrid Lindgren pod tym samym tytułem w przekładzie Marii Olszańskiej w Tarnowskim Teatrze im. Solskiego (Scena Duża). Spektakl otrzymuje Nagrodę Polskiego Ośrodka Międzynarodowego Stowarzyszenia Teatrów dla Dzieci i Młodzieży ASSITEJ – „Atest" (8 XII 1991).

23 II 1991
Aleksandra Domańska reżyseruje na podstawie własnego scenariusza *Marlenę* w Starym Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie (Piwnica przy Sławkowskiej 14).

28 II 1991
Danuta Szauer reżyseruje *Ludzi cesarza* Hübnera w Bałtyckim Teatrze Dramatycznym im. Słowackiego w Koszalinie (Duża Scena). Spektakl wzbudza mieszane uczucia:

„Reżyser koszalińskiego spektaklu stworzył spektakl długi i nużący, w którym zabrakło ostrości, wyrazistości postaci i dowcipu. Toczący się wobec widzów przewód sądowy, który ma spowodować uniewinnienie jednego z trzech bohaterów sztuki, pozbawiony jest tej temperatury, której można by oczekiwać- wówczas gdy gra toczy się o najwyższą stawkę”.
Małgorzata Kołowska, „Goniec Teatralny“ nr 11/1991

„Oskarżeni – Seneka, Petroniusz i Trazea – siedzą na ławie oskarżonych, czekają na wyrok. Tylko jeden z nich może być przez widzów ułaskawiony. Widzowie głosują. […] cieszę się, że koszaliński teatr nie musi się wstydzić tego spektaklu, bo wciąga on publiczność, prowokuje do myślenia, ogląda się go z zainteresowaniem”.
Jadwiga Ślipińska, „Głos Pomorza” nr 60/1991.

1 III 1991
Polska prapremiera sztuki Beth Henley *Zbrodnie serca* (opublikowanej w „Dialogu” nr 2/1991 w przekładzie Małgorzaty Semil) w Teatrze Kwadrat w Warszawie. W ciągu kolejnej dekady sztuka będzie wielokrotnie wystawiana na polskich scenach.

10 III 1991
Barbara Sierosławska reżyseruje sztukę *Leonce i Lena* Büchnera w Teatrze im. Kochanowskiego w Opolu (Scena Mała). Reżyserka powraca do tego tekstu dekadę później w Teatrze Narodowym w Warszawie (17 III 2001).

15 III 1991
Halina Gryglaszewska reżyseruje *Barbarę Radziwiłłównę* Felińskiego w Teatrze Polskim w Bielsku-Białej. Spektakl ten wieńczy karierę reżyserską Gryglaszewskiej w kraju (jeszcze w październiku 1992 roku przygotowuje premierę *Ślubów panieńskich* Fredry na Scenie Polskiej w Czeskim Cieszynie), która w nadchodzących latach ograniczy się już jedynie do działalności aktorskiej.
Gryglaszewska rozpoczyna swoją praktykę teatralną w przedstawieniu Marii Billiżanki *Niebieski ptak* Maeterlincka w 1946 roku w krakowskiej „Wesołej Gromadce” w roli Pani Nocy. Jako samodzielna reżyserka debiutuje w 1958 roku spektaklem *Huragan na Caine* Wouka w krakowskim Starym Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej, gdzie wielokrotnie występowała. W latach 1959–61 pełni funkcję dyrektora naczelnego i artystycznego Teatru im. Żeromskiego w Kielcach. W latach 60. zajmuje się głównie reżyserią, w szczególności w Teatrze Rozmaitości („Bagatela“) w Krakowie, którym kieruje w okresie 1963–71; od lat 70. coraz częściej ponownie pojawia się na scenie, w Teatrze Telewizji i w filmie. Jako aktorka najdłużej pracuje w Teatrze im. Słowackiego, w którym grywa gościnnie również po przejściu na emeryturę w roku 1987. Laureatka licznych odznaczeń państwowych i nagród, m.in. Nagroda Ministra Kultury i Sztuki I stopnia za wybitne osiągnięcia aktorskie i reżyserskie (1977), Zasłużony Działacz Kultury (1979) i Zasłużony dla Kultury Narodowej (1989), Nagroda Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego za całokształt pracy

artystycznej w dziedzinie teatru (2000), Nagroda Fundacji Kultury Polskiej (2006), Złoty Medal Gloria Artis (2006). Przez kilka dekad związana jako pedagog z krakowską PWST. Po raz ostatni występuje na scenie jako Laura w *Kordianie* w Teatrze im. Słowackiego w Krakowie (28 IV 2006) – w wieku 88 lat obchodzi wówczas jubileusz 60-lecia pracy artystycznej.

„Gdy na koniec *Kordiana* […] nestorka scen krakowskich cudownym głębokim altem mówi *Testament mój*, jesteśmy w teatrze bezbłędnego słowa, którego już nie ma. Pewnie z naszymi dzisiejszymi temperamentami nie wytrzymalibyśmy w wymiarze całowieczornym takiego teatru, ale jego kształt za wszelką cenę, choćby w takiej miniaturze, powinniśmy przechować dla siebie i następców. Bo zbiedniejemy".
Jacek Sieradzki, „Polityka" nr 34/2007.

„Była zawodowcem w pełnym tego słowa znaczeniu, który do perfekcji opanował swoje rzemiosło, wielką aktorką, która tym rzemiosłem kreowała sztukę".
Krzysztof Jędrysek, „Kraków" nr 6–8/2010.

16 III 1991
Omijajcie Wyspę Hula na podstawie powieści Marty Tomaszewskiej w reżyserii Zofii Miklińskiej w Teatrze Lalki „Tęcza" w Słupsku.

17 III 1991
Dorota Latour reżyseruje sztukę *Mąż* wg *Nie-Boskiej komedii* Krasińskiego w scenografii Aleksandry Kucharskiej-Cybuch w Starym Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie (Sala im. Heleny Modrzejewskiej).

„Dorota Latour decydując się na ukazanie konsekwencji płynących z pierwotnego tytułu *Nie-Boskiej komedii* nie jest w stanie do końca przełożyć ich na teatralny język. […] Reżyserska próba wprowadzenia porządku znaczeń w zdezintegrowaną przestrzeń nie powiodła się. Aktorzy nie czują niedookreślonego terenu gry, wędrują po nim chaotycznie, nie wiedzą do kogo kierować poszczególne kwestie".
Diana Poskuta, „Goniec Teatralny" z 22 IV 1991.

22 III 1991
Maria Kaniewska, nazywana „Fredrologiem", reżyseruje *Dożywocie* Fredry w Teatrze Powszechnym im. Kochanowskiego w Radomiu (Duża Scena).

„Dwa lata temu reżyserowałam [dla radomskiego teatru] *Moralność pani Dulskiej*, przyjętą przez publiczność niezwykle ciepło. A jak będzie z *Dożywociem*? Jest to najmniej zabawna komedia Fredry, powiedziałabym – gorzka. Starałam się zrobić tę sztukę tradycyjnie. Dzięki temu starsi widzowie przypomną sobie, jak niegdyś mówiło się wierszem, młodzi zaś przekonają się, że mowa wiązana jest czymś wprost organicznym".
Maria Kaniewska w rozmowie z Barbarą Pikiewicz, „Życie Radomskie" nr 69/1991.

„Maria Kaniewska jest zakochana we Fredrze rozumnie, co się nieczęsto zdarza. Odczytuje tekst z należnym pietyzmem, jednak poprzez doświadczenia człowieka współczesnego. Pani reżyser widzi w *Dożywociu* nie tyle «śmieszną i groźną apokalipsę zapowiadającą koniec świata szlacheckiego» (jak chce J. M. Rymkiewicz), co komedię obyczajową, z której można wyciągnąć zawsze użyteczne wnioski".
Stanisław Mijas, *Benefis Konrada*, „Słowo Ludu" nr 73/1991.

Dożywocie to ostatnie przedstawienie teatralne Kaniewskiej, która w ostatnich latach życia poświęca się przede wszystkim aktorstwu filmowemu. Kaniewska – choć największe osiągnięcia miała na polu filmowym, m.in. reżyserię popularnych i cenionych filmów dla młodzieży takich, jak *Awantura o Basię* (1959) czy *Szatan z siódmej klasy* (1960) – karierę aktorską i reżyserską zaczynała w teatrze. Debiutowała jako aktorka w 1933 roku w *Lilli Wenedzie* w Teatrze Polskim w Toruniu, a jej przygoda z reżyserią teatralną ma swoje korzenie w pierwszych latach po wojnie, gdy asystowała przy reżyserii spektakli w Teatrze Kameralnym Domu Żołnierza w Łodzi. Jako samodzielna reżyserka debiutuje przedstawieniem *Wzywa was Tajmyr* w Teatrze Osa w Łodzi w 1949 roku. W ciągu kolejnych dekad wielokrotnie reżyseruje dla teatru, przede wszystkim w Łodzi i Warszawie, szczególnie chętnie sięgając po klasykę – teksty Zapolskiej, Fredry, Moliera, np. *Moralność pani Dulskiej* reżyseruje pięciokrotnie.

„Aktorka, pedagog, reżyser filmowy i teatralny. Urodziła się w Kijowie. Do Polski przyjechała z matką w roku 1921. Zawsze marzyła o tym, aby zostać aktorką, aby w życiu nauczyć się jak najwięcej. I tak też czyniła. Uparta, ambitna i pracowita, osiągnęła wszystko". Witold Sadowy, „Gazeta Wyborcza – Stołeczna" nr 2/2006.

23 III 1991
Ewa Gilewska reżyseruje (wspólnie z Lechem Wrońskim) *Malutką Czarownicę* Preusslera we własnej adaptacji i w scenografii Elżbiety Oyrzanowskiej-Zielonackiej w Teatrze Lalki i Maski „Groteska" w Krakowie (Sala Kopułowa).
Po tej premierze Gilewska wycofuje się z teatru po 12 latach pracy na scenach dramatycznych i lalkowych w całym kraju jako twórczyni teatru dla dzieci i dorosłych. Zaczynała jako asystent reżysera w Teatrze im. Słowackiego w Krakowie, gdzie współpracowała z Krystyną Skuszanką i Jerzy Krasowskim. Jako samodzielny reżyser debiutowała 26 VI 1982 przedstawieniem *Panna Lili i jej dwaj mężowie* Dregelyego w scenografii Ewy Mikulskiej i choreografii Janiny Niesobskiej w Teatrze im. Jaracza w Łodzi.

24 III 1991
Anna Minkiewicz reżyseruje *Obronę Ksantypy* Morstina w Teatrze TV. W tym sezonie Minkiewicz reżyseruje także *Freuda teorię snów* Cwojdzińskiego z Marią Pakulnis (26 V 1991).

25 III 1991
Słowik litewski Barbary Wachowicz w reżyserii Barbary Stesłowicz oraz scenografii Joanny Budyn i Małgorzaty Bundzewicz, w wykonaniu Zdzisławy Wilkówny w Teatrze Ludowym w Nowej Hucie (Scena „Nurt").

26 III 1991
Monodram z Joanną Dobrzańską na podstawie powieści *Przyjedź albo zdechnij* Sidonie Gabrielle Colette w adaptacji i reżyserii Dobrzańskiej w Teatrze Współczesnym im. Wiercińskiego we Wrocławiu (Scena Rekwizytornia).

27 III 1991
Wśród laureatów Złotych Masek m.in. aktorki Ewa Leśniak (T. im. Wyspiańskiego w Katowicach), Marta Tadla (T. Dzieci Zagłębia w Będzinie), Elżbieta Gorzycka i Krystyna Gawrońska (T. Zagłębia w Sosnowcu).

III 1991
W krakowskiej Galerii N4 wystawa projektów scenograficznych i pasteli Aleksandry Kucharskiej-Cybuch.

4 IV 1991
Ewa Wycichowska inscenizuje i reżyseruje *Skrzypka opętanego* wg Leśmiana w Polskim Teatrze Tańca. Artystka opracowuje również choreografię przedstawienia. Premiera odbyła się na scenie Teatru Wielkiego w Poznaniu w trakcie Poznańskiej Wiosny Muzycznej. W programie przedstawienia artystka pisze: „Mój *Skrzypek*..., kolejne i najważniejsze spotkanie choreograficzne z Leśmianem to logiczna kontynuacja faustowskich idei i niepokojów, jakie towarzyszą mi niemal w całej drodze twórczej i wykonawczej". Krytyka pisze z uznaniem: „Rzadko kiedy ogląda się widowisko tak, zharmonizowane; o takim zestrojeniu wszystkich jego elementów" (Zdzisław Beret, *Chryza opętana*, „Gazeta Poznańska" nr 94/1991), Ewa Wycichowska zbiera pochwały jako dyrektorka, choreografka, inscenizatorka, reżyserka i tancerka (Tadeusz Szantruczek, *To może być okrasa*, „Głos Wielkopolski" nr 82/1991), a publiczność się zachwyca:

„Ewa Wycichowska zwierzyła się kiedyś, iż marzy o stworzeniu dzieła absolutnie prawdziwego i niepowtarzalnego, dzieła, które byłoby przeczuciem wieczności. Można przypuszczać, że *Skrzypek opętany* jest właśnie tym dziełem. Potwierdza to aplauz olśnionych widzów, którzy na stojąco przez blisko piętnaście minut nagradzali poznański Polski Teatr Tańca entuzjastycznymi oklaskami".
Aleksandra Zdrojewska, *Taneczne opętanie*, „Gazeta Morska" nr 101/1991.

6 IV 1991
Nasz skład na podstawie opowiadania Ludmiły Pietruszewskiej z Bożeną Remelską w adaptacji, reżyserii i scenografii Anny Augustynowicz w Teatrze im. Bogusławskiego w Kaliszu (Mała Scena).
Kierownik literacki teatru, Ryszard Bieniecki tak pisze o twórczości Pietruszewskiej w programie:

„Jej dramaty i opowiadania krążyły w maszynopisach, podawane z rąk do rąk, szeptano o nich, o literaturze zakazanej. […] Bohaterowie Pietruszewskiej? Nie są ani piękni, ani czyści. Są takimi, jakimi ukształtowało ich otoczenie, dom, szkoła, praca, ulica. Żyją, bo żyją, byle jak, «jak popadnie», zawieszeni w jakiejś aksjologicznej próżni z nieczęstymi rozbłyskami pragnień i spełnień, których miara jest tak niewyobrażalnie skromna, że nie widać ich w koszmarze nudy i szarości. […] Pietruszewska jest zimna, surowa, naturalistycznie bezlitosna wobec swoich czarnych aniołów, ale przecież niezupełnie bezuczuciowa. […] Pietruszewska nie opuszcza ich, nie zdradza, jest wierna, ale nie jakimś nostalgicznym przywiązaniem lub współczuciem, lecz rodzajem ludzkiej solidarności".

6 IV 1991
Krystyna Meissner, dyrektor naczelny i artystyczny Teatru im. Horzycy w Toruniu, reżyseruje w kierowanym przez siebie teatrze *Orfeusza* Clérambault według własnej adaptacji libretta, z udziałem Zespołu Muzyki Dawnej Musica da Camera.

18 IV 1991
Jowita Pieńkiewicz reżyseruje spektakl *Mąż i żona* Fredry w Teatrze Dramatycznym w Słupsku. To trzecie podejście Pieńkiewicz do tej sztuki, z którą reżyserka mierzyła się już w

Teatrze Dolnośląskim w Jeleniej Górze (23 II 1972) i w Teatrze im. Żeromskiego w Kielcach (30 XII 1978).

27 IV 1991
Skiz Gabrieli Zapolskiej w scenografii Barbary Ptak w Teatrze Satyry „Maszkaron" w Krakowie (Scena „Wieża Ratuszowa").

28 IV 1991
Mała księżniczka, czyli o tym jak niewiele brakowało, żeby osioł został cesarzem Kseni Stojanović w reżyserii Ireny Dragan i scenografii Urszuli Kubicz-Fik na Scenie Lalkowej Lubuskiego Teatru im. Kruczkowskiego w Zielonej Górze. To druga inscenizacja *Małej księżniczki* w tym sezonie (Teatr Lalek Wałbrzych, 5 IX 1990).

29 IV 1991
Przerwa w podróży Marii Nurowskiej w Teatrze TV z Grażyną Barszczewską.

3 V 1991
Henryka Komorowska adaptuje na scenę i reżyseruje *Doktora Ojboli* Czukowskiego w Teatrze Animacji w Jeleniej Górze w scenografii Anny Zaporskiej, etatowej scenografki teatru.

9 V 1991
Sztuka Dorothy Lane *Happy End* z songami Brechta w scenografii Marioli Rogali i Ewy Gdowiok w Teatrze im. Kochanowskiego w Opolu (Scena Mała).

10 V 1991
Dedykacja wg Anny Achmatowej w reżyserii, scenografii i wykonaniu Teresy Jabłońskiej w Teatrze im. Kochanowskiego w Opolu (Impresariat Teatru).

18 V 1991
W Muzeum Starego Teatru w Krakowie wystawa *Helena Modrzejewska – Modjeska* obrazująca w trzech częściach (Europa, Ameryka, Arden) życiorys aktorki.

22–26 V 1991
Podczas XIX Festiwalu Polskich Sztuk Współczesnych nagrodę Prezydenta Miasta Wrocławia za najlepszą sztukę współczesną otrzymują: Krystyna Kofta (*Pępowina*) oraz Tadeusz Słobodzianek i Piotr Tomaszuk (*Turlajgroszek*). Sztukę Kofty wystawiły w sezonie dwa teatry: Teatr im. Jaracza w Łodzi oraz Teatr Ateneum im. Jaracza w Warszawie.

25 V 1991
Bogusława Czosnowska reżyseruje własną sztukę *Historia Damy Kameliowej* wg Dumasa-syna w scenografii Łucji i Brunona Sobczaków w Bałtyckim Teatrze Dramatycznym im. Słowackiego w Koszalinie (Duża Scena).

1 VI 1991
Lucyna Legut reżyseruje wspólnie z Janem Sieradzińskim własną sztukę *Jacek Rozróba* w scenografii Łucji i Brunona Sobczaków w Teatrze Wybrzeże w Gdańsku (Teatr na Targu Węglowym).

Legut, uznana aktorka gdańskiej sceny, podejmowała się reżyserii wyłącznie własnych utworów dramatycznych: w 1984 roku przygotowała, także z Sieradzińskim, przedstawienie *Planeta bajka*, a w 1988 wystawiła *Złodzieja serc*.

1 VI 1991
Krystyna Zachwatowicz opracowuje scenografię do *Wesela* Wyspiańskiego w Starym Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie, za którą otrzymuje nagrodę na XVIII Opolskich Konfrontacji Teatralnych „Klasyka Polska" (28 III 1993). Występują m.in. Anna Dymna jako Gospodyni, Dorota Segda jako Panna Młoda, Teresa Budzisz-Krzyżanowska jako Rachela.

8 VI 1991
Obrona Częstochowy Elżbiety Bośniackiej w Teatrze im. Mickiewicza w Częstochowie.

8 VI 1991
Tajemniczy ogród na podstawie powieści Frances Hodgson Burnett w przekładzie Jadwigi Włodarkiewicz w Teatrze „Bagatela" im. Boya-Żeleńskiego w Krakowie (Duża Scena).

10–30 VI 1991
Podczas VII Międzynarodowego Quadriennale Scenografii i Architektury Teatralnej w Pradze zaprezentowano prace m.in. Barbary Hanickiej (*Medea*, T. Powszechny w Warszawie), Zofii de Ines-Lewczuk (*Samobójca*, T. Współczesny we Wrocławiu), Aleksandry Semenowicz (*Zmierzch*, T. im. Horzycy w Toruniu, T. Powszechny w Warszawie), Krystyny Zachwatowicz (*Dybuk*, Stary T. w Krakowie).

15 VI 1991
Znajomi znajomych Agnieszki Osieckiej w Teatrze Miejskim w Gdyni.

16 VI 1991
Zofia de Ines-Lewczuk opracowuje scenografię do sztuki *Dom Bernardy Alba* Lorki w reżyserii Kate Raper (UK) w Starym Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie (Piwnica przy Sławkowskiej 14).

„Naturalną, «kamienną ramą» piwnicy oddzielającą jasność od ciemności, autorka scenografii – Zofia de Ines-Lewczuk, uzupełniła o jeszcze jedno, wewnętrzne obramienie. To passe-partout zbudowane z ustawionych dookoła sceny ławek, na większą część przedstawienia wyznacza szczególne, «nierzeczywiste» miejsce dla publiczności. […] Szkoda, naprawdę szkoda tak interesująco zaprogramowanej przestrzeni teatralnej, tak dobrze napisanego dramatu, szkoda dobrych aktorek (Maria Kościałkowska, Ewa Kolasińska, Dorota Pomykała, Lidia Duda...) dla tego, czym nas uraczyła młoda brytyjska reżyserka".
Marek Mikos, *Dom bez gospodarza*, „Gazeta Wyborcza – Gazeta w Krakowie" z 28 VI 1991.

„Jedyna postać, która choć trochę komplikuje rzecz, wzrusza czy porusza to właśnie babka. Mała, siwa, w zszarzałej i podartej już ślubnej sukience, jakby krucha figurka, trochę zabawna i liryczna […]. W czarną, płaską nudę, w nieznośną oschłość jedynie Maria Kościałkowska wnosi wraz ze swoją rolą aurę poetyckości, tak ważną dla sztuk Lorki i zwyczajną wiarą w to, co gra".
Maria Wąs, *Na nabożną*, „Dziennik Polski" nr 144/1991.

20 VI 1991
Zofia Miklińska, reżyserka i dyrektorka artystyczna Teatru Lalek „Tęcza“ w Słupsku żegna się ze sceną. Powstaje program p.t. *Nasze podwórko* poświęcony jej działalności artystycznej. Od 27 V 1991 w słupskim Klubie MPiK ma miejsce wystawa scenografii i lalek teatralnych *Cześć lalki!* ukazująca dorobek reżyserski Miklińskiej.

22 VI 1991
Joanna Łupinowicz reżyseruje własny program *Wyższe sfery* (wg różnych autorów) w Teatrze Lalek „Pinokio” w Łodzi.

23 VI 1991
Szewc Dratewka Marii Kownackiej w scenografii Anny Cięciel w Teatrze Animacji w Poznaniu.

23 VI 1991
Alicja Choińska reżyseruje *Uwielbienie* według powieści Agathy Christie *Sześć pudełek zapałek* w Teatrze Powszechnym im. Kochanowskiego w Radomiu (Scena Na Malarni).

29 VI 1991
Hanna Chojnacka inscenizuje i reżyseruje *Manru* Paderewskiego we własnej choreografii i w scenografii Barbary Kędzierskiej, etatowej scenografki, w Teatrze Wielkim w Warszawie.

8 VII 1991
Prapremiera przedstawienia gdańskiego Teatru Ekspresji *Idole perwersji Zofii de Ines-Lewczuk* w Teatrze Rozrywki w Chorzowie. Za scenariusz, inscenizację i kostiumy spektaklu odpowiada Zofia de Ines-Lewczuk.

„[widowisko], którego głównym bohaterem i zarazem źródłem dramatycznego napięcia stał się kostium teatralny. [...] Atmosferze radości i wyzwalającej zabawy towarzyszyło doznanie czysto teatralnego piękna. Ale ta wesoła maskarada pod pozorami lekkości dotknęła spraw istotnych i poważnych: źródeł teatralności rodzącej się w chwili przebrania, przywdziania na siebie cudzego stroju. […] Pokaz kostiumów wydobytych z magazynów rozlicznych teatrów nieprzypadkowo nosił tytuł *Idole perwersji*. Dotykał bowiem jeszcze jednego tematu – wieloznaczności płci, zewnętrznych, kulturowych atrybutów tego, co kobiece i męskie i ich wzajemnego przenikania się”.
Beata Guczalska, *Wyobraźnia wyzwolona ozdobnie*, „Teatr” nr 10/1991.

14 VII 1991
Ewa Petelska reżyseruje przedstawienie *Spójrzcie, kto do nas zawitał* Arra, w przekładzie Barbary Reszki w Teatrze TV.

8 VIII 1991
Krystyna Bogusławska reżyseruje w Teatrze TV sztukę *Rozregulował się czas* Verneta według własnego scenariusza.

Sezon 1991/1992

7 IX 1991
Sztuka Tiny Hercberg i Paula Szenhofa *W gościnie u hipopotama* w Teatrze Lalek w Wałbrzychu.

8 IX 1991
Sztuka Barbary Biel *Smoklandia* w Teatrze Satyry „Maszkaron" w Krakowie.

8 IX 1991
Prapremiera sztuki Katarzyny Ciążyńskiej *Wenus z Kowna* w scenografii Doroty Roqueplo w Teatrze Powszechnym im. Hübnera w Warszawie.

„Komediowy w gruncie rzeczy epizod wyjścia na jaw domniemanego romansu Mickiewicza z żoną powiatowego lekarza posłużył Katarzynie Ciążyńskiej do zmontowania sztuki zatytułowanej *Wenus z Kowna*. […] Epizod był komediowy, lecz sztuka komedią nie jest. Jest już raczej realistycznym, bajkowym romansem spowitym w draperie pięknych dekoracji Doroty Roqueplo".
Kat, „Tygodnik Solidarność" nr 10/1991.

„Prawdziwie scenicznym blaskiem lśni jednak *Wenus z Kowna* na Małej Scenie Teatru Powszechnego dzięki obsadzie. Ewa Dałkowska ucieleśnia postać Karoliny Kowalskiej, emanując zmysłowym czarem nieodpartej kobiecości. Jest zarówno ponętna, jak i kapryśna, zalotna i wyrachowana, a gdy trzeba, także rozpaczliwie samotna i zdolna do poświęceń".
Janusz R. Kowalczyk, „Rzeczpospolita", nr 236 z 9 X 1991.

14 IX 1991
Ewa Marcinkówna reżyseruje sztukę *Szelmowstwa Lisa Witalisa* Brzechwy we własnym opracowaniu tekstu w scenografii Anny Ćwinarowicz w Teatrze Lalek „Rabcio" w Rabce. Marcinkówna odpowiada też za teksty piosenek. W bieżącym sezonie Marcinkówna wyreżyseruje w Teatrze „Rabcio" jeszcze trzy premiery: *Księżniczkę na ziarnku grochu* Andersena (11 XI 1991), własną sztukę *Szalona klasa* (8 II 1992) oraz *Królewnę kukułeczkę* Romanowsky'ego (8 VIII 1992).

15 IX 1991
Sztuka Kseni Stojanović *Mała księżniczka, czyli o tym jak niewiele brakowało, żeby osioł został cesarzem* w reżyserii Ireny Dragan i scenografii Zofii Ossowskiej-Czechlewskiej w Teatrze Lalki i Aktora „Kubuś" w Kielcach.

15 IX 1991
Julia Wernio reżyseruje *Dziką kaczkę* Ibsena w Teatrze im. Słowackiego w Krakowie (scena Teatr Miniatura). Pierwsza premiera sezonu w generalnie odnowionych wnętrzach Teatru.

„Młoda reżyserka spektaklu, absolwentka reżyserii krakowskiej PWST, nie znalazła koncepcji na uwspółcześnienie realizmu Ibsena. Rozumiemy myśl spektaklu i zawartą w nim krytykę «zbawców» chorych na idealistyczną gorączkę, gotowych do naprawiania, zwłaszcza cudzego życia, lecz próba ich portretowania stała się nie zamierzoną karykaturą".
Barbara Sola, *Dzika kaczka, czyli początek sezonu*, „Czas Krakowski" nr 211/1991.

19 IX 1991
Pępowina Krystyny Kofty w scenografii Ewy Łanieckiej z Niną Andrycz i Marią Pakulnis w Teatrze TV.

„Nina Andrycz zagrała Matkę jako osobę zbytnio łagodną i uległą jak na despotyczną kobietę znajdującą się w ostatnim okresie swego życia i bezwzględnie wykorzystującą swoją sytuację oraz pozycje rodzinną. Zimna i zdystansowana zaś Roza, w wykonaniu Marii Pakulnis zanadto okazała się «intelektualna» jak na prostą i dość prymitywną wiejską dziewczynę". Temida Stankiewicz-Podhorecka, *W trójkącie zależności*, „Życie Warszawy" nr 221/1991.

21 IX 1991
Romana Próchnicka reżyseruje własną sztukę *Nadieżda znaczy nadzieja* – monodram na podstawie wspomnień Nadieżdy Mandelsztam – z Elżbietą Karkoszką w Starym Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie.

21 IX 1991
Barbara Katarzyna Radecka reżyseruje *Miłość i gniew* Osborne'a w scenografii Ewy Skowrońskiej w Teatrze Dramatycznym w Elblągu.

21 IX 1991
Sztuka Małgorzaty Goraj i Ernesta Brylla *Toto* w scenografii Małgorzaty Domańskiej w Teatrze Lalki i Aktora „Baj" w Warszawie.

26 IX 1991
Marta Stebnicka reżyseruje przedstawienie *Piosenki Georges'a Brassensa* we własnej aranżacji przestrzeni w Teatrze im. Horzycy w Toruniu (Malarnia).

28 IX 1991
Sztuka Gabrieli Zapolskiej *Skiz* w reżyserii Ewy Kutryś i scenografii Barbary Hanickiej w Śląskim Teatrze im. Wyspiańskiego w Katowicach.

29 IX 1991
Sztuka Hanny Januszewskiej *Tygrys Pietrek* w Teatrze Lalki i Aktora „Baj Pomorski" w Toruniu.

11 X 1991
Sztuka Beth Henley *Zbrodnie serca* w scenografii Reginy Osińskiej-Staszkiewicz w Teatrze Nowym w Łodzi.

12 X 1991
Anna Osławska reżyseruje własną sztukę *Plajta, czyli komedia katastroficzna w dwóch częściach z muszlą klozetową w finale* w Teatrze im. Mickiewicza w Częstochowie.

16 X 1991
Hanka Bielicka reżyseruje spektakl *Żona pana ministra* Nusicia w scenografii Małgorzaty Spychalskiej w Lubuskim Teatrze im. Kruczkowskiego w Zielonej Górze. Bielicka występuje w tytułowej roli.

18 X 1991
Sztuka Mary O'Malley *Jeśli jesteś katolikiem* w scenografii Agnieszki Zawadowskiej w Teatrze im. Kochanowskiego w Opolu.

20 X 1991
Jowita Pieńkiewicz reżyseruje *Amadeusza* Shaffera w Teatrze Dramatycznym w Elblągu. Po 30 latach pracy w teatrach w całej Polsce, ale zwłaszcza na Wybrzeżu (w Słupsku, Elblągu, Szczecinie) Pieńkiewicz żegna się z teatrem. Reżyserka debiutowała przedstawieniem *Rekonstrukcja poety* Herberta w warszawskim Teatrze Dramatycznym w 1961 roku. Pieńkiewicz o dramacie Shaffera (program):

„[…] jest to sztuka świetnie napisana, uważana w Anglii za utwór nowatorski, szczególnie w sposobie przedstawiania postaci historycznych. Chodzi o odejście od konwencji realistycznej na rzecz poetyckiego skrótu, metafory i filozoficznego uogólnienia. W sferze konstrukcji utworu to dwie bardzo ciekawie napisane role [Mozart i Salieri] i barwnie zarysowane tło. To jakby koncert na dwoje skrzypiec i orkiestrę".

„Elbląska inscenizacja *Amadeusza* stanowi realizację teatru, o jaki warto toczyć boje. Mam na myśli teatr po prostu ambitny, skłonny do dialogowania z odbiorcami o sprawach niebłahych, do roztrząsania problemów zasadniczych, uniwersalnych, egzystencjalnych […] Rzecz jest zarówno pełną dramatyzmu (tyleż zawiści i sarkazmu, co i zachwytu) opowieścią Salieriego o Mozarcie, jak i jego rozrachunkiem z Opatrznością i własnym losem. […] *Summa summarum* widzowie elbląscy otrzymali widowisko dojrzałe, mądre, zrealizowane starannie i konsekwentnie, równie energicznie przemawiające do intelektu, co i do emocji".
Ryszard Tomczyk, *„Amadeusz" – teatr dojrzały*, „Tygiel. Kwartalnik Elbląski" nr 3/1991.

26 X 1991
Izabela Gorzkowska-Głowacka inscenizuje na podstawie własnego scenariusza i we własnej choreografii spektakl taneczny *Nasze życie, nasze sny* w scenografii Wandy Zalasy w Teatrze Wielkim w Łodzi. W przedstawieniu występują uczniowie Państwowej Szkoły Baletowej w Łodzi, gdzie artystka pełni funkcję dyrektora. Gorzkowska-Głowacka – tancerka, choreografka i pedagożka – w latach 1974–82 pracuje we Włoszech, m.in. jako baletmistrzyni mediolańskiej La Scali i Opery Rzymskiej, gdzie przygotowuje liczne, świetnie przyjmowane choreografie.

„Przyznam, że stworzenie baletu pełnospektaklowego, którego bohaterami są uczniowie szkoły baletowej i włączenie go do repertuaru Teatru Wielkiego, jak obiecywał na konferencji dyrektor Wicherek, jest pewnym ryzykiem. […] Czy tak młodym artystom wystarczy sił psychicznych i fizycznych na wypełnienie całego wieczoru? Wystarczyło! Powstaniu spektaklu *Nasze życie, nasze sny* towarzyszyły dwa cele: jak najwcześniejsza konfrontacja z publicznością i prawdziwym teatrem oraz zareklamowanie szkoły. Dlatego jest to przedstawienie bardzo specyficzne, mające niekiedy charakter dokumentu, zapisu fragmentów życia szkolnego. Mały chłopiec spotykający przypadkowo uczennicę szkoły baletowej zostaje wprowadzony na lekcje, poznaje tajemnice zawodu, oprowadzony po teatrze obserwuje przygotowania do spektaklu i wreszcie sam spektakl".
Katarzyna Samuel, *Ich życie – ich sny*, „Dziennik Łódzki" nr 263/1991.

26 X 1991
Halina Dzieduszycka reżyseruje przedstawienie *Niech żyje Wilno, wiwat Lwów* Dzieduszyckiego w scenografii Ewy i Wiesława Strebejków.

30 X 1991
Sztuka Gabrieli Zapolskiej *Moralność pani Dulskiej* w Teatrze Polskim w Bydgoszczy. W tytułowej roli Aleftyna Gościmska.

1 XI 1991
Sztuka Anny Kamieńskiej *Przeprowadź mnie przez samotność, starość, śmierć* z Haliną Winiarską i Haliną Słojewską w Teatrze TV.

9 XI 1991
Sztuka Joanny Kulmowej *Historia o ptaku Cis* w Teatrze Lalki i Aktora im. Andersena w Lublinie.
Jak pisze Anna Bocian, kierowniczka literacka teatru, w programie sztuki:

„W naszej rzeczywistości poezja oraz codzienność są dość odległe – dlatego Kulmowa zderza te dwa światy. W tej sztuce okazuje się, że z pozoru nieistniejące pomiędzy nimi więzy są silne jak nieuświadamiane więzy krwi. Więzy te tworzy potrzeba. Żeby przeżyć obskórne i nijakie życie, trzeba ratować się marzeniami. […] *Historia o ptaku Cis* jest może nazbyt optymistyczną projekcją autorki na temat kondycji sztuki".

„Na Boga, które z dzieci, oglądające przedstawienie, przeprowadzi taką paralelę? Dorosłym przychodzi to nie bez wysiłku... Teatr, naturalnie, powinien uczyć, wychowywać, jednakże we właściwym dla każdego widza miejscu. Reżyser spektaklu chyba zbyt przecenił swoje posłannictwo i w rezultacie powstało przedstawienie, które choć spójne logicznie, to nie zaspokaja oczekiwań dorosłego widza, a dla dzieci jest za trudne".
Janusz Świąder, *Bez satysfakcji*, „Dziennik Lubelski" nr 226/1991.

11 XI 1991
Ludmiła Gawriłowa, reżyserka teatru lalek z Symbirska, wystawia we własnej choreografii sztukę *Księżniczka na ziarnku grochu* Glocera wg Andersena w Teatrze Lalek „Rabcio" w Rabce. Jest to pierwsza premiera w nowym budynku teatralnym przy ul. Orkana 6 – w dawnym domu parafialnym.

„Zespół działa w środowisku, z którego wyrósł. Budując teatr, budował go dla siebie w sensie najbardziej dosłownym. Pomagali mu Rabczanie, dla których ważna jest i droga ich ściślejsza Ojczyzna. Nieobojętny był w tym dziele przekorny, niespokojny, nieposkromiony w krytycyzmie i niezgodzie na zastane duch, z jakim twórczy ferment sieje w tym zespole reżyserka Ewa Marcinkówna. Pierwszorzędną wszakże role odegrało tu Kierownictwo Teatru w osobie Ireny Józefiak. Jako aktorka przez ten teatr została ukształtowana i ten teatr rozsławiła licznymi swymi rolami, nagradzanym w Polsce i za granicą. Obecnie jako dyrektorka Teatru zadziwiająco trafnie odgadła, że budując teatr w małej Rabce, wiąże zarazem coś istotnie ważnego i trwałego na szczytach narodowej kultury".
Bożena Frankowska, *Rabczańskie opowieści: prawdziwe i zmyślone*, „Teatr Lalek" nr 3–4/1991.

11 XI 1991
Ewa Grabowska adaptuje i reżyseruje *Supermana w Nowym Jorku* Hironiego we własnym przekładzie i scenografii w Teatrze Polskim w Bydgoszczy.

14 XI 1991
Sztuka Hanny Januszewskiej *Trzymaj się Pietrek* (wł. *Tygrys Pietrek*) w Teatrze Lalek „Pleciuga" w Szczecinie.

16 XI 1991
Barbara Katarzyna Radecka reżyseruje *Balladę o Kasi i drzewie* Maleszki w Teatrze Dramatycznym w Elblągu.

17 XI 1991
Katarzyna Cygan reżyseruje na podstawie własnego scenariusza przedstawienie muzyczne *Nie płacz, kiedy odjadę (Piosenki lat 60.)* w scenografii Dagmary Udymowskiej i Renaty Godlewskiej w Teatrze Muzycznym w Gdyni (Mała Scena).

17 XI 1991
Hanna Chojnacka reżyseruje we własnej choreografii operę *Carmen* Bizeta w scenografii Liliany Jankowskiej na Scenie Operowej w Operze i Operetce w Krakowie.

20 XI 1991
Dorota Kolak reżyseruje na podstawie własnego scenariusza program składany *Każdemu wolno kochać* (piosenki z lat 20. i 30.) w scenografii Anny Marii Rachel w Teatrze Wybrzeże w Gdańsku, który obchodzi 45-lecie istnienia.

„Powstało widowisko pełne uroku, w każdym calu profesjonalne i podatne z wyjątkowym smakiem".
Anna Jęsiak, *Piosenka przypomni Ci*, „Dziennik Bałtycki" nr 275/1991.

„Scenariusz i reżyseria są dziełem Doroty Kolak, która udowodniła, że potrafi stworzyć profesjonalne, dobre widowisko. […] Scenografię do widowiska przygotowała Anna M. Rachel. Stworzyła znakomity styl i kostiumy pełne wdzięku i koloru. […] Tę pyszną zabawę, którą przygotował Teatr Wybrzeże, warto po prostu obejrzeć. Spektakl jest dla wszystkich i nikt z pewnością nie wyjdzie zawiedziony".
Alina Kietrys, „Głos Wybrzeża" nr 271/1991.

„Spektakl dłuży się niemiłosiernie, piosenki zamiast błyszczeć, matowieją. Przedstawieniu brakuje określonej konwencji, dopracowanych zadań aktorskich (koniecznych przecież przy wątłych głosach), dobrego oświetlenia i życia".
Monika Brand, „Goniec Teatralny" nr 37/1991.

22–25 XI 1991
Irena Jun, aktorka warszawskiego Teatru Studio, otrzymuje Nagrodę Publiczności im. Lidii Zamkow i Leszka Herdegena oraz prywatną nagrodę Grand Prix Geras za monodram wg *Pana Tadeusza* Mickiewicza podczas XV Wrocławskich Spotkań Teatru Jednego Aktora.

29 XI 1991
Sztuka Gabrieli Zapolskiej *Moralność pani Dulskiej* w Teatrze im. Kochanowskiego w Opolu w ramach Teatru Lektur Szkolnych.

30 XI 1991
Sztuka Rady Moskowej *Kogucik* w scenografii Janiny Kamińskiej w Teatrze Lalek „Pinokio" w Łodzi.

XI 1991
Ewa Mirowska otrzymuje Nagrodę im. Zelwerowicza przyznawaną przez miesięcznik „Teatr” za rolę tytułową w przedstawieniu *Chunga* Llosy w Teatrze im. Jaracza w Łodzi.

1 XII 1991
Sztuka *Dary czterech wróżek* na podstawie prozy Ewy Szelburg-Zarembiny w Teatrze Lalki i Aktora „Kacperek” w Rzeszowie.

4 XII 1991
Ewa Wycichowska przygotowuje spektakl muzyczny *Bachianas Brasileiras* Villa-Lobosa z własnym librettem i choreografią oraz z kostiumami Joanny Kędziorek w Polskim Teatrze Tańca w Poznaniu (premiera na scenie Teatru Wielkiego).

6 XII 1991
Sztuka *Pifo-bajki* na podstawie Jewgieniji Żukowskiej i Jana Brzechwy w Opolskim Teatrze Lalki i Aktora im. Smolki.

6 XII 1991
Lidia Korsakówna i Marta Kotowska-Lenarcińska reżyserują *Baśń o zaklętych braciach* Szwarca w scenografii Barbary Ptak w Teatrze Nowym im. Morcinka w Zabrzu.

7 XII 1991
Premiera sztuki Lucyny Kozień i Aleksandra Antończaka *Opowieść o chłopcu i wietrze* na podstawie dziecięcych wyliczanek i bajek ludowych w Teatrze Lalek „Banialuka” w Bielsku-Białej.

„Scenariusz bielskiego widowiska skonstruowany został w dużej mierze z tekstów dziecięcych wyliczanek, mniej lub bardziej korespondujących ze zdarzeniami opowiadanej historii, udatnie natomiast organizujących sytuacje teatralne. Obraz sceniczny tworzą plastyczne wariacje wokół kuli i pochodnych jej kształtów. […] Fałszywym byłoby mniemanie, że *Chłopiec i wiatr* to historia li tylko o dzielnym pacholęciu, które przemierza świat, by u wichru dochodzić swojej krzywdy. W istocie jest to przedstawienie także o małym twórcy, który kreuje siebie i swój własny świat, i o tym, że zabawa jest najprawdziwszą formą ekspresji dziecka”.
Joanna Rogacka, *Teatr zaklęty w kuli*, „Teatr Lalek” nr 1–2/1992.

7 XII 1991
Barbara Fijewska reżyseruje przedstawienie *Cud mniemany, czyli Krakowiacy i Górale* Bogusławskiego w Teatrze im. Bogusławskiego w Kaliszu, za które otrzymuje w 1992 roku nagrodę wojewody kaliskiego.

12 XII 1991
Premiera spektaklu multimedialnego Jolanty Lothe i Piotra Lachmanna *Operacja Alkestis* „na szczątkach Eurypidesa, Platona, Glucka, Rilkego, Kasprowicza i Stalina” w CSW w Warszawie.

„Jest to sztuka eksperymentalna, w najbardziej klasycznym brzmieniu tego terminu. W cudzych salach, przed niewielką widownią próbuje zawłaszczyć nowy obszar przekazu, ładując weń przelewające się zasoby treści: zresztą z nutą dyskretnej autoironii. […] Zjawisko

pewne własnej tożsamości i drogi, odrębne od wszystkiego, co można u nas obejrzeć, uparte: naprawdę odświeża".
Tomasz Kubikowski, *Video-mit*, „Teatr" nr 9/1992.

12 XII 1991
Małgorzata Milczarek reżyseruje *Baśń o dwóch nieustraszonych* Ośnicy w Teatrze Lalek „Banialuka" w Bielsku-Białej.

12 XII 1991
Premiera *Antygony* Anouilha w Teatrze Zagłębia w Sosnowcu z Katarzyną Kulik w tytułowej roli, za którą autorka otrzymuje liczne nagrody, m.in. „Złotą Maskę".

13 XII 1991
Sztuka Ireny Prusickiej *Kopciuszek* w Teatrze Północnym w Warszawie.

13 XII 1991
Anna Augustynowicz reżyseruje *Klątwę* Wyspiańskiego w Teatrze Współczesnym w Szczecinie. Reżyserka przygotowuje we Współczesnym również premierę *Kopciuszka* Szwarca we własnym opracowaniu muzycznym (29 V 1992).

15 XII 1991
Anna Minkiewicz reżyseruje w Teatrze TV *Stolik na 5 osób* Harta. Realizacja TV: Anna Minkiewicz. Występują: Anna Seniuk, Magdalena Zawadzka, Anna Chodakowska i Gabriela Kownacka.

18 XII 1991
Dorota Brodowska reżyseruje *Radosne dni* Becketta we własnej scenografii w Teatrze Powszechnym im. Kochanowskiego w Radomiu.

31 XII 1991
Premiera sztuki *Ania z Zielonego Wzgórza* na podstawie powieści Lucy Maud Montgomery w adaptacji Henryki Królikowskiej z Jolantą Fraszyńską w roli Ani Shirley w Teatrze Polskim we Wrocławiu.

XII 1991
Beata Tyszkiewicz i Krystyna Janda otrzymują Ordery Kawalera Sztuk Pięknych i Nauk Humanistycznych przyznawane przez francuskie Ministerstwo Kultury.

1 I 1992
Spektakl muzyczny *Piaf. Moje piosenki to ja* złożony z piosenek Edith Piaf na podstawie scenariusza Madeleine Lienhard (również głównej wykonawczyni) w Teatrze Wielkim w Łodzi.

5 I 1992
Ewa Grabowska reżyseruje sztukę *Państwowy złodziej, czyli spółka z o.o.* Hadzicia we własnym przekładzie i scenografii w Teatrze Polskim w Bydgoszczy.

6 I 1992
Honorata Magdeczko-Capote reżyseruje sztukę *Opowieści podwórkowe* Milne'a w scenografii Janiny Kamińskiej w Teatrze Animacji w Jeleniej Górze.

11 I 1992
Halina Szymańska reżyseruje przedstawienie muzyczne *Czerwony Kapturek* Jadwigi Szajny-Lewandowskiej z udziałem uczniów Studia Baletowego na Scenie Operetkowej w Operze i Operetce w Krakowie.

12 I 1992
Julia Wernio reżyseruje przedstawienie *Zaproszenie na egzekucję* Nabokova na podstawie własnego scenariusza i ze scenografią Elżbiety Wernio w Teatrze Polskim we Wrocławiu.

„Polska prapremiera *Zaproszenia na egzekucję* każe sporządzić przede wszystkim wykaz porażek. Medium zawiodło: brak jakiegokolwiek równoważnika narracyjnych fajerwerków". Tomasz Kubikowski, *Marzenie o ściętej głowie*, „Teatr" nr 3/1992.

18 I 1992
Sztuka Ireny Jurgielewiczowej *Szczęśliwy motyl* w scenografii Alicji Chodynieckiej-Kuberskiej z tekstami piosenek Krystyny Żuchowskiej w Teatrze Lalek w Łomży.

25 I 1992
Bogusława Czosnowska reżyseruje we własnej adaptacji i ze swoimi tekstami piosenek przedstawienie *O dwóch takich, co ukradli księżyc* Makuszyńskiego w scenografii Łucji i Brunona Sobczaków w Teatrze im. Wandy Siemaszkowej w Rzeszowie (Duża Scena).

28 I 1992
Sztuka Gabrieli Zapolskiej *Ich czworo* w scenografii Anny Marii Rachel w Starym Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie (scena Teatr Kameralny).

1 II 1992
Sztuka *Czarodziejski młyn* na podstawie prozy Aliny i Jerzego Afanasjewów w reżyserii i adaptacji Bożeny Janik w Białostockim Teatrze Lalek.

5 II 1992
Sztuka Rossany Composto i Fausto Baraldiego *Brecce (Wyłomy)* w scenografii Isabelli Farkasch w PWST w Krakowie.

8 II 1992
Violetta Zygmunt reżyseruje na podstawie własnego scenariusza przedstawienie *Ludzie na moście* – impresję teatralno-muzyczną zainspirowaną tomikiem poezji Wiesławy Szymborskiej pod tym samym tytułem – we własnej scenografii i z kostiumami Anny Sekuły w Teatrze Stygmator w Krakowie.

8 II 1992
Ewa Marcinkówna reżyseruje własną sztukę *Szalona klasa (Musical dla nastolatków)* w Teatrze Lalek „Rabcio" w Rabce. Marcinkówna wystawi tę sztukę jeszcze dwukrotnie: w Lubuskim Teatrze im. Kruczkowskiego w Zielonej Górze (11 VI 1995) oraz w Tarnowskim Teatrze im. Solskiego (17 I 1998).

15 II 1992
Alicja Choińska reżyseruje *Świętoszka* Moliera w scenografii Barbary Josepyszyn w Teatrze im. Mickiewicza w Częstochowie (Duża Scena).

15 II 1992
Fedora Barbieri reżyseruje *Normę* Belliniego w Teatrze Wielkim w Warszawie (Scena Duża).

17 II 1992
Przygody Czoka Mai Turowier i Jakowa Mirsakowa w reżyserii Jolanty Nord i scenografii Larysy Worobiowej w Śląskim Teatrze Lalki i Aktora „Ateneum" w Katowicach.

22 II 1992
Prapremiera sztuki Suzanne Brunner *Ptak* w reżyserii Joanny Łupinowicz i scenografii Urszuli Kubicz-Fik oraz z tekstami piosenek Bogumiły Rzymskiej w Teatrze Lalek „Pinokio" w Łodzi.

23 II 1992
Anna Polony reżyseruje *Wesele Figara* Beaumarchais w Teatrze im. Słowackiego w Krakowie (scena Teatr Miniatura).

23 II 1992
Julia Wernio reżyseruje *Pannę Julię* Strindberga w scenografii Elżbiety Wernio w Teatrze im. Kochanowskiego w Opolu (Scena na Parterze).

28 II 1992
Sztuka Marii Kann *Baśń o zaklętym kaczorze* w scenografii Jadwigi Dębolaskiej-Pędziwiatr w Śląskim Teatrze Lalki i Aktora „Ateneum" w Katowicach.

29 II 1992
Zofia Miklińska reżyseruje sztukę *Tomcio Paluch* Zaborowskiego w Teatrze Lalek „Pleciuga" w Szczecinie.

8 III 1992
Anna Augustynowicz reżyseruje sztukę *Pożarcie królewny Bluetki* Wojtyszki w scenografii Zuzanny Korwin w Teatrze im. Osterwy w Gorzowie Wielkopolskim.

11 III 1992
Krystyna Meissner reżyseruje *Rewizora* Gogola w scenografii Aleksandry Semenowicz w Teatrze im. Horzycy w Toruniu (Duża Scena).

„[…] boczne loże i parter wypełnione były tłumem szkolnej młodzieży. […] Gdy wygasły światła, rozległy się gwizdy. Poczułem się jak na Łazienkowskiej, gdy Legia patałaszy kolejną akcję. […] Patrzyłem jednak z podziwem, jak toruńscy aktorzy radzą sobie z tą niewdzięczną widownią. […] żywą reakcję wywoływała każda scenka operująca komizmem sytuacyjnym. Bo toruńskie przedstawienie szło momentami w kierunku farsowym. Przewracanki, kopaniny, miny i minki. […] Przez moment czułem się jak w XVIII-wiecznym teatrze, gdzie parter głośno wyrażał aplauz dla komicznej siły aktorów. Trzeba jednak koniecznie dodać, że nie czuło się, by ulegli oni publiczności i by sobie folgowali. Przy takiej widowni *Rewizor* nie mógł zabłysnąć pełnym blaskiem. […] Toruński *Rewizor* nie niesie z sobą jakichś oryginalnych i odkrywczych interpretacji. Tu chodziło pewnie o w miarę solidne potraktowanie litery tekstu. Tak też jest zagrany".
Wojciech Majcherek, *Szkolny „Rewizor"*, „Teatr" nr 9/1992.

15 III 1992
Wanda Laskowska reżyseruje sztukę *Każdy kocha Opalę* Patricka w Teatrze Dramatycznym w Elblągu (Duża Scena).

21 III 1992
Barbara Borys-Damięcka reżyseruje w Teatrze TV *Lekarza miłości* Perzyńskiego w scenografii Tatiany Kwiatkowskiej. Realizacja TV: Barbara Borys-Damięcka.

23 III 1992
Moralność pani Dulskiej Gabrieli Zapolskiej w Teatrze TV. Realizacja TV: Barbara Borys-Damięcka.

22 III 1992
Marta Stebnicka reżyseruje na podstawie własnego scenariusza przedstawienie *Plac Merkurego* Gałczyńskiego w scenografii Doroty Ogonowskiej i Marka Szali w Teatrze STU w Krakowie.

27 III 1992
Anna Polony reżyseruje (wspólnie z Andrzejem Morawcem) przedstawienie *Co się komu w duszy gra* (wg *Wesela* Wyspiańskiego) w Teatrze „Bagatela" im. Boya-Żeleńskiego w Krakowie (Duża Scena).

27 III 1992
Wśród laureatów „Złotych Masek" (nagród dziennikarzy woj. bielskiego, częstochowskiego i katowickiego) m.in. Katarzyna Kulik za rolę tytułową w *Antygonie* Anouilha w T. Zagłębia w Sosnowcu, Marta Kotowska za rolę Janiny Węgorzewskiej w *Matce* Witkacego w T. Nowym w Zabrzu, Bogusława Jaremowicz – aktorka Śląskiego T. Lalki i Aktora „Ateneum" w Katowicach. Nagrodę otrzymuje także Lucyna Kozień, kierowniczka literacka T. Lalek „Banialuka" w Bielsku-Białej za twórczy wkład w rozwój teatru.

28 III 1992
Sztuka *Serdeczny, stary człowiek* na podstawie poezji lingwistycznej Krystyny Miłobędzkiej w Teatrze Animacji w Jeleniej Górze.

28 III 1992
Teresa Krzan reżyseruje *Balladynę* Słowackiego w Tarnowskim Teatrze im. Solskiego.

28 III 1992
Jolanta Bohdal reżyseruje przedstawienie muzyczne *Powtórka z Czerwonego Kapturka* z muzyką Ewy Korneckiej w Operetce w Warszawie.

30 III 1992
Magda Teresa Wójcik reżyseruje *Małego Księcia* Saint-Exupéry'ego we własnej adaptacji, z muzyką Elżbiety Sikory, w Teatrze im. Horzycy w Toruniu.

31 III 1992
Anna Dziedzic reżyseruje *Antygonę* Sofoklesa w Teatrze Ochoty w Warszawie.

4 IV 1992
Mężczyzna Gabrieli Zapolskiej w Teatrze TV. Realizacja TV: Anna Hałasińska.

4 IV 1992
Gołda Tencer reżyseruje przedstawienie *Trubadur z Galicji* (pieśni Gebirtiga) we własnej adaptacji w Teatrze Żydowskim im. Ester Rachel Kamińskiej w Warszawie.

4 IV 1992
Maria Fołtyn reżyseruję *Parię* Moniuszki, w scenografii Jadwigi Jarosiewicz, w Teatrze Wielkim w Łodzi.

10 IV 1992
Sztuka Beth Henley *Zbrodnie serca* w scenografii Małgorzaty Schubert w Teatrze Zagłębia w Sosnowcu.

11 IV 1992
Barbara Sass-Zdort reżyseruje *Dwoje na huśtawce* Gibsona w Teatrze Wybrzeże w Gdańsku (Scena Kameralna w Sopocie), tym samym debiutuje w roli reżyserki teatralnej. W zamieszczonej w programie rozmowie z Andrzejem Żurowskim artystka mówi:

„Ja się muszę zaprzyjaźnić z aktorem, nie potrafię go traktować instrumentalnie. [...] Jeśli bym miała wiązać się z teatrem, to przede wszystkim z teatrem właśnie aktorskim, a nie inscenizacyjnym. I z przyjemnością byłaby to dramaturgia amerykańska, ale ta, która się wywodzi z O'Neilla… Dramaturgia, która bada, co w człowieku znajduje się w środku".

15 IV 1992
W Areszcie Śledczym przy ul. Motelupich w Krakowie premiera widowiska *Piłat albo pieśń człowieka krześcijańskiego do Syna Bożego na złe sprawy ludzkiego żywota* Sceny Autorskiej El-Jot. Scenariusz, reżyseria i choreografia: dyrektor artystyczna Jadwiga Leśniak-Jankowska, oprawa plastyczna: Grażyna Żubrowska. Leśniak-Jankowska przygotowuje jeszcze dwie premiery w sezonie: *Pastorale staropolskie albo kolęda mieszkańcom ziemskim od muzyki niebieskiej wdzięcznym okrzykiem na dzień Narodzenia Pańskiego zaśpiewana* (3 XII 1991, Bazylika Św. Krzyża w Mogile) oraz *Pieśń nad Pieśniami* (4 V 1992, Dworek Białoprądnicki w Krakowie).

24 IV 1992
Adrianna Nora Pizzino-Janik reżyseruje spektakl *Jaskółeczka* Słobodzianka w Teatrze Lalek „Guliwer" w Warszawie.

25 IV 1992
Przedstawienie muzyczne *Dzikie łabędzie*, skierowane do najmłodszych widzów, z muzyką i librettem Bernadetty Matuszczak (na podstawie baśni Andersena) w Operze Novej w Bydgoszczy.

27 IV 1992
Izabella Cywińska reżyseruje w Teatrze TV *Skrzywdzonych i poniżonych* Dostojewskiego według własnego scenariusza w scenografii Agnieszki Zawadowskiej oraz Krzysztofa Benedeka.

4 V 1992
Sztuka *Nagłe zastępstwo* na podstawie wspomnień Izabelli Cywińskiej w Teatrze Nowym w Poznaniu (Scena „Verbum).

9 V 1992
Premiera sztuki *Kwartet dla czterech aktorów[rek]* Schaeffera w reżyserii Julii Wernio i scenografii Elżbiety Wernio w Teatrze Nowym w Poznaniu z wyłącznie kobiecą obsadą, nagrodzoną na III Konkursie Teatrów Ogródkowych w Warszawie (VI–IX 1994).

„[…] sztuki Bogusława Schaeffera w męskiej obsadzie zdają się posiadać drugie albo i trzecie dno... *Kwartet dla czterech aktorek* reżyserowany przez Julię Wernio głębi takich nie sięga, jednak pomimo tego jest widowiskiem, które z czystym sumieniem polecić można wszystkim widzom. Julia Wernio wydobyła na światło dzienne sto albo i więcej odcieni kobiecości […]".
Maria Mikołajczyk, *Ach, te baby!*, „Gazeta Poznańska" nr 125/1992.

„Nigdy tak dobrze nie bawiłem się na sztuce Bogusława Schaeffera. Dlaczego? Może dlatego, że nawet w tych spektaklach Peszka czy braci Grabowskich, gdzie brzuch bolał ze śmiechu, w podtekście był zawsze jakiś formalny eksperyment, jakaś prowokacja. Tu chodzi wyłącznie o zabawę […]."
Jacek Sieradzki, *Kwartet dla czterech aktorów/ek*, „Polityka" nr 12/1993.

9 V 1992
Prapremiera sztuki Caryl Churchill *Top Girls, czyli przebojowe dziewczyny* w reżyserii Katarzyny Deszcz i scenografii Anny Sekuły w Teatrze im. Słowackiego w Krakowie.

13 V 1992
Sztuka Rady Moskowej *Nim zakwitną stokrotki* w reżyserii Ewy Tomaszewskiej i z jej tekstami piosenek, oraz w scenografii Alicji Chodynieckiej-Kuberskiej w Olsztyńskim Teatrze Lalek.

15 V 1992
Inka Dowlasz reżyseruje we własnej adaptacji *Kobietę z wydm* Kobo w Starym Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie (Piwnica przy Sławkowskiej 14).

„W przedstawieniu pani Dowlasz całe nieszczęście polega na niezbyt przemyślanej adaptacji tekstu, obfitującej w wątpliwe skróty, które w żaden sposób nie przystają do przesłania reżyserki, tak obiecująco podanego w programie. Zniknął gdzieś wątek miłości, skazanych na siebie, Kobiety (Beata Paluch) i Mężczyzny (Tomasz Obara); zapodziała się gdzieś wolność, którą rzekomo mieli w sobie odkryć".
Paweł Szumiec, *Syzyfowa praca*, „Czas Krakowski" nr 97/1992.

20 V 1992
Stół Idy Fink w Teatrze TV.

23 V 1992
Małgorzata Milczarek reżyseruje sztukę *Baśń o Emilu* Sudaruszkina w Teatrze Lalki i Aktora im. Andersena w Lublinie.

27 V 1992
Halina Machulska reżyseruje sztukę *Nie tracić nadziei* Flaka w scenografii Barbary Szydelskiej i z kostiumami Katarzyny Kępińskiej w Teatrze Ochoty w Warszawie.

29 V 1992
Spektakl *My, dzieci z Dworca ZOO*, na podstawie spisanych opowieści Christiane F. w scenografii Kiki Lelicińskiej w Teatrze Polskim w Bydgoszczy.

„Takie porażki są szczególnie przykre – cel najszczytniejszy z możliwych, pracy moc – a artystyczny efekt żaden. Premiera *My, dzieci z dworca ZOO* w Teatrze Polskim to przysłowiowy «kawał dobrej, ciężkiej, nikomu niepotrzebnej roboty». Zaadaptowano dla potrzeb sceny sławną i w Polsce książkę – zapis dwóch niemieckich dziennikarzy Kaja Hermanna i Horsta Riecka z 15-letnią wówczas narkomanką Christiane F., także jej matką, chłopakiem, przyjaciółmi. Zapis ten jest – w czytaniu – lekturą wstrząsającą, na scenie – robi wrażenie konfekcyjnej, nieudolnej publicystyki z arcymoralnym zakończeniem".
Jadwiga Oleradzka, *Klapa*, „Gazeta Pomorska" nr 136/1992.

30 V 1992
Monodram Innocenty Zemło *Bez makijażu* w Teatrze Polskim w Bydgoszczy. Występuje autorka.

30 V 1992
Sztuka Hanny Januszewskiej *Tygrysek i piraci* w Teatrze Lalek „Pleciuga" w Szczecinie.

31 V 1992
Zofia Rudnicka reżyseruje *Słowika cesarza* wg Andersena z librettem i muzyką Jadwigi Szajny-Lewandowskiej oraz scenografią i kostiumami nagrodzonej „Złotą Maską" Zofii de Ines w Teatrze Rozrywki w Chorzowie. Rudnicka opracowuje również choreografię przedstawienia.

V 1992
Sztuka Moniki Milewskiej *Savonarola. Dramat w jednym akcie* ukazuje się w „Dialogu" (nr 5).

1 VI 1992
Sztuka Krystyny Berwińskiej *Ogień na wichrze* ze scenografią Marii i Andrzeja Albinów w Teatrze TV. Realizacja TV: Ewa Vogtman-Budny.

„Dramaty Stanisławy Przybyszewskiej są może trudne w inscenizacji, ale za to nieprześcignione w precyzji i jasności prezentowania skomplikowanych mechanizmów władzy, ujawniania motywacji podejmowania trudnych i niepopularnych decyzji o znaczących konsekwencjach politycznych. Sztuka Krystyny Berwińskiej stoi na przeciwnym biegunie – tragiczne życie i twórczość Stanisławy Przybyszewskiej posłużyły współczesnej autorce do stworzenia utworu o strukturze worka, w którym wszystko się zmieści – i cytaty ze *Sprawy Dantona*, i fragmenty zachowanych wypowiedzi dramatopisarki. […] cytowane w tekście sztuki Berwińskiej zarzuty krytyków wobec *Sprawy Dantona* – o minimalnych dawkach dramatycznego konfliktu – z czystym sumieniem można przenieść i na *Ogień na wichrze*. Nawet wytrawne aktorstwo Anny Chodakowskiej nie pokryło papierowej bezkrwistości postaci Przybyszewskiej".
Janusz R. Kowalczyk, *Akademia z ambicjami*, „Rzeczpospolita" nr 126/1992.

6 VI 1992
Sztuka Gabrieli Zapolskiej *Moralność pani Dulskiej* ze specjalnym udziałem Hanki Bielickiej w Teatrze „Bagatela" im. Boya-Żeleńskiego w Krakowie.

6 VI 1992
Joanna Piekarska reżyseruje we własnym opracowaniu tekstu *Baśń o dwóch nieustraszonych rycerzach* Ośnicy w Białostockim Teatrze Lalek. W 1993 artystka otrzymuje za reżyserię tego przedstawienia nagrodę w plebiscycie na najpopularniejszy spektakl teatralny 1992 roku zorganizowany przez TKT.

7 VI 1992
Sztuka Gabrieli Zapolskiej *Skiz* w reżyserii Ewy Zdzieszyńskiej w Teatrze Powszechnym w Łodzi.

7 VI 1992
Sztuka Hanny Januszewskiej *Krzesiwo* w reżyserii Ewy Kołogórskiej w Teatrze Dramatycznym w Elblągu.

12 VI 1992
Melissa Monteros opracowuje choreografię do łączonych spektakli tanecznych *Voices* (z muzyką Vivaldiego) i *Empty Rooms* (z muzyką Gabriela) w Śląskim Teatrze Tańca w Bytomiu.

12 VI 1992
Bogusława Czosnowska reżyseruje *Życie paryskie* Offenbacha w Operetce Warszawskiej.

14 VI 1992
Recital Joanny Morawskiej *Wesołe miasteczko* złożony z tekstów Tuwima i Brechta na podstawie scenariusza Morawskiej w Teatrze im. Osterwy w Lublinie, gdzie aktorka pracuje od 1981 roku.

20 VI 1992
Sztuka Marii Kownackiej *Szewczyk Dratewka* w reżyserii Małgorzaty Kamińskiej-Sobczyk i scenografii Kirgizy Przybylskiej w Teatrze Lalki „Tęcza" w Słupsku.

20 VI 1992
Antonina Kawecka reżyseruje *Toscę* Pucciniego w Operze we Wrocławiu.

28 VI 1992
Sztuka Marii Kann *O zaklętym kaczorze* w scenografii Zofii Czechlewskiej-Ossowskiej i inscenizacji Haliny Borowiak w Teatrze Lalki i Aktora „Baj" w Warszawie.

5 VII 1992
Krystyna Meissner reżyseruje (wspólnie z Tammarah Carper) przedstawienie *Amerykański blues*, na które składają się m.in. teksty Beth Henley *Jestem smutny* i Joyce Carol Oates *Szumy i zakłócenia*, w Teatrze im. Horzycy w Toruniu.

25 VII 1992
Sztuka Zofii Nawrockiej *Kuglarz w koronie* w Teatrze Lalki i Aktora „Tęcza" w Słupsku.

19 VIII 1992

Halina Kwiatkowska reżyseruje *Zwierzenia* (program składany) ze scenografią Renaty Jabłońskiej w Teatrze TV. Wybór tekstu: Halina Kwiatkowska. Etiudy w wykonaniu studentów III roku PWST w Krakowie.

VIII 1992
Sztuka Anny Bojarskiej *Meeting. Sztuka teatralna w dwóch aktach o sztuce, seksie i śmierci* ukazuje się w „Dialogu" (nr 8).

Sezon 1992/1993

4 IX 1992
Zofia Miklińska reżyseruje sztukę *Tomcio Paluszek* Zaborowskiego w Teatrze Dzieci Zagłębia w Będzinie (Scena Kameralna).

6 IX 1992
Luba Zarembińska reżyseruje przedstawienie *Wiosenna przygoda Tymoteusza* Wilkowskiego w Teatrze Lalek w Wałbrzychu.

8 IX 1992
Janina Niesobska i Maciej Korwin reżyserują *Czarodziejski flet* Mozarta w adaptacji Krystyny Meissner i scenografii Barbary Ptak w Teatrze Śląskim im. Wyspiańskiego w Katowicach (Duża Scena).

„Gdy Krystyna Meissner spróbowała streścić *Czarodziejski flet*, dzwoneczki i flet zastąpić taśmami, a soprany, tenory i basy aktorskim uciemiężeniem, została jej po całym zabiegu oskubana kura. […] Teatr, czym mógł, wypchał atrapę. Pomogła przede wszystkim Barbara Ptakowa. «Rozfruwała» wszystkich aktorów, malowniczo ich poprzebierała; stroje są rzeczywiście imponujące".
Irena T. Sławińska, *Oskubano kurę*, „Trybuna Śląska" nr 220/1992.

9 IX 1992
Anna Sokolov opracowuje choreografię do spektaklu tanecznego *Dreams* z muzyką Macero, Weberna i Bacha w Śląskim Teatrze Tańca w Bytomiu.

12 IX 1992
Sztuka Mirji Astrachan i Jewgeniji Żukowskiej *Pif, czyli wariacje na cztery łapy* w Śląskim Teatrze Lalki i Aktora „Ateneum" w Katowicach.

12 IX 1992
Karmaniola Joanny Kulmowej (i Stanisława Moniuszki) w scenografii Katarzyny Jarnuszkiewicz w Teatrze Powszechnym w Łodzi.

12 IX 1992
Sztuka *Wiedźma* wg opowiadań *Dom wiedźmy ze wzgórza* Mirosławy Sędzikowskiej w scenografii Barbary Rzemyk w Teatrze Ludowym w Nowej Hucie (Scena „Nurt").

20 IX 1992
Królewna i echo na podstawie *Wojny o echo* Vlasty Pospíšilovej w scenografii Teresy Targońskiej w Teatrze Lalki i Aktora „Kacperek" w Rzeszowie.

25 IX 1992
Sztuka *Mały Tygrys Pietrek* Hanny Januszewskiej w reżyserii Małgorzaty Majewskiej w Teatrze Dzieci Zagłębia w Będzinie.
Początek dyrekcji Małgorzaty Majewskiej, wyłonionej w konkursie, pierwszej kobiety pełniącej funkcję dyrektora w TDZ, dotychczas związanej przede wszystkim ze Śląskim Teatrem Lalki i Aktora „Ateneum" w Katowicach.

„Jednym z punktów autorskiego programu rządzenia Małgorzaty Majewskiej, przedstawionego radnym, była obietnica silnego związania teatru ze środowiskiem szkolnym, integrowanie i pomoc w fachowej organizacji zajęć amatorskich. Służą temu staże dla nauczycieli […]. Ta otwarta, pozytywna postawa, konkretny program, pragmatyzm i zdrowy rozsądek, a jednocześnie profesjonalizm i radość z uprawiania zawodu reżysera lalkowego sprawiły zapewne, że komisja decydująca o obsadzie TDZ zaproponowała je właśnie Majewskiej. Poza tym stąd pochodzi, tu odbywała staż – jest u siebie.
[...] Unikając «realistycznego» naśladowania rzeczywistości, jakim często grzeszą lalki teatralne, Majewska i Strzelecki po pierwsze, uzyskali wyróżnik stylistyczny, a po drugie wpuścili do teatru abstrakcję malarską na tyle bezboleśnie, że dzieciom, szybko łapiącym konwencję, pod koniec wydała się ona oczywista, co nagrodziły brawami. Ta oryginalna, dopasowana do odpyschologizowanej, «szopkowej» bajki forma, każe zwrócić na to przedstawienie uwagę organizatorów bielskiego festiwalu".
Hanna Baltyn, *Teatr Dzieci Zagłębia – dzisiaj*, „Teatr Lalek" nr 1/1993.

Dyrekcja Majewskiej trwa do 1995 r. Za jej kadencji w repertuarze pojawiają się baśnie magiczne, bajki zwierzęce, pastorałki, sztuki dla dorosłych. Sama Majewska reżyseruje jeszcze dwa spektakle: *Mirra, kadzidło i złoto* Joanny Kulmowej (1993) oraz *Jasełka* Wandy Chotomskiej. Po niemal dwudziestu latach właściwie kończy się jej przygoda z teatrem repertuarowym, którą zaczęła jako adeptka właśnie w TDZ, lecz kontynuuje pracę w instytucjach kultury – zostaje kierowniczką Dworu Zieleniewskich w Trzebini, a następnie dyrektorką Biura Reklamy „Dziennika Zachodniego". W 2012 r. obejmuje stanowisko dyrektorki Pałacu Kultury Zagłębia w Dąbrowie Górniczej.

26 IX 1992
Szczęśliwy motyl Ireny Jurgielewiczowej w Teatrze Animacji w Jeleniej Górze.

26 IX 1992
4 x smok Milady Mašatovej w Teatrze „Lalka" w Warszawie.

26 IX 1992
Sztuka Agnieszki Osieckiej *Śnieżyca* (wg dramatu Przybyszewskiego *Śnieg*) w scenografii Anny Sekuły w Teatrze im. Słowackiego w Krakowie. Zygmunt Konieczny debiutuje w roli reżysera, przygotowując na podstawie tekstu Osieckiej przedstawienie o charakterze muzycznym. Nazwiska twórców gwarantują zainteresowanie prasy, lecz recenzje okazują się krytyczne. Jacek Sieradzki (*Ślizgawka*, „Polityka" nr 43/1992) pisze wprost o „całkowitym niewypale", o dziele „źle wykonanym" i „źle pomyślanym", krytykując tekst Osieckiej.

„[*Śnieżyca*] okazała się niezagrożoną klapą sezonu, zanim ten sezon w ogóle na dobre się rozpoczął"
Paweł Głowacki, *Absolutny Tingel-Tangel*, „Tygodnik Powszechny" nr 41/1992.

„Osiecka, jak powiedziała, nie chciała ośmieszyć «przybyszewszczyzny». Nie musiała. Sama się ośmieszyła".
Łukasz Czuj, *Zaspy w październiku*, „Tygodnik Solidarność: Małopolska" nr 39/1992.

„Osiecka chciała potraktować wątłą intrygę dramatu uniwersalnie, ponadczasowo, metaforycznie. Do tego też zmierzało jej opracowanie tekstu Przybyszewskiego, szalenie proste, sprowadzone niemal do haseł, które miała ożywić, wypełnić muzyką. Jednakowoż muzyka Zygmunta Koniecznego nie podjęła tego wątku myślenia autorki tekstu".
Maria Wąs, *W śnieżycy*, „Dziennik Polski" nr 238/1992.

28 IX 1992
Sztuka Urszuli Kozioł *Król malowany* (wg Andersena) w Opolskim Teatrze Lalki i Aktora im. Smolki.

IX 1992
„Dialog" (nr 9) publikuje dwie sztuki kobiece: tekst Moniki Powalisz *Rapsod dla krowy* oraz Anny Strońskiej *Prostak. Sztuka w trzech aktach*.

3 X 1992
Małgorzata Brożonowicz-Sienkiewicz reżyseruje *Podróże Pinokia* Jasińskiego (wg powieści Collodiego) w Teatrze Lalki i Maski „Groteska" w Krakowie (Scena Kopułowa).

5 X 1992
Moralność pani Dulskiej Gabrieli Zapolskiej w reżyserii Ewy Mirowskiej w Teatrze Powszechnym w Łodzi. Spektakl dyplomowy studentów PWSTFTViT.

12 X 1992
Barbara Borys-Damięcka reżyseruje *Szklaną menażerię* Williamsa w Teatrze TV. Realizacja TV: Barbara Borys-Damięcka. W tym sezonie Borys-Damięcka reżyseruje w Teatrze TV także przedstawienie *O żonach złych i dobrych* Nowaczyńskiego (8 III 1992) ze scenografią Tatiany Kwiatkowskiej.

„Williamsa można wystawić bardziej lub mniej naturalistycznie, mniej lub bardziej wyeksponować walor społeczny bądź egzystencjalny. Barbara Borys-Damięcka bezpiecznie wybrała środek i w realizacji takiego akurat wariantu była konsekwentna. Ponad poprawność spektaklu wyraźnie wyrastała […] Małgorzata Rudzka […]. Tylko jej pojawianie się na ekranie dodawało zarówno Williamsowi, jak i całemu spektaklowi coś z innego wymiaru – magnetyczną poezję, niebanalnie realistyczny tragizm i jakąś nieprawdopodobną niemożliwą a jednak niezbędną do istnienia nadzieję".
Jacek Bukowski, *W cieniu Czechowa*, „Dziennik Niezależny Nowa Europa" nr 180/1992.

17 X 1992
Irena Wollen reżyseruje *Wspomnienia* Murrella w Teatrze TV ze scenografią Lidii i Jerzego Skarżyńskich.
To ostatni spektakl telewizyjny wyreżyserowany przez Wollen, która w kolejnych latach poświęca się już wyłącznie pracy nad filmami dokumentalnymi. Reżyserka otrzymuje w 2003 roku Nagrodę Honorową Krakowskiej Filii Fundacji Kultury Polskiej „w uznaniu wybitnych inicjatyw i realizacji w dziedzinie sztuki teatralnej i filmowej, wartościowych artystycznie i poznawczo programów telewizyjnych poświęconych twórcom kultury i środowiskom intelektualnym Krakowa", w 2006 roku medal Gloria Artis, w 2007 roku jako pierwsza

laureatka tej nagrody (wraz z Martą Bizoń i Barbarą Stesłowicz) – Nagrodę Syzyfa za codzienny, bezinteresowny trud w pracy na rzecz środowiska teatralnego, którą odbiera ponownie w 2008, 2009 i 2010 roku. Była związana z Ośrodkiem Telewizyjnym w Krakowie, wykładała reżyserię telewizyjną na krakowskiej ASP.
Umiera 21 III 2011 roku w Krakowie.

„Pamiętam Cię z Teatru Rapsodycznego, którego ja również byłem aktorem, jak na scenie plenerowej na Wawelu grałaś Wiślankę w *Legendzie* Stanisława Wyspiańskiego. Wiedziałem już wtedy, że Rapsodyczny to nie jest miejsce dla Ciebie. Twoje miejsce na pewno było w teatrze, ale w tym, który Ty sama będziesz tworzyć. […] Dla Ciebie były ważne przede wszystkim profesjonalizm, pracowitość i prawda, choć niekiedy bolesna. Ale też mało kto bardziej niż Ty potrafił tak trafnie i precyzyjnie dobierać obsady aktorskie. Sprawiło to, że środowisko natychmiast odkryło, iż wybór przez Ciebie do obsady daje gwarancje sukcesu. Trudno się więc dziwić, że jedni Cię uwielbiali, a inni nienawidzili. […] Pamiętam też nasze wspólne wakacje w lasach i nad jeziorami Wielkopolski. Stamtąd Cię pamiętam, jak kochałaś zabawę i radość. Ale zawsze musiałaś być najlepsza. Największe zebrane wiadro grzybów, najwięcej złowionych ryb, najlepiej rozegrane roberki”.
Wiktor Herzig, „Kraków” nr 4/2011.

17 X 1992
Anna Polony inscenizuje i reżyseruje (razem z Andrzejem Mrowcem) *Co się komu w duszy gra* wg *Wesela* Wyspiańskiego w Teatrze Śląskim im. Wyspiańskiego w Katowicach (Duża Scena), z okazji jubileuszu teatru.

„Tekst, na którym opiera się katowickie przedstawienie, opracowała Anna Polony na użytek wcześniejszej pracy z jednym rocznikiem studentów […]. Skreśliła więc sporo scen i postaci. […] Czy tak jest lepiej? Oczywiście, że nie. Ale o dziwo – mimo tej operacji – przedstawienie jest spójne i z grubsza biorąc konsekwentne […]. Niesprawiedliwością byłoby jednak tłumaczyć te ogromne skróty wyłącznie względami praktycznymi. Chodziło również o skupienie uwagi na kwestiach naszej niemożności, wiecznej inercji, niezgody, fascynacji przeszłością. […] Ten zamiar powiódł się w połowie, bo przesłanie jest wprawdzie czytelne, ale nie ma należnej siły”.
Andrzej Wanat, *Solidne i spójne*, „Teatr” nr 12/1992.

17 X 1992
Krystyna Jakóbczyk reżyseruje przedstawienie *Świniopas* Andersena w adaptacji Jadwigi Żylińskiej i scenografii Alicji Chodynieckiej-Kuberskiej w Teatrze Lalek „Pleciuga” w Szczecinie.

18 X 1992
Irena Dragan reżyseruje *Stworzenie słońca* Pavlika w scenografii Urszuli Kubicz-Fik w kierowanym przez siebie Teatrze Lalki i Aktora „Kubuś” w Kielcach.

24 X 1992
Sztuka Hanny Krall *Co się stało z naszą bajką* w Białostockim Teatrze Lalek (Scena dla dzieci).

25 X 1992
Małgorzata Milczarek reżyseruje własną sztukę *Przekładaniec bajkowy* na podstawie wierszy Wiery Badalskiej w Teatrze Lalek „Arlekin” w Łodzi.

25 X 1992
Ewa Kołogórska reżyseruje *Cud mniemany, czyli Krakowiaków i Górali* Bogusławskiego w Teatrze Dramatycznym w Elblągu (Duża Scena).

25 X 1992
Premiera programu składanego *Sylfidy* (Chopin), *Nostalgia* (Bach, Albinioni), *Bolero* (Ravel), przy którym pracują m.in.: Małgorzata Słoniowska (scenografia), Maria Kijak (realizacja), Karin Elke Pollak (scenografia), Anna Majer (inscenizacja, choreografia) w Operze we Wrocławiu (Scena Duża).

26 X 1992
Magda Umer reżyseruje wg własnego scenariusza *Big Zbig Show* z kostiumami Anny Szwed w Teatrze „Rampa" w Warszawie (Sala Główna).

„Nie pamiętam, abym tak uśmiał się w teatrze! A i w określeniu, że cała publiczność śmiała się do łez, nie będzie cienia przesady, ba śmiali się nawet aktorzy na scenie. Tak było śmiesznie".
Jacek Lutomski, *Śmiech do łez*, „Rzeczpospolita" nr 253/1992.

„Pomysłowość twórców spektaklu wydawała się być wprost niewyczerpana. Aktorzy co kilka minut zmieniali style, ubiory i konwencje muzyczne. Dla Janusza Józefowicza […] zamówiono specjalne szpilki damskie, w których poruszał się zresztą z niebywałą gracją". Jan Bończa Szabłowski, *Zamach w Rampie*, „Życie Codzienne" nr 57/1992.

X 1992
Sztuki Joanny Kulmowej *Mirra, kadzidło, złoto* i Zofii Miklińskiej *Pieczarnik* zwyciężają w konkursie Teatru Dzieci Zagłębia w Będzinie na utwór sceniczny nawiązujący do tradycji polskiej szopki.

1 XI 1992
Halina Łabonarska (wraz z Markiem Prałatem) reżyseruje w Teatrze TV *Janka Muzykanta* Sienkiewicza ze scenografią Barbary Ostapowicz.

7 XI 1992
Teresa Ponińska opracowuje scenografię do przedstawienia muzycznego *Kopciuszek* z librettem Ireny Gerstenkorn w Teatrze Muzycznym w Lublinie. Ponińska, etatowa scenografka teatru, pracuje również przy spektaklach *Damy i huzary* oraz *Ptasznik z Tyrolu*.

7 XI 1992
Bogusława Czosnowska reżyseruje *Historię Damy Kameliowej* Dumasa-syna we własnej adaptacji i ze scenografią Łucji oraz Brunona Sobczaków w Teatrze im. Jaracza w Olsztynie. W roli Małgorzaty Gauthier: Joanna Fertacz.

„Osnuty na motywach głośnej, dziewiętnastowiecznej powieści spektakl okazał się jednak – zapewne wbrew założeniom – niezbyt... wzruszający. A powodów jest co najmniej kilka. Przede wszystkim mało przekonujący wydaje się pomysł inscenizacyjny. Odnosi się wrażenie, że jego pomysłodawczyni i reżyser w jednej osobie nie bardzo umiała poradzić sobie z epicką materią literackiego pierwowzoru".
Mirosław Wieczorek, *Roman z kurtyzaną*, „Gazeta Olsztyńska" nr 223/1992.

7 XI 1992
Agnieszka Glińska reżyseruje *Arlekinadę* Rattigana w Teatrze im. Kochanowskiego w Opolu (Scena Duża).

10 XI 1992
Dagmara Foniok reżyseruje *Benefis* wg jednoaktówki *Łabędzia pieśń* Czechowa we własnym opracowaniu tekstu w Teatrze im. Kochanowskiego w Opolu.

13 XI 1992
Anna Augustynowicz reżyseruje sztukę *Maciej Korbowa i Bellatrix* Witkiewicza w Teatrze Współczesnym w Szczecinie. W tym samym teatrze Augustynowicz wystawia też spektakl *Naczelny* Larssona (9 VI 1993).

„Powstało przedstawienie odważne w inscenizacyjnym zamyśle, śmiało wykraczajcie poza schematyczne sposoby «robienia» Witkacego i autorskie sugestie wykonawcze”.
Waldemar Cieślak, *Dramat i nudy zbydlęcenia*, „Głos Szczeciński” nr 288/1992.

„Szczeciński *Maciej Korbowa* to ważki głos w dyskusji o ukrytych niebezpieczeństwach rzeczywistości. Spektakl stylistycznie zwarty, intrygujący swym spowolnionym tempem i mrocznym nastrojem”.
Artur D. Liskowacki, *Zgiełk w ciemności*, „Kurier Szczeciński” nr 240/1992.

„Trudno pisać o teatrze, o przedstawieniu, kiedy nas nie dotyka, nie śmieszy, nie złości, nie zmusza do zastanowienia, nie daje impulsu do skojarzeń. O teatrze, który nas nie obchodzi. Niczego nie odkrywa. Niczego, co wiemy, nie potwierdza ani nie podważa”. Hanna Baltyn, *...i Bellatrix*, „Teatr” nr 1/1993.

14 XI 1992
Premiera *Celestyny* Rojasa w Teatrze Nowym im. Morcinka w Zabrzu z Lidią Maksymowicz w roli tytułowej oraz z kostiumami Marty Hubki.

15 XI 1992
Mały tygrys Pietrek Hanny Januszewskiej w scenografii Alicji Kuryło w Teatrze Lalki i Aktora „Kubuś” w Kielcach. Sztukę Januszewskiej tego samego dnia wystawia również Białostocki Teatr Lalek (Scena dla dzieci).

„W stosunkowo ubogiej ofercie dla najmłodszych, utwór Hanny Januszewskiej mimo upływu czasu nadal nie stracił swej popularności. Dobrze skonstruowany dramaturgicznie, o prostym, czytelnym wątku fabularnym, bez trudu trafia do dziecięcej wrażliwości. Wyreżyserowany zespołowo przez wykonawców, zyskuje w białostockiej realizacji zupełnie nową jakość sceniczną. Spektakl zbudowany na planie zabawy teatralnej rozpisanej na kwartet aktorów, nie ma właściwie słabych punktów”.
Andrzej Polakowski, *Tygrys w walizce*, „Teatr Lalek” nr 3/1993.

15 XI 1992
Wojna o echo (*Królewna i echo*) Vlasty Pospíšilovej w scenografii Natalii Sizych (Rosja) w Teatrze Lalki i Aktora „Miniatura” w Gdańsku. Druga inscenizacja tej sztuki w sezonie (Teatr Lalki i Aktora „Kacperek“ w Rzeszowie, 20 IX 1992).

15 XI 1992
Krystyna Meissner reżyseruje *Historię żołnierza* Strawińskiego w toruńskim Teatrze im. Horzycy, którego jest dyrektorką. W tym sezonie Meissner wystawia też *Niepokoje wychowanka Törlessa* Musila we własnej adaptacji (5 II 1993). Do obu przedstawień scenografię opracowuje Aleksandra Semenowicz.
Krytyka przychylnie recenzuje *Niepokoje*: Ewa Szymborska (*Mroczny czas dojrzewania*, „Gazeta Regionalna" nr 33/1933) określa przedstawienie jako „mądre i teatralnie piękne", a Wojciech Majcherek (*Niepokoje wieku*, „Teatr" nr 3/1993) pisze, że spektakl „ma w sobie powagę, która nie jest wcale częsta na naszych scenach" oraz „szlachetną ambicję powiedzenia czegoś istotnego na temat człowieka".

„Sceniczna wizja Semenowicz i Meissner szokuje, budzi lęk, mnoży pytania – niesamowite, okrutne. Nadaje spektaklowi tak ważny dla Musila rys metafizyczny – poprzez ascezę przestrzeni, redukcję środków zewnętrznych i teatralnych (operowanie światłem jest w *Niepokojach wychowanka Törlessa* prawie beckettowskie) – i kipiący pod nimi nurt zdarzeń".
Jadwiga Oleradzka, „Gazeta Pomorska" nr 34/1993.

19 XI 1992
Prapremiera przedstawienia *Pas de trois* Polskiego Teatru Tańca – Baletu Poznańskiego, którego poszczególne odsłony realizowały m.in. Barbara Gołaska (choreografia, scenografia, kostiumy, światło), Ewa Wycichowska (inscenizacja, choreografia, światło) i Jola Załecka (kostiumy). W tym sezonie PTT przygotowuje również spektakl *Hommage a ginastera*, który współtworzą m.in. Barbara Gołaska (choreografia, scenografia, światło), Ewa Wycichowska (inscenizacja, choreografia, światło), Barbara Kędzierska (scenografia, kostiumy).

23 XI 1992
Teresa Kotlarczyk debiutuje w Teatrze TV, reżyserując *Wilka stepowego* Hessego na podstawie scenariusza napisanego wspólnie z Agnieszką Kuszewicz, w dekoracjach Barbary Ostapowicz i z kostiumami Ewy Krauze.

„Hermina mówi: «Naszym przewodnikiem jest nostalgia». I ten nastrój, dojmująca tęsknota za utraconym miejscem, zagęszczona upartymi motywami muzycznymi z Mozarta, Brahmsa, jazzem – wypełnia sztukę. Tęsknota za rajem utraconym, za spokojem ducha. Rozgrywana na półtonach, półcieniach, niedopowiedzeniach, bezsłownym porozumieniu aktorów. To rzadki dziś przykład teatru czysto psychologicznego, chciałoby się rzec – psychodelicznego".
Hanna Baltyn, *Psychodeliczny „Wilk stepowy"*, „Życie Warszawy" nr 278/1992.

„Reżyserka młodego pokolenia, Teresa Kotlarczyk, postawiła przede wszystkim na to, by widza zmusić do poszukiwania podtekstów, głębszych znaczeń – a choćby i wyjaśnień fabularnego układu, niezwykłego postępowania bohaterów. Dopiero z tego miała się wyłonić problematyka psychologiczna, a nawet więcej: myśl o filozofii życia".
Ten, *Pokazać się – i zniknąć*, „Tygodnik Małopolska" nr 46/1992.

25 XI 1992
Trędowata Heleny Mniszkówny w adaptacji Joanny Olczak-Ronikier i scenografii Anny Sekuły w Teatrze Ludowym w Nowej Hucie.

25 XI 1992
Łotrzyce Agnieszki Osieckiej w scenografii Doroty Morawetz w Teatrze Rozrywki w Chorzowie (Scena „Antrakt") z Elżbietą Okupską.

4 XII 1992
Przedstawienie *Ania z Zielonego Wzgórza* na podstawie powieści Lucy Maud Montgomery w adaptacji Henryki Królikowskiej i scenografii Anny Marii Rachel w Teatrze Powszechnym w Łodzi.

6 XII 1992
Barbara Fijewska reżyseruje *Pastorałkę* Schillera ze scenografią Jolanty Bojanowskiej w Teatrze Nowym w Łodzi (Duża Sala). Fijewska opracowuje również choreografię przedstawienia.

11 XII 1992
Janina Keszkowska reżyseruje *Lalkarza* Stevensa w scenografii Alicji Kuryło w Śląskim Teatrze Lalki i Aktora „Ateneum" w Katowicach.

„Na tle czarnych kotar i horyzontu widoczne dwa odrealnione wiklinowe drzewa obwieszone barwnymi lalkami o wyjątkowej urodzie. Na scenie pojawia się Lalkarz i rozpoczyna przekorny dialog z dziecięcą publicznością. Dopisany do spektaklu prolog poglądowy wprowadza widzów w tajniki technik animacji. Dzieci uczą się piosenki *Chodzi Lalkarz światem*, wreszcie ożywa plan parawanu. […] Biel lalek, czerń tła, gra świateł, przezabawne «przewleczki» lalek przez okienka, oczarowują dziecięcą publiczność. Reżyser spektaklu, Janina Keszkowska, ekspert od spraw animacji, wydobywania ładunku poezji z tekstu i ruchu lalką, przygotowała przedstawienie błyskotliwe i pełne wdzięku".
Jaromir Chomicz, *Białe na czarnym. Impresje z premiery*, „Teatr Lalek" nr 1/1993.

12 XII 1992
Barbara Hanicka opracowuje scenografię do przedstawienia *Rękopis znaleziony w Saragossie* Potockiego w Starym Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie. Asystuje jej Małgorzata Szczęśniak. W tym sezonie Hanicka przygotowuje w Starym Teatrze również scenografię do *Snu srebrnego Salomei* Słowackiego . W Starym Teatrze pracują w sezonie 1992/93 także Małgorzata Szczęśniak (*Markiza O.*), Elżbieta Samek (*Wilk stepowy, czyli teatr magiczny tylko dla obłąkanych*), Urszula Kenar (*Sonata Kreutzerowska*) i Anna Sekuła (*Tu jest potwór*).

13 XII 1992
Maria Wałcerz reżyseruje *Krasnoludki, krasnoludki* Kijonki z muzyką Katarzyny Gaertner i choreografią Teresy Kujawy w Operze i Operetce w Szczecinie. W poprzednim sezonie artystki przygotowały ten spektakl w Operze we Wrocławiu.

14 XII 1992
Wanda Różycka-Zborowska reżyseruje wg własnej adaptacji *Królową Śniegu* Andersena w Teatrze im. Osterwy w Gorzowie Wielkopolskim.

18 XII 1992
Ewa Markowska reżyseruje *Kram Karoliny* Ghelderodego z kostiumami Marty Hubki oraz nagrodzoną za tę rolę „Złotą Maską" Martą Stokowską w roli Kolombiny w Teatrze Śląskim im. Wyspiańskiego w Katowicach (Duża Scena).

19 XII 1992
Małgorzata Kamińska-Sobczyk reżyseruje własną sztukę *Gdzie jest Mikołaj?* ze scenografią Kirgizy Przybylskiej w słupskim Teatrze Lalki „Tęcza", którego jest dyrektorem. Kamińska-Sobczyk reżyseruje w sezonie także spektakl *Która godzina?!* Wojciechowskiego (3 V 1993).

19 XII 1992
Wanda Laskowska reżyseruje *Czego nie widać* Frayna w Tarnowskim Teatrze im. Solskiego (Scena Duża).

20 XII 1992
Wyspa kapitanów Zofii Prokofiew i Henryka Sapgira w Teatrze Lalek w Wałbrzychu.

22 XII 1992
Ewa Marcinkówna reżyseruje wg własnego scenariusza sztukę *Hej kolęda, kolęda* w Teatrze Lalek „Rabcio" w Rabce.

28 XII 1992
Olga Lipińska reżyseruje *Gwałtu, co się dzieje!* Fredry w Teatrze TV ze scenografią Tatiany Kwiatkowskiej. Realizacja TV: Olga Lipińska.

„Telewizyjna wersja komedii Fredry *Gwałtu, co się dzieje* w reżyserii Olgi Lipińskiej podsuwa refleksję dość smutną. Oto, uprzytamnia ona, jak bardzo podatna na upływ czasu jest jednak sztuka. […] Czy chcę przez to powiedzieć, że Fredro to godna tylko miejsca w encyklopedii makulatura? Wręcz przeciwnie, inscenizacja Lipińskiej była i sympatyczna, i pełna lekkości, i wydobywała cały wdzięk epoki – idzie tylko o pewną warstwę, której starzenie się postępuje nieuchronnie. Otóż, komedia ta w dużej mierze opiera się na pomyśle przebieranki: mężczyźni w damskich strojach, kobiety w męskich. Jakież to musiało kiedyś wywoływać salwy śmiechu na widowni!"
Ten, *Jak ten czas leci*, „Tygodnik Małopolska" nr 3/1993.

31 XII 1992
Taka noc nie powtórzy się więcej Stefanowicza w reżyserii Barbary Fijewskiej i scenografii Małgorzaty Walusiak w Teatrze im. Bogusławskiego w Kaliszu.

4 I 1993
Anna Seniuk otrzymuje Nagrodę im. Zelwerowicza za rolę tytułową w *Moralności pani Dulskiej* w Teatrze TV.

9 I 1993
Anna Minkiewicz reżyseruje *Gry salonowe* Abramowa-Newerly'ego w Teatrze TV. Realizacja TV: Anna Minkiewicz.

9 I 1993
Honorata Magdeczko-Capote reżyseruje własną sztukę *Rozprawa o średniowieczu żakom przeznaczona* w Teatrze Animacji w Jeleniej Górze.

9 I 1993
Anna Polony reżyseruje *Wdowy* Mrożka w Starym Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej (scena Teatr Kameralny) w Krakowie.

„W połowie sezonu na dwu pierwszorzędnych scenach, w warszawskim Teatrze Współczesnym i Starym Teatrze w Krakowie, równocześnie odbyły się premiery najbardziej oczekiwanego dramatu: *Wdów* Sławomira Mrożka. Jest to pierwsza po pięcioletnim milczeniu sztuka znakomitego pisarza. Wyglądana z tym większymi nadziejami, że przekonanie o dramatopisarskiej zapaści na polskim rynku jest powszechne, uzasadnione i nienowe". Tomasz Kubikowski, *Rozmowa Mrożka ze śmiercią*, „Odra" nr 8/1993.

„Dziwna to jednak, proszę Państwa, sztuka Mrożka: gdyby nie maestria reżyserskiego duetu Polony – Opalski i aktorów pod ich batutą, doprawdy nie byłoby się z czego śmiać..." Ella Bodnar, *Sławomir Mrożek: „Wdowy"*, „Gazeta Krakowska" nr 10 z 14 I 1993.

„Tak powinna wyglądać prapremiera. Nie każda, oczywiście, ale utworu wybitnego dramaturga, któremu trzeba już ufać od dawna. Sprawdzić na scenie wszystko, co on wymyślił przy biurku. Zakładając, że sztuka jest doskonała. Jeśli poniesie klęskę, będą następne okazje, żeby ją ratować. Krakowskie przedstawienie nie jest prapremierą, ale jest bardzo posłuszne autorowi. Od razu napiszę, że dzięki temu jest więcej niż dobrze". Andrzej Wanat, *Aż tyle*, „Teatr" nr 2/1993.

22 I 1993
Przedstawienie *O miłość was proszę gorąco* na podstawie wierszy Maryny Cwietajewej i scenariusza Krystyny Bartkiewicz, w scenografii Kiki Lelicińskiej w Teatrze Polskim w Bydgoszczy (Scena Nocna).

23 I 1993
Anna Sekuła opracowuje scenografię do przedstawienia *Królowa Śniegu* Andersena w adaptacji Joanny Olczak-Ronikier w Teatrze im. Kochanowskiego w Opolu (Scena Duża).

24 I 1993
Sztuka Jarmili Čermakovej *Jabłka młodości* w Opolskim Teatrze Lalki i Aktora im. Smolki.

25 I – 30 IV 1993
Wystawa *Teresa Roszkowska – szkic do portretu* w foyer Teatru Polskiego w Warszawie. Roszkowska – związana przez lata z Teatrem Polskim – debiutowała w Nowym Ateneum, scenografią do *Pana z towarzystwa* Hasenclevera (w przekładzie Ireny Krzywickiej) w reżyserii Leona Schillera 5 XII 1933 roku. Ostatnią pracą Roszkowskiej dla teatru była scenografia do Fredrowskiej *Zemsty* w reżyserii Kazimierza Dejmka w łódzkim Teatrze Nowym (14 IX 1978). Wyróżniającą cechą jej stylu scenograficznego był „niezwykle dynamiczny układ architektury", swoisty „cyrk architektoniczny". Jak pisze Barbara Osterloff: „Manifestacyjna dekoracyjność, kolorystyczny przepych i specyficznej natury malarskość jej scenografii były jednak w każdej realizacji organicznie związane ze stylem reżyserii i charakterem sztuk". Natomiast kostiumy Roszkowskiej mogą „stanowić arcywzór szlachetnego stylu historycznego w sztukach klasycznych, opartego na elegancji kroju i materiału". Na wystawie pokazano projekty scenograficzne, kostiumy i obrazy Roszkowskiej oraz osobiste pamiątki po artystce, m.in. suche bukiety, przybory malarskie i fotografie. (Barbara Osterloff, *Pamięci Teresy Roszkowskiej*, „Teatr" nr 3/1993)

30 I 1993
Teresa Krzan reżyseruje własny tekst *Awers i rewers* wg *Sądu grzesznika nad sobą* Borowego i *Dramatów* Witkiewicza w scenografii Barbary Idzik w Tarnowskim Teatrze im. Solskiego (Scena Mała).

30 I 1993
Moralność pani Dulskiej Gabrieli Zapolskiej z Lidią Maksymowicz w tytułowej roli w Teatrze Nowym im. Marcinka w Zabrzu.

31 I 1993
Historia o ptaku Cis Joanny Kulmowej we Wrocławskim Teatrze Lalek.

31 I 1993
Skiz Gabrieli Zapolskiej w scenografii Barbary Wolniewicz w Teatrze Dramatycznym im. Węgierki w Białymstoku (Scena Mała).

6 II 1993
Anna Osławska reżyseruje *Z ogłoszenia* Camolettiego we własnej scenografii w Teatrze im. Mickiewicza w Częstochowie (Scena Kameralna).

7 II 1993
Bogusława Czosnowska reżyseruje *Cabaret* Masteroffa w scenografii Łucji i Brunona Sobczaków w Teatrze im. Wandy Siemaszkowej w Rzeszowie. Premiera odbywa się w ramach I Rzeszowskich Spotkań Karnawałowych.

13 II 1993
Izabella Cywińska reżyseruje prapremierę *Antygony w Nowym Jorku* Głowackiego w Teatrze Ateneum im. Jaracza w Warszawie (Scena Główna).

„Jedno trzeba powiedzieć na początku: jest to dobre przedstawienie dobrze napisanej sztuki. Takie utwory zdarzają się u nas raz na kilkanaście lat, przedstawienia częściej, ale też nie bywa ich więcej niż parę w sezonie. […] Cywińska wyznacza właściwe rytmy, dokładnie przestrzega konstrukcyjnych rygorów, ale aktorom pozwala przy tym na wiele”.
Andrzej Wanat, *Antygona 93*, „Teatr” nr 3/1993.

„Do Izabelli Cywińskiej odpowiadającej za całość przedsięwzięcia można wnieść niejakie pretensje o pewien brak precyzji w żonglowaniu nastrojami, w przechodzeniu z jednej tonacji w drugą. Przez to w niektórych scenach wyraźnie siada napięcie, innym zdarza się skręcać w kierunku kabaretu […]”.
Jacek Sieradzki, *Antygona Głowackiego w Ateneum – Serce Janusza*, „Polityka” nr 9/1993.

„Cywińska skupiona na precyzyjnym wyreżyserowaniu egzystencjalnej sytuacji bezdomnych emigrantów, niezbyt wyraźnie wyakcentowała treści, jakie ze sobą niesie postać głównej, jak by nie było, bohaterki. Jako osoba mająca niedawno czynny udział we wprowadzaniu demokracji na wzór właśnie amerykański, nie znalazła w sobie odwagi czy chęci, by się dokładniej z tym mitem rozprawić albo go chociaż ośmieszyć zgodnie z tym, co napisał autor”.
Elżbieta Baniewicz, *Antygona wśród gwiazd*, „Twórczość” nr 5/1993.

14 II 1993
Joanna Stanecka adaptuje jako monodram *Cudzoziemkę* Marii Kuncewiczowej w Teatrze Studyjnym’83 im. Tuwima w Łodzi. Stanecka reżyseruje sztukę i występuje w niej.

17 II 1993
Ewa Marcinkówna reżyseruje własną sztukę *O kotku Herkulesie* z kostiumami i maskami Janiny Handzel w Śląskim Teatrze Lalki i Aktora „Ateneum" w Katowicach.

21 II 1993
Krystyna Jakóbczyk reżyseruje we własnej adaptacji *Kopciuszka* Szwarca ze scenografią Urszuli Kubicz-Fik w Teatrze Lalki i Aktora „Kubuś" w Kielcach.

24 II 1993
Ewa Markowska reżyseruje *Obywatela Cz. w podróży* na podstawie *Martwych dusz* Gogola w Teatrze TV ze scenografią Marty Hubki i Wojciecha Jankowiaka.

25 II 1993
Przedstawienie *Ania z Zielonego Wzgórza* na podstawie powieści Lucy Maud Montgomery w scenografii Teresy Ponińskiej na scenie Teatru na Woli w Warszawie.

6 III 1993
Sztuka Marii Kann *Baśń o zaklętym jaworze* ze scenografią Elżbiety Krywszy w Teatrze Ludowym w Nowej Hucie. Krywsza, etatowa scenografka Teatru Ludowego, opracowuje scenografię również do spektakli: *Pastorałka. Hej kolęda, kolęda!* i *Mieszczanin szlachcicem*. Ponadto w tym sezonie z Teatrem Ludowym współpracują: Anna Sekuła (*Trędowata*, *Ślub panieńskie*, *Pan Wenus*), Barbara Rzemyk (*Wiedźma*) oraz Małgorzata Szczęśniak (*Kochankowie piekła*).

6 III 1993
Barbara Sass reżyseruje *Stalowe magnolie* Harlinga ze scenografią Anny Sekuły w Teatrze im. Słowackiego w Krakowie (scena Teatr Miniatura).

„To zabawne, że po tylu latach bojów o «imponderabilia» oraz rozwiązywaniu problemów na najwyższym intelektualnym i metafizycznym szczeblu, po rozważaniu na wszystkie możliwe sposoby swoich możliwości i niemożliwości, teatr (a wraz z nim widz) wracają do tego, co najprostsze. Do człowieka i jego wyklętego przez teorię literatury i nową powieść «charakteru»".
Marek Mikos, *Teatr dla ludzi*, „Gazeta Wyborcza – Kraków", nr 57 z 9 III 1993.

„Reżyserka posądzona o feminizm i brak sentymentów zmierzyła się z osławionym amerykańskim «wyciskaczem łez» i potraktowała go z dystansem i swoistym poczuciem humoru. Pozwoliła także, by pracy jej i sześciu aktorek przyglądał się z rogu sceny facet z głupawą miną i puszką piwa w wielkiej łapie. Stał się prawie równoprawnym bohaterem przedstawienia – bo momentami najbardziej wkurzał mnie i bawił..."
Grzegorz Koniarz, *Głos niewdzięcznika*, „Echo Krakowa" nr 55 z 19 III 1993.

13 III 1993
Jitka Stokalska reżyseruje *Cosi fan tutte* Mozarta w Operze we Wrocławiu (Scena Duża).

19 III 1993
Halina Machulska reżyseruje *Wszystko w ogrodzie* Albeego w Teatrze Ochoty w Warszawie.

21 III 1993
Księga Dżungli – Mowgli Jaroslavy Strejčkovej i Ivo Fischera (wg powieści Kiplinga) w Teatrze Lalki i Aktora im. Andersena w Lublinie.

27 III 1993
„Złote Maski", nagrody dziennikarzy woj. bielskiego, częstochowskiego i katowickiego, otrzymują m.in. Maria Stokowska za rolę Kolombiny w *Kramie Karoliny* (T. Śląski w Katowicach), Marta Hubka (wraz z Wojciechem Jankowiakiem) za scenografię i kostiumy do tego przedstawienia, Lidia Maksymowicz za rolę tytułową w *Celestynie* w Teatrze Nowym w Zabrzu, Elżbieta Okupska za role w *Cabarecie* i *Łotrzycach* i Zofia de Ines za kostiumy do *Słowika cesarza* w Teatrze Rozrywki w Chorzowie.

27 III 1993
Alicja Choińska reżyseruje *Miłość i gniew* Osborne'a, w scenografii Barbary Josepyszyn, w Teatrze im. Mickiewicza w Częstochowie.

28 III 1993
Podczas XVIII Opolskich Konfrontacji Teatralnych „Klasyka Polska" nagrody otrzymują m.in. Barbara Hanicka za kostiumy do *Rękopisu znalezionego w Saragossie* (Stary Teatr w Krakowie), Krystyna Zachwatowicz za scenografię do *Wesela* (Stary Teatr w Krakowie) i Joanna Szczepkowska za rolę Spiki Tremendosy w *Onych* (Teatr Powszechny w Warszawie).

28 III 1993
Anna Polony reżyseruje *Poskromienie złośnicy* Szekspira z Dorotą Kolak w roli Katarzyny w Teatrze Wybrzeże w Gdańsku (scena Teatr Kameralny w Sopocie).

„Wiele pytań i podtekstów kryje ten Szekspir, a ładunek komizmu niesie ogromny, na różnych scenicznych piętrach. Jest więc w sztuce frywolność i rubaszność, jest i błazenada […]. Jest «przebieranka» i afekt od pierwszego wejrzenia […], zabawne nieporozumienia i perypetie zwieńczone finałem, nie mniej zabawnym od całości. To sopockie *Poskromienie złośnicy* ma wszakże jedną najważniejszą zaletę: wierność Szekspirowi i jego czasom łączy z atrakcyjnością w dobrym guście".
Anna Jęsiak, *Złośnica z komplekasami*, „Dziennik Bałtycki" nr 75 z 31 III 1993.

„Pierwsza inscenizacja *Poskromienia złośnicy*, którą Anna Polony zrobiła w Krakowie w pierwszej połowie lat 80., zdobyła sobie publiczność między innymi swoją polityczną aktualnością. Sopocki spektakl też nie jest od niej wolny. Kasia – pokutnica ubrana jest w mundurek i czepek zakonnicy. Kwestia, którą kończy spektakl to nie teatralny monolog, ale kazanie!"
Aleksandra Ubertowska, *Widzu, nie daj się złapać*, „Gazeta Gdańska" nr 64 z 1 IV 1993.

„Anna Polony, pozornie zawieszając dramatyzm akcji, wciąga widownię w grę, która w ostateczności okazuje się grą... wielce dramatyczną. Ręce same składają się do oklasków, rzędy krzeseł aż podskakują od nieokiełznanych wybuchów śmiechu, zdarzają się owacje na stojąco, a przecież – kiedy Kasia wygłasza swój finałowy monolog, śmieszki powoli milkną i choć Dorota Kolak nie mówi tekstu do końca serio, publiczność zaczyna jej wierzyć".
Władysław Zawistowski, *Political uncorrectness*, „Teatr nr 7–8/1993.

28 III 1993
Krystyna Jakóbczyk reżyseruje *Słoneczną pieśń* Rochowiaka w Teatrze Lalki i Aktora „Kacperek" w Rzeszowie. Trzecie przedstawienie Jakóbczyk w sezonie.

3 IV 1993
Teresa Kujawa inscenizuje, reżyseruje i opracowuje choreograficznie spektakl muzyczny *Krótkie życie* de Falli w Operze Novej w Bydgoszczy.

3 IV 1993
Marta Stebnicka reżyseruje wg własnego scenariusza spektakl muzyczny *Kernalia* (do tekstów Kerna) w scenografii Łucji i Brunona Sobczaków w Teatrze Muzycznym w Gdyni (Mała scena).

3 IV 1993
Ewelina Sojecka odpowiada ze inscenizację i choreografię dyptyku muzycznego *Msza* (Bernstein) i *Trzy kroki stąd* (Oldfield) w scenografii Małgorzaty Słoniowskiej w Operze we Wrocławiu.

4 IV 1993
Dorota Latour reżyseruje *Śluby panieńskie* Fredry w Teatrze Ludowym w Nowej Hucie.

5 IV 1993
Sztuka Marguerite Duras *Muzyka II* (w przekładzie Barbary Grzegorzewskiej) w Teatrze TV w dekoracjach Barbary Ostapowicz i z kostiumami Ireny Biegańskiej.

10 IV 1993
Beata Wodecka opracowuje scenografię do spektaklu *Historya o Chwalebnym Zmartwychwstaniu Pańskim* Mikołaja z Wilkowiecka w Teatrze Współczesnym im. Wiercińskiego we Wrocławiu, za którą otrzymuje nagrodę podczas XIX Opolskich Konfrontacji Teatralnych „Klasyka Polska" (20–30 IV 1994).

11 IV 1993
Przedstawienie *Tajemnica szkolnego dzwonka* na podstawie prozy Ewy Szelburg-Zarembiny w Teatrze TV w scenografii Anny i Tadeusza Smolickich.

15 IV 1993
Każdemu skarb Elżbiety Kuryło i Tadeusza Kwinty w Teatrze STU w Krakowie.

17 IV 1993
Przedstawienie *Mgła* na podstawie opowiadania Jadwigi Skotnickiej w Teatrze TV w adaptacji Niny Andrycz. Realizacja TV: Danuta Starzyńska.

18 IV 1993
Sztuka Małgorzaty Łabęckiej-Koecherowej *Bazyliszek* (wg tekstu Oppmana) w reżyserii Joanny Łupinowicz w Teatrze Lalek „Guliwer" w Warszawie.

22 IV 1993
Halina Kalinowska inscenizuje i opracowuje muzycznie sztukę *Shalom znaczy pokój* wg własnego scenariusza w Teatrze Dzieci Zagłębia w Będzinie.

23 IV 1993
Sztuka Lucyny Legut *Jak wykołować czarownicę* ze scenografią Barbary i Lucjana Zachmoców w Teatrze im. Fredry w Gnieźnie.

8 V 1993
Bogusława Czosnowska reżyseruje *Wiktorię i jej huzara* Ábraháma z kostiumami Zuzanny Piątkowskiej w Operetce w Krakowie.

24 V 1993
Sztuka Natalii Iwańskiej i Andrzeja Kempy *Three Little Pigs* wg Disneya w Teatrze Lalek „Guliwer" w Warszawie.

5 VI 1993
Teresa Freedman opracowuje choreografię do spektaklu tanecznego *Wynurzenie* (muzyka: Yan Kaz) w Śląskim Teatrze Tańca w Bytomiu.

6 VI 1993
Sztuka Karoliny Staniszewskiej *Nie uciekaj gdzie pieprz rośnie i wanilia* zwycięża w konkursie *Dramaturgia młodych* organizowanym przez Teatr Polski we Wrocławiu.

14 VI 1993
Sztuka Margaret Kennedy *Tessa* w Teatrze TV, z Katarzyną Skrzynecką w tytułowej roli. Dramat powstał we współpracy z Basilem Dean na podstawie powieści autorki.

20 VI 1993
Katarzyna Deszcz reżyseruje prapremierę *Tu jest potwór* Brocka Brocka w scenografii Anny Sekuły w Starym Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie (Scena przy Sławkowskiej).

„Katarzyna Deszcz podjęła prowokacyjny temat sztuki, nie wystrzegając się zawartej w niej brutalnej szczerości i wulgarności. Scena przedstawia pole przed chłopską chałupą, porośnięte chwastami z chorym, powyginanym drzewem. Scenografia Anny Sekuły jest tak samo martwa i ponura, jak pojawiające się postacie".
Magda Huzarska-Szumiec, *Potwór na Sławkowskiej*, „Czas Krakowski" nr 148/1993.

„Dziwne to przedstawienie, które mimo dużej – wręcz szokującej – dawki brutalności dalekie jest od łatwej sensacji, choć bohater niejeden raz unosi nad kobietą dłoń z siekierą. Sztuka zmusza do refleksji, ale czy spektakl jest udany?"
Ella Bodnar, *Tu jest potwór – czyli o demonach*, „Gazeta Krakowska" nr 153/1993.

„[…] Katarzyna Deszcz, skonstruowała przedstawienie niczym straszną przypowieść toczącą się w baśniowej rzeczywistości. […] W czasach, gdy teatr nie może sobie znaleźć miejsca w rzeczywistości, proponując widzom lekkie, skądinąd czasem wyśmienicie zagrane farsy, przedstawiając błahe sztuczydła bądź uciekając w estetyzm, w piwnicy przy Sławkowskiej udało się stworzyć przedstawienie, obok którego nie sposób przejść obojętnie".
Tadeusz Kornaś, *Rdzeń świata jest czarny?*, „Teatr" nr 9/1993.

25 VI 1993
Moralność pani Dulskiej Gabrieli Zapolskiej z Wandą Neumann w tytułowej roli w Teatrze Wybrzeże w Gdańsku (Scena Duża). Trzecia inscenizacja tej sztuki w sezonie (5 X 1992 oraz 30 I 1993).

„Bardzo to szczególna *Moralność pani Dulskiej*; niepodobna do wszystkich, jakie dotąd oglądałem, na swój sposób bardzo współczesna. A przecież budzi kolejną refleksję – kołtuństwo «dulszczyzny» jest nieprzekładalne na obecne zachowania i obyczaje. Nie da się opowiedzieć o współczesnej hipokryzji przy pomocy Zapolskiej. Wciąż aktualna wartość jej pisarstwa polega zatem na czym innym. Znajduję ją w wyjątkowej jakości teatralnego pisarstwa i niejasnym, ukrytym, a przecież czytelnym, egzystencjalnym wątku jej dramaturgii".
Władysław Zawistowski, *Pani Dulska w „Pułapce"*, „Teatr" nr 9 /1993.

29 VI 1993
Premiera *Snu srebrnego Salomei* Słowackiego w scenografii Barbary Hanickiej w Starym Teatrze w Krakowie. Jako Salomea występuje Dorota Segda, która otrzymuje za tę rolę Nagrodę im. Zelwerowicza (XII 1993) oraz nagrodę indywidualną podczas XIX Opolskich Konfrontacji Teatralnych „Klasyka Polska" (20–30 IV 1994).

„Salomea – Doroty Segdy należy do najpiękniejszych znanych mi ról kobiecych w romantycznym repertuarze".
Andrzej Wanat, „Teatr" nr 2/1994.

VI 1993
Sztuka Krystyny Kofty *Salon profesora Mefisto. Komedia w pięciu aktach* ukazuje się w „Dialogu" (nr 6).

1 VII 1993
Teresa Kujawa reżyseruje *Carmen* Bizeta w Operze i Operetce w Szczecinie. Przedstawienie, do którego Kujawa opracowuje również choreografię, grane jest na dziedzińcu Zamku Książąt Pomorskich.

1 VII 1993
Barbara Sierosławska reżyseruje *Legendę* Wyspiańskiego w scenografii Agnieszki Zawadowskiej w Teatrze Studio w Warszawie (Scena Mała). Spektakl grany w Zakładach Norblina.

2 VII 1993
Krystyna Janda debiutuje jako reżyserka przedstawieniem *Na szkle malowane* Brylla w Teatrze Powszechnym im. Hübnera w Warszawie.

„Strasznie się starali, strasznie chcieli, by zabawa była szampańska – to widać. Tyle że przy produkcji widowiska rozrywkowego same dobre chęci nie wystarczą. Góralska śpiewogra, debiut reżyserski Krystyny Jandy sypie się koncepcyjnie na każdym niemal kroku".
Jacek Sieradzki, „Polityka" nr 32/1993.

3 VII 1993
Spektakl Teatru Lalek „Banialuka" z Bielska-Białej *Opowieść o chłopcu i wietrze* na podstawie tekstu Aleksandra Antończaka i Lucyny Kozień opartego na dziecięcych

wyliczankach i bajkach ludowych otrzymuje złoty medal i „Wielki Dyplom” za wybitny wkład w rozwój sztuki lalkarskiej na X Międzynarodowym Festiwalu Teatrów Lalek w Bekescsaba na Węgrzech. Przedstawienie zdobywa również Nagrodę Polskiego Ośrodka Międzynarodowego Stowarzyszenia Teatrów dla Dzieci i Młodzieży ASSITEJ – „Atest”.

26 VIII 1993
Sztuka Pam Gems *Piaf* w Teatrze im. Kochanowskiego w Opolu z Agnieszką Matysiak w roli Piaf, nagrodzoną za tę kreację podczas XXXIV Kaliskich Spotkań Teatralnych w reżyserii Jana Szurmieja. Wkrótce tekst trafia również na deski Operetki Warszawskiej – w związku z objęciem dyrekcji tego teatru przez Szurmieja – gdzie ma premierę 13 i 14 XI 1993. Kostiumy opracowuje Marta Hubka, w roli Piaf Szurmiej obsadza ponownie Matysiak oraz Bożenę Krzyżanowską – stąd dwie premiery.

„Dwa lata temu Madeleine Leinhard z Heilbronn pokazywała łódzkiej publiczności swoją Piaf, budząc więcej politowania niż szacunku, w tym roku po sztukę Pam Gems (podobno bijącej rekordy powodzenia na Broadwayu) sięgnęła Operetka Warszawska i Teatr im. Kochanowskiego w Opolu. […] Konstrukcja sztuki jest tak banalna i szkolna (bo nawet nie akademicka), że trudno z tego czegoś zrobić teatralne widowisko. […] Aktorzy grali swe role jak licealiści na okolicznościowej akademii. Wnosili krzesełka, stawiali mikrofon; inscenizowali na zaimprowizowanej estradzie miniscenki zbudowane z minitalentu Pam Gems”.
Michał Lenarciński, *Żyła sztuką, żyła miłością*, „Wiadomości Dnia” nr 243/1993.

Recenzje premiery warszawskiej:

O Agnieszce Matysiak: „Taki moment w teatrze nie zdarza się często. 20-minutowa owacja, łzy wzruszenia, zapomniane na chwilę środowiskowe zawiści i niezachwiana pewność, że oto narodziła się gwiazda”.
Krystyna Gucewicz, *Dwugłos po premierze*, „Życie Nasze Codzienne” nr 2/1993.

… i Bożenie Krzyżanowskiej: „[…] drobna, niepozorna, od piosenki *Milord*, aż do końca sztuki trzymała publiczność w pełnej napięcia ciszy, zakończonej brawami i bisami godnymi wielkiej gali”.
Elżbieta Kisielewska, *Piaf z drugiego aktu*, „Przegląd Tygodniowy” nr 47/1993.

„Trzeba przyznać, że w trzydziestą rocznicę śmierci Piaf powstało bardzo dobre widowisko, którego absolutnie nie można zaliczyć do «akademii ku czci». Wręcz przeciwnie, mamy do czynienia z odwrotnym widzeniem sławnej postaci. Jest to przedstawienie z gatunku odbrązawiających. […] Agnieszka Matysiak, tworząc z wielką konsekwencją tę rolę, jakby zapatrzyła się na filmowe kreacje Anny Magnani. Największej filmowej włoskiej sekutnicy. Jest to zagrane wspaniale”.
Krzysztof Głogowski, *Piaf chłodnym widziana okiem*, „Polska Zbrojna” nr 230/1993.

VIII 1993
Sztuka Lidii Amejko *Gdy rozum śpi – włącza się automatyczna sekretarka. Rzecz o gadaniu* ukazuje się w „Dialogu”(nr 8).

Sezon 1993/1994

4 IX 1993
Julia Wernio reżyseruje *Upadek* Camusa we własnej adaptacji w Teatrze Współczesnym im. Wiercińskiego we Wrocławiu.

8 IX 1993
Ewa Marcinkówna przygotowuje dwie premiery w Teatrze Lalek „Rabcio" w Rabce. Na początku sezonu (8 IX 1993) reżyseruje we własnej adaptacji *Jasia i Małgosię* Brzechwy ze scenografią Janiny Handzel i Piotra Piotrowskiego. Pod koniec sezonu (3 V 1994) wystawia *Wesele* Wyspiańskiego, również we własnej adaptacji.

11 IX 1993
Sztuka Agnieszki Osieckiej *Łotrzyce* w reżyserii Barbary Katarzyny Radeckiej i scenografii Doroty Banasik-Bielskiej w Teatrze im. Mickiewicza w Częstochowie (Scena Kameralna). To trzecia premiera *Łotrzyc* przygotowana przez Radecką – wcześniej reżyserka wystawiła tę sztukę w Teatrze im. Jaracza w Olsztynie (5 XI 1975) oraz w Tarnowskim Teatrze im. Solskiego (31 XII 1989).

„Sztuka Osieckiej utkana jest z ludzkich przeżyć i emocji. To coś więcej niż zwykła komedia. Większość śmieszących widza zachowań bohaterek to maska skrywająca rozpaczliwą samotność i pragnienie szczęścia. Dlatego Halina i Waleria to popisowe role dla aktorek, które muszą przekonać widza o niejednoznaczności tych postaci. Czesławie Monczce i Beacie Przewłockiej to się udało. Połączyły dynamikę i komizm z prostotą, łagodnością i dobrocią. Tym samym udała się w tej inscenizacji rzecz najważniejsza – wyważone zostały proporcje między komedią, niekiedy wręcz farsą a czającym się w jej zakamarkach smutkiem".
Beata Strąk, *Hala i Wala Show*, „Gazeta w Częstochowie" nr 234/1993.

12 IX 1993
Sztuka *Dzieci z Bullerbyn* na podstawie powieści Astrid Lindgren w scenografii Krystyny Rostworowskiej (opartej na projektach Hanny Czjakowskiej – ilustratorki wydań książkowych) w Teatrze Studyjnym'83 im. Tuwima w Łodzi. Premierze towarzyszy wystawa *Niezwykły świat Astrid Lindgren* złożona z publikacji poświęconych Lindgren, ilustracji, plakatów oraz lalek wykorzystywanych w przedstawieniach zrealizowanych na podstawie utworów szwedzkiej autorki.

„Śmiech, zabawa, żywa, wartka akcja – wszystko to sprawia, że spektakl ogląda się znakomicie. Dała temu wyraz przeładowana premierowa widownia (organizatorzy zupełnie nie zapanowali nad przedstawieniem) – przyszło znacznie więcej widzów niż miejsc w Studyjnym, klaszcząc, wyjąc i wrzeszcząc w trakcie każdego «zaciemnienia». Jest bowiem czym się zachwycać".
Dariusz Pawłowski, *Coś dla dorosłych dzieci*, „Dziennik Łódzki" nr 217/1993.

13 IX 1993
Teresa Kotlarczyk reżyseruje w Teatrze TV sztukę *Palec Boży* na podstawie powieści Caldwella w adaptacji Ireny Kilarskiej-Kobierzewskiej. Scenografię opracowuje Barbara Ostapowicz, a kostiumy – Ewa Krauze. W roli Molly Bowser – Anna Dymna.

17 IX 1993
Elżbieta Terlikowska opracowuje scenografię do *Księżniczki Turandot* Gozziego w Teatrze Rozrywki w Chorzowie. Terlikowska otrzymuje za tę scenografię „Złotą Maskę" (24 III 1994).

18 IX 1993
Sztuka Albiny Pietuchowej *Rycerz z Krainy Nadziei* w reżyserii autorki w Teatrze Animacji w Jeleniej Górze.

1 X 1993
Ewa Wycichowska przygotowuje *Święto wiosny* Strawińskiego w Teatrze Wielkim im. Moniuszki w Poznaniu. Artystka odpowiada za inscenizację i choreografię przedstawienia. Premiera ma miejsce w ramach II Dni Muzyki i Teatru w Poznaniu i jest transmitowana na żywo w TVP 2. Wycichowska już wcześniej pracowała nad *Świętem wiosny* – jako choreografka w inscenizacji Teatru Wielkiego w Łodzi (5 V 1989). Wówczas tak pisano o jej choreografii:

„Zachwycające są zwłaszcza sceny zwielokrotnionego ruchu – wydaje się, że budowanie harmonii i scenicznej symetrii ruchu, jego zwielokrotnianie są dużym atutem i istotnym rysem twórczości Wycichowskiej".
Anna Leszkowska, „Kultura" z 26 VII 1989.

„Jej umiejętność dramatyzowania akcji, poprzez operowanie grupami tancerzy, pomysłowość ruchowych elementów, plastyczność następujących po sobie wydarzeń akcji, konsekwentne zarysowanie charakterów postaci – to niezaprzeczalne walory fascynującej choreografii".
Maria Hoffmann, „Odgłosy" z 2 IV 1989.

„Ewa Wycichowska wyobraziła sobie stary, pogański, magiczny obrządek i niezwykle sugestywnie przełożyła go na język ruchu, budując sceny niekiedy pełne witalności, niekiedy przejmujące i dramatyczne, zawsze wszelako doskonale czytelne, wręcz przejrzyste".
jp, *Wspaniałe Święto wiosny*, „Express Ilustrowany" z 18 XI 1993.

7 X 1993
Premiera *Płatonowa* Czechowa w Teatrze Polskim we Wrocławiu z Haliną Skoczyńską jako Anną Wojnicew i Jolantą Fraszyńską jako Aleksandrą. Obie aktorki nagrodzono za te role podczas XXXV Kaliskich Spotkań Teatralnych (1–7 V 1995).

9 X 1993
Sztuka Katarzyny Ciążyńskiej *O Borucie, co niebu i piekłu uciekł* w reżyserii Bożeny Janik w Olsztyńskim Teatrze Lalek.

16 X 1993
Teresa Kujawa reżyseruje we własnej choreografii przedstawienie plenerowe *Carmen* Bizeta w Operze i Operetce w Szczecinie.
Teresa Kujawa i *Carmen*:
18 X 1953, występ, Opera im. S. Moniuszki w Poznaniu
15 III 1963, choreografia, Opera i Filharmonia Bałtycka w Gdańsku
22 III 1965, choreografia, Miejski Teatr Muzyczny – Opera i Operetka w Krakowie
12 VII 1968, choreografia, Opera Wrocław
23 V 1983, choreografia, Opera Bydgoszcz

14 III 1987, choreografia, Opera Wrocław
24 I 2002, choreografia i reżyseria, Opera Dolnośląska Wrocław

17 X 1993
Marta Stebnicka reżyseruje *Piosenki przed trybunałem* Berangera w scenografii Barbary Hanickiej w Teatrze im. Horzycy w Toruniu (Duża Scena).

18 X 1993
Wernisaż wystawy *Z twórczości Teresy Roszkowskiej. Opera – balet* w Muzeum Teatralnym w Warszawie.

23 X 1993
Sztuka Gabrieli Zapolskiej *Żabusia* w scenografii Joanny Braun w Teatrze Dramatycznym im. Szaniawskiego w Wałbrzychu.

24 X 1993
Ewa Bułhak reżyseruje *Ofiary obowiązku* Ioneski w Teatrze Studio w Warszawie – spektakl grany w foyer Dużej Sceny.

„Reżyseria jest co najmniej bez zarzutu. […] Rzecz rozgrywa się na technicznym korytarzu. Oryginalnie pomyślane miejsce spotkania z garstką 35 widzów dodaje spektaklowi dziwności".
Jacek Bukowski, *Precyzyjne układanie*, „Życie Warszawy" nr 252/1993.

„Przenoszenie sceny w najdziwniejsze zakamarki teatru stało się chlebem powszednim artystów chcących uchodzić za awangardowych. Tym razem jednak nie chodzi o nie przemyślane epatowanie widza. Ta przestrzeń jest żartem, podobnie jak żartem w bardzo dobrym guście jest cały, trwający zaledwie godzinę, spektakl".
Piotr Gruszczyński, *Ofiara piły tarczowej*, „Gazeta Wyborcza" nr 258/1993.

„Ewa Bułhak panuje nad planem wszystkich działań; wprowadzając precyzję i dyscyplinę, dociera do regularnej konstrukcji utworu. Swobodna suita komicznych scen, poprzez śmiech i zapisaną w nich lekkość, w sposób paradoksalny, odsłania stopniowo tragiczny i okrutny wymiar zdarzeń".
Aleksandra Rembowska, *Pół żartem…*, „Teatr" nr 3/1994.

6 XI 1993
Anna Augustynowicz reżyseruje *Wesele Figara* Beaumarchais w scenografii Marii Balcerek w Teatrze im. Jaracza w Łodzi. W roli Hrabiny – Barbara Marszałek.

„Jakby nie dość było czułych szeptów, słodkich wyznań, namiętnych uścisków i pocałunków – dla podkreślenia intensywności miłosnych zabaw Maria Balcerek zapewniła im landrynkową oprawę scenografii. […] Brak jednorodnej formy i stylu gry wprowadza bałagan i niejasność w odczytaniu reżyserskiego pomysłu. Wrażenie to spotęgowane jest dodatkowo przez poważne okrojenie tekstu. […] Z oświeceniowej myśli o starym i zużytym porządku społecznym w dobie przedrewolucyjnej niewiele zdołano przekazać".
Aleksandra Rembowska, *Gorzki smak landrynki*, „Teatr" nr 12/1993.

6 XI 1993
Joanna Łupinowicz reżyseruje sztukę *Doktor Ojboli* Czukowskiego we własnej adaptacji w Teatrze Lalek „Guliwer" w Warszawie.

7 XI 1993
Sztuka Elżbiety Kuryło i Tadeusza Kwinty *Każdemu skarb* w scenografii Elżbiety Oyrzanowskiej w Teatrze Dramatycznym im. Węgierki w Białymstoku.

8 XI 1993
Taniec na cudzym weselu Hanny Krall w reżyserii Ewy Kołogórskiej w Teatrze „13 Muz" w Szczecinie. Jest to ostatnie przedstawienie Ewy Kołogórskiej (1925–2007).
Ewa Kołogórska – aktorka, tancerka, choreografka i reżyserka – związana była z teatrem od wczesnego dzieciństwa. Debiutowała na dziecięcej scenie w wieku pięciu lat, w tytułowej roli w sztuce *Beksa* w reżyserii Marii Billiżanki (1930), a jej właściwy debiut aktorski miał miejsce zaledwie 5 lat później u boku Juliusza Osterwy w *Ptaku* Szaniawskiego w Teatrze im. Słowackiego w Krakowie, kiedy zagrała Marysię. Była cudownym dzieckiem przedwojennego teatru. W czasie wojny, po pobycie w getcie, wywieziona do Oświęcimia; potem w Bergen-Belsen, Venusberg, Mauthausen. Od 1950 roku działała przede wszystkim na scenach szczecińskich. Tutaj – w Państwowym Teatrze Polskim, na Scenie Współczesnej – rozpoczęła się jej kariera reżyserska. Debiutowała jako asystent reżysera przedstawieniem *Moralność pani Dulskiej* (13 III 1951). W Państwowych Teatrach Dramatycznych (czyli Państwowym Teatrze Polskim po reorganizacji), gdzie pracowała do połowy lat 70., przygotowała swoją pierwszą samodzielną premierę: *Igraszki trafu i miłości* Marivaux (26 XI 1955). W latach 1970–1973 była kierownikiem artystycznym i reżyserem Teatru Krypta. Współpracowała też z Teatrem Lalek „Rusałka", Teatrem Lalek „Pleciuga", Operą i Operetką, Teatrem Polskim, Teatrem „13 Muz".

„– W moim zawodzie nie chodzi o to, żeby przechodzić do historii. Chodzi o to, żeby mieć świadomość, że dało się ludziom chwilę wzruszenia – powiedziała mi kilka lat temu Ewa Kołogórska. Ona, mając setki premier na sumieniu, dostarczyła ich tak wiele".
Ewa Podgajna, *Pożegnanie Ewo Kołogórskiej*, „Gazeta Wyborcza – Szczecin" nr 255/2007.

11 XI 1993
Anna Polony reżyseruje *Śluby panieńskie, czyli Magnetyzm serca* Fredry w Teatrze Śląskim im. Wyspiańskiego w Katowicach (Duża Scena).

„[…] spektakl toczący się w doskonałym tempie, pełen udanych pomysłów inscenizacyjnych i żartów sytuacyjnych, przede wszystkim jednak imponujący pięknym potraktowaniem fredrowskiego wiersza […]".
Henryka Wach-Malicka, *Niecierpliwość uczuć*, „Dziennik Zachodni" nr 223/1993.

„Trzeba więc było dodać pieprzu, by przemówić do wyobraźni «dyskotekowego» pokolenia, wychowanego na mocno rozerotyzowanym kinie «akcji». Dlatego magnetyzm *Ślubów* Polony jest właśnie bardzo erotyczny. I publiczność to kupuje. […] Sukces tej sztuki opiera się jednak przede wszystkim na ogromnej pracy, pomysłowości reżysera. Już dawno nie oglądaliśmy tak ciekawie ogranych rekwizytów, np. tamborka, drutów do włóczki, sofy; tak interesująco stworzonych sytuacji scenicznych".
Danuta Lubina-Cipińska, *Rozerotyzowane śluby*, „Rzeczpospolita" nr 267/1993.

13 XI 1993
Romana Próchnicka reżyseruje *Pana Jowialskiego* Fredry w scenografii Teresy Ponińskiej w Teatrze im. Osterwy w Lublinie. W drugiej połowie sezonu artystki przygotowują wspólnie premierę *Snu nocy letniej* Szekspira z kostiumami Teresy Targońskiej (25 VI 1994).
Po raz pierwszy Próchnicka i Ponińska współpracowały przy znakomicie przyjętej polskiej prapremierze *Zadania* Krendlesbergera w krakowskim Starym Teatrze (19 XII 1970), od której zaczęła się przygoda Próchnickiej z twórczością wiedeńskiego dramaturga, nie tylko na polskich scenach. Dzięki rekomendacji Krendlesbergera Próchnicka wielokrotnie reżyserowała w teatrach zagranicznych, zwłaszcza w austriackim Graz.

14 XI 1993
Sztuka Marii Kann *Baśń o zaklętym kaczorze* w reżyserii Ireny Dragan i scenografii Małgorzaty Domańskiej w Teatrze Lalki i Aktora „Kubuś" w Kielcach. Sztukę wystawiają również Teatr Lalek „Banialuka" w Bielsku-Białej (17 IV 1994) oraz Teatr Lalek w Wałbrzychu (8 V 1994).

18 XI 1993
Sztuka Gabrieli Zapolskiej *Panna Maliczewska* w scenografii Iwony Zaborowskiej w Teatrze Polskim w Warszawie (Scena Kameralna)

24 XI 1993
Sztuka Katarzyny Lengren *Król Ból* w scenografii autorki w Północnym Centrum Sztuki (Teatrze Komedia) w Warszawie.

24 XI 1993
Sztuka Gabrieli Zapolskiej *Moralność pani Dulskiej* w scenografii Anny Marii Rachel w Bałtyckim Teatrze Dramatycznym im. Słowackiego w Koszalinie.

25 XI 1993
Monika Rasiewicz reżyseruje przedstawienie *Sprawa podejrzana…czyli siedmiu ludzi z szafą* Białoszewskiego wg własnego scenariusza i w scenografii Elżbiety Krywszy, etatowej scenografki w Teatrze Ludowym w Nowej Hucie (Scena „Kanoniczna 1").

27 XI 1993
Magda Teresa Wójcik reżyseruje wg własnego scenariusza *Małego Księcia* Saint-Exupéry'ego w Teatrze Współczesnym w Szczecinie.

30 XI 1993
Wernisaż wystawy *Elżbieta Barszczewska – pro memoriam* w Teatrze Polskim w Warszawie, zorganizowanej z okazji 80. rocznicy urodziny aktorki.

1 XII 1993
Sztuka Barbary Terebuz *Dziecko moje, mów…*w reżyserii i aranżacji przestrzeni Barbary Katarzyny Radeckiej w Tarnowskim Teatrze im. Solskiego (Scena Mała). Jak dotychczas jest to ostatnie wyreżyserowane przez Radecką przedstawienie, artystkę działającą w teatrach w całej Polsce od początku lat 70. XX wieku.

3 XII 1993
Alicja Choińska reżyseruje *Wakacje smoka Bonawentury* Wojtyszki w scenografii Barbary Josepyszyn w Teatrze Powszechnym im. Kochanowskiego w Radomiu (Duża Scena).

5 XII 1993
Sztuka Joanny Kulmowej *Pociąg do Betlejem, czyli 715 zaginął* w scenografii Elżbiety Terlikowskiej we Wrocławskim Teatrze Lalek.

5 XII 1993
Sztuka Krystyny Wodnickiej *Czarodziejskie krzesiwo* wg baśni Andersena ze scenografią Alicji Kuryło w Teatrze Dramatycznym im. Szaniawskiego w Płocku.

6 XII 1993
Izabella Cywińska reżyseruje w Teatrze TV *Śmierć Tarełkina* Suchowo-Kobylina w scenografii Agnieszki Zawadowskiej. W jednym z wywiadów reżyserka wyznaje:

„*Śmierć Tarełkina* – to jedyna sztuka w moim życiu, do której, jako reżyser, wracam po raz trzeci – tak wysoko cenię ją i jej autora. […] Wystawiając sztukę w latach 70., robiłam przedstawienie przeciwko totalitaryzmowi. Teraz chciałam zrobić spektakl całkowicie apolityczny. Gdy jednak przed terminem wyznaczonej kolaudacji wybuchła sprawa teczek, okazało się nagle, że to jest spektakl o teczkach“.
„Śmierć Tarełkina” po raz trzeci, rozmawiała Irena Maślińska, „Express Wieczorny” nr 235/1993.

„Przedstawienie kaliskie [1971] było jednym z tych teatralnych objawień. Ostre, drapieżne, groteskowo-realistyczne. Było satyrą na biurokratyczno-policyjny system. Na Rosję. Ale niemal każdy odbierał ją współcześnie. A jak ten utwór zabrzmiał teraz w telewizji? Otóż pokazany na małym ekranie trochę jednak stracił. Spektakl okazał się zbyt może naturalistyczno-dosłowny“.
ob, *„Śmierć Tarełkina”*, „Głos Wielkopolski” nr 284/1993.

8 XII 1993
Ewa Mirowska reżyseruje *Sie kochamy* Schisgala w scenografii Krystyny Kamler w Teatrze Studio w Warszawie (Malarnia).

11 XII 1993
Krystyna Jakóbczyk reżyseruje *Malutką czarownicę* Preusslera w Teatrze Lalek „Arlekin” w Łodzi.

13 XII 1993
Premiera monodramu *Lola Blau* Kreislera z Joanną Budniok-Macherą, nagrodzoną za tę rolę „Złotą Maską” (24 III 1994), w scenografii Elżbiety Terlikowskiej i choreografii Ewy Czekalskiej w Teatrze Rozrywki w Chorzowie.

13 XII 1993
Wystawa *Franciszka Themerson i teatr* w CSW w Warszawie w ramach cyklu imprez p.t. *Świat według Themersonów*.

18 XII 1993
Cippolino Karen Chaczaturian z librettem i choreografią Izabeli Gorzkowskiej-Głowackiej oraz scenografią Jadwigi Jarosiewicz w Teatrze Wielkim w Łodzi. Obsada złożona z uczniów PSB im. Parnella w Łodzi.

19 XII 1993
Mirra, kadzidło, złoto Joanny Kulmowej w reżyserii Małgorzaty Majewskiej w Teatrze Dzieci Zagłębia w Będzinie.

20 XII 1993
Anna Minkiewicz reżyseruje *Jogging* Halla w Teatrze TV. Realizacja TV: Anna Minkiewicz.

22 XII 1993
Kulawy kogucik Rady Moskowej w Opolskim Teatrze Lalki i Aktora im. Smolki.

XII 1993
Dorota Segda otrzymuje Nagrodę im. Zelwerowicza za rolę Salomei w *Śnie srebrnym Salomei* Słowackiego w Starym Teatrze w Krakowie.

9 I 1994
Krystyna Meissner otwiera Scenę na Zapleczu w Teatrze im. Horzycy w Toruniu przedstawieniem *Zemsta* Fredry w scenografii Aleksandry Semenowicz.

„Krystyna Meissner przygotowała na nowej scenie romantyczną inscenizację *Zemsty* Aleksandra Fredry. W spektaklu rozbrzmiewa muzyka Chopina; romantyczną pozę przybiera Wacław, z egzaltacją i w uniesieniu deklamujący swe miłosne wyznania. Romantyczny jest pejzaż, w którym znalazły się i kępki traw, i drobne, białe kwiatki, i płacząca wierzba. […] Niewielka przestrzeń teatralna została przez Semenowicz zaprojektowana oszczędnie, acz z dużym poczuciem humoru”.
Anna Piasecka, *Romantycznie*, „Gazeta Wyborcza – Bydgoszcz” nr 10/1994.

„Inscenizacja ta unika […] największego niebezpieczeństwa grożącego dziś Fredrze: sztuczności i nudy. Przede wszystkim jest to barwna i ze swadą opowiedziana anegdota, która absolutnie nie przypomina teatralnego muzeum”.
Andrzej Churski, *Stylowo i współcześnie*, „Nowości” nr 10/1994.

17 I 1994
W Teatrze TV sztuka *Fuga* na podstawie opowiadania Ewy Pokas w reżyserii Adama Hanuszkiewicza. Kolejne opowiadanie Pokas, *Panienka z poczty* trafia na scenę Teatru TV 15 VI 1994, również w reżyserii Hanuszkiewicza, z którym Pokas współpracowała jako aktorka w Teatrze Narodowym.

21 I 1994
Omdlały koń Françoise Sagan w Teatrze Scena Prezentacje w Warszawie.

29 I 1994
Małgorzata Dziewulska reżyseruje spektakl *The Prodigal Son* Brittena w scenografii Jadwigi Marii Jarosiewicz i choreografii Ewy Wycichowskiej w Teatrze Wielkim im. Moniuszki w Poznaniu (Scena Kameralna).

30 I 1994
Agnieszka Andruszko reżyseruje wspólnie z Jackiem Pietruskim *Historię Calineczki* Pietruskiego (wg baśni Andersena) w scenografii Małgorzaty Mikielewicz w Teatrze Lalki i Aktora „Baj Pomorski” w Toruniu. Przedstawienie grane w sezonie 108 razy. W 2014 r. „Baj Pomorski“ świętował 20. rocznicę wystawiania *Historii Calineczki*. Przez dwie dekady

przedstawienie pokazano 600 razy dla ponad 100 tys. widzów w kilku krajach. Kierowniczka literacka teatru, Magdalena Jasińska mówi PAP w styczniu 2014 r.:

„Nie znaleźliśmy informacji, by w jakimkolwiek teatrze w Polsce grano tak długo jeden spektakl. Co istotne, *Calineczka* grana jest niemal w ten sam sposób, z wykorzystaniem tych samych dekoracji, a jedyna istotna zmiana dotyczyła obsady aktorki grającej rolę tytułową – Izabelę Gordon-Sieńko zastąpiła Marta Parfieniuk-Białowicz".

I 1994
Ukazuje się polsko-angielski numer specjalny „Teatru Lalek" („Biuletyn Informacyjny Polskiego Ośrodka Lalkarskiego POLUNIMA") prezentujący stan polskiego teatru lalek: instytucje, twórców, festiwale itp. Wśród omówionych teatrów pojawia się zaledwie jeden z czterech kierowanych przez kobiety – Teatr Lalek „Rabcio" w Rabce, który zapisał się w historii jako teatr Jana Dormana, a wśród czternastu sylwetek twórców nie ma ani jednej kobiety.

5 II 1994
Elżbieta Ałabuszew reżyseruje spektakl muzyczny *Królewna Śnieżka i siedmiu krasnoludków* z własnym librettem (na podstawie baśni braci Grimm), we własnej choreografii i ze scenografią Łucji i Brunona Sobczaków w Operze Bałtyckiej w Gdańsku.

6 II 1994
Sztuka Anny Świrszczyńskiej *Farfurka królowej Bony* w Teatrze Lalki i Aktora im. Andersena w Lublinie.

6 II 1994
Wanda Laskowska reżyseruje spektakl *Mąż i żona* Fredry w Tarnowskim Teatrze im. Solskiego (Scena Mała).

11 II 1994
Sztuka Beaty Krupskiej *Sceny z życia smoków* w Teatrze Lalki i Maski „Groteska" w Krakowie (Scena Duża).

11 II 1994
Sztuka Beth Henley *Zbrodnie serca* w scenografii Haliny Fleger w Teatrze im. Kochanowskiego w Opolu.

12 II 1994
Owacyjnie przyjęta sztuka *Ania z Zielonego* Wzgórza, musicalowa wersja powieści Lucy Maud Montgomery w adaptacji Henryki Królikowskiej i Macieja Wojtyszko w Teatrze Rozrywki w Chorzowie. W roli Ani Shirley – Izabela Malik. Jak pisze recenzentka „Gazety Katowickiej": „Teatrowi Rozrywki narodziła się nowa gwiazda", (Danuta Lubina Cipińska, *Cudowna Ania*, „Gazeta Katowicka" nr 38, 1994), chwaląc również tempo, piosenki, muzykę i choreografię (Janiny Niesobskiej) przedstawienia. Musical o Ani zagrano ponad 300 razy, zszedł z afisza, pomimo protestów publiczności, w październiku 2001 r.
W sezonie 1993/1994 *Anię z Zielonego Wzgórza* wystawiły trzy teatry dramatyczne i dwa teatry muzyczne.

13 II 1994
Sztuka *Baśń o rycerzu Gotfrydzie* na podstawie opowiadań Haliny Górskiej w scenografii Alicji Kuryło w Teatrze Lalki i Aktora „Kubuś" w Kielcach. Kolejna premiera tego tekstu w adaptacji Krystyny Wojtasik w Teatrze Lalki i Aktora „Baj Pomorski" w Toruniu 8 V 1994.

14 II 1994
Sztuka Françoise Sagan *Zamek w Szwecji* w Teatrze TV. Scenografię opracowuje Barbara Ostapowicz, kostiumy – Irena Biegańska.

14 II 1994
Sztuka Anny Bojarskiej *Lekcja polskiego* w Teatrze im. Żeromskiego w Kielcach (Duża Scena).

„Dramat Bojarskiej uczłowiecza Kościuszkę, sprowadza go z cokołu na ziemię, między ludzi. Sztandarowy przywódca insurekcji jawi się nam jako człowiek stary, który u schyłku życia ma świadomość swojej przegranej".
Grzegorz Kozera, *Kościuszko zszedł z cokołu*, „Słowo Ludu" nr 43/1994.

„Anna Bojarska, mówiąc o ostatnich latach Kościuszki, spędzonych na emigracji w szwajcarskiej Solurze, widzi w nim oczywiście bohatera, którego legenda jest nadal żywa, ale przede wszystkim dostrzega człowieka. I ten porządek: wpierw człowiek, a dopiero potem bohater, wydaje się najistotniejszy".
Jacek Wakar, *Udana lekcja*, „Teatr" nr 3/1994.

18 II 1994
Ewa Marcinkówna reżyseruje *Czerwonego Kapturka* Brzechwy w scenografii Elżbiety Dobrzańskiej w Teatrze Lalki i Aktora „Kubuś" w Kielcach.

19 II 1994
Małgorzata Kamińska-Sobczyk przygotowuje dwie premiery w kierowanym przez siebie Teatrze Lalki „Tęcza" w Słupsku. Najpierw – 19 II 1994 – reżyseruje *Jasia i Małgosię* Brzechwy, następnie – 7 V 1994 – *Przygody Pimpusia Sadełko* Marii Konopnickiej.

26 II 1994
Kolejna inscenizacja sztuki Gabrieli Zapolskiej *Moralność pani Dulskiej*, tym razem w scenografii Łucji Kossakowskiej w Teatrze im. Osterwy w Lublinie.

26 II 1994
Bogusława Czosnowska reżyseruje z wielkim powodzeniem operetkę *Hrabina Marica* Kálmána w Teatrze Muzycznym w Poznaniu. Czosnowska ponownie reżyseruje *Hrabinę Marica* w scenografii Jolanty Boni-Marczyńskiej w Operetce w Krakowie (2 VII 1994).

„Bogusława Czosnowska, doświadczona artystka dramatyczna i również pedagog obchodząca właśnie 50-lecie swej działalności twórczej, nie uległa pokusie rewolucyjnego odbrązowienia i unowocześnienia operetkowej klasyki i kładąc nacisk na stronę dramatyczną, element akcji, poprowadziła spektakl w stylu «jak to drzewiej, dobrze bywało». Tak oto melodia płynęła po melodii, dialogi zagęściły i przyspieszyły wyblakły momentami humor i całość potoczyła się sprawnie na mikroskopijnej dla tejże operetki scenie".
Andrzej Chylewski, *Stary, dobry Kálmán*, „Głos Wielkopolski" nr 49/1994.

27 II 1994
Sztuka *O złotej rybce i chytruskach* według scenariusza Bogumiły Rzymskiej opartego na bajkach Puszkina w reżyserii Honoraty Magdeczko-Capote i scenografii Janiny Kamińskiej w Opolskim Teatrze Lalki i Aktora im. Smolki.

27 II 1994
Julia Wernio reżyseruje *Poskromienie złośnicy* Szekspira w scenografii Elżbiety Wernio w Teatrze Współczesnym im. Wiercińskiego we Wrocławiu.

3 III 1994
Szewczyk Dratewka Marii Kownackiej w inscenizacji i opracowaniu plastycznym Małgorzaty i Jarosława Dworników w Teatrze Lalek w Wałbrzychu. Sztukę wystawia również Teatr Dzieci Zagłębia w Będzinie (29 IX 1993).

4 III 1994
Sztuka Pam Gems *Piaf* w Teatrze Muzycznym im. Danuty Baduszkowej w Gdyni (Duża Scena) z Ireną Pająkówną-Jasman w roli Piaf. Druga premiera tego tekstu w sezonie.

5 III 1994
Barbara Sass reżyseruje *Tańce w Ballybeg* Friela w choreografii Janiny Niesobskiej w Teatrze im. Jaracza w Łodzi. Jako Maggie występuje Barbara Marszałek.

12 III 1994
Krystyna Jakóbczyk reżyseruje sztukę *Chińskie opowieści* napisaną wspólnie z Jerzym Rochowiakiem wg Künstlera w scenografii Urszuli Kubicz-Fik w Teatrze Lalek „Guliwer" w Warszawie.

19 III 1994
Monodram *Emily* na podstawie twórczości Emily Dickinson w reżyserii Barbary Krasińskiej z Aldoną Jankowską w Teatrze Lalki i Maski „Groteska" w Krakowie (Scena Kopułowa).

26 III 1994
Samson i Dalida kompozytorki Camille Saint-Saëns w Operze we Wrocławiu (Scena Duża).

III 1994
Sztuka Idy Fink *Opis poranka* ukazuje się w „Dialogu" (nr 3).

3 IV 1994
W Teatrze TV sztuka *Mały lord* na podstawie prozy Frances Elizy Hodgson Burnett.

4 IV 1994
Krystyna Janda reżyseruje w Teatrze TV *Na szkle malowane* Brylla. Przedstawienie przeniesione z Teatru Powszechnego w Warszawie.

10 IV 1994
Przygody Pifa Jewgeniji Żukowskiej w przekładzie Ireny Kautzowej w Teatrze Lalki i Aktora „Baj" w Warszawie.

10 IV 1994
Sztuka Katarzyny Grajewskiej i Tadeusza Pajdały *Ribidi Rabidi Knoll* w Teatrze Animacji w Poznaniu.

„Rodzinny portret dziewiętnastowiecznych wychowawców wzięty w cudzysłów kabaretowej konwencji i przeniesiony w naszą codzienność. Dydaktyka pełna koszmarków sprzed stu z górą lat – która śmieszy, ale też przeraża. […] bodaj najlepsze poznańskie przedstawienie tego sezonu. Dorośli widzą na scenie siebie, a dzieci dorosłych – jak żywych. Dawno już nie widziałam spektaklu, który posiadałby taką oczyszczającą moc. Który śmieszyłby do łez i do łez wzruszał".
Ewa Obrębowska-Piasecka, „Gazeta Wyborcza – Gazeta Wielkopolska" nr 16–17 IV 1994.

10 IV 1994
Królewna dla smoka Milady Mašatovej ze scenografią Leokadii Serafinowicz w Teatrze Dzieci Zagłębia w Będzinie.

18 IV 1994
Monodram *Kobieta zawiedziona* na podstawie opowiadania Simone de Beauvoir w adaptacji i reżyserii Magdy Umer z Krystyną Jandą w roli Moniki w Teatrze Powszechnym im. Hübnera w Warszawie (Duża Scena).

„Jest to historia sentymentalna, tania, banalna, podobna do stu innych. Opowiadana przez Krystynę Jandę staje się tą jedyną, szczególną, której chce się słuchać i słuchać..."
Ewa Zielińska, *Pełnia autentyczności*, „Kurier Polski" nr 113/1994.

„Nie wiadomo do końca, czy postać kobiety, w którą wcieliła się aktorka, należy utożsamiać z osobą Simone de Beauvoir. Jedno jest pewne: spowiedź, jaką czyni, jest bardzo prawdziwa".
Aleksandra Rembowska, *Kobieta zawiedziona*, „Teatr" nr 6/1994.

„To prawdziwe zwycięstwo kameralnego monodramu na dużej scenie Teatru Powszechnego w Warszawie".
Barbara Henkel, *Wstążki dwie*, „Kobieta i Życie" nr 25/1994.

Janda: „Chyba po raz pierwszy zdarzyło się w moim życiu zawodowym coś dziwnego, dotychczas niespotykanego. Ja gram, śpiewam, za mną na ekranie jest zbliżenie mojej twarzy. Kiedy mówię szeptem do mikrofonu, powstaje złudzenie bliskości, intymności nawet. Monolog uzupełniają największe francuskie przeboje: *Martwe liście, Tombe la neige, N'est me qui te pas*... […] Po spektaklu przychodzą do mnie zapłakane kobiety i rzucają mi się w objęcia. A ja tłumaczę, że gram tylko i nie mam z tą historią nic wspólnego, że nie mam dla nich rad, by mąż, który odszedł, nagle wrócił..."
św, *Janda jako… kobieta zawiedziona*, „Dziennik Lubelski" nr 218/1994.

24 IV 1994
Marzena Tokarska reżyseruje *Baśnie japońskie* wg własnego scenariusza w Teatrze Lalki i Maski „Groteska" w Krakowie (Scena Duża).

„jest to spektakl dla wszystkich, którzy kochają tajemnicze piękno kultury Japonii. […] Wzruszający spektakl w Grotesce uważam za jeden z najbardziej mądrych i pięknych, jakie możemy dziś w teatrze oglądać. […] *Baśnie japońskie* nie naśladują kultury Japonii. […] Nikt nie udaje, że «gra po japońsku», że jest jak bohaterowie Kurosawy, lecz właśnie demonstruje

dystans do Wschodu. W koncepcji reżyserskiej dominuje powściągliwość w stosunku do świata baśni, oparta na uszanowaniu jego tajemnicy, a wręcz niedostępności”. Włodzimierz Szturc, *Baśnie japońskie w Grotesce*, „Teatr” nr 6/1994.

25 IV 1994
Barbara Sass reżyseruje w Teatrze TV prapremierowe przedstawienie *Siostrzyczki* Trembleya.

IV 1994
Sztuka Alicji Basty *Remanent* ukazuje się w „Dialogu” (nr 4).

2 V 1994
Olga Lipińska reżyseruje w Teatrze TV *Zemstę* Fredry z kostiumami Jagny Janickiej i Anną Dymną w roli Podstoliny. Dymna otrzymuje Nagrodę im. Zelwerowicza za sezon 1993/94 za role w Teatrze TV – Molly Bowser w *Palcu Bożym* Teresy Kotlarczyk i właśnie Podstoliny w *Zemście* Lipińskiej.

„W tej inscenizacji chciałam uniknąć konwencjonalnego opowiadania wierszem historii sporu o mur graniczny. Owszem, Fredro pisał wierszem, ale językiem potocznym. Dostrzegał przywary rodaków – swarliwość, warcholstwo, głupotę. Co najbardziej zainteresowało mnie w tej komedii? Właśnie złość, nienawiść, awanturnictwo, zaciekłe wykłócanie się o drobiazgi, sprawy nieistotne. Powszechne polskie grzechy, które odradzają się z wieku na wiek, prowadząc do frustracji i destrukcji. *Zemsta* to sztuka o naszych wadach narodowych”. *Zemsta niekonwencjonalna*, z Olgą Lipińską rozmawiała Dorota Diłanian, „Dziennik Zachodni” nr 84/1994.

„*Zemsta* w reżyserii Olgi Lipińskiej zrywa z «salonową» tradycją wystawiania. Ukazuje prawdziwy zaścianek – szary i brudny oraz ludzi zamkniętych w swym małym światku, pełnym małych problemów. Wśród słomy, żywych kur i ogólnego nieporządku toczą się śmieszne sąsiedzkie kłótnie między rasowym pieniaczem Cześnikiem (świetna rola Jana Nowickiego) a hipokrytą Rejentem (również bardzo ciekawa kreacja Jerzego Treli). *Zemsta*, „Czas Krakowski” nr 292/1994.

2–8 V 1994
Podczas XXXIV Kaliskich Spotkań Teatralnych nagrody I stopnia otrzymują aktorki: Halina Łabonarska (Elżbieta, *Ryszard III* w T. Polskim w Warszawie), Agnieszka Matysiak (Edith, *Piaf* w T. im. Kochanowskiego w Opolu), Iga Mayr (Stara, *Krzesła* w T. Polskim we Wrocławiu), Ewa Mirowska (Helen, *Droga do Mekki* w T. im. Jaracza w Łodzi) oraz Joanna Żółkowska (Maggie, *Tańce z Ballybeg* w T. Powszechnym w Warszawie).

3 V 1994
Maria Ciunelis reżyseruje w Teatrze TV *Killevippen* na podstawie własnego scenariusza opartego na prozie Astrid Lindgren. Scenografię opracowuje Magdalena Kujszczyk.

7 V 1994
Przygody Pimpusia Sadełko Marii Konopnickiej w adaptacji Janusza Galewicza i Marii Kossakowskiej w reżyserii Małgorzaty Kamińskiej-Sobczyk w Teatrze Lalki „Tęcza” w Słupsku.

8 V 1994
Sztuka *Ania z Zielonego Wzgórza* na podstawie powieści Lucy Maud Montgomery z Hanną Zientarą w roli Ani Shirley w Teatrze Dramatycznym im. Szaniawskiego w Płocku (Duża Scena). Wkrótce – 18 V 1994 – powieść trafia na scenę również w Teatrze Polskim w Bydgoszczy, gdzie scenografię opracowuje Kika Lelicińska, a jako Ania występuje Małgorzata Witkowska.

8 V 1994
Widowisko baletowe *Karnawał zwierząt* Camille Saint-Saëns w inscenizacji i choreografii Zofii Rudnickiej w Teatrze Rozrywki w Chorzowie.

13 V 1994
Zbrodnie kobiet (*Christopher*, *Gorączka rzymska*) Edith Wharton w adaptacji Diane de Margerie i Anne Rolland w Teatrze Scena Prezentacje w Warszawie. Kostiumy: Ewa Zaborowska.

13 V 1994
Anna Augustynowicz reżyseruje *Zagraj to jeszcze raz, Sam* Allena w scenografii Barbary Wesołowskiej i Waldemara Zawodzińskiego w Teatrze Współczesnym w Szczecinie, gdzie pełni funkcję dyrektorki artystycznej.

15 V 1994
Janina Niesobska opracowuje ruch sceniczny a Maria Balcerek – kostiumy do przedstawienia *Celestyna* Rojasa w Teatrze im. Jaracza w Łodzi. W roli Celestyny: Barbara Marszałek.

15 V 1994
Sztuka Agnieszki Osieckiej *Apetyt na czereśnie* w Północnym Centrum Sztuki (Teatrze Komedia) w Warszawie.

16 V 1994
Agnieszka Glińska reżyseruje w Teatrze TV *Uciekła mi przepióreczka* Żeromskiego w scenografii Marii i Andrzeja Albinów.

27 V 1994
Anna Polony reżyseruje świetnie przyjęte przez krytykę i publiczność przedstawienie *Gwałtu, co się dzieje* Fredry w Starym Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie (scena Teatr Kameralny). Występuje w roli Urszuli.

Polony: „Fredro kochał młodość, dlatego tylko młodych bohaterów ukazał w pozytywnym świetle. Natomiast panów w sile wieku odmalował jako gnuśne safanduły, którym nic się nie chce. Paniom z kolei oberwało się za to, że – niestety – często z wiekiem uderza im do głowy żądza władzy. Chciałam podworować sobie trochę z moich kolegów i... z siebie, gdyż ambicje reżyserskie także wynikają przecież z chęci rządzenia”.
A. F., *Baby do władzy, chłopy do garów*, „Gazeta Krakowska” nr 124/1994.

„Tekst, który najprościej byłoby odczytać antyfeministycznie, pani reżyser postanowiła wymierzyć przeciwko płci brzydkiej. W krzywym zwierciadle pokazała zgnuśniałą i zniewieściałą starszyznę Osieka. […] Przedstawienie to odbiega w dużej mierze od kabaretowej jego wersji, jaką mieliśmy niedawno okazję oglądać w telewizji w reżyserii Olgi Lipińskiej. Jest ono może nawet mniej śmieszne, niż można by było się spodziewać po

plebejskim pochodzeniu jego intrygi […]”.
Maria Klotzer, *Kwestia damsko-męsko-rządowa*, „Dziennik Polski” nr 131/1994.

28 V 1994
Maria Surowiak reżyseruje *Kopciuszka* Prokofiewa we własnej choreografii i scenografii Izabelli Konarzewskiej w Teatrze Muzycznym w Poznaniu.

4 VI 1994
Melissa Monteros opracowuje choreografię do spektaklu tanecznego *Granice* z muzyką Scheili Chandry, a Risa Jaroslov do widowiska *Od – do* z muzyką Meredith Monk i Steve’a Reicha w Śląskim Teatrze Tańca w Bytomiu. Monteros przygotowuje również w tym sezonie połączone spektakle *No compromise* do muzyki McLaughina i Shakti oraz *Limits Joy* do muzyki Vivaldiego.

11 VI 1994
Barbara Sierosławska reżyseruje *Pana Pawła* Dorsta, w scenografii Agnieszki Zawadowskiej, w Teatrze Studio im. Witkiewicza w Warszawie.

14 VI 1994
Artystki Starego Teatru w Krakowie, Anna Polony i Anna Dymna, otrzymują nagrody wojewody krakowskiego w dziedzinie teatru. W sezonie 1993/94 Dymna występuje w premierowych spektaklach *Miłość na Krymie* Mrożka oraz *Zatrute pióro* Harwooda; Polony reżyseruje *Gwałtu, co się dzieje* Fredry i występuje w tej sztuce jako Urszula.

16 VI 1994
Sztuka Ludmiły Pietruszewskiej *W kółko to samo* w Teatrze TV z Anną Seniuk i Małgorzatą Pieńkowską. Teresa Gruber opracowuje dekoracje, a Ewa Krauze – kostiumy. Dramat ukazał się w „Dialogu” nr 7/1993 w przekładzie Ireny Lewandowskiej.

17 VI 1994
Katarzyna Deszcz reżyseruje *Opowieści gargantuiczne* Rabelais w scenografii Anny Sekuły w Teatrze Ludowym w Nowej Hucie (Scena „Kanoniczna 1”). Sekuła nagrodzona podczas Festiwalu Teatrów Ogródkowych w Warszawie.

„Żywiołowa i rubaszna forma widowiska, aktorstwo ciała, nieskrępowanej gestykulacji i mimiki a przede wszystkim języka Rabelais – wracał czas jarmarcznego teatru, ludowej kultury śmiechu”.
Marek Szelest, „Echo Krakowa”.

„To z pewnością najśmieszniejsze i najradośniejsze przedstawienie, jakie udało mi się obejrzeć w teatrze w ciągu kilku ostatnich lat”.
Agnieszka Andrzejewska, „Głos”.

19 VI 1994
Janina Niesobska otrzymuje nadzwyczajną „Złotą Maskę” od łódzkich recenzentów za choreografię i ruch sceniczny w przedstawieniach Teatru Wielkiego *Faust* i *Król Ubu* oraz w spektaklu Teatru im. Jaracza *Tańce w Ballybeg*. Nagrodę otrzymuje również Barbara Marszałek za role w *Tańcach w Ballybeg*, *Celestynie* i *Weselu Figara* zrealizowanych w Teatrze im. Jaracza.

19 VI 1994
Sztuka *Ania z Zielonego Wzgórza* na podstawie powieści Lucy Maud Montgomery w adaptacji Henryki Królikowskiej w Teatrze im. Bogusławskiego w Kaliszu (Duża Scena). W roli Ani Shirley – Agnieszka Dzięcielska.

23 VI 1994
Renesans… czyli jak wam się podoba w opracowaniu tekstu i reżyserii Honoraty Magdeczko-Capote i w scenografii Bogumiły Twardowskiej-Rogacewicz w Teatrze Animacji w Jeleniej Górze.

25 VI 1994
Scena Autorska El-Jot przygotowuje widowisko *The Little Shoes. Kantata sceniczna w czterech częściach z prologiem i epilogiem* kompozytorki Leny Allen-Shore w opracowaniu, reżyserii i choreografii Jadwigi Leśniak-Jankowskiej i z kostiumami Grażyny Żubrowskiej w Synagodze Poppera na Kazimierzu w Krakowie. W tym sezonie Scena Autorska El-Jot realizuje także przedstawienie *Fantasmagoria polska, czyli panopticum prowincjonalne, czyli jarmarczna kosmodrama cudów, czyli raut upiorów* (7 I 1994, Centrum Kultury Żydowskiej na Kazimierzu w Krakowie).

25 VI 1994
Sztuka *Kochana złota rybko* według scenariusza Bogumiły Rzymskiej opartego na bajkach Puszkina i opowiadaniach Zoszczenki w scenografii Janiny Kamińskiej w Teatrze Lalek Pinokio w Łodzi. Druga premiera tego tekstu w sezonie (27 II 1994).

25 VI 1994
Romana Próchnicka (reżyseria) i Teresa Ponińska (dekoracje) przygotowują wspólnie premierę *Snu nocy letniej* Szekspira z kostiumami Teresy Taragońskiej w Starym Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie.

„Reżyserująca spektakl Romana Próchnicka zaproponowała Szekspira odczytanego w sposób tradycyjny, choć na pewno nie anachroniczny”.
Andrzej Z. Kowalczyk, *Gdzie niemożliwe staje się możliwe*, „Wiadomości Kulturalne” nr 8/1994.

„Twórcom przedstawienia zabrakło chyba odrobiny bezczelności i nieczułej na argumenty nieokiełznanej pewności siebie, że to się musi udać. […] Lubelski *Sen nocy letniej* jest raczej uroczą baśnią dla dzieci niż natchnioną opowieścią miłosną”.
Mirosław Haponiuk, *Zbyt ciężki sen*, „Gazeta w Lublinie” nr 147/1994.

„Teresa Ponińska zakomponowała przejrzyście, niebanalnie każdą scenę. […] Projektantka kostiumów, Teresa Targońska […] uczyniła jakby wyraźny krok do przodu, zdobywając się na swoiste szaleństwo, ale też jej stroje zyskały aplauz widowni. […]. Owe stroje może najbardziej uwydatniły baśniową lekkość i ironiczne przesłanie utworu, czego zabrakło po części w grze aktorów. […] lubelskie przedstawienie *Snu nocy letniej*, jakkolwiek zrealizowane poprawnie, nie ma tej lekkości przynależnej komedii, owej zwiewności, polotu i szaleństwa”.
Janusz Świąder, *Zbyt długi sen*, „Dziennik Lubelski” nr 126/1994.

30 VI 1994
Prapremiera sztuki muzycznej poetki Marioli Platte *W naszym domu* w Teatrze im. Jaracza w Olsztynie (Scena Kameralna).

„Śpiewogra *W naszym domu* to pierwsza sztuka sceniczna Marioli Platte. Mimo najlepszych chęci, nie mogę się pochwalić, że rozumiem, co autorka chciała nam powiedzieć, poza ogólnikowym «kochajmy się!»".
Tadeusz Szyłłejko, *Na tę melodię nie tańczę,* „Gazeta Warmii i Mazur" nr 152/1994.

„Tekst p. Platte jest sztuką teatralną, którą niełatwo gdzieś zakwalifikować: ani to farsa, ani komedia muzyczna, ani wodewil, są w niej elementy wszystkich tych gatunków. Natomiast z całą pewnością *W naszym domu* jest sztuką z tezą (życie itd.), agitką z wszystkimi jej zaletami (jasność przesłania – kochajmy się) i wadami: jednowymiarowością, czarno-białymi opozycjami i bez półtonów, półcieni, migotania, z typowymi postaciami, które się przeobrażają bez żadnego głębszego uzasadnienia".
Michał Kasperowicz, *Teatr Pogodny*, „Gazeta Olsztyńska" nr 180/1994.

VI 1994
Sztuka Krystyny Karkowskiej *Taka zwykła niespodzianka* ukazuje się w „Dialogu" (nr 6).

2 VII 1994
Barbara Sass reżyseruje *Sie kochamy* Schisgala w Teatrze Wybrzeże w Gdańsku (Teatr Kameralny). W tym sezonie Sass wystawia również *Tutam* Schaeffera w scenografii Łucji i Brunona Sobczaków na Małej Scenie (7 I 1994).

Monika Żółkoś

KRONIKA 1994–2004

Sezon 1994/1995

1 IX 1994
Joanna Dobrzańska reżyseruje *Pchłę Szachrajkę* Brzechwy w Teatrze im. Mickiewicza w Częstochowie.

3 IX 1994
Halina Fleger przygotowuje scenografię do spektaklu opartego na piosenkach Przybory i Wasowskiego *Prysły zmysły* w Teatrze im. Kochanowskiego w Opolu.

3 IX 1994
Zofia de Ines przygotowuje scenografię do *Mszy za miasto Arras* Szczypiorskiego w Teatrze Powszechnym w Warszawie.

5 IX 1994
Izabella Cywińska inscenizuje *Zeszłego lata w Czulimsku* Wampiłowa w Teatrze Telewizji z Ewą Wiśniewską w roli Kaszkiny.

9 IX 1994
Beata Pejcz reżyseruje sztukę dla dzieci *Czarodziejskie knedle* Gyárfása w Teatrze Lalek „Rabcio" w Rabce.

9 IX 1994
Premiera *Groty pełnej śmiechu* Lucyny Legut w Teatrze im. Fredry w Gnieźnie.

10 IX 1994
Zofia Miklińska wystawia *Guli-Gutka. Śpiewogrę lalkową na kaszubską nutę* Natalii Gołębskiej w słupskim Teatrze Lalki „Tęcza".

10 IX 1994
Ewa Krechowicz przygotowuje scenografię do spektaklu *Teatrzyk Zielona Gęś przedstawia* Gałczyńskiego w Bałtyckim Teatrze Dramatycznym im. Słowackiego w Koszalinie.

16 IX 1994
Ewa Bloom-Kwiatkowska przygotowuje scenografię do spektaklu *Variété – Tuwim* w Teatrze Studyjnym'83 im. Tuwima w Łodzi.

17 IX 1994
Wanda Laskowska reżyseruje *Kartotekę* Różewicza w Teatrze im. Mickiewicza w Częstochowie.

„*Kartoteka* z 1994 roku wyreżyserowana przez Wandę Laskowską w Teatrze Dramatycznym w Częstochowie pokazuje, że rzeczywistość wewnętrzna Bohatera jest bardziej skomplikowana, «połamana» niż śmietnisko świata zewnętrznego [...] i jej przede wszystkim

należy poświęcić uwagę". Aleksandra Rembowska, „*Kartoteka" wewnętrzna,* „Teatr" nr 11/1994.

17 IX 1994
Krystyna Kamler przygotowuje scenografię do *Zagraj to jeszcze raz, Sam...* Allena w Teatrze Nowym w Warszawie.

18 IX 1994
Premiera *O Kasi, co gąski zgubiła* Marii Kownackiej w Teatrze Lalek w Łomży.

18 IX 1994
Małgorzata Szczęśniak przygotowuje scenografię do inscenizacji *Kupca weneckiego* Szekspira w Teatrze im. Horzycy w Toruniu.

„Scena przedstawia wenecki port. Na skrawku lądu, gdzieś między Adriatykiem a jednym z kanałów, Krzysztof Warlikowski rozgrywa *Kupca weneckiego* Szekspira. Dobra jest przestrzeń określona przez Małgorzatę Szcześniak. Drewniane pale wbite w dno morza, pływające łodzie, wreszcie biały horyzont sugeruje miejsce akcji. Ta zaś rozgrywa się również i w innych miejscach toruńskiego Teatru im. Horzycy. Fragment mieszkania Shylocka to jedna z lóż balkonu, zaś doża wenecki przyjmuje skargi obywateli zasiadając na podwyższeniu zbudowanym na widowni".
Tomasz Konina, *Na wspak,* „Teatr" nr 11/1994.

18 IX 1994
Elżbieta Oyrzanowska tworzy scenografię do spektaklu dla dzieci *Brzechwałki* w Teatrze Lalki i Aktora „Kacperek" w Rzeszowie.

18 IX 1994
Annabelle Batchelor projektuje scenografię do *Sztuki sukcesu* Deara w Teatrze Dramatycznym w Warszawie.

18 IX 1994
Jadwiga Mydlarska-Kowal przygotowuje scenografię do *Czarownic z Salem* Millera w Teatrze Współczesnym im. Wiercińskiego we Wrocławiu.

19 IX 1994
W Teatrze Telewizji emisja spektaklu *Ostatni dzień Anny Kareniny,* inscenizacji powieści Tołstoja w reżyserii Márty Mészáros. W roli tytułowej Ewa Isajewicz-Telega.

23 IX 1994
Małgorzata Treutler przygotowuje scenografię do scenicznej adaptacji *Ani z Zielonego Wzgórza* Lucy Maud Montgomery w Teatrze Powszechnym im. Kochanowskiego w Radomiu.

24 IX 1994
Liliana Jankowska przygotowuje scenografię do *Strasznego smoka* Staropolskiego w Teatrze im. Norwida w Jeleniej Górze.

24 IX 1994
Małgorzata Bulanda projektuje scenografię do *Ja jestem Żyd z „Wesela”* Branstaettera w Teatrze Dramatycznym w Legnicy.

25 IX 1994
Joanna Braun przygotowuje scenografię do przedstawienia *Cuda i dziwy albo dwa wiatry* Tuwima w Teatrze Lalki i Maski „Groteska” w Krakowie.

29 IX 1994
Anna Rachel przygotowuje scenografię do *Edukacji Rity* Russella w Teatrze Ochoty w Warszawie.

30 IX 1994
Lidia Wróbel reżyseruje *Koziołka Matołka* Makuszyńskiego w Teatrze Dzieci Zagłębia w Będzinie.

1 X 1994
Alicja Choińska reżyseruje sztukę Shaffera *Detektyw* ze scenografią Barbary Josepyszyn w Teatrze im. Mickiewicza w Częstochowie.

1 X 1994
Łucja Kossakowska przygotowuje scenografię do *Popołudnia kochanków* Hena w Teatrze Polskim w Warszawie.

2 X 1994
W Teatrze Telewizji dla dzieci widowisko *Dziewczynka, której nigdy nie zdarzy się nic złego* Bułyczowa w reżyserii Agnieszki Glińskiej.

2 X 1994
Krystyna Żylińska reżyseruje *Złoto króla Megamona* Kaliby na scenie lalkowej Lubuskiego Teatru im. Kruczkowskiego w Zielonej Górze.

2 X 1994
Premiera sztuki Vlasty Pospíšilovej *Wojna o echo* w reżyserii Barbary Muszyńskiej w Białostockim Teatrze Lalek.

5 X 1994
Ewelina Sojecka tworzy choreografię do spektaklu *Sha’ba de l’mana* w Polskim Teatrze Tańca. Ewa Wycichowska inscenizuje drugą część tego spektaklu pt. *Już się zmierzcha.*

7 X 1994
Premiera sztuki Gabrieli Zapolskiej *Ich czworo* w Teatrze im. Bogusławskiego w Kaliszu.

8 X 1994
Jitka Stokalska reżyseruje *Czarodziejski flet* Mozarta w Operze Novej w Bydgoszczy.

8 X 1994
Anna Smolicka przygotowuje (razem z Tadeuszem Smolickim) scenografię do spektaklu *Cień* Małeckiego w Teatrze Muzycznym w Gdyni.

8 X 1994
Małgorzata Bulanda projektuje scenografię do przedstawienia *Zdjęcia próbne* Mamlina w Teatrze im. Kochanowskiego w Opolu.

9 X 1994
Anna Sekuła tworzy scenografię do inscenizacji dramatu Barnesa *Czerwone nosy* w Teatrze Ludowym w Nowej Hucie. Na tej scenie przygotowuje jeszcze scenografię do spektaklu *Bestia i piękna, czyli baśń jeszcze raz opowiedziana* Grochowiaka (3 VI 1995).

9 X 1994
Teresa Rużyłło projektuje scenografię do *Zemsty* Fredry w Teatrze Dramatycznym im. Szaniawskiego w Wałbrzychu.

10 X 1994
Debiut reżyserski Iwony Kempy, ówczesnej studentki na Wydziale Reżyserii PWST w Krakowie, którą ukończy w 1996 roku. Kempa reżyseruje *Kwartet dla czterech aktorów* Schaeffera w Teatrze Powszechnym w Łodzi.

10 X 1994
Alicja Chodyniecka-Kuberska przygotowuje scenografię do spektaklu *Gdy wieczorem nad jeziorem gra warmiński wiatr* Wieczorkiewicza w Olsztyńskim Teatrze Lalek.

15 X 1994
Anna Seitz-Wichłacz tworzy scenografię do inscenizacji *Rajskiego ogródka* Różewicza w Teatrze Dramatycznym im. Węgierki w Białymstoku.

15 X 1994
Premiera dramatu Gabrieli Zapolskiej *Ich czworo* ze scenografią Marii Albin w Teatrze im. Bogusławskiego w Kaliszu.

16 X 1994
Daria Sobczak-Bosboom przygotowuje scenografię do *Antygony* Sofoklesa w Teatrze Polskim w Poznaniu.

21 X 1994
Małgorzata Grabowska-Kozera projektuje scenografię do *O, Beri-Beri* wg *Matki* Witkacego w Teatrze Polskim w Bydgoszczy.

21 X 1994
Tatiana Kwiatkowska przygotowuje scenografię do *Królewny Śnieżki i krasnoludków* Bromskiego i Kolbergera w Teatrze Komedia w Warszawie.

21 X 1994
Mira Żelechower-Aleksiun projektuje scenografię do *Villa Dei Misteri* Kajzara w Teatrze Polskim we Wrocławiu.

22 X 1994
Barbara Ptak przygotowuje scenografię do *Górlandii* Niedoby w Teatrze Nowym w Zabrzu.

23 X 1994
Luba Zarembińska reżyseruje *Królową Śniegu* Andersena ze scenografią Alicji Chodynieckiej-Kuberskiej w Teatrze Dramatycznym w Legnicy, w roli tytułowej Ewa Bagińska.

23 X 1994
W Teatrze Telewizji dla dzieci emisja *Pierścienia czarodzieja* Żaka w reżyserii Teresy Kotlarczyk.

23 X 1994
Łucja Sobczak przygotowuje (razem z Brunonem Sobczakiem) scenografię do spektaklu *W małym dworku* Witkiewicza, dyplomowego przedstawienia IV roku Studia Wokalno-Aktorskiego przy Teatrze Muzycznym w Gdyni.

23 X 1994
Jadwiga Mydlarska-Kowal projektuje scenografię do *Legendy o Juliannie i Aleksandrze* Miocia we Wrocławskim Teatrze Lalek. Na tej scenie przygotowuje jeszcze scenografię do *Ali Baby i 40 rozbójników* Kopki (31 I 1995).

24 X 1994
Teatr Telewizji pokazuje inscenizację dramatu Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej *Egipska pszenica* w reżyserii Olgi Lipińskiej, jest to pierwsze powojenne wystawienie tego utworu. W obsadzie spektaklu Joanna Szczepkowska jako Ruta Krzeptowska oraz Zofia Rysiówna jako Róża Krzeptowska.

29 X 1994
Anna Maria Rachel przygotowuje scenografię do spektaklu *Było sobie kiedyś miasteczko* na podstawie prozy Grassa, którą wystawił na scenie Teatru Wybrzeże w Gdańsku Krzysztof Babicki.

29 X 1994
Ewa Krechowicz projektuje scenografię do inscenizacji dramatu Jarry'ego *Ubu Król* w Teatrze im. Osterwy w Gorzowie Wielkopolskim.

29 X 1994
Dorota Kołodyńska tworzy scenografię do *Końcówki* Becketta w Teatrze im. Osterwy w Lublinie.

29 X 1994
Danuta Kierc przygotowuje scenografię do *Bajki o królewnie Marysi, o czarnym łabędziu i o lodowej górze* Makuszyńskiego w Teatrze Lalek w Wałbrzychu, na tej scenie projektuje jeszcze scenografię do *Przygód pingwina Pik-Poka* Bahdaja (29 I 1995).

5 XI 1994
Marlena Skoneczko tworzy scenografię do spektaklu *Podróż do kresu nocy – trzydzieści obrazów według Celine'a* w Teatrze Studyjnym'83 im. Juliana Tuwima w Łodzi.

5 XI 1994
Barbara Ptak przygotowuje scenografię do spektaklu *Zielony Gil* de Moliny w Teatrze Zagłębia w Sosnowcu.

6 XI 1994
Magda Teresa Wójcik reżyseruje *Niemców* Kruczkowskiego w Teatrze Adekwatnym w Warszawie, spektakl z udziałem Magdy Teresy Wójcik (Berta), Justyny Zbiróg (Ruth), Beaty Wach (Lisel).

11 XI 1994
Ewa Markowska reżyseruje i tworzy scenografię do *Scenariusza dla trzech aktorów (aktorek)* według dramatu Schaeffera. W przedstawieniu wystąpiły Ewa Leśniak, Krystyna Wiśniewska oraz Anna Wesołowska.

11 XI 1994
Małgorzata Bulanda-Zięba przygotowuje scenografię do *Widm* Moniuszki w Teatrze im. Norwida w Jeleniej Górze. Na tej scenie Bulanda-Zięba projektuje jeszcze w tym sezonie scenografię do *Ślubów panieńskich* Fredry (7 I 1995).

11 XI 1994
Dorota Wijas tworzy scenografię do *Zemsty* Fredry w Teatrze im. Żeromskiego w Kielcach, na tej samej scenie przygotowuje jeszcze scenografię do *Czego nie widać* Frayna (11 II 1995).

12 XI 1994
Jadwiga Mydlarska-Kowal przygotowuje scenografię do spektaklu dla dzieci *Entliczek-Pentliczek* Brzechwy w Teatrze Anmacji w Jeleniej Górze.

13 XI 1994
Krystyna Zachwatowicz tworzy scenografię do spektaklu *Mishima* według dramatów Mishimy w Starym Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie.

13 XI 1994
Teatr Telewizji dla dzieci prezentuje spektakl *Ogrodnik i jego chlebodawcy* Andersena w reżyserii Krystyny Krupskiej-Wysockiej, w obsadzie m.in. Marta Lipińska i Barbara Krafftówna.

13 XI 1994
Lidia Mintycz-Skarżyńska przygotowuje scenografię do inscenizacji *Fantazego* Słowackiego w reżyserii Holoubka, która pokazana zostaje w Teatrze Ateneum im. Jaracza w Warszawie.

14 XI 1994
W Teatrze Telewizji emisja komedii Vebera *Podłużna walizka* w reżyserii Barbary Borys-Damięckiej.

16 XI 1994
Barbara Josepyszyn przygotowuje scenografię do *Publiczności zwymyślanej* Handkego w Teatrze Powszechnym im. Kochanowskiego w Radomiu.

17 XI 1994
Irena Dragan reżyseruje *Królową Śniegu* Szwarca w Teatrze Lalki i Aktora „Kubuś” w Kielcach.

19 XI 1994
Barbara Zawada tworzy scenografię do *Czarownic z Salem* Millera w Teatrze Powszechnym w Łodzi.

20 XI 1994
Emilia Betlejewska reżyseruje spektakl *Śpiewając z księżycem* Toccaniego w Teatrze Lalek „Zaczarowany Świat" w Toruniu, którego jest założycielką.

20 XI 1994
Maria Sowińska reżyseruje i tworzy scenariusz do *Ziarenka zgody* w Teatrze Lalek „Arlekin" w Łodzi.

20 XI 1994
Anna Bobrowska-Ekiert przygotowuje scenografię do *Skrzypka na dachu* Bocka w Teatrze Muzycznym w Lublinie.

20 XI 1994
Elżbieta Samek-Czapla tworzy scenografię do inscenizacji *Dziadów* Mickiewicza w Tarnowskim Teatrze im. Solskiego.

22 XI 1994
Krystyna Gruszkówna reżyseruje *Królewnę Śnieżkę i siedmiu krasnoludków* Pawłowskiego w Operetce Wrocławskiej.

22 XI 1994
Jolanta Bojanowska przygotowuje scenografię do *Przebudzenia wiosny* Wedekinda w Teatrze Polskim w Warszawie.

30 XI 1994
Zofia de Ines współtworzy scenografię do *Kasi z Heilbronu* von Kleista w Teatrze Polskim we Wrocławiu, w roli tytułowej Kinga Preis i Ewa Skibińska.

3 XII 1994
Barbara Fijewska reżyseruje *Kram z piosenkami* Schillera ze scenografią Barbary Wesołowskiej w Teatrze im. Jaracza w Łodzi.

3 XII 1994
Joanna Łupinowicz reżyseruje *Szelmostwa Lisa Witalisa* Brzechwy w Teatrze Lalek „Guliwer" w Warszawie.

3 XII 1994
Dorota Kołodyńska przygotowuje scenografię do *Łysej śpiewaczki* Ioneski w Teatrze Współczesnym we Wrocławiu.

4 XII 1994
Anna Sekuła przygotowuje scenografię do inscenizacji *Małego Księcia* de Saint-Exupéry'ego w Teatrze im. Kochanowskiego w Opolu.

5 XII 1994
W Teatrze Telewizji emsja *Nory* Ibsena w reżyserii Izabelli Cywińskiej, w roli tytułowej – Danuta Stenka.

6 XII 1994
Premiera sztuki Hanny Januszewskiej *Tygrys Pietrek* w Teatrze im. Osterwy w Gorzowie Wielkopolskim.

6 XII 1994
Małgorzata Treutler przygotowuje scenografię do *Małego księcia* de Saint- Exupéry'ego w Teatrze Nowym w Zabrzu.

10 XII 1994
Premiera sztuki Joanny Kulmowej *Pociąg do Betlejem, czyli 715 zaginął* w Teatrze Animacji w Jeleniej Górze, scenografię przygotowała Elżbieta Terlikowska.

10 XII 1994
Anna Sekuła tworzy scenografię do *Wesela* Canettiego w Teatrze im. Słowackiego w Krakowie, w tym sezonie projektuje jeszcze scenografię do *Żabusi* Gabrieli Zapolskiej (1 III 1995).

15 XII 1994
Ewa Beata Wodecka przygotowuje scenografię do *Historyi o chwalebnym Zmartwychwstaniu Pańskim* Mikołaja z Wilkowiecka w Teatrze Dramatycznym w Warszawie.

16 XII 1994
Barbara Ptak robi scenografię do dramatu Skurskiego *Usta przewrotne* w Teatrze im. Mickiewicza w Częstochowie.

16 XII 1994
Anna Seitz-Wichłacz przygotowuje scenografię do *Grupy Laokoona* Różewicza w Teatrze im. Horzycy w Toruniu.

17 XII 1994
Krystyna Meissner reżyseruje dramat Dorsta *Fernando Krapp napisał do mnie ten list*, ze scenografią Aleksandry Semenowicz, w Teatrze im. Horzycy w Toruniu. W obsadzie Elżbieta Mrozińska w roli Julii.

„Krystyna Meissner w swym toruńskim przedstawieniu precyzyjnie buduje napięcie, wprowadzając w niejednoznaczny świat bohaterów. W jej przedstawieniu nic nie może być oczywiste, jest to więc ciągła gra z widzem, ciągła demistyfikacja rzeczywistości. [...] Krystyna Meissner nie daje jednoznacznej interpretacji dzieła. Bo też sztuka Dorsta jest zagadkowa i to widzowi pozostawia odpowiedź na pytanie podstawowe: czym jest prawda , a co za tym idzie – kto jest i kto wobec kogo prowadzi wyrafinowaną grę”.
Tomasz Konina, *Osaczeni*, „Teatr” nr 4/1995.

17 XII 1994
Teatr Telewizji prezentuje realizację dramatu Magdaleny Samozwaniec *Malowana żona.* Spektakl reżyseruje Barbara Borys-Damięcka, w obsadzie m.in. Joanna Fraszyńska.

17 XII 1994
Jadwiga Mydlarska-Kowal przygotowuje scenografię do *Wizyty starszej pani* Dürrenmatta w Teatrze im. Bogusławskiego w Kaliszu.

„*Wizyta starszej pani* zawiera dokładne, bogate w szczegóły didaskalia, przybliżające kolejne miejsca akcji. Jadwiga Mydlarska-Kowal starała się dość precyzyjnie przetłumaczyć słowa, i kryjący się za nimi klimat, na obraz sceniczny. Dlatego zaaranżowana przez nią przestrzeń jest może zbytnio gadatliwa, jednak trafnie komentuje rozwój wydarzeń. Ilustruje urzeczywistnianie się snu, przybierającego coraz zuchwalsze, groźniejsze rysy. I gdyby nie scenografia, proces ulegania kuszącej propozycji, w który uwikłani są wszyscy gülleńczycy, byłby trudno uchwytny".
Malwina Głowacka, *Monotonia*, „Teatr" nr 2/1995.

17 XII 1994
Elżbieta Krywsza projektuje scenografię do *Po górach, po chmurach* Brylla w Teatrze Ludowym w Nowej Hucie, na tej samej scenie przygotowuje jeszcze w tym sezonie scenografię do *Cudu w Alabamie* Gibsona (22 IV 1995).

18 XII 1994
Ewa Mirowska reżyseruje *Iwonę, księżniczkę Burgunda* Gombrowicza w Teatrze im. Jaracza w Łodzi, w roli Iwony Dorota Kiełkowicz.

18 XII 1994
Liliana Ochmańska współreżyseruje *Ludową szopkę polską* Jurkowskiego w Teatrze Lalki i Aktora „Baj Pomorski" w Toruniu.

18 XII 1994
Anna Maria Rachel tworzy scenografię do *Ferdydurke* Gombrowicza w Teatrze Dramatycznym im. Węgierki w Białymstoku.

18 XII 1994
Premiera sztuki Hanny Januszewskiej *Tygrys Pietrek* w Teatrze Lalek „Banialuka" w Bielsku-Białej.

20 XII 1994
Małgorzata Majewska reżyseruje spektakl *Jasełka* według utworu Wandy Chotomskiej w Teatrze Dzieci Zagłębia w Będzinie.

25 XII 1994
W Teatrze Telewizji emisja spektaklu *Nowy Don Kiszot, czyli Sto szaleństw* Fredry w reżyserii Barbary Borys-Damięckiej.

30 XII 1994
Urszula Kubicz-Fik projektuje scenografię do *Cudownej lampy Alladyna* Leśmiana w Teatrze Lalki i Aktora „Baj" w Warszawie.

31 XII 1994
Ewa Strebejko przygotowuje scenografię do *Zemsty* Fredry w Lubuskim Teatrze im. Kruczkowskiego w Zielonej Górze. W tym samym teatrze projektuje ponadto scenografię do *Ślubu* Gombrowicza (1 III 1995).

XII 1994
Przedstawienie dyplomowe Wydziału Aktorskiego krakowskiej PWST w reżyserii Anny Polony – *Sędziowie. Klątwa* Wyspiańskiego, w obsadzie m.in. Magdalena Cielecka. Premiera w Teatrze Szkolnym.

7 I 1995
Ewa Bloom-Kwiatkowska projektuje scenografię do spektaklu *Cuda i dziwy* Tuwima w Teatrze Powszechnym w Łodzi. W tym sezonie przygotowuje na łódzkiej scenie jeszcze scenografię do *Z rączki do rączki* Cooneya (19 III 1995).

7 I 1995
Łucja Sobczak przygotowuje (razem z Brunonem Sobczakiem) scenografię do spektaklu *Małpa* Niemczuka w Teatrze Muzycznym w Gdyni.

7 I 1995
Liliana Jankowska tworzy scenografię do scenicznej adaptacji *Królowej Śniegu* Andersena w Teatrze Zagłębia w Sosnowcu, w tym teatrze przygotuje jeszcze scenografię do *Tristana i Izoldy* Bédiera (27 V 1995).

7 I 1995
Premiera sztuki Mary Chase *Mój przyjaciel Harvey* w Teatrze Kwadrat w Warszawie, w obsadzie Irena Kwiatkowska.

8 I 1995
Krystyna Rostworowska przygotowuje scenografię do przedstawienia *Zwierzęta doktora Dolittle* na podstawie powieści Loftinga w Teatrze Studyjnym'83 im. Tuwima w Łodzi.

8 I 1995
Ewa Czerniecka-Strzelecka tworzy scenografię do spektaklu *Majestat* Strzeleckiego w Teatrze „Rampa" w Warszawie.

9 I 1995
Teatr Telewizji prezentuje spektakl w reżyserii Krystyny Jandy *Hedda Gabler* według dramatu Ibsena. W obsadzie przedstawienia m.in. Danuta Szaflarska i Anna Radwan.

11 I 1995
Teresa Buchwald przygotowuje scenografię do sztuki *Motyle są wolne* Gershe'a w Teatrze Ochoty w Warszawie.

12 I 1995
Krystyna Kamler projektuje scenografię do *Gdyby* Schaeffera w Teatrze Studio w Warszawie.

13 I 1995
Anna Augustynowicz reżyseruje polską prapremierę dramatu Clare McIntyre *Bez czułości* w Teatrze Współczesnym w Szczecinie, z udziałem Beaty Zygarlickiej, Anny Januszewskiej oraz Joanny Matuszak.

14 I 1995
Barbara Krasińska reżyseruje *Kochanka* Pintera ze scenografią Małgorzaty Zwolińskiej w Teatrze Ludowym w Nowej Hucie.

„*Kochanek* – przedstawienie Barbary Krasińskiej to spektakl konsekwentny i prawdziwy. Dotyczy to zarówno reżyserii, jak i aktorstwa. Pomimo znacznej ingerencji w tekst oryginału (skróty, zmiana kolejności scen) kompozycja sztuki Pintera pozostaje klarowna. Przestrzeń, raczej zaznaczona niż zabudowana, koncentruje uwagę widza na dialogu, sytuacji scenicznej. Podobnie rekwizyty, ograniczone do minimum, pełnią funkcję czytelnych znaków [...]. Na tym «ascetycznym» tle gra aktorów staje się głównym «tematem» przedstawienia. Wystudiowane środki ekspresji: wyrazista mimika, zmiany tempa, tembru głosu, sprawiają, że wyrafinowana w tonie, choć pozornie banalna konwersacja zyskuje wymiar erotycznego pojedynku".
Dominika Bujnicka, *Pintera przestrzeń zamknięta,* „Didaskalia” nr 5/1995.

15 I 1995
Aleksandra Semenowicz tworzy scenografię do *Bachantek* Eurypidesa w Teatrze im. Mickiewicza w Częstochowie.

18 I 1995
Teatr Telewizji prezentuje inscenizację *Małego Księcia* de Saint Exupéry’ego w reżyserii Natalii Korynckiej-Gruz.

18 I 1995
W Teatrze im. Osterwy w Lublinie pokazany zostaje monodram Joanny Morawskiej według poematu Tuwima *Sokrates tańczący.*

20 I 1995
Barbara Wolniewicz przygotowuje scenografię do *Ani z Zielonego Wzgórza* Lucy Maud Montgomery w Teatrze Muzycznym w Poznaniu.

21 I 1995
Teatr Telewizji prezentuje komedię *Wszystko zależy od dziadka* Iwony Pawłowicz w reżyserii Anny Minkiewicz.

21 I 1995
Elżbieta Terlikowska tworzy scenografię do inscenizacji dramatu Różewicza *Stara kobieta wysiaduje* w Teatrze im. Norwida w Jeleniej Górze.

21 I 1995
Anna Smolicka przygotowuje scenografię do *Nie uchodzi, nie uchodzi, czyli Damy i huzary* Fredry w Teatrze Śląskim im. Wyspiańskiego w Katowicach.

21 I 1995
Agnieszka Łapińska projektuje scenografię do przedstawienia *Zwierzenia klowna* Bölla w Teatrze Studyjnym'83 im. Tuwima w Łodzi.

21 I 1995
Grażyna Żubrowska tworzy scenografię do inscenizacji *Tartufe'a* Moliera w Teatrze im. Kochanowskiego w Opolu.

22 I 1995
Jagna Janicka tworzy scenografię do *Trucizny teatru* Sirery w Tarnowskim Teatrze im. Solskiego.

25 I 1995
Alicja Kuryło przygotowuje scenografię do inscenizacji bajki autorstwa Stredy *O Czerwonym Kapturku i księżniczce na ziarnku grochu* w Śląskim Teatrze Lalki i Aktora „Ateneum" w Katowicach.

26 I 1995
Zofia de Ines tworzy scenografię do *Kariery Artura Ui* Brechta w Teatrze Polskim w Warszawie.

„Z purpury, która przykrywa podłogę sceny, wyrastają wykute w żelazie, pseudoromańskie kolumny. Wspierają się na nich łuki konstrukcji, w której przenikają się ciężkie elementy ni to fabrycznej hali, ni kolejowego dworca z ozdobami jak z barokowej ambony. Monumentalna, pasożytująca jakby na scenicznej maszynerii scenografia Zofii de Ines rozsadza we wszystkich kierunkach ogromną przestrzeń Teatru Polskiego".
Paweł Goźliński, *Narodziny mafii, czyli wierność i przekora*, „Teatr" nr 3/1995.

28 I 1995
Alicja Kuryło tworzy scenografię do *Pinokia* Staropolskiego w Teatrze im. Osterwy w Gorzowie Wielkopolskim.

28 I 1995
Anna Sekuła przygotowuje scenografię do spektaklu *Mąż i żona* Fredry w Teatrze im. Wandy Siemaszkowej w Rzeszowie.

28 I 1995
Jagna Janicka projektuje scenografię do *Ożenku* Gogola w Teatrze Powszechnym w Warszawie.

„Niezłą zagadkę zadała widzom Jagna Janicka, autorka scenografii do *Ożenku* w Teatrze Powszechnym w Warszawie. Próżno by szukać rodzajowego wystroju sceny. Poza dwiema kanapami nie ma żadnych innych mebli. Nad sceną za to zawisł wielki, bury płaszcz. Dlaczego płaszcz? [...] Oczywiście pierwsze skojarzenie nasuwa się samo – ten płaszcz pewnie został ściągnięty ze słynnego opowiadania Gogola. No, ale dlaczego przedmiot adoracji radcy tytularnego Baszmaczkina musi towarzyszyć perypetiom matrymonialnym bohaterów *Ożenku*? [...] Odpowiedź, dlaczego wisi płaszcz, prawdopodobnie powinna wynikać z pomysłu interpretacyjnego sztuki. Tymczasem koncepcja inscenizacyjna *Ożenku* w Powszechnym nie odznacza się taką oryginalnością, jak scenografia przedstawienia".
Wojciech Majcherek, *Co w płaszczu Gogola?*, „Teatr" nr 3/1995.

30 I 1995
Marta Stebnicka reżyseruje i tworzy scenariusz przedstawienia *Stare pianino – piosenki Ludwika Jerzego Kerna* ze scenografią Barbary Hanickiej w Teatrze Ludowym w Nowej Hucie.

1 II 1995
Ewa Marcinkówna reżyseruje *Czerwonego Kapturka* Stalony-Dobrzańskiego ze scenografią Janiny Handzel w Teatrze Lalek „Rabcio" w Rabce.

4 II 1995
Wanda Laskowska reżyseruje farsę *Czego nie widać* Frayna w Teatrze im. Wandy Siemaszkowej w Rzeszowie.

6 II 1995
Elżbieta Iwona Dietrych tworzy scenografię do spektaklu *Szaleństwa panny Ewy* Makuszyńskiego w Teatrze Lalek „Pinokio" w Łodzi.

6 II 1995
Łucja Kossakowska przygotowuje scenografię do *Ślubów panieńskich* Fredry w Teatrze Powszechnym w Warszawie.

12 II 1995
Teatr Telewizji prezentuje farsę Hawdona *Rewanż* w reżyserii Anny Minkiewicz, z udziałem m.in. Agnieszki Kotulanki.

12 II 1995
Julia Wernio reżyseruje *Scenariusz dla trzech aktorów (aktorek)* Schaeffera ze scenografią Elżbiety Wernio w Teatrze Polskim w Bielsku-Białej.

„Bielska realizacja odbiega od kanonu już w podstawowych założeniach. Przede wszystkim w stu procentach jest damska, od reżysera i scenografa przez aktorki po inspicjentkę. Reżyser Julia Wernio wybierając żeńską obsadę, przyjęła kobiecą optykę. Spektakl penetruje sytuację kobiety usiłującej wytrwać w zastrzeżonym dla mężczyzn świecie. Zamiast fajerwerków improwizacji, którą aktorzy zwykli wypełniać Schaefferowskie partytury, widz otrzymał skończoną wersję, z dość ogólnie, ale zarysowanymi charakterami i motywacjami. Choć właściwie motywacja jest jedna: nie przegrać życia, w którym zawodowy wątek, drapieżnej babskiej rywalizacji, ma swoją wagę. [...] Zmiana płci scenicznych postaci spowodowała poważne konsekwencje – opozycje budowane są w dużym stopniu na płaszczyźnie fizycznej, przy założeniu, że w kobiecym aktorstwie bardzo liczy się sprawność, wdzięk i uroda. [...] Kobiety – aktorki w finałowej scenie metodycznie i systematycznie przystępują do charakteryzacji. Rozmawiają o kostiumach i sprawach obojętnych bez cienia emocji i kobiecej kokieterii, znika gdzieś narzucająca się cielesność. Kiedy wychodzą przed parawan i tańczą w takt Beethovenowskiej *Ody do radości,* są znakiem sprzeciwu wobec pokutującego w świadomości przeciętnego widza poglądu, że jeśli mężczyzna aktor to święty heros, a przynajmniej skomplikowany wrażliwiec, kobieta aktorka to dziwka lub co najmniej kapryśna, pusta gwiazdka. Może być profesjonalistką w nie mniejszym stopniu niż mężczyzna. Wszystko jest kreacją, problem w tym, aby była ona przekonująca".
Magdalena Legendź, *Damski scenariusz*, „Teatr" nr 10/1995.

12 II 1995
Anna Proszkowska reżyseruje *Sen nocy letniej* Szekspira ze scenografią Grażyny Chrzanowskiej-Skały w Lubuskim Teatrze im. Kruczkowskiego w Zielonej Górze.

18 II 1995
Anna Chodakowska reżyseruje *Antygonę* Sofoklesa w Teatrze im. Osterwy w Lublinie; w roli tytułowej Anna Chodakowska, zaś jako Ismena – Jolanta Rychłowska.

19 II 1995
Alicja Kuryło robi scenografię do *Calineczki* według baśni Andersena w Teatrze Dramatycznym w Elblągu.

24 II 1995
Ewa Wodecka przygotowuje scenografię do *Ożenku* Gogola w Teatrze im. Witkiewicza w Zakopanem.

25 II 1995
Barbara Hanicka przygotowuje scenografię do *La Boheme* wg Wyspiańskiego w Teatrze Studio w Warszawie.

25 II 1995
Janina Kamińska tworzy scenografię do scenicznej adaptacji *Krzesiwa* Andersena w Teatrze Lalek „Pinokio" w Łodzi.

26 II 1995
Katarzyna Golaszanka reżyseruje *Fredroigraszki* według tekstów Fredry w Teatrze Animacji w Poznaniu.

26 II 1995
Maria Albin przygotowuje scenografię do spektaklu *Miłość i gniew* Osborne'a w Teatrze im. Bogusławskiego w Kaliszu.

1 III 1995
W Teatrze Telewizji pokazany zostaje wyreżyserowany przez Teresę Kotlarczyk spektakl *Idź na brzeg, widać ogień* według tekstu Terleckiego.

4 III 1995
Barbara Zawada tworzy scenografię do *Wieczoru Trzech Króli* Szekspira w Teatrze Powszechnym im. Kochanowskiego w Radomiu.

5 III 1995
Bożena Janik reżyseruje i tworzy scenariusz do spektaklu *Ptak szczęścia* na motywach bajki himalajskiej, ze scenografią Alicji Chodynieckiej-Kuberskiej w Śląskim Teatrze Lalki i Aktora „Ateneum" w Katowicach.

5 III 1995
Renata Kochańska przygotowuje scenografię do *Rozmów z katem* Moczarskiego w Teatrze Nowym w Zabrzu.

7 III 1995
Ewa Marcinkówna reżyseruje *Królewnę Kukułeczkę* Romanowsky'ego ze scengrafią Janiny Handzel w Opolskim Teatrze Lalki i Aktora im. Smolki.

9 III 1995
W Teatrze Ateneum im. Jaracza w Warszawie monodram *Joanna Szczepkowska kontra inne instrumenty*, który wyreżyserowała i w którym wystąpiła Joanna Szczepkowska.

12 III 1995
Beata Misiewicz tworzy scenografię do *Kabaretu metafizycznego* Manueli Gretkowskiej w Teatrze Polskim w Bydgoszczy.

18 III 1995
Ewa Sokół-Malesza reżyseruje *Bajkę o królewnie, co spać nie chciała* Harasymowicza w warszawskim Teatrze Lalka.

18 III 1995
Prapremiera dramatu Asji Łamtiuginy *Pies,* która reżyseruje przedstawienie w Teatrze im. Żeromskiego w Kielcach.

„*Pies* jest właściwie żartem scenicznym z melancholijnym morałem. Dzieje się gdzieś na emigracji, w polskiej rodzinie, składającej się z męża, żony i psa. Emigranckość ma tu jakieś znaczenie, polskość niewielkie, bo chodzi w istocie o powszechne zjawisko zaniku wzajemnej bliskości. «Jesteśmy na głodzie, na głodzie uczuć» – pisze autorka. «Brak uczuć rani nas i wyzwala potrzebę ranienia innych. Odkształca naszą osobowość. A czasem ją przekształca». Co w utworze Asji Łamtiuginy wykłada się w ten sposób, że w świecie zanikających uczuć, ludzie – dla kompensaty – obdarzają nimi zwierzę. [...] Asja Łamtiugina wyreżyserowała swojego *Psa* czytelnie, ograniczając możliwość łatwej w tym wypadku komediowej charakterystyczności”.
Andrzej Wanat, *Słowa wlasne, reżyseria własna*, „Teatr” nr 6/1995.

18 III 1995
Ewa Strebejko przygotowuje scenografię do inscenizacji dwóch jednoaktówek Mrożka – *Zabawa* i *Czarowna noc* w Teatrze im. Jaracza w Olsztynie.

„Skala mikro to remiza, może była klubo-kawiarnia, która się jeszcze nie przekształciła w hurtownię bądź salę kółka różańcowo-katechetycznego. Bałagan, koślawy stół, byle jakie krzesła, oszczypana szafa, graty, zaniedbanie. W kącie całkiem świeże flagi, narodowe i papieskie. Niedopowiedziana konkretność – scenografia Ewy Strebejko całkiem jak z Mrożka”.
Michał Kasperowicz, *Entropia, kurna*, „Teatr” nr 6/1995.

19 III 1995
Elżbieta Iwona Dietrych tworzy scenografię do inscenizacji dramatu Moliera *Tartuffe albo Świętoszek* w Teatrze Dramatycznym w Elblągu.

19 III 1995
Małgorzata Grabowska-Kozera przygotowuje scenografię do *Awantury w Chioggi* Goldoniego w Teatrze im. Horzycy w Toruniu.

23 III 1995
Dorota Korfel przygotowuje scenografię do spektaklu *Koniec i początek* Wisławy Szymborskiej w Teatrze im. Słowackiego w Krakowie.

25 III 1995
Grażyna Żubrowska tworzy scenografię do spektaklu *Jesień* według opowiadań Schulza w Teatrze im. Wandy Siemaszkowej w Rzeszowie.

25 III 1995
Alicja Kuryło tworzy scenografię do *Króla Lira* Szekspira w Teatrze Zagłębia w Sosnowcu.

26 III 1995
Małgorzata Treutler projektuje scenografię do *Nie było nas, był las* Skotnickiego w Teatrze Dramatycznym im. Szaniawskiego w Płocku.

30 III 1995
Agnieszka Zawadowska przygotowuje scenografię do *Żywej maski* Pirandella w Teatrze Ateneum im. Jaracza w Warszawie.

31 III 1995
Anna Augustynowicz reżyseruje prapremierę dramatu *Magnifikat* Szturca w Teatrze Współczesnym w Szczecinie. W spektaklu wystąpiły m.in. Anna Januszewska oraz Beata Zygarlicka.

31 III 1995
Alicja Choińska reżyseruje dramat *Poczekamy, zobaczymy* Choińskiego ze scenografią Barbary Josepyszyn w Teatrze Powszechnym im. Kochanowskiego w Radomiu.

31 III 1995
Magda Teresa Wójcik reżyseruje *Dzikie łabędzie* Andersena ze scenografią Liliany Jankowskiej w Teatrze Adekwatnym w Warszawie. Przedstawienie pokazywane na scenach Teatru na Woli oraz Teatru Komedia.

31 III 1995
Ewa Gdowiok projektuje scenografię do *Ślubów panieńskich* Fredry w Teatrze Powszechnym im. Kochanowskiego w Radomiu.

1 IV 1995
Barbara Hanicka projektuje scenografię do *Samobójcy* Pintera w Starym Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie.

1 IV 1995
Łucja Sobczak przygotowuje (razem z Brunonem Sobczakiem) scenografię do spektaklu muzycznego *Kadryl na obie nogi* w Teatrze Muzycznym w Gdyni.

2 IV 1995
Alina Fomina projektuje scenografię do spektaklu *Najzwyklejszy cud* Szwarca w Teatrze Lalki i Aktora „Baj Pomorski" w Toruniu.

5 IV 1995
W Teatrze Telewizji Agnieszka Lipiec-Wróblewska reżyseruje *Moje pierwsze honorarium* Babla, w obsadzie m.in. Gabriela Kownacka i Małgorzata Hajewska-Krzysztofik.

8 IV 1995
Bożena Suchocka reżyseruje *Braci i siostry* Gertrude Stein w Teatrze Dramatycznym w Warszawie, w obsadzie m.in. Agata Kulesza.

8 IV 1995
Przedstawienie dyplomowe Wydziału Aktorskiego PWST w Warszawie – *Gwałtu, co się dzieje!* Fredry w reżyserii Anny Seniuk, z udziałem m.in. Ewy Konstancji Bułhak, Anny Ułas.

8 IV 1995
Premiera sztuki Joanny Kulmowej *Historia o ptaku Cis* w Teatrze Lalek w Wałbrzychu.

9 IV 1995
Ewa Krechowicz tworzy scenografię do *Teatrzyku Zielona Gęś* Gałczyńskiego w Teatrze Polskim w Bydgoszczy.

16 IV 1995
W Teatrze Telewizji *Trzewiki szczęścia* Hertza *w* reżyserii Barbary Borys-Damięckiej, w obsadzie spektaklu m.in. Zofia Merle.

18 IV 1995
Jitka Stokalska reżyseruje *Zemstę nietoperza* Straussa w Teatrze Muzycznym Roma w Warszawie.

19 IV 1995
Jitka Stokalska reżyseruje *Il matrimonio segreto* Cimarosy w Warszawskiej Operze Kameralnej.

22 IV 1995
Bogusława Czosnowska reżyseruje *Wiktorię i jej huzara* Ábrahama w Teatrze Muzycznym w Poznaniu.

22 IV 1995
Elżbieta Karkoszka współreżyseruje *Cud w Alabamie* Gibsona ze scenografią Elżbiety Krywszy w Teatrze Ludowym w Nowej Hucie.

22 IV 1995
Premiera sztuki Marii Gerson-Dąbrowskiej *Laleczka z saskiej porcelany* w Teatrze Muzycznym w Lublinie ze scenografią Teresy Ponińskiej.

22 IV 1995
Małgorzata Szczęśniak tworzy scenografię do *Don Kichota* Cervantesa w Starym Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie.

„Trudno pisać o *Don Kichocie* Fiedora, nie dokonawszy wcześniej choć pobieżnego opisu przedstawienia. Nacisk bowiem jest tu położony o wiele bardziej na obraz niż na słowo. Ważne są pięknie zmieniające się na horyzoncie pory dnia, padający deszcz, barwne kostiumy, organizacja przestrzeni. To teatr obrazu i dźwięku, pięknych stylizacji, gdzie Velasquez może spotkać się z Salvadorem Dali [...]. Scenografia Małgorzaty Szcześniak jest jednym z atutów tego przedstawienia”.
Tomasz Konina, *„Chyba, że bóg odmieni nasz los..."*, „Teatr” nr 10/1995.

22 IV 1995
Maria Balcerek tworzy scenografię do *Carmen* Mériméego w Teatrze Lalek „Arlekin" w Łodzi.

23 IV 1995
Barbara Gołaska tworzy choreografię do spektaklu *Incontri* w Polskim Teatrze Tańca – Balecie Poznańskim (premiera w Teatrze Wielkim).

23 IV 1995
Ewa Starowieyska przygotowuje scenografię do *Miłości na Krymie* Mrożka w Teatrze Współczesnym w Warszawie.

28 IV 1995
Katarzyna Deszcz reżyseruje przedstawienie *Ashes/Popioły* według scenariusza Sadowskiego w Stowarzyszeniu Teatralnym „Mandala" w Krakowie.

29 IV 1995
Maria Kostrzewska przygotowuje scenografię do *Bajki o księciu Pipo* Gripariego w Teatrze Animacji w Poznaniu.

29 IV 1995
Danuta Kierc tworzy scenografię do *Śpiącej królewny* Kierca w Teatrze Współczesnym w Szczecinie.

30 IV 1995
Leokadia Serafinowicz tworzy scenografię do *Bajek Pana Perrault* według scenariusza Hanny Januszewskiej w Teatrze Dzieci Zagłębia w Będzinie.

3 V 1995
Ewa Strebejko tworzy scenografię do *Wariata i zakonnicy* Witkiewicza w Teatrze Dramatycznym w Elblągu.

6 V 1995
Ewa Wycichowska tworzy choreografię do spektaklu *Kilara exodus polskie* w Polskim Teatrze Tańca – Balecie Poznańskim.

9 V 1995
Joanna Łupinowicz reżyseruje *Miłość do trzech pomarańczy* Gozziego ze scenografią Janiny Kamińskiej w Teatrze Lalek „Guliwer" w Warszawie.

9 V 1995
Iwona Byczkowska tworzy scenografię do *Dzieci z dworca ZOO* według powieści Christiane F. w Teatrze Nowym w Łodzi.

13 V 1995
Elżbieta Grad-Cupriak współreżyseruje *Byczka Fernando* Leafa w Olsztyńskim Teatrze Lalek.

13 V 1995
Ewa Starowieyska projektuje scenografię do *Ambasadora* Mrożka w Teatrze Współczesnym w Warszawie.

„Scenografia Ewy Starowieyskiej, szlachetna w jednolitej tonacji i wierna didaskaliom. Jedyne «przesunięcia» w stosunku do uwag scenograficznych Mrożka to większa «asceza» środków plastycznych i flaga za oknem, której u Mrożka nie ma, a która jest tak ważna dla finału spektaklu".
Józef Opalski, *Opowieść o wierności*, „Teatr" nr 6/1995.

14 V 1995
W Teatrze Lalki i Aktora w Lublinie inscenizacja *Małego Księcia* de Saint Exupéry'ego, wyreżyserowana i zagrana przez cztery artystki – Romę Drozdównę, Danutę Rej, Wiolettę Tomicę oraz Marię Wąsiel, scenografia Magdalena Warda.

14 V 1995
Liliana Jankowska przygotowuje scenografię do spektaklu *Książę i żebrak* Twaina w Teatrze Syrena w Warszawie.

18 V 1995
Katarzyna Fenz przygotowuje scenografię do spektaklu *Cały dzień bez kłamstwa* Montgomery'ego w Teatrze Satyry „Maszkaron" w Krakowie.

23 V 1995
Prapremiera dramatu Anny Strońskiej *Nocne życie* w Teatrze Powszechnym w Warszawie.

24 V 1995
Joanna Łupinowicz reżyseruje *Three funny pigs and...* Natalii Iwańskiej w Teatrze Lalek „Guliwer" w Warszawie.

27 V 1995
Teresa Targońska tworzy scenografię do *Pinokia* Collodiego w Teatrze Animacji w Jeleniej Górze.

28 V 1995
Alicja Kuryło projektuje scenografię do *Calineczki* Andersena w Teatrze Dramatycznym im. Węgierki w Białymstoku.

1 VI 1995
Bogusława Czosnowska reżyseruje *O dwóch takich co ukradli księżyc* Makuszyńskiego w Operetce Wrocławskiej.

3 VI 1995
Premiera sztuki Joanny Kulmowej *A nad nami anioły* w Teatrze Polskim w Poznaniu.

3 VI 1995
Premiera scenicznej adaptacji powieści Susan Sontag *Zestaw podróżny do śmierci* w Teatrze Rozmaitości w Warszawie.

4 VI 1995
Krystyna Jakóbczyk reżyseruje *Pogromców smoka* Edit Nesbit ze scenografią Urszuli Kubicz-Fik w Miejskim Teatrze „Miniatura" w Gdańsku.

10 VI 1995
Teatr Telewizji prezentuje *Małe sztuki dla sceny jarmarcznej* Muzy Pawłowej w reżyserii Agnieszki Glińskiej z udziałem m.in. Doroty Landowskiej.

11 VI 1995
Ewa Marcinkówna reżyseruje swoją własną sztukę *Szalona klasa* w Lubuskim Teatrze im. Kruczkowskiego w Zielonej Górze.

17 VI 1995
Agnieszka Glińska reżyseruje spektakl *Niebo – Piekło* na podstawie jednoaktówek Mériméego ze scenografią Anny Sekuły w Starym Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie.

„Agnieszka Glińska nie czyta [...] Mériméego wprost. W jej inscenizacji poszczególne sceny z różnych jednoaktówek przeplatają się, tworząc w ten sposób nową, teatralną opowieść. Bohaterowie Mériméego łączą się w jedną postać, która, jak w średniowiecznym moralitecie lub komedii dell'arte stanowi alegorię jednej ludzkiej cechy, tu, oczywiście, przywary. Rzecz nabiera więc charakteru ogólnego, kolejne sztuki zaczynają się i kończą, ale postaci teatralne stają się niezależne od swych literackich pierwowzorów. [...] Wrażenie teatralności, umowności wzmaga scenografia Anny Sekuły. Przestrzeń zaprojektowana jest w planie krzyża, w kostiumach dopełniają się elementy wierne ówczesnym realiom oraz zupełnie współczesne".
Jacek Wakar, *W stronę teatralności*, „Teatr" nr 11/1995.

17 VI 1995
Irena Kobierzewska-Skrzekut reżyseruje sztukę *Umrzeć ze śmiechu* Janczarskiego w Teatrze Nowym im. Morcinka w Zabrzu.

18 VI 1995
Anna Maria Rachel projektuje scenografię do *Trzech sióstr* Czechowa w Teatrze Wybrzeże w Gdańsku.

„Anna Maria Rachel komponuje obraz sceniczny z wysmakowanego detalu – stylowych, szytych z aksamitu i jedwabiu sukien, dystynkcji na wojskowych mundurach, naftowych lamp, samowarów, koronkowego haftu obrusów, zmatowiałego lustra. Przestrzeń do gry została przez scenografa podzielona potężnymi przeszklonymi drzwiami prowadzącymi do ogrodu – to jakby cytat z *Wiśniowego sadu,* zrealizowanego przez Babickiego i Rachel w Teatrze Wybrzeże dziesięć lat temu. [...] Ta dekoracja, tworzona z komponowanych autentyków, istniejących jednak jakby osobno, zaznacza przenikanie się żywiołu życia i rzeczywistości teatru, konkretu i – unoszącej znaczenia – abstrakcji. Przełamuje pozornie naturalistyczną konwencję, służąc metaforyzacji zdarzeń".
Joanna Chojka, *Trzeba żyć*, „Teatr" nr 9/1995.

18 VI 1995
Teresa Ponińska robi scenografię do *Kopciuszka* Świeżawskiego w Teatrze Dramatycznym w Elblągu.

18 VI 1995
Kika Lelicińska tworzy scenografię do *Maydaya* Cooneya w Bałtyckim Teatrze Dramatycznym im. Słowackiego w Koszalinie.

23 VI 1995
Liliana Jankowska przygotowuje scenografię do *Strasznego smoka* Staropolskiego w Teatrze im. Bogusławskiego w Kaliszu.

24 VI 1995
Ewa Wycichowska tworzy libretto i choreografię do spektaklu *Bal u Rotbarta* w Polskim Teatrze Tańca – Balecie Poznańskim.

24 VI 1995
Barbara Hanicka przygotowuje scenografię do spektaklu *Dziady – dwanaście improwizacji* na podstawie dramatu Mickiewicza w Starym Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie.

24 VI 1995
Anna Sekuła tworzy scenografię do komedii *Zielony Gil* de Moliny w Teatrze „Bagatela" im. Boya-Żeleńskiego w Krakowie.

28 VI 1995
Liliana Jankowska przygotowuje scenografię do spektaklu *Kolorowy świat wędrownych mimów* wg Krasickiego w Teatrze Żydowskim im. Ester Rachel Kamińskiej w Warszawie.

8 VII 1995
Elżbieta Daszkowska projektuje scenografię i kostiumy do *Wtedy wrócą moje pieśni* Gebirtiga w Teatrze Atelier w Sopocie.

15 VIII 1995
Małgorzata Treutler przygotowuje scenografię do spektaklu muzycznego *Błękitny Zamek* Czubatego według powieści Lucy Maud Montgomery w Teatrze Muzycznym Roma w Warszawie.

VIII 1995
W „Dialogu" (nr 8) opublikowany zostaje dramat Elżbiety Wojnarowskiej *Był kiedyś raj*.

Sezon 1995/1996

3 IX 1995
Janina Kamińska przygotowuje scenografię do *Bajki nie tylko o złotej rybce* Puszkina w Teatrze Lalki i Aktora im. Andersena w Lublinie.

6 IX 1995
Teatr Telewizji pokazuje *Prostaka* Anny Strońskiej w reżyserii Barbary Borys-Damięckiej.

8 IX 1995
Anna Smolicka projektuje (razem z Tadeuszem Smolickim) scenografię do *Kubusia i jego pana* Kundery w Teatrze Polskim w Bielsku-Białej.

9 IX 1995
W Teatrze Telewizji Lena Szurmiej wyreżyserowała *Wariacje na temat* Rattigana.

9 IX 1995
Zofia Mazurczak projektuje scenografię do *Kariery Nikodema Dyzmy* Dołęgi-Mostowicza w Teatrze Polskim w Bydgoszczy.

9 IX 1995
Barbara Stopka tworzy scenografię do *Słonecznych chłopców* Simona w Teatrze Śląskim im. Wyspiańskiego w Katowicach.

12 IX 1995
Julia Wernio reżyseruje dramat Witkiwicza *Sonata Belzebuba, czyli prawdziwe zdarzenie w Mordowarze* ze scenografią Elżbiety Wernio w Teatrze Miejskim w Gdyni.

15 IX 1995
Maria Balcerek tworzy scenografię do *Pana Twardowskiego* Wolańskiego w Teatrze Lalek „Pleciuga" w Szczecinie.

16 IX 1995
Krystyna Meissner reżyseruje *Amerykańskie bajki dla dorosłych* (w oparciu o sztukę Mameta *Królewicz żaba* oraz dramat Silversteina *Tygrys czy kobieta*) ze scenografią Aleksandry Semenowicz w Teatrze im. Horzycy w Toruniu.

16 IX 1995
Anna Augustynowicz reżyseruje *Romea i Julię* Szekspira w Teatrze Współczesnym w Szczecinie z Katarzyną Bujakiewicz w roli Julii.

17 IX 1995
Małgorzata Domańska projektuje scenografię do spektaklu *Toto* Brylla i Małgorzaty Goraj w Teatrze Lalek „Pinokio" w Łodzi.

20 IX 1995
Ewa Krechowicz projektuje scenografię do *Księżniczki Turandot* Gozziego w Teatrze im. Osterwy w Gorzowie Wielkopolskim.

22 IX 1995
Małgorzata Szcześniak przygotowuje scenografię do inscenizacji *Roberto Zucco* Koltèsa w Teatrze Nowym w Poznaniu.

„Rzeczywistość jest w tym przedstawieniu zimną pułapką. Błyszczące czernie, chłodne grafity, metaliczne połyski – to kolory i faktury scenicznego świata. Widać tu upodobanie do zimnych kadrów, w jakie artystyczna fotografia potrafi zamknąć rzeczywistość. Brzydkie zakamarki świata, betonowe pustynie, dworce kolejowe, rozpadające się rudery – wszystko to odpowiednio ujęte i sfotografowane pozwala odczuć szczególnego rodzaju dreszcz estetyczny. Taki jest paradoks tego przedstawienia. Chce, by zachwycać się jego zimną urodą, kreując jednocześnie bezlitosną wizję świata. Dzięki projekcjom wideo na dwóch rozmieszczonych po obu stronach proscenium monitorach i slajdom wyświetlanym na przezroczystej kurtynie rzeczywistość staje się majakiem, widmem – iluzją".

Grzegorz Niziołek, *Kult wrażliwości*, „Didaskalia” nr 10/1995.

24 IX 1995
Alina Obidniak reżyseruje spektakl poetycki pod tytułem *Norwid* w Teatrze im. Norwida w Jeleniej Górze.

24 IX 1995
Elżbieta Terlikowska tworzy scenografię do spektaklu *Zwierzęta doktora Dolittle* według powieści Loftinga w Teatrze Lalki i Aktora „Baj Pomorski” w Toruniu.

27 IX 1995
Premiera *Porannej przygody* Emilii Betlejewskiej w reżyserii autorki w Teatrze Lalek „Zaczarowany Świat” w Toruniu.

29 IX 1995
Zofia de Ines tworzy scenografię do inscenizacji *Lilli Wenedy* Słowackiego w Teatrze Nowym w Warszawie.

1 X 1995
Elżbieta Oyrzanowska robi scenografię do spektaklu *Brzechwałki, czyli jasne jak słońce* według poezji Brzechwy w Teatrze Dramatycznym im. Węgierki w Białymstoku.

1 X 1995
Maria Balcerek przygotowuje scenografię do spektaklu *Anioł i mały król* według bajek La Fontaine'a w Teatrze Lalek „Arlekin” w Łodzi.

2 X 1995
W Teatrze Telewizji spektakl na podstawie opowiadania Dostojewskiego *Cudza żona – Cudza żona i mąż pod łóżkiem* w reżyserii Izabelli Cywińskiej.

4 X 1995
Elżbieta Oyrzanowska przygotowuje scenografię do *Czterech darów* Kwinty w Teatrze Lalki i Aktora „Kacperek” w Rzeszowie. W tym teatrze Oyrzanowska projektuje jeszcze scenografię do *Czerwonego Kapturka* Brzechwy (21 XI 1995) oraz do przedstawienia *Jak zdobyć korzec złota, czyli bezeceństwa pana Klausa* Żyszkiewicza (27 III 1996).

5 X 1995
Ewa Beata Wodecka przygotowuje scenografię do *Wypraw krzyżowych* Białoszewskiego w Teatrze Dramatycznym w Warszawie. W tym sezonie przygotowuje jeszcze na deskach warszawskiego teatru scenografię do *Ptaszka na uwięzi* Gozziego (21 I 1996).

6 X 1995
Marlena Skoneczko przygotowuje scenografię do spektaklu *My Fair Lady* Loewe’a w Operze i Operetce w Szczecinie.

7 X 1995
Małgorzata Treutler projektuje scenografię do inscenizacji *Małego księcia* de Saint-Exupéry'ego w Tarnowskim Teatrze im. Solskiego.

8 X 1995
Agnieszka Lipiec-Wróblewska reżyseruje w Teatrze Telewizji spektakl dla dzieci *O dziewczynce, która podeptała chleb* Andersena.

8 X 1995
Barbara Hanicka przygotowuje scenografię do inscenizacji *Operetki* Gombrowicza w Starym Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie.

8 X 1995
Małgorzata Bulanda projektuje scenografię do *Jak wam się podoba* Szekspira w Teatrze Dramatycznym w Legnicy. W tym sezonie przygotowuje jeszcze w legnickim teatrze scenografię do *Portretu Doriana Graya* Wilde'a (30 XII 1995), do *Zagraj to jeszcze raz, Sam* Allena (14 I 1996) oraz do *Złego* Tyrmanda (5 V 1996).

13 X 1995
Ewa Bułhak reżyseruje *Mizantropa* Moliera ze scenografią Krystyny Kamler w Teatrze Studio w Warszawie.

„Przedstawienie *Moliera* w Teatrze Studio zaczyna się od sceny, której u Moliera nie ma. Wszyscy bohaterowie sztuki uczestniczą w licytacji peruki. Jest ona tylko rekwizytem z czasów Moliera, a licytuje się ją w dziwny sposób – za pomocą cytatu z *Mieszczanina szlachcicem.* «Piękna markizo, twoje piękne oczy sprawiły, że umieram dla ciebie z miłości». To konwencjonalne wyznanie miłosne Pan Jourdain chciał sformułować w liściku do swej faworyty, a nauczyciel podpowiadał mu rozmaite wersje zdania. I one właśnie podnoszą stawkę w aukcji. W tym preludium do *Mizantropa* twórcy spektaklu zapowiadają grę z Molierowskim teatrem, którego konwencje co chwila natuszane będą absurdalnym dowcipem. Ale bynajmniej nie po to, by bawić dla samej zabawy. Dyskretna aura surrealizmu, która otacza świat przedstawiony w *Mizantropie,* tylko podkreśla jego satyryczny wizerunek. A jest w tej satyrze mnóstwo znaków współczesności. Widać je już w scenografii przedstawienia (znakomita zresztą praca Krystyny Kamler). Mieszają się w niej elementy historyczne, ale o dość nieokreślonej dawności, z jawnie współczesnymi [...]. W inscenizacji Moliera nie ma krzty publicystyki, gazetowych morałów. Ewa Bułhak, zdaje się, nawet usunęła z prozatorskiego tłumaczenia Jana Kotta akcenty polityczne [...]. Siłą spektaklu w Studio jest raczej subtelność dowcipu, gorzka, ale cienka ironia i wreszcie ta urzekająca doza surrealizmu”.
Wojciech Majcherek, *Mizantrop z epoki postmodernizmu,* „Teatr” nr 12/1995.

13 X 1995
Dorota Morawetz przygotowuje scenografię do *Jak wam się podoba* Szekspira w Teatrze Polskim w Poznaniu.

14 X 1995
Elżbieta Iwona Dietrych projektuje scenografię do przedstawienia *O czarownicy z naszej ulicy* Gripariego w Teatrze Lalek „Pinokio” w Łodzi.

19 X 1995
Irena Dragan reżyseruje *O dwóch takich, co ukradli księżyc* Makuszyńskiego ze scenografią Urszuli Kubicz-Fik w Teatrze Lalki i Aktora „Kubuś” w Kielcach.

20 X 1995
Anna Bobrowska-Ekiert tworzy scenografię do *Balu w Savoyu* Ábraháma w Teatrze Muzycznym w Łodzi. Na tej scenie Bobrowska-Ekiert przygotowuje jeszcze w tym sezonie scenografię do spektakli *Black and white* (3 II 1996), *Przeboje musicalu* (23 II 1996), *Gershwin Gala* (7 III 1996) oraz *Operomania* (31 V 1996).

21 X 1995
W Teatrze Telewizji Małgorzata Kopernik reżyseruje *Myszki* Bruttera i Dutkiewicza.

21 X 1995
Premiera sztuki Gabrieli Zapolskiej *Skiz* ze scenografią Teresy Czerskiej w Tarnowskim Teatrze im. Solskiego.

21 X 1995
Łucja Sobczak tworzy (razem z Brunonem Sobczakiem) scenografię do spektaklu *Coś w rodzaju miłości* Millera w Teatrze Wybrzeże w Gdańsku.

21 X 1995
Danuta Kierc tworzy scenografię do spektaklu *Wagary* Kierca w Teatrze Lalek w Wałbrzychu.

29 X 1995
Janina Keszkowska reżyseruje *Kubusia Puchatka* Milne'a w adaptacji Anny Proszkowskiej w Teatrze Dzieci Zagłębia w Będzinie.

29 X 1995
Teresa Targońska projektuje scenografię do *Cudownej lampy Aladyna* Wilkowskiego w Teatrze Lalki i Aktora „Miniatura" w Gdańsku.

4 XI 1995
Teresa Lisowska reżyseruje spektakl *Odlot* (na podstawie *My, dzieci z dworca ZOO* Christiane F.) w Teatrze im. Osterwy w Gorzowie Wielkopolskim.

4 XI 1995
Premiera *Szewczyka Dratewki* Marii Kownackiej w reżyserii Małgorzaty Kamińskiej-Sobczak i ze scenografią Kirgizy Przybylskiej, w Teatrze Lalki „Tęcza" w Słupsku.

4 XI 1995
Jadwiga Mydlarska-Kowal projektuje scenografię do spektaklu *Gimpel Głupek* według opowiadania Singera w Teatrze Animacji w Jeleniej Górze.

4 XI 1995
Aleksandra Semenowicz przygotowuje scenografię do *Balladyny* Słowackiego w Teatrze im. Osterwy w Lublinie.

5 XI 1995
Barbara Sass reżyseruje dramat Albeego *Trzy wysokie kobiety* w Teatrze im. Jaracza w Łodzi.

8 XI 1995
Elżbieta Terlikowska projektuje scenografię do *Antygony* Sofoklesa w Teatrze im. Norwida w Jeleniej Górze. W tym sezonie przygotowuje w jeleniogórskim teatrze jeszcze scenografię do widowiska bożonarodzeniowego *Hej Kolędo* (21 XII 1995), *Łagodnej* Dostojewskiego (9 IX 1995) oraz *Norwida* według układu tekstu Aliny Obidniak (24 IX 1995).

9 XI 1995
Maria Albin tworzy (razem z Andrzejem Albinem) scenografię do *Zagraj to jeszcze raz* Allena w Teatrze im. Bogusławskiego w Kaliszu.

10 XI 1995
Mariola Rogala przygotowuje scenografię do *Tanga* Mrożka w Teatrze Powszechnym w Łodzi.

10 XI 1995
Jadwiga Mydlarska-Kowal tworzy scenografię do spektaklu *Don Kichote* według powieści Cervantesa w Teatrze Polskim w Poznaniu.

10 XI 1995
Małgorzata Szcześniak projektuje scenografię do dyplomowego przedstawienia *Wilki i owce* Ostrowskiego w Tarnowskim Teatrze im. Ludwika Solskiego.

11 XI 1995
Bogusława Czosnowska reżyseruje *Straszny dwór* Moniuszki w Operze Bałtyckiej w Gdańsku.

11 XI 1995
Małgorzata Treutler projektuje scenografię do spektaklu *Wesołego powszechnego dnia* Młynarskiego w Teatrze Śląskim im. Wyspiańskiego w Katowicach.

18 XI 1995
Joanna Łupinowicz reżyseruje *Podróże Guliwera* według powieści Swifta ze scenografią Marii Kostrzewskiej w Teatrze Lalek „Guliwer" w Warszawie.

18 XI 1995
Premiera sztuki *Dzielny szewczyk* Marii Kownackiej w Śląskim Teatrze Lalki i Aktora „Ateneum" w Katowicach.

18 XI 1995
Małgorzata Szczęśniak tworzy scenografię do *Mewy* Czechowa w Teatrze Polskim we Wrocławiu, w roli Arkadiny Teresa Sawicka.

18 XI 1995
Premiera *Dulskiej* według dramatu Gabrieli Zapolskiej ze scenografią Xymeny Zaniewskiej w Teatrze im. Jaracza w Olsztynie.

19 XI 1995
Małgorzata Brożonowicz-Sienkiewicz reżyseruje *Kopciuszka* Szwarca w Teatrze Lalki i Maski „Groteska" w Krakowie.

19 XI 1995
Janina Piechowicz projektuje scenografię do inscenizacji *Lekarza mimo woli* Molièra w Teatrze Dramatycznym im. Węgierki w Białymstoku.

23 XI 1995
Ewa Wycichowska tworzy scenografię do spektaklu *Dziecko słońca* Bilińskiego w Polskim Teatrze Tańca – Balecie Poznańskim.

24 XI 1995
Magdalena Dipont przygotowuje scenografię do *Gwałtu, co się dzieje!* Fredry w Teatrze Dramatycznym im. Szaniawskiego w Płocku.

25 XI 1995
Anna Augustynowicz reżyseruje polską prapremierę dramatu Larssona *Siostry, bracia* w Teatrze Współczesnym w Szczecinie.

25 XI 1995
Ewa Dyakowska-Berbeka projektuje scenografię do *Czarownic z Salem* Millera w Teatrze im. Witkiewicza w Zakopanem. Na tej scenie przygotowuje jeszcze w tym sezonie scenografię do *Mandragory* Szymanowskiego (31 XII 1995), *Sonaty widm* Strindberga (25 II 1996) oraz do *Panny Tutli-Putli* Witkiewicza (18 V 1996).

26 XI 1995
W Teatrze Telewizji pokazano pierwszą część *Karolci* według powieści Marii Krüger w reżyserii Agnieszki Glińskiej (część II: 3 XII 1995).

26 XI 1995
W Teatrze Szkolnym PWST w Krakowie przedstawienie dyplomowe Iwony Kempy, która wyreżyserowała *Woyzecka* Büchnera.

26 XI 1995
Premiera sztuki Milady Mašatovej *4 x smok* w Teatrze Lalki i Aktora „Baj Pomorski" w Toruniu.

28 XI 1995
Liliana Jankowska przygotowuje scenografię do *Wielkiego testamentu* Villona w Teatrze Adekwatnym w Warszawie.

30 XI 1995
Ewa Starowieyska projektuje scenografię do *Szczęśliwych dni* Becketta w Teatrze Dramatycznym w Warszawie. W tym sezonie przygotowuje jeszcze scenografię do *Czekając na Godota* Becketta (13 IV 1996).

1 XII 1995
Małgorzata Treutler przygotowuje scenografię do *Czerwonych pantofelków* Andersena w Teatrze Powszechnym im. Kochanowskiego w Radomiu. Na tej scenie projektuje ponadto scenografię do *Kobiety w czerwieni* według powieści Susan Sontag (21 X 1995) oraz do *Zemsty* Fredry (17 V 1996).

2 XII 1995
Maria Wałcerz reżyseruje sztukę Kijonki z muzyką Katarzyny Gaernter *Krasnoludki, krasnoludki...* w Teatrze Wielkim w Poznaniu.

2 XII 1995
Anna Sekuła przygotowuje scenografię do *Męża i żony* Fredry w Starym Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie.

2 XII 1995
Iwona Zaborowska tworzy scenografię do *Powrotu Przełęckiego* Zawieyskiego w Teatrze Ochoty w Warszawie.

6 XII 1995
Emilia Umińska reżyseruje *Ludową szopkę polską* Jurkowskiego w Teatrze Lalki i Aktora „Kacperek" w Rzeszowie.

7 XII 1995
Zofia de Ines projektuje scenografię do *Krzeseł* Ioneski w Teatrze Polskim w Warszawie. W tym teatrze tworzy jeszcze scenografię do *Juliusza Cezara* Szekspira (20 VI 1996).

9 XII 1995
Irena Jun reżyseruje *Ballady i romanse* Mickiewicza ze scenografią Aleksandry Semenowicz w Teatrze Współczesnym w Szczecinie.

9 XII 1995
Liliana Jankowska tworzy scenografię do opery *Pan Twardowski* Różyckiego w Operze Śląskiej w Bytomiu.

9 XII 1995
Małgorzata Treutler przygotowuje scenografię do *Małego księcia* de Saint-Exupéry'ego w Teatrze Powszechnym w Łodzi. Na tej scenie tworzy jeszcze w tym sezonie scenografię do spektaklu *Obiecanki cacanki* Simona (16 VI 1996).

13 XII 1995
Premiera sztuki Ewy Laue *Diabelskie figle* ze scenografią Alicji Kuryło w Śląskim Teatrze Lalki i Aktora „Ateneum" w Katowicach.

15 XII 1995
W warszawskiej PWST pokaz *Cyda* Corneille'a, spektaklu dyplomowego studentów wydziału aktorskiego w reżyserii Zofii Kucówny.

16 XII 1995
Barbara Wachowicz reżyseruje *Wigilie polskie* według własnego scenariusza ze scenografią Olgi Leszko w Operze Bałtyckiej w Gdańsku.

16 XII 1995
Gwenda Berndt reżyseruje C*zarodziejski flet* Mozarta ze scenografią Anny Bobrowskiej-Ekiert w Teatrze Wielkim w Łodzi.

16 XII 1995
Krystyna Jakóbczyk reżyseruje *Opowieść wigilijną* Dickensa ze scenografią Urszuli Kubicz-Fik w Olsztyńskim Teatrze Lalek.

16 XII 1995
Elżbieta Krywsza przygotowuje scenografię do *Macbetha* Szekspira w Teatrze Ludowym w Nowej Hucie. Krywsza projektuje jeszcze w tym sezonie scenografię do *Lekarza mimo woli* Moliera (24 II 1996) oraz do spektaklu *A właśnie tak. Ballady Roberta Burnsa* (24 VII 1996).

„Przedstawienie grane jest na małej scenie «Nurt». Publiczność siedzi po obu stronach wąskiego przejścia, gdzie toczy się akcja. Ów pasaż zamykają dwa podesty. Scenografia Elżbiety Krywszy, mimo dużej skrótowości, oddaje iluzję zawartą w dramacie. Na pierwszym z podestów ustawiono studnię, za nią znajdują się rozsuwane ściany. W głębi, jak sugeruje się widzowi, mieści się zamek Macbetha. Na drugim podeście jest las, spod którego wyłonią się Czarownice. Będzie to także Las Birmański, który w finale zbliża się do zamku Macbetha i niesie mu zagładę. Reżyser i scenograf wykorzystują wszystkie możliwości ograniczonej, niewielkiej przestrzeni. Budują baśniowy świat, korzystając z mechanizmów dostępnych tylko teatrowi”.
Jacek Wakar, *Filmowy Macbeth*, „Teatr” nr 2/1996.

16 XII 1995
Jadwiga Jarosiewicz tworzy scenografię do *Halki* Moniuszki na Scenie Operowej Teatru Narodowego w Warszawie.

17 XII 1995
Monika Snarska-Kęcka reżyseruje *Pastorałkę* Schillera w Teatrze Lalek „Guliwer” w Warszawie.

17 XII 1995
Premiera sztuki Agaty Sowy *Drewniany pajacyk w* Teatrze Lalek „Banialuka” w Bielsku-Białej.

18 XII 1995
Marta Stebnicka reżyseruje *Operę za trzy grosze* Brechta ze scenografią Barbary Hanickiej w Teatrze im. Horzycy w Toruniu.

25–27 XII 1995
W Teatrze Telewizji dla dzieci *Abigel* Magdy Szabó w reżyserii Izabelli Cywińskiej.

25 XII 1995
Halina Borowiak reżyseruje *Na jagody* Marii Konopnickiej ze scenografią Zofii Czechlewskiej w Teatrze Lalki i Aktora „Baj” w Warszawie.

28 XII 1995
Małgorzata Kamińska-Sobczyk reżyseruje spektakl *Wielka draka o drogowych znakach* Stasiewicza ze scenografią Kirgizy Przybylskiej w Państwowym Teatrze Lalki „Tęcza” w Słupsku.

30 XII 1995
Teresa Targońska przygotowuje scenografię do *Królowej śniegu* Andersena w Teatrze Lalki i Aktora im. Andersena w Lublinie.

31 XII 1995
Premiera *Pokochaj mnie...* Joanny Olczak-Roniker w reżyserii Barbary Krasińskiej i ze scenografią Małgorzaty Zwolińskiej w Teatrze Ludowym w Nowej Hucie.

31 XII 1995
Ewa Strebejko przygotowuje scenografię do spektaklu *Rany Julek, czyli Tuwim wstawiony* w Lubuskim Teatrze im. Kruczkowskiego w Zielonej Górze. Na tej scenie przygotowuje jeszcze scenografię do *Hamleta* Szekspira (1 VI 1996).

6 I 1996
Premiera spektaklu *Święty Mikołaj ma dziurawe kalosze* Olgi Czekiny-Jóźwik w reżyserii Teresy Krzan w Teatrze Lalek w Wałbrzychu.

7 I 1996
Beata Pejcz reżyseruje *Rudego Dżila i jego psa* Tolkiena w Teatrze Animacji w Jeleniej Górze.

7 I 1996
Teresa Lisowska inscenizuje spektakl *Kolędować małemu* ze scenografią Ewy Krechowicz w Teatrze im. Osterwy w Gorzowie Wielkopolskim.

7 I 1996
Jadwiga Mydlarska-Kowal przygotowuje scenografię do *Komedii dla mamy i taty* według juweniliów Witkiewicza we Wrocławskim Teatrze Lalek. W tym teatrze Mydlarska-Kowal projektuje ponadto scenografię do *Baśni o Smoku Strachocie* Kopki (23 VI 1996).

8 I 1996
Krystyna Jakóbczyk reżyseruje i tworzy scenografię do spektaklu *Bajkowy turniej, czyli spotkania z Melpomenkiem. Jean de La Fontaine kontra Ignacy Krasicki* w Teatrze Polskim w Bydgoszczy.

8 I 1996
Olga Stokłosa reżyseruje *Joka, Joko, Jon czyli Maszyna zmian* Maleszki ze scenografią Joanny Braun w Teatrze Lalki i Maski „Groteska" w Krakowie.

13 I 1996
Bogusława Czosnowska inscenizuje spektakl operowy *Czar tamtych lat* w Operetce Śląskiej w Gliwicach.

13 I 1996
Jolanta Bojanowska przygotowuje scenografię do przedstawienia *Mieszczanin szlachcicem* Moliera w Teatrze im. Jaracza w Olsztynie.

14 I 1996
Liliana Jankowska projektuje scenografię do *Królowej Śniegu* Andersena w Teatrze Dramatycznym w Elblągu.

14 I 1996
Urszula Kenar tworzy scenografię do *Ceny* Millera w Starym Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie.

14 I 1996
Jadwiga Mydlarska-Kowal przygotowuje scenografię do *Xięgi Bałwochwalczej* Schulza w Teatrze Współczesnym im. Wiercińskiego we Wrocławiu.

16 I 1996
Barbara Hanicka przygotowuje scenografię do *Don Juana* Moliera w Teatrze Studio w Warszawie. W tym sezonie projektuje jeszcze na deskach tego teatru scenografię do *Zimy pod stołem* Topora (10 II 1996).

20 I 1996
Zofia de Ines tworzy scenografię do *Zmowy świętoszków* Bułhakowa w Teatrze Powszechnym im. Hübnera w Warszawie.

21 I 1996
Barbara Fijewska reżyseruje *Kram z piosenkami* Schillera w Teatrze Polskim w Warszawie.

21 I 1996
Maria Zmarz-Koczanowicz reżyseruje *Scenę miłosną* Coovera w Teatrze Telewizji.

25 I 1996
Teresa Czerska przygotowuje scenografię do *Skąpca* Moliera w Tarnowskim Teatrze im. Solskiego. Na tej scenie projektuje ponadto scenografię do *Ślubów panieńskich* Fredry (27 III 1996).

27 I 1996
Elżbieta Terlikowska projektuje scenografię do sztuki *Ubu król, czyli Polacy* Jarry'ego w Teatrze Rozrywki w Chorzowie.

27 I 1996
Agnieszka Zawadowska tworzy scenografię do *Poskromienia złośnicy* Szekspira w Teatrze im. Bogusławskiego w Kaliszu.

27 I 1996
Grażyna Żubrowska przygotowuje scenografię do spektaklu *Karmaniola, czyli od Sasa do lasa* według utworów Moniuszki w Bałtyckim Teatrze Dramatycznym im. Słowackiego w Koszalinie. W tym sezonie Grażyna Żubrowska tworzy jeszcze scenografię do spektaklu *Gramy Szekspira* według *Ćwiczeń z Szekspira* Bardiniego (23 VI 1996).

28 I 1996
Joanna Krzyworzeka przygotowuje scenografię do *Koziołka Matołka* Makuszyńskiego w Teatrze Dramatycznym w Legnicy.

31 I 1996
Premiera *Rewii na podwórku* Ewy Marcinkówny w reżyserii autorki z projektem scenograficznym Janiny Handzel w Teatrze Lalek „Rabcio" w Rabce.

31 I 1996
Leokadia Serafinowicz tworzy scenografię do *Maciusia i burzy* Yendta w Teatrze Dzieci Zagłębia w Będzinie.

3 II 1996
Aleksandra Domańska reżyseruje w Teatrze Rozmaitości w Warszawie *Bal w operze* Tuwima.

3 II 1996
W Teatrze Telewizji *Gra kłamstw* Wheelera w reżyserii Natalii Korynckiej.

3 II 1996
Irena Biegańska przygotowuje scenografię do spektaklu *Trudni ludzie* Bar-Josefa w Teatrze Dramatycznym w Warszawie.

6 II 1996
Małgorzata Naskręt przygotowuje scenografię do *Paryżanina* Magniera w Teatrze Zagłębia w Sosnowcu.

10 II 1996
Premiera scenicznej adaptacji powieści Lucy Maud Montgomery *Ania z Zielonego Wzgórza* w reżyserii Alicji Choińskiej w Studiu Form Teatralnych w Częstochowie.

10 II 1996
Anna Augustynowicz reżyseruje prapremierę dramatu Nawrockiego *Młoda śmierć* w Teatrze Współczesnym w Szczecinie, w spektaklu występują m.in. Katarzyna Bujakiewicz i Helena Bogdziewicz.

„Reżyserce udało się znaleźć taką formę teatralną, która wyniosła *Młodą śmierć* z poziomu czystego realizmu czy wręcz naturalizmu. Augustynowicz nie siliła się na żadne udawanie życia, co w przypadku sztuki Nawrockiego byłoby artystycznym samobójstwem. Przedstawienie rozgrywa się w pustej przestrzeni, bez żadnych właściwie rekwizytów, w głębi sceny jedynie ustawiono ekran. Wyświetlane na nim efekty wideo spełniają dwojaką funkcję. Ilustrują częściowo akcję sztuki (niektóre dialogi prowadzone są między postaciami na scenie a sfilmowanymi bohaterami). Poza tym z ekranu płyną filmowe obrazy (fabularne i animowane) pokazujące sceny przemocy w tak zagęszczonej i zdynamizowanej dawce, że sprawiają wrażenie surrealistycznego videoclipu. Jeśli dodać do nich muzykę i pogłos, z jakim mówią aktorzy, to wszystko tworzy niezwykle dręczącą atmosferę przedstawienia. Ta «mulimedialna» forma buduje jednak dystans do sztuki, który być może ułatwia przyjęcie jej drastycznych treści, wcale ich nie łagodząc. Ta forma spektaklu uchroniła też aktorów od gry epatującej naturalizmem, ale jednocześnie nie pozbawiła postaci na scenie cech prawdziwych. Młodzi przeważnie wykonawcy pokazują nie tylko wulgarność swoich bohaterów, ale też ich zagubienie, pustkę wewnętrzną, która właściwie uniemożliwia rozróżnienie dobra i zła”. Wojciech Majcherek, *Młoda śmierć,* „Teatr” nr 3/1996.

10 II 1996
Marlena Skoneczko projektuje scenografię do spektaklu *Kiedy kota nie ma* Mortimera i Cooke'a w Teatrze im. Żeromskiego w Kielcach.

11 II 1996
Irena Dragan reżyseruje bajkę Romanovsky'ego *Królewna Kukułeczka* w Teatrze Lalki i Aktora „Kubuś" w Kielcach.

11 II 1996
Anna Proszkowska reżyseruje przedstawienie dyplomowe studentów PWST we Wrocławiu *Ja, Joanna* według *Skowronka* Anouilha.

13 II 1996
Katarzyna Gabrat przygotowuje scenografię do *Wiwisekcji* Panicza w Teatrze Dramatycznym im. Szaniawskiego w Wałbrzychu.

15 II 1996
Ewa Eysmont projektuje scenografię do *Humbuga* Machulskiego w Teatrze Ochoty w Warszawie.

17 II 1996
Inscenizacja dramatu Ewy Szelburg-Zarembiny *Dary czterech wróżek* w Śląskim Teatrze Lalki i Aktora „Ateneum" w Katowicach.

17 II 1996
Ewa Bloom-Kwiatkowska przygotowuje scenografię do *Odbitej sławy* Harwooda w Teatrze Powszechnym w Łodzi.

18 II 1996
Dorota Kołodyńska tworzy scenografię do *Zbrodni z premedytacją* Gombrowicza w Teatrze im. Jaracza w Łodzi.

18 II 1996
Elżbieta Oyrzanowska robi scenografię do bajki Themersona *Pan Tom buduje dom* w Teatrze Dzieci Zagłębia w Będzinie.

24 II 1996
Beata Chwedorzewska reżyseruje jednoaktówki Becketta *Kołysanka, Kroki* i *Nie ja* w Teatrze Rozmaitości w Warszawie.

24 II 1996
Barbara Sass reżyseruje *Chłopców* Grochowiaka ze scenografią Elżbiety Daszkowskiej-Witczyńskiej w Teatrze Wybrzeże w Gdańsku.

„Bohaterowie przedstawienia wyreżyserowanego przez Barbarę Sass żyją w czasie przyszłym niedokonanym. Taka reinterpretacja wymagała stanowczości ołówka; Sass niezbyt wiele skreśliła, natomiast nieco dopisała, zwłaszcza w finale. Niewierność literze rozgrzesza efekt; przedstawienie jest pogodne, białe, co trudno powiedzieć o tekście Grochowiaka, mimo błyskotliwych, dowcipnych dialogów, zabawnych sytuacji. Grochowiak opowiada o końcu – Sass o początku".
Michał Kasperowicz, *Bezwstydna chłopięcość*, „Teatr" nr 10/1996.

24 II 1996
Barbara Wolniewicz projektuje scenografię do *Don Kichota* Minkusa w Operze Novej w Bydgoszczy.

24 II 1996
Leokadia Serafinowicz przygotowuje scenografię do spektaklu *Gapcio* Csukása w Teatrze Lalek „Guliwer" w Warszawie.

25 II 1996
Katarzyna Deszcz reżyseruje *Uzdrowiciela* Friela w Starym Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie.

„Oduczyliśmy się słuchać opowieści. Świat przemawia teraz przede wszystkim obrazem i gestem. Leniwe, spokojne mówienie o zdarzeniach, nawet fascynujących, przegrywa ze skrótową dynamiczną relacją.
Katarzyna Deszcz, jakby na przekór takiej diagnozie, wyreżyserowała spektakl składający się z długich opowieści. *Uzdrowiciel* Briana Friela jest historią o trójce ludzi związanych ze sobą. Każdy z bohaterów opowiada swoją wersję wydarzeń, które niegdyś rozgrywały się podczas ich wspólnej wędrówki przez Szkocję i Irlandię. Frank, grany przez Andrzeja Hudziaka, jest uzdrowicielem. Podróżuje po wsiach ze swą żoną Grace (Lidia Duda) i impresariem, czy też agentem Teddym (Zbigniew Ruciński).
Bardzo zawiodą się ci, którzy wybiorą się na przedstawienie, oczekując historii «nie z tej ziemi», jakichś egzaltowanych cudów, natchnionych opowieści o fluidach, kosmicznych energiach, żyłach wodnych, bioprądach, czy o superholistycznym polipanteizmie.
Uzdrowiciel Friela jest historią wyrosłą z codzienności. Frank został obarczony darem, którego sam nie rozumie. Jego życie związane jest z ziemią, na której wyrósł, z obyczajowością i świadomością społeczeństwa, w którym został wychowany. Niczym zaklęcie wciąż wymawia nazwy ginących, umierających wiosek, które niegdyś odwiedzał: Aberarder, Aberayron, Llangranog, Llangurig, Abergorlech, Abergynolwyn...
Katarzyna Deszcz swoich bohaterów umieściła w przestrzeni przypominającej starą, opuszczoną świetlicę, jakich setki musieli odwiedzać bohaterowie *Uzdrowiciela*. W nieładzie rozrzucone w półmroku krzesła. Światło jest skierowane tylko na osobę mówiącą swoją opowieść. Pomiędzy bohaterami nie ma dialogu. Nie spotykają się na scenie. Na dodatek Frank i Grace snują swoje opowieści już spoza granicy śmierci.
Reżyserka postawiła przed aktorami niezwykle trudne zadanie. Muszą stworzyć postaci głównie poprzez słowa [...]. Andrzej Hudziak i Lidia Duda zagrali postaci bardzo skupione, skierowane do wewnątrz, stworzone bez zbędnych ornamentów. Trochę kontrastowo do nich skonstruowana jest rola Zbigniewa Rucińskiego. Jego Teddy próbuje zabawiać, wykonuje pełne wymuszonego luzu gesty, nieustający taniec, przełamuje namaszczoną nieco konwencję. Fascynacja Teddy'ego osobowością Franka, i nie mniejsza postacią Grace, wiąże go do końca z tą zadziwiającą parą".
Tadeusz Kornaś, *...Inverduie, Invergordon...*, „Echo Krakowa" nr 48/1996.

25 II 1996
Irena Lisiewicz projektuje scenografię do *Łysej śpiewaczki* Ioneski w Teatrze Dramatycznym im. Węgierki w Białymstoku.

25 II 1996
Barbara Rzemyk tworzy scenografię do spektaklu *Wyprawa z cieniem* według *Wyprawy na Ariadnie* Brzechwy w Teatrze Animacji w Poznaniu.

1 III 1996
Miriam Guretzky przygotowuje scenografię do *Ocalonych* Bonda w Starym Teatrze i. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie.

2 III 1996
Barbara Wolniewicz projektuje scenografię do *Księżniczki czardasza* Kálmána w Teatrze Muzycznym w Poznaniu.

5 III 1996
Ewa Czerniecka-Strzelecka tworzy scenografię do *Muzykoterapii* według scenariusza Strzeleckiego w Teatrze im. Bogusławskiego w Kaliszu.

9 III 1996
Agnieszka Glińska reżyseruje sztukę *Jordan* Moiry Buffini i Anny Reynolds ze scenografią Magdy Maciejewskiej w Teatrze Powszechnym im. Hübnera w Warszawie. W monodramie wystąpiła Dorota Landowska.

„Spektakl w reżyserii Agnieszki Glińskiej [...] nie ma nic wspólnego z obyczajowymi rubrykami pism kobiecych. Jest rozpaczliwie prawdziwy. Rozgrywa się w celi więziennej, którą gra malarnia na tyłach teatru, na tle surowych ścian, pochlapanej podłogi i metalowych drzwi z napisem «wyjście ewakuacyjne». Dorota Landowska w ciemnych okularach, spiętych włosach i złotych butach na grubym obcasie zupełnie tu nie pasuje. Wygląda, jakby wstała z widowni, na której są ludzie w jej wieku. Dopiero gdy zrzuci kolorowy sweter, pod którym ma szarą więzienną sukienkę, zmieni buty i zdejmie szkła, przed publicznością staje zniszczona przez życie dziewczyna.
Landowska przez półtorej godziny krąży między tymi dwoma wcieleniami: wyluzowanej nastolatki i więźniarki, osadzonej za zabójstwo dziecka. Kiedy opowiada o swojej miłości do Dave'a, właściciela motoru i ojca jej dziecka, ma nie więcej niż 18 lat i całe życie przed sobą, kiedy spokojnym głosem mówi o tym, jak udusiła dziecko, starzeje się gwałtownie, jakby przez całe wieki szorowała podłogi i kible w więzieniach.
Rewelacyjne aktorstwo Landowskiej polega na pauzie i gwałtownych zmianach nastroju. Zawieszając głos kilka razy, wciska widzów w krzesła ciszą, jak w momencie, kiedy opowiada, jak chłopak pobił ją pierwszy raz. «Uderzył raz, potem drugi, trzeci. Wyjął nóż» – mówi aktorka i przez chwilę, najdłuższą na świecie chwilę, przygląda się żółtym kwiatom z papieru, które przez cały czas trzymała w rękach. «A to na zajęciach plastycznych zrobiliśmy» – kończy nieoczekiwanie i jakby nigdy nic rozwiesza kwiaty na ścianach.
Z pozornie nieistotnych czynności, jak ciągłe przebieranie się, nakładanie kolejnych par rajstop powstaje portret dziewczyny niezrównoważonej, instynktownie szukającej ciepła, które ma jej zastąpić ciepło dziecka. Nawet gdy pije jogurt, wylewając go na ubranie, gdy udaje, że zaciąga się papierosem, kiedy się stroi, wzbudza śmiech, przedrzeźniając psychiatrów i adwokata, pod autoironią i jakąś nieporadnością czuje się tragizm, jakby całe jej życie nieuchronnie dążyło do tego jednego wieczoru, gdy broniąc się przed odebraniem syna postanowiła siebie i jego uśmiercić”.
Roman Pawłowski, *Nastoletnia Medea,* „Gazeta Wyborcza – Gazeta Stołeczna” nr 61/1996.

9 III 1996
Anna Maria Rachel projektuje scenografię do sztuki *Z rączki do rączki* Cooneya w Teatrze Komedia w Warszawie.

10 III 1996
Barbara Ptak projektuje scenografię do *Kopciuszka* Walewskiego w Teatrze Nowym im. Morcinka w Zabrzu.

16 III 1996
Premiera *Moralności pani Dulskiej* Gabrieli Zapolskiej ze scenografią Barbary i Lucjana Zachmoców w Teatrze im. Fredry w Gnieźnie.

16 III 1996
Premiera spektaklu *Narkomani*, opartego na *Pamiętniku narkomanki* Barbary Rosiek, ze scenografią Ewy Strebejko w Olsztyńskim Teatrze Lalek.

16 III 1996
Maryna Jaryłowa przygotowuje scenografię do spektaklu *Królewna i żołnierz* Barteniewa w Teatrze Lalek w Łomży.

16 III 1996
Ewa Beata Wodecka projektuje scenografię do spektaklu *Przyszedł mężczyzna do kobiety* Złotnikowa w Teatrze Powszechnym w Łodzi.

17 III 1996
Na Wydziale Sztuki Lalkarskiej warszawskiej PWST (oddział w Białystoku) Ewa Grzywaczewska wyreżyserowała *Historię o królewiczu Rumianku* Kraszewskiego.

17 III 1996
Anna Sekuła przygotowuje scenografię do spektaklu *Trzy wysokie kobiety* Albeego w Teatrze im. Słowackiego w Krakowie.

17 III 1996
Ewa Beata Wodecka projektuje scenografię do przedstawienia *Oświadczyny. Niedźwiedź* Czechowa w Teatrze Dramatycznym im. Szaniawskiego w Wałbrzychu.

23 III 1996
Ziuta Zającówna reżyseruje opowiadanie Lema *Maska* ze scenografią Anny Smolickiej w Teatrze Ludowym w Nowej Hucie.

25 III 1996
Bogusława Czosnowska reżyseruje operetkę Ábraháma *Wiktoria i jej huzar* w Operetce Wrocławskiej.

26 III 1996
Emilia Betlejewska reżyseruje *Przygody Guliwera* Swifta w Teatrze Lalek „Zaczarowany Świat" w Toruniu.

27 III 1996
Premiera powieści Astrid Lindgren *Rasmus i włóczęga* w reżyserii Haliny Machulskiej i ze scenografią Elżbiety Tolak w Teatrze im. Mickiewicza w Częstochowie.

27 III 1996
Teatr Telewizji prezentuje spektakl w reżyserii Agnieszki Lipiec-Wróblewskiej *Strażniczka muzyki* Ernotte'a i Tibera.

27 III 1996
Anna Sekuła tworzy scenografię do *Tanga* Mrożka w Teatrze Ludowym w Nowej Hucie.

27 III 1996
Barbara Wołosiuk przygotowuje scenografię do *Gwiazdy* Kajzara w Teatrze im. Osterwy w Lublinie.

29 III 1996
Elżbieta Terlikowska przygotowuje scenografię do *Świętoszka* Moliera w Teatrze Współczesnym w Szczecinie.

30 III 1996
Jolanta Cynkutis reżyseruje i występuje w monodramie *Mona Rogers we własnej osobie* Galasa w Teatrze Polskim w Poznaniu.

30 III 1996
Bogusława Czosnowska reżyseruje operę Donizettiego *Don Pasquale* w Operze Bałtyckiej w Gdańsku.

30 III 1996
Jadwiga Mydlarska-Kowal projektuje scenografię do *Zmowy świętoszków* Bułhakowa w Teatrze im. Bogusławskiego w Kaliszu.

30 III 1996
Teresa Ponińska tworzy scengrafię do spektaklu *Legenda o czarciej łapie* Lipki w Teatrze Muzycznym w Lublinie.

30 III 1996
Małgorzata Domańska przygotowuje scenografię do *Maydaya* Cooneya w Teatrze Dramatycznym im. Szaniawskiego w Płocku.

31 III 1996
Julia Wernio reżyseruje *Mizantropa* Moliera ze scenografią Elżbiety Wernio w Teatrze Miejskim w Gdyni.

31 III 1996
Alicja Choińska reżyseruje *Tango* Mrożka w Studiu Form Teatralnych w Częstochowie.

31 III 1996
Premiera baśni scenicznej Jelizawiety Tarachowskiej *Złota rybka* w reżyserii Krystyny Żylińskiej, ze scenografią Elżbiety Oyrzanowskiej w Lubuskim Teatrze im. Kruczkowskiego w Zielonej Górze.

III 1996
W „Dialogu” (nr 3) artykuł Jagody Hernik Spalińskiej *Rodzaju żeńskiego,* w którym autorka opisuje dramaturgiczną twórczość kobiet w okresie międzywojennym.

8 IV 1996
W Teatrze Telewizji *Boso, ale w ostrogach* Grzesiuka w reżyserii Barbary Borys-Damięckiej.

12 IV 1996
Dorota Stalińska reżyseruje *Zgagę* według powieści Nory Ephron, premiera w Teatrze Studio Buffo w Warszawie. Monodram z udziałem reżyserki.

12 IV 1996
Janina Kamińska projektuje scenografię do *Bajki nie tylko o złotej rybce* Puszkina w Białostockim Teatrze Lalek.

13 IV 1996
Anna Bobrowska przygotowuje scenografię do *Casanovy* Różyckiego w Teatrze Wielkim w Łodzi.

13 IV 1996
Katarzyna Proniewska-Mazurek projektuje scenografię do *Makbeta* Szekspira w Teatrze „Lalka" w Warszawie.

14 IV 1996
Urszula Kubicz-Fik przygotowuje scenografię do *Króla Maciusia Pierwszego* Korczaka w Teatrze Dramatycznym w Legnicy.

18 IV 1996
Małgorzata Treutler przygotowuje scenografię do *Królewny Śnieżki* Pawłowskiego w Teatrze Muzycznym Roma w Warszawie.

19 IV 1996
Xymena Zaniewska projektuje scenografię do *Miesiąca na wsi* Turgieniewa w Teatrze Nowym w Warszawie.

20 IV 1996
Premiera dramatu Gabrieli Zapolskiej *Skiz* w Teatrze Zagłębia w Sosnowcu.

24 IV 1996
Premiera sztuki Ivy Peřinovej *Dziesięciu małych murzynków* w Teatrze Lalek w Wałbrzychu.

27 IV 1996
Małgorzata Boratyńska reżyseruje *Sen* Dostojewskiego ze scenografią Agnieszki Bartold w Teatrze Ateneum im. Jaracza w Warszawie, w roli Marii Afanasjewny Anna Seniuk.

28 IV 1996
Premiera *Czekania na cud* Doroty Terakowskiej w reżyserii Magdaleny Ostrokólskiej i ze scenografią Małgorzaty Gałaś w Teatrze „Bagatela" im. Boya-Żeleńskiego w Krakowie.

29 IV 1996
Ewa Wycichowska inscenizuje i tworzy choreografię do spektaklu *Niebezpieczne związki* w Polskim Teatrze Tańca – Balecie Poznańskim.

30 IV 1996
Katarzyna Deszcz reżyseruje *Opowieści Gargantuiczne* (na podstawie *Gargantui i Pantagruela* Rabelais'go) w Teatrze Polskim w Bydgoszczy.

„W skromnej dekoracji, na trzech ławach-stołach, pomiędzy wieszakami z kostiumami, przedzielonymi maleńką kulisą ograniczającą od tyłu przestrzeń gry, wędrowni aktorzy rozpoczynają swój spektakl. Jeszcze coś tam czyszczą, jeszcze ktoś rozgrzewa się gimnastyką, ale już są uważni i skupieni, bo widz wymaga skupienia i szacunku. Dwie beczki na proscenium [...] skrywają w sobie gospodarzy spotkania. Jeden z bębenkiem, drugi z kołatką – będą hałasować tymi instrumentami, aby skupić na sobie uwagę licznie zgromadzonej gawiedzi. Chwilę później, razem z pozostałymi aktorami, wybiorą się pomiędzy widzów, aby poczęstować ich napitkiem. Szczera w tym zabiegu intencja, żeby tak zwabiona gawiedź choć na chwilę przestała nią być, a stała się teatralną publicznością. W takiej atmosferze – teatru wędrownego, gdzie wszystko jest kwestią umowy – rozpoczyna się spektakl. Stylizowany na jarmarczne widowisko, z precyzyjnie pomyślanym układem poszczególnych scen, z muzyką nagraną specjalnie dla potrzeb inscenizacji na instrumentach z epoki, z kostiumami skrojonymi w duchu współczesnym Franciszkowi Rabelais. [...] Pozornie spektakl sprawia wrażenie dobrze skrojonego skansenu teatralnego, poprawnie wykonany, z prostą, ale piękną scenografią, z pięknie ukazanymi scenami podróży. Nic jednak bardziej mylnego. Katarzyna Deszcz zdaje się zwodzić lub wręcz uspokajać widza: zobacz, jacy głupiutcy, spójrz, jacy śmieszni. Tak jest do ostatniej sceny, w której Boska Flasza, odziana w sielankowy strój, przyozdobiona w kwiaty, wypowiada owo sakramentalne: «pij!», co ma być odpowiedzią na Pangurowe udręki. Ostrze ironii tego spektaklu sięga głęboko, ta świadomość przychodzi później, po spektaklu. I, jak w zakończeniu eseju Bergsona o komizmie, patrzymy na dłoń, która dotykała morskiej piany, a w niej tylko kropla goryczy, brudnej i słonej. Bo te burleskowe postaci ze śmiesznymi problemami to my w drodze do nieskończoności".
Wojciech Kajak, *Kropla goryczy*, „Teatr" nr 11/1996.

30 IV 1996
Jadwiga Mydlarska-Kowal projektuje scenografię do spektaklu *Entliczek pentliczek* Brzechwy w Śląskim Teatrze Lalki i Aktora „Ateneum" w Katowicach.

5 V 1996
Premiera sztuki Hanny Januszewskiej *Tygrys Pietrek* w Teatrze Animacji w Poznaniu.

8 V 1996
Urszula Szydlik-Zielonka reżyseruje sztukę *Tymoteusz Rymcimci* Wilkowskiego w Państwowym Teatrze Lalki „Tęcza" w Słupsku.

11 V 1996
Zofia de Ines tworzy scenografię do *Wieczoru Trzech Króli* Szekspira w Teatrze im. Słowackiego w Krakowie.

11 V 1996
Jagna Janicka projektuje scenografię do *Pokojówek* Geneta w Teatrze Dramatycznym w Warszawie.

12 V 1996
W Teatrze Telewizji dla dzieci spektakl w reżyserii Nataszy Ziółkowskiej-Kurczuk *Nasza mama czarodziejka* Janiny Papuzińskiej.

12 V 1996
Magdalena Łazarkiewicz reżyseruje *Trzy wysokie kobiety* Albeego w Teatrze Powszechnym im. Hübnera w Warszawie ze scenografią Anny Seitz-Wichłacz.

„Czwarta z kolei realizacja polska tej sztuki, wyróżniająca się scenografią i aktorstwem. Zamiast sypialni w landrynkowym kolorze, jak chciał autor, mamy tu mroczną rekwizytornię-gotowalnię z lustrzaną ścianą. Tytułowe kobiety odbywają przed nią swoje rytuały, przywołujące młodość, wiek dojrzały i starość. W odróżnieniu od innych reżyserów, Łazarkiewicz nie wyeksponowała jednej tylko roli – A, uniknęła też retoryczności pozostałych. Precyzyjnie wyprowadziła wzajemne między nimi relacje, budując brutalną i jednocześnie poetycką przypowieść o przemijaniu. Zarówno A, jak B i C mają wiele twarzy i wcieleń. Mirosława Dubrawska z ogromną kulturą gra pełną godności i uroku, a za chwilę śmieszną, najstarszą z kobiet. To jedna z najznakomitszych jej ról. Joanna Żółkowska nie boi się środków aktorskich mocnych, ostrych, jej B jest wręcz agresywna. Najmłodsza C, w interpretacji Doroty Landowskiej, to kobieta na przemian łagodna i prowokująca. W sumie – intrygująca gama kobiecości w wartościowym przedstawieniu”.
Barbara Osterloff, ***, „Teatr” nr 7–8/1999.

13 V 1996
Magdalena Łazarkiewicz reżyseruje dla Teatru Telewizji inscenizację powieści *Klimaty* Maurois.

14 V 1996
Magda Umer reżyseruje spektakl muzyczny *Zbiga żal* w Teatrze Studio Buffo w Warszawie.

17 V 1996
Krystyna Bigelmajer reżyseruje *Zemstę* Fredry ze scenografią Małgorzaty Treutler w Teatrze Powszechnym im. Kochanowskiego w Radomiu.

18 V 1996
Alicja Kuryło tworzy scenografię do *Królewny Śnieżki* Rakowieckiego i Wittlina w Teatrze Dramatycznym im. Węgierki w Białymstoku.

18 V 1996
Premiera *Ani z Zielonego Wzgórza* Lucy Maud Montgomery ze scenografią Sabiny Bicz w Teatrze im. Kochanowskiego w Opolu.

18 V 1996
Liliana Jankowska projektuje scenografię do spektaklu *Oblicza prawdy* według scenariusza Niedziałkowskiego w Teatrze Żydowskim im. Ester Rachel Kamińskiej w Warszawie.

20 V 1996
Krystyna Zachwatowicz przygotowuje scenografię do *Improwizacji wrocławskich* według utworów Moliera i Różewicza w Teatrze Polskim we Wrocławiu.

23 V 1996
Ewa Starowieyska przygotowuje scenografię do *Semiramidy* Wojtyszki w Teatrze Współczesnym w Warszawie.

24 V 1996
Barbara Borys-Damięcka reżyseruje *Królową przedmieścia* Krumłowskiego ze scenografią Tatiany Kwiatkowskiej w Teatrze Syrena w Warszawie.

24 V 1996
Anna Maria Rachel projektuje scenografię do inscenizacji *Męża i żony* Fredry w Teatrze Dramatycznym im. Węgierki w Białymstoku.

26 V 1996
Anna Proszkowska reżyseruje *Ale kino!* Wojtacha w Teatrze Lalek „Arlekin" w Łodzi.

26 V 1996
Elżbieta Iwona Dietrych projektuje scenografię do spektaklu *Przygody Alicji w krainie czarów* Carrolla w Teatrze Dramatycznym w Elblągu.

1 VI 1996
W Teatrze Muzycznym Junior w Gdyni *Koty i cała reszta* Bożeny Bielińskiej i Małgorzaty Ryś w reżyserii Małgorzaty Ryś.

1 VI 1996
Ewa Złotowska wyreżyserowała swoją sztukę *O kotce, która chodziła własnymi drogami* w Teatrze im. Mickiewicza w Częstochowie.

1 VI 1996
Agnieszka Warchulska reżyseruje *Zabawę* Mrożka w Teatrze Powszechnym im. Hübnera w Warszawie.

1 VI 1996
Teresa Lisowska reżyseruje sceniczną adaptację *Króla Maciusia Pierwszego* Korczaka w Teatrze im. Osterwy w Gorzowie Wielkopolskim.

1 VI 1996
Prapremiera sztuki Susan Sontag *Alicja w łóżku* w Teatrze Polskim w Bydgoszczy, w roli Alicji James Magdalena Ostrouch.

2 VI 1996
Elżbieta Stalony-Dobrzańska projektuje scenografię do *Wyspy piratów* Stevensona w Teatrze Lalki i Maski „Groteska" w Krakowie.

8 VI 1996
Premiera *Listów śpiewających* Agnieszki Osieckiej w Teatrze Nowym im. Morcinka w Zabrzu.

8 VI 1996
Maria Balcerek projektuje scenografię do spektaklu *Rybak i jego dusza* Wilde'a w Teatrze im. Żeromskiego w Kielcach.

9 VI 1996
W Teatrze Telewizji dla dzieci *Zaczarowane jezioro* Jakubika w reżyserii Krystyny Meissner i Władysław Janickiego.

9 VI 1996
Małgorzata Szczęśniak przygotowuje scenografię do spektaklu *Zatrudnimy starego klowna* Visnieca w Starym Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie.

9 VI 1996
Jitka Stokalska rezyseruje *Szarlatana, czyli wskrzeszenie umarłych* Kurpińskiego w Warszawskiej Operze Kameralnej.

15 VI 1996
Joanna Łupinowicz reżyseruje *Bajkę o lisie* La Fontaine'a ze scenografią Alicji Chodynieckiej-Kuberskiej w Teatrze Lalek „Guliwer" w Warszawie.

16 VI 1996
Premiera sztuki *Momotaro – Brzoskwiniowy chłopiec* Marzeny Tokarskiej w reżyserii autorki w Teatrze Telewizji.

19 VI 1996
W Teatrze Telewizji *Zdrapka* Grońskiego w reżyserii Barbary Borys-Damięckiej.

21 VI 1996
Zofia Rudnicka inscenizuje przedstawienie muzyczne *Gershwin* w Teatrze Rozrywki w Chorzowie.

21 VI 1996
Premiera sztuki Bogusławy Smolnickiej *Dyzio myśliciel* ze scenografią autorki w Teatrze Lalek w Wałbrzychu.

26 VI 1996
Iwona Kempa reżyseruje dramat Kisielewskiego *Karykatury* w Teatrze im. Horzycy w Toruniu.

29 VI 1996
Krystyna Kuziemska tworzy scengrafię do inscenizacji *Nie igra się z miłością* Musseta w Teatrze im. Osterwy w Gorzowie Wielkopolskim.

6 VII 1996
Helga Kümper tworzy razem z Matthiasem Kellerem scenografię do spektaklu *Apetyt na śmierć* według jednoaktówek Albeego w Teatrze Atelier w Sopocie.

7 VII 1996
W Teatrze Telewizji *Agnieszka skrawek nieba* Natalii Gałczyńskiej w reżyserii Krystyny Krupskiej-Wysockiej.

15 VII 1996
W Teatrze Telewizji Anna Minkiewicz wyreżyserowała *Omdlałego konia* Françoise Sagan.

19 VII 1996
Teresa Kujawa reżyseruje *Bal u księcia Orłovskiego* Straussa w Operze i Operetce w Szczecinie.

7 VIII 1996
Teresa Kotlarczyk wyreżyserowała w Teatrze Telewizji sztukę *Idź do panny Torpe* Billetdoux.

9 VIII 1996
Łucja Sobczak tworzy (razem z Brunonem Sobczakiem) scenografię do inscenizacji *Łysej śpiewaczki* Ioneski w Teatrze Wybrzeże w Gdańsku.

12 VIII 1996
W Teatrze Telewizji *Zabawa w koty* Örkenyego w reżyserii Márty Mészáros.

17 VIII 1996
Beata Pejcz reżyseruje *Kubusia Puchatka* Milne'a w Teatrze Lalek „Rabcio" w Rabce.

26 VIII 1996
W Teatr Telewizji *Górski hotel* Havla w reżyserii Urszuly Urbaniak.

Sezon 1996/1997

7 IX 1996
Anna Augustynowicz reżyseruje *Iwonę, księżniczkę Burgunda* Gombrowicza z Beatą Zygarlicką w roli głównej w Teatrze Współczesnym w Szczecinie.

„Dwór to nowobogackie towarzystwo lat dziewięćdziesiątych. Jeszcze w przyciasnych garniturach i niezbyt gustownych sukienkach, ale już z telefonem komórkowym i zamiłowaniem do techno-party. Iwona rozpoczyna się wielkim show, pokazem mody w pulsującym blasku dyskotekowych kul i ogłuszającym hałasie. Wyzywająca czerwień i żółć winylowo-skórzanych strojów dam dworu ma ukryć ich wczorajsze podobieństwo do niezdarnej Iwony (Beata Zygarlicka). Tytułowa bohaterka to panienka z epoki smutnego komunizmu. Jej staroświeckość szokuje, wytrąca z równowagi. Nikt nie chce zobaczyć siebie w lustrze historii. Aby dzisiejsze społeczeństwo mogło zdrowo i radośnie funkcjonować, musi zginąć to, co przypomina wczorajszy świat.
Anna Augustynowicz prowadzi przedstawienie w zawrotnym tempie. Budując scenkę pośrodku sali, na którą aktorzy wchodzą z czterech otaczających widownię podestów (gdzie również rozgrywa się akcja), reżyserka sprawiła, że publiczność atakowana jest wieloma obrazami jednocześnie. Wystrój pałacu stanowi jedynie czerwona, aksamitna sofa ustawiona na środku podestu. Muzyka techno podkreśla wyrazistość scenicznych obrazów. Nadaje również całemu światu posmak wielkiego party. Wszyscy się tu bawią, nawet publiczność zostaje włączona do tej gry w teatr, pokazu mody czy uczty Kaliguli".
Renata Derejczyk, *Młoda klasyka*, „Didaskalia" nr 19–20/1997.

7 IX 1996
Agnieszka Żmudzińska przygotowuje scenografię do *Zemsty* Fredry w Teatrze im. Mickiewicza w Częstochowie. Na tej scenie Agnieszka Żmudzińska projektuje jeszcze scenografię do *Fircyka w zalotach* Zabłockiego (19 X 1996).

8 IX 1996
Janina Keszkowska reżyseruje *Kabarecik Bum Cyk Cyk* Rosińskiego w Teatrze Dzieci Zagłębia w Będzinie.

11 IX 1996
Danuta Kierc przygotowuje scenografię do *Nadąsanej gąsienicy* Shearera w Teatrze Lalek „Pleciuga" w Szczecinie.

14 IX 1996
Premiera spektaklu *Zaczarowany bal, czyli krasnoludni, krasnoludki* z muzyką Katarzyny Gaertner w Operze Śląskiej w Bytomiu.

14 IX 1996
Urszula Kenar projektuje scenografię do spektaklu *Gimpel głupek* Singera w Starym Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie.

14 IX 1996
Teresa Czerska tworzy scenografię do inscenizacji *Ironii losu* Mithois w Tarnowskim Teatrze im. Solskiego. W tym teatrze przygotowuje jeszcze scenografię do *Matki* Witkacego (12 II 1997).

15 IX 1996
Małgorzata Chojnacka reżyseruje *Szewczyka Dratewkę* Marii Kownackiej ze scenografią Elżbiety Żelezik w Studio Form Teatralnych w Częstochowie.

15 IX 1996
Elżbieta Iwona Dietrych projektuje scenografię do *Pana Tadeusza* Mickiewicza w Teatrze Dramatycznym w Elblągu.

15 IX 1996
Małgorzata Treutler tworzy scenografię, a Violetta Suska choreografię do operetki *Księżniczka czardasza* Kálmána w Operze i Operetce w Krakowie.

16 IX 1996
Premiera sztuki dla dzieci Małgorzaty Somerlik *Teatralne przygody kapitana Pogody* w reżyserii autorki w Teatrze Lalek „Arlekin" w Łodzi.

18 IX 1996
Alicja Kuryło tworzy scenografię do *Calineczki* Andersena w Teatrze im. Bogusławskiego w Kaliszu.

19 IX 1996
W Teatrze Telewizji Urszula Urbaniak reżyseruje *Biuro rzeczy znalezionych* Terleckiego ze scenografią Agnieszki Zawadowskiej.

21 IX 1996
Anna Bobrowska-Ekiert projektuje scenografię do spektaklu *Przeboje mistrzów* (w oparciu o utwory m.in. Straussa i Kálmána) w Teatrze Muzycznym w Łodzi. Na tej scenie Bobrowska-

Ekiert przygotowuje jeszcze scenografię do *Mistrza walca* Straussa (21 II 1997), komedii *Siostrunie* Goggina oraz do *Porwania Sabinek* Tuwima (19 VI 1997).

23 IX 1996
Premiera sztuki Anny Bojarskiej *Moja tajemnica* według wierszy Danuty Wawiłow w Teatrze Lalek „Arlekin" w Łodzi.

28 IX 1996
Małgorzata Kamińska-Sobczyk reżyseruje *Doradców króla Hydropsa* Lema w Państwowym Teatrze Lalki „Tęcza" w Słupsku.

28 IX 1996
Henryka Komorowska inscenizuje *Zemstę nietoperza* Straussa ze scenografią Anny Bobrowskiej-Ekiert w Teatrze Muzycznym w Lublinie.

29 IX 1996
Maria Balcerek przygotowuje scenografię do *Pana Twardowskiego* Wolańskiego w Teatrze Lalki i Aktora „Baj Pomorski" w Toruniu.

2 X 1996
Premiera baśni scenicznej Kazimiery Jeżewskiej *O Jaśku złotniku i pięknej burmistrzance* ze scenografią Zofii Czechlewskiej-Ossowskiej w Teatrze Lalki i Aktora „Baj" w Warszawie.

5 X 1996
Joanna Orzeszkowska reżyseruje spektakl *Narkomani* (na podstawie *Pamiętnika narkomanki* Barbary Rosiek) z Anną Samusionek w głównej roli w Teatrze im. Mickiewicza w Częstochowie.

5 X 1996
Kika Lelicińska przygotowuje scenografię do *Pinokia* Collodiego w Teatrze im. Fredry w Gnieźnie.

5 X 1996
Elżbieta Iwona Dietrych projektuje scenografię do *Cudownej lampy Aladyna* Wilkowskiego w Teatrze Lalek „Pinokio" w Łodzi.

5 X 1996
Barbara Ptak tworzy scenografię do *Porwania Sabinek* Schönthanów w Teatrze Nowym im. Morcinka w Zabrzu.

6 X 1996
Irena Jun reżyseruje *Ballady i romanse* Mickiewicza ze scenografią Aleksandry Semenowicz w Teatrze Śląskim im. Wyspiańskiego w Katowicach.

11 X 1996
Janina Piechowicz przygotowuje scenografię do *Rozmów z katem* Moczarskiego w Teatrze Powszechnym w Łodzi.

11 X 1996
Anna Maria Rachel tworzy scenografię do spektaklu *To twoje, to moje* Churchilla w Teatrze Komedia – Północne Centrum Sztuki w Warszawie.

12 X 1996
Grażyna Wydrowska reżyseruje *Baśnie braci Grimm* w Teatrze Lalek „Guliwer" w Warszawie.

12 X 1996
Premiera spektaklu *Wisława Szymborska* opartego na utworach poetki w Tarnowskim Teatrze im. Solskiego.

12 X 1996
Hanna Chojnacka reżyseruje *Don Pasquale* Donizettiego ze scenografią Liliany Jankowskiej w Operze we Wrocławiu.

12 X 1996
Ewa Krechowicz przygotowuje scenografię do spektaklu *Wiosna* Schulza w Teatrze Polskim w Bydgoszczy.

12 X 1996
Anna Sekuła tworzy scenografię do *Przyjaźni i pieniędzy* Williamsona w Teatrze im. Słowackiego (scena Teatr Miniatura) w Krakowie.

12 X 1996
Barbara Zawada projektuje scenografię do inscenizacji *Mizantropa* Moliera w Teatrze Powszechnym im. Kochanowskiego w Radomiu.

12 X 1996
Jadwiga Mydlarska-Kowal przygotowuje scenografię do *Jadwigi ze śląska* Ruth Bloss i Krzysztofa Kopki we Wrocławskim Teatrze Lalek.

14 X 1996
Barbara Sass reżyseruje*Wassę Żeleznową* Gorkiego z Anną Dymną i Dorotą Segdą w rolach głównych w Teatrze Telewizji.

16 X 1996
Maria Kostrzewska przygotowuje scenografię do spektaklu *O czym szumią wierzby* Grahame'a w Teatrze Animacji w Poznaniu.

18 X 1996
Dorota Latour reżyseruje *Balladynę* Słowackiego z Haliną Chmielarz w roli tytułowej w Teatrze Polskim w Poznaniu.

18 X 1996
Ewa Grzywaczewska reżyseruje *Historię o królewiczu Rumianku* Kraszewskiego ze scenografią Marii Słojewskiej w Teatrze Lalek „Banialuka" w Bielsku-Białej.

19 X 1996
Inka Dowlasz reżyseruje spektakl *Toksyczni rodzice* na podstawie własnego scenariusza w Teatrze Ludowym w Nowej Hucie.

19 X 1996
Halina Zalewska projektuje scenografię do spektaklu *Szewc Kopytko* według powieści Makuszyńskiego w Teatrze Lalki i Aktora „Kubuś" w Kielcach.

20 X 1996
Maria Schejbal reżyseruje *Spotkałem Małego Księcia* według utworu de Saint-Exupéry'ego w Teatrze Lalki i Aktora „Kacperek" w Rzeszowie.

20 X 1996
Joanna Łupinowicz reżyseruje bajkę *O pięknej Pulcheryi i szpetnej Bestyi* Ośnicy w Teatrze Lalek w Wałbrzychu.

20 X 1996
Barbara Borys-Damięcka reżyseruje *To i owo o zwierzętach* Elżbiety Zaleskiej w Teatrze Telewizji dla dzieci.

20 X 1996
Maria Kostrzewska przygotowuje scenografię do *Alicji w Krainie Czarów* Carrolla w Białostockim Teatrze Lalek.

20 X 1996
Premiera *O krasnoludkach i sierotce Marysi* Marii Konopnickiej ze scenografią Elżbiety Terlikowskiej w Teatrze Animacji w Jeleniej Górze.

20 X 1996
Premiera *O straszliwym smoku i dzielnym szewczyku, prześlicznej królewnie i królu Gwoździku* Marii Kownackiej ze scenografią Elżbiety Oyrzanowskiej w Teatrze Lalki i Aktora „Kacperek" w Rzeszowie.

20 X 1996
Danuta Kierc tworzy scenografię do spektaklu *Wagary* Kierca w Teatrze Lalek w Wałbrzychu.

21 X 1996
Barbara Ptak przygotowuje scenografię do spektaklu *Noc tysiączna druga. Ten czwarty* Norwida w Teatrze Dzieci Zagłębia w Będzinie.

24 X 1996
Janina Niesobska reżyseruje i tworzy choreografię do spektaklu *Czarodziej z krainy Oz* według powieści Bauma w Teatrze Powszechnym w Łodzi.

24 X 1996
Halina Fleger projektuje scenografię do *Ułanów* Rymkiewicza w Teatrze im. Kochanowskiego w Opolu.

25 X 1996
Aldona Skiba-Lickel reżyseruje *Zachodnie wybrzeże* Koltèsa ze scenografią Jolanty Brejdak w Teatrze Współczesnym w Szczecinie, w obsadzie m.in. Anna Januszewska.

26 X 1996
Emilia Betlejewska reżyseruje swoją sztukę *Gęsi Baby Jagi* w Teatrze Lalek „Zaczarowany Świat" w Toruniu, w obsadzie m.in. Emilia Betlejewska i Hanna Hohlweg.

26 X 1996
Beata Nyczaj projektuje scenografię do *Nie-boskiej komedii* Krasińskiego w Teatrze Studyjnym'83 im. Tuwima w Łodzi.

27 X 1996
Beata Chwedorzewska reżyseruje *Olbrzyma samoluba* Wilde'a w Teatr Telewizji dla dzieci.

3 XI 1996
Szczęśliwego księcia Wilde'a w Teatrze Telewizji dla dzieci reżyseruje Agnieszka Lipiec-Wróblewska.

7 XI 1996
Ewa Pytka reżyseruje *Zimę pod stołem* Topora w Teatrze Telewizji.

8 XI 1996
Tatiana Malinowska-Tyszkiewicz reżyseruje *Wielbiciela* Randalla w Teatrze Polskim w Szczecinie.

8 XI 1996
Barbara Hanicka przygotowuje scenografię do dramatu Ioneski *Król umiera, czyli ceremonie* w Teatrze Polskim we Wrocławiu.

9 XI 1996
Agnieszka Glińska reżyseruje *Kram Karoliny* Ghelderodego ze scenografią Magdaleny Maciejewskiej w Starym Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie.

9 XI 1996
Alicja Chodyniecka-Kuberska projektuje scenografię do spektaklu *Wszyscy kochamy Barbie* Niemczuka w Olsztyńskim Teatrze Lalek.

10 XI 1996
Irena Lisiewicz tworzy scenografię do spektaklu *Czerwone pantofelki* według baśni Andersena w Bałtyckim Teatrze Dramatycznym im. Słowackiego w Koszalinie.

12 XI 1996
Ewa Strebejko tworzy scenografię do spektaklu *Dzieci mniejszego Boga* Medoffa w Teatrze Ateneum im. Jaracza w Warszawie.

13 XI 1996
Premiera spektaklu poetyckiego *Znaki szczególne* na podstawie wierszy Wisławy Szymborskiej w Teatrze Śląskim im. Wyspiańskiego w Katowicach.

14 XI 1996
Irena Dragan reżyseruje *Czarodzieja z ziemi Oz* według powieści Bauma ze scenografią Joanny Braun w Teatrze Lalki i Aktora „Kubuś" w Kielcach.

15 XI 1996
Jitka Stokalska reżyseruje *Quo vadis* Bernadetty Matuszczak według Sienkiewicza w Warszawskiej Operze Kameralnej. Na tej scenie Stokalska reżyseruje ponadto *Pimpinonego* Telemanna ze scenografią Łucji Kossakowskiej (19 X 1996), *La Cenerentola* Rossiniego (22 III 1997) oraz *Nędzę uszczęśliwioną* Kamieńskiego (1 V 1997).

16 XI 1996
Anna Bobrowska-Ekiert przygotowuje scenografię do operetki *Student żebrak* Millöckera w Teatrze Wielkim w Łodzi. Na tej scenie projektuje jeszcze scenografię do *Requiem* Verdiego (17 V 1997).

16 XI 1996
Olga Iwanowa reżyseruje *Cyrulika sewilskiego* Rossiniego w Operze i Operetce w Szczecinie.

16 XI 1996
Premiera spektaklu *Apetyt na czereśnie* Agnieszki Osieckiej ze scenografią Małgorzaty Treutler w Teatrze Polskim w Szczecinie.

16 XI 1996
Anna Augustynowicz reżyseruje *Królową Śniegu* Andersena w Teatrze Lalek „Pleciuga" w Szczecinie.

16 XI 1996
Jadwiga Jarosiewicz przygotowuje scenografię do *Ptasznika z Tyrolu* Zellera w Teatrze Muzycznym Roma w Warszawie.

17 XI 1996
Agnieszka Glińska reżyseruje spektakl dla dzieci *Pokój pełen liści* Joan Aiken w Teatrze Telewizji, w obsadzie m.in. Ewa Dałkowska.

17 XI 1996
Małgorzata Bulanda tworzy scenografię do *Panny Tutli-Putli* Witkiewicza w Teatrze Dramatycznym w Legnicy. Na tej scenie przygotowuje jeszcze scenografię do spektaklu *Don Kichot uleczony* według powieści Cervantesa (9 II 1997) oraz do *Śpiewu masek* według scenariusza Skolmowskiego (15 V 1997).

20 XI 1996
Zofia Czechlewska-Ossowska przygotowuje scenografię do sztuki Wilkowskiego *Miś Tymoteusz i Psiuńcio*, zrealizowanej na scenie Teatru Lalki i Aktora „Baj" w Warszawie.

23 XI 1996
Gabriela Mierzejewska przygotowuje scenografię do spektaklu *Zęby* Koterskiego w Teatrze Dramatycznym w Warszawie.

24 XI 1996
Krystyna Jakóbczyk reżyseruje *Opowieść wigilijną* Dickensa w Teatrze Lalki i Aktora im. Andersena w Lublinie.

24 XI 1996
Alicja Kuryło przygotowuje scenografię do *Czarodziejskiego krzesiwa* Andersena w Teatrze Dramatycznym im. Węgierki w Białymstoku.

30 XI 1996
Premiera dramatu Joanny Kulmowej *Niewielki niemały król* w Teatrze Polskim w Bielsku-Białej.

1 XII 1996
Premiera sztuki Hanny Januszewskiej *Bajki pana Perrault* w Olsztyńskim Teatrze Lalek.

6 XII 1996
Liliana Jankowska przygotowuje scenografię do *Królowej Śniegu* Andersena w Teatrze im. Norwida w Jeleniej Górze.

7 XII 1996
Małgorzata Szydłowska tworzy scenografię do *Rodziny* Słonimskiego w Teatrze im. Słowackiego w Krakowie.

7 XII 1996
Premiera *Moralności pani Dulskiej* Gabrieli Zapolskiej z choreografią Ewy Czekalskiej w Teatrze Dramatycznym im. Szaniawskiego w Wałbrzychu.

8 XII 1996
Premiera sztuki bułgarskiej autorki Rady Moskowej *Kulawy kogucik* w reżyserii Joanny Łupinowicz i ze scenografią Teresy Nowickiej w Teatrze Dzieci Zagłębia w Będzinie.

8 XII 1996
Liliana Jankowska projektuje scenografię do *Alicji w Krainie Czarów* Carrolla w Teatrze im. Osterwy w Gorzowie Wielkopolskim.

14 XII 1996
Premiera *Wróbelka Elemelka* Hanny Łochockiej ze scenografią Małgorzaty Mikielewicz w Teatrze Lalki i Aktora „Baj Pomorski" w Toruniu.

15 XII 1996
Beata Wojciechowska reżyseruje spektakl *A słów miałbym tyle...* Milczanowskiego w Teatrze Zależnym w Krakowie.

15 XII 1996
Magda Teresa Wójcik reżyseruje *Kubusia Puchatka* Milne'a ze scenografią Liliany Jankowskiej w Teatrze Adekwatnym w Warszawie. Na tej scenie Magda Teresa Wójcik wyreżyseruje jeszcze *Pana Tadeusza* Mickiewicza (14 III 1997).

15 XII 1996
Barbara Stopka projektuje scenografię do *Boga* Allena w Teatrze Śląskim im. Wyspiańskiego w Katowicach.

15 XII 1996
Małgorzata Szczęśniak tworzy scenografię do *Peer Gynta* Ibsena w Starym Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie.

15 XII 1996
Ewa Beata Wodecka przygotowuje scenografię do *Edzia* Schulza w Teatrze Dramatycznym w Legnicy. Na tej scenie projektuje ponadto scenografię do spektaklu *Utarczki. Ogród cudów* według sztuki Catherine Hayes (25 IV 1997).

15 XII 1996
Elżbieta Krywsza projektuje scenografię do *Serduszka z lodu* Lidy według *Królowej Śniegu* Andersena w Teatrze Muzycznym w Lublinie.

16 XII 1996
Barbara Hanicka przygotowuje (razem z Jerzym Grzegorzewskim) scenografię do inscenizacji poematu Różewicza *Francis Bacon czyli Diego Velazquez na fotelu dentystycznym* w Teatrze Studio w Warszawie.

17 XII 1996
Katarzyna Jarnuszkiewicz tworzy scenografię do spektaklu *Godzina, w której nie wiedzieliśmy nic o sobie nawzajem* Handkego w Teatrze Studio w Warszawie. Na tej scenie Katarzyna Jarnuszkiewicz przygotowuje jeszcze scenografię do *Końca pół świni* Kajzara (11 II 1997).

19 XII 1996
Agnieszka Zawadowska przygotowuje scenografię do *Romansu* Kamińskiego w Teatrze Powszechnym im. Hübnera w Warszawie.

20 XII 1996
Krystyna Meissner reżyseruje *Wesele* Wyspiańskiego w Teatrze im. Horzycy w Toruniu ze scenografią Aleksandry Semenowicz.

22 XII 1996
Anna Augustynowicz reżyseruje *Zdziczenie obyczajów pośmiertnych* Leśmiana w Teatrze Krypta w Szczecinie.

23 XII 1996
Magdalena Łazarkiewicz reżyseruje *Strzeż się pamięci* (na podstawie utworów Millera: *Clara, Nic nie pamiętam, Strzeż się pamięci*) w Teatrze Telewizji, w obsadzie m.in. Barbara Wrzesińska.

29 XII 1996
Lena Szurmiej reżyseruje spektakl *Figlarna telewizja i wróżka z ekranu* w Teatrze Telewizji.

31 XII 1996
Olga Leszko tworzy scenografię do *Zemsty nietoperza* Straussa w Operze Bałtyckiej w Gdańsku.

31 XII 1996
Kika Lelicińska projektuje scenografię do sztuki *Z rączki do rączki* Cooneya w Bałtyckim Teatrze Dramatycznym im. Słowackiego w Koszalinie.

2 I 1997
Ewa Jendrzejewska-Musiał reżyseruje *Cuda nocy betlejemskiej,* spektakl na podstawie własnego scenariusza, w Teatrze Muzycznym w Gdyni.

9 I 1997
Katarzyna Proniewska-Mazurek przygotowuje scenografię do *Roli żony* Haymana w Teatrze Polskim w Warszawie.

10 I 1997
Barbara Wołosiuk projektuje scenografię do *Wieczoru Trzech Króli* Szekspira w Teatrze im. Osterwy w Lublinie.

11 I 1997
Anna Augustynowicz reżyseruje *Moralność pani Dulskiej* Gabrieli Zapolskiej w Teatrze Współczesnym we Wrocławiu, w roli Dulskiej Gena Wydrych.

12 I 1997
Barbara Borys-Damięcka reżyseruje *Ciężkie czasy* Bałuckiego w Teatrze Telewizji, w obsadzie m.in. Małgorzata Kożuchowska.

12 I 1997
Teresa Ponińska projetuje scenografię do spektaklu *Niedźwiedź króla Gniewobora* Sikiryckiego i Sykały w Teatrze Dramatycznym w Elblągu.

12 I 1997
Elżbieta Terlikowska przygotowuje scenografię do spektaklu *Zwierzęta doktora Dolittle* według powieści Loftinga we Wrocławskim Teatrze Lalek.

17 I 1997
Anna Bobrowska-Ekiert przygotowuje scenografię *Zemsty nietoperza* Straussa w Teatrze Muzycznym w Poznaniu.

18 I 1997
Halina Borowiak reżyseruje *O Janku Wędrowniczku* Marii Konopnickiej ze scenografią Elżbiety Iwony Dietrych w Teatrze Lalki i Aktora „Pinokio" w Łodzi.

18 I 1997
Bogusława Czosnowska reżyseruje *Studenta żebraka* Millockera w Teatrze Muzycznym – Operetce Wrocławskiej.

18 I 1997
Małgorzata Szczęśniak przygotowuje scenografię do *Elektry* Sofoklesa w Teatrze Dramatycznym w Warszawie.

18 I 1997
Barbara Hanicka tworzy scenografię do *Bzika tropikalnego* Witkiewicza w Teatrze Rozmaitości w Warszawie.

20 I 1997
Olga Lipińska reżyseruje *Baryłeczkę* Maupassanta w Teatrze Telewizji, w obsadzie m.in. Edyta Jungowska.

24 I 1997
Aleksandra Semenowicz przygotowuje scenografię do inscenizacji *Kowala Malambo* Słobodzianka w Teatrze Polskim w Poznaniu.

24 I 1997
Katarzyna Gabrat tworzy scenografię do *Świętoszka* Moliera w Teatrze im. Witkiewicza w Zakopanem.

25 I 1997
Teresa Kujawa reżyseruje i przygotowuje choreografię do spektaklu *Potulicka – koncert galowy* w Operze i Operetce w Szczecinie.

25 I 1997
Ewa Beata Wodecka projektuje scenografię do *Kartoteki* Różewicza w Teatrze Współczesnym w Szczecinie.

26 I 1997
Katarzyna Deszcz reżyseruje spektakl dla dzieci *Miłość, która zapala gwiazdy* Żyszkiewicza w Teatrze Telewizji.

26 I 1997
Krystyna Janda reżyseruje *Pannę Tutli-Putli* Witkiewicza z kostiumami Zofii de Ines w Teatrze Powszechnym im. Hübnera w Warszawie.

29 I 1997
Małgorzata Treutler przygotowuje scenografię do *Tanga* Mrożka w Teatrze Ochoty w Warszawie.

30 I 1997
Teresa Kotlarczyk reżyseruje *Rozmowę Pana Kartezjusza z Panem Pascalem Młodszym* Brisville'a w Teatrze Telewizji.

1 II 1997
Bożena Suchocka-Kozakiewicz reżyseruje *Antygonę* Sofoklesa, spektakl dyplomowy studentów wydziału aktorskiego Akademii Teatralnej w Warszawie.

1 II 1997
Ewa Marcinkówna reżyseruje spektakl *O czarownicy z naszej ulicy* Gripariego ze scenografią Jolanty Strzeleckiej w Teatrze Lalek „Rabcio" w Rabce.

1 II 1997
Małgorzata Szydłowska przygotowuje scenografię do *Wieczoru Trzech Króli* Szekspira w Teatrze im. Jaracza w Olsztynie.

1 II 1997
Grażyna Żubrowska tworzy scenografię do inscenizacji *Snu nocy letniej* Szekspira w Teatrze im. Wandy Siemaszkowej w Rzeszowie.

2 II 1997
Premiera spektaklu *Arka* według utworów Wisławy Szymborskiej w Teatrze Dramatycznym im. Szaniawskiego w Płocku.

6 II 1997
Alicja Kuryło tworzy scenografię do *Sowizdrzała z Sosnowic* według *Skalmierzanek* Kamińskiego w Teatrze Zagłębia w Sosnowcu.

7 II 1997
Premiera *Nocnych tańców wieczystego* Joanny Olczak-Ronikier ze scenografią Elżbiety Krywszy w Teatrze Ludowym w Nowej Hucie.

8 II 1997
Łucja Sobczak projektuje (razem z Brunonem Sobczakiem) scenografię do *Królewny Śnieżki i siedmiu krasnoludków* Pawłowskiego w Operze Bałtyckiej w Gdańsku.

8 II 1997
Małgorzata Szydłowska tworzy scenografię do *Pokojówek* Geneta w Teatrze Wybrzeże w Gdańsku.

8 II 1997
Małgorzata Gołaś przygotowuje scenografię do *Drogi w ciemność* Gawłowskiego w Lubuskim Teatrze im. Kruczkowskiego w Zielonej Górze.

10 II 1997
Elżbieta Terlikowska projektuje scenografię do *Gwałtu, co się dzieje!* Fredry w Teatrze im. Norwida w Jeleniej Górze.

15 II 1997
Katarzyna Deszcz reżyseruje *Aktora* Szulca w Teatrze Polskim w Bydgoszczy.

15 II 1997
Ewa Krechowicz przygotowuje scenografię do spektaklu *Teatrzyk Zielona Gęś przedstawia* Gałczyńskiego w Teatrze im. Osterwy w Gorzowie Wielkopolskim. Na tej scenie projektuje jeszcze w tym sezonie scenografię do przedstawienia *Uciekła mi przepióreczka* Żeromskiego (10 V 1997).

15 II 1997
Premiera spektaklu *Lekcja w stylu buffo* z wierszami Wisławy Szymborskiej według scenariusza Marii Wójcikowskiej ze scenografią Hanny Wójcikowskiej w Teatrze im. Żeromskiego w Kielcach.

16 II 1997
Irena Dragan reżyseruje sztukę *Królewna Kukułeczka* Romanovsky'ego w Teatrze Lalki i Aktora „Kacperek" w Rzeszowie.

16 II 1997
Barbara Ptak tworzy scenografię do spektaklu *Trzy białe strzały* Makariusa w Teatrze Dzieci Zagłębia w Będzinie, w tym samym sezonie projektuje jeszcze scenografię do *Goldoniady* Goldoniego (10 III 1997).

16 II 1997
Anna Seitz-Wichłacz przygotowuje scenografię do *Królewskiego błazna* Wasylkowskiego w Teatrze Dramatycznym im. Węgierki w Białymstoku.

16 II 1997
Anna Popek projektuje scenografię do *Małego pingwina Pik-Poka* Bahdaja w Teatrze Lalki i Maski „Groteska" w Krakowie.

17 II 1997
W Teatrze Telewizji Krystyna Janda reżyseruje *Tristana i Izoldę* Brylla, w spektaklu występuje m.in. Dominika Ostałowska.

21 II 1997
Premiera sztuki Niny Sadur *Jedź* w Białostockim Teatrze Lalek.

22 II 1997
Jitka Stokalska reżyseruje operę *Don Giovanni albo Ukarany rozpustnik* Mozarta w Operze Novej w Bydgoszczy.

22 II 1997
Urszula Kubicz-Fik przygotowuje scenografię do *Śnieżynka* Liskowackiego w Teatrze Lalek „Pleciuga" w Szczecinie.

22 II 1997
Małgorzata Szydłowska przygotowuje scenografię do *Gęsi za wodą* Abramowa-Newerly'ego w Teatrze na Woli im. Łomnickiego w Warszawie.

23 II 1997
Beata Pejcz reżyseruje, a Justyna Łagowska projektuje scenografię do spektaklu *Baśń o pięknej Parysadzie* Leśmiana w Teatrze Animacji w Jeleniej Górze.

23 II 1997
Urszula Kenar tworzy scenografię do *Zmierzchu* Babla w Teatrze Wybrzeże w Gdańsku.

23 II 1997
Jadwiga Mydlarska-Kowal przygotowuje scenografię do inscenzacji *Dziadka do orzechów* Hoffmanna w Teatrze Animacji w Poznaniu

23 II 1997
Elżbieta Terlikowska przygotowuje projekt scenograficzny do *101 Dalmatyńczyków* Dodie Smith w Teatrze Lalki i Aktora „Baj Pomorski" w Toruniu.

28 II 1997
Premiera sztuki Marii Andruszkiewicz *Czy to luty czy to maj o przyrodę zawsze dbaj, czyli kabaret dla dzieci z ekologią na wesoło* w Teatrze STU w Krakowie.

1 III 1997
Agnieszka Glińska reżyseruje *Korowód* Schnitzlera w Teatrze Ateneum im. Jaracza w w Warszawie, w obsadzie m.in. Agnieszka Warchulska, Magdalena Wójcik.

2 III 1997
Joanna Braun przygotowuje scenografię do sztuki Szumca *Strachy i straszydła sir Williama* w Opolskim Teatrze Lalki i Aktora im. Smolki.

3 III 1997
Ewa Wycichowska tworzy inscenizację i choreografię do spektaklu *Daina* w Polskim Teatrze Tańca – Balecie Poznańskim.

3 III 1997
Leokadia Serafinowicz projektuje scenografię do *Dziewczyny z morza* Browna w Teatrze Lalki „Tęcza" w Słupsku.

8 III 1997
Krystyna Jakóbczyk reżyseruje sceniczną adaptację powieści *Malutka czarownica* Preusslera w Olsztyńskim Teatrze Lalek.

8 III 1997
Barbara Sass reżyseruje *Trzy siostry* Czechowa w Teatrze im. Jaracza w Łodzi, w obsadzie m.in. Agnieszka Kowalska, Agata Piotrowska-Mastalerz i Gabriela Muskała.

„[...] przednie aktorstwo sprawia, że w Teatrze Jaracza widz odnosi niezwykle silne wrażenie, jakby podglądał Czechowowski świat przez lupę, i że szybko odkrywa wyjątkowość, urodę, świeżość łódzkiego przedstawienia. Od pierwszych scen wiadomo, że dla Barbary Sass najważniejsze są wyraziste emocje, dopracowane charaktery, prawdopodobieństwo psychologiczne postaci, wnikliwa analiza ich wzajemnych relacji, ostrość napięć przebiegających między nimi – słowem: aktorzy. U niej dom Prozorowów to ludzie, nie wnętrza. [...]
Barbara Sass cieszy się zasłużoną opinią mistrzyni w portretowaniu kobiet. [...] Sass trafnie obsadziła role. Przede wszystkim trzy siostry. Są młode (tak obsadzali nieliczni, za to z sukcesem – Nekrošius!) – to pierwszy ich atut, zalążek wiarygodności. Irina (Gabriela Muskała) czerpie z przywilejów swojego wieku pełnymi garściami: jest dziewczęca, pełna wdzięku, z ufnością patrzy w przyszłość [...]. Masza (Agata Piotrowska-Mastalerz) nie stroi smutnych min, pogwizduje, parska śmiechem w mało oczekiwanych momentach – jakby chciała delikatnie pokazać, że pod maską wiecznego zamyślenia i głębokiej melancholii

kobiety po przejściach ukrywa ciągle niedojrzałą trzpiotkę [...]. Tym większe wrażenie robią prawdziwe łzy, które Piotrowska-Mastalerz ma w oczach, gdy żegna Wierszynina (Bronisław Wrocławski). Nawet Olga (Agnieszka Kowalska) – najmniej «żywiołowa» z sióstr, mówi o utopijnym wyjeździe do Moskwy z naiwną, niemal dziecięcą radością. Bo też jest młoda, nie podda się przeciwnościom losu z rezygnacją osoby zgorzkniałej. Resztkami nadziei, ale do końca wierzy, że jeszcze nie wszystko za nią, choć już trudno jej znaleźć w sobie dość sił, by sprzeciwić się rządom Nataszy (Dorota Kiełkowicz)".
Natalia Adaszyńska, *Bliskość*, „Teatr" nr 5/1997.

9 III 1997
Urszula Kenar projektuje scenografię do *Lalka* Herberta w Teatrze Polskim w Bydgoszczy.

9 III 1997
Anna Sekuła tworzy scenografię do *Dożywocia* Fredry w Teatrze „Bagatela" im. Boya-Żeleńskiego w Krakowie.

14 III 1997
Magda Teresa Wójcik reżyseruje *Pana Tadeusza* Mickiewicza w Teatrze Adekwatnym w Warszawie.

14 III 1997
Barbara Borys-Damięcka reżyseruje *Rozkoszną dziewczynę* Benatzky'ego ze scenografią Tatiany Kwiatkowskiej w Teatrze Syrena w Warszawie.

14 III 1997
Ewa Beata Wodecka tworzy scenografię do spektaklu *Kukuryku na patyku* Maara w Teatrze Dramatycznym im. Szaniawskiego w Wałbrzychu.

15 III 1997
Irena Lisiewicz projektuje scenografię do *Łysej śpiewaczki* Ioneski w Teatrze im. Bogusławskiego w Kaliszu.

15 III 1997
Magda Kujszczyk przygotowuje scenografię do spektaklu *Criminale Tango w*edług scenariusza Młynarskiego w Teatrze Rampa w Warszawie.

16 III 1997
Anna Minkiewicz reżyseruje *Komedię sytuacyjną* Cooke'a w Teatrze Telewizji, w obsadzie m.in. Małgorzata Pieńkowska.

16 III 1997
Premiera *O krasnoludkach i sierotce Marysi* Marii Konopnickiej ze scenografią Anny Kiraly w Teatrze Lalki i Aktora „Kubuś" w Kielcach.

17 III 1997
Aleksandra Gałaj reżyseruje *Tajemnicze jaja* Strzyckiego w Teatrze Lalek „Arlekin" w Łodzi.

21 III 1997
Anna Augustynowicz reżyseruje dramat Schwaba *Zagłada ludu albo moja wątroba jest bez sensu* w Teatrze Współczesnym w Szczecinie.

„Język dramaturgii Schwaba stanowi największą trudność dla reżysera i aktorów decydujących się wystawić któryś z jego dramatów. Anna Augustynowicz i zespół Teatru Współczesnego w Szczecinie zdołali pokonać tę przeszkodę. Aktorzy ze zrozumieniem wypowiadali meandryczne zdania. I właśnie dlatego udało im się opowiedzieć spójną historię. Mogącą wydarzyć się właściwie wszędzie. Kontekst austriacki, istotny dla Schwaba tworzącego satyrę na swoich współziomków, był tu bez znaczenia. Reżyserka próbowała przemycić nieco znanych z rodzimego gruntu realiów. Ale w rzeczywistości interesowały ją przemyślenia natury ogólnej zawarte w tej, zdawałoby się, pozornie nihilistycznej sztuce. Augustynowicz – jak sądzę – zgodnie z intencją autora wzięła ten tekst na warsztat żeby spierać się o wartości w świecie, w którym niebo jest puste, a my egzystujemy poza dobrem i złem".
Malwina Głowacka, *Językowy upiór*, „Teatr" nr 6/1997.

21 III 1997
Marta Hubka tworzy scenografię i projektuje kostiumy do *Naszego miasta* Wildera w Teatrze Powszechnym w Łodzi.

22 III 1997
Bożena Janik reżyseruje spektakl *Romeo i Julia. Sceny z Szekspira* według dramatu Szekspira ze scenografią Alicji Chodynieckiej-Kuberskiej w Olsztyńskim Teatrze Lalek.

„Na proscenium cztery figurki. Toporne, przysadziste, nie bez wdzięku i – niemożliwe do animacji. To Julia, Romeo, Marta i ojciec Laurenty. W przedstawieniu Bożeny Janik występują tylko te cztery postacie.
W głębi malutkiej sceny konstrukcja z metalowych rur, rusztowanie na kółkach z ruchomymi elementami. Wspomagane wyobraźnią, stają się balkonem, domem, grobem, kościołem, ogrodem, ulicą. Weroną i światem. [...]
Widownia od sceny ani przez moment nie jest oddzielona kurtyną. «Świat jest teatrem, ludzie aktorami [...]. Każdy tam aktor niejedną gra rolę» – powiada za Szekspirem reżyserka. W trakcie przedstawienia dodaje: niejednokrotnie przypadkową. Albo narzuconą. Los Julii i Romea może być udziałem każdego. Bez znaczenia, że okoliczności, sytuacje, czasy będą inne. W niby – racjonalnym porządku świata, którego głównym wyznacznikiem jest chaos, wszystko jest możliwe.
Niełatwo jest opowiedzieć środkami teatralnymi chaos, nie robiąc jednocześnie na scenie bałaganu. Janik sięgnęła po Meyerholdowską biomechanikę. [...] Słowa wielkie i niewielkie, zwykłe czynności życiowe zdominował ruch – chaos. Chaos tworzony przez bohaterów, ruch – główny środek wyrazu – grany przez aktorów. W nadruchliwości sprzężonej z rzeczywistością i rzeczywistość kreującą, aktorzy byli bardzo zdyscyplinowani. I bardzo sprawni fizycznie, i rozumiejący, w czym rzecz. Cztery role, jeśli nawet nie znakomite, to więcej niż dobre.
Finałowi, niezawinionej – zawinionej śmierci młodych, towarzyszy podniosła muzyka Włodzimierza Jarmołowicza. Poszczególne frazy – w których dalekim echem pobrzmiewa Albinioni – rozbite są dźwiękami dzwonów. Muzyka rozpada się na kawałki – i jest całością. Jak wszystko dookoła, na scenie i poza nią".
Michał Kasperowicz, *Jabłkiem się toczy*, „Teatr" nr 7–8/1997.

23 III 1997
Barbara Zachmoc przygotowuje (razem z Lucjanem Zachmocem) scenografię do *Balladyny* Słowackiego w Teatrze im. Fredry w Gnieźnie.

26 III 1997
Marta Tomczak tworzy scenografię do spektaklu *Różowy wujek* Wołka w Teatrze Lalek „Arlekin” w Łodzi.

27 III 1997
Barbara Zawada-Maciejowska tworzy scenografię do *Zielonych rękawic* Karpowicza w Teatrze Studyjnym'83 im. Tuwima w Łodzi.

4 IV 1997
Barbara Sass reżyseruje *Za rok, o tej samej porze* Slade'a w Teatrze na Woli w Warszawie.

5 IV 1997
Premiera *Dulskiej*, musicalu powstałego w oparciu o sztukę Gabrieli Zapolskiej, w Teatrze Nowym im. Morcinka w Zabrzu.

5 IV 1997
Agnieszka Glińska reżyseruje monodram Joanny Szczepkowskiej *Goła baba* ze scenografią Magdy Maciejewskiej w Teatr Powszechnym im. Hübnera w Warszawie.

5 IV 1997
Premiera *O Janku Wędrowniczku* Marii Konopnickiej w reżyserii Haliny Borowiak i ze scenografią Zofii Czechlewskiej-Ossowskiej w Teatrze Lalki i Aktora „Baj” w Warszawie.

5 IV 1997
Premiera *Rolanda Szalonego* Joanny Gorczyckiej ze scenografią Elżbiety Oyrzanowskiej w Teatrze Lalki i Aktora „Kacperek” w Rzeszowie.

5 IV 1997
Małgorzata Szczęśniak tworzy scenografię do *Zimowej opowieści* Szekspira w Teatrze Nowym w Poznaniu.

5 IV 1997
Anna Smolicka przygotowuje (razem z Tadeuszem Smolickim) scenografię do spektaklu *Kwiaty dla Ofelii* Korzeniewskiego w Teatrze im. Wandy Siemaszkowej w Rzeszowie.

6 IV 1997
Agnieszka Szefler przygotowuje scenografię do inscenizacji dramatu Dorsta *Fernando Krapp napisał do mnie ten list* w Teatrze Polskim w Poznaniu.

7 IV 1997
Dorota Kołodyńska tworzy scenografię i kostiumy do *Kochanego kłamcy* Kilty’ego w Teatrze STU w Krakowie.

8 IV 1997
Jadwiga Marso reżyseruje *Hipnozę* Cwojdzińskiego w Teatrze na Woli im. Łomnickiego w Warszawie.

10 IV 1997
Zofia de Ines przygotowuje scenografię do *Coctail Party* Eliota w Teatrze Polskim w Warszawie.

11 IV 1997
Premiera sztuki Gabrieli Zapolskiej *Ich czworo* ze scenografią Anny Sekuły w Teatrze im. Kochanowskiego w Opolu.

16 IV 1997
Monika Jaworska przygotowuje scenografię do *Ożenku* Gogola w Teatrze im. Horzycy w Toruniu.

19 IV 1997
Gołda Tencer reżyseruje *Balladę o brunatnym teatrze* Hirsa w Teatrze Żydowskim im. Esther Rachel Kamińskiej w Warszawie.

19 IV 1997
Zofia Mazurczak przygotowuje scenografię do sztuki *W małym dworku* Witkiewicza w Teatrze im. Żeromskiego w Kielcach.

19 IV 1997
Aleksandra Semenowicz projektuje scenografię do inscenizacji *Wiśniwego sadu* Czechowa w Teatrze im. Osterwy w Lublinie.

19 IV 1997
Jolanta Brejdak tworzy scenografię do spektaklu *Andersen, Andersen...* według utworów Andersena w Teatrze Lalek „Pleciuga" w Szczecinie.

20 IV 1997
Elżbieta Terlikowska przygotowuje scenografię do *Czarnej komedii* Shaffera w Teatrze im. Horzycy w Toruniu.

26 IV 1997
Małgorzata Treutler przygotowuje scenografię do *Króla włóczęgów* Frimla w Teatrze Muzycznym w Gliwicach.

26 IV 1997
Anna Sekuła przygotowuje scenografię do *Polityki* Perzyńskiego w Teatrze Polskim w Warszawie.

27 IV 1997
Urszula Urbaniak reżyseruje *Gry przedmałżeńskie* Fitzgeralda w Teatrze Telewizji.

28 IV 1997
Agnieszka Lipiec-Wróblewska reżyseruje *Mistrza* Rutkowskiego w Teatrze Telewizji, w obsadzie m.in. Danuta Stenka.

4 V 1997
Barbara Kędzierska projektuje scenografię i kostiumy do opery *Tosca* Pucciniego w Operze i Operetce w Krakowie.

7 V 1997
Irena Dragan reżyseruje *Szarego smoka* Rochowiaka w Teatrze Lalki i Aktora „Kubuś" w Kielcach.

8 V 1997
Grażyna Żubrowska projektuje scenografię do *Boga* Allena w Bałtyckim Teatrze Dramatycznym im. Słowackiego w Koszalinie.

9 V 1997
Urszula Kubicz-Fik przygotowuje scenografię do *Cudownej lampy Alladyna* Leśmiana w Śląskim Teatrze Lalki i Aktora „Ateneum" w Katowicach.

9 V 1997
Tatiana Kwiatkowska tworzy scenografię do *Więźnia drugiej alei* Simona w Teatrze Syrena w Warszawie.

10 V 1997
Hanna Chojnacka reżyseruje *Carmen* Bizeta ze scenografią Barbary Kędzierskiej w Operze w Wrocławiu.

10 V 1997
Halina Zalewska tworzy scenografię do *Oślej serenady* Wojnarowskiego w Teatrze „Lalka" w Warszawie.

11 V 1997
Premiera *O krasnoludkach i sierotce Marysi* według powieści Marii Konopnickiej w Operze i Operetce w Szczecinie.

12 V 1997
Urszula Urbaniak reżyseruje *Tryptyk* Orłosia w Teatrze Telewizji.

15 V 1997
Łucja Sobczak przygotowuje (razem z Brunonem Sobczakiem) scenografię do spektaklu *Ewa Hitler pali kamele* Koprowicza w Teatrze Wybrzeże w Gdańsku.

17 V 1997
Premiera utworu Lucyny Sypniewskiej *Pokucice* w Teatrze Lalek „Banialuka" w Bielsko-Białej.

17 V 1997
Teresa Ponińska projektuje scenografię do *My Fair Lady* Loewe'a w Teatrze Muzycznym w Lublinie.

22 V 1997
Maria Zmarz-Koczanowicz reżyseruje *Nasze miasto* Wildera w Teatrze Telewizji, w spektaklu występują m.in. Anna Dymna i Kinga Preis.

24 V 1997
Premiera spektaklu *Prawiek i inne czasu* według prozy Olgi Tokarczuk w Towarzystwie Wierszalin w Supraślu.

25 V 1997
Krystyna Kuziemska przygotowuje scenografię do inscenizacji *Tanga* Mrożka w Teatrze Polskim w Szczecinie.

26 V 1997
Agnieszka Glińska reżyseruje *Dziką kaczkę* Ibsena w Teatrze Telewizji, w obsadzie Joanna Szczepkowska jako Gina.

29 V 1997
Barbara Borys-Damięcka reżyseruje *Bajki o zwierzętach* Hertza w Teatrze Telewizji dla dzieci.

30 V 1997
Anna Maria Rachel przygotowuje scenografię do spektaklu *O co biega?* Kinga w Teatrze Muzycznym w Gdyni.

31 V 1997
Ewa Bułhak reżyseruje *Iwonę, księżniczkę Burgunda* Gombrowicza ze scenografią Małgorzaty Szczęśniak w Teatrze Studio w Warszawie, w roli Iwony Maria Peszek.

31 V 1997
Grażyna Skała przygotowuje scenografię do spektaklu *Kubuś Puchatek – wyprawa na biegun* według Milne'a w Teatrze Lalek „Pleciuga" w Szczecinie.

31 V 1997
Ewa Marcinkówna reżyseruje *Kopciuszka* Szwarca w Teatr im. Żeromskiego w Kielcach.

31 V 1997
Katarzyna Proniewska-Mazurek przygotowuje scenografię do inscenizacji sztuki Czechowa *Wariaci na lodzie czyli sala nr 6* w Teatrze im. Kochanowskiego w Opolu.

1 VI 1997
Maria Sowińska reżyseruje spektakl *Powórka z Czerwonego Kapturka* według utworów Brzechwy w Teatrze Lalek „Arlekin" w Łodzi.

7 VI 1997
Marta Roszkopfová przygotowuje scenografię do *Hamleta* Szekspira w Teatrze Polskim w Bielsku-Białej.

8 VI 1997
Irena Jun reżyseruje *Ballady i romanse* Mickiewicza w Opolskim Teatrze Lalki i Aktora im. Smolki.

8 VI 1997
Teresa Kotlarczyk reżyseruje *Kasztanka* Krystyny Jakóbczyk w Teatrze Telewizji dla dzieci.

8 VI 1997
Teresa Lisowska-Gałła projektuje scenografię do spektaklu *O krasnoludkach i sierotce Marysi* Marii Konopnickiej w Teatrze im. Osterwy w Gorzowie Wielkopolskim.

9 VI 1997
Premiera *Samobajki* Małgorzaty Kamińskiej-Sobczyk w reżyserii autorki w Państwowym Teatrze Lalki „Tęcza" w Słupsku.

9 VI 1997
Elżbieta Krywsza tworzy scenografię do spektaklu *Perły kabaretu Mariana Hemara* w Teatrze Ludowym w Nowej Hucie.

11 VI 1997
Ewa Wycichowska tworzy choreografię do spektaklu *Transs... Nieprawdziwe zdarzenie progresywne* w Polskim Teatrze Tańca – Balecie Poznańskim.

11 VI 1997
Małgorzata Szczęśniak projektuje scenografię do *Tancerza mecenasa Kraykowskiego* Gombrowicza w Teatrze Powszechnym im. Kochanowskiego w Radomiu.

14 VI 1997
Ewa Markowska reżyseruje *Ożeniłem się z tobą z radości* Natalii Ginzburg w Teatrze Śląskim im. Wyspiańskiego w Katowicach.

14 VI 1997
Anna Maria Rachel przygotowuje scenografię do spektaklu *Shapiro* Sidona w Teatrze Wybrzeże w Gdańsku.

14 VI 1997
Maria Balcerek tworzy scenografię do *Pięknej i bestii* Wolańskiego w Teatrze Lalek „Arlekin" w Łodzi.

15 VI 1997
Joanna Braun tworzy scenografię do spektaklu *Złoty haczyk* według sztuki Aceta w Teatrze Lalki i Maski „Groteska" w Krakowie.

16 VI 1997
Barbara Sass reżyseruje *Katarzynę* Andrejewa w Teatrze Telewizji, w obsadzie m.in. Katarzyna Gniewkowska, Magdalena Cielecka.

19 VI 1997
Bogusława Czosnowska reżyseruje *Porwanie Sabinek* Tuwima w Teatrze Muzycznym w Łodzi.

20 VI 1997
Anna Tomaszuk przygotowuje scenografię do spektaklu *Pstryk – wiersze dla dzieci* według utworów Tuwima w Teatrze Lalki i Aktora „Kacperek" w Rzeszowie.

20 VI 1997
Ewa Starowieyska przygotowuje scenografię do *U celu* Bernharda w Teatrze Współczesnym w Warszawie.

21 VI 1997
Iwona Zaborowska projektuje scenografię do inscenizacji *Domu otwartego* Bałuckiego w Teatrze im. Osterwy w Lublinie.

22 VI 1997
Lidia Wróbel reżyseruje *Koziołka Matołka* Makuszyńskiego w Teatrze Telewizji dla dzieci.

27 VI 1997
Joanna Łupinowicz reżyseruje spektakl *Jak kogutek zajączkowi dopomógł* Federowskiego w Teatrze Lalek w Wałbrzychu.

27 VI 1997
Małgorzata Anna Popek tworzy scenografię do *Ożenku* Gogola w Tarnowskim Teatrze im. Solskiego.

28 VI 1997
Elżbieta Oyrzanowska projektuje scenografię do *Igraszek z diabłem* Drdy w Teatrze im. Jaracza w Olsztynie.

12 VII 1997
Julia Wernio reżyseruje *Sen nocy letniej* Szekspira ze scenografią Elżbiety Wernio w Teatrze Miejskim w Gdyni.

12 VII 1997
W Teatrze Atelier w Sopocie premiera spektaklu *Nie żałuję,* opartego na piosenkach Agnieszki Osieckiej.

9 VIII 1997
Premiera *Do dna* Ludmiły Pietruszewskiej w Teatrze Atelier w Sopocie.

18 VIII 1997
Agnieszka Glińska reżyseruje *Heloizę i Abelarda* Vaillanda w Teatrze Telewizji, w obsadzie m. in. Natasza Sierocka.

27 VIII 1997
Agnieszka Lipiec-Wróblewska reżyseruje *Sen śmiesznego człowieka* Dostojewskiego ze scenografią Barbary Hanickiej w Teatrze Studio w Warszawie.

Sezon 1997/1998

7 IX 1997
Polska prapremiera sztuki Catherine Anne *Agnès* w reżyserii Anny Augustynowicz w Teatrze im. Horzycy w Toruniu. W roli tytułowej Jolanta Teska.

„Od kilku lat Annę Augustynowicz łączy się głównie ze Szczecinem. Teraz artystka opuściła własną scenę, by w toruńskim teatrze przygotować polską prapremierę głośnej sztuki Catherine Anne *Agnès.* I choć reżyserka zmieniła otoczenie, inscenizacja gładko wpisuje się w krąg jej zainteresowań. Jest to bowiem dramat współczesny i palący, okryty do tej pory wstydliwą ciszą. Powstało przedstawienie, które – jak zwykle u Augustynowicz – wymyka się jednoznacznej ocenie.
Wydaje się, że zamiarem Catherine Anne było opowiedzieć historię przerażającą swoją normalnością. Oto zwyczajna, z pozoru wręcz przykładna francuska rodzina. Ojciec, matka i dwie córki. Żyją w miarę dostatnio z własnej pracy. Ojciec prowadzi warsztat. Czasami, a potem coraz częściej zaprasza tam nastoletnią Agnes. Zastraszona dziewczyna mówi, że chodzi pomagać w pracy. Z czasem poznajemy prawdę. [...]
U Catherine Anne narrację prowadzi dorosła Agnes. Minęły lata, bohaterka cały czas próbuje oswoić się ze swoim nieszczęściem. Niegdyś pamięć krępowała jej wszystkie działania, teraz zdobyła się na odwagę, by o tym mówić. Jej przeżycia poznajemy w serii retrospekcji, tworzących akcję sztuki.
W toruńskim spektaklu dorosła Agnes (Jolanta Teska) mówi wprost do widowni, jasno i beznamiętnie. Wprowadza na scenę poszczególne postaci. Jednak Anne ukazuje protagonistkę w trzech postaciach. Poznajemy Agnes – dziecko i Agnes – podlotka, ale Augustynowicz, najzupełniej dosłownie, odbiera im głos. Ich repliki dobiegają z offu.
To rozwiązanie dyktuje sposób odbioru całego przedstawienia. Agnes przestaje być rzeczywistą ofiarą kazirodztwa. Na jej dramatyczne przeżycia patrzymy bez emocji. Bohaterka spektaklu dzięki prostemu zabiegowi reżyserskiemu w jednej chwili traci swoją tożsamość. Agnes ze sztuki Anne staje się dla nas osobą anonimową, jedną z tych, które dotknęło niewyobrażalne nieszczęście.
[...] Augustynowicz ukazuje powszedniość zła. Historia Agnes staje się rzeczą o jego bezosobowości. Traktuje nie tylko o bohaterce sztuki, ale o wielu kobietach dotkniętych kiedyś czy teraz nieszczęściem kazirodztwa. Reżyserka ukazuje zjawisko samo w sobie, ale przedstawianej przez siebie opowieści odbiera konkretny wymiar”.
Jacek Wakar, *Przedstawienie z tezą*, „Teatr” nr 1/1998.

12 IX 1997
Tatiana Malinowska-Tyszkiewicz reżyseruje *Pamiętnik wariata* Gogola w Teatrze Polskim w Szczecinie.

12 IX 1997
Teresa Targońska tworzy scenografię do spektaklu *Miłość, która zapala gwiazdy* Żyszkiewicza w Teatrze Lalki i Aktora „Kacperek” w Rzeszowie.

13 IX 1997
Ewa Tomaszewska reżyseruje i tworzy scenariusz do spektaklu *Felek* (program składany z wierszy m.in. Wandy Chotomskiej, Wiery Badalskiej) w Teatrze Lalek „Banialuka” w Bielsku-Białej.

13 IX 1997
Beata Pejcz reżyseruje spektakl *Nagi król* Szwarca w Teatrze Lalki i Aktora „Pinokio” w Łodzi.

13 IX 1997
Mariola Rogala przygotowuje scenografię do *Ballady o wielkiej makabrze* Ghelderode'a w Teatrze Studyjnym'83 im. Tuwima w Łodzi.

14 IX 1997
Premiera spektaklu według powieści Lucy Maud Montgomery *Ania z Zielonego Wzgórza* w Bałtyckim Teatrze Dramatycznym im. Słowackiego w Koszalinie.

14 IX 1997
Elżbieta Iwona Dietrych przygotowuje scenografię do *Igraszek z diabłem* Drdy w Teatrze im. Fredry w Gnieźnie.

14 IX 1997
Małgorzata Słoniowska tworzy scenografię do *Giselle* Adama w Operze we Wrocławiu. W tym teatrze przygotowuje jeszcze kostiumy do *Requiem* Verdiego (1 X 1997) oraz scenografię do *Cyrulika sewilskiego* Rossiniego (16 V 1998).

16 IX 1997
Jagna Janicka tworzy scenografię do spektaklu *Maria Callas. Lekcja śpiewu* według sztuki McNally'ego w Teatrze Powszechnym im. Hübnera w Warszawie, w roli tytułowej Krystyna Janda.

„Callas, która w ostatnich latach życia odeszła od teatru i prowadziła mistrzowskie kursy śpiewu, w interpretacji Jandy zadziwia i niepokoi. Bywa bezbronna i zawistna, uwodzicielska i drapieżna, apodyktyczna i wewnętrznie rozbita, zdyscyplinowana i chaotyczna. Pozornie niekonsekwentna, pozostaje wierna namiętnościom. Tak naprawdę to one zawsze królowały w jej nie uporządkowanym życiu prywatnym i jednocześnie nadawały siłę wiarygodności jej kreacjom operowym. Z każdym z młodych wykonawców artystka buduje osobną relację, która określa jej wrażliwość, temperament i nastroje. Złośliwe uwagi pod adresem wyglądu pociesznej i korpulentnej Zofii (w obsadzie premierowej – Sylwia Burnicka) przeplatają się z dowcipnym komentarzem na temat wykonania arii Aminy. Callas Jandy potrafi długo przekomarzać się z dobrodusznym Tonym (Marcin Brzeziński), by nieoczekiwanie uciąć żarty i wpaść w furię. Robiąc wykład o sukni Sharon (na premierze – Monika Tuszko), prowokuje u niej wybuch żalu i nienawiści. Potem czuje się głęboko dotknięta słowami o bezdusznym stosunku do ludzi i zasłużonej samotności. W pracy pedagogicznej podobnie jak w teatrze pozostaje gwiazdą – nieprzewidywalną, często histeryczną, ale zawsze fascynującą klasą i profesjonalizmem.
Co ważne, Janda umie grać primadonny ze szlachetnym umiarem, odchodząc w dużym stopniu od osobistego brzmienia wielu poprzednich ról, właściwej sobie spontaniczności, a nawet nadpobudliwości, po których bezbłędnie daje się rozpoznać jej «kobiety zawiedzione»”.
Aleksandra Rembowska, *Teatr jednej Jandy*, „Teatr” nr 10/1997.

20 IX 1997
Anna Bobrowska-Ekiert tworzy scenografię do spektaklu *Nie tylko operetka* w Teatrze Muzycznym w Łodzi.

20 IX 1997
Ewa Beata Wodecka przygotowuje scenografię do spektaklu *Historia o Miłosiernej czyli testament psa* Suassuny w Teatrze Rozmaitości w Warszawie. Na tej scenie Wodecka projektuje jeszcze scenografię do *Skóry węża* Snajdera (16 V 1998).

21 IX 1997
Premiera sztuki Żywii Karasińskiej-Fluks *Gdzie jest Andersen* w Teatrze Lalki i Aktora im. Andersena w Lublinie.

26 IX 1997
Agnieszka Glińska reżyseruje *Królową matkę* Santanelliego ze scenografią Anny Sekuły w Teatrze STU w Krakowie, w obsadzie Anna Polony.

26 IX 1997
Małgorzata Mac przygotowuje scenografię do spektaklu *Trudy i mozoły powrotu do szkoły* Osińskiego w Teatrze Lalek „Pleciuga" w Szczecinie.

27 IX 1997
Polska prapremiera dramatu Elfriede Jelinek *Clara S* w Lubuskim Teatrze im. Kruczkowskiego w Zielonej Górze, w roli tytułowej Tatiana Kołodziejska.

27 IX 1997
Janina Keszkowska współreżyseruje *Czarodziejską katarynkę* Rosińskiego w Teatrze Dzieci Zagłębia im. Dormana w Będzinie.

27 IX 1997
Mieczysława Walczak-Deleżyńska reżyseruje *Łysą śpiewaczkę* Ioneski w Centrum Kultury Teatr w Grudziądzu.

27 IX 1997
Anna Trojanowska reżyseruje *Ja, Ferdydurke* według powieści Gombrowicza ze scenografią Justyny Łagowskiej w Teatrze Studyjnym'83 im. Tuwima w Łodzi.

27 IX 1997
Anna Bocek i Małgorzata Peplińska tworzą scenografię i projektują lalki do spektaklu *Komedia Pietruszki* Ośnicy w Teatrze Lalki i Aktora „Miniatura" w Gdańsku.

27 IX 1997
Grażyna Skała projektuje scenografię do *Baśni o pięknej Parysadzie* Leśmiana w Teatrze Lalek „Arlekin" w Łodzi.

27 IX 1997
Dorota Kołodyńska przygotowuje scenografię do inscenizacji sztuki Maara *Q-q-ryq czyli przyjaciele ze skrzyni* w Teatrze „Lalka" w Warszawie.

28 IX 1997
Beata Nyczaj tworzy scenografię i kostiumy do inscenizacji dramatu Büchnera *Woyzeck* w Teatrze Polskim w Poznaniu.

28 IX 1997
Jadwiga Mydlarska-Kowal projektuje scenografię do *Burzy* Szekspira w Teatrze Animacji w Poznaniu.

1 X 1997
Urszula Kubicz-Fik przygotowuje scenografię do *Przyjaciela wesołego diabła* Makuszyńskiego w Teatrze Lalki i Aktora „Baj" w Warszawie.

3 X 1997
Danuta Kierc projektuje scenografię do *Zabawy* Mrożka w Teatrze im. Norwida w Jeleniej Górze.

3 X 1997
Barbara Stopka tworzy scenografię do *Odprawy posłów greckich* Kochanowskiego w Tarnowskim Teatrze im. Ludwika Solskiego.

4 X 1997
Ziuta Zającówna reżyseruje *Osmęduszy* Białoszewskiego ze scenografią Anny Smolickiej w Krakowskim Teatrze STU.

4 X 1997
Elżbieta Terlikowska przygotowuje scenografię do *Gwałtu, co się dzieje!* Fredry w Teatrze im. Horzycy w Toruniu. Na tej scenie Terlikowska projektuje jeszcze scenografię do spektaklu *Pinokio, czyli muzyczna opowieść o dobrym wychowaniu* Bajerskiego i Domagały (7 XII 1997).

4 X 1997
Dorota Kołodyńska przygotowuje scenografię do inscenizacji dramatu Szaniawskiego *Adwokat i róże* w Teatrze Współczesnym w Warszawie.

4 X 1997
Katarzyna Gabrat tworzy scenografię do *Arki Noego* w Teatrze im. Witkiewicza w Zakopanem.

9 X 1997
Ewa Starowieyska przygotowuje scenografię do *Końcówki* Becketta w Teatrze Dramatycznym w Warszawie.

10 X 1997
Agnieszka Zawadowska tworzy scenografię do spektaklu *Zdobycie bieguna południowego* Kargego w Teatrze Powszechnym im. Hübnera w Warszawie.

11 X 1997
Ewa Krechowicz przygotowuje scenografię do *Da Vinci miał rację* Topora w Teatrze im. Osterwy w Gorzowie Wielkopolskim.

11 X 1997
Maria Balcerek tworzy scenografię i lalki do spektaklu *Koty* Wolańskiego w Lubuskim Teatrze im. Kruczkowskiego w Zielonej Górze.

12 X 1997
Zofia Rudnicka inscenizuje i tworzy choreografię do *Kota w butach* Pawłowskiego ze scenografią Tatiany Kwiatkowskiej w Operze Novej w Bydgoszczy.

12 X 1997
Krystyna Kuziemska przygotowuje scenografię do *Nie igra się z miłością* Musseta w Teatrze Dramatycznym im. Węgierki w Białymstoku.

12 X 1997
Krystyna Zachwatowicz tworzy scenografię do *Klątwy* Wyspiańskiego w Starym Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie. Na tej scenie Zachwatowicz przygotowuje jeszcze scenografię do *Słomkowego kapelusza* Labiche'a (9 V 1998).

14 X 1997
Agnieszka Żmudzińska przygotowuje scenografię do *Zemsty* Fredry w Teatrze Polskim w Bielsku-Białej.

18 X 1997
Barbara Dziekan reżyseruje *Bardzo uważaj na...* Gertrude Stein w Teatrze Rozmaitości w Warszawie.

18 X 1997
Katarzyna Deszcz reżyseruje dramat Pam Gems *Śnięta ryba, czyli Dusia, Ryba, Wal i Leta* w Teatrze Polskim w Bydgoszczy.

18 X 1997
Irena Dragan reżyseruje sceniczną adaptację powieści *Przyjaciel wesołego diabła* Makuszyńskiego w Teatrze Lalki i Aktora „Kubuś" w Kielcach.

18 X 1997
Teresa Makarska-Siwicka reżyseruje *Umrzeć ze śmiechu* Janczarskiego ze scenografią Elżbiety Iwony Dietrych w Teatrze Lalki i Aktora „Pinokio" w Łodzi.

18 X 1997
Anna Smolicka przygotowuje (razem z Tadeuszem Smolickim) scenografię do baśni scenicznej Poprawskiego *Złota jabłoń, czyli baśń o królewiczu Argelusie i pięknej Simenie* w Śląskim Teatrze Lalki i Aktora „Ateneum" w Katowicach.

18 X 1997
Anna Bocek i Małgorzata Peplińska projektują scenografię do *Zemsty* Fredry w Bałtyckim Teatrze Dramatycznym im. Słowackiego w Koszalinie. Na tej scenie stworzą jeszcze scenografię do *Ożenku* Gogola (14 III 1998).

18 X 1997
Alicja Kuryło przygotowuje scenografię do *Pinokia* według powieści Collodiego w Teatrze Współczesnym im. Wiercińskiego we Wrocławiu.

25 X 1997
Premiera *Moralności pani Dulskiej* Gabrieli Zapolskiej w Teatrze im. Mickiewicza w Częstochowie.

25 X 1997
Premiera *Pyzy na polskich dróżkach* Hanny Januszewskiej w Teatrze Lalek „Guliwer" w Warszawie.

25 X 1997
Aleksandra Stanisławska reżyseruje i tworzy choreografię do *Króla Maciusia Pierwszego* (libretto według powieści Korczaka) ze scenografią autorstwa Bożeny Smolec-Błaszczyk w Teatrze Wielkim w Łodzi. Scenografka przygotuje jeszcze w tym teatrze dekoracje sceniczne do *Zabłąkanego* według przypowieści o synu marnotrawnym (13 XIII 1997).

25 X 1997
Anna Sekuła tworzy scenografię do *Pana Jowialskiego* Fredry w Teatrze Ludowym w Nowej Hucie. Na tej scenie Anna Sekuła przygotowuje jeszcze scenografię do spektaklu *Koniec wieku* Nurkowskiego (16 I 1998).

27 X 1997
Izabella Cywińska reżyseruje *Piękno* Bednarskiego w Teatrze Telewizji, w roli Piękna Danuta Stenka.

30 X 1997
Maria Zmarz-Koczanowicz reżyseruje *Filantropa* Hamptona w Teatrze Telewizji.

4 XI 1997
Łucja Kossakowska tworzy scenografię do *Męża i żony* Fredry w Teatrze Polskim w Warszawie. Na tej scenie Kossakowska przygotuje jeszcze scenografię do *Zemsty* Fredry (14 II 1998).

8 XI 1997
Jadwiga Mydlarska-Kowal tworzy scenografię do *Snu nocy letniej* Szekspira w Teatrze im. Bogusławskiego w Kaliszu.

8 XI 1997
Irena Jun reżyseruje dramat Aleksandra Fredry *Mąż i żona* ze scenografią Aleksandry Semenowicz w Teatrze Nowym im. Morcinka w Zabrzu.

9 XI 1997
Agnieszka Glińska reżyseruje *Moralność pani Dulskiej* Gabrieli Zapolskiej ze scenografią Magdaleny Maciejewskiej w Teatrze Powszechnym w Łodzi, w spektaklu występuje Barbara Szcześniak jako Dulska.

14 XI 1997
Barbara Borys-Damięcka reżyseruje *Człowieka we fraku* Jareckiego ze scenografią Tatiany Kwiatkowskiej w Teatrze Syrena w Warszawie.

15 XI 1997
Premiera *Tygrys tańczy dla Szu-Hin* Anny Świrszczyńskiej w reżyserii Janiny Keszkowskiej ze scenografią Barbary Ptak w Teatrze Dzieci Zagłębia im. Dormana w Będzinie.

15 XI 1997
Premiera *Kopciuszka* Ireny Prusickiej w Teatrze im. Mickiewicza w Częstochowie.

15 XI 1997
Małgorzata Schubert przygotowuje scenografię do *Zmierzchu* Babela w Teatrze Zagłębia w Sosnowcu.

16 XI 1997
Marzena Tokarska-Paludan reżyseruje i przygotowuje scenariusz *Baśni japońskich* według przypowieści Urashimo Taro i Momo Taro w Teatrze Miejskim w Gdyni.

16 XI 1997
Liliana Jankowska przygotowuje scenografię do *Strasznego smoka* Staropolskiego w Teatrze im. Osterwy w Gorzowie Wielkopolskim.

16 XI 1997
Teresa Ponińska tworzy scenografię do *Śpiącej królewny* według baśni braci Grimm w Teatrze Dramatycznym im. Szaniawskiego w Płocku.

20 XI 1997
Ewa Bułhak reżyseru*je* spektakl *Yourcenar* według Marguerite Yourcenar w adaptacji Ireny Jun w Teatrze Rozrywki w Chorzowie, w roli Yourcenar Irena Jun.

21 XI 1997
Anna Augustynowicz reżyseruje *W małym dworku* Witkiewicza ze scenografią Aleksandry Semenowicz w Teatrze Współczesnym w Szczecinie.

„Witkacy za jeden z przejawów upadku naszej cywilizacji uważał zanik uczuć metafizycznych. *W małym dworku* oglądane z tej perspektywy zda się właśnie sztuką o degenerującej się powszedniości. Ingerencja świata duchów obnaża sztuczność, fasadowość rzeczywistości. Wypoczywa i kompromituje schematy nie tylko sztuki realistycznej, ale i tzw. zwykłego życia.
Przedstawienie Augustynowicz zdaje się podejmować właśnie ten wątek interpretacyjny. Czyni to z uznania godną konsekwencją stylistyczną i artystycznym smakiem. Jest zabawne, także jako gra z konwencjami dramaturgicznymi, a przy okazji i z samym Witkacym, ale jest w nim ton niepokojący, ton nie do końca dopowiedzianej przestrogi. Przed czym? Cóż, *W małym dworku* nie musi być wcale odbierane jako cywilizacyjne memento, by czytelna się stała drwina z banałów i fałszu, pozorów wartości i pozornych norm, jakimi nacechowane jest nasze życie. [...]
Augustynowicz i autorka scenografii Aleksandra Semenowicz odrealniają przestrzeń, która w inscenizacjach *W małym dworku* bywa zwykle traktowana realistycznie. Nie mamy więc szlachecko-mieszczańskiego wnętrza z meblami i bibelotami, a jedynie wielkie, zajmujące niemal całą powierzchnię sceny łoże. Łoże na zalegającym podłogę sianie.
Zmysłowość i ziemia, sztuka i życie, rzeczywistość, w której pierwiastek cielesny, całe to zborsuczenie dworskich suk (a właściwie świata), o jakim wciąż mówi oficjalista Maszejko (dobra rola Roberta Gondka), łączy się z onirycznym koszmarem, wylęgłym w duszach nie spełnionych artystów. A w *W małym dworku* reprezentuje ich zarówno poeta Jęzory (Jakub Kornacki), jak i Widmo (Anna Januszewska). Za łożem – niby-landszaft nad wezgłowiem – puste ramy, a w nich huśtawka, na której Widmo cały czas się buja. Tak trochę siebie, trochę nas, nie od razu potrafiących się odnaleźć w tej podszytej horrorem zabawie..."
Artur D. Liskowacki, *Łóżko z Witkacym*, „Wiadomości Kulturalne" nr 5/1998.

21 XI 1997
Barbara Sass reżyseruje *Heddę Gabler* Ibsena z kostiumami Zofii de Ines w Teatrze na Woli im. Łomnickiego w Warszawie.

21 XI 1997
Anna Popek tworzy scenografię do *Antygony w Nowym Jorku* Głowackiego w Teatrze Dramatycznym w Elblągu.

22 XI 1997
Agata Klucznik przygotowuje scenografię do *Szklanej menażerii* Williamsa w Teatrze Polskim w Poznaniu.

22 XI 1997
Zofia de Ines tworzy scenografię do *Fantazego* Słowackiego w Teatrze Polskim we Wrocławiu.

23 XI 1997
Małgorzata Bulanda przygotowuje scenografię do spektaklu *Axur – król Ormuz* Bogusławskiego w Teatrze Dramatycznym w Legnicy. Na tej scenie Małgorzata Bulanda stworzy jeszcze scenografię do przedstawienia *Plumpa, czyś ty zwariowała* Chabiora (8 III 1998) oraz do *Don Kichota nocą* według powieści Cervantesa (24 V 1998).

25 XI 1997
Premiera *Żabusi* Gabrieli Zapolskiej ze scenografią Iwony Zaborowskiej w Teatrze Polskim w Warszawie.

25 XI 1997
Ewa Jendrzejewska reżyseruje spektakl *Dopóki będzie clown* w Teatrze Muzycznym w Gdyni.

29 XI 1997
Tatiana Malinowska-Tyszkiewicz reżyseruje *Bajkę o rybaku i rybce* Aleksandra Puszkina ze scenografią Katarzyny Banuchy w Teatrze Lalek „Pleciuga" w Szczecinie.

29 XI 1997
Elżbieta Wernio przygotowuje scenografię do spektaklu *Zbiór bzdur czyli Dymny – żongler dwusturęki* w Teatrze Miejskim w Gdyni.

29 XI 1997
Anna Bobrowska-Ekiert tworzy scenografię do musicalu *Siostrunie* Goggina w Teatrze Muzycznym w Poznaniu. Na tej scenie Bobrowska-Ekiert projektuje jeszcze scenografię do przedstawienia *Kochankowie Paryża, czyli gdzie jest Żorżyk* według scenariusza Joanny Rawik (7 III 1998) oraz do *Niezwykłej historii dziadka do orzechów* Hoffmanna (1 VI 1998).

30 XI 1997
Urszula Kubicz-Fik przygotowuje scenografię do *Królowej Śniegu* Szwarca w Śląskim Teatrze Lalki i Aktora „Ateneum" w Katowicach.

1 XII 1997
Barbara Guzińska reżyseruje sceniczną adaptację *Narkomanki* Barbary Rosiek w Teatrze Polskim w Bielsku-Białej, w obsadzie Anna Samusionek.

5 XII 1997
Alicja Kuryło przygotowuje scenografię do *Jasia i Małgosi* według baśni braci Grimm w Teatrze Zagłębia w Sosnowcu.

5 XII 1997
Elżbieta Terlikowska tworzy scenografię do spektaklu *Zwierzęta doktora Dolittle* według powieści Loftinga w Teatrze Rampa w Warszawie.

6 XII 1997
Alicja Choińska reżyseruje *Złotą Kaczkę* Łebkowskiego i Wernera w Teatrze Polskim w Bydgoszczy.

6 XII 1997
Premiera *Sztuki* Yasminy Rezy w Teatrze im. Witkiewicza w Zakopanem.

6 XII 1997
Monika Polak-Luścińska przygotowuje scenografię do spektaklu *Złote trzewiczki* według opowiadania Gogola *Noc wigilijna* w Teatrze Lalki i Aktora „Miniatura" w Gdańsku.

6 XII 1997
Elżbieta Oyrzanowska projektuje scenografię do *Pastorałki* Schillera w Teatrze Lalki i Aktora „Kubuś" w Kielcach.

6 XII 1997
Maria Balcerek tworzy scenografię do *Pana Twardowskiego* Wolańskiego w Teatrze Lalek „Arlekin" w Łodzi.

7 XII 1997
Halina Zalewska-Słobodzianek projektuje scenografię do inscenizacji *Miłości do trzech pomarańczy* Gozziego w Olsztyńskim Teatrze Lalek.

12 XII 1997
Xymena Zaniewska przygotowuje scenografię do spektaklu *Pierwsza młodość* Giudicelliego w Teatrze na Woli im. Łomnickiego w Warszawie.

12 XII 1997
Teresa Ponińska projektuje scenografię do *Wiedeńskiej krwi* Straussa w Teatrze Muzycznym w Lublinie.

12 XII 1997
Urszula Kubicz-Fik tworzy scenografię do *Księżniczki Elfów* według scenariusza Krawczyńskiego w Teatrze Rozmaitości w Warszawie.

13 XII 1997
Premiera spektaklu *Ostatnie ukrzesłowienie. Zdarzenie teatralne* opartego na scenariuszu Doroty Brodowskiej według Andrzeja Wróblewskiego w reżyserii Doroty Brodowskiej w Teatrze Rozmaitości w Warszawie.

13 XII 1997
Natalie Ringler reżyseruje (razem z Rafałem Matuszem) spektakl *Czas Silniejszej* (na podstawie *Silniejszej* Strindberga) w Teatrze im. Kochanowskiego w Opolu.

13 XII 1997
Halina Zalewska przygotowuje scenografię do *Jasia i Małgosi* Lisowskiego w Białostockim Teatrze Lalek.

13 XII 1997
Małgorzata Żak przygotowuje scenografię do *Kabaretu po tamtej stronie* Grynberga w Teatrze Studyjnym'83 im. Tuwima w Łodzi.

14 XII 1997
Barbara Hanicka projektuje scenografię do *Iwony, księżniczki Burgunda* Gombrowicza w Starym Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie, w roli Iwony Magdalena Cielecka.

„Iwona [...] nie jest kukłą i bezwolną kretynką mającą kłopoty z normalnym poruszaniem się czy elementarnymi codziennymi zachowaniami. Co więcej, nie jest dziewczyną szkaradną ani upośledzoną. Magdalena Cielecka obsadzona w tej roli jest wprost dziko atrakcyjna. Jedyna różnica między nią a całym dworem to otwartość, szczerość czy, jak kto woli, naiwność. [...] Iwona katalizuje wszelkie mroczne postępki. Nie robi tego jednak umyślnie, nie prowokuje. Nawet jej osławione milczenie zdaje się nie wynikać z żadnej premedytacji. Może Iwona po prostu nie ma nic do powiedzenia i dlatego milczy? Tymczasem karaski zbliżają się nieuchronnie. Iwona posadzona przy śmiertelnym stole podejmuje próbę ucieczki. Rozpaczliwie miota się po pałacowej komnacie, z której nie ma wyjścia. Jest w tej scenie niezwykła groza, oto jeden jedyny raz teatr domknął nawias konwencji, uwolnił Iwonę z teatralnej sztuczności, pozwolił jej epatować widzów fizycznością lęku”.
Piotr Gruszczyński, *Święta Iwona*, „Tygodnik Powszechny” nr 3/1998.

18 XII 1997
Barbara Wachowicz reżyseruje i tworzy scenariusz do spektaklu *Wigilie polskie* w Teatrze Wielkim im. Moniuszki w Poznaniu.

19 XII 1997
Anna Maria Rachel tworzy scenografię do inscenizacji dramatu Turriniego *Alpejskie zorze* w Teatrze Nowym w Poznaniu.

20 XII 1997
Premiera sztuki Ivety Škripkovej *Zapomniana historia albo jeden wieczór z panią Wiktorią H.* ze scenografią Evy Farkašovej w Białostockim Teatrze Lalek.

20 XII 1997
Ewa Marcinkówna reżyseruje *Kolację dla głupca* Vebera ze scenografią Urszuli Kenar w Teatrze im. Żeromskiego w Kielcach.

20 XII 1997
Alicja Chodyniecka-Kuberska projektuje scenografię do *Wielkiej nowiny* Żaka w Olsztyńskim Teatrze Lalek.

20 XII 1997
Iza Toroniewicz tworzy scenografię do spektaklu *Dziady albo młodzi czarodzieje*, wg dramatu Mickiewicza, w Teatrze im. Kochanowskiego w Opolu.

21 XII 1997
Premiera *Karlssona z dachu* według powieści Astrid Lindgren w Teatrze Lalek „Guliwer" w Warszawie.

21 XII 1997
Joanna Braun projektuje scenografię do *Ballad i bajek* według utworów Mickiewicza w Teatrze Lalki i Maski „Groteska" w Krakowie.

24 XII 1997
Małgorzata Kopernik reżyseruje *Wigilię* Aliny Puchały w Teatrze Telewizji.

3 I 1998
Małgorzata Szczęśniak przygotowuje scenografię do *Poskromienia złośnicy* Szekspira w Teatrze Dramatycznym w Warszawie.

9 I 1998
Barbara Sass reżyseruje spektakl *Mroczne zaułki na kępie Kimballa* Joan Aiken w Teatr Telewizji dla dzieci.

9 I 1998
Ewa Krechowicz projektuje scenografię do spektaklu *Ślub. Trzech. Pięcioro* według utworu Kang-Baeka w Teatrze im. Norwida w Jeleniej Górze.

11 I 1998
Elżbieta Oyrzanowska projektuje scenografię do *Różowej bajki* Tondery w Teatrze Lalki i Aktora „Kacperek" w Rzeszowie.

16 I 1998
Magdalena Kujszczyk projektuje scenografię do przedstawienia *Eddie* Lumborga w Teatrze Powszechnym im. Hübnera w Warszawie.

17 I 1998
Premiera dramatu *Pies* Asji Łamtiuginy w reżyserii Bożeny Suchockiej-Kozakiewicz ze scenografią Katarzyny Jarnuszkiewicz w Teatrze Rozmaitości w Warszawie, w obsadzie m.in. Magdalena Kuta, Maria Maj.

17 I 1998
Premiera *Szalonej klasy* Ewy Marcinkówny w reżyserii autorki w Tarnowskim Teatrze im. Solskiego.

17 I 1998
Elżbieta Terlikowska przygotowuje scenografię do *Tomasza Manna* Łukosza w Teatrze Polskim w Bydgoszczy.

17 I 1998
Katarzyna Proniewska-Mazurek projektuje scenografię do *Zemsty* Fredry w Teatrze im. Bogusławskiego w Kaliszu.

17 I 1998
Zofia de Ines projektuje kostiumy do *Salome* Straussa w Teatrze Wielkim im. Moniuszki w Poznaniu.

18 I 1998
Ewa Sokół-Malesza reżyseruje *13 bajek z królestwa Lailonii dla dużych i małych oraz inne bajki* Kołakowskiego w Teatrze Lalki i Aktora im. Andersena w Lublinie.

18 I 1998
Premiera *Obrażonych* Ewy Lachnit w Teatrze im. Osterwy w Gorzowie Wielkopolskim.

18 I 1998
Ewa Beata Wodecka przygotowuje scenografię do *Lekarza mimo woli* Moliera w Teatrze Dramatycznym w Legnicy.

23 I 1998
Bogusława Czosnowska reżyseruje *Wiktorię i jej huzara* Ábráhama w Teatrze Muzycznym w Łodzi.

24 I 1998
Małgorzata Boratyńska reżyseruje spektakl *Opętany* Leśmiana w Teatrze Ateneum im. Jaracza w Warszawie, w obsadzie m.in. Anna Maria Jopek i Monika Krzywkowska.

25 I 1998
Elżbieta Krywsza przygotowuje scenografię do *Kraksy* Dürrenmatta w Teatrze Ludowym w Nowej Hucie. W tym teatrze Krywsza projektuje jeszcze scenografię do *Wesołych kumoszek z Windsoru* Szekspira (6 VI 1998).

30 I 1998
Lena Szurmiej reżyseruje spektakl *Biedny B.B.* ze scenografią Barbary Kędzierskiej w Teatrze Syrena w Warszawie.

30 I 1998
Teresa Krzan reżyseruje *Brzydkie Dyziątko* Bogusławy Smolnickiej w Teatrze Lalek w Wałbrzychu.

30 I 1998
Barbara Ptak projektuje scenografię do *Księżniczki na opak odwróconej* Calderona de la Barki w Teatrze Zagłębia w Sosnowcu.

31 I 1998
Barbara Ptak przygotowuje scenografię do inscenizacji baśni *Królewna i niedźwiedź* Rosińskiego w Teatrze Dzieci Zagłebia im. Dormana w Będzinie.

31 I 1998
Iwona Kempa reżyseruje i przygotowuje adaptację sceniczną *Wspólnego pokoju* Uniłowskiego w Starym Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie.

31 I 1998
Elżbieta Terlikowska projektuje scenografię do inscenizacji *Karola* Mrożka w Teatrze Współczesnym im. Wiercińskiego we Wrocławiu.

5 II 1998
Izabella Cywińska reżyseruje *W poszukiwaniu zgubionego buta* Myśliwskiego w Teatrze Telewizji.

6 II 1998
Olga Leszko tworzy scenografię do spektaklu *Jeden dzień pełen... myśli..., słów..., ciszy...* oraz *Pocztówki z życia...* w Operze Bałtyckiej w Gdańsku. Na tej scenie Leszko przygotowuje jeszcze scenografię do opery Pucciniego *Tosca* (28 III 1998).

7 II 1998
Katarzyna Deszcz reżyseruje *Królową piękności z Leenane* McDonagha ze scenografią Anny Sekuły w Teatrze Śląskim im. Wyspiańskiego w Katowicach.

7 II 1998
Tatiana Malinowska-Tyszkiewicz reżyseruje *Śmierć białej pończochy* Pankowskiego w Teatrze Polskim w Szczecinie.

7 II 1998
Anna Smolicka projektuje (razem z Tadeuszem Smolickim) scenografię do *Mistrza i Małgorzaty* Bułhakowa w Teatrze Polskim w Bielsko-Białej.

7 II 1998
Jagna Janicka przygotowuje scenografię do spektaklu *Żołnierz i bohater* Shawa w Teatrze im. Słowackiego w Krakowie.

7 II 1998
Grażyna Żubrowska tworzy scenografię do *Don Giovanniego* Mozarta w Teatrze Wielkim w Łodzi.

7 II 1998
Katarzyna Jarnuszkiewicz projektuje scenografię do *Branda* Ibsena w Teatrze im. Jaracza w Łodzi.

7 II 1998
Joanna Krzyworzeka tworzy scenografię do *120 przygód Koziołka Matołka* Makuszyńskiego w Teatrze Nowym im. Morcinka w Zabrzu.

13 II 1998
Agnieszka Glińska reżyseruje *Bambuko* Wojtyszki w Teatrze Telewizji dla dzieci.

13 II 1998
Premiera *O Kasi, co gąski zgubiła* Marii Kownackiej w Teatrze Lalek „Rabcio" w Rabce.

13 II 1998
Krystyna Jakóbczyk reżyseruje sceniczną adaptację *Przyjaciela wesołego diabła* Makuszyńskiego w Teatrze „Miniatura" w Gdańsku.

13 II 1998
Anna Augustynowicz reżyseruje *Kocham. Nas troje* Koterskiego w Teatrze Współczesnym w Szczecinie.

15 II 1998
Elżbieta Oyrzanowska przygotowuje scenografię do *Pierścienia i róży* Thackeraya w Teatrze Dramatycznym im. Węgierki w Białymstoku.

18 II 1998
Joanna Pielat tworzy scenografię do *Zemsty* Fredry w Teatrze im. Jaracza w Olsztynie.

21 II 1998
Premiera *O Janku Wędrowniczku* Marii Konopnickiej w reżyserii Haliny Borowiak ze scenografią Zofii Czechlewskiej-Ossowskiej w Państwowym Teatrze Lalki „Tęcza" w Słupsku.

22 II 1998
Barbara Kędzierska tworzy scenografię i kostiumy do *Łucji z Lammermoor* Donizettiego w Operze i Operetce w Krakowie.

24 II 1998
Katarzyna Proniewska-Mazurek przygotowuje scenografię do *Wujaszka Wani* Czechowa w Teatrze Ateneum im. Jaracza w Warszawie.

26 II 1998
Elżbieta Terlikowska tworzy scenografię do *Tomasza Manna* Łukosza w Teatrze Ochoty w Warszawie.

28 II 1998
Barbara Hanicka przygotowuje scenografię do *Saragossy* według powieści Potockiego *Rękopis znaleziony w Saragossie* w Teatrze Narodowym w Warszawie. W tym teatrze Hanicka projektuje również scenografię do *Ślubu* Gombrowicza (Scena przy Wierzbowej, 27 III 1998).

1 III 1998
Danuta Kierc przygotowuje scenografię do *Rekonstrukcji poety* Herberta w Teatrze Współczesnym w Szczecinie.

6 III 1998
Agnieszka Glińska reżyseruje *Trzy siostry* Czechowa ze scenografią Magdaleny Maciejewskiej w Teatrze Powszechnym im. Hübnera w Warszawie, w obsadzie m.in. Agnieszka Krukówna, Dorota Landowska, Katarzyna Herman, Anna Moskal.

„*Trzy siostry* w reżyserii Agnieszki Glińskiej są zapisem kobiecej wrażliwości, innego niż męski sposobu patrzenia na świat, stosunku do bezsensownej egzystencji i wiary w przyszłość wbrew nadziei. [...] To za ich [kobiecych ról w spektaklu – przyp. M.Ż.] sprawą na przedstawienie patrzy się chwilami z wielką przyjemnością i satysfakcją. Uwodzi ono widza poezją, wzruszeniem, jakimś ulotnym pięknem, czasem dojmującym niepokojem. Nawet kuchennopokojowa, ciasna, wręcz klaustrofobiczna przestrzeń [...] nabiera w ich obecności waloru intymności. [...]
Siostry są bardzo młode. Niewielka różnica lat między nimi jest niemal niedostrzegalna. Młodość jest tutaj miarą wiarygodności. Wiek i odmienne doświadczenia aktorki umiejętnie rysują zachowaniami, wzajemnymi relacjami. Role budują w oparciu o subtelny szczegół. Nawet gdy któreś z ogniw łańcucha pęka lub wkrada się niekonsekwencja, obraz wydaje się skończony. Na uwagę zasługuje zwłaszcza Irina w wykonaniu debiutującej Anny Moskal, ukazana na przekór tradycji i tekstowi, w którym mówi się, że odebrała niezwykle staranne wychowanie. Irina Anny Moskal to *enfant terrible* Prozorowów, niesforny, trochę narwany, chwilami wstydliwy i dziki jak zwierzątko wobec obcych urwis. Z wyglądu także wydaje się nieco «kanciasta», lecz za to obdarzona wdziękiem i rozbrajającą *vis comica*. [...]
Masza Katarzyny Herman intryguje nieco sztucznym, świadomym upozowaniem. Chce być zagadkowa i oryginalna – to stanowi jej siłę, a zarazem jest maską i remedium na samotność i pustkę wokół. [...] Olga w interpretacji Doroty Landowskiej wydaje się najbardziej dotknięta niemocą wyrażenia uczuć, niespełnieniem w życiu, skazana na cierpienie w milczeniu, z nie wyjawioną zazdrością o Wierszynina. Pozostaje w nieustannym podnieceniu, wewnętrznym rozedrganiu, co każe nam, widzom, myśleć o nieuchronnej eksplozji. [...]
W obrazie kobiecych dążeń, przeczuć, praw i przywilejów ważną pozycję zajmuje Natasza. Za sprawą Agnieszki Krukówny nie jest to postać spoza «centralnego układu», ani też skrojona podług schematu. Broni się starannie ogrywaną kobiecością, a także autentyczną troską o swoje pisklęta. Bywa zabawna, a nawet groteskowa w swoich uporach, złościach, w bezsilności wobec zastanych zasad i obyczajów: obca, ale nigdy w swojej inności nie przerysowana, świetnie uzupełnia galerię kobiecych twarzy: filigranowa postać próżnej, swarliwej kobietki o niewyszukanych ambicjach”.
Aleksandra Rembowska, *Teatr „drugiej płci”*, „Teatr” nr 5/1998.

7 III 1998
Teresa Kujawa przygotowuje inscenizację i choreografię do baletu Delibesa *Coppelia* w Operze i Operetce w Szczecinie.

7 III 1998
Małgorzata Szydłowska przygotowuje scenografię do spektaklu *Słowa Boże* Valle-Inclana w Teatrze im. Słowackiego w Krakowie.

8 III 1998
Premiera *Za ósmą górą* Liliany Bardijewskiej w Teatrze Lalek „Arlekin” w Łodzi.

8 III 1998
Grażyna Skała tworzy scenografię do *Podróży Koziołka Matołka* Makuszyńskiego w Lubuskim Teatrze im. Kruczkowskiego w Zielonej Górze.

11 III 1998
Premiera *Piątego jaja* Małgorzaty Dwornik w reżyserii i ze scenografią autorki w Teatrze Lalek w Wałbrzychu.

13 III 1998
Premiera *Diabelskiego patrolu* Joanny Olech w reżyserii Urszuli Urbaniak w Teatrze Telewizji dla dzieci.

13 III 1998
Premiera dramatu Muzy Pawłowej *Urzędnik* ze scenografią Ewy Beaty Wodeckiej w Teatrze Dramatycznym im. Szaniawskiego w Wałbrzychu.

14 III 1998
Premiera *Działki wszystkich świętych* Anny Osławskiej i Zbigniewa Osławskiego w reżyserii autorów w Teatrze im. Mickiewicza w Częstochowie.

14 III 1998
Krystyna Westfal reżyseruje spektakl *Musicale, musicale... Ach, te musicale!* w Teatrze Muzycznym w Gliwicach.

14 III 1998
Urszula Kubicz-Fik projektuje scenografię do spektaklu *Pan Plamka i jego kot* według opowiadania Carolin Sloan w Olsztyńskim Teatrze Lalek.

15 III 1998
Premiera utworu Anny Onichimowskiej *Wpadł słoń* w Teatrze Animacji w Poznaniu.

15 III 1998
Bożena Kostrzewska tworzy scenografię do *Wujaszka Wani* Czechowa w Lubuskim Teatrze im. Kruczkowskiego w Zielonej Górze.

16 III 1998
Maja Komorowska reżyseruje *Albośmy to jacy tacy..., czyli Niedokończone „Wesele" Stanisława Wyspiańskiego* w Akademii Teatralnej w Warszawie.

17 III 1998
Premiera utworu Iwony Wernikowskiej *Tajemniczy świat braci Grimm* ze scenografią Iwony Bołądź w Teatrze Dramatycznym w Legnicy.

21 III 1998
Premiera sztuki Ewy Lachnit *Kibel* w reżyserii Katarzyny Deszcz w Teatrze im. Jaracza w Olsztynie.

21 III 1998
Zuzanna Korwin projektuje scenografię do *Miarki za miarkę* Szekspira w Teatrze im. Kochanowskiego w Opolu.

25 III 1998
Anna Seniuk reżyseruje recital Ewy Konstancji Bułhak *Ulepiły mnie zdolne anioły* w Teatrze Dramatycznym w Warszawie.

27 III 1998
Katarzyna Deszcz reżyseruje *Skarb ze snu* Pavlata w Teatrze Telewizji dla dzieci.

27 III 1998
Barbara Wołosiuk projektuje (razem z Krzysztofem Tyszkiewiczem) scenografię do *Sonaty Kreutzerowskiej* Tołstoja w Teatrze im. Osterwy w Lublinie. W tym teatrze Wołosiuk tworzy jeszcze scenografię do *Trzech muszkieterów* Dumasa (6 VI 1998).

28 III 1998
Liliana Jankowska tworzy scenografię do spektaklu *O zbójniku Janosiku* Staropolskiego w Teatrze Dramatycznym w Elblągu.

4 IV 1998
Maria Schejbal reżyseruje spektakl *W nicość śniąca się droga...* Leśmiana w Teatrze Lalek „Banialuka" w Bielsku-Białej.

4 IV 1998
Joanna Plakiewicz tworzy scenografię do *Pikowej damy* Czajkowskiego w Teatrze Wielkim w Łodzi.

5 IV 1998
Julia Wernio reżyseruje sceniczną adaptację *Dżumy* Camusa ze scenografią Elżbiety Wernio w Teatrze Miejskim w Gdyni.

„W jej [Julii Wernio – przyp.M.Ż.] lekturze dżuma nie ma oblicza Historii. Skoro katastrofa przychodzi nagle, nie zapowiedziana żadnymi spektakularnymi znakami – jak ubiegłoroczna powódź, obecna w tle gdyńskiego spektaklu – «wina» tkwi prawdopodobnie w jakości życia. Toteż Wernio nie szukała efektownego pomysłu, klucza organizującego adaptację poprzez rozrost jakiegoś wątku czy postaci. Próbowała stworzyć namiastkę całości, wydobywając z powieści przede wszystkim to, co mówi ona o stosunku do życia pewnego miasta doświadczonego przez klęskę".
Joanna Chojka, *Dżuma, czyli życie*, „Teatr" nr 6/1998.

5 IV 1998
Premiera *Moralności pani Dulskiej* Gabrieli Zapolskiej ze scenografią Krystyny Kuziemskiej w Tarnowskim Teatrze im. Solskiego.

5 IV 1998
Joanna Hrk projektuje scenografię do spektaklu *Krawiec pan Niteczka* Makuszyńskiego w Teatrze Lalki i Aktora „Kacperek" w Rzeszowie.

10 IV 1998
Natalia Koryncka-Gruz reżyseruje *Białą damę* Casony w Teatrze Telewizji dla dzieci.

17 IV 1998
Agata Duda-Gracz reżyseruje *Kaina* Byrona w Teatrze im. Witkiewicza w Zakopanem.

18 IV 1998
Jitka Stokalska reżyseruje *L'italiana in Algeri* Rossiniego w Warszawskiej Operze Kameralnej.

18 IV 1998
Ewa Krechowicz przygotowuje scenografię do *Poskromienia złośnicy* Szekspira w Teatrze im. Osterwy w Gorzowie Wielkopolskim.

18 IV 1998
Jadwiga Mydlarska-Kowal tworzy scenografię do spektaklu *Mruczanki Kubusia Puchatka* według powieści Milne'a w Teatrze Lalki i Aktora „Kubuś" w Kielcach.

25 IV 1998
Elżbieta Iwona Dietrych projektuje scenografię do *Piotrusia Pana* Barrie'ego w Teatrze Lalek „Pinokio" w Łodzi.

26 IV 1998
Krystyna Meissner reżyseruje *Fernando Krapp napisał do mnie ten list* Dorsta ze scenografią Aleksandry Semenowicz w Starym Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie.

26 IV 1998
Elżbieta Oyrzanowska projektuje scenografię i lalki do spektaklu *Trzy świnki czyli opowieści naszej babci* Weltschka w Teatrze Lalki i Maski „Groteska" w Krakowie.

30 IV 1998
Premiera dramatu Yasminy Rezy *Sztuka* w Teatrze Wybrzeże w Gdańsku.

3 V 1998
Anna Popek tworzy scenografię do *Kubusia Puchatka* Milne'a w Teatrze „Bagatela" im. Boya-Żeleńskiego w Krakowie.

5 V 1998
Ewa Beata Wodecka przygotowuje scenografię do *Parad* Potockiego w Teatrze Współczesnym im. Wiercińskiego we Wrocławiu. W tym teatrze Wodecka projektuje jeszcze scenografię do inscenizacji dramatu Albeego *Trzy wysokie kobiety* (9 V 1998).

7 V 1998
Maria Zmarz-Koczanowicz reżyseruje *Obróbkę* Crimpa w Teatrze Telewizji.

7 V 1998
Barbara Hanicka przygotowuje scenografię do inscenizacji dramatu Frasera *Niezidentyfikowane szczątki ludzkie i prawdziwa natura miłości* w Teatrze Dramatycznym w Warszawie.

9 V 1998
Marjorie Hayes reżyseruje *Trzy wysokie kobiety* Albeego we Wrocławskim Teatrze Współczesnym im. Wiercińskiego.

9 V 1998
Anna Seitz-Wichłacz przygotowuje scenografię do *Maydaya* Cooneya w Teatrze Dramatycznym im. Węgierki w Białymstoku.

10 V 1998
Ilona Zgiet reżyseruje *Calineczkę* Andersena w Teatrze Lalki i Aktora im. Andersena w Lublinie.

10 V 1998
Jadwiga Mydlarska-Kowal przygotowuje scenografię do *Prometeusza* Müllera we Wrocławskim Teatrze Lalek.

16 V 1998
Anna Augustynowicz reżyseruje *Balladynę* Słowackiego w Teatrze Współczesnym w Szczecinie, w roli tytułowej Beata Zygarlicka.

„To przedstawienie nie dzieje się ani gdzieś kiedyś, ani zawsze i wszędzie. Dzieje się dzisiaj w Polsce, gdy na porządku dziennym jest banalność zła, a ludzie giną bez sensu i powodu, ot tak, z nudów albo *for fun.*
Akcenty interpretacyjne rozłożone są w taki sposób, żeby zburzyć dość jasną w utworze granicę między dobrem a złem. U Augustynowicz nie ma właściwie postaci pozytywnych, są tylko postaci mniej lub bardziej złe albo przynajmniej dotknięte złem – nawet matka, którą z reguły grywa się w manierze skrzywdzonej niewinności, tutaj nie budzi specjalnej sympatii: jest – na początku – sprytna i pazerna. [...]
Jest to więc rzecz o moralnym skażeniu, o świecie podszytym nihilizmem, o cywilizacji zła, które tyleż wynika z zaburzonej duchowości współczesnych ludzi, co z zaburzającej tę duchowość kulturowej technologii i manipulacji.
Ta ostatnia pokazana jest w scenie finałowej, którą bardzo sobie cenię: oto sąd nad Balladyną rozegrany jest jako telewizyjny talk-show: występują charakterystyczni dla tego typu widowisk prezenterzy, na telebimie pokazane są twarze osób zeznających przeciw Balladynie, ta ostatnia jest przez cały czas filmowana w różnych planach przez kamerę, więc i jej zachowanie można obserwować w przebitkach na ekranie.
Całej scenie towarzyszy gromada paparazzich, którzy jak sępy czyhają na ofiarę. Oczywiste, że w takim układzie nie może być mowy o piorunie: Balladynę porażą flesze aparatów fotograficznych. Nie wiem, czy trzeba objaśniać całą gorzką i szyderczą istotę tej sceny: jej przewrotność polega, jak myślę, na tym, że ułożony przez Słowackiego akt oskarżenia, oparty jeszcze na czytelnych zasadach tragizmu, pod ręką Augstynowicz zamienia się w akt samooskarżenia. To znaczy: samą siebie oskarża tu – na dodatek nie zdając sobie z tego sprawy – cywilizacja, którą już nie rządzą ani prawa boskie, ani normy etyczne, lecz tylko i wyłącznie prawo medialne: show must go on, wszystko na sprzedaż. Karmi nas tym nieustannie telewizja, nie tylko wtedy gdy, dajmy na to, ginie lady Diana i na tej śmierci stacje całego świata budują superwidowisko oglądane przez miliard ludzi; karmi nas na co dzień zwierzeniami przestępców i ofiar, kreowanych przez pół godziny czy godzinę programu na telewizyjne gwiazdy. I nie ma w gruncie rzeczy znaczenia, jak są rozłożone racje i czy w ogóle są jakieś racje – chodzi o oglądalność, o show, który musi trwać bez przerwy, a ściślej biorąc, z przerwami na reklamę”.
Janusz Majcherek, *W błysku fleszy*, „Teatr” nr 3/1999.

16 V 1998
Premiera *Tajemnic olsztyńskiego zamku* Krystyny Jakóbczyk w reżyserii autorki w Olsztyńskim Teatrze Lalek.

22 V 1998
Monika Jaworowska tworzy scenografię do spektaklu *Tryptyk Wyspiański* w Teatrze Polskim w Poznaniu.

23 V 1998
Premiera utworu Ewy Szelburg-Zarembiny *Najdzielniejszy z rycerzy* w Śląskim Teatrze Lalki i Aktora „Ateneum" w Katowicach.

24 V 1998
Anna Proszkowska reżyseruje *Kubusia Puchatka* Milne'a w Opolskim Teatrze Lalki i Aktora im. Smolki.

28 V 1998
Alicja Kuryło przygotowuje scenografię do *Trzech białych strzał* Makariusa w Teatrze Dramatycznym im. Szaniawskiego w Płocku.

29 V 1998
Premiera melodramatu Jeannine Worms *Flora... Floryna... Florencja... Florentyna* w Teatrze Scena Prezentacje w Warszawie.

30 V 1998
Ewa Grzywaczewska reżyseruje *Smoka* Čtvrtka ze scenografią Marty Tomczak w Teatrze Lalki i Aktora „Arlekin" w Łodzi.

31 V 1998
Iwona Bołądź przygotowuje scenografię do *Snu nocy letniej* Szekspira w Tarnowskim Teatrze im. Solskiego.

1 VI 1998
Magdalena Łazarkiewicz reżyseruje *Gdy tańczyła Isadora* Shermana w Teatrze Telewizji.

4 VI 1998
Katarzyna Jarnuszkiewicz przygotowuje scenografię do inscenizacji dramatu Turriniego *Nareszcie koniec* w Teatrze Studio w Warszawie.

6 VI 1998
Barbara Sass reżyseruje *Miesiąc na wsi* Turgieniewa w Teatrze „Bagatela" im. Boya-Żeleńskiego w Krakowie. W spektaklu występują m.in. Anna Radwan i Urszula Grabowska.

„To przedstawienie ma dużo wspólnego z jej [Barbary Sass – przyp. M.Ż.] *Trzema siostrami* z Teatru im. Jaracza w Łodzi – równie wnikliwą analizę wzajemnych relacji bohaterów, prawdopodobieństwo psychologiczne postaci, niespotykaną ostrość napięć przebiegających między nimi, wyraziste emocje. [...]
Dwie kobiety – jedna dojrzała, świadoma swej pozycji, urody, doświadczenia, druga młodziutka, jeszcze dziecko, w którym dopiero budzi się kobieta: pierwsza trochę z nudów, druga – z młodzieńczą żarliwością charakterystyczną dla pierwszego poważnego uczucia –

zakochują się w tym samym mężczyźnie. Klasyczny trójkąt: Natalia Pietrowna (Radwan), jej wychowanica Wieroczka (Grabowska) i nauczyciel synka Natalii, student Bielajew (Jakub Palacz). [...]
Akcja toczy się leniwie, w niespiesznym rytmie: jakieś przypadkowe spotkanie w ogrodowej altanie, znacząca wymiana spojrzeń... A to ktoś przejdzie z prawa na lewo, zaduma się, ktoś inny popatrzy w przestrzeń, pomilczy... Potem nastąpi pozornie nic nie znacząca wymiana zdań o gospodarstwie i popołudniowej herbacie. I wreszcie – sceny rozmów, «filozofowanie» o miłości, życiu. [...] najważniejszą rozmowę dramatu przeprowadzą kobiety – w jednej z najpiekniejszych scen przedstawienia, gdy Natalia Pietrowna nakłania Wieroczkę do intymnych wyznań «jak kobieta kobietę». Obie aktorki grają tu wszystko, co mają do zagrania. Urszula Grabowska pokazuje przemianę Wieroczki – z podlotka, który jeszcze przed chwilą majtał nogami, siedząc na gałęzi, przekomarzał się z Bielajewem i płonił raz po raz z dziewczęcym wdziękiem – w stuprocentową kobietę, która z zaskakującą dojrzałością analizuje sytuację, potrafi przejrzeć rywalkę i realnie ocenić swoje szanse w walce o ukochanego mężczyznę. Zaś Natalią Anny Radwan miotają sprzeczne emocje: kobieca zazdrość, niepokój, że «ta druga» okaże się przeciwnikiem poważniejszym niż się zdawało, walczą w niej z tkliwym, niemal matczynym zatroskaniem o przeżywającą pierwsze zauroczenie podopieczną; ambicja, duma i godność damy poskramiają zwykłą babską ciekawość, poczucie realizmu każe tłamsić głupie objawy irracjonalnego zakochania. Natalia bawi się kieliszkiem, nalewa wina sobie i Wieroczce, widać że skrywa zdenerwowanie i z trudem (z wyrazem twarzy «muszę się napić») przyjmuje potwierdzającą jej obawy spowiedź wychowanicy. To przytula Wieroczkę, to ją odpycha. Sass doskonale poprowadziła aktorki. Nie ma w ich grze żadnych zbędnych gestów, przerysowań, szarży. Pokazały prawdziwą, przekonującą, nie tylko literacko-teatralną, ale z życia wziętą sytuację".
Natalia Adaszyńska, *Wielokąt*, „Teatr" nr 10/1998.

6 VI 1998
Magda Maciejewska przygotowuje scenografię do *Molly Sweeney* Friela w Teatrze Powszechnym im. Hübnera w Warszawie.

7 VI 1998
Teresa Lisowska-Gałła reżyseruje i przygotowuje scenografię do *Dziewczynki z zapałkami* Andersena w Teatrze im. Osterwy w Gorzowie Wielkopolskim.

12 VI 1998
Grażyna Wydrowska przygotowuje scenografię do spektaklu *Ja, Koziołek Matołek* Makuszyńskiego w Teatrze Lalek „Guliwer" w Warszawie.

14 VI 1998
Liliana Jankowska projektuje scenografię do spektaklu *Alicja w Krainie Czarów* według powieści Carrolla w Teatrze im. Bogusławskiego w Kaliszu.

18 VI 1998
Urszula Kenar projektuje scenografię do *Miarki za miarkę* Szekspira w Starym Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie.

21 VI 1998
Iwona Kempa reżyseruje *Końcówkę* Becketta w Teatrze im. Horzycy w Toruniu.

„Do Kempy jak ulał pasuje przydomek «reżyser-niewidzialna ręka». Główną ambicją artystki (przynajmniej w odniesieniu do Becketta) zdaje się możliwie największa przezroczystość wobec tekstu. Nie musi to wcale oznaczać braku inwencji. Bardzo dobrym pomysłem okazało się zaproszenie do współpracy scenografa Tomasz Polesika, który nie naruszając tkanki Beckettowskiej partytury, wydobył z niej dużo wizualnej ekspresji. [...] Aktorzy Teatru Horzycy nie wyzbyli się [...] pewnych psychologicznych naleciałości, tyle że – do spółki z reżyserką – potrafili tę «wadę» zamienić w zaletę: rozmaite chwyty psychologicznego teatru zostają tu ujęte w cudzysłów i niejako wypreparowane z właściwego im kontekstu”.
Jarosław Kisieliński, *Czekając na zecera*, „Teatr” nr 12/1998.

22 VI 1998
Magda Teresa Wójcik reżyseruje *Rozmowy z katem* Moczarskiego w Teatrze Adekwatnym w Warszawie.

23 VI 1998
Zofia de Ines przygotowuje scenografię do *Króla Lira* Szekspira w Teatrze Narodowym w Warszawie.

25 VI 1998
Agnieszka Kaczyńska przygotowuje scenografię do spektaklu *Krótkie jest życie, krótkie... czyli kabaret Oberiutów* w Teatrze Rampa w Warszawie.

26 VI 1998
Premiera sztuki Małgorzaty Kamińskiej-Sobczyk *Podwórko marzeń* w reżyserii autorki w Teatrze Lalki „Tęcza” w Słupsku.

26 VI 1998
Dorota Korfel tworzy scenografię do sztuki Fredry *Damy i huzary* w Teatrze im. Mickiewicza w Częstochowie

4 VII 1998
Premiera *Darcia pierza* Agnieszki Osieckiej w Teatrze Atelier w Sopocie.

17 VII 1998
Premiera dramatu Elżbiety Fram *Yes, panie McLuhan* ze scenografią Anny Marii Rachel w Teatrze Wybrzeże w Gdańsku.

22 VII 1998
Olga Lipińska reżyseruje spektakl *Bunia* Cossy w Teatrze Telewizji, występuje m.in. Krystyna Feldman.

22 VIII 1998
Lucyna Szymańska projektuje (razem z Dariuszem Szymańskim) scenografię do spektaklu *Wakacje smoka Bonawentury* Wojtyszki w Teatrze Lalek „Rabcio” w Rabce.

8 VIII 1998
Helga Kümper przygotowuje scenografię do *Demonów* Noréna w Teatrze Atelier w Sopocie.

Sezon 1998/1999

5 IX 1998
Premiera scenicznej adaptacji *Narkomanki* Barbary Rosiek ze scenografią Anny Popek w Teatrze Dramatycznym w Elblągu.

5 IX 1998
Irena Jun reżyseruje *Ballady i romanse* Mickiewicza ze scenografią Aleksandry Semenowicz w Teatrze im. Wandy Siemaszkowej w Rzeszowie.

5 IX 1998
Maria Żilikova projektuje scenografię do *Czerwonego Kapturka* Polaka w Teatrze Lalki i Aktora „Baj Pomorski" w Toruniu.

10 IX 1998
Premiera spektaklu *Czarodziejski młyn* Aliny Afanasjew i Jerzego Afanasjewa w Śląskim Teatrze Lalki i Aktora „Ateneum" w Katowicach.

11 IX 1998
Anna Wójcikiewicz-Bukowska tworzy scenografię i reżyseruje *Motyle są wolne* Gershe'a w Teatrze Polskim w Bielsku-Białej.

12 IX 1998
Justyna Łagowska przygotowuje scenografię do *Księcia Niezłomnego* Słowackiego w Teatrze im. Słowackiego (scena Teatr Miniatura) w Krakowie, w roli Feniksany Dominika Bednarczyk.

19 IX 1998
Krystyna Jakóbczyk reżyseruje *Sklep z zabawkami* Popescu w Teatrze Lalki i Aktora „Baj" w Warszawie.

19 IX 1998
Łucja Kossakowska projektuje scenografię do *Traviaty* Verdiego w Operze Novej w Bydgoszczy.

19 IX 1998
Urszula Kubicz-Fik tworzy scenografię do *Cudownej lampy Aladyna* Leśmiana w Teatrze Lalki i Aktora „Kubuś" w Kielcach.

19 IX 1998
Dorota Morawetz tworzy scenografię do *Opery za trzy grosze* Brechta w Teatrze Muzycznym w Lublinie.

19 IX 1998
Liliana Jankowska przygotowuje scenografię do inscenizacji *Dożywocia* Fredry w Teatrze Zagłębia w Sosnowcu.

20 IX 1998
Premiera *Narkomanów* opartych m.in. na *Pamiętniku narkomanki* Barbary Rosiek ze scenografią Ewy Strebejko w Lubuskim Teatrze im. Kruczkowskiego w Zielonej Górze.

25 IX 1998
Premiera *Sztuki* Yasminy Rezy w Teatrze Polskim w Szczecinie.

25 IX 1998
Jolanta Markowska tworzy scenografię do spektaklu *Nieduża miłość – piosenki Kabaretu Starszych Panów* w Teatrze Dzieci Zagłębia im. Dormana w Będzinie.

25 IX 1998
Ewa Strebejko projektuje scenografię do *Don Juana, czyli kamiennego gościa* Moliera w Teatrze Polskim w Poznaniu. Na tej scenie Strebejko tworzy ponadto scenografię do *Antygony* Sofoklesa (17 I 1999) oraz *Ślubu* Gombrowicza (27 III 1999).

26 IX 1998
Beata Pejcz reżyseruje spektakl *Porwana księżniczka, czyli historia o zamrożonym czasie* Jurkowskiego ze scenografią Grażyny Skały w Teatrze Lalek „Pinokio" w Łodzi.

27 IX 1998
Premiera opery dziecięcej *Pan Marimba* Marty Ptaszyńskiej z librettem Agnieszki Osieckiej w reżyserii i z choreografią Hanny Chojnackiej, ze scenografią Katarzyny Proniewskiej-Mazurek w Teatrze Wielkim – Operze Narodowej w Warszawie.

27 IX 1998
Premiera *Tygrysa Pietrka* Hanny Januszewskiej w Lubuskim Teatrze im. Kruczkowskiego w Zielonej Górze.

1 X 1998
Barbara Chilczuk reżyseruje (razem z Jerzym Chilczukiem) *Kota w butach* Brzechwy w Olsztyńskim Teatrze Lalek.

2 X 1998
Katarzyna Banucha przygotowuje scenografię do *Niebieskiego ptaka* Maeterlincka w Teatrze Lalek „Pleciuga" w Szczecinie.

3 X 1998
Małgorzata Boratyńska reżyseruje *Przy drzwiach zamkniętych* Sartre'a ze scenografią Agnieszki Bartold w Teatrze im. Bogusławskiego w Kaliszu.

3 X 1998
Premiera *Farrago* Lidii Amejko ze scenografią Agnieszki Bartold w Teatrze im. Bogusławskiego w Kaliszu (pokazane w ramach projektu artystycznego *Życie po życiu* z dramatem Sartre'a).

3 X 1998
Premiera *Cudaczka Wyśmiewaczka* Julii Duszyńskiej w Teatrze Lalek „Banialuka" w Bielsku-Białej.

3 X 1998
Aleksandra Semenowicz przygotowuje scenografię do *Graczy* Gogola w Teatrze Powszechnym w Łodzi.

4 X 1998
Lucyna Sypniewska tworzy scenariusz i reżyseruje spektakl *Bizdrygony i Brykoce* w Teatrze Lalek „Banialuka" w Bielsku-Białej.

4 X 1998
Małgorzata Bulanda projektuje scenografię do inscenizacji *Koriolana* Szekspira w Teatrze Dramatycznym w Legnicy.

8 X 1998
Małgorzata Treutler tworzy scenografię do scenicznej adaptacji *Króla Maciusia Pierwszego* Korczaka w Teatrze Komedia w Warszawie.

9 X 1998
Danuta Kierc tworzy scenografię do inscenizacji *Ślubów panieńskich* Fredry w Teatrze im. Norwida w Jeleniej Górze.

9 X 1998
Elżbieta Karaszkiewicz przygotowuje scenografię do spektaklu *Romanse i ballady* według utworów Mickiewicza w Teatrze Nowym w Warszawie. W tym teatrze Karaszkiewicz projektuje jeszcze scenografię do *Pogody ducha* według Iwaszkiewicza (27 IV 1999).

10 X 1998
Gwenda Berndt reżyseruje *Traviatę* Verdiego w Operze Bałtyckiej w Gdańsku.

10 X 1998
Ewa Marcinkówna reżyseruje i tworzy scenariusz do spektaklu *Ten zapomniany romans, czyli dyskretny urok dawnych przebojów* ze scenografią Marleny Skoneczko w Teatrze im. Żeromskiego w Kielcach. W tym teatrze Ewa Marcinkówna reżyseruje ponadto *Czupurka* Hertza również ze scenografią Marleny Skoneczko (5 VI 1999).

10 X 1998
Beata Nyczaj tworzy scenografię do inscenizacji *Fausta* Goethego w Teatrze Nowym w Łodzi.

10 X 1998
Zofia Mazurczak przygotowuje scenografię do *Policji* Mrożka w Teatrze im. Wandy Siemaszkowej w Rzeszowie.

10 X 1998
Małgorzata Szczęśniak tworzy scenografię do *Zachodniego wybrzeża* Koltésa w Teatrze Studio w Warszawie.

11 X 1998
Premiera *Szewczyka Dratewki* Marii Kownackiej w Jeleniogórskim Teatrze Animacji.

11 X 1998
Sylvia Geszty reżyseruje *Don Pasquale* Donizettiego w Teatrze Wielkim im. Moniuszki w Poznaniu.

11 X 1998
Katarzyna Deszcz reżyseruje *Zdarzyć się mogło w Wojnicówce* według *Płatonowa* Czechowa w Teatrze Powszechnym im. Kochanowskiego w Radomiu.

16 X 1998
Premiera *Każdemu skarb* Elżbiety Kuryło i Tadeusza Kwinty w Teatrze Nowym im. Morcinka w Zabrzu.

16 X 1998
Ewa Gdowiok przygotowuje scenografię do *Kochanka* Pintera w Centrum Kultury Teatr w Grudziądzu.

17 X 1998
Irena Dragan reżyseruje i przygotowuje adaptację sceniczną powieści Żukrowskiego *Porwanie w Tiutiurlistanie* w Teatrze im. Żeromskiego w Kielcach.

17 X 1998
Tatiana Kwiatkowska projektuje scenografię do *Krainy uśmiechu* Lehára w Operze i Operetce w Krakowie.

17 X 1998
Łucja Kossakowska przygotowuje scenografię do sztuki *Jesteś mój* Bardijewskiego w Teatrze Polskim w Warszawie.

18 X 1998
Premiera *La Kukaraczy* Żywii Karasińskiej-Fluks w Opolskim Teatrze Lalki i Aktora im. Smolki.

18 X 1998
Barbara Ptak tworzy scenografię do *Orfeusza w piekle* Offenbacha w Teatrze Muzycznym w Gliwicach.

24 X 1998
Premiera dramatu Pam Gems *Dusia, Ryba, Wal i Leta* w Teatrze im. Wandy Siemaszkowej w Rzeszowie.

24 X 1998
Jagna Janicka projektuje scenografię do spektaklu *Widma* Moniuszki w Operze Śląskiej w Bytomiu.

24 X 1998
Łucja Sobczak i Monika Sobczak-Konca przygotowują (razem z Brunonem Sobczakiem) scenografię do adaptacji powieści Makuszyńskiego *O dwóch takich, co ukradli księżyc* w Bałtyckim Teatrze Dramatycznym im. Słowackiego w Koszalinie.

27 X 1998
Iwona Bielska reżyseruje *Trupę Tomasza Dropsa* Brzechwy w Krakowskim Teatrze STU.

29 X 1998
Renata Godlewska tworzy scenografię do *Kubusia Fatalisty* według powiastki filozoficznej Diderota w Teatrze Muzycznym im. Danuty Baduszkowej w Gdyni.

30 X 1998
Tatiana Kwiatkowska tworzy scenografię do spektaklu *Machiavelli, czyli cudowny korzeń* Grońskiego i Marianowicza w Teatrze Syrena w Warszawie.

3 XI 1998
Jitka Stokalska reżyseruje *Scene Buffe* Scarlattiego w Warszawskiej Operze Kameralnej. W tym teatrze Stokalska reżyseruje ponadto *Rossiniadę* (31 XII 1998) oraz *Il turco in Italia* Rossiniego (9 IV 1999).

6 XI 1998
Jadwiga Mydlarska-Kowal projektuje scenografię do inscenizacji opowiadań Gombrowicza *Dziewictwo. Na kuchennych schodach* w Teatrze Śląskim im. Wyspiańskiego w Katowicach.

6 XI 1998
Beata Nyczaj przygotowuje scenografię do *Po próbie* Bergmana w Teatrze Scena Prezentacje w Warszawie.

6 XI 1998
Dorota Kołodyńska tworzy scenografię do sztuki *Wszystko w ogrodzie* Albeego w Teatrze Współczesnym w Warszawie.

7 XI 1998
Premiera *Moralności pani Dulskiej* Gabrieli Zapolskiej w reżyserii Teresy Kotlarczyk i ze scenografią Joanny Plakiewicz w Teatrze Polskim w Bielsku-Białej.

7 XI 1998
Agnieszka Glińska reżyseruje *Opowieści lasku wiedeńskiego* Horvátha ze scenografią Magdaleny Maciejewskiej w Teatrze Ateneum im. Jaracza w Warszawie.

„Istotą spektaklu jest [...] uniwersalizacja indywidualnych i zbiorowych zachowań postaci, a w efekcie całej wpisanej w dramat rzeczywistości. Akcja tych *Opowieści* rozgrywa się raczej «w Austrii, czyli wszędzie» [...] niż w Wiedniu na początku lat trzydziestych. Realia epoki zostały odsunięte na plan dalszy lub ostentacyjnie wręcz unieważnione. Taki sposób myślenia wspiera scenografia Magdaleny Maciejewskiej, oscylująca pomiędzy ascetyczną umownością nadrzecznego pleneru (ściana – parawan) i świetnym skrótem za pomocą dwóch kolumn rozwiązanej katedry a bogatym w szczegół pozornym realizmem uliczki, przy której żyją bohaterowie. [...]
Wydobywając ponadczasowy walor utworu, Glińska ukazała zamknięty, autonomiczny świat, żyjący własnym życiem i obojętny wobec spraw ogólniejszej natury. [...]
Wbrew autorskiemu mottu «nic tak nie daje poczucia nieskończoności jak głupota», przedstawienie Glińskiej nie jest wariantem «tragedii głupich ludzi», wykluczającej tragizm prawdziwy. Bohaterowie, ukazani bez pojawiających sie u Horvátha rysów satyrycznej karykatury, to ludzie autentyczni zarówno w radościach i cierpieniach, jak w różnorodnych ograniczeniach, amoralności czy okrucieństwie. Nawet jeśli – z wyjątkiem Marianny, postaci najciekawszej, decydującej o obliczu spektaklu – nie pragną przekraczać granic świata, w którym przyszło im żyć. Obraz tego świata jest zaś głęboko pesymistyczny i Glińska idzie tu

znacznie dalej niż autor sztuki. Ludzie miotają się między niewzruszenie milczącym Bogiem a jawnie i osobowo działającym złem, które wobec braku jakiejkolwiek nadziei staje się naturalnym stanem rzeczywistości. Zło nie jest wytworem ideologii czy stosunków społecznych, lecz rodzi się z łatwością wśród spokojnych mieszkańców uliczki. Nie tolerują oni zwłaszcza zachowań wykraczających poza uznaną normalność – takich jak gwałtowna miłość Marianny, skazana na klęskę próba ucieczki. W tym świecie elementarne uczucia prowadzą do tragedii".
Jarosław Komorowski, *Dolino moja, Wachau,* „Teatr" nr 2/1999.

7 XI 1998
Dorota Morawetz tworzy scenografię do scenicznej adaptacji *Sanatorium pod klepsydrą* Schulza w Tarnowskim Teatrze im. Solskiego.

7 XI 1998
Anna Sekuła przygotowuje scenografię do *Paternoster* Kajzara w Teatrze im. Horzycy w Toruniu.

7 XI 1998
Małgorzata Słoniowska tworzy scenografię do *Wesela Figara* Mozarta w Operze we Wrocławiu.

8 XI 1998
Premiera *Agnès* Catherine Anne w Teatrze im. Osterwy w Gorzowie Wielkopolskim.

8 XI 1998
Premiera *Śpiącej królewny* Hanny Januszewskiej w Teatrze Animacji w Poznaniu.

8 XI 1998
Dorota Kołodyńska przygotowuje scenografię do *Przemiany* Kafki w Teatrze Polskim we Wrocławiu.

13 XI 1998
Katarzyna Kułaczewska i Magdalena Obidowska reżyserują (razem z Radosławem Kaliskim) *Tymoteusza wśród ptaków* Wilkowskiego w Teatrze Lalek „Banialuka" w Bielsku-Białej.

13 XI 1998
Agata Sosin przygotowuje scenografię do scenicznej adaptacji powieści Dumasa *Trzej muszkieterowie* w Teatrze na Woli im. Łomnickiego w Warszawie.

14 XI 1998
Anna Augustynowicz reżyseruje *Powrót skazańca* Larssona w Teatrze Współczesnym w Szczecinie, w spektaklu występuje m.in. Anna Januszewska.

14 XI 1998
Ewa Sokół-Malesza reżyseruje *Opowieść kota* Ayme'a w Teatrze Lalek „Guliwer" w Warszawie.

14 XI 1998
Grażyna Żubrowska projektuje scenografię i kostiumy do inscenizacji *Pana Tadeusza* Mickiewicza w Teatrze im. Mickiewicza w Częstochowie.

17 XI 1998
Justyna Łagowska-Klata tworzy scenografię do spektaklu *Alpejskie zorze* Turriniego w Teatrze Dramatycznym w Warszawie.

21 XI 1998
Barbara Ptak przygotowuje scenografię do inscenizacji *Ślubów panieńskich* Fredry w Teatrze Dzieci Zagłębia im. Dormana w Będzinie.

21 XI 1998
Krystyna Kuziemska tworzy scenografię do *Drugiego pokoju* Herberta w Tarnowskim Teatrze im. Solskiego.

22 XI 1998
Premiera *Magicznego imienia* Urszuli Kozioł ze scenografią Elżbiety Terlikowskiej we Wrocławskim Teatrze Lalek.

22 XI 1998
Anna Popek tworzy scenografię do inscenizacji *Romea i Julii* Szekspira w Teatrze im. Bogusławskiego w Kaliszu, w roli Julii Monika Krzywkowska.

22 XI 1998
Maria Balcerek projektuje scenografię do spektaklu *O roku ów!* według utworów Mickiewicza w Teatrze Lalek „Arlekin" w Łodzi.

24 XI 1998
Anna Wiśniowska-Dziurman tworzy scenografię do spektaklu *Czapa, czyli śmierć na raty* Krasińskiego w Starym Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie.

25 XI 1998
Magdalena Ostrokólska reżyseruje *Powrót do domu* Pintera ze scenografią autorstwa Małgorzaty Gałaś w Krakowskim Teatrze STU.

27 XI 1998
Premiera *Szaleństwa* Marguerite Duras w Teatrze Scena Prezentacje w Warszawie.

28 XI 1998
Premiera *Farrago* Lidii Amejko w Teatrze Współczesnym im. Wiercińskiego we Wrocławiu.

28 XI 1998
Urszula Kubicz-Fik przygotowuje scenografię do *Baśni o pięknej Parysadzie* Leśmiana w Teatrze Lalki i Aktora „Baj" w Warszawie.

4 XII 1998
Iza Toroniewicz projektuje scenografię do spektaklu *Kwiaty zła – zabawa wyśniona* Baudelaire'a w Teatrze im. Kochanowskiego w Opolu.

5 XII 1998
Anna Sekuła projektuje scenografię do *Wieczoru kawalerskiego* Hawdona w Teatrze Ludowym w Nowej Hucie.

5 XII 1998
Barbara Wołosiuk tworzy scenografię do *Zaczarowanej królewny* Oppmana w Teatrze im. Osterwy w Lublinie.

5 XII 1998
Monika Polak-Luścińska przygotowuje scenografię do spektaklu *Złote trzewiczki* według opowiadania Gogola *Noc wigilijna* w Teatrze Lalki i Aktora „Kacperek" w Rzeszowie.

6 XII 1998
Krystyna Jakóbczyk reżyseruje i tworzy adaptację *Opowieści wigilijnej* Dickensa ze scenografią Urszuli Kubicz-Fik w Lubuskim Teatrze im. Kruczkowskiego w Zielonej Górze.

6 XII 1998
Barbara Zachmoc tworzy (razem z Lucjanem Zachmocem) scenografię do spektaklu *Trzewiczki szczęścia czyli lalki mistrza Henryka* Hertza w Teatrze im. Fredry w Gnieźnie.

10 XII 1998
Barbara Wachowicz reżyseruje i tworzy scenariusz do spektaklu *Wigilie polskie. Spotkania wielkich Polaków przy wigilijnym stole* w Teatrze Wielkim im. Moniuszki w Poznaniu.

11 XII 1998
Małgorzata Schubert projektuje scenografię do *Lasu* Ostrowskiego w Teatrze Zagłębia w Sosnowcu.

12 XII 1998
Premiera *Dla Julii* Margarety Garpe w reżyserii Natalie Ringler ze scenografią Anny Popek w Teatrze im. Bogusławskiego w Kaliszu.

„Pierwszej z pań [Margarecie Garpe – przyp. MŻ] w pełni przysługuje miano doświadczonej dramatopisarki; na jej dorobek składa się kilkanaście sztuk poświęconych walce o prawa społeczne kobiet, roli kobiety we współczesnej rodzinie i konfliktom w relacji matka – córka. 25-letnia Natalie Ringler jest studentką IV roku Wydziału Reżyserii Dramatu krakowskiej PWST. Większą część życia spędziła jednak w Szwecji, gdzie się urodziła i gdzie wcześniej wyemigrowali jej rodzice. Bliska jest jej tradycja tamtejszego teatru realistycznego, co zdaje się dobrze korespondować z duchem twórczości Margarety Garpe. Jeśli dodać, że autorem scenografii także jest kobieta, a sama sztuka poświęcona jest konfliktowi między matką i córką, bliscy już będziemy przesytu takim stężeniem kobiecości.
Gdy w drugiej połowie spektaklu na scenie pojawia się niejaki Charlie (Lech Wierzbowski), człowiek oddycha z ulgą, że mężczyźni na naszej planecie widać nie całkiem jeszcze wyginęli. Dla Natalie Ringler sztuka ta jest swoistą trawestacją *Małego Księcia*: – Wydaje mi się, że w sztuce Garpe ta książka nie pojawia się przypadkiem. Julia ma coś w sobie z Małego Księcia, też jest osobą, która szybuje w swoim śnie...
Być może, ale na tym podobieństwa się kończą: Mały Książę jest istotą, która dziwi się i cierpi po cichu. Jest lojalny, rozumny i przyjacielski, a sens jego pobytu na Ziemi sprowadza się do pomyślnego przebycia męskich inicjacji. Nie bardzo wiadomo, co miałby mieć wspólnego z dwiema raniącymi się nawzajem kobietami, z których jedna jest starzejącą się, rozwrzeszczaną histeryczką, a druga tylko dlatego wydaje się kimś łagodniejszym, że rzadziej uzewnętrznia swoje negatywne energie: za to właśnie, że nauczyła się czekać i obserwować, jej ciosy są bardziej precyzyjne, i zapewne również bardziej bolesne. Bo Julia nie jest

uosobieniem skrzywdzonej niewinności. Kto tak twierdzi, ten nieuważnie oglądał spektakl. Do niewątpliwych pozytywów zaliczyć należy wyrazistą rolę Ireny Rybickiej jako Glorii. Natalie Ringler, tak czy owak, należy do reżyserów początkujących. Trudno tu jeszcze mówić o własnym stylu, a można jedynie o poprawności. Była obecna na premierze i muszę przyznać, że ujęła mnie swoim wdziękiem. Mówię o tym z całą premedytacją, bo wiem, jak bardzo feministki nie lubią takich wyznań".
Robert Kordes, *Nieumiejętność kochania*, „Życie Kalisza" z 16 XII 1998.

12 XII 1998
Premiera scenicznej adaptacji powieści Zofii Kossak *Kłopoty Kacperka góreckiego skrzata* w Teatrze „Lalka" w Warszawie.

12 XII 1998
Irena Jun reżyseruje *Pana Tadeusza* Mickiewicza ze scenografią Aleksandry Semenowicz w Teatrze im. Horzycy w Toruniu. W tym teatrze Aleksandra Semenowicz tworzy ponadto scenografię do *Ryszarda III* Szekspira (27 VI 1999).

12 XII 1998
Małgorzata Szydłowska projektuje scenografię do *Spętanych* O'Neilla w Teatrze im. Słowackiego (scena Teatr Minuatura) w Krakowie.

13 XII 1998
Elżbieta Oyrzanowska projektuje scenografię do *Wakacji smoka Bonawentury* Wojtyszki w Śląskim Teatrze Lalki i Aktora „Ateneum" w Katowicach.

15 XII 1998
Beata Wojciechowska reżyseruje spektakl *A słów miałabym tyle...* Milczanowskiego ze scenografią Anny Smolickiej w Centrum Kultury Teatr w Grudziądzu.

18 XII 1998
Iwona Kempa reżyseruje sceniczną adaptację *Alicji po drugiej stronie lustra* Carrolla w Teatrze im. Kochanowskiego w Opolu.

18 XII 1998
Barbara Kędzierska przygotowuje scenografię do *Fedry* Racine'a w Teatrze Powszechnym im. Hübnera w Warszawie.

19 XII 1998
Kika Lelicińska przygotowuje scenografię do *Betlejem polskiego* Rydla w Bałtyckim Teatrze Dramatycznym im. Słowackiego w Koszalinie.

19 XII 1998
Małgorzata Słoniowska tworzy scenografię do *Napoju miłosnego* Donizettiego w Teatrze Wielkim w Łodzi. W tym teatrze Słoniowska przygotowuje ponadto scenografię do *Don Pasquale* Donizettiego (27 VI 1999).

20 XII 1998
Danuta Kierc przygotowuje scenografię do *Królewny Lali* Mickiewicza w Teatrze Lalek w Wałbrzychu.

21 XII 1998
Premiera sztuki Inki Dowlasz *Bici biją* w reżyserii autorki i ze scenografią Elżbiety Krywszy w Teatrze Ludowym w Nowej Hucie. Elżbieta Krywsza przygotowuje w tym teatrze jeszcze scenografię do spektaku *Pterodactyle* Silvera (19 II 1999).

30 XII 1998
Anna Sekuła tworzy scenografię do *Czego nie widać* Frayna w Teatrze „Bagatela" im. Boya-Żeleńskiego w Krakowie.

2 I 1999
Premiera spektaklu *Dulska!* na podstawie dramatu Gabrieli Zapolskiej ze scenografią Xymeny Zaniewskiej w Teatrze im. Norwida w Jeleniej Górze.

9 I 1999
Violetta Suska reżyseruje *Przygody Koziołka Matołka* Makuszyńskiego ze scenografią Małgorzaty Treutler w Teatrze Polskim w Bydgoszczy.

9 I 1999
Małgorzata Szydłowska tworzy scenografię do *Lekcji* Ioneski w Teatrze Dramatycznym w Elblągu.

9 I 1999
Honorata Mochalska przygotowuje (razem z Andrzejem Błachutem) scenografię do spektaklu *Kocham Paryż* w Teatrze Powszechnym w Łodzi.

10 I 1999
Tanja Miletić-Orucević reżyseruje *Skórę węża* Šnajdera ze scenografią Małgorzaty Szydłowskiej w Stowarzyszeniu Teatralnym „Łaźnia" w Krakowie.

„Tanja Miletić-Orucević [...] zredukowała symbolikę, skupiła się na realności zdarzenia. Šnajder komponował w tekście dramatu monumentalne widowisko, reżyserka krakowskiego spektaklu odczytała go kameralnie. Można rzec, że z konieczności: narzuciła ją przestrzeń teatru. Ale twórcy spektaklu potrafili zmienić ją w naturalny walor: umiejętnie wykorzystany został bliski kontakt widzów i aktorów, ciekawie rozbita przestrzeń, sugestywnie poszerzona za sprawą filmowych projekcji. Zagrała też realność miejsca: stara żydowska łaźnia jako wnętrze prosektorium w bombardowanym mieście. Rekwizyty podtrzymują to wrażenie: szklany parawan, wanna, metalowy podest. Także i muzyka podkreśla chłód przestrzeni: ambient, współczesne «technologiczne» brzmienia złamane czasem cieplej brzmiącym bałkańskim folklorem.
Realność zdarzenia objawia się w spektaklu nie w geograficznym, obyczajowym czy religijnym kolorycie. Zresztą i Šnajder na nim się nie skupia, skąpiąc widzom szczegółowych informacji, kto jest skąd, jakim językiem mówi i jakiego Boga wyznaje. Zaciera konkret, by wydobyć absurd. Tanja Miletić-Orucević nieco inaczej jednak ustawiła relację między dramatem Azry a światem, który ją osacza na jawie i we śnie.
Zasadniczą rolę odgrywa gatunek obecności aktorów. Reżyserka zdradza rękę pewną i subtelną. Widać, jak omija narzucające się szablony, jak szuka prozaicznej prawdy o sytuacjach skrajnych. Aktorzy nie szarżują, nie akcentują «znaczących» kwestii. Los, który spotkał Azrę, dostatecznie przemawia do naszej wyobraźni, nie trzeba podbechtywać emocji. Główną sytuacje oplatają inne: właściwie banalne, proste, szkicowo kreślone. Przekazują tylko jedno – trud. Marta podejmując walkę o życie Azry, robi to naturalnie, bez cienia

patosu, niezauważalnie – dla siebie i dla nas. Cynizm i okrucieństwo Hasana w pierwszych scenach wydaje się raczej nieopatrznie rzuconym słowem, obroną człowieka słabego i dlatego jego późniejsza solidarność z wysiłkami Marty ma charakter oczywistości. Co nie znaczy, że przychodzi im to łatwo – codzienność przygważdża, paraliżuje, odbiera siły".
Grzegorz Niziołek, *Zrzucona skóra*, „Didaskalia" nr 29/1999.

12 I 1999
Premiera *Baśni o zaklętym kaczorze* Marii Kann w reżyserii Ireny Dragan i ze scenografią Małgorzaty Domańskiej w Teatrze Lalki i Aktora „Kubuś" w Kielcach.

12 I 1999
Teresa Kotlarczyk reżyseruje *Po latach o tej samej porze* Slade'a ze scenografią Ewy Grabowskiej w Teatrze „Bagatela" im. Boya-Żeleńskiego w Krakowie.

13 I 1999
Joanna Barylińska tworzy scenografię do rewii *Będzie lepiej?* w Operetce Wrocławskiej.

22 I 1999
Dorota Kolak reżyseruje *Śluby panieńskie* Fredry w Teatrze Miejskim w Gdyni, w spektaklu występuje m.in. Karolina Adamczyk (Klara) oraz Paulina Kwietniewska (Aniela).

23 I 1999
Premiera scenicznej adaptacji baśni Astrid Lindgren *Mio, mój Mio* ze scenografią Alicji Chodynieckiej-Kuberskiej w Olsztyńskim Teatrze Lalek.

23 I 1999
Matylda Ostaszewska projektuje scenografię do *Krzeseł* Ioneski w Teatrze Współczesnym w Szczecinie.

24 I 1999
Anita Stachowicz-Błażejewska przygotowuje scenografię do spektaklu *Pinokio, czyli muzyczna opowieść o dobrym wychowaniu* według powieści Collodiego w Teatrze Syrena w Warszawie.

28 I 1999
Ewa Łaniecka tworzy scenografię do spektaklu *Taka ballada* według scenariusza Cieplaka w Teatrze Studio w Warszawie.

29 I 1999
Małgorzata Treutler przygotowuje scenografię do musicalu *Crazy for you* Gershwinów w Teatrze Muzycznym „Roma" w Warszawie.

29 I 1999
Barbara Hanicka tworzy scenografię do *Sędziów* Wyspiańskiego w Teatrze Narodowym w Warszawie.

29 I 1999
Ewa Beata Wodecka projektuje scenografię do adaptacji *Mistrza i Małgorzaty* Bułhakowa w Teatrze im. Witkiewicza w Zakopanem.

30 I 1999
Madeleine Lienhard reżyseruje *Upiora w operze* Yestona w Teatrze Wielkim im. Moniuszki w Poznaniu.

30 I 1999
Ewa Jendrzejewska reżyseruje i tworzy choreografię do *Balu w operze* Tuwima ze scenografią Anny Smolickiej (we współpracy z Tadeuszem Smolickim) w Teatrze im. Wandy Siemaszkowej w Rzeszowie.

30 I 1999
Urszula Kubicz-Fik tworzy scenografię do spektaklu *Bracia krwi* Russella w Teatrze Rampa w Warszawie.

5 II 1999
Magdalena Maciejewska przygotowuje scenografię do *Przebudzenia wiosny* Wedekinda w Starym Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie.

6 II 1999
Elżbieta Iwona Dietrych tworzy scenografię do *Turandot* wg Gozziego w Teatrze Lalek „Pinokio" w Łodzi.

12 II 1999
Beata Nyczaj tworzy scenografię do inscenizacji dramatu *Trzy wysokie kobiety* Albeego w Teatrze Nowym w Poznaniu.

12 II 1999
Grażyna Ehrlich przygotowuje scenografię do spektaklu *Próby* Schaeffera w Lubuskim Teatrze im. Kruczkowskiego w Zielonej Górze.

13 II 1999
Janina Niesobska reżyseruje i tworzy choreografię do spektaklu *Gala Strauss* ze scenografią Anny Bobrowskiej-Ekiert w Teatrze Muzycznym w Łodzi. W tym teatrze Bobrowska-Ekiert przygotowuje ponadto scenografię do przedstawienia *Bo to jest miłość,* opartego na kompilacji przebojów operowych (25 VI 1999).

13 II 1999
Premiera *Baśni o zaklętym kaczorze* Marii Kann w Teatrze Lalki i Aktora „Kacperek" w Rzeszowie.

13 II 1999
Anna Popek tworzy scenografię do inscenizacji *Balladyny* Słowackiego w Teatrze im. Żeromskiego w Kielcach.

13 II 1999
Barbara Zawada przygotowuje scenografię do *Życie jest snem* Calderona de la Barki w Teatrze Nowym w Łodzi.

14 II 1999
Premiera scenicznej adaptacji *Kłamczuchy* Małgorzaty Musierowicz w reżyserii Teresy Lisowskiej-Gałły w Teatrze im. Osterwy w Gorzowie Wielkopolskim.

14 II 1999
Lidia Lisowicz reżyseruje *Szałaputki* Ryla-Krystianowskiego w Jeleniogórskim Teatrze Animacji.

20 II 1999
Premiera *Baśni o... (Tajemnica czarciego błota)* Małgorzaty-Kamińskiej Sobczyk w reżyserii autorki w Teatrze Lalki „Tęcza" w Słupsku.

20 II 1999
Elżbieta Oyrzanowska tworzy scenografię do *Czerwonego Kapturka* Brzechwy w Olsztyńskim Teatrze Lalek.

21 II 1999
Premiera *Szewczyka Dratewki* Marii Kownackiej ze scenografią Jadwigi Mydlarskiej-Kowal we Wrocławskim Teatrze Lalek.

27 II 1999
Premiera *O krasnoludkach i sierotce Marysi* Marii Konopnickiej w Teatrze Lalek „Rabcio" w Rabce.

27 II 1999
Ewa Beata Wodecka przygotowuje scenografię do *Kordiana* Słowackiego w Teatrze Dramatycznym w Legnicy. W tym teatrze Wodecka projektuje jeszcze scenografię do inscenizacji *Męża i żony* Fredry (27 III 1999).

27 II 1999
Jadwiga Mydlarska-Kowal projektuje scenografię do *Opery za trzy grosze* Brechta w Teatrze Zagłębia w Sosnowcu.

28 II 1999
Katarzyna Deszcz reżyseruje i tworzy scenariusz do *Księgi rajskich przygód* według Mangera ze scenografią Małgorzaty Zwolińskiej w Teatrze Lalki i Maski „Groteska" w Krakowie.

3 III 1999
Irena Dragan reżyseruje *Alicję w krainie szachów* według powieści Carrolla *O tym, co Alicja odkryła po drugiej stronie lustra* w Teatrze Lalki i Aktora „Baj" w Warszawie.

4 III 1999
Małgorzata Słoniowska tworzy scenografię do *Królowej Śniegu* Andersena w Operetce Wrocławskiej.

5 III 1999
Małgorzata Kalińska przygotowuje scenografię do scenicznej adaptacji *Chatki Puchatka* Milne'a w Teatrze Lalek „Pleciuga" w Szczecinie.

5 III 1999
Irena Biegańska tworzy scenografię do *Ceny* Millera w Teatrze na Woli im. Łomnickiego w Warszawie.

13 III 1999
Jadwiga Mydlarska-Kowal przygotowuje scenografię *Słowiczej wyspy* Wojciechowskiego w Teatrze Lalki i Aktora „Kubuś" w Kielcach.

13 III 1999
Małgorzata Treutler tworzy scenografię do *Rekina* Haïma w Teatrze Ochoty w Warszawie.

14 III 1999
Magdalena Maciejewska tworzy scenografię do spektaklu *Magnetyzm serca* według *Ślubów panieńskich* Fredry w Teatrze Rozmaitości w Warszawie, w roli Klary Magdalena Cielecka, w roli Anieli Maja Ostaszewska.

18 III 1999
Liliana Jankowska tworzy scenografię do spektaklu *Joszke Muzykant* Dimowa w Teatrze Żydowskim im. Ester Rachel Kamińskiej w Warszawie.

19 III 1999
Katarzyna Proniewska-Mazurek przygotowuje scenografię do *Epoki śmiechu* Horvátha w Teatrze „Bagatela" im. Boya-Żeleńskiego w Krakowie.

20 III 1999
Iwona Kempa reżyseruje polską prapremierę *Choroby miłości* Brucknera w Teatrze im. Bogusławskiego w Kaliszu.

20 III 1999
Teresa Ponińska tworzy scenografię do spektaklu *Życie paryskie* Offenbacha w Teatrze Muzycznym w Lublinie.

21 III 1999
Agnieszka Lipiec-Wróblewska reżyseruje *Dekalog II i VIII* Kieślowskiego i Piesiewicza ze scenografią Barbary Hanickiej w Starym Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie, w spektaklu występuje m.in. Małgorzata Hajewska-Krzysztofik (Dorota).

„Agnieszka Lipiec-Wróblewska zainscenizowała kolejne części *Dekalogu* [...]. I znowu zaletą adaptacji jest uchwycenie ducha metafizyki charakterystycznego dla przypowieści Kieślowskiego. Tym razem udało się przywołać go bez pomocy muzyki Preisnera (choć udział muzyki w budowaniu nastroju przedstawienia jest znaczny). Najwięcej zależy od aktorów. Mają do wypowiedzenia minimum słów w kilkumetrowej przestrzeni, wsparcie światła i parę sprzętów. A do zagrania – skryte za pauzami, niedopowiedzeniami bolesne emocje bohaterów skomplikowanych historii, w których tkwi wielka tajemnica. Aktorzy są niebezpiecznie blisko granicy, za którą łatwo o sztuczność, patos, melodramatyczny kicz. Starają się jej nie przekraczać. Dużo wysiłku włożyła w to zadanie zwłaszcza Małgorzata Hajewska, zdana niemal wyłącznie na mimikę i gest w uwiarygadnianiu rozpaczy i nadziei, lęku przed decyzją i burzy myśli Doroty (jej mąż jest chory na raka, ona w ciąży z innym – prosi lekarza, by zawyrokował, czy mąż umrze). A Dorocie Pomykale i Elżbiecie Karkoszce (w opowieści o spotkaniu żydowskiej dziewczynki i jej niedoszłej opiekunki) udało się zachować skupienie i spokój na miarę aktorek Kieślowskiego".
Natalia Adaszyńska, *Dekalog II i VIII*, „Teatr" nr 5/1999.

27 III 1999
Joanna Braun tworzy scenografię do spektaklu *Kopciuszek, czyli magia koła* Raua w Teatrze Lalek „Banialuka" w Bielsku-Białej.

27 III 1999
Anna Bocek i Małgorzata Peplińska projektują scenografię do *Makbeta* Szekspira w Teatrze Polskim w Bydgoszczy.

27 III 1999
Ewa Kuchowicz przygotowuje scenografię do inscenizacji *Marii Stuart* Słowackiego w Bałtyckim Teatrze Dramatycznym im. Słowackiego w Koszlinie, w roli Marii Stuart Agnieszka Ćwik.

27 III 1999
Małgorzata Bulanda tworzy scenografię do spektaklu *Modjeska* Brauna w Teatrze Dramatycznym w Legnicy.

27 III 1999
Grażyna Żubrowska przygotowuje scenografię do *Księcia Portugalii* Knautha w Teatrze Lalek „Arlekin" w Łodzi.

27 III 1999
Małgorzata Grabowska-Kozera projektuje scenografię do *Pięknej Lucyndy* Hemara w Teatrze im. Horzycy w Toruniu.

28 III 1999
Premiera *Moralności pani Dulskiej* Gabrieli Zapolskiej w Teatrze Ateneum im. Jaracza w Warszawie.

28 III 1999
Katarzyna Jarnuszkiewicz przygotowuje scenografię do *Szalonych nożyczek* Pörtnera w Teatrze Powszechnym w Łodzi.

9 IV 1999
Urszula Kenar przygotowuje scenografię do *Tomasza Manna* Łukosza w Starym Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie, w spektaklu występuje m.in. Anna Dymna jako Katia.

10 IV 1999
Zuzanna Korwin tworzy scenografię do spektaklu *Fantazy, czyli nowe czasy* według dramatu Słowackiego w Teatrze im. Kochanowskiego w Opolu.

11 IV 1999
Jadwiga Mydlarska-Kowal tworzy scenografię do scenicznej adaptacji *Kubusia Puchatka* Milne'a w Teatrze Lalki i Aktora im. Andersena w Lublinie.

11 IV 1999
Mariola Rogala przygotowuje scenografię do *Od czasu do czasu* Ayckbourna w Teatrze Powszechnym im. Kochanowskiego w Radomiu.

11 IV 1999
Aleksandra Semenowicz projektuje scenografię do *Talk radio* Bogosiana w Teatrze Studio w Warszawie.

17 IV 1999
Krystyna Meissner reżyseruje *Zmierzch* Babla w Teatrze Współczesnym im. Wiercińskiego we Wrocławiu.

17 IV 1999
Janina Keszkowska reżyseruje sceniczną adatację powieści Milne'a *Kubuś Puchatek* w Teatrze Lalki „Tęcza" w Słupsku.

17 IV 1999
Justyna Łagowska-Klata projektuje scenografię do *Zemsty* Fredry w Teatrze Dramatycznym im. Węgierki w Białymstoku.

17 IV 1999
Monika Jaworowska przygotowuje scenografię do spektaklu *Don Juan* w Starym Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie.

18 IV 1999
Barbara Sass reżyseruje *Królową piękności z Leenane* McDonagha w Teatrze im. Jaracza w Łodzi.

24 IV 1999
Agnieszka Glińska reżyseruje dramat McPhersona *Święty Mikołaj* w Teatrze Ateneum im. Jaracza w Warszawie.

24 IV 1999
Joanna Morawska pisze scenariusz i reżyseruje spektakl *Bar za zakrętem* oparty m.in. na utworach Brela, Haliny Poświatowskiej, Agnieszki Osieckiej w Teatrze im. Osterwy w Lublinie.

24 IV 1999
Łucja Sobczak projektuje (razem z Brunonem Sobczakiem) scenografię do *Romea i Julii* Prokofiewa w Operze Bałtyckiej w Gdańsku.

24 IV 1999
Elżbieta Wójtowicz-Gularowska tworzy scenografię do *Rzeźni* Mrożka w Teatrze im. Słowackiego (scena Teatr Minuatura) w Krakowie.

25 IV 1999
Premiera *Szewczyka Dratewki* Marii Kownackiej w reżyserii Aliny Skiepko-Gielniewskiej w Białostockim Teatrze Lalek.

5 V 1999
Teresa Lisowska-Gałła reżyseruje i przygotowuje scenografię do spektaklu *Kot w butach* w Teatrze im. Osterwy w Gorzowie Wielkopolskim.

5 V 1999
Aleksandra Semenowicz przygotowuje scenografię do inscenizacji *Akropolis* Wyspiańskiego w Teatrze Śląskim im. Wyspiańskiego w Katowicach.

14 V 1999
Małgorzata Dwornik i Małgorzata Olkowska reżyserują *Przygody Kubusia Puchatka* według powieści Milne'a w Teatrze Lalek w Wałbrzychu.

14 V 1999
Jagna Janicka tworzy scenografię do *Simpatico* Sheparda w Teatrze Powszechnym im. Hübnera w Warszawie.

14 V 1999
Małgorzata Treutler przygotowuje scenografię do spektaklu *Ballada czerniakowska, czyli boso, ale w ostrogach* według Grzesiuka w Teatrze Syrena w Warszawie.

15 V 1999
Grażyna Skała tworzy scenografię do *Tymoteusza wśród ptaków* Wilkowskiego w Miejskim Teatrze „Miniatura" w Gdańsku.

16 V 1999
Honorata Mochalska tworzy scenografię do *Czarodziejskiego krzesiwa* Andersena we Wrocławskim Teatrze Lalek.

16 V 1999
Alicja Chodyniecka-Kuberska przygotowuje scenografię do *Iwony, księżniczki Burgunda* Gombrowicza w Lubuskim Teatrze im. Kruczkowskiego w Zielonej Górze.

21 V 1999
Janina Niesobska reżyseruje operę Mozarta *Dyrektor teatru* ze scenografią Marii Balcerek w Operze we Wrocławiu.

21 V 1999
Elżbieta Oyrzanowska projektuje scenografię do spektaklu *Wakacje smoka Bonawentury* Wojtyszki w Teatrze Lalki i Aktora „Kacperek" w Rzeszowie.

22 V 1999
Premiera *Szewczyka Dratewki* Marii Kownackiej w Teatrze Dzieci Zagłębia im. Dormana w Będzinie.

22 V 1999
Premiera bajki scenicznej Marii Kownackiej *O straszliwym smoku, dzielnym szewczyku, prześlicznej królewnie i królu Gwoździku* ze scenografią Haliny Zalewskiej-Słobodzianek w Olsztyńskim Teatrze Lalek.

22 V 1999
Irena Biegańska tworzy scenografię do baletu *Ziemia obiecana* inspirowanego powieścią Reymonta i filmem Wajdy w Teatrze Wielkim w Łodzi.

28 V 1999
Anna Bobrowska-Ekiert tworzy scenografię do musicalu *Awantura o Basię* według powieści Makuszyńskiego w Teatrze Muzycznym w Poznaniu.

29 V 1999
Premiera *Księgi bajek* Lucyny Sypniewskiej w reżyserii autorki w Teatrze Lalek „Banialuka" w Bielsku-Białej.

29 V 1999
Premiera sztuki Milady Mašatovej *Trzy bajki o smoku* ze scenografią Jolanty Brejdak w Teatrze Lalek „Pleciuga" w Szczecinie.

30 V 1999
Premiera *Sztuki* Yasminy Rezy w Lubuskim Teatrze im. Kruczkowskiego w Zielonej Górze.

30 V 1999
Anna Smolicka projektuje (razem z Tadeuszem Smolickim) scenografię do scenicznej adaptacji *Kubusia Puchatka* Milne'a w Teatrze Polskim w Bielsku-Białej.

30 V 1999
Jadwiga Mydlarska-Kowal tworzy scenografię do *Nas tu już nic nie ma* według powieści Singera *Gimpel Głupek* w Jeleniogórskim Teatrze Animacji.

30 V 1999
Joanna Hrk przygotowuje scenografię do spektaklu *Krawiec Pan Niteczka* Makuszyńskiego w Teatrze Lalki i Maski „Groteska" w Krakowie.

30 V 1999
Krystyna Basak tworzy scenografię do *Edukacji Rity* Russella w Teatrze Nowym im. Morcinka w Zabrzu.

1 VI 1999
Premiera spektaklu *Marek Marek* według powieści Olgi Tokarczuk *Dom dzienny, dom nocny* w Towarzystwie Wierszalin w Supraślu.

1 VI 1999
Premiera *O krasnoludkach i sierotce Marysi* Marii Konopnickiej ze scenografią Barbary Zachmoc (współtworzoną z Lucjanem Zachmocem) w Teatrze im. Fredry w Gnieźnie.

6 VI 1999
Premiera *Baśni o zaklętym kaczorze* Marii Kann w Teatrze im. Osterwy w Gorzowie Wielkopolskim.

6 VI 1999
Małgorzata Szyszka reżyseruje spektakl *Dwa razy dwa – cztery, czyli wszystko co piękne i wzniosłe* według opowiadań Dostojewskiego: *Notatki z podziemia* oraz *Z powodu mokrego śniegu* w Teatrze Dramatycznym w Legnicy.

10 VI 1999
Ewa Beata Wodecka tworzy scenografię do inscenizacji dramatu Szekspira *Wieczór Trzech Króli albo co chcecie* w Teatrze Dramatycznym im. Szaniawskiego w Wałbrzychu.

12 VI 1999
Anna Popek tworzy scenografię do *Papierowych kwiatów* Wolffa w Teatrze im. Kochanowskiego w Opolu.

13 VI 1999
Joanna Braun tworzy scenografię do *Bestii i pięknej* Grochowiaka w Teatrze Animacji w Poznaniu.

17 VI 1999
Premiera *Klanu wdów* Ginette Beauvais-Garcin i Marie Chevalier w Teatrze Scena Prezentacje w Warszawie.

18 VI 1999
Katarzyna Deszcz reżyseruje *Przekłady* Friela ze scenografią Anny Sekuły w Starym Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie.

19 VI 1999
Premiera dramatu Gabrieli Zapolskiej *Skiz* w Teatrze Polskim w Warszawie.

19 VI 1999
Beata Nyczaj projektuje scenografię do scenicznej adaptacji *Małego księcia* de Saint-Exupéry'ego w Teatrze Dramatycznym im. Węgierki w Białymstoku.

20 VI 1999
Bogusława Czosnowska reżyseruje i przygotowuje sceniczną adaptację powieści Makuszyńskiego *O dwóch takich, co ukradli księżyc* ze scenografią Anny Marii Rachel w Tarnowskim Teatrze im. Solskiego.

24 VI 1999
Anna Augustynowicz reżyseruje polską prapremierę *Popcornu* Eltona w Teatrze Współczesnym w Szczecinie.

„Można rzec żartem, że *Popcorn* został napisany na specjalne zamówienie Współczesnego, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb Anny Augustynowicz. Bo sztuka Eltona nie tylko wpisuje się idealnie w problematykę, którą teatr ten od wielu sezonów podejmuje, ale i współbrzmi z nim w tej mierze, ujmując ją wielce podobnie. Pomiędzy *Młodą śmiercią, Balladyną* i *Popcornem* – że wymienię tylko te spektakle – da się przeciągnąć wspólną nić. Każda z tych inscenizacji, choć każda inaczej, to głos w dyskusji o obecności zła w dzisiejszym świecie. O zaniku granic moralnych i pustce między pojęciami z podręczników etyki. I o żerowaniu na niej przez media, a właściwie przez całą współczesną kulturę.
Punktem odniesienia, mottem, echem owej dyskusji, a przy tym, że tak powiem, jednym z dowodów rzeczowych w sprawie, jest głośny film Oliviera Stone'a *Urodzeni mordercy*. Począwszy od *Młodej śmierci* często powoływano się na ten tytuł, pisząc o metodzie zastosowanej przez Augustynowicz, która zbrodnię i przemoc pokazuje z migotliwym dystansem, jak błysk wideoklipu”.
Artur D. Liskowacki, *Krwawy popcorn*, „Kurier Szczeciński” nr 184/1999.

25 VI 1999
Premiera *Męki Pańskiej w butelce* Lidii Amejko w Teatrze im. Kochanowskiego w Opolu.

26 VI 1999
Iwona Kempa reżyseruje i przygotowuje opracowanie muzyczne *Kaleki z Inishmaan* McDonagha w Teatrze Współczesnym im. Wiercińskiego we Wrocławiu.

3 VII 1999
Elżbieta Terlikowska przygotowuje scenografię do *Na szkle malowane* Brylla w Teatrze Rozrywki w Chorzowie.

9 VII 1999
Julia Wernio reżyseruje *Burzę* Szekspira ze scenografią Elżbiety Wernio w Teatrze Miejskim w Gdyni, występuje m.in. Katarzyna Chmielewska jako Miranda.

19 VII 1999
Premiera *Leć głosie po rosie* Natalii Gołębskiej na podstawie dzieł Kolberga w Teatrze Lalki i Aktora „Kacperek" w Rzeszowie.

7 VIII 1999
Premiera *Placu Brahmsa* Marlene Streeruwitz w Teatrze Atelier w Sopocie, w spektaklu występuje m.in. Teresa Budzisz-Krzyżanowska.

28 VIII 1999
Beata Pejcz reżyseruje spektakl *Książę Pipo* według baśni Gripariego ze scenografią Jadwigi Mydlarskiej-Kowal w Teatrze Lalek „Rabcio" w Rabce.

28 VIII 1999
Premiera spektaklu *Apetyt na życie* opartego na piosenkach Agnieszki Osieckiej w Teatrze Atelier w Sopocie.

Sezon 1999/2000

4 IX 1999
Premiera sztuki *Jordan* Anny Reynolds i Moiry Buffini ze scenografią Anny Popek w Teatrze Dramatycznym w Elblągu.

4 IX 1999
Ewa Strebejko przygotowuje scenografię do *Wariata i zakonnicy* Witkiewicza w Lubuskim Teatrze im. Kruczkowskiego w Zielonej Górze.

11 IX 1999
Barbara Hanicka projektuje dekoracje do *Burzy* Szekspira w Teatrze im. Jaracza w Łodzi.

11 IX 1999
Urszula Kubicz-Fik tworzy scenografię do *Królowej Śniegu* Szwarca w Olsztyńskim Teatrze Lalek.

15 IX 1999
Barbara Ptak przygotowuje scenografię do *Niekochanej* Rudnickiego w Teatrze Dzieci Zagłębia im. Dormana w Będzinie. Na tej scenie Ptak zaprojektuje jeszcze scenografię do *Kota w butach* Rosińskiego (31 III 2000).

17 IX 1999
Anna Bocek-Zachowicz i Małgorzata Peplińska przygotowują scenografię do *Słowiczej wyspy* Wojciechowskiego w Teatrze Dramatycznym w Elblągu.

18 IX 1999
Premiera spektaklu opartego na *Scenach z życia smoków* Beaty Krupskiej ze scenografią Beaty Jasionek w Bałtyckim Teatrze Dramatycznym im. Słowackiego w Koszalinie.

18 IX 1999
Anna Bocek-Zachowicz i Małgorzata Peplińska przygotowują scenografię do spektaklu *Pokój stołowy* Gurneya w Teatrze Polskim w Bydgoszczy.

18 IX 1999
Zofia de Ines projektuje scenografię do spektaklu *Jesień i zima* Noréna we Wrocławskim Teatrze Współczesnym im. Wiercińskiego.

19 IX 1999
Krystyna Janda reżyseruje w Teatrze Telewizji spektakl *Fizjologia małżeństwa. Rozmyślanie I – Roztrząsania ogólne* według Balzaka.

19 IX 1999
Iza Toroniewicz tworzy scenografię do *Małego księcia* de Saint-Exupéry'ego w Teatrze Lalki i Aktora „Baj Pomorski" w Toruniu.

24 IX 1999
Elżbieta Wójtowicz-Gularowska przygotowuje scenografię do *Ślubów panieńskich* Fredry w Krakowskim Teatrze Scena STU.

25 IX 1999
Barbara Kędzierska przygotowuje scenografię do opery *Makbet* Verdiego w Teatrze Wielkim w Łodzi.

26 IX 1999
Krystyna Janda reżyseruje w Teatrze Telewizji spektakl *Fizjologia małżeństwa. Rozmyślanie II – Statystyka małżeńska* według Balzaka.

27 IX 1999
Anna Smolicka przygotowuje (razem z Tadeuszem Smolickim) scenografię do spektaklu *Ludwik II Bawarski* według opowiadania Manna *Zakratowane okno* w Centrum Kultury Teatr w Grudziądzu.

1 X 1999
Magdalena Maciejewska projektuje scenografię do *Doktora Faustusa* Manna w Teatrze Polskim we Wrocławiu.

3 X 1999
Irena Jun reżyseruje *Dziady* Mickiewicza w Teatrze Współczesnym w Szczecinie.

3 X 1999
Krystyna Janda reżyseruje w Teatrze Telewizji spektakl *Fizjologia małżeństwa. Rozmyślanie III – O kobiecie przyzwoitej* według Balzaka.

7 X 1999
Grażyna Żubrowska tworzy scenografię do spektaklu *Chopin, jego życie, jego miłość, jego muzyka...* w Teatrze Nowym w Warszawie.

9 X 1999
Premiera *Na jagody* Marii Konopnickiej w reżyserii Haliny Borowiak ze scenografią Urszuli Kubicz-Fik w Teatrze Lalki i Aktora „Kubuś" w Kielcach.

9 X 1999
Premiera dramatu Karoline Leach *Będę twoim ukochanym* w Teatrze im. Wandy Siemaszkowej w Rzeszowie.

9 X 1999
Alicja Chodyniecka-Kuberska przygotowuje scenografię do spektaklu *Po rozum do głowy* Pecko w Teatrze Lalek „Guliwer" w Warszawie.

10 X 1999
Krystyna Janda reżyseruje w Teatrze Telewizji spektakl *Fizjologia małżeństwa. Rozmyślanie IV – O kobiecie cnotliwej* według Balzaka.

15 X 1999
Monika Starowicz przygotowuje scenografię do *Paluszka* Rochowiaka w Śląskim Teatrze Lalki i Aktora „Ateneum" w Katowicach.

16 X 1999
Tatiana Malinowska-Tyszkiewicz reżyseruje *Antygonę* Sofoklesa w Teatrze Polskim w Szczecinie.

17 X 1999
Krystyna Janda reżyseruje w Teatrze Telewizji spektakl *Fizjologia małżeństwa. Rozmyślanie V – O predystynowanych* według Balzaka.

18 X 1999
Agnieszka Glińska reżyseruje *Lato w Nohant* Iwaszkiewicza w Teatrze Telewizji, w obsadzie m.in. Joanna Szczepkowska.

22 X 1999
Premiera scenicznej adaptacji powieści Astrid Lindgren *Pippi Langstrump i spółka* w Teatrze Lalki i Maski „Groteska" w Krakowie.

22 X 1999
Premiera *Sztuki* Yasminy Rezy ze scenografią Małgorzaty Czerwińskiej w Teatrze Rampa w Warszawie.

22 X 1999
Małgorzata Szczęśniak projektuje scenografię do inscenizacji *Hamleta* Szekspira w Teatrze Rozmaitości w Warszawie.

23 X 1999
Ewa Giedrojć reżyseruje *Małego skrzypka* Szumca ze scenografią Jadwigi Mydlarskiej-Kowal w Teatrze Lalki i Aktora w Wałbrzychu.

23 X 1999
Premiera *Szewczyka Dratewki* Marii Kownackiej w Miejskim Teatrze „Miniatura" w Gdańsku.

23 X 1999
Sabina Bicz tworzy scenografię do spektaklu *Dwoje* Elisha w Teatrze Polskim w Bydgoszczy.

24 X 1999
Krystyna Janda reżyseruje w Teatrze Telewizji spektakl *Fizjologia małżeństwa. Rozmyślanie VI – Katechizm małżeński* według Balzaka.

24 X 1999
Premiera *Śpiącej królewny* Beaty Pejcz w reżyserii autorki w Teatrze Animacji w Jeleniej Górze.

29 X 1999
Ewa Strebejko tworzy scenografię do *Wieczoru Trzech Króli, albo co chcecie* Szekspira w Teatrze Polskim w Poznaniu. W tym teatrze Strebejko przygotowuje również scenografię do spektaklu *Studium o Kordianie* według dramatu Słowackiego (30 XI 1999).

31 X 1999
Krystyna Janda reżyseruje w Teatrze Telewizji spektakl *Fizjologia małżeństwa. Rozmyślanie VII – O miesiącu miodowym* według Balzaka.

6 XI 1999
Agnieszka Warchulska reżyseruje (razem z Jarosławem Gajewskim) *Vita Nuova* Hrabala w Teatrze Ateneum im. Jaracza w Warszawie, w monodramie występuje Agnieszka Warchulska.

6 XI 1999
Małgorzata Bulanda projektuje scenografię do spektaklu *Larry Thompson – dramat pewnej młodości* Kovačevića w Centrum Sztuki – Teatrze Dramatycznym w Legnicy.

7 XI 1999
Izabella Cywińska reżyseruje *Drugą matkę* Hanny Krall w Teatrze Telewizji, występuje m.in. Jadwiga Jankowska-Cieślak.

7 XI 1999
Krystyna Janda reżyseruje w Teatrze Telewizji spektakl *Fizjologia małżeństwa. Rozmyślanie VIII – Pierwsze oznaki* według Balzaka.

7 XI 1999
Krystyna Jakóbczyk reżyseruje sceniczną adaptację *Sklepu z zabawkami* Popescu w Olsztyńskim Teatrze Lalek.

11 XI 1999
Grażyna Żubrowska tworzy scenografię do *Wesela* Wyspiańskiego w Teatrze im. Mickiewicza w Częstochowie.

11 XI 1999
Anna Sekuła przygotowuje scenografię do *Królowej Śniegu* Andersena w Teatrze im. Bogusławskiego w Kaliszu.

13 XI 1999
Marlena Skoneczko przygotowuje scenografię do inscenizacji *Mieszczanina szlachcicem* Moliera w Teatrze Dramatycznym im. Szaniawskiego w Wałbrzychu.

14 XI 1999
Krystyna Janda reżyseruje w Teatrze Telewizji spektakl *Fizjologia małżeństwa. Rozmyślanie IX – Traktat polityki małżeńskiej* według Balzaka.

14 XI 1999
Ewa Krechowicz przygotowuje scenografię do spektaklu *Taki nam się snuje dramat* w Teatrze im. Osterwy w Gorzowie Wielkopolskim.

14 XI 1999
Joanna Macha tworzy scenografię do *Ferdydurke* Gombrowicza w Teatrze Dramatycznym im. Szaniawskiego w Płocku.

18 XI 1999
Anna Pomorska tworzy scenografię do *Dzieł wszystkich Szekspira (w nieco skróconej formie)* Longa, Winfielda i Singera w Teatrze Rozrywki w Chorzowie.

19 XI 1999
Ewa Starowieyska tworzy scenografię do *Androklesa i lwa* Shawa w Teatrze Nowym w Poznaniu.

20 XI 1999
Urszula Kenar przygotowuje scenografię do spektaklu *Kariera Arturo Ui* Brechta w Starym Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie.

20 XI 1999
Aniko Kiss projektuje scenografię do *Kolacji dla głupca* Vebera w Teatrze im. Kochanowskiego w Opolu. Na scenie tego teatru Kiss tworzy jeszcze scenografię do *Balladyny* Słowackiego (25 III 2000).

20 XI 1999
Elżbieta Wójtowicz-Gularowska tworzy scenografię do *Tartuffe'a czyli Świętoszka* Moliera w Tarnowskim Teatrze im. Solskiego.

20 XI 1999
Elżbieta Terlikowska przygotowuje scenografię do *Wujaszka Wani* Czechowa w Teatrze im. Horzycy w Toruniu. Terlikowska tworzy też w tym teatrze scenografię do spektaklu *W 80 dni dookoła świata po stu latach* według powieści Verne'a (27 II 2000).

21 XI 1999
Krystyna Janda reżyseruje w Teatrze Telewizji spektakl *Fizjologia małżeństwa. Rozmyślanie X – O osobistych środkach obrony* według Balzaka.

21 XI 1999
Jadwiga Mydlarska-Kowal projektuje scenografię do *Towarzysza podróży* Andersena w Teatrze Animacji w Poznaniu.

22 XI 1999
Agnieszka Holland reżyseruje *Dybuka* An-skiego w Teatrze Telewizji, w roli Lei Dominika Ostałowska.

„*Dybuk*, którego w Teatrze Telewizji wyreżyserowała Agnieszka Holland, to – powiedzmy od razu – dzieło mistrzowskie. Przede wszystkim dlatego, że w sposób coraz rzadziej spotykany stanowi rzeczywistą, przemyślaną do końca i perfekcyjnie zrealizowaną syntezę wszystkich składających się nań elementów. Przy czym punkt wyjścia jest ściśle realistyczny – ze świadomością, że nadnaturalne może się wiarygodnie objawić jedynie w naturalnym otoczeniu, świat egzotycznych dla współczesnego widza realiów, postaci i rytuałów ukazany został rzeczowo, bez stylizacyjnych deformacji, ale i bez cienia rodzajowości czy sentymentu. To świat prawdziwy, w którym żyją ludzie z krwi i kości.
Inscenizacyjnym założeniom dobrze posłużył przekład Michała Friedmana, wierny i klarowny. Uderzająco wręcz realistyczna jest scenografia i kostiumy Ewy i Andrzeja Przybyłów, zaprojektowane na granicy rekonstrukcji. Zwłaszcza uliczka w Brynicy przywołuje obraz typowego kresowego «sztetł». Dwa rzędy drewnianych domków zamyka w perspektywie sylwetka synagogi, zaczerpnięta z dawnych fotografii, oraz bryła cerkwi. Starannie «wyrzeźbiona» została macewa świętej Mogiłki z symbolicznie splecionymi głowami ptaków w zwieńczeniu. Kolorystyka skoncentrowana na bieli, czerni i całej gamie brązów sprzyja malarskiemu walorowaniu i kompozycji świetnych zdjęć Jacka Petryckiego. Nie tylko malarskich przecież – gdy trzeba, dynamiczna kamera wspomaga ekspresję scen i postaci (taniec Lei z żebrakami, egzorcyzmy). Istotne jest przy tym operowanie światłem, od półmroku płonących świec po przypisane Lei ujęcia prześwietlone jakby wewnętrznym blaskiem. Muzyka Jerzego Satanowskiego, adaptująca znane motywy, współbrzmi z dramaturgią zdarzeń. Przyjęta za oczywistą naturalność całego prezentowanego świata wykluczyła również użycie tzw. efektów specjalnych, na pewno tu możliwych, łatwych dziś w realizacji – ale właśnie dlatego łatwych. Przybysze z zaświatów wprowadzeni zostali środkami najprostszymi, apelującymi do wyobraźni i wzmagającymi napięcie. Duch wezwany na sąd Tory, objawiający się jako światłość za białą zasłoną, okazał się sugestywniejszy od jakiegokolwiek efektu. Rozwiązaniem tyleż prostym, co niezwykłym jest też połączenie w głosie dybuka głosów Chanana i Lei, wyostrzające dramatyzm sytuacji, bo dodatkowo akcentujące zespolenie przeznaczonych sobie dusz. [...]
W inscenizacji tak pomyślanej najważniejsze zadanie przypadło aktorom. Tym bardziej że konstruując dramaturgię swego przedstawienia, Agnieszka Holland zawierzyła autorowi, niemal nie ingerując w tekst. To zaś, co w *Dybuku* najważniejsze, najbardziej dramatyczne, nie rozgrywa się wokół postaci, lecz w nich samych, wyraża nie tyle przez zdarzenia, co przez

uczucia i przeżycia osób działających. Trzeba więc do ich świata wchodzić bez pośpiechu, z uwagą i zastanowieniem [...]".
Jarosław Komorowski, *Pieśń nad pieśniami*, „Teatr" nr 1–3/2000.

24 XI 1999
Agnieszka Lipiec-Wróblewska reżyseruje *Tamę* McPhersona ze scenografią Magdaleny Maciejewskiej w Teatrze Studio w Warszawie, w obsadzie m.in. Maja Ostaszewska.

„Nie ma w przedstawieniu Agnieszki Lipiec rodzajowości, szczególnej dbałości o szczegół. Ale też nie ma takiej potrzeby, by go wprowadzać. Koloryt pejzażu i otaczającego świata wyłania się z opowiadań bohaterów. Na pierwszy rzut oka może wydać się on nieciekawy i drugorzędny, ale tak naprawdę właśnie owa wilgotna, przejmująca chłodem aura sprzyja wynurzeniom i przywoływaniu zdarzeń niesamowitych. Istnieje więc między jednym i drugim – krajobrazem i słowem – jakaś tajemnicza, trudna do uchwycenia zależność. Początkowo rozmowy wydają się monotonne, zanurzone w sennej atmosferze baru, przy powoli sączonym piwie, później – coraz bardziej intensywne. Pojawienie się w pubie nieznajomej, młodej kobiety, pełnej uroku i subtelności, nieco zagubionej w męskim towarzystwie wprowadza ożywienie. Przejmująca historia życia, jej tragicznie zmarłego dziecka i zachowanej z nim nadprzyrodzonej bliskości stanowi moment kulminacyjny przedstawienia. Valerie Ostaszewskiej opowiada jakby mimochodem, bez emocji, w zdziwieniu dla własnej śmiałości i jednocześnie z silnej potrzeby podzielenia się z innymi. Autentyczność i surowość, jakie cechują relację, powodują, że cichną rozmowy i śmiechy, a wzruszenie udziela się również widzom. Owo delikatne emocjonalne zawirowanie sprawia, że czas płynący w tym miejscu powoli, jakby nagle przyspiesza, rośnie napięcie, które za chwilę pozornie opadnie i wszystko wróci do wcześniejszego rytmu. Ale po tym opowiadaniu nic nie będzie takie jak dawniej. Tak, jak za tamą zmienia się nurt wody, każdy z bohaterów wyjdzie z pubu na swój sposób odmieniony: bardziej skupiony, współczujący, mniej zasłuchany w siebie, jakoś lepszy.
Tama należy do przedstawień, które w gadaniu i słuchaniu zamiast w wartkim biegu zdarzeń odkrywają złożoność i zmienność ludzkich przeżyć. Będąc jedynie skromnym wycinkiem życia, spektakl paradoksalnie ukazuje całą jego panoramę, krótki epizod zastępuje kilka aktów. To nie tylko sztuka taką sztukę skroić, ale i wiarygodnie pokazać na scenie, tak by nie drażniła i nie nudziła statycznością, ograniczoną tematyką, jałowością, «nic-nie-dzianiem»".
Aleksandra Rembowska, *Prosta historia*, „Teatr" nr 1–3/2000.

26 XI 1999
Katarzyna Proniewska-Mazurek przygotowuje scenografię do *Księżyca nad Buffalo* Ludwiga w Teatrze Syrena w Warszawie.

27 XI 1999
Magdalena Kłaczyńska reżyseruje *Sex, prochy i rock & roll* Bogosiana w Teatrze Dramatycznym im. Węgierki w Białymstoku.

27 XI 1999
Premiera spektaklu *Tajemniczy ogród* według powieści Frances Hodgson Burnett ze scenografią Elżbiety Krywszy w Teatrze „Bagatela" im. Boya-Żeleńskiego w Krakowie.

27 XI 1999
Anna Maria Rachel przygotowuje scenografię do *Zemsty nietoperza* Straussa w Teatrze Wielkim w Łodzi.

27 XI 1999
Elżbieta Iwona Dietrych projektuje scenografię do *Opowieści wigilijnej* Dickensa w Teatrze Lalek „Pinokio" w Łodzi.

27 XI 1999
Joanna Hrk tworzy scenografię do *Opery za trzy grosze* Brechta w Lubuskim Teatrze im. Kruczkowskiego w Zielonej Górze

28 XI 1999
Ewa Sokół-Malesza reżyseruje *Królową Śniegu* Andersena w Teatrze Lalek „Banialuka" w Bielsku-Białej.

1 XII 1999
Alicja Chodyniecka-Kuberska przygotowuje scenografię do *Wielkiej nowiny* Żaka w Teatrze Lalki i Aktora „Kubuś" w Kielcach.

3 XII 1999
Premiera sztuki Margarety Garpe *Dla Julii* w Teatrze im. Jaracza w Olsztynie.

4 XII 1999
Premiera *Igraszek z bajką* Małgorzaty Kamińskiej-Sobczyk w reżyserii autorki w Państwowym Teatrze Lalki „Tęcza" w Słupsku.

4 XII 1999
Inka Dowlasz reżyseruje *Tajemnicę Bożego Narodzenia* Jostein Gaarder ze scenografią Elżbiety Krywszy w Teatrze Ludowym w Nowej Hucie.

4 XII 1999
Premiera sztuki Beaty Dzianowicz *Parzyści* w Teatrze Śląskim im. Wyspiańskiego w Katowicach.

4 XII 1999
Premiera sztuki Katherine Githy Sowerby *Rutherford i syn* ze scenografią Jagny Janickiej w Teatrze im. Jaracza w Łodzi.

5 XII 1999
Krystyna Janda reżyseruje w Teatrze Telewizji spektakl *Fizjologia małżeństwa. Rozmyślanie XI – O komorze celnej* według Balzaka.

5 XII 1999
Liliana Jankowska przygotowuje scenografię do pantomimy *Przemknę chyłkiem, przeminę* w Teatrze Żydowskim im. Ester Rachel Kamińskiej w Warszawie.

10 XII 1999
Iwona Kempa reżyseruje *Czajkę* Czechowa w Teatrze im. Kochanowskiego w Opolu.

10 XII 1999
Agnieszka Glińska reżyseruje *Czwartą siostrę* Głowackiego w Teatrze Polskim we Wrocławiu, w obsadzie m.in. Kinga Preis.

11 XII 1999
Barbara Sass reżyseruje *Czarownice z Salem* Millera w Teatr im. Słowackiego w Krakowie.

„Nie żadne mechanizmy, parabole i aluzje są tu pod soczewką, lecz, ot, zamknięta, prowincjonalna społeczność ludzi, którzy chcą żyć godnie i uczciwie. Którzy niekłamanie hołdują prawdziwym wartościom, grzeszki – któż ich nie ma – ukrywając wstydliwie po kątach. Do czasu. Do chwili, kiedy głupstwo: jakieś zdrożne pląsy dziewicze po lasach, przypadkowo wpadną komuś w oczy i nie będzie już można udawać, że się ich nie zauważyło. Obwinione o czary dzierlatki zaczną – w obronie własnej – miotać oskarżeniami, uruchamiając mechanizm zniszczenia, ale nie żadne tam potężne i transcendentne koło terroru. Nie: mechanizm tkwiący w zacnych współmieszkańcach – w ich małościach, nikczemnościach i tłumionych resentymentach. W strachu nie pozwalającym przeciwstawić się potężniejącej woli większości, ale i dopuścić myśli, że popełniło się błąd. We wstydliwej satysfakcji z pognębienia bliźniego. W obnażeniu trzymanej pod gorsetem coniedzielnych modłów w świątyni ciemnej strony duszy, zawistnej i podłej. W słabości etycznego kośćca, w pozorności zasad, w wątłości uczuć. Oto piekło dobrych i poczciwych ludzi z Salem. W niezgodzie na nie i w pogoni za resztką godności zginie główny bohater, wspaniale grany w Krakowie przez Mariusza Wojciechowskiego, dziwkarz i gbur, żaden święty. Jakie piekło, taki odkupiciel.

Krakowskie przedstawienie rozpoczyna się pochodem kobiet do kościoła, słychać psalm. Filmowe cięcie – i już zaraz bębny, leśna orgia. W finale kobiety znów przy akompaniamencie śpiewów idą do świątyni. W tle powinny ledwie słyszalnie pobrzmiewać bębny, choć rozumiem, dlaczego Barbara Sass wolała nie stawiać kropki nad «i». Diabeł umościł się w tych ludziach, całkiem skądinąd bliskich i znajomych. I nie wypędzi się go zbyt łatwo, bez względu na to, czy ta bądź owa ziemska tyrania nadal trzyma nas w okowach, czy, ku chwale nieba, zaczynamy o niej zapominać”.
Jacek Sieradzki, *Diabeł sprywatyzowany*, „Rzeczpospolita” nr 12/2000.

11 XII 1999
Jadwiga Mydlarska-Kowal przygotowuje (razem z Michałem Jędrzejewskim) scenografię do *Rewizora* Gogola w Teatrze Zagłębia w Sosnowcu.

11 XII 1999
Małgorzata Grabowska-Kozera tworzy scenografię do *Gry* Domagały i Bajerskiego w Teatrze im. Horzycy w Toruniu.

12 XII 1999
Krystyna Janda reżyseruje w Teatrze Telewizji spektakl *Fizjologia małżeństwa. Rozmyślanie XII – Teoria łóżka* (cz.1) według Balzaka.

12 XII 1999
Joanna Braun tworzy (razem z Janem Polewką) scenografię do *Przygód Odyseusza* Szumca w Teatrze Lalki i Maski „Groteska” w Krakowie.

14 XII 1999
Premiera *Kocham, więc jestem* Ewy Szawłowskiej w reżyserii autorki w Teatrze Rampa na Targówku w Warszawie.

15 XII 1999
Premiera scenicznej adaptacji powieści Frances Hodgson Burnett *Tajemniczy ogród* ze scenografią Elżbiety Krywszy w Teatrze Komedia w Warszawie.

16 XII 1999
Jagna Janicka przygotowuje scenografię do spektaklu *Miłość – to takie proste* Noréna w Teatrze na Woli im. Łomnickiego w Warszawie.

18 XII 1999
Katarzyna Skansberg reżyseruje *Koty, czyli koci miausical* Elers-Jarlemana ze scenografią Krystyny Kamler w Teatrze Lalek „Guliwer" w Warszawie.

18 XII 1999
Iza Toroniewicz projektuje (we współpracy z Adamem Sroką) scenografię i kostiumy do *Balladyny* Słowackiego w Teatrze „Bagatela" im. Boya-Żeleńskiego w Krakowie.

19 XII 1999
Krystyna Janda reżyseruje w Teatrze Telewizji spektakl *Fizjologia małżeństwa. Rozmyślanie XIII – Teoria łóżka* (cz. 2) według Balzaka.

19 XII 1999
Małgorzata Słoniowska przygotowuje scenografię do spektaklu *W Krakowie opera?!* w Operze i Operetce w Krakowie.

20 XII 1999
Magda Teresa Wójcik reżyseruje *Skąpca* Moliera w Teatrze Adekwatnym w Warszawie.

28 XII 1999
Emilia Umińska reżyseruje *Ludową szopkę polską* Jurkowskiego w Teatrze „Maska" w Rzeszowie.

2 I 2000
Krystyna Janda reżyseruje w Teatrze Telewizji spektakl *Fizjologia małżeństwa. Rozmyślanie XIV – O kochanku* według Balzaka.

4 I 2000
Marlena Skoneczko tworzy scenografię do spektaklu *Rock & Troll* Tyma w Teatrze Powszechnym im. Hübnera w Warszawie.

7 I 2000
Joanna Pielat-Rusinkiewicz przygotowuje scenografię do spektaklu *Scrooge, czyli opowieść wigilijna o duchu* według powieści Dickensa w Białostockim Teatrze Lalek.

8 I 2000
Premiera *Kopciuszka* Ireny Prusickiej w Teatrze im. Jaracza w Olsztynie.

8 I 2000
Marlena Skoneczko przygotowuje scenografię do *Wieczoru kawalerskiego* Hawdona w Teatrze im. Żeromskiego w Kielcach.

8 I 2000
Krystyna Kuziemska projektuje scenografię do *Czekając na Godota* Becketta w Tarnowskim Teatrze im. Solskiego. W tym teatrze Kuziemska tworzy jeszcze scenografię do inscenizacji dwóch dramatów Mrożka – *Zabawy* oraz *Na pełnym morzu* (25 VI 2000).

10 I 2000
Maria Zmarz-Koczanowicz reżyseruje *E.E.* Olgi Tokarczuk w Teatrze Telewizji, w obsadzie m.in. Agata Buzek.

13 I 2000
Małgorzata Szydłowska projektuje scenografię do inscenizacji sztuki Dorsta *Pan Paweł* w Teatrze Ludowym w Nowej Hucie.

13 I 2000
Zofia de Ines przygotowuje scenografię do spektaklu *O mój tato, biedny tato, mama powiesiła cię w szafie na śmierć, a mnie się serce kraje na ćwierć* Kopita w Teatrze Studio w Warszawie.

14 I 2000
Jolanta Markowska projektuje scenografię do spektaklu *Komu piosenkę* według scenariusza Rosińskiego w Teatrze Dzieci Zagłębia im. Dormana w Będzinie.

15 I 2000
Agnieszka Glińska reżyseruje *Damy i huzary* Fredry ze scenografią Beaty Wodeckiej w Teatrze Powszechnym w Łodzi.

15 I 2000
Violetta Suska reżyseruje i tworzy choreografię do spektaklu *Powtórka z Czerwonego Kapturka* Stalony-Dobrzańskiego ze scenografią Małgorzaty Treutler w Teatrze Polskim w Bydgoszczy.

15 I 2000
Anna Augustynowicz reżyseruje *Sen nocy letniej* Szekspira w Teatrze Współczesnym w Szczecinie.

„Tym, co wysuwa się na pierwszy plan w przedstawieniu Augustynowicz, jest spiętrzenie teatralności, budowanie wielopoziomowej iluzji i nadawanie jej coraz to nowych znaczeń. Spektakl zaczyna się wejściem aktorów ubranych w białe kitle z napisem «Teatr Współczesny», którzy chodząc, a potem biegając wokół sceny, wykonują coś na kształt rozgrzewki czy przygotowania do występu. Od razu więc przypomniane zostaje widzowi, że znajduje się w teatrze, gdzie wszystko będzie grą, udawaniem, iluzją wlaśnie. [...] Spektakl wzięty w taki cudzysłów ma nam uświadomić, że nic tu nie dzieje się naprawdę. Rzeczywistość na scenie jest jedynie kreacją artysty – jedynego pana i władcy tego świata – pociągającego wszystkie sznurki według własnego kaprysu”.
Danuta Dąbrowska, *Sny czarno-białe,* „Didaskalia” nr 36/2000.

15 I 2000
Premiera *Sztuki* Yasminy Rezy w Centrum Kultury Teatr w Grudziądzu.

15 I 2000
Magdalena Gajewska przygotowuje scenografię do *Jasełek* Ziniewicza w Teatrze Dramatycznym im. Węgierki w Białymstoku. W tym teatrze Gajewska projektuje ponadto scenografię do *Balladyny* Słowackiego (13 V 2000).

15 I 2000
Dorota Morawetz projektuje scenografię do *Tartuffe'a* Moliera w Teatrze Nowym im. Morcinka w Zabrzu.

16 I 2000
Krystyna Janda reżyseruje w Teatrze Telewizji spektakl *Fizjologia małżeństwa. Rozmyślanie XV – O peryptiach* według Balzaka.

16 I 2000
Jadwiga Mydlarska-Kowal przygotowuje scenografię do spektaklu *Akropolis wrocławska. Szopka* Jurkowskiego we Wrocławskim Teatrze Lalek.

17 I 2000
Aleksandra Skarżyńska reżyseruje *Zależy kiedy* Ivesa w Teatrze 2. Strefa w Warszawie.

21 I 2000
Krystyna Meissner reżyseruje *Sytuacje rodzinne* Biljany Srbljanović we Wrocławskim Teatrze Współczesnym im. Wiercińskiego.

22 I 2000
Krystyna Jakóbczyk reżyseruje *Świniopasa* Andersena w Teatrze „Miniatura" w Gdańsku.

22 I 2000
Klara Cilikova-Langova przygotowuje scenografię do spektaklu *Szkoda, że jest dziwką* Forda w Centrum Sztuki – Teatrze Dramatycznym w Legnicy.

23 I 2000
Krystyna Janda reżyseruje w Teatrze Telewizji spektakl *Fizjologia małżeństwa. Rozmyślanie XVI – Wojna domowa, o manifestach* według Balzaka.

23 I 2000
Małgorzata Kopernik reżyseruje *Miłość – to takie proste* Noréna w Teatrze Telewizji.

25 I 2000
Małgorzata Słoniowska projektuje scenografię do *Księgi bajek* Prokofiewa w Teatrze Muzycznym – Operetce Wrocławskiej. W tym teatrze Słoniowska przygotowuje też scenografię do *Księżniczki czardasza* Kálmána (4 III 2000).

28 I 2000
Ewa Wycichowska tworzy choreografię do spektaklu *Tango z lady M. Sen o miłości* ze scenografią Marii Balcerek w Polskim Teatrze Tańca – Balecie Poznańskim.

29 I 2000
Liliana Jankowska przygotowuje scenografię do *Królowej śniegu* Andersena w Bałtyckim Teatrze Dramatycznym im. Słowackiego w Koszalinie.

29 I 2000
Barbara Wołosiuk przygotowuje scenografię do *Zagraj to jeszcze raz, Sam* Allena w Teatrze im. Osterwy w Lublinie. W tym teatrze Wołosiuk projektuje jeszcze scenografię do *Prezydentek* Schwaba (13 V 2000).

29 I 2000
Joanna Braun tworzy scenografię do *Pietruszki* Strawińskiego we Wrocławskim Teatrze Współczesnym im. Wiercińskiego.

31 I 2000
Józefina Szałańska reżyseruje swój monodram oparty na opowiadaniu Musila *Kuszenie cichej Weroniki* (przedstawienie impresaryjne).

6 II 2000
Krystyna Janda reżyseruje w Teatrze Telewizji spektakl *Fizjologia małżeństwa. Rozmyślanie XVII – Wojna domowa, zasady strategii* według Balzaka.

7 II 2000
Agnieszka Glińska reżyseruje *Przylądek Czterech Wiatrów* Lucy Maud Montgomery w Teatrze Telewizji dla dzieci.

10 II 2000
Irena Dragan reżyseruje *Tajemnicze znaki* Konopińskiego i Ścisłowskiego w Teatrze Lalki i Aktora „Kubuś" w Kielcach.

12 II 2000
Jagna Janicka projektuje scenografię do *Markizy de Sade* Mishimy w Starym Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie.

12 II 2000
Małgorzata Treutler przygotowuje scenografię do *Pani prezesowej* Hennequina i Vebera w Teatrze Powszechnym im. Kochanowskiego w Radomiu.

12 II 2000
Anna Sekuła-Suchodolska tworzy scenografię do *Wieczoru kawalerskiego* Hawdona w Teatrze Zagłębia w Sosnowcu.

13 II 2000
Krystyna Janda reżyseruje w Teatrze Telewizji spektakl *Fizjologia małżeństwa. Rozmyślanie XVIII – Wojna domowa, o sprzymierzeńcach* według Balzaka.

13 II 2000
Teresa Lisowska-Gałła reżyseruje sceniczną adaptację powieści *Ten obcy* Ireny Jurgielewiczowej w Teatrze im. Osterwy w Gorzowie Wielkopolskim.

13 II 2000
Premiera sztuki Krystyny Chołoniewskiej *Nieobecny* w Teatrze Animacji w Poznaniu.

18 II 2000
Premiera *Sztuki* Yasminy Rezy w reżyserii Magdaleny Kłaczyńskiej ze scenografią Joanny Machy w Teatrze Polskim w Bielsku-Białej.

19 II 2000
Alina Skiepko-Gielniewska reżyseruje *Tymoteusza wśród ptaków* Wilkowskiego ze scenografią Haliny Zalewskiej-Słobodzianek w Teatrze Lalek „Guliwer" w Warszawie.

19 II 2000
Anna Sekuła tworzy scenografię do *Krawca* Mrożka w Teatrze Ludowym w Nowej Hucie.

20 II 2000
Małgorzata Szydłowska tworzy scenografię do spektaklu *Kurt Weil, czyli o samotności kobiet* w Stowarzyszeniu Teatralnym „Łaźnia" w Krakowie.

20 II 2000
Krystyna Janda reżyseruje w Teatrze Telewizji spektakl *Fizjologia małżeństwa. Rozmyślanie XIX – Wojna domowa, o migrenie* według Balzaka.

23 II 2000
Małgorzata Treutler przygotowuje scenografię do spektaklu *Widok z mostu* Millera w Teatrze Ochoty w Warszawie.

24 II 2000
Agnieszka Zawadowska przygotowuje scenografię do *Salome* Wilde'a w Teatrze Dramatycznym w Warszawie.

24 II 2000
Anna Popek projektuje scenografię do spektaklu *Arsenał zjaw* według *Gigantów z gór* Pirandella w Teatrze im. Witkiewicza w Zakopanem.

25 II 2000
Anna Augustynowicz reżyseruje *Co się dzieje z modlitwami niegrzecznych dzieci?* Anety Wróbel w Teatrze Lalek „Pleciuga" w Szczecinie.

25 II 2000
Anna Bobrowska-Ekiert przygotowuje scenografię do koncertu karnawałowego *Śpiew to zdrowie* w Teatrze Muzycznym w Łodzi. Na tej scenie scenografka projektuje jeszcze kostiumy do *Orfeusza w piekle* Offenbacha (17 VI 2000).

25 II 2000
Grażyna Graszka tworzy scenografię do *Kopciuszka* Szwarca w Teatrze Lalek w Wałbrzychu.

26 II 2000
Premiera spektaklu *Kobieta bez skazy* według utworów Gabrieli Zapolskiej: *Z pamiętnika młodej mężatki, Kobieta z zasadami, Ich czworo, Panna Maliczewska, Żabusia* oraz *Bez-radnik* Zofii Milskiej-Wrzesińskiej ze scenografią Grażyny Żubrowskiej w Teatrze Nowym w Warszawie.

27 II 2000
Agnieszka Lipiec-Wróblewska reżyseruje *Dawne czasy* Pintera ze scenografią Barbary Hanickiej w Teatrze Narodowym w Warszawie.

1 III 2000
Alicja Choińska reżyseruje spektakl *Walizka Ildefonsa* według utworów Gałczyńskiego w Teatrze Powszechnym im. Kochanowskiego w Radomiu.

3 III 2000
Edyta Duda tworzy scenografię do *Wiśniowego czadu* Szulakowskiego w Teatrze Polskim w Bielsko-Białej.

3 III 2000
Katarzyna Deszcz reżyseruje *Chicago* Kandera w Teatrze Muzycznym w Gliwicach.

5 III 2000
Krystyna Janda reżyseruje w Teatrze Telewizji spektakl *Fizjologia małżeństwa. Rozmyślanie XX – O neurozach i wstydliwości w małżeństwie* według Balzaka.

5 III 2000
Grażyna Żubrowska projektuje scenografię do *Szelmostw Lisa Witalisa* Brzechwy w Teatrze Lalki i Maski „Groteska" w Krakowie.

6 III 2000
Maria Zmarz-Koczanowicz reżyseruje *Prześwit* Hare'a w Teatrze Telewizji, w spektaklu występuje m.in. Kinga Preis.

10 III 2000
Dorota Kołodyńska przygotowuje scenografię do *Kwartetu* Harwooda w Teatrze Współczesnym w Warszawie.

11 III 2000
Magdalena Siemieńczuk reżyseruje *Alicję w Krainie Czarów* Carrolla ze scenografią Justyny Łagowskiej-Klaty w Teatrze Dramatycznym im. Węgierki w Białymstoku.

11 III 2000
Marta Stebnicka reżyseruje i tworzy scenariusz spektaklu *Zabłąkane gwiazdy* (program składany w oparciu o utwory m.in. Dagny Przybyszewskiej, Gabrieli Zapolskiej, Kazimiery Zawistowskiej) ze scenografią Anny Sekuły w Teatrze im. Słowackiego w Krakowie.

11 III 2000
Premiera *Moralności pani Dulskiej* Gabrieli Zapolskiej w Teatrze im. Żeromskiego w Kielcach.

11 III 2000
Barbara Zawada tworzy scenografię do *Tartuffe'a* Moliera w Teatrze im. Bogusławskiego w Kaliszu.

12 III 2000
Krystyna Janda reżyseruje w Teatrze Telewizji spektakl *Fizjologia małżeństwa. Rozmyślanie XXI – Wojna domowa. Spostrzeżenia Minotauryczne* według Balzaka.

12 III 2000
Joanna Łupinowicz reżyseruje *Księżniczkę na ziarnku grochu* Andersena ze scenografią Teresy Nowickiej w Lubuskim Teatrze im. Kruczkowskiego w Zielonej Górze.

13 III 2000
Elżbieta Krywsza tworzy scenografię do *Jasia i Małgosi* Zatora w Teatrze Ludowym w Nowej Hucie.

17 III 2000
Ewa Kutryś reżyseruje *Szkołę żon* Moliera ze scenografią Barbary Hanickiej w Krakowskim Teatrze STU.

18 III 2000
Polska prapremiera dramatu *Królowa i Szekspir* Esther Vilar w reżyserii Grażyny Dyląg w Teatrze Nowym w Łodzi, w roli Elżbiety I – Iwona Bielska.

„W prapremierowej inscenizacji sztuki *Królowa i Szekspir* Iwona Bielska skierowała cały wysiłek na to, by uczłowieczyć postać królowej, znaną z zapisów historycznych. W jej wykonaniu Elżbieta była przede wszystkim osobą chorą. Ciało królowej – rozregulowane, nieposłuszne i osłabione – funkcjonowało jedynie dzięki narkotycznym wspomagaczom. Wśród szarych ścian w czerwonym świetle kominka świeciła bielą jej twarz i głowa, niemal łysa, porośnięta mizernymi kępkami włosów. Wszystko bezwstydnie eksponowane, jak podczas prywatnej wizyty w szpitalu. Topniejące siły Elżbieta zebrała specjalnie na ten wieczór, by pozwolić sobie na ostatni kaprys: rozstać się ze światem w jak najlepszej formie. Ubrana przez pokojówkę w zbroję, jaką stanowiła dla niej ciasno opinająca ciało suknia, ruda peruka i makijaż, królowa raz jeszcze pokazała, na co ją stać. Bielska wygrała w tej roli dychotomię wpisaną w los królowej; władcza dla świata stawała się kompletnie bezbronna wobec nadciągającej śmierci.
Królowa zagadywała świat w gigantycznych monologach i to jej gadulstwo Bielska nasyciła różnorodnością tonów, łamaną frazą i żywym, potocznym rytmem mowy. Dzięki tym zabiegom utwór nabierał życia na scenie, a sama rola wzbogaciła się o pewnego rodzaju prywatność, jakby łamanie frazy, wymuszone przez niknący oddech, odsłaniało «prawdziwą» Elżbietę. Aktorka wplotła w literacką konstrukcję postaci z jednej strony kruchość dziecka, z drugiej wzbogaciła jej riposty o werwę i złośliwość, sprawiając, że postać była jednocześnie dynamiczna i liryczna. Sam dramat okazał się konwencjonalny i nieszczególnie głęboki, ale rola Bielskiej – niejednokrotnie nagradzana – stała się wielkim osiągnięciem. Łącząc wyniosłość, zgryźliwość i odpychającą królewską dumę z umiłowaniem życia i esencją kruchości, osiągnęła Bielska sceniczny wizerunek kobiety zmiennej, kapryśnej i wiarygodnie narysowanej. Sferę emocji i falujących nastrojów, bardzo płynną i nieprzewidywalną, skontrastowała z gestem – ostrym, mocnym, wyrazistym, rzeczywiście monarszym. Mocno podkreślała też wszelkie objawy choroby i słabości: każdemu krokowi towarzyszył wysiłek, falę emocji przypłacała zadyszką, wątłe i osłabione ciało stać było na szalony taniec, na podniesienie głosu czy wydanie komendy, jednak każdy taki wydatek energii kończył się nieuchronnym osłabieniem. Uwięziony w rozpadającej się skorupie ciała umysł Elżbiety, sprawny i funkcjonujący bez zarzutu, został skazany na zagładę – i świadomość tego była dla monarchini najbardziej dotkliwa”.

Hubert Michalak, *Bielska: łączyć przeciwności*, „Dialog” nr 1/2011.

24 III 2000
Małgorzata Słoniowska przygotowuje scenografię do opery *Czarodziejski flet* Mozarta w Operze Dolnośląskiej we Wrocławiu. Na tej scenie Słoniowska tworzy ponadto scenografię do spektaklu *Kantaty* Bacha (31 III 2000).

25 III 2000
Premiera sztuki Susanne Schneider *Noce sióstr Brontë* w Teatrze Dramatycznym w Elblągu.

25 III 2000
Premiera baśni Małgorzaty Kamińskiej-Sobczyk *Zaczarowany krokus* w reżyserii autorki ze scenografią Agnieszki Łazarskiej-Dębowskiej w Państwowym Teatrze Lalki „Tęcza” w Słupsku.

25 III 2000
Joanna Macha przygotowuje scenografię do *Mostu królowej Jadwigi* Sulimy-Kamińskiego w Teatrze Polskim w Bydgoszczy (premiera cz. II – 15 IV 2000).

25 III 2000
Ewa Krechowicz projektuje scenografię do *Żegnaj, Judaszu* Iredyńskiego w Teatrze im. Osterwy w Gorzowie Wielkopolskim.

25 III 2000
Monika Jaworowska tworzy scenografię do spektaklu *Tryptyk Wyspiański* według listów i dramatów Wyspiańskiego w Starym Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie.

25 III 2000
Urszula Kubicz-Fik przygotowuje scenografię do *Kopciuszka* Szwarca w Teatrze „Baj” w Warszawie.

25 III 2000
Premiera bajki *Zaczarowany krokus* Małgorzaty Kamińskiej-Sobczyk w reżyserii autorki w Państwowym Teatrze Lalki „Tęcza” w Słupsku.

26 III 2000
Krystyna Janda reżyseruje w Teatrze Telewizji spektakl *Fizjologia małżeństwa. Rozmyślanie XXII – Wojna domowa. Odszkodowania* według Balzaka.

26 III 2000
Tatiana Malinowska-Tyszkiewicz reżyseruje *Wija* Gogola w Teatrze „13 Muz” w Szczecinie.

27 III 2000
Małgorzata Dwornik i Małgorzata Olkowska reżyserują spektakl *Drugie przygody Kubusia Puchatka* według powieści *Chatka Puchatka* Milne’a w Teatrze Lalek w Wałbrzychu.

31 III 2000
Irena Jun reżyseruje *Dziady* Mickiewicza w Teatrze Nowym w Zabrzu.

31 III 2000
Ewa Beata Wodecka projektuje scenografię do inscenizacji dramatu Pruchniewskiego *Wesele raz jeszcze* w Centrum Sztuki – Teatrze Dramatycznym w Legnicy.

31 III 2000
Teresa Kujawa przygotowuje inscenizację oraz choreografię do *Barona cygańskiego* Straussa ze scenografią Jadwigi Marii Jarosiewicz w Operze i Operetce w Szczecinie.

1 IV 2000
Premiera *Położnej* Ewy Nakoniecznej w reżyserii i wykonaniu Lucyny Mielczarek (monodram) w Teatrze Powszechnym im. Kochanowskiego w Radomiu.

1 IV 2000
Ewa Gdowiok przygotowuje scenografię do *Przechadzki między dobrem a złem* Choromańskiego w Teatrze Wybrzeże w Gdańsku.

1 IV 2000
Anna Smolicka tworzy (razem z Tadeuszem Smolickim) scenografię do *Wieczoru Trzech Króli* Szekspira w Teatrze Zagłębia w Sosnowcu.

1 IV 2000
Zofia Mazurczak projektuje scenografię do inscenizacji *W małym dworku* Witkiewicza w Tarnowskim Teatrze im. Solskiego.

2 IV 2000
Krystyna Janda reżyseruje w Teatrze Telewizji spektakl *Fizjologia małżeństwa. Rozmyślanie XXIII – O spokoju małżeńskim* według Balzaka.

2 IV 2000
Anna Augustynowicz reżyseruje *Naczelnego* Larssona w Teatrze Telewizji.

2 IV 2000
Program autorski Grażyny Barszczewskiej *Kobieta...* w Teatrze Ateneum im. Jaracza w Warszawie.

7 IV 2000
Barbara Ptak przygotowuje scenografię do spektaklu *Miłość ci wszystko wybaczy* według utworów Tuwima w Teatrze Muzycznym w Gliwicach.

7 IV 2000
Małgorzata Szczęśniak tworzy scenografię do opery *The Music Programme* Roxanny Panufnik w Teatrze Wielkim w Warszawie.

8 IV 2000
Alicja Choińska reżyseruje *Nowe szaty króla* Andersena ze scenografią Barbary Josepyszyn w Teatrze Powszechnym im. Kochanowskiego w Radomiu.

9 IV 2000
Krystyna Janda reżyseruje w Teatrze Telewizji spektakl *Fizjologia małżeństwa. Rozmyślanie XXIV – Zakończenie* według Balzaka.

9 IV 2000
Alicja Chodyniecka-Kuberska przygotowuje scenografię do *Tanga* Mrożka w Lubuskim Teatrze im. Kruczkowskiego w Zielonej Górze.

10 IV 2000
Krystyna Janda reżyseruje *Związek otwarty* Fo w Teatrze Telewizji.

15 IV 2000
Łucja Kossakowska przygotowuje scenografię do spektaklu *Intryga...* według Fredry w Teatrze Polskim w Warszawie.

15 IV 2000
Izabela Kolka projektuje scenografię do *Pod drzwiami* Borcherta we Wrocławskim Teatrze Współczesnym im. Wiercińskiego.

16 IV 2000
Beata Pejcz reżyseruje *Baśń o biednym Jasiu* Dworakowskiego we Wrocławskim Teatrze Lalek.

16 IV 2000
Ewa Giedrojć reżyseruje spektakl *Panieneczka z pudełeczka. Przygody króla jegomości* Brzechwy ze scenografią Elżbiety Terlikowskiej w Teatrze Animacji w Jeleniej Górze.

17 IV 2000
Aleksandra Skarżyńska reżyseruje *Monologi* Weskera w Teatrze 2. Strefa w Warszawie.

19 IV 2000
Reżyseria zbiorowa pod kierunkiem Joanny Chojki dramatu Schwaba *Antyklimaks* w Teatrze im. Bogusławskiego w Kaliszu.

29 IV 2000
Polska prapremiera dramatu Naomi Wallace *Tylko ta pchła* w reżyserii Anny Augustynowicz z kostiumami Zofii de Ines w Teatrze Powszechnym im. Hübnera w Warszawie.

29 IV 2000
Agnieszka Glińska reżyseruje *Czajkę* Czechowa w Akademii Teatralnej w Warszawie.

29 IV 2000
Bożena Suchocka reżyseruje *Farrago* Lidii Amejko w Teatrze Dramatycznym w Warszawie.

29 IV 2000
Premiera sztuki Evy Pataki *Edith i Marlene* ze scenografią Grażyny Jaśkiewicz-Steranko w Teatrze im. Jaracza w Olsztynie.

29 IV 2000
Łucja Kossakowska przygotowuje scenografię do *Skąpca* Moliera w Teatrze im. Osterwy w Lublinie.

29 IV 2000
Anna Bobrowska-Ekiert tworzy scenografię do scenicznej adaptacji *Kubusia Puchatka* Milne'a w Teatrze Dramatycznym im. Szaniawskiego w Płocku.

29 IV 2000
Dorota Cempura projektuje scenografię do *Na pełnym morzu* Mrożka w Teatrze Dramatycznym im. Szaniawskiego w Płocku.

29 IV 2000
Katarzyna Kępińska przygotowuje scenografię do *Dam i huzarów* Fredry w Teatrze im. Wandy Siemaszkowej w Rzeszowie.

29 IV 2000
Monika Graban przygotowuje (razem z Radkiem Dębniakiem) scenografię do *Chicago* Kandera w Teatrze Muzycznym – Operetce Wrocławskiej.

30 IV 2000
Premiera spektaklu *Jeszcze nie jestem gotowa* według utworów Agnieszki Osieckiej w reżyserii Grażyny Rogowskiej ze scenografią Izy Toroniewicz w Teatrze im. Kochanowskiego w Opolu.

30 IV 2000
Premiera *Baśni o zaklętym kaczorze* Marii Kann w Teatrze Lalki i Aktora „Baj Pomorski" w Toruniu.

6 V 2000
Premiera *Sztuki* Yasminy Rezy w Teatrze Nowym w Poznaniu.

6 V 2000
Beata Fertała przygotowuje scenografię do *Komedii Puncha i Judy* we Wrocławskim Teatrze Lalek. W tym teatrze projektuje jeszcze scenografię do spektakli granych na Rynku Wrocławskim: *Ostatnia pieśń Pucinelli* oraz *Pietrzynka, czyli Wańka-olaboga* (25 VI 2000).

12 V 2000
Jagna Janicka tworzy scenografię do *Iwony, księżniczki Burgunda* Gombrowicza w Teatrze Nowym w Poznaniu.

13 V 2000
Krystyna Jakóbczyk reżyseruje *Urodziny Kubusia Puchatka* według powieści Milne'a ze scenografią Zofii Czechlewskiej-Ossowskiej w Olsztyńskim Teatrze Lalek.

13 V 2000
Urszula Kubicz-Fik przygotowuje scenografię do *Pinokia* Collodiego w Teatrze Lalki i Aktora „Kubuś" w Kielcach.

13 V 2000
Anna Popek tworzy scenografię do *Matki* Witkiewicza w Teatrze im. Kochanowskiego w Opolu.

14 V 2000
Agnieszka Lipiec-Wróblewska reżyseruje *Numery* Olgi Tokarczuk w Teatrze Telewizji.

14 V 2000
Katarzyna Proniewska-Mazurek tworzy scenografię do *Wesela* Wyspiańskiego w Teatrze Ludowym w Nowej Hucie.

15 V 2000
Premiera autorskiego spektaklu Julity Kożuszek *Z tęsknoty za...* w Teatrze Rampa w Warszawie.

16 V 2000
Agnieszka Glińska reżyseruje spektakl *Barbarzyńcy – Sceny z miasta prowincjonalnego* Gorkiego ze scenografią Magdaleny Maciejewskiej w Teatrze Współczesnym w Warszawie, występują m.in. Maja Komorowska i Dominika Ostałowska (Monachowa).

„W *Barbarzyńcach* Glińskiej Gorkijowski świat odarty został z wszelkich społeczno-politycznych tudzież ideowych konotacji, co musiało się odbić na kilku przynajmniej postaciach. Zaś jego realia wyraźnie zostały w czasie przesunięte. Widać to zwłaszcza w kostiumach. Obok stylizowanych na wiek XIX, przynajmniej w kroju, mamy i takie, w których współczesna dziewczyna śmiało mogłaby wyjść na ulicę. [...]
Glińska uważnie przygląda się bohaterom Gorkiego, sprawiedliwie waży racje i podkreśla wieloznaczność motywów postępowania, tak by słowo «barbarzyńcy» odnieść ostatecznie do obu stron. Do przybyszy z zewnątrz, którzy mają za sobą pieniądze, polor dobrego wychowania i wykształcenia, uważani za zwiastunów postępu i cywilizacji, ale nie mają tego, co najcenniejsze: skali wartości, która buduje tożsamość, nie mówiąc już o wrażliwości i sercu... Nie wszyscy jednak, to prawda. Subtelna Anna (Monika Kwiatkowska) cierpi chyba za winy niezawinione, a jej wola utrzymania małżeństwa aż budzi współczucie. Z kolei miejscowi, choć «ciemni», gruboskórni, rozplotkowani, niejeden grzeszek mają na sumieniu, ale wcale takimi «barbarzyńcami» nie są. Rozczochrana Katia (Sylwia Gliwa, dobry debiut), która podgląda przybyszów z ukrycia, serdecznie przywiąże się do Anny. Co ważne, Glińska zaciera linie podziałów, także te uświęcone teatralną tradycją, i zdaje się mówić: nic nie jest tak proste, jak się na pierwszy rzut oka wydaje. [...]
Ale najważniejszą bohaterką tych *Barbarzyńców* jest madame Bovary rosyjskiej prowincji czyli Nadieżda Monachowa. Dominika Ostałowska eksponuje przede wszystkim dwa motywy jej działania: tęsknotę do mężczyzny godnego wielkiej miłości i nienawiść do prowincjonalnego środowiska, w którym żyje. Monachowa Ostałowskiej, dla której strzelał się już niejeden i w której kocha się co i rusz ktoś nowy, nie jest zresztą powiatową belfamą, obnoszącą swoje wdzięki, tylko kruchą z pozoru kobietą, którą jednak stać na ostateczną determinację. Bywa śmieszna, gdy najpoważniej w świecie wygłasza całkiem serio swoje prawdy o naturze miłości. Ale bywa też całkiem roztropna, gdy prosto w oczy mówi swym adoratorom, dlaczego ich nie chce”.
Barbara Osterloff, *Gorki liryczny*, „Teatr” nr 7–8/2000.

19 V 2000
Jadwiga Mydlarska-Kowal tworzy (razem z Aleksandrem Maksymiakiem) scenografię do *Historii księcia Pipo* Gripariego w Teatrze Lalek „Pleciuga” w Szczecinie.

19 V 2000
Małgorzata Treutler przygotowuje scenografię do *Orfeusza w piekle* Offenbacha w Teatrze Muzycznym Roma w Warszawie.

20 V 2000
Teresa Ponińska tworzy scenografię do *Kopciuszka* Gerstenkorna w Teatrze Muzycznym w Lublinie.

20 V 2000
Iza Toroniewicz przygotowuje scenografię do inscenizacji dramatu Wojtyszki *Faust i inni* w Teatrze „Lalka" w Warszawie.

21 V 2000
Premiera *Ani z Zielonego Wzgórza* według powieści Lucy Maud Montgomery w Teatrze im. Mickiewicza w Częstochowie.

23 V 2000
Magdalena Maciejewska projektuje scenografię do *Księcia Myszkina* według *Idioty* Dostojewskiego w Teatrze Rozmaitości w Warszawie.

24 V 2000
Kika Lelicińska przygotowuje scenografię do spektaklu *Michał Anioł Buonarotti* Gorzowskiego w Bałtyckim Teatrze Dramatycznym im. Słowackiego w Koszalinie.

26 V 2000
Zofia de Ines projektuje scenografię do *Panienki z Tacny* Llosy w Teatrze na Woli im. Łomnickiego w Warszawie.

27 V 2000
Jitka Stokalska reżyseruje spektakl *Miłość dziecinna czyli noga drewniana* Bogusławskiego ze scenografią Joanny Plakiewicz w Teatrze im. Bogusławskiego w Kaliszu.

27 V 2000
Premiera scenicznej adaptacji powieści Dodie Smith *101 dalmatyńczyków* w Teatrze im. Jaracza w Łodzi.

27 V 2000
Jadwiga Maria Jarosiewicz przygotowuje scenografię do *Traviaty* Verdiego w Operze Śląskiej w Bytomiu.

28 V 2000
Premiera *Cudzych grzechów* Lucyny Sypniewskiej w reżyserii autorki w Teatrze Lalek „Banialuka" w Bielsku-Białej.

28 V 2000
Teresa Lisowska-Gałła reżyseruje *Śpiącą królewnę* według baśni Perrault w Teatrze im. Osterwy w Gorzowie Wielkopolskim.

28 V 2000
Premiera *Purpurelli* Jadwigi Kofty w reżyserii Aliny Gielniewskiej w Teatrze Lalki i Aktora im. Andersena w Lublinie.

28 V 2000
Premiera *Sandry K.* Manueli Gretkowskiej w reżyserii Marii Zmarz-Koczanowicz w Teatrze Telewizji, w roli głównej Magdalena Cielecka.

1 VI 2000
Anna Bobrowska-Ekiert przygotowuje scenografię do *Awantury o Basię* Makuszyńskiego w Lubuskim Teatrze im. Kruczkowskiego w Zielonej Górze.

2 VI 2000
Anna Sekuła projektuje scenografię do *Królowej Śniegu* Andersena w Teatrze Nowym im. Morcinka w Zabrzu.

3 VI 2000
Anna Proszkowska reżyseruje *Kota w butach* Brzechwy ze scenografią Małgorzaty Bulandy w Teatrze Dramatycznym w Legnicy.

3 VI 2000
Premiera sztuki Esther Vilar *Amerykańska papieżyca* w Teatrze Studio w Warszawie.

4 VI 2000
Premiera baśni Hanny Januszewskiej *Mały tygrys Pietrek* w Teatrze im. Osterwy w Gorzowie Wielkopolskim.

4 VI 2000
Monika Polak-Luścińska projektuje scenografię do scenicznej adaptacji *Dekameronu* Boccaccia w Teatrze „Maska" w Rzeszowie.

17 VI 2000
Maja Kleczewska reżyseruje sztukę *Jordan* Moiry Buffini i Anny Reynolds ze scenografią Małgorzaty Szczęśniak w Teatrze im. Słowackiego w Krakowie, w roli Shirley Dominika Bednarczyk.

„Shirley wygląda ekstrawagancko i tak też się zachowuje. Zakłada okulary przeciwsłoneczne i podchodzi do samej widowni. Zaczyna wciągać widzów w opowieść, zwracając się bezpośrednio do poszczególnych osób. Ten psychologiczny chwyt działa – nie sposób, już od pierwszych słów, nie słuchać tego, co Shirley ma do powiedzenia. Jej opowiadaniu brak jednak spójności. Zdania rwą się na strzępy; rzeczy ważne mieszają z rozwlekłymi nieraz dygresjami. Wiele myśli ginie po drodze, nie będąc wypowiedzianymi do końca.
Shirley jest nerwowa. Gdy wspomina swoją przeszłość, kochanka, szybkim krokiem przemierza celę wszerz i wzdłuż. Pociera co chwila nos, wykrzywia w grymasie usta. Ze zdenerwowania połyka wyrazy, miętosi w palcach nie zapalonego papierosa. Początkowo wydaje się, że jej monolog adresowany jest do wyimaginowanej publiczności. Może Shirley ćwiczy przed składaniem zeznań na sali sądowej? A może jej wyznania są rodzajem psychodramy, spowiedzi przed sobą samą? Ale nie. Okazuje się, że młoda kobieta zwraca się do konkretnej osoby – do Jordana. Synka, którego zabiła. Opowiada mu historię życia – jej i jego. Po to, by jej nie potępił, by choc trochę postarał się zrozumieć – dlaczego. Monolog

Shirley nie jest w żadnym wypadku próbą usprawiedliwienia się. Wręcz przeciwnie: brzmi jak oskarżenie, które w miarę rozwijania się opowieści rośnie w siłę, by dojść do tragicznego finału, o którym dowiadujemy się z wyświetlonego na ścianie napisu".
Agnieszka Olczyk, *Bez przebaczenia*, „Didaskalia" nr 39/2000.

17 VI 2000
Joanna Hrk przygotowuje scenografię do spektaklu *Miłość ci wszystko wybaczy* w Teatrze im. Żeromskiego w Kielcach.

18 VI 2000
Anna Trojanowska reżyseruje *Idiotę* Dostojewskiego w Teatrze Bückleina w Krakowie.

24 VI 2000
Elżbieta Oyrzanowska-Zielonacka przygotowuje scenografię do scenicznej adaptacji baśni Andersena *Jak zdobyć korzec złota* w Teatrze Lalki „Tęcza" w Słupsku.

25 VI 2000
Premiera *Na jagody* Marii Konopnickiej w reżyserii Haliny Borowiak ze scenografią Zofii Czechlewskiej-Ossowskiej w Teatrze „Maska" w Rzeszowie.

25 VI 2000
Katarzyna Proniewska-Mazurek tworzy scenografię, a Justyna Łagowska-Klata kostiumy do *Kroniki wypadków miłosnych* Konwickiego w Teatrze im. Horzycy w Toruniu.

25 VI 2000
Barbara Hanicka przygotowuje scenografię do *Operetki* Gombrowicza w Teatrze Narodowym w Warszawie.

27 VI 2000
Małgorzata Szydłowska tworzy scenografię do inscenizacji *Zabawy* Mrożka w Stowarzyszeniu Teatralnym „Łaźnia" w Krakowie.

30 VI 2000
Bożena Stryjkówna reżyseruje i przygotowuje scenariusz (razem z Tomaszem Mędrzakiem) do spektaklu *John & Mary* Jonesa w Teatrze Ochoty w Warszawie.

7 VII 2000
Julia Wernio reżyseruje sztukę *Anioł zstąpił do Babilonu* Dürrenmatta ze scenografią Elzbiety Wernio w Teatrze Miejskim w Gdyni.

7 VII 2000
Grażyna Żubrowska przygotowuje scenografię do *Raju* Jasińskiego w Bałtyckim Teatrze Dramatycznym im. Słowackiego w Koszalinie.

8 VII 2000
Monika Sudół przygotowuje scenografię do spektaklu *Zazum* Rzontkowskiego w Teatrze Dramatycznym w Warszawie.

29 VII 2000
Anna Popek przygotowuje scenografię do *Top dogs* Widmera w Teatrze Wybrzeże w Gdańsku.

20 VIII 2000
Anna Augustynowicz reżyseruje *Po deszczu* Belbela w Teatrze Wybrzeże w Gdańsku, w obsadzie m.in. Dorota Kolak.

Sezon 2000/2001

2 IX 2000
Premiera spektaklu *Dobranoc, panowie* z piosenkami Agnieszki Osieckiej w Teatrze Atelier w Sopocie, występuje Teresa Budzisz-Krzyżanowska.

3 IX 2000
Barbara Sass reżyseruje *Noc Helvera* Villqista w Teatrze Telewizji, w obsadzie Anna Tomaszewska.

„Wykonawcy (Anna Tomaszewska i Bartek Kasprzykowski) znakomicie oddają specyficzny, nerwowy rytm dialogów [...]. Techniczne udogodnienia pozwalają też uchwycić atmosferę zagrożenia, w jakiej rozgrywa się akcja dramatu (Sass – może nieco zbyt ilustracyjnie – przeplata fragmenty sztuki dokumentalnymi zdjęciami z ulicznych zamieszek). Helver Kasprzykowskiego nie sprawia początkowo wrażenia człowieka upośledzonego; to raczej zdziecinniały, ograniczony «byczek». Fascynacja Gilbertem i jego neofaszystowską bojówką wynika nie tylko z potrzeby akceptacji i przebywania w jakiejkolwiek wspólnocie, jest też pochodną zabawy plastikowymi «wojakami», których kupuje mu Karla. Spontaniczne, surowe aktorstwo Kasprzykowskiego kontrastuje z chłodem dopracowanej w każdym szczególe kreacji Anny Tomaszewskiej. W przeciwieństwie do pozostałych odtwórczyń roli Karli, które robią z niej skromną, zahukaną kobiecinę, Tomaszewska – używając bardzo oszczędnych środków – tworzy wokół swej bohaterki aurę tajemniczości, obdarza ja też specyficzną, niemal arystokratyczną wyniosłością (nasuwają mi się pewne analogie z Węgorzewską Ewy Lassek). Karla przyjmuje swój los w pełni świadomie, lecz obserwując jej raz przenikliwe, innym razem całkowicie nieobecne spojrzenie, można jedynie domniemywać, jakie przesłanki rzeczywiście nią kierują. Kreacja Tomaszewskiej jest z pewnością najmocniejszym punktem spektaklu Barbary Sass”.
Jarosław Kisieliński, *Jesień Helvera*, „Teatr” nr 1/2000.

3 IX 2000
Małgorzata Grabowska-Kozera tworzy scenografię do *Pięknej Lucyndy* Hemara w Lubuskim Teatrze im. Kruczkowskiego w Zielonej Górze.

9 IX 2000
Magdalena Gajewska tworzy scenografię do *Okna na parlament* Cooneya w Teatrze Dramatycznym im. Węgierki w Białymstoku. W tym teatrze Gajewska przygotowuje jeszcze scenografię do: *Zbrodni i kary* według powieści Dostojewskiego (28 X 2000), *Konopielki* według powieści Redlińskiego (18 XI 2000), *Osieckiej* (10 III 2001) oraz sztuki *Koniec początku* O'Caseya (19 V 2001).

9 IX 2000
Elżbieta Terlikowska przygotowuje scenografię do *Kopciuszka* Szwarca w Teatrze Lalek „Pleciuga" w Szczecinie.

9 IX 2000
Marija Harvan projektuje scenografię do *Czerwonego szalika* Papisa w Teatrze Współczesnym im. Wiercińskiego we Wrocławiu.

10 IX 2000
Premiera *Samobajki* Małgorzaty Kamińskiej-Sobczyk w reżyserii autorki w Teatrze „Maska" w Rzeszowie.

10 IX 2000
Joanna Hrk projektuje scenografię do *Pięknej i Bestii* według baśni Gabrieli Barbot de Villneuve w Teatrze Lalki i Aktora „Baj Pomorski" w Toruniu.

14 IX 2000
Premiera *Ich czworo* Gabrieli Zapolskiej w Krakowskim Teatrze STU z Dorotą Segdą w roli Żony i Iwoną Bielską w roli Wdowy.

16 IX 2000
Małgorzata Pielech i Edyta Soboczyńska reżyserują i tworzą opracowanie muzyczne *Tristana i Izoldy* ze scenografią Barbary Poczwardowskiej w Teatrze Lalki i Aktora „Baj Pomorski" w Toruniu.

16 IX 2000
Barbara Hanicka przygotowuje scenografię do *Nocy Helvera* Villqista w Teatrze Powszechnym im. Hübnera w Warszawie.

18 IX 2000
Jadwiga Mydlarska-Kowal tworzy scenografię do *Zemsty* Fredry w Bałtyckim Teatrze Dramatycznym im. Słowackiego w Koszalinie.

22 IX 2000
Anna Sekuła projektuje scenografię do *Prześwitu* Hare'a w Teatrze im. Słowackiego w Krakowie.

23 IX 2000
Agnieszka Zawadowska projektuje scenografię do *Dziennika panny służącej* Mirbeau w Teatrze im. Mickiewicza w Częstochowie.

23 IX 2000
Joanna Hrk tworzy scenografię do *Wyspy demonów* Wolańskiego w Teatrze Lalek „Arlekin" w Łodzi.

23 IX 2000
Jadwiga Mydlarska-Kowal przygotowuje scenografię do *Iwony, księżniczki Burgunda* Gombrowicza w Teatrze im. Wandy Siemaszkowej w Rzeszowie, w roli tytułowej Katarzyna Słomska.

24 IX 2000
Premiera *Joanny Skrzydlatej* Joanny Kulmowej w Teatrze im. Andersena w Lublinie.

24 IX 2000
Halina Zalewska przygotowuje scenografię *Krawca Pana Niteczki* Makuszyńskiego w Teatrze Lalek w Łomży.

29 IX 2000
Barbara Wójcik przygotowuje scenografię do *Pięknej i Bestii* Ewy i Grzegorza Kwiecińskich w Teatrze Dzieci Zagłębia im. Dormana w Będzinie.

30 IX 2000
Elżbieta Iwona Dietrych przygotowuje scenografię do *Wakacji smoka Bonawentury* Wojtyszki w Teatrze Lalek „Pinokio" w Łodzi. Na tej scenie Dietrych projektuje ponadto scenografię do *Calineczki* według baśni Andersena (13 VI 2001).

30 IX 2000
Jadwiga Mydlarska-Kowal projektuje scenografię do spektaklu *Wróżka i demon* opartego na baśniach braci Grimm w Olsztyńskim Teatrze Lalek.

30 IX 2000
Monika Jaworowska tworzy scenografię do *Aniołów w Ameryce* Kushnera w Teatrze im. Horzycy w Toruniu.

1 X 2000
Beata Pejcz reżyseruje *Rudego Dżila* Tolkiena w Teatrze Lalki i Maski „Groteska" w Krakowie.

1 X 2000
Małgorzata Grabowska-Kozera przygotowuje scenografię do *Ptaka* Szaniawskiego w Teatrze Dramatycznym im. Szaniawskiego w Płocku.

1 X 2000
Bożena Kostrzewska projektuje scenografię do spektaklu *Trzy siostry. Kilka lat później...* według dramatu Czechowa w Teatrze Powszechnym im. Kochanowskiego w Radomiu.

6 X 2000
Klaudia Solarz tworzy scenografię do *Prywatnej kliniki* Chapmana i Freemana w Teatrze Komedia w Warszawie.

7 X 2000
Ewa Krechowicz projektuje scenografię do *Kolacji dla głupca* Vebera w Teatrze im. Osterwy w Gorzowie Wielkopolskim. W tym teatrze Krechowicz przygotowuje jeszcze scenografię do *Iwony, księżniczki Burgunda* Gombrowicza (14 X 2000) oraz do *Kasi z Heilbronnu albo próby ognia* von Kleista (25 III 2001).

7 X 2000
Iwona Makowska tworzy scenografię do *Zbójnika i księcia* Żaka w Śląskim Teatrze Lalki i Aktora „Ateneum" w Katowicach.

7 X 2000
Ewa Beata Wodecka przygotowuje scenografię do *Ballady o Zakaczawiu* według scenariusza Kowalewskiego, Kopki i Głomba w Centrum Sztuki – Teatrze Dramatycznym w Legnicy. W tym teatrze Wodecka projektuje ponadto scenografię do inscenizacji opowiadania Uniłowskiego *Wspólny pokój* (6 I 2001).

7 X 2000
Beata Nyczaj tworzy scenografię do spektaklu *Gotujący się pies. Tragital Edyty Jungowskiej* w Teatrze Studio w Warszawie.

14 X 2000
Premiera dramatu Esther Vilar *Królowa i Szekspir* w Teatrze im. Norwida w Jeleniej Górze.

15 X 2000
Anna Proszkowska reżyseruje spektakl *Wybryki Tygryska* na podstawie powieści Milne'a *Przygody Kubusia Puchatka* w Opolskim Teatrze Lalki i Aktora im. Smolki.

15 X 2000
Premiera spektaklu *Och, Emil* opartego na powieści Astrid Lindgren *Emil ze Smalandii* w Teatrze Animacji w Poznaniu.

18 X 2000
Katarzyna Proniewska-Mazurek i Joanna Schoen tworzą scenografię do *Stosunków na szczycie* Taylora w Teatrze „Bagatela" im. Boya-Żeleńskiego w Krakowie.

19 X 2000
Małgorzata Gałaś-Prokopf tworzy scenografię do farsy *Wszystko w rodzinie* Cooneya w Teatrze Nowym im. Morcinka w Zabrzu.

21 X 2000
Aldona Figura reżyseruje *Szelmostwa Skapena* Moliera ze scenografią Małgorzaty Szydłowskiej w Teatrze im. Norwida w Jeleniej Górze.

21 X 2000
Polska prapremiera dramatu Kerstin Specht *Płonąca kukła* w Teatrze im. Jaracza w Olsztynie.

21 X 2000
Premiera jednoaktówki Niny Andrycz *Wakacje z diabłem* (granej razem z utworem Kondratiuka *Lustro królowej* pod wspólnym tytułem *Lustro*) ze scenografią Xymeny Zaniewskiej w Teatrze Polskim w Warszawie.

22 X 2000
Małgorzata Szczęśniak projektuje scenografię do inscenizacji *Don Carlosa* Verdiego w Teatrze Wielkim – Operze Narodowej w Warszawie. W tym teatrze Szczęśniak przygotowuje jeszcze scenografię do *Ignoranta i szaleńca* Mykietyna (4 V 2001).

24 X 2000
Irena Dragan reżyseruje *Pana Kleksa* według powieści *Akademia Pana Kleksa* Brzechwy w Teatrze Lalki i Aktora „Kubuś" w Kielcach.

28 X 2000
Elżbieta Krywsza przygotowuje scenografię do *Błysku rekina* Ridleya w Teatrze Ludowym w Nowej Hucie. W tym teatrze Krywsza projektuje jeszcze scenografię do *Królowej przedmieścia* Krumłowskiego (2 VI 2001)

29 X 2000
Agnieszka Glińska reżyseruje *Niektóre gatunki dziewic* Nowakowskiego w Teatrze Telewizji.

4 XI 2000
Lidia Wróbel reżyseruje *Zimową przygodę* Raua ze scenografią Alicji Kuryło w Teatrze Dzieci Zagłębia im. Dormana w Będzinie.

4 XI 2000
Grażyna Żubrowska tworzy scenografię do *Opowieści braci Grimm* według scenariusza Galosa w Teatrze im. Żeromskiego w Kielach.

5 XI 2000
Kaja Tondera reżyseruje *Brzydkie kaczątko* według baśni Andersena w Teatrze „Maska" w Rzeszowie.

5 XI 2000
Zofia de Ines tworzy kostiumy a Anna Popek scenografię do inscenizacji *Hamleta* Szekspira w Narodowym Starym Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie.

6 XI 2000
Teresa Kotlarczyk reżyseruje *Perły szczęścia nie dają* Elżbiety Jodko-Kuli w Teatrze Telewizji dla dzieci.

9 XI 2000
Monika Graban przygotowuje (razem z Radkiem Dębniakiem) scenografię do *Trubadura* Verdiego w Operze Dolnośląskiej we Wrocławiu. W tym teatrze Graban (także z Dębniakiem) projektuje jeszcze scenografię do C*armina Burana* Orffa (15 VI 2001).

10 XI 2000
Zofia Rudnicka tworzy libretto, choreografię i inscenizuje spektakl *La Dolce Vita* w Teatrze Wielkim – Operze Narodowej w Warszawie.

10 XI 2000
Dorota Kołodyńska projektuje scenografię do *Triady* Strawińskiego w Teatrze Wielkim w Łodzi.

11 XI 2000
Dorota Kołodyńska tworzy scenografię do *Miłości na Madagaskarze* Turriniego w Teatrze Studio w Warszawie.

12 XI 2000
Premiera *Strychowych opowieści* Beaty Ostrowickiej w Teatrze Lalki i Maski „Groteska" w Krakowie.

12 XI 2000
Beata Rynkiewicz reżyseruje *Wiedźmę* na podstawie *Mistrza i Małgorzaty* Bułhakowa w Lubuskim Teatrze im. Kruczkowskiego w Zielonej Górze.

12 XI 2000
Katarzyna Paciorek tworzy scenografię do *Trucizny teatru* Sirrery w Teatrze im. Norwida w Jeleniej Górze.

13 XI 2000
Izabella Cywińska reżyseruje spektakl ... *aż chce się żyć* Anny Adamowicz-Kędzierskiej w Teatrze Telewizji, w obsadzie m.in. Maja Komorowska.

17 XI 2000
Barbara Sass reżyseruje *Tamę* McPhersona ze scenografią Barbary Hanickiej w Teatrze Polskim we Wrocławiu.

18 XI 2000
Iza Toroniewicz przygotowuje scenografię do inscenizacji dramatu Eltona *Popcorn* w Teatrze Polskim im. Konieczki w Bydgoszczy.Toroniewicz projektuje na tej scenie jeszcze scenografię do *Skórzanej maski* Kraussera (10 III 2001).

19 XI 2000
Alina Obidniak reżyseruje *Jaśka* Maleszki w Teatrze im. Norwida w Jeleniej Górze, monodram Marty Łąckiej.

20 XI 2000
Tatiana Malinowska-Tyszkiewicz reżyseruje sztukę *Play Strindberg* Dürrenmatta w Teatrze Polskim w Szczecinie.

24 XI 2000
Joanna Hrk projektuje scenografię do spektaklu *Krawiec Pan Niteczka* Makuszyńskiego w Teatrze Lalek „Pleciuga" w Szczecinie.

25 XI 2000
Violetta Suska reżyseruje i tworzy choreografię do *Jasia i Małgosi* Humperdincka ze scenografią i kostiumami Marleny Skoneczko w Operze na Zamku w Szczecinie.

25 XI 2000
Anna Popek przygotowuje scenografię do spektaklu *Czas czarodziej. Bajka... a może nie bajka* Kotasa w Teatrze im. Kochanowskiego w Opolu.

25 XI 2000
Polska prapremiera dramatu Theresy Walser *Córka King Konga* ze scenografią Agnieszki Kaczyńskiej w Teatrze Polskim w Poznaniu.

25 XI 2000
Beata Nyczaj tworzy scenografię do spektaklu *Szach mat* Franceschiego w Teatrze Dramatycznym w Warszawie.

25 XI 2000
Dorota Morawetz przygotowuje scenografię do *Kolacji na cztery ręce* Barza w Teatrze Nowym im. Morcinka w Zabrzu.

27 XI 2000
Magda Teresa Wójcik reżyseruje *Dżumę* Camusa w Teatrze Adekwatnym w Warszawie.

29 XI 2000
Emilia Betlejewska reżyseruje *Słowika* Andersena w Teatrze Lalek „Zaczarowany Świat" w Toruniu.

1 XII 2000
Barbara Ptak przygotowuje scenografię do spektaklu *Trzewiczki Andersena* Rosińskiego w Teatrze Dzieci Zagłębia im. Dormana w Będzinie.

1 XII 2000
Anna Popek projektuje scenografię do *Szewców* Witkiewicza w Teatrze Zagłębia w Sosnowcu.

2 XII 2000
Anna Augustynowicz reżyseruje *Moralność pani Dulskiej* Gabrieli Zapolskiej w Teatrze Współczesnym w Szczecinie, w roli Dulskiej Anna Januszewska.

„Wieloma spektaklami udowodniła już reżyserka szczególne uwrażliwienie na bolesne problemy społeczne; wynaturzenie więzi międzyludzkich, a zwłaszcza wszelkiego autoramentu patologie rodzinne potrafi pokazać w sposób ostry i brutalny. Toteż można się było spodziewać, że dramat taki, jak *Moralność pani Dulskiej* nabierze w jej interpretacji aktualnej wymowy. I w tej inscenizacji, jak w wielu innych, mamy do czynienia z laboratorium ludzkim, w którym postacie są przedmiotem pewnego eksperymentu. Dulscy ubrani we współczesne stroje mają się stać abstrakcyjną «rodziną w ogóle», jej modelem współczesnym lub egzemplifikacją.
Charakterystyczne jest w tym spektaklu pewne odwrócenie w stosunku do dramatu. W tekście Zapolskiej jest mowa o domu jako przestrzeni zamkniętej, której hermetyczności, integralności broni w imię swych zasad tytułowa bohaterka. W spektaklu «czterech ścian» nie ma. Widzowie otwarcie przyglądają się wydarzeniom. Są na nie zaproszeni. Z rodzinnych spraw za pomocą tak pomyslanej scenografii robi się show.
Takie zaktualizowanie dramatu wydaje się bardzo trafne, dotyka ważnego nerwu współczesności. Pomysł ten nawiązuje do dzisiejszej kultury podglądactwa, wyrażającej się różnorako: od projektów typu Wielki Brat, po różne «życiowe» talk-show i gazetki «Naj» czy «Życie na gorąco». Ale podglądactwo jest też w jakimś stopniu wpisane w materię samego dramatu Zapolskiej. W domu Anieli Dulskiej wszyscy się podglądają, podsłuchują, kontrolują".
Małgorzata Wilczewska, *Dulscy współcześni*, „Didaskalia" nr 41/2001.

2 XII 2000
Premiera *Małej syreny* Dagny Ślepowrońskiej w Teatrze „Lalka" w Warszawie.

2 XII 2000
Anna Sekuła tworzy scenografię do *Królewny Śnieżki i siedmiu krasnoludków* Pawłowskiego w Operze Novej w Bydgoszczy.

2 XII 2000
Jadwiga Mydlarska-Kowal projektuje kostiumy i lalki *Dzikich łabędzi* według baśni Andersena w Teatrze Lalek „Arlekin" w Łodzi. Na tej scenie Mydlarska-Kowal przygotowuje jeszcze scenografię do *Bajki o Księciu Pipo* Gripariego (2 VI 2001).

3 XII 2000
Agnieszka Glińska reżyseruje (razem z Władysławem Kowalskim) *Po deszczu* Belbela ze scenografią Magdy Maciejewskiej w Teatrze Powszechnym im. Hübnera w Warszawie, w obsadzie m.in. Edyta Olszówka.

4 XII 2000
Agnieszka Glińska reżyseruje *Bankructwo małego Dżeka* Korczaka w Teatrze Telewizji.

6 XII 2000
Agata Duda-Gracz projektuje scenografię do inscenizacji dzieła Bernharda *Naprawiacz świata* w Narodowym Starym Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie.

8 XII 2000
Anna Sekuła przygotowuje scenografię do inscenizacji *Po deszczu* Belbela w Teatrze Śląskim im. Wyspiańskiego w Katowicach.

9 XII 2000
Polska prapremiera scenicznej adaptacji powieści Astrid Lindgren *Bracia Lwie Serce* ze scenografią Joanny Braun w Teatrze im. Andersena w Lublinie.

9 XII 2000
Premiera utworu Marii Kann *Baśń o zaklętym kaczorze* w Miejskim Teatrze „Miniatura" w Gdańsku.

9 XII 2000
Małgorzata Bulanda przygotowuje scenografię do spektaklu *Ferragosto* według opowiadania Herlinga-Grudzińskiego w Centrum Kultury Teatr w Grudziądzu.

9 XII 2000
Katarzyna Terechowicz projektuje scenografię do inscenizacji dramatów Villqista *Oskar i Ruth. Noc Helvera* w Teatrze im. Wandy Siemaszkowej w Rzeszowie.

9 XII 2000
Ewa Beata Wodecka tworzy scenografię do *Wspólnego pokoju* Uniłowskiego w Teatrze Dramatycznym im. Szaniawskiego w Wałbrzychu. Na deskach tego teatru Wodecka przygotowuje jeszcze scenografię do *Obrazu* Ioneski (30 XII 2000) oraz do *Snu nocy letniej* Szekspira (22 VI 2001).

10 XII 2000
Elżbieta Oyrzanowska projektuje scenografię do *Królewny Śnieżki* według baśni braci Grimmów w Teatrze im. Jaracza w Olsztynie.

12 XII 2000
Izabela Kolka przygotowuje scenografię do *Dzikich łabędzi* według baśni Andersena w Teatrze Animacji w Poznaniu.

15 XII 2000
Renata Dymna-Kijowska reżyseruje spektakl *Kochankowie z ulicy. Cyrk piosenek Agnieszki Osieckiej* w Teatrze Nowym w Warszawie.

15 XII 2000
Krystyna Janda reżyseruje *Na szkle malowane* Brylla w Teatrze im. Mickiewicza w Częstochowie.

16 XII 2000
Gołda Tencer reżyseruje (razem z Szymonem Szurmiejem) *Kamienicę na Nalewkach. Szlagiery żydowskiej ulicy* w Teatrze Żydowskim im. Ester Rachel Kamińskiej w Warszawie.

16 XII 2000
Premiera *Opowieści Koszałka Opałka* Marii Konopnickiej ze scenografią Zofii Czechlewskiej-Ossowskiej w Teatrze „Baj" w Warszawie.

17 XII 2000
Liliana Jankowska projektuje scenografię do spektaklu *Smurfowisko, czyli Gargamel złapany* Brylla w Teatrze Polskim w Bielsko-Białej.

17 XII 2000
Anna Bobrowska-Ekiert tworzy scenografię do *Awantury o Basię* Makuszyńskiego w Bałtyckim Teatrze Dramatycznym im. Słowackiego w Koszalinie.

17 XII 2000
Aleksandra Kucharska-Cybuch przygotowuje scenografię do spektaklu *Król Maciuś i reformator* według powieści *Król Maciuś Pierwszy* Korczaka w Teatrze Lalki i Maski „Groteska" w Krakowie.

17 XII 2000
Jagna Janicka tworzy scenografię do inscenizacji dramatu O'Neilla *Żałoba przystoi Elektrze* w Teatrze im. Jaracza w Łodzi.

17 XII 2000
Joanna Braun projektuje scenografię do *Opowieści wigilijnej* Dickensa w Teatrze Lalki i Aktora „Baj Pomorski" w Toruniu.

18 XII 2000
Anna Karlicka przygotowuje scenografię do spektaklu *Zabłąkani trzej królowie* Walczaka w Teatrze Rampa w Warszawie.

20 XII 2000
Jitka Stokalska reżyseruje *Tetyde in Sciro* Scarlattiego ze scenografią Łucji Kossakowskiej w Warszawskiej Operze Kameralnej.

29 XII 2000
Barbara Wesołowska projektuje scenografię do *Alicji w krainie czarów* według powieści Carrolla w Teatrze Powszechnym im. Kochanowskiego w Radomiu.

31 XII 2000
Krystyna Kuziemska przygotowuje scenografię do *Mistrza Piotra Pathelina* w Tarnowskim Teatrze im. Solskiego. Na deskach tego teatru Kuziemska tworzy jeszcze scenografię do *Zielonej Gęsi* Gałczyńskiego (30 III 2001) oraz do *Hamleta, księcia Danii* Szekspira (9 VI 2001).

4 I 2001
Małgorzata Szydłowska projektuje scenografię do inscenizacji dramatu Mrożka *Letni dzień* w Teatrze im. Słowackiego w Krakowie.

6 I 2001
Grażyna Żubrowska projektuje scenografię do *Niesamowitych opowieści braci Grimm* Galosa w Teatrze Polskim im. Konieczki w Bydgoszczy.

7 I 2001
Elżbieta Oyrzanowska projektuje scenografię do *Teatrzyku Zielona Gęś* Gałczyńskiego w Teatrze „Maska" w Rzeszowie.

7 I 2001
Zofia de Ines tworzy scenografię do *Skąpca* Moliera w Teatrze Ateneum im. Jaracza w Warszawie.

8 I 2001
Krystyna Janda reżyseruje *Klub kawalerów* Bałuckiego w Teatrze Telewizji.

13 I 2001
Krystyna Janda reżyseruje *Opowiadania zebrane* Marguliesa w Teatrze Komedia w Warszawie. W obsadzie spektaklu Krystyna Janda i Maria Seweryn.

13 I 2001
Barbara Zachmoc przygotowuje scenografię do spektaklu *Czarodziejska lampa Aladyna* według *Baśni tysiąca i jednej nocy* w Teatrze im. Fredry w Gnieźnie.

13 I 2001
Agnieszka Łazarska-Dębowska projektuje scenografię do *Lekcji* Ioneski w Teatrze im. Jaracza w Olsztynie.

14 I 2001
Anna Trojanowska reżyseruje *Pannę Julię* Strindberga w Teatrze im. Żeromskiego w Kielcach, w obsadzie m.in. Viola Arlak jako panna Julia.

14 I 2001
Elżbieta Wójtowicz-Gularowska przygotowuje scenografię do *Dziadów* Mickiewicza w Teatrze im. Bogusławskiego w Kaliszu.

14 I 2001
Premiera spektaklu *Mirra, kadzidło, złoto* według utworu Joanny Kulmowej w Teatrze Lalek w Wałbrzychu.

19 I 2001
Małgorzata Talarczyk reżyseruje *Czego nie widać* Frayna w Teatrze Miejskim w Gdyni.

20 I 2001
Premiera scenicznej adaptacji powieści *Za minutę pierwsza miłość* Hanny Ożogowskiej w adaptacji, reżyserii i ze scenografią Teresy Lisowskiej-Gałły w Teatrze im. Osterwy w Gorzowie Wielkopolskim.

20 I 2001
Zofia Bilińska projektuje scenografię do inscenizacji dramatu *Medea* Szmidta w Teatrze im. Osterwy w Gorzowie Wielkopolskim.

21 I 2001
Maja Kleczewska reżyseruje *Elektrę* von Hofmannsthala ze scenografią Marii Szepetowskiej w Teatrze im. Norwida w Jeleniej Górze, w roli Elektry Lidia Filipek.

„[Maja Kleczewska] podąża tropem psychoanalitycznym [...]. Jej kameralny spektakl to «swoiste laboratorium», w którym widzowie mogą «podglądać ekstremalne stany emocjonalne bohaterów» – czytamy w programie. Starogrecka historia o córce króla Agamemnona, która pomaga bratu Orestesowi pomścić śmierć ojca, zamordowanego przez matkę i jej kochanka, staje się tu współczesnym dramatem rodziny Atrydów. Na dalszy plan schodzi odpowiedzialność za losy królestwa, rządzonego przez uzurpatora. Nie ma tu antycznego chóru, będącego wyrazicielem opinii społeczności. Najistotniejsze stają się relacje rodzinne – między rodzeństwem oraz między córką i matką. [...]
Wszystkie postaci sceniczne wydają się ludźmi okaleczonymi psychicznie, którzy fatalnym zbiegiem okoliczności rozminęli sie ze swoim szczęściem. Odarci z heroizmu, zagubieni i spragnieni uczuć bohaterowie wbrew zdrowemu rozsądkowi robią wszystko, aby skrzywdzić swoich najbliższych. W języku niemieckim istnieje pozornie oksymoroniczne określenie «hassliebe» – połączenie słów «nienawidzić» i «kochać» – które doskonale określa te właśnie relacje.
Nie ma wątpliwości, że *Elektra* Kleczewskiej dzieje się dziś, w XXI wieku, choć jest to obraz daleki od znanej nam rzeczywistości. Postaci mówią bowiem dość anachronicznym językiem dramatu modernistycznego, pełnym wymyślnych metafor oraz inwersji składniowych. Reżyser podjęła ryzykowną próbę wykorzystania przekładu Joanny Kulmowej, przygotowanego dla teatru muzycznego. Jednak te osobliwie brzmiące słowa, padające z ust scenicznych postaci, niejako odzwierciedlają ich wyobcowanie i nieprzystosowanie do świata”.
Magdalena Gołaczyńska, *Apetyt na młodość*, „Teatr” nr 3/2001.

21 I 2001
Premiera *Agnes* Catherine Anne w reżyserii Anny Augustynowicz w Teatrze Telewizji.

21 I 2001
Edyta Duda projektuje scenografię do *Szalonych nożyczek* Pörtnera w Teatrze Polskim w Bielsku-Białej. W tym teatrze Edyta Duda przygotowuje jeszcze scenografię do *Emigrantów* Mrożka (17 III 2001).

28 I 2001
Magdalena Gajewska tworzy scenografię do *Katarantki* Mana w Teatrze Polskim w Warszawie.

28 I 2001
Anna Tomaszuk przygotowuje scenografię do inscenizacji dramatu Frasera *Niezidentyfikowane szczątki ludzkie i prawdziwa natura miłości* w Lubuskim Teatrze im. Kruczkowskiego w Zielonej Górze.

29 I 2001
Barbara Borys-Damięcka reżyseruje spektakl *Bajka czyli o dwóch braciach* Grimmów w Teatrze Telewizji dla dzieci.

3 II 2001
Monika Pęcikiewicz reżyseruje *Leworęczną kobietę* Handkego ze scenografią Karoliny Benoit w Teatrze Polskim we Wrocławiu, w obsadzie m.in. Ewa Skibińska jako Marianna.

„Marianna (Ewa Skibińska) postanowiła żyć bez mężczyzny. Znajomi i rodzina uznali tę decyzję za chwilowy kaprys kobiety, która «sama nie wie, czego chce». Tymczasem Marianna trwa w swojej samotności, dumna i pełna wewnętrznej siły. Oto i cała fabuła przedstawienia. Rozpada się ono na szereg samodzielnych, kameralnych scen, zbudowanych na opozycji Marianna – ktoś z zewnątrz. Dla niej samotność jest naturalnym sposobem bycia. Dla nich – nieszczęściem, najgorszą z życiowych katastrof. Ta opozycja nie jest jednakże tak prosta. Marianna nie jest do końca pewna, czy chce być sama. Dręczy ją lęk, prześladuje uporczywe odczucie zimna. Pociągają ją mężczyźni, zdarzają się histeryczne próby uwiedzenia któregoś z nich. Ewa Skibińska gra z ogromnym skupieniem. Odważnie obnosi swoją kobiecość, a zarazem kuli się w sobie ze strachu. Cały czas nieco sztywna, potrafi nagle wydobyć z głosu ton ogromnej naturalności – ta niespodziewana szczerość nadaje roli Marianny szczególnego uroku. I właśnie ten ton sprawia, że poszukująca samej siebie, niespełniona kobieta broniąca swego prawa do samotności zachowuje godność”.
Katarzyna Michalak, *Prawo do samotności*, „Teatr” nr 4/2001.

3 II 2001
Teresa Lisowska-Gałła reżyseruje *Inspektora psinę* Gripariego w Teatrze im. Osterwy w Gorzowie Wielkopolskim.

8 II 2001
Małgorzata Słoniowska przygotowuje scenografię do opery Verdiego *Rigoletto* w Operze Dolnośląskiej we Wrocławiu.

9 II 2001
Marta Stebnicka tworzy scenariusz i reżyseruje spektakl *Piosenki pana Bérangera* w Teatrze Współczesnym im. Wiercińskiego we Wrocławiu.

9 II 2001
Zofia de Ines tworzy dekorację i kostiumy do *Strasznego dworu* Moniuszki w Teatrze Wielkim – Operze Narodowej w Warszawie.

10 II 2001
Premiera *Sytuacji rodzinnych* Biljany Srbljanović w Teatrze im. Kochanowskiego w Opolu.

10 II 2001
Jadwiga Mydlarska-Kowal tworzy scenografię do *Śmiesznego staruszka* Różewicza we Wrocławskim Teatrze Lalek.

11 II 2001
Irena Dragan reżyseruje *Porwanie w Tiutiurlistanie* według powieści Żukrowskiego w Teatrze „Maska" w Rzeszowie.

11 II 2001
Hanna Chojnacka reżyseruje i tworzy choreografię do *Pana Twardowskiego* Różyckiego w Operze i Operetce w Krakowie.

12 II 2001
Beata Nyczaj projektuje scenografię do *Wariacji enigmatycznych* Schmitta w Narodowym Starym Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie.

17 II 2001
Anna Wieczur-Bluszcz reżyseruje spektakl *O stale obecnych...* Twardowskiego (przedstawienie impresaryjne).

19 II 2001
Olga Lipińska reżyseruje *Diabelskie nasienie* Brešana w Teatrze Telewizji.

19 II 2001
Joanna Cichoń reżyseruje *Fircyka w zalotach* Zabłockiego w Teatrze Adekwatnym w Warszawie.

22 II 2001
Eva Farkašová przygotowuje scenografię do spektaklu *Mr Scrooge* według *Opowieści wigilijnej* Dickensa w Teatrze Lalek „Banialuka" w Bielsko-Białej.

23 II 2001
Urszula Kenar projektuje scenografię do *Glenn* Younga w Teatrze Śląskim im. Wyspiańskiego w Katowicach.

24 II 2001
Iwona Kempa reżyseruje i tworzy opracowanie muzyczne *Czwartej siostry* Głowackiego w Teatrze Polskim im. Konieczki w Bydgoszczy, w obsadzie m.in. Małgorzata Witkowska jako Wiera.

24 II 2001
Iza Toroniewicz przygotowuje scenografię do inscenizacji utworu Okonia *Na Olimpie. Historia z mitów greckich* w Olsztyńskim Teatrze Lalek.

25 II 2001
Lidia Lisowicz reżyseruje *Konika Garbuska* Jerszowa w Jeleniogórskim Teatrze Animacji.

25 II 2001
Premiera *Ojczyzny* Krystyny Miłobędzkiej we Wrocławskim Teatrze Lalek.

29 II 2001
Małgorzata Szczęśniak tworzy scenografię do *Bachantek* Eurypidesa w Teatrze Rozmaitości w Warszawie z Małgorzatą Hajewską-Krzysztofik w roli Agawe. Na scenie tego teatru Szczęśniak projektuje ponadto scenografię do *Uroczystości* Vinterberga i Rukowa z Magdaleną Cielecką jako Pią (5 VI 2001).

1 III 2001
Aleksandra Semenowicz projektuje scenografię do *Lekcji* Ioneski w Teatrze im. Horzycy w Toruniu.

3 III 2001
Anna Augustynowicz reżyseruje *Miłość na Krymie* Mrożka w Teatrze Współczesnym w Szczecinie.

„Anna Augustynowicz dała się uwieść przekonaniu Jana Błońskiego, że «Postaci *Miłości* są niemal całkowicie ubezwłasnowolnione przez społeczne procesy i okoliczności». I zrobiła spektakl o «procesach» i «okolicznościach». Wspólnie ze scenografem (Markiem Braunem) uprosiła Mrożka o zgodę na zmianę przestrzeni, a w praktyce sprowadzenie jej do jednej, podlegającej pewym przekształceniom, w której zrealizowała trzy akty sztuki. Przestrzeń wspólna posłużyła do pokazania «destrukcji» rzeczywistości, która ją na rozmaite sposoby wypełnia i przekształca. Od obrazów czechowowskich, z wiszącą nad pokojem strzelbą, po beckettowski pejzaż pod możliwym tytułem *Czekając na Lewiatana.* Wydaje się, że «wiekowa» perspektywa teatru od Czechowa do Becketta była dla Augustynowicz nie lada pokusą. Reżyserka stworzyła, z własciwą sobie dyscypliną kompozycyjną, wysmakowaną, nienaganną stylistyką, bolesną w swej logice konsekwencją, spektakl o mechanizmie utraty nadziei, złudzeń, uczuć. To wszystko prawie bez pokazywania człowieka, który aby stracić nadzieje, złudzenia, uczucia, musiał wcześniej je mieć. [...]
U Anny Augustynowicz wszystko jest bardzo schowane. Postaci (często także niefortunie obsadzone) nie okazują sobie nawet najsłabszych uczuć. Wszystkiego, co dzieje się między nimi, można się zaledwie domyśleć. Jakby załatwiali bardziej emocjonujące sprawy między sobą za kulisami. Na scenie pojawiają się bez emocji. Z zaciśniętymi ustami i «wypisanym na czole» wyrokiem, że nic dobrego w sprawie uczuć nie da się zrobić. I tak biegnie ich sceniczne życie w dość przyspieszonym rytmie, precyzyjnie i beznamiętnie wyznaczonym przez reżyserkę, aż do kresu życia, które od pierwszej sceny było w tym przedstawieniu naznaczone nieuchronną klęską. Rozpad, destrukcja, śmierć. Bohaterowie Augustynowicz nie mają nawet tego skrawka wolności, którymi obdarowani są bohaterowie Mrożka, śniąc o wzajemnych miłościach, które im bardziej nie dochodzą do skutku, tym bardziej stają się swoistą przestrzenią czy miarą utraconej w życiu szansy”.
Andrzej Lis, *Co może Mrożek?*, „Teatr” nr 5/2001.

3 III 2001
Ewa Mirowska reżyseruje *Ciotkę Karola* Thomasa z kostiumami Anny Bobrowskiej-Ekiert w Teatrze im. Jaracza w Łodzi.

3 III 2001
Tatiana Malinowska-Tyszkiewicz reżyseruje *Improwizacje na temat „Kamasutry”* w Teatrze „13 Muz” w Szczecinie.

3 III 2001
Irena Dragan reżyseruje *Stworzenie słońca* Pavlika w Teatr Lalki i Aktora „Kubuś" w Kielcach.

3 III 2001
Premiera *Złotego serca* Małgorzaty Kamińskiej-Sobczyk w reżyserii autorki w Teatrze Lalki „Tęcza" w Słupsku.

3 III 2001
Jagna Janicka projektuje scenografię do inscenizacji *Wiśniowego sadu* Czechowa w Narodowym Starym Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie.

5 III 2001
Agnieszka Glińska reżyseruje *Szczęście Frania* Perzyńskiego w Teatrze Telewizji.

7 III 2001
Urszula Kubicz-Fik przygotowuje scenografię do *Ślubów panieńskich* Fredry w Teatrze Nowym w Łodzi.

9 III 2001
Agnieszka Glińska reżyseruje *Płatonowa* Czechowa w Akademii Teatralnej w Warszawie.

9 III 2001
Iza Toroniewicz projektuje scenografię do *Naszego miasta* Wildera w Teatrze Wybrzeże w Gdańsku.

10 III 2001
Monika Sudół projektuje scenografię do *Beztlenowców* Villqista w Teatrze Nowym w Łodzi.

10 III 2001
Ewa Czekalska projektuje choreografię, a Marlena Skoneczko scenografię do *Kiedy kota nie ma* Mortimera i Cooke'a w Teatrze Muzycznym – Operetce Wrocławskiej.

11 III 2001
Premiera sztuki Doroty Gellner *Detektyw, pies Bobi i lustro* w reżyserii Joanny Łupinowicz ze scenografią Teresy Nowickiej w Lubuskim Teatrze im. Kruczkowskiego w Zielonej Górze.

11 III 2001
Premiera *O Bogumile i królowej pszczół* Emilii Betlejewskiej w reżyserii autorki w Teatrze Lalek „Zaczarowany Świat" w Toruniu.

11 III 2001
Małgorzata Grabowska przygotowuje scenografię do spektaklu *O Beri, Beri* według *Matki* Witkiewicza w Teatrze Miejskim im. Gombrowicza w Gdyni.

16 III 2001
Barbara Hanicka przygotowuje scenografię do *Jana Gabriela Borkmana* Ibsena w Teatrze Wybrzeże w Gdańsku.

16 III 2001
Małgorzata Szczęśniak projektuje scenografię do polskiej prapremiery dramatu Noréna *Krąg personalny 3:1* w Teatrze Polskim w Poznaniu.

17 III 2001
Barbara Sierosławska reżyseruje dramat Büchnera *Leonce i Lena* ze scenografią Agnieszki Zawadowskiej w Teatrze Narodowym w Warszawie, w obsadzie m.in. Ewa Konstancja Bułhak.

17 III 2001
Marcelina Początek przygotowuje scenografię do *Dożywocia* Fredry w Teatrze Dramatycznym im. Szaniawskiego w Wałbrzychu.

18 III 2001
Elżbieta Terlikowska tworzy scenografię do spektaklu muzycznego *W 80 dni dookoła świata po stu latach* według powieści Verne'a w Teatrze Rozrywki w Chorzowie.

18 III 2001
Izabela Kolka projektuje scenografię do *Królowej Śniegu* Andersena w Teatrze Animacji w Poznaniu.

24 III 2001
Agnieszka Lipiec-Wróblewska reżyseruje *Dublińską kolędę* McPhersona ze scenografią Barbary Hanickiej w Teatrze Studio w Warszawie.

24 III 2001
Premiera *Sztuki* Yasminy Rezy w Teatrze Korez w Katowicach.

24 III 2001
Premiera *Ele mele koźląt wiele* Agaty Sowy w Teatrze „Baj" w Warszawie.

24 III 2001
Grażyna Żubrowska tworzy scenografię do spektaklu *Romanse i ballady* według utworów Mickiewicza w Teatrze im. Mickiewicza w Częstochowie.

24 III 2001
Agnieszka Łazarska-Dębowska projektuje scenografię do *Egzekutora* Rębacza w Teatrze Wybrzeże w Gdańsku.

24 III 2001
Maria Balcerek przygotowuje scenografię do *Don Kichota* według powieści Cervantesa w Teatrze Lalek „Arlekin" w Łodzi.

25 III 2001
Barbara Guzik projektuje scenografię do *Kota w butach* według baśni Perrault w Teatrze Lalki i Maski „Groteska" w Krakowie.

25 III 2001
Urszula Kubicz-Fik przygotowuje scenografię do *Cudownej lampy Aladyna* według *Klechd sezamowych* Leśmiana w Olsztyńskim Teatrze Lalek.

25 III 2001
Magdalena Gajewska tworzy scenografię do *Porozmawiająmy o życiu i śmierci* Bizio w Teatrze Współczesnym w Szczecinie.

27 III 2001
Premiera *W drodze do zakazanego lasu* Małgorzaty Dwornik w reżyserii autorki i Małgorzaty Olkowskiej w Teatrze Lalek w Wałbrzychu.

27 III 2001
Premiera sztuki Anny Strońskiej *Nocne życie* w Teatrze „Maska" w Rzeszowie.

27 III 2001
Alina Jastrzębska projektuje scenografię do *Jasia i Małgosi* Brzechwy w Teatrze Lalek w Wałbrzychu.

27 III 2001
Anna Sekuła tworzy scenografię do spektaklu *Dobrze skrojony frak* Drégely'ego w Teatrze Nowym im. Morcinka w Zabrzu.

30 III 2001
Joanna Hrk przygotowuje scenografię do spektaklu *Detektyw lis prowadzi śledztwo* Urbana w Teatrze Dzieci Zagłębia im. Dormana w Będzinie.

30 III 2001
Jadwiga Mydlarska-Kowal projektuje scenografię do inscenizacji dramatu Moliera *Don Juan czyli kamienny gość* w Teatrze Dramatycznym w Elblągu.

1 IV 2001
Irena Jun reżyseruje *Śluby panieńskie czyli Magnetyzm serca* Fredry w Lubuskim Teatrze im. Kruczkowskiego w Zielonej Górze.

1 IV 2001
Tatiana Malinowska-Tyszkiewicz reżyseruje spektakl *Tyle, co bryzg wody na kamień* na podstawie dramatu Naomi Wallace *Tylko ta pchła* w Teatr „13 muz" w Szczecinie.

7 IV 2001
Agnieszka Glińska reżyseruje *Imię* Fosse'a ze scenografią Magdaleny Maciejewskiej w Teatrze Współczesnym w Warszawie, w obsadzie m.in. Monika Krzywkowska.

„Agnieszkę Glińską w teatrze interesuje to, co powinno interesować reżysera: ludzie i sytuacja. Dramat Jona Fosse z pozoru spełniał oba te warunki. Oto rozrywkowa córka (Monika Krzywkowska) w dziewiątym miesiącu ciąży i z narzeczonym nieudacznikiem (Piotr Rękawik) wraca do niezbyt lubianego rodzinnego domu. Tu chce urodzić, wymyślić imię dla dziecka, ale co najważniejsze – po prostu nie ma gdzie się podziać. Jest na ten powrót skazana.
Czas płynie leniwie, Glińska pokazuje spotkania z kolejnymi domownikami – Siostrą (Monika Kwiatkowska), Matką (Maria Mamona) i Ojcem (Leon Charewicz). Bada ludzkie reakcje, stosunek rodziny do obwinianego za ciążę chłopaka, relacje Dziewczyny z najbliższymi. Na scenie widzimy podpatrzony i zrekonstruowany kawałek życia, jakbyśmy

zaglądali przez okno do sąsiadów. Postaci znikają w sąsiednich pokojach, Matka tłucze się, chodząc o kulach, Siostra łazi w spodniach od pidżamy, skrępowany narzeczony nie wie, gdzie postawić walizki.
Hiperrealizm, którym operuje Glińska, nie jest jednak po to, żebyśmy w przedstawieniu zobaczyli siebie – nasze domy, naszych rodziców, nasze powroty. Owa stylistyka służy jej do kolejnej opowieści o miłości przysłoniętej przez banał codzienności. Albowiem ludzie od Fosse bardzo chcieliby pokazać swoje emocje, ale już nie potrafią, ugrzęźli w swoich prywatnych rytuałach szarości. Bohaterowie mówią językiem kalekim, wpadają w histerię lub obojętność na pokaz".
Łukasz Drewniak, *Półsztuki*, „Przekrój" nr 19/2001.

7 IV 2001
Agnieszka Szefler projektuje scenografię do *Trzech sióstr* Czechowa w Teatrze im. Fredry w Gnieźnie.

7 IV 2001
Krystyna Łukomska przygotowuje scenografię do *Nowych szat króla* według baśni Andersena w Teatrze Lalek „Pleciuga" w Szczecinie.

7 IV 2001
Joanna Macha tworzy scenografię do spektaklu *Dwie sceny miłosne* opartego na *Tragedii florenckiej* Wilde'a oraz *Niedźwiedziu* Czechowa w Teatrze Ateneum im. Jaracza w Warszawie.

8 IV 2001
Premiera dramatu Pam Gems *Piaf* ze scenografią Sabiny Bicz-Szurmiej w Teatrze im. Bogusławskiego w Kaliszu.

8 IV 2001
Larisa Mikina tworzy scenografię do *Małej syrenki* według baśni Andersena w Teatrze Lalki i Aktora „Baj Pomorski" w Toruniu.

18 IV 2001
Agnieszka Lipiec-Wróblewska reżyseruje dramat Villqista *Fantom* ze scenografią Anny Marii Rachel w Narodowym Starym Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie, w obsadzie m.in. Aldona Grochal.

20 IV 2001
Justyna Celeda reżyseruje *Drogę węża na skale* Torgny Lindgren w Teatrze Studyjnym PWSFTviT w Łodzi.

21 IV 2001
Premiera dramatu Biljany Srbljanović *Sytuacje rodzinne* w Teatrze Dramatycznym w Elblągu.

21 IV 2001
Premiera scenicznej adaptacji kryminału Agathy Christie *Pułapka na myszy* ze scenografią Łucji Kossakowskiej w Teatrze Polskim w Warszawie.

21 IV 2001
Jadwiga Maria Jarosiewicz tworzy (razem z Jarosławem Świtałą) scenografię do *Córki źle strzeżonej* Hertla w Operze Śląskiej w Bytomiu. Na deskach ten opery Jarosiewicz przygotowuje jeszcze scenografię do *Carewicza* Lehára (9 VI 2001).

22 IV 2001
Joanna Braun projektuje scenografię do *Podania o Piaście i Popielu* Grala w Teatrze Lalki i Maski „Groteska" w Krakowie.

23 IV 2001
Małgorzata Bulanda projektuje scenografię do inscenizacji *Hamleta* Szekspira w Centrum Sztuki – Teatrze Dramatycznym w Legnicy.

26 IV 2001
Tatiana Malinowska-Tyszkiewicz reżyseruje spektakl *Ofelia niewinnie w wodzie stracona* Renaty Litwinowej w Stowarzyszeniu OFFicyna w Szczecinie.

28 IV 2001
Alicja Choińska reżyseruje spektakl *Pan Tuwim* ze scenografią Barbary Josepyszyn w Teatrze Powszechnym im. Kochanowskiego w Radomiu.

28 IV 2001
Teresa Kujawa inscenizuje i tworzy choreografię do *Baletów polskich* z muzyką Karłowicza, Szymanowskiego i Kilara w Operze Dolnośląskiej we Wrocławiu.

28 IV 2001
Ewa Starowieyska tworzy scenografię do *Akropolis* Wyspiańskiego w Teatrze Narodowym w Warszawie.

28 IV 2001
Jagna Janicka przygotowuje scenografię do *Zdaniem Amy* Hare'a w Teatrze Powszechnym im. Hübnera w Warszawie.

28 IV 2001
Teresa Iwanejko-Tarczyńska projektuje scenografię do *Mazepy* Słowackiego w Teatrze im. Witkiewicza w Zakopanem.

2 V 2001
Polska prapremiera dramatu Sarah Kane *Miłość Fedry* ze scenografią Małgorzaty Szydłowskiej w Stowarzyszeniu Teatralnym „Łaźnia" w Krakowie.

5 V 2001
Premiera *Moralności Pani Dulskiej* Gabrieli Zapolskiej w Teatrze Dramatycznym im. Węgierki w Białymstoku.

5 V 2001
Irena Dragan reżyseruje *O dwóch takich, co ukradli księżyc* Makuszyńskiego w Teatrze Lalki i Aktora „Kubuś" w Kielcach.

5 V 2001
Premiera spektaklu muzycznego według powieści Lucy Maud Montgomery *Ania z Zielonego Wzgórza* ze scenografią Anny Marii Rachel w Teatrze Muzycznym im. Danuty Baduszkowej w Gdyni.

6 V 2001
Ewa Marcinkówna reżyseruje *Klan wdów* Ginette Beauvais-Garcin ze scenografią Marleny Skoneczko w Teatrze im. Horzycy w Toruniu.

7 V 2001
Teresa Kotlarczyk reżyseruje *Siedemnastolatka* Tarkingtona w Teatrze Telewizji dla dzieci.

11 V 2001
Premiera sztuki amerykańskiej dramatopisarki Pauli Vogel *Najstarsza profesja* ze scenografią i kostiumami Zofii de Ines w Teatrze „Bagatela" im. Boya-Żeleńskiego w Krakowie.

12 V 2001
Katarzyna Deszcz reżyseruje N*a zachód od Shannon* McDonagha w Teatrze im. Słowackiego w Krakowie.

12 V 2001
Tatiana Malinowska-Tyszkiewicz reżyseruje *Dekameron* Boccaccia w Teatrze Polskim w Szczecinie.

12 V 2001
Premiera dramatu Anny Schiller *Stacha* o Stanisławie Przybyszewskiej w reżyserii Iwony Kempy w Teatrze Nowym w Łodzi.

12 V 2001
Maryna Gamończyk przygotowuje scenografię do *Antygony w Nowym Jorku* Głowackiego w Teatrze im. Kochanowskiego w Opolu.

14 V 2001
Izabella Cywińska reżyseruje *Dotknięcia* na podstawie powieści *Widnokrąg* Myśliwskiego w Teatrze Telewizji.

17 V 2001
Premiera dramatu Esther Vilar *Królowa i Szekspir* w Teatrze na Woli im. Łomnickiego w Warszawie.

19 V 2001
Joanna Pielat-Rusinkiewicz przygotowuje scenografię do spektaklu *Złoty sen w stanie nieważkości* według *Na dnie* Gorkiego w Teatrze Polskim im. Konieczki w Bydgoszczy.

19 V 2001
Anna Smolicka projektuje (razem z Tadeuszem Smolickim) scenografię do *Operetki* Gombrowicza w Teatrze Zagłębia w Sosnowcu.

20 V 2001
Łucja Sobczak przygotowuje (razem z Brunonem Sobczakiem) scenografię do *Nie teraz, kochanie* Chapmana i Cooneya w Teatrze Wybrzeże w Gdańsku.

24 V 2001
Jagna Janicka projektuje scenografię do *Marat/Sade'a* Weissa w Teatrze im. Słowackiego w Krakowie.

25 V 2001
Premiera dramatu Gabrieli Zapolskiej *Moralność pani Dulskiej* ze scenografią Bożeny Kostrzewskiej w Teatrze Powszechnym im. Kochanowskiego w Radomiu.

26 V 2001
Premiera dramatu Evy Pataki *Edith i Marlene* w Bałtyckim Teatrze Dramatycznym im. Słowackiego w Koszalinie.

26 V 2001
Anna Popek przygotowuje scenografię do *Antygony* Sofoklesa w Teatrze im. Żeromskiego w Kielcach.

26 V 2001
Elżbieta Wójtowicz-Gularowska projektuje scenografię do *Okruchów czułości* Simona w Teatrze im. Jaracza w Łodzi.

27 V 2001
Kaja Tondera reżyseruje *Brzydkie kaczątko* Sinakiewicza w Śląskim Teatrze Lalki i Aktora „Ateneum" w Katowicach.

27 V 2001
Premiera *Pyzy na polskich dróżkach* Hanny Januszewskiej w Teatrze im. Andersena w Lublinie.

1 VI 2001
Ewa Sokół-Malesza reżyseruje *O królewnie, co spać nie chciała* Harasymowicza w Teatrze Lalek „Banialuka" w Bielsku-Białej.

1 VI 2001
Premiera *Tajemniczego ogrodu* według powieści Frances Elizy Hodgson Burnett ze scenografią Anny Sekuły w Teatrze Współczesnym w Szczecinie.

1 VI 2001
Małgorzata Bulanda tworzy scenografię do *Przygód mrówki Bogo Jogo* Wojdaka w Teatrze Muzycznym – Operetce Wrocławskiej.

2 VI 2001
Premiera scenicznej adaptacji powieści Zofii Kossak-Szczuckiej *Legnickie pole* (spektakl pod tytułem *Dawno temu pod Legnicą*) ze scenografią Małgorzaty Bulandy w Centrum Sztuki – Teatrze Dramatycznym w Legnicy.

3 VI 2001
Polska prapremiera dramatu Kristiny Vlachovej *Czarownica z Altar* w Teatrze Lalki i Aktora „Baj Pomorski" w Toruniu.

5 VI 2001
Katarzyna Dąbrowska reżyseruje *Wariata i zakonnicę* Witkiewicza w Teatrze Exodus w Ciechanowie.

9 VI 2001
Krystyna Meissner reżyseruje *Komedię bulwarową* Bukowskiego ze scenografią Anny Sekuły w Teatrze Współczesnym im. Wiercińskiego we Wrocławiu.

„Przedstawienie Meissner, mimo slapstickowego nastroju, kilku dłużyzn i braku napięcia w scenie śmierci Horsta, jest jednak wstrząsające. Dotyczy przecież wypaczeń, do których doprowadza albo drobnomieszczańskie zrytualizowane życie (Terre), albo nieustanne poczucie krzywdy (Horst), albo ciągłe niepowodzenia (Lothar). Bukowski i Meissner, decydując się na taki temat, nie przyłączają się jednak do chóru atakującego społeczeństwo – przeciwnie, próbują polemiki. W *Komedii bulwarowej* śmieją się z tego, co innych przeraża. Nie jest to jednak Chaplinowski śmiech małego dziecka, które nie chce rozumieć, co się wokół niego dzieje. Śmiech w *Do dna!* jest świadomy, jak zawsze, gdy śmiejemy się z samych siebie. I to jest właśnie największą zaletą tego przedstawienia – że zamiast wikłać bohaterów w koncerty wymyślnych perwersji, pokazuje ich jako ludzi przeżywających swoje ludzkie tragedie".
Piotr Ossowicz, *Śmiech zamiast wymiotów*, „Teatr" nr 7–8/2001.

10 VI 2001
Maria Balcerek projektuje scenografię do *Pana Twardowskiego* Wolańskiego w Teatrze Lalki i Maski „Groteska" w Krakowie.

10 VI 2001
Anna Bobrowska-Ekiert tworzy scenografię do *Pinokia* Goldoniego w Lubuskim Teatrze im. Kruczkowskiego w Zielonej Górze.

16 VI 2001
Aleksandra Semenowicz projektuje scenografię do *Poskromienia złośnicy* Szekspira w Teatrze im. Osterwy w Lublinie.

16 VI 2001
Joanna Pielat i Marcelina Początek projektują scenografię do *Ogrodów szczęśliwości* według scenariusza Rozhina w oparciu o utwory Krasickiego w Teatrze im. Jaracza w Olsztynie.

17 VI 2001
Premiera *Królewny Śnieżki i siedmiu krasnoludków* Marii Krüger w reżyserii Teresy Lisowskiej-Gałły w Teatrze im. Osterwy w Gorzowie Wielkopolskim.

23 VI 2001
Barbara Hanicka projektuje scenografię do *Dożywocia* Fredry w Teatrze Narodowym w Warszawie.

23 VI 2001
Grażyna Żubrowska tworzy scenografię do *Kartoteki rozrzuconej* Różewicza w Teatrze Ochoty w Warszawie.

30 VI 2001
Premiera utworu Lucyny Ćwierciakiewiczowej *365 obiadów albo rewia stołowa* w Teatrze Wybrzeże w Gdańsku.

1 VII 2001
Ewa Beata Wodecka przygotowuje scenografię do *Pana Jowialskiego* Fredry w Teatrze Współczesnym w Szczecinie.

6 VII 2001
Julia Wernio reżyseruje *Mewę* Czechowa na Scenie Letniej Teatru Miejskiego im. Gombrowicza w Gdyni ze scenografią Elżbiety Wernio, w roli Arkadiny Urszula Kowalska.

„Granie Czechowa pod gołym niebem mogłoby wydawać się dziwnym pomysłem, jak niegdyś wystawienie na orłowskiej plaży Gombrowiczowskiej *Iwony*. Ale i tym razem udało się realizatorom znaleźć powód wyprowadzenia sztuki z budynku: przecież eksperyment teatralny Konstantego ma się rozgrywać w naturalnej scenerii jeziora. Dramat samotności człowieka w spektaklu Julii Wernio wysuwa się na plan pierwszy, zyskując w nadmorskim entourage'u dodatkowy, «kosmiczny» wymiar. Poczucie niespełnienia przenika do każdej sceny. Tylko młodzi, Nina i Konstanty, wnoszą na początku odrobinę wiary w przyszłość, ale ich światło także zostanie szybko przygaszone – pochłonięte przez codzienne rytuały, które są jedyną alternatywą dla smakowania własnej klęski”.
Joanna Chojka, *Mewa*, „Teatr” nr 9/2001.

8 VII 2001
Anna Molga tworzy scenografię do *My Blue* Mangera w Teatrze Atelier w Sopocie.

28 VII 2001
Irena Biegańska projektuje kostiumy do *Szarego anioła* Rinkego w Teatrze Atelier w Sopocie, w roli tytułowej Joanna Bogacka.

„Nie musi to być nawet sama Dietrich, odklejona od swojego obrazu. To może być ktoś, kto tylko wykorzystał biografię hollywoodzkiej bogini jako wzorzec scenariusza. Zwykła śmiertelniczka, która zapragnęła nieśmiertelności. Zgromadzone w walizkach kostiumy są bowiem zbyt tandetne, by uznać je za własność wielkiej gwiazdy. Nawet nie próbują udawać świetności. Może to po prostu garderoba aktorki, która gra rolę Marleny? Joanna Bogacka łączy w swojej kreacji wszystkie te możliwości. Wszystkie odcienie świetności i pospolitości. Bywa uwodzicielska i wulgarna, wzruszająca i prostacka, kusząca zmysły i wzbudzająca obrzydzenie. Wysyła wiele sygnałów, które każą nam wierzyć, że jest prawdziwą Marleną, by potem zaraz odsłonić szwy tej maskarady. W świetle reflektora promienieje jak bogini, by w cieniu obnażyć – nie bez naturalistycznych efektów – kruchość schorowanego ciała. To wielka rola gdańskiej artystki”.
Joanna Chojka, *Spróchniały ząb anioła*, „Teatr” nr 9/2001.

25 VIII 2001
Julia Burde tworzy scenografię do *Carmina Burana* Orffa w Operze na Zamku w Szczecinie.

Sezon 2001/2002

2 IX 2001
Premiera *Szewczyka Dratewki* Marii Kownackiej ze scenografią Jadwigi Mydlarskiej-Kowal w Opolskim Teatrze Lalki i Aktora im. Smolki.

2 IX 2001
Katarzyna Sobańska tworzy scenografię do *Małej Steinberg* Halla w Teatrze Studio w Warszawie, w spektaklu występuje Krystyna Janda.

2 IX 2001
Małgorzata Grabowska-Kozera projektuje scenografię do *O, Beri -Beri* według *Matki* Witkiewicza z choreografią autorstwa Ewy Wycichowskiej w Lubuskim Teatrze im. Kruczkowskiego w Zielonej Górze.

8 IX 2001
Dorota Cempura tworzy scenografię do *Łysej śpiewaczki* Ioneski w Teatrze Dramatycznym im. Szaniawskiego w Płocku. Scenografka przygotowuje ponadto w tym teatrze dekoracje sceniczne do *Za rok o tej samej porze* Slade'a (25 II 2002).

12 IX 2001
Barbara Sass reżyseruje *Noc Helvera* Villqista w Teatrze im. Słowackiego w Krakowie.

12 IX 2001
Jitka Stokalska reżyseruje *L'impresario in Augustie* Cimarosy w Warszawskiej Operze Kameralnej.

15 IX 2001
Zoja Mikotová reżyseruje *Cuda i dziwy* Tuwima w Teatrze im. Andersena w Lublinie.

15 IX 2001
Magda Teresa Wójcik reżyseruje i tworzy scenariusz do *Promethidionu* według Norwida w Teatrze Adekwatnym w Warszawie.

15 IX 2001
Premiera *Sytuacji rodzinnych* Biljany Srbljanović w Teatrze im. Osterwy w Gorzowie Wielkopolskim.

15 IX 2001
Iza Toroniewicz przygotowuje scenografię do *Księżyca nad Buffalo* Ludwiga w Teatrze Polskim im. Konieczki w Bydgoszczy.

15 IX 2001
Ewa Starowieyska przygotowuje scenografię do *Wielkanocy* Strindberga w Teatrze Współczesnym w Warszawie, w spektaklu występuje m.in. Maja Komorowska (Pani Heyst).

15 IX 2001
Elżbieta Terlikowska projektuje scenografię do spektaklu *Wilki i owce* Ostrowskiego w Teatrze im. Kochanowskiego w Opolu.

16 IX 2001
Elżbieta Winiarska reżyseruje spektakl *Tymoteusz i majsterklepki* Wilkowskiego w Teatrze „Maska" w Rzeszowie.

16 IX 2001
Barbara Kędzierska przygotowuje scenografię i kostiumy do *Makbeta* Verdiego w Operze i Operetce w Krakowie. W tym teatrze Kędzierska projektuje jeszcze scenografię do *Strasznego dworu* Moniuszki (28 VI 2002).

20 IX 2001
Maria Balcerek przygotowuje scenografię do *Pana Twardowskiego* Wolańskiego w Teatrze Lalek „Pleciuga" w Szczecinie.

22 IX 2001
Eva Farkašová przygotowuje scenografię do *Jabłoneczki* Erbena i Lopoura w Teatrze „Banialuka w Bielsku-Białej.

22 IX 2001
Małgorzata Szydłowska projektuje scenografię do *Atlantis* Spiesa w Teatrze Muzycznym w Gdyni.

22 IX 2001
Iza Toroniewicz przygotowuje scenografię do *Kartoteki* Różewicza w Olsztyńskim Teatrze Lalek.

22 IX 2001
Beata Nyczaj tworzy scenografię do *Alicji w krainie czarów* Carrolla w Teatrze Dramatycznym w Warszawie.

23 IX 2001
Urszula Kenar przygotowuje scenografię do spektaklu *Miłość czysta* Norwida w Teatrze Polskim w Warszawie.

26 IX 2001
Dorota Bielecka-Gosieniecka tworzy scenografię do *Dziewczynki z zapałkami* Łuczaka w Teatrze Muzycznym w Poznaniu. W tym teatrze Gosieniecka przygotowuje jeszcze scenografię do *Życia paryskiego* Offenbacha (7 III 2002).

28 IX 2001
Marlena Skoneczko przygotowuje scenografię do *Clownów* Strzeleckiego w Teatrze Rampa w Warszawie.

29 IX 2001
Agata Duda-Gracz reżyseruje i tworzy scenografię do *Abelarda i Heloizy* Vaillanda w Teatrze im. Słowackiego w Krakowie, w roli Heloizy Dominika Bednarczyk.

29 IX 2001
Irena Jun reżyseruje *Śluby panieńskie* Fredry w Teatrze Nowym im. Morcinka w Zabrzu.

29 IX 2001
Hanna Chojnacka reżyseruje *Cyganerię* Pucciniego w Operze Bałtyckiej w Gdańsku.

29 IX 2001
Dorota Kołodyńska tworzy scenografię do *Rozmowy w domu państwa Stein o nieobecnym panu von Goethe* Hacksa w Teatrze na Woli im. Łomnickiego.

30 IX 2001
Halina Zalewska-Słobodzianek przygotowuje scenografię do *Sklepu z zabawkami* Popescu w Teatrze Lalki i Aktora w Łomży.

6 X 2001
Premiera *Tajemniczego Mr Love* Karoline Leach w Teatrze im. Kochanowskiego w Opolu.

6 X 2001
Elżbieta Iwona Dietrych przygotowuje scenografię do *Tajemnicy szyfru Marabuta* Wojtyszki w Teatrze Lalek „Pinokio" w Łodzi.

6 X 2001
Elżbieta Krywsza przygotowuje scenografię do spektaklu *Perły kabaretu Mariana Hemara* w Teatrze Zagłębia w Sosnowcu.

7 X 2001
Barbara Borys-Damięcka reżyseruje *Królową Śniegu* Andersena ze scenografią Tatiany Kwiatkowskiej w Teatrze Syrena w Warszawie. Kwiatkowska przygotowuje ponadto w tym teatrze scenografię do spektaklu *Taka noc nie powtórzy się więcej* Stefanowicza (15 XI 2001) i *In flagranti* Hawdona (31 V 2002).

6 X 2001
Irena Dragan reżyseruje *Malutką czarownicę* Preusslera ze scenografią Urszuli Kubicz-Fik w Teatrze Lalki i Aktora „Kubuś" w Kielcach.

13 X 2001
Magdalena Maciejewska tworzy scenografię do *Howie i Rookie Lee* O'Rowe'a w Teatrze Rozmaitości w Warszawie.

13 X 2001
Anna Seitz-Wichłacz przygotowuje scenografię do spektaklu *Monisz, czyli szatan zrobiony w ararat* Pereca w Teatrze Żydowskim im. Ester Rachel Kamińskiej w Warszawie.

14 X 2001
Ewa Krechowicz przygotowuje scenografię do *Odejścia Głodomora* Różewicza w Teatrze im. Osterwy w Gorzowie Wielkopolskim.

18 X 2001
Monika Sudół tworzy scenografię do spektaklu *Go-go, czyli neurotyczna osobowość naszych czasów* Przebindowskiego w Teatrze Nowym w Łodzi.

19 X 2001
Krystyna Jakóbczyk reżyseruje *Podróże Guliwera* Swifta w Śląskim Teatrze Lalki i Aktora „Ateneum" w Katowicach.

20 X 2001
Joanna Hrk przygotowuje scenografię do spektaklu *Krawiec pan Niteczka* Makuszyńskiego w Teatrze Dzieci Zagłębia im. Dormana w Będzinie.

20 X 2001
Iza Toroniewicz projektuje scenografię do *Do dna!* Bukowskiego w Teatrze im. Jaracza w Łodzi.

21 X 2001
Premiera *Ofiary Wilgefortis* Tomaszuka według powieści Olgi Tokarczuk *Dom dzienny, dom nocny* w Teatrze „Banialuka" w Bielsku-Białej.

21 X 2001
Anna Popek projektuje scenografię do *Lekcji* Ioneski w Teatrze Polskim w Bielsko-Białej.

25 X 2001
Premiera *Odlotu* Inki Dowlasz w reżyserii autorki ze scenografią Elżbiety Krywszy w Teatrze Ludowym w Nowej Hucie.

26 X 2001
Małgorzata Czerwińska projektuje scenografię do *Skali* Schaeffera w Teatrze Rampa w Warszawie.

27 X 2001
Joanna Hrk przygotowuje scenografię do *Wiktora i Klapa* Pietrasika w Teatrze Lalek „Arlekin" w Łodzi.

28 X 2001
Małgorzata Bogajewska reżyseruje *Powrót* Łukosza ze scenografią Elżbiety Biryło w Lubuskim Teatrze im. Kruczkowskiego w Zielonej Górze.

„Małgorzata Bogajewska podjęła się – u zawodowego startu – zadania niesłychanie trudnego. I jedna rzecz się jej z pewnością udała. Korzystając ze Sceny Młodych Reżyserów, zwróciła uwagę widowni na twórczość współczesnego autora, z którym dotąd w Lubuskim Teatrze nie mieliśmy okazji się zetknąć, choć z pewnością na to zasługuje.
Historia poszukiwania tożsamości zagubionej w zuniformizowanym świecie, próby powrotu do siebie (gdziekolwiek to jest) w ten lub inny sposób należy do kręgu najbliższych współczesnemu człowiekowi doświadczeń. Pogratulować więc można młodej reżyserce wrażliwego słuchu na ważne dziś tematy.
Jeśli nawet rzecz się nie do końca na scenie powiodła – pierwsza część spektaklu dłuży się zbyt wolnym wprowadzeniem w jego materię – to widać, że autorka przedstawienia panuje nad jego tworzywem, wprawnie przekładając literaturę na scenę. Trudność – wysokiej próby – polega na osiągnięciu harmonii pomiędzy tym, co w tej historii rodzajowe, tutejsze (zamknięte przez autorkę scenografii w ścianach wiejskiej kuchni) a tym, co ponadczasowe, uniwersalne".
Danuta Piekarska, *Trudny powrót,* „Gazeta Lubuska" nr 251/2001.

28 X 2001
Premiera *Skarbów pirata* Emilii Betlejewskiej w reżyserii autorki w Teatrze Lalek „Zaczarowany Świat" w Toruniu.

3 XI 2001
Joanna Macha tworzy scenografię do *Świętej wiosny* na podstawie *Dziennika* Niżyńskiego w Teatrze Wielkim – Operze Narodowej w Warszawie.

4 XI 2001
Joanna Schoen tworzy scenografię do *Absolwenta* Webba według scenariusza Caldera i Bucka w Teatrze „Bagatela" im. Boya-Żeleńskiego w Krakowie, w roli Pani Robinson Katarzyna Gniewkowska.

4 XI 2001
Anna Popek przygotowuje scenografię do *Kaleki z Inishmaan* McDonagha w Teatrze im. Kochanowskiego w Opolu. W tym teatrze Anna Popek tworzy ponadto scenografię do *Indyka* Mrożka (11 I 2002).

6 XI 2001
Premiera spektaklu *Król Ból* Katarzyny Lengren w Teatrze Nowym w Warszawie.

9 XI 2001
Agnieszka Glińska reżyseruje *Bambini di Praga* Hrabala ze scenografią Magdaleny Maciejewskiej w Teatrze Współczesnym w Warszawie.

„Agnieszce Glińskiej, która opracowała tekst Hrabala na podstawie adaptacji Vaclava Nyvlta i wystawiła we Współczesnym, udało się przenieść na scenę nie tylko klimat praskich ulic sprzed 50 lat, ale [...] reportersko-poetycki charakter spojrzenia. Zanim przystąpiła do prób, urządziła aktorom wycieczkę do Pragi, tak jak kiedyś przed rozpoczęciem pracy nad sztuką Belbela – wyprowadziła zespół na szczyt wieżowca, by artyści poczuli, co znaczy wysokość i wiatr. Myślę, że kształt i sens przedstawienia *Bambini di Praga* tak naprawdę znajdują źródło w jej wrażliwości i uważnym przyglądaniu się ludziom. Zbiorowość nigdy dotąd tak silnie nie była obecna w przedstawieniach Glińskiej. Choć mieliśmy już z nią do czynienia np. w *Opowieściach Lasku Wiedeńskiego*. W tamtym spektaklu jednak na pierwszy plan wyraźnie wysuwali się protagoniści. Tu Hrabalowski mikroświat składa się 27 epizodów i zarazem równie ważnych ról, wzajemnie się dopełniających. Tłum, wpisany w przestrzeń (autorstwa Magdy Maciejewskiej) będącą odświętnym placem, to znów dworcową poczekalnią, knajpą z piwem, pokojem hotelowym, pociągiem czy salą taneczną, tworzy barwny pejzaż. [...] Galeria postaci – nieudaczników, frustratów, żałosnych kabotynów rozpaczliwie poszukujących zrozumienia – chyba najpełniej i zarazem niebywale dowcipnie ukazuje się w scenie lekcji tańców, będącej cytatem z *Lekcji tańców dla starszych i zaawansowanych*. W gestach, przelotnych spojrzeniach, migawkowych spotkaniach na parkiecie, krótkich dialogach «na stronie», unaoczniają się owe lakoniczne, odautorskie, słodko-gorzkie, surrealistyczne komentarze. Bodajże właśnie w tej scenie Glińska najlepiej utrzymuje równowagę między tym, co niewyobrażalnie śmieszne, i tym, co niewymownie smutne". Aleksandra Rembowska, *Bambini di Mokotowska,* „Teatr" nr 12/2001.

9 XI 2001
Premiera utworu Esther Vilar *Zazdrość. Dramat na trzy faksy* w reżyserii Aldony Figury ze scenografią Katarzyny Paciorek w Teatrze Nowym w Łodzi, w obsadzie m.in. Ewa Wichrowska.

9 XI 2001
Maria Peplińska i Anna Bocek-Zachowicz przygotowują scenografię do *Rewizora* Gogola w Teatrze Dramatycznym w Elblągu.

9 XI 2001
Katarzyna Proniewska-Mazurek projektuje scenografię do *Nad złotym stawem* Thompsona w Teatrze Powszechnym im. Hübnera w Warszawie.

9 XI 2001
Jadwiga Mydlarska-Kowal tworzy scenografię do *Garderobianego* Harwooda w Teatrze im. Wandy Siemaszkowej w Rzeszowie.

10 XI 2001
Premiera *Dzieci z Bullerbyn* Astrid Lindgren ze scenografią Ewy Żylińskiej-Koszałkowskiej w Teatrze „Miniatura" w Gdańsku.

10 XI 2001
Izabela Kolka tworzy scenografię do *Martwej królewny* Kolady w Teatrze Polskim w Poznaniu, w roli Rimmy Beata Bandurska.

10 XI 2001
Wanda Kowalska tworzy scenografię do *Jasia i Małgosi* według baśni braci Grimmów w Teatrze Dramatycznym im. Szaniawskiego w Płocku.

10 XI 2001
Ewa Beata Wodecka przygotowuje scenografię do *Nieciekawej historii* Czechowa w Teatrze Dramatycznym im. Szaniawskiego w Wałbrzychu. W tym teatrze Wodecka projektuje jeszcze scenografię do *Kosmosu* Gombrowicza (1 XII 2001), do *Chodzi Turoń, paszczą kłapie* Poprawskiego (9 XII 2001) oraz do *Przypadków Mikołaja Doświadczyńskiego* Krasickiego (15 III 2002).

10 XI 2001
Aleksandra Semenowicz tworzy scenografię do *Nocy z Don Juanem* Schmitta w Teatrze Ateneum im. Jaracza w Warszawie.

15 XI 2001
Ewa Wycichowska tworzy choreografię do spektaklu *Z cienia* w Polskim Teatrze Tańca – Balecie Poznańskim.

16 XI 2001
Bożena Stryjkówna tworzy scenografię i reżyseruje (razem z Tomaszem Mędrzakiem) *Frankie & Johnny* McNally'ego w Teatrze Ochoty w Warszawie.

17 XI 2001
Premiera *Moralności pani Dulskiej* Gabrieli Zapolskiej ze scenografią Anny Sekuły w Lubuskim Teatrze im. Kruczkowskiego w Zielonej Górze, w roli tytułowej Anna Seniuk. Anna Sekuła przygotowuje jeszcze na deskach tego teatru scenografię do *Poskromienia złośnicy* Szekspira (12 IV 2002).

17 XI 2001
Ewa Beata Wodecka tworzy scenografię do *Hauptmanna* Łukosza w Teatrze im. Norwida w Jeleniej Górze.

20 XI 2001
Magdalena Gajewska przygotowuje scenografię do inscenizacji dramatu Fosse'a *Imię* w Teatrze Polskim we Wrocławiu.

23 XI 2001
Premiera spektaklu *Podwórko marzeń* Małgorzaty Kamińskiej-Sobczyk w reżyserii autorki w Teatrze „Maska" w Rzeszowie.

24 XI 2001
Marta Klubowicz reżyseruje i występuje w monodramie poezji austriackiej *Kiedy rana...* w Teatrze Studio w Warszawie.

24 XI 2001
Premiera spektaklu *Szu Hin – dziewczynka z pól ryżowych* Anny Świrszczyńskiej ze scenografią Joanny Braun w Teatrze „Baj" w Warszawie.

24 XI 2001
Dorota Korfel przygotowuje scenografię do *Czarnej komedii* Shaffera w Teatrze im. Mickiewicza w Częstochowie.

24 XI 2001
Małgorzata Bulanda projektuje scenografię do spektaklu *Troja, moja miłość* według dramatów Eurypidesa w Centrum Sztuki – Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Legnicy.

24 XI 2001
Elżbieta Terlikowska tworzy scenografię do inscenizacji dramatu Moliera *Don Juan czyli kamienny gość* w Teatrze Współczesnym w Szczecinie.

30 XI 2001
Anna Augustynowicz reżyseruje polską prapremierę *Pasożytów* Mayenburga w Teatrze Polskim w Poznaniu (premiera w Teatrze Współczesnym w Szczecinie 7 XII 2001), w obsadzie m.in. Beata Bandurska i Beata Zygarlicka.

„Bohaterowie *Pasożytów* to pięć osób uwikłanych w sadomasochistyczne zależności. Jedynym motywem ich poczynań zda się być nienawiść do wszystkiego, co żyje i oddycha (z sobą włącznie). Friderike (Beata Zygarlicka) i Petrik (Roland Nowak) czerpią siłę z zadawania sobie nawzajem tortur psychicznych. Sprawia to wrażenie jakiegoś prymitywnego rytuału, w którym trudno jednoznacznie stwierdzić, kto jest katem, a kto ofiarą. Najprawdopodobniej ono, to trzecie, noszone pod sercem Friderike, które staje się zakładnikiem brutalnych porachunków między dorosłymi.

Podobnie pasożytują na sobie siostra Friderike, Betsi (Beata Bandurska) i Ringo (Wojciech Brzeziński), który po ulicznym wypadku tkwi w wózku inwalidzkim i stroni od ludzi. Układu dopełnia samotny starszy pan Multscher (Lech Łotocki), sprawca zderzenia, który sparaliżowanemu od pasa w dół chłopakowi ustawicznie narzuca się z pomocą. Sztuka kończy się w punkcie wyjścia. Odrzucani i odrzucający, pogardzani i pogardzający, nie kwapią się, by cokolwiek w sobie zmienić.
Wystawiając *Pasożyty*, Anna Augustynowicz dokonała cudu transformacji. Odpychająco nieprzyjazny zrazu tekst, dopełnił się prawdą gry aktorskiej znakomicie dostrojonego ansamblu, z doskonałą (jak zawsze!) Zygarlicką, świetnym Brzezińskim, cudowną Bandurską, perfekcyjnym Łotockim. Nie jest to oczywiście ani cała, ani jedyna prawda o współczesnym świecie, choć warto ją przyjąć jako rodzaj przenikliwego spojrzenia na nas samych. Odbitego, co prawda, w krzywym zwierciadle, ale... Krzywe zwierciadła mają to do siebie, że potęgują wrażenie głębi".
Janusz R. Kowalczyk, *Świat bez Boga*, „Rzeczpospolita" nr 282/2001.

30 XI 2001
Premiera dramatu Dei Loher *Przypadek Klary* ze scenografią Barbary Hanickiej w Teatrze Polskim we Wrocławiu, w roli głównej Kinga Preis.

1 XII 2001
Premiera *Tygrysa i piratów* Hanny Januszewskiej w Teatrze im. Osterwy w Gorzowie Wielkopolskim.

1 XII 2001
Premiera *Gucia zaczarowanego* Zofii Urbanowskiej w Teatrze Lalek „Pleciuga" w Szczecinie.

1 XII 2001
Monika Polak-Luścińska projektuje scenografię do spektaklu *Diabelskie sztuczki* według opowiadania Gogola *Noc wigilijna* w Teatrze Dzieci Zagłębia im. Dormana w Będzinie. W tym teatrze scenografka przygotowuje jeszcze dekoracje sceniczne do *Powróćmy jak za dawnych lat* (11 I 2002).

1 XII 2001
Barbara Kędzierska przygotowuje scenografię do *Tannhäusera* Wagnera w Operze Śląskiej w Bytomiu.

1 XII 2001
Anna Bobrowska-Ekiert projektuje scenografię do *Kopciuszka* Gerstenkorna w Teatrze Muzycznym w Łodzi.

1 XII 2001
Joanna Pielat-Rusinkiewicz tworzy scenografię do *Romea i Julii* Szekspira w Teatrze Powszechnym im. Kochanowskiego w Radomiu. W tym teatrze Pielat-Rusinkiewicz projektuje ponadto scenografię do *Tolkienady* (1 VI 2002) oraz do *Odprawy posłów greckich* Kochanowskiego (20 VI 2002).

1 XII 2001
Elżbieta Terlikowska przygotowuje scenografię do spektaklu *Kocham Paryż* Bielunasa w Teatrze im. Horzycy w Toruniu.

2 XII 2001
Joanna Braun projektuje scenografię do *Czarnoksiężnika z krainy Oz* Bauma w Teatrze Polskim w Bielsko-Białej.

2 XII 2001
Urszula Kubicz-Fik tworzy scenografię do *Śnieżki* według baśni braci Grimm w Teatrze Animacji w Poznaniu.

4 XII 2001
Premiera dramatu Esther Vilar *Królowa i Szekspir* ze scenografią Barbary Zawady w Krakowskim Teatrze STU, w roli Elżbiety I Iwona Bielska.

5 XII 2001
Magdalena Gajewska tworzy scenografię do *Historii pewnej miłości* Mana w Teatrze Polskim w Poznaniu.

8 XII 2001
Bogusława Czosnowska reżyseruje *Alicję w Krainie Czarów* Carrolla ze scenografią Elżbiety Terlikowskiej w Teatrze im. Jaracza w Olsztynie, w roli tytułowej Katarzyna Kropidłowska.

8 XII 2001
Premiera dramatu *Podróż do Buenos Aires* Amanity Muskarii (Gabrieli i Moniki Muskały) w Teatrze im. Jaracza w Łodzi, w roli Walerki Gabriela Muskała.

8 XII 2001
Krystyna Jakóbczyk reżyseruje *Pinokia* Collodiego ze scenografią Evy Farkašovej (we współpracy z Janem Zavarskym) w Teatrze Polskim im. Konieczki w Bydgoszczy.

8 XII 2001
Barbara Hanicka projektuje scenografię do *Prezydentek* Schwaba w Teatrze Powszechnym im. Hübnera w Warszawie, w obsadzie m.in. Ewa Dałkowska.

8 XII 2001
Liliana Jankowska przygotowuje scenografię do spektaklu *Oklahoma!* Rodgersa w Gliwickim Teatrze Muzycznym.

9 XII 2001
Premiera scenariusza Tamary Karren *Ta Gabriela... Autoportret z listów* ze scenografią Łucji Kossakowskiej w Teatrze Polskim w Warszawie.

9 XII 2001
Premiera *O Janku Wędrowniczku* Marii Konopnickiej w reżyserii Haliny Borowiak i ze scenografią Zofii Czechlewskiej-Ossowskiej w Teatrze Lalki i Aktora „Kubuś" w Kielcach, w roli Janka Dorota Anyż.

10 XII 2001
Krystyna Janda reżyseruje w Teatrze Telewizji spektakl *Zazdrość* na podstawie sztuki *Zazdrość na trzy faksy* Esther Vilar, w obsadzie m.in. Dorota Segda.

13 XII 2001
Małgorzata Treutler przygotowuje scenografię do *Króla Maciusia Pierwszego* Korczaka w Teatrze Rampa w Warszawie.

14 XII 2001
Urszula Kenar projektuje scenografię do *Żołnierza królowej Madagaskaru* Tuwima według farsy Dobrzańskiego w Teatrze Śląskim im. Wyspiańskiego w Katowicach.

14 XII 2001
Elżbieta Oyrzanowska tworzy scenografię do spektaklu *Jak zdobyć korzec złota, czyli bezeceństwa pana Klausa* Żyszkiewicza w Teatrze Lalek w Wałbrzychu.

15 XII 2001
Premiera *Baśni o...* (*Tajemnica Czarciego Błota*) Małgorzaty Kamińskiej-Sobczyk w reżyserii autorki w Olsztyńskim Teatrze Lalek.

15 XII 2001
Urszula Kenar przygotowuje scenografię do spektaklu *Przyjaciele odchodzą. Przesłanie z ostatniego peronu wszechświata* Herberta w Narodowym Starym Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie.

15 XII 2001
Katarzyna Paciorek projektuje scenografię do *Pastorałki na nowy wiek* Maja w Teatrze im. Słowackiego w Krakowie.

16 XII 2001
Marcelina Początek-Kunikowska przygotowuje scenografię do *Się kochamy* Schisgala w Teatrze Dramatycznym w Elblągu.

16 XII 2001
Joanna Macha tworzy scenografię do inscenizacji dramatu Gibsona *Dwoje na huśtawce* w Teatrze Ateneum im. Jaracza w Warszawie.

20 XII 2001
Premiera *Sinatry* według scenariusza i w reżyserii Leny Szurmiej w Teatrze Syrena w Warszawie.

21 XII 2001
Katarzyna Paciorek tworzy scenografię do spektaklu *Kadisz* Gorina w Teatrze Nowym w Łodzi.

28 XII 2001
Odilia Baldszun projektuje scenografię do *Mozarta i Salieriego* Rimskiego-Korsakowa w Operze i Operetce w Krakowie.

31 XII 2001
Łucja Sobczak przygotowuje (razem z Brunonem Sobczakiem) scenografię do *Nie teraz, kochanie* Chapmana i Cooneya w Teatrze Polskim w Bielsku-Białej.

31 XII 2001
Małgorzata Mikielewicz projektuje (wspólnie ze Zbigniewem Mikielewiczem) scenografię do *Zagraj to jeszcze raz, Sam* Allena w Bałtyckim Teatrze Dramatycznym im. Słowackiego w Koszalinie.

6 I 2002
Iwona Chołuj reżyseruje (razem z Arkadiuszem Głogowskim) *Ballady morderców* Cave'a w Teatrze im. Mickiewicza w Częstochowie.

6 I 2002
Barbara Zachmoc tworzy scenografię do *Wesołych kumoszek z Windsoru* Szekspira w Teatrze im. Fredry w Gnieźnie.

13 I 2002
Premiera *Igraszek z bajką* Małgorzaty Kamińskiej-Sobczyk w reżyserii autorki w Teatrze Lalki i Aktora „Kubuś" w Kielcach.

13 I 2002
Lucyna Sypniewska reżyseruje *Koziołka Matołka* Makuszyńskiego ze scenografią Ewy Pietrzyk w Teatrze „Banialuka" w Bielsku-Białej.

13 I 2002
Małgorzata Dwornik inscenizuje spektakl *Kaju, gdzie jesteś?* według baśni Andersena w Teatrze Lalek w Wałbrzychu.

18 I 2002
Premiera dramatu *Oczyszczeni* Sarah Kane ze scenografią Małgorzaty Szczęśniak w Teatrze Rozmaitości w Warszawie, w spektaklu występują m.in. Małgorzata Hajewska-Krzysztofik oraz Stanisława Celińska.

„[...] przestrzeń zdaje się czekać na jakieś, jeszcze nie wiadomo jakie, działanie, ale ta przestrzeń już coś zapowiada: po lewej, daleko w głąb sceny ciągnie się metaliczno lustrzana ściana, z czarnymi kaloryferami przy podłodze; analogiczna ściana po prawej ma plastikowofoliową, matową powierzchnię, za ścianą prześwituje rozmazany, wąski korytarz, stamtąd też prowadzą jedyne wejścia na scenę, wyłożoną pomarańczową podłogą z białymi liniami jak na boisku do gry, bo ja wiem, w koszykówkę, w piłkę ręczną; przestrzeń horyzontalnie zamyka ściana wyłożona kafelkami, z rzędem pryszniców. Zimno, sterylnie, higienicznie (potem tę przestrzeń komponować, rzeźbić, ożywiać, ocieplać, oziębiać, deformować będzie reżyserowane przez Felice Ross światło o niespotykanym w polskich teatrach pięknie). Ale co to właściwie jest? Podłoga, stojący pod prawą ścianą koń gimnastyczny, worek bokserski, który wisi w głębi sceny sugerowałyby, że to może sala gimnastyczna; wtedy prysznice byłyby fragmentem szatni; ale co w sali gimnastycznej robi szpitalne łóżko i te lustrzane ściany, i ta kliniczna atmosfera, doskonale sprzeczna ze sportem? No więc od razu można uznać, że znaki tej przestrzeni odsyłają do kilku rzeczywistości naraz, tworząc świat niemal namacalnie konkretny i dotykający zimnem, a zarazem płynny i wieloznaczny. Bo, jak się wkrótce okaże, może to być równie dobrze szpital psychiatryczny, ośrodek odwykowy czy terapeutyczny... Autorka jako miejsce akcji wskazuje w didaskaliach uniwersytecki campus, ale przecież *Oczyszczeni* nie są sztuką realistyczną w potocznym sensie tego słowa, więc i ten campus staje się przestrzenią metaforyczną, a metafora tej przestrzeni niekiedy idzie bardzo daleko, nie wykluczając nawet takiego skojarzenia,

że słowo campus blisko koresponduje ze słowem camp, a stąd już krok do znaczenia: obóz koncentracyjny. Kliniczna sterylność i lśniąca higiena łaźni nabierałyby w tym kontekście sensu, który zresztą da się również wyprowadzić i z tekstu, i z przedstawienia, i nawet z wiedzy wobec spektaklu zewnętrznej: *Oczyszczeni* są hymnem, ale i skowytem na temat miłości (w wielu wariantach pragnienia i niemożliwości)".
Janusz Majcherek, *(O)czyściciele*, „Teatr" nr 1–2/2002.

19 I 2002
Danuta Jagła reżyseruje *Jesień i zimę* Noréna w Teatrze Polskim im. Konieczki w Bydgoszczy.

„Reżyserka Danuta Jagła wraz ze scenografem Maciejem Marią Putowskim wciągnęli publiczność w przestrzeń napięć dziejących się w rodzinnym kwartecie (matka, ojciec i dwie córki). Jesteśmy na scenie blisko aktorów, grających w mieszczańskim wnętrzu ograniczonym lśniącym parkietem. Widownia jest na wprost nich na jednym poziomie. W miarę rozwoju akcji, widz uzmysławia sobie, że nie patrzy, tylko podgląda jej uczestników przez niewidzialne weneckie lustro. Postacie dramatu czasami podchodzą do krawędzi parkietu, patrząc w ciemną przestrzeń widowni jak w ścianę. Przed ścianą nie trzeba udawać. To są krótkie chwile, w zasadzie mgnienia między przejściem od stołu do kanapy i odwrotnie, ale bardzo czytelne.

Rodzinny dramat rozgrywa się w bardzo starannie zaaranżowanym wnętrzu. Scenografia jest werystyczna. Żadnej iluzji, umowności, itd. Widzimy solidny living room, z drogimi meblami, rozkładanym stołem pośrodku. To wnętrze jest wręcz przeładowane mieszczańską estetyką, tym lśniącym ładem, gdzie wszystko ma swoje miejsce, łącznie z konewką do podlewania kwiatków. Zastajemy w nim rodzinę przy obiedzie. Toczy się zwykła, przyjemna paplanina o wszystkim i niczym. Jednak na pewne słowa padają akcenty, czyniąc z nich klucze do konfliktu. Aktorzy niepostrzeżenie rozwijają spiralę coraz większego napięcia, pokazując nam, jak słowa mogą wywoływać urazy. To jest właśnie intrygujące dla widza. Reżyserka obnaża w ten sposób jakąś prawdę o naszej codziennej komunikacji, jej nieuświadamianych meandrach. Jak to się dzieje, że jakiś błahy spór córek o to, która zawsze rozkłada łyżki do deseru, wywołuje wrogość nie do przezwyciężenia?"
Janusz Milanowski, *Kwartet rodzinny*, „Gazeta Wyborcza – Bydgoszcz" nr 17/2002.

19 I 2002
Magdalena Gajewska projektuje scenografię do *Elektry* Eurypidesa w Teatrze Dramatycznym im. Węgierki w Białymstoku.

19 I 2002
Sophie Sochor tworzy scenografię do spektaklu *Żart* według jednoaktówek Czechowa w Teatrze im. Solskiego w Tarnowie.

20 I 2002
Violetta Stasierowska-Suska tworzy scenografię do *Serduszka z lodu* Lidy z librettem Hanny Pieczarkowskiej oraz tekstami piosenek napisanymi przez Annę Świrszczyńską w Operze i Operetce w Krakowie.

20 I 2002
Anna Sekuła projektuje scenografię do *Bez seksu proszę* Marriotta i Foota w Teatrze „Bagatela" im. Boya-Żeleńskiego w Krakowie.

25 I 2002
Ewa Wycichowska tworzy choreografię do spektaklu *Walka karnawału z postem* w Polskim Teatrze Tańca – Balecie Poznańskim.

25 I 2002
Iwona Kempa reżyseruje *Miłość do trzech pomarańczy* Gozziego w Teatrze Współczesnym im. Wiercińskiego we Wrocławiu.

„Powstało dzieło klarowne, rytmiczne i przede wszystkim radosne. Kempa, nawiązując do komedii dell'arte, stworzyła obraz współczesnego dyrektora teatru, jego niestabilną pozycję osnutą siecią intryg i zależną od układów politycznych. Wątki – polityczny i teatralny – biegną równolegle i siłą rzeczy splatają się ze sobą. Aktorzy odsłaniają przed niewtajemniczonymi mechanizm teatru, dorośli wyłapują szereg aluzji politycznych, a całość jest tak zbudowana, że wpisuje się w świat wyobraźni dziecięcej. W spektaklu Kempy nie brak elementów baśniowości, przede wszystkim w warstwie plastycznej, która sugeruje surrealistyczną czasoprzestrzeń. Przedstawienie otwiera mocny akcent kolorystyczny. Na tle pogodnego nieba niepokojąca pustka sceny, ubranej jedynie w spływające po bokach czerwone aksamity kulis. Czerwień – kolor bogactwa i władzy – dominuje na scenie. Staje obecny w tle prospekt nieba nasuwa myśl, że «bujamy w obłokach» i ujmuje w nawias wszystkie przyszłe wydarzenia.
Zredukowana paleta barw nawiązuje do kolorystyki talii kart i umieszcza historię trzech pomarańczy w wyimaginowanym królestwie kart do gry”.
Katarzyna Toborowicz, *Wyśmienite pomarańcze*, „Didaskalia” nr 49–50/2002.

27 I 2002
Izabella Cywińska reżyseruje *Hanemanna* Chwina ze scenografią Małgorzaty Szczęśniak w Teatrze Wybrzeże w Gdańsku, w roli Hanki Katarzyna Figura.

„Kiedy próbuję przypomnieć sobie przedstawienia Izabelli Cywińskiej – te najdawniejsze z Polskiego z Poznania i Kalisza i te późniejsze z Nowego z Poznania, i najnowsze z telewizji i filmu – to coraz bardziej dochodzę do przekonania, że najbardziej uparty, powracający w jej twórczości jest motyw, który określić można by jako: «obcy wśród swoich». Ta «obcość» i «swojość» dotyczy zarówno postaci, ich motywacji, okoliczności funkcjonowania, uwarunkowań społecznych, politycznych, światopoglądowych, obyczajowych, historycznych, kulturowych. Słowem, Cywińska tworzy na swój sposób jeden spektakl – oczywiście z wyjątkami – w którym kolejne przedstawienia teatralne, telewizyjne, niczym kolejne księgi albo obrazy, podejmują kolejne wątki przewodniego motywu. [...]
Najnowsze przedstawienie to przypowieść o rozbitkach. Cywińska nie do końca idzie tropem autora powieści. Nie odbywa wędrówki w głąb pamięci. Nie opisuje z pietyzmem starej fotografii. Rezygnuje z wrażliwości dziecka, przez którego pryzmat narrator Stefana Chwina rekonstruuje oddalony w zakamarkach pamięci świat. Owszem, wydobywa z przeszłości bohaterów, ale skupia się przede wszystkim na trojgu z nich: na Hanemannie (Mirosław Baka), Hance (Katarzyna Figura) i bezdomnym chłopcu. [...]
Cywińska, w przeciwieństwie do Chwina, posługuje się językiem prostym, być może trochę patetycznym, czy nawet melodramatycznym. Ale na swój sposób odważnym, jak przystało na język przypowieści. Pada być może za wiele słów – sentencji, ale język przypowieści musi posługiwać się słowami najważniejszymi. W przeciwieństwie do postaci Chwina, przypominających raczej fantomy wyłaniające się z niewyraźnej pamięci narratora, postaci

Cywińskiej narysowane są prostymi, zdecydowanymi, wyrazistymi kreskami, jakby wyszły spod ręki rzemieślnika, a nie neurotycznego artysty".
Andrzej Lis, *Przypowieść o artystach*, „Teatr" nr 3/2002.

28 I 2002
Agnieszka Miklaszewska reżyseruje swój własny monodram *Huśtawka* (przedstawienie impresaryjne wykonywane na scenie bydgoskiej Kawiarni Artystycznej „Węgliszek").

31 I 2002
Dorota Kołodyńska przygotowuje scenografię do *Amadeusa* Shaffera w Teatrze Studio w Warszawie.

1 II 2002
Elżbieta Tolak przygotowuje scenografię do spektaklu *Big Popiel – mysia opera* Walczaka w Teatrze Rampa w Warszawie.

2 II 2002
Katarzyna Gabrat tworzy scenografię do spektaklu *Zemsta, czyli sen chorego inaczej* według *Zemsty* Fredry w Centrum Sztuki – Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Legnicy.

3 II 2002
Premiera *Czarnoksiężnika z archipelagu* Ursuli Le Guin w Teatrze Lalki i Maski „Groteska" w Krakowie.

9 II 2002
Irena Dragan reżyseruje *Królewnę Kukułeczkę* Romanovsky'ego w Teatrze Lalki „Tęcza" w Słupsku.

9 II 2002
Premiera *Pułapki na myszy* Agathy Christie ze scenografią Łucji Kossakowskiej w Teatrze im. Mickiewicza w Częstochowie.

9 II 2002
Zofia de Ines tworzy scenografię do *Rewizora* Gogola w Teatrze Ateneum im. Jaracza w Warszawie.

9 II 2002
Elżbieta Krywsza projektuje scenografię do *Prywatnej kliniki* Chapmana i Freemana w Teatrze Ludowym w Nowej Hucie. W tym teatrze przygotowuje jeszcze scenografię do spektaklu *Siostry Parry* Michaeli Ronzoni (22 VI 2002).

9 II 2002
Barbara Wójcik tworzy scenografię do spektaklu *Miś Tymoteusz Rym-Cim-Ci* Wilkowskiego w Teatrze Lalek „Rabcio" w Rabce.

10 II 2002
Greta Polańska reżyseruje, tworzy scenografię i choreografię do spektaklu *Myśli – improwizacja* w Teatrze im. Bogusławskiego w Kaliszu.

15 II 2002
Premiera dramatu Yasminy Rezy *Życie: trzy wersje* ze scenografią Joanny Machy w Teatrze Komedia w Warszawie.

16 II 2002
Anna Wieczur-Bluszcz reżyseruje *Proszę... zrób mi dziecko* Stiebera w Centrum Sztuki – Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Legnicy.

17 II 2002
Anna Sekuła tworzy scenografię i kostiumy do *Jasia i Małgosi* Humperdincka w Operze i Operetce w Krakowie.

20 II 2002
Beata Nyczaj projektuje scenografię do *Zimy* Griszkowca w Teatrze Studio w Warszawie.

21 II 2002
Magdalena Ostrokólska reżyseruje *Splendids* Geneta ze scenografią Anny Popek w Teatrze im. Witkiewicza w Zakopanem.

22 II 2002
Premiera dramatu *4.48 Psychosis* Sarah Kane w Teatrze Rozmaitości w Warszawie z Magdaleną Cielecką w roli głównej.

„[...] nie pomysły reżyserskie są solą tego przedstawienia, ale aktorstwo Magdaleny Cieleckiej. Początkowo aktorka okazuje zbyt wiele współczucia granej przez siebie postaci, mówi o samobójczych planach, jakby chciała wzbudzić litość. Później jej głos twardnieje, gesty stają się ostrzejsze, monolog nabiera tonu oskarżycielskiego. I nie jest ważne, że to oskarżenie nieczułego, odpychającego świata jest zawieszone w próżni, bo przecież nic nie wiemy o zdarzeniach, które doprowadziły tę kobietę na krawędź przepaści. Istotą dramaturgii Kane jest bezczelność, z jaką autorka odziera rzeczywistość ze złudzeń, z udawanych uczuć, rzekomych mądrości i fałszywych ideologii. I ta bezczelność jest w kreacji Cieleckiej. Aktorka nie próbuje tłumaczyć swojej bohaterki, wynajdywać psychologicznych powodów jej stanu. Zdrapuje jej życie do gołej skóry, aby pokazać pulsującą pod nim krew. Sama jest oskarżeniem, dowodem na to, że świat wyszedł z ram”.
Roman Pawłowski, *Oddział zamknięty*, „Gazeta Wyborcza – Stołeczna” nr 47/2002.

22 II 2002
Ewa Satalecka tworzy scenografię do spektaklu *Ballady kochanków i morderców* Cave'a w Teatrze Korez w Katowicach.

22 II 2002
Anna Bobrowska-Ekiert projektuje scenografię do spektaklu *Jedzie rewizor* Tomaszewskiego w Teatrze Muzycznym w Poznaniu.

22 II 2002
Beata Fertała przygotowuje scenografię do *Calineczki* według baśni Andersena we Wrocławskim Teatrze Lalek.

23 II 2002
Premiera dramatu Dei Loher *Przypadek Klary* w Teatrze Śląskim im. Wyspiańskiego w Katowicach.

23 II 2002
Premiera *Variatki* według utworów Agnieszki Osieckiej ze scenografią Magdaleny Gajewskiej w Teatrze Współczesnym w Szczecinie.

23 II 2002
Zofia de Ines tworzy scenografię do *Poławiaczy pereł* Bizeta w Teatrze Wielkim im. Moniuszki w Poznaniu. Na deskach tego teatru Zofia de Ines projektuje ponadto scenografię do *Rigoletta* Verdiego (29 VI 2002).

23 II 2002
Katarzyna Paciorek przygotowuje scenografię do *Mieszczan* Gorkiego w Teatrze Wybrzeże w Gdańsku.

23 II 2002
Małgorzata Treutler projektuje scenografię do *Antygony* Sofoklesa w Teatrze im. Jaracza w Olsztynie, w roli tytułowej Katarzyna Glinka.

24 II 2002
Premiera *Pożyczalskich* na podstawie powieści Mary Norton w Teatrze im. Andersena w Lublinie.

24 II 2002
Premiera *O krasnoludkach i sierotce Marysi* Marii Konopnickiej w Teatrze „Miniatura" w Gdańsku.

29 II 2002
Agata Mrozek reżyseruje, tworzy scenografię i choreografię do *Zemsty nietoperza* Straussa w Centrum Kultury Teatr w Grudziądzu.

2 III 2002
Barbara Sass reżyseruje *Idiotę* Dostojewskiego ze scenografią Jagny Janickiej w Teatrze im. Słowackiego w Krakowie, w roli Nastasji Filipowny Anna Radwan-Gancarczyk.

„W teatralnej wersji *Idioty*, preceyzyjnie wydobywającej główne wątki powieści, Barbara Sass konsekwentnie, z troską o uwydatnienie psychologiczno-obyczajowych niuansów zachowań, zbudowała świat, który kręci się wokół Myszkina, jakby nieświadomego zamętu, jaki wywołuje. Czy książę musiał ponieść klęskę, czy istotnie była to klęska, dlaczego dobro jest tak beznadziejnie bezskuteczne – to diabelskie pytania, które rodzi interesujący spektakl o prostaczku bożym. [...]
Autorka adaptacji zastosowała klamrę kompozycyjną – spektakl rozpoczyna scena pod domem Rogożyna, kiedy to Myszkin daremnie usiłuje dostać się do wnętrza. Cała poprzedzająca owe dramatyczne wydarzenia akcja, od przyjazdu Myszkina do Petersburga po planowany ślub z Nastazją w Pawłowsku, rozgrywa się jako retrospekcja. Ten zabieg nie tylko uatrakcyjnia dramaturgię spektaklu, ale ukazuje wysiłki Myszkina z dość pesymistycznej perspektywy. Książę wiele przeczuwa – przez cały spektakl powraca motyw

ubranej w ślubną suknię Nastazji (zjawa? fantom?), która przechodzi przez pomost w ciemnościach – ale nie może zmienić biegu wydarzeń. [...]
Myślą przewodnią spektaklu zdaje się jak najpełniejsze przedstawienie zagadkowej i kontrowersyjnej tytułowej postaci, ukazanie jej w relacjach z innymi, wydobycie jej tajemnicy, zbadanie fenomenu jej nie-ludzkości. Dlaczego, pragnąc dobra, Myszkin przysparza cierpień innym? Dlaczego, mimo swej wyjątkowości, nie zdoła odwrócić nieuchronnej katastrofy?"
Agnieszka Fryz-Więcek, *Dlaczego kochamy Myszkina*, „Didaskalia" nr 48/2002.

2 III 2002
Premiera *Bajki o szczęściu* Izabeli Degórskiej ze scenografią Małgorzaty Mac (we współpracy z Markiem Macem) w Teatrze Lalek „Pleciuga" w Szczecinie.

8 III 2002
Dorota Wijas tworzy scenografię do *Funny Money* Cooneya w Teatrze im. Żeromskiego w Kielcach.

9 III 2002
Premiera *Tygrysa Pietrka* Hanny Januszewskiej w reżyserii Joanny Borer w Teatrze Lalek „Guliwer" w Warszawie.

9 III 2002
Elżbieta Iwona Dietrych przygotowuje scenografię do *Calineczki* Andersena w Teatrze im. Fredry w Gnieźnie.

10 III 2002
Julia Wernio reżyseruje *Romea i Julię* Szekspira ze scenografią Elżbiety Wernio w Teatrze im. Gombrowicza w Gdyni, w obsadzie m.in. Karolina Adamczyk jako Julia.

15 III 2002
Iza Toroniewicz przygotowuje scenografię do *Królowej piękności z Leenane* McDonagha w Teatrze im. Jaracza w Olsztynie

16 III 2002
Małgorzata Bogajewska reżyseruje *Prawdziwą historię głupiego Jasia* Figury ze scenografią Elżbiety Biryło w Teatrze Powszechnym im. Kochanowskiego w Radomiu.

16 III 2002
Premiera *Pułapki na myszy* według opowiadania Agathy Christie ze scenografią Łucji Kossakowskiej w Teatrze Nowym im. Morcinka w Zabrzu.

16 III 2002
Agnieszka Kaczyńska przygotowuje scenografię do *Makbeta* Szekspira w Teatrze Dramatycznym im. Węgierki w Białymstoku z Anną Korcz w roli Lady Makbet. W tym teatrze Kaczyńska projektuje jeszcze scenografię do spektaklu opartego na *Niedźwiedziu* oraz *Oświadczynach* Czechowa (6 IV 2002).

16 III 2002
Magdalena Maciejewska przygotowuje scenografię do *Kto się boi Virginii Woolf?* Albeego w Teatrze Powszechnym im. Hübnera w Warszawie.

16 III 2002
Aneta Suskiewicz tworzy scenografię do spektaklu *Dwadzieścia minut z aniołem* Wampiłowa w Teatrze im. Jaracza w Łodzi.

18 III 2002
Krystyna Łukomska tworzy scenografię do *Panny Julie* według dramatu Strindberga w Teatrze Współczesnym w Szczecinie, w roli tytułowej Joanna Matuszak.

21 III 2002
Katarzyna Kańska tworzy scenografię do spektaklu *Mickiewicz* w Gliwickim Teatrze Muzycznym.

23 III 2002
Alina Czyżewska reżyseruje (razem z Przemysławem Wiśniewskim) *Dziewictwo* Gombrowicza w Teatrze Kreatury w Gorzowie Wielkopolskim, w obsadzie Alina Czyżewska.

23 III 2002
Agnieszka Glińska reżyseruje *Pamięć wody* Stephensona ze scenografią Agnieszki Zawadowskiej w Teatrze Dramatycznym w Warszawie, w obsadzie m.in Agnieszka Wosińska jako Mary i Małgorzata Niemirska jako Vi.

23 III 2002
Premiera *Szewczyka Dratewki* Marii Kownackiej w reżyserii Aliny Skiepko-Gielniewskiej w Teatrze Lalki i Aktora w Łomży.

23 III 2002
Barbara Hanicka tworzy scenografię do *Płatonowa* Czechowa w Teatrze Dramatycznym w Warszawie.

23 III 2002
Inka Dowlasz tworzy scenografię i reżyseruje *Toksyny* Bizio w Teatrze Powszechnym im. Kochanowskiego w Radomiu.

24 III 2002
Premiera *Nondum* Lidii Amejko w reżyserii Magdaleny Łazarkiewicz ze scenografią Katarzyny Sobańskiej w Teatrze im. Słowackiego w Krakowie.

24 III 2002
Premiera *Moralności pani Dulskiej* Gabrieli Zapolskiej ze scenografią Aleksandry Semenowicz w Teatrze im. Horzycy w Toruniu.

24 III 2002
Halina Chmielarz reżyseruje *Czemu nie dajesz mi spać* (na podstawie powieści *Dom dzienny, dom nocny* Olgi Tokarczuk) w Teatrze Ósmego Dnia w Poznaniu.

24 III 2002
Ewa Giedrojć reżyseruje *Igraszki z diabłem* Drdy ze scenografią Iwony Makowskiej w Teatrze im. Norwida w Jeleniej Górze.

27 III 2002
Swietłana Sofronowa tworzy scenografię do *Kasztanki* Czechowa w Teatrze Lalek w Wałbrzychu.

5 IV 2002
Jagna Janicka tworzy scenografię do inscenizacji dramatu Ioneski *Król umiera, czyli ceremonie* w Teatrze Nowym im. Łomnickiego w Poznaniu.

5 IV 2002
Elżbieta Kuczyńska reżyseruje *Rolę* Ewy Wagner (przedstawienie impresaryjne).

6 IV 2002
Małgorzata Boratyńska reżyseruje *Wznowienie* Wojtyszki ze scenografią Izy Toroniewicz w Teatrze im. Bogusławskiego w Kaliszu, w obsadzie Ewa Kibler i Bożena Remelska.

6 IV 2002
Małgorzata Bulanda tworzy scenografię do spektaklu *Obywatel M. – historia* Kowalewskiego w Centrum Sztuki – Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Legnicy.

6 IV 2002
Łucja Sobczak przygotowuje (razem z Brunonem Sobczakiem) scenografię do *Run for your wife* Cooneya w Teatrze Wybrzeże w Gdańsku.

6 IV 2002
Anna Sakławska tworzy scenografię do *Starsza pani prycha* Modzelewskiego w Teatrze Powszechnym im. Kochanowskiego w Radomiu. W tym teatrze Sakławska projektuje jeszcze scenografię do *Punkietu* Wróblewskiego (13 IV 2002).

6 IV 2002
Anna Smolicka przygotowuje (razem z Tadeuszem Smolickim) scenografię do *Czarownic z Salem* Millera w Teatrze Polskim w Szczecinie.

7 IV 2002
Grażyna Kania reżyseruje *Beczkę prochu* Dukovskiego w Teatrze Wybrzeże w Gdańsku.

„W Teatrze Wybrzeże nie gościło dotąd przedstawienie podobne do *Beczki prochu*. Nie tylko dlatego, że jest to spektakl w pełni profesjonalny, ujmujący wyrazistością, a jednocześnie sugestywnością przekazu. Nie dlatego też, że w przeciwieństwie do wielu inscenizowanych tu sztuk […] spektakl o eskalacji przemocy w bałkańskim kotle brzmi przejmująco aktualnie. I nie dlatego nawet, iż koturnowe, retoryczne aktorstwo zostało zastąpione przez agresywną, niebywale realistyczną, opartą na fizyczności grę, która nie wspina się w anachronicznej manierze na piętra teatralności i dystansu do roli. Trzeba powiedzieć, iż najsilniej o odrębności *Beczki prochu* świadczy fakt, że reprezentuje ona całkowicie odmienne myślenie o teatrze, o tym, jakie są jego funkcje, do jakich emocji powinien się odwoływać. Twórczyni spektaklu, Grażyna Kania, pokazała po prostu odważny teatr – teatr bez obszarów tabu, bez hipokryzji, bez zbędnej kokieterii. [...]
Twórcy inscenizacji [...] pokazują bohaterów jako przesiąkniętych przemocą i strachem, sprawiających innym ból bez żadnej przyczyny. Spektakl składa się z szeregu krótkich, pozornie rozsypanych scen, które sklejone są ze sobą filmowymi migawkami wyświetlanymi na umieszczonym z tyłu ekranie. Ze zmieniających się szybko obrazów wyłania się

przygnębiający krajobraz – z trudem rozpoznawalne resztki murów, ruiny, zniszczenia. Jakby przewijające się pod powiekami fragmenty złych wspomnień. To obrazy z opustoszałego miasta, któremu zrabowano duszę [...]. Albo wizualizacja wypalonego wnętrza bohaterów, którzy żyją w świecie, gdzie zadawanie cierpienia jest codziennym nawykiem.
[...] w przedstawieniu zredukowano odniesienia do sytuacji w kotle bałkańskim, dzięki czemu udało się wydobyć uniwersalny wymiar tekstu. Rzeczywiście, groteskowe zagęszczenie przemocy sugeruje, że mamy do czynienia ze złem potraktowanym esencjonalnie, jako modele pewnych sytuacji. Z drugiej jednak strony spektakl ukazuje zachowania, które wyzwalają się w skrajnych warunkach, w sytuacji zagrożenia, rozpaczy, braku nadziei. Gdańską *Beczkę prochu* rozpoczyna i kończy muzyka bałkańska, w rytm której aktorzy szaleńczo tańczą. Ich ciała pulsują intensywną emocją. Jakby chcieli o czymś zapomnieć, zatracić się w tych dźwiękach. To obraz ludzi, którzy stoją na beczce prochu – choć niekoniecznie bałkańskiej – nieustannie zagrożeni przez narastającą agresję i nietolerancję. Ów taniec, który przypomina raczej atak epilepsji, wyraża pragnienie ucieczki od takiej rzeczywistości, od otaczających ich absurdów, od relacji pełnych nienawiści. Myśl, że *Beczka prochu* mówi o przemocy w kontekście ponadlokalnym, należałoby uzupełnić o spostrzeżenie, że jest to przemoc, która bierze się z zamknięcia w – jak mówią bohaterowie sztuki – «odbytnicy świata», nie zaś z postkonsumpcyjnego znudzenia. Tę agresję wyzwala brak, a nie nadmiar możliwości, nie ma w niej miejsca na dekadentyzm i zachodnioeuropejski przesyt. Jest strach ludzi skazanych na życie w miejscu, które za chwilę wybuchnie”.
Monika Żółkoś, *Wybuch*, „Teatr” nr 4/2002.

7 IV 2002
Izabella Cywińska reżyseruje *Merylin Mongoł* Kolady w Teatrze Telewizji, w roli głównej Kinga Preis.

7 IV 2002
Joanna Braun tworzy scenografię do spektaklu *Pierścień i róża czyli historia Lulejki i Bulby* według powieści Thackeraya w Teatrze Lalki i Aktora „Baj Pomorski” w Toruniu.

11 IV 2002
Premiera spektaklu *Życie na poczekaniu* na motywach poezji Wisławy Szymborskiej ze scenografią Ewy Gdowiok w Teatrze Rampa w Warszawie.

12 IV 2002
Małgorzata Krzemień tworzy scenografię do *Kitty Kerguleny* Rzontkowskiego i Skorupy w Teatrze Śląskim im. Wyspiańskiego w Katowicach.

13 IV 2002
Katarzyna Deszcz reżyseruje *Księżniczkę Turandot* Gozziego w Teatrze Ludowym w Nowej Hucie.

13 IV 2002
Gołda Tencer reżyseruje *Cud Purymowy* Mangera ze scenografią Ewy Łanieckiej i choreografią Doroty Furman w Teatrze Żydowskim im. Ester Rachel Kamińskiej w Warszawie.

13 IV 2002
Anna Augustynowicz reżyseruje polska prapremierę dramatu Ravenhilla *Polaroidy* w Teatrze Współczesnym w Szczecinie.

„Augustynowicz zawsze w swoim teatrze jest przede wszystkim obywatelem, który czuje się odpowiedzialny za losy społeczeństwa. Jej teatr ma znamiona działalności edukacyjnej, w najlepszym znaczeniu tego słowa. W sztuce Ravenhilla starsi bohaterowie zdradzają swoje młodzieńcze ideały, goniąc za kasą, młodsi, manifestujący wolność i niezależność, nie wiedzą nawet, za czym gonić. Losy sześciorga bohaterów pokazują szerokie spektrum nieszczęść nowoczesnych społeczeństw. Są nawet dyżurni geje, z których jeden umiera na AIDS, by pokazać, że nic co ludzkie nie jest nam obce, a katastrofa neoliberalna ma taki sam wymiar niezależnie od płci, przekonań religijnych czy upodobań seksualnych. [...]
Augustynowicz, tworząc przedstawienie niezwykle słuszne i potrzebne, stworzyła widowisko prawie publicystyczne. Zminimalizowała scenografię i przestrzeń, zredukowała też komunikaty symboliczne. Zatrzymując się na chwilę na scenie, aktorzy wymieniają się kwestiami i znikają. Grają czasem lepiej, czasem gorzej, ale spektakl nie pochłania uwagi i emocji. Jest całkowicie słuszny i pozostawia obojętnym. Reżyserka wie, jak robić takie spektakle, ale znacznie ciekawiej było w jej teatrze, gdy jeszcze nie wiedziała i szukała, tworząc na przykład świetny teatralny ekwiwalent dla piekielnie trudnej sztuki Schwaba *Zagłada ludu albo moja wątroba jest bez sensu*. Jej teatralna rebelia zastygła w kształt konwencji: funkcjonalnej, ale nie poruszającej”.
Piotr Gruszczyński, *Teatralna druga fala*, „Tygodnik Powszechny” nr 22/2002.

13 IV 2002
Dorota Ficoń reżyseruje i tworzy scenografię do *Kto się boi Virginii Woolf?* Albeego w Teatrze im. Witkiewicza w Zakopanem, w obsadzie m.in. Dorota Ficoń jako Marta.

13 IV 2002
Katarzyna Deszcz reżyseruje *Księżniczkę Turandot* Gozziego w Teatrze Ludowym w Nowej Hucie.

„Sceniczna baśń Gozziego znakomicie do takich gier się nadaje. Sama w sobie jest autotematyczną grą z teatrem, fikcją i rzeczywistością – jak to commedia dell'arte. Tutaj commedia dell'arte zeszła na daleki plan. Owszem, czterej zanni – Pantalone, Tartaglia, Truffaldino i Brighella – rozpoczynają spektakl. Ale półprywatnie, jako aktorzy, grający sobie w piłkę. Piłka kopnięta w prześwit dekoracji powraca jako obcięta głowa. Za ścianą zamykającą scenę jest inny świat – przechadzają się tam rytmicznie i formalistycznie postaci w orientalnych strojach. To teatr i aktorzy – stwierdzają odkrywczo zanni. I już mamy inną rzeczywistość – baśni o okrutnej księżniczce Turandot, która zadaje pretendentom do swej ręki trudne zagadki. Żaden jeszcze nie odgadł, więc ich okrwawione głowy malowniczo zawisają nad sceną.
Świat baśni jest mocno skonwencjonalizowany. Kostiumy są swobodnymi (przeważnie udanymi) wariacjami na tematy wschodnie, aktorzy (zwłaszcza w scenach zbiorowych) grają formą – precyzyjnie skomponowanym ruchem i głosem. Rytmiczne przemarsze, zbiorowe wstawanie i siadanie, muzycznie zakomponowane dialogi to tło dla głównych bohaterów”.
Joanna Targoń, *Lekkość, lekkość*, „Gazeta Wyborcza – Kraków” nr 88/2002.

14 IV 2002
Polska prapremiera dramatu Yasminy Rezy *Przypadkowy człowiek* ze scenografią Anny Bobrowskiej-Ekiert w Lubuskim Teatrze im. Kruczkowskiego w Zielonej Górze.

14 IV 2002
Premiera *Tygrysa Pietrka* Hanny Januszewskiej ze scenografią Barbary Wójcik w Teatrze Lalki i Maski „Groteska" w Krakowie.

14 IV 2002
Magda Teresa Wójcik reżyseruje *Cesarza* według książki Kapuścińskiego w Teatrze Adekwatnym w Warszawie.

17 IV 2002
Regina Gowarzewska-Griessgraber reżyseruje i tworzy scenariusz do spektaklu *Muzyka w teatrze* w Gliwickim Teatrze Muzycznym.

18 IV 2002
Premiera *Sytuacji rodzinnych* Biljany Srbljanović ze scenografią Doroty Kołodyńskiej w Teatrze Studio w Warszawie.

18 IV 2002
Anna Bocek-Zachowicz tworzy scenografię do *Kota w butach* Brzechwy w Teatrze Dramatycznym im. Szaniawskiego w Płocku.

19 IV 2002
Katarzyna Proniewska-Mazurek tworzy scenografię do *Peleasa i Melisanda* Debussy'ego w Teatrze Wielkim – Operze Narodowej w Warszawie.

20 IV 2002
Iwona Kempa reżyseruje *Samotny Zachód* McDonagha w Teatrze im. Horzycy w Toruniu.

„Iwona Kempa, budując precyzyjnie na scenie atmosferę grozy jako strukturę porywającą autentyzmem, zadbała o zróżnicowanie postaci – samotnych ludzi wypchniętych poza nawias społeczeństwa. Zbudowała wspólnie ze scenografem, Tomaszem Polasikiem, zamknięty klaustrofobiczny świat, w którym jakakolwiek zmiana charakteru jest raczej niemożliwa, a o wolność, niezależność i indywidualność trzeba toczyć nieustającą walkę. Spektakl jest wyraźnie zdeterminowany pasją realizatorów w wykreowaniu precyzyjnego napięcia między bohaterami torturującymi swoje dusze i ciała. Na scenie widzimy szare pomieszczenie irlandzkiego domu, surowe kuchenne meble, niczym ołtarz, skrywające butelki bimbru i krucyfiks, niemy świadek wstrząsających wydarzeń.
Wszystko to wraz z odrapanymi fotelami, stołem i krzesłami wyznacza skończoność przestrzeni ludzi wyobcowanych i oddalonych. Ale tak naprawdę przestrzeń tego przedstawienia budowana jest słowem. To ono ją poszerza i nadaje jej nowy wymiar, dialogi krążące wciąż wokół tych samych spraw i tematów, tworzące również konstrukcję zamkniętą. Można odnieść wrażenie, że bohaterowie dramatu są w stanie wszelką metafizykę i systemy religijno-moralne przyłożyć do własnej miary, sprowadzić do formatu swojej rzeczywistości. Ale ta prostota i logika myślenia jest tylko pozorna. Postaci stworzone przez Sławomira Maciejewskiego (Coleman) i Pawła Tchórzelskiego (Yalene), jakże odległe od przeciętnych, to raczej demoniczne panopticum dziwolągów, jak powiedziała Iwona Kempa. To dwa różne typy osobowości i temperamentów stwarzające rozwibrowaną i gęstą od znaczeń spiralę nienawiści, która jednak w spektaklu Iwony Kempy nie przekreśla wiary i nadziei w przebaczenie. Zapewne czarny humor zawarty w utworze ułatwił wejście aktorom w postaci. Rola Sławomira Maciejewskiego to prawdziwa kreacja wystudiowana w każdym najmniejszym ruchu, geście, spojrzeniu, oraz każdej wypowiadanej frazie. Tej

charyzmatycznej siły nie ma już rola Pawła Tchórzelskiego, może dlatego, że jest budowana bardziej technicznie niż od środka. Ale to w niczym nie umniejsza ogromnej prawdy psychologicznej jaka tkwi w postaci Valene'a.
Spektakl *Samotnego zachodu* Martina McDonagha, w reżyserii Iwony Kempy, to przedstawienie znakomite pod każdym względem, przede wszystkim w perfekcyjnym wyczuciu konstruowanych napięć i rytmów, w przejrzystej i zwartej formie, bez ani jednego fałszywego tonu i ani jednego niepotrzebnego elementu".
Waldemar Hilla, *Tortura dusz i ciał,* „Ilustrowany Kurier Polski" nr 80/2002.

20 IV 2002
Vija Blűzma reżyseruje *Śpiew lasu* Plűdonisa ze scenografią Ilze Vitoliny w Teatrze „Baj" w Warszawie.

20 IV 2002
Ewa Ignaczak reżyseruje spektakl *Siostry* (na podstawie *Trzech sióstr* Czechowa) w Teatrze Stajnia Pegaza, w obsadzie Agnieszka Haponiuk, Małgorzata Goebel, Monika Jarząbek.

„Cały świat zewnętrzny wyrzucony został poza kadr. Scena to pokoik wyobraźni i pamięci tytułowych bohaterek. Mroczny, pusty i ponury. Zamieszkują go trzy widma. Krążą wokół stołu jak ptaszyska o podciętych skrzydłach, zazdrośnie, nieco nostalgicznie obserwując przelatujące ponad nimi klucze gęsi, w których Masza, sama ustrojona pstro jak w piórka, widzieć chce łabędzie. Tę ptasią metaforę reżyser wyciska do cna jak cytrynkę. Wątki ornitologiczne zostały starannie z oryginału wyłuskane. Jakby tego było mało Olga upodabnia się do wrony albo kruka, najmłodsza Irina przypomina za to ciut nieopierzone pisklę. Wszystkie trzy dziobią cukierki niczym kurki trzy. Cip, cip, cip... – ironizował w oryginale sztabskapitan Solony. W spektaklu sztabskapitana nie ma. Postacie z otoczenia sióstr przewijają się tylko na marginesie rozmów. Słowa zresztą są wypowiadane tu przez zaciśnięte zęby, z przytłumioną nienawiścią, cechującą tych, co są zmuszeni żyć we wspólnej klatce. Wyskubują sobie piórka, bodą się częstokroć do żywego, ale obejść się bez siebie nie potrafią. Jak papużki-nierozłączki. Mają jeden wspólny świat i muszą się nim dzielić. Tak jak dzielą się zabawką bączkiem, który co i rusz puszczają w ruch. Bączek kręci się wokół własnej osi, tak jak nasze bohaterki. Wszystko bowiem w tym spektaklu ma metaforyczny sens. Każdy przedmiot, gest i każde zdanie".
Natalia Ligarzewska, *Ptaśki trzy*, „Gazeta Wyborcza – Trójmiasto" nr 94/2002.

20 IV 2002
Alicja Kuryło tworzy scenografię do spektaklu *Jak Kopciuszkowi mały czarodziej i wróżka pomagali* Tondery w Teatrze „Maska" w Rzeszowie.

24 IV 2002
Magdalena Ławniczak przygotowuje scenografię do *Balu kadetów* Straussa w Teatrze Muzycznym w Poznaniu.

26 IV 2002
Ewa Piotrowska reżyseruje *Zatrudnimy starego klowna* Visinieca w Teatrze Dramatycznym im. Szaniawskiego w Wałbrzychu (dyplom reżyserski).

26 IV 2002
Maria Sartova reżyseruje *Bal maskowy* Verdiego w Operze na Zamku w Szczecinie.

26 IV 2002
Krystyna Kuziemska przygotowuje scenografię do *Upiorów* Ibsena w Teatrze im. Solskiego w Tarnowie.

27 IV 2002
Agnieszka Lipiec-Wróblewska reżyseruje *Dowód* Auburna w Teatrze Ateneum im. Jaracza w Warszawie, w obsadzie m.in. Magdalena Wójcik.

27 IV 2002
Ewa Strebejko projektuje scenografię do *Wariata i zakonnicy* Witkiewicza w Olsztyńskim Teatrze Lalek.

27 IV 2002
Małgorzata Słoniowska przygotowuje scenografię do *Zemsty nietoperza* Straussa w Teatrze Muzycznym – Operetce Wrocławskiej.

5 V 2002
Marta Klubowicz reżyseruje razem z Yolą Wesołowską swój monodram *Kiedy rana...* w Bałtyckim Teatrze Dramatycznym im. Słowackiego w Koszalinie.

11 V 2002
Premiera *Sztuki* Yasminy Rezy ze scenografią Beaty Nyczaj w Teatrze Powszechnym w Łodzi.

11 V 2002
Premiera *Rozprawy o średniowieczu maluczkim przeznaczonej* Honoraty Magdeczko-Capote w reżyserii autorki w Teatrze Dzieci Zagłębia im. Dormana w Będzinie.

11 V 2002
Barbara Hanicka tworzy secnografię do inscenizacji *Żab* Arystofanesa w Teatrze Narodowym w Warszawie.

12 V 2002
Natalia Koryncka-Gruz reżyseruje *Złodziejki chleba* Ewy Lachnit w Teatrze Telewizji.

15 V 2002
Joanna Kaczyńska przygotowuje scenografię do *Wyznań łgarza* Dicka w Teatrze Wybrzeże w Gdańsku.

16 V 2002
Izabela Chełkowska tworzy scenografię do *Wesołej wdówki* Lehára z choreografią Zofii Rudnickiej w Teatrze Wielkim – Operze Narodowej w Warszawie.

18 V 2002
Anna Majer tworzy choreografię i reżyseruje, a Małgorzata Słoniowska przygotowuje scenografię do *Kota w butach* Pawłowskiego w Operze Dolnośląskiej we Wrocławiu.

19 V 2002
Premiera *Bajki o szczęściu* Izabeli Degórskiej w Teatrze Animacji w Poznaniu.

24 V 2002
Monika Martini-Madej reżyseruje i tworzy scenografię do *Pożarcia królewny Bluetki* Wojtyszki w Teatrze Śląskim im. Wyspiańskiego w Katowicach.

24 V 2002
Agnieszka Olsten reżyseruje *Solo* Stasiuka w Teatrze Wybrzeże w Gdańsku.

25 V 2002
Polska prapremiera dramatu Dei Loher *Tatuaż* ze scenografią Małgorzaty Szydłowskiej w Stowarzyszeniu Teatralnym „Łaźnia" w Krakowie.

25 V 2002
Karolina Szymczyk reżyseruje spektakl *Pan Kolpert* Gieselmanna w Teatrze Stara Prochownia w Warszawie.

25 V 2002
Małgorzata Grabowska przygotowuje scenografię do *Kopciuszka* Brzechwy w Teatrze Dramatycznym im. Węgierki w Białymstoku.

25 V 2002
Barbara Stopka projektuje scenografię do *Pokoju Marvina* McPhersona w Teatrze Polskim w Bielsku-Białej.

26 V 2002
Ewa Marcinkówna reżyseruje spektakl *Sylwia* Gurneya ze scenografią Marleny Skoneczko w Teatrze im. Jaracza w Olsztynie, w roli Sylwii Ewelina Gronowska.

1 VI 2002
Premiera *O słupskich krasnalach* Małgorzaty Kamińskiej-Sobczyk w reżyserii autorki w Teatrze Lalki „Tęcza" w Słupsku. W tym samym teatrze Małgorzata Kamińska-Sobczyk reżyseruje jeszcze swoją sztukę *O pomorskich czarownicach* (23 VI 2002).

1 VI 2002
Jadwiga Maria Jarosiewicz przygotowuje scenografię do *Eugeniusza Oniegina* Czajkowskiego w Operze Śląskiej w Bytomiu.

2 VI 2002
Premiera spektaklu *Słońce w dolinie Muminków* według powieści Tove Jansson w Teatrze Lalki i Maski „Groteska" w Krakowie.

7 VI 2002
Violetta Suska reżyseruje i tworzy choreografię do spektaklu *Kocham operetkę* w Teatrze Muzycznym w Łodzi.

8 VI 2002
Barbara Wachowicz reżyseruje i tworzy scenariusz do spektaklu *Vivat pan Moniuszko!* w Teatrze Wielkim im. Moniuszki w Poznaniu.

8 VI 2002
Ewa Bathelier przygotowuje scenografię do *Cudownych dni* Becketta w Narodowym Starym Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie.

8 VI 2002
Irena Biegańska projektuje scenografię do *Pieknej Lucyndy* Hemara w Teatrze im. Osterwy w Lublinie.

9 VI 2002
Premiera *Szewczyka Dratewki* Marii Kownackiej w reżyserii Aliny Skiepko-Gielniewskiej w Teatrze Lalek „Guliwer" w Warszawie.

9 VI 2002
Krystyna Jakóbczyk reżyseruje *Przygody Guliwera* Swifta w Miejskim Teatrze „Miniatura" w Gdańsku.

9 VI 2002
Premiera spektaklu *Błękitny Zamek* Czubatego według powieści Lucy Maud Montgomery ze scenografią Małgorzaty Treutler w Teatrze Muzycznym w Lublinie.

15 VI 2002
Premiera *Historii o ptaku Cis* Joanny Kulmowej w Teatrze Lalek „Pleciuga" w Szczecinie .

14 VI 2002
Katarzyna Dąbrowska reżyseruje *Matkę* Witkiewicza w Teatrze Exodus w Ciechanowie.

15 VI 2002
Małgorzata Mikielewicz przygotowuje scenografię do *Historii Calineczki* według baśni Andersena w Olsztyńskim Teatrze Lalek.

19 VI 2002
Jadwiga Mydlarska-Kowal tworzy scenografię do *Spowiedzi w drewnie* Wilkowskiego w Teatrze Lalek „Rabcio" w Rabce.

21 VI 2002
Premiera *Monologów waginy* Eve Ensler w reżyserii Aldony Figury ze scenografią Małgorzaty Szydłowskiej w Teatrze Wybrzeżpe w Gdańsku, w obsadzie m.in. Małgorzata Brajner, Joanna Kreft-Baka.

„[...] sopocka widownia śmiała się właściwie bezustannie. Z jedną krótką przerwą, kiedy mówiły kobiety zgwałcone podczas wojny. Po chwili jednak znowu wszyscy znakomicie się bawili. A po spektaklu kobiety nie opowiadały o tym, że były ofiarami przemocy, tylko o tym, że chcą seksualnego spełnienia, że to fajnie mieć waginę. Starsza pani doktor postulowała – ja jestem za! – żeby sztukę tę pokazywać w gimnazjach, po to, żeby życie seksualne kobiet od początku było zdrowe i szczęśliwe.
I jeśli nie zabrakło mi wrażliwości potrzebnej, aby uchwycić coś tak nieuchwytnego jak atmosfera, to wydaje mi się, że był to nastrój afirmacji i radości. Trudno było się skupić na ciemnych stronach posiadania waginy. A przecież poza dławiącymi śmiech historiami o wojennej brutalności były tu i inne przykre historie. O molestowaniu w dzieciństwie,

upokorzeniach małżeńskich, wstydzie, o kompleksach. A jednak ze wszystkich tych prób kobieta, jej sfera intymna, erotyka wychodziły zwycięskie i radosne.
I tak chyba został pomyślany i zrobiony polski spektakl, może nieco inaczej niż gdzie indziej. Czy to źle? Padały takie zarzuty. Myślę, że nie, że można i tak, a może nawet na początek trzeba. Jeżeli potrafimy afirmować kobiecą seksualność, cieszyć się nią, przestaniemy się jej wstydzić – łatwiej będzie też się bronić przed przemocą i wszelkimi rodzajami opresji. Waginie też się należy święto. [...]
Był to śmiech ulgi – nareszcie możemy o tym wszystkim porozmawiać! Wspólny śmiech słuchających się i wspierających kobiet. Nie były to przecież monologi oddzielnych od kobiet narządów, ale dialogi kobiet, które przestały udawać, że od pasa w dół nic nie mają. Nie wiem, czy moim czytelniczkom, przepraszam, ale tym razem panów jednak wykluczę, zdarzyło się, siedząc z koleżankami, zacząć opowiadać sobie, jak to było, kiedy po raz pierwszy miały miesiączkę.
Wiadomo, nie zawsze było to miłe doświadczenie, czasem niespodziewane albo niezrozumiałe. Jednak rozmowa o tym bez poczucia winy i wstydu jest po prostu przyjemna. W jakimś sensie uzdrawiająca i radosna.
Czy taka rozmowa przedstawiona na scenie może zgorszyć, czy przekracza granice przyzwoitości i intymności? Z pewnością nie, chyba że w ogóle zabronilibyśmy literaturze i sztuce poruszania wszelkiej tematyki prywatnej.
Jedna z młodych kobiet po przedstawieniu powiedziała, że wiele kwestii, które padały ze sceny, było o niej. Oddawało jej doświadczenie. I w końcu o to chodzi – żeby kobiece doświadczenie zostało wypowiedziane głośno, a nie wypierane czy zabijane wstydem”.
Kinga Dunin, *Święto waginy*, „Gazeta Wyborcza – Wysokie Obcasy” z 2 VIII 2002.

21 VI 2002
Małgorzata Zwolińska tworzy scenografię i kostiumy do *Ostatniej pieśni Pulcinelli* w Teatrze Lalki i Maski „Groteska” w Krakowie.

22 VI 2002
Marjorie Hayes reżyseruje *Happy End* Brechta i Weilla ze scenografią Ewy Beaty Wodeckiej w Teatrze Wybrzeże w Gdańsku, w obsadzie m.in. Tamara Arciuch-Szyc.

22 VI 2002
Premiera *Sióstr Parry* Michaeli Ronzoni w Teatrze Ludowym w Nowej Hucie.

23 VI 2002
Joanna Hrk tworzy scenografię do inscenizacji *Szewca Kopytko i Kaczora Kwaka* Makuszyńskiego w Teatrze im. Solskiego w Tarnowie.

28 VI 2002
Maja Kleczewska reżyseruje polską prapremierę dramatu Harrowera *Noże w kurach* ze scenografią Barbary Hanickiej w Teatrze im. Słowackiego w Krakowie, w roli Młodej Kobiety Dominika Bednarczyk.

13 VII 2002
Magda Teresa Wójcik reżyseruje *Kopciuszka* Brzechwy w Teatrze Adekwatnym w Warszawie.

3 VIII 2002

Ewa Dyakowska-Berbeka tworzy scenografię do spektaklu *Szekspir... albo co chcecie* w Teatrze im. Witkiewicza w Zakopanem

Sezon 2002/2003

1 IX 2002
Monika Sudół przygotowuje scenografię do *Mężczyzny, który pomylił żonę z kapeluszem* Nymana w Teatrze Wielkim w Łodzi.

7 IX 2002
Monika Polak-Luścińska projektuje scenografię do spektaklu *Pozdrowienia z nieba, czyli Romeo i Julia* na podstawie dramatu Szekspira w Teatrze Dzieci Zagłębia im. Dormana w Będzinie.

10 IX 2002
Anna Kękuś reżyseruje *Drugi pokój* Herberta w Akademii Teatralnej w Warszawie.

14 IX 2002
Irena Jun reżyseruje *Balladynę* Słowackiego w Teatrze Nowym im. Morcinka w Zabrzu, w roli tytułowej Aleksandra Wróblewska.

14 IX 2002
Agata Duda-Gracz reżyseruje spektakl *Kreatura* według *Wspomnienia* Murrella, w obsadzie m.in. Anna Polony (przedstawienie impresaryjne).

„Na początku widzimy tylko nogę. Porusza wykrzywionymi palcami, które pewnie dawno dopadł już reumatyzm. Noga wygrzewa się w blasku mocnego, porannego słońca niczym zastygła jaszczurka na rozgrzanym kamieniu. Za chwilę zza oparcia wysunie się właścicielka nogi, Anna Polony – jaszczurka, jaszczurzyca, smok zamknięty w małym ciele, ze wzrokiem bazyliszka, który zabije każdego przeciwnika. Ostrożnie zdejmie z kanapy drugą nieruchomą nogę, by rozdrażniona promieniami słońca wydać pierwsze polecenie.
Anna Polony w *Kreaturze* Johna Murrella w reżyserii Agaty Dudy-Gracz jest prawdziwym gadem, pokrytym łuską dawnej sławy. Jej Sarah Bernhardt to wciąż nie pogodzona ze swoją starością i kalectwem gwiazda światowych scen, żyjąca wspomnieniami braw, kochanków i męża narkomana. Jeszcze potrafi wcielić się w swoje heroiczne role, zatańczyć do gramofonowej płyty, choć tak naprawdę nie wie, że budzi żałość. Nie daje jej tego poznać, znakomicie partnerujący aktorce Andrzej Mrowiec – służący, wynajęty do spisywania wspomnień sekretarz, a tak naprawdę przyjaciel pozwalający gwieździe żyć złudzeniami, w poczuciu dawnej wielkości. Kamienna twarz Andrzeja Mrowca jeszcze bardziej podkreśla schowaną pod maską pewności siebie bezradność Sarah.
Reżyserce udało się wydobyć z aktorów cały wachlarz przejmujących uczuć, nie zawsze do końca dopowiedzianych, nie zawsze przekazanych wprost. Tym jest to boleśniejsze, że rozgrywa się na bardzo jasno oświetlonym kwadracie sceny, wśród zgrabnych, białych mebli, wśród których świetnie czułaby się rozkwitająca pełnią swej urody młoda dama. A Sarah Bernhardt Anny Polony właśnie odchodzi w przeszłość, przekracza pewien próg, w którym nie ma już miejsca na koronkowe parasolki i zalotne peniuary. Wbijająca się niczym gad pazurami w gasnące życie aktorka bywa śmieszna. Jednak śmiech na widowni zamiera, kiedy uświadomimy sobie, co się pod nim kryje. Za chwilę jaszczurce odpadnie ogon, którym

przyczepiła się z całych sił do świata, do swoich dramatycznych ról i swojej utraconej młodości”.
Magda Huzarska, *Jaszczurka*, „Gazeta Krakowska” nr 220/2002.

14 IX 2002
Premiera dramatu Yasminy Rezy *Życie: trzy wersje* w Teatrze Polskim we Wrocławiu.

14 IX 2002
Małgorzata Grabowska-Kozera projektuje scenografię do *Okna na parlament* Cooneya w Teatrze Dramatycznym w Elblągu.

14 IX 2002
Katarzyna Proniewska-Mazurek projektuje (razem z Marcinem Jarnuszkiewiczem) scenografię oraz lalki do *Dzikich łabędzi* Andersena w Olsztyńskim Teatrze Lalek.

14 IX 2002
Premiera dramatu Pam Gems *Piaf* ze scenografią Sabiny Bicz w Teatrze im. Wandy Siemaszkowej w Rzeszowie.

14 IX 2002
Barbara Hanicka przygotowuje scenografię do *Rewizora* Gogola w Teatrze Dramatycznym w Warszawie.

15 IX 2002
Premiera *Córki króla mórz* Żywii Karasińskiej-Fluks w reżyserii i z chorografią Beaty Pejcz oraz ze scenografią Jadwigi Mydlarskiej-Kowal we Wrocławskim Teatrze Lalek.

15 IX 2002
Premiera *Lekcji teatru* Emilii Betlejewskiej w reżyserii autorki w Teatrze Lalek „Zaczarowany Świat” w Toruniu.

15 IX 2002
Magdalena Maciejewska projektuje scenografię do *Obróbki* Crimpa w Teatrze Rozmaitości w Warszawie. W obsadzie m.in. Kamilla Baar, Aleksandra Konieczna oraz Katarzyna Herman.

20 IX 2002
Ewa Przybył projektuje (razem z Andrzejem Przybyłem) scenografię do *Żołnierza królowej Madagaskaru* Tuwima w Teatrze Syrena w Warszawie.

21 IX 2002
Monika Sudół projektuje scenografię do *Kurki wodnej* Witkiewicza w Teatrze Nowym w Łodzi.

21 IX 2002
Joanna Braun przygotowuje scenografię do *Jeziora łabędziego* Wolańskiego w Teatrze Lalek „Arlekin” w Łodzi.

22 IX 2002
Premiera monodramu Joanny Gonschorek *Joanny* w Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Legnicy.

22 IX 2002
Premiera *Czarodziejskiego młyna* Aliny i Jerzego Afanasjewów w Teatrze „Maska” w Rzeszowie.

27 IX 2002
Premiera dramatu Lidii Amejko *Nondum* w Teatrze Polskim w Warszawie.

27 IX 2002
Barbara Kędzierska projektuje scenografię do spektaklu *Dyzma – Musical* według powieści Dołęgi-Mostowicza *Kariera Nikodema-Dyzmy* w Teatrze Rozrywki w Chorzowie.

27 IX 2002
Elżbieta Iwona Dietrych przygotowuje scenografię do spektaklu *Rock&Troll* Tyma i Derfla w Teatrze Lalek „Pinokio” w Łodzi.

28 IX 2002
Premiera dramatu Gabrieli Zapolskiej *Żabusia* ze scenografią Iwony Zaborowskiej-Baer w Bałtyckim Teatrze Dramatycznym im. Słowackiego w Koszalinie, w roli tytułowej Katarzyna Michalska-Dyjak.

28 IX 2002
Premiera *O straszliwym smoku, dzielnym szewczyku, prześlicznej królewnie i królu Gwoździku* Marii Kownackiej w Teatrze im. Bogusławskiego w Kaliszu.

28 IX 2002
Izabela Kolka przygotowuje scenografię do *Rodziny wampira* Sigariewa w Teatrze Polskim im. Konieczki w Bydgoszczy.

28 IX 2002
Anna Popek tworzy scenografię do *Ernaniego* Verdiego w Operze Bałtyckiej w Gdańsku.

28 IX 2002
Katarzyna Sobańska przygotowuje scenografię do *Kartoteki* Różewicza w Teatrze im. Norwida w Jeleniej Górze.

28 IX 2002
Bożena Kostrzewska projektuje scenografię do *Kordiana* Słowackiego w Teatrze Dramatycznym im. Szaniawskiego w Płocku.

29 IX 2002
Tatiana Nersisjan tworzy scenografię do spektaklu *Lear* według dramatu Szekspira w Teatrze Lalki i Aktora „Baj Pomorski” w Toruniu.

4 X 2002
Anna Podobińska reżyseruje *Bitwę na szóstym* Ribesa w Teatrze „Karton” w Szczecinie.

4 X 2002
Agnieszka Glińska reżyseruje *Nieobecnego* Krystyny Chołoniewskiej w Teatrze Telewizji.

4 X 2002
Márta Mészáros reżyseruje *Tramwaj zwany pożądaniem* Williamsa ze scenografią Joanny Schoen w Teatrze „Bagatela" im. Boya-Żeleńskiego w Krakowie, w roli Blanche Beata Fudalej.

„Márta Mészáros, autorka tylu filmów, które obracają się wokół tajemnicy erotyzmu, podejmuje wyraźny dialog z tekstem Williamsa. «Samczemu» spojrzeniu autora na opisywany świat przeciwstawia perspektywę kobiecą.
Pierwszy zabieg to odarcie sztuki z erotyzmu jako siły mogącej porwać człowieka bez reszty. Wszystkie sceny zbliżeń, uniesień czy erotycznych spełnień przedstawione są tu chłodno, niczym zapis w policyjnym protokole. Stanley (Łukasz Nowicki) nie jest pociągającym brutalem, jakiemu kobiety nie mogą się oprzeć, tylko samcem, który wykonuje pewne zapisane prawem biologii czynności. Również jego żona Stella (Urszula Grabowska), mimo deklaracji słownych, nie sprawia wrażenia oszalałej z namiętności. Seks, do którego sprowadza się jej związek ze Stanleyem, jest raczej ucieczką niż poddaniem się pierwotnej, niepojętej sile.
Narysowane schematycznie postaci tych dwojga są tylko tłem dla Blanche, która w ujęciu Márty Mészáros, a przede wszystkim w interpretacji występującej gościnnie w Bagateli aktorki Starego Teatru Beaty Fudalej, staje się centrum spektaklu. Ta Blanche ma oczywiście przeszłość i ma wciąż pokusy – treść sztuki się nie zmienia. Ale rola Fudalej to tren bólu i samotności. Odtworzona z medyczną precyzją depresyjna osobowość jest krzykiem rozpaczy człowieka, który szuka oparcia w innej ludzkiej istocie. Seksoholizm, alkoholizm i wszelkie inne -izmy, którym ulega, płyną z tego jednego, jedynego źródła. Widz przez dwie i pół godziny obserwuje, jak wszelkie próby wyratowania się z piekielnej samotności pełzną na niczym albo odwracają się przeciwko bohaterce. Pytanie, jak przełamać wpisaną w ludzką egzystencję samotność, nie znajduje odpowiedzi – jedynym oparciem, jakie znajduje w końcu Blanche, jest pomoc opłaconego za swoją dobroć psychiatry".
Marek Mikos, *Tramwaj zwany samotnością*, „Gazeta Wyborcza" nr 235/2002.

5 X 2002
Premiera *Czeczotki* Anny Strońskiej ze scenografią Marii Kani w Teatrze Powszechnym im. Hübnera w Warszawie.

5 X 2002
Anna Proszkowska reżyseruje *Czarodziejski flet* Mozarta ze scenografią Joanny Braun w Teatrze Dzieci Zagłębia im. Dormana w Będzinie.

6 X 2002
Premiera *Śpiącej królewny* Beaty Pejcz w reżyserii autorki w Teatrze Lalki i Maski „Groteska" w Krakowie.

8 X 2002
Małgorzata Bulanda przygotowuje scenografię do spektaklu *Merci, czyli przypadki Szypowa* na podstawie utworów Okudżawy w Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Legnicy. W tym teatrze Bulanda projektuje ponadto scenografię do *Wschodów i zachodów miasta* Urbańskiego (15 III 2003) oraz *Titi i Nunu* Heleny Modrzejewskiej (1 VI 2003).

11 X 2002
Grażyna Kania reżyseruje *Krew* Belbela w Teatrze Polskim w Poznaniu.

„W Malarni Teatru Polskiego kwadratowa, biało-czerwona scenka-podest z podświetlaną podłogą. Ciasno obsiadają ją ze wszystkich stron widzowie. Za ich plecami powieszono kolorowe billboardy z reklamowymi sloganami. Dynamiczna muzyka rozbrzmiewa jeszcze przed spektaklem i to ona narzuci jego przewodnie tempo: wartkie, intensywnie pulsujące, przyspieszające oddech i – nagle – gwałtownie rwane, łamane scenami jakby cedzonymi przez zęby.
Historia porwania i zamordowania żony pewnego polityka przez terrorystów rozpisana jest przez Sergi Belbela na różne głosy i na różne tony. Grażyna Kania słyszy te różnice bardzo wyraźnie, konsekwentnie komunikują je też aktorzy. Ze sceny padają więc społeczne i filozoficzne teorie wzięte w nawias szyderstwa, weryfikowane i ogołacane z sensu przez porwaną kobietę, która mówi, siedząc na sedesie, że i Sartre by srał na jej miejscu. Słyszymy pedagogiczne komunały – «nie tak cię wychowaliśmy» – nabierające koszmarnie absurdalnego znaczenia, kiedy wobec 10-letniej dziewczynki wygłasza je opiekunka-terrorystka z warczącą piłą tarczową w dłoni (świetna scena Małgorzaty Neumann). Jak porażeni wysłuchujemy tyrady małej-starej, która zgubiła się swojej cioci i domaga się pomocy (Ewa Szumska niczym karabin maszynowy wyrzuca tu z siebie kolejne zdania). Grzęźniemy w bełkotliwych monologach chłopaka, który chce poderwać siedzącą obok dziewczynę i w leniwej sjeście dwojga policjantów skupionych na kanapkach z szynką i jajecznicą...
Dlaczego tak? Ano pewnie dlatego, żeby pokazać różne strony medalu poświęconego ofiarom przemocy. Rodzajowe scenki mają – jak sądzę – odpowiadać na pytania o źródła problemu. I do pewnego stopnia to robią. Upiorna groteska i czarny humor (a to fekalne odgłosy z offu, a to użycie w komicznych kontekstach odciętego ucha i stopy) służą – jak sądzę – stwarzaniu dystansu. I do pewnego stopnia rodzi się dystans. Tytułowa krew – na szczęście – nie leje się litrami: proporcje zostały precyzyjnie wyważone. A ostatnia scena – monolog dziewczynki wychowywanej przez terrorystów, która zaprzyjaźnia się z ich ofiarą – została zagrana przez Szumską naprawdę przejmująco”.
Ewa Obrębowska-Piasecka, *To nie moja krew*, „Gazeta Wyborcza – Poznań” nr 240/2002.

12 X 2002
Janina Niesobska reżyseruje i tworzy scenariusz spektaklu *Tango, tango* w Teatrze im. Jaracza w Łodzi.

12 X 2002
Premiera *Tygrysa Pietrka* Hanny Januszewskiej ze scenografią Barbary Wójcik w Teatrze Lalki i Aktora w Wałbrzychu.

12 X 2002
Beata Nyczaj projektuje scenografię do *Śmierci komiwojażera* Millera w Teatrze Miejskim im. Gombrowicza w Gdyni.

12 X 2002
Iza Toroniewicz tworzy scenografię do inscenizacji powieści Carrolla *Alicja w krainie czarów* w Teatrze im. Kochanowskiego w Opolu.

12 X 2002
Anna Smolicka projektuje (razem z Tadeuszem Smolickim) scenografię do *Ferdydurke* Gombrowicza w Teatrze Zagłębia w Sosnowcu.

13 X 2002

Krystyna Janda reżyseruje spektakl *Piosenki z teatru*, na który złożyły się fragmenty *Białej bluzki* według Agnieszki Osieckiej, *Marleny* Pam Gems oraz *Kobiety zawiedzionej* według Simone de Beauvoir w Teatrze Powszechnym im. Hübnera w Warszawie.

13 X 2002
Magdalena Łazarkiewicz reżyseruje *Courage mojej matki* Taboriego w Teatrze Telewizji, w roli matki Danuta Szaflarska.

13 X 2002
Dorota Kołodyńska tworzy scenografię do *Mewy* Czechowa w Teatrze Wybrzeże w Gdańsku.

18 X 2002
Jitka Stokalska reżyseruje *L'elisir d'amore* Donizettiego w Warszawskiej Operze Kameralnej.

19 X 2002
Premiera *Złodziejek chleba* Ewy Lachnit w Teatrze Nowym im. Morcinka w Zabrzu.

19 X 2002
Łucja Kossakowska tworzy scenografię do *Ślubów panieńskich* Fredry w Teatrze im. Mickiewicza w Częstochowie.

19 X 2002
Agnieszka Zawadowska projektuje scenografię do *Królowej piękności z Leenane* McDonagha w Teatrze Dramatycznym w Warszawie.

19 X 2002
Barbara Hanicka projektuje scenografię do inscenizacji *Kształtu rzeczy* LaBute'a w Teatrze Powszechnym im. Hübnera w Warszawie. W roli Evelyn Edyta Olszówka.

20 X 2002
Ewa Krechowicz tworzy scenografię do inscenizacji *Dekameronu* Boccaccio w Teatrze im. Osterwy w Gorzowie Wielkopolskim.

24 X 2002
Anna Augustynowicz reżyseruje *Męża i żonę* Fredry w Teatrze Wybrzeże w Gdańsku, w obsadzie m.in. Dorota Kolak, Paulina Kinaszewska.

26 X 2002
Tatiana Malinowska-Tyszkiewicz reżyseruje *Muszkę* na podstawie opery dziecięcej *Mucha-Cokotucha* Czuchowskiego w Teatrze Lalek „Pleciuga" w Szczecinie.

26 X 2002
Bożena Suchocka-Kozakiewicz reżyseruje *Żegnaj, Judaszu* Iredyńskiego, spektakl dyplomowy Akademii Teatralnej w Warszawie, w obsadzie m.in. Eliza Borowska.

26 X 2002
Izabela Kolka przygotowuje scenografię do inscenizacji dramatu Witkiewicza *Sonata Belzebuba, czyli prawdziwe zdarzenie w Mordowarze* w Teatrze Współczesnym im. Wiercińskiego we Wrocławiu.

26 X 2002
Iza Toroniewicz tworzy scenografię do *Monachomachii* Krasickiego w Teatrze Wybrzeże w Gdańsku.

26 X 2002
Aneta Suskiewicz przygotowuje (razem z Ireneuszem Janiszewskim) scenografię do *Matki* Witkiewicza w Teatrze Śląskim im. Wyspiańskiego w Katowiach.

8 XI 2002
Premiera *Hebanowej pieśni* Heleny Kołaczkowskiej ze scenografią Alicji Grucy w Teatrze im. Andersena w Lublinie.

9 XI 2002
Barbara Sass reżyseruje dramat Kolady *Merylin Mongoł* w Teatrze im. Jaracza w Łodzi, w roli Olgi Gabriela Muskała.

„Merylin Mongoł (Gabriela Muskała) ma zawsze nienaturalnie szeroko otwarte oczy. W jej spojrzeniu jest strach, niepewność, a chwilami i przerażenie. Ucieczka w szaleństwo staje się jedynym wyjściem. Drogą do ocalenia, które możliwe jest tylko w izolacji. Kiedy uwierzy się i zobaczy Boga z siwą brodą, pozwoli się dotykać obrzydliwemu sąsiadowi, aby poczuć drobną namiastkę przyjemności, świat choć przez chwilę wyda się do wytrzymania.
Ci, którzy oglądają łódzkie przedstawienia i znają Gabrielę Muskałę, wiedzą, jak niezwykłą jest aktorką. Nawet przez moment nie zabiega o to, by podobać się publiczności. Sądzę, że Muskały bycie na scenie musi ją drogo kosztować. Odrzuca bowiem bezpieczny dystans, bez reszty stapia się ze swoimi bohaterkami. Obdarzając je swoim ciałem, pozwala, aby to one ją lepiły, formowały każdego wieczoru od nowa. I nie ma w tym sprzedawania własnej prywatności żadnych szemranych transów. Każda rola zrobiona jest od początku do końca, w każdym geście i ruchu. Muskała za każdym razem znajduje dla postaci nowy sposób mówienia i poruszania się, ba – nawet coś innego w wyglądzie. Rzecz nie polega na prostej charakteryzacji. Aktorka nie jest ani piękna, ani brzydka – jakby nie dotyczyły jej kanony kobiecej urody. Ma w sobie coś, co nie pozwala oderwać od niej oczu – może to zdolność przechodzenia od łagodności do agresji, bycia dzieckiem, a po chwili głęboko doświadczoną, przegraną kobietą. Rzadkie to we współczesnym teatrze.
Jako Merylin Muskała zdaje się być poza tym całym żałosnym rozgardiaszem. Bywa prowokująca, bo w seksie nie widzi grzechu, ale przez cały czas pozostaje niewinna. Dlatego, choć w finale kończy się świat, ona być może ocaleje”.
Jacek Wakar, *Uciec nie ma dokąd*, „Teatr” nr 1–2/2003.

9 XI 2002
Marta Stebnicka reżyseruje spektakl *Franciszek Villon na dworcu kolejowym w mieście K.* według *Wielkiego Testamentu* Villona ze scenografią Anny Sekuły w Teatrze im. Horzycy w Toruniu.

10 XI 2002
Ewa Marcinkówna reżyseruje *Mistrzostwa Lisa Witalisa* Brzechwy ze scenografią Joanny Hrk w Teatrze Dramatycznym w Elblągu.

14 XI 2002
Magdalena Łazarkiewicz reżyseruje *Dowcip* Margaret Edson ze scenografią Katarzyny Sobańskiej w Teatrze Studio w Warszawie. W spektaklu wystepuje m.in. Teresa Budzisz-Krzyżanowska.

15 XI 2002
Maria Sartova reżyseruje *Księżniczkę czardasza* Kálmána ze scenografią Anny Bobrowskiej-Ekiert w Operze na Zamku w Szczecinie.

15 XI 2002
Honorata Michalska przygotowuje scenografię do *Footloose, wrzuć luz!* Snowa w Gliwickim Teatrze Muzycznym.

16 XI 2002
Irena Dragan reżyseruje *Błękitnego ptaka* Maeterincka w Teatrze Lalki i Aktora „Kubuś" w Kielcach.

19 XI 2002
Krystyna Kuziemska tworzy scenografię do spektaklu *Czy ja jestem Żyd z "Wesela"?* według dramatu Brandstaettera *Ja jestem Żyd z "Wesela"* oraz *Wesela* Wyspiańskiego w Tarnowskim Teatrze im. Solskiego. W tym teatrze Kuziemska projektuje ponadto scenografię do *Iwony, księżniczki Burgunda* Gombrowicza (19 I 2003).

21 XI 2002
Iwona Pasińska tworzy choreografię do spektaklu *Gra I. Czas* w Polskim Teatrze Tańca w Poznaniu.

21 XI 2002
Katarzyna Sobańska przygotowuje scenografię do *Norway. Today* Bauersimy w Teatrze Polskim w Bielsku-Białej.

23 XI 2002
Anna Popek projektuje scenografię do inscenizacji *Porucznika z Inishmore* McDonagha w Teatrze im. Żeromskiego w Kielcach.

24 XI 2002
Maja Kleczewska reżyseruje *Lot nad kukułczym gniazdem* Keseya ze scenografią Katarzyny Paciorek w Teatrze Dramatycznym im. Szaniawskiego w Wałbrzychu. W obsadzie spektaklu Irena Wójcik jako siostra Ratched.

„W inscenizacjach Kleczewskiej próżno szukać uczuć obojętnych. Domyślam się, że podczas prób reżyser uczestniczy wręcz w projektowanym widowisku, przekazując racje scenicznych postaci. Nie ma w sobie spokoju, bo wyklucza go pasja. Teatr jest dla Kleczewskiej czymś więcej niż zawodem. Może sposobem odczuwania świata? Na pewno reakcją na rzeczywistość. Prawdopodobnie dlatego w [...] jej spektaklach tak wiele jest okrucieństwa. Przedstawienia noszą w sobie komentarz do brudnej współczesności, bywają pełnym żaru oskarżeniem.
[...] na jakiś czas Kleczewska znalazła swoje miejsce w Wałbrzychu. A przecież, gdy wysiada się z pociągu na stacji Wałbrzych-Miasto, wydaje się, że robienie prawdziwego teatru w tym miejscu jest zgoła niemożliwe. A jednak... Kiedy dyrektorem sceny im. Szaniawskiego został

Piotr Kruszczyński, na pierwszy ogień poszedł *Lot nad kukułczym gniazdem* Kleczewskiej. Praca nad tym spektaklem była dla wałbrzyskich aktorów doświadczeniem niecodziennym. Słynne są ich wyjazdy do szpitala psychiatrycznego w Ustroniu, wspólne wycieczki w góry z pacjentami, podczas których po raz pierwszy od lat poznawali oni smak prawdziwego powietrza. Spektakl stał się żarliwą obroną prawa do wolności. Jeszcze niedoskonały, ujmował naturalnością. I stał się prawdziwym przebojem zapraszanym na przeróżne festiwale".
Jacek Wakar, *Reżyser do zadań specjalnych*, „Foyer" nr 10/2005.

24 XI 2002
Katarzyna Warnke reżyseruje *Drzewo tropików* Mishimy w Teatrze 38 w Krakowie.

28 XI 2002
Elżbieta Czerczuk reżyseruje *Dziady* Mickiewicza ze scenografią Zofii de Ines we Wrocławskim Teatrze Pantomimy.

28 XI 2002
Premiera *Heraklesa niezwyciężonego* Melanii Karwatowej i Jacka Jokiela ze scenigrafią Urszuli Kubicz-Fik w Teatrze „Baj" w Warszawie.

29 XI 2002
Teresa Kujawa reżyseruje i tworzy choreografię do *Carmen* Bizeta ze scenografią Małgorzaty Słoniowskiej w Operze Dolnośląskiej we Wrocławiu. Ponadto Małgorzata Słoniowska przygotowuje na tej scenie scenografię do *Antygony* według libretta Rudzińskiego (7 II 2003).

30 XI 2002
Premiera *Trzymaj się, Pietrek!* Hanny Januszewskiej w Teatrze im. Osterwy w Gorzowie Wielkopolskim.

30 XI 2002
Joanna Łupinowicz reżyseruje *Księżniczkę na ziarnku grochu* Andersena ze scenografią Teresy Nowickiej w Teatrze „Maska" w Rzeszowie.

30 XI 2002
Grażyna Skała tworzy scenografię do *Dziadka do orzechów* Czajkowskiego w Teatrze Dzieci Zagłębia im. Dormana w Będzinie.

30 XI 2002
Barbara Ptak projektuje scenografię do *Studenta żebraka* Millöckera w Operze Śląskiej w Bytomiu.

1 XII 2002
Iza Toroniewicz przygotowuje scenografię do inscenizacji powieści Bauma *Czarnoksiężnik z krainy Oz* na Scenie Animacji Teatru Jeleniogórskiego.

1 XII 2002
Anna Sekuła projektuje scenografię do spektaklu *Pani Wdzięczny Strumyk* I Hsiunga w Teatrze Lalki i Maski „Groteska" w Krakowie.

1 XII 2002
Liliana Jankowska tworzy scenografię do *Barona cygańskiego* Straussa w Teatrze Muzycznym w Lublinie.

2 XII 2002
Ewa Strebejko przygotowuje scenografię do *Ballady o Kopciuszku* Katarzyny Grajewskiej i Tadeusza Pajdały w Teatrze Animacji w Poznaniu.

5 XII 2002
Lena Szurmiej reżyseruje *Kopciuszka* Perraulta ze scenografią Marty Grudzińskiej w Teatrze Żydowskim im. Ester Rachel Kamińskiej w Warszawie, w obsadzie m.in. Monika Jeremicz-Siedliska.

6 XII 2002
Hanna Sawka reżyseruje polską prapremierę *Padliny* O'Corozine'a w Krakowskim Teatrze STU.

6 XII 2002
Joanna Łupinowicz reżyseruje *Księżniczkę na ziarnku grochu* Andersena w Teatrze „Maska" w Rzeszowie.

6 XII 2002
Dorota Kołodyńska projektuje scenografię do *Kurki Wodnej* Witkiewicza w Teatrze Narodowym w Warszawie.

7 XII 2002
Premiera spektaklu *Och, Emil* według powieści Astrid Lindgren *Emil ze Smalandii* we Wrocławskim Teatrze Lalek.

7 XII 2002
Ewa Bloom-Kwiatkowska tworzy scenografię do *Dwunastu godzin z życia kobiety* na podstawie piosenek Młynarskiego i Derfla w Teatrze Powszechnym w Łodzi.

7 XII 2002
Katarzyna Paciorek przygotowuje scenografię do inscenizacji dramatu Bauersimy *Norway. Today* w Teatrze Polskim we Wrocławiu.

7 XII 2002
Alicja Chodyniecka-Kuberska projektuje scenografię do *Zaczarowanej królewny* Oppmana w Teatrze im. Jaracza w Olsztynie.

8 XII 2002
Grażyna Skała projektuje scenografię do *Calineczki* Andersena w Miejskim Teatrze „Miniatura" w Gdańsku.

13 XII 2002
Anna Sakławska tworzy scenografię do spektaklu *56 albo krótki kurs marketingu* Panka w Teatrze Powszechnym im. Kochanowskiego w Radomiu.

14 XII 2002
Elżbieta Krywsza przygotowuje scenografię do spektaklu *Obudź się – Minnesota blues* Jaryczewskiego w Teatrze Ludowym w Nowej Hucie.

14 XII 2002
Małgorzata Szydłowska projektuje scenografię do spektaklu *Szpital Polonia* Kamzy w Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Legnicy.

14 XII 2002
Iza Toroniewicz tworzy scenografię do spektaklu *Ballady i romanse Adama Mickiewicza* Okonia w Olsztyńskim Teatrze Lalek.

15 XII 2002
Dorota Cempura przygotowuje scenografię do *Antygony w Nowym Jorku* Głowackiego w Teatrze Dramatycznym im. Szaniawskiego w Płocku. W tym teatrze projektuje ona również scenografię do *Wariata i zakonnicy* Witkiewicza (14 VI 2003).

18 XII 2002
Inscenizacja sztuki Joanny Kulmowej *Pociąg do Betlejem, czyli 715 zaginął* ze scenografią Elżbiety Terlikowskiej na Scenie Animacji Teatru Jeleniogórskiego.

21 XII 2002
Katarzyna Deszcz reżyseruje *Igraszki z diabłem* Drdy w Teatrze im. Kochanowskiego w Opolu.

21 XII 2002
Barbara Muszyńska reżyseruje i tworzy scenografię do inscenizacji *Malutkiej czarownicy* Preusslera w Teatrze „Baj" w Warszawie.

21 XII 2002
Marta Pabian przygotowuje scenografię do *Pół żartem, pół sercem* Ludwiga w Teatrze im. Żeromskiego w Kielcach.

26 XII 2002
Ewa Beata Wodecka projektuje scenografię do sztuki *Otello umiera* Karpińskiego w Teatrze Wybrzeże w Gdańsku.

28 XII 2002
Iza Toroniewicz projektuje scenografię do inscenizacji dramatu Moliera *Mieszczanin szlachcicem* w Teatrze Polskim im. Konieczki w Bydgoszczy.

29 XII 2002
Maria Sartova reżyseruje *Normę* Belliniego w Teatrze Wielkim im. Moniuszki w Poznaniu.

31 XII 2002
Ewa Marcinkówna reżyseruje *Kolację na cztery ręce* Barza ze scenografią Marleny Skoneczko w Teatrze im. Horzycy w Toruniu.

4 I 2003
Małgorzata Bogajewska reżyseruje *Przygody Pędrka Wyrzutka* Themersona ze scenografią Elżbiety Biryło w Teatrze Powszechnym im. Kochanowskiego w Radomiu.

4 I 2003
Małgorzata Szczęśniak projektuje scenografię do *Burzy* Szekspira w Teatrze Rozmaitości w Warszawie.

4 I 2003
Barbara Stopka przygotowuje scenografię do *Pół żartem, pół serio* Ludwiga w Teatrze Polskim w Bielsku-Białej.

5 I 2003
Halina Zalewska tworzy scenografię do spektaklu *Sen pluskwy, czyli towarzysz Chrystus* Słobodzianka w Teatrze Wybrzeże w Gdańsku.

10 I 2003
Jagna Janicka projektuje scenografię do *Straconych zachodów miłości* Szekspira w Teatrze im. Słowackiego w Krakowie. Na tej scenie Janicka przygotowuje ponadto scenografię do spektaklu *Dziady. Gustaw – Konrad* na podstawie dramatu Mickiewicza (25 IV 2003).

11 I 2003
Premiera *Wielkiej wody* według utworów Agnieszki Osieckiej w Teatrze im. Norwida w Jeleniej Górze.

11 I 2003
Premiera *Sztuki* Yasminy Rezy w Teatrze im. Bogusławskiego w Kaliszu.

11 I 2003
Premiera *Samobajki* Małgorzaty Kamińskiej-Sobczyk w reżyserii autorki w Teatrze Lalki i Aktora „Kubuś" w Kielcach.

11 I 2003
Barbara Hanicka projektuje scenografię do spektaklu *Tango Gombrowicz* w Narodowym Starym Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie. W tym teatrze Hanicka przygotowuje jeszcze scenografię do *Opery mleczanej* Radwana (9 III 2003).

12 I 2003
Urszula Kubicz-Fik przygotowuje scenografię do *Kalinowego dworu* Czypczara i Żaka w Śląskim Teatrze Lalki i Aktora „Ateneum" w Katowicach.

15 I 2003
Małgorzata Pritulak projektuje scenografię do spektaklu *Z dziejów alkoholizmu w Polsce* Biedronia w Teatrze Polskim w Bielsku-Białej.

17 I 2003
Polska prapremiera dramatu Gesine Danckwart *Chleb powszedni* w Teatrze Polskim we Wrocławiu.

„*Chleb powszedni* Gesine Danckwart to bardziej poemat niż dramat. Poemat, na który składają się przeplatane ze sobą monologi pięciu postaci. Nawet nie to: jest to właściwie jeden monolog podzielony pomiędzy pięciu bohaterów. Mamy tu zarys pewnych historii, każda z postaci snuje własną opowieść, tyle że są to opowieści bez początku i końca, bez znaczenia. Ktoś siedzi przed monitorem komputera i wpatruje się w «przepływające» przez ekran ryby, ktoś inny awanturuje się przez telefon z władzami spółdzielni mieszkaniowej. Te banalne zdarzenia, przywoływane jedno po drugim, niczym elementy mozaiki układają się w obraz trywialnej codzienności. Znaczenie mają nie poszczególne historie, ale dopiero ich suma. Postaci pozbawione zostały indywidualnych rysów: nie mają ani przeszłości [...] ani nawet wyglądu (zupełny brak didaskaliów) – mają jedynie imiona, jednak imiona bez nazwisk. Nie mogą pochwalić się żadną «przygodą», żadnym uczuciem o którym mogłyby powiedzieć: «to tylko moje, moje własne». Jednocześnie nie wchodzą ze sobą w żadne zależności, nawet nie dialogują. Dialog zastępuje żywioł liryczny, sytuacja wyznania, w której głosy poszczególnych bohaterów zlewają się w jedno. I w zasadzie bez znaczenia staje się, kto wypowiada jaką kwestię, bo całość swobodnie mogłaby byc monologiem (wewnętrznym) jednego bohatera. Bohatera, któremu bliżej byłoby do roli podmiotu lirycznego niż osoby dramatu”.
Marcin Kościelniak, *Gabinet luster*, „Didaskalia” nr 54–56/2003.

17 I 2003
Monika Sudół tworzy scenografię do inscenizacji dramatu Sali *Od dziś będziemy dobrzy* w Teatrze Polskim we Wrocławiu (w ramach Sceny Nowej Dramaturgii).

18 I 2003
Katarzyna Borkowska projektuje scenografię do *Polaroidów* Ravenhilla w Narodowym Starym Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie, w roli Helen Dorota Segda.

18 I 2003
Elżbieta Krywsza przygotowuje scenografię do *Prywatnej kliniki* Chapmana i Freemana w Teatrze Zagłębia w Sosnowcu.

18 I 2003
Katarzyna Proniewska-Mazurek projektuje scenografię do spektaklu *Historie zakulisowe* według opowiadań Czechowa w Teatrze Powszechnym im. Hübnera w Warszawie.

19 I 2003
Barbara Zachmoc przygotowuje scenografię do *Przyjaciela wesołego diabła* według powieści Makuszyńskiego w Teatrze im. Fredry w Gnieźnie. Na tej scenie Zachmoc tworzy jeszcze scenografię do spektaklu *Świniopas, czyli baśniowy świat Andersena* (1 VI 2003).

24 I 2003
Agnieszka Olsten reżyseruje polską prapremierę dramatu *Ontologiczny dowód na moje istnienie* Joyce Carol Oates w Teatrze Miejskim im. Gombrowicza w Gdyni.

„Bohaterowie sztuki pozostają w bliskim, cielesnym, drapieżnym kontakcie z publicznością. Zaczepiają widza, prowokują, drażnią, szydzą lub uwodzą. Konfrontacja bywa agresywna. – Na co się tak, k..., gapisz! – wrzeszczy jeden z bohaterów do subtelnej pani na widowni. Inny znów uwodzi bogu ducha winne dziewczę z publiczności. Na twarzy «ofiary» pojawia się onieśmielony nieco uśmiech. Na to tylko czekał aktor. W jednej chwili zmienia się z uwodziciela w szyderczego kata: – Patrzcie, jak to się wdzięczy, stroi miny, kokietuje... Możesz nimi

łomotać... powybijać śliczne przednie ząbki... a one dalej będą się wdzięczyć i przymilać, żądne pochwał...
Czemu służą tego typu prowokacje? Agnieszka Olsten nie chce opowiadać teatralnej historyjki. Pragnie, aby widz na własnej skórze poznał doświadczenia bohaterki, Shelley, utrzymanki sutenera – uwodzonej, a następnie wyszydzanej, naprzemiennie utulanej i gwałconej. Bohaterki, która przed przemocą – tak fizyczną, jak emocjonalną – ucieka we wmówione sobie nieistnienie. Następuje odklejenie świadomości Shelley od jej cielesności. Ciało Shelley, granej przez Beatę Buczek-Żarnecką, funkcjonuje niczym balon, w który wpompowuje się doznania. Także erotyczne. Kurczy się, to znów pęcznieje. Bohaterka to prostuje się, to znowu zwija w kłębuszek poplątanych wspomnień, doznań, bólu i ekstazy".
Natalia Ligarzewska, *Widz pod lupą*, „Gazeta Wyborcza – Trójmiasto" nr 22/2003.

24 I 2003
Barbara Borys-Damięcka reżyseruje *Party* Grońskiego ze scenografią Tatiany Kwiatkowskiej w Teatrze Syrena w Warszawie.

24 I 2003
Premiera sztuki Yasminy Rezy *Życie. Trzy wersje* w Teatrze Śląskim im. Wyspiańskiego w Katowiach.

25 I 2003
Ewa Kutryś reżyseruje *Szkołę żon* Moliera ze scenografią Barbary Hanickiej w Narodowym Starym Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie.

25 I 2003
Krystyna Meissner reżyseruje *Królewnę Orlicę* Micińskiego w Teatrze Współczesnym im. Edmunda Wiercińskiego we Wrocławiu.

„Cenię odwagę i konsekwencję, z jaką Krystyna Meissner sięga po zapomniany dramat Tadeusza Micińskiego. Pod jej ręką *Królewna Orlica,* napisana w 1916 roku, przybiera postać symboliczno-historycznego fresku. Malarskie i literackie odniesienia ukryte w przedstawieniu rozświetlają przesłanie [...]
Meissner odziera «rzeczywiste» postacie z ich realności, od początku wskazując na umowność i metaforę tekstu Micińskiego. Teatralny cudzysłów, wywiedziona z *Melancholii* Malczewskiego oniryczno-fantastyczna aura, wyzute z psychologicznej motywacji związki pomiędzy postaciami uwypuklają sztuczność leżącą u podstaw wygłaszanych z patosem i egzaltacją teorii, narodową skłonność do utopii i kreacji w życiu «oderwanym od życia». Groteskowa konwencja całości pomaga w demaskowaniu fałszu i egzaltacji, których nie są pozbawione kwestie brzmiące chwilami banalnie, kiedy indziej naiwnie. «Chocholi taniec» zaczyna się więc wcześniej – zanim jeszcze przebrani bohaterowie dramatu pojawią się na scenie. Powstaje w głowach, w wyobraźni postaci uwikłanych w paradoksy haseł oraz własne przypadłości".
Aleksandra Rembowska, *Odsłonięcie zapomnianego fresku*, „Teatr" nr 1–2/2003.

31 I 2003
Premiera sztuki Alicji Gronau *I co wy na to, czyli cierpienia nowego Pirandella* w Operze na Zamku w Szczecinie.

31 I 2003
Magda Umer tworzy scenariusz i reżyseruje spektakl *Młynarski, czyli trzy elementy* ze scenografią Izabeli Chełkowskiej w Teatrze Ateneum im. Jaracza w Warszawie.

31 I 2003
Beata Nyczaj projektuje scenografię do scenicznej adaptacji prozy Pilcha *Pod Mocnym Aniołem* w Teatrze im. Słowackiego w Krakowie.

1 II 2003
Irena Dragan reżyseruje *Malutką czarownicę* Preusslera ze scenografią Urszuli Kubicz-Fik w Teatrze Lalki „Tęcza" w Słupsku.

2 II 2003
Aleksandra Ostapczuk współreżyseruje i współtworzy scenografię z Mariuszem Wójtowiczem do spektaklu *Pchła Szachrajka* Brzechwy w Teatrze Lalki i Aktora „Baj Pomorski" w Toruniu.

7 II 2003
Bożena Pędziwiatr przygotowuje scenografię do spektaklu *Operetka, moja miłość* w Operze i Operetce w Krakowie. W tym teatrze Pędziwiatr pojektuje jeszcze scenografię do *Madame Butterfly* Pucciniego (29 VI 2003).

8 II 2003
Aleksandra Semenowicz przygotowuje scenografię do *Romea i Julii* Szekspira w Teatrze im. Osterwy w Lublinie.

9 II 2003
Joanna Hrk przygotowuje scenografię do *Czerwonego Kapturka* Brzechwy w Teatrze Lalki i Maski „Groteska" w Krakowie.

13 II 2003
Magdalena Gajewska tworzy scenografię do *Lamentu* Bizio w Teatrze Powszechnym w Łodzi.

14 II 2003
Izabella Toroniewicz tworzy scenografię do *Tramwaju zwanego pożądaniem* Williamsa w Teatrze Polskim w Bielsku-Białej.

15 II 2003
Iwona Kempa reżyseruje *Kształt rzeczy* LaBute'a w Teatrze Polskim im. Konieczki w Bydgoszczy.

15 II 2003
Elżbieta Terlikowska projektuje scenografię do inscenizacji dramatu Weissa *Marat/Sade* w Teatrze im. Horzycy w Toruniu.

16 II 2003
Izabella Cywińska reżyseruje w Teatrze Telewizji *Bar Świat* Hrabala, w obsadzie m.in. Joanna Bogacka.

16 II 2003
Ewa Krechowicz przygotowuje scenografię spektaklu *Wieczór teatralny z Konstantym Ildefonsem Gałczyńskim* w Teatrze Polskim w Szczecinie.

21 II 2003
Małgorzata Bogajewska reżyseruje *Opowieści o zwyczajnym szaleństwie* Zelenki w Lubuskim Teatrze im. Kruczkowskiego w Zielonej Górze.

21 II 2003
Prapremiera dramatu Beaty Miętus *Nieskończoność* w reżyserii Magdaleny Ostrokólskiej ze scenografią Małgorzaty Gołaś-Prokopf w Teatrze Polskim we Wrocławiu (w ramach Sceny Nowej Dramaturgii).

21 II 2003
Irena Biegańska przygotowuje scenografię do inscenizacji dramatu Mameta *Przerżnąć sprawę* w Teatrze na Woli im. Łomnickiego w Warszawie.

22 II 2003
Elżbieta Oyrzanowska tworzy scenografię do adaptacji scenicznej *Malutkiej czarownicy* Preusslera w Teatrze „Maska" w Rzeszowie. W tym teatrze Oyrzanowska przygotowuje jeszcze scenografię do spektaklu *Czar pana Twardowskiego* Tondery (27 III 2003).

23 II 2003
Jolanta Szajna tworzy scenariusz spektaklu *Obmyślam świat* opartego na wierszach Wisławy Szymborskiej w Lubuskim Teatrze im. Kruczkowskiego w Zielonej Górze.

28 II 2003
Małgorzata Szydłowska projektuje scenografię do inscenizacji dramatu Nowakowskiego *Trzy kobiety wokół mojego łóżka* w Teatrze Polskim we Wrocławiu (w ramach Sceny Nowej Dramaturgii)

1 III 2003
Ewa Marcinkówna tworzy scenariusz i reżyseruje spektakl *Cwietajewa. Dusza zaiste godna stosu?!* ze scenografią Jolanty Solskiej w Teatrze im. Witkiewicza w Zakopanem.

1 III 2003
Elżbieta Terlikowska tworzy scenografię do spektaklu *Zwierzęta doktora Dolittle* według powieści Loftinga w Teatrze Dzieci Zagłębia im. Dormana w Będzinie.

1 III 2003
Ewa Kuźmicka przygotowuje scenografię do *Dramatu niemożliwego* Lemerciera de Neuville w Teatrze Lalek „Pleciuga" w Szczecinie.

1 III 2003
Eva Farkašová projektuje scenografię do spektaklu *Faust, Genowefa, Don Juan* w Teatrze Lalek „Guliwer" w Warszawie.

4 III 2003
Nina Repetowska reżyseruje spektakl *Bal w operetce* na podstawie *Balu w operze* Tuwima w Krakowskim Teatrze Faktu.

7 III 2003
Ewa Strebejko tworzy scenografię do *Emigrantów* Mrożka w Olsztyńskim Teatrze Lalek.

8 III 2003
Barbara Sass reżyseruje *Kształt rzeczy* LaBute'a w Teatrze im. Słowackiego w Krakowie, w roli Evelyn Katarzyna Galica.

8 III 2003
Ewa Giedrojć reżyseruje spektakl *Panieneczka z pudełeczka. Przygoda króla jegomości* według utworów Brzechwy ze scenografią Elżbiety Terlikowskiej w Teatrze Lalki i Aktora „Kubuś" w Kielcach.

8 III 2003
Anna Popek przygotowuje scenografię do *Romea i Julii* Szekspira w Teatrze im. Jaracza w Olsztynie.

8 III 2003
Anna Bobrowska-Ekiert projektuje scenografię do *Krainy uśmiechu* Lehára w Teatrze Muzycznym w Poznaniu. W tym teatrze Bobrowska-Ekiert przygotowuje ponadto scenografię do *Pinokia* Collodiego (1 VI 2003).

11 III 2003
Maria Kanigowska projektuje scenografię do spektaklu *Narodzeni z obłędu. Tryptyk romantyczny* wg Mickiewicza, Słowackiego i Krasińskiego w Teatrze Miejskim im. Gombrowicza w Gdyni.

15 III 2003
Premiera scenicznej adaptacji powieści Astrid Lindgren *Bracia Lwie Serce* w reżyserii Krystyny Jakóbczyk i ze scenografią Evy Farkašovej w Olsztyńskim Teatrze Lalek.

16 III 2003
Premiera scenicznej adaptacji *Pippi Langstrump* Astrid Lindgren ze scenografią Ewy Żylińskiej-Koszałkowskiej w Miejskim Teatrze „Miniatura" w Gdańsku.

16 III 2003
Irena Jun reżyseruje *Byczka Fernando* Leafa w Opolskim Teatrze Lalki i Aktora im. Smolki.

16 III 2003
Maria Balcerek tworzy scenografię do *Byczka Fernando* Leafa w Teatrze Lalek „Arlekin" w Łodzi.

22 III 2003
Monika Powalisz reżyseruje *Zabij mnie* Modzelewskiego w Teatrze Powszechnym im. Kochanowskiego w Radomiu.

23 III 2003
Małgorzata Szydłowska tworzy scenografię do *Wścieklizna show albo fajni ludzie* Jurka w Stowarzyszeniu Teatralnym „Łaźnia" w Krakowie.

27 III 2003
Teresa Kotlarczyk reżyseruje *Rewizora* Gogola ze scenografią Małgorzaty Treutler w Teatrze im. Osterwy w Gorzowie Wielkopolskim.

27 III 2003
Katarzyna Gabrat tworzy scenografię do spektaklu *Wszystko dla miłości albo dwaj panowie z Werony* według dramatu Szekspira w Teatrze Dramatycznym im. Węgierki w Białymstoku.

27 III 2003
Katarzyna Paciorek projektuje scenografię do *Po deszczu* Belbela w Teatrze im. Żeromskiego w Kielcach.

27 III 2003
Urszula Kenar tworzy scenografię do *Podziału południa* Claudela w Teatrze im. Kochanowskiego w Opolu, w roli Yse Judyta Paradzińska.

27 III 2003
Danuta Kierc tworzy scenografię do inscenizacji sztuki Szaniawskiego *Kowal, pieniądze i gwiazdy* w Teatrze Lalki i Aktora w Wałbrzychu.

28 III 2003
Premiera spektaklu *W rodzinnym sosie* opartego na scenariuszu Agnes Jaoui i Bacriego w Teatrze Rozmaitości w Warszawie.

28 III 2003
Aldona Figura reżyseruje *Cicho* Bielińskiego w Teatrze Polskim we Wrocławiu (w ramach Sceny Nowej Dramaturgii).

29 III 2003
Premiera *Sztuki* Yasminy Rezy w reżyserii Iwony Kempy w Teatrze im. Horzycy w Toruniu.

29 III 2003
Małgorzata Gałaś-Prokopf przygotowuje scenogarfię do inscenizacji dramatu Ayckbourna *Wszystko jest względne* w Teatrze Nowym im. Morcinka w Zabrzu.

29 III 2003
Barbara Wójcik tworzy scenografię do *Szewca Kopytko i Kaczora Kwaka* Makuszyńskiego w Teatrze Lalek „Rabcio" w Rabce.

30 III 2003
Justyna Łagowska projektuje scenografię oraz odpowiada za reżyserię świateł w spektaklu *Rewizor* według dramatu Gogola w Teatrze Dramatycznym im. Szaniawskiego w Wałbrzychu.

29 III 2003
Maria Balcerek tworzy scenografię do *Wielkiej Arfy* Strindberga w Teatrze Animacji w Poznaniu.

3 IV 2003
Anna Popek projektuje scenografię do spektaklu *Niepoprawni* według *Fantazego* Słowackiego w Teatrze im. Kochanowskiego w Opolu.

4 IV 2003
Anna Popek przygotowuje scenografię do *Iwony, księżniczki Burgunda* Gombrowicza w Teatrze Polskim w Bielsku-Białej.

4 IV 2003
Agata Uchman tworzy scenografię do dramatu Kamińskiego *Laski* w Teatrze Powszechnym im. Kochanowskiego w Radomiu.

5 IV 2003
Agnieszka Glińska reżyseruje *Oczy wielkiego miasta* Tucholsky'ego ze scenografią Agnieszki Zawadowskiej w Teatrze Ateneum im. Jaracza w Warszawie. Spektakl jest recitalem Krystyny Tkacz.

5 IV 2003
Helena Kaut-Howson reżyseruje *Zwycięstwo* Barkera w Teatrze Współczesnym im. Wiercińskiego we Wrocławiu, w roli pani Bradshaw Danuta Stenka.

„Jego [Howarda Barkera – przyp. MŻ] soczysty język jest mocną mieszanką poezji i wulgaryzmów, zaś dramat to partytura perfekcyjnie skonstruowanego spektaklu. Rozgrywa się on w czasie restauracji Stuartów. Na terror epoki Cromwella odpowiedzieli rozwiązłością i krwawą zemstą. Pani Bradshaw, wdowa po sędzim, który skazał Karola I na śmierć, po siedmiu latach purytańskiej ascezy wpada w piekło ludzkich namiętności. Bo Barker, tak jak Brecht, rzuca swoich bohaterów na dno upadku, każe walczyć o życie i cieszyć się jego cudownością, nawet gdy przymierają głodem, są okaleczeni, gwałceni. Właśnie wtedy samotna kobieta dostrzega oszustwo religijnych i politycznych demagogów i otwiera się na świat – wybiera miłość, mężczyzn, macierzyństwo. Helena Kaut-Howson stworzyła porywające trzyipółgodzinne widowisko obsypane nagrodami na Festiwalu Prapremier w Bydgoszczy”.
Jacek Cieślak, *Hiobowe wieści dla scenicznych monopoli*, „Rzeczpospolita” nr 288/2004.

5 IV 2003
Premiera spektaklu *Stosunki Klary* według dramatu Dei Loher *Przypadek Klary* z kostiumami Magdaleny Maciejewskiej w Teatrze Rozmaitości w Warszawie, w roli Klary Maja Ostaszewska.

6 IV 2003
Ewa Wycichowska przygotowuje razem z Witoldem Izdebskim inscenizację *Gotham* w Polskim Teatrze Tańca w Poznaniu.

6 IV 2003
Justyna Łagowska-Klata przygotowuje scenografię do inscenizacji dramatu Klaty *Uśmiech grejpruta* w Teatrze Polskim we Wrocławiu (w ramach Sceny Nowej Dramaturgii).

6 IV 2003
Anna Bobrowska-Ekiert projektuje scenografię do spektaklu *A to Osiecka* w Lubuskim Teatrze im. Kruczkowskiego w Zielonej Górze.

11 IV 2003
Premiera sztuki Karoline Leach *Tajemniczy Mr Love* w reżyserii i ze scenografią Moniki Martini-Madej w Teatrze Śląskim im. Wyspiańskiego w Katowiach

6 IV 2003
Premiera komedii Magdaleny Wołłejko (napisanej pod pseudonimem Meggie W.Wrightt) *Klub hipochondryków* w Teatrze Syrena w Warszawie.

12 IV 2003
Katarzyna Deszcz reżyseruje *Wieczór Trzech Króli* Szekspira w Teatrze Ludowym w Nowej Hucie.

12 IV 2003
Magdalena Łazarkiewicz reżyseruje *Rycerskość wieśniaczą* Mascagniego z dekoracjami Katarzyny Sobańskiej w Teatrze Wielkim w Łodzi.

16 IV 2003
Anna Adamaszek przygotowuje scenografię do *Księżniczki na ziarnku grochu* Brzechwy w Teatrze Lalki i Aktora „Baj Pomorski" w Toruniu.

17 IV 2003
Agnieszka Jałowiec projektuje scenografię do *Kroniki zapowiedzianej śmierci* według powieści Marqueza w Teatrze Wielkim im. Moniuszki w Poznaniu.

24 IV 2003
Aneta Płuszka reżyseruje i przygotowuje adaptację *Pinokia* Collodiego w Teatrze „Baj" w Warszawie.

25 IV 2003
Alina Gielniewska reżyseruje sztukę *Wielki mały Munio* Jadwigi Kofty ze scenografią Elżbiety Iwony Dietrych w Teatrze Lalek „Pinokio" w Łodzi.

25 IV 2003
Anna Ilczuk reżyseruje *Bez czułości* Clare McIntyre, spektakl przygotowany przez Grupę Artystyczną „Ad Spectatores" we Wrocławiu.

26 IV 2003
Premiera *Monologów waginy* Eve Ensler w Krakowskim Teatrze STU, w obsadzie m.in. Iwona Bielska i Joanna Liszowska.

26 IV 2003
Premiera *Boćka i stracha na wróble* Libušy Lopejskiej w reżyserii Ewy Piotrowskiej ze scenografią Zuzanny Hlavinovej w Teatrze im. Andersena w Lublinie.

26 IV 2003
Łucja Kossakowska projektuje scenografię do *Hrabiny Maricy* Kálmána w Operze Novej w Bydgoszczy.

26 IV 2003
Larisa Mikina przygotowuje scenografię do *Bajki o trzech świnkach* Lory Lee w Teatrze Lalek „Guliwer" w Warszawie.

27 IV 2003
Magda Ćwiertnia przygotowuje scenografię do spektaklu *Tajemniczy strych, czyli baśń światłem malowana* na podstawie utworów Andersena w Teatrze im. Osterwy w Gorzowie Wielkopolskim.

30 IV 2003
Ewa Beata Wodecka projektuje scenografię do inscenizacji dramatu Słobodzianka *Sen pluskwy, czyli towarzysz Chrystus* w Teatrze im. Norwida w Jeleniej Górze.

30 IV 2003
Anna Wittich-Wrona tworzy (razem z Andrzejem Dziukiem) scenografię do scenicznej adaptacji *Dżumy* Camusa w Teatrze im. Witkiewicza w Zakopanem.

3 V 2003
Agnieszka Glińska reżyseruje *Stracone zachody miłości* Szekspira ze scenografią Magdaleny Maciejewskiej w Teatrze Współczesnym w Warszawie.

10 V 2003
Lucyna Szymańska tworzy (razem z Danielem Szymańskim) scenografię do *Tymoteusza wśród ptaków* Wilkowskiego w Teatrze Dzieci Zagłębia im. Dormana w Będzinie.

24 V 2003
Krystyna Jakóbczyk reżyseruje *Świniopasa* Andersena ze scenografią Evy Farkašovej w Teatrze Zagłębia w Sosnowcu.

24 V 2003
Premiera *Śpiącej królewny* Beaty Pejcz w reżyserii i z choreografią autorki w Teatrze Lalek „Pleciuga" w Szczecinie.

24 V 2003
Joanna Pielat-Rusinkiewicz przygotowuje scenografię oraz ruch sceniczny do *Baśni z „Księgi tysiąca i jednej nocy"* w Teatrze im. Żeromskiego w Kielcach.

25 V 2003
Łucja Sobczak projektuje (razem z Brunonem Sobczakiem) scenografię do *Konopielki* Redlińskiego w Teatrze Dramatycznym w Elblągu.

30 V 2003
Premiera bajki scenicznej Katarzyny Lengren *Król Ból* w Teatrze im. Mickiewicza w Częstochowie.

31 V 2003
Premiera sztuki Mileny Marković *Tory* ze scenografią Beaty Nyczaj w Teatrze Polskim w Poznaniu.

31 V 2003
Barbara Sass reżyseruje sztukę Wrighta V*incent i Urszula* ze scenografią Zofii de Ines w Teatrze Ateneum im. Jaracza w Warszawie.

31 V 2003
Joanna Hrk przygotowuje scenografię do *Czerwonego Kapturka* Wolańskiego w Teatrze Lalek „Arlekin" w Łodzi.

1 VI 2003
Violetta Suska reżyseruje spektakl *Powtórka z Czerwonego Kapturka* Stalony-Dobrzańskiego ze scenografią Małgorzaty Treutler w Teatrze im. Osterwy w Gorzowie Wielkopolskim.

1 VI 2003
Lena Szurmiej reżyseruje *Królewnę Śnieżkę* według baśni braci Grimmów ze scenografią Marty Grudzińskiej w Teatrze Żydowskim im. Ester Rachel Kamińskiej w Warszawie.

1 VI 2003
Eva Farkašová projektuje scenografię do *Pchły Szachrajki* Brzechwy w Teatrze Lalek „Banialuka" im. Zitzmana w Bielsku-Białej.

6 VI 2003
Elżbieta Golińska reżyseruje spektakl *Chwila* z poezjami Wisławy Szymborskiej w Teatrze Współczesnym im. Wiercińskiego we Wrocławiu, występuje Elżbieta Golińska.

7 VI 2003
Premiera dramatu Caryl Churchill *Egzemplarz* w Teatrze Powszechnym im. Hübnera w Warszawie.

7 VI 2003
Anna Sekuła przygotowuje scenografię do *Nie teraz, kochanie* Cooneya i Chapmana w Teatrze Śląskim im. Wyspiańskiego w Katowiach.

8 VI 2003
Premiera spektaklu *Pippi Langstrump i spółka* według powieści Astrid Lindgren w Teatrze Animacji w Poznaniu.

8 VI 2003
Marta Domingo inscenizuje i tworzy koncepcję choreograficzną spektaklu *La Rondine* Pucciniego w Teatrze Wielkim – Operze Narodowej w Warszawie.

8 VI 2003
Larisa Mikina tworzy scenografię do *Piotrusia Pana* Barriego w Teatrze Lalki i Aktora „Baj Pomorski" w Toruniu.

12 VI 2003
Premiera dramatu Evy Pataki *Edith i Marlene* w reżyserii Ewy Markowskiej w Teatrze Zagłębia w Sosnowcu.

13 VI 2003
Żywia Karasińska-Fluks reżyseruje *Audiencję* Havla w Teatrze „13 Muz" w Szczecinie.

13 VI 2003
Anna Adamaszek przygotowuje scenografię do *Miłości z oceanu* Nigro w Teatrze Syrena w Warszawie.

14 VI 2003
Anna Trojanowska reżyseruje *Tequilę* Vargi ze scenografią Marceliny Wojciechowskiej w Teatrze Wybrzeże w Gdańsku.

„Jedna z końcowych scen monodramu Piotra Jankowskiego na podstawie powieściowej *Tequili* bardzo trafnie oddaje owo rozdwojenie bohatera, który utknął na rozdrożu między chłopacko naiwną, ale jednocześnie szczerą niezgodą na otaczającą rzeczywistość a umiejętnością cynicznego wykorzystywania reguł tego świata. Nieco podstarzały punk-rockowiec siedzi w swym mieszkaniu, utrzymanym w stylistyce garażowej: bajzel, odrapane ściany, walające się butelki, ale i gadżety współczesności, jak automatyczna sekretarka. Siedzi i ogląda amatorski film, nakręcony na jednym z pierwszych koncertów bandu. Skromna salka, kiepski sprzęt, przekaz ponad jakąkolwiek formą. Teraz forma wzięła górę. Kolorowe, nastroszone pióra, starannie spreparowane glany, tak by wyglądały na znoszone, wszystkie te gadżety, cały ten wypracowany image... Patrzę na Piotra Jankowskiego i nie wierzę mu za grosz. To nie żaden punkrockowy kontestator – myślę sobie. Kolorowe pióra to jedynie charakteryzatorski pic. Pstre ubranka to grubymi nićmi szyty kostium. Wykrzywiona w krzyku twarz to po prostu maska. Cały ten rzekomy bunt to aktorska blaga. I dobrze się stało! Siłą tej roli jest paradoksalnie jej nieautentyczność. Nie powinniśmy wierzyć bohaterowi, bo on sam już przestał wierzyć w to, co gra. Punkrockowa ideologia jest jak kostium, który robi się za ciasny, który już uwiera tu i ówdzie, ale jeszcze nie na tyle, by go z grzbietu zrzucić. A jeżeli nawet, to co kryje garderoba? Garnitur, gajerek, krawat i kolekcję białych kołnierzyków... A co dalej? Biuro, papierki, fura, komora. Ot, taka perspektywa... [...] Złapany w kleszcze takiego wyboru bohater usiłuje czmychnąć w cynizm. Choć wypada dodać, że cynizmu tego w monodramie Jankowskiego jest znacząco mniej niż w powieściowym oryginale. Bohater teatralnej *Tequili* bardziej zdaje się zły na świat, niż szyderczo cierpki jak u Vargi. Twórcy przedstawienia skromnie dawkowali te fragmenty oryginalnego monologu, który był najbardziej autoironiczny i najbardziej gorzki, a tym samym odmłodzili nieco główną postać, która jeszcze się szamoce, jeszcze krzyczy i oskarża świat. Więcej tutaj buntu niż cynizmu. Więcej wiary niż zwątpienia”.
Natalia Ligarzewska, *Cierpki smak Tequili*, „Gazeta Wyborcza – Trójmiasto” nr 139/2003.

14 VI 2003
Emilia Sadowska reżyseruje *Parady* Potockiego ze scenografią Katarzyny Stochalskiej w Bałtyckim Teatrze Dramatycznym im. Słowackiego w Koszalinie.

14 VI 2003
Halina Zalewska-Słobodzianek przygotowuje scenografię do *Tymoteusza i Psiuńcia* Wilkowskiego w Olsztyńskim Teatrze Lalek.

14 VI 2003
Agata Kokot projektuje scenografię do *Terroryzmu* Priesniakowów w Teatrze Polskim w Poznaniu.

14 VI 2003
Katarzyna Banucha tworzy scenografię do *Inspektora Toutou* Gripariego w Teatrze Lalki i Aktora w Wałbrzychu.

20 VI 2003
Anna Augustynowicz reżyseruje *Kosmiczną siłę* Ayckbourna w Teatrze Współczesnym w Szczecinie.

20 VI 2003
Barbara Zawada przygotowuje scenografię do *Litości Boga* Caua w Teatrze Współczesnym w Szczecinie.

25 VI 2003
Ewa Wycichowska tworzy choreografię, a Małgorzata Szczęśniak scenografię do spektaklu *"... A ja tańczę"* w Polskim Teatrze Tańca w Poznaniu.

26 VI 2003
Agnieszka Jałowiec projektuje scenografię do spektaklu *Format: Rewizor* według dramatu Gogola w Teatrze im. Kochanowskiego w Opolu.

28 VI 2003
Iza Toroniewicz przygotowuje scenografię do inscenizacji dramatu Gershe'a *Motyle są wolne* w Teatrze im. Jaracza w Olsztynie.

5 VII 2003
Premiera dramatu Yasminy Rezy *Życie. Trzy wersje* ze scenografią Elżbiety Krywszy w Teatrze Ludowym w Nowej Hucie.

26 VII 2003
Dorota Kolak reżyseruje *La Serva Padrona – czyli vademecum młodej sekretarki* Pergolesiego ze scenografią Doroty Roqueplo w Operze Bałtyckiej w Gdańsku.

26 VII 2003
Premiera dramatu Naomi Wallace *Tylko ta pchła* w reżyserii Aldony Figury i ze scenografią Ewy Beaty Wodeckiej w Teatrze Wybrzeże w Gdańsku (spektakl grany w Ratuszu Głównomiejskim), w roli Darcy Snelgrave Joanna Bogacka.

„Umieszczenie akcji w jednym z zabytkowych pomieszczeń Ratusza Głównomiejskiego każe nam, tak jak bohaterom, poczuć się odizolowanymi od świata poza teatrem. Postaci dramatu natomiast mają czuć się jak w klaustrofobicznej klatce. Zmuszone do bycia w ciągłym zwarciu, niemal do bokserskiego klinczu. Nic dziwnego, że w takim świecie, tak jak w mieście zaatakowanym przez zarazę, prawie nie można oddychać. [...]
Figura nie zatrzymuje sie wpół drogi. Jej aktorzy grają na całego, a w oczach mają prawdziwy strach. Zło czai się w ludzkich myślach i sercach, w chwili, gdy w śmiertelnej gorączce zdechły wszelkie normy, stało się czymś powszednim, bezczelnie szczerzy kły. Seks jest tylko ucieczką w coraz to większe wyuzdanie. Zawsze przynosi ból, nigdy – spełnienie. [...]
Bogacka gra lady Snalgrave jakby nieskazitelna biała suknia nie z materiału była, lecz z ołowiu. Wysoki kołnierz dławi gardło, trudno jest swobodnie złapać oddech. Pani Snelgrave jak Marat w sztuce Weissa (jego ciało pokryte było tysiącami strupów), też cała zbudowana jest z ran, jest jednym wielkim bólem. Jej zaraza zaczęła się długie lata temu. Teraz czuje się

w ciele, którego nie czuje, jak w dusznym więzieniu. Wie, że jedyną ucieczką będzie śmierć i czeka na nią jak na wybawienie.
Joanna Bogacka ukazuje to wszystko spojrzeniem umęczonych, przerażonych oczu, głosem, w którym wyniosłość miesza się ze strachem, krokiem sztywnym, powolnym, jakby za wszelką cenę próbowała jednak złapać grunt pod nogami. Jakby to jeszcze było możliwe. A przy tym lady Snalgrave Bogackiej wnosi do tego przeżartego odorem upodlonego świata poczucie powagi, inną tonację, wysoki styl. To w końcu nie jest przypadek, że bohaterka dramatu Wallace jest prawdziwą damą. W gdańskim przedstawieniu przez dwie godziny owa dama odgrywa przed nami swoją śmierć. Staje się heroiną z innego teatru, przywraca skarlałemu światu poczucie tragizmu i jakiegoś jednak sensu cierpienia, a widzom przekonanie, że tragedia, traktowana bez żadnej taryfy ulgowej, jest mimo wszystko w naszych czasach możliwa".
Jacek Wakar, *Ołowiany pancerz*, „Teatr" nr 10–11/2003.

2 VIII 2003
Premiera dramatu Biljany Srbljanović *Upadek* w Teatrze Atelier w Sopocie, występują m.in. Ewa Kasprzyk (Swietłana) oraz Anna Kociarz (Vera).

10 VIII 2003
Premiera komedii Anne Marie Étienne *Tej nocy albo innej* w Teatrze na Woli im. Łomnickiego w Warszawie.

16 VIII 2003
Anna Kękuś reżyseruje *Kolację dla głupca* Vebera w Teatrze Polskim w Szczecinie.

23 VIII 2003
Alicja Chodyniecka-Kuberska reżyseruje i tworzy scenografię do *Wszyscy kochamy barbie* Niemczuka w Teatrze Lalki „Tęcza" w Słupsku.

Sezon 2003/2004

6 IX 2003
Prapremiera dramatu Edny Mazyi *Zabawy na podwórku* (spektakl grany pod tytułem *Gry*) ze scenografią Magdaleny Maciejewskiej we Wrocławskim Teatrze Współczesnym im. Wiercińskiego.

„Sztuka izraelskiej autorki Edny Mazya opowiada autentyczną historię zbiorowego gwałtu na 14-letniej dziewczynie, do którego doszło w jednym z kibuców w 1988 r. Napisana reportażowym, lakonicznym językiem nie tylko rekonstruuje wydarzenia pewnej gorącej nocy, ale pokazuje ich dalszy ciąg – proces, podczas którego ofiara zostaje powtórnie zgwałcona, tym razem psychicznie.
Całość jest oparta na świetnym dramaturgicznie pomyśle – role gwałcicieli i ich późniejszych obrońców grają ci sami aktorzy. Gwałcą dziewczynę, a w chwilę potem brutalnie przesłuchują. W pewnym momencie granice między miejscem przestępstwa a salą sądową zacierają się i mamy wrażenie, że oglądamy wciąż ten sam gwałt, dokonywany jedynie różnymi środkami.
Gry pokazują mechanizm, w którym ofiary przestępstw stają się współwinnymi. Nie jest istotne, że dziewczyna nie powiedziała «tak», liczy się tylko, że się nie broniła, nie krzyczała, nie wzywała pomocy.

Redbad Klynstra doskonale zrozumiał ten podwójny sens dramatu. Najbardziej wstrząsającą sceną w jego spektaklu nie jest wcale scena gwałtu, choć pokazano ją w sposób drastyczny. Najbardziej szokuje łatwość, z jaką gwałciciele zmieniają się w szanowanych prawników. Mamy czterech schludnych, inteligentnych chłopców w odprasowanych spodniach i koszulach. Wobec swojej przyszłej ofiary zachowują się spokojnie, by nie powiedzieć szarmancko, nie prowokują, nie zaczepiają, nie dotykają. Tylko proszą, żeby zatańczyła, tylko pytają, czy chce się oblać wodą i czy już się całowała. Dopiero gdy ośmielona i pijana dziewczyna traci kontrolę nad sobą, z inteligentnych, dobrze wychowanych chłopców wychodzą zwierzęta. Zło niekoniecznie musi mieć postać chłopaka w opadających spodniach, który rapuje z puszką piwa w ręku. Zło może mieć twarz zdolnego ucznia, wybitnego prawnika, dobrego policjanta. Wtedy jest jeszcze bardziej groźne, bo człowiek nie jest na nie w żaden sposób przygotowany.
Klynstra jest aktorem i świetnie wie, że na scenie szept brzmi głośniej od krzyku, wolny ruch ręką jest groźniejszy od bokserskiego ciosu, a brak akcji bardziej przeraża od jej nadmiaru. Dlatego nie śpieszy się, jego młodzi, utalentowani aktorzy – Dorota Abbe, Jakub Kamieński, Piotr Łukaszczyk, Krzysztof Zych i Krzysztof Boczkowski – powoli celebrują skwarne popołudnie, poddają się temperaturze, która ogarnia ich ciała i umysły, wszystko robią jakby od niechcenia. W tym milczeniu i znieruchomieniu tkwi siła spektaklu, czekamy w napięciu na to, co rośnie pomiędzy bohaterami i zaraz wybuchnie. Temperaturę na sali podnosi jeszcze niesamowite, południowe światło Jacqueline Sobiszewski, którym zalana jest scenografia Magdaleny Maciejewskiej – betonowe nabrzeże ciągnące się przez całą szerokość sceny”.
Roman Pawłowski, *Kto winny? Ofiara,* „Gazeta Wyborcza” nr 209/2003.

11 IX 2003
Eva Buchmann reżyseruje spektakl *Kamień filozoficzny* Mozarta w Teatrze Wielkim w Łodzi.

12 IX 2003
Małgorzata Bogajewska reżyseruje *Testosteron* Saramonowicza ze scenografią Anity Burdzińskiej na Scenie Dramatycznej Teatru Jeleniogórskiego.

12 IX 2003
Anna Smolicka tworzy (razem z Tadeuszem Smolickim) scenografię do *Jana Macieja Karola Wścieklicy* Witkiewicza w Teatrze im. Wandy Siemaszkowej w Rzeszowie.

12 IX 2003
Małgorzata Grabowska-Kozera projektuje scenografię do *Kopciuszka* Brzechwy w Teatrze im. Horzycy w Toruniu.

13 IX 2003
Irena Jun reżyseruje *Tristana i Izoldę* Bédiera w Teatrze Współczesnym w Szczecinie.

14 IX 2003
Małgorzata Anna Siuda reżyseruje C*zaszkę z Connemary* McDonagha ze scenografią Aleksandry Marczewskiej w Lubuskim Teatrze im. Kruczkowskiego w Zielonej Górze.

14 IX 2003
Tatiana Nersisjan przygotowuje scenografię do *Kasztanki* Czechowa w Opolskim Teatrze Lalki i Aktora im. Smolki.

19 IX 2003
Anita Stachowicz-Błażejewska projektuje scenografię do *Poczekalni* Kowalewskiego w Teatrze Polskim w Warszawie.

20 IX 2003
Katarzyna Deszcz reżyseruje *Pannę Julię* Strindberga w Teatrze im. Mickiewicza w Częstochowie. W tym teatrze Katarzyna Deszcz reżyseruje jeszcze w tym sezonie *Iwonę, księżniczkę Burgunda* Gombrowicza (27 III 2004).

20 IX 2003
Małgorzata Bulanda tworzy scenografię i kostiumy do spektaklu *Bocznica* Urbańskiego w Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Legnicy.

20 IX 2003
Katarzyna Banucha przygotowuje scenografię do *Tymoteusza wśród ptaków* Wilkowskiego w Teatrze Lalek „Pleciuga" w Szczecinie.

20 IX 2003
Anna Smolicka przygotowuje (razem z Tadeuszem Smolickim) scenografię do spektaklu *Nazywam się Pinokio* według *Pinokia* Collodiego w Tarnowskim Teatrze im. Solskiego.

21 IX 2003
Maria Sartova reżyseruje spektakl *Hello, Dolly!* Hermana w Gliwickim Teatrze Muzycznym.

26 IX 2003
Aleksandra Winiarska przygotowuje scenografię do *Wieczoru kawalerskiego* Hawdona w Teatrze Powszechnym im. Kochanowskiego w Radomiu.

26 IX 2003
Katarzyna Sobańska projektuje scenografię do inscenizacji dramatu Harasimowicza *Lombard pod apokalipsą* w Teatrze Polskim w Warszawie.

27 IX 2003
Premiera bajki *Złote jajko* Jūrate Januškevičiūté w reżyserii i ze scenografią autorki w Teatrze „Baj" w Warszawie.

27 IX 2003
Renata Godlewska przygotowuje scenografię do spektaklu *Sceny miłosne dla dorosłych* Książka w Teatrze Muzycznym im. Danuty Baduszkowej w Gdyni.

27 IX 2003
Magda Ćwiertnia tworzy scenografię do *Rodziny wampira* Sigariewa w Teatrze im. Osterwy w Gorzowie Wielkopolskim.

27 IX 2003
Joanna Braun projektuje scenografię do *Golema* Bitki i Kobyłki w Teatrze Lalki i Maski „Groteska" w Krakowie.

27 IX 2003
Jagna Janicka tworzy scenografię do spektaklu *Europa? Mikrodramaty* opartego m.in. na *Dwóch światach* Żaniny Mircewskiej, *Manifeście* Biljany Srbljanović i *Wizycie* Taboriego w Teatrze im. Osterwy w Lublinie.

27 IX 2003
Irena Biegańska projektuje scenografię do *Pięknej Lucyndy* Hemara w Teatrze Powszechnym w Łodzi.

28 IX 2003
Premier *Czarodziejskiego młynu* Aliny i Jerzego Afanasjewów na Scenie Animacji w Teatrze Jeleniogórskim.

28 IX 2003
Joanna Schoen tworzy scenografię do *Kolacji dla głupca* Vebera w Teatrze „Bagatela" im. Boya-Żeleńskiego w Krakowie.

2 X 2003
Małgorzata Szczęśniak tworzy scenografię do *Ubu Rexa* Pendereckiego w Teatrze Wielkim – Operze Narodowej w Warszawie.

3 X 2003
Prapremiera scenicznej adaptacji powieści Doroty Masłowskiej *Wojna polsko-ruska pod flagą biało-czerwoną* w reżyserii Agnieszki Lipiec-Wróblewskiej w Teatrze Wybrzeże w Gdańsku.

3 X 2003
Premiera scenicznej adaptacji powieści Frances Elizy Hodgson Burnett *Tajemniczy ogród* w Teatrze Dramatycznym w Elblągu.

4 X 2003
Katarzyna Paciorek tworzy scenografię do scenicznej adaptacji *Przygód Sindbada Żeglarza* Leśmiana w Teatrze Ludowym w Nowej Hucie.

10 X 2003
Katarzyna Golaszanka reżyseruje *Skaczącą królewnę* Dvorsky'ego w Teatrze Lalki i Aktora w Wałbrzychu.

11 X 2003
Zofia Rudnicka inscenizuje i tworzy choreografię do *Rudolfa Valentino* Dębskiego w Teatrze Rozrywki w Chorzowie.

11 X 2003
Irena Dragan reżyseruje bajkę *Królewski jeleń* Żaka w Teatrze Lalki i Aktora „Kubuś" w Kielcach.

12 X 2003
Premiera *Bajki o...* Małgorzaty Kamińskiej-Sobczyk w Centrum Kultury Teatr w Grudziądzu.

12 X 2003
Izabella Toroniewicz-Wyszomirska przygotowuje scenografię do inscenizacji powieści Bauma *Czarnoksiężnik z krainy Oz, czyli wyprawa do szmaragdowego grodu* w Miejskim Teatrze „Miniatura" w Gdańsku.

14 X 2003
Agnieszka Zawadowska tworzy scenografię do inscenizacji *Dożywocia* Fredry w Teatrze Nowym w Łodzi.

18 X 2003
Agnieszka Olsten reżyseruje *Tlen* Wyrypajewa w Teatrze Wybrzeże w Gdańsku, w spektaklu występuje m.in. Małgorzata Oracz.

„Wyrypajew swoją sztukę napisał po dramacie marynarzy okrętu podwodnego «Kursk», dając tym samym do zrozumienia, że opowiada o sytuacji bez wyjścia. Autor daje też do zrozumienia, kogo chciałby za to obwinić. Ale inscenizacja Teatru Wybrzeże z Gdańska [...] nie rozdrapuje już tych ran. I słusznie. Wystarczy zapoznać się z katastrofalną sytuacją ludzi żyjących w zakamarkach podwórek – zdaje się mówić reżyserująca spektakl Agnieszka Olsten.
I właśnie zamknięte podwórko jest przestrzenią teatralną *Tlenu*. Kiczowe różowo-niebieskie niebo i odrapane mury kamienicy i oficyn są miejscem, gdzie Sasza i Sasza wykrzykują swoje lęki, wątpliwości i oceny moralne, zamyślenia egzystencjalne, emocjonalne zmyślenia i prawdy. A świat nie zmienia się, muzyka Fisza i Emade już nie zaskakuje, przechodzi na drugi plan, widzowie są już przyzwyczajeni. Co wcale nie znaczy, że po wyjściu z teatru nie są zaszokowani".
Michał Lenarciński, *Kursk z podwórka*, „Dziennik Łódzki" nr 262/2005.

18 X 2003
Ewa Sokół-Malesza reżyseruje *Królową Śniegu* Andersena w Teatrze „Lalka" w Warszawie.

18 X 2003
Beata Hundertmark przygotowuje scenografię do spektaklu *Tim Talar albo sprzedany śmiech* Dvořaka w Teatrze im. Andersena w Lublinie.

18 X 2003
Zofia de Ines tworzy scenografię do spektaklu *Pan inspektor przyszedł* Priestleya w Teatrze Ateneum im. Jaracza w Warszawie.

21 X 2003
Dorota Morawetz tworzy scenografię do spektaklu *Małego świata wielkie cuda* Chmielowskiego w Tarnowskim Teatrze im. Solskiego.

22 X 2003
Anna Smolicka projektuje (razem z Tadeuszem Smolickim) scenografię do *Przed sklepem jubilera* Wojtyły w Teatrze Nowym w Łodzi. Smolicka przygotowuje również scenografię do adaptacji *Mistrza i Małgorzaty* Bułhakowa (14 XI 2003).

23 X 2003
Agata Duda-Gracz reżyseruje oraz współprojektuje scenografię (razem z Jerzym Dudą-Graczem) do inscenizacji *Kaliguli* Camusa w Teatrze im. Słowackiego w Krakowie.

24 X 2003
Premiera *Sytuacji bez wyjścia* Inki Dowlasz w reżyserii autorki i ze scenografią Elżbiety Krywszy w Teatrze Ludowym w Nowej Hucie.

„Reżyserka swoją pracę nazywa żartobliwie służbą społeczną. Precyzyjnie konstruuje dramaty, które mają budzić uczucia i wrażliwość, stanowić punkt wyjścia do rozmowy z ludźmi, którzy zazwyczaj do teatru nie chodzą. Przyciąga ich tu problem, temat. Inka Dowlasz często powtarza: «Chodzi o coś więcej niż teatr». Stąd to, co dzieje się na pierwszym planie, fabularnym – jest zazwyczaj trywialnie proste, przewidywalne. Inka lubi przyrównywać konstrukcje swoich utworów do trójnogu, mając na myśli trzy symboliczne punkty oparcia: pierwszy w «osobie należącej do młodego pokolenia», drugi w «osobie z pokolenia rodziców», trzeci w odbiorcy-obserwatorze. Przyznaje, że fabuła jest dla niej przede wszystkim pretekstem – do dalszej pracy. Często «z życia wziętym», często – z improwizacji. Inka zakłada na postacie «płaszcz fabularny», ale to nie fabuła ją zajmuje. Interesuje ją konstruktywny dialog, któremu fabuła powinna sprzyjać, a nie przesłaniać. Stąd akcja, jeśli posłużyć się określeniem autorki, nie galopuje do przodu, brak jej efektownych point. Ince Dowlasz przyświeca myśl Tomasza Manna o tym, że to nie fabuła jest potrzebna, ale pewien rodzaj «natężenia energii». Spektakle mają stanowić dla publiczności rodzaj lustra, które oddaje to, czego nie widać. [...]
Opowiedziane przez Inkę Dowlasz historie stanowią rodzaj mostu pomiędzy nią a odbiorcą. Celem dla niej nieodmiennie pozostaje: zbliżyć sztukę do dobrze przeprowadzonej interwencji terapeutycznej. Emocje pojawiające się w trakcie przedstawienia uruchamiają lawinę pytań, wątpliwości, rozterek. Stąd już tylko krok do pozytywnych przemian, których dowody terapeutka stale otrzymuje. Spektakle wyzwalają potrzebę zmiany w relacjach z bliskimi. Ich początkiem staje się «odryglowanie problemu» w rozumieniu Jerzego Grotowskiego, na co jest miejsce zarówno w trakcie spektaklu, jak i podczas spotkań warsztatowych”.
Agnieszka Piasecka, *Inki Dowlasz teatr oczyszczenia*, „Dialog” nr 1/2008.

24 X 2003
Barbara Hanicka projektuje scenografię do *Matki* Witkiewicza w Teatrze Wybrzeże w Gdańsku.

25 X 2003
Maja Kleczewska reżyseruje *Czyż nie dobija się koni?* McCoya ze scenografią Katarzyny Borkowskiej w Teatrze Dramatycznym im. Szaniawskiego w Wałbrzychu. W roli Glorii Agnieszka Warchulska.

25 X 2003
Premiera *Baśni w poszukiwaniu teatru* Iwony Wernikowskiej w Teatrze im. Bogusławskiego w Kaliszu.

26 X 2003
Premiera scenicznej adaptacji powieści Frances Elizy Hodgson Burnett *Tajemniczy ogród* ze scenografią Małgorzaty Komorowskiej-Dobruckiej w Teatrze Dramatycznym im. Szaniawskiego w Płocku.

26 X 2003
Barbara Borys-Damięcka reżyseruje *Trzewiki szczęścia* Hertza ze scenografią Tatiany Kwiatkowskiej w Teatrze Syrena w Warszawie.

26 X 2003
Halina Zalewska-Słobodzianek przygotowuje scenografię do spektaklu *Rudy Dżil* według opowieści Tolkiena w Teatrze Lalki i Aktora w Łomży.

2 XI 2003
Małgorzata Szczęśniak projektuje scenografię do *Dybuka* według dramatu An-skiego oraz opowiadania Hanny Krall pod tym samym tytułem z tomu *Dowody na istnienie* w Teatrze Rozmaitości w Warszawie. W roli Lei Magdalena Cielecka (spektakl grany w Warszawskiej Wytwórni Wódek Koneser, koprodukcja z Wrocławskim Teatrem Współczesnym im. Wiercińskiego).

4 XI 2003
Magdalena Musiał tworzy scenografię i reżyseruje *Zaryzykuj wszystko* Walkera w Teatrze Rozmaitości w Warszawie (spektakl grany na Dworcu Centralnym w Warszawie).

4 XI 2003
Justyna Kulczycka reżyseruje spektakl *Czułość* w ramach Sceny Debiutu w Teatrze Nowym w Warszawie.

7 XI 2003
Jagna Janicka tworzy scenografię do inscenizacji dramatu Koltésa *Samotność pól bawełnianych* w Teatrze im. Słowackiego w Krakowie.

7 XI 2003
Joanna Jaśko-Sroka projektuje scenografię do *Emilii Galotti* Lessinga w Teatrze im. Kochanowskiego w Opolu, w roli tytułowej Małgorzata Szczerbowska. W tym teatrze Jaśko-Sroka przygotowuje jeszcze scenografię do *Zabij mnie* Modzelewskiego (6 III 2004).

7 XI 2003
Marlena Skoneczko tworzy (razem z Ryszardem Perytem) scenografię do *Falstaffa* Verdiego w Warszawskiej Operze Kameralnej.

8 XI 2003
Barbara Zachmoc przygotowuje scenografię do *Zemsty* Fredry w Teatrze im. Fredry w Gnieźnie.

8 XI 2003
Izabella Toroniewicz projektuje scenografię do *Ślubów panieńskich* Fredry w Teatrze im. Żeromskiego w Kielcach.

13 XI 2003
Premiera *Ślimaczka i Zmorki* Anny Bocian ze scenografią Izabeli Kolki w Teatrze Animacji w Poznaniu.

13 XI 2003
Katarzyna Sobańska przygotowuje scenografię do inscenizacji *Panny Julii* Strindberga w Teatrze im. Wandy Siemaszkowej w Rzeszowie.

14 XI 2003
Małgorzata Bogajewska reżyseruje *Tlen* Wyrypajewa ze scenografią Anity Burdzińskiej w Teatrze Powszechnym im. Hübnera w Warszawie. W spektaklu wystąpiła m.in. Paulina Holtz.

15 XI 2003
Katarzyna Gabrat projektuje scenografię do inscenizacji *Sędziów* Wyspiańskiego w Teatrze Dramatycznym im. Węgierki w Białymstoku.

15 XI 2003
Magdalena Dipont przygotowuje scenografię do *Morderstwa w hotelu* Bobricka i Clarka w Teatrze im. Osterwy w Gorzowie Wielkopolskim.

22 XI 2003
Ziuta Zającówna reżyseruje przedstawienie *Koniec świata. Wizje świętego Ildefonsa* wg Gałczyńskiego ze scenografią Małgorzaty Zwolińskiej w Teatrze Lalki i Maski „Groteska" w Krakowie.

22 XI 2003
Barbara Kędzierska przygotowuje scenografię do *Kto się boi Virginii Woolf?* Albeego w Teatrze Śląskim im. Wyspiańskiego w Katowicach.

29 XI 2003
Iwona Kempa reżyseruje *Woyzecka* Büchnera w Teatrze im. Horzycy w Toruniu.

„Niemieckie koszary zostały zamienione na polski bar, w którym łatwo kupić tanie wino. Szyld «Bar Major» wskazuje na «właściciela» – Tamburmajora [...]. Major stał się tutaj «biznesmenem», Franz Woyzeck – swojskim Frankiem, Marie – Marysią, panną z dzieckiem, Andres – Andrzejem, sprzedawcą w sklepie. A cała miasteczkowa społeczność zamieniła się w zdegenerowany tłum pijaczków, kloszardów, dziwaków, których przyciąga od bladego świtu światło żarówki w sklepie i butelka wina – jedyna tutaj droga ku transcendencji. Jesteśmy w Polsce. Czy ten zabieg nie spłaszcza wymowy dramatu Büchnera? Nie. [...] Przepaść między Polską nędzy i Polską względnego dobrobytu jest tu [...] pozorna. Wolelibyśmy identyfikować się z wrażliwym chłopakiem, który ma rację w walce z cynicznym światem. Może jednak powinniśmy przyjrzeć się «inteligencji» na scenie, zobaczyć nasze postawy w zgryźliwych i przetykanych «kurwami» morałach Kapitana, w cynicznym hedonizmie Majora, który żeruje na ludzkich bydlętach i zbiera grosz do grosza na swoją wódkę. A nade wszystko – w postaci Doktora, który dla dobra swojej kariery pochyla się «obiektywnie» nad Woyzeckami i kocimi wszami i «naukowo» nie widzi w ludziach ludzi".
Artur Duda, *„Bar Major", czyli Polska*, „Teatr" nr 12/2003.

30 XI 2003
Irena Dragan reżyseruje adaptację powieści Makuszyńskiego *O dwóch takich, co ukradli księżyc* ze scenografią Urszuli Kubicz-Fik w Teatrze „Maska" w Rzeszowie.

2 XII 2003
Magda Teresa Wójcik przygotowuje scenariusz i reżyseruje *Proces* według powieści Kafki w Teatrze Adekwatnym w Warszawie.

3 XII 2003
Maria Balcerek przygotowuje scenografię do adaptacji powieści Kiplinga *Młody wilk* w Teatrze Polskim w Bielsku-Białej.

5 XII 2003
Elżbieta Kosecka, Natasza Nikolska oraz Lidia Filipek reżyserują i występują w spektaklu *Bella cura* na Scenie Dramatycznej Teatru Jeleniogórskiego.

5 XII 2003
Małgorzata Szydłowska przygotowuje scenografię inscenizacji dramatu Jurka *Pokolenie porno* w Stowarzyszeniu Teatralnym „Łaźnia" w Krakowie.

5 XII 2003
Anna Bobrowska-Ekiert projektuje scenografię do spektaklu *Nad pięknym modrym Dunajem* Straussa w Teatrze Muzycznym w Łodzi.

5 XII 2003
Magdalena Gajewska tworzy scenografię do *Królowej Śniegu* Andersena w Teatrze Powszechnym im. Kochanowskiego w Radomiu.

6 XII 2003
Anna Wieczur-Bluszcz reżyseruje dramat McDonagha *Porucznik z Inishmore* ze scenografią Małgorzaty Bulandy w Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Legnicy. Bulanda przygotowuje ponadto w tym sezonie scenografię do *Jak zjadłem psa* Griszkowca (6 III 2004), *Szawła* Urbańskiego (8 IV 2004) oraz *Portowej opowieści* według *Kupca weneckiego* Szekspira (15 V 2004).

6 XII 2003
Małgorzata Kamińska-Sobczyk reżyseruje *Wielkiego Iwana* Obrazcowa i Preobrażenskiego w Teatrze Lalki „Tęcza" w Słupsku.

6 XII 2003
Marcelina Początek-Kunikowska przygotowuje scenografię do *Przygód rozbójnika Rumcajsa* Čtvrtka w Teatrze Polskim im. Konieczki w Bydgoszczy.

6 XII 2003
Barbara Kędzierska projektuje scenografię do *Aidy* Verdiego w Operze Śląskiej w Bytomiu.

7 XII 2003
Hanna Sibilski tworzy scenografię i kostiumy do spektaklu *Czarodziejski świat baletu* w Bałtyckim Teatrze Dramatycznym im. Słowackiego w Koszalinie.

7 XII 2003
Maria Wilk przygotowuje scenografię do *Wznowienia* Wojtyszki w Teatrze Nowym w Warszawie.

12 XII 2003
Iza Toroniewicz projektuje scenografię do spektaklu *Zbyt głośna samotność* według utworów Hrabala w Teatrze Studio w Warszawie.

13 XII 2003
Anna Augustynowicz reżyseruje *Wyzwolenie* Wyspiańskiego w Teatrze Współczesnym w Szczecinie. W obsadzie m.in. Beata Zygarlicka jako Muza.

„[W szczecińskim spektaklu] rzecz idzie [...] o pokazanie, jak prędko petryfikują się wszelkie gesty, postawy i formuły, niegdyś pełne treści, które po krótkim czasie niepostrzeżenie zostają sprowadzone do rangi użytecznych wytrychów niższej kategorii. Dlatego w przedstawieniu pojawią się liczne i wyraźne odwołania do najbliższej nam «epoki heroicznej»: przełomu solidarnościowego i wczesnych lat osiemdziesiątych, dziś zwietrzałe, wyprane z niegdysiejszego entuzjazmu i tak samo obce najmłodszym, jak kombatanckie tęsknoty z czasu ostatniej wojny. [...] Lista zużytych formuł nigdy się nie zamknie, każda dekada dorzuci coś od siebie. Rzecz w tym, by w nich nie uwięznąć. Anna Augustynowicz uzmysławia nam to bez sentymentów, opowiadając się o stronie młodego Konrada, który jeszcze nie napisał własnej historii”.
Agnieszka Marszałek, *Przestrogi dla Polski*, „Didaskalia” nr 58/2003.

13 XII 2003
Joanna Braun przygotowuje scenografię do *Krzeseł* Ioneski w Teatrze Śląskim im. Wyspiańskiego w Katowicach.

13 XII 2003
Jagna Janicka tworzy scenografię do spektaklu *Piaskownica w piaskownicy* wg Walczaka i Bradeckiego w Teatrze Narodowym w Warszawie

16 XII 2003
Ewa Przybył projektuje (razem z Andrzejem Przybyłem) scenografię do *Czego nie widać* Frayna w Teatrze Powszechnym im. Hübnera w Warszawie.

19 XII 2003
Elżbieta Krywsza tworzy scenografię do spektaklu *Betlejem – misterium na Boże Narodzenie* w Teatrze Ludowym w Nowej Hucie. W tym teatrze Krywsza przygotowuje ponadto scenografię do inscenizacji *Biznesu* Chapmana i Lloyda (8 V 2004).

20 XII 2003
Grażyna Kania reżyseruje *Czułostki* Belbela w Teatrze Wybrzeże w Gdańsku, w obsadzie spektaklu m.in. Joanna Bogacka.

21 XII 2003
Jana Bačová Kroftová przygotowuje scenografię do inscenizacji *Snu nocy letniej* Szekspira we Wrocławskim Teatrze Lalek.

31 XII 2003
Katarzyna Paciorek tworzy scenografię do *Merylin Mongoł* Kolady w Teatrze im. Kochanowskiego w Opolu.

31 XII 2003
Anna Sekuła projektuje scenografię do *Mizantropa* Moliera w Teatrze Polskim we Wrocławiu.

4 I 2004
Ewa Beata Wodecka przygotowuje scenografię do *Wysokiej komedii* Norwida w Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Legnicy.

4 I 2004
Premiera *Bajki o szczęściu* Izabeli Degórskiej w Teatrze „Baj" w Warszawie.

5 I 2004
Beata Pejcz reżyseruje spektakl *Gra o szczęście. Bajka o Janku i księżniczce Kalinie* według opowieści Singera ze scenografią Agnieszki Warcholińskiej w Teatrze Lalek „Pinokio" w Łodzi.

9 I 2004
Premiera dramatu Anny Burzyńskiej *Najwięcej samobójstw zdarza się w niedzielę* ze scenografią Agaty Przybył w Teatrze Powszechnym im. Kochanowskiego w Radomiu.

9 I 2004
Anna Kękuś reżyseruje, tworzy scenografię i ruch sceniczny do *Strasznego dworu* Moniuszki w Operze na Zamku w Szczecinie. W tym teatrze Anna Kękuś reżyseruje jeszcze *Clivię* Dostala (16 IV 2004).

9 I 2004
Justyna Łagowska tworzy scenografię do inscenizacji powieści Gide'a *Lochy Watykanu* we Wrocławskim Teatrze Współczesnym im. Wiercińskiego.

10 I 2004
Zofia Rudnicka reżyseruje i tworzy choreografię do *Dziadka do orzechów* Czajkowskiego ze scenografią Tatiany Kwiatkowskiej w Gliwickim Teatrze Muzycznym.

11 I 2004
Jadwiga Andrzejewska projektuje scenografię do adaptacji scenicznej *Sklepów cynamonowych* Schulza w Teatrze Nowym w Łodzi (w ramach Sceny Propozycji Artystycznych).

13 I 2004
Lucyna Sypniewska reżyseruje *Koziołka Matołka* Makuszyńskiego ze scenografią Ewy Pietrzyk w Teatrze Lalek „Banialuka" im. Zitzmana w Bielsko-Białej.

14 I 2004
Marlena Skoneczko przygotowuje scenografię do *Mayday* Cooneya w Teatrze Nowym w Łodzi.

16 I 2004
Adrianna Jerzmanowska reżyseruje i przygotowuje scenografię (razem z Andrzejem Bieniasem i Krzysztofem Łakomikiem) do spektaklu *Szach mat* Franceschiego w Teatrze im. Witkiewicza w Zakopanem.

16 I 2004
Anna Bobrowska-Ekiert tworzy scenografię i kostiumy do inscenizacji *Ślubów panieńskich* Fredry w Bałtyckim Teatrze Dramatycznym im. Słowackiego w Koszalinie.

16 I 2004
Iza Toroniewicz przygotowuje scenografię do *Mieszczanina szlachcicem* Moliera w Teatrze im. Wandy Siemaszkowej w Rzeszowie.

17 I 2004
Małgorzata Bulanda projektuje scenografię do *Ryszarda III* Szekspira w Teatrze Polskim im. Konieczki w Bydgoszczy.

20 I 2004
Elżbieta Bierło tworzy scenografię do *Uwięzionych* Walsha w Teatrze Rozmaitości w Warszawie.

22 I 2004
Danuta Kierc tworzy scenografię do *Zaskrońca* Kierca we Wrocławskim Teatrze Współczesnym im. Wiercińskiego.

24 I 2004
Premiera *Baśni o...* Małgorzaty Kamińskiej-Sobczyk w reżyserii autorki w Teatrze Lalki i Aktora „Kubuś" w Kielcach.

24 I 2004
Karina Piwowarska reżyseruje *Kufehek* Purzyckiego ze scenografią Katarzyny Paciorek w Teatrze Dramatycznym im. Szaniawskiego w Wałbrzychu.

24 I 2004
Irena Jun reżyseruje spektakl *Pan Drops i jego paka w poszukiwaniu Ciaptaka* Brzechwy ze scenografią Anny Sekuły w Teatrze Nowym im. Morcinka w Zabrzu.

24 I 2004
Premiera scenicznej adaptacji powieści Lucy Maud Montgomery *Ania z Zielonego Wzgórza* ze scenografią Ewy Strebejko w Olsztyńskim Teatrze Lalek. W roli tytułowej Anna Kukułowicz.

28 I 2004
Katarzyna Borkowska projektuje scenografię do *Koronacji* Mokrowieckiego w Teatrze Narodowym w Warszawie (w ramach Laboratorium Dramatu).

30 I 2004
Premiera *Przypowieści o szczęściu* Krystyny Jakóbczyk w reżyserii autorki i ze scenografią Evy Farkašovej w Śląskim Teatrze Lalki i Aktora „Ateneum" w Katowicach.

31 I 2004
Ewa Marcinkówna reżyseruje *Kolację na cztery ręce* Barza ze scenografią Marleny Skoneczko w Teatrze Dramatycznym im. Węgierki w Białymstoku.

31 I 2004
Grażyna Jaśkiewicz-Steranko tworzy scenografię do inscenizacji dramatu Gibsona *Dwoje na huśtawce* w Teatrze im. Jaracza w Olsztynie. W tym teatrze scenografka projektuje jeszcze przestrzeń sceniczną do spektaklu *Podróże do Wenecji* Bjork Vik (8 V 2004) oraz do przedstawienia *Dragi* według *Narkotyków* Witkiewicza (19 VI 2004).

31 I 2004
Aleksandra Semenowicz przygotowuje scenografię do *Noży w kurach* Harrowera w Teatrze im. Kochanowskiego w Opolu.

31 I 2004
Barbara Wójcik tworzy scenografię do *Małego tygrysa i kapitana Morgana* Kwiecińskiego w Teatrze Lalki i Aktora w Wałbrzychu.

7 II 2004
Maja Kleczewska reżyseruje *Czajkę* Czechowa ze scenografią Katarzyny Borkowskiej na Scenie Dramatycznej w Teatrze im. Norwida w Jeleniej Górze. W roli Arkadiny Irmina Babińska.

8 II 2004
Anna Sekuła tworzy scenografię i kostiumy do *Gwałtu na Lukrecji* Brittena w Operze Krakowskiej.

11 II 2004
Premiera sztuki Anny Janyskiej *Dzielenie przez zero* ze scenografią Grażyny Stando w Teatrze Śląskim im. Wyspiańskiego w Katowicach.

14 II 2004
Barbara Sass tworzy sceniczną adaptację oraz reżyseruje *Czarodziejską górę* Manna w Teatrze im. Słowackiego w Krakowie.

„[…] Sass buduje swój spektakl, nie zapominając o swych filmowych doświadczeniach. Sceny oddziela od siebie krótkimi wyciemnieniami i wtedy z pełną siłą rozlega się muzyka Michała Lorenca. Korzeniami tkwiąca gdzieś w Mahlerze nadaje przedstawieniu rozmach i, co o wiele ważniejsze, rytm. Jest zaproszeniem do świata, tam na górze. Dzięki płynącym aktom Lorenca, możemy poczuć smak górskiego powietrza w Davos. Po chwili rozumiemy zaś, że dzięki tym kompozycjom i takiej konstrukcji przedstawienia na scenie Teatru im. Słowackiego udało się ocalić coś z nastroju tej literatury. Barbara Sass i Michał Lorenc dają nam namiastkę epiki. To widowisko płynie jak rzeka, jakby nie miało początku ani końca..." Jacek Wakar, *Zaproszenie na górę*, „Życie" nr 48/2004.

14 II 2004
Premiera spektaklu *Pies, kobieta, mężczyzna* Sibylle Berg w reżyserii Marianne Wendt i ze scenografią Malve Lippmann w Teatrze Dramatycznym im. Szaniawskiego w Wałbrzychu.

14 II 2004
Ewa Krechowicz przygotowuje scenografię do *Ślubów panieńskich* Fredry w Teatrze im. Osterwy w Gorzowie Wielkopolskim.

15 II 2004
Premiera *Igraszek z bajką* Małgorzaty Kamińskiej-Sobczyk w reżyserii autorki w Teatrze „Maska" w Rzeszowie.

19 II 2004
Anna Trojanowska reżyseruje spektakl *Nasi* autorstwa reżyserki i Joanny Sztukator w Teatrze Wybrzeże w Gdańsku (spektakl w ramach projektu STM – Szybkiego Teatru Miejskiego).

„Miasto, o którym mowa w przedstawieniu *Nasi* (*Neonaziści*), to Gdańsk. Na murach zaniedbanych kamienic w przemysłowo-magazynowych dzielnicach można odczytać ledwo widoczne gotyckie litery. Nazistowska ideologia nie uległa całkowitemu rozproszeniu i może w każdej chwili się odrodzić, choć jej wyrazistość uległa zatarciu. Problemem gdańskich neonazistów jest walka o władzę w podziemnej organizacji. Do nieustalonej kwestii przywództwa w bojówce dochodzi próba odzyskania przez dawnego lidera – w tę postać wcielił się Michał Kowalski – pozycji głowy rodziny (żonę gra Tamara Arciuch-Szyc). Podczas odsiadki przywódca był wyręczany w małżeńskich i ojcowskich obowiązkach przez kolegę (Piotr Jankowski). Tekst do tego przystanku STM napisała pod pseudonimem znana reporterka z Warszawy".
Adam Majewski, *Szybki Teatr Miejski*, „Didaskalia" nr 67–68/2005.

21 II 2004
Izabella Toroniewicz-Wyszomirska projektuje scenografię do inscenizacji *Niebezpiecznych związków* Hamptona w Teatrze Polskim w Bielsku-Białej.

21 II 2004
Elżbieta Terlikowska tworzy scenografię i kostiumy do scenicznej adaptacji powieści Loftinga *Zwierzęta doktora Dolittle* w Teatrze im. Bogusławskiego w Kaliszu.

21 II 2004
Anna Sekuła projektuje scenografię do *Wieczoru kawalerskiego* Hawdona w Tarnowskim Teatrze im. Solskiego.

22 II 2004
Premiera bajki Agnieszki Zaskórskiej *Czerwony Kapturek, kichawka i Gburek* w reżyserii Anny Proszkowskiej we Wrocławskim Teatrze Lalek.

28 II 2004
Polska prapremiera dramatu Dei Loher *Niewina* ze scenografią Barbary Hanickiej w Narodowym Starym Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie. W spektaklu występują m.in. Ewa Kaim, Iwona Budner oraz Iwona Bielska.

28 II 2004
Agnieszka Glińska reżyseruje dramat Saramonowicza *2 maja* ze scenografią Agnieszki Zawadowskiej w Teatrze Narodowym w Warszawie. W spektaklu występuje m.in. Teresa Budzisz-Krzyżanowska jako Zofia Zioło.

28 II 2004
Elżbieta Terlikowska przygotowuje scenografię do scenicznej adaptacji powieści Twaina *Książę i żebrak* w Teatrze Dzieci Zagłębia im. Dormana.

28 II 2004
Izabela Kolka tworzy scenografię do *Lamentu* Bizio w Teatrze Polskim im. Konieczki w Bydgoszczy.

28 II 2004
Anna Smolicka przygotowuje (razem z Tadeuszem Smolickim) scenografię do *Ślubu* Gombrowicza w Teatrze Zagłębia w Sosnowcu.

29 II 2004
Premiera *Każdemu skarb* Elżbiety Kuryło (sztuka napisana we współpracy z Tadeuszem Kwintą) w Teatrze Dramatycznym w Elblągu.

29 II 2004
Zofia de Ines projektuje scenografię do inscenizacji *Tanga* Mrożka w Teatrze Śląskim im. Wyspiańskiego w Katowicach.

6 III 2014
Alina Skiepko-Gielniewska reżyseruje *Porwanie kaczątek* Urbána ze scenografią Marii Balcerek w Teatrze Lalek „Guliwer" w Warszawie.

6 III 2014
Anna Popek przygotowuje scenografię do inscenizacji sztuki Stopparda *Prawdziwy inspektor Dog* w Teatrze Wybrzeże w Gdańsku.

6 III 2014
Barbara Kostrzewska projektuje scenografię do *Lawiny* Cücenoğlu w Teatrze im. Żeromskiego w Kielcach.

6 III 2014
Iza Toroniewicz przygotowuje scenografię do *Paluszka* Sieńki w Teatrze Lalki i Maski „Groteska" w Krakowie.

6 III 2014
Ewa Lewandowska tworzy scenografię do *Nie teraz, kochanie* Chapmana i Cooneya w Teatrze Muzycznym w Poznaniu.

6 III 2014
Katarzyna Paciorek projektuje scenografię do *Śmieci* Bizio w Teatrze Współczesnym w Szczecinie.

6 III 2014
Elżbieta Oyrzanowska przygotowuje scenografię do scenicznej adaptacji powieści Preusslera *Malutka czarownica* w Teatrze Lalki i Aktora w Wałbrzychu.

8 III 2004
Izabela Kolka tworzy scenografię do *Lamentu* Bizio w Teatrze Polskim w Poznaniu.

11 III 2004
Ula Kijak przygotowuje adaptację i reżyseruje *Szczura* Gombrowicza ze scenografią Diany Marszałek; Maria Damięcka projektuje scenografię do *Uczty u hrabiny* według *Biesiady u*

hrabiny Kotłubaj; Aleksandra Buczkowska przygotowuje scenografię do *Zbrodni z premedytacją* Witolda Gombrowicza (wszystkie trzy spektakle pokazano w ramach projektu *Bakakaj – Gombrowicz w trzech odsłonach* w Teatrze Miejskim im. Gombrowicza w Gdyni).

12 III 2004
Joanna Pielat-Rusinkiewicz tworzy scenografię do spektaklu *Kordian czyli panoptikum strachów polskich* według dramatu Słowackiego w Teatrze Powszechnym im. Kochanowskiego w Radomiu.

13 III 2004
Barbara Wesołowska-Kowalska tworzy scenografię do *Antygony w Nowym Jorku* Głowackiego w Teatrze im. Jaracza w Łodzi.

14 III 2004
Lidia Lisowicz reżyseruje *Alibabę i czterdziestu rozbójników* Leśmiana na Scenie Animacji w Teatrze im. Norwida w Jeleniej Górze.

14 III 2004
Magdalena Łazarkiewicz reżyseruje spektakl *Pajace* Leoncavalla z dekoracjami Katarzyny Sobańskiej w Teatrze Wielkim w Łodzi.

14 III 2004
Dorota Ogonowska tworzy scenografię do spektaklu *Sztuka kochania. Sceny miłosne dla dorosłych* Książka w Krakowskim Teatrze STU.

14 III 2004
Urszula Kenar przygotowuje scenografię do *Play Strindberg* Dürrenmatta w Narodowym Starym Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie.

15 III 2004
Magdalena Vege-Ostrokólska reżyseruje spektakl *Kobiety zza wschodniej...*według scenariusza reżyserki i Marcina Koszałki w Teatrze Wybrzeże w Gdańsku (spektakl w ramach projektu STM – Szybkiego Teatru Miejskiego). W spektaklu występuje m.in. Joanna Kreft-Baka.

15 III 2004
Przebitka spektaklu *Przebitka (gra aborcyjna)* według scenariusza Izabelli Wąsińskiej w reżyserii Agnieszki Olsten w Teatrze Wybrzeże w Gdańsku (spektakl w ramach projektu STM – Szybkiego Teatru Miejskiego).

19 III 2004
Dorota Cempura projektuje scenografię do *Kto wyprowadzi psa?* Jerzyny w Teatrze Dramatycznym im. Szaniawskiego w Płocku.

20 III 2004
Małgorzata Bogajewska reżyseruje *Koronację* Modzelewskiego ze scenografią Anity Burdzińskiej w Lubuskim Teatrze im. Kruczkowskiego w Zielonej Górze.

20 III 2004
Anna Popek tworzy scenografię do *Małej syrenki* według baśni Andersena w Teatrze Lalek „Arlekin" w Łodzi.

21 III 2004
Agata Duda-Gracz projektuje scenografię do spektaklu *Jesienin* opartego na poezji Jesienina w Teatrze im. Słowackiego w Krakowie.

26 III 2004
Monika Powalisz reżyseruje i tworzy scenografię do *X2 [bezwstyd/wstyd]* Jurka w Teatrze Powszechnym im. Kochanowskiego w Radomiu.

26 III 2004
Premiera adaptacji scenicznej powieści Frances Elizy Hodgson Burnett *Tajemniczy ogród* w Teatrze im. Wandy Siemaszkowej w Rzeszowie.

27 III 2004
Ewa Marcinkówna reżyseruje *Kolację dla głupca* Vebera ze scenografią Katarzyny Gabrat-Szymańskiej w Teatrze Dramtycznym w Elblągu.

27 III 2004
Justyna Celeda reżyseruje *Wolność* Bartnikowskiego ze scenografią Agnieszki Jałowiec w Teatrze im. Osterwy w Gorzowie Wielkopolskim.

27 III 2004
Beata Dzianowicz reżyseruje *Klincz* Słapowskiego ze scenografią Justyny Łagowskiej i Marka Brauna w Teatrze Śląskim im. Wyspiańskiego w Katowicach.

27 III 2004
Premiera *Podwórka marzeń* Małgorzaty Kamińskiej-Sobczyk w Teatrze Lalki i Aktora „Kubuś" w Kielcach.

27 III 2004
Zofia de Ines tworzy kostiumy do inscenizacji *Wesela* Wyspiańskiego w Bałtyckim Teatrze Dramatycznym im. Słowackiego w Koszalinie.

27 III 2004
Urszula Kubicz-Fik przygotowuje scenografię do *Bajkopeji* Wojnarowskiego w Śląskim Teatrze Lalki i Aktora „Ateneum" w Katowicach.

27 III 2004
Aleksandra Semenowicz projektuje scenografię do *Wiśniowego sadu* Czechowa w Teatrze im. Horzycy w Toruniu.

27 III 2004
Joanna Braun tworzy scenografię do *Kopiuszka* Vladislava w Teatrze „Lalka" w Warszawie.

28 III 2004
Elżbieta Dymiszkiewicz projektuje scenografię do *Papierowych kwiatów* Wolffa w Teatrze Dramatycznym w Elblągu.

29 III 2004
Grażyna Kania reżyseruje *Zimę* Fosse'a z aranżacją przestrzeni Anny Biedermann w Teatrze Rozmaitości w Warszawie. W spektaklu występuje Magdalena Popławska.

„Kameralna historia pełna nieprawdopodobnych emocji. I to gdzie? W sterylnym, szklano-metalowym wieżowcu, gdzie windy jeżdżą bezszelestnie.
On siedzi na ławce w pustym parku. Nosi drogi garnitur, płaszcz biznesmena. Patrzy na nią jak na dziwoląga. Nic dziwnego. Ona wrzeszczy, że – jest jego kobietą i składa propozycje randki w stylu ulicznicy, którego on nie rozumie. Są w hotelu. W tle uspokajająca muzyka nu jazz. Śmieszny ten facet. Prosi o dwuosobowy pokój, bo właśnie spotkał niespodziewanie... siostrę. Kupuje jej nowe ciuchy. Sweter za krótki, spodnie za duże. Komiczne. Kiedy był na zakupach, dzwoniła żona (potem powie mu, że nie ma po co wracać). Umawiają się na następny dzień w pubie. Nie spotykają się.
Spotkanie drugie po jakimś czasie. On dalej w tym garniturze, ale już wymiętym. Stracił posadę, włóczy się. Za dużo sobie wyobraża. Że wyjadą do innego miasta, że będą razem, skorzystają z szansy, gdy los ich zetknął. Są w hotelu. Tylko dlaczego on nie rozumie, że to prostytutka. Ona patrzy zdziwiona, że on nie rozumie. Wyjadą? To niemożliwe. W tle muzyka nu jazz. Inna już, histeryczna, wściekła. [...]
To nie jest zwykły dramat psychologiczny. Za plecami aktorów nie widać zwykłych dekoracji teatralnych, lecz prawdziwe miasto, gdzie zapada noc. Sztuka. Dzięki innej perspektywie sprawia wrażenie naturalniejszej, bliższej. Słowa bohaterów, natrętnie powtarzane: – nie rozumiem, – może tak, – szukałem cię, tak dalekie są od melodramatycznej konwencji. Kłują jak szpilki".
Artur Łukasiewicz, *Kameralna historia pełna nieprawdopodobnych emocji*, „Gazeta Wyborcza – Poznań" nr 154/2004.

2 IV 2004
Premiera dramatu Barbary Sokół *Argonauci* w Teatrze Powszechnym im. Kochanowskiego w Radomiu.

2 IV 2004
Anna Augustynowicz reżyseruje *Powrót na pustynię* Koltésa w Teatrze Powszechnym im. Hübnera w Warszawie. W roli Mathilde Dominika Ostałowska.

„Anna Augustynowicz, zaproszona do Warszawy ze Szczecina, posłużyła się własną przestrzenią sceniczną. Już od jakiegoś czasu jej spektakle dzieją się w czarnych, surowych konstrukcjach, których teatralna funkcjonalność została doprowadzona do maksimum. Właściwie jest to rodzaj scenicznej architektury, która niczego nie sugeruje, zdolna wchłonąć każdy tekst. Do tego minimalna liczba rekwizytów i mamy teatr bardzo uniwersalizujący. Koltés, silnie osadzony w realiach francusko-algierskich, niewątpliwie zyskuje w ten sposób na czytelności. [...]
Wszystko, co oglądamy na małej scenie Teatru Powszechnego, co dzieje się w intymnej bliskości między aktorami i widzami, jest tylko jakimś dziwnym, niepokojącym echem tego, co dzieje się gdzie indziej. U Koltesa w Algierii. U Augustynowicz w obcości, która determinuje najdrobniejszy gest. W świecie nieokiełznanym i groźnym, bo niezrozumiałym. Może to nawet świat zagrażający śmiertelnie, miejsce, w którym nienawidzi się obcych, czyli nas? To podszycie niebezpieczeństwem, dalekie od wesołego spleenu czy romantycznego pustynnego bzika, określa zachowania aktorów. [...]

Największym atutem spektaklu Augustynowicz jest aktorstwo. Okazało się, że w Teatrze Powszechnym zebrał się silny zespół młodych ambitnych aktorów, którzy w rękach skupionego reżysera nabierają wiarygodności, porzucając teatralne występy na rzecz pracy i dociekania sensów. W ślad za tym idzie dręcząca widzów emanacja niepokoju. Z niedopowiedzeń tekstu Koltésa wyzierają cywilizacyjne i kulturowe punkty zapalne, którymi czujemy się coraz mocniej osaczeni. Każdy może sobie dołożyć własną interpretację. Myśleć o «naszych chłopcach w Iraku» albo o własnych pustyniach pełnych upiorów przeszłości. Właściwie nie wiadomo, gdzie jest pustynia, na którą się wraca. Czy na pustyni, za którą się tęskni, czy na prowincji, której się nienawidzi".
Piotr Gruszczyński, *Głosy z pustyni*, „Tygodnik Powszechny" nr 17/2004.

2 IV 2004
Anna Sekuła przygotowuje scenografię do *Męża mojej żony* Gavrana w Teatrze Ludowym w Nowej Hucie.

2 IV 2004
Beata Wodecka projektuje scenografię do *Czuwania* Panycha w Teatrze na Woli im. Łomnickiego.

3 IV 2004
Premiera adaptacji scenicznej książki Barbary Samson *Piekło siedemnastolatki. Byłam dziewczyną narkomana* w reżyserii i ze scenografią Beaty Beling (razem z Arturem Belingiem) w Lubuskim Teatrze im. Kruczkowskiego w Zielonej Górze.

3 IV 2004
Magdalena Gajewska przygotowuje scenografię do *Piaskownicy* Walczaka w Teatrze im. Mickiewicza w Częstochowie.

3 IV 2004
Katarzyna Banucha tworzy scenografię do inscenizacji dramatu Turriniego *Alpejskie zorze* w Teatrze Polskim w Szczecinie.

15 IV 2004
Alicja Kuryło przygotowuje scenografię do *Kopciuszka* Tondery w Teatrze Lalki „Tęcza" w Słupsku.

15 IV 2004
Klaudia Solarz projektuje scenografię do *Prywatnej kliniki* Chapmana i Freemana w Lubuskim Teatrze im. Kruczkowskiego w Zielonej Górze.

16 IV 2004
Beata Dzianowicz reżyseruje *Walentynki* Wyrypajewa ze scenografią współtworzoną przez Izabelę Wądołowską razem z Marcelem Sławińskim w Teatrze Śląskim im. Wyspiańskiego w Katowicach.

16 IV 2004
Premiera dramatu Małgorzaty Kubickiej *Supermarket* ze scenografią Joanny Pielat-Rusinkiewicz w Teatrze Powszechnym im. Kochanowskiego w Radomiu.

16 IV 2004
Anita Burdzińska przygotowuje scenografię do *Klątwy* Wyspiańskiego w Teatrze im. Kochanowskiego w Opolu.

17 IV 2004
Premiera *Emilki w krainie snów* Ewy Piotrowskiej w reżyserii autorki ze scenografią Evy Farkašovej w Olsztyńskim Teatrze Lalek.

17 IV 2004
Małgorzata Treutler przygotowuje scenografię do inscenizacji *Szczęśliwego wydarzenia* Mrożka w Teatrze im. Osterwy w Gorzowie Wielkopolskim.

17 IV 2004
Bożena Pędziwiatr tworzy scenografię do *Pana Pawła* Dorsta w Teatrze Śląskim im. Wyspiańskiego w Katowicach.

22 IV 2004
Agnieszka Lipiec-Wróblewska reżyseruje razem z Krzysztofem Majchrzakiem sceniczną adaptację *Niebezpiecznych związków* de Laclosa ze scenografią Agnieszki Zawadowskiej w Teatrze Nowym w Warszawie.

23 IV 2004
Anna Popek przygotowuje scenografię do *Staroświeckiej komedii* Arbuzowa w Teatrze Polskim w Bielsku-Białej.

24 IV 2004
Izadora Weiss tworzy choreografię do *Fausta* Gounoda w Operze Bałtyckiej w Gdańsku.

24 IV 2004
Barbara Komosińska projektuje scenografię do *Bajki o sercu ze strychu* Kowalewskiego w Teatrze Polskim we Wrocławiu.

25 IV 2004
Premiera *Bajki o szczęściu* Izabeli Degórskiej w Opolskim Teatrze Lalki i Aktora im. Smolki.

27 IV 2004
Barbara Kędzierska projektuje scenografię do *Tosci* Pucciniego w Operze Novej w Bydgoszczy.

30 IV 2004
Bożena Pędziwiatr tworzy scenografię i kostiumy do spektaklu *Nastroje chwili* w Operze Krakowskiej.

1 V 2004
Polska prapremiera dramatu Dei Loher *Sinobrody – nadzieja kobiet* w Teatrze im. Bogusławskiego w Kaliszu.

1 V 2004
Premiera spektaklu *Herbaciane nonsensy* z piosenkami Agnieszki Osieckiej i ze scenografią Tatiany Kwiatkowskiej w Teatrze im. Horzycy w Toruniu.

1 V 2004
Tatiana Malinowska-Tyszkiewicz reżyseruje *Wariacje enigmatyczne* Schmitta ze scenografią Katarzyny Banuchy w Teatrze Polskim w Szczecinie.

2 V 2004
Małgorzata Słoniowska projektuje scenografię do *Strasznego dworu* Moniuszki w Teatrze Muzycznym w Lublinie.

5 V 2004
Aleksandra Konieczna reżyseruje *Tlen* Wyrypajewa w Teatrze Rozmaitości w Warszawie. W spektaklu występują m.in. Maria Maj, Agnieszka Podsiadlik, Magdalena Popławska.

„Nie wiem, czy Iwan Wyrypajew rozpoznałby swój *Tlen* wystawiony przez debiutującą w roli reżysera Aleksandrę Konieczną. Istnieje ryzyko, że nie. Takie jest jednak prawo reżysera: rozdrapać tekst, by dotrzeć w nim do tego, co własne. [...]
W zdemolowanym pomieszczeniu w dawnej siedzibie «Życia Warszawy» przy Marszałkowskiej spotkamy więcej osób niż przewidział autor tekstu. Ośmioro aktorów siedzi w tonącej w mroku obskurnej izbie. Wysoko umieszczono zabite deskami okno. Pod ścianą rozpadający się kredens, w rogu przykre fotelołóżko. To mieszkanie matki (Maria Maj), w którym są też jej dwaj synowie, jeden upośledzony (Piotr Głowacki i Piotr Ligienza), zabita córka (Agnieszka Roszkowska), zięć-morderca (Jan Drawnel) i jego kumpel (Michał Sitarski). Poza tym w izbie siedzi jeszcze nawiedzona kobieta (Magdalena Popławska) i «miastowa» ubrana ze światowo-dyskotekową elegancją (Agnieszka Podsiadlik).
Ubrania bohaterów od razu ich charakteryzują. Matka w znoszonej garsonce, której czasy świetności wspominać może tylko ktoś, kto dawno temu wyrzucił ubranie do śmieci albo pojemnika pomocy społecznej, nosi klapki, od których nie oderwała metki, by móc zwrócić towar do sklepu. Jej niedorozwinięty syn o nieskładnej gestykulacji ma na sobie popruty turkusowy sweter. Mężczyźni dumnie wystrojeni w ortalionowe dresy, popularnie zwane szelestami, albo ubranie przypominające niekompletny ubiór strażacki. Siedzą wokół stołu, pod lampą. Od razu widać, że ktoś im umarł.
To czuwanie po pogrzebie zabitej córki. Siedzą i zaczynają gadać, jedno przez drugie. Nieskładnie i bez sensu. Historia morderstwa przeplata się z głupkowatymi namolnymi opowieściami, na przykład o zabijaniu kota. Wierzchem płyną mądrości ludowe: «w każdym człowieku jest dwóch tancerzy, dobry i zły». Każdą scenę wywołuje mówiona z offu sentencja. Pierwsza: «Nie zabijaj, a jak nie usłuchasz, będziesz winien sądu». Dochodzi do ostrej bijatyki i demolki. Biją zięcia-mordercę. Mimo agresywnego charakteru i zapalczywości, na karb której można by złożyć jego czyn, popełnione morderstwo jest nieomal rytualne, przywodzi na myśl zabójstwo, którego dokonał Woyzeck.
Właściwie Konieczna zrobiła z Wyrypajewa współczesnego Czechowa. Beznadzieja bohaterów jest czasem komiczna, to taka sama komedia, o jakiej pisał autor *Wujaszka Wani*. Tyle że ten świat z początku nowego tysiąclecia ma swoje własne obsesje: narkotyki, przemoc, rozwiązłość, i tylko śmierć jest taka sama. Druga niezmienna rzecz to tęsknota za czymś duchowym, metafizycznym. [...]
Pracując z uczestnikami warsztatu Teren Warszawa (tylko Maj i Roszkowska są wytrawnymi aktorkami, reszta to studenci szkół teatralnych Warszawy i Krakowa), Konieczna pokazała, jak bardzo zmienił się język aktorski. Linia idąca od Krystiana Lupy, przebiegająca przez scenę Rozmaitości dociera do młodych adeptów, którzy uczą się poszukiwania postaci w sobie. To linia oparta o emocje i psychologię, na przeciwnym biegunie działań fizycznych, które także mogą być fundamentem pracy nad rolą. To aktorstwo nie polega na realizmie, ale

na szukaniu prawdy. Udawanie musi wszystko popsuć, stąd trudność utrzymania zawsze najlepszego przebiegu przedstawienia. Metoda ryzykowna, ale ileż daje znakomitych rezultatów. Aktorstwo w *Tlenie* jest świetne. Na pozór wygląda na bolesną psychodramę. Ale przecież te działania są w pełni kontrolowane. Zagęszczanie gry powoduje, że chwilami teatr Koniecznej staje na granicy niemożliwego, odkrywa szaleństwo teatru i kondycji aktora". Piotr Gruszczyński, *Tlen dla Warszawy*, „Tygodnik Powszechny" nr 23/2004.

6 V 2004
Premiera dramatu Esther Vilar *Zazdrość na trzy faksy* w reżyserii Grażyny Barszczewskiej i ze scenografią Doroty Korfel w Tarnowskim Teatrze im. Solskiego. W spektaklu występują m.in. Grażyna Barszczewska jako Helen oraz Katarzyna Galica w roli Iris.

6 V 2004
Premiera dramatu *Sztuka kochania, czyli serdeczne porachunku* Jagi Has ze scenografią Ireny Biegańskiej w Teatrze na Woli im. Łomnickiego.

7 V 2004
Premiera dramatu Sibylle Berg *Pies, kobieta, mężczyzna* ze scenografią Urszuli Czernickiej w Teatrze „Bagatela" im. Boya-Żeleńskiego w Krakowie.

7 V 2004
Anna Augustynowicz reżyseruje *Zszywanie* Neilsona ze scenografią Wandy Kowalskiej w Teatrze Rozmaitości w Warszawie.

8 V 2004
Premiera *Moralności pani Dulskiej* Gabrieli Zapolskiej ze scenografią Izabelli Toroniewicz w Teatrze Zagłębia w Sosnowcu.

14 V 2004
Krystyna Meissner reżyseruje spektakl *Amerykański blues* we Wrocławskim Teatrze Współczesnym im. Wiercińskiego.

15 V 2004
Jitka Stokalska reżyseruje *Jenufę* Janačka ze scenografią Łucji Kossakowskiej w Warszawskiej Operze Kameralnej.

15 V 2004
Premiera *Baśni o rycerzu Gotfrydzie* Haliny Górskiej w reżyserii Ireny Dragan i ze scenografią Alicji Kuryło w Teatrze Lalki i Aktora „Kubuś" w Kielcach.

15 V 2004
Natalia Makarowa reżyseruje i tworzy choreografię do *Bajadery* Minkusa ze scenografią Jadwigi M. Jarosiewicz w Teatrze Wielkim – Operze Narodowej w Warszawie.

15 V 2004
Magdalena Gajewska tworzy scenografię do *Kota w butach* według baśni Perraulta w Teatrze Lalek „Guliwer" w Warszawie.

16 V 2004
Iwona Kempa reżyseruje *Portugalię* Egressyego w Teatrze Polskim w Poznaniu. W obsadzie m.in. Katarzyna Bujakiewicz jako Myszka.

„Iwona Kempa nigdy nie dawała się wziąć na czułostki. Na swoich bohaterów patrzyła trzeźwo, dobrze dostrzegając ich pozy i pretensje. W jej wczesnych *Karykaturach* Kisielewskiego młodopolscy peleryniarze wychodzili na czystych pozerów. W *Końcówce* Becketta bezradnemu Hammowi dodała kabotyństwo i kazała wygłupiać się przed sobą samym. Umiała chłodno spojrzeć na groteskowe towarzystwo z *Woyzecka* Büchnera; nie zrobiła z postaci kukiełek, ale ich moralną degradację ukazała bez znieczulenia. W jej *Portugalii* widownia chichocze bez przerwy. Chamski eksmilicjant wciąż straszący podrobioną legitymacją (Piotr Kaźmierczak), całkowicie zeświecczony ksiądz w mamusinych szalikach (Michał Kaleta), kombinator z duszą marzyciela (Leszek Lichota) – to postacie wprost z odwiecznych anegdot prowincjonalnych, opowiedzianych tu niemal slapstickowo. W trąbę pijana żona kombinatora (Katarzyna Węglicka) wywraca się po scenie jak Buster Keaton. Czaruś ze stolicy (Jakub Papuga) to tylko tchórz, flirciarz-gawędziarz rejterujący, gdy przychodzi co do czego. Wszyscy są bardzo śmieszni – i bardzo żałosni. Można im współczuć, nie ma powodu usprawiedliwiać. [...]
W finale wytęskniona Portugalia oddala się jeszcze bardziej. Wszyscy bawią się koślawymi krokami pijaczki, której mąż sprawił pantofelki na kilometrowym koturnie. Przez burleskową bieganinę przebija tylko poszarzała twarz zakochanej w Czarusiu córki karczmarza (Katarzyna Bujakiewicz); poniżający romans z przybyszem nieodwołalnie określił jej ponury los. I śmiech rwie się widzom na ustach.
Kempa umie wyważyć proporcje. Nie osądza – ostrą szpilką przebija samoupiększenia, od których nikt nie jest wolny, na widowni także. Namawia do trzeźwego patrzenia na życiowy teatrzyk, w jakim zdarza się nam wszystkim grać komiczno-żałosne role. Na dzisiejszej scenie, gdzie najchętniej sięga się po uczucia skrajne – kocham albo nienawidzę – oglądanie spraw we właściwym wymiarze jest frajdą nie do przecenienia”.
Jacek Sieradzki, *Życiowy teatrzyk*, „Przekrój” nr 27/2004.

16 V 2004
Barbara Guzik tworzy scenografię do spektaklu *Iuvenilium permanens* według Witkiewicza w Teatrze im. Słowackiego w Krakowie.

16 V 2004
Katarzyna Paciorek projektuje scenografię do *Porucznika z Inishmore* McDonagha w Teatrze Współczesnym w Szczecinie.

17 V 2004
Magdalena Maciejewska projektuje scenografię do *Panny Tutli Putli* Witkiewicza w Teatrze Studio Buffo w Warszawie.

20 V 2004
Maja Kleczewska pisze scenariusz i reżyseruje spektakl z utworami Rilkego *Ten, który widzi* w ramach Wieczorów Poetyckich w Teatrze Narodowym.

22 V 2004
Premiera sztuki Pauli Vogel *Najstarsza profesja* ze scenografią Anny Franty w Teatrze Śląskim im. Wyspiańskiego w Katowicach.

22 V 2004
Magdalena Gajewska projektuje scenografię do *Małego miasteczka* Słowikowskiego w Teatrze Powszechnym w Łodzi.

27 V 2004
Urszula Kenar tworzy scenografię do spektaklu *Glengarry Glen Ross* Mameta w Teatrze Powszechnym im. Hübnera w Warszawie.

29 V 2004
Marianne Berglöf reżyseruje *Rigoletto* Verdiego w Teatrze Wielkim w Łodzi.

29 V 2004
Izabella Toroniewicz projektuje scenografię do *Królowej Śniegu* Szwarca w Teatrze Lalek „Arlekin" w Łodzi.

30 V 2004
Ula Kijak reżyseruje *Bądź mi opoką* Keeffe'go w Miejskim Teatrze „Miniatura" w Gdańsku.

30 V 2004
Dorota Stalińska reżyseruje spektakl *Love me tender...* Koprowicza w Teatrze Komedia w Warszawie. W przedstawieniu występują Dorota Stalińska i Joanna Koroniewska.

1 VI 2004
Claudia Lorenz tworzy scenografię do spektaklu *Abecadło* w Operze Bałtyckiej w Gdańsku.

1 VI 2004
Joanna Hrk projektuje scenografię do *Małej syrenki* według baśni Andersena w Tarnowskim Teatrze im. Solskiego.

2 VI 2004
Grażyna Matyszkiewicz reżyseruje spektakl *Jest teściowa i zięć... czyli zawirowanie piórnonsensu na tekstach Konstantego Ildefonsa Gałczyńskiego* w Teatrze Ochoty w Warszawie.

4 VI 2004
Aleksandra Semenowicz projektuje scenografię do *Merylin Mongoł* Kolady w Teatrze Polskim im. Konieczki w Bydgoszczy.

5 VI 2004
Premiera *O krasnoludkach i sierotce Marysi* Marii Konopnickiej w Teatrze Dzieci Zagłębia im. Dormana.

11 VI 2004
Olga Iwanowa reżyseruje *Nabucco* Verdiego w Operze na Zamku w Szczecinie.

12 VI 2004
Anna Matysiak reżyseruje *Każdy kocha Opalę* Patricka ze scenografią Małgorzaty Treutler w Teatrze im. Osterwy w Gorzowie Wielkopolskim.

12 VI 2004
Premiera sztuki Karoline Leach *Tajemniczy Mr Love* w Teatrze im. Bogusławskiego w Kaliszu.

12 VI 2004
Ewa Wodecka przygotowuje scenografię do *Sztuki politycznej* Bugadzego w Teatrze Polskim im. Konieczki w Bydgoszczy.

12 VI 2004
Małgorzata Słoniowska tworzy scenografię do spektaklu *Absolutna przejrzystość. Wizje choreograficzne wg życia Edyty Stein* w Operze Dolnośląskiej we Wrocławiu.

13 VI 2004
Premiera bajki *O królewnie Wełence* Marii Joterki w Teatrze Animacji w Poznaniu.

13 VI 2004
Eva Farkašová tworzy scenografię do spektaklu *Olbrzym* Dorina w Teatrze Lalki i Aktora „Baj Pomorski" w Toruniu.

17 VI 2004
Premiera dramatu Dagny Ślepowrońskiej *Talk show czyli czwarte narodziny Anieli K.* w reżyserii Iwony Kempy w Teatrze Polskim im. Konieczki w Bydgoszczy.

21 VI 2004
Małgorzata Dwornik reżyseruje i tworzy scenografię do *Wycieczki* Fabera w Teatrze Lalki i Aktora w Wałbrzychu.

24 VI 2004
Aneta Tulisz-Skórzyńska przygotowuje scenografię do spektaklu plenerowego *Kandyd czyli optymizm* wedlug Voltaire'a wyprodukowanego przez Teatr Lalki i Aktora „Baj Pomorski" w Toruniu.

24 VI 2004
Monika Jaworowska projektuje scenografię do *Samobójcy* Erdmana w Teatrze Dramatycznym w Warszawie.

2 VII 2004
Justyna Łagowska projektuje scenografię do *H.* według *Hamleta* Szekspira w Teatrze Wybrzeże w Gdańsku.

23 VII 2004
Anna Kękuś reżyseruje oraz tworzy scenografię do spektaklu *Roxi Bar* Buscaglionego w Teatrze Muzycznym im. Danuty Baduszkowej w Gdyni.

14 VIII 2004
Krystyna Janda reżyseruje *Na szkle malowane* Brylla w Teatrze Muzycznym im. Danuty Baduszkowej w Gdyni.

KRONIKA 2004–2014

Katarzyna Kułakowska, Monika Żółkoś

Sezon 2004/2005

1 IX 2004
Ewa Krechowicz tworzy scenografię do *Elementarza* Falskiego w Teatrze Polskim w Szczecinie.

„Ryszard Major (reżyser) i Ewa Krechowicz (scenografia) zbudowali przestrzeń archetypowej (że aż metaforycznej) klasy szkolnej z drewnianymi niewygodnymi ławkami i niesfornymi uczniami. Może – chcąc nie chcąc – trochę o posmaku *Umarłej klasy* Kantora, bo rzędy zajmują wszystkie pokolenia aktorów Polskiego z Danutą Chudzianką w roli nauczycielki na czele".
Maciej Deuar, *Elementarz i turbulencje,* „Kurier Szczeciński" nr 175/2004.

11 IX 2004
Małgorzata Bogajewska w Teatrze im. Kochanowskiego w Opolu reżyseruje spektakl *Sinobrody – nadzieja kobiet* Dei Loher. Scenografię do spektaklu tworzy Anita Burdzińska.

„Historia opowiedziana w dramacie Loher rozkłada się na siedem epizodów, związanych z siedmioma kobietami. Wszystko różni te kobiety – wiek, status społeczny, życiowe doświadczenia, okoliczności, w jakich spotykają Henryka. Wszystkie jednak natychmiast chcą się z nim związać, kochać i być kochane. Łączy je nie tylko poszukiwanie miłości, ale także samotność. To z niej bierze się głód uczuć, wręcz żarłoczność bohaterek. W lekturze cała historia wydała mi się bardziej poetycka i nastrojowa. Reżyser Małgorzata Bogajewska nadała jej silny zmysłowy charakter. Kobiece postaci wyposażyła w groteskową drapieżność i zachłanność, ale też jakąś dziwną nerwowość, emocjonalno-fizyczne rozedrganie, które czyni z nich... potwory".
Iwona Kłopocka, *W zaklętym kręgu miłości i śmierci,* „Nowa Trybuna Opolska" nr 215/2004.

11 IX 2004
Elżbieta Wójtowicz-Gularowska tworzy scenografię do *Wojny Matki* Brechta w Teatrze im. Jaracza w Łodzi.

17 IX 2004
Agnieszka Olsten reżyseruje *Tartak* wg powieści Odii w Teatrze im. Słowackiego w Krakowie.

„To dopiero piąte przedstawienie Agnieszki Olsten. Już ma własny styl, wyrazisty kierunek poszukiwań, dobry gust literacki (wystawiała także Stasiuka i Wyrypajewa) i pięknie choruje na teatr. Telewizyjne reportaże pokazywały, jak podczas prób, zamknięta z aktorami w tej samej przestrzeni, wtapia się w ściany, jakby chciała stać się niewidzialna. Jak pełza w reżyserskim transie po podłodze, jak powolutku wyłazi z niej świat Odii. Ta dziewczyna ma w sobie pasję ruskich jurodiwych, co biegają po wsi i stukają kosturem w okna, wołając: – Czuwajcie, ludzie! Pokazała, jak silny ideowo i warsztatowo może być młody teatr następców Jarzyny i Warlikowskiego".
Łukasz Drewniak, *Tartak tortur,* „Przekrój" nr 40/2004.

18 IX 2004
Ewa Sokół-Malesza reżyseruje *Okulary pana Andersena* w Teatrze im. Andersena w Lublinie.

„*Okulary Pana Andersena* – najnowsza premiera teatru jego imienia, to pyszna kabaretowa zabawa, dosyć niespodziewanie przybierająca kształt i wydźwięk moralitetu. Przy tym Teatr im. Andersena daje przykład, że w sezonie, w którym będzie obchodzona 200. rocznica urodzin duńskiego bajkopisarza, można do spuścizny po nim podejść nieortodoksyjnie, bez klękania przed jego wielkością.
Reżyser Ewa Sokół-Malesza, zapamiętana w Lublinie ze świetnej adaptacji *Opowieści z królestwa Lajlonii* Kołakowskiego, nie chciała produkować kolejnej odkrywczej realizacji *Królowej Śniegu* czy *Księżniczki na ziarnku grochu*. Postanowiła sięgnąć do mniej znanych i mniej ogrywanych opowiadań Hansa Christiana i dokonała cudu ich zintegrowania w wartką i – przede wszystkim – spójną całość dramaturgiczną. [...]
One wszystkie są wyrazem ogromnego poczucia humoru Andersena i wszystkie, a także – sukces kolejny – stworzona całość, mają bardzo współczesne odniesienia. Ewa Sokół-Malesza nie patrzyła więc, jak wielu poprzedników dostrzegających tylko smutek i tragizm baśni Duńczyka, na jego twórczość przez pryzmat łzawej *Dziewczynki z zapałkami*, tylko wydobyła niezwykle rzadko eksponowane walory Andersenowych dzieł. Czy to *Szybkobiegacze*, czy *Głupi Jasio*, czy pozostałe pięć opowiadań, każde ma prześmiewczy ton i ściga głupotę, w spektaklu przybierającą metaforyczne określenie błędnych ogników, przed którymi trzeba się strzec”.
Andrzej Molik, *Kabaretowy moralitet,* „Kurier Lubelski” nr 221/2004.

18 IX 2004
Alina Skiepko-Gielniewska reżyseruje *Tygrysa Pietrka* Hanny Januszewskiej w Olsztyńskim Teatrze Lalek. Scenografię do spektaklu tworzy Maria Balcerek.

18 IX 2004
Karina Piwowarska w Teatrze Polskim w Poznaniu reżyseruje *Gąskę* Kolady. Scenografię do spektaklu tworzy Katarzyna Paciorek, w spektaklu występują m.in. Magdalena Płaneta (Nonna) oraz Teresa Kwiatkowska (Ałła).

„Piwowarska chciała zrobić komedię. Bohaterowie są więc nieco przerysowani i groteskowi. Zwłaszcza Teresa Kwiatkowska w roli Ałły. Jest fantastycznie wyrazista i komiczna – biega po scenie, robi miny, grymasy. […] Ciekawy jest też sposób, w jaki reżyserka rozwiązuje niektóre sceny. Na przykład wtedy, gdy Ałła uświadamia Fiodorowi, że nie jest on jedynym kochankiem Nonny. Aktorzy zwróceni w stronę widowni wyśpiewują swoje kwestie z patosem i uczuciem, zupełnie jakby byli bohaterami jakiejś opery o nieszczęśliwej miłości. Reżyserka bawi się tekstem i konwencjami, dość zgrabnie mieszając je ze sobą, parodiując. I mimo że za wszelką cenę pragnie stworzyć komedię, sztuka […] nie do końca się temu poddaje. Trudno bowiem zrobić z *Gąski* zabawną historyjkę. Kolada, jak sam stwierdza w liście do Teatru Polskiego w Poznaniu, pisał tragikomedię. I rzeczywiście – są w sztuce takie momenty, kiedy śmiech nagle cichnie i wkrada się melancholia”.
Katarzyna Steńczyk, *A miało być śmiesznie!,* „Teatr” nr 9/2004.

18 IX 2004
Krystyna Krupska-Wysocka w Teatrze Dramatycznym im. Węgierki w Białymstoku reżyseruje *Porwanie Baltazara Gąbki* Pagaczewskiego.

19 IX 2004
Katarzyna Paciorek tworzy scenografię do *Łoża* Belbela w Teatrze STU w Krakowie.

24 IX 2004
Adrianna Cygankiewicz tworzy scenografię i kostiumy do *Barocco* w Polskim Teatrze Tańca – Balecie Poznańskim.

25 IX 2004
Krystyna Jakóbczyk w Teatrze „Baj" w Warszawie reżyseruje *Świniopasa* Jadwigi Żylińskiej wg Andersena.

25 IX 2004
Małgorzata Treutler tworzy scenografię do *Króla Edypa* Sofoklesa w Teatrze im. Osterwy w Gorzowie Wielkopolskim.

2 X 2004
Iwona Kempa reżyseruje *Kamień i popioły* Danisa w Teatrze Polskim w Bydgoszczy. W obsadzie m.in.: Małgorzata Maślanka, Barbara Wysocka.

„*Kamień i popioły* to chytrze napisana bajka z tragicznym finałem, operująca stylem, który można by nazwać poetyckim brutalizmem. Danis piętrzy wieloznaczne sformułowania, nieoczywiste wypowiedzi, symboliczne obrazy, nadaje wypowiedziom i bohaterom podniosły hieratyczny nastrój, który burzy traumatycznymi opowieściami o pożeraniu zgniłych odpadów miejskiego śmietniska, o rytualnym zarżnięciu krowy. Kempa łamie dyktat poetyckiego słowa, nie próbując jednak zdarzeń pokazywać naturalistycznie. Jej bohaterowie są zwyczajni, codzienni. Kluczowe znaczenie ma słowo wypowiedziane, które stanowi dla nich podstawowe działanie. Reżyserka, poprawiając tekst (rozdzieliła niektóre kwestie między dwie postaci), stwarza aktorom szansę na uzupełniającą nieobiektywną opowieść interakcję, Od tego, co i jak się opowie, zależy miejsce postaci w wykreowanym świecie. To, co niewypowiedziane, nie istnieje. […] Iwona Kempa tworzy bardzo spójny, ujmujący subtelnością spektakl. Wrażliwie i z wyczuciem buduje świat, stopniowo wymykający się z rąk, rozsypuje jak popiół, w który Clermont obrócił swój dom. Bydgoski *Kamień i popioły* jest na pewno ważnym spektaklem, wpisującym się w bardzo istotną dyskusję nad sposobami przenoszenia współczesnych tekstów na scenę".
Tomasz Kireńczuk, *Jasne punkty Kontrapunktu,* „Didaskalia. Gazeta teatralna" nr 67–68/2005.

2 X 2004
Bożena Pędziwiatr tworzy scenografię do *Samotnego Zachodu* McDonagha w Teatrze Dramatycznym w Elblągu.

3 X 2004
Irena Jun reżyseruje i wykonuje *Biesiadę u hrabiny Kotłubaj* Gombrowicza w Teatrze Studio w Warszawie.

„[...] Irena Jun wystawia w Teatrze Studio *Biesiadę u hrabiny Kotłubaj*. W pustym holu teatru, z powodzeniem udającym wytworny salon. Do pomocy ma kwartet smyczkowy, który nie tylko zapewnia oprawę muzyczną przedsięwzięcia, ale, by tak rzec, współgra z aktorką. Wibracja współgrania szybko udziela się widowni. Oficjalne przedstawienie zamienia się w

osobiste spotkanie. Jun natychmiast wyznacza jakieś zobowiązanie wzajemnych prywatności. Igra niedookreślonością miejsca i statusu wszystkich, którzy się w nim znaleźli. Teatr – nieteatr, biesiada? Eh, żadna biesiada, spotkanie dyskusyjne nad tekstem Gombrowicza, wzbogaconym zresztą fragmentami spoza opowiadania. Tyle że owa dyskusja poprowadzona zostaje z taką lekkością i wykwintną elegancją, że żadna biesiada, (tym bardziej ta u Kotłubaj!) nie może się z nią równać.
[...] Jun musi zagrać wszystkich biesiadników: narratora, starą bezzębną markizę – która z konieczności oddawała się jarzynom przez wszystkie dni tygodnia, barona de Apfelbaum i samą Kotłubaj. Przechodzenie od postaci do postaci odbywa się płynnie i nieomylnie, a każda rysowana jest subtelnym gestem. Żadnych grubych kresek, te byłyby jak podniesienie głosu, czego w dyskusji czynić przecież nie wypada.
Tylko raz, na krótką chwilę hrabina Kotłubaj wystąpi w swoim teatralnym kostiumie: długiej czarnej sukni, kapeluszu z wielkim rondem i monoklu. Bez warzyw na głowie, te bowiem niewidzialne snują się po scenie przez cały czas przedstawienia, podobnie jak duch zamarzniętego Bolka Kalafiora. Jun wychodzi w całym rynsztunku Kotłubaj, okrąża małą scenę i bacznie przygląda się zgromadzonym w salonie gościom, czyli widzom. Pretensjonalna i teatralna, jak gdyby chciała zaznaczyć, że jednak jesteśmy w teatrze i możemy oddać mu się we władanie, tylko po co, skoro lepiej wspólnie przyjrzeć się temu, co napisał Gombrowicz, i uczynić tę obserwację czymś znacznie ważniejszym niż odegranie tekstu. Tyle że granica między teatralnym i prywatnym zostaje zaznaczona i nie mamy już wątpliwości, jak wygląda nowoczesne aktorstwo i staromodne granie. I nie ma też wątpliwości, które wolimy i które bliższe naszej wrażliwości. Tylko w takim potraktowaniu zdanie dotyczące kucharza: – Chamstwo wykwint przyrządza, może zabrzmieć strasznie mocno. Tylko tak można rozchwiać bezpieczny dystans widzów i wciągnąć ich w dwuznaczną grę w kalafiora. Śmieszyć i przestraszać”.
Piotr Gruszczyński, *Gra w kalafiora,* „Tygodnik Powszechny” nr 39/2004.

4 X 2004
Maria Zmarz-Koczanowicz reżyseruje *Pamiętnik z powstania warszawskiego* Białoszewskiego w Teatrze Telewizji.

8 X 2004
Anna Augustynowicz reżyseruje *Imię* Fosse’a w Teatrze Lalek „Pleciuga” w Szczecinie. Kostiumy do spektaklu projektuje Wanda Kowalska.

„[...] doświadczeniem jeśli nie najciekawszym, to na pewno najbardziej skrajnym jest *Imię* norweskiego dramaturga Jona Fosse’a w reżyserii […] Anny Augustynowicz, która od pewnego czasu łączy swój teatr z ascezą i bada ramy metateatralności. Idea sceny lalkowej została tu niejako wpisana w cudzysłów i przenicowana: to już nie marionetki udają ludzi, ale ludzie stają się marionetkami – w automatyzmach zachowań, w rutynie życia. Przesłanie to zostaje udosłownione, zwizualizowane kostiumem i techniką gry. Zakryci maskami aktorzy poruszają się jak roboty – podwieszeni na sznurkach niby marionetki monotonnie wypowiadają powtarzalne kwestie. Domowa nuda i pustosłowie skrywają niedopowiedziany dramat za obojętnością i rutyną, znaczoną brakiem akcji czy jej bardzo opóźnionym zawiązaniem. Tytuł *Imię* wskazuje na swe znaczeniowe przeciwieństwo: chodzi bowiem nie o indywidualność, ale anonimowość. […] Sugestia uwięzienia postaci w klatce fabularnej sztuczności i w przestrzeni sceny to znak teatralizacji życia codziennego. Wspomnieć trzeba jeszcze o innym elemencie, który reinterpretuje prezentowane w sali prób sztuki «dla dorosłych»: widownia zwrócona jest do sceny plecami, a to, co się dzieje, obserwuje w lustrze, ponad odbiciami własnych twarzy. Ta metafora uruchamia rozległe sensy, począwszy

od problemów mimetyzmu czy iluzji, poprzez motywy odwrócenia i spłaszczenia obrazu, po Lacanowskie «stadium lustra» i pytania o tożsamość, wreszcie – Gogolowską puentę z *Rewizora*".
Piotr Michałowski, *Pleciuga – teatr dnia pierwszego,* „Odra" nr 4/2005.

8 X 2004
Olga Iwanowa (Rosja) reżyseruje *Nabucco* Verdiego w Operze na Zamku w Szczecinie.

9 X 2004
Anna Kękuś reżyseruje *Męża mojej żony* Gavrana w Teatrze im. Mickiewicza w Częstochowie.

9 X 2004
Irena Dragan, reżyserka w Teatrze Lalki i Aktora „Kubuś" w Kielcach, reżyseruje *Baśń o pięknej Parysadzie* Leśmiana. Scenografię do spektaklu tworzy Magdalena Valencia.

9 X 2004
Joanna Jaśko-Sroka tworzy scenografię do *Kota w butach* Hanny Januszewskiej w Teatrze im. Kochanowskiego w Opolu. Muzykę do spektaklu tworzy Katarzyna Brochocka, a choreografię Olga Wąchała.

15 X 2004
Joanna Schoen tworzy scenografię do *Szklanej menażerii* Williamsa w Teatrze „Bagatela" im. Boya-Żeleńskiego w Krakowie. W tym samym teatrze w tym sezonie tworzy scenografię do sztuki Larssona *Naczelny albo letni wieczór, kiedy nie wieje wiatr* (17 XII 2004) i spektaklu *Nienasyceni, czyli mowy żałobne z Witkacym w tle* (4 II 2005).

23 X 2004
Anna Bobrowska-Ekiert tworzy scenografię do *Carewicza* Lehára w Teatrze Muzycznym w Poznaniu. Choreografię do spektaklu układa Violetta Suska. Violetta Suska układa choreografię w tym samym teatrze także do *Skrzypka na dachu* Bocka (16 IV 2005).

28 X 2004
Magdalena Gajewska tworzy scenografię do *Dialogów o zwierzętach* Żelezcowa w Teatrze Jeleniogórskim im. Norwida.

29 X 2004
Anna Augustynowicz reżyseruje *Oskara i panią Różę* Schmitta w Teatrze Współczesnym w Szczecinie. Kostiumy do spektaklu projektuje Wanda Kowalska.

„Anna Augustynowicz w błyskotliwej adaptacji zawarła całą powieść, wszystkie jej sensy. Z obu bohaterów: Oskara i Pani Róży (dwie świetne role Anny Januszewskiej i Wojciecha Brzezińskiego) uczyniła równoprawne postaci dramatu. […] Narracja przechodzi z jednej postaci w drugą, dialogi są fragmentami zarówno narracji, jak i wypowiedzi. Jakby jedna postać podtrzymywała drugą, jakby jedna dawała życie drugiej. Reżyserce udało się uzyskać coś bardzo niezwykłego: traktat o zapowiadanej śmierci jest tu w gruncie rzeczy traktatem pogodnym. Pełnym poczucia humoru i wewnętrznego światła. I jeśli tak wspaniały efekt udaje się reżyserce w tym nader skromnym przedstawieniu osiągnąć, to przede wszystkim dlatego, że swój spektakl buduje w całkowitej harmonii. Jest w nim literatura i teatr, jest konwencja teatralna, sztuczność masek, umowność sceny, ale i prawda emocji, poczucie

humoru, kropki i pauzy po ważnych słowach. I przede wszystkim rytm, często przyspieszony, który niczym tętno, uderzenia serca organizuje to niezwykle intensywne życie bohaterów na scenie. Chciałoby się powiedzieć, że Augustynowicz w swoim jednym z najlepszych od lat przedstawieniu mówi ze swoimi bohaterami, że śmierć jest wyzwaniem dla życia, nadaje mu właściwy sens".
Andrzej Lis, *Pochwała trudnych dialogów,* „Teatr" nr 1–3/2005.

29 X 2004
Jagna Janicka tworzy scenografię do *Snu o jesieni* Fosse'a w Teatrze im. Słowackiego w Krakowie.

29 X 2004
Elżbieta Krywsza, etatowa scenografka w Teatrze Ludowym w Nowej Hucie w Krakowie, tworzy scenografię i kostiumy do *Antygony w Nowym Jorku* Głowackiego.

30 X 2004
Justyna Celeda reżyseruje *Pamięć wody* Shelagh Stephenson w Teatrze im. Mickiewicza w Częstochowie. Scenografię do spektaklu tworzy Agnieszka Jałowiec.

„Cała opowieść ma […] minorową tonację. Trzy siostry spotykają się po latach niewidzenia na pogrzebie matki. Mają z rodzinnego domu wspomnienia różne, ale wszystkie złe. Mimo karier, jakie zrobiły w dorosłym życiu, nie są zadowolone z tego, co – i jak – osiągnęły. Wychowane przez rodziców, którzy byli dla siebie oziębli, wszystkie mają kłopoty z mężczyznami. Kochanek jednej w dniu pogrzebu przez telefon wypowiada jej znajomość. Kochanek drugiej jest żonaty i najwyraźniej dobrze mu w takim układzie. Mąż trzeciej wyznaje, że zupełnie inaczej wyobraża sobie życie.
Trzy siostry tworzą oś opowieści. Najstarsza – Teresa – jest sekutnicą, która wszystkim ma wszystko za złe. Średnia – Mary była pasożytem, który żerował na rodzinie – głównie na rodzeństwie. Wciąż żyje z przekonaniem, że jej się należy. Najmłodsza Catherine była zawsze w cieniu i wciąż popełnia szaleństwa, żeby być zauważoną. Nad nimi unosi się duch Matki, która widzi, że niedaleko pada jabłko od jabłoni. To ona wpoiła córkom przekonanie, że kobieta bez mężczyzny jest niczym. Wszystkie pojawiające się postaci są tragiczne. Wszystkie mają nieudane życie.
Każda z postaci to materiał na znakomite role, dobrze wykorzystany przez częstochowskich aktorów. Ewa Agopsowicz-Kula dostała nawet brawa za scenę, w której pod wpływem alkoholu wygarnia prawdę całemu towarzystwu. Rzeczywiście zagrała w wysokiej tonacji, bardzo ekspresyjnie. Najciekawsza jednak wydawała się wytonowana postać Mary stworzona przez Iwonę Chołuj. Trudnym zadaniem, z którego wyszła zwycięsko, było zagranie erotycznych scen i gestów. Doskonale poradziła sobie Agnieszka Łopacka z postacią neurastenicznej Catherine. Pięknie zaistnieli Czesława Mączka jako Matka i Waldemar Cudzik – Frank. I tylko Marek Ślosarski – choć wydaje się być urodzonym uwodzicielem, jako Mike, w pierwszych chwilach swojego występu brzmiał fałszywie. Jakby zażenowany pokrojem bohatera.
Spektakl rozwija się bardzo naturalnie. Tętni naprzemiennym rytmem – po scenie dramatycznej następuje jej rozładowanie żartem. Kiedy czujemy się nieco znużeni nieszczęściami spadającymi na bohaterów, następuje przerwa techniczna. Po niej do finału prowadzi już galopada rozjaśnień i ściemnień, aż wreszcie następuje niejednoznaczne zakończenie, który chyba każdy interpretować musi dla siebie. W tej drugiej części daje się dopiero czuć rękę reżysera, Justyny Celedy, bo pierwsza toczy się wręcz sama – jak prawdziwe życie".

Tadeusz Piersiak, *Dramat jabłek pod jabłonią,* „Gazeta Wyborcza – Częstochowa" nr 257/2004.

30 X 2004
Barbara Sass reżyseruje *Dzień Walentego* Wyrypajewa w Teatrze im. Jaracza w Łodzi.

„*Dzień Walentego* Iwana Wyrypajewa, współczesnego dramaturga rosyjskiego, to niezwykła opowieść o sile miłości. Sile twórczej i destruktywnej. Reżyserująca sztukę w łódzkim Teatrze im. Jaracza Barbara Sass, prezentując wątki dwóch głównych bohaterek, których życie związało uczucie do tego samego mężczyzny, dała spektakl tyleż poetycki, co realistyczny.
Realna w przedstawieniu jest Rosja i narodowe cechy jej mieszkańców z zamiłowaniem do alkoholu i metafizyki. Poetyckie zaś są środki, dzięki którym nieustanne manipulacje czasem prowadzą widzów przez meandry porywów miłości i nienawiści.
Intryga jest taka: Walenty kocha Walentynę, a Katia Walentego. Dzięki podstępowi to Katii udaje się wyjść za niego mąż, jednak związek, choć trwa, nie daje obojgu szczęścia. Podobnie Walentynie, dla której pozostaje rola kochanki. Walentyna w dniu swych 60. urodzin (to także rocznica dnia, w którym zmarł Walenty) wspomina – jak co roku zresztą – swoje życie, w towarzystwie Katii. Wraca do lat młodości, a na scenie pojawia się młody Walenty i młoda Katia. Gdy przeżywa wiek dojrzały, role Walentego i Katii przejmują starsi aktorzy. Tylko ona, której projekcje oglądamy, nie zmienia się. A my raz jesteśmy w latach 70., raz w 90. XX wieku, by skonstatować, że czas teraźniejszy w *Dniu Walentego* to rok 2012.
Jednak to nie zmiany czasu są tu najważniejsze, a głęboka wiara w to, że miłość buduje i niszczy związki, popycha do wojny, daje siłę, by wybaczać, prowadzi do zbrodni, pozwala opłakiwać, mieć nadzieję. Barbara Sass zrealizowała przedstawienie takie, jak tekst: nieco oniryczne, chwilami zamglone, chwilami przerysowane, posługujące się cytatami z wyobraźni bohaterów i wyobrażeniami, jakie potencjalnie tkwią w każdym widzu. Jest tu czas na refleksję, zamyślenie, jest chwila na serdeczny śmiech. A nade wszystko jest wspaniały aktorski popis Barbary Marszałek w roli Katii najstarszej.
Marszałek prowadzi postać od najdelikatniejszych wzruszeń do gwałtownych wybuchów. Chwilami wydaje się, że szarżuje, ale nawet na moment nie traci kontroli nad nonszalancją swej bohaterki. Mistrzowska technika i niespotykana wrażliwość, jakimi dysponuje ta aktorka, sprawiają, że nie sposób oderwać od niej wzroku, nie sposób nawet przez moment jej nie podziwiać. *Dzień Walentego* w jej wykonaniu mógłby trwać nawet epokę".
Michał Lenarciński, *Poezja i realizm,* „Dziennik Łódzki" nr 257/2004.

4 XI 2004
Marta Ogrodzińska reżyseruje *Patty Diphusa* Almodovara w TR Warszawa. W roli Patty – Ewa Kasprzyk.

„[...] Patty ucieleśnia «typową dziewczynę naszych czasów» i «należy do kobiet, które nie przechodzą niezauważone w epoce, w której żyją». Nigdy nie śpi, ponieważ «sen oznaczałby dla niej śmierć». Wydaje się również, że w nic nie wierzy naprawdę, niczego nie bierze na serio, bezkarnie pogrąża się we własnej śmieszności i przerysowaniu, dokonując na sobie swobodnego aktu autokreacji. Tym samym sprowadza swoją egzystencję do rangi ekscytującego *show*. […] Patty w spektaklu nie jest zupełnie sama. W pewnym momencie na jednej ze ścian Stolarni pojawia się wideo projekcja Ewy Kasprzyk, która rozmawia z Patty graną przez siebie samą. Patty pyta Kasprzyk o to, kim jest, co lubi, dlaczego nie śpi. W końcu dowiaduje się, że jest wytworem fantazji widzów/czytelników, ucieleśnieniem tego, kim chcieliby być. Patty, którą widzimy, ma być jedynie konstruktem, figurą, w którą tchnął

życie i pamięć demiurg-reżyser-autor, pozbawiający ją autentycznej egzystencji, korzystając z pośrednictwa nowej techniki. […] Patty jest reprezentacją dekadenckich pragnień o ucieczce w miłość, erotyzm, nieograniczoną wolność i zabawę, reprezentacją, która znika równie szybko, jak się pojawiła. Klęska Patty objawia się w przejmującej scenie, gdy odkleja ona swoje kilkucentymetrowe sztuczne rzęsy, zdejmuje perukę i jak smutny, zdemaskowany błazen ujawnia prawdziwą, zmęczoną twarz".
Katarzyna Tórz, *Patty zwycięża,* „Teatr" nr 10/2004.

6 XI 2004
Iza Toroniewicz tworzy scenografię do *Mrożka Pieszo* w Teatrze im. Jaracza w Olsztynie. W tym samym teatrze w tym sezonie tworzy scenografię do *Samotnego Zachodu* (4 X 2004) i *Czaszki z Connemary* McDonagha (4 VI 2005).

6 XI 2004
Julia Wernio reżyseruje *Kartotekę* Różewicza w Teatrze im. Wandy Siemaszkowej w Rzeszowie. Scenografię do spektaklu tworzy Elżbieta Wernio.

13 XI 2004
Iza Toroniewicz stworzyła scenografię do *Czarownic z Salem* Millera w Teatrze Polskim w Bielsku-Białej.

19 XI 2004
Monika Martini-Madej reżyseruje i tworzy scenografię do *Kto się boi Virginii Woolf?* Albeego w Teatrze Muzycznym w Poznaniu. W tym samym teatrze w tym sezonie pisze scenariusz, reżyseruje i tworzy scenografię do spektaklu *Piosenka jest dobra na wszystko* do tekstów Przybory i Wasowskiego (19 II 2005).

20 XI 2004
Joanna Braun tworzy scenografię do *Sklepu z zabawkami* Popescu w Białostockim Teatrze Lalek.

20 XI 2004
Bożena Suchocka reżyseruje *Kordiana* Słowackiego w Teatrze im. Mickiewicza w Częstochowie.

„Teatr im. Mickiewicza ma w swoim repertuarze *Kordiana* Juliusza Słowackiego. Spełnia swój obowiązek wobec tradycji kultury polskiej: mieć romantyka na afiszu powinno być ambicją stacjonarnej sceny.
Ale obowiązki wypełniać można różnie. Częstochowa stara się, żeby jej realizacja była atrakcyjna dla odbiorcy – głównie młodego, który w Kordianie zechce zobaczyć samego siebie. Taki zamiar ogłosiła reżyser Bożena Suchocka. Podkreślając, że eliminować będzie z dramatu elementy obce świadomości młodego Polaka – traktujące o walce narodowowyzwoleńczej. I rzeczywiście, tekst Słowackiego został z tych treści mocno wyczyszczony. To znak czasu, bo tradycją wystawień romantyków w naszym kraju było eksponowanie tych treści. […] Powstała spójna treściowo całość. Jeśli w drugim akcie pojawia się motyw spisku i zamachu na cara, to zachowany raczej dla zilustrowania determinacji młodzieńca i jego wierności idei – za wszelką cenę. A także dla urody inscenizacyjnej. Bo scena spiskowa ma bardzo dobry klimat i dynamikę. Ale za chwilę zaćmiewa ją wyobrażenie przedpokojów carskich i czyhających tam na zamachowca demonów. Scenografia – do tej pory wydająca się dziwna – zaczyna mówić całą pełnią.

Poszczególne segmenty tej scenografii – teraz klatki pełne demonów – zaczynają żyć własnym życiem i stają bohaterowi na drodze do spełnienia celu. To inscenizacyjny majstersztyk. Ale i wyraz znakomitego zrozumienia intencji reżysera przez scenografa Marię Kanigowską".
Tadeusz Piersiak, *Zobaczyć siebie,* „Gazeta Wyborcza – Częstochowa" nr 273/2004.

21 XI 2004
Magdalena Łazarkiewicz reżyseruje *Szklaną menażerię* Williamsa w Teatrze im. Osterwy w Gorzowie Wielkopolskim.

21 XI 2004
Małgorzata Bulanda, etatowa scenografka w Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Legnicy, tworzy scenografię do spektaklu *Made in Poland* Przemysława Wojcieszka w reżyserii autora.

21 XI 2004
Małgorzata Treutler tworzy scenografię do *Parad* Potockiego w Teatrze im. Osterwy w Gorzowie Wielkopolskim.

21 XI 2004
Agata Duda-Gracz tworzy scenografię do spektaklu *Sekrety Nietoperzycy, czyli intymny seans kabaretowy* w Teatrze STU w Krakowie.

21 XI 2004
Maria Wilk z ASP z Warszawy tworzy scenografię do *Opowieści wigilijnej* Dickensa w Teatrze Dramatycznym im. Szaniawskiego w Płocku.

26 XI 2004
Krystyna Zachwatowicz tworzy scenografię do *Makbeta* Szekspira w reżyserii Andrzeja Wajdy w Starym Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie.

27 XI 2004
Dorota Stępień reżyseruje *Kopciuszka* Szwarca w Teatrze Dzieci Zagłębia im. Dormana w Będzinie.

27 XI 2004
Urszula Kubicz-Fik tworzy scenografię do *Złodzieja snów* Liliany Bardijewskiej w Olsztyńskim Teatrze Lalek.

28 XI 2004
Monika Pęcikiewicz reżyseruje *Wujaszekwania.txt* wg *Wujaszka Wanii* Czechowa w Teatrze Wybrzeże w Gdańsku. Scenografię do spektaklu tworzy Karolina Benoit.

„*Wujaszkawani.txt* nie należy uważać za sceniczną lekturę dramatu. Reżyserka inspirowała się sztuką, wybrała fragmenty dialogów, by je przetwarzać, dopisując im nowe sensy, wplatając w mowę współczesną. Inspirując się rzeczywistością z dramatów Czechowa, wyostrzyła jej obraz, nadała jej współczesne brzmienie. Wykreśliła czułość i prostą wiarę, którą w dramacie uosabiała Maryna. […] Monika Pęcikiewicz kazała postaciom Czechowa wrosnąć we współczesną rzeczywistość. Jej bohaterowie to także ludzie, którzy głupio i bez smaku przeżywają życie, ale ich nuda znacznie różni się od tej, której doświadczali

bohaterowie Czechowa. To nuda fałszywej świadomości, a właściwie niezdolność do samoświadomości, głębokiej refleksji nad sobą, ogólne rozmamłanie, naskórkowość przeżyć, stępienie emocji. […] Przedstawienie Pęcikiewicz nie jest ani komedią, ani komiczną tragedią. Reżyserka ani nie współczuje temu światu, ani się z niego nie śmieje. Przede wszystkim buduje do niego dystans, bierze w nawias przeżycia bohaterów, rozbija iluzję tworzoną przez teatr. Wprowadza na scenę inspicjenta, który ruchem ręki uruchamia grę, puszcza w ruch teatralną maszynę. Snuje się po scenie z kartkami, z narzędziami, coś tam mierzy, sprawdza... Jest jak dość obojętny demiurg, a może tylko udający, że nie ma nic wspólnego z tym światem. W końcu nic tu nie dzieje się na serio".
Elżbieta Mikiciuk, *Nuda wieczna,* „Didaskalia" nr 64/2004.

28 XI 2004
Aneta Suskiewicz-Majka tworzy scenografię do *Opowieści o zwyczajnym szaleństwie* Zelenki w Teatrze Jeleniogórskim im. Norwida.

2 XII 2004
Grażyna Kania tworzy przekład i reżyseruje *Woyzecka* Büchnera w Teatrze Polskim we Wrocławiu. W roli Marie Kinga Preis.

„Georg Büchner pracował nad swoim ostatnim dramatem dwa lata. Pracę tę przerwała mu choroba, która wkrótce zakończyła się zgonem. Fakt, że dramat nie został przez autora dokończony, w zaskakujący sposób przestał stanowić problem. Dla Grażyny Kani właśnie jego niedomknięcie, fragmentaryczność stały się największymi zaletami. Opowiedziana na Scenie na Świebodzkim Teatru Polskiego we Wrocławiu historia jest, jak mówi reżyserka, «epizodem z większej całości» i zarazem więcej niż całością, dotyczącą jednego tylko ludzkiego istnienia. *Woyzeck* przetłumaczony na nowo, posklejany z różnych wariantów, zawartych w czterech rękopisach, jest nie tyle fabularną opowieścią, co swego rodzaju studium. Studium ludzkiej natury – społecznej? Psychicznej? Duchowej? – chyba wszystkiego po trochu. Bohaterowie zostali wybrani z większej liczby postaci, występujących w rękopisach. Tekst w nowym przekładzie włożony w ich usta jest suchy, postrzępiony, wypowiadany nerwowo, krzykliwie, jakby pospiesznie. Brzmi mało literacko, za to bardzo autentycznie, choć nie realizm, ale groteska ma być językiem, w którym opowiedziana zostaje ta historia".
Marta Uszyńska, *Studium plastikowej biedronki,* „Didaskalia" nr 64/2004.

3 XII 2004
Agnieszka Glińska reżyseruje *Nieznajomą z Sekwany* Horvatha w Teatrze Współczesnym w Warszawie. Scenografię do spektaklu tworzy Agnieszka Zawadowska.

3 XII 2004
Monika Martini-Madej reżyseruje *Pożarcie królewny Bluetki* Wojtyszki w Teatrze im. Mickiewicza w Częstochowie.

3–4 XII 2004
Agata Duda-Gracz reżyseruje *Wybranych* wg *Parawanów* Geneta i tworzy scenografię do spektaklu w Teatrze im. Bogusławskiego w Kaliszu.

„Po tym teatrze nie można tak po prostu wrócić do siebie. Trzeba być za albo przeciw – zdecydowanie, do końca, bez żadnych połówek. Ten spektakl się wchłania – oczami, słuchem, nosem. Znowu do końca, bez dróg wyjścia. Agata Duda-Gracz jest bezczelna. Do

końca. Biorąc na warsztat Geneta, niczego nie udaje. Przeprowadza eksperyment, kolejną próbę własnego teatru. Tym razem wcale nie przypadek chciał, że jest to próba teatru totalnego. […]
Reżyser kaliskiego spektaklu na kanwie *Parawanów* tworzy własną partyturę, rozpisując ją na ciąg postaci, obrazów, dźwięków. Chociaż w niektórych uwspółcześnieniach odchodzi dość daleko od oryginału, pozostaje wierna Genetowi. Nie jest to wierność dosłowna, raczej bycie blisko nie tyle litery, a ducha tej literatury. Ażeby poczuć zimny oddech Geneta, trzeba go choć odrobinę rozumieć. Trzeba wiedzieć, jak bardzo świat francuskiego pisarza i rzezimieszka wypadł z orbity dobra i zła, jak daleko rozsypał się w drobne kawałki. Genet nie znosi naiwności, niewinności. […]
Wchodząc do tego teatru, trzeba przyjąć reguły gry. Siada się na scenie, w kilku długich rzędach, tak że aktorzy są blisko, niebezpiecznie blisko. Trzeba też być gotowym na wszystko – że w pewnej chwili uszy rozerwie kilka serii z karabinu maszynowego, jedna po drugiej, jakby tego było mało. Że aktorzy przebiegną niemal po stopach, a potem wywrzeszczą swój ból, bezlitośnie raniąc. Wybrani to teatr wysokiego ryzyka, ale dla obu stron. I dla autorów, i dla widzów. Dlatego właśnie jest to teatr uczciwy.
Niby rzecz cała dzieje się współcześnie, ale w istocie rozgrywa się poza konkretnym czasem i miejscem. Gdzieś daleko trwa wojna, ale już nie wiadomo, kto staje przeciw komu. Kolory wojskowych mundurów rozmyły się we mgle albo grubą warstwą brudu pokrył je piasek pustyni. Wojna to dowód osuwania się w przepaść. Szaleństwa i rozpaczy. Gorączki, która z każdą chwilą narastając, bez odwołania trawi świat. Może dlatego w jego centrum jest przewoźna buda obskurnego burdelu. W niej gigantyczne łoże zasłonięte czerwonym parawanem. Za nim dziwki – jedna, druga. Wreszcie Warda – Wielka Nierządnica. Leżąc na łożu z rozłożonymi nogami, przyjmuje kolejnych mężczyzn. Trwa rytuał. Bluźniercze misterium grzechu i wyuzdania. Lepki zapach spermy, kilka jednoznacznych ruchów. A potem przeczucie, że wszystko, ta cała lepkość i brud, prowadzą do nieuchronnego końca. Tutaj umiera się w bólu i ekstazie.
Obok świata *Parawanów* Geneta istnieje w kaliskim przedstawieniu perspektywa na wskroś współczesna – jak najbardziej dzisiejsze piekło. Panopticum. Właśnie przebiega telewizyjny korespondent z frontu, który poluje na niusy, to znaczy łowi śmierć, chłonie zapach świeżych trupów. Nieopodal dwoje skretyniałych turystów-emerytów, ona i on. Z aparatami fotograficznymi na szyjach, z uśmiechami przyklejonymi do twarzy jakby z papieru. Ci dla odmiany szukają banału w najdoskonalszej formie. I nic nie rozumieją aż do końca. Jeszcze żołnierze, klienci zmęczonych kurew, zblazowany pedał, co w burdelu kupczy ciałem. Ludzie i nieludzie. Bestie, ale też i ofiary, godne najwyższego współczucia. […]
Pochłonięci wzajemnym partnerowaniem, wprzęgnięci w żywioł teatru Agaty Dudy-Gracz, aktorzy nie zaznaczają wyraziście odrębności swoich ról. Istniejąc w zespole, te znaki rozpoznawcze ograniczają do minimum, choć trzeba przyznać, że zwykle są one trafione w punkt. Czasem wystarczy ton głosu, wyraz twarzy, rysunek sylwetki. Tylko tyle, a jednak tych postaci nie da się łatwo zapomnieć.
Poza machiną wielkiego widowiska, wchłaniającą w *Wybranych* wszystko, pozostaje właściwie tylko dwoje wykonawców. Miarą wyobraźni reżysera i możliwości aktora jest obsadzenie w roli Matki Witolda Dębickiego. W ten sposób w kaliskim spektaklu Matka pozbawiona zostaje wieku i płci, za to zyskuje owo tajemnicze, niezrozumiałe wręcz i niemożliwe do opisania zrośnięcie z Ziemią. Jest jak przedwieczny dąb, którego żadną siłą nie da się wykarczować. Mówi, jak gdyby miała swój własny osobny język. Magdalena Czerwińska w roli Leili jest kobiecością. Uciemiężoną, ale nie śpiącą, w każdej chwili gotową do skoku albo do obrony. Z twarzą zakrytą materiałem nie wyrzeka się swojej seksualności, choć istnieje przecież między życiem i śmiercią. To dzięki Leili Czerwińskiej padają ze sceny słowa, które wydają się kluczem. O ludziach, którzy cierpią lub będą cierpieć, bo nie czują już

nic, nie potrafią kochać. Nie ma w tych rolach jednego fałszywego akcentu. Jest prawdziwe współtworzenie przedstawienia.
Niezwykłość *Wybranych* w największym może stopniu polega na tym, że Duda-Gracz i jej aktorzy nie próbują odwzorowywać na scenie istniejącego gdziekolwiek świata. Inscenizacja oznacza tu stworzenie innej, rządzącej się własnymi prawami rzeczywistości. Ta rzeczywistość wiele ma z nami wspólnego i jest bliska Genetowi, ale przede wszystkim jest teatrem. I to właśnie takim, do jakiego zmierza od początku swojej drogi Agata Duda-Gracz. To wielkie widowisko, w którym niedostrzegalnie przecina się sacrum i profanum, chociaż to pierwsze skazane jest na nieuchronną porażkę. To połączenie sztuk, bowiem tyle samo co od słów, zależy tu od żywych obrazów, muzyki, nawet zapachu, pojawiającego się na krótką chwilę odoru, który zatyka nozdrza. Nie ma w tym spektaklu niepotrzebnych ozdobników, które zdarzały się w krakowskich *Abelardzie i Heloizie* i *Kaliguli* tej samej autorki. Jest tak, jakby jej reżyserski styl, obdarowany pełną wolnością, uwolnił się tym razem od wszystkich niepotrzebnych pokus i przyzwyczajeń".
Jacek Wakar, *Pensjonarkom wstęp wzbroniony*, „Teatr" nr 4–6/2005.

4 XII 2004
Maja Kleczewska w Teatrze im. Kochanowskiego w Opolu reżyseruje *Makbeta* Szekspira. Scenografię do spektaklu tworzy Katarzyna Borkowska. W roli Lady Makbet – Judyta Paradzińska.

„Maja Kleczewska proponuje w swoim *Makbecie* terapię szokową. Reżyserka wyciągnęła konsekwencje z nowego przekładu Antoniego Libery, który odarł język tragedii z poezji i odsłonił konkret zbrodni. W jej inscenizacji zło jest tak realne jak krew na rękach Makbeta i jego żony. Sceny przemocy rozgrywają się nie w kulisach, ale na scenie. Widać Makbeta, który w amoku szlachtuje Duncana nożem. Widać morderców, którzy w potworny sposób gwałcą i mordują Lady Macduff, a następnie duszą jej dzieci. Widać ślady krwi na ścianie, pod którą zginął Banquo.
Drastyczny realizm, który oburza obrońców dobrego smaku, ma uzasadnienie w interpretacji sztuki. Kleczewska za pomocą *Makbeta* stawia pytanie o portret zła w popkulturze. Na ile kino i multimedia, które ze śmierci i przemocy uczyniły instrument rozrywki, wpływają na naszą tolerancję wobec zła? Zło w tym przedstawieniu nie jest dosłowną kopią rzeczywistości, ale przeciwnie – cytatem z filmowej fikcji. Nawiązania do kina akcji widać w każdej scenie. Rzecz rozgrywa się w środowisku współczesnej mafii, cały pierwszy akt tworzą klisze z filmów o gangach: Duncan jest parodią ojca chrzestnego, Banquo, Malcolm i Makbet – jego żołnierzami. W mieście toczy się walka o dominację, zwycięzcy bezwzględnie karzą przegranych. Zdrajca Tan Cawdoru czeka na egzekucję z plastikową torbą na głowie. Kleczewska zderza realną zbrodnię z jej popkulturowym obrazem. Scenie morderstwa Duncana towarzyszy piosenka Nancy Sinatry *Bang, Bang, My Baby Shot Me Down*, której w filmie *Kill Bill* użył mistrz gatunku Quentin Tarantino. Zabójcy Lady Macduff noszą groteskowe maski Myszki Mickey – to także częsty motyw w filmach akcji. Wiedźmy są w całości tworem popkultury: to *drag queens*, które zeszły na scenę z filmu *Priscilla, królowa pustyni*. Śpiewają nawet ten sam kiczowaty hit królowej dyskotek z lat 70. Glorii Gaynor *I will survive*.
Ostrze ataku Kleczewska kieruje jednak nie na twórców, ale na odbiorców popkultury. Konfrontuje nas z obrazami, które bardzo dobrze znamy z ekranu. I pyta: dlaczego to, co kręci nas w kinie i przed komputerem, odegrane w teatrze przez żywych aktorów budzi niesmak i obrzydzenie? Dlaczego stosujemy podwójny system wartości, inny dla niskiej, inny dla wysokiej kultury? Do jakiego stopnia zatraciliśmy świadomość dobra i zła?"
Roman Pawłowski, *Ciężkie zbrodnie popkultury,* „Gazeta Wyborcza" nr 288/2004.

4 XII 2004
Maria Wójcikowska reżyseruje *Cyrograf* Renaty Głasek-Kęskiej w Teatrze im. Żeromskiego w Kielcach. Scenografię do spektaklu tworzy Hanna Szymczak.

„Jest taka scena w *Cyrografie*. Wcale nie najważniejsza i nie najlepsza. A jednak to po niej na sobotniej premierze sztuki autorstwa Renaty Głasek-Kęski rozległy się oklaski. Otóż młody książę Mieszko cudownie uratowany z rąk zbójów składa obietnicę, że w środku puszczy zbuduje miasto Kiełce na pamiątkę kłów, którymi złoił rzezimieszków. Czyżby w widzach zbudził się patriotyzm lokalny? Czyżby żyjąc w mieście, na które na co dzień utyskują i z przekąsem nazywają «Kielcówkiem», nagle poczuli dumę? Pewnie coś w tym jest, bo *Cyrograf* to niezbity dowód na to, że sroce spod ogona żeśmy nie wylecieli. Bogate kultury mają swoje mitologie. Okazuje się, że my też, tylko nie pamiętamy o tych pięknych legendach, które tworzyły dzieje naszych ziem.
Kielecki Teatr im. Żeromskiego od kilku lat przymierzał się do przeniesienia na scenę świętokrzyskich legend. Brakowało jednak odpowiedniego tekstu. Aż tu skromna suflerka – Renata Głasek-Kęska napisała sztukę pt. *Cyrograf.* Trzeba przyznać, że zgrabnie połączyła w niej różne historie, do jednej opowieści wprowadziła bohaterów, kilku legend. Jest więc i wspomniany już Mieszko, jest pyszałkowaty Emeryk, który zamienił się w kamień, jest Zbój Madej i panny z łysickiego dworu. A całość połączyła wątkiem tytułowego cyrografu, podpisanego przez jednego z głównych bohaterów – kupca Wisława (dobra rola Janusza Głogowskiego).
Co ważne – sztuka napisana jest z lekkością, choć nie brak w niej napięcia i dramatyzmu. Tekst *Cyrografu* przeniosła na deski kieleckiego teatru Maria Wójcikowska, sama zresztą wcielając się w postać czarownicy z Łysej Góry. […] Wyreżyserowana przez Marię Wójcikowską sztuka składa się z krótkich, kilkuminutowych scen. Nastrój sztuki zmienia się z minuty na minutę – ekspresja miesza się z liryzmem. Pełna dynamizmu scena sabatu czarownic sąsiaduje z poetycką sekwencją powrotu kupca do domu. [...]
Słowa uznania należą się scenografce Hannie Szymczak, która już po raz drugi w tym sezonie pracuje w kieleckim teatrze. Piotr Szczerski trafił na rzeczywiście utalentowaną plastyczkę, której wyobraźnia doskonale współgra z teatralną przestrzenią. W *Cyrografie* Hanna Szymczak wybrała drogę pośrednią między umownością a realizmem. Tkaniny, faktura materiałów, wiklina i sznurek oddają klimat epoki pierwszych Piastów. Ale w oprawie plastycznej sztuki jest wiele umowności, wiele wyrazistych symboli – jak choćby tańczący ogień czy jabłoń. Plastyczna uroda niektórych scen jest nie do przecenienia – na długo zapada w pamięć oparta na grze cieni scena powrotu Wisława do domu, bardzo sugestywnie prezentuje się tłum wędrujący do klasztoru na Świętym Krzyżu czy zasiadający na tronie Lucyfer. Nie ma więc co żałować Piotr Szczerski, że podpisał cyrograf z Hanną Szymczak. Nie żałuje on pewnie też tego, że zawierzył swojej pracownicy i wyprowadził ją z cienia budki suflera na scenę. Tekst Renaty Głasek-Kęski w pełni na to zasługiwał”.
Agata Niebudek, *Nasza mitologia,* „Echo Dnia” nr 284/2004.

4 XII 2004
Katarzyna Kępińska tworzy scenografię do *Shirley Valentine* Russella w Teatrze im. Wandy Siemaszkowej w Rzeszowie. W roli Shirley – Mariola Łabno-Flaumenhaft.

4 XII 2004
Grażyna Skała tworzy scenografię do *Calineczki* Kazimiery Jeżewskiej w Teatrze Lalki „Tęcza” w Słupsku.

5 XII 2004
Anna Sekuła tworzy scenografię i kostiumy do *Królowej Śniegu* Andersena w Teatrze Ludowym w Nowej Hucie.

6 XII 2004
Monika Strzępka reżyseruje *Z twarzą przy ścianie* Anny Bednarskiej w Teatrze Polskim w Bydgoszczy. Premiera odbyła się w studenckim klubie SPIN.

„Młodzi o młodych i nie tylko dla młodych, to najnowsza premiera Teatru Polskiego. Tekst 23-letniej Anny Bednarskiej *Z twarzą przy ścianie* wyreżyserowała Monika Strzępka, a spektakl można było obejrzeć w studenckim klubie SPIN. W białej przestrzeni, przywołującej skojarzenia z oddziałem zamkniętym szpitala psychiatrycznego, jak w klatce, żyją dwie pary: infantylna Alicja (Katarzyna Kowalik) o disneyowskiej powierzchowności, jej chłopak Modest (Marek Tynda) dobrze wyszkolony – po niezłym «praniu mózgu» – pracownik McDonaldsa, ociekająca seksem i kiczem Gabi (Dorota Androsz) i Alek (Krystian Wieczorek), któremu z powodu bycia na nieustannym haju łatwiej nie dostrzegać faktu, że jego dziewczyna dorabia sobie, «spuszczając majtki do kolan» raz w tygodniu.
Podobnie, jak powstają filmy, których teatralność jest z góry założoną konwencją (*Dogville* Larsa von Triera), powstają też spektakle umiejętnie wykorzystujące wyobraźnię publiczności, ukształtowaną przez gry komputerowe czy kultowe filmy. Monika Strzępka posłużyła się muzyką Badalamentiego z filmów Davida Lyncha, żeby wprowadzić nas w odrealniony, nieco surrealistyczny świat bohaterów sztuki. Nie skopiowała jednak modnego dzisiaj języka reżysera *Mulholland Drive*, ale poprzez skojarzenie ze znaną z filmów Lyncha «drugą stroną» naszego życia, czy osobowości, wprowadzając atmosferę jak z *Twin Peaks,* stworzyła obraz rzeczywistości, na który w tym wypadku złożyły się obietnice z reklam, trendy ciuchy, przeboje dyskotek i klubów. Teatr pozostał jednak teatrem, swobodnie posługującym się umownością, ironicznie traktującym teatralne konwencje, a jednocześnie bawiącym się cytatami. Miłość jest tutaj pogonią za orgazmem, do którego mamy prawo, jak się rozpisują kolorowe czasopisma, przyjaźń sprowadza się do wspólnego palenia trawy i wymiany erotycznych doświadczeń, wyglądać trzeba jak postacie z komiksów i obowiązkowo należy być od czegoś uzależnionym. A to wszystko powinno uszczęśliwiać i zabijać poczucie niedosytu. Tak się oczywiście nie dzieje, a młodzi ludzie czują się oszukani. Pracujący jak robot Modest zaczyna mieć natręctwa, Alek zupełnie już traci poczucie rzeczywistości, śmieje się tylko głupkowato, a zdziecinniała Alicja i obrzydzona sobą Gabi odreagowują, udając samobójstwo.
Aktorzy na pewno nie mieli łatwego zadania – musieli zagrać wiarygodnie, poruszająco, ale bez pseudopsychologii. Stworzyli postacie wyraziste, niczym ikony popkultury, ocierające się nawet o karykaturę, ale w ich grze nie zabrakło także dystansu i refleksji. Wyczuli płynną granicę, uciekli od efekciarstwa, czyniąc tym samym historie swoich bohaterów autentycznymi. Nawet epizodyczne role Wojciecha Świebody: dealera narkotyków, ginekologa – transwestyty (specjalisty od skrobanek) i anonimowego kochanka Gabi, świetnie się odnalazły w konwencji całości. I tak z przeciętnego tekstu udało się reżyserce stworzyć spójny spektakl o ramowej konstrukcji z gorzką, ale prawdziwą puentą”.
Monika Wirżajtys, *Świat młodych,* „Gazeta Wyborcza – Bydgoszcz” nr 289/2004.

6 XII 2004
Hanna Szymczak tworzy scenografię do *Przed sklepem jubilera* Wojtyły w Teatrze im. Żeromskiego w Kielcach.

11 XII 2004
Agnieszka Warcholińska tworzy scenografię do *Dziadka do orzechów* Czajkowskiego w Bałtyckim Teatrze Dramatycznym im. Słowackiego w Koszalinie.

11 XII 2004
Izabela Kolka tworzy scenografię do *Opowieści o zwyczajnym szaleństwie* Zelenki w Teatrze Polskim w Poznaniu. Za elementy taneczne w spektaklu odpowiada Kama Jankowska. Kolka tworzy także scenografię do *Opowieści argentyńskich* Gombrowicza w Teatrze Polskim w Poznaniu (10 X 2004).

„Prostokątna podłoga w czarno-białą kratę – szachownica. U jej szczytu pionowa, stalowa konstrukcja – srebrzyste pręty tworzą wysoki prostopadłościan. Z lewej i prawej strony podestu krzesła. To wszystko – cała scenografia. Geometryczna, surowa i zimna. Umowność znaku i gra z wyobraźnią widza powodują, że stalowa klatka, po której płyną poziome pasy niebieskiego światła, staje się windą; obramowana maleńkimi białymi żarówkami jest rewiową sceną; zasłonięta grubą szybą stanie się szpitalem psychiatrycznym; będzie też przestrzenią wewnętrzną bohaterów – kiedy w niej staną, filmowa projekcja na horyzoncie sceny pozwoli nam zajrzeć w głąb ich umysłów: myśli, wspomnień, marzeń”.
Katarzyna Jesień, *Kliniczna partia szachów, czyli zwyczajne szaleństwa,* „Teatr” nr 1–3/2005.

18 XII 2004
Małgorzata Zwolińska tworzy scenografię do sztuki Voltaire’a *Kandyd czyli optymizm* w Teatrze Lalki i Maski „Groteska” w Krakowie.

18 XII 2004
Monika Jaworowska tworzy scenografię do *Dżumy* Camusa w Teatrze im. Jaracza w Łodzi.

30 XII 2004
Katarzyna Gabrat-Szymańska tworzy scenografię do *Mistrza i Małgorzaty* Bułhakowa w Teatrze Dramatycznym im. Węgierki w Białymstoku.

30 XII 2004
Tatiana Kwiatkowska tworzy scenografię do *Cafe Sax* Agnieszki Osieckiej w Teatrze im. Wandy Siemaszkowej w Rzeszowie.

8 I 2005
Magdalena Piekorz reżyseruje *Doktora Hausta* Kuczoka w Teatrze Studio w Warszawie.

8 I 2005
Barbara Zawada tworzy scenografię do *Litości Boga* Caua w Teatrze im. Słowackiego w Krakowie.

14 I 2005
Krystyna Janda reżyseruje *Namiętność* Nicholsa w Teatrze Nowym w Poznaniu. Kostiumy do spektaklu projektuje Irena Biegańska.

„Słowo klucz do tego spektaklu to dojrzałość. Dojrzali są bohaterowie przedstawienia, jego reżyser, aktorzy, którzy w nim grają... I najlepszym jego adresatem wydaje się dojrzała widownia: taka, która życie traktuje serio.

Rzecz jest o zdradzie małżeńskiej. Eleanor i James mają dorosłe dzieci, postrzegani są jako stonowana, zgodna, dobrana para. Ale «to» się staje, zdarza, odbywa, dzieje. On zdradza ją z przyjaciółką domu, z jej przyjaciółką. Nichols rozpisuje ten dramat na cztery głosy, bo główni bohaterowie mają swoje alter ego, swoje drugie ja, swoje wewnętrzne dopełnienia. Mają siebie – wolnego od partnera, siebie – swójego... Tak im się przynajmniej wydaje. Ten drugi, ta druga w nich – posiadają własne ciała, dochodzą swoich racji, walczą o siebie. Ten aspekt sztuki Nicholsa wydaje mi się najciekawszy. On umieszcza bohaterów między wolnością a miłością, między wiernością sobie a wiernością temu, kogo się wybrało na życie. To drugie ja to nie sumienie ani podświadomość. To raczej rodzaj niezgody na siebie takiego, jakim się już jest, to gotowość na zmianę: nawet gdyby miała się ona okazać niefortunna, krzywdząca, zła. To siła płynąca z wewnątrz, ale mogąca zwrócić się przeciwko własnemu źródłu.
Ten wielogłos jest bardzo atrakcyjny z aktorskiego punktu widzenia. Oni (Mariusz Sabiniewicz i Mirosław Kropielnicki) walczą ze sobą, spierają się, przekomarzają, ich dialog bywa dowcipny, zgryźliwy, ostry, egzaltowany. One (Antonina Choroszy i Daniela Popławska) częściej idą w jednym rytmie, mają wspólny puls, mniej mówią, czasem płaczą – cicho, tak że prawie nie słychać. Ale to one – a właściwie to ona podejmuje radykalną życiową decyzję. Jej alter ego odchodzi. I to jest «ostanie słowo» w tym spektaklu […]".
Ewa Obrębowska-Piasecka, *Jej ostatnie słowo*, „Gazeta Wyborcza – Poznań" nr 14/2005.

14 I 2005
Elżbieta Terlikowska tworzy scenografię do *Kopciuszka* Szwarca w Olsztyńskim Teatrze Lalek.

15 I 2005
Aneta Suskiewicz-Majka tworzy scenografię do *Pętli* Hłaski w Teatrze im. Jaracza w Olsztynie.

21 I 2005
Magdalena Łazarkiewicz reżyseruje *Strefę 0* LaBute'a w Teatrze Nowym Praga w Warszawie. Scenografię do spektaklu tworzy Katarzyna Sobańska. W roli Abby – Małgorzata Potocka.

21 I 2005
Aneta Płuszka reżyseruje *Zimę w Dolinie Muminków* Tove Jansson w Teatrze „Baj" w Warszawie.

23 I 2005
Elwira Piorun, etatowa choreografka w Polskim Teatrze Tańca – Balecie Poznańskim, tworzy choreografię do *Jeśli kochasz – zabij*. Scenografię i kostiumy do tego baletu projektuje Lucyna Riege.

28 I 2005
Anna Sekuła tworzy scenografię do *Wieczoru kawalerskiego* Hawdona w Teatrze Śląskim im. Wyspiańskiego w Katowicach.

4 II 2005
Sylwia Hefczyńska-Lewandowska układa choreografię i tworzy kostiumy do *Omdlałej Sukienki* w Śląskim Teatrze Tańca w Bytomiu.

5 II 2005
Małgorzata Bogajewska reżyseruje *Testament psa* Suassuny w Teatrze Polskim im. Konieczki w Bydgoszczy. Za scenografię i reżyserię światła odpowiada Justyna Łagowska.

5 II 2005
Barbara Marek tworzy choreografię do *Pamiętników* Paska w Bałtyckim Teatrze Dramatycznym im. Słowackiego w Koszalinie.

6 II 2005
Magdalena Łazarkiewicz reżyseruje *Szklaną kolekcję* wg *Szklanej menażerii* Williamsa w Teatrze Nowym Praga w Warszawie.

10 II 2005
Danuta Kierc stworzyła scenografię do *Antygony* Kajzara w Teatrze Lalek „Banialuka" w Bielsku-Białej.

11 II 2005
Anna Smolar reżyseruje *Zamianę* Claudela. Scenografie do spektaklu tworzy Magdalena Maciejewska w Teatrze Śląskim im. Wyspiańskiego w Katowicach.

11 II 2005
Ewa Strebejko tworzy scenografię do *Lekcji* Ioneski w Olsztyńskim Teatrze Lalek.

19 II 2005
Katarzyna Paciorek tworzy scenografię do *Żabiej królowej* Kerstin Specht w Teatrze im. Kochanowskiego w Opolu.

25 II 2005
Karina Piwowarska reżyseruje *Powinni tego zabronić* Jurka w Teatrze Dramatycznym im. Szaniawskiego w Wałbrzychu.

25 II 2005
Anna Augustynowicz reżyseruje *Samobójcę* Erdmana w Teatrze Współczesnym w Szczecinie. Kostiumy do spektaklu projektuje Wanda Kowalska.

„Spektakl Anny Augustynowicz jest w opozycji do inscenizacji Jarockiego, Kutza i Rozhina. Potrzeba wspólnego przeżywania, emocje związane z recepcją sztuki, zabawy towarzyskie i rytuały są ukazane w krzywym zwierciadle. […] Augustynowicz ośmiesza rytuały współczesnego *homo ludens* i igra z ikonami popkultury. Dlatego w spektaklu roi się od cytatów filmowych: Podsiekalnikow pręży się w pozie komiksowego supermana, widzimy aluzje do filmowych wcieleń Marylin Monroe, Boba Fossa, Banderasa, słyszymy wariacje na temat muzyki filmowej. […] Przedstawienie nasycone jest ozdobnikami inscenizacyjnymi, paradoksalnie osłabiającymi autorską ironię. Zwinna jolka Erdmanowskiego humoru zostaje ożaglowana jak fregata i grozi jej zatopienie. W natłoku pomysłów inscenizacyjnych można przegapic takie perełki, jak plastyczna alegoria pogoni człowieka za rozrywką, inspirowana malarstwem Breugla".
Anna Fryze-Różalska, *Ty nie analizuj, ty pij!*, „Teatr" nr 1–3/2005.

25 II 2005
Anita Burdzińska we współpracy z Martą Pabian tworzy scenografię do *Ożenku* Gogola w Teatrze Nowym w Poznaniu. Burdzińska zajmuje się także scenografią, ale i współpracą scenariuszową z Pawłem Passinim, który wystawia *Dybuka* w tym samym teatrze (8 III 2005).

26 II 2005
Barbara Sass reżyseruje *Madame de Sade* Mishimy w Teatrze Ateneum im. Jaracza w Warszawie. W roli Madame de Montreuil Ewa Wiśniewska.

26 II 2005
Zofia Rudnicka inscenizuje i tworzy choreografię do *Śpiącej królewny* Czajkowskiego w Operze Novej w Bydgoszczy. Scenografię tworzy Barbara Wolniewicz.

26 II 2005
Ilona Binarsch tworzy scenografię do *Klątwy cesarskiej włóczni* Kamzy w Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Legnicy.

26 II 2005
Dorota Kolak reżyseruje *La serva padrona czyli vademecum młodej sekretarki* Pergolesiego w Operze Bałtyckiej w Gdańsku.

„Nie przypuszczał Giovanni Battista Pergolesi, że pozostawiając bogatą spuściznę w postaci oper, mszy, oratoriów itd., największą popularność (wraz ze *Stabat Mater*) osiągnie intermezzo – *La serva padrona*. Z tradycji weneckiej wywodził się zwyczaj prezentowania publiczności podczas przerwy w spektaklu opery zabawnych wstawek scenicznych. Od premiery neapolitańskiej w 1733 roku do dziś to urocze intermezzo co i raz pojawia się na afiszach teatrów muzycznych na świecie. Tym razem dzieło zagościło w gdańskim Ratuszu Staromiejskim w bardzo pomysłowej formie.
Część pierwsza to propozycja przedstawienia oryginalnej wersji w reżyserii Doroty Kolak. Akcja rozgrywa się właściwie bez scenografii, jeśli nie liczyć szerokiego pudła jako loże. I oto służąca – Serpina tyranizuje swego chlebodawcę Uberta. Wszystko w celu, by zdobyć go na męża no i w końcu cel osiąga. Anna Fabrello – urodziwa, młoda śpiewaczka solidnie przygotowana, stworzyła postać momentami nieco przerysowaną, ale czytelną i dynamiczną. Także dobrze poradziła sobie ze stroną wokalną, z dbałością o szczegóły i wyrazisty rysunek frazy. Także Wespone – Leszek Kruk w roli niemej wprowadził sporo humoru. Głównym bohaterem wieczoru był Piotr Lempa w partii Uberta. Śpiewak ten szybko się rozwija i w każdym spektaklu, w jakim bierze udział, jest coraz swobodniejszy i pewniejszy. Jako bogaty pan domu pokazał całą gamę targających nim uczuć, trafnie łącząc aktorstwo ze sztuką muzyczną. No i słowa uznania dla niezawodnej Olgi Niecziporenko, która na fortepianie realizowała warstwę instrumentalną.
Druga część wieczoru przebiegała po przeciwległej stronie Sali Mieszczańskiej. Oczom widzów ukazało się współczesne biuro (scenografia Doroty Roqueplo) i w tych realiach rozpoczęła się rozgrywka między sekretarką a biznesmenem. Ten fragment został zatytułowany *La serva padrona czyli vademecum młodej sekretarki*. Nowy tekst na motywach libretta Gennaro Federico napisała Bożena Ptak. Od strony muzycznej jest to rodzaj wariacji na temat oryginału. Tu jako Serpina doskonale znalazła się Jagna Jędrzyńska, emanująca scenicznym nerwem, wdziękiem i wszelkimi cechami dzisiejszej dziewczyny kierującej się może i uczuciem lecz także kalkulacją. I znów Uberto – jej szef to Piotr Lempa z szerokim wachlarzem możliwości scenicznych. Jak się okazało, świetnie radził sobie ze śpiewem

klasycznym, ale także i z rapem. I jeszcze Wespone, goniec przynoszący korespondencję, jeżdżąc na deskorolce – Filip Michalak, chłopak w stylu skate'a, także znak naszych czasów”.
Stanisława Grażyńska, *„La serva padrona", czyli sposoby na zdobycie majętnego męża,* „Głos Wybrzeża” nr 39/2005.

27 II 2005
Jadwiga Andrzejewska tworzy scenografię do *Sklepów cynamonowych* Schulza w Teatrze Dramatycznym im. Szaniawskiego w Płocku.

3 III 2005
Małgorzata Szczęśniak tworzy scenografię do *Kruma* Levina w Narodowym Starym Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie.

4 III 2005
Aldona Figura reżyseruje tekst Joanny Owsianko *Tiramisu* w Laboratorium Dramatu w Warszawie. Scenografię do spektaklu tworzy Katarzyna Paciorek. Premiera w Teatrze Studio Buffo.

„Komedia Owsianko to kolejna sztuka z Laboratorium Dramatu, która trafia na scenę teatru repertuarowego. […] Nietypowa jest konstrukcja – to seria monologów, w których bohaterki dokonują publicznej spowiedzi ze swego pokrzywionego życia, przeplatanych scenami z pracy. Również temat jak na komercję jest niecodzienny – kariery kobiet i ceny, jaką płacą za sukces.
Ale wielkie powodzenie innej polskiej sztuki współczesnej – *Testosteronu* Andrzeja Saramonowicza na tej samej scenie – dowiodło, że można pogodzić istotny temat z lekką, komediową formą. *Tiramisu* łączy je znakomicie. To kobieca odpowiedź na *Testosteron,* opowieść o wyścigu szczurów z punktu widzenia kobiet.
Opowieść przewrotna: bohaterkami są profesjonalistki, które na polu zawodowym wygrywają rywalizację z mężczyznami, nie radzą sobie za to w życiu osobistym. A zarazem jadowicie dowcipna – Owsianko pokazuje absurdalne konsekwencje emancypacji, która odwróciła role społeczne kobiet i mężczyzn. Jedna z bohaterek, dyrektorka agencji, narzeka na męża, który zajmuje się domem i dzieckiem, jakby był kurą domową. Nie ma o czym z nim rozmawiać, a w łóżku zawsze go boli głowa.
Reżyserka Aldona Figura świetnie wydobyła motyw kobiecej dominacji: siedem dziewczyn wkraczających z energią na scenę jak na wybieg dla modelek – ten obraz budzi respekt.
Dobre jest aktorstwo – w brawurowych scenach zbiorowych aktorki tworzą jeden sprawnie działający mechanizm, który służy do wyciskania pieniędzy z reklamodawców. W monologach obnażają podwójne życie bohaterek, które pod pancerzem kobiet sukcesu kryją niezaleczone kompleksy i niezrealizowaną potrzebę miłości. Znakomita jest Agnieszka Śnieżyńska jako Księgowa, głęboko wierząca katoliczka, która przed koleżankami udaje seksualnego wampa, świetna Magdalena Boczarska jako Kreatywna, uzależniona od kosmetyków dziewczyna «cosmo». Ciekawie gra Marta Neuman jako Planerka, która zna się na feng shui, ale nie potrafi utrzymać faceta, i Magdalena Karel w roli Menedżerki ukrywającej przed koleżankami swój homoseksualizm.
Tiramisu ma szansę na sukces, bo w bezpretensjonalny sposób mówi o sprawach, które dotyczą co najmniej połowy widowni. Tym razem o sukcesie nie zdecyduje jednak komisja z ministerstwa ani urzędnicy z magistratu, ale publiczność, bo to do niej należy głos. Może go oddać na angielską farsę, może na polską komedię, która rozgrywa się tu i teraz, a zamiast *qui pro quo* proponuje rozmowę twarzą w twarz na ważny temat”.
Roman Pawłowski, *Kobiety dobre tylko w pracy,* „Gazeta Wyborcza” nr 55/2005.

4 III 2005
Anna Trojanowska reżyseruje sztukę Anny Burzyńskiej *Surwiwal albo wyjść na plus* w Teatrze Ludowym w Nowej Hucie.

4 III 2005
Barbara Zawada tworzy scenografię do *Snu o jesieni* Fosse'a w Teatrze Polskim w Szczecinie.

5 III 2005
Edith Ehrhardt reżyseruje własny tekst *Stuku puku. Wszystko jest muzyką* w Teatrze Rozrywki w Chorzowie.

„W godzinnym spektaklu nie pada ani jedno słowo. Materią, z której reżyserka buduje spektakl, są przeróżne dźwięki: od mycia zębów, poprzez wysypujące się kamyki, po szeleszczącą paczkę z płatkami śniadaniowymi. Zgodnie z tytułem – wszystko jest muzyką. Na scenie, w bardzo umownej przestrzeni, Malarka budzi do życia papierowego motyla – wraz z nim budzą się dwaj kucharze, a następnie dwaj robotnicy drogowi. Każdy z duetów zaproponuje odmienną zabawę dźwiękami. Pierwsi zagrają na kuchennych sprzętach. Robotnicy wygrają melodię na taczce i łopatach. Najbardziej efektowny staje się pojedynek między kucharzami a robotnikami. Zwaśnionych w finale godzi pojawienie się barwnego motyla.
Stuku Puku... to przedstawienie szczególne. Wyostrza wszelkie zmysły i prowokuje dzieci do intensywnego odbierania bodźców płynących z sceny. Nie ma mowy o biernym śledzeniu akcji. Kiedy wokół wszystko szumi, buczy, stuka, piszczy, dzieciom trudno usiedzieć spokojnie na miejscu – najchętniej wtargnęłyby na scenę, by razem z bohaterami potupać i poklaskać. Pozajęzykowy, uniwersalny projekt Edith Ehrhardt to doskonała teatralna przygoda, nie tylko dla najmłodszych. Zahipnotyzowana nieustającym rytmem piątka aktorów na scenie świetnie daje sobie radę w opowiadaniu dźwiękami".
Aleksandra Czapla, *Hipnotyzująca muzyka*, „Gazeta Wyborcza – Katowice" nr 56/2005.

6 III 2005
Eva Farkašová (Słowacja) tworzy scenografię do *Zwierzeń pornogwiazdy* Bogosiana w Towarzystwie Wierszalin w Supraślu.

8 III 2005
Monika Sudoł tworzy scenografię do spektaklu *Go-go, czyli neurotyczna osobowość naszych czasów* Przebindowskiego w Krakowskim Teatrze STU.

10 III 2005
Anna Popek tworzy scenografię do *Piaskownicy* Walczaka w Teatrze im. Kochanowskiego w Opolu. W roli Onej – Ewa Wyszomirska.

10 III 2005
Emilia Sadowska reżyseruje *Zwał* Shutego w Teatrze Polskim w Poznaniu. Scenografię do spektaklu tworzy Katarzyna Stochalska, kostiumy – Izabela Stronias.

„Sadowska wie, że u Shutego nie znajdziemy recept na życie. *Zwał* nie został napisany po to, żeby zmienić świat, nauczyć ludzi reguł przetrwania. Tę antykorporacyjną prozę trzeba czytać i wystawiać ostrożnie. Zgoda, laureat Paszportu «Polityki» jest bezsprzecznie kronikarzem

epoki wielkiej frustracji, ale jaki tam z niego buntownik! Do kolorowych pism łazi, wywiadów na salonach udziela; słowem: ucywilizowany nonkonformizm. W błysku intuicji Sadowska dodaje więc Shutemu towarzysza broni: piosenki do jej przedstawienia napisał Maciej Maleńczuk, jeszcze jeden z tych obłaskawionych przez Babilon. Na dodatek reżyserka zamyka siódemkę aktorów w metaforycznej przestrzeni: rekwizyty (komputery, kanapy, motocykle, telewizory) powstają z ogrywanych na wiele sposobów wózków z hipermarketu. Bohaterowie poruszają się w sztucznym świecie dziecięcej zabawy Nic tu nie jest naprawdę. Sadowska kilkoma sprytnymi posunięciami podkreśla współczesny fałsz zniewolenia i fałsz buntu. To my sami kupujemy klatkę dla siebie i nigdy nie przepiłujemy jej krat. Wierzymy pozerom i sami pozujemy. Czasem jednak dociera do nas skala naszego uwikłania, jak dociera do Maleńczuka, Shutego czy Mirka (Jakub Papuga), depresyjnego bohatera *Zwału*. Ale Mirek nie będzie żadnym nowym wcieleniem Che Guevary z lokalnego oddziału Przyjaznego Klientom Banku. Krwawa łaźnia, którą sprawi swojemu szefostwu i kolegom z pracy, będzie tak samo sztuczna, przeestetyzowana i pompatyczna, jak jatki u Tarantino. Cieszy mnie, że właśnie tę tonację reżyserka wychwyciła u Shutego, nawet kosztem zepchnięcia na drugi plan fascynującego języka *Zwału*".
Łukasz Drewniak, *Bunt na pół gwizdka,* „Przekrój" nr 14/2005.

11 III 2005
Bożena Pędziwiatr tworzy scenografię do *Oskara i Pani Róży* Schmitta w Teatrze Śląskim im. Wyspiańskiego w Katowicach.

13 III 2005
Anna Wieczur-Bluszcz reżyseruje *Deszcze* Mana i Bizio. Scenografię tworzy Ewa Beata Wodecka w Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Legnicy.

18 III 2005
Katarzyna Sobańska tworzy scenografię do *Panny Julii* Strindberga w Teatrze Miejskim im. Gombrowicza w Gdyni. Jest też autorką scenografii do *Kartoteki* Różewicza (6 V 2005).

19 III 2005
Małgorzata Olkowska wystawia sztukę Hanny Januszewskiej *Flisak i Przydróżka* w Teatrze Lalki i Aktora w Wałbrzychu.

19 III 2005
Barbara Guzik tworzy scenografię do *Nowego słowika cesarza* Szumca w Teatrze Lalki i Maski „Groteska" w Krakowie.

29 III 2005
Elżbieta Wójtowicz-Gularowska tworzy scenografię do *Shirley Valentine* Russella w Teatrze im. Słowackiego w Krakowie. W roli Shirley – Agnieszka Schimscheiner.

31 III 2005
Małgorzata Kamińska-Sobczyk w Teatrze Lalki „Tęcza" w Słupsku reżyseruje *Rodzinę zastępczą*, tekst własnego autorstwa. Scenografię do spektaklu tworzy Grażyna Skała.

9 IV 2005
Hanna Szymczak tworzy scenografię do *Hunderbaru* Nowakowskiego w Teatrze im. Żeromskiego w Kielcach.

10 IV 2005
Krystyna Jakóbczyk reżyseruje własną sztukę *Dom pod kocim pazurem* pisaną pod pseudonimem Klara Jakobs w Teatrze Miejskim „Miniatura" w Gdańsku.

11 IV 2005
Joanna Jaśko-Sroka tworzy scenografię do *Dożywocia* Fredry w Teatrze im. Kochanowskiego w Opolu. Muzykę do spektaklu komponuje Katarzyna Brochocka.

14 IV 2005
Agnieszka Olsten reżyseruje *Nie do pary* Bovella we Wrocławskim Teatrze Współczesnym im. Wiercińskiego.

16 IV 2005
Ewa Sokół-Malesza reżyseruje *Pana Huczka* Makeli w Białostockim Teatrze Lalek.

16 IV 2005
Iwona Kempa reżyseruje *Niebieski, niebieski, niebieski* Egressy'ego w Teatrze im. Horzycy w Toruniu.

„*Niebieski, niebieski, niebieski* Zoltana Egressy'ego w reżyserii Iwony Kempy opowiada historię upadającego cyrku Filadelfia, który szansę na ratunek widzi w dołączeniu do Europejskiego Związku Cyrków Wędrownych. Organizacja miałaby zapewnić artystom pomoc impresaryjną i unijne dotacje. To jedyne wyjście z sytuacji – artyści z głodu zjedli nawet tresowane kurczaki, które miały wzbogacić kolejny pokaz. Mieszkają w sypiących się wozach, nie stać ich na nowe kostiumy sceniczne. Bohaterowie już dawno stracili pasję do ćwiczeń, a czas spędzają na snuciu się po obozie, pustych rozmowach i na pijaństwie. To ludzie, którzy swój ból ubierają w cyrkowe pozy i maski makijażu, a nie wyraziste pretensje i protesty. Ich roszczenia w stosunku do rzeczywistości są nieśmiałe. Nie potrafią nawet z gracją zamaskować swojej życiowej nieudolności. Aktorzy toruńskiego teatru oddali ten stan w każdym psychologicznym szczególe. [...]
W tekście węgierskiego dramaturga doprawdy nie ma nic nieoczywistego. Odbiorcy wiedzą, że cyrk jest wielkim oszustwem i szmirą i że ci, którzy nie pracują, nigdy niczego nie osiągną. *Niebieski, niebieski, niebieski* może pozostawić intelektualny niedosyt, bo rzecz zmierza do przewidywalnego końca. W efekcie dramat odwołuje się do umysłowej bierności odbiorcy. Wraz ze scenografem Tomaszem Polasikiem Kempa pokazała cyrk jako ideę kiczu, czyli piękna urzeczywistniającego się statystycznie, przewidywalnego i łatwego w odbiorze. Widz dzięki reżyserce i scenografowi nie ma wątpliwości, że obcuje ze szmirą w jej istotnej postaci. Twórcy odmalowali stylistykę przesytu i estetycznych nadmiarów widowiska, a także szpetotę cyrkowego obozu. Dokładnie pokazali każdy ze szwów, który trzyma w ryzach show. Stroje i światła estradowe tylko stwarzają pozory szyku, a egzotycznie brzmiące ksywki przydają bohaterom udawanej wielkości.
Siłą toruńskiej sztuki są aktorzy. Należy bowiem koniecznie docenić wysiłek, jaki podjął zespół Teatru Horzycy, aby na chwilę stać się artystami cyrkowymi. To zasługa Adama Banaszkiewicza, który znakomicie przygotował aktorów do nietypowych dla ich emploi ról. Wcale nie tak nieudolnie, jak nakazywałby dramat, wykonywali ćwiczenia na przyrządach cyrkowych i iluzjonistyczne sztuczki. To, co w sztuce Węgra utrzymywało się jedynie w stanie potencjalności, aktorzy odkryli przed widzem w pełnym komizmie i grozie. Dzięki nim cyrk przestał być sztuką pośledniejszego gatunku – ukazał przed publicznością swoją niezwykłość, która bezustannie ściąga widzów do namiotów cyrkowych na całym świecie"

Grzegorz Giedrys, *Nikomu nie wolno się z tego śmiać,* „Gazeta Wyborcza – Toruń” nr 100/2005.

16 IV 2005
Julia Skuratova tworzy scenografię do sztuki Marty Guśniowskiej *O rycerzu bez konia* w Teatrze Animacji w Poznaniu.

17 IV 2005
Halina Zalewska-Słobodzianek tworzy scenografię do spektaklu *Siała Baba mak* wg tekstu Krystyny Miłobędzkiej w Teatrze Lalek „Banialuka” w Bielsku-Białej.

18 IV 2005
Bożena Pędziwiatr, scenografka w Operze Krakowskiej, tworzy scenografię, a Alina Towarnicka-Niedźwiedź choreografię do *Balu u księcia Orłowskiego* wg *Zemsty nietoperza* Straussa.

19 IV 2005
Karolina Szymczyk-Majchrzak reżyseruje sztukę własnego autorstwa *Rozmowy nocą* w Teatrze Powszechnym im. Kochanowskiego w Radomiu.

„Główna bohaterka poprzez ogłoszenie w prasie szuka ewentualnego ojca dla swojego dziecka. Dzwonią rozmaici wykolejeńcy, dziennikarze żądni sensacji i wreszcie – on. Kobieta od razu jasno stawia sprawę – nie chce żadnych randek, czułych słówek, wspólnego życia, lecz jedynie zdrowego samca, który zrobi swoje i zniknie z jej życia. Uważa, że tak będzie prościej. No bo skoro przez ponad 30 lat nie udało jej się spotkać normalnego faceta, to przestała wierzyć, że takowi są. Królewna – bo pod takim pseudonimem występuje – chce tylko dziecka. Harry (pseudonim mężczyzny) jest miły, opiekuńczy i choć też w życiu mu się nie układało, chciałby stworzyć rodzinę.
To prosta opowieść o odwiecznej potrzebie miłości, akceptacji i o tym, jak łatwo, szukając tych uczuć, pogubić się. Jasne, że kolejne niepowodzenia bolą nas, ale nie warto skrywać się za maską obojętności, bo przecież ciągle warto mieć nadzieję, że jeszcze nie wszystko stracone. A jeśli już nawet nie starcza siły na nadzieję, to nie upoważnia nas to do igrania cudzym życiem, życiem dziecka. Dużo w przedstawieniu zabawnych dialogów, celnych ripost, ale żadnego taniego efekciarstwa”.
Renata Metzger, *Odwieczna potrzeba miłości,* „Gazeta Wyborcza – Radom” nr 92/2005.

21 IV 2005
Krystyna Janda reżyseruje *Lekcje stepowania* Harrisa w Teatrze Powszechnym w Łodzi. Scenografię do spektaklu tworzy Magdalena Maciejewska.

23 IV 2005
Izadora Weiss jest librecistką i choreografką *...z nieba* w gdańskiej Operze Bałtyckiej. Scenografię do spektaklu tworzy Ewa Kochańska.

23 IV 2005
Elżbieta Tolak w Teatrze „Maska” w Rzeszowie tworzy scenografię do *Przygód Rozbójnika Rumcajsa* Brylla.

30 IV 2004
Ewa Wycichowska, dyrektorka w Polskim Teatrze Tańca Balet Poznański, tworzy choreografię do *Przypadków pana von K*. wg von Kleista. Kostiumy do spektaklu projektuje Zofia de Ines.

3 V 2005
Małgorzata Treutler tworzy scenografię do *Czego nie widać* Frayna w Teatrze im. Osterwy w Gorzowie Wielkopolskim.

7 V 2005
Justyna Elminowska tworzy scenografię do sztuki *Teorban* Siméona w Teatrze im. Żeromskiego w Kielcach.

8 V 2005
Agnieszka Glińska reżyseruje *Opowieści o zwyczajnym szaleństwie* Zelenki w Teatrze Dramatycznym w Warszawie. Scenografię do spektaklu tworzy Magda Maciejewska. W obsadzie m.in. Agata Kulesza, Dominika Kluźniak, Małgorzata Kożuchowska, Jadwiga Jankowska-Cieślak, Dominika Ostałowska.

„Reżyserce warszawskiego przedstawienia Agnieszce Glińskiej udało się zachować równowagę między tonacją buffo i serio. Spektakl nie idzie w śmiech, zostawiając miejsce na refleksję, aktorzy grają z miłością do bohaterów, która łagodzi groteskę. W głównych rolach występują gwiazdy telenowel: Jan Jankowski, Małgorzata Kożuchowska i Dominika Ostałowska. Tym razem telewizyjny styl psychologicznego realizmu jest na miejscu, Zelenka bowiem przy całej nowoczesności tematyki pisze tradycyjne role. Pozytywnie zaskakuje zwłaszcza Jankowski trafnie obsadzony w roli głównego bohatera Piotra. Nieco niezgrabny, boleśnie szczery, chwyta publiczność za serce, choć w drugiej części brakuje aktorowi środków, aby pokazać coś więcej niż tylko zagubienie. Ciekawie rolę Muchy zagrał Waldemar Barwiński, dotykając autentycznego szaleństwa samotności. Świetnym kontrapunktem dla młodych są Władysław Kowalski i Jadwiga Jankowska-Cieślak, którzy z postaci zdziwaczałych rodziców Piotra wydobyli dramat wypalonego małżeństwa.
Ale prawdziwym odkryciem wieczoru są epizody: Marcin Dorociński jako Alesz, wydzwoniony z budki chłopak Jany, który udaje twardego mężczyznę, powstrzymując się nieustannie od płaczu, Dominika Kluźniak jako ożywiony manekin, który energią i gadatliwością chce nadrobić lata stania na wystawie, i Miłogost Reczek (import z wrocławskiego Teatru Polskiego) jako Szef szukający akceptacji dla swych pedofilskich skłonności. [...]
Inscenizacja Glińskiej polega na braku inscenizacji, i dobrze, reżyserka ufa autorowi oraz aktorom i na tym wygrywa, wiele kwestii nagradzanych jest brawami. Jedynie choreograficzny finał psuje dobre wrażenie, obraz bohaterów wykonujących mechaniczne, marionetkowe ruchy jest niepotrzebnym dopowiedzeniem myśli wpisanej w całe przedstawienie: że ktoś inny pociąga za sznurki naszego życia. Ale i tak na fali zachodniej komercji podmywającej polskie sceny ten spektakl jest wydarzeniem, bo nie wdzięczy się do widza, nie oszukuje drugą świeżością, ale celnie trafia w serca i umysły”.
Roman Pawłowski, *Pokolenie samotnych,* „Gazeta Wyborcza” nr 108/2005.

8 V 2005
Małgorzata Wolańska reżyseruje *Krawca Niteczkę* Makuszyńskiego w Olsztyńskim Teatrze Lalek.

8 V 2005
Eva Buchmann reżyseruje *Cosi fan tutte* Mozarta w Operze Krakowskiej.

9 V 2005
Helena Kaut-Howson reżyseruje *Miarkę za miarkę* Szekspira w Teatrze im. Słowackiego w Krakowie.

12 V 2005
Małgorzata Krzysica reżyseruje *Piątkę gorszej szansy* Perzanowskiego w Teatrze Ludowym w Nowej Hucie. Scenografię do spektaklu tworzy Elżbieta Krywsza.

14 V 2005
Monika Powalisz reżyseruje *Vladimira* Zupancica w Teatrze Polskim w Bydgoszczy. Scenografię do spektaklu tworzy Agata Przybył.

14 V 2005
Agata Duda-Gracz w Teatrze im. Słowackiego w Krakowie tworzy scenografię do *Życia w teatrze* Mameta.

14 V 2005
Irena Dragan reżyseruje *Alchemika* Coelho w Teatrze Lalki i Aktora „Kubuś" w Kielcach.

„Reżyserka kieleckiego spektaklu Irena Dragan zdecydowała się na konwencję teatru czarnego. Ciemne tło jest doskonałym kontrapunktem dla pięknych, wyrazistych lalek autorstwa Alexandra Andrzeja Łabińca. Ponadmetrowe postaci są tak sugestywne, że momentami ma się wrażenie, że na scenie widzimy żywych ludzi. Każda z lalek, prowadzona przed dwóch, a nawet trzech aktorów, porusza się w sposób niezwykle naturalny.
Alchemik łączy realizm z magią i symboliką. Młody pasterz Santiago zostawia swoje dotychczasowe życie, wędruje przez niebezpieczną pustynię, by dotrzeć do skarbu ukrytego pod piramidami. Gdy w końcu dotrze do celu, okaże się, że aby spełnić do końca swoje zadanie, powinien wrócić do punktu wyjścia. Santiago jest wierny swojej legendzie. Tak bowiem przeznaczenie, los czy jak kto woli wybór drogi życiowej nazywa Paulo Coelho. Cała jego powieść to wielki hołd złożony tym, którzy mimo przeciwności losu żyją w zgodzie z własnym sumieniem i własnym wyborem. I ta prawda pobrzmiewa również w kieleckim spektaklu.
Irenie Dragan udało się odtworzyć magiczny klimat *Alchemika*. Spektakl unika pułapek, jakie na twórców zastawia powieść, w której od akcji ważniejsze są rozmyślania. Widowisko ma doskonałą dramaturgię, a scena rozmowy Santiago z pustynią i wiatrem należą do najpiękniejszych w spektaklu. Zresztą cała plastyczna oprawa budzi autentyczny zachwyt – począwszy od lalek, po ciekawe wykorzystanie światła".
Agata Niebudek, *Lalki dla dorosłych,* „Echo Dnia" nr 112/2005.

18 V 2005
Joanna Pielat-Rusinkiewicz w Teatrze Powszechnym im. Kochanowskiego w Radomiu tworzy scenografię do *Medytacji nad Księgą Rodzaju na progu Kaplicy Sykstyńskiej* Wojtyły. W tym samym teatrze tworzy scenografię do *Fraszek. Pieśni. Interludiów* Kochanowskiego (24 VI 2005). Za ruch sceniczny w tym spektaklu odpowiada Barbara Marek. Na Scenie Kameralnej w tym samym teatrze Pielat-Rusinkiewicz projektuje scenografię do *Poganiaczy wiatru* Małgorzaty Owsiany (14 IV 2005), a na Scenie na Dziedzińcu – do *Szachów* Kochanowskiego (1 X 2005).

21 V 2005
W Teatrze Lalek „Arlekin" w Łodzi wystawiono sztukę Stefanii Grodzieńskiej *Tragedie małżeńskie* w reżyserii Marii Sowińskiej.

25 V 2005
Maja Kleczewska reżyseruje *Woyzecka* Büchnera w Teatrze im. Bogusławskiego w Kaliszu. Katarzyna Borkowska tworzy scenografię.

„Maja Kleczewska lepi swój teatr z brudu, wściekłości, rozpaczy i z odprysków popkulktury. Gdzieś na dnie, widoczne tylko dla tych, co chcą zobaczyć, zostały same resztki lepszych uczuć. Teatr to bezkompromisowy i w swej istocie do końca uczciwy. Ważne, że artystka idzie własną drogą. Zamiast dopasowywać się do mód, mówi swoim głosem. O współczesności opowiada poprzez Szekspira i Büchnera.
Woyzeck Kleczewskiej dzieje się tu i teraz – może w Kaliszu, może w jakimkolwiek innym mieście Polski B. Franek (Sebastian Pawlak) pracuje w zakładzie fryzjerskim, Maria (Agata Kubies) sprzedaje suknie ślubne. Jest zwyczajnie, szaro, nudno. Dziewczyny biegają do dyskoteki, ogoleni na łyso dresiarze szukają okazji do wypitki i rozróby. Ot, taka sobie codzienność. W kaliskim przedstawieniu wygląda ona z pozoru jak kronika małomiasteczkowych zdarzeń. Dopiero gdy się z bliska przyjrzeć, skóra cierpnie. Kleczewska portretuje świat do szpiku kości przeżarty złem. Zło jednak stało się tak banalne i oczywiste, tak rozpuściło się w magmie powszedniości, że przestaliśmy je rozpoznawać. A kiedy tak się dzieje, to znak, że jesteśmy w świecie, który nieodwołalnie osuwa się w przepaść.
Woyzeck i Maria nie pasują do tego porządku. Mówią o moralności na przykład, nie zdając sobie sprawy, jak bardzo jest to niestosowne. Szczególnie kiedy Kapitan (Jacek Jackowicz) płaci fryzjerom za inne jeszcze usługi, a półnagi wymalowany Doktor (Szymon Mysłakowski) staje się oprowadzającym po perwersyjnym, zdeprawowanym świecie. Słowa Woyzecka są więc jak bełkot szaleńca, a jednak w kaliskim spektaklu mogą wybrzmieć do końca. I wtedy stają się już czymś więcej niż rojeniami chorego.
Woyzeck to trudniejszy spektakl niż opolski *Makbet* – poprzednia głośna inscenizacja artystki. Tam zło pokazywała w ekstremalnej formie, bo dotyczyło tylko zamkniętego kręgu bohaterów tej opowieści. W *Woyzecku* zło rozlało się na cały świat. Nie ma nikogo, kto pozostałby nieskażony.
Niektórzy przedstawiają Kleczewską jako skandalistkę, sprowadzając jej teatr do modnych haseł. To prawda, że jej przedstawienia wywołują burzę w szklance wody, podsycane przez różnych światłych dziennikarzy i panie nauczycielki. Nie ma się jednak czym podniecać. Tak to jest, kiedy się robi teatr dla dorosłych. I wcale nie o metrykę tu chodzi".
Jacek Wakar, *Tylko dla dorosłych,* „Foyer" nr 13–14/2005.

28 V 2005
Elżbieta Wójtowicz-Gularowska tworzy scenografię do spektaklu *Aj waj! czyli historie z cynamonem* Kmity w Krakowskim Teatrze STU.

1 VI 2005
Magdalena Podwojewska tworzy scenografię do *Piotrusia i wilka* Prokofiewa w Operze Bałtyckiej w Gdańsku.

2 VI 2005
Alina Towarnicka-Niedźwiedź tworzy choreografię do *Królewny Śnieżki* Pawłowskiego w Operze Krakowskiej. Scenografię do spektaklu tworzy Bożena Pędziwiatr.

4 VI 2005
Martyna Bratkowska tworzy scenografię do *Na wiślanym szlaku* Czypczara w Śląskim Teatrze Lalki i Aktora „Ateneum" w Katowicach.

4 VI 2005
Joanna Schoen tworzy scenografię do *Mayday 2* Cooneya w Teatrze „Bagatela" im. Boya-Żeleńskiego w Krakowie.

18 VI 2005
Izadora Weiss tworzy choreografię do *Halki* Moniuszki w Operze Śląskiej w Bytomiu.

23 VI 2005
Barbara Hanicka tworzy scenografię do *Auto da fe* Canettiego w Narodowym Starym Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie.

25 VI 2005
Iwona Kempa reżyseruje w Teatrze Polskim w Poznaniu sztukę Háya *Stary Franka Hernera*.

22 VII 2005
Monika Strzępka reżyseruje *Szeks Show Presents Yorick, czyli spowiedź Błazna* wg tekstów Szekspira w Teatrze Wybrzeże w Gdańsku.

„[…] rzecz dzieje się na scenie, na której swój demoralizujący show kabaretowy odtwarza aktor-błazen. Nakłada on maski – znudzonego światem błazna, biskupa wygłaszającego morały w pompatycznym kazaniu, politykującego populisty, szowinisty seksoholika, zrezygnowanego inwalidy wojennego czy mieszczucha, czy wreszcie mieszczucha po pijaku, upajającego się stereotypowymi żartami o Żydach. Aktualne żarty satyryka Żurowskiego, bo tak chyba należałoby określić autora *Szeks Show...*, w wybrykach i świetnych monologach Gordona stanowiły potrzebną dopowiedź do wybranych cytatów z Szekspira. Proceder lichwiarski prowadzony przez bohatera szekspirowskiego *Kupca weneckiego* i potworny pomysł na spłatę długów funtem ludzkiego mięsa stał się obok stereotypowych dowcipów o kominach gazowych najsilniejszym konceptem na ukazanie winy Żydów, wciąż aktualnego kozła ofiarnego ludzkości. Czaszka Yoricka w dłoniach hamletyzującego Gordona staje się urodziwą blondwłosą główką nagiej już całkiem striptizerki. Zohydzony świat w monologu z *Ryszarda III* zostaje wykrzyczany przez Szeksa w towarzyszeniu kawałka z heavymetalowego grania (tych muzycznych zapożyczeń ze współczesnej popkultury jest w spektaklu więcej, słyszymy: Bajm, Lombard, Michaela Jacksona, Britney Spears). W miarę rozwoju akcji karykaturalne teksty Szeksa stają się coraz bardziej dosadne".
Agata Kirol, *Gordon szczypie w nos*, „Gazeta Wyborcza – Trójmiasto" nr 171/2005.

Katarzyna Kułakowska, Monika Żółkoś

Sezon 2005/2006

3 IX 2005
Krystyna Janda reżyseruje *Kopciuszka* wg Grimmów w Kino-Teatrze Bajka w Warszawie. Scenografię do spektaklu tworzy Ewa Bystrzejewska. W roli Kopciuszka – Monika Olejnik,

w roli Macochy – Kamil Durczok, w roli Wróżki – Katarzyna Kolenda-Zalewska. Przedstawienie charytatywne.

8 IX 2005
Irena Jun reżyseruje *Filozofię po góralsku* wg ks. Tischnera w Teatrze Studio w Warszawie.

8 IX 2005
Lucyna Sypniewska reżyseruje *Koziołka Matołka* Makuszyńskiego w Opolskim Teatrze Lalki i Aktora im. Smolki. Scenografię do spektaklu tworzy Ewa Pietrzyk.

8 IX 2005
Ewa Michnik, dyryktorka Opery Dolnośląskiej/ Opery Wrocławskiej, jest kierownikiem muzycznym *Halk*i Moniuszki, a także *Carmen* Bizeta (30 XII 2005), *La Traviaty* Verdiego (27 I 2006) oraz *Zmierzchu bogów* Wagnera (18 VI 2006).

10 IX 2005
Małgorzata Kamińska-Sobczyk reżyseruje własną sztukę *Tajemnica Czarciego Błota* w Teatrze Lalek „Pleciuga" w Szczecinie.

10 IX 2005
Anna Sekuła tworzy scenografię do *3 sióstr* Czechowa w Teatrze im. Kochanowskiego w Opolu.

10 IX 2005
Agnieszka Lipiec-Wróblewska reżyseruje *Rzeźnię* Mrożka w Teatrze Narodowym (scena Teatr Mały) w Warszawie.

16 IX 2005
Jagna Janicka tworzy scenografię do *Mewy* Czechowa w Teatrze im. Słowackiego w Krakowie.

16 IX 2005
Magdalena Maciejewska tworzy scenografię do *Benvolia i Rozaliny* wg *Romea i Julii* Szekspira w TR Warszawa.

17 IX 2005
Małgorzata Bogajewska reżyseruje *Czerwone nosy* Barnesa w Teatrze Jeleniogórskim. Scenografię do spektaklu tworzy Anita Burdzińska, kostiumy projektuje Iza Toroniewicz.

23 IX 2005
Grażyna Wydrowska-Wąsiel reżyseruje *Baśnie braci Grimm* w Teatrze Dramatycznym w Elblągu.

24 IX 2005
Anna Augustynowicz reżyseruje *Sędziów* Wyspiańskiego w Teatrze im. Osterwy w Lublinie.

„Na niedużej scenie lubelskiego teatru jest jeden kolor – czerń. Tylko instrumenty perkusyjne stojące z lewej strony na proscenium wprowadzają ledwie dostrzegalne odcienie brązu. Od widowni i proscenium oddziela scenę gruba czarna rama. Wewnątrz jest druga rama, mniejsza. W ten sposób powstały trzy plany akcji – sceny rodzajowe w zasadzie rozgrywają

się w głębi. Na pierwszym planie Anna Augustynowicz umieściła wszystko, co ma wymiar moralitetu, uogólnienia.
Przedstawienie zaczynają muzycy, chłopak i dziewczyna, ubrani czarno, bez rękawów. Chłopak gra na bębnach, dziewczyna z głową ciasno obwiązaną czarną chustką – na skrzypcach. Od razu narzucają wyrazisty rytm, który będzie prowadził akcję dramatu (czasem trochę zbyt ilustracyjnie), puentował emocje bohaterów. Tak samo, jak muzycy, będą wyglądać pozostałe postaci spektaklu – wszystkie w czarnych kostiumach z urwanymi rękawami, kobiety w chustkach na głowach. Wszyscy aktorzy mają dłonie osłonięte, a raczej skrępowane czarnymi rękawicami, co hamuje gesty, narzuca jakiś rodzaj powściągliwości, nie do końca i nie przez wszystkich, niestety, utrzymanej. Sylwetki kobiet są dodatkowo wpisane w sprzęty, które zawsze noszą ze sobą – Fejga ma dwa wiadra. Chór Dziewczyn (których jest tutaj pięć i wcale nie są już bardzo młode) trzyma gliniane miski z drewnianymi tłuczkami. Jewdocha, grana bardzo ciekawie przez Barbarę Prokopowicz nie rozstaje się z ogromną, szarą, metalową misą. Ta misa narzuca jej ruch starannie zakomponowany, wyrazisty, wskazuje na pozycję, jaką Jewdocha zajmuje w domu Samuela, równocześnie jest abstrakcyjnym znakiem bólu od którego nie sposób się uwolnić i całej zduszonej i gniotącej zarazem tajemnicy nieszczęśliwej dziewczyny".
Maria Prussak, *Dlaczego umarł Joas?,* „Didaskalia" nr 69–70/2005.

24 IX 2005
Barbara Sass reżyseruje *Widma* Mariny Carr w Teatrze im. Jaracza w Łodzi. Kostiumy do spektaklu tworzy Maria Balcerek.

24 IX 2005
Grażyna Kania reżyseruje *Wiarę nadzieję miłość* Horvatha w Teatrze Dramatycznym w Warszawie. Sabine Mader tworzy scenografię do spektaklu.

„Taniec śmierci rozpoczyna się już w pierwszej sekundzie przedstawienia Grażyny Kani. W ciemności rozlega się wystrzał z rewolweru. Gwałtownie zapalają się światła. Na scenę upada ciało samobójcy (Wojciech Chorąży/Paweł Pabisiak). Świadkiem zdarzenia jest Elżbieta (Julia Kijowska). Jest jednym z przechodniów, sądzimy, że znalazła się obok Samobójcy przez przypadek. Schodzą się ciekawscy, beznamiętnie wpatrują się w trupa i służbowe czynności Policjanta (Miłogost Reczek). Jedynie Elżbieta reaguje emocjonalnie, wykrzywia twarz w grymasie. Zwraca na siebie uwagę Policjanta. Prostymi, klarownymi środkami szkicowane są od pierwszych chwil podstawowe relacje: jednostka-społeczeństwo, kobieta-mężczyzna.
Pantomima nad ciałem Samobójcy rozgrywa się przy dźwiękach *Marsza żałobnego* Chopina. Migawki z anonimowej tragedii uzyskują niezwykle patetyczną oprawę. Pozornie wszystko do siebie pasuje: śmierć na ulicy i marsz żałobny. W efekcie odczuwamy nie jedność, ale groteskowy dysonans. Rozdźwięk, który wprowadza główną dychotomię spektaklu – przepaść między szczytnym hasłem, trzema tytułowymi cnotami – a ich realizacją w codziennych zachowaniach ludzi".
Waldemar Wasztyl, *Histeryczny atak śmiechu,* „Didaskalia" nr 69/2005.

24 IX 2005
Małgorzata Szydłowska tworzy scenografię do *Lisa filozofa* Mrożka w Teatrze Łaźnia Nowa w Krakowie. W tym samym teatrze tworzy scenografię także do *Edypa* Sofoklesa (8 XI 2005), *From Poland With Love* Demirskiego (30 III 2006) oraz *Vademecum Teatru Amatorskiego* Iłowskiego w reżyserii Agnieszki Salamon (1 V 2006).

29 IX 2005
Maria Sartova reżyseruje *42 Ulicę* Warrena w Gliwickim Teatrze Muzycznym.

30 IX 2005
Magdalena Gajewska tworzy scenografię do *Plasteliny* Sigariewa w Teatrze Polskim im. Konieczki w Bydgoszczy.

30 IX 2005
Sabina Bicz tworzy scenografię do sztuki Pam Gems *Piaf* w Teatrze Miejskim im. Gombrowicza w Gdyni, a także do spektaklu *Zorba* Kandera w tym samym teatrze (14 VII 2006). W tym sezonie roku tworzy jeszcze scenografię do *Ani z Zielonego Wzgórza* Lucy Maud Montgomery w Teatrze im. Żeromskiego w Kielcach (26 V 2006).

30 IX 2005
Małgorzata Anna Siuda reżyseruje *Obłąkanego, czyli upadek III Rzeszy* Bergera w Lubuskim Teatrze im. Kruczkowskiego w Zielonej Górze.

1 X 2005
Katarzyna Deszcz reżyseruje *Balladynę* Słowackiego w Teatrze im. Wandy Siemaszkowej w Rzeszowie. Scenografię do spektaklu tworzy Anna Sekuła.

1 X 2005
Bożena Pędziwiatr tworzy scenografię do *Króla Edypa* Sofoklesa w Teatrze Śląskim im. Wyspiańskiego w Katowicach. W tym sezonie w tym teatrze jest autorką scenografii do *Gąski* Kolady (24 IV 2006).

3 X 2005
Magda Wójcik, kierownik artystyczny Teatru Adekwatnego w Warszawie, wystawia *In articulo mortis _ W obliczu śmierci* oraz *Świetliste oczekiwanie* Lechonia (2 VI 2006).

7 X 2005
Anna Kękuś reżyseruje *My Fair Lady* Loewe'a w Teatrze Muzycznym Capitol we Wrocławiu.

14 X 2005
Maria Peszek wraz z Janem Peszkiem reżyseruje *MiastoManię*, spektakl oparty na jej własnych tekstach, tekstach Piotra Lachmanna i Olgi Tokarczuk. Premiera ma miejsce w Teatrze Nowym Praga.

15 X 2005
Ewa Marcinkówna reżyseruje *Klan wdów* Ginette Beauvais-Garcin i Marie Chevalier w Teatrze Dramatycznym im. Węgierki w Białymstoku. Scenografię do spektaklu tworzy Katarzyna Gabrat-Szymańska.

16 X 2005
Jadwiga Michalska jest asystentką scenografa *Kosmosu* Gombrowicza w Teatrze Narodowym w Warszawie. Asystentką reżysera jest Anna Turowiec, staż asystencki odbywa Pia Partum.

21 X 2005
Iza Toroniewicz tworzy scenografię do *Kształtu rzeczy* LaBute'a w Teatrze Miejskim im. Gombrowicza w Gdyni. W tym sezonie przygotuje jeszcze scenografię do *Happy End* Brechta w Bałtyckim Teatrze Dramatycznym im. Słowackiego w Koszalinie (6 I 2006).

21 X 2005
Katarzyna Koczubiej-Pogwizd tworzy scenografię do sztuki *Wesołe historie* Ewy Szelburg-Zarembiny w reżyserii zbiorowej w Śląskim Teatrze Lalki i Aktora „Ateneum" w Katowicach.

22 X 2005
Małgorzata Bogajewska reżyseruje *Dotyk* Modzelewskiego w Teatrze Powszechnym im. Hübnera w Warszawie. Scenografię do spektaklu tworzy Iza Toroniewicz.

„To zapis dwóch intymnych, niemal równoległych rozmów z udziałem dwóch par bliskich sobie dotąd osób. Żony, która schwytała męża na homoseksualnej zdradzie, i ojca, który dowiaduje się od syna, że ten ma partnera, że «kocha inaczej». Reżyserka każe aktorom grać w tej samej przestrzeni, zagęszcza emocje, precyzyjnie cieniuje nastroje. Tworzy wrażenie, jakbyśmy otworzyli drzwi do cudzego mieszkania, weszli w sam środek cudzej rozpaczy i zastygli z zażenowania na widok niesłychanej pornografii dusz.
Patrzymy na bohaterkę Edyty Olszówki, jak szamoce się między obrzydzeniem a potrzebą bliskości, nie mogąc pojąć, że odtąd wszystko będzie inaczej. Że dotyk męża geja znaczy już co innego. Mąż Szymona Bobrowskiego skomle i przeprasza, bo wie, że agresja i pretensje skrywają bezradność kobiety, której zawaliło się życie. Ojciec Sylwestra Maciejewskiego próżno szuka w sobie winy za to, kim stał się jego syn, czemu nie chce być taki jak inni, dlaczego nie chce utrzymywać pozorów «normalności». Syn grany przez Krzysztofa Szczerbińskiego mówi każde słowo z pełną świadomością ran, jakie zadaje ojcu. Nie czuje dumy, nie prowokuje. Wierzy, że rozmowa coś zmieni, wyczyści, ocali.
Otóż nie. Próżno by szukać w przedstawieniu moralizowania, że niby każdy ma prawo do swoiście pojętej miłości. Modzelewski nie napisał sztuki o gejowskim *coming out*, ale o cierpieniu, jakie zadaje się innym, wyznając prawdę. Autor patrzy na miłość, zdradę i rodzinę, nie dzieląc zachowań na hetero- i homoseksualne. Najważniejszy jest człowiek, który oszukuje, i ofiara jego oszustwa. Zawiedzione zaufanie. Ciężar odpowiedzialności za to, kim się jest i kim chce się być. Poszczególne sceny wydają się świadomie urwane na długo przed ich rzeczywistym końcem. Emocje bohaterów zostają zawieszone, przycichają, by zapewne za chwilę wybuchnąć z jeszcze większą mocą. Nic się nie wyjaśnia, nie słychać westchnienia ulgi, że już po wszystkim. Noc jeszcze długa, po niej będą kolejne.
Bogajewska trafnie wyczuła intencję dramaturga. Jest w swoim podejściu do bohaterów dyskretna i czuła. Ostentacyjnie obiektywna, nikomu nie przyznaje automatycznie racji, nie liczy punktów, ciosów, trafień. Pokazuje za to, że prawda nie zawsze uwalnia. Przeciwnie: to kłamstwo daje komfort, a iluzja – szansę na normalność. Trudne, dwuznaczne przesłanie, ale właśnie dlatego prawdziwe".
Łukasz Drewniak, *Dyskretna pornografia dusz,* „Przekrój" nr 48/2005.

22 X 2005
Bronka Nowicka reżyseruje *Opowieści o zwyczajnym szaleństwie* Zelenki w Teatrze im. Jaracza w Olsztynie.

29 X 2005
Krystyna Janda reżyseruje *Stefcię Ćwiek w szponach życia* Dubravki Ugrešić w Teatrze Polonia w Warszawie. Scenografię do spektaklu tworzy Magdalena Maciejewska. W roli Stefki – Agnieszka Krukówna.

4 XI 2005
Anna Kutkowska reżyseruje *Podróż do zielonych cieni* Methlinga w Bałtyckim Teatrze Dramatycznym im. Słowackiego w Koszalinie. W tym samym teatrze wystawia *?* na motywach *Zdziczenia obyczajów pośmiertnych* Leśmiana (13 V 2006).

5 XI 2004
Barbara Wójcik tworzy scenografię do *Kota w butach* Wiktorowicza w Teatrze Dzieci Zagłębia im. Dormana w Będzinie.

6 XI 2005
Iwona Kempa reżyseruje *Dzień Walentego* Wyrypajewa w Teatrze Powszechnym im. Hübnera w Warszawie. W obsadzie: Elżbieta Kępińska, Joanna Żółkowska, Paulina Holtz.

6 XI 2005
Katarzyna Deszcz reżyseruje *Krzesiwo* Ewy Drozdowskiej na podstawie baśni Andersena w Teatrze Nowym w Łodzi. Scenografię do spektaklu tworzy Barbara Wesołowska i Anna Olechowska.

6 XI 2005
Alicja Choińska reżyseruje *Refreny Ref-Rena* w Teatrze Polskim w Warszawie.

9 XI 2005
Ewa Pilawska reżyseruje w Teatrze Powszechnym w Łodzi cykl dramatów czytanych – *Za rok o tej samej porze* Slade'a, *Po latach o tej samej porze* Slade'a (8 II 2006), *Do Ciebie…* Wojtyły (2 IV) i *Samotne serca* Chappella (7 VI).

11 XI 2005
Anita Burdzińska tworzy scenografię do *Ifigenii w Aulidzie* Eurypidesa w Teatrze im. Kochanowskiego w Opolu.

12 XI 2005
Krystyna Janda reżyseruje w Teatrze Polonia w Warszawie monodram *Ucho, gardło, nóż* Vedrany Rudan, gdzie gra Tonkę Babić. Scenografię do spektaklu tworzy Magdalena Maciejewska.

12 XI 2005
Magdalena Musiał tworzy scenografię do sztuki Demirskiego *Wałęsa. Historia wesoła, a ogromnie przez to smutna* w Teatrze Wybrzeże w Gdańsku. Kostiumy do spektaklu tworzy Julia Joanna Kornacka. Kornacka projektuje kostiumy i scenografię także do *Emila Rozrabiaki* Jaskuły w Teatrze Miejskim „Miniatura" w Gdańsku (26 III 2006) oraz do spektaklu *Być Marylin* w Teatrze Muzycznym im. Danuty Baduszkowej w Gdyni (18 II 2006).

15 XI 2005
Małgorzata Treutler w Teatrze im. Osterwy w Gorzowie Wielkopolskim tworzy scenografię do *Skąpca* Moliera, a następnie do *Noclegu w Apeninach* Fredry (1 VII 2006).

17 XI 2005
Magdalena Gajewska tworzy scenografię do *Śmieci* Bizio w Teatrze Powszechnym im. Hübnera w Warszawie.

19 XI 2005
Dorota Furman reżyseruje *Pod niebem Paryża w Cafe Sax* w Teatrze Dramatycznym w Elblągu.

19 XI 2005
Monika Jaworowska tworzy scenografię do *Kobiety sprzed 24 lat* Schimmelpfenniga w Teatrze Polskim w Poznaniu.

19 XI 2005
Iza Toroniewicz tworzy scenografię do *Śmierci komiwojażera* Millera w Teatrze im. Wandy Siemaszkowej w Rzeszowie.

21 XI 2005
Aldona Figura reżyseruje *Absynt* Magdy Fertacz w Laboratorium Dramatu w Warszawie. W obsadzie m.in. Maria Maj, Matylda Pszczenko.

„W *Absyncie* akcja podporządkowana jest odtwarzanej taśmie z pożegnalnym nagraniem Karoliny oraz sekwencji scen pokazujących jej relacje z rodzicami i niedoszłym mężem. Chronologia zdarzeń wydaje się mocno zaburzona – w niektórych rozmowach z matką i ojcem dziewczyna ma świadomość swojej samobójczej śmierci. Magda Fertacz nakłada na siebie dwa momenty czasowe, narusza zewnętrzną logikę zdarzeń. Ich rzeczywista kolejność nie jest istotna, dramat podporządkowany jest nie chronologii, lecz rytmowi świadomości bohaterki, jej skojarzeniom, emocjom, utrwalonym w pamięci rodzinnym traumom. W dramatach Fertacz nieoczywiste sąsiedztwo scen stwarza wrażenie, jakby były one oddzielone blekautami, które «dziurawią» całą historię, narzucają jej niespójny rytm. Sceniczne wyciemnienia są wpisane w strukturę tekstu, autorka nie wprowadza tego efektu do didaskaliów. Umieszcza w nich wszak bardzo niewiele wskazówek, pojedyncze informacje, z których wyłania się zaledwie szkicowy zarys świata. To, na jaki teatr ten świat został napisany, można wyczytać z interakcji i wyznań bohaterów, przy czym trudno oprzeć się wrażeniu, że Fertacz poddaje swoich czytelników ciągłym próbom, miesza tropy, wysyła nieoczywiste, niekiedy wręcz sprzeczne sygnały”.
Monika Żółkoś, *Teatr wyznania. O dramatach Magdy Fertacz,* „Teatr” nr 9/2008.

27 XI 2005
Lucyna Sypniewska reżyseruje *Kota w butach* Ewy Szelburg-Zarembiny w Teatrze Lalek „Banialuka” im. Zitzmana w Bydgoszczy. Scenografię do spektaklu tworzy Ewa Pietrzyk.

30 XI 2005
Łucja Kossakowska tworzy scenografię do *Eurocity* wg Fredry w Teatrze Polskim w Warszawie.

2 XII 2005
Julia Wernio reżyseruje *Bajkę o szczęściu* Izabeli Degórskiej w Teatrze im. Mickiewicza w Częstochowie. Scenografię do spektaklu tworzy Elżbieta Wernio.

3 XII 2005
Bożena Baranowska reżyseruje *Między Wenus a Ziemią* – sztukę opartą na tekstach Julii Hartwig, Anny Szczęsnej, Marioli Borowieckiej i Hanny Samson w Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Legnicy. Scenografię do spektaklu tworzy Natalia Płaneta, a muzykę – Małgorzata Dancewicz.

3 XII 2005
Karolina Szymczyk reżyseruje *Dwoje na huśtawce* Gibsona w Teatrze Powszechnym im. Kochanowskiego w Radomiu. Joanna Pielat-Rusinkiewicz tworzy scenografię do spektaklu. Pielat-Rusinkiewicz w tym samym teatrze tworzy scenografię także do *Mojry* Skrzyposzka (16 VI 2006) i *Burzy* Szekspira (31 III 2006).

3 XII 2005
Beata Pejcz reżyseruje *Kopciuszka* – własną sztukę na motywach baśni braci Grimm w Teatrze Lalek „Arlekin" w Łodzi. Scenografię do spektaklu tworzy Maria Balcerek.

3 XII 2005
Monika Powalisz reżyseruje *Pana Andersena na Pradze* w Teatrze Wytwórnia w Warszawie. Scenografię do spektaklu tworzy Olga Mokrzycka, lalki projektuje Anna Czarnota. W obsadzie: Anna Kaźmierowska i Anna Szawiel.

4 XII 2005
Marta Ogrodzińska reżyseruje *Bliżej* Marbera w Teatrze im. Jaracza w Olsztynie. Scenografię do spektaklu tworzy Beata Akinis-Sowińska.

15 XII 2005
Anna Augustynowicz reżyseruje *Napis* Sibleyrasa w Teatrze Współczesnym w Szczecinie.

16 XII 2005
Renata Godlewska tworzy scenografię do sztuki Brylla *Przejście przez morze. Kolęda* w Teatrze Muzycznym im. Danuty Baduszkowej w Gdyni.

17 XII 2005
Ewa Marcinkówna reżyseruje *Zemstę* Fredry w Teatrze Dramatycznym w Elblągu. Scenografię i kostiumy do spektaklu projektuje Katarzyna Gabrat-Szymańska.

21 XII 2005
Anna Sekuła tworzy scenografię do *Dożywocia* Fredry w Teatrze Jeleniogórskim.

30 XII 2005
Monika Strzępka reżyseruje *Honor Samuraja* Rappa (wg sztuki *Stone Cold, Dead Serious*) w Teatrze Jeleniogórskim.

5 I 2006
Małgorzata Szczęśniak tworzy scenografię do *Woyzzecka* Berga w Teatrze Wielkim – Operze Narodowej w Warszawie, w tym sezonie projektuje w tym teatrze także kostiumy do *La Boheme* Pucciniego (30 III 2006).

6 I 2006
Joanna Niesiołowska-Schaitter reżyseruje w Gliwickim Teatrze Muzycznym sztukę na podstawie własnego scenariusza *Batuta, frak i* elegancja, do którego tworzy też choreografię.

7 I 2006
Bożena Pędziwiatr tworzy scenografię do *Jak się kochają w niższych sferach* Ayckbourna w Teatrze im. Mickiewicza w Częstochowie.

13 I 2006
Ewelina Pietrowiak reżyseruje *Pokojówki* Geneta w Teatrze Ateneum im. Jaracza w Warszawie.

„Utwory Geneta, nawet jeśli w nich duszno tak, że nie można oddychać, wypełnia poezja. Może nosząca w sobie wewnętrzną skazę, ale przez to jeszcze piękniejsza. Jej piękno jednak zwodzi, bo słowa w ustach bohaterów zastępują sztylety w dłoniach. Zabijają. Tak jest w *Pokojówkach*. Claire (Joanna Pokojska) i Solange (Maria Ciunelis) co wieczór, korzystając z nieobecności Pani (Małgorzata Pieńkowska), powtarzają tę samą ceremonię.
Zakładają jej suknie, zasiadają przed ozdobnym lustrem, by pokryć twarze różem. Potem zaczyna się seans nienawiści i jego apogeum – śmierć. Na razie udawana, chociaż po kolejnych szamotaninach na udach kobiet pozostają fioletowe sińce. Na razie udawana... [...]
Młoda reżyser Ewelina Pietrowiak (to drugi spektakl w jej dorobku realizowany poza warszawską Akademią Teatralną, gdzie na IV roku studiuje) podkreśla [...] teatralność *Pokojówek*. Scena pokryta czerwonym dywanem, na niej jedynie nowoczesne łóżko i lustro jak w garderobie. Za czarnym tiulem jeszcze jedna garderoba, na manekinach wykwintne suknie. Biel, czerwień, écru. Wszechobecna purpura nie daje temu miejscu ciepła. Wydaje się, jakby na Scenie 61 Ateneum portretowano wydrążonych ludzi, zdolnych jedynie do nienawiści.
Jednak Joanna Pokojska i Maria Ciunelis, tworząc świetne role, nie dają swoim pokojówkom tylko tej jednej barwy. Pokojska zaczyna przedstawienie od pozornie niewinnego tańca w rytm beztroskiej, odrobinę idiotycznej piosenki. Jest w nim lekkość, dziewczęcość, ale i brud. Ciunelis przechodzi od sztywności do pełnej, choć poskramianej narzuconym rygorem służącej, swobody. Zabójstwo Pani ma być w tej inscenizacji wyzwoleniem nie tylko od niskiego społecznego stanu. Raczej ucieczką z gorsetu formy”.
Jacek Wakar, *Ciepło krwi*, „Życie Warszawy” nr 13/2006.

13 I 2006
Justyna Łagowska tworzy scenografię do *Trzech stygmatów Palmera Eldritcha* Dicka w Narodowym Teatrze Starym im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie.

17 I 2006
Barbara Hanicka tworzy scenografię do *Aliny na Zachód* Dobbrowa w przekładzie Doroty Sajewskiej w Teatrze Dramatycznym w Warszawie.

20 I 2006
Julia Skrzynecka i Diana Marszałek projektują kostiumy i tworzą scenografię do *Dziś wieczorem Lola Blau* Kreislera w Teatrze Muzycznym im. Danuty Baduszkowej w Gdyni.

21 I 2006
Julia Wernio reżyseruje *Milczenie* Stephensona w Teatrze im. Jaracza w Olsztynie. Scenografię do spektaklu tworzy Elżbieta Wernio.

24 I 2006
Anna Kękuś reżyseruje *Przypadkowego człowieka* Yasminy Rezy w Teatrze Polskim w Warszawie. Kękuś tworzy też scenografię do spektaklu. W obsadzie Grażyna Barszczewska.

25 I 2006
Izabella Cywińska reżyseruje *Waszą Ekscelencję* Dostojewskiego w Teatrze Współczesnym w Warszawie. Scenografię do spektaklu tworzy Małgorzata Szczęśniak. W roli Generałowej – Danuta Szaflarska.

„*Wasza Ekscelencja* to historia Fomy (Andrzej Zieliński), hochsztaplera i nieudacznika, który niczym demoniczny Rasputin omotał panią domu (w roli generałowej Danuta Szaflarska) i zyskał władzę nad całą rodziną. Reżyserka skupiła się jednak nie na postaci oszusta, ale na jego ofiarach. Co sprawiło, że mu ulegli? Jego sprawność socjotechniczna czy wyrok siły wyższej?
Cywińska sięgnęła po środki znane z *Tanga* Zbigniewa Rybczyńskiego, animowanej metafory nakładania się ludzkich losów w ciasnej przestrzeni pokoju. Przy zastawionym do uroczystego obiadu stole pojawiają się najpierw trzy nieme staruszki. Siwe, drobne, ubrane w identyczne garsonki, wydają się trzema wersjami tej samej osoby przesuniętymi w czasie o kilka filmowych klatek. Motyw jak z *Tanga* powróci w drugiej części, gdy do pokoju wpadnie dziecięca piłka (jak w pierwszym obrazie nagrodzonego Oscarem filmu).
Scenografia zbudowana ze ścian w modnych seledynach i pastelach oraz z mebli vintage, jakie spotkać można w kultowych klubach, to już język współczesny. Charakterystyczny styl scenografki Małgorzaty Szczęśniak był długo znakiem rozpoznawczym Teatru Rozmaitości. Tam też pleksi i metal zderzały się z wyrazistymi barwami, a nowoczesny design – z obiektami kultu. Tym razem obok siebie znalazło się siedzisko z metra i ikona. Przed nią pali się wieczna czerwona lampka. Nie jest to więc czas ludzki, ale boski, w którym wszystko nieustannie odnawia się i ginie.
Kiedy na scenę przy końskim rżeniu i łomocie wchodzi młody Sergiusz (Maciej Marczewski) wezwany z Petersburga dla ratowania sytuacji, jest zrezygnowany, jakby po raz kolejny musiał zacząć tę samą beznadziejną walkę. Jego wuj, pułkownik (Wojciech Pszoniak), pełen jest jednak energii i gotowości działania. Niczym Louis de Funes przecina powietrze ruchami wyrzucanych i zaplatanych pobożnie dłoni. Mówi szybko, z pokorą arystokraty zamienionego w kelnera, z powściągliwością konspiranta. Chce uratować przed Fomą ukochaną Nastieńkę (delikatna, poważna Monika Kwiatkowska-Dejczer) i wydać dziewczynę za Sergiusza.
Sam tyran każe długo na siebie czekać. Pojawia się w szlafroku i bieliźnie, z bezładnie rozrzuconymi strąkami włosów. Ma w sobie coś z hipisowskiego guru, który bombardując miłością, odbiera zdolność myślenia. Czeka na niego dwór złożony z dziwaków i marionetek. Dominuje wśród nich Szaflarska, powiększona przez wózek inwalidzki i monstrualną fryzurę Margaret Thatcher. Reszta to bezwolne cienie, które czasem wyrywają się na chwilę z marazmu, by coś wykrzyczeć czy zapłakać. Pszoniak wśród huku piorunów wyrzuci go w końcu przez foliowe okno, przywróci porządek, ocali cześć Nastieńki. Ale Foma wraca, a

jego przybycie akcentuje to samo rżenie, które sprowadziło Sergiusza. Wszystko od początku? Wiele na to wskazuje.
Bohaterom cały czas towarzyszy natrętny dźwięk much. Czyżby były to *Muchy* z Jeana Paula Sartre'a przypominające, że aby odzyskać wolność, nie wystarczy zabić tyrana, ale trzeba jeszcze mieć wewnętrzną odwagę? Czy z filmu *Władca much* pokazującego, że najgroźniejszym tyranem jest niewiedza i strach? Cywińska wprowadziła na scenę Współczesnego nie tylko żywą refleksję, ale też nowoczesną estetykę, której od dawna tam brakowało. Zamiast łatwych aluzji do współczesnych tyranii zbudowała klimat rodzajowości z elementami absurdu i mistycyzmu".
Joanna Derkaczew, *Tango według Dostojewskiego*, „Gazeta Wyborcza" nr 23/2006.

28 I 2006
Maria Balcerek tworzy scenografię do *Króla Maciusia Pierwszego* Korczaka w Teatrze Dzieci Zagłębia im. Dormana w Będzinie.

28 I 2006
Ewa Krechowicz tworzy scenografię do *Rosyjskiej poczty ludowej* Bogajewa w Teatrze Polskim im. Konieczki w Bydgoszczy.

28 I 2006
Żywia Karasińska-Fluks reżyseruje własną sztukę *Chłopak z Sosnowca* w Operze na Zamku w Szczecinie.

2 II 2006
Elżbieta Grad-Cupriak, Monika Gryc i Agnieszka Roszko reżyserują *Przygody Euzebiusza* Beaty Krupskiej w Olsztyńskim Teatrze Lalek.

3 II 2006
Barbara Sass wystawia *Elektrę* Sofoklesa w Teatrze im. Słowackiego w Krakowie. Scenografię do spektaklu tworzy Jagna Janicka. W roli Elektry – Sonia Bohosiewicz.

4 II 2006
Ula Kijak reżyseruje *Momo* Endego w Teatrze Dramatycznym im. Szaniawskiego w Wałbrzychu. Scenografię do spektaklu tworzy Diana Marszałek. W roli tytułowej – Aleksandra Cybulska.

10 II 2006
Monika Pęcikiewicz reżyseruje *Twój, Twoja, Twoje* Nowakowskiego w Teatrze Polskim w Poznaniu. Karolina Benoit tworzy scenografię do spektaklu, kostiumy – Izabela Stronias.

11 II 2006
Maja Kleczewska reżyseruje *Sen nocy letniej* Szekspira w Narodowym Starym Teatrze im. Heleny Modrzejwskiej w Krakowie. Katarzyna Borkowska tworzy scenografię do spektaklu i odpowiada za reżyserię światła. W roli Heleny – Sandra Korzeniak, w roli Hermii – Joanna Kulig.

„To przedstawienie jest jak uderzenie w twarz – gdy ochłoniemy, próbujemy rozpaczliwie zdystansować się od obejrzanej historii. W obronnym odruchu rozpoczyna się poszukiwanie słabych punktów: za mało «Szekspira w Szekspirze», powierzchowne czytanie tekstu, wiele zbyt łatwych skojarzeń, nienaturalnie brzmiące fragmenty improwizowane, nie najlepsze

literacko kwestie dopisane do dramatu, redukcja ról, co wielu aktorom każe pozostać na poziomie szkiców... Sporo.
Ale zaraz przychodzi refleksja: Kleczewska potrafi przecież przenikliwie i odkrywczo czytać dramat, prowadzić aktorów ku wielowymiarowym rolom, wydobywać maksimum treści nawet z tak niedobrych tekstów jak *Jordan* Moiry Buffini. Bolesne zabiegi na dramacie Szekspira muszą więc mieć głębsze uzasadnienie – zwłaszcza że konsekwencja, z jaką prowadzony jest spektakl, nie dopuszcza żadnej przypadkowości.
Dlaczego więc przedstawienie w Starym Teatrze uruchamia odruchy obronne? Wygląda na to, że działa tu mechanizm pułapki na myszy. Siła spektaklu tkwi bowiem w fakcie, że jest tak bardzo «o nas» – jakkolwiek enigmatycznie to brzmi – i, łącząc widzów w nie do końca oczyszczającym śmiechu, oddziałuje na każdego z osobna, dotykając najbardziej osobistych lęków, kompleksów, obsesji.
Najkrótsza noc czerwcowa przypomina tu długą i męczącą noc karnawałową – taką, jaką opisywała Anais Nin w swoich dziennikach. Zawarte w nich obserwacje obyczajowe bardzo zbliżone są do tego, co o naturze intymnych związków międzyludzkich mówi spektakl Kleczewskiej (i dramat Szekspira, gdzie tak przejmująco rozpisana została na poszczególne przypadki skomplikowana relacja pomiędzy naturą i kulturą). Nin opisywała swoje burzliwe dojrzewanie w słynnym ze swobód obyczajowych Paryżu lat 30.; ze zdumieniem odkrywała, że deklarowana absolutna bezpruderyjność, otwartość na eksperymenty erotyczne i wielokątne związki nie wyzwala z udręki pożądania i zazdrości, nie leczy z kompleksów i wstydu, nie broni przed kłamstwem i okrucieństwem.
Podobne doświadczenia stają się udziałem Heleny (świetna rola Sandry Korzeniak), która w spektaklu Kleczewskiej przechodzi drogę przez piekło nienawiści do własnego ciała, niezrozumienia, zazdrości względem rywalki, strachu przed seksualnością, rozbudzonych apetytów i żądz, w końcu masochistycznego samoudręczenia. To ona najsilniej z czwórki młodych bohaterów odczuwa niemożliwy do rozwiązania konflikt pomiędzy wyobrażeniami i prawdą (czy raczej brakiem obiektywnej prawdy) o miłości, konflikt między biologią a konwenansem. Wszystkie postaci *Snu nocy letniej* okazują się dziwacznymi centaurami w białych sukniach ślubnych i wyzywających perukach, z drapieżnymi łbami dzików i niedźwiedzi wieńczącymi słabe, nieodporne na ciosy ciała.
Najbardziej zagadkową postacią jest Puk/Filostrates (Sebastian Pawlak, rewelacyjny Woyzeck w kaliskim spektaklu Kleczewskiej) – zarazem mężczyzna, kobieta i dziecko; to wyzywający i demoniczny, to znów tragiczny, gdy śpiewa «Nie ronię łez, nie gniewam się (choć serce mi pęka)» Schumanna i, skazany na nieprzekraczalną inność, usiłuje wziąć ślub z samym sobą – choć najlepiej ze wszystkich bohaterów wie, ile warte są zapewnienia o miłości i wierności. W jego niejasnej tożsamości przeglądają się znudzony bogacz Oberon/Tezeusz (Roman Gancarczyk) i starzejąca się frygida Tytania/Hipolita (poruszająca Małgorzata Hajewska-Krzysztofik). Jej losy potoczą się podobnym torem co losy młodych kochanków – sięgnie dna upokorzenia, zakochując się w opłaconym przez męża striptizerze (Piotr Głowacki jako Mikołaj Tkacz, osioł-chippendale).
W spektaklu zatarte zostały granice pomiędzy światem miasta i lasu, dniem i nocą. To niekończąca się, rozświetlana jedynie jaskrawym światłem stroboskopów Love Parade w dżungli wielkomiejskich klubów i knajp. Elitarność i plebejskość równocześnie noszą w sobie zarówno «para królewska», młodzi, jak i «rzemieślnicy». Wątek teatru w teatrze (inaczej niż wywołujące nieco zbyt łatwy śmiech popkulturowe cytaty, takie jak – skądinąd znakomita choreograficznie parodia teledysku Madonny) zaskakuje subtelnym, ciepłym humorem. Świetnie podpatrzone typy żałosnych prowincjuszy z ambicjami bawią do łez w scenach prób (zwłaszcza doskonały Jacek Romanowski jako lirycznie rozśpiewany Księżyc, Zygmunt Józefczak jako obcokrajowiec obsadzony w roli Lwa, ponieważ znajomość polskiej mowy pozwala mu jedynie na porykiwanie, i Bogdan Brzyski – Tyzbe w koszmarnym sweterku w

gołąbki). Finalny spektakl, *Najżałośniejsza komedia i najokrutniejsza śmierć Pyrama i Tyzbe,* okazuje się rozdzierająco smutny.
Ceremoniał wesela, w którym biorą udział trzy pary, a który prowadzi Puk, to właściwie ceremoniał bluźnierczy – ponieważ nikt nie wierzy w jego świętość. Nie jest możliwe, by ślub «grad zdrad i strat starł w proch», skoro niewierność, okrucieństwo i pogarda – nakazujące traktować drugą osobę jak zwierzę, sługę, lub – w najlepszym wypadku – konsumować ją w każdym tego słowa znaczeniu (modliszkowata żarłoczność jest cechą dominującą w realności przedstawienia), były obecne we wszystkich pseudozwiązkach od początku. Puk jako częstujący kolorowymi drinkami didżej wcale nie musiał nikogo zaczarowywać ani narkotyzować – młode pary od początku odrzuciły staroświecki gorset uczuć, miłosną retorykę, arsenał gestów i zachowań. Ale i miłość jako taką".
Anna R. Burzyńska, *Skoro jej nie ma,* „Tygodnik Powszechny" nr 9/2006.

16 II 2006
Aleksandra Konieczna reżyseruje *Helenę S.* Moniki Powalisz w TR Warszawa. Scenografię do spektaklu tworzy Magdalena Maciejewska. Za reżyserię światła odpowiada Jacqueline Sobiszewski.

„Reżyserka szukała w tej w gruncie rzeczy dość tradycyjnej, raczej przewidywalnej w swoich schematach sztuce przede wszystkim materiału do pracy z aktorem. Próbowała zamknąć ich w małym wnętrzu, stworzyć precyzyjną konstrukcję, w której mogłaby rozgrywać napięcia, dawkować emocje, zmieniać ich plany i jakości. Pięciu mężczyzn [...] napuszczonych na siebie wzajemnie i coraz bardziej naelektryzowanych, krok po kroku dąży do zwarcia, obnaża się i na chwilę traci nad sobą kontrolę. Przez te linie wysokiego napięcia przechodzi całkiem inna, rozciągnięta przez rumuńską dziewczynę, istotę z innego świata – dziką, ekspresywną, dziecięcą i groźną, mówiącą językiem ciała i krzyku".
Edyta Kubikowska, *Teraz Polska,* „Didaskalia" nr 73–74/2006.

18 II 2006
Anette Leistenschneider reżyseruje *Cyrulika sewilskiego* Rossiniego w Teatrze Muzycznym w Lublinie.

24 II 2006
Karina Piwowarska reżyseruje *Śnieg* Przybyszewskiego w Teatrze im. Witkiewicza w Zakopanem.

25 II 2006
Małgorzata Bulanda tworzy scenografię do *Operacji Dunaj* Urbańskiego w Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Legnicy.

25 II 2006
Dorota Kołodyńska tworzy scenografię do sztuki *Tartuffe albo Szalbierz* Moliera w Teatrze Narodowym w Warszawie. W obsadzie: Anna Chodakowska, Dorota Stenka, Karolina Gruszka, Beata Ścibakówna.

28 II 2006
Małgorzata Szumowska reżyseruje *Badania terenowe nad ukraińskim seksem* Oksany Zabużko w Teatrze Polonia w Warszawie.

11 III 2006
Ewa Marcinkówna reżyseruje *Małe zbrodnie małżeńskie* Schmitta w Teatrze Dramatycznym im. Węgierki w Białymstoku. Scenografię do spektaklu tworzy Katarzyna Gabrat-Szymańska.

15 III 2006
Jagna Janicka tworzy scenografię do *Pierwszego razu* Walczaka w Teatrze Narodowym w Warszawie. W roli Onej – Kamila Baar.

18 III 2006
Anita Burdzińska tworzy scenografię do *Kordiana* Słowackiego w Teatrze Polskim w Warszawie.

18 III 2006
Alina Skiepko-Gielniewska reżyseruje *Bajkę o dobrym smoku* Dvorsky'ego w Teatrze Lalek „Guliwer" w Warszawie.

23 III 2006
Barbara Wójcik tworzy scenografię do *Wertera w Nowym Jorku* Staffela w Teatrze im. Słowackiego w Krakowie

25 III 2006
Julia Wernio reżyseruje *Poskromienie złośnicy* Szekspira w Teatrze im. Wandy Siemaszkowej w Rzeszowie. Scenografię do spektaklu tworzy Elżbieta Wernio. W roli Kasi – Ewa Greś.

25 III 2006
Agnieszka Zawadowska tworzy scenografię do *Walentynek* Wyrypajewa w Teatrze im. Mickiewicza w Częstochowie. Kostiumy do spektaklu tworzy Wanda Kowalska.

25 III 2006
Aneta Suskiewicz tworzy scenografię do sztuki *O miłości i innych demonach* Marqueza w Bałtyckim Teatrze Dramatycznym im. Słowackiego w Koszalinie. Za ruch sceniczny odpowiada Agnieszka Glińska.

27 III 2006
Małgorzata Bulanda tworzy scenografię do *Dramaciku* Kopki w Teatrze Powszechnym w Łodzi.

30 III 2006
Karolina Szymczyk-Majchrzak reżyseruje własną sztukę *Rozmowy nocą* w Teatrze „Bagatela" im. Boya-Żeleńskiego w Krakowie. Scenografię przygotowuje Urszula Czernicka.

31 III 2006
Krystyna Jakóbczyk reżyseruje *Dziadka do orzechów* Hoffmanna w Śląskim Teatrze Lalki i Aktora „Ateneum" w Katowicach.

1 IV 2006
Iwona Dowsilas wystawia *Biegłem swoją drogą* Dormana w Teatrze Dzieci Zagłębia im. Dormana w Będzinie. Tworzy scenariusz, reżyserię i scenografię do spektaklu.

1 IV 2006
Magdalena Musiał w Narodowym Teatrze Starym im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie tworzy scenografię do *Fedry* Racine'a, następnie w tym samym teatrze do *Tartuffe* Moliera (10 VI 2006), a wcześniej i do *Ósmego dnia tygodnia* wg Hłaski (29 X 2005).

1 IV 2006
Ewa Sokół-Malesza reżyseruje *O dwóch takich, co ukradli księżyc* Makuszyńskiego w Olsztyńskim Teatrze Lalek.

1 IV 2006
Marta Roszkopfová tworzy scenografię do *Misery* Kinga w Teatrze Polskim w Bielsku-Białej.

1 IV 2006
Joanna Schoen tworzy scenografię do *Szalonych nożyczek* Pörtnera w Teatrze „Bagatela" im. Boya-Żeleńskiego w Krakowie.

3 IV 2006
Katarzyna Kotowska tworzy scenografię do własnej sztuki *Wyspa słoneczników* w Teatrze „Lalka" w Warszawie.

7 IV 2006
Katarzyna Deszcz reżyseruje *Tańce w Ballybeg* Friela w Teatrze Zagłębia w Sosnowcu.

8 IV 2006
Magdalena Gajewska tworzy scenografię do *Płatonowa* Czechowa w Teatrze Polskim im. Konieczki w Bydgoszczy.

9 IV 2006
Joanna Braun tworzy scenografię do sztuki Marty Guśniowskiej *Baśń o rycerzu bez konia* w Teatrze Lalek „Banialuka" w Bielsku-Białej.

10 IV 2006
Agnieszka Glińska wystawia *Norymbergę* Tomczyka w Teatrze Narodowym w Warszawie. Scenografię do spektaklu tworzy Agnieszka Zawadowska. Asystentką reżyserki jest Anna Turowiec, scenografki – Jadwiga Michalska i Anna Trzaskowska.

19 IV 2006
Gołda Tencer reżyseruje *Płacz we mnie zamilkł* w Teatrze Żydowskim im. Ester Rachel i Idy Kamińskich.

21 IV 2006
Agnieszka Olsten reżyseruje *Norę* Ibsena w Teatrze Narodowym w Warszawie. Scenografię do spektaklu tworzy Joanna Kaczyńska. W roli tytułowej – Dorota Landowska.

21 IV 2006
Katarzyna Sobańska tworzy scenografię do sztuki Anny Burzyńskiej *Mężczyźni na skraju załamania nerwowego* w Teatrze Miejskim im. Gombrowicza w Gdyni.

21 IV 2006
Justyna Łagowska tworzy scenografię do *Weź, przestań* Klaty w TR Warszawa.

22 IV 2006
Aneta Suskiewicz-Majka tworzy scenografię do *Podróży do wnętrza pokoju* Walczaka w Teatrze im. Jaracza w Olsztynie.

22 IV 2006
Maria Sartova reżyseruje *Wolnego strzelca* Webera w Teatrze Wielkim im. Moniuszki w Poznaniu.

24 IV 2006
Joanna Jaśko-Sroka tworzy scenografię do *Odysa* Wyspiańskiego w Teatrze im. Kochanowskiego w Opolu.

29 IV 2006
Natalia Babińska reżyseruje *Komórkowe Love* Boryczki w Teatrze Powszechnym im. Kochanowskiego w Radomiu. Julia Skrzynecka tworzy scenografię do spektaklu.

29 IV 2006
Małgorzata Bogajewska reżyseruje *Miasteczko, w którym czas się zatrzymał* Hrabala w Teatrze Powszechnym w Łodzi. Izabella Toroniewicz tworzy scenografię i kostiumy do spektaklu.

29 IV 2006
Karolina Szymczyk-Majchrzak reżyseruje *Łoże* Belbela w Teatrze „Bagatela" im. Boya-Żeleńskiego w Krakowie. Urszula Czernicka tworzy scenografię do spektaklu.

1 V 2006
Agnieszka Salamon reżyseruje *Vademecum teatru amatorskiego* Stanisława Iłowskiego w Teatrze Łaźnia Nowa w Krakowie. Małgorzata Szydłowska tworzy scenografię do spektaklu.

„Jak powinien wyglądać profesjonalny teatr amatorski? Krytyk Stanisław Iłowski napisał o tym książkę, były lata 60. Jak wygląda profesjonalny teatr amatorski? Pokazali to mieszkańcy Nowej Huty, przedstawiając wczoraj fragmenty tej książki.
Z nieprofesjonalnych amatorów Agnieszka Salamon, reżyserka wczorajszego spektaklu w Łaźni Nowej *Vademecum teatru amatorskiego*, zrobiła profesjonalnych amatorów. «Profesjonalnych» oznacza takich, którzy potrafią na scenie bawić się swoim amatorstwem – wcale się go nie wstydzą, bo w tym wypadku było ono zaletą.
Vademecum to spektakl właśnie o teatrze amatorskim. Z poradami dla aktorów takiego teatru i reżysera (co robić, gdy zgaśnie światło; co robić, jak pojawią się oklaski; jak wyluzować zespół – zabrać go na wycieczkę w plener). Wszystko, co nowohucianie pokazali na scenie, było w konwencji książki. I śmiało się z siebie, i puszczało oko do publiczności. A publiczność – rodzina, znajomi i sąsiedzi z tego samego osiedla – też w spektaklu zagrała. Samą siebie".
Renata Radłowska, *Mieszkańcy Nowej Huty zagrali w Łaźni Nowej*, „Gazeta Wyborcza – Kraków" nr 102/2006.

6 V 2006
Monika Powalisz reżyseruje *Planetę* Griszkowca w Teatrze Wytwórnia w Warszawie. Scenografię do spektaklu tworzy Olga Mokrzycka. W roli Kobiety – Katarzyna Herman.

7 V 2006
Mariola Ordak-Kaczorowska reżyseruje *Baśń o rycerzu bez konia* Marty Guśniowskiej w Opolskim Teatrze Lalki i Aktora im. Smolki. Scenografię do spektaklu tworzy Ilona Binarsch.

11 V 2006
Anna Golonka i Bożena Oleszkiewicz reżyserują sztukę Renaty Galik *Nasz świat* w Teatrze Lalki i Aktora w Wałbrzychu, tworzą też scenografię i opracowanie muzyczne spektaklu.

13 V 2006
Karolina Szymczyk reżyseruje *Cafe Toxic* Moniki Chmielewskiej w Teatrze Powszechnym im. Kochanowskiego w Radomiu.

13 V 2006
Marta Ogrodzińska reżyseruje sztukę Dorothei Kuehl-Martini *Marylin i papież* w Teatrze Polonia w Warszawie (koprodukcja z chorzowskim Teatrem Rozrywki – premiera 26 V 2006). Scenografię do spektaklu tworzy Diana Marszałek. W roli Marylin: Ewa Kasprzyk.

20 V 2006
Lucyna Michałowska reżyseruje *Agnes od Boga* Pielmeiera w Teatrze im. Jaracza w Olsztynie.

28 V 2006
Natalia Korczakowska reżyseruje *Strefę działań wojennych* Bajera w TR Warszawa. Scenografię do spektaklu tworzy Magdalena Maciejewska.

„Wykształcenie muzyczne młodej reżyserki Natalii Korczakowskiej nie poszło na marne. Wzrokowcy nie doznają na tym przedstawieniu szczególnych wzruszeń – scenografia jest ascetyczna, z charakterystycznym dla TR wykorzystaniem armatury łazienkowej (tym razem mała umywalka i sedes z ponurą spłuczką-pętlą), prócz kanapy i fotela jeszcze absurdalna zbroja w kącie. Aktorzy w zasadzie «nie wyglądają», za to ich głosy! Na *Strefę działań wojennych* można się wybrać jak na słuchowisko: dla ciepłej zadyszki Marii Maj, błazeńskiej i tępej modulacji Maćkowiaka, a przede wszystkim dla słynnej już chrypy Agnieszki Podsiadlik – nosowej, wywołującej dreszcz na plecach. Usłyszymy tu szepty i krzyki, tony histeryczne i komediowe, ale o czym to właściwie jest? [...] trójka bohaterów miota się i przypuszczalnie ukrywa w zamkniętym mieszkaniu, matka ma kłopoty z policją i urzędem podatkowym, córka z apatycznym uporem czyta ogłoszenia, jej chłopak nie jest w stanie wybrać się do pośredniaka. Zaczynają się absurdalnie pocieszać, że właściwie lepiej siedzieć w domu, cena czynszu się wtedy amortyzuje. I byłby to taki właśnie publicystyczny obrazek, gorzki i śmieszny zarazem, gdyby nie został przetworzony w poetycką formę. Pod batutą Natalii Korczakowskiej frustracja, zazdrość, rozpacz i wisielczy humor brzmią na scenie Stolarni jak dobrze nastrojone instrumenty. To nie symfonia, bez przesady, ale zawsze koncert kameralny. I chociaż pomysł, że bohaterowie mówią równolegle i nie zawsze się słyszą, był już w teatrze eksploatowany w różnych rejestrach, *Strefa działań wojennych* pozwala o tym zapomnieć”.
Justyna Jaworska, *Koncert kameralny*, www.polskieradio.pl, 6 VII 2006

28 V 2006
Teresa Lisowska-Gałła reżyseruje i tworzy scenografię do *Przygód Tomka Sawyera* Twaina w Teatrze im. Osterwy w Gorzowie Wielkopolskim.

2 VI 2006
Izabela Kolka tworzy scenografię do *Carmen* Bizeta w Gliwickim Teatrze Muzycznym.

3 VI 2006
Beata Ewa Wodecka tworzy scenografię do *Beniowskiego* Słowackiego w Teatrze Dramatycznym im. Węgierki w Białymstoku.

8 VI 2006
Barbara Hanicka tworzy scenografię do *Snu o jesieni* Fosse'a w Teatrze im. Jaracza w Łodzi.

10 VI 2006
Ewelina Pietrowiak reżyseruje *Heddę Gabler* Ibsena w Lubuskim Teatrze im. Kruczkowskiego w Zielonej Górze.

11 VI 2006
Violetta Suska jest inscenizatorką, reżyserką i choreografką *Królewny Śnieżki* Pawłowskiego w Teatrze Muzycznym w Lublinie. Scenografię do spektaklu tworzy Anna Bobrowska-Ekiert.

17 VI 2006
Katarzyna Paciorek tworzy scenografię i kostiumy do *Tramwaju zwanego pożądaniem* Williamsa w Teatrze Polskim im. Konieczki w Bydgoszczy.

18 VI 2006
Ula Kijak reżyseruje *Mo®alność* wg *Moralności pani Dulskiej* Gabrieli Zapolskiej w Teatrze im. Bogusławskiego w Kaliszu. Kostiumy do spektaklu projektu Ilona Binarsch. W roli Dulskiej – Izabela Noszczyk.

20 VI 2006
Aleksandra Konieczna w Teatrze Narodowym reżyseruje *Imieniny* Modzelewskiego. Scenografię do spektaklu tworzy Magdalena Maciejewska. W obsadzie m.in. Gabriela Kownacka, Anna Ułas, Maria Maj, Grażyna Szapołowska, Anna Chodakowska.

24 VI 2006
Krystyna Meissner reżyseruje *Balladynę* Słowackiego we Wrocławskim Teatrze Współczesnym im. Wiercińskiego.

25 VI 2006
Monika Pęcikiewicz wystawia *Tytusa Andronikusa* Szekspira w Teatrze Wybrzeże w Gdańsku. Karolina Benoit tworzy scenografię do spektaklu, a Julia Joanna Kornacka – kostiumy.

„*Tytus Andronikus* w Teatrze Wybrzeże nie daje szansy na przeżycie katharsis (jakkolwiek ten stan rozumieć). W pierwszym odruchu wydaje się też, że nie ma w nim nawet wiele miejsca na współczucie czy przerażenie. Najkrwawsza tragedia Szekspira u Pęcikiewicz pod koniec zamienia się wręcz w groteskę – jatki przy stole nie sposób traktować serio, na widowni rozlegają się śmiechy. A jednak spektakl – rozbijający poprzez dystans większość zdarzeń – niezwykle precyzyjnie ukazuje zachowania, charaktery, doznania szekspirowskich postaci. Nawet więcej, oddaje niektóre nieświadome mechanizmy, którymi przesiąknięta jest nasza współczesność. Porażenie złem jest tutaj powszechne. Jest to zło przenikające wszystko, naznaczające świat. Dobro może być tylko jego brakiem.

Aż wzdrygnąłem się, pisząc ostatnie zdania. Bo przecież kategorie zła i dobra, jak się wydaje, nie przynależą do przedstawionego na scenie świata. Nie ma winy, grzechu, wyrzutów sumienia, żałowania czegokolwiek (może jedynie własnych błędów)... Skąd więc potrzeba wspomnienia o dobru i złu? Czyżby problem ten skrywał się gdzieś głębiej?
Młodzieńczy tekst Szekspira – w którym przemoc jest naturalnym stanem bytu – został przez Pęcikiewicz wpisany w świat ostentacyjnie teatralny. Śmierć trudno traktować tu serio – znaki są nazbyt teatralne (spadający z góry strumień krwi, oznaczający zabójstwo, nóż bez przekonania «wbity» w brzuch, a raczej przyłożony do niego, scena skręcenia karku piastunce rodem z kina akcji...). Także cielesność zachowań postaci jest poddawana różnorakim zabiegom, wahając się między prawdą a udaniem. Świetnym przykładem może być scena, gdy Marcus (Cezary Rybiński) wlecze za nogę nieprzytomną, zakrwawioną Lawinię (Karolina Adamczyk), której obcięto ręce i język. Trwa to długo, a Marcus mówiąc monolog, musi poruszać się w tempie dyktowanym mu przez maszynę do biegania. A więc biegnie, ale i stoi w miejscu. Prawdzie wysiłku jego ciała i obrazowi czerwonej od krwi, zmaltretowanej, nieprzytomnej Lawinii towarzyszy poczucie absolutnego udania. Prawda reakcji, rozpaczy, potu, krańcowego zmęczenia, stworzona została bowiem sztucznie i w żaden sposób nie jest to przez twórców przedstawienia ukrywane. [...]
Pęcikiewicz szczęśliwie nie dała się uwieść powadze. Raz po raz odczuwamy, że puszcza do nas żartobliwie oko. Jednak w chwilę później w dziwnie naturalny sposób znów uderza w tonację serio. Scena jatki kończy się mocnym wyciszeniem. Po śmiesznych zabójstwach nagle wszystko zatrzymuje się na chwilę. Pozostał stos trupów i zatroskani nieliczni żywi. Zamordowany świat. Centralnie ustawiony stół, za którym, na wprost nas, zasiadły postaci jedzące ciało zaszlachtowanych synów Tamory, z których Andronikus zrobił pasztet, w głębokich rejestrach skojarzeń odwołuje się do archetypu ostatniej wieczerzy. I właśnie ta niestosowność cały czas dotyczy spektaklu Pęcikiewicz. Krajobraz po wieczerzy jest wstrząsający. Nieliczni żywi trwają zdumieni. Jednak trzeba żyć dalej. Ci żywi – nieskazitelni: brat Tytusa Markus Andronikus, jego syn, nowy cesarz i jego wnuk. Ale i teraz Pęcikiewicz nie zostawia nadziei. Walka nie jest zakończona. Przodem sceny przemyka Aaron – wcielenie zła. Konflikt nigdy się nie skończy, bo skończyć się nie może.
Tytus grany jest niezwykle rzadko, gdyż trudno utrafić we właściwy ton. Jak zrobić, by scena, gdy Tytus niesie pod pachą głowę syna, a Lawinia w zębach rękę Tytusa, nie wzbudzała śmiechu i nie stała się karykaturą? Ano tak, jak Pęcikiewicz – pozwolić, by Tytus i Lawinia sami byli świadomi karykaturalności własnej sytuacji. I to – paradoksalnie – nadaje takim sytuacjom niezwykłą siłę".
Tadeusz Kornaś, *Szczęście nie istnieje*, „Didaskalia" nr 75/2006.

30 VI 2006
Agnieszka Zawadowska tworzy scenografię do *W oczach Zachodu* Conrada w Teatrze Polskim w Poznaniu.

30 VI 2006
Lucyna Sypniewska w Teatrze Lalki i Aktora w Wałbrzychu wystawia sztukę własnego autorstwa *Księga bajek*.

4 VII 2006
Magdalena Łazarkiewicz (i Rafał Mohr) reżyserują sztukę Anny Burzyńskiej *Nicland* w Teatrze Polonia w Warszawie.

15 VII 2006
Krystyna Janda wystawia swój monodram *Skok z wysokości* Leslie Ayvasian w Teatrze Polonia w Warszawie.

„*Skok z wysokości* to zabawa teatrem. Aktorce towarzyszą widzowie i w odpowiednich momentach odczytują swe kwestie. Nie ma znaczenia – kobieta może być mężczyzną, starsza pani dzieckiem. Spiętrzenie absurdu to jeszcze jedna zasada tego przedstawienia. Wszystko, co wywołuje spazmatyczny niemal śmiech, jest dozwolone.
Amerykańska aktorka i autorka Leslie Ayvazian swoją sztukę okrasiła prostym do bólu przesłaniem. Prostym, ale łączącym scenę i widownię. «Nikt nie jest doskonaly» – mogłaby powtórzyć za Osgoodem Fieldingiem III z *Pól żartem, pół serio* bohaterka spektaklu. I pod tą deklaracją podpisałby się z uśmiechem każdy bez wyjątku widz. Potencjał tekstu jest spory, wszystko jednak zależy od aktorki. Fascynujące jest patrzeć, jak Krystyna Janda rzuca się w niego, niemal bez żadnej asekuracji. Skacze po drabinkach, naciąga na uszy czepek kąpielowy, w końcu powoli, krok po kroku, wdrapuje się na zawieszoną pod teatralnym sufitem trampolinę... Błahostka Ayvazian pozwala jej stworzyć kolejną z galerii kobiet, której najbliżej pewnie do Shirley Valentine. Wzruszającą, jeszcze bardziej zabawną.
Nie w psychologii rzecz jednak, ale w żywiole teatralnej zabawy. Aby spektakl się zazębiał, Janda musi zrezygnować z cieniowania sylwetki bohaterki, wyrzec się bardziej skomplikowanych gierek i gestów. Musi iść prostą drogą do celu, którym jest ośmieszenie bohaterki, a potem jej rehabilitacja. To zresztą też ma drugorzędne znaczenie, bo w *Skoku z wysokości* w gruncie rzeczy liczy się tylko jedno – samonakręcająca się sceniczna galopada żartów, grepsów, grymasów. Wszystkie są jednak w dobrym guście”.
Jacek Wakar, *Świetny sezon w Teatrze Polonia*, „Dziennik – Gazeta Prawna” nr 80/2006.

15 VII 2006
Karolina Szymczyk reżyseruje *Alicję po drugiej stronie lustra* Carrolla w Teatrze im. Jaracza w Olsztynie.

12 VIII 2006
Agnieszka Lipiec-Wróblewska reżyseruje *Rozkład jazdy, czyli ostatnie przedstawienie sztuki Michaela Frayna „Chińczycy”* Zelenki w Teatrze na Woli im. Łomnickiego w Warszawie.

Agata Chałupnik

Sezon 2006/2007

3 IX 2006
Marika Wojciechowska zaprojektowała scenografię do *Co może biedny anioł stróż* Makselona na Scenie Małej w Teatrze im. Wandy Siemaszkowej w Rzeszowie.

6 IX 2006
Lena Szurmiej wyreżyserowała *Sen o Goldfadenie* wg Godfadena w scenografii Marty Grudzińskiej w Teatrze Żydowskim im. Ester Rachel i Idy Kamińskich w Warszawie.

9 IX 2006
Iwona Kempa, dyrektorka artystyczna Teatru im. Horzycy w Toruniu, na Scenie na Zapleczu wyreżyserowała *Plażę* Asmussena. Na tej samej scenie Kempa wystawiła także *Dwa i pół*

miliarda sekund Becketta (13 I 2007), a na Dużej Scenie sztukę *Pakujemy manatki* Levina (31 III 2007).

9 IX 2006
Agata Duda-Gracz wyreżyserowała *Prze(d)stawienie* wg *Merlina albo Ziemi Jałowej* Dorsta i Ursuli Ehler we własnej scenografii w Teatrze Studio w Warszawie. W tym sezonie Agata Duda-Gracz wyreżyserowała także *Galgenberga* Ghelderode'a w swojej scenografii na scenie Teatr Miniatura w Teatrze im. Słowackiego w Krakowie (26 V 2007).

„Najpierw można oglądać scenografię – zajmowanie miejsc trochę trwa, dotarcie do ławek, krzeseł i foteli upchniętych w rogu sali Miniatury i tworzących niewielką widownię nie jest łatwe. Widownia jest nieduża, scena – ogromna. Dla aktorów Agata Duda-Gracz przeznaczyła prawie całą podłogę, długi podest pod ścianą, pudełkową scenę zbudowaną pod drugą ścianą. [...] W każdym kącie i niekącie piętrzą się stosy gratów: klatki, głośniki, wiatraczki, koła, wanny, machiny, maszyny i co tam jeszcze, nawet kojec z kurą (sztuczną). Wszystko szare, przykurzone, osnute hojnie festonami pajęczyn. Gdy pojawią się aktorzy, układając się na bocznym podeście w malowniczy ruchomy obraz jak u Breughla, okaże się, że dopasowani są do dekoracji – przyszarzali, w bardzo wymyślnych łachmanach, tu i ówdzie spatynowanych ciemniejszą farbą. Wyglądają jak ożywione projekty kostiumów, wstawione w projekt scenografii. Projekty, nad którymi scenograf spędził sporo czasu, wykazują inwencję, wyobraźnię i bogactwo skojarzeń. Tyle że teatralna atrakcyjność tak agresywnej i dosłownej formy plastycznej wyczerpuje się szybko, zwłaszcza, że reżyserka Agata Duda-Gracz nie wykorzystuje tego, co wymyśliła scenografka Agata Duda-Gracz. [...] Spektakl można by jednak zagrać w znacznie skromniejszych warunkach, i podejrzewam, że byłoby to dla niego z korzyścią. Nie byłoby rozziewu między scenografią a realistyczną w gruncie rzeczy sytuacją, którą wymyśliła reżyserka jako ramę dla opowieści. [...] Teatrzyk tworzony przez bohaterów jest groteskowy i farsowy, grany lekko i z poczuciem humoru (czarnego). Gorzej ze scenami poważnymi, ześlizgującymi się w psychologiczny banał i sentymentalizm. Ale i tak *Galgenberg* to najlepsze z dotychczasowych krakowskich przedstawień Agaty Dudy-Gracz”.
Joanna Targoń, *Galgenberg – Teatr im. Słowackiego*, „Gazeta Wyborcza – Kraków” nr 147 z 26 VI 2007.

„Agata Duda-Gracz, reżyserka i scenograf, kontynuuje linię Kantora, Grzegorzewskiego, Szajny. Uprawia teatr, w którym obraz niesie tyle samo znaczeń co słowo; sięga po metaforę, unika dosłowności. [...] Mam jednak wrażenie, że tym razem nieco pomieszał szyki reżyserce jej publicystyczny temperament. Duda-Gracz jest twórcą bardzo żywo reagującym na współczesność. Niektóre sceny robią wrażenie zaangażowanych gazetowych polemik: przeciwko fałszywej religijności, przeciwko obłudzie władzy, przeciwko zakłamaniu. Ci politycy i fanatyczne dewotki za bardzo przypominają mi postaci z pierwszych stron gazet. A dosłowność i pospolite treści odbierają tej potężnej wizji jej siłę”.
Justyna Nowicka, *Okrucieństwo i głupota świata,* „Rzeczpospolita” nr 148 z 27 VI 2007.

„Wykreowana rzeczywistość ma jednocześnie się podobać i przerażać. Już w tym założeniu tkwi jakiś nierozwiązywalny konflikt interesów przedstawienia. Z jednej strony jest próba opisania naszej polskiej dewocji i eschatologicznego zakłamania, z drugiej manifestacyjna niedzisiejszość, widoczna choćby w scenograficznych inspiracjach, które Duda-Gracz znajduje w głębokich latach 50. minionego stulecia. Pół biedy, gdyby umiała w te tracące myszką, przegadane struktury tchnąć nowe życie. Między lepszymi lub gorszymi scenami spektaklu widać jednak dziury jak w szwajcarskim serze, puste zagłuszanie jęku nieogranej

przestrzeni, której szóstka aktorów nie potrafi wypełnić sobą. Raz po raz siada rytm przedstawienia. [...] Nie mogę pozbyć się wrażenia, że Duda-Gracz zafascynowana od lat teatrem Andrzeja Dziuka próbuje powtórzyć jego receptę na liryzm, metafizykę i drwinę pogodzone w jednym spektaklu. Jednak kolejny raz wizja świata wykreowana przez reżyserkę okazuje się niewiarygodna. Jakby wszystko, co oglądamy, było wykalkulowane, bezpieczne dla widza i aktora. Dlatego mimo szlachetnych intencji *Galgenberg* nie jest widowiskiem drapieżnym intelektualnie ani dojmująco współczesnym, ani oszałamiająco bluźnierczym. Nawet metafizyka jakaś podejrzana. Dudę-Gracz dopada przekleństwo ładnego obrazka, dopieszczona estetyka zabija emocje scenicznego bluźnierstwa".
Łukasz Drewniak, *Pozory mylą*, „Dziennik" nr 150 z 29 VI 2007.

9 IX 2006
Julia Wernio wyreżyserowała *Pamiętajcie o ogrodach czyli rozważania na dworcu* Kofty w scenografii Elżbiety Wernio w Teatrze Powszechnym w Łodzi. W tym sezonie Julia Wernio wyreżyserowała także *Klan wdów* Ginette Beauvais-Garcin i Marii Chevalier w Nowym Teatrze w Słupsku (6 X 2006), *Pułapkę* Różewicza w Teatrze im. Jaracza w Olsztynie (9 XII 2006), *Przejście* Véronique Olmi w Teatrze im. Wandy Siemaszkowej w Rzeszowie (19 V 2007) oraz *Kantatę na cztery skrzydła* Bruttera na Scenie Kameralnej Teatru im. Bogusławskiego w Kaliszu (17 II 2007). Scenografię do wszystkich przedstawień zaprojektowała Elżbieta Wernio.

10 IX 2006
Izabella Toroniewicz zaprojektowała scenografię do *Królowej piękności z Leenane* McDonagha na Scenie na Parterze w Teatru im. Kochanowskiego w Opolu.

16 IX 2006
Alina Skiepko-Gielniewska wyreżyserowała *Księżniczkę na ziarnku grochu* Vlasty Špincerovej wg baśni Andersena w scenografii Marii Balcerek w Olsztyńskim Teatrze Lalek.

16 IX 2006
Justyna Celeda wyreżyserowała *Merylin Mongoł* Kolady na Scenie Dramatycznej Teatru Jeleniogórskiego im. Norwida. W tym sezonie Justyna Celeda wyreżyserowała także *Czarujący korowód* Schwaba na scenie Teatr Mały w Teatrze Współczesnym w Szczecinie (12 I 2007).

16 IX 2006
Anna Maria Klikowicz zaprojektowała scenografię do *Rozbitego dzbana* von Kleista w Małej Sali Teatru Nowego w Łodzi. W tym sezonie Klikowicz zaprojektowała także scenografię do przedstawienia *Tradycja* w Teatrze Żydowskim im. Ester Rachel i Idy Kamińskich w Warszawie (29 XII 2006).

17 IX 2006
Małgorzata Bulanda zaprojektowała scenografię do *Otella* Szekspira w Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Legnicy.

17 IX 2006
Magdalena Piekorz wyreżyserowała *Techniki negocjacyjne* Julity Grodek w Teatrze Telewizji.

18 IX 2006
Premiera *Kamieni w kieszeniach* Marie Jones w Teatrze Nowym Praga w Warszawie.

21 IX 2006
Elżbieta Krzywsza-Fedorowicz, etatowa scenografka Teatru Ludowego w Nowej Hucie, zaprojektowała scenografię do *Pyzy na polskich dróżkach* Hanny Januszewskiej.

21 IX 2006
Justyna Elminowska zaprojektowała scenografię do *No bar* Marii Spiss na Scenie w Bramie w Teatrze im. Słowackiego w Krakowie.

21 IX 2006
Ewa Dyakowska-Berbeka zaprojektowała scenografię do *Kołatki (Spotkania z poezją Zbigniewa Herberta)* na Scenie Atanazego Bazakbala w Teatrze im. Witkiewicza w Zakopanem.

29 IX 2006
Hanna Szymczak zaprojektowała scenografię do *Edith* Gidela w Operze Bałtyckiej w Gdańsku. W tym sezonie Szymczak zaprojektowała także scenografię do przedstawienia *Tartuffe albo szalbierz* Moliera w Teatrze im. Żeromskiego w Kielcach (7 X 2006).

29 IX 2006
Katarzyna Deszcz wyreżyserowała *Kobietę bez instrukcji*, monodram muzyczny Nataszy Kielak w Teatrze Korez w Katowicach. W tym sezonie Katarzyna Deszcz wyreżyserowała także *Małe zbrodnie małżeńskie* Schmitta w scenografii Barbary Wesołowskiej-Kowalskiej na Małej Scenie Teatru Nowego w Łodzi (7 X 2006), *Krzesiwo* Ewy Drozdowskiej wg baśni Andersena w Teatrze Zagłębia w Sosnowcu (26 V 2007), a także *Kształt rzeczy* LaBute'a w scenografii Bożeny Pędziwiatr na Scenie Kameralnej Teatru Śląskiego im. Wyspiańskiego w Katowicach (22 IV 2007) oraz *Matkę Courage i jej dzieci* Brechta w Teatrze im. Wandy Siemaszkowej w Rzeszowie (26 I 2007).

30 IX 2006
Zofia Czechlewska-Ossowska zaprojektowała scenografię do *Baśni o rycerzu bez konia* Marty Guśniowskiej w Teatrze „Baj" w Warszawie.

1 X 2006
Aleksandra Dziurosz przygotowała choreografię do *Homo Querens* według swojego scenariusza i ze swoimi projekcjami video, a Iwona Olszowska przygotowała choreografię do *Związków rzeczowych*, w swojej scenografii w Polskim Teatrze Tańca – Balecie Poznańskim.

1 X 2006
Elżbieta Terlikowska zaprojektowała scenografię do *Księgi Dżungli* Kiplinga w Opolskim Teatrze Lalki i Aktora im. Smolki.

2 X 2006
Barbara Wójcik zaprojektowała scenografię do *Pieska, który był niebieski* Wiktorowicza w Teatrze Lalek „Rabcio" w Rabce.

7 X 2006
Irena Dragan, dyrektorka artystyczna i naczelna Teatru Lalki i Aktora „Kubuś" w Kielcach, wyreżyserowała *Baśń o rumaku zaklętym* Leśmiana w scenografii Urszuli Kubicz-Fik. Urszula Kubicz-Fik w tym sezonie zaprojektowała także scenografię do *Słońca w Dolinie Muminków* wg Tove Jansson w Teatrze „Baj" w Warszawie (12 IV 2007).

7 X 2006
Ewa Marcinkówna wyreżyserowała przedstawienie *Ach te baby.... W Cafe Sax* w scenografii Tatiany Kwiatkowskiej na Małej Scenie Teatru Dramatycznego w Elblągu. Dzień później na tej samej scenie Ewa Marcinkówna wystawiła *Każdemu wolno kochać... W Cafe Sax.* W tym sezonie Ewa Marcinkówna wyreżyserowała także *Marysię i krasnoludki* wg powieści Marii Konopnickiej w scenografii Katarzyny Gabrat-Szymańskiej w Tarnowskim Teatr im. Solskiego (3 XII 2006), *Małe zbrodnie małżeńskie* Schmitta w scenografii Urszuli Czernickiej na Scenie na Sarego Teatru „Bagatela" im. Boya-Żeleńskiego w Krakowie (14 X 2006) i *Wariacje enigmatyczne* Schmitta w scenografii Tatiany Kwiatkowskiej w Teatrze Ochoty – Ośrodku Kultury Teatralnej w Warszawie (12 I 2007).

7 X 2006
Barbara Sass wyreżyserowała *Zbrodnię i karę* Dostojewskiego w Teatrze Ateneum im. Jaracza w Warszawie.

„*Zbrodnia i kara*, co ją ponoć w warszawskim Ateneum wyreżyserowała Barbara Sass, to kolejny dowód, że gdy się nie wie, po co i jak inscenizować arcydzieła, lepiej zostawić je w spokoju. Klęska ma bowiem gorzki smak ośmieszenia. Rodion Romanowicz Raskolnikow zabił lichwiarkę i jej siostrę Lizawietę siekierą. Wszystko wskazuje na to, że do swej rozprawy z Dostojewskiem Barbara Sass użyła innego narzędzia. Być może był to tępy nożyk. Reżyser wydrapała nim ze *Zbrodni i kary* wszystkie sensy, całą tajemnicę, wreszcie filozoficzną treść powieści. Potraktowała Dostojewskiego niczym wielką a oporną rybę i bezlitośnie wypatroszyła, zabierając serce. Robiła to metodycznie i powoli, a więc efektem jest ponad trzygodzinny seans. Seans, na który nie należy wysyłać nawet największego wroga. […] Barbara Sass do zagracenia scenicznego świata dokłada swoje trzy grosze. […] Tani ekspresjonizm w połączeniu z kostiumami Zofii de Ines, w wielu przypadkach przywodzących na myśl stroje z operetki *Wesoła wdówka*, mimo woli śmieszą. […] Najgorzej jednak, że w wydaniu Sass i Teatru Ateneum *Zbrodnia i kara* jest opowieścią nudną i pustą jak podziurawiony garnek. Ot, jakiś wariat zabił staruchę, a potem zwariował. I tyle. Żadna z postaci nie niesie tajemnicy, na żadną nie warto dłużej patrzeć. Uczynić z bohaterów Dostojewskiego indywidua bez właściwości to doprawdy wielka sztuka. W efekcie teatralna *Zbrodnia i kara* nie przypomina tej prawdziwej. Można by nawet zapomnieć, że to adaptacja książki, ale niestety się nie da. Bo ze sceny padają przecież mordercze frazy Dostojewskiego, ich nie można było wyciąć. Mimo że aktorzy klepią je niczym szkolną czytankę, słowa wielkiego pisarza obnażają i ośmieszają inscenizację Sass".
Jacek Wakar, *Gwałt na Dostojewskim*, „Dziennik" nr 146 z 9 X 2006.

„Dostojewski to zawsze wyzwanie dla teatru, a *Zbrodnia i kara* – wielka pokusa. Tym razem sięgnęła po nią Barbara Sass, wybierając najważniejszy wątek: próby przekroczenia granic moralnych, a potem wyrzutów sumienia po dokonanej zbrodni, misternego śledztwa Porfirego i pokuty Raskolnikowa. Adaptacja zachowuje sens, ale jej sceniczne przeniesienie jest dyskusyjne. Reżyserka archaicznymi środkami (krążący tłumek, zatrzymywany «w kadrze» na scenie, mógł budzić zainteresowanie 30 lat temu, teraz jest chwytem jak wiele innych) próbuje malować Petersburg, ale nie bardzo jej to wychodzi. Zwłaszcza że tylko niektórym

aktorom pozwala przemówić. […] Nie potrafi też reżyserka zdecydować się na formę aktorską – raz to jest psychologizm a la Stanisławski, raz ekspresjonizm, raz znowu symbolizm z Maeterlincka (końcowy monolog Haliny Łabonarskiej jako Matki, skądinąd poruszający). […] Ale i tak spektakl wart jest obejrzenia. Bądź co bądź Dostojewski to Dostojewski i te jego dylematy ideowe!"
Tomasz Miłkowski, *Tylko Porfiry*, „Przegląd" nr 44 z 5 XI 2006.

„Barbara Sass, realizując *Zbrodnię i karę* w warszawskim teatrze Ateneum, zapowiadała spektakl o odpowiedzialności za czyny. Na zapowiedziach, niestety, się skończyło. […] Nie da się wewnętrznego piekła Raskolnikowa pokazać wyłącznie drżeniem rąk i miotaniem się po scenie. [...] Nie bronią się także inni wykonawcy. [...] Może artyści nie czytali książki, ale co z reżyserem? Przy pracy nad *Zbrodnią i karą* nie wolno zmieniać ani sensów, które niosą postaci, ani relacji między nimi. Inaczej cała historia staje się niezrozumiała. Widzowie zaś muszą walczyć z narastającą sennością. – Wielka literatura na scenie broni się sama – podkreślała w niedawnych wywiadach Barbara Sass. Jednak nie znaczy to, że można puścić artystów samopas i liczyć tylko na Dostojewskiego. Tym bardziej że on w całym tym niepozrozumieniu ze *Zbrodnią i karą* w Ateneum jest całkiem niewinny..."
Dorota Wróblewska-Rajczakowska, *Dostojewski jest niewinny*, „Dziennik" nr 150 z 13 X 2006.

„Barbara Sass wystawiła nieudaną *Zbrodnię i karę* w warszawskim Ateneum. [...] O takich przedstawieniach zwykle się mówi «upadek z wysokiego konia». Tak ambitne zamierzenie, jak przeniesienie na scenę powieści Fiodora Dostojewskiego, powinno być jednak znacznie lepiej przemyślane już przy pracy nad adaptacją tekstu. [...] Przedstawienie bez duszy. Nie porusza. Nieprzemyślane harce z powieścią Fiodora Dostojewskiego dały kiepskie przedstawienie".
Janusz R. Kowalczyk, *Smętny komiks z życia dawnych Rosjan*, „Rzeczpospolita" nr 236 z 9 X 2006.

8 X 2006
Eva Farkašová zaprojektowała scenografię do *Tygrysa Pietrka* Hanny Januszewskiej w Teatrze Lalki i Aktora w Łomży. W tym sezonie Eva Farkašová zaprojektowała także scenografię do *Cudownej lampy Alladyna* Joanny Piekarskiej (wg *Baśni tysiąca i jednej nocy*) w Teatrze Lalki i Aktora „Baj Pomorski" w Toruniu (31 XII 2006).

8 X 2006
Premiera *Potęgi teatru, czyli Muminków* wg *Lata Muminków* Tove Jansson na Scenie Animacji Teatru im. Norwida w Jeleniej Górze.

13 X 2006
Magdalena Gajewska zaprojektowała scenografię do *Brata naszego Boga* Wojtyły na Dużej Scenie Teatru Rampa w Warszawie. W tym sezonie Magdalena Gajewska zaprojektowała także scenografię do *Intymnych lęków* Ayckbourna na Scenie Malarnia im. Hebanowskiego w Teatrze Wybrzeże w Gdańsku (15 XII 2006).

14 X 2006
Anna Sekuła zaprojektowała scenografię do *Gąski* Kolady w Teatrze Ludowym w Nowej Hucie. W tym sezonie Sekuła zaprojektowała także scenografię do *Krawca* Mrożka (31 III 2007) oraz do *Podwójnej rezerwacji* Cooneya i Chapmana (17 II 2007) w Teatrze Nowym im. Morcinka w Zabrzu.

14 X 2006
Premiera *Dokąd pędzisz koniku?* Rady Moskowej w Śląskim Teatrze Lalki i Aktora „Ateneum" w Katowicach.

14 X 2006
Premiera *O rycerzu Pryszczycer*zu Marty Guśniowskiej w Teatrze Lalek „Pleciuga" w Szczecinie.

14 X 2006
Barbara Guzik zaprojektowała scenografię do przedstawienia *Lato Muminków, czyli narzeczone lwa* Tove Jansson w Bałtyckim Teatrze Dramatycznym im. Słowackiego w Koszalinie. W tym sezonie Barbara Guzik zaprojektowała także scenografię do przedstawienia *Niezwykły dom pana A., czyli skradzione dźwięki* Ayckbourna w Teatrze Ludowym w Nowej Hucie (2 VI 2007).

14 X 2006
Monika Dobrowlańska wyreżyserowała *Dogrywkę* Spiró na Scenie w Malarni w Teatrze Polskim w Poznaniu.

15 X 2006
Małgorzata Kamińska-Sobczyk, dyrektorka naczelna i artystyczna Teatru Lalki „Tęcza" w Słupsku, wystawiła swoją *Telerodzinę* w scenografii Grażyny Skały. Małgorzata Kamińska-Sobczyk wystawiła także w tym teatrze swoją *Pieśń lasu* w scenografii Alicji Chodynieckiej-Kuberskiej (21 IV 2007) oraz swój tekst *Rodzina zastępcza* w scenografii Grażyny Skały w Teatrze Lalki i Aktora „Kubuś" w Kielcach (11 I 2007).

15 X 2006
Marii Zmarz-Koczanowicz wyreżyserowała *I. znaczy Inna* Sautera w Teatrze Telewizji.

16 X 2006
Maria Kanigowska zaprojektowała scenografię do przedstawienia *Moskwa – Pietuszki* Jerofiejewa w Teatrze Polskim w Warszawie.

21 X 2006
Agnieszka Glińska wyreżyserowała *Poduszyciela* McDonagha w scenografii Magdaleny Maciejewskiej na scenie Teatr Mały w Teatrze Narodowym w Warszawie. Maciejewska w tym sezonie zaprojektowała scenografię do *Dwojga biednych Rumunów mówiących po polsku* Doroty Masłowskiej w Teatrze Rozmaitości w Warszawie (18 XI 2006).

„Kto jest winny? Obserwując poczynania Agnieszki Glińskiej, można powiedzieć, że to pytanie wraca w jej inscenizacjach. Po przełomowym *Jordanie*, w którym portretowała dzieciobójczynię, *Poduszyciel* jest nawet jaskrawszym odczytaniem motywu winy i kary [...]. To, co Glińskiej można zarzucić w *Poduszycielu* [...], jest niedostateczny nacisk na wkład Michała w zbrodnię: w interpretacji reżyserki Michał jest nie dość wiarygodny tak jako upośledzony, jak i morderca. W zasadzie bardziej czuć, jakby stwarzał opowieści, niż relacjonował swoje postępki. Nie mniej – dbałość o szczegół i zagadkowość przywoływanych bajek rekompensują ten niedostatek psychologizmu po stronie sprawcy, zostawiając smakowitą wisienkę na torcie w finale. Zdecydowanie godny polecenia spektakl". Agnieszka Szmidel, *Gdzie bajka staje się zbrodnią*, www.napis.pl/10.11, 21 XI 2006.

„Agnieszka Glińska stworzyła świetny spektakl z makabreską i absurdem w tle”.
Łukasz Drewniak, *Przesłuchanie dusiołka*, „Przekrój” nr 45/2006.

„Irlandia czy świat? – zastanawiam się po obejrzeniu *Poduszyciela*, którego w warszawskim Teatrze Małym wyreżyserowała Agnieszka Glińska. I odpowiadam: Tylko Irlandia. Z każdą chwilą mniej dostrzegałem zalety przedstawienia, bo wszystkie razem nie tworzą nic spójnego. [...] Przedstawienie Glińskiej tonie w powodzi słów bez znaczenia. Konstatacje pisarza mają wartość garści banałów. Że tajemnice z przeszłości i tak wyjdą na jaw, że człowiek całe życie odreagowuje dziecięce traumy – to wiemy i bez wizyty w teatrze. I nie pomaga umiejętnie stopniowane napięcie ani aktorskie role. [...] Wszyscy muszą przebić się przez morze słów, a to chyba niemożliwe. Zamiast teatru zostaje gadanie. Tylko tyle”.
Jacek Wakar, *Zabijanie i gadanie*, „Dziennik” nr 162 z 27 X 2006.

„Masłowska w swojej pierwszej sztuce przemyca, w «oparach absurdu» parę celnych, demaskatorskich uwag na temat popkultury, zachłyśnięcia kapitalizmem, beznadziei życia w postkomunistycznej Polsce, wyjałowieniu współczesnego człowieka. Jej unikalny, charakterystyczny język ociekający przekleństwami i ironią, który stanowi wielkie wyzwanie, ale daje też aktorom duże pole do popisu, nieźle oddaje próby poszukiwania własnego miejsca, tożsamości. Wyraża nieumiejętność dojrzewania, brania odpowiedzialności za swoje życie, trudność mierzenia się z konsekwencjami, lękami, frustracjami, poczuciem braku i niespełnienia. Atutem przedstawienia jest również szara, ascetyczna, nieco klaustrofobiczna scenografia Magdaleny Maciejewskiej, z którą kontrastuje biel i czerwień kostiumów, a także ostre, agresywne, muzyczne akcenty”.
Zuzanna Liszewska, *Nic nowego, czyli o podróży w głąb siebie*, teatrakcje.pl (data dostępu 5 II 2011).

„Niezupełnie swoim tekstem, choć przecież także tym doskonale znanym z poprzednich swoich książek, mówiła Masłowska. Oprócz jej własnego stylu można było rozpoznać odbity z *Iwony* (i nie tylko) Gombrowicza, coś z *Idiotów* von Triera, kawałki rzeczywistości – niby polskiej, ale takiej jakby zanadto spreparowanej, odwzorowanej z szablonu antymieszczańskich zachodnich dramaturgów. Świetny w powieściach, żywiołowy język Masłowskiej tutaj wydawał się językiem z recyklingu, byle jak przetworzonym czy raczej powtórzonym. Ta zapisana w pośpiechu mowa została użyta z taką szczodrością, że wypada pochwalić reżysera za przyhamowanie w spektaklu słowotoku autorki. Żałuję jednak, że dobra pisarka, która z wirtuozerią potrafi panować nad stylem, jest ironiczna i demaskatorska w stosunku do siebie i swoich sztuczek literackich, tutaj sobie odpuściła, poleciała tekstem wtórnym, owinęła się nim jak pożyczonym kostiumem. [...] *Dwoje biednych Rumunów mówiących po polsku* to, jak powiedziałam, sztuka nie pierwszorzędna, ale ma na pewno przynajmniej jedną ważną dla sceny zaletę – jest dramatem przebrania i prawdy, roli i autentyczności. [...] Tekst Masłowskiej daje możliwość zainscenizowania i psychodramy społecznej, i dramatu tożsamości. [...] Ograniczona przestrzeń teatralna, nie narzucająca się scenografia Magdaleny Maciejewskiej, konsekwentna monochromatyczna szarość, którą gwałtownie łamie tylko czerwień fotela i biel kilku kostiumów, wreszcie oglądany jednym ciągiem, bez przerwy, spektakl – to wszystko miało służyć zapewne zbudowaniu odpowiedniego tła i nastroju dla podróży dwojga niedojrzałych ludzi, którzy powoli schodziliby w głąb siebie. Czemu tak się nie stało? Może powodem był nadekspresyjny język Masłowskiej – mimo że trochę powściągnięty przez reżysera, i tak okazał się bardzo trudnym do okiełznania żywiołem”.
Lidia Burska, *Przebierańcy*, „Teatr” nr 1/2007.

„*Dwoje biednych Rumunów mówiących po polsku* jest pierwszym dramatem Masłowskiej. Nie przynosi rewolucji w jej pisarstwie, granice gatunkowe już dawno zostały tu zatarte. Autorka w rozmowy bohaterów wprowadza pierwszoosobową narrację i gdyby nie nacisk na dialog, didaskalia i podział na osoby, «pierwszy dramat Masłowskiej» mógłby funkcjonować jako jej «trzecia proza». Przypomina *Podróż do wnętrza pokoju* Michała Walczaka – jedną z najciekawszych polskich sztuk ostatnich lat. Tekst Masłowskiej z pewnością także zalicza się do tego skąpego, zaszczytnego grona".
Marcin Kościelniak, *Cola bez cukru*, „Tygodnik Powszechny" nr 49/2006.

„Tymczasem Dorota Masłowska, sztucznie wykreowana na pisarkę pokolenia nastolatków i dwudziestolatków – a właściwie dwudziestotrzylatków, bo tyle ma obecnie to «cudowne dziecko» literatury – nie próżnuje, lecz rozszerza swój «twórczy» wachlarz. Oto mamy najnowsze «dzieło» laureatki NIKE, tym razem sztukę teatralną *Dwoje biednych Rumunów mówiących po polsku*. I znowu szum medialny, reklama za reklamą, zachwyty, zwłaszcza «Gazety Wyborczej», choć nie tylko. I to wszystko, nim jeszcze ukazała się premiera. To jest dopiero manipulacja i ogłupianie widza!"
Temida Stankiewicz-Podhorecka, *Apogeum nieudacznictwa,* „Nasz Dziennik" nr 272 z 2 XI 2006.

21 X 2006
Barbara Hanicka zaprojektowała scenografię do *Przedtem/ potem* Schimmelpfenninga na Scenie Kameralnej w Narodowym Starym Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie. W tym sezonie Hanicka zaprojektowała także scenografię do *Ślubów panieńskich* Fredry na Scenie im. Bogusławskiego w Teatrze Narodowym w Warszawie (21 IV 2007) oraz do *Peer Gynta. Szkiców z dramatu Henryka Ibsen*a w Teatrze Dramatycznym m. st. Warszawy (12 V 2007).

21 X 2006
Premiera *Kota w butach* Agaty Biziuk wg baśni Perraulta w Teatrze „Maska" w Rzeszowie.

24 X 2006
Premiera sztuki *Perfect day* Liz Lochhead w Teatrze Kwadrat w Warszawie.

24 X 2006
Beata Nyczaj zaprojektowała scenografię do *Przyjęcia* Leigh w Teatrze Komedia – Północnym Centrum Sztuki w Warszawie.

28 X 2006
Grażyna Kania wyreżyserowała *Blackbird* Harrowera w scenografii Sabine Mader w Sali Prób im. Haliny Mikołajskiej Teatru Dramatycznego m. st. Warszawy.

28 X 2006
Ewa Sokół-Malesza wyreżyserowała *Bajkę o królewnie, co spać nie chciała* Harasymowicza w Teatrze Lalek „Arlekin" w Łodzi. W tym sezonie Sokół-Malesza wyreżyserowała także *Kto pocieszy Maciupka* Tove Jansson w Teatrze Animacji w Poznaniu (4 III 2007).

4 XI 2006
Małgorzata Bogajewska, pełniąca funkcję zastępcy dyrektora naczelnego do spraw artystycznych Sceny Dramatycznej Teatru Jeleniogórskiego im. Norwida, wyreżyserowała tak

Espresso Lucii Frangione w scenografii Izy Toroniewicz. W tym sezonie Bogajewska wyreżyserowała także *Osaczonych* Zujewa na Scenie Kameralnej im. Schillera w Teatrze im. Jaracza w Łodzi (10 II 2007) oraz *Daily Soup* Amanity Muskarii na Scenie przy Wierzbowej w Teatrze Narodowym w Warszawie (26 V 2007).

„Tak, *Daily Soup* to gorzka komedia o umieraniu miłości, o zaniku więzi rodzinnych, zastępowanych rutyną i niepisanym, restrykcyjnym regulaminem zachowań. Przed pułapką małego realizmu uciekają autorki w stronę metafory, opowieści przywołanej jako cytat i w stronę parodii [...]. Tę perfekcyjnie napisaną sztukę pewną ręką poprowadziła reżyserka Małgorzata Bogajewska. Prawdziwym świętem stał się udział w przedstawieniu Danuty Szaflarskiej, przed laty wielkiej gwiazdy Teatru Narodowego, która tą rolą powraca na scenę swojego teatru, zachwycająco portretując Babcię, jej bezradność, jej kokieterię (tak!), nadąsanie, zdziecinnienie, ale i urok".
Tomasz Miłkowski, *Jasyr domowy*, „Przegląd" nr 24 z 17 VI 2007.

„Niby wszystko w *Daily Soup* jest jak należy: garść (celnych) obserwacji obyczajowych, świetnie podsłuchany język, służący za budulec do żywych dialogów. Problem w tym, że wszystkie te rodzinne piekiełka w lepszym [...] bądź gorszym [...] wydaniu już tysiąc razy widzieliśmy. Zaś dodany od siebie wątek psychologiczny [...] choć wzięty z książek psychologicznych, poprowadzony jest w sposób mało przekonujący. W czym zresztą sporo winy reżyserki Małgorzaty Bogajewskiej, której praca tym razem polegała zdaje się na ustawieniu wyjść i zejść aktorów ze sceny".
Aneta Kyzioł, *Codzienne piekiełko*, „Polityka" nr 26/2007.

„Siostry Muskały, Monika i Gabriela, z imponującą precyzją narysowały portret rodzinny we wnętrzu. Reżyserka zadbała, by pod pospolitymi czynnościami tętniło podskórne napięcie punktowane muzyką. [...] Kłopotem spektaklu jest statyczność: afabularna opowieść stoi w miejscu, donikąd nie zmierza. Ale jeśli tylko nakłania do spojrzenia w lustro, to może nie tak mało?"
Jacek Sieradzki, *Zupa „Daily Soup" – smaczna, choć toksyczna*, „Przekrój" nr 26/2007.

„Babka, matka, córka i ojciec – klasyczny matriarchat, który sam przez się zwiastuje domową rewolucję przed telewizorem. Małgorzata Bogajewska rysuje delikatnymi obyczajowymi barwami toksyczną rodzinę. Obóz podzielony jest na kilka części, aczkolwiek nie brak w nim spiskowców... [...] Nowa sztuka Amanity Muskarii (sióstr Muskała) jest interesującym zjawiskiem w polskiej dramaturgii, której niestety jeszcze daleko do doskonałości. *Daily soup* w sposób ciekawy przedstawia problem współczesnej polskiej rodziny i wyśmiewa cytaty z naszych własnych domów. Jednakże spektakl w reżyserii Małgorzaty Bogajewskiej nie jest objawieniem na miarę Teatru Narodowego".
Bogusław Larkowski, *„DAILY SOUP" w Narodowym*, www.teatr.dlawas.com/16.06, 8 XI 2007.

4 XI 2006
Magdalena Siejko zaprojektowała scenografię do *O babie, rybaku i złotej rybce* Agnieszki Falkowskiej na Scenie dla Dzieci im. Makuszyńskiego w Teatrze Lalki i Maski „Groteska" w Krakowie.

5 XI 2006
Anita Burdzińska zaprojektowała scenografię do przedstawienia *Nadobnisie i koczkodany, czyli zielona pigułka* Witkiewicza w Teatrze Powszechnym im. Hübnera w Warszawie. W

tym sezonie Burdzińska zaprojektowała także scenografię do *Kopciuszka* Szwarca na Scenie Kameralnej w Lubuskim Teatrze im. Kruczkowskiego w Zielonej Górze (18 II 2007).

9 XI 2006
Małgorzata Szydłowska zaprojektowała scenografię do *Kochałem Bogdana* Kamzy w Teatrze Łaźnia Nowa w Krakowie.

10 XI 2006
Premiera *Życia do natychmiastowego użytku* Anny Burzyńskiej w Teatrze Nowym w Warszawie.

17 XI 2006
Premiera *Pamiętnika narkomanki* Barbary Rosiek w Teatrze Zagłębia w Sosnowcu.

17 XI 2006
Joanna Kulczyńska zaprojektowała scenografię do *Krańca* Małgorzaty Owsiany, pełniącej funkcję dyrektorki Teatru Wytwórnia w Warszawie.

18 XI 2006
Anna Majer wyreżyserowała *Kota w butach* Pawłowskiego w scenografii Małgorzaty Słoniowskiej w Operze Śląskiej w Bytomiu.

18 XI 2006
Ewa Giedrojć wyreżyserowała *Bajkę o szczęściu* Izabeli Degórskiej w scenografii Ireny Marečkovej w Teatrze Lalki i Aktora w Wałbrzychu.

24 XI 2006
Julka Wiktoriańska wyreżyserowała *Trzy siostry* Czechowa w swojej scenografii w Teatrze Dramatycznym im. Szaniawskiego w Wałbrzychu (premiera w ramach Wałbrzyskich Fanaberii Teatralnych).

28 XI 2006
Ewelina Pietrowiak wyreżyserowała *Matkę cierpiącą* Kaczmarka w swojej scenografii w Laboratorium Dramatu w Warszawie. W tym sezonie Pietrowiak wyreżyserowała także *All inclusive* Modzelewskiego w swojej scenografii na Scenie Kameralnej w Teatrze Wybrzeże w Gdańsku (8 VI 2007).

30 XI 2006
Natalia Korczakowska wyreżyserowała *Smycz* Porczyka w scenografii swojej i Anny Met na Scenie Kameralnej w Teatrze Polskim we Wrocławiu.

1 XII 2006
Lucyna Sypniewska wyreżyserowała *Diabelskie figle* Ewy Laue w Teatrze Lalek „Banialuka" im. Zitzmana w Bielsku-Białej.

2 XII 2006
Maja Kleczewska wyreżyserowała *Fedrę* wg Eurypidesa, Seneki, Enquista i Tasnadiego w swoim układzie tekstu i w scenografii Katarzyny Borkowskiej na Scenie przy Wierzbowej w Teatrze Narodowym w Warszawie. W tym sezonie Kleczewska wyreżyserowała także

Zbombardowanych Sarah Kane w scenografii Katarzyny Borkowskiej na Scenie Kameralnej Narodowego Starego Teatru im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie (27 IV 2007).

„Przedstawienie Kleczewskiej stawia pytanie o sens sięgania we współczesnym teatrze do literatury antyku. Trudno domagać się wiernego przenoszenia teatru greckiego na scenę współczesną. Ale dobrze by było rozumieć to, co mówili mistrzowie antyku. W przeciwnym razie posługiwanie się ich imionami jest zwyczajnym nadużyciem, porównywalnym do używania w reklamie telewizyjnej muzyki Mozarta. *Fedra* na scenie Teatru Narodowego to typowy produkt współczesnej pop-kultury – z jej kiczem, chaotycznością, metaforami i skrótami. Ujmując rzecz zwięźle: jest to przedstawienie o niczym. Widowisko dość niespójne, składające się z szeregu obrazów, nastawione na szokowanie widza i atakowanie go agresywną oprawą plastyczną, ukazujące bezsensowne zachowania aroganckich, niemądrych ludzi, a na dodatek w warstwie językowej mało zrozumiałe, [...] Można jednak dostrzec nowatorstwo teatralnego języka Kleczewskiej zawarte tak w dosadnej kwestii Hipolita zwracającego się do Fedry «Ty stara kurwo», jak i w jego wyzywającej nagości. To z pewnością jej autorski teatr. W ten sposób reżyserka «naucza» publiczność w roku 2006. Tylko po co mieszać do tego Eurypidesa i Senekę?”
Włodzimierz Lengauer, *Teatr o niczym*, „Teatr” nr 3/2007.

„Kleczewska nie uprawia teatru feministycznego, bo nie ma w niej zgody na afirmację kobiety. Nie oddaje jej bezwzględnej racji, nie bierze w jej imieniu odwetu na męskim świecie. Bezdyskusyjnie akcentuje fakt, że na sceniczne światy patrzy właśnie kobieta. Bez taryfy ulgowej dla przedstawicielek swej płci. Bez przebaczenia mężczyznom. Reżyserka zeskrobuje z nas skorupę obojętności. Domyślam się, że jej *Fedrę* inaczej odbierają kobiety, inaczej mężczyźni. Dlatego ten spektakl budzi tyle kontrowersji. Bo można się na nim skulić z przerażenia lub to przerażenie w siebie wpuścić”.
Łukasz Drewniak, *Szwy miłości*, „Teatr” nr 3/2007.

„*Fedra* Kleczewskiej to zaproszenie do poważnej, niespiesznej rozmowy. Coś w rodzaju lekcji anatomii, podczas której skalpelem nacina się ludzkie emocje. Nie wszyscy wytrzymują to badanie. Prawie z każdego spektaklu kilka osób wychodzi. Dawka wrażeń jest dla nich zbyt mocna. To najlepszy znak, że teatr działa i wzbudza emocje”.
Paweł Sztarbowski, *Anatomia namiętności*, „Opcje” nr 1/2007.

2 XII 2006
Barbara Borys-Damięcka, dyrektorka artystyczna Teatru Syrena w Warszawie, wyreżyserowała *Won!* Grońskiego w scenografii Tatiany Kwiatkowskiej. Tatiana Kwiatkowska w tym sezonie zaprojektowała także scenografię do przedstawienia *Ósmy grzech – Wołodia Wysocki* w Teatrze Syrena (22 VI 2007) oraz do *Klimakterium i już (coś pomiędzy kabaretem, musicalem a farsą)* wg scenariusza Elżbiety Jodłowskiej na Scenie Kameralnej Teatru Rampa w Warszawie (20 X 2006).

3 XII 2006
Karolina Szymczyk wyreżyserowała *Muminki* wg *Lata Muminków* Tove Jansson w scenografii Joanny Pielat-Rusinkiewicz Teatrze Powszechnym im. Kochanowskiego w Radomiu. Pielat-Rusinkiewicz zaprojektowała w tym teatrze także scenografię do *Cywilizacji* Norwida (Scena Duża im. Wojdana, 19 I 2007), do przedstawienia *Gombrowicz niezniszczalny* (Scena Kameralna, 15 X 2006) oraz do przedstawienia *Noc tuż przed lasami* Koltèsa (Scena na Malarni, 17 III 2007).

3 XII 2006
Natasha Parry Brook i Krystyna Janda wyreżyserowały *Trzy siostry* Czechowa w scenografii Krystyny Zachwatowicz w Teatrze Polonia w Warszawie. Krystyna Janda wyreżyserowała w tym sezonie także *Małe zbrodnie małżeńskie* Schmitta w Teatrze Telewizji (11 IX 2006) oraz spektakl plenerowy *Lament na Placu Konstytucji* wg *Lamentu* Bizio w Teatrze Polonia w Warszawie (21 VI 2007).

8 XII 2006
Inka Dowlasz wyreżyserowała swoją sztukę *Idź się leczyć* na Scenie Kameralnej Teatru Śląskiego im. Wyspiańskiego w Katowicach.

9 XII 2006
Ewa Błaszczyk wyreżyserowała *Nawet gdy wichura* wg swojego scenariusza na Małej Scenie w Malarni Teatru Studio w Warszawie.

9 XII 2006
Premiera sztuki *Trzynasty dwunasty* Grażyny Przybylskiej Wendt Teatrze Dramatycznym im. Szaniawskiego w Płocku.

9 XII 2006
Joanna Hrk zaprojektowała scenografię do „szopki artystycznej" *Ojczyzna – dulszczyzna, czyli dom wariatów* Pietrasika na Małej Scenie w Teatrze Lalek „Arlekin" w Łodzi.

10 XII 2006
Renata Godlewska zaprojektowała scenografię do *Foczki akrobatki* Kotasa w Teatrze Muzycznym im. Danuty Baduszkowej w Gdyni. Godlewska zaprojektowała również scenografię do *Szalonych nożyczek* Pörtnera w tym teatrze (22 IV 2007).

10 XII 2006
Anna Augustynowicz wyreżyserowała *Miarkę za miarkę* Szekspira na Małej Scenie w Teatrze Powszechnym im. Hübnera w Warszawie. (Nagroda Złotego Yoricka w konkursie za najlepszą inscenizację Szekspirowską sezonu oraz Nagroda im. Boya-Żeleńskiego za osiągnięcia reżyserskie w tym za spektakl *Miarka za miarkę*).

„Anna Augustynowicz wyreżyserowała *Miarkę za miarkę* w Teatrze Powszechnym w Warszawie w absolutnie ascetycznej formie. Na małej scenie teatru widownia ustawiona jest w półkolu. Aktorzy siedzą na widowni razem z publicznością – wszyscy czekają na rozpoczęcie spektaklu. Na małym obszarze sceny, też w półkolu, stoi rząd krzeseł, które zajmą zarówno widzowie, jak i aktorzy. Nie ma żadnych dekoracji. Ubrania aktorów są czarne lub szare; robią wrażenie «cywilnych» swetrów, spodni, bluz i spódnic. Aktorzy prawie nie nawiązują ze sobą kontaktu, raczej odgrywają historię przed widzami i sobą, niż wcielają się w role. [...] Problem bowiem w tym, że inscenizacja nie daje odpowiedzi na żadne z pytań, które stawia sztuka. Owszem, wysłuchaliśmy tekstu, ale ani starannie obmyślane działania aktorskie, ani ascetyczna inscenizacja nie pomogły nam zrozumieć podstawowych problemów dramatu. [...] Dlatego to przedstawienie przypomina bohatera, którego opisuje. Jest świętoszkowate. Jego pozornie prosta forma to kostium Tartuffe'a, który mówi: patrzcie, jaki jestem skromny i prawdziwy, a jacy ONI są zakłamani. Upewnia widzów w samozadowoleniu, w którym tkwili i bez tego. Reżyser dokonuje prostego podziału na dobrych i złych. Nie zadaje żadnych pytań, nie budzi sumień, tylko je uspokaja. Aktorzy

mrugają wraz z reżyserem do widowni – my tacy nie jesteśmy, a widownia potakuje, bo też taka nie jest”.
Jagoda Hernik Spalińska, *Oni*, „Teatr” nr 2/2007.

„Fakty i suche argumenty rządziły *Miarką za miarkę*. Anna Augustynowicz wyprała bohaterów Szekspira z wszelkich uczuć, zabrała im tożsamość i wsadziła ich słowa w usta aktorów. Dodatkowo ubrała ich w czarno-szare stroje, udające zwykły codzienny ubiór, uniform. Zabrała wszystkie rekwizyty. Stworzyła moralitet oparty na słowie. Trudno nie przyznać Augustynowicz pomysłowości. Posadziła aktorów pomiędzy widzami, w chwilach, kiedy nie są na scenie, reagują jak widownia. Stają się częścią innego organizmu teatralnego. Może to sugestia, że każdy z nas mógłby się znaleźć w sytuacji bohaterów? [...] Zastanawia mnie fakt, czy umoralnianie i uwspółcześnianie Szekspira przynosi zawsze korzyść? Czy wnosi coś nowego? Po obejrzeniu *Miarki za miarkę* nic nowego nie odkryłem”.
Maciej Stadtmüller, *Kaliskie Spotkania Teatralne. Dzień czwarty*, „Nowa Siła Krytyczna” z 10 V 2007.

10 XII 2006
Małgorzata Imielska wyreżyserowała swoją sztukę *Chciałam ci tylko powiedzieć* w Teatrze Telewizji.

12 XII 2006
Iza Kolka zaprojektowała scenografię do *Proszę się rozejść!* Barańczaka w Teatrze Polskim w Poznaniu.

15 XII 2006
Tatiana Malinowska-Tyszkiewicz wyreżyserowała *Play Strindberg* Dürrenmatta w Teatrze Polskim w Szczecinie.

16 XII 2006
Aneta Suskiewicz zaprojektowała scenografię do *Posprzątane* Sarah Ruhl na Scenie Kameralnej w Teatrze Wybrzeże w Gdańsku.

16 XII 2006
Marta Roszkopfová zaprojektowała scenografię do monodramu Krystyny Feldman *I to mi zostało...* wg opowieści biograficznej *Krystyna Feldman albo Festiwal tysiąca i jednego epizodu* spisanej przez Tadeusza Żukowskiego na Trzeciej Scenie Teatru Nowego im. Łomnickiego w Poznaniu. Marta Roszkopfová zaprojektowała także scenografię do przedstawienia *Sześć postaci scenicznych szuka autora* Pirandella w tym teatrze (Scena Nowa, prem. 1 XII 2006) a także do *Pieśni nad pieśniami – Moscow' 52* w Teatrze Atelier im. Agnieszki Osieckiej w Sopocie (28 VII 2007).

16 XII 2006
Paulina Wycichowska przygotowała choreografię do *Xy Road* w Polskim Teatrze Tańca – Balecie Poznańskim.

16 XII 2006
Gołda Tencer wyreżyserowała przedstawienie *Dla mnie bomba* w scenografii Izabeli Chełkowskiej w Teatrze Żydowskim im. Ester Rachel i Idy Kamińskich w Warszawie.

16 XII 2006
Monika Pęcikiewicz wyreżyserowała przedstawienie *One* wg *Trzech sióstr* Czechowa, w scenografii Karoliny Benoit w Teatrze Polskim we Wrocławiu.

„Na scenie dominują kobiety. [...] Wiele dialogów zostało napisanych na nowo na próbach. Staranne wykształcenie sióstr podważa mocno język ulicy, który pojawia się w najbardziej dramatycznych kłótniach. *Trzy siostry* w wersji autorskiej są stonowane. Najbardziej dramatyczne wydarzenia dzieją się poza sceną, tempo akcji przypomina kapanie wody z kranu. *One* Pęcikiewiczówny kipią agresją przyprawioną wulgarnością, akcja dzieje się na kilku planach, a wrzaski z pewnością nie pozwalają usnąć. Bohaterki walczą z depresją, a panowie popijają, unikając histerii. Temperatura i wyzwiska dobywające się z domu Prozorowów niczym nie różnią się od tych, które przez otwarte okna słychać w «trójkącie bermudzkim». [...] Polonistów i akademików na pewno oburzy. Po spektaklu ma się ochotę upić albo powiesić, bo katharsis (oczyszczenie) zmęczyło się, nie doczekawszy finału i gdzieś pierzchło".
Krzysztof Kucharski, *Co za okropny dom*, „Słowo Polskie Gazeta Wrocławska" nr 295 z 19 XII 2006.

„Adaptacja *Trzech sióstr* Czechowa w reżyserii Moniki Pęcikiewicz to spektakl o niespełnieniu, niedokochaniu i niedoczekaniu. Smutny i prawdziwy. [...] Scenę zaludniają wszelkie ludzkie nieszczęścia, a wszystkich bohaterów dręczy to samo pytanie: czym jest życie, czym jest szczęście i jak można je osiągnąć, a raczej gdzie je znaleźć? Paląc zachłannie papierosy, pijąc wódkę, herbatę i zagryzając ciasteczka, snują prowadzące donikąd rozmowy. [...] Sceny rozgrywają się symultanicznie – pozorny chaos na scenie zdaje się być odzwierciedleniem stanu umysłowego bohaterów: w końcu rozbicie, dezintegracja, rozdwojenie i niespójność dominują w ich dywagacjach na temat «życia». Bywa przeraźliwie smutno [...] *One* to dobra rzecz. Frapuje, zasmuca i skłania do zadumy. Cieszmy się teraz, przecież innego życia nie będzie".
Justyna Pobiedzińska, *Gdzie leży szczęście*, „Nowa Siła Krytyczna" z 18 XII 2006.

„*One* w reżyserii Moniki Pęcikiewicz aspirowały do portretu współczesnych kobiet. W Teatrze Polskim oglądamy toksyczny obrazek z życia marionetek. [...] Monika Pęcikiewicz przygotowała tylko szkic do portretu współczesnej kobiety. Nie udało jej się jednak tchnąć życia w postaci, które oglądamy na scenie". Tomasz Wysocki, *Z życia lalek*, „Gazeta Wyborcza" – Wrocław nr 294 z 18 XII 2006.

17 XII 2006
Iza Toroniewicz zaprojektowała scenografię do *Brzydkiego kaczątka* Kazimiery Jeżewskiej wg Andersena w Teatrze Animacji w Poznaniu. Iza Toroniewicz w tym sezonie zaprojektowała także scenografię do *A wszystko to ty... Piosenki Marka Grechuty* w Lubuskim Teatrze im. Kruczkowskiego w Zielonej Górze (6 I 2007), a także do *Bardzo prostej historii* Mariji Łado w Teatrze im. Kochanowskiego w Opolu (1 IV 2007).

19 XII 2006
Danuta Stenka otrzymała Nagrodę im. Zelwerowicza miesięcznika „Teatr", za rolę Ellidy Wangel w *Kobiecie z morza* Susan Sontag w Teatrze Dramatycznym w Warszawie.

21 XII 2006
Irena Jun wyreżyserowała przedstawienie *Pastorałki polskie* wg swojego scenariusza w Foyer Teatru Studio w Warszawie.

29 XII 2006
Małgorzata Grabowska-Kozera zaprojektowała scenografię do przedstawienia *Chryje z Polską. Rzecz o Stanisławie Wyspiańskim* Wojtyszki w Teatrze Nowym Praga w Warszawie.

30 XII 2006
Wiesława Niemaszek wyreżyserowała przedstawienie *Niech żyje bal! Rewia przebojów XX wieku*, na podstawie własnego scenariusza w Teatrze im. Jaracza w Olsztynie.

30 XII 2006
Premiera przedstawienia *Mirra, kadzidło, złoto* Joanny Kulmowej na Scenie Animacji Teatru im. Norwida w Jeleniej Górze.

30 XII 2006
Helena Kaut-Howson wyreżyserowała *Zemstę nietoperza* Straussa w Operze Wrocławskiej. Kierowniczką muzyczką i dyrygentką w tym przedstawieniu była pełniąca funkcję dyrektorki naczelnej i artystycznej teatru, Ewa Michnik.

31 XII 2006
Anna Wieczur-Bluszcz wyreżyserowała *Mizantropa* Moliera w scenografii Małgorzaty Bulandy w Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Legnicy. Anna Wieczur-Bluszcz na Scenie Kameralnej w tym teatrze wyreżyserowała monodram *Jonasz* wg *Księgi Jonasza* (2006).

5 I 2007
Żanna Gierasimowa wyreżyserowała *Rajskie jabłka. Sceny z życia Włodzimierza Wysockiego* Taguszewa w scenografii Katarzyny Lewińskiej na Scenie Fioletowe Pończochy w Teatrze Polonia w Warszawie.

5 I 2007
Elżbieta Krywsza zaprojektowała scenografię do *Biznesu* Chapmana i Lloyda w Teatrze Zagłębia w Sosnowcu.

6 I 2007
Premiera *Moralności pani Dulskiej* Gabrieli Zapolskiej w Teatrze im. Wandy Siemaszkowej w Rzeszowie.

7 I 2007
Maria Spiss wyreżyserowała *Ajasa* Sofoklesa w Muzeum Starego Teatru w Narodowym Starym Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie.

7 I 2007
Aleksandra Grudzińska zaprojektowała scenografię do *Córki Słońca* Dobrowolskiego w Teatrze Wytwórnia w Warszawie.

13 I 2007
Emilia Sadowska wyreżyserowała *Amatorki* Elfriede Jelinek w swojej adaptacji i w scenografii Katarzyny Stochalskiej w Teatrze Polskim w Poznaniu.

14 I 2007

Monika Strzępka wyreżyserowała *Dziady. Ekshumacje* Demirskiego wg *Dziadów* Mickiewicza na Scenie na Świebodzkim w Teatrze Polskim we Wrocławiu. W tym sezonie Monika Strzępka wyreżyserowała także *Był sobie Polak Polak Polak i diabeł* Demirskiego w Teatrze Dramatycznym im. Szaniawskiego w Wałbrzychu (30 III 2007).

„Teatr Dramatyczny im. Szaniawskiego z Wałbrzycha pokazał sztukę związanego ze środowiskiem tzw. nowej lewicy Pawła Demirskiego. Jego tekst *Był sobie Polak, Polak, Polak i diabeł, czyli w heroicznych walkach narodu polskiego wszystkie sztachety zostały zużyte* wyreżyserowała Monika Strzępka, udowadniając, że można robić interesujący teatr, nawet jeśli posługuje się narzędziem postmodernizmu. Strzępka poradziła sobie dobrze, może nawet uratowała całość, przekształcając ją w dynamiczną mozaikę. Z najlepszej strony zaprezentowali się również wałbrzyscy aktorzy".
Marcin Hałaś, *Cóż tam, panie, w dramaturgii*, „Gazeta Polska" nr 47/2008.

„Bezdyskusyjnym sukcesem był spektakl Pawła Demirskiego w reżyserii Moniki Strzępki *Był sobie Polak Polak Polak i diabeł*, egzorcyzmujący polskie kompleksy, obśmiewający «wiochę» i ciasnotę mentalną jej mieszkańców. Tylko że w trakcie okazuje się, że tą «wiochą powiało» nie tylko w tzw. Polsce B, ale i w dużych miastach. Demirski wychwytuje większość naszych wstydliwych tęsknot i refleksji, sadzając bohaterów w jakiejś nieokreślonej przestrzeni między bramką a plastikowymi siedzeniami kibiców, między historią a teraźniejszością, między prymitywem a oświeconą inteligencją. Oglądanie wałbrzyskiego bestsellera przypomina lekturę *Dnia świra*. Śmiać się chce, ale tak jakoś kwaśno, przez łzy. Bo wykluczenie spotyka nie tylko bohaterów sztuk, innych. Spotyka także nas. A podczas poznańskiego festiwalu jeszcze dobitniej to zobaczyliśmy".
Magdalena Talik *Festiwal Bliscy Nieznajomi: Trzyma poziom*, www.kulturaonline.pl, 1 IV 2009.

„Podczas tej poważnej teatralnej rozmowy o wykluczeniach nie mogło zabraknąć polskiej prowincji. Obrazów rodzimej prowincji znalazłoby się więcej w polskich teatrach, ale Paweł Szkotak, dyrektor festiwalu, zaprosił głośny spektakl z Wałbrzycha: *Był sobie Polak, Polak, Polak i diabeł* Pawła Demirskiego (scenariusz) i Moniki Strzępki (reżyseria). [...] Na śmietniku historii (na cmentarzu) afery seksualne w Kościele, reminiscencje stanu wojennego, wspomnienia obozowe, imigrantów w Irlandii A wszystko podlane sosem uwarzonym z seksualnych, politycznych, kościelnych stereotypów. Spektakl ten nie ma nic wspólnego z poważnym i zaangażowanym teatrem politycznym pokazującym Polskę, polskie wady narodowe. To prymitywny kabaret, żerujący na naiwności i niedouczeniu młodego odbiorcy, bezrefleksyjnej paplaninie ogranych i wyświechtanych komunałów. Jeśli tak ma wyglądać teatr polityczny, to robi mi się smutno i przykro. Prawdę mówi jeden z bohaterów sztuki: «jest to turystyka historyczna». Dodałbym: «na modłę japońską»".
Stefan Drajewski, *Głosy ludzi odrzuconych*, „Polska Głos Wielkopolski" nr 76 z 31 III 2009.

„Chciałoby się poważnie porozmawiać, ale jak i gdzie, skoro debatę publiczną zdominowały kwestie z natury rzeczy niepoważne? [...] Dziwne, że nie boi się jej podjąć teatr w Wałbrzychu. Monika Strzępka robi przedstawienia o ekonomicznych, historycznych i mentalnych uwarunkowaniach polskich konfliktów. Paweł Demirski nie uchyla się przed radykalnymi deklaracjami światopoglądowymi. Czy tylko dlatego, że robiąc razem teatr, dysponują takim scenicznym instrumentarium, które nie przynudza? Choć może niektórych bulwersuje. Język teatralny Strzępki i dramaturgiczny Demirskiego jest dosadny i impertynencki nie dlatego, że posługuje się grubym słowem, fizjologią i obsceną, ale dlatego, że tworzy świat, przed którym trudno obronić własną szlachetność uczuć, moralną

nieskazitelność, intelektualną wyższość. Żywioł tego teatru – pastisz, burleska i kabaret, tarantino i groteska – może pociągnąć za sobą niebezpieczeństwo nadmiernej ekscytacji formą, a co za tym idzie ryzyko odwrócenia uwagi od treści. Przedwcześnie zgorszeni mogą więc nie zdążyć obrazić się naprawdę. A obrazić mogliby się na teatr, który atakuje nie tyle ich dobry smak, ile radykalnie podważa dobre samopoczucie".
Marta Cabianka, *Teatr spraw ważnych,* „Dwytygodnik. Strona kultury" nr 37 z 16 VIII 2010.

19 I 2007
Jagna Janicka zaprojektowała scenografię do przedstawienia *Rutheford i syn* Katheriny Githy Sowerby na Trzeciej Scenie Teatru Nowego im. Łomnickiego w Poznaniu.

19 I 2007
Iwona Pasińska przygotowała choreografię do przedstawienia *Gra: my* w Polskim Teatrze Tańca – Balecie Poznańskim.

19 I 2007
Barbara Ciszek zaprojektowała scenografię do *Europy moich marzeń* w Gliwickim Teatrze Muzycznym.

26 I 2007
Izadora Weiss przygotowała choreografię do przedstawienia *Eurazja* z swoim librettem i w swojej inscenizacji, w scenografii Ewy Kochańskiej w Teatrze Muzycznym Capitol we Wrocławiu.

29 I 2007
Jolanta Ptaszyńska wyreżyserowała *Umarłych ze Spoon River* Mastersa w Teatrze Telewizji.

2 II 2007
Bożena Klimczak przygotowała inscenizację *Dziadka do orzechów* Czajkowskiego w scenografii Małgorzaty Słoniowskiej, etatowej scenografki w Operze Wrocławskiej. Małgorzata Słoniowska przygotowała również scenografię do przedstawienia *Białe Tango. Tangos* Piazzoli (18 X 2006).

3 II 2007
Marta Ogrodzińska wyreżyserowała *Moralność pani Dulskiej* Gabrieli Zapolskiej w scenografii Diany Marszałek i Julii Skrzyneckiej w Teatrze Polskim w Warszawie. Diana Marszałek w tym sezonie zaprojektowała także scenografię do *Kosmetyki wroga* Amélie Nothomb na Scenie Małej Teatru im. Wandy Siemaszkowej w Rzeszowie (10 III 2007) oraz do przedstawienia *Cyjanek o piątej* Kohouta w Teatrze Polskim w Warszawie (10 III 2007).

10 II 2007
Bogna Podbielska wyreżyserowała *Horsztyńskiego* Słowackiego w Teatrze im. Kochanowskiego w Opolu.

10 II 2007
Justyna Łagowska zaprojektowała scenografię do *Omyłki* Demirskiego wg Prusa i Marii Konopnickiej na Małej Scenie w Teatrze Powszechnym im. Hübnera w Warszawie.

10 II 2007
Agnieszka Olsten wyreżyserowała przedstawienie *Lincz: Pani Aoi. Wachlarz. Szafa* wg jednoaktówek Mishimy w scenografii Joanny Kaczyńskiej na Scenie na Świebodzkim w Teatrze Polskim we Wrocławiu.

„*Lincz*, wystawiona we wrocławskim Teatrze Polskim kompozycja jednoaktówek Yukio Mishimy *Pani Aoi, Wachlarz* i *Szafa*, to spektakl o nieokreślonej, ale niepokojącej i hipnotyzującej mocy – jak filmy amerykańskiego mistrza tajemnicy Davida Lyncha. [...] Mistrzostwo reżyserki Agnieszki Olsten polega także na tym, że okiełznała w sobie chęć wyjaśnienia widzowi świata, który z twórcą ruchu do spektaklu Tomaszem Wygodą, zarazem aktorem i tancerzem, na deskach Polskiego precyzyjnie, z małych, zatrzymanych w kadrze momentów, zbudowała".
Aneta Kyzioł, *Lincz jak z Lyncha*, „Polityka" nr 49/2007.

„[...] to przedstawienie, w którym widzi się i myśli ciałem. Wszystko, co dla umysłu i oczu przejrzyste i uzasadnione, dla cierpiącego ciała jest surrealistycznym koszmarem. Olsten po raz kolejny okazała się reżyserką, której «szeroko zamknięte oczy» widzą najwięcej, najgłębiej, najwyraźniej".
Joanna Derkaczew, *Jak krwawa hollywoodzka rycina*, „Gazeta Wyborcza" nr 40 z 16 II 2007.

„Nowa premiera w Teatrze Polskim – trzy jednoaktówki Yukio Mishimy – niby intryguje, ale głównie pozostawia głębokiego poczucie niedosytu. [...] Agnieszka Olsten potraktowała te opowieści jak odrębne historie, za to na wszystkie części nałożyła podobną aurę. To nastrój odrealnienia, świata na granicy złudzenia, sennej majaki. Obok bohaterów na scenie pojawiają się uosobienia ich wyobrażeń, marzeń, tęsknot i lęków. [...] Tyle że Olsten nie interesuje opowiadanie prostych historii. Przede wszystkim angażuje intuicję widzów, działa na podświadomość. Przekonuje, że nie wszystko, co się dzieje, da się wytłumaczyć, ułożyć w logiczny ciąg. Bywa, że przedstawienie osuwa się stronę nazbyt egzaltowanego wyznania".
Tomasz Wysocki, *Między dwoma światami*, „Gazeta Wy6borcza" – Wrocław nr 43 z 20 II 2007.

16 i 17 II 2007
Premiera przedstawienia *Tango Piazzola* Anny Burzyńskiej, kierowniczki literackiej w Teatrze im. Słowackiego w Krakowie.

17 II 2007
Marcelina Początek zaprojektowała scenografię do *Emigrantów* Mrożka w Teatrze Powszechnym im. Kochanowskiego w Radomiu.

17 II 2007
Monika Polak-Luścińska zaprojektowała scenografię do *Kiedy króla boli ząb* Katarzyny Lengren w Teatrze Lalek „Rabcio" w Rabce.

17 II 2007
Małgorzata Szczęśniak zaprojektowała scenografię do *Aniołów w Ameryce* Kushnera w Teatrze Rozmaitości w Warszawie.

17 II 2007
Premiera *Uwaga! Bajki na drodze* Małgorzaty Kamińskiej-Sobczyk w Olsztyńskim Teatrze Lalek.

23 II 2007
Joanna Banasik i Krzysztof Wnuk wyreżyserowali *Kabaret horyzontalny... od upiornej makabry po łagodny dreszczyk* według swojego scenariusza i w swojej scenografii na Scenie Atanazego Bazakbala w Teatrze im. Witkiewicza w Zakopanem.

24 II 2007
Anna Trojanowska wyreżyserowała *Szajbę* Małgorzaty Sikorskiej-Miszczuk w scenografii Anity Burdzińskiej w Laboratorium Dramatu w Warszawie.

24 II 2007
Premiera *Sytuacji rodzinnych* Biljany Srbljanović na Scenie Małej w Teatrze im. Wandy Siemaszkowej w Rzeszowie.

24 II 2007
Katarzyna Raduszyńska wyreżyserowała *Pokojówki* Geneta na Scenie Margines Teatru im. Jaracza w Olsztynie.

24 II 2007
Beata Pejcz wyreżyserowała swój tekst *Brzydkie kaczątko* według baśni Andersena na Scenie dla Dzieci im. Makuszyńskiego w Teatrze Lalki i Maski „Groteska" w Krakowie. W tym sezonie Beata Pejcz wyreżyserowała także *Baśń o pięknej Parysadzie* Leśmiana w scenografii Evy Farkašovej-Zalešákovej we Wrocławskim Teatrze Lalek (1 IV 2007).

24 II 2007
Alina Skiepko-Gielniewska wystawiła swój tekst *Kwiat paproci* w scenografii Haliny Zalewskiej w Teatrze Lalek „Arlekin" w Łodzi.

24 II 2007
Ewa Giedrojć wyreżyserowała *Bajkę o szczęściu* Izabeli Degórskiej w Teatrze „Maska" w Rzeszowie.

24 II 2007
Krystyna Meissner, dyrektorka naczelna i artystyczna Wrocławskiego Teatru Współczesnego im. Wiercińskiego, wyreżyserowała na Scenie na Strychu *Orkiestrę „Titanic*" Bojczewa.

2 III 2007
Ewa Wycichowska, dyrektorka artystyczna Polskiego Teatru Tańca – Baletu Poznańskiego, wyreżyserowała *Carpe Diem*.

3 III 2007
Karina Piwowarska wyreżyserowała *Multimedialne coś* Schaeffera w Kino-Teatrze Bajka w Warszawie.

3 III 2007
Magdalena Łazarkiewicz wyreżyserowała *Dziką kaczkę* Ibsena w scenografii Katarzyny Sobańskiej w Teatrze im. Słowackiego w Krakowie. W tym sezonie Katarzyna Sobańska zaprojektowała także scenografię do *Czarnego punktu* Dziurawca na Scenie Witkacego w Teatrze im. Witkiewicza w Zakopanem (28 X 2006) oraz do *Pokropka* Kozioła w Lubuskim Teatrze im. Kruczkowskiego w Zielonej Górze (24 III 2007).

3 III 2007
Maria Szachnowska zaprojektowała scenografię do przedstawienia *Iwan – carski syn, szare wilczysko i inni* Maslowa w Teatrze Lalki „Tęcza" w Słupsku.

3 III 2007
Małgorzata Czerwińska zaprojektowała scenografię do *Moralności pani Dulskiej* Gabrieli Zapolskiej w Tarnowskim Teatrze im. Solskiego.

4 III 2007
Irena Dragan wyreżyserowała *Porwanie w Tiutiurlistanie* Żukrowskiego na Scenie Animacji Teatru im. Norwida w Jeleniej Górze.

4 III 2007
Beata Fertała zaprojektowała scenografię do *Baśni o rycerzu bez konia* Marty Guśniowskiej w Teatrze Lalki i Aktora w Wałbrzychu.

9 III 2007
Joanna Jaśko-Sroka zaprojektowała scenografię do *Foczki akrobatki* Kotasa na Małej Scenie im. Chronickiego w Teatrze im. Kochanowskiego w Opolu.

10 III 2007
Anna Maria Karczmarska zaprojektowała scenografię do *Leonce'a i Leny* Büchnera w Sali Prób im. Haliny Mikołajskiej Teatru Dramatycznego m. st. Warszawy.

10 III 2007
Urszula Czernicka zaprojektowała scenografię do *Wielkiego dnia* McPhersona na Scenie w Podziemiach Teatru „Bagatela" im. Boya-Żeleńskiego w Krakowie. W tym sezonie Urszula Czernicka zaprojektowała także w tym teatrze scenografię do przedstawienia *Wesele by Czechow* wg opowiadań Czechowa (Scena na Sarego, 7 X 2006).

16 i 17 III 2007
Jitka Stokalska, pozostająca na etacie reżyserskim w Warszawskiej Operze Kameralnej, wyreżyserowała *Henryka VI na łowach* Kurpińskiego z librettem Bogusławskiego. Jitka Stokalska wyreżyserowała w tym sezonie także *Il Barbiere di Seviglia* Rossiniego w scenografii Marleny Skoneczko (17 i 18 V 2007).

17 III 2007
Violetta Suska wyreżyserowała *Wieczór baletowy* w scenografii Anny Bobrowskiej-Ekiert w Teatrze Muzycznym w Lublinie. Anna Bobrowska-Ekiert w tym sezonie zaprojektowała także scenografię do *Krakowiaków i górali* Stefaniego i Bogusławskiego (14 X 2006), *Halki* Moniuszki (28 X 2006) i *Księżniczki czardasza* Kálmána (8 XII 2006) w Teatrze Wielkim w Łodzi oraz do *Krainy uśmiechu* Lehára (21 IV 2007) i do koncertu *Pomarzyć dobra rzecz* (30 IX 2006) w Teatrze Muzycznym w Łodzi, a także do *Królewny Śnieżki* Pawłowskiego w Teatrze Muzycznym w Poznaniu (1 IV 2007).

24 III 2007
Anna Popek zaprojektowała scenografię do *Macicy* Marii Wojtyszko w Teatrze im. Żeromskiego w Kielcach.

24 III 2007
Barbara Wójcik-Wiktorowicz zaprojektowała scenografię do *Śpiącej królewny* Hanny Januszewskiej wg Perraulta w Teatrze Lalki i Aktora „Kubuś" w Kielcach.

25 III 2007
Premiera *Czterech kawałków tortu* Marii Czarneckiej w Teatrze Telewizji.

26 III 2007
Olga Lipińska wyreżyserowała *Cud mniemany czyli Krakowiaków i Górali* Stefaniego i Bogusławskiego w Teatrze Telewizji.

30 III 2007
Monika Jaworowska zaprojektowała scenografię do *Wyszedł z domu* Różewicza na Scenie w Malarni w Teatrze Polskim w Poznaniu.

31 III 2007
Bronka Nowicka wyreżyserowała *Człowieka-śmietnik* Visnieca na Scenie u Sewruka Teatru im. Jaracza w Olsztynie (przedstawienie dyplomowe studentów III roku Studium Aktorskiego).

31 III 2007
Ewa Satalecka zaprojektowała scenografię do przedstawienia *Kometa czyli ten okrutny wiek XX* Nohawicy w Teatrze Korez w Katowicach.

31 III 2007
Daria Woszek wyreżyserowała *Desdemonę. Sztukę o chustce do nosa* Pauli Vogel w scenografii Joanny Piestrzyńskiej w Teatrze Łaźnia Nowa w Krakowie.

1 IV 2007
Premiera *Matematyki miłości* Esther Vilar w Teatrze Scena STU w Krakowie.

1 IV 2007
Premiera *O królewnie Wełence* Marii Joterki wg baśni Marii Krüger w Olsztyńskim Teatrze Lalek.

3 IV 2006
Katarzyna Kotowska zaprojektowała scenografię do swojej sztuki *Za drzwiami* w Teatrze Lalka w Warszawie.

13 IV 2007
Bożena Pędziwiatr zaprojektowała scenografię do *Boga* Allena w Teatrze Zagłębia w Sosnowcu. W tym sezonie Bożena Pędziwiatr zaprojektowała także scenografię do *Tajemniczego ogrodu* Frances Elizy Hodgson Burnett w Teatrze im. Mickiewicza w Częstochowie (25 V 2007).

14 IV 2007
Karolina Maciejaszek wyreżyserowała *Woyzecka* Büchnera w scenografii Anny Chadaj na Scenie Margines Teatru im. Jaracza w Olsztynie.

18 IV 2007
Romana Agnel wystawiła *Jephte* Pignoletaa de Monteclair w scenografii Marleny Skoneczko w Warszawskiej Operze Kameralnej.

20 IV 2007
Premiera *O Feliksie, który przyniósł szczęście* Krystyny Jakóbczyk w Opolskim Teatrze Lalki i Aktora im. Smolki.

21 IV 2007
Premiera *Bajki o Czerwonym Kapturku* Agaty Sowy wg braci Grimm w Teatrze Lalki i Aktora „Kubuś" w Kielcach.

21 IV 2007
Beata Jesionek zaprojektowała scenografię do *Dzieł wszystkich Szekspira w nieco skróconej wersji* Longa, Singera i Winfielda w Bałtyckim Teatrze Dramatycznym im. Słowackiego w Koszalinie.

21 IV 2007
Katarzyna Nesteruk zaprojektowała scenografię do *Terapii Jonasza* Bończyka i Krzywańskiego w Teatrze Rozrywki w Chorzowie. W tym sezonie Katarzyna Nesteruk zaprojektowała także scenografię do *Fame* Margoshesa w Teatrze Muzycznym im. Danuty Baduszkowej w Gdyni (5 V 2007).

21 IV 2007
Małgorzata Bulanda zaprojektowała scenografię do *Zabijania Gomułk*i na podstawie powieści Pilcha w Lubuskim Teatrze im. Kruczkowskiego w Zielonej Górze.

27 IV 2007
Dorota Kołodyńska zaprojektowała scenografię do *Boskiej!* Quiltera w Teatrze Polonia w Warszawie.

30 IV 2007
Premiera *Więzi* Rony Munro w Teatrze Telewizji.

6 V 2007
Magdalena Gajewska zaprojektowała scenografię do *Mewy* Czechowa na Dużej Scenie Teatru im. Bogusławskiego w Kaliszu.

13 V 2007
Danuta Kierc zaprojektowała scenografię do przedstawienia *W beczce chowany* Jarosza w Teatrze Lalek „Banialuka" w Bielsku-Białej.

26 V 2007
Maria Balcerek zaprojektowała scenografię do *Pięknej i bestii* Hrubina w Bałtyckim Teatrze Dramatycznym im. Słowackiego w Koszalinie.

27 V 2007
Monika Kurosad zaprojektowała scenografię do *Króla Leara* Szekspira w Lubuskim Teatrze im. Kruczkowskiego w Zielonej Górze.

28 V 2007
Premiera *Komu wierzycie?* Jeleny Djordjević w Teatrze Telewizji.

3 VI 2007
Julia Pawłowska wyreżyserowała *Miłość Fedry* Sarah Kane w scenografii Uli Kusz na Scenie Fioletowe Pończochy w Teatrze Polonia w Warszawie.

9 VI 2007
Magdalena Musiał zaprojektowała scenografię do *Chłopców z placu Broni* Molnara w Teatrze Narodowym (scena Teatr Mały) w Warszawie.

15 VI 2007
Grażyna Barszczewska wyreżyserowała *Zazdrość* Esther Vilar w scenografii Zofii de Ines na Małej Scenie Nowego Teatru w Słupsku. Zofia de Ines w tym sezonie zaprojektowała także scenografię do *W krainie Czarodziejskiego fletu* wg *Czarodziejskiego fletu* Mozarta w Teatrze Wielkim – Operze Narodowej w Warszawie (22 II 2007).

17 VI 2007
Katarzyna Stochalska-Pawella zaprojektowała scenografię do *Niepokojów wychowanka Törlessa* Musila w Sali Prób im. Haliny Mikołajskiej Teatru Dramatycznego m. st. Warszawy.

29 VI 2007
Matylda Kotlińska zaprojektowała scenografię do *Dnia świra* Koterskiego w Teatrze Współczesnym w Szczecinie.
Matylda Kotlińska w tym sezonie zaprojektowała również scenografię do *Królowej Śniegu* Andersena w tym teatrze (Duża Scena, 10 II 2007).

2 VIII 2007
Agnieszka Lipiec-Wróblewska wyreżyserowała *Krzywą wieżę* Nadeżdy Ptushkiny w Teatrze na Woli w Warszawie.

18 VIII 2007
Premiera *Dobranoc panowie* Agnieszki Osieckiej w Teatrze Atelier im. Osieckiej w Sopocie.

31 VIII 2007
Iza Toroniewicz przygotowuje scenografię do przedstawienia *Medea – sytuacje* wg Eurypidesa w Teatrze im. Witkiewicza w Zakopanem. Iza Toroniewicz w tym sezonie projektuje także scenografię do *Opowieści wigilijnej* Sieńki wg Dickensa w Teatrze Dramatycznym im. Sewruka w Elblągu (6 XII 2007), a także do *Świętoszka* Moliera w tym samym teatrze (23 II 2008) oraz do *Samotnych serc* Chappella w Teatrze Powszechnym w Łodzi (2 II 2008). W tym sezonie zaprojektowała także scenografię do *Wszystko o kobietach. Wszystko o mężczyznach* Gavrana w Teatrze Nowym im. Morcinka w Zabrzu (6 I 2008) oraz do *Niebezpiecznych związków* Hamptona w Teatrze Komedia – Północnym Centrum Sztuki w Warszawie (8 V 2008).

Agata Chałupnik

Sezon 2007/2008

1 IX 2007
Tatiana Kwiatkowska projektuje scenografię do przedstawienia *Stolik na pięć osób* Harta w Teatrze im. Osterwy w Gorzowie Wielkopolskim. Tatiana Kwiatkowska w tym sezonie projektuje także scenografię do przedstawienia *Powróćmy jak za dawnych lat. Piosenki mistrza Jurandota* w Teatrze Syrena w Warszawie (15 XII 2007), a także do przedstawienia *Niech żyje bal. Piosenki Agnieszki Osieckiej* w Teatrze Zagłębia w Sosnowcu (4 I 2008).

7 IX 2007
Paulina Wycichowska przygotowała choreografię do przedstawienia *Czas Ewy* do muzyki Bacha w Polskim Teatrze Tańca – Balecie Poznańskim. Paulina Wycichowska w tym sezonie przygotowała również choreografię do przedstawień: *Beatus vir, qui...* z muzyką Wacława z Szamotuł (9 II 2008) oraz *O-zone* z muzyką Xenakisa (6 VI 2008).

8 IX 2007
Lucyna Sypniewska wyreżyserowała *Koziołka Matołka* Makuszyńskiego w Teatrze Lalki i Aktora „Kubuś" w Kielcach.

8 IX 2007
Mariola Ordak-Kaczorowska wyreżyserowała *Szklaną górę* Bogumiły Rzymskiej w Teatrze Lalki i Aktora w Wałbrzychu.

8 IX 2007
Agnieszka Glińska wyreżyserowała *Pippi Pończoszank*ę Astrid Lindgren w scenografii Agnieszki Zawadowskiej w Teatrze Dramatycznym m. st. Warszawy. Agnieszka Glińska wyreżyserowała także w tym sezonie *Lulu na moście* Austera, także w scenografii Agnieszki Zawadowskiej w tym samym teatrze (15 VI 2008), oraz *Wiedźmy* Dahla znów w scenografii Agnieszki Zawadowskiej w Teatrze „Lalka" w Warszawie (22 I 2008).

12 IX 2007
Premiera *Moje – nie moje* Liliany Bardijewskiej w Teatrze Lalek „Pinokio" w Łodzi.

13 IX 2007
Małgorzata Bulanda przygotowała scenografię do przedstawienia *Łemko* Urbańskiego w Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Legnicy. Małgorzata Bulanda w tym sezonie zaprojektowała także scenografię do przedstawienia *Zaśnij teraz w ogniu* Wojcieszka na Scenie na Świebodzkim w Teatrze Polskim we Wrocławiu (5 X 2007), a także do przedstawienia *Miłość ci wszystko wybaczy* Wojcieszka na Scenie Fioletowe Pończochy w Teatrze Polonia w Warszawie (8 III 2008).

14 IX 2007
Olga Lipińska wyreżyserowała *Pułapkę na myszy* Agathy Christie na scenie Teatr Miniatura w Teatrze im. Słowackiego w Krakowie.

14 IX 2007
Sabina Bicz zaprojektowała scenografię do przedstawienia *Straszna gospoda* wg Singera w Teatrze Żydowskim im. Ester Rachel i Idy Kamińskich w Warszawie. Sabina Bicz w tym sezonie zaprojektowała także scenografię do *Ani z Zielonego Wzgórza* Lucy Maud Montgomery (11 XI 2007) oraz do przedstawienia *George & Ira Gershwin* (31 XII 2007) – oba w Teatrze im. Wandy Siemaszkowej w Rzeszowie; *Dyzmy* Henryki Królikowskiej i Młynarskiego wg powieści Dołęgi-Mostowicza w Teatrze Miejskim im. Gombrowicza w Gdyni (5 X 2007) oraz do *Calineczki* Bartkowicza i Ozgi wg baśni Andersena w Teatrze Dramatycznym im. Sewruka w Elblągu (6 X 2007).

15 IX 2007
Justyna Łagowska zaprojektowała scenografię do *Kariery Arturo Ui* Brechta na Scenie Dramatycznej Teatru Jeleniogórskiego im. Norwida. W tym sezonie Justyna Łagowska przygotowała też scenografię do *Podróży poślubnej* Sorokina (15 XII 2007) oraz *We are camera. Rzecz o Jazonie* Katera (5 VI 2008) na Scenie Studyjnej tego teatru, a także do *Szewców u bram* wg Witkiewicza w TR Warszawa (11 XI 2007) i do *Juliusza Cezara* Szekspira w Teatrze Polskim we Wrocławiu (16 XII 2007).
O scenografii tego ostatniego przedstawienia można się sporo dowiedzieć z recenzji; krytycy piszą o niej z uznaniem, jednak – co bardzo uderzające! – w ogóle nie wymieniając nazwiska scenografki.

„Ciekawie rozwiązał Brzyk sprawę przestrzeni. Publiczność wrocławskiego spektaklu siedzi na scenie, aktorzy grają na widowni, wśród pustych rzędów. Role zostały sprytnie zamienione, byśmy zarazem widzieli i byli widziani. Zresztą vox populi jest tu znaczący (jak w starożytnym Rzymie). Tyle tylko, że dzisiejsi obywatele oglądają Cezara a potem jego zabójców na ekranie telewizora. Śledzą ich przemówienia i tajne spotkania obozów rządzących z emocjami, jakie towarzyszyły Polakom podczas oratorskich popisów członków komisji śledczych”.
Magdalena Talik, *Juliusz Cezar bez katharis*, www.kulturaonline.pl, 19 XII 2007.

http://www.e-teatr.pl/pl/zdjecia/wroclaw/spektakle/teatrpolski/juliusz_cezar1.jpg„Reżyser *Juliusza Cezara* na scenie wrocławskiego Teatru Polskiego, Remigiusz Brzyk, zaufał mikrofonom i kamerom. Cały spektakl oglądamy na dwóch wielkich telebimach. Akcja dzieje się równocześnie na wielkiej, pustej widowni (widzowie siedzą na scenie), w labiryntach teatralnych korytarzy podglądanych przez kamery, a nawet przed teatrem. Ta pomoc techniki ma spore znaczenie, bo kwestie wygłaszane przez aktorów bez kłopotów docierają do widzów”.
Krzysztof Kucharski, *Kości zostały rzucone,* „Polska Gazeta Wrocławska” nr 295 z 18 XII 2007.

„Bohaterów Szekspirowskiego dramatu poznajemy w scenie stylizowanej na wczesne lata 60. Peerelowską estetykę budują drobne szczegóły: czarne gomułkowskie oprawki okularów, brylantyna na włosach Marka Antoniusza (Michał Majnicz), metalowe stojące popielniczki czy toporne koszyki na szklanki. Wrażenie potęguje obraz pojawiający się na ekranie: czarno-biały, archaiczny, nieco nieostry”.
Katarzyna Kamińska, *Cezar na scenie i ekranie*, „Gazeta Wyborcza – Wrocław” nr 295 z 18 XII 2007.

„Scenografię spektaklu stanowi teatr. Widzowie siedzą na scenie, a aktorzy mają dla siebie proscenium, amfiteatr widowni i pierwszy balkon. Teatr jest sejmem, który po morderstwie

Cezara i upadku Antoniusza, senatorowie zakryją plastikową płachtą. Symbol demokracji zostanie w ten sposób odrzucony, odłożony na półkę, by czekał ponownie na swój czas. Metalowa kurtyna, przewrotnie dzieli światy spektaklu. Po jednej stronie puste krzesła widowni, po drugiej ulica (doskonały pomysł Justyny Łagowskiej, by ułożyć podłogę z paczek związanych gazet) i dom Brutusa. Dystans i intymność".
Marta Bryś, *Cezar?,* „Nowa Siła Krytyczna" z 17 XII 2007.

15 IX 2007
Katarzyna Paciorek zaprojektowała scenografię do *Peer Gynta* Ibsena w Teatrze Polskim w Szczecinie. Katarzyna Paciorek w tym sezonie zaprojektowała także scenografię do *Wesela Figara* wg Beaumarchais na Scenie dla Dzieci im. Makuszyńskiego w Teatrze Lalki i Maski „Groteska" w Krakowie (17 XI 2007), a także do przedstawienia *Galaktyka Szekspir* wg scenariusza Groty w Nowym Teatrze w Słupsku (28 III 2008) i do *Powrotu do domu* Pintera na Scenie na Strychu we Wrocławskim Teatrze Współczesnym im. Wiercińskiego (9 V 2008).

16 IX 2007
Simona Chalupová wyreżyserowała swoją sztukę *Kandyd – próba generalna* w Olsztyńskim Teatrze Lalek. W tym sezonie Simona Chalupová wyreżyserowała także swoją sztukę *Stworzenie świata* w Teatrze Lalek „Arlekin" w Łodzi (6 X 2007).

21 IX 2007
Małgorzata Krzemień zaprojektowała scenografię do *Requiem* wg Wyspiańskiego w Teatrze Łaźnia Nowa w Krakowie.

21 IX 2007
Katarzyna Michałkiewicz wyreżyserowała *Łagodną* Dostojewskiego w swojej adaptacji, ze scenografią Joanny Ciepielewskiej (spektakl dyplomowy na Wydziale Reżyserii Dramatu PWST w Krakowie) na Scenie w Bramie w Teatrze im. Słowackiego w Krakowie.

21 IX 2007
Premiera *Wieczoru Karola Szymanowskiego* z dwiema choreografiami kobiecego autorstwa: *Mity* – choreografia Barbara Gołaska i *IV Symfonia koncertująca* – choreografia Beata Wrzosek w Teatrze Wielkim im. Moniuszki w Poznaniu.

22 IX 2007
Premiera *Królowej Śniegu* Ivety Škripkovej wg baśni Andersena w Teatrze Lalek „Banialuka" im. Zitzmana w Bielsku-Białej.

22 IX 2007
Olga Stokłosa wyreżyserowała *Wielkoludy* Maleszki w Teatrze im. Bogusławskiego w Kaliszu.

22 IX 2007
Anna Augustynowicz, pełniąca funkcję dyrektorki artystycznej teatru, wyreżyserowała *Wesele* Wyspiańskiego w Teatrze Współczesnym w Szczecinie. W tym sezonie Anna Augustynowicz wyreżyserowała także *Zemstę* Fredry w tym teatrze (5 IV 2008) oraz *Baala* Brechta we Wrocławskim Teatrze Współczesnym im. Wiercińskiego (26 I 2008).

22 IX 2007
Eva Farkašová zaprojektowała scenografię do *Księżniczki i ziarnka grochu* Wojtyszki w Teatrze „Lalka" w Warszawie. W tym sezonie Eva Farkašová zaprojektowała także scenografię do *Medei* Eurypidesa na Scenie Kameralnej we Wrocławskim Teatrze Lalek (28 X 2007), do *Czerwonego Kapturka* Brzechwy (3 XII 2007) i do *Koziołka Matołka* Makuszyńskiego (8 III 2008) w Teatrze „Guliwer" w Warszawie; do przedstawienia *Życie jest snem* Calderona (13 XI 2007) i *Klątwy* Wyspiańskiego (26 IV 2008) w Teatrze Towarzystwo Wierszalin w Supraślu; a także do *Pchły Szachrajki* Brzechwy na Scenie Ateneum w Śląskim Teatrze Lalki i Aktora „Ateneum" w Katowicach (2 VI 2008); do *Dziejów sławnego Rodryga* Moniki Milewskiej w Opolskim Teatrze Lalki i Aktora im. Smolki (3 II 2008) oraz do *Pięknej i bestii* Hurbína w Teatrze Nowym im. Morcinka w Zabrzu (27 IV 2008).

23 IX 2007
Jadwiga Grygierczyk wyreżyserowała *Szkice z „Pana Tadeusza"* Mickiewicza na Małej Scenie w Teatrze Polskim w Bielsku-Białej.

23 IX 2007
Premiera *Moje – nie moje* Liliany Bardijewskiej w Teatrze Animacji w Poznaniu.

27 IX 2007
Natalia Korczakowska wyreżyserowała *Śmierć człowieka-wiewiórki* Małgorzaty Sikorskiej-Miszczuk w scenografii Justyny Łagowskiej na Scenie Dramatycznej Teatru Jeleniogórskiego im. Norwida (Scena Studyjna). Natalia Korczakowska wyreżyserowała także w tym sezonie na Dużej Scenie *Elektrę* Eurypidesa w scenografii Anny Met (16 II 2008).

27 IX 2007
Małgorzata Szydłowska projektuje scenografię do przedstawienia *Krwawe gody, czyli muzyczną opowieść o cygańskim sercu* Lorki w Teatrze Łaźnia Nowa w Krakowie. W tym sezonie Małgorzata Szydłowska projektuje także scenografię do *Eine Kleine* Liskowackiego w Teatrze Współczesnym w Szczecinie (8 XII 2007) oraz do *Jasia i Małgosię* Humperdincka w Operze Novej w Bydgoszczy (26 IV 2008).

27 IX 2007
Anna Bobrowska-Ekiert przygotowała scenografię do *Awantury o Basię* Szymańskiego wg powieści Makuszyńskiego w Teatrze Muzycznym w Poznaniu. Anna Bobrowska-Ekiert przygotowała również w tym sezonie scenografię do przedstawień: *Baron cygański* Straussa (15 XII 2007), *Wiedeńska krew* Straussa (23 II 2008) oraz *Kot w butach* Pawłowskiego (1 VI 2008) w tym teatrze.

27 IX 2007
Dominika Skaza zaprojektowała scenografię do przedstawienia *Niestworzona historia albo ostatni tatuś* Walczaka w Teatrze im. Horzycy w Toruniu. Dominika Skaza zaprojektowała w tym sezonie także scenografię do wystawiono *Kupca weneckiego* Szekspira we Wrocławskim Teatrze Współczesnym im. Wiercińskiego (26 IV 2008), a także do *Traktatu* wg Wittgensteina (Mała Scena, 21 IX 2007).

27 IX 2007
Katarzyna Sobańska zaprojektowała scenografię do *Metody* Galcerána w Teatrze Komedia – Północnym Centrum Sztuki w Warszawie. W tym sezonie Katarzyna Sobańska

zaprojektowała także scenografię do *Mężczyzn na skraju załamania nerwowego* Anny Burzyńskiej w Kino-Teatrze Bajka w Warszawie (29 III 2008), a także do przedstawienia *Antoni S. czyli Wieżę Babel* na Scenie Atanazego Bazakbala w Teatrze im. Witkiewicza w Zakopanem (8 V 2008).

28 IX 2007
Grażyna Kania wyreżyserowała polską prapremierę *Motortown* Stephensa w scenografii Miriam Benker w Teatrze Polskim im. Konieczki w Bydgoszczy. Grażyna Kania, również na Małej Scenie wyreżyserowała w tym sezonie także *Nordost* Buchsteinera w scenografii Anny Met (praprem. 23 XI 2007).

„Znacznie bardziej od samego dramatu Simona Stephensa zachwyciła mnie jego sceniczna realizacja. Reżyser przedstawienia, Grażyna Kania, z niezwykłą precyzją zadbała nie tylko o zwartą rytmiczną konstrukcję przedstawienia, ale też znakomicie przygotowała z wykonawcami poszczególne role. Postaci są perfekcyjnie zakomponowane od pierwszej do ostatniej kwestii. Posiada odrębną wewnętrzną dramaturgię. Oglądamy na scenie plejadę ciekawych, bardzo zindywidualizowanych sylwetek, które powoli odsłaniają przed nami swoje osobiste dramaty. [...] Wiele w tym przedstawieniu mocnych, szokujących scen erotycznych, charakterystycznych dla naturalistycznego, bardzo ekspresyjnego współczesnego teatru niemieckiego, na którym uczyła się rzemiosła studiująca reżyserię w Berlinie Grażyna Kania. [...] W sumie wstrząsające i piękne to przedstawienie, także formą doskonale protestujące przeciwko terroryzmowi, przemocy i wojnie”.
Anita Nowak, *Kolejna contra wojnie!*, www.teatr.dlawas.com, 2 X 2007.

„Grażyna Kania zawsze sięga po dramaty, które podejmują problem przemocy. Przyzwyczaiła już widzów do tego, że w reżyserowanych przez nią spektaklach nie ma ucieczki przed gwałtami, wojną czy pedofilią. Tym razem wzięła na warsztat *Motortown* – sztukę Simona Stephena, która ukazuje traumę żołnierza (Marek Tynda) po powrocie z wojny w Iraku. [...] Przedstawienie mogło być przejmującym spektaklem, ale reżyserka zbytnio zawierzyła lekko przegadanemu tekstowi, przez co emocje rozmywają się, brakuje napięcia i zamiast sztuki o przezwyciężaniu wojennej traumy dostajemy opowieść o tym, że po powrocie nic nie jest już takie samo jak przedtem”.
Paweł Sztarbowski, *Tam wojna i tu wojna,* „Newsweek Polska” nr 41/2007.

29 IX 2007
Katarzyna Deszcz wyreżyserowała *Różowe małżeństwo* Mameta na Małej Scenie w Teatrze Polskim w Bielsku-Białej. W tym sezonie Katarzyna Deszcz wyreżyserowała także *Zabawy na podwórku* Edny Mazyi w Teatrze im. Mickiewicza w Częstochowie (22 X 2007), *Balladynę* Słowackiego w Teatrze Zagłębia w Sosnowcu (29 II 2008), *Wizytę starszej pani* Dürenmatta. na Dużej Scenie im. Wojdana w Teatrze Powszechnym im. Kochanowskiego w Radomiu (26 IV 2008), *Czaszkę z Connemary* McDonagha na Scenie w Malarni w Teatrze Śląskim im. Wyspiańskiego w Katowicach (30 V 2008).

„*Balladyna* w Teatrze im. Wandy Siemaszkowej w reżyserii Katarzyny Deszcz ma więcej wspólnego z Szekspirem, niż ze Słowackim (który wszak napisał to dzieło). Balladyna żyje współcześnie, gdzieś na jakiejś prowincji, skąd nie umie się wydostać. Tak samo, jak z otchłani kłamstwa po zabójstwie siostry Aliny, sprowokowanym i niechcianym. To taka trochę szekspirowska Lady Makbet, ale bez historycznego tła i kostiumu. [...] Katarzyna Deszcz z premedytacją wycina z tekstu wszystko, co by świadczyło o korzeniach słowiańskich i prapolskich. Chochlik i Skierka ubrani w sztywne, mundurowe płaszcze,

łysogłowi, poruszający się mechanicznie, nie są tu wdzięcznymi, eterycznymi duszkami, a raczej zimnymi i bezdusznymi funkcjonariuszami – adiutantami Goplany. Ginie gdzieś urokliwy, łatwo wpadający w ucho, cudowny rytm wiersza, bo w tej inscenizacji nie ma miejsca na ozdobniki, liczą się chropowata pewność formy i pierwotna prostota treści. Poezja ukryta jest co najwyżej w gestach postaci realnych i nierealnych, które opowiadają historię zła drzemiącego w ludziach. Znika też tradycyjny podział na Balladynę – złą, i jej siostrę Alinę – uosobienie dobroci. Balladyna nie jest kimś, kto opętany myślą o władzy morduje z wyrachowaniem, ale istotą zagubioną, bezradną ofiarą prowincjonalnej beznadziei.. [...] Alina, siostra Balladyny, która ta zabija, bo jest jej konkurentką do zamążpójścia za Kirkora (on tylko jedną z nich może wydobyć z otchłani prowincjonalnego marazmu) – nie jest sympatyczna, drażni gadatliwością i jak na talerzu obnosi swą cnotę. [...] Znacznie bardziej przekonywująca jest Balladyna Agnieszki Smolak – wsłuchana w siebie, spokojna, milcząca, żyjąca swoim własnym życiem, do którego nikt nie ma prawa wstępu. Nosi w sobie jakieś wewnętrzne światy, znane tylko jej i pieczołowicie skrywane. W zasadzie nie walczy o Kirkora, jego świat zdaje się być dla niej zupełnie obcy. Ale rozdrażniona szyderstwami Aliny, zabija ją i przerażona, zaczyna brnąć w kłamstwa. [...] Na tle pozostałych postaci szczególnie wyróżnia się Wdowa Anny Demczuk. Jest dla Balladyny i Aliny matką troskliwą, ale i stręczycielską. Pod maską dobroduszności, kryje zachłanną przebiegłość i wyrachowanie. Prostacka, wulgarna w obejściu ma chwile marzeń. Doskonała jest scena, gdzie córki wnoszą ją na stole, świadcząca, że Wdowa jest tu najważniejsza i swój interes przedkłada nad ich szczęście. [...] *Balladyna* wydaje się być dla Katarzyny Deszcz ważnym pretekstem do powiedzenia paru mądrych prawd o życiu na bezdusznej prowincji gdzieś w zjednoczonej Europie. To przesłanie jest tak sugestywne, czytelne i emocjonalnie, że widz nie pozostaje na nie obojętnym. Zwłaszcza, że wszystko to dzieje się na tle wiele mówiącej, choć oszczędnej, prowincjonalnie siermiężnej, znakomitej scenografii Anny Sekuły".
Andrzej Piątek, *Powiatowa Lady Makbet*, „Nowiny Gazeta Codzienna" nr 197 z 11 X 2005.

29 IX 2007
Małgorzata Dmitruk zaprojektowała scenografię do *Cud Krasawicy* Speranskiego w Teatrze im. Andersena w Lublinie.

29 IX 2007
Wandy Zalasy zaprojektowała scenografię do *Hrabiny* Moniuszki w Teatrze Wielkim w Łodzi.

29 IX 2007
Monika Gerbocová wyreżyserowała swoją sztukę *Kum i Plum* w Teatrze Lalek „Rabcio" w Rabce.

4 X 2007
Dorota Kołodyńska zaprojektowała scenografię do przedstawienia *Żar* wg powieści Máraia w Teatrze Narodowym w Warszawie.

4 X 2007
Weronika Szczawińska wyreżyserowała *Nie-pamięć* z dramaturgią Eweliny Godlewskiej, część II przedstawienia *Wyzwolenie – próby* Wyspiańskiego wyreżyserowanego przez studentów Wydziału Reżyserii AT w Warszawie w Teatrze Polskim w Warszawie.

5 X 2007
Magdalena Piekorz wyreżyserowała *Łucję Szaloną* Nigry na scenie Teatr Miniatura w Teatrze im. Słowackiego w Krakowie.

„Reżyserka w kilku miejscach zbyt lekko poddała się tonowi komediowemu, ale i tak powstało przedstawienie przyzwoite. [...] Największym atutem przedstawienia Magdaleny Piekorz jest oczywiście tekst Dona Nigro, w którym poza aluzjami do *Ulissesa* (gulasz Mulligana, dublińskie burdele, Łucja jako wcielenie Molly Bloom) roi się od zabawnych anegdot ze świata Paryża literackiego lat dwudziestych i trzydziestych (żarty na temat partnerki Gertrudy Stein, lekcja boksu, jakiej Hemingway udzielił Poundowi). Komediodramat Nigro, mimo że skupia się głównie na losach Łucji, jest tak naprawdę historią o potencjalnym szaleństwie Joyce'a, o – jak uznałby Foucault – «rozbrojeniu szaleństwa przez zepchnięcie w kącik samego siebie», a zarazem o możliwości jego afirmacji (Łucja). Spektakl Piekorz pomija jednak te aspekty, stając się po prostu «opowieścią o zwyczajnym szaleństwie» pewnej egzaltowanej damy”.
Kamila Paprocka, *Szaleństwo jest nieobecnością dzieła*, „Teatr” nr 1/2008.

„Magdalenie Piekorz wiedzie się w filmie. Z teatrem jest już znacznie gorzej, czego dowodem krakowska *Łucja szalona*”.
Łukasz Drewniak, *Królowa hiszpańska*, „Dziennik” nr 239 z 12 X 2007.

„Może to właśnie – taniec przemilczeń, sekretów, ciemnych szyfrów mózgów – winna wybrać Piekorz? Może trzeba było zrobić opowieść o dziwacznej, pokrzywionej miłości, która nie jest ratunkiem, lecz losem, i która zawsze kończy się zimnym fiaskiem? Piekorz nie wybrała niczego. Powtórzyło się więc ni to, ni sio Nigro. Nic nie pomaga piękna scenografia – biel cała pokryta pismem. Niewiele dają trzy dojmujące sceny – Joyce pochylony nad Beckettem stygnącym w inwalidzkim wózku. Bez sił jest też impresyjny rytm, nagłe skoki narracji, która nie trzyma się prawideł realności. Tak. Bez sił są wszystkie te smakołyki, bo reszta ról jest – kłopotliwa”.
Paweł Głowacki, *Tytus, Romek i Ulisses*, „Dziennik Polski” nr 237 z 10 X 2007.

„Spektakl *Łucja szalona* jest przedsięwzięciem równie ambitnym, jak nieudanym. Aktorzy starają się dotrzeć do papierowych i szablonowych postaci dramatu oraz nadać im złożoności – niestety co chwilę rozbijają się o jakąś niezgrabnie napisaną kwestię lub nielogiczny i nie umotywowany zwrot w postępowaniu bohatera. Nie pomaga im również pomyślana w sposób filmowy muzyka, która tautologicznie dopowiada to, co i tak jest oczywiste. Największą zaletą spektaklu mógłby być jego ironiczny stosunek do postaci ikonicznych w światowej literaturze. Jednak i ta ironia wydaje się zbyt grubiańska, by móc odpowiednio wybrzmieć – niektóre żarty chciałoby się po prostu jak najszybciej zapomnieć”.
Monika Kwaśniewska, *Schizofrenia w stylu light,* „Nowa Siła Krytyczna” z 10 X 2007.

5 X 2007
Joanna Howańska zaprojektowała scenografię do *Z rodziny iglaków* Majewskiego/Pilgrima w Teatrze Dramatycznym im. Szaniawskiego w Wałbrzychu.

6 X 2007
Katarzyna Żagiell-Kubik zaprojektowała scenografię do przedstawienia *Jacek i Placek* wg *O dwóch takich, co ukradli księżyc* Makuszyńskiego w Teatrze Dzieci Zagłębia im. Dormana w Będzinie.

6 X 2007
Kierująca teatrem Irena Dragan, wyreżyserowała *Baśń o grającym imbryku* Marty Guśniowskiej w scenografii Joanny Braun w Teatrze Lalki i Aktora „Kubuś" w Kielcach.

6 X 2007
Małgorzata Treutler zaprojektowała scenografię do *Kordiana* Słowackiego w Bałtyckim Teatrze Dramatycznym im. Słowackiego w Koszalinie.

6 X 2007
Joanna Schoen zaprojektowała scenografię do *Okna na parlament* Cooneya w Teatrze „Bagatela" im. Boya-Żeleńskiego w Krakowie.

6 X 2007
Monika Jagody-Martyn zaprojektowała scenografię do przedstawienia *W. B.* wg *Przebudzenia wiosny* Wedekinda na Scenie Margines w Teatrze im. Jaracza w Olsztynie.

6 X 2007
Izabela Kolka zaprojektowała scenografię do opery *Stifellio* Verdiego w Teatrze Wielkim im. Moniuszki w Poznaniu. W tym sezonie Izabela Kolka zaprojektowała także scenografię *Spektaklu „…"*Wyspiańskiego w Teatrze Łaźnia Nowa w Krakowie (8 III 2008).

6 X 2007
Aneta Płuszka wyreżyserowała *Wielkomiluda* Dahla w Teatrze „Baj" w Warszawie.

7 X 2007
Katarzyna Raduszyńska wyreżyserowała *Wesela w domu* Hrabala w Teatrze Powszechnym w Łodzi.

11 X 2007
Magdalena Musiał zaprojektowała scenografię do *Operetki* Gombrowicza w Teatrze Muzycznym Capitol we Wrocławiu. W tym sezonie Magdalena Musiał zaprojektowała także scenografię do *Trans-Atlantyku* Gombrowicza w Narodowym Teatrze Starym im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie (26 IV 2008).

13 X 2007
Monika Dobrowlańska wyreżyserowała sztukę *Mamma Medea* Lanoye'a na Scenie w Malarni w Teatrze Polskim w Poznaniu (praprem. 6 X 2007 podczas XII Międzynarodowego Festiwalu Teatralnego w Lublinie).

14 X 2007
Małgorzata Kamińska-Sobczyk wyreżyserowała swoją sztukę *Baśń o zaklętym jeziorze* w Miejskim Teatrze „Miniatura" w Gdańsku.

14 X 2007
Premiera *Tajemniczego ogrodu* Frances Hodgson Burnett na Dużej Scenie im. Wojdana w Teatrze Powszechnym im. Kochanowskiego w Radomiu.

14 X 2007
Julia Wernio wyreżyserowała *Mój boski rozwód* Geraldine Aron w scenografii Elżbiety Wernio w Teatrze Nowym im. Morcinka w Zabrzu. W tym sezonie Julia Wernio

wyreżyserowała także *Kartotekę* Różewicza w Teatrze Zagłębia w Sosnowcu (24 XI 2007), *S.O.S. ginącej miłości. Piosenki Jerzego Wasowskiego i Jeremiego Przybory* na Scenie na Zapleczu w Teatrze im. Horzycy w Toruniu (5 I 2008), *Lot nad kukułczym gniazdem* Keseya i Wassermana w Teatrze Dramatycznym im. Węgierki w Białymstoku (15 III 2008), *Trzy siostry* Czechowa w Teatrze im. Mickiewicza w Częstochowie (24 V 2008). Scenografię do wszystkich przedstawień zaprojektowała Elżbieta Wernio.

16 X 2007
Matylda Kotlińska zaprojektowała scenografię do *Justyny* wg de Sade'a na Scenie na Zapleczu w Teatrze im. Horzycy w Toruniu.

19 X 2007
Premiera *36,5°C* w choreografii Magdaleny Reiter w Polskim Teatrze Tańca – Balecie Poznańskim.

20 X 2007
Barbara Wójcik-Wiktorowicz zaprojektowała scenografię do *Chłopca z gwiazd* Wilde'a w Teatrze Dzieci Zagłębia im. Dormana w Będzinie.

20 X 2007
Karolina Benoit zaprojektowała scenografię do *Małych zbrodni małżeńskich* Schmitta na scenie Teatr Mały w Teatrze Współczesnym w Szczecinie.

21 X 2007
Katarzyna Skansberg wyreżyserowała *Trzy opowiadania z Doliny Muminków* Tove Jansson w scenografii Tatiany Kwiatkowskiej w Teatrze Dramatycznym im. Węgierki w Białymstoku.

23 X 2007
Marlena Skoneczko, pozostająca na etacie scenografa w teatrze, zaprojektowała scenografię do *Il finto Stanislao – Un Giorno di Regno* Verdiego w Warszawskiej Operze Kameralnej. Marlena Skoneczko przygotowała także scenografię do *Der Frei-Schütz* Webera (12 XII 2007).

26 i 28 X 2007
Zofia Dowjat przygotowała aranżację przestrzeni scenicznej do *Madragory* (zabawy teatralnej na motywach komedii Moliera *Mieszczanin szlachcicem*) w Salach Redutowych – Foyer Głównym i Dolnym w Teatrze Wielkim – Operze Narodowej w Warszawie.

27 X 2007
Ewa Strebejko zaprojektowała scenografię do *Ćwiczeń z Witkacego. „Wariat i zakonnica”* na Scenie u Sewruka w Teatrze im. Jaracza w Olsztynie (przedstawienie dyplomowe studentów III roku Studium Aktorskiego im. Sewruka).

29 X 2007
Julia Kijowska (za rolę w *Blackbird* Harrowera w Teatrze Dramatycznym) oraz Danuta Szaflarska (za rolę w *Daily Soup* Amanity Muskarii w Teatrze Narodowym) znalazły się wśród laureatów nagrody Feliksów dla twórców warszawskich spektakli.

31 X 2007
Agnieszka Olsten wyreżyserowała *Romantyczność. Instalację na przestrzeń, wideo, światłą i dźwięk* Agnieszki Olsten i Wojciecha Pusia w Teatrze Polskim we Wrocławiu. W tym sezonie Agnieszka Olsten wyreżyserowała także *Otella* Szekspira w scenografii Joanny Kaczyńskiej w Teatrze Narodowym w Warszawie (10 V 2008).

X 2007
Dominika Biernat, aktorka Teatru Polskiego w Bydgoszczy otrzymała Bydgoską Nagrodę im Konieczki.

3 XI 2007
Anna Bobrowska-Ekiert zaprojektowała scenografię do *Hrabiny Mariki* Kálmána w Teatrze Wielkim w Łodzi. W tym sezonie Anna Bobrowska-Ekiert zaprojektowała scenografię do *Zemsty* Fredry w Nowym Teatrze w Słupsku (9 I 2008).

5 i 12 XI 2007
Agata Duda-Gracz zaprojektowała scenografię do *Loterii na mężów czyli narzeczonego nr 69* z muzyką Szymanowskiego w Operze Krakowskiej.

10 XI 2007
Anna Kękuś-Poks wyreżyserowała *Gąskę* Kolady w Teatrze Polskim w Szczecinie. W tym sezonie Anna Kękuś-Poks wyreżyserowała także *Mały światek Sammy Lee* Hughesa w swojej scenografii w Teatrze im. Mickiewicza w Częstochowie (1 III 2007).

10 XI 2007
Alicja Chodyniecka-Kuberska zaprojektowała scenografię do *Krzesiwa* wg baśni Andersena w Teatrze Lalek „Pleciuga" w Szczecinie.

12 XI 2007
Maja Ostaszewska (za rolę w *Aniołach w Ameryce* z TR Warszawa) oraz Danuta Szaflarskiej (za całokształt twórczości artystycznej) otrzymały Nagrodę im. Zelwerowicza przyznawaną przez redakcję miesięcznika „Teatr".

15 XI 2007
Agnieszka Zawadowska zaprojektowała scenografię do *Życia towarzyskiego i uczuciowego* Tyrmanda w Teatrze Nowym Praga w Warszawie. W tym sezonie Agnieszka Zawadowska zaprojektowała także scenografię do *Loretty* Walkera na Małej Scenie w Teatrze Powszechnym im. Hübnera w Warszawie (16 II 2008).

16 XI 2007
Elżbieta Krywsza zaprojektowała scenografię do *Opowieści o zwyczajnym szaleństwie* Zelenki w Teatrze Ludowym w Nowej Hucie.

17 XI 2007
Maria Spiss wyreżyserowała *Sędziów* Wyspiańskiego na Nowej Scenie w Narodowym Teatrze Starym im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie. Wcześniej Maria Spiss na tej scenie wyreżyserowała także sztukę Millera *Pani Bóg Halina* (15 IX 2007).

17 XI 2007
Barbara Wysocka wyreżyserowała *Klątwę* Wyspiańskiego w swojej scenografii w Muzeum Starego Teatru w Narodowym Teatrze Starym im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie. Barbara Wysocka w tym sezonie wyreżyserowała także w Starym Teatrze *Pijaków* Bohomolca (przedstawienie dyplomowe na Wydziale Reżyserii PWST im. Solskiego w Krakowie, prem. 26 IV 2009).

„Dwie najnowsze premiery krakowskiego Starego Teatru: *Klątwę* Barbary Wysockiej i *Sędziów* Marii Spiss ogląda się w jeden wieczór. Przed laty Konrad Swinarski grał je razem, niczym dwa bluźnierstwa przeciw milczącemu bogu. Młode reżyserki testują raczej psychologiczną prawdę bohaterów Wyspiańskiego. Szukają efektownego tropu inscenizacyjnego, który zafrapuje dzisiejszego widza. *Klątwę* i *Sędziów* umieszczają pośród atrap współczesności. Dwie tragedie prowincjonalne Wyspiańskiego zostały obciosane do samego szkieletu. Jakby to były skondensowane, tymczasowe, odizolowane struny czasu. Wysocka i Spiss próbują patrzeć, jak te «struny» drgają, mienią się znaczeniami i znikają, niewiele tłumacząc. Obie wychodzą z podobnych założeń: akcja tragedii nie dzieje się w czasie rzeczywistym, bo wszystko już się zdarzyło. Do prawdy docieramy przez rekonstrukcję i relacje bohaterów. Spiss sięga po formułę policyjnego śledztwa, wizji lokalnej odtwarzającej przebieg zbrodni. Każda z postaci zmienia kąt spojrzenia widza, kluczowe sekwencje zapętlają się w powtórkach. Niestety, w *Sędziach* nie wszystko z tekstu Wyspiańskiego logicznie się układa, nie wiadomo, czy Jewdocha (Aldona Grochal) to dublerka zamordowanej dziewczyny, czy ona sama. I kim jest Joas (Piotr Cyrwus), skoro nie nadwrażliwym dzieckiem, przez które przemawia przeczucie sprawiedliwości? Jej bohaterowie tracą głębszy wymiar, wyłaniają się z czerni jak duchy. Posłuszni kopiści gestu. U Spiss bohaterowie udają, że «tak było». U Wysockiej zastanawiają się, «jak było». Reżyserka wprowadza nas w podejrzany rytuał wspominania, odgrywany nie tyle w rzeczywistym miejscu, raczej po prostu w piekle pamięci. Jest w nim na tych samych prawach i ból i bylejakość, intensywność i rozprzężenie. Za oknem zaśnieżony plac Szczepański, na ścianie wyświetlany tekst ludzko-boskiej «klątwy», ekran pokazuje kadry z wizyty reżyserki w Gręboszowie, wsi, w której sto lat temu zgrzeszył ksiądz od Wyspiańskiego. Jego wybranka – Medea z Gręboszowa – łazi między widzami, kołysząc pustym wózkiem dziecięcym. Jest jak więźniarka, która po odsiedzeniu kary za zabicie dzieci wróciła, żeby wspólnie z grupą współsprawców sprawdzić, co właściwie pamięta. Wysocka każe im mówić część didaskaliów, kilka scen i dialogów trawestuje, zapośrednicza w relacji. [...] Zaskakuje zapiekłość i determinacja Młodej (Katarzyna Krzanowska gra jedną ze swoich najlepszych ról), jej pragnienie nadania wymiaru splugawionej miłości, winie i karze. [...] Spektakl Wysockiej nie daje spokoju, zostaje na długo w głowie, zmusza do powrotów do wybranych słów, gestów, sekwencji. Po *Sędziach* Spiss wizja reżyserki rozpada się w pamięci, brnie w wątpliwość. Jest tylko strzępem, możliwością nowej formy”.
Łukasz Drewniak, *Struny zbrodni*,„Dziennik” nr 280 z 30 XI 2007.

„W stulecie śmierci Stanisława Wyspiańskiego Kraków fetował swojego największego twórcę drugą edycją festiwalu «Dramaty Narodów». Na marginesie rocznicowych wydarzeń, w cieniu konkursowych prezentacji, na Nowej Scenie i w dawnym Muzeum Starego Teatru odbyła się premiera *Klątwy* i *Sędziów* w reżyserii studentek Wydziału Reżyserii Dramatu PWST: Barbary Wysockiej i Marii Spiss. I choć są to ledwie przedstawienia godne piątki na egzaminie semestralnym (u łagodnego wykładowcy), to za podjęcie artystycznego ryzyka i rzeczywistą, a nie li tylko deklarowaną próbę «ożywienia twórczości Stanisława Wyspiańskiego» – punkt dla Starego. Połączenie obu tytułów w jeden teatralny wieczór – i to w tym teatrze – przywołuje koncept Konrada Swinarskiego, który w 1968 roku zestawił oba

teksty. [...] U Swinarskiego, jeśli wierzyć Joannie Walaszek, «całość [...] stawia w różnym ujęciu to samo pytanie i daje na nie wykluczające się wzajemnie odpowiedzi». [...] Tu mamy do czynienia z dwoma osobnymi etiudami, zrealizowanymi w różnej manierze (za wcześnie, by mówić o «stylu», choć reżyserki nie są debiutantkami i mają na swoich kontach pewne osiągnięcia). Legenda Swinarskiego była błogosławieństwem, ale bywa i przekleństw cm Starego Teatru. Tak, jak w tym przypadku – wszelkie zestawienia są niepotrzebne i krzywdzące dla inscenizatorek. Ich spektakle mają charakter szkicu do większego spektaklu, studium, próby i przymiarki, po części improwizowanego co wieczór «poszukiwania» (bardziej w *Klątwie*). Pojedyncze sceny, które wybijają się oryginalnością pomysłu i siłą aktorskiej ekspresji (a są takie) i pozwalają wyobrazić sobie kształt pełnowartościowego spektaklu, jeszcze wzmagają to wrażenie. Jak na razie to dobry, interesujący egzamin, zbiór mniej lub bardziej frapujących pomysłów, zazwyczaj nanizanych wokół jednego, generalnego konceptu, organizującego całość adaptacji. [...] Owszem, łatwo wskazać dwa elementy spajające te dwie części w jedną całość. To charakter «wizji lokalnej» oraz serialowość ujęcia. Wizji lokalnej rozumianej jak najbardziej dosłownie: w *Klątwie* przestrzenią działania jest w dużej mierze autentyczny i współczesny Gręboszów, w *Sędziach* – plac z ponumerowanymi rekwizytami zbrodni i obrysowanym kredą śladem trupa, otoczony biało-czerwoną taśmą ostrzegawczą. Wizja lokalna ma charakter rekonstrukcji zdarzeń, sceny są odgrywane (czasem kilka razy powtarzane) z perspektywy wspominania czy przywoływania przeszłości. Ta koncepcja, w obu przypadkach odmiennie realizowana i nieco innym celom służąca, buduje pewien dystans postaci do świata przedstawionego – to się już zdarzyło, może nawet przed laty, może to nie my byliśmy bezpośrednimi uczestnikami. My tylko odtwarzamy, odgrywamy, przypominamy, powielamy. Tym samym niejasne stają się przyczyny powrotu do tych wydarzeń, a te powody, które są prezentowane bezpośrednio (w *Klątwie* chęć pokazania polskiej prowincji, w *Sędziach* proces śledczy prowadzony przed sądem), sprowadzają tragiczny konflikt do dosłownych, codziennych, oswojonych doświadczeń, które dobrze znamy, za przeproszeniem, z telewizji. Serialowość zaś dotyczy zarówno głównych pomysłów interpretacyjnych (w tym powyższych), jak i sposobu konstruowania ról aktorskich. Postaci zarysowane są zaledwie ułamkowo, często prowadzone na jednym pomyśle – i to nie najwyższych lotów (rozedrgana, potrząsająca dziecięcym wózkiem Młoda, podpity i śmiejący się z byle powodu Pustelnik, skulony, zastraszony Joas, mocząca głowę w wiadrze z wodą Jewdocha w depresji). Porażająca jest lekkość (mimo szlachetnych wyjątków), z jaką aktorzy mierzą się z tekstami, które z obu dramatów Wyspiańskiego wybrały im adaptatorki. Lekkość ta jest oczywiście związana z banalnością zadań aktorskich, ale przede wszystkim jednak z odrzuceniem poetyckiej siły tekstu, jego metaforyzacji, głębi i wieloznaczności. Nie jest to lekkość kreacji, a właśnie lekkość serialu, niechby i z ambicjami, niechby i z tytułem *Życie nasze*, ale jednak serialu. Lekkość wyklucza tragedię. [...] we wszystkich przypadkach aktorzy pokazują ogromny potencjał i głód wielkich ról. Reżyserki może i chciały z tych chęci skorzystać, ale bez dogłębnych wskazówek nie da się zbudować pełnokrwistych ról. To prawda, że Wyspiański zaczerpnął inspirację z opisywanych w gazetach wydarzeń. Ale na impulsie rola tych gazetowych kronik policyjnych się skończyła. Młode reżyserki wykonały drogę odwrotną: z literackich i teatralnych arcydzieł, metafizycznych tragedii, wróciły do historii z gazet. Nie można się oprzeć wrażeniu, że obie wprawki zostały młodym reżyserkom zadane przez profesora Rudolfa Ziołę i studentki trochę na siłę realizowały nie do końca swoje przekonania. Pomysły są, talent jest. Trza, by w nie wstąpił duch".
Michał Mizera, *„Plebania" i „Kryminalni"*, „Teatr" nr 2/2008.

„Gręboszów. Mała podkrakowska wieś, pełna kapliczek, ustawionych wzdłuż opustoszałych, zamglonych dróg. W Polsce są setki takich wsi, o których można usłyszeć dopiero wtedy, gdy

wydarzy się tam jakaś tragedia, momentalnie nagłaśniana przez media. Co wydarzyło się w Gręboszowie? Oglądając *Klątwę* w reżyserii Barbary Wysockiej stajemy się nie tyle milczącymi świadkami dramatycznych wydarzeń sprzed blisko stu lat, ile uczestniczymy w ich niespiesznym odtwarzaniu, wydobywaniu z pamięci. Mamy do czynienia z pewnego rodzaju rekonstrukcją, próbą dotarcia do tego, co rzeczywiście miało miejsce w przedstawionej w dramacie Wyspiańskiego (zresztą na podstawie notki prasowej) wsi. Postaci długo szukają odpowiednich słów, snują się po scenie, rozmawiają z widzami, powtarzają te same frazy, jakby poprzez zmianę intonacji lub nasilenia głosu można było dotrzeć do tej najbardziej trafionej i prawdziwej. Historia o księdzu, który żyje z Młodą i dwójką własnych dzieci i który (według mieszkańców wsi) swoim haniebnym uczynkiem sprowadza na całą społeczność klątwę, rozwija się bardzo powoli – granie miesza się z opowiadaniem o postaciach. Dzięki dekonstrukcji tekstu Wyspiańskiego, udaje się oddać głos Młodej (Katarzyna Krzanowska), o której losie w oryginale dowiadywaliśmy się poprzez inne postaci. Tu Młoda ma głos, to ona relacjonuje spotkanie księdza z matką, nadając tym samym całemu wydarzeniu jeszcze bardziej ludzki, współczesny wymiar. Spektakl staje się opowieścią o pamięci, współczesnych sposobach rekonstruowania przeszłości i dokumentowania wydarzeń (mamy tu slajdy z Gręboszowa, słupy z wycinkami z gazet, relacje uczestników), a także o ofierze składanej przez kobietę, w społeczności, w której głos mają tylko mężczyźni".
Dominika Lutobarska, *Kontrapunkt. Dzień trzeci*, „Nowa Siła Krytyczna" z 19 IV 2008.

17 XI 2007
Elżbieta Terlikowska zaprojektowała scenografię do *Królewicza i żebraka* Wiktorowicza wg powieści Twaina w Teatrze Nowym im. Dejmka w Łodzi. W tym sezonie Elżbieta Terlikowska zaprojektowała także scenografię do przedstawienia *Walc na trawie. Piosenki Marka Grechuty* na Scenie na Scenie w Teatrze Syrena w Warszawie (16 II 2008).

17 XI 2007
Premiera *Wiosny – Effatha* w choreografii pełniącej funkcję dyrektorki naczelnej i artystycznej Ewy Wycichowskiej w Polskim Teatrze Tańca – Balecie Poznańskim.

17 XI 2007
Anetta Piekarska-Man zaprojektowała scenografię do *111* Mana na Scenie na Zapleczu w Teatrze im. Horzycy w Toruniu.

22 XI 2007
Natalia Gruz-Koryncka wyreżyserowała *Inkę 1946* Tomczyka w Teatrze Telewizji.

23 XI 2007
Ewa Posmyk zaprojektowała scenografię do *Yentl* Singera w Teatrze Muzycznym w Łodzi.

23 XI 2007
Maria Sartova wyreżyserowała *Ragtime* Flaherty'ego w Gliwickim Teatrze Muzycznym.

23 XI 2007
Ewelina Pietrowiak wyreżyserowała *Sonatę jesienną* Bermana w swojej scenografii na Scenie na Dole w Teatrze Ateneum im. Jaracza w Warszawie. W tym sezonie Ewelina Pietrowiak wyreżyserowała także *Jutro* Bairda w Operze Wrocławskiej (15 II 2008) oraz *Słowika* Pavlička wg Andersena w Teatrze „Guliwer" w Warszawie (7 VI 2008).

24 XI 2007
Joanna Pielat-Rusinkiewicz zaprojektowała scenografię do *Od czasu do czasu* Karoliny Szymczyk-Majchrzak w Bałtyckim Teatrze Dramatycznym im. Słowackiego w Koszalinie.

24 XI 2007
Ewelina Sojecka opracowała inscenizację i choreografię do *Figli Szatana* Münchheimera/ Moniuszki i *Rękopisu* Augustyna w scenografii Małgorzaty Słoniowskiej w Operze Wrocławskiej.

25 XI 2007
Premiera *Czerwonego kapturka* Agaty Sowy w Teatrze Lalek „Banialuka" im. Zitzmana w Bielsku-Białej.

30 XI 2007
Krystyna Janda, pełniąca funkcję prezeski Fundacji Krystyny Jandy prowadzącej teatr, wyreżyserowała *Kobiety w sytuacji krytycznej* Joanny Murray-Smith w Teatrze Polonia w Warszawie. Krystyna Janda wyreżyserowała w tym sezonie także *Grube ryby* Bałuckiego (28 VI 2008).

30 XI 2007
Izabella Cywińska wyreżyserowała *Czarownice z Salem* Millera w Teatrze Powszechnym im. Hübnera w Warszawie.

XI 2007
Anna Polony otrzymała Nagrodę Stołecznego Królewskiego Miasta Krakowa za wybitne osiągnięcia artystyczne.

1 XII 2007
Krystyna Jakóbczyk wyreżyserowała swoją sztukę *Piękna i bestia* wg baśni Calvino w scenografii Evy Farkašovej na Scenie Ateneum w Śląskim Teatrze Lalki i Aktora „Ateneum" w Katowicach. Eva Farkašová w tym sezonie zaprojektowała także scenografię do *Pinokia* Korcza wg Goldoniego w Gliwickim Teatrze Muzycznym (31 V 2008).

1 XII 2007
Ewa Beata Wodecka zaprojektowała scenografię do *Ilustracji* Kopki w Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Legnicy.

1 XII 2007
Magdalena Gajewska zaprojektowała scenografię do *Jak Matołusz poszedł szukać olbrzyma* Dorsta i Ursuli Ehler w Olsztyńskim Teatrze Lalek. W tym sezonie Magdalena Gajewska zaprojektowała także scenografię do *Farsy z Walworth* Walsha na Scenie Kameralnej Teatru Wybrzeże w Gdańsku (15 II 2008).

1 XII 2007
Karolina Szymczyk-Majchrzak wyreżyserowała *Pinokia* Goldoniego w scenografii Joanny Pielat-Rusinkiewicz na Dużej Scenie im. Wojdana w Teatrze Powszechnym im. Kochanowskiego w Radomiu.

1 XII 2007
Małgorzata Szostakowska, pozostająca na etacie scenografa w teatrze, zaprojektowała scenografię do *Mikołaja w teatrze lalek* wg scenariusza Maśląkowskiego we Wrocławskim Teatrze Lalek.

2 XII 2007
Premiera *Kopciuszka* Doroty Stępień w Teatrze im. Andersena w Lublinie.

6 XII 2007
Renata Balogh zaprojektowała scenografię do *Intercity* Šeby na Małej Scenie w Teatrze Polskim w Bielsku-Białej.

7 XII 2007
Marta Roszkopfová zaprojektowała scenografię do *Kwartetu* Harwooda w Teatrze Nowym im. Łomnickiego w Poznaniu.

7 XII 2007
Monika Strzępka wyreżyserowała przedstawienie *Śmierć podatnika, czyli demokracja musi odejść, bo jak nie, to wycofuję moje oszczędności* Demirskiego na Scenie Kameralnej w Teatrze Polskim we Wrocławiu. Monika Strzępka w tym sezonie wyreżyserowała *Diamenty to węgiel, który wziął się do roboty* Demirskiego na Kameralnej Scenie Studyjnej w Teatrze Dramatycznym im. Szaniawskiego w Wałbrzychu (30 V 2008).

8 XII 2007
Ewa Dyakowska-Berbeka zaprojektowała scenografię do *Czarownic z Salem* Millera w Teatrze Dramatycznym im. Węgierki w Białymstoku. W tym sezonie pozostajaca na etacie scenografa w Teatrze im. Witkiewicza w Zakopanem Ewa Dyakowska-Berbeka zaprojektowała w tym teatrze scenografię do przedstawienia *Człapówki – Zakopane* wg *Wielkiego dnia* Struga na Scenie Atanazego Bazakbala (23 II 2008).

8 XII 2007
Barbara Sass-Zdort wyreżyserowała *Powrót do dom*u Pintera w scenografii Zofii de Ines w Teatrze Ateneum im. Jaracza w Warszawie.

8 XII 2007
Aldona Figura wyreżyserowała *Gardenię* Elżbiety Chowaniec w scenografii Katarzyny Paciorek w Laboratorium Dramatu w Warszawie.

9 XII 2007
Magdalena Piekorz wyreżyserowała charytatywne przedstawienie *Królewna Śnieżka i siedem krasnoludków* w Teatrze Rozrywki w Chorzowie.

9 XII 2007
Małgorzata Talarczyk wyreżyserowała *Niech no tylko zakwitną jabłonie* Agnieszki Osieckiej w scenografii Renaty Godlewskiej i Reni Gosławskiej w Teatrze Muzycznym im. Danuty Baduszkowej w Gdyni.

14 XII 2007
Ewa Sokół-Malesza wyreżyserowała *Gabinet wróżek* Sabine Marie Catherine D'Aulnoy wg baśni *Księżniczka Różyczka* w Teatrze Lalki „Tęcza” w Słupsku.

15 XII 2007
Joanna Braun zaprojektowała scenografię do przedstawienia *Jeden dzień* Nicholsa na Scenie Kameralnej w Teatrze Śląskim im. Wyspiańskiego w Katowicach.

15 XII 2007
Jagna Janicka zaprojektowała scenografię do *Na wsi* Crimpa na Scenie na Strychu we Wrocławskim Teatrze Współczesnym im. Wiercińskiego. W tym sezonie Jagna Janicka zaprojektowała także scenografię do opery Mozarta *Rozpustnik ukarany, czyli Don Giovanni* w Operze Bałtyckiej w Gdańsku (13 IV 2008). (Choreografię do tego przedstawienia opracowała Izadora Weiss.)

19 XII 2007
Aneta Tulisz-Skórzyńska przygotowała scenografię do przedstawienia *Kolędy świata* w Teatrze Lalki i Aktora „Baj Pomorski" w Toruniu. Aneta Tulisz-Skórzyńska przygotowała w tym sezonie także scenografię do *Dziadka do orzechów* Hoffmanna (Scena Teatru Dziecięcego, 3 II 2008).

29 XII 2007
Anna Tomczyńska zaprojektowała scenografię do *Iwony* wg *Iwony, księżniczki Burgunda* Gombrowicza w Teatrze Dramatycznym m. st. Warszawy. W tym sezonie Anna Tomczyńska zaprojektowała także scenografię do *Boboka* Dostojewskiego na Scenie w Malarni w Teatrze Polskim w Poznaniu (9 II 2008).

29 XII 2007
Natalia Sołtysik wyreżyserowała *Szafę. Wachlarz* Mishimy w scenografii Julii Skrzyneckiej w Teatrze Współczesnym w Warszawie.

30 XII 2007
Klaudia Solarz zaprojektowała scenografię do *Prywatnej kliniki* Chapmana i Freemana w Teatrze im. Jaracza w Olsztynie.

31 XII 2007
Agnieszka Warcholińska zaprojektowała scenografię do przedstawiania *Taniec ze wspomnieniami* w Bałtyckim Teatrze Dramatycznym im. Słowackiego w Koszalinie.

31 XII 2007
Katarzyna Nesteruk zaprojektowała scenografię do przedstawiania *Swing! Duke Ellington Show* w Teatrze Muzycznym Capitol we Wrocławiu.

XII
Lucyna Kozień, dyrektorka Teatru Lalek „Banialuka" w Bielsku-Białej, otrzymała Nagrodę Marszałka Województwa Śląskiego za upowszechnianie i ochronę dóbr kultury i za znaczące osiągnięcia w upowszechnianiu teatru lalek.

10 I 2008
Joanna Braun zaprojektowała scenografię do przedstawienia *Tygrys tańczy dla Szu-Hin* Anny Świrszczyńskiej w Teatrze Lalki i Aktora „Kubuś" w Kielcach. W tym sezonie Joanna Braun zaprojektowała scenografię do *Snu nocy letniej* Szekspira w Teatrze Łaźnia Nowa w Krakowie (8 II 2008).

11 I 2008
Sylwia Hefczyńska-Lewandowska opracowała choreografię do przedstawienia *Przelotnie* w Śląskim Teatrze Tańca w Bytomiu.

12 I 2008
Monika Jaworowska zaprojektowała scenografię do *Bitwy pod Grunwaldem* Borowskiego w Teatrze Studio im. Witkiewicza w Warszawie. W tym sezonie Monika Jaworowska zaprojektowała także scenografię do *Gdy rozum śpi, budzą się demony* Vallejo w Teatrze Polskim w Poznaniu (5 IV 2008).

12 I 2008
Barbara Guzik zaprojektowała scenografię do *Jak wam się podoba* Szekspira na Scenie u Sewruka w Teatrze im. Jaracza w Olsztynie (przedstawienie dyplomowe studentów III roku Studium Aktorskiego im. Sewruka). W tym sezonie Barbara Guzik zaprojektowała także scenografię do *Kształtu rzeczy* LaBute'a na Scenie Kameralnej w Lubuskim Teatrze im. Kruczkowskiego w Zielonej Górze (27 IV 2008).

18 I 2008
Barbara Kędzierska zaprojektowała scenografię do przedstawienia *Magiczny doremik. Operę dla dzieci w dwóch aktach* Marty Ptaszyńskiej wg *Gelsomina w Kraju Kłamczuchów* Rodariego w Sali im. Młynarskiego (Scena Mała) w Teatrze Wielkim – Operze Narodowej w Warszawie. W tym sezonie Barbara Kędzierska przygotowała także scenografię do *Pastorałki* Schillera (16 XII 2007) i *Barona cygańskiego* Straussa (21–22 VI 2008) w Operze Krakowskiej.

19 I 2008
Martyna Dworakowska zaprojektowała scenografię do przedstawienia *Amelka, bóbr i król na dachu* Dorsta i Ursuli Ehler na Scenie dla Dzieci im. Makuszyńskiego w Teatrze Lalki i Maski „Groteska" w Krakowie. W tym sezonie Martyna Dworakowska zaprojektowała także scenografię do *Wielkoludów* Maleszki w Teatrze Lalek „Arlekin" w Łodzi (31 V 2008).

26 I 2008
Tatiana Kwiatkowska zaprojektowała scenografię do przedstawienia Grechuty *A-NA-WAs spłyną obłoki* na Małej Scenie w Teatrze Dramatycznym im. Sewruka w Elblągu.

26 I 2008
Monika Powalisz wyreżyserowała polską prapremierę *W domu* Dorothee Brix w scenografii Olgi Mokrzyckiej na Scenie Kameralnej w Teatrze im. Jaracza w Olsztynie.

28 I 2008
Agnieszka Lipiec-Wróblewska wyreżyserowała swoją sztukę *Kryptonim „Gracz"* w Teatrze Telewizji.

3 II 2008
Jitka Stokalska, pozostająca na etacie reżyserskim w teatrze, wyreżyserowała *Zbrodnię i karę* Bernadetty Matuszczak (według Dostojewskiego) w scenografii Marleny Skoneczko (również pozostającej w teatrze na etacie scenografa) w Warszawskiej Operze Kameralnej. Jitka Stokalska w tym sezonie wyreżyserowała także spektakl *Don Juan albo ukarany libertyn* Albertiniego, także w scenografii Marleny Skoneczko (10 III 2008).

5 II 2008
Anna Piotrowska przygotowała choreografię do spektaklu *6X9 / Farfalla* z muzyką „Pixies" oraz Aleksandry Gryki według swojego scenariusza w Polskim Teatrze Tańca – Balecie Poznańskim.

6 II 2008
Hanna Szymczak zaprojektowała scenografię do *Balladyny* Słowackiego w Teatrze im. Osterwy w Gorzowie Wielkopolskim. Hanna Szymczak przygotowała również scenografię do *Pokojówek* Geneta na Scenie Kameralnej im. Ireny i Tadeusza Byrskich (17 II 2007) oraz do przedstawienia *Tartuffe albo Szalbierz* w Teatrze im. Bogusławskiego w Kaliszu (26 IV 2008).

6 II 2008
Premiera przedstawienia *Trzy bajki o smoku* Milady Mašatovej w Teatrze Lalki i Aktora w Wałbrzychu.

7 II 2008
Agnieszka Błacha przygotowała choreografię do spektaklu *Kilka kroków (d)o miłości* w Polskim Teatrze Tańca – Balecie Poznańskim.

8 II 2008
Grażyna Fołtyn-Kasprzak zaprojektowała scenografię do przedstawienia *Jak stać się żydowską matką w dziesięć prakycznych lekcji* Foksa w Teatrze Rampa w Warszawie.

15 II 2008
Aleksandra Maślik zaprojektowała scenografię do *Bliżej* Marbera na scenie Teatr Miniatura w Teatrze im. Słowackiego w Krakowie.

16 II 2008
Agata Duda-Gracz wyreżyserowała *Balkon* Geneta w swojej scenografii na Scenie Kameralnej im. Schillera w Teatrze im. Jaracza w Łodzi.

16 II 2008
Agnieszka Jałowiec zaprojektowała scenografię do *Chłopców z placu Broni* Molnára w Olsztyńskim Teatrze Lalek.

16 II 2008
Ewa Krechowicz zaprojektowała scenografię do *Pułkownika Ptaka* Bojczewa w Teatrze Polskim w Szczecinie.

16 II 2008
Matylda Kotlińska zaprojektowała scenografię do przedstawienia *Idiotki* (scenariusz Marcin Wierzchowski, na podst. *Historii O* Pauline Réage, *Dzienniczka* św. Faustyny i *Alkestis* Eurypidesa) na Małej Scenie w Malarni w Teatrze Współczesnym w Szczecinie. W tym sezonie Matylda Kotlińska zaprojektowała scenografię do *Wodzireja* Pałygi w Bałtyckim Teatrze Dramatycznym im. Słowackiego w Koszalinie (29 III 2008).

23 II 2008
Elżbieta Oyrzanowska-Zielonacka zaprojektowała scenografię do *O...! Czerwony Kapturek* Tondery w Teatrze Lalek „Rabcio" w Rabce. W tym sezonie Elżbieta Oyrzanowska zaprojektowała także scenografię do przedstawienia *Kopciuszek. Leśna 13* w Teatrze im. Wandy Siemaszkowej w Rzeszowie (13 IV 2008).

23 II 2008
Magdalena Gajewska zaprojektowała scenografię do przedstawienia *Amelka, bóbr i król na dachu* Dorsta i Ursuli Ehler w Teatrze Lalki i Aktora „Baj Pomorski" w Toruniu.

29 II 2008
Dorota Cempura zaprojektowała scenografię do *Hotelu Palace* Topora, Ribesa, Gourio i Wolinskiego na Scenie Kameralnej w Teatrze Dramatycznym im. Szaniawskiego w Płocku.

1 III 2008
Monika Dobrowlańska wyreżyserowała sztukę *III* Malone'a w scenografii Petry Korink w Teatrze Dramatycznym im. Szaniawskiego w Wałbrzychu.

7 III 2008
Małgorzata Bogajewska wyreżyserowała *Językami mówić będą* Bovella na Małej Scenie w Teatrze Powszechnym im. Hübnera w Warszawie.

8 III 2008
Anna Chadaj zaprojektowała scenografię do *Dzikich łabędzi* Andersena w Teatrze im. Andersena w Lublinie.

8 i 9 III 2008
Premiera sztuki Pam Gems *One* w Teatrze im. Fredry w Gnieźnie.

14 III 2008
Anna Maria Karczmarska zaprojektowała scenografię do *Chóru sportowego* Elfriede Jelinek na Małej Scenie im. Chronickiego w Teatrze im. Kochanowskiego w Opolu.

14 III 2008
Patricia Walczak zaprojektowała scenografię do *Szafy* Bazaczka w Teatrze Muzycznym im. Danuty Baduszkowej w Gdyni.

15 III 2008
Izadora Weiss przygotowała choreografię do baletu *4 & 4* w Operze Bałtyckiej w Gdańsku. Izadora Weiss przygotowała w tym sezonie także choreografię do przedstawienia *Eurazja II* w scenografii Ewy Kochańskiej (9 V 2008).

15 III 2008
Bożena Pędziwiatr zaprojektowała scenografię do *Zdobycia bieguna południowego* Kargego na Scenie Kameralnej w Teatrze Śląskim im. Wyspiańskiego w Katowicach.

15 III 2008
Olga Chajdas wyreżyserowała sztukę *Ostatni Żyd w Europie* Tuvii Tenenbom w Teatrze na Woli im. Łomnickiego w Warszawie.

16 III 2008
Mariola Ordak-Kaczorowska wyreżyserowała *Calineczkę* Marty Guśniowskiej wg baśni Andersena w Opolskim Teatrze Lalki i Aktora im. Smolki.

19 III 2008
Prapremiera sztuki *Czekaj* Iwony Kusiak (pełniącej funkcję kierowniczki literackiej teatru) w scenografii Małgorzaty Treutler w Teatrze im. Osterwy w Gorzowie Wielkopolskim na Scenie Kameralnej im. Ireny i Tadeusza Byrskich.

27 III 2008
Teresa Kurpias wyreżyserowała *Obcego* – musical na motywach powieści Ireny Jurgielewiczowej wg własnego scenariusza i w scenografii Ilony Zajączkowskiej w Teatrze Rampa w Warszawie.

27 III 2008
Natalia Korczakowska, z okazji Międzynarodowego Dnia Teatru, otrzymała nagrodę Kapituły Złotego Kluczyka w kategorii Najlepszy Spektakl za reżyserię *Elektry* Eurypidesa w Teatrze Jeleniogórskim im. Norwida – Scenie Dramatycznej.

28 III 2008
Krystyna Jakóbczyk wyreżyserowała swoją adaptację *Odysei* Homera w Teatrze Lalki i Aktora „Kubuś" w Kielcach.

28 III 2008
Beata Pejcz wyreżyserowała *Konika Garbuska* Jerszowa w swojej adaptacji w Teatrze Lalek „Pinokio" w Łodzi.

28 III 2008
Bożena Klimczak wystawiła *Kopciuszka* Straussa ze swoim librettem, w swojej inscenizacji i choreografii i w scenografii Małgorzaty Słoniowskiej w Operze Wrocławskiej. Małgorzata Słoniowska (pozostająca na etacie scenografa w teatrze) przygotowała również w tym sezonie scenografię do *Czerwonego Kapturka* Pauera (22 I 2008) w Operze Wrocławskiej oraz do *Zemsty nietoperza* Straussa w Teatrze Muzycznym w Lublinie (19 IV 2008), a także do *Magii czarów* Ravela w Operze na Zamku w Szczecinie (24 V 2008).

29 III 2008
Joanna Gonschorek wystawiła sztukę O'Rowe'a *Howie i Rookie Lee* w swojej adaptacji na Scenie na Piekarach w Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Legnicy.

29 III 2008
Joanna Hrk zaprojektowała scenografię do *Tajemnicy wesołego miasteczka* Poprawskiego w Teatrze Lalek „Arlekin" w Łodzi. Joanna Hrk zaprojektowała również scenografię do przedstawienia *Ostatnie derby w IV eurolidze* Pietrasika, na Małej Scenie (8 XII 2007), a także do *Mistrza i Małgorzaty* Bułhakowa na Scenie dla Dorosłych w Teatrze Lalki i Maski „Groteska" w Krakowie (20 V 2008).

29 III 2008
Premiera *Sprawy Dantona* Stanisławy Przybyszewskiej na Scenie na Świebodzkim w Teatrze Polskim we Wrocławiu. *Sprawę Dantona* Przybyszewskiej wystawiono w tym sezonie także w Teatrze Polskim im. Konieczki w Bydgoszczy (25 IV 2008).

30 III 2008
Grażyna Kilarska zaprojektowała scenografię do *Pchły Szachrajki* Brzechwy w Miejskim Teatrze „Miniatura" w Gdańsku.

5 IV 2008
Anetta Piekarska-Man zaprojektowała scenografię do *EU* Mana na Scenie Kameralnej w Teatrze Śląskim im. Wyspiańskiego w Katowicach.

12 IV 2008
Barbara Wołosiuk zaprojektowała scenografię do *Sarmacji* Huellego w Teatrze im. Osterwy w Lublinie. W tym sezonie Barbara Wołosiuk zaprojektowała także scenografię do *Panny Julii* Strindberga na Scenie Kameralnej w Teatrze Śląskim im. Wyspiańskiego w Katowicach (30 V 2008).

12 IV 2008
Justyna Celeda wyreżyserowała *Zatrudnimy starego klauna* Visnieca w Teatrze Powszechnym w Łodzi.

12 IV 2008
Aneta Suskiewicz zaprojektowała scenografię do *Wszystko o kobietach* Gavrana na Scenie Margines w Teatrze im. Jaracza w Olsztynie.

13 IV 2008
Beata Beling wyreżyserowała *O rybaku i złotej rybce* na motywach baśni rosyjskiej w Lubuskim Teatrze im. Kruczkowskiego w Zielonej Górze.

17 IV 2008
Beata Renata Godlewska zaprojektowała scenografię do *Gershwina* (przedstawienienia dyplomowego studentów III roku Studium Aktorskiego im. Sewruka) na Scenie u Sewruka w Teatrze im. Jaracza w Olsztynie.

19 IV 2008
Barbara Zachmoc zaprojektowała scenografię do *Zabawy* Mrożka w Teatrze im. Fredry w Gnieźnie.

24 i 25 IV 2008
Katarzyna Gabrat-Szymańska zaprojektowała scenografię do *Samotnego Zachodu* McDonagha na Małej Scenie w Teatrze Dramatycznym im. Węgierki w Białymstoku.

2 V 2008
Magdalena Wacławik zaprojektowała scenografię do sztuki *Trzy razy łóżko* Należytego w Foyer Teatru Dramatycznego im. Węgierki w Białymstoku.

10 V 2008
Iwona Kempa, pełniąca funkcję dyrektorki artystycznej teatru, wyreżyserowała *In extremis. Historię Abelarda i Heloizy* Brentona w swojej scenografii w Teatrze im. Horzycy w Toruniu.

10 V 2008
Premiera *Jasia i Małgosi* Doroty Stępień w scenografii Elżbiety i Sebastiana Pietkiewiczów w Teatrze Lalki i Aktora w Wałbrzychu.

10 V 2008
Joanna Szczepkowska wyreżyserowała *Pana Tadeusza* Mickiewicza w scenografii Moniki Dębniak i Radka Grabana we Wrocławskim Teatrze Lalek.

11 V 2008
Ewa Piotrowska wyreżyserowała *Pinokia* Marty Guśniowskiej wg powieści Collodiego w Opolskim Teatrze Lalki i Aktora im. Smolki.

11 V 2008
Anita Burdzińska zaprojektowała scenografię do przedstawienia *W nocy na Starym Rynku* wg Pereca w Teatrze Żydowskim im. Ester Rachel i Idy Kamińskich w Warszawie.

17 V 2008
Maria Spiss wyreżyserowała *Choinkę u Iwanowów* Wiedenskiego w Teatrze im. Żeromskiego w Kielcach.

17 V 2008
Maja Kleczewska wyreżyserowała *Opowieści Lasku Wiedeńskiego* Horvátha w scenografii Katarzyny Borkowskiej w Teatrze im. Kochanowskiego w Opolu. Katarzyna Borkowska w tym sezonie zaprojektowała także scenografię do *Lulu* Wedekinda w Narodowym Teatrze Starym im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie (24 X 2007).

„Równo rok nie było Mai Kleczewskiej w polskim teatrze. Poszła na urlop (macierzyński) zaraz po krakowskich *Zbombardowanych* Sary Kane. Czekając na jej nową premierę, zastanawiałem się, jaka wróci. Uspokojona? Rozświetlona dobrem? Nic z tego. Opolskie *Opowieści Lasku Wiedeńskiego* są jak zwykle pełne nienawiści do opresywnego i zidiociałego społeczeństwa, pokazują zło w typowym dla Kleczewskiej scenicznym stężeniu. Austria sprzed anszlusu z dramatu Horvátha zmienia się w jej spektaklu we współczesną Polskę. Tę, która pluje na Jana Grossa, piętnuje ciężarne 14-latki, gzi się, plażuje i grilluje bez opamiętania. Scena przedstawia łąkę w parku zawaloną tonami papierów, butelek, plastikowych krzeseł i rozsypanego żarcia. Od grupy aktorów oddziela nas basen ze sztucznymi liliami. I bardzo dobrze, bo półnadzy, wulgarni, rubaszni, koślawi i grubi rodacy budzą w widzach absolutne przerażenie. Więc to tacy jesteśmy? Polska «grylująca», Polska na długim «łykendzie» traci wszelką miarę. Wolność od pracy staje się wolnością od rozumu. W puste miejsce włazi agresja i zwykłe świństwo. Po raz chyba pierwszy w teatrze Kleczewskiej ludzka brzydota nie zostaje jednak przełamana żadnym pięknem. [...] To nie jest najlepszy spektakl Mai Kleczewskiej. Rozdając ciosy na prawo i lewo, pani reżyser tylko rozmazuje przed sobą wroga. Sięga po zbyt łatwe diagnozy, które byłyby na miejscu, powiedzmy, w teatrze Klaty. Scena pojedynku na hymny, pieśni biesiadne i legionowe tonie w banale. Za dużo tu epatowania gadżetami: światowy plastik ma dodać rangi swojskiemu wysypisku, stąd amerykańska limuzyna, sztuczne penisy, szpalery telewizorów. [...] *Opowieści Lasku Wiedeńskiego* są o polskiej wiecznej brzydocie. Nic nowego. Takich Polaków pokazywał już wielokrotnie Mikołaj Grabowski. Ale zawsze kontrapunktował ten obraz współczuciem i wyznaniem: nie jestem od was lepszy. U Kleczewskiej jest tylko wstręt i obrzydzenie. Jej Bóg chce od Polski tylko jednego”.
Łukasz Drewniak, *Czego Bóg chce od Polski?*, „Przekrój” nr 25/2008.

„Co gorsza, reżyserka nieustannie cytuje samą siebie. Na pierwszy plan wysuwa temat damsko-męskich relacji pokazanych z perspektywy, zaryzykujmy, feministycznej. Waleria stroi się w pawie pióra i inscenizuje przed Erykiem taniec godowy. Emma wypycha szmatami biustonosz i konwulsyjnie podryguje przed wcinającym kaszankę Hawliczkiem. Wierzę, że Kleczewską rzeczywiście nurtuje ten temat, skoro powraca do niego ze spektaklu na spektakl. Jednakże spektaklu na spektakl coraz mniej w nim temperatury, coraz więcej z programu obowiązkowego, w którym prócz tych samych figur powtarzają się do złudzenia podobne aranżacje. Przemierzająca scenę tam i z powrotem naga kobieta z bukietem czerwonych baloników, striptiz z rogami na głowie: wizerunki wystawionych na sprzedaż kobiecych ciał, w koniecznie ślicznych opakowaniach z firmowym znakiem Kleczewskiej... W tym wszystkim zatraca się ostrość tekstu Horvátha. Horváth jest suchy, zdystansowany i dlatego porażający. Kleczewska kilka razy zdobywa się na ironię, na przykład w świetnej scenie, gdzie za pomocą plastikowych lilii pływających w basenie aktorzy parafrazują *Noce i dnie*. Dominuje jednak nuta jakby nostalgiczna, podszyta czymś dobrotliwym, nieledwie dydaktycznym. Te tyły nadrabia się krzykiem, nadekspresją, wyrazistą estetyką. Znamienna jest scena striptizu: w transowym rytmie na maskę limuzyny wskakują kolejno trzy dziewczyny i rozbierają się – do majtek i staników. I jeszcze scena «linczu»: aktorzy ustawieni w kółko przez dziesięć minut popychają kobietę, która na przemian upada i podnosi się z usłanej kołdrą podłogi. Sceny, które chcą być mocne, ale budzą dezorientację i, niestety – chyba także pobłażanie. Są mocne – na poziomie deklaracji. Tam, gdzie stawką jest prawda ciała, autentyczne ryzyko podjęte przez aktora i reżysera, wyczuwa się skrupuły i ostrożność. [...] Kleczewska przepracowuje tekst Horvátha wyrywkowo, jakby przycinając do sprawdzonego inscenizacyjnego szablonu. [...] Stąd także, obok solidnie przeprowadzonych scen, sekwencje niedopracowane, w których aktorzy podpierają się chwytami na granicy melodramatu. Stąd wreszcie zupełnie położony finał. Silny efekt, elektryzujący klimat, inscenizacyjny przepych – zbyt często dyktują tu swoje warunki. Mam wrażenie, że reżyserka w którymś momencie zatrzymała się w miejscu, przywiązana bezkrytycznie do jednego estetycznego kanonu, do jednego języka teatralnego, który ze spektaklu na spektakl wypacza się i trywializuje. Zdaję sobie sprawę, że wystawiłem *Opowieściom...* druzgocącą ocenę, być może zbyt surową. Ale teatr Kleczewskiej należy do zjawisk, wobec których ma się specjalne oczekiwania”.
Marcin Kościelniak, *Ślepa uliczka*, „Tygodnik Powszechny” nr 22/2008.

„*Opowieści Lasku Wiedeńskiego* Ódóna von Horvatha z Teatru w Opolu to pierwsza po dłuższej przerwie premiera Mai Kleczewskiej. Spektakl, oparty na napisanej w 1931 r. sztuce, przełożonej na polskie współczesne realia, ma kilka mocnych scen, ale jest też mocno publicystyczny i inscenizacyjnie przeładowany, tak jakby reżyserka chciała udowodnić, że wciąż potrafi reżyserować. Tematem jest agresja, kumulująca się, narastająca frustracja, popychająca prostych ludzi do linczu, jak w powojennych Kielcach czy Jedwabnem. [...] U Kleczewskiej najlepsze są sceny rodzinne – proste i silne. Gorzej ze scenami zbiorowymi, których publicystyczny wydźwięk (łzawe śpiewanie legionowych piosenek na imprezach, przechodzące w skandowanie kibiców na meczach, ci sami ludzie, najpierw pielgrzymujący za papamobile, a potem robiący striptiz w klubie) reżyserka próbuje zatrzeć nadmiarem pomysłów inscenizacyjnych [...]. Paradoksalnie najsłabiej wypada scena, która miała być najmocniejsza – finałowego linczu, wybuchu kumulowanej przez cały spektakl agresji”.
Aneta Kyzioł, *Opowieści lasku bielańskiego*, „Polityka” nr 22/2008.

„Widowisko w opolskim Teatrze Kochanowskiego jest najbardziej radykalne w dorobku artystki. To kwintesencja jej stylu i wyzwanie dla publiczności. Jak wielką dawkę

okrucieństwa możemy znieść, udając, że nas to nie dotyczy? [...] Czy to jest skandal? Rzecz jasna, nie. Za to teatr odważny, bezkompromisowy, w wielu momentach wręcz wybitny. Przedstawienia takie jak opolskie *Opowieści Lasku Wiedeńskiego* Mai Kleczewskiej najskuteczniej definiują współczesność".
Jacek Wakar, *Tak rodzą się przemoc i zło*, „Dziennik" nr 117 z 20 V 2008.

„Maja Kleczewska miała pokazać, jak w polskiej rodzinie rodzi się faszyzm. Utopiła jednak sens *Opowieści Lasku Wiedeńskiego* w radosnym chaosie inscenizacyjnym. [...] Horváth, pokazując obyczajowe historyjki «on kocha, ona ma innego – co ludzie powiedzą», uchwycił te wszystkie mielizny, fałsze i brudy «przyzwoitego życia», które stały się w Austrii podglebiem faszyzmu, a po wojnie – budulcem dla piwnicy Josefa Fritzla. Kleczewska udowadnia, że to, co zdarzyło się tam, nie tylko może się zdarzyć, ale nieustannie dzieje się tu, w Polsce, kraju tak samo jak Austria katolickim, opartym na strukturach patriarchalnych. [...] Polska, w której sfiksowane matki Polki z siatami obwieszczają koniec świata (jako Emma wariatka świetna Aleksandra Cwen), w której na zakrapianych imprezach zaraz po *Białym misiu* śpiewa się *Rotę*, a wizyta papieża ściąga tych samych widzów co wymiana towaru w lumpeksie. Polska, gdzie podstawowy problem to: jak się nachapać. [...] Kleczewska jednak potwornie nabałaganiła. Nie zamyka żadnego tematu, za to z upodobaniem mnoży pomysły i powtarza w kółko rzeczy już ustalone. Uruchomiła ogromną maszynę teatralną z różowymi limuzynami, złotymi kurtynami, papamobile, jeziorem i Marią Antoniną. Wszystko utopiła jednak w radosnym chaosie, jaki co chwilę wybucha na nowo w scenach zbiorowych. Niekończących się scenach zbiorowych. Sceny, które można by uznać za ryzykowne obyczajowo, są raczej nieskuteczne niż skandaliczne. Striptiz na masce samochodu jest parodią występów erotycznych, przechadzająca się po scenie naga kobieta z pękiem balonów to tylko znak plastyczny, podobnie jak papamobile. Kleczewska, która tworzyła już naprawdę mocne, porażające sceny, tym razem raczej drażni niż prowokuje. Zastanawia nieautentyczność obrazu. Coś niby Frank Castorf, coś niby David Lynch. Niewykończony obiecujący wątek «patriarchat a sprawa Polska». Żal, że odwagę przyszpilania problemów wyparło upodobanie do niegrzeczności w granicach normy".
Joanna Derkaczew, *Narodowy lumpeks*, „Gazeta Wyborcza" nr 116 z 19 V 2008.

18 V 2008
Paulina Czernek zaprojektowała scenografię do przedstawienia *Utwór sentymentalny na czterech aktorów* wg scenariusza Cieplaka w Teatrze Nowym Praga w Warszawie.

20 V 2008
Magda Fertacz otrzymała Gdyńską Nagrodę Dramaturgiczną za sztukę *Trash story*.

23 V 2008
Daria Friedrich zaprojektowała scenografię do przedstawienia *Tuwim zaczarowany* na Scenie Czarny Rudy Kot w Teatrze Polskim w Szczecinie.

24 V 2008
Anna Męczyńska zaprojektowała scenografię do przedstawienia *Noc* Stasiuka w Teatrze Polskim w Warszawie.

25 V 2008
Monika Pęcikiewicz wyreżyserowała *Hamleta* Szekspira w scenografii Karoliny Benoit w Teatrze Polskim we Wrocławiu.

„W spektaklu Moniki Pęcikiewicz nie ma polityki, ale jest ideologia, której znakiem firmowym pozostaje właśnie koloratka Poloniusza. Powiedzmy od razu: jest to ideologia bezzębna, wypatroszony gorset bez treści, w żadnym zaś razie duchowa władza [...]. Rzecz dzieje się w kosmopolitycznej przestrzeni wielkomiejskiej, rozwibrowanej światłami reklam, neonów i różnojęzycznego zgiełku. Puls tego miasta odciska swój rytm na ekranach, gdzie w powtarzalnych strzępach ujęć, pochwyconych obojętnym okiem przemysłowych kamer, wdziera się obraz anonimowych twarzy, fasad, ulic. Ale jest to też przestrzeń symboliczna. Karolina Benoit skonstruowała oszczędną scenografię przy pomocy lustrzanych powierzchni, pleksi i wielkiej płaszczyzny ekranu zamykającego pudełko sceny, gdzie na przemian z motywami miejskimi pojawiają się naiwne, prosto animowane ornamenty, rodem ze świata mieszczańskiego kiczu, z biegiem wydarzeń coraz bardziej wyrodniejące, kalekie, odrealnione. [...] Ten świat jest od początku naznaczony piętnem choroby i złych namiętności. Wydaje się, że zbrodnia ciąży nad nim nieuchronnie, czekając na dogodny moment, by się urzeczywistnić. Każdy wątek, każda relacja ludzka są dotknięte jakąś traumatyczną skazą. Ot, choćby scena pożegnania Laertesa i Ofelii, rozpoczęta zabawną wymianą wyimaginowanych strzałów, ujawnia z czasem kazirodcze tło stosunków między rodzeństwem. Mało tego, okazuje się, że córka jest wykorzystywana seksualnie przez ojca! Końcowy akord tej sceny pokazuje w symbolicznym skrócie ów przedziwny splot więzi i uczuć poprzez konwulsyjne splątanie ciał Poloniusza i dzieci, które zwieńczy wymuszony pocałunek, pieczętujący ojcowską władzę nad Ofelią. Wydaje się, że Hamlet jest dla tej kruchej, porcelanowej laleczki jedyną szansą na odczarowanie złej baśni i ucieczkę z rodzinnego piekła w inny świat. Anna Ilczuk w tej roli zręcznie przeprowadza swoją postać przez bolesną drogę szybkiego dojrzewania – od bezwolnej ofiary ojcowskich afektów po desperackie pragnienie potwierdzenia miłości Hamleta. Katastrofa nastąpi, gdy dziewczyna, wprzęgnięta w tryby intrygi Poloniusza przeciwko księciu, będzie musiała odegrać spektakl dla podglądającego z ukrycia Klaudiusza. Jej nagość, wyreżyserowana przez aranżującego sytuację ojca i odrzucona przez Hamleta, będzie wyrazistym znakiem bezradności i upokorzenia. Ofelia zrozumie, że nie ma ucieczki, zostanie tylko lot w przepaść, ku tragicznym przeznaczeniom. Ten spektakl w znacznej mierze należy do bohaterki Anny Ilczuk. To jej przypada prawo do słynnego monologu «być albo nie być». Hamlet cytuje go zaledwie w kilku wersach, reszta zaś pada z offu jako monolog wewnętrzny Ofelii. To jej śmierć bowiem będzie centralnym momentem przedstawienia. Mężczyźni są tutaj cieniem dramatów kobiecych. Ich sprawy i porachunki bledną wobec mocno zarysowanych wątków Ofelii i Gertrudy. Królowa Ewy Skibińskiej to postać obmyślona w najdrobniejszych szczegółach: pełna wystudiowanego seksapilu, drobiąca szybkie, niespokojne kroki na wysokich obcasach, usztywniona w wąskich kostiumach, zmysłowo zaciągająca się papierosowym dymem. Jest dojrzałą kobietą, która płaci wysoką cenę za miłość do młodszego męża. [...] Bohaterka Ewy Skibińskiej jest rozdarta pomiędzy miłością do syna i namiętnością do Klaudiusza. Wyrazistym znakiem tej sprzeczności jest jej ciało, desperacko domagające się swoich praw, a zarazem podporządkowane męskim fantazjom erotycznym. Jego głos pcha Gertrudę w otchłań orgii seksualnych i każe podawać siebie Klaudiuszowi jak danie na talerzu, inscenizując na stole przedśmiertny taniec potrawki z indyka, zakończony ofiarnym gestem. Cóż, kiedy ofiara nie zostaje przyjęta, małżonek nie ma ochoty na seks. Swoją porcję upokorzeń dostaje również ciało matki, sprofanowane przez Hamleta w burzliwej scenie, która nieomal kończy się kazirodczym gwałtem. Ten akt agresji nie jest gestem wyłącznie symbolicznym. Gertruda, brutalnie włóczona po podłodze, w rozrywanym z furią ubraniu, staje się bezwolnym przedmiotem, odartym z resztek godności strzępem ludzkim. Dumna kobieta zmieni się w wystraszoną dziewczynkę. Od tej pory, krok po kroku, będziemy obserwować rozpad jej osobowości, aż po finałowy paroksyzm szaleństwa. [...]To, co drażni, to nonszalancki stosunek do słowa. Większość tekstu zostaje wymruczana bezbarwnie, redukując bogactwo

Szekspirowskiej frazy do zestawu martwych i doszczętnie zdezelowanych przez kulturowy recykling cytatów. [...] Warto jednak zapamiętać ten spektakl. Monika Pęcikiewicz, konfrontując swoich aktorów z postaciami Szekspirowskimi, pokazuje niedojrzałość jako chorobę naszych czasów".
Jolanta Kowalska, *Piekło kobiet z Hamletem w tle*, „Teatr" nr 9/2008.

„Pęcikiewicz szatkuje Szekspira, zresztą ładnie. [...] Mam kłopot z tym przedstawieniem. Nie potrafię powiedzieć, o czym ono jest. Podejrzewam tylko, o czym na pewno nie jest. Ani o pokoleniu, ani o egzystencji. Nie chodzi w nim o płeć, jak w *Hamlecie* Warlikowskiego, czy o pamięć, jak w H. Klaty. Może zresztą w ogóle nie ma w nim jednej naczelnej tezy. Świadomie zachwiany związek między sekwencjami zdarzeń nakazuje widzowi szukać znaczeń fragmentarycznych. Widzi się więc kapitalne formy sceniczne, niebanalnie rozwiązane sytuacje (pogrzeb Ofelii, podczas którego Hamlet i Laertes wyrywają sobie ciało dziewczyny), trochę bezczelności interpretacyjnej (znów Ofelia jako jedyna przytomna na dworze), parę bzdur logicznych (cały wątek Horacego). Wrocławski spektakl jest pełen napięć i sprzecznych emocji. Pęcikiewicz unieważnia tragedię, bo podważa teatr jako taki, kompromituje bohaterów, sceny, efekty. Kpi z obowiązku odgrywania najsłynniejszej sztuki świata. Pomniejsza nawet bezkarnie rolę Hamleta [...]. Jednocześnie jednak ocala ważne dla niej detale, rozpoznania, psychologiczne tropy. Trzyma uwagę widza. Jak nazwać i taką strategię? Nie wiem, za cholerę, nie wiem".
Łukasz Drewniak, *Łże-Hamlet,* „Przekrój" nr 34/2008.

„Dania jest więzieniem? We wrocławskiej inscenizacji Dania jest teatrem, który okazuje się więzieniem. [...] Jednak największym odkryciem reżyserki jest Ofelia. To ta pewna siebie, zakochana równie mocno w Hamlecie, jak we własnym ojcu dziewczyna jako pierwsza zerwie ramy konwencji teatralnej. Potraktowana jako przynęta w badaniu szaleństwa Hamleta, wybiega nago w stronę widowni, krzycząc, że dość już ma tego grania. To ona najwięcej mówi o śmierci – kiedy wychodzi zalana teatralną krwią w scenie szaleństwa, a przede wszystkim gdy wygłasza monolog «Być albo nie być», którego Hamlet nie był w stanie wypowiedzieć w całości. Bo w tym świecie pełnym udawania i konwencji to nie Hamlet, ale właśnie Ofelia gotowa jest pytać o sprawy ostateczne i szukać prawdy, nawet jeśli ta jest niewygodna. To ona demaskuje obłudę teatralnych zachowań na dworze, którym hołdował jej ojciec. Być może dlatego musi umrzeć, utopiona w teatralnej wannie? Po jej śmierci aktorzy znów siadają na proscenium, a z offu płynie beznamiętna relacja z finałowego pojedynku. Show must go on!"
Paweł Sztarbowski, *Aktorzy przyjechali*, „Opcje" nr 3/2008.

„Świat wyszedł z formy, skundlił się, tragedia nie jest dziś w nim możliwa – to najciekawsza dla mnie myśl tego spektaklu. Dalej jest już trochę gorzej. Pęcikiewicz chce mnie chyba przekonać, że skundlił się świat stworzony przez mężczyzn. Los Ofelii, ofiar tego świata, nawet jeśli przedstawiany jest w ironicznym cudzysłowie, nosi jednak w sobie jakiś patos. Teza, że świat mężczyzn ma w sobie gen bezduszności i przemocy, a kobiecy – wrażliwości i niewinnności, zgadza się może z modnymi teoriami na ten temat, ale nie zgadza się z moim całożyciowym doświadczeniem, więc nigdy nie brałem jej sobie zbytnio do serca. *Hamlet* w swojej konwencji szokowania przypomina trochę inną Szekspirowską realizację Pęcikiewicz – świetnego *Tytusa Andronikusa* w gdańskim teatrze Wybrzeże. Nie tak co prawda spójny, pokazuje jednak to, co jest sednem gdańskiego festiwalu: poprzez Szekspira ciekawie rozmawia się o naszych czasach".
Jarosław Zalesiński, *Hamlet był kobietą*, „Polska Dziennik Bałtycki" nr 183 z 6 VIII 2008.

31 V 2008
Krystyna Maria Jakóbczyk wyreżyserowała swoje *Dzikie łabędzie* wg baśni Andersena z własną scenografią w Teatrze Dzieci Zagłębia im. Dormana w Będzinie.

31 V 2008
Diana Marszałek i Julia Skrzynecka zaprojektowały scenografię do *Pięknej i bestii* Menkena w Teatrze Muzycznym im. Danuty Baduszkowej w Gdyni.

31 V 2008
Marta Ogrodzińska wyreżyserowała *Utraconą cześć Katarzyny Blum* Bölla w scenografii Ewy Kochańskiej na Scenie Kameralnej w Teatrze im. Jaracza w Olsztynie.

31 V 2008
Anna Smolar wyreżyserowała *Maestra* Abramowa-Newerly w scenografii Magdy Maciejewskiej w Laboratorium Dramatu w Warszawie.

„Zdawałoby się, że sztuka Abramowa ma już tylko historyczne znaczenie, tymczasem zjawia się z Paryża Anna Smolar i wystawia *Maestra* w ramach projektu Tadeusza Słobodzianka, który postanowił w Laboratorium Dramatu przypominać polskie utwory sceniczne dawno niegrane i skazane na zapomnienie. Projekt sam w sobie wart jest wsparcia, zwłaszcza gdy zważyć nonszalancję (i ignorancję) młodego teatru wobec wszelkiej przeszłości. [...] Pozostaje jednak pytanie o kwalifikację artystyczną takich przypomnień, o ile nie mają się one zamienić w swego rodzaju seminaria z najnowszej historii dramatu. Nie uniknie tego pytania *Maestro* w reżyserii Anny Smolar, ze Zdzisławem Wardejnem w roli wirtuoza skrzypiec Steinberga. Rozumiem, że w centrum przedsięwzięcia stoi tekst, więc nie oczekuję popisów reżyserskich. Od tego są inne sceny. W istocie reżyserka skromnie ograniczyła się do lojalnej wobec autora prezentacji dylematu, który u Abramowa sprowadza się do pytania: Wieniawski czy Traugutt. Chodzi o postawę, jaką należy przyjąć wobec historii, zwłaszcza gdy, jak Steinberg, jest się artystą: pójść za wyzwaniem sztuki, godząc się na polityczne kompromisy albo nawet ignorując politykę, czy poświęcić artyzm dla dobra zbiorowości? Tak postawiona kwestia nawet w stanie wojennym szeleściła papierem, a co dopiero dzisiaj. Smolar, zarzekając się w wywiadach, że odczytuje w *Maestrze* uniwersalny dramat artysty skonfrontowanego z historią, swoją realizacją jedynie obnażyła mielizny i słabości tekstu Abramowa, którego zasadniczą wadą jest, by tak rzec, stylistyczne niezdecydowanie. [...] Słowem, istotnego przedstawienia z *Maestra* wykroić się już nie da. A grać go jako zabytek stanu wojennego nie warto”.
Janusz Majcherek, *„Maestro”, który wyważa otwarte drzwi*, „Gazeta Wyborcza – Stołeczna” nr 129 z 4 VI 2008.

1 VI 2008
W Teatrze Muzycznym Capitol we Wrocławiu wystawiono *Pewien mały dzień* Niehausa i Eickego w scenografii Ewy Gdowiok.

1 VI 2008
Premiera *Klątwy Muchomora* wg scenariusza Lidii Amejko w scenografii Marii Balcerek we Wrocławskim Teatrze Lalek w cyklu „Bajkobus – przedstawienia plenerowe”. W tym samym cyklu wystawiono także *Alchemika* wg scenariusza Lidii Amejko w scenografii Marii Balcerek (22 VI 2008). Maria Balcerek zaprojektowała także scenografię do przygotowanego w cyklu „Bajkobus” przedstawienia *Czarownica z mostka. Dzwon grzesznika* wg scenariusza Urbanka (22 VI 2008).

6 VI 2008
Premiera *Show* Giny Gionfriddo w Teatrze Komedia – Północnym Centrum Sztuki w Warszawie.

7 VI 2008
Weronika Szczawińska wyreżyserowała polską prapremierę sztuki *Jackie. Śmierć i księżniczka* Elfriede Jelinek w scenografii Izabeli Wądołowskiej na Scenie Margines w Teatrze im. Jaracza w Olsztynie.

„Elfriede Jelinek, a wraz za nią Weronika Szczawińska i Milena Gauer, ukazuje Jackie jako normalną kobietę, która boryka się ze swoimi słabościami. I rzeczywiście się boryka. Bo życie Jackie nie jest proste. Znaczy tyle, ile jej kostium. Tyle, ile napisze o niej kolorowa prasa. W końcu tyle, ile myślą o niej ludzkie głowy. Olsztyńska Jackie nie dba o konwenanse. Milena Gauer świetnie rysuje postać kobiety zagubionej i przerażonej tym, co się z niej wykluwa – co tworzy jej ikonę. Bezustannie mówi, a potok słów wydaje się często nieskładny. Jackie nie potrafi nad nim zapanować – ani też nad tym, co wyprawia na scenie. Monolog ma nad nią przewagę, chwyta ją za gardło, ona nie może się temu poddać. Wyrzuca z siebie wszystkie boleści, a tematów nie brakuje. [...] Milena Gauer przez godzinę daje z siebie wszystko. Tarza się, energicznie chodzi, przewiesza plansze, a do tego mówi, mówi i mówi. Wszystko jest jakby wrzucone do jednego worka, więc momentami znaczenie tekstu wymyka się spod kontroli. Momentami trudno jest powiązać ze sobą zdania. Panuje chaos. Ale z drugiej strony życie Jackie było chaosem – tłumy ludzi wokół niej, tłumy spraw, a ona pośrodku sama. Mała i bezbronna kobieta – uwikłana w sidła swojego różowego stroju. Jackie jak każda kobieta – tyle że w obliczu wielkiej historii. I ten spektakl *Jackie. Śmierć i księżniczka* też przejdzie do historii olsztyńskiego teatru. Bo wart jest tego”.
Ada Romanowska, *Wielki penis Jackie Kennedy*, „Nowa Siła Krytyczna” z 11 VI 2008.

„Jak mogła wyglądać historia życia Jacqueline Kennedy Onassis opisała Elfriede Jelinek w jednym z opowiadań z cyklu *Śmierć i Dziewczyna I–V. Dramaty księżniczek*. Młoda reżyserka Weronika Szczawińska podjęła się ambitnego zadania przeniesienia tekstu austriackiej noblistki na scenę. Wspólnie z grającą główną rolę Mileną Gauer stworzyły poruszające przedstawienie o kobiecości. Spektakl od soboty można oglądać na Marginesie w olsztyńskim Teatrze Jaracza. [...] Na uwagę zasługuje scenografia wymyślona przez Izabelę Wądołowską. Kto lubi nowości i eksperyment, a zarazem ceni przemyślane i wnikliwe adaptacje dobrej prozy powinien wybrać się na *Jackie*”.
Magda Brzezińska, *Kim jest Jacqueline Kennedy*, „Gazeta Wyborcza – Olsztyn” nr 134 z 10 VI 2008.

„Weronika Szczawińska dała Jackie zdecydowanie więcej przestrzeni do manewru, niż czyni to Jelinek. W *Dramatach księżniczek* Jackie jest właściwie tylko i wyłącznie «obrazem» – pod wytworzonym na mocy społecznych oczekiwań zbiorem zachowań i poglądów nie ma już nic. Tymczasem Jackie Mileny Gauer świadomie mocuje się z narzucaną jej formą – z językiem, z teatrem, z rolą wyznaczniczki światowej elegancji. Sprawdza, ile wolności uda jej wywalczyć. [...] Potrafi wykorzystać chłopięcą zabawę (dziewczynki bawią się przecież lalkami), wyprowadzić z niej dogmat «męskości» i subwersywnie obrócić ją przeciwko męskiej narracji «śmierci wielkiego człowieka». W związku z tą świadomością, spektakl Szczawińskiej tylko pozornie wydaje mi się spektaklem o dotkliwej, okrutnej nieobecności człowieka, którego nie tyle nie widać spoza formy, ale którego poza tą formą po prostu już nie ma. Jackie bowiem – po godzinnej walce – ładuje się w przygotowaną dla niej de-

humanizującą formę całkiem świadomie. Niewinnie nucąc *Gwiaździsty sztandar*, robi wielkie sprzątanie – na scenie nie pozostaje nic, poza wielką trumną z napisem «Dead Kennedys». Ściany trumny to szablony wypełnione figurą Jackie ubraną w swoje najsłynniejsze kreacje – posłużyło to klarownemu politycznemu komunikatowi, bo widzimy nie ubrania, a artystyczne kolaże: pokawałkowane części kobiecych ciał na jednym, rozlaną czerń na drugim. Jackie wchodzi do środka, spoza szablonów widać tylko jej twarz – dokonuje absolutnego zamknięcia-się w formie. Ale jawi się to raczej jako rytualne samobójstwo, założycielski mord na samej sobie. Niby została tylko forma, ale już wiemy, co może ją od środka rozsadzić – trzecia fala nadpływa".
Jan Czapliński, *Hajdpark. Dzień siódmy*, „Nowa Siła Krytyczna" z 25 VIII 2008.

„Akcja nie dzieje się tylko w jednym miejscu, naprzeciwko widzów. Można odnieść wrażenie, że aktorka jest pod nogami publiczności, nad głowami, z tyłu, obok – wszędzie, ale i nigdzie, schowana w finałowej scenie za parawanami. Przestrzeń dodatkowo charakteryzuje bohaterkę. Umiejscowienie Jackie «wszędzie» i «nigdzie» odzwierciedla jej byt. [...] Ten kontrast podkreśla również scenografia opracowana przez Izabelę Wądołowską. Zdemontowane elementy są wykorzystywane na wiele różnych sposobów jako pojedyncze rekwizyty teatralne: szafa, wieszaki, łóżko porodowe, schowek, klatka, postument, scena ceremonii publicznych. [...] Twórczynie przedstawienia rysują portret współczesnej księżniczki jako zwykłej kobiety, która pragnie zadowolić cały świat (w sztuce o prezydentowej Stanów Zjednoczonych globalność «całego świata» można rozumieć dosłownie). W imię ideałów, które stają się pustymi frazesami, wyzbywa się swoich potrzeb, pragnień, marzeń, nawet naturalnych emocji, by wreszcie sama stać się ideałem, znaczącym tyle co kartka papieru z kolorowego magazynu. [...] Życie Jacqueline było wykreowane przez sztab specjalistów, a ona sama to produkt tej kreacji. Podobnie jest z Jackie, postacią z monodramu – zanim przybrała formę, była kreowana w teatrze przez tekst Jelinek, reżyserię Szczawińskiej, scenografię Wądołowskiej, rolę Gauer. [...] Czy spektakl Weroniki Szczawińskiej to ostrzeżenie przed pułapkami pogoni za marzeniami o sławie, pieniądzach, władzy? Czy to spektakl o pokusie, by dorównywać najnowszym trendom mody i innym wyznacznikom wysokiego standardu życia? Być może. Ale warto go polecić z innego względu – by doświadczyć sztuczności i prawdy teatru. Teatru, w którym z niczego powstaje nic (Jackie – zanim zniknie ostatecznie – jeszcze po sobie posprząta, jak najzwyklejsza kobieta). Teatru, który kreuje świat prawdziwie istniejący tylko w naszym wnętrzu. Teatru wypełniającego w nas tę pustkę, która pochłonęła Jackie".
Monika Łącka-Martuszewska, *Przez szparę w szafie*, „Teatr" nr 9/2008.

7 VI 2008
Ewa Marcinkówna wyreżyserowała *Siostrzyczki biorą wszystko* Dody Około-Kułak w scenografii Urszuli Czernickiej w Teatrze „Bagatela" im. Boya-Żeleńskiego w Krakowie.

13–14 VI 2008
Premiera *Post-Makbeta* Anny Burzyńskiej w scenografii Elżbiety Wójtowicz-Gularowskiej w Teatrze im. Słowackiego w Krakowie. Elżbieta Wójtowicz-Gularowska w tym sezonie przygotowała także scenografię do przedstawienia *Zaduszki – Wyspiański* wg scenariusza Popiela (28 XI 2007).

14 VI 2008
Maria Balcerek zaprojektowała scenografię do *Piotrusia Pana* Barrie'ego w Teatrze im. Andersena w Lublinie.

14 VI 2008
Małgorzata Rej zaprojektowała scenografię do *Smoka Kuby* Kozubka w Teatrze Animacji w Poznaniu.

14 VI 2008
Klaudia Solarz zaprojektowała scenografię do *Prywatnej kliniki* Chapmana i Freemana na Dużej Scenie im. Wojdana w Teatrze Powszechnym im. Kochanowskiego w Radomiu.

14 VI 2008
Alina Skiepko-Gielniewska wyreżyserowała *O Pryszczycerzu i królewnie Pięknotce* Marty Guśniowskiej w scenografii Haliny Zalewskiej-Słobodzianek w Teatrze „Maska" w Rzeszowie. W tym sezonie Halina Zalewska-Słobodzianek zaprojektowała także scenografię do *Tymoteusza Rymcimci* Wilkowskiego na Scenie dla Dzieci w Białostockim Teatrze Lalek (24 XI 2007).

15 VI 2008
Bożena Kostrzewska zaprojektowała scenografię do przedstawienia *Była sobie piosenka* na Scenie Kameralnej w Teatrze Powszechnym im. Kochanowskiego w Radomiu.

21 VI 2008
Ewa Grabowska wyreżyserowała polską prapremierę sztuki Nicolaia *Była ...dziewiąta* w Teatrze im. Fredry w Gnieźnie w ramach Sceny Inicjatyw Aktorskich.

14 VII 2008
Premiera *Starość jest piękna* Esther Vilar w scenografii Sylwii Kochaniec w Teatrze Polonia w Warszawie (spektakl plenerowy prezentowany na placu Konstytucji w Warszawie.) Sylwia Kochaniec w tym sezonie zaprojektowała także scenografię do *Kajtusia Czarodzieja* Korczaka w Teatrze Polskim im. Konieczki w Bydgoszczy (28 I 2008).

20 VII 2008
Marta Roszkopfová zaprojektowała scenografię do spektaklu *Gebirting* wg scenariusza André Ochodlo w Teatrze Atelier im. Agnieszki Osieckiej w Sopocie.

4 VIII 2008
Premiera sztuki *Hamlet 44* Magdy Fertacz w Teatrze Telewizji.

Agata Chałupnik

Sezon 2008/2009

1 IX 2008
Premiera sztuki *Doktor Halina* Grażyny Treli w Teatrze Telewizji.

5 IX 2008
Ewa Zemło zaprojektowała scenografię do *Kołysanki* Cocteau na Małej Scenie w Teatrze Dramatycznym im. Węgierki w Białymstoku. (Spektakl zrealizowany przez Teatr Okno z Supraśla w ramach Sceny Off.)

6 IX 2008
Izabella Toroniewicz zaprojektowała scenografię do *Fridy K.* Glorii Montero w Teatrze Polskim w Bielsku-Białej. W tym sezonie Toroniewicz zaprojektowała także scenografię do *Miłość – to takie proste* Norena w Teatrze Zagłębia w Sosnowcu (19 IX 2008), *Dam i huzarów* Fredry w Bałtyckim Teatrze Dramatycznym im. Słowackiego w Koszalinie (20 IX 2008) oraz do *Ferdydurke* Gombrowicza (23 X 2008), *Króla Edypa* Sofoklesa (9 V 2009, Scena Kameralna), przedstawienia *Wszystko o kobietach* Gavrana (23 V 2009, Scena Kameralna) w Teatrze Powszechnym im. Kochanowskiego w Radomiu, a także do *Aż do bólu* Mastrosimone'a na Małej Scenie w Teatrze im. Sewruka w Elblągu (31 I 2009) oraz do przedstawienia *Ona i ona* wg *Silniejszej* Strindberga w Teatrze Wytwórnia w Warszawie (16 V 2009).

6 IX 2008
Małgorzata Słoniowska, pozostająca w teatrze na etacie scenografa, zaprojektowała scenografię do *Alicji w Krainie Czarów* Chaulsa w Operze Wrocławskiej. Małgorzata Słoniowska przygotowała w tym sezonie również scenografię do *Wesela Figara* Mozarta (30 XII 2008) w Operze Wrocławskiej oraz do *Wesele Figara* Mozarta w Operze Bałtyckiej w Gdańsku (14 II 2009), a także do *Małego czarodziejskiego fletu* Mozarta w Teatrze Muzycznym w Lublinie (31 V 2009).

11 IX 2008
Maria Ciunelis wyreżyserowała *Bajki robotów* Lema w Teatrze Capitol w Warszawie.

13 IX 2008
Małgorzata Bogajewska wyreżyserowała *Zszywanie* Neilsona na Scenie Kameralnej w Teatrze im. Jaracza w Łodzi. W tym sezonie Małgorzata Bogajewska wyreżyserowała także *Hamleta* Szekspira w Teatrze im. Horzycy w Toruniu (8 XI 2008).

13 IX 2008
Anna Augustynowicz wyreżyserowała *Zatopioną katedrę* Jonkera w Teatrze Współczesnym w Szczecinie (przedstawienie dyplomowe IV roku Wydziału Aktorskiego PWST w Krakowie).

13 IX 2008
Elżbieta Krywsza zaprojektowała scenografię do przedstawienia *Perły kabaretu Mariana Hemara* w Teatrze Rampa w Warszawie.

14 IX 2008
Katarzyna Aleksander-Kmieć wyreżyserowała swoją *Piękną i Bestię* w swojej choreografii i w scenografii Anny Chadaj w Teatrze im. Andersena w Lublinie. Anna Chadaj w tym sezonie zaprojektowała także scenografię do przedstawienia *75 minut* Fuksa w Unii Teatr Niemożliwy w Warszawie (30 XI 2008 na scenie Starej ProchOFFni).

14 IX 2008
Elżbieta Terlikowska-Misiak zaprojektowała scenografię do przedstawienia *Zwierzęta doktora Dolittle* Bielunasa wg Loftinga w Opolskim Teatrze Lalki i Aktora im. Smolki.

14 IX 2008
Bożena Kostrzewska zaprojektowała scenografię do *Pamiętnika narkomanki* Barbary Rosiek w Teatrze Powszechnym im. Kochanowskiego w Radomiu.

19 IX 2008
Katarzyna Paciorek zaprojektowała scenografię do *Pana Marimby* Marty Ptaszyńskiej z librettem Agnieszki Osieckiej w Operze Krakowskiej.

19 IX 2008
Małgorzata Treutler zaprojektowała scenografię do *O co biega?* Kinga w Nowym Teatrze im. Witkacego w Słupsku. W tym sezonie Małgorzata Treutler zaprojektowała również scenografię do *Sługi dwóch panów* Goldoniego w Teatrze im. Siemaszkowej w Rzeszowie (30 I 2009) i w Teatrze Dramatycznym im. Szaniawskiego w Płocku (28 III 2009).

20 IX 2008
Dorota Ignatjew wyreżyserowała *Utarczki* Catherine Hayes w swojej scenografii w Teatrze Polskim w Bielsku-Białej.

19 IX 2008
Małgorzata Grabowska-Kozera zaprojektowała scenografię do *Słonecznych chłopców* Simona w Teatrze Powszechnym im. Hübnera w Warszawie.

20 IX 2008
Natalia Babińska wyreżyserowała *Lady Day – Billie Holiday* Robertsona w scenografii Aleksandry Grudzińskiej w Teatrze Rozrywki w Chorzowie. W tym sezonie Natalia Babińska wyreżyserowała także *Suitę* według swojego scenariusza na Scenie Współczesnej w Warszawie (20 XII 2008) oraz *Flisa* Moniuszki w scenografii Elżbiety Tolak w Teatrze Dramatycznym im. Węgierki w Białymstoku (2 V 2009).

20 IX 2008
Anna Kękuś-Poks wyreżyserowała *Drugi pokój* Herberta w swojej scenografii w Teatrze im. Mickiewicza w Częstochowie. W tym sezonie Anna Kękuś-Poks wyreżyserowała *Dzieje grzechu* Żeromskiego w swojej adaptacji i ze swoją scenografią, z muzyką Dębskiego w Teatrze Muzycznym Capitol we Wrocławiu (16 I 2009).

20 IX 2008
Tatiana Malinowska-Tyszkiewicz wyreżyserowała przedstawienie *To ja...* wg *Zbrodni i kary* Dostojewskiego w Teatrze Krypta w Szczecinie.

21 IX 2008
Julia Pawłowska wyreżyserowała *Alicję w Krainie Czarów* Carrolla w scenografii Joanny Jaśko-Sroki w Teatrze Lalek „Banialuka" im. Zitmana w Bielsku-Białej. W tym sezonie Julia Pawłowska wyreżyserowała także *Bliżej* Marbera w Teatrze im. Kochanowskiego w Opolu (6 VI 2009).

24 IX 2008
Premiera *I got life* Anny Dykczak w Teatrze Polskiego Radia.

26 IX 2008
Premiera przedstawienia *blogi.pl* na Nowej Scenie w Narodowym Starym Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie. Pierwszą część, autorstwa Anny Andrychowicz-Słowik, zatytułowaną *Niebieska sukienka* wyreżyserowała i zaprojektowała scenografię Małgorzata Hajewska-Krzysztofik. Autorką scenariusza drugiej części – *Mydziecisieci* Alinki

Bogusławskiej jest Dorota Masłowska, a scenografię do niej zaprojektowała Kaja Migdałek. Autorką trzeciej części, zatytułowanej *Forma przetrwalnikowa,* jest Kasia Kostecka.

27 IX 2008
Agata Biziuk wyreżyserowała *CDN* Marty Guśniowskiej w scenografii Anny Chadaj w Białostockim Teatrze Lalek. W tym sezonie Agata Biziuk wyreżyserowała także *Tygryski* Marty Guśniowskiej w scenografii Inez Krupińskiej w Teatrze „Lalka" w Warszawie (29 XI 2008) i swoją sztukę *Horror vacui* w scenografii Agnieszki Makowskiej w Białostockim Teatrze Lalek (4 V 2009).

„To przedstawienie już zdążyło obrosnąć legendą. O bilety nie sposób – prawdopodobnie nie *Tango* w Narodowym, a *Tygryski* właśnie są najbardziej obleganym przez publiczność spektaklem w Warszawie. Byłem, wraz z trzyletnim Kubą i ośmioletnim Karolem, wszystko, co o *Tygryskach* powiedziano i napisano zweryfikowałem. [...] Sukces niewielkiej sztuki Marty Guśniowskiej i spektaklu Agaty Biziuk polega na tym, że po *Tygryskach* Kuba już pyta o kolejną wizytę w teatrze. Aktorzy prowadzą z małym widzem grę inteligentną, przy całej zabawie w teatr nikt do nikogo się nie mizdrzy, nikt nie robi idiotycznych min. Od Kamili Puciłowskiej, która gra Asię, koleżanki z teatrów żywego planu powinny uczyć się dziecięcych ról. Guśniowska i Biziuk nie próbują na szczęście wprowadzać rewolucji w świat dziecięcych wyobrażeń. Nie ma w tym spektaklu modnej ostatnio krytyki stosunków między dziećmi i rodzicami. Jest nienachalnie podany morał. Tygryski wracają na piżamę, ale kto wie, może jeszcze zabiorą dziewczynkę w podróż pełną przygód. Warto w to wierzyć, warto mieć marzenia. Chciałbym, by do takiego teatru chodziły moje dzieci".
Jacek Wakar, *Pierwszy krok* „Dziennik Gazeta Prawna – Kultura" z 13 XI 2009.

„Końcówka listopada minionego roku zaowocowała w warszawskim Teatrze Lalka udanym przedstawieniem dla najmłodszych dzieci. Już po przekroczeniu granicy między szatnią a foyer, w którym odbywa się spektakl, zwraca uwagę dbałość twórców o jednolitą oprawę plastyczną *Tygrysków*. Przestrzeń gry zajmuje szerszy bok pomieszczenia. Wszystko spójne i estetyczne: ciemne zastawki, czarne i białe poduszki, czarno-biała szafa pośrodku, nawet krzesła dla publiczności ubrano w monochromatyczne pokrowce. [...] Marta Guśniowska (autorka scenariusza) i Agata Biziuk (reżyserka) przygotowały zaskakująco bogatą historię na podstawie wiersza Joanny Papuzińskiej. Prosta opowiastka o tygrysach, które uciekają z piżamy niesfornej dziewczynki, została rozpisana na trzech aktorów. Małą Asię gra, prawie etatowo już występująca w rolach dzieci, Monika Babula, rodziców Anna Porusiło-Dużyńska i Tomasz Mazurek. Fabułą przedstawienia są wspomniana już ucieczka i poszukiwania dzikich kocurów, tematem zaś jest epizod z relacji rodzinnych. [...] Inez Krupińska niuansuje czarno-białą oprawę plastyczną przedstawienia. Zestaw rodem z szachownicy, a wzorów mnogość. Paski, prążki, kropki i groszki, romby, kwadraty oraz puste płaszczyzny pokrywają kostiumy i scenografię. Puentą jest kropla koloru: czerwona kanapa pomarańczowe tenisówki Asi oraz tygryski zaludniające jej piżamę. Scenografka zamieniła foyer Lalki w naprawdę stylowe wnętrze, szczęśliwie unikając skojarzeń małych dzieci z banalnymi różami czy błękitami. Stonowane, choć intrygujące wnętrze jest przygrywką dla feerii barw, która zawładnie sceną, gdy mieszkanie pokryje tropikalny las. Dżungla jest porywająca i pełna niespodzianek. Widać w niej osobiste fascynacje Krupińskiej, w której twórczości malarskiej obecny jest motyw pełnego obfitej roślinności, zaczarowanego ogrodu o surrealistycznej proweniencji. Scenerię tworzą: drzewo oplecione przez liany i wielką pajęczynę, zarośla gęstych traw i zagon olbrzymich kwiatów. Na scenie dominuje soczysta zieleń. Zarówno elementy scenografii, jak i lalki są gałgankowym majstersztykiem pracowni teatru. Wielkie owady zamieszkujące busz są prawie naturalistyczne, nie mają w sobie jednak nic

niepokojącego. Choć wykonane ze szmatek, przywodzą raczej na myśl dekoracyjną ważkę z obrazu Mehoffera albo kunsztowne secesyjne broszki. Z wypiekami na twarzy oczekuje się pojawienia kolejnego żuka czy motyla. Wycieczka po dżungli daje możliwość kontynuowania wątku relacji rodzinnych. Rodzice biorą udział w aranżowaniu przestrzeni wielkiej przygody, wprowadzając na scenę elementy zielonej scenografii, następnie animują lalki owadów. [...] Agata Biziuk udowodniła swoim przedstawieniem, że pracując dla maluchów, twórcy nie muszą rezygnować z ambicji artystycznych. Marta Guśniowska na potrzeby spektaklu stworzyła kolejny interesujący tekst dla teatrów lalkowych. Przy okazji przypomniano twórczość klasycznej już autorki wierszy dla dzieci, Joanny Papuzińskiej. Połączenie talentów obu pań dało doskonały efekt. Spektakl nie nudzi, choć trwa prawie godzinę. Mimo dynamiki wydarzeń nawet małe dzieci będą w stanie nadążyć za ich przebiegiem. Reżyserka nie bała się zastosować nieco bardziej wyrafinowanych konwencji teatru animacji. [...] Myślę, że największą nagrodą dla *Tygrysków* byłaby informacja, że spektakl zaangażował zarówno dzieci, jak i dorosłych, do których przecież w dużej mierze zaadresowane jest przesłanie reżyserki. Jest nadzieja, bo przecież zrobili już pierwszy krok, rozpoczynając ze swymi dziećmi teatralną przygodę. Mam nadzieję, że zawsze równie udaną, jak ta pierwsza". Magdalena Foks, *Z dzieckiem przez dżunglę*, „Teatr" nr 3/2009.

„Reżyserka przeniosła tę opowieść w kameralną przestrzeń foyer Lalki. Bohaterowie spektaklu są na wyciągnięcie ręki widza – malucha, który może bardzo blisko obcować z teatralnym, żywym i zmieniającym się obrazem. [...] Już pierwsza scena zapowiada prymat plastyki, operującej nasyconymi kolorami, mocnymi kontrastami, tkaninową scenografią Inez Krupińskiej. A jest to scenografia wyjątkowa – nie tylko z powodu swej baśniowej malarskości, estetycznego wysmakowania, ale dzięki niejednoznaczności, która pozwala do dzieci mówić wizualnym skrótem czy metaforą. I tak szafa szybko przestaje być szafą, zmieniając się w łóżeczko Asi. Z pościeli wyłania się postać dziewczynki, która nie może uspokoić kocich urwisów. Ciało grającej Asię Moniki Babuli zostaje optycznie pomniejszone, dzięki pidżamce wszytej w prostokąt kołdry. Ręce aktorki ubrane w tenisówki drobią kroczki, zaś dłonie niewidocznego animatora ustawiają jej gesty. Tym sposobem dwuletni widz ogląda sobie podobnego malca. Kiedy mama (Anna Porusiło-Dużyńska) będzie chciała poskromić tygrysy, szafa zmieni się w klatkę. Innym razem, mebel posłuży jako ekran wyświetlający animacje dziecięcych rysunków Salomejki Grabowskiej, ich ośmioletniej autorki. Reżyserka i scenografka tworzą galerię ruchomych obrazków, które ożywają w grze aktorów, w kontakcie ze światłem i dźwiękiem. Najgłośniejsze westchnienia dzieci wywołuje pojawienie się ogrodu: uszyte z barwnych materiałów obiekty, miękkie źdźbła trawy na niewielkim kwadracie (wśród których czołga się Asia), pacynkowe i kukiełkowe owady animowane przez aktorów grających rodziców (tata: Tomasz Mazurek) i tygrysy – prowadzone ręką albo stopą Moniki Babuli. Agata Biziuk stwarza pole do działania wyobraźni dzieci, które jednocześnie doświadczają jawności scenicznych mechanizmów. Widzą następujące ze zmianą scen wprowadzanie elementów scenografii, czy wnoszenie przez sympatycznych panów szafy, a mimo to organizowany tak blisko nich świat, istnieje poza jawnym porządkiem. *Tygryski* to niebanalna i piękna wypowiedź skierowana do malców, które nie tylko mogą śledzić fabułę, ale także w opowiadanej historii odnaleźć znajome im, kodowane podświadomie, sytuacje. Obserwują relacje dziecka z rodzicami, którzy tulą je do snu i pocieszają, gdy dzieje się coś złego, oglądają tatę spieszącego się do pracy i mamę robiącą mu kanapki. Jednocześnie najmłodsi widzowie mają swoją bohaterkę, w którą z fenomenalną energią wciela się Monika Babula. Niewielkiej postury aktorka, swym subtelnie i dziecięco brzmiącym głosem, kreuje wyrazistą postać córki, która potrafi być niewinna i grzeczna, ale też zachowywać się jak niesforny psotnik. Babula jest w swej grze dynamiczna, nieposkromiona, a przy tym zachowuje urok małej, ślicznej dziewczynki. Choć rzeczywistość jest zmienna i ciekawie

zaprojektowana, w połowie czasu trwania spektaklu przestaje zajmować maluchy. Te zaczynają się niecierpliwić, wiercić i nudzić. Powodem jest długość przedstawienia: dzieci poniżej trzeciego roku życia nie są w stanie skupić uwagi na akcji trwającej dłużej niż pół godziny. I to jest jedyny mankament tego wyjątkowego spektaklu, który podchodzi do swoich najmłodszych widzów partnersko, nawet jeśli ci dopiero stawiają pierwsze kroki albo wypowiadają pierwsze słowa".
Dorota Kowalkowska, *Gdzie jest mój tygrys?*, „Nowa Siła Krytyczna" z 3 XII 2008.

„Nie wiem, jak to się stało, ale reżyserka Agata Biziuk sprawiła, że maluchy pozostają na swoich krzesłach przez ponad 50 minut. Cud. [...] nie ukrywam, że wybrałam się na przedstawienie ze swoim siedmioletnim synem, dla którego wszystko związane z «dzidziami» to potwarz i obciach. Co ciekawe, na przedstawieniu znalazł też coś dla siebie. A to robakowi w ogrodzie odpadła głowa, a to jakiś maluch krzyknął w stronę Asi (doskonała rola Moniki Babuli) «ptasi móżdżek». Generalnie śmiechu co niemiara. To ważna informacja dla rodziców rodzeństwa z różnicą wieku. Spokojnie możecie iść z tym *NajNaj i nieco starszym*".
Sylwia Chutnik, *Tygryski, czyli kanapka z wisiorkiem*, http://malewarszawskie.blox.pl/01.04, (11 IV 2011).

27 IX 2008
Julia Wernio wyreżyserowała *Zabawy na podwórku* Edny Mazyi w scenografii Elżbiety Wernio w Teatrze im. Żeromskiego w Kielcach. W tym sezonie Julia Wernio wyreżyserowała przedstawienie *Starsi panowie dwaj. Wespół wzespół* w scenografii Elżbiety Wernio w Teatrze im. Jaracza w Olsztynie (30 XII 2008), *Czyż nie dobija się koni?* McCoya w scenografii Elżbiety Wernio w Teatrze Zagłębia w Sosnowcu (28 II 2009), a także dwie premiery w Teatrze Polskiego Radia: *Walizkę* Małgorzaty Sikorskiej-Miszczuk (31 X 2008) i *Ko-cham* Małgorzaty Sikorskiej-Miszczuk (22 III 2009).

27 IX 2008
Anna Dyga zaprojektowała scenografię do *Panieneczki z pudełeczka* Brzechwy w Teatrze Lalki i Aktora „Parawan" w Krakowie.

27 IX 2008
Katarzyna Szymańska i Tomasz Szymański zaprojektowali scenografię do *Pippi Pończoszanki* Astrid Lindgren w Teatrze Lalek „Pleciuga" w Szczecinie.

27 IX 2008
Wanda Kowalska wyreżyserowała *Hard Topor Cafe, czyli kompania Szekspirowska na gościnnych występach w Paryżu* Topora w Teatrze Piwnica przy Krypcie w Szczecinie.

27 IX 2008
Mariola Ordak-Świątkiewicz wyreżyserowała *Wariata i zakonnicę* Witkiewicza w Teatrze Lalki i Aktora w Wałbrzychu.

29 IX 2008
Żanna Gierasimowa wyreżyserowała *Pod jasnym niebem* Turgieniewa w swojej scenografii w Teatrze Praga w Warszawie.

2 X 2008
Alicja Albert wyreżyserowała *Matematykę miłości* Esther Vilar w Teatrze Studio Buffo w Warszawie.

2 X 2008
Magdalena Dąbrowska zaprojektowała scenografię do *Ukryj mnie w gałęziach drzew* Gorzkowskiego w Studiu Teatralnym Koło w Warszawie.

3 X 2008
Natalia Korczakowska wyreżyserowała przedstawienie *Nelly* wg tekstu swojego i Tomasza Śpiewaka opartego na *Skrzywdzonych i poniżonych* Dostojewskiego w scenografii Anny Met w Teatrze Dramatycznym im. Szaniawskiego w Wałbrzychu. W tym sezonie Natalia Korczakowska wyreżyserowała także przedstawienie *Stawrogin. Wieczór autorski* wg *Biesów* Dostojewskiego w Małej Sali w Teatrze Nowym im. Dejmka w Łodzi (7 XI 2008) oraz *Pasażerkę* Zofii Posmysz-Piaseckiej w swojej adaptacji na Scenie na Strychu we Wrocławskim Teatrze Współczesnym im. Wiercińskiego (31 I 2009).

„Przedstawienie Natalii Korczakowskiej to kolaż kilku światów. Pierwszy to teraźniejszość, gdy Nelly opowiada o tym, co było. Drugi to właśnie przeszłość. Stojąca przed wszystkimi, obdarta z godności Nelly opowie o dziadku i matce, która umierała w suterenie. Zobaczymy też tragiczną miłości Nataszy, która miała być z Wanią. Niestety wszystko zaczęło się psuć. Natasza poznała Aloszę. Uciekła. Matce, Annie Andriejewnej pozostał medalion ze zdjęciem córki, ojciec Ichmieniew nie chce wybaczyć – Alosza jest przecież synem księcia Wiłkomirskiego, wroga ojca Nataszy. [...] Natalia Korczakowska jest konsekwentna. Każdy spektakl wypełnia bliską jej doktryną filozoficzną. W *Śmierci Człowieka-Wiewórki* przypomniała myśl Hannah Arendt. W *Elektrze* jest rzecz o nadzorowaniu z pism Michaela Foucault. W spektaklu *Nelly* również pojawia się Foucault. Tylko wyzwolenie seksualne daje wolność – takie słowa padają podczas pijackich i seksualnych ekscesów na granicy halucynacji, jakie dzieją się między bohaterami w oświetlonym na czerwono kontenerze, ustawionym w głębi sceny. Kontener to głównie darkroom, «mroczne podbrzusze» rzeczywistości. Pośród uczestników dziejących się w nim szaleństw rozpoznajemy Amazonkę (Łukasz Brzeziński) – figurę poza płcią, poza czasem. Kampowa, cała w czerni, na obcasach, sztuczne rzęsy, kieliszek w dłoni. Brzeziński jest tajemniczy, jakby zszedł właśnie z ekranu, na którym wyświetlano film noir. *Nelly* podobnie jak *Zagubiona autostrada* staje się czasem miejscem zepsucia i obsceny. [...] Sceniczny real zbudowała Anna Met. Widzimy niskie barowe foteliki, a w głębi sceny jest wspomniany wcześniej przeźroczysty kontener-klatka. Za dnia siedzi w nim matka Nataszy Anna Andriejewna (Lidia Schneider). [...] Także w tym spektaklu jest obecny anonimowy kamerzysta, filmujący na bieżąco sytuacje i postacie. Taki sam środek zastosowała reżyserka w swoim poprzednim przedstawieniu, tylko wtedy tematem był nadzór, a więc powód był. Powstaje pytanie, jaki jest cel tego podglądania tutaj? [...] Pewne jest jednak to, że mimo ciekawych tematów i emocji mogących wzbudzić w widzu namiętności, sytuacje, jakie mają miejsce na scenie zaczynają się w pewnym momencie komplikować i nie można tego nazwać wystawianiem widza na próbę cierpliwości. Niestety, ale zaczynamy się po prostu gubić w wydarzeniach, relacjach między bohaterami i działania aktorów przestają nas trochę obchodzić. Trochę ciekawie, trochę nie. Naprawdę szkoda”. Wojciech Wojciechowski, *Coś pękło*, „Nowa Siła Krytyczna” z 13 X 2008.

„Natalia Korczakowska w wałbrzyskim spektaklu czyta *Skrzywdzonych i poniżonych* przez pryzmat jednego pytania: Dlaczego umiera dziecko? Tytułowa Nelly jest więcej niż tylko wyrzutem sumienia świata Dostojewskiego. Reżyser ambitnie próbuje pokazać zawikłaną historię miłosną bez ujawniania jej początku, kreślenia tła, które otacza Nataszę (Ewelina Żak), porzuconego przez nią narratora Wanię (Maciej Wyczański), jej nowego ukochanego Aloszę (Jarosław Dziedzic) i rywalkę Katię (Marta Zięba). Długo nic nie wiadomo, kto z kim,

bo wszyscy jeden przez drugiego opowiadają o kłopotach sercowych. O odrzuceniu, tęsknocie, męce niekochania, nieumiejętności wyrażenia uczucia. Magmowa rzeczywistość przykrywa sens erotycznych i rodzinnych intryg, wypacza charakter związków emocjonalnych. Bohaterowie łażą po widmowych dekadenckich knajpach, są uwięzieni w przezroczystym module do grania. Zagłuszają cierpienie pośród scenicznego chaosu, włażą z butami w czyjś monolog, intymną sytuację. Sprawny operator podkłada bohaterom kamerę pod nos. Na ekranie zawieszonym pod sufitem oglądamy zbliżenia ich pusto zawziętych twarzy. I jest tak, jakby Korczakowska podpowiadała nam: zobaczcie to sami z bliska – w nich nic nie ma. Wszystko zostało skłamane. Strategia Korczakowskiej to najwyraźniej zderzenie schematu melodramatycznego z dwuznacznością ludzkich zachowań i intencji. Melodramat wymaga, by tak rzec, «kolejności uczuć», chronologicznego pokazania komplikacji, na jakie natrafia uczucie bohaterów. A tu zasupłują się plany czasowe, przestrzeń jest jak szwajcarski ser. Jeśli się nie zna powieści Dostojewskiego, można pogubić się w fabularnym i emocjonalnym zamieszaniu. Jedne elementy powieści zostały uwspółcześnione, inne nie, co wprowadza w strukturę przedstawienia nieprzyjemne zgrzyty. Wulgaryzmy kłócą się na przykład z dziewiętnastowieczną rozlewnością dysputy Wani i Księcia. Podmiana realiów obyczajowych i motywacji bohaterów została dokonana bez interwencji w relacje i zależności między nimi. Obecność wielu postaci w tak pomyślanym scenicznym świecie zupełnie się nie tłumaczy [...] Korczakowska słusznie boi się banału, ale niesłusznie – wzruszenia. Chce przykuć naszą uwagę tylko do jednej prawdziwej postaci. Małą Helenkę, czyli Nelly, gra w Wałbrzychu Małgorzata Białek. Ciekawy debiut. Jest w tej młodej aktorce dziecięce skaleczenie. W uśmiechu, który przypomina grymas bólu, w smutnym spojrzeniu. W takiej na poły wstydliwej obecności na scenie. Smutna dziewczynka, którą wszyscy zmuszają do opowiedzenia swojej historii, a potem nikt nie chce jej wysłuchać do końca, kilka razy zaczyna swój kaleki monolog. Reżyser chce z pomocą postaci Nelly unieważnić szamotaninę młodości. Zdyskredytować pozy i nabzdyczenie starszych bohaterów. W jej świecie nie ma rodziny. Nie istnieje współczucie. Jest tylko rozpacz dziecka traktowanego jak przedmiot, wykorzystywanego seksualnie. Na jej szczerości i śmierci robi się w końcu dobry interes. W finale ktoś odpali sztuczne ognie, będą uściski pogodzonej rodziny i kochanków. Kłaniający się widzom aktorzy przeskakują przez ciało dziewczynki, która nie wstaje do oklasków. Nikt nie płacze po sierotce śmierci".
Łukasz Drewniak, *Sierotka śmierci,*„Dziennik" nr 238 z 10 X 2008.

„*Nelly* Natalii Korczakowskiej, spektakl oparty na *Skrzywdzonych i poniżonych* Dostojewskiego, to skomplikowane, zbudowane z kilku poziomów teatralne rusztowanie. [...] Reżyserka na naszych oczach na przemian używa i demontuje rozmaite konwencje teatralnej reprezentacji. Przenosząc naszą uwagę z komunikatu na sam sposób jego konstruowania i podawania, zabiega o zaufanie widza, obarcza go jednocześnie współodpowiedzialnością za ostateczny kształt spektaklu. To interesujące zaproszenie... Choć jednak Korczakowska biegle włada bronią dekonstrukcji i w *Nelly* już po kilku minutach – pytając ze sceny, «po co robić taki teatr» – wystrzeliwuje hojnie wszystkie naboje z magazynka, na tak postawione pytanie nie daje satysfakcjonującej odpowiedzi. [...] Co jakiś czas powraca temat tożsamości – ale zrywami, w postaci doczepionych do inscenizacji retorycznych komentarzy. Korczakowska nieustannie zwodzi widza, myli tropy; w końcu przypomina to budowanie zasłony dymnej, za którą coś majaczy – trudno tylko powiedzieć co. Na tej zasadzie do końca nie byłem pewien, czy sceniczny sztafaż seksualnie rozbuchanego świata – z transwestytą, tancerzem go-go i maską Myszki Miki – to poważny czy ironiczny cytat z teatru Mai Kleczewskiej. Z jednej strony Korczakowska deklaruje zwątpienie w możliwość tak bezpośredniego, odwołującego się do emocji dialogu z widzem. Z drugiej wieńcząca spektakl krytyka społeczeństwa przyjemności właśnie w kręgu tego rodzaju wyobrażeń szuka posiłków. A obraz martwej

Nelly, leżącej nieruchomo na scenie także podczas oklasków – już chyba całkiem na serio domaga się od nas współczucia. Być może ten finał miał być próbą – rozpaczliwą – dotknięcia wreszcie czegoś prawdziwego, dramatycznego. Nic jednak nie wskazuje na to, że tym razem Korczakowska wątpi w taką możliwość – raczej oczekuje od nas wiary, że oto przekroczyliśmy teatralny rubikon, a Nelly rzeczywiście umarła na naszych oczach... Tutaj tkwi podstawowy paradoks spektaklu: Korczakowska, dając nieustannie wyraz swojemu brakowi zaufania do teatralnych chwytów i konwencji, kiedy indziej stosuje je z zastanawiającą prostodusznością. Na przykład: opatrując wątek Nelly muzyką a la późny David Lynch, upomina się o powagę – tymczasem patetyczna, banalna muzyka stanowi dla opowieści Nelly raczej ironiczny komentarz... Spektakl zbiegiem czasu coraz bardziej przypomina bezładne szukanie coraz to nowych sposobów na jeszcze jedną scenę. Trudno oprzeć się wrażeniu, że dekonstrukcja jest tu miejscami wygodną wymówką i wytrychem. A rozpad teatralnej formy wymknął się spod kontroli. Być może przerósł Korczakowską – i dramaturga – materiał. [...] Mimo to, jeśli pytać o potencjał spektaklu, tkwi on właśnie w teatralnej grze z widzem. Korczakowska wątpi w teatr, przymierze z widownią chce budować na zasadach jawności i równości – to raczej tylko deklaracje, podobne do tych, jakie składa wielu innych młodych reżyserów, niemniej budzące szacunek. I właśnie w zadanym – choćby półżartem – pytaniu «po co robić taki teatr» zawiera się największa wartość spektaklu. Szkoda, że koniec końców Korczakowska próbuje wyłgać się od odpowiedzi zbyt szybko, zbyt łatwo i zbyt niskim kosztem”.
Marcin Kościelniak, *Po co robić taki teatr?*, „Tygodnik Powszechny” nr 41/2008.

4 X 2008
Hanna Szymczak zaprojektowała scenografię do *Fame* Margoshesa w Teatrze im. Osterwy w Gorzowie Wielkopolskim. W tym sezonie Hanna Szymczak zaprojektowała także scenografię do *Brzydala* Mayenburga w Teatrze Nowym w Zabrzu (27 III 2009) oraz do przedstawień *Pippi* Astrid Lindgren (1 VI 2009) i do *Wesołych kumoszek z Windsoru* Nicolaia (spektakl studencki, 9 V 2009) w Teatrze Muzycznym w Poznaniu.

4 X 2008
Małgorzata Kowalcze zaprojektowała scenografię do *Żyć za wszelką cenę* Woropajewa w Teatrze Eko Studio w Opolu.

4 X 2008
Premiera *Przygód kota Miśka* Anny Onichimowskiej w Teatrze Polskiego Radia.

4 X 2008
Maria Balcerek zaprojektowała scenografię do *Gołębiożerców* Lidii Amejko i Marcina Czuba we Wrocławskim Teatrze Lalek. Maria Balcerek w tym sezonie przygotowała również scenografię do przedstawień Wrocławskiego Teatru Lalek: *Piwniczna opowieść* Urbanka (28 IX 2008), *Krasnoludki w Kosmosie* Lidii Amejko i Czuba (4 X 2008), *Kluska z Bramy Kluskowej* Urbanka (5 X 2008), *Kamienna głowa* (5 X 2008) oraz *Najpiękniejsze bajki świata* (28 III 2009) oraz do *Opery za trzy grosze* Brechta w Teatrze Lalek „Arlekin” w Łodzi (28 XII 2008).

5 X 2008
Justyna Łagowska zaprojektowała scenografię do *Witaj / żegnaj* Suzan-Lori Parks w Teatrze Polskim im. Konieczki w Bydgoszczy. W tym sezonie Justyna Łagowska zaprojektowała także scenografię do *Łaknąć* Sarah Kane w tym teatrze (23 I 2009) oraz do *Brygady szlifierza*

Karhana Kani w Teatrze Nowym im. Dejmka w Łodzi (14 XI 2008) i *Trylogii* Sienkiewicza w Narodowym Starym Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie (21 II 2009).

5 X 2008
Monika Strzępka wyreżyserowała *Operę gospodarczą dla ładnych pań i zamożnych panów* Demirskiego w swojej scenografii na Małej Scenie w Teatrze im. Kochanowskiego w Opolu. W tym sezonie Monika Strzępka wyreżyserowała także *Sztukę dla dziecka* Demirskiego w Teatrze im. Norwida w Jeleniej Górze (23 I 2009).

10 X 2008
Luba Zarembińska wyreżyserowała *Spowiedź Wowry* wg *Spowiedzi w drewnie* Wilkowskiego na Sopockiej Scenie Off the Bicz.

10 X 2008
Ewa Machnio zaprojektowała scenografię do *Some girl(s)* LaBute'a w Projekt Teatr Warszawa (premiera w Teatrze Kamienica).

11 X 2008
Marta Gzowska-Sawicka wyreżyserowała *Bo we mnie jest seks* (piosenki Kaliny Jędrusik). w kawiarni „Pod Sceną" w Teatrze Polskim w Bielsku-Białej.

11 X 2008
Anna Franta zaprojektowała scenografię do *Odejść* Havla na Scenie Polskiej Teatru Cieszyńskiego w Czeskim Cieszynie.

11 X 2008
Elżbieta Dymiszkiewicz zaprojektowała scenografię do *Bajek samograjek* Brzechwy na Małej Scenie w Teatrze im. Sewruka w Elblągu.

11 X 2008
Barbara Zachmoc, pozostająca na etacie scenografa w Teatrze im. Fredry w Gnieźnie, zaprojektowała scenografię do *Z rączki do rączki* Cooneya. W tym sezonie Barbara Zachmoc zaprojektowała również scenografię do przedstawienia *Znowu nam się jęła marzyć...* w tym teatrze (28 XII 2008) oraz do *Dziadka do orzechów* Hoffmanna w adaptacji Marii Dworakowskiej w Miejskim Teatrze „Miniatura" w Gdańsku (26 X 2008).

11 X 2008
Irena Dragan, dyrektorka artystyczna Teatru Lalki i Aktora „Kubuś" w Kielcach, wyreżyserowała w nim przedstawienie *Osiem świateł Chanuki* wg opowiadań Singera.

11 X 2008
Ana Nowicka, dyrektorka artystyczna Teatru Barakah w Krakowie, wyreżyserowała *Klinikę dobrej śmierci* Getnera w scenografii Joanny Ciepielewskiej. Ana Nowicka w tym sezonie wyreżyserowała również *Damską toaletę* Santany (12 VI 2009).

11 X 2008
Katarzyna Ostrowska wyreżyserowała *Cappucino. Je t'aime* Marielli Righini w scenografii Doroty Korfel w Teatrze Dramatycznym im. Szaniawskiego w Płocku.

11 X 2008
Aldona Figura wyreżyserowała *Przylgnięcie* Rowickiego w scenografii Katarzyny Paciorek w Laboratorium Dramatu w Warszawie. W tym sezonie Aldona Figura wyreżyserowała także *Tiramisu* Joanny Owsianko w Teatrze Radia TOK FM (22 XII 2008).

11 X 2008
Judith Depaule wyreżyserowała swoją sztukę *Ciało kobiety – młot* w swojej scenografii w Teatrze Polonia w Warszawie.

11 X 2008
Dagmara Rosa zaprojektowała scenografię do *Elementarza dla mieszkańców miasta* Brechta i Weilla na Scenie Współczesnej w Warszawie.

11 X 2008
Krystyna Meissner, dyrektorka artystyczna Wrocławskiego Teatru Współczesnego im. Wiercińskiego, wyreżyserowała przedstawienie *... np. Majakowski* wg *Pluskwy, Łaźni* i utworów poetyckich Majakowskiego.

12 X 2008
Agata Duda-Gracz wyreżyserowała *Romea i Julię* Szekspira w swojej scenografii w Krakowskim Teatrze Scena STU. W tym sezonie Agata Duda-Gracz wyreżyserowała także przedstawienie *Otello – wariacje na temat* Szekspira w swojej scenografii w Teatrze im. Jaracza w Łodzi (7 II 2009).

14 X 2008
Bożena Pędziwiatr zaprojektowała scenografię do *Awantury w piekle* Głucha w Teatrze Rampa w Warszawie. W tym sezonie Bożena Pędziwiatr zaprojektowała także scenografię do *Szpaka Fryderyka* Herfurtnera w Teatrze Lalek „Tęcza" w Słupsku (18 X 2008).

17 X 2008
W Teatrze Korez w Katowicach wystawiono *Nie wszystko o mojej matce* Nataszy Kielak.

17 X 2008
Małgorzata Bulanda, pozostająca na etacie scenografa w Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Legnicy, zaprojektowała w nim scenografię do prapremiery sztuki *Była już taka miłość, ale nie ma pewności, że była nasza* Wojcieszka. Małgorzata Bulanda w tym sezonie zaprojektowała również scenografię do *Cyrano de Bergeraca* Rostanda w tym teatrze (18 I 2009).

17 X 2008
Aleksandra Rychlik zaprojektowała scenografię do *My Fair Lady* Loewe'a w Grupie Teatralnej Verde w Łodzi.

18 X 2008
Iwona Kempa wyreżyserowała *Rozmowy poufne* Bergmana w scenografii swojej i Anny Sekuły w Teatrze im. Słowackiego w Krakowie. Anna Sekuła zaprojektowała w tym sezonie także scenografię do *Pół żartem, pół serio* Ludwiga w Teatrze Ludowym w Nowej Hucie (12 XII 2008) oraz do *Chorego z urojenia* Moliera w Teatrze Współczesnym w Szczecinie (24 I 2009).

18 X 2008
Ida Bocian wyreżyserowała *Tullę* wg *Psich lat* Grassa na Sopockiej Scenie Off the Bicz. Ida Bocian w tym sezonie wyreżyserowała także przedstawianie *... i Julia* wg *Romea i Julii* Szekspira (8 V 2009).

18 X 2008
Marlena Skoneczko, pozostająca na etacie scenografa w Warszawskiej Operze Kameralnej, zaprojektowała scenografię do *Giulia Cesare'a* Haendla. Marlena Skoneczko w tym sezonie zaprojektowała także scenografię do *Matrimonio con variazioni* Kofflera w tym teatrze (22 V 2009).

18 X 2008
Premiera *Bardzo zwyczajnej historii* Mariji Łado w Teatrze Nowym w Zabrzu.

19 X 2008
Eva Farkašová zaprojektowała scenografię do *Przecinka i kropki* Natalii Usenko w Teatrze im. Andersena w Lublinie. Eva Farkašová w tym sezonie zaprojektowała także scenografię do *Przygód pszczółki Mai* Bonselsa w tym teatrze (30 V 2009), a także do przedstawień *Marat-Sade* Weissa w Teatrze Wierszalin w Supraślu (28 XI 2008) i *O mniejszych braciszkach św. Franciszka* Marty Guśniowskiej w Opolskim Teatrze Lalki i Aktora im. Smolki (8 II 2009).

22 X 2008
Anna Ilczuk wyreżyserowała *Gay love story* Wartanowa i Kałużanowa w scenografii Ewy Beaty Wodeckiej w Teatrze Ad Spectatores we Wrocławiu (premiera na Scenie w Browarze Mieszczańskim). Ewa Beata Wodecka zaprojektowała także scenografię do przygotowanych w tym sezonie przedstawień Ad Spectatores: *27 42 08* Masztalskiego (26 IX 2008), *Mowa pogrzebowa, czyli zabić prezydenta* Masztalskiego (29 XII 2008, na Scenie Kameralnej na Dworcu Głównym), *Trzy + dwa* Manany Doiashvilli (23 IV 2009, na Scenie w Browarze Mieszczańskim) oraz *Wampir we flakonie, czyli zapach welonu* Witkiewicza (12 VI 2009, w Muzeum Narodowym).

„Pięciu facetów siedzi na środku sceny i wypowiada tekst, którym w dodatku jest zapis autentycznych pogawędek internetowych. Banalny to zabieg inscenizacyjny, a dokumentalny charakter dramatu też nie musi być wszystkim w smak. [...] Oceniać bez znajomości rzeczy – nic prostszego, tym bardziej, że można to zrobić w sposób anonimowy. To, jak łatwo i szybko osądzamy innych płynie podskórnym prądem poetyckiej inscenizacji *Gay Love Story* w reżyserii Anny Ilczuk. Na środku sceny znajduje się rząd pięciu niepasujących do siebie siedzeń – każde z nich zostało wyrwane z innego kontekstu i wskazuje na odmienną osobowość człowieka. Zasiądą tu jednostki, które nie stanowią jednolitej jak monolit grupy społecznej. Tak, oni wszyscy są gejami, ale każdy z nich przecież jest pojedynczym człowiekiem. [...]. Aktorzy usiądą zatem w jednym rzędzie, vis-à-vis publiczności, tworząc ławę oskarżonych, innym razem – ławę przysięgłych. Uosobieniem opinii społecznej będzie postać wygłaszająca monologi przez mikrofon (Michał Opaliński); to reprezentant heteroseksualistów, którego pozwolę sobie nazwać «Głosem Ludu». Sceniczne napięcie *Gay Love Story* stworzy opozycja mniejszość: większość, jednak nie będzie to świat czarno-biały. Pod pręgierzem stawiani będą zarówno «normalni», jak i «inni», a ponieważ probierzem normalności jest większość społeczna, na scenie zapanuje świat na wspak – to geje będą większością seksualną. [...] Ilczuk poszerzyła sensy wynikające z samego tekstu, tworząc rzecz o tolerancji i akceptacji, powierzchownym ocenianiu wszelakiej inności, komunikacji internetowej, również o kryzysie męskości. Zabiegi inscenizacyjne uczyniły z przedstawienia

utwór wielowarstwowy, mocno oddziałujący na wyobraźnię widza i otwarty na wielorakie interpretacje. Dzięki wprowadzeniu do akcji postaci wygłaszającej obiegowe poglądy reżyserka nadała spektaklowi charakter polifoniczny, a bezstronny. Monologi autorstwa Ilczuk zostały skonstruowane tą samą verbatimową metodą co dramat Wartanowa/Kałużanowa – na podstawie rozmów ze znajomymi. Wypowiedzi te stanowią obiegowe, stereotypowe poglądy, które tak rozpowszechniły się w świadomości zbiorowej, że przez niektórych uważane są za ich własne. «Głos Ludu» peroruje o kryzysie męskości, dyskryminacji otyłych w dobie anoreksji i oczywiście o homoseksualizmie. [...] Jednak w *Gay Love Story* sam homoseksualizm zdaje się być tematem drugoplanowym. Spektakl jest dla mnie przedstawieniem nie tyle o gejach, jak o świecie męskim. Akcję sceniczną rozpoczyna striptizerka, której show na metalowej rurze tworzy klimat klubu nocnego i męskiego podniecenia. Atmosfera ta utrzyma się niemal przez całe teatralne dzianie się. Słyszany język jest nie tylko żargonem gejowskim czy internetowym, ale nosi też cechy męskiego biolektu, w którym dominują wulgaryzymy i obscena. [...] Przy wykorzystaniu minimum środków realizatorom spektaklu udaje się stymulować wyobraźnię widza. Drobne rekwizyty czy charakteryzacja postaci wystarczają, aby wyobrazić sobie wnętrze mieszkań, w których przebywają postaci siedzące. Widownia też gra – staje się monitorem, a to społecznością wirtualną. Operowanie światłem daje natomiast złudzenie internetowej dostępności: oświetlane są postaci czatujące (tudzież jedynie obserwujące czat), zaciemniane – osoby wyłączające się z trybu online. Chociaż *Gay Love Story* jest przedstawieniem mocno zaangażowanym społecznie, to nie wartościuje, ani nie poucza, nie daje też gotowych odpowiedzi. Najwyżej sugeruje. Ma charakter polemiczny, polifoniczny i wielowarstwowy. Pomimo swojej dokumentalnej genezy i wykorzystania języka czatów, został zainscenizowany ze smakiem, z nutą poezji oraz zdrowym dystansem”.
Ilona Matuszczak, *Pogląd czy osąd*, „Dziennik Teatralny Wrocław”, http://www.dziennikteatralny.pl/artykuly/poglad-czy-osad.html, 30 V 2009.

„Postawienie geja na scenie jest jak tworzenie najnowszej mitologii. Ta gejowska, w przeciwieństwie do antycznej rezygnuje z bohaterów dostojnych, obrzędowych na rzecz kampowych, przegiętych cieleśnie i pogiętych psychicznie. Bo gej to właściwie chodzący władca kampu [...], król własnego pokoju z komputerem internetem, przeginający się do lusterka, ciotujacy przed koleżkami z czata, ale tak naprawdę zagubiony w heteronormatywnej przestrzeni publicznej. W jakim świece żyją geje? Podobno w Rosji wcale ich nie ma, a jeśli już są, to jest ich niewielu. Większość ukrywa się gdzieś w wielkiej Moskwie. Ich świat to sieć – rozumiana zarówno jako uwikłanie bohatera we własnej nieakceptowanej społecznie seksualności, a także jako internet, czyli bezpieczna przestrzeń, po której mogą poruszać się bez skrępowania, bez strachu i bez twarzy. Wirtualna rzeczywistość jest dla nich współczesną szafą, do której zostają wtłoczeni geje, nie mający szans na swój życiowy coming out. Teatr Ad Spectatores na warsztat bierze sztukę Aleksandra Wartanowa i Siergieja Kałużanowa poskładaną z fragmentów rozmów z rosyjskich czatów dla homoseksualistów. W państwie, w którym kultura gejowska nie kwitnie, teoria queer jeszcze nie istnieje, pozostaje wybór – albo ciepły dom, żona, dzieci i cały ładunek heteronormatywnych obowiązków lub samotność plus myszka i klawiatura. Tak czy inaczej szczęście nie jest im przeznaczone. Złe fatum, nieodwracalna wola bogów sprawiła, że bohaterowie zostają naznaczeni seksualnym piętnem orientacji homo. Niezależnie od wyboru jakiego dokonają, skutek i tak zaprowadzi ich w zgubnym kierunku. Gej na czacie to idea, to myśl, która może przybrać jakąkolwiek bądź formę, istny kameleon. Dziś jest młodym, wysportowanym, jurnym jebaką, by za parę chwil w szczerej rozmowie ujawnić, że jednak na karku 45 lat, na ciele duży brzuch, a w głowie pełno nazw roślin, które hoduje w ramach hobby. Jednym słowem z jego życia wieje nudą, pustką i emocjonalnym

brakiem. Brakiem, który stara się wypełnić kolejnymi numerami telefonów, zdjęciami sylwetek internetowych gayfriends. [...] To właśnie tym żyje pięciu bohaterów *Gay love story*. Ci młodsi ubierają się w szokująco obcisłe ubrania, dłubią pilniczkiem w paznokciach, przyczesują gładkie od prostownicy włosy. Ci starsi wiekiem nie muszą już się stroić, są bardziej zrezygnowani od młodych, ale, mimo to, do końca szukają miłości. Czat jest medium, za pomocą którego wyrażają stan zakochania wobec innego użytkownika. Wydawać się to może płytkie, ale w przypadku, kiedy ich miłość jest zakazana i niewskazana, jest to jedyny sposób na wyrażenie takiego uczucia. Oto i cała mitologia – prosta, ale z drugiej strony pokomplikowana i ciężka do przebrnięcia jej bohaterom. Współczesny rosyjski gej to zrezygnowany Syzyf, już nie dźwigający kamienia pod górę, to Don Kichote, nie imający się jednak walki z wiatrakami. On jakby jest i jakby go nie ma. Stoi na pewnej granicy, której przekroczenie w jedną stronę skazuje go na potępienie, w drugą natomiast na nieobecność". Paweł Bukowski, *Story Loves Gay*, „Dziennik Teatralny Wrocław", http://www.dziennikteatralny.pl/artykuly/story-loves-gay.html, 28 V 2009.

24 X 2008
Premiera *Pamięci wody* Shelagh Stephenson na Scenie Nowej w Teatrze Nowym im. Łomnickiego w Poznaniu.

24 X 2008
Magda Teresa Wójcik, współkierująca Teatrem Adekwatnym w Warszawie, wyreżyserowała w nim *Świętoszka* Moliera.

24 X 2008
Helena Kaut-Howson wyreżyserowała *Przebudzenie wiosny* Wedekinda w Teatrze Powszechnym im. Hübnera w Warszawie.

25 X 2008
Elżbieta Iwona Dietrych, pozostająca na etacie scenografa w Teatrze Lalek „Pinokio" w Łodzi, zaprojektowała scenografię do *Opowieści o tym, jak Tygrysek pewnego dnia nie wrócił do domu* Janoscha. W tym sezonie Dietrych zaprojektowała także scenografię do *Turandot* Wilhelma i Bieszczada wg *Księżniczki Turandot* Gozziego w Teatrze im. Bogusławskiego w Kaliszu (19 IV 2009).

25 X 2008
Izabela Kolka zaprojektowała scenografię do *Szarańczy* Biljany Srbljanović w Teatrze Polskim w Poznaniu. W tym sezonie Izabela Kolka zaprojektowała także scenografię do *Fotografii* Andermana na Scenie na Piekarach w Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Legnicy (29 III 2009).

25 X 2008
Ewa Kaczmarek i Wojciech Wiński wyreżyserowali *System* według swojego scenariusza w Teatrze Usta Usta – Republika w Poznaniu.

25 X 2008
Justyna Figac, Ilona Lewkowicz i Alicja Zimnowłocka wyreżyserowały *Naszą klasę* wg Brzechwy i Tuwima w Teatrze Lalek „Tęcza" w Słupsku.

25 X 2008
Joanna Czajkowska, współkierująca Teatrem Okazjonalnym w Sopocie, wyreżyserowała przedstawienie *Rosso relativo* w swojej choreografii. Joanna Czajkowska wyreżyserowała także w tym sezonie przedstawienia *Powiększenie – zoom out* w swojej choreografii (20 II 2009), *3 x noir dance* w choreografii swojej oraz Moniki Grzelak (2 V 2009), oraz *In / out project* w choreografii swojej i Iwony Gilarskiej (26 VI 2009, podczas Art Silesia Festiwal w Zabrzu).

25 X 2008
Joanna Howańska zaprojektowała scenografię do przedstawienia *Rodzina Iglaków. Odc. 2* Pilgrima/Majewskiego w Teatrze Dramatycznym im. Szaniawskiego w Wałbrzychu. Joanna Howańska zaprojektowała także scenografię do kolejnego odcinka *Rodziny Iglaków* (16 I 2009).

26 X 2008
Dobrosława Bałazy wyreżyserowała *Zielonego Kapturka* Pałasza w Teatrze Polskiego Radia.

27 X 2008
Premiera *Nocną porą* Rebeki Lenkiewicz w Teatrze Telewizji.

29 X 2008
Premiera *Całej prawdy* Moniki Luft w Teatrze Polskiego Radia.

1 XI 2008
Premiera *Śnieżynki* Krystyny Chołoniewskiej w Teatrze Polskiego Radia.

6 XI 2008
Dorota Banasik zaprojektowała scenografię do *Szczęśliwego dnia* Chichłowskiego w Teatrze Capitol w Warszawie.

7 XI 2008
Na Scenie Miniatura w Teatrze im. Słowackiego w Krakowie wystawiono *Akompaniatora* Anny Burzyńskiej.

7 XI 2008
Na Scenie przy Wierzbowej w Teatrze Narodowym w Warszawie Antonina Grzegorzewska wyreżyserowała swój tekst *Ifigenia* w scenografii Barbary Hanickiej. W tym sezonie Barbara Hanicka zaprojektowała także scenografię do *Alicji* Carrolla (14 X 2008) i *Całopalenia* Dei Loher (26 V 2009) w Teatrze Dramatycznym m. st. Warszawy im. Holoubka oraz do *Zmierzchu bogów* Viscontiego, Medioli i Badalucca w Teatrze Wybrzeże w Gdańsku (29 VIII 2009).

„W *Ifigenii* Grzegorzewskiej najbardziej boli to, co wypowiedziane. Słowo bowiem ma tu okiełznać owe «okoliczności, na które nie mamy wpływu» – rozsadzić klaustrofobię między dwiema, tylko z pozoru bliskimi sobie, osobami. [...] Język *Ifigenii* nie jest przedmiotem zabawy, ale narzędziem ekspresji. Błyskotliwie współczesny, skondensowany, dynamiczny, hasłowy, piętnujący: «Jej wzrok skierowany ku innemu. Ich nagłe porozumienie. Chowa obrączkę. Kupuje żyletkę. Goli nogi» – rozpacza Menelaos po zdradzie Heleny. To język skrótu i kontrapunktu [...]. Język zaskakujących metafor, z których rodzi się emocja i sens: «Wojna to permanentny orgazm trupów» – mówi Artemida. A tak przemawia rozgoryczona

Medea: «Powieszę się na linie ze śliniaczków i wycisnę z piersi krew zamiast mleka. Mam zawał macicy. Turla się do wypalonej dziury w linoleum, z którego tyle razy ścierałam rozbryzgany przecier i płonie razem z wami, wydając wstrętny swąd krematorium». [...] Utrwaloną przez Eurypidesa historię Ifigenii Grzegorzewska wypowiedziała swoim bardzo zindywidualizowanym głosem, rozpisanym na głosy wielu postaci. Najsilniejszym obdarzyła tytułową bohaterkę, uwikłaną w poszukiwanie, a raczej konstruowanie własnej tożsamości. Ifigenia buduje swoją osobowość w procesie kolejnych amputacji: nie jestem córką, nie jestem nastolatką, nie jestem żoną, nie jestem matką. [...] Przekład języka dramatu na język spektaklu często prowadzi do utraty jego indywidualnej melodii i rozwodnienia sensów. Antonina Grzegorzewska ominęła te pułapki i znalazła własny język scenicznego wyrazu. [...] Walka o tożsamość, obrona własnej natury – wokół niej bohaterowie *Ifigenii* konstruują swoją egzystencję. Agamemnon (Jerzy Radziwiłowicz) to wieczny wojownik, władca, myśliwy, stanowczy wobec poddanych, nieugięty w walce. Menelaos (Arkadiusz Janiczek) to porzucony kochanek, płonący zazdrością, spętany żądzą zemsty chłopiec, któremu zabrano zabawkę. Klitajmestra (Aleksandra Justa) to ideał żony, opiekunki domu, która cierpliwie czeka na męża. Milcząca wobec zabaw mężczyzn, swoje królestwo lokuje w kuchni («Mnie zostaw czekanie. Jestem żoną»). Artemida (Magdalena Warzecha) – która chce pozostać nieustannie niewinną – przywdziewa białą suknię, ale zetknięcie ze światem ludzi (światem mężczyzn, wojowników, wodzów) barwi biel krwią. Postać Przewodniczki Chóru, Medei, Heleny (Ewa Konstancja Bułhak) reprezentuje trzy twarze kobiecości – trzy wariacje Grzegorzewskiej na temat kobiecych archetypów. Przewodniczka Chóru wyśpiewuje przypisy do rzeczywistości, by rzeczywistość okiełznać, zracjonalizować, zrozumieć – to niestrudzona opiekunka. Helena, to kobieta najpiękniejsza, starożytna femme fatale. W przedstawieniu (wykrzyczał to w swojej mściwej klątwie Menelaos) stała się matką trojaczków; to symboliczna kara wymierzona przez męski świat kobiecie, która męskie reguły gry uznała za swoje. Medea, czyniąca z macierzyństwa okrutne narzędzie zemsty na mężczyźnie, który chciał, aby pozostała jedynie matką, nie będąc żoną. Wreszcie Ifigenia, jedyna, która odrzuca rolę i wychodzi poza formułę archetypu, boleśnie rozsadza ramy własnej osobowości. Wobec matki formującej z niej kobietę nie chce być córką, wobec podziwianego ojca pragnie być partnerem, nie ofiarą, dla Achillesa – tego obojętnego narzeczonego, który swoje ciało wyrzeźbił na siłowni, a jego koloryt uzyskał na solarium – chce stać się koleżanką, a nie żoną. [...] Na teatrze Grzegorzewskiej odcisnęła się silna osobowość artystki. Osobowość ukształtowana przez sztukę jej ojca, Jerzego Grzegorzewskiego, ale także przez odbyte wcześniej studia plastyczne, jej kobiecość, macierzyństwo, wreszcie frapujące, ujawniające duży talent literacki, spotkania z językiem. Nie spełniła się obawa autorki i reżyserki, że dominującą perspektywą dla interpretacji jej przedstawienia stanie się (auto)biografizm. Grzegorzewska jest już zbyt świadomą artystką, aby dać się podporządkować wizji cudzego teatru. Z drugiej strony wiadomo, że Antonina była najwierniejszym uczniem Grzegorzewskiego. Jej dorastanie i wypracowywanie tożsamości postępowało równolegle z kształtowaniem się teatralnej tożsamości ojca, w której córka mogła się dowolnie przeglądać. Grzegorzewski wyraźnie stygmatyzuje debiut swojej córki, ta jednak inteligentnie odcina artystyczną pępowinę, pamiętając równocześnie o teatralnej tradycji. Grzegorzewski patronuje temu przedstawieniu i sądzę, że będzie obecny w kolejnych. Ale nie jest to automatyczne kopiowanie pomysłów na zasadzie rodzinnej licencji. Antonina Grzegorzewska prowadzi intelektualny dialog ze swoim Agamemnonem. Zamiast bezrefleksyjnych zapożyczeń pojawiają się więc w jej spektaklu logicznie tłumaczone przez reżyserkę cytaty z Grzegorzewskiego. Przede wszystkim scena pointująca *Ifigenię* (długie włosy Ifigenii w żelaznym uścisku Żołnierza stają się powrozem, na którym bezwolne, martwe (?) ciało kobiety przeciągnięte zostaje przez całą scenę i wyciągnięte poza sceniczny makrokosmos) to silnie symboliczne powtórzenie/odwzorowanie sceny z ostatniego przedstawienia

Grzegorzewskiego *On. Drugi powrót Odysa*. Koniec jednego teatru stał się więc początkiem nowego. Kolejne teatralne zabiegi, przywołujące idee rozwijane przez Grzegorzewskiego: scenograficzna dysharmonia kontrapunktująca symetrię plastycznej wizji, owe groźne psie sylwetki, coś jakby multiplikacja mitycznego Cerbera albo starożytne posągi strzegące tajemnic rodu Atrydów, to jakby niemy chór multiplikujący samplowanie rzeczywistością w wykonaniu chóru przemawiającego. Także umuzycznienie świata spektaklu, melodia słów, rymy, śpiew, krzyk, Janis Joplin, co skutecznie wentyluje ewentualny patos mitycznej tragedii. Ważna jest też dobitna obrazowość rodem z Grzegorzewskiego, jak choćby owa scena, w której groza *krwawej* obietnicy Artemidy barwi na czerwono jej białą suknię. Ociekająca krwią suknia wielkiej łowczyni przypomina o nieuchronnym uwikłaniu człowieka w walkę, jak pawi ogon ślubnej sukni Ifigenii przypomina o ofiarniczym uwikłaniu w bezbronność i oddanie. Dalej, wariacja na temat scenograficznych kolaży Grzegorzewskiego, ale przecież to scenografia całkowicie autonomiczna. Tylko na chwilę pojawia się żeliwna, porzucona wanna, wypełniona krwią, która jest antycypacją wojny (w tej krwi kąpieli zażywa Artemida). Poza tym jest morze usypane z mieniących się akwamaryną kamyków i plastikowych skrzynek wypełnionych solą, «oldschoolowa» sofa i dużo ryb. Te żywe śliskie rybie ciałka oprawia Menelaos, wyławiając je z morza, czyli rzeczonych skrzynek, martwe rybie kompozycje trafiają na weselny stół. Do konsumpcji jednak nigdy nie dojdzie”.
Dorota Mieszek, *Słowa jak pociski*, „Teatr” nr 1/2009.

„Powiało awangardą. Współczesna wersja mitu o Agamemnonie zmuszonym do poświęcenia swej córki. Trochę współczesności, trochę banałów o dojrzewaniu, dużo metaforyki, nie zawsze czytelnej, nie zawsze oryginalnej. O rodzinie, o rozpadzie kultury, końcu epoki. Może najwięcej o tym, jak niewielki mamy wpływ na relacje z drugą osobą. Miejscami poruszająca, miejscami nużąca autorska propozycja Antoniny Grzegorzewskiej. Tak, córki Jerzego. W tym cały kłopot. Jej spektakl złożony jest w całości z klocków ojca. Ten sam sposób myślenia o przestrzeni scenicznej, ten sam sposób prowadzenia aktorów, podobne efekty sceniczne, podobna zasada montażu scen, oparta na precyzyjnie wyznaczonych rytmach. Tak samo, a jednak nie to samo. Zapowiadane przez reżyserkę «nowe otwarcie», ogłoszone przez krytykę «odcięcie pępowiny» nie znajdują pokrycia ze scenicznymi faktami. Nie można oprzeć się wrażemu, że im bardziej twórcy uciekali od Grzegorzewskiego, tym bardziej wikłali się w jego rozwiązania. [...] Zadziwiające przedstawienie. Więcej dojmujących emocji dostarcza jego wtórność, artystyczna porażka, rozpaczliwa próba oswojenia pustki i zarazem wyrwania z kręgu wpływu niż pojedyncze sceny, które zapadają w pamięć. [...] Pytanie o teatralną przyszłość Grzegorzewskiej pozostaje otwarte. W każdym razie punkt wyjścia jest o cztery klasy lepszy niż większości absolwentów wydziałów reżyserii. Co dalej?”
Michał Mizera, *Zadziwiające przedstawienie*, „Puls Biznesu” nr 36/2009.

„Antonina Grzegorzewska, rzeźbiarka i pisarka, która nie skończyła żadnej szkoły teatralnej, a jedynie trudny, domowy uniwersytet artystyczny imienia Jerzego G.*, umie więcej niż niejeden magister sztuki reżyserii. Umie lepić obrazy, budować teatr z wizualnych skojarzeń, przeskoków wyobraźni, mikroportretów. Także ze słów, choć ma kłopot z ich nadmiarem i, powiedzmy, nierówną jakością; widać jednak w kolejnych tekstach, że się dyscyplinuje. Krótkie scenki widowiska ogląda się dobrze i chętnie, mimo że nie zawsze symbole są jasne, a efektownym etiudom pań (Aleksandra Justa, Ewa Konstancja Bułhak) towarzyszy znojna bezradność panów (Jerzy Radziwiłowicz, Arkadiusz Janiczek). Najgorzej, że pod tym wszystkim kryje się niezbyt wyszukana myśl o trudnym losie młodej panny na kanapie (Anna Gryszkówna) bezradnie najeżonej na dorosłe i cholernie opresywne życie. Mama kupuje kosmetyki, tata na wojnie robi karierę, a swatany facet okazuje się gejem. Tego życia panna w końcu zostanie ofiarą, nie tyle złożoną na ołtarzu, ile ciągniętą po ziemi niby worek kartofli

przez brutalnego żołdaka. Z takim to samowspółczuciem bardzo lubi myśleć o sobie współczesna pajdokracja skłonna bardziej do przejmowania się dylematami kolorowej Ifigenii niż takiej na przykład czarnej i nudno-surowej Antygony".
Jacek Sieradzki, *Panna na rzeź*, „Przekrój" nr 49/2008.

„*Ifigenia* Antoniny Grzegorzewskiej mogłaby uchodzić za kontynuację filmu *Godziny* Staphena Daldry'ego. Absolwentka ASP, córka Jerzego Grzegorzewskiego, której monolog *On* znalazł się w ostatnim spektaklu zmarłego reżysera, potraktowała serio wszystkie sugestie, jakie pisarki i filozofki feministyczne – od *Własnego pokoju* Virginii Woolf, po Julię Kristevą czy Adrienne Rich – zawarły w swoich tekstach. [...] Nic nie ułoży się tu jednak w spójną narrację, skojarzenia tworzą wrażenie chaosu, przypadkowości, echolalii. Chórzystki z bojowniczek zmieniają się w urocze dziewczęta wymachujące dziecięcymi wózkami, jakby nie występowały w greckiej tragedii, ale w piosence *Batumi* z jednego z *Grosików* Józefowicza. Przyobiecany Ifigenii Achilles (Marcin Przybylski) okazuje się warszawkowym gejem, kamienista plaża, w którą zmieniona jest scena – świetnym miejscem na żywiołowy taniec go-go. «Partner» Achillesa Patrokles (Robert Jarociński) rapuje, zabłąkana z innego mitu Medea (Ewa Konstancja Bułhak) wyje i wciąga Klitajmestrę w babskie rozmowy. Fragmenty rodem z Sary Kane mieszają się z dialogami charakterystycznymi dla powieści i seriali dla nastolatek. Ten chaos ma najpewniej oddawać kobiecy sposób konstruowania narracji. Rzeczywiście, tekstu Grzegorzewskiej słucha się z równym wstrętem co prozy Jelinek [...]. Czy to jednak znaczy, że jest idealnym przykładem postmodernistycznego, feministycznego języka przeciwstawiającego się naukowemu porządkowi, pełnego dziwnych ciągów skojarzeń, rozbitego na wiele głosów... Czy jest dyletanctwem czystym? Grafomanią pozaideologiczną? Przepisywanie męskich mitów przez kobiety i tworzenie odrębnych kobiecych mitologii to nie nowość. [...] Jednak dla widza, który nie fascynuje się «women writing», spektakl pozostanie kuriozum. Z mnóstwem efektownych scen i chropowatym, nieznośnie pretensjonalnym tekstem".
Joanna Derkaczew, *Kto się boi Ifigenii?*„Gazeta Wyborcza" nr 266 z 14 XI 2008.

„Debiut Antoniny Grzegorzewskiej jest tak odważny, autentyczny i szczery, że z łatwością wybacza mu się niedostatki (nierówny poziom tekstu, niedopracowane role). I, wbrew obawom wyrażonym w prologu, dotyka widza bardzo mocno: zmusza do równie bezlitosnego, niezakłamanego, pozbawionego autocenzury przyjrzenia się własnym emocjom. To spektakl ważny i prawdziwy – co znaczy o wiele więcej niż spektakl perfekcyjny".
Anna R. Burzyńska, *Język ciała łamanego kołem*, „Tygodnik Powszechny" nr 46/2008.

7 XI 2008
Tatiana Kwiatkowska zaprojektowała scenografię do *Hrabiny Mariki* Kálmána w Mazowieckim Teatrze Muzycznym Operetce im. Kiepury w Warszawie. W tym sezonie Tatiana Kwiatkowska zaprojektowała także scenografię do *Orkiestry Titanic* Bojczewa w Teatrze Ochoty w Warszawie (14 XI 2008), *Piranii w akwarium* Grońskiego w Teatrze TM w Warszawie (17 IV 2009) oraz do *A my.. róbmy swoje* Młynarskiego na Małej Scenie w Teatrze im. Sewruka w Elblągu (7 VI 2009).

8 XI 2008
Małgorzata Szydłowska zaprojektowała scenografię do *Skrzypka na dachu* Bocka w Teatrze Muzycznym im. Danuty Baduszkowej w Gdyni. W tym sezonie Małgorzata Szydłowska zaprojektowała scenografię do *Wszystkich rodzajów śmierci* Pałygi (30 I 2009) oraz do *Moralności pani Dulskiej* Gabrieli Zapolskiej (18 IV 2009) w Teatrze Łaźnia Nowa w Krakowie.

8 XI 2008
Ewa Strebejko zaprojektowała scenografię do *Kopciucha* Głowackiego na Scenie u Sewruka w Teatrze im. Jaracza w Olsztynie (spektakl dyplomowy studentów III roku Studium Aktorskiego im. Sewruka).

8 XI 2008
Premiera *Edith i Marlene* Evy Pataki w Teatrze Muzycznym w Poznaniu.

8 XI 2008
Mariola Ordak-Świątkiewicz zaprojektowała scenografię do *Och, Emil!* Astrid Lindgren w Teatrze Lalki i Aktora w Wałbrzychu.

11 XI 2008
Premiera *Król Kier znów na wylocie* Hanny Krall w Studium Teatralnym w Warszawie.

13 XI 2008
Elena Bogdanovich wyreżyserowała *Historię żołnierza* Strawińskiego w swojej scenografii w Operze Krakowskiej.

14 XI 2008
Izabella Cywińska, dyrektorka artystyczna Teatru Ateneum im. Jaracza w Warszawie, wyreżyserowała *Odejścia* Havla. Izabella Cywińska w tym sezonie wyreżyserowała także *Namiętności* Singera (29 III 2009).

14 XI 2008
Premiera *Roku magicznego myślenia* Joan Didion w Teatrze Studio im. Witkiewicza w Warszawie.

14 XI 2008
Mira Żelechower-Aleksiun zaprojektowała scenografię do *Macbetha* Szekspira w Teatrze Pieśń Kozła we Wrocławiu.

15 XI 2008
Katarzyna Kawalec wyreżyserowała *Ciemnię* wg *Sinobrodego* Perraulta (spektakl zrealizowany przez Kooperację P.O.R.T. w ramach Sceny Off) w Teatrze Dramatycznym im. Węgierki w Białymstoku.

15 XI 2008
Anna Augustynowicz wyreżyserowała *Norę* Ibsena w Teatrze Polskim w Poznaniu. W tym sezonie Anna Augustynowicz wyreżyserowała także *Rowerzystów* Schmidta na Scenie Kameralnej w Teatrze im. Jaracza w Łodzi (7 III 2009; przedstawienie przygotowane we współpracy z Teatrem Współczesnym w Szczecinie; premiera w Szczecinie – 1 V 2009).

„Gdyby istniał teatralny certyfikat Dogmy, Anna Augustynowicz z pewnością stałaby się jego posiadaczką. Większość z dziesięciu reguł, które zawiera manifest «Dogma 95» czterech duńskich reżyserów, można w mniejszym lub większym stopniu odnieść do jej ostatnich spektakli. [...] Podobnie jest z *Norą*. W czarno-szarej przestrzeni sceny stoją symetrycznie ustawione krzesła. Za nimi dwie niemal prostopadłe ściany. To cała przestrzeń gry. Analogiczna surowość panuje w sferze dźwięków. Dwa lub trzy razy wybrzmiewa głuchy,

rozchodzący się ton. Co jakiś czas słyszymy także fragmenty tekstu z offu – ta sama kwestia jest wypowiadana trzykrotnie, głosy małżonków nakładają się na siebie. Nora (Katarzyna Bujakiewicz) interpretuje tekst, Helmer (Grzegorz Falkowski) mówi z mniejszym naciskiem, po czym siedząca na scenie Bujakiewicz powtarza frazę «na biało». Nagrane wypowiedzi Nory to jedne z nielicznych partii tekstu wypowiadanych przez aktorkę realistycznie. Pozostałe fragmenty dramatu – niezależnie od zabarwienia uczuciowego i interpunkcji zmieniają się w krótkie, beznamiętne zdania oznajmujące. Jedynie chwilami stan emocjonalny bohaterki sygnalizują drobne przyruchy, nerwowy wzrok. W inscenizacji Augustynowicz tytułowa bohaterka jest bowiem naturalnych rozmiarów (mechaniczną) lalką. Dzięki temu zapowiadany przez reżyserkę «dramat uprzedmiotowienia» ma także wymiar praktyczny. Koncepcja «żywej kukły» determinuje ruchy aktorki, tembr jej głosu i stopień komunikacji z pozostałymi postaciami. Bujakiewicz przyjmuje na scenie zaledwie kilka pozycji, z których podstawową jest siad turecki (plecy proste, ręce na kolanach). [...] Tarantela pokazana na deskach Teatru Polskiego ma szansę znaleźć się w czołówce najbardziej statycznych tańców w historii teatru. Helmer i Krogstad wyklaskują rytm, a Nora siedzi na przedzie sceny, powtarzając (należącą do Torwalda) kwestię: «Wolniej, wolniej». To właściwie tylko próba przed występem, bo podczas popisu Nory na balu kostiumowym widzowie usłyszą jedynie taneczną melodię. Taki zabieg oddaje zamysł reżyserki, która wykreśliła ze scenariusza sceny pełne dynamiki, ewokujące wykonawczą ekspresję. W teorii ascetyczna forma pozwala skupić się na treści i grze aktorów. W praktyce obnaża ich niedoskonałości, ukazując świat w zwolnionym tempie, na zasadzie stop-klatek. Akcja dramatów Ibsena dzieje się w podtekstach dialogu. Nawet trywialna wymiana zdań, a raczej to, co dzieje się pomiędzy słowami, ma znaczenie. Augustynowicz okroiła tekst oryginału, zdarza się, że bohaterowie przejmują swoje kwestie – czyni to głównie Nora. Krótkie monologi Bujakiewicz są odtworzeniem jej rozmów z Helmerem lub dziećmi. Nie słyszymy jednak pełnych zdań, zdaje się, jakby aktorka wypowiadała co trzecią myśl, nie zaburzając przy tym ciągu przyczynowo-skutkowego. Co zatem pozostaje na scenie Polskiego z tak często podkreślanej przy okazji wystawień *Nory* problematyki społeczno-obyczajowej? Chyba niewiele. Można by się zastanawiać nad poszukiwaniem przez bohaterów własnego miejsca w społeczeństwie, ale nie to jest dominantą przedstawienia. Twórcy skupili się raczej na ukazaniu mechanizmów kłamstwa i maskarady w obrębie konkretnego świata. Jednak kiedy parawan iluzji zostaje odsłonięty, nie dochodzi do diametralnej przemiany. Nawet jeśli zamiarem reżyserki miała się ona dokonać, poprzez niezmienność środków aktorskich jest mało czytelna. W finale Nora zakłada czarno-białą suknię na kole, która znajduje się na scenie od początku spektaklu. Pożegnawszy się z Helmerem, siada w swym stałym miejscu przy rampie. Nieruchoma postać z wyprostowanymi nogami wygląda jak nadnaturalnych rozmiarów lalka, którą poznaliśmy w pierwszej scenie. Takie zamknięcie spektaklu sugeruje pokrewieństwo z alternatywnym zakończeniem dramatu, stworzonym w 1880 roku przez Ibsena na użytek scen niemieckich. Posłużywszy się szantażem emocjonalnym – miłością macierzyńską Nory – Helmer zmusza ja do pozostania w domu. W przedstawieniu Augustynowicz bohaterka zostaje w nim niejako bezwiednie, ponieważ Bujakiewicz do końca nie wyposaża swojej postaci w wolną wolę i samoświadomość".
Kamila Mścichowska, *Dokąd idziesz Noro?*, „Teatr" nr 2/2009.

„Anna Augustynowicz wypracowała swój charakterystyczny styl pisma teatralnego. Już samo nazwisko tej reżyserki wywołuje stylistykę opartą na prawie całkowitym braku dekoracji i kostiumów, na wyzerowaniu muzyki oraz na odarciu aktorów z budowania psychologii postaci. Podobnie jest w *Norze*. Katarzyna Bujakiewicz wcielająca się w tytułową postać tak naprawdę nie tyle gra Norę, co wygłasza jej kolejne kwestie. Wszystko w tym świecie to gra wykreowana przez główną bohaterkę, która okazuje się jedynie nośnikiem klisz dotyczących

męskości i kobiecości oraz obrazu dobrze funkcjonującej rodziny. Spektakl przypomina autorefleksję Nory, która powoli staje się świadoma własnej wolności i tego, że może samodzielnie podejmować decyzje. Powolny rytm przedstawienia, wyzerowanie środków sprawiają, że trudno wejść w świat zaproponowany przez Augustynowicz. Jednak cierpliwość się opłaca, bo ostatnie pół godziny spektaklu to naprawdę wielki, bolesny teatr, w którym gry i role życiowe zostają obnażone. Życie okazuje się bowiem dużo bardziej steatralizowane niż sam teatr".
Paweł Sztarbowski, *A w Warszawie znowu nic*, „Media i Marketing Polska" nr 50/2008.

„Anna Augustynowicz nie poddała się pokusie ograniczenia *Domu lalki* na rzecz jednoznacznej interpretacji feministycznej. W centrum rozważań pozostaje człowiek, rozbicie «ja» pomiędzy kłamstwa, postrzeganie społeczne i autokreację, a także problemy komunikacyjne i przemilczenia, które oddalając od siebie najbliższych, prowadzą do uprzedmiotowienia. Pozostają mylne wyobrażenia i piękne, choć niekoniecznie prawdziwe wspomnienia".
Mateusz Tłok, *Futro z Nory*, „Nowa Siła Krytyczna" z 21 XI 2008.

„Przypadek chyba zrządził, że premiera *Nory* w reżyserii Anny Augustynowicz odbyła się w dniu, w którym ulicami Poznania przeszedł kolejny Marsz Równości. Czy to jednak nie takie przypadki sprawiają, że pod skórą sztuki wciąż mogą pulsować znaczenia? Anna Augustynowicz mówiła przed premierą, że w tekście Henryka Ibsena nie próbowała doszukiwać się na siłę współczesnych odniesień. [...] Wyszło formalne pół na pół. Powstał spektakl, który nie wyrzeka się realiów surowej, wiktoriańskiej epoki, której bolączki obnażył Ibsen w *Domu lalki*. Z drugiej jednak strony, u Augustynowicz czuje się pokusę postawienia przed widzem lustra i opowiedzenia czegoś o współczesnej Skandynawii (i nie tylko Skandynawii), chociażby poprzez czytelne nawiązanie do estetyki kina Dogmy (pusta scena, oszczędne środki wyrazu). *Nora* według pomysłu Augustynowicz to jednak przede wszystkim solidny kawał prawdziwego teatru, w którym wybrzmiewa każde słowo, a aktorzy trwają w swoich rolach konsekwentnie, od początku do końca. Historia jest tak banalna, że to właściwie temat na serial – twierdzi reżyser. I ma rację poniekąd. [...] Kochający małżonek u Ibsena widzi w kobiecie tylko ptaszka w klatce i mówi do żony «jesteś moja». Nora posłusznie milczy, tańczy na przyjęciu tarantelę, a w tajemnicy przed mężem podejmuje się drobnych prac translatorskich. Dzięki nim spłaca dług, który zaciągnęła, fałszując podpis swojego zmarłego ojca. Skrywane oszustwo wychodzi w końcu na jaw i burzy pozorny pokój dwojga ludzi. Waląca się fasada jednak przede wszystkim wyzwala, choć stoi za nią bolesna prawda. Kiedy w 1879 r. Ibsen opublikował *Dom lalki,* kobiety w Polsce nie miały jeszcze praw wyborczych. Ponad pół wieku później w Stanach Zjednoczonych zastrzelono Martina Luthera Kinga i nikomu nie śniło się nawet, że prezydentem może zostać polityk o kolorze skóry innym niż biały. Kiedy w 2004 r. ulicami Poznania przeszedł po raz pierwszy Marsz Równości, jego uczestnicy zostali obrzuceni jajkami i kamieniami. I nie poszli dalej tam, gdzie chcieli. Wrócili po roku, choć prezydent zakazał. O «pedałach i ekologach» wciąż można przeczytać wiele ciekawych rzeczy na szarych, brudnych murach naszego szarego, brudnego kraju. Kobieta, która domaga się, by traktowano ją po prostu jak człowieka, to wciąż w opinii wielu mądrych głów «wojująca feministka».
Marta Kaźmierska, *Wyzwolenie, a w tle ból,* „Gazeta Wyborcza – Poznań" nr 268 z 17 XI 2008.

15 XI 2008
Joanna Stoike-Stempkowska wyreżyserowała swoją sztukę *Bajka o szewczyku, czyli jak zdobyć pół królestwa i rękę królewny* w Teatrze Lalek „Tęcza" w Słupsku.

15 XI 2008
Krystyna Janda, dyrektorka artystyczna Teatrze Polonia w Warszawie, wyreżyserowała w nim *Boga* Allena.

15 XI 2008
Premiera *Morskiej przejażdżki* Anny Onichimowskiej w Teatrze Polskiego Radia.

15 XI 2008
Elżbieta Terlikowska zaprojektowała scenografię do przedstawienia *Stworzenia sceniczne* April De Angelis w Lubuskim Teatrze im. Kruczkowskiego w Zielonej Górze. Elżbieta Terlikowska w tym sezonie przygotowała również scenografię do *Niebieskiego pieska* Urbána (26 IV 2009) w tym teatrze, a także do *Listu* Fredry w Teatrze im. Norwida w Jeleniej Górze (24 VI 2009).

19 XI 2008
Izabela Chlewińska wyreżyserowała spektakl *Ophelia is not dead* Teatru Dada von Bzdülow z Gdańska (premiera w Małej Sali w Teatrze Nowym im. Dejmka w Łodzi).

20 XI 2008
Lucyna Sypniewska wyreżyserowała *Ferdynanda Wspaniałego* Kerna w swojej adaptacji w Teatrze Lalek „Banialuka" im. Zitzmana w Bielsku-Białej.

21 XI 2008
Agata Baumgart zaprojektowała scenografię do *Astmy* Kereta w Korporacji Teatralnej w Poznaniu.

21 XI 2008
Anna Maria Karczmarska zaprojektowała scenografię do *Opętanych* Gombrowicza w Teatrze Dramatycznym im. Szaniawskiego w Wałbrzychu. W tym sezonie Anna Maria Karczmarska zaprojektowała także scenografię do *Wertera w Nowym Jorku* Staffela w Teatrze Wytwórnia w Warszawie (24 I 2009), a także do *Portretu Doriana Graya* Wilde'a w TR Warszawa (3 III 2009) oraz do *Nirvany* na podstawie *Tybetańskiej księgi umarłych* na Scenie na Świebodzkim w Teatrze Polskim we Wrocławiu (6 III 2009).

21 XI 2008
Ewelina Pietrowiak wyreżyserowała dramat *Trash Story albo sztuka (nie)pamięci* Magdy Fertacz w swojej scenografii w Teatrze Ateneum im. Jaracza w Warszawie. W tym sezonie Ewelina Pietrowiak wyreżyserowała także *Niektóre gatunki dziewic* Nowakowskiego w swojej scenografii w Teatrze Kamienica w Warszawie (16 IV 2009).

22 XI 2008
Anetta Piekarska-Man zaprojektowała scenografię do *Pierwszego razu* Walczaka w Teatrze im. Mickiewicza w Częstochowie.

22 XI 2008
Martyna Dworakowska zaprojektowała scenografię do *Klonowych braci* Szwarca w Śląskim Teatrze Lalki i Aktora „Ateneum" w Katowicach. W tym sezonie Martyna Dworakowska zaprojektowała także scenografię do *Calineczki* Andersena w Teatrze Lalki i Aktora w Wałbrzychu (9 V 2009).

22 XI 2008
Simona Chalupová wyreżyserowała *Ballady i romanse, czyli cztery opowieści o miłości* Mickiewicza w swojej adaptacji w Teatrze Lalki, Maski i Aktora „Groteska" w Krakowie.

23 XI 2008
Premiera *Ostatniego aktu* Małgorzaty Sobieszczańskiej w Teatrze Polskiego Radia.

26 XI 2008
Premiera *Second-handu* Joanny Didik w Teatrze Polskiego Radia.

27 XI 2008
Kaja Migdałek zaprojektowała scenografię do *Poskromienia złośnicy* Szekspira w Teatrze Wybrzeże w Gdańsku.

28 XI 2008
Katarzyna Stochalska zaprojektowała scenografię do przedstawienia *Manhatan Medea* Dei Loher na Scenie Margines w Teatrze im. Jaracza w Olsztynie.

28 XI 2008
Wanda Kowalska zaprojektowała scenografię do *Love boutique* Turriniego w Teatrze Krypta w Szczecinie.

29 XI 2008
Małgorzata Zwolińska zaprojektowała scenografię do przedstawienia *Różowe konie. Rewia kieszonkowa* wg scenariusza Aldony Jankowskiej i Henryka Pasiuta i w choreografii Anny Kłos w Teatrze Lalki, Maski i Aktora „Groteska" w Krakowie.

29 XI 2008
Kamila Jankowska wyreżyserowała *Toporem w serce* wg Topora w scenografii Agaty Dudy-Gracz na Scenie Kameralnej w Teatrze im. Jaracza w Łodzi.

29 XI 2008
Aleksandra Semenowicz zaprojektowała scenografię do przedstawienia *Obrock* wg Witkiewicza w Teatrze Studio im. Witkiewicza w Warszawie.

29 XI 2008
Dobrosława Bałazy wyreżyserowała *Afi dziwi się światu* Niemyckiego w Teatrze Polskiego Radia.

30 XI 2008
Ewa Piotrowska wyreżyserowała *Sklep z zabawkami* Popescu w scenografii Marii Kanigowskiej-Belcar w Teatrze Lalek „Banialuka" im. Zitzmana w Bielsku-Białej.

30 XI 2008
Premiera sztuki *Żegnaj książę* Iwony Kusiak, pełniącej funkcję kierowniczki literackiej, na Scenie Kameralnej w Teatrze im. Osterwy w Gorzowie Wielkopolskim.

30 XI 2008
Dorota Anna Dąbek wyreżyserowała *Drugi pokój* Herberta w Unii Teatrze Niemożliwym w Warszawie (premiera na scenie Starej ProchOFFni). (Nagroda Specjalna Ogólnopolskiego Festiwalu Teatrów Niezależnych w Ostrowie Wielkopolskim)

5 XII 2008
Natalia Sołtysik wyreżyserowała *Szarańczę* Biljany Srbljanović w scenografii Izabeli Wądołowskiej w Teatrze Ateneum im. Jaracza w Warszawie.

6 XII 2008
Izabela Stronias zaprojektowała scenografię do *Men's Dance* w Państwowej Operze Bałtyckiej w Gdańsku.

6 XII 2008
Barbara Wójcik-Wiktorowicz zaprojektowała scenografię do przedstawienia *Przygody rozbójnika Rumcajsa* Čtvrtka w Bałtyckim Teatrze Dramatycznym im. Słowackiego w Koszalinie.

6 XII 2008
Agnieszka Holland i Anna Smolar wyreżyserowały *Aktorów prowincjonalnych* Agnieszki Holland i Witolda Zatorskiego, w adaptacji i dramaturgii Igi Gańczarczyk i Magdaleny Stojowskiej i w scenografii Magdaleny Maciejewskiej w Teatrze im. Kochanowskiego w Opolu. W tym sezonie Anna Smolar wyreżyserowała także *Jak pięknie było rzucać płytami chodnikowymi* Modzelewskiego w Teatrze Radia TOK FM (24 XI 2008), a także *Jedną ręką* Pommerata w scenografii Magdaleny Maciejewskiej w Teatrze Studio im. Witkiewicza w Warszawie (3 IV 2009) oraz *Panią z Birmy* Shannona w scenografii Anny Met w Teatrze Polonia w Warszawie (27 VI 2009).

6 XII 2008
Małgorzata Kamińska-Sobczyk, kierująca Teatrem Lalek „Tęcza" w Słupsku, wyreżyserowała swoją sztukę *Smakołyki ciotki Klotki* w scenografii Alicji Chodynieckiej-Kuberskiej. W tym sezonie Małgorzata Kamińska-Sobczyk wyreżyserowała także inną swoją sztukę, *Podwórko marzeń* (29 VIII 2009).

7 XII 2008
Katarzyna Raduszyńska wyreżyserowała *Intrygę i miłość* Schillera w Teatrze im. Norwida w Jeleniej Górze.

7 XII 2008
Aneta Płuszka wyreżyserowała swoją sztukę *Doktor Dolittle i jego zwierzęta* w Teatrze „Baj" w Warszawie.

10 XII 2008
Premiera *Urzeczonego* Edith Warthon w Teatrze Polskiego Radia.

11 XII 2008
Magda Gajewska, pozostająca na etacie scenografa w Teatrze Wybrzeże w Gdańsku, zaprojektowała tam scenografię do *Wiele hałasu o nic* Szekspira W tym sezonie Magda Gajewska zaprojektowała również scenografię do *Ożenku* Gogola (4 VII 2009) oraz *Tajemniczej Irmy Vep* Ludlama (25 VII 2009 na Letniej Scenie w Pruszczu Gdańskim) w tym

teatrze oraz do przedstawienia *Pantaleon i wizytantki* Llosy w Teatrze Studio im. Witkiewicza (14 IX 2008).

12 XII 2008
Anna Wunderlich zaprojektowała scenografię do *Febe, wróć* Gowa w Teatrze Powszechnym im. Hübnera w Warszawie.

12 XII 2008
Katarzyna Julia Pastuszak, będąca kierowniczką artystyczną oraz choreografką w Teatrze Amareya w Gdańsku, wyreżyserowała *Tribute to J. S.* Katarzyna Julia Pastuszak w tym sezonie przygotowała również choreografię do przedstawienia *Faceless (Bez twarzy)* (7 III 2009).

13 XII 2008
Barbara Kędzierska zaprojektowała scenografię do *Diabłów z Loudun* Pendereckiego w Operze Krakowskiej. W tym sezonie Barbara Kędzierska zaprojektowała także scenografię do przedstawienia *Dwa słowa* Tansmana w Teatrze Wielkim – Operze Narodowej w Warszawie (14 II 2009) oraz do *Strasznego dworu* Moniuszki w Operze Wrocławskiej (6 III 2009).

14 XII 2008
Ula Kijak, kierująca Grupą Artystyczną Teraz Poliż z Warszawy, wyreżyserowała *Psychozy naszej codziennej 4.48* według Sarah Kane (premiera w Centralnym Basenie Artystycznym).

18 XII 2008
Elżbieta Wójtowicz-Gularowska zaprojektowała scenografię do *Ja, Feuerbach* Dorsta na Scenie Miniatura w Teatrze im. Słowackiego w Krakowie.

19 XII 2008
Monika Onoszko zaprojektowała scenografię do *Moulin Noir. Antyrewię* na Scenie w Baraku w Teatrze Współczesnym w Warszawie (spektakl w wykonaniu studentów IV roku Wydziału Aktorskiego Akademii Teatralnej w Warszawie).

20 XII 2008
Ewa Gdowiok zaprojektowała scenografię do *Kiedy świat był młody* Kamzy w Teatrze Polskim w Poznaniu.

20 XII 2008
Premiera *Lalki* Jolanty Janiczak i Wiktora Rubina na podstawie *Lalki* Prusa w Teatrze Polskim we Wrocławiu (premiera na Scenie im. Grzegorzewskiego).

21 XII 2008
Buba Tomala zaprojektowała scenografię do *Jeża* Katarzyny Kotowskiej w Teatrze Animacji w Poznaniu.

21 XII 2008
Anna Piotrowska wyreżyserowała przedstawienie *Usługi płatne, czyli cała Polska plecie dzieciom* w teatrze tańca mufmi w Warszawie. W tym sezonie Anna Piotrowska w teatrze mufmi wyreżyserowała także przedstawienie *Słonina* (21 IV 2009), *Piotrowska_szoł* (23 V 2009) oraz *Walk_2_Corner* (24 V 2009; prapremiera 7 V 2009 w MUTheatre w Budapeszcie) – wszystkie w jej choreografii.

21 XII 2008
Irena Jun wyreżyserowała *Pastorałkę wędrowną* według swojego scenariusza w Teatrze Polskiego Radia.

28 XII 2008
Premiera *Śmierci człowieka-wiewiórki* Małgorzaty Sikorskiej-Miszczuk w Teatrze Radia TOK FM.

30 XII 2008
Katarzyna Nesteruk zaprojektowała scenografię do *Dancingu* Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej w Teatrze Polonia w Warszawie. W tym sezonie Katarzyna Nesteruk zaprojektowała także scenografię do *Tristana* – baletu Pastora do muzyki Wagnera w Teatrze Wielkim – Operze Narodowej w Warszawie (29 III 2009).

31 XII 2008
Matylda Kotlińska zaprojektowała scenografię do *Lubię być zabijana* Fishera w Teatrze Studio im. Witkiewicza w Warszawie. W tym sezonie Matylda Kotlińska zaprojektowała także scenografię do *Supernovej. Rekonstrukcji* Wierzchowskiego w Teatrze Ludowym w Nowej Hucie (16 V 2009) oraz do *Turystów* Pałygi w Teatrze Polskim im. Konieczki w Bydgoszczy (17 I 2009).

5 I 2009
Magdalena Łazarkiewicz wyreżyserowała *Imieniny* Modzelewskiego w Teatrze Radia TOK FM.

10 I 2009
Katarzyna Deszcz wyreżyserowała *Kalekę z Inishman* McDonagha na Scenie Polskiej Teatru Cieszyńskiego w Czeskim Cieszynie. W tym sezonie Katarzyna Deszcz wyreżyserowała także *Woyzecka* Büchnera w Teatrze Miejskim im. Gombrowicza w Gdyni (7 III 2009) oraz *Wesołe kumoszki z Windsoru* Szekspira w Teatrze Zagłębia w Sosnowcu (10 V 2009).

10 I 2009
Anna Haracz, kierowniczka artystyczna i główna choreografka w Teatrze Tańca i Muzyki Kino Variatino w Gdańsku, przygotowała choreografię do przedstawienia *Kobieta, która zamiata las*.

10 I 2009
Agnieszka Błońska wyreżyserowała *Exportowców* Papisa w scenografii Małgorzaty Krzemień w Bałtyckim Teatrze Dramatycznym im. Słowackiego w Koszalinie. Małgorzata Krzemień w tym sezonie zaprojektowała także scenografię do *Jak wam się pododoba* Williama Szekspira w tym teatrze (28 III 2009), a także do przedstawienia *Życie / instrukcja obsługi* na scenie Teatr Mały w Teatrze Współczesnym w Szczecinie (12 XI 2008)

16 I 2009
Ewa Starowieyska zaprojektowała scenografię do *Romulusa Wielkiego* Dürrenmatta w Teatrze Polonia w Warszawie.

18 I 2009
W Teatrze Nowym w Krakowie Maria Spiss wyreżyserowała *Małego Eyolfa* Ibsena w scenografii Joanny Braun. Joanna Braun zaprojektowała również w tym sezonie scenografię do *Filozofii w buduarze* de Sade'a w tym teatrze (29 III 2009), a także do *Męża czyli zdradzonego Amfitriona* Plauta w Teatrze im. Żeromskiego w Kielcach (30 V 2009), do przedstawienia *Król umiera* Ioneski w Teatrze Lalek „Banialuka" im. Zitzmana w Bielsku-Białej (3 IV 2009) oraz do przedstawienia *Mozart listy pisze* we Wrocławskim Teatrze Lalek (20 IX 2008).

18 I 2009
Anna Kunka-Kawelczyk zaprojektowała scenografię do *Słońca w kuchni* Iwaszkiewicza w Małej Sali w Teatrze Nowym im. Dejmka w Łodzi.

18 I 2009
Joanna Hrk zaprojektowała scenografię do *Szopki artystycznej – łódzkiej parady próżności* w Teatrze Lalek „Arlekin" w Łodzi.

19 I 2009
Agnieszka Glińska wyreżyserowała *Dwoje biednych Rumunów mówiących po polsku* Doroty Masłowskiej w Teatrze Radia TOK FM.

21 I 2009
Premiera *Rainera i Elżbiety* Brygidy Helbig w Teatrze Polskiego Radia.

21 I 2009
Aga Bogdan i Bodo Kox wyreżyserowali *Pozytywkę* swojego autorstwa w Teatrze Muzycznym Capitol we Wrocławiu.

22 I 2009
Premiera *O krasnoludkach i sierotce Marysi* Marii Konopnickiej w Teatrze Lalek „Rabcio" w Rabce.

24 I 2009
Urszula Czernicka zaprojektowała scenografię do *Seksu nocy letniej* Allena w Teatrze „Bagatela" im. Boya-Żeleńskiego w Krakowie. Urszula Czernicka w tym sezonie zaprojektowała również scenografię do przedstawienia *Nowonarodzony* Wylężałka (Scena w Podziemiach, 8 V 2009).

24 I 2009
Danuta Kierc zaprojektowała scenografię do przedstawienia *Naprawda. Kurs latania według braci Grimm* Kierca w Teatrze im. Andersena w Lublinie.

24 I 2009
Dobrosława Bałazy wyreżyserowała *Ptaszkieterów* Niemyckiego w Teatrze Polskiego Radia.

25 I 2009
Justyna Celeda wyreżyserowała sztukę Machulskiego *Next-ex* w Teatrze Powszechnym w Łodzi.

25 I 2009
Premiera *Przesyłki* Marzeny Burczyckiej-Woźniak w Teatrze Polskiego Radia.

31 I 2009
Justyna Elminowska zaprojektowała scenografię do *Zabawy* Mrożka na Scenie Margines w Teatrze im. Jaracza w Olsztynie.

31 I 2009
Agnieszka Kochanowska wyreżyserowała *Single story* wg swojego scenariusza opartego na *Zanim zaśniesz* Linn Ullmann na Sopockiej Scenie Off the Bicz.

1 II 2009
Magdalena Maciejewska zaprojektowała scenografię do przedstawienia *T.E.O.R.E.M.A.T.* Pasoliniego w TR Warszawa.

1 II 2009
Natalia Fijewska-Zdanowska, kierowniczka artystyczna Fundacji Artystycznej Młyn w Warszawie, wyreżyserowała tam swój tekst *Piąta rano* (premiera na scenie Teatru Staromiejskiego).

1 II 2009
Sabina Bicz-Szurmiej zaprojektowała scenografię do *I & G Gershwin* w Projekcie Teatr Warszawa (premiera w Teatrze Bajka).

1 II 2009
Ewa Banaszkiewicz wyreżyserowała swoją sztukę *Mój dom jest daleko* w Teatrze Polskiego Radia.

3 II 2009
Elżbieta Protakiewicz wyreżyserowała *Opowieści chasydów* w scenografii Marty Grudzińskiej w Teatrze Żydowskim im. Estery Racheli i Idy Kamińskich w Warszawie. Elżbieta Protakiewicz w tym sezonie wyreżyserowała także *Lejzorka* wg *Burzliwego życia Lejzorka Rojtszwańca* Erenburga także w scenografii Marty Grudzińskiej (3 III 2009, Mała Scena).

5 II 2009
Maria Kwiecień wyreżyserowała *Dzieci śmieci* Fugarda na Scenie Off w Teatrze Konsekwetnym w Warszawie (dyplom reżyserski, PWST w Krakowie).

6 II 2009
Agnieszka Olsten wyreżyserowała *Samsarę Disco* Agnieszki Olsten i Bartosza Frąckowiaka na podstawie *Iwanowa* Czechowa w scenografii Joanny Kaczyńskiej na Scenie na Świebodzkim w Teatrze Polskim we Wrocławiu.

„Najnowszą premierą wrocławskiego Teatru Polskiego jest *Samsara Disco* – «utwór sceniczny» autorstwa reżyserki spektaklu Agnieszki Olsten i dramaturga Bartosza Frąckowiaka, zderzający *Iwanowa* Antoniego Czechowa z *Życiem owadów* Wiktora Pielewina. Bohaterowie Czechowa zostali pokazani jako byty uwięzione w tytułowej samsarze – buddyjskim ciągu reinkarnacji, który przerwać może tylko oświecenie, nirwana. Bezskutecznie próbując wyrwać się z beznadziejnej wegetacji do prawdziwego życia,

z ciemności do światła, przyjmują kolejne role życiowe, przepoczwarzają się niczym owady. Z niekochających mężów stają się równie beznamiętnymi kochankami (Iwanow Michała Majnicza), z samotnych nowobogackich – równie samotnymi arystokratkami (Babakina/Marina Anny Ilczuk) itd. *Samsara Disco* ma plusy i minusy większości wcześniejszych realizacji Olsten: ciekawy, zarówno od strony myśli jak i formy, pomysł i kiepskie wykonanie. To że tekst *Iwanowa* został pocięty, mogło mu tylko wyjść na dobre, bo debiutancki dramat Czechowa do arcydzieł nie należy. Jednak pocięto go tak, że przestał być zrozumiały, a pseudomistyczne wstawki z Pielewina tylko dodatkowo zaciemniają obraz. Skończyło się więc na intrygującej, minimalistycznej scenografii Joanny Kaczyńskiej, świetnej muzyce braci Olesiów i kilku poruszających scenach. Jednak jako całość spektakl jest kompletnie wyprany z napięcia i – co dziwi, bo zespół Polskiego jest jednym z najlepszych w kraju – fatalnie grany".
Aneta Kyzioł, *Pop mistyka*, „Polityka" z 17 II 2009,
http://www.polityka.pl/tygodnikpolityka/kultura/teatr/282791,1,recenzja-spektaklu-samsara-disco-rez-agnieszka-olsten.read

„Zespół Lombard, buddyzm, rosyjska dusza. Spektakl na podstawie czechowowskiego *Iwanowa* i *Życia owadów* Wiktora Pielewina [...] łączy najodleglejsze sfery i klimaty i znajduje dla nich wspólny mianownik. I to jaki! Staroświecki Weltschmertz, kiczowaty i sentymentalny ból istnienia. Nie ryk, nie desperację i psychozę, którą lubili wydobywać m.in. Sarah Kane. Małe, codzienne swędzenie, uporczywą bolesność, co to nie zabija, ale zamienia życie w koszmar. [...] Olsten wykorzystała motyw samary, buddyjskiego kołowrotu narodzin i śmierci, z którego wyzwolenie przynosi jedynie nirwana. Samara to wszystko, co trzyma nas przy ziemi, ogranicza, zniewala, angażuje, odwraca uwagę od tego, co istotne. Bolesne stany umysłu zamiast wielkiego wygaśnięcia. Uziemienie zamiast odlotu. W górę i w dół. «Każda noc przynosi znów/Bezsensowny ból/Ołów – nie/Gołębi puch» – śpiewa Małgorzata Ostrowska. W tym tropieniu wygaśnięć i wzlotów emocjonalnych na dalszy plan schodzą względy fabularne czy tło społeczne tekstów (np. żydowskie pochodzenie Anny). Nerw spektaklu tworzą sceny wyczerpującego kotłowania się, osaczania, tłoczenia, zderzania. [...] Absurdalnie kolorowe, przeestetyzowane kostiumy zmieniają ich w zgraję dandysów z jakichś modernistycznych bohomazów. Modernistyczna fascynacja Wschodem i tęsknota do nirwany spotyka się więc z poczuciem schyłkowości, wypalenia, a także pomysłem sztuki dla sztuki czy raczej sztuki dla jednostek szczególnie wrażliwych. [...] Rzeźbienie w pianie dekadencji bywa jednak zajęciem niewdzięcznym. *Samara disco* podobnie jak ustawieni na równi pochyłej aktorzy nieuchronnie ciąży w dół. Zamiast napięć i nudy magicznej, egzystencjalnej oferuje nudę trywialną, monotonię konkretną, znaną, codzienną. Rozbijają je czasem sceny z Tomaszem Wygodą, który (będąc tancerzem, nie aktorem) rozbija powagę, wnosi element autoironii".
Joanna Derkaczew, *W dół teatralnym wzgórzem*, „Gazeta Wyborcza" z 13 II 2009,
http://www.dziennikteatralny.pl/artykuly/w-dol-teatralnym-wzgorzem.html

„Docenić należy odwagę Agnieszki Olsten: w swojej nowoczesnej inscenizacji unika scenicznych trików, stawia na prostotę scenografii (całość tworzy jedynie drewniana konstrukcja przypominająca dyskotekowy parkiet), eksponuje tekst i grę aktorską. Zespół Teatru Polskiego po raz kolejny pokazuje tu klasę – świetne kreacje stworzyli Michał Majnicz, Mirosław Haniszewski i Maciej Kozłowski. Ciekawie wypadły także Anny Ilczuk i Dagmara Mrowiec. Napięcie potęguje niepokojący, nienaturalny sposób, w jaki bohaterowie się poruszają (ruch sceniczny zaprojektował Tomasz Wygoda) i szemrząca, niby-medytacyjna muzyka braci Oleś".

Katarzyna Kamińska, *Oświecenie nadal daleko,* „Gazeta Wyborcza – Wrocław" z 14 II 2009, http://www.dziennikteatralny.pl/artykuly/oswiecenie-nadal-daleko.html

7 II 2009
Barbara Sass wyreżyserowała *Urodziny Stanleya* Pintera w Teatrze Miejskim im. Gombrowicza w Gdyni.

7 II 2009
Premiera sztuki *Gwiazdy i rozgwiazdy* Liliany Bardijewskiej w Teatrze Polskiego Radia.

8 II 2009
Katarzyna Gabrat-Szymańska zaprojektowała scenografię do *Pinokia* Collodiego w Teatrze Dramatycznym im. Węgierki w Białymstoku. W tym sezonie Katarzyna Gabrat-Szymańska zaprojektowała także scenografię do *Mleka* Katsikonourisa w Teatrze Kamienica w Warszawie (25 VI 2009) oraz do przedstawienia *Letnie Tuwimki* w Teatrze Lalek „Pinokio" w Łodzi (11 VII 2009).

8 II 2009
Daniela Merlo przygotowała choreografię do przedstawienia *Chopin Ambiente* w Teatrze Tańca Zawirowania w Warszawie.

14 II 2009
Jadwiga Leśniak-Jankowska, współprowadząca Krakowską Operę Kameralną, wyreżyserowała w niej *Pieśń nad pieśniami Króla Salomona* wg swojego scenariusza i w swojej choreografii i w scenografii Katarzyny Muchy (prem. w kościele Matki Bożej Różańcowej w Niepołomicach). Jadwiga Leśniak-Jankowska w tym sezonie wyreżyserowała także koncert dawnych pieśni żydowskich *Chatskele, chatskele!* (12 VII 2009).

14 II 2009
Marta Ewa Dąbrowska zaprojektowała scenografię do *2084* Siegoczyńskiego w Teatrze Powszechnym im. Kochanowskiego w Radomiu.

14 II 2009
Premiera *Walizki* Małgorzaty Sikorskiej-Miszczuk w Teatrze Polskim w Poznaniu.

14 II 2009
Agnieszka Glińska wyreżyserowała *Lekkomyślną siostrę* Perzyńskiego w scenografii Agnieszki Zawadowskiej na Scenie przy Wierzbowej w Teatrze Narodowym w Warszawie. W tym sezonie Agnieszka Zawadowska zaprojektowała także scenografię do *Eine Kleine Nachtmusik* Silke Hassler na Scenie na Zapleczu w Teatrze im. Horzycy w Toruniu (18 IV 2009) oraz do *Draculi* Stokera w Teatrze im. Słowackiego w Krakowie (12 XII 2008).

18 II 2009
Premiera *Okna* Anny Mentlewicz w Teatrze Polskiego Radia.

20 II 2009
Agnieszka Błacha przygotowała choreografię do przedstawienia *3 x 3* w Polskim Teatrze Tańca w Poznaniu.

21 II 2009
Alina Skiepko-Gielniewska wyreżyserowała *Kwiat paproci* Kraszewskiego w scenografii Haliny Zalewskiej-Słobodzianek w Teatrze Lalek „Tęcza" w Słupsku. W tym sezonie Halina Zalewska-Słobodzianek zaprojektowała także scenografię do *Żołnierzyka* Andersena w Białostockim Teatrze Lalek (13 IX 2008), a także do *Testamentu* Herberta na Małej Scenie w Teatrze Dramatycznym im. Węgierki w Białymstoku (15 IX 2008) i do *Królowej Śniegu* Andersena w Olsztyńskim Teatrze Lalek (18 IV 2009).

21 II 2009
Bronisława Nowicka wyreżyserowała *Patrz, słońce zachodzi* Sibylle Berg w Teatrze im. Mickiewicza w Częstochowie.

21 II 2009
Paulina Wycichowska przygotowała choreografię do przedstawienia *Of(f)love* w scenografii Adriany Cygankiewicz w Polskim Teatrze Tańca w Poznaniu.

21 II 2009
Premiera *Królewny Śnieżki* Dominiki Miękus w Teatrze Lalki i Aktora w Wałbrzychu.

21 II 2009
Dobrosława Bałazy wyreżyserowała *Czarodzieja, czyli sztukę znikania* Danuty Parlak w Teatrze Polskiego Radia.

25 II 2009
Premiera *Wszystko takie smutne* Barbary Sadurskiej w Teatrze Polskiego Radia.

27 II 2009
Ewa Ignaczak i Daniel Jacewicz wyreżyserowali *Gaz* Wróblewskiego na Sopockiej Scenie Off the Bicz.

28 II 2009
Anna Adamiak zaprojektowała scenografię do *Krzesiwa* Andersena w Teatrze Lalki i Aktora „Parawan" w Krakowie. W tym sezonie Anna Adamiak zaprojektowała także scenografię do *Morderstwa w hotelu* Clarka i Bobricka (21 VI 2009) oraz do *Piosenek z pianką* Brassensa (3 VII 2009) w Teatrze Małym w Manufakturze w Łodzi.

28 II 2009
Premiera *Baśni o rycerzu bez konia* Marty Guśniowskiej w Teatrze „Maska" w Rzeszowie.

28 II 2009
Premiera *Nieznośnego słoniątka* Barbary Kościuszko wg *Słoniątka* Kiplinga w Teatrze Lalek „Guliwer" w Warszawie.

28 II 2009
Premiera *Śmieci* Katarzyny Ciążyńskiej w Teatrze Polskiego Radia.

3 III 2009
Grażyna Jaśkiewicz-Steranko zaprojektowała scenografię do *Wesołych kumoszek z Windsoru* Szekspira w Teatrze im. Jaracza w Olsztynie.

5 III 2009
Dorota Kołodyńska zaprojektowała scenografię do *Umowy, czyli łajdaka ukaranego* Marivaux w Teatrze Narodowym w Warszawie.

5 III 2009
Jolanta Juszkiewicz i Marek Brodzki wyreżyserowali *Penthmurder* według *Pentesilei* Kleista i *Morderstwa* Levina w swojej adaptacji w Teatrze Kropka Theatre w Warszawie.

6 III 2009
Jagna Janicka zaprojektowała scenografię do *Nocną porą* Rebeki Lenkiewicz w Teatrze im. Mickiewicza w Częstochowie. W tym sezonie Jagna Janicka zaprojektowała także scenografię do *Eugeniusza Oniegina* Czajkowskiego w Operze Bałtyckiej w Gdańsku (25 V 2009).

6 III 2009
Paulina Czernek zaprojektowała scenografię do przedstawienia *Szwindel. Piosenki kabaretu międzywojnia* w Teatrze Kamienica w Warszawie. W tym sezonie Paulina Czernek zaprojektowała także scenografię do *Edmonda* Mameta w Teatrze Montownia w Warszawie (30 III 2009).

6 III 2009
Premiera *Kieszonkowego atlasu kobiet* Sylwii Chutnik w Teatrze Powszechnym im. Hübnera w Warszawie.

„Książka Sylwii Chutnik *Kieszonkowy atlas kobiet* gryzie czytelnika boleśnie i długo nie pozwala wyrzucić się z pamięci. Odwrotnie jest z jej adaptacją przygotowaną w Teatrze Powszechnym. Chutnik umieściła swoje bohaterki w konkretnej sytuacji. Tłem dla wszystkich jej opowieści jest tętniący życiem bazar przy Banacha i ulica Opaczewska, przy której stoi kamienica zamieszkana przez panią Marię, małą Marysię, panio-pana Mariana i Czarną Mańkę. To miejskie życie, na równi z osobistymi historiami bohaterów Chutnik, stanowi o sile jej powieści. Tymczasem adaptacja Waldemara Śmigasiewicza idzie najprostszą drogą. Zamiast barwnej miejskiej mozaiki «atlasu» dostajemy cztery monologi wygłaszane przez bohaterów w tym samym miejscu: niewielkiej obskurnej klitce z jednym oknem. I nie pomogą tu wnoszone co jakiś czas ceratowe kraciaste torby, tekturowy wózek czy przeznaczone do sprzedaży na bazarze gary. To elementy stylizacji, zbyt sztucznej, żeby faktycznie poczuć cały smród i ubóstwo tego świata, tak przekonująco opisanego przez Chutnik. Taki rodzaj adaptacji scenicznej wyrządza krzywdę materiałowi wyjściowemu. W *Kieszonkowym atlasie kobiet* są szaleństwo i syf, krew i ropiejące rany, bunt przeciw rzeczywistości, ale i niespodziewana czułość dla tego marginesu społeczeństwa, o którym zazwyczaj najwygodniej zapomnieć. Chutnik patrzy na swoich bohaterów ostro, zmienia perspektywę czytelnika, prowadzi go od uczucia obrzydzenia i zniechęcenia do niespodziewanego współczucia. Tymczasem w wersji scenicznej tych zmian perspektywy, ostrości i szaleństwa po prostu zabrakło. Zostały papierowe monologi i czułostkowość zamiast czułości. Śmigasiewicz pozbawił wersję sceniczną wszelkich kontrowersyjnych elementów tej prozy. W efekcie dostajemy postacie, które w założeniu mają budzić jedynie współczucie. A budzą, przynajmniej we mnie, uczucie scenicznego fałszu. [...] Szkoda tego przedstawienia, tym bardziej że właściwie nie wiadomo, dla kogo jest ono zrobione. Bo wielbiciele książki Chutnik wyjdą z niego zapewne rozczarowani. Inni zaś oburzą się faktem, że tego typu teksty wystawiane są w Teatrze Powszechnym. Jednym i drugim lepiej polecić

lekturę książki. Daje ona znacznie więcej niż czas spędzony na widowni Małej Sceny Powszechnego".
Agnieszka Rataj, *Bohaterki bez pazurów*, „Życie Warszawy" nr 57 z 9 III 2009, http://www.zw.com.pl/artykul/4,341688_Bohaterki_bez_pazurow.htm

„W starciu poróżnionych zwolenników feministycznej powieści oraz entuzjastów spektaklu i reżysera nie stoję po żadnej ze stron. Oba przedsięwzięcia uważam za kiepskie. U Chutnik dostrzegam jednak socjologiczną intuicję, która pozwoliła jej wychwycić i opisać mechanizmy społecznego oznaczania i wykluczania, czego zupełnie zabrakło w przedstawieniu Śmigasiewicza. A zdawało się, że wszystko było podane na tacy Przedstawione w książce dramaty mieszkańców Ochoty równie dobrze mogłyby opowiadać o życiu lokatorów obskurnych kamienic rozsianych wokół Teatru Powszechnego – centrum warszawskiej Pragi. Zwłaszcza że to właśnie w tym miejscu rodziła się legenda Czarnej Mańki. Wypada żałować, że widzowie otrzymali jedynie tandetny obrazek rodzajowy. Ten wycinek z atlasu, który chociaż koresponduje z tytułem powieści, nie może stanowić pretekstu do rozmowy między publicznością a ludźmi mijanymi w zaułkach alei Zielenieckiej. Duże zastrzeżenia można mieć także do samej inscenizacji. Spektakl całkowicie pozbawiony jest dramaturgii i wyraźnego motywu, który spajałby cztery różne historie. Równie dobrze *Kieszonkowy atlas kobiet* można byłoby podzielić na cztery monodramy. Śmigasiewicz nie wykorzystał też motywu bazaru, który jest niezwykle mocnym znakiem – miasta, handlu oraz, szeroko pojętej, «wymiany». Kojarzy się z brudem i nędzą, ale jednocześnie powoli staje się mitem czegoś, co wymiera – zastępowane przez hipermarkety. Drugim ważnym tropem powieści są odwołania do motywów sakralnych, zwłaszcza do wyobrażenia Matki Boskiej, które spektakl zupełnie pomija. Niestety, jedynym nośnikiem znaczeń w tym przedstawieniu pozostaje tekst. Maria Kretańska z powieści Chutnik kiedy «przechodzi obok murka czy ściany bloku, to nieznacznie wysuwa nadgarstki i szoruje nimi o beton. Potem, nie patrząc nawet na dłonie, zlizuje krew i resztki pyłu, które nie chcą się goić». Mocne tarcie to jedyny sposób, by Maria się obudziła. Spektakl Śmigasiewicza jest jedynie łatwo gojącą się powierzchowną raną i kolejnym dowodem na to, że modna książka nie jest receptą na dobre przedstawienie. Nawet jeśli oprawę graficzną materiałów promocyjnych stworzy Agata Bogacka. A w Dzień Kobiet, który nieprzypadkowo zbiegł się z premierą, lepiej sprawdziłby się chyba przywiędły tulipan".
Kamila Paprocka, *Rana powierzchowna*, „Teatr" nr 6/2009.

„Wszystko razem miało pewnie wyglądać na balladę o smutnym losie pokrzywdzonych i odrzuconych. Ale wcale nie jestem pewien, czy warto było rzucać się akurat z tą książką na teatr".
ten [Tadeusz Nyczek], *Trzy kobiety i Kaczor*, „Przekrój" nr 12/2009.

7 III – 20 IV 2009
Festiwal Konfrontacje Sztuki Kobiecej w Słupsku.

8 III 2009
Izabela Chlewińska, Katarzyna Chmielewska i in. przygotowały choreografię do *Przed południem. Przed zmierzchem* w Teatrze Nowym w Łodzi (we współpracy z Teatrem Dada von Bzdülöw z Gdańska).

14 III 2009
Joanna Lewicka wyreżyserowała *Andromachę* Racine'a w Teatrze Współczesnym w Szczecinie.

14 III 2009
Barbara Wysocka wyreżyserowała *Kaspara* Handkego w swojej scenografii we Wrocławskim Teatrze Współczesnym im. Wiercińskiego (na Scenie na Strychu). W tym sezonie Barbara Wysocka wyreżyserowała także *Pijaków* Bohomolca w scenografii Magdaleny Musiał na Scenie Kameralnej w Narodowym Starym Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie (26 IV 2009).

15 III 2009
Małgorzata Suwalska zaprojektowała scenografię do *Dietricha i Leandera* Beatrice Ferolli w Teatrze Korez w Katowicach.

15 III 2009
Premiera *Ósmej dziesięć o zmierzchu* Marty Pastwy (Teresy Ewy Opoki) w Teatrze Polskiego Radia.

21 III 2009
Małgorzata Ptok zaprojektowała scenografię do *Jordan* Moiry Buffini i Anny Reynolds na Scenie Kameralnej w Teatrze Śląskim im. Wyspiańskiego w Katowicach.

26 III 2009
Petra Korink zaprojektowała scenografię do *Mykwy* Rowickiego w Teatrze Polskim w Poznaniu.

26 III 2009
Magdalena Maciejewska zaprojektowała scenografię do *Między nami dobrze jest* Doroty Masłowskiej w TR Warszawa.

27 III 2009
Urszula Kenar zaprojektowała scenografię do *Poskromienia złośnicy* Szekspira w Teatrze Śląskim im. Wyspiańskiego w Katowicach.

27 III 2009
Maria Spiss wyreżyserowała *Starostę Kaniowskiego* wg swojego scenariusza opartego na utworach Zofii Kossak-Szczuckiej oraz Grabowskiego, Goszczyńskiego, Kraszewskiego i Rzewuskiego na Nowej Scenie w Narodowym Starym Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie.

27 III 2009
Premiera *„M”* Marty Dzido w Teatrze Bocznym w Lublinie.

27 III 2009
Barbara Guzik zaprojektowała scenografię do *Wszystko co wiem o mężczyznach i kobietach* Nadeżdy Ptushkiny w Teatrze im. Wandy Siemaszkowej w Rzeszowie. W tym sezonie Barbara Guzik zaprojektowała także scenografię do *Calineczki. Niezwykłych przygód* Maciejewskiego wg Andersena w Teatrze Lalki, Maski i Aktora „Groteska” w Krakowie (25 IV 2009).

28 III 2009
Katarzyna Aleksander-Kmieć przygotowała choreografię do *Zobacz Alicjo* w scenografii Anny Chadaj w Teatrze Rozrywki w Chorzowie.

28 III 2009
Ewa Sokół-Malesza wyreżyserowała *Wróżkę bzów* Hanny Januszewskiej wg *Oślej skórki* Perraulta w Teatrze „Maska" w Rzeszowie.

28 III 2009
Iwona Kempa, dyrektorka artystyczna w Teatrze im. Horzycy w Toruniu, wyreżyserowała przedstawienie *Ślubuję ci miłość i wierność* Háya w swojej scenografii.

„Zdrada w przedstawieniu w reżyserii Iwony Kempy wydaje się codzienna i powszechna. Zakłócają ją jedynie proste dylematy: jak należy spełniać obowiązki małżeńskie, aby mąż niczego się nie domyślił i jednocześnie pozostać czystą wobec kochanka; jak postępować z wieloletnią partnerką, która przez nieformalny układ nie zdołała sobie ułożyć sobie życia; jak uniknąć wpadki podczas schadzki? [...] Kempa bez wątpienia ma rozpoznawalny styl swoich wypowiedzi teatralnych. Nigdy szczególnie bliskie nie były dla niej bogate widowiska. Skromne dekoracje w tej sztuce przypominają ledwie zainscenizowaną próbę czytaną albo seans terapii małżeńskiej. Małżonków nakazała przebrać w stroje nowożeńców: mężatki w biel, mężów w pełną galę. Tylko kochanki wyróżniają się kolorem. Nad wszystkim góruje zegar, który odlicza czas od początku przedstawienia. Spektakl – precyzyjny i rytmiczny – trwa równe 90 minut. Kempa słynie z szybkiego, niemal filmowego, montażu poszczególnych części swoich przedstawień. Tutaj jest podobnie. Poza tym, tak jak w większości swoich spektakli, sięgnęła po środki filmowe – widzimy starszą kobietę, która pokonując toruński most, wspomina swojego zmarłego na raka męża. Reżyserka wyraźnie zaznaczyła podział na pierwszy i drugi plan. W tle widzimy subtelny metanarracyjny komunikat, który z innej strony każe nam patrzeć na relacje między postaciami. Małżonkowie siedzą blisko siebie, ale nic ich tak naprawdę nie łączy. Kierowani zazdrością powstrzymują partnerów od włączania się w kolejne sceny. W finale słyszymy *All Is Full of Love* Bjoerk – piosenkę o wszechogarniającej i nieprzewidywalnej sile miłości. Czy rzeczywiście to uczucie, które z takim pietyzmem czcimy i wręcz fetyszyzujemy, należy obwiniać za zdradę? Ten spektakl nie podaje odpowiedzi. *Ślubuję ci miłość i wierność* łatwo zamienia się w osobistą wypowiedź o zdradzie i prywatnej apokalipsie, której scenariusz zawsze pisze się własną krwią".
Grzegorz Giedrys, *I że nie opuszczę cię aż do śmierci*, „Gazeta Wyborcza – Toruń" z 3 IV 2009, http://www.dziennikteatralny.pl/artykuly/i-ze-nie-opuszcze-cie-az-do-smierci.html

„Są ubrani w przyciasne już garnitury i niedopinające się, niemodne sukienki ślubne. W tle projektor wyświetla ich zdjęcia sprzed lat – radosne twarze z czasów, gdy przyrzekali miłość i wierność. Siedzą w tych niewygodnych strojach obok siebie. Cztery małżeńskie pary. A po bokach ci pojedynczy: niemłoda wdowa, kochanka żonatego, dziewczyna – obiekt westchnień cudzego męża. Słuchamy ich rozmów i kłótni, poznajemy to, co ich łączy. Albo już nie łączy. Widzimy małżeństwo, w którym ona ma kochanka, i to, w którym kochankę ma on. Oraz takie, gdzie nikt nikogo nie zdradza uczynkiem a jedynie myślą, co wystarcza, by związek niszczał. Widzimy mężczyzn raniących i żony, i kochanki. Żony, które wolą nie wiedzieć... Rozpaczających i tych, których już chroni pancerz obojętności. Czterdziestoparoletnich. [...] Znów mamy na scenie rząd krzeseł, wystarczający za całą scenografię. Aktorzy siedzą przez cały czas na tych krzesłach. [...] Sceny skonstruowane są precyzyjnie, a następstwo dialogów toczonych to spokojnie, to gwałtowniej, przeplatanych nagłymi wybuchami emocji, układa się jak w dobrze skomponowanej symfonii. I tym razem toruńscy aktorzy, wszyscy

bez wyjątku, przejmująco pokazują dramat swych postaci. Aha, jeśli na ten spektakl wybierze się ktoś poniżej trzydziestki, z entuzjazmem szykujący się do ślubu, niech nie wychodzi w trakcie oklasków. Na samo zakończenie aktorzy się przedstawiają. Dość szczególnie. Każdy z nich podaje swoje nazwisko i... stan cywilny. Jest kilka budujących wyznań!"
Mirosława Kruczkiewicz, *Dozwolone od lat czterdziestu*, „Nowości" nr 79 z 4 IV 2009, http://www.dziennikteatralny.pl/artykuly/dozwolone-od-lat-czterdziestu.html

29 III 2009
Barbara Wołosiuk, pozostająca na etacie kostiumologa w Teatrze im. Osterwy w Lublinie, przygotowuje kostiumy do spektaklu *O dwóch krasnoludkach i jednym końcu świata* Grażyny Lutosławskiej.

30 III 2009
Marta Ogrodzińska wyreżyserowała *Liminalną. Jestem snem, którego nie wolno mi śnić* w Grupie Artystycznej Teraz Poliż w Warszawie (Grand Prix na XVII Międzynarodowym Festiwalu Teatralnym Dionizje w Ciechanowie).

3 IV 2009
Maryna Wyszomirska zaprojektowała scenografię do *Ordonki z Kamienicy* w Teatrze Kamienica w Warszawie.

4 IV 2009
Ewa Ignaczak, kierowniczka artystyczna Teatru Stajnia Pegaza w Sopocie, wyreżyserowała *Umiłowaną* wg swojego scenariusza opartego na *Sybilli* Lagerkvista.

7 IV 2009
Katarzyna Wińska, kierowniczka artystyczna Opery Buffa w Warszawie, wyreżyserowała *Wyspę pomyloną* według swojego scenariusza.

17 IV 2009
Iwona Pasińska, dyrektorka artystyczna teatru Movements Factory w Poznaniu, wyreżyserowała przedstawienie *Gramy 4U* w swojej choreografii. Iwona Pasińska w tym sezonie wyreżyserowała także i przygotowała choreografię do przedstawienia *Saligia. 7 grzechów miejskich* (23 VI 2009, na Międzynarodowym Festiwalu Teatralnym Malta).

17 IV 2009
Premiera *Karuzeli marzeń* Anety Wróbel-Wojtyszko i Adama Wojtyszko w Teatrze Studio Buffo w Warszawie.

18 IV 2009
Premiera *W Bocianowie* Nataszy Kielak w Teatrze Polskiego Radia.

19 IV 2009
Beata Redo-Dobber wyreżyserowała *Cesarza Atlantydy* Ullmanna w swojej scenografii w Operze Krakowskiej (17 IV 2009, podczas Międzynarodowego Festiwalu Sztuki Wokalnej im. Ady Sari w Nowym Sączu).

24 IV 2009
Anna K. Chudek, Dominika Miękus i Mariusz Wójtowicz przygotowali inscenizację *Wschodu i zachodu słońca* Joanny K. Teske w adaptacji Dominiki Miękus w Teatrze „Baj Pomorski" w Toruniu.

24 IV 2009
Jolanta Gałązka i Tomasz Kościuszko zaprojektowali scenografię do *Motyle są wolne* Gershe'a w Teatrze Kamienica w Warszawie.

25 IV 2009
Magdalena Piekorz wyreżyserowała *Oliviera!* Barta w scenografii Marcela Sławińskiego i Katarzyny Sobańskiej w Teatrze Rozrywki w Chorzowie.

25 IV 2009
Ewa Wycichowska, dyrektorka naczelna i artystyczna Polskiego Teatru Tańca w Poznaniu, wyreżyserowała i przygotowała choreografię do przedstawienia *Komeda-sextet. Etiudy baletowe w teatrze tańca*.

25 IV 2009
Barbara Gołaszewska zaprojektowała scenografię do *Na pełnym morzu / Strip-tease* Mrożka w Teatrze Go Fundacji Proscenium w Warszawie.

26 IV 2009
Dominika Skaza zaprojektowała scenografię do przedstawienia *Kambek* Ulickiego w Bałtyckim Teatrze Dramatycznym im. Słowackiego w Koszalinie.

26 IV 2009
Iga Gańczarczyk wyreżyserowała *Całopalenie* Dei Loher w Teatrze Nowym w Krakowie.

„*Całopalenie* w krakowskim Teatrze Nowym to spektakl poruszający i boleśnie prawdziwy. Przedstawienie Gańczarczyk, będące polską prapremierą najnowszego tekstu Dei Loher, to przenikliwa analiza wewnętrznego rozkładu społeczności, składającej się z pokiereszowanych jednostek nie potrafiących pomóc sobie nawzajem. [...]
Tytułowe całopalenie okazuje się nieskuteczne; nie przynosi odkupienia. Jest podobne do wypalania rany, która nawet jeśli się zasklepi, pozostawi ogromną bliznę. Nawet kiedy świadek tragedii zniknie, rzeczywistość nie wróci do równowagi. «Nikt z nas już tu nie mieszka» – informują nas bohaterowie w ostatniej scenie. «My już nie żyjemy». «Nikt nie wie, co się ze mną stało». W prezentowanym świecie nie działa zbawcza moc communitas. Mimo tak ciężkiej wymowy, spektakl ogląda się świetnie. Forma przedstawienia, ocierająca się o absurd i groteskę, dodaje historii lekkości, a konwencja wplatania do scen elementów narracyjnych pozwala na lekki dystans. W maleńkiej przestrzeni Teatru Nowego aktorzy wraz z nami śledzą rozwój wydarzeń, dosiadając się do siedzących na schodach widzów".
Aleksandra Kamińska, *Wypalanie rany*, http://www.dziennikteatralny.pl/artykuly/wypalanie-rany.html, 11 V 2009.

„*Całopalenie* – spektakl w reżyserii Igi Gańczarczyk na podstawie dramatu Dei Loher ma wszelkie podstawy, by być wyjątkowym i nieprzeciętnym, jednak nie do końca wykorzystuje drzemiące w nim możliwości i nie porusza aż tak głęboko jak mógłby. Świetny tekst, bardzo dobre, choć nierówne aktorstwo, młody zespół posiadający pasję i chęci oraz ciekawie zapowiadająca się reżyserka. W czym więc tkwi problem? Przedstawieniu, choć stara się w

sposób emocjonalny psychologicznie intrygować, brakuje energii, staje się statyczne i monotonne. Próba urozmaicenia go zmiennymi tonami – od żartobliwych do jak najbardziej serio, nie powodzi się. Spektakl jest odegrany na jednolitych emocjonalnych torach, przez co mniej poruszający wydźwięk ma zakończenie. Finalne spotkanie grupy bohaterów zostało osłabione dramatycznie przez reżyserkę, choć być może pierwotnym zamiarem było jego wzmocnienie. Wyjście z roli, mówienie wprost do publiczności o własnej śmierci czy porażce z tryumfalnym uśmiechem na ustach to wynik sukcesywnie podkreślanego wyobcowania postaci. To, co mogło ich połączyć, podzieliło. Nawiązywane relacje kończą się katastrofą, choć pozornie zyskują wspólnotowość. [...] To spektakl niedający się zamknąć w jednej prostej szufladzie. Choć punktem wyjścia są powypadkowe rozliczenia psychologiczne, reżyserka stara się pokazać, że nie tylko to jest motywacją działania postaci. To ciągnące się traumy, wyobcowanie, nieprzystosowanie do otaczającego świata. Bohaterowie to szereg postaci, które nie mogą odnaleźć swojego miejsca w społeczeństwie. Dopiero wypadek da im możliwość nawiązania wspólnoty. Na początku spektaklu będą od siebie oddaleni, zaś skończą na oczyszczającej ich zabawie. Ten aspekt Gańczarczyk intrygująco uwypukliła, jednak trzeba przyznać, że część ciekawych działań inscenizacyjnych (np. bohaterowie wprowadzający widza w spektakl) została zaczerpnięta wprost z tekstu".
Magdalena Urbańska, *Traumatyczna wspólnotowość*,
http://www.dziennikteatralny.pl/artykuly/traumatyczna-wspolnotowosc.html, 30 IV 2009.

26 IV 2009
Premiera *Zdążyć przed panem Bogiem* Hanny Krall w Tarnowskim Teatrze im. Solskiego.

26 IV 2009
Premiera *Nestorki* Marty Grzechowiak w Teatrze Polskiego Radia.

1 V 2009
Joanna Schoen zaprojektowała scenografię do *Tramwaju zwanego pożądaniem* Williamsa na Scenie na Sarego w Teatrze „Bagatela" im. Boya-Żeleńskiego w Krakowie.

1 V 2009
Premiera *Rozmów w parku* Brigitte Buc w Teatrze Scena Prezentacje w Warszawie.

8 V 2009
Magdalena Tesławska zaprojektowała scenografię do spektaklu baletowego *Spojrzenia* z muzyką Gounoda i Ravela w Operze Krakowskiej.

8 V 2009
Bożena Stryjkówna wyreżyserowała *Sztukę* Yasminy Rezy w Teatrze Ochoty w Warszawie.

8 V 2009
Premiera *Szajby* Małgorzaty Sikorskiej-Miszczuk na Scenie na Świebodzkim w Teatrze Polskim we Wrocławiu. (II Nagroda i Nagroda Dziennikarzy na IV Festiwalu Polskich Sztuk Współczesnych R@aport w Gdyni.)

9 V 2009
Sylwia Kochaniec zaprojektowała scenografię do *Symfonii locatoris* Sroki w Teatrze Ludowym w Nowej Hucie.

10 V 2009
Katarzyna Kotowska zaprojektowała scenografię do *Okien* swojego autorstwa w Teatrze „Lalka" w Warszawie.

14 V 2009
Czytanie sztuki Joan Didion *Rok magicznego myślenia* w Teatrze Powszechnym w Łodzi.

15 V 2009
Izadora Weiss przygotowała choreografię do *Romea i Julii* wg swojego libretta w Operze Bałtyckiej w Gdańsku.

16 V 2009
Premiera *Tajemniczego ogrodu* Frances Hodgson Burnett w Teatrze im. Osterwy w Gorzowie Wielkopolskim.

16 V 2009
Anna Bobrowska-Ekiert zaprojektowała scenografię do *Awantury o Basię* Makuszyńskiego w Nowym Teatrze im. Witkacego w Słupsku.

17 V 2009
Marta Górnicka wyreżyserowała *Tango laboratorium* Piazzoli w Laboratorium Dramatu w Warszawie.

20 V 2009
Premiera przedstawienia *Tygrys tańczy dla Szu-Hin* Anny Świrszczyńskiej w Miejskim Teatrze „Miniatura" w Gdańsku.

22 V 2009
Anne Raphaelle wyreżyserowała *Szklany klosz* Sylvii Plath w scenografii Danuty Dąbrowskiej-Wojciechowskiej w Teatrze Kameralnym w Szczecinie. Danuta Dąbrowska-Wojciechowska w tym sezonie zaprojektowała także scenografię do przedstawienia *Pani Dally ma kochanka* Hanleya (31 V 2009).

22 V 2009
Dąbrówka Huk zaprojektowała scenografię do przedstawienia *Biskupi z Biskupina i partyzanci z Oporowa targają Tarnograj* Masztalskiego w Teatrze Ad Spectatores we Wrocławiu (premiera w Sali Secesyjnej Rady Miejskiej).

23 V 2009
Ewa Krechowicz zaprojektowała scenografię do *Na czworakach* Różewicza w Teatrze Polskim w Szczecinie.

23 V 2009
Mufmi_kreacje w teatrze tańca mufmi w Warszawie; w ramach festiwalu wystawiono: *In brief* w choreografii i wykonaniu Aleksandry Bożek-Muszyńskiej; *Membrane* w choreografii i wykonaniu Olgi Szypulskiej; *Second of all* w choreografii Aleksandry Zdunek; *March* w choreografii i wykonaniu Aleksandry Zdunek.

24 V 2009
Anna Majcher opracowała choreografię do *Song on 3 and on 4* w Śląskim Teatrze Tańca w Bytomiu.

24 V 2009
Ewa Dyakowska-Berbeka, pozostającej na etacie plastyka w Teatrze im. Witkiewicza w Zakopanem, zaprojektowała scenografię do *Intermezza* Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej według pomysłu Adrianny Jerzmanowskiej.

29 V 2009
Wieczór premier 3 solo na scenie Stary Browar Nowy Taniec w Poznaniu: premiery *Zona Segura* w choreografii Małgorzaty Haduch, *Man's best friend* w choreografii Ramony Nagabczyńskiej i *Mój Poland drive* w choreografii Magdaleny Przybysz.

30 V 2009
Premiera *Pippi Langstrump* Astrid Lindgren w Teatrze im. Fredry w Gnieźnie.

30 V 2009
Premiera *Baśni o rycerzu bez konia* Marty Guśniowskiej w Teatrze Lalki, Maski i Aktora „Groteska" w Krakowie.

31 V 2009
Premiera *Kopciuszka* Tatiany Gabe w Teatrze Lalek „Pleciuga" w Szczecinie.

31 V 2009
Premiera *Teraz na zawsze* Magdaleny Frydrych Gregorovej w Lubuskim Teatrze im. Kruczkowskiego w Zielonej Górze.

1 VI 2009
Justyna Celeda wyreżyserowała *Na arce o ósmej* Huba w Teatrze Współczesnym w Szczecinie.

5 VI 2009
Iwona Jera wyreżyserowała *W stanie wyjątkowym* Richtera w Teatrze Nowym w Krakowie.

6 VI 2009
Maria Kwiecień, Suse Wächter, Agnieszka Korytkowska-Mazur i Małgorzata Głuchowska wyreżyserowały przedstawienie *Śmierć i dziewczyna I-V. Dramaty księżniczek* Elfriede Jelinek w Teatrze Dramatycznym m. st. Warszawy im. Holoubka.

„Inscenizacja cyklu *Śmierć i dziewczyna. Dramaty księżniczek* nie jest zadaniem łatwym. [...] Odpowiedzialna za dramaturgię Dorota Sajewska, jako matka przedsięwzięcia, postawiła na kolaż autonomicznych części kilku twórczyń, niejako dając wolną rękę w konstruowaniu przekazu. Tym samym rezygnuje ze spoistości projektu na rzecz konfrontacji niezależnych zmagań z trudną materią języka. Projekt otwiera część w reżyserii Marii Kwiecień, poświęcona ikonicznej postaci Jacqueline Kennedy. W cyklu Jelinek miniatura posługująca się figurą pierwszej damy w najbardziej wyrazisty sposób ilustruje zdanie, że kobieta znaczy tyle, ile swój wizerunek. «Ja» jest «ułożone w formie», środki masowego przekazu powielają wyszlifowany image. Kennedy jest wyniosła, doskonała i – niedotykalna. Już aranżacja przestrzeni jest początkiem gry z widzami – trójka aktorów wcielających się w Jackie

(Agnieszka Wosińska, Krzysztof Dracz i Anna Kłos-Kleszczewska) jest ustawiona w różnych punktach Małej Sceny. Nie istnieje granica między widownią a występującymi; brakuje nawet symbolicznego podestu. Scenicznej Jackie można dotknąć, nie ruszając się ze swojego miejsca. Oczywiście, taka sytuacja nie ma miejsca. Między księżniczką a tłumem istnieje nieprzekraczalna bariera. [...] Pierwsza wariacja na temat Jelinek prezentuje przyzwoity poziom, choć jest nieco jednostajna. Prawdziwym dynamitem jest za to propozycja Suse Wächter. To zdecydowanie najmocniejszy punkt spektaklu. Największym atutem jest prawdopodobnie atmosfera dystansu, przejawiającego się przede wszystkim w mnogości akcentów humorystycznych. Taki zabieg umożliwia odbiór na różnych poziomach. Wächter częściowo zniosła hermetyzm projektu – nawet nierozeznani w specyfice stylu Jelinek dali się uwieść błyskotliwemu dowcipowi. [...] Po przerwie następuje zmiana aranżacji przestrzeni. Trójsegmentowa scenografia wyobraża – jak sugeruje zapowiedź – piwnicę domu w austriackim Amstetten. Reżyserka Agnieszka Korytkowska-Mazur mierzy do widza z ciężkiego kalibru, miksując podszyte baśnią dramaty księżniczek z postacią Josefa Fritzla. Posunięcie ryzykowne, chociaż wydaje się, że nie wyciśnięto z pomysłu dostatecznie dużo. Na scenę wracają Jackie (Ewa Telega) i Marilyn (Katarzyna Figura), przywoływana uprzednio w monologach. Czytelna jest analogia między ikonami a więzioną przez lata w piwnicy Elisabeth Fritzl, zmuszaną przez swego ojca do odgrywania ról matki i kochanki. Jak bumerang powraca problem uziemienia w formie. Jacqueline stanowi jedność z różowym kostiumem i sznurem pereł. Podmuch unoszący sukienkę Marilyn przypomina słynną scenę ze *Słomianego wdowca*. Moment, kiedy Figura siedzi na sedesie w klitce Fritzla przywodzi na myśl fotografię Miltona H. Greene'a ukazującą bosą, odzianą w spódnicę z białego tiulu Monroe. Kobieta jest «obrazem samej siebie» – to już wiemy. Brakuje jednak spójnej myśli. Widzom jest aplikowana za duża ilość bodźców – narastające dźwięki, pomieszane głosy z offu, kamery rejestrujące twarze Jackie i Marilyn. W kącie tkwi niema kukła Jelinek. Władzę nad tym chaosem sprawuje pojawiający się co chwilę Fritzl (Sean Palmer). Biorąc pod uwagę nieuniknioną niejednorodność projektu, tekstowi Jelinek najlepiej zrobiłaby przejrzysta adaptacja. Całość zamyka miniatura Małgorzaty Głuchowskiej. Tym razem pod adaptacyjny nóż idzie *Rosamunde*. Scena staje się areną popisów Fulwia (Piotr Polak). Fulwio zmienia aranżację przestrzeni, przestawia meble, wytycza obszar swojej dominacji. Nie można się oprzeć wrażeniu, że jogiczne ruchy są zautomatyzowane, jakby wypracowane. W pewnym momencie mężczyzna próbuje wyjść z sali. Drzwi są jednak zamknięte. Fulwio zachowuje kamienną twarz. Maszeruje więc dalej, nie przyjmując porażki do wiadomości. Jest kimś w rodzaju nieposkromionego mściciela, siłą, której nie można zatrzymać". Agata Tomasiewicz, *Szkice do obrazów,* http://teatrdlawas.pl (20 IV 2012).

„Z czego zrobiona jest współczesna kobieta? Młode reżyserki zaproszone do projektu w warszawskim Teatrze Dramatycznym, sięgając po pięć tekstów Elfriede Jelinek, dogrzebuje się do najgłębszych warstw tego «tworu». Przez sukienki, pończoszki i fatałaszki do bólu, oszustwa i strachu. [...] Lalki, fatałaszki, suknie, tiule przewijają się przez przestrzeń gry, jak w szalonym «pyjama party». Dziwna to jednak przestrzeń. Klaustrofobiczna, przytłaczająca, choć pusta. Nieliczne sprzęty i zabawki zmieniają ją w samotnię starej panny, studio telewizyjne, piwnicę Fritzla. Kroniki królewskie wystawia się na wielkiej scenie, z tłumami statystów i fanfarami. Dramaty księżniczek rozgrywają się w ciasnych, intymnych klitkach, gdzie zamiast werbli słychać najwyżej szmer telewizora. Tekst Jelinek brzmi wśród tych szmerów dowcipnie, dramatycznie, osobiście. Aktorzy występujący w każdym z pięciu fragmentów wydobywają jego rytmiczność i powtarzalność, ostrość i zanurzenie w tym, co banalne i tym boleśniejsze. Z szeregu postaci, jakim autorka przydzieliła w swoich dramatach niekończące się monologi (m.in. Śpiąca Królewna i Królewna Śnieżka), reżyserki sięgały najchętniej po Jackie Kennedy i Marilyn Monroe. Słynne rywalki (to kukiełkowe, to

odgrywane w różnych konstelacjach aktorskich), ikony zbiorowej wyobraźni, wyznają, z czego są «zrobione» (ubranie, mina, postawa, fryzura). Rozszczepione na kilkoro aktorów (Anna Kłos-Kleszczewska, Krzysztof Dracz, Agnieszka Wosińska) demonstrują, jaki gwałt zadają swojemu ciału, by sprostać publicznym oczekiwaniom. W innych częściach stają się chochlikami nawiedzającymi Śpiącą Królewnę (Klara Bielawka) czy córkami Fritzla (Katarzyna Figura, Ewa Telega), zmuszanymi do dawania dziwacznych przedstawień. [...] Cały projekt w Teatrze Dramatycznym ma rzadką w polskim teatrze lekkość. Propozycje młodych reżyserek to żaden popis «feministycznej histerii», ale świetny show z językiem w roli głównej. Głosy, wizerunki, obrazy, projekcje multimedialne, dialogi niemieckie, polskie, angielskie, nakładają się na siebie, pokazując, jak wiele wysiłku potrzebne jest, by «zrobić» współczesną kobietę. Oto przewrotna moc dziewczęcych zabaw".
Joanna Derkaczew, *Jelinek w rękach księżniczek,* „Gazeta Wyborcza" nr 148 z 26 VI 2009.

„Trudno oprzeć się wrażeniu, że warszawski spektakl przypomina dość żałosne zebranie feministek, które dowodzą, że rola kobiety w życiu i w teatrze jest nie do pozazdroszczenia. Tytuł *Śmierć i dziewczyna* sugerowałby, że będzie to inscenizacja głośnej sztuki Ariela Dorfmana. W Teatrze Dramatycznym oglądamy jednak rodzaj eksperymentu estetyczno-socjologicznego sporządzonego na tekstach Elfriede Jelinek. [...] Gdyby to przedstawienie wymagające z pewnością hartu ducha reżyserowali mężczyźni, pomyślałbym o słodkiej zemście w czasach, gdy w teatrze polskim silną pozycję wyrobiły sobie Anna Augustynowicz, Maja Kleczewska, Agnieszka Glińska czy Ewelina Pietrowiak. Niestety, reżyserkami tej produkcji są również kobiety".
Jan Bończa-Szabłowski, *Do prezentacji tylko na strychu,* http://www.rp.pl/artykul/319283-Sceniczny-eksperyment-czy-zebranie-feministek.html, 13 VI 2009.

6 VI 2009
Dobrosława Bałazy wyreżyserowała *Smoka podwawelskiego* Pałasza w Teatrze Polskiego Radia.

7 VI 2009
Marcelina Początek-Kunikowska zaprojektowała scenografię do *Co ja panu zrobiłem, Pignon?* Vebera w Teatrze Kwadrat w Warszawie.

7 VI 2009
Maja Kleczewska wyreżyserowała *Marata / Sade'a* Weissa w scenografii Katarzyny Borkowskiej w Teatrze Narodowym w Warszawie. W tym sezonie Maja Kleczewska wyreżyserowała także *Płatonowa* Czechowa w Teatrze Polskim im. Konieczki w Bydgoszczy (3 VII 2009).

10 VI 2009
Ewa Witkowicz przygotowała choreografię do *Dworcowej przygody* Ewy Witomskiej w swojej adaptacji w Gliwickim Teatrze Muzycznym Junior.

12 VI 2009
Kasia Zawistowska zaprojektowała scenografię do *Infantki* wg *Xięgi bałwochwalczej* Schulza w Teatrze Okazjonalnym w Sopocie.

12 VI 2009
Premiera *Sztuki* Yasminy Rezy w Teatrze TM w Warszawie.

13 VI 2009
Beata Jasionek zaprojektowała scenografię do *Zazdrości* Esther Vilar w Bałtyckim Teatrze Dramatycznym im. Słowackiego w Koszalinie.

13 VI 2009
Premiera *Zbombardowanych* Sarah Kane w Teatrze Konsekwentnym w Warszawie.

13 VI 2009
Premiera *Erigeronu* Agnieszki Tyszki w Teatrze Polskiego Radia.

19 VI 2009
Magdalena Musiał zaprojektowała scenografię do *Czekając na Turka* Stasiuka w Narodowym Starym Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie.

21 VI 2009
Honorata Mierzejewska wyreżyserowała *Lalkarza* Stevensa w Teatrze Lalki i Aktora „Kubuś" w Kielcach.

24 VI 2009
Katarzyna Pawłowska i Maciej Adamczyk, współkierujący Teatrem Porywacze Ciał w Poznaniu, wyreżyserowali *More Heart Core!* według swojego scenariusza (prem. w Starej Drukarni podczas Festiwalu Malta).

24 VI 2009
Natalia Maria Wojciechowska przygotowała choreografię do *Aniołów* w ramach wieczoru baletowego młodych choreografów *Creations. I warsztat choreograficzny* w Teatrze Wielkim – Operze Narodowej w Warszawie.

25 VI 2009
Małgorzata Matuszewska, kierująca teatrem Nie tylko Flamenco. Teatr Tańca Małgorzaty Matuszewskiej z Warszawy, wyreżyserowała przedstawienie *Infantka* (premiera w ramach projektu „rezydencja / premiera 2009" w Klubie Żak w Gdańsku).

26 VI 2009
Karina Adamczak-Kasprzak i Agata Ambrozińska-Rachuta przygotowały choreografię do przedstawienia *Balladyna*, inspirowanego dramatem Słowackiego w scenografii Agnieszki Drążek i Karoliny Wyrwał w Polskim Teatrze Tańca w Poznaniu.

5 VII 2009
Premiera *Wilków* Agnieszki Osieckiej wg Singera w Teatrze Atelier im. Agnieszki Osieckiej w Sopocie.

11 VII 2009
Katarzyna Chmielewska i Leszek Bzdyl wyreżyserowali *Czerwoną trawę* Viana w Teatrze Dada von Bzdülöw w Gdańsku.

27 VII 2009
Katarzyna Gabrat zaprojektowała scenografię do *Domu na granicy* Mrożka w Teatrze Dramatycznym im. Węgierki w Białymstoku.

14 VIII 2009
Katarzyna Mucha zaprojektowała scenografię do *Die Schuldigkeit des Ersten Gebots* Mozarta w Krakowskiej Operze Kameralnej (prem. w Bazylice Bożego Ciała w Krakowie).

28 VIII 2009
Małgorzata Machowska wyreżyserowała *Łysą śpiewaczkę* Ioneski w scenografii Marii Kanigowskiej-Belcar w Teatrze „Maska" w Rzeszowie (w ramach RzeszOff Art Festiwal).

Agata Chałupnik, Monika Żółkoś

Sezon 2009/2010

1 IX 2009
Premiera spektaklu *Wyzna(nie)* Katii Czarnej w Teatrze Żydowskim im. Estery, Racheli i Idy Kamińskich w Warszawie.

5 IX 2009
Anna Nowicka reżyseruje spektakl *Szpak Fryderyk* Herfurtnera ze scenografią Mariki Wojciechowskiej w Teatrze im. Wandy Siemaszkowej w Rzeszowie.

6 IX 2009
Tatiana Kwiatkowska tworzy scenografię do *Dnia Walentego* Wyrypajewa w Teatrze im. Osterwy w Gorzowie Wielkopolskim. W roli Walentyny Anna Seniuk.

7 IX 2009
Anna Wunderlich tworzy scenografię do *Warszawy* Strzeleckiego w Teatrze Telewizji.

9 IX 2009
Teresa Kurpias reżyseruje, tworzy scenariusz i teksty piosenek do spektaklu *Świat Bastiana* Endego na podstawie powieści *Niekończąca się historia* ze scenografią Fliorii Salakhievej i Ilony Zajączkowskiej w Teatrze Rampa w Warszawie.

12 IX 2009
Małgorzata Bogajewska reżyseruje i przygotowuje adaptację *Bram raju* Andrzejewskiego w Teatrze im. Jaracza w Łodzi. W tym teatrze Bogajewska reżyseruje ponadto *Kotkę na rozpalonym, blaszanym dachu* Williamsa (24 IV 2010).

„Bogajewska obnaża w swoim spektaklu przede wszystkim mechanizmy, które sprawiły, iż dzieci ślepo ruszyły za młodym pasterzem. Kolejne opowieści, następujące po sobie spowiedzi obdzierają dzieci z ich «dziecięctwa», naiwności i pokazują, iż żadne z nich nie kierowało się wiarą czy miłością do Chrystusa. Powodem wędrówki był sam Jakub; spowiadający się Maud, Blanka i Aleksy wyznają zakonnikowi swoją fascynację Jakubem i choć każde z nich mówi o miłości, reżyserka pokazuje, iż owa miłość miała przede wszystkim czysto cielesny, fizyczny wymiar; była chorobliwym, łapczywym pożądaniem ciała pięknego podrzutka. Małgorzata Bogajewska pokazuje dzieci jako perwersyjne istoty opętane przez swoją własną seksualność. Ma to swoje odbicie w grze aktorów – gestach nieustannego obnażania się, lizania, ssania, pożądliwego dotykania ciała własnego i ciał cudzych. W miarę upływu akcji «dziecięca» chuć opanowuje przestrzeń – kościół, w którym pielgrzymi

spowiadają zostaje przemianowany na przestrzeń orgiastycznego wesela; centrum sacrum – ołtarz – staje się miejscem spazmatycznego tańca, gwałtu, obnażania się".
Anna Jazgarska, „Dziennik Teatralny" z 27 V 2011.

12 IX 2009
Premiera *Tygrysa Pietrka* Hanny Januszewskiej ze scenografią Evy Farkašovej w Śląskim Teatrze Lalki i Aktora „Ateneum" w Katowicach. W tym teatrze Farkašová projektuje jeszcze scenografię do spektaklu *Skarb Babuchy Burczymuchy* Kulhanka (28 XI 2009).

12 IX 2009
Premiera *Co w trawie piszczy* Lidii Amejko i Marcina Czuba we Wrocławskim Teatrze Lalek.

„Scenariusz Amejko, Czuba i Pakuły to fenomenalny przykład turbospektaklu dla dzieci. Multimedia, najnowocześniejsze technologie lalkarskie zaprzęgnięte zostają w służbę ekologicznego przesłania. Zaczyna się niby jak zawsze – były sobie dwie grube gąsienice, które żyły na łące pełnej innych owadów: pająków, karaluchów, patyczaków, chrząszczy. Aż pewnego dnia na łąkę przyjechał traktor. Jest tak wielki, że nie pokona go nawet lokalny superbohater, robo robal sir Chrząszcz. Chityna w starciu z blachą i rozmiarami najeźdźcy nie ma żadnych szans. Gąsienice muszą więc zorganizować powszechną owadzią samoobronę, żeby ocalić swój ekosystem. Świat bezwzględnych insektów rządzi się takimi samymi prawami jak świat ludzi: robaki mają swoją popkulturę, podkradły nam język i piosenki, przecież stołują się i mieszkają tam gdzie my, chcą wyskoczyć do Żabki lub Biedronki na małe co nieco. Skoro pies upodabnia się zazwyczaj do swojego właściciela, to co dopiero owad. Po wrocławskiej scenie jeździ efektowny moduł, wieża z trawy i ziemi, skąd wychodzą wszelkie robaki, mogące nie tyle przerazić dzieci, ile dać im spore pojęcie o owadziej anatomii. Co kwestia to jakiś cytat, aluzja do naszej rzeczywistości. Twórcy *Co w trawie piszczy?* bowiem rozumieją, że w coraz większym stopniu spektakl musi dialogować z tym, czym dziecko żyje poza teatrem".
Łukasz Drewniak, *Małe dzieci – wielkie sprawy,* „Dziennik Gazeta Prawna" nr 60/2010.

12 IX 2009
Joanna Hrk przygotowuje scenografię do *Niebieskiego pieska* Urbána w Teatrze Lalek „Arlekin" w Łodzi. W tym teatrze projektuje ona również scenografię do spektaklu *Cuda, cuda ogłaszają... czyli raj na ziemi* (12 XII 2009).

13 IX 2009
Premiera *Baśni o grającym imbryku* Marty Guśniowskiej w Opolskim Teatrze Lalki i Aktora im. Smolki.

14 IX 2009
Maria Zmarz-Koczanowicz reżyseruje w Teatrze Telewizji spektakl *Teorban* Simeona.

15 IX 2009
Premiera dramatu Ivany Sajko *Kobieta-bomba* w Teatrze im. Jaracza w Olsztynie.

17 IX 2009
Premiera *Śmietnika* Ewy Złotowskiej w reżyserii autorki i ze scenografią Małgorzaty Bursztynowicz w Teatrze Capitol w Warszawie.

17 IX 2009
Małgorzata Bulanda projektuje scenografię do spektaklu Kopki *Palę Rosję! - Opowieść syberyjska* w Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Legnicy.

18 IX 2009
Jagna Janicka projektuje scenografię do *Woyzecka* Büchnera w Teatrze „Bagatela" im. Boya-Żeleńskiego w Krakowie.

19 IX 2009
Premiera spektaklu *Wilki* według Agnieszki Osieckiej w Teatrze im. Mickiewicza w Częstochowie (spektakl zrealizowany we współpracy z Teatrem Atelier w Sopocie).

19 IX 2009
Premiera *Piaf* Pam Gems w Teatrze Powszechnym im. Kochanowskiego w Radomiu, w roli tytułowej Katarzyna Jamróz.

19 IX 2009
Iwona Kempa reżyseruje *Kalekę z Inishmann* McDonagha w Teatrze im. Horzycy w Toruniu.

19 IX 2009
Ewelina Pietrowiak reżyseruje i tworzy scenografię (razem z Julią Skrzynecką) do *Momo* Endego w Teatrze Syrena w Warszawie.

19 IX 2009
Barbara Wójcik-Wiktorowicz projektuje scenografię do spektaklu *Piesek, który był niebieski* na podstawie *Niebieskiego pieska* Urbána w Teatrze Dzieci Zagłębia im. Dormana w Będzinie.

19 IX 2009
Małgorzata Zwolińska przygotowuje scenografię do spektaklu *Hommage à Chagall* Weltschka w Teatrze Lalki, Maski i Aktora „Groteska" w Krakowie.

20 IX 2009
Premiera *Bajki o szczęściu* Izabeli Degórskiej w Teatrze Lalki i Aktora w Łomży.

20 IX 2009
Zofia de Ines projektuje scenografię i kostiumy do spektaklu *Miłość do trzech pomarańczy* na podstawie baśni Gozziego w Opolskim Teatrze Lalki i Aktora im. Smolki.

25 IX 2009
Violetta Suska reżyseruje spektakl *Nie tylko „Jezioro Łabędzie"* w Teatrze Muzycznym w Lublinie.

25 IX 2009
Anetta Piekarska-Man przygotowuje scenografię do inscenizacji dramatu Mana *Świat jest skandalem* w Teatrze Śląskim im. Wyspiańskiego w Katowicach.

25 IX 2009
Justyna Łagowska projektuje scenografię do scenicznej adaptacji *Ziemi obiecanej* Reymonta w Teatrze Polskim we Wrocławiu, w przedstawieniu występuje m.in. Anna Ilczuk (Mada

Müller) i Ewa Skibińska (Lucy Zucker). W tym teatrze Łagowska tworzy ponadto scenografię do spektaklu *Berek Joselewicz* Śpiewaka (19 II 2010).

26 IX 2009
Krystyna Janda reżyseruje *Bagdad Café* Adlona ze scenografią Magdaleny Maciejewskiej w Teatrze Polonia w Warszawie, w spektaklu występują m.in. Katarzyna Groniec i Ewa Konstancja Bułhak.

26 IX 2009
Magdalena Maciejewska projektuje scenografię i kostiumy do spektaklu *Wyobraźcie sobie... William Szekspir* w Teatrze im. Słowackiego w Krakowie.

26 IX 2009
Katarzyna Gabrat-Szymańska tworzy scenografię do spektaklu *Tuwimki* w Teatrze Lalki i Aktora „Pinokio" w Łodzi.

27 IX 2009
Liliana Jankowska tworzy scenografię do *Strasznego dworu* Moniuszki w Teatrze Wielkim w Łodzi.

28 IX 2009
Izadora Weiss reżyseruje i tworzy choreografię do *Tre donne – tre destini* Haendla ze scenografią Marleny Skoneczko w Warszawskiej Operze Kameralej, w spektaklu występuje Olga Pasiecznik. Skoneczko projektuje w tym teatrze ponadto scenografię do spektaklu *Młodziankowie w piecu ognistym* Brittena (7 III 2010) oraz do *The Rake's Progress (Żywot rozpustnika)* Strawińskiego (18 V 2010).

„Krucha i delikatna, o subtelnym głosie, odważyła się na rzecz niespotykaną w operze. Wymyśliła dla siebie monodram i przez niemal półtorej godziny jest jedyną śpiewaczką na scenie. W spektaklu *Tre donne – tre destini* Olga Pasiecznik znika jedynie na chwilę, by zmienić strój i dać w ten sposób znak widzom, że wciela się w inną kobietę. [...]
Pasiecznik jest rzymską Lucrezią, którą zhańbił królewski syn Sekstus, więc ona decyduje się popełnić samobójstwo. Potem staje się Agrippiną, matką Nerona. Dopomogła synowi w przejęciu władzy nad Rzymem, a on nie okazał wdzięczności i postanowił ją zamordować. Na koniec wciela się w Armidę z poematu *Jerozolima wyzwolona*, która zakochała się w rycerzu wypraw krzyżowych Rinaldzie. Ten jednak obdarzył uczuciem inną...
Poszczególne wyznania pełne są dramatycznych napięć. Kobiety wspominają szczęśliwe chwile, złorzeczą na mężczyzn, buntują się i próbują pogodzić z okrutnym losem. Ileż zatem w ich monologach kłębi się zmiennych emocji, z których można stworzyć wspaniałą kreację sceniczną.
Problem w tym, że teksty ogranicza gorset barokowej kantaty, w której słowo należało wtopić w kunsztowne arie i recytatywy. I mimo że Haendel potrafił wznieść się ponad konwencję i muzyka w jego utworach przekazuje ludzkie nastroje i uczucia, śpiewając jego utwory, trzeba dochować wierności epoce.
Olga Pasiecznik rozumie to doskonale. W każdym wcieleniu jest zarazem barokową heroiną i kobietą, której szczere cierpienia potrafią wzruszyć współczesnego widza. I przez cały czas zachowuje wokalną formę, śpiewa stylowo, a jej finezyjne koloratury są precyzyjne nawet wówczas, gdy musi pokonać zmęczenie. [...]
Mariaż tak odmiennych dziedzin jak XVIII-wieczna opera i współczesny taniec nie jest w teatrze czymś nowym. Znakomicie potrafią to robić Francuzi. Izadora Weiss niewątpliwie

korzysta z tych doświadczeń, ale jej skromny, a wizualnie atrakcyjny spektakl jest w Polsce wręcz ewenementem. Nasze teatry unikają barokowych oper, nie umieją znaleźć atrakcyjnego klucza inscenizacyjnego. Izadorze Weiss to się udało. Przy okazji odświeżyła też z lekka skostniałą formułę obowiązującą w Warszawskiej Operze Kameralnej hołdującej tradycyjnemu teatrowi. A przecież można robić bardziej nowoczesne przedstawienia, zachowując przy tym to, co najistotniejsze: wysoki poziom muzyczny i wyczucie stylu".
Jacek Marczewski, *Piękne cierpienie,* „Życie Warszawy" nr 230/2009.

29 IX 2009
Jadwiga Grygierczyk reżyseruje i tworzy scenariusz do spektaklu *Figliki* na podstawie *Figlików* Reja i *Fraszek* Kochanowskiego w Teatrze Polskim w Bielsku-Białej.

2 X 2009
Natalia Korczakowska reżyseruje i tworzy adaptację sceniczną powieści Lema *Solaris* w TR Warszawa. Autorką scenografii: Anna Met.

„W *Solaris* Stanisława Lema, której adaptacji scenicznej w TR Warszawa podjęła się Natalia Korczakowska, pytania dotyczące zarówno sfery filozoficzno-poznawczej, jak i egzystencjalno-emocjonalnej, w genialny sposób splatają się w opowieść science fiction osnutą wokół eksplorowanego przez ten gatunek zagadnienia kontaktu: z Innym, Obcym, Nieznanym. Nieodgadnionym Innym jest tu plazmatyczny ocean pokrywający większą część planety, na temat natury i istoty którego powstała niezliczona ilość badań i opracowań, składających się na odrębną dziedzinę zwaną solarystyką. Ustalenia tej nauki to zbiór sprzecznych i niepełnych sądów i hipotez, wskazujących co najwyżej na ułomność i niepełność języków, do których odwoływali się i z których czerpali poszczególni badacze oceanu: od dyskursu nauk ścisłych, przez przyrodnicze, po psychologię, estetykę, a wreszcie swego rodzaju mistykę. [...]
Zagadnienie tożsamości, problem podmiotu, jest może przede wszystkim problemem języka. O tym między innymi mówi Lem. I o tym stara się powiedzieć Korczakowska. W pewnym momencie jeden z aktorów, w sloganowych hasłach wykrzykiwanych wprost do publiczności, obnaża fałsz i nieadekwatność dyskursów, którymi posługujemy się w życiu publicznym i prywatnym, miłość zamieniając w pornografię, rozkosz w produkt, religię w naukę, naukę w wiarę i tak dalej, w niekończącym się ciągu podstawień. Reżyserka – wychodząc od strukturalnego i symbolicznego ustawienia widzów w roli oceanu, wzbudzającego pragnienie porozumienia i kontaktu, a także stawiając w centrum powtarzaną kwestię Gibariana o niemożliwości pozbycia się fantomatycznych tworów, bo to równałoby się albo z wyłączeniem własnych myśli, albo z morderstwem – mówi wyraźnie, że problem kontaktu, ale też uznania inności Innego jest złożonym problemem etycznym, filozoficznym, kulturowym i czysto egzystencjalnym. Jest też nieuchronnie związany z zadaniem rozpoznania inności w sobie samym".
Ewelina Godlewska, *Pęknięte lustro oceanu,* „Dwutygodnik. Strona Kultury" nr 14/2009.

2 X 2009
Gołda Tencer reżyseruje razem z Szymonem Szurmiejem spektakl *Bonjour monsieur Chagall* w Teatrze Żydowskim im. Estery, Racheli i Idy Kamińskich w Warszawie.

2 X 2009
Barbara Hanicka tworzy scenografię i kostiumy do *Łupu* Ortona w Teatrze Syrena w Warszawie.

3 X 2009
Premiera spektaklu *Pod-Grzybek* Marty Guśniowskiej w Białostockim Teatrze Lalek.

3 X 2009
Maria Balcerek tworzy (razem z Waldemarem Zawodzińskim) scenografię do inscenizacji dramatu Bielińskiego *Nad* w Teatrze im. Jaracza w Łodzi.

3 X 2009
Margarita Misjukowa projektuje scenografię do inscenizacji *Wiśniowego sadu* Czechowa w Teatrze Zagłębia w Sosnowcu, w roli Raniewskiej występuje Maria Meyer.

3 X 2009
Matylda Kotlińska tworzy scenografię do *Przedostatniego kuszenia Billa Drummonda* Zeldunga w Teatrze im. Horzycy w Toruniu.

3 X 2009
Iza Toroniewicz projektuje scenografię do inscenizacji *Transferu* Bieniasza w Teatrze Nowym w Zabrzu.

7 X 2009
Monika Jaworowska-Duchlińska projektuje scenografię i kostiumy do *Mojej córeczki* Różewicza w Teatrze Ateneum im. Jaracza w Warszawie.

9 X 2009
Karolina Szymczyk-Majchrzak reżyseruje *Dwa razy tak* Jonesa ze scenografią Joanny Pielat-Rusinkiewicz w Teatrze „Bagatela" im. Boya-Żeleńskiego w Krakowie.

9 X 2009
Aldona Figura reżyseruje *Obcego króla* Cyberskiego w Laboratorium Dramatu w Warszawie.

9 X 2009
Premiera scenicznej adaptacji *Małej księżniczki* według powieści Frances Elizy Hodgson Burnett ze scenografią Moniki Polak-Luścińskiej w Teatrze „Maska" w Rzeszowie.

9 X 2009
Iza Toroniewicz projektuje scenografię do spektaklu *Wyspy GUŁag* na podstawie *Archipelagu GUŁag* Sołżenicyna w Teatrze Dramatycznym im. Węgierki w Białymstoku.

9 X 2009
Elżbieta Krywsza przygotowuje scenografię do spektaklu *Duety. Kwintet romantycznych komedii na parę aktorów* Quiltera w Teatrze Ludowym w Nowej Hucie.

10 X 2009
Julia Wernio reżyseruje *Sanatorium pod klepsydrą* Schulza ze scenografią Elżbiety Wernio w Teatrze im. Jaracza w Olsztynie.

10 X 2009
Premiera *Przyjaznych dusz* Pam Valentine w Lubuskim Teatrze im. Kruczkowskiego w Zielonej Górze.

10 X 2009
Marta Ewa Dąbrowska tworzy scenografię do *39 stopni* Buchana w Teatrze Powszechnym w Łodzi.

11 X 2009
Tatiana Kwiatkowska projektuje scenografię do *Każdy kocha Opalę* Patricka w Tarnowskim Teatrze im. Solskiego.

14 X 2009
Premiera scenicznej adaptacji powieści Dubravki Ugrešić *Stefcia Ćwiek w szponach życia* ze scenografią Joanny Braun w Teatrze Ludowym w Nowej Hucie, w roli Stefci Anna Smołowik.

15 X 2009
Anna Tomczyńska przygotowuje scenografię do scenicznej adaptacji powieści Bułhakowa *Mistrz i Małgorzata* w Teatrze Polskim w Poznaniu.

16 X 2009
Katarzyna Lengren tworzy scenografię do spektaklu *Para para* Bielińskiego w Teatrze Ochoty w Warszawie.

17 X 2009
Magdalena Piekorz reżyseruje *Miłość i gniew* Osborne'a ze scenografią Katarzyny Sobańskiej i Marcela Sławińskiego w Teatrze im. Słowackiego w Krakowie.

17 X 2009
Irena Dragan reżyseruje i przygotowuje adaptację *Córki Króla Smoka* Li-Cz'ao-Wei ze scenografią Urszuli Kubicz-Fik w Teatrze Lalki i Aktora „Kubuś" w Kielcach.

17 X 2009
Ewa Piotrowska reżyseruje i tworzy adaptację powieści Dickensa *Opowieść wigilijna* ze scenografią Anny Chadaj w Teatrze Lalki i Aktora w Wałbrzychu.

17 X 2009
Premiera *Baśni o... (Tajemnica Czarciego Błota)* Małgorzaty Kamińskiej-Sobczyk w reżyserii autorki w Państwowym Teatrze Lalki „Tęcza" w Słupsku.

17 X 2009
Marta Dąbrowska-Okrasko projektuje scenografię do *Яфsyjskiej яцletki* Kmity w Teatrze im. Żeromskiego w Kielcach.

17 X 2009
Matylda Kotlińska przygotowuje scenografię do *Szewców* Witkiewicza w Bałtyckim Teatrze Dramatycznym im. Słowackiego w Koszalinie. W roli Iriny Wsiewołodownej Żanetta Gruszczyńska-Ogonowska.

18 X 2009
Vitalia Samuilova przygotowuje scenografię do spektaklu *Dulcynea* według powieści Cervantesa w Białostockim Teatrze Lalek.

24 X 2009
Premiera sztuki Mariji Łado *Bardzo zwyczajna historia* w Teatrze im. Osterwy w Gorzowie Wielkopolskim.

24 X 2009
Małgorzata Domańska tworzy scenografię do inscenizacji dramatu Walczaka *Ojciec polski* w Teatrze Polonia w Warszawie.

26 X 2009
Agnieszka Lipiec-Wróblewska reżyseruje i tworzy scenarusz spektaklu *Gry operacyjne* na podstawie książki Raina *Bliski szpieg* ze scenografią Moniki Sajko-Gradowskiej w Teatrze Telewizji, w przedstawieniu występuje m.in. Magdalena Cielecka.

30 X 2009
Hanna Szymczak przygotowuje scenografię do *Ariadny na Naxos* Straussa w Operze Bałtyckiej w Gdańsku. Na tej scenie projektuje ona ponadto scenografię do *Czarodziejskiego fletu* Mozarta (27 III 2010).

30 X 2009
Katarzyna Borkowska projektuje scenografię do spektaklu *Werter* według powieści Goethego *Cierpienia młodego Wertera* w Narodowym Starym Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie.

30 X 2009
Magdalena Brzeska tworzy scenografię do *Kto dogoni psa?* Kwaśnego i Skóry w Teatrze Ochoty w Warszawie.

31 X 2009
Anna Rozmianiec reżyseruje (razem z Tomaszem Rozmiańcem) *Pinokia* Collodiego w Teatrze Animacji w Poznaniu.

6 XI 2009
Irena Jun reżyseruje i tworzy adaptację *Pana Tadeusza* Mickiewicza ze scenografią Aleksandry Semenowicz w Teatrze im. Wandy Siemaszkowej w Rzeszowie.

6 XI 2009
Małgorzata Szydłowska projektuje scenografię do spektaklu *Moja molinezja* Kamzy według *Nowohuckiej telenoweli* Renaty Radłowskiej w Teatrze Łaźnia Nowa w Krakowie.

7 XI 2009
Barbara Wysocka reżyseruje *Zagładę domu Usherów* Glassa ze scenografią Magdaleny Musiał w Teatrze Wielkim – Operze Narodowej w Warszawie.

„Wysocka jest skrzypaczką po solidnych studiach we Fryburgu, aktorką, która stworzyła pamiętne role w spektaklach Klaty i Zadary, wreszcie reżyserką, która miała szczęście terminować u Peszka i Percevala. Zamiast trzymać się kurczowo libretta Arthura Yorinksa – równie nieudolnego jak muzyka Glassa, upraszczającego wprawdzie język dialogów, zachowującego jednak wszelkie wady pierwowzoru w rozdętych do niemożliwości didaskaliach – przeszła od razu do sedna. Porzuciwszy gotycki sztafaż, wniknęła w istotę powieści gotyckiej: przytłaczający nastrój lęku i poczucia winy, widmo choroby, która ma

przede wszystkim podłoże psychiczne, upiorną aurę samospełniającej się przepowiedni. Zrezygnowała z wszelkiej dosłowności, nie ulegając zarazem pokusie wyreżyserowania «fantazji na tematy własne».
Bo to wciąż jest mroczny, balansujący na granicy paranoi Edgar Allan Poe. W tym domu wszyscy powariowali, wszyscy wszystkimi manipulują, nikt nie jest jednoznaczny. Wysocka – w pięknej współpracy z Wygodą – wciąga nas w swoiście teatralną «strukturę repetytywną», nie pozwalając ani na chwilę odetchnąć. Nie odnalazłszy w muzyce Glassa wartości bezwzględnych (bo ich tam nie ma), wykorzystuje ją, za przeproszeniem, czysto instrumentalnie. Roderick Usher cierpi na hiperestezję, czyli nadwrażliwość na bodźce zmysłowe? Będzie więc cierpiał na dźwięk pozytywki (zastąpionej celnie przez staromodne radio lampowe), w tym ujęciu naprawdę wyjątkowo irytujący. Roderick Usher nie może spać podczas burzy? Jego przyjaciel William będzie się powtarzał jak partytura Glassa: wstawał, okrywał Ushera kołdrą, wracał do łóżka, budził się na dźwięk kroków i wszystko od nowa. Roderick Usher rozbiera siostrę Madeline przed kąpielą? Będzie musiał zdejmować z niej halkę po halce, dopóki nie wybrzmi ostatnia z morderczo zapętlonych fraz. A kiedy wybrzmi, zapadnie ciemność i znów trzeba uruchomić wyobraźnię”.
Dorota Kozińska, *Szafka na rzeczy martwe*, „Ruch Muzyczny” nr 26–27/2009.

7 XI 2009
Anna Kękuś-Poks reżyseruje *Dawno temu dziś* Lanoux ze scenografią Anny Bal i choreografą Ireny Stachury w Teatrze Polskim w Szczecinie.

7 XI 2009
Jolanta Denejko reżyseruje dramat Pakuły *Franciszek, sen everymana* ze scenografią Barbary Hanickiej we Wrocławskim Teatrze Lalek.

7 XI 2009
Iwona Runowska projektuje choreografię do *Kopciuszka* Prokofiewa w Operze Novej w Bydgoszczy.

7 XI 2009
Łucja Sobczak tworzy (razem z Brunonem Sobczakiem) scenografię do *Mazepy* Słowackiego w Teatrze im. Sewruka w Elblągu.

7 XI 2009
Emilia Betlejewska reżyseruje i tworzy scenariusz do spektaklu *Tajemnica niebieskiej planety* ze scenografią Heleny Chowańskiej i Emilii Betlejewskiej w Teatrze Lalek „Zaczarowany Świat” w Toruniu. W tym teatrze Emilia Betlejewska reżyseruje ponadto *Dziadka do orzechów* (3 XII 2009), *Wenecki bal* (13 I 2010), *Śpiewając z księżycem* (27 IV 2010).

9 XI 2009
Ewa Kochańska tworzy scenografię do spektaklu *Piosenki w starym kinie* w Teatrze Capitol w Warszawie.

13 XI 2009
Urszula Czernicka projektuje scenografię do spektaklu *Do ciebie szłam... Z Kabaretu Starszych Panów* Wasowskiego i Przybory w Teatrze „Bagatela” im. Boya-Żeleńskiego w Krakowie.

14 XI 2009
Premiera *Akompaniatora* Anny Burzyńskiej w Teatrze Syrena w Warszawie.

14 XI 2009
Urszula Kubicz-Fik przygotowuje scenografię do *Calineczki* na podstawie bajki Andersena w Teatrze Dzieci Zagłębia im. Dormana w Będzinie.

15 XI 2009
Lidia Lisowicz przygotowuje scenografię do inscenizacji *Tomcia Paluszka* Zaborowskiego w Zdrojowym Teatrze Animacji w Jeleniej Górze.

15 XI 2009
Iza Toroniewicz tworzy scenografię do spektaklu *Don Kichot uleczony – wariacje* Kopki w Teatrze im. Witkiewicza w Zakopanem.

19 XI 2009
Premiera *Madonny* Małgorzaty Sikorskiej-Miszczuk w Teatrze Dramatycznym im. Szaniawskiego w Wałbrzychu, w roli Madonnny Marta Zięba.

19 XI 2009
Weronika Szczawińska reżyseruje *Zemstę* Fredry ze scenografią i kostiumami Izabeli Wądołowskiej w Teatrze Dramatycznym im. Szaniawskiego w Wałbrzychu.

19 XI 2009
Jagna Janicka projektuje scenografię do inscenizacji dramatu Roszkowskiego *Morze otwarte* w Teatrze Współczesnym w Szczecinie.

20 XI 2009
Premiera *Zielonego Wędrowca* Liliany Bardijewskiej w reżyserii Uli Kijak w Teatrze „Lalka" w Warszawie.

„Liliana Bardijewska pokazuje w *Zielonym Wędrowcu*, co to jest dziecięca odwaga. Uczy tolerancji. Oto w szarej krainie jeden stworek budzi się cały zielony. Po prostu przyśnił mu się ten kolor i teraz wypędzony przez swoich druhów musi wyruszyć na poszukiwanie zielonej rzeki, udowodnić, że na świecie istnieją kolory, że on sam nie jest jakąś fanaberią, pomyłką natury. Reżyserka spektaklu w warszawskiej Lalce – Ula Kijak – podporządkowuje tę historię metaforze zabawy aktorów w piżamach z poduszkami w wielkim łóżku. Bajka o Zielonym Wędrowcu jest więc czymś w rodzaju odegranej przez dzieci przytulanki na dobranoc. Wszyscy bohaterowie są pluszakami, animowanymi tak, jak animuje się je podczas zabawy z dzieckiem. Aktorzy organizują bitwę na poduszki z dziećmi, rozpostarty nad widownią płócienny most nakrywa głowy małych widzów, zmusza ich do aktywności. Dlatego tak gładko przemyka przesłanie tej sztuki: mówi się o potrzebie różnorodności, chęci poszukiwań innego. Sceniczny świat zamieszkują przecież identyczne stworki, tyle że w każdej krainie są w innym kolorze. Nie tyle ciekawy jest główny bohater, stworek w zielonym kolorze idący nad zieloną rzekę, żeby zobaczyć swoje odbicie, co podążający jego tropem szary szpieg, drań co ma wszystko zepsuć, nie dopuścić do inwazji kolorów. Ale to on na koniec daje świadectwo: wszystko, co widział Zielony, jest prawdą, obala niedowiarstwo szarych stworków. Na koniec kolory podbijają szary świat, tylko bohater wraca do dawnej szarej barwy z miłości do stworki, która na niego czekała".
Łukasz Drewniak, *Małe dzieci – wielkie sprawy*, „Dziennik Gazeta Prawna" nr 60/2010.

20 XI 2009
Anna Czyż przygotowuje (razem ze Sławomirem Czyżem) scenografię do *Sonaty Belzebuba* Witkiewicza w Krakowskim Teatrze STU.

21 XI 2009
Ewa Dyakowska-Berbeka przygotowuje (razem z Andrzejem Dziukiem) scenografię do spektaklu *Sonata B.* na podstawie *Sonaty Belzebuba* Witkiewicza w Teatrze im. Witkiewicza w Zakopanem.

27 XI 2009
Beata Redo-Dobber reżyseruje *Brundibár* Krásy w Teatrze Wielkim im. Moniuszki w Poznaniu.

27 XI 2009
Dorota Kołodyńska tworzy scenografię do spektaklu *Jesienin* według scenariusza Głowackiego w Teatrze Ateneum im. Jaracza w Warszawie.

27 XI 2009
Joanna Hrk projektuje scenografię do C*zerwonego Kapturka* Brzechwy w Teatrze im. Mickiewicza w Częstochowie.

28 XI 2009
Marta Ogrodzińska reżyseruje i tworzy adaptację sceniczną *Dżumy* Camusa ze scenografią Diany Marszałek w Teatrze Polskim w Warszawie.

„Reżyserka rozpisuje fabułę *Dżumy* na kilka postaci, kluczowych dla swojego odczytania powieści. Każdej z nich zostaje wyznaczone miejsce w przestrzeni, ukształtowanej w formie symetrycznie podzielonej, kwadratowej sceny. Każdy kwadrat zajmuje orientalny dywan i typowy dla danej postaci rekwizyt, w skrócie charakteryzujący jej zajęcie, tożsamość i status – jak urzędnicze biurko sędziego Othona (Bogdan Potocki); pulpit do pisania, przy którym urzędnik magistratu Joseph Grand (Grzegorz Gadziomski) spędza długie godziny nad sprawozdaniami stanu sanitarnego miasta oraz brulionem swojej powieści, czy ambona ojca Paneloux (Adam Bauman). Tak meble, jak stroje postaci utrzymane są w stylu kolonialnym, w przygaszonej gamie kolorów: beżów, bieli i brązów. Daje to jakiś posmak egzotyki, odsuwa historię w czasie i w przestrzeni, dodaje przedstawieniu swoistej urody. Udana scenografia Diany Marszałek i Julii Skrzyneckiej stanowi niejako wizualny klucz do narracji Camusa. Już w samym pomyśle scenograficznym widać zamysł adaptacji, rezygnującej z psychologii na rzecz skrótu i alegorii. Postacie stają się niejako figurami swoich postaw i moralnych wyborów”.
Agata Chałupnik, *Madame La Peste,* „Teatr” nr 3/2010.

28 XI 2009
Urszula Szydlik-Zielonka reżyseruje *Piękną i Bestię* Wolańskiego w Państwowym Teatrze Lalki „Tęcza” w Słupsku.

28 XI 2009
Iwona Brzezińska przygotowuje scenografię do *Cynowego żołnierzyka* według baśni Andersena w Teatrze Lalek „Arlekin” w Łodzi.

29 XI 2009
Premiera sztuki Gianiny Cărbunariu *Mady-baby.edu* w Tarnowskim Teatrze im. Solskiego.

29 XI 2009
Maria Balcerek tworzy scenografię do spektaklu *Mikołaj w krainie bajek* we Wrocławskim Teatrze Lalek. Na tej scenie Maria Balcerek przygotowuje jeszcze scenografię do *Karnawału w krainie bajek* (9 I 2010).

3 XII 2009
Marta Śniosek tworzy scenografię do *Czerwonego Kapturka* Wierzbickiego w Teatrze im. Wandy Siemaszkowej w Rzeszowie.

4 XII 2009
Ewa Marcinkówna adaptuje i reżyseruje *Kopciuszka* Brzechwy ze scenografią Tatiany Kwiatkowskiej w Tarnowskim Teatrze im. Solskiego.

5 XII 2009
Agnieszka Lipiec-Wróblewska reżyseruje *Dziką kaczkę* Ibsena ze scenografią Doroty Kołodyńskiej w Teatrze im. Horzycy w Toruniu.

„Agnieszka Lipiec-Wróblewska wraz z twórczyniami scenografii i kostiumów Dorotą Kołodyńską i Katarzyną Proniewską-Mazurek starała się wznieść historię Ibsena ponad wymiar naturalizmu. Złośliwi powiedzą: w stronę telenoweli, bo obrazki z życia rodziny Hjalmara przypominają sceny przaśnej idylli z *Klanu* czy *Na Wspólnej*, krzepiące pochwały małego rodzinnego szczęścia zagrożonego przez zło z zewnątrz. Życzliwi zauważą jednak, że biel scenografii i dyskretna muzyka Michała Lorenca przemieniają dramat Ibsena w baśń z dalekiego kraju.
Przez pół godziny widz przyzwyczajony do tego, że teatr nim szarpie i dręczy drastycznymi obrazami, może czuć się oszołomiony, okazuje się bowiem, że wymagania wobec niego są w tym przypadku jeszcze większe, że spektakl jest bardzo subtelny i wypełniony niuansami. Można powiedzieć, że ten niemodny dziś teatr, oparty na realistycznym aktorstwie, przy dyskretnej pomocy reżyserki i scenografek, trzyma się mocno. Pozwala przemówić mocnym głosem autorowi, nawet jeśli skreślenia w tekście dramatu miały stanowczy charakter i pozwoliły opowiedzieć całą historię w godzinę dwadzieścia minut, bez udziału wszystkich postaci trzecioplanowych – służby, szambelanów i innych gości. Akcja została sprowadzona do sedna: zbuntowany idealista Gregers Werle (Tomasz Mycan) po kilkunastu latach schodzi z gór, żeby rozprawić się z grzechami ojca”.
Artur Duda, *Z życia kaczek,* „Teatr” nr 2/2010.

5 XII 2009
Żanna Gierasimowa reżyseruje i tworzy scenografię do *Jaskółki* Turgieniewa w Teatrze Rampa w Warszawie.

5 XII 2009
Honorata Mierzejewska-Mikosza reżyseruje i tworzy scenariusz spektaklu *Gwiazdka pana Andersena* na podstawie baśni Andersena ze scenografią Haliny Zalewskiej-Słobodzianek w Teatrze „Maska” w Rzeszowie.

5 XII 2009
Małgorzata Kamińska-Sobczyk reżyseruje *Ludową szopkę polską* Jurkowskiego w Państwowym Teatrze Lalki „Tęcza" w Słupsku.

5 XII 2009
Premiera *O mniejszych braciszkach św. Franciszka* Marty Guśniowskiej ze scenografią Evy Farkašovej w Teatrze Lalek „Guliwer" w Warszawie.

5 XII 2009
Aneta Tulisz-Skórzyńska przygotowuje scenografię do spektaklu *Królewski list* według baśni braci Grimm w Bałtyckim Teatrze Dramatycznym im. Słowackiego w Koszalinie.

6 XII 2009
Dorota Cempura tworzy scenografię do *Pinokia* Collodiego w Teatrze Dramatycznym im. Szaniawskiego w Płocku.

7 XII 2009
Premiera *Jeśli chcesz kobiety, to ją porwij* Anny Burzyńskiej w Teatrze Kwadrat w Warszawie.

7 XII 2009
Dorota Banasik tworzy scenografię do spektaklu *Przypadki Roberta R.* w Teatrze Capitol w Warszawie. W tym teatrze Dorota Banasik projektuje ponadto scenografię do *Gąski* Kolady (29 III 2010).

10 XII 2009
Eva Rysová reżyseruje *Dwanaście stacji* Różyckiego ze scenografią Joanny Jaśko-Sroki w Narodowym Starym Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie, w spektaklu występują m.in. Lidia Duda i Urszula Kiebzak.

„Tomasz Różycki napisał poemat o Opolu, swoiste requiem dla swojej babci, dla rzeczywistości dziadków pochodzących ze Wschodu – obraz, który wymyka się ostatecznemu zamknięciu w słowach, zapada się gdzieś w głąb znaczeń. Na dodatek cały ten świat przeszłości naznaczony został piętnem zagłady. Różycki pokazał jednak, że można odwoływać się do niego z nostalgią, śmiać się z niego czy patrzeć nań z dystansem – i to wszystko równocześnie. W jego książce ten osobisty ton, pamięć miejsc, osób, wspólna pamięć o tych, których zna się już tylko z opowieści, istnieje prawie namacalnie. W spektaklu Evy Rysovej takiego konkretu odczuwania pamięci nie ma. Nie udało się go przenieść, a może nawet takie przeniesienie jest w ogóle niemożliwe. Opole, Babcia, Ciocia Malwinka, Wujek – wszyscy tracą ów czar osobistego dotknięcia, własnego wspomnienia z głębi przekazanej pamięci pokoleń. Stają się figurami czasem bardzo wyrazistymi, które wydają się nam, widzom, drogie, serdeczne, ale nie są «naszą babcią». Właściwie to niemożliwe, by tak się stało – literatura rządzi się nieco innymi prawami niż teatr. Eva Rysová i Mateusz Pakuła – adaptator poematu – spróbowali więc na odmiennej zasadzie uzyskać siłę osobistej opowieści, oddalając ją od jednostkowej, osobistej pamięci, uniwersalizując ją w stopniu o wiele większym niż w książce. [...]
W spektaklu o wiele mocniej niż w książce wybrzmiewa [...] wątek zagłady. Trochę waham się, czy użyć tego słowa – również ludobójstwa. Wnuk będzie opowiadał o kolejnych przedziałach, w których będą jechali na Wschód dawni mieszkańcy Glinian, Zadwórza. Dziesiątki nazwisk, czasem krótkich opowieści. Jak apel poległych. W końcu rozsunie się

tylna ściana sceny – zobaczymy ustrojonych i ustawionych jak na starym pamiątkowym zdjęciu bohaterów podróży. Wszyscy pełnym głosem śpiewają ukraińską pieśń *Oj w polu drzewo*.
Paradoksalnie, na koniec, po zagładzie, świat ów, przez pamięć Wnuka (i może naszą) odradza się, staje się na nowo, na nowo zostaje przywołany. Jakby eschatologia złączyła się ze zmartwychwstaniem w pamięci. Jakby świat umierał, ale nie umarł całkiem. Równocześnie ta podróż okazuje się podróżą Wnuka ku czemuś, czego sobie nie uzmysławiał, a co w nim tkwiło. Ku jakiejś wspólnocie plemiennej, wspólnocie pamięci. Brzmi to trochę patetycznie, w opisie, ale – i w spektaklu, i w książce – ten patos łagodzony jest przez dowcip, dystans i osobiste zaangażowanie, osobiste uczucia rodzinne [...]".
Tadeusz Kornaś, *Kraków. Dwanaście stacji za Pyskowicami,* „Teatr" nr 5/2010.

11 XII 2009
Agnieszka Jałowiec tworzy scenografię do spektaklu *Gilgamesz* w Teatrze Wierszalin w Supraślu.

11 XII 2009
Małgorzata Treutler przygotowuje scenografię do *Kantaty na cztery skrzydła* Bruttera w Teatrze Kamienica w Warszawie.

11 XII 2009
Dominika Skaza projektuje scenografię do spektaklu *Akropolis rekonstrukcja* według Wyspiańskiego w Teatrze Współczesnym im. Wiercińskiego we Wrocławiu. W tym teatrze Dominika Skaza przygotowuje jeszcze scenografię do *Pułapki* Różewicza (13 III 2010).

12 XII 2009
Agata Duda-Gracz reżyseruje, przygotowuje scenografię i scenariusz spektaklu *Według Agafii* na podstawie *Ożenku* Gogola w Teatrze im. Jaracza w Łodzi, w roli Agafii Milena Lisiecka.

„[...] *Według Agafii* to [...] seans rangi odkrycia. Okazuje się bowiem, że komediowe arcydzieło Gogola może pojawić się w całkiem nowym kontekście, stając się bezkompromisową analizą tu i teraz. Na dodatek Duda-Gracz buduje na łódzkiej scenie karkołomną konstrukcję. *Według Agafii* w całości żywi się tandetą popkultury, a jednocześnie ów kicz bierze w nawias. Diagnoza brzmi gorzko – skoro wielka literatura nie ma dziś mocy unieważniania plastiku współczesności, bo jesteśmy z niego wszyscy, może przynajmniej go oskarżać. [...]
Tytułową bohaterkę gra znakomicie Milena Lisiecka. Jej Agafia zbliża się czterdziestki, czas spędza na rozmowach z przyjacielem – gejem, oglądaniu romantycznych komedii i objadaniu się pizzą. Agafia nie wierzy nie tyle w miłość, ale w życie. Lisiecka daje jej desperację i zamglone spojrzenie, ale także jej nie oszczędza. Zdaje się, jakby jej Agafia cała była bryłą mięsa i właśnie szła na rzeź. [...]
Według Agafii ogląda się od początku jak męczący koszmarny sen Gogolowskiej panny na wydaniu. Mężczyźni w nim są jej przyszłymi katami, staranie o męża pułapką bez wyjścia, opresją, co nie przyniesie oczyszczenia. Agata Duda-Gracz czyta *Ożenek* z całą możliwą przy inscenizowaniu tego tekstu brutalnością. Manipuluje postaciami, każdej odmawiając rozgrzeszenia. Z widzów zaś czyni swych wspólników. *Według Agafii* jest bowiem, jakkolwiek by patrzeć, koślawą i makabryczną farsą. Jednak farsą. Śmiech na widowni Teatru Jaracza przechodzi w rechot. Tak ma być, bo ten śmiech rani. Duda-Gracz zagląda pod powierzchnię naszego śmiechu, wyzwala niskie instynkty. W *Według Agafii* pod drugiej stronie beztroskiego śmiechu jest najczystsza groza. Nowe przedstawienie Agaty Dudy-Gracz

otwiera w jej teatrze nową przestrzeń. Nie ma już sensu dodawać przed jej nazwiskiem hasła «młoda reżyser». *Według Agafii* udowadnia, że Duda-Gracz, cyzelując swój sceniczny język, dopracowała go już na tyle, że stał się kompletny, a ona osiągnęła artystyczną dojrzałość". Jacek Wakar, *Po drugiej stronie śmiechu,* „Dziennik Gazeta Prawna" nr 251/2009.

12 XII 2009
Monika Strzępka reżyseruje spektakl *Niech żyje wojna!* Demirskiego w Teatrze Dramatycznym im. Szaniawskiego w Wałbrzychu. W tym teatrze Strzępka reżyseruje ponadto *Był sobie Andrzej Andrzej Andrzej i Andrzej* Demirskiego (22 V 2010).

„Nie przypadkiem punktem wyjścia debaty o polskich fantazmatach Strzępka i Demirski uczynili serial *Czterech pancernych i pies* oraz kino Andrzeja Wajdy. Uważają, że za sprawą *Pancernych* rozumienie historii pozostaje zakłamane na poziomie faktów, doświadczeń i emocji; a za sprawą Wajdy i jego «mistrzowskiego pokolenia» rozumienie współczesności sprowadza się do przekonania, że kiedyś to były prawdziwe problemy, a teraz jest sushi. Innymi słowy, polski dramat polega dziś na tym, że świat materialny nie wygląda tak, jak go postrzegają stołeczne elity, a świat wartości ukształtowanych przez chłopackie zabawy podwórkowe jest mocno podejrzany. W takiej diagnozie polskiej mentalności frustracja miesza się z pychą. Frustracja jako naturalna konsekwencja życia według porządku, który wyznaczają sztucer, czołg i czterech czołgistów, pęki białych róż, rocznice narodowych klęsk oraz uliczne kapliczki i pomniki, innymi słowy «mężczyźni i ich kurwa wielkie spusty». Pycha jako postawa elit, których autorytet ma gwarantować na zawsze jakaś ich bardziej lub mniej heroiczna przeszłość. Cisną się więc rozliczne pytania: o to, co mamy w głowach, jakie rządzą nami sentymenty, czy nasze mity i symbole mają być wieczne, czy kiedyś było rzeczywiście lepiej, czy potrzebujemy autorytetów, co nas tak naprawdę obchodzi, czy wolność oznacza więcej bankomatów, a największą zdobyczą nowego ładu są psychiatrzy? No i czy Strzępka i Demirski są «warci choćby jednej naszej złotówki, którą na nich wydajemy»?"
Krystyna Duniec, Joanna Krakowska [Marta Cabianka], *Teatr spraw ważnych,* http://www.dwutygodnik.com/artykul/1412-teatr-spraw-waznych.html

12 XII 2009
Klaudia Solarz przygotowuje scenografię do *Pomysłu na morderstwo* Taylora w Teatrze Dramatycznym im. Węgierki w Białymstoku. W roli Emmy Anna Korcz.

12 XII 2009
Ewa Bloom-Kwiatkowska tworzy scenografię i kostiumy do *Juliusza Cezara* Haendla w Teatrze Wielkim w Łodzi.

17 XII 2009
Anna Sekuła przygotowuje scenografię i kostiumy do *O rozkoszy* Wojtyszki w Teatrze im. Słowackiego w Krakowie, w spektaklu występuje m.in. Joanna Mastalerz jako Katarzyna II, caryca Rosji.

17 XII 2009
Kaja Migdałek projektuje scenografię do spektaklu *Ewangelie* na podstawie *Ewangelii według św. Jana* w Teatrze Dramatycznym im. Holoubka w Warszawie, w roli Marii Joanna Drozda.

18 XII 2009
Barbara Wołosiuk przygotowuje scenografię do *Zagraj to jeszcze raz, Sam* Allena w Teatrze Śląskim im. Wyspiańskiego w Katowicach.

19 XII 2009
Agnieszka Glińska reżyseruje *Sztukę bez tytułu* Czechowa ze scenografią Magdaleny Maciejewskiej w Teatrze Współczesnym w Warszawie, w spektaklu występuje m.in. Monika Krzywkowska jako Anna Wojnicew.

„[...] Glińska ucieka od utartej konwencji wystawiania Czechowa. Wszystkie kwestie w pierwszym i trzecim akcie przedstawienia każe aktorom mówić wprost do publiczności, sytuując ich przodem do widowni. Zabieg ten tworzy ramę dla portretowanych wydarzeń i wypowiadanych kwestii, jest też ucieczką od scenicznego realizmu i przeżywania roli, zakorzenionych w metodzie Stanisławskiego i do dziś kształtujących styl inscenizacji jego ulubionego autora [...].
Glińska skreśliła niewiele, ocalając wszystkie wątki i postaci, okroiła jednak monologi Płatonowa i Osipa, w których rozpamiętują krzywdy i wadzą się z sumieniem, a także szczere wyznania Generałowej, ujawniające jej cynizm. Zaprezentowała głównych bohaterów poprzez relacje z innymi, w biegu życia, bez psychologicznych wiwisekcji i metafizycznych niepokojów, naśladując w tym rytm współczesności. W zamian zaproponowała dystans, pozwalający spojrzeć na nich inaczej niż dotychczas – bez tragizmu i hamletyzowania, wzmacnianego u nas dodatkowo skojarzeniami z romantyczną tradycją. Zderzyła wysokie dylematy z przyziemnością i dosłownością egzystencji, konfrontując ducha z materią. [...]
Monika Krzywkowska gra młodą, atrakcyjną, pełną uroku kobietę, która jest klasą dla siebie. Na tę rolę pracowała długo, ale efekt jest absolutnym zwycięstwem. Zyskaliśmy aktorkę świadomą każdego gestu, umiejętnie i swobodnie prowadzącą dialog, na którą w dodatku można patrzeć godzinami. Do niej należy pierwszy akt, który wiedzie z gracją i wdziękiem, ale też wiele następnych scen spektaklu. Krzykowska znakomicie oddaje wielowymiarowość swojej postaci. Potrafi otwarcie uwodzić Płatonowa pod jego domem, pić z butelki, kiedy go traci, a innym razem zapanować nad histerią Sergiusza i Soni. Dramatyczna jest jej skarga na sytuację wykształconej kobiety, społecznie w żaden sposób nie zagospodarowanej, więc najwyraźniej niepotrzebnej, skazanej na nudę i wszystko, co z niej wynika. Ten los łączy ją z bohaterem, prowadzącym drugą część przedstawienia, który podobnie jak młoda Generałowa wydaje się przerastać otoczenie, a jednocześnie coraz bardziej grzęznąć w realiach rosyjskiej prowincji”.
Kalina Zalewska, *Bez tytułu*, „Teatr” nr 3/2010.

19 XII 2009
Mascha Mazur tworzy scenografię do spektaklu *Yerma* Lorki w Teatrze Studio im. Witkiewicza w Warszawie.

20 XII 2009
Barbara Sass reżyseruje *Survival* Blocka w Teatrze im. Jaracza w Łodzi.

20 XII 2009
Premiera spektaklu *Olga Tokarczuk z Wałbrzycha* na podstawie powieści *Prowadź swój pług przez kości umarłych* Olgi Tokarczuk. Izabela Wądołowska tworzy scenografię do pierwszej części projetu zatytułowanej *Gniew*, zaś Agata Skwarczyńska do części pt. *Prowadź nas przez kości umarłych.* Przedstawenie w Teatrze Dramatycznym im. Szaniawskiego w Wałbrzychu.

„*Gniew*, plastyczna inscenizacja ostatniego dzieła pisarki, mocno akcentuje rolę płci w pojmowaniu świata i krzywdy innych istot. Doskonale widać kontrast: mężczyźni, myśliwi, nie tylko polują w Kotlinie Kłodzkiej na zwierzęta. Wyprani z empatii drapieżnicy i ich ofiary są metaforą opresyjnego społeczeństwa, które eliminuje słabszych, nie pasujących do odgórnie ustalonego modelu, całkiem jak na polowaniu. Łowczy budzą odrazę i gniew Janiny Duszejko, głównej bohaterki zarówno powieści, jak i spektaklu. Kobieta szuka pomocy dla zabijanych zwierząt w strukturach społecznych - kościele, policji, straży miejskiej. Na próżno. Niespodziewanie myśliwi, w tym jeden z lokalnych watażków i komendant policji, zaczynają ginąć w dziwnych okolicznościach. Czy to zemsta skrzywdzonych zwierząt? Sprawiedliwości stanie się zadość? Momentami groteskowa, momentami zabawna i marzycielska, oniryczna historia kryminalna z każdą minutą nabiera tempa, podbijanego przez graną na żywo muzykę. Równocześnie Tokarczuk, co wspaniale uwypukliła inscenizacja Frąckowiaka, zastanawia się, dlaczego miejsca dla ochrony zwierząt nie ma w religii katolickiej, podstawą której jest wszak współczucie, w polskim prawie, w świadomości przeciętnego człowieka. W czym zawiniły zwierzęta, że są uznawane za gorsze? Dlaczego każdy, kto walczy o ich prawa, uznawany jest w najlepszym wypadku za nieszkodliwego wariata? Spektakl wyraźnie pokazuje, jak bardzo dzisiejsza rzeczywistość wynosi na piedestał ludzką jednostkę. Człowiek – dokładniej: mężczyzna – pan świata, zajmuje ołtarz, czci samego siebie tak, jak zwierzęta czy rośliny czczone nigdy nie będą”.
Sebastian Krysiak, „Nowa Siła Krytyczna” z 23 XII 2009.

31 XII 2009
Katarzyna Deszcz reżyseruje *Romea i Julię* Szekspira w Teatrze Powszechnym im. Kochanowskiego w Radomiu, w spektaklu występują m.in. Aleksandra Bednarz jako Julia.

31 XII 2009
Izabela Chełkowska tworzy scenografię do spektaklu *Pół żartem, pół serio* według scenariusza Szurmieja w Teatrze Żydowskim im. Estery, Racheli i Idy Kamińskich w Warszawie.

2 I 2010
Barbara Zachmoc tworzy scenografię do farsy *Wszystko w rodzinie* Cooneya w Teatrze im. Fredry w Gnieźnie.

2 I 2010
Sabina Bicz projektuje scenografię do *Cymes! Cymes!* Szurmieja w Teatrze Zagłębia w Sosnowcu.

3 I 2010
Anna Długołęcka reżyseruje i tworzy scenografię do *Czarodziejskiego fletu* Mozarta w Operze Wrocławskiej.

3 I 2010
Bożena Kostrzewska projektuje scenografię do *Ostatniej nocy Sokratesa* Canewa w Teatrze Powszechnym im. Kochanowskiego w Radomiu. W tym teatrze Kostrzewska przygotowuje ponadto scenografię do *Wujaszka Wani* Czechowa (20 II 2010).

11 I 2010
Małgorzata Grabowska-Kozera tworzy scenografię do spektaklu w Teatrze Telewizji *Prymas w komańczy* Woldana.

15 I 2010
Daria Woszek reżyseruje *Noc tuż przed lasami* Koltèsa ze scenografią Joanny Piestrzyńskiej w Teatrze im. Słowackiego w Krakowie.

17 I 2010
Anna Chadaj tworzy scenografię i kostiumy do scenicznej adaptacji *Księgi dżungli* Kiplinga w Lubuskim Teatrze im. Kruczkowskiego w Zielonej Górze.

21 I 2010
Elżbieta Terlikowska projektuje scenografię do spektaklu *Adonis ma gościa* Apke w Teatrze Rozrywki w Chorzowie.

22 I 2010
Premiera *Kosmity* Roksany Jędrzejewskiej-Wróbel w Teatrze Dzieci Zagłębia im. Dormana w Będzinie. Współautorką scenografii jest Katarzyna Sobańska.

22 I 2010
Premiera *Kamyka zielonego* Magdy Czapińskiej w reżyserii Lidii Grzędzińskiej w Teatrze Rampa w Warszawie.

23 I 2010
Julia Wernio reżyseruje *Romea i Julię* Szekspira ze scenografią Elżbiety Wernio w Teatrze im. Żeromskiego w Kielcach.

23 I 2010
Katarzyna Dworak reżyseruje (razem z Pawłem Wolakiem) spektakl *Pracapospolita, czyli tacy sami* według ich scenariusza w Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Legnicy.

23 I 2010
Małgorzata Szydłowska tworzy scenografię i kostiumy do spektaklu *Nierządne królestwo* Kamzy na podstawie *Odprawy posłów greckich* Kochanowskiego w Teatrze Współczesnym w Szczecinie.

24 I 2010
Premiera dramatu Gabrieli Zapolskiej *Skiz* w reżyserii Marii Spiss w Teatrze Ateneum im. Jaracza w Warszawie, w roli Lulu Halina Łabonarska.

„Wszystkim emocjonalnym zawikłaniom życia małżeńskiego Spiss dała wybrzmieć dzięki świetnej adaptacji (w godzinnym spektaklu nie ma bodaj jednego niepotrzebnego słowa), wydobywającej nieuchwytną kobiecą jakość tekstu i pozwalającej zbudować dobre role. Znów przede wszystkim kobiece. Jeśli bowiem, jak wynika z komedii, w grze w małżeńskiego taroka górą są kobiety – zwłaszcza te dojrzałe mądrością wielu lat pożycia – to na scenie też one dominują.
Przede wszystkim Lulu Haliny Łabonarskiej. Atrakcyjna, elegancka, pewna siebie, dobrze sytuowana kobieta w średnim wieku. Bardzo dzisiejszy portret. Obcisłe spodnie, wysokie obcasy, elegancki top, modnie obcięte, rozjaśnione włosy. Pewien rodzaj swobody, którego nabywa się z czasem. Błyskotliwa, dowcipna, baczna obserwatorka i cięta komentatorka tego, co dzieje się dookoła, która jeśli nie manipuluje ludźmi, to na pewno lubi bawić się w reżyserię rozmaitych zdarzeń. Ta, której się w życiu udało. Jak się jednak okaże, owa poza

skrywa lęki, które trawią i te, którym się w życiu powodzi, i te, którym powodzi się mniej. O starzejące się ciało, topniejącą urodę, o skórę, włosy i zęby. O swojego mężczyznę, którego pociągają młódki. Gdy Lulu przekona się, że tym razem być może przeliczyła się i może stracić Tola – wpadnie w panikę. Za chwilę ten zamęt pogłębią jeszcze niewczesne awanse Witusia, który rozbudzi, uśpione chyba, dojrzałe ciało kuzynki. Zanim nie odzyska kontroli nad sytuacją, Lulu będzie drżeć w jego ramionach. Niemniej skiz, którym – jak się okaże – dysponuje (czyli karta pozwalająca w taroku wygrać każdą partię; Zapolska nazywa ją «przyzwyczajeniem»), pozwoli starzejącej się damie ocalić godność. Ten bardzo przekonujący psychologiczny portret Łabonarska kreśli z finezją i klasą, dominując nad partnerami".
Agata Chałupnik, *Zapolska na słodko-gorzko*, „Teatr" nr 4/2010.

26 I 2010
Natalia Babińska reżyseruje operę *La serva padrona* Pergolesiego w Teatrze Wielkim im. Moniuszki w Poznaniu.

30 I 2010
Alina Obidniak reżyseruje i opracowuje tekst przedstawienia *Sztukmistrz. Norwid o Polsce. Norwid o Polakach. Norwid o sztuce* w Teatrze im. Norwida w Jeleniej Górze, w spektaklu występuje m.in. Irmina Babińska.

30 I 2010
Premiera *Białych baloników* Magdy Fertacz w reżyserii Agaty Dudy-Gracz i ze scenografią Katarzyny Proniewskiej-Mazurek w Teatrze Lalki i Aktora „Pinokio" w Łodzi.

30 I 2010
Premiera *Tygrysa Pietrka* Hanny Januszewskiej ze scenografią Evy Farkašovej w Opolskim Teatrze Lalki i Aktora im. Smolki.

30 I 2010
Aneta Suskiewicz przygotowuje scenografię do *Samobójcy* Erdmana w Teatrze im. Jaracza w Olsztynie.

31 I 2010
Magdalena Maciejewska tworzy scenografię do *Wiarołomnych* Bergmana w Teatrze Rozmaitości w Warszawie, w spektaklu występuje m.in. Maja Ostaszewska jako Marianne. W tym teatrze Maciejewska projektuje ponadto scenografię do przedstawienia *Areteia* Jarzyny (27 II 2010).

4 II 2010
Premiera *I więcej nic nie pamiętam* Adiny Blady-Szwajger w Teatrze na Woli im. Łomnickiego w Warszawie, w spektaklu występuje Alina Świdowska.

5 II 2010
Vitalia Samuilova projektuje scenografię do spektaklu *Tukar* w Teatrze Lalek „Pleciuga" w Szczecinie.

6 II 2010
Ewelina Pietrowiak reżyseruje i tworzy scenografię do *Halki* Moniuszki w Operze Bałtyckiej w Gdańsku.

6 II 2010
Joanna Lewicka reżyseruje dramat Pałygi *Już się ciebie nie boję, Otello!* na Scenie Prapremier InVitro w Lublinie.

6 II 2010
Premiera *Edith & Marlene* Evy Pataki ze scenografią Tatiany Kwiatkowskiej w Nowym Teatrze im. Witkacego w Słupsku, w roli Marleny Dietrich Beata Olga Kowalska, w roli Edith Piaf Monika Węgiel.

6 II 2010
Premiera *Smakołyków Ciotki Klotki* Małgorzaty Kamińskiej-Sobczyk w Teatrze Lalki i Aktora „Kubuś" w Kielcach.

11 II 2010
Magdalena Gajewska tworzy scenografię do spektaklu *Zawisza Czarny* Słowackiego z choreografią Katarzyny Chmielewskiej w Teatrze Wybrzeże w Gdańsku. W tym teatrze Gajewska projektuje jeszcze scenografię do *Naszych najdroższych* Osmenta (27 III 2010) z Dorotą Kolak w roli Dulcie Barker.

13 II 2010
Premiera *Migreny* Antoniny Grzegorzewskiej w reżyserii Anny Augustynowicz w Teatrze Współczesnym w Szczecinie, w spektaklu wystepuje m.in. Anna Moskal jako Helena.

„Antonina Grzegorzewska przepisała *Macierzyństwo* Singrid Undset, nadając swojemu utworowi tytuł *Migrena*. Dochowując pierwowzorowi wierności pod względem tematyki, fabuły, a nawet realiów czasowych, dokonuje jednak silnych przesunięć na polu języka i narracji, wyostrza i dodaje sensy, sceny oraz postaci. Prezentuje tekst z początku XX wieku – powstały w dobie rodzącego się feminizmu – pokazując, że dawne przekonania i stereotypy są wciąż żywotne. Zmiana tytułu ze swojskiego «macierzyństwa» na odstręczającą «migrenę», stanu «błogosławionego» na chorobę, wydaje się symptomatyczna dla całego utworu. [...]
Helena i Fanny realizują dwie przeciwstawne wizje kobiety. Helena (Anna Moskal) to przykładna żona. gospodyni domowa i matka, która zawsze ma ciasteczka i kawę dla gości, a życiowe frustracje rozładowuje kompulsywnym sprzątaniem (rytmiczne trzepanie złożonego, śnieżnobiałego obrusa). Fanny (Małgorzata Klara) zaś jest kobietą uwodzicielską, seksowną, które nie szuka stabilnego życia rodzinnego – raczej bezpieczeństwa materialnego. Odmienna rola społeczna warunkuje również inny typ «ogrywania» i wykorzystywania własnego ciała. Bardzo szczupła, ubrana w długą, dobrze skrojoną, ale dość luźną czarną sukienkę Helena maskuje wszelkie ślady seksualności, podlega dyktatowi wstydu i skromności. Fanny przeciwnie – ostentacyjnie eksponuje fantastyczną figurę w skąpych, prowokujących kreacjach, czyniąc z siebie obiekt pożądania. Zresztą, jak udowadnia scena, w której Helena, podejmując wyzwanie rzucone jej przez uwodzącą jej męża Fanny, zafascynowana jej zmysłową cielesnością, ubiera się tak jak rywalka, w przezroczystą, białą bluzkę – o seksapilu nie stanowi jedynie strój, lecz cały zestaw odpowiednio dobranych i wyćwiczonych gestów. Fanny opanowała je do perfekcji – gdy pojawia się w głębi sceny obnażona do pasa wydaje się wręcz symbolem fascynującej, pożądanej, ale marginalizowanej w kulturze kobiecej seksualności – Helena nie ma o nich pojęcia, dlatego nawet rozebrana, pozostaje tylko skromną, zahukaną dziewczynką.

Posunięcia obsadowe i zmiany w tekście wprowadzają jeszcze jeden wątek – proces kształtowania i przekazywania wzorców kulturowych. Grająca Helenę aktorka wyglądem i wrażliwością nie przypomina typowej kury domowej. Jest drobna, młoda, dziewczęca, a po «adopcji syna» – «cieszy się jak dziecko». Przypomina więc bardziej małą dziewczynkę bawiącą się w dom. Dzięki temu jej postać nie tylko ujawnia jeden z wzorców kobiecości, ale też wskazuje na proces jego społecznego utrwalania w niewinnych dziecięcych zabawach. Natomiast «wyzwolonej» Fanny – Grzegorzewska dodała postać jej matki (Ewa Sobiech), która pojawia się co jakiś czas, by dawać córce «dobre rady» i komentować jej poczynania. W jej zachowaniu obnażony zostaje kolejny przesąd: celem kobiety jest dobrze wyjść za mąż, a przez to nie tylko zapewnić sobie byt, ale też potwierdzić swoją wartość. Dlatego matka tak chętnie chwali się związkiem córki z obcokrajowcem. Co prawda, jest on typem mocno podejrzanym, a córka nawet nie może się z nim dogadać, ale w obliczu braku innego poważnego kandydata dobry jest i taki... Również Fanny czuje się dowartościowana tylko wtedy, gdy jest pożądana przez mężczyznę, dlatego uwodzi Julka, dlatego rzuca się w romans z nieznajomym, chwaląc się fikcyjnym ślubem. Dlatego w finale, ku radości matki, rodzi Julkowi kolejne dziecko. Realizowany przez nią projekt «wyzwalania» jest więc nieskuteczny, bo całkowicie powierzchowny. Różni się od tradycyjnego sposobem odgrywania, a nie podejścia do swojej «kobiecości».
Na temat roli kobiety dużo mówi również dodany przez Grzegorzewską wątek rzeźni, w której pracuje Fanny. Zarówno ona, jak i żona właściciela (Maria Dąbrowska) – noszą czerwone, nieco staromodne sukienki i przywodzą na myśl wulgarne kurtyzany. Zarzynane tam zwierzęta to trzy kobiety w maskach świń (Magdalena Myszkiewicz, Anna Januszewska, Joanna Matuszak). Ubrane od stóp do głów w czarne, purytańskie sukienki i czepki siedzą, każda przy innym stoliku (tylko w jednej scenie obnażają się, odsłaniając skrytą pod ubraniem bieliznę: sztywne, zabudowane biustonosze nadające formę ich ciału). Stanowią komentujący wydarzenia chór, a zarazem gromadę plotkarek. Mord na nich odbywa się przez uderzenie tasaka w kawał wysuniętego na scenę na wózku mięsa. Po śmierci zmieniają ubrania na białe i śpiewają z modlitewnym zawodzeniem. Stanowią, wraz z zastępującym je kawałem mięsa, idealny symbol paradoksalnego statusu kobiety: płodne, niemal zwierzęce, uznane za wstrętne i bezkształtne ciało matki/maciory – kawał mięsa podany na tacy do skonsumowania – ukryte w formie poskramiającego i formującego «kostiumu»: zarzynane w celu uświęcania”.
Monika Kwaśniewska, *Żony, matki, rzeźniczki i świnie*, „Didaskalia" nr 96/2010.

13 II 2010
Irena Wójcik reżyseruje *Dekameron* Boccaccia ze scenografią Joanny Howańskiej i Katarzyny Witke w Teatrze Dramatycznym im. Szaniawskiego w Wałbrzychu.

13 II 2010
Monika Gerbocová reżyseruje i tworzy scenariusz *Królewny Śnieżki i siedmiu krasnoludków* według baśni braci Grimm w Teatrze im. Sewruka w Elblągu.

13 II 2010
Iza Toroniewicz przygotowuje scenografię do scenicznej adaptacji powieści Rollanda *Colas Breugnon* w Bałtyckim Teatrze Dramatycznym im. Słowackiego w Koszalinie.

13 II 2010
Klaudia Solarz tworzy scenografię do *Prywatnej kliniki* Chapmana i Freemana w Teatrze Dramatycznym im. Szaniawskiego w Płocku.

14 II 2010
Julia Pawłowska reżyseruje *Piotrusia Pana* na podstawie powieści Barrie'ego ze scenografią Joanny Jaśko-Sroki w Opolskim Teatrze Lalki i Aktora im. Smolki.

14 II 2010
Jolanta Pachowska przygotowuje scenografię do *Testamentu cnotliwego rozpustnika* Kryma w Teatrze Kamienica w Warszawie.

15 II 2010
Premiera sztuki Kay Mellor *Namiętna kobieta* w Teatrze Telewizji, w roli Betty Marta Lipińska.

18 II 2010
Małgorzata Słoniowska tworzy scenografię do spektaklu Foxa *Sid – wąż, który chciał śpiewać* w Operze Wrocławskiej.

19 II 2010
Ewelina Pietrowiak reżyseruje i tworzy scenografię do *Jutra* Bairda w Teatrze Wielkim im. Moniuszki w Poznaniu.

19 II 2010
Premiera dramatu Marie Jones *Kamienie w kieszeniach* w Teatrze Miejskim im. Gombrowicza w Gdyni.

19 II 2010
Małgorzata Krzysica reżyseruje spektakl *Ildefonsjada, czyli niech żyje mistrz! w*edług utworów Gałczyńskiego w Tarnowskim Teatrze im. Solskiego.

19 II 2010
Małgorzata Słoniowska tworzy scenografię do spektaklu *Kolonia karna* według opowiadania Kafki w Teatrze Wielkim im. Moniuszki w Poznaniu.

20 II 2010
Hanna Świętnicka-Grabowska reżyseruje sceny lalkowe w spektaklu *Gang słowika* według utworów Tuwima ze scenografią Joanny Sierchy w Teatrze im. Sewruka w Elblągu.

20 II 2010
Anna Tomczyńska przygotowuje scenografię do *Dozorcy* Pintera w Teatrze Narodowym w Warszawie.

22 II 2010
Barbara Wołosiuk projektuje scenografię i kostiumy do spektaklu *Chopin – muzyka, miłość, śmierć* w Teatrze im. Osterwy w Lublinie. W tym teatrze Wołosiuk przygotowuje ponadto scenografię do *Białego dmuchawca* Pakuły (27 III 2010).

26 II 2010
Eva Farkašová przygotowuje scenografię do *Tristana i Izoldy* według Bédiera w Teatrze Lalek „Banialuka" im. Zitzmana w Bielsku-Białej.

26 II 2010
Bianka Imelda Jaremias projektuje scenografię do *Iwony, księżniczki Burgunda* Gombrowicza w Teatrze Śląskim im. Wyspiańskiego w Katowicach, w roli tytułowej Agnieszka Radzikowska.

27 II 2010
Premiera tekstu *Dlaczego dziecko gotuje się w mamałydze* Aglai Veteranyi w reżyserii Magdaleny Miklasz i ze scenografią Dominiki Błaszczyk w Teatrze Dramatycznym im. Holoubka w Warszawie (spektakl przygotowany w ramach warsztatu w Laboratorium Krystiana Lupy).

27 II 2010
Premiera *Lisa* Marty Guśniowskiej w Białostockim Teatrze Lalek.

27 II 2010
Mascha Mazur projektuje scenografię do *Amfitriona* Kleista w Narodowym Starym Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie, w spektaklu występuje m.in. Małgorzata Hajewska-Krzysztofik jako Alkmena.

27 II 2010
Anna Bobrowska-Ekiert przygotowuje scenografię do *Cygańskiej miłości* Lehára w Teatrze Muzycznym w Poznaniu.

27 II 2010
Joanna Braun projektuje scenografię do adaptacji powieści Popescu *Sklep z zabawkami* w Teatrze Lalek „Pleciuga" w Szczecinie.

27 II 2010
Małgorzata Szostakowska tworzy scenografię do *Rekinów w basenie* Kasiukiewicza we Wrocławskim Teatrze Lalek. Na tej scene Szostakowska przygotowuje ponadto scenografię do spektaklu *Powrót mamuta* Kasiukiewicza (30 V 2010), *Powrót mamuta – przygoda w parku* (13 VI 2010) tego samego autora, *Rejs odrzański* (12 VIII 2010) oraz *Rejs nocny* (21 VIII 2010) według scenariuszy Beaty Maciejewskiej.

5 III 2010
Maja Kleczewska reżyseruje *Babel* Elfriede Jelinek ze scenografią Katarzyny Borkowskiej w Teatrze Polskim im. Konieczki w Bydgoszczy. W spektaklu występują m.in. Karolina Adamczyk i Marta Nieradkiewicz.

„Tekst austriackiej noblistki przypomina [...] przytłaczającą magmę słów, w której usiłowała zamknąć wszystkie upiory dnia dzisiejszego. Obrazy wojennego okrucieństwa, dociekania przyczyn światowego terroryzmu sąsiadują w nim z odniesieniami biblijnymi i mitologicznymi, trawestacjami newage'owej filozofii. Jelinek swoim zwyczajem jednak nie poprzestaje na prostej krytyce. Z upodobaniem stosuje karkołomne hiperbolizacje, nie boi się najbardziej niestosownych i niepoprawnych kontrastów. Wszystko w imię przyjętej wcześniej, niezbyt odkrywczej jednak tezy. Współczesny świat jest piekłem na ziemi, a ludzie ludziom zgotowali ten los.
Maja Kleczewska wnikliwie czyta już sam chory, zapętlony po wielokroć język austriackiej pisarki i przekłada go na przedstawienie zdecydowanie odważniejsze, bardziej prowokacyjne, a w efekcie i bardziej bolesne od literackiego oryginału. W *Bablu* podejmuje przerwaną na

koniec *Marat/Sade'a* opowieść, poruszając się wyłącznie po granicach tradycyjnie pojmowanego teatru. *Babel* istnieje w świecie widowisk, będąc w tym samym stopniu spektaklem co złamanym baletem, tak samo chorym rytuałem, jak fałszywym oratorium, wreszcie popowym koncertem i zbrukaną mszą jednocześnie. *Babel* to fotografia świata w letargu. W pierwszych sekwencjach monologi postaci kontrują ich przerysowane ruchy i gesty. Dziewczyna w ślubnej sukni na inwalidzkim wózku próbuje wrócić do życia. Jej opiekun zamienia gimnastykę czy też rehabilitację w dziwną terapię, która zadaje ból ofierze. Dziwna para ubrana w szlafroki zajmuje miejsca na leżakach. Kobieta zaczyna ćwiczyć otyłego mężczyznę. W tle obrazy jak za zamazaną szybą. Postaci w mechanicznym rytmie przechadzają się tam i z powrotem po tafli wody. Są poza wszelkimi kategoriami – «na świecie jeszcze, lecz już nie dla świata». Scena przypomina więc i czyściec, i prosektorium. Jedne z najmocniejszych fragmentów to te, w których trzy matki (Małgorzata Witkowska, Marta Nieradkiewicz, Dominika Biernat) czuwają przy nagich zwłokach swych synów. Tyle tylko że Kleczewska odziera te sekwencje z możliwego dlań odświętnego charakteru. Rozpacz miesza się z groteską, matczyne powinności z podszytym desperacją pragnieniem seksu. Nic w świecie Jelinek i Kleczewskiej nie jest jednoznacznie zdefiniowane, dawne decorum istnieć już nie może. Spektakl w bydgoskim Teatrze Polskim można odbierać jako summę dotychczasowych doświadczeń jego autorki. Dlatego nie rażą cytaty z jej własnych inscenizacji (musztra w miniaturze niczym z *Marat/Sade'a*) albo dzieł innych (rozdmuchiwanie prochów jak w *Krumie* Krzysztofa Warlikowskiego). Nie odbiera to jednak najnowszemu widowisku Kleczewskiej oryginalności. Nowy teatr przyjmuje za własne zobaczone gdzieś wycinki scenicznej oraz «zewnętrznej» rzeczywistości. Rzecz tylko w ich przetworzeniu, a z tym Kleczewska nie ma najmniejszego problemu. Można ekscytować się odwagą *Babla*, w którym oszczędzone nie zostało żadne tabu, doszczętnie zbrukany został zaś świat dzisiejszych pozornych zwykle wartości. Po marcowej premierze opisywano z ekscytacją te momenty, kiedy nad sceną pojawia się olbrzymia figura Chrystusa na krzyżu. Fakt, to robi wielkie wrażenie. Jednak Kleczewska unika pustych efektów. Ona wnikliwie czyta współczesną medialną i popkulturową papkę. Dlatego podaje nam przed oczy obrazy o takiej mocy. W *Bablu* nie ma świętości. Figura Ukrzyżowanego zostaje zrównana z ikonami popu. Wszystko, co niegdyś było wzniosłe, traci znaczenie i rozmywa kontury. Rynsztok i kościół są na tych samych prawach. Można się nie zgadzać z diagnozą Jelinek, idealnie «przetłumaczoną» przez autorkę bydgoskiego spektaklu, ale nie sposób odmówić jej siły". Jacek Wakar, *Świętość, ekstaza i brud*, „Dziennik Gazeta Prawna – Kultura" nr 74/2010.

5 III 2010
Barbara Kędzierska projektuje scenografię oraz kostiumy do *Carmen* Bizeta w Operze Krakowskiej. W tym teatrze Kędzierska przygotowuje ponadto scenografię do *Barona cygańskiego* Straussa (19 VI 2010).

5 III 2010
Margarita Ablajewa projektuje scenografię do *Tańca „Delhi"* Wyrypajewa w Teatrze Narodowym w Warszawie, w spektaklu występuje m.in. Karolina Gruszka.

6 III 2010
Julia Wernio reżyseruje *Tektonikę uczuć* Schmitta ze scenografią Elżbiety Wernio w Teatrze Dramatycznym im. Węgierki w Białymstoku. W spektaklu wystąpiła m.in. Maria Pakulnis jako Diane.

6 III 2010
Premiera *Pszczółki Mai* Małgorzaty Kałędkiewicz i Izabeli Piątkowskiej w reżyserii autorek w Teatrze im. Bogusławskiego w Kaliszu.

6 III 2010
Anetta Piekarska-Man tworzy scenografię do inscenizacji dramatu Mana *Dobrze* w Teatrze im. Norwida w Jeleniej Górze.

6 III 2010
Agnieszka Zawadowska przygotowuje scenografię do *Trupa* Coble'a w Teatrze Polskim w Poznaniu.

13 III 2010
Premiera *Pocztówki z Meksyku* Berty Hiriart w reżyserii Ewy Piotrowskiej i ze scenografią Edyty Rzewuskiej w Śląskim Teatrze Lalki i Aktora „Ateneum" w Katowicach.

13 III 2010
Premiera *Nieznośnego słoniątka* Barbary Kościuszko (na podstawie bajki Kiplinga) w Teatrze im. Andersena w Lublinie.

14 III 2010
Eva Farkašová przygotowuje scenografię do *Kopciuszka* Brzechwy w Teatrze Lalki i Aktora w Łomży.

15 III 2010
Ewa Pytka reżyseruje spektakl *Operacja reszka* Kuligowskiego w Teatrze Telewizji.

18 III 2010
Alicja Choińska reżyseruje i tworzy scenariusz spektaklu *Z kim tak ci będzie źle jak ze mną* w Teatrze Muzycznym Roma w Warszawie.

19 III 2010
Monika Pęcikiewicz reżyseruje *Sen nocy letniej* Szekspira w Teatrze Polskim we Wrocławiu.

„Szekspir nakazywał, by teatr był zwierciadłem świata. Dla Moniki Pęcikiewicz jedno lustro to za mało. Reżyserka specjalizująca się od lat w drastycznych reinterpretacjach klasyki [...] umieściła współczesność we wnętrzu kalejdoskopu, w którym wszystko wydaje się pokawałkowane, zwielokrotnione, rozbite, nienaturalnie piękne. Zamiast budować na scenie optyczną zabawkę z luster, użyła kamer. Postaci wybudzone z Szekspirowskiego *Snu nocy letniej* trafiają do studia telewizyjnego, gdzie ich relacje filmowane będą z góry, z dołu, w szerokich planach i ogromnych zbliżeniach. Intymnie. Wnikliwie. Niemal z wnętrza ich samych.
Skojarzenia z filmami Federica Felliniego (mechaniczne tragi-porno z *Satyriconu*, parada ludzkich karykatur z późnej produkcji *Ginger i Fred*), na którego twórcy powoływali się w wywiadach, są równie silne jak z *Salo, 120 dni Sodomy* Pasoliniego. Erotyzm staje się narzędziem kontroli, analizy i okrucieństwa. Opresja, zniewolenie, cielesność, nierozłączność pożądania i przemocy to w spektaklu najmocniejsze akcenty. Tym, co więzi bohaterów w wyidealizowanej, odrealnionej przestrzeni nie są jednak karabiny nazistów, jak u Pasoliniego. Do «projektu» zgłosili się sami, aby zaistnieć, wygrać, rozwiązać jakieś osobiste sprawy, zrealizować najbardziej wstydliwe fantazje i najbardziej kiczowate marzenia.

Jaka to sytuacja? Wielki Brat? Teleturniej, w którym przyznając się do osobistych sekretów można zmarnować sobie życie? Transmitowany na żywo obóz treningowy z nieustannym castingiem i eliminacjami w tle? Aktorzy są przez cały czas obserwowani i podpuszczani przez organizatorów noszących imiona ze sztuki: Oberon (Adam Cywka) i Puk (Pępuś). W pierwszych scenach castingu prowadzący badają granicę wytrzymałości uczestników. Rozbierzesz się? Stanik też? Tak, nie? Pozwolisz swojej dziewczynie całować się z innym? A stworzylibyście może teraz takie kłębowisko splecionych ciał....
Spokojnie, to tylko fantazja. Na wielkich ekranach, nagrane przed spektaklem sceny, stwarzają wrażenie autentycznej pułapki, w którą wpadli spragnieni sukcesu artyści. Desperacja sprawia, że zgadzają się na poniżenia i manipulację. Nagranie pełne jest rzeczywistego okrucieństwa. Konkretnym aktorkom wypomina się wiek czy niedoskonałości fizyczne, Oberon i Puk wtrącają się w relacje rzeczywistych par. Szczeliny, rany i słabe punkty rozpoznane podczas castingu zostają wykorzystane w części, która rozgrywa się na scenie wśród kamer, sztucznych brzóz i mebli w stylu PRL vintage. Prywatność przemieszana z motywami szekspirowskimi staje się w kolejnych fragmentach materiałem dla mikrolaboratoriów miłości, lekcji pożądania, zajęć z erotyzmu".
Joanna Derkaczew, *Spokojnie, to tylko fantazja*, „Gazeta Wyborcza" nr 70/2010.

25 III 2010
Premiera dramatu Yasminy Rezy *Bóg mordu* ze scenografią Hanny Sibilski w Teatrze im. Słowackiego w Krakowie.

26 III 2010
Katarzyna Deszcz reżyseruje *Ostatnią taśmę* Becketta w Teatrze Miejskim im. Gombrowicza w Gdyni.

26 III 2010
Premiera *Utworu o Matce i Ojczyźnie* Bożeny Keff w Teatrze Współczesnym w Szczecinie, w spektaklu występują Irena Jun i Beata Zygarlicka.

26 III 2010
Katarzyna M.Borkowska tworzy scenografię do *Stój! Nie ruszaj się* Dorina w Teatrze Lalek „Banialuka" im. Zitzmana w Bielsku-Białej.

27 III 2010
Premiera dramatu Pam Valentine *Przyjazne dusze* ze scenografią Katarzyny Banuchy w Teatrze Polskim w Szczecinie.

27 III 2010
Premiera bajki scenicznej Izabeli Degórskiej *Smoczek Hieronim* ze scenografią Beaty Jasionek w Bałtyckim Teatrze Dramatycznym im. Słowackiego w Koszalinie.

27 III 2010
Premiera *Divy* Magdaleny Gauer w Teatrze Rondo w Słupsku.

27 III 2010
Aneta Suskiewicz tworzy scenografię i kostiumy do *Ruskiego miesiąca* Strelnikoffa w Teatrze im. Sewruka w Elblągu.

27 III 2010
Anna Maria Karczmarska projektuje scenografię i kostiumy do spektaklu *Co chcecie albo Wieczór Trzech Króli* Szekspira w Teatrze im. Kochanowskiego w Opolu.

27 III 2010
Paulina Czernek tworzy scenografię i kostiumy do scenicznej adaptacji *Kubusia Fatalisty i jego pana* Diderota w Teatrze Montownia w Warszawie.

27 III 2010
Matylda Kotlińska tworzy scenografię do inscenizacji *Trzech sióstr* Czechowa w Lubuskim Teatrze im. Kruczkowskiego w Zielonej Górze.

28 III 2010
Premiera dramatu Esther Vilar *Matematyka miłości* w reżyserii Żywilli Pietrzak i ze scenografią Zofii de Ines w Teatrze Nowym im. Dejmka w Łodzi. W spektaklu występuje m.in. Żywilla Pietrzak (Roberta Gomez Dawson).

28 III 2010
Premiera spektaklu *Szalone zoo* Bogumiły Szachnowskiej ze scenografią Olgi Leszko w Miejskim Teatrze „Miniatura" w Gdańsku.

28 III 2010
Premiera spektaklu *Najmniejszy bal świata* Maliny Prześlugi ze scenografią Pauliny Czernek w Teatrze Animacji w Poznaniu.

3 IV 2010
Premiera *Zazdrości* Esther Vilar w reżyserii Moniki Powalisz w Teatrze Capitol w Warszawie.

9 IV 2010
Klaudia Solarz tworzy scenografię do spektaklu *Prezent urodzinowy* Hawdona w Teatrze Komedia w Warszawie.

11 IV 2010
Premiera *O Janku Wędrowniczku* Marii Konopnickiej w reżyserii Haliny Borowiak i ze scenografią Zofii Czechlewskiej-Ossowskiej w Teatrze Lalki i Aktora „Kubuś" w Kielcach.

20 IV 2010
Weronika Szczawińska reżyseruje *Noże w kurach* Harrowera ze scenografią Izabeli Wądołowskiej w Teatrze im. Jaracza w Olsztynie, w roli Kobiety Milena Gauer.

„Olsztyńskie przedstawienie *Noży w kurach* jest teatralnym eksperymentem, rytmiczno-plastyczną instalacją. Ukazuje świat bliski (upraszczając wątki fabularne: wieś, praca na roli, młyn), a zarazem odrealniony, pełen dysonansów znaczeniowych. W tej białej, laboratoryjnej przestrzeni dochodzi wręcz do kanonady rozmaitych sposobów wizualnego i rytmicznego obrazowania, obnażania i ucieleśniania słów. To pozornie infantylna zabawa znaczeniami, skojarzeniami, utartymi zwrotami czy ich ilustracjami. Reżyserka dotyka istotnych niuansów komunikacyjnych – uświadamia odbiorcy, jak przewrotny może być język i z jaką łatwością znaczenia odklejają się od słów, odkrywając formalną, wyzbytą nacechowania emocjonalnego, postać kodu językowego. (Podobnie przewrotna jest przestrzeń, która kryje w

sobie mnóstwo zakamarków, schowków). Słowa są tu zestawiane ze sobą w dowolny sposób, nawet bezsensowny, podobnie jak robili to dadaiści czy też futuryści [...]. Młynarz w pewnym momencie wyciąga z szuflad w lewej ścianie ciągi papieru złożonego w harmonijki (ostatecznie powstaje bujny pióropusz), na każdym jest zapisana jakaś fraza powtarzanego w czasie tekstu sztuki. To pretekst do zabawy kompilacjami tych słów – te zaś, zestawiane przez niego przypadkowo, np. «czarna chmura popycha królika, rosół jest na śmierć», mimo braku sensu i tak przecież wiążą się z jakimś abstrakcyjnym znaczeniem. [...]
W przedstawieniu Weroniki Szczawińskiej kolejne działania prowadzą do bałaganu i chaosu. Jednak ta różnorodność znaków – ich polifonia – jest zamierzona i precyzyjnie wymyślona. Wizualizacje, gestykulacja, działania głosem, mechanizacja ruchów i powtarzanie wybranych ich sekwencji, żonglerka intencjami wypowiadanych słów – wszystko to jest sposobem bohaterów na nieustanne stawianie pytań o sens, a jednocześnie uprawomocnia niemożność udzielenia jednoznacznych odpowiedzi. Te elementy, mimo nagromadzenia, płynnie ze sobą współgrają, np. kwestie trójki aktorów często nachodzą na siebie, a jednak to nie drażni, raczej stwarza wrażenie niejednorodnej melodii. Warto zwrócić uwagę na świetne sploty rytmów i gestów oraz ruch postaci, co ciekawie aranżuje przestrzeń gry – w pierwszej scenie przestrzeń staje się polem, gdy bohaterowie synchronicznie wykonują sekwencje uproszczonych ruchów związanych z pracą na roli.
Przedstawienie urzeka przede wszystkim zamierzoną stylizacją (rymowanki, gesty dosłownego łapania znaczeń, «tupnięcia nóżką» itp.), jakby podpatrzoną wśród dzieci na podwórku. Ciekawe wykorzystanie tych środków w dowcipny, ale też gorzko-ironiczny sposób to duża zasługa aktorów, którzy nie boją się bawić tekstem, balansować na granicy absurdu i realności, być śmieszni, brzydcy, dziwaczni na scenie. Ich kreatywność bardzo wzbogaciła tekst Harrowera, nadając mu kształt neolingwistycznej zabawy – eksperymentu, który się powiódł".
Katarzyna Strzelec, *Słowa i ludzie*, „Teatr" nr 7–8/2010.

20 IV 2010
Natalia Babińska reżyseruje *Halkę* Moniuszki ze scenografią Elżbiety Tolak w Teatrze Wielkim – Operze Narodowej w Warszawie.

22 IV 2010
Iga Gańczarczyk reżyseruje *W małym dworku* Witkiewicza w Teatrze im. Kochanowskiego w Opolu.

23 IV 2010
Agnieszka Korytkowska-Mazur reżyseruje spektakl *Ich czworo. Obyczaje dzikich* na podstawie dramatu Gabrieli Zapolskiej w Teatrze Polskim w Poznaniu.

23 IV 2010
Premiera *Zapachu żużla* Iwony Kusiak ze scenografią Małgorzaty Bulandy w Teatrze im. Osterwy w Gorzowie Wielkopolskim.

23 IV 2010
Małgorzata Bulanda przygotowuje scenografię do *Królowych Brytanii* Wojcieszka w Teatrze Powszechnym im. Kochanowskiego w Radomiu.

24 IV 2010
Mariola Ordak-Świątkiewicz reżyseruje i tworzy adaptację sceniczną powieści Carrolla *Alicja w krainie czarów* w Teatrze Lalki i Aktora w Wałbrzychu.

24 IV 2010
Sabina Bicz tworzy scenografię do spektaklu *Dzieci Hioba* w Teatrze im. Stefana Jaracza w Olsztynie.

24 IV 2010
Elena Dmitrakowa tworzy scenografię do spektaklu *Judaszek* Sałtykowa-Szczedrina w Teatrze Ateneum im. Jaracza w Warszawie.

24 IV 2010
Małgorzata Grabowska projektuje scenografię do *Ferdynanda Wspaniałego* Kerna w Teatrze Bajka w Warszawie.

24 IV 2010
Barbara Hanicka tworzy scenografię do *Księżniczki na opak odwróconej* Calderona w Teatrze Narodowym w Warszawie.

25 IV 2010
Anna Polony reżyseruje (razem z Józefem Opalskim) *Pana Jowialskiego* Fredry w Teatrze Polonia w Warszawie.

27 IV 2010
Aleksandra Popławska reżyseruje (razem z Adamem Sajnukiem) sceniczną adaptację *Kompleksu Portnoya* Rotha ze scenografią Sylwii Kochaniec w Teatrze Konsekwentnym w Warszawie.

27 IV 2010
Barbara Guzik przygotowuje scenografię do *Przygód Sindbada Żeglarza* Leśmiana w Olsztyńskim Teatrze Lalek.

30 IV 2010
Katarzyna Raduszyńska reżyseruje *Wesele Figara* Beaumarchais w Nowym Teatrze im. Witkacego w Słupsku.

30 IV 2010
Małgorzata Szczęśniak projektuje scenografię do spektaklu *Tramwaj* na podstawie *Tramwaju zwanego pożądaniem* Williamsa w Nowym Teatrze w Warszawie (koprodukcja z Odéon-Théâtre w Paryżu, gdzie spektakl ma premierę 4 II 2010), w roli Blanche Isabelle Huppert.

30 IV 2010
Cordelia Matthes projektuje scenografię do *Kopciuszka* Rossiniego w Operze Krakowskiej.

30 IV 2010
Marika Wojciechowska tworzy scenografię do scenicznej adaptacji *Alicji po drugiej stronie lustra* Carrolla w Teatrze „Maska" w Rzeszowie.

7 V 2010
Dominika Skaza projektuje scenografię do *5 razy Albertyna* Tremblaya w Teatrze Śląskim im. Wyspiańskiego w Katowicach.

7 V 2010
Małgorzata Słoniowska przygotowuje scenografię i kostiumy do spektaklu *Hrabia Luxemburg* Lehàra w Teatrze Muzycznym w Lublinie.

7 V 2010
Barbara Wesołowska-Kowalska tworzy scenografię do *Złodzieja* Chappella w Teatrze Nowym im. Dejmka w Łodzi, w roli Barbary Maria Gładkowska.

8 V 2010
Ula Kijak reżyseruje i tworzy scenariusz spektaklu *Edyp* na motywach dramatu *Król Edyp* Sofoklesa w Teatrze im. Jaracza w Olsztynie, autorką scenografii jest Diana Marszałek.

8 V 2010
Premiera dramatu Pam Valentine *Kochankowie nie z tej ziemi* ze scenografią Joanny Schoen w Teatrze „Bagatela" im. Boya-Żeleńskiego w Krakowie.

9 V 2010
Anna Augustynowicz reżyseruje dramat Hare'a *Getsemani* w Teatrze im. Bogusławskiego w Kaliszu (spektakl przygotowany we współpracy z Teatrem Współczesnym w Szczecinie, prem. 14 V 2010), w spektaklu występuje m.in. Małgorzata Klara w roli Lori Drysdale.

„To przedstawienie jest niezwykle ascetyczne, nawet jak na spektakle Anny Augustynowicz. W czarnej przestrzeni – krzesła ustawione półkoliście, pośrodku nich stołek, za nimi ściana, jakby rozciągnięty parawan, którego skrzydła otwierają się dwukrotnie – na początku i na końcu spektaklu – stanowiąc rodzaj drzwi, przez które wchodzi się do świata fikcji. Zaprojektowana przez Marka Brauna przestrzeń w sposób całkowicie naturalny anektuje widownię w obręb tego świata. Miejsce dyskursu zostało utworzone, ale reżyserka nie burzy autonomii obu stron – jak to miało miejsce cztery lata temu w *Miarce za miarkę* w warszawskim Teatrze Powszechnym, gdzie aktorzy zostali rozmieszczeni wśród widowni i powstał spektakl komentujący ówczesną polską rzeczywistość. W przypadku *Getsemani* bezpośrednich odniesień nie ma, ale przedmiot dyskursu zawarty w sztuce Davida Hare'a – postawy ludzi działających w polityce i wokół niej – jest nam niezwykle bliski. Dla uwypuklenia sprawy i nadania jej cech uniwersalnych należało oczyścić przestrzeń z wszelkich rodzajowych elementów i technicznych sztuczek. Pusta, czarna scena służy temu najlepiej. Kostiumy aktorów utrzymane są w czerni i szarości, rozjaśnia je jedynie biel koszuli czy spodni bądź – biżuteria. Przedstawienie rozpoczyna (inaczej niż w dramacie) i kończy rozmowa z offu dwóch bohaterek, w której objaśniony zostaje tytuł sztuki, odwołujący się do nazwy ogrójca na Górze Oliwnej, gdzie Chrystus przed pojmaniem przeżywał kryzys wiary. Można, rzecz jasna, zarzucić autorowi interpretacyjne nadużycie w zestawieniu religijnego przeżycia z kryzysem politycznym, wywołanym skandalem obyczajowym. Niemniej Augustynowicz, tworząc z rozmowy o «swoim Getsemani» ramę spektaklu, nadała utworowi Hare' a znamiona wypowiedzi wyższego rzędu; pomniejszyła rolę warstwy obyczajowej, zagadnienia amoralności i kunktatorstwa świata polityki – na rzecz «bycia» i życia w zgodzie z samym sobą, wierności wyznawanym ideałom czy przekonaniom. Usuwając, na tyle, na ile było to możliwe, koloryt lokalny rzeczywistości przedstawionej dramatu, uzyskała opowieść o funkcjonowaniu każdej demokracji parlamentarnej, zarówno tej starej, z wielowiekową tradycją, jak i młodej, pozbawionej jeszcze rutyny obsługujących ją profesjonalistów".
Maria Napiontkowa, *Przypowieść o profesjonalistach*, „Teatr" nr 7–8/2010.

10 V 2010
Premiera *Koncertu życzeń* Beaty Dzianowicz w reżyserii autorki w Teatrze Telewizji, w spektaklu występują m.in. Katarzyna Herman i Ewa Kaim.

12 V 2010
Polska prapremiera dramatu Gesine Danckwart *Kill the kac* w reżyserii autorki ze scenografią Anke Niehammer w Teatrze Polskim im. Konieczki w Bydgoszczy (Koprodukcja z Nationaltheater Mannheim).

13 V 2010
Maja Kleczewska reżyseruje *Between* Agaty Zubel ze scenografią Katarzyny Borkowskiej w Teatrze Wielkim – Operze Narodowej w Warszawie.

15 V 2010
Magdalena Piekorz reżyseruje spektakl *Hotel Nowy Świat* według scenariusza Justyny Tomskiej w Teatrze Polskim w Bielsku-Białej.

15 V 2010
Ewelina Pietrowiak reżyseruje *Matkę czarnoskrzydłych snów* Hanny Kulenty w Operze Wrocławskiej.

„Operowa schizofrenia to rodzaj intelektualno-artystycznej umowy, narzędzie, które daje możliwość stworzenia skrajnie emocjonalnej konstrukcji dźwiękowej. Kulenty, która – co podkreślają krytycy muzyczni – nie ulega modom i komponuje, kierując się własnymi upodobaniami, sięga po cały wachlarz właściwy muzyce współczesnej. Jest tu i minimalizm przypominający momentami Steve'a Reicha, są echa Johna Cage'a, transowe recytatywy, jest też przywoływany industrializm, najlepiej oddający chaos wielkomiejskiej dżungli, w której człowiek nie słyszy sam siebie.
Czym jest *Matka czarnoskrzydłych snów*? Zapisem rozpadu osobowości? Ilu z nas kryje w sobie różne twarze, ale istniejąc w ramach konwenansu i tego, co wypada, trzyma je starannie na wodzy, nie pozwalając im dojść do głosu? Czy jesteśmy mniej szaleni od tych, którzy utracili zdolność trzymania lejców?
Kulenty stopniowo buduje napięcie, wprowadzając widza razem z Eweliną Pietrowiak, scenografką i reżyserką, w oniryczny świat, w którym wszystko jest możliwe. Precyzja, z jaką to robią, jest naprawdę imponująca. Żadnych przypadkowych ruchów, żadnego przypadkowego gestu. I rzecz, wydawałoby się, prawie niemożliwa, a w znacznej mierze decydująca o wyjątkowości tego dzieła – *Matka czarnoskrzydłych snów* łączy specyfikę opery z tym, co charakterystyczne dla teatru dramatycznego. Trzem śpiewaczkom towarzyszą dwie aktorki. Marta Wyłomańska jako Klara, Dorota Dutkowska i Katarzyna Baraniecka jako Nożyce mają swoje odbicia, czyli Kliki: Małgorzatę Węgrzyn-Krzyżosiak i Agatę Skowrońską”.
Katarzyna Kaczorowska, *Na granicy snu i jawy*, „Polska Gazeta Wrocławska” nr 114/2010.

15 V 2010
Maria Balcerek projektuje scenografię do *Pana Twardowskiego* Wolańskiego w Teatrze Dzieci Zagłębia im. Dormana w Będzinie.

16 V 2010
Aldona Figura reżyseruje *Kochanowo i okolice* Jurka w Teatrze Powszechnym w Łodzi.

16 V 2010
Matylda Kotlińska projektuje scenografię do *Ostatniego kuszenia* Wierzchowskiego w Teatrze Łaźnia Nowa w Krakowie.

16 V 2010
Agata Baumgart tworzy scenografię do spektaklu *Bańka mydlana* Foxa i Uchovskiego w Teatrze Dramatycznym im. Holoubka w Warszawie, w przedstawieniu występuje m.in. Klara Bielawka.

21 V 2010
Premiera *Mikołaja Kopernika z Olsztyna* Marty Guśniowskiej w Olsztyńskim Teatrze Lalek.

21 V 2010
Izadora Weiss tworzy choreografię i libretto do spektaklu *Out* ze scenografią Hanny Szymczak w Operze Bałtyckiej w Gdańsku.

22 V 2010
Grażyna Kania reżyseruje *Liliom* Molnára ze scenografią Patricii Walczak w Teatrze Miejskim im. Gombrowicza w Gdyni.

22 V 2010
Premiera dramatu Geraldine Aron *Mój boski rozwód* ze scenografią Izy Toroniewicz w Teatrze Powszechnym im. Kochanowskiego w Radomiu.

22 V 2010
Katarzyna Stochalska projektuje scenografię do *Evy Peron* Copiego w Teatrze Wybrzeże w Gdańsku.

23 V 2010
Premiera *Kopciuszka* Marty Guśniowskiej ze scenografią Evy Farkašovej Teatrze Powszechnym im. Kochanowskiego w Radomiu.

23 V 2010
Nataša Štefunková przygotowuje scenografię do *Śpiącej królewny* na motywach baśni braci Grimm w Teatrze Animacji w Poznaniu.

27 V 2010
Katarzyna Zbłowska projektuje scenografię i kostiumy do *Księgi lasu* Graniczewskiego w Operze Krakowskiej.

28 V 2010
Premiera sztuki *Tańcząca gazela i magiczny tam-tam* Liliany Bardijewskiej ze scenografią Joanny Braun w Teatrze Lalek „Pleciuga" w Szczecinie.

29 V 2010
Premiera spektaklu *Pyza za wielką wodą* według baśni poetyckiej Hanny Januszewskiej *Pyza na polskich dróżkach* ze scenografią Elżbiety Krywszy w Teatrze Ludowym w Nowej Hucie.

29 V 2010
Olga Leszko tworzy scenografię do scenicznej adaptacji powieści Twaina *Książę i żebrak* w Teatrze im. Fredry w Gnieźnie.

29 V 2010
Maria Balcerek przygotowuje scenografię do scenicznej adaptacji powieści Korczaka *Król Maciuś I* w Teatrze im. Andersena w Lublinie.

29 V 2010
Marika Wojciechowska tworzy scenografię i kostiumy do *Idziemy po skarb* Janoscha w Teatrze Nowym w Zabrzu.

1 VI 2010
Iwona Pasińska reżyseruje *Piotrusia i wilki* Prokofiewa w Teatrze Wielkim im. Moniuszki w Poznaniu.

4 VI 2010
Magda Umer reżyseruje, tworzy adaptację i koncepcję scenograficzną *Białej bluzki* Agnieszki Osieckiej w Och-teatrze, w spektaklu występuje Krystyna Janda.

4 VI 2010
Iza Toroniewicz projektuje scenografię do *Jak się kochają* Ayckbourna w Teatrze im. Kochanowskiego w Opolu.

5 VI 2010
Premiera dramatu Doroty Masłowskiej *Dwoje biednych Rumunów mówiących po polsku* w reżyserii i ze scenografią Anny McCracken w Bałtyckim Teatrze Dramatycznym im. Słowackiego w Koszalinie.

5 VI 2010
Nia Damerelli projektuje scenografię do spektaklu *Głód Knuta Hamsuna* na Scenie Prapremier InVitro w Lublinie.

5 VI 2010
Barbara Hanicka tworzy scenografię do *Don Kiszota* Pakuły w Teatrze Dramatycznym im. Holoubka w Warszawie.

6 VI 2010
Urszula Kubicz-Fik przygotowuje scenografię do spektaklu *O ósmej na arce* Huba w Zdrojowym Teatrze Animacji w Jeleniej Górze.

8 VI 2010
Monika Dawidziuk reżyseruje i pisze scenariusz spektaklu *Fotoplastykon* w Teatrze Muzycznym Capitol we Wrocławiu.

11 VI 2010
Justyna Łagowska projektuje scenografię do *Wesela hrabiego Orgaza* Jaworskiego w Narodowym Starym Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie.

11 VI 2010
Malwina Chabocka tworzy scenografię do scenicznej adaptacji *Małego Księcia* Saint-Exupéry'ego w Teatrze Muzycznym Roma w Warszawie.

12 VI 2010
Premiera dramatu Pam Valentine *Przyjazne dusze* w Teatrze im. Wandy Siemaszkowej w Rzeszowie.

12 VI 2010
Premiera *O Kasi, co gąski zgubiła* Marii Kownackiej w Teatrze Lalki, Maski i Aktora „Groteska" w Krakowie.

12 VI 2010
Premiera *Od ucha do ucha* Honoraty Mierzejewskiej-Mikoszy w reżyserii autorki i ze scenografią Mariki Wojciechowskiej w Olsztyńskim Teatrze Lalek.

12 VI 2010
Barbara Guzik tworzy scenografię do *Niezwykłego domu pana A.* Ayckbourna w Tarnowskim Teatrze im. Solskiego.

15 VI 2010
Katarzyna Kurdej reżyseruje i tworzy scenariusz spektaklu *Experyment Chopin. Pieśni* w Teatrze Muzycznym im. Danuty Baduszkowej w Gdyni.

18 VI 2010
Premiera dramatu Anny Burzyńskiej *Krzyżacy, czyli teatr w kryzysie (albo koszmarny sen dyrektora)* ze scenografią Elżbiety Wójtowicz-Gularowskiej w Teatrze im. Słowackiego w Krakowie.

18 VI 2010
Eva Farkašová projektuje scenografię do *Statku błaznów* Tomaszuka na motywach *Okrętu błaznów* Lama w Teatrze Wierszalin w Supraślu.

19 VI 2010
Justyna Łagowska projektuje scenografię do spektaklu *Joanna d'Arc. Proces w Rouen* na podstawie tekstów z procesu w Teatrze Polskim im. Konieczki w Bydgoszczy.

20 VI 2010
Natalia Korczakowska reżyseruje *Dynastię* ze scenografią Anny Met w Teatrze Dramatycznym im. Szaniawskiego w Wałbrzychu.

„*Dynastia* to kolejne wałbrzyskie przedstawienie w ramach projektu «Znamy, znany». Dyrektor Teatru Szaniawskiego Sebatian Mąjewski założył, że chcąc dowiedzieć się czegoś o sobie, musimy sięgnąć do tego, co wspólne. A czym jest dzisiaj to, co nas łączy? Seriale. Filmy z dzieciństwa, lektury szkolne. Stąd na afiszu przeróbka *Czterech pancernych*, *Łysek z pokładu Idy*, *Zemsta* i opowieść o Carringtonach. *Dynastia* była mitem przerobionym a'la pop. Tragedią grecką przemienioną w tasiemcowy melodramat. W *Dynastii* zamiast antycznych bogów bogiem były pieniądz i Ameryka. Jako idea i realne miejsce zarazem. Konflikt ojciec-syn, spór pierwsza żona kontra druga, zderzenie lojalności z przebiegłością rozgrywały się w fasadowym świecie udającym USA, a raczej postulującym, czym USA za czasów Reagana

być powinny. Carringtonowie kochali i cierpieli za nas. W połowie lat 80. dowiedzieliśmy się w tej biednej peerelowskiej Polsce, że bogactwo i władza nie chronią przed ludzkimi przywarami, rozpadem rodziny, chorobą. Ale puściliśmy tę prawdę mimo uszu, bo ważniejsze były romanse Alexis, pokazowa dobroć Krystle, walka homoseksualnego Stevena o akceptację ojca, prostolinijność Jeffa, autorytet Blake'a. Natalia Korczakowska zaproponowała, żeby nie śmiać się dziś z głupot i sztuczności serialu, ale spojrzeć na niego jak na fenomen socjologiczny: szukać prawdy o społeczeństwie, o którym śniliśmy, że kiedyś będziemy jego częścią. A kiedy już się staliśmy, nie rozumiemy, kim jesteśmy. Idiotyzm soap opery i jawna sztuczność jej świata nie służą Korczakowskiej tylko do prostej demaskacji. Reżyserka przebija się na drugą stronę telewizyjnej rzeczywistości. W Wałbrzychu gra się *Dynastię* na poważnie, Korczakowska razem z Majewskim scenarzystą [...], tworzy syntezę wszystkich jej wątków, nasyca skojarzeniami z *Czarodziejską górą* Manna i *Filoktetem* Sofoklesa. Wraca do początku. Zagęszcza to, co rozwodniono w serialu, przywraca rzeczywisty wymiar słowom. Z melodramatu wraca do tragedii. Pokazuje, co by było, gdyby *Dynastię* nakręcił von Trier albo Almodóvar. Z oryginalnej *Dynastii* ocalało parę migawek: bójki Krystle i Alexis, czasowa utrata wzroku przez Blake'a, sportowy strój Jeffa. Najważniejszym bohaterem jest Steven (Krzysztof Zarzecki), serialowy gej, odrzucony przez Blake'a syn, który miał uczyć telewizyjnych widzów tolerancji. Steven umiera na AIDS. Zarzecki ustawiony jest gdzieś z boku sceny, z dala od schodów, manekinów, piór i posągów zdobiących teatralną rezydencję. Wkłada kamerę do ust, jakby filmował własną chorobę, to, co zabija go od środka. Wokół niego krąży atrakcyjny pan Kaposi (Robert Mania) wizualizacja wirusa, Śmierć-kochanek Stevena, którego stworzył sobie po to, żeby oswoić własne umieranie.
Imperium Carringtonów jest u Korczakowskiej symbolem choroby, która zżera Amerykę, ślepota Blake'a jest ślepotą elit amerykańskich, paroksyzm konsumpcyjnej i seksualnej orgii, który wybucha tuż przez finałem spektaklu, rozbija na chwilę złudę fałszywego świata, ale potem w monologu Alexis (Irena Wójcik) słuchamy o pacykowaniu kobiety-trupa, o liftingowaniu kobiety-Ameryki, wstrzykiwaniu w rzeczywistość mitycznego botoksu. Cenię przedstawienie Korczakowskiej za błyskotliwe dowiedzenie, że Ameryka z *Dynastii* to tak naprawdę zakłamane *Anioły w Ameryce*. Gdyby opowiedzieć *Dynastię* głębiej, pójść za rzuconymi w niej tropami, wyjdzie nam jak w Wałbrzychu lustrzany brat dramatu Kushnera”.
Łukasz Drewniak, *Powrót „Dynastii”*, „Dziennik Gazeta Prawna” nr 152/2010.

22 VI 2010
Anna Smolar reżyseruje (razem z Jackiem Poniedziałkiem) przedstawienie *Enter. Slamowana i śpiewana historia miłosna między dwoma mężczyznami, których dzieli bardzo wiele* ze scenografią Anny Met w Nowym Teatrze w Warszawie.

25 VI 2010
Agata Duda-Gracz reżyseruje i projektuje scenografię do *La Bohéme* Pucciniego w Teatrze Wielkim im. Moniuszki w Poznaniu.

28 VI 2010
Maria Seweryn reżyseruje *Zaświaty, czyli czy pies ma duszę* Masłowskiego ze scenografią Małgorzaty Domańskiej i kostiumami Zofii de Ines w Och-teatrze w Warszawie.

2 VII 2010
Premiera *Białych baloników* Magdy Fertacz ze scenografią Matyldy Kotlińskiej w Teatrze Współczesnym w Szczecinie.

9 VII 2010
Krystyna Janda reżyseruje *Przygodę* Máraia w Teatrze Polonia w Warszawie, w spektaklu występuje m.in. Beata Ścibiakówna.

16 VII 2010
Premiera dramatu Zyty Rudzkiej *Cukier Stanik* ze scenografią Marii Kanigowskiej w Teatrze Laboratorium Dramatu w Warszawie.

27 VII 2010
Dorota Kołodyńska tworzy scenografię do spektaklu *Music-hall* Lagarce'a w Teatrze im. Witkiewicza w Zakopanem.

Justyna Lipko-Konieczna

Sezon 2010/2011

11 IX 2010
Ana Nowicka reżyseruje spektakl *Szyc* Levina z muzyką Renaty Przemyk, choreografią Iwony Olszowskiej w Teatrze im. Solskiego w Tarnowie.

11 IX 2010
Emilia Sadowska reżyseruje spektakl *Pomórnik. Kryminał ekologiczny* na podstawie powieści Olgi Tokarczuk *Prowadź swój pług przez kości umarłych* w Teatrze Polskim w Poznaniu. Scenografię i kostiumy przygotowuje Katarzyna Stochalska.

18 IX 2010
Premiera *Norymbergii* Tomczyka w reżyserii Doroty Ignatjew, która jest również autorką kostiumów do tego spektaklu, w Teatrze Polskim w Bielsku-Białej.

18 IX 2010
Joanna Szczepkowska reżyseruje spektakl *Pan Tadeusz i inne obce obyczaje* Mickiewicza we własnej adaptacji w Teatrze Syrena w Warszawie. Scenografię i kostiumy przygotowuje Małgorzata Ptok, inspiracje muzyczne Beata Jankowska-Tzimas i zespół.

18 IX 2010
Premiera *Czajki. Portretów miłości* Czechowa w reżyserii Agnieszki Lipiec-Wróblewskiej i scenografii Agnieszki Zawadowskiej w Teatrze im. Osterwy w Gorzowie Wielkopolskim.

19 IX 2010
Katarzyna Adamik i Olga Chajdas reżyserują spektakl *Koza, albo kim jest Sylwia* Albeego w Och-teatrze w Warszawie. W roli Stevie występuje Maria Seweryn. Scenografię do spektaklu przygotowuje Marta Dąbrowska-Okrasko, kostiumy Katarzyna Lewińska.

30 IX 2010
Barbara Wysocka reżyseruje *Szosę Wołokołamską* Müllera w Teatrze Polskim we Wrocławiu. Wysocka jest również autorką scenografii i opracowania muzycznego, autorką światła jest Justyna Łagowska.

„Jak łączy się te 5 części *Szosy* z polskim doświadczeniem i historią? Polityczne pamiętanie i polityczne zapominanie bardzo wpływa na życie w Polsce dzisiaj. Polityka historyczna i używanie jej w rozgrywkach władzy, grzebanie w trumnach, w życiorysach, kwitkach i papierkach, zamienianie życiorysów na papierki i kwitki i trumny. I wreszcie nieustanne konflikty u władzy. To dlatego Müller jest w Polsce możliwy, to dlatego jego teksty dotyczą Polski, choć nie bezpośrednio. Bo teksty o władzy, powtarzalności historii i wplątaniu człowieka w jej tryby, brzmią w Polsce bardzo aktualnie. Bo zapominanie może być równie konstruktywne jak pamiętanie, bo rozliczenie z historią nie jest do końca możliwe, a kolejne pokolenia będą nas rozliczać z naszych rozliczeń i powtarzać nasze błędy".
Barbara Wysocka, *Grzebanie w trumnach*, „Theater der Zeit" nr 2/2012.

1 X 2010
Małgorzata Głuchowska reżyseruje *Lemoniadowego Joe* Brdečki w Teatrze im. Jaracza w Olsztynie. Razem z Justyną Konieczną, dramaturżką spektaklu, jest również autorką adaptacji tekstu. Autorką kostiumów i scenografii jest Ewa Machnio. Autorką muzyki Maria Rumińska. Spektakl stanowi analizę pozycji kobiety w gatunku westernu.

„Nie jest to komedia – nawet farsowe zagrania i gagi stają się obrazem absurdu ludzkiej kondycji. To, co było wyrazem normy i bezdyskusyjnego podziału ról, staje się obrazem upodlenia. Wszystko, co w czeskim westernie było niewinne i śmieszne, w olsztyńskim spektaklu zostaje skompromitowane. Postawienie widza w roli podglądacza sprawia, że on także staje się macho, który płaci za usługę zabawienia go przez jakiś czas".
Paweł Sztarbowski, *Panie w Tangu i w westernie*, www.emetro.pl, 14 X 2010.

2 X 2010
Premiera spektaklu *Walentynki* Wyrypajewa w reżyserii Marii Kwiecień w Teatrze im. Bogusławskiego w Kaliszu.

8 X 2010
Debiut reżyserski Eweliny Marciniak – premiera *Nowego Wyzwolenia* Witkiewicza w Teatrze Polskim w Bielsku-Białej. Scenografię przygotowuje Elżbieta Szurpicka, ruch sceniczny Katarzyna Zielonka. W obsadzie m.in. Julia Wyszyńska jako Zabawnisia.
W wywiadzie udzielonym Mike'owi Urbaniakowi Ewelina Marciniak tak wspomina pracę z aktorką:

„[…] zagrała Zabawnisię, podbijając serca aktorów i publiczności. Stworzyła niezwykłą, wzruszającą i niebanalną kreację. Julka to wspaniała aktorka z poważnym usposobieniem do pracy, a na scenie była cudownie niepoważna. Dowcipna, ale nie przaśna".
Mike Urbaniak, *Nienasycona*, www.mikeurbaniak.wordpress.com, 17 III 2014.

9 X 2010
Anita Poddębniak sprawuje opiekę reżyserską nad premierą *Niekończącej się opowieści* Endego w Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Legnicy. Autorką scenografii jest Małgorzata Bulanda, autorką ruchu scenicznego Aneta Zwierzyńska.

15 X 2010
Premiera *Intymności* Kureishiego w reżyserii i w scenografii (razem z Anną Sekułą) Iwony Kempy w Teatrze im. Słowackiego w Krakowie. Autorką przekładu jest Julita Grodek, autorką adaptacji Gabriela Izcovich, autorką kostiumów Anna Sekuła.

28 X 2010
Premiera spektaklu *Ten, który spada* Mrożka w reżyserii Małgorzaty Szydłowskiej w Teatrze Łaźnia Nowa w Krakowie.

29 X 2010
Lea Maleni reżyseruje *Szczęśliwe dni* Becketta w Teatrze Nowym im. Tadeusza Łomnickiego w Poznaniu. Autorką scenografii i kostiumów jest Melita Couta.

5 XI 2010
Premiera *Żywotów świętych osiedlowych* Lidii Amejko w Teatrze Ad Spectatores we Wrocławiu w reżyserii Agaty Kucińskiej, która jest również autorką scenografii do spektaklu i występuje w roli głównej.

6 XI 2010
Premiera *Łagodnej* Dostojewskiego w reżyserii Barbary Wysockiej w Teatrze Polskim im. Konieczki w Bydgoszczy. Wysocka przygotowuje również adaptację tekstu, scenografię i opracowanie muzyczne do tego spektaklu. Autorką projekcji jest Lea Mattausch. W obsadzie znalazły się m.in. Karolina Adamczyk, Dominika Biernat, M. Witkowska.

„Spektakl w każdej sekundzie potwierdza niezwykły talent Wysockiej do znajdywania obrazów i intencji, bohaterów i sytuacji w na pozór hermetycznym tekście. Reżyserce udaje się rozpisać monolog bohatera na bardzo precyzyjną konstrukcję z ciał aktorów i obiektów, zamknąć go w obrazach i słowach, zwielokrotnić, wyszydzić i uwznioślić równocześnie. To wszystko jest lodowate, wykalkulowane, zrobione z premedytacją oddalenia widza od emocji. W efekcie wulkan namiętności, szaleństwa i plugawych dywagacji Dostojewskiego zostaje zamieniony na prosektoryjną sekcję zimnego ciała”.
Łukasz Drewniak, *Liryczna, beztroska, kolczasta*, „Dziennik Gazeta Prawna” nr 220 z 12 XI 2010.

6 XI 2010
Maja Kleczewska reżyseruje *Zmierzch bogów* Medioliego, Badalucca i Viscontiego we własnej adaptacji, przekładzie Haliny Kralowej w Teatrze im. Jana Kochanowskiego w Opolu. Autorką scenografii jest Katarzyna Borkowska.

„Kobiety w spektaklu są nośnikami niebezpiecznej pamięci o brzydkich postępkach mężczyzn. Dlatego albo pamięć tracą, albo wariują, albo poddawane są efektownym torturom, by «zapomniały», «wymazały». Po scenie krąży więc dotknięta demencją seniorka rodu (Zofia Bielewicz) wołająca postaci z innych filmów Viscontiego. Szalona Maria zacina się w otępieniu, a żona zbiegłego dysydenta Elżbieta (Arleta Los-Pławszewska) po serii upokorzeń, gwałtów, podduszeń i ciosów zmieni się w ludzki strzęp. Stosy ciał pozostaną też po wariacji na temat «Nocy długich noży». Zamiast pokazanej w filmie Viscontiego rzezi członków SA, u Kleczewskiej snuje się senna, erotyczna wizja. Różowe światło, zmysłowy taniec, seksualne zbliżenia ubranych w halki i peruki mężczyzn. Strzały. Wcześniej migawka z tłumem bezwładnych, podwieszonych nad ziemią korpusów”.
Joanna Derkaczew, *Pytania bez odpowiedzi*, „Gazeta Wyborcza” nr 261 z 8 XI 2010.

18 XI 2010
Barbara Wysocka w Teatrze Polskim w Warszawie współreżyseruje (z Michałem Zadarą) spektakl *Anty-Edyp*, w którym gra także główną rolę. Aktorka jest w ósmym miesiącu ciąży. Projekt łączy sztuki wizualne, muzykę, medycynę i teatr.

„Barbara Wysocka i Michał Zadara zapowiadali *Anty-Edypa* jako eksperyment z pogranicza medycyny, filozofii i sztuki. Wysocka w zaawansowanej ciąży miała poddać się publicznie badaniom USG. Obrazy płodu na ekranach, wysondowany rytm serca jako podstawa do muzycznych improwizacji na perkusję, klarnet i bas, fragmenty z Freuda, Sofoklesa, Deleuze'a i Guattariego recytowane przez ciężarną aktorkę. […] W prasowych zapowiedziach spektaklu Wysockiej i Zadary wyczuwało się ton niepokoju, a nawet oskarżenia – eksperyment na nienarodzonym, ekshibicjonizm, «impreza ginekologiczna», desperacka próba wypalonych artystycznie twórców, by zwrócić na siebie uwagę. Ale gdy kontekst naukowy zniknął, gdy na scenie Teatru Polskiego zjawiła się ubrana w czarne imprezowe ciuszki Barbara Wysocka, gdy muzycy zaczęli pogodnie plumkać, szurać i szeleścić, zapanował nieoczekiwany spokój. Wtłoczona między dwie maszyny pomiarowe aktorka recytowała *Króla Edypa* śmiało i naturalnie. Raz mówiła jako Edyp, król, który właśnie dowiaduje się, że nie zdołał uniknąć tragicznego losu, że jego życie od początku skazane było na klęskę. Raz jako Jokasta: matka i żona Edypa, która nie zdołała swojego dziecka/ukochanego ochronić. Co kilka scen kładzie się na leżance i pozwala falom ultradźwiękowym penetrować jej wnętrze. Choć recytację dramatu Sofoklesa przerywa czasem wstawkami z *Anty-Edypa* (krytyczny, politycznie zaangażowany tekst Deleuze'a i Guattariego z 1972 roku), spektakl nie miał charakteru manifestu, politycznej demonstracji przeciw regułom społecznym czy stosunkom władzy. Zmienił się w intymne spotkanie. Oto ludzie u progu wielkiej życiowej zmiany dzielą się swoimi niepokojami. Co będzie z tym nowym życiem? O co to dziecko oskarży kiedyś matkę? Jakie nikczemności popełni i jak zostanie skrzywdzony? Niepewność, łagodność, skupienie”.
Joanna Derkaczew, *Intymność tak, ekshibicjonizm nie*, „Gazeta Wyborcza” nr 272 z 22 XI 2010.

18 XI 2010
Agnieszka Glińska reżyseruje *Mewę* Czechowa w przekładzie Agnieszki Lubomiry-Piotrowskiej w Teatrze Narodowym w Warszawie. Scenografię przygotowuje Magdalena Maciejewska, kostiumy Agnieszka Zawadowska, reżyserką świateł jest Jacqueline Sobiszewski. W rolach głównych Joanna Szczepkowska, Dominika Kuźniak, Dorota Landowska, Patrycja Soliman. Świetnie przyjęty spektakl Agnieszki Glińskiej z ważną rolą Arkadiny w wykonaniu Joanny Szczepkowskiej.

„U Glińskiej tylko ciała nie kłamią. Mroczna Masza może do woli twierdzić, że pogodziła się z losem, że zrezygnowała z ambicji i marzeń bez żalu. Gdy nagle prostuje kark i wszystkie kręgi szyjne wydają suchy trzask, po widowni przebiega szmer przerażenia. Nie ma wątpliwości, ile napięcia, newerów i bólu kryje się w jej przeprostowanych ramionach. Arkadina roztacza uroki, obsesyjnie uwodzi ludzi, meble, światło i rekwizyty. Wystarczy jednak naruszyć jej ambicję, ugodzić w jej potrzebę miłości, bliskości, opieki. Skowyt. Skurcz całego ciała jak po uderzeniu. Wszystko, co dotąd hamowane i kontrolowane, wypływa jednym strumieniem w okolicy mostka, powala z krzesła, targa po podłodze. Joanna Szczepkowska nie rezygnuje ze swojego stylu krnąbrnej dziewczynki, bawiącej się w damę. Komiczna, zacięta, uparta, przesadnie teatralna, igra także z opinią, jaką wypracowała sobie w ostatnich sezonach. Dostojna, choć nieprzewidywalna aktorka, broniąca «prawdziwego, profesjonalnego teatru» przed bełkotem i manipulacją narcystycznych, nieodpowiedzialnych egoistów. O kim tu mowa? O Arkadinie? Czy o Joannie Szczepkowskiej, która rok temu sama zbuntowała się przeciw reżyserowi Krystianowi Lupie?”.
Joanna Derkaczew, *Mewa, czyli świetna komedia*, „Gazeta Wyborcza” nr 271 z 20 XI 2010.

20 XI 2010
Premiera *Milczenia* Shelagh Stephenson w przekładzie Elżbiety Woźniak, w reżyserii Katarzyny Deszcz w Teatrze im. Żeromskiego w Kielcach.

26 XI 2010
Premiera *Wizyty starszej pani* Dürrenmatta w przekładzie Ireny Naganowskiej, w reżyserii Magdaleny Piekorz w Teatrze Śląskim im. Wyspiańskiego w Katowicach. Współautorką scenografii jest Katarzyna Sobańska, autorką kostiumów Dorota Roqueplo, autorką światła Maria Machowska. W roli głównej Anna Polony.

27 XI 2010
Natalia Sołtysik reżyseruje spektakl *Historia miłosna* Lagarce'a w przekładzie Katarzyny Sowuli, ze scenografią Anny Czarnoty i muzyką Aleksandry Gryki w Teatrze Współczesnym w Warszawie.

27 XI 2010
Krystyna Janda przygotowuje *Weekend z R.* Hawdona w Och-teatrze w Warszawie. Występuje w roli Claire, partnerują jej na scenie m.in. Katarzyna Gniewkowska i Aleksandra Justa.

27 XI 2010
Premiera *Ojca* autorstwa, w reżyserii, ze scenografią i kostiumami Agaty Dudy-Gracz w Teatrze im. Słowackiego w Krakowie. Współautorką ruchu scenicznego jest Katarzyna Jankowska, reżyserką światła Katarzyna Łuszczyk.

28 XI 2008
Dorota Bielska reżyseruje spektakl *Szaro, buro… kolorowo! Czyli jak smutek zamienić w śmiech* w Teatrze Małym w Manufakturze w Łodzi. Scenografię przygotowuje Beata Tomczyk.

3 XII 2010
Maria Kwiecień reżyseruje *Najpiękniejszą na świecie piosenkę o miłości* autorstwa Kingi Kaczor, z rolą Kingi Kaczor, na Scenie Przodownik w Warszawie.

4 XII 2010
Premiera *Boga mordu* Yasminy Rezy w reżyserii Izabelli Cywińskiej w Teatrze Ateneum im. Jaracza w Warszawie

4 XII 2010
Monika Dobrowlańska reżyseruje *Złodziei* Dei Loher w Teatrze Polskim w Poznaniu. Reżyserka jest jednocześnie autorką przekładu i opracowania muzycznego spektaklu.

4 XII 2010
Alina Skiepko-Gielniewska reżyseruje spektakl *Ja, Edith Piaf* wg scenariusza własnego i Mieczysława Gajosa w Teatrze Małym w Manufakturze w Łodzi. Kostiumy i laki przygotowuje Maria Balcerek.

4 XII 2010
Premiera *Białego małżeństwa* Różewicza w reżyserii Weroniki Szczawińskiej i w scenografii Izabeli Wądołowskiej w Teatrze im. Żeromskiego w Kielcach. Asystentką reżyserki jest

Dagna Dywicka, która wciela się jednocześnie w rolę Bianki. Ze scenografką współpracuje Adriana Makarska. Ważne, feministyczne i budzące dyskusje odczytanie dramatu Różewicza.

„W kieleckim *Białym małżeństwie* Bianka próbowała się wyrwać z przesyconego seksem monstrualnego domu-pudełka pełnego tajemniczych szuflad, przejść, wystaw i ruchomych modułów, symbolizującego niezrozumiały i obleśny świat jej rodziny i wszystkich dorosłych. Uciekała z narzuconej jej kobiecości, by zacząć tworzyć siebie raz jeszcze – od pustej, niezapisanej strony swojego ciała. Szczawińska pocięła tekst Różewicza, zastępowała słowa partyturą złożoną z ruchu i rytmu. Aktorzy chrząkali, pociągali nosami, krzywili się, stukali w ściany, poklepywali po ciele i podśpiewywali pojedyncze sylaby. Jakby to była feministyczna operetka”.
Łukasz Drewniak, *Śmierć Fredrom i Mrożkom*, „Przekrój” nr 10/2012.

10 XII 2010
Mary Ann Thomas reżyseruje spektakl *Love Boutique* wg tekstów Turriniego i Barylliego ze scenografią Anny Brodnickiej i kostiumami Estery Tymańskiej w Projekt Teatrze w Warszawie.

10 XII 2010
Premiera *Ismeny. Nieopisanej siostry* autorstwa Anny Wojnarowskiej w reżyserii Jolanty Denejko, ze scenografią Doroty Prob na Scenie Przodownik w Warszawie.

17 XII 2010
Premiera *Przemiany* Kafki według scenariusza Magdaleny Miklasz i w jej reżyserii w Narodowym Starym Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie.

18 XII 2010
Marta Ogrodzińska reżyseruje spektakl *Kajko i Kokosz* Christy w Teatrze im. Jaracza w Olsztynie. Autorką scenografii jest Ewa Kochańska, autorką ruchu Anka Jankowska.

10 I 2011
Kinga Dębska reżyseruje spektakl *Gotowane głowy* Horoŝčaka w Teatrze Capitol w Warszawie. Na scenie m.in. Magdalena Zawadzka i Olga Sarzyńska.

15 I 2011
Katarzyna Kalwat reżyseruje *Boga mordu* Yasminy Rezy w Teatrze Powszechnym w Łodzi. Kostiumy projektuje Dominika Skaza.

15 I 2011
Premiera spektaklu *Barbelo, o psach i dzieciach* Biljany Srbljanović w reżyserii Anny Augustynowicz, w przekładzie Doroty Jovanki Cirlić i z kostiumami Wandy Kowalskiej w Teatrze im. Jaracza w Łodzi. Spektakl na podstawie kobiecej sztuki Biljany Srbljanowić zostaje dobrze przyjęty przez krytykę, szczególnie dzięki wkładowi artystycznemu kobiecej obsady, przede wszystkim Justyny Wasilewskiej.

„Ten spektakl należy do kobiet pod każdym względem. Znakomita jest Justyna Wasilewska w roli nieco naiwnej, po dziecięcemu beztroskiej Mileny, marzącej o niemowlaku, a rodzącej obrączkę, której (mimo trwającego rok małżeństwa z Markiem) nigdy nie miała, i która nie wiadomo jak znalazła się w jej pochwie. Silne pragnienie macierzyństwa przybiera w wydaniu bohaterki biblijną formułę: krew z krwi i kość z kości. […] jest pełna sprzecznych

emocji wobec własnej rodzicielki. Pustkę jej łona przeciwstawia Srbljanović matczynym doświadczeniom Psiary (bardzo dobra Katarzyna Dałek), która czterech synów o imionach ewangelistów straciła podczas wojny na Bałkanach. W ludzkim świecie każdy chce dawać i otrzymywać miłość. Serbska dramatopisarka analogią tej tezy czyni płótno Leonarda da Vinci *Święta Anna Samotrzeć*, które w finale pokazuje widzom narratorka i które zamieszczono w programie spektaklu. Matka Boska z czułością stara się odsunąć swego synka od małego baranka (symbolu męki), do którego chłopczyk przylgnął, zaś babcia Jezusa z uśmiechem pobłażania przygląda się tej scenie macierzyńskiej troski".
Katarzyna Badowska, *Jak uczy Leonardo*, „Gazeta Wyborcza – Łódź" nr 12/2011.

15 I 2011
Joanna Fertacz reżyseruje *Sinobrodego. Nadzieję kobiet* Dei Loher w przekładzie Karoliny Bikont w Teatrze im. Jaracza w Olsztynie. Kostiumy projektuje Magdalena Baziak. Opracowanie muzyczne przygotowuje Maria Rumińska.

4 II 2011
Agnieszka Glińska reżyseruje *Amazonię* Walczaka ze scenografią Agnieszki Zawadowskiej, opracowaniem muzycznym Anny Malarowskiej, ruchem scenicznym Weroniki Pelczyńskiej w Teatrze na Woli im. Łomnickiego w Warszawie.

12 II 2011
Emilia Sadowska reżyseruje *Eliminacje* Silke Hassler w Teatrze im. Jaracza w Olsztynie. Autorką scenografii jest Katarzyna Stochalska.

17 II 2011
Premiera *Testamentu optymisty* Mrożka w reżyserii i w choreografii Dominiki Knapik w Teatrze Łaźnia Nowa w Krakowie.

18 II 2011
Barbara Wysocka reżyseruje *Lenza* Büchnera we własnej adaptacji i opracowaniu muzycznym w Teatrze Narodowym w Warszawie. Autorką projekcji video jest Lea Mattausch, operatorką kamery jest Magdalena Mosiewcz.

18 II 2011
Małgorzata Głuchowska reżyseruje spektakl *Córeczki* na podstawie scenariusza napisanego wspólnie z Justyną Lipko-Konieczną na podstawie m.in. *Dzienników* Zofii Nałkowskiej w Teatrze Dramatycznym m.st. Warszawy im. Holoubka. Scenografię i kostiumy przygotowuje Ewa Machnio, muzykę komponuje Maria Rumińska. W roli Nałkowskiej występują 4 nastoletnie amatorki: Lan Pham, Agnieszka Hajkiewicz, Kasia Wąsikowska, Kasia Zimowska, którym partnerują m.in. aktorki Joanna Drozda i Agnieszka Wosińska.

19 II 2011
Premiera sztuki Mariny Carr *Porcja Coughlan* w przekładzie Elżbiety Jasińskiej, w reżyserii Katarzyny Deszcz na Scenie Polskiej Teatru Cieszyńskiego w Czeskim Cieszynie.

22 II 2011
Iwona Kempa reżyseruje *Gody życia* Przybyszewskiego w Teatrze im. Horzycy w Toruniu. Reżyserka jest jednocześnie autorką adaptacji tekstu i autorką scenografii. Autorką kostiumów jest Anna Sekuła.

26 II 2011
Natalia Kozłowska reżyseruje *Nowego Don Kichota* Fredry z choreografią Katarzyny Anny Małachowskiej, kierownictwem chóru Anny Chmielarz, muzyką m.in. Urszuli Borkowskiej w Teatrze Polskim w Warszawie. Na scenie m.in. Marta Kurzak, Magdalena Smalara.

26 II 2011
Natalia Korczakowska reżyseruje spektakl *Pelikan, czyli pożegnanie mięsa* wg Strindberga w Teatrze Współczesnym w Szczecinie. Adaptację reżyserka przygotowuje razem z Katarzyną Warnke, która odpowiada także za dramaturgię.

5 III 2011
Premiera *Tęczowej Trybuny* Demirskiego w reżyserii Moniki Strzępki w Teatrze Polskim we Wrocławiu. Na scenie m.in. Jolanta Zalewska w roli Pani Prezydent.

„Strzępka i Demirski, laureaci tegorocznych Paszportów Polityki, pokazują paradoksy demokracji (pani prezydent do geja: «Stadion jest dla wszystkich, a ty nie jesteś wszyscy»), ujawniają hipokryzję tolerancji jak w argumencie, że osobny sektor dla gejów to forma gettoizacji, co w takim razie z osobnymi lożami dla vipów? Wyświetlają absurdalne lęki i uprzedzenia (do urzędnika nocą przychodzi spisek pedalski pod postacią kosmatych tarantul). Kompromitują mit modernizacji i (auto)rozwoju, w imię którego Polacy od lat 90. stale mają zaciskać pasa, by w przyszłości żyło im się lepiej. Wyśmiewając i punktując, ani na chwilę nie zapominają, że mówią o ludziach (aktorzy tworzą pełnowymiarowe kreacje), pokazują ich dramatyczne szamotanie się w mechanizmie, który sami współtworzą, a który ich dusi”.
Aneta Kozioł, *Ty nie jesteś wszyscy*, „Polityka” nr 10/2011.

12 III 2011
Katarzyna Raduszyńska reżyseruje spektakl *A, nie z Zielonego Wzgórza* w Teatrze Dramatycznym im. Szaniawskiego w Wałbrzychu. Reżyserka jest współautorką adaptacji wraz z Małgorzatą Głuchowską, dramaturżką przedstawienia.

17 III 2011
Premiera *Mojej pierwszej zjawy* Mrożka w reżyserii Weroniki Szczawińskiej, w scenografii Izabeli Wądołowskiej w Teatrze Łaźnia Nowa w Krakowie.

18 III 2011
Karolina Kirsz reżyseruje spektakl *Zima w czerwieni* Rappa ze scenografią i kostiumami Anny Skupień i Katarzyny Szczurowskiej w Teatrze Rampa na Targówku w Warszawie.

25 III 2011
Justyna Celeda reżyseruje *Ożenek* Gogola w Teatrze Współczesnym w Szczecinie.

31 III 2011
Karolina Szymczyk-Majchrzak reżyseruje spektakl *I do, I do* Jonesa ze scenografią Joanny Pielat-Rusinkiewicz, choreografią Violetty Suskiej w Teatrze Rampa na Targówku w Warszawie.

1 IV 2011
Premiera *Sierot* Kelly’ego w reżyserii Grażyny Kani, która jest również autorką opracowania tekstu, w Teatrze Powszechnym im. Hübnera w Warszawie.

14 IV 2011
Premiera spektaklu *Jeppe* autorstwa i w reżyserii Ewy Kalety w Teatrze Druga Strefa w Warszawie.

16 IV 2010
Julia Wernio reżyseruje spektakl *Starsi panowie dwaj. Mambo Spinoza* Przybory i Wasowskiego w Teatrze im. Sewruka w Elblągu. Autorką scenografii i kostiumów jest Elżbieta Wernio, autorką choreografii Bożena Klimczak.

21 IV 2011
Premiera *Generała* Jakubowskiego współreżyserowanego przez Aleksandrę Popławską (z Markiem Kalitą) w Teatrze IMKA w Warszawie. Aleksandra Popławska komponuje również muzykę do spektaklu oraz razem z Katarzyną Adamczyk przygotowuje scenografię. Autorką kostiumów jest Adamczyk. Na scenie m.in. Natalia Kalita, Małgorzata Maślanka.

28 IV 2011
Ewelina Pietrowiak reżyseruje i przygotowuje scenografię do spektaklu *Kasta la Vista* Thiéry'ego w Teatrze Ateneum im. Jaracza w Warszawie. Kostiumy projektuje Małgorzata Bursztynowicz. Na scenie m.in. Jadwiga Jankowska-Cieślak.

7 V 2011
Julia Pawłowska reżyseruje *Księcia Niezłoma* Pakuły w Teatrze im. Jaracza w Olsztynie. Autorką scenografii jest Joanna Jaśko-Sroka. Spektakl Julii Pawłowskiej odbił się echem i umocnił pozycję Sceny Margines olsztyńskiego teatru.

„*Książę Niezłom* jest sztuką o imieniu, co Pawłowska podkreśliła wypisując imiona na bluzach dwóch braci. Skrzywdzeni przez rodziców, Łom i Złom nie mogą się od swoich imion uwolnić i życie muszą wypełniać ich żałosną treścią. Nieakceptujący swojego imienia Złom oddaje się grom komputerowym, bo można w nich nadać sobie imię. Jedynie Przemek nie jest naznaczony imieniem. Czy zatem nie podlega żadnemu determinizmowi? Ceną wyłamania się z fatalnych rodzinnych wzorców jest powtórzenie historii Księcia Niezłomnego. Wyzwolenie babodziadów oznacza konieczność poniesienia kary i złożenia ofiary z samego siebie".
Kamila Paprocka, *Coś, co zginęło, szuka tu imienia*, „Teatrakcje" z 8 VII 2011.

7 V 2011
Karina Piwowarska reżyseruje sztukę Gabrieli Zapolskiej *Ich czworo* w Teatrze im. Horzycy w Toruniu. Scenografię i kostiumy przygotowuje Katarzyna Paciorek, lalki Barbara Poczwardowska.

8 V 2011
Premiera *Himmelweg. Drogi do nieba* Mayorgi w przekładzie Grażyny Wojaczek, w reżyserii Katarzyny Kalwat w Teatrze im. Słowackiego w Krakowie. Muzykę do spektaklu przygotowuje Halina Jarczyk.

10 V 2011
Lena Frankiewicz reżyseruje spektakl *Kto znajduje, źle szukał* na motywach twórczości Aglai Veteranyi w Teatrze Konsekwentnym w Warszawie. Lena Frankiewicz jest wraz z Dorotą

Abbe autorką scenariusza. Scenografię przygotowuje Melania Muras, muzykę Maja Prochowicz, animacje Natalia Bucior. W głównej roli Dorota Abbe.

14 V 2011
Agata Duda-Gracz reżyseruje *Apokalipsę. Skróconą historię maszerowania*, na podstawie średniowiecznego apokryfu w Teatrze im. Jaracza w Łodzi. Reżyserka wykonuje także adaptację tekstu, scenografię i kostiumy do spektaklu. Reżyserką światła jest Katarzyna Łuszczyk. Spektakl zostaje zakwalifikowany do 18. edycji Konkursu na Wystawienie Polskiej Sztuki Współczesnej.

„*Apokalipsa* jest zrealizowana w bardzo plastyczny sposób. Reżyserka tworzy domkniętą wizję świata, silnie akcentującą malarski sposób przedstawiania. W konsekwencji jest to forma, która narzuca odbiór w perspektywie estetycznej. Historycy często używają metafory dramatu, aby opisać sens i wewnętrzną jedność procesów dziejowych. Kiedy historię traktuje się jak dramat, to postrzega się ją w perspektywie teleologicznej, nadającej nadrzędny sens chaosowi wydarzeń. Duda-Gracz świadomie czerpie z tej teleologicznej właściwości dramatu, objaśniając dzieje człowieka ufundowane na grzechu i tworząc tym samym nowy paradygmat oparty na brzydocie. Historia ludzkości w tym ujęciu to historia brzydoty, która koresponduje z heglowskim pojęciem dramatu jako formy zwiastującej koniec sztuki. W przeciwieństwie do Arystotelesa postrzega ona bowiem dramat jako formę piękna w porażce ambicji pojednania. W spektaklu odczuwalne jest utracone piękno, którego obrazem jest upadły anioł. Nadrzędnym sensem porządkującym świat jest nieczyste pożądanie, na którym zostało ufundowane stworzenie człowieka”.
Piotr Grzymisławski [członek komisji konkursowej], *Historia brzydoty*, http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/134088.html

14 V 2011
Katarzyna Deszcz reżyseruje *Jednorękiego ze Spokane* McDonagha w Teatrze Powszechnym im. Kochanowskiego w Radomiu.

27 V 2011
Premiera sztuki *Seks, prochy i rock and roll* Bogosiana w reżyserii Uli Kijak, w scenografii Joanny Sierchy w Teatrze Miejskim im. Gombrowicza w Gdyni.

27 V 2011
Katarzyna Michałkiewicz przygotowuje spektakl *Ścianananaświat* Kribusa w Teatrze Polskim w Poznaniu. Reżyserka jest również autorką kostiumów i przestrzeni scenicznej.

28 V 2011
Małgorzata Bogajewska reżyseruje *Espresso* Lucii Frangione w Teatrze Powszechnym im. Hübnera w Warszawie. Na scenie m.in. Eliza Borkowska.

11 VI 2011
Premiera spektaklu *Kraków – Berlin XPRS* według pomysłu Renaty Kopyto, w reżyserii Iwony Jery w Narodowym Starym Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie. Scenografię przygotowuje Natascha von Steiger, video Marike Trillhaas.

12 VI 2011
Karolina Maciejaszek reżyseruje *Mroczną grę albo historię dla chłopców* Murilla w Lubuskim Teatrze im. Kruczkowskiego w Zielonej Górze.

17 VI 2011
Premiera *W małym dworku* Witkiewicza w reżyserii Anny Augustynowicz w Och-teatrze w Warszawie. Kostiumy do spektaklu przygotowuje Wanda Kowalska. Na scenie m.in. Anna Smołowik, Anna Moskal, Izabela Kuna, Maria Seweryn. Po skandalicznej recenzji Jacka Wakara *Teatrzyk widm*, środowisko teatralne wystosowuje *List otwarty ws. recenzji Jacka Wakara*

„Oburzeni recenzją *Teatrzyk widm* autorstwa pana Jacka Wakara, postanowiliśmy zabrać głos w sprawie poziomu nie tylko tej, ale i innych recenzji teatralnych szefa działu kulturalnego «Przekroju» – piszą artyści teatru. List został podpisany przez 30 ponad artystów teatru, krytyków i osób zawodowo z teatrem związanych. […]
1. Jesteśmy oburzeni prymitywizmem recenzji *Teatrzyk widm* Jacka Wakara. Uderzając w protekcjonalny ton i obrażając reżyserkę spektaklu *W małym dworku*, recenzent wykazał się brakiem etyki zawodowej, zaniżając tym samym drastycznie poziom teatralnej dyskusji. 2. Krytyka teatralna ma dotyczyć spektakli teatralnych. Na tematyzowanie życia prywatnego któregokolwiek z teatralnych twórców nie ma w recenzji miejsca. Używanie tego typu argumentacji jest skandaliczne, obnaża niedojrzałość i mielizny myślowe recenzenta oraz działa na niekorzyść twórców, czytelników oraz samego piszącego, który spycha nas wszystkich w limbo recenzji teatralnej. 3. Krytyka teatralna ma dawać merytoryczny feedback twórcom spektaklu, ma stanowić poręcz dla tych, którzy nie chcą lub nie potrafią samodzielnie się w tekście spektaklu poruszać, ma wychwytywać sensy i dawać świeżą propozycję ich odczytania. Obrażanie artystów demaskuje inną niż powyższa motywację recenzenta i ma zerową przydatność tak społeczną, jak i artystyczną. 4. Krytyka teatralna ma służyć przede wszystkim odbiorcom spektaklu. Ma również dbać o poziom dyskusji teatralnej, stymulując jej rozwój. Konceptualne zabiegi mające na celu podkreślenie sprawności warsztatowej recenzenta nie powinny zagłuszać merytorycznej zawartości samego tekstu. 5. Zamiast cynizmu i protekcjonalizmu, mających na celu upupienie twórcy, którego spektakl się krytykuje, chcemy profesjonalnej krytyki i szacunku tak wobec samych artystów, jak i czytelników. 6. Protestujemy przeciw chamskim, prywatnym uwagom, które wygłosił recenzent «Przekroju» pod adresem reżyserki spektaklu. Wyżej wymienione punkty nie stanowią zatem polemiki z poglądami Jacka Wakara, ani z jego opinią o spektaklu”.
www.e-teatr.pl/pl/artykuly/120354.html

18 VI 2011
Premiera *Cudownych morderczyń* Katarzyny Raduszyńskiej i Łukasza Molskiego, w reżyserii Katarzyny Raduszyńskiej i z choreografią Aleksandry Borys w Bałtyckim Teatrze Dramatycznym im. Słowackiego w Koszalinie.

18 VI 2011
Premiera *Jednorękiego ze Spokane* McDonagha w reżyserii Any Nowickiej w Teatrze BARAKAH w Krakowie.

30 VI 2011
Ewa Kornecka przygotowuje przedstawienie *Piosenka, Europa i ślub* w Teatrze im. Wandy Siemaszkowej w Rzeszowie. Kostiumy przygotowuje Małgorzata Treutler.

1 VII 2011
Aldona Figura reżyseruje spektakl *Baden-Baden* Rowickiego z muzyką Agnieszki Szczepaniak na Scenie Przodownik w Warszawie.

Ewelina Godlewska-Byliniak

Sezon 2011/2012

3 IX 2011
Magdalena Franczak tworzy scenografię do *4.48 Psychosis* Sarah Kane w Teatrze TrzyRzecze w Białymstoku.

3 IX 2011
Małgorzata Szostakowska tworzy scenografię do *MCBatona i Szeryfa Grzanki* Urbanka we Wrocławskim Teatrze Lalek. W tym samym teatrze tworzy scenografię do *Nawiedzonego młyna* według scenariusza Beaty Maciejewskiej i Urbanka (23 X 2011).

7 IX 2011
Renate Jett adaptuje i reżyseruje *Wyspy* (na podstawie Houellebecqa i Niżyńskiego) w Nowym Teatrze w Warszawie.

9 IX 2011
Ewa Beata Wodecka tworzy scenografię do *Mieszczanina szlachcicem* Moliera w Teatrze Dramatycznym im. Szaniawskiego w Płocku.

9 IX 2011
Agnieszka Glińska reżyseruje *Iluzje* Iwana Wyrypajewa w Teatrze na Woli im. Tadeusza Łomnickiego w Warszawie. Scenografię tworzy Agnieszka Zawadowska. W tym samym teatrze reżyseruje *Alę z elementarza* Aliny Margolis-Edelman, również ze scenografią Agnieszki Zawadowskiej (17 XII 2011).

„Spektakl w Teatrze Na Woli jest bardzo oszczędny inscenizacyjnie. I dobrze. Dzięki temu najważniejsze stają się słowa, monologi poszczególnych bohaterów, ich opowieści o wspólnym życiu, o poszukiwaniu miłości. Agnieszka Glińska posadziła czwórkę aktorów en face do widowni zmniejszając dystans między sceną i widzem. Czasami ma się wrażenie, że te dwie pary małżeńskie opowiadające intymne szczegóły ze swojego życia, biorą udział w programie telewizyjnym typu *Rozmowy w toku* Ewy Drzyzgi. Glińska odarła spektakl z teatralnej iluzji. Nie ma dekoracji, są tylko cztery fotele i stolik. Aktorzy ubrani są po cywilnemu. Nastrój intymności podkreślany jest grą świateł i muzyką Ygora Przebindowskiego, wykonywaną na żywo przez trójkę artystów.
Znakomite role stworzyli wszyscy aktorzy: Dominika Ostałowska, Dorota Landowska, Krzysztof Stroiński i Łukasz Lewandowski”.
Kama Pawlicka, *Iluzje małżeńskie*, Teatr dla Was.

10 IX 2011
Irena Dragan adaptuje i reżyseruje *Opowiadanie króla Wysp Hebanowych* Leśmiana w Teatrze Lalki i Aktora „Kubuś” w Kielcach. Scenografię tworzy Magdalena Valencia.

10 IX 2011
Mariola Ordak-Świątkiewicz reżyseruje *Psiakość. Musical o zwierzęcej miłości* Marty Guśniowskiej w Opolskim Teatrze Lalki i Aktora im. Smolki. W tym samym sezonie wystawiona zostaje w tym teatrze inna sztuka Guśniowskiej – *O wampirze* (5 II 2012).

10 IX 2011
Julia Holewińska jest dramaturżką spektaklu *Kotka na rozpalonym blaszanym dachu* Williamsa w Teatrze Polskim w Poznaniu. Scenografię i kostiumy tworzy Katarzyna Stochalska.

10 IX 2011
Julia Wernio adaptuje i reżyseruje *Noc, czyli słowiańsko-germańską tragifarsę medyczną* Stasiuka w Teatrze Polskim w Szczecinie. Scenografię tworzy Elżbieta Wernio.

10 IX 2011
Justyna Elminowska tworzy scenografię do *Dziadów. Transformacji* Mickiewicza w Teatrze im. Horzycy w Toruniu.

16 IX 2011
Premiera *Joanny Szalonej; Królowej* Jolanty Janiczak w Teatr im. Żeromskiego w Kielcach.

„*Joanna Szalona; Królowa* jest rozpisywanym (z pasją!) na scenie szkicem teoretycznym: można czytać ją jak performatywny traktat historiozoficzny (wyraźnie inspirowany tezami Haydena White'a), filozoficzny esej poświęcony teorii reprezentacji albo zrealizowany na scenie feministyczny projekt «herstory» przeciwstawionej logocentrycznej (i tradycyjnie wiązanej z męskością) «historii». Intelektualne zaplecze przedstawienia zdecydowanie je wyróżnia: za realizacją wydaje się stać bardzo wnikliwa praca badawcza; a wycyzelowany koncept działa tu jak precyzyjna maszyna, zagarniająca kolejne warstwy spektaklu, układająca je w wyrazistą, konsekwentnie prowadzoną wypowiedź sceniczną. Z jednej strony nadaje to formalnej stronie przedstawienia zaskakującą (w kontekście jego tematu) koherencję, z drugiej zaś atrakcyjność intelektualna nie zawsze zgodnie idzie w parze z konkretem teatralnego wydarzenia, a konceptowi teoretycznemu miejscami brak równie błyskotliwej odpowiedzi w rozwiązaniach scenicznych.
Pozostawiona zaledwie w zarysach historia Joanny I Kastylijskiej zwanej Szaloną stanowi dla twórców otwarte (na przestrzeni sceny) pole badawcze. Wokół suchych historycznych faktów Jolanta Janiczak tworzy «herstory»: wariację na temat tego, co nie zostało uznane przez historyków za warte utrwalenia, co przekroczyło ramy ich opowieści. Poddając w ten sposób rewizji narracje historyczne, wyraźnie obnaża ich arbitralność. Logosowi, układającemu historię w ciągu przyczynowo-skutkowym, przeciwstawia się tu histerię – rozproszenie, brak hierarchii faktów, namiętność i szaleństwo (Joanny); abstrakcyjnej historii – konkret (bardzo dosadny) cielesności i fizjologii; anachronicznym, wielopiętrowym frazom dworskim i oficjalnym formułom – rzucane znienacka wulgarne przekleństwa; między tak zarysowanymi biegunami i opozycjami (które zostają w spektaklu umiejętnie, raz po raz, znoszone) toczy się akcja sceniczna. Tekst jest wyraźnie performatywny – obliczony na warunki medium teatralnego, zyskujący znaczenia głównie w ramach scenicznej (i konkretnie tej) realizacji”.
Joanna Jopek [członek Komisji Artystycznej XVIII Ogólnopolskiego Konkursu na Wystawienie Polskiej Sztuki Współczesnej], www.e-teatr.pl, 8 XII 2011.

„*Joanna Szalona* Wiktora Rubina została pomyślana jako historyczna fantazja – przy czym historia jest tu pretekstem do opowieści o ciele, uruchomionym w teatralnej materii jako znak, metafora, a przede wszystkim symptom.
Wiktor Rubin i dramaturżka Jolanta Janiczak nie uzurpują sobie prawa do stworzenia spójnej narracji historycznej czy zbudowania wizji noszącej znamiona prawdy. Nie zajmuje ich również kwestia interpretacji wydarzeń. Opowieść o hiszpańskiej królowej stanowi pretekst

dla przedstawienia ciała uwikłanego w gęstwinę znaczeń, a także – dla przyjrzenia się statusowi gestu, ciała i kondycji aktora w ramach samego teatru. […]
Na pierwszy plan wybijają się pytania o seksualność uwikłaną w przestrzeń polityczności, czy o uprzywilejowanie jednej narracji cielesnej wobec drugiej. Narracja leży w rękach tego bohatera, którego ciało narzuca bieg wydarzeniom. […]
Proces uruchamiania opowieści i przekładania jej na własną ekspresję jest w *Joannie Szalonej* najbardziej fascynującym elementem. Raz rozpoczęta narracja może ulec nagłej przemianie i gwałtownemu zwrotowi przez wkroczenie kolejnej, dotychczas milczącej postaci. Każdy z aktorów obecnych na scenie rzuca inne światło na opowieść, wprowadzając odmienne środki, inną motorykę, wydobywając na pierwszy plan nowy temat. […]
Tym bardziej dziwi, że świat budowany konsekwentnie przez Rubina ulega nagłemu rozpadowi. Nieoczekiwanie kryzys języka uwikłanego w cielesność i cielesności determinującej władzę, przemienia się w melodramatyczną opowieść o miłości wpędzającej w szaleństwo. Formalnie konstruowana opowieść zaczyna aspirować do miana prawdziwej historii o rozpadzie uczuć i namiętności. Przez wprowadzenie języka scenicznego pochodzącego z innego porządku na wadze traci świat budowany do tej pory. Skrótowość i metafora w teatralnym obrazowaniu ustępują miejsca naturalistycznemu przedstawieniu szaleństwa i obsesji – które, wobec wcześniej powołanej znakowości, stają się nieprzekonujące i trywialne. […]
Nie odbiera to jednak *Joannie Szalonej* podstawowych zalet. Kielecki spektakl stanowi odważny krok na drodze do szukania nowych sposobów opowiadania i odżegnuje się od utartych schematów i starych dekoracji. Nie sposób pominąć wielkich zasług aktorów, którzy doskonale odnajdują się w paradzie gestów i form, grają z tradycyjnym repertuarem tworzenia teatralnych znaczeń i stają się anarchicznym fundamentem w scenicznym świecie. Wyciągają fizyczne konsekwencje ze słownej materii, bawią się przemiennością znaczeń, badają granice przedstawienia”.
Agnieszka Jakimiak, www.dwutygodnik.com

17 IX 2011
Monika Strzępka reżyseruje *Położnice Szpitala św. Zofii* Demirskiego w Teatrze Rozrywki w Chorzowie.

„*Położnice szpitala św. Zofii* to artystyczne wydarzenie na Górnym Śląsku, gdzie od dekady czeka się na drapieżny teatr. Strzępka i Demirski nie prowokują, nie obrażają strasznych śląskich mieszczan, tylko przerabiają własną rodzinną traumę związaną z narodzinami ich syna na show z przyśpiewkami. Publiczność najpierw siedzi zakłopotana: nie na takie śpiewy i tańce tu przyszła. Naprawdę można robić musicale o fizjologii rodzenia i polityce zdrowotnej państwa? Można. Akcja spektaklu dzieje się w szpitalu przed prywatyzacją, zajmującym wysokie miejsce w rankingach akcji «Rodzić po ludzku». […] Pierwszy akt przypomina groźne memento: W bólach będziesz rodziła, polska matko, pomiędzy idiotami i mordercami, w upadającym szpitalu, gdzie powikłania porodowe są czymś normalnym, a personel medyczny ma ważniejsze problemy niż zdrowie twego dziecka. Akt drugi jest wyjściem w przyszłość: Cóż z ciebie wyrośnie, o biedne dziecię, w kraju, gdzie panoszą się macho w marynarkach i pampersach, a ojcowie cię nienawidzą, bo nie spełniasz ich oczekiwań. […] Moje jedyne rozczarowanie: podejrzewałem, że to będzie spektakl bardziej drapieżny i bardziej przewrotny. O tym, że ze służbą zdrowia jest źle, wiemy wszyscy. Demirski i Strzępka są jednak od tego, żeby pokazać oswojony problem z nieoczekiwanej strony. Na przykład połączyć krach szpitalnictwa z czymś, co siedzi w naszej polskiej mentalności. Nie z ekonomią, Peerelem i polityką, bo to chyba zbyt łatwe. Są w chorzowskim fałszywym musicalu momenty, w których strzela się absurdem i trafia do celu. Jak w scenie z

ciężarnymi mężczyznami, którym położne badają stopień przedporodowego rozwarcia. Albo kiedy gra się fabularnymi schematami telewizyjnej telenoweli dziejącej się w środowisku lekarskim".
Łukasz Drewniak, *Szpital Polonia*, „Przekrój" nr 40/2011.

„Monika Strzępka i Paweł Demirski zrealizowali musical, którego inspiracją stały się narodziny ich syna w jednym z najbardziej snobistycznych, wysoko uplasowanych w rankingu «Rodzić po ludzku», tytułowym ośrodku zdrowia. […]
Jednym z podstawowych konfliktów jest zderzenie instytucjonalnego wymiaru porodu i rodzicielstwa z ich wymiarem osobistym. Z jednej strony mamy więc system opieki zdrowotnej przeżarty rozmaitymi chorobami, z drugiej – oczekujących pomocy, wsparcia i empatii zestresowanych rodziców. Te dwa porządki, tylko niekiedy ścierając się, wchodzą ze sobą w interakcje, dzięki którym staje się jasne, że instytucja, prawa ekonomii i kapitalizm determinują wszystkie sfery życia – nawet najintymniejsze doznania rodziców i ich relacje z nowo narodzonymi «pociechami».
Akcja spektaklu toczy się w czasie jednej nocy, podczas której do szpitala trafiają trzy rodzące pary. […]
Wszystkie pary rodzicielskie - tak zwani «normalsi» (Izabella Malik i Dariusz Niebudek), fanatyczny macho-alkoholik (Jancenty Jędrusik) i jego żona – rodząca dwudzieste któreś dziecko (Marta Kloc) oraz młodzi bogacze (Ewelina Stepanczenko-Stolorz i Dominik Koralewski) – są rozczarowani swoimi pociechami. Pierwszym rodzi się upośledzona dziewczynka. Syn drugiej pary okaże się w przyszłości homoseksualistą i zostanie odrzucony przez stuprocentowo «męskiego» ojca. Trzeciej parze rodzi się czarnoskóre dziecko. Przyczyny odrzucenia przez rodziców pokrywają się więc z powszechnymi powodami dyskryminacji społecznej, niszcząc mit bezwarunkowej miłości rodzicielskiej. Co więcej, rodzice nie pozostają bierni. W nocy próbują podmienić swoje dzieci. Stosunek rodziców do dzieci wydaje się więc równie kapitalistyczny, jak sposób funkcjonowania służby zdrowia. Traktują bowiem swoich potomków jak inwestycję na przyszłość i towar, który podlega reklamacji. I choć rodzice nie chcą się przyznawać do stawianych dzieciom wymagań, one same bardzo szybko zdają sobie sprawę z sytuacji, w jakiej się znalazły. Rodzą się bowiem obdarzone zmysłem krytycznym i od razu są w stanie ocenić swoją pozycję w społeczeństwie. Życie, które je czeka, podlega bezdusznej ekonomii: lata podporządkowanej przyszłemu sukcesowi edukacji, potem korporacyjny wyścig szczurów za marne grosze. Dzieci buntują się więc przeciwko samolubnym rodzicom, którzy zdecydowali się je spłodzić, jak również przeciw systemowi społecznemu, który próbuje je wchłonąć od pierwszych chwil życia. Ubrani w garnitury i pieluchy, zbierają się na tajnych zgromadzeniach, wykonują zbiorowy song w rytmie *Smells Like Teen Spirit*, a następnie «spastykują». Ten ostatni wątek, zaczerpnięty z filmu *Idioci* Larsa von Triera, jest zdecydowanie najciekawszy. Inspiracją do tego działania jest deklaracja niepełnosprawnej dziewczynki (Barbara Ducka), że będzie się starała być taka jak inni. Dzieci wyrokują: skoro system odrzuca niepełnosprawną dziewczynkę, oni postanawiają odrzucić system, udając chorych. Za sprawą tej decyzji, ku przerażeniu tak rodziców, jak i personelu, cały szpital wypełniają kalekie, upośledzone maluchy... Wyjście z tak zorganizowanego świata, odmowa udziału w sporach o prywatyzację, o służbę zdrowia, zrzucenie z siebie presji sukcesu możliwe jest więc jedynie przez chorobę. Takie «wypisanie» się z systemu nie zmienia go jednak – pozwala mu się rozwijać we własnym rytmie. Wniosek płynący ze spektaklu jest więc zaprzeczeniem społecznej zmiany czy rewolucji. Podporządkowany ekonomii system społeczny jest tak chory i tak totalitarny, że nie warto z nim dyskutować. Trzeba jedynie szukać drogi ucieczki we własną przestrzeń wolności. I choć taki zbiorowy protest mógłby sparaliżować system – zawsze znajdą się tacy, którzy zechcą go budować i czerpać z niego profity – jak prowodyr

dziecięcego strajku, który po latach zostaje ordynatorem rzeczonego szpitala. Nie jestem jednak pewna, czy na takiej konkluzji zależało Strzępce i Demirskiemu. Może lektura spektaklu powinna być paradoksalna i przewrotna, prowadzić do zgoła odwrotnych spostrzeżeń? Niestety, pytanie, o co właściwie chodzi autorom, gubi się w nagromadzeniu wątków, które – zamiast się w sobie nawzajem przeglądać – funkcjonują mechanicznie obok siebie. Choć wszystkie tematy spaja teza, że każda sfera życia podporządkowana jest kapitalizmowi i ekonomii, to jednak nie usprawiedliwia ona faktu, że wiele złożonych kwestii sprowadzono do banalnego stereotypu, w którym trudno dopatrywać się ironicznego czy groteskowego pęknięcia".
Monika Kwaśniewska, *Położnicza ekonomia*, „Didaskalia Gazeta Teatralna" nr 12/2011.

17 IX 2011
Agnieszka Olsten reżyseruje i jest dramaturżką spektaklu *Kaskada* na podstawie Levina w Teatrze im. Jaracza w Łodzi. Scenografię, kostiumy i reżyserię światła tworzy Joanna Kaczyńska.

17 IX 2011
Premiera *Do dna* na podstawie jednoaktówek *Cinzano* i *Urodziny Smirnowej* Ludmiły Pietruszewskiej w Teatrze im. Mickiewicza w Częstochowie.

18 IX 2011
Diana Marszałek i Julia Skrzynecka tworzą scenografię do baletu *Persona* w Teatrze Wielkim – Operze Narodowej w Warszawie.

22 IX 2011
Małgorzata Szydłowska tworzy scenografię i reżyserię światła do *Wejścia smoka. Trailer* Pakuły w Teatrze Łaźnia Nowa w Krakowie. W tym samym teatrze tworzy również scenografię, kostiumy i reżyserię światła do *Antyzwiastowania* Marii Spiss (26 V 2012) oraz scenografię do *Zemsta jest kobietą* Chikamatsu (31 VIII 2012).

22 IX 2011
Małgorzata Bulanda (etatowa scenografka teatru) tworzy scenografię do *Orkiestry* Kopki w Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Legnicy. W tym samym teatrze tworzy scenografię do spektaklu *Zrozumieć H.* Palcata (13 XII 2011), *Innego chłopca* Russella (28 I 2012). W tym samym sezonie tworzy scenografię do *Marsz Polonia* Pilcha w Teatrze Powszechnym w Łodzi (22 X 2011).

24 IX 2011
Matylda Kotlińska tworzy scenografię do *Kartoteki* Różewicza w Bałtyckim Teatrze Dramatycznym im. Słowackiego w Koszalinie.

24 IX 2011
Anna Smolar reżyseruje *Bullerbyn. O tym jak dzieci domowym sposobem zrobiły sobie las i co z niego wyrosło* Śpiewaka (inspirowane książką Astrid Lindgren) w Teatrze im. Kochanowskiego w Opolu. Scenografię tworzy Anna Met.

24 IX 2011
Laura Słabińska reżyseruje sztukę Maliny Prześlugi *Bleee…* w Teatrze „Maska" w Rzeszowie. Scenografię tworzy Marika Wojciechowska.

24 IX 2011
Lucyna Sypniewska adaptuje i reżyseruje *Ferdynanda Wspaniałego* Kerna w Teatrze Lalki i Aktora w Wałbrzychu.

25 IX 2011
Gintarė Vaivadaitė tworzy scenografię do *Misiaczka* Marty Guśniowskiej w Białostockim Teatrze Lalek.

25 IX 2011
Agata Biziuk reżyseruje *Szpargały* własnego autorstwa w Teatrze Lalek „Pleciuga" w Szczecinie. Scenografię tworzy Katarzyna Proniewska-Mazurek. W tym samym teatrze reżyseruje *Szczura, czyli wyścig pokoju* Szekeniuka (7 I 2012).

27 IX 2011
Kaja Migdałek tworzy scenografię do *Ja-jestem-nim* Kereta w Państwowej Wyższej Szkole Teatralnej im. Solskiego w Krakowie.

28 IX 2011
Małgorzata Gałaś-Prokopf tworzy scenografię do *Przygód Pędrka Wyrzutka* Themersona w Teatrze Dramatycznym im. Szaniawskiego w Płocku.

30 IX 2011
Premiera sztuki Esther Vilar *Startegia motyli* w Bałtyckim Teatrze Dramatyczny im. Słowackiego w Koszalinie ze scenografią Anety Tulisz-Skórzyńskiej.

30 IX 2011
Maja Kleczewska reżyseruje *Dziady* (performatywne zdarzenie teatralne) Mickiewicza w Teatrze im. Kochanowskiego w Opolu.

1 X 2011
Małgorzata Bulanda tworzy scenografię do *Tanga* Mrożka w Teatrze im. Osterwy w Gorzowie Wielkopolskim.

1 X 2011
Justyna Łagowska tworzy scenografię i reżyserię światła do spektaklu *Koprofagi, czyli znienawidzeni, ale niezbędni* na podstawie Conrada w Narodowym Starym Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie.

1 X 2011
Iwona Kempa reżyseruje *Udrękę życia* Levina w Teatrze im. Słowackiego w Krakowie. Tworzy również scenografię do spektaklu.

1 X 2011
Barbara Guzik tworzy scenografię do *Wielkomiluda* Dahla w Teatrze „Groteska" w Krakowie.

1 X 2011
Ilona Binarsch tworzy scenografię i kostiumy do *Wonderful Town* Bernsteina w Teatrze Muzycznym w Łodzi.

5 X 2011
Małgorzata Szczęśniak tworzy scenografię do *Opowieści afrykańskich według Szekspira* Warlikowskiego (Nowy Teatr w Warszawie, premiera polska 2 XII 2011).

6 X 2011
Małgorzata Treutler tworzy scenografię do *Czego nie widać* Frayna w Teatrze im. Solskiego w Tarnowie.

6 X 2011
Katarzyna Kotowska tworzy scenografię do *Rękawiczki* własnego autorstwa w Teatrze „Lalka" w Warszawie.

7 X 2011
Katarzyna Borkowska tworzy scenografię i reżyserię światła do spektaklu *Brand miasto wybrani* Ibsena w Narodowym Starym Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie.

7 X 2011
Julia Skrzynecka tworzy scenografię do *Trenera życia* Reeda w Teatrze Syrena w Warszawie. W tym samym teatrze tworzy scenografię do *Trójki do potęgi* Miecugowa (30 III 2012).

8 X 2011
Weronika Szczawińska reżyseruje *Jak być kochaną* Agnieszki Jakimiak (dramaturżki przedstawienia) w Bałtyckim Teatrze Dramatycznym im. Słowackiego w Koszalinie. Scenografię i kostiumy tworzy Izabela Wądołowska.

„[…] W spektaklu bohaterka *Jak być kochaną* rozszczepiona jest na dwie sceniczne figury. Gdy jako Felicja Konopkowa występuje w radiowej audycji, budując postać «idealnej żony», jej głos jest od niej oddzielony. Przed mikrofonem staje Aleksandra Padzikowska, mówi jednak Natasza Aleksandrowitch. Temat kobiecego głosu – tożsamości kobiety, kreowanej przez cudze słowa i odzyskiwanej w sposób wywrotowy, również dzięki słowom – powraca we wszystkich niemal przedstawieniach Szczawińskiej. Podwójność kobiecej postaci w *Jak być kochaną* można odczytać na szereg sposobów. Pierwsza z nich to ta, która wspomina, druga – ta, która się z tego wspomnienia wyłania. Albo też: «Ofelia» bez imienia, której ofiara nie mieści się ani w ramach romantycznego modelu miłości, ani w ramach patriotycznego etosu – i Felicja, fikcyjna żona z wzorcowego drobnomieszczańskiego małżeństwa, której imię znają wszyscy, a której ofiara – wpisana w patriarchalny porządek rodziny – pozostaje niewidoczna.
W miejscu, gdzie grane jest *Jak być kochaną*, brak wyraźnie wyodrębnionej sceny. Scenografia Izabeli Wądołowskiej jest rozrzucona w przestrzeni i podzielona na «pola» o różnej wysokości, między którymi siedzą widzowie. Przypomina trochę planszę gry, po której skaczą sceniczne figury – pionki Historii. Nie dajmy jednak zwieść się tej metaforze. Rozbite między wykonawców postaci dramatu nie są po prostu miotane wiatrem dziejów. *Jak być kochaną* to u Szczawińskiej nie opowieść o wojennej traumie, której nie może zrozumieć współpasażer głównej bohaterki w filmie Hasa, bo nie zaznał rzeczywistości okupacyjnej Polski. Historia ma nad bohaterami Szczawińskiej władzę, ale też służy im jako instrument czy budulec. To podstawowa opozycja, na której zasadza się koncepcja adaptacji dokonanej przez Agnieszkę Jakimiak.
Nie każdemu dane jest jednak równe prawo do panowania nad historyczną opowieścią, do budowania z niej swojego życia. Mężczyzna skleja swój mit ze strzępków bohaterskich opowieści; kobieta pozostaje w roli ofiary. I gdy w końcu Pani Felicja Aleksandry

Padzikowskiej mówi, że to ona dała w twarz Petersowi i go zastrzeliła – nie chodzi tu o elementy rodem z kryminału, błyskotliwą fabularną przewrotkę i ostateczną odpowiedź na pytanie «kto zabił». Kobieta zyskuje mocniejszą pozycję. Może kreować swoją własną «politykę historyczną», brać udział w grze. I – co równie ważne – może tego odmówić. Póki jednak Felicja pozostaje Ofelią, póki tkwi w toksycznej relacji; przyglądamy się temu, jak ludzie opowiadają historię, a zarazem sami są przez nią opowiadani. Znana z filmu i opowiadania szekspirowska paralela skumulowana została w scenie ślubu pod koniec spektaklu. Zaślubiny szybko przechodzą w rozśpiewaną patriotyczną rewię, w której są i rozkwitające pąki białych róż, i czerwone maki, co z polskiej rosną krwi, i kieliszki ze spirytusem podpalane przez Cybulskiego w kultowej scenie *Popiołu i diamentu* – cztery lata przed rolą w *Jak być kochaną*. A wszystko to rozbrzmiewa na scenie po to tylko, by rzucić konfabulującemu swą wojenną przeszłość Wiktorowi:
«Na zachód, na wschód / I nie walczyłeś / Na południu / Warty, Bugu, Nysy brzeg / Także tam nie było cię / I cię nie było w Armii Krajowej / W Armii Ludowej nie było też / I cię nie było wtedy w Warszawie / W Bitwie o Anglię nie było cię. / Barbarossa / I 303 / Enigma / To też nie ty».
To «nie było cię» nie jest po prostu zwykłym zarzutem wobec pojedynczego kłamcy czy pozera. Sprawa jest poważniejsza i znacznie bardziej aktualna. Wielokrotnie podkreślona nieobecność odnosi się do tych wszystkich, którzy w głównym, oficjalnym i zmitologizowanym nurcie historii nie uczestniczyli; a zarazem «mówią wierszem» – pod naciskiem postszlacheckiej kultury bohaterskiego czynu przyjmują heroiczne narracje jako własne i z nie-swoich opowieści tworzą swoją tożsamość. Wątpliwy charakter uczestnictwa wynika nie tyle z trywialnej przyczyny zbyt późnego urodzenia; chodzi bardziej o obcość kulturową, światopoglądową, klasową... «Wiersz» może być nostalgią chłopskiego wnuka za przedwojennym dworkiem i oficerskim honorem; może być ucieczką z biedy i niepewności w patos nacjonalistycznych pochodów. Może brzmieć też jak ten, który Wiktorowi wkłada w usta Jakimiak:
«I ciągle słyszę świst kuli przeszywającej serce Petersa / I ciągle słyszę meserszmity kołujące nad naszymi głowami / I ciągle słyszę tętent kopyt białego konia Andersa / I ciągle słyszę głos katiuszy nad spalonymi polami».
Wiktor – rozszczepiona postać u Szczawińskiej, Cybulski z filmu Hasa – nie jest już tylko patriarchalnym oprawcą (choć jest również i nim) ani żałosnym zakłamanym kabotynem. Sam również jest ofiarą – narzuconej pamięci, przemocy wizji historii jako westernu, w którym każdy chciałby zagrać dzielnego kowboja".
Witold Mrozek, *Czyja historia?*, www.dwutygodnik.com

8 X 2011
Małgorzata Bogajewska reżyseruje *Barbelo, o psach i dzieciach* Biljany Srbljanović w Teatrze „Bagatela" im. Boya-Żeleńskiego w Krakowie.

„[…] Biljana Srbljanović jest dla reżysera parterem wygodnym, ale bardzo wymagającym. Swoje sztuki osadza w ściśle określonych, serbskich realiach. Przeważnie jednak (z wyjątkiem gniewnego *Upadku*, napisanego jako reakcja na sytuację polityczno-ekonomiczną kraju wyniszczonego przez reżim Slobodana Miloševicia) zawiera w nich przekaz tak uniwersalny, że chętnie sięga się po nie niemal w całej Europie. Zresztą, poza Starym Kontynentem również. Dlaczego?
W dramatach Srbljanović znajdziemy problemy współczesnego człowieka, zamknięte najczęściej w ramach jednej rodziny lub mikrospołeczności, której Srbljanović wnikliwie się przygląda. To dlatego Marek w *Barbelo, o psach i dzieciach* jest pesymistyczną kreacją ojca XXI wieku – prowadzącego barwne, w pełni absorbujące życie zawodowe w kontraście do

żałośnie skromnego, nieudanego życia rodzinnego. Będący na fali, uwikłany w szemrane interesy polityk na rodzinę nie ma już czasu, a swojego ośmioletniego syna po prostu się boi. Wycofuje się więc z kontaktów z dzieckiem, przerzucając odpowiedzialność za jego wychowanie na zaniedbywaną żonę. Macocha Zorana, młodziutka Milena, musi błyskawicznie dojrzeć do roli matki, bo bohaterów poznajemy na cmentarzu, po samobójczej śmierci rodzicielki Zorana.
To ledwie jeden z kilku podstawowych wątków *Barbelo*, choć to jemu reżyserka Małgorzata Bogajewska w spektaklu krakowskiego Teatru Bagatela przypisuje szczególną wartość. Problem relacji ojca i syna rozłożyła na wszystkich występujących w spektaklu aktorów, a ci wymieniają się męskimi rolami tekstu Srbljanović. Każdy z nich w pewnym momencie wciela się zarówno w Marka, jak i Zorana, bo sprawa ojcostwa należy do problemów cywilizacyjnych, dotykających nas wszystkich. Mężczyźni są nieprzygotowani do roli ojców i (jak Marek) nie potrafią się w niej odnaleźć. W tym punkcie obie panie – Srbljanović i Bogajewska – są zgodne: niedojrzałość emocjonalna mężczyzn czyni z nich duże, nieporadne dzieci.[…] Bogajewska na *Barbelo, o psach i dzieciach* znalazła sposób mało odkrywczy, ale skuteczny. Stworzony na scenie świat traktuje jak zabawę, psychodramę na kształt najbardziej znanego w Polsce tekstu Serbki, *Sytuacje rodzinne*".
Łukasz Rudziński, *„Barbelo o psach i dzieciach" w krakowskiej Bagateli*, www.dwutygodnik.com nr 72.

8 X 2011
Izabella Toroniewicz tworzy scenografię do *Wyprawy na szklaną górę* Górskiego w Teatrze Lalek „Arlekin" w Łodzi. W tym samym sezonie tworzy scenografię do *Udając ofiarę* Presniakowów w Teatrze im. Jaracza w Olsztynie (5 XI 2011) oraz do *Norway. Today* Bauersimy w Teatrze Powszechnym im. Kochanowskiego w Radomiu (28 XII 2011).

8 X 2011
Maria Spiss reżyseruje *Zaginioną Czechosłowację* Małgorzaty Sikorskiej-Miszczuk w Teatrze im. Jaracza w Olsztynie.

„*Zaginiona Czechosłowacja* Małgorzaty Sikorskiej-Miszczuk to współczesny dramat, który obok tekstów Pawła Demirskiego czy Doroty Masłowskiej, podejmuje temat polityki historycznej i pamięci. Spektakl w reżyserii Marii Spiss, zaprezentowany na tegorocznym Festiwalu Demoludy, miał swoją prapremierę w Teatrze im. Stefana Jaracza w Olsztynie. Twórcy podejmują temat mówienia o historii, koncentrują się na samym procesie opowiadania o przeszłości: uruchomienia (post)pamięci, uprzedzeń, stereotypów – wszystkiego, co składa się na nasze wyobrażenie o Praskiej Wiośnie w Czechosłowacji (równie dobrze mogłoby się to dziać w każdym innym kraju, chociażby w PRL-u), po wydarzeniach której bohaterowie muszą na nowo zbudować poczucie narodowej przynależności.
Tekst Sikorskiej-Miszczuk nie parodiuje wydarzeń historycznych, nie opiera się na faktach, ale stanowi zapis doświadczeń konkretnej pisarki tworzącej dramat (w teatrze staje się ona także reżyserką). Istotne, kto opowiada, a nie o kim i o czym jest ta historia. W *Zaginionej Czechosłowacji* figura autorki ulega potrojeniu. Pierwsza to prawdziwa autorka tekstu, druga – postać nazwana tym imieniem (dlatego pisana wielką literą), ostatnia – reżyserka spektaklu. Każda z nich nieustannie wprowadza widzów w błąd, zmagając się z historią: przeinacza fakty, dodaje własne warianty, zmienia fragmenty dopisane przez poprzedniczki. Autorka (jako postać) zmaga się z materią swojego scenariusza, który jest czymś organicznym, samoświadomym, czymś, co wymyka się spod kontroli twórcy. Ożywione przez Pisarkę

postacie domagają się odpowiedzi: kim są? Dlaczego żyją? Jaka była ich przeszłość? Co czeka ich w przyszłości?
Życie głównej bohaterki – Marty Kubišovej – nie może zostać opowiedziane ani przeżyte, ponieważ pojawia się coraz więcej różnic między pamięcią (jej własną i innych bohaterów) a historią (którą można fragmentarycznie odtworzyć na podstawie faktów oraz tą wymyśloną w scenariuszu). […]
Spoglądając na spektakl Marii Spiss z pewnego dystansu, wydaje się nieco hermetyczny, nie wykorzystuje bowiem całego scenicznego potencjału tekstu. Twórcom nie udało się wyeksponować uprawianej przez autorkę przeciw-historii, w której osobiste narracje tworzą alternatywne opowieści, wspomnienia Opowiadającej stawiane są wyżej od faktów. Maria Spiss bez powodzenia starała się zastosować wypracowane w tekście Sikorskiej-Miszczuk strategie gry z historią i pamięcią. Nie wywołało to w widzach oczekiwanego zaskoczenia i sprzeciwu. Jedynie śmiech".
Katarzyna Lemańska, „Nowa Siła Krytyczna" z 3 XI 2011.

8 X 2011
Krystyna Jakóbczyk reżyseruje *Fałszywą księżniczkę* własnego autorstwa (na podstawie powiastki *A Toy Princess* Mary de Morgan) w Olsztyńskim Teatr Lalek.

14 X 2011
Hanna Sibilski tworzy scenografię do *Koguta w rosole* Jokicia w Teatrze Rozrywki w Chorzowie.

14 X 2011
Premiera sztuki Doroty Masłowskiej *Między nami dobrze jest* w Teatrze Zagłębia w Sosnowcu. Scenografię tworzy Matylda Kotlińska.

15 X 2011
Julia Skuratova tworzy oprawę scenograficzną, kostiumy i maski do *Anatomii psa* Tomaszuka w Teatrze Wierszalin w Supraślu.

15 X 2011
Katarzyna Deszcz reżyseruje *Gorące lato w Oklahomie* Tracy Letts w Teatrze Nowym w Zabrzu.

16 X 2011
Aleksandra Pejcz adaptuje i reżyseruje *Nie bójcie się czarownic* Gripariego w Teatrze Lalki i Aktora w Wałbrzychu.

21 X 2011
Joanna Braun tworzy scenografię i kostiumy do *Procesu* Kafki w Teatrze Polskim w Bielsku-Białej. W tym samym sezonie tworzy również scenografię i kostiumy do *Heter* Plauta w Teatrze im. Wandy Siemaszkowej w Rzeszowie (12 V 2012).

23 X 2011
Katarzyna Gabrat-Szymańska tworzy scenografię do *Pippi Pończoszanki* Astrid Lindgren w Teatrze Dramatycznym im. Węgierki w Białymstoku.

26 X 2011
Kaja Migdałek tworzy scenografię do *Naszego miasta* Wildera w Narodowym Starym Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie. W tym samym teatrze tworzy scenografię do *Kordiana* Słowackiego (21 I 2012).

28 X 2011
Anna Augustynowicz reżyseruje *Na początku był dom* Doris Lessing w Teatrze Wybrzeże w Gdańsku.

„Anna Augustynowicz po raz pierwszy w Polsce wzięła na warsztat dramat noblistki Doris Lessing, który swoją prapremierę światową miał w Royal Court Theatre w marcu 1958 roku. *Na początku był dom* (w oryginale *Each his own wilderness*) skupia się na skomplikowanej światopoglądowo i psychologicznie relacji pięćdziesięcioletniej aktywistki Myry i jej 22-letniego syna Tony'ego, który otwarcie przyznaje, że nie interesuje go polityka, tylko święty spokój. Poprzez wprowadzenie innych postaci – Philipa, Mike'a i Milly z pokolenia Myry oraz Sandy'ego i Rosemary w wieku Tony'ego – autorce udaje się oświetlić poglądy bohaterów z różnych stron, przekonująco pokazać ich motywacje, lęki i przywiązania. Protagonistka Myra całe życie poświęciła aktywnej walce o zmianę świata na lepsze, uczestnicząc w wiecach, protestach i manifestacjach z niezachwianą wiarą, że jest rzeczywiście w stanie coś zmienić. Jej zaangażowanie jest emocjonalne i pełne pasji – do łez wściekłości doprowadzają ją słowa byłego kochanka Philipa, który stracił przekonanie do otwartych społecznych akcji sprzeciwu («znacznie więcej można osiągnąć dyskretnie, wykorzystując znajomości»): «kogo obchodzi wolność». […]
To postacie tych dwóch dojrzałych kobiet – Myry i Milly – są najbardziej fascynujące w spektaklu Augustynowicz (i znakomicie zagrane przez Dorotę Kolak i Joannę Bogacką). Jednocześnie egzaltowane i zdystansowane, silne i wrażliwe, kochające swoich synów i brutalnie wytykające ich wady i słabości, opiekuńcze i okrutnie bezpośrednie, starzejące się i piękne. Są aktorkami, które wciąż wchodzą i wychodzą z roli, działając emocjonalnie i z zapamiętaniem, by za chwilę krytycznie obserwować siebie i swoje otoczenie. Ich barwna emocjonalność, zdystansowana ironia i bezpruderyjność przykuwają uwagę i uzależniają. Kiedy w finale Myra wychodzi, zostawiając na scenie Tony'ego i Rosemary, brak jej obecności odczuwa się niemal fizycznie, jak nagły spadek temperatury, niepokojącą pustkę. […]
Anna Augustynowicz nieznacznie przestawia akcenty w sztuce, kończąc zamiast wymianą zdań Rosemary i Tony'ego mocnym monologiem Myry: «Mam prawie pięćdziesiąt lat i prawdą jest, że nie bardzo mam się czym pochwalić. Oprócz tego, że nigdy się nie bałam ryzykować i popełniać błędów. Nigdy nie chciałam bezpieczeństwa i szacownych murów. Boże, co za ironia, że to my wyhodowaliśmy pokolenie małych biuralistów, urzędasów i... ludzików, którzy nim ukończą szkołę zaczynają obliczać emeryturę, małych dorobkiewiczów. Tak, płaczę. Mam pięćdziesiąt lat. Czy nie jest to wystarczający powód do płaczu...».
Teatr Augustynowicz jest jak zawsze oszczędny i podporządkowany interpretacji tekstu. W uproszczonej, prawie niewidocznej scenografii cała uwaga skupia się na aktorach. Muzyką i prostymi zabiegami formalnymi reżyserka oddała subtelny humor dominujący w sztuce Lessing, która niezależnie od powagi tematu i własnego zaangażowania potrafi się również pośmiać z siebie i swoich bohaterów. Jednak w przypadku tego spektaklu charakterystyczny dla Augustynowicz ascetyzm formy, mimo że pozwala mocniej wybrzmieć tekstowi, pozostawia niedosyt i trochę rozczarowuje”.
Agnieszka Kochanowska, *Na początku był dom*, www.dwutygodnik.com

28 X 2011
Ana Nowicka reżyseruje *Statek dla lalek* Mileny Marković w Teatrze Barakah w Krakowie, którego jest dyrektorką i wiceprezeską. Scenografię i kostiumy tworzy Monika Kufel – prezeska teatru.

29 X 2011
Anna Chadaj tworzy scenografię do *No coś ty* Wojtyszki i Anety Wróbel w Teatrze Animacji w Poznaniu. Choreografię tworzy Anna Rozmianiec.

29 X 2011
Izabela Kolka tworzy scenografię i kostiumy do *Człowieka z La Manchy* Leigha w Teatrze Muzycznym w Poznaniu.

4 XI 2011
Premiera *Walizki* Małgorzaty Sikorskiej-Miszczuk w reżyserii Doroty Ignatjew w Teatrze Żydowskim im. Estery Rachel i Idy Kamińskich w Warszawie.

5 XI 2011
Nicoletta Garioni tworzy scenografię do *Widma Antygony* Lusuardiego w Białostockim Teatrze Lalek.

5 XI 2011
Jagna Janicka tworzy scenografię do dramatu *Rock'n'Roll* Stopparda w Teatrze Miejskim im. Gombrowicza w Gdyni.

5 XI 2011
Joanna Zdrada reżyseruje spektakl *Jakobi i Leidental* Levina w Teatrze Śląskim im. Wyspiańskiego w Katowicach. Tworzy do niego również scenografię. Kostiumy tworzy Annamária Kiss Kósa.

6 XI 2011
Aleksandra Konieczna reżyseruje *I nie było już nikogo* według własnego scenariusza na podstawie Agathy Christie w Teatrze Dramatycznym m. st. Warszawa. Scenografię i światła tworzy Marta Pruska.

6 XI 2011
Aneta Suskiewicz tworzy scenografię i kostiumy do przedstawienia *Tango Nuevo* Piazzolli z tekstami Marii Łaś i Anny Iberszer w Teatrze Muzycznym im. Danuty Baduszkowej w Gdyni.

11 XI 2011
Milena Dutkowska tworzy scenografię do spektaklu *Witkacy – jedyne wyjście* na motywach powieści *Jedyne wyjście* Witkiewicza w Teatrze im. Słowackiego w Krakowie.

12 XI 2011
Nika Jaworowska tworzy scenografię do *Rewizora* Gogola w Teatrze im. Jaracza w Łodzi.

12 XI 2011
Magdalena Maciejewska tworzy scenografię i kostiumy do *Nosferatu* Jarzyny na podstawie Stockera w Teatrze Narodowym w Warszawie.

12 XI 2011
Premiera sztuki Marty Guśniowskiej *Bajka o deszczowej kropelce i tęczy* w Teatrze Lalek „Guliwer" w Warszawie.

13 XI 2011
Barbara Zachmoc (etatowa scenografka Teatru im. Fredry w Gnieźnie) tworzy scenografię do *Kopciuszka. Historii Możliwej* Malickiego. W tym samym teatrze tworzy scenografię do spektaklu *Cha-cha* Szamburskiego (31 XII 2011) oraz do *Króla Ryszarda III* Szekspira (24 III 2012).

13 XI 2011
Prapremiera sztuki *Ofelie* Jolanty Janiczak w Teatrze im. Horzycy w Toruniu. Janiczak jest również dramaturżką spektaklu.

17 XI 2011
Premiera sztuki Sylwii Chutnik *Aleksandra. Rzecz o Piłsudskim* w Teatrze Dramatycznym im. Szaniawskiego w Wałbrzychu.

„[…] z jednej strony, spektakl Sylwii Chutnik i Marcina Libera efektownie rozbija, rozkłada na części «pomnik» Piłsudskiego i samą «pomnikowość» jako relikt historyczny, a zarazem fantazmat supermęskości – to z drugiej nie stawia wcale pomnika Aleksandrze, efektownie odsłaniając raczej dotkliwy brak w historii i kulturze jakiejkolwiek niemęskiej narracji, która mogłaby do «historycznego pomnika», czyli na piedestał bohaterski, doprowadzić kobietę. *Aleksandra* pozostaje – jak zresztą głosi podtytuł – «rzeczą o Piłsudskim», mimo że na scenie nie pojawi się nawet jego postać. Spektakl Libera toczy się bowiem między (rozlegającym się w samym otwarciu) nagranym, historycznym, mocnym głosem Marszałka, a dotkliwą nieobecnością głosu Aleksandry (którego pewnie nie udzielono by także w spektaklu Libera, gdyby nie była żoną Piłsudskiego – reżyser i to zdaje się w tytule autoironicznie komentować). Ta właśnie nieobecność głosu i formy dla niego zdaje się punktem wyjścia dla tworzonej na scenie «audycji Aleksandra radio Kasandra» (to określenie pada z ust tytułowej bohaterki). Audycja ta opiera się na fantomowym, parahistorycznym, patchworkowym scenariuszu przygotowanym przez Sylwię Chutnik, która śmiało testuje w tekście rozmaite formuły przedstawiania kobiecości (rewolucjonistka, matka, zdradzona) i możliwe w czasach przedwojnia narracje im odpowiadające. Prym zaś wiodą: melodramat, sztambuchowe wiersze i piosenki wojaków. Reprezentacje te zdają się raczej wypełniać scenariusze męskich fantazji o kobiecości, niż rzeczywiście ją opowiadać. W ten sam gorset narracyjny, ton nadany głosowi, wpasowują się też same (autentyczne) wspomnienia Aleksandry Piłsudskiej. To reprezentacyjne napięcie staje się punktem wyjścia dla rodzaju scenicznej instalacji o sposobach przedstawiania kobiecości i narracjach historycznych, jaką tworzy Liber. Pojęcie instalacji wydaje się odpowiadać statycznej ekspozycyjności *Aleksandry*. Spektakl zdaje się nie rozwijać, a raczej – wewnętrznie implodować; bezruch narzuconej formy zostaje rozsadzony nieustannym ruchem odśrodkowym. *Aleksandra* rządzi się bowiem raczej prawem muzycznej formy, fantazji wokół słyszalności. Trzy różne, rozwibrowane głosy Aleksandr (histeryczna, rozedrgana emocjonalnie Rewolucja – Rozalia Mierzicka; strofująca ją siebie młodszą, pogodzona z losem Matka – Angelika Cegielska; oraz rozgoryczona, najwyraźniej uzależniona od Marszałka Zdradzona – Mirosława Żak) kontrapunktowane są refrenicznymi wejściami perfekcyjnie zorkiestrowanego chóru mężczyzn w eleganckich smokingach, zlewającego się w jedną postać: złośliwego acz eleganckiego, bezlitosnego acz głupiego komentatora biografii Aleksandry (ustępy chóru – co nie bez znaczenia – napisał

Sebastian Majewski vel strzelec młodszy). Temu burzliwemu dialogowi towarzyszy elegancka, uładzona i niespieszna gra na klawesynie".
Joanna Jopek, *Audycja „Aleksandra"*, www.e-teatr.pl, 27 IV 2012.

„Pierwszą premierą z cyklu «Pomniki polskie» była *Aleksandra. Rzecz o Piłsudskim* Sylwii Chutnik (tekst) i Marcina Libera (reżyseria) z teatru w Wałbrzychu. Tytuł zapowiadał niekonwencjonalne spojrzenie na Marszałka. Spojrzenie kobiece, jako że bohaterką była druga jego żona, Aleksandra ze Szczerbińskich. Nie jest to postać utrwalona w polskiej wyobraźni zbiorowej, a z przedstawienia niewiele się o niej dowiedzieliśmy. Rozdzielona między trzy aktorki i trzy role społeczne – rewolucjonistki, matki i zdradzonej żony, pozostała postacią enigmatyczną. Nieudanym konceptem było wpisanie narracji w ramę *Trędowatej* (Stefcią jest tu Aleksandra, Waldemarem – Piłsudski). Nie dość, że nie uruchamia to żadnej ciekawej interpretacji, to jeszcze oddala od prawdziwej pani Piłsudskiej, która bynajmniej nie zmarła wśród kwiecia w ramionach męża, ale przeżyła go o wiele lat. Ze sztywnego podziału na świat kobiecy (owa potrojona Aleksandra) i męski (pięciu mężczyzn komentujących chórem jej słowa i coraz to wybuchających złośliwym śmiechem) wywnioskować można jedynie, że kobieta ma gorzej. Jeżeli przedstawienie miało na celu upomnienie się o kobiecą narrację, pomijaną w oficjalnej historii, zdecydowanie się to nie udało. Nieszczęsna marszałkowa do reszty straciła osobowość i została potraktowana instrumentalnie, jako element dość prymitywnie prowadzonej feministycznej reinterpretacji historii o niezbyt jasnym celu".
Joanna Targoń, *Pomnikowanie polskie*, „Gazeta Wyborcza – Kraków" nr 288/2011.

19 XI 2011
Ilona Zgiet reżyseruje *Małą syrenkę* Andersena w Teatrze im. Andersena w Lublinie.

19 XI 2011
Julia Wernio reżyseruje *Na wsi* Crimpa w Teatrze im. Jaracza w Olsztynie. Scenografię tworzy Elżbieta Wernio, a muzykę Maria Rumińska (kier. muz. teatru).

19 XI 2011
Iwona Kempa reżyseruje *Mroczną grę albo historie dla chłopców* Murilly w Teatrze im. Horzycy w Toruniu. Tworzy również scenografię i opracowanie muzyczne. Współscenografką i twórczynią kostiumów jest Anna Sekuła (jest to spektakl dyplomowy IV roku Wydziału Aktorskiego PWST w Krakowie. Premiera krakowska miała miejsce 29 X 2011). W tym samym teatrze Kempa reżyseruje *O miłości* Larsa Noréna, tworzy również scenografię i opracowanie muzyczne (16 VI 2012).

„Z ulgą żegnam sezon artystyczny Teatru Horzycy, który zdominował cykl «Żeńskie – męskie». Ostatni punkt tego programu – *O miłości* w reżyserii Iwony Kempy – powinien być zarazem jej ostatnią sztuką o nieudanych małżeństwach i zdradzie. Ale czy reżyserka uwolni od swoich obsesji toruńską widownię?
Gdyby spektakl *O miłości* Larsa Norena był jedną z pierwszych wypowiedzi Teatru Horzycy o pokomplikowanych relacjach małżeńskich i pozamałżeńskich, przedstawienie zasługiwałoby na uwagę. W ciągu ostatnich sezonów ten temat zdominował jednak program toruńskiej sceny. Zdrada i rozpad małżeństwa stały się obsesją tematyczną teatru Iwony Kempy – tak samo rozpoznawalnym znamieniem w jej twórczości jak narracyjne środki filmowe i minimalistyczna scenografia. Niestety, dobór tematu pociąga za sobą poważne konsekwencje – aktorzy z przedstawienia na przedstawienie obsadzani są podobnie, a że ich

postaci zmierzają się z podobnymi problemami, nie ma dla nich żadnych nowych wyzwań artystycznych, bo role zmieniają się zbyt łatwo w typy. […]
Estetyczne predylekcje dyrektor artystycznej teatru zdefiniowały w znacznym stopniu mijający sezon teatralny. Ostatnia edycja Kontaktu pokazuje, o ile długości za polską i zagraniczną konkurencją jest toruńska scena. Festiwal kierował naszą uwagę na tematykę aktualną, nie bał się politycznych interwencji i odważnych inscenizacji. Teatr Horzycy tymczasem ugrzązł w obyczajówce i nawet jak usiłował sprowadzić do siebie młodą polską dramaturgię, to były to przeciętne pod względem literackim i niespójne inscenizatorsko *Ofelie* Wiktora Rubina. W przypadku interpretacji klasycznej literatury teatr również poniósł klęskę – w *Nadii*, przygotowanej przez Agnieszkę Lipiec-Wróblewską na podstawie Antoniego Czechowa, zabrakło sprawnego dramaturga, który zaadaptowałby opowiadania wielkiego Rosjanina. *Dziedzictwo Estery* Sandora Maraia jest zaś reżyserską porażką Pii Partum, która ograniczyła się do streszczenia powieści. Cykl «Żeńskie – męskie» zasługiwał jedynie na kilka spektakli, a doczekał się niemal całego przytłaczającego sezonu, w którym jasnymi punktami wydają się jedynie *Mroczne historie* Iwony Kempy i *Porucznik z Inishmore* Any Nowickiej.
Toruńska scena zmarnowała rok – wokół teatru cały czas istnieje bowiem świat, który nie obraca się wokół spraw łóżkowych i zgryzot moralnych wiarołomnych czterdziestolatków”.
GG [Grzegorz Giedrys], *Stracony sezon w Teatrze Wilama Horzycy*, „Gazeta Wyborcza – Toruń online”.

19 XI 2011
Agnieszka Glińska reżyseruje *Moralność pani Dulskiej* Gabrieli Zapolskiej w Teatrze Współczesnym w Warszawie. Scenografię tworzy Agnieszka Zawadowska.

20 XI 2011
Anita Stachowicz-Błażejewska tworzy scenografię i kostiumy do *Pożarcia królewny Bluetki* Wojtyszki w Teatrze Syrena w Warszawie.

25 XI 2011
Premiera *Madame Curie* Elżbiety Sikory w Operze Bałtyckiej w Gdańsku ze scenografią Hanny Szymczak i w choreografii Izadory Weiss (dyrektorka artystyczna Bałtyckiego Teatru Tańca). Hanna Szymczak tworzy również scenografię do *Carmen* Bizeta (21 IV 2012) w tym teatrze.

26 XI 2011
Barbara Wójcik-Wiktorowicz tworzy scenografię do *Przygód Zucha Tomcia Palucha* Perraulta w Teatrze Dzieci Zagłębia im. Dormana w Będzinie. Ruch sceniczny opracowuje Renata Spinek.

26 XI 2011
Barbara Hanicka tworzy scenografię do *Józefa i Marii* Turriniego w Teatrze Studio im. Witkiewicza w Warszawie.

26 XI 2011
Joanna Braun tworzy scenografię i kostiumy do *Marii Severy* Sportelliego w Państwowej Wyższej Szkole Teatralnej im. Solskiego w Krakowie.

27 XI 2011
Ewa Piotrowska reżyseruje *Kopciuszka* Liliany Bardijewskiej w Teatrze Lalek „Banialuka" w Bielsku-Białej. Scenografię tworzy Anna Chadaj, za ruch sceniczny odpowiada Marta Bury, a kierownictwo muzyczne obejmuje Krystyna Fuczik (zatrudniona na stanowisku kierownika muzycznego teatru). Fuczik obejmuje kierownictwo muzyczne również przy spektaklu *Złoty klucz* Ośnicy ze scenografią Julii Skuratovej w tym teatrze (12 II 2012).

27 XI 2011
Premiera sztuki Julii Holewińskiej *Rewolucja balonowa* w Teatrze Powszechnym im. Hübnera w Warszawie.

27 XI 2011
Anita Poddębniak reżyseruje *Świństwo* Marie Darrieusseq w Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Legnicy (premiera w Klubie Aktorskim). Opieka scenograficzna: Małgorzata Bulanda.

2 XII 2011
Paula Jaszczyk tworzy scenografię do *Blanche i Marie* Enquista w Teatrze Polskim we Wrocławiu.

3 XII 2011
Anetta Piekarska-Man tworzy scenografię do *Rzeki pełnej mleka* Bizia w Teatrze im. Osterwy w Gorzowie Wielkopolskim.

3 XII 2011
Katarzyna Aleksander-Kmieć reżyseruje *Królową Śniegu* Andersena w Teatrze im. Andersena w Lublinie. Tworzy również choreografię do spektaklu. Scenografię tworzy Anna Chadaj.

3 XII 2011
Krystyna Janda reżyseruje *Kontrakt* Bartletta w Teatrze Polonia w Warszawie. Przygotowuje również scenografię i kostiumy. W Teatrze Polonia reżyseruje w tym sezonie jeszcze *Seks dla opornych* Michele Riml (20 I 2012) oraz *Związek otwarty* Dario Fo i Franki Rame (wspólnie z Marią Seweryn). Janda przygotowuje również scenografię i kostiumy do tego przedstawienia (16 VII 2012 na placu Konstytucji). W Polonii ma również miejsce premiera spektaklu *Moja droga B.* na podst. felietonów Jandy (26 I 2012).

4 XII 2011
Zofia Dowjat reżyseruje *Śpiącą królewnę* Respighiego w Teatrze Wielkim im. Moniuszki w Poznaniu.

8 XII 2011
Eva Farkašová tworzy scenografię i kostiumy do *Calineczki* Andersena w Białostockim Teatrze Lalek. Lalki tworzy Martina Fintorová. Eva Farkašová tworzy również w tym teatrze scenografię do *Czarnych Ptaków Białegostoku* (14 IV 2012).W tym samym sezonie w Teatrze Lalek „Banialuka" w Bielsku-Białej do *Czarnoksiężnika z krainy Oz* Bauma w adaptacji Liliany Bardijewskiej (18 IX 2011), w Miejskim Teatrze „Miniatura" w Gdańsku do *Alicji w Krainie Czarów* Carrolla (30 X 2011), w Teatrze Lalki i Aktora w Łomży do *Pinokia* Collodiego (18 IX 2011), w Teatrze Powszechnym im. Kochanowskiego w Radomiu do *Nieznośki i kmiecia* Marty Guśniowskiej (16 X 2011) oraz scenografię i lalki do *Opowieści o*

piesku i kotce Josefa Čapka i Emilii Hoffmanovej, a w Teatrze „Baj" w Warszawie scenografię do *Tymoteusza wśród ptaków* Wilkowskiego (24 IX 2011).

8 XII 2011
Monika Strzępka reżyseruje *W imię Jakuba S.* Demirskiego w Teatrze Dramatycznym m. st. Warszawy.

„[…] W Krakowie *W imię Jakuba S.* wydało mi się zaskakująco ciemnym, gęstym, złowieszczym i apokaliptycznym spektaklem, wypowiedzią przede wszystkim polemiczną wobec *Wesela*, a afirmatywną względem *Słowa o Jakubie Szeli* Brunona Jasieńskiego. Wyparta, tak w dyskursie narodowym i historycznym (gdzie Szela występuje przede wszystkim jako morderca, kierowany partykularnym interesem zdrajca, a w najlepszym razie nieświadome narzędzie w rękach zaborcy), jak i w wymiarze indywidualnym, osobistym (większość polskiej klasy średniej jest pochodzenia chłopskiego), obecność Jakuba Szeli przewartościowuje tu nie tyle historyczną narrację, ile radykalnie kwestionuje źródła aktualnej wspólnoty narodowej i zasadność całej «jej» historii. Upiór z *Wesela* Wyspiańskiego zyskuje w spektaklu Strzępki własny dramat i własne widowisko, z oprawą nawiązującą do formy dramatu narodowego, tworzone wokół tego, co zbiorowo wyparte. […] Czarna dziura po (nie)obecności Szeli, indywidualnie i zbiorowo wypartym, to centrum, wokół którego będą pojawiać się kolejne sceny, już osadzone we współczesności. Aż po finałową apokalipsę i brutalną mowę oskarżycielską Szeli. A wszystkie żarty, dowcipy i zagrywki (w które spektakl obfituje) histerycznie tę czarną dziurę próbują zakryć. Na zasypanej śniegiem scenie znaczy się wyraźnie tak krew zabitego przez Szelę «pana», jak i wszystkie akty bezpośredniej przemocy (a skonfrontowanej z systemową, uprawianą w białych rękawiczkach przemocą symboliczną): wulgarność, dosadność, chuligańska wręcz dewastacja. Ta chamska, nieskrywana, bezpośrednia siła, wewnętrzna moc spektaklu – objawiająca się rytmicznymi, furiackimi uderzeniami kijem w stół albo kilogramami mięsa nań wyłożonego – niewiele ma wspólnego z idealistycznymi przedstawieniami «ludowości». Daleko jej do łowiczanek w *Burzy* Warlikowskiego, wnoszących prostą ludową autentyczność w «nowy wspaniały świat», daleko do tradycji wiejskiej jako składnika tożsamości narodowej w *Weselu* Grzegorzewskiego, jak najdalej do prób podejmowanych przez «Gardzienice», inspirowanych rozważaniami Bachtina o kulturze ludowej. To bardziej «dom zły», wieś z filmów Wojciecha Smarzowskiego, «rzeź galicyjska» odsłonięta także w najbardziej konkretnej, bezpośredniej przemocy – kolęda złowieszcza, wewnętrznie złamana, ale i niepokojąco piękna, uwodząca. […]
Drugi tryb rozmowy, jaką Strzępka i Demirski *W imieniu Jakuba S.* prowadzą z publicznością, wydaje mi się szczególnie istotny w pokazie warszawskim: właściwe otwarcie spektaklu w Teatrze Dramatycznym następuje wtedy, gdy na scenie pojawiają się postaci, które można identyfikować z medialnym obrazem «wściekłego tandemu» – kiedy nerwowa Sekretarka (Klara Bielawka) w bluzie dresowej Strzępki i choleryczny Biff (Paweł Tomaszewski), z «antykapitalistyczną filipiką» na podorędziu, wkraczają do banku, by zdobyć kredyt hipoteczny. Obsługująca ich urzędniczka (a zarazem dziedziczka z efektownie wbitymi w plecy widłami, grana przez Alonę Szostak), z rosyjskim zaśpiewem tłumaczy zasady systemu bankowego, naigrawając się z «antysystemowej», a całkiem intratnej artystycznej działalności jej klientów. […]
Warszawska prezentacja, mniej mroczna, diablo śmieszna, osuwająca się znienacka w poczucie wstydu albo dotkliwej niewygody, mocniej eksponuje nie napięcie między *Weselem* a *Słowem o Jakubie Szeli*, lecz temat *Śmierci komiwojażera*, służącej Demirskiemu za matrycę opowieści o współczesnej polskiej klasie średniej. Przenosi akcenty ze sprawy narodowości na kwestię społecznej przestrzeni publicznej, klasowości i organizacji systemu

kapitalistycznego, obnażając wewnętrzne pęknięcie, które prowadzi do tworzenia fałszywych narracji o swojej tożsamości. Podstawowa paralela – między systemem kapitalistycznym a pańszczyzną, rozgrywana w scenach podejść do «banku», czyli «grubego pana» – jest tyle trafna, ile mało zaskakująca. Ciekawsze jest kolejne wcielenie Jakuba S. – nie tylko chłopa burzącego mit narodowościowy, ale i zwolnionego z pracy komiwojażera – rozpitego, niepasującego do marzenia o wakacjach w Egipcie ojca, który przypomina dzieciom o wstydliwym szusowaniu do wyższej sfery, do nie swojego świata. […]
Za autoironicznym, sarkastycznym portretem «aspirujących» kryje się, rozproszony i w innych spektaklach Strzępki i Demirskiego także obecny, projekt etyczny, który najpełniej odsłania się właśnie w momentach zawstydzenia, brudu, poczucia obciachu. Pod banderą Jakuba S. i w jego imię zbiera się tu wspólnota ludzi wrzuconych w nie swoje narracje, ale dzielnie je potwierdzających, odsłoniętych w płaczu, momentach załamania, żałości, wstydu związanego z utratą źródła utrzymania (albo pieniędzy na knajpę), niepewnych jutra, nie mogących sobie wyobrazić innej rzeczywistości społecznej, oskarżanych o «roszczeniowość», oburzonych – odsłoniętych bezlitośnie w wewnętrznym kryzysie tożsamościowym, ale bynajmniej nie zlekceważonych. To ich patronem także jest Jakub Szela, który dostał od starosty Breinla dwadzieścia cztery godziny, kiedy to mógł zmienić «wszystko». To wezwanie do zmiany wszystkiego, co ogranicza, pojawia się na samym początku i w finale spektaklu. Kiedy Jakub Szela pojawia się po raz pierwszy – horyzont możliwych zmian jest zarysowany przez system kapitalistyczny: «wszystko» znaczy dostać pracę albo masę pieniędzy, albo wyjechać. Walka w spektaklu zdaje się toczyć o to, by drugi raz – w finale, już do pochodzącej z tej samej warstwy społecznej publiczności – skierowane wezwanie, przyniosło inne «wszystko», już nie budowane na cudzej, pańskiej narracji. O świadomość realnej (bez cudzysłowu) alternatywy”.
Joanna Jopek, *Potęga niesmaku*, „Didaskalia” nr 2/2012.

9 XII 2011
Małgorzata Głuchowska reżyseruje *Jak nie teraz, to kiedy, jak nie my, to kto?* na podstawie scenariusza współtworzonego z Justyną Lipko-Konieczną – dramaturżką przedstawienia w Teatrze Ludowym w Krakowie. Scenografię tworzy Ewa Machnio.

10 XII 2011
Premiera sztuki *Mężczyzna wart zachodu* Rosemary Friedman w Teatrze im. Żeromskiego w Kielcach.

10 XII 2011
Anna Sekuła tworzy scenografię do *Iwony, księżniczki Burgunda* Gombrowicza w Teatrze im. Osterwy w Lublinie.

10 XII 2011
Zinaida Zagner reżyseruje i tworzy scenografię do *Powrotu krasnoludków* własnego autorstwa w Teatrze im. Solskiego w Tarnowie.

10 XII 2011
Karolina Labakhua reżyseruje *Hekabe* Eurypidesa w Teatrze Polskim im. Szyfmana w Warszawie. Dekoracje, kostiumy i reżyserię świateł tworzy Marta Zając.

11 XII 2011
Violetta Suska reżyseruje, tworzy choreografię i inscenizację *Pana Twardowskiego* Różyckiego w Teatrze Muzycznym w Lublinie. Jest ona kierownikiem baletu w tym teatrze.

11 XII 2011
Grażyna Żubrowska tworzy scenografię, kostiumy i projektuje lalki do *La Serva Padrona* Pergolesiego w Teatrze Lalek „Rabcio" w Rabce-Zdrój. Spektakl zrealizowany we współpracy z Krakowską Operą Kameralną.

16 XII 2011
Joanna Schoen tworzy scenografię do *Boeing, Boeing* Camolettiego w Teatrze „Bagatela" im. Boya-Żeleńskiego w Krakowie. W tym samym teatrze tworzy również scenografię do *Wieczoru kawalerskiego* Hawdona (23 VI 2012). W tym samym sezonie tworzy również scenografię do *Kochanków nie z tej ziemi* Pam Valentine w Teatrze Dramatycznym im. Szaniawskiego w Płocku (7 I 2012).

16 XII 2011
Katarzyna Stochalska tworzy scenografię i kostiumy do *Konfidenta* Niedźwiedzkiego w Teatrze Ludowym w Krakowie.

16 XII 2011
Karolina Sulich tworzy scenografię i kostiumy do *Śmierci pracownika* Kmiecika w Teatrze Polskim w Poznaniu.

16 XII 2011
Barbara Hanicka tworzy scenografię do *Udręki życia* Levina w Teatrze Narodowym w Warszawie.

17 XII 2011
Hanna Szymczak tworzy scenografię do *Makbeta* Szekspira w Teatrze im. Solskiego w Tarnowie.

23 XII 2011
Natalia Korczakowska reżyseruje *Halkę* Moniuszki w Teatrze Wielkim – Operze Narodowej w Warszawie. Scenografię tworzy Anna Met.

„Najpierw doszły mnie słuchy, że Halka – zamiast rozpaczać nad śmiercią swojego dzieciątka – będzie spektakularnie ronić na scenie, tarzając się w hektolitrach lanej kubłami sztucznej posoki. Potem się dowiedziałam, że paraduje przed Jontkiem w czerwonych szpilkach. Oraz że Marc Minkowski prowadzi spektakl w szaleńczym tempie, a biedni śpiewacy nie nadążają za jego batutą. Wszystkie te plotki docierały do mnie przed premierą. Gorzej, że powtarzano je także po pierwszym spektaklu; przekazywana opowieść ulegała kolejnym modyfikacjom, pojawiały się nowe szczegóły, poprzednie zaś ginęły po drodze – zupełnie jak w klasycznej legendzie miejskiej. I jak w prawdziwej urban legend, jej mimowolni twórcy chcieli nas chyba ostrzec przed fatalnymi skutkami zamachu na ogólnie przyjęte wartości oraz przed próbą zbezczeszczenia ikony narodowej. […]
Kiedy emocje opadły, wyszło na jaw, że odbiorców warszawskiej *Halki* dzieli wyraźna różnica pokoleniowa. Przy czym nie chodzi o ogólną ocenę koncepcji Korczakowskiej, tylko wartościowanie poszczególnych elementów przedstawienia. […] Bronię Korczakowskiej, wszelkie niedostatki spektaklu zrzucając na karb zbytniego pośpiechu przy pracy nad całością i oporu materii, czyli niektórych wykonawców, którzy nie chcieli lub nie mogli zrozumieć sugestii reżyserki, bądź co bądź początkującej w teatrze operowym.

Natalia Korczakowska stworzyła przedstawienie hybrydowe. Nie interesowała jej rekonstrukcja *Halki* w dawnym kształcie scenicznym, nie kusiły też rozpowszechnione w dzisiejszym teatrze operowym próby przeniesienia akcji – z całym dobrodziejstwem inwentarza – w inną epokę bądź rzeczywistość społeczną. Zamiast tych dwóch, dość oczywistych, rozwiązań zdecydowała się na trzecie – dość karkołomne i wymagające znacznie większego wysiłku intelektualnego, zarówno od inscenizatora, jak i odbiorcy jego poczynań. Zaproponowane już wcześniej w *Jakobie Lenzu* Rihma, gdzie próba związania wrażliwości preromantycznej z postnowoczesną zakończyła się wątpliwym sukcesem – przede wszystkim dlatego, że Korczakowska minęła się z tekstem opery i zamiast opowiadać o zderzeniu postawy realistycznej z idealistyczną, snuła narrację o popadaniu w szaleństwo. Tym razem nie popełniła tego błędu i poszła właściwym tropem: łzawą opowieść o porzuconej dziewczynie osadziła na powrót w kontekście rozdźwięku społecznego, który w czasach Moniuszki i Wolskiego doprowadził do rzezi galicyjskiej, z nią zaś posiał lęk, który – jak w późniejszym o osiemdziesiąt lat *Słowie o Jakubie Szeli* Brunona Jasieńskiego – powtarzał się w zamróz «kiełkiem spod redlin i grąbel». I który to lęk wciąż w nas wzbiera”. Dorota Kozińska, *I zawrócił Jontek na wieś*, „Teatr” nr 3/2012.

29 XII 2011
Żanetta Gruszczyńska-Ogonowska reżyseruje *Carskiego syna* Masłowa w Bałtyckim Teatrze Dramatycznym im. Słowackiego w Koszalinie. Scenografię, kostiumy i lalki tworzy Beata Jasionek.

30 XII 2011
Lena Frankiewicz reżyseruje *Turystów* Dahlströma w Teatrze Nowym im. Łomnickiego w Poznaniu. Tworzy również opracowanie muzyczne. Scenografię i kostiumy tworzy Melania Muras.

31 XII 2011
Joanna Macha tworzy scenografię do *Totalnie szczęśliwych* Silke Hassler w Teatrze im. Jaracza w Łodzi.

31 XII 2011
Weronika Szczawińska reżyseruje *Kamasutrę. Studium przyjemności* na podstawie scenariusza, którego jest współautorką w Teatrze Dramatycznym im. Szaniawskiego w Wałbrzychu. Kostiumy tworzy Izabela Wądołowska.

7 I 2012
Anna Chadaj tworzy scenografię do *Piaskownicy* Walczaka w Teatrze Zagłębia w Sosnowcu.

8 I 2012
Pia Partum adaptuje i reżyseruje *Dziedzictwo Estery* Máraia w Teatrze im. Horzycy w Toruniu. Scenografię i kostiumy tworzy Małgorzata Doraczyńska.

13 I 2012
Iga Gańczarczyk reżyseruje *Opowieści zimowe* według własnego scenariusza (na podstawie Andersena) w Teatrze Polskim im. Konieczki w Bydgoszczy. Choreografię tworzy Dominika Knapik, a kostiumy Agata Skwarczyńska.

13 I 2012
Magdalena Gajewska tworzy scenografię do *Fazy delta* Paczochy w Teatrze Wybrzeże w Gdańsku. W tym samym teatrze tworzy scenografię do *Stalkera* Strugackich (18 V 2012), do *Arabeli* Maliny Prześlugi (1 VI 2012) oraz do *Baby Chanel* Kolady (10 VIII 2012). W tym samym sezonie tworzy scenografię do *Życia* Jakubowskiego w Teatrze Powszechnym w Łodzi (22 X 2011).

13 I 2012
Barbara Wołosiuk tworzy scenografię do sztuki Grażyny Lutosławskiej *O dwóch krasnoludkach i jednym końcu świata* w Nowym Teatrze im. Witkacego w Słupsku.

14 I 2012
Premiera sztuki Yasminy Rezy *Bóg mordu* ze scenografią Anetty Piekarskiej-Man w Teatrze Miejskim im. Gombrowicza w Gdyni.

14 I 2012
Agata Duda-Gracz tworzy scenariusz, scenografię i kostiumy oraz reżyseruje *Rewizora. Według Bobczyńskiego* na motywach *Rewizora* Gogola we Wrocławskim Teatrze Współczesnym im. Wiercińskiego.

„U Gogola komedia jest podszyta tragedią, Agata Duda-Gracz spróbowała odwrócić te proporcje. Jeszcze przed premierą podkreślała, że w twórczości autora *Rewizora* widzi przede wszystkim tragedię ludzkiego losu. Na scenie Współczesnego doprowadziła do ożenku Gogola z Gombrowiczem – zwłaszcza dialogi między Matką a Córką, mimo że przepisane od *Rewizora* brzmią jak z *Iwony, księżniczki Burgunda*. A każda z postaci w spotkaniu z rewizorem rozpaczliwie szuka dla siebie nowej formy. […]
To Bobczyński u Dudy-Gracz przechodzi największą przemianę – z osobnika zajmującego najniższe miejsce w hierarchii awansuje na równego pozostałym bohaterom, to w nim tak bardzo odbija się blask postaci rewizora, że jest w stanie jego słowami uwieść córkę Horodniczego. To on w finale zalicza spektakularny upadek. On jeden też – mimo tragicznego końca – wygrywa. Udaje mu się odzyskać utraconą godność.
W spektaklu jednak historia Bobczyńskiego rozłazi się w szwach. Tak jakby Duda-Gracz nie znalazła u Gogola wystarczająco dużo materiału, żeby z pomocą tego bohatera spiąć całą akcję. […]
Bobczyński schodzi na dalszy plan także z innego powodu – Tomaszowi Schimscheinerowi kradnie show Katarzyna Z. Michalska, która jako Córka jest rewelacją tego przedstawienia. To w jej przypadku zmiana tonacji z komediowej na dramatyczną nareszcie się spełnia. Zamknięta w toksycznej relacji z Matką, dla której jej dorastanie oznacza przejście w smugę cienia, skupia na sobie uwagę widowni, nawet jeśli stoi nieruchomo w kącie i nie ma nic do powiedzenia – i tak widać, jak bardzo chce się z tego kąta wyrwać. Ona też, jak Bobczyński, chce być zauważona – chce wyjść z cienia matki, zacząć żyć swoim życiem. Zrzucić sukienkę uszytą z pluszowych miśków, w którą wciśnięto ją na siłę, przemówić własnym, pełnym głosem. Szansa na to uwolnienie pojawia się wraz z rewizorem i znika wraz z nim.
Katarzynie Z. Michalskiej udało się połączyć wodę z ogniem – stworzyć postać, która jest przerysowana, niemal karykaturalna, a jednocześnie najgłębiej przejmująca. Jej rozpacz, niemy krzyk, wyciągnięte przed siebie ręce, w które próbuje złapać pustkę, nerwy napięte do granic – ten obraz jest jednym z mocniejszych punktów spektaklu Dudy-Gracz. I pokazuje drogę, którą – być może powinna pójść ta realizacja”.
Magda Piekarska, *„Według Bobczyńskiego” czyli „Rewizor” bez rewizora*, „Gazeta Wyborcza – Wrocław” online, 16 I 2012.

16 I 2012
Agnieszka Lipiec-Wróblewska reżyseruje *Księżyc i magnolie* Hutchinsona w Krakowskim Teatrze Scena STU. Scenografię tworzy Agnieszka Zawadowska.

17 I 2012
Joanna Hrk tworzy scenografię do *Czerwonego kapturka* Brzechwy w Miejskim Teatrze „Miniatura" w Gdańsku.

19 I 2012
Anna Tomczyńska tworzy scenografię do *Marzenia Nataszy* Jarosławy Pulinowicz w Teatrze Powszechnym im. Hübnera w Warszawie

21 I 2012
Ewa Satalecka tworzy scenografię do przedstawienia *Romeo, Julia i czas* Šebo w Teatrze Polskim w Bielsku-Białej.

21 I 2012
Katarzyna Deszcz reżyseruje *Opowieści o zwyczajnym szaleństwie* Zelenki w Teatrze im. Sewruka w Elblągu.

21 I 2012
Joanna Braun współtworzy scenografię do *Dalekiej podróży Andresena* w Śląskim Teatrze Lalki i Aktora „Ateneum" w Katowicach.

21 I 2012
Bożena Suchocka reżyseruje *Sen nocy letniej* Szekspira w Teatrze Ateneum im. Jaracza w Warszawie. Scenografię tworzy Agnieszka Zawadowska.

27 I 2012
Ana Nowicka reżyseruje *Popera* Levina w Teatrze Nowym im. Łomnickiego w Poznaniu. Scenografię i kostiumy tworzy Monika Kufel.

28 I 2012
Zofia de Ines tworzy kostiumy do *Antygony* Sofoklesa w Teatrze Miejskim im. Gombrowicza w Gdyni.

28 I 2012
Danuta Kierc tworzy scenografię do *Wnyka* Jarosza w Opolskim Teatrze Lalki i Aktora im. Smolki.

28 I 2012
Laura Słabińska reżyseruje *Jabłoneczkę* Wilkowskiego w Teatrze Lalek „Pleciuga" w Szczecinie.

29 I 2012
Mariola Fajak-Słomińska reżyseruje *Afrykańską przygodę* własnego autorstwa w Miejskim Teatrze „Miniatura" w Gdańsku. Scenografię tworzy Jolanta Brejdak.

2 II 2012
Paulina Czernek tworzy scenografię do *Sierpnia* Tracy Letts w Teatrze Studio im. Witkiewicza w Warszawie. Kostiumy tworzy Anna Puchalska.

3 II 2012
Premiera sztuki Sarah Ruhl *Posprzątane* w Teatrze im. Jaracza w Łodzi.

3 II 2012
Izabella Cywińska reżyseruje *Matkę i dziecko/Letni dzień* Fosse'a w Teatrze na Woli im. Łomnickiego w Warszawie. W tym sezonie reżyseruje również *Zbrodnię z premedytacją* na podstawie własnej adaptacji Gombrowicza w Teatrze Polonia w Warszawie (15 VI 2012).

4 II 2012
Maja Kleczewska reżyseruje *Burzę* Szekspira w Teatrze Polskim im. Konieczki w Bydgoszczy. Scenografię i kostiumy tworzy Katarzyna Borkowska. Asystentką reżyserki jest Anna Włodarska.

„*Burza* w wersji duetu Kleczewska/Chotkowski zaczyna się jak sen. W pierwszej scenie Miranda (Marta Nieradkiewicz) w sukni ślubnej, w półcieniu, na pierwszym planie wypowiada z naciskiem, w niekończącej się wyliczance słowa – katalog dziecięcych marzeń i dorosłych pragnień. «Bułka – leksykon – kot – doznanie – kuszenie» to niezwykła inwentaryzacja wyobraźni, wywrócona na lewą stronę pamięć nieuporządkowana, chaotyczna – podobnie jak wyspa, na której znajdują się bohaterowie. Piękne obrazy, przestrzeń jak z samego środka marzeń o raju: plaża, piasek, połyskujący horyzont. Dopiero po chwili okaże się, że to tylko fasada, fatamorgana, która rozwiana zostaje przez burzę i pokryta – wprawionym w zamieć przez podmuch wiatraka – pyłem.
Wszystko zaczyna się od ślubu, który (jak zawsze to bywa u Kleczewskiej z rytuałami) zostaje ośmieszony, ukazany jako nieskuteczny. Jedyny przekazany pannie młodej posag to nieumiejętność podjęcia odpowiedzialności, niespełnione pragnienia i neurotyczna skłonność do popadania w stupor. Przy weselnym stole nikt nie potrafi się porozumieć, w powietrzu gęsto jest od zadawnionego żalu, podejrzliwości i niechęci, a wszystkie zawiedzione nadzieje i minione krzywdy mieszają się jak w tyglu. Prospero (Michał Jarmicki) w tej wersji jest grubym, rozmemłanym bankrutem, któremu odebrano władzę, a jego żona (Małgorzata Witkowska) – roztrzęsioną, domagającą się uwagi neurotyczką. Ich córka Miranda, która raz po raz katapultuje swoje rozbestwione emocje i dziecięce zachcianki, wikła zaślubionego sobie Ferdynanda (Piotr Jankowski) w grę pełną napięć, odrzuceń i nieokiełznanej zabawy.
[…]
Wyspa okazuje się swoistym laboratorium, gdzie eksperymentom bohaterowie poddają siebie nawzajem – Kleczewska pokazuje ich jako nieskutecznych w komunikacji, rozwydrzonych, skoncentrowanych na sobie. W trakcie procesu pracy twórcy wykorzystali metodę Berta Hallingera i jego terapeutycznej metody ustawień, która polega na swoistym symbolicznym rekonstruowaniu sytuacji rodzinnych. W trakcie procesu, który w istocie służy nie tyle terapii, co zyskaniu świadomości i nazwaniu sytuacji pacjent wybiera spośród członków grupy osoby, które ustawiają się wobec niego w sposób odzwierciedlający układ relacji w rodzinie.
Te choreografie, swoiste psychologiczne wizje lokalne uruchamiają ciało i zapisane w nim – jak wierzy twórca metody – sygnały, wrażenia, intencje i energie. Odtworzenia mają doprowadzić do kumulacji i rozładowania napięć, a także umożliwić diagnozę i skonfrontować pacjenta z rozpoznaniem na temat przeszłości i traumy. Ów psychologiczny proces, w *Burzy* zafundowany przez Kleczewską i Chotkowskiego aktorom, doprowadza do prawdziwej eksplozji intymności i nowej jakości w grze aktorskiej.

Kleczewska traktuje Szekspira bardzo surowo, ale i niezwykle twórczo. Tnie, odrzuca, uzupełnia, wybiera konsekwentnie wątki, które pozwalają jej zbudować opowieść o rodzinnym piętnie, śmietnisku wyobrażeń i traum, wreszcie: o histerycznym niszczeniu życia swojego i swoich najbliższych.
Jej reżyserski słownik pełen jest takich pojęć jak: destrukcja, niespełnienie, kontrola, manipulacja, agresja, zawód, rozczarowanie, wina – od takiej wyliczanki może rozboleć głowa. Jednak język, którym operuje wprawia te nasycone ciemnością i ciężarem hasła w mocny, wyrazisty ruch, niepozwalający pozostać nikomu obojętnym i wciągającym emocje, pamięć i najgłębsze pokłady wrażliwości w szczery dialog. A to wydaje się cenniejsze niż terapia".
Dorota Piwowarska, *Senne rekonstrukcje*, www.zwierciadlo.pl

4 II 2012
Marika Wojciechowska tworzy scenografię i kostiumy do *Czerwonego Kapturka* braci Grimm w Teatrze Lalki i Aktora w Wałbrzychu.

5 II 2012
Premiera sztuki *Najmniejszy bal świata* Maliny Prześlugi w Teatrze „Baj Pomorski" w Toruniu.

8 II 2012
Anna Bobrowska-Ekiert tworzy scenografię do *Kopciuszka* Prokofiewa w Teatrze Muzycznym w Poznaniu.

10 II 2012
Janina Niesobska reżyseruje i tworzy choreografię do *Hiszpańskich fascynacji* w Teatrze Wielkim w Łodzi. W tym samym teatrze reżyseruje *Madamę Butterfly* Pucciniego (10 III 2012).

11 II 2012
Anna Augustynowicz reżyseruje *Mały rodzinny interes* Ayckbourna w Teatrze Współczesnym w Szczecinie.

11 II 2012
Daria Kopiec reżyseruje *Momo* Marii Wojtyszko w Teatrze „Pinokio" w Łodzi. Scenografię tworzy Matylda Kotlińska.

11 II 2012
Marika Wojciechowska tworzy scenografię do *Opery żebraczej* Gaya – przedstawienie zrealizowanego na Wydziale Sztuki Lalkarskiej w Białymstoku Akademii Teatralnej im. Zelwerowicza w Warszawie.

12 II 2012
Krystyna Janda reżyseruje *Seks dla opornych* Michele Riml w Teatrze Wybrzeże w Gdańsku.

16 II 2012
Agata Duda-Gracz tworzy scenografię do *Kochanka* Pintera w Teatrze im. Słowackiego w Krakowie.

17 II 2012
Premiera sztuki Julii Holewińskiej *Ciała obce* w Teatrze Wybrzeże w Gdańsku. Autorka pełni również funkcję dramaturżki spektaklu. Scenografię tworzy Katarzyna Stochalska.

„Dramat Holewińskiej eksploruje temat stanu wojennego i podziemnej «Solidarności», bohaterem czyniąc transseksualistę, który z mężczyzny przeobraża się w kobietę. Adam konspiruje jak wszyscy dookoła, żeni ze swoją wybranką, która spodziewa się dziecka, ale jego osobista historia staje się dramatycznie inna niż biografie kolegów. Mężczyzna potajemnie przebiera się w damskie stroje, a kiedy dzięki Służbie Bezpieczeństwa rzecz wychodzi na jaw, żona w jednej chwili porzuca go, zabierając dziecko. Adam staje się Ewą, decydując się na operacyjną zmianę płci. Umiera w samotności odwiedzany jedynie przez dorosłego syna, pełnego żalu i niechęci do dziwnego ojca. Odrzucony przez mężczyzn, kobiety i katolickiego księdza, nie rozumiejących jego problemu. Wyrzucony z historii, którą współtworzył.
Tekst wykorzystuje rzeczywiste zdarzenia do rozprawy z dziedzictwem «Solidarności» – eksponując problemy nie mieszczące się w prorodzinnym i bogoojczyźnianym micie, na którym ją budowano. Co więcej, wydaje się, że miejsca na nie brakuje też w polskiej kulturze, fundowanej na tradycyjnych wartościach. Jak zauważył w programie spektaklu Zbigniew Majchrowski, wskazując *Białe małżeństwo* Tadeusza Różewicza, też wykorzystujące autentyczną historię Marii Komornickiej – nie pierwsza to sztuka z bohaterką-odmieńcem, która wywołuje kontrowersje. I nie pierwsza o dyscyplinującej roli rodziny – wystarczy wspomnieć dzieło tegoż autora, *Wyszedł z domu* […].
Kalina Zalewska, *Pytania, jakich nie znała „Solidarność”*, www.e-teatr.pl

17 II 2012
Grażyna Kania reżyseruje *Sebastiana X* Noréna w Teatrze Powszechnym im. Hübnera w Warszawie. Współtworzy również wraz z Martyną Kander scenografię do przedstawienia.

18 II 2012
Elżbieta Terlikowska tworzy scenografię i kostiumy do *Stworzenia scenicznego* April De Angelis w Teatrze Dramatycznym im. Węgierki w Białymstoku.

18 II 2012
Barbara Wołosiuk tworzy scenografię do *Związku otwartego* Franki Rame i Dario Fo w Teatrze Nowym w Zabrzu.

24 II 2012
Natalia Sołtysik reżyseruje *Dziewczynę na kanapie* Fosse’a w Teatrze Współczesnym w Szczecinie. Scenografię tworzy Anna Czarnota.

24 II 2012
Magdalena Miklasz (studentka V roku WRD) reżyseruje i tworzy muzykę do *Ferdydurke* Gombrowicza w Państwowej Wyższej Szkole Teatralnej im. Solskiego w Krakowie. Scenografię i kostiumy tworzy Michalina Kostecka.

25 II 2012
Karolina Sulich tworzy scenografię i reżyserię światła do *Kto zabił Alonę Iwanowną* Kmiecika wg Dostojewskiego w Teatrze Dramatycznym m. st. Warszawy.

2 III 2012
Anna Maria Karczmarska tworzy scenografię i kostiumy do *Dwunastu gniewnych ludzi* Rose'a w Teatrze Nowym im. Łomnickiego w Poznaniu.

3 III 2012
Ewelina Marciniak reżyseruje *Zbrodnię* Buszewicza (na podstawie *Zbrodni z premedytacją* Gombrowicza) w Teatrze Polskim w Bielsku-Białej. Oprawę wizualną tworzy Marta Stoces.

„Twórcy spektaklu wyostrzyli wątki zawarte u Gombrowicza, nicując jego narrację – w miejsce detektywa, na pierwszy plan wydobyli postaci kobiece – matkę i córkę; dodali też nieobecną w pierwowzorze postać siostry zmarłego. Śledztwo oglądamy więc z perspektywy podejrzanych. Zmianę tę świetnie pokazuje już pierwsza scena: sytuację, w której detektyw niecierpliwi się przed drzwiami domu państwa K., zastąpił absurdalny monolog matki, która, słysząc dzwonek do drzwi, zmusza córkę (i publiczność), by udawały, że nie ma ich w domu. Zmiana ta narusza konwencję kryminału, ale nie czyni «sprawy» łatwiejszą do rozwiązania. Przeciwnie – akcję przecinają co jakiś czas monologi bohaterów, którzy językiem kroniki kryminalnej opowiadają, w jaki sposób zamordowali całą rodzinę, snując jedynie mgliste insynuacje na temat motywów mordu. Buszewicz i Marciniak przywołali niemal wszystkie najbardziej stereotypowe rodzinne konflikty, głównie o podłożu seksualnym: notoryczne zdrady małżeńskie, molestowanie seksualne, kazirodcza relacja siostry i brata, zazdrość córki o matkę, a także nieobecność ojca – nie tylko fizyczną, ale też mentalną i emocjonalną. Z urywanych i enigmatycznych rozmów pełnych wzajemnych oskarżeń i podejrzeń wynika, że powód do zabicia ojca mógł mieć każdy z nich".
Monika Kwaśniewska, *Kto nie kochał kotka?*, „Didaskalia" nr 6/2012.

„Jaśmina Polak jako Cecylia gra drapieżnie, jest w niej nieograniczony potencjał, uśpiony po to, by stworzyć rodzaj psychopatycznej obecności scenicznej aktorki. Ruch warg czy zmrużenie oka są w jej wykonaniu monstrualne. Jej gesty przenoszą nas w rejon fizycznej osobliwości. Ciała aktorów i kiczowate tekstylia, rozświetlone płaszczyzny i głosy – wszystko to w *Zbrodni* ulega coraz większym odkształceniom. Gdzieś pod podszewką teatru Marciniak zbiera się i gęstnieje czarna masa grawitacji – i to ona jest prawdziwym iksem w tej kryminalnej historii rodzinnego morderstwa. To kamień, surrealistyczny trup Henryka-ojca: groteskowo opłakiwany, obiekt fałszywej ceremonii, fetysz i trywialny kamulec, zwykłe nic – zdemistyfikowane, sprowadzone do zimnego nośnika. Sitcomowy, pusty rytuał żałobników jest najbardziej gombrowiczowskim elementem *Zbrodni*.
Innym elementem jest seksualność, zazdrość o płeć. Matka Cecylii (Marta Gzowska-Sawicka), wykrojona z różu, obwiedziona turkusowym cieniem, ma stawy z plastiku – to lalka Barbie, wypchana kobieta, jej seksualność jest sztuczna i nikt by się nie zdziwił, gdyby była przebranym za kobietę domniemanym denatem, ojcem. Jest zazdrosna o Cecylię, niezdarnie mizdrzy się do publiczności, to w niej szuka namiastki realnego życia. Cała przestrzeń *Zbrodni* jest ostentacyjnie nieprawdziwa, to świat syntetycznych uczuć. Nawet czaszki wyciągane z grobów ulepione są w nim z pozłotki. Śmierć jest tu atrapą życia. Tytułowa zbrodnia – imitacją miłości. Siłą tego spektaklu nie jest jednak sam pomysł, tkwi ona w kolorowych powidokach, które zdają się ciągnąć za ciałami aktorek, w brutalności milczenia. Marciniak potrafi wydobyć skrajne emocje z niczego, z pustej przestrzeni, umie zagęszczać kontur, rozsadzać pauzy, tworzyć teatr śmiertelnego zagrożenia".
Paweł Soszyński, *Teatr jest energią*, www.dwutygodnik.com nr 98.

3 III 2012
Agata Biziuk reżyseruje *Robale* własnego autorstwa w Teatrze Lalki i Aktora „Kubuś" w Kielcach. Scenografię tworzy Katarzyna Proniewska-Mazurek.

3 III 2012
Anna Tomczyńska tworzy scenografię do *Zbrodni i kary* Dostojewskiego w Teatrze Powszechnym im. Kochanowskiego w Radomiu.

3 III 2012
Joanna Howańska tworzy scenografię do *Świadectwa wzlotu upadku wzlotu wzlotu wzlotu upadku i tak dalej Antka Kochanka* Pilgrima/Majewskiego w Teatrze Dramatycznym im. Szaniawskiego w Wałbrzychu.

6 III 2012
Anna Chadaj tworzy scenografię i kostiumy do *Czarnoksiężnika z krainy OZ* Bauma w Teatrze im. Sewruka w Elblągu.

8 III 2012
Małgorzata Zwolińska tworzy scenografię do spektaklu *Kobiety kontratakują* w Teatrze „Groteska" w Krakowie. W tym samym teatrze tworzy również scenografię do *Ładnych kwiatków* Małgorzaty Brożonowicz-Sienkiewicz i Pawła Szumca (21 IV 2012).

8 III 2012
Kasia Adamik i Olga Chajdas reżyserują *Zrób sobie raj* Szczygła na podstawie własnego scenariusza w Teatrze Studio im. Witkiewicza w Warszawie. Scenografię i kostiumy tworzy Magdalena Maciejewska.

9 III 2012
Weronika Szczawińska jest dramaturżką spektaklu *Komornicka. Biografia Pozorna* w Teatrze Polskim im. Konieczki w Bydgoszczy. Scenografię i kostiumy tworzy Anna Maria Karczmarska (spektakl zrealizowany we współpracy ze Sceną Prapremier InVitro w Lublinie – premiera lubelska 24 II 2012). W spektaklu występuje Anita Sokołowska.

„Bartek Frąckowiak i Weronika Szczawińska, wprowadzając do scenariusza o Marii Komornickiej postać tropiciela – autora na nowo wymyślanej biografii, autoironicznie komentują nie tylko własne prerogatywy, ale też kontekst genderowy, w jakim najczęściej umieszcza się pisarkę. Tym razem układankę z fragmentów jej życia buduje mężczyzna, samozwańczy, dość bezczelny biograf. Jemu wolno więcej. Zamiast drążyć relacje Marii z matką (tak jak to zrobiła Izabela Filipiak w świetnej skądinąd monografii *Obszary odmienności*), może analizować jej traumatyczny związek z ojcem. Zamiast o «Forpocztach» i Miriamie, opowiada o łasicach, strychach, psychiatrykach i podróżach po Europie. Zamiast skupiać się na jej młodzieńczych, szlachetnych odruchach obrony żydowskich przyjaciół przed insynuacjami polskich «kolegów po piórze» (znowu Filipiak), złośliwie i z wyraźną rozkoszą ujawnia jadowicie antysemickie fragmenty jej listów. Równie bezwzględnie rozlicza Marię z braku politycznej wrażliwości, z obojętności na zło, które zalewa Europę, w tym najbliższe okolice dworku w Grabowie, akurat wtedy, gdy ona, już jako Piotr, eskapistycznie uprawia sobie jogę. Epizod symbolicznej przemiany Marii w Piotra – dla wszystkich biografów i interpretatorów absolutnie kluczowy – w wersji Rzeźbiarza zostaje nonszalancko, prowokacyjnie pominięty («Nie czuł w tym żadnej tajemnicy, żadnego obłędu, żadnego progu i przełomu»). O, to już bardzo poważne naruszenie konsensusu w sprawie Marii i jej płci,

która od trzydziestu bodaj lat (od pierwszych poświęconych Komornickiej tekstów Marii Janion) znajduje się na feministycznych sztandarach.
[…] W imię wyzwolenia Marii spod władzy wszelkich zawłaszczających dyskursów, choćby nawet najszlachetniejszych i najsłuszniejszych, Frąckowiak i Szczawińska – zręcznie wykorzystując do tego figurę Rzeźbiarza – próbują zedrzeć z jej postaci heroiczne maski: «świętej męczennicy», ikony walk o prawa «trzeciej płci», patronki transgresji, która odważyła się podważyć społeczny ład, zapłaciła za to straszliwą cenę wykluczenia – i tym samym poszerzyła nasz obszar wolności. Usiłują rozbroić mity po to, by zrehabilitować indywidualne doświadczenie, przywrócić biografii właściwe proporcje. Ich Komornicka nie może być żadnym trwałym pomnikiem. Kim w takim razie ma być?
«Wygnana z kultury», wraca do niej jako świadomy szaleniec – czyli błazen, który kwestionuje powagę wszystkich możliwych narracji, również tych o nim samym. Sceneria tego powrotu to przestrzeń wystawiennicza (powściągliwie i z budzącym szacunek namysłem zaprojektowana przez Annę Marię Karczmarską). Komornicką otaczają dobrane według niekanonicznego klucza strzępy jej własnej biografii – zamknięte w gablotach, ustawione na postumentach, powieszone na ścianach. Prawidła do butów, garść zębów, szklana głowa wypełniona orzechami, szkice anatomiczne, dwugłowa lalka i reprodukcje słynnych *Lalek* Bellmera. Maria/Piotr ma stać się kimś w rodzaju przewodnika po tych wszystkich nieoczywistych, wizualnych komentarzach do swojej biografii. Ironicznym, hiperświadomym podmiotem, którego w żadnej gablocie zamknąć się nie da. I tutaj zaczyna się problem. Bo zamiast tego jest kolejnym – ożywionym wprawdzie, ale jednak – eksponatem. Mówiącą, poruszającą się lalką. Więźniarką formy”.
Joanna Wichowska, *Walka z pomnikami*, www.dwutygodnik.com

„[…]oto rzecz nie «o» Komornickiej, a spektakl Komornicka, opowieść o wytwarzaniu się, kreowaniu i wystawianiu kolejnych obrazów tożsamości. Nigdy nie trafiającym sedna, esencji, doświadczenia. Chybotliwą równowagę między obecnością i nieobecnością, woltę wobec wiedzy-władzy, twórcy nieustannie starają się utrzymać.
Jeśli ocala się tu którąś z figur Marii/Piotra, to właśnie tę najbardziej niepokorną, niedyskursywną: «głupiego Pietrka» z Grabowa i jego szaleństwo jako nieuchwytną strategię, szczelinę między rozumowymi, logicznymi narracjami, fantomowość jego obecności i tę «głupotę», która stawia wyzwanie wszystkim próbom nazwania i określenia. Nie byłoby to możliwe, gdyby nie szalenie intensywna obecność sceniczna Anity Sokołowskiej – przeistaczającej się w zawrotnej prędkości w kolejne wcielenia Marii, tworzącej na scenie rodzaj ruchu obrazów, z których żaden nie zmierza ku zamknięciu: żarliwe monologi osiadają w kadencjach w niespodziewanym intonacyjnym żarcie, dziwna, przerażająca piosenka o «szkaradnych ząbkach» spotyka się z manifestacyjnym songiem Europa, neurotisch, spazmatyczne ruchy ciała – kłócą z rytmem naddanym przez towarzyszącego Marii/Piotrowi muzyka, Krzysztofa Kaliskiego. Wszystko w szalenie precyzyjnej formalnie strukturze. Sokołowska pilnuje ciągle także drugiego, dyskursywnego, inteligentnie i autoironicznie ogrywanego wcielenia Komornickiej – to Rzeźbiarz, układający ciało Marii/Piotra w kolejne pozy, znaki i figury, rozpisujący ad hoc biografię Komornickiej wprost przed widzami (dosłownie: Maria/Piotr raz po raz komentuje akcję frazami wyświetlającymi się na ogromnym ekranie, znaczy fragmenty wierszy, pokazuje zdjęcia). Wewnętrzne rozdwojenie Marii/ Rzeźbiarza wskazuje na drugi wymiar «biografii» rozpisywanej na scenie: Maria jest Rzeźbiarzem, bo wytwarza opowieść o sobie, jak Barthes w Rolandzie Barcie, mierzący się z własną biografią jako pismem, zza którego raz po raz prześwituje ciało/doświadczenie. W taki sposób twórcy zdają się przywracać perspektywę, którą zainteresowani postacią Komornickiej w większości porzucili: modernistyczna artystka, nie znajdująca (mieszczańskiego) rozróżnienia życia i sztuki; tę Marię, która dla samej Komornickiej była

najważniejsza. Cały spektakl zaś może być starannym, żarliwym czyszczeniem pola dla pojawienia się (i wybrzmienia) frazy z jej wiersza: «Na księżycem ubielonej ścianie przesuwały się obrazy jak latarni magicznej». Tylko tyle czy aż tyle?
Nie modernizm jednak, a barokowość zdają się wyznaczać wyobrażeniowe ramy tego świata: estetycznie wysmakowana, konceptualna i neobarokowa wystawa składająca się z nakładających się, niezliczonych przedmiotów, obrazów, zdjęć, szkiców i migotliwych kontekstów scenografia Anny Marii Karczmarskiej stanowi rodzaj muzeum ludzkich ciał, ich reprezentacji i eksponatów anatomicznych, w które wpisuje się postać Marii/Piotra. Jej tematem przewodnim jest ciało ludzkie, pojmowane tak, jak w barokowej wizji świata: chodzi o jego bliskość do fantomu, lalki; o jego maszynerię, starannie skrojony kostium symboliczny zakrywający materialność. O tym podskórnym napięciu między skrajnie formalnym a cielesnym (nigdy jednak dosłownie nie obnażonym) świadczy na przykład scena, w której wykorzystuje się orzechy włoskie; drobna i pozornie jedynie symboliczna operacja przeprowadzana w ich wnętrzu przywołuje niespodziewanie niesłychanie mocne, emocjonalne, dotkliwe ukłucie. W tak pewną ręką rozpisanym teatrze – jednak rzadkie”.
Joanna Jopek, *której/którego nie ma*, www.e-teatr.pl.

9 III 2012
Katarzyna Borkowska tworzy scenografię i reżyserię światła do *Hansa, Dory i wilka* Aśki Grochulskiej i Michała Borczucha w Teatrze Polskim we Wrocławiu. Grochulska jest również dramaturżką przedstawienia.

10 III 2012
Agnieszka Korytkowska-Mazur reżyseruje *Sprzedawców gumek* Levina w Teatrze „Bagatela” im. Boya-Żeleńskiego w Krakowie.

10 III 2012
Natalia Babińska reżyseruje *Demetrio* Mayra w Teatrze Wielkim im. Moniuszki w Poznaniu.

17 III 2012
Eva Rysová reżyseruje *Na końcu łańcucha* Pakuły w Teatrze im. Osterwy w Lublinie. Scenografię i kostiumy tworzy Justyna Elminowska.

17 III 2012
Premiera sztuki Liliany Bardijewskiej *Paskuda i Maruda* w Teatrze Lalek „Pleciuga” w Szczecinie. Scenografię tworzy Joanna Braun.

18 III 2012
Premiera *Świętych osiedlowych* Lidii Amejko w Teatrze Dzieci Zagłębia im. Dormana w Będzinie.

18 III 2012
Margarita Misjukowa tworzy scenografię do *Iwanowa* Czechowa w Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Legnicy.

18 III 2012
Krystyna Janda reżyseruje *Mayday* Cooneya w OCH-teatrze w Warszawie. W tym samym teatrze rezyseruje *Pocztówki z Europy* McKeevera. Scenografię i kostiumy tworzy Wanda Kowalska (12 V 2012)

23 III 2012
Anna Polony reżyseruje *Wakacje Don Żuana* Kuczyńskiego w Gliwickim Teatrze Muzycznym. Dekoracje tworzy Tatiana Kwiatkowska, a kostiumy Zofia de Ines. Tatiana Kwiatkowska tworzy w tym samym sezonie scenografię do spektaklu *Kochać* Barcisia w Teatrze im. Osterwy w Gorzowie Wielkopolskim (14 I 2012) oraz scenografię i kostiumy do *Wieczoru kawalerskiego* Hawdona w Bałtyckim Teatrze Dramatycznym im. Słowackiego w Koszalinie (31 III 2012).

23 III 2012
Alicja Morawska-Rubczak reżyseruje oraz tworzy scenografię do przedstawienia *Śpij* w Teatrze „Baj" w Warszawie.

23 III 2012
Joanna Zdrada reżyseruje *Sprzedawców gumek* Levina w Teatrze im. Wandy Siemaszkowej w Rzeszowie. Tworzy również scenografię.

24 III 2012
Premiera *Kopciuszka* Marty Guśniowskiej w Śląskim Teatrze Lalki i Aktora „Ateneum" w Katowicach.

24 III 2012
Maria Balcerek tworzy scenografię do *Śpiącej królewny* Sieńki w Teatrze im. Andersena w Lublinie.

24 III 2012
Agnieszka Lipiec-Wróblewska tworzy adaptację i reżyseruje *Nadię. Portret wielokrotny* na podstawie Czechowa w Teatrze im. Horzycy w Toruniu. Scenografię tworzy Agnieszka Zawadowska.

24 III 2012
Aleksandra Konieczna reżyseruje *Kobietę z zapałkami* Klima według własnego scenariusza w Teatrze Narodowym w Warszawie. Scenografię tworzy Anna Met i Marta Pruska, która odpowiedzialna jest również za reżyserię światła.

24 III 2012
Anna Sekuła tworzy scenografię i kostiumy do *Ariadny na Naxos* Straussa w Operze Krakowskiej.

27 III 2012
Agata Skwarczyńska tworzy scenografię do spektaklu *Przyrzecze* na podstawie tekstów piosenek PJ Harvey i dzienników Virginii Woolf w Teatrze Polskim im. Konieczki w Bydgoszczy. Wraz z Anetą Jankowską i Karoliną Adamczyk jest również współautorką koncepcji spektaklu. Tworzy również w tym teatrze scenografię, kostiumy i reżyserię światła do *Wszystkich Świętych* Farugi (13 IV 2012)

27 III 2012
Agnieszka Zawadowska tworzy scenografię i kostiumy do *Hamleta* Szekspira w Teatrze Polskim w Poznaniu.

30 III 2012
Julia Pawłowska reżyseruje *Trzech mężczyzn w różnym wieku* Bogacza w Teatrze Dramatycznym im. Szaniawskiego w Płocku. Scenografię tworzy Joanna Jaśko-Sroka.

30 III 2012
Magda Umer adaptuje i reżyseruje *Pod mocnym aniołem* Pilcha w Teatrze Polonia w Warszawie.

31 III 2012
Anna Chadaj (powtarza się) tworzy scenografię do przedstawienia *Bajka-Zjajka* Dużyńskiego w Teatrze Dzieci Zagłębia im. Dormana w Będzinie.

31 III 2012
Justyna Celeda reżyseruje *Norymbergę* Tomczyka w Teatrze im. Osterwy w Gorzowie Wielkopolskim.

31 III 2012
Anetta Piekarska-Man tworzy scenografię do *Mojej Abby* Mana w Teatrze im. Żeromskiego w Kielcach.

31 III 2012
Zofia de Ines tworzy scenografię do *Garderobianego* Harwooda w Nowym Teatrze im. Witkacego w Słupsku.

1 IV 2012
Ula Kijak reżyseruje *Nieskończoną historię* Pałygi w Teatrze Nowym w Zabrzu. Scenografię tworzy Dominika Skaza, muzykę Maria Rumińska, a ruch sceniczny Anka Jankowska.

12 IV 2012
Ewelina Pietrowiak, pełniąca funkcję zastępcy dyrektora ds. artystycznych, reżyseruje *Trzy siostry* Czechowa w Teatrze im. Solskiego w Tarnowie. Tworzy również scenografię.

12 IV 2012
Magdalena Brzeska tworzy scenografię do spektaklu *Sześć i pół kobiety* Lyndy Lemay w Teatrze Studio im. Witkiewicza w Warszawie.

12 IV 2012
Karolina Sulich tworzy scenografię do *Czy Pan to będzie czytał na stałe?* Marzeny Sadochy i Kmiecika w Teatrze Polskim we Wrocławiu. Sadocha jest dramaturżką przedstawienia.

14 IV 2012
Halina Borowiak adaptuje i reżyseruje *Janka Wędrowniczka* własnego autorstwa w Państwowym Teatrze Lalki „Tęcza" w Słupsku. Scenografię tworzy Zofia Czechlewska-Ossowska.

14 IV 2012
Maja Kleczewska reżyseruje *Oresteję* Ajschylosa w Teatrze Narodowym w Warszawie (w koprodukcji z Teatrem Wielkim – Operą Narodową). Scenografię i reżyserię światła tworzy Katarzyna Borkowska, a muzykę Agata Zubel.

„Na początku przedstawienia z rzuconego na proscenium ogromnego jelenia wyłania się zakrwawione ciało. To ciało rozciąga swój patronat nad *Oresteją* Kleczewskiej. Dostrzeżone w przestrzeni stosunków rodzinnych (Klitemnestra-Agamemnon, Orestes-Elektra-Klitemnestra) kalekie międzyludzkie relacje są tutaj tłem. Kleczewską nie interesuje (niestety) prowadzona z pozycji feministycznych czy jakichkolwiek innych dekonstrukcja mitu. Przeciwnie: daje się całkowicie i bez reszty uwieść mitycznej opowieści, która staje się dla niej świadectwem prawdy o uniwersalnej kondycji ludzkiej, odsłoniętej w najgłębszym, najbardziej mrocznym wymiarze. Na koniec spektaklu Sebastian Pawlak (Orestes) zaprasza widzów do tego, by przymknęli oczy, wyobrazili sobie swoich zmarłych bliskich, a potem miliardy zmarłych «ofiar i katów». Zaproszenie kuriozalne albo przynajmniej spóźnione: w ciągu minionych trzech godzin na scenie wszystko to pokazano, wyjątkowo zabiegając właśnie o to, aby niczego nie trzeba było sobie wyobrażać.
Mamy wideo z robactwem i owadami wdzierającymi się przez otwory do wnętrza zwłok. Mamy padające na scenie trupy; mamy snujące się wolno i mechanicznie zjawy. Mamy człowieka upośledzonego fizycznie i psychicznie. Mamy kalekiego, chorego boga. Mamy Erynię, dziwne, nie-ludzkie, czworonożne stworzenie. Mamy do tego dopalacze: aktorkę zawieszoną na linie, tańczącą na pionowej ścianie; kilkunastoosobowy chór wyśpiewujący kilka partii napisanych specjalnie dla spektaklu przez Agatę Zubel. Wszystko pracuje na efekt: wstrząs, szok, porażenie. […]
To wszystko mało. Kleczewska niby wie, że w teatrze nie umiera się, a tylko opada na deski sceny – nie przestaje jednak żywić nadziei, że to sceniczne umieranie działa jak prawdziwy wstrząs. Niby wie, że na scenie można pokazać prawdziwe kalectwo, sama jednak woli pokazywać udawane, wierząc, że efekt będzie taki sam.
I im mocniej próbuje przekroczyć teatralną materialność i iluzję, tym mocniej ta właśnie teatralność i iluzja kompromituje jej pełne patosu, estetyczne obrazki”.
Marcin Kościelniak, *Teatrzyk okrucieństwa*, „Tygodnik Powszechny” nr 17 z 22 IV 2012.

„W dramatooperze *Oresteja* w reżyserii Mai Kleczewskiej tajemnica klątwy ciążącej nad domem Atrydów wyjaśniona zostaje jednoznacznie: przekleństwem jest tu sama rodzina, arbitralny wymóg intymnego obcowania, które zmienia się w zwierzęcą, seksualną agresję. Dlatego Kleczewska na pierwszy plan wysuwa związek brata z siostrą i matki z synem: Orestesa i Elektry oraz Orestesa i Klitajmestry, dramat Klitajmestry i Agamemnona usuwając w cień. Narrację warszawskiego spektaklu buduje nie fatum boskie, a fatum czystej biologii; nie mit, a gen. Jedyna zachowana w całości grecka trylogia wykipi na scenie, jak cyfrowy obraz, do którego zabrakło kulturowych sterowników.
Przemoc tego spektaklu nie bierze się wcale z efektownych scen mordu, mnożonych z dziecinnym upodobaniem – buduje ją w znacznie większym stopniu skrajna niemetodyczność, z jaką sceny te są prezentowane. Jątrzenie stylu, niezborność znaczeń, pęknięcie za pęknięciem przebiegające wzdłuż scenicznego czasu i scenicznej przestrzeni, a wreszcie rozwydrzenie tego teatru, tonącego po kostki w kocich truchłach rozrzuconych na peryferiach sceny – zwierzęcość, którą zaprojektowała Kleczewska, ma wymknąć się spod kontroli. Dopiero poza granicą reżyserskiej władzy *Oresteja* osiąga – na powrót – mityczny status. Załapać się na tę jazdę to zadanie niełatwe. Wpierw trzeba przejść przez wszystkie kręgi zagubienia i irytacji. […]
Efekt Kasandry organizuje cały spektakl, poczynając od gówniarskich imprezek Ajgistosów, na kociej muzyce, i truchłach, skończywszy. Kasandra – na wpół obłąkana, co u Kleczewskiej głównie wyraża się poprzez fizyczność, wprowadza na scenę motyw coraz bardziej nieobliczalnie rozwijany – tryb niespójności, przesady, pęknięcia czasem zawężonego do ust Klitajmestry, czy elementów tak trywialnych, a jednocześnie rozsadzających regułę tragiczną u podstaw, jak pantofle chóru – ich głupkowaty róż gryzący się z granatem sukienki,

cukierkowy błękit zestawiony z czerwienią. Na planie fabularnym kuchenne sceny, gdzie Agamemnon rozwala się na kanapie w białym, tatusiowatym szlafroku, kłócą się z wielkimi, abstrakcyjnymi freskami, wśród których do najbardziej widowiskowych należałoby zaliczyć wspomnianą Ifigenię, tym razem wirującą na tle wielkiej czerwonej płachty. […] Powtarzam – *Oresteja* jest w bardzo złym guście.
Za tym wszystkim nie stoi wcale zwątpienie w teatr jako środek wyrazu, teatr, który wobec tego należy rozmontować, rozszczelnić jego konwencję, podrzeć na strzępy to, co zwykle pieczołowicie się komponuje. Przeciwnie, w *Orestei* czuć mniej czy bardziej świadomą wiarę w absolutną moc samego medium teatru. Ostatecznym i jedynym uzasadnieniem tego p r z e d s t a w i e n i a jest scena. Fakt, że wszystko to dzieje się na niej. Dlatego bardzo blisko *Orestei* do performansu. Stąd ogromna cielesność najnowszego spektaklu Kleczewskiej i jego scena finałowa – seans, w którym, przy akompaniamencie instrumentów perkusyjnych, Orestes lepi wokół twarzy coraz bardziej zniekształcone, potworne maski, zawracając symbolicznie nieskończony bieg pokoleń, powołując wokół głowy senne projekcje, wcielając się w trupy ojców i ich ojców. Ten kilkuminutowy performance żyje własnym życiem, jest doczepiony do spektaklu. Jest mocny właśnie dlatego, że wcześniej Kleczewska pozwoliła sobie na całkowitą rezygnację ze spójności przekazu, stworzyła sceniczne ochłapy, fragmenty, które gwałtownie zaciążyły ku ostatniej scenie, by dopiero w niej się dopełnić. Ten spektakl jest wbrew wszelkim regułom tak zwanej sztuki. Umysłowo prymitywny, posługuje się zmysłowością tanich horrorów. Jest nieudanym teatrem. Dlatego działa. W końcu mity, pozbawione filologicznych przypisów, odarte z renesansowego uroku i filozoficznej subtelności, odczytane dosłownie, są równie banalne i makabryczne, a ich narracja jest tak samo niezborna i poszarpana: Dionizos rodzący się z uda Zeusa, o narodzinach Ateny nie wspominając, dzieciożerstwo i gwałty – wszystkie te sceny z Hezjoda są tandetne, to koncepty klasy B, śmieszne obrazy z midnight movies. Kleczewska, w jakimś dziwnym zamroczeniu, porzucając ambicje reżysera i ambitny teatr, popełniając to sceniczne głupstwo, za które zostanie wezwana na dywanik krytyków, sunąc przez tekst Ajschylosa jak taran, włączyła na powrót dzieje Atrydów w ten kipiący od krwi i kiczu, najciemniejszy nurt mitu”.
Paweł Soszyński, *Efekt Kasandry*, www.dwutygodnik.com

15 IV 2012
Julia Kornacka tworzy scenografię do *Iwony księżniczki Burgunda* Gombrowicza w Teatrze im. Kochanowskiego w Opolu.

20 IV 2012
Danuta Kierc tworzy scenografię do *Gwiazdy* Kajzara w Teatrze Lalek „Banialuka” w Bielsku-Białej.

20 IV 2012
Maria Kanigowska tworzy scenografię do *Mewy* Czechowa w Teatrze Śląskim im. Wyspiańskiego w Katowicach.

20 IV 2012
Irena Jun opracowuje tekst i reżyseruje *Pana Tadeusza* Mickiewicza w Teatrze Współczesnym w Szczecinie. Scenografię tworzy Aleksandra Semenowicz.

20 IV 2012
Monika Dobrowlańska reżyseruje *Ożenek* Gogola/Musorgskiego w Teatrze Wielkim im. Moniuszki w Poznaniu.

21 IV 2012
Kaja Migdałek tworzy scenografię i kostiumy do *Jądra ciemności* Conrada w Teatrze im. Żeromskiego w Kielcach. W tym samym sezonie tworzy również scenografię i kostiumy do *Ocalenia* na podstawie Gorkiego i Tarkowskiego w Teatrze Polskim w Poznaniu (24 V 2012).

21 IV 2012
Beata Nyczaj tworzy scenografię i kostiumy do *Peer Gynta* Ibsena w Teatrze im. Słowackiego w Krakowie.

21 IV 2012
Premiera sztuki Maliny Prześlugi *Bajka o rozczarowanym rumaku Romualdzie* w Teatrze Lalki i Aktora w Wałbrzychu.

21 IV 2012
Małgorzata Szczęśniak tworzy scenografię do *Merylin Mongoł* Kolady w Teatrze Ateneum im. Jaracza w Warszawie.

24 IV 2012
Dorota Zalewska tworzy scenografię i kostiumy do przedstawienia *39 stopni* wg Buchana w Teatrze Muzycznym im. Danuty Baduszkowej w Gdyni.

28 IV 2012
Mariola Fajak-Słomińska reżyseruje *Afrykańską przygodę* własnego autorstwa we Wrocławskim Teatrze Lalek. Scenografię tworzy Jolanta Brejdak.

24 V 2012
Agata Puszcz reżyseruje spektakl *Freddie. Reżyseria Irmina Kant* w Teatrze Studio im. Witkiewicza w Warszawie (jest współautorką tekstu z Wojciechem Pitalą). Scenografię tworzy Paulina Czernek, a kostiumy Anna Puchalska.

25 IV 2012
Magdalena Miklasz reżyseruje *Sprawę Dantona. Samowywiad* według *Sprawy Dantona* i listów Stanisławy Przybyszewskiej w Teatrze Malabar Hotel (prem. w Teatrze Polskim w Warszawie). Wraz z Anną Stelą współtworzy również muzykę do przedstawienia. Scenografię i kostiumy projektuje Ewa Woźniak.

27 IV 2012
Anna Met tworzy scenografię do *Iluzji* Wyrypajewa w Narodowym Starym Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie. W tym samym czasie tworzy w Teatrze im. Słowackiego w Krakowie scenografię i kostiumy do *Obcego* Camusa w reżyserii Anny Smolar, która jest również współautorką adaptacji (27 IV 2012).

27 IV 2012
Monika Strzępka reżyseruje *O dobru* Demirskiego w Teatrze Dramatycznym im. Szaniawskiego w Wałbrzychu.

28 IV 2012
Kristina Wuss reżyseruje *Rusałkę* Dvořáka w Operze Novej w Bydgoszczy. Choreografię tworzy Iwona Runowska.

4 V 2012
Ewa Łaniecka tworzy scenografię do *Żony króla Leara. Czarnej komedii* Binkego w Teatrze Żydowskim im. Estery Rachel i Idy Kamińskich w Warszawie.

5 V 2012
Halina Zalewska-Słobodzianek tworzy scenografię do *Syreniady* Gaya na podstawie *Małej Syrenki* Andersena i *Syrenich łez* Marii Siedmiograj (przedstawienie zrealizowane na Wydziale Sztuki Lalkarskiej w Białymstoku Akademii Teatralnej im. Aleksandra Zelwerowicza w Warszawie.)

6 V 2012
Ana Nowicka reżyseruje *Porucznika z Inishmore* McDonagha w Teatrze im. Horzycy w Toruniu. Scenografię tworzy Monika Kufel.

11 V 2012
Zuzanna Srebrna tworzy scenografię i kostiumy do *Tragedii antycznych* Passiniego w Teatrze im. Bogusławskiego w Kaliszu. Choreografię tworzą Elżbieta Rojek, Katarzyna Tadeusz. W tym sezonie tworzy również scenografię do *Kukły. Księgi Blasku* wg scenariusza Passiniego (neTTheatre Lublin, 3 VIII 2012) oraz do *Słownika chazarskiego. Dzieci snów* Pavicia w Teatrze im. Kochanowskiego w Opolu (11 II 2012)

11 V 2012
Anna Majer reżyseruje *Muzyczną podróż – od Broadway'u do Hollywood* w Operze Śląskiej w Bytomiu. Tworzy również choreografię do przedstawienia.

12 V 2012
Julia Wernio reżyseruje *Z życia mrówek* Olszewskiego w Teatrze Dramatycznym im. Węgierki w Białymstoku. Scenografię do przedstawienia tworzy Elżbieta Wernio, a asystentką reżyserki jest Julia Wacławik-Dąbrowska.

12 V 2012
Premiera *Muranooo* Sylwii Chutnik w Teatrze Dramatycznym m. st. Warszawy.

17 V 2012
Katarzyna Raduszyńska reżyseruje *Wieczór Trzech Króli albo co chcecie* Szekspira w Teatrze Nowym im. Dejmka w Łodzi. Dramaturgię tworzy Jagoda Hernik Spalińska.

19 V 2012
Anna Bojarska tworzy scenografię do przedstawienia *Sweeney Todd. Demoniczny golibroda z Fleet Street* Sondheima w Teatrze Rozrywki w Chorzowie.

19 V 2012
Premiera *Moralności pani Dulskiej* Gabrieli Zapolskiej w Teatrze Powszechnym im. Kochanowskiego w Radomiu. Kostiumy tworzy Zofia de Ines-Lewczuk.

25 V 2012
Premiera *Matki Polki Terrorystki* Katarzyny Wasilewskiej w Teatrze Montownia w Warszawie.

26 V 2012
Pia Partum reżyseruje *Madama Butterfly* Pucciniego w Operze na Zamku w Szczecinie. Scenografię i kostiumy tworzy Barbara Hanicka.

26 V 2012
Premiera *Pinokia* Marty Guśniowskiej w Teatrze Lalek „Pleciuga" w Szczecinie. Scenografię tworzy Maja Krupińska.

26 V 2012
Agata Biziuk reżyseruje w Teatrze im. Solskiego w Tarnowie sztukę *Babcia mówi pa pa*, której jest współautorką wraz z Agnieszką Makowską. Scenografię tworzy Katarzyna Proniewska-Mazurek.

26 V 2012
Jadwiga Maria Jarosiewicz tworzy scenografię do *Eugeniusza Oniegina* Czajkowskiego w Operze Śląskiej w Bytomiu.

1 VI 2012
Katarzyna Deszcz reżyseruje *Moją Abbę* Mana w Teatrze Śląskim im. Wyspiańskiego w Katowicach.

2 VI 2012
Grażyna Kania reżyseruje *W mrocznym mrocznym domu* LaBute'a w Teatrze Narodowym w Warszawie (scena Studio).

2 VI 2012
Aleksandra Maślik tworzy scenografię do *Przebudzenia* Shelagh Stephenson w Teatrze Syrena w Warszawie.

2 VI 2012
Daria Anfelli reżyseruje *Nowe szaty króla* własnego autorstwa na motywach Andersena w Teatrze im. Fredry w Gnieźnie.

9 VI 2012
Premiera dramatu *Popiełuszko* Małgorzaty Sikorskiej-Miszczuk w Teatrze Polskim im. Konieczki w Bydgoszczy.

„Zdaje się, że burza wokół *Popiełuszki* Małgorzaty Sikorskiej-Miszczuk w reżyserii Pawła Łysaka wywołana jest przez sam fakt powstania tego spektaklu, a niewiele ma wspólnego z jego rzeczywistym kształtem; że stoi za nią ten sam impuls, który każe zamykać teatry w czasie żałoby narodowej, jakby ich funkcjonowanie było czymś niegodnym i niepoważnym. Z księdzem Jerzym na ołtarze, a nie na teatralną scenę – teatr to cyrk, jarmark albo i burdel. Spektakl oprotestowano, zanim ktokolwiek go zobaczył. Tymczasem sposób, w jaki pokazany na kameralnej scenie Teatru Polskiego w Bydgoszczy został Popiełuszko, nie ma w sobie nic z bluźnierstwa, nic z ironii.
Bo kim jest ksiądz Jerzy (Mateusz Łasowski) z tekstu Sikorskiej-Miszczuk? Nosicielem uniwersalnych wartości, dobrotliwym świętym Franciszkiem – raczej tym z legend i z kart podręczników do polskiego, niż z własnych pism zakonnika z Asyżu. Malując ten świecki święty obrazek, Sikorska-Miszczuk z Łysakiem wystrzegają się wszystkiego, co mogłoby odstraszyć umiarkowanego, inteligenckiego widza. Trochę gubi się więc radykalizm postaci

Popiełuszki. Jakby na to nie patrzeć – był on katolickim fighterem, dla którego między religią a polityką nie było twardej granicy. Może w Ameryce Łacińskiej głosiłby teologię wyzwolenia, może w posoborowej Francji przyłączył się do «księży robotników», a może – w nieco innych warunkach – stanąłby po stronie hiszpańskich frankistów. Sceniczny ksiądz Jerzy jest nie tylko odpolityczniony, ale i zeświecczony – zamiast «Jezus», «Maryja», «Kościół», mówi raczej: «wolność», «prawda», «dobro». Przy takim «humanistycznym» Popiełuszce, Boniecki, Życiński i inni liberalni luminarze «Kościoła otwartego» – to dogmatyczni integryści.
Popiełuszko musi być zeświecczony, by w finale zidentyfikował się z nim Antypolak (Roland Nowak), drugi z głównych bohaterów. To półinteligencki everyman po czterdziestce, duchowy krewny Adama Miauczyńskiego – zapewne wierny czytelnik «Gazety Wyborczej», który swoją «inteligencką» tożsamość buduje na odrzuceniu katolickiej «czarnej masy», odrazie wobec Radia Maryja i pielęgnowaniu swoich frustracji. W moralitecie Łysaka i Sikorskiej-Miszczuk wyrusza on w podróż za księdzem Jerzym – czas akcji to «i komuna, i współczesna Polska», bo – jak kwituje jeden z esbeków – żyjemy w tak wyznaczonej traumatycznej czasoprzestrzeni na co dzień. […]
Bydgoski *Popiełuszko* to jednak ważne przedstawienie – bo zarysowują się w nim ważne pytania. Zadawane są one trochę mimochodem, obok głównego wątku «uniwersalnego przesłania». Jak wpisać szereg toposów z katolickiego, bogoojczyźnianego repertuaru w świecką świadomość nowoczesnego narodu? Jak mówić o polityczności, społecznej i historycznym uwikłaniu polskiego katolicyzmu, wychodząc poza klisze o Kościele-obrońcy wolności i ostoi polskości – a zarazem nie wykluczając tych, dla których Kościół jest podstawową instytucją społeczeństwa obywatelskiego?”
Witold Mrozek, *„Popiełuszko”, reż. Paweł Łysak*, www.dwutygodnik.com nr 84.

9 VI 2012
Anna Maria Karczmarska tworzy scenografię do *Niebezpiecznych związków* de Laclosa w Teatrze im. Żeromskiego w Kielcach.

9 VI 2012
Karolina Górecka reżyseruje *Kwartet* Müllera w Teatrze Nowym im. Dejmka w Łodzi. Scenografię i kostiumy tworzy Dominika Błaszczyk.

9 VI 2012
Justyna Łagowska tworzy dekorację, kostiumy i światło do *Czasu kobiet* wg Chalezina/Kolady w Teatrze Polskim im. Szyfmana w Warszawie.

9 VI 2012
Dagna Krzystanek i Baśka Wesołowska (studentki ASP w Katowicach) tworzą scenografię do *Magicznej karuzeli* (scenariusz Piotr Domalewski) w Teatrze Dzieci Zagłębia im. Dormana w Będzinie.

10 VI 2012
Laura Słabińska reżyseruje *Puszka* Marty Guśniowskiej w Białostockim Teatrze Lalek.

15 VI 2012
Małgorzata Szydłowska tworzy scenografię, kostiumy i reżyserię światła do *Antyzwiastowania* Marii Spiss we Wrocławskim Teatrze Lalek.

15 VI 2012
Barbara Kędzierska tworzy scenografię i kostiumy do *Wesela Figara* Mozarta w Operze Krakowskiej.

16 VI 2012
Ewelina Marciniak reżyseruje *Kobietę z przeszłości* Schimmelpfenninga w Bałtyckim Teatrze Dramatycznym im. Słowackiego w Koszalinie.

16 VI 2012
Mascha Mazur tworzy scenografię do *Anatomii Tytusa Fall of Rome komentarz do Szekspira* Müllera w Narodowym Starym Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie. Kostiumy Julia Kornacka.

17 VI 2012
Premiera sztuki Liliany Bardijewskiej *Bajka o czasie* w Teatrze Animacji w Poznaniu.

22 VI 2012
Weronika Szczawińska reżyseruje tekst swojego i Pakuły autorstwa *Źle ma się kraj* w Teatrze Polskim im. Hieronima Konieczki w Bydgoszczy. Scenografię i kostiumy tworzy Izabela Wądołowska.

„*Źle ma się kraj* to nie pierwszy «dziwny» tekst, który Szczawińska bierze na warsztat. W tandemie z Bart-kiem Frąckowiakiem przeniosła wcześniej na scenie m.in. *W pustyni i w puszczy* czy *Kamasutrę*. W tamtych przedstawieniach namnażały się konteksty, zderzały ze sobą różnorodne dyskursy. Sienkiewicz spotykał się np. z Kapuścińskim, krytykiem kolonializmu Edwardem Saidem oraz przedwojennymi ulotkami polskiej Ligi Morskiej i Kolonialnej, z których wyłaniała się opowieść o rodzimym, peryferyjnym śnie o potędze. Tym razem punktem wyjścia dla próby «scenicznego eseju» jest inny esej, czyli forma, która problematyzuje samą siebie. Wymaga więc zupełnie odmiennych środków niż naiwna powieść Sienkiewicza czy XIX-wieczna proza erotyczna.
Polityczność teatru Szczawińskiej polegała do tej pory przede wszystkim na badaniu języka i teatralnej formy – sprawdzaniu, co i jak można na scenie powiedzieć oraz jak sceniczne medium wpływa na przekazywaną treść. W *Źle ma się kraj* reżyserka nagle nazywa wszystko wprost – problemami są: transport zbiorowy, polityka mieszkaniowa, system edukacji itd. Gdy już zdecydowała się pójść w publicystyczną prostotę, doprowadza ją do absurdu. W napisanym wspólnie z Pakułą tekście posługuje się więc uosobieniami «współczesnych bolączek» z podtytułu Judta. Oto na scenie pojawiają się postaci takie jak: «Strzeżone Osiedle» (Jakub Ulewicz), «Kredyt Bankowy» (Marcin Czachor), «Sprywatyzowana Kolej Publiczna» (Małgorzata Witkowska) wreszcie – «Ławka Szkolna» (Mirosław Guzowski) – i komentują rzeczywistość późnego kapitalizmu. […]
Przedstawienie Szczawińskiej można przeczytać również jako pastisz takiego teatru politycznego, którego unikała ona do tej pory – dosadnego, komentującego rzeczywistość bezpośrednio, budującego porozumienie z widownią na żartach z bordowych zasłonek w brudnych pociągach i braku zdolności kredytowej. Tekst epatuje częstochowskimi rymami: W krainie powojnia ludzie się ratują/Muszą się dogadać, to się dogadują. W obliczu ostentacyjnej prostoty spektaklu tym dramatyczniej wybrzmieć mogłoby pytanie, którym podszyte jest i książkowe, i teatralne *Źle ma się kraj* – skoro to wszystko takie proste, skoro kiedyś działało, dlaczego nie ma do tego powrotu?”
Witold Mrozek, *Kreskówka o końcu państwa*, „Przekrój” nr 27/2012.

22 VI 2012
Ewa Piotrowska reżyseruje *Oskara i panią Różę* Schmitta w Teatrze „Pinokio" w Łodzi. Scenografię tworzy Martyna Dworakowska.

23 VI 2012
Patrycja Płanik tworzy scenografię i kostiumy do *Pin-okia* na podstawie Collodiego w Teatrze Dramatycznym im. Szaniawskiego w Wałbrzychu.

29 VI 2012
Krystyna Meissner reżyseruje *Hopla, żyjemy!* według własnego scenariusza we Wrocławskim Teatrze Współczesnym im. Wiercińskiego.

6 VII 2012
Premiera *W kręgu namiętności. Tango Piazzolla* Anny Burzyńskiej w Teatrze Miejskim im. Gombrowicza w Gdyni. Kostiumy Zofia de Ines.

12 VII 2012
Ewa Tetlak współtworzy scenografię do widowiska plenerowego *Thermidor roku 143* na motywach dramatów Stanisławy Przybyszewskiej.

31 VIII 2012
Magdalena Gnatowska reżyseruje *Konstrukcje Debory Vogel. Traktat we wnętrzu i na peryferiach życia* na podstawie własnego scenariusza w Teatrze Żydowskim im. Estery Rachel i Idy Kamińskich w Warszawie. Scenografię tworzy Maja Skrzypek.

Agata Chałupnik

Sezon 2012/2013

1 IX 2012
Beata Tomczyk zaprojektowała scenografię do *Rzeczy* Rilkego w Teatrze Logos w Łodzi. W tym sezonie Beata Tomczyk zaprojektowała także scenografię przedstawienia *Parlament Europejski kontra kryzys* we Wrocławskim Teatrze Lalek (5 IX 2012).

7 IX 2012
Joanna Jaśko-Sroka zaprojektowała scenografię do *Wesela Zielonej Gęsi* według scenariusza Maja w Teatrze KTO w Krakowie. Joanna Jaśko-Sroka w tym sezonie zaprojektowała również scenografię do *Ziemi obiecanej* (10 VII 2013 na Rynku Głównym w Krakowie) oraz do *Pippi Pończoszanki* Astrid Lindgren w Teatrze im. Horzycy w Toruniu (15 VI 2013).

8 IX 2012
Maria Kanigowska zaprojektowała scenografię do *Być jak Kazimierz Deyna* Paczochy w Teatrze im. Mickiewicza w Częstochowie.

8 IX 2012
Agnieszka Glińska wyreżyserowała *Pożegnania* Dygata w scenografii Magdaleny Maciejewskiej na Scenie na Wierzbowej im. Grzegorzewskiego w Teatrze Narodowym w Warszawie.

14 IX 2012
Elżbieta Bednarska wyreżyserowała *Medeę na Manhatanie* Dei Loher w Towarzystwie im. Edyty Stein we Wrocławiu.

15 IX 2012
Renata Godlewska zaprojektowała scenografię do *Pchły Szachrajki* Brzechwy na Nowej Scenie w Teatrze Muzycznym im. Danuty Baduszkowej w Gdyni. Renata Godlewska w tym sezonie na tej samej scenie zaprojektowała także scenografię do *Przebudzenia wiosny* Sheika (22 IX 2012).

15 IX 2012
Kierująca teatrem Marlena Hermanowicz wyreżyserowała przedstawienie *Miłość? Nie, dziękuję!* w Teatrze Bezpańskim w Rudzie Śląskiej. Marlena Hermanowicz w tym sezonie wyreżyserowała także inne premiery w teatrze: *Let it snow, let it snow, let it snow!* (15 XII 2012), *Walentynki… Ratuj się, kto może!* (16 II 2013), *Pieją kury, pieją, nie mają koguta* (23 III 2013) i *Gwiżdżę na wszystko!* (8 VI 2013).

16 IX 2012
Tatiana Kwiatkowska zaprojektowała scenografię do *Burzliwego życia Lejzorka* Erenburga w Bałtyckim Teatrze Dramatycznym im. Słowackiego w Koszalinie. Tatiana Kwiatkowska w tym sezonie zaprojektowała także scenografię do *Intrygi* Saloma (6 IV 2013) w tym teatrze oraz do *Calineczki* Bajerskiego na motywach baśni Andersena w Teatrze im. Osterwy w Gorzowie Wielkopolskim (1 VI 2013).

18 IX 2012
Premiera *Vitcatiusa* Moniki Chudej w Teatrze U Przyjaciół w Poznaniu. W tym sezonie teatr wystawił także inny tekst Moniki Chudej: *Gomber* (23 V 2013).

21 IX 2012
Zofia de Ines zaprojektowała scenografię do *Ballad i romansów* Mickiewicza w Teatrze Lalek „Banialuka" im. Zitzmana w Bielsku-Białej.

21 IX 2012
Dorota Anyż, kierująca teatrem Fundacji Studio TM w Kielcach, wyreżyserowała *Ostatnią selekcję* Gołdy Szachter Kalib na podstawie książki *Z Bodzentyna przez Auschwitz do Bergen-Belsen* w swojej adaptacji (prem. w ramach Festiwalu Pamięci w Starachowicach). Dorota Anyż w tym sezonie wyreżyserowała także *Annę Frank* według *Dzienników Anny Frank* (27 I 2013) oraz *Serenadę* Mrożka (8 III 2013 w Chęcinach) i *Obłęd* Krzysztonia (6 VII 2013 w Maleńcu) oraz przedstawienie *Tymoteusz i psiuncio* Wilkowskiego (16 IX 2012).

21 IX 2012
Julia Skrzynecka zaprojektowała scenografię do *Pacjenta EGBDF* Stopparda w Teatrze im. Słowackiego w Krakowie.

22 IX 2012
Julia Pawłowska wyreżyserowała *Jednorękiego ze Spokane* McDonagha w scenografii Joanny Jaśko-Sroki w Teatrze im. Sewruka w Elblągu.

22 IX 2012
Grażyna Tabor wyreżyserowała spektakl *Paramisa?* inspirowany baśniami słowackich Romów w Teatrze Figur w Krakowie.

22 IX 2012
Małgorzata Bulanda zaprojektowała scenografię do *Kokolobolo, czyli opowieści o przypadkach ślepego Maksa i Szai Magnata* Urbańskiego w Teatrze Nowym im. Dejmka w Łodzi.

22 IX 2012
Maria Jamińska wyreżyserowała swój tekst *A ku ku!* w swojej scenografii w Teatrze Lalek „Pleciuga" w Szczecinie.

23 IX 2012
Małgorzata Zwolińska zaprojektowała scenografię do *Romancy* Chmielnika w Teatrze „Groteska" w Krakowie.

23 IX 2012
Sabina Wacławczyk wyreżyserowała *Szkołę na opak* według tekstów Fredry, Brzechwy, Ficowskiego i Krasickiego w swojej scenografii w Teatrze Lalek „Arlekin" w Łodzi.

23 IX 2012
Anna Chadaj zaprojektowała scenografię do *Sklepu z zabawkami* Popescu w Teatrze „Maska" w Rzeszowie. Anna Chadaj w tym sezonie zaprojektowała również scenografię do *Dzikich łabędzi* Bielunasa na podstawie Andersena (1 VI 2013) w tym teatrze, a także do *Dzikich łabędzi* Andersena w Fillii we Wrocławiu Państwowej Wyższej Szkoły Teatralnej im. Solskiego w Krakowie (spektakl dyplomowy studentów IV roku Wydziału Lalkarskiego, prem. 7 XII 2012), do przedstawienia *Trzy wesołe krasnoludki* Brzechwy w Teatrze Muzycznym Capitol we Wrocławiu (19 I 2013) oraz do przedstawienia *Amelka, bóbr i król na dachu* Ursuli Ehler i Dorsta w Teatrze Lalki i Aktora „Kubuś" w Kielcach (10 IV 2013).

23 IX 2012
Anita Podkowa wyreżyserowała *... In limbo* w scenografii Anety Chruścickiej-Charlikowskiej w Teatrze im. Witkiewicza w Zakopanem.

28 IX 2012
Ewelina Marciniak wyreżyserowała *Śmierć i zmartwychwstanie świata* Stockmanna na Nowej Scenie w Teatrze Starym im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie. W tym sezonie Ewelina Marciniak wyreżyserowała także *Amatorki* Elfriede Jelinek w scenografii Marty Stoces MizBeware (Honorowa Nagroda Specjalna Miasta Gdańska w kategorii przedstawienie roku; Nagroda Teatralna Marszałka Województwa Pomorskiego dla Eweliny Marciniak) na Scenie Malarnia w Teatrze Wybrzeże w Gdańsku (24 XI 2012) oraz *Bohaterki* Buszewicza w scenografii Marty Stoces i Julii Porańskiej w Teatrze Dramatycznym im. Szaniawskiego w Wałbrzychu (8 III 2013).

„Ewelina Marciniak, wspólnie z autorem adaptacji Michałem Buszewiczem, a także z choreograf Dominika Knapik, znaleźli teatralny język, który świetnie przylega do świata prozy Jelinek. Dialogi zachowują rytm i formę powieściowej narracji, z chwili na chwilę oddając głos to jednej postaci, to drugiej, to znów następnej. Tej czystej i ograniczonej do psychologicznego minimum rejestracji towarzyszy aktorski język, który niekiedy wydaje się

mieć więcej wspólnego z gimnastyką niż z teatrem. W takim właśnie, skrajnie zubożonym języku, bliskim językowi powieści, opowiadana jest historia gier miłosnych między czwórką głównych bohaterów. Na naszych oczach świat beztroskiej dziecięcej zabawy przemienia się w coś coraz bardziej mechanicznego i jałowego. Paula rzuca się na przykład do zajęcia, które przypomina szorowanie podłogi niewidzialną szczotką, Paula przechadza się jak na wybiegu. Stereotypy płci są już gotowe, rozdane, trzeba się tylko dać w nie wtłoczyć. W tej grze coraz bardziej zadomawiają się też dominacja, przemoc, także fizyczna, czy używanie drugiej osoby. Przy czym bieg wydarzeń, w tej biegnącej bez chwili przerwy gimnastyczno-słownej rejestracji, nigdy się nad tymi formami przemocy dłużej nie zatrzymuje i nie kładzie na nich żadnego akcentu. Policzkowanie drugiego człowieka jest tu czymś tak samo zwyczajnym jak podanie komuś zupy, a akt miłosny jest czymś w rodzaju cyrkowej akrobacji bez żadnej uczuciowej zawartości. [...] Zasługą inscenizatorów wydaje się więc znalezienie odpowiedniego języka dla oddania charakteru prozy Jelinek i świata jej powieści, będącej rodzajem okrutnej wiwisekcji rzeczywistości ludzkich relacji, sprowadzonych do ekonomii pieniędzy i uczuć. Ale zasługi te idą dalej. *Amatorki* w Teatrze Wybrzeże to adaptacja, która wiernie przenosi tekst literacki na scenę, a zarazem nawiązuje ze swoim pierwowzorem rodzaj dialogu, a nawet staje się jego swoistym przetworzeniem. [...] Ewelina Marciniak nie idzie za Jelinek tam, gdzie wyczuwa się w powieści krytykę opartego na męskiej dominacji społeczeństwa. Zmierza raczej do pokazania ludzkich relacji w oderwaniu od jakiegoś konkretnego, społecznego czy kulturowego, kontekstu, bardziej jakby dla nich samych. Ale, co ważniejsze: wszędzie tam, gdzie u austriackiej noblistki wyczuwa się graniczącą z pogardą beznamiętność, u Marciniak wyczuć można rozumiejące współczucie. [...] U Jelinek zły człowiek tworzy zły społeczny świat. U Marciniak są w człowieku zapoznane pokłady czegoś dobrego, do których – choć to nieproste, bo zostało to w nas bardzo przygłuszone – wciąż możemy się odwoływać, do których możemy powrócić. Koda zatem jest w tym przedstawieniu całkiem inna niż w powieści. Nie tylko koda zresztą, również tonacja. Adaptację *Amatorek* w Teatrze Wybrzeże można by porównać do muzycznej wariacji, w której zachowane są wszystkie elementy pierwotnego muzycznego motywu, ale zmienia się tonacja. Z dur na moll. Ta jedna zmiana powoduje, że wszystko jest takie same i zarazem inne. [...] Ewelina Marciniak nie idzie za Jelinek tam, gdzie wyczuwa się w powieści krytykę opartego na męskiej dominacji społeczeństwa. Zmierza raczej do pokazania ludzkich relacji w oderwaniu od jakiegoś konkretnego, społecznego czy kulturowego, kontekstu".
Jarosław Zalesiński, *Gra w relacje*, „Teatr" nr 7–8/2013.

„*Amatorki* z Teatru Wybrzeże to kolejna praca Eweliny Marciniak, niedawnej absolwentki krakowskiej PWST. [...] *Amatorki* przedstawiają równoległe historie dwóch kobiet z różnych przyczyn skazanych na małżeństwo i ponoszących klęskę. Powieść Austriaczki to diagnoza mieszczańskiego społeczeństwa podszytego przemocą i ekonomiczną kalkulacją w sentymentalnym kostiumie «uczucia». Lodowata precyzja pisarki w spektaklu gdzieś się jednak ulatnia. Marciniak ubiera opowieść w formę zrazu efektowną, ale szybko nużącą. Mniej lub bardziej dowcipne zabawy z publicznością nie zmieniają tu zasady teatralnego kontraktu między aktorem i widzem. Są raczej ozdobnikiem. Z diagnozy zostaje chwilami efektowna, lecz w istocie pocieszna anegdota o ludzkim nieszczęściu. «Ot, i tak w życiu bywa» – zdarza się mówić Marciniak tam, gdzie u Jelinek jest bolesne «tak jest i tak być musi». Szkoda. Warto zwrócić uwagę na rytmiczną, sformalizowaną choreografię Dominiki Knapik. Nadaje ona specyficzny posmak każdemu przedstawieniu, przy którym pracuje artystka, niezależnie od tego, kto jest reżyserem".
Witold Mrozek, *Horrory boskiej popkultury*, „Gazeta Wyborcza" nr 292 z 16 XII 2013.

„O feministycznym wydźwięku spektaklu trzeba mówić także w przypadku *Amatorek* Eweliny Marciniak (Teatr Wybrzeże w Gdańsku). Reżyserka dostrzegła w tekście Elfriede Jelinek kobieco-męski agon i przełożyła na teatr, w którym eksponowana jest cielesna obecność aktorów. W szeregu choreograficznych układów, skomponowanych przez Dominikę Knapik, ciała aktorek (Dorota Androsz i Katarzyna Dałek) zdają się poręcznym instrumentem do przybierania różnych póz i pozycji – i znakiem tego, w jaki sposób ciało kobiece instrumentalizowane jest w świecie opisywanym przez Jelinek. Nagość aktorów, ich fizyczna bliskość, w połączeniu z szeregiem momentów, w których aktorzy wchodzą w bezpośrednią relację z widzem, sprawiają, że traci on pozycję niewinnego i bezstronnego obserwatora. Aktorzy Marciniak zrywają z aktorstwem psychologicznym, tekst nie tyle wypowiadając, ile rzucając nim w widzów; proza Jelinek – rytmiczna, muzyczna – dobrze sprawdza się w tego typu spektaklu".
Marcin Kościelniak, *Znowu bosko*, „Tygodnik Powszechny" nr 51–52/2013.

28 IX 2012
Joanna Schoen zaprojektowała scenografię do *Tajemniczego Mr. Love* Karoline Leach w Teatrze „Bagatela" im. Boya-Żeleńskiego w Krakowie.

28 IX 2012
Aleksandra Więckowska zaprojektowała scenografię do *Zimy* Fosse'a w Teatrze Nowym w Krakowie.

29 IX 2012
Premiera *Nusi i wilków* Pii Lindenbaum w scenografii Mariki Wojciechowskiej w Opolskim Teatrze Lalki i Aktora im. Smolki. Marika Wojciechowska w tym sezonie zaprojektowała także scenografię do *Czerwonego Kapturka* Grimmów w Teatrze im. Andersena w Lublinie (1 XII 2012), a także *Balladyn i romansów* Karpowicza (1 XII 2012) i *Pippi Pończoszanki* Astrid Lindgren (6 VII 2013; spektakl realizowany w ramach cyklu „Lato w teatrze" Instytutu Teatralnego im. Raszewskiego w Warszawie) w Teatrze „Pinokio" w Łodzi, do przedstawienia *Brzydkie kaczątko* Andersena (16 II 2013) oraz do *Księgi dżungli* Kiplinga (18 V 2013) w Teatrze Lalki i Aktora w Wałbrzychu, a także do przedstawienia *Chryzostoma Bulwiecia podróż do Ciemnogrodu* Gałczyńskiego w Teatrze Rozrywki w Chorzowie (6 IV 2013).

29 IX 2012
Joanna Braun zaprojektowała scenografię do *Szelmostw Lisa Witalisa* Brzechwy w Teatrze Lalek „Rabcio" w Rabce.

29 IX 2012
Alina Skiepko-Gielniewska wyreżyserowała *Tygrysa Pietrka* Hanny Januszewskiej w scenografii Haliny Zalewskiej-Słobodzianek w Państwowym Teatrze Lalki „Tęcza" w Słupsku.

29 IX 2012
Joanna Gerigk wyreżyserowała *Le filo fable* we według własnego scenariusza na motywach bajek z różnych stron świata w Teatrze Lalki i Aktora w Wałbrzychu.

30 IX 2012
Małgorzata Bogajewska wyreżyserowała *Jajo węża* Bergmana w scenografii Justyny Łagowskiej w Teatrze im. Jaracza w Łodzi. Justyna Łagowska w tym sezonie zaprojektowała

także scenografię do przedstawień *Baba Chanel* Kolady (16 III 2012) oraz *Marzenia Nataszy* Jarosławy Pulinowicz (17 III 2013) w tym teatrze, a także do *Titusa Andronicusa* Szekspira w Teatrze Polskim we Wrocławiu (15 IX 2015) oraz do *Zamku* Kafki we Wrocławskim Teatrze Współczesnym im. Wiercińskiego (22 VI 2013).

5 X 2012
Barbara Wołosiuk zaprojektowała scenografię do *Komedii teatralnej* Ahlforsa w Teatrze Śląskim im. Wyspiańskiego w Katowicach. W tym sezonie Barbara Wołosiuk zaprojektowała także scenografię do *Peggy Pickit widzi twarz Boga* Schimmelpfeniga w Teatrze Ludowym w Krakowie (13 IV 2013).

5 X 2012
Anna Sekuła zaprojektowała scenografię do *Kubusia i jego pana* Kundery w Teatrze Ludowym w Krakowie. W tym sezonie Anna Sekuła zaprojektowała także scenografię do *Cabaret Lunaire* Schönberga w Operze Krakowskiej (23 II 2013).

5 X 2012
Ewa Ignaczak, kierująca Teatrem Stajnia Pegaza w Sopocie, wyreżyserowała *Mateczkę* według *Matki* Witkiewicza. Ewa Ignaczak w tym sezonie wyreżyserowała także *Moskwę Pietuszki* Jerofiejewa (14 X 2013) i *Kawę, chleb i ser* Boona (16 VI 2013).

6 X 2012
Premiera *Moralności pani Dulskiej* Gabrieli Zapolskiej w Teatrze im. Sewruka w Elblągu.

6 X 2012
Iza Toroniewicz zaprojektowała scenografię do *Pinokia* Collodiego w Teatrze im. Żeromskiego w Kielcach. W tym sezonie Iza Toroniewicz zaprojektowała także scenografię do *Operacji „Castro”* Stewarta na Małej Scenie w Teatrze Polskim w Szczecinie (2 II 2013).

6 X 2012
Monika Strzępka wyreżyserowała *Firmę* Demirskiego w Teatrze Nowym im. Łomnickiego w Poznaniu. W tym sezonie Monika Strzępka wyreżyserowała także *Courtney Love* Demirskiego na Scenie na Świebodzkim w Teatrze Polskim we Wrocławiu (30 XII 2012) oraz *Bitwę warszawską* Demirskiego w Starym Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie (22 VI 2013).

„W rytmie wyświetlanych na tylnej ścianie dat śledzimy kolejne epizody wojny polsko-bolszewickiej: wybór jednego z trzech wariantów bitwy, udział francuskiej dyplomacji, wkład szyfranta w zwycięstwo itd. Jednak od początku spektaklu, od momentu, kiedy na tylnej fasadzie wyświetlane są zdjęcia luminarzy współczesnej polskiej sceny politycznej, jasne jest, że chodzi o teatr, który podejmując temat historyczny, rozmawia o dniu dzisiejszym. *Bitwa...* wpisuje się w szereg przedstawień duetu, w których – jak w *Sztuce dla dziecka* czy *W imię Jakuba S.* – w toku montowanej na scenie historycznej narracji pyta się o naszą zbiorową tożsamość. Na scenie w przededniu bitwy spotykają się Piłsudski, Dzierżyński, Broniewski, Róża Luksemburg, Witos, Maxime Weygand – obok nich «zwykli» ludzie: chłop, aktorka, legioniści. To pomieszanie postaci historycznych z anonimowymi bohaterami trzeciego planu jest znaczące: przeciw-historia Demirskiego/Strzępki jest historią oddolną, współtworzoną przez tych, którym na kartach wielkiej historii odebrano głos. [...] W szeregu dygresji twórcy powracają do pytań, które zadawali już w poprzednich spektaklach: o różnicę między mordem usankcjonowanym przez państwo a krwawą rewolucją, o pozycję chłopa w historii. Te

dygresje splatają się w sceniczną dyskusję, w której «bitwa warszawska» staje się bitwą o kształt współczesnej Polski. Nie przez przypadek Piłsudski spotyka się tutaj z Dzierżyńskim; nie przez przypadek prowadzi się polemikę między «lewicą» a «prawicą»! Rzecz rozpisana jest w układzie binarnych opozycji, pomiędzy którymi twórcy oscylują, nikomu z góry nie przyznając racji. Na scenie wznosi się toast za rządzących, aby przestali rządzić; system demokratycznego głosowania prezentuje się jako promocję analfabetyzmu. Są to wypowiedzi mocne i nośne publicystycznie, jednak formowane z utopijnej pozycji pozostającego na zewnątrz obserwatora. Ciekawsze w spektaklu są miejsca, kiedy unika się wygodnych rozstrzygnięć, zamiast tego wciąż ponawiając pytania. Impas, do którego ostatecznie prowadzi dyskusja, jest miejscem publicystycznie mało satysfakcjonującym, za to ciekawym politycznie i teatralnie. W *Bitwie...* zwycięża świadomość porażki, niejasne poczucie, że we współczesnej Polsce (w ogóle na świecie) nic nie jest na swoim miejscu i nie wiadomo, jak to można zmienić – a jednak nie należy z wysiłków rezygnować. Ten ton, który pojawił się w ostatnich spektaklach duetu, do zaciętości i brawury «wściekłego tandemu» dodaje gorzkiego posmaku – i tylko szkoda, że rzecz jest w spektaklu sformułowana w sposób dość ogólnikowy. [...] Zarazem wybór tej daty na wydarzenie fundacyjne ma swoje słabe strony. Kiedy w spektaklu *W imię Jakuba S.* Demirski i Strzępka zaproponowali datę zniesienia pańszczyzny jako stojącą u podstaw genealogii zbiorowej tożsamości Polaków, rzecz miała wyrazisty krytyczny posmak, bo mocno się kłóciła z powszechną świadomością utrwalaną w szkołach, instytucjach i zbiorowych rytuałach. Czy bitwa warszawska jest wydarzeniem dostatecznie mocno zapisanym w pamięci zbiorowej i o wystarczająco klarownym znaczeniu – czyli jaki impet i nośność ma prowadzona w *Bitwie warszawskiej 1920* dyskusja? Z tym pytaniem zostawił mnie spektakl".
Marcin Kościelniak, *Bitwa o teraźniejszość*, „Tygodnik Powszechny" nr 26/2013.

„Przecież o «wściekłym tandemie» wiemy już prawie wszystko. Mamy świadomość, że niezależnie od tego, w którym mieście będą pracować, i tak rąbną Polskę w twarz i oplują nas z góry na dół w jakiejś w ich mniemaniu słusznej sprawie. [...] No i nie zawsze są wściekli, obrażeni i źli. Jan Klata nie przypadkiem oddał im do dyspozycji Dużą Scenę Starego Teatru, miejsce nasączone pamięcią narodowych dysput, spektakli-sztyletów wbijanych swego czasu z premedytacją w mózg widzów przez Swinarskiego, Jarockiego, Grzegorzewskiego, Wajdę... Strzępka z Demirskim uszanowali tę tradycję teatralnego jątrzenia, przywieźli sztylet własny, niekrakowski, ale ich przedstawienie wcale nie jest tak radykalne ani obrazoburcze, jak by wielu fanów ich teatru chciało, jak by można było sobie to wyobrazić na podstawie ich wcześniejszych prób i manifestów. Myślę, że to świadoma decyzja twórców. Oni do nas przyjechali poważnie porozmawiać, a nie łatwo prowokować. Dlatego *Bitwa Warszawska 1920* wydaje się być zdumiewająco skupiona na jednym wątku, niedygresyjna, wręcz rygorystyczna myślowo. Zamiast komiksu, kiczu i banału z filmu Hoffmana, mamy zaskakujące przedstawienie konsekwencji moralnych naszego triumfu w wojnie bolszewickiej. Nikt tu nie zastanawia się nad tym, dlaczego wygraliśmy, pojawia się za to pytanie: czy dzięki wojnie Polacy istotnie się zjednoczyli? Jaki kraj, jakie społeczeństwo wyrosło z tego zwycięstwa? Może lepiej było ją przegrać, żeby potem wygrać inaczej, lepiej, mądrzej? Kto oprócz Strzępki i Demirskiego ryzykowałby tezę, że powinniśmy od losu dostać jeszcze mocniej w kość? [...] Scenograf Michał Korchowiec wysypał podłogę słomą i zapełnił połamanymi krzesełkami, porzuconymi instrumentami. To sala koncertowa zamieniona na prowizoryczny sztab Naczelnika Państwa. Jest w Historii, ale i poza czasem, jako przeklęte, surrealne miejsce debat i sporów, taki rozbebeszony barłóg żołdackiego pijaństwa i strategicznego paraliżu decyzyjnego. Bohaterowie oblewają się wiadrami wody i krwi, chowają za chocholimi snopkami, czytają mapy sztabowe i tajne szyfrogramy. Kurz bitewny robi się tu z mąki wyrzucanej rękami aktorów w powietrze. Z tej mąki chleba prawdziwej

wolności nie będzie. Jest początek sierpnia 1920 roku, Sowieci podchodzą pod Warszawę, Piłsudski (Michał Majnicz) zwleka z decyzją o wyborze wariantu kontrofensywy. Trzygodzinne, grane bez przerwy widowisko zmienia się w seans gadania o Polsce. Prawie każdy aktor ma do dyspozycji tyradę, wyrywany z własnych bebechów monolog: moment autokompromitacji lub samoświadomości. Jedni bohaterowie żrą słowa jak ziemniaki, inni rzucają o ścianę zdania jak zbite talerze. Nie można przestać ich słuchać, te logoreje przywiązują nas do foteli; sparaliżowani, musimy uznać racje postaci. Nawet jeśli swoich poglądów i czynów broni sam Feliks Dzierżyński (Marcin Czarnik). Wychowany w szlacheckiej i patriotycznej rodzinie Feliks śpiewa Norwida w niemenowskiej manierze i tłumaczy sens rewolucyjnego terroru. Demirski widzi w nim Polaka, który wybrał inną drogę walki niż Piłsudski. Ważny był dla niego proletariat, a nie naród. Zaprowadzenie nowego ładu zamiast wskrzeszania Polski. Co by było, gdyby zbudował czerwoną Polskę w ramach ZSRR? W spektaklu nie ma mowy o rehabilitacji łajdaka, pojawia się tylko inna optyka spojrzenia na jego zbrodnie. Chodzi o sprawdzenie jeszcze raz, w imię czego ich dokonał. Dzierżyński w jednej ze scen przeprasza wszystkich – wcale nie za metody i nie za zdradę, ale za to, że «projekt» mu się nie udał. Bo przegrani nigdy nie mają racji, zwłaszcza ci z tej niewłaściwej strony barykady. Kolejny po Jakubie Szeli kontrowersyjny bohater Strzepki i Demirskiego to studium nieudanego, kalekiego lidera i demiurga. I nie jest w spektaklu sam. [...] Poprzednie spektakle Strzępki i Demirskiego z ich «quasihistorycznego» cyklu – *Niech żyje wojna!!!* i *W imię Jakuba S.* drażniły, odwracały nasze mity do góry nogami, wietrzyły zakurzone pokoje. Inaczej się po ich obejrzeniu patrzyło na Powstanie Warszawskie i serial o pancernych, odkrywaliśmy na nowo ponure znaczenie galicyjskiej rabacji. *Bitwa Warszawska 1920* dopełnia tę opowieść, ale zamiast gniewu jest w niej ciekawość ludzkich motywacji i alternatywnych rozwiązań. I bezradność wobec uwiedzionych mas, nieważne bolszewizmem czy nacjonalizmem, niemoc wyciągnięcia bohaterów i nas na widowni z piekła życia. W finale spektaklu zaplanowana bitwa wreszcie się odbywa – aktorzy pochylają się nad rozłożoną na stole mapą i jak w dziecięcej zabawie imitują strzały i wybuchy. Na scenie nie ma totalnej rzezi, zastępuje ją dobroduszne spojrzenie Matki Wszystkich Polaków (Dorota Pomykała), obwieszczającej, że nie można nic poradzić na to, że jej dzieci – z przeszłości i z naszego teraz – błądzą i kłamią. Można co najwyżej zrozumieć ich racje. Albo wysłuchać. Nie sądziłem, że Strzępka i Demirski pokuszą się kiedykolwiek o takie konkluzje. Po triumfie dobra i prawdy jednak rozstrzeliwań nie będzie".
Łukasz Drewniak, *Bitwa Warszawska 1920: Sorry, Polsko...*, „Dziennik Polski online" z 8 VII 2013, www.dziennikpolski24.pl/artykul/3258438,bitwa-warszawska-1920-sorry polsko,id,t.html

„Ponoć pomysł na spektakl wziął się z wizyty pisarsko-reżyserskiego duetu na filmie Jerzego Hoffmana. Ponoć film ów jest w spektaklu wyszydzony bez żadnego zmiłuj; recenzenci z troską radzą na przykład Nataszy Urbańskiej, żeby się, broń Boże, do teatru nie wybierała. Wypada wierzyć, ja akurat kinowej *Bitwy warszawskiej* nie widziałem, skutecznie odstręczony miażdżącymi ocenami. Co więcej, jakoś mi się nie widzi, żeby ten, jak mówią, rozpaczliwy narodowy kicz miał na tyle mocno zawładnąć wyobraźnią współczesnych, by warto mu było wydawać forsowną wojnę na dużej scenie Starego. Roztłuczenie na proszek patriotycznego melodramatu jest jednak tylko jedną z płaszczyzn wielowarstwowego widowiska. Opowieść pozornie umiejscowiona w tytułowym roku 1920 jest w istocie wyjęta z chronologii, włożona w swoisty bezczas, wzięta w liczne nawiasy, poddana myśleniu jawnie prezentystycznemu – by na koniec układać się w dość spójną wizję całego ostatniego półtorawiecza, tudzież sięgać implikacjami bezpośrednio do dziś. [...] Gdyby nie obowiązki teatralnego sprawozdawcy, wyszedłbym z teatru w trakcie kilkunastominutowej, abominacyjnej tyrady bolszewika. Upiornie brzmiała ta zrewitalizowana i napełniona nową

energią stara demagogia, odwieczna piosenka paskudnej propagandy, co przytruwała mi młodość, a dziś, proszę, znowu żywiutko zabiera się za swoje. Wychodziłbym jednak, nie wnosząc pretensji do Strzępki i Demirskiego. I nie tylko dlatego, że swój teatr nieustannego mieszania porządków narracji, przeskakiwania z czasu w czas i postaci w postać, doprowadzili – od strony warsztatowej – do perfekcji (choć, jak zwykle, skróty by się im przydały). W ramach naszej «nie wiadomo od czego» niepodległości mają pełne prawo z wiarą i wigorem zakładać Teatr im. Dzierżyńskiego, podobnie jak ja mam prawo z ich widowni pełen niesmaku i złości wychodzić. Tylko gdzie miałbym iść się odtruć? Na szóste, dziesiąte, albo trzydzieste pierwsze piętro komercji? Do tradycyjnego «ambitnego» teatru, grającego sztuki raz lepsze, raz gorsze, acz czujnie niedotykające czegokolwiek, co choćby z grubsza pachniałoby interwencyjnością, polemicznością, ingerowaniem we współczesność? Manifestacyjnie olimpijskie, ponadczasowe i ponaddoraźne, takie co, jak mówił poeta, nie dotknęły ziemi ni razu? Lewicujący czy lewacki teatr nie tylko dominuje w toczącym się na scenach dyskursie politycznym. Lewi po prostu przejęli cały dyskurs, en bloc. Walkowerem. Tylko oni chcą mówić ze sceny o historii, o bitwach warszawskich 1920 i 1944, o społecznych problemach, o ideowych wartościach, o wierze – w Boga i w sprawy, o wizjach przeszłości i przyszłości. Prawi nie potrafią od strony artystycznej przeciwstawić im w tym obszarze niczego. Mają na podorędziu tylko złorzeczenia. Żądania natychmiastowego odwołania dyrekcji Starego albo wręcz oddania szefów sceny pod sąd. Może zresztą od razu pod sąd polowy – bo na jakiż inny mieliby zasługiwać twórcy teatru narodowej zdrady, jak recenzję z *Bitwy warszawskiej* zatytułował jeden z komentatorów? A tymczasem na scenie rzewny i żarliwy Feliks tęskni do łopotu bocianich skrzydeł, śpiewa poezję romantyków, opowiada, jak walczył do krwi ostatniej (co prawda nie swojej), by każde dziecko ludu pracującego miast i wsi miało w szkole prawo do bułki z masłem. I jest w tym swoim liryczno-bajędowym agitowaniu naprawdę złowieszczo uwodzicielski”.
Jacek Sieradzki, *Teatr im. Dzierżyńskiego,* „Odra” nr 10/2013.

10 X 2012
Agata Biziuk wyreżyserowała *Wariata i zakonnicę* Witkiewicza w scenografii Agnieszki Makowskiej w Nieformalnej Grupie Avis w Białymstoku.

11 X 2012
Krystyna Janda, kierująca Teatrem Polonia w Warszawie, wyreżyserowała na swojej scenie *Danutę W.* Adamowicza i Danuty Wałęsy w swojej adaptacji i scenografii. Krystyna Janda wyreżyserowała w tym sezonie także *Zmierzch długiego dnia* O’Neilla w scenografii Magdaleny Maciejewskiej (20 XII 2012), a także *Mayday* Cooneya w OCH-teatrze w Warszawie (29 V 2013).

„Spektakl *Danuta W.* pokazuje, że do licznych klęsk «Solidarności» trzeba dodać jeszcze jedną: osobistą klęskę żony Lecha Wałęsy, przywódcy związku.
Jest na scenie sama, tak jak sama w życiu jest jej bohaterka. Na początku przedstawia ją z imienia, nazwiska i miejsca urodzenia, wymienia najważniejsze daty z jej biografii: pierwsze spotkanie z przyszłym mężem, ślub, narodziny kolejnych dzieci. Potem staje za stołem i zaczyna obierać jabłka na szarlotkę, nie przerywając monologu. Czasem tylko jej ręce zastygają nad obierkami, kiedy wspomina najtrudniejsze chwile z życia Danuty W.: 12-godzinny poród pierwszego syna, pierwsze aresztowanie męża i zapaść, kiedy pogotowie zabrało ją z domu.
Od samego początku Krystyna Janda zaskakuje tym, że nie gra. Nie udaje dziewczyny ze wsi, która zakończyła edukację na podstawówce. Nie wciela się w matkę ośmiorga dzieci, której rytm życia wyznaczały kolejne ciąże i porody. Jest sobą: warszawską aktorką, właścicielką

modnego teatru, gwiazdą. Manifestuje to, chodząc po scenie w szpilkach. Jej bohaterka nigdy nie założyłaby szpilek do kuchni. W szpilkach trudno stać przez kilka godzin za garami, przewijać małe dzieci, odprowadzać do szkoły starsze, dźwigać siaty z zakupami. Ale my nie jesteśmy w kuchni w bloku na gdańskiej Zaspie, ale w Teatrze Polonia w Warszawie. Tutaj szpilki są na miejscu, podobnie jak designerski stół ze szkła i szklany piekarnik.
Paradoksalnie ten efekt obcości sprawdza się w przedstawieniu doskonale. Janda zamiast grać Danutę Wałęsę – relacjonuje jej życie, nie przestając być sobą. Aktorski obiektywizm pozwala jej z całą ostrością, bez ckliwości, wydobyć dramat Danuty W. Pokazać klęskę życia kobiety, której życie upłynęło w cieniu męża. Przedstawić samotność, rozczarowanie i rezygnację.
Adaptując książkę Danuty Wałęsy na scenę, Janda odrzuciła dygresje na temat wychowania dzieci, opinie o bliższych i dalszych przyjaciołach, uwagi na temat wielkiej polityki. Zrezygnowała z botaniczno-ogrodniczych metafor. Pozostawiła samą istotę: relację Danuty i Lecha. Wałęsa jest drugim bohaterem tego przedstawienia, nieobecnym na scenie, tak jak nieobecny był w codziennym życiu bohaterki. Jest takie znakomite zdjęcie, bodaj z początków stanu wojennego, na którym Danuta siedzi z dziećmi na tle zawieszonej na ścianie fotografii przywódcy «Solidarności». Ten obraz w symboliczny sposób opisuje rodzinę, w której zawsze brakowało jednej osoby. O tym jest to przedstawienie.
Janda prowadzi nas od marzeń wiejskiej dziewczyny, która chce spełnić się jako żona i matka, do rozgoryczenia kobiety, pozostawionej sam na sam z codziennymi problemami, dziećmi, domem, zaopatrzeniem. Jej mąż żyje na innej planecie, pochłonięty działalnością polityczną. Od swoich spraw trzyma ją z daleka, nie konsultuje decyzji, które dotyczą całej rodziny, takich jak udział w strajku czy kandydowanie na prezydenta. Jej pragnienia i potrzeby są zawsze na drugim miejscu.
Obok osobistej historii małżeńskiej jest w tym spektaklu także druga, równie ważna warstwa, która czyni z *Danuty W.* wypowiedź polityczną: problem kobiecej emancypacji. Danuta Wałęsa przerwała monopol mężczyzn na opowiadanie historii, w swoim spektaklu Krystyna Janda oddaje jej głos – kobiecie, która z własnej perspektywy patrzy na polską rewolucję. Ta kobieca narracja jest zupełnie inna niż męska, znana choćby ze spektaklu Pawła Demirskiego i Michała Zadary *Wałęsa. Historia wesoła, a ogromnie przez to smutna* z Teatru Wybrzeże z 2005 roku, opartego także na książce wspomnieniowej: *Drodze nadziei* Wałęsy. W tamtym przedstawieniu najważniejszym wydarzeniem 14 sierpnia 1980 roku był skok Wałęsy przez stoczniowy płot i wybuch strajku. Tutaj najważniejszym zdarzeniem tego dnia jest rejestracja kolejnego dziecka Wałęsów w urzędzie, której zresztą pod nieobecność męża dokonuje sąsiad. Pierwsze miesiące «Solidarności» to nie euforia, ale gehenna remontu w mieszkaniu na Zaspie zamienionym na biuro. A stan wojenny jest traumatycznym przeżyciem nie z powodu czołgów na ulicach, ale zagrożonej ciąży.
W tle za aktorką migają dokumentalne zdjęcia ze strajków, zamieszek, politycznych negocjacji, ale prawdziwe życie rozgrywa się gdzie indziej: w kuchni, w sklepie, na spacerze z dziećmi. Kiedy na wielkim ekranie historii mężczyźni walczą o władzę, w kuchni za stołem, przy którym Janda przygotowuje ciasto, trwa nieefektowna, codzienna walka kobiet o przetrwanie rodziny.
Z tej perspektywy nawet Pokojowa Nagroda Nobla dla Lecha Wałęsy ma inny sens. Danuta jedzie do Oslo po jej odbiór nie tylko jako przedstawicielka «Solidarności» i żona działacza opozycyjnego, ale przede wszystkim jako kobieta, która po raz pierwszy w życiu wychodzi z cienia i się usamodzielnia. Pokazany na wideo fragment jej wystąpienia podczas noblowskiej ceremonii staje się manifestem kobiecej siły i niezależności.
To odwrócenie perspektywy każe na nowo spojrzeć na polską rewolucję lat 80. i rolę w niej kobiet. Chociaż strajk w Stoczni Gdańskiej wywołało zwolnienie z pracy kobiety Anny Walentynowicz, to jednak cała późniejsza walka była dziełem mężczyzn. Miejsce kobiet było

pod bramą, z dzieciakami i żywnością. Henryka Krzywonos, tramwajarka, która wywołała strajk komunikacji w Trójmieście, to wyjątek potwierdzający regułę. Spektakl Jandy jest polityczny, bo oddaje głos kobietom, które zostały wykluczone z udziału w historii. Zastąpienie w tytule nazwiska bohaterki inicjałem jest symboliczne. To nie jest biografia żony związkowego przywódcy, ale wszystkich kobiet, które tak jak ona zostały odsunięte od udziału w przebudowie społecznej Polski i sprowadzone do roli kur domowych. «W tym domu była Solidarność, ale zapomniano, że jest też rodzina» – mówi w pewnym momencie Janda i to zdanie wiele mówi o charakterze polskiej rewolucji. Może gdyby kobiety wzięły w niej większy udział, żylibyśmy dzisiaj w innym świecie?
Jednego tylko brakuje w tym świetnym przedstawieniu: buntu. Nie może go być, bowiem nie ma go także w książce. Danuta W. walczy o swoją niezależność, ale nie zdobywa się na bunt i odejście od męża. Byłoby to podważenie tradycyjnych wartości, które są fundamentem jej świata. Aby zbuntować się, musiałaby postawić sobie pytanie, dlaczego rola kobiet w polskim społeczeństwie ograniczona jest tradycyjnie do rodzenia i wychowania dzieci? I dlaczego wiele kobiet to akceptuje, łącznie z nią samą? Bez pytania o kulturowe przyczyny dyskryminacji kobiet, bez pytania o polski katolicyzm, o patriarchalną kulturę, *Danuta W.* pozostaje spektaklem w pół drogi między indywidualnym dramatem a feministycznym manifestem. Ale już sam fakt, że takie przedstawienie pojawia się w teatrze głównego nurtu, budzi radość".
Roman Pawłowski, *„Danuta W." – najbardziej polityczne przedstawienie Jandy*, „Gazeta Wyborcza" z 15 X 2012,
http://wyborcza.pl/1,75410,12669268,_Danuta_W_____najbardziej_polityczne_przedstawienie.html

12 X 2012
Premiera *Tak powiedział Michael J.* Jolanty Janiczak na Scenie Kameralnej w Teatrze Wybrzeże w Gdańsku.

12 X 2012
Anna Szymczak, współkierująca teatrem Studio Teatr Castingowy mplusm w Poznaniu, wyreżyserowała przedstawienie *Mrożek obfitości* według *Racket Baby* oraz *Jelenia* Mrożka. Anna Szymczak w tym sezonie wyreżyserowała również kolejne premiery teatru, m. in.: *8 kobiet* Thomasa (8 III 2013), *Strzelić focha* Anny Kopczyńskiej (6 IV 2013), *Bajkę o żołędziu, który nie chciał nosić czapeczki* Anny Moniki Szymańskiej (1 VI 2013), *Magiczne drzewo* Maleszki (23 VI 2013), *O kobiecie, która była Marylin Monroe* (15 VII 2013).

12 X 2012
Antonina Grzegorzewska wyreżyserowała swój tekst *Tauryda. Apartado 679* w swojej scenografii w Teatrze Współczesnym w Szczecinie.

„Ifigenia miała zginąć w Aulidzie na ołtarzu ofiarnym za nieswoje (męskie, publiczne) sprawy. Bogini Artemida w ostatniej chwili zgarnęła ją spod noża, przenosząc kilkaset kilometrów do Taurydy i czyniąc ją swoją kapłanką. Jak się ma dobry grecki mit do teatralnej opowieści o dziewczynie z północnego kraju rzuconej na południe Hiszpanii i uczącej się z trudem realiów nowej ojczyzny? A jak z kolei ma się ta dziewczyna (zjawiskowa Małgorzata Klara) do rzeczywistej Antoniny Grzegorzewskiej, od siedmiu lat zasiedlającej dom w Andaluzji z oknem na Afrykę? Nie ma sensu analizować zbyt dogłębnie tych powiązań. Szczecińskie widowisko malarki, pisarki i reżyserki w jednej osobie jest w gruncie rzeczy impresją, zwiewną i żartobliwą – owszem, błahą, ale cóż to komu szkodzi? – o fascynacji polskiej uciekinierki światem kolorowych sukien, obcasów stukających flamenco, tudzież

intensywnie pachnących drzew pomarańczowych, których owoce zatknięto na szpikulcach zabawnych, drewnianych wachlarzy. Nie ma tu nic dosłownego, wszystko jest przetworzone, opakowane w wymyślną formę: andaluzyjskie słońce to – zamiennie – dwa płótna Wojciecha Fangora, kręgi o intensywnych barwach. Grzegorzewska po ojcu Jerzym, wizjonerze, szefie Teatru Narodowego, odziedziczyła, jak sama mówi, «malarstwo, bałaganiarstwo, wstręt do trywialności, strach przed banałem i poczucie humoru». Wszystko się zgadza".
Jacek Sieradzki, *Zapach pomarańczy*, „Zwierciadło" nr 1/2013.

„Historia opowiada o Ifigenii. Znanej z mitologii, jednak u Grzegorzewskiej uwspółcześnionej, wpisanej w mit w sposób trochę tajemniczy, półsłówkami połączonej z mitem o córce Agamemnona, którą ojciec złożył w ofierze Aulidzie. W micie z niebios zstępuje Artemida, zabiera Ifigenię do siebie i czyni ją kapłanką w Taurydzie. W sztuce nikt znikąd nie zstępuje. Ifigenia (w tej roli świetna Małgorzata Klara) do Taurydy, mieszczącej się w palonej słońcem Andaluzji, przyjeżdża sama. Z trzema walizkami i statusem półtrupa, bo ledwo uniknęła śmierci z winy swojego ojca. Zamiast Artemidy gospodynią w Taurydzie jest Rosa (Anna Januszewska, jak zawsze rewelacyjna), która prowadzi Ifigenię przez nowy świat. Mimo to bohaterka szuka kontaktu z Aulidą. Tęskni, pisze listy, nie może pogodzić się z tym, że przeszła do innego świata. Jak przystało na bajkę dla dorosłych, ta także kończy się szczęśliwie. Żeby zacząć życie od nowa, trzeba rozprawić się z przeszłością. Sama historia, jakkolwiek z banalnym przesłaniem (lepsze banalne niż wydumane?), jest sprawnie napisana i dobrze zagrana. Niestety, mimo to chwilami nudna. Ci, którzy spodziewają się barwnej opowieści w rytmie flamenco, niech sobie darują. Spektakl ma za to elementy teatru w teatrze (aktorzy sami w ciszy zmieniają dekorację), co pomysłem jest tyleż ciekawym, co irytującym. Jedna rzecz w przedstawieniu jest fantastyczna: symbolizujące nowy świat pomarańcze. Rozkrajane, nabijane na kolce, rozrywane, rozdeptywane, skaczące po scenie. I pachnące tak bardzo, że czuć nawet w ostatnich rzędach".
Anna Łukaszuk, *Tauryda pachnie pomarańczami* „Gazeta Wyborcza – Szczecin" nr 241 z 15 X 2012.

„Prapremiera *Taurydy. Apartado 679* Antoniny Grzegorzewskiej nie zdobyła uznania szczecińskich widzów. Zaczyna się efektownie i to jeszcze przed podniesieniem kurtyny. Widzimy piękne hiszpańskie tancerki, wystukujące flamenco i powtarzające w kółko te same sylaby. Jakby uczyły się obcego języka. Tancerki przypominają chór z greckich tragedii. Nic dziwnego, wszak bohaterką sztuki Antoniny Grzegorzewskiej pod zagadkowym tytułem *Tauryda. Apartado 697* jest Ifigenia, znana z greckiego mitu. Ifigenia jest córką Agamemnona, przeznaczoną przez niego na ofiarę. Warto przypomnieć sobie ten mit, zanim przekroczy się próg Współczesnego. Kim jest Rosa (Anna Januszewska), strofująca beztroską Ifigenię (Małgorzata Klara)? Przyjaciółką, sąsiadką czy też matką, przypominającą o codziennych, nudnych obowiązkach. A może jedną i drugą? Grzegorz Młudzik występuje w potrójnej roli – jako Agamemnon, ale także jako hiszpański torreador, a potem mąż Ifigenii i ojciec ich wspólnego dziecka. Ifigenia z czasem przyzwyczaja się do nowego życia. Pożar w końcowej scenie wydaje się być symbolem zakończonego wreszcie powrotu do dawnego życia młodej kobiety".
Ewa Koszur, *Trampki Ifigenii, rogi pięknych tancerek flamenco* „Głos Szczeciński" nr 242 z 16 X 2012.

13 X 2012
Maria Balcerek zaprojektowała scenografię do *Śpiącej królewny* Sieńki w Bydgoskim Teatrze Lalek Buratino. Maria Balcerek w tym sezonie przygotowała również scenografię do *Przygód Kaja i Gerdy* Andersena (19 V 2013).

13 X 2012
Agnieszka Olsten wyreżyserowała *Miki Monster DJ* Pakuły w scenografii Joanny Kaczyńskiej w Teatrze Miejskim im. Gombrowicza w Gdyni.

13 X 2012
Laura Słabińska wyreżyserowała *Psoty wróbelka* Hanny Łochockiej na podstawie książki *Psoty i kłopoty wróbelka Elemelka* w swojej adaptacji w Teatrze Lalki i Aktora „Kubuś" w Kielcach.

13 X 2012
Katarzyna Meronk zaprojektowała scenografię do *Farfurki królowej Bony* Drobnera z librettem Anny Świrszczyńskiej w Operze na Zamku w Szczecinie.

15 X 2012
Agnieszka Baranowska wyreżyserowała przedstawienie *Kordian. Reinterpretacja* na motywach *Kordiana, Samuela Zborowskiego, Króla-Ducha* i *Genezis z Ducha* Słowackiego w swojej adaptacji, w scenografii Kamili Grzybowskiej-Sosnowskiej w Białostockim Teatrze Lalek.

18 X 2012
Premiera *Orlanda* Virginii Woolf w scenografii Małgorzaty Szczęśniak w Teatrze Maat Projekt w Lublinie.

19 X 2012
Maria Spiss wyreżyserowała *Tanzcafe Treblinka* Koflera w Teatrze Nowym w Krakowie. W tym sezonie Maria Spiss wyreżyserowała także *Pięć róż dla Jennifer* Ruccella w ramach Sceny Propozycji Aktorskich w Teatrze im. Horzycy w Toruniu (19 I 2013), a także przedstawienie *Fufua. Baśń z Czarnego Lądu* według swojego scenariusza w scenografii Ewy Galak w Teatrze Łaźnia Nowa w Krakowie (20 VI 2013).

„Reżyserka Maria Spiss zakłada, że w *Tanzcafe* – przedstawieniu składającym się w istocie z dwóch monodramów – ani przez chwilę nie jesteśmy w Treblince, jesteśmy zawsze «po» i «przed» Holokaustem. W takiej kolejności. Na scenie nie ma żadnego realnego miejsca. Choć najpierw stoi na niej fotel, biurko, a na nim magnetofon szpulowy. Kobieta w kostiumie udającym mundur faszystowski (Aldona Grochal) naśladuje głos wspominającego wojnę starego mężczyzny. Każde jej słowo prowadzi nas do głowy starego Strangla, Lercha, a może jeszcze innego z austriackich nieukaranych zbrodniarzy. Migają nam cytaty *z Ostatniej taśmy Krappa* czy *Zmierzchu Bogów*. Słychać słowa klucze: SA, kryształowa noc, konzentrationlager. Jakby ktoś próbował tu ulepić świat obozów wyłącznie z filmowych i teatralnych klisz. Oto ciała pomordowanych wrzucone do dołu wykopanego na wzgórzu zmieniają się w trupią maź, która podmyła dół, a ten rozwala górę. Drugi monodram zaczyna się w ciemności na opustoszałej scenie. Młody aktor Paweł Włosok – chłopak w gimnastycznej koszulce i spodenkach, cherubin od Viscontiego, jest wcieleniem narratora «przed» Treblinką. Huczy w nim gniew i potrzeba zerwania tam. Obie postaci – starego komendanta obozu w wykonaniu Grochal i młodego kandydata na zbrodniarza łączy jeden atrybut: gorset. Wystarczy go zdjąć «przed» i założyć «po» Treblince, żeby z ciała zbrodniarza wypłynęła czarna maź. Słów i czynów. *Tanzcafe Treblinka* nie ma otwierać nam oczu na przyczajone zło. Powinien raczej działać jak tabletka o gorzkim smaku. Nie wiesz do końca na co jest, ale łykasz ją, bo musisz. Wychodzisz z teatru ze zgagą i trochę zły, że

zabezpieczasz się z pomocą teatru przed czymś, co już dawno rozbrojone: wszak ludzie wokół na ulicach na ogół są tolerancyjni i dobrzy. I tylko jakiś krakowski taksówkarz wrzeszczy na izraelskich turystów: «Precz z naszego kraju, Żydzi powinni lizać nam, Polakom, dupy». Niby gdzie tam sfrustrowanemu naszemu antysemicie do austriackich nazistów! Ale z obu wylewa się przecież podobna czarna maź słów. Każdy z nas ma w sobie taki trupi dół, który podmywa piękne wzgórze. Jedyne, co chce się wtedy zrobić, to wrócić prędko do teatru. Po jeszcze jedną tabletkę".
Łukasz Drewniak, *Czarna maź*, „Dziennik Polski online" z 23 X 2012, http://dziennikteatralny.pl/artykuly/czarna-maz.html

„Choć spektakl Spiss podejmuje mocny i kontrowersyjny temat, to jego sceniczna realizacja niestety nie budzi większych emocji: nie wzrusza, nie przeraża, nie wywołuje refleksji, co najwyżej lekko drażni. Niewykluczone, że II wojna światowa i Holocaust ze względu na nieustanną obecność w medialnych debatach, sztukach wizualnych czy kinowych ekranach stała się politycznym sloganem, pustym hasłem, które wciąż niesie za sobą huk i kłęby dymu, drażni naszą świadomość niczym gryząca wełna nagą skórę, ale stopniowo staje się coraz uboższe w treść. *Medaliony* Nałkowskiej czytaliśmy jeszcze w szkole, opowiadania Tadeusza Borowskiego też nie są nam obce. Pewnie uroniliśmy łzę na *Liście Schindlera*, biliśmy brawo po projekcji *W ciemności*, czytaliśmy podpisy pod obrazkami w MOCAK-u na wystawie *Historia w sztuce*, gdzie dotarliśmy przechodząc tunelem Bałki, może wcześniej usiedliśmy na którymś z krzeseł-pomników na placu Bohaterów Getta. Znamy to wszystko bardzo dobrze i pamiętamy o wojennych tragediach, aż do zapomnienia. Aż do znieczulenia i obojętności. Aż do znudzenia niemalże. Podejmując w działalności artystycznej temat obozów zagłady, polski artysta jest w stanie zagwarantować sobie rozgłos niesiony echem toczących się wokół «dzieła» dyskusji, aż łatwo stracić z oczu wartość intelektualną i estetyczną dzieła samego. Być może, podobnie jak młody mężczyzna z przedstawienia Spiss, nie chcemy już wiedzieć, słyszeć, pamiętać i wolimy zrzucić z barków balast historycznej tragedii. Być może jest wręcz przeciwnie – pamiętamy za bardzo, z lubością rozdrapujemy rany narodowych dramatów i potrzebujemy wciąż nowej pożywki podsycającej grozę tamtych lat. Warto jednak zaznaczyć, iż *Tanzcafe Lerch* miało swój pokaz w Wiedniu, kolejne spektakle mają być również pokazywane w Niemczech. Niewykluczone więc, że to nie my jesteśmy docelowym odbiorcą spektaklu i to nie wśród nas ma on wzbudzić kontrowersje".
Adrianna Alksnin, *A po egzekucjach chodziliśmy na kremówki…*, **Błąd! Nieprawidłowy odsyłacz typu hiperłącze.**http://dziennikteatralny.pl/artykuly/a-po-egzekucjach-chodzilismy-na-kremowki.html, 8 II 2013.

20 X 2012
Krystyna Jakóbczyk wyreżyserowała swoją *Rozalindę* na motywach powieści Gaimana *Koralina* w Teatrze Dzieci Zagłębia im. Dormana w Będzinie. W tym sezonie Krystyna Jakóbczyk wyreżyserowała także swoje *Dzikie łabędzie* na motywach baśni Andersena w Teatrze im. Fredry w Gnieźnie (1 VI 2013).

„Kanwą scenariusza [...] jest poczytna wśród dzieci i młodzieży powieść amerykańskiego pisarza Neila Gaimana pt. *Koralina*. [...] bohaterka spektaklu jest silniej niż Koralina związana ze światem teatru, co pozwala na liczne zabiegi fabularne. [...] Na potrzeby *Rozalindy* zbudowano piętrowy dom epoki wiktoriańskiej. Na scenie roi się od dziwnych bohaterów i jeszcze dziwniejszych pomieszczeń, których poznajemy wraz ze zwiedzającą dom Rozalindą. Akcję bowiem napędzają właśnie owi nowo poznani lokatorzy: stare aktorki, siostry Grey i krawiec kostiumów teatralnych – Digory Rat. W kolejnych scenach będziemy mieli do czynienia z kolejnymi bohaterami, kiedy to Rozalina otworzy tajemnicze drzwi,

będące z pewnością wrotami do jej bujnej wyobraźni. Po drugiej stronie dziewczynka przeżyje niezwykłą przygodę, która pozwoli dojrzeć jej do pewnych sądów, zrozumieć, że miłość rodziców, mimo że czasem przez nich nie okazywana, jest potężna. I taka też powinna być miłość dziecka w stosunku do nich. *Rozalinda* w reżyserii Krystyny Jakóbczyk to spektakl dramatyczny, choć niepozbawiony animacji lalkami i innymi przedmiotami. Lalki pojawiają się m.in. wtedy, gdy na scenie funkcjonuje równoległy, nierzeczywisty świat, będący projekcją wyobraźni bohaterki. Lalkami są więc Drudzy Rodzice czy Duchy dzieci z szafy. Świat rzeczywisty wypełniają postaci z krwi i kości, choć i tak większość z nich to chodzące indywidua – ich oryginalność podkreślona została wyszukanym kostiumem i zachowaniem. Spektakl będzińskiego teatru to – trzeba przyznać – kawał dobrego teatru, choć nie jest to teatr dla każdego. Z pewnością jest to opowieść dla nieco starszych dzieci, obytych już trochę zarówno z materią teatru jak i z niesamowitymi opowieściami. Są w *Rozalindzie* sceny piękne (poznawanie nowych sąsiadów, pogodzenie się z rodzicami), ale są też i sceny straszne (rozmowa z Duszami dzieci z szafy czy sceny z Drugą Matką). W spektaklu warto także zwrócić uwagę na oprawę scenograficzną. Jak już wspomniałam – na scenie dosłownie wybudowano wielką, piętrową konstrukcję – wiktoriański dom. Można powiedzieć, że powstał gigantyczny domek dla lalek, z otwartym frontem, tak, abyśmy mogli podglądać toczące się tam życie. Niezwykle interesujące jest takie podglądanie na żywo poczynań bohaterów! [...] *Rozalinda* to spektakl, którego celem jest wywołanie w widzu pewnych stanów emocjonalnych: od ciekawości, przez fascynację, czasem strach, po radość. Celem przedstawienia jest m.in. pokazanie dzieciom, że aby przeżyć przygodę niepotrzebny jest komputer czy telewizor. Wystarczy wyobraźnia, a jeśli tej nie posiadamy: dobra książka, która pomoże przenieść się nam w inne światy".
Julia Kowalska, *W świecie wyobraźni*, http://www.dziennikteatralny.pl/artykuly/w-swiecie-wyobrazni.html, 30 XI 2012.

20 X 2012
Jagna Janicka zaprojektowała scenografię do opery *Tosca* Pucciniego w Operze Śląskiej w Bytomiu.

20 X 2012
Katarzyna Kornelia Kowalczyk zaprojektowała scenografię do *Wspomnień polskich* Gombrowicza w Teatrze Powszechnym im. Kochanowskiego w Radomiu. Katarzyna Kornelia Kowalczyk zaprojektowała w tym sezonie także scenografię do *Kształtu rzeczy* LaBute'a (22 III 2013, Scena Kameralna).

20 X 2012
Tijana Jovanović zaprojektowała scenografię do *Ngomy – tańczącego słonia* Urbańskiego w Operze na Zamku w Szczecinie. Tijana Jovanović w tym sezonie zaprojektowała również scenografię do *Odcieni namiętności* (dyptyk de Falli i Szczedrina) (17 V 2013).

21 X 2012
Maria Kostrzewska zaprojektowała scenografię do *Nici Ariadny* w Teatrze Piccolo w Łodzi.

21 X 2012
Dorota Banasik zaprojektowała scenografię do przedstawienia *Gwiazda i ja* Elizabeth Fuller w Teatrze Capitol w Warszawie. Dorota Banasik w tym sezonie zaprojektowała również scenografię do *Klubu mężusiów* Magnussona (21 I 2013), *Następnego dnia rano* Quiltera (10 VI 2013) w tym teatrze.

23 X 2012
Ewa Staroń, kierująca Niezależną Manufakturą Taneczną we Wrocławiu, wyreżyserowała tam *Niedoskonałe* Miłobędzkiej w swojej choreografii. Ewa Staroń w tym sezonie wyreżyserowała także *Panny* (11 I 2013), *Miasteczko* (19 IV 2013) i *Żegnaj, kotku!* (31 V 2013).

26 X 2012
Premiera *Ballady o bezpańskiej suce i gołębiu* Dominiki Borkowskiej w Teatrze Żelaznym w Katowicach.

26 X 2012
Lena Frankiewicz wyreżyserowała *Agłaję* według scenariusza swojego i Doroty Abbe opartego na tekstach Aglai Veteranyi, w scenografii Melanii Muras w Teatrze Nowym im. Łomnickiego w Poznaniu.

27 X 2012
Premiera *Pawia królowej* Doroty Masłowskiej na Nowej Scenie w Starym Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie.

27 X 2012
Janina Niesobska i Waldemar Zawodziński wyreżyserowali *Toscę* Pucciniego w Teatrze Wielkim w Łodzi. Janona Niesobska w tym sezonie wyreżyserowała na tej scenie także *Annę Bolenę* Donizettiego (6 IV 2013), *Madame Butterfly* Pucciniego (22 VI 2013) oraz – wspólnie z Waldemarem Zawodzińskim – *Traviatę* Verdiego (27 IV 2013).

28 X 2012
Paulina Czernek zaprojektowała scenografię do *Calineczki* Romańskiego w Teatrze Animacji w Poznaniu.

4 XI 2012
Grażyna Kania wyreżyserowała *Truskawą niedzielę* Kathariny Geriecke i Artura Pałygi w Teatrze Polskim im. Konieczki w Bydgoszczy.

4 XI 2012
Zofia de Ines zaprojektowała scenografię do *Alicji w Krainie Czarów* Carrolla w Teatrze Zagłębia w Sosnowcu.

9 XI 2012
Julia Wacławik-Dąbrowska i Piotr Dąbrowski wyreżyserowali *Komedię polską, czyli z życia mrówek* Olszewskiego w scenografii Katarzyny Gabrat-Szymańskiej w Białostockim Teatrze Komedialnia. Julia Wacławik-Dąbrowska i Piotr Dąbrowski wyreżyserowali w tym sezonie także *Długi weekend* Fostera (7 IV 2013).

9 XI 2012
Ana Nowicka, współkierująca Teatrem Barakah w Krakowie, wyreżyserowała na tej scenie *Martwe wesele* Asji Srnec Todorović.

9 XI 2012
Zofia Mazurczak zaprojektowała scenografię do *Autora* Croucha w Teatrze im. Wandy Siemaszkowej w Rzeszowie.

9 XI 2012
Aleksandra Chrzan zaprojektowała scenografię do *Konopielki* Redlińskiego w Teatrze Nowym im. Witkacego w Słupsku. Aleksandra Chrzan w tym sezonie zaprojektowała także scenografię do *Brzechwolandii* Brzechwy (11 XII 2012).

9 XI 2012
Premiera *Prawa do dzieciństwa* Patrycji Fessard w Teatrze Kameralnym w Szczecinie.

9 XI 2012
Agata Duda-Gracz wyreżyserowała *Ja, Piotr Rivière, skorom już zaszlachtował siekierom swoją matkę, swojego ojca, siostry swoje, brata swojego i wszystkich sąsiadów swoich…* w swojej scenografii w Teatrze Muzycznym Capitol we Wrocławiu. W tym sezonie Agata Duda-Gracz wyreżyserowała także swój tekst *Złesny* w swojej scenografii w Państwowej Wyższej Szkole Filmowej, Telewizyjnej i Teatralnej im. Schillera w Łodzi [nagroda Złotej Maski z najlepszą reżyserię] (16 II 2013), a także swój tekst *Każdy musi kiedyś umrzeć Porcelanko, czyli rzecz o Wojnie Trojańskiej*, według *Troilusa i Kresydy* Szekspira w swojej scenografii [Złoty Yorick w Konkursie na Najlepszą Inscenizację Dzieł Dramatycznych Williama Shakespeare'a w sezonie 2012/2013] w Teatrze im. Słowackiego w Krakowie (9 V 2013).

9 XI 2012
Agnieszka Aleksiejczuk (ASP) i Katarzyna Karmańska (ASP) zaprojektowały scenografię do *Naszej klasy* Słobodzianka w Fillii we Wrocławiu Państwowej Wyższej Szkoły Teatralnej im. Solskiego w Krakowie (spektakl dyplomowy studentów IV roku Wydz. Aktorskiego).

10 XI 2012
Anna Katarzyna Chudek i Mariusz Wójtowicz wyreżyserowali *Przypadki doktora Bonifacego Trąbki* Anny Rumianek w Teatrze „Baj Pomorski" w Toruniu.

10 XI 2012
Ula Kijak wyreżyserowała swoją *Pieśń o cieniu* w scenografii Anny Jankowskiej w Białostockim Teatrze Lalek.

10 XI 2012
Agnieszka Korytkowska-Mazur wyreżyserowała *Wieczny kwiecień* Jakubowskiego w swojej scenografii w Teatrze Polskim w Poznaniu. W tym sezonie Agnieszka Korytkowska-Mazur wyreżyserowała także *Czarnobyl. Last minute* według *Czarnobylskiej modlitwy* Swietłany Aleksijewicz z tekstem Dany Łukasińskiej w scenografii Martyny Dworakowskiej w Teatrze Dramatycznym im. Węgierki w Białymstoku (2 III 2013), a także *Płatonowa* Czechowa w Teatrze im. Osterwy w Lublinie (15 XII 2012) oraz *Pimpinone* Telemana w w scenografii Małgorzaty Słoniowskiej w Operze i Filharmonii Podlaskiej – Europejskim Centrum Sztuki w Białymstoku (10 V 2013).

10 XI 2012
Małgorzata Bogajewska wyreżyserowała *Boga mordu* Yasminy Rezy w Teatrze 6. Piętro w Warszawie. W tym sezonie Małgorzata Bogajewska wyreżyserowała także *Martwą naturę w rowie* Paravidina w scenografii Justyny Łagowskiej na Scenie na Woli im. Łomnickiego w Teatrze Dramatycznym m. st. Warszawy (1 VI 2013).

10 XI 2012
Natalia Korczakowska wyreżyserowała *Natana Mędrca* Lessinga w scenografii Anny Met na Scenie na Wierzbowej im. Grzegorzewskiego w Teatrze Narodowym w Warszawie.

10 XI 2012
Magdalena Miklasz wyreżyserowała *Siłę przyzwyczajenia* Bernharda w scenografii Ewy Woźniak w Teatrze Ateneum im. Jaracza w Warszawie. W tym sezonie Magdalena Miklasz wyreżyserowała także *Dom Bernardy Alba* Lorki w scenografii Dominiki Błaszczyk w Teatrze Nowym im. Łomnickiego w Poznaniu (5 IV 2013), a także *Sen nocy letniej* Szekspira w scenografii Ewy Woźniak w Stowarzyszeniu De-Novo w Dynowie (2 VIII 2013 w ramach V Festiwalu De-Novo SZTUKATAK).

11 XI 2012
Zuzanna Nir wyreżyserowała przedstawienie *Pieśń Bugajów* według swojego scenariusza i w swojej choreografii w Teatrze Avatar w Legnicy.

12 XI 2012
Marie Miková wyreżyserowała *Pójdźmy wszyscy do stajenki* na Scenie Bajka w Czeskim Cieszynie.

15 XI 2012
Anna Smolar wyreżyserowała *Wariatkę z Chaillot* Giraudoux w adaptacji Agaty Czarniackiej i swojej w Teatrze Dramatycznym im. Węgierki w Białymstoku.

16 XI 2012
Eliza Hołubowska, kierująca Teatrem Tańca Współczesnego Ego Vu w Gryfinie, przygotowała choreografię do przedstawienia *Em* w tym teatrze. W tym sezonie Eliza Hołubowska przygotowała także choreografię do przedstawień: *Uv* (5 V 2013), *Pomrok* (5 V 2013), *Fafugi* (24 V 2013).

16 XI 2012
Dominika Knapik przygotowała choreografię do przedstawienia *Stille* w teatrze Harakiri Farmers w Krakowie (prem. w Muzeum Sztuki i Techniki Japońskiej Manggha). Dominika Knapik w tym sezonie przygotowała także choreografię do przedstawienia *Dzoe* inspirowanego rozważaniami Agambena (23 XI 2012).

16 XI 2012
Premiera *Zawsze zbyt cicho i samotnie* Barbary Stępniak-Wilk w Teatrze kloszArt w Olsztynie.

17 XI 2012
Dorota Wijas zaprojektowała scenografię do *Happy Birthday!* Lanoux w Teatrze im. Żeromskiego w Kielcach.

17 XI 2012
Urszula Binkowska, kierująca Teatrem Baśniowa Kawiarenka w Łodzi, wyreżyserowała *O rybaku i podwodnym królestwie* według japońskiej legendy w scenografii Marii Kostrzewskiej. Urszula Binkowska w tym sezonie wyreżyserowała *także Dlaczego słonie mają trąby – opowieści afrykańskie* Kiplinga w scenografii Marii Kostrzewskiej (8 VI 2013).

17 XI 2012
Justyna Celeda wyreżyserowała *Seks dla opornych* Michele Riml w Teatrze Współczesnym w Szczecinie.

18 XI 2012
Aleksandra Śliwińska przygotowała choreografię do spektaku *Ślepa dama na salonach* według własnego pomysłu w Teatrze Amareya w Gdańsku.

19 XI 2012
Katarzyna Dąbrowska, kierująca Teatrem Exodus w Ciechanowie, wyreżyserowała *Onych* Witkiewicza w scenografii swojej i Anny Goszczyńskiej.

24 XI 2012
Barbara Wójcik-Wiktorowicz zaprojektowała scenografię do przedstawienia w *Brzydkie kaczątko* Andersena w opracowaniu Kazimiery Jeżewskiej w Teatrze Dzieci Zagłębia im. Dormana w Będzinie. Barbara Wójcik-Wiktorowicz przygotowała także w tym sezonie scenografię do przedstawienia *Mroczna gra albo historie dla chłopców* Murilly (16 VI 2013).

24 XI 2012
Rita Jankowska, kierująca Teatrem Błękitna Sukienka w Gdańsku, wyreżyserowała przedstawienie *Powiedz miłość jest prosta* według swojego scenariusza.

24 XI 2012
Hanna Pervo zaprojektowała scenografię do *Dziadów* Mickiewicza w Teatrze Współczesnym w Krakowie.

24 XI 2012
Barbara Sass wyreżyserowała *Wierę Gran* Anny Burzyńskiej w Teatrze Kamienica w Warszawie.

25 XI 2012
Aneta Leśniakiewicz wyreżyserowała *Misowe jajo* w Teatrze Imaginarium w Chrzanowie.

24 XI 2012
Zoja Zupkova zaprojektowała scenografię do *Pacana – historii o miłości* Marii Wojtyszko, pełniącej funkcję kierownika literackiego we Wrocławskim Teatrze Lalek.

24 XI 2012
Renata Jasińska, kierująca Teatrem Arka we Wrocławiu, wyreżyserowała *Marzec' 68 – Pieśń nad Pieśniami*. Renata Jasińska w tym sezonie wyreżyserowała także *Gry z Makbetem* Szekspira w scenografii Elżbiety Roszczak (20 IV 2013).

25 XI 2012
Alina Jurczyszyn i Maria Miotk wyreżyserowały *Pory roku* w scenografii Aliny Jurczyszyn i Adama Akermana i w choreografii Marii Miotk w Klubie Żak w Gdańsku.

25 XI 2012
Iwona Kempa, współkierująca teatrem, wyreżyserowała *Za chwilę. Cztery sposoby na życie i jeden na śmierć* Asmussena w scenografii zaprojektowanej przez siebie oraz Annę Sekułę w Teatrze im. Słowackiego w Krakowie.

25 XI 2012
Magdalena Malik wyreżyserowała przedstawienie *Drgania* według swojego scenariusza, w choreografii Anity Podkowy-Brańki na Scenie Tańca Współczesnego w Krakowie,

27 XI 2012
Ewa Staroń, kierująca Centrum Inicjatyw Artystycznych we Wrocławiu, wyreżyserowała przedstawienie *Piosenka też jest kobietą*.

29 XI 2012
Maria Ulicka kierująca Teatrem Propozycji Dialog im. Henryki Rodkiewicz w Koszalinie, wyreżyserowała przedstawienie *I gołąb, i żmija, i piołun, i miód…* według swojego scenariusza.

30 XI 2012
Katarzyna Kalwat wyreżyserowała *Zażynki* Anny Wakulik w scenografii Dominiki Skazy w Teatrze Polskim w Poznaniu. W tym sezonie Katarzyna Kalwat wyreżyserowała także *Królową ciast* Pintéra w scenografii Dominiki Skazy na Scenie Margines w Teatrze im. Jaracza w Olsztynie (6 X 2012).

30 XI 2012
Katarzyna Banucha zaprojektowała scenografię do przedstawienia *Bałwanek ratuje świat* Kamińskiego w Teatrze Lalek „Pleciuga" w Szczecinie.

30 XI 2012
Barbara Wysocka wyreżyserowała *Filokteta* Sofoklesa w swojej scenografii na Scenie na Świebodzkim w Teatrze Polskim we Wrocławiu.

„Rozwiązanie intrygi w tej sztuce stary, osiemdziesięcioletni Sofokles powierzył bogom, posługując się chwytem deus ex machina. [...] W przedstawieniu Barbary Wysockiej także mamy naiwny optymizm zakończenia, przy okazji okraszony poczuciem humoru. Odyseusz pojawia się jako półnagi Herakles z głową lwa (obie postacie gra Wiesław Cichy); łagodnie pomrukuje, przeciąga się leniwie, czym podkreśla swą przynależność do innej niż bohaterowie rzeczywistości. Rozkaz marszu na Troję wydaje, trzymając wiadro w ręku, tonem kolegi z palcu budowy, a nie boga, przemawiającego patetycznie «z wysoka». Spektakl kończy piosenka *Riders on the Storm* zespołu The Doors. Gdy rozbrzmiewają słowa «The world on you depends», Filoktet zaczyna wierzyć, że jego decyzja, sprzeciw, jego postawa mogą ocalić świat. Nie wie, że Parys utraci Helenę i Troję nie z powodu waleczności greckich żołnierzy, tylko dlatego, że tak zdecydowała boska opatrzność. Podobnie jak w greckiej tragedii losami bohaterów kierowali bogowie z Olimpu, tak dziś losami jednostek kierują politycy, nie tylko z pierwszych stron gazet, lecz także ukryci za szyldem korporacji, banków, organizacji międzynarodowych oficjalnie służących szlachetnym celom. Zanim zobaczymy śmieszno-gorzkie zakończenie przedstawienia, Wysocka pokaże starcie ludzi i charakterów. [...] Solidną lekturę klasyków współczesnego teatru – Bertolta Brechta, Heinera Müllera, Samuela Becketta – przemyślaną przez reżysera widać po sposobie realizacji tej... polskiej prapremiery!!! Uczą oni, że poczucie tragizmu zostało wyparte przez poczucie absurdu, świat zaś przestał być zrozumiały, przynajmniej w kategoriach, jakie oferowały tradycyjna moralność i filozofia. [...] Wysocka widzi po raz pierwszy sformułowane ludzkie doświadczenie, którego prawda zostaje zastąpiona racjami rozumu, a przestrzeń między prawdą a ideą, doświadczeniem a koniecznością wypełnia kłamstwo lub manipulacja. Dlatego

Odyseusz jest tu pragmatycznym wykonawcą boskich decyzji, kimś, kto rozumie polityczne kompromisy prowadzące do zwycięstwa. I w imię tegoż zwycięstwa manipuluje ludźmi, hasłami, moralnością. Jest cyniczny i przebiegły, stanowczy w egzekwowaniu swoich poleceń i giętki wobec mocodawców. Pozostaje doskonale zespolony z rolą pośrednika – «Ja jestem taki, jak wymaga chwila» – i wykonuje ją bez zbędnych emocji. Bohaterowie jego tajnej misji: Filoktet i Neoptolemos także zachowują niemal brechtowski dystans. Niczego nie przeżywają, referują stanowiska bohaterów, demonstrują ich stany psychiczne, przybierają ostentacyjne pozy, by skompromitować patos słów albo je przedrzeźniają i samą intonacją nadają indywidualny wyraz lub potoczne brzmienie. Chór zastępuje w tym przedstawieniu jeden aktor, bo też w oryginale jego rola jest wyraźnie ograniczona, drugoplanowa, nie wyznacza szerszej perspektywy. Rafał Kronenberger mówi przez mikrofon niewiele, komentarze wspierające Odysa-zdrajcę podkreśla przesterowanym brzmieniem, drażniącymi dźwiękami gitary basowej. Wrocławskie przedstawienie wydać się może minimalistyczne, wręcz ascetyczne, ale to świadczy o wykonaniu przez reżysera solidnej pracy umysłowej «w domu». Odrzuceniu całej sztampy typu «współczesność w kostiumie antycznym» na rzecz współczesnej wrażliwości. Żadnych tu szat białych, sfałdowanych, chodu posuwistego czy gestu zamaszystego, ale gęste od emocji pojedynki żywych ludzi, miotanych skrajnymi uczuciami, pełne uników i kontrakcji. Sofokles jest tu żywy i drastyczny, wieloznaczny i w swej gwałtowności bliski «zimnej» emocjonalności młodych ludzi. Jego bohaterowie pełni są sprzeczności jak najbardziej antagonistycznych, a pytania, jakie zadają scenicznym postępowaniem – wieczne. Nigdy nie jest łatwo odpowiedzieć zrozumieniem na zdradę, zwyciężyć podstępem. Tak samo jak nie jest możliwe we wtorek być oszustem, a w środę ostoją uczciwości czy wytłumaczyć własne nieszczęście dziejową koniecznością. Tkanina konfliktów jest tu tak barwna, jak losy Greków współzależne od bogów, gdzie śmierć i chwała stoją obok zdrady i męstwa. A los plecie zdarzenia, jakich człowiek ani we śnie, ani na jawie by nie wymyślił. Scenografia została pozbawiona balastu banalno-sentymentalnych rozwiązań, acz jej minimalizm nie wyklucza precyzji; sterylność zostaje tu złamana czystymi znakami. Czarne litery imion bohaterów wojny symbolizują konkretny los, historię, doświadczenie. Na białym kwadracie ziemi znaczy każdy gest, czy męsko-militarny szczegół kostiumu: gumowe okulary, czarne glany, koszulka Neoptolemosa z napisem Iron Maiden. Znaczy każde słowo. [...] Wyobraziłam sobie to przedstawienie w niezwykłym teatrze zbudowanym przez Greków w Taorminie, mniej więcej sto lat po napisaniu *Filokteta*. [...] Pomyślałam tak, ponieważ spektakl Barbary Wysockiej już w pierwszej sekwencji rozpoczyna się z właściwego, to jest artystycznego pułapu rozmowy. Bez ordynarnego, jak to jest dziś w zwyczaju, uaktualniania działań aktorów projekcjami wojen z Sarajewa, Afganistanu, Iraku, bez frazesów wygłaszanych w wywiadach: «o rzeźbieniu w społeczeństwie», «sprzeciwie wobec zła ogarniającego planetę», o «potrzebie zmiany rzeczywistości dookoła», «równości płci» itp., itd. Jej ascetyczne, precyzyjne przedstawienie o wiele długości pokonało nieudolnie wyreżyserowane i jeszcze gorzej zagrane spektakle zwiezione na tegoroczne Warszawskie Spotkania Teatralne, o których nie chce się myśleć. Przeciekły przez pamięć jak woda przez sito. Jeszcze mała dygresja: dla recenzentki «Polityki», reklamowanej jako poważny tygodnik opinii, spektakl Barbary Wysockiej to ledwie «ładny drobiazg». Aneta Kyzioł nie była skłonna zauważyć, że mamy do czynienia z prapremierą tego dramatu antycznego na polskich scenach. Jeśli to drobiazg, to co nim nie jest? Spektakl Wysockiej jest ascetyczny, ale pozornie tylko prosty i oczywisty. By w tak wymowny i prosty sposób zrealizować na scenie trudny antyczny tekst, trzeba było przemyśleć kawał teatru i literatury. Paternalistyczny stosunek recenzentki do spektaklu Wysockiej pokazuje, no właśnie – co pokazuje? To samo co zawsze”.
Elżbieta Baniewicz, *Filoktet – ładny drobiazg?*, „Twórczość” nr 8/2013.

„«Wiem, że ty, synu, masz w swojej naturze/żeby nie kłamać i nie knuć podstępów,/lecz przecież miło jest odnieść zwycięstwo./Przełam się! Potem będziemy moralni» – przekonuje młodego Neoptolemosa (Adam Szczyszczaj), syna Achillesa, cyniczny i doświadczony Odyseusz (Wiesław Cichy). Celem jest skłonienie Filokteta (Marcin Czarnik) – którego, ukąszonego przez żmiję, Odys z kompanami porzucili niemal dekadę wcześniej na wyspie Lemnos – do wspólnego ruszenia na Troję. Odys i Filoktet, obaj ekstremiści, jeden przekonany, że cel uświęca środki, drugi czyniący fetysz ze swojej krzywdy i odrzucenia, walczą o duszę Neoptolema. Wysocka napisaną w 409 r. p.n.e. sztukę inscenizuje jako ciąg psychologiczno-politycznych negocjacji rozgrywanych na pochyłym podeście, do wtóru riffów gitarowych (Rafał Kronenberger w roli chóru). Do tego przystojni aktorzy Polskiego w paramilitarnych kostiumach i rzeź pod Troją w rytm *Riders on the Storm* Doorsów na finał. Ładny drobiazg".
Aneta Kyzioł, *Ekstremiści*, „Polityka" nr 50/2012.

„Barbara Wysocka to nie tylko reżyserująca aktorka, ale też jedna z ciekawszych reżyserek pokolenia trzydziestolatków. Największe sukcesy odniosła, wystawiając współczesną dramaturgię niemieckojęzyczną. Jej *Szosa wołokołamska* czy *Kaspar* to spektakle o zdyscyplinowanej formie i muzycznej strukturze. Za swój operowy debiut – *Zagładę domu Usherów* Philipa Glassa – dostała Paszport «Polityki». Dziś sięga po starożytną klasykę. *Filoktet* Sofoklesa trafia do laboratorium, w które reżyserka przemienia Scenę na Świebodzkim wrocławskiego Teatru Polskiego. Z antycznego chóru zostaje Rafał Kronenberger z gitarą basową, wyspa Lemnos to prosta pochylnia z płyty pilśniowej. Choć greccy wojownicy noszą glany i bojówki, od aktualnych kontekstów ważniejsza będzie tu analiza sposobu działania greckiej tragedii. *Filokteta* oglądamy w Polsce po raz pierwszy, 2421 lat po prapremierze w Atenach. Nie znaczy to, że wcześniej o nim u nas nie myślano. Wybitny krytyk i eseista Jan Kott w tragedii rozbitka widział los więźniów politycznych i zesłańców, którzy nagle okazali się reżimowi potrzebni, a czytając o smrodzie rany Filokteta – przypominał sobie zapach frontowych szpitali. Jednak wrocławski spektakl nie jest o wojnie ani o cierpieniu. Owszem, Neoptolemos (Adam Szczyszczaj) wymalowuje na deskach imiona uczestników wojny. Program spektaklu poprzetykany jest plakatami Amnesty International. Jednak horyzontem odniesień nie jest Afganistan, Czeczenia czy Somalia. Aseptyczna inscenizacja wycisza egzystencjalne nadwyżki, współczesne odniesienia czy iście barokowy pejzaż gnijącego ciała Filokteta – z wylewającą się czarną krwią, ropą i dojmującym odorem. Co zostaje? Ważenie równorzędnych racji. Konflikt tragiczny – starsi czytelnicy pamiętają z podstawówki, młodsi z gimnazjum, najmłodsi z Wikipedii. Wysocka traktuje go jak niewykonalne zadanie logiczne, przedstawia trochę jak grę planszową nie do wygrania. Dwa pola do przodu, jedno do tyłu – na wyspie planszy między możliwymi losami przesuwają się pionki. [...] W tę łamigłówkę wkracza nagle Herakles i zmiata pionki z planszy – konflikt bierze w łeb w imię olimpijskich planów i militarnej wygranej. Deus ex machina, pomysł rzadki u Sofoklesa, bardziej charakterystyczny dla Eurypidesa, i często krytykowany, choćby przez Nietzschego. Niemiecki filozof w spadających z nieba rozwiązaniach problemów widział bezrozumny optymizm, świadectwo upadku greckiego ducha. Wysocka pokazuje je na scenie nie bez poczucia humoru, demaskując zabieg tragika jako polityczny i zupełnie arbitralny. Wiesław Cichy, wcześniej Wysocka zrobiła wcześniej na wrocławskiej scenie ważną inscenizację *Szosy wołokołamskiej* Heinera Müllera, ucznia i krytyka Brechta. Spektakl o tragedii nieudanej rewolucji i okrucieństwie historii. Niestety, pomysłowi na opowiedzenie o tym ostatnim przez tekst antyczny czegoś zabrakło, choć przecież z wnioskami reżyserki trudno się nie zgodzić. Dostaliśmy poprawne rozwiązanie zadania – może zostało ono sformułowane w sposób trochę zbyt prosty? Może, paradoksalnie, trudny dziś do wystawienia

w teatrze dramat Sofoklesa stanowi z intelektualnego czy politycznego punktu widzenia łatwy cel? Pytanie – odpowiedź. Chciałoby się więcej”.
Witold Mrozek, *„Filoktet”, czyli polityczne szachy na scenie*, „Gazeta Wyborcza online” z 5 XII 2012,
http://wyborcza.pl/1,76842,12983149,_Filoktet___czyli_polityczne_szachy_na_scenie.html?disableRedirects=true

1 XII 2012
Anna Siwik zaprojektowała scenografię do *Dziesiony* Dulkowskiego w Teatrze TrzyRzecze w Białymstoku.

1 XII 2012
Ewelina Gołąbowska, kierująca Teatrem Moich Marzeń w Chorzowie, wyreżyserowała *Niezwykłą przygodę Passpartout i Phileasa Fogga* na motywach powieści *W 80 dni dookoła świata* Verne’a w scenografii Katarzyny Szczerskiej i Daniela Potockiego.

1 XII 2012
Ewa Piotrowska wyreżyserowała *Królową Śniegu* Andersena w Teatrze Powszechnym im. Kochanowskiego w Radomiu. W tym sezonie Ewa Piotrowska wyreżyserowała także *O Calineczce malutkiej dzieweczce* Marty Guśniowskiej w Teatrze Lalek „Rabcio” w Rabce (29 VIII 2013).

1 XII 2012
Małgorzata Kamińska-Sobczyk, kierująca Państwowym Teatrem Lalki „Tęcza” w Słupsku, wyreżyserowała swój tekst zatytułowany *Igraszki z bajką*.

1 XII 2012
Premiera *Klary* Izy Kuny w adaptacji Małgorzaty Sikorskiej-Miszczuk w Teatrze im. Horzycy w Toruniu.

2 XII 2012
Karolina Maciejaszek wyreżyserowała *Pod-grzybka* Marty Guśniowskiej w Teatrze Nowym w Zabrzu.

5 XII 2012
Małgorzata Szydłowska zaprojektowała scenografię do *Karła, downa i innych żywiołów* Jolanty Janiczak w Teatrze Nowym im. Dejmka w Łodzi.

6 XII 2012
Elżbieta Szlufik-Pańtak, kierująca Kieleckim Teatrem Tańca, wyreżyserowała w nim *Dziadka do orzechów* Czajkowskiego ze swoim librettem i w swojej choreografii, w scenografii Małgorzaty Słoniowskiej.

6 XII 2012
Iwona Pavlović w wyreżyserowała *Dziadka do orzechów* Czajkowskiego w swojej choreografii w Filharmonii Warmińsko-Mazurskiej im. Nowowiejskiego w Olsztynie.

8 XII 2012
Małgorzata Szostakowska zaprojektowała scenografię do *Jasia i Małgosi* Brzechwy z muzyką Kisielewskiego w Operze i Filharmonii Podlaskiej – Europejskim Centrum Sztuki w Białymstoku.

8 XII 2012
Anna Haracz z Markiem Brandem wyreżyserowali *Kocha, lubi, szanuje* Branda w scenografii Anny Molgi i w choreografii Anny Haracz w Teatrze Zielony Wiatrak w Gdańsku.

8 XII 2012
Premiera *Przebudzenia* Shelagh Stephenson na Scenie Miniatura w Teatrze im. Słowackiego w Krakowie.

8 XII 2012
Anna Augustynowicz wyreżyserowała *Kaligulę* Camusa na Scenie Kameralnej w Teatrze im. Jaracza w Łodzi (koprodukcja z Teatrem Współczesnym w Szczecinie).

8 XII 2012
Joanna Czajkowska, współkierująca Sopockim Teatrem Tańca, wyreżyserowała przedstawienie *Wild project* w swojej choreografii i według swojego scenariusza. Joanna Czajkowska w tym sezonie wyreżyserowała także i przygotowała choreografię do przedstawień: *Galop* (1 V 2013), *Pan Owen* (30 V 2013), *Transmisja* (3 VIII 2013).

8 XII 2012
Barbara Hanicka zaprojektowała scenografię do *Królowej Margot* Dumasa w Teatrze Narodowym w Warszawie. W tym sezonie Barbara Hanicka zaprojektowała także scenografię do *Wiśniowego sadu* Czechowa w Teatrze Polskim im. Konieczki w Bydgoszczy (2 II 2013) oraz do *Wnętrza* Allena w Teatrze Nowym im. Łomnickiego w Poznaniu (2 III 2013).

8 XII 2012
Anita Podkowa zaprojektowała scenografię do *Na niby – naprawdę* de Vegi w Teatrze im. Witkiewicza w Zakopanem.

11 XII 2012
Katarzyna Pastuszak, kierująca Teatrem Amareya w Gdańsku, wyreżyserowała przedstawienie *Nomadka*.

12 XII 2012
Julia Liszewska, kierująca Teatrem Niezależnym Tlen w Częstochowie, wyreżyserowała przedstawienie *Senior: projekt człowiek.* Julia Liszewska w tym sezonie wyreżyserowała także *Perłę* Amburna (29 VI 2013).

14 XII 2012
Joanna Zdrada wyreżyserowała *Siłę przyzwyczajenia* Bernharda w swojej scenografii w Teatrze Śląskim im. Wyspiańskiego w Katowicach. W tym sezonie Joanna Zdrada wyreżyserowała także *Noże w kurach* Harrowera w swojej scenografii w Teatrze Bez Sceny w Katowicach (21 VI 2013).

14 XII 2012
Premiera przedstawienia *Kortländer Saga* Marii Spiss w Teatrze Nowym w Krakowie. (Spektakl zrealizowany w koprodukcji z kainkollektiv; prem. w Mülheim am der Ruhr; prem. polska 16 VI 2013 w Klubie Mezcal Music.)

14 XII 2012
Monika Winiarska zaprojektowała scenografię do przedstawienia *Część I: Bóg* Czaplińskiego w Teatrze Nowym w Krakowie.

15 XII 2012
Magdalena Kurek zaprojektowała scenografię do *Królowej Śniegu* Andersena w Centrum Kultury w Gdyni. Magdalena Kurek w tym sezonie zaprojektowała także scenografię do przedstawienia *Kopciuszek* na tej scenie (15 VIII 2013), a także do *Maszynerii mitu* według scenariusza Elżbiety Żukowskiej na Scenie Sam w Gdyni (12 IV 2013).

15 XII 2012
Małgorzata Wiercioch wyreżyserowała *Calineczkę* Marty Guśniowskiej w scenografii Beaty Jasionek w Bałtyckim Teatrze Dramatycznym im. Słowackiego w Koszalinie.

15 XII 2012
Matylda Kotlińska zaprojektowała scenografię do *Stawiam na Tolka Banana* Bahdaja na Scenie Kameralnej w Teatrze im. Jaracza w Olsztynie. W tym sezonie Matylda Kotlińska zaprojektowała także scenografię do *Boguduchawinnych* Słowika w Teatrze im. Wandy Siemaszkowej w Rzeszowie (12 I 2013), a także do serialu teatralnego *Jeżyce Story. Posłuchaj miasta!* na Trzeciej Scenie w Teatrze Nowym im. Łomnickiego w Poznaniu*:* odcinki *Buntownicy* i *Lokatorzy* (8 II 2013); *Gracze* (27 IV 2013) i *Miasto kobiet* (29 VI 2013) oraz do przedstawienia *Piszczyk* Czaplińskiego i Rowickiego w Teatrze Polskim w Poznaniu (25 V 2013).

15 XII 2012
Karolina Sulich zaprojektowała scenografię do przedstawienia *#Dziady* Kmiecika w Teatrze Dramatycznym im. Szaniawskiego w Wałbrzychu.

16 XII 2012
Bernarda Bielenia wyreżyserowała *Krainę Śpiochów* Marty Guśniowskiej w scenografii Martyny Dworakowskiej w Białostockim Teatrze Lalek.

16 XII 2012
Premiera *Baltica. Psa na krze* Barbary Gawryluk w Miejskim Teatrze „Miniatura" w Gdańsku.

18 XII 2012
Magdalena Czajkowska wyreżyserowała *Wesele* Wyspiańskiego w swojej scenografii w Teatrze Malabar Hotel w Białymstoku.

„Godne wystawienie jednego z najważniejszych polskich dramatów narodowych to nie lada wyzwanie. Jak specyficzny język Młodej Polski oraz realia przełomu XIX i XX wieku oddać w pełni, przekazać w atrakcyjny, ale też zrozumiały sposób? Patent na to znalazł niezależny Teatr Maiabar Hotel. [...] Spektakl w reżyserii Magdaleny Czajkowskiej i Marcina Bartnikowskiego (autor scenariusza) to idealny dowód na to, że przy minimum środków

specyficzną istotę dramatu Stanisława Wyspiańskiego można oddać w sposób pełny i niezwykle ciekawy. Wystarczy dobre aktorstwo, przemyślana choreografia, śpiew i paradoksalnie skromna scenografia i stosunkowo niewielka ilość aktorów. By odnieść sukces do tego niezbędna jest energia i talent aktorów współpracujących z niezależną grupą (Marcin Bikowski, Marcin Bartnikowski, Katarzyna Grajlich, Magdalena Czajkowska, Agnieszka Baranowska) i zaproszonych do współpracy debiutujących studentów białostockiej Akademii Teatralnej (Natalia Sakowicz, Bartosz, Małgorzata Krawczenko i Mateusz Trzmiel). Wszyscy doskonale kreują swoich bohaterów (niektórzy kilku niemal jednocześnie) pomysłowo wykorzystują lalki skonstruowane przez Marcina Bikowskiego. Każdy z nich zasługuje na ogromne brawa. Jedną z najciekawszych i najbardziej oryginalnie przedstawionych scen jest pojawienie się chochoła w izbie – to absolutny majstersztyk Natalii Sakowicz. Dialogów Racheli z Poetą słucha się z prawdziwym namaszczeniem. Scena *Wesela* to niemal pusta przestrzeń, w której najistotniejsze są postacie ze sztuki, ich dylematy i wzajemne, nierzadko skomplikowane, relacje. To nie suto zastawiony stół czy skoczne zabawy weselników są najważniejsze. W tej historii to ruchy, gesty i dialogi bohaterów najlepiej obrazują ich osobowość i potrzeby. Pozostając bardzo blisko oryginałowi, twórcy odczytali tekst na nowo. Nie oznacza to, że go spłycili czy pominęli ważne kwestie. Nie brakuje pytań o los i tożsamość Polaków, naszą gotowość do działania we wspólnej sprawie. Realizacja Teatru Malabar Hotel pokazuje to, co w tekście Stanisława Wyspiańskiego najistotniejsze: ten dramat wcale nie jest odległą historią, która dzieje się tylko na scenie, że można i należy opowiadać o nim dziś. Oto Polaków portret własny. Wcale nie jesteśmy mądrzy po żadnej szkodzie, że nasza mentalność jest skostniała i oderwana od aktualnych realiów”.
Anna Kopeć, *Malabarskie wesele*, „Kurier Poranny” nr 1 z 2 I 2013.

„Prostota, prostota, prostota – w tym kierunku poszli twórcy i okazało się to wyborem najlepszym z możliwych. Wyobraźcie sobie spektakl, w którym scenografii, poza drobnymi, ale istotnymi rekwizytami, właściwie nie ma. Za to mamy świetne aktorstwo, które tak potrafi wypełnić sobą całą scenę, że w jednej chwili zamienia się ona w roztańczoną, wiejską chatę. Do widza właściwie docierają strzępy zabawy, która trwa gdzieś zza odsuniętą kotarą, ale przebija się do widowni – za sprawą kolejnych pojawiających się postaci, zmieniających się jak w kalejdoskopie. Czasem to ledwie dwie-trzy osoby, czasem trochę więcej, a i tak czujemy, jakbyśmy tkwili w samym środku weselnego rejwachu. Wpadają, wtańcowują, wskakują w różnych konfiguracjach na scenę, jakby wysypywali się z kolejnych kartek dramatu Wyspiańskiego. Gromada z TMH potrafi zadziałać na wyobraźnię – przy absolutnym minimum środków. Ich największym środkiem wyrazu jest głos, świetna choreografia, gesty, czy też drobne rekwizyty (lorgnon, jabłko, kieliszek, kufer), którymi sugestywnie pokazują niuanse, charakter danej postaci (ileż może znaczyć drobna scena jedzenia jabłka! Spójrzcie na wiejską kobietę gryzącą owoc, jak bardzo w takiej scenie może objawić się w niej mądrość wiejskiego świata i dezaprobata wobec wymysłów panów). Takich dobrych scen jest zresztą całe mnóstwo, tu każdy aktor potrafi czymś zaskoczyć. Jedno jest pewne: tego jak zagrać wielką weselną wspólnotę z prostotą, uniwersalnie, bez przekombinowań, pozostając bardzo blisko dramatu, skupiając się relacjach międzyludzkich – tego wszystkiego inne teatry mogłyby się od ekipy TMH uczyć. Przede wszystkim zaś tego, że frazę Wyspiańskiego można podać publice w sposób niewiarygodnie lekki, z humorem, językiem sprzed stu lat, a jednak tak współcześnie, że słucha się jej jak najlepszej powieści. Interpretacja TMH ma w sobie świeżość, tempo, nie traci rytmu nawet przez chwilę. Mimo ascezy scenografii teatr potrafi oddać niesamowitą wielotonowość utworu, rozbuchanie, rozedrganie – w czym zresztą znakomicie pomaga sącząca się gdzieś w tle, skocznie, ale i mrocznie, sugestywna muzyka skomponowana przez Annę Świętochowską. Jest w tym spektaklu nieustannie zmieniającym nastroje świetna choreograficznie scena, w której aktorzy zbijają się w kupę i przesuwając się

rytmicznie tworzą jakiś wielogłosowe przerażające dziwadło. Tak z przeszłości powracają widma, zwidy, truchła, wizje (skądinąd świetny patent na rozegranie tej części dramatu). Scena działa na emocje, po karku może przebiec dreszcz. Bo też i interpretacja TMH pokazuje, jaką siłę jednak nadal tekst wielkiego Stanisława, jak drwiąco i przenikliwie mówi on o polskich przywarach, jak nadal potrafi być aktualny. I choć aktorzy w strojach sprzed stulecia, to jednak spektakl dostarcza przykrej refleksji – mimo transformacji, pokoleniowych i historycznych przełomów - niewiele się zmieniliśmy. Nadal niektórym się śni, marzy, nadal niektórych zrywa, ale uniesienie mija szybko, gnuśniejemy, bywa, że stajemy się śmieszni i żałośni".
Monika Żmijewska, *Historia weselna sprzed stu lat z okładem. Śmieszy, straszy, daje do myślenia,* „Gazeta Wyborcza – Białystok" nr 52 z 4 III 2013, http://bialystok.wyborcza.pl/bialystok/1,35235,13488427,Historia_weselna_sprzed_stu_lat_z_okladem__Smieszy_.html

20 XII 2012
Aleksandra Karnicka i Katarzyna Sygitowicz-Sierosławska wyreżyserowały *Wór* Laskowskiego w Teatrze Rondo w Słupsku.

29 XII 2012
Premiera *Przyjaznych dusz* Pam Valentine w Teatrze im. Mickiewicza w Częstochowie.

30 XII 2012
Premiera *Pręcika* Maliny Prześlugi w Teatrze „Baj Pomorski" w Toruniu.

31 XII 2012
Magdalena Płaneta, kierująca Teatrem Planeta M w Poznaniu, wyreżyserowała *Tańce w Ballybeg* Friela.

31 XII 2012
Premiera *Cafe Sax. Piosenki Agnieszki Osieckiej* w Teatrze Powszechnym im. Kochanowskiego w Radomiu.

5 I 2013
Aneta Groszyńska wyreżyserowała *Tape* Belbera w scenografii Marty Zając w Teatrze Nowym im. Dejmka w Łodzi.

5 I 2013
Agata Skwarczyńska zaprojektowała scenografię do *Betlejem polskiego* Farugi według Rydla w Teatrze Dramatycznym im. Szaniawskiego w Wałbrzychu. W tym sezonie Agata Skwarczyńska zaprojektowała także scenografię do przedstawienia *Against* w Teatrze Polskim im. Konieczki w Bydgoszczy (24 V 2013).

8 I 2013
Natalia Pakuła zaprojektowała scenografię do *Utøpii* w Teatrze Polskim w Poznaniu (koprodukcja z Korporacją Teatralną).

11 I 2013
Tatiana Malinowska-Tyszkiewicz, kierująca Teatrem „nie ma" w Szczecinie, wyreżyserowała *Los ironii albo ironię losu* Wyrypajewa. Tatiana Malinowska-Tyszkiewicz w tym sezonie wyreżyserowała w tym teatrze także *Obejrzyj się w gniewie* Osborne'a (22 II 2013), *Dlaczego*

umieramy… Dorina (2 III 2013), *K + D* według *Kaliguli* Camusa (26 IV 2013), *Pianę złudzeń* Viana (7 VI 2013), *Modlitwę za zmarłych* według *Dziejów Tewje Mleczarza* Alejchema i *Naszej klasy* Słobodzianka (25 VI 2013), *Droga pani Heleno* Ludmiły Razumowskiej (28 VI 2013).

12 I 2013
Premiera *My, dzieci z Dworca Zoo* Christiane F. w Teatrze im. Sewruka w Elblągu.

12 I 2013
Justyna Elminowska zaprojektowała scenografię do *Mój niepokój ma przy sobie broń* Pakuły w Teatrze im. Żeromskiego w Kielcach.

12 I 2013
Martyna Kander zaprojektowała scenografię do *Sceny na wypadek deszczu* Cottona w Teatrze Powszechnym w Łodzi.

13 I 2013
Premiera *Baśni o grającym imbryku* Marty Guśniowskiej we Wrocławskim Teatrze dla Dzieci.

16 I 2013
Ewelina Pietrowiak, kierująca Teatrem im. Solskiego w Tarnowie, wyreżyserowała *Bohaterów* autorstwa pełniącej funkcję sekretarza literackiego teatru Anny Wakulik, w swojej scenografii. Ewelina Pietrowiak w tym sezonie wyreżyserowała także *Piękną Lucyndę* Hemara, także w swojej scenografii (5 VII 2013).

18 I 2013
Paulina Raczkowska zaprojektowała scenografię do *Ferdydurke* Gombrowicza we Wrocławskim Teatrze Lalek.

19 I 2013
Joanna Hrk zaprojektowała scenografię do *Tymoteusza wśród ptaków* Wilkowskiego w Teatrze Lalek „Arlekin" w Łodzi. Joanna Hrk w tym sezonie zaprojektowała także scenografię do *Małej Syrenki* Wolańskiego według Andersena w Teatrze Lalek „Pleciuga" w Szczecinie (25 V 2013).

25 I 2013
Teresa Radzikowska-Binkowska, kierująca Teatrem Pod Lupą w Łodzi, wyreżyserowała przedstawienie *Nasze talenty*.

25 I 2013
Aldona Figura wyreżyserowała *Kamasutrę* Watsjajany w Teatrze Dramatycznym m. st. Warszawy. W tym sezonie Aldona Figura wyreżyserowała także *Exterminatora* Jurka w tym teatrze na Scenie na Woli im. Łomnickiego (22 V 2013).

26 I 2013
Magdalena Maciejewska zaprojektowała scenografię do *Skrzypiec Rotszylda* Fleischmanna i Szostakowicza w Operze Bałtyckiej w Gdańsku.

26 I 2013
Katarzyna Deszcz wyreżyserowała *Kotkę na gorącym blaszanym dachu* Williamsa w Teatrze im. Żeromskiego w Kielcach.

27 I 2013
Katarzyna Kawalec wyreżyserowała *Pstryk!* Dorina w swojej scenografii w Teatrze Lalek „Arlekin" w Łodzi. Katarzyna Kawalec w tym sezonie wyreżyserowała także *Szarego chłopca* według swojego scenariusza, w scenografii Arety Puchalskiej (18 V 2013).

27 I 2013
Lucyna Winkel, kierująca Studio Teatralnym BLUM w Poznaniu, wyreżyserowała przedstawienie *Gra*, inspirowane twórczością Krystyny Miłobędzkiej.

2 II 2013
Premiera *O rybaku i złotej rybce* Marty Guśniowskiej w Olsztyńskim Teatrze Lalek.

4 II 2013
Anetta Piekarska-Man zaprojektowała scenografię do *Mytarstwa* Mana w Teatrze Muzycznym Capitol we Wrocławiu (spektakl dyplomowy słuchaczy Studium Musicalowego Capitol). Anetta Piekarska-Man w tym sezonie zaprojektowała także scenografię do *Mojej Abby* Mana w tym teatrze (12 V 2013) oraz do *Chorego z urojenia* Moliera w Teatrze Miejskim im. Gombrowicza w Gdyni (23 III 2013) i *Amazonii* Walczaka w Teatrze im. Mickiewicza w Częstochowie (27 IV 2013).

8 II 2013
Karolina Fandrejewska zaprojektowała scenografię do *Cosi fan tutte* Mozarta w choreografii Aleksandry Dziurosz w Filharmonii Śląskiej im. Kolberga w Kielcach.

10 II 2013
W Opolskim Teatrze Lalki i Aktora im. Smolki wystawiono *Światełko* Maliny Prześlugi w scenografii Evy Farkašovej. Eva Farkašová w tym sezonie przygotowała również scenografię do *Opowieści o piesku i kotce* Čapka w tym teatrze (8 IX 2012), a także do *Tymoteusza i Psiuńcia* Wilkowskiego (15 IX 2012) i do przedstawienia *Tymoteusz i łobuziaki, czyli wakacyjna przygoda Tymcia* Wilkowskiego (22 VI 2013) w Teatrze im. Andersena w Lublinie, a także do przedstawienia *Śpiąca Królewna, czyli ciernista droga do miłości* Kataríny Aulitisovej w Olsztyńskim Teatrze Lalek (27 X 2012).

15 II 2013
Małgorzata Żukrowska-Należyty zaprojektowała scenografię do przedstawienia *Trzy razy łóżko* Należytego w Teatrze Komedia w Krakowie.

15 II 2013
Premiera przedstawienia *Dwoje biednych Rumunów mówiących po polsku* Doroty Masłowskiej w Fillii we Wrocławiu Państwowej Wyższej Szkoły Teatralnej im. Solskiego w Krakowie (spektakl dyplomowy studentów IV roku Wydz. Aktorskiego).

16 II 2013
Ewa Satalecka zaprojektowała scenografię do *Piątej strony świata* Kutza w Teatrze Śląskim im. Wyspiańskiego.

22 II 2013
Alina Moś-Kerger wyreżyserowała *Karin Stanek* swojego autorstwa w Teatrze Korez w Katowicach. W tym sezonie Alina Moś-Kerger wyreżyserowała także *Jeśli pragniesz kobiety, to ją porwij* Anny Burzyńskiej w Teatrze Żelaznym w Katowicach (18 VII 2013).

23 II 2013
Izadora Weiss, kierująca Bałtyckim Teatrem Tańca, wyreżyserowała przedstawienie *Out* ze swoim librettem i w swojej choreografii, w scenografii Hanny Szymczak, pozostającej na etacie scenografki, w Operze Bałtyckiej w Gdańsku.

23 II 2013
Kinga Stanowska zaprojektowała scenografię do *Kota w butach* Szweca w Teatrze Ludowym w Krakowie.

23 II 2013
Klaudia Gaugier zaprojektowała scenografię do *Kopciuszka* Grimmów w Teatrze „Pinokio" w Łodzi.

23 II 2013
Monika Dobrowlańska wyreżyserowała *Jasia i Małgosię* Humperdincka w scenografii Natalii Draganik w Teatrze Wielkim im. Moniuszki w Poznaniu.

24 II 2013
Premiera *Małej syrenki* Marty Guśniowskiej w Teatrze Lalek „Banialuka" im. Zitzmana w Bielsku-Białej.

24 II 2013
Maja Garbarska zaprojektowała scenografię do *Poobiednich igraszek* Romy Mahieu w Miejskim Teatrze „Miniatura" w Gdańsku.

25 II 2013
Danuta Skołucka zaprojektowała scenografię do *Sąsiadki* w Studio Dono w Krakowie.

28 II 2013
Joanna Baran wyreżyserowała *Śmierć w pościeli* w Teatrze Pierwszego Kontaktu w Lublinie.

28 II 2013
Katarzyna Piekarczyk wyreżyserowała *Kochanie jest piękne* w Teatrze Pierwszego Kontaktu w Lublinie.

1 III 2013
Julia Skuratova zaprojektowała scenografię do *Niebieskiego pieska* Urbána w Teatrze Lalek „Pleciuga" w Szczecinie.

1 III 2013
Pia Partum wyreżyserowała *Z piasku* Jellouna w swojej scenografii we Wrocławskim Teatrze Lalek.

2 III 2013
Katarzyna Stochalska zaprojektowała scenografię do *Życie jest snem* Calderona na Scenie Kameralnej w Teatrze Wybrzeże w Gdańsku.

2 III 2013
Magdalena Gajewska zaprojektowała scenografię do *Super Piotrusia Pana* Ziniewicza na podstawie Barrie'ego w Teatrze Lalki i Aktora „Kubuś" w Kielcach.

2 III 2013
Magdalena Gut zaprojektowała scenografię do *Życie to sen* Calderona w Teatrze Współczesnym w Szczecinie.

5 III 2013
Márta Mészáros wyreżyserowała *Edith i Marlene* Evy Pataki w Mazowieckim Teatrze Muzycznym im. Kiepury w Otrębusach.

8 III 2013
Dorota Stępień wyreżyserowała *Śpiącą królewnę* w swojej adaptacji w Teatrze Hothaus w Krakowie.

8 III 2013
Weronika Szczawińska wyreżyserowała *Artystów prowincjonalnych* Agnieszki Jakimiak w scenografii Izabeli Wądołowskiej na Małej Scenie w Teatrze Powszechnym w Łodzi.

„*Artyści prowincjonalni* w reżyserii Weroniki Szczawińskiej pozwalają wyrosnąć widzom z teatralnych chorób wieku dziecięcego. Mimo komediowej konwencji spektakl mówi o kluczowych kwestiach dla każdego, kto chce zasiąść na widowni. [...] Ten spektakl powinni obejrzeć wszyscy, którzy kiedykolwiek zamierzają jeszcze pójść do teatru. Spektakl Szczawińskiej to teatr krytyczny. Jednak nie w tym sensie, w którym zwykł pojawiać się ten termin w prasowych debatach ostatnich lat. Nie chodzi o negatywną ocenę rzeczywistości, przyłożenie wszędobylskiemu Tuskaczyńskiemu albo zapisanie się do jednej z drużyn przeciągającej linę dyskursu publicznego. Dramaturżka Agnieszka Jakimiak i reżyserka Weronika Szczawińska tworzą teatr krytyczny, bo badają warunki możliwości zaistnienia sztuki i rozmowy o niej. Słowem, nie odpowiadają na pytania o teatr, ale pytają, dlaczego, jak i kto je zadaje. *Artyści prowincjonalni* w dość złożony sposób nawiązują do *Aktorów prowincjonalnych*. [...] Spektakl jest afabularny. Aleksandra Listwan, Jakub Kotyński, Piotr Wawer jr, Arkadiusz Wójcik oraz Krzysztof Kaliski wśród dekoracji naśladujących zapomniany teatralny magazyn z rekwizytami i scenografią nie opowiadają żadnej historii ani nie tworzą portretów psychologicznych postaci. Odgrywają za to sytuacje związane z teatrem i naśladują języki, jakimi o nim rozmawiają między sobą aktorzy, recenzenci i widzowie. Poprzez zastosowanie ironicznego i groteskowego stylu, podobnego do tego ze spektakli Moniki Strzępki i Pawła Demirskiego, wszystkie sposoby traktowania teatru zostają zdemaskowane jako nienaturalne i nieoczywiste. Nie można znaleźć języka, który byłby prawomocny i uprzywilejowany sam przez się. Każdy skądś się bierze, każdy ma jakieś ideologiczne czkawki i każdy może popaść w konwencję «im mądrzej, tym głupiej». Aby przestać być naiwnym i infantylnym widzem, trzeba spojrzeć z ukosa na własne spojrzenie – na własne widzimisię. Co pozostaje na scenie, gdy kończą się wszystkie wirtuozersko wyrecytowane, wykrzyczane i wycharczane słowne kaskady? Wspólnota. «Razem, pomiędzy, wspólnie we wspólnie», jak mówi jeden z aktorów. To co jest nagą, ale i polityczną prawdą teatru, jest kolektywne działanie. By to wyłuskać, na koniec aktorzy zamieniają się w

muzyków – w zespół. «Grają» najpierw słynne bezgłośne *4'33* Johna Cage'a, a następnie rockową kompozycję Krzysztofa Kaliskiego. Pierwszy utwór pokazuje relacje między aktorami – niesłyszalne przez widownię, która może się ich jedynie domyślać. Drugi – jest już namacalnym połączeniem między aktorami i widzem. *Artyści prowincjonalni* to majstersztyk, który przy pomocy błyskotliwej gry słów wyjętej z futurystycznych tomików poetyckich («nie talent, ta twarz, toż to ta, tylko ta jak jej tam, tamta ta owa») i teatralnej świadomości skłania do przedyskutowania sytuacji, w jakiej znajdują się wszyscy, którzy z jakiejkolwiek strony podpatrują scenę i cokolwiek o niej sądzą. W *Artystach...* nie ma moralnie zaniepokojonych i moralnie obarczonych jak u Holland. Pokomplikowanie jest o wiele większe – i dlatego spektakl jest tak fascynujący. A całość formalnie działa bez zgrzytów".
Igor Rakowski-Kłos, *Widzimisię z ukosa, czyli „Artyści prowincjonalni" Weroniki Szczawińskiej*, „Gazeta Wyborcza – Łódź" online z 13 III 2013.

„*Artyści prowincjonalni* to luźna wariacja na temat ponadczasowego filmu Agnieszki Holland oraz próba analizy kompetencji odbiorczych widza. Nawiązanie do *Aktorów prowincjonalnych* wydaje się oczywiste, ale nie jest dosłowne. Szczawińska wybrała z filmu czterech bohaterów (Reżysera, Aktorkę, Aktora i Recenzenta) i nie powieliła ich pierwowzorów na scenie. Skupiła się raczej na analizie dzieła teatralnego, jego recepcji, oczekiwań odbiorców oraz na samych aktorach, na których ciąży zarówno odpowiedzialność za wyraz dzieła, jak i krytyka. [...] Związek spektaklu z filmem jest prawie niezauważalny, jeśli widz nie przygotuje się do odbioru inscenizacji. Postaci sceniczne są pozornymi kalkami bohaterów filmowych (aktorki Anki Malewskiej i jej męża Krzysztofa Malewskiego, reżysera Sławomira Szczepana i recenzenta Wojciecha Głosowicza). Przywołują ich słowa, ale nie są zdolni do odtworzenia ich emocji. Młodzi aktorzy przerysowują postaci, nadając im stereotypowy charakter (wiecznie niezdecydowany, awangardowy reżyser czy sarkastyczny recenzent, który w patowej sytuacji ze strachu rezygnuje z aroganckiej postawy). Jednak największym zaskoczeniem oraz odpowiedzią na pytanie padające ze sceny była reakcja publiczności. Rozbawienie wywoływały jedynie podane dosłownie komunikaty (inwektywy, wyrazista mimika, ekstatyczne gesty; choć nie można tutaj pominąć interesującej kreacji Arkadiusza Wójcika). Dalsza akcja oparta na urywanych, często zapętlonych kwestiach wprawiała widzów w znużenie oraz rosnące niezadowolenie. Apogeum braku kompetencji odbiorczych miało swój wyraz w scenie, w której Muzyk (biorący czynny udział jedynie w scenach muzycznych) zapowiedział utwór Johna Cage'a *4.33*. Osoby znające tę specyficzną kompozycję nie byłyby zdziwione prawie pięcioma minutami ciszy, jednak większość widowni wyraziła swoje poirytowanie (spowodowane niezrozumieniem kontekstu) głośnym uderzaniem stóp o podłogę. Takiej sytuacji nie trzeba komentować, ale warto się zastanowić nad jedną sprawą. Skoro zespół Teatru Powszechnego w realizacji *Artystów prowincjonalnych* podejmuje tematykę recepcji i oczekiwań widza, to poprowadzenie akcji w taki sposób świadomie zakłada tego typu reakcję. Jednak jeśli nie, czy oznacza to, że teatr (dzięki swoim realizacjom) sam kształci niekompetentnych odbiorców? Może warto podążyć tutaj za słowami filmowego Krzysztofa: «Jak zrobić coś, co by od nas zależało, ponieważ dzieje się tak wiele, co nie zależy od nikogo». Teatr powinien kształcić kompetentnego, zdolnego do analizy i interpretacji widza, wrażliwego na kody i znaki stosowane przez twórców spektakli".
Katarzyna Skręt *Nikt nie wie, czego chce*, „Teatralia" nr 49/2013,
http://www.teatralia.com.pl/nikt-nie-wie-czego-chce

„Zmienić dzisiejszy teatr, jego widza i... świat? Wysoko mierzy Weronika Szczawińska, reżyserka *Artystów prowincjonalnych*. Premiera tego bardzo nierównego spektaklu odbyła się

w sobotę, podczas XIX Międzynarodowego Festiwalu Sztuk Przyjemnych i Nieprzyjemnych. Puntem wyjścia jest przekonanie o skostnieniu struktur teatru jako instytucji, relacji między widzem a twórcą. Stąd odwołanie się do filmu Agnieszki Holland *Aktorzy prowincjonalni* i diagnozowanej tam degrengolady. Nie bez wpływu były też protesty środowiska wskazujące, że kultura to margines zainteresowania decydentów. Na scenie «Powszechnego» pięć postaci prowokuje widza do zainteresowania się kondycją teatru. Teatr jako świat i pewną strukturę oddaje scenografia Izabeli Wądłowskiej: metalowa rama rozbitego niby-statku (z niedostępnej planety teatru) kryje w sobie teatr rozbity na cząstki. Kształt tego «ufo» jest celowo naiwny, tak jak jednym z «grzechów» wobec żywego teatru wydaje się naiwność: w sądach widza, w wyobrażeniach o swej pracy aktora, w ideach bliskich reżyserowi, w pojmowaniu istoty sprawy przez krytyka. Każda z postaci doprowadzona zostaje do karykatury, która śmieszy, skłania do myślenia, zawstydza, może i oburza. [...] W prowokacji, jaką są *Artyści...*, jest i wielkie marzenie: zasypanie szańców między uczestnikami teatralnego uniwersum. Wszyscy oni są ludźmi teatru i winni działać razem, ku wspólnemu dobru. [...] Szczawińska okazuje się reżyserką sprawną, czułą na teatralną partyturę. Tekst, aktor, ruch, muzyka uzupełniają się i tworzą punkty odniesienia. Bardzo eksponowana jest fizyczność aktorów i nadekspresyjność gry. Sprawdza się to w połowie. Bieganina, fikanie koziołków, wykrzywianie twarzy i inne środki celowo «ubogie», oscylują wokół aktorskich wprawek, co nie jest bez wpływu na odbiór spektaklu. Dlaczego mówiąc o rzeczach ważnych sięga się po błazenadę i przaśność? Ciekawsze jednak niż pięć «benefisów», aktorskich etiud, byłoby kontynuowanie obecnego w prologu zespolenia postaci. Może chodziło o uczynienie spektaklu czytelnym, a może tak po prostu było łatwiej? Postaci sceniczne są nosicielami pytań i wątpliwości, stereotypowych wyobrażeń, wobec których musi zabrać stanowisko widz. Niestety, często wkrada się do nich myślowy banał w czym pomagają pełne tautologii, scenariusz i dialogi autorstwa Agnieszki Jakimiak. Walcząc ze stereotypami i kliszami np. teatru hierarchicznego, twórcy spektaklu popadają w inny stereotyp – teatru egalitarnego, demokratycznego. Czy pokazują jak uciec z tej pułapki? Nie. Rozwiązaniem nie jest tworzenie utopii".
Łukasz Kaczyński, *Przewietrzenie teatru*, „Polska Dziennik Łódzki" online, www.dzienniklodzki.pl/artykul/780292,recenzja-artysci-prowincjonalni-w-rez-weroniki-szczawinskiej,id,t.html

9 III 2013
Zuzana Mazáčová zaprojektowała scenografię do *Sprawy Makropulos* Čapka na Scenie Polskiej Teatru Cieszyńskiego w Czeskim Cieszynie.

9 III 2013
Justyna Elminowska zaprojektowała scenografię do *Pakujemy manatki. Komedii na osiem pogrzebów* Levina w Teatrze im. Osterwy w Lublinie. Justyna Elminowska w tym sezonie zaprojektowała także scenografię do przedstawienia *Napis* Sibleyrasa w tym teatrze (14 VI 2013).

9 III 2013
Agnieszka Olsten wyreżyserowała *Kotlinę* Olgi Tokarczuk we Wrocławskim Teatrze Współczesnym im. Wiercińskiego.

15 III 2013
Urszula Kubicz-Fik zaprojektowała scenografię do *Najmniejszego balu świata* Maliny Prześlugi w Śląskim Teatrze Lalki i Aktora „Ateneum" w Katowicach.

16 III 2013
Joanna Zdrada wyreżyserowała *Gottland* Szczygła w adaptacji Anety Głowackiej i swojej oraz w scenografii zaprojektowanej przez siebie i Zofię Mazurczak w Teatrze Rozrywki w Chorzowie.

16 III 2013
Małgorzata Bulanda zaprojektowała scenografię spektaklu *Wojna nie ma w sobie nic z kobiety* Swietłany Aleksijewicz w Bałtyckim Teatrze Dramatycznym im. Słowackiego w Koszalinie. Małgorzata Bulanda w tym sezonie zaprojektowała także scenografię do *Cesarza Ameryki* Urbańskiego w Teatrze Polskim w Bielsku-Białej (13 IV 2013).

16 III 2013
Natalia Dinges, Magdalena Feldasz, Paulina Giwer i Paulina Jóźwicka przygotowały choreografię do *Meblościanki* Pauliny Daneckiej i Tomasza Jękota na Scenie Tańca Współczesnego w Krakowie.

16 III 2013
Ewa Konstancja Bułhak wyreżyserowała *Stajnię Pegaza* Wasowskiego na Scenie Studio w Teatrze Narodowym w Warszawie.

18 III 2013
Jadwiga Grudzińska, kierująca Teatrem Bez Granic w Bielsku-Białej, wyreżyserowała przedstawienie *Osioł* według swojego scenariusza w scenografii Agaty Ważeckiej-Duraj.

18 III 2013
Agnieszka Błońska wyreżyserowała *Fale* Virginii Woolf w Teatrze Ochoty w Warszawie.

„Tekst jest niełatwy. *Fale* to jedna z ostatnich powieści Virginii Woolf, twórczy eksperyment, w całości oparty na technice strumienia świadomości. Nie fabuła się tu liczy, nie podmiotowość i pojedyncze życiorysy, ale emocjonalność, roztrząsania, impresje, przebłyski. Sześcioro bohaterów nie rozmawia ze sobą, ale snuje; nie odpowiada, ale wypowiada. Kompozycja nieskończonego dialogu jest pozorna, podział na kwestie – umowny. Fale to w rzeczywistości zlepek monologów, kunsztownych, poetyckich i w pewien sposób ze sobą powiązanych. Forma powieściowa jest pretekstem do gry językowej, lecz nie tylko. Tekst Woolf to wdzięczny materiał – udramatyzowany, pozbawiony niepotrzebnych fraz. Twórcy Teatru Ochoty zyskali na jego adaptacji. Dzieło dzięki temu zabiegowi również odnosi korzyści – przeniesione na scenę i przesunięte w czasie staje się współczesne, dotkliwie aktualne. Fabuła, pozornie wątła, niewartka, obejmuje długi odcinek czasu – od dzieciństwa po późną starość. Nie o ogół doświadczeń jednak chodzi, ale o kluczowe momenty – o beztroskę dzieciństwa, pierwsze przyjaźnie, wspólnoty i miłostki, o rozstania, pracę, starzenie się i towarzyszące temu wnioski, o odszukanie własnego głosu i własnej tożsamości w końcu. Bohaterowie przeżywają to na różne sposoby, choć prawdopodobnie z podobnym rezultatem – są rozczarowani, ale bezsilni. Ich dramat polega na tym, że nie mają dość siły, żeby się przeciwstawić. Buntują się słowem, nie działaniem, wobec przemijania są zresztą bezradni. Wypowiadają kwestie jeden po drugim, z czasem zaczynają mówić symultanicznie, zagłuszając się nawzajem, spierając. Są samotni. «A jednak wynaleźliśmy sposoby wypełniania tych szczelin i maskowania pęknięć» – mówi któreś z nich. To (jedyna?) metoda – w końcu fal, przeznaczenia, nie da się zatrzymać. Porywają bez wyjątku, bezwarunkowo. Z jednej strony mamy do czynienia z problematyką egzystencjalną, z potrzebą oswojenia myśli o śmierci, nieuchronności przemijania, a tym samym z próbą nadania im (i sobie) sensu. Z

drugiej – z problematyką natury społecznej. Jednostka ginie na tle bezkształtnego ogółu (im jest słabsza, tym bardziej oczywiste się to wydaje). Jak i czy w ogóle wejść w rolę własnej płci, jak sprostać wymaganiom poszczególnych etapów, jak znosić rozstania, jak zdefiniować miłość (na scenie podniesiono, w nieco zawoalowany sposób, wątek homoseksualny) czy szanować odmienność (również własną)? Twarze na ekranach zamazują się i trudno stwierdzić, czy utrata podmiotowości to skutek starzenia, czy konformistycznego stylu życia. Na poziomie publicznym wszystko działa (przynajmniej na pozór) sprawnie, ale sfera prywatna obnaża niedoskonałości. Szczeliny i pęknięcia. Aktorzy oddali to poczucie izolacji znakomicie. Trudno o lepiej zharmonizowaną obsadę. Rzecz zrealizowana przez Błońską bez rozmachu (co jest zaletą) uwiera w pożądany sposób. Poetyckość fraz nie razi, nie buduje dystansu. Woolf w teatralnym kostiumie wciąż świetnie komentuje rzeczywistość".
Aleksandra Żelazińska, *Szczeliny i pęknięcia*, „Teatralia" nr 57/2013, http://www.teatralia.com.pl/szczeliny-pekniecia /

„Spektakl wyreżyserowany przez Agnieszkę Błońską uderza w widza siłą emocji, które wyrażają poszczególne postaci (znakomita Klara Bielawka, na co dzień aktorka stołecznego Teatru Dramatycznego, świetny Paweł Nowisz). Każdym ruchem i każdą sylabą, od poczęcia i narodzin, po zmierzch i zanikanie. Bo jedna jedyna doba staje się tu metaforą całego życia (indywidualnego i szeroko pojętego, w ogóle), uwzględniając poszczególne części dnia i nocy. Bohaterowie spektaklu odtwarzają najważniejsze sceny z życia, licząc, że konfrontując się z nimi, dokonają diagnozy – jak i dlaczego. A może w duchu gdzieś krąży nadzieja, że wszystko to jest odwracalne? Każdy taki akt jest rodzajem gwałtu, i to brutalnego, rozdrapywaniem ran, które rykoszetem uderzają w widza. Intensywnie i celnie. Boleśnie. Bo przecież, czy nam się to podoba, czy nie – analizujemy pojedyncze obrazy składające się na całe żywoty nie inaczej, niż przez pryzmat własnego życia. A spróbujmy czegoś bardziej dotkliwego i bezwarunkowo bardzo kosztownego, niż rozprawianie się z bagażem prywatnych doświadczeń i emocji. Kumulują się w nas, ale wybuchają dopiero w zetknięciu z tym, co dzieje się na scenie. Następuje bezlitosna terapia wstrząsowa, którą aplikują nam twórcy inscenizacji. Rytmiczna reakcja łańcuchowa. Mądra i emocjonalna, ważna i skuteczna. Więc to katharsis właśnie? Rytm spektaklu jest niespieszny, a jednak dziewięćdziesięciominutowy seans mija błyskawicznie. Inscenizacja oszczędna w scenografię i narzędzia sceniczne, a jednak pełna i utkana z niezliczonej ilości elementów. Zdarzeń, rytmów, zgrzytów, słów. Pełnia życia. Co również ważne, może za sprawą Virginii Woolf, spektakl abstrahuje od bieżących wydarzeń, z którymi można by przecież zestawić narrację *Fal*. Gładko i wprost. A jednak Błońska i Dobrowolski objęli inną ścieżkę. Na szczęście, bo kiedykolwiek byśmy w przyszłości obejrzeli ten spektakl – w niczym nie straci na ważności. Przecież i sama powieść to dzieło sprzed stulecia".
Krzysztof Ratnicyn, *Fale. Rytm życia,* http://kultura.wp.pl/title,RECENZJA-Fale-Rytm-zycia,wid,15484000,wiadomosc.html?ticaid=117f1d, 11 IV 2013.

„Dźwięk uderzania fal o brzeg dochodzi do publiczności już we foyer. Na scenie panuje półmrok. Jest ascetycznie – scenografię tworzą trzy konstrukcje (stoły-tablice) i kilka dużych ekranów. Bohaterowie – Jinny, Rhoda, Susan, Neville, Louis i Bernard – wyłaniają się kolejno, stają w półokręgu. Na ekranach wyświetlają się podobizny ich twarzy (te z czasem szarzeją, zmieniają się, zawierają w sobie nawzajem, w końcu zupełnie tracą kształt). Bernard (Paweł Nowisz) pełni funkcję narratora. Starszy od pozostałych, przerasta ich wiedzą i doświadczeniem. Tekst jest niełatwy. *Fale* to jedna z ostatnich powieści Virginii Woolf, twórczy eksperyment, w całości oparty na technice strumienia świadomości. Nie fabuła się zatem liczy, nie podmiotowość i pojedyncze życiorysy, ale emocjonalność, roztrząsania, impresje, przebłyski. Sześcioro bohaterów nie rozmawia ze sobą, ale snuje; nie odpowiada,

ale wypowiada (może to zresztą tylko zapis ich myśli). Kompozycja nieskończonego dialogu jest pozorna, podział na kwestie – umowny. Fale to w rzeczywistości zlepek monologów, kunsztownych, poetyckich i jakoś ze sobą powiązanych. Forma powieściowa staje się pretekstem do gry językowej, ale nie tylko. [...] Fabuła, pozornie wątła, niewartka, obejmuje długi odcinek czasu – od dzieciństwa po późną starość. Nie o ogół doświadczeń jednak chodzi, ale o kluczowe momenty – beztroskę dzieciństwa, pierwsze przyjaźnie, wspólnoty i miłostki, chwilę przekroczenia progów szkoły, wyjazd na studia, rozstania, pracę, starzenie się i towarzyszące temu wnioski, o odszukanie własnego głosu i własnej tożsamości w końcu. Bohaterowie przeżywają to na różne sposoby, choć prawdopodobnie z podobnym rezultatem – są rozczarowani, ale bezsilni. [...] Dramat postaci polega na tym, że nie mają dość siły, żeby się przeciwstawić. Buntują się słowem, nie działaniem, wobec przemijania są zresztą bezradne. Wypowiadają kwestie jedna po drugiej, z czasem zaczynają mówić symultanicznie, zagłuszając się nawzajem, spierając. Polifonia na scenie odpowiada literackiemu strumieniowi świadomości. Bohaterowie nie rozmawiają ze sobą, są zwróceni w stronę czwartej ściany, publiczności. Kolejne etapy życia budzą rozczarowanie, jak w jednym z opowiadań Manna. A jednak wynaleźliśmy sposoby wypełniania tych szczelin i maskowania pęknięć – mówi któreś z nich. Fal, przeznaczenia, nie da się zatrzymać. Porywają bezwyjątkowo. Z jednej strony mamy zatem do czynienia z problematyką egzystencjalną, z potrzebą oswojenia myśli o śmierci, bezpowrotności przemijania, a tym samym z próbą nadania im (i sobie) sensu. Z drugiej – z problematyką natury społecznej. Jednostka ginie na tle bezkształtnego ogółu (im jest słabsza, tym prostsze się to wydaje). Jak i czy w ogóle wejść w rolę własnej płci, jak sprostać wymaganiom poszczególnych etapów, jak znosić rozstania, jak zdefiniować miłość (na scenie podniesiono, w nieco zawoalowany sposób, wątek homoseksualny), czy szanować odmienność (również własną)? Na poziomie publicznym wszystko działa (przynajmniej na pozór) sprawnie, ale sfera prywatna obnaża niedoskonałości. Szczeliny i pęknięcia. Co wynurzy się z fal? Poza nieskończonymi przypływami i odpływami, cyklicznością i nieuchronnością śmierci – wszystko inne wydaje się niepewne. Tyle refleksji po półtoragodzinnym spektaklu. Da się z nimi wyjść nawet, jeśli wieczoru w teatrze nie poprzedziło się lekturą (a i poetyckość fraz nie razi, nie buduje dystansu). Rzecz zrealizowana bez rozmachu (co jest zaletą), zostaje w pamięci, uwiera w pożądany sposób. A to już wyłącznie zasługa Błońskiej i jej obsady". Aleksandra Żelazińska, *Szczeliny i pęknięcia,* www.feminoteka.pl/28.03, 4 IV 2013.

19 III 2013
Maja Kleczewska, pozostająca na etacie reżyserskim w teatrze, wyreżyserowała *Braci i siostry* według scenariusza Łukasza Chotkowskiego i Mai Kleczewskiej, opartego na motywach *Braci Karamazow* Dostojewskiego i *Trzech sióstr* Czechowa na Małej Scenie w Teatrze im. Kochanowskiego w Opolu. W tym sezonie Maja Kleczewska wyreżyserowała także *Podróż zimową* Elfriede Jelinek w Teatrze Powszechnym w Łodzi i Teatrze Polskim im. Konieczki w Bydgoszczy (prem. w Łodzi 23 III 2013; prem. w Bydgoszczy 23 IV 2013).

22 III 2013
Anna Ciszowska wyreżyserowała *Savannah Bay* Marguerite Duras w Małej Sali w Teatrze Nowym im. Dejmka w Łodzi.

22 III 2013
Pola Amber i Paweł Korbus wyreżyserowali performans *Spirit + Electro* według scenariusza ich autorstwa w Stowarzyszeniu Teatralnym Chorea w Łodzi.

22 III 2013
Ewa Wycichowska, pełniąca funkcję dyrektorki artystycznej Polskiego Teatru Tańca – Baletu Poznańskiego, wyreżyserowała *Pulcinellę* Strawińskiego w swojej choreografii. Ewa Wycichowska w tym sezonie przygotowała także choreografię do *Albumu z tego świata* z tekstem Barańczaka (16 V 2013) oraz do przedstawienia *Szkoda, że cię tu nie ma!* (22 VI 2013). Ewa Wycichowska w tym sezonie została uhonorowana Nagrodą Artystyczną Miasta Poznania.

22 III 2013
Katarzyna Pawłowska, współkierująca Teatrem Porywacze Ciał w Poznaniu, wspólnie z Maciejem Adamczykiem wyreżyserowała przedstawienie *Single* według napisanego z Adamczykiem scenariusza. W tym sezonie Katarzyna Pawłowska wspólnie z Adamczykiem wyreżyserowali również przedstawienia: *Tango tytanów* (23 III 2013) oraz *Partytury rzeczywistości* (26 IV 2013).

22 III 2013
Marta Dąbrowska-Okrasko zaprojektowała scenografię do *Cudotwórcy* Friela na Małej Scenie w Teatrze Dramatycznym m. st. Warszawy. W tym sezonie Marta Dąbrowska-Okrasko zaprojektowała także scenografię do *Postrzału* Ingrid Lausund w teatrze Scena Pokój w Krakowie (24 III 2013).

23 III 2013
Magdalena Paszkiewicz wyreżyserowała *Brzydala – pracę w procesie* w Stowarzyszeniu Teatralnym Chorea w Łodzi.

23 III 2013
Bożena Eltermann, kierująca Teatrem Cynada w Gdańsku, wyreżyserowała przedstawienie *Mężczyźni nie tańczą* w swojej choreografii.

23 III 2013
Barbara Zachmoc, pozostająca w teatrze na etacie scenografa, zaprojektowała scenografię do *Dam i huzarów* Fredry w Teatrze im. Fredry w Gnieźnie.

23 III 2013
Premiera *Pocztu królów polskich* Marcina Cecko, Agnieszki Jakimiak, Sigismunda Mrexa i Szczepana Orłowskiego na Scenie Kameralnej w Starym Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie.

23 III 2013
Małgorzata Bogajewska wyreżyserowała *Dwoje biednych Rumunów mówiących po polsku* Doroty Masłowskiej w Państwowej Wyższej Szkole Filmowej, Telewizyjnej i Teatralnej im. Schillera w Łodzi.

23 III 2013
Krystyna Maresch-Knapek, kierująca Towarzystwem Dramatycznym im. Fredry – „Fredreum" w Przemyślu, wyreżyserowała *Niedźwiedzia* Czechowa.

23 III 2013
Anna Bobrowska-Ekiert zaprojektowała scenografię do *The sound of music* Rodgersa w Teatrze Nowym im. Witkacego w Słupsku.

23 III 2013
Magdalena Boć wyreżyserowała *Cleofide* Hassego w Akademii Muzycznej im. Lipińskiego we Wrocławiu w scenografii Magdaleny Gajewskiej. Magdalena Gajewska w tym sezonie zaprojektowała także scenografię do przedstawienia *(G)dzie-ci faceci* (22 VI 2013) oraz do *Podróży Guliwera* Swifta (prem. na Scenie Kameralnej 5 VII 2013) w Teatrze Wybrzeże w Gdańsku.

23 III 2013
Monika Strzępka wyreżyserowała *Love & information* Caryl Churchill w Filii we Wrocławiu Państwowej Wyższej Szkoły Teatralnej im. Solskiego w Krakowie (spektakl dyplomowy studentów IV roku Wydz. Aktorskiego).

23 III 2013
Agnieszka Mielcarek wyreżyserowała *Na Arce o ósmej* Huba w Lubuskim Teatrze im. Kruczkowskiego w Zielonej Górze.

24 III 2013
Iwona Makowska zaprojektowała scenografię do *Małej Syrenki* Andersena w Zdrojowym Teatrze Animacji w Jeleniej Górze.

24 III 2013
Bożena Klimczak, kierująca zespołem baletowym w Operze Wrocławskiej wyreżyserowała *Galę baletową*.

25 III 2013
Premiera *Moralności pani Dulskiej* Gabrieli Zapolskiej w Teatrze Telewizji.

25 III 2013
Pola Amber i Dominika Krzyżanowska wyreżyserowały *Wielką Niedźwiedzicę – czyli opowieść o kosmosie* Lewitama w Stowarzyszeniu Teatralnym Chorea w Łodzi.

26 III 2013
Dorota Baranowska, kierująca Towarzystwem Sztuki Surowej w Białymstoku, przygotowała choreografię do przedstawienia *Mitologie codzienne* (I nagroda na IV Prezentacjach Tańca Współczesnego „Młode Formy" w Mrągowie).

26 III 2013
Julia Mark wyreżyserowała *Ostatnią noc Don Juana* Rostanda w scenografii Joanny Braun w Olsztyńskim Teatrze Lalek.

27 III 2013
Anna Ilczuk wyreżyserowała *Dzieci z Bullerbyn* Astrid Lindgren na Scenie Kameralnej w Teatrze Polskim we Wrocławiu.

28 III 2013
Dominika Miękus i Krzysztof Parda wyreżyserowali przedstawienie *Marionetka – kosmiczna tajemnica* na podstawie swojego scenariusza i w swojej scenografii w Teatrze „Baj Pomorski" w Toruniu.

29 III 2013
Claire Varga wyreżyserowała *Nieśmiertelność raka* na podstawie *Roberto Zucco* Koltèsa w Teatrze 6 i PÓŁ w Gryfinie.

5 IV 2013
Alicja Adamiak wyreżyserowała *Śniadanie u Tiffany'ego* Capote'a w scenografii Agnieszki Krauze w Studiu Teatralnym Próby w Poznaniu.

5 IV 2013
Izabella Cywińska wyreżyserowała *Babę Chanel* Kolady w scenografii Katarzyny Adamczyk w Teatrze Polonia w Warszawie. Katarzyna Adamczyk w tym sezonie zaprojektowała także scenografię do *Pocałunku* Thijsa w Teatrze Ateneum im. Jaracza w Warszawie (12 V 2013) oraz do *Misia Uszatka* Janczarskiego i Rychlickiego w reżyserii Katarzyny Taracińskiej-Badury w Teatrze Kamienica w Warszawie (14 IV 2013).

6 IV 2013
Karolina Garbacik, kierująca Grupą Przejściową w Białymstoku, przygotowała choreografię do *Opery in Vivo*.

6 IV 2013
Agnieszka Zawadowska zaprojektowała scenografię do *Otella* Szekspira w Teatrze Polskim w Poznaniu.

6 IV 2013
Joanna Kiersztajn wyreżyserowała *Niedźwiedzia* Czechowa w scenografii Sylwii Nowak w Studiu Teatralnym Próby w Poznaniu.

6 IV 2013
Agnieszka Gierach zaprojektowała scenografię do *Tak – nie* Lidii Pass w Studiu Teatralnym Próby w Poznaniu.

6 IV 2013
Ula Kijak wyreżyserowała *Królową ciast* Pintéra w scenografii Dominiki Skazy w Teatrze im. Horzycy w Toruniu.

7 IV 2013
Danuta Wolińska zaprojektowała scenografię do *Władcy much* Goldinga w Chojnickim Studiu Rapsodycznym.

7 IV 2013
Premiera *Fahrenheita* (na podstawie książki *Ciepło – zimno. Zagadka Fahrenheita*) Anny Czerwińskiej-Rydel w Miejskim Teatrze „Miniatura" w Gdańsku.

7 IV 2013
Julia Lizurek wyreżyserowała *Lunatyków* Ewy Kuryluk w Krakowskim Teatrze Studenckim Graciarnia.

7 IV 2013
Anna Rozmianiec zaprojektowała scenografię do *Księcia i prawdy* Carrière'a w Teatrze Animacji w Poznaniu.

7 IV 2013
Justyna Kowalska w Fundacji Centrala 71 we Wrocławoiu wyreżyserowała interdyscyplinarny projekt teatralny *Nomore66US* (prem. na scenie Teatru Łaźnia Nowa w Krakowie).

13 IV 2013
Premiera *Carycy Katarzyny* Jolanty Janiczak w Teatrze im. Żeromskiego w Kielcach.,

13 IV 2013
Anna Męczyńska zaprojektowała scenografię do przedstawienia *Dwadzieścia minut z aniołem* Wampiłowa w Teatrze im. Jaracza w Olsztynie.

14 IV 2013
Larysa Grabińska zaprojektowała scenografię do przedstawienia *Głód* według swojego scenariusza i w swojej choreografii w Klubie Żak w Gdańsku.

19 IV 2013
Anna Augustynowicz, pełniąca funkcję dyrektorki artystycznej Teatru Współczesnego w Szczecinie, wyreżyserowała tekst *Greta Garbo przyjechała* MacGuinessa.

20 IV 2013
Sabina Czupryńska zaprojektowała scenografię do *Sammy'ego* Hughesa na Małej Scenie w Teatrze Miejskim im. Gombrowicza w Gdyni.

21 IV 2013
Dorota Bielska wyreżyserowała *A-ta-ymm* według swojego scenariusza w Zdrojowym Teatrze Animacji w Jeleniej Górze.

25 IV 2013
Premiera *Europy* Małgorzaty Sikorskiej-Miszczuk, Teny Štivičić i Lutza Hübnera w Teatrze Polskim im. Konieczki w Bydgoszczy (premiera zrealizowana w ramach projektu „Cztery miasta, cztery historie").

27 IV 2013
Natalia Babińska wyreżyserowała *Halkę* Moniuszki w scenografii Diany Marszałek i Julii Skrzyneckiej w Operze Novej w Bydgoszczy.

27 IV 2013
Agata Puszcz i Wojciech Pitala wyreżyserowali *Przez długi czas kładłem się spać wcześnie…* swojego autorstwa w Teatrze im. Norwida w Jeleniej Górze.

27 IV 2013
Marika Wojciechowska (Side A) i Karolina Mazur (Side B) zaprojektowały scenografię do przedstawienia *Dumanowski Side A i B* Szostaka w Starym Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie. W tym sezonie Karolina Mazur zaprojektowała także scenografię do *Ostatniego tanga w Paryżu* Alleya w Teatrze Śląskim im. Wyspiańskiego (29 XII 2012).

27 IV 2013
Natalia Horak zaprojektowała scenografię do *Jeszcze nie pora nam spać* Kmity w Teatrze „Groteska" w Krakowie.

28 IV 2013
Teresa Lisowska-Gałła wyreżyserowała swoją adaptację powieści *Ten obcy* Ireny Jurgielewiczowej w Teatrze im. Osterwy w Gorzowie Wielkopolskim.

28 IV 2013
Alicja Paleta i Agnieszka Lelek przygotowały choreografię i zaprojektowały scenografię do przedstawienia *Truskawkowa 8* w Teatrze Tańca DF w Krakowie.

28 IV 2013
Ewelina Wyrzykowska, kierująca Teatrem Tak! w Pile, wyreżyserowała *Studnię nieszczęść* według swojego scenariusza.

6 V 2013
Anna Rusek-Wasiak, kierująca Niepublicznym Teatrem Impresaryjnym SCENA TAM2 w Kaliszu, zaprojektowała scenografię do *Zbrodni z premedytacją* Gombrowicza.

6 V 2013
Joanna Walisiak-Jankowska zaprojektowała scenografię do *Na kuchennych schodach* Gombrowicza w Niepublicznym Teatrze Impresaryjnym SCENA TAM2 w Kaliszu.

8 V 2013
Antonina Sokołowska, pełniąca funkcję kierowniczki artystycznej Teatru Klaps w Białymstoku, wyreżyserowała *Męczeństwo Piotra Ohey'a* Mrożka.

9 V 2013
Katarzyna Chmielewska i Leszek Bzdyl, współkierujący Teatrem Dada von Bzdülöw w Gdańsku oraz Anna Steller wyreżyserowali i przygotowali choreografię do przedstawienia *Zagraj to, czyli 17 tańców o czymś*.

10 V 2013
Barbara Wesołowska zaprojektowała scenografię do *Danteidy… Boskiej komedii* Dantego w Teatrze A w Gliwicach (prem. w Ruinach Teatru Miejskiego Victoria w ramach XXIV Gliwickich Spotkań Teatralnych).

10 V 2013
Premiera *Rozebranej* Aglai Veteranyi w Teatrze Odwróconym Czysta Reforma w Krakowie.

10 V 2013
Jagna Janicka zaprojektowała scenografię do przedstawienia *Shitz* Levina w Małej Sali w Teatrze Nowym im. Dejmka w Łodzi.

10 V 2013
Natalia Sołtysik wyreżyserowała *Konstelacje* Payne'a w scenografii Anny Czarnoty w Teatrze im. Solskiego w Tarnowie.

11 V 2013
Katarzyna Kosecka wyreżyserowała przedstawienie *(Nie)pokój* w Centrum Sztuki Kontrast w Bielsku-Białej.

11 V 2013
Joanna Żabińska zaprojektowała scenografię do *Jak wam się podoba* Szekspira w Teatrze Polskim w Szczecinie.

12 V 2013
Jadwiga Leśniak-Jankowska, współkierująca Krakowską Opera Kameralną, wyreżyserowała *Dziadka do orzechów i Króla Myszy* Hoffmanna według swojego scenariusza.

12 V 2013
Urszula Czernicka zaprojektowała scenografię do *Pana Mautza* Sibylle Berg na Scenie Margines w Teatrze im. Jaracza w Olsztynie.

17 V 2013
Maryna Wyszomirska zaprojektowała scenografię do *Pomarańczyka* Kocota we Wrocławskim Teatrze Współczesnym im. Wiercińskiego.

18 V 2013
Monika Gerbocová wyreżyserowała *Małą Syrenkę* Andersena na Scenie Polskiej Teatru Cieszyńskiego w Czeskim Cieszynie.

20 V 2013
Małgorzata Szydłowska zaprojektowała scenografię do przedstawienia *Klub miłośników filmu „Misja”* według scenariusza Jolanty Janiczak w Teatrze Łaźnia Nowa w Krakowie.

23 V 2013
Izabela Kolka zaprojektowała scenografię do *Zemsty* Fredry w Lubuskim Teatrze im. Kruczkowskiego w Zielonej Górze.

23 V 2013
Monika Dobrowlańska wyreżyserowała przedstawienie *Displaced Women* według scenariusza Moniki Dobrowlańskiej i Michała Walczaka, opartego na książkach *Kobieta w Berlinie* Anonymy, *Wojna nie ma w sobie nic z kobiety* Swietłany Aleksijewicz i *Berlin. Wspomnienia Polaków z robót przymusowych w stolicy III Rzesz w latach 1939-1945*, w scenografii Johanny Pfau w Fabryce Sztuki w Łodzi (prem. w Teatrze Maksima Gorkiego w Berlinie).

24 V 2013
Karolina Grzeszczuk zaprojektowała scenografię do przedstawienia *Między nogami* Arystofanesa (według *Żab*, *Lizystraty*, *Thesmoforii* i *Ptaków*) w Stowarzyszeniu Teatr Niekonsekwentny w Szczecinie.

25 V 2013
Justyna Celeda wyreżyserowała *Dobre rzeczy* Liz Lochhead w Teatrze Powszechnym w Łodzi.

25 V 2013
Premiera *Bajki o szczęściu* Izabeli Degórskiej w Olsztyńskim Teatrze Lalek.

26 V 2013
Izadora Weiss, kierująca Bałtyckim Teatrem Tańca, przygotowała inscenizację i choreografię do *Snu nocy letniej* w Operze Bałtyckiej w Gdańsku.

29 V 2013
Iwona Pasińska, pełniąca funkcję dyrektorki artystycznej teatru Movements Factory w Poznaniu, opracowała choreografię do *Święta wiosny <6,6 /66>* Strawińskiego według jej autorskiej koncepcji.

31 V 2013
Małgorzata Szydłowska zaprojektowała scenografię do *Małego Księcia* Saint-Exupéry'ego w Gliwickim Teatrze Muzycznym.

1 VI 2013
Barbara Guzik zaprojektowała scenografię do *Przygód Arka Noego* Rusinka w Teatrze Ludowym w Krakowie. W tym sezonie Barbara Guzik zaprojektowała także scenografię do *Tima Talara albo sprzedanego śmiechu* Krüssa w Teatrze im. Wandy Siemaszkowej w Rzeszowie (1 VI 2013).

1 VI 2013
Ziuta Zającówna, kierująca Teatrem Proscenium w Krakowie, wyreżyserowała przedstawienie *Trzy kolory humoru francuskiego*.

1 VI 2013
Premiera *Węża* Marty Guśniowskiej we Wrocławskim Teatrze Lalek.

2 VI 2013
Premiera *Bazyliszka* Marty Guśniowskiej w Białostockim Teatrze Lalek.

4 VI 2013
Magdalena Przybysz przygotowała choreografię do przedstawienia *Dancing for the birds, they watching us* według koncepcji Magdaleny Przybysz i Sergeja Maingardta w Klubie Żak w Gdańsku w (prem. w ramach V Gdańskiego Festiwalu Tańca).

5 VI 2013
Baśka Wesołowska zaprojektowała scenografię do *Domu otwartego* Bałuckiego w Studium Aktorskim przy Teatrze Śląskim im. Wyspiańskiego w Katowicach.

5 VI 2013
Ewa Wyskoczyl, kierująca Teatrem ZL w Tarnowskich Górach, wyreżyserowała przedstawienie *Dorian* według m. in. Wilde'a i Capote'a.

6 VI 2013
Anna Ochman przygotowała choreografię do przedstawienia *Motyl*, inspirowanego powieścią Lisy Genojevo w Klubie Żak w Gdańsku (prem. w ramach V Gdańskiego Festiwalu Tańca).

7 VI 2013
Katarzyna Ustowska przygotowała choreografię do przedstawienia *Heydrę* według swojej koncepcji w Klubie Żak w Gdańsku (prem. w ramach V Gdańskiego Festiwalu Tańca).

8 VI 2013
Barbara Kędzierska zaprojektowała scenografię do *Trubadura* Verdiego w Operze Krakowskiej. Barbara Kędzierska w tym sezonie zaprojektowała także scenografię do *Carmina Burana* Orffa w tym teatrze (28 VI 2013).

8 VI 2013
Anna Hulok wyreżyserowała i opracowała choreografię do przedstawienia *Sauté* w Opolskim Teatrze Tańca.

9 VI 2013
Mirosława Krymska wyreżyserowała *Stopklatkę* Maliny Prześlugi w Teatrze Form Czarno-Białych Plama w Suwałkach.

14 VI 2013
Katarzyna Szyngiera wyreżyserowała *Sferię* Magdy Kupryjanowicz w Teatrze Polskim w Bielsku-Białej.

14 VI 2013
Agnieszka Polańska zaprojektowała scenografię do *Mglistego Billego* Bianca w Teatrze Figur w Krakowie.

15 VI 2013
Iga Gańczarczyk i Magda Stojowska wyreżyserowały audioperformans *Przynęta* inspirowany performansem Valie Export i powieścią Elfriede Jelinek *Jesteśmy przynętą, kochanie*, według swojego scenariusza w Starym Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie.

15 VI 2013
Małgorzata Grabowska-Kozera zaprojektowała scenografię do *Dziś wieczór arszenik czyli komedia z kawą* Terrona w Teatrze Kamienica w Warszawie.

21 VI 2013
Marta Paradecka wyreżyserowała przedstawienie *Kruchość motyli* w Teatrze Kontakt w Kołobrzegu.

23 VI 2013
Anna Met zaprojektowała scenografię do *Wandy* Sylwii Chutnik i Patrycji Dołowy w Starym Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie.

25 VI 2013
Dorota Baranowska opracowała choreografię do przedstawienia *Iluminacje* w scenografii Anny Leszczyńskiej w Białostockim Teatrze Lalek (produkcja DanceOFFni Studia Działań Kreatywnych).

27 VI 2013
Agnieszka Glińska, kierująca Art Color Ballet w Krakowie, wyreżyserowała *Preludium słowiańskie* w swojej choreografii i według swojego scenariusza.

28 VI 2013
Agnieszka Baranowska wyreżyserowała *Obrachunki Fredrowskie czyli Fredro po męsku* wg Fredry w scenografii Kamili Grzybowskiej-Sosnowskiej w Teatrze Bez Rzędów w Krakowie.

28 VI 2013
Małgorzata Głuchowska wyreżyserowała *Kalinę* według scenariusza swojego i Justyny Koniecznej-Lipko w Teatrze Polonia w Warszawie.

29 VI 2013
Ewelina Ciszewska wyreżyserowała *Urodziny* według swojego scenariusza i w swojej oprawie plastycznej w Teatrze Lalki i Aktora w Wałbrzychu.

4 VII 2013
Agata Nowak zaprojektowała scenografię do *Megilat Polin* w Teatrze Midraszowym w Krakowie.

7 VII 2013
Wanda Sawicka zaprojektowała scenografię do *Ego* i *Hymnu* w Chojnickim Studiu Rapsodycznym.

8 VII 2013
Anna Zadęcka zaprojektowała scenografię do *Calineczki* Andersena w Teatrze Mer w Łodzi.

14 VII 2013
Urszula Szydlik-Zielonka, współkierująca Teatrem Władca Lalek w Słupsku, wyreżyserowała *Cztery mile za piec* Marii Kownackiej.

19 VII 2013
Iga Gańczarczyk wyreżyserowała *Piccolo coro dell'Europa* według swojego scenariusza na podstawie *Króla Maciusia Pierwszego* Korczaka w Teatrze Łaźnia Nowa w Krakowie.

20 VII 2013
Karolina Najechalska wyreżyserowała przedstawienie *Janko Marzyciel*, inspirowane nowelą Sienkiewicza w Teatrze Hoc Loco w Olecku. Karolina Najechalska wyreżyserowała także w tym sezonie *Zabawę* Mrożka (30 VIII 2013).

21 VII 2013
Monika Kwiatkowska zaprojektowała scenografię do *Don Juana* w Teatrze Latarnia w Białymstoku.

26 VII 2013
Premiera *Historii oddychania* Marty Marianny Gortych w Teatrze Druga Strefa w Warszawie.

30 VII 2013
Katarzyna Pastuszak opracowała choreografię do performansu *Ofelia*, według swojego pomysłu, z tekstem Doroty Androsz w Teatrze Amareya w Gdańsku (prem. w ramach XVI Festiwalu Szekspirowskiego).

16 VIII 2013
Karolina Maciejaszek wyreżyserowała *Disco Pigs* Walsha w scenografii Anny Chadaj w Teatrze Rawa w Katowicach (prem. na Scenie w Malarni Teatru Śląskiego w ramach przeglądu Lato w Malarni).

30 VIII 2013
Helena Ganjalyan opracowała choreografię do przedstawienia *Une femme masculine* według swojego pomysłu w Bibliotece Teatru Dada von Bzdülöw w Gdańsku.

Agata Chałupnik

Sezon 2013/2014

5 IX 2013
Małgorzata Dziewulska opracowała dramaturgię *Nocy i dni* na motywach powieści Marii Dąbrowskiej w Domu Polskim w Zakrzewie (prem. w ramach projektu Wielkopolska: Rewolucje).

6 IX 2013
Ziuta Zającówna, kierująca Teatrem Proscenium w Krakowie, wyreżyserowała *Kabaret Kici Koci* Białoszewskiego. Ziuta Zającówna w tym sezonie wyreżyserowała także *Gry z Witkacego* wg swojego scenariusza (8 XI 2013).

6 IX 2013
Karolina Mazur zaprojektowała scenografię do przedstawienia *Znikające szkoły* Hermiony G. na Scenie Kameralnej w Teatrze Dramatycznym im. Szaniawskiego w Wałbrzychu. W tym sezonie Karolina Mazur zaprojektowała także scenografię do *Króla Edypa* wg Sofoklesa na DS#Sala Helena w Narodowym Teatrze Starym im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie (17 X 2013), a także do *Murzynów* Geneta w Państwowej Wyższej Szkole Teatralnej im. Solskiego w Krakowie (spektakl dyplomowy studentów IV roku Wydziału Aktorskiego, prem. 22 III 2014) oraz do przedstawienia *Fragmenty nieistniejącego świata* Baczaka na Małej Scenie we Wrocławskim Teatrze Współczesnym im. Wiercińskiego (12 IV 2014).

7 IX 2013
Justyna Celeda wyreżyserowała *Życie jest snem* Calderona w Teatrze im. Osterwy w Gorzowie Wielkopolskim. W tym sezonie Justyna Celeda wyreżyserowała także *Klub kawalerów* Bałuckiego na Nowej Scenie w Teatrze Muzycznym im. Danuty Baduszkowej w Gdyni (14 XII 2013).

7 IX 2013
Ewa Sokół-Malesza wyreżyserowała *Calineczkę* Andersena w Teatrze Lalki i Aktora „Kubuś" w Kielcach. W tym sezonie Ewa Sokół-Malesza wyreżyserowała także *Piękną i bestię* wg baśni Jeanne-Marie Leprince de Beaumont w Teatrze Powszechnym im. Kochanowskiego w Radomiu (27 IV 2014).

7 IX 2013
Alicja Morawska-Rubczak wyreżyserowała *Brzucho* w scenografii Barbary Małeckiej na Scenie na Piętrze we Wrocławskim Teatrze Lalek. W tym sezonie Alicja Morawska-Rubczak

wyreżyserowała także *Łódeczkę* według swojego scenariusza w Teatrze im. Norwida w Jeleniej Górze (22 VI 2014).

9 IX 2013
Premiera *Moralności pani Dulskiej* Gabrieli Zapolskiej w Teatrze Arka we Wrocławiu.

12 IX 2013
Monika Wójcik zaprojektowała scenografię do *Disco Polo – wieczór poezji śpiewanej* w Teatrze Sam w Gdyni. W tym sezonie Monika Wójcik zaprojektowała także scenografię do *Tuwima dla dorosłych* na Scenie Kameralnej w Teatrze Muzycznym im. Danuty Baduszkowej w Gdyni (16 XI 2013) oraz do *Gwiazdki w Muzycznym* w Teatrze Muzycznym Junior w Gdyni (13 XII 2013).

13 IX 2013
Premiera *Ofelii_3* wg konceptu Doroty Androsz, Anny Kalwajtys i kierującej zespołem Katarzyny Julii Pastuszak w Teatrze Amareya w Gdańsku.

13 IX 2013
Premiera *Historii oddychania* Marty Marianny Gortych w Teatrze Nowym w Krakowie.

13 IX 2013
Emilia Łapko zaprojektowała scenografię do *Lekcji* Ioneski na Trzeciej Scenie w Teatrze Nowym im. Łomnickiego w Poznaniu. W tym sezonie Emilia Łapko zaprojektowała także scenografię do *Przygód Koziołka Matołka* Makuszyńskiego i Walentynowicza w Teatrze Lalek „Pleciuga" w Szczecinie (30 V 2014).

13 IX 2013
Ewa Wycichowska, kierująca Polskim Teatrem Tańca – Baletem Poznańskim, przygotowała choreografię do przedstawienia *(Nie)bezpieczne związki* (z cyklu *XL. Polski Teatr Tańca wczoraj i dziś. Odcinek VI*). W tym sezonie Ewa Wycichowska przygotowała także choreografię do następujących premier: *Tango wczoraj i dziś* (z cyklu *XL. Polski Teatr Tańca wczoraj i dziś. Odcinek VII*) (12 X 2013); *... A ja znowu tańczę* (z cyklu *XL. Polski Teatr Tańca wczoraj i dziś. Odcinek VI*) (28 XI 2013); *Pora na Carpe diem* (z cyklu *XL. Polski Teatr Tańca wczoraj i dziś. Odcinek VI*) (8 XII 2013); *Dobrze, że tu jesteś* (21 II 2014).

13 IX 2013
Renata Dymna wyreżyserowała *Księżniczkę na ziarnku grochu* Brzechwy w scenografii Małgorzaty Domańskiej w Teatrze Maskarada w Warszawie.

14 IX 2013
Izadora Weiss, dyrektorka artystyczna Bałtyckiego Teatru Tańca, wyreżyserowała *Śmierć i dziewczynę* Schuberta ze swoim librettem, w swojej choreografii i inscenizacji w Operze Bałtyckiej w Gdańsku.

14 IX 2013
Justyna Łagowska zaprojektowała scenografię do *Maskarady* Lermontowa w Teatrze im. Słowackiego w Krakowie. W tym sezonie Justyna Łagowska zaprojektowała scenografię do przedstawień: *W pokoju obok* Sarah Ruhl w Teatrze im. Solskiego w Tarnowie (21 IX 2013), *Lód* Dukaja w Teatrze Provisorium w Lublinie (22 IX 2013), *Siła przyzwyczajenia* Bernharda w Krakowskim Teatrze Scena STU (1 XII 2013), *Licheń story* Jakubowskiego w Teatrze im.

Horzycy w Toruniu (1 III 2014), a także do *Kupca weneckiego* Szekspira w Teatrze im. Osterwy w Lublinie (5 IV 2014), do *Termopil polskich* Micińskiego w Teatrze Polskim we Wrocławiu (3 V 2014), do *Machii* Machulskiego w Teatrze Starym w Lublinie (4 V 2014) oraz do *Statku szaleńców* Kolady w Teatrze Wybrzeże w Gdańsku (29 VIII 2014).

14 IX 2013
Dagmara Jemioła-Hryniewiecka zaprojektowała scenografię do *Dzień dobry, świnko* Janoscha w Teatrze „Maska" w Rzeszowie.

14 IX 2013
Katarzyna Sygitowicz-Sierosławska wyreżyserowała *Kugle Mugle* w Teatrze Rondo w Słupsku.

14 IX 2013
Katarzyna Deszcz wyreżyserowała *Matki* Rowickiego w Teatrze Nowym w Zabrzu. W tym sezonie Katarzyna Deszcz wyreżyserowała także *Poskromienie złośnicy* Szekspira w Teatrze im. Żeromskiego w Kielcach (12 IV 2014) oraz *Ich czworo* Gabrieli Zapolskiej na Scenie Polskiej Teatru Cieszyńskiego w Czeskim Cieszynie (10 V 2014).

„Reżyser Katarzyna Deszcz zaczęła swój spektakl od ostrzeżenia – zabrzmiało *Sex and violence* punkrockowego The Exploited. I rzeczywiście dostajemy seks i przemoc. A oprócz tego dużo «money». Bo szlachetny ojciec chce sprzedać grzeczną córkę Biankę jak najdrożej i nieprzypadkowo targuje się z zalotnikami-celebrytami, chwilę po tym, jak zajmował się rąbaniem mięsa. Dwie kamienice czy trzy galeony? Kto da więcej? Córunia tatusia wdzięczy się do kawalerów na rurze. «Kobieta musi być sexy» – zabrzmiało przecież na wstępie. Jak w życiu. Brakuje tylko różowej parasolki. A złośnicę Kasię tatuś dla odmiany chce oddać za wszelką cenę. Nawet temu, który groszem nie śmierdzi. Niech ją weźmie. Niech ją bije, niech nią pomiata, traktuje jak szmatę, głodzi, uczy rozumu. Nareszcie. Ku uciesze zajętej głównie oszukiwaniem siebie nawzajem menażerii na scenie oraz części widowni. Żona musi być mężowi posłuszna, tak napisał Szekspir. Z pierwszym aktem dostajemy więc obraz społeczeństwa, w którym kobieta jest towarem. Z drugim... – Nie jest to rzecz o tym, że Petruchio poskromił Kasię ani odwrócenie, że Kasia podporządkowała sobie Petrucia. To rzecz o wzajemnej walce, wzajemnych kompromisach i nieprawdopodobnej fascynacji – zapowiadała reżyser. Czy to się udało? – Seks jest jednak wielką siłą, która sprawia, że kobiety tkwią w przemocowych związkach – skomentowała po premierze znajoma psycholog, która nie słyszała zapowiedzi reżysera. «Sex and violence». A miłośników punkrocka lojalnie ostrzegam, że na koniec menażeria pląsa w rytm discopolo, który świetnie uczestników balangi charakteryzuje".
Agnieszka Gołębiowska, *Sex and violence, czyli sklep mięsny z kobietami*, „Gazeta Wyborcza" – Kielce" online, http://kielce.wyborcza.pl/kielce/1,35255,15797152,Sex_and_violence__czyli_sklep_miesny_z_kobietami__RECENZJA_.html (15 IV 2014).

„Niewiele wyszło z poskramiania seksistowskich poglądów zaprezentowanych przez Szekspira w *Poskromieniu złośnicy*. Nawet zamiana ról w ostatniej scenie niewiele pomogła. W sobotę kielecki Teatr imienia Żeromskiego zaprezentował kolejną premierę. Reżyser Katarzyna Deszcz zapowiadała nowe, współczesne odczytanie tego, bardzo popularnego dramatu. Oczekiwania były w związku z tym duże, bo jak zmienić wymowę rubasznej komedii, w której chodzi o bezwzględne podporządkowanie kobiety mężczyźnie? [...] Na scenie kotłuje się menażeria różnych postaci, które w interpretacji reżysera otrzymały miejsca

niemal pierwszoplanowe, prawie wszyscy udają kogoś, kim nie są, potęgując wrażenie chaosu. Spektaklowi bliżej chwilami do kabaretu a sceny z aktów zmieniają się w slapstickowe gagi przyjmowane przez publiczność wybuchami śmiechu. Niektóre bardzo smakowite, ale trudno do nich zaliczyć goły tyłek pana młodego (czy był to żywy rebus mówiący o statusie Petruchia?), czy galopowanie w bieliźnie przez drugi akt. Tempo sztuki czasami siada a oglądanie długiego fragmentu amerykańskiej adaptacji sztuki z 1967 roku jako wprowadzenie do kolejnej sceny było nużąco długie. Reżyser sięgnęła po nowoczesne środki przekazu, także przedstawiając Biankę grającą w filmie erotycznym. Czy potrzebna jest taka dosłowność oceni każdy z widzów sam. Świetnym zabiegiem było wplecenie w spektakl współczesnych przebojów – także z ludycznego dico polo, które współbrzmiały z tekstem i były doskonałym komentarzem wielu scen. A w słowa przetłumaczone przez Barańczaka warto się wsłuchiwać, bo nawet jeśli nie zgadzamy się z przesłaniem sztuki, to tekst jest piekielnie inteligentny i skrzy się humorem".
Lidia Cichocka, *W Kielcach Szekspir górą,* „Echo Dnia" nr 87 z 14 IV 2014.

„Ostatnim wydarzeniem w ramach 18. Festiwalu Szekspirowskiego było *Poskromienie złośnicy* Teatru im. Stefana Żeromskiego z Kielc w reżyserii Katarzyny Deszcz, które zdobyło nagrodę Złotego Yoricka w Konkursie na Najlepszą Inscenizację Dzieł Dramatycznych Williama Szekspira i utworów inspirowanych dramatami Szekspira w sezonie artystycznym 2013/2014. Artyści z Kielc w sobotni i niedzielny wieczór zaprezentowali gdańskiej publiczności uwspółcześnioną wersję miłosnych potyczek Katarzyny i Petruchia, których tłem jest kwestia gender i społecznych ról w odniesieniu do płci. Jednak przedstawienie z Kielc trudno uznać za najlepszą inscenizację szekspirowską minionego roku. Aktorsko przeciętne i zagrane na jednej nucie, scenograficznie i inscenizacyjnie mało ciekawe. Raczej rozczarowanie niż objawienie minionego festiwalu".
Katarzyna Fryc, Przemysław Gulda, Agata Olszewska, *Szekspir wreszcie u siebie,* „Gazeta Wyborcza" – Trójmiasto" nr 233 z 7 X 2014.

15 IX 2013
Eva Farkašová zaprojektowała scenografię do *Pięknej i bestii* Ośnicy w Teatrze Lalek „Banialuka" im. Zitzmana w Bielsku-Białej. W tym sezonie Eva Farkašová zaprojektowała także scenografię do przedstawień: *Brak sensu, aniołek, żyrafa i stołek* Marty Guśniowskiej w Białostockim Teatrze Lalek (23 II 2014), *Baśń o rycerzu bez konia* Marty Guśniowskiej w Teatrze Lalki i Aktora w Łomży (8 III 2014), *Krawiec Niteczka* Głowackiego wg Makuszyńskiego w Śląskim Teatrze Lalki i Aktora „Ateneum" w Katowicach (24 V 2014), a także do *Waiting for the rain* Maliny Prześlugi w Opolskim Teatr Lalki i Aktora im. Smolki (5 VII 2014) oraz do *Smoków* Maliny Prześlugi w Teatrze Animacji w Poznaniu (31 VIII 2014) i *Baśni o zaklętym kaczorze* Marii Kann w Teatrze im. Andersena w Lublinie (1 III 2014).

15 IX 2013
Dobrosława Bałazy wyreżyserowała *Burą gburę* Danuty Parlak w Teatrze Polskiego Radia. W tym sezonie Dobrosława Bałazy wyreżyserowała w Teatrze Polskiego Radia następujące premiery: *Zanim się przerwie srebrny sznur* Kazancewa (5 X 2013), *Niewiarygodne przygody Altusa Grajka. Latający fortepian* Nataszy Kielak i Rycha Dziewulskiego (10 XI 2013), *Willy Bluma* Ćwiklińskiego (21 XII 2013), *Magda z bagniska* Justyny Ścibor (22 XII 2013), *Oto stoją w deszczu ciała* Edy Ostrowskiej (19 I 2014), *Do góry nogami* Pałasza (16 II 2014), *Plaża za dębami* Bizio (16 III 2014), *Olbrzym i miasteczko* Anny Onichimowskiej (16 III 2014; odc. 2, prem. 23 III 2014), *Rękopis znaleziony na Wschodnim* Beaty Postnikoff (29 III 2014), *Lotne związki* Cieńskiego (12 IV 2014), *Kapelusz pani Wrony* Danuty Parlak (4 V 2014), *Jeden mglisty poranek* Hanny Kowalewskiej (11 V 2014), *Trzy szanse* Kapelińskiego

(24 V 2014), *Eliasza Bombę i czterdziestu ochotników* Niemyckiego (25 V 2014), *Krzywicką / krew* Julii Holewińskiej (31 V 2014).

16 IX 2013
Agnieszka Glińska, dyrektorka artystyczna Teatru Studio im. Witkiewicza w Warszawie, wyreżyserowała *Dwoje biednych Rumunów mówiących po polsku* Doroty Masłowskiej w scenografii Magdaleny Maciejewskiej na Małej Scenie w Malarni. W tym sezonie Agnieszka Glińska wyreżyserowała w Teatrze Studio także *Wiśniowy sad* Czechowa w scenografii Agnieszki Zawadowskiej (16 XII 2013) oraz *Jak zostałam wiedźmą* Doroty Masłowskiej, także w scenografii Agnieszki Zawadowskiej (28 V 2014), a także *The blue room* Hare'a w scenografii Mai Skrzypek w Państwowej Wyższej Szkole Teatralnej im. Solskiego w Krakowie (spektakl dyplomowy studentów IV roku Wydziału Aktorskiego, prem. 21 II 2014).

„Agnieszce Glińskiej udało się podkreślić właśnie tę wielką siłę *Rumunów*. Dzięki znakomitej, świadomej reżyserii – możliwe było podkreślenie, wyciśnięcie tragizmu i głębokiej ciemności, które się w bohaterach gnieżdżą. A przecież to nie takie łatwe, bo powaga może akurat w wypadku tego utworu zostać przywalona lawiną humoru, która zasypuje widzów już od pierwszych sekund. Tak, Glińska doskonale wie, co w *Rumunach* najważniejsze. Wyciągnęła nawet gorzką ironię pomieszczoną w didaskaliach dzięki wprowadzeniu postaci dwójki policjantów (znakomici Dorota Landowska i Modest Ruciński), którzy relacjonują w uporządkowany sposób całą historię".
Karol Płatek, *Miętówki*, http://www.teatrdlawas.pl/recenzje/2609-mietowki, 8 IX 2014.

„Wydawać by się mogło, że sztuka Masłowskiej skazana była na sukces, ale w rzeczywistości dopiero Glińskiej w pełni udało się zrealizować świetne przedstawienie. Z kilku co najmniej powodów. Zaufała samej Masłowskiej. Wymyśliła dla autorki bajkowy, prościutki teatr, rodem trochę jak z dziecinnych opowieści. Umieściła całość na swoim teatralnym strychu, w Malarni, ale także na takim strychu, który może funkcjonować jako magiczna przestrzeń niezwykłych baśni. Gdzie pod spadzistym dachem, w ścianie, mieszczą się tajemnicze otwory, przez które coś wylatuje, wytaczają się przedmioty, potem na powrót wpadają. Gdzie zmienia się światło w rytmach dialogów, a postaci pokazują się trochę tak jakby wyskakiwały z tajemniczych pudełek. Zresztą nieomal wszystkie postacie w tym przedstawieniu – z wyjątkiem pary głównych bohaterów – stwarzają się na skutek przebieranek. Trójka aktorów: Monika Krzywkowska, Dorota Landowska, Modest Ruciński dwoi się i troi, a momentami dokonuje cudów w rozmaitych, różnorodnie zagranych rolach. Agnieszka Pawełkiewicz (Dżina) i Marcin Januszkiewicz (Parcha) grają role bohaterów w przejmujący sposób. Bo Agnieszka Glińska wymyśliła dla wszystkich taki teatr, który jest wędrówką po krańce emocji, języka i wolności. W tym przedstawieniu emocje uruchamiały język, a język wyznaczał obszar wolności. Zwariowana opowieść stawała się teatralnym traktatem o samounicestwieniu".
Andrzej Lis (członek Komisji Artystycznej XX Ogólnopolskiego Konkursu na Wystawienie Polskiej Sztuki Współczesnej), *O bogaceniu się biednych Rumunów*, http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/183532.html, 27 V 2014.

„Glińska przede wszystkim opowiada i dopowiada historię, która się zdarzyła, osadzając część akcji w komisariacie. Dodaje postaci dwóch policjantów, którym relacjonują ją kolejni kierowcy, mający przyjemność z «dwojgiem biednych Rumunów». Relacja pierwszego z nich już przez autorkę napisana została w konwencji składania zeznań, łamanej tylko emocjonalnym ładunkiem wypowiedzi. Reżyserka konstruuje kolejne sytuacje, budując siatkę zdarzeń, jakby snuła filmową historię. Pokazuje Polskę B: okolicznościowe drzewko z

pomalowanej na zielono tektury, z napisem święcącym jubileusz Lasów Państwowych, dziwnie przypomina PRL, dwie barmanki zrobione na bóstwa są apatyczne, ale zarazem agresywne, jak niegdyś. Klimat spektaklu przypomina nieco *Fargo* braci Coenów: absurdalny thriller z życia prowincji, odsłaniający bezgraniczną głupotę portretowanych postaci i całkowitą przypadkowość ich losu. […] Jednak im bardziej Glińska dopowiada i urealnia na scenie tekst Masłowskiej, tym bardziej z szalonej narracji autorki uchodzi energia, zawarta przede wszystkim w języku. Im bardziej rzecz zbliża się do filmowej opowieści, którą zawsze trzyma dobrze opowiedziana, choćby i absurdalna, fabuła, tym bardziej rozładowuje to jej wewnętrzny potencjał. […] Szalone napięcia narracji schodzą na drugi plan, gubią się gdzieś rytm i temperatura jej opowieści, […] interpretacja Glińskiej sytuuje się na przeciwnym biegunie niż *Paw królowej* Mateusza Pakuły i Pawła Świątka, gdzie językowi i frazie Masłowskiej przyznano naczelne miejsce".
Kalina Zalewska, *Gra w Rumuna*, „Teatr" nr 12/2013.

„Z debiutanckiej sztuki Doroty Masłowskiej Agnieszka Glińska wydobywa elegijny ton jej pisarstwa, nie niszcząc fantastycznego poczucia humoru Masłowskiej. Zasilana prochami nocna odyseja Parchy i Dżiny po Polsce C wciąż bawi, tym bardziej że do genialnego poczucia humoru autorki reżyserka dodała komediowo rozegrane role policjantów (świetni Dorota Landowska i Modest Ruciński). Jednak na pierwszy plan wysuwa się ludzki dramat: życiowe niespełnienie już na starcie głównych bohaterów, rozczarowanie, że to tylko tyle: tylko jakaś marna rólka w głupiej telenoweli, tylko wypełnianie faktur albo smażenie frytek. Chyba jednak nie tak miało być. I wewnętrzna pustka jak czarna dziura zasysająca resztki sił życiowych. To samo rozczarowanie życiem, marzenia o czymś więcej, lepiej, gdzie indziej i z kimś innym, Glińska znajdowała wcześniej u Czechowa czy w Iluzjach Iwana Wyrypajewa. Ale tam było uniwersalne, wpisane w kondycję ludzką i może przez to właśnie jakoś mniej osobiste, mniej dotykające. W *Dwojgu biednych Rumunach mówiących po polsku* boli bardziej. Może przez współczesność tekstu Masłowskiej, mocny polski kontekst, wyświetlające się w głowie te wszystkie gazetowe artykuły o śmieciówkach, tymczasowych pracach, symbolicznych płacach i wegetacji zamiast życia? A może dzięki przejmującej grze Agnieszki Pawełkiewicz w roli samotnej matki, która wciąż jest samotnym dzieckiem?"
Aneta Kyzioł, *My, Rumuni*, „Polityka" nr 39/2013.

17 IX 2013
Mariola Ordak-Świątkiewicz wyreżyserowała *Królestwo koralowej rafy* Marty Guśniowskiej w Teatrze Lalki i Aktora w Wałbrzychu. W tym sezonie Mariola Ordak-Świątkiewicz wyreżyserowała także *Wariata i zakonnicę* Witkiewicza w tym teatrze (23 V 2014), a także przedstawienia *Psiaskość 2, czyli kostka została rzucona* Marty Guśniowskiej w Opolskim Teatr Lalki i Aktora im. Smolki (22 IX 2013).

21 IX 2013
Maria Árndóttir wyreżyserowała *Wariacje enigmatyczne* Schmitta w scenografii Tatiany Kwiatkowskiej w Teatrze im. Sewruka w Elblągu.

21 IX 2013
Anita Wach wyreżyserowała przedstawienie *Gloria!* w Klubie Żak w Gdańsku.

21 IX 2013
Aneta Adamska, kierująca Teatrem Przedmieście w Rzeszowie, wyreżyserowała *Dybuka* Anskiego. W tym sezonie Aneta Adamska wyreżyserowała także w tym sezonie *Scenariusz* Biesa (8 II 2014).

21 IX 2013
Angelika Broniewska zaprojektowała scenografię do *Wariacji enigmatycznych* Schmitta w Nowym Teatrze im. Witkacego w Słupsku.

21 IX 2013
Aneta Głuch-Klucznik wyreżyserowała *Najmniejszy bal świata* Maliny Prześlugi w Teatrze Zagłębia w Sosnowcu.

21 IX 2013
Emilia Betlejewska, współkierująca Teatrem Lalek „Zaczarowany Świat" w Toruniu, wyreżyserowała *Na niebie i ziemi* wg swojego scenariusza w scenografii Urszuli Łapot i Ewy Świokły. W tym sezonie Emilia Betlejewska wyreżyserowała także: *Cudowną lampę Alladyna* w swojej scenografii (21 XI 2013); *Legendę o flisaku* w scenografii Ewy Świokły (II 2014).

21 IX 2013
Lena Frankiewicz wyreżyserowała *Listy na wyczerpanym papierze* Agnieszki Osieckiej i Jeremiego Przybory w scenografii Melanii Muras na Scenie Kameralnej w Teatrze Polskim im. Szyfmana w Warszawie. W tym sezonie Lena Frankiewicz wyreżyserowała także *Plastusiowy pamiętnik* Marii Kownackiej w scenografii Melanii Muras i w choreografii Izabeli Chlewińskiej w Teatrze Polskim im. Konieczki w Bydgoszczy (14 II 2014).

21 IX 2013
Justyna Sobczyk, kierująca Teatrem 21 w Warszawie, wyreżyserowała *Śmiertelnie trudną grę* w dramaturgii Justyny Lipko-Koniecznej i w scenografii Agaty Skwarczyńskiej. Justyna Sobczyk w tym sezonie wyreżyserowała również *Statek miłości. Odcinek 1*, w dramaturgii Justyny Lipko-Koniecznej i w scenografii Weroniki Karwowskiej (10 XII 2014).

21 IX 2013
Natalia Sołtysik wyreżyserowała *Walentinę. The last human dog* Swietłany Aleksijewicz w scenografii Anny Czarnoty na Małej Scenie we Wrocławskim Teatrze Współczesnym im. Wiercińskiego. W tym sezonie Natalia Sołtysik wyreżyserowała także *Księżniczkę na opak wywróconą* Calderona w scenografii Anny Czarnoty w Nowym Teatrze im. Witkacego w Słupsku (28 III 2014).

„Biała klatka, zbudowana na scenie przez Annę Czarnotę, intryguje. Może to pokrywa reaktora, może sarkofag, a może mentalna pułapka, w której główną bohaterkę zatrzasnęła śmierć męża. Nie ulega bowiem wątpliwości, że oglądamy krajobraz wewnętrzny, reportaż ze środka głowy. Umeblowanie jest skromne: tylko kanapa i telefon. Z tymi przedmiotami jednak wiąże się konkretna treść emocjonalna. Są świadkami dramatu, który w umyśle bohaterki rozgrywa się od lat. To historia kobiety, której mąż, pracujący jako likwidator szkód w strefie skażenia, zmarł na chorobę popromienną. W jej opowieści nieustannie splatają się dwa wątki: miłości – zniewalającej, ofiarnej i gotowej na wszystko, oraz fizycznego rozpadu dotkniętego chorobą ciała. Walentyna opisuje wszystkie stadia tego procesu – od pierwszego przerażenia widokiem krwi, po moment finalny, w którym mąż staje się rośliną karmioną przez rurkę. Gdy zabraknie środków przeciwbólowych, przez tę rurkę wlewa się wódkę, by uśmierzyć cierpienie. Ale nie to jest najgorsze. Walentyna codziennie śledzi makabryczne spustoszenia, jakich w organizmie męża dokonuje choroba. Umierający traci ludzki wygląd, zacierają się rysy: zapada nos, rozchodzą się oczy, ginie podbródek. Na koniec chory staje się bezkształtną istotą bez twarzy. Ludzie dostają mdłości na jego widok, a

urzędnik pogrzebowy będzie potrzebował flaszki wódki, by przezwyciężyć wstręt. On podejrzewa, że coś złego się dzieje i prosi o lusterko. Ona odmawia, kluczy i ucieka w naiwne wymówki, byle tylko jak najdalej odwlec ten moment, w którym mąż nie rozpozna już siebie we własnym odbiciu. W końcu jednak musi to zrobić i podaje mu lusterko – najmniejsze z możliwych. Ten moment jest jak zerwanie zasłony, za którą dotąd starała się ukrywać przed nim straszną prawdę. On już wie, że to koniec. Mimo to w nocy – jak gdyby nigdy nic – toczy się między nimi życie intymne. Tak intensywne i pełne oddania, że Walentyna we śnie czuje się częścią jego ciała. Małżonkowie desperacko pragną siebie nawzajem, jakby w obliczu śmierci pragnęli stać się jednym ciałem i tym samym zagrodzić jej drogę. To może najbardziej niezwykły moment tej opowieści. Historia umierania zmienia się w misterium miłosne, w którym Eros próbuje podejść i przechytrzyć Thanatosa. [...] Walentynę gra Irena Rybicka. Robi to ostrożnie, z dystansem i szacunkiem dla bohaterki. Nie chce przesłaniać jej sobą, skąpi jaskrawszych barw, emocje taktownie trzyma na uwięzi. Ta niewiarygodna opowieść z łatwością mogłaby się przerodzić w tani horror, sycąc widza szokującymi detalami. To, co najważniejsze w spektaklu, dzieje się jednak w języku. Sytuacje i gesty, komponowane bardzo oszczędnie, kreślą zaledwie dyskretne ramy dla słów, rozgrywających niekończący się rytuał odnawiania bólu po utracie. Walentyna chce rozmawiać o śmierci – jej życie z duchem w białej klatce to przecież nieustający seans samookaleczającej się świadomości. To, co uderza w adaptacji tekstu, to powtarzalność: obsesyjne cyrkulacje tych samych strzępów wspomnień i fraz, które jak roje much krążą nad otwartymi ranami pamięci. Rybicka lepi swoją postać z miękkiej gliny pod dyktando kapryśnych wspomnień. Gra kobietę bez wieku. Raz jest młodą dziewczyną, świeżo dotkniętą miłosnym zauroczeniem, kiedy indziej nieszczęśliwą żoną, zmagającą się z chorobą męża, wreszcie – starszą o dwadzieścia pięć lat wdową, której to wszystko tłucze się po głowie. Myśli są podstępne – raz podsuwają sentymentalne obrazki, kiedy indziej znów krzyczą obcesowo głosem z offu. [...] Sołtysik chciałaby widzieć w Walentynie istotę o pierwotnej, niemal naiwnej czystości, prowadzoną instynktem, podobnie jak czarnobylskie zwierzęta, osierocone przez człowieka na skutek katastrofy. Ale ten kontekst staje się czytelny wyłącznie dzięki komentarzowi reżyserki, nie wyjaśnia go sam spektakl. Można by też zapytać, dlaczego jeden ze swoich miłosnych refrenów Walentyna mówi po rosyjsku. Być może są to zabiegi podyktowane niewiarą w nośność samego tekstu. Niewykluczone również, że z tej samej obawy wzięło się kilka ruchów inscenizacyjnych, które psują plastyczną czystość spektaklu. Scena, w której na tylnej ścianie kontenera ukazuje się seans Kaszpirowskiego, wydaje się wyjęta z zupełnie innej bajki. Tym bardziej że finał, w którym bohaterka spotyka swój Wyrzut Sumienia, znów przemawia językiem symbolicznym. Ów Wyrzut ma bowiem twarz Lenina, a raczej jego upiorną, lateksową maskę. To truchło Systemu, który szafował beztrosko życiem obywateli i posyłał ich na pewną śmierć do skażonej strefy. Walentyna ma poczucie winy, że nie stawiała oporu i pozwoliła jechać mężowi do Czarnobyla. O ile jednak można zrozumieć, dlaczego kobieta gnieździ się w swojej klatce z duchem małżonka i Lenina, o tyle trudno pojąć obleśną lubieżność truchła rewolucji, które dość bezceremonialnie się do niej dobiera. Być może System demonstruje w ten sposób swoją pozagrobową władzę, a może ów Wyrzut to widmo męża, które jawi się jako ofiara Systemu. Spektakl pozostaje jednak bezwarunkowym wyznaniem wiary w miłość i jej ponadludzką moc. Walentyna nie jest bohaterką naszych czasów. Na prawa umarłych w świecie żywych patrzymy dziś niechętnie, a dwudziestokilkuletnia żałoba wydaje się ekscesem wykraczającym poza ogólnie respektowane normy. Reżyserka i aktorka starają się przede wszystkim zrozumieć Walentynę, i ten gest rozumiejącej aprobaty pozwala dostrzec w jej szaleństwie jakiś refleks duchowego piękna".

Jolanta Kowalska, *Czarnobylska Pieśń nad pieśniami*, „Teatr" nr 12/2013.

„*Czarnobylska modlitwa. Kronika przyszłości* Swietłany Aleksijewicz to kulturowo bliskie, reportażowe wyzwanie dla polskich twórców teatralnych. Tekst reżyserowały wcześniej m.in. Joanna Szczepkowska i Agnieszka Korytkowska-Mazur. Ostatnio we Wrocławskim Teatrze Współczesnym zmierzyła się z nim Natalia Sołtysik. Reżyserka zaznaczyła, że wybrała z całego zbioru Aleksijewicz tylko jeden rozdział: *Samotny głos ludzki*. Stworzyła kameralne przedstawienie tematyzujące nie tyle katastrofę reaktora atomowego i jego polityczne skutki, ile indywidualną i międzyludzką degradację wywołaną wypadkiem przy pracy szacownej Historii. Mimo że to prawie monodram Ireny Rybickiej (takie też było pierwotne założenie; Tomasz Orpiński pojawia się tylko na moment zakończenia), wypada zaliczyć go wg Mrożkowskiej kategoryzacji do «teatru człowiek-człowiek». Jak pisał ironista – w takim teatrze trudno o ułudę nowatorstwa, jest on niemodny, bo treścią jego przewidywalne akcje i reakcje ja i drugiego człowieka. W wypadku *Walentiny* tę ironię trzeba już odczytywać dosłownie. Sołtysik i Rybicka nie siliły się na eksperyment, choć wręcz laboratoryjnie przepracowały dramat duszy kobiety, która nie pogodziła się ze śmiercią męża, likwidatora szkód w Czarnobylu. Walentina Timofiejewna Apanasewicz pożegnała wyidealizowaną miłość, która po katastrofie zamieniła się w radioaktywne monstrum, ale nie oddaliła żalu, samotności i wewnętrznego spustoszenia, wciąż miota się w machinie sprzecznych emocji. W scenograficznej konstrukcji będącej ni to kontenerem na śmiercionośne odpady, ni to hermetyczną klatką, Rybicka precyzyjnie, bez zbędnej emfazy opowiada historię Walentiny. W jej roli dominuje połączenie dziwnego napięcia, patosu i zwierzęcych odruchów. «Ostatni ludzki pies» buntowniczo ubiera swą tragedię raz w biały kombinezon, raz w zgrzeby uniform siermiężnego systemu. W maju twórcy odbyli podróż studyjną na Ukrainę i Białoruś, a zebrany materiał fotograficzno-filmowy wykorzystano w spektaklu oraz wystawie Ernesta Wińczyka – integralnej części projektu”.
Mateusz Węgrzyn, *W kontenerze na odpady emocji*, „Nowa Siła Krytyczna” z 9 X 2013.

„*Czarnobylska modlitwa* nie po raz pierwszy stała się inspiracją teatralnego przedstawienia. Oparty na niej spektakl, rozpisany na dziesięć ról, wyreżyserowała w warszawskim teatrze Studio Joanna Szczepkowska. Podobne przedsięwzięcia, polegające na próbie przekładu języka dokumentalnego zapisu na sceniczną kreację, są obarczone ryzykiem – przekaz, który w surowej formie brzmi dojmująco i mocno, ubrany w teatralną formę, podkreślony sceniczną ekspresją, paradoksalnie traci część swojej siły. Rybickiej i Sołtysik udało się zminimalizować to ryzyko. Pierwsza z nich oszczędnie dawkuje emocje, unikając aktorskiej szarży – jej Walentina jest powściągliwa, trzyma emocje na wodzy. Ile w tym aktorskiej samoświadomości, a ile intuicji młodej reżyserki, nie mnie sądzić, ale obie panie znalazły najwłaściwszy chyba klucz do interpretacji tej historii. Decyzja Sołtysik, która z mrowia ludzkich głosów postanowiła wybrać ten jeden, sprawia, że opowieść Walentiny w jej adaptacji staje się dramaturgicznie dobrze skomponowanym scenicznym monologiem”.
Magda Piekarska, *Miłość, namiętność i pożądanie silniejsze od choroby* „Gazeta Wyborcza – Wrocław” online
http://wroclaw.wyborcza.pl/wroclaw/1,35771,14657973,Milosc__namietnosc_i_pozadanie_silniejsze_od_choroby.html (24 IX 2013).

22 IX 2013
Małgorzata Szczęśniak zaprojektowała scenografię do *Kabaretu warszawskiego* w Nowym Teatrze w Warszawie (prem. 3 VII 2013 na Open’er Festivalu w Gdyni).

25 IX 2013
Aleksandra Gawrońska wyreżyserowała *Leki na miłość* Erdricha w Teatrze TAK! w Pile.

26 IX 2013
Karolina Garbacik, kierująca teatrem Grupa Przejściowa w Białymstoku, przygotowała choreografię do przedstawienia *Uroda życia* według swojej koncepcji i w swojej choreografii, w scenografii Anny Wojteckiej. W tym sezonie Karolina Garbacik przygotowała także choreografię do przedstawienia *Wenus i Adonis* Blowa (16 XII 2013).

26 IX 2013
Premiera *Jaśniepanienki* Niny Sadur w Białostockim Teatrze Lalek.

27 IX 2013
Katarzyna Kowalska-Smoleń wyreżyserowała *The telephone, or l'amour à trois* Menottiego w Warszawskiej Operze Kameralnej.

27 IX 2013
Maja Krupińska zaprojektowała scenografię do *Takaja* Małgorzaty Sikorskiej-Miszczuk we Wrocławskim Teatrze Lalek.

28 IX 2013
Beata Jasionek zaprojektowała scenografię do *Nocy poety* Kofty w Bałtyckim Teatrze Dramatycznym im. Słowackiego w Koszalinie. Beata Jasionek w tym sezonie zaprojektowała także scenografię do *Podróży Guliwera* Swifta (12 XII 2013) oraz *Krótki(ego) zarysu historii teatru* Krótkiego (28 VI 2014).

28 IX 2013
Karolina Maciejaszek wyreżyserowała *Koralinę* Gaimana w scenografii Anny Chadaj w Teatrze „Pinokio" w Łodzi. Anna Chadaj w tym sezonie zaprojektowała także scenografię do przedstawień *Rat pack, czyli Sinatra z kolegami* (5 IV 2014) i *Umwuka* (5 VI 2014) w Teatrze Muzycznym Capitol we Wrocławiu, do przedstawienia *Cyrk Doktora Dolittle* Loftinga w Zdrojowym Teatrze Animacji w Jeleniej Górze (1 V 2014), do *Królowej Śniegu* Marii Wojtyszko wg Andresena w Teatrze Lalki i Aktora „Kubuś" w Kielcach (8 II 2014), a także do spektaklu *SAM, czyli przygotowanie do życia w rodzinie* Marii Wojtyszko na Scenie Kameralnej we Wrocławskim Teatrze Lalek (8 III 2013) oraz do przedstawienia *Myszki i wojna, czyli o dzielnym Albercie i żółtym serze* Chesky'ego w Teatrze Muzycznym w Poznaniu (29 III 2014).

„Z myślą o starszych dzieciach Teatr Pinokio w Łodzi przygotował spektakl osadzony w konwencji grozy, ale traktujący o sprawach bardziej związanych z życiem niż ze sferą widziadeł. Adaptacji głośnej powieść brytyjskiego pisarza Neila Gaimana i reżyserii spektaklu podjęła się młoda reżyserka Karolina Maciejaszek, dotąd pracująca głównie na deskach teatrów dramatycznych. Łódzka *Koralina*, jej lalkowy debiut, udał się całkiem nieźle, choć nie sposób uwolnić się od wrażenia, że sceniczne szwy mogą niekiedy pękać. [...] *Koralina* nie serwuje może takiej makabry jak niegdyś francuski teatr Grand Guignol, ale ujrzymy niemało. W myśl sprawdzonych w kinie grozy mechanizmów pełzać będą człekokształtne poczwary, z mroku wyłonią się bliżej nieokreślone wisielce, dojdzie do krwawego rękoczynu. W tym świecie karą za nieposłuszeństwo jest więzienie, za naiwność płaci się duszą – co spotkało «chór» trupich dzieci, którym na ratunek pospieszy Koralina. Bracia Grimm byliby dumni. Może tylko nie spodobałby się im burzący atmosferę grozy głośny rzep, na który zapinana jest zjeżdżająca na scenę pościel Koraliny... Rewelacyjna jest scenografia autorstwa Anny Chadaj. Nieregularna bryła obracana na środku pudełkowej sceny Pinokia wydaje się rozwiązaniem dość tradycyjnym. Jest jednak niezwykle pomocna w

dynamicznej zmianie miejsca akcji, a plastyką nawiązuje do klasyki gatunku grozy. Jednak już w operowaniu całą przestrzenią sceniczną doszukać się można znamion debiutu reżyserki w nowej materii teatru lalek. [...] Wątpliwości budzi finał spektaklu. W jakiś sposób Koralina odnajduje rodziców w przejściu między światami i co tam robili? Czy świat zza zamurowanych drzwi istnieje tylko w głowie dziewczynki? Z wydarzeń nie wynika to jasno. Przeskakujemy do rzeczywistości i sceny, w której Koralina kocha rodziców, a mądrzejsi o jej doświadczenia rodzice ją. Pozostaje wierzyć, że dziecięca percepcja radzi sobie z tym, z czym nie radzi dorosły. Temu pozostaje emocjonująca wyprawa do strefy mroku".
Łukasz Kaczyński, *„Koralina" w Teatrze „Pinokio" w Łodzi*, „Polska Dziennik Łódzki" online http://www.dzienniklodzki.pl/artykul/1005581,recenzja-koralina-w-teatrze-pinokio-w-lodzi,id,t.html, 2 X 2013.

„Horror w teatrze lalek, brzmi obiecująco, zwłaszcza gdy ma się w pamięci spektakle i pokazy wybitnego australijskiego lalkarza, Nevillea Trantera. Jeśli do pokazania takiej stylistyki wykorzysta się jednak licznie nagradzany, wielokrotnie inscenizowany [...] tekst Neila Gaimana pt.: *Koralina*, to efekt powinien wywoływać natychmiast gęsią skórkę Niestety w łódzkiej inscenizacji ten hurra optymizm pryska jak bańka mydlana i trzeba dopiero drugiej części spektaklu, żeby doczekać się spodziewanych efektów. Wina leży po stronie nieudanej adaptacji, której autorką jest reżyserka przedstawienia, Karolina Maciejaszek. Próbując nazbyt starannie przedstawić wszystkie (drobne w książce) sytuacje, opisy i zdarzenia, które doprowadzają do głównego wątku opowieści, wpadła w sidła własnej pracy. Doprowadziło to, do nic nie wnoszących dłużyzn, pogubionych puent i przegadanych scen bez pomysłu. W efekcie to, co w książce zajmuje 3 strony, w spektaklu trwa ponad 30 minut. Ale gdy już się przetrwa ten nieznośny początek, to ze sceny wieje grozą (tą właściwą dla horroru), a spektakl nabiera fantastycznego tempa. [...] Najmłodsza widownia z łatwością także odszuka nawiązania do znanych utworów literackich, zwłaszcza do *Alicji w krainie czarów*, może nawet do *Czarnoksiężnika z krainy Oz*. *Koralina* jest bowiem współczesną wersją opowieści o dziewczynce, która w tajemniczy sposób przenosi się do innego świata i by powrócić zwycięsko do domu, musi przede wszystkim pokonać swój lęk. To najsilniejsza wartość spektaklu. Pokazuje bowiem dzieciom, jak ważna jest siła charakteru, jak nie poddawać się w najtrudniejszych sytuacjach, a także jak czasem skomplikowane sprawy wymagają najprostszych rozwiązań. [...] W spektaklu niezwykle cieszy oko narzucona przez sam tekst konwencja innego świata, która swą stylistyką przypomina znane wszystkim produkcje Tima Burtona czy wymienionego wcześniej Henryego Selicka. Jest to świat żywych trupów, przerażających potworów i zaginionych dusz – doskonale dzieciom znany z coraz popularniejszego (za sprawą machiny komercyjnej) święta Halloween. Szczęśliwie w spektaklu nie ma typowego dla niego kiczu. To zasługa współpracy reżyserki ze scenografką, Anną Chadaj. Tu należy dodać, że cały spektakl dzieje się wokół stojącej na środku sceny, obrotowej scenografii, do której tylko od czasu do czasu dokładane są dodatkowe elementy, w stylu starej sofy czy cyrkowego wózka. Spektakl zyskuje dzięki temu na hermetyczności i zwięzłości, a mnogość scen ma szybkie i sensowne rozwiązania – podróż pomiędzy światem rzeczywistym a fantastycznym odbywa się w ułamku sekundy. Reżyserka w spektaklu połączyła także żywy plan z lalkami i maskami, przez co ujednoliciła każdy ze światów w swej odrębnej formie, nie pozostawiając wątpliwości, gdzie w danej scenie znajduje się bohaterka. Pozwoliło to, zwłaszcza w scenach lalkowych, urozmaicić spektakl o kapitalne pomysły inscenizacyjne. [...] Nie ma się jednak co zrażać, a tym bardziej bać, bo podróż Koraliny, pomimo scen naprawdę budzących strach, najczęściej powoduje radość i zainteresowanie - zarówno u małych, jak i u tych trochę starszych".
Karol Suszczyński, *Naprawdę strasznie,* **Błąd! Nieprawidłowy odsyłacz typu hiperłącze.**, (3 X 2013).

28 IX 2013
Premiera sztuki *Amelka, bóbr i król na dachu* Ursuli Ehler i Tankreda Dorsta w Olsztyńskim Teatrze Lalek.

28 IX 2013
Premiera *Ani z Zielonego Wzgórza* Lucy Maud Montgomery w Teatrze Dramatycznym im. Szaniawskiego w Płocku.

28 IX 2013
Iwona Tchórzewska wyreżyserowała *Pieces* w swojej choreografii w Teatrze Bezpańskim w Rudzie Śląskiej.

28 IX 2013
Joanna Zdrada wyreżyserowała *Cieśninę duchów Manitoba* Brejdyganta w swojej scenografii w Teatrze im. Wandy Siemaszkowej w Rzeszowie. W tym sezonie Joanna Zdrada wyreżyserowała *Na pełnym morzu* Mrożka w swojej scenografii w Teatrze „Maska" w Rzeszowie (16 X 2013), *Białe małżeństwo* Różewicza w scenografii Joanny Zdrady i Annymarii Kiss Kósy w Teatrze Polskim w Bielsku-Białej (7 XII 2013) oraz *Poczekalnię* Bułki w Teatrze Korez w Katowicach (31 I 2014).

28 IX 2013
Agnieszka Czekierda, kierująca teatrem Małego Widza w Warszawie, wyreżyserowała *Mamę Africę*. W tym sezonie Agnieszka Czekierda wyreżyserowała także w tym teatrze *Cztery pory roku* (29 VI 2014).

29 IX 2013
Agnieszka Korytkowska-Mazur, kierująca Teatrem Dramatycznym im. Węgierki w Białymstoku, wyreżyserowała *Antyhonę* Dany Łukasińskiej. W tym sezonie Agnieszka Korytkowska-Mazur wyreżyserowała także *Momo* Endego w tym teatrze (23 XI 2013) oraz *Homo faber* Frischa w Teatrze Polskiego Radia (23 XII 2013).

„Granice i podziały (różnego rodzaju) są [...] głównym tematem spektaklu. Autorka scenariusza, Dana Łukasińska, splotła w nim dwie analogiczne opowieści: dzieje Antygony według Sofoklesa (w tłumaczeniu St. Hebanowskiego) z losami żyjącej na pograniczu polsko-białoruskim rodziny Nikorów podczas delimitacji granic w 1947 roku. Wydarzenia obu narracji dzieli ocean czasu, ale łączy klątwa ciążąca na rodzie Labdakidów i spełniająca się po wielu latach we wsi Krynki. Ona sprawia, że czas linearny zamienia się w czas mityczny, że historia Antygony wydarza się ciągle na nowo, że spełniła się w 1947 roku i że dzieje się także tu i teraz. Prostym, klarownym znakiem współistnienia dwóch rzeczywistości są genialne kostiumy Magdy Dąbrowskiej: mundur Wojska Polskiego, zasłaniany w razie potrzeby do połowy ciała fragmentem togi, i biała sukienka przewiązana w pasie fartuszkiem, który uniesiony i przyczepiony na ramionach tworzy górę charakterystyczną dla damskiej tuniki ze starożytnej Grecji. Granica przebiega przez środek ciała człowieka, nie tylko ta między antykiem a najnowszą historią. Postaci u Agnieszki Korytkowskiej-Mazur łączą w sobie bohaterów Sofoklesa i mieszkańców wschodniego pogranicza powojennej Polski, tak samo jak ci ostatni często łączyli w sobie krew polską i białoruską. Mosze/Haimon, narzeczony Teresy/Antygony (Bernard Bania), przyłapany na przenoszeniu słupa granicznego, ginie od postrzału, a słup przygniata jego martwe ciało, dzieląc je symbolicznie na dwie połowy: jedna leży teraz w Polsce, a druga w Związku Radzieckim. Patrząc szerzej,

podziały przebiegają również przez rodziny. Dom Labdakidów dzieli na pół granica między Tebami a Argos, a rodzinę Nikorów – przynależność wyznaniowa i poglądy polityczne. Teresa/Antygona (Marta Ledwoń) i Andrzej/Polinik (Piotr Szekowski) chodzą do kościoła katolickiego jak niegdyś matka, a Ksenia/Ismena (Agnieszka Możejko-Szekowska) i Jerzy/Eteokles (Mateusz Witczuk) – do cerkwi jak ojciec. Andrzej należy do polskiej partyzantki, a Jerzy wstępuje do wojska. Kiedy komisarzowi Krynek/Kreonowi (Krzysztof Ławniczak) i jego doradcom, Koryfeuszowi (Grzegorz Falkowski) i Tyrezjaszowi (Aleś Malčana), nie udaje się skłonić Andrzeja do wyjścia z ukrycia obietnicami amnestii, rekrutują do wojska Jerzego i posyłają go do walki z partyzantką, stawiając w ten sposób braci przeciwko sobie. Tymczasem trwa delimitacja granic, w wyniku której rodzinna wieś obu chłopaków ma się znaleźć w Związku Radzieckim. Niewielkie przesunięcia słupów granicznych (po kilka kilometrów) zmieniają na zawsze życie mieszkańców. Jedni porzucają dobytek i uciekają do Polski, większość jednak czuje silniejsze więzi z rodzinną ziemią niż z narodem. Andrzej nakłania siostry do ucieczki. Sprzeciwia się temu Ksenia. Pytana o narodowość, odpowiada niepewnie: «tutejsza». «Polka, która chodzi do cerkwi» to przecież oksymoron. [...] Chór przygląda się i przysłuchuje wydarzeniom. Czasem zajmuje jednogłośne stanowisko, stając się gestyczną multiplikacją któregoś bohatera. Innym razem dyskutuje burzliwym wielogłosem przygranicznej społeczności. Jako łącznik między bohaterami a publicznością poucza, ale poucza poetycko. Krzyczy, tupie, a czasem szepcze zwielokrotnionym echem słowa przepowiedni. Jako głos mieszkańców Krynek buntuje się przeciwko przesunięciom granicy («w Polsce zimy lżejsze») i zostaje oskarżony o zamordowanie Żydówki, żony komisarza. Jego przejmujący śpiew bez słów dopełnia dramatyczne kompozycje muzyczne Michała Jacaszka, przypominające nastrojem utwory Gorana Bregovicia. [...] Dwie przeplatające się narracje tworzą niesłychanie precyzyjną kompozycję, w której akcenty rozłożone są z ogromnym wyczuciem, a wręcz z empatią dla wszystkich emocjonalnie zaangażowanych w poruszane tematy. Scenariusz sprawia wrażenie uważnie wsłuchanego w głosy z przeszłości, a powściągliwa reżyseria dodaje mu ogromnej siły wyrazu. W otwierającej spektakl długiej sekwencji, w czasie której z tyłu powoli ustawia się chór, dwaj bracia – następcy tronu – wspólnie trenują, biegając, robiąc pompki i skłony. Ścigają się po schodach na górny podest i Andrzej/Polinik jest szybszy. Pod koniec sceny Jerzy/Eteokles celuje do brata z pistoletu. Po chwili opuszcza broń, sekwencja się urywa, ale nagromadzone napięcie zostaje utrzymane do końca przedstawienia. *Antygona* Sofoklesa w opracowaniu Łukasińskiej i Korytkowskiej-Mazur staje się opowieścią o nienawiści, która prowadzi do zagłady świata. To ona dzieli rodziny i szczuje brata na brata, a «historia będzie się powtarzać, dopóki ludzie nie zaczną jej słuchać», dopóki nie wyłamią się z zaklętego kręgu piętrzących się uprzedzeń, uraz i żalów. Przedstawienie piętnuje bezmyślną niechęć, bezwzględność w imię ideałów i niezdolność do przebaczenia, tak u przedstawicieli władzy sowieckiej, jak i u polskich partyzantów. *Antyhona* jest spektaklem współczesnym nie dlatego, że mówi o wydarzeniach z niedawnej przeszłości, wciąż wywołujących silne emocje. Przede wszystkim jest to przedstawienie o naszym spojrzeniu na historię. Obnaża stare, ale wciąż żywe uprzedzenia i zapiekłe urazy, które więżą nas w kręgu bez wyjścia”.
Joanna Tomaszewska, *Delimitacja granic teatru,* „Teatr” nr 11/2013.

„Klątwa, rzucona na ród Labdakidów, realizuje się w spektaklu Agnieszki Korytkowskiej-Mazur, dwa lata po zakończeniu wojny, gdy na Podlasiu trwają bratobójcze walki, a granica polsko-radziecka jest nieustannie «wyrównywana». Scenariusz Dany Łukasińskiej, który powstał na podstawie *Antygony* (to chyba jedyny znany mi przypadek ostatnio, gdy twórcy ten fakt odnotowują), łączy dwie rzeczywistości: mityczną, o której traktuje tragedia Sofoklesa i współczesną – podbiałostockich Krynek, których los zdeterminowało nie tyle fatum, ile historia. [...] Akcję *Antyhony* autorki umieściły jednocześnie w Tebach i Krynkach;

postaci łączą w sobie bohaterów Sofoklesa i współczesne ich odpowiedniki i tak na scenie oglądamy np.: Antygonę/Teresę Nikor (Justyna Godlewska-Kruczkowska), Ismenę/Ksenię Nikor (Agnieszka Możejko-Szekowska), Polinika /Andrzeja (Piotr Szekowski), Eteokla/ Jerzego (Mateusz Witczuk). Podział Krynek, jak pokazują autorki spektaklu, nie dotyczył jedynie konsekwencji przesuwania granic, bezdusznej operacji na «żywym organizmie» Podlasia. Nowa rzeczywistość spowodowała, że rozłam dotyka rodziny, przyjaciół, sąsiadów. Władza podsyca konflikty. To, co było nie tak dawno normą, staje się kryterium akceptacji lub jej braku. Teresa i Andrzej byli katolikami jak matka, Ksenia i Jerzy – wyznawcami prawosławia jak ojciec, wszyscy pochodzili z rodziny o polsko-białoruskich korzeniach. Ci, którzy tu żyli od pokoleń, nie myśleli, że są Polakami, Białorusinami, Żydami. Byli po prostu: Tutejsi. Przywiązanie do miejsca rodzinnego było silniejsze niż przywiązanie do narodowości, ale to właśnie ją kazali im deklarować kolejno funkcjonariusze: NKWD, gestapowcy, ubecy. Kim jest współczesna Antyhona-Teresa? Jedyną, która stara się uzmysłowić braciom konsekwencje nieopanowanej nienawiści i żądzy władzy (Andrzej jest partyzantem, który nie akceptuje powojennego porządku, Jerzy to żołnierz LWP), niezależnie od tego, którą władzę się reprezentuje. Gdy intryga Kreona/komisarza Krynek (Krzysztof Ławniczak) i jego doradców Koryfeusza (Grzegorz Falkowski) i Tyrezjasza (Aleś Malčanaŭ) doprowadzi do bratobójczej śmierci, Antygonie przyjdzie już tylko dochować wierności religii i pochować ciało brata. [...] Spektakl Korytkowskiej-Mazur pokazuje, że nic nie jest czarno-białe, nie ma łatwych wyborów, nie ma niewinnych. Nienawiść, zaciętość, bezwzględność kierują zarówno władzą sowiecką, jak i partyzantami. Bezmyślna nienawiść w imię obrony swoich, wszystko jedno jakich racji, nieumiejętność przebaczania i podsycanie waśni, może prowadzić tylko do tragedii. I nawet po latach będzie trudno sobie z nimi poradzić".
Lidia Raś, *„Antyhona" z teatru Dramatycznego w Białymstoku – rzecz o fatum, historii i nienawiści*, „Polska The Times" online, http://www.polskatimes.pl/artykul/3402465,antyhona-z-teatru-dramatycznego-w-bialymstoku-rzecz-o-fatum-historii-i-nienawisci,id,t.html, 16 IV 2014.

29 IX 2013
Urszula Binkowska, kierująca teatrem Baśniowa Kawiarenka w Łodzi, wyreżyserowała *Lokomotywę. Podróż z Julianem Tuwimem*. Urszula Binkowska w tym sezonie wyreżyserowała także w tym teatrze *Calineczkę* Andersena w scenografii Marii Kostrzewskiej (22 III 2014).

29 IX 2013
Bożena Borowska wyreżyserowała *Seks dla opornych* Michele Riml w scenografii Ewy Strebejko-Hryniewicz w Domu Polskim w Zakrzewie.

29 IX 2013
Jolanta Juszkiewicz, kierująca teatrem Kropka Theatre w Warszawie, wyreżyserowała *Rybaków dziś*. W tym sezonie Jolanta Juszkiewicz wyreżyserowała także w swoim teatrze *Fausta_XXI* (7 X 2013) oraz *Cunegundis ducissa Cracoviae* (9 I 2014).

3 X 2013
Dorota Ogrodzka wyreżyserowała *Skąpo* wg *Skąpca* Moliera z uczestnikami Młodej Sceny w Teatrze Polskim im. Konieczki w Bydgoszczy.

4 X 2013
Magdalena Gajewska, pozostająca na etacie scenografa w Teatrze Wybrzeże w Gdańsku, zaprojektowała tam scenografię do *Seansu* Cowarda. W tym sezonie Magdalena Gajewska zaprojektowała także scenografię do *Broniewskiego* Paczochy w tym teatrze (27 VI 2014), a także do przedstawienia *Stworzenia sceniczne* April De Angelis w Teatrze Lalek „Pleciuga" w Szczecinie (20 IX 2013).

4 X 2013
Premiera przedstawienia DP_1 wg koncepcji Izabeli Chlewińskiej z tekstem Julii Holewińskiej w Klubie Żak w Gdańsku.

4 X 2013
Premiera *Symulacji* Anny Burzyńskiej w Teatrze Plejada w Krakowie.

4 X 2013
Ewa Wyskoczyl wyreżyserowała *Doriana* wg swojego scenariusza w Teatrze Nowym im. Dejmka w Łodzi. W tym sezonie Ewa Wyskoczyl wyreżyserowała także *Jasieńskiego* wg swojego scenariusza i w swojej aranżacji przestrzeni w Strefie BE w Narodowym Teatrze Starym im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie (21 II 2014) oraz *Rebelię* Sieniewicza na Scenie Kameralnej w Teatrze Śląskim im. Wyspiańskiego w Katowicach (21 III 2014).

5 X 2013
Dominika Skaza zaprojektowała scenografię do *Trzech muszkieterów* Dumas w Teatrze Łaźnia Nowa w Krakowie (koprodukcja Teatru Montownia i Teatru Powszechnego z Warszawy i Łaźni Nowej, prem. warszawska 30 XI 2013).

5 X 2013
Kaja Migdałek zaprojektowała scenografię do *Samuela Zborowskiego* Słowackiego w Teatrze Nowym im. Dejmka w Łodzi. W tym sezonie Kaja Migdałek zaprojektowała także scenografię do *Versusa* Garcii na Scenie Kameralnej w Teatrze im. Bogusławskiego w Kaliszu (7 XII 2013), do przedstawienia *Dekalog: opowieści plemienne* Zuzanny Bojdy i Podstawnego wg *Dekalogu* Kieślowskiego i Piesiewicza na Scenie Kameralnej w Teatrze Dramatycznym im. Szaniawskiego w Wałbrzychu (28 II 2014) oraz do przedstawienia *Jasiu albo Polish joke* Ivesa w Teatrze Nowym w Zabrzu (18 V 2014).

5 X 2013
W ramach programu Solo Project 2013 w Starym Browarze w Poznaniu premiery: *On 8th Boulevard. Right after sinous curves* w choreografii Koriny Kordovej; *Destiny's child* w choreografii Baśki Gwóźdź; *Śmierć 24 klatki na sekundę albo zrób mi tak jak w prawdziwym filmie – choreografia spowolniona w rozdziałach* w choreografii Agaty Siniarskiej.

5 X 2013
Marlena Hermanowicz, kierująca Teatrem Bezpańskim w Rudzie Śląskiej, wyreżyserowała *Wzrusz się serce moje*. Marlena Hermanowicz w tym sezonie wyreżyserowała także *Pani pozna pana* (23 III 2013).

5 X 2013
Anna Hop przygotowała inscenizację i choreografię przedstawienia *Bajki ci opowiem* z muzyką Lutosławskiego i w scenografii Katarzyny Meronk w Operze na Zamku w Szczecinie.

6 X 2013
Agata Kucińska wyreżyserowała *Tylko jeden dzień* Baltscheita w scenografii Anny Chadaj w Zdrojowym Teatrze Animacji w Jeleniej Górze.

6 X 2013
Agnieszka Glińska, kierująca teatrem Art Color Ballet w Krakowie, zaprojektowała scenografię do przedstawienia *Ghostay* według swojego projektu.

6 X 2013
Anna Maria Karczmarska zaprojektowała scenografię do *Diabła* Rychcika w Teatrze Współczesnym w Szczecinie. W tym sezonie Anna Maria Karczmarska zaprojektowała także scenografię do *Dziadów* Mickiewicza w Teatrze Nowym im. Łomnickiego w Poznaniu (22 III 2014).

7 X 2013
Julia Skrzynecka zaprojektowała scenografię do *Balu w burdelu* Łubieńskiego i Walczaka w Pożarze w burdelu w Warszawie (z cyklu *Pożar w burdelu*. Odc. X; zrealizowany we współpracy z teatrem WARSzawy). Julia Skrzynecka w tym sezonie zaprojektowała również scenografię do kolejnych odcinków cyklu: *Śmierci w wielkim mieście* (odc. XI; zrealizowany we współpracy z teatrem WARSzawy; prem. 2 XI 2013); *Burdel szopka* (odc. XIII; zrealizowany we współpracy z teatrem WARSzawy; prem. 29 XII 2013); *Degeneracja albo śmieci Warszawy. Mokotowska punk opera* (odc. XIV; zrealizowany we współpracy z Nowym Teatrem; prem. 13 II 2014); *Gorączka powstańczej nocy. Powrót Wiesława* (odc. IX, cz. 2; zrealizowany we współpracy z teatrem WARSzawy; prem. 2 VIII 2014), a także do przedstawień: *W mrocznym mrocznym domu* LaBute'a w Teatrze im. Słowackiego w Krakowie (28 X 2013) oraz *Jakobi i Leidental* Levina na Małej Scenie w Teatrze Powszechnym im. Hübnera w Warszawie (6 VI 2014).

10 X 2013
Maria Streker wyreżyserowała *Ostatnich bohaterów klasy robotniczej* Birra w scenografii Anety Talarczyk w Teatrze Ad Spectatores we Wrocławiu. Aneta Talarczyk w tym sezonie zaprojektowała również scenografię do *Ryszarda III. Fragmentów* Szekspira we wrocławskiej filii Państwowej Wyższej Szkole Teatralnej im. Solskiego w Krakowie, spektaklu dyplomowego studentów IV roku Wydz. Aktorskiego (29 XI 2013).

11 X 2013
Julia Mark wyreżyserowała *Zastrzel mnie i weź mnie ze sobą* Marii Spiss w Teatrze Nowym w Krakowie. W tym sezonie Julia Mark wyreżyserowała także *Follow me* Kireńczuka w scenografii Anny Marii Karczmarskiej w Teatrze Nowym w Krakowie (16 X 2013), *Dziennik biurwy, czyli serio, jestem normalna* Katarzyny Gargol w Teatrze Polskiego Radia (8 III 2014), *Autobus* Bärfussa na Scenie Studyjnej w Teatrze im. Norwida w Jeleniej Górze (12 IV 2014), a także *Alicji w Krainie Czarów* Carrolla w scenografii Justyny Elminowskiej w Teatrze im. Solskiego w Tarnowie (30 V 2014).

11 X 2013
Aleksandra Popławska wyreżyserowała *Koło kwintowe* Bogacza w scenografii Pauli Grocholskiej w Państwowej Wyższej Szkole Teatralnej im. Solskiego w Krakowie (spektakl dyplomowy studentów IV roku Wydziału Aktorskiego). W tym sezonie Aleksandra Popławska wyreżyserowała także *Noc żywych Żydów* Ostachowicza w scenografii Katarzyny

Borkowskiej na Dużej Scenie im. Holoubka w Teatrze Dramatycznym m. st. Warszawy (4 IV 2014).

11 X 2013
Aldona Struzik wyreżyserowała *Daisy – błękitną tożsamość* w swojej scenografii (premiera w Teatrze Zdrojowym w Szczawnie-Zdroju).

11 X 2013
Joanna Jaśko-Sroka zaprojektowała scenografię do *The young wife (Młodej mężatki)* Katarzyny Brochockiej wg *Z pamiętników młodej mężatki* Gabrieli Zapolskiej w Warszawskiej Operze Kameralnej. W tym sezonie Joanna Jaśko-Sroka zaprojektowała także scenografię do *Arki B.* wg tekstów Barańczaka w Teatrze KTO w Krakowie (6 IX 2013).

12 X 2013
Renata Godlewska zaprojektowała scenografię do *Tuwima dla dzieci* na Scenie Kameralnej w Teatrze Muzycznym im. Danuty Baduszkowej w Gdyni. W tym sezonie Renata Godlewska zaprojektowała także scenografię do *Na krawędzi* Beaty Jaskuły-Tuchanowskiej w tym teatrze (17 IV 2014).

12 X 2013
Ewelina Marciniak wyreżyserowała *Misję (Wojny od których uciekłem)* Buszewicza w scenografii Marzeny Czarnieckiej w Teatrze im. Żeromskiego w Kielcach. W tym sezonie Ewelina Marciniak wyreżyserowała także *Skąpo* wg *Skąpca* Moliera scenografii Katarzyny Borkowskiej w Teatrze Polskim im. Konieczki w Bydgoszczy (26 X 2013), *Piotrusia Pana* Buszewicza wg powieści Barrie'ego w scenografii Marty Stoces MizBeware w Teatrze Współczesnym w Szczecinie (22 III 2018), a także *Ciąg* Buszewicza w scenografii Katarzyny Borkowskiej w Teatrze Wybrzeże w Gdańsku (16 V 2014) oraz *Gałgan* Murawskiego w scenografii Marzeny Czarnieckiej we Wrocławskim Teatrze Współczesnym im. Wiercińskiego (27 VI 2014).

12 X 2013
Joanna Grabowiecka wyreżyserowała *Gry ekstremalne* Ewy Gawlikowskiej-Wolff i Elżbiety Chowaniec w scenografii Zuzanny Srebrnej na Scenie na Woli im. Łomnickiego w Teatrze Dramatycznym m. st. Warszawy. W tym sezonie Joanna Grabowiecka wyreżyserowała także *Ene due rike fake* Marzeny Matuszak w Teatrze Polskim w Poznaniu (29 XII 2013) oraz *Most nad doliną* Háya w scenografii Zuzanny Srebrnej w Teatrze im. Fredry w Gnieźnie (29 III 2014).

13 X 2013
Małgorzata Malesa wyreżyserowała *Humbę, bumbę, bang* Izabeli Degórskiej w Teatrze im. Jaracza w Otwocku.

16 X 2013
Anny Jędraszczyk zaprojektowała scenografię do *Dura sex sed sex tudzież seksperymentum na troje aktorów i wyuzdany plan lalkowy* w Teatrze Lalek „Arlekin" im. Ryla w Łodzi.

18 X 2013
Anna Piotrowska wyreżyserowała *Transdyptyk* wg swojej koncepcji i w swojej choreografii na Wydziale Teatru Tańca w Bytomiu Państwowej Wyższej Szkoły Teatralnej im. Solskiego w Krakowie. W tym sezonie Anna Piotrowska wyreżyserowała także *Historię brzydoty* w

swojej choreografii i swojej scenografii we Wrocławskim Teatrze Pantomimy im. Tomaszewskiego (7 II 2014).

18 X 2013
Magdalena Płaneta, kierująca Teatrem Planeta M w Poznaniu, wyreżyserowała *Pana Baja i zaczarowaną katarynkę* wg swojego scenariusza.

18 X 2013
Katarzyna Warnke wyreżyserowała swojego *Uwodziciela* w scenografii swojej i Magdy Hueckel w Nowym Teatrze w Warszawie.

19 X 2013
Bożena Eltermann, kierująca Teatrem Cynada w Gdańsku, przygotowała choreografię do *Koncertu Opus 11*. W tym sezonie Bożena Eltermann przygotowała również choreografię do *Koncertu Opus 13* (25 V 2013).

19 X 2013
Basia Bujakowska i Paulina Wysocka przygotowały choreografię do *Śniło mi się, że został po nas pusty pokój* wg idei Basi Bujakowskiej na Scenie Tańca Współczesnego w Krakowie.

19 X 2013
Małgorzata Flegel wyreżyserowała *Pocałunek* Anny Janko w Teatrze Małym w Manufakturze w Łodzi.

19 X 2013
Aleksandra Dziurosz, kierująca Warszawskim Teatrem Tańca, wyreżyserowała *Action. Contraction. Reaction*.

19 X 2013
Małgorzata Domańska zaprojektowała scenografię do *Romancy* Chmielnika w Och-Teatrze w Warszawie.

20 X 2013
Iza Toroniewicz zaprojektowała scenografię do *Udając ofiarę* Presniakowów w Teatrze im. Horzycy w Toruniu. W tym sezonie Iza Toroniewicz zaprojektowała także scenografię do *Dziewczynki z zapałkami* Żołyńskiego wg Andersena w Teatrze im. Sewruka w Elblągu (1 XII 2013), do *Bolesława Śmiałego* Wyspiańskiego w Teatrze Polskim im. Szyfmana w Warszawie (29 I 2014), a także do *Wizyty nie w porę* Copiego w Teatrze im. Witkiewicza w Zakopanem (8 III 2014).

24 X 2013
Maria Meyer, kierująca Teatrem Marii Meyer Ma Scala w Chorzowie, wystawiła *Jestem w niebie, czyli Maria Meyer śpiewa*.

24 X 2013
Lena Szurmiej wyreżyserowała *Piękną i bestię* wg Jeanne-Marie Leprince de Beaumont w scenografii Marty Grudzińskiej w Teatrze Żydowskim im. Estery Rachel i Idy Kamińskich w Warszawie.

25 X 2013 (i 7 VI 2014)
Ewa Machnio zaprojektowała scenografię do *Historii bydgoskich* Pałygi w Teatrze Polskim im. Konieczki w Bydgoszczy.

25 X 2013
Premiera *2.* (duet improwizowany) wg konceptu Katarzyny Julii Pastuszak w Teatrze Amareya w Gdańsku.

25 X 2013
Anna Tomczyńska zaprojektowała scenografię do *Mister Barańczak, żeby w kwestii tej nocy była pełna jasność* Barańczaka na Scenie Nowej w Teatrze Nowym im. Łomnickiego w Poznaniu.

25 X 2013
Maria Gabriella Munari wyreżyserowała *Suor Angelicę* Pucciniego w Warszawskiej Operze Kameralnej.

26 X 2013
Anita Bojarska zaprojektowała scenografię do *Rycerskości wieśniaczej* Mascagniego i *Pajacy* Leoncavalla w Operze Novej w Bydgoszczy.

26 X 2013
Barbara Hanicka zaprojektowała scenografię do *Płatonowa* Czechowa na Scenie Kameralnej w Teatrze Wybrzeże w Gdańsku. W tym sezonie Barbara Hanicka zaprojektowała także scenografię do *Czechow żartuje!* w Teatrze 6. Piętro w Warszawie (21 XII 2013).

26 X 2013
Iwona Pasińska opracowała choreografię do przedstawienia *Ostatnia niedziela. Re//Mix: Conrad Drzewiecki* w Movements Factory w Poznaniu (prem. w Komunie //Warszawa).

26 X 2013
Basza Songin kierująca kolektywem artystycznym FURU w Warszawie, wyreżyserowała *Mamunę, czyli babę-dziwo*. Basza Songin w tym sezonie wyreżyserowała także *Lalę* (13 XII 2013 w Teatrze Ósmego Dnia w Poznaniu) i *Lipstick* w swojej choreografii (27 VI 2014 w Teatrze Rozrywki w Chorzowie).

26 X 2013
Katarzyna Donner wyreżyserowała przedstawienie *Drim* wg *Snu nocy letniej* Szekspira w Teatrze Strefa Otwarta we Wrocławiu.

27 X 2013
Laura Słabińska wyreżyserowała *Przygodę Piotrusia Mniamucha* Perepelicy w scenografii Anety Tulisz-Skórzyńskiej w Teatrze Lalki i Aktora „Kubuś" w Kielcach. W tym sezonie Laura Słabińska wyreżyserowała także *Czy umiesz gwizdać, Johanno?* Starka w scenografii Anety Tulisz-Skórzyńskiej w Centrum Sztuki Dziecka w Poznaniu (19 I 2014) oraz *Pamiętniki Tatusia Muminka* Tove Jansson w Teatrze Lalek „Pleciuga" w Szczecinie (4 IV 2014).

27 X 2013
Premiera *Królowej i Szekspira* Esther Vilar w Teatrze Polskiego Radia.

2 XI 2013
Zuzanna Srebrna i Maria Porzyc zaprojektowały scenografię do *Ala ma sen* Carrolla wg *Alicji w Krainie Czarów* w neTTheatre – Teatrze w Sieci Powiązań w Lublinie.

2 XI 2013
Premiera *Owocu żywota twego* Ewy Ostrowskiej w Teatrze Polskiego Radia.

3 XI 2013
Małgorzata Bulanda, pozostającej na etacie scenografa w Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Legnicy, zaprojektowała tam scenografię do *Zabijania Gomułki* Pilcha. Małgorzata Bulanda w tym sezonie zaprojektowała również scenografię do przedstawień: *Droga śliska od traw. Jak to diabeł wsią się przeszedł* Katarzyny Dworak i Wolaka (15 XII 2014) i *Człowiek na moście* Urbańskiego (13 VI 2014) w tym teatrze oraz do *Wesołych kumoszek z Windsoru* Szekspira w Teatrze im. Osterwy w Gorzowie Wielkopolskim (25 I 2014).

3 XI 2013
Iwona Maria Orzełowska, kierująca Teatrem Tańca Caro Dance w Siedlcach, wystawiła *Calineczkę* w swojej choreografii. Iwona Maria Orzełowska przygotowała także choreografię i wyreżyserowała *Opowieść wigilijną* Dickensa (1 XII 2013) i *Pinokia* (29 IV 2014).

4 XI 2013
Izabela Górska wyreżyserowała *Rycerza niezłomnego* Wojtyszki w Teatrze XL w Warszawie.

5 XI 2013
Premiera *Morskich opowieści, czyli abc teatru lalek* Małgorzaty Kamińskiej-Sobczyk, kierującej Państwowym Teatrem Lalki „Tęcza" w Słupsku.

6 XI 2013
Iwona Skibińska zaprojektowała scenografię do *Pana Lutosławskiego* wg scenariusza Bogumiły Dziel-Wawrowskiej w Teatrze Muzycznym w Łodzi.

8 XI 2013
Paulina Wycichowska przygotowała choreografię do przedstawienia *Architektura światła* w Polskim Teatrze Tańca – Balecie Poznańskim.

8 XI 2013
Iga Gańczarczyk wyreżyserowała *Katastronautów* Igi Gańczarczyk i Bartosza Frąckowiaka w Nowym Teatrze w Warszawie.

9 XI 2013
Iwona Kempa wyreżyserowała *Miłość i pieniądze* Kelly'ego w scenografii swojej i Anny Sekuły w Państwowej Wyższej Szkole Teatralnej im. Solskiego w Krakowie (spektakl dyplomowy studentów IV roku Wydziału Aktorskiego).

9 XI 2013
Julia Wernio wyreżyserowała *Damy i huzary* Fredry w scenografii Elżbiety Wernio w Teatrze im. Stefana w Olsztynie.

9 XI 2013
Anna Wołoszczuk zaprojektowała scenografię do *Snu nocy letniej* Szekspira w Teatrze Zagłębia w Sosnowcu.

9 XI 2013
Olga Lipińska wyreżyserowała *Słonecznych chłopców* Simona w Teatrze 6. Piętro w Warszawie w scenografii Tatiany Kwiatkowskiej. Tatiana Kwiatkowska w tym sezonie zaprojektowała także scenografię *Zimowej opowieści* Szekspira w Akademii Teatralnej im. Zelwerowicza w Warszawie (29 X 2013).

9 XI 2013
Bożena Suchocka wyreżyserowała *Posprzątane* Sarah Ruhl w Teatrze Współczesnym w Warszawie. W tym sezonie Bożena Suchocka wyreżyserowała także *Boga mordu* Yasminy Rezy w Teatrze im. Horzycy w Toruniu (10 V 2014).

9 XI 2013
Agnieszka Lipiec-Wróblewska wyreżyserowała *Sarabandę* Bergmana w Teatrze Polskiego Radia. W tym sezonie Agnieszka Lipiec-Wróblewska wyreżyserowała także *Dublińską kolędę* McPhersona w Teatrze Polskiego Radia (24 XII 2013) oraz *Wenus w futrze* Ivesa w scenografii Agnieszki Zawadowskiej w Teatrze WARSzawy (23 IV 2014).

10 XI 2013
Ula Kijak wyreżyserowała *Kwaśne mleko* Maliny Prześlugi w scenografii Dominiki Skazy w Teatrze Polskim w Poznaniu. W tym sezonie Ula Kijak wyreżyserowała także *Czad,* kolaż monologów wg pomysłu Aleksandry Listwan w scenografii Dominiki Skazy w Teatrze Powszechnym w Łodzi (28 VI 2014).

„W spektaklu, który na scenie Malarni Teatru Polskiego w Poznaniu wyreżyserowała Ula Kijak, funkcję adwokata dziewczyny przyjmuje Pierwsza Komórka. W prologu wypowiada ona prowokacyjnie brzmiące pytanie: «Kto mądry może stwierdzić, że zabicie własnego dziecka jest obiektywnie złe?». Milczenie sali uzasadnia dalszą prezentację sceniczną: «Nie można osądzać, jeżeli nie zna się szczegółów i przyczyn, ani podważać teorii, gdy nie sprawdziło jej się w praktyce». Widzowie stają się odtąd biernymi obserwatorami klinicznego eksperymentu zainicjowanego przez naturę. Na środku przestrzeni scenicznej, pomiędzy laboratoryjną bielą scenografii Dominiki Skazy, stoi przeszklony sześcian. Uwięzioną w nim Alinę i jej matkę obserwować mogą wszyscy – otaczające kubik postacie z zaświatów, chór przechodniów, widzowie – stając się strażnikami panoptikonu. Pilnują obowiązujących norm, bo ciąża, ślub, poród i pełne poświęcenia macierzyństwo to praktykowany od pokoleń, konieczny porządek rzeczy. [...] Dziewczyna regularnie «oddaje się» swojemu chłopakowi. Niemal bezrefleksyjnie, choć twierdzi, że dzięki temu wszystko jest tak, jak «być powinno». Już jej pierwszy monolog, wygłaszany z zadziorną ignorancją, gdy ruch bioder markuje stosunek, może irytować. Nastolatka mówi, że «właśnie zachodzi w ciążę». Odtąd nie ma władzy nad swoim ciałem. Przejmuje je obcy; inkubowany wampir, który «pije jej krew, osocze i kradnie tlen». Przyszła matka, rozdarta pomiędzy koniecznością i własnymi odczuciami, toczy wewnętrzną walkę. Odegranie niejednoznacznych nastrojów wymaga subtelnych środków aktorskich. W podświadomości Aliny buzują nieartykułowane emocje, dające szansę na eksplorowanie tego, co ukryte – i czego często nie wie nawet ona sama. [...] W *Kwaśnym mleku* powraca temat płci ojczyzny (prapremiera odbyła się w przeddzień Dnia Niepodległości). Polska jest tu kobietą osamotnioną, która w kłopotach skazana jest tylko na siebie. Mężczyźni milczą, bawią się w wojnę na poligonie albo umarli. Zostały tylko matki i

córki, których przeklętym losem jest macierzyństwo: to konieczność, chromosomowa pułapka bez wyjścia. We wnętrzu szklanego kubika toczy się życie typowe dla niepełnej polskiej rodziny. Kiedy Alina powiadamia swoją matkę (Ewa Szumska), że jest w ciąży, rozpoczyna się rytuał, powtarzany przez każde pokolenie. Nie służy on jednak wzbudzeniu miłości do dziecka u przyszłej matki. Typowe dla polskiego społeczeństwa spojrzenie na macierzyństwo, jako błogosławiony cel życia kobiety, słodkie poświęcenie i jedyną radość, ukazane zostaje w krzywym zwierciadle. Choć przełamany zostaje duszny stereotyp, nadal brak możliwości wyboru; nie mają jej ani widzowie, ani Alina, bo nie daje jej nasz zwyczaj, kultura ani prawo, stanowiące zarzewie osobistej tragedii wielu kobiet. W scenicznej prezentacji, choć osadzona jest ona w konkretnych realiach, nie pojawia się polemika z realiami życia w kraju, w którym jedno z najostrzejszych praw aborcyjnych w Europie nazywane jest «kompromisem». Na ławie oskarżonych postawione zostają uwarunkowania kulturowe i ich prawodawcy – religia, społeczeństwo i rodzina. [...] Dramat Prześlugi, kojarzonej przede wszystkim z twórczością dla dzieci i młodzieży, zdobył wszystkie nagrody tegorocznej edycji konkursu dramaturgicznego «Metafory Rzeczywistości»: nagrodę jury (ex aequo z *Ene due rike fake* Marzeny Matuszak), nagrodę publiczności i nagrodę dziennikarzy. W zestawieniu trzech tekstów zakwalifikowanych do finału taki werdykt nie dziwi, choć nie najlepiej świadczy o poziomie współzawodnictwa. Bo choć w *Kwaśnym mleku* odważnie prezentowana jest perspektywa dopuszczająca niechęć do własnego dziecka i depresję poporodową, nie brak w nim także łatwych do przewidzenia – a nawet konwencjonalnych – rozwiązań. To rzadki manifest antymacierzyństwa (wzorem mogły być wypowiedzi Simone de Beauvoir czy Rachel Cusk); polemika z nie pozostawiającą alternatywy koniecznością rodzenia i próba obalenia stereotypowego widzenia roli matki. Zbyt często pojawiają się w nim jednak gotowe klisze i schematy w prezentacji zjawisk takich jak dewocja, świętoszkowatość, bunt i brak samoakceptacji. Zarówno językowe, jak i sytuacyjne dowcipy, choć czasem trafione, rzadko przekraczają poziom banalności. Inscenizacja, dokonana przez sfeminizowany zespół pod kierunkiem Uli Kijak, nie wzbogaciła tekstu, a raczej strywializowała go. Przypominający noworoczną szopkę spektakl poruszać może tylko nadwrażliwą część publiczności. [...] Pomimo wykorzystania różnorodnych konwencji (tragediowej, ale też moralitetowej i kabaretowej) i nawiązań do aktualnych wydarzeń medialnych, spektakl pozostawia wrażenie niedosytu. Nie ratują go karykaturalni strażnicy tradycji: ani owinięta w gwiaździste chusty Matka Boska (Marcela Stańko), ani Podstawowa Komórka Społeczna (Andrzej Szubski, jedyna postać spektaklu w kostiumie, który intryguje, choć wydaje się przekleństwem dla aktora, zmuszanego, by na zmianę, co kilka słów, grać to mężczyznę, to kobietę, to dziecko), ani Światłość (Mariusz Adamski), krocząca po scenie w srebrnym, jak strój selenauty, kontuszu. Za niepowodzenie całego przedsięwzięcia odpowiada nie tylko zespół realizatorek, ale także dramat, nie dość mocny, by mógł sam się obronić. Tekst obfituje we wszystko, czego można spodziewać się po współczesnej literaturze zaangażowanej: pojawia się w nim nawiązanie do głośnego wydarzenia medialnego, są personifikacje abstrakcyjnych pojęć, jest komiczna prezentacja elementów religijnych, naśladowanie języka forów internetowych i cytowanie tak zwanej «opinii publicznej». Nie ma natomiast miejsca dla metafory, która wymuszałaby lekkość scenicznej prezentacji i prowokowała do odejścia od dosłowności prezentacji. Zaskakujące, że żal ten prowokowany jest po raz kolejny przez dramat zwyciężający w konkursie «Metafory Rzeczywistości»”.
Piotr Dobrowolski, *Bejbi blues*, „Teatr” nr 1/2014.

„Dużo mniej drapieżnie podeszła do tego tematu Malina Prześluga w dramacie *Kwaśne mleko*, który zwyciężył w konkursie Metafory Rzeczywistości jednomyślnym werdyktem jury, dziennikarzy i publiczności (prapremiera odbyła się tydzień temu w Teatrze Polskim w Poznaniu). Jest to rozprawka o etyce, kulturze i psychologii. Centralną postacią jest tu Alina,

młoda dziewczyna, która zachodzi w ciążę (bardzo dobra i przekonująca rola Doroty Kuduk). Nie jest zdolna do zadania pytania: czy chcę tego dziecka?, bo pytanie takie jest już niemożliwe do wyartykułowania. Rodzi, okazuje się, że nie chce, stara się sprostać ideałowi Matki, ale nie potrafi, chce pokochać, ale nie umie. W końcu – właściwie niechcący – zabija niemowlę. Rozumiemy bohaterkę, a jednocześnie etyka każe ją potępić. Przedstawione zostają nam różne okoliczności warunkujące jej zachowanie – tradycja, wyidealizowane wyobrażenia o macierzyństwie, religia. Scenariusze rodzinne przenoszone z matki na córkę. Jest też tłum, który zbyt łatwo potępia. Wśród tych spersonifikowanych w spektaklu czynników brakuje zdecydowanie jednego – polityki. Kiedy w jednej z ostatnich scen pada pytanie o winnych, wskazuje się wszystkich, cały splot okoliczności, zapominając o tych, których można by wskazać z imienia i nazwiska: posłów, którzy głosowali za ustawą o ochronie płodu. Oczywiście i oni byliby tylko jednym z wielu czynników tworzących sytuację, w której tak trudno jest odmówić macierzyństwa, a pytanie «czy chcę mieć to dziecko?» nie przechodzi przez usta. Jednak zdecydowanie zasłużyli na uwiecznienie. Kolejny winny i pytanie, które chodziło mi przez cały spektakl po głowie to: gdzie są mężczyźni, gdzie jest ojciec? Czy rzeczywiście żyjemy wciąż w społeczeństwie, gdzie rodzenie, wychowywanie i zabijanie dzieci jest absolutną domeną kobiet? Wiem, że bardzo daleko nam do równości. I to kobieta jest w ciąży, rodzi. Jednak wydaje mi się, że już dopracowaliśmy się świadomości, że ojciec też ma w tym jakiś udział. I dziś takiej historii nie da się opowiedzieć, wykluczając z niej mężczyzn. Mit matki, dobrej czy złej, owszem, można zaatakować kampem, ale i tak jest mocno zmurszały. Może jednak, twierdząc tak, jestem nadmierną optymistką?”
Kinga Dunin, *Matka Madzi na deskach,*
www.krytykapolityczna.pl/felietony/20131116/matka-madzi-na-deskach, 18 XI 2013.

„Jest w rozpoczęciu spektaklu Uli Kijak pewna czułość. Przed nami stoi postać, nazwana przez autorkę dramatu Pierwszą Komórką. Na poznańskiej scenie przypomina ona Mistrza z popularno-naukowego serialu animowanego dla dzieci Było sobie życie – to ten sam ekscentryczny omnibus, który usiłuje w możliwie prostych słowach objaśniać dziwności świata. Ileż łatwiej słucha się tak jowialnej i przyjaznej postaci, która nikogo nie oskarża, a obok mądrości wykazuje również zrozumienie. Bo tych wartości potrzeba, zdają się mówić twórcy spektaklu, by szczerze porozmawiać o błędach w procesie stworzenia. Szlachetna to logika: zanim potępimy, zastanówmy się skąd w ogóle wzięło się zło. [...] Dwudziestoletnia Alina (dobra rola Doroty Kuduk) to właśnie młoda Polka, jakich z pewnością w naszym codziennym otoczeniu wiele. Nie ma na życie żadnego szczególnego pomysłu, prawdopodobnie zadowala ją błoga i beztroska «normalność», pomiędzy pomieszkiwaniem z Mamą (która kluczowego «genu» ma w nadmiarze), a spotkaniami z chłopakiem (który w spektaklu nie pojawia się w ogóle). Kiedy zachodzi w nieplanowaną ciążę i upycha pod sportową bluzę dziecięce śpiochy, pieluchy, formując «ciążowy» brzuch – staje się jasne, że usiłuje sztucznie wypełnić w sobie jakiś brak. Najpewniej właśnie ów genetycznie uwarunkowany deficyt matczynej miłości, której dla dziecka może nieraz zabraknąć, niczym mleka w piersi. Alina i jej Matka żyją w ciasnej, oszklonej gablocie. W tym «domu» o przeźroczystych ścianach są nieustannie wystawione na spojrzenia – scenograficzna metafora staje się jednak całkiem jasna dopiero gdy Alina upuści na podłogę zawiniątko, a zza ustawionych z tyłu sceny zastawek wyłonią się bezosobowe twarze gapiów bezlitośnie domagające się ukarania «wyrodnej matki». Taki spektakl wszyscy oglądaliśmy niedawno w mediach. Malina Prześluga wykazuje zrozumienie dla swojej bohaterki i do tego samego namawia widzów – stara się więc, niejako w jej interesie, szukać głębszej, «pierwotnej» odpowiedzi na przyczyny tej tragedii. Obie kobiety nieustannie nawiedza duch babki Aliny, pojawiają się też symboliczne postaci, które personifikacją religię, tradycję, rodzinę,

społeczeństwo. Na tej «mentalnej mapie» zaskakuje wszakże nieobecność mężczyzn – temat ojca urywa się w momencie, gdy dowiadujemy się o ciąży Aliny. Jeśli potraktować ten zabieg poważnie, mogłaby z tego wynikać myśl o samotności współczesnej matki, czy rozpadzie tradycyjnych wartości. Czy wobec tego tragedia Aliny wynika z nieumiejętności sprostania wymogom kulturowym? Czy bohaterka wypiera się macierzyństwa, bo czuje podświadomy lęk przed wypełnieniem społecznej roli? Stajemy przed etycznym pytaniem o granice odpowiedzialności, jednak twórcy spektaklu unikają choćby próby odpowiedzi. Scena, w której Alina zasypuje swoją głowę niemowlęcą posypką, może oznaczać oczyszczenie, ale równie dobrze i przyjęcie na siebie winy – stygmatyzację. Układanka Prześlugi zawiera więc kilka przeoczeń. Najważniejsze polega chyba na tym, że odchodzący do lamusa archetyp Matki Polki jest dziś zbyt wątłym konstruktem, by uczynić z niego podstawę opowieści o współczesnym macierzyństwie. Kulturowe normy na naszych oczach ulegają postępującemu rozluźnieniu. Religia, społeczeństwo czy nawet biologia w coraz mniejszym stopniu determinują nasze życiowe wybory – choć ze sceny, owszem, częstokroć słyszymy coś zupełnie odwrotnego. *Kwaśne mleko* Prześlugi to kolejna w tym sezonie teatralnym próba rozliczenia Matki Polki – inną zobaczyliśmy w zabrzańskich *Matkach* według tekstu Piotra Rowickiego. Autorów różni wiele, acz w ich dramatach uderza zbieżność niektórych wątków, a nawet konkretnych rozwiązań. O ile jednak przedstawienie z Teatru Nowego w Zabrzu było słabo umotywowanym seansem zemsty dzieci na matkach, o tyle spektakl poznański – znacznie bardziej czuły – rozmywa się nieco w nadto dobrodusznej dyplomacji”.
Szymon Kazimierczak, *Łono pełne pieluch*, http://sztukawspolczesna.org/recenzja/2013-2014/121/lono-pelne-pieluch (9 XII 2013).

11 XI 2013
Natalia Babińska wyreżyserowała *Balladynę* Słowackiego w scenografii Julii Skrzyneckiej w Teatrze Polskim w Bielsku-Białej. W tym sezonie Natalia Babińska wyreżyserowała *Cyrulika sewilskiego* Rossiniego w scenografii Diany Marszałek w Teatrze Wielkim w Łodzi (11 I 2014) i *Hrabinę Maricę* Kálmána w scenografii Martyny Kander w Operze na Zamku w Szczecinie (22 VI 2014 w Teatrze Letnim im. Heleny Majdaniec).

„*Balladyna* Juliusza Słowackiego w reżyserii Natalii Babińskiej to ponad trzygodzinny spektakl. Reżyserka zadbała o to, by Słowacki w grobie się nie przewracał z wrażenia, co można zrobić z jego dramatem. Nie pocięła go zatem i nie uwspółcześniła. Balladyna nie biega ze smartfonem przy uchu, a Kirkor nie ma laptopa, narzędziem mordu jest nóż i sztylet, a nie laser. Jednak rezygnacja z atrybutów współczesności – co jest najprostszym sposobem na odświeżenie klasyki – nie zagwarantowała sukcesu temu przedstawieniu. Nie ma bowiem w nim emocji, jakie przecież zawiera dramat Słowackiego. O nich się jedynie mówi, nie pokazuje się ich. Postaci są na ogół zbyt papierowe, baśniowość zbyt typowa, a realność oczywista. Największe rozczarowanie tym spektaklem wypływa z faktu, że w odczytaniu *Balladyny* brak osobistego rysu reżyserki. Trudno dostrzec jej indywidualną interpretację tekstu Słowackiego. Taką za to daje w krótkim eseju pomieszczonym w programie spektaklu. Jednak nic z tego, o czym Natalia Babińska tam pisze, nie jest niestety obecne na scenie. Jest to inscenizacja na miarę współczesnej matury z języka polskiego – to przedstawienie, w którym najwyżej punktowana jest przeciętność, poprawność i schematyzm myślenia. Spektakl Babińskiej idealnie pasuje do standardowego konspektu lekcji o lekturze szkolnej. To odpowiedź na zapotrzebowanie przeciętnych polonistów edukujących taśmowo uczniów, którzy swej wrodzonej inteligencji nakładają przed wejściem do klasy kaganiec, bo tak jest łatwiej i bezpieczniej. Czy coś jednak zaskakuje w bielskiej *Balladynie*? [...] Goplana Jadwigi Grygierczyk to bynajmniej nie piękna, eteryczna i młoda syrena, a raczej mocno już dojrzała kobieta, bardzo zdeterminowana wiekiem w chęci usidlenia Grabca – ostatniej swej szansy.

Słowem, tygrysica w menopauzie. Takie odczytanie roli Goplany jest w pewnym sensie nowatorskie, być może dlatego, że w teatrze polskim zaczyna się moda na dojrzałość i starość – to tematy, które coraz częściej pojawiają się ostatnio na naszych scenach. Jadwiga Grygierczyk obsadzona została też w roli Kanclerza, któremu nadała bardzo diaboliczny rys. Interpretacja tej roli zmierza w stronę karykatury, ale nadaje na pewno rumieńców spektaklowi. Czarnowłosa Alina Marty Gzowskiej-Sawickiej, to bynajmniej nie skromne dziewczę, jakiego poszukuje za radą Pustelnika Kirkor. Razem ze swą starszą, i bardziej uświadomioną seksualnie jasnowłosą siostrą Balladyną pląsają wyuzdanie przed Kirkorem, niemal jak tancerki go-go. Co prawda dzieje się to pod wpływem czarów Chochlika – Przemysław Bollin i Skierki – Michał Czaderna, ale jest to intrygujące – szczególnie wobec przyjętego przez Natalię Babińską tradycyjnego sposobu interpretacji *Balladyny* i trochę burzy (jednak tylko na chwilę) szkolny kanon interpretacji. [...] Co jeszcze zostaje w pamięci? Kilka niezwykle plastycznych scen, znakomicie budująca nastrój muzyka Fryderyka Babińskiego i piękna, acz oszczędna scenografia Julii Skrzyneckiej, wsparta genialną reżyserią świateł Macieja Igielskiego. Nie zmienia to jednak faktu, że *Balladyna* Babińskiej to szkolny bryk z lektury obowiązkowej. Na szczęście obecność na tym przedstawieniu nie jest obowiązkowa".
Danuta Lubina-Cipińska, *Do Bielska na szkolny bryk,* „Śląsk" nr 12/2013.

„Recenzując krótko: Teatr Polski w Bielsku-Białej wystawił *Balladynę* Juliusza Słowackiego w najbardziej tradycyjny sposób, jaki można sobie wyobrazić. Z szacunkiem dla tekstu, podawanego przez aktorów niezwykle czytelnie, co w odniesieniu do XIX-wiecznej polszczyzny wieszcza, dziś brzmiącej jednak archaicznie, zasługuje na pochwałę. Z urzekającą, zwłaszcza w sekwencjach baśniowych, scenografią Julii Skrzyneckiej, zaspokajającą tęsknotę wielu widzów za widowiskiem teatralnym w klasycznym znaczeniu. Z dyskretną wreszcie, ale precyzyjnie wkomponowaną w akcję muzyką (a właściwie ścieżką muzyczną) Fryderyka Babińskiego. Jeśli ktoś spodziewał się jednak odkrywczej, oryginalnej interpretacji dramatu, ten będzie szczerze zawiedziony! Bo reżyserka spektaklu – Natalia Babińska przekłada jedynie naszą szkolną wiedzę o *Balladynie* na sceniczne obrazy, niektóre ciekawie zresztą skomponowane".
Henryka Wach-Malicka, *„Balladyna" w wersji... lekturowej,* „Polska Dziennik Zachodni" nr 264 z 13 XI 2013.

15 XI 2013
Anna Bobrowska-Ekiert zaprojektowała scenografię do przedstawienia *Sceny z nowego świata* Bogosiana na Scenie u Sewruka w Teatrze im. Jaracza w Olsztynie (spektakl dyplomowy studentów IV roku Studium Aktorskiego im. Sewruka).

16 XI 2013
Justyna Rochala zaprojektowała scenografię do przedstawienia *Wilki i koźlęta* Wiktorowicza w Teatrze Dzieci Zagłębia im. Dormana w Będzinie.

16 XI 2013
Rita Jankowska, liderka Teatru Błękitna Sukienka w Gdańsku, wyreżyserowała *Keefe. Nie jestem królem* wg swojego scenariusza.

16 XI 2013
Anna Augustynowicz wyreżyserowała *Bajki samograjki* Brzechwy w Teatrze Lalek „Pleciuga" w Szczecinie. W tym sezonie Anna Augustynowicz wyreżyserowała także

Edwarda II Marlowe'a na Scenie Kameralnej w Narodowym Teatrze Starym im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie (31 V 2014).

16 XI 2013
Maria Seweryn wyreżyserowała *Alicję ♥ Alicję* Amy Conroy w scenografii Małgorzaty Domańskiej w Och-Teatrze w Warszawie. W tym sezonie Maria Seweryn wyreżyserowała także *Ślad* Marty Dzido w scenografii Katarzyny Adamczyk w Teatrze WARSzawy (11 II 2014).

„Wydawać by się mogło, że w obecnej sytuacji polityczno-religijnej w Polsce, przygotowanie spektaklu o aborcji wywoła kolejny skandal. Mam jednak nadzieję, że nic takiego się nie stanie, bo w Teatrze WARSawy powstał bardzo prawdziwy, choć i nie pozbawiony swoistej mocy monodram, pokazujący problem aborcji widziany z tej najistotniejszej strony – ze strony Kobiety. Poznajemy Annę, uczennicę klasy maturalnej, która zachodzi w ciążę. Przez chwilę młoda dziewczyna nawet się cieszy i myśli o urodzeniu dziecka, ale jest w swoich planach osamotniona. Dla chłopaka ojcostwo to niezaplanowany problem. Matki nie chce martwić, bo ta nareszcie jest zakochana w mężczyźnie swojego życia. Anna musi sama radzić sobie ze swoimi wątpliwościami – za pieniądze niedoszłego ojca dziecka dokonuje aborcji. I nagle okazuje się, że już nic nie jest takie samo, bo jak mówi bohaterka: «są ślady, które znikają od razu, są też ślady, które pozostają do końca. Te, które pozostają bywają piękną pamiątką, są jednak i takie, pod których ciężarem nie potrafimy już normalnie żyć». Anna też nie potrafi już normalnie żyć. Szuka zapomnienia w miłości, hetero i homoseksualnej, w narkotykach, w zabawie. Za wszelką cenę chce zagłuszyć, «zakopać» pamięć o aborcji. I choć udaje, że przecież nic się nie stało, cały czas widzimy samotną, zagubioną, młodziutką dziewczynę, która każdym gestem, każdym nerwem woła o pomocną dłoń. I taka jest postać stworzona przez wykonawczynię monodramu, Agnieszkę Michalską. Niby odważna, na luzie... co to dla niej skrobanka, ona da sobie radę... Ale to tylko wierzchnia warstwa, pod którą kryje się przerażone dziecko potrzebujące ciepła, opieki i czułości. Anna jest naprawdę uczciwa, bo gdy już znajdzie wsparcie – w narzeczonym matki – potrafi, chociaż w ostatniej chwili, zatrzymać się... Opowieść Anny o jej życiu i dzieciństwie jest przeplatana rozmowami małej Ani z mamą. Brzmi to niesamowicie, gdy z off-u słyszymy dziecięcy głosik zadający pytania. A udzielane odpowiedzi pozostaną na długo w mojej pamięci, zwłaszcza słowa mówiące, «że zło to tylko inne dobro, takie trochę gorsze» i «że zdrada to o jeden gest za dużo». Obawiałam się, że spektakl dotykający problematyki zabiegów przerywania ciąży może ocierać się o wulgarność, choćby z racji tematu, który do delikatnych przecież nie należy. Granica pomiędzy czymś wartościowym i mądrym, a modą na skandale, jest w przypadku sztuki wyjątkowo cienka. Dzięki sugestywnej interpretacji Agnieszki Michalskiej i czystej reżyserii Marii Seweryn, zobaczyłam świetny, znakomicie zakomponowany przestrzennie, nie pozbawiony poezji spektakl o wrażliwej, młodej kobiecie, który odzwierciedla tak naprawdę ogrom problemów, z jakimi muszą się niejednokrotne mierzyć inne kobiety, zmuszane do dokonywania tak trudnych życiowych wyborów; bardzo często jest w tych decyzjach straszliwa ludzka samotność, później wynikająca również i z tego, że trzeba próbować dalej normalnie żyć w zakłamanym społeczeństwie. Dobrze się stało, że nareszcie usłyszeliśmy głos Kobiety i to, co Ona czuje, a nie głos społeczeństwa wmawiający nam, CO CZUJE KOBIETA".
Iwa Poznerowicz, *Co czuje Kobieta*, http://teatrdlawas.pl (14 II 2014).

„Główna bohaterka – Anna, to młoda dziewczyna, która swoimi życiowymi cierpieniami mogłaby spokojnie obdarować kilka osób. Nie ma jednak w jej głosie pretensji. Nie skarży się, nikogo nie obwinia. Nad wyraz dojrzale opowiada, odtwarza emocje, dorasta na scenie.

Anna w klasie maturalnej zaszła w ciążę. Jej szalenie dojrzały chłopak zdobył kasę i załatwił adres. Bez zbędnego «damy radę», «przejdziemy przez to razem», nie mówiąc nawet o «wychowamy to dziecko, cokolwiek by się nie działo». Młoda dziewczyna, bez wsparcia, bez zrozumienia, sama mierzy się z tą sytuacją. To emocje, których nie da się wytłumaczyć, zrozumieć. Świadoma i nieświadoma konsekwencji decyduje się przerwać ciążę. Czy aborcja będzie lekarstwem? Środkiem przeciwbólowym na tę sytuację? Czy «po» będzie jak dawniej? Każda energia, która pojawia się w naszym życiu, przynosi ze sobą jakąś naukę. Każda sytuacja, która się przydarza to kolejna lekcja w szkole życia. To jak ją wykorzystamy, zależy wyłącznie od nas. Agnieszka Michalska jako Anna delikatnie, ale konkretnie pokazuje, jaki wpływ na nasze życie mają spotkani ludzie, podjęte decyzje. *Ślad* nie jest wyłącznie opowieścią o aborcji i związanej z nią traumie. To historia o samotności, o potrzebie bliskości i zrozumienia. O bezsilności i walce o siebie. To wędrówka. Tak, wędrówka przez pokrętne i niejednokrotnie mroczne korytarze życia. Agnieszka Michalska pozostawia po sobie wyłącznie popiół. Cała scena płonie. Płonie emocjami. Jej Anna jest do imentu prawdziwa. Michalska biega po zakamarkach ludzkiej duszy i bezceremonialnie wyciąga to, co trudne, niewygodne, o czym mówić publicznie nie należy, a już na pewno nie w pierwszej osobie. Tabu w tym spektaklu nie istnieje. Emocjonalne amplitudy, które osiąga i prezentuje Agnieszka Michalska są nie do opisania. Z silnej i cynicznej staje się niewinna i bezbronna. Między sceną a widownią tworzy się intymna przestrzeń, dystans się zmniejsza. Stajemy się częścią spektaklu, niemymi psychologami, przyjaciółmi. Bezbłędna kreacja i prawdziwy popis aktorskich umiejętności. Agnieszka Michalska i jej własny kalejdoskop uczuć, karuzela rzeczywistości. Cały spektakl jest bardzo spójny. Maria Seweryn reżyserując ten obraz, stworzyła całość. Wbrew wszystkiemu to nie jest rzecz prosta i oczywista. W *Śladzie* krok w krok z każdą sytuacją i przeżywaną emocją idzie muzyka, światło, ruch. Wszystko ma swój początek i koniec, logiczną ciągłość. Widz nie czuje się zdezorientowany mimo ciągłych zmian, licznych retrospekcji, uczuciowych huśtawek. Seweryn poprowadziła Michalską zdecydowanie i silnie, akcentując przełomowe w życiu bohaterki momenty, dzięki czemu obraz odbiera się raczej jako osobistą opowieść, a nie teatralne, wyreżyserowane przedstawienie. Pisząc o spójności, nie sposób zapomnieć o scenografii autorstwa Katarzyny Adamczyk. To nie ulega wątpliwości – ta kobieta ma złote ręce i niesamowitą intuicję. Nie trzeba dużo, by było przekonująco i prawdziwie. Wystarczy czuć przestrzeń w sposób, w jaki czuje ją Adamczyk. Wtedy nawet z pociętego materiału można uczynić arcydzieło. [...] *Ślad* to spektakl prawdy, czysta gra emocji. Zderzenie marzeń z rzeczywistością. Anna opowie Wam o swoim dzieciństwie, o ojcu, relacji z matką i jej mężczyznami. Zaprosi Was do swojego prywatnego świata, który często przytłacza ją samą. Świata, który sparaliżowała aborcja, narkotyki i niespełnione pragnienia. Ten obraz otwiera oczy. Zmienia sposób postrzegania rzeczywistości. Zostawia w sercu ślad. To, co z nim zrobisz zależy od Ciebie. Przyjmij tę naukę i wykorzystaj ją jak najlepiej".
Katarzyna Hanna Binkiewicz, *Lekcja życia,* https://krytykat.com/2014/02/12/lekcja-zycia-recenzja-spektaklu-slad-w-teatrze-warsawy, (13 II 2014).

16 XI 2013
Premiera *Wszyscy jesteśmy niewidzialni* Jolanty Mąkosy w Teatrze Polskiego Radia.

17 XI 2013
Edyta Janusz-Ehrlich przygotowała inscenizację przedstawienia *Karakonia. Pieśń według Schulza* w scenografii Moniki Konczakowskiej w Miejskim Teatrze „Miniatura" w Gdańsku.

17 XI 2013
Premiera *Joanny Szalonej. Królowej* Jolanty Janiczak w Teatrze Miejskim im. Gombrowicza

w Gdyni.

17 XI 2013
Alicja Jachiewicz-Szmidt, kierująca Teatrem Enigmatic Kul w Lublinie, wyreżyserowała *Tango* Mrożka w scenografii Urszuli Kmity. Alicja Jachiewicz-Szmidt w tym sezonie wyreżyserowała również *Miłosną grę* Czechowa / Fredry w scenografii Urszuli Kmity (9 III 2014).

17 XI 2013
Iza Szostak opracowała choreografię do przedstawienia *Ciało, dziecko, obiekt* w Starym Browarze w Poznaniu.

17 XI 2013
Lucyna Winkel-Sobczak i Katarzyna Pawłowska wyreżyserowały *Blumowe piosenki* w Studio Teatralnym BLUM w Poznaniu.

17 XI 2013
Martyna Majewska wyreżyserowała *Naj* wg swojego scenariusza w Teatrze Lalki i Aktora w Wałbrzychu.

21 XI 2013
Premiera *Mąż zmarł, ale już mu lepiej* Izabeli Degórskiej na Scenie Teatralnej ZAMęt w Suchej Beskidzkiej.

22 XI 2013
Natalia Kucia zaprojektowała scenografię do *Przebudzenia wiosny* Wedekinda w Teatrze Nowe Przestrzenie w Krakowie.

23 XI 2013
Premiera *Pyzy na polskich dróżkach* Hanny Januszewskiej w Teatrze im. Andersena w Lublinie.

23 XI 2013
Agata Maszkiewicz opracowała choreografię do przedstawienia *Pojedynek* w Starym Browarze w Poznaniu.

23 XI 2013
Dorota Kołodyńska zaprojektowała scenografię do *Odprawy posłów greckich* Kochanowskiego na Scenie Kameralnej w Teatrze Polskim im. Szyfmana w Warszawie. W tym sezonie Dorota Kołodyńska zaprojektowała także scenografię do *Króla Leara* Szekspira (26 IV 2014).

24 XI 2013
Premiera *With-in* wg konceptu Agnieszki Kamińskiej w Teatrze Amareya w Gdańsku.

24 XI 2013
Honorata Mierzejewska-Mikosza wyreżyserowała swój tekst *Jasno / ciemno* w scenografii Mariki Wojciechowskiej w Teatrze Lalki i Aktora „Kubuś" w Kielcach. W tym sezonie Honorata Mierzejewska-Mikosza wyreżyserowała także *Echy i achy, chlipy i chachy* wg swojego scenariusza w scenografii Mariki Wojciechowskiej w Teatrze „Pinokio" w Łodzi (15

III 2014), a także *Siostrę siostrze* Oksany Zabużko w Teatrze „Maska" w Rzeszowie (28 VI 2014).

24 XI 2013
Anna Seniuk wyreżyserowała *Pchłę Szachrajkę* Brzechwy w scenografii Anny Sekuły na scenie Studio w Teatrze Narodowym w Warszawie. W tym sezonie Anna Sekuła zaprojektowała także scenografię do *To tylko miłość* Aldridge'a w Krakowskim Teatrze Scena STU (29 IX 2013) oraz do *O co biega?* Kinga w Teatrze Nowym w Zabrzu (1 III 2014).

24 XI 2013
Magdalena Engelmajer i Szymon Turkiewicz przygotowali inscenizację *Lady Wa-Wa* wg scenariusza współkierującej teatrem Duet Artystyczny ME /ST w Warszawie Magdaleny Engelmajer.

24 XI 2013
Premiera *Dziób w dziób* Maliny Prześlugi w Teatrze Polskiego Radia.

28 XI 2013
Barbara Wójcik-Wiktorowicz zaprojektowała scenografię do *Gałganiarza i patyczka* Dorosławskiego w Teatrze im. Mickiewicza w Częstochowie.

29 XI 2013
Anna Szymczak, współkierująca teatrem Studio Teatr Castingowym mplusm w Poznaniu, wyreżyserowała *Po sezonie* Katarzyny Wojtaszak w scenografii Barbary Gazdeckiej. Anna Szymczak w tym sezonie wyreżyserowała także *Nie taki anioł ładny, jak go malują* Anny Kapczyńskiej (17 I 2014); *Małe zbrodnie małżeńskie* Schmitta (14 II 2014) i *Landru, mordercę kobiet* Perinnellego w scenografii Barbary Gazdeckiej (23 V 2014).

29 XI 2013
Aleksandra Jakubczak wyreżyserowała *Serdecznego* Szekalskiego w scenografii Martyny Kander w Teatrze Ósmego Dnia w Poznaniu. W tym sezonie Martyna Kander zaprojektowała także scenografię do *Anarchistki* Mameta w Modelatorni w Teatrze Studio im. Witkiewicza w Warszawie (27 X 2013) oraz do *Tonacji blue* Hare'a w Akademii Teatralnej im. Zelwerowicza w Warszawie, spektaklu dyplomowego studentów IV roku Wydz. Aktorskiego i Reżyserii (10 II 2014).

30 XI 2013
Ana Nowicka, współkierująca Teatrem Barakah w Krakowie, wyreżyserowała *Królową wanny* Levina. Ana Nowicka w tym sezonie wyreżyserowała także *Dyktanda* Lema w scenografii Moniki Kufel (27 VI 2014).

30 XI 2013
Małgorzata Warsicka wyreżyserowała *Poskromienie złośnicy* Szekspira (spektakl dyplomowy IV roku Wydziału Aktorskiego) w Państwowej Wyższej Szkole Filmowej, Telewizyjnej i Teatralnej im. Schillera w Łodzi. W tym sezonie Małgorzata Warsicka wyreżyserowała *Jakobiego i Leidentala* Levina w swojej scenografii na Scenie Underground w Teatrze im. Solskiego w Tarnowie (22 III 2014).

30 XI 2013
Małgorzata Kowalcze zaprojektowała scenografię do przedstawienia *Poświęcona przyjaźń*

Steinbecka w Teatrze Eko Studio w Opolu. Małgorzata Kowalcze w tym sezonie zaprojektowała także scenografię do *Morderczego pokoju* Clarka i Bobricka (15 III 2014).

30 XI 2013
Premiera *Od – 18° w Białymstoku do – 7° w Trójmieście* Anny M. Pawłowicz w Teatrze TrzyRzecze w Warszawie.

30 XI 2013
Anetta Piekarska-Man zaprojektowała scenografię do przedstawienia *Skarpety i papiloty* Julii Holewińskiej na Scenie Kameralnej we Wrocławskim Teatrze Lalek. W tym sezonie Anetta Piekarska-Man zaprojektowała także scenografię do *Brygady Misiek* Mana w Teatrze „Baj Pomorski" w Toruniu (12 X 2013), a także do *Dobrze* Mana w Teatrze Nowym im. Dejmka w Łodzi (14 VI 2014).

1 XII 2013
Premiera *Niżyńskiego. Zapisków z otchłani* Anny Burzyńskiej na Scenie Miniatura w Teatrze im. Słowackiego w Krakowie.

3 XII 2013
Maria Żynel wyreżyserowała *Nieskończoną historię* Pałygi w scenografii Ewy Woźniak na Wydziale Sztuki Lalkarskiej w Białymstoku (spektakl dyplomowy studentów IV roku aktorstwa i warsztat dyplomowy na kierunku reżyserskim).

4 XII 2013
Dorota Androsz wyreżyserowała *Fetish. WTF* w Teatrze Amareya w Gdańsku.

5 XII 2013
Maria Ulicka wyreżyserowała *Cicer cum caule, czyli groch z kapustą* Tuwima w Teatrze Propozycji Dialog im. Henryki Rodkiewicz w Koszalinie.

5 XII 2013
Daria Anfelli wyreżyserowała *Kto się boi wysokiego C?* w Teatrze Wielkim im. Moniuszki w Poznaniu.

5 XII 2013
Ewa Dyakowska-Berbeka zaprojektowała scenografię do przedstawienia *Przezroczyste zero* Vallejo w Teatrze im. Witkiewicza w Zakopanem.

6 XII 2013
Marta Zając zaprojektowała scenografię do przedstawienia *Upadek pierwszych ludzi* Ferencego w Teatrze Ochoty w Warszawie (koprodukcja ze Studiem Teatralnym Koło). W tym sezonie Marta Zając zaprojektowała także scenografię do przedstawienia *Saszka – sen w dwóch aktach* Bogosławskiego w Teatrze Współczesnym w Warszawie (1 II 2014).

7 XII 2013
Agata Biziuk wyreżyserowała *Dr@culę.Vagina dentata* Agaty Biziuk i Agnieszki Makowskiej w scenografii Mariki Wojciechowskiej w Teatrze Polskim w Poznaniu. W tym sezonie Agata Biziuk wyreżyserowała także *Shakespeare'a* Dany Łukasińskiej w scenografii Mariki Wojciechowskiej w Teatrze Dramatycznym im. Węgierki w Białymstoku (14 VI 2014).

7 XII 2013
Matylda Kotlińska zaprojektowała scenografię do przedstawienia *Wałbrzych Utopia 2029* Rowickiego w Teatrze Dramatycznym im. Szaniawskiego w Wałbrzychu. W tym sezonie Matylda Kotlińska zaprojektowała także scenografię do *Dekalog: volare* Wierzchowskiego w tym teatrze (26 IV 2014), a także *Love forever* Siegoczyńskiego w Bałtyckim Teatrze Dramatycznym im. Słowackiego w Koszalinie (11 I 2014) oraz do przedstawienia *Dziewczyny do wzięcia* Kondratiuka na Małej Scenie w Teatrze Powszechnym im. Hübnera w Warszawie (16 V 2014).

7 XII 2013
Joanna Maria Kuś zaprojektowała scenografię do *Dzieci z Bullerbyn* Astrid Lindgren w Teatrze Syrena w Warszawie.

7 XII 2013
Aneta Muczyń, kierująca Teatrem Działań Twórczych w Warszawie, wyreżyserowała *Fredraszki* Fredry w swojej scenografii.

7 XII 2013
Anna Wieczur-Bluszcz wyreżyserowała *Cztery róże dla Lucienne* Topora w Teatrze Polskiego Radia. W tym sezonie Anna Wieczur-Bluszcz wyreżyserowała także w Teatrze Polskiego Radia *Podróż na księżyc* Moniki Milewskiej (5 IV 2014).

7 XII 2013
Renata Jasińska, kierująca Teatrem Arka we Wrocławiu, wyreżyserowała *Statek szaleńców* w scenografii Sylwii Wierzbowskiej. Sylwia Wierzbowska w tym sezonie zaprojektowała także scenografię do przedstawienia *Grzechy i rozpamiętania* Fredry (4 IV 2014).

8 XII 2013
Katarzyna Michałkiewicz wyreżyserowała *Milczenie roślin* Haliny Poświatowskiej w Teatrze Polskiego Radia. W tym sezonie Katarzyna Michałkiewicz wyreżyserowała także w Teatrze Polskiego Radia swój tekst *Ocalenie* (11 V 2014).

9 XII 2013
Dominika Krzyżanowska wyreżyserowała koncert *Lulabajki* w Stowarzyszeniu Teatralnym Chorea w Łodzi.

12 XII 2013
Zofia Zoń wyreżyserowała *Tlen* Wyrypajewa na Scenie Underground w Teatrze im. Solskiego w Tarnowie.

14 XII 2013
Monika Strzępka wyreżyserowała *Bierzcie i jedzcie* Demirskiego w Teatrze Rozrywki w Chorzowie. W tym sezonie Monika Strzępka wyreżyserowała także trzy przedstawienia w Teatrze Łaźnia Nowa w Krakowie, koprodukcje z Teatrem IMKA z Warszawy: *Klątwę. Odcinki z czasu beznadziei. E01: Don't mess with Jesus* Pawła Demirskiego (14 III 2014, prem. warszawska 19 III 2014), *Klątwę. Odcinki z czasu beznadziei. E02: Lekcja religii* Pawła Demirskiego (prem. 16 V 2014, prem. warszawska 22 V 2014) oraz *Klątwę. Odcinki z czasu beznadziei. E03: Sabat dobrych domów* Pawła Demirskiego (prem. 25 IX 2014, prem. warszawska 28 VI 2014).

14 XII 2013
Anna Adamek zaprojektowała scenografię do przedstawienia *Porwanie Sabinek* Schönthanów w Teatrze Muzycznym w Lublinie. W tym sezonie Anna Adamek zaprojektowała scenografię do *Uwaga… publiczność!* Sabrou w Och-Teatrze w Warszawie (5 VII 2014).

14 XII 2013
Beata Redo-Dobber wyreżyserowała *Łódź story* Korcza z librettem Moniki Patyk w swojej scenografii w Akademii Muzycznej im. Grażyny i Kiejstuta Bacewiczów w Łodzi.

14 XII 2013
Urszula Czernicka zaprojektowała scenografię do *Operetki* Gombrowicza w Teatrze im. Jaracza w Olsztynie.

14 XII 2013
Izabella Cywińska wyreżyserowała *Wiśniowy sad* Czechowa w scenografii Katarzyny Adamczyk w Teatrze Nowym im. Łomnickiego w Poznaniu. W tym sezonie Izabella Cywińska wyreżyserowała także dwa przedstawienia w Teatrze Telewizji: *Saksofon* Myśliwskiego (6 X 2013) oraz *Wiśniowy sad* Czechowa (2 III 2014).

14 XII 2013
Tatiana Malinowska-Tyszkiewicz, reżyserka w Teatrze Krzywa Scena w Stargardzie Szczecińskim, wyreżyserowała tam przedstawienie *Kroki*. W tym sezonie Tatiana Malinowska-Tyszkiewicz wyreżyserowała tam także: *Mamatatajapies* Biljany Srbljanović (23 III 2014); *Pułapkę na szczury* Herfurtnera (17 V 2013); *Ferdydurke* Gombrowicza (6 VI 2014) oraz następujące premiery w Teatrze „nie ma" w Szczecinie, którym kieruje: *Testarium* Mrożka (10 I 2014), *Elektrę* (17 III 2014); *Mewę* Czechowa (24 V 2014); *Noiseband* (30 VI 2014); *Podróż do Londynu* (5 VII 2014).

14 XII 2013
Krystyna Janda, współkierująca Och-Teatrem w Warszawie, wyreżyserowała *Przedstawienie świąteczne* Cooneya. W tym sezonie Krystyna Janda wyreżyserowała także *Miłość blondynki* Formana, Papouška i Passera w scenografii Moniki Nyckowskiej (24 IV 2014).

14 XII 2013
Premiera *W drodze do siebie* Mariji Arbatowej w Teatrze Nowym w Zabrzu.

15 XII 2013
Ewa Piotrowska wyreżyserowała *Kamienicę* Roksany Jędrzejewskiej-Wróbel w scenografii Martyny Dworakowskiej w Miejskim Teatrze „Miniatura" w Gdańsku. Ewa Piotrowska, kierująca Teatrem „Baj" w Warszawie, wyreżyserowała w nim także w tym sezonie *Jeśli nie powiesz, kto będzie wiedział?* Berty Hiriart w scenografii Edyty Rzewuskiej (28 VI 2014).

15 XII 2013
Paulina Czernek zaprojektowała scenografię do *Bajki o misiu i myszce* Magdaleny Podbylskiej w Teatrze Animacji w Poznaniu.

15 XII 2013
Barbara Ogar wyreżyserowała *Monolog niezbędny do wygaszenia Nubili Wahlheim* Angéliki Liddell w scenografii Anieli Dybowskiej (spektakl dypl. Wydz. Reżyserii) w Akademii Teatralnej im. Zelwerowicza w Warszawie.

15 XII 2013
Aleksandra Wasilkowska zaprojektowała scenografię do *Kronosa* Gombrowicza w Teatrze Polskim we Wrocławiu. W tym sezonie Aleksandra Wasilkowska zaprojektowała scenografię do przedstawienia *Projekt P. Zwycięstwo nad słońcem* Wojciechowskiego/ Stańczyka na Scenie Kameralnej w Teatrze Wielkim – Operze Narodowej w Warszawie (26 IV 2014).

17 XII 2013
Sylwia Kalisz wyreżyserowała *Dom głęboko ukryty* w Teatrze XL w Warszawie. W tym sezonie Sylwia Kalisz wyreżyserowała tam także *Ja szczelnie otwarty* wg swojego scenariusza (14 VI 2014).

18 XII 2013
Jadwiga Grudzińska, kierująca Teatrem Bez Granic w Bielsku-Białej, wyreżyserowała *Jak Jagusia diabła przechytrzyła* w scenografii Romany Polok.

18 XII 2013
Katarzyna Adamczyk zaprojektowała scenografię do *Dziwki z Ohio* Levina w Teatrze WARSzawy. W tym sezonie Katarzyna Adamczyk zaprojektowała także scenografię do *Skazy* Joshephine Hart w Teatrze Syrena w Warszawie (10 IV 2014).

19 XII 2013
Jagna Janicka zaprojektowała scenografię do *Samobójcy* Erdmana w Państwowej Wyższej Szkole Teatralnej im. Solskiego w Krakowie (spektakl dyplomowy studentów IV roku Wydziału Aktorskiego). W tym sezonie Jagna Janicka zaprojektowała także scenografię do *Kolibra lot ostatni* Huellego w Teatrze Miejskim im. Gombrowicza w Gdyni (18 I 2014) a także do *Tramwaju zwanego pożądaniem* Williamsa w Teatrze Ateneum im. Jaracza w Warszawie (27 II 2014).

21 XII 2013
Dorota Anyż, kierująca teatrem Fundacja Studio TM w Kielcach, wyreżyserowała tam *Skrzydełka* Małgorzaty Jokiel. Dorota Anyż w tym sezonie wyreżyserowała także *Obłęd* Krzysztonia (24 IX 2013), *Objazdowy teatr Lajzera Kutwy* Pavlata (20 X 2013), *Legendy świętokrzyskie* (15 XI 2013), *Przez dolinę cieni* wg książki Gołdy Szachter Kalib *Z Bodzentyna przez Auschwitz do Bergen-Belsen* (27 I 2014) i *Kazania świętokrzyskie* (28 VI 2014).

21 XII 2013
Premiera *Piaf* Pam Gems w Lubuskim Teatrze im. Kruczkowskiego w Zielonej Górze.

24 XII 2013
Lucyna Sypniewska wyreżyserowała *Tymoteusza wśród ptaków* Wilkowskiego w scenografii Zofii de Ines w Teatrze Lalek „Banialuka" im. Jerzego Zitzmana w Bielsku-Białej.

25 XII 2013
Premiera *Lekcji polskiego* Anny Bojarskiej w Teatrze Polskiego Radia.

28 XII 2013
Małgorzata Bogajewska wyreżyserowała *VIPa* Larssona w scenografii Dominiki Skazy w Teatrze „Bagatela" im. Boya-Żeleńskiego w Krakowie. W tym sezonie Małgorzata Bogajewska wyreżyserowała także *Trzy siostry* Czechowa na Dużej Scenie im. Holoubka w Teatrze Dramatycznym m. st. Warszawy (9 III 2014).

31 XII 2013
Violetta Suska wyreżyserowała *The musical show* w Teatrze Muzycznym w Lublinie.

3 I 2014
Aleksandra Szempruch zaprojektowała scenografię do *Eugeniusz Bodo – czy mnie ktoś woła?* w Teatrze Zagłębia w Sosnowcu.

4 I 2014
Teresa Kurpias-Grabowska, kierująca Teatrem Muzycznym TINTILO, wyreżyserowała *Księżniczkę Sarę* wg *Małej księżniczki* Frances Hodgson Burnett w swojej adaptacji i w scenografii Ilony Zajączkowskiej (prem. w Teatrze Rampa).

5 I 2014
Premiera *To miłość, droga pani Schubert* Ewy Lipskiej w Teatrze Polskiego Radia.

10 I 2014
Marta Dąbrowska-Okrasko zaprojektowała scenografię do przedstawienia *Rzecz o banalności miłości* Savyon Liebrecht na Scenie na im. Heleny Mikołajskiej w Teatrze Dramatycznym m. st. Warszawy.

10 I 2014
Premiera *Art (Sztuki)* Yasminy Rezy w Teatrze Rampa na Targówku.

10 I 2014
Iwona Przeplaska-Zwierzyńska, kierująca Teatrem Trakt we Wrocławiu, wyreżyserowała *Waśnie w królestwie baśni*. W tym sezonie Iwona Przeplaska-Zwierzyńska wyreżyserowała także *Rozmowę Mistrza Polikarpa ze śmiercią* (26 IV 2014).

11 I 2014
Aneta Wróbel wyreżyserowała swój tekst *Kredyt zaufania* w Teatrze Polskiego Radia. W tym sezonie Aneta Wróbel wyreżyserowała także w Teatrze Polskiego Radia *Sanatorium* Górskiego (27 IV 2014).

11 I 2014
Premiera *Czystej komercji* Katarzyny Wojtaszak we Wrocławskim Teatrze Współczesnym.

11 I 2014
Dominika Błaszczyk zaprojektowała scenografię do *Marata / Sade'a* Weissa na Scenie Kameralnej w Teatrze im. Bogusławskiego w Kaliszu (przedstawienie dyplomowe IV roku Wydziału Aktorskiego PWSFTViT w Łodzi, koprodukcja z Teatrem Studyjnym w Łodzi).

12 I 2014
Premiera *Świątecznej niespodzianki Śnieżka i Bałwanka* Agaty Oriany Kwahs w Teatrze

Czwarte Miasto w Gdyni.

17 I 2014
Joanna Leśnierowska opracowała choreografię do przedstawienia wystawiono *...(Rooms by the sea)* z cyklu *Ćwiczenia w patrzeniu* w swojej dramaturgii w Art Stations Foundation w Poznaniu.

17 I 2014
Magdalena Miklasz wyreżyserowała *Mistrza i Małgorzatę* Bułhakowa w scenografii Ewy Woźniak na Scenie Przodownik w Teatrze Dramatycznym m. st. Warszawy. W tym sezonie Magdalena Miklasz, kierująca Stowarzyszeniem De-Nowo w Dynowie, wyreżyserowała w nim spektakl plenerowy *Łestern* wg swojego scenariusza (1 VIII 2014).

18 I 2014
Hanna Szymczak zaprojektowała scenografię do przedstawienia *Jakiś i Pupcze* Levina w Teatrze im. Żeromskiego w Kielcach. W tym sezonie Hanna Szymczak, pozostającej na etacie scenografa w Operze Bałtyckiej w Gdańsku, zaprojektowała tam scenografię do *Cosi fan tutte* Mozarta (1 III 2014).

18 I 2014
Grażyna Kania wyreżyserowała *Po sezonie. Komedię w trzech aktach* Horvátha w scenografii Magdaleny Musiał w Teatrze Współczesnym w Szczecinie.

18 I 2014
Barbara Sass wyreżyserowała *Sceny z życia małżeńskiego* Bergmana w Teatrze Kamienica w Warszawie.

19 I 2014
Agata Duda-Gracz wyreżyserowała *Iwonę, księżniczkę Burgunda* Gombrowicza w swojej scenografii w Teatrze im. Jaracza w Łodzi. W tym sezonie Agata Duda-Gracz wyreżyserowała także *Odyseję 2014* w swojej scenografii we wrocławskiej filii Państwowej Wyższej Szkole Teatralnej im. Solskiego w Krakowie, spektakl dyplomowy studentów IV roku Wydziału Aktorskiego) (25 IV 2014).

21 I 2014
Katarzyna Bondarczuk wyreżyserowała *Dziewczynkę z zapałkami* wg swojego scenariusza w Teatrze Tańca Caro Dance w Siedlcach.

25 I 2014
Katarzyna Zbłowska zaprojektowała scenografię do *Umrzeć z tęsknoty* w Teatrze im. Jaracza w Łodzi.

25 I 2014
Aneta Suskiewicz zaprojektowała scenografię do *Klauna* Kohouta w Teatrze im. Jaracza w Olsztynie.

26 I 2014
Premiera *Między nami dobrze jest* Doroty Masłowskiej w Teatrze im. Fredry w Gnieźnie.

26 I 2014
Premiera *Apetytu na czereśnie* Agnieszki Osieckiej w Teatrze im. Solskiego w Tarnowie.

31 I 2014
Anna Czyż zaprojektowała scenografię do *Kolacji z Gustavem Klimtem* Cygana w Krakowskim Teatrze Scena STU.

31 I 2014
Zofia Mazurczak zaprojektowała scenografię do *Kosmonauty wiadomość ostatnią do kobiety, którą kochał w byłym Związku Radzieckim* Greiga w Teatrze im. Wandy Siemaszkowej w Rzeszowie.

31 I 2014
Katarzyna Stochalska zaprojektowała scenografię do *Pocałunku* Thijsa w Teatrze Współczesnym w Szczecinie. W tym sezonie Katarzyna Stochalska zaprojektowała także scenografię do *Mizantropa* Julii Holewińskiej i Kuby Kowalskiego wg Moliera w Teatrze Polskim w Poznaniu (14 II 2014), do przedstawienia *Dolce vita* Julii Holewińskiej i Kuby Kowalskiego w Teatrze im. Kochanowskiego w Opolu (3 V 2014) oraz do *Dwóch w twoim domu* Jeleny Grieminy w Teatrze Wybrzeże w Gdańsku (24 VIII 2014).

31 I 2014
Aśka Grochulska wyreżyserowała *Pamiętniki wałbrzyszan: fotoplastykon. Chodźcie, zbudujemy sobie eine stadt* do tekstu i w dramaturgii Magdy Kupryjanowicz w Teatrze Dramatycznym im. Szaniawskiego w Wałbrzychu.

1 II 2014
Zofia Lubińska zaprojektowała scenografię do *Księgi dżungli* Kiplinga w Teatrze „Pinokio" w Łodzi.

1 II 2014
Barbara Ciastoń wyreżyserowała *Błękitny zamek* Lucy Maud Montgomery w Teatrze Wolandejskim w Warszawie.

8 II 2014
Irena Dragan wyreżyserowała *Opowiadanie króla Wysp Hebanowych* Leśmiana w scenografii Magdaleny Valencii w Państwowym Teatrze Lalki „Tęcza" w Słupsku.

8 II 2014
Natalia Korczakowska wyreżyserowała *Głodnych Jana i Małgorzatę* Magdy Fertacz i Michała Pabiana w scenografii Anny Met w Lubuskim Teatrze im. Kruczkowskiego w Zielonej Górze. Anna Met w tym sezonie zaprojektowała także scenografię do *Bram raju* Andrzejewskiego we Wrocławskim Teatrze Współczesnym im. Wiercińskiego (22 II 2014).

12 II 2014
Joanna Schoen zaprojektowała scenografię do *Prawdy* Zellera w Teatrze „Bagatela" im. Boya-Żeleńskiego w Krakowie.

12 II 2014
Maja Komorowska wyreżyserowała *Szkice z Dostojewskiego* w scenografii Małgorzaty Grabowskiej-Kozery w Akademii Teatralnej im. Zelwerowicza w Warszawie.

14 II 2014
Premiera *Skizu* Gabrieli Zapolskiej w Teatrze im. Sewruka w Elblągu.

14 II 2014
Magda Drab wyreżyserowała *Targowisko, czyli historię rozkładu pana H.* wg swojego scenariusza i w swojej scenografii w Teatrze Zamiast w Łodzi.

14 II 2014
Jitka Stokalska wyreżyserowała *Napój miłosny* Donizettiego w Operze na Zamku w Szczecinie.

15 II 2014
Premiera *Burzy w szklance wody* Moniki Jarosińskiej w Stowarzyszeniu Teatr Per Se w Płocku.

15 II 2014
Marta Wyszyńska zaprojektowała scenografię do *Osiecka. Byle nie o miłości* Agnieszki Osieckiej na Scenie Nowej w Teatrze Nowym im. Łomnickiego w Poznaniu. Marta Wyszyńska w tym sezonie zaprojektowała tam także scenografię do *Umówmy się na dziś* (9 V 2014).

15 II 2014
Agnieszka Bartold zaprojektowała scenografię do *Mizantropa* Moliera na Scenie na Woli im. Łomnickiego w Teatrze Dramatycznym m. st. Warszawy.

15 II 2014
Premiera *Za drzwiami* Liliany Bardijewskiej w Teatrze Polskiego Radia.

17 II 2014
Elżbieta Jodłowska i Krzysztof Jaślar wyreżyserowali *Klimakterium 2 czyli menupauzy szał* Elżbiety Jodłowskiej w Teatrze Capitol w Warszawie.

19 II 2014
Anna Jędryczka-Hamera, kierująca Teatrem Euforion we Wrocławiu, wyreżyserowała *Dziewięć kochanek kawalera Dorna* Makuszyńskiego. W tym sezonie Anna Jędryczka-Hamera wyreżyserowała tam także *Rozmowę z kamieniem* Wisławy Szymborskiej (7 VI 2014).

20 II 2014
Małgorzata Domańska zaprojektowała scenografię do *Ich czworga* Gabrieli Zapolskiej w Teatrze Polonia w Warszawie.

21 II 2014
Marta Kwiecień wyreżyserowała *Trojanki* Eurypidesa w neTTheatre – Teatrze w Sieci Powiązań w Lublinie.

22 II 2014
Premiera *O straszliwym smoku, dzielnym szewczyku, prześlicznej królewnie i królu Gwoździku* Marii Kownackiej na Scenie Kameralnej w Teatrze Muzycznym im. Danuty Baduszkowej w Gdyni.

22 II 2014
Iwona Kempa wyreżyserowała *Z miłości* Turriniego w scenografii Anny Sekuły na scenie Małopolskiego Ogrodu Sztuki w Teatrze im. Słowackiego w Krakowie.

23 II 2014
Dorota Cempura zaprojektowała scenografię do *Pierwszej młodości* Giudicellego w Teatrze Dramatycznym im. Szaniawskiego w Płocku. W tym sezonie Dorota Cempura zaprojektowała także scenografię do przedstawienia *Mit o Sołnce i Swarożycu* Iwony Kusiak w Teatrze Dramatycznym im. Szaniawskiego w Płocku (5 VII 2014 w Ostrowcach).

23 II 2014
Premiera przedstawienia *Feniks powraca do domu* Jarosławy Pulinowicz w Centrum Sztuki Dziecka w Poznaniu.

28 II 2014
Agnieszka Zawadowska zaprojektowała scenografię do *Oleanny* Mameta na Małej Scenie w Malarni w Teatrze Studio im. Witkiewicza w Warszawie. W tym sezonie Agnieszka Zawadowska zaprojektowała także scenografię do *Opery za trzy grosze* Brechta w Teatrze Polskim w Poznaniu (10 V 2014).

1 III 2014
Eva Rysová wyreżyserowała *Twardy gnat, martwy świat* Pakuły w scenografii Justyny Elminowskiej w Teatrze im. Żeromskiego w Kielcach. W tym sezonie Justyna Elminowska zaprojektowała także scenografię do *Nosorożca* Ioneski na Dużej Scenie im. Holoubka w Teatrze Dramatycznym m. st. Warszawy (15 XI 2013) oraz do *Mistrza i Małgorzaty* Bułhakowa w Teatrze im. Osterwy w Lublinie (27 VI 2014).

1 III 2014
Anna Rozmianiec wyreżyserowała *Szewców* Witkiewicza w Teatrze Animacji w Poznaniu.

1 III 2014
Elżbieta Rokita zaprojektowała scenografię do *Sofii de Magico* w Teatrze Muzycznym Roma w Warszawie.

1 III 2014
Premiera *Twój liść nazywa się Europa, ale to za mało, żeby żyć* Małgorzaty Sikorskiej-Miszczuk w Teatrze Polskiego Radia.

2 III 2014
Dorota Bąblińska-Korczycka przygotowała inscenizację przedstawienia *Matka – opowieść* Andersena w scenografii Diany Jonkisz w Zdrojowym Teatrze Animacji w Jeleniej Górze.

7 III 2014
Ewa Ignaczak, dyrektorka artystyczna Teatru Gdynia Główna, wyreżyserowała *Epitafium dla władzy* wg *Cesarza* Kapuścińskiego.

7 III 2014
Joanna Macha zaprojektowała scenografię do *Skazanego na bluesa* Angermana i Kidawy-Błońskiego w Teatrze Śląskim im. Wyspiańskiego w Katowicach.

8 III 2014
Mariola Fajak-Słomińska i Janusz Słomiński wyreżyserowali swój tekst *Afrykańska przygoda* w scenografii Jolanty Brejdak w Śląskim Teatrze Lalki i Aktora „Ateneum" w Katowicach.

8 III 2014
Agata Skwarczyńska zaprojektowała scenografię do *W środku słońca gromadzi się popiół* Pałygi w Narodowym Teatrze Starym im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie.

8 III 2014
Maria Kania zaprojektowała scenografię do *Jest jak jest* Maliny Stahre-Godyckiej w Scenie na Piętrze w Poznaniu.

9 III 2014
Barbara Dobrzyńska wyreżyserowała *Sen o krzyżu* wg swojego scenariusza w Teatrze Fijewskich Tadeusza, Marii, Barbary, Włodzimierza w Warszawie. W tym sezonie Barbara Dobrzyńska wyreżyserowała tam także *Z Katynia do Smoleńska – prawda, pamięć, przebaczenie* (6 IV 2014) oraz *Chopin – polski geniusz* (11 V 2014).

9 III 2014
Premiera *Agenta wolności* Magdaleny Wleklik i Anny Nasiłowskiej w Teatrze Polskiego Radia.

13 III 2014
Julia Kotarska-Rekosz wyreżyserowała *Annę Frank* wg *Dziennika* Anny Frank w swojej adaptacji w Teatrze Studio Buffo (spektakl Studia Teatralnego Julii Kotarskiej-Rekosz).

14 III 2014
Premiera *Towiańczyków. Królów chmur* Jolanty Janiczak w Narodowym Teatrze Starym im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie.

14 III 2014
Emilia Sadowska wyreżyserowała *Czerwoną drogę do Sabaiby* Liery w Teatrze im. Jaracza w Olsztynie.

14 III 2014
Anna Monika Szymańska, współkierująca Studio Teatrem Castingowym mplusm w Poznaniu, wyreżyserowała *Antygonę w Nowym Jorku* Głowackiego.

15 III 2014
Anna Molga zaprojektowała scenografię do *Każdy przyniósł, co miał najlepszego* Abramowicza w Miejskim Teatrze „Miniatura" w Gdańsku.

15 III 2014
Premiera *Bajki o szczęściu* Izabeli Degórskiej w Opolskim Teatr Lalki i Aktora im. Smolki.

15 III 2014
Alicja Kokosińska i Agata Rogulska zaprojektowały scenografię do wystawiono *Inwazję dybuków* Łubieńskiego i Walczaka (*Pożar w burdelu*, odc. XV; zrealizowany we współpracy z Muzeum Historii Żydów Polskich) w Pożarze w burdelu w Warszawie. Alicja Kokosińska w tym sezonie zaprojektowała również scenografię do *Herosów transformacji* (odc. XVI; zrealizowany we współpracy z Teatrem WARSzawy; prem. 31 V 2014) oraz do *Pieśni ludu polskiego* (odc. XVII; prem. 2 VII 2014 w czasie Open'er Festival w Gdyni).

16 III 2014
Krystyna Meissner wyreżyserowała *Uwolnić karpia* Bulaka w Teatrze Powszechnym w Łodzi.

21 III 2014
Ewa Łaniecka zaprojektowała scenografię do *O karpiu, kozie i trąbce, która gasiła pożary* wg opowiadań Singera w Teatrze Żydowskim im. Estery Rachel i Idy Kamińskich w Warszawie.

21 III 2014
Dąbrówka Huk zaprojektowała scenografię do *Pięćdziesięciu z Fukushimy* w Teatrze Ad Spectatores we Wrocławiu. Dąbrówka Huk w tym sezonie zaprojektowała również scenografię do *The floor – w moro po bułki* (11 IV 2014).

22 III 2014
Katarzyna Kryczka, kierująca Teatrem Tańca Inoj w Warszawie, wyreżyserowała *Twarzą w twarz* w swojej choreografii.

22 III 2014
Premiera *Morderców* Agnieszki Lessmann w Teatrze Polskiego Radia.

23 III 2014
Barbara Guzik zaprojektowała scenografię do *Węża* Marty Guśniowskiej w Teatrze „Baj Pomorski" w Toruniu.

26 III 2014
Maja Kleczewska wyreżyserowała *Cienie. Eurydyka mówi* Elfriede Jelinek w scenografii Katarzyny Borkowskiej w Teatrze Polskim im. Konieczki w Bydgoszczy (koprodukcja z Teatrem IMKA z Warszawy, prem. warszawska 3 VI 2014). Katarzyna Borkowska w tym sezonie zaprojektowała także scenografię do przedstawienia *Zachodnie Wybrzeże. Powrót na pustynię* Koltèsa w Teatrze Polskim we Wrocławiu (4 X 2013).

26 III 2014
Ewa Agnieszka Zemło zaprojektowała scenografię do przedstawienia *Podróż* w Teatrze Lalki i Ludzie w Supraślu.

27 III 2014
Maria Sartova wyreżyserowała *Dźwięki muzyki* Rodgersa w Gliwickim Teatrze Muzycznym.

27 III 2014
Alina Moś-Kerger wyreżyserowała sztukę Marty Guśniowskiej *Ony* w Teatrze im. Osterwy w Gorzowie Wielkopolskim.

27 III 2014
Agnieszka Izydorczyk zaprojektowała scenografię do *Miłości i polityki* Sauvila w Teatrze Małym w Manufakturze w Łodzi.

27 III 2014
Magdalena Gut zaprojektowała scenografię do *Klajstra* Cymermana w Teatrze Nowym im. Dejmka w Łodzi.

27 III 2014
Premiera przedstawienia *Kobieta, która ugotowała męża* Debbie Isitt w Teatrze Polskim w Szczecinie.

28 III 2014
Izabela Aleksandrowicz wyreżyserowała *The city* wg *Szklanego klosza* Sylvii Plath w Państwowej Wyższej Szkole Filmowej, Telewizyjnej i Teatralnej im. Schillera w Łodzi.

29 III 2014
Ewelina Pietrowiak wyreżyserowała *Moralność pani Dulskiej* Gabrieli Zapolskiej w swojej scenografii w Teatrze im. Mickiewicza w Częstochowie. W tym sezonie Ewelina Pietrowiak wyreżyserowała także *Uprowadzenie z Seraju* Mozarta w swojej scenografii w Warszawskiej Operze Kameralnej (12 VI 2014).

29 III 2014
Małgorzata Walusiak zaprojektowała scenografię do *Zemsty* Fredry w Bałtyckim Teatrze Dramatycznym im. Słowackiego w Koszalinie.

29 III 2014
Izabela Stronias zaprojektowała scenografię do *Boże mój!* Gova w Teatrze im. Jaracza w Łodzi.

29 III 2014
Premiera *Niech no tylko zakwitną jabłonie* Agnieszki Osieckiej w Teatrze Ateneum im. Jaracza w Warszawie.

29 III 2014
Małgorzata Szabłowska zaprojektowała scenografię do przedstawienia *Obsesje. Wieczór baletowy w trzech częściach* na Scenie Kameralnej w Teatrze Wielkim – Operze Narodowej w Warszawie.

29 III 2014
Elżbieta Jamborowska wyreżyserowała *Małe zbrodnie małżeńskie* Schmitta w Teatrze Hybrydy w Warszawie.

4 IV 2014
Jadwiga Andrzejewska wyreżyserowała swój tekst *Bądź* w Teatrze Małym w Tychach.

9 IV 2014
Małgorzata Potocka, kierująca Teatrem Sabat w Warszawie, wyreżyserowała *Pokochaj German*.

11 IV 2014
Lidia Kanclerz zaprojektowała scenografię do przedstawienia *Złanocka, czyli bajki dla potłuczonych* (piosenki z Kabaretu Potem) w Teatrze Rozrywki w Chorzowie.

11 IV 2014
Weronika Szczawińska wyreżyserowała *Geniusza w golfie* Agnieszki Jakimiak w scenografii Natalii Mleczak w Narodowym Teatrze Starym im. Heleny Modrzejewskiej w Krakowie. W tym sezonie Weronika Szczawińska wyreżyserowała *Teren badań: literatura dziewczęca z poznańskich Jeżyc* Agnieszki Jakimiak w Centrum Kultury Zamek w Poznaniu (spektakl zrealizowany wspólnie z Komuną // Warszawa w ramach projektu „My, mieszczanie" (prem. 28 V 2014, prem. warszawska 31 V 2014).

11 IV 2014
Barbara Wysocka wyreżyserowała *Szapocznikow. Stan nieważkości / No gravity* wg swojego scenariusza w teatrze Centrala w Warszawie (koprodukcja z MSN w Warszawie i Teatrem Polskim we Wrocławiu; prem. w Warszawie w MSN; prem. wrocławska 6 V 2014). W tym sezonie Barbara Wysocka wyreżyserowała także *Moby Dicka* Knapika w scenografii Barbary Hanickiej na Scenie Moniuszki w Teatrze Wielkim – Operze Narodowej w Warszawie (25 VI 2014).

11 IV 2014
Agnieszka Jałowiec zaprojektowała scenografię do *Sinobrodego* Ciunela we wrocławskiej filii Państwowej Wyższej Szkole Teatralnej im. Solskiego w Krakowie (spektakl dyplomowy studentów IV roku Wydz. Lalkarskiego).

12 IV 2014
Małgorzata Zwolińska zaprojektowała scenografię do *Adonis ma gościa* Apke w Teatrze „Groteska" w Krakowie.

12 IV 2014
Dorota Nasiorowska-Wróblewska, współkierująca Teatrem HaliBut w Warszawie, wyreżyserowała *Kotkę na gorącym blaszanym dachu* Williamsa.

12 IV 2014
Katarzyna Taracińska-Badura wyreżyserowała *Tytusa, Romka i Atomka* Chmielewskiego w Teatrze Za Dalekim w Warszawie.

13 IV 2014
Anna Nowicka przygotowała choreografię do *I never fall apart, because I never fall together* w Starym Browarze w Poznaniu.

15 IV 2014
Małgorzata Jochan zaprojektowała scenografię do *Pokój / Room* Mardosewicza w Teatrze Remedium w Krakowie.

17 IV 2014
Premiera *Fragile* wg konceptu Katarzyny Julii Pastuszak, Doroty Androsz, Agnieszki Kamińskiej, Aleksandrze Śliwińskiej w Teatrze Amareya w Gdańsku.

20 IV 2014
Premiera *Popiełuszki* Janiny Porazińskiej w Teatrze Polskiego Radia. (Odc. 2 prem. 21 IV 2014).

25 IV 2014
Maryna Wyszomirska zaprojektowała scenografię do *Szpaka Fryderyka* Herfurtnera w Teatrze im. Fredry w Gnieźnie.

25 IV 2014
Małgorzata Gałaś-Prokopf zaprojektowała scenografię do *O Pryszczycerzu i królewnie Pięknotce* Marty Guśniowskiej w Teatrze Lalki i Aktora „Kubuś" w Kielcach.

25 IV 2014
Agnieszka Fertała przygotowała choreografię do przedstawienia *Sumo* w Polskim Teatrze Tańca – Balecie Poznańskim.

26 IV 2014
Marcelina Początek-Kunikowska zaprojektowała scenografię do *Księżniczki czardasza* Kálmána w Operze Novej w Bydgoszczy.

26 IV 2014
Premiera *Zakoch Ana* Marty Gawrońskiej w Stowarzyszeniu Teatr Per Se w Płocku.

26 IV 2014
Urszula Bernat-Jakubowska przygotowała choreografię do przedstawienia *Nondescript* w Polskim Teatrze Tańca – Balecie Poznańskim.

26 IV 2014
Małgorzata Dąbrowska zaprojektowała scenografię do *Tajemniczego klienta* Gorzkowskiego w Teatrze Ochoty w Warszawie (koprodukcja ze Studiem Teatralnym Koło).

27 IV 2014
Irena Jun wyreżyserowała *Oniegina* Puszkina w swojej adaptacji i w scenografii Aleksandry Semenowicz na Scenie Foyer w Teatrze Studio im. Witkiewicza w Warszawie.

28 IV 2014
Elżbieta Iwona Dietrych zaprojektowała scenografię do *Toastu* Lewisa w Teatrze Logos w Łodzi.

28 IV 2014
Ewa Kochańska-Gołoś zaprojektowała scenografię do *Pięknej i bestii* Boswella w Teatrze Lalek „Rabcio" w Rabce-Zdrój.

2 V 2014
Magda Skiba wyreżyserowała *Dzień dobry i do widzenia* Fugarda w scenografii Gabrieli Fabian w Teatrze im. Heleny Modrzejewskiej w Legnicy.

4 V 2014
Bożena Pędziwiatr zaprojektowała scenografię do *Profesora Wiolinka i skrzyneczki z drewna* Wójtowicza Operze Krakowskiej. Bożena Pędziwiatr w tym sezonie zaprojektowała tam

także scenografię do przedstawień: *Profesor Wiolinek i zaginiony skarb* (18 V 2014), *Teresica – una pasión* (23 V 2015) oraz *Profesor Wiolinek i czarodziejski flet* (8 VI 2015).

4 V 2014
Tatiana Nersisjan zaprojektowała scenografię do *Najmniejszego samolotu na świecie* Swietłany Bień w Teatrze „Maska" w Rzeszowie.

7 V 2014
Karolina Kirsz wyreżyserowała *Dotknij wiatru, dotknij wody* Oza w swojej adaptacji w scenografii Anny Skupień w Teatrze Żydowskim im. Estery Rachel i Idy Kamińskich w Warszawie.

10 V 2014
Małgorzata Żukrowska-Należyty zaprojektowała scenografię do przedstawienia *Zachcianki, czyli baby blues* Należytego w Teatrze Komedia w Krakowie. Małgorzata Żukrowska-Należyty w tym sezonie zaprojektowała także scenografię do *Viagry i chryzantem* Należytego (8 VII 2014).

10 V 2014
Małgorzata Matera zaprojektowała scenografię do *Z twoją córką? Nigdy!* Procházki we Wrocławskim Teatrze Komedia.

11 V 2014
Premiera *Kopciuszka* Magdy Żurawieckiej w Lubuskim Teatrze im. Kruczkowskiego w Zielonej Górze.

13 V 2014
Klaudia Urban wyreżyserowała *Balladynę* Słowackiego w Krakowskim Teatrze Studenckim Graciarnia.

16 V 2014
Ewelina Ciszewska, kierująca Teatrem Sztuk w Oleśnicy, wyreżyserowała *Koniec* wg swojego scenariusza i w swojej scenografii.

16 V 2014
Maria Kanigowska-Belcar zaprojektowała scenografię do *Układu* Kazana w Teatrze im. Jaracza w Olsztynie.

17 V 2014
Dominika Knapik, współkierująca teatrem Harakiri Farmers w Krakowie, przygotowała tam choreografię do *I wanna be someone great*.

17 V 2014
Magdalena Ptasznik przygotowała choreografię do przedstawienia *Surfing* w Art Stations Foundation w Poznaniu.

17 V 2014
Alicja Brudło, kierująca Teatrem Paragraf – 2 w Siedlcu, wyreżyserowała w nim *Szaloną lokomotywę*.

17 V 2014
Katarzyna Szyngiera wyreżyserowała *Tajemniczy ogród* Agnieszki Jakimiak wg powieści Frances Hodgson Burnett w scenografii Agaty Baumgart we Wrocławskim Teatrze Współczesnym im. Wiercińskiego.

18 V 2014
Premiera *Węża* Marty Guśniowskiej w Teatrze Animacji w Poznaniu.

22 V 2014
Barbara Kędzierska zaprojektowała scenografię do *Wesela Figara* Mozarta w Akademii Muzycznej w Krakowie (spektakl dyplomowy Wydziału Wokalno-Aktorskiego).

22 V 2014
Dorota Kędzierzawska wyreżyserowała *Medeę* Kate Mulvany i Anne-Louise Sarks w Teatrze Polonia w Warszawie.

24 V 2014
Anna Majer wyreżyserowała *Kopciuszka* Prokofiewa w scenografii Małgorzaty Słoniowskiej w Operze Śląskiej w Bytomiu.

24 V 2014
Premiera *Czterech kutych asów* Sylvii A. Perl w Teatrze Brama Stowarzyszeniu Edukacyjno-Społeczno-Kulturalnym.

24 V 2014
Premiera *Mushi no hokô* wg konceptu Katarzyny Julii Pastuszak, Joanny Dudy, Aleksandry Śliwińskiej w Teatrze Amareya w Gdańsku.

24 V 2014
Premiera *O raju! czyli o tym, co było, kiedy nic nie było* Maliny Prześlugi w Teatrze Lalek „Guliwer" w Warszawie.

24 V 2014
Izabella Borkowska, kierująca Teatrem Tańca Test w Warszawie, przygotowała choreografię do przedstawienia *No rules*.

26 V 2014
Premiera *Baśni o rycerzu bez konia* Marty Guśniowskiej w Teatrze XL w Warszawie.

28 V 2014
Premiera *Żywotów świętych osiedlowych* Lidii Amejko w Teatrze Odnalezionym w Jeleniej Górze.

30 V 2014
Ida Bocian, dyrektorka Teatru Gdynia Główna, wyreżyserowała *Pana kota* wg *Kota w butach* Angeli Carter.

30 V 2014
Natalia Sieradzon zaprojektowała scenografię do *Elling* Hellsteniusa w Teatrze Śląskim im. Wyspiańskiego w Katowicach.

30 V 2014
Premiera *Plastusiowego pamiętnika* Marii Kownackiej w Teatrze Nowym w Zabrzu.

31 V 2014
Kaja Kołodziejczyk przygotowała choreografię do *Legendy* w Bytomskim Teatrze Tańca i Ruchu Rozbark.

31 V 2014
Premiera *Feniks leci do słońca* Jarosławy Pulinowicz w Teatrze Ludowym w Krakowie.

31 V 2014
Ilona Zgiet wyreżyserowała *Cudowną lampę Aladyna* Leśmiana w Teatrze im. Andersena w Lublinie.

31 V 2014
Anna Smolar wyreżyserowała *Pinokia* Pommerata w scenografii Anny Met w Nowym Teatrze w Warszawie.

„[…] nie sądzę, by ta inscenizacja na tyle pociągała dzieci, aby identyfikowały się ze scenicznym światem. Spektakl jest zbyt wychłodzony z emocji, tworzy dystans między widownią i sceną, a grany w postindustrialnej przestrzeni nie wyzwala dziecięcej wyobraźni. Anna Smolar wykorzystała tekst *Pinokia* będący współczesną adaptacją klasycznej baśni Carlo Collodiego dokonaną przez francuskiego autora Joëla Pommerata. Dialogi, przetykane muzyką i piosenkami na żywo, nie tworzą spójnej całości artystycznej. Spektakl w wielu miejscach «pęka» stylistycznie, chwilami jest wprost bełkotliwy i właściwie nie wiadomo, do kogo tak naprawdę jest adresowany. Niektóre postaci, w wykonaniu m.in. Magdaleny Cieleckiej, Macieja Stuhra (do przesady eksponującego siebie, a nie postać, którą gra), Zygmunta Malanowicza czy Piotra Polaka, nie są dość czytelne dla dziecięcego odbiorcy. A piosenki nie są przystosowane do percepcji dzieci. To nie jest świat dziecięcej wyobraźni. Takie uwspółcześnianie i udoroślanie na siłę małego widza odbiera mu dzieciństwo i jest przez to niemoralne. Propagandziści ideologii gender, wbrew prawom natury, psychologicznemu i biologicznemu rozwojowi dziecka przyspieszając jego dorosłość, degradują umysł i osobowość małego człowieka. Niszczą tę delikatną tkankę jego dziecinnego postrzegania świata i relacji międzyludzkich. Natomiast spektakl *Jak zostałam wiedźmą* Doroty Masłowskiej w reżyserii Agnieszki Glińskiej w Teatrze Studio w Warszawie to, najkrócej mówiąc, humbug. Literacki i inscenizacyjny. Nagromadzenie rozmaitości, posługiwanie się językiem zdigitalizowanym, używanie skrótów SMS-owych, nadzwyczaj głośna muzyka, niedocieranie wszystkich słów na widownię, mimo iż aktorzy mają mikroporty. Jak można wypowiadać kwestie, stojąc tyłem do publiczności? No i ten bełkot treściowy. Spektakl pozbawiony sensu. I jeszcze jedno: tutaj główną bohaterką jest wiedźma (Kinga Preis). W każdej bajce bohater negatywny powinien być rozpoznawalny i zawsze w tle. Nigdy jako postać wiodąca, dyrygująca całością świata przedstawionego i będąca wciąż w pierwszym planie. Dziecko nie może identyfikować się ze złem, z bohaterem negatywnym. Bajka powinna być tak skonstruowana, by prowadzić dziecko do wyboru dobra, a nie zła, choćby było najbardziej atrakcyjnie podane”.
Temida Stankiewicz-Podhorecka, *Barbaryzacja świata dziecięcego,* „Nasz Dziennik” online, http://wp.naszdziennik.pl/2014-07-12/0,barbaryzacja-swiata-dzieciecego.html, (14 VII 2014).

„Właściwie to sen albo momentami sen w śnie, dlatego mnożą się sceniczne możliwości, które Glińska wykorzystuje. Oś tej bajki wyznacza podróż Wiedźmy (Kinga Preis) po dwuletniej diecie w poszukiwaniu dziecięcia do skonsumowania. Jednak pewnie nie to jest najważniejsze. Masłowska konsekwentnym rytmem dialogów o całej możliwej dziecięco-rodzicielskiej codzienności bawi się w świat skojarzeń. Choć czasem można się złapać na tym, że pęd skojarzeń Masłowskiej i miks wszystkiego ze wszystkim może być za trudny nawet dla dziesięciolatków. Ale czego nie da się pojąć na 100 proc, na pewno da się przeczuć. Dlatego i Glińska, co może, upraszcza, nie przeładowując sceny szpargałami, nie drażniąc komplikacją wątków (sama Masłowska w uwagach do sztuki przyznaje, że warto w toku akcji niektóre rzeczy przypominać, by młody widz podążał za historią gładko). […] znakomita Preis znów działa bez najmniejszych kompromisów, choć ten gatunek pozwala chwilami odpuścić i ograć scenki chwytliwym gestem. I obejrzyjcie dokładnie scenę, gdy śpiewa wiedźmowego bluesa po nieudanej misji zjednania sobie sojusznika w osobie Dziewczynki (ujmująca Dominika Ostałowska). Sporo w tej «pieśni» również odniesień do lubianych tak teraz performance'ów. Masłowska pisze, Glińska dopowiada, zespół Studia odczytuje. Takiej radochy z klasą potrzeba. Dlatego mam świetnego newsa dla inteligentnych rodziców: zabierajcie starsze pociechy (ja żałuję, bo mój trzyletni synek za mały) na *Jak zostałam wiedźmą*, do krainy, jak gwarantuje Masłowska, «starych snów znalezionych w wyrzuconych poduszkach». Tylko nie pozwólcie im zabrać i-Phone'ów, bo może się to skończyć jeszcze zabawniej...”
Przemysław Skrzydelski, *To nic, że śmieszne,* „W Sieci” nr 40 z 29 IX 2014.

„Nie da się zatem powtórzyć fenomenu dziecięcego arcydzieła Glińskiej – *Pippi Pończoszanki* ze stołecznego Teatru Dramatycznego. Tamto widowisko naprawdę było dla każdego. Z określeniem idealnego adresata *Wiedźmy* ciągle mam kłopot. Nie znaczy to, że się inscenizacja Glińskiej nie udała. Przeciwnie, jest to zapewne najlepsze przedstawienie artystki, od kiedy objęła dyrekcję Teatru Studio. W wielu momentach błyskotliwie zabawne (te wszystkie quasi-reklamowe wstawki o Bachorołapie!), gdy trzeba ironiczne, lekkie, a niepozbawione goryczy. Wiedźma w brawurowym wykonaniu Kingi Preis ma w sobie coś z Masłowskiej, z jej prześmiewczym, ale i pełnym krytycyzmu stosunkiem do tego wszystkiego, co widzimy z okien i na szklanym ekranie. Rola Preis jest zresztą wydarzeniem wieczoru, bo wybitna aktorka daje tu fantastyczne połączenie komediowej, a czasem wręcz farsowej formy z tak zwanym głębszym znaczeniem. Wiedźma Preis w swojej odysei po świecie bliska jest bohaterom «dorosłej» twórczości Masłowskiej. Chodzą po świecie, szukają sensu i za cholerę odnaleźć go nie mogą. [...] Zatem sukces, choć nie bez wątpliwości. Zgódźmy się na formułę: rzecz nie dla każdego”.
Jacek Wakar, *Wiedźma Preis rządzi!*, „Dziennik Gazeta Prawna – dodatek Kultura” nr 109 z 6 VI 2014.

„Stołeczna publiczność na Dzień Dziecka dostała dwa znakomite przedstawienia. Z gwiazdami na afiszu i wcale nie tylko dla najmłodszych. Te bajki mają w sobie coś z satyry na konsumpcyjne szaleństwo i rozwarstwienie społeczne, których skutki najokrutniej dotykają właśnie dzieci. Świetnie zrealizowane, w gwiazdorskiej obsadzie i pełne muzyki. Chwilami mroczne, ale też zabawne. Z morałem – ale bez moralizatorstwa. [...] W Teatrze Studio Agnieszka Glińska wystawiła bajkę Doroty Masłowskiej *Jak zostałam wiedźmą*. Co się stanie, gdy po dwuletnim poście wiedźma wyruszy na poszukiwanie czegoś do zjedzenia? Niestety, zjada tylko złe dzieci, a grana przez Dominikę Ostałowską dziewczynka jest nieprzyzwoicie grzeczna i porządna. To tylko początek perypetii. Wkrótce okaże się, że magiczne moce może mieć każdy, a ważniejsze od upragnionych gadżetów – i tych czarodziejskich, i tych z logo w kształcie jabłka – okażą się relacje międzyludzkie. Czarny humor Masłowskiej i jej gra z

konwencją baśni sprawiają, że spektakl Glińskiej jest też rozrywką dla rodziców. [...] Nowy Teatr Krzysztofa Warlikowskiego postawił z kolei na sprawdzoną baśń we współczesnej adaptacji francuskiego autora Joëla Pommerata. Tu również w centrum uwagi początkowo są pieniądze. Drewniany pajacyk nie umie wybaczyć ojcu rzemieślnikowi biedy, traktuje go okrutnie. Gdy wyruszy w świat, nie tylko otrzyma znaną z oryginału Collodiego lekcję, ale nauczy się też – na własnych błędach – niezależności. Przedstawienie Anny Smolar, jak na dobrą baśń przystało, nie unika ciemnych stron życia – niesprawiedliwości i cierpienia. Puenta jest nieortodoksyjna: Pinokio, choć przestaje być egoistycznym i niemądrym pajacem krzywdzącym rodziców, nie staje się przesłodzonym nudziarzem. Siłą spektaklu Smolar jest inteligentna prostota. Teatr dla dzieci bywa dziś montażem atrakcji, oferuje projekcje, gadżety i feerię kolorowych świateł. *Pinokio* w Nowym to co innego – jest jak świetnie wykonana drewniana zabawka działająca na wyobraźnię. Mimo to nie traci sznytu nowoczesnego teatru. Wciąga najmłodszych widzów sugestywnie opowiadaną historią i wyrazistym aktorstwem. Choć widać, że wykonawcy świetnie bawią się tym, co robią, to na pewno nie przeszarżowują. [...] W tytułowego pajacyka wciela się tancerka i choreografka Dominika Knapik. Sztywne, drewniane gesty, ręce i nogi żywej aktorki prowadzone z zewnątrz jak u marionetki (animuje ją Magdalena Popławska, która użycza jej głosu) - to tylko jeden z błyskotliwych pomysłów, dla których warto zobaczyć *Pinokia*. Wszystko przy muzyce na żywo Natalii Fiedorczuk i Karoliny Rec, ważnych postaci polskiej alternatywnej sceny muzycznej. [...] *Pinokio* i *Jak zostać wiedźmą* to jedne z bardziej udanych wydarzeń tego sezonu, nie tylko w kategorii dla maluchów. Jeśli ze szkolnych wycieczek sprzed lat zapamiętaliście teatr jako miejsce zakurzone i drętwe, to zapomnijcie o tym i zabierzcie dzieci na spektakl. W razie braku swoich – pożyczcie cudze". Witold Mrozek, *Gwiazdy dla dzieci, czyli dla dorosłych,* „Gazeta Wyborcza" nr 134 online http://wyborcza.pl/1,76842,16132513,Swietne_spektakle_teatralne_dla_dzieci_w_gwiazdorskiej.html (11 VI 2014).

1 VI 2014
Premiera *Vhs nr 33 – wczasy* wg konceptu Katarzyny Julii Pastuszak, Joanny Dudy w Teatrze Amareya w Gdańsku.

1 VI 2014
Premiera *Alicji w Krainie Dziwów* Maliny Prześlugi w Teatrze im. Norwida w Jeleniej Górze.

1 VI 2014
Hanna Kochańska wyreżyserowała *Calineczkę* według swojego scenariusza w scenografii Pauliny Korwin-Kochanowskiej i Urszuli Korwin-Kochanowskiej w Teatrze Kamienica w Warszawie.

1 VI 2014
Martyna Majewska wyreżyserowała swój tekst *Plama* w scenografii Anny Haudek na Scenie Kameralnej we Wrocławskim Teatrze Lalek.

2 VI 2014
Joanna Rudkowska, kierująca Studio Teatralnym Scena „i" w Krakowie, wyreżyserowała *Coś ty nam zrobił* wg scenariusza zespołu. Joanna Rudkowska w tym sezonie wyreżyserowała także *Dwoistą perspektywę* Mercera (13 VI 2014).

2 VI 2014
Ewelina Staniszewska zaprojektowała scenografię do *Pana Tadeusza* Mickiewicza w Teatrze Małym we Wrocławiu.

6 VI 2014
Maria Spiss wyreżyserowała *Kto się boi Virginii Woolf?* Albeego w Teatrze im. Fredry w Gnieźnie.

6 VI 2014
Ewa Satalecka zaprojektowała scenografię do *W popielniczce diament* Roszkowskiego w Teatrze Śląskim im. Wyspiańskiego w Katowicach.

6 VI 2014
Magda Flisowska zaprojektowała scenografię do *Anioła dziwnych przypadków* Coliego w Teatrze Wielkim im. Moniuszki w Poznaniu.

7 VI 2014
Maria Kwiecień wyreżyserowała *Plac Waszyngtona* Jamesa w scenografii Anny Gołdanowskiej w Bałtyckim Teatrze Dramatycznym im. Słowackiego w Koszalinie.

7 VI 2014
Lidia Bernat zaprojektowała scenografię do *Nondum* Lidii Amejko w Teatrze Okna w Stalowej Woli.

8 VI 2014
Julia Liszewska, kierująca Teatrem Niezależnym Tlen w Częstochowie, wyreżyserowała *1000 pengo* Kláry Fehér. W tym sezonie Julia Liszewska wyreżyserowała także *Bukareszt calling* Pecy w swojej scenografii (8 VI 2014).

9 VI 2014
Premiera *Pippi* Astrid Lindgren w Teatrze Muzycznym Junior w Gdyni.

13 VI 2014
Premiera przedstawienia *Siostry Parry* Michaeli Ronzoni w Kujawsko-Pomorskim Impresaryjnym Teatrze Muzycznym w Toruniu.

14 VI 2014
Jolanta Markowska zaprojektowała scenografię do *Trzech świnek* Dorosławskiego według braci Grimm w Teatrze Dzieci Zagłębia im. Dormana w Będzinie.

14 VI 2014
Agnieszka Magiera zaprojektowała scenografię do *Gogola* w Teatrze Pantomimy Mimo w Warszawie.

15 VI 2014
Paulina Andrzejewska wyreżyserowała *Jasia i Małgosię* wg Brzechwy i Grimmów w Fundacji Balet w Szczecinie.

15 VI 2014
Premiera *Chodź na słówko* Maliny Prześlugi w Teatrze Polskiego Radia.

16 VI 2014
Katarzyna Bargiełowska wyreżyserowała *Pokojówki* Geneta w Teatrze Hybrydy w Warszawie.

18 VI 2014
Natalia Kozłowska wyreżyserowała *Siostrę Angelikę. Płaszcz* Pucciniego w Akademii Muzycznej im. Moniuszki w Gdańsku (przedstawienie dyplomowe studentów Katedry Wokalistyki Wydz. Wokalno-Aktorskiego Akademii Muzycznej w Gdańsku i Wydziału Reżyserii Akademii Teatralnej w Warszawie.)

21 VI 2014
Dorota Nawrot zaprojektowała scenografię do *Paradiso* Śpiewaka wg *Boskiej komedii* Dantego w Teatrze Łaźnia Nowa w Krakowie.

21 VI 2014
Natalia Fijewska-Zdanowska, kierująca Teatrem Młyn w Warszawie, wyreżyserowała przedstawienie *Naga Praga*.

22 VI 2014
Katarzyna Kawalec wyreżyserowała *Brzdęk i dźwięk* w scenografii Arety Puchalskiej w Teatrze „Baj Pomorski" w Toruniu. Areta Puchalska w tym sezonie zaprojektowała także scenografię do *Herbatki u św. Mikołaja* w Teatrze „Lalka" w Warszawie (22 XII 2013).

23 VI 2014
Anna Niedźwiedź wyreżyserowała *Alicję w Krainie Czarów* wg Carrolla w Teatrze Wielkim im. Moniuszki w Poznaniu.

27 VI 2014
Marika Wojciechowska zaprojektowała scenografię do *Co w strachu piszczy?* w Teatrze Lalki i Aktora w Wałbrzychu.

28 VI 2014
Aneta Groszyńska wyreżyserowała *Fabularny przewodnik po rzeczywistości wolnorynkowej* w Klubie Komediowym w Warszawie.

1 VII 2014
Premiera przedstawienia *Tesla vs Edison czyli z prądem lub pod prąd* Joanny Gerigk na scenie w Bajkobusie we Wrocławskim Teatrze Lalek.

2 VII 2014
Beata Zawiślak i Bartosz Socha wyreżyserowali *Szewczyka Dratewkę* Wolskiego w scenografii Alicji Kocurek w Teatrze Gry i Ludzie w Katowicach.

10 VII 2014
Rachela Molicka i Jan Molicki wyreżyserowali *Krótki traktat o wolności* w Teatrze *trochę* Innym w Krakowie.

11 VII 2014
Weronika Pelczyńska, Iza Szostak i Magda Jędra przygotowały choreografię do przedstawienia *Europa. Śledztwo* w Centrum w Ruchu w Warszawie.

13 VII 2014
Bożena Borek wyreżyserowała *Z głębokiej otchłani wołam* Grochowiaka w Nowym Teatrze im. Witkacego w Słupsku.

19 VII 2014
Iga Gańczarczyk wyreżyserowała *Najwyraźniej nigdy pan nie był trzynastoletnią dziewczynką* według swojego scenariusza w Teatrze Łaźnia Nowa w Krakowie.

28 VII 2014
Premiera *Śmierci Kalibana* Magdy Fertacz w Teatrze Glosoli we Wrocławiu.

10 VIII 2014
Premiera *Piwnicy* Sylwii Chutnik w Teatrze Polskiego Radia.

23 VIII 2014
Katarzyna Mucha zaprojektowała scenografię do *Bastien und Bastienne* Mozarta w Krakowskiej Operze Kameralnej.

INDEKSY:

AUTORKI

REŻYSERKI

SCENOGRAFKI

KOMPOZYTORKI

CHOREOGRAFKI

AUTORKI

Achmatowa Anna
Adamowicz-Kędzierska Anna
Afanasjew Alina
Aiken Joan
Ain-Krupa Noa
Alcoforado Mariana
Aleksandrow Irena
Aleksijewicz Swietłana
Aliger Margerita
Amarylis Anna
Amejko Lidia
Androsz Dorota
Andruszkiewicz Maria
Andrychowicz-Słowik Anna
Andrzejewska Jadwiga
Andrycz Nina
Anne Catherine
Aplan Liliane
Arbatowa Marija
Aron Geraldine
Artyniewicz Krystyna
Astrachan Mirja
Auderska Halina
Aulitisová Katarína
Ayvasian Leslie
Badalska Wiera
Banaszkiewicz Ewa
Barbot de Villneuve Gabriela
Bardijewska Liliana
Beauvais-Garcin Ginette
Beauvoir Simone de
Bechczyc-Rudnicka Maria
Bednarska Anna
Beecher Stowe Harriet
Bellon Loleh
Berg Sibylle
Berowska Marta
Bertand Simone

Berwińska Krystyna
Betlejewska Emilia
Biel Barbara
Bielińska Bożena
Bieńkowska Flora
Bień Swietłana
Billiżanka Maria
Biziuk Agata
Blady-Szwajger Adina
Bloss Ruth
Bocian Anna
Bogdan Aga
Boglar Krystyna
Bogusławska Alinka
Bojarska Anna
Bojarska Natalia
Bojda Zuzanna
Bonacka Ewa
Borde-Klein Inge
Borisowa Jekaterina
Borowa Anna
Borowiak Halina
Borys-Damięcka Barbara
Bośniacka Elżbieta
Brand Mona
Brix Dorothee
Broniewska Maria
Brożonowicz-Sienkiewicz Małgorzata
Brudnicka Irena
Brunner Suzanne
Brzostowska Janina
Buc Brigitte
Buczyńska Helena
Buffini Moira
Burakowska Elżbieta
Burczycka-Woźniak Marzena
Burzyńska Anna
Bussold Elżbieta
Bychowska Helena
Bystrzycka Zofia
Cărbunariu Gianina
Carr Marina
Carter Angela
Čermaková Jarmila
Chalupová Simona
Chamiec Jadwiga
Chase Mary
Chądzyńska Zofia
Chevalier Marie
Chmielewska Monika

Chołoniewska Krystyna
Chotomska Wanda
Chowaniec Elżbieta
Christiane F.
Christie Agatha
Chruścielska Krystyna
Chuda Monika
Churchill Caryl
Chutnik Sylwia
Ciążyńska Katarzyna
Colette Sidonie Gabrielle
Composto Rossana
Conroy Amy
Cwietajewa Maryna
Czanerle Maria
Czapińska Magda
Czarna Katia
Czarnecka Maria
Czekina-Jóźwik Olga
Czernik Jelena
Czerska Barbara
Czerwińska-Rydel Anna
Czosnowska Bogusława
Czubaszek Maria
Ćwierciakiewiczowa Lucyna
Dackiewicz Jadwiga
Damm-Wendler Urszula
Danckwart Gesine
Danecka Paulina
Darrieusseq Marie
D'Aulnoy Sabine Marie Catherine
Dąbrowska Barbara
Dąbrowska Maria
De Angelis April
Degórska Izabela
Deotyma → Łuszczewska Jadwiga
Depaule Judith
Dickinson Emily
Didik Joanna
Didion Joan
Dimitrowa Błaga
Djordjević Jelena
Dobaczewska Wanda
Dobrowolska Halina
Doening Nina
Doiashvilli Manana
Dołowy Patrycja
Domańska Antonina
Dominika → Serafinowicz Leokadia
Dowlasz Inka

Drozdowska Ewa
Duda-Gracz Agata
Dukland Aleksandra
Duras Marguerite
Duszyńska Julia
Dworak Katarzyna
Dwornik Małgorzata
Dworzecka Jolanta
Dykczak Anna
Dzianowicz Beata
Dzido Marta
Edson Margaret
Ehler Ursula
Ensler Eve
Ephron Nora
Étienne Anne Marie
Eysymontt Barbara
Fajak-Słomińska Mariola
Falkowska Agnieszka
Falkowska Wanda
Fehér Klára
Feil Agnieszka
Ferolli Beatrice
Fertacz Magda
Fessard Patrycja
Fijewska-Zdanowska Natalia
Fink Ida
Firkowa Olga
Fleszarowa-Muskat Stanisława
Fletcher Lucille
Fornalska Marcjanna
Fram Elżbieta
Frangione Lucia
Frank Anna
Friedman Rosemary
Frydrych Gregorová Magdalena
Fuller Elizabeth
Gaarder Jostein
Gabe Tatiana
Galik Renata
Gałczyńska Natalia
Gargol Katarzyna
Garpe Margareta
Gauer Magdalena
Gawlikowska-Wolff Ewa
Gawrońska Marta
Gawryluk Barbara
Gellner Dorota
Gems Pam
Gerbocová Monika

Gergely Marta
Geriecke Katharina
Gerigk Joanna
Gernet Nina
Gerson-Dąbrowska Maria
Giaro Stanisława
Giłodi Katarzyna
Ginzburg Natalia
Gionfriddo Gina
Githa Sowerby Katherine
Gojawiczyńska Pola
Gołębska Natalia
Goodrich Frances
Goraj Małgorzata
Gorczycka Joanna
Gortych Marta Marianna
Górska Halina
Górska Maria
Grajewska Katarzyna
Gretkowska Manuela
Griemina Jelena
Grochulska Aśka
Grodek Julita
Grodzieńska Stefania
Gronau Alicja
Grzechowiak Marta
Grzegorzewska Antonina
Grzybowska Krystyna
Grzymska-Gruszczyńska Aleksandra
Gunter Maria
Gurewicz Tatiana
Guśniowska Marta
Hart Joshephine
Hartwig Julia
Has Jaga
Hassler Silke
Hayes Catherine
Helbig Brygida
Hellman Lillian
Henley Beth
Hercberg Tina
Hertzówna Amelia
Hiriart Berta
Hodgson Burnett Frances Eliza
Hoffmanova Emilia
Hohendlinger Halina
Holewińska Julia
Holland Agnieszka
Iłłakowiczówna Kazimiera
Imielska Małgorzata

Ines-Lewczuk Zofia de
Isitt Debbie
Iwańska Natalia
Jakimiak Agnieszka
Jakobs Klara → Jakóbczyk Krystyna
Jakóbczyk Krystyna
Jamińska Maria
Janiczak Jolanta
Janko Anna
Jansson Tove
Januszewska Hanna
Januśkevičiūté Jūrate
Janyska Anna
Jaoui Agnes
Jarnuszkiewicz Katarzyna
Jarosińska Monika
Jerzmanowska Wanda
Jaskuła-Tuchanowska Beata
Jasnorzewska-Pawlikowska Maria
Jelinek Elfriede
Jeżewska Kazimiera
Jędrzejewska-Wróbel Roksana
Jodko-Kula Elżbieta
Jodłowska Elżbieta
Jokiel Małgorzata
Jones Marie
Joterka Maria
Jurgielewiczowa Irena
Kaczmarek Ewa
Kaczor Kinga
Kaleta Ewa
Kałędkiewicz Małgorzata
Kamieńska Anna
Kamińska Ida
Kamińska-Sobczyk Małgorzata
Kane Sarah
Kann Maria
Kapczyńska Anna
Karasińska-Fluks Żywia
Karczewska Wanda
Karłowska Gizela
Karren [Karren-Zagórska] Tamara
Karwatowa Melania
Kasprzycka-Wereszczyńska Maria
Keff Bożena
Kennedy Margaret
Kędra Maryla
Kiczanowa Irina
Kielak Natasza
Kijak Ula

Kilian-Stanisławska Janina
Klubowicz Marta
Kmicic [Kmicic-Dohnalik] Barbara
Koczanowa Irina
Kofta Jadwiga
Kofta Krystyna
Kołaczkowska Helena
Kołpak Halina
Konopnicka Maria
Korczakowska Jadwiga
Kossakowska Maria
Kossak Zofia
Kostecka Kasia
Koszyc Maria
Kościuszko Barbara
Kotowska Katarzyna
Kownacka Maria
Kozień Lucyna
Kozioł Urszula
Kożuszek Julita
Kral Maria
Krall Hanna
Krogerowa Henryka
Kronholz Estera
Królikowska Henryka
Krüger Maria
Krupska Beata
Kruszewska Felicja
Krzan Teresa
Krzemieniecka Lucyna
Krzywicka Irena
Krzyżanowska Halina
Kubicka Irena
Kubicka Małgorzata
Kuehl-Martini Dorothea
Kulmowa Joanna
Kułagowska Barbara
Kuna Iza
Kuncewiczowa Maria
Kupryjanowicz Magda
Kuryluk Ewa
Kuryło Elżbieta
Kusiak Iwona
Kwahs Agata Oriana
Kwiatkowska Halina
Kwiecińska Ewa
Lachnit Ewa
Lamek Hana
Lane Dorothy
Laue Ewa

Lausund Ingrid
Leach Karoline
Lee Lora
Le Guin Ursula
Legut Lucyna
Lemay Lynda
Lengren Katarzyna
Lenkiewicz Rebeka
Leprince Beaumont Jeanne-Marie de
Lessing Doris
Lessmann Agnieszka
Leszczyńska Stanisława
Letts Tracy
Lewkowska Anna
Liddell Angélika
Liebrecht Savyon
Ligocka Roma
Lindenbaum Pia
Lindgren Astrid
Lindgren Torgny
Linowska Stefania
Lipińska Olga
Lipska Ewa
Lisiewicz Teodozja
Listkiewicz Irena
Litwinowa Renata
Lochhead Liz
Loher Dea
Lopejska Libuša
Lorentz Zofia
Lubicz Halina
Lubkiewicz-Urbanowicz Teresa
Luft Monika
Lutosławska Grażyna
Łabęcka-Koecherowa Małgorzata
Łado Marija
Ładosiówna Irena
Łamtugina Asja
Łęczycka Maria Jadwiga
Łochocka Hanna
Łukasińska Dana
Łuszczewska Jadwiga (Deotyma)
Łysakowska Helena
Maciejewska Wanda
Magdeczko-Capote Honorata
Mahieu Roma
Majerówna Wanda
Majewska Martyna
Makowska Agnieszka
Mandi Eva

Marcinkówna Ewa
Margolis-Edelman Alina
Marković Milena
Markowska Wanda
Mašatova Milada
Masłowska Dorota
Matuszak Marzena
Mazya Edna
Mąkosa Jolanta
McIntyre Clare
Mellor Kay
Mentlewicz Anna
Michałkiewicz Katarzyna
Michałowska Mira
Mierzejewska-Mikosza Honorata
Miękus Dominika
Miętus Beata
Miklaszewska Agata
Miklaszewska Agnieszka
Miklińska Zofia
Milewska Monika
Miller Irena
Milska Anna
Miłobędzka Krystyna
Mircewska Żanina
Misakowa M.
Miśkiewicz Janina
Mniszkówna Helena
Modrzejewska Helena
Montero Gloria
Montgomery Lucy Maud
Morawska Janina
Morawska Joanna
Morawska-Rubczak Alicja
Morozowicz-Szczepkowska Maria
Moskowa Rada
Moś-Kerger Alina
Mulvany Kate
Munro Rona
Murray-Smith Joanna
Musierowicz Małgorzata
Muskała Gabriela
Muskała Monika
Muskaria Amanita → Muskała Monika i Gabriela
Muszyńska-Hoffmanowa Hanna
Nakonieczna Ewa
Nałkowska Zofia
Nasiłowska Anna
Naszarkowska Halina
Nawrocka Zofia

Nehrebecka Rena
Nesbit Edit
Niemcowa Jadwiga
Norman Marsha
Norton Mary
Nothomb Amélie
Nowak Alina
Nurowska Maria
Oates Joyce Carol
Obertyńska Beata
Około-Kułak Doda
Olczak [Olczak-Ronikier] Joanna
Olech Joanna
Olmi Véronique
Olsten Agnieszka
O'Malley Mary
Onichimowska Anna
Opoka Teresa Ewa
Orzeszkowa Eliza
Osiecka Agnieszka
Osławska Anna
Ostrowicka Beata
Ostrowska Bronisława
Ostrowska Eda
Ostrowska Ewa
Ostrowska Róża
Otwinowska Ewa
Owsianko Joanna
Owsiany Małgorzata
Ożogowska Hanna
Papuzińska Janina
Para Aleksandra
Parks Suzan-Lori
Parlak Danuta
Pass Lidia
Pastwa Marta → Opoka Teresa Ewa
Pataki Eva
Pauszer-Klonowska Gabriela
Pawlikowska-Jasnorzewska Maria
Pawłowa Muza
Pawłowicz Anna M.
Pawłowicz Iwona
Pawłowska Katarzyna
Pejcz Beata
Peřinova Iva
Perl Sylvia A.
Petrovicowa Vlasta
Piaf Edith
Piątkowska Izabela
Pieczarkowska Hanna

Piekarska Joanna
Piekorz Magdalena
Pieńkiewicz Jowita
Pietruszewska Ludmiła
Pietuchowa Albina
Pikiel Irena
Pikiel Joanna
Piotrowska Ewa
Plath Sylvia
Platówna Stanisława
Platte Mariola
Płuszka Aneta
Podbylska Magdalena
Pokas Ewa
Poliwanowa Margarita
Porazińska Janina
Posmysz-Piasecka Zofia
Pospíšilova Vlasta
Postnikoff Beata
Poświatowska Halina
Powalisz Monika
Pożakowska Jadwiga
Prokofiew Zofia
Próchnicka Romana
Prusicka Irena
Prześluga Malina
Przybylska Wanda
Przybylska Wendt Grażyna
Przybyszewska Stanisława
Przymanowska Maria
Ptushkina Nadeżda
Puchała Alina
Pulinowicz Jarosława
Puszcz Agata
Radlińska Jadwiga
Raduszyńska Katarzyna
Radziwiłłowa Urszula
Radziwiłłówna Karolina
Radziwiłłówna Teofila
Rame Franca
Razumowska Ludmiła
Rączaszkowa Czesława
Rączkówna Stanisława
Reynolds Anna
Reza Yasmina
Righini Mariella
Riml Michele
Rodziewiczówna Maria
Rogoszówna Zofia
Rolleczek Natalia

Ronzoni Michaela
Rosiek Barbara
Rosik Wanda
Rosnowska Janina
Rudan Vedrana
Rudzka Zyta
Ruhl Sarah
Rumianek Anna
Rychwicka Janina
Ryś Małgorzata
Rzymska Bogumiła
Sadocha Marzena
Sadur Nina
Sadurska Barbara
Sagan Françoise
Sajko Ivana
Salaburska Krystyna
Samozwaniec Magdalena
Samson Barbara
Sarks Anne-Louise
Sarraute Nathalie
Schiller Anna
Schneider Susanne
Sehnalova Mojslava
Serafinowicz Leokadia
Serkowska Maria
Sędzikowska Mirosława
Siedmiograjowa Maria
Sikorska-Miszczuk Małgorzata
Skiepko-Gielniewska Alina
Skotnicka Jadwiga
Skowronkówna Irena
Skowrońska-Feldmanowa Janina
Škripková Iveta
Skrobiszewska Halina
Skudro Ewa
Sloan Carolin
Słojewska Halina
Słonimska Halina
Smith Dodie
Smolnicka Bogusława
Sobieszczańska Małgorzata
Sokołowa Ałła
Sokół Barbara
Somerlik Małgorzata
Sontag Susan
Sowa Agata
Sowicka Irena
Specht Kerstin
Špincerova Vlasta

Spiss Maria
Spyri Johanna
Srbljanović Biljana
Srnec Todorović Asja
Stahre-Godycka Malina
Starzyńska Maria
Stein Gertrude
Stephenson Shelagh
Stępień Dorota
Stępniak-Wilk Barbara
Štivičić Tena
Stoike-Stempkowska Joanna
Stojanović Ksenia
Stojowska Dorota
Streeruwitz Marlene
Strejčkova Jaroslava
Strońska Anna
Strumian Magda
Stuart Aimee
Sypniewska Lucyna
Szabó Magda
Szachnowska Bogumiła
Szachter Kalib Gołda
Szatara Aniela
Szauer Danuta
Szawłowska Ewa
Szczawińska Weronika
Szczepańska Barbara
Szczepańska Irena
Szczepańska Nora
Szczepkowska Joanna
Szczepkowska Malwina
Szelburg-Zarembina Ewa
Szeliga Irena
Szmaglewska Seweryna
Sznaper-Zakrzewska Stanisława
Szneider Ksenia
Sztukator Joanna
Szuchowa Stefania
Szumańska Ewa
Szurinowa M.
Szymańska Anna Monika
Szymborska Wisława
Szymczyk-Majchrzak Karolina
Ścibor Justyna
Ślaska Krystyna
Ślepowrońska Dagny
Śliwa Danuta
Śliwina Wanda
Świrszczyńska Anna

Tarachowska Jelizawieta
Tenenbom Tuvia
Terakowska Dorota
Terebuz Barbara
Teske Joanna K.
Toen Alice
Tokarczuk Olga
Tokarska Marzena
Tomašova Alena
Tomaszewska Marta
Totwen Olga
Trela Grażyna
Trendofiłowa Nadia
Trojanowska Anna
Tudorowska Jekatierina
Turowier Maja
Tyblewska Monika
Tyszka Agnieszka
Ugrešić Dubravka
Ullmann Linn
Urbanowska Zofia
Usenko Natalia
Valentine Pam
Veteranyi Aglaja
Vik Bjork
Vilar Esther
Vlachova Kristina
Vogel Debora
Vogel Paula
Wachowicz Barbara
Wagner Ewa
Wakulik Anna
Walicka-Neymanowa Zofia
Wallace Naomi
Walser Theresa
Walter Joanna
Wałęsa Danuta
Warnke Katarzyna
Warthon Edith
Wasilewska Katarzyna
Wasilewska Wanda
Watler Joanna
Watrak Zofia
Wawiłow Danuta
Wąsińska Izabella
Wernikowska Iwona
Węgrzyn Maria
Wharton Edith
Wietka Eliza
Wilanowska Jadwiga

Wilson-Żeligowska Helena
Winnicka Bożena
Wirtemberska z Czartoryskich Maria
Witek-Swinarska Barbara
Witomska Ewa
Wituska Krystyna
Wleklik Magdalena
Wodnicka Krystyna
Wojnarowska Anna
Wojnarowska Elżbieta
Wojtasik Krystyna
Wojtaszak Katarzyna
Wojtyszko Maria
Wolf Christa
Wolin Małgorzata
Wolińska Krystyna
Wołłejko Magdalena
Woolf Virginia
Worms Jeannine
Wower Małgorzata
Wrightt Meggie W. → Wołłejko Magdalena
Wróbel [Wróbel-Wojtyszko] Aneta
Wuolijoki Hella
Yourcenar Marguerite
Zabużko Oksana
Zacharaki Stefania
Zadrzyńska Ewa
Zagner Zinaida
Zagwojska Maria
Zakrzyńska Janina
Zaleska Elżbieta
Zapolska Gabriela
Zaskórska Agnieszka
Zatrybówna Alicja
Zawadzka Zofia
Zawiszanka Stanisława
Zechenter-Spławińska Elżbieta
Zelcer Zofia
Zemek Ela
Zemło Innocenta
Złotowska Ewa
Żółkiewska Wanda
Żukowska Jewgienija
Żukowska Lidia
Żurawiecka Magda
Żylińska Jadwiga
Żywulska Krystyna

REŻYSERKI

Abramow Barbara
Adamiak Alicja
Adamik Kasia [Katarzyna]
Adamska Aneta
Ain-Krupa Noa
Albert Alicja
Aleksander-Kmieć Katarzyna
Aleksandrowicz Izabela
Aleksandrowicz-Kraśko Miriam
Ałabuszew Elżbieta
Amber Pola
Androsz Dorota
Andruszko Agnieszka
Andrzejewska Jadwiga
Andrzejewska Paulina
Anfelli Daria
Aniszewska Hanna
Anyż Dorota
Árndóttir Maria
Artemska Beata
Augustynowicz Anna
Babel Irena
Babińska Natalia
Badowska Jadwiga
Baduszkowa Danuta
Bałazy Dobrosława
Banasik Joanna
Banaszkiewicz Ewa
Banaszyńska Mirosława
Baran Joanna
Baranowska Agnieszka
Baranowska Bożena
Barbieri Fedora
Barcikowska Anna
Barczewska Antonina
Bargiełowska Katarzyna
Barszczewska Grażyna
Barwińska Leonia
Bąblińska-Korczycka Dorota
Bączewska Magdalena
Bednarska Elżbieta
Beling Beata
Berglöf Marianne
Berndt Gwenda
Berwińska [Berwińska-Gogolewska] Krystyna

Betlejewska Emilia
Bielachowicz Jolanta
Bielenia Bernarda
Bielicka Hanka
Bielska Dorota
Bielska Iwona
Bigelmajer Krystyna
Billiżanka Maria
Binkowska Urszula
Biziuk Agata
Bleicherówna Danuta
Blűzma Vija
Błaszczyk Ewa
Błońska Agnieszka
Błońska [Błońska-Kondratowa] Gustawa
Bobrowska Romana
Bocheńska Janina
Bocian Ida
Boć Magdalena
Bogajewska Małgorzata
Bogdan Aga
Bogdanovich Elena
Bogusławska Krystyna
Bohdal Jolanta
Bohdanowicz Romana
Bojcowa Elżbieta
Bonacka Ewa
Bondarczuk Katarzyna
Boratyńska Małgorzata
Borek Bożena
Borer Joanna
Bormann Barbara
Borowiak Halina
Borowska Bożena
Borys-Damięcka Barbara
Borysławska Aniela
Brach Barbara
Brodowska Dorota
Broniewska Maryna
Brożonowicz-Sienkiewicz Małgorzata
Brudło Alicja
Brzozowska Janina
Buchmann Eva
Buczyńska Helena yserka
Bukowińska Elżbieta
Bułhak Ewa
Bułhak Ewa Konstancja
Burska [Burska-Cichowska] Nina [Antonina]
Byrska Irena
Byrska Wanda

Całkowa Julianna
Carper Tammarah
Celeda Justyna
Chajdas Olga
Chalupová Simona
Chilczuk Barbara
Chlewińska Izabela
Chmielarz Halina
Chodakowska Anna
Chodecka Maria
Chodyniecka-Kuberska Alicja
Choińska Alicja
Chojnacka Hanna
Chojnacka Jadwiga
Chojnacka Małgorzata
Chołuj Iwona
Chorążyczewska Grażyna
Chudek Anna Katarzyna
Chudy Jolanta
Chwedorzewska Beata
Ciastoń Barbara
Cichoń Joanna
Cieszkowska Halina
Ciszewska Ewelina
Ciszowska Anna
Ciunelis Maria
Cygan Katarzyna
Cynkutis Jolanta
Cywińska Izabella
Czajkowska Joanna
Czajkowska Magdalena
Czaplikowska Barbara
Czaplińska Elżbieta
Czaykowska Irma
Czechowska Zyta
Czekierda Agnieszka
Czerczuk Elżbieta
Czosnowska Bogusława
Czyżewska Alina
d'Alphonse Maria
Danckwart Gesine
Dankowska Alicja
Darulewska Ewa
Dawidziuk Monika
Dąbek Dorota Anna
Dąbrowska Jadwiga
Dąbrowska Katarzyna
Denejko Jolanta
Depaule Judith
Deskur Maria

Deszcz Katarzyna
Dębska Kinga
Długołęcka Anna
Dobrowlańska Monika
Dobrzańska Anna
Dobrzańska Jadwiga
Dobrzańska Joanna
Dobrzyńska Barbara
Domańska Aleksandra
Domańska Stefania
Donner Katarzyna
Dorman Janina
Dostalik-Baduszkowa Danuta → Baduszkowa Danuta
Dowjat Zofia
Dowlasz Inka
Dowsilas Iwona
Drab Magda
Dragan Irena
Drozdówna Roma
Duda-Gracz Agata
Dudzińska Irena
Dukland Aleksandra
Dulęba Maria
Dworak Katarzyna
Dwornik Małgorzata
Dyląg Grażyna
Dymna [Dymna-Kijowska] Renata
Dynerman Lena → Szurmiej-Dynerman Lena
Działak Teresa
Dzianowicz Beata
Dzieduszycka Halina
Dziedzic Anna
Dziekan Barbara
Dziewulska Małgorzata
Dziurosz Aleksandra
Ehrhardt Edith
Elkanowa Regina
Eltermann Bożena
Engelmajer Magdalena
Eysymont Elżbieta
Fajak-Słomińska Mariola
Falewiczowa Izabela
Feldman Krystyna
Fertacz Joanna
Ficoń Dorota
Figac Justyna
Figura Aldona
Fijewska Barbara
Fijewska-Zdanowska Natalia
Filipek Lidia

Flegel Małgorzata
Fołtyn Maria
Foniok Dagmara
Frankiewicz Lena
Furman Dorota
Gadomska Maria
Gall Jolanta
Gallowa Halina
Gałaj Aleksandra
Gańczarczyk Iga
Gawriłowa Ludmiła
Gawrońska Aleksandra
Gąsiorowska Teresa
Gdowska Stanisława
Gella-Czerska Róża
Gerbocová Monika
Gerigk Joanna
Geszty Sylvia
Giedrojć Ewa
Gielniewska Alina → Skiepko-Gielniewska Alina
Gierasimowa Żanna
Gilewska Ewa
Gintel-Domańska Stefania → Domańska Stefania
Giżewska Alicja
Glińska Agnieszka
Głuch-Klucznik Aneta
Głuchowska Małgorzata
Gnatowska Magdalena
Golaszanka Katarzyna
Golińska Elżbieta
Golonka Anna
Gołąbowska Ewelina
Gołębska Natalia
Gonschorek Joanna
Gorczyńska Maria
Gościmska Aleftyna
Gowarzewska-Griessgraber Regina
Górecka Karolina
Górecka-Pietrzyk Jadwiga
Górna Anna
Górnicka Marta
Górska [Górska-Szajewska] Aleksandra
Górska Izabela
Górska [Górska-Damięcka] Irena
Grabek Joanna
Grabowiecka Joanna
Grabowska Ewa
Grad-Cupriak Elżbieta
Grey Xenia
Grochulska Aśka

Groszyńska Aneta
Grudzińska Jadwiga
Gruszczyńska-Grzymska Aleksandra → Grzymska Aleksandra
Gruszczyńska-Ogonowska Żanetta
Gruszecka Helena
Gruszkówna-Jasman Krystyna
Gruz-Koryncka Natalia
Gryc Monika
Grygierczyk Jadwiga
Gryglaszewska Halina
Grywińska [Grywińska-Adwentowicz] Irena
Grzegorzewska Antonina
Grzędzińska Lidia
Grzymska Aleksandra
Grzywaczewska Ewa
Gulska [Gulska-Eile] Irma
Guzińska Barbara
Gzowska-Sawicka Marta
Hajewska-Krzysztofik Małgorzata
Hałacińska Helena
Hanin Ryszarda
Haracz Anna
Hayes Marjorie
Hencz Krystyna
Hermanowicz Marlena
Hodorska Jadwiga
Hofman Jadwiga
Hohendlinger Halina
Holland Agnieszka
Hornicka Lidia
Hulok Anna
Iberle Julia
Ignaczak Ewa
Ignatjew Dorota
Ilczuk Anna
Iłłakowicz Krystyna
Imielska Małgorzata
Iwanowa Olga
Jabłonkówna Leonia
Jabłońska Teresa
Jachiewicz-Szmidt Alicja
Jagła Danuta
Jaklicz Barbara
Jakóbczyk Krystyna
Jakubczak Aleksandra
Jakubińska Wanda
Jakubowska Alina
Jakubowska Wanda
Jamborowska Elżbieta
Jamińska Maria

Janda Krystyna
Janic Marta
Janik Bożena
Jankowska Kamila
Jankowska Rita
Janowska-Kopczyńska Maria
Janusz-Ehrlich Edyta
Januszkiewicz [Januszkiewicz-Nowicka] Maria
Januškevičiūtė Jūrate
Jaremowa Zofia
Jarnuszkiewicz Katarzyna
Jarszewska Wanda
Jarzynówna-Sobczak Janina
Jasińska Renata
Jendrzejewska [Jendrzejewska-Musiał] Ewa
Jera Iwona
Jerzmanowska Adrianna
Jerzmanowska Wanda
Jett Renate
Jędryczka-Hamera Anna
Jodłowska Elżbieta
Józefiak Irena
Jun Irena
Jurczyszyn Alina
Juszkiewicz Jolanta
Kaczmarek Ewa
Kaczorowska Teresa
Kaleta Ewa
Kalinowicz Elżbieta
Kalińska Zofia
Kalisz Sylwia
Kalwat Katarzyna
Kałędkiewicz Małgorzata
Kamińska Ida
Kamińska Roma
Kamińska-Sobczyk Małgorzata
Kania Barbara
Kania Grażyna
Kaniewska Maria
Karasińska-Fluks Żywia
Karasińska Teresa
Karkoszka Elżbieta
Karnicka Aleksandra
Karwatowa [Karwat-Barzykowska] Melania
Kasprowicz Barbara
Kaut-Howson Helena
Kawalec Katarzyna
Kawecka Antonina
Kempa Iwona
Kenar Urszula

Keszkowska Janina
Kędra Maryla
Kędzierzawska Dorota
Kękuś [Kękuś-Poks] Anna
Kiersztajn Joanna
Kijak Ula
Kilar [Kilar-Krzywicka] Neonilla
Kilian-Stanisławska Janina
Kilkowska Barbara
Kirsz Karolina
Kleczewska Maja
Klimczak Bożena
Klubowicz Marta
Kłaczyńska Magdalena
Knapik Dominika
Knoppówna Danuta
Kobierzewska-Skrzekut Irena
Kochanowska Agnieszka
Kochanowska Anna
Kochańska Hanna
Koenig Joanna
Kolak Dorota
Kolaszyńska Daniela
Kołogórska Ewa
Kołpak Halina
Koman-Dobrowolska Halina
Komorowska Henryka
Komorowska Maja
Koncewicz Aleksandra
Konieczna Aleksandra
Konius Natalia
Kopernik Małgorzata
Kopiec Daria
Korczakowska Natalia
Korogid Inna
Korsakówna Lidia
Korsan Noemi
Koryncka [Koryncka-Gruz] Natalia
Korytkowska-Mazur Agnieszka
Korzeniowska Maria
Kosecka Elżbieta
Kosecka Katarzyna
Kostrzewska Barbara
Koszutska Olga
Kotarska-Rekosz Julia
Kotlarczyk Teresa
Kotowska-Lenarcińska Marta
Kowalewska Elżbieta
Kowalewska Romana
Kowalska Justyna

Kowalska-Smoleń Katarzyna
Kozłowska Natalia
Kożuszek Julita
Krasińska Barbara
Krasnodębska Ewa
Krupianka Hanna
Krupska-Wysocka Krystyna
Kryczka Katarzyna
Krygier Matylda
Krymkowa Klementyna
Krymska Mirosława
Kryńska Aniela
Krzan Teresa
Krzemieniecka Izabella
Krzysica Małgorzata
Krzyżanowska Dominika
Kubicka Maria
Kucińska Agata
Kucówna Zofia
Kuczyńska Elżbieta
Kujawa Teresa
Kulczycka Justyna
Kulesa Anna → Augustynowicz Anna
Kulmowa Joanna
Kulundźić Maryja
Kułaczewska Katarzyna
Kunicka Izabella
Kurdej Katarzyna
Kurpias Teresa
Kutkowska Anna
Kutryś Ewa
Kwiatkowska Halina
Kwiecień Maria
Labakhua Karolina
Lam Wela
Laskowska Wanda
Lasnowska-Oganowska Irena
Lassek Ewa
Latour Dorota
Legut Lucyna
Leistenschneider Anette
Leniewicz Freda
Leńska Zofia
Leśniakiewicz Aneta
Leśniak-Jankowska Jadwiga
Lewicka Joanna
Lewińska Jowita
Lewkowicz Ilona
Lewtak-Baczyńska Bogna
Lidecka Lidia

Lienhard Madeleine
Lipiec-Wróblewska Agnieszka
Lipińska Olga
Lisowicz Lidia
Lisowska [Lisowska-Gałła] Teresa
Liszewska Julia
Lizurek Julia
Lubicz Halina
Lubieńska Karolina
Lutosławska Anna
Łabonarska Halina
Ładosiówna Irena yserka
Łamtiugina Asja
Ławińska Maria
Łazarkiewicz Magdalena
Łobodzińska Wanda
Łozińska Zuzanna
Łuczak Barbara
Łupinowicz [Łupinowicz-Petera] Joanna
Łuszczewska Halina
Machowska Małgorzata
Machulska Halina
Maciejaszek Karolina
Magdeczko-Capote Honorata
Majer Anna
Majewska Małgorzata
Majewska Martyna
Makarowa Natalia
Makarska-Siwicka Teresa
Makojnikowa Manuela
Maleni Lea
Malesa Małgorzata
Malicka Maria
Malik Magdalena
Malinowska-Tyszkiewicz Tatiana
Małkowska Hanna
Mancewicz Danuta
Marciniak Ewelina
Marcinkówna Ewa
Maresch-Knapek Krystyna
Marisówna Janina
Mark Julia
Markowska Ewa
Markowska Joanna
Marso Jadwiga
Martini-Madej Monika
Martynowska Janina
Maślińska Irena
Matuszewska Małgorzata
Matysiak Anna

Matyszkiewicz Grażyna
Mayr Iga
Mazarekówna Stanisława
Meissner Krystyna
Melińska Izabella
Mészáros Márta
Meyer Maria
Mianowska Aleksandra
Michałkiewicz Katarzyna
Michałowska Danuta
Michałowska Lucyna
Mielcarek Agnieszka
Mielczarek Lucyna
Mielczarek Sabina
Mielitz Christine
Mierzejewska [Mierzejewska-Mikosza] Honorata
Miękus Dominika
Miklaszewska Agnieszka
Miklasz Magdalena
Miklińska [Miklińska-Jaśniewicz] Zofia
Mikołajczyk Barbara
Mikołajska Halina
Mikotowá Zoja
Miková Marie
Mikulska Zofia
Milczarek Małgorzata
Miletić-Orucević Tanja
Minkiewicz Anna
Miotk Maria
Mirowska Ewa
Młodziejowska-Szczurkiewiczowa Nuna
Modrzewska Zofia
Molicka Rachela
Mołostowa Irina
Morawska Joanna
Morawska-Rubczak Alicja
Mordzewska-Bista Urszula
Moś-Kerger Alina rez.
Mrowińska Bożena
Mrozek Agata
Mrozik-Zawierucha Danuta
Mróz-Jarząbek Teresa
Muczyń Aneta
Munari Maria Gabriella
Musiał Magdalena
Muszyńska Barbara
Mysłakowska Zofia
Nadzinowa Wanda
Najechalska Karolina
Nasiorowska-Wróblewska Dorota

Naszarkowska Halina
Nawrocka Ewa
Niculescu Irina
Niedźwiedź Anna
Niemaszek Wiesława
Niesiołowska-Schaitter Joanna
Niesobska Janina
Nikolska Natasza
Nir Zuzanna
Nord Jolanta
Nowicka Ana
Nowicka Anna
Nowicka Bronisława [Bronka]
Obarska Ola
Obidniak Alina
Obidowska Magdalena
Ochmańska Liliana
Ogar Barbara
Ogrodzińska Marta
Ogrodzka Dorota
Oleszkiewicz Bożena
Olkowska Małgorzata
Olsten Agnieszka
Omąkowska Iwona
Ordak-Kaczorowska [Ordak-Świątkiewicz] Mariola
Orlikowska [Orlikowska-Jääskelainen] Hanna
Orsza-Łukasiewicz Janina
Orzecka Irena
Orzełowska Iwona Maria
Orzeszkowska Joanna
Osławska Anna
Ossowska Eleonora
Ostapczuk Aleksandra
Ostrokólska Magdalena
Ostrowska Katarzyna
Padwa Wanda
Para Aleksandra
Paradecka Marta
Parry Brook Natasha
Partum Pia
Pasińska Iwona
Pastuszak Katarzyna Julia
Paszkiewicz Magdalena
Pawłowska Julia
Pawłowska Katarzyna
Pejcz Aleksandra
Pejcz Beata
Perzanowska Stanisława
Peszek Maria
Petelska Ewa

Petri Zofia
Petry-Przybylska Janina
Petryszyn Urszula
Pęcikiewicz Monika
Piaseczna Krystyna
Piątkowska Izabela
Piekarczyk Katarzyna
Piekarska Joanna
Piekorz Magdalena
Pielech Małgorzata
Pieńkiewicz Jowita
Pietraszkiewicz Danuta
Pietrowiak Ewelina
Pietrzak Żywilla
Pietuchowa Albina
Pikiel Irena
Pilawska Ewa
Piotrowska Anna
Piotrowska Ewa
Piwowarska Karina
Pizzino-Janik Adrianna Nora
Płaneta Magdalena
Płuszka Aneta
Podbielska Bogna
Poddębniak Anita
Podkowa [Podkowa-Brańka] Anita
Podobińska Anna
Polańska Greta
Polony Anna
Połabińska-Berny Izabella
Popławska Aleksandra
Poraska Joanna
Potocka Małgorzata
Powalisz Monika
Proszkowska Anna
Protakiewicz Elżbieta
Próchnicka Romana
Przeplaska-Zwierzyńska Iwona
Przysiecka Anna
Ptaszyńska Jolanta
Puszcz Agata
Pytka Ewa
Radecka Barbara Katarzyna
Raduszyńska Katarzyna
Radzikowska-Binkowska Teresa
Radziszewska Bożena
Rajkowska Hanna
Ramza-Radłowska Anna
Raper Kate
Raphaelle Anne

Rasiewicz Monika
Rączko Stanisława
Redo-Dobber Beata
Rej Danuta
Repetowska Nina
Ringler Natalie
Rodkiewicz Henryka
Rogowska Grażyna
Romanówna Janina
Roszko Agnieszka
Rotbaumówna Lia
Rozmianiec Anna
Różańska Hanna
Różbicka Ewa
Różycka-Zborowska Wanda
Rudkowska Joanna
Rudnicka Zofia
Rumińska Celina
Rybotycka Ewa
Rybotycka Lidia
Rychłowska [Rychłowska-Kulikowska] Barbara
Rynkiewicz Beata
Rysiówna Zofia
Rysová Eva
Ryś Małgorzata
Rzymska Bogumiła
Sadowska Emilia
Sadurzanka Czesława
Salamon Agnieszka
Sałacka Barbara
Sartova Maria
Sass [Sass-Zdort] Barbara
Sawicka Teresa
Sawka Hanna
Sącińska Jadwiga
Schejbal Maria
Seniuk Anna
Serafinowicz Leokadia
Severin-Zelwerowicz Krystyna
Seweryn Maria
Sękowska Urszula
Siedmiograj Maria
Siemaszko Anna
Siemaszkowa Wanda
Siemieńczuk Magdalena
Sienkiewicz Joanna
Sierosławska Barbara
Sikora Elżbieta
Sikorska Maria
Siuda Małgorzata Anna

Skalska Elżbieta
Skansberg Katarzyna
Skarżanka Hanna
Skarżyńska Aleksandra
Skiba-Lickel Aldona
Skiba Magda
Skiepko-Gielniewska Alina
Skubniewska Jolanta
Skuszanka Krystyna
Słabińska Laura
Słobodzian Jolanta
Słomczyńska Lidia → Zamkow Lidia
Smolar Anna
Snarska [Snarska-Kęcka] Monika
Sobczyk Justyna
Sobiech Ewa
Soboczyńska Edyta
Sobolewska Marta
Sokolicz-Arnoldtowa Julia
Sokołowska Antonina
Sokołowska-Łuszczewska Halina
Sokół-Malesza Ewa
Sołtysik Natalia
Somerlik Małgorzata
Songin Basza
Sowicka Irena
Sowińska Maria
Spiss Maria
Stalińska Dorota
Stanecka Joanna
Staniecka Eleonora
Stanisławska Aleksandra
Stanisławska Stanisława
Stanisławska-Lothe Wanda
Staroń Ewa
Starska Halina
Starzycka-Kubalska Kazimiera
Stasiniewicz Jadwiga
Stebnicka Marta
Steller Anna
Stesłowicz Barbara
Stępień Dorota
Stoike-Stempkowska Joanna
Stojowska Dorota
Stojowska Ewa
Stojowska Magda
Stokalska Jitka
Stokłosa Olga
Straszewska Maria
Streker Maria

Struzik Aldona
Stryjkówna Bożena
Strządała Ewa
Strzępka Monika
Suchocka [Suchocka-Kozakiewicz] Bożena
Sul-Połabińska Izabella → Połabińska-Berny Izabella
Surowiak Maria
Suska Violetta
Sygitowicz-Sierosławska Katarzyna
Sypniewska Lucyna
Szalszówna Gertruda
Szałańska Józefina
Szawłowska Ewa
Szczawińska Weronika
Szczepkowska Joanna
Szczepkowska Malwina
Szczęsna Maria
Szereszewska Izabella
Szewczyńska Maria
Szlufik-Pańtak Elżbieta
Sznaper-Zakrzewska Stanisława
Sznerr Krystyna
Sztompka Beata
Szumowska Małgorzata
Szurmiej [Szurmiej-Dynerman] Helena [Lena]
Szydlik-Zielonka Urszula
Szydłowska Natalia
Szymańska Anna Monika
Szymańska Halina
Szymczak Anna
Szymczyk [Szymczyk-Majchrzak] Karolina
Szyngiera Katarzyna
Szyszka Małgorzata
Ślaska Zofia
Śląska Aleksandra
Śniadecka Ludwika
Śnieżko-Szafnaglowa Eugenia
Świętnicka-Grabowska Hanna
Tabor Grażyna
Talarczyk Małgorzata
Taracińska-Badura Katarzyna
Tatarkiewicz-Małkowska Wanda
Tchórzewska Iwona
Tencer Gołda
Thomas Mary Ann
Tokarska [Tokarska-Paludan] Marzena
Tomaszewska Ewa
Tomaszewska Rena
Tomica Wioletta
Tomschey-Kaczor Anna

Tondera Kaja
Totwen Ewa
Totwen Olga
Trafankowska Daria
Trawińska-Moroz Urszula
Trojanowska Anna
Truszkowska Zofia
Turska Elwira
Tyblewska Monika
Tychowa Lucyna
Tyszarska Krystyna
Tywonek Marta
Ujazdowska Teresa
Ulicka Maria
Umer Magda
Umińska Emilia
Urbaniak Urszula
Urban Klaudia
Ursyn Maria
Varga Claire
Vege-Ostrokólska Magdalena → Ostrokólska Magdalena
Wach Anita
Wachowiak Maria [Maja]
Wachowicz Barbara
Wächter Suse
Wacławczyk Sabina rez.
Wacławik-Dąbrowska Julia
Walczak-Deleżyńska Mieczysława
Waldenowa Stefania
Wałcerz Maria
Wałkówna-Zbiróg Barbara
Warchulska Agnieszka
Warnke Katarzyna
Warsicka Małgorzata
Waśkiewicz Karina
Wąsiel Maria
Weiss Izadora
Weissówna Zofia
Wendt Marianne
Wernio Julia
Wesołowska Yola
Westfal Krystyna
Widerman Krystyna
Wieczur-Bluszcz Anna
Wiercińska Maria
Wiercioch Małgorzata
Więckowska Katarzyna
Więcławówna Zofia
Wiktoriańska Julka
Winiarska Elżbieta

Winiarska Halina
Winkel Lucyna
Wińska Katarzyna
Witecka Halina
Witek Barbara
Włodarska Małgorzata
Wnorowska Maria
Wojciechowska Beata
Wojciechowska Elżbieta
Wojutycka Irena
Wolańska Małgorzata
Wollen Irena
Wolska Alicja
Wolska Joanna
Woszek Daria
Wower Małgorzata
Wójcikiewicz-Bukowska Anna
Wójcik Irena
Wójcik Magda Teresa
Wójcikowska Maria
Wrocławska Teresa
Wróbel Aneta
Wróbel Lidia
Wróblewska Wanda
Wuss Kristina
Wycichowska Ewa
Wydrowska [Wydrowska-Wąsiel] Grażyna
Wydrzyńska Krystyna
Wyrzykowska Ewelina
Wyskoczyl Ewa
Wysocka Barbara
Wysocka Lidia
Zacharska Waleria
Zagner Zinaida
Zającówna Ziuta
Zajc Helena
Zaklicka Jadwiga
Zamkow [Zamkow-Słomczyńska] Lidia
Zarembińska Luba
Zawiszanka Stanisława
Zawiślak Beata
Zbyszewska Stanisława
Zdrada Joanna
Zdzieszyńska Ewa
Zelwerowicz Krystyna → Severinówna-Zelwerowicz Krystyna
Zgiet Ilona
Ziemińska Jolanta
Zimnowłocka Alicja
Ziółkowska-Kurczuk Natasza
Złotowska Ewa

Zmarz-Koczanowicz Maria
Zoń Zofia
Zychówna Jagienka
Zygmunt Violetta
Żukowska Lidia
Żukowska Teresa
Żylińska Krystyna
Żynel Maria

SCENOGRAFKI
(TWÓRCZYNIE SCENOGRAFII/KOSTIUMÓW/DEKORACJI/LALEK)

Ablajewa Margarita
Adamaszek Anna
Adamczyk Katarzyna
Adamek Anna
Adamiak Anna
Adamska Maria
Afanasjew Alina
Akinis-Sowińska Beata
Albin Maria
Aleksiejczuk Agnieszka
Andrzejewska Jadwiga
Arcinowska Ewa
Bachtin-Karłowska Gizela
Bačová Kroftová Jana
Bajońska Halina
Bajońska Krystyna
Bal Anna
Balcerek Maria
Baldszun Odilia
Balogh Renata
Banasik [Banasik-Bielska] Dorota
Banasik Joanna
Banucha Katarzyna
Baranówna Wanda
Barcik Elżbieta
Bartold Agnieszka
Barylińska Joanna
Basak Krystyna
Batchelor Annabelle
Bathelier Ewa
Baumgart Agata
Baziak Magdalena
Beling Beata
Benker Miriam
Benoit Karolina
Berezowska Maja
Bernat Lidia
Betlejewska Emilia
Białas-Terakowska Maria Teresa
Białaszek Elżbieta
Bicz Sabina

Biedermann Anna
Biegańska Irena
Bielecka-Gosieniecka Dorota
Bierło Elżbieta
Bilińska Agnieszka
Bilińska Zofia
Binarsch Ilona
Biryło Elżbieta
Bloom-Kwiatkowska Ewa
Błaszczyk Dominika
Bobrowska-Ekiert Anna
Bocek [Bocek-Zachowicz] Anna
Boć Magdalena
Bodakowska [Bodakowska-Schmidt] Zofia
Bogdanovich Elena
Bogusławska Joanna
Boguszewska Teresa
Bojanowska [Bojanowska-Kunkel] Jolanta
Bojarska Anita → Burdzińska Anita
Bojarska Anna
Bołądź Iwona
Boni-Marczyńska Jolanta
Borkowska Katarzyna
Borowiejska Maria
Borowienkowa Leonora
Bratkowska Martyna
Braun Joanna
Brejdak Jolanta
Brodnicka Anna
Brodowska Dorota
Broniewska Angelika
Brzeska Magdalena
Brzezińska Iwona
Buchwald Teresa
Buczkowska Aleksandra
Budka Aleksandra
Budyn Joanna
Buescu Mioara
Bulanda [Bulanda-Zięba] Małgorzata
Bułhak Jolanta
Bundzewicz Małgorzata
Burde Julia
Burdzińska Anita
Burke Irena
Burówna Barbara
Bursztynowicz Małgorzata
Byczkowska Iwona
Byrska Irena
Byrska Wanda
Byskiniewicz Maria

Bystrzejewska Ewa
Cempura Dorota
Cetner Halina
Chabocka Malwina
Chadaj Anna
Chełkowska Izabela
Chilczuk Barbara
Chodyniecka [Chodyniecka-Kuberska] Alicja
Chojak [Chojak-Myśko] Elżbieta
Chorążyczewska Grażyna
Chowańska Helena
Chrościcka Hanna
Chruścicka-Charlikowska Aneta
Chrzan Aleksandra
Chrzanowska-Skała Grażyna → Skała Grażyna
Chrząszcz-Jarecka Maria
Cichowska Irena
Ciepielewska Joanna
Cięciel Anna
Ciganova Hana
Cilikova-Langova Klara
Ciszek Barbara
Ciszewska Ewelina
Couta Melita
Cygankiewicz Adriana
Czajkowska Magdalena
Czaplanka Wanda
Czarkowska Janina
Czarniecka Marzena
Czarnocka Jadwiga
Czarnota Anna
Czechlewska [Czechlewska-Ossowska] Zofia
Czerechowska Ewa
Czernek Paulina
Czernicka Urszula
Czerniecka-Strzelecka Ewa
Czerska Barbara
Czerska Teresa
Czerwińska [Czerwińska-Hałacińska] Małgorzata
Czuba [Czuba-Wróblewska] Ewa
Czupryńska Sabina
Czyż Anna
Ćwiertnia Magda
Ćwinarowicz Anna
Dach Władysława
Damerelli Nia
Damięcka Maria
Darocha Teresa
Daszkiewiczowa Jadwiga
Daszkowska [Daszkowska-Witczyńska] Elżbieta

Dąbrowska Magdalena
Dąbrowska Małgorzata
Dąbrowska [Dąbrowska-Okrasko] Marta
Dąbrowska-Wojciechowska Danuta
Dębniak Monika → Graban Monika
Dębolaska-Pędziwiatr Jadwiga
Dietrych Elżbieta Iwona
Dipont Magdalena
Długołęcka Anna
Dłużniewska Grażyna
Dmitrakowa Elena
Dmitruk Małgorzata
Dobrzańska Elżbieta
Dobrzańska Lidia
Dolata Maria
Domańska Małgorzata
Domańska Małgorzata
Doraczyńska Małgorzata
Dorman Janina
Dowjat Zofia
Dowsilas Iwona
Drab Magda
Draganik Natalia
Drążek Agnieszka
Drozd Anna
Duda Edyta
Duda-Gracz Agata
Dutkowska Milena
Dworakowska Martyna
Dwornik Małgorzata
Dyakowska-Berbeka Ewa
Dybowska Aniela
Dyga Anna
Dymiszkiewicz Elżbieta
Dynerman Helena → Szurmiej-Dynerman Lena
Działak Teresa
Dzianowicz Beata
Dziubińska Maria
Dżygadło Małgorzata
Ehrlich Grażyna
Ekiert Anna → Bobrowska-Ekiert Anna
Elminowska Justyna
Eysmont Ewa
Fabian Ewa
Fabian Gabriela
Fandrejewska Karolina
Farkasch Isabella
Farkašová [Farkašova-Zalešákova] Eva
Fedorowicz Julitta
Fenz Katarzyna

Fertała Beata
Fichna [Fichna-Chełkowska] Aleksandra
Ficoń Dorota
Fik [Fik-Pałkowa] Wanda
Fintorová Martina
Fiołek Elżbieta
Fleger Halina
Flisowska Magda
Fołtyn [Fołtyn-Kasprzak] Grażyna
Fomina Alina
Franczak Magdalena
Franta Anna
Frąckiewicz Anna
Friedrich Daria
Gabrat [Gabrat-Szymańska] Katarzyna
Gajda-Rekwirowicz Ewa
Gajewska Magdalena
Galak Ewa
Galewska Gena
Gałaś [Gałaś-Prokopf] Małgorzata
Gałązka Jolanta
Gałęska Katarzyna
Gamończyk Maryna
Garbarska Maja
Garioni Nicoletta
Garwacka Elżbieta
Gaugier Klaudia
Gawłowska Anita
Gawrońska [Gawrońska-Krzywka] Salomea
Gazdecka Barbara
Gdowiok Ewa
Gierach Agnieszka
Gierasimowa Żanna
Glińska Agnieszka art co
Głowacka Henryka → Kossakowska Łucja
Gocyła-Kocyba Halina
Godlewska Renata
Gogulska Urszula
Golonka Anna
Golus Kamila
Gołaska Barbara
Gołaszewska Barbara
Gołaś [Gołaś-Prokopf] Małgorzata
Gołdanowska Anna
Gonet Krystyna
Gosławska Renia
Goszczyńska Anna
Góralczyk Zofia
Górna Sylwia
Graban Monika

Grabińska Larysa
Grabowska Ewa
Grabowska [Grabowska-Kozera] Małgorzata
Grabska-Widera Barbara
Grandys Elżbieta
Graszka Grażyna
Grocholska Paula
Grodzka Janina
Gruber Teresa
Gruca Alicja
Grudzińska Aleksandra
Grudzińska Marta
Grzeszczuk Karolina
Grzybowska-Sosnowska Kamila
Guretzky Miriam
Gustkiewicz Kosa
Gustowska Izabella
Gutekunst Barbara
Gutkowska Zofia
Gut Magdalena
Gutowska Zofia
Guzik Barbara
Hajewska-Krzysztofik Małgorzata
Handzel Janina
Hanicka Barbara
Harvan Marija
Hase Grażyna
Haudek Anna
Hlavinova Zuzanna
Hoff Monsen Helge
Hołownia Aleksandra
Hołubiec Halina
Horak Natalia
Horbaczewska Maria
Horecka Krystyna
Hornicka Agnieszka
Howańska Joanna
Howurkowa Zofia
Hrk Joanna
Hubka Marta
Huk Dąbrówka
Hundertmark Beata
Husarska Krystyna
Idzik Barbara
Imbierowicz Olga
Ines [Ines-Lewczuk] Zofia de
Ipohorska Janina
Irzyk Maria
Iwanejko-Tarczyńska Teresa
Iwanowicz Maria

Izydorczyk Agnieszka
Jabłońska Renata
Jabłońska Teresa
Jagody-Martyn Monika
Jakimowska Bożena
Jakóbczyk Krystyna
Jałowiec Agnieszka
Jamińska Maria
Janczarska-Bogacka Maria
Janczewska Anna
Janicka Jagna
Janiga Anna
Jankowska Anna
Jankowska Barbara
Jankowska Liliana
Jankowska Maria
Januškevičiūtė Jūrate
Jaremias Bianka Imelda
Jaremowa Zofia
Jarnuszkiewicz Katarzyna
Jarosiewicz Jadwiga Maria
Jaryłowa Maryna
Jasińska-Kaczan Bożena
Jasińska Zdana
Jasionek Beata
Jaskulska Krystyna
Jastrzębska Alina
Jaszczyk Paula
Jaśkiewicz-Steranko Grażyna
Jaśko-Sroka Joanna
Jaworowska [Jaworowska-Duchlińska] Monika [Nika]
Jaworska Joanna
Jaworska Monika
Jekiełek [Jekiełek-Ciesielska] Anna
Jemioła-Hryniewiecka Dagmara
Jerzmanowska Adrianna
Jesionek Beata
Jędraszczyk Anna
Jochan Małgorzata
Jonkisz Diana
Josepyszyn Barbara
Jovanović Tijana
Jurczyszyn Alina
Jurkowska Barbara
Kaczyńska Agnieszka
Kaczyńska Joanna
Kalińska Małgorzata
Kałczak [Kałczak-Koziełowa] Ewa
Kamecka Anna
Kamińska Janina

Kamler Krystyna
Kamusińska Barbara
Kanclerz Lidia
Kander Martyna
Kania Maria
Kanigowska [Kanigowska-Belcar] Maria
Kańska Katarzyna
Karaszkiewicz Elżbieta
Karczmarska Anna Maria
Karlicka Anna
Karłowska Gizela
Karmańska Katarzyna
Karwatowa Melania
Karwowska Weronika
Kenar Urszula
Kędzierska Barbara
Kędziorek Joanna
Kękuś Anna
Kępińska Katarzyna
Kierc Danuta
Kilarska Grażyna
Kilian-Stanisławska Janina
Kiraly Anna
Kiss Aniko
Kiss Kósa Annamária
Klikowicz Anna Maria
Klucznik Agata
Kmita Urszula
Knapp Janina
Kobylińska Danuta
Kochaniec Sylwia
Kochańska Ewa
Kochańska Renata
Kocurek Alicja
Koczubiej-Pogwizd Katarzyna
Kokosińska Alicja
Kokot Agata
Kolber Maria
Kolka Izabela
Kołaczkowska Elżbieta
Kołodyńska Dorota
Komorowska-Dobrucka Małgorzata
Komosińska Barbara
Konarzewska Izabella
Konczakowska Monika
Kondek Maria
Konwerska Małgorzata
Korczakowska Natalia
Korfel Dorota
Korink Petra

Kornacka Julia Joanna
Korulska Bożena
Korwin Zuzanna
Korwin-Kochanowska Paulina
Korwin-Kochanowska Urszula
Korytowska Halina
Kosała Danuta
Kossakowska Łucja
Kostecka Michalina
Kostrzewska Bożena
Kostrzewska Maria
Kotlińska Matylda
Kotowska Katarzyna
Kowalcze Małgorzata
Kowalczyk Katarzyna Kornelia
Kowalczyk-Lesiak Bożena
Kowalska Barbara
Kowalska Wanda
Kowalska Zofia scenografia
Kozłowska-Naszarkowska Weronika → Naszarkowska Weronika
Kraftowa Krystyna
Krajewska Magdalena
Krauze Agnieszka
Krauze Ewa
Krawczyk-Szajdzińska Barbara scenografia
Krcha-Radecka Maria
Krechowicz Ewa
Kronenberg-Seweryn Ewa
Królikowska-Zięborak Maria
Król Jadwiga
Krupińska Inez
Krupińska Maja
Krywsza [Krywsza-Fedorowicz] Elżbieta
Krzemień Małgorzata
Krzystanek Dagna
Krzyworzeka Joanna
Krzyżanowska Honorata
Kubiak Danuta
Kubicz [Kubicz-Fik] Urszula
Kucharska-Cybuch Aleksandra
Kuchowicz Ewa
Kucia Natalia
Kucińska Agata
Kuczyńska Wanda
Kufel Monika
Kujszczyk Magdalena
Kulczyńska Joanna
Kulejowska Teresa
Kümper Helga
Kunka-Kawelczyk Anna

Kunkel Jolanta → Bojanowska-Kunkel Jolanta
Kurek Magdalena
Kurosad Monika
Kuryło Alicja
Kuske Ines
Kusz Ula
Kuś Joanna Maria
Kuziemska Krystyna
Kuźmicka Ewa
Kwiatkowska Ewa
Kwiatkowska Monika scenografa
Kwiatkowska Tatiana
Lacewicz Anna
Lachowicz [Lachowicz-Fedorowicz] Krystyna
Laskowska Ewa
Latałło Katarzyna
Lecewicz Anna
Lelek Agnieszka
Lelicińska Krystyna [Kika]
Lengren Katarzyna
Leszczyńska Anna
Leszko Olga
Lewandowska Ewa
Lewińska Jowita
Lewińska Katarzyna
Lewtak-Baczyńska Bogna
Ligocka Roma
Lipińska Kamila
Lippmann Malve
Lisiewicz Irena
Lisowska Bogna
Lisowska-Gałła Teresa
Lorentowicz Irena
Lorenz Claudia
Lubińska Zofia
Łabanowska Dorota
Łagowska [Łagowska-Klata] Justyna
Łaniecka Ewa
Łapińska Agnieszka
Łapko Emilia scenografa
Łapot Urszula
Ławniczak Magdalena
Łazarska-Dębowska Agnieszka
Łosińska Ewa
Łukomska Krystyna
Macha Joanna
Machnio Ewa
Maciejewska Magdalena
Maciejewska Zofia
Mac Małgorzata

Mader Sabine
Magdeczko-Capote Honorata
Magiera Agnieszka
Majewska Zofia
Mak-Kuczyńska Wanda
Makowska Agnieszka
Makowska Iwona
Malczewska Ewa
Malinowska Barbara
Maliszewska Małgorzata
Małecka Barbara
Manikowska Danuta
Mankinówna Wanda
Marczewska Aleksandra
Marečkova Irena
Marešová Jarmila
Markowska Jolanta
Marszałek Diana
Martini-Madej Monika
Masicka-Grygorczuk Bogumiła
Masłowska Krystyna
Maślik Aleksandra
Matera Małgorzata
Matthes Cordelia
Mazáčová Zuzana
Maziarska Jadwiga
Mazurczak Zofia
Mazur Karolina
Mazur Mascha
McCracken Anna
Melerska-Władyko Hanna
Meronk Katarzyna
Met Anna
Męczyńska Anna
Michalska Honorata
Michałkiewicz Katarzyna
Michiewicz [Michiewicz-Szrajber] Barbara
Miechotek Milena
Mierzejewska Gabriela
Mieszkuć Anna
Miękus Dominika scenografa
Migdałek Kaja
Mikielewicz Małgorzata
Mikina Larisa
Mikulska Ewa
Minticz Lidia → Skarżyńska Lidia
Misiewicz Beata
Misjukowa Margarita
Mochalska Honorata
Modrzewska Zofia

Mokrzycka Olga
Molga Anna
Morawetz Dorota
Morawiecka Hanna
Morawska-Knothe Zofia
Morawska-Rubczak Alicja
Mrozek Agata
Mróz Łucja
Mucha Katarzyna
Muczyń Aneta
Muras Melania
Murawska Milena
Musiał Magdalena
Muszkat Helena
Muszyńska Barbara
Mydlarska-Kowal Jadwiga
Nahlik Ewa
Naksianowicz Helena
Naskręt Małgorzata
Naszarkowska Weronika
Nawrot Dorota
Nersisjan Tatiana
Nesteruk Katarzyna
Niedźwiedzka Helena
Niedźwiedzka Maria
Niehammer Anke
Nowak Agata
Nowak Sylwia
Nowicka Irena
Nowicka-Ogielska Ewa
Nowicka Teresa
Nowicka Wiera
Nyckowska Monika
Nyczaj Beata
Ogielska Ewa
Ogonowska Dorota
Olechowska Anna
Oleszkiewicz Bożena
Onoszko Monika
Osińska-Staszkiewicz Regina
Ostapczuk Aleksandra
Ostapowicz Barbara
Ostaszewska Matylda
Otto [Otto-Kowalska] Zofia
Oyrzanowska [Oyrzanowska-Zielonacka] Elżbieta
Oźmina [Oźmina-Iwaniuk] Jolanta
Pabian Marta
Pachowska Jolanta
Paciorek Katarzyna
Paczos Wanda

Pakuła Natalia
Paleta Alicja
Partum Pia
Pawłowska Elżbieta
Peplińska Małgorzata
Peplińska Maria
Perkowska Irena
Pervo Hanna
Petryszyn Urszula
Pędziwiatr Bożena
Pfau Johanna
Piątkowska Zuzanna
Piechowicz Janina
Piekarska-Man Anetta
Pielat [Pielat-Rusinkiewicz] Joanna
Piestrzyńska Joanna
Pietkiewicz Elżbieta
Pietrowiak Ewelina
Pietrusińska Zofia
Pietrzyk Ewa
Pietuchowa Maria
Piętkówna Józefa
Pikała-Witczak Barbara
Pikiel [Pikiel-Samolewicz] Irena
Pisulewska Barbara
Plakiewicz Joanna
Płaneta Natalia
Płanik Patrycja
Początek [Początek-Kunikowska] Marcelina
Poczwardowska Barbara
Podwojewska Magdalena
Pogorzelska Danuta
Polak-Luścińska Monika
Polańska Agnieszka
Polańska Greta
Pollak Karin Elke
Polok Romana
Pomorska Anna
Ponińska Teresa
Popek Anna
Porańska Julia
Porzyc Maria
Posmyk Ewa
Powalisz Monika
Pożakowska Jadwiga
Pritulak Małgorzata
Prob Dorota
Proniewska-Mazurek Katarzyna
Pruska Marta
Przeradzka [Przeradzka-Jędrzejewska] Jadwiga

Przybylska Kirgiza
Przybył Agata
Przybył Ewa
Ptak Barbara
Ptok Małgorzata
Puchalska Anna
Puchalska Areta
Rachel [Rachel-Koenig] Anna Maria
Raczkowska Paulina
Radzka Joanna
Redo-Dobber Beata
Rej Małgorzata
Rendzner Zofia
Renke Agnieszka
Riege Lucyna
Rochala Justyna
Rogala Mariola
Rogulska Agata
Rokita Elżbieta
Ronczewska [Ronczewska-Afanasjew] Alina → Afanasjew Alina
Roqueplo Dorota
Rosa Dagmara
Rostworowska Krystyna
Roszczak Elżbieta
Roszkopfová Marta
Roszkowska Teresa
Różewicz [Różewicz-Książkiewicz] Halina
Rusek-Wasiak Anna
Rutkowska Krystyna autorka
Rużyłło Teresa
Rybińska Joanna
Rychlik Aleksandra
Rzemyk Barbara
Rzewuska Edyta
Sadowska Emilia
Sajko-Gradowska Monika
Sakławska Anna
Salakhieva Flioria
Samek Elżbieta
Samuilova Vitalia
Sapetto Małgorzata
Satalecka Ewa
Sawicka Wanda
Schoen Joanna
Schönborn Irena
Schubert Małgorzata
Seitz-Wichłacz Anna
Sekuła Anna
Sell [Sell-Walter] Aleksandra
Semenowicz Aleksandra

Serafinowicz Leokadia
Serafinowicz-Molska Maria
Setkowicz Józefa
Sianożęcka Maria
Siatka Ewa
Sibilski Hanna
Siejko Magdalena
Siemaszkowa Olga
Sienkiewicz Krystyna
Sieradzon Natalia
Siercha Joanna
Siwik Anna
Sizych Natalia
Skała Grażyna
Skarżyńska Lidia
Skaza Dominika
Skibińska Iwona
Skoczeń Irena
Skołucka Danuta
Skoneczko Marlena
Skowrońska Ewa
Skrzynecka Julia
Skrzypek Maja
Skulska Maria
Skupień Anna
Skuratova Julia
Skwarczyńska Agata
Słaboń-Urbaniak Alicja
Słojewska Maria
Słoniowska Małgorzata
Smolec-Błaszczyk Bożena
Smolicka Anna
Smolnicka Bogusława
Smus-Barska Teresa
Sobańska Katarzyna
Sobczak-Bosboom Daria
Sobczak-Konca Monika
Sobczak Łucja
Sobolewska Joanna
Soboltowa Ewa
Sochniewicz Maria
Sochor Sophie
Sofronowa Swietłana
Solarz Klaudia
Solska Jolanta
Sosin Agata
Sowińska Ewa
Spychalska Małgorzata
Srebrna Zuzanna
Stachowicz-Błażejewska Anita

Stalony-Dobrzańska Elżbieta
Stando Grażyna
Stanisławska-Howurkowa Zofia
Staniszewska Ewelina scenografa
Stanowska Kinga
Starowicz Monika
Starowieyska Ewa
Starska Wiesława
Starzyńska Maria
Staszko Kamila
Štefunková Nataša
Steiger Natascha von
Stoces Marta [MizBeware]
Stochalska [Stochalska-Pawella] Katarzyna
Stopka Barbara
Stowpiec-Mackiewicz Anna
Strebejko Ewa
Stronias Izabela
Struzik Aldona
Stryjkówna Bożena
Strzelecka Jolanta
Sudół Monika
Sulich Karolina
Suskiewicz [Suskiewicz-Majka] Aneta
Suwalska Małgorzata
Symonowicz Walentyna
Szabłowska Małgorzata
Szachnowska Maria
Szczepanek Krystyna
Szczerska Katarzyna
Szczęśniak Małgorzata
Szczurowska Katarzyna
Szefler Agnieszka
Szeliga Anna
Szempruch Aleksandra
Szepetowska Maria
Szostakowska Małgorzata
Sztuczyńska Zofia
Szurpicka Elżbieta
Szwed Anna
Szyc Karina
Szydelska Barbara
Szydłowska Małgorzata
Szymańska Elżbieta
Szymańska Katarzyna
Szymańska Lucyna
Szymczak Hanna
Ścieszko Janina
Śniosek Marta
Święcka Katarzyna

Świokła Ewa
Świzdor-Dragan Eugenia
Talarczyk Aneta
Targońska Teresa
Telka-Budka Aleksandra
Terechowicz Katarzyna
Terlecka Maria
Terlikowska [Terlikowska-Misiak] Elżbieta
Tesławska Magdalena
Tetlak Ewa
Tęcza Ewa
Tolak Elżbieta
Tomala Buba
Tomaszewska Innocenta
Tomaszuk Anna
Tomczak Marta
Tomczyk Beata
Tomczyńska Anna
Toroniewicz [Toroniewicz-Wyszomirska] Izabella [Iza]
Totwen Ewa
Totwen Olga
Treutler Małgorzata
Tulisz-Skórzyńska Aneta
Twardowska-Rogacewicz Bogumiła
Tymańska Estera
Uchman Agata
Udymowska [Udymowska-Grecka] Dagmara
Urbaniak Alicja
Vaivadaitė Gintarė
Valencia Magdalena
Vitolina Ilze
Volmer Hanna
Vuchelen Marie-Claire van
Wachsztejńska Irena
Wacławik Magdalena
Wagnerowska Julia
Wahl Alicja
Wahl Bożena
Walcuch Anna
Walczak Maria
Walczak Patricia
Walisiak-Jankowska Joanna
Walter Aleksandra → Sell-Walter Aleksandra
Walusiak Małgorzata
Warcholińska Agnieszka
Warda Magdalena
Warnke Katarzyna
Warsicka Małgorzata
Wasilewska Alicja
Wasilkowska Aleksandra

Ważecka-Duraj Agata
Wądołowska Izabela
Wede-Brown Anastasia
Wernio Elżbieta
Wesołowska [Wesołowska-Kowalska] Barbara [Baśka]
Wesoły Iwona
Węgierkowa Zofia
Wierchowicz Zofia
Wierzbowska Sylwia
Wiesiołowska Jadwiga
Więckiewicz [Więckiewicz-Wiśniewska] Alina
Więckowska Aleksandra
Wijas Dorota
Wiktoriańska Julka
Wilk Maria
Winiarska Aleksandra
Winiarska Monika
Wirth [Wirth-Przyborowa] Alicja
Wiśniowska-Dziurman Anna
Witczak Barbara
Witke Katarzyna
Wittich-Wrona Anna
Wodecka Ewa Beata
Wojciechowska Aniela
Wojciechowska Marcelina
Wojciechowska Marika
Wojnarowska Maja
Wojtasiewicz Ewa
Wojtecka Anna
Wojtkowska-Kotys Barbara
Wolińska Danuta
Wolniewicz Barbara
Wołosiuk Barbara
Wołoszczuk Anna
Wopaleńska Lidia
Worobiowa Larysa
Woźniak Ewa
Wójcik Barbara
Wójcik Krystyna
Wójcik Monika
Wójcikiewicz-Bukowska Anna
Wójcikowska Hanna
Wójtowicz Krystyna
Wójtowicz-Gularowska Elżbieta
Wunderlich Anna
Wyrwał Karolina
Wysocka Aniela
Wysocka Barbara
Wysocka Lidia
Wyszomirska Maryna

Wyszyńska Marta
Zaborowska Ewa
Zaborowska Iwona
Zachmoc Barbara
Zachwatowicz Krystyna
Zadęcka Anna
Zagner Zinaida
Zagrodzińska Danuta
Zahorska Michelle
Zając Marta
Zającówna Joanna
Zajączkowska Ilona
Zaklicka Jadwiga sceografka
Zalasa Wanda
Zalewska Dorota
Zalewska [Zalewska-Słobodzianek] Halina
Załecka Jola
Zaniewska [Zaniewska-Chwedczuk] Xymena
Zaporska [Zaporska-Zawadko] Anna
Zaradkiewicz Joanna
Zawada [Zawada-Maciejowska] Barbara
Zawadowska Agnieszka
Zawistowska Kasia
Zbłowska Katarzyna
Zdrada Joanna
Zemło Ewa
Zielińska Janina
Zmysłowska Barbara
Zupkova Zoja
Zwolińska Małgorzata
Zyzdroń Anna
Żabińska Joanna
Żagiell-Kubik Katarzyna
Żak Barbara
Żak Małgorzata
Żelechower-Aleksiun Mira
Żelezik Elżbieta
Żeromska Monika
Żilikova Maria
Żmudzińska Agnieszka
Żubrowska Grażyna
Żukowska Lidia
Żukowska-Waszak Wanda
Żukrowska-Należyty Małgorzata
Żygulska Katarzyna
Żylińska [Żylińska-Koszałkowska] Ewa

KOMPOZYTORKI

(lista niekompletna)

Bacewicz Grażyna
Borkowska Urszula
Brochocka Katarzyna
Bruzdowicz Joanna
Brzezińska Bożena
Dancewicz Małgorzata
Dorman Janina
Dubanowicz Wanda
Gaertner Katarzyna
Gryka Aleksandra
Janikowska Beata
Jarczyk Halina
Kalinowska Halina
Kitschman Anda
Komorowska Małgorzata
Kornecka Ewa
Kulenty Hanna
Latosińska Małgorzata
Leszczyńska Franciszka
Matuszczak Bernadetta
Miklasz Magdalena
Mikuła [Mikuła-Proksa] Marzena
Ostaszewska Teresa
Prochowicz Maja
Przemyk Renata
Ptaszyńska Marta
Rumińska Maria
Sikora Elżbieta
Stanczewa Zofia
Staszek-Jędrzejkowska Halina
Stela Anna
Suzin Alina
Szajna-Lewandowska Jadwiga
Szczepaniak Agnieszka

Szczerba [Szczerba-Kanik] Jolanta
Wilson-Żeligowska Helen
Zubel Agata

CHOREOGRAFKI
(lista niekompletna)

Adamczak-Kasprzak Karina
Agnel Romana
Aleksander-Kmieć Katarzyna
Ałabuszew Elżbieta
Ambrozińska-Rachuta Agata
Baranowska Dorota
Bernat-Jakubowska Urszula
Bittnerówna Barbara
Błacha Agnieszka
Bochenek Marta
Bojcowa Elżbieta
Bończa Wanda
Borkowska Izabella
Borys Aleksandra
Bożek-Muszyńska Aleksandra
Broniewska Maryna
Brzozowska Janina
Bujakowska Basia
Bury Marta
Chlewińska Izabela
Chmielewska Katarzyna
Chojnacka Hanna
Cichoracka Stefania
Czajkowska Joanna
Czech-Kamińska Elwira
Czekalska Ewa
Dinges Natalia
Domingo Marta
Dracówna Jadwiga
Dziurosz Aleksandra
Eltermann Bożena
Feldasz Magdalena
Fertała Agnieszka
Fijewska Barbara
Freedman Teresa
Furman Dorota
Ganjalyan Helena
Garbacik Karolina
Gawriłowa Ludmiła
Gerardi Eufemia
Gilarska Iwona

Giwer Paulina
Glińska Agnieszka
Gołaska Barbara
Gorzkowska-Głowacka Izabela
Grabińska Larysa
Grad Lucyna
Gruszecka Helena
Gruszkówna-Jasman Krystyna
Grzelak Monika
Grzywaczówna Alfreda
Gwóźdź Baśka
Haduch Małgorzata
Haracz Anna
Hefczyńska-Lewandowska Sylwia
Hołubowska Eliza
Hop Anna
Hryniewicz Rena
Hryniewiecka Jadwiga
Hulanicka Halina
Hulok Anna
Jankowska Anka
Jankowska Kama
Jankowska Katarzyna
Jarzynówna-Sobczak Janina
Jendrzejewska Ewa
Jędra Magda
Jóźwicka Paulina
Karaś Grażyna
Klimczak Bożena
Klimczak-Olędzka Irena
Kłos Anna
Kmitto Klara
Knapik Dominika
Kołodziejczyk Kaja
Komorowska Henryka
Kordova Korina
Korsakówna Lidia
Koterbska Dorota
Kryczka Katarzyna
Krysiewicz Maria
Kujawa Teresa
Kuleszanka Zofia
Lam Wela
Lelek Agnieszka
Leśniak-Jankowska Jadwiga
Leśnierowska Joanna
Lubartowska Zofia
Majcher Anna
Majer Anna
Makarowa Natalia

Małachowska Katarzyna Anna
Marek Barbara
Martówna-Ciesielska Marta
Marynowska Krystyna
Maszkiewicz Agata
Merlo Daniela
Michalczyk Irena
Mieczyńska Janina
Miotk Maria
Mirocka Marta
Monteros Melissa
Mrozek Agata
Nagabczyńska Ramona
Niesiołowska-Schaitter Joanna
Niesobska Janina
Nir Zuzanna
Nowakowska Krystyna
Nowowiejska Kazimiera
Ochman Anna
Olszowska Iwona
Orzełowska Iwona Maria
Paleta Alicja
Pasińska Iwona
Pastuszak Katarzyna Julia
Patkowska Kazimiera
Pavlović Iwona
Pawłowicz Halina
Pejcz Beata
Pelczyńska Weronika
Piekarska Ewa
Piorun Elwira
Piotrowska Anna
Podkowa-Brańka Anita
Polańska Greta
Przybysz Magdalena
Ptasznik Magdalena
Radulska Stanisława
Reiter Magdalena
Rojek Elżbieta
Rudnicka Zofia
Runowska Iwona
Siniarska Agata
Sojecka Ewelina
Sokolov Anna
Sołowiowa Ekatierina
Songin Basza
Spinek Renata
Stachura Irena
Stanisławska Aleksandra
Stanisławska Stanisława

Stasierowska-Suska Violetta → Suska Violetta
Steller Anna
Strzembosz Janina
Studencka Ewa
Surowiak Maria
Suska Violetta
Sutt Eugenia
Swen Sylwia
Szczepańska Danuta
Szczuka Wanda
Szlufik-Pańtak Elżbieta
Szostak Iza
Szypulska Olga
Śliwińska Aleksandra
Tadeusz Katarzyna
Tchórzewska Iwona
Towarnicka-Niedźwiedź Alina
Ustowska Katarzyna
Wąchała Olga
Weiss Izadora
Więcławówna Zofia
Wirska Jadwiga
Witkowicz Ewa
Wojciechowska Natalia Maria
Wolska Barbara
Wróblewska Wanda
Wrzosek Beata
Wycichowska Ewa
Wycichowska Paulina
Wysocka Paulina
Wysocka Tacjanna
Zachowa Wanda
Zdunek Aleksandra
Zielonka Katarzyna
Zwierzyńska Aneta
Zychówna Jagienka